ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ

ΑΠΛΑ & ΧΡΗΣΙΜΑ

ΑΘΗΝΑ 2013

ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ

ΑΠΛΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ

ΑΘΗΝΑ 2013

Αφιερώνεται στη μητέρα μου
Ακριβή Δ. Αδαμοπούλου

και

στη μνήμη του αξέχαστου
συναδέλφου, φίλου και συνεργάτη μου
Γιάννη Χαριτ. Καλογριδάκη

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 1
Κεφάλαιο Πρώτο: Προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτέλεσης..... 3
Εκτελεστοί Τίτλοι...3, Εκτελεστότητα-Δεδικασμένο-Αναγνωριστικές-Διαπλαστικές Δικαστικές Αποφάσεις**... 3,**
1. **Τελεσίδικες Δικαστικές Αποφάσεις... 5,** Αποφάσεις Εκουσίας Δικαιοδοσίας**... 6,** Αποφάσεις με ασαφές και μη ορισμένο διατακτικό**...7,** Εκτέλεση και ερμηνεία ή διόρθωση της απόφασης**... 8**,
2. **Προσωρινά Εκτελεστές Δικαστικές Αποφάσεις...9**, Ποιος ζητάει την κήρυξη απόφασης προσωρινά εκτελεστής**...9**, Πότε μπορεί το Δικαστήριο να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση των αποφάσεων**...9**, Πότε το Δικαστήριο δεν μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση των αποφάσεων**...9**, Πότε το Δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση των αποφάσεων**...10**, Προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση υπό τον όρο καταβολής εγγύησης**...10,** Απαγόρευση προσωρινής εκτελεστότητας - Δημόσιο και Ν.Π.Δ.Δ**...10**
3. **Δικαστικές Αποφάσεις Ασφαλιστικών Μέτρων...11,** Υποχρέωση άσκησης κύριας αγωγής - Αυτοδίκαιη άρση ασφαλιστικού μέτρου**...12,** Απόφαση ασφαλιστικών μέτρων που επιδικάζει προσωρινές απαιτήσεις (Άρθρο 728, 729 ΚΠολΔ)**...14,**
Απόφαση ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινό δεδικασμένο**...14,** Υποχρεωτική ανάκληση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων**...15,** Δεν εκτελείται η ανακλητική ασφαλιστικών μέτρων απόφαση**...16,**
4. **Διαιτητικές Αποφάσεις....16**, Αποφάσεις ημεδαπών διαιτητικών δικαστηρίων**...17**, Αγωγή ακύρωσης διαιτητικής απόφασης**...17**, Ανυπαρξία και ακυρωσία διαιτητικής απόφασης**...18**, Ποιοι νομιμοποιούνται**...19**, Δικαστικό ένσημο**...19**, Αναστολή εκτέλεσης διαιτητικής απόφασης**...19**, Αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις**....19,** Νομιμοποίηση για κήρυξη εκτελεστότητας αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης**...23,** Άρνηση κήρυξης της εκτελεστότητας**...24,** Αγωγή ακύρωσης διεθνούς διαιτητικής αλλοδαπής απόφασης**...25,**
5. **Διαταγές πληρωμής...27,** Προϋποθέσεις έκδοσης και ισχύος διαταγής πληρωμής**...27**, Περιεχόμενο του δικογράφου της αίτησης**...27**, Προϋποθέσεις έκδοσης διαταγής πληρωμής**...28**, Διαταγή πληρωμής και χαρτοσήμανση εγγράφου**...29,** Διαταγή πληρωμής κατά του ελληνικού δημοσίου - δήμων - Ν.Π.Δ.Δ**...30**, Αναγκαστική απαλλοτρίωση και διαταγή πληρωμής κατά του Δημοσίου**...31,** Διοικητική σύμβαση και διαταγή πληρωμής κατά του δημοσίου**...33,** Τελεσίδικη δικαστική απόφαση διοικητικού δικαστηρίου κατά του Δημοσίου και διαταγή πληρωμής**...33,** Τι περιέχει η διαταγή πληρωμής**...36**, Φύση της διαταγής πληρωμής**...37**, Επίδοση εντός δύο μηνών...38, Αυτοδικαίως άκυρη διαταγή πληρωμής εκδοθείσα κατά κατοίκου εξωτερικού ή κατά προσώπου αγνώστου διαμονής**...38**, Ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής**...39,**
6. **Διαταγή Απόδοσης Χρήσης Μισθίου Ακινήτου - Διαταγή Πληρωμής από Μισθώματα...39,** Προϋποθέσεις έκδοσης**....40**, Δικαιολογητικός λόγος - Φύση διαδικασίας και διαταγής απόδοσης**...41**, Καταβολή από το μισθωτή μόνο για μια φορά για ματαίωση έκδοσης διαταγής απόδοσης**...42**, Απαγόρευση συμφωνίας αποκλεισμού έκδοσης διαταγής απόδοσης χρήσης**...42,** Διαταγή απόδοσης χρήσης με σωρευμένο αίτημα έκδοσης διαταγής καταβολής μισθωμάτων**...43,**
Μη καταβολή τέλους απογράφου για τη διαταγή απόδοσης χρήσης μισθίου**...43,**

Ανακοπή καθού - μισθωτή κατά της διαταγής απόδοσης**...44,** Ορισμένο της ανακοπής**...44,** Πρόσθετοι (νέοι) λόγοι ανακοπής - Πρόσθετοι λόγοι έφεσης**...45,** Σώρευση ανακοπής άρθρων 632 και 933 ΚΠολΔ...45, Ανακοπή κατά της εκτέλεσης...46, Λόγοι ανακοπής άρθρου 933 ΚΠολΔ**...46,** Σώρευση στο ίδιο δικόγραφο ανακοπών κατά της διαταγής απόδοσης και καταβολής μισθωμάτων**...48,** Σχέση ανακοπής άρθρου 662 ΣΤ και 933 ΚΠολΔ**...48** Εκτέλεση διαταγής απόδοσης χρήσης κατά τρίτου**...49,** Ανακοπή τρίτου κατά το στάδιο της εκτέλεσης**...49,** Αίτηση αναστολής εκτέλεσης διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου - προϋποθέσεις**...50,** Παραίτηση από εκτέλεση διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου**...52,**

7. Προσωρινή Διαταγή Δικαστηρίου...52, Κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων**...53,** Κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας**...56,** Ανάκληση προσωρινής διαταγής**...56,** Προσωρινή διαταγή και τρίτος**...57,** Σημείωση της προσωρινής διαταγής στα βιβλία κατασχέσεων**...58,** Μη καταχώρηση της προσωρινής διαταγής στα βιβλία μεταγραφών και πώληση ακινήτου**...58,** Ποινικές συνέπειες από τη μη συμμόρφωση σε προσωρινή διαταγή δικαστηρίου...**60**, Υποχρέωση της διοίκησης για συμμόρφωση με το περιεχόμενο προσωρινής διαταγής**...60,**

8. **Αποφάσεις Διοικητικών Δικαστηρίων...**61,

9. **Αποφάσεις Ποινικών Δικαστηρίων...61,** Παραγραφή του αξιόποινου και εκτελεστότητα**...62,**

10. **Τα Συμβολαιογραφικά έγγραφα...64,** Επί εκπληρωθείσας παροχής**...65,** Απόδοση νομής κατοχής ακινήτου...**65,** Αναβλητική αίρεση - Προθεσμία**...66,** Το Συμβολαιογραφικό προσύμφωνο ως εκτελεστός τίτλος**...66,** Δέσμευση τρίτων από συμβολαιογραφικό έγγραφο**...67,** Ανακοπή κατά επιταγής κάτωθι απογράφου από συμβολαιογραφικό έγγραφο**...67**, Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση**...68**

11. **Πρακτικά Ελληνικών Δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό**...**68**, Έννοια Δικαστικού συμβιβασμού**...68,** Πρακτικό δικαστικού συμβιβασμού κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων...**71,** Το πρακτικό δικαστικού συμβιβασμού ως τίτλος εκτελεστός**...72,** Δεν εκδίδεται απόφαση όταν υπάρχει πρακτικό δικαστικού συμβιβασμού**...72,** Δεν επιτρέπονται ένδικα μέσα κατά του πρακτικού δικαστικού συμβιβασμού...**73,** Ανάκληση δικαστικού συμβιβασμού....**73** Περιεχόμενο αντίθετο στο νόμο - Αγωγή ακύρωσης δικαστικού συμβιβασμού...**74,** Πως γίνεται η εκτέλεση βάσει πρακτικού δικαστικού συμβιβασμού...**75**, Εκτέλεση πρακτικού δικαστικού συμβιβασμού που περιέχει αίρεση, προθεσμία ή όρο...**75**, Δικαστικός συμβιβασμός και χρηματική ποινή ή προσωπική κράτηση**...76,**

12. **Το πρακτικό της δικαστικής μεσολάβησης (άρθρο 214Β ΚΠολΔ)**...**77,**

13.**Το Πρακτικό Διαμεσολάβησης (ν. 3898/2010)**...**77**

14. **Το Πρακτικό Εξώδικης Επίλυσης της Διαφοράς (άρθρο 214Α ΚΠολΔ)**...**78**, Ομοδικία και πρακτικό εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς**...80**

15. **Αλλοδαπή απόφαση - Εκτέλεση δικαστικής αλλοδαπής απόφασης**...**81,** Αρμοδιότητα για την κήρυξη της εκτελεστότητας-προϋποθέσεις**...81,** Εξαφάνιση αλλοδαπής απόφασης στη χώρα που εκδόθηκε. Ανάκληση εκτελεστότητας**...84,** Προσωρινή διαταγή αλλοδαπού δικαστηρίου...**84,** Αλλοδαπές αποφάσεις σε υποθέσεις εκουσίας δικαιοδοσίας**...85,** Άσκηση Τριτανακοπής**...86**, Αίτηση αναστολής βάσει ασκηθείσας τριτανακοπής**...87,** Πως γίνεται η εκτέλεση αλλοδαπής απόφασης που κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ελλάδα... **87,** Εφαρμοστέο δίκαιο κατά την εκτέλεση... **88,** Αυτόματη εκτέλεση των ενδοκοινοτικών αποφάσεων...**89,** Αυτόματη εκτέλεση Ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και απόφασης που εκδίδεται κατά

τη διαδικασία των μικροδιαφορών... **90,** Αυτόματη εκτέλεση αποφάσεων διατροφής κράτους μέλους Ε.Ε....**94**, Αναγνώριση και εκτέλεση...**95,**
16. **Θετική Δήλωση Τρίτου Οφειλέτη του Οφειλέτη**...**96**, Το Δημόσιο ως τρίτος...**97,** Δήλωση τρίτου σε περίπτωση ύπαρξης απαίτησης υπό αίρεση... **98,** Ποιος δίνει τον εκτελεστήριο τύπο...**98,**
17. **Απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία συνδιαλλαγής**...**99**
18. **Περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης**...**99,** Πως γίνεται η εκτέλεση...**100,**
19. **Έκθεση αναπλειστηριασμού**...**101,**
20. **Τελεσίδικη απόφαση με την οποία ακυρώθηκε ο πλειστηριασμός**...**102**
21. **Έκθεση του εντεταλμένου δικαστή όταν προβαίνει σε κλήρωση για αυτούσια διανομή**...**104**
22. **Διαταγή του Δικαστηρίου κατ' άρθρο 365 ΚΠολΔ**...**105**
23. **Απόφαση του Εισαγγελέα για τη λήψη προσωρινών μέτρων νομής (άρθρο 22 Ν. 1539/1938)**...**105,** Δεν επιτρέπεται εκτέλεση πριν παρέλθει η προθεσμία άσκησης ανακοπής ή πριν εκδοθεί απόφαση του Εισαγγελέα Εφετών...**106**
24. **Κτηματολογικός τίτλος του κηρύχθηκε εκτελεστός**...**107,**
25. **Παραχωρητήριο του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας**...**108**
26. **Η επιταγή σύμφωνα με το ν.δ. της 17.7/13.8.23**...**110,**
27. **Η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, κατ' άρθρο 1441 ΑΚ**...**111,**

Τίτλοι Διοικητικής Εκτέλεσης για ιδιωτικές διαφορές του δημοσίου επί των οποίων έχει εφαρμογή ο ΚΠολΔ...**112**,
1. **Πρωτόκολλο Διοικητικής Αποβολής**...**112**
Προϋποθέσεις για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής...**112**, Τι περιλαμβάνει το πρωτόκολλο....**113**, Προηγούμενη ακρόαση του υπόχρεου...**114,** Αμφισβήτηση του κύρους του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής - Αρμοδιότητα - Ένδικα μέσα Ανακοπή - Έφεση - Αναίρεση...**116,** Αντικείμενο της ανακοπής...**118,** Από ποιόν ασκείται η ανακοπή...**119,** Βάρος απόδειξης...**119,** Σχέση απόφασης επί ανακοπής με τη δίκη για το δικαίωμα...**119,** Απόφαση επί της ανακοπής και δεδικασμένο...**119,** Αρμοδιότητα όταν στο πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής περιέχεται και καθορισμός αποζημίωσης λόγω αυθαίρετης χρήσης...**119,** Αίτηση αναστολής...**120,**
2. **Πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής και Οργανισμοί Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)**...**121**
3. **Πρωτόκολλο Διοικητικής αποβολής επί δασικών εκτάσεων**....**121,** Προϋποθέσεις έκδοσης πρωτοκόλλου...**122,** Ένδικα μέσα - Ανακοπή - Έφεση - Αναίρεση...**124,** Από ποιόν ασκείται η ανακοπή - Κατά τινός στρέφεται**...124,** Κοινοποίηση στον Υπουργό Οικονομικών**...125,** Αντικείμενο της ανακοπής**...126,** Λόγοι ανακοπής**...126,** Ανακοπή και διεκδικητική αγωγή**...127,** Αίτηση αναστολής**...127**
4. **Πρωτόκολλο αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση δημοσίου κτήματος...127,** Χρονικό διάστημα για το οποίο εκδίδεται το πρωτόκολλο**...128,** Ευθύνη εις ολόκληρο των συνεκμεταλλευτών**...129,** Δεν είναι αναγκαία η αιτιολογία της πράξης έκδοσης πρωτοκόλλου**...129,** Ένδικα μέσα - Ανακοπή - Έφεση Αντεφεση - Αναίρεση**...130,** Συνέπειες μη άσκησης ένδικων μέσων...**133,** Φύση της ανακοπής-Νέοι-Πρόσθετοι λόγοι αυτής**...133,** Κοινοποίηση στον Υπουργό Οικονομικών...**134,** Ανακοπή κατά της ταμειακής βεβαίωσης του ποσού του πρωτοκόλλου αποζημίωσης χρήσης**...135,**
5. **Ταμειακή βεβαίωση-Ατομική ειδοποίηση...135,** Καθ' ύλην αρμοδιότητα-Περιπτώσεις ιδιωτικών διαφορών...**135,** Εγγύηση - Αντεγγύηση Δημοσίου...**136,** Εκχώρηση μισθωμάτων στο δημόσιο**...138,** Τι αποτελεί νόμιμο τίτλο του Δημοσίου**...140, Ανακοπή άρθρου 73 Κ.Ε.Δ.Ε - Γενικά...140,** Ανακοπή άρθρου 73 παρ. 1

Κ.Ε.Δ.Ε - Λόγοι ανακοπής**...141,** Ανακοπή άρθρου 73 παρ. 2 Κ.Ε.Δ.Ε**....142,** Αίτηση αναστολής εκτέλεσης - Έφεση**...143**

Κεφάλαιο Δεύτερο Άμυνα του Οφειλέτη κατά τον ΚΠολΔ..... 145
Υπολογισμός προθεσμιών για τα ένδικα μέσα - Γενικά **...145,**
Διαταγή πληρωμής...146, Ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής (άρθρο 632 ΚΠολΔ)**... 146,** Γενικά**...147,** Προβλεπόμενη διαδικασία**...148,** Οι προβλεπόμενες ανακοπές**... 149,** Προθεσμία άσκησης**... 150,** Πως ασκείται η ανακοπή**...150,** Περιεχόμενο - Ορισμένο δικογράφου ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής**...151,** Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής**...152,** Διαταγή πληρωμής κατά ομορρύθμου εταιρείας - Άσκηση ανακοπής από ομόρρυθμο εταίρο**...153,** Αντικείμενο ανακοπής άρθρου 632 ΚΠολΔ**...154,** Ισχυρισμοί που ανάγονται σε επιγενόμενο της διαταγής πληρωμής χρόνο**...**154, Πότε ο καθού η ανακοπή υποχρεούται να προσκομίσει τους πρωτότυπους τίτλους κατά τη συζήτησή της**...155,** Σώρευση ανακοπών άρθρων 933 ΚΑΙ 632 παρ. 1 στο ίδιο δικόγραφο**...155,** Ερημοδικία Ανακόπτοντος**...156,** Κρίση του Εφετείου επί των λόγων ανακοπής**...156,** Αίτηση αναστολής εκτέλεσης κατά διαταγής πληρωμής**...157**, Προϋποθέσεις χορήγησης αναστολής**...157**, Χρονική διάρκεια της αναστολής εκτέλεσης**...159,** Προσωρινή διαταγή - Γνωστοποίηση της προσωρινής διαταγής και της απόφασης επί της αναστολής**...159,** Ανάκληση προσωρινής διαταγής**... 160,** Αίτηση αναστολής με σωρευμένο αίτημα διαγραφής προσημείωσης υποθήκης εγγραφείσας βάσει διαταγής πληρωμής**...160**, Αίτηση αναστολής στην οποία σωρεύεται και αίτημα μη εμφάνισης δυσμενών στοιχείων σε αρχεία οικονομικής συμπεριφοράς**...161,** Αίτηση αναστολής εκτέλεσης μετά την απόρριψη της ανακοπής**...162,** Άμεση εκτέλεση μετά την απόρριψη της αίτησης αναστολής**...163**, Αίτηση ανάκλησης απόφασης αναστολής εκτέλεσης. Πότε είναι αρμόδιο και το Εφετείο**...163,** Δεύτερη επίδοση της διαταγής πληρωμής - Άσκηση δεύτερης ανακοπής (κατ' άρθρο 633 παρ. 2 ΚΠολΔ)**...164**, Απαγόρευση αναστολής εκτέλεσης σε περίπτωση άσκησης δευτέρας ανακοπής (άρθρου 633 παρ. 2 ΚΠολΔ)**...165,** Δεδικασμένο διαταγής πληρωμής**...166,** Παραίτηση από ανακοπή και δεδικασμένο διαταγής πληρωμής-Εγγραφή υποθήκης**...167,** Επίδοση διαταγής πληρωμής και διακοπή της παραγραφής και της αποσβεστικής προθεσμίας**...168,** Σχέση ανακοπών 632 και 933 ΚΠολΔ**...169,** Απαγόρευση αίτησης αναίρεσης κατά διαταγής πληρωμής - Επιτρεπτή η αίτηση αναψηλάφησης**...171,** Αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης διαταγής πληρωμής (άρθρο 933 ΚΠολΔ)**...172,** Ανακοπή κατά της εκτέλεσης και παραγραφή αξίωσης από επιταγή**...173,** Ανακοπή κατά της εκτέλεσης και παραγραφή αξίωσης από συναλλαγματική**...174,**
Δικαστικές αποφάσεις...176,
1. **Ανακοπή ερημοδικίας κατά προσωρινά εκτελεστής απόφασης...176**
Πότε επιτρέπεται**...176**, Σε περίπτωση ερημοδικίας σε δεύτερη συζήτηση**...177** Νομιμοποιούμενοι - προθεσμία (Άρθρο 502 ΚΠολΔ)**...178,** Πάροδος προθεσμίας άσκησης της ανακοπής λόγω ανωτέρας βίας**...179**, Περιεχόμενο του δικογράφου της ανακοπής**...180,** Πως ασκείται η ανακοπή**...180,** Δεν επιτρέπεται η άσκηση δεύτερης ανακοπής ερημοδικίας**... 181,** Πως αποφασίζει το δικάζον δικαστήριο**... 181**, Αίτηση αναστολής εκτέλεσης**... 181**
2. **Έφεση κατά προσωρινά εκτελεστής απόφασης...182,** Ποιές αποφάσεις προσβάλλονται**... 182,** Ποιοι δικαιούνται να ασκήσουν έφεση**...182,** Έφεση και εισαγγελέας**... 183,** Εφεση πτωχευτική διαδικασία και εισαγγελέας**...184,** Κατά ποίων απευθύνεται η έφεση**...184,** Πως ασκείται η έφεση - Προϋποθέσεις παραδεκτού**...186,** Απαγόρευση άσκησης δεύτερης έφεσης**...187,** Μεταβιβαστικό αποτέ-

λεσμα της έφεσης **...187,** Άσκηση έφεσης κατά ερήμην απόφασης**... 188,** Ανακοπή ερημοδικίας και έφεση**...189,** Προθεσμίες άσκησης έφεσης - Γενικά**... 190,** Α. Τακτική Διαδικασία - Εκουσία Δικαιοδοσία - Πιστωτικοί Τίτλοι - Διαφορές από Αυτοκίνητα - Εργατικές Διαφορές - Διαφορές από Αμοιβές - Διαφορές από επιμέλεια και διατροφή τέκνων**... 191,** Β. Μισθωτικές Διαφορές - Διαφορές άρθρου 17 παρ. 2 ΚΠολΔ**...192,** Γ. Διαδικασία προσβολών διά του τύπου ή με ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές**...192,** Δ. Επί αποφάσεως εκδοθείσας επί αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων νομής**...192,** Ε. Επί αποφάσεως που κρίνει διαφορές από προσωπική κράτηση (άρθρο 1054 παρ. 2 ΚΠολΔ)**...193** Λόγοι Έφεσης**...193,** Πρόσθετοι λόγοι Έφεσης**...193,** Αντέφεση**...194,** Προθεσμία άσκησης αντέφεσης**...194,** Αίτηση αναστολής κατά προσωρινά εκτελεστής απόφασης βάσει ασκηθείσας ανακοπής ερημοδικίας ή έφεσης (άρθρα 912, 913 ΚΠολΔ)**...195,** Προϋποθέσεις αναστολής**...195,** Αρμόδιο Δικαστήριο - Πότε είναι αρμόδιο το δικάζον ως Εφετείο Δικαστήριο**...196,** Απαράδεκτη νέα αίτηση αναστολής σε περίπτωση απόρριψης της πρώτης - προϋποθέσεις νέας αίτησης**...199,** Αίτηση ανάκλησης-μετάρρυθμισης απόφασης αναστολής εκτέλεσης**...199,** Έκδοση προσωρινής διαταγής**... 201,** Αίτηση για ανάκληση προσωρινής διαταγής**...202**, Απαγόρευση αίτησης αναστολής εκτέλεσης κατά εφετειακής απόφασης που εκδόθηκε ερήμην και απέρριψε την έφεση**... 202,** Σχέδιο απόφασης και αίτηση αναστολής**... 203,**
Β. **Αναίρεση κατά τελεσίδικης δικαστικής απόφασης...203,** Ποιες αποφάσεις προσβάλλονται**...203,** Αποφάσεις με απλή και αναγκαστική ομοδικία**... 207,** Αίτηση αναίρεσης επί αποφάσεως εκδοθείσας επί ανακοπής ερημοδικίας**... 207**, Προσβολή απόφασης Πρωτοδικείου που δίκασε ως Εφετείο**...208**, Αίτηση αναίρεσης σωρευμένη με αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στη προτέρα κατάσταση**...208,** Ποιοι νομιμοποιούνται στην άσκηση αναίρεσης - Έννομο συμφέρον**...209,** Προθεσμία άσκησης**... 209**, Προθεσμία και διαδικασίες**...211,** Α. Τακτική Διαδικασία - Εκουσία Δικαιοδοσία - Πιστωτικοί τίτλοι - Διαφορές από αυτοκίνητα - Εργατικές Διαφορές - Διαφορές από αμοιβές - Διαφορές από επιμέλεια και διατροφή τέκνων**...211,** Β. Μισθωτικές διαφορές - Διαφορές άρθρου 17 παρ. 2 ΚΠολΔ **...** 211, Γ. Διαδικασία προσβολών διά του τύπου ή με ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές**... 212,** Προθεσμία άσκησης αναίρεσης κατά πρωτόδικης απόφασης**... 212,** Πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης**... 212,** Αίτηση αναστολής εκτέλεσης της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ή της απόφασης που πρόκειται να εκτελεστεί**... 213**, Αναστολή και εγγυοδοσία**... 215**, Αίτηση αναστολής κατά αναγνωριστικής απόφασης**... 216,** Λειτουργία σημειώματος αναστολής εκτέλεσης**... 216,** Σημείωμα αναστολής εκτέλεσης και δημόσιο - Δήμοι**...217**, Επαναφορά των πραγμάτων στη προτέρα κατάσταση σε περίπτωση εκτέλεσης δικαστικής απόφασης, η οποία, στη συνέχεια εξαφανίστηκε ή μεταρρυθμίστηκε (Άρθρο 914 ΚΠολΔ)**...222,** Επαναφορά και ανακοπή ή έφεση**...222,** Επαναφορά και αναίρεση**... 223,** Επαναφορά και τόκοι**... 224**, Εκτέλεση εξωστικής απόφασης και επανεγκατάσταση**... 225,** Αγωγή για επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση**... 226,** Επαναφορά των πραγμάτων και διαιτητική απόφαση**... 227,** Εκτέλεση βάσει διαταγής πληρωμής και επαναφορά των πραγμάτων**... 228,** Εκτέλεση διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου. Απαγόρευση επανεγκατάστασης**... 229,** Επαναφορά των πραγμάτων και εκτέλεση βάσει συμβολαιογραφικού εγγράφου**... 229,** Επαναφορά στη προτέρα κατάσταση και αποζημίωση**... 230,** Αμετάκλητη ακύρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης - δικαιώματα οφειλέτη - καθού η εκτέλεση**... 231,** Εκουσία συμμόρφωση - ακύρωση - δικαιώματα του οφειλέτη**... 233,** Ακύρωση αναγκαστικής κατάσχεσης και δημόσιο**... 234,**

Κεφάλαιο Τρίτο: Η Προδικασία της Αναγκαστικής Εκτέλεσης..... **235**
Εκτελεστήριος Τύπος – Έκδοση απογράφου - Προϋποθέσεις - Άρνηση έκδοσης απογράφου**... 235,** Γενικά**... 235,** Νομιμοποίηση για έκδοση απογράφου - Νομιμοποίηση περισσότερων για την έκδοση απογράφου**... 236,** Απόγραφο από συμβολαιογραφικό έγγραφο**... 237,** Μη θεώρηση της υπογραφής του Συμβολαιογράφου από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών κατά την έκδοση απογράφου**... 237,** Απόγραφο και απαίτηση υπό διαλυτική αίρεση**... 238,** Απαιτείται η έκδοση απογράφου για αποβολή νομέα ή κατόχου απαλλοτριωθέντος ακινήτου**... 238,** Χρόνος έκδοσης του απογράφου**... 239** Πάγια αναλογικά τέλη για την έκδοση του απογράφου - Χαρτοσήμανση απογράφου**... 240,** Άρνηση έκδοσης απογράφου - Αίτηση στο Μονομελές Πρωτοδικείο**... 241,** Διαδικασία - Ένδικα μέσα**... 242,** Άρνηση συμβολαιογράφου για τη χορήγηση απογράφου**... 242,** Δεύτερο απόγραφο**... 243, Πότε δεν απαιτείται η έκδοση απογράφου... 244,** Δεν εκδίδεται απόγραφο:... **244,** Στις αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων**... 244,** Στις προσωρινές διαταγές**... 245,** Στις αποφάσεις του Εισαγγελέα Πρωτοδικών για τις υποθέσεις του άρθρου (Άρθρο 22 Ν. 1539/1938)**... 245,** Στην επιταγή σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 2 του Ν.Δ. της 17.7/13.8.1923**... 245, Νομιμοποίηση για την κίνηση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.** Καθολική - Ειδική διαδοχή - Νομέας - Κάτοχος - Ενεργητική - Παθητική Νομιμοποίηση - Νομιμοποίηση του δανειστή για την έκδοση κληρονομητηρίου για λογαριασμό του οφειλέτη**... 245,** Γενικά**... 245** Καθολικός διάδοχος - Κληρονόμος**... 246,** Ειδικός διάδοχος**... 247,** Ανήλικος που εν τω μεταξύ ενηλικιώθηκε**... 248,** Εκτέλεση κατά κληρονόμου και αποδοχή της κληρονομίας**... 249,** Εκτέλεση κατά κληρονόμου με το ευεργέτημα της απογραφής**... 250,** Καταπιστευματοδόχος**... 251,** Νομέας και κάτοχος του πράγματος**... 251,** Συγχώνευση - Απορρόφηση εταιρειών**... 252,** Κοινοποίηση της επιταγής και νομιμοποιητικών εγγράφων από τον διάδοχο**... 254,** Συγχώνευση ανωνύμων τραπεζικών εταιρειών και επίδοση νομιμοποιητικών εγγράφων**... 255,** Εκτέλεση κατά ομόρρυθμου εταίρου**... 256,** Εκτέλεση κατά λυθείσας ομορρύθμου εταιρείας**... 257,** Εκτέλεση κατά κοινοπραξίας**... 258,** Νομιμοποίηση δανειστή για την έκδοση κληρονομητηρίου για λογαριασμό του οφειλέτη - καθού η εκτέλεση**... 259,** Εκτέλεση και δικαστική εκκαθάριση της κληρονομίας**... 260**, Διορισμός αντικλίτου**... 261**

Κεφάλαιο Τέταρτο: **Η κύρια διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης – Πως γίνεται η αναγκαστική εκτέλεση – Περιεχόμενο κατασχετήριας έκθεσης – Τα έξοδα της αναγκαστικής εκτέλεσης**..... **263**
Απόγραφο – Επιταγή προς εκτέλεση - Ποια σειρά ακολουθείται**... 263,** Διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης από συμβολαιογραφικό έγγραφο**... 264,** Επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου εξ απογράφου - Η επιταγή προς πληρωμή κάτω από το πρώτο (Α') απόγραφο εκτελεστό**... 265,** Εξαίρεση στον κανόνα**... 265,** Πως επικυρώνεται το απόγραφο**... 265,** Χαρτοσήμανση της επιταγής διαταγής προς πληρωμή**... 265,** Τι είναι η επιταγή προς πληρωμή/εκτέλεση**... 267,** Περιεχόμενο της επιταγής**... 268,** Επιταγή επί χρηματικών απαιτήσεων**... 268,** Επιταγή επί απογράφου απόφασης κηρυχθείσης εν μέρει προσωρινά εκτελεστής**... 269,** Επιταγή για εκτέλεση με σκοπό την απόδοση ή παράδοση κινητού ή ακινήτου**... 270,** Επιταγή σε αναγκαστική εκτέλεση κατά προσώπου που νέμεται ή κατέχει το επίδικο στο όνομα του διαδίκου**... 270,** Σε περίπτωση ύπαρξης αναβλητικής αίρεσης - όρου - ή προθεσμίας - Επίδοση σχετικών δημόσιων ή ιδιωτικών εγγράφων**... 271,** Επιταγή επί αμφοτεροβαρών συμβάσεων**... 274,** Επιταγή αναγκαστικής εκτέλεσης

επισπευδομένης βάσει του Ν.Δ της 17 Ιουλίου 13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων των ανωνύμων εταιρειών»... **275,** Εκτέλεση συμβολαίου ποινικής ρήτρας... **277,** Επανακαθορισμός των απαιτήσεων Τραπεζών βάσει του άρθρου 30 Ν. 2789/2000 και άρθρου 39 Ν. 3259/2004... **277,** Αμοιβή για σύνταξη επιταγής προς εκτέλεση... **279,** Σε ποιόν επιδίδεται η επιταγή... **279,** Επίδοση της επιταγής στην αλλοδαπή... **280,** Οι συνέπειες της επίδοσης της επιταγής... **281,** Επιταγή και διακοπή της παραγραφής... **282,** Εγκυρότητα επιταγής προς εκτέλεση... **282**, Επίδοση άκυρης επιταγής... **283,** Επίδοση εν μέρει άκυρης επιταγής - Συνέπειες... **283,** Χρόνος ισχύος της επιταγής... **284, Παρεχόμενος χρόνος εκουσίας συμμόρφωσης του οφειλέτη μετά την επίδοση της επιταγής**... **284,** Παρεχόμενος χρόνος σε απόφαση ασφαλιστικών μέτρων... **285,** Παρεχόμενος χρόνος σε προσωρινή διαταγή... **285,** Πως υπολογίζεται η προθεσμία των 24 ωρών... **285,** Παρεχόμενος χρόνος σε απόφαση κατά του δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ... **286,** Αναστολή εκτέλεσης αποφάσεων που διατάζουν την απόδοση δημοσίων εκπαιδευτηρίων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους... **286, Εντολή (παραγγελία) για εκτέλεση**... **288,** Ανάκληση εντολής για εκτέλεση... **289,** Εντολή για εκτέλεση και εισαγγελέας... **289,** Παραίτηση από πράξη εκτέλεσης... **290,** Παραίτηση από την επιταγή προς εκτέλεση - Δικαίωμα επίδοσης νέας μετά την παραίτηση επιταγής... **290,** Παραίτηση από αναγκαστική κατάσχεση... **291,** Παραίτηση από πλειστηριασμό... **291,** Ποιο νομικό καθεστώς διέπει τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση αλλαγής των νομικών διατάξεων... **292, Για ποια χρονικά διαστήματα απαγορεύονται πράξεις εκτέλεσης**... **292,** Άδεια για διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τις ημέρες Σάββατο - Κυριακή, αργίες και κατά τη διάρκεια της νύκτας... **292,** Απαγόρευση πράξεων εκτέλεσης για το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου... **293**, Δεν χορηγείται άδεια από το Ειρηνοδικείο... **294,** Δεν εφαρμόζεται η απαγόρευση όταν πρόκειται για πλοίο ή αεροσκάφος... **294** Απαγόρευση εκτέλεσης για απόδοση ακινήτου - κινητού σε συγκεκριμένα επί πλέον χρονικά διαστήματα (άρθρο 943 ΚΠολΔ, παρ. 5)... **295,** Απαγόρευση πράξεων εκτέλεσης όταν διατάσσονται προληπτικά μέτρα μέχρι το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής του άρθρου 99 Π.Κ... **295, Τα έξοδα της εκτέλεσης** - Ποιόν βαρύνουν - Ποιος τα προκαταβάλλει... **298,** Έξοδα οργάνων εκτέλεσης - Αμοιβή Δικηγόρου... **299,** Τα δικαιώματα του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου... **300,** Έξοδα και συμφωνίες για ματαίωση ή αναστολή του πλειστηριασμού... **300,** Ποια έξοδα δεν περιλαμβάνονται... **300,** Πως γίνεται η αφαίρεση - Εκκαθάριση των εξόδων... **301, Οφειλή σε ξένο νόμισμα**... **301, Οφειλή εις ολόκληρον (Παθητική - Ενεργητική) – Διαιρετή παροχή**... **304, Διαιρετή παροχή**... **306,** Τα χρέη της κληρονομιάς... **306,** Διαφορές ενοχής εις ολόκληρο με διαιρετή παροχή..... **306**

Κεφάλαιο Πέμπτο: Αναγκαστική εκτέλεση κατά του Δημοσίου για χρηματικές απαιτήσεις – Εκτέλεση κατά αλλοδαπού Δημοσίου..... **307**
Εκτέλεση κατά του Δημοσίου... 307, Ποιες διατάξεις διέπουν την εκτέλεση... **309,** Καταβολή εγγύησης... **309,** Προθεσμία για έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του δημοσίου... **310,** Εκτέλεση διαταγής πληρωμής κατά του ελληνικού δημοσίου - δήμων - Ν.Π.Δ.Δ.... **310,** Διάκριση μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας των ΟΤΑ.... **312,** Εκτέλεση κατά αλλοδαπού δημοσίου..... **316**

Κεφάλαιο Έκτο: Ποια πρόσωπα εμπλέκονται στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης..... **319**
Πως ενεργούν τα όργανα εκτέλεσης.... **319, Συμβολαιογράφος**.... **319,** Τοπική αρμο-

διότητα συμβολαιογράφου.... **319,** Αναπλήρωση συμβολαιογράφου.... **320,** Ευθύνη συμβολαιογράφου.... **320,** Ποινική ευθύνη.... **320, Δικαστικός επιμελητής** - Όργανο εκτέλεσης - Δεκτικός καταβολής.... **321,** Αρμοδιότητες του δικαστικού επιμελητή... **322,** Εκτέλεση εκτελεστών τίτλων άρθρου 904 παρ. 2 ΚΠολΔ.... **323,** Έλεγχος τίτλων - Είσοδος στα υποθηκοφυλακεία.... **323,** Ανεύθυνο του επισπεύδοντος για πράξεις ή παραλείψεις του δικαστικού επιμελητή.... **323,** Σύνταξη έκθεσης.... **324,** Κατάθεση εγγράφων από τον δικαστικό επιμελητή στον συμβολαιογράφο... **324,** Είσοδος αστυνομικών οργάνων εις την κατοικία του καθού κατά την αναγκαστική εκτέλεση .... **324,** Η ευθύνη (Ποινική - Αστική) του δικαστικού επιμελητή .... **326,** Αγωγή κακοδικίας κατά δικαστικού επιμελητού.... **329**

Κεφάλαιο Έβδομο: Προβλεπόμενες ανακοπές κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης - Αίτηση αναστολής εκτέλεσης **331**
Ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρο 933 ΚΠολΔ).... 331, Γενικά .... **331**, Αρμόδιο Δικαστήριο.... **332,** Σε περίπτωση εκτέλεσης διαιτητικής απόφασης.... **333,** Ανακοπή κατά εκτέλεσης απόφασης ασφαλιστικών μέτρων.... **334,** Ανακοπή κατά της εκτέλεσης προσωρινής διαταγής.... **335,** Ενεργητική - Παθητική νομιμοποίηση.... **335,** Παθητική νομιμοποίηση στην ομοδικία... **335,** Ανακοπή και προσεπίκληση... **336,** Προθεσμίες άσκησης ανακοπής - Σταδιακή προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης - Πότε προτείνονται οι λόγοι ανακοπής (άρθρο 934 ΚΠολΔ)... **337,** Το κριτήριο του εμπρόθεσμου... **342,** Εγκυρότητα πράξεων εκτέλεσης μέχρι την προσβολή τους... **342,** Συνέπειες ακύρωσης ενδιάμεσης πράξης εκτελεστικής διαδικασίας... **343,** Έννομο συμφέρον... **343,** Έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος να ζητήσει την ακύρωση προηγούμενης πράξης εκτέλεσης ακόμη και εάν η τελευταία πράξη εκτέλεσης (πλειστηριασμός) κατέστη απρόσβλητη... **345,** Έννομο συμφέρον και ειδικοί διάδοχοι των διαδίκων... **345,** Έννομο συμφέρον δανειστών για άσκηση ανακοπής... **346,** Πως ασκείται η ανακοπή... **346,** Περιεχόμενο του δικογράφου της ανακοπής... **347,** Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής... **347,** Σειρά εξέτασης λόγων ανακοπής - Έρευνα μη εξετασθέντων λόγων από το Εφετείο... **348,** Ανακοπή και γεννημένοι λόγοι... **348, Συνήθεις περιπτώσεις ανακοπής άρθρου 933 ΚΠολΔ... 349,** Ανακοπή για έλλειψη ενεργητικής νομιμοποίησης του επισπεύδοντα ή λόγω τυχόν πλημμελειών στην εντολή προς εκτέλεση... **349,** Ανακοπή για ακύρωση της επιταγής προς πληρωμή... **349,** Ανακοπή για ακύρωση της επιταγής προς πληρωμή λόγω μη εκπλήρωσης της αντιπαροχής (αμφοτεροβαρής σύμβαση)... **349,** Ανακοπή κατά του κύρους του τίτλου... **350,** Ανακοπή λόγω ακυρότητας έκθεσης κατάσχεσης... **350,** Ανακοπή λόγω μη επίδοσης της κατασχετήριας έκθεσης... **351,** Ανακοπή για περιορισμό της κατάσχεσης σε λιγότερα περιουσιακά στοιχεία... **353,** Ανακοπή λόγω καταβολής - Προσήκουσα καταβολή - Δημόσια κατάθεση... **354,** Ανακοπή για μερική εξόφληση χρέους... **355,** Ανακοπή για περισσότερα χρέη. Προσδιορισμός εξοφλούμενου χρέους... **355,** Ανακοπή για εξόφληση με συμψηφισμό ανταπαίτησης... **357,** Ανακοπή λόγω συμψηφισμού απαίτησης του οφειλέτη κατά του επισπεύδοντος που απέκτησε μετά την επιβολή της κατάσχεσης... **358,** Απαγόρευση συμψηφισμού ακατάσχετης απαίτησης - Απαγόρευση συμψηφισμού σε απαιτήσεις διατροφής... **359,** Ανακοπή λόγω επίσχεσης... **359,** Άμεση απόδειξη - Απαγόρευση απόδειξης με μάρτυρες. Απόδειξη με έγγραφα (Δημόσια και Ιδιωτικά)... **360,** Ανακοπή κατά εγκυρότητας προγράμματος πλειστηριασμού... **362,** Ανακοπή κατά του πλειστηριασμού λόγω μη τήρησης διατυπώσεων... **362,** Ανακοπή κατά του κύρους του διενεργηθέντος αναγκαστικού πλειστηριασμού - Ενεργητική νομιμοποίηση... **363,** Ανακοπή ακύρωσης αναγκαστικού πλειστηριασμού και ομοδικία... **363,** Ανακοπή λόγω παράνομων ενεργειών του υπερ-

θεματιστή. Παρακώλυση πλειοδοτών... **364,** Ανακοπή κατά της τελευταίας πράξης εκτέλεσης... **365,** Ανακοπή κατά της εκτέλεσης λόγω καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος (Άρθρο 281 Α.Κ)... **365,** Ανακοπή λόγω καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος επειδή ο επισπεύδων διαβεβαίωσε ότι θα συναινέσει στην ματαίωση του πλειστηριασμού... **368,** Ανακοπή λόγω κατάσχεσης πλειόνων ακινήτων και κατάχρησης δικαιώματος... **368,** Καταχρηστικότητα και οφειλόμενο ποσό ελάχιστο με τη δυσανάλογα μεγάλη αξία του κατασχεθέντος περιουσιακού στοιχείου... **369,** Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος και παραβίαση προσωρινής διαταγής αναστολής εκτελέσεως... **369,** Ανακοπή σε περίπτωση αποβολής από το ακίνητο (άρθρο 943 παρ. 3 ΚΠολΔ)... **370,** Ανακοπή του καθού ή του μισθωτή κατά του υπερθεματιστή για την επιχειρούμενη εκτέλεση βάσει περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης... **370,** Ανακοπή λόγω του ότι το παραδοθέν ακίνητο ήταν μεγαλύτερης έκτασης... **371,** Ανακοπή για αναγκαστική κατάσχεση σε ακίνητο του οποίου η διάθεσή του είναι απαγορευμένη... **372,** Ανακοπή λόγω του ότι το ακίνητο αποτελεί δημόσια εποικιστική έκταση... **373, Ανακοπή τρίτου κατά της εκτέλεσης (άρθρο 936 παρ. 1 περ. α` ΚΠολΔ)... 374,** Γενικά... **374,** Ποιος είναι τρίτος... **377,** Φύση της ανακοπής τρίτου... **378,** Ανακοπή τρίτου επί κατάσχεσης ακινήτου... **379,** Ανακοπή τρίτου και ενυπόθηκος δανειστής... **379,** Ενοχικό δικαίωμα τρίτου... **379,** Αρμοδιότητα δικαστηρίου... **380,** Προθεσμία άσκησης ανακοπής τρίτου... **380,** Κατά ποίων απευθύνεται η ανακοπή τρίτου... **380,** Πως ασκείται η ανακοπή τρίτου... **381,** Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής τρίτου... **381,** Ανακοπή τρίτου και κατάχρηση δικαιώματος τρίτου... **381,** Σχέση άρθρου 935 και 936 ΚΠολΔ... σελ. **382**, Ηττηθείς τρίτος σε αγωγή διάρρηξης καταδολιευτικής δικαιοπραξίας δεν μπορεί να προβάλλει δικαιώματα έναντι του επισπεύδοντος δανειστή... **382, Ειδικές διατάξεις για τις δίκες περί την εκτέλεση (Άρθρο 937 ΚΠολΔ),... 383,** Αναστολή προθεσμιών για την άσκηση ένδικων μέσων ή βοηθημάτων κατά το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου... **383,** Παρέμβαση... **383,** Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής - Ερημοδικία διαδίκου - Απαγόρευση άσκησης ανακοπής ερημοδικίας... **384,** Δεν αναστέλλεται η εκτέλεση των αποφάσεων κατά τη διάρκεια της προθεσμίας άσκησης ενδίκων μέσων αλλά και στη περίπτωση άσκησης ενδίκων μέσων - εκτελεστότητα απόφασης επί προσβολής-αναστολή εκτέλεσης επί ενδίκων μέσων... **384, Προσωρινή δικαστική προστασία κατά το στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης... 386,** Γενικά... **386,** Αίτηση αναστολής βάσει του άρθρου 938 ΚΠολΔ)... **390,** Αρμόδιο δικαστήριο... **390,** Αναρμοδιότητα του Εφετείου... **391,** Παραδεκτό της αίτησης - Προϋποθέσεις... **392,** Ανευ αντικειμένου η αίτηση αναστολής μετά την εκτέλεση της πράξης... **394,** Ανακοπή τρίτου και αίτηση αναστολής... **394,** Αίτηση αναστολής και υποκατάσταση άλλου δανειστή... **394,** Άμεση εκτέλεση μετά την απόρριψη της αίτησης αναστολής... **395,** Προσωρινή αναστολή - Σημείωμα προ πάσης εκτελέσεως... **395,** Αίτηση ανάκλησης της απόφασης περί αναστολής εκτέλεσης... **395**

Κεφάλαιο Όγδοο: Προβλεπόμενες μορφές αναγκαστικής εκτέλεσης..... 397
Ποιο νομικό καθεστώς διέπει τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση αλλαγής των νομικών διατάξεων. Απαγόρευση πράξεων εκτέλεσης για το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου. Απαγόρευση εκτέλεσης για απόδοση ακινήτου σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα (άρθρο 943 ΚΠολΔ, παρ. 5). Απαγόρευση εκτέλεσης για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα... **397, Αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση μη χρηματικών απαιτήσεων... 397, Μορφές άμεσης εκτέλεσης... 397,** Εκτέλεση για παράδοση ή απόδοση ορισμένου κινητού πράγματος... **397,** Εκτέλεση για επίδειξη εγγράφου... **398,** Εκτέλεση για παράδοση ή απόδοση ακινήτου... **398,** Απόδοση ακινήτου και προσβολή της νομής... **399,** Εκτέλεση

εξωστικής απόφασης... **399,** Η τύχη των κινητών πραγμάτων που βρίσκονται μέσα στο ακίνητο και δεν αποτελούν αντικείμενο της εκτέλεσης... **400,** Διαδικασία πλειστηριασμού των ευρισκομένων μέσα στο ακίνητο κινητών πραγμάτων... **401,** Σύντομη παραγραφή (εξάμηνη) αξίωσης κατά του ορισθέντος μεσεγγυούχου για απόδοση των κινητών πραγμάτων... **402,** Επανεκτέλεση της απόφασης για παράδοση ή απόδοση ακινήτου... **402, Εκτέλεση για παράδοση ή απόδοση πλοίου ή αεροσκάφους... 404**, **Εκτέλεση για ενέργεια πράξης που μπορεί να γίνει και από τρίτο... 404, Εκτέλεση για ενέργεια πράξης που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο – «Έμμεση εκτέλεση»... 406,** Διαδικασία... **407**, Έμμεση εκτέλεση σε εργατικές διαφορές... **408,** Εξαιρέσεις από την έμμεση εκτέλεση... **409,** Εκτέλεση σε περίπτωση υποχρέωσης προς παράλειψη ή ανοχή πράξης... **409,** Εκτέλεση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων που διατάσσει παράλειψη ή ανοχή πράξης... **415,** Σε περίπτωση πολλών παραβάσεων... **416,** Έμμεση εκτέλεση (άρθρ. 946, 947 ΚΠολΔ) και ποινική ευθύνη του καθού... **417, «Αναπληρωματική εκτέλεση» – Αποζημίωση... 417, Εκτέλεση επί παροχής αντικατάστατων πραγμάτων ή ανωνύμων χρεωγράφων... 418, Εκτέλεση σε περίπτωση καταδίκης σε δήλωση βούλησης... 419, Εκτέλεση σε περίπτωση απόδοσης ή παράδοσης τέκνου... 421, Εκτέλεση επί χρηματικών απαιτήσεων – Κατάσχεση... 422,** Γενικά... **422, Κατάσχεση της κινητής περιουσίας του οφειλέτη... 423,** Άρθρο 953 ΚΠολΔ... **423,** Άρθρο 1017 ΚΠολΔ... **424,** Άρθρο 1018 ΚΠολΔ... **424,** Άρθρο 1019 ΚΠολΔ.... 424, Άρθρο 1020 ΚΠολΔ... **425,** Άρθρο 1021 ΚΠολΔ... **425,** Ακατάσχετα κινητά πράγματα... **425,** Ανακοπή λόγω του ότι επεβλήθη κατάσχεση σε ακατάσχετο κινητό πράγμα... **436,** Αρμόδιο Δικαστήριο... **436,** Περιεχόμενο κατασχετήριας έκθεσης... **436,** Ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ... **438,** Αντικείμενο της ανακοπής - τι ελέγχει το δικαστήριο... **441, Ανακοπή άρθρου 954 παρ. 4 και 933 ΚΠολΔ... 442,** Διόρθωση και αντικειμενική αξία του ακινήτου... **443,** Δεύτερη αίτηση διόρθωσης... **444,** Αντικειμενική αξία και ελεύθερη εκποίηση... **445,** Ανακοπή σε περίπτωση ενιαίας εκτίμησης της αξίας περισσοτέρων ακινήτων... **445,** Απαγόρευση άσκησης ανταίτησης... **446,** Απαγόρευση άσκησης ενδίκων μέσων... **446,** Κατάθεση της διορθωτικής απόφασης στον επί του πλειστηριασμού συμβολαιογράφο... **446,** Άρθρο 955 ΚΠολΔ. Επιδόσεις της έκθεσης. Κατάθεση εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού... **447,** Άρθρο 956 ΚΠολΔ. Μεσσεγγύηση. Δημόσια κατάθεση... **449,** Άρθρο 960 ΚΠολΔ. Περίληψη κατασχετήριας έκθεσης - επιδόσεις, δημοσιεύσεις... **449,** Μεσεγγύηση - Μεσεγγυούχος... **450,** Κατάσχεση ακινήτου και μεσεγγύηση... **451,** Προσκόμιση των κινητών πραγμάτων από τον μεσεγγυούχο στον τόπο του πλειστηριασμού... **452,** Αστική ευθύνη του μεσεγγυούχου... **452,** Βλάβη κατασχεθέντος και ποινική ευθύνη... **453,** Απαγόρευση διάθεσης κατασχεμένων... **454,** Κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων... **455,** Κατάσχεση άυλων μετοχών... **456, Κατάσχεση εις χείρας τρίτου... 457,** Περιεχόμενο του κατασχετηρίου... **458,** Κατάσχεση εις χείρας τρίτου για μελλοντική αξίωση του οφειλέτη... **458,** Ποιος είναι τρίτος... **458,** Κατάσχεση εις χείρας τρίτου όταν οφειλέτης είναι το δημόσιο, Ο.Τ.Α, Ν.Π.Δ.Δ. Κατάσχεση εις χείρας του δημοσίου, Ο.Τ.Α και Ν.Π.Δ.Δ. ως τρίτων... **459**, Πότε ολοκληρώνεται η κατάσχεση εις χείρας τρίτου... **464,** Κατάσχεση εις χείρας τρίτου βάσει Κ.Ε.Δ.Ε... **465,** Κατάσχεση εις χείρας τρίτου βάσει τίτλου εις διαταγήν... **474,** Υποχρεώσεις του τρίτου... **476,** Κατασχετήριο και τόκοι... **476,** Ακατάσχετο μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών, εκτός από την περίπτωση ικανοποίησης απαίτησης για διατροφή ή συνεισφορά στις ανάγκες της οικογένειας... **476,** Ακατάσχετο μισθοδοτικού λογαριασμού... **478,** Διαδικασία επιβολής - Ανα-

κοπή... **479,** Ανακοπή οφειλέτη... **480,** Διαδικασία κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού... **484,** Ανάληψη του κατασχεθέντος ποσού... **487,** Κατάσχεση τραπεζικού λογαριασμού και συμψηφισμός ανταπαίτησης... **487,** Απαγόρευση κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού ξένου κράτους ή αποστολής... **487,** Σε περίπτωση διάρρηξης καταδολιευτικής δικαιοπραξίας... **489,** Δικαιώματα επισπεύδοντος από αρνητική ή ανειλικρινή δήλωση - Άσκηση ανακοπής... **489,** Υποχρεώσεις τρίτου σε περίπτωση καταφατικής δήλωσής του... **493,** Μη υποβολή δήλωσης από τον τρίτο - Παρακράτηση της αξίωσης και απόδοσή της στο δικαιούχο... **494,** Αγωγή του καθού η εκτέλεση κατά του τρίτου... **494,** Μη επάρκεια της κατασχεθείσας απαίτησης - Διορισμός Συμβολαιογράφου (Άρθρο 988 ΚΠολΔ παρ. 1 εδ΄. 2)... **495, Κατάσχεση ακινήτων**... **495,** Άρθρο 992 ΚΠολΔ... **495,** Άρθρο 993 ΚΠολΔ... **496,** Άρθρο 994 ΚΠολΔ... **496,** Άρθρο 995 ΚΠολΔ... **496,** Άρθρο 996 ΚΠολΔ... **497,** Άρθρο 997 ΚΠολΔ... **497,** Περιεχόμενο κατασχετήριας έκθεσης ακινήτου... **498,** Περιεχόμενο της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης... **499,** Κοινοποίηση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης... **501,** Διατυπώσεις δημοσιότητας κατασχετήριας έκθεσης... **501**, Επίδοση κατασχετήριας έκθεσης ή της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης στο εξωτερικό... **502,** Αναγκαστική εκτέλεση και κυριότητα... **503,** Αναγκαστική κατάσχεση σε περίπτωση διάρρηξης απαλλοτριωτικής δικαιοπραξίας (Καταδολίευση)... **504,** Κατάσχεση πολλών ακινήτων - Ενιαία εκποίηση... **504**, Κατάσχεση πολλών ακινήτων στα οποία έχουν εγκατασταθεί επιχειρήσεις... **505,** Περιορισμοί κατάσχεσης από Τράπεζα της μοναδικής κατοικίας του οφειλέτη... **506,** Απαγόρευση επιβολής δεύτερης αναγκαστικής κατάσχεσης... **509**, Επιβολή δεύτερης κατάσχεσης κατά το ΝΔ της 17/7-13/8/1923... **510,** Επιβολή δεύτερης κατάσχεσης επί κατάσχεσης του δημοσίου... **511,** Ακυρότητα διάθεσης μετά την επιβολή κατάσχεσης... **512,** Ακυρότητα διάθεσης έναντι του δημοσίου... **513,** Περιορισμός της αναγκαστικής κατάσχεσης... **514,** Αναγκαστική κατάσχεση και μίσθωση ακινήτου... **515**, Αναγκαστική κατάσχεση και επικαρπία... **516,** Αναγκαστική κατάσχεση και ψιλή κυριότητα... **518,** Αναγκαστική κατάσχεση και διανομή... **519,** Αναγκαστική κατάσχεση και ακίνητο που η κυριότητά του τελεί υπό διαλυτική αίρεση... **520,** Αναγκαστική κατάσχεση και αυθαίρετα... **521,** Αναγκαστική κατάσχεση και ακίνητα που έχουν αποκτηθεί από τον ΟΕΚ... **522**, Αναγκαστική κατάσχεση και παραμεθόριες περιοχές... **525**, Άσκηση ανακοπής κατά της κατάσχεσης ακινήτου του οποίου η διάθεση είναι απαγορευμένη... **527,** Υποκατάσταση δανειστή από τρίτο και υποκατάσταση στη θέση του δανειστή... **528,** Ανατροπή - Άρση της αναγκαστικής κατάσχεσης - εξάλειψη... **528,** Ποιοι νομιμοποιούνται - προϋποθέσεις - συνέπειες... **528,** Ανατροπή και αναγγελίες... **530,** Ανατροπή κατάσχεσης που μετετράπη από συντηρητική κατάσχεση... **531,** Ποιος χρόνος δεν υπολογίζεται... **531,** Φύση της απόφασης - Δεδικασμένο... **532,** Εξάλειψη κατάσχεσης... **533, Αναγγελία δανειστή σε πλειστηριασμό**... **534,** Αναγγελία και επισπεύδων... **538,** Περιεχόμενο αναγγελίας του Δημοσίου... **538,** Προϋπόθεση εγκυρότητας της αναγγελίας... **538,** Αναγγελία δανειστή επί αναγκαστικής κατάσχεσης επέχουσα θέση κατάσχεσης... **539,** Αναγγελία και κατάθεση εγγράφων που αποδεικνύουν την απαίτηση... **540,** Ανακοπή κατά αναγγελίας δανειστή... **541,** Αναγγελία και επαναφορά των πραγμάτων στη προτέρα τους κατάσταση... **541,** Συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης με υποκατάσταση του επισπεύδοντος από άλλο δανειστή... **542,** Ακυρότητα υποκατάστασης - προθεσμία προσβολής... **544**

Κεφάλαιο Ένατο: Ο πλειστηριασμός **545**
Πλειστηριασμός κινητών**... 545,** 'Αρθρο 959 ΚΠολΔ, Πλειστηριασμός κινητών**... 545,** Πλειστηριασμός κινητών και κυριότητα**... 546,** Πλειστηριασμός υποκειμένων σε φθορά Άρθρο 962 ΚΠολΔ**... 547,** Πλειστηριασμός ακινήτων**... 548,** Νομική φύση**... 548,** Απαγόρευση του πλειστηριασμού της πρώτης (α΄) κατοικίας του οφειλέτη**.... 551,** Πλειστηριασμός και εγγυοδοσία**... 554,** Συμφωνία για ματαίωση του πλειστηριασμού - Δήλωση του επισπεύδοντος για ματαίωση του πλειστηριασμού**... 555,** Νέα επίσπευση του πλειστηριασμού μετά από ματαίωση**... 556,** Επίσπευση του πλειστηριασμού από ενυπόθηκο δανειστή**... 557,** Τόπος πλειστηριασμού - Διαδικασία**... 557,** Κήρυξη πλειστηριασμού - Παρεμπόδιση συμμετοχής στο πλειστηριασμό**... 559,** Μη εμφάνιση πλειοδοτών στον πλειστηριασμό για δεύτερη φορά - Ματαίωση του πλειστηριασμού - Αίτηση μείωσης της τιμής πρώτης προσφοράς**... 560,** Πλειστηριασμός - Κατακύρωση και απαλλοτρίωση**... 562,** Αναγκαστικός πλειστηριασμός - Καταδολίευση και εικονικότητα - Πλάνη - Απάτη - Απειλή**... 562,** Πλειστηριασμός κατά ανύπαρκτου προσώπου**... 563,** Πλειστηριασμός ακινήτου που δεν ανήκει στον οφειλέτη**... 564,** Αγωγή διεκδίκησης του πράγματος του πλειστηριασμού από τον αληθή κύριο-προθεσμία**... 564,** Δικαίωμα εξόφλησης από τον οφειλέτη - καθού η εκτέλεση - Ενεχυρίαση των κινητών πραγμάτων που εκπλειστηριάζονται από τον οφειλέτη**... 565,** Καταβολή από τον οφειλέτη στον επισπεύδοντα**... 566,** Εξόφληση και άρση της κατάσχεσης **567,** Έκθεση πλειστηριασμού**... 567,** Πιστοποιητικό Ο.Τ.Α για τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ)**... 567,** Λειτουργία κατακυρωτικής έκθεσης - Περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης**... 568,** Τι αποκτά ο υπερθεματιστής**... 569,** Αναστολή του Πλειστηριασμού - Ανακοπή του άρθρου 1000 ΚΠολΔ**... 570**, Γενικά**... 570,** Προϋποθέσεις - Όροι χορήγησης της αναστολής**... 570,** Ποιος χρόνος υπολογίζεται-Κρίσιμος χρόνος για τον υπολογισμό του εξαμήνου**... 571,** Σώρευση στο ίδιο δικόγραφο ανακοπών άρθρων 1000 και 954 ΚΠολΔ**... 572**, Πίνακας κατάταξης - Προνόμια - Σειρά κατάταταξης Διανομή πλειστηριάσματος - Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης**... 572,** (Άρθρο 974 ΚΠολΔ). **Πίνακας κατάταξης... 572,** (Άρθρο 975 ΚΠολΔ). Γενικά προνόμια**... 572,** (Άρθρο 976 ΚΠολΔ). Ειδικά προνόμια**... 573,** (Άρθρο 977 ΚΠολΔ). Σειρά κατάταξης προνομιούχων και μη προνομιούχων**... 573,** (Άρθρο 978 ΚΠολΔ). Τυχαία κατάταξη**... 574,** (Άρθρο 979 ΚΠολΔ). Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης**... 574,** (Άρθρο 980 ΚΠολΔ). Διανομή πλειστηριάσματος**... 574,** Κατάταξη των δανειστών - Προνόμια - Πίνακας κατάταξης**... 574,** Πως ενεργεί ο συμβολαιογράφος**... 575**, Απαγόρευση διόρθωσης πίνακα κατάταξης από τον συμβολαιογράφο**... 575,** Περιεχόμενο του πίνακα κατάταξης**... 576,** Επίδοση πίνακα κατάταξης για υποθέσεις που αφορούν το δημόσιο**... 577,** Πως γίνεται η κατάταξη**... 577,** Έξοδα εκτέλεσης επί υποκατάστασης άλλου δανειστή**... 578,** Ποιοι είναι δικαιούχοι των εξόδων εκτέλεσης**... 578**, Κατάταξη προνομιακών απαιτήσεων**... 578,** Κατάταξη απαιτήσεων από εξηρτημένη εργασία**... 580,** Κατάταξη απαιτήσεων δικηγόρων**... 581**, Κατάταξη και υποθήκη**.... 581,** Προνόμια δημοσίου**... 582**, Απαιτήσεις αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών από πώληση αγροτικών προϊόντων**... 582,** Κατάταξη και εμπράγματη ασφάλεια (προσημείωση υποθήκης - υποθήκη)**... 583,** Κατάταξη του Δημοσίου**... 584,** Προσβολή εκκαθαριστικής πράξης του υπαλλήλου του πλειστηριασμού - Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης (άρθρου 979 ΚΠολΔ) - Προθεσμία**... 584,** Αρμοδιότητα πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων σε περίπτωση διοικητικής εκτέλεσης **586,** Ποιοι νομιμοποιούνται για την άσκηση της ανακοπής**... 587,** Πως ασκείται η ανακοπή**... 588,** Το περιεχόμενο του δικογράφου της ανακοπής**... 588,**

Ποιος μπορεί να είναι ανακόπτων σε σχέση με τα έξοδα εκτελέσεως... **589,** Δικαιούχοι εξόδων εκτέλεσης - Παθητική νομιμοποίηση... **589,** Έννομο συμφέρον... **591,** Ποιος ωφελείται από την αναμόρφωση του πίνακα... **592,** Συνεκδικαζόμενες ανακοπές - Αναγκαστική ομοδικία... **593,** Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής άρθρου 979 ΚΠολΔ... **594,** Οι λόγοι ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης (Άρθρο 979 ΚΠολΔ) - Τι προσβάλλεται με την ανακοπή... **594,** Συνέπειες παράλειψης άσκησης ανακοπής ή παρέλευσης της προθεσμίας άσκησής της... **596,** Βάρος απόδειξης... **597,** Συνέπειες ευδοκίμησης της ανακοπής - Επαναπροσδιορισμός εξόδων εκτέλεσης - προνομίων από το Δικαστήριο... **599,** Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης για αμφισβήτηση και άρνηση της απαίτησης του καθού... **599,** Ανακοπή για τα έξοδα εκτέλεσης επί περισσοτέρων εκτελεστών τίτλων... **600,** Αναγγελία και σε άλλη διαδικασία κατάταξης... **601,** Δεδικασμένο... **602, Αναπλειστηριασμός**... **602,** Γενικά - προϋποθέσεις... **602,** Αναπλειστηριασμός πρόσκληση επόμενων πλειοδοτών και κατάπτωση της εγγυοδοσίας... **605,** Ανακοπή κατά της διαδικασίας αναπλειστηριασμού, λόγω σύνταξης περίληψης πράξης επίσπευσης... **606,** Καθολικός - Ειδικός Διάδοχος και αναπλειστηριασμός... **607,** Ακύρωση πλειστηριασμού - Διενέργεια νέου - Δικαιώματα του πρώτου υπερθεματιστή... **608,** Φύση απόφασης ακύρωσης του πλειστηριασμού... **612,** Ευθύνη του επισπεύδοντος έναντι του καθού η εκτέλεση... **613,** Ευθύνη του επισπεύδοντος έναντι του υπερθεματιστή... **614,** Ευθύνη για νομικά ελαττώματα σε περίπτωση καταβολής του πλειστηριάσματος - Τύχη καταβληθείσης εγγύησης... **614, Φορολογικά θέματα πλειστηριασμού**... **616,** Φορολογία ακινήτου λόγω πλειστηριασμού... **616,** Φορολογία και υπερθεματιστής... **616,** Ακύρωση πλειστηριασμού και φορολογία... **617, Εκούσιος πλειστηριασμός κινητού - ακινήτου**... **618**, Διαδικασία εκούσιου πλειστηριασμού... **621,** Παράλειψη του Δικαστηρίου να ορίσει Συμβολαιογράφο... **622,** Εξόφληση και εκούσιος πλειστηριασμός... **622**

Κεφάλαιο Δέκατο: Ειδικές μορφές εκτέλεσης..... **624**
Κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων... **624,** Αρμόδιο Δικαστήριο... **626,** Ποιος υποβάλλει την αίτηση... **626,** Προϋποθέσεις - Πότε το Δικαστήριο δικαιούται να απορρίψει την αίτηση... **626,** Κατάσχεση και αναστολή εκτέλεσης απόφασης ή εκτελεστού τίτλου.... **627,** Προϋποθέσεις επιβολής κατάσχεσης κατ' άρθρο 1022 ΚΠολΔ... **627,** Φύσης της δίκης για την κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων... **628,** Πως επιβάλλεται η κατάσχεση - Συντηρητική κατάσχεση... **630,** Κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων υπό τον όρο της αντιπαροχής... **630,** Κατάσχεση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας... **631,** Κατάσχεση επιχείρησης... **631,** Κατάσχεση εργολαβικού ανταλλάγματος... **633** Απαγόρευση κατάσχεσης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου των οφειλομένων στους εργολάβους... **636,** Κατάσχεση απαίτησης από προσύμφωνο αγοράς ακινήτου... **637,** Κατάσχεση επιχείρησης κλινικής... **638,** Κατάσχεση σήματος-Επωνυμίας διακριτικών γνωρισμάτων-Διακριτικού τίτλου - Κατάσχεση πνευματικών δικαιωμάτων... **639,** Διαδικασία κατάσχεσης μετοχών ανώνυμης εταιρείας... **641,** Κατάσχεση εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ... **642,** Κατάσχεση περιουσιακών δικαιωμάτων αθλητικών σωματείων για μετάδοση αθλητικών εκδηλώσεων... **643**, Κατάσχεση επιδοτήσεων... **646,** Κατάσχεση εξαγοράς μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου... **649,** Απαγόρευση κατάσχεσης εταιρικών μεριδίων ομόρρυθμης εταιρείας... **650**, Άδεια εκποίησης πλασματικού ενέχυρου... **651, Αναγκαστική διαχείριση**... **652**, **Βεβαιωτικός Όρκος**... **656,** Γενικά... **656,** Προϋποθέσεις... **656,** Αρμοδιότητα - Διαδικασία... **657,** Ένδικα μέσα... **657,** Βεβαιωτικός όρκος και ψευδορκία... **658, Προσωπική**

κράτηση... 658, Προϋποθέσεις... **658,** Ποια πρόσωπα δεν προσωποκρατούνται... **660,** Λήψη απογράφου - Διαδικασία - Επιταγή προς εκτέλεση... **660,** Άμυνα του απειλούμενου με προσωπική κράτηση... **661,** Προβολή αντιρρήσεων - προσφυγή... **663,** Που κρατείται ο προσωποκρατηθείς... **665, Συντηρητική κατάσχεση... 666,** Προϋποθέσεις. Επείγουσα περίπτωση - Επικείμενος κίνδυνος... **667,** Συντηρητική κατάσχεση εναντίον υπό εκκαθάριση τελούσας εταιρείας... **669,** Συντηρητική κατάσχεση πλοίου... **669,** Συντηρητική κατάσχεση και ύπαρξη εκτελεστού τίτλου... **671**, Συντηρητική κατάσχεση με επίκληση αλλοδαπών τελεσίδικών και εκτελεστών τίτλων... **673**, Διαταγή πληρωμής και επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης... **673,** Συνέπειες της συντηρητικής κατάσχεσης... **674,** Άρθρο 99 Ν. 3588/2007 και συντηρητική κατάσχεση... **674,** Αναγκαστική κατάσχεση συντηρητικώς κατασχεθέντος πράγματος... **676,** Προθεσμία άσκησης κύριας αγωγής... **676,** Αυτοδίκαιη άρση απόφασης που διατάσσει συντηρητική κατάσχεση... **677,** Ανάκληση απόφασης συντηρητικής κατάσχεσης... **678,** Διαγραφή συντηρητικής κατάσχεσης από τα βιβλία κατασχέσεων... **680,** Συντηρητική κατάσχεση εις χείρας τρίτου... **681,** Δήλωση τρίτου - ανακοπή... **683,** Συντηρητική κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων... **684**

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι κοινός τόπος ότι κανένας κλάδος του δικαίου δεν παρουσιάζει τόσες πρακτικές δυσχέρειες κατά την εφαρμογή του όσο το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Ακόμα και μεταξύ συναδέλφων με πολυετή δικαστηριακή εμπειρία δημιουργούνται συχνά εύλογες απορίες και αμφισβητήσεις σχετικά με την ορθή ερμηνεία διατάξεων που ρυθμίζουν τις επιμέρους διαδικασίες και πράξεις της εκτέλεσης, με τον τελευταίο λόγο να έχει πάντοτε η νομολογία.

Πέραν τούτων, οι συνεχείς αλλαγές στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με το πρόσχημα της επιτάχυνσης της απονομής της δικαιοσύνης, έχουν, τις περισσότερες φορές, έμμεσες αλλά και άμεσες επιπτώσεις στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Το πόνημα που κρατάτε στα χέρια σας δεν διεκδικεί δάφνες επιστημονικού συγγράμματος πολιτικής δικονομίας. Αποτελεί καρπό αφενός της εργασίας μου ως μαχόμενου Δικηγόρου από το 1986 μέχρι σήμερα και αφετέρου της διαρκούς ενασχόλησής μου με τη μελέτη των δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες καταλήγουν πολλές φορές σε λύσεις και συμπεράσματα διαφορετικά από τις θεωρητικές προσεγγίσεις και τα πορίσματα της επιστήμης. Η κατάστρωση της ύλης του επιχειρήθηκε να είναι **«δικηγορική»**. Και βεβαίως δεν διεκδικεί να θεωρηθεί ως εγχειρίδιο κατ' άρθρο ερμηνείας των σχετικών διατάξεων του ΚΠολΔ.

Με την πεποίθηση ότι ο Δικηγόρος, ως μέλος ενός ενιαίου δικηγορικού σώματος, έχει ιδιαίτερο ηθικό καθήκον στο πλαίσιο της συναδελφικής αλληλεγγύης να μοιράζεται τη γνώση που αποκομίζει από την άσκηση του λειτουργήματος, θέτω το παρόν πόνημα στην κρίση σας.

Μακάρι, η συγκέντρωση, η επεξεργασία και η κωδικοποίηση της σχετικής με την αναγκαστική εκτέλεση νομολογίας να αποτελέσει ένα πρακτικό και χρήσιμο βοήθημα, το οποίο θα βοηθήσει ιδίως τους νεότερους συναδέλφους να ανταποκρίνονται επάξια στο ρόλο τους ως συλλειτουργών στην απονομή της Δικαιοσύνης και να προασπίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα δικαιώματα των πολιτών.

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2013

Γιάννης Δ. Αδαμόπουλος,

Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτέλεσης

ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 904 ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει εκτελεστού τίτλου, εκτελεστοί δε τίτλοι είναι: **α)** οι τελεσίδικες, καθώς και οι αποφάσεις κάθε Ελληνικού Δικαστηρίου που κηρύχθηκαν εκτελεστές, **β)** οι διαιτητικές αποφάσεις, **γ)** τα πρακτικά Ελληνικών Δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων, **δ)** τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, **ε)** οι διαταγές πληρωμής που εκδίδουν οι Ελληνες Δικαστές, **στ)** οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί και **ζ)** οι Διαταγές και Πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί Η δικαστική απόφαση ή η διαταγή πληρωμής, με την οποία υποχρεούται ο εναγόμενος (καθ΄ού) να καταβάλει στον ενάγοντα (αιτούντα) ωρισμένο χρηματικό ποσό, ως οφειλόμενο κεφάλαιο και τους επ΄αυτού νόμιμους τόκους υπερημερίας, αποτελεί μεν τίτλο εκτελεστό για το ρηθέν κεφάλαιο και τους επ΄ αυτού τόκους υπερημερίας, καθώς και για την επιδικασθείσα δικαστική δαπάνη και τα έξοδα, όπως και τα δικαιώματα της επιταγής για εκτέλεση, δεν αποτελεί όμως τέτοιο τίτλο και για τους τόκους επί των τόκων, όταν δεν διαλαμβάνει διάταξη περί αυτών...» (ΑΠ 529/1999 ΕλλΔνη 1999, σελ. 1716). «...Από τη γραμματική διατύπωση της άνω διάταξης και ειδικότερα από την παρεμβολή της λέξης **«μόνο»** στην παρ. 1 προκύπτει σαφώς αφενός η απαγόρευση δημιουργίας άλλων εκτελεστών τίτλων κατόπιν συμφωνίας των ενδιαφερομένων, αφετέρου η περιορισμένη απαρίθμηση των εκτελεστών τίτλων της παρ. 2 και τέλος η απαγόρευση εκτέλεσης χωρίς εκτελεστό τίτλο. Ακόμη κατά την παραπάνω διάταξη οι τελεσίδικες και οι προσωρινά εκτελεστές αποφάσεις των ημεδαπών δικαστηρίων αποτελούν την πρώτη κατηγορία των εκτελεστών τίτλων...» (ΜΠΚω 725/1995, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές η εκτέλεση προϋποθέτει την ύπαρξη τίτλου απλώς τυπικώς εγκύρου. Αποκλείεται η εξέταση της βασιμότητας της απαιτήσεως, η οποία δεν αποτελεί προϋπόθεση της ενάρξεως της εκτελέσεως (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Α, σελ. 52)....» (ΜΠΑθ 9423/1987 ΕλλΔνη 1988, σελ. 1631, ΝΟΜΟΣ).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ – ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ – ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

«...Η εκτελεστότητα καθώς και το δεδικασμένο είναι κύριες και βασικές συνέπειες των άνω δικαστικών αποφάσεων των οποίων αποτελούν τα δύο γνήσια τέκνα. Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι όπου δεδικασμένο εκεί και εκτελεστότητα,

καθόσον **ενώ το δεδικασμένο συνοδεύει οποιαδήποτε δικαστική απόφαση, η εκτελεστότητα προσδίδεται μόνο στις καταψηφιστικές αποφάσεις**, με την αιτιολογία ότι η εκτέλεση προϋποθέτει απαίτηση βέβαιη και εκκαθαρισμένη (άρθρο 915, 916, 924 παρ. 4 ΚΠολΔ) οπότε και μόνο είναι δυνατή και επιτρέπεται η στον εξωτερικό κόσμο μεταβολή κατά τρόπο που αντιστοιχεί προς το περιεχόμενο της αποφάσεως. **Έτσι δεν τίθεται θέμα εκτελεστότητας των αναγνωριστικών και διαπλαστικών αποφάσεων (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτελ. τ. Α παρ. 14, σελ. 56-57). Οι αποφάσεις αυτές δεν υπόκεινται σε αναγκαστική εκτέλεση** διότι ναι μεν ορίζεται στο άρθρο 904 ΚΠολΔ ότι μεταξύ των εκτελεστών τίτλων είναι και οι τελεσίδικες και οι προσωρινά εκτελεστές αποφάσεις των ημεδαπών δικαστηρίων, πλην όμως είναι αυτονόητο ότι μόνο οι καταψηφιστικές αποφάσεις, εκτελούνται αναγκαστικά, αφού μόνο σ` αυτές προσδίδονται εκτελεστότητα κατά τα προεκτεθέντα ενώ αντιθέτως δεν είναι δυνατόν να νοηθεί εκτέλεση αναγνωριστικής ή διαπλαστικής απόφασης, εφόσον δεν πρόκειται βεβαίως περί αναγκαστικής εισπράξεως δικαστικών δαπανών που έχουν επιδικαστεί με αυτές τις αποφάσεις (βλ. ΕφΠειρ 443/1981 Δνη 24.117). Κατ` ακολουθία η αναγνωριστική απόφαση δεν εξοπλίζεται ποτέ με εκτελεστότητα **όταν όμως καταστεί τελεσίδικη θα είναι εκτελεστός τίτλος μόνο ως προς τα δικαστικά έξοδα**....» (ΜΠΚω 725/1995, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με το άρθρο 904 ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση χωρεί μόνο επί καταψηφιστικών αποφάσεων, ενώ αντιθέτως δεν νοείται επιχείρηση αναγκαστικής εκτέλεσης απόφασης αναγνωριστικής ή διαπλαστικής ή αποφάσεως που καταδικάζει σε δήλωση βουλήσεως, εκτός αν πρόκειται για την είσπραξη των δικαστικών εξόδων που τυχόν επιδικάζονται με αυτές (ΕΑ 628/2003 ΕλλΔνη 2004.1470, ΕΠειρ 1014/1992 ΑρχΝ 1993.63, ΕΠειρ 443/1981 ΕλλΔνη 1983.117, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Α, σελ. 56-57). Η απόφαση που εκδίδεται επί δίκης διανομής, μορφή της οποίας αποτελεί και η κατ᾽ άρθρο 483 ΚΠολΔ επιδίκαση της επιχείρησης που πρέπει να διανεμηθεί σε κάποιον από τους κοινωνούς έναντι καταβολής χρηματικού ποσού ίσου προς την αγοραία αξία της επιχείρησης, είναι διαπλαστική (ΕΠειρ 21/2006 ΑχΝομ 2007.142, ΕΑ 3503/1990 ΕλλΔνη 33.581, ΕΠειρ 443/1981 ό.π.) και ως τέτοια δεν υπόκειται σε εκτέλεση, παρά μόνον αν περιλαμβάνει και καταψηφιστικές διατάξεις μετά την υποβολή σχετικού καταψηφιστικού αιτήματος από μέρους οποιουδήποτε των διαδίκων. Λόγω του διαπλαστικού χαρακτήρα της απόφασης, που εκδίδεται επί αγωγής διανομής κατ᾽ άρθρο 483 ΚΠολΔ, η απόφαση αυτή δεν αναγνωρίζει απλώς στον αιτούντα δικαίωμα για ανάληψη της επιδικαζόμενης επιχείρησης αλλά η μεταβίβαση αυτή επέρχεται άμεσα με την επέλευση της τελεσιδικίας, κατά τρόπο που παρομοιάζει με καθολική διαδοχή, τελεί όμως υπό την αναβλητική αίρεση της καταβολής του ποσού ίσου προς την αξία της διανεμητέας επιχείρησης που αντιστοιχεί στη μερίδα του δικαιούχου κοινωνού, πριν την πλήρωση της οποίας οι έννομες συνέπειες της επιδίκασης δεν αναπτύσσονται, σε περίπτωση δε μη καταβολής του ποσού αυτού, αν δεν είχε υποβληθεί επικουρικά σχετικό καταψηφιστικό αίτημα και ως εκ τούτου η απόφαση δεν περιλαμβάνει καταψηφιστική διάταξη δεν μπορεί να εκβιασθεί η απόδοσή του με αναγκαστική εκτέλεση, αλλά ως φέρον αυτό αποζημιωτικό χαρακτήρα ο δικαιούχος κοινωνός διατηρεί ενοχική αξίωση κατά του κοινωνού που υποχρεώθηκε να το καταβάλει, που θα αποτελέσει αντικείμενο αυτοτελούς δίκης (ΕΠατρ 21/2006 ό.π., ΕΠειρ 443/1981 ό.π., Πίψου «Δικαστική Διανομή» σελ. 314,335,365)...» (ΜΠΛάρισας 214/2010, ΤΝΠΔΣΑ). «...Το κατά το άρθρο 1012 ΑΚ εξάλλου δικαίωμα παροχής διόδου αποτελεί νόμιμο περιορισμό της κυριότητας, η δικαστική δε

απόφαση που εκδίδεται επί της σχετικής, με βάση το άρθρο αυτό, αγωγής είναι διαπλαστική με την έννοια ότι με αυτή ενόψει και του άρθρου 1013 ΑΚ που ορίζει ότι η κατεύθυνση της διόδου, η έκτασή τους προς χρήση δικαιώματος καθώς και η καταβλητέα αποζημίωση καθορίζονται με δικαστική απόφαση, δημιουργείται ή διαμορφώνεται (επιδικάζεται) ανάλογα προς τη δουλεία διόδου, δικαίωμα του ενάγοντος, αλλιώς έχει χαρακτήρα αναγνωριστικό, με αυτή δηλαδή αναγνωρίζεται ο περιορισμός αυτός και το σχετικό με αυτόν δικαίωμα του ενάγοντος (σχετ. Μπαλής Εμπρ.Δ. παρ. 40, Εμπρ.Δ. παρ. 137, Κουτουρίδη: αναγκ. παροχή διόδου 1989 σ. 141, Γεωργιάδης - Σταθόπουλος ΑΚ σ. 370, Σούτης σ. 109, Σταυράκης Δνη 25.937, Τούσης Εμπρ. παρ. 79). Εάν όμως η παραπάνω απόφαση περιέχει διάταξη με την οποία υποχρεώνει τον εναγόμενο ν' ανέχεται τη διέλευση του ενάγοντος από την καθορισμένη με αυτή δίοδο, τότε είναι επιτρεπτή η αναγκαστική εκτέλεση ως προς τη διάταξη αυτή κατά το άρθρο 947 του ΚΠολΔ (βλ. Κρητικός, περί της φύσεως της εκ του άρθρου 1012 ΑΚ αγωγής και αποφάσεως, Δίκη 6 σελ. 363,369)...» (ΕφΠειρ 1014/1992 ΤΝΠΔΣΑ).

1. ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 321 ΚΠολΔ, δεδικασμένο παράγουν μόνο οι οριστικές αποφάσεις που έχουν καταστεί τελεσίδικες, μη δυνάμενες να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση. Από το συνδυασμό δε της παραπάνω διάταξης με εκείνες των άρθρων 308 και 309 του ιδίου Κώδικα, συνάγεται ότι οριστικές είναι οι αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν ολικά ή μερικά αίτημα παροχής έννομης προστασίας, κατά τρόπο ώστε να απεκδύεται το δικαστήριο από κάθε περαιτέρω εξουσία σε σχέση με το εν λόγω αίτημα. Αντιθέτως, η απόφαση που κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση της αγωγής για οποιονδήποτε λόγο, όπως λόγω μη κλήτευσης του απόντος εναγομένου, δεν είναι οριστική και ως εκ τούτου δεν δημιουργεί δεδικασμένο (βλ ΑΠ 1238/2008 Νόμος, ΕφΘεσ 337/2010 Νόμος, ΕφΑθ 954/1997 ΕλλΔνη 1999.410)...» (ΜΠΟρεστιάδος 3/2012, Αρμ. 2012, σ. 547, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά το άρθ. 904 παρ. 1 ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο με βάση εκτελεστό τίτλο, κατά δε την και 2 του ανωτέρω άρθρου εκτελεστοί τίτλοι, εκτός των άλλων που εκτίθενται στο αρθρ. 904 και 2β είναι οι τελεσίδικες καθώς και οι κηρυχθείσες προσωρινά εκτελεστές αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου. Τελεσίδικη είναι η οριστική απόφαση των πολιτικών δικαστηρίων, η οποία κατ` άρθρ. 321 ΚΠολΔ δεν υπόκειται σε ανακοπή ερημοδικίας και έφεση. Στην προκειμένη περίπτωση **είναι αδιάφορος ο λόγος, για τον οποίο δεν υπόκειται η απόφαση αυτή στα ανωτέρω ένδικα μέσα, δηλαδή είτε από την έκδοσή της δεν υπόκειται κατά νόμο σε ένδικο μέσο, είτε διότι υπόκειται μεν, αλλά παρήλθε η προθεσμία της ασκήσεώς του ή ο καταδικασθείς αποδέχθηκε ή παραιτήθηκε του δικαιώματος ασκήσεώς του, ή διότι ασκήθηκε το ένδικο μέσο, αλλά απορρίφθηκε κατ` ουσίαν** (βλ. Κιτσικόπουλου, ΠολΔ άρθρ. 856 αρ. 17)....» (ΜΠΚεφ 62/1992, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά το άρθρο 1049 παρ. 1 ΚΠολΔ, «Η διάταξη για προσωπική κράτηση εκτελείται μόνο αφότου η δικαστική απόφαση που τη διατάζει γίνει τελεσίδικη και αφού προηγουμένως επιδοθεί σ` αυτόν που καταδικάστηκε»...» (ΜΠΘεσ 16484/1994, Αρμ. 1996, σ. 623, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. «ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ», σελ 658).** «...Κατά το άρθρο 321 ΚΠολΔ ***όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληφθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικα-***

σμένο. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι **(α)** ο χαρακτήρας της αποφάσεως ως τελεσίδικης ή μη κρίνεται κατά το χρόνο της ασκήσεως του ενδίκου μέσου της αναιρέσεως ήτοι κατά το χρόνο της κατά το άρθρο 495 του ίδιου κώδικα καταθέσεως του πρωτοτύπου στη γραμματεία του εκδόντος την προσβαλλόμενη απόφαση δικαστηρίου **(β)** για να προσβληθεί με το ένδικο μέσο της αναίρεσης απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου που εκδόθηκε, κατ` αντιμωλία των διαδίκων, πρέπει η απόφαση αυτή να είναι τελεσίδικη **(γ)** ***η πρωτόδικη απόφαση, η οποία υπόκειται σε έφεση, γίνεται τελεσίδικη για κάποια επιγενόμενη αιτία και δη λόγω της παρόδου της προθεσμίας προς άσκηση έφεσης***. Η ιδιότητα, της απόφασης ως τελεσίδικης δεν ανατρέπεται από το γεγονός ότι κατ` αυτής ασκήθηκε έφεση, χωρίς να συντρέχει περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας της έφεσης εξ αιτίας βίας ή δόλου του αντιδίκου εκείνου που άσκησε την εκπρόθεσμη έφεση (αρθρ 152 παρ. 1 ΚΠολΔ) λαμβανομένου επίσης υπόψη, ότι ακόμη και στην περίπτωση της άσκησης τέτοιας εκπρόθεσμης έφεσης η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου αρχίζει από την πάροδο της προθεσμίας άσκησης έφεσης κατ` αυτής, αφότου και έγινε τελεσίδικη....» (ΑΠ 278/2012 ΝΟΜΟΣ). «...**Εις ήν περίπτωσιν κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως ησκήθη εφεσις καί είτε απερρίφθη αυτή, είτε περιωρίσθη υπό του Εφετείου ή δια της πρωτοδίκου αποφάσεως διαταχθείσα καταδίκη, εκτελεστόν τίτλον αποτελεί ή πρωτόδικος απόφασις** (Μπρίνιας ενθ` άνωτ. § 12 σ. 28-29, § 14 σ. 34 ύπδ 7, Σ. Σταυρόπουλος, Ερμηνεία ΚΠολΔ ύπ` αρθρ. 965 αριθ. 7, σ. 1155, σημ. εις Αρμ 31.296 υπό τήν ΕφΘεσ 41/1975) και συνεπώς εάν το άσφαλιστικόν μέτρον εις τάς περί νομής ή κατοχής υποθέσεις διετάχθη πρωτοδίκως προς προσωρινήν ρύθμισιν των δικαιωμάτων τούτων επί πλειόνων πραγμάτων, ασκηθείσης δ` εφέσεως κατά τ` αρθρ. 734 § 3 ΚΠολΔ τό ώς εφετείον δικάσαν ΠολΠρωτ περιώρισε το διαταχθέν ασφαλιστικόν μέτρον εις ωρισμένα μόνον εκ τών ώς άνω πραγμάτων ή πραγμάτωσις του διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου θα λάβη χώραν δι` εκτελέσεως της ειρηνοδικειακής αποφάσεως ήτις και περιέχει το διαταχθέν, κατά τ` αρθρ. 734 § 2 ΚΠολΔ ασφαλιστικόν μέτρον....» (ΕιρΑθ 2967/1978, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ

«...Από την διάταξη του άρθρου 763 αρ. 1 ΚΠολΔ, με την οποία ορίζεται ότι η προθεσμία της εφέσεως και η άσκηση αυτής δεν αναστέλλουν την ισχύ και την εκτέλεση των αποφάσεων που εκδίδονται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, συνάγεται ότι με την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων, η ισχύς αυτών, ήτοι η διαπλαστική ενέργεια του διατασσομένου ρυθμιστικού μέτρου, επέρχεται ευθύς ως αυτές εκδοθούν (ΕφΑθ 2686/1986 ΝοΒ 37.101). Εκτός όμως από την ως άνω διαπλαστική ενέργεια, οι ανωτέρω αποφάσεις κατά την άποψη που το παρόν Δικαστήριο κρίνει ως ορθότερη, ενδέχεται ν` αναπτύσσουν και εκτελεστότητα, ήτοι δημοσία αξίωση του δικαιούχου έναντι της πολιτείας να εξαναγκάσει με βίαια μέτρα τον υπόχρεο να συμμορφωθεί με την διάπλαση που έγινε με αυτές (Μπέης, Πολιτική Δικονομία, εκουσία δικαιοδοσία, σελ. 374, πρβλ. ΕΑ, 2686/1986 ε.α. **CONTRA** ΕφΠατρ. 661/94, ΕΑ 166/1985 Δ 16.767 ασαφώς πως), οπότε οι αποφάσεις αυτές είναι εκτελεστοί τίτλοι και εκτελούνται κατά τις γενικές διατάξεις περί αναγκαστικής εκτελέσεως (Μπέης ε.α., Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεσις εκδ. β, σελ. 83-84 σημ. 113). Ειδικότερα στην περίπτωση που εκδοθεί δικαστική απόφαση κατά την εν λόγω διαδικασία με την οποία διορίζεται προσωρινή διοίκηση νομικού προσώπου ή εκκαθαριστές νομικών προσώπων ή εταιρίας (άρθ. 786 παρ. 1 ΚΠολΔ) ή συνεταιρισμού (άρθ. 790 ΚΠολΔ),

στην οποία περιλαμβάνεται και η θέση επιχειρήσεως υπό την ειδική εκκαθάριση που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 46 και 46α ν. 1892/1990, όπως αντικαταστάθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 14 ν. 2000/1991, η οποία λαμβάνει χώρα με την έκδοση αποφάσεως του Εφετείου της έδρας της επιχειρήσεως κατά την εκουσία δικαιοδοσία, με την δημοσίευση της πιο πάνω αποφάσεως ο διορισθείς εκκαθαριστής έχει εφεξής την εξουσία ν` ασκεί τα εκ του νόμου προβλεπόμενα καθήκοντα (διαπλαστική ενέργεια της αποφάσεως). Αν τα πρόσωπα της παλαιάς διοικήσεως εμποδίσουν τον εκκαθαριστή να εισέλθει στους χώρους των γραφείων της διοικήσεως του νομικού προσώπου για ν` αναλάβει τα καθήκοντά του, τότε μπορούν να εξαναγκασθούν προς τούτο με αναγκαστική εκτέλεση της προαναφερθείσας αποφάσεως, **η οποία κατά το σημείο αυτό ενεργεί ως εκτελεστός τίτλος αναφορικά με την εγκατάσταση του εκκαθαριστή στους χώρους της διοικήσεως του νομικού προσώπου, την παραλαβή των εμπορικών και λογιστικών βιβλίων και στοιχείων και γενικώτερα την παραλαβή των περιουσιακών στοιχείων της τελούσας υπό ειδική εκκαθάριση εταιρείας** (Μπέης, εκουσία δικαιοδοσία σ. 553 και 647, Καμενόπουλος, Δ 12.696 επ. ΜΠΗλείας 272/1994 σχ. ΜΠΑθ 1172/1983 ΕλΔ/νη 24.1282 **CONTRA** ΕφΠατρ 661/1994). Επομένως μετά την επίδοση της αποφάσεως περί θέσεως του νομικού προσώπου υπό εκκαθάριση και τον διορισμό εκκαθαριστή με επιταγή προς εκουσία συμμόρφωση προς τον μέχρι τούδε εκπρόσωπο του νομικού προσώπου και την πάροδο της κατά το άρθρο 926 παρ. 1 ΚΠολΔ τριήμερης προθεσμίας, μπορεί να επισπευθεί αναγκαστική εκτέλεση προκειμένου ν` απομακρυνθούν και διά της δημοσίας δυνάμεως από τα γραφεία του υπό εκκαθάριση νομικού προσώπου τα πρόσωπα που απαρτίζουν την παλαιά διοίκηση του νομικού προσώπου και να εγκατασταθεί ο εκκαθαριστής. Μόνον στην περίπτωση που κάποιο από τα μέλη της παλαιάς διοικήσεως έχει ήδη ιδιοποιηθεί και κατακρατεί έξω από τα γραφεία του υπό εκκαθάριση νομικού προσώπου κινητά πράγματα ή εμπορικά ή λογιστικά βιβλία και στοιχεία αυτού, με συνέπεια να καθίσταται ανέφικτη η έναρξη των εργασιών εκκαθαρίσεως είναι δυνατή η κατ` αυτού έγερση καταψηφιστικής αγωγής ή σε κατεπείγουσες περιπτώσεις ή λήψη ασφαλιστικών μέτρων που υποχρεώνουν αυτόν να παραδώσει, έστω και προσωρινά στον εκκαθαριστή τα ως άνω πράγματα, οπότε η σχετική απόφαση θα εκτελεστεί κατ` εφαρμογή του άρθρου 941 ΚΠολΔ (ΕΑ 11203/1986 ΕλΔνη 29.141)...» (ΜΠΡόδου 761/1995, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΣΑΦΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΡΙΣΜΕΝΟ ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ

«...Σύμφωνα με τους ορισμούς της διάταξης του άρθρου 904 ΚΠολΔ οι τελεσίδικες ή προσωρινώς εκτελεστές αποφάσεις των ημεδαπών δικαστηρίων αποτελούν την πρώτη και σπουδαιότερη κατηγορία των εκτελεστών τίτλων, οι οποίοι, κατά την ως άνω διάταξη, απαιτούνται για να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση. Η εκτελεστότητα των αποφάσεων αναφέρεται στο διατακτικό αυτών, το οποίο καταδικάζει τον διάδικο που ηττήθηκε σε ορισμένη πράξη, παράλειψη ή ανοχή και πρέπει να είναι σαφές και ορισμένο με τέτοιο τρόπο που να μην καταλείπεται αμφιβολία για την απαίτηση του δανειστή και την αντίστοιχη υποχρέωση του οφειλέτη, τυχόν δε ασάφεια αυτής μπορεί να συμπληρωθεί και από το αιτιολογικό, εφόσον όμως στο αιτιολογικό εκφέρονται κρίσεις περί παραδοχής ή απόρριψης του κριθέντος δικαιώματος και όχι απλές σκέψεις και γενικώς αιτιολογίες. Οπωσδήποτε αποκλείεται η συμπλήρωση του τίτλου με στοιχεία που βρίσκονται εκτός αυτού εκτός εάν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 915 ΚΠολΔ. Πάντως η ατελής ή ασαφής ή αδύναμη κατά το διατακτικό απόφαση δεν παράγει εκτελεστότητα.

Πράγματι έχει κριθεί ότι δεν είναι δυνατή η εκτέλεση απόφασης, της οποίας το διατακτικό ασαφώς περιγράφει το ακίνητο (βλ. Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Α`, Β` `Εκδ., σ. 59 και εκεί παρατεθείσα νομολογία). Εάν δε δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διόρθωσης ή ερμηνείας της ασαφούς απόφασης κατ` άρθρα 315 και 316 ΚΠολΔ δεν χωρεί εκτέλεση και κατ` ανάγκη απαιτείται η έγερση νέας αγωγής. Τα ζητήματα της ατέλειας ή ασάφειας, η οποία όμως απαιτείται να είναι πραγματική και όχι υποκειμενική, θα κριθούν από το δικάζον την ανακοπή (άρθρο 933 επ. ΚΠολΔ) δικαστήριο το οποίο είτε θα απορρίψει ως αβάσιμο τον ισχυρισμό περί ασάφειας ή ατέλειας, είτε, δεχόμενο αυτή και μη δυνάμενο να διορθώσει ή ερμηνεύσει τον εκτελεστό τίτλο, θα ακυρώσει την εκτέλεση που επισπεύδεται βάσει αυτού. Εξάλλου σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 159 παρ. 1 υποχρεωτική είναι η απαγγελία της ακυρότητας αν πρόκειται για παράβαση διάταξης την τήρηση της οποίας επιτάσσει ο νόμος με ποινή ακυρότητας. Γίνεται όμως δεκτό ότι ρητή δικονομική ακυρότητα κατά την έννοια της υπόψη διάταξης υπάρχει και στις περιπτώσεις που ο νόμος χρησιμοποιεί παρεμφερείς (προς την ποινή ακυρότητας) εκφράσεις που είναι νομικώς ταυτόσημες ή κατά περιεχόμενο ταυτόσημες, αντίστοιχες ή ισοδύναμες προς αυτήν (όπως π.χ. ότι η πράξη είναι ανίσχυρη ή δεν δύναται να γίνει ή απαγορεύεται ή για να έχει κύρος η πράξη, δεν ισχύει, ισχύει μόνο, είναι ισχυρή μόνο βλ. Β. Βαθρακοκοίλης ΚΠολΔ (1994) άρθρο 159 σ. 941 αρ. 8, ΕφΑθ 9350/1980 ΑρχΝ 32.48)...» (ΕφΚέρκυρας 96/2000, ΝΟΜΟΣ).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ Ή ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Ως προκύπτει εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 315, 904 παρ. 2 εδ. α΄ και 924 ΚΠολΔ, **εν περιπτώσει διορθώσεως ή ερμηνείας αποφάσεως, εκτελείται η διορθώσασα ή ερμηνεύσασα τον τίτλον απόφασις, συνδυαζομένη ενδεχομένως προς την διορθωθείσαν ή ερμηνευθείσαν**, εφ' όσον η διορθώσασα ή ερμηνεύσασα δεν περιέχει πλήρες το περιεχόμενον του διατακτικού της διορθωθείσης ή ερμηνευθείσης αποφάσεως, εξ ου λόγου και επιβάλλεται δι' άρθρου 320 ΚΠολΔ η σημείωσις της διορθώσεως ή ερμηνείας εις το πρωτότυπον της διορθωθείσης ή ερμηνευθείσης, ως και τα χορηγούμενα απόγραφα. Συνεπώς εν προκειμένω της υπ' αριθ. .../1978 αποφάσεως του Εφετείου Λαρίσης, διορθωθείσης διά της υπ' αριθ. .../1979 αποφάσεως του αυτού δικαστηρίου, εις ην περιλαμβάνεται πλήρες το διατακτικόν της διορθωθείσης αποφάσεως, νομίμως ήρξατο η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως δια της επιδόσεως εις τους αναιρεσείοντας αντιγράφου εξ απογράφου της δευτέρας αποφάσεως...» (ΑΠ 692/1983, ΕΕΝ 51, σελ. 201). «...Βάσει των άρθρων 315 και 316 ΠολΔ διόρθωσις ή ερμηνεία της αποφάσεως, έχει αναδρομικήν δύναμιν, ανατρέχουσα εις τον χρόνον της δημοσιεύσεως της διορθωθείσης ή ερμηνευθείσης αποφάσεως (ΑΠ 1151/1976 ΝοΒ 25.698). Το διατακτικόν είναι δεκτικόν διορθώσεως και όταν είναι ανακριβές. Η ανακρίβεια όμως θα πρέπει να προκύπτη είτε εξ άλλων διατάξεων του διατακτικού, είτε εκ του αιτιολογικού της αποφάσεως (ΑΠ 70/1972 ΑρχΝ 23.378). **Η ερμηνευτική απόφασις αποτελεί εν όλον με την ερμηνευομένην ή διορθουμένην**, εις τρόπον ώστε να υπάρχει μία μόνο απόφασις, με χρόνο δημοσιεύσεως εκείνον της ερμηνευθείσης αποφάσεως, χρόνο δε ισχύος της γενομένης διαγνώσεως εκείνον της τελευταίας συζητήσεως, εφ' ης εξεδόθη η ερμηνευθείσα απόφασις. Αν είχεν εκδοθή απόγραφον και είχεν αρχίσει βάσει αυτού η αναγκαστική εκτέλεσις, δικαιούται ο καθ' ου η εκτέλεσις να εναντιωθή κατ' αυτής δι' ανακοπής (Μπέης, ΠολΔ υπ' άρθρα 315-320 και ιδία σ. 1291, 1294)...» (ΜΠΚορ 567/1981 Δ.15 σελ. 137).

2. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

«...Κατά τις διατάξεις του άρθρου 904 του ΚΠολΔ, αναγκαστική εκτέλεση δύναται να γίνει μόνο δυνάμει τίτλου εκτελεστού. Εκτελεστοί τίτλοι είναι: α) οι τελεσίδικες **καθώς και αυτές που κηρύχτηκαν προσωρινά εκτελεστές αποφάσεις** κάθε δικαστηρίου... (ΜΠΑθ 9423/1987 ΕλλΔνη 1988, σ. 1631, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΖΗΤΑΕΙ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **907 ΚΠολΔ**: ***«Την προσωρινή εκτέλεση οριστικής απόφασης διατάζει το δικαστήριο, αν τη ζητήσει ο διάδικος που νίκησε.»***

ΠΟΤΕ ΜΠΟΡΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΝΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **908 ΚΠολΔ**: ***«1. Το δικαστήριο μπορεί να κηρύξει προσωρινώς εκτελεστή την απόφαση ολικά ή εν μέρει σε κάθε περίπτωση που κρίνει πως συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι γι' αυτό ή ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημία στο διάδικο που νίκησε. Ιδίως μπορεί να διαταχθεί προσωρινή εκτέλεση α) αν η απόφαση στηρίχθηκε σε αναγνώριση της απαίτησης ή σε δικαστική ομολογία ή σε δημόσιο ή αναγνωρισμένο ιδιωτικό έγγραφο, β) αν πρόκειται για διατροφή από οποιαδήποτε αιτία, γ) αν πρόκειται για απαιτήσεις από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δ) αν πρόκειται για αποζημίωση από άδικη πράξη, ε) σε απαιτήσεις που πηγάζουν από τις σχέσεις που αναφέρουν τα άρθρα 663 ή 728, στ) σε εμπορικές διαφορές, ζ) σε διαφορές σχετικές με τη νομή, η) σε απαιτήσεις από ανώνυμους τίτλους, 2. Αν πιθανολογείται ότι η εκτέλεση θα βλάψει ανεπανόρθωτα το διάδικο που νικήθηκε, το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει προσωρινά εκτελεστή την απόφαση»***

ΠΟΤΕ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **909 ΚΠολΔ**: ***«Προσωρινή εκτέλεση δεν μπορεί να διαταχθεί 1) κατά του δημοσίου, των δήμων και των κοινοτήτων, 2) κατά οποιουδήποτε διαδίκου για τα δικαστικά έξοδα, 3) όταν κατά το ουσιαστικό δίκαιο για να επέλθουν οι έννομες συνέπειες της απόφασης απαιτείται αυτή να γίνει τελεσίδικη ή αμετάκλητη, 4) στις διαφορές του άρθρου 618.»***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **48 Α.Κ.**: ***«Μετά τη δημοσίευση της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, μπορούν να ασκηθούν όλα τα δικαιώματα που εξαρτώνται από το θάνατο του αφάντου σαν να είχε αποδειχθεί ο θάνατος. Τα αποτελέσματα της κήρυξης της αφάνειας αρχίζουν από το χρόνο που σύμφωνα με την απόφαση άρχισε η αφάνεια.»***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **83 Α.Κ.**: ***«Το σωματείο αποκτά προσωπικότητα από τη στιγμή που θα εγγραφεί στο βιβλίο. Η εγγραφή γίνεται αμέσως μετά την έκδοση της διαταγής του άρθρου 81.»***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **771 Α.Κ.**: ***«Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος για να καταγγελθεί η εταιρία, ο οποίος αφορά παράβαση των υποχρεώσεων εταίρου, το δικαστήριο μπορεί, μετά αίτηση όλων των λοιπών εταίρων, να αποκλείσει από την εταιρία τον υπαίτιο. Αφότου επιδοθεί η τελεσίδικη απόφαση, η εταιρία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων».***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **1438 Α.Κ.**: ***«Ο γάμος μπορεί να λυθεί με διαζύγιο. Το διαζύγιο απαγγέλλεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.»***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **1381 Α.Κ.**: ***«Με την αμετάκλητη δικαστική απόφαση που ακυρώνει το γάμο αίρονται τα αποτελέσματά του, για οποιονδήποτε λόγο και αν ακυρώθηκε.»***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **949 ΚΠολΔ**: ***«Όταν κάποιος καταδικάζεται σε δήλωση βούλησης, η δήλωση αυτή θεωρείται ότι έγινε μόλις η απόφαση γίνει τελεσίδικη. Αν η καταδίκη σε δήλωση βούλησης εξαρτήθηκε από αντιπαροχή, η δήλωση βούλησης θεωρείται ότι έγινε από τη στιγμή που εκπληρώθηκε η αντιπαροχή ή επήλθε υπερημερία αποδοχής της.»***

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **618 ΚΠολΔ**: ***«Αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν α) την προσβολή της πατρότητας, β) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα, γ) την αναγνώριση της πατρότητας τέκνου γεννημένου χωρίς γάμο των γονέων του, δ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη η εκούσια αναγνώριση ενός τέκνου που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του ή η εξομοίωσή του με τέκνο γεννημένο σε γάμο λόγω του επιγενομένου γάμου των γονέων του, καθώς και την προσβολή εκούσιας αναγνώρισης, ε) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει ή είναι άκυρη υιοθεσία ή τη λύση της, στ) την αναγνώριση ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει επιτροπεία ανηλίκου, αποτελούν δεδικασμένο υπέρ και εναντίον όλων, εφόσον δεν υπόκεινται ούτε σε αναίρεση και αναψηλάφηση. Το δεδικασμένο δεν ισχύει για τον τρίτο που δεν έλαβε μέρος στη δίκη και που επικαλείται για τον εαυτό του σχέση γονέα και τέκνου ή γονική μέριμνα.»***

ΠΟΤΕ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟ ΝΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **910 ΚΠολΔ**: ***«Το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να κηρύξει την απόφαση προσωρινά εκτελεστή 1) σε απόδοση μισθίου, 2) σε καθυστέρηση μισθωμάτων, 3) σε απαίτηση από συναλλαγματική, γραμμάτιο εις διαταγήν ή τραπεζική επιταγή, 4) σε απαίτηση διατροφής από οποιαδήποτε αιτία και σε απαίτηση από καθυστερούμενους μισθούς, και στις δύο περιπτώσεις μόνο για το χρόνο μετά την άσκηση της αγωγής και για τρεις μήνες πριν από αυτήν.»***

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟ ΤΟΝ ΟΡΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **911 ΚΠολΔ**: ***«Στις περιπτώσεις του άρθρου 908 το δικαστήριο μπορεί, αν το ζητήσει ο διάδικος που νικήθηκε, να εξαρτήσει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης από την παροχή ανάλογης εγγύησης από το διάδικο που νίκησε, η οποία ορίζεται με την ίδια απόφαση, αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι και ιδίως αν η οικονομική κατάσταση του διαδίκου που νίκησε ή άλλοι λόγοι, δημιουργούν τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η επαναφορά των πραγμάτων την προηγούμενη κατάσταση σε περίπτωση που η απόφαση μεταρρυθμιστεί ή εξαφανιστεί. Το δικαστήριο μπορεί αντί για την εγγύηση να διατάξει να κατατεθεί δημόσια το χρηματικό ποσό ή το πράγμα που θα ληφθεί με την εκτέλεση, αν επιδέχεται κατάθεση, ώσπου να εκδοθεί η τελεσίδικη απόφαση».***

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑΣ-ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ.

«...Η ειδική διάταξη του άρθρου 909 παρ. 1 ΚΠολΔ περί απαγόρευση της προσωρινής εκτελεστότητας κατά των ΝΠΔΔ, δεν αντίκειται στις υπερνομοθετικές (άρθρο 28 παρ. 1 Σ) διατάξεις (γενικής πάτνως διατυπώσεως) 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ (ν.δ. 53/1974), 1 παρ. 1 Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, 2 παρ. 3 περ. γ΄

ΔΣΑΠ (ν. 2462/1997), διότι αυτή η διαταξη (άρθ. 909 παρ. 1 ΚΠολΔ), δεν στερεί τον αντίδικο του Δημοσίου από το δικαίωμα ικανοποιήσεως της αξίωσής του, αλλά, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και λόγω της δημόσιας εξουσίας που ασκούν τα ΝΠΔΔ, απαιτεί δικαιολογημένα ώριμη-τελεσίδικη απόφαση (δηλ. απόφαση που εκδίδεται από ανώτερο Δικαστήριο που άλλωστε αποτελεί τον κανόνα κατά το άρθρο 904 παρ. 2 περ. α΄ ΚΠολΔ), για την εκτέλεση των ιδιωτικών αξιώσεων εις βάρος αυτών...» (ΜΠΠειρ 2266/2012 ΕλλΔνη 2013, σελ. 850).

3. ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

«...Κατά το άρθρο 700 παρ. 1,2 ΚΠολΔ η απόφαση που δικάζει τα ασφαλιστικά μέτρα εκτελείται κατά τις γενικές περί αναγκαστικής εκτελέσεως διατάξεις **χωρίς να εκδοθεί απόγραφο ή απόσπασμα της απόφασης και χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου της, προκειμένου όμως περί των περιπτώσεων των άρθρων 728, 731-735 ιδίου Κώδικα (προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως, προσωρινή ρύθμιση καταστάσεως, νομής – κατοχής, προσωπικών σχέσεων) απαιτείται υποχρεωτικά προηγούμενη επίδοση στον καθού-οφειλέτη αντιγράφου ή αποσπάσματος της σχετικής απόφασης με επιταγή προς εκούσια συμμόρφωση και παρέλευση 24 ωρών μετά την οποία επιτρέπεται η ενέργεια πράξεων εκτελέσεως, δίχως να χρειάζεται απόγραφο της εκτελουμένης απόφασης** (Κ. Μπέη ΠολΔ, τευχ. 15, εκδ.1990, υπ' αριθμ. 700, Π. Τζίφρα Ασφ. μέτρα εκδ. 1980, σ. 56-57...» (ΜΠΑθ 2232/1997 ΑρχΝομ 1997, σ. 785). «...Κατά την διάταξιν της § 1 του άρθρου 700 ΚΠολΔ **η διατάσσουσα ασφαλιστικόν μέτρον απόφασις εκτελείται κατά τάς περί αναγκαστικής εκτελέσεως διατάξεις**, κατά δε την τοιαύτην της § 2 του αυτού άρθρου 700 του ΚΠολΔ, η εκτέλεσις του διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου γίνεται **άνευ εκδόσεως απογράφου επί τη βάσει αντιγράφου ή αποσπάσματος της αποφάσεως, μη απαιτουμένης προηγουμένης κοινοποιήσεως αντιγράφου αυτής, εις τάς περιπτώσεις όμως των άρθρων 728 καί 731 εως 735 απαιτείται η επίδοσις επιταγής και περαιτέρω πράξις εκτελέσεως δεν δύναται να γίνη προ της παρελεύσεως 24 ωρών από ταύτης**. Έξ άλλου κατά την διάταξιν του εδ. α` της § 2 του άρθρου 904 ΚΠολΔ εκτελεστοί τίτλοι επί τη βάσει των οποίων μόνον δύναται να γίνη αναγκαστική έκτέλεσις είναι, μεταξύ άλλων και αι τελεσίδικοι ως και αι κηρυχθεισαι προσωρινώς έκτελεσταί αποφάσεις παντός ημεδαπού δικαστηρίου ενώ, τέλος κατά τάς διατάξεις των εδαφίων α` καί β` του άρθρου 924 του αύτου ΚΠολΔ ή διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως άρχεται από της επιδόσεως εις τον καθ` ον αυτή αντιγράφου του απογράφου μετ` επιταγής προς εκτέλεσιν, ήτις επιταγή γράφεται κάτωθι του αντιγράφου και πρέπει να περιέχη μεταξύ άλλων και ακριβή καθορισμόν της απαιτήσεως. Έκ του συνδυασμού τών διατάξεων τούτων συνάγεται, ότι εκτελεστόν τίτλον πραγματώσεως του διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου αποτελεί ή κατά την διάταξιν της § 3 του άρθρου 691 ΚΠολΔ, διατάξασα αυτό απόφασις, ήτις οριζόμενη κατ` επανάληψιν εν τώ νόμω ώς «απόφασις» (αρθρ. 691 § 3, 695, 696 § 1 καί 3, 697, 698, 699, 700 § 1 κλπ.) συνιστά τον κατά την παρατεθείσαν διάταξιν του εδαφίου α` της § 2 του άρθρου 904 ΚΠολΔ εκτελεστόν τίτλον (Ν. Βερβεσός, Ουσιώδη δικονομικά ζητήματα της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων Δ 2.550 έπ., ΜΠΑθ 12494/1975 ΝοΒ 24.334, αντίθετος άποψις: Κ. Μπέης, Ή έννοια, ή φύσις καί ή λειτουργία τής δικαστικής αποφάσεως σ. 64, δ, αυτός, Αι διαδικασίαι κλπ. σ. 261 έπ., Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεσις § 28 αριθ. 1, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Χ. Φραγκίστα, Δίκαιον αναγκαστικής εκτελέσεως, εκδ. Β` τ. Ι § 23 σ. 161)...» (ΕιρΑθ 2967/1978, ΝΟΜΟΣ).

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 693 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, ***«1. Αν το ασφαλιστικό μέτρο έχει διαταχθεί πριν από την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, ο αιτών οφείλει μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης, να ασκήσει τη σχετική αγωγή, εκτός αν το δικαστήριο ορίσει επιπλέον προθεσμία μέχρι είκοσι (20) ημερών. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις υποθέσεις που διατάχθηκε ως ασφαλιστικό μέτρο προσημείωση υποθήκης, κατόπιν ομολογίας ή αποδοχής της αίτησης από τον καθ' ού η αίτηση, και στις υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων νομής ή κατοχής. Ειδικώς επί διαφορών για άκυρη απόλυση εργαζομένου με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, αν η αγωγή δεν έχει ασκηθεί μέχρι τη συζήτηση της αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων, η τελευταία απορρίπτεται ως απαράδεκτη. 2. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που έχει οριστεί κατά την παράγραφο 1, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, εκτός αν ο αιτών, μέσα στην προθεσμία αυτή, πέτυχε την έκδοση διαταγής πληρωμής. Υποβολή νέας αίτησης δεν αποκλείεται.» (Το παραπάνω άρθρο, που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 4Ε του ν. 3388/2005, τίθεται όπως αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 3994/2011. Η παρ. 1 του παρόντος τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4172/2013)***, «...Αν το ασφαλιστικό μέτρο έχει διαταχθεί πριν από την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, ο αιτών οφείλει, μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοση της απόφασης, η οποία διατάσσει το ασφαλιστικό μέτρο, να ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση, εκτός αν το δικαστήριο όρισε κατά τη κρίση του μεγαλύτερη προθεσμία για την άσκηση της αγωγής. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 1 αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, εκτός αν ο αιτών μέσα στην προθεσμία αυτή πέτυχε την έκδοση διαταγής πληρωμής. Με την εν λόγω διάταξη του άρθρου 693 κατέστη υποχρεωτική η άσκηση (κατάθεση και επίδοση) της κύριας αγωγής, μετά την έκδοση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων, εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, η άπρακτη πάροδος της οποίας έχει ως συνέπεια την αυτοδίκαιη άρση του ασφαλιστικού μέτρου, χωρίς την έκδοση προς τούτο δικαστικής αποφάσεως. Η παραπάνω ρύθμιση, η οποία έχει τεθεί στις γενικές διατάξεις των ασφαλιστικών μέτρων, έχει χαρακτήρα γενικής ισχύος και, ενόψει του ότι δεν προβλέπει κάποια ειδικότερη εξαίρεση στην εφαρμογή της, συνάγεται, ότι καταλαμβάνει όλες ανεξαιρέτως τις περιπτώσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων. Ωστόσο, η αυτοδίκαιη άρση του ασφαλιστικού μέτρου δεν καθιστά ανυπόστατη την απόφαση που εκδόθηκε, αλλά απλώς ανακόπτεται η νομιμότητα της συνέχισης ισχύος της και η δημιουργία απ` αυτήν εφεξής εννόμων συνεπειών (ΕφΔωδ 54/2004, Νόμος), υπό την έννοια ότι δεν μπορεί στο εξής να στηρίξει έγκυρη αναγκαστική εκτέλεση. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται στις προθεσμίες που καθορίζονται στη διάταξη αυτή, μεταξύ των οποίων και σ` εκείνες που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 715 παρ. 5 και 729 παρ. 5 του ίδιου Κώδικα, οι οποίες ορίζουν, ότι μέσα σε τριάντα ημέρες, από την επίδοση στον οφειλέτη του εγγράφου για την (συντηρητική) κατάσχεση και από τη δημοσίευση της απόφασης, που επιδικάζει προσωρινά απαίτηση, αντίστοιχα, ο δανειστής στην πρώτη περίπτωση και εκείνος υπέρ του οποίου έγινε η προσωρινή επιδίκαση στη δεύτερη, οφείλουν να ασκήσουν αγωγή για την κύρια απαίτηση, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε (άρθρο 715 παρ. 5) και παύει αυτοδικαίως

να ισχύει η απόφαση (άρθρο 729 παρ. 5). Από τη λεκτική διατύπωση της διατάξεως του ως άνω άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, στην οποία δεν περιέχεται το στερητικό μόριο «μόνο», συνάγεται ότι η απαρίθμηση των αναφερομένων σ` αυτήν προθεσμιών δεν είναι αποκλειστική και, ως εκ τούτου, δεν αποκλείεται να τύχει ανάλογης εφαρμογής σε περίπτωση και άλλων προθεσμιών, μη διαλαμβανομένων σ` αυτήν (ΑΠ 359/1998 Νόμος, ΑΠ 929/1996 ΕλλΔνη 1997.1055 Κεραμεύς, Κονδύλης, Νίκας, Ερμηνεία ΚΠολΔ υπό το άρθρο 147)...» (ΕφΑθ 1552/2010 ΕφΑΔ 2010, σελ. 1379). «...Από τη διάταξη του άρθρου 715 παρ. 5 ΚΠολΔ προκύπτει ότι από λόγους πρόνοιας προς τον οφειλέτη επιβάλλεται η υποχρέωση στον δανειστή ν` ασκήσει αγωγή για την ασφαλισθείσα απαίτησή του εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την επίδοση στον οφειλέτη του εγγράφου για την κατάσχεση ή να προσφύγει στην διαιτησία εντός της ίδιας προθεσμίας. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας αποδυναμώνει από κάθε ισχύ την απόφαση για τη συντηρητική κατάσχεση, ενώ, συγχρόνως αίρεται το ασφαλιστικό μέτρο που επιβλήθηκε (ΕφΑθ 5140/1998 ΕλΔνη 1998.1346). Από τη διάταξη του άρθρου 215 παρ, Ι εδ. α ΚΠολΔ., σύμφωνα με την οποία η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο, προκύπτει ότι οποιοσδήποτε άλλος τρόπος άσκησης της αγωγής είναι άγνωστος για τον Έλληνα νομοθέτη. Επιπλέον το δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου πρέπει να περιέχει, εκτός των άλλων, σαφή έκθεση των γεγονότων που θεμελιώνουν σύμφωνα με το νόμο την αγωγή και δικαιολογούν την άσκηση της από τον ενάγοντα κατά του εναγομένου, ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς, ορισμένο αίτημα και σε περίπτωση δικών περιουσιακών σχέσεων η χρηματική αξία του επίδικου αντικειμένου, σύμφωνα με την 216 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ. Περαιτέρω από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 889 ΚΠολΔ προκύπτει ότι στο πλαίσιο της διαιτητικής διαδικασίας, αν διατάχθηκε ασφαλιστικό μέτρο από το αρμόδιο δικαστήριο, θα πρέπει ο αιτών να προκαλέσει την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας μέσα στη προβλεπόμενη από το άρθρο 715 παρ. 5 ΚΠολΔ προθεσμία. Ωστόσο ο χρόνος έναρξης της διαδικασίας αυτής δεν ορίζεται ρητά στον ΚΠολΔ, ο οποίος σιωπά ως προς το θέμα αυτό. Η σιωπή αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι υπό την παλαιά ΠολΔ η διαδικασία άρχιζε αμέσως μετά το συνυποσχετικό. Από την κατάρτιση όμως της διαιτητικής ρήτρας ως την ενδεχόμενη γένεση διαφορών και την έναρξη της διαιτητικής διαδικασίας μπορεί να παρέλθει μακρύ χρονικό διάστημα. Για το θέμα αυτό η μόνη νομοθετική πρόβλεψη βρίσκεται στο άρθρο 269 Ι ΑΚ, κατά το οποίο την παραγραφή διακόπτει η υποβολή της αξιώσεως σε διαιτησία. Και στην παρ. ΙΙ διευκρινίζεται αν για να υποβληθεί η διαφορά σε διαιτησία απαιτείται να διοριστούν διαιτητές ή να τηρηθούν ορισμένες διατυπώσεις ή προϋποθέσεις, η παραγραφή διακόπτεται μόλις ο δικαιούχος έκανε ό,τι τον αφορούσε για να λυθεί η διαφορά. Συνεπώς ως χρόνος ενάρξεως της διαιτητικής διαδικασίας, αν τα μέρη δεν έχουν ορίσει διαφορετικά, πρέπει να οριστεί η χρονολογία επιδόσεως του εισαγωγικού εγγράφου της διαιτητικής δίκης που απευθύνει ο ενδιαφερόμενος στον αντίδικό του, σε τρίτον του άρθρου 876 ΚΠολΔ ή σε κέντρο μόνιμης διαιτησίας του άρθρου 902 ΚΠολΔ και με το οποίο καθορίζεται η διαφορά και ορίζεται διαιτητής (βλ. Φουστούκο σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα υπ` άρθρο 886 αρ. 1, σ. 1667)....» (ΜΠΠειρ 6747/2009 ΕλλΔνη 2010, σελ. 282).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΚΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 728, 729 ΚΠολΔ)

«...Σύμφωνα με το άρθρο 729 παρ. 5 ΚΠολΔ, σε περίπτωση προσωρινής επιδίκασης απαίτησης περιοδικών παροχών, όπως είναι η διατροφή, εκείνος, υπέρ του οποίου έγινε η προσωρινή επιδίκαση, οφείλει να ασκήσει (αν δεν την έχει ασκήσει) την κύρια αγωγή μέσα σε 30 ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων. Διαφορετικά, η απόφαση αυτή παύει αυτοδικαίως να ισχύει. Γι` αυτό δεν μπορεί να στηρίξει την έναρξη ή την εξακολούθηση αναγκαστικής εκτέλεσης ούτε για τις απαιτήσεις που αφορούν προγενέστερο (της λήξεως της προθεσμίας για την άσκηση της κύριας αγωγής) χρόνο διότι, κατά την ορθότερη άποψη, η παύση της ισχύος της είναι αναδρομική (ΜΠΑθ 1985/2001 Δίκη 33 (2002) σελ. 164 με σύμφωνα σχόλια Κ. Μπέη, ΜΠΑθ 5108/1977 ΝοΒ 25.775). Υπέρ της αναδρομικής ενέργειας της (αυτοδίκαιης) άρσης του ασφαλιστικού μέτρου συνηγορούν τα ακόλουθα επιχειρήματα: **Α)** Η ανενέργεια της απόφασης είναι αποτέλεσμα της παράβασης από το δικαιούχο της αξίωσης του δικονομικού βάρους του να ασκήσει εμπρόθεσμα την κύρια αγωγή. Αν δεν τηρήσει το βάρος αυτό, η συνέπεια της ανενέργειας της απόφασης επέρχεται αυτοδικαίως. Η κατάργηση του διαπλαστικού αποτελέσματος που επέφερε (στο χώρο του δημόσιου δικαίου) η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων, δεν μπορεί παρά να νοηθεί ενιαία σε όλη τη χρονική έκταση που αναπτύχθηκε η διάπλαση αυτή. Αν ο νομοθέτης ήθελε κατ`εξαίρεση η απόφαση να διατηρεί την ισχύ της για το παρελθόν διάστημα, θα είχε ρητά προβλέψει αυτό. Η μερική διατήρηση της ισχύος της απόφασης και η μερική παύση της δεν δικαιολογείται ως λύση ούτε από το γράμμα ούτε από το πνεύμα του νόμου που ήθελε ρητά - ως κύρωση της ασυνέπειας του δικαιούχου της αξίωσης να ανταποκριθεί στο ανωτέρω δικονομικό βάρος του - την (καθολική) απώλεια της ισχύος της απόφασης περί προσωρινής επιδίκασης. **Β)** Στην περίπτωση του άρθρου 730 παρ. 2 ΚΠολΔ, όταν δηλαδή η κύρια αγωγή απορριφθεί κατ` ουσία με τελεσίδικη απόφαση, παύει αυτοδίκαια η ισχύς της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων και γεννιέται υποχρέωση απόδοσης όλων όσων καταβλήθηκαν με βάση την απόφαση της προσωρινής επιδίκασης. Δηλαδή **η παύση της ισχύος είναι αναδρομική.** Για την ταυτότητα του νομικού λόγου η ίδια λύση πρέπει να δοθεί και στην περίπτωση παύσης της ισχύος λόγω μη άσκησης της κύριας αγωγής μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία (επιχειρήματα υπέρ της αντίθετης άποψης βλ. σε: ΕφΑθ 5194/1977 Αρμ 31.771, ΜΠΛαρ 61/1987 ΕλλΔνη 29.766). Επομένως η κατά τα ανωτέρω ανενέργεια της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων συνιστά επιγενόμενη μορφή της ελαττωματικότητας αυτής ως εκτελεστού τίτλου και ισοδυναμεί, εφόσον καθίσταται αυτοδικαίως ανενεργής (ή ανίσχυρη κατά τη διατύπωση της ΑΠ 708/1999 ΠοινΧρ 2000 σελ. 254), με έλλειψη εκτελεστού τίτλου, οπότε δεν μπορεί να δικαιολογήσει ούτε την έναρξη αναγκαστικής εκτέλεσης, ούτε τη συνέχιση εκτέλεσης που είχε αρχίσει νόμιμα πριν από την παύση της ισχύος της (ΜΠΑθ 1985/2001, ο.π.)...» (ΜΠΞάνθης 467/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 695 ΚΠολΔ η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων ισχύει προσωρινά και δεν επηρεάζει την κύρια υπόθεση. Επομένως, από αυτή παράγεται προσωρινό δεδικασμένο, το οποίο με πρόταση διαδίκου ή και αυτεπαγγέλτως δεσμεύει το Δικαστήριο, όταν αυτό καλείται να δικάσει επί άλλης αιτήσεως λήψεως ασφαλιστικού μέτρου και για την ίδια μεταξύ των διαδίκων διαφορά

μέχρι πιθανολογήσεως υπάρξεως νέων στοιχείων. Το προσωρινό αυτό δεδικασμένο παύει να ισχύει με την έκδοση αντίθετης ή μη απόφασης επί της κύριας δίκης (Π. Τζίφρα, 1980, Ασφαλιστικά Μέτρα, σελ. 68, αριθ. 24. α, ΑΠ 1077/2008 δημοσίευση νόμος). Η απόφαση που περατώνει τη δίκη των ασφαλιστικών μέτρων έχει οριστικότητα, γι` αυτό και δεν ανακαλείται ούτε μεταρρυθμίζεται ελεύθερα. Ειδικότερα, η απόφαση που δέχεται την αίτηση και διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα διαμορφώνει με δικονομικό θεμέλιο μια νέα κατάσταση, που επιτρέπει την εξασφάλιση ή την προσωρινή απόλαυση του ουσιαστικού δικαιώματος του αιτούντος και τη ρύθμιση γενικότερα των εριζόμενων σχέσεων των διαδίκων. Συνεπώς, η απόφαση έχει άμεση διαπλαστική ενέργεια, την οποία ο αντίδικος και κάθε τρίτος είναι υποχρεωμένοι να σεβαστούν (Κονδύλης, Το δεδικασμένον, 1983, σελ. 391, ΕΣΟλ33/1997 Δ. 1998.435. Η δέσμευση από το προσωρινό δεδικασμένο περιορίζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων (ΑΠ 283/1992, ΕλλΔνη 1993.1071, ΑΠ 1062/1991, ΕλλΔνη 1992 561) και εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 321-334, για τον προσδιορισμό τόσο των αντικειμενικών και υποκειμενικών του ορίων όσο και της λειτουργίας του, η οποία παρουσιάζεται ως αρνητική και θετική. Κατά την αρνητική του λειτουργία το προσωρινό δεδικασμένο εμποδίζει την αναδίκαση της υπόθεσης. Νέα αίτηση μεταξύ προσώπων που δεσμεύονται από το δεδικασμένο μπορεί να υποβληθεί, όταν δεν παρουσιάζει τις τυπικές ελλείψεις για τις οποίες απορρίφθηκε η προηγούμενη ή στηρίζεται σε διάφορη ιστορική και νομική αιτία με μεταβολή ενδεχομένως και του αντικειμένου της προσωρινής δικαστικής προστασίας. Η μεταβολή των συνθηκών υπό την έννοια του άρθρου 696 αριθ. 3 ΚΠολΔ αποτελεί λόγο κάμψεως του δεδικασμένου και αναλόγως δικαιολογεί είτε αίτηση ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως της αποφάσεως που διέταξε ασφαλιστικά μέτρα είτε νέα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, όταν η αρχική απόφαση είναι απορριπτική (Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας, Ερμ. ΚΠολΔ ΙΙ, 2000, αριθ. 5, 6 σελ 1361)...» (ΜΠΟρεστ 154/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 698 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, «...***1.*** *Η απόφαση που διέταξε ασφαλιστικό μέτρο ανακαλείται ολικά ή εν μέρει* ***α) αν εκδοθεί οριστική απόφαση στη δίκη για την κύρια υπόθεση κατά εκείνου ο οποίος είχε ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο και γίνει τελεσίδικη, β) αν εκδοθεί οριστική απόφαση που τον ωφελεί, και εκτελεστεί, γ) αν συμφωνηθεί συμβιβασμός για την κύρια υπόθεση, δ) αν περάσουν τριάντα ημέρες από την κατάργηση ή περάτωση της δίκης με άλλο τρόπο.*** ***2.*** *Η ανάκληση που αναφέρεται στην παρ. 1 γίνεται με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής, από το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί, και σε κάθε άλλη περίπτωση από το δικαστήριο που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο...*» «...Η ανάκληση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 γίνεται με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής, από το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί και σε κάθε άλλη περίπτωση από το δικαστήριο που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο, σαφώς συνάγεται, αφ' ενός ότι είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο η ανάκληση του ασφαλιστικού μέτρου, όταν στη δίκη για την κύρια υπόθεση, για την οποία ελήφθη τούτο, εκδόθηκε τελεσίδικη απόφαση κατά εκείνου, που είχε ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο και αφετέρου, ότι αν ασκηθεί αναίρεση κατά της ανωτέρω απόφασης, τότε αρμόδιο για την ανάκληση του ασφαλιστικού μέτρου είναι το δικαστήριο του Αρείου Πάγου, διότι ο όρος εκκρεμής υπόθεσης στην παρ. 2 του άρθρου 698 ΚΠολΔ

χρησιμοποιείται όχι με τη συνηθισμένη στη δικονομική έννοια της εκκρεμότητας της υπόθεσης στο δικαστήριο της ουσίας, αλλά με ευρύτερη εύνοια που περιλαμβάνει και την εκκρεμότητα της υπόθεσης, μετά από άσκηση αίτησης αναίρεσης, σε κάποιο τμήμα του Αρείου Πάγου, αφού ενώπιον αυτού δεν ερευνάται από το δικαστήριο η ουσία της υπόθεσης...» (ΑΠ 1213/2008 ΕφΑΔ 2009, σελ. 336). **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 359).**

ΔΕΝ ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗ

«...Σε περίπτωση δε ανακλήσεως της αποφάσεως με την οποίαν διετάχθη ασφαλιστικό μέτρο, οι πράξεις που ενεργήθηκαν εξαιτίας αυτού και οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από αυτές δεν ανατρέπονται αυτοδικαίως, με την έννοια να θεωρούνται αυτές ότι ουδέποτε έλαβαν χώρα, αλλά με την ανάκληση της αποφάσεως που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο, ανακόπτεται και η νομιμότητα της συνεχίσεως της ισχύος αυτής και η δημιουργία από αυτήν στη συνέχεια έννομων συνεπειών (ΟλΑΠ 497/78 ΝοΒ 26.668). Περαιτέρω, η διαπλαστικού χαρακτήρα ανακλητική ή μεταρρυθμιστική απόφαση αναδίδει τις συνέπειες της αυτοδίκαια, δηλαδή δίχως τη σύμπραξη του καθού η λήψη του ασφαλιστικού μέτρου και η αρχική απόφαση επίσης χάνει αυτοδίκαια την ισχύ της και συνεπώς την ιδιότητα του εκτελεστού τίτλου. Η συνέπεια αυτή αφορά και τις παρεπόμενες υποχρεώσεις (π.χ. καταδίκη σε έξοδα, απόδοση νομής κλπ). Για την ανακλητική απόφαση εφαρμόζεται το άρθρο 700 ΚΠολΔ, αφού αυτή αποτελεί πλέον τον εκτελεστό τίτλο (Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ 1996, άρθρο 969 σελ. 119 επ. παρ. 31, 33). Όπως περαιτέρω αναφέρεται στο άρθρο 700 παρ. 1 ΚΠολΔ, η απόφαση που διατάζει ασφαλιστικό μέτρο εκτελείται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης. Συνακόλουθα, **μόνο οι αποφάσεις που διατάζουν ασφαλιστικό μέτρο εκτελούνται κατά τους κοινούς κανόνες και όχι κάθε απόφαση η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων** (Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ εκδ. 1996, άρθρο 700 σελ. 154)...» (ΜΠΡόδ 454/2004, ΝΟΜΟΣ).

4. ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

«...Κατά το άρθρον 904 παρ. 2 εδ. β` ΚΠολΔ, **εκτελεστοί τίτλοι είναι, και αι διαιτητικαί αποφάσεις**. Εξ αλλου, κατά μεν το άρθρον 895 παρ. 2, ιδίου Κώδικος, δια της συμφωνίας περί διαιτησίας δύναται να επιτραπή προσφυγή κατά της διαιτητικής αποφάσεως ενώπιον άλλων διαιτητών, οριζομένων συγχρόνως των προϋποθέσεων, της προθεσμίας και της διαδικασίας της ασκήσεως και εκδικάσεως αυτής, κατά δε το άρθρον 896 η διαιτητική απόφασις, εάν δια της συμφωνίας περί διαιτησίας δεν ορίζεται προσφυγή, κατά το άρθρον 895 παρ. 2, ή παρήλθεν η ορισθείσα δια την προσφυγήν προθεσμία, αποτελεί δεδικασμένον, εφαρμοζομένων των διατάξεων των άρθρων 322, 324, έως 330, 332 έως 334. Τέλος, υπό του άρθρου 918 παρ. 2 εδ. δ` ΚΠολΔ, ορίζεται ότι **ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται**: **επί διαιτητικών αποφάσεων υπό του δικαστού του μονομελούς πρωτοδικείου, εις την γραμματείαν του οποίου αύται κατετέθησαν**. Εκ του συνδυασμού των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει ότι αφ ής η διαιτητική απόφασις αποτελέση δεδικασμένον, κατά το άρθρον 896 ΚΠολΔ, δύναται και να εκτελεσθή μετά την περιαφήν του εκτελεστηρίου τύπου. Ο νόμος ουδέν προβλέπει περί της αναστολής της εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως επομένως ούτε η άσκη-

σις της υπό του άρθρου 897 ΚΠολΔ, προβλεπομένης, δια τους εν αυτώ λόγους, αγωγή ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως, ούτε η κατά το άρθρον 899 παρ. 2 ΚΠολΔ προθεσμία ασκήσεώς της έχουσιν ανασταλτικόν αποτέλεσμα. Η άποψις δ` αύτη επιρρωνύεται και εκ του ότι η επιτροπή συντάξεως του ΚΠολΔ, κατά την συνεδρίασιν αυτής της 20.9.1956, διέγραψεν εκ του άρθρου 354 του προσχεδίου, τη προτάσει του Εισηγητού Γεωργ. Οικονομοπούλου, την εντός παρενθέσεως φράσιν «και δεν συντρέχει λόγος ακυρώσεως αυτών κατά το άρθρον 355», δι΄ ής η δυνατότης της ασκήσεως και η άσκησις της αγωγής ακυρώσεως εκώλυε το δεδικασμένον και την εκτελεστότητα της διαιτητικής αποφάσεως...» (ΑΠ 298/1979, ΝοΒ 1979, σ. 1292, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΑΓΩΓΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 897 αριθμ. 4 του ΚΠολΔ, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, ολικά ή εν μέρει, μόνο με δικαστική απόφαση, αν εκείνοι που την εξέδωσαν ενέργησαν υπερβαίνοντας την εξουσία που τους παρέχει η συμφωνία για τη διαιτησία ή ο νόμος. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 901 παρ. 1 στοιχείο α' του ΚΠολΔ, μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης, πλην άλλων περιπτώσεων, και αν δεν συνομολογήθηκε συμφωνία διαιτησίας. Με τις ανωτέρω δύο διατάξεις θεσπίζεται αφενός μεν η ακυρωσία και αφετέρου η ανυπαρξία διαιτητικής απόφασης, όταν η διαφορά για την οποία αποφάνθηκαν οι διαιτητές δεν έχει υπαχθεί στη δικαιοδοσία τους. Το πότε η διαιτητική απόφαση είναι ακυρώσιμη και πότε ανύπαρκτη, εξαρτάται από τη συνομολόγηση συμφωνίας για διαιτησία. Έτσι, αν οι διαιτητές στηρίζουν την εξουσία τους σε ανύπαρκτη συμφωνία για διαιτησία, τότε η απόφασή τους είναι και αυτή ανύπαρκτη. Αν, αντίθετα, οι διαιτητές αντλούν μεν την εξουσία τους από υπαρκτή συμφωνία, αλλά την επέκτειναν και στην επίλυση διαφορών, οι οποίες με το συνυποσχετικό δεν έχουν υπαχθεί στη δικαιοδοσία τους, ή βάσει του νόμου πλέον αποκλείονται από τη δικαιοδοσία τους, τότε η απόφασή τους είναι όχι ανύπαρκτη, αλλ' ακυρώσιμη...» (ΑΠ 536/2007, ΝοΒ 2007, σελ. 2125, ΤΝΠΔΣΑ). «...Κατά το άρθρο 898 ΚΠολΔ, αρμόδιο Δικαστήριο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης είναι το Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση, ενώ κατά το άρθρο 897 ιδίου κώδικα, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί ολικά ή εν μέρει μόνο με δικαστική απόφαση για τους αναφερόμενους στο ίδιο άρθρο περιοριστικούς λόγους. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 899 ΚΠολΔ, **η αγωγή για την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την κοινοποίησή της, διαφορετικά είναι απαράδεκτη**, ενώ, σύμφωνα με την παρ. 3 αυτού, η άσκηση της αγωγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης... Κατά τη διάταξη του άρθρου 897 αριθ. 4 ΚΠολΔ, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, ολικά ή εν μέρει, μόνο με δικαστική απόφαση, αν εκείνοι που την εξέδωσαν ενέργησαν υπερβαίνοντας την εξουσία που τους παρέχει η συμφωνία για τη διαιτησία ή ο νόμος. Συνεπώς, η απόφαση των διαιτητών που προέβησαν σε επίλυση διαφοράς, η οποία κατά το νόμο δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία τους είναι ακυρώσιμη (βλ. ΑΠ 217/2004 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1643/2001 ΕλλΔνη 2002.720, ΕφΑθ 4953/2010 ό.π.)...» (ΕφΑθ 527/2011, ΔΕΕ 2011, σελ. 592) (ΑΠ 1146/2008 ΤΝΠΔΣΑ). «...Κατά το άρθρο 897 αριθμός 8 ΚΠολΔ η διαιτητική απόφαση μπορεί

να ακυρωθεί αν συντρέχει λόγος αναψηλάφησης κατά το άρθρο 544, κατά την περίπτωση 1 του οποίου αναψηλάφηση επιτρέπεται αν στην ίδια υπόθεση εκδόθηκαν, μεταξύ των ίδιων διαδίκων που είχαν παραστεί με την ίδια ιδιότητα, από το ίδιο ή διαφορετικά δικαστήρια αποφάσεις που αντιφάσκουν μεταξύ τους. Για την παραδοχή του λόγου αυτού αναψηλάφησης προϋπόθεση είναι η ύπαρξη τελεσιδίκων αποφάσεων και αντίφαση μεταξύ αυτών στο διατακτικό και όχι στις αιτιολογίες (ΑΠ 1010/1994 ΕλΔ 36.1062, ΑΠ 1086/1986 ΝοΒ 35.758, ΕφΑθ 4211/2000 ΕλΔ 42.751) και έτσι ως λόγος ελέγχου διαιτητικής απόφασης δίνει τη δυνατότητα να ακυρωθεί αυτή στην περίπτωση που αντιφάσκει με προγενέστερη απόφαση διαιτητική ή δικαστική, η οποία εκδόθηκε για την ίδια υπόθεση, μεταξύ των ίδιων διαδίκων που είχαν παραστεί με την ίδια ιδιότητα, από το ίδιο ή διαφορετικά δικαστήρια, επειδή έρχεται σε αντίθεση με το δεδικασμένο της προηγούμενης αυτής απόφασης (Π. Κασιμάτης, Ο δικαστικός έλεγχος των διαιτητικών αποφάσεων, σελ 157-158). Ετσι δεν συντρέχει περίπτωση ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης όταν έρχεται σε αντίθεση με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων και μάλιστα με το αιτιολογικό αυτής, ενόψει του ότι η προστασία που παρέχεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων είναι προσωρινή και μπορεί να ανακληθεί (παραβ. ΑΕΔ 4/2003 ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΑθ 6029/2003, ΕλλΔνη 2004, σελ. 847).

ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 901 του ΚΠολΔ μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας διαιτητικής αποφάσεως μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις: **α)** αν δεν συνομολογήθηκε συμφωνία διαιτησίας, **β)** αν η απόφαση εκδόθηκε επί αντικειμένου που δεν μπορούσε να υπαχθεί σε διαιτησία, **γ)** αν η απόφαση εκδόθηκε σε διαιτητική δίκη που έγινε κατά ανυπάρκτου φυσικού προσώπου ή νομικού...» (ΕφΑθ 6340/2011, ΤΝΠΔΣΑ) «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 901 παρ. 1 στοιχ. α' του ΚΠολΔ, μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης, πλην άλλων περιπτώσεων, και αν δεν συνομολογήθηκε συμφωνία διαιτησίας. Με τις ανωτέρω δυο διατάξεις θεσπίζεται αφ' ενός μεν η ακυρωσία και αφ' ετέρου η ανυπαρξία διαιτητικής αποφάσεως, όταν η διαφορά για την οποία αποφάνθηκαν οι διαιτητές δεν έχει υπαχθεί στη δικαιοδοσία τους. Το πότε η διαιτητική απόφαση είναι ακυρώσιμη, σύμφωνα με την πρώτη από τις δυο περιπτώσεις που ορίζει το άρθρο 897 αριθμ. 4 ΚΠολΔ, και πότε ανύπαρκτη εξαρτάται από τη συνομολόγηση της συμφωνίας για διαιτησία. Έτσι, αν οι διαιτητές στηρίζουν την εξουσία τους σε ανύπαρκτη συμφωνία για διαιτησία, τότε η απόφασή τους είναι και αυτή ανύπαρκτη. Αν αντίθετα, οι διαιτητές αντλούν την εξουσία τους από υπαρκτή συμφωνία, τα όρια της οποίας απλώς υπερβαίνουν, επεκτείνοντάς την στην επίλυση διαφορών που με το συνυποσχετικό δεν έχουν υπαχθεί στη δικαιοδοσία τους, τότε η απόφασή τους είναι όχι ανύπαρκτη αλλ' ακυρώσιμη. Οι ανωτέρω διατάξεις, με τις οποίες θεσπίζεται η ανυπαρξία και η ακυρωσία των διαιτητικών αποφάσεων, είναι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, η δε παραβίασή τους ελέγχεται από τον Άρειο Πάγο ως πλημμέλεια από το άρθρο 559 αριθμ. 1 ΚΠολΔ....» (ΑΠ 1146/2008 ΤΝΠΔΣΑ). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 901 παρ. 1 στοιχείο α΄ του ΚΠολΔ, μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας διαιτητικής απόφασης, πλην άλλων περιπτώσεων, και αν δεν συνομολογήθηκε συμφωνία διαιτησίας....» (ΑΠ 217/2004, ΕλλΔνη 2005, σελ. 102) (ΕφΑθ 1772/2003 ΕλλΔνη 2010, σελ. 510).

ΠΟΙΟΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

«...Κατά το άρθρο 899 ΚΠολΔ η αγωγή για την ακύρωση ασκείται από εκείνους που συνομολόγησαν τη συμφωνία για τη διαιτησία και από καθένα που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται εναντίον όλων των διαδίκων μερών, **εντός προθεσμίας τριών μηνών** από την κοινοποίησή της, διαφορετικά είναι απαράδεκτη...» (ΕφΑθ 5370/2009 ΤΝΠΔΣΑ).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΝΣΗΜΟ

«...Με αυτό το περιεχόμενο η αγωγή, η οποία ασκήθηκε εντός της τρίμηνης αποκλειστικής προθεσμίας του άρθρου 899 αρθμ. 2 του ΚΠολΔ, αρμοδίως φέρεται προς συζήτηση ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου, κατά την προκείμενη διαδικασία των άρθρων 898, 670 έως 673, 675 και 676 ΚΠολΔ, μη απαιτουμένης για το αντικείμενό της της κατάβολής δικαστικού ενσήμου..» (ΕφΑθ6340/2011, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 682 παρ. 2 ΚΠολΔ τα δικαστήρια, σε επείγουσες περιπτώσεις ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, μπορούν να διατάξουν ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση ή διατήρηση ενός δικαιώματος ή τη ρύθμιση μιας κατάστασης κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 683 επ. ΚΠολΔ. Στο φάσμα της κατά τα άνω προσωρινής προστασίας εντάσσεται και η αναστολή εκτελέσεως αποφάσεως, ή διαταγής πληρωμής, ή αναγκαστικής εκτέλεσης, προϋπόθεση της οποίας είναι η ύπαρξη τίτλου εκτελεστού. Αρμόδια να διατάξουν ασφαλιστικά μέτρα είναι τα οριζόμενα από τα άρθρα 683, 684 ΚΠολΔ δικαστήρια, ειδικότερα δε αρμόδιο για την εκδίκαση αίτησης αναστολής εκτέλεσης διαιτητικής απόφασης δικαστήριο είναι το Εφετείο, ενώπιον του οποίου έχει ασκηθεί παραδεκτώς αγωγή αναγνώρισης της ανυπαρξίας ή ακυρότητας διαιτητικής απόφασης (αρθρ. 901, 897, 898 ΚΠολΔ)...» (ΕφΑθ 2225/2009 ΕλλΔνη 2009, σελ. 499). «...Εφόσον η αγωγή ασκήθηκε παραδεκτά, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να χορηγήσει αναστολή, με ή χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αγωγής, αν πιθανολογεί την ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι, αν ασκήθηκε παραδεκτά αγωγή ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, το αρμόδιο δικαστήριο, δηλαδή το Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση, μπορεί, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ, να χορηγήσει αναστολή της διαιτητικής απόφασης, με ή χωρίς την παροχή εγγυοδοσίας, μέχρι ότου εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αγωγής, αν πιθανολογεί την ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης (βλ. ΕφΑθ 8815/2002 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 12166/1995 ΕλλΔνη 37.1391, ΕφΑθ 4953/2010)...» (ΕφΑθ 527/2011, ΔΕΕ 2011, σελ. 592). **(ορ. και «ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ», σελ. 227).**

<u>ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>

«...Κατά το άρθρο 906 ΚΠολΔ **οι αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις κηρύσσονται εκτελεστές** σύμφωνα με το άρθρο 905 παράγραφος 1, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 903. Κατά το τελευταίο αυτό δε άρθρο, με επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, αλλοδαπή διαιτητική απόφαση αποτελεί δεδικασμένο, χωρίς άλλη διαδικασία, αν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: **1)** αν η συμφωνία διαιτησίας στην οποία βασίστηκε η έκδοσή της είναι έγκυρη κατά το

δίκαιο που τη διέπει, **2)** αν το αντικείμενο της διαιτητικής απόφασης μπορεί να γίνει αντικείμενο συμφωνίας διαιτησίας κατά το ελληνικό δίκαιο, **3)** αν η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα ή προσφυγή ή δεν εκκρεμεί διαδικασία αμφισβήτησης του κύρους της, **4)** αν ο διάδικος που νικήθηκε δεν στερήθηκε κατά τη διαιτητική διαδικασία το δικαίωμα της υπεράσπισης, **5)** αν η απόφαση δεν είναι αντίθετη με απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που εκδόθηκε στην ίδια υπόθεση και αποτελεί δεδικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η αλλοδαπή διαιτητική απόφαση, **6)** αν η απόφαση δεν είναι αντίθετη προς τη δημόσια τάξη ή προς τα χρηστά ήθη...» (ΑΠ 2273/2009, ΕφΑΔ 2010, σ. 1237). «...Από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 905 § 1 εδ. β', 906, 22 και 25 § 2 ΚΠολΔ συνάγεται ότι αρμόδιο κατά τόπον δικαστήριο για την κήρυξη εκτελεστής στην Ελλάδα αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως, που έχει εκδοθεί σε βάρος νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας όπου έχει την έδρα του, η οποία ορίζεται στο καταστατικό του. Για το ζήτημα της αρμοδιότητας αυτής δεν είναι καθοριστική η έδρα που τυπικά αναγράφεται στο καταστατικό, αλλά η πραγματική έδρα που συμπίπτει με τον τόπο όπου λειτουργεί η διοίκηση του νομικού προσώπου, και προκειμένου περί ανωνύμου εταιρίας, που κατά νόμον είναι εμπορική, ο τόπος όπου ασκείται από την διοίκησή της, η εμπορία και η διενέργεια των εμπορικών συναλλαγών της (βλ. σχ. ΟλΑΠ 2/1999 ΕλλΔνη 1999.271, Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα Ερμ. ΚΠολΔ υπό το άρθρο 25 αριθμ. 3, Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ υπό το άρθρο 25 αριθ. 9)...κατά την κρατούσα στη νομολογία και θεωρία άποψη από τις διατάξεις των άρθρων 905 § 1 και 906 ΚΠολΔ, που επιφυλάσσουν ρητά αυτό που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, συνάγεται ότι, εφόσον υπάρχει σχετική διεθνής σύμβαση που προβλέπει την διαδικασία κήρυξης εκτελεστής στη χώρα αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης, τότε οι διατάξεις αυτής δυνάμει του άρθρου 28 του Συντάγματος υπερισχύουν των άρθρων 903, 905 και 906 ΚΠολΔ (ΟλΑΠ 8/1997 ΕλλΔνη 1997.764). Έτσι, στην προκειμένη υπόθεση, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις της Σύμβασης Νέας Υόρκης της 10.6.1958 «περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων», που κυρώθηκε με το ν.δ 4220/1961 υπό τους περιορισμούς της αμοιβαιότητας και της εμπορικότητας της διαφοράς (άρθρο 2) και διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 2 ΕισΝΚΠολΔ) και αποτελεί από της κυρώσεως της εσωτερικό δίκαιο. Κατά τα άρθρα 3 και 4 αυτής για την αναγνώριση και κήρυξη εκτελεστής αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως τηρείται η διαδικασία της Πολιτείας στην οποία επιζητείται η εκτέλεση και απαιτείται εκείνος που επιζητά την αναγνώριση ή την εκτέλεση να προσκομίσει ταυτόχρονα με την αίτηση περί αναγνωρίσεως ή κηρύξεως της εκτελεστότητας το πρωτότυπο της απόφασης και της συμβάσεως της διαιτησίας ή κανονικά θεωρημένα αντίγραφα αυτών, αν δε η απόφαση ή η περί διαιτησίας συμφωνία δεν είναι συντεταγμένη στην επίσημη γλώσσα της χώρας, στην οποία ζητείται η αναγνώριση ή η κήρυξη της εκτελεστότητας πρέπει να προσκομίσει επίσημη μετάφραση των εγγράφων αυτών στη γλώσσα της χώρας της εκτελεστότητας. Κατά το εδ. β της § 1 του άρθρου 905 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται εδώ κατ' άρθρο 906 ιδίου Κώδικα, το Μονομελές Πρωτοδικείο δικάζει κατά την διαδικασία των άρθρων 740 έως 781 ΚΠολΔ, δηλαδή κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Από τις διατάξεις των άρθρων 741, 111, 744, 745, 747, 748, 751, 755 και 759 ΚΠολΔ, οι οποίες ρυθμίζουν ιδίως την εν γένει διαδικασία, προπαρασκευαστική και επ' ακροατηρίου, ασκήσεως και συζητήσεως αιτήσεως εκδικαζομένης κατά την διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας, προκύπτει ότι μόνες

προϋποθέσεις για να εισαχθεί στο δικαστήριο τέτοια αίτηση, ώστε να έχει τηρηθεί η απαιτούμενη κατά νόμο προδικασία, είναι η κατάθεση της αίτησης, περιέχουσας τα στοιχεία που ορίζει το άρθρο 747 § 2, στη γραμματεία του δικαστηρίου και η κοινοποίηση αυτής, στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος (άρθρο 748 § 2), στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών του Πρωτοδικείου και η κλήτευση κάθε τρίτου που έχει έννομο συμφέρον από τη δίκη στις περιπτώσεις που κρίνει ο δικαστής ότι πρέπει να διαταχθεί η κλήτευση του (άρθρο 748 § 3 ΚΠολΔ). Τα σχετικά έγγραφα που θα χρησιμοποιήσει ο αιτών και κάθε διάδικος στη δίκη αυτή προσάγονται από αυτούς κατά τη συζήτηση της υπόθεσης. Από το συνδυασμό των διατάξεων των ως άνω άρθρων 3 και 4 της Σύμβασης της Νέας Υόρκης (ν.δ 4220/1961) και των ως άνω άρθρων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, συνάγεται ότι η αληθής έννοια των διατάξεων των άρθρων 3 και 4 της Διεθνούς ως άνω Συμβάσεως είναι ότι εκείνος που ζητεί την κήρυξη εκτελεστής αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως υποχρεούται και αρκεί να προσκομίσει κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο την σχετική απόφαση και τη σύμβαση διαιτησίας, είτε σε πρωτότυπο είτε σε αντίγραφο επίσημο στην επίσημη γλώσσα της Ελλάδος, χωρίς να απαιτείται και να έχει κατατεθέσει αυτά στη γραμματεία του δικαστηρίου κατά την άσκηση της σχετικής αίτησης...Από τις διατάξεις των άρθρων 903, 905 και 906 ΚΠολΔ, καθώς και από αυτές των άρθρων 3, 4, 5 και 7 της Συμβάσεως της Νέας Υόρκης δεν απαιτείται ως προϋπόθεση για την κήρυξη εκτελεστής αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως η κοινοποίηση αυτής (βλ. σχ. ΑΠ 149/1986 ΕλλΔνη 27.495)...Η δε επικαλούμενη διάταξη του άρθρου 5 § 3 του ν. 1334/1983 που κύρωσε την από 15.11.1965 Σύμβαση της Χάγης είναι άσχετη με το παραδεκτό της υπό κρίση αιτήσεως...» (ΜΠΘηβών 160/2010, ΝοΒ 2011, σελ. 94) (ΜΠΚιλκίς 160/2010 ΕφΑΔ 2010, σελ. 990, ΜΠΚιλκίς 368/2010 ΕφΑΔ 2010, σελ. 1370). «...Κατά το άρθρο 5 παρ. 2 της από 10 Ιουνίου 1958 διεθνούς συμβάσεως της Νέας Υόρκης «περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων», η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 4220/1961 και αποτελεί έκτοτε εσωτερικό δίκαιο «η αναγνώρισις και εκτέλεσις διαιτητικής αποφάσεως θα δύναται ωσαύτως να απορριφθεί, εάν η αρμόδια αρχή της χώρας ένθα ζητείται η αναγνώρισις και εκτέλεσις διαπιστώνη: **α)** ότι, κατά το δίκαιον της εν λόγω χώρας το αντικείμενον της διαφοράς δεν είναι επιδεκτικόν ρυθμίσεως διά διαιτησίας ή **β)** ότι η αναγνώρισις και εκτέλεσις της αποφάσεως θα ήτο αντίθετος προς την δημοσίαν τάξιν της εν λόγω χώρας». Από τη διατύπωση του εδαφίου β΄ της διατάξεως αυτής προκύπτει, ότι αρνητική προϋπόθεση για την κήρυξη εκτελεστής στην Ελλάδα αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως είναι η μη αντίθεσή της στην ημεδαπή δημόσια τάξη, η οποία διαλαμβάνεται υπό την αναφερόμενη στο άρθρο 33 του Α.Κ έννοια της διεθνούς, κατά τη νομολογία που εκράτησε, δημόσιας τάξης. Η αντίθεση αυτή υφίσταται, είτε όταν η διαδικασία που ακολουθήθηκε, για την έκδοση της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης, προσκρούει σε θεμελιώδη δικονομικά αξιώματα, τα οποία πέρα και ανεξάρτητα από τους συγκεκριμένους ημεδαπούς δικονομικούς κανόνες εκφράζουν το κράτος δικαίου επί του πεδίου της απονομής της πολιτικής δικαιοσύνης, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η παράβαση των άνω δικονομικών αρχών δεν ήταν δυνατό να προσβληθεί, με ένδικα μέσα κατά της απόφασης, ενώπιον των δικαστηρίων της αλλοδαπής πολιτείας (ΑΠ 496/94) είτε, και κυρίως, όταν η ανάπτυξη των συνεπειών της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης στην ημεδαπή αντιτίθεται ευθέως προς τους θεμελιώδεις κανόνες και αρχές, που κρατούν κατά ορισμένο χρόνο στη χώρα και απηχούν τις κοινωνικές, οικονομικές, πολιτειακές, πολιτικές, θρησκευτικές, ηθικές και άλλες αντιλήψεις, οι οποίες

διέπουν το βιοτικό ρυθμό αυτής και αποτελούν το φράγμα που αποτρέπει τη διαταραχή του άνω ρυθμού με την εκτέλεση στην ημεδαπή της αλλοδαπής απόφασης (ΟλΑΠ 6/90). Εξάλλου, οι διατάξεις που εκφράζουν τις ανωτέρω θεμελιώδεις αρχές που διέπουν το βιοτικό ρυθμό της χώρας είναι και η έκφραση της υπό την ανωτέρω έννοια δημόσιας τάξης, γιαυτό και οι προς αυτές αντίθεση αλλοδαπού δικαίου δεν συγχωρεί την εφαρμογή του τελευταίου, η οποία θα έχει ως συνέπεια τη μερική ή ολική διαταραχή της πολιτειακής έννομης τάξης (ΟλΑΠ 6/90)...» (ΑΠ 1618/2007 ΝοΒ 2008, σελ. 409). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 897, 898, 899, 901, 903 και 906 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι αρμόδια για την καθ` οιονδήποτε τρόπο προσβολή ή αμφισβήτηση του κύρους των διαιτητικών αποφάσεων είναι τα Δικαστήρια της Πολιτείας εκείνης, κατά το διαδικαστικό δίκαιο της οποίας εκδόθηκαν αυτές, και επομένως **τα Ελληνικά Δικαστήρια στερούνται διεθνούς δικαιοδοσίας στο να αποφανθούν για την ακυρότητα ή ανυπαρξία αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης, δυνάμενα μόνο ν` αρνηθούν να κηρύξουν αυτές εκτελεστές**, εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πιο πάνω διεθνούς σύμβασης και της διάταξης του άρθρου 903 του ΚΠολΔ (ΟλΑΠ 899/1985). Η ανεπαρκής όμως αιτιολογία της διαιτητικής απόφασης ή ακόμη και η ενδεχόμενη εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή αλλοδαπών νομικών κανόνων, ή η εσφαλμένη εκτίμηση της ουσίας από τους διαιτητές, δεν καθιστούν την απόφαση αντίθετη στην ημεδαπή δημόσια τάξη. (ΑΠ 537/2007). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 883 παρ. 2 εδ. γ και δ του ΚΠολΔ «για την εξαίρεση διαιτητή αποφαίνεται το δικαστήριο που είναι αρμόδιο κατά το άρθρο 878 παρ. 1 και τηρούνται οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 60. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα και έως την έκδοσή της οι διαιτητές αναβάλλουν την εκδίκαση της υπόθεσης». Η συνέχιση όμως της διαιτητικής διαδικασίας παρά την εκκρεμότητα αίτησης εξαίρεσης διαιτητή δεν καθιστά ούτε κατά τις πιο πάνω διατάξεις εσωτερικού δικαίου από μόνη της παράνομη ή άκυρη τη διαιτητική διαδικασία, αφού ως λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης δεν προβλέπεται η έκδοση αυτής από διαιτητή, κατά του οποίου έχει υποβληθεί αίτηση εξαίρεσης, αλλά μόνο από διαιτητή του οποίου η εξαίρεση έγινε αρμοδίως δεκτή κατ` άρθρο 897 αριθ. 3 του ΚΠολΔ (ΑΠ 842/2008) (πρβλ και τη διάταξη του άρθρου 559 περ. 2 του ΚΠολΔ όπου λόγος αναίρεσης δικαστικής απόφασης ιδρύεται, μόνο εάν έλαβε μέρος στη σύνθεση του δικαστηρίου δικαστής του οποίου έγινε δεκτή αίτηση εξαίρεσης). Ενόψει αυτών, η εκτέλεση στην Ελλάδα αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης που εκδόθηκε σύμφωνα με το αλλοδαπό διαδικαστικό δίκαιο που τη διέπει, από διαιτητή που εκκρεμούσε σε βάρος του αίτηση εξαίρεσης, η οποία τελικά απορρίφθηκε, και η οποία κατά το αλλοδαπό διαδικαστικό δίκαιο δεν επέφερε αυτοδικαίως την αναστολή της διαιτητικής διαδικασίας αλλά δημιουργούσε λόγο υποβολής αίτησης αναστολής, που δεν υποβλήθηκε, δεν δύναται να θεωρηθεί προσκρούουσα στις αρχές της δημόσιας τάξης του άρθρου 33 του ΑΚ, αφού παρόμοια διαιτητική απόφαση εάν είχε εκδοθεί στην Ελλάδα, θα ήταν εκτελεστή, αλλά και δεν θα υπέκειτο σε αγωγή ακύρωσης. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 891 του ΚΠολΔ «αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι και με τη συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζεται διαφορετικά, αποφασίζουν όλοι από κοινού με τον επιδιαιτητή, κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματίσει πλειοψηφία, υπερισχύει η γνώμη του επιδιαιτητή». Από τις εν λόγω διατάξεις, που είναι ενδοτικού δικαίου, σαφώς προκύπτει, ότι αυτές εφαρμόζονται μόνο αν με τη συμφωνία για τη διαιτησία δεν έχει οριστεί από τα συμβαλλόμενα μέρη διαφορετικός, από τον προαναφερόμενο, τρόπο λήψης της διαιτητικής απόφασης. Συνεπώς, στη συμφωνία για τη διαιτησία

μπορεί να προβλέπεται ότι μόνο οι διαιτητές αποφασίζουν από κοινού, χωρίς τη συμμετοχή του επιδιαιτητή και όταν διαφωνούν αποφασίζει μόνο ο επιδιαιτητής χωρίς της συμμετοχή των διαιτητών (ΑΠ 1061/1980, ΑΠ 1262/1987). Εξάλλου, από το άρθ. 892, σε συνδυασμό με τα άρθρα 893 και 897 αριθ. 5 ΚΠολΔ, συνάγονται τα εξής: Η διαιτητική απόφαση πρέπει να συντάσσεται σε έγγραφο και ακολούθως πρέπει υπογράφεται ιδιοχείρως από όλους, κατ` αρχήν, τους διαιτητές, σε περίπτωση δε που κάποιος από αυτούς αρνείται ή κωλύεται να υπογράψει, πρέπει να βεβαιώνεται αυτό στο έγγραφο της αποφάσεως, καθώς και ότι ο μη υπογράφων έλαβε μέρος στη διαιτητική διαδικασία και στη διάσκεψη, η αντίστοιχη δε βεβαίωση πρέπει να υπογράφεται από την πλειοψηφία των διαιτητών (ΑΠ 221/2004). Ενόψει όλων αυτών, και όταν πρόκειται για αλλοδαπή διαιτητική απόφαση, η ανάπτυξη στην ημεδαπή των συνεπειών της διαιτητικής αυτής απόφασης, στην περίπτωση που αυτή εκδόθηκε χωρίς τη συμμετοχή του ενός από τους διαιτητές, που ορίστηκαν με τη συμφωνία για τη διαιτησία, στη διαιτητική διαδικασία και στη διάσκεψη, αντίκειται ευθέως στη ημεδαπή δημόσια τάξη, κατά την προαναφερόμενη έννοια, στην οποία εν προκειμένω περιλαμβάνονται και οι ρυθμίσεις των διατάξεων των άρθρων 20 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. 'Ομως, έχει ικανοποιηθεί η επιταγή για διάσκεψη και δεν είναι αντίθετη η αλλοδαπή διαιτητική απόφαση στην δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 33 του ΑΚ και στις περιλαμβανόμενες σ` αυτή αρχές της ισότητας της αμεσότητας και της εκατέρωθεν ακρόασης των μερών (άρθρα 886 παρ. 1 και 2 και 891 του ΚΠολΔ), στην περίπτωση κατά την οποία παρασχέθηκε η δυνατότητα στο απόντα διαιτητή να συμμετάσχει στο στάδιο της διάσκεψης της διαιτητικής διαδικασίας και να εκφέρει την άποψή του, αλλ` αυτός, ενώ αποδέχθηκε τον διορισμό του, και χωρίς να αποποιείται επισήμως την άσκηση των καθηκόντων του, ούτε να παραιτείται, αλλά και χωρίς το διάδικο μέρος που είχε την πρωτοβουλία του διορισμού του να ζητεί, όπως είχε δικαίωμα, την αντικατάστασή του, αρνείται (ο διαιτητής) να συνεργαστεί ή παρακωλύει, τη διαιτητική διαδικασία και τη διάσκεψη, απέχοντας χωρίς εύλογη αιτία από τις διασκέψεις του διαιτητικού δικαστηρίου. Στην περίπτωση δηλαδή αυτή, το διαιτητικό δικαστήριο εξακολουθεί να είναι νομίμως συγκροτημένο και ο δυστροπών διαιτητής, του οποίου δεν τίθεται ζήτημα αυτεπάγγελτης αντικατάστασης μετά την αποδοχή του διορισμού του κατ' αρθ. 880 παρ. 2 του ΚΠολΔ, δεν μπορεί να εμποδίσει το σώμα των διαιτητών, εφόσον βέβαια αυτό αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών του, να συνεχίσει τη διάσκεψη και να εκδώσει απόφαση. Ετσι αποτρέπεται η ευχέρεια ενός διαιτητή να παραλύει την επεξεργασία της απόφασης με τη ανοχή του διάδικου μέρους που τον πρότεινε να εκπροσωπεί, με το να απέχει χωρίς εύλογη αιτία από τη διαιτητική διαδικασία και τη διάσκεψη, επικαλούμενος προδήλως αβάσιμη ακυρότητα της διαδικασίας από το γεγονός ότι δεν ανεστάλη αυτοδικαίως και η πρόοδός της από το γεγονός ότι εκκρεμούσε αίτηση εξαίρεσης του άλλου διαιτητή και του επιδιαιτητή, που τελικά απορρίφθηκε...» (ΑΠολ 11/2009, ΔΕΕ 2010, σελ. 1213).

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΚΗΡΥΞΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 919 παράγραφος 1 του ιδίου, ως άνω, Κώδικα, η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται, όταν πρόκειται για δικαστικές και διαιτητικές αποφάσεις, υπέρ και κατά των προσώπων, έναντι των οποίων ισχύει δεδικασμένο. Στην προκείμενη περίπτωση, το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφαση, σχετικά με τον ισχυρισμό του αναιρεσείοντος ότι η αναιρεσίβλητη εταιρία δεν νομιμοποιείται

ενεργητικά να ζητήσει την κήρυξη εκτελεστής της επίδικης διαιτητικής απόφασης και καθόσον αφορά τη διάταξή της για την αμοιβή των διαιτητών, δέχθηκε τα ακόλουθα: «Εξάλλου, απορριπτέος ως αβάσιμος είναι και ο διαλαμβανόμενος στον πρώτο λόγο της εφέσεως του καθού-εκκαλούντος, ισχυρισμός, περί ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποιήσεως της αιτούσας-εφεσίβλητης για την κήρυξη εκτελεστότητας της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης ως προς τη διάταξή της περί της επιδικασθείσας αμοιβής των διαιτητών. Τούτο διότι, η αιτούσα δικαιούται να υποβάλει την ένδικη αίτηση κήρυξης εκτελεστότητας της αλλοδαπής διαιτητικής απόφασης και ως προς την ως άνω διάταξη, δεδομένου ότι, από την επισκόπηση του περιεχομένου του διατακτικού της αλλοδαπής αποφάσεως, που λεπτομερώς παραπάνω αναλύεται, προκύπτει ότι, για την καταβολή της εν λόγω αμοιβής που επιδικάσθηκε υπέρ των τριών διαιτητών και εις βάρος του καθού και έπρεπε να καταβληθεί το αργότερο μέχρι την 27 Ιουλίου 2006, καθισταμένης έκτοτε ληξιπρόθεσμης, ευθύνεται έναντι των προαναφερόμενων διαιτητών από κοινού και εις ολόκληρο και η αιτούσα, στην οποία, παρέχεται με την απόφαση το δικαίωμα καταβολής να την αναζητήσει απ` αυτόν, πλέον τόκων. Ενόψει του ότι δε, ο καθού δεν κατέβαλε την αμοιβή αυτή κατά την ως άνω ημεροχρονολογία και έχει ήδη καταστεί ληξιπρόθεσμη, νομιμοποιείται η αιτούσα προς άσκηση της ένδικης αιτήσεως περί κηρύξεως της εκτελεστότητας της αλλοδαπής απόφασης και ως προς την εν λόγω διάταξή της, ενώ ο ισχυρισμός του εκκαλούντος περί μη πληρωμής της αμοιβής των διαιτητών από την αιτούσα, δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δίκης, αλλά ενδεχόμενης δίκης περί την εκτέλεση του άρθρου 933 ΚΠολΔ». Μετά τις παραδοχές αυτές το Εφετείο απέρριψε τον πρώτο λόγο της έφεσης του αναιρεσείοντος επικυρώνοντας την πρωτόδικη απόφαση, που είχε δεχθεί την αίτηση κηρύσσοντας εκτελεστή τη διαιτητική απόφαση και ως προς τη διάταξη αυτή. Κρίνοντας, έτσι, το Εφετείο ορθά δεν κήρυξε απαράδεκτη την αίτηση κατά το προαναφερόμενο σκέλος της...» (ΑΠ 2273/2009, ΕφΑΔ 2010, σ. 1237, ΝΟΜΟΣ).

ΑΡΝΗΣΗ ΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑΣ

«...Με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 897, 898, 899 και 901 του ΚΠολΔ οι λόγοι για τους οποίους υπόκεινται σε ακύρωση, συνεπεία αγωγής εγειρόμενης ενώπιον του αρμόδιου κατά τόπον πολυμελούς πρωτοδικείου **(σημ. Ήδη ενώπιον του Εφετείου)**, οι ημεδαπές διαιτητικές αποφάσεις και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες μπορεί να επιδιωχθεί με αγωγή ή ένσταση η αναγνώριση της ανυπαρξίας τούτων και αφετέρου με τα άρθρα 903 και 906 του Κώδικα τούτου οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι εκδοθείσες κατά διαδικασία προβλεπόμενη από το δίκαιο αλλοδαπής πολιτείας διαιτητικές αποφάσεις, αποτελούν δεδικασμένο και κηρύσσονται εκτελεστές με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου εκδιδόμενη σύμφωνα με την 1η παρ. του άρθρου 905. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών και ιδίως από τη διάταξη του άρθρου 903 εδ. 3, με την οποία τάσσονται μεταξύ των προϋποθέσεων του εξ αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων δεδικασμένου να μην υπόκεινται αυτές σε ένδικα μέσα ή προσφυγή και να μην εκκρεμεί διαδικασία αμφισβητήσεως του κύρους τους, προκύπτει ότι αρμόδια για την καθ' οιονδήποτε τρόπο προσβολή ή αμφισβήτηση του κύρους των διαιτητικών αυτών αποφάσεων κατά το διαδικαστικό δίκαιο της πολιτείας, κατά την οποία εκδόθηκαν, είναι τα δικαστήρια της πολιτείας αυτής και ότι επομένως τα ελληνικά δικαστήρια στερούνται διεθνούς δικαιοδοσίας να επιληφθούν της εκδίκασης αγωγής ακύρωσης των

αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων για τους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 897 του ΚΠολΔ λόγους ή αναγνώρισης της ανυπαρξίας τους κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 70 και 901 του Κώδικα τούτου, δυνάμενα μόνο να αρνηθούν να κηρύξουν αυτές εκτελεστές, εφόσον δεν συντρέχουν οι καθοριζόμενες με το άρθρο 903 προϋποθέσεις του εξ αυτών δεδικασμένου (βλ. ΟλΑΠ 899/1985 ΝοΒ 1985.1399)...» (ΕφΠειρ 628/2004 ΤΝΠΔΣΑ). «...Από την διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2α της ως άνω Διεθνούς Συμβάσεως (της Νέας Υόρκης), συνάγεται ότι η αναγνώριση και κήρυξη εκτελεστότητος αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως απορρίπτεται, εάν το αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι κατά τις διατάξεις του ημεδαπού δικαίου (lex fori) επιδεκτικό ρυθμίσεως δια διαιτησίας (Κουσούλη, ό.α., σ. 307), ενώ από την διάταξη του άρθρου 867 ΚΠολΔ προκύπτει ότι επιδεκτικές ρυθμίσεως δια διαιτησίας είναι διαφορές ιδιωτικού δικαίου, των οποίων το αντικείμενο έχουν την εξουσία να διαθέτουν ελευθέρως τα μέρη, ως η απαίτηση των δικαστικών εξόδων, η οποία έχει ως αντικείμενο απαλλοτριωτό δικαίωμα...Από τις διατάξεις του άρθρου 5 της ως άνω Διεθνούς Συμβάσεως συνάγεται ότι οι προβλεπόμενοι λόγοι αποκρούσεως της αναγνωρίσεως και κηρύξεως εκτελεστής της αλλοδαπής διαιτητικής αποφάσεως αναφέρονται κατά τρόπο περιοριστικό, οιοσδήποτε δε προβαλλόμενος άλλος λόγος, ως η εξόφληση της απαιτήσεως, απορρίπτεται ως απαράδεκτος (ΕφΘεσ 1157/2008 ΕΠολΔ 2008.689, ΕφΑθ 6815/1994 Δ 1995.903, Κουσούλη, οπ.α., σ 301)...» (ΕφΠειραιώς 30/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΓΩΓΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Στο άρθρο 1 του Ν. 2735/1999 για τη «Διεθνή Εμπορική Διαιτησία», που οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής του ως άνω νόμου, ορίζεται ότι: «**1.** Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 8, 9 και 36 του παρόντος νόμου και των διεθνών συμβάσεων, που εκάστοτε ισχύουν στην Ελλάδα, στη διεθνή εμπορική διαιτησία, ο τόπος της οποίας βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια. **2.** Διεθνής (σε αντίθεση με την εσωτερική διαιτησία) είναι η διαιτησία και όταν **α)** τα μέρη έχουν, κατά τη σύναψη της συμφωνίας διαιτησίας, την εγκατάσταση τους σε διαφορετικά κράτη (μικτό κριτήριο)», οφειλόμενη στην ύπαρξη ενός δικαιοδοτικού ελλείμματος ως προς την επίλυση των διεθνών ιδιωτικών διαφορών, δηλαδή (η διεθνής διαιτησία) έχει αναχθεί σε μηχανισμό που υποκαθιστά την ελλείπουσα ουδέτερη δικαιοδοτική βαθμίδα για την επίλυση των διαφορών με στοιχεία αλλοδαπότητας (Βλ. Σ. Κουσούλη, Δίκαιο της Διαιτησίας, 2006, αρ. 18, σελ. 12). Εξ ετέρου, το άρθρο 34 του ίδιου νόμου ορίζει στην παρ. 1 ότι «κατά της διαιτητικής απόφασης μπορεί να ασκηθεί μόνο αγωγή ακύρωσης, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου». Η αγωγή αυτή ακύρωσης οδηγεί σε κατασταλτικό δικαστικό έλεγχο της εξουσίας κρίσης των διαιτητών (βλ. Κ. Καλαβρό, Θεμελιώδη ζητήματα του δικαίου της διαιτησίας, 2011, σελ. 323) και αποτελεί διαπλαστική αγωγή με αίτημα την ακυρωσία της διαιτητικής απόφασης (Βλ. ΑΠ 217/2004 ΔΕΕ 2006.77, ΧρΙΔ 2004.730), το δε δικαίωμα προς ακύρωσή της έχει χαρακτήρα ουσιαστικού διαπλαστικού δικαιώματος (Βλ. ΑΠ 686/1999 ΕλλΔνη 2000.375). Στη δε παρ. 2 ορίζει ότι «διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί από το δικαστήριο του άρθρου 6 παρ. 2 μόνον αν: **α)** Ο ενάγων προβάλλει και αποδεικνύει ότι: αα)...,ββ)..., γγ)..., δδ)... **β)** Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται, ύστερα από άσκηση αγωγής ακύρωσης, κρίνει και αυτεπαγγέλτως αν: αα)..., ββ) η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι ο λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, ιδρύεται όταν η αντίθεση προκύπτει ευθέως

από το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης στο σύνολο της, δηλαδή όχι μόνο από το διατακτικό της, αλλά και από το αιτιολογικό της (Βλ. ΑΠολ 13/1995 ΕλλΔνη 1995.1524, ΑΠ 1273/2003 ΧρΙΔ 2004.246). Μέσω της αγωγής ακύρωσης ελέγχεται αν τηρήθηκαν οι όροι, υπό τους οποίους είναι δυνατή η επίλυση της διαφοράς από διαιτητικό δικαστήριο. Αποστολή της δεν είναι να επανελεγχθεί η διαιτητική απόφαση ως προς τα πραγματικά και τα νομικά της θεμέλια (κατά τούτο διαφέρει από την έφεση και την αναίρεση), αλλά να εξετάσει το τακτικό δικαστήριο κατά πόσον η απονομή δικαιοσύνης από τους διαιτητές ανταποκρίθηκε προς τις τασσόμενες προϋποθέσεις (Βλ. Κουσούλη, ό.π., αρ. 39, σελ. 149, ΑΠ 293/1999 ΝοΒ 2000.805). Οι λόγοι ακύρωσης διαιτητικής απόφασης προβλέπονται κατά τρόπο αποκλειστικό (άρθρο 897 ΚΠολΔ, 34 Ν. 2735/1999) και με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου. Λόγοι ακυρώσεως αναφερόμενοι στην ίδια τη διαιτητική απόφαση αφορούν, μεταξύ των άλλων, το ίδιο το περιεχόμενο της (αιτιολογικό και διατακτικό), το οποίο δεν μπορεί κατ` αποτέλεσμα να είναι αντίθετο (ως προς την εσωτερική διαιτησία προς διατάξεις δημόσιας τάξης ή προς τα χρηστά ήθη) προς τη διεθνή (ουσιαστική ή δικονομική) δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται κατ` άρθρο 33 ΑΚ επί διεθνούς διαιτησίας. Με την ανωτέρω διάταξη τίθεται έναντι της διαιτητικής κρίσης φραγμός, ο οποίος προστατεύει τα υπέρτερα συμφέροντα της εκάστοτε έννομης τάξης, όπου η διαιτητική απόφαση πρόκειται να αναπτύξει τα αποτελέσματα της. Ειδικότερα, ως δημόσια τάξη κατά το άρθρο 33 ΑΚ θεωρείται στη νομολογία το σύνολο των θεμελιωδών κανόνων και αρχών, που κρατούν κατά ορισμένο χρόνο στη χώρα και απηχούν τις κοινωνικές, οικονομικές, πολιτειακές, πολιτικές, θρησκευτικές, ηθικές και άλλες αντιλήψεις, οι οποίες διέπουν το βιοτικό ρυθμό αυτής και αποτελούν το φράγμα που αποτρέπει διαταραχή του ως άνω ρυθμού με την εκτέλεση στην ημεδαπή της αλλοδαπής απόφασης ή και μέσω αυτής στην εφαρμογή στην ημεδαπή κανόνων αλλοδαπού δικαίου που μπορεί να προξενήσουν την ίδια διαταραχή (Βλ. ΑΠολ 11/2009 ΑρχΝ 2009.678, ΔΕΕ 2010.1213, ΑΠολ 17/2008 Δ 2008.1029, ΕλλΔνη 2008.977, ΑρχΝ 2010.164, ΑΠ 2273/2009 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 2234/2009 ΧρΙΔ 2011.121, ΑΠ 1532/2008 ΔΕΕ 2009.485, ΑΠ 1066/2007 ΝΟΜΟΣ). Βασικά χαρακτηριστικά της έννοιας της δημόσιας τάξης, στο πλαίσιο του άρθρου 33 ΑΚ, είναι ο εξαιρετικός της χαρακτήρας, η αοριστία, η ελαστικότητα και η μεταβλητότητα (Βλ. Α. Γραμματικάκη-Αλεξίου/Ζ. Παπασιώπη-Πασιά/Ε. Βασιλακάκη, Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο, 1998, σελ. 78 επ.). Ο εξαιρετικός χαρακτήρας της δημόσιας τάξης συνίσταται στο ότι η επίκληση της πρέπει να γίνεται με μεγάλη φειδώ. Η αοριστία της συνίσταται στο ότι πρόκειται για γενική ρήτρα που συγκεκριμενοποιείται και εξατομικεύεται σε κάθε περίπτωση από τον δικαστή. Η ελαστικότητα της συνίσταται στο ότι μετά από στάθμιση και αξιολόγηση από τον δικαστή στην ίδια περίπτωση άλλοτε εφαρμόζεται και άλλοτε όχι. Οι αντιλήψεις που συνιστούν τη δημόσια τάξη μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου, μεταβολή η οποία εκφράζεται συνήθως με την αλλαγή του περιεχομένου των διατάξεων του θετικού δικαίου (βλ. Σ. Βρέλλη εις Γεωργιάδη/Σταθόπουλο, ΑΚ, Ι, άρθρο 33, σελ. 59 επ., Α. Μεταλληνό εις Α. Γεωργιάδη, ΣΕΑΚ, Ι, 2010, σελ. 90 επ.). Για την ίδρυση λόγου ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης δεν αρκεί η εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή κανόνων δημόσιας τάξης, αλλά θα πρέπει τα παραγόμενα εντεύθεν αποτελέσματα να προσκρούουν στις ανωτέρω θεμελιώδεις αξιολογικές παραστάσεις (βλ. ΑΠ 1601/2009 ΝΟΜΟΣ). Επίσης, η διαιτητική συμφωνία, κατά τη διάταξη του άρθρου 869 παρ. 2 ΚΠολΔ και του άρθρου 28 Ν. 2735/1999 (ο οποίος εφαρμόζεται, εν προκειμένω, αφού πρόκειται για διεθνή διαιτησία) διέπεται από τις διατάξεις ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις (βλ. ΑΠ 1532/2008 ΔΕΕ 2009.485).

Τέλος, η παρ. 3 του παραπάνω άρθρου 34 του ίδιου νόμου ορίζει ότι «η προθεσμία άσκησης της αγωγής ακύρωσης είναι τρίμηνη και αρχίζει από την κοινοποίηση της διαιτητικής απόφασης στο μέρος που την ασκεί ή, αν υποβλήθηκε αίτηση του άρθρου 33, από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου στο μέρος αυτό». Περαιτέρω, από το συνδυασμό των άρθρων 6 παρ. 2 του ως άνω νόμου και 898 ΚΠολΔ προκύπτει ότι: **αα)** αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής ακύρωσης, που προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του νόμου αυτού, είναι το Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου εκδόθηκε η διαιτητική απόφαση, **ββ)** η εν λόγω αγωγή εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 670 έως 673, 675 και 676 ΚΠολΔ (πρβλ. ΕφΑθ 5370/2009 ΕλλΔνη 2010.150). Στο άρθρο 35 του Ν. 2735/1999 ορίζεται ότι: «1. Η διαιτητική απόφαση δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. 2. ... 3. Η άσκηση της αγωγής ακύρωσης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης. Εφόσον έχει ασκηθεί παραδεκτά κατά το άρθρο 34 αγωγή ακύρωσης, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων να χορηγήσει αναστολή, με ή χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αγωγής, αν πιθανολογεί την ευδοκίμηση κάποιου λόγου ακύρωσης» (πρβλ. για τις περιπτώσεις αναστολής Καλαβρό, ό.π., σελ. 334 επ., ΕφΠειρ 734/2008 ΔΕΕ 2009.488)...» (ΕφΑθ 2382/2011, ΔΕΕ 2012, σελ. 63) (ΕφΑθ 5370/2009 ΤΝΠΔΣΑ).

5. ΔΙΑΤΑΓΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΟΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων **630 και 630Α ΚΠολΔ**, ***«...Η διαταγή πληρωμής καταρτίζεται εγγράφως και πρέπει να περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο του δικαστή που εκδίδει τη διαταγή πληρωμής, β) το ονοματεπώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση εκείνου που ζήτησε την έκδοση της διαταγής και εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση, γ)την αιτία της πληρωμής, δ) το ποσό των χρημάτων ή των χρεογράφων που πρέπει να καταβληθεί, ε) διαταγή πληρωμής, στ) υπόμνηση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται ότι έχει το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την επίδοση της διαταγής και ζ) υπογραφή του δικαστή...»***

«...Η διαταγή πληρωμής επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοσή της. Αν η επίδοση δεν γίνει μέσα στην προθεσμία των δύο μηνών, η διαταγή πληρωμής παύει να ισχύει. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει μέσα στην ίδια προθεσμία να καταθέσει αντίγραφο της σχετικής έκθεσης επίδοσης στη γραμματεία του δικαστηρίου, ο δικαστής του οποίου εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής. Ο αρμόδιος γραμματέας υποχρεούται να καταχωρίσει τη χρονολογία της επίδοσης στο οικείο βιβλίο δημοσιεύσεων...».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

«...Κατά την παρ. 2 του άρθρου 626 ΚΠολΔ το δικόγραφο αιτήσεως για έκδοση διαταγής πληρωμής πρέπει να περιέχει **α)** τα οριζόμενα στα άρθρα 118 και 119 παρ. 1 στοιχεία, **β)** αίτημα εκδόσεως διαταγής πληρωμής και **γ)** την απαίτηση και το ακριβές ποσό των χρημάτων ή χρεογράφων με τους τόκους, των οποίων ζητείται η καταβολή. Επίσης, κατά την παρ. 3 του ίδιου άρθρου στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται και όλα τα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει η απαίτηση και το ποσό της. Στις παρ. 2 και 3 του ανωτέρου άρθρου (47 παρ. 4 ν.δ 958/1971), καθώς και στο άρθρο 647 ΚΠολΔ, υπό την αρχική, του α.ν. 44/1967 διατύπωση, δεν περιλήφθηκε

αναφορά και της αιτίας της απαιτήσεως ως στοιχείου που πρέπει να περιέχει το δικόγραφο της αιτήσεως για έκδοση διαταγής πληρωμής. Ενώ κατά τη διατύπωση της παρ. 2 του άρθρου 155 του προσχεδίου του εισηγητή Γ. Οικονομοπούλου, το οποίο αποτέλεσε τη βάση διαμορφώσεως του άρθρου 647 ΚΠολΔ 1967, καθώς και του άρθρου 626 του κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το ν.δ 958/1971, το δικόγραφο της αιτήσεως πρέπει να περιέχει και «την απαίτησιν, την αιτίαν αυτής και το ακριβές ποσόν των χρημάτων, χρεωγράφων ή άλλων αντικαταστατών, πραγμάτων μετά των τυχόν οφειλομένων τόκων των οποίων ζητείται καταβολή», σύμφωνα δε με τη διατύπωση της παρ. 3 του ίδιου άρθρου του προσχεδίου, στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται και «πάντα τα έγγραφα εκ των οποίων προκύπτει η αιτία και το ποσόν της απαιτήσεως». Από τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 626 ΚΠολΔ, που δεν περιλαμβάνουν παραπομπή στο άρθρο 216 παρ. 1α ΚΠολΔ, αντιπαραβαλλόμενες προς το ανωτέρω άρθρο του προσχεδίου και συνδυαζόμενες με το άρθρο 623 (κατά το οποίο μπορεί να ζητηθεί, με τη διαδικασία των άρθρων 624 έως 634, η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις παροχής χρεογράφων «εφόσον η απαίτηση και το οφειλόμενο ποσό αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο»), προκύπτει ότι για τον προσδιορισμό, στο δικόγραφο της αιτήσεως εκδόσεως διαταγής πληρωμής, της χρηματικής απαιτήσεως, για την οποία ζητείται η έκδοσή της, δεν απαιτείται η έκθεση του συνόλου των γενεσιουργών της απαιτήσεως περιστατικών, αλλ` αρκεί η έκθεση τόσων πραγματικών περιστατικών που εξατομικεύουν την απαίτηση από την άποψη αντικειμένου, είδους και τρόπου γενέσεώς της και δικαιολογούν συμπέρασμα αντίστοιχης οφειλής εκείνου, κατά του οποίου απευθύνεται η αίτηση...» (ΕφΛάρισας 58/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Προς τούτο πρέπει να αναφέρεται η έννομη σχέση από την οποία απορρέει η απαίτηση και δεν αρκεί απλή παραπομπή στα επισυναπτόμενα έγγραφα. Απαιτείται σχετικώς να εκτίθενται στην αίτηση τα πραγματικά εκείνα περιστατικά, τα οποία εξατομικεύουν την απαίτηση από απόψεως αντικειμένου, είδους και τρόπου γενέσεώς της, και τα οποία, υπαγόμενα σε κανόνες ουσιαστικού δικαίου, να δικαιολογούν συμπέρασμα αντίστοιχης συγκεκριμένης οφειλής εκείνου κατά του οποίου απευθύνεται η αίτηση έναντι του αιτούντος (ΑΠ 54/1990 ΕλλΔνη 32.62, ΕφΘεσ 110/2008 ΕπισκΕΔ 2008.740, ΕφΔωδ 56/2002 Νόμος)...» (ΠΠΣερρών 40/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 623 και 624 ΚΠολΔ προκύπτει ότι μεταξύ των ουσιαστικών και διαδικαστικών προϋποθέσεων με τη συνδρομή ή μη των οποίων μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής είναι αφενός η ύπαρξη χρηματικής απαίτησης του αιτούντος από ορισμένη έννομη σχέση και αφ` ετέρου η απαίτηση αυτή και το ποσό της να αποδεικνύονται άμεσα από δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο. Εάν η απαίτηση ή το ποσό της δεν αποδεικνύονται εγγράφως ο δικαστής οφείλει, κατ` άρθρο 628 ΚΠολΔ, να μην εκδώσει διαταγή πληρωμής. Στην περίπτωση δε της παρά την έλλειψη της διαδικαστικής αυτής προϋπόθεσης έκδοσης διαταγής πληρωμής, τότε αυτή ακυρώνεται ύστερα από ανακοπή του οφειλέτη κατά τα άρθρα 632 και 633 ΚΠολΔ. Η ακύρωση της διαταγής πληρωμής για το λόγο αυτό απαγγέλλεται λόγω διαδικαστικού απαραδέκτου ανεξαρτήτως της ύπαρξης και της δυνατότητας απόδειξης της απαίτησης με άλλα αποδεικτικά μέσα... Κατ` άρθρο 624 παρ. 1 ΚΠολΔ, η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να ζητηθεί μόνο αν η απαίτηση δεν εξαρτάται από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή και το ποσό των χρημάτων ή χρεογράφων που οφείλεται είναι ορισμένο. Από τη διάταξη αυτή,

σε συνδυασμό με εκείνη του άρθρου 623 ιδίου κώδικα, συνάγεται, ότι για την έκδοση διαταγής πληρωμής προϋποτίθεται ότι η αξίωση είναι γεννημένη και βέβαιη. Το ενδεχόμενο προβολής ενστάσεων κατά της απαιτήσεως, είτε καταχρηστικών (εφόσον τα σχετικά δικαιοκωλυτικά ή δικαιοφθόρα γεγονότα δεν προκύπτουν από τα υποβαλλόμενα στο δικαστή στοιχεία), είτε γνησίων, δεν αφορά την απαιτούμενη κατά την παράγραφο 1 του άνω άρθρου 624 βεβαιότητα της αξιώσεως και συνεπώς δεν αναιρεί τη δυνατότητα εκδόσεως διαταγής πληρωμής. Οι εν λόγω ενστάσεις στοιχειοθετούν, κατ` άρθρο 632 ΚΠολΔ, λόγους ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής. Συνεπώς, δεν έχει χαρακτήρα αίρεσης και για το λόγο αυτό δεν εμποδίζει την έκδοση διαταγής πληρωμής οποιαδήποτε ένσταση που μπορεί να επικαλεσθεί ο οφειλέτης (ΑΠ 911/2005)....» (ΑΠ 933/2011 ΧρΙΔ 2012, σελ. 198). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 623, 624 παρ. 1, 626,628 παρ. 1 εδ. α, 632 παρ. 1 και 633 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματική απαίτηση, εφόσον η απαίτηση αυτή δεν εξαρτάται από αίρεση ή προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή και αποδεικνύεται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο ή με συνδυασμό τέτοιων εγγράφων που επισυνάπτονται στην αίτηση. Εάν η απαίτηση ή το ποσόν δεν αποδεικνύονται εγγράφως ο δικαστής οφείλει, κατ` άρθρο 628 ΚΠολΔ, να μην εκδώσει διαταγή πληρωμής, αν δε, παρά την έλλειψη της διαδικαστικής αυτής προϋπόθεσης, εκδοθεί διαταγή πληρωμής αυτή ακυρώνεται ύστερα από ανακοπή του οφειλέτη κατά τα άρθρα 632 και 633 ΚΠολΔ. Η ακύρωση της διαταγής πληρωμής στην περίπτωση αυτή απαγγέλλεται λόγω διαδικαστικού απαραδέκτου, ανεξαρτήτως της ύπαρξης της απαίτησης και της δυνατότητας να αποδειχθεί με άλλα αποδεικτικά μέσα (ΑΠΟλ 10/1997 Δνη 38.768). Εξάλλου, κατά το άρθρο 443 ΚΠολΔ, για να έχει αποδεικτική δύναμη ιδιωτικό έγγραφο πρέπει να έχει την ιδιόχειρη υπογραφή του εκδότη, ως εκδότης δε κατά την έννοια του άρθρου αυτού θεωρείται εκείνος που αναλαμβάνει υποχρεώσεις από το έγγραφο...» (ΕφΑθ 289/2012, ΕφΑΔ 2012, σελ. 623).

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΑΝΣΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

«...Από τις διατάξεις των αρθρ. 24 παρ. 5 εδ. α, 51 παρ. 2 και 62 του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου προκύπτει ότι κάθε ιδιωτικό έγγραφο που δεν υπόκειται απ' αρχής σε αναλογικά τέλη προσκομιζόμενο στο δικαστήριο πρέπει να φέρει επικολλημένο χαρτόσημο προσκομιδής, διαφορετικά δεν έχει καμία αποδεικτική ισχύ και δεν μπορεί να προσαχθεί ενώπιον δικαστικής αρχής (βλ. ΑΠ 553/2000, Δνη 2000.1605, 249/96, Δνη 96.1609, 1667/95, Δνη 98.338, 1364/93, Δνη 94.1259, 688/93, Δνη 94.1298, 581/93, Δνη 94.1541, 976/92, Δνη 94.1043). Οι σχετικές όμως με την επικόλληση και διαγραφή του χαρτοσήμου (κινητού επισήματος) διατάξεις δεν είναι δημοσίας τάξεως, διότι δεν εξυπηρετούν τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου αλλά έχουν τεθεί για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου (για φορολογικούς λόγους) και κατά συνέπεια η παράβαση αυτών επάγεται ακυρότητα μόνο σε περίπτωση βλάβης που δεν μπορεί να αποκατασταθεί άλλως παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας, κατ` αρθρ. 159 παρ. 3 του ΚΠολΔ, η οποία (βλάβη) και πρέπει να προτείνεται από τον επικαλούμενο αυτή και δεν λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο (βλ. ΑΠ 1306/90, Δνη 92.312, ΕφΑθ 6141/ 92, Δνη 93.1527). Άλλωστε, οι εν λόγω περί χαρτοσήμου διατάξεις πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να ερμηνεύονται σε συσχετισμό με τη διάταξη του αρθρ. 20 παρ. 1 του Σ., η οποία διασφαλίζει την ελεύθερη υπεράσπιση των δικαιωμάτων ή συμφερόντων των ενδιαφερομένων ενώπιον του δικαστηρίου με τη χρησιμοποίηση

του αντίστοιχου εγγράφου και ιδίως τη διάταξη του αρθρ. 25 παρ. 1 του Σ., που διασφαλίζει την αρχή της αναλογικότητας υπό την έννοια της διακινδύνευσης της επιδιώξεως αποτελεσματικής προστασίας εκ μόνου του λόγου της μη τήρησης διατυπώσεως που έχει ταχθεί αποκλειστικά για φορολογικό σκοπό και δεν συνάπτεται με τη λειτουργία των δικαστηρίων και την απονομή της δικαιοσύνης από αυτά, λαμβάνοντας υπόψη σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση το οικονομικό ύψος της διατάξεως που παραβιάσθηκε, εάν δηλαδή η κύρωση που προβλέπεται από τον νόμο είναι ή μη δυσανάλογη προς την παράβαση της διατάξεως του νόμου (πρβλ. ΑΠ (Ολ) 20/98, Δνη 98.311, ΑΠ 1698/2001, Δνη 2004.113)...» (ΕφΠατρών 605/2005, ΑχΝομ 2006, σελ.400).

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΔΗΜΩΝ – Ν.Π.Δ.Δ

«...Το άρθρο 93 του Συντάγματος ορίζει ότι τα δικαστήρια διακρίνονται σε διοικητικά, πολιτικά και ποινικά και οργανώνονται με ειδικούς νόμους, το δε άρθρο 94, κατανέμει στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια τις διοικητικές διαφορές, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ στα πολιτικά δικαστήρια τις ιδιωτικές διαφορές και τις υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας, κατά τις διακρίσεις ειδικών νομοθετημάτων. Η ίδια διάταξη προβλέπει, περαιτέρω, ότι σε ειδικές περιπτώσεις, και προκείμενου να επιτυγχάνεται η ενιαία εφαρμογή της αυτής νομοθεσίας, μπορεί να ανατεθεί με νόμο η εκδίκαση κατηγοριών ιδιωτικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια ή κατηγοριών διοικητικών διαφορών ουσίας στα πολιτικά δικαστήρια (παρ. 3), ότι στα πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια μπορεί να ανατεθεί και κάθε άλλη αρμοδιότητα διοικητικής φύσης, περιλαμβανομένης και της λήψης μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης με τις δικαστικές αποφάσεις, καθώς και ότι οι δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται και κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως νόμος ορίζει (παρ. 4). Κατά το περιεχόμενο των παρατιθεμενων συνταγματικών διατάξεων, η απονομή της δικαιοσύνης οργανώνεται με τη λειτουργία δικαιοδοτικών φορέων αντίστοιχων προς τη φύση των αναφυομένων δικαστικών διαφορών, ως ιδιωτικών ή διοικητικών, ενώ η διαμόρφωση επιμέρους δικονομικών κανόνων εκδίκασης των διαφορών αυτών, ανατίθεται στον κοινό νομοθέτη. Εξαίρεση από τον κανόνα της κατανομής της δικαιοδοσίας, ανάλογα με τη φύση της διαφοράς ως ιδιωτικής ή διοικητικής, επιτρέπεται με τις τασσόμενες στο άρθρο 94 παρ. 3 του Συντάγματος προϋποθέσεις. Εξάλλου, κατά τις διατάξεις των άρθρων 623 και 624 ΚΠολΔ, η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματικές απαιτήσεις, μπορεί να ζητηθεί, εφόσον η απαίτηση και το οφειλόμενο ποσό αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, δεν εξαρτάται η απαίτηση από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή, το ποσό των χρημάτων που οφείλεται είναι ορισμένο, και εφόσον αυτός προς τον οποίο πρέπει να γίνει επίδοση της διαταγής πληρωμής δε διαμένει στο εξωτερικό και δεν είναι άγνωστης διαμονής. Ετσι, ακόμη και σε περίπτωση χρηματικής απαίτησης, προερχόμενης από γνήσια διοικητική σύμβαση, της οποίας η διάγνωση υπάγεται - κατά τις ανωτέρω αναφερόμενες διακρίσεις - στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ο πολιτικός δικαστής μπορεί, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 623, 624 ΚΠολΔ, να εκδώσει διαταγή πληρωμής, καθώς η τελευταία εκδίδεται από δικαστικό λειτουργό, που ενεργεί ατομικώς και όχι συγκροτώντας δικαστήριο, οπότε δεν παραβιάζονται οι συνταγματικές διατάξεις για τον ορισμό των δικαιοδοσιών (ΑΠ 1859/2009 ΕφΑΔ 2010.452, ΕφΑθ 3921/2007 ΕφΑΔ 2008.832, ΕφΑθ 4486/2006

NoB 2007.679, ΕφΑθ 8935/2001 Δ 35.360). Αυτή η διαταγή πληρωμής, της οποίας η υποκείμενη σχέση είναι δημοσίου δικαίου, μπορεί να προσβληθεί με την ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ, η εκδίκαση της οποίας υπάγεται στη δικαιοδοσία των τακττκών πολιτικών και όχι των διοικητικών δικαστηρίων, για το λόγο ότι ενόψει του προβλεπόμενου από το Σύνταγμα οργανωτικού σχήματος των χωριστών δικαιοδοσιών, ο έλεγχος των αποφάσεων και των λοιπών διαδικαστικών πράξεων ενεργείται υποχρεωτικά από όργανα που ανήκουν στον ίδιο δικαιοδοτικό κλάδο, με την επιφύλαξη ότι δεν πρόκειται για πράξεις που συνιστούν άσκηση αρμοδιότητας διοικητικής φύσεως (ΑΕΔ 18/2005, ΑΕΔ 23/1990 Δνη 1990.982, ΟλΣτΕ 2490/2006 Αρμ 2006.1998). Αντικείμενο δε της δίκης επί της ανακοπής, είναι ο έλεγχος της νομιμότητας και του κύρους της διαταγής πληρωμής και όχι η διάγνωση της ουσιαστικής αξίωσης, δηλαδή το πολιτικό δικαστήριο ερευνά αν κατά το χρόνο έκδοσης της διαταγής πληρωμής συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις έκδοσης αυτής. Κατά τον έλεγχο αυτό, έχει δικαιοδοσία να εξετάσει παρεμπιτόντως (άρθ. 2 και 285 ΚΠολΔ) και τις ουσιαστικές ενστάσεις από το χώρο του δημοσίου δικαίου. Ειδικά, όμως, όταν η διαταγή πληρωμής έχει εκδοθεί με βάση δημόσιο έγγραφο τελεσίδικης αναγνωριστικής απόφασης του αρμοδίου διοικητικού εφετείου, η απαίτηση, στην οποία στηρίζεται η έκδοση της διαταγής πληρωμής, έχει ήδη διαγνωσθεί από αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο με ισχύ δεδικασμένου. Το πολιτικό δικαστήριο στα πλαίσια της δίκης επί της ανακοπής, δεν μπορεί να ερευνήσει την απαίτηση, ώστε να ανακύψει θέμα δικαιοδοσίας αυτού, και οι τυχόν λόγοι ανακοπής κατά της απαίτησης, στα όρια ισχύος του δεδικασμένου, θα απορριφθούν ως απαράδεκτοι (ΕφΑθ 3921/2007 ΕφΑΔ 2008.832). Στην προκειμένη περίπτωση, με τον πρώτο λόγο ανακοπής του, το Ελληνικό Δημόσιο αναφέρει ότι η προσβαλλόμενη διαταγή πληρωμής, που εκδόθηκε βάσει της υπ` αριθμ. .../2006 αναγνωριστικής απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου και της υπ` αριθμ. ...../2008 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, η οποία την επικύρωσε, είναι άκυρη, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας των πολιτικών δικαστηρίων να προβούν στην έκδοση εκτελεστού τίτλου από απαίτηση που πηγάζει από διοικητική διαφορά ουσίας. Ο λόγος αυτός, όμως, πρέπει να απορριφθεί, καθώς, σύμφωνα και με όσα αμέσως ανωτέρω παρατίθενται, διαταγή πληρωμής μπορεί να εκδοθεί από τον πολιτικό δικαστή ακόμη και επί απαίτησης προερχόμενης από διαφορά, υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, χωρίς να παραβιάζεται η συνταγματικά προβλεπόμενη διάκριση των δικαιοδοσιών, αφού η διαταγή πληρωμής συνιστά τίτλο εκτελεστό, για την έκδοση του οποίου ισχύουν συγκεκριμένοι όροι, διαφορετικοί από τους αντίστοιχους για την έκδοση δικαστικής απόφασης, μετά την ουσιαστική διάγνωση της διαφοράς, σύμφωνα με τους κατάλληλους κανόνες δικαιοδοσίας και ουσιαστικού δικαίου...» (ΠΠΑθ 3300/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Γίνεται δεκτό ότι ο δικαστής του αρμόδιου πολιτικού δικαστηρίου έχει δυνατότητα να εκδώσει διαταγή πληρωμής κατά του Δημοσίου, των ΟΤΑ ή άλλων ΝΠΔΔ, ακόμη και όταν η υποκείμενη σχέση, από την οποία απορρέει η χρηματική απαίτηση, για την οποία ζητείται η έκδοση της διαταγής, είναι δημοσίου δικαίου και υπάγεται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων. Στην περίπτωση αυτή για την εκδίκαση της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, που θα εκδοθεί για την σχετική απαίτηση, δικαιοδοσία έχουν τα πολιτικά δικαστήρια, (βλ. ΑΕΔ 18/2005 ό.π., ΑΠ 2347/09 ό.π, ΑΠ 1859/2009 ΝΟΜΟΣ και ΕφΑΔ 2010.452, ΕΑ 8935/01 Δ. 35.360, ΕΑ

4486/06 ό.π, ΕΑ 3921/07 ΕφΑΔ 2008.832, ΕΑ 3220/07, ΕΑ 7043/07, Κ. Μπέης Δ. 28.506). Στην προκειμένη περίπτωση ο εκκαλών με τον υπό στοιχ. Α' 2ο λόγο της ένδικης έφεσής του ισχυρίζεται ότι ο Δικαστής του Μον/λούς Πρωτοδικείου Αθηνών που εξέδωσε την ανακοπείσα διαταγή πληρωμής δεν είχε δικαιοδοσία να την εκδώσει, (ούτε και τα πολιτικά δικαστήρια να επιληφθούν ανακοπής κατ' αυτής), δεδομένου ότι η επιδικασθείσα με τη διαταγή αυτή απαίτηση αφορά διοικητική διαφορά, αφού πρόκειται για αποζημίωση από απαλλοτρίωση, που προέκυψε από Πράξη Τακτοποίησης - Προσκύρωσης και Αναλογισμού, δηλαδή από διοικητική πράξη και ότι η εκκαλουμένη έσφαλε, παραβλέποντας το γεγονός αυτό και απορρίπτοντας το σχετικό λόγο της ανακοπής του. Σύμφωνα, όμως, με την προηγούμενη νομική σκέψη, η επίδικη διαταγή πληρωμής μπορούσε να εκδοθεί και να προσβληθεί με ανακοπή στα πολιτικά δικαστήρια, ακόμη και αν η επιδικαζόμενη με αυτή απαίτηση προερχόταν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου, ανεξαρτήτως και του ότι στην προκείμενη περίπτωση η υποκείμενη σχέση της απαίτησης, που επιδικάσθηκε με την ως άνω διαταγή πληρωμής, ήτοι η καταβολή αποζημίωσης για απαλλοτρίωση εν γένει, υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, (βλ. ΑΠ 1037/09 ΝΟΜΟΣ). Επομένως η εκκαλουμένη, η οποία ομοίως έκρινε, απορρίπτοντας αντίστοιχο λόγο της ανακοπής, αν και με συνοπτικότερη αιτιολογία, που συμπληρώνεται παραδεκτά από την παρούσα, (άρθ. 534 ΚΠολΔ), δεν έσφαλε κατά νόμο και ο εξεταζόμενος λόγος της έφεσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.....Κατά το άρθρο 623 ΚΠολΔ, με την ειδική διαδικασία των άρθρων 624 έως 634 του ίδιου Κώδικα μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής για χρηματικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις παροχής χρεογράφων, εφόσον η απαίτηση και το οφειλόμενο ποσό αποδεικνύονται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο. Κατά το άρθρο 624 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα, η έκδοση διαταγής πληρωμής εμποδίζεται αν η απαίτηση εξαρτάται από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή και όταν το ποσό των χρημάτων ή των χρεογράφων που οφείλονται δεν είναι ορισμένο. Γίνεται δεκτό ότι για την απαίτηση αποζημίωσης, που οφείλεται λόγω απαλλοτρίωσης, μπορεί να εκδοθεί διαταγή πληρωμής από τον αρμόδιο δικαστή υπέρ των δικαιούχων, εφόσον προσκομίζονται: **α)** δικαστική απόφαση ορισμού είτε οριστικής τιμής μονάδας, είτε προσωρινής τιμής, εφόσον προκύπτει ότι η τελευταία έχει καταστεί τελεσίδικη, **β)** δικαστική απόφαση αναγνώρισης δικαιούχων, με την ειδική διαδικασία των απαλλοτριώσεων, που είναι ανέκκλητη, (άρθρα 26 παρ.παρ. 1-12 του ΚΑΑΑ - ν. 2882/01 και 26, 27 παρ.παρ. 1-6 του ν.δ. 797/71), και **γ)** τα τεχνικά στοιχεία της απαλλοτρίωσης, δηλ. κτηματολογικός πίνακας, διάγραμμα κλπ., από τα οποία προκύπτει το ύψος της οφειλόμενης αποζημίωσης, όταν αυτό δεν προκύπτει άμεσα από τις προηγούμενες αποφάσεις, (βλ. ΕΑ 14081/87 NoB 36.1457, Κ. Χορομίδης ό.π., παρ. 217.IV, σ. 1319). Δηλαδή γίνεται δεκτό ότι η απαίτηση της αποζημίωσης που αποδεικνύεται από τις προαναφερθείσες αποφάσεις δεν εξαρτάται από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή. Ο ισχυρισμός τρίτου ή διαδίκου στην δίκη περί αναγνωρίσεως δικαιούχων ότι ο ίδιος είναι ο πραγματικός κύριος του απαλλοτριωθέντος, εφόσον απορρίφθηκε ή δεν οδήγησε σε αποχή του Δικαστηρίου από το να εκδώσει απόφαση, λόγω δυσχέρειας στην διακρίβωση του πραγματικού δικαιούχου, μπορεί να προβληθεί στην τακτική διαδικασία, με αγωγή για την άμεση είσπραξη της αποζημίωσης, που δεν εισπράχθηκε ακόμη από τους εσφαλμένα αναγνωρισθέντες ως δικαιούχους, ή για την αναζήτηση αυτής από τους τελευταίους, εφόσον την εισέπραξαν, (άρθρα 26 παρ. 11 του ΚΑΑΑ και 27 παρ. 4 του ν.δ 797/71), και δεν αποτελεί η εκκρεμότητα αυτή αρνητική αίρεση ή όρο υπό την προαναφερθείσα έννοια για την έκδοση διαταγής πληρωμής υπέρ των αναγνωρι-

σθέντων, κατ' αρχάς, ως δικαιούχων με την ειδική διαδικασία. Αφετέρου η τυχόν ευδοκίμηση των ισχυρισμών αυτών, στην ειδική ή στην τακτική διαδικασία, οδηγεί σε κατάλυση του δικαιώματος των φερόμενων ως δικαιούχων της αποζημίωσης και όχι σε καταχρηστική άσκηση του ουσιαστικού δικαιώματός τους κατ' άρθρο 281 ΑΚ, ενώ η απλή δικαστική εκκρεμότητα των ίδιων ισχυρισμών επίσης δεν δημιουργεί από μόνη της παράβαση του άρθρου 281 ΑΚ, καθόσον ο νόμος επιδιώκει την ταχεία είσπραξη των οφειλόμενων από απαλλοτρίωση αποζημιώσεων, έστω και από κυρίους αμφισβητούμενους κατά την τακτική διαδικασία, αφού ο πραγματικός κύριος προστατεύεται επαρκώς με ενοχική απαίτηση αναζήτησης της αδικαιολόγητα εισπραχθείσας αποζημίωσης, (βλ. για την απαίτηση αυτή, ανεξάρτητα από συναφή αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού, ΑΠ 922/2009 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 380/1990 ΕλΔ 31.998)...» (ΕφΑθ 2052/2012 ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Από τις συνταγματικές διατάξεις (άρθρο 94 Σ) και τις διατάξεις του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και της Ε.Σ.Δ.Α. συνάγεται ότι, για να επιτευχθεί ο σκοπός της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, επιτρέπεται να εκτελούνται εναντίον του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δικαστικές αποφάσεις και εκτελεστοί τίτλοι, με τους οποίους επιδικάζονται χρηματικές απαιτήσεις σε βάρος αυτών των νομικών προσώπων. Στους τίτλους αυτούς περιλαμβάνονται και οι διαταγές πληρωμής που εκδίδονται σύμφωνα με τα αρθ. 623 επ. ΚΠολΔ, οι οποίες, βέβαια, εκδίδονται από δικαστή και όχι από συγκροτημένο δικαστήριο, χωρίς να ακουστεί προηγουμένως και να αναπτύξει τις απόψεις του ο καθ` ου, αλλά εξομοιώνονται λειτουργικά με τις δικαστικές αποφάσεις, διότι αφενός επιλύουν βιοτικές διαφορές και αφετέρου ανταποκρίνονται στα βασικά λειτουργικά γνωρίσματα της δικαστικής προστασίας που προβλέπεται από το αρθ. 20 του Συντάγματος, διότι παρέχεται η δυνατότητα στον καθ` ου να ασκήσει ανακοπή και να ισχυριστεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής ή ότι δεν υφίσταται η απαίτηση. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση του αρθ. 20 ν. 3301/2004, σύμφωνα με την οποία δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται σε αυτή, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι διαταγές πληρωμής, αντίκειται στις ανωτέρω διατάξεις του Συντάγματος και των Διεθνών Συμφώνων και ως εκ τούτου είναι δυνατό να εκδοθεί από τον αρμόδιο δικαστή, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, διαταγή πληρωμής εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, των Ο.Τ.Α και των ΝΠΔΔ, και αν ακόμη η υποκείμενη σχέση, από την οποία απορρέει η χρηματική απαίτηση, προς πληρωμή της οποίας ζητείται η έκδοση διαταγής πληρωμής, υπάγεται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, όπως συμβαίνει σε διαφορά από σύμβαση δημόσιου έργου (βλ. ΑΕΔ 18/05, ΑΠ 2347/09 Νόμος)...» (ΕφΛαρ 255/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Η προσομοίωση αυτή (των διαταγών πληρωμης με τις δικαστικες αποφάσεις) είναι μάλιστα σχεδόν απόλυτη, όταν η διαταγή πληρωμής έχει εκδοθεί με βάση τελεσίδικη δικαστική απόφαση αναγνωριστικού χαρακτήρα, η οποία δεσμεύει με το δεδικασμένο της ως προς την ύπαρξη της ουσιαστικής απαίτησης, έτσι ώστε το δικαστήριο της ανακοπής μπορεί πλέον να εξετάσει μόνο τη συνδρομή ή μη

των τυπικών προϋποθέσεων για την έκδοση της διαταγής πληρωμής. Από όλα τα ανωτέρω παρέπεται ότι η προαναφερθείσα νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 20 του ν. 3301/04 περί μη εκτελέσεως ορισμένων εκτελεστών τίτλων του άρθρου 904 παρ. 2 ΚΠολΔ έναντι των Δημοσίου κλπ., είναι, ως προς τις διαταγές πληρωμής, ανίσχυρη ως αντισυνταγματική, (βλ. ΑΠ 2347/2009 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑΔ 2008.103 με σχόλια Σπ. Ανδρίτσου, ΝοΒ 58.1172 με σχόλια Εμμ. Γιαννακάκη, ΧρΙΔ 2011.115 με σχόλια Ελένης Τσουνάκου - Ρουσιά, Ελεγκ.Συνεδρ. Πρ. 77 της 7ης συνεδρ. της 3-3-2011 ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 4486/06 ΝΟΜΟΣ και ΝοΒ 55.679 με παρατ. Ηλία Κωνσταντόπουλου, ΕΑ 1837/07 ΝοΒ 55.1143 με παρατ. του ίδιου, Χ. Χρυσανθάκης Δ. 37. 317 επ., Κ. Χορομίδης, Η Αναγκαστική Απαλλοτρίωση, δ΄ έκδ., παρ. 217.IV, σελ. 1320, πρβλ. και ΑΕΔ 18/2005 ΝΟΜΟΣ και ΕΔΚΑ 2006. 113). Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι ο δικαστής του αρμόδιου πολιτικού δικαστηρίου έχει δυνατότητα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 623-624 ΚΠολΔ, να εκδώσει διαταγή πληρωμής κατά του Δημοσίου, των ΟΤΑ ή άλλων ΝΠΔΔ, ακόμη και όταν η υποκείμενη σχέση, από την οποία απορρέει η χρηματική απαίτηση, για την οποία ζητείται η έκδοση της διαταγής, είναι δημοσίου δικαίου και υπάγεται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων. Στην περίπτωση αυτή ο πολιτικός δικαστής ενεργεί ατομικώς και όχι συγκροτώντας δικαστήριο, οπότε δεν παραβιάζονται οι συνταγματικές διατάξεις για τον ορισμό και την διάκριση των δικαιοδοσιών μεταξύ των πολιτικών και των διοικητικών δικαστηρίων. Για την εκδίκαση της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, που εκδίδεται για τη σχετική απαίτηση, δικαιοδοσία έχουν τα πολιτικά δικαστήρια, διότι ο δικαστής που εκδίδει τη διαταγή πληρωμής υπάγεται λειτουργικά στα δικαστήρια αυτά, (βλ. ΑΕΔ 18/2005 ό.π., ΑΕΔ 23/1990 ΕλΔνη 1990.982, ΟλΣτΕ 2490/2006 Αρμ. 2006.1998, ΑΠ 2347/09 ό.π., ΑΠ 1859/2009 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑΔ 2010.452, ΕΑ 8935/01 Δ. 35.360, ΕΑ 4486/06 ό.π., ΕΑ 3921/07 ΕφΑΔ 2008.832, ΕΑ 3220/07, ΕΑ 7043/07, ΕΑ 8935/2001 Δ. 35.360, Κ. Μπέης Δ 28.506)...(ΙΙ) Σύμφωνα με το άρθρο 54 του π.δ 18/1989, «Η άσκηση της αίτησης αναιρέσεως, (ενώπιον του ΣτΕ), δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, εκτός αν ειδικώς ορίζεται διαφορετικά». Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ/φων 1-2 του άρθρου 19 του ν. 1715/1951, όπως η παρ/φος 2 αυτού συμπληρώθηκε με το άρθρο 41 παρ. 11 του ν. 2065/1992, αφού το αρχικό άρθρο 19, (δηλ. μόνο η σημερινή παρ. 1), διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 αριθ. 18 του ΕισΝΚΠολΔ., η ασκηθείσα από το Ελληνικό Δημόσιο αίτηση αναίρεσης κατά τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, (καταψηφιστικής), καθώς και η προθεσμία για την άσκησή της, αναστέλλουν τη σε βάρος του εκτέλεση της απόφασης, ακόμη και στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η τελευταία θα επιτρεπόταν, (παρ. 1), η δε εκτέλεση, ειδικότερα, αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων επί διοικητικών διαφορών ουσίας κατά του Δημοσίου, αναστέλλεται μέχρις ότου αυτές καταστούν αμετάκλητες, (παρ. 2). Αφετέρου, κατά το άρθρο 199 παρ. 1 του ν. 2717/1999 (ΚΔΔ), όπως ήδη ισχύει, οι τελεσίδικες, οι ανέκκλητες και οι προσωρινά εκτελεστές αποφάσεις, που εν γένει εκδίδονται από τα διοικητικά δικαστήρια, επί διαφορών που άγονται ενώπιόν τους με αγωγές, αποτελούν εκτελεστούς τίτλους κατά το άρθρο 904 ΚΠολΔ., δηλαδή ανεξάρτητα από το αν έχουν καταστεί αμετάκλητες, εφόσον έχουν καταψηφιστικό χαρακτήρα. Κατά δε την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, ως προς το, κατά περίπτωση, επιτρεπτό της αναγκαστικής εκτέλεσης των κατά την προηγούμενη παράγραφο καταψηφιστικών αποφάσεων και τη διαδικασία της εκτέλεσής τους, εφαρμόζονται αναλόγως οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την αναγκαστική εκτέλεση των καταψηφιστικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων, επομένως και εκεί-

νες του άρθρου 19 του ν. 1715/1951, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ειδική μεταγενέστερη συμπληρωματική πρόβλεψη για τις αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων (παρ. 2), η οποία δεν πρέπει, συνεπώς, να θεωρείται καταργημένη από τον ΚΔΔ. Σύμφωνα με μία από τις υποστηριζόμενες απόψεις, οι ανωτέρω διατάξεις του ν. 1715/1951 εισάγουν αδικαιολόγητη παρέκκλιση από το γενικό δικονομικό κανόνα του εκτελεστού των τελεσίδικων καταψηφιστικών δικαστικών αποφάσεων, μόνο για την περίπτωση που ο εναγόμενος - καθ' ου η εκτέλεση είναι το Δημόσιο. Έτσι, όμως, παραβιάζονται οι καθιερούμενες με τα άρθρα 4 παρ. 1 και 20 παρ. 1 του Σ/τος αρχές της ισότητας ενώπιον του νόμου και της παροχής έννομης προστασίας υπό καθεστώς ισότητας. Με το σκεπτικό αυτό οι διατάξεις των παρ/φων 1-2 του ν. 1715/1951 είναι ανίσχυρες ως αντισυνταγματικές και συνεπώς δεν εφαρμόζονται, (βλ. έτσι **ad hoc** ΕΑ 4486/2006 ΝοΒ 2007.1598, ΔΠΑθ 150/2001 ΝΟΜΟΣ, επίσης εμμέσως ΕΑ 1837/2007 ΝοΒ 2007.1143, ομοίως Σταματόπουλος Στ., Αναγκ. Εκτέλεση εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, Εκδ. Σάκκουλα 2000, σελ. 35-41, Χατζητζανής, Κώδιξ Διοικητικής Δικονομίας - Ερμηνεία κατ' άρθρο, Εκδ. Σάκκουλα 2004, σελ. 1176, πρβλ. όμως αντίθετα, ΑΠ 199/07 ΕΠολΔ 2008.80 και ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 588/2010 ΕΛΔ. 52.544-545 και ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, όμως, από τις ίδιες διατάξεις του ν. 1715/1951 και του ΚΔΔ, συνάγεται ότι η, εκ μέρους του Δημοσίου και των λοιπών νομικών προσώπων, που αναφέρονται στην πρώτη από αυτές, άσκηση αιτήσεως αναιρέσεως κατά τελεσίδικης καταψηφιστικής αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου, καθώς και η προς άσκηση αυτής προθεσμία, δεν έχουν, σε καμία περίπτωση, ως συνέπεια, εκτός από την αναστολή της εκτελεστότητας της απόφασης, και την αναστολή επελεύσεως των έννομων συνεπειών του δεδικασμένου, το οποίο απορρέει από την τελεσίδικη αυτή απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 197 παρ. 1 του ν. 2717/1999. Εξάλλου, η τελεσίδικη απόφαση, που εκδίδεται από τα ίδια δικαστήρια, (διοικητικά), επί αναγνωριστικής αγωγής για την ύπαρξη δικαιώματος αποζημιώσεως, τέμνει τη διαφορά, όπως και εκείνη που εκδίδεται επί καταψηφιστικής αγωγής, και παράγει, συνεπώς, δεδικασμένο μεταξύ των ίδιων διαδίκων, το οποίο δεσμεύει το δικαστήριο που θα επιληφθεί επιγενομένως επί αντίστοιχης καταψηφιστικής αγωγής, που θα έχει όμοια πραγματική αιτία με το δικαίωμα, που ήδη κρίθηκε, κατόπιν της αναγνωριστικής αγωγής, και θα στηρίζεται στην ίδια με αυτό νομική βάση. Το εν λόγω δεδικασμένο καταλαμβάνει την ύπαρξη του δικαιώματος και τις απορρέουσες από αυτό έννομες συνέπειες, η δε έκτασή του προσδιορίζεται από το περιεχόμενο του αιτήματος που απευθύνεται στο δικαστήριο. Ο ενδιαφερόμενος διάδικος, που έχει έννομο συμφέρον για την απόκτηση εκτελεστού τίτλου, μπορεί να ασκήσει, κατά του εναγομένου στην προηγούμενη αναγνωριστική δίκη, καταψηφιστική αγωγή, οπότε, κατά την εκδίκαση της τελευταίας αυτής αγωγής, ως βάση τίθεται το δεδικασμένο, που προκύπτει από την προηγούμενη τελεσίδικη αναγνωριστική απόφαση. Επομένως, το δικαίωμα του ενάγοντος, που πέτυχε την έκδοση τελεσίδικης αναγνωριστικής απόφασης υπέρ αυτού και κατά του Δημοσίου, να ασκήσει ακολούθως και καταψηφιστική αγωγή κατά του τελευταίου, στηριζόμενη στην ίδια ιστορική και νομική αιτία, και να επικαλεσθεί το δεδικασμένο, που απορρέει από την τελεσίδικη αναγνωριστική απόφαση, δεν επηρεάζεται από οποιουσδήποτε περιορισμούς τυχόν ισχύουν ως προς την εκτελεστότητα της καταψηφιστικής απόφασης, που πρόκειται να εκδοθεί κατόπιν της δεύτερης καταψηφιστικής αγωγής, άρα και από εκείνους που αναφέρονται στο άρθρο 19 του ν. 1715/1951, (βλ. ΣτΕ 12/2011 ΕΔΚΑ 2011.424 και ΝΟΜΟΣ, επίσης ΣτΕ 1077/2010 ΝΟΜΟΣ, ΣτΕ 156/2009

ΝΟΜΟΣ). Από όλα τα ανωτέρω, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, προκύπτει ότι ο διάδικος που επέτυχε να εκδοθεί υπέρ αυτού τελεσίδικη αναγνωριστική απόφαση διοικητικού δικαστηρίου κατά του Δημοσίου, μπορεί, προκειμένου να αποκτήσει και σχετικό εκτελεστό τίτλο, να ζητήσει να εκδοθεί, με βάση την εν λόγω απόφαση και το δεδικασμένο που παράγεται από αυτήν για την απαίτηση, διαταγή πληρωμής, από τον δικαστή του αρμόδιου πολιτικού δικαστηρίου. Στην περίπτωση δε αυτή, η έκδοση διαταγής πληρωμής για την απαίτηση, δεν εμποδίζεται από τις ανωτέρω διατάξεις του ν. 1715/1951, με βάση το ότι η επικαλούμενη τελεσίδικη απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου δεν έχει καταστεί αμετάκλητη, (όπως ακριβώς δεν εμποδίζεται και η έκδοση αντίστοιχης καταψηφιστικής απόφασης), διότι η ενέργεια αυτή ανάγεται στις έννομες συνέπειες του δεδικασμένου της επικαλούμενης αναγνωριστικής απόφασης και όχι στην εκτελεστότητα, στην οποία αναφέρονται οι επίμαχες διατάξεις και την οποία εξ ορισμού στερούνται οι αναγνωριστικές αποφάσεις...» (ΕφΑθ 2836/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΤΙ ΠΕΡΙΕΧΕΙ Η ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Κατά την διάταξη του άρθρου 630 ΚΠολΔ, η διαταγή πληρωμής καταρτίζεται εγγράφως και δέον όπως περιέχει **α)** το ονοματεπώνυμο του εκδίδοντος την διαταγή πληρωμής Δικαστού, **β)** το ονοματεπώνυμο, την κατοικία και την διεύθυνση του αιτούντος και του καθ' ού η αίτηση, **γ)** την αιτία της πληρωμής, **δ)** το καταβλητέο ποσόν χρημάτων ή χρεωγράφων, **ε)** διαταγή πληρωμής, **στ)** υπόμνηση στον καθ' ού αυτή ότι δικαιούται να ασκήσει ανακοπή εντός δέκα πέντε εργασίμων ημερών από της επιδόσεως αυτής και **ζ)** υπογραφή του Δικαστού. Σε περίπτωση έλλειψης των απαιτουμένων στοιχείων στην διαταγή πληρωμής, δύναται αυτή να ακυρωθεί με την ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ, υφισταμένης ανεπανόρθωτου βλάβης του προτείνοντος οφειλέτη - ανακόπτοντος εξαιτίας των ελλείψεων αυτών (βλ. ΕφΛαρ 361/2007 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 7771/80 ΕλλΔνη 21.618), τέτοια δε βλάβη υπάρχει ειδικά όταν από την μη υπόμνηση στον καθ` ου η διαταγή πληρωμής ότι μπορεί να ασκήσει ανακοπή εντός δεκαπέντε εργασίμων ημερών από την επίδοση της, ο τελευταίος απώλεσε την σχετική προθεσμία (βλ. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, Ερμην. Νομολ. Ανάλυση κατ` άρθρο, τ. Γ, υπ` άρθρο 630, σελ. 831-831, παρ. 2)...» (ΜΠΕδεσσας 11/2012, ΝοΒ 2012, σελ. 1755). «...Περιέχει δε η εκδιδόμενη διαταγή το κατά το άρθρο 630 στ. γ ΚΠολΔ απαιτούμενο στοιχείο της αιτίας της πληρωμής, όταν περιλαμβάνει, και χωρίς έστω νομικό χαρακτηρισμό της απαιτήσεως, έκθεση περιστατικών που εξατομικεύουν την αποδεικνυομένη εγγράφως απαίτηση, για την οποία εκδίδεται η διαταγή, ούτως ώστε να προκύπτει ο λόγος της αντίστοιχης οφειλής (ΑΠ 54/1990, ΕφΘεσ 110/2008, ό.π.), πρέπει επομένως να μη δημιουργείται καμία αμφιβολία από ολόκληρο το περιεχόμενο της διαταγής ως προς την αιτία της πληρωμής (ΕφΠειρ 656/2011 ΔΕΕ 2012.44, ΕφΛαρ 287/2007 Νόμος)...» (ΠΠΚορίνθου 251/2012, ΝΟΜΟΣ) (ΠΠΣερρών 40/2013, ΝΟΜΟΣ). «...Όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 626 παρ. 2, 627 εδαφ. γ`, 630 στοιχ. γ` και 631 ΚΠολΔ η διαταγή πληρωμής, η οποία αποτελεί μόνο τίτλο εκτελεστό και δεν είναι δικαστική απόφαση, ώστε να έχει ανάγκη από πλήρες αιτιολογικό, απαιτείται, εκτός από άλλα στοιχεία, να αναφέρει απλώς την αιτία της πληρωμής, δηλαδή να προσδιορίζεται το είδος της δικαιοπραξίας από την οποία γεννήθηκε η απαίτηση, π.χ. δάνειο, συναλλαγματική, επιταγή, έστω και συνοπτικά, αρκεί να μην δημιουργείται καμία αμφιβολία από ολόκληρο το περιεχόμενό της ως προς την αιτία της πληρωμής και δεν είναι ανάγκη να περιγράφονται

τα πραγματικά περιστατικά, που συνιστούν την αιτία αυτή (ΑΠ 1106/1994 ΕλλΔνη 38.1074, ΕφΑθ 922/1998, ...Επίσης, επί αιτήσεως του κομιστή πιστωτικών τίτλων προς έκδοση βάσει αυτών διαταγής πληρωμής κατά νομικού προσώπου, το οποίο ανέλαβε υποχρέωση πληρωμής τους κατά τον υπό του νόμου οριζόμενο τρόπο δεν απαιτείται να αναγράφονται στο δικόγραφο της αιτήσεως και φυσικά πρόσωπα που εκπροσώπησαν το νομικό πρόσωπο κατά την ανάληψη υποχρεώσεως από τον πιστωτικό τίτλο, ή ότι αυτά ενήργησαν εντός των ορίων της εκπροσωπευτικής τους εξουσίας, σύμφωνα με το καταστατικό του νομικού προσώπου (ΑΠ 908/2005 ΕλλΔνη 2005.1077 Στεφ. Πανταζόπουλος, η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής εκδ. 2001, σελ. 47, σημ. 74)...» (ΜΠΘεσ 3625/2009, Αρμ. 2009 σελ. 875).

ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Η διαταγή πληρωμής, παρότι δεν είναι δικαστική απόφαση, αποτελεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 631 και 904 παρ. 2 στοιχ. ε` του ΚΠολΔ, **τίτλο εκτελεστό** αμέσως από την έκδοσή της, ακόμη και πριν από την επίδοσή της στον οφειλέτη και μόνο μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 2819/2000, η εκτελεστότητά της τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της μη επίδοσής της στον οφειλέτη (εκείνον κατά του οποίου αυτή στρέφεται) μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοσή της, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 630Α του ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 8 παρ. 6 του νόμου αυτού και συμπληρώθηκε με το άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 2915/2001. Η εκτελεστότητά της πάντως δεν επηρεάζεται από την άσκηση ανακοπής κατ` αυτής (άρθρο 632 παρ. 2 ΚΠολΔ), ούτε εξαρτάται από την πάροδο των προθεσμιών για την άσκηση ανακοπής, των άρθρων 632 παρ. 1 και 633 παρ. 2 του ΚΠολΔ, ή από την τελεσίδικη απόρριψη της ανακοπής που ασκήθηκε κατ` αυτής. Μπορεί, δηλαδή, να εκτελεσθεί η διαταγή πληρωμής και πριν να αποκτήσει αυτή δύναμη δεδικασμένου και μόνο αν ασκηθεί ανακοπή του άρθρου 632 παρ. 1 ΚΠολΔ, μπορεί να ζητηθεί η αναστολή της εκτελεστότητάς της από το δικαστήριο που την εξέδωσε (άρθρο 632 παρ. 2 ΚΠολΔ)...» (ΑΠ 448/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 904 εδ. ε`, 915, 916, 918 παρ. 4, 921 παρ. 4 ΚΠολΔ εκτελεστός τίτλος, εκτός των άλλων είναι και η διαταγή πληρωμής αρκεί η απαίτηση να είναι «εκκαθαρισμένη» και «βέβαιη», νομίμως δε η αναγκαστική εκτέλεση επισπεύδεται βάσει αυτής εφόσον δεν έχει ανασταλεί η εκτελεστότητά της κατά το άρθρο 632 παρ. 2 του ΚΠολΔ, ακόμη και να έχει ασκηθεί εναντίον της ανακοπή και εκκρεμεί η εκδίκασή της (ΑΠ 257/1998 αδημ. ΝΟΜΟΣ)...» (ΜΠΛαμίας 59/2005, ΑρχΝομ 2008, σελ. 769, ΝΟΜΟΣ). «...Από αυτή τη διάταξη (άρθρο 904 ΚΠολΔ) σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 623, 624, 626,629-631 ΚΠολΔ, σαφώς συνάγεται ότι **η διαταγή πληρωμής**, με την οποία διατάσσεται ο οφειλέτης να καταβάλει στον αιτούντα ορισμένο χρηματικό ποσό ως κεφάλαιο, νομιμότοκα, **αποτελεί εκτελεστό τίτλο μόνο για το κεφάλαιο τούτο και τους επί τούτου νόμιμους τόκους**. Αν δεν είχε επιδικάσει και τόκους επί των τόκων δεν αποτελεί, ως προς αυτούς, εκτελεστό τίτλο. Διαφορετικό συμπέρασμα δεν εξάγεται από τις διατάξεις του νόμου 1083/1980 «περί αγοράς και πωλήσεως συναλλάγματος και ξένων τραπεζικών γραμματίων», ούτε από την, κατ` εξουσιόδοτηση τούτου, εκδοθείσα 289/1980 απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής (ΦΕΚ 259/1980, τ. Α), που ρυθμίζουν θέματα εκτοκισμού των τόκων που οφείλονται στις τράπεζες και τους άλλους πιστωτικούς οργανισμούς, όχι όμως και ζητήματα αναγκαστικής εκτελέσεως, τις διατάξεις περί της οποίας δεν τροποποιούν κατά οιονδήποτε τρόπο...» (ΕφΘεσ 2007/2008, ΕλλΔνη 1998, σ. 1354, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΘεσ 31899/1999 Αρμ. 2001, σ. 1373, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΝΤΟΣ ΔΥΟ ΜΗΝΩΝ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 630Α εδ. α και β του ΚΠολΔ, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 8 παρ. 6 του Ν. 2819/15-3-2000, και συμπληρώθηκε, ως προς τα δύο τελευταία εδάφια, με το άρθρο 23 παρ. 2 του Ν. 2915/2001, ισχύει δε από την 15-3-2000, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 2819/15-3-2000, η διαταγή πληρωμής επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την έκδοση της αν η επίδοση δεν γίνει μέσα στην προθεσμία των δύο μηνών, η διαταγή πληρωμής παύει να ισχύει. Η προθεσμία αυτή, που αποτελεί γνήσια δικονομική προθεσμία ενέργειας διαδικαστικής πράξης (Μπέης: Κύρος διαταγής πληρωμής, που επιδόθηκε μετά τη δίμηνη προθεσμία από την έκδοση της. Γνωμ. Δ 33 σελ. 54 επ. και ιδίως 71), αρχίζει από την επομένη της έκδοσης της διαταγής πληρωμής και λήγει με την πάροδο της αντίστοιχης ημέρας του δεύτερου μήνα και αν δεν υπάρχει τέτοια, την τελευταία ημέρα του μήνα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 144 παρ. 1 και 145 παρ. 2 του ΚΠολΔ (Κεραμεύς - Κονδύλης - Νίκας: ό.π. άρθρο 630Α αρ. 1 σελ. 1177, Παπαδάκης: Διαταγές στη μισθωτική διαδικασία (2004) παρ. 27/2 αρ. 501 - 502 σελ. 149 - 150). Αν η διαταγή πληρωμής δεν επιδοθεί εγκύρως στον καθού μέσα στην προαναφερόμενη δίμηνη προθεσμία, **αποβάλλει αυτοδικαίως την ισχύ της. Η μεταγενέστερη (εκπρόθεσμη) επίδοσή της δεν επηρεάζει τη συνέπεια αυτή.Έτσι, διαταγή πληρωμής δεν παράγει πλέον καμιά έννομη συνέπεια. Τα αποτελέσματά της που τυχόν επήλθαν ανατρέπονται αναδρομικά** (Κεραμεύς-Κονδύλης-Νίκας: ό.π. άρθρο 630Α αρ. 3-4 σελ. 1177-1178, Βαθρακοκοίλης: ΚωδΠολΔικον συμπλ. τ. (2001) σελ. 604, Παπαδάκης: ό.π. παρ. 27/2 αρ. 505 σελ. 150 - 151). Το ανίσχυρο της διαταγής πληρωμής που δεν επιδόθηκε μέσα στην προαναφερόμενη δίμηνη προθεσμία συνιστά δικονομική ακυρότητα που επέρχεται αυτοδικαίως κατά το άρθρο 159 περ. 1 του ΚΠολΔ (Κεραμεύς-Κονδύλης-Νίκας: ό.π. άρθρο 630 αρ. 3-4 σελ. 1177, Παπαδάκης: Διαταγές στη μισθωτική διαδικασία (2004) παρ. 27/2 αρ. 505 σ. 150-151), αφού ακυρότητα κατά τη διάταξη του άρθρου 159 περ. 1 του ΚΠολΔ υπάρχει όχι μόνο όταν ο νόμος προβλέπει ρητά τη συγκεκριμένη κύρωση, ως συνέπεια της προσβολής δικονομικής διάταξης, αλλά και όταν χρησιμοποιεί παρεμφερείς, προς την ποινή ακυρότητας, εκφράσεις που είναι νομικά ταυτόσημες ή κατά περιεχόμενο ταυτόσημες, αντίστοιχες ή ισοδύναμες, με αυτή, όπως είναι «η πράξη είναι ανίσχυρη», ή «δεν δύναται να γίνει» ή «απαγορεύεται» ή «ισχύει μόνο» ή «δεν ισχύει» (ΕφΚέρκ 96/2000 ΙονΕπιθΔ 2001 σελ. 77, Μπέης: ΠολΔικον, άρθρο 159 Ι αρ. 2 σελ. 825, Κεραμεύς-Κονδύλης-Νίκας: ό.π. άρθρο 159 αρ. 9 σελ. 380, Βαθρακοκοίλης: ΚΠολΔ άρθρο 159 αρ. 8 σελ. 941). Η ακυρότητα αυτή λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως, αφού οι περιορισμοί τους οποίους θέτει το άρθρο 160 αναφέρονται αποκλειστικά στην κατά το άρθρο 159 περ. 3 του ΚΠολΔ ακύρωση ή απαγγελία απαραδέκτου, που γίνεται με τη συνδρομή βλάβης του εναντιούμενου διαδίκου, ενώ δεν εφαρμόζονται ως προς την ακυρότητα και το απαράδεκτο που κηρύσσονται κατά το άρθρο 159 περ. 1 και 2 ανεξάρτητα από βλάβη (Μπέης: ΠολΔικον άρθρ. 160 ΙΙΙ αρ. 6 σελ. 844)....» (ΕφΠατρών 430/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 333, ΝΟΜΟΣ).

ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣ ΑΚΥΡΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Ή ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

«...Διαταγή πληρωμής που εκδόθηκε κατά προσώπου, το οποίο κατά τον κρίσιμο χρόνο της εκδόσεώς της διέμενε στο εξωτερικό είναι κατά τη ρητή απαγγελία του άρθρου 624 παρ. 2 ΚΠολΔ αυτοδικαίως άκυρη, χωρίς να απαιτείται δικαστική κρίση ότι προκλήθηκε βλάβη που δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά

παρά μόνο με κήρυξη της ακυρότητας. Η τοιαύτη άκυρη διαταγή πληρωμής είναι παντελώς ανίσχυρη κατά νόμον και εμπεριέχει αυτοθρόως απαγόρευση της επιδόσεώς της με οποιοδήποτε τρόπο στο πρόσωπο που διαμένει στο εξωτερικό. Και τούτο διότι ο νομοθέτης έχοντας θεσπίσει απλή διαδικασία για την έκδοση διαταγής πληρωμής και ιδίως σύντομες προθεσμίες για την άσκηση ανακοπών ως μέσων άμυνας, θέλησε συνάμα με τη ρύθμιση του άρθρου 624 παρ. 2 ΚΠολΔ να αποτρέψει την επίδοση υπό τους όρους του άρθρου 134 ίδιου Κώδικα και να διασφαλίσει έτσι στον φερόμενον ως οφειλέτην την δυνατότητα αποτελεσματικής προστασίας κατά το πνεύμα και των διατάξεων των άρθρων 20 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου (κυρ. ΝΔ 53/1974). Συνεπώς κάθε πράξη που ενεργείται με βάση τέτοια άκυρη διαταγή πληρωμής είναι αυτοδικαίως άκυρη και δεν επιφέρει κανένα έννομο αποτέλεσμα...» (ΑΠ 1459/2000, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 321, 322, 324, 325 παρ. 1, 330, 331, 632 και 933 του ΚΠολΔ, συνάγεται ότι αν με βάση διαταγή πληρωμής άρχισε η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, ο οφειλέτης κατά του οποίου επισπεύδεται η εκτέλεση, μπορεί να αμυνθεί ασκώντας, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, αφενός μεν την ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ κατά της διαταγής πληρωμής, αφετέρου δε την ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ κατά των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης επικαλούμενος, πλην άλλων, και λόγους που αφορούν την απαίτηση (ΑΠ 5/2003 ΕλλΔνη 44.963, Κεραμεύς-Κονδύλης - Νίκας: ΕρμΚΠολΔ τ. 2ος (2000) αρθρ. 632 αρ. 36 σελ. 1190)...» (ΕφΠατρών 430/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 333, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. περισσότερα: «ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΠολΔ-ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (άρθρο 632 ΚΠολΔ)», σελ. 145).**

6. ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ- ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **662Α ΚΠολΔ**: ***«Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 662Β έως Η μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, αν η έναρξη της μίσθωσης αποδεικνύεται εγγράφως, στην περίπτωση καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία, εφόσον έγγραφη όχληση έχει επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την κατάθεση της αίτησης. Η καταβολή των μισθωμάτων, εντός του δεκαπενθημέρου, αποδεικνυόμενη εγγράφως, αποκλείει την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου. Επίδοση έγγραφης όχλησης απαιτείται μόνον την πρώτη φορά.»***

Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις του άρθρου **662Β ΚΠολΔ**: ***«Αρμόδιος για την έκδοση της διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου είναι ο ειρηνοδίκης στις περιπτώσεις που αυτός έχει αρμοδιότητα κατά το άρθρο 14 παρ. 1 εδάφ. β' και ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου σε κάθε άλλη περίπτωση. Η τοπική αρμοδιότητα ρυθμίζεται κατά το άρθρο 29».***

Επιπλέον, κατά τις διατάξεις του άρθρου **662Γ ΚΠολΔ**: ***«...1. Η διάταξη του άρθρου 626 παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως. 2. Η αίτηση ή η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρου 117 ή 118 και εκείνα του άρθρου 119 παρ. 1, καθώς και: α) αίτημα να εκδοθεί διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου ακινήτου και μνεία του τόπου όπου βρίσκεται με περιγραφή του, β) επίκληση***

του εγγράφου από το οποίο αποδεικνύεται η μίσθωση, γ) επίκληση της κατά το άρθρο 662Α περίπτωσης σύμφωνα με την οποία ζητείται η απόδοση της χρήσης του μισθίου με μνεία των αναγκαίων περιστατικών, καθώς και της έκθεσης επίδοσης. 3. Στην αίτηση επισυνάπτεται το έγγραφο από το οποίο αποδεικνύεται η έναρξη της μίσθωσης, η έκθεση επίδοσης της όχλησης, καθώς κάθε άλλο σχετικό έγγραφο. Ο δικαστής μπορεί να καλέσει τον αιτούντα να βεβαιώσει και ενόρκως τα περιστατικά που απαιτούνται για την έκδοση της διαταγής. 4. Η διάταξη του άρθρου 627 εφαρμόζεται αναλόγως».

Τέλος, κατά τις διατάξεις του άρθρου **662Δ ΚΠολΔ**: ***«1. Αν η αίτηση είναι νόμιμη και τα απαιτούμενα σε κάθε περίπτωση περιστατικά αποδεικνύονται εγγράφως, ο δικαστής εκδίδει διάταξη με την οποία υποχρεώνει τον καθ' ου να αποδώσει στον αιτούντα τη χρήση του μισθίου, και τον καταδικάζει στα δικαστικά έξοδα. 2. Η διαταγή καταρτίζεται εγγράφως και περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο του δικαστή που την εκδίδει, β) το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο και κατοικία του αιτούντος και του καθ' ου η αίτηση, γ) περιγραφή του μισθίου, δ) την αιτία της απόδοσης με έκθεση των αναγκαίων περιστατικών και μνεία της έκθεσης επίδοσης της όχλησης, ε) διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου, στ) υπόμνηση στον καθ' ου ότι μετά την πάροδο «είκοσι ημερών» από την προς αυτόν επίδοση η διαταγή θα αποτελεί τίτλο εκτελεστό και ότι δικαιούται να ασκήσει κατ' αυτής ανακοπή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από της επιδόσεως και ζ) υπογραφή του δικαστή που την εξέδωσε. 3. Η διαταγή αποτελεί τίτλο εκτελεστό. Η εκτέλεσή της μπορεί να πραγματοποιηθεί αφού παρέλθουν είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση αντιγράφου εξ απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη επίδοση αντιγράφου της. Η διαταγή εκτελείται και κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 659.»***

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 662Α του ΚΠολΔ, κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 662Β έως 662Η μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, αν η μίσθωση αποδεικνύεται εγγράφως, στην περίπτωση καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία (άρθρο 66 ΕισΝΚΠολΔ), εφόσον έγγραφη όχληση έχει επιδοθεί με δικαστικό επιμελητή έναν τουλάχιστον μήνα πριν από την κατάθεση της αίτησης **(ήδη προ 15 ημερών, άρθρο 15 ν. 4055/2012)**. Η καταβολή των μισθωμάτων εντός του μηνός **(ήδη 15 ημερών)**, αποδεικνυόμενη εγγράφως, αποκλείει την έκδοση διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου. Τούτο ισχύει μόνο μία φορά. Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι προϋποθέσεις έκδοσης της διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου είναι: **α)** μίσθωση ακινήτου αποδεικνυόμενη εγγράφως, δηλαδή με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη **β)** καθυστέρηση μισθώματος από δυστροπία, η οποία τεκμαίρεται από μόνη τη μη καταβολή του μισθώματος μέσα στην προθεσμία που συμφωνήθηκε, εξαιτίας της οποίας ο μισθωτής κατά τις διατάξεις των άρθρων 340 και 341 ΑΚ γίνεται υπερήμερος ως οφειλέτης και χωρίς όχληση (ΑΠ 337/2001 ΕΔΠ 2002.57), ενώ λόγο άρσης της δυστροπίας δεν αποτελεί η οικονομική αδυναμία ή πρόσκαιρη έστω δυσχέρεια του μισθωτή για την καταβολή του μισθώματος (ΑΠ 1080/2001 ΕλλΔνη 44.477, ΑΠ 763/1984 ΝοΒ 33.607) και **γ)** επίδοση στο μισθωτή έγγραφης όχλησης ένα τουλάχιστον μήνα **(ήδη 15 ημέρες)** πριν από την κατάθεση της αίτησης για έκδοση της διαταγής, στην όχληση δε αυτή πρέπει να αναφέρονται τα μισθώματα που καθυστερούνται, ώστε να οριοθετείται το δικαίωμα του μισθωτή για καταβολή τους και αποτροπή της έκδοσης διαταγής

απόδοσης της χρήσης του μισθίου. Με τις ίδιες διατάξεις παρέχεται στον μισθωτή το δικαίωμα, μέσα στο διάστημα του μηνός **(ήδη βάσει του άρθρου 15 παρ. 2 του ν. 4055/2012 των 15 ημερών)** από την επίδοση της έγγραφης όχλησης, να καταβάλλει τα καθυστερούμενα μισθώματα και αποδεικνύοντας εγγράφως την καταβολή να αποτρέψει την έκδοση της διαταγής ή να την ακυρώσει ασκώντας ανακοπή, για να λειτουργήσει όμως το δικαίωμα αυτό του μισθωτή απαιτείται να καταβάλλει μέσα στο ανωτέρω διάστημα του μηνός **(ήδη 15 ημερών)** όλα τα μισθώματα που αφορά η έγγραφη όχληση και όχι μέρος αυτών έστω και το μεγαλύτερο (ΕφΠατρ 382/2004 ΑχΝομ 2005.260, ΕφΠειρ 362/2000 ΕλλΔνη 42.485, Σ. Αλεξίου, Διαταγή απόδοσης μισθίου, ΕλλΔνη 41.601 επ.)...» (ΜΠΚεφαλ 253/2012, ΕλλΔνη 2013 σελ. 523). «...Η ένδικη αίτηση είναι νόμω βάσιμη, εδραζομένη στις διατάξεις των άρθρων 662Α έως Θ ΚΠολΔ, αποδεικνύεται δε και ουσία βάσιμη από τα ανωτέρω προσκομιζόμενα μετ` επικλήσεως από τους αιτούντες έγγραφα, από τα οποία αποδεικνύεται ειδικότερα η έναρξη της μίσθωσης και η επίδοση έγγραφης οχλήσεως στην καθ`ης με δικαστικό επιμελητή δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες προ της καταθέσεως της ενδίκου αιτήσεως (ΚΠολΔ 662Α, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 15 ν. 4055/12) και από τα οποία σαφώς προκύπτει ότι η καθ`ης από δυστροπία της (η οποία τεκμαίρεται από την μη καταβολή του μισθώματος κατά την ημέρα που συμφωνήθηκε, εξαιτίας της οποίας η καθ`ης έγινε υπερήμερη οφειλέτρια και χωρίς όχληση: ΑΚ 340, 341)...» (ΜΠΘεσ 6842/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ – ΦΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 13 του Ν. 2479/1997, που ισχύει από τις 6.5.1997, στο τέλος του κεφαλαίου έκτου του τέταρτου Βιβλίου του ΚΠολΔ προστέθηκαν τα άρθρα 662Α έως 662Η, με τα οποία εισάγεται ο θεσμός της διαταγής απόδοσης της χρήσης μίσθιου ακινήτου (όχι κινητού), υπό τις διαγραφόμενες στο άρθρο 662Α προϋποθέσεις αλλά μόνο για την περίπτωση καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία και όχι γενικώς για κάθε περίπτωση απόδοσης της χρήσης του μισθίου ακινήτου, και κατά τη διαγραφόμενη, κατ` αναλογία των όσων ισχύουν στη διαταγή πληρωμής, διαδικασία των άρθρων 662Β έως 662Η, η οποία αποσκοπεί στην καθιέρωση απλής, ταχείας και ολιγοδάπανης διαδικασίας για την απόκτηση τίτλου προς απόδοση της χρήσης του μισθίου (ακινήτου) στην περίπτωση καθυστέρησης του μισθώματος από δυστροπία, ώστε να διασφαλίζονται κατά τρόπο άμεσο και αποτελεσματικό τα συμφέροντα του εκμισθωτή, ο οποίος με τη χρονοβόρο διαδικασία για την απόκτηση εκτελεστού τίτλου στην περίπτωση αυτή, η οποία είναι και η συνήθως εμφανιζόμενη στις μισθωτικές σχέσεις, υφίσταται ζημία και μάλιστα ενίοτε μεγάλης έκτασης, με την παραμονή στο μίσθιο του κακόβουλου και συνήθως αφερέγγυου μισθωτή. Η καθιερωμένη προκείμενη διαδικασία δεν είναι υποχρεωτική, αλλά εναπόκειται στην ευχέρεια του εκμισθωτή η επιλογή της και δεν μπορεί να αποκλειστεί με συμφωνία των ενδιαφερομένων, εκμισθωτή και μισθωτή, γιατί εξέρχεται από τα όρια της αυτονομίας της ιδιωτικής βούλησης, αφού απολήγει στην κατάργηση της από το νόμο αναγνωριζόμενης μορφής παροχής έννομης προστασίας, η οποία διασφαλίζεται συνταγματικά (άρθ. 20 του Συντάγματος). Η διαδικασία αυτή δεν επηρεάζεται από τις δικαστικές διακοπές. Πρόκειται για διαδικασία εγγράφων και όχι για διαγνωστική διαδικασία. Η διαταγή εκδίδεται όχι από δικαστήριο αλλά από δικαστή, χωρίς συζήτηση στο ακροατήριο και χωρίς ακρόαση του καθ` ου, και μόνο εφόσον τα θεμελιωτικά της αίτησης περιστατικά προαποδεικνύονται εγγράφως (άρθρα 662Β και 662Γ ΚΠολΔ, σε συνδ. με το άρθρο 627 του ίδιου Κώδικα). Η δι-

αταγή αυτή αποτελεί εκτελεστό τίτλο (άρθρα 662Δ παρ. 3 και 904 παρ. 2ε ΚΠολΔ), γι` αυτό άλλωστε και με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 14 του άνω Ν. 2479/1997 ορίζεται στο εδ. ε της παρ. 2 του άρθρου 904 ΚΠολΔ και μετά τη λέξη «πληρωμής», η προσθήκη των λέξεων «και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου». Δεν αποτελεί δικαστική απόφαση, όπως και η διαταγή πληρωμής, γιατί δεν εκπληρώνει τη λειτουργία των δικαστικών αποφάσεων, δηλαδή δεν περιέχει διάγνωση ως προς την ισχύ της επίμαχης αξίωσης, αλλά και επιπροσθέτως δεν δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση, δεν στηρίζεται σε δημόσια στο ακροατήριο διαδικασία και δεν έχει ειδική εμπεριστατωμένη αιτιολογία (Βλ. για τα ανωτ., Βαθρακοκοίλη, Συμπληρ. τ. 1997 και 2001, άρθρο 662Α αριθ. 1)...» (ΜΠΡόδου 21/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΓΙΑ ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

«...Εάν μετά την καθυστέρηση των μισθωμάτων, για τα οποία οχλήθηκε ο μισθωτής και με την καταβολή τους ματαίωσε την υποβολή της αίτησης έκδοσης διαταγής απόδοσης μισθίου, επακολουθήσει και άλλη καθυστέρηση καταβολής μισθωμάτων, δεν έχει δικαίωμα ο μισθωτής με την καταβολή και πάλι των οφειλομένων νέων μισθωμάτων εντός μηνός, να ματαιώσει για δεύτερη φορά την έκδοση διαταγής απόδοσης χρήσης του μισθίου. Η διάταξη αυτή βρίσκεται σε αρμονία με το πνεύμα των διατάξεων του άρθρου 661 και ιδίως του τελευταίου εδαφίου του ιδίου κώδικα, κατά τις οποίες «Η καταβολή όλων των ληξιπροθέσμων μισθωμάτων καταργεί τη δίκη για την απόδοση της χρήσης του μισθίου για καθυστέρηση μισθωμάτων από δυστροπία. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν υπάρχει επανειλημμένη καθυστέρηση από δυστροπία». Για τον ίδιο λόγο και εντός του ιδίου πνεύματος του νόμου, και όταν πρόκειται για έκδοση διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου από δυστροπία, εφόσον έχει ήδη μεσολαβήσει μία καθυστέρηση, δεν δικαιολογείται άλλη εύνοια στον οφειλέτη. Επομένως, πρέπει να γίνει, περαιτέρω, δεκτό ότι, εφόσον στην καταβολή των οφειλομένων μισθωμάτων για την ως άνω ματαίωση έκδοσης της διαταγής απόδοσης χρήσης μισθίου λόγω δυστροπίας, ο μισθωτής έχει δικαίωμα να προβεί για μία μόνο φορά, κατά λογική αναγκαιότητα, δεν απαιτείται νέα όχληση αυτού προς καταβολή μεταγενεστέρων μισθωμάτων, στην περίπτωση που μετά την πρώτη εξώδικη όχληση καθυστερεί και πάλι την καταβολή άλλων μισθωμάτων, αφού δεν έχει πλέον το δικαίωμα να ματαιώσει την έκδοσή της (διαταγής απόδοσης μισθίου) για δεύτερη φορά με την καταβολή τους, και κατά συνέπεια, νέα όχληση αυτού για τα μεταγενέστερα της πρώτης όχλησης καθυστερούμενα μισθώματα, είναι άσκοπη ως άνευ εννόμου αποτελέσματος (ΕφΑθ 6315/2011 δημ. σε ιστοσελίδα «Ι. Ν. ΚΑΤΡΑΣ - katrasLaw.gr). Σημειώνεται ότι εντός του ιδίου πνεύματος και σκοπού του νόμου κινούμενος ο νομοθέτης, με την αντικατάσταση του ανωτέρω άρθρου 662Α ΚΠολΔ με το άρθρο 15 παρ. 2 ν. 4055/2012 (έναρξη ισχύος από 2-4-2012), όρισε ρητά, πλέον, ότι «**Επίδοση έγγραφης όχλησης απαιτείται μόνον την πρώτη φορά**...» (ΕφΛάρισας 399/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

«...Η καθιερωμένη προκείμενη διαδικασία δεν είναι υποχρεωτική, αλλά εναπόκειται στην ευχέρεια του εκμισθωτή η επιλογή της και δεν μπορεί να αποκλειστεί με συμφωνία των ενδιαφερομένων, εκμισθωτή και μισθωτή, γιατί εξέρχεται από τα όρια της αυτονομίας της ιδιωτικής βούλησης, αφού απολήγει στην κατάργηση της από το νόμο αναγνωριζόμενης μορφής παροχής έννομης προστασίας, η οποία διασφαλίζεται συνταγματικά (άρθρο 20 του Συντάγματος)...» (ΕφΛάρισας 378/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕ ΣΩΡΕΥΜΕΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ

«... Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 623 επ. και 662Α - 662Η ΚΠολΔ συνάγεται ότι αν ο μισθωτής οφείλει μισθώματα από δυστροπία και συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις των άρθρων 623 - 630 και 662Α - 662Ε του ίδιου κώδικα, είναι παραδεκτή τόσο η σώρευση στο ίδιο δικόγραφο αιτήσεων προς έκδοση **α)** διαταγής πληρωμής για τα μισθώματα και **β)** διαταγής αποδόσεως της χρήσης του μισθίου, όσο και η έκδοση ενιαίας διαταγής και για τους δύο εκτελεστούς τίτλους αντίστοιχα, αφοί οι αιτήσεις δεν είναι αντιφατικές μεταξύ τους, υπάγονται στην υλική και τοπική αρμοδιότητα του ίδιου ακριβώς δικαστηρίου, καθώς και στο ίδιο είδος διαδικασίας, ενώ η σύγχρονη εξέτασή τους από το δικαστή που θα εκδώσει τη διαταγή δεν επιφέρει σύγχυση (ανάλογη εφαρμογή 218 ΚΠολΔ). Συνήθης είναι, άλλωστε, στην πράξη, για λόγους οικονομίας της δίκης, η περίληψη στην ίδια απόφαση περισσότερων του ενός εκτελεστών τίτλων. Έτσι, για κάθε διαταγή θα ληφθεί ξεχωριστά απόγραφο, ενώ για την άσκηση και εκδίκαση της ανακοπής που προβλέπουν τα άρθρα 632 και 662Ζ ΚΠολΔ αντίστοιχα θα εφαρμοσθούν οι αρμόζοντες για την κάθε μία κανόνες δικαίου... Η σύγχρονη εξέταση των δύο αιτήσεων και η ενσωμάτωση των δύο εκτελεστών τίτλων σε μία διαταγή είναι σύμφωνη με τους ορισμούς του άρθρου 218 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται αναλογικά...» (ΕφΛάρισας 140/2009, Δικογραφία 2009, σελ. 322). «...Ειδικώς ως προς το νόμω βάσιμο της κρινομένης αιτήσεως ως προς το αίτημά της για καταδίκη σε καταβολή οφειλομένων μισθωμάτων, σημειωτέα τα εξής: Η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να ζητηθεί και για οφειλόμενα μισθώματα με βάση το ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης, εφόσον από αυτό προκύπτει η μισθωτική σχέση, η διάρκεια της, η παράδοση της χρήσης του μισθίου στον μισθωτή, το μίσθωμα και το ότι τα μισθώματα, για τα οποία ζητείται η έκδοση της διαταγής, ανάγονται στον χρόνο διαρκείας της μίσθωσης (ΑΠ 1609/2000, ΜΠΘεσ 27264/2001). Σύμφωνα με την κρατούσα άποψη στην νομολογία, για την έκδοση διαταγής πληρωμής προς καταβολή οφειλομένων μισθωμάτων, αρκεί η προαπόδειξη με το μισθωτήριο της παράδοσης του μισθίου κατά την έναρξη της μίσθωσης, χωρίς να απαιτείται και η απόδειξη με το μισθωτήριο ή με άλλο έγγραφο της παραχώρησης του μισθίου ειδικά για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που αφορά τα οφειλόμενα μισθώματα (ΜΠΘεσ 32922/2003). Αντίστοιχα, η προϋπόθεση της έγγραφης απόδειξης δεν καταλαμβάνει και το πραγματικό γεγονός της μη καταβολής των μισθωμάτων, καθώς αρκεί αυτά να ανάγονται στον χρόνο διαρκείας της μίσθωσης και να έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα (ΕφΑθ 7303/2000). Επιπλέον, **στην αίτηση για διαταγή απόδοσης τής χρήσης του μισθίου ακινήτου μπορεί να σωρευθεί και αίτημα καταδίκης για χρηματική απαίτηση από οφειλόμενα μισθώματα** (ΜΠΒόλου 708/2002, ΝοΒ 2002.1125 και ήδη άρθρο 662Θ ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 15 ν. 4055/12, ισχύει δε, σύμφωνα με το άρθρο 113 ιδίου νόμου, από 2/4/2012)...» (ΜΠΘεσ 6842/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΜΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΕΛΟΥΣ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ

«...Με τον πρώτο λόγο της ανακοπής του, ο αιτών ισχυρίζεται ότι η καθής δεν έχει καταβάλλει το πάγιο τέλος του αρθ. 171 γ του ΠΔ της 28/Ιουλίου 1931 «Περί Κώδικος των νόμων περί τελών χαρτοσήμου» λόγος ο οποίος θα πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμος δεδομένου ότι εν προκειμένω δεν απαιτείται καταβολή τέλους απογράφου για την περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου παρά πόδας της διαταγής πληρωμής, ούτε άλλωστε συντρέχει ελλιπής χαρτοσήμανση του απογράφου (βλ. ΑΠ 51/2004 ΕλλΔ 45.745 και παρ. 251 Πανδέκτη Μισθώσεων Κατρά Ι. σελ. 818 - 819, έκδοση 2008)...» (ΜΠΣάμου 270/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΘΟΥ – ΜΙΣΘΩΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 662ΣΤ ΚΠολΔ που ορίζει ότι: «Ο καθού η διαταγή δικαιούται να ασκήσει ανακοπή ενώπιον του καθ' ύλην αρμοδίου για την εκδίκαση της αγωγής απόδοσης του μισθίου Δικαστηρίου, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε εργασίμων ημερών από της επίδοσης της διαταγής», παρέχεται στον καθού η διαταγή (μισθωτή), ενόψει του ότι ο τελευταίος δεν έχει τη δυνατότητα συμμετοχής στην διαδικασία έκδοσης σε βάρος του διαταγής, το δικαίωμα άσκησης του ενδίκου βοηθήματος της ανακοπής ενώπιον του σε αυτήν οριζομένου καθ' ύλην αρμοδίου Δικαστηρίου για να ακουστεί, προς τον σκοπόν εναντίωσής του κατά της διαταγής. Την ανακοπή κατά της διαταγής νομιμοποιείται ν' ασκήσει το πρόσωπο, το οποίο στην διαταγή φέρεται ως καθού, αυτή δε (ανακοπή) πρέπει να στρέφεται κατ΄ εκείνου που ζήτησε την έκδοση της διαταγής, δικαιούχου της απαιτήσεως υπέρ του οποίου και αποτελεί αυτή τίτλο εκτελεστό (άρθρο 904 παρ. 2 Ε ΚΠολΔ) Βαθρακοκοίλης: ΚΠολΔ Συμπληρωματικός τόμος υπό του άρθρου 662ΣΤ αριθμός 1,9 και 10. Εξάλλου κατά την παγίως κρατούσα άποψη, η ενοχή από τη σύμβαση μισθώσεως, που έχει ως αντικείμενο την παραχώρηση της χρήσεως από μέρους του εκμισθωτή και την κτήση αυτής από μέρους του μισθωτή είναι λόγω της φύσεώς της, αδιαίρετη, αφού το αντικείμενό της (χρήση) δεν επιδέχεται κτήση, άσκηση ή απώλεια κατ΄ ιδανικά μέρη που να διαφέρουν από το όλο ποσοτικά. (ΑΠ 1327/74 ΝοΒ 23.755 ΕφΑθ 3613/96 ΕλλΔνη 38.914), Καυκάς, Ενοχικό Δίκαιο (1965) σελίδα 254, 283 Παπανικολάου: μίσθωσις (1960) σελίς 956, Φίλιος: Ενοχ Δικ (1981) σ. 281,288). Περαιτέρω **η ενοχή αυτή είναι κοινή, με την έννοια ότι οι περισσότεροι εκμισθωτές δικαιούνται ν' απαιτήσουν την απόδοση του μισθίου από κοινού και αντιστοίχως οι περισσότεροι μισθωτές να την αποδώσουν επίσης από κοινού** (ΕφΑθ 3613/96 ανωτέρω ΕφΑθ 2106/84 ΑρχΝ 35.546, ΕφΑθ 6005/94 ΑρχΝ 36.103, ΕφΘεσ 409/84 Αρμ. 39.205)...» (ΕιρΧαλανδ 57/2004, ΤΝΠΔΣΑ). «...Η ανακοπή εκδικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 648 επ. (ΕφΠατρ 291/2006 ΑχΝομ 2007.301). Λόγο ανακοπής θεμελιώνει, μεταξύ άλλων η αμφισβήτηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων του άρθρου 66 ΕισΝΚΠολΔ, στο οποίο στηρίζεται η αξίωση απόδοσης του μισθίου (ΑΠ 337/2001 ΕΔΠ 2002.57, ΕφΠειρ 362/2000 ΠειρΝ 2000.208). Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου (άρθρο 662Ζ)...» (ΜΠΚεφαλ 253/2012, ΕλλΔνη 2013, σελ. 523).

ΟΡΙΣΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Η ανακοπή είναι αρκετά ορισμένη, γιατί περιέχει όλα τα απαιτούμενα από το προαναφερόμενο άρθρο 216 παρ. 1 ΚΠολΔ στοιχεία, ήτοι: **α)** σαφή έκθεση των γεγονότων που τη θεμελιώνουν σύμφωνα με το νόμο και δικαιολογούν την άσκησή της από τον ανακόπτοντα, δηλαδή την αναφερόμενη ως άνω αίτηση του αναιρεσείοντος για έκδοση της διαταγής απόδοσης της χρήσης του παραπάνω μισθίου καταστήματος λόγω καθυστερήσεως καταβολής από δυστροπία των αναφερόμενων μηνιαίων μισθωμάτων και την έκδοση κατ' αυτού της πιο πάνω διαταγής, που δικαιολογεί την άσκηση από τον ανακόπτοντα της ανακοπής κατ' αυτής. **β)** ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της διαφοράς, ήτοι τον ανωτέρο λόγο της ανακοπής, που είναι σαφής και ορισμένος ως ένσταση εξοφλήσεως των ως άνω αναφερομένων αναλυτικά μηνιαίων μισθωμάτων, συνολικού ποσού .... δρχ. και **γ)** ορισμένο αίτημα της ανακοπής, ήτοι την ακύρωση της πιο πάνω διαταγής...» (ΑΠ 1361/2003, ΤΝΠΔΣΑ). «...Κατά το άρθρο 585 παρ. 2 του ιδίου κώδικα, που έχει εφαρμογή τόσο στην ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, όσο και στην διαταγή απόδοσης χρήσης μισθίου, το έγγραφο

της ανακοπής πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 118 έως 120, και τους λόγους της...» (ΕφΛάρισας 399/2012, ΤΝΠ/ΔΣΑ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 585 παρ. 2 και 662 ΣΤ του ΚΠολΔ σαφώς συνάγεται ότι εξεταστέος ως λόγος ανακοπής κατά διαταγής απόδοσης της χρήσεως μισθίου είναι μόνο εκείνος που διαλαμβάνεται στο δικόγραφο της ανακοπής ή στο πρόσθετο δικόγραφο που ασκήθηκε όπως ορίζει το πρώτο άρθρο 585 παρ. 2 του ΚΠολΔ. Κάθε άλλος λόγος ανακοπής κατά διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου που υποβάλλεται με τις προτάσεις του ανακόπτοντος κατά τη συζήτηση της ανακοπής ή με την έφεση ή με δικόγραφο πρόσθετων λόγων έφεσης είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος (βλ. ΑΠ 701/1988 ΕλλΔνη 30.312, 814/1984 ΝοΒ 33.610, 892/1990 ΕλλΔνη 32.552, ΕφΑθ 10069/1981 ΕλλΔνη 23.69, 6972/1984 ΕλλΔνη 25.1403, 8840/1984 ΕλλΔνη 26.1145, 7478/1985 ΕλλΔνη 26.150, 435/1987 ΕλλΔνη 28.1454, 10126/1987 ΕλλΔνη 30.101, 6153/1990 ΕλλΔνη 35.449, 7587/1998 ΕΔΠολ 1998.370)...» (ΕφΛάρισας 275/2002, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ (ΝΕΟΙ) ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ - ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΕΦΕΣΗΣ

«...Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή και κάτω από το οποίο (δικόγραφο) συντάσσεται έκθεση και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από συζήτηση (ΑΠ 241/2010, 1043/2009, ΝΟΜΟΣ). Τέλος, σύμφωνα με τα άρθρα 520 παρ. 2 και 654 παρ. 1 του ΚΠολΔ, στις υποθέσεις που δικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των μισθωτικών διαφορών, οι πρόσθετοι λόγοι εφέσεως μπορούν να ασκηθούν και με τις προτάσεις ενώπιον του Εφετείου, για να είναι, όμως, παραδεκτοί πρέπει, εκτός των άλλων, να αφορούν κεφάλαια της απόφασης που έχουν προβληθεί με την έφεση ή που συνέχονται αναγκαστικά με αυτά. Ως αναγκαίως συνεχόμενα προς τα εκκληθέντα κεφάλαια πρέπει να θεωρηθούν οι διατάξεις της εκκαλουμένης οι οποίες έχουν τέτοια συνάφεια με τις εκκληθείσες, είτε γιατί αποτελούν προκριματικό ζήτημα για την παραδοχή τους, είτε γιατί πηγάζουν από την αυτή ιστορική αιτία και διαμορφώνουν ή προσδιορίζουν το περιεχόμενο εκείνων, έτσι ώστε τυχόν διάφορη επί των συνεχομένων αυτών κεφαλαίων κρίση του Εφετείου από εκείνη της πρωτόδικης απόφασης να επηρεάζει την κρίση επί των εκκληθέντων με την έφεση κεφαλαίων (ΑΠ 1551/2011, ΑΠ 2381/2001, ΝΟΜΟΣ)...Οι πρόσθετοι λόγοι της υπό κρίση ανακοπής, για αμφότερες τις παραδεκτά σωρευόμενες επί μέρους ανακοπές κατά διαταγής πληρωμής και απόδοσης χρήσης μισθίου, ασκούνται με ιδιαίτερο δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου το οποίο κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από συζήτηση, και όχι εντός δεκαπέντε ημερών από την επίδοση της ανακοπτομένης διαταγής...» (ΕφΛάρισας 399/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΩΡΕΥΣΗ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΩΝ 632 ΚΑΙ 933 ΚΠολΔ

«...Στο δικόγραφο της ανακοπής παραδεκτώς σωρεύονται κατά το άρθρο 218 παρ. 1 του ΚΠολΔ ανακοπή κατά της διαταγής, απόδοσης και πληρωμής αντιστοίχως και αυτή του άρθρου 933 ΚΠολΔ κατά της επιταγής προς πληρωμή που αποτελεί πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας αφού οι ως άνω ανακοπές υπάγονται στο ίδιο είδος διαδικασίας των μισθωτικών διαφορών (648 επ. ΚΠολΔ), δεν είναι αντιφατικές μεταξύ τους, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό τους, υπάγονται στη τοπική αρμοδιότητα του ιδίου Δικαστηρίου και η εκδίκαση τους δεν επιφέρει σύγχυση (ΕφΑθ 2407/1998 ΕλλΔικ 1998.916)...» (ΜΠΡόδου 21/2002, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Ο καθ' ου η διαταγή απόδοσης μισθίου - μισθωτής, μετά την επίδοση σε αυτόν της διαταγής απόδοσης, μπορεί να μην ασκήσει ανακοπή κατ' αυτής ή να ασκήσει μεν, αλλά να μην του χορηγηθεί αναστολή εκτέλεσης (ΚΠολΔ 662Ζ) και ο δανειστής-εκμισθωτής να προβεί σε εκτέλεση του τίτλου (διαταγής). Στις περιπτώσεις αυτές ανακύπτει η ανάγκη προβολής αντιρρήσεων κατά της εκτέλεσης με ανακοπή (ΚΠολΔ 933 επ.), η οποία, όπως και κάθε διαφορά από την εκτέλεση, που ως ιστορική αιτία έχει την μίσθωση, εκδικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 647 επ. του ΚΠολΔ (Χ. Παπαδάκης «Διαταγές στη μισθωτική διαδικασία» εκδ. 2004, παρ. 274, σελ. 91-92). Τούτο, δε, διότι είναι ανακόλουθο και δεν συνάδει με τη βούληση του νομοθέτη, που αποβλέπει στη συντομότερη περαίωση των δικών περί την εκτέλεση, να απαιτείται κατά τη διεξαγωγή αυτών αυστηρότερη διαδικασία, όπως η τακτική, αντί της χαλαρότερης, ευχερέστερης και ταχύτερης ειδικής διαδικασίας, εφαρμοζόμενης και αρκούσας για το μείζον, δηλ. για τη διάγνωση της εκτελεστέας αξίωσης με δύναμη δεδικασμένου. 'Αλλωστε η δίκη περί την εκτέλεση αποτελεί κατά κάποιο τρόπο συνέχεια της διαγνωστικής κυρίας δίκης, έτσι ώστε και από το λόγο αυτό να επιβάλλεται η κατ' αυτήν εφαρμογή των ειδικών διατάξεων που εφαρμόσθηκαν κατά την προηγηθείσα διαγνωστική κύρια δίκη (ΑΠ 1630/1983 ΝοΒ 32.1367, ΕφΑθ 5428/2005, ΕφΑθ 4711/2002 ΕλλΔνη 44.527, ΕφΑθ 5040/1987 ΕλλΔνη 29.1679, ΕφΘεσ 1441/1984 Αρμ 39.757,1. Μπρίνιας, ΑναγκΕκτέλ, 1978, τ. Α' Ι, άρθρο 933, παρ. 158, σ. 433, Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθρο 933, αριθ. 82 και 114, **contra** ΕφΑθ 11108/1981 Αρμ 35.772, ΕφΑθ 2642/1974 ΝοΒ 23.54, ΕφΑθ 455/1970 Δ 4.190)...Συνεπώς, στην ανακοπή κατά της εκτέλεσης εφαρμόζεται κατ' αρχήν η από τη φύση της υπόθεσης προβλε-πόμενη ειδική διαδικασία, με τις αποκλίσεις που εισάγονται από τα άρθρα 933 επ. ΚΠολΔ για την καθ' ύλην και την κατά τόπο αρμοδιότητα (933 παρ. 1 και 2), την παραχρήμα απόδειξη των ισχυρισμών που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης (933 παρ. 4, βλ. αντίθετα Χ. Παπαδάκης ο.π., παρ. 305-309, σελ. 102), τις προθεσμίες του άρθρου 934, το σύστημα συγκέντρωσης (935), την απαγόρευση άσκησης ανακοπής ερημοδικίας (937 παρ. 2) και την έλλειψη ανασταλτικού αποτελέσματος κατά την προθεσμία άσκησης των ένδικων μέσων (937 παρ. 3) (ΕφΑθ 3091/2007, Νόμος)...» (ΕφΛάρισας 378/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ

«...Για την εκτέλεση της διαταγής, όπως και κάθε εκτελεστού τίτλου του άρθρου 904, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που διαγράφεται αντίθετη ειδική ρύθμιση, πρέπει να επιδοθεί στον καθ' ου η εκτέλεση αντιγράφου από απόγραφο της διαταγής (άρθ. 918) με επιταγή προς εκτέλεση (άρθρ. 924). Ο καθ' ου η εκτέλεση μπορεί να προβάλλει αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης με την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, το οποίο εφαρμόζεται σε κάθε είδους και οποιασδήποτε μορφής εκτέλεση, που επισπεύδεται για την ικανοποίηση οποιασδήποτε απαίτησης, χρηματικής ή μη, κατά το κοινό δικονομικό δίκαιο. Τέλος, μετά από αίτηση του ανακόπτοντος μπορεί με απόφαση του δικαστή του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ανακοπή να διαταχθεί η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης υπό τις προϋποθέσεις και όρους του άρθρου 938 του ΚΠολΔ, ήτοι η προηγούμενη νομότυπη άσκηση ανακοπής, η συνδρομή ανεπανόρθωτης βλάβης και η πιθανολόγηση της ευδοκίμησης της ανακοπής (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ό.π., Συμπλ. τόμος με τις τροποποιήσεις έως το Ν. 2915/2001 υπό το άρθρο 662Η αριθ. 5, 6 και 10)...Οι λόγοι της ανακοπής κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες, ευθέως από τις διατάξεις της ΚΠολΔ 934, εξ αφορμής του

ορισμού των προθεσμιών, μέσα στις οποίες πρέπει να ασκηθεί η ανακοπή, ανάλογα με την κατηγορία πράξεων της εκτέλεσης που προσβάλλεται με τους λόγους ανακοπής, οι διακρίσεις δε αυτές έχουν αξία εκτός από τον προσδιορισμό των προθεσμιών και διότι ισχύει το απαράδεκτο λόγω δεδικασμένου στην περίπτωση που ο λόγος ανακοπής αφορά την απαίτηση (ΚΠολΔ 933 παρ. 4). Οι κατηγορίες είναι οι εξής: Λόγοι που αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου (ΚΠολΔ 933 παρ. 1, 934 παρ. 1 εδ. α) ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (ΚΠολΔ 934 παρ. 1 εδ. α), λόγοι που αφορούν την διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (ΚΠολΔ 933 παρ. 1) και δη την εγκυρότητα των πράξεων αυτής (ΚΠολΔ 934 παρ. 1 εδ. β) ή την απαίτηση (ΚΠολΔ 934 παρ. 1 εδ. β) και λόγοι που αφορούν την εγκυρότητα της τελευταίας πράξεως εκτελέσεως (ΚΠολΔ 933 παρ. 1, 934 παρ. 1 εδ. γ). Στους λόγους που αφορούν την απαίτηση υπάγονται οι αντιρρήσεις του καθ' ου η εκτέλεση μισθωτή, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο: την επίκληση πραγματικών γεγονότων τα οποία είτε εμποδίζουν την γέννηση της αξίωσης του επισπεύδοντος απόδοση του μισθίου του, είτε προκαλούν την κατάλυση αυτής μετά την γέννησή της, είτε τέλος την προβολή αντιθέτου δικαιώματος, το οποίο παραλύει την ενέργεια της αξίωσης, προσωρινά η οριστικά. Η προβολή των ισχυρισμών που αφορούν την απαίτηση τελεί υπό τον περιορισμό της ΚΠολΔ 933 παρ. 3, δηλ. ότι δεν επιτρέπεται να προταθούν, εφόσον καλύπτονται από το δεδικασμένο. Στα πλαίσια βέβαια εφαρμογής της ΚΠολΔ 651 δεν παράγεται δεδικασμένο ούτε για τα παρεμπιπτόντως κρινόμενα, ούτε για τις ενστάσεις και επομένως παραδεκτώς μπορεί ο μισθωτής να προβάλει όλες τις ενστάσεις του κατά της απαίτησης απόδοσης, εκτός από εκείνες που αναφέρονται στην καθυστέρηση του μισθώματος, διότι το ζήτημα αυτό συγκροτεί το λόγο απόδοσης (ΕισΝΚΠολΔ 66) και συνεπώς κρίνεται με δύναμη δεδικασμένου (βλ. ΕφΠειρ 263/1994 ΕΔΠ 1994.275, ΕφΑθ 1066/1995 ΕΔΠ 1997.348, Χ. Παπαδάκη, ο.π., παρ. 225, 272 και 298, ο ίδιος Αρμεν. 37.556 (παρ. 2.7), σύμφωνοι και Σταυράκης σελ. 458 (αριθ. 49), Βαθρακοκοίλης αρθ. 662Η αριθ. 4, σελ. 100, βλ. όμως και Ποδηματά αρθ. 662Η αριθ. 2 επ., η οποία τα όρια του δεδικασμένου προσδιορίζει κατά τις γενικές διατάξεις ΚΠολΔ 322, 324, 331, ενώ στην ΚΠολΔ 651 εδ. β ρητά ορίζεται ότι για τα παρεμπίπτοντα ζητήματα (ΚΠολΔ 331), δεν παράγεται δεδικασμένο). Στους λόγους που αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου υπάγονται οι αντιρρήσεις του καθ'ου η εκτέλεση - ανακόπτοντος μισθωτή, που αναφέρονται είτε στα τυπικά, είτε στα ουσιαστικά ελαττώματα του τίτλου. Στα ουσιαστικά ελαττώματα του τίτλου έχει κριθεί ότι υπάγεται η καταχρηστική άσκηση της αναγκαστικής εκτέλεσης εφόσον αναφέρεται στην πράξη εκτελέσεως αυτήν καθ' εαυτήν (ΑΠολ 49/2005, ΑΠ 2143/2007, ΑΠ 95/2006, ΑΠ 1539/2004, ΑΠ 1170/1997, ΕφΠατρ 120/2009, ΕφΠατρ 72/2007 ο.π., βλ. και Μπρίνιας Αναγκ. Εκτελ. Β' έκδ. παρ. 169, σελ. 466, ΟλΑΠ 448/1984 ΝοΒ 31.61, ΑΠ 431/1981 ΝοΒ 30.413, ΕφΑθ 1141/1995 ΕλΔνη 37.1628, ΕφΑθ 2675/1993 ΕλΔνη 1994.456, ΕφΘεσ 1852/1990 ΕλΔνη 32.1350, ΕφΘεσ 1611/1989 ΕλΔνη 32.1352). Στα πλαίσια της εκτέλεσης της διαταγής απόδοσης του μισθίου καταχρηστική άσκηση μπορεί να θεμελιωθεί στο γεγονός ότι αυτή αντιφάσκει στην προηγούμενη συμπεριφορά του επισπεύδοντος, όπως λ.χ στην περίπτωση που ενώ ο εκμισθωτής είχε διαβεβαιώσει τον καθ' ου μισθωτή ότι εάν του πληρώσει τα οφειλόμενα μισθώματα δεν θα προβεί στην εκτέλεσή της, του επιδίδει την επιταγή προς εκτέλεση, αν και ο οφειλέτης εξόφλησε το χρέος του (βλ. έτσι ΕφΠειρ. 1252/1987 ΕλΔνη 29.743, Γέσιου - Φαλτσή παρ. 39, ΙΙΙ, 2, σελ. 573 (αριθ. 20), Βαθρακοκοίλης, αρθ. 116, αριθ. 8, σ. 712)....» (ΕφΛαρ 378/2012, ΤΝΠΔΣΑ). «...Η κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ ασκούμενη ανακοπή εισάγεται κατ` αρχήν και εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, με τις αποκλίσεις

που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 583 επ. και 933 ΚΠολΔ. Αν, όμως, για τη διάγνωση της εκτελεστέας αξίωσης εφαρμόζεται κάποια ειδική διαδικασία με τους κανόνες της οποίας εκδόθηκε η επί της κυρίας αξίωσης εκτελούμενη απόφαση, η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται και κατά την εκδίκαση της παραπάνω, από το άρθρο 933 ΚΠολΔ, ανακοπής. Τούτο, δε, διότι είναι ανακόλουθο και δεν συνάδει με τη βούληση του νομοθέτη, που αποβλέπει στη συντομότερη περαίωση των δικών περί την εκτέλεση, να απαιτείται κατά τη διεξαγωγή αυτών αυστηρότερη διαδικασία, όπως η τακτική, αντί της χαλαρότερης, ευχερέστερης και ταχύτερης ειδικής διαδικασίας, εφαρμοζόμενης και αρκούσας για το μείζον, δηλ. για τη διάγνωση της εκτελεστέας αξίωσης με δύναμη δεδικασμένου. Αλλωστε η δίκη περί την εκτέλεση αποτελεί κατά κάποιο τρόπο συνέχεια της διαγνωστικής κυρίας δίκης, έτσι ώστε και από το λόγο αυτό να επιβάλλεται η κατ` αυτήν εφαρμογή των ειδικών διατάξεων που εφαρμόσθηκαν κατά την προηγηθείσα διαγνωστική κύρια δίκη (ΑΠ 1630/1983 ΝοΒ 32.1367, ΕφΑθ 4711/2002 ΕλλΔνη 44.527, ΕφΑθ 5040/1987 ΕλλΔνη 29.1679, ΕφΘεσ 1441/1984 Αρμ 39.757,1, Μπρίνιας, ΑναγκΕκτέλ, 1978, τ. Α` Ι, άρθρο 933, παρ. 158, σελ. 433, Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθρο 933, αριθ. 82 και 114, **contra** ΕφΑθ 11108/1981 Αρμ 35.772, ΕφΑθ 2642/1974 ΝοΒ 23.54, ΕφΑθ 455/1970 Δ 4.190)...» (ΜΠΘεσ 8677/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 361, ΝΟΜΟΣ).

ΣΩΡΕΥΣΗ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟ ΑΝΑΚΟΠΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ

«...**Η ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής μισθωμάτων κατ΄ άρθρο 632 ΚΠολΔ, καθώς και η διαταγή απόδοσης χρήσης μισθίου κατ΄ άρθρο 666ΣΤ, παραδεκτά σωρεύονται στο ίδιο δικόγραφο**, καθόσον αμφότερες υπάγονται στην ίδια διαδικασία των μισθωτικών διαφορών των άρθρων 648 επ. ΚΠολΔ (βλ. 632 παρ. 3 για την διαταγή πληρωμής), στην καθ΄ ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα του ιδίου δικαστηρίου, δεν είναι αντιφατικές μεταξύ τους και η ταυτόχρονη εκδίκασή τους δεν επιφέρει σύγχυση. Εξάλλου, αμφότερες οι παραπάνω διαταγές πληρωμής και απόδοσης μισθίου, υπόκεινται στη ρύθμιση των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ. Με τις ανωτέρω ανακοπές προβάλλονται λόγοι είτε κατά του κύρους της διαταγής πληρωμής για έλλειψη διαδικαστικής προϋπόθεσης έκδοσής της, είτε κατά της ύπαρξης της απαίτησης. Στη δίκη της ανακοπής δεν επανεκδικάζεται η υπόθεση καθολικά αλλά μόνο στο μέτρο των υποβαλλόμενων λόγων ανακοπής. Οι λόγοι αυτοί σε συνδυασμό με το αίτημα της ανακοπής προσδιορίζουν την έκταση της εκκρεμοδικίας που επέρχεται με την άσκησή της και αναγκαίως οριοθετούν το αντικείμενο της δίκης της ανακοπής. Αν ο λόγος της ανακοπής είναι τυπικός, όπως η μη προσκόμιση ενώπιον του Δικαστή των απαραίτητων εγγράφων για την έκδοση της διαταγής πληρωμής και απόδοσης μισθίου, δεν καθίσταται ερευνητέο και το ζήτημα της ύπαρξης ή μη της απαίτησης (ΑΠ 665/2006, ΝΟΜΟΣ)....» (ΕφΛάρισας 399/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 662ΣΤ και 933 ΚΠολΔ

«...Ο καθ' ου η διαταγή απόδοσης μισθίου-μισθωτής, μετά την επίδοση σε αυτόν της διαταγής απόδοσης, μπορεί να μην ασκήσει ανακοπή κατ' αυτής (ΚΠολΔ 662ΣΤ) ή να ασκήσει μεν, αλλά να μην του χορηγηθεί αναστολή εκτέλεσης (ΚΠολΔ 662Ζ) και ο δανειστής-εκμισθωτής να προβεί σε εκτέλεση του τίτλου (διαταγής). Στις περιπτώσεις αυτές ανακύπτει η ανάγκη προβολής αντιρρήσεων κατά της εκτέλεσης με ανακοπή (ΚΠολΔ 933 επ.). Η σχέση της ανακοπής του ΚΠολΔ 933 επ.

με την ανακοπή της ΚΠολΔ 662ΣΤ είναι η εξής: Εάν ο μισθωτής δεν ασκήσει την ανακοπή της ΚΠολΔ 662ΣΤ και περάσει άπρακτη η 15νθήμερη προθεσμία αυτής, χάνει μεν το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή κατά της διαταγής, διατηρεί όμως το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή κατά της εκτέλεσης (Βαθρακοκοίλης, άρθ. 662Η αριθ. 8,9 σελ. 102, Αλεξίου ΕΝοΒΕ 40/65-66). Στην περίπτωση αυτή δεν δημιουργείται δεδικασμένο από την έκδοση της διαταγής απόδοσης (Χ. Παπαδάκης, ο.π., παρ. 102 και 267), οπότε: **α.** ο μισθωτής δεν έχει το κώλυμα από την ΚΠολΔ 933 παρ. 3 σε συνδ. με 330 ως προς την προβολή ενστάσεων που καλύπτονται με το δεδικασμένο, ώστε μπορεί να προτείνει ελευθέρως όλους τους ισχυρισμούς που θα μπορούσε να προτείνει και στην ανακοπή κατά της διαταγής (πρβλ. ΑΠ 5/2003 ΕλΔνη 44.963, βλ. και Βαθρακοκοίλης ο.π., Αλεξίου ο.π.) **β.** Το ίδιο συμβαίνει και όταν η ασκηθείσα ανακοπή απορρίφθηκε μόνον όμως ως εκπρόθεσμη ή ως αόριστη ή για τυπικούς λόγους (Βαθρακοκοίλης, ο.π., σ. 103). Εάν, αντιθέτως, ο μισθωτής ασκήσει την ανακοπή κατά της διαταγής απόδοσης (ΚΠολΔ 662ΣΤ) η μεν άσκηση αυτής δημιουργεί εκκρεμοδικία, η δε εκδιδόμενη απόφαση παράγει δεδικασμένο, είτε έγινε δεκτή, είτε απορρίφθηκε (βλ. Χ. Παπαδάκης, ο.π., παρ. 191 επ. και 224)...» (ΕφΛάρισας 378/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΡΙΤΟΥ.

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 659 ΚΠολΔ «αποφάσεις που αφορούν την απόδοση της χρήσης του μισθίου ακινήτου, εκτελούνται κατά των υπομισθωτών, καθώς και κατά οποιουδήποτε αντλεί τα δικαιώματα του από το μισθωτή ή κατέχει το μίσθιο γι` αυτόν». Κατά δε την § 3, εδάφ. γ` του άρθρου 662Δ ΚΠολΔ, η διαταγή απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, που εκδίδεται κατ` άρθρο 662Α ΚΠολΔ, εκτελείται και κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 659 ΚΠολΔ, δηλαδή και κατά του υπομισθωτού. Από τις προεκτεθείσες διατάξεις προκύπτει, ότι η διαταγή απόδοσης μισθίου ακινήτου, εκτελείται μεν και κατά του υπομισθωτή, έστω και αν δεν υπάρχει σχετική αναφορά σ` αυτήν (ΕφΠειρ 1442/1995 ΕΛΔ 37.1649), πλην όμως ο τελευταίος δεν δεσμεύεται από το δεδικασμένο που δημιουργείται υπό προϋποθέσεις, από αυτήν...» (ΕφΑθ 1053/2008, ΕπΔικΠολ 2010, σ. 248, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Μετά όμως την έναρξη της αναγκαστικής εκτελέσεως, με εκτελεστό τίτλο τη διαταγή απόδοσης της χρήσης του μισθίου ακινήτου, ο τρίτος (υπομισθωτής) εναντίον του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, μπορεί να προστατευθεί με την ανακοπή κατά της εκτελέσεως του άρθρου 933 ΚΠολΔ, κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση δανειστού και να προβάλει τις αντιρρήσεις του κατά του τίτλου, της διαδικασίας ή της εκτελεστέας απαιτήσεως. Και ενώ το άρθρο 933 § 1 ΚΠολΔ, προσδιορίζει ρητώς τα δικαιούμενα προς άσκηση ανακοπής πρόσωπα, καθόσον αναφέρεται στις αντιρρήσεις του καθ` ου η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον, η παθητική νομιμοποίηση εξαρτάται εκ του προσώπου του ανακόπτοντος και του σταδίου της εκτελέσεως. Ετσι, η ανακοπή που ασκείται από πρόσωπο νομιμοποιούμενο παθητικώς κατά τα άρθρα 919-920 ΚΠολΔ κατά την αναγκαστική εκτέλεση, απευθύνεται κατά του επισπεύδοντος δανειστή και κατά του εκ του τίτλου υπόχρεου, οι οποίοι λαμβάνοντες την θέση του καθ` ου η ανακοπή, συνδέονται μεταξύ τους δια του δεσμού της αναγκαστικής ομοδικίας, η οποία στηρίζεται, κατά μία γνώμη στην ενιαία ρύθμιση της διαφοράς (άρθρο 76 § 1 περ. α` ΚΠολΔ), ενώ κατ` άλλη ορθοτέρα άποψη, που ακολουθεί και το Δικαστήριο τούτο, στην ισχύ της διαπλαστικής

ενεργείας της αποφάσεως έναντι όλων των ομοδίκων (άρθρο 76 § 1 περ. β` ΚΠολΔ). Και τούτο διότι **η διαπλαστική φύση της αποφάσεως που ακυρώνει την εκτέλεση, εκτείνεται έναντι όλων των υποκειμένων της εκτελεστικής διαδικασίας, οι οποίοι δεσμεύονται ως προς τη διαμόρφωση νέας καταστάσεως (ακυρώσεως)** (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, Β` έκδ., § 154 αριθ. I, II, IV, VII σελ. 422, 423, 424, 425 και Π. Γέσιου - Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεσις, Γενικό Μέρος § 35, IV αριθ. 2)....» (ΕφΑθ 1053/2008 ΕπΔικΠολ 2010, σ. 248, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑθ 12/2007 ΕλλΔνη 2008, σ. 1531, ΝΟΜΟΣ). **(ορ και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349).**

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ – ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«...Ο δικαστής όμως που την εξέδωσε μπορεί, ύστερα από αίτηση του ανακόπτοντος, η οποία δικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να χορηγήσει αναστολή, είτε με εγγυοδοσία είτε χωρίς εγγυοδοσία. Η αναστολή διατάζεται μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Προϋποθέσεις για να χορηγηθεί η αναστολή είναι: **α)** η άσκηση εμπρόθεσμης ανακοπής, **β)** να πιθανολογηθεί η ευδοκίμηση κάποιου λόγου της ανακοπής (ΜΠΑθ 586/2008 αδημ.) και **γ)** να πιθανολογηθεί ότι η εκτέλεση θα επιφέρει στον καθ' ου ανεπανόρθωτη βλάβη, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 912 παρ. 1 και 938 παρ. 1 ΚΠολΔ (βλ. σχετ. Β Μπρακατσούλα, Ασφ. μέτρα, έκδ. 1994, σ. 519, Ι. Κατρά, Πανδέκτης Μισθώσεων και Οροφοκτησίας, έκδ. 2000, παρ. 250, Ζ1, Ζ2, σ. 607, Ι. Κατρά, Σύστημα Ασφ. Μέτρων – Αναγκ. Εκτέλεσης και Διαταγών Πληρωμής, έκδ. 2009, παρ. 149, σ. 840-841). Η άποψη ότι μοναδική προϋπόθεση για τη χορήγηση αναστολής είναι μόνον η εμπρόθεσμη άσκηση ανακοπής και δεν εξετάζεται από το δικαστήριο η πιθανολόγηση της ευδοκίμησής της, παρά μόνο η επέλευση ανεπανόρθωτης βλάβης (Βαθρακοκοίλης: ΕρμΚΠολΔ, άρθ. 662Ζ, αριθ. 2) δεν είναι ορθή. Πράγματι, στην περίπτωση που διατάσσεται απόδοση της χρήσης του μισθίου, η βλάβη του μισθωτή από την εκτέλεση της διαταγής απόδοσης είναι δεδομένη και δυσχερώς επανορθώσιμη. Συνεπώς, κύριο στοιχείο για την χορήγηση ή μη της αναστολής αποτελεί η πιθανολόγηση ή μη της ευδοκίμησης της ανακοπής (ΜΠΑθ 7624/2007 ΕΔΠ 2007.379)...» (ΜΠΚεφαλ 253/2012, ΕλλΔνη 2013, σελ. 523). «...Κατ' άρθρο 662Ζ του ιδίου Κώδικα, η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής. Ο δικαστής όμως που την εξέδωσε μπορεί ύστερα από αίτηση του ανακόπτοντος, η οποία εκδικάζεται κατά τα άρθρα 686 επ., να χορηγήσει αναστολή, είτε με εγγυοδοσία, υπέρ του καθού ή ανακοπή είτε χωρίς εγγυοδοσία, έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της ανακοπής. Στον νόμο δεν ορίζονται προϋποθέσεις υπό την συνδρομή των οποίων είναι δυνατή η χορήγηση της αναστολής. Πάντως προϋπόθεση αποτελεί η νόμιμη άσκηση ανακοπής κατά της διαταγής, δηλαδή εμπρόθεσμη κατάθεση και επίδοση αντιγράφου της στον καθ' ου...» (ΜΠΚέρκυρας 322/2005, ΤΝΠΔΣΑ) «...Στη περίπτωση βλάβης που διατάσσεται η απόδοση της χρήσης του μισθίου, η βλάβη του μισθωτή από την εκτέλεση της διαταγής απόδοσης είναι δεδομένη και δυσχερώς επανορθώσιμη. Συνεπώς κύριο στοιχείο για τη χορήγηση ή μη της αναστολής αποτελεί η πιθανολόγησή ή μη της ευδοκίμησης της ανακοπής (βλ. υπ` αριθμ. 7624/2007 ΜΠΑθ (ΕπΔικΠολ 2007/371 ΕπΔικΠολ 2007/190, Δνη 2008/936, ΝΟΜΟΣ)...» (ΕιρΑιγιαλείας 5/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Με επίκληση ανεπανόρθωτης βλάβης ζητεί ο αιτών **1) α)** κυρίως μεν να ανασταλεί με δικαστική απόφαση η εις βάρος του αναγκαστική εκτέλεση (εκτελεστότητα) της προαναφερόμενης ..../2011 διαταγής απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ως άνω εναντίον της ανακοπή, **β)** επικουρικώς δε να του χορηγηθεί με δικαστική απόφαση προθε-

σμία 40 ημερών για την απόδοση στους καθών της χρήσης του ως άνω μισθίου, αρχόμενη από τη δημοσίευση της απόφασης και **2)** να καταδικαστούν οι καθών στη δικαστική του δαπάνη. Η κρινόμενη αίτηση εισάγεται κατ` άρθρο 662Ζ εδ. β` συνδ. 686 επ. ΚΠολΔ αρμοδίως καθ` ύλην και κατά τόπον (αφού στο Δικαστήριο αυτό υπηρετεί ο Δικαστής που εξέδωσε τη διαταγή αποδόσεως) και παραδεκτώς για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού κατά την προκείμενη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η κρινόμενη αίτηση είναι νόμιμη κατά το υπ` αρ. 1α κύριο αίτημά της, στηριζόμενη ως προς αυτό στο άρθρο 662Ζ εδ. β` ΚΠολΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 938 παρ. 1 εδ. α` ΚΠολΔ, αναλογικώς εφαρμοζόμενο, μόνον όμως μέχρι την έκδοση της οριστικής πρωτόδικης αποφάσεως επί της ανακοπής (βλ. παρακάτω). Σημειωτέον, ότι το άρθρο 662Ζ εδ. β` ΚΠολΔ δεν ορίζει με ποιες προϋποθέσεις διατάσσεται η αναστολή της εκτελεστότητας της διαταγής απόδοσης της (κατοχής και) χρήσης μισθίου ακινήτου. Κατά την ορθότερη, όμως, άποψη προϋπόθεση για τη χορήγηση της αναστολής του άρθρου 662Ζ εδ. β` ΚΠολΔ είναι **α)** αφενός μεν η πιθανολόγηση του κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος οφειλέτη μισθωτή από την άμεση αναγκαστική εκτέλεση (άρθρα 662 Δ παρ. 3, 904 παρ. 2 στ. ε` και 943 παρ.1 ΚΠολΔ) λόγω αδυναμίας επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση από τον επισπεύδοντα δανειστή εκμισθωτή (ελεγχομένης και της φερεγγυότητας του οφειλέτη μισθωτή, προκειμένου να κριθεί αν θα επιβληθεί και θα οριστεί ή όχι εγγύηση, ως όρος της αναστολής της εκτελεστότητας) και **β)** αφετέρου δε η πιθανολόγηση της ευδοκίμησης της ανακοπής για την ακύρωση της διαταγής απόδοσης της (κατοχής και) χρήσης του μισθίου ακινήτου, δηλαδή η κατάφαση του παραδεκτού της ανακοπής καθώς και η κατάφαση του παραδεκτού και της νομιμότητας και η πιθανολόγηση και του κατ` ουσίαν βάσιμου ενός τουλάχιστον λόγου της, του άρθρου 938 παρ. 1 εδ. α ΚΠολΔ αναλογικώς εφαρμοζομένου (έτσι ΜΠΑθ 7624/2007 σε ΝΟΜΟΣ και από τη θεωρία Ποδηματά εις Κεραμέως/Κονδύλη/Νίκα ΕρμΚΠολΔ 2000 τ. ΙΙ υπό το άρθρο 662Ζ αρ. 2 και υπό το άρθρο 632 αρ. 31 αντίθετα ότι αρκεί μόνον η πιθανολόγηση του κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης, χωρίς να ερευνάται η βασιμότητα της ανακοπής, εκτός αν αυτή είναι απαράδεκτη ή προφανώς αβάσιμη, Παπαδάκης, Διαταγές στη Μισθωτική Διαδικασία 2004, αρ. 245 - για την έννοια της «πιθανολόγησης της ευδοκίμησης της ανακοπής» στο άρθρο 938 παρ. 1 εδ. α` ΚΠολΔ βλ. Γέσιου-Φαλτσή ΔικΑναγκΕκτελ ΓενΜερ τ. 1 1998, σελ. 801 έως και 803). Πρέπει, όμως, να απορριφθούν ως μη νόμιμα τα ακόλουθα αιτήματα της κρινόμενης αιτήσεως: **α)** το αίτημα να χορηγηθεί η αναστολή μέχρι την τελεσιδικία της αποφάσεως επί της ανακοπής, το οποίο είναι νόμω αβάσιμο, επειδή σύμφωνα με το άρθρο 662Ζ εδ. β` ΚΠολΔ απώτατο χρονικό όριο διάρκειας της αναστολής είναι η ημέρα έκδοσης (δημοσίευσης) της οριστικής πρωτόδικης αποφάσεως επί της ανακοπής (Παπαδάκης οπ.π. αρ. 244 Ποδηματά οπ.π. υπό το άρθρο 662Ζ αρ. 3), **β)** το υπ` αρ. 1 β επικουρικό (για την περίπτωση απορρίψεως του υπ` αρ. 1α κύριου αιτήματος) αίτημα περί χορηγήσεως από το παρόν Δικαστήριο στον αιτούντα προθεσμίας 40 ημερών για την απόδοση στους καθ`ων της χρήσης του ως άνω μισθίου ακινήτου, αρχόμενη από τη δημοσίευση της απόφασης, το οποίο είναι νόμω αβάσιμο, επειδή το εδ. γ` του άρθρου 662Ζ ΚΠολΔ που προέβλεπε αύτη τη δυνατότητα ορίζοντας ότι «μπορεί επίσης (ο δικαστής που εξέδωσε τη διαταγή αποδόσεως) να χορηγήσει, κατά την ίδια διαδικασία (των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ), προθεσμία για την απόδοση της χρήσης του μισθίου έως σαράντα ημέρες από τη δημοσίευση της απόφασής του» έχει ήδη καταργηθεί από το άρθρο 20 παρ. 6 του Ν. 2915/2001, που

άρχισε να ισχύει από 1.1.2002 κατ` άρθρο 15 Ν. 2943/2001 (Παπαδάκης οπ.π αρ. 189, 194 και 258 Ποδηματά σε Κεραμέως/Κονδύλη/Νίκα ΕρμΚΠολΔ, Συμπλήρωμα 2003 υπό το άρθρο 662 Ζ αρ. 1) και **γ)** το υπ` αρ. 1 παρεπόμενο αίτημα για επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, το οποίο είναι νόμω αβάσιμο, επειδή σύμφωνα με το άρθρο 178 παρ. 3 εδ. γ` του Ν.Δ 3026/1954 «περί του Κώδικος των Δικηγόρων» επί αιτήσεως χορηγήσεως αναστολής εκτελέσεως δικαστικά έξοδα επιδικάζονται πάντοτε υπέρ του καθού (εφόσον βέβαια τούτος υποβάλει σχετικό αίτημα κατ` άρθρο 191 παρ. 2 ΚΠολΔ) και εις βάρος του αιτούντος (Παπαδάκης οπ.π. αρ. 250). Σημειωτέον, ότι αν και δεν ορίζεται ευθέως στο άρθρο 662Ζ εδ. β` ΚΠολΔ (αντίθετα το άρθρο 938 παρ. 4 εδ. α` ΚΠολΔ), το δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να θέσει τον όρο - στο πλαίσιο της προαναφερόμενης ανώτατης διάρκειας της αναστολής - να συζητηθεί η ανακοπή σε ορισμένη δικάσιμο που προσδιορίστηκε. Δεν πρόκειται στην περίπτωση αυτή για επιβολή νέου (πέραν της τυχόν εγγυήσεως) όρου αναστολής της εκτελεστότητας της διαταγής αποδόσεως του μισθίου ακινήτου, αφού αυτή έτσι και αλλιώς διατάσσεται, αλλά μόνο για όριο που αφορά στη χρονική της διάρκεια (έτσι ορθά κατ` αποτέλεσμα Ποδηματά οπ.π. υπό το άρθρο 662Ζ αρ. 3)...» (ΜΠΑιγίου 495/2011, ΝΟΜΟΣ). **ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ (ορ. «ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ», σελ 52).**

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ

«...Ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι η εναγόμενη με δήλωσή της προς αυτόν μετά την επίδοση της πρώτης επιταγής προς εκτέλεση, ήτοι μετά την 29-10-2004, παραιτήθηκε από την εκτέλεση της υπ΄ αριθμ. .../2004 διαταγής απόδοσης μισθίου κρίνεται απορριπτέος ως μη νόμιμος, καθώς από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 662Δ παρ. 3 εδ. ε και 904 παρ. 2 εδ. ε ΚΠολΔ προκύπτει ότι η διαταγή απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου δεν είναι δικαστική απόφαση αλλά μόνο τίτλος εκτελεστός. Ενόψει της φύσης αυτής, αποτέλεσμα της οποίας είναι η έλλειψη διάγνωσης της αξίωσης του αιτούντος και η δημιουργία μόνον εκτελεστού τίτλου, η συμφωνία των διαδίκων για παραίτηση από διαταγή ενέχει αποκλεισμό του δικαιώματος εκτέλεσης αυτής, ο οποίος είναι ανεπίτρεπτος γιατί εξέρχεται από τα όρια της αυτονομίας της ιδιωτικής βούλησης και κατ΄ ακολουθίαν δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση για έκδοση άλλης διαταγής κατά του ίδιου καθού για το ίδιο δικαίωμα. Εξάλλου και η με μονομερή δήλωση του δανειστή παραίτηση από την επιδοθείσα διαταγή είναι ανίσχυρη (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, Οι τροποποιήσεις ΚΠολΔ και Η διαταγή απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου, σελ. 90-91 αρ. 5, 7)...». (ΕιρΡόδου 40/2007, ΝΟΜΟΣ).

7. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 691 ΚΠολΔ, ***«...1. Το δικαστήριο μπορεί και αυτεπαγγέλτως να συγκεντρώσει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για το σχηματισμό της κρίσης του και με την απόφασή του δέχεται ή απορρίπτει ολόκληρη ή εν μέρει την αίτηση. 2. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, έχει το δικαίωμα, μόλις κατατεθεί η αίτηση και ώσπου να εκδοθεί η απόφασή του, να εκδώσει και αυτεπαγγέλτως προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως έως την έκδοση της απόφασής του για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση της κατάστασης. 3. Η απόφαση που***

διατάζει ασφαλιστικά μέτρα πρέπει να ορίζει το ασφαλιστικό μέτρο, καθώς και το δικαίωμα, στην εξασφάλιση ή διατήρηση του οποίου αποβλέπει ή την κατάσταση την οποία ρυθμίζει. 4. Η συζήτηση της προσωρινής διαταγής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) ημερών από την κατάθεση της αίτησης. Αν ο δικαστής κρίνει ότι είναι αναγκαία η εμφάνιση του καθ' ού η αίτηση τον καλεί με οποιονδήποτε τρόπο μέσα στην παραπάνω προθεσμία. Αν γίνει δεκτό το αίτημα για έκδοση προσωρινής διαταγής, η σχετική αίτηση ασφαλιστικών μέτρων προσδιορίζεται για συζήτηση μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, άλλως προσωρινή διαταγή δεν χορηγείται. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης για οποιονδήποτε λόγο παύει αυτοδικαίως η ισχύς της προσωρινής διαταγής. Ο δικαστής μόνο μετά το πέρας της κατ' ουσίαν συζήτησης της αίτησης μπορεί να χορηγήσει προσωρινή διαταγή ή να παρατείνει την ισχύ της. Αν η συζήτηση της αίτησης ματαιωθεί, δεν επιτρέπεται χορήγηση νέας προσωρινής διαταγής. Σε κάθε περίπτωση ο καθ' ού η αίτηση διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την ανάκληση της προσωρινής διαταγής. 5. Η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση μετά την περάτωση της ακροαματικής διαδικασίας και το αργότερο μέχρι και σαράντα οκτώ (48) ώρες μετά τη συζήτηση, καταχωριζομένου του διατακτικού της κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και αν για ειδικούς λόγους επιβάλλεται να επιφυλαχθεί το δικαστήριο να εκδώσει την απόφασή του σε μεταγενέστερο χρόνο, αυτός που διευθύνει τη συζήτηση έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί την ημέρα και ώρα που θα δημοσιευθεί η απόφαση, η οποία περιέχει συνοπτική αιτιολογία ως προς την ύπαρξη ή ανυπαρξία του επικαλούμενου δικαιώματος και τη συνδρομή ή μη επικείμενου κινδύνου ή επείγουσας περίπτωσης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης. Μέσα στην ίδια προθεσμία ο δικαστής που εκδίδει την απόφαση οφείλει να συντάξει, χρονολογήσει και υπογράψει το σύνολο των αποφάσεων επί των υποθέσεων που συζητήθηκαν. Αν η προσωρινή διαταγή παραταθεί κατά την παράγραφο 4 ή χορηγηθεί κατά τη συζήτηση της αίτησης, η απόφαση του Δικαστηρίου δημοσιεύεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη συζήτηση.» 6. Η προσωρινή διαταγή που έχει ως αντικείμενο την απαγόρευση μεταβολής της πραγματικής ή νομικής κατάστασης ακινήτου ή πλοίου ή αεροσκάφους επιδίδεται, μαζί με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων επί της οποίας εκδόθηκε, στην αρχή που είναι αρμόδια να τηρεί το βιβλίο κατασχέσεων ή το νηολόγιο ή το Μητρώο, και εγγράφεται στο αντίστοιχο βιβλίο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 713 και 714, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.»

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

«...Κατά τις διατάξεις των άρθρων 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 του ΚΠολΔ αν το δικαστήριο που είναι αρμόδιο να επιληφθεί της εκδικάσεως αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, έχει το δικαίωμα, μόλις κατατεθεί η αίτηση και μέχρι να εκδοθεί η απόφασή του, να εκδώσει και αυτεπαγγέλτως προσωρινή διαταγή που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος ή την ρύθμιση της καταστάσεως. Η προσωρινή αυτή διάταξη εκτελείται μόλις καταχωρηθεί κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που την εξέδωκε και αν πρόκειται για πολυμελές δικαστή-

ριο του προέδρου του. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται, ότι για την τελείωση της προσωρινής διάταξης η οποία αποτελεί περιληπτική δικαστκή απόφαση για τα ληπτέα αμέσως μέτρα (Π. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα έκδ. Δ, σ. 41, ΕΑ 11681/1990 Δ. 22.517), απαλλαγμένη των αυστηρών τύπων καταρτίσεως μέτρων, αρκεί η καταχώρησή τους στα πρακτικά ή κάτω από την αίτηση, η υπογραφή της από το Δικαστή και τον Γραμματέα όταν αυτός παρίσταται. Αν αρμόδιο για την εκδίκαση των ασφαλιστικών μέτρων είναι πολυμελές δικαστήριο (Πολυμελές Πρωτοδικείο, Εφετείο κλπ) που συνεδριάζει με την παρουσία γραμματέως ο οποίος για την προφορική συζήτηση στο ακροατήριο συντάσσει πρακτικά, στα οποία, εκτός των άλλων αναφερομένων στο άρθρο 256 παρ. 1 του ΚΠολΔ στοιχείων, πρέπει να περιέχονται και οι αποφάσεις του Δικαστηρίου, όταν γι' αυτές κατά τον Κώδικα Πολ. Δικονομίας δεν συντάσσεται έγγραφο (Σταυρόπουλος ΕρμΚΠολΔ τ. Α' σελ. 357) καθώς και η δημοσίευση των αποφάσεων, το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο και για την έκδοση προσωρινής διαταγής, η οποία καταχωρίζεται μόνον στα πρακτικά εφόσον εκδίδεται κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και υπογράφεται (άρθρο 258 ΚΠολΔ) από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα (Τζίφρα: Ασφ. μέτρα σελ. 39, επ. Νικ. Τσάκου. Η προσωρινή διαταγή κατά τον ΚΠολΔ, Αρμ ΛΔ.83 επ.). Εχει υποστηριχθεί και η άποψη ότι το πολυμελές δικαστήριο έχει την εξουσία να καταχωρήσει την προσωρινή διαταγή όχι μόνον στα πρακτικά συνεδριάσεως, αλλά και στο σχετικό δικόγραφο της αιτήσεως, υπογράφεται όμως και στην περίπτωση αυτή από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα (Μπέης, Πολιτική Δικονομία άρθρο 691 σελ. 105). **Η προσωρινή διαταγή ισχύει μέχρι την έκδοση αποφάσεως στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων,** δεν αποκλείεται όμως να έχει περιορισμένη χρονική διάρκεια δηλ. να εκδοθεί για το μέχρι τη συζήτηση της αιτήσεως χρονικό διάστημα οπότε το δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση μπορεί, αφού εκτιμήσει τα στοιχεία που έχουν προσαχθεί, να κρίνει αν θα χορηγήσει ή όχι νέα προσωρινή διαταγή έως την έκδοση της αποφάσεώς του (Τζίφρα επ. σελ. 42 ΕΑ 1168/90 οπ.)...» (ΕφΘεσ 213/1993, ΠοινΧρ 1993, σελ. 887). «...Προδήλως ως τέτοιο Δικαστήριο που έχει εξουσία προς έκδοση τέτοιας προσωρινής διαταγής, νοείται το, κατά τις γενικές περί καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητος διατάξεις των άρθρων 22 επ. 683, 733 και 781 ΚΠολΔ, αρμόδιο Δικαστήριο, τουτέστιν το αρμόδιο να επιληφθεί της εκδίκασης της αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων, όπως το Ειρηνοδικείο, ο Δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου, το Πολυμελές Πρωτοδικείο κλπ. Έτσι εάν το Δικαστήριο είναι Πολυμελές μπορεί και αυτό, κατά την κρατούσα άποψη, την οποία αποδέχεται και το Δικαστήριο αυτό, εάν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής σ' αυτό, να εκδώσει προσωρινή διαταγή, όχι όμως και ο Πρόεδρος αυτού, ο οποίος απλώς θα χορηγήσει, κατ' επιταγή της διατάξεως του άρθρου 700 § 3 ΚΠολΔ, σημείωση περί της εκδοθείσας υπό του Πολυμελούς Δικαστηρίου προσωρινής διαταγής (βλ. Π. Τζίφρα, Ασφαλ. Μέτρα, εκδ. 1980, σελ. 364 επ). Αυτή η προσωρινή διαταγή μπορεί, μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον ή και αυτεπαγγέλτως ακόμη, να ανακληθεί ή μεταρρυθμιστεί υπό του εκδόσαντος αυτήν Δικαστηρίου, συμφώνως με τις διατάξεις των άρθρων 696 §§ 1,3 και 691 § 2 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό και προς αυτές του άρθρου 702 ΚΠολΔ (ΠΠΘ 8303/2004 Νόμος)...» (ΜΠΘεσ 10770/2010 ΤΝΠΔΣΑ) (ΜΠΘεσ 10773/2010 ΤΝΠΔΣΑ). «...Συνηθισμένο περιεχόμενο της προσωρινής διαταγής είναι η επιβαλλόμενη στον καθ' ου παράλειψη νομικής πράξεως με την μορφή απαγορεύσεως μεταβολής της νομικής καταστάσεως των περιουσιακών του στοιχείων. Η διάθεση αυτών παρά την απαγόρευση προκαλεί, εφόσον προηγήθηκε γνωστοποίηση

της προσωρινής διαταγής στον καθ' ού η εκτέλεση, ακυρότητα σχετική, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 175 του ΑΚ και 691 παρ. 2 του ΚΠολΔ, αφού η προσωρινή διαταγή δεν είναι δικαστική απόφαση (βλ. ΑΠ 561/1999 ΕλΔ 41.63). Ακόμη η προσωρινή διαταγή καταχωρίζεται, είτε στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, είτε στα πρακτικά, εφόσον τηρούνται, εκτελείται κατά το άρθρο 700 παρ. 3 του ΚΠολΔ και ισχύει το πολύ μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων (βλ. Κράνη, στον Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, έκδ. 2000, τ. Β', άρθρο 691, σελ. 1347 επ. παρ. 2 και ΑΠ 1024/1983 ΝοΒ 32.653)...» (ΕφΑθ 1876/2007, ΕφΑΔ 2008, σελ. 358, ΝΟΜΟΣ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι η προσωρινή διαταγή που εκδίδεται από το δικαστήριο στα πλαίσια της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων και καθορίζει τα ασφαλιστικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση, για την εξασφάλιση του δικαιώματος ή την προσωρινή ρύθμιση της κατάστασης, δεν είναι δικαστική απόφαση, αφού δεν περιέχει καμιά αυθεντική διάγνωση της έννομης σχέσης που ρυθμίζει, στερείται των κατά το άρθρο 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 305 του ΚΠολΔ στοιχείων της δικαστικής απόφασης, που ανάγονται από το νόμο σε προϋποθέσεις του κύρους αυτής και επίσης δεν υποβάλλεται σε δημοσίευση, η οποία αποτελεί, κατά το άρθρο 313 παρ. 1 ΚΠολΔ, προϋπόθεση του υπαρκτού της δικαστικής απόφασης. **Είναι όμως τίτλος εκτελεστός**, από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 904 παρ. 2 περ. ζ` ΚΠολΔ. Περαιτέρω, τα ανωτέρω άρθρα 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ ορίζουν, ότι οι προσωρινές διαταγές διαλαμβάνουν «τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως έως την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση της κατάστασης» και ότι «**εκτελούνται μόλις καταχωριστούν, κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που τις εξέδωσε**»...» (ΑΠ 557/2010 ΝοΒ 2010, σ. 1993, ΝΟΜΟΣ). «...Από τις παραπάνω διατάξεις (των άρθρων 681 παρ. 1 και 691 παρ. 2 ΚΠολΔ) προκύπτει ότι με αυτές γίνεται σαφής διάκριση ανάμεσα στην απόφαση ασφαλιστικών μέτρων «που ισχύει προσωρινά και δεν επηρεάζει την κυρία υπόθεση» (ΚΠολΔ 695) και της προσωρινής διαταγής «που μπορεί να εκδώσει και αυτεπαγγέλτως το δικαστήριο, μόλις κατατεθεί η αίτηση και ώσπου να εκδοθεί η απόφασή του» (ΚΠολΔ 691 παρ. 2). Εξάλλου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 700 παρ. 2 ΚΠολΔ, η εκτέλεση του μέτρου που έχει διαταχθεί γίνεται χωρίς να εκδοθεί απόγραφο, με βάση αντίγραφο ή απόσπασμα της απόφασης που το διατάζει, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου της. Στις περιπτώσεις όμως των άρθρων 728 και 731 έως 735 απαιτείται η επίδοση επιταγής, και άλλη πράξη εκτέλεσης δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν είκοσι τέσσερες ώρες από την επίδοσή της. Κατά την παρ. 3 του αυτού άρθρου, οι προσωρινές διαταγές που αναφέρονται στο άρθρο 691 παρ. 2 εκτελούνται μόλις καταχωριστούν κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που τις εξέδωσε και, αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, του Προέδρου του. Τέλος, κατά το άρθρο 735 ΚΠολΔ, το δικαστήριο έχει το δικαίωμα να διατάξει κάθε πρόσφορο ασφαλιστικό μέτρο που υπαγορεύεται από τις περιστάσεις για τη ρύθμιση των σχέσεων των συζύγων από το γάμο και των σχέσεων γονέων και τέκνων ιδίως ... και να ρυθμίσει τα σχετικά με την επικοινωνία με το τέκνο. Συνεπώς, η προσωρινή διαταγή εκτελείται αμέσως, δηλαδή χωρίς την τήρηση οποιασδήποτε προδικασίας, χωρίς απόγραφο ή κοινοποίηση αντιγράφου στον καθ' ου η εκτέλεση ή προηγούμενη επίδοση επιταγής ή πάροδο οποιασδήποτε προθεσμίας, ενώ για

την εκτέλεση αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων, που ρυθμίζει τα σχετικά με την επικοινωνία του γονέα στον οποίο δεν ανήκει η γονική μέριμνα ή η επιμέλεια, με το ανήλικο, κοινό των διαδίκων, τέκνο (ΑΚ 1520), απαιτείται η προηγούμενη επίδοση επιταγής και πάροδος είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, από την επίδοσή της...» (ΑΠ 2060/2010, ΤΝΠΔΣΑ).

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ

«...Κατά τα άρθρα 682 επ. ΚΠολΔ, ασφαλιστικά μέτρα λαμβάνονται μόνο προκειμένου περί υποθέσεων της αμφισβητουμένης δικαιοδοσίας, στα πλαίσια της οποίας διεξάγεται διαγνωστική δίκη, διότι μόνο στις υποθέσεις αυτές υπάρχει αξίωση, προς εξασφάλιση της οποίας (ζητούνται και) λαμβάνονται ασφαλιστικά μέτρα (Μπέης, ΚΠολΔ, άρθρο 732, τ. ν, σελ. 801, Βερβεσός, Ουσιώδη δικονομικά ζητήματα της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, Δίκη 2 § 1 (3), σ. 532). Αντίθετα, στις υποθέσεις που υπάγονται στη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, δεν υφίσταται δικαίωμα για το οποίο ζητείται δικαστική προστασία (Μητσόπουλος, Η έννοια της εκουσίας δικαιοδοσίας, ΝΔ 27.338, Μπέης, ΚΠολΔ, άρθρο 682, τόμος V, σελ. 36-37). Αν λοιπόν η κυρία υπόθεση, υπάγεται κατά το νόμο (άρθρο 786 παρ. 3 ΚΠολΔ) στη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, δε νοείται λήψη ασφαλιστικού μέτρου, παρά μόνο στο πλαίσιο του άρθρ. 781 ΚΠολΔ (ΕφΠειρ 1165/2001, Αρμ. 2003.994, ΕφΑθ 270/1993, Δ. 1993.991, ΕφΑθ 270/1993, Δίκη 24.991, Κρητικού, Δίκαιο Σωματείων και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, τ. 1ος, § 23, σελ. 393, Μπέη, Σχόλια, κάτω από την ΜΠΘεσ 1213/1981, Δ.13, 205 (207-209), Ασπρογέρακα - Γρίβα, Έλλειψις διοικήσεως νομικού προσώπου, 1975, σελ. 200, βλ. αναλυτικά, Κράνη και Αρβανιτάκη σε Κεραμέως/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ 2000, άρθρ. 682, αριθ. 7, εισαγ. άρθρ. 739-866 αριθ. 22)...» (ΜΠΘεσ 9822/2010 ΤΝΠ ΔΣΑ). «... Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 781 παρ. 1 ΚΠολΔ, το δικαστήριο που δικάζει την αίτηση μπορεί σε οποιαδήποτε στάδιο της διαδικασίας, ύστερα από σχετικό αίτημα ή και αυτεπαγγέλτως να εκδώσει προσωρινή διαταγή που καταχωρίζεται στα πρακτικά, με την οποία διατάζει τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα έως την έκδοση της απόφασής του, για να εξασφαλιστεί ή να διατηρηθεί δικαίωμα ή να ρυθμιστεί κατάσταση, ενώ σύμφωνα με την παρ. 2 του ιδίου άρθρου το δικαστήριο ανακαλεί οποτεδήποτε, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, την προσωρινή διαταγή του....» (ΜΠΛάρισας 826/2007, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

«...Η προσωρινή διαταγή ανακαλείται εφόσον μεταβληθούν οι συνθήκες, είτε ως προς τον επικείμενο κίνδυνο που καλείται να αποτρέψει, είτε ως προς την ίδια την ουσία της υπόθεσης, υπό τις ίδιες δε προϋποθέσεις είναι δυνατή και η μεταρρύθμιση της προσωρινής διαταγής. Μεταβολή συνθηκών, η οποία μπορεί να δικαιολογήσει την ανάκληση της απόφασης είναι αυτή που αφορά κρίσιμα πραγματικά περιστατικά, τα οποία ασκούν ουσιώδη επίδραση στην υπόθεση που κρίθηκε και τα οποία πρέπει να τελούν σε αιτιώδη σύνδεσμο προς το περιεχόμενο του ασφαλιστέου δικαιώματος και σε λογική συνάρτηση προς τα γεγονότα, στα οποία στηρίχθηκε η προηγούμενη απόφαση, ώστε να μορφώνεται αντίθετη ή διαφορετική κρίση. Έτσι, δεν θεωρούνται νέα στοιχεία, αφού δεν συνιστούν μεταβολή των συνθηκών που να δικαιολογούν την ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης οι πραγματικές πλημμέλειες της απόφασης, δηλαδή η κακή ή εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων που τέθηκαν υπόψη του δικαστή που εξέδωσε

την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατ ακολουθίαν όλων των παραπάνω, η αίτηση για ανάκληση ή μεταρρύθμιση θα είναι δικονομικά βάσιμη, αν στηρίζεται σε νέα στοιχεία, τα οποία δεν είχαν τεθεί υπόψη του δικαστηρίου που εξέδωσε την ανακλητέα ή μεταρρυθμιστέα απόφαση, υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις...» (ΜΠΛάρισας 826/2007, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ

«...Οι διατάξεις αυτές καθιερώνουν τη δεσμευτικότητα των προσωρινών διαταγών, με την έννοια ότι αρνούνται να προσδώσουν έννομες συνέπειες σε πράξεις που αντίκεινται στο περιεχόμενό τους και επιβάλλουν σιωπηρώς την ακυρότητα, ως κύρωση της παράβασής τους. Από αυτά παρέπεται, ότι αν το μέτρο που ορίστηκε με την προσωρινή διαταγή και παραβιάστηκε, συνίσταται στην απαγόρευση διάθεσης του πράγματος (μεταβολής της νομικής του κατάστασης), η μεταγενέστερη της προσωρινής διαταγής διάθεση (εκποίηση) πλήττεται με ακυρότητα, η οποία θεμελιώνεται όχι στο άρθρο 175 ΑΚ, αφού ο νόμος (άρθρα 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ) δεν προβλέπει ακυρότητα της απαγορευμένης με προσωρινή διαταγή διάθεσης, αλλά στο άρθρο 176 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 691 παρ. 2 ΚΠολΔ, και αναλογία με τα ισχύοντα επί δικαστικής απόφασης, με την οποία προσομοιάζει, χωρίς να είναι η προσωρινή διαταγή. Περαιτέρω, κατά μεν την παρ. 1 του άρθρου 715 ΚΠολΔ, «απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση η διάθεση των πραγμάτων που κατασχέθηκαν από εκείνον σε βάρος του οποίου έγινε η κατάσχεση», κατά δε την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, «Στη συντηρητική κατάσχεση ακινήτου, πλοίου, αεροσκάφους ή εμπράγματου δικαιώματος, επάνω σ` αυτά, η ακυρότητα που αναφέρεται στην παρ. 1 ισχύει ως προς τους τρίτους, μόνον αν κατά το χρόνο της διάθεσης είχε γίνει εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων, στο νηολόγιο ή στο μητρώο αεροσκαφών». Από τις διατάξεις, αυτές, οι οποίες, κατά ρητή παραπομπή του νομοθέτη (άρθρο 727 ΚΠολΔ), τυγχάνουν εφαρμογής και επί δικαστικής μεσεγγύησης, που αντικατέστησε «τη συντηρητική κατάσχεση επί σκοπώ διεκδικήσεως» του προϊσχύσαντος δικαίου, συνάγεται ότι με αυτές τίθεται, χάριν της ασφάλειας των συναλλαγών, ως προϋπόθεση ισχύος, ως προς τους τρίτους, της ακυρότητας διάθεσης (η οποία είναι έννοια ευρύτερη της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει οποιαδήποτε μεταβίβαση, σύσταση, επιβάρυνση και γενικώς νομική μεταβολή) των πραγμάτων που τέθηκαν υπό δικαστική μεσεγγύηση, η εγγραφή της απόφασης με την οποία διατάχθηκε η θέση του πράγματος υπό δικαστική μεσεγγύηση στα βιβλία κατασχέσεων της περιφέρειας του τόπου, όπου βρίσκεται το ακίνητο, κατά τον χρόνο της διάθεσης. Επομένως, η προσωρινή διαταγή, που εκδίδεται στα πλαίσια της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων για τη θέση του πράγματος υπό δικαστική μεσεγγύηση, ως συνάρτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και τελολογικό παρεπόμενο της αντίστοιχης απόφασης, αποτελεί το πρόσφορο μέσο προς πραγμάτωση του με το ασφαλιστικό μέτρο επιδιωκόμενου σκοπού και δε μπορεί να είναι περισσότερο εξασφαλιστική από την ίδια την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων. Έτσι η απαγόρευση, με προσωρινή διαταγή, της νομικής μεταβολής ακινήτου ή εμπράγματου δικαιώματος σ` αυτό, ισχύει έναντι των τρίτων με την προϋπόθεση ότι σημειώθηκε προηγουμένως η προσωρινή διαταγή στα αντίστοιχα δημόσια βιβλία κατασχέσεων, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 715 παρ. 3 ΚΠολΔ η οποία εφαρμόζεται αναλόγως. (ΟλΑΠ 17/2009). Ειδικότερα, στην περίπτωση της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης επί ακινήτου για το οποίο προηγουμένως έχει εκδοθεί προσωρινή διαταγή μη μεταβολής της νομικής του κατάστασης, άσχετα με

το αν η προσημείωση αυτή εγγράφεται αναγκαστικά δυνάμει διαταγής πληρωμής η συναινετικά με τη σύμπραξη του οφειλέτη η πράξη αυτή (η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης) εντάσσεται στη γενική έννοια της διάθεσης, κατά το άρθρο 176 ΑΚ, ενώ εφαρμογή έχει και η διάταξη του άρθρου 1259 ΑΚ σύμφωνα με την οποία η υποθήκη αποκτάται μόνο σε ακίνητα που μπορούν να εκποιηθούν...» (ΑΠ 557/2010 ΝοΒ 2010, σ. 1993) (ΑΠ 561/1999 ΕλλΔνη 200, σ. 65).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΩΝ

«...Με το άρθρο 48 § 2 του ν. 3994/2011 προστέθηκε στο άρθρο 691 ΚΠολΔ παράγραφος 5, με την οποία ορίζεται ότι: «Η προσωρινή διαταγή που έχει ως αντικείμενο την απαγόρευση μεταβολής της πραγματικής ή νομικής κατάστασης ακινήτου ή πλοίου ή αεροσκάφους επιδίδεται, μαζί με την αίτηση των ασφαλιστικών μέτρων επί της οποίας εκδόθηκε, στην αρχή που είναι αρμόδια να τηρεί το βιβλίο κατασχέσεων ή το νηολόγιο ή το μητρώο και εγγράφεται στο αντίστοιχο βιβλίο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 713 και 714, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως...Από τις διατάξεις, των άρθρων 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 και 715 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι με αυτές τίθεται, χάριν της ασφάλειας των συναλλαγών, ως προϋπόθεση ισχύος, ως προς τους τρίτους, της ακυρότητας διάθεσης των κατασχόμενων πραγμάτων, η εγγραφή της απόφασης κατάσχεσης στα βιβλία κατασχέσεων της περιφέρειας του τόπου, όπου βρίσκεται το ακίνητο, κατά τον χρόνο της διάθεσης. Ετσι η απαγόρευση, με προσωρινή διαταγή, της νομικής μεταβολής ακινήτου ή εμπράγματου δικαιώματος σ` αυτό, ισχύει έναντι των τρίτων με την προϋπόθεση ότι σημειώθηκε προηγουμένως η προσωρινή διαταγή στα αντίστοιχα δημόσια βιβλία κατασχέσεων, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 715 παρ. 3 ΚΠολΔ η οποία εφαρμόζεται αναλόγως. (ΟλΑΠ 17/2009, ΑΠ 557/2010 Νόμος, ΕφΑΔ 2010/1117) (ΜΠΑλεξ. 437/2011) (ΜΠΤρικάλων 396/2011, ΕΠολΔ 2011, σ. 628).

ΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΕΤΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«... Τα άρθρα 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ ορίζουν, ότι οι προσωρινές διαταγές διαλαμβάνουν «τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως έως την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος η τη ρύθμιση της κατάστασης» και ότι «εκτελούνται μόλις καταχωριστούν, κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που τις εξέδωσε». Οι διατάξεις αυτές καθιερώνουν τη δεσμευτικότητα των προσωρινών διαταγών, με την έννοια ότι αρνούνται να προσδώσουν έννομες συνέπειες σε πράξεις που αντίκεινται στο περιεχόμενό τους και επιβάλλουν σιωπηρώς την ακυρότητα, ως κύρωση της παράβασής τους. Από αυτά παρέπεται, ότι αν το μέτρο που ορίστηκε με την προσωρινή διαταγή και παραβιάστηκε, συνίσταται στην απαγόρευση διάθεσης του πράγματος (μεταβολής της νομικής του κατάστασης), η μεταγενέστερη της προσωρινής διαταγής διάθεση (εκποίηση) πλήττεται με ακυρότητα, η οποία θεμελιώνεται όχι στο άρθρο 175 ΑΚ, αφού ο νόμος (άρθ. 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ) δεν προβλέπει ακυρότητα της απαγορευμένης με προσωρινή διαταγή διάθεσης, αλλά στο άρθρο 176 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 691 παρ. 2 ΚΠολΔ, κατ` αναλογία με τα ισχύοντα επί δικαστικής απόφασης, με την οποία προσομοιάζει, χωρίς να είναι, η προσωρινή διαταγή (ΑΠ 866/2004, 133/2004), ή κατ` άλλη, αποκλίνουσα της ανωτέρω, άποψη (ΑΠ 561/1999 και μειοψ. στην ΑΠ 133/2004), η ακυρότητα αυτή διάθεσης θεμελιώνεται όχι στη διάταξη του άρθρου 176 ΑΚ, αφού η προσωρινή διαταγή δεν είναι δικαστική

απόφαση, αλλά στις διατάξεις των άρθρων 175 ΑΚ και 691 παρ. 2 ΚΠολΔ. Η ακυρότητα αυτή αποτελεί έννομη συνέπεια της παράβασης της απαγόρευσης, χωρίς να επιβάλλεται προηγούμενη μεταγραφή της προσωρινής διαταγής από τις διατάξεις των άρθρων 1192-1198 ΑΚ ή από άλλη διάταξη, άρα η ακυρότητα ισχύει και παρά τη μη μεταγραφή της προσωρινής διαταγής και την επικαλούμενη καλή πίστη εκείνου προς τον οποίο έγινε η διάθεση (ΑΠ 866/2004, 133/2004, 561/1999). Όμως, κατ` άλλη άποψη (ΑΠ 1306/2006), κατά μεν την παρ.1 του άρθρου 715 ΚΠολΔ «απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση η διάθεση των πραγμάτων που κατασχέθηκαν από εκείνον σε βάρος του οποίου έγινε η κατάσχεση», κατά δε την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, «Στη συντηρητική κατάσχεση ακινήτου, πλοίου, αεροσκάφους ή εμπράγματου δικαιώματος, επάνω σ` αυτά, η ακυρότητα που αναφέρεται στην παρ. 1 ισχύει ως προς τους τρίτους, μόνο αν κατά το χρόνο της διάθεσης είχε γίνει εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων, στο νηολόγιο ή στο μητρώο αεροσκαφών». Από τις διατάξεις, συνάγεται ότι με αυτές τίθεται, χάριν της ασφάλειας των συναλλαγών, ως προϋπόθεση ισχύος, ως προς τους τρίτους, της ακυρότητας διάθεσης (η οποία είναι έννοια ευρύτερη της απαλλοτρίωσης και περιλαμβάνει οποιαδήποτε μεταβίβαση, σύσταση, επιβάρυνση και γενικώς νομική μεταβολή) των πραγμάτων που τέθηκαν υπό δικαστική μεσεγγύηση, η εγγραφή της απόφασης με την οποία διατάχθηκε η θέση του πράγματος υπό δικαστική μεσεγγύηση στα βιβλία κατασχέσεων της περιφέρειας του τόπου, όπου βρίσκεται το ακίνητο, κατά τον χρόνο της διάθεσης (ΑΠ 1306/2006). Επομένως, η προσωρινή διαταγή, που εκδίδεται στα πλαίσια της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων, ως συνάρτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και τελολογικό παρεπόμενο της αντίστοιχης απόφασης, αποτελεί το πρόσφορο μέσο προς πραγμάτωση του με το ασφαλιστικό μέτρο επιδιωκόμενου σκοπού και ως εκ τούτου δε μπορεί να είναι περισσότερο εξασφαλιστική από την ίδια την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων. Έτσι η απαγόρευση, με προσωρινή διαταγή, της νομικής μεταβολής ακινήτου ή εμπράγματου δικαιώματος σ` αυτό, ισχύει έναντι των τρίτων με την προϋπόθεση ότι σημειώθηκε προηγουμένως η προσωρινή διαταγή στα αντίστοιχα δημόσια βιβλία κατασχέσεων, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 715 παρ. 3 ΚΠολΔ, η οποία εφαρμόζεται αναλόγως (ΑΠ 1198/2008 ΝΟΜΟΣ, Γ. Μητσόπουλος, ΕλλΔνη 24.1135 επ. 1141, Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, ΕρμΚΠολΔικ, άρθρ. 727 και 715 αριθ. 2, Δ. Κράνης, ΕλλΔνη 40.1005 επ.). Πλην όμως, όπως κατά την προπαρατεθείσα νομική σκέψη της παρούσας εκτίθεται, το γεγονός ότι δεν σημειώθηκε στα βιβλία μεταγραφών δεν θεραπεύει την ακυρότητα των δικαιοπραξιών που προαναφέρθηκαν, οι οποίες ισχύουν και έναντι της τρίτης, σε σχέση με τον ενάγοντα και των δύο πρώτων των εναγομένων, αγοράστριας του ακινήτου (τρίτη των εναγομένων). Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι από τις ενέργειες των δύο πρώτων εναγομένων παραβιάστηκε πράγματι η από 4.12.2006 προσωρινή διαταγή και συνεπώς ο ενάγων υπέστη βλάβη ισόποση της αιτούμενης απαίτησής του (με την άνω κύρια αγωγή του) ήτοι ποσού ... ευρώ. Ακόμη δε, επειδή η προαναφερθείσα συμπεριφορά των εναγομένων (παραβίαση της εκδοθείσας προσωρινής διαταγής) αποτελεί αδικοπραξία σε βάρος του ενάγοντα από την οποία εκτός της άνω ζημίας (ματαίωση της προσδοκίας του προς ικανοποίηση της απαίτησής του) υπέστη και ηθική βλάβη που συνίσταται στην προσβολή της προσωπικότητάς του καθώς από τη ματαίωση συνεπειών (νομική μεταβολή κατάστασης) που απέρρεαν μετά τις νόμιμες διαδικασίας εκ μέρους του (κατάθεση αίτησης και αίτηση προσωρινής διαταγής) καθώς και στη στεναχώρια εξαιτίας του εμπαιγμού που υπέστην και ως εκ τούτου δικαιούται για τις παραπάνω αιτίες το ποσό των χιλίων ευρώ, ποσό το οποίο υποχρεούνται για όλους τους παρα-

πάνω λόγους να του καταβάλλουν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έκαστος των δύο πρώτων των εναγομένων. Περαιτέρω, πρέπει να απαγγελθεί, κατ` άρθρο 947 ΚΠολΔ, χρηματική ποινή 150 ευρώ κατά των δύο πρώτων εναγομένων ενώ δεν συντρέχει νόμιμη περίπτωση κατ` άρθρο 908 ΚΠολΔ να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή η απόφαση ως προς τις καταψηφιστικές της διατάξεις καθώς και δεν συντρέχουν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις κατ` άρθρο 1047 ΚΠολΔ, προκειμένου να απαγγελθεί κατά των δύο πρώτων εναγομένων προσωπική κράτηση...» (ΜΠΡόδου 59/2009, ΝΟΜΟΣ)

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 232Α παρ. 1 ΠΚ (όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το αρθρ. 23 παρ. 2 Ν. 3719/2008), όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή δικαστή ή δικαστηρίου ή σε διάταξη δικαστικής αποφάσεως, με την οποία υποχρεώθηκε σε παράλειψη ή σε ανοχή ή σε πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του ή σε διάταξη εισαγγελέα σχετική με την προσωρινή ρύθμιση της νομής μεταξύ ιδιώτη και Δημοσίου ή ΟΤΑ ή άλλου ΝΠΔΔ, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη...» (ΑΠ 2060/2010, ΤΝΠΔΣΑ).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

«...'Οσον αφορά την προσωρινή διαταγή, που εκδίδεται κατά το άρθρο 691 παρ. 2 του ΚΠολΔ, επισημαίνουμε τα ακόλουθα: Από το γεγονός ότι η προσωρινή διαταγή δεν παράγει δεδικασμένο, δεν έπεται αναγκαίως ότι δεν αποτελεί νόμιμο δικαιολογητικό που αποδεικνύει απαίτηση. Και ναι μεν η προσωρινή διαταγή που εκδίδεται από δικαιοδοτούντες δικαστές (πρωτοδικεία - ειρηνοδικεία) είναι ιδιόμορφη δικαστική απόφαση, ρυθμίζουσα χωρίς δύναμη δεδικασμένου και προσωρινά μια διαφορά, όμως είναι εξοπλισμένη, από το νόμο (άρθ. 691, 904 ΚΠολΔ) με δύναμη εκτελεστότητας και η μη συμμόρφωση προς τη νόμιμη υποχρέωση εκτέλεσης αυτής πέραν της παραβίασης της ρητής διάταξης περί εκτέλεσής της και της ομοίας Συντ/κής επιταγής προς τούτο του άρθρου 95 αυτού παραβιάζεται και το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ καθόσον δεν εκτελείται η κατά νόμο και το ισχύον Σύνταγμα εκτελεστή απόφαση Δικαστηρίου, αφού κατά την πάγια νομολογία του ΕΔΔΑ, το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ εγγυάται την ελεύθερη πρόσβαση σε δικαστήριο στην οποία περιλαμβάνεται, ως αναγκαίο συμπλήρωμα και η αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης που θα εκδοθεί, αφού διαφορετικά η παρεχόμενη δικαστική προστασία θα ήταν ουτοπική (σχετ. υπόθεση Χόρνσμπι κατά Ελλάδας, Hornsby v. Greece του 1997, βλ. πρακτ.Ολομ.Ελ.Συν. της 14ης Γεν.Συν. της 25ης-5-1998 και συναφή της 10ης Γεν.Συν. της 24ης-2-1999)...Ως «πρόσφορη δικαστική προσφυγή» κατά την έννοια των άνω διατάξεων (άρθρα 2 και 3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα) πρέπει να νοηθεί και η αίτηση για την έκδοση προσωρινής διαταγής. Εξάλλου, το άρθρο 14 παρ. 1 εδ. α΄ του ίδιου Συμφώνου ορίζει ότι «Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα η υπόθεση του να δικαστεί από...δικαστήριο ... το οποίο θα αποφασίσει ... και για αμφισβητήσεις δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικού χαρακτήρα». Από τα ανωτέρω παρέπεται ότι, ενόψει του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος και της υπερνομοθετικής ισχύος που κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος έχουν οι ως άνω διεθνείς συμβάσεις, πρέπει να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις της εσωτερικής νομοθεσίας, όπως οι αναφερθείσες ανωτέρω του άρθρου 1 του ν. 3068/2002, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 20 του ν. 3301/2004 και 4ε παρ. 3 του ν. 3388/2005,

οι οποίες αντίκεινται προς τις αρχές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας που οι διατάξεις αυτές κατοχυρώνουν, στις οποίες περιλαμβάνεται και το δικαίωμα σε αναγκαστική εκτέλεση υπό την έννοια της πραγμάτωσης των προβλεπόμενων από την έννομη τάξη δικαιωμάτων. Συνακόλουθα, υπάρχει υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφώνεται και στους εκτελεστούς τίτλους, όπως οι προσωρινές διαταγές που εκδίδουν έλληνες δικαστές, από τους οποίους οι ανωτέρω διατάξεις αφαιρούν την εκτελεστότητα, αφού παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης αυτών με την αναγκαστική εκτέλεσή τους, κατ' εφαρμογή της εγγυώμενης από τα άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος, 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. και 2 παρ. 3 και 14 παρ. 1 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα πραγμάτωσης των προβλεπόμενων από την έννομη τάξη δικαιωμάτων (πρβλ. Πρακτικά της 7ης/19.3.2003 Συν.Ολομ. Ελ.Συν., 21/2001 απόφ. ΟλΑΠ)...» (ΕλΣυν(ολ-πρακτικά) 9/2010, ΤΝΠΔΣΑ).

8. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **199** του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ***«...1. Οι τελεσίδικες, οι ανέκκλητες και οι προσωρινώς εκτελεστές καταψηφιστικές αποφάσεις, οι οποίες εκδίδονται για διαφορές που άγονται προς επίλυση με την άσκηση αγωγής, αποτελούν τίτλο εκτελεστό κατά το άρθρο 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται σε αυτές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 918 του ίδιου Κώδικα. Οι παραπομπές γίνονται στις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν. 2. Ως προς το, κατά περίπτωση, επιτρεπτό της αναγκαστικής εκτέλεσης των κατά την προηγούμενη παράγραφο καταψηφιστικών αποφάσεων και τη διαδικασία της εκτέλεσής τους, εφαρμόζονται αναλόγως οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την αναγκαστική εκτέλεση των καταψηφιστικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων. 3. Αν πρόκειται για καταψηφιστικές αποφάσεις υπέρ του Δημοσίου ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εφαρμογή έχουν οι εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, σε συνδυασμό προς την ειδική νομοθεσία που διέπει κάθε νομικό πρόσωπο. 4. Οι τελεσίδικες και οι ανέκκλητες αναγνωριστικές αποφάσεις καθίστανται καταψηφιστικές με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου που τις εξέδωσε, εφόσον καταβληθεί το κατά το άρθρο 274 τέλος δικαστικού ενσήμου. Ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 215 παρ. 7, ΚΔιοικητικής Δικονομίας, «..7. Οι αποφάσεις που εκδίδονται για τις αιτήσεις προσωρινής επιδίκασης απαίτησης, εφόσον ειδικώς δεν ορίζεται διαφορετικά, δεν υπόκεινται σε κανένα ένδικο μέσο, εκτελούνται δε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 199.».***

9. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

«...Από το άρθρο 904 ΚΠολΔ προκύπτει ότι εκτελεστό τίτλο, με βάση τον οποίο μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση, αποτελεί και η τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ημεδαπού ποινικού δικαστηρίου **ως προς τις διατάξεις που επιδικάζουν αστικές αξιώσεις, όπως είναι η χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης ή ηθικής βλάβης και τα έξοδα υπέρ του παρισταμένου πολιτικώς ενάγοντος.** Προϋπόθεση, όμως, για την εκτελεστότητα της απόφασης αυτής, είναι ότι εξακολουθεί να ισχύει, όταν λαμβάνεται το απόγραφο και κοινοποιείται αντίγραφο αυτού προς εκτέλεση στον οφειλέτη....» (ΕφΛάρισας 221/2011, ΤΝΠ ΔΣΑ).

«...Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 31 του Ν. 3346/2005 παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των ακόλουθων αξιόποινων πράξεων που έχουν τελεσθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, με εξαίρεση τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5....Περαιτέρω, κατά την παρ. 4 του ίδιου ως άνω άρθρου του προαναφερθέντος νόμου «οι σύμφωνα με το Αστικό Δίκαιο συνέπειες των πράξεων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, δεν θίγονται από την προβλεπόμενη παραγραφή και παύση της δίωξής τους». Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 εδ. α του άρθρου 32 του Ν. 3346/2005 «Επιβληθείσες ποινές με αποφάσεις που έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος διάρκειας μέχρι έξι μηνών, εφόσον δε έχουν καταστεί αμετάκλητες και δεν έχουν οπωσδήποτε εκτιθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα υποπέσει μέσα σε δεκαοκτώ μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε νέα από δόλο προερχόμενη αξιόποινη πράξη, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι μηνών». Τέλος κατά την παράγραφο 2 του ίδιου ως άνω άρθρου «Οι μη εκτελεσθείσες κατά την παράγραφο 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημοσίου κατηγόρου, κατά περίπτωση». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι, δια της παραγραφής του αξιοποίνου και της υφ' όρον παύσης της δίωξης των πράξεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 31 και των ποινών των αποφάσεων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 32 του άνω ν. 3346/2005 και της θέσεως στο αρχείο των δικογραφιών και των αποφάσεων, αντίστοιχα, **δεν θίγονται οι αστικές συνέπειες των πράξεων**, επί των οποίων είχε ασκηθεί ποινική δίωξη ή είχε εκδοθεί καταδικαστική απόφαση. Και ότι οι σχετικές αστικές απαιτήσεις ασκούνται πλέον μόνον ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων (βλ. σχετ. ΕφΑθ 35/1985, ΕλΔνη 28.631). Ειδικά δε η καταδικαστική απόφαση που εμπίπτει στην περίπτωση του άρθρου 32 παρ. 1 του άνω Ν. 3346/2005 κατά της οποίας είχε ασκηθεί το ένδικό μέσο της εφέσεως και με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα τέθηκε στο αρχείο λόγω υφ' όρων παραγραφής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άνω άρθρου, δεν καθίσταται κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τελεσίδικη, αφού δεν έχει διέλθει τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας και επομένως δεν αποτελεί εκτελεστό τίτλο ως προς την επιδικασθείσα χρηματική ικανοποίηση και την επιβληθείσα δικαστική δαπάνη. Αντίθετη εκδοχή θα οδηγούσε σε παραδοχή τελεσιδικίας και δεδικασμένου χωρίς την εξάντληση των βαθμών δικαιοδοσίας που προβλέπει ο ΚΠΔ και θα επικρατούσε το παράδοξο, η ευεργετική ρύθμιση περί παραγραφής ορισμένων αξιόποινων πράξεων που θέλησε ο νομοθέτης, να αποβαίνει σε βάρος του ευεργετούμενου, αφού θα ήταν δυνατό δια της παραγραφής αυτής να δημιουργείται δεδικασμένο και επί αστικών δικαιωμάτων και απαιτήσεων με τεράστιες προεκτάσεις υπέρ ή σε βάρος διαδίκων. Κάτι τέτοιο οπωσδήποτε δεν είναι δυνατό να βρισκόταν στις προθέσεις του νομοθέτη...» (ΕφΛάρισας 221/2011, ΤΝΠΔΣΑ) «...Από τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Ν. 1240/1982 «περί υφ' όρον παραγραφής και παύσεως της διώξεως ωρισμένων αξιοποίνων πράξεων κλπ.», προκύπτει ότι παραγραφέται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των αξιοποίνων πράξεων που έχουν τελεσθεί μέχρι 21 Δεκεμβρίου 1981, πταισμάτων και πλημμελημάτων κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλακίσεως μέχρις ενός έτους ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές, κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις και εξαιρέσεις των διατάξεων του άρθ. 1, καθώς επίσης παραγράφονται επιβληθείσες ποινές με αποφάσεις που έχουν εκδοθεί μέχρι της δημοσιεύσεως του νόμου αυτού, και που αφορούν πράξεις αναφερόμενες

στο άνω άρθρο 1 παρ. 1 και 2, τελεσθείσες μέχρι 21 Δεκεμβρίου 1981, εφόσον δεν έχουν οπωσδήποτε εκτιθεί μέχρι της δημοσιεύσεως του νόμου τούτου, υπό τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 2. Ειδικώτερα στην παρ. 4 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι δικογραφίες που αφορούν τα κατά τις προηγούμενες (13) παραγράφους εγκλήματα, τίθενται στο αρχείο με πράξη του Εισαγγελέα ή Δημοσίου κατηγόρου. Στην παρ. 5 του αυτού άρθρου 1 ορίζεται ότι οι σύμφωνα με το αστικό δίκαιο συνέπειες των πράξεων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 δεν θίγονται από την προβλεπομένη παραγραφή και παύση της δίωξής τους. Στη δε παρ. 2 του άρθρου 2 ορίζεται ότι οι μη εκτελεσθείσες, κατά την παρ. 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο δια πράξεως του αρμοδίου εισαγγελέα ή του δημοσίου κατηγόρου, κατά περίπτωση. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι, δια της παραγραφής του αξιοποίνου και της υφ' όρον παύσης της διώξεως των πράξεων, που αναφέρονται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 1, και των ποινών των αποφάσεων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του άνω Ν. 1240/1982, και της θέσεως στο αρχείο των δικογράφων και των αποφάσεων, αντιστοίχως, δε θίγονται οι αστικές συνέπειες των πράξεων, επί των οποίων είχε ασκηθεί ποινική δίωξη (παρ. 1 άρθρ. 1) ή δεν είχε ασκηθεί ακόμη ποινική δίωξη (παρ. 2 του άρθρου 1), ή είχε εκδοθεί και καταδικαστική απόφαση (παρ. 1 άρθρου 2) και ότι οι σχετικές αστικές απαιτήσεις ασκούνται πλέον μόνον ενώπιον των αρμοδίων πολιτικών δικαστηρίων. Ειδικά δε η καταδικαστική απόφαση, που εμπίπτει στην περίπτωση του άρθρου 2 παρ. 1 του άνω Ν. 1240/1982, κατά της οποίας είχε ασκηθεί το ένδικο μέσο της αναιρέσεως, και ο 'Αρειος Πάγος, που επιλήφθηκε της επιδικάσεως αυτού, έπαυσε την ασκηθείσα ποινική δίωξη υφ' όρον, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχ. β' του αυτού Ν. 1240/1982, απέβαλε την ισχύ της, εξ ολοκλήρου, αφού, με την παύση της διώξεως για την πράξη, εξέλειπε το υπόβαθρο που απαιτείται για την στήριξη της όλης καταδικαστικής αποφάσεως, καθόλες τις διατάξεις αυτής, δεδομένου ότι η ποινική δίωξη αποτελεί την αφετηρία από την οποία εκδηλώνεται και εκκινεί η βούληση της Πολιτείας προς ποινικό κολασμό του εγκλήματος, καθώς και την απαραίτητη προϋπόθεση της αποφάσεως, στο σύνολό της. Επομένως και οι διατάξεις, περί επιδικάσεως χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω ηθικής βλάβης του εγκαλέσαντος ή του μηνυτή και περί καταδίκης στα δικαστικά έξοδα δεν έχουν ισχύ, και κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή και έγκυρη η εκτέλεση τέτοιας αποφάσεως,κατά τις διατάξεις της αυτές που ενσωματώνουν αστικές αξιώσεις. Η άποψη αυτή στηρίζεται στην παρατεθείσα διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 1 του Ν. 1240/1982 που ρητώς διαλαμβάνει ότι δεν θίγονται οι σύμφωνα με το αστικό δίκαιο συνέπειες, και που σημαίνει ότι αυτές παραμένουν και μπορούν να ασκηθούν στα αρμόδια δικαστήρια, ενώ στο άρθρο 2 του Νόμου τούτου δεν ορίζεται τίποτα σχετικά με την τύχη των παρεπομένων διατάξεων της καταδικαστικής αποφάσεως που περιλαμβάνουν αστικές αξιώσεις μετά την παραγραφή της ποινής που επιβλήθηκε μ' αυτή, ή την παύση υφ' όρον της διώξεως, κατά τα προεκτεθέντα. Διότι, εάν ο νομοθέτης είχε σκοπό να διατηρήσει σε ισχύ τις διατάξεις αυτές, της καταδικαστικής ποινικής αποφάσεως, θα το όριζε σε διάταξη του άρθρου 1, όπως το όρισε στην άνω παρ. 5 του άρθρου 1, περί παραγραφής του αξιοποίνου, δεδομένου ότι παρόμοιες νομοθετικές ρυθμίσεις είχαν γίνει και στο παρελθόν και είχαν ανακύψει ζητήματα σχετικά με την έκταση και το περιεχόμενο της παραγράφου αυτής...Τούτο σημαίνει ότι καταδικαστική απόφαση αποβάλλει την ισχύ της καθόλες τις διατάξεις της (επιφυλασσομένης της περί των πειστηρίων, για την τύχη των οποίων αποφαίνεται αμετάκλητα το συμβούλιο Πλημμελειοδικών, σύμφωνα με την παρ. 4 εδ. β' άρθρου 1), και ειδικά κατά την διάταξιν για την περί χρηματικής ικανοποιήσεως και

περί εξόδων απαίτηση του πολιτικώς ενάγοντος, αφού δεν υπάρχει στάδιο έρευνας των, κατά της, περί της ενοχής, κρίσεως λόγων (παραπάνω) του ενδίκου μέσου. Αντίθετη εκδοχή θα οδηγούσε σε παραδοχή τελεσιδικίας και δεδικασμένου χωρίς την εξάντληση των βαθμών δικαιοδοσίας, που προβλέπει ο ΚΠολΔ, και θα επικρατούσε το παράδοξο, η ευεργετική νομοθετική ρύθμιση περί παραγραφής ορισμένων αξιοποίνων πράξεων που θέλησε ο νομοθέτης να αποβαίνει σε βάρος του ευεργετουμένου, αφού θα ήταν δυνατό δια της παραγραφής αυτής, να δημιουργείται δεδικασμένο και επί αστικών δικαιωμάτων και απαιτήσεων με τεράστιες προεκτάσεις, υπέρ ή σε βάρος διαδίκων. Κάτι τέτοιο, οπωσδήποτε, δεν είναι δυνατό να βρισκόταν στις προθέσεις του νομοθέτη...» (ΕφΑθ 35/1985 ΕλλΔνη 1987, σ. 631, ΤΝΠΔΣΑ).

10. ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 904 § 2 εδάφιο δ`, 918 § 4, 915, 916 και 921 § 4 ΚΠολΔ συνάγονται τα εξής: **Τα ελληνικά συμβολαιογραφικά έγγραφα αποτελούν τίτλους εκτελεστούς, χωρίς να απαιτείται η έκδοση προηγούμενης δικαστικής απόφασης ή η ύπαρξη κάποιας προηγούμενης συμφωνίας ή δήλωση του οφειλέτη ή η ύπαρξη στο κείμενό τους ρήτρας που να τους προσδίδει εκτελεστήρια δύναμη**. Βάση εκτελεστότητας των ελληνικών συμβολαιογραφικών εγγράφων είναι απευθείας ο νόμος, κατ` άρθ. 904 § 2 εδ. δ` ΚΠολΔ. **Προϋπόθεση**, όμως, της εκτελεστότητας των συμβολαιογραφικών εγγράφων είναι η ύπαρξη απαίτησης βέβαιης, εκκαθαρισμένης και δεκτικής εκτέλεσης. Η εν λόγω απαίτηση μπορεί να απορρέει από σύμβαση (λ.χ. πώληση, δάνειο, μίσθωση κ.λπ.) ή, όταν επιτρέπεται από το νόμο, από μονομερή δικαιοπραξία (λ.χ. διαθήκη, προκήρυξη κ.λπ.). Οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο όροι γέννησης της εκτελούμενης αξίωσης, πρέπει να προκύπτουν από το εκτελούμενο συμβόλαιο. **Βέβαιη** είναι η απαίτηση που δεν τελεί υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, ανεξάρτητα από την πηγή από την οποία προέρχεται η αίρεση ή η προθεσμία, δηλαδή αν είναι από το νόμο ή από ρήτρα που περιέχει η συμβολαιογραφική πράξη ή από δικαστική απόφαση. Αν, λοιπόν, η απαίτηση εξαρτάται από αίρεση ή προθεσμία, για να γίνει η εκτέλεση θα πρέπει να πληρωθεί η αίρεση ή να παρέλθει η προθεσμία. Η πλήρωση της αίρεσης ή η πάροδος (λήξη) της προθεσμίας, όταν η τελευταία δεν προκύπτει με ημερολογιακό υπολογισμό από τον εκτελεστό τίτλο, πρέπει να αποδεικνύεται με τον τρόπο που ορίζει το εδάφιο β` της διάταξης του άρθρου 915 ΚΠολΔ, δηλαδή στην περίπτωση αυτή το βέβαιο της απαίτησης αποδεικνύεται από τον συνδυασμό του τίτλου με άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει δεσμευτική αποδεικτική δύναμη. **Εκκαθαρισμένη** είναι η απαίτηση, όταν από το ίδιο το συμβολαιογραφικό έγγραφο προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της οφειλόμενης παροχής, χωρίς να χρειάζεται να συνεκτιμηθούν και άλλα έγγραφα, δημόσια ή ιδιωτικά, με αποδεικτική δύναμη, σύμφωνα με το άρθρο 916 του ίδιου Κώδικα, κατ` απόκλιση από τη ρύθμιση του άρθ. 915 που προπαρατέθηκε για το χαρακτηρισμό της εκτελούμενης απαίτησης ως βέβαιης, δηλαδή για το εκκαθαρισμένο της απαίτησης αποκλείεται οποιαδήποτε συμπλήρωση από στοιχεία που βρίσκονται εκτός του τίτλου και, συνεπώς, κατ` αντίθεση προς το άρθρο 915, δεν μπορεί η αοριστία να συμπληρωθεί με την επίδοση άλλου εγγράφου που αποδεικνύει το εκκαθαρισμένο της απαίτησης. **Απαίτηση**, τέλος, **δεκτική εκτέλεσης** είναι η απαίτηση που μπορεί από τη φύση της να εκτελεστεί. **Τα συμβολαιογραφικά έγγραφα είναι εκτελεστά όχι μόνο για χρηματικές αλλά και για μη χρηματικές απαιτήσεις, όπως οι αξιώσεις**

για παράδοση ή απόδοση του πράγματος π.χ. μίσθωση, πώληση κλπ (βλ., για τα παραπάνω ΑΠ 753/1994 ΕΛΔ 36.841, ΑΠ 1600/1992 ΕΛΔ 35.392, ΑΠ 1060/1987 ΕΕΝ 1988.520, ΕφΑθ 3678/2007 ΕφΑΔ 1.1118, ΕφΑθ11643/1995 ΕΛΔ 38.1621, ΕφΑθ 1141/1995 ΕΛΔ 37.1628, ΕφΑθ 2881/1993 ΕΛΔ 35.455, ΕφΑθ 6335/1986 ΑρχΝ 38.159, ΕφΘεσ 2405/1999 Αρμ. 53.1528, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελ., τ. 1ος - Γενικό Μέρος, εκδ. 1998, § 20, σελ. 304-307 και § 26, σ. 342-366, Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. 1ος, εκδ. 2η, άρθ. 904, § 24, σ. 76-79, άρθ. 915, § 68-72 και άρθ. 916, § 73-74, Νικολόπουλος σε ΕρμΚΠολΔ Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, άρθ. 904, αριθ. 13, άρθ. 915, αριθ. 1-15 και άρθ. 916, αριθ. 1-4, Βαθρακοκοίλης, ΕρμΚΠολΔ, τ. 5ος, αρθ. 904, αριθ. 61-63 και 120, άρθ. 915, αριθ. 1 επ. και άρθ. 916 αριθ. 1-3, Μπέης, Πολιτική Δικονομία, άρθ. 904, αριθ. 65-85, με διαφοροποίηση στον αριθ. 75 για το πότε το συμβολαιογραφικό έγγραφο είναι εκτελεστός τίτλος, άρθ. 915, αριθ. 1 επ. και άρθ. 916, αριθ. 1-8, Μαρ. Παπακυριάκου σε Αρμ. 61.155-156). Διαφορετικά, **αν δηλαδή η εκτελούμενη αξίωση δεν είναι βέβαιη, εκκαθαρισμένη και δεκτική εκτέλεσης, ο εκτελεστός τίτλος (εδώ, το συμβολαιογραφικό έγγραφο) δεν είναι νόμιμος και θεωρείται ως ανύπαρκτος (ΑΠ 1336/2006 ΕΛΔ 48.800, ΑΠ 572/1980 ΝοΒ 28.1961), με επακόλουθο την ακυρότητα της στηριζόμενης σ` αυτόν επιταγής και γενικά της αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται με βάση τον εν λόγω τίτλο, χωρίς την ανάγκη επίκλησης και απόδειξης βλάβης, κατ` άρθ. 159 αριθ. 1, 915 και 916 ΚΠολΔ** (Π. Γέσιου-Φαλτσή, οπ. π., § 26, σελ. 365 και 367, Μπέης, οπ.π. άρθ. 915, αριθ. 38 και άρθ. 916, αριθ. 9, Νικολόπουλος οπ.π. άρθ. 915, αριθ. 14 και άρθ. 916, αριθ. 3, Βαθρακοκοίλης, οπ.π. άρθ. 915, αριθ. 26 και 34 και άρθ. 916, αριθ. 4, όπου και παραπομπές στη νομολογία, Μπρίνιας, οπ.π., άρθ. 915 § 69V, σελ. 196 και άρθ. 916, § 73IV, σελ. 209)...» (ΕφΑθ 849/2009 ΕλλΔνη 2010, σ. 177) (ΕφΠειρ 678/2007 ΕφΑΔ 2008, σ. 1118). «...Η εν λόγω απαίτηση μπορεί να απορρέει από σύμβαση (λ.χ. πώληση, δάνειο, μίσθωση κ.λπ.), ή, όταν επιτρέπεται από το νόμο, από μονομερή δικαιοπραξία (π.χ. δημόσια διαθήκη, προκήρυξη), χωρίς μάλιστα να απαιτείται να περιέχουν ρήτρα εκτελεστότητας. Οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο όροι γέννησης της εκτελούμενης αξίωσης, πρέπει να προκύπτουν από το εκτελούμενο συμβόλαιο...» (ΕφΑθ 3678/2007, ΕφΑΔ 2008, σελ. 1118, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙ ΕΚΠΛΗΡΩΘΕΙΣΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

«...Προκειμένου δε να είναι δεκτική εκτέλεσης θα πρέπει στο συμβολαιογραφικό έγγραφο να αναφέρεται το αντικείμενο της παροχής και ο χρόνος στον οποίο αυτή θα είναι εκτελεστή, ο οποίος είναι σαφές ότι αφορά το μέλλον, διότι αν προκύπτει από το συμβολαιογραφικό έγγραφο ότι η παροχή έχει ήδη εκπληρωθεί δεν δύναται να τεθεί θέμα εκτέλεσης του συμβολαιογραφικού εγγράφου αλλά υφίσταται διαφορά μεταξύ των μερών, η οποία μπορεί να επιλυθεί μόνο με δικαστική απόφαση...» (ΜΠΡόδου 625/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟΔΟΣΗ ΝΟΜΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...Ειδικότερα δε τα συμβολαιογραφικά έγγραφα μπορούν να είναι εκτελεστά όσον αφορά την απόδοση νομής ή κατοχής ακινήτων μόνο όταν προκύπτει από το ίδιο το έγγραφο ότι υπάρχει υποχρέωση παράδοσης ή απόδοσης καθώς και προθεσμία παράδοσης ώστε κατά τα οριζόμενα στο άρθ. 943 ΚΠολΔ να μπορεί ο δικαστικός επιμελητής να αποβάλει εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και να εγκαταστήσει εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση...» (ΜΠΡόδου 625/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΗ ΑΙΡΕΣΗ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

«...Κατά το άρθρο 915 ΚΠολΔ: «αναγκαστική εκτέλεση που αφορά απαίτηση υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία δεν μπορεί να γίνει πριν πληρωθεί η αίρεση ή περάσει η προθεσμία. Η πλήρωση της αίρεσης, καθώς και η πάροδος της προθεσμίας, εφόσον η λήξη της δεν βρίσκεται ημερολογιακά, πρέπει να αποδεικνύεται με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη...». Κατά το άρθρο 916 ΚΠολΔ: «αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει, αν από τον εκτελεστό τίτλο δεν προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής». Κατά το άρθρο 918 § 4 ΚΠολΔ: «απόγραφο δεν δίνεται αν δεν μπορεί να γίνει εκτέλεση σύμφωνα με τα άρθρα 915 έως 917», ενώ κατά το άρθρο 921 ΚΠολΔ: «όταν σε αμφοτεροβαρείς συμβάσεις ο οφειλέτης έχει υποχρέωση παροχής, με τον όρο ότι ο δανειστής θα εκπληρώσει ταυτόχρονα την αντιπαροχή που τον βαρύνει, η αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να προχωρήσει πριν γίνει η προσφορά της αντιπαροχής στον οφειλέτη, εκτός αν αποδεικνύεται με έγγραφο, δημόσιο ή ιδιωτικό που έχει αποδεικτική δύναμη, ότι εκπληρώθηκε ήδη η αντιπαροχή ή ότι οφειλέτης περιήλθε σε υπερημερία αποδοχής...» (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη 2010, σ. 263, ΝΟΜΟΣ).

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ ΩΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

«...Κατά το άρθρο 404 ΑΚ ο οφειλέτης μπορεί να υποσχεθεί στο δανειστή, ως ποινή, χρηματικό ποσό ή κάτι άλλο (ποινική ρήτρα), για την περίπτωση που δεν θα εκπλήρωνε ή που δεν θα εκπλήρωνε προσηκόντως την παροχή, κατά δε το άρθ. 405 παρ. 1 ιδίου Κώδικα η ποινή καταπίπτει αν ο οφειλέτης αδυνατεί υπαίτια να εκπληρώσει την παροχή ή αν περιέλθει σε υπερημερία. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει, ότι ο οφειλέτης μπορεί να υποσχεθεί στο δανειστή, ως ποινή, χρηματικό ποσό για την περίπτωση που δεν θα εκπληρώσει ή δεν θα εκπληρώσει προσηκόντως την παροχή, η ποινή δε αυτή καταπίπτει, αν ο οφειλέτης αδυνατεί υπαίτια να εκπληρώσει την παροχή ή αν περιέλθει σε υπερημερία, οπότε υφίσταται εναντίον του αγώγιμη αξίωση του δανειστή και κατά τις διακρίσεις των άρθ. 406 και 407 ΑΚ. Η γνήσια δε ως άνω ποινική ρήτρα, η αποτελούσα παρεπόμενη συμφωνία και μέσο πίεσης στην εξασφάλιση της εκπλήρωσης της κύριας ενοχής, η οποία θεμελιώνει ενοχή, η οποία τελεί ως άνω υπό την ιδιόρρυθμη (αρνητική) αίρεση της μη εκπλήρωσης ή της μη προσήκουσας εκπλήρωσης της παροχής που πηγάζει από την κύρια σύμβαση, μπορεί να συμφωνηθεί και κατά την κατάρτιση του προσυμφώνου, το οποίο, και με τις προϋποθέσεις του βεβαίου και του εκκαθαρισμένου της απαιτήσεως, κατά τις διατάξεις των άρθρων 904 εδ. δ, 915, 916, 918 παρ. 4 και 924 ΚΠολΔ, μπορεί να αποτελέσει τίτλο εκτελεστό για την απαίτηση από την κατάπτωση της ποινικής ρήτρας. Είναι τελείως διαφορετική η περίπτωση, κατά την οποία ο ένας από τους συμβαλλομένους ή και οι δύο επιφύλαξαν στον εαυτό τους το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση έναντι καταβολής ποινής, δηλαδή συνομολόγησαν το λεγόμενο «επιτίμιο μεταμελείας». Αν συμβαίνει αυτό ο αντισυμβαλλόμενος πράγματι περιορίζεται στην είσπραξη του ποσού της ποινής, που μάλιστα πρέπει να του καταβληθεί συγχρόνως με τη δήλωση υπαναχώρησης, η οποία αλλιώς και εφόσον αποκρουσθεί για το λόγο αυτό χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, είναι ανίσχυρη (άρθρο 398 ΑΚ). Για να έχει δε τέτοια αποτελέσματα η συνομολογούμενη ποινή πρέπει η συναφής επιφύλαξη του δικαιώματος υπαναχώρησης να είναι σαφής και αναμφίβολη. Το επιτίμιο μεταμέλειας διευκολύνει τη διάλυση της σύμβασης και συνεπώς εξασθενίζει τη συμβατική δέσμευση αφού παρέχει δικαίωμα στο συμβαλλόμενο να υπαναχωρήσει καταβάλλοντας κατά κάποιο τρόπο «λύτρα». Τουναντίον η ποινική

ρήτρα περιφρουρεί την εκπλήρωση της σύμβασης και ενισχύει την υποχρέωση του οφειλέτη να εκπληρώσει την παροχή του και γι` αυτό δεν συμβιβάζεται καθόλου με την υπαναχώρηση...» (ΑΠ 905/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

«...Τα συμβολαιογραφικά έγγραφα αποτελούν, συνήθως, εκτελεστό τίτλο κατά των προσώπων, τα οποία έχουν συμπράξει στη σύνταξή τους, χωρίς, όμως, αυτό να είναι και απαραίτητο. **Αν το συμβολαιογραφικό έγγραφο δημιουργεί, σε συνδυασμό με διάταξη νόμου, υποχρεώσεις σε βάρος άλλων προσώπων που δεν έχουν συμπράξει στην κατάρτισή του, μπορεί να αποτελεί τίτλο εκτελεστό και κατ` αυτών (Μπρίνιας, οπ.π., άρθ. 904, § 24, VII, σελ. 79 Π. Γέσιου - Φαλτσή, οπ.π. § 20, σελ. 308, Βαθρακοκοίλης, οπ.π., άρθ. 904, αριθ. 68)**...» (ΕφΑθ 849/2009 ΕλλΔνη 2010, σ. 177, ΕφΑθ 768/2009, ΕλλΔνη 2011, σ. 203, 204, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΚΑΤΩΘΙ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ.

«...Κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 934 § 1 ΚΠολΔ η δεκαπενθήμερη, για άσκηση ανακοπής, προθεσμία της υπό στοιχείο α περίπτωσης αυτής της παραγράφου, ισχύει και σε περίπτωση άμεσης αναγκαστικής εκτέλεσης για ικανοποίηση αξίωσης που έχει αντικείμενο την παράδοση ή απόδοση ακινήτου (αρθρ. 943 § 1 ΚΠολΔ), στην έκταση που η ανακοπή αφορά την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία της εκτέλεσης, την περιλαμβάνουσα, κατά τα άρθρα 924, 926 § 1 ΚΠολΔ, επίδοση αντιγράφου του απογράφου του τίτλου με επιταγή για εκτέλεση (βλ. ΟλΑΠ 109/1981 ΝοΒ 29.1275). Σε περίπτωση όμως, τέτοιας άμεσης εκτέλεσης, η ανακοπή κατά το μέρος που έχει αίτημα την ακύρωση της μόνης μετά την επίδοση της επιταγής εκτελεστικής πράξης αποβολής, από το ακίνητο, εκείνου κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση και εγκατάσταση σ` αυτό του επισπεύδοντος και λόγο (βάση του αιτήματος) έχει την έλλειψη ή το ανενεργό της αξίωσης του επισπεύδοντος για παράδοση ή απόδοση του ακινήτου, δεν υπόκειται, ως αφορώσα την «απαίτηση», στην προθεσμία της α`, ως άνω, ούτε της υπό στοιχείο β` περίπτωσης της παραγράφου 1 του προαναφερόμενου άρθρου 934. Η διάταξη της β` περίπτωσης προϋποθέτει σύμφωνα με το σκοπό και την έννοιά της, διαδικασία εκτέλεσης που περιλαμβάνει, κατά το νόμο, περισσότερες από μία μετά την επιταγή, πράξεις εκτέλεσης. Αντίθετη εκδοχή θα ενείχε και παραδοχή ως βάσιμης της μη εύλογης υπόθεσης ότι ο νομοθέτης έχει αποδεχθεί το ενδεχόμενο αποκλεισμού ανακοπής εναντίον της πράξης άμεσης εκτέλεσης για λόγο που αφορά την ύπαρξη αντίστοιχης ουσιαστικής αξίωσης του επισπεύδοντος, μετά την παρέλευση του κατά το άρθρο 926 § 1 ΚΠολΔ τριημέρου από την επίδοση της επιταγής, εφόσον όταν παρέλθει τούτο η επόμενη της επιταγής πράξη εκτέλεσης επιτρεπτώς συντελείται. Αλλά μπορεί, η ανακοπή, κατά το ανωτέρω μέρος, να ασκηθεί παραδεκτώς, ως μη υποκείμενη σε προθεσμία βραχύτερη, εντός της εξάμηνης προθεσμίας που ορίζεται στη διάταξη υπό στοιχείο γ` της παρ 1 του ανωτέρω άρθρου και έχει αφετηρία το χρόνο της συντέλεσης της ανωτέρω πράξης αποβολής και εγκατάστασης (βλ. ΑΠ 312/2000 ΕΕΝ 2001. 659, ΕλλΔνη 41.711, ΑΠ 1032/1990 ΕΕΝ 1991.415 ΕλλΔνη 33.523)...» (ΕφΔωδ 79/2005, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349 και «ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ - ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΟΤΕ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ (ΑΡΘΡΟ 934 ΚΠολΔ)», σελ. 337).**

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ, που συμπορεύεται με τις διατάξεις των άρθρων 550, 579 § 2 και 581 § 3 του ίδιου Κώδικα, «αν το δικαστήριο δεχθεί την ανακοπή ή την έφεση οριστικά και κατ` ουσίαν και απορρίψει, ολικά ή εν μέρει, την αγωγή, την ανταγωγή ή την κύρια παρέμβαση, εφόσον αποδειχθεί ότι η απόφαση που προσβάλλεται εκτελέστηκε, διατάζει, αν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρίσκονταν, πριν εκτελεστεί η απόφαση που εξαφανίστηκε ή μεταρρυθμίστηκε. Η αίτηση υποβάλλεται είτε με τα δικόγραφα της ανακοπής ή της έφεσης και των πρόσθετων λόγων είτε με τις προτάσεις είτε με χωριστό δικόγραφο που κοινοποιείται στον αντίδικο. Η εκτέλεση της απόφασης πρέπει να προαποδεικνύεται». Η διάταξη αυτή, από τους περιοριστικά απαριθμούμενους στο άρθρο 904 εκτελεστούς τίτλους, αναφέρεται μόνο στη δικαστική απόφαση που έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, όχι, όμως και στους με τις δικαστικές αποφάσεις λειτουργικά εξομοιούμενους εκτελεστούς τίτλους (ΑΠ 286/2005 ΕλΔ 47.1438, ΑΠ 716/2001 ΕλΔ 42.911, ΑΠ 649/1997 ΕλΔ 40.303, Νικολόπουλος, ό.π., άρθ. 914, αριθ. 1 και 2, Μπρίνιας, ό.π., άρθ. 914, § 66, ΙΙ, σελ. 180, πρβλ. ΑΠ 1435/2007 Δ 39.207 - **αντίθ.**, πάντως, υπέρ της αναλογικής εφαρμογής, ΕφΑθ 4328/2002 ΝοΒ 50.1874, ΕφΘεσ 1302/2000 Αρμ. 54.983, Μπέης, ό.π., άρθ. 914, αριθ. 55 και 57, σελ. 682-683, Βαθρακοκοίλης, ό.π. τ. 8ος - συμπληρ., άρθ. 914, αριθ. 5 και 6 - βλ. για τις υποστηριζόμενες αντίθετες απόψεις και Π. Γέσιου - Φαλτσή, ό.π. § 16, σελ. 281-282, ενημερωτικά σημειώματα σε Αρμ. 58.685-686 κάτω από την ΕφΘεσ 1627/2003 και Αρμ. 54.984, όπου και άλλες παραπομπές στη νομολογία και σε συγγραφείς) και, συνεπώς, η επαναφορά δεν μπορεί να ζητηθεί, κατά την άποψη που κρατεί, όταν έχει γίνει εκτέλεση με βάση συμβολαιογραφικό έγγραφο (**ad hoc** ΕφΑθ 442/1981 ΑρχΝ 1981.569, ΕφΑθ 6458/1978 ΝοΒ 27.586, Νικολόπουλος, ο.π., άρθ. 914, αριθ. 2). Επομένως, το αίτημα της ανακόπτουσας για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, που υποβάλλεται με την έφεσή της, διότι σε εκτέλεση του παραπάνω «εκτελεστού τίτλου» (συμβολαιογραφικού εγγράφου), κατόπιν και της σχετικής επιταγής προς εκτέλεση, αποβλήθηκε από το επίδικο ακίνητο, κατά τα προαναφερόμενα, δεν είναι νόμιμο και πρέπει ν` απορριφθεί, αφού η προπαρατιθέμενη διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ προϋποθέτει προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση και όχι συμβολαιογραφικό έγγραφο...» (ΕφΑθ 768/2009, ΕλλΔνη 2011, σ. 203, 204, ΝΟΜΟΣ). **«ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΘΡΟ 914 ΚΠολΔ)», σελ. 222).**

11. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ

ΕΝΝΟΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

«...Κατά το άρθρο 293 παρ. 1 ΚΠολΔ «οι διάδικοι δύνανται κατά πάσαν στάσιν της δίκης να συμβιβάζονται, εφ' όσον συντρέχουν αι κατά το ουσιαστικόν δίκαιον προϋποθέσεις. Ο συμβιβασμός γίνεται δια δηλώσεως ενώπιον του δικαστηρίου ή εντεταλμένου δικαστού ή ενώπιον συμβολαιογράφου και επάγεται αυτοδικαίως κατάργησιν της δίκης». Τόσο από τη ρηματική διατύπωση της διατάξεως όσο και από το σκοπό που επιδιώκει και που είναι η διευκόλυνση των διαδίκων να επιλύουν τις εκκρεμείς ενώπιον δικαστηρίων διενέξεις τους με τον αμεσότερο, συντομότερο, ολιγοδαπανότερο και ασφαλέστερο, λόγω των εγγυήσεων που παρέχει η παρουσία του δικαστή, τρόπο, ώστε με τη διάλυση της διενέξεως να αποκαθί-

σταται η δικαιϊκή ειρήνη, που αποτελεί πρωταρχικό μέλημα του νομοθέτη, ο οποίος και υποχρεωτική κατέστησε την απόπειρα συμβιβασμού για τις υποθέσεις που εκδικάζονται κατά τα άρθρα 208 επόμ. ΚΠολΔ, προκύπτει ότι, προς εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού, η διάταξη, με την επιφύλαξη τηρήσεως των προβλεπομένων από το ουσιαστικό δίκαιο προϋποθέσεων για το κύρος της δικαιοπραξίας, υποκαθιστά ισοδυνάμως τον τύπο στον οποίο το ουσιαστικό δίκαιο υποβάλλει τη δικαιοπραξία με εκείνο που θεσπίζει η διάταξη για τον επιφέροντα αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης δικαστικό συμβιβασμό. Ετσι **η δήλωση συμβιβασμού που γίνεται για να επιλυθεί εκκρεμής δικαστική διένεξη ενώπιον δικαστηρίου ή εντεταλμένου δικαστή εναλλάσσεται ισοδυνάμως με τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου**, όταν ο τελευταίος απαιτείται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου να τηρηθεί για την έγκυρη κατάρτιση της δικαιοπραξίας. Ο σκοπός αυτός θα ματαιωνόταν ή πάντως ατελώς θα εξυπηρετείτο αν ο νομοθέτης επέτρεπε να εξαρτηθεί το κύρος του δικαστικού συμβιβασμού από αίρεση, και συγκεκριμένα από την εκ μέρους των συμβιβαζομένων επιγενόμενη τήρηση του από το ουσιαστικό δίκαιο επιβαλλόμενου τύπου. Τέτοια αίρεση θα ήταν ασυμβίβαστη, **ως αναβλητική** μεν λόγω της αμεσότητας του αποτελέσματος που ο νομοθέτης επιδιώκει σαν συνέπεια του συμβιβασμού και που είναι η αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης, **ως διαλυτική** δε γιατί όχι μόνο κανένα πρακτικό σκοπό δεν θα εξυπηρετούσε η δυνατότητα αναβιώσεως της αντιδικίας σε περίπτωση που υστέρως δεν θα ετηρείτο ο από το ουσιαστικό δίκαιο επιβαλλόμενος τύπος, αλλά μια τέτοια λειτουργία της αιρέσεως θα επανέφερε τους διαδίκους στην αφετηρία του δικαστικού αγώνα και μάλιστα θα τον καθιστούσε οξύτερο, αφού θα είχε φορτισθεί με τις επιγενόμενες διαφωνίες των μερών λόγω της αρνήσεως του ενός ή όλων να τηρήσουν και τον από το ουσιαστικό δίκαιο προβλεπόμενο τύπο, ώστε ο δικαστικός συμβιβασμός θα καθίστατο έρμαιος στις αυθαιρεσίες των συμβιβασθέντων, πράγμα άτοπο. Εξάλλου η τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου, όπου από το ουσιαστικό δίκαιο απαιτείται, σε σχέση με τη δήλωση ενώπιον δικαστηρίου ή εντεταλμένου δικαστή, κανένα πλεονέκτημα δεν παρουσιάζει, αφού η επιβολή του συμβολαιογραφικού τύπου έγινε κυρίως για να προφυλάξει τα μέρη από απερίσκεπτες, εσπευσμένες ή επιπόλαιες ενέργειες και για την ασφάλεια των συναλλαγών και την προστασία των τρίτων, εγγυήσεις που ικανοποιεί εξίσου, αν μη πληρέστερα, ο τύπος στον οποίο το άρθρο 293 ΚΠολΔ υποβάλλει το δικαστικό συμβιβασμό, και μάλιστα πλεονεκτεί ο τελευταίος όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, γιατί αποκαθιστά τη δικαιϊκή ειρήνη με την αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης. Αλλωστε **ο δικαστικός συμβιβασμός εκτός του ότι έχει δύναμη δικαστικής αποφάσεως**, **είναι και τίτλος εκτελεστός**, κατά το άρθρο 904 παρ. 2γ ΚΠολΔ, **υπόκειται δε σε μεταγραφή**, ώστε σε τίποτα δεν υπολείπεται του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Επομένως όταν για την επίλυση της ενώπιον του δικαστηρίου εκκρεμούς διενέξεως τα διάδικα μέρη κατέληξαν σε δικαστικό συμβιβασμό στον οποίο έχει περιληφθεί δήλωση που έχει αντικείμενο τη σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση, ή κατάργηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, για το κύρος της οποίας απαιτείται κατά το άρθρο 369 ΑΚ (και 166 όταν πρόκειται για προσύμφωνο) η τήρηση του συμβολαιογραφικού τύπου, ο τύπος αυτός καλύπτεται πλήρως από την κατά το άρθρο 293 παρ. 1 ΚΠολΔ τουλάχιστον εξίσου πανηγυρική δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου ή του εντεταλμένου δικαστή...» (ΑΠ 2092/1986, ΝοΒ 1987, σελ. 1629, ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΔωδ 11/2004, ΝΟΜΟΣ). «...Ο δικαστικός συμβιβασμός αποτελεί μια πράξη που έχει διφυή χαρακτήρα, είναι

δηλαδή σύμβαση ουσιαστικού δικαίου και συγχρόνως δικονομική σύμβαση (δικαστική πράξη). Πρόκειται δηλαδή για μια ενιαία σύμβαση, που αποτελεί ενιαίο σύνολο με δύο εκφάνσεις, που βρίσκονται σε ακατάλυτο σύνδεσμο. Οι δε προϋποθέσεις για την επέλευση των συνεπειών του, ρυθμίζονται σωρευτικά από το δικονομικό και ουσιαστικό δίκαιο και για την ολοκλήρωσή του απαιτείται αναγκαίως η σύγχρονη επέλευση τόσο των δικονομικών, όσο και των ουσιαστικών έννομων συνεπειών. Είναι συνεπώς ο δικαστικός συμβιβασμός, η συμφωνία των διαδίκων για την άρση της αμφισβήτησης που υπάρχει στις έννομες σχέσεις τους, με αμοιβαίες υποχωρήσεις τους, η οποία όμως περιβάλλεται με ορισμένο τύπο. Ο Νομοθέτης έχει οπλίσει τον δικαστικό συμβιβασμό με δύο δικονομικές έννομες συνέπειες: **α)** την εκτελεστότητα, **β)** την κατάργηση της δίκης. Με τη ρητή διάταξή του ο ΚΠολΔ (άρθρο 904 ΙΙ γ) κατατάσσει στους εκτελεστούς τίτλους τα περιέχοντα συμβιβασμό πρακτικά δικαστηρίου, δημιουργείται δηλαδή τίτλος εκτελεστός, σύμφωνα με τον οποίο μπορεί στη συνέχεια να επισπευθεί η αναγκαστική εκτελεστική διαδικασία σε βάρος του υπόχρεου (ΟλΑΠ 2092/88, ΝοΒ 35.1629, ΑΠ 1120/80, ΝοΒ 29.548, ΕΘ 199/86, ΕΔ 28.321). Επίσης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 293 ΚΠολΔ, ο δικαστικός συμβιβασμός που συνάπτεται έγκυρα, επάγεται αυτοδικαίως την κατάργηση της δίκης, χωρίς να υπάρχει ούτε υποχρέωση, ούτε και δυνατότητα να εκδοθεί δικαστική απόφαση, παρά μόνον αν αμφισβητηθεί το κύρος του επικαλούμενου δικαστικού συμβιβασμού (ΕφΑθ 848/96, ΕΔ 39.198, Μπέης, Ερμ.ΚΠολΔ, άρθρο 293, σ. 1231 επ., Ν. Νίκα: «Ο δικαστικός συμβιβασμός», σ. 47 επ, 62 επ, ΑΠ 927/88, ΕΔ 31.57). Τις ίδιες έννομες συνέπειες έχει και ο δικαστικός συμβιβασμός που καταρτίζεται ενώπιον του Ειρηνοδικείου κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αν και στη διαδικασία αυτή δεν είναι αντικείμενο διάγνωσης το ουσιαστικό δικαίωμα, δηλαδή καταργεί την ήδη εκκρεμή δίκη (άρθρο 293 παρ. 1 και 212 παρ. 4 ΚΠολΔ), ή αλλιώς καθιστά απαράδεκτη τη μεταγενεστέρως ασκούμενη αγωγή και τα σχετικά πρακτικά αποτελούν τίτλο εκτελεστό (άρθρο 904 παρ. 2 εδ. γ` ΚΠολΔ, Μπέη άρθρο 212 σ. 951, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτελ., τ. Α` έκδ. β` παρ. 1921 σ. 73, Μπέη κάτω από την ΜΠΤρικ 178/72 Δ 3.409, Δεληκωστοπούλου: «Η αυτονομία της ιδιωτικής βούλησης» ΠολΔ 1965 παρ. 16, σ. 305, ΠΠΘεσ 766/1983, ΕΔ 25.736). Ο δικαστικός συμβιβασμός κατά βάση αποτελεί σύμβαση του ουσιαστικού δικαίου, του οποίου οι συνέπειες είναι αποτέλεσμα της σύμπτωσης των δηλώσεων βούλησης των διαδίκων και εξομοιώνεται με δικαστική απόφαση, τη δύναμη της οποίας έχει, αφού με αυτόν περατώνεται η δίκη και λύεται οριστικά η διαφορά σύμφωνα με το περιεχόμενό του (ΑΠ 1220/1980, ΝοΒ 29.548, ΑΠ 319/1953, ΕΕΝ 1953.954, ΑΠ 318/55, ΘΞΔ.730, ΕφΠειρ 1024/85, ΕΔ 27.359, ΕφΑθ 8999/1984, ΕΔ 26.240, ΕφΠειρ 718.96, ΕΔ 39.153), αναπτύσσει δε ενέργειες ανάλογες με εκείνες του δεδικασμένου (βλ. Δεληκωστόπουλος 305, Σινανιώτης άρθρο 293/11, Νίκας «Ο δικαστικός συμβιβασμός», σ. 248, Ράμμος, άρθρο 55, Μπέης, σ. 1237). Στο σημείο αυτό, ο δικαστικός συμβιβασμός ομοιάζει με την τελεσίδικη δικαστική απόφαση, δεδομένου ότι ναι μεν δεν παράγει τελεσιδικία, πλην όμως δημιουργεί ενέργεια ανάλογη με εκείνη του ουσιαστικού δεδικασμένου. Και όπως μετά την τελεσίδικη απόφαση, έτσι και μετά το δικαστικό συμβιβασμό, που έγινε νομίμως, δεν μπορεί να ανακινηθεί με επιτυχία ή να λυθεί το ζήτημα που ρυθμίστηκε με το συμβιβασμό κατά διαφορετικό τρόπο. Σ` αυτή την περίπτωση, γεννιέται για το καθένα από τα μέρη που συμβληθήκανε μια ανατρεπτική ένσταση η οποία εξομοιώνεται με την ένσταση του δεδικασμένου. Η ένσταση αυτή είτε προβάλλεται από τα μέρη, είτε λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως υπόψη

από το δικαστήριο, εμποδίζει την υποβολή εκ νέου αξιώσεως για την οποία έγινε ο συμβιβασμός (ΠΠΜεσολ 103/1990, Δ. 23.132, Κ. Γεωργίου, Δ. 11 σ. 112, 117, ΠΠΙωαν 109/1986, αδημ.). Η μετά την κατάρτιση του δικαστικού συμβιβασμού άσκηση νέας αγωγής ή αίτησης, χωρίς να αμφισβητείται το κύρος του (συμβιβασμού), αν δηλαδή ο ενάγων επανέλθει με το αρχικό αίτημά του για την ίδια υπόθεση που λύθηκε με το συμβιβασμό και παρά τον μεσολαβήσαντα έγκυρο δικαστικό συμβιβασμό, η αγωγή αυτή ή αίτηση θα απορριφθεί όχι ως απαράδεκτη, αλλά ως ουσιαστικά αβάσιμη, λόγω της δεσμευτικότητας που απορρέει από τη διαπλαστική ενέργεια της σύμβασης του συμβιβασμού, που καταρτίστηκε ενώπιον του δικαστηρίου. Επίσης αφού ο δικαστικός συμβιβασμός επιφέρει την αυτόματη κατάργηση της δίκης, είναι απόλυτα λογικό να παρεμποδίζει τη συζήτηση νέας αγωγής με το ίδιο αίτημα (βλ. Μπέη, άρ. 293, σ. 1238, Βαθρακοκοίλη: ΕρμΚΠολΔ, άρθ 293, σ. 323, Λ. Πίψου, Αναγκ. Εκτέλεση κατ` άρθρο 947 ΚΠολΔ, σ. 238, Ν. Νίκα, Ο δικαστικός συμβιβασμός, σ. 250-253, Βασιλάκη Δνη 22.616, ΕΑ 8919/98 ΕΔΠ 1990/37)...» (ΕιρΚαστΠεδιάδος ΑρχΝομ 2005, σελ. 82).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

«...Ο δικαστικός αυτός συμβιβασμός που επιτεύχθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αν και κατά τη διαδικασία αυτή δεν είναι αντικείμενο διάγνωσης το ουσιαστικό δικαίωμα, **έχει τις ίδιες έννομες συνέπειες, επιφέρει δηλαδή κατάργηση της σχετικής δίκης** (άρθ. 293 παρ. 1 ΚΠολΔ) και το σχετικό πρακτικό αποτελεί τίτλο εκτελεστό (άρθ. 904 παρ. 2 γ ΚΠολΔ). Περιορίζεται βέβαια μέσα στα πλαίσια της δίκης αυτής, εκτός αν έχει ήδη ρυθμιστεί με το συμβιβασμό αυτό και η κύρια διαφορά, είτε είναι εκκρεμής είτε όχι, οπότε είναι έγκυρος και επιφέρει και ως προς αυτή τα ίδια ανωτέρω αποτελέσματα και ειδικά ως προς την κύρια διαφορά που δεν είναι εκκρεμής, καθιστά αβάσιμη τη μεταγενέστερη γι` αυτήν αγωγή, δεδομένου ότι ο δικαστικός συμβιβασμός δεν αναπτύσσει αρνητική ενέργεια δεδικασμένου (βλ. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ τ. β, άρθ. 293 παρ. 13-14, σ. 315 επ., Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλεση εκδ. β` παρ. 1921 σελ. 73, Νίκα, Ο δικαστικός συμβιβασμός (1984) σ. 179 επ. και 249 επ., ο ίδιος, Υποκατάσταση του προβλεπόμενου από το ουσιαστικό δίκαιο τύπου μέσω των πρακτικών δικαστικού συμβιβασμού σε δίκη ασφαλιστικών μέτρων, Δνη 42 σελ. 583 επ., Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα Ερμηνεία ΚΠολΔ τ. Ι άρθ. 293 παρ. 8 σελ. 586 και ως προς τη μη παραγωγή δεδικασμένου από το συμβιβασμό βλ. ΑΠ 1412/1979 ΝοΒ 28.1031, ΕφΑθ 2250/1986 Δνη 27.694)...» (ΕφΑθ 6343/2003, ΕλλΔνη 2004, σελ. 1102, ΝΟΜΟΣ). «...Ο κατά την βούλησιν των διαδίκων μερών συνομολογηθείς συμβιβασμός αποβλέπει να εξοβελίση την μεταξύ των έριν, ουχί μόνον εντός των πλαισίων της εκκρεμούς δίκης, αλλά δια παντός. Τον εξ επόψεως δε διατηρήσεως της κοινωνικής ειρήνης και οικονομίας της δίκης ιδιαιτέρως επιδοκιμαστέον σκοπόν αυτόν, υιοθετεί ο νόμος και προσάπτει εις τον συμβιβασμόν τας εννόμους συνεπείας το μεν της περατώσεως της δίκης - νομικής διαφοράς (άρθρον 293 ΚΠολΔ, ΑΠ 318/1953 ΝοΒ 1.532), το δε της εκτελεστότητος (άρθρ. 904 παρ. 2 εδ. γ' ΚΠολΔ). **Τας αυτάς εννόμους συνεπείας έχει και ο δικαστικός συμβιβασμός ο συναπτόμενος ενώπιον του Ειρηνοδικείου κατά την διαδικασίαν των ασφαλιστικών μέτρων**, καίτοι κατά την διαδικασίαν ταύτην δεν καθίσταται αντικείμενον διαγνώσεως το ουσιαστικόν δικαίωμα (άρθρ. 212 περ. 4 ΚΠολΔ, Μπρίνια: Αναγκ. Εκτέλεσις τ. Α εκδ. Β παρ. 19 - 21 ν σελ. 73, Μπέη: υπό ΜΠΤρικ 178/72 Δ 3.1109). Δηλαδή ο δια δηλώσεως ενώπιον του κατά την διαδικασίαν των ασφαλιστικών μέτρων δικάζοντος

Ειρηνοδικείου γενόμενος συμβιβασμός καταργεί την ήδη εκκρεμή δίκην (293 παρ. 1 εν τέλει εν συνδ. προς άρθρ. 212 παρ. 4 ΚΠολΔ) ή άλλως καθιστά απαράδεκτον την εν συνεχεία ασκουμένην αγωγήν (Δεληκωστοπούλου: Η αυτονομία της ιδιωτικής βουλήσεως εν τη ΠολΔικ 1965 παρ. 16 V σελ. 305, Σταυροπούλου: υπ' αριθ. 213 παρ. 3 δ σ. 339), τα δε σχετικά πρακτικά αποτελούν τίτλον εκτελεστόν (904 παρ. 2 εδ. γ ΚΠολΔ, Μπέη: υπ' άρθρ. 212 σελ. 951). (ΠΠΘεσ 766/1983, ΕλλΔνη 1984, σελ. 736, ΤΝΠΔΣΑ).

ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΩΣ ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΣ

«...Κατά το άρθρο 904 παρ. 2 εδ. γ' σε συνδυασμό με άρθρο 293 παρ. 1, τίτλο εκτελεστό αποτελούν και τα πρακτικά τα οποία περιέχουν συμβιβασμό, ο οποίος όπως και στις δικαστικές αποφάσεις, πρέπει να έχει περιεχόμενο που είναι δεκτικό αναγκαστικής εκτέλεσης. Πρόκειται **για το δικαστικό συμβιβασμό, ο οποίος κατά νόμο (293 παρ. 1) γίνεται με δήλωση ενώπιον του Δικαστηρίου ή και εντεταλμένου δικαστή και κατά μείζονα λόγο ενώπιον εισηγητή δικαστή ή συμ/φου εντός της ελληνικής επικράτειας και όχι μόνο της έδρας του δικαστηρίου και επιφέρει την αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης και την εκτελεστότητα** (βλ. ΟλΑΠ 2092/86 ΝοΒ 35.1629, ΑΠ 1220/80 ΝοΒ 29.548, ΕΘ 199/86 Δνη 28.321, ΕφΠειρ 1024/85 ΝοΒ 35.91). **Η αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης σημαίνει ότι δεν εκδίδεται απόφαση σύμφωνη με το περιεχόμενο του συμβιβασμού, αλλά η ενέργεια επέρχεται χωρίς πρόσθετη διατύπωση με την κατάρτισή του**. Συνεπώς τον εκτελεστό τίτλο, συνθέτει το έγγραφο που περιέχει το συμβιβασμό. Ο τύπος αυτός είναι συστατικός και όχι αποδεικτικός γι' αυτό η έλλειψή του δεν μπορεί να αναπληρωθεί με άλλο αποδεικτικό μέσο, δηλαδή με έγγραφο, ομολογία ή ακόμη και όρκο (Β. Βαθρακοκοίλης άρθρο 904 παρ. 2 εδαφ. γ σ. 55 έκδ. Γ'...» (ΕφΑθ 239/2010, ΤΝΠΔΣΑ).

ΔΕΝ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

«...Μετά τη συμφωνία αυτή των διαδίκων και την σύνταξη του από.....πρακτικού συμβιβασμού το ΜΠΑ εξέδοσε την υπ' αριθμ. .... απόφασή του, με την οποίαν υποχρέωσε τον εναγόμενο να καταβάλλει στην ενάγουσα για λογαριασμό των ανωτέρω ανηλίκων, το συνολικό ποσό των ..... Ευρώ και για τα δύο ανήλικα, για χρονικό διάστημα δύο ετών. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται η ενάγουσα-εκκαλούσα με την από ..... έφεσή της και ζητάει την εξαφάνιση της για κακή ερμηνεία του νόμου με το σκεπτικό ότι η απόφαση αυτή έπρεπε να καταργήσει τη δίκη και να ισχύσει το από .... πρακτικό συμβιβασμού,...Σύμφωνα λοιπόν με τα όσα ελέχθησαν στην μείζονα σκέψη έσφαλε το πρωτόδικο δικαστήριο, το οποίο εξέδοσε την ... απόφασή του ενώ έπρεπε να καταργήσει την δίκη και να ισχύσει το από .... πρακτικό συμβιβασμού, διότι το πρακτικό συμβιβασμού αποτελεί εκτελεστό τίτλο (άρθρο 904 παρ. 2 περ. γ του ΚΠολΔ) αφ' ής και αφετέρου οι διάδικοι μπορούν να συμβιβάζονται σε κάθε στάση της δίκης κατ' άρθρον 293 παρ. 1 ΚΠολΔ...» (ΕφΑθ 239/2010, ΤΝΠΔΣΑ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 293, 904 παρ. 2 εδ. γ του ΚΠολΔ, 288, 361 και 971 ΑΚ, προκύπτει ότι εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις κατά το ουσιαστικό δίκαιο και τηρηθούν οι διατυπώσεις που ορίζονται στο πρώτο παραπάνω άρθρο (293 ΚΠολΔ) η σύμβαση του δικαστικού συμβιβασμού που καταρτίζεται αφενός επιφέρει αυτοδίκαιως την κατάργηση της δίκης που εκκρεμεί μεταξύ των συμβαλλομένων, χωρίς να υπάρχει ούτε ανάγκη αλλά ούτε και δυνατότητα να εκδοθεί σχετική απόφαση (ΑΠ

1045/1988 ΕΕΝ 1989.527, ΕφΑθ 5561/2000 ΕλλΔνη 42.234, ΕφΑθ 8481/1996 ΕλλΔνη 39.198, ΕφΑθ 3269/1991 ΕλλΔνη 32.1677, ΕφΑθ 2520/1990 ΕλλΔνη 32.1641) και θεωρείται ότι η αγωγή, ανακοπή κ.λπ. δεν ασκήθηκε, αίρονται δε οι συνέπειές της (ΑΠ 992/1986 ΝοΒ 35.1226, ΕφΑθ 5561/2000 ΕλλΔνη 42.234, ΕφΑθ 2596/1990 ΕλλΔνη 31.1498) και αφετέρου δημιουργεί εκτελεστό τίτλο δυνάμει του οποίου μπορεί να επισπευθεί αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του υπόχρεου (ΑΠολ 2092/1988 ΝοΒ 35.1629, ΕφΑθ 5561/2000 ΕλλΔνη 42.234, ΕφΑθ 8481/1996 ΕλλΔνη 39.199). Ετσι, **ο δικαστικός συμβιβασμός έχει διφυή χαρακτήρα, όντας ταυτόχρονα σύμβαση ιδιωτικού δικαίου και δικονομική**, με την οποία αφενός μεν καταργείται η δίκη που αποτελεί το αντικείμενο του συμβιβασμού και αφετέρου δημιουργείται νέα ενοχή, με βάση το περιεχόμενό του, που δεν αποτέλεσε αντικείμενο της δίκης του συμβιβασμού. Ειδικότερα, ο συμβιβασμός εξομοιώνεται με απόφαση, με την οποία λύνεται οριστικά η διαφορά που αποτέλεσε το αντικείμενο της δίκης του. **Αν όμως εκτός της λύσης της επίδικης διαφοράς, περιλήφθηκαν στο συμβιβασμό και δηλώσεις, με τις οποίες οι συμβαλλόμενοι αναλαμβάνουν και νέες υποχρεώσεις, τότε το τμήμα του που τις περιέχει αποτελεί σύμβαση, επί της οποίας έχουν εφαρμογή οι γενικές και ειδικές διατάξεις του ΑΚ**. Σε κάθε δε περίπτωση ο δικαστικός συμβιβασμός δεσμεύει τους διαδίκους μέχρι να ακυρωθεί ή ανατραπεί με νεότερη συμφωνία τους (ΑΠ 2468/1999 ΕλλΔνη 33.835, ΕφΠατρ 603/1992 ΝοΒ 41.528)...» (ΕφΘεσ 279/2009 ΕφΑΔ 2009, σ. 1116, ΝΟΜΟΣ).

ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

«...Κατά το άρθρο 511 ΚΠολΔ «με έφεση μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των Ειρηνοδικείων, των Μονομελών και Πολυμελών Πρωτοδικείων». Κατά δε το άρθρο 513 παρ. 1 ΚΠολΔ. «Έφεση επιτρέπεται μόνο κατά των αποφάσεων που εκδίδονται στον πρώτο βαθμό **α)** εκείνων που παραπέμπουν την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο εξαιτίας αναρμοδιότητος. **β)** των οριστικών αποφάσεων που περατώνουν όλη τη δίκη ή μόνο τη δίκη για την αγωγή ή για την ανταγωγή. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι εις το ένδικο μέσον της εφέσεως υπόκεινται μόνον αποφάσεις των δικαστηρίων, δια των οποίων ασκείται η δικαιοδοτική λειτουργία. Η δικαστική εξουσία ασκείται από τα δικαστήρια (άρθρο 87 παρ. 1) του Συντάγματος του έτους 1975 εκδηλώνεται δε μόνον με την έκδοση αποφάσεως επί της αχθείσης προς κρίση διαφοράς. Περαιτέρω κατά το άρθρο 904 παρ. 2 ΚΠολΔ τίτλος εκτελεστός είναι και τα πρακτικά των δικαστηρίων που περιέχουν συμβιβασμό ή προσδιορισμό δικαστικών εξόδων. Τα πρακτικά αυτά έχουν χαρακτήρα δημοσίου εγγράφου, εφ' όσον συντάσσονται από αρμόδιο δικαστικό όργανο, δηλαδή από τον γραμματέα του δικαστηρίου. Πρέπει όμως να περιέχουν τα στοιχεία του άρθρου 256 ΚΠολΔ. Ο ενώπιον του δικαστηρίου συμβιβασμός καταργεί την δίκη χωρίς να εκδοθεί απόφαση. Εξυπακούεται ότι το περιεχόμενό τους θα είναι δεκτικό αναγκαστικής εκτελέσεως, εφ' όσον δηλαδή με αυτά αναλαμβάνεται υποχρέωση προς παροχή...» (ΕφΑθ 12350/1987, ΤΝΠΔΣΑ, ΕΕΝ 1988, σελ. 934).

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

«...Ακόμη δεν είναι επιτρεπτή η άσκηση ενδίκων μέσων κατ` αυτού (δικαστιού συμβιβασμού) και αποκλείεται η ανάκλησή του όταν καταρτίζεται στα πλαίσια της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, γιατί αυτή χωρεί όταν πρόκειται για απόφαση (Βαθρακοκοίλης, σελ. 330)...» (ΕιρΚαστΠεδιάδος ΑρχΝομ 2005, σελ. 82).

«...Είναι δυνατόν όμως ο ούτω καταρτιζόμενος συμβιβασμός, ο οποίος κατ' άρθρον 871 ΑΚ αποτελεί σύμβασιν άγουσαν εις τον δι' αμοιβαίων υποχωρήσεων διακανονισμόν αβεβαίας τινός εννόμου σχέσεως (Σταυροπούλου: ΕρμΚΠολΔ υπ' άρθρ. 213.2 σ. 339), να έχη ελαττώματα αναγόμενα εις το ουσιαστικόν δίκαιον, ως λ.χ. να συνωμολογήθη η σύμβασις αύτη του συμβιβασμού επ' αντικειμένου το οποίον ήτο εξηρημένον της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ότε και θα λογίζεται αύτη, κατ' άρθρον 181 ΑΚ, ως μη γενομένη (πβλ. ΑΠ 492/59 ΝοΒ 8.196), ή να αντιβαίνει αύτη, προς τα κατά τας ιδέας του κατά γενικήν αντίληψιν χρηστώς και εμφρόνως σκεπτομένου κοινωνικού ανθρώπου χρηστά ήθη, αντιτιθεμένη ως εκ τούτου εις την διάταξιν του άρθρου 178 ΑΚ ή την τοιαύτην του άρθρου 281 ΑΚ όταν αύτη (σύμβασις) υπερβαίνει προφανώς τα όρια τα επιβαλλόμενα εκ της καλής πίστεως ή των χρηστών ηθών ή εκ του κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος, ή να είναι άκυρος διότι συντρέχουν τα στοιχεία της διατάξεως του άρθρου 179 ΑΚ (πβλ. ΑΠ 372/1960 ΝοΒ 8.1209 επ.). Εις τας περιπτώσεις συνεπώς ταύτας, εμφιλοχωρήσεως δηλαδή εις τον δικαστικόν συμβιβασμόν ελαττωμάτων του ουσιαστικού δικαίου, δεν θα δύναται ούτος να επισύρη τας προεκτεθείσας εννόμους συνεπείας, τουτέστιν καταργήσεως ή αποπερατώσεως της δίκης περί της εκκρεμούς διαφοράς (πβλ. ΑΠ 492/59 ε.α.), ούτε δε και εξοπλισμού των, εις ά ούτος κατεχωρήθη, πρακτικών με εκτελεστότητα, και το κύρος αυτού παρέπεται ότι θα δύναται να αμφισβητηθή, μόνον όμως δι' ανακοπής κατά την διαδικασίαν και υπό τους περιορισμούς των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ (Μπρίνια: ε.α. υπ' άρθρ. 904 VIII σελ. 74 - 75), ή δι' ασκήσεως αγωγής αναγνωριστικής της ακυρότητος του σχετικού πρακτικού συμβιβασμού (πβλ. ΑΠ 492/59 ε.α.). Εν προκειμένω ο ενάγων καθ' ό μεν οφελεί αυτόν το μεταξύ των διαδίκων συνταγέν υπ' αριθ. .../25-1-1980 πρακτικόν συμβιβασμού του κατά την διαδικασίαν των ασφαλιστικών μέτρων δικάσαντος ενταύθα Ειρηνοδικείου, θέλει ως τίτλον εκτελεστόν τούτο, εφ' ου και στηρίζει το αξιούμενον δια της αγωγής του αίτημα της καταδίκης εις δήλωσιν βουλήσεως, καθ' ό δε βλάπτει τούτον, διότι, ως λέγει, η συνομολόγησις υπ' αυτού και εις βάρος του οικοπέδου του δουλειών διόδου, και μη υψούν αντίκειται εις τον νόμον (άρθρ. 100 παρ. 1 ΓΟΚ), εις τα χρηστά ήθη, και το άρθρον 281 ΑΚ, προσάπτει μη εκτελεστότητα του (πρακτικού συμβιβασμού), αμφισβητών ούτω εν μέρει το κύρος του μεταξύ των διαδίκων συνομολογηθέντος συμβιβασμού. Εφ' όσον όμως ούτος δεν διϊσχυρίζεται και ότι ήδη δι' ανακοπής του τού άρθρου 933 επ. ΚΠολΔ εκρίθη το κύρος του συνομολογηθέντος τούτου συμβιβασμού ώστε ούτος να μη δεσμεύεται πλέον εκ των συνομολογηθεισών ως άνω δουλειών, ούτε δε και δια της ενδίκου αγωγής του αξιοί την αναγνώρισιν της ακυρότητος του γενομένου συμβιβασμού καθ' ό μέρος δι' αυτού βλάπτεται ούτος, η ένδικος αγωγή του τυγχάνει απορριπτέα ως απαράδεκτος, διότι το ως άνω υπ' αριθμ. .../25-1-1980 πρακτικόν συμβιβασμού είναι ήδη, ήτοι εξακολουθεί να είναι τίτλος εκτελεστός ως προς άπαντας τους εν αυτώ συνομολογηθέντας όρους...» (ΠΠΘεσ 766/1983, ΕλλΔνη 1984, σελ. 736). «...Ο δικαστικός συμβιβασμός υπόκειται σε ακύρωση λόγω πλάνης, απάτης, απειλής, εικονικότητας και ανατρέπεται (καταργείται) όχι με νόμο, αλλά με μεταγενέστερη έγκυρη συμφωνία των συμβαλλομένων, με την οποία μπορούν οι διάδικοι να καταστήσουν εκκρεμή εκ νέου την υπόθεση (βλ. Μπέης, σελ. 1239, Ν. Νίκας, σ. 330-334, Βαθρακοκοίλης, σελ. 329)...» (ΕιρΚαστΠεδιάδος ΑρχΝομ 2005, σελ. 82).

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ

«...**Τέλος η εκτέλεση βάσει των πρακτικών του δικαστικού συμβιβασμού γίνεται κατά τις γενικές διατάξεις που αφορούν την εκτελεστική διαδικασία, με βάση απόγραφο, ο εκτελεστήριος δε τύπος περιάπτεται στα πρακτικά του Δικαστηρίου όπου έχει καταχωρηθεί ο συμβιβασμός σύμφωνα με το άρθρο 918 παρ. 2β του ΚΠολΔ και τα υποκειμενικά όρια της εκτελεστότητας καθορίζονται κατά το άρθρο 919 παρ. 2 ΚΠολΔ, δηλαδή υπέρ των δικαιούχων και κατά των υπόχρεων που αναφέρονται στα πρακτικά, καθώς και υπέρ ή κατά των καθολικών ή ειδικών διαδόχων τους που διαδέχθηκαν (οι τελευταίοι) τους διαδίκους μετά την έναρξη της δίκης αλλά όχι και μετά την κατάρτιση του συμβιβασμού** (Βαθρακοκοίλης Β., Ερμηνευτική-Νομολογιακή ανάλυση ΚΠολΔ, άρθ. 293 αρ. 66)...» (ΕφΘεσ 279/2009 ΕφΑΔ 2009, σ. 1116). «...Από τα άρθρα 904, 918, 924 του ΚΠολΔ συνάγεται ότι για την διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης απαιτείται όπως οι εκτελεστοί τίτλοι περιβληθούν προηγουμένως τον εκτελεστήριο τύπο, η έλλειψη του οποίου καθιστά την εκτέλεση άκυρη και χωρίς την συνδρομή βλάβης για τα συμφέροντα του καθού, και ότι αρχίζει η αναγκαστική εκτέλεση από την επίδοση στον καθού αντιγράφου από το πρώτο απόγραφο εκτελεστό μετ` επιταγής προς εκτέλεση. Η παράλειψη της επίδοσης αντιγράφου εξ απογράφου μετ` επιταγής προς εκτέλεση και η χωρίς αυτήν επισπευδομένη εκτέλεση είναι άκυρη και χωρίς βλάβη του καθού η εκτέλεση διότι αφενός η επίδοση αυτή αποτελεί βασική προϋπόθεση του κύρους της αναγκαστικής εκτέλεσης, αφετέρου χωρίς την επίδοση αυτή δεν αρχίζει η αναγκαστική εκτέλεση και επομένως ακύρως συνεχίζεται δια κατασχέσεως, πλειστηριασμού κ.λπ ή μήπως νομίμως αρξαμένη αναγκαστική εκτέλεση (Μπρίνια αναγκ. εκτέλεση άρθρο 924 παρ. παρ. 117,119 (1), 121, ΜΠΑθ 1779/1981, ΝοΒ 1982.949 ΕφΑθ 7904/1974 ΝοΒ 23.231, ΕφΑθ 4959/75 ΑρχΝομ 1976.532, ΜΠΑθ 2315/1971, ΑρχΝομ 1971.842, ΜΠΑ 1453/1986 Δ 18.260, ΕφΘεσ 3167/74 ΕλΔνη 1975.381 επ., ΜΠΑθ 8789/1976, ΝοΒ 25.223)...» (ΕιρΜασσήτου 23/1994, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΡΙΟΣ ΤΥΠΟΣ - ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ», σελ. 235).**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥ ΠΟΥ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΑΙΡΕΣΗ, ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ Ή ΟΡΟ

«...Από τον συνδυασμό των διατάξεων 904 παρ. 2 εδάφ. γ`, 915 924 του ΚΠολΔ συνάγεται ότι **τίτλον εκτελεστόν αποτελούν εκτός των άλλων και τα πρακτικά συμβιβασμού των διαδίκων ενώπιον του Ειρηνοδίκου στον οποίον εκκρεμεί η υπόθεση**, εφ` όσον με αυτά αναλαμβάνεται υποχρέωση προς παροχή (ΠΚορ 662/72 ΝοΒ 20.1483, ΕιρΘεσ 3167/74 ΕλλΔνη 1975.381) ότι για την ενέργεια αναγκαστικής εκτέλεσης δεν αρκεί η ύπαρξη τίτλου εκτελεστού αλλά πρέπει η απαίτηση για την οποία ενεργείται η εκτέλεση να είναι βέβαια, δηλαδή να μην εξαρτάται από αναβλητική αίρεση ή προθεσμία ή όρο, ότι όταν το βέβαιο της απαίτησης δεν υπάρχει απ` αρχής αλλά επέρχεται αργότερα όπως π.χ. δια πληρώσεως της αναβλητικής αίρεσης υπό την οποία τελούσε η εκτελουμένη απαίτηση τότε το περιστατικό αυτό, δηλαδή η ακύρωση της αναβλητικής αίρεσης πρέπει να αποδεικνύεται από τον συνδυασμό του εκτελεστού τίτλου προς άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη, ότι το έγγραφο αυτό επειδή συμπληρώνει τον εκτελεστό τίτλο πρέπει να συγκοινοποιείται σε αντίγραφο μετά της επιταγής προς εκτέλεση στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη. Η μη συγκοινοποίηση του εγγράφου αυτού μετά της επιταγής προς εκτέλεση επιφέρει απόλυτη ακυρότητα της επιταγής και της βάσει αυτής αρξαμένης εκτέλεσης κατ` άρθρο 159 παρ. 2 ΚΠολΔ ανεξάρτητα από βλάβη του καθού η εκτέλεση (βλ. ΕφΑθ 7452/1985 ΕλΔνη 1987.684, ΕφΑθ 1025/1981 ΝοΒ 30.245, ΑΠ 1453/1983 ΝοΒ 31.684). Η ακυρότητα όμως αυτής της επιταγής πρέπει να

προβληθεί από τον καθού η εκτέλεση με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ ασκουμένη παραδεκτά μέσα στην 15θήμερη προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1α ΚΠολΔ αφότου έγινε η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης. Τέτοια δε πρώτη πράξη εκτέλεσης αν πρόκειται για εκτέλεση για ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης είναι η σύνταξη έκθεσης κατάσχεσης κατ` άρθρο 934 παρ. 2 ΚΠολΔ (ΑΠ 84/1989 ΕΕΝ 1990.42)...» (ΕιρΜασσήτου 23/1994, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΠΟΓΡΑΦΟ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟ ΔΙΑΛΥΤΙΚΗ ΑΙΡΕΣΗ», σελ. 238)**

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ Ή ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

«...Ο δικαστικός συμβιβασμός που καταρτίστηκε κατά τις διαγραφόμενες στο νόμο διατυπώσεις, με τον οποίο αναλαμβάνεται υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή πράξης, **δεν μπορεί να στηρίζει αναγκαστική εκτέλεση βάσει του άρθρου 947 ΚΠολΔ** γιατί μεταξύ αυτού και της δικαστικής απόφασης, που απαιτεί η ως άνω διάταξη ως εκτελεστό τίτλο, υφίστανται θεμελιακές διαφορές, του αποκλείουν την ανάλογη εφαρμογή σ` αυτόν της διάταξης του άρθρου 947 ΚΠολΔ. Η επερχόμενη με τον δικαστικό συμβιβασμό κατάργηση της δίκης, είναι αποτέλεσμα της σύμπτωσης της βούλησης των διαδίκων, ενώ η με την δικαστική απόφαση είναι αποτέλεσμα της δικαστικής αυθεντίας. Ο δικαστικός συμβιβασμός αποτελεί τίτλο που στηρίζεται στη βούληση των μερών και όχι στη βούληση της πολιτείας, έτσι η σύνδεσή του με τη σύμπτωση των βουλήσεων των συμβαλλομένων δεν επιτρέπει τη χρησιμοποίησή του ως εκτελεστού τίτλου κατά το άρθρο 947 ΚΠολΔ, γιατί κάτι τέτοιο θα σήμαινε την εκουσία υπαγωγή του οφειλέτη σε αναγκαστική εκτέλεση, την οποία ο Ελληνας Νομοθέτης δεν θεώρησε σκόπιμο να επιτρέψει. **Ο δικαστικός συμβιβασμός δεν είναι δυνατόν να περιλάβει την απειλή χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης**, επειδή και η απειλή απλώς των ποινών αυτών συνιστά ουσιαστικά προπαρασκευαστική πράξη εκτελέσεως, η πραγμάτωση της οποίας ανήκει στα κυριαρχικά δικαιώματα της πολιτείας. Βέβαια **μπορεί να συμφωνηθούν στο δικαστικό συμβιβασμό ορισμένες χρηματικές ποινές ή άλλες σύννομες κυρώσεις για την παραβίαση των ορισμών του, αλλά οι ποινές αυτές δεν έχουν την έννοια των κυρώσεων του άρθρου 947 παρ. 1 ΚΠολΔ, αλλά έχουν το χαρακτήρα της κατά το άρθρο 404 επ. ΑΚ ποινικής ρήτρας** (Νίκας, σ. 269, Βαθρακοκοίλης, σ. 575, Λ. Πίψου, έκδ. 1992, σ. 239). Από τη διάταξη του εδ. 2 της παραγράφου 1 του άρθρου 947 του ΚΠολΔ, σαφώς προκύπτει ότι η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή μόνον όταν η υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή πηγάζει από δικαστική απόφαση και επομένως όταν η υποχρέωση αυτή έχει ως βάση οιονδήποτε άλλο εκτελεστό τίτλο (όπως δικαστικό συμβιβασμό ή συμβολαιογραφικό έγγραφο), ακόμη και όταν ο τίτλος αυτός προβλέπει περί χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης ο δικαιούχος οφείλει να προσφύγει στο κατά το άρθρο 947 παρ. 1 αρμόδιο δικαστήριο (Μονομελές Πρωτοδικείο), με βάση της αγωγής του τον δικαστικό συμβιβασμό και αίτημα την καταδίκη του εναγομένου στην υποσχεθείσα παροχή ή ανοχή και την απειλή της χρηματικής ποινής και της προσωπικής κρατήσεως. Το δε παραπάνω δικαστήριο θα καταδικάσει τον οφειλέτη στην παράλειψη ή ανοχή και συγχρόνως θα απειλήσει τη χρηματική ποινή και την προσωπική κράτηση (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεση, άρθρο 947, σελ. 630-631, Βαθρακοκοίλης, ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 947, σ. 575, 41, Κ. Κουτουρίση, Η προσωπική κράτηση, έκδ. 1978, παρ. 170, σ. 80, ΑΠ 709/1978, ΝοΒ 27.534, ΕΑ 7728/78, Αρμ. 32.179, Λ. Πίψου, Η αναγκαστική εκτέλεση, για παράλειψη ή ανοχή πράξεως κατ` άρθρο 947 ΚΠολΔ, έκδ. 1992, σ. 239-241, Ν. Νίκα, «Ο δικαστικός συμβιβασμός», σ. 269)...» (ΕιρΚαστΠεδιάδος ΑρχΝομ 2005, σελ. 82).

12. ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (άρθρο 214Β Κ.Πολ.Δ.)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **214Β** Κ.Πολ.Δ.: ***«1. Διαφορές ιδιωτικού δικαίου μπορούν να επιλυθούν και με προσφυγή σε δικαστική μεσολάβηση. Η προσφυγή στη δικαστική μεσολάβηση, η οποία είναι προαιρετική, μπορεί να γίνει πριν από την άσκηση της αγωγής ή και κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας. 2. Σε κάθε πρωτοδικείο ορίζονται, για ένα έτος με δυνατότητα ανανέωσης για δύο ακόμη έτη, ένας ή περισσότεροι από τους υπηρετούντες προέδρους πρωτοδικών ή τους αρχαιότερους πρωτοδίκες ως μεσολαβητές μερικής ή πλήρους απασχόλησης. 3. Η δικαστική μεσολάβηση περιλαμβάνει ξεχωριστές και κοινές ακροάσεις και συζητήσεις των μερών και των πληρεξούσιων δικηγόρων τους με τον μεσολαβητή δικαστή, ο οποίος και μπορεί να απευθύνει στα μέρη μη δεσμευτικές προτάσεις επίλυσης της διαφοράς. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, μετά ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου, να προσφεύγει στον κατά τόπον αρμόδιο δικαστή μεσολαβητή υποβάλλοντας γραπτώς το αίτημά του. 4. Το δικαστήριο στο οποίο είναι εκκρεμής η υπόθεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη δικαστική μεσολάβηση για την επίλυση της διαφοράς τους και ταυτόχρονα, αν συμφωνούν τα μέρη, να αναβάλει την εκδίκαση της υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο και πάντως όχι πέραν του εξαμήνου. 5. Αν τα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία συντάσσεται πρακτικό μεσολάβησης. Το πρακτικό υπογράφεται από τον μεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους και το πρωτότυπό του κατατίθεται στη γραμματεία του πρωτοδικείου όπου διεξήχθη η μεσολάβηση. Κατά την κατάθεση ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Από την κατάθεση στη γραμματεία του πρωτοδικείου, το πρακτικό μεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης, αποτελεί εκτελεστό τίτλο, σύμφωνα με το άρθρο 904 παράγραφος 2 εδάφιο γ' ΚΠολΔ. 6. Η μεσολάβηση πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας.»***

13. ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ν. 3898/2010)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3898/2010, ***«1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης που πρέπει να περιέχει: α) το όνομα και το επώνυμο του διαμεσολαβητή, β) τον τόπο και το χρόνο της διαμεσολάβησης, γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, δ) τη συμφωνία για τη διαμεσολάβηση, με βάση την οποία διεξήχθη η διαμεσολάβηση, ε) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά τη διαμεσολάβηση ή τη διαπίστωση της αποτυχίας της διαμεσολάβησης, καθώς και την αιτία της διαφοράς. 2. Μετά το πέρας της διαδικασίας διαμεσολάβησης το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Το πρωτότυπο αυτού κατατίθεται, εφόσον ένα τουλάχιστον των μερών το ζητήσει, με επιμέλεια του διαμεσολαβητή στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας, όπου διεξήχθη η διαμεσολάβηση. Κατά την κατάθεση, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου, το ύψος και η αναπροσαρμογή του οποίου καθορίζονται***

με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σε περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης το πρακτικό μπορεί να υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή. 3. Από την κατάθεση στη γραμματεία του μονομελούς πρωτοδικείου το πρακτικό διαμεσολάβησης, εφόσον περιέχει συμφωνία των μερών για ύπαρξη αξίωσης που μπορεί να εκτελεσθεί αναγκαστικά, αποτελεί εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με το άρθρο 904 παράγραφος 2 εδάφιο γ' ΚΠολΔ...».

14. ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΩΔΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ (άρθρο 214Α ΚΠολΔ)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 214Α Κ.Πολ.Δ.: ***«1. Οι διάδικοι μπορούν να συμβιβάζονται, μετά την επέλευση της εκκρεμοδικίας μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης και χωρίς να υφίσταται στάση της δίκης, όταν αντικείμενό της είναι ιδιωτικού δικαίου διαφορά, για την οποία επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο να συνομολογηθεί συμβιβασμός. 2. Για το συμβιβασμό συντάσσεται ατελώς πρακτικό, που περιλαμβάνει το περιεχόμενο της συμφωνίας τους και ιδίως το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος, το ποσό της οφειλόμενης παροχής και τους τυχόν όρους υπό τους οποίους θα εκπληρωθεί, καθώς και πρόβλεψη για τα δικαστικά έξοδα. Το πρακτικό συντάσσεται σε τόσα αντίτυπα όσοι και οι διάδικοι ή ομάδες διαδίκων, που αντιδικούν, χρονολογείται και υπογράφεται από αυτούς ή από τους δικηγόρους τους αν έχουν ειδική πληρεξουσιότητα κατά το άρθρο 98 περίπτωση β'. 3. Κάθε διάδικος μπορεί, προσκομίζοντας το πρακτικό σε πρωτότυπο, να ζητήσει την επικύρωσή του από το δικαστή ή τον πρόεδρο του δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αγωγή ή το ένδικο μέσο. Το πρακτικό επικυρώνεται αφού διαπιστωθεί ότι: α) η διαφορά είναι δεκτική συμβιβαστικής επίλυσης, β) το πρακτικό έχει υπογραφεί σύμφωνα με όσα προαναφέρονται και γ) από αυτό προκύπτει σαφώς το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος και το ποσό της οφειλόμενης παροχής, καθώς και οι τυχόν όροι εκπλήρωσής της. Αν η διαφορά περιλαμβάνει και καταψήφιση, το πρακτικό αποτελεί από την επικύρωσή του τίτλο εκτελεστό και περιάπτεται με τον εκτελεστήριο τύπο από το αρμόδιο για την επικύρωσή του δικαστήριο. Αν η διαφορά έχει χαρακτήρα απλώς αναγνωριστικό, το πρακτικό αποδεικνύει το δικαίωμα. Με την επικύρωση του πρακτικού επέρχεται κατάργηση της δίκης.»***

«.....Το άρθρο 214Α του ΚΠολΔ εισήγαγε στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης R (86) 12 της 16.12.1986, το δικονομικό θεσμό της απόπειρας εξώδικης επίλυσης ιδιωτικών διαφορών, η οποία αποβλέπει στην ενθάρρυνση και διευκόλυνση των διαδίκων να επιλύουν πολλές από τις σοβαρότερες και δυσχερέστερες ιδιωτικές διαφορές, αρμοδιότητας πολυμελούς πρωτοδικείου, με αμεσότερο, συντομότερο, ολιγοδαπανότερο και ασφαλέστερο τρόπο, αφού αυτοί γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλον την αλήθεια καθώς και τις ασθενείς πλευρές τής άποψης του καθενός.... Αν η διαφορά περιλαμβάνει και καταψήφιση, το πρακτικό από την επικύρωσή του αποτελεί τίτλο εκτελεστό και ο πρόεδρος το περιάπτει ταυτόχρονα με τον εκτελεστήριο τύπο. Αν η διαφορά έχει χαρακτήρα απλώς αναγνωριστικό, το πρακτικό αποδεικνύει το δικαίωμα. Σε κάθε περίπτωση με την επικύρωση του πρακτικού επέρχεται κατάργηση της δίκης. Αν η επικυρούμενη συμφωνία καλύπτει μέρος της διαφοράς, η κατάργηση της δίκης επέρχεται μόνο κατά τούτο... Οι διάδικοι, κατά τη συνάντησή τους, η διαδικασία της οποίας διαγράφεται στις παραγράφους 3 και 4 του πιο πάνω άρθρου, χρησιμοποιώντας όλα τα πρόσφορα μέσα για να εξακριβώσουν τα κρίσιμα περιστατικά και τα σημεία συμφωνίας και διαφωνίας τους, καθώς

και τις συνέπειες που δέχονται ή αμφισβητούν, ώστε να επιτύχουν αμοιβαίως αποδεκτή λύση της διαφοράς, εν όλω ή εν μέρει, εξετάζουν ολόκληρη τη διαφορά, χωρίς να δεσμεύονται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Δεν απαιτείται επομένως νομικός χαρακτηρισμός (υπαγωγή). Αρκεί να επιτευχθεί «αμοιβαίως αποδεκτή λύση της διαφοράς». **3)** Αν οι διάδικοι καταλήξουν σε ολική ή μερική λύση της διαφοράς, συντάσσεται ατελώς πρακτικό, στο οποίο αναγράφεται το περιεχόμενο της συμφωνίας τους και ιδίως το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος, το ποσό της οφειλόμενης παροχής και οι τυχόν όροι υπό τους οποίους θα εκπληρωθεί. **4)** Η συμφωνία περιορίζεται στο ένδικο αντικείμενο, στη «διαφορά», όπως αυτή οριοθετείται από την αγωγή και την τυχόν ανταγωγή. Αν η συμφωνία εκταθεί και πέραν του ένδικου αντικειμένου, αυτή αποτελεί, ως προς το πέραν της επίδικης διαφοράς μέρος της, εξώδικο συμβιβασμό ή άλλη σύμβαση του ιδιωτικού δικαίου, δεν επιδρά επομένως στη δίκη και δεν υποβάλλεται κατά τούτο στην, κατά τα πιο κάτω εκτιθέμενα, επικύρωση. Στην έκταση δε που αναφέρεται στο ένδικο αντικείμενο, η «συμφωνία» αποτελεί είδος συμβιβασμού, υπό την έννοια των άρθρων 871 Α.Κ και 293 ΚΠολΔ, ισχύουν όμως ειδικότερα ως προς αυτήν οι διατάξεις της παραγράφου 6. **5)** Το συντασσόμενο πρακτικό επικυρώνει ο πρόεδρος του πολυμελούς πρωτοδικείου, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η διαφορά, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 6, ήτοι εφόσον αυτός «διαπιστώσει» **α)** ότι η διαφορά είναι δεκτική εξώδικης επίλυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 1, **β)** ότι το πρακτικό είναι χρονολογημένο και υπογεγραμμένο από τους διαδίκους ή από τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, εφόσον αυτοί έχουν την ειδική, κατά το άρθρο 98 ΚΠολΔ, πληρεξουσιότητα, σε αντίτυπα ισάριθμα προς τους αντιδικούντες διαδίκους ή ομάδες διαδίκων και **γ)** ότι από αυτό προκύπτει σαφώς το είδος του αναγνωριζόμενου δικαιώματος και το ποσό της τυχόν οφειλόμενης οφειλής. **6)** Μετά την επικύρωση αυτή, η συμφωνία των διαδίκων καθίσταται δεσμευτική από άποψη ουσιαστικού δικαίου και έκτοτε παράγει τα δικονομικά της αποτελέσματα, επιφέρει δηλαδή κατάργηση της δίκης, και «αποδεικνύει» το δικαίωμα που αναγνωρίστηκε, αν δε το πρακτικό περιέχει καταψήφιση, αποτελεί τίτλο «εκτελεστό», οπότε περιάπτεται τον εκτελεστήριο τύπο, κατά το άρθρο 918 ΚΠολΔ.... Από τα παραπάνω συνάγεται ειδικότερα περαιτέρω και σύμφωνα με τα προεκτιθέμενα, ότι στα πλαίσια της εξώδικης κατά το άρθρο 214Α του ΚΠολΔ επίλυσης της διαφοράς, είναι δυνατή η ρύθμιση και άλλων ζητημάτων, που δεν σχετίζονται με την «ένδικη διαφορά», η οποία (ρύθμιση) και δεν επηρεάζει την όλη συμφωνία των διαδίκων, δεν την καθιστά δηλαδή άκυρη, ούτε εμποδίζει την παραγωγή των πιο πάνω δικονομικών της αποτελεσμάτων, ως προς το μέρος της με το οποίο ρυθμίζεται το ένδικο αντικείμενο. Δηλαδή, η αληθινή έννοια της διάταξης ότι «η συμφωνία περιορίζεται στα όρια της ένδικης διαφοράς», είναι ότι η συμφωνία των διαδίκων παράγει τα προαναφερόμενα δικονομικά αποτελέσματα στην έκταση που αυτή αφορά την «ένδικη διαφορά». Τέλος, οι διατάξεις του πιο πάνω άρθρου 214Α του ΚΠολΔ, κατά το μέρος που ορίζουν τις προϋποθέσεις για την έγκυρη κατάρτιση πρακτικού εξώδικης επίλυσης της διαφοράς, με την επικύρωση του οποίου **καθίσταται δεσμευτική η συμφωνία των διαδίκων από άποψη ουσιαστικού δικαίου**, είναι διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, η παράβαση των οποίων ελέγχεται αναιρετικά με τους από το άρθρο 559 αριθ. 1 και 19 ΚΠολΔ προβλεπόμενους λόγους αναίρεσης, αφού με αυτές δεν ρυθμίζεται η διαδικασία, αλλά γίνεται αφηρημένη ουσιαστική ρύθμιση έννομων σχέσεων...» (ΑΠ 1768/2006, ΝοΒ 2007, σελ. 713 ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΔωδ 47/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Από την επικύρωση του πρακτικού επέρχεται κατάργηση της δίκης, είναι δυνατόν -σε περίπτωση καταψηφιστικής του διάταξης- να εξοπλισθεί τούτο με εκτε-

λεστότητα και αφαιρεί από το δικαστή κάθε εξουσία για έκδοση αποφάσεως επί της διαφοράς ταύτης...» (ΜΠΘεσ 32056/2006 Αρμ. 2007.1157). «...Το υπ΄αριθμ. 6/31.5.2012 πρακτικό συμβιβαστικής επίλυσης διαφοράς του άρθρου 214^{A} ΚΠολΔ, το οποίο επικυρώθηκε από την Πρόεδρο Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης Ι.Α. και δυνάμει του οποίου η εναγομένη αναγνωρίζει και ως εκ τούτου αποδίδει στους ενάγοντες την κυριότητα, νομή και κατοχή των διεκδικούμενων ακινήτων αποτελεί πρακτικό δικαστικού συμβιβασμού, το οποίο αναπληρώνει πλήρως το συμβολαιογραφικό τύπο, κατά τη ρητή πλέον διάταξη του άρθρου 293 παρ. 1 εδ. γ΄ ΚΠολΔ (όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 33 ν. 3394/2011 και αντικαταστάθηκε από τις 2.4.2012 με το άρθρο 10 ν. 4055/2012). Απαιτείται, πάντως, στην τελευταία αυτή περίπτωση μεταγραφή, αφού με αυτήν μετατίθεται εμπράγματο δικαίωμα πάνω σε ακίνητο (αρθρ. 1192 αριθ. 1 ΑΚ). Κατά την μεταγραφή, πλην του πρακτικού, θα πρέπει να συνυποβληθούν και όλα εκείνα τα έγγραφα (βλ. σχ. ΜΠΘεσ 32056/2006, Νόμος, με περαιτέρω παραπομπές) που επισυνάπτονται σε ένα συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτου, όπως για παράδειγμα δήλωση φόρου μεταβίβασης, δηλώσεις αρθρ. 81 ν. 2238/1993, αρθρ. 3 παρ. 15 ν. 2242/1994, αρθρ. 17 παρ. 12 ν. 1337/1983, αρθρ. 23-24 ν. 4014/2011 κ.λ.π....» (Γνωμ. Γ. Διαμαντόπουλου, ΕλλΔνη, 2013, σελ. 74,75).

ΟΜΟΔΙΚΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ

«...Σύμφωνα με την παρ. 8 του ιδίου άρθρου (214Α) **(σημ.: Η παρ. 8 καταργήθηκε. Η απόφαση παρατίθεται για το ενδιαφέρον στις υπόλοιπες σκέψεις της)**, η συζήτηση της ένδικης αγωγής πρέπει να περιοριστεί, όπως ήδη αναφέρθηκε, στην πρώτη και τη δεύτερη των εναγομένων, καθόσον αυτές δεν προσήλθαν να μετάσχουν στην ως άνω απόπειρα εξώδικης επίλυσης, επιπροσθέτως δε στην περίπτωση της απλής ομοδικίας, όπως εν προκειμένω (βλ. σχετ. ΑΠ 12/1996 ΕλλΔνη 37.1321, ΑΠ 16/1996 ΕλλΔνη 37.1541), όσο και στην αναγκαστική ομοδικία, η εξώδικη επίλυση της διαφοράς είναι δεσμευτική μόνο για τους ομοδίκους που έλαβαν μέρος σ` αυτήν και όχι και για εκείνους που δεν έλαβαν μέρος. Ειδικότερα δε **στην απλή ομοδικία η διαδικαστική αυτοτέλεια κάθε διαδίκου καθιστά επιτρεπτή την εφαρμογή της ρυθμίσεως του άρθρου 214Α του ΚΠολΔ για κάθε διάδικο χωριστά** (βλ. αρθρ. 75 ΚΠολΔ), δηλαδή είναι δυνατόν ο ένας απλός ομόδικος να ανταποκριθεί στην υποχρέωση απάντησης στην αγωγή και ο άλλος να αρνηθεί, στην περίπτωση δε αυτή οι συνέπειες για τον ένα δεν επεκτείνονται και στον άλλο, όπως εν προκειμένω, όπου η διαφορά θα επιλυθεί εξωδίκως για τους τρίτο έως και έκτη των εναγομένων και θα εκδικασθεί ως προς τους λοιπούς (πρώτη και δεύτερη των εναγομένων). Σε περίπτωση δε αναγκαίας ομοδικίας ισχύει η ρύθμιση της διάταξης του άρθρου 76 § 2 του ιδίου ως άνω κώδικα περί δικαστικού συμβιβασμού και συνεπώς ο ένας αναγκαίος ομόδικος δεν μπορεί να επιχειρεί έγκυρα συμβιβασμό και για τους λοιπούς ομοδίκους, εκτός αν πρόκειται για περιπτώσεις αδιαιρέτου δικαίου ή υποχρεωτικής κοινής παθητικής νομιμοποίησης, οπότε δεν υπάρχει εξουσία του κάθε αναγκαίου ομοδίκου για συμβιβασμό (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, συμπληρωματικός τόμος, οπ.α., υπό άρθρο 214Α, αριθμ. 29,18)...» (ΠΠΜυτιλήνης 58/2007, ΝΟΜΟΣ). **Σημείωση:** Με το προγενέστερο δίκαιο η απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς για υποθέσεις αρμοδιότητας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου που ήταν δεκτικές συμβιβασμού, ήταν **υποχρεωτική**. Ήδη με το άρθρο 19 του ν. 3994/2011 κατέστη **προαιρετική**.

15. ΑΛΛΟΔΑΠΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ - ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑΣ – ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 905 παρ. 1, 2 και 3 ΚΠολΔ, με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, μπορεί να γίνει στην Ελλάδα, αναγκαστική εκτέλεση βασισμένη σε αλλοδαπό τίτλο από τότε που θα τον κηρύξει εκτελεστό απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται η κατοικία του οφειλέτη και, αν δεν έχει κατοικία, η διαμονή του οφειλέτη και, αν δεν έχει ούτε διαμονή του μονομελούς πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του κράτους. Το πιο πάνω δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 740 έως 781 του ίδιου Κώδικα, κηρύσσει εκτελεστό τον αλλοδαπό τίτλο εφόσον είναι εκτελεστός κατά το δίκαιο του τόπου όπου εκδόθηκε και δεν είναι αντίθετος προς τα χρηστά ήθη και τη δημόσια τάξη. Αν ο τίτλος αυτός είναι δικαστική απόφαση, για να κηρυχθεί εκτελεστός πρέπει να συντρέχουν και οι όροι του άρθρου 323 αριθ. 2 έως 5 του ΚΠολΔ. Από τις διατάξεις αυτές σαφώς προκύπτει ότι για την κήρυξη αλλοδαπού τίτλου εκτελεστού στην Ελλάδα δεν απαιτείται να υφίσταται μεταξύ της Ελλάδος και του κράτους όπου εκδόθηκε ο εκτελεστός τίτλος σύμβαση για δικαστική συνδρομή και ειδικότερα για την κήρυξη των δικαστικών αποφάσεων εκτελεστών, ή η χώρα αυτή να έχει υπογράψει τη Διεθνή Σύμβαση των Βρυξελλών της 27-9-1968 «Για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις» που κυρώθηκε στην Ελλάδα με τον Ν.1814/1988, ως προς την οποία πρέπει να σημειωθεί ότι εφόσον πρόκειται για τίτλους που εκδόθηκαν σε χώρα η οποία έχει υπογράψει ή προσχωρήσει σ` αυτή, η κήρυξη των τίτλων αυτών γίνεται κατά την οριζόμενη στη σύμβαση διαδικασία και ως εκ τούτου δεν έχουν εφαρμογή οι αναφερόμενες στην αρχή διατάξεις του ΚΠολΔ....Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 905 παρ. 3 και 323 παρ. 3 ΚΠολΔ συνάγεται ότι για να κηρυχθεί ορισμένη απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου εκτελεστή στην Ελλάδα, απαιτείται, με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, εκτός των άλλων, ο διάδικος που νικήθηκε να μη στερήθηκε του δικαιώματος της υπεράσπισης και γενικά της συμμετοχής στη δίκη, εκτός αν η στέρηση έγινε σύμφωνα με διάταξη που ισχύει και για τους υπηκόους του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση...» (ΑΠ 1053/2003 ΧρΙΔ 2004, σελ. 150). «...Από μεν τη διάταξη του άρθρου 323 παρ. 2 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η υπόθεση θεωρείται υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους, στο οποίο ανήκει το δικαστήριο, που εξέδωσε την αλλοδαπή απόφαση, αν υπολαμβανόμενου, ότι στη θέση του κράτους εκείνου ήταν το Ελληνικό κράτος, τα ελληνικά δικαστήρια θα είχαν δικαιοδοσία για την υπόθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου. Από δε τη διάταξη της παρ. 5 του ιδίου άρθρου συνάγεται, ότι αντίθεση προς τη δημόσια τάξη, όπως αυτή διαλαμβάνεται στο άρθρο 33 του Α.Κ, νοείται υφιστάμενη όχι απλώς όταν κατά την απόδειξη ή την έκδοση της απόφασης τηρήθηκε άλλη διαδικασία, από την καθοριζόμενη από τους ημεδαπούς δικονομικούς κανόνες ή όταν εφαρμόστηκαν ουσιαστικές διατάξεις διαφορετικές από αυτές του ημεδαπού ουσιαστικού δικαίου, έστω κι αν οι τελευταίες αφορούν στην εσωτερική δημόσια τάξη και αποτελούν κανόνες αναγκαστικού δικαίου, αλλ` όταν η ανάπτυξη των συνεπειών της αλλοδαπής απόφασης, υπό τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίας μέλλει να επέλθει, αντιτίθεται ευθέως προς τις κατά το χρόνο επέκτασης ισχύος της αλλοδαπής απόφασης, κρατούσες στην Ελλάδα, θεμελιώδεις αρχές, που αφορούν τις κοινωνικές, ηθικές, οικονομικές πολιτικές και άλλες κοινώς παραδεδεγμένες αντιλή-

ψεις, οι οποίες διέπουν και ρυθμίζουν κατά τρόπο πάγιο τις βιοτικές σχέσεις εντός του Ελλαδικού χώρου, σε τρόπο ώστε να υφίσταται κίνδυνος να προκληθεί κατάσταση μη προσαρμοζόμενη προς τις αρχές αυτές, που θεμελιώνουν τον κρατούντα βιοτικό ρυθμό...» (ΑΠ 247/2002, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά την παρ. 4 του άρθρου 905 ΚΠολΔ, οι διατάξεις των παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και για την αναγνώριση δεδικασμένου από απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά την προσωπική κατάσταση. Για την αναγνώριση του δεδικασμένου αυτού πρέπει η απόφαση να μην είναι αντίθετος προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη και επί πλέον να συντρέχουν και οι όροι του άρθρου 323 αριθ. 2 έως 5 (παρ. 2 και 3 του άρθρου 905). Οι όροι αυτοί είναι: **1)** Η υπόθεση κατά τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου να υπαγόταν στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, **2)** Ο διάδικος που νικήθηκε να μη στερήθηκε το δικαίωμα της υπεράσπισης και γενικά της συμμετοχής στη δίκη, εκτός αν η στέρηση έγινε σύμφωνα με διάταξη που ισχύει και για τους υπηκόους του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση. **3)** Η απόφαση να μην είναι αντίθετη προς απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που εκδόθηκε στην ίδια υπόθεση και αποτελεί δεδικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του αλλοδαπού δικαστηρίου. Και **4)** Η απόφαση να μην είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη. Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι για την αναγνώριση δεδικασμένου από απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά την προσωπική κατάσταση απαιτείται, εκτός των άλλων, και η απόφαση αυτή να μην είναι αντίθετη προς απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που εκδόθηκε στην ίδια υπόθεση και αποτελεί δεδικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η αλλοδαπή απόφαση. Η ύπαρξη αντίθετης απόφασης ημεδαπού δικαστηρίου αποτελεί δικονομικό λόγο που εμποδίζει την ανάπτυξη δεδικασμένου της αλλοδαπής απόφασης. Η εκκρεμής όμως αγωγή ενώπιον ελληνικού δικαστηρίου δεν συνιστά εμπόδιο για την αναγνώριση αλλοδαπού δεδικασμένου. Περαιτέρω δε ως αρνητική προϋπόθεση απαιτείται η απόφαση του αλλοδαπού δικαστηρίου να μην είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη και την ελληνική δημόσια τάξη. Η αντίθεση προς τη δημόσια τάξη, υπό τη διαλαμβανόμενη στο άρθρο 33 ΑΚ έννοια της διεθνούς δημόσιας τάξης, κρίνεται όχι από την εφαρμογή ουσιαστικών διατάξεων διαφορετικών από τις διατάξεις του ημεδαπού ουσιαστικού δικαίου, έστω και αν οι τελευταίες αφορούν στην εσωτερική δημόσια τάξη και αποτελούν κανόνα αναγκαστικού δικαίου, αλλά από το αν και κατά πόσο στη συγκεκριμένη περίπτωση η λύση που έδωσε η αλλοδαπή απόφαση αναπτύσσει στην ελληνική επικράτεια έννομες συνέπειες που προσκρούουν σε θεμελιώδεις αρχές που κρατούν στην Ελλάδα σε ορισμένο χρόνο και απηχούν τις κοινωνικές, οικονομικές, πολιτειακές, πολιτικές, θρησκευτικές, ηθικές και άλλες κοινώς παραδεδειγμένες αντιλήψεις, οι οποίες διέπουν και ρυθμίζουν κατά τρόπο πάγιο τις βιοτικές σχέσεις στον Ελλαδικό χώρο και αποτελούν το φράγμα εφαρμογής στην ημεδαπή κανόνων αλλοδαπού δικαίου, η οποία μπορεί να προξενήσει διαταραχή στο βιοτικό ρυθμό που κυριαρχεί στη χώρα (ΟλΑΠ 6/90) (ΟλΑΠ 17/1999)...» (ΑΠ 108/2001, ΝΟΜΟΣ). «...Δύναται να θεωρηθεί ότι ο διάδικος εστερήθη του δικαιώματος της υπεράσπισης και της εν γένει συμμετοχής του στη δίκη όταν δεν κλητεύθηκε παντάπασι να μετάσχει σ` αυτήν (ΑΠ 856/75), όταν ο τρόπος της κλητεύσεώς του ήταν πλημμελής, ή η παρασχεθείσα σ αυτόν προθεσμία προς υποβόλη των απόψεών του προς υπεράσπισή του ήταν ελάχιστη, ανεπαρκής, ενώ αντίκειται η αλλοδαπή απόφαση στην ημεδαπή δημόσια τάξη, λαμβανόμενη κατά την έννοια του άρθρου 33

του ΑΚ, εάν διά της εκτελέσεως αυτής πρόκειται να πραγματοποιηθούν στην περιοχή της ελληνικής πολιτείας καταστάσεις απροσάρμοστες προς την παρούσα στην Ελλάδα ηθική δικαιολογητική, πολιτειακή, οικονομική τάξη, που θεμελιώνει τον κρατούντα βιοτικό ρυθμό (ΕφΑθ 4379/76 ΝοΒ ΚΕ.208, ΑΠ 1336/80 ΝοΒ ΚΘ.669). Μετά ταύτα δύναται να θεωρηθεί επίσης ότι δεν υπάρχει στέρηση του δικαιώματος υπεράσπισης αν ο εναγόμενος δεν κλητεύθηκε καθόλου για να παραστεί στο αλλοδαπό δικαστήριο, όπως ισχύει και για τους πολίτες της αλλοδαπής πολιτείας, εκτός αν η μη κλήτευσή του προσκρούει στην εσωτερική δημόσια τάξη (ΜΠΙωαν 349/80 Αρμ 38.46). 'Ομως, αν η αλλοδαπή απόφαση εκδόθηκε ερήμην του εναγομένου χωρίς κλήτευσή του, έστω και αν η ίδια διαδικασία τηρείται και για τους υπηκόους της χώρας προέλευσης της αλλοδαπής απόφασης, υπάρχει αντίθεση στην ημεδαπή δημόσια τάξη (ΕφΠ 218/73 Δ 5.427, Βαθρακοκοίλη, ΠολΔ, στο άρθρο 323, σελ. 487)...» (ΜΠΑθ 3020/1997, Αρμ 1997, σελ. 206). «**...**Παρέπεται απ` αυτά, ότι απόφαση αλλοδαπού Δικαστηρίου που καταδικάζει τον ηττημένο εναγόμενο στα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος, δεν προσκρούει καταρχήν στην εγχώρια δημόσια τάξη και μπορεί να κηρυχθεί εκτελεστή στην Ελλάδα, αφού και το Ελληνικό δίκαιο έχει αντίστοιχες διατάξεις στα άρθρα 173 επ. ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (άρθρα 100 επ. ΝΔ 3026/1954), που προσδιορίζουν το ύψος της αμοιβής. Όμως η καταδίκη με την δικαστική απόφαση, του εναγομένου να καταβάλλει στον ενάγοντα υπέρμετρα δικαστικά έξοδα και ειδικότερα έξοδα τα οποία τελούν σε προφανή δυσαναλογία προς την αξία του αντικειμένου της δίκης και υπερβαίνουν κατά πολύ την εν λόγω αξία, δεν είναι προφανώς ανεκτή από την Ελληνική δημόσια τάξη, διότι η δυσαναλογία αυτή: **α)** αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας, που απορρέει από τα άρθρα 5 παρ. 1 και 25 παρ. του Συντάγματος, αλλά και τα άρθρα 6 παρ. 1, 8 παρ. 2, 9 παρ. 2 και 10 παρ. 2 της ΕΣΔΑ και δεσμεύει το νομοθέτη, τον δικαστή και την διοίκηση (ΟλΑΠ 44/2005) και **β)** καθιστά σχεδόν αδύνατη ή προβληματική σε κάθε περίπτωση, λόγω αδυναμίας πληρωμής τέτοιων υπερβολικών εξόδων, την πρόσβαση του Ελληνα πολίτη σε δικαστήριο, για παροχή έννομης προστασίας με δίκαιη (χρηστή) δίκη (άρθρα 20 παρ. 1 του Σ. και 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ, ΑΠ 1829/2006 ΝοΒ 55.674, ΕφΚερκ 193/2007 αδημ.). Επομένως, πρέπει να αποκρούεται η εκτέλεση στην Ελλάδα απόφασης αλλοδαπού δικαστηρίου με την οποία επιδικάζεται πέρα από την πραγματική ζημία, δικαστικά έξοδα, εφόσον σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, βάσει των κριτηρίων που αναφέρθηκαν παραπάνω, αυτά είναι υπέρμετρα. Διότι κατά τούτο η εκτέλεση της απόφασης αυτής θα αντέβαινε στην Ελληνική δημόσια τάξη. Οφείλει άρα το δικαστήριο, προκειμένου να μορφώσει την κρίση του σχετικά με την αντίθεση ή μη της αλλοδαπής απόφασης που εκδικάζει τέτοια δικαστικά έξοδα, προς την εγχώρια δημόσια τάξη, να αξιολογήσει την αλλοδαπή αυτή απόφαση από την άποψη του υπέρμετρου (ΟλΑΠ 17/1999). Η απόκρουση δε αυτή περιορίζεται στο μέρος της προσβαλλομένης απόφασης στο οποίο το σφάλμα της αναφέρεται δηλαδή μόνο στην κήρυξη της αλλοδαπής απόφασης εκτελεστής κατά το κονδύλιο των δικαστικών εξόδων που θεωρήθηκαν ως υπέρμετρα (βλ. σχ. ΟλΑΠ 17/1999). Εξάλλου μόνη η έλλειψη αιτιολογίας δεν καθιστά τις αλλοδαπές αποφάσεις των οποίων ζητείται η κήρυξη της εκτελεστότητας στην Ελλάδα αντίθετες στην ημεδαπή δημόσια τάξη, αφού η αναιτιολόγητη απόφαση, αν δεν προσβλήθηκε με ένδικα μέσα, παράγει εκτελεστότητα κατά το ελληνικό δίκαιο (ΟλΑΠ 464/1991 ΕλΔικ 33.941, ΑΠ 672/1999 ΕλΔικ 41.385 και ΑΠ 950/1991 ΝοΒ 1993.289)...» (ΕφΚέρκυρας 130/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Η απόφαση (που κηρύσσει εκτελεστή αλλοδαπή απόφαση) δεν διαγιγνώσκει εκ νέου την κρίσιμη ουσια-

στική αξίωση, ούτε και αναγνωρίζει απλώς τη συνδρομή των προϋποθέσεων της εκτελεστότητας, αλλά απονέμει την ενέργεια της εκτελεστότητας στον αλλοδαπό εκτελεστό τίτλο. Διαμορφώνει, επομένως, μια νέα νομική κατάσταση και για το λόγο αυτό δεν μπορεί παρά να είναι διαπλαστική απόφαση και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να γίνεται λόγος για αναγνώριση της εκτελεστότητας, αλλά, ακριβέστερα, για κήρυξη της εκτελεστότητας της αλλοδαπής απόφασης...Πρωταρχική προϋπόθεση για την κήρυξη της εκτελεστότητας στην ημεδαπή αλλοδαπού τίτλου είναι ότι αυτός θα πρέπει να είναι εκτελεστός κατά το δίκαιο του τόπου έκδοσής του. Δεν είναι λογικό να εκτελείται στη χώρα μας ένας αλλοδαπός τίτλος, που δεν είναι εκτελεστός στη χώρα από την οποία προέρχεται (Ν. Νίκας, ό.π, σελ. 257)... Η εκτελεστότητα στο κράτος προέλευσης πρέπει να υπάρχει κατά το χρόνο κατά τον οποίο, η απόφαση κηρύσσεται εκτελεστή στο κράτος εκτέλεσης (ΕφΘεσ 267/1999 Αρμεν 1999.721, ΕφΠειρ 606/1997 ΕλλΔνη 1997.1896, Ν. Νίκας, ό.π., σελ. 257)» (ΜΠΒόλου 81/2011 Αρμ. 2012, σελ. 380, ΝΟΜΟΣ). «..Η απόφαση του ημεδαπού δικαστηρίου, η οποία δε λύνει τη διαφορά αλλά δίνει τη δύναμη της εκτελεστότητας στον αλλοδαπό τίτλο έχει διαπλαστικό χαρακτήρα, ενώ η της αναγνώρισης του δεδικασμένου δεν προσδίδει στην αλλοδαπή απόφαση ιδιότητα την οποία δεν είχε πριν από την έκδοση της ημεδαπής απόφασης, γι` αυτό και η τελευταία είναι απλώς αναγνωριστική (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνευτική - Νομολογιακή Ανάλυση, τ. Ε, Αθήνα 1997 σ. 101 αρ. 49)...» (ΕιρΡόδου 8/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΕ. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑΣ

«...Δεν χάνει άνευ ετέρου την εκτελεστότητά της η αλλοδαπή απόφαση που κηρύχθηκε εκτελεστή στη χώρα μας, ακόμη και όταν εξαφανίστηκε στη χώρα έκδοσής της. Στην τελευταία περίπτωση μπορεί να ζητηθεί ανάκληση της απόφασης του ημεδαπού δικαστηρίου που κήρυξε την εκτελεστότητα (ΚΠολΔ 758) ή και να ασκηθεί αναγνωριστική αγωγή με αίτημα να βεβαιωθεί ότι έπαυσε η εκτελεστότητα της αλλοδαπής απόφασης, ενώ, αν έχει αρχίσει αναγκαστική εκτέλεση, το γεγονός αυτό μπορεί να προβληθεί ως λόγος ανακοπής κατά της εκτέλεσης. Η διαδικασία αυτή απονομής της εκτελεστότητας, το επονομαζόμενο διεθνές «exequatur», που διευκολύνει την πρόσβαση στα ελληνικά όργανα εκτέλεσης, ακολουθείται υποχρεωτικά τόσο στην περίπτωση του αυτόνομου εθνικού δικαίου (ΚΠολΔ 905, 906), όσο και στην περίπτωση των κανόνων του ευρωπαϊκού αστικού δικονομικού δικαίου (Ν. Νίκας, ό.π, σελ. 248, 249 και εκεί υποσ. 10)...» (ΜΠΒόλου 81/2011 Αρμ. 2012, σελ. 380).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

«...**Η προσωρινή Διαταγή του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Κύπρου που επικαλείται η ενάγουσα, δεν αναγνωρίζεται από το νόμο ως τίτλος εκτελεστός στην Ελληνική Πολιτεία**, εφόσον δεν κηρύχθηκε εκτελεστή με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου κατά την οριζόμενη προς τούτο διαδικασία (άρθρα 904 παρ. 2 εδ. στ, ζ, 905 παρ. 1, 2 ΚΠολΔ). Ενόψει αυτού, δεν μπορούσε να θίξει το συνταγματικό δικαίωμα δικαστικής προστασίας της εναγομένης και συμμετοχής αυτής στη συνομολογηθείσα διαιτητική δίκη, εκτός μάλιστα των ορίων της επικρατείας της Κύπρου. Με την έννοια αυτή, η άνω προσωρινή Διαταγή δεν είναι δυνατό να αποκλείσει την εφαρμογή κανόνων της ελληνικής δημόσιας τάξης (άρθρ. 869 ΚΠολΔ), ούτε να αποστερήσει την εναγομένη από την προστασία του φυσικού της δικαστή, που στη συγκεκριμένη πε-

ρίπτωση ήταν το συγκροτηθέν, κατόπιν της συμφωνίας περί διαιτησίας, Διαιτητικό δικαστήριο. Απόρροια αυτού είναι, ότι η συμμετοχή της εναγομένης στη διαιτητική δίκη, παρά την προσωρινή περί του αντιθέτου διαταγή του Κυπριακού Δικαστηρίου, δεν συνιστά παραβίαση των κανόνων της ελληνικής δικονομικής εννόμου τάξεως, όπως διατείνεται η ενάγουσα...» (ΕφΠειρ 19/1995, ΤΝΠΔΣΑ, ΕΕμπΔ 1995, σελ. 93).

ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 780 ΚΠολΔ προκύπτει ότι με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις η απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου σε υπόθεση που υπάγεται, κατά το ελληνικό δίκαιο, στην εκούσια διαδικασία, ισχύει αυτοδικαίως στην Ελλάδα. Επομένως, δεν απαιτείται οποιαδήποτε διαδικασία για την αναγνώριση, στην Ελλάδα, των αλλοδαπών αποφάσεων, σε υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας, εφόσον συντρέχουν οι αναφερόμενες στη διάταξη του άρθρου 781 ΚΠολΔ προϋποθέσεις και ειδικότερα: **1)** αν οι αποφάσεις εφάρμοσαν τον ουσιαστικό νόμο που έπρεπε να εφαρμοστεί κατά το ελληνικό δίκαιο και εκδόθηκαν από το Δικαστήριο, που είχε δικαιοδοσία κατά το δίκαιο της πολιτείας της οποίας τον ουσιαστικό νόμο εφάρμοσε και **2)** αν δεν είναι αντίθετες προς τα χρηστά ήθη και προς τη δημόσια τάξη. Επομένως, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, η οποία καθιερώνει ειδικό κανόνα έναντι εκείνου του άρθρου 905 παρ. 4 του ΚΠολΔ, την εφαρμογή του οποίου και αποκλείει, ανεξάρτητα από το αν η υπόθεση αφορά την προσωπική κατάσταση, δεν απαιτείται οποιαδήποτε διαδικασία για την αναγνώριση, στην Ελλάδα των αλλοδαπών αποφάσεων επί υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας, αφού αυτές ισχύουν στην ημεδαπή αυτοδικαίως, έτσι ώστε οποιοδήποτε δικαστήριο ή άλλη Αρχή, ενώπιον των οποίων ανακύπτει, ως κύριο ή προδικαστικό, το ζήτημα της ισχύος μιας τέτοιας απόφασης δικαιούται αλλά και υποχρεούται να ελέγχει, αυτεπαγγέλτως, τη συνδρομή των προϋποθέσεων που αξιώνει για την ισχύ της η διάταξη του άρθρου 780 ΚΠολΔ (ΕφΑθ 1111/1989 ΝοΒ 38.662). Αυτό όμως, δεν αποκλείει, στην περίπτωση που υπάρξει αμφισβήτηση για την ισχύ, στην ημεδαπή, τέτοιας αλλοδαπής απόφασης, να ασκηθεί με βάση το άρθρο 70 ΚΠολΔ, σχετική αναγνωριστική αγωγή, κατά τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας (ΕφΑθ 727/2006 ΕλλΔ 2007.1709, ΕφΑθ 111/1989 οπ.παρ.). Τα παραπάνω όχι μόνο δεν διαφοροποιούνται, αλλά εναρμονίζονται πλήρως με τη ρύθμιση που προβλέπεται στη Σύμβαση της Χάγης «για τις συγκροτήσεις νόμων που αφορούν στον τύπο διατάξεων διαθήκης» που συνομολογήθηκε στη Χάγη στις 5 Οκτωβρίου 1961 και κυρώθηκε από την Ελλάδα με το ν. 1325/1983, κατά την οποία ο τύπος της διαθήκης που παλαιότερα υπαγόταν στο άρθ. 11 του ΑΚ πλέον υπάγεται στους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που περιέχονται στην εν λόγω Σύμβαση...» (ΕφΑθ 4506/2011, ΤΝΠΔΣΑ). «...Ο χαρακτηρισμός δε, της αλλοδαπής απόφασης ως απόφασης εκούσιας ή της αμφισβητούμενης διαδικασίας αποτελεί δικονομικό ζήτημα διεπόμενο από τις διατάξεις του ελληνικού δικονομικού δικαίου (lex fori) ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της υπόθεσης κατά το δίκαιο της πολιτείας του εκδόσαντος την απόφαση δικαστηρίου (ΕφΠειρ 1111/89 ΝοΒ 38.662). Περαιτέρω, επειδή οι αποφάσεις που εκδίδονται επί υποθέσεων εκούσιας δικαιοδοσίας στερούνται εκτελεστότητας και κατά κανόνα δεν παράγουν ουσιαστικό δεδικασμένο, ως ισχύς των αποφάσεων, η οποία κατά την προαναφερόμενη ειδική διάταξη αναγνωρίζεται αυτοδίκαια στην ημεδαπή έννομη τάξη νοείται κυρίως η διαπλαστική ή διαπιστωτική ενέργεια που οι αποφάσεις αυτές αναπτύσσουν, η οποία διαμέσου των ρυθμίσεων του ουσιαστικού δικαίου διαμορφώνει ή κατοχυρώνει την υπόσταση ή το περιεχό-

μενο ορισμένης έννομης σχέσης ή κατάστασης (Μητσόπουλου: Η έννοια της εκούσιας δικαιοδοσίας. Μελέται γενικής θεωρίας του δικαίου και αστικού δικονομικού δικαίου, εκδ. 1983, σελ. 552, Μπέη ΠολΔικ τ. 17, εκδ. 1991 (Εκούσια δικαιοδοσία) σελ. 34 και 448). Συνεπώς, η αλλοδαπή απόφαση έχει ισχύ χωρίς άλλη διαδικασία στην Ελλάδα. Επομένως, εάν ανακύπτει ως κύριο ή προδικαστικό το ζήτημα της ισχύος στην Ελλάδα των παραπάνω αποφάσεων, αυτές έχουν αυτοδικαίως ισχύ, υποχρεουμένων των δικαστηρίων να προβαίνουν αυτεπάγγελτα στον έλεγχο της υπάρξεως ή μη των προαναφερθεισών προϋποθέσεων (Μαριδάκης, η εκτέλεσις, εκδ. γ παρ. 3 σημ. 28, Κρίσπη-Νικολετοπούλου, NoB 1972.2, Μπέης, Οι διαδικασίες ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, τεύχος γ, σελ. 556, Φραγκίστας, Δίκη 1974.446)...Περαιτέρω κατά ρητή διάταξη του άρθρου 780 ΚΠολΔ, οι ορισμοί αυτοί έχουν εφαρμογή εφόσον δεν ορίζονται αλλιώς από τις διεθνείς συνθήκες που επικυρώθηκαν από την Ελλάδα πριν από την εισαγωγή του ΚΠολΔ διατηρούν την ισχύ τους κατ` άρθρ. 2 ΕισΝΚΠολΔ, οι δε διατάξεις των συνθηκών που επικυρώνονται έκτοτε από την Ελλάδα, υπερισχύουν έναντι των διατάξεων του ΚΠολΔ. Αν η ρύθμιση από διεθνείς συμβάσεις διαφοροποιείται από τις διατάξεις του ΚΠολΔ υπερισχύει έναντι της ρύθμισης του ΚΠολΔ. Από τις διεθνείς συμβάσεις σημαντική είναι η σύμβαση της Χάγης, που κυρώθηκε με το νόμο 1325/26/27.1.1983...» (ΕφΔωδ 327/2005, ΝΟΜΟΣ).

ΑΣΚΗΣΗ ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 583 ΚΠολΔ, αν κάποιος δεν έλαβε μέρος ή δεν προσκλήθηκε σε δικαστική ή εξώδικη πράξη, που του προκαλεί βλάβη ή θέτει σε κίνδυνο τα έννομα συμφέροντά του, μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά της πράξης αυτής. Ειδικότερα, η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να προκαλεί βλάβη, δηλαδή να δημιουργεί δεσμευτικές έννομες συνέπειες στον ανακόπτοντα (της προσωπικής ελευθερίας ή της περιουσίας του) ή να θέτει σε κίνδυνο τα έννομα αγαθά αυτού, που προστατεύονται από το νόμο. Η βλάβη μπορεί να είναι άμεση, έμμεση ή επικείμενη. Ειδικότερα, τριτανακοπή, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 583, μπορεί να ασκηθεί κατά της οριστικής απόφασης, που εκδόθηκε μεταξύ άλλων (αρθρ. 586 παρ. 1 ΚΠολΔ). Η τριτανακοπή αποτελεί ένδικο βοήθημα και μάλιστα μέσο άμυνας του βλαπτόμενου τρίτου, που δεν είναι διάδικος από τη δικαστική απόφαση (ΑΠ 128/91 ΕλλΔνη 33.819, ΑΠ 681/90 ΕλλΔνη 31.319). Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 741, 748 παρ. 3, 773 παρ. 1 και 586 παρ. 1, που κατά το άνω άρθρο 741 το άρθρο 586 παρ. 1 εφαρμόζεται και κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας προκύπτει ότι και, κατά των αποφάσεων, οι οποίες εκδίδονται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, κάθε τρίτος ο οποίος δεν είχε με διαταγή του δικαστηρίου προσκληθεί ή προσεπικληθεί στη δίκη, κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση, εφόσον έχει έννομο συμφέρον, δηλαδή άμεσα ή έμμεσα βλάπτεται από τις έννομες συνέπειες της απόφασης ή απ` αυτές προκύπτει έστω και ενδεχομένως κίνδυνος πραγματικής βλάβης των συμφερόντων του, έχει δικαίωμα να ασκήσει κατ` αυτής τριτανακοπή (ΑΠ 61/2006 ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 1036/84 ΕλλΔνη 26.284, ΕφΑθ 2626/81 NoB 30.253), η οποία δικάζεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 743,759 ΚΠολΔ, εφόσον, γενικά, η τριτανακοπή δικάζεται με τη διαδικασία, που εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση (ΕΚρ 354/87 NoB 35.1259, ΕΑ 7073/82 ΑρχΝ 36.352). Με την παραδοχή της τριτανακοπής, η απόφαση ακυρώνεται για το μέλλον και εξετάζεται εκ νέου η αρχική αίτηση ως προς τις σχέσεις των αρχικών διαδίκων με τον τριτανακόπτοντα (βλ. Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα Ερμηνεία ΚΠολΔ έκδ. 2000, άρθ.773 σ. 1529)...» (ΜΠΗ-

ρακλ 1009/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Οι πιο πάνω διατάξεις (583, 586, 588-590 ΚΠολΔ) βρίσκουν πεδίο εφαρμογής και στη διαδικασία της εκούσιας διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 741 ΚΠολΔ, ως προσαρμοζόμενες σ` αυτήν και μη αντικείμενες στις ρυθμίζουσες τη διαδικασία αυτήν ειδικές διατάξεις, κατά δε τη διάταξη του άρθρου 773 ΚΠολΔ, η τριτανακοπή αυτή, κατ` αποφάσεως που εκδόθηκε κατά την εκούσια δικαιοδοσία, ασκείται και δικάζεται κατά τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 743 έως 759 ΚΠολΔ (βλ. ΕφΑθ 9884/79 ΝοΒ 20.794, ΕφΠατρ 1036/84 ΕλλΔνη 26.284). Περαιτέρω, σε περίπτωση παραδοχής της τριτανακοπής, το Δικαστήριο με την απόφασή του διατάσσει την επαναφορά του τριτανακόπτοντος ως προς τους πρότερον διαδίκους, στη θέση στην οποία ευρίσκετο προ της εκδόσεως της ακυρωθείσας γι αυτόν αποφάσεως, μετά δε απ` αυτά δικάζει ως προς αυτόν την ουσία της υποθέσεως, κρίνοντας εξαρχής την μεταξύ αυτού και των διαδίκων έννομη σχέση (βλ. Σταυροπουλο, ΕρμΚΠολΔ, στο άρθ. 608, αρ. 7, ΑΠ 366/53 ΝοΒ 1.599, ΑΠ 251/61 ΑρχΝ ΙΒ.594, ΕφΠατρ 1036/84 ΕλλΔνη 26.284)...» (ΜΠΑθ 3020/1997, Αρμ 1997, σελ. 206). «...Η **ενεργητική νομιμοποίηση** για την άσκηση τριτανακοπής στα πλαίσια της εκούσιας δικαιοδοσίας απορρέει από το αν ο μετέπειτα τριτανακόπτων είχε ή όχι λάβει μέρος στη δίκη επί της οποίας εκδόθηκε η τριτανακοπτόμενη απόφαση και είχε αποκτήσει συνεπώς την ιδιότητα του ενδιαφερομένου διαδίκου είτε με μόνη την υποβολή της αιτήσεως, είτε με κλήση ύστερα από διαταγή του δικαστηρίου, είτε με την προσεπίκληση κατά το άρθρο 753 ΚΠολΔ, είτε με την άσκηση κύριας ή πρόσθετης παρέμβασης κατά το άρθρο 752 ΚΠολΔ ή τριτανακοπής κατά το άρθρο 773 ΚΠολΔ, γενικά δηλαδή από εκείνον που δεν κατέστη διάδικος (βλ. Σ. Πανταζόπουλο, Η τριτανακοπή κατά τον ΚΠολΔ (1989) σ. 218 επ. όπου και περαιτέρω παραπομπές στην θεωρία και νομολογία, ΕφΑθ 7259/1986 ΕλλΔνη 28.75, ΕφΑθ 13093/1988 ΝοΒ 1989.1235). (ΕφΑθ 10601/1995 ΕλλΔνη 39.147)...» (ΕφΔωδ 327/2005, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΒΑΣΕΙ ΑΣΚΗΘΕΙΣΑΣ ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Σύμφωνα με την διάταξη του άρθ. 774 ΚΠολΔ, το Δικαστήριο που δικάζει την τριτανακοπή δικαιούται κατά το άρθρο 589 ΚΠολΔ να διατάξει εκτός από την αναστολή της εκτέλεσης και την αναστολή της ισχύος της απόφασης. Η αναστολή διατάσσεται ύστερα από σχετική αίτηση του τριτανακόπτοντος και όχι αυτεπαγγέλτως, η οποία υποβάλλεται αν υφίσταται εκκρεμοδικία της τρτανακοπής κατά τον χρόνο εκδίκασης αυτής. Αυτή υποβάλλεται είτε με το δικόγραφο της τριτανακοπής είτε με τις προτάσεις. Μετά την παραδοχή της βάσιμης τριτανακοπής η οποία έχει ως συνέπεια την εξαφάνιση ή την κήρυξη ανενεργούς της προσβαλλομένης απόφασης, παρέλκει η διαταγή αναστολής, γιατί η αναστολή οριοθετείται χρονικώς έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί τη τριτανακοπής (Βαθρακοκοίλης Ερμηνεία ΚΠολΔ έκδ. 1996, άρ. 774, σελ. 484). Μετά την έκδοση οριστικής απόφασης για την τριτανακοπή, μπορεί να ζητηθεί αναστολή με ανάλογη εφαρμογή του άρθ. 912 ΚΠολΔ...» (ΜΠΗρακλ 1009/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΚΗΡΥΧΘΗΚΕ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

«...Με την ημεδαπή απόφαση, με την οποία κηρύσσεται εκτελεστή αλλοδαπή απόφαση, κατά τις διατάξεις των άρθρων 905 επ. ΚΠολΔ, επεκτείνεται απλώς, εντός της Ελληνικής Επικράτειας, η εκτελεστότητα και επομένως, τίτλος εκτελεστός εξακολουθεί να παραμένει η αλλοδαπή απόφαση, επί της οποίας θα τεθεί ο, κατά το άρθρο 918 ΚΠολΔ, εκτελεστήριος τύπος και με βάση την οποία θα εκδοθεί από-

γραφο και θα κοινοποιηθεί επιταγή (ΕφΛαρ 605/2005 ΤΝΠΔΣΑ)...» (ΕφΘεσ 20/2012, ΕλλΔνη 2012, σελ. 1357). «...**Μετά την κήρυξη της εκτελεστότητάς του, εκτελούμενος εξακολουθεί να παραμένει ο αλλοδαπός τίτλος** (Ν. Νίκας, ό.π, σελ. 294). Από δε τη θετική προϋπόθεση της εκτελεστότητας της απόφασης κατά το δίκαιο του κράτους προέλευσης διαφέρει το ζήτημα της εκτελεστικής διαδικασίας και των μέσων εκτέλεσης, το οποίο κρίνεται από το δίκαιο του κράτους στο οποίο θα εκτελεστεί η απόφαση και δεν ερευνάται κατά τη διαδικασία περιαφής του εκτελεστήριου τύπου (κήρυξη εκτελεστής της αλλοδαπής απόφασης), αλλά μόνο κατά το στάδιο της εκτέλεσης τα απόφασης μετά την κήρυξή της εκτελεστής (ΕφΘεσ 267/1999 Αρμ 1999.722, Ν. Νίκας, ό.π, σελ. 295)...» (ΜΠΒόλου 81/2011 Αρμ. 2012, σελ. 380). «...Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 918 παρ. 1 και 2 εδ. ε ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει αντιγράφου του εκτελεστού τίτλου που έχει τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο). Ο εκτελεστήριος τύπος συνίσταται στην έκδοσή του στο όνομα του ελληνικού λαού και στη διαταγή προς όλα τα αρμόδια όργανα να εκτελέσουν τον τίτλο. Ο εκτελεστήριος τύπος δίνεται σε αλλοδαπούς τίτλους καθώς και σε αλλοδαπές διαιτητικές αποφάσεις από το δικαστή του μονομελούς πρωτοδικείου που τους κήρυξε εκτελεστούς...» (ΕιρΡόδου 8/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...'Οπως προκύπτει από το άρθρο 904 § 2 περ. στ` ΚΠολΔ εκτελεστοί τίτλοι είναι και οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί. Η κήρυξη της εκτελεστότητας γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 905 ΚΠολΔ. **Οι διαφορές που ανακύπτουν από την εκτέλεση αλλοδαπών εκτελεστών τίτλων στην Ελλάδα επιλύονται από το Ελληνικό δικονομικό δίκαιο και με μέσα που αναγνωρίζονται από το δίκαιο τούτο** (βλ. Γ. Μαριδάκη, Η εκτέλεσις των αλλοδαπών αποφάσεων, έκδ. Γ` § 5 σ. 84 κείμενο και σημ. 43, Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση, Β` έκδ., § 758 σ. 2443 - 2444, ΕφΠ 603/1992 ΝοΒ 41.528)...» «...Οι δίκες περί την εκτέλεση διεξάγονται, με την τήρηση των διατυπώσεων και της διαδικασίας της Ελληνικής δικονομικής νομοθεσίας και επομένως κατ΄ αυτήν (Ελληνική νομοθεσία) κρίνονται μόνον τα θέματα τα οποία αφορούν εις την διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως. Αντιθέτως, τα θέματα τα οποία αφορούν εις την απαίτηση (ήτοι η μεταβίβαση, η εξόφληση, η παραγραφή και εν γένει οι ουσιαστικές ενστάσεις κατά της απαιτήσεως) και εμφανίζονται εντός του πλαισίου της ανακοπής του άρθρου 933 επ. κρίνονται κατά το διέπον την έννομο σχέση (ήτοι την απαίτηση) δίκαιο, με αφετηρία το Ελληνικό ιδιωτικό διεθνές δίκαιο (βλ. Μπρίνια Αναγκ. εκτέλεσις έκδ. Β΄ παρ. 7 σ. 42-46, παρ. 43 σελ. 111-112)...» (ΕφΛαρ 205/2005, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 3897/1995 ΝοΒ 1995, σ. 995, ΝΟΜΟΣ). «...Για την διαδικασία της προσωπικής κράτησης και την εκτέλεση αυτής, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας και όχι οι αντίστοιχες διατάξεις του δικαίου της πολιτείας του εκτελεστού τίτλου. Το Ελληνικό Δικαστήριο και τα όργανα της εκτελέσεως εφαρμόζουν και ενεργούν μόνο με βάση το ημεδαπό δικονομικό δίκαιο. Ακόμα και όταν το Ελληνικό Δικαστήριο δικάζει από την αρχή την διαφορά και εφαρμόζει αλλοδαπό δίκαιο κατά τη διάγνωση της απαιτήσεως, οι προϋποθέσεις της προσωπικής κράτησης κρίνονται κατά το Ελληνικό δικονομικό δίκαιο. Το ημεδαπό δικαστήριο θα εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθ. 1047 § 1 επ. ΚΠολΔ και όχι τις αντίστοιχες διατάξεις του δικαίου που διέπει την απαίτηση (βλ. Μπρίνια, κάτω από το άρθρο 1047 σελ. 2444, ΕΠ 603/1992 ΝοΒ 41.528). Επομένως σύννομα η εκκαλουμένη απόφαση έκρινε νόμιμη την ένδικη αγωγή περί απαγγελίας προσωπικής κρατήσεως εις βάρος

του εκκαλούντος εναγομένου, ως μέσου αναγκαστικής εκτέλεσης αλλοδαπού τίτλου αφού κατά τις διατάξεις του Ελληνικού δικαίου προβλέπεται η προσωπική κράτηση ως μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, που προέρχονται από αδικοπραξία...» (ΕφΑθ 5872/1998, σ. 1663, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ», σελ. 658)**.

ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

«...Η διαδικασία εκδόσεως (πιστοποιήσεως) του ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου. Η κατάργηση της ενδιάμεσης διαδικασίας κηρύξεως της εκτελεστότητας στο κράτος εκτελέσεως υποκαταστάθηκε στον ΚανΕυρΕΤ από τη διαδικασία εκδόσεως του Πιστοποιητικού Ευρωπαϊκού Εκτελεστού Τίτλου στο κράτος εκδόσεως της αποφάσεως. Ο έλεγχος της συνδρομής των όρων και κωλυμάτων εκτελέσεως μετατοπίζεται, κατά συνέπεια, από το κράτος εκτελέσεως στο κράτος προελεύσεως της αποφάσεως. Η πιστοποίηση του Ευρωπαϊκού Εκτελεστού Τίτλου της αποφάσεως για μη αμφισβητούμενες χρηματικές αξιώσεις εκδίδεται ύστερα από αίτηση στο δικαστήριο που την εξέδωσε (άρθρο 61 ΚανΕυρΕΤ). Όταν πρόκειται για (δικαστικό) συμβιβασμό, η αίτηση απευθύνεται στο δικαστήριο που τον επικύρωσε ή ενώπιον του οποίου καταρτίσθηκε (άρθρο 24 ΚανΕυρΕΤ), ενώ όταν πρόκειται για δημόσιο έγγραφο στην αρχή, που καθορίζει το κράτος μέλος προελεύσεώς του (άρθρο 25 ΚανΕυρΕΤ). Ο Κανονισμός δεν διευκρινίζει την αρμοδιότητα του οργάνου και τη διαδικασία εκδόσεως του Πιστοποιητικού. Δεν αποκλείεται, έτσι, ο δικαστής που εξέδωσε την απόφαση να είναι ο ίδιος, που θα πιστοποιήσει και τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την έκδοση του ΕυρΕΤ. Στην Ελλάδα η αρμοδιότητα εκδόσεως του Πιστοποιητικού ανατέθηκε στα όργανα, που έχουν αρμοδιότητα για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου (ΚΠολΔ 918 ΙΙ)... **Η έκδοση του Πιστοποιητικού ΕυρΕΤ** Το Πιστοποιητικό ΕυρΕΤ συντάσσεται χωρίς ακρόαση του οφειλέτη και στη γλώσσα της αποφάσεως, του συμβιβασμού ή του δημόσιου εγγράφου που πιστοποιείται (άρθρο 9 ΙΙ ΚανΕυρΕΤ), με βάση ενιαίο πανευρωπαϊκό έντυπο υπόδειγμα, το οποίο περιέχεται στο συνοδεύον τον Κανονισμό Παράρτημα (άρθρο 9 Ι ΚανΕυρΕΤ). Αν οι προϋποθέσεις της πιστοποιήσεως καλύπτουν ένα μόνον μέρος του τίτλου, εκδίδεται πιστοποιητικό ευρωπαϊκού μερικώς εκτελεστού τίτλου ως προς το μέρος αυτό (άρθρο 8 ΚανΕυρΕΤ). Η έκδοση του Πιστοποιητικού δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο (άρθρο 10 IV ΚανΕυρΕΤ). Επιτρέπεται όμως να ζητηθεί υπό όρους η διόρθωσή του ή και η ανάκλησή του από το δικαστήριο ή από την αρχή που το εξέδωσε, αν παραβιάσθηκαν προφανώς οι όροι του Κανονισμού (άρθρο 10 Ι ΚανΕυρΕΤ). Αν το δικαστήριο που εκδίδει το Πιστοποιητικό έχει αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή των ρυθμίσεως του ΚανΕυρΕΤ, μπορεί να παραπέμψει το σχετικό ζήτημα στο ΔΕΚ... **Η εκτέλεση του ΕυρΕΤ** Από την έκδοσή του ο ΕυρΕΤ μπορεί να εκτελεσθεί σε άλλο κράτος μέλος χωρίς να μεσολαβήσει οποιαδήποτε άλλη διαδικασία, άμεσα, αυτόματα. Διαδικασία κηρύξεως της εκτελεστότητας δεν λαμβάνει λοιπόν χώρα (άρθρο 5 ΚανΕυρΕΤ), όπως επίσης δεν λαμβάνει χώρα και περιαφή του εκτελεστήριου τύπου. Τη λειτουργία του απογράφου υποκαθιστά το Πιστοποιητικό του ΕυρΕΤ. Ο κομιστής του τίτλου δανειστής, που προτίθεται να επισπεύσει εκτέλεση σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να προσφύγει απευθείας στα όργανα εκτελέσεως του κράτους αυτού (άρθρο 20 ΙΙ ΚανΕυρΕΤ). Δεδομένου ότι η διαδικασία εκτελέσεως διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως (άρθρο 20 ΙΙ ΚανΕυρ ΕΤ), στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά της εκτελέσεως έγγραφα θα πρέπει να υποβάλλονται στον αρμόδιο κατά τόπον επιμελητή, στον οποίο θα πρέπει να χορηγείται

και η σχετική εντολή (ΚΠολΔ 927). Η εντολή αυτή θα πρέπει να παρέχεται στο Πιστοποιητικό του ΕυρΕΤ, που υποκαθιστά το απόγραφο. Αντίγραφο του Πιστοποιητικού με την προσήκουσα επιταγή προς εκτέλεση θα πρέπει να επιδίδεται και στον καθ' ου η εκτέλεση υπό τους όρους του άρθρου 924 ΚΠολΔ... **Άμυνα κατά του ΕυρΕΤ** Η άμυνα κατά της διαδικασία εκτελέσεως του ΕυρΕΤ διασφαλίζεται κυρίως μέσω των ανακοπών των άρθρων 933 και 936 ΚΠολΔ και υπό την προϋπόθεση ότι δεν αμφισβητείται το κύρος ούτε και επανεξετάζεται επί της ουσίας η απόφαση ή το Πιστοποιητικό του ΕυρΕΤ...» **(Ν. Νίκας, Εγχειρίδιο Δικαίου Αναγκαστικής Εκτέλεσης, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2012 σελ. 228 επ.)**.

ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΔΙΑΦΟΡΩΝ

«...Από το συνδυασμό των άρθρων 18, 21 και 22 του ΕΚ 1896/2006, συνάγεται ως γενικός κανόνας η εκτέλεση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και ως εξαίρεση η άρνηση εκτέλεσής της, ανάλογα με τους λόγους που θα επικαλεστεί ο καθού. Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής που καθίσταται εκτελεστή, εκτελείται σύμφωνα με τους αυτούς όρους που ισχύουν για εκτελεστή απόφαση εκδοθείσα στο κράτος μέλος εκτέλεσης (αρ. 21 παρ. 1 Καν) και αυτή αντιμετωπίζεται ως ένας εσωτερικός εκτελεστός τίτλος του κράτους μέλους εκτέλεσης, αποκλείοντας τη δυσμενέστερη δικονομική της μεταχείριση. Η αίτηση του άρθρου 22 Καν αντιμετωπίζεται στο ελληνικό δικονομικό δίκαιο κατ` άρθρο 26 του Καν, όπως η ανακοπή κατά της εκτέλεσης κατ` άρθρο 933 ΚΠολΔ. Η διεθνής δικαιοδοσία των ημεδαπών δικαστηρίων να εκδικάσουν την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, καθορίζεται με βάση το άρθρο 22 παρ. 5 του Καν 44/2001, σύμφωνα με το οποίο οι δίκες περί την αναγκαστική εκτέλεση υπάγονται στη διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους του τόπου εκτέλεσης. Πρόκειται για αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία, με συνέπεια να μην ενδιαφέρει ο τόπος κατοικίας του καθού η ανακοπή, ούτε ο τόπος κατοικίας του οφειλέτη. Η καθ` ύλην αρμοδιότητα του δικαστηρίου θα κριθεί κατά τις γενικές διατάξεις του άρθρου 933 ΚΠολΔ, δηλ. αρμόδιο καθύλη είναι πάντα το Μονομελές, ενώ το κατά τόπο αρμόδιο προσδιορίζεται με βάση το άρθρο 933 παρ. 2 ΚΠολΔ. Η προθεσμία άσκησης της ανακοπής ορίζεται επίσης από το άρθρο 934 ΚΠολΔ. Η εκδίκαση της ανακοπής γίνεται με τις διατάξεις της αμφισβητούμενης διαδικασίας. Περαιτέρω το άρθρο 22 Καν ορίζει τους λόγους για τους οποίους η εκτελεστή διαταγή πληρωμής δεν πρέπει να εκτελεστεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής ένωσης. Οι λόγοι αυτοί ορίζονται περιοριστικά στον κανονισμό και πρέπει να ερμηνεύονται στενά με τρόπο που να επιτυγχάνεται ο σκοπός του. Ο καθού εκτός από τους λόγους του άρθρου 22 παρ. 1, 2 του Καν για την άρνηση της εκτέλεσης μπορεί να προτείνει και τους λόγους που αναφέρονται στην έλλειψη των τυπικών της προϋποθέσεων. Γενικότερα οποιαδήποτε προβολή ελαττωμάτων των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, αφού τα ζητήματα αυτά διέπονται αποκλειστικά από το εθνικό δίκαιο κατά το άρθρο 21 Καν. Οι ως άνω λόγοι δε σχετίζονται με την επανεξέταση της ουσίας της υπόθεσης από το δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης της ε.δ.π., εφόσον κάτι τέτοιο απαγορεύεται από το άρθρο 22 παρ. 3 Καν. Το Δικαστήριο μπορεί απλά είτε να επιτρέψει την εκτέλεση είτε να την αρνηθεί, όχι όμως να αλλάξει το περιεχόμενο της ε.δ.π. Επομένως με την άσκηση ανακοπής ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου εκτέλεσης, μπορεί να προταθεί οποιοσδήποτε λόγος κατά του κύρους της ε.δ.π. ως εκτελεστού τίτλου ή της διαδικασίας με τον οποίο δεν αμφισβητείται η ουσία της απαίτησης (Στ. Πανταζόπουλος

Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, αρ. 22, σ. 295-297). Στην προκείμενη περίπτωση, με την υπό κρίση ανακοπή η ανακόπτουσα, για τους λόγους που εκθέτει στην ανακοπή και τους πρόσθετους λόγους της ανακοπής της, ζητεί να ακυρωθεί η από 22-2-2010/354991/ΗΑΡΚ2009.695 ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, του Δικαστηρίου του Χραφενχάγε (Ολλανδίας), η οποία κηρύχθηκε εκτελεστή την 21/4/2010. Στο ίδιο δικόγραφο σωρεύει, επικαλούμενη τους ίδιους λόγους που επικαλείται για την ακύρωση της παραπάνω διαταγής πληρωμής και ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ κατά της από 23-7-2010 επιταγής προς πληρωμή που συντάχθηκε κάτω από το αντίγραφο του πρώτου εκτελεστού απογράφου της διαταγής αυτής, ζητώντας την ακύρωσή της. Αναφορικά με τη σωρευόμενη ανακοπή και τους πρόσθετους λόγους με αίτημα την ακύρωση της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, τόσο η ανακοπή όσο και οι πρόσθετοι λόγοι αυτής κρίνονται απορριπτέοι ως απαράδεκτοι, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας του παρόντος δικαστηρίου, καθώς οποιεσδήποτε αντιρρήσεις κατά της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής κρίνονται από το δικαστήριο προέλευσης αυτής σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 22 Καν.1ΘΘ6/2006, που στην προκείμενη περίπτωση είναι η Ολλανδία ενώ στο κράτος εκτέλεσης η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής δε μπορεί να επανεξετασθεί επί της ουσίας (αρ. 22 παρ. 3 Καν). Οσον αφορά τη σωρευόμενη ανακοπή και τους πρόσθετους λόγους αυτής με αίτημα τη ακύρωση της επιταγής προς εκτέλεση, το αίτημα αυτό κρίνεται ως άρνηση της εκτέλεσης της ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής και κατόπιν αυτού, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, παραδεκτά και εμπρόθεσμα εισάγονται η ανακοπή και οι πρόσθετοι λόγοι αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, για να εκδικασθούν κατά την τακτική διαδικασία, το οποίο σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα έχει διεθνή δικαιοδοσία και είναι καθ ύλην και κατά τόπο αρμόδιο(άρθρα 22, 26 Καν 1896/2006, 3, 14 παρ 2, άρθρα 933 παρ 1,2, 934 παρ 1 περ. α`, 583, 585 του ΚΠολΔ). Επομένως, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή η ανακοπή και οι πρόσθετοι λόγοι αυτής και να ερευνηθεί περαιτέρω η νομική και η ουσιαστική βασιμότητα των λόγων τους... Στα άρθρα 13-14 Καν 1896/2006, ορίζονται ενιαία οι ελάχιστες προϋποθέσεις των τρόπων επίδοσης ή κοινοποίησης της ε.δ.π. που δεν αποτελούν άμεσα εφαρμοστέο δίκαιο αλλά παραπέμπουν στο εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται. Ο καθορισμός του προσώπου προς το οποίο θα γίνει η επίδοση θα κριθεί με βάση το τελευταίο. Δε θίγεται όμως η εφαρμογή του τότε ισχύοντος Καν 1348/2000, ήδη 1397/2007. Ο ευρωπαίος νομοθέτης θέτει ως ελάχιστες προϋποθέσεις για την επίδοση της ε.δ.π. στον καθού είτε τους αναφερόμενους στο άρθρο 13 Καν τρόπους, με αποδεικτικό παραλαβής από αυτόν, είτε χωρίς αποδεικτικό παραλαβής της (αρ 14 Καν). Επιδίωξε δηλ. τρόπους απόλυτης βεβαιότητας επίδοσης της ε.δ.π. στον καθού (πρώτη υπόθεση) ή πολύ μεγάλης πιθανότητας επίδοσής της σε ορισμένα πρόσωπα που μπορούν να γνωστοποιήσουν την ύπαρξή της στον τελευταίο (δεύτερη υπόθεση). Μεταξύ των τρόπων επίδοσης της ε.δ.π. αναφέρεται και η ταχυδρομική επίδοση, η οποία γίνεται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 14 του Κανονισμού 1348/2000, ήδη 14 Καν 1393/2007. Πρόκειται για άμεση επίδοση και μάλιστα στην απόλυτη μορφή της, με απευθείας διαβίβαση από τον αποστολέα στον παραλήπτη. Στην επίδοση με το ταχυδρομείο, στο πλαίσιο του ως άνω Κανονισμού, προσδίδεται ιδιαίτερη σημασία, καθώς, σε αντίθεση προς την ισχύουσα υπό το καθεστώς της Συμβάσεως της Χάγης ρύθμιση (άρθρο 10 εδ. α: «Η Σύμβαση αυτή δεν αποτελεί κώλυμα, εκτός αν το Κράτος προορισμού δηλώσει ότι αντιτίθεται: **α)** Στην ευχέρεια να απευθύνουν άμεσα ταχυδρομικώς δικαστικές πράξεις σε πρόσωπα που βρίσκονται στο εξωτερικό..», δεν προβλέπεται (στον Κανονισμό) η δυνατότητα εκφράσεως

γενικής επιφυλάξεως από τα κράτη μέλη ως προς την καθόλου υιοθέτηση του τρόπου αυτού επιδόσεως (με το ταχυδρομείο), θεσπίζεται όμως η δυνατότητα αυτονόμου καθορισμού των ειδικότερων προϋποθέσεων, υπό τις οποίες κάθε κράτος μέλος θα δέχεται στο έδαφος του ως έγκυρη την επίδοση δικαστικών ή εξώδικων πράξεων με το ταχυδρομείο, που έγιναν σε άλλο κράτος μέλος. Στο πλαίσιο της ευχέρειας αυτής η Ελλάδα έχει δηλώσει ότι αποδέχεται ως έγκυρη την επίδοση με το ταχυδρομείο, μόνον αν γίνεται με συστημένη επιστολή, η οποία θα παραλαμβάνεται από τα, οριζόμενα στον ΚΠολΔ, πρόσωπα και ειδικότερα όπως ορίζεται στη σχετική επιφύλαξη της χώρας μας, εφόσον η πράξη θα παραλαμβάνεται από τον αποδέκτη, το νόμιμο αντιπρόσωπο του ή από τον σύζυγο, τα τέκνα, τα αδέλφια ή τους γονείς τους, δηλαδή τα οριζόμενα πρόσωπα στα άρθρα 128 παρ. 1-3 ή 129 ΚΠολΔ. Για την απόδειξη της επιδόσεως, δεν αρκεί η απλή βεβαίωση παραλαβής συστημένης επιστολής, που εκδίδουν πρόχειρα τα ταχυδρομεία, αλλά απαιτείται επιπλέον και η χορήγηση αποδείξεως παραλαβής, που να υπογράφεται από ένα εκ των προαναφερομένων προσώπων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στη διεθνή ταχυδρομική σύμβαση, στην οποία όλα τα κράτη μέλη έχουν προσχωρήσει. Περαιτέρω η ε.δ.π. και η συνημμένη σε αυτή σχετική αίτηση θα πρέπει να επιδίδεται μεταφρασμένη στη γλώσσα του καθού. Τούτο δεν απορρέει ευθέως από τον Κανονισμό 1896/2006, ο οποίος ορίζει ότι μόνο το έντυπο της αίτησης συντάσσεται στη γλώσσα ή σε μία από τις γλώσσες που γίνονται δεκτές από το επιληφθέν δικαστήριο για την έκδοση της ε.δ.π. Έτσι βάσει του άρθρου 8 Καν 1348/2000 (8 Καν. 1393/2007) δεν υποχρεώνεται ο επιμελούμενος την επίδοση να διαβιβάσει την ε.δ.π. συντεταγμένη ή μεταφρασμένη στη γλώσσα του καθού. Ορίζεται όμως ότι ο παραλήπτης του εισαγωγικού της δίκης δικογράφου μπορεί να αρνηθεί την παραλαβή του, εφόσον δεν έχει συνταχθεί στην επίσημη γλώσσα του κράτους παραλαβής, ή αν αυτό το κράτος έχει περισσότερες επίσημες γλώσσες, στην επίσημη ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου, όπου πρόκειται να γίνει η επίδοση ή κοινοποίηση ή σε γλώσσα του κράτους μέλους διαβίβασης την οποία ο παραλήπτης κατανοεί με ωφέλιμο για αυτόν τρόπο. Αν ο παραλήπτης αρνιόταν την παραλαβή για το λόγο αυτό τότε η επίδοση θα ματαιωνόταν(αρ. 8 Καν 1348/2000). Αυτό σημαίνει ότι η ε.δ.π. ταξιδεύει στην αλλοδαπή με κίνδυνο του επιμελούμενου την επίδοση ή δε ολοκλήρωση της επίδοσης εξαρτάται από την καλή θέληση ή τη διάθεση του παραλήπτη της. Αν αυτός δεν αρνηθεί άμεσα την παραλαβή της παρά την έλλειψη μετάφρασης, τότε το εάν ο καθού άσκησε τα υπερασπιστικά του δικαιώματα, προκειμένου να γίνει δεκτή η αίτηση επανεξέτασης θα κρίνεται με βάση την προϋπόθεση του εγκαίρου της επίδοσης από το δικάσαν δικαστήριο. Οταν η επίδοση διενεργείται με ταχυδρομείο, η δυνατότητα άρνησης παραλαβής της ε.δ.π από τον καθού λόγω έλλειψης μετάφρασης θα είναι πρακτικά δυσχερής. Για το λόγο αυτό ορισμένα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των όρων εφαρμογής του άρθρου 14 παρ. 2 του τότε ισχύοντος 1348/2000 περιέλαβαν την υποχρεωτική μετάφραση των επιδιδόμενων με το ταχυδρομείο στη γλώσσα του κράτους παραλαβής. Η Ελλάδα δεν έχει προβεί σε τέτοια δήλωση. Ήδη το άρθρο 8 παρ 1 καν. 1393/2007 θέσπισε κοινή προθεσμία μιας εβδομάδας εντός της οποίας ο παραλήπτης μπορεί να αρνηθεί την παραλαβή της πράξης επιστρέφοντάς την και ταυτόχρονα θεσμοθετήθηκε το δικαίωμα πληροφόρησης του παραλήπτη για το δικαίωμά του αυτό μέσω ενός τυποποιημένου εγγράφου. Με τη διάταξη του άρθρου 8 παρ. 4 Καν 1393/2007 ορίστηκε ότι οι κανόνες που αφορούν την άρνηση παραλαβής και στο χρόνο συντέλεσης της επίδοσης εφαρμόζονται σε όλους τους τρόπους επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένης

και της ταχυδρομικής (Στ. Πανταζόπουλος, Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, άρθρο 14, σελ. 205)... Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού 1896/2006 «Η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής που κατέστη εκτελεστή στο κράτος μέλος προέλευσης, αναγνωρίζεται και εκτελείται στα λοιπά κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται αναγνώριση της εκτελεστότητάς της και χωρίς να είναι δυνατή η αμφισβήτησή της». Από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει ότι η θέληση του ευρωπαίου νομοθέτη ήταν να προσδώσει στη διαταγή πληρωμής ισχύ δεδικασμένου. Το δεδικασμένο παράγεται με την κήρυξη της ε.δ.π ως εκτελεστής μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων και όχι μετά τη διάθεση της αίτησης επανεξέτασης. Το δεδικασμένο συνάγεται και από τη ρύθμιση του άρθρου 22 παρ. 3 Καν., κατά την οποία σε καμμία περίπτωση δε μπορεί να επανεξετασθεί αυτή επί της ουσίας στο κράτος μέλος εκτέλεσης σε δίκη περί την εκτέλεση που ανοίγει σύμφωνα με την εθνική διαδικασία. Καθώς επίσης και από το άρθρο 20 παρ. 2 Καν, όπου ρυθμίζεται η δυνατότητα επανεξέτασης της ε.δ.π. μόνο στις περιπτώσεις του προδήλως εσφαλμένου αυτής, ή για άλλους εξαιρετικούς λόγους. Τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία για τη δυνατότητα προβολής ισχυρισμών κατά της γέννησης της ουσιαστικής απαίτησης για την οποία εκδόθηκε η ε.δ.π. στο μεταγενέστερο στάδιο της εκτέλεσής της, δηλαδή περιστατικά που έχουν ήδη γεννηθεί, αλλά δεν προτάθηκαν. Με βάση τα προαναφερθέντα μία τέτοια δυνατότητα αποκλείεται λόγω του δεδικασμένου. Επομένως αποκλείεται τόσο η αμφισβήτηση της συνδρομής των προϋποθέσεων έκδοσης της ε.δ.π., όσο και της ύπαρξης της απαίτησης βάσει της επικληθείσας ιστορικής και νομικής αιτίας. Τα αντικειμενικά και υποκειμενικά όρια του δεδικασμένου θα κρίνονται βάσει του άρθρου 26 Καν, κατά το εκάστοτε εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης της ε.δ.π.. Το δεδικασμένο θα έχει πλήρη αρνητική ή θετική λειτουργία και θα συνεπάγεται έκπτωση από τη δυνατότητα προβολής ενστάσεων κατά το 933 ΚΠολΔ, με τις από εδώ απορρέουσες συνέπειες όπως επί εθνικής διαταγής πληρωμής (Στ. Πανταζόπουλος, Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, άρθρο 19, σ. 257-259). Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 330 ΚΠολΔ, «Το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελείς δικαίωμα, που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή». Κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διάταξης, ενστάσεις που μολονότι δεν προτάθηκαν, αλλά πάντως μπορούσαν να προταθούν και για το λόγο αυτόν καλύπτονται από το δεδικασμένο, είναι οι λεγόμενες καταχρηστικές, δηλαδή αυτές που στηρίζονται σε γεγονότα που σύμφωνα με το νόμο δε θεμελιώνουν αυθύπαρκτο και αυτοτελές δικαίωμα, που να μπορεί σαν τέτοιο ν` αποτελέσει βάση αγωγής, αλλά εμποδίζουν τη γέννηση του δικαιώματος που ασκήθηκε ή το καταργούν και έτσι χρησιμεύουν για να το αποκρούσουν. Μεταξύ των ενστάσεων οι οποίες καλύπτονται από το δεδικασμένο μολονότι δεν προτάθηκαν, αν και μπορούσαν να προταθούν, περιλαμβάνεται η ένσταση παραγραφής (ΑΠ 1333/2000, ΕλΔ 4.399)... Με βάση το άρθρο 6 Καν, η δικαστική αρμοδιότητα για την έκδοση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής καθορίζεται από τους σχετικούς κανόνες του ευρωπαϊκού δικαίου και ιδίως του Καν. 44/2001. Ο ως άνω Καν έχει λάβει υπόψη του τη στάθμιση των συμφερόντων του δανειστή και του οφειλέτη, εφόσον δεν προσδιορίζει αναγκαία το αρμόδιο δικαστήριο για την έκδοση της ε.δ.π. με βάση αποκλειστικά την κατοικία του αιτούντος ή του καθού η αίτηση, αλλά με βάση και τις άλλες ειδικές συντρέχουσες δωσισικίες (αρθ. 5-21 Καν. 44/2001). Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καν. 44/2001, για τις διαφορές που απορρέουν από σύμβαση, αρμόδιο είναι το δικαστή-

ριο του τόπου όπου εκπληρώθηκε ή οφείλει να εκπληρωθεί η παροχή…Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. 1896/2006 «η διαδικασία ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής θεσπίζεται για την είσπραξη χρηματικών αξιώσεων οι οποίες είναι εκκαθαρισμένες και απαιτητές κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής». Η ανακόπτουσα ισχυρίζεται ότι η απαίτηση για την οποία εκδόθηκε η επίδικη διαταγή πληρωμής δεν ήταν εκκαθαρισμένη και ληξιπρόθεσμη. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος καθώς με την άσκηση της ανακοπής του 933 ΚΠολΔ, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου εκτέλεσης μπορεί να προταθεί οποιοσδήποτε λόγος κατά του κύρους της ε.δ.π. ως εκτελεστού τίτλου ή της διαδικασίας με τον οποίο δεν αμφισβητείται η ουσία της απαίτησης (Σ. Πανταζόπουλος, η ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, αρ. 22 Ι, σελ 297). Ακόμα και αν εκτιμηθεί ότι με το λόγο αυτό η ανακόπτουσα βάλλει κατά του εκτελεστού τίτλου, ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, καθώς από την προσκομιζόμενη ε.δ.π. προκύπτει το ποσό και το ποιόν της οφειλόμενης παροχής και επομένως η εκκαθαρισμένη απαίτηση…» (ΜΠΠειρ 3365/2012 ΕΠολΔ 2012, σελ. 510).

ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ Ε.Ε.

«…Κατά το άρθρο 64 παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε νομικές διαφορές και αναφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος κατάργησε τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 έχει δε δεσμευτική ισχύ σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (άρθρο 72 αυτού): «Αποφάσεις που εκδίδονται πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, αλλά μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1347/2000, κατόπιν αγωγής που έχει ασκηθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου του παρόντος κανονισμού στο βαθμό που πρόκειται για απόφαση διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης γάμου, ή για απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα των κοινών τέκνων που εκδίδεται επ` ευκαιρία αυτών των γαμικών διαφορών και οι εφαρμοσθέντες κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του κεφαλαίου ISO-….. του παρόντος κανονισμού ή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1347/2000, ή σύμβασης η οποία, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της αγωγής, ίσχυε μεταξύ του κράτους μέλους προέλευσης και του κράτους μέλους αναγνώρισης ή εκτέλεσης». Κατά το άρθρο 8 του ίδιου Κανονισμού (Ε.Κ.) αρ. 2201/2003, (Κεφάλαιο…..**ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ**) «**1.** Τα δικαστήρια κράτους μέλους έχουν δικαιοδοσία επί θεμάτων που αφορούν τη γονική μέριμνα παιδιού το οποίο έχει συνήθη διαμονή σε αυτό το κράτος μέλος κατά τη στιγμή της άσκησης της προσφυγής. **2.** Η παράγραφος 1 δεν θίγει τις διατάξεις των άρθρων 9, 10 και 12». Κατά το άρθρο 10 του ίδιου Κανονισμού «Σε περίπτωση παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησης του παιδιού, τα δικαστήριο του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτησή του διατηρούν την αρμοδιότητά τους έως ότου το παιδί έχει αποκτήσει συνήθη κατοικία σε άλλο κράτος μέλος, και: **α)** κάθε πρόσωπο, ίδρυμα ή οργάνωση που έχει δικαίωμα επιμέλειας έχει συγκατατεθεί στη μετακίνηση ή κατακράτηση, ή **β)** το παιδί έχει διαμείνει σε αυτό το άλλο κράτος μέλος για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους αφότου το πρόσωπο, το ίδρυμα ή οιαδήποτε άλλη οργάνωση που έχει δικαίωμα επιμέλειας γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τον τόπο στον οποίο ευρίσκεται το παιδί και το παιδί έχει ενταχθεί στο νέο περιβάλλον του,

συντρέχει δε μια από τις παρακάτω προϋποθέσεις: **i)** εντός ενός έτους, αφότου ο δικαιούχος της επιμέλειας γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τον τόπο στον οποίο ευρίσκεται το παιδί, δεν έχει υποβληθεί αίτηση επιστροφής ενώπιον των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους στο οποίο έχει μετακινηθεί ή κατακρατείται το παιδί, **ii)** έχει ανακληθεί αίτηση επιστροφής την οποία υπέβαλε ο δικαιούχος της επιμελείας, και δεν έχει υποβληθεί νέα αίτηση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο σημείο i), **iii)** περατωθεί υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτηση κατ` εφαρμογήν του άρθρου 11 παράγραφος 7, iv) τα δικαστήρια του κράτους μέλους ατό οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτησή του έχουν εκδώσει απόφαση για επιμέλεια που δεν συνεπάγεται την επιστροφή του παιδιού». Κατά το 21 του ίδιου Κανονισμού ΚΕΦΑΛΑΙΟ I II) **ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ και ΕΚΤΕΛΕΣΗ: «1.** Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα λοιπά κράτη μέλη χωρίς καμία διαδικασία....., **4.** Εάν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά». Κατά το άρθρο 23 του ίδιου Κανονισμού «Απόφαση που αφορά τη γονική μέριμνα δεν αναγνωρίζεται: **α)** αν η αναγνώριση αντίκειται προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους αναγνώρισης, λαμβάνοντας υπόψη το ύψιστο συμφέρον του παιδιού ..... **ε)** αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με μεταγενέστερη απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα που έχει εκδοθεί στο κράτος μέλος αναγνώρισης». Κατά το άρθρο 74 εδ. α` του ίδιου Κανονισμού «η δικαιοδοσία του δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης δεν ερευνάται». Κατά τα διαλαμβανόμενα δε στις παραγράφους 12, 17 και 21 του προοιμίου του αυτού Κανονισμού «Οι κανόνες αρμοδιότητος που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού περί γονικής μέριμνας επιλέγονται υπό το πρίσμα του συμφέροντος του παιδιού, ειδικότερα δε του κριτηρίου της εγγύτητας. Αυτό σημαίνει ότι κατά πρώτο λόγο θα πρέπει να είναι αρμόδια τα δικαστήρια του κράτους μέλους της συνήθους της διαμονής του παιδιού, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις μεταβολής της διαμονής του παιδιού ή ύστερα οπό συμφωνία μεταξύ των δικαιούχων της γονικής μέριμνας (παρ. 12). Σε περίπτωση παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησης παιδιού, η επιστροφή του θα πρέπει να επιτυγχάνεται αμελλητί, και για το λόγο αυτό θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει η σύμβαση της Χάγης της 25ης Οκτωβρίου 1980, όπως συμπληρώνεται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και ειδικότερα του άρθρου 11. Τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί έχει μετακινηθεί ή κατακρατείται παράνομα, θα πρέπει να μπορούν να αντιτάσσονται στην επιστροφή του σε συγκεκριμένες και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Εντούτοις, μία τέτοια απόφαση θα πρέπει να μπορεί να αντικαθίσταται από μεταγενέστερη απόφαση δικαστηρίου του κράτους μέλους της συνήθους διαμονής του παιδιού πριν από την παράνομη μετακίνηση ή κατακράτησή του. Εάν η απόφαση αυτή συνεπάγεται την επιστροφή του παιδιού, η επιστροφή θα πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς να απαιτείται προσφυγή σε καμμία διαδικασία για την αναγνώριση και εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το απαχθέν παιδί (παρ. 17). Η αναγνώριση και η εκτέλεση αποφάσεων που εκδίδονται σε κράτος μέλος θα πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και οι λόγοι της μη αναγνώρισης θα πρέπει να περιορίζονται στον ελάχιστο αναγκαίο βαθμό (παρ. 21)». Από τις ανωτέρω διατάξεις του Κανονισμού (Ε.Κ) 2201/2003, θεωρούμενες σε συσχετισμό και με το περιεχόμενο του προοιμίου του, συνάγονται τα εξής: **1)** Προσδιοριστική της δικαιοδοσίας

των δικαστηρίων κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ενωσης για θέματα γονικής μέριμνας τέκνου είναι η κατά την υποβολή της προσφυγής συνήθης διαμονή του, η οποία διατηρείται σε περίπτωση παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησής του εωσότου αποκτήσει αυτό συνήθη κατοικία σε άλλο κράτος μέλος. Για να συμβεί τούτο θα πρέπει είτε να υπάρξει συγκατάθεση του προσώπου που έχει την επιμέλεια του τέκνου είτε να παρέλθει χρονικό διάστημα ενός έτους από την παράνομη μετακίνηση του τέκνου και να έχει ενταχθεί τούτο στο νέο περιβάλλον του, επί πλέον δε συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 10. **2)** Οι αποφάσεις που εκδίδονται από δικαστήρια κράτους μέλους για τη γονική μέριμνα του τέκνου αναγνωρίζονται χωρίς άλλη διατύπωση από τις διοικητικές αρχές των λοιπών κρατών μελών, τα δικαστήρια των οποίων έχουν δικαιοδοσία να κρίνουν σχετικά με το κύρος ή παρεμπίπτον αίτημα αναγνώρισης της απόφασης του αλλοδαπού δικαστηρίου, δεν δύνανται όμως να ερευνούν τη δικαιοδοσία του κράτους μέλους προελεύσεως..**3)** Στα δικαστήρια του κράτους μέλους αναγνώρισης παρέχεται η δυνατότητα να μην αναγνωρίζουν απόφαση γονικής μέριμνας: **α)** αν αντίκειται στην εγχώρια δημόσια τάξη, με γνώμονα το ύψιστο συμφέρον του τέκνου ή **β)** αν είναι ασυμβίβαστη με μεταγενέστερη απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα, που έχει εκδοθεί από δικαστήρια του κράτους μέλους αναγνώρισης. Με τη ρύθμιση αυτή του άρθρου 23 παρέχεται έτσι η δυνατότητα στα δικαστήρια του κράτους μέλους αναγνώρισης, χωρίς προηγούμενη έρευνα της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης και της δεσμευτικότητας (και λόγω δεδικασμένου) της απόφασής του, να ρυθμίσουν με μεταγενέστερη απόφασή τους κατά διαφορετικό τρόπο τη γονική μέριμνα του τέκνου, εφόσον κατά τις διατάξεις του ως άνω Κανονισμού θεμελιώνεται η δικαιοδοσία τους από τη διαμονή του τέκνου. **4)** Η από τον ένα γονέα παράνομη μετακίνηση του τέκνου δεν αποβάλλει τον (παράνομο) χαρακτήρα της με την από τον άλλο γονέα, αυτοβούλως και χωρίς προσφυγή στις αρμόδιες αλλοδαπές δικαστικές αρχές, επαναφορά του τέκνου στη συνήθη διαμονή του πριν παρέλθει έτος και αποκτήσει αυτό νέα κατοικία, κατά τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 του ως άνω Κανονισμού. **5)** Από άποψη διαχρονικού δικαίου, οι διατάξεις του ως άνω Κανονισμού 2201/2003 εφαρμόζονται, διαζευκτικά με τις διατάξεις του προϊσχύσαντος 2201/2000 Κανονισμού ή τυχόν ισχύουσας σύμβασης μεταξύ του κράτους μέλους προελεύσεως και του κράτους μέλους αναγνωρίσεως και όταν πρόκειται για δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά την έναρξη ισχύος (1-3-2001) του Κανονισμού 2201/2000, επί προσφυγών όμως που είχαν ασκηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού αυτού. Περαιτέρω από το άρθρο 323 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι στις τιθέμενες από αυτό προϋποθέσεις αναγνωρίσεως δεδικασμένου στην Ελλάδα απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά την προσωπική κατάσταση δεν περιλαμβάνεται και η κήρυξη της αποφάσεως εκτελεστής, κατά το άρθρο 905 του ΚΠολΔ (ΑΠ 1314/1999), δεν εφαρμόζεται όμως η ως άνω διάταξη του άρθρου 323 ΚΠολΔ, όταν ρυθμίζουν το δεδικασμένο κατά διαφορετικό τρόπο διεθνείς συμβάσεις και συνεκδοχικά οι αυξημένης τυπικής ισχύος ως άνω Κανονισμοί του Κοινοτικού Δικαίου...» (ΑΠ 873/2010 ΝοΒ 2011, σελ. 564).

16. ΘΕΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΡΙΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«....Οπως προκύπτει από το άρθρο 983 παρ. 1 ΚΠολΔ, η κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου γίνεται με επίδοση στον τρίτο και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση του εγγράφου (κατασχετηρίου). Με το άρθρο 985

παρ. 1 ΚΠολΔ καθιερώνεται υποχρέωση του τρίτου, στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, να προβεί, μέσα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση σ` αυτόν του κατασχετηρίου, σε δήλωση στην οποία να αναφέρεται αν υπάρχει η κατασχεθείσα απαίτηση. Σε καταφατική περίπτωση, ο τρίτος παρέχει τη διαβεβαίωση ότι θα παρακρατήσει ό,τι τυχόν θα προκύψει στο μέλλον υπέρ του καθού η κατάσχεση από τη μνημονευόμενη στο κατασχετήριο βασική έννομη σχέση. **Η καταφατική δήλωση του τρίτου αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τον κατασχόντα δανειστή, υπό την έννοια του άρθρου 904 παρ. 2 περ. ζ` ΚΠολΔ, με τον οποίο μπορεί να προβεί σε αναγκαστικήν εκτέλεση κατά της περιουσίας του τρίτου**...» (ΕφΠατρών 1144/2007 ΑχΝομ. 2008, σ. 459, ΝΟΜΟΣ) **ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΩΣ ΤΡΙΤΟΣ** «...Με το δεύτερο λόγο της ανακοπής, το αιτούν ισχυρίζεται ότι, με βάση τη διάταξη του αρθρ. 1 ν. 3068/2002, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 20 ν. 3301/2004, ακύρως επισπεύδεται εκτέλεση σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, με εκτελεστό τίτλο τη δήλωση του ως τρίτου. Ο λόγος αυτός της ανακοπής πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως μη νόμιμος, αφού η προαναφερόμενη διάταξη, η οποία ορίζει ότι δεν είναι δικαστικές αποφάσεις και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ` - ζ` του αρθρ. 904 ΚΠολΔ, είναι ανίσχυρη, ως αντίθετη στη διάταξη του αρθρ. 20 § 1 του Συντάγματος, αλλά και στην υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του αρθρ. 6 § 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (κυρωθείσα με το ν.δ. 53/1974), που καθιερώνουν το θεμελιώδες δικαίωμα της δικαστικής προστασίας, στο περιεχόμενο του οποίου ττεριλαμβάνεται και η αναγκαστική εκτέλεση (βλ. ΕφΑθ 4486/2006 ΝοΒ 2007.679, ΜΠΑθ 2913/2005 Αρμ 2006.441, ΜΠΗρακλ 3878/2005 Αρμ. 2006.4421)...με τον πέμπτο λόγο της ανακοπής, το αιτούν ισχυρίζεται, με επίκληση του, αρθρ. 4 § 2 ν. 3068/2002, ότι είναι άκυρη η εκτέλεση που επισπεύδεται σε βάρος του **με εκτελεστό τίτλο την 4423/25.4.2007 θετική δήλωσή** του (την οποία υπέβαλε μετά την προσβαλλόμενη κατάσχεση στα χέρια του ως τρίτου), αφού δεν μεσολάβησαν περισσότερες από εξήντα ημέρες από τότε που του επιδόθηκε αντίγραφο του απογράφου της εν λόγω δήλωσης με επιταγή προς εκτέλεση (17.5.2007) μέχρι την κατάσχεση σε βάρος του που έλαβε χώρα στα χέρια της δεύτερης των καθ` ων, ως τρίτης (31.5.2007). Ο λόγος αυτός πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως μη νόμιμος, αφού η διάταξη του άρθρ. 4 § 2 ν. 3068/2002, όπως πρόκυπτει από τη διατύπωσή της **(«αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ επιτρέπεται μετά την παρέλευση, εξήντα ημερών από την επίδοση της απόφασης στον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την πληρωμή ή στον εκπρόσωπο του νπδδ»**), αλλά και τη θέση της στο κεφάλαιο Α` του ίδιου νόμου υπό τον τίτλο «Συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις», αφορά μόνο την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων (βλ. σχετ. και ΕΣ (Πρακτ.) 19.3.2003, ΕΔΚΑ 2003/606). Αλλωστε**, το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το αρθρ. 10 ν.δ. 26.6/10.7.1944 («περί κωδικός των νόμων περί δικών του Δημοσίου»), έχει προθεσμία 30 ημερών από τότε που θα του επιδοθεί το κατασχετήριο στα χέρια του ως τρίτου μέχρι την υποβολή δήλωσης, και όχι την μικρότερη γενική προθεσμία των 8 ημερών που προβλέπεται από το αρθρ. 985 ΚΠολΔ** και επομένως έχει ικανό χρόνο προπαρασκευής για την ικανοποίηση της σχετικής απαίτησης του δανειστή, ώστε, τουλάχιστον στην περίπτωση κατάσχεσης στα χέρια του ως τρίτου, να μην συντρέχει ο λόγος της πρόβλεψης της ιδιαίτερης πιο πάνω προθεσμίας των 60 ημερών. Με τον έκτο λόγο της ανακοπής, το αιτούν ισχυρίζεται ότι η κατάσχεση, στα χέρια της ..., των μερισμάτων του για το έτος 2007, είναι άκυρη, επειδή είναι αντίθετη στο αρθρ. 4 § 1 ν. 3068/2002. Ο λόγος αυτός πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος, αφού τα επίδικα μερίσματα δεν εμπί-

πτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις απαιτήσεων των οποίων η προαναφερόμενη διάταξη απαγορεύει την κατάσχεση, δηλαδή απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ή απαιτήσεων χρηματικού ή μη αντικειμένου, το οποίο έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημοσίου σκοπού. Η σχέση του Ελληνικού Δημοσίου με τη δεύτερη των καθ` ών ανώνυμη εταιρεία, στην οποία αυτό είναι μέτοχος, δεν είναι σχέση δημοσίου, αλλά ιδιωτικού δικαίου, ούτε πιθανολογείται ότι τα παραπάνω (μελλοντικά μάλιστα) μερίσματα έχουν ταχθεί προς άμεση εξυπηρέτηση κάποιου συγκεκριμένου δημόσιου σκοπού. Εξάλλου, δεν τα καθιστά τέτοια το γεγονός ότι αυτά, μετά την είσπραξη τους κατατίθενται στο λογαριασμό του κρατικού προϋπολογισμού που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και διατίθενται για ειδικούς δημόσιους σκοπούς, όπως γενικόλογα υποστηρίζει το αιτούν, αφού τότε πρακτικά θα κατέληγαν να είναι ακατάσχετες σχεδόν όλες οι απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου κατά τρίτων, γεγονός που αντιβαίνει στη διάταξη του αρθρ. 20 § 1 του Συντ., αλλά και στην υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του αρθ. 6 § 1 της ΕΣΔΑ (βλ. πιο πάνω τα αναφερόμενα στον πρώτο λόγο της ανακοπής)...» (ΜΠΑθ 7027/2007, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ», σελ. 457).**

ΔΗΛΩΣΗ ΤΡΙΤΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΑΡΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΟ ΑΙΡΕΣΗ

«...Με το άρθρο 985 παρ. 1 ΚΠολΔ καθιερώνεται υποχρέωση του τρίτου, στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, να προβεί, μέσα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση σ` αυτόν του κατασχετηρίου, σε δήλωση, με το προβλεπόμενο περιεχόμενο. Στη δήλωση αυτή του τρίτου, μεταξύ άλλων, πρέπει να αναφέρεται αν υπάρχει η κατασχεθείσα απαίτηση. Σε καταφατική περίπτωση, πρέπει να αναφέρεται η δικαιογόνος σχέση, οι τυχόν ενστάσεις του τρίτου ή η ανταπαίτηση που έχει κατά του καθ` ου η εκτέλεση και να διευκρινίζεται εάν πρόκειται περί απαιτήσεως υπό αίρεση. Σε μια τέτοια περίπτωση, η δήλωση που υποβάλλει ο τρίτος και στην οποίαν αναφέρει ότι η απαίτηση είναι υπό αίρεση, πρέπει να θεωρηθεί ως καταφατική, παρότι δεν παρέχει αμέσως εκτελεστότητα, αφού αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει πριν πληρωθεί η αίρεση. Και τούτο, γιατί ο κατασχών δανειστής, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να ασκήσει ανακοπή κατά της δηλώσεως αυτής, μπορεί να την εκτελέσει αργότερα με τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 915, 916 και 921 παρ. 4 ΚΠολΔ, δηλαδή από τη στιγμή που ο τρίτος καθίσταται οφειλέτης της απαιτήσεως, λόγω πληρώσεως του όρου της αιρέσεως...» (ΑΠ 688/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΔΙΝΕΙ ΤΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΡΙΟ ΤΥΠΟ

«...Κατά το άρθ. 989 ΚΠολΔ, η καταφατική δήλωση του άρθ. 988 αποτελεί τίτλο εκτελεστό κατά του τρίτου, **τον δε εκτελεστήριο τύπο τον δίνει ο Ειρηνοδίκης στη γραμματεία του οποίου έγινε η δήλωση**. Ο κατασχών δανειστής, μπορεί να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση κατά της περιουσίας του τρίτου, οσάκις παρά την καταφατική δήλωση του τελευταίου, αρνείται ή δυστροπεί αυτός να εκπληρώσει τις επιβαλλόμενες από το άρθ. 988 § 1 υποχρεώσεις του. Ο τρίτος δικαιούται να ασκήσει αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης με την ανακοπή του άρθ. 933 ΚΠολΔ, χωρίς να υφίσταται δέσμευση από το άρθ. 987, εκτός αν πρόκειται να κριθεί το κύρος της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου (Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθ. 989 αριθ. 1 και 5)...» (ΕφΑθ 5081/2006 ΕλλΔνη 2008, σελ. 252). **(ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ», σελ. 457 και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349).**

17. ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΟΥ ΕΠΙΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

«...Σύμφωνα με την δεύτερη παράγραφο του άρθρου 104 του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 12 ν. 4013/2011, η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία συνδιαλλαγής αποτελεί **τίτλο εκτελεστό** για τις αναλαμβανόμενες με αυτήν υποχρεώσεις. Επομένως, η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία είναι τίτλος εκτελεστός, αλλά μόνον μέσα στα όρια που διαμορφώθηκαν οι απαιτήσεις με τη συμφωνία. Πρόκειται για τίτλο εκτελεστό τον οποίο ο νομοθέτης καθιερώνει άμεσα. Η επικυρωτική απόφαση είναι μεν τελεσίδικη, ως μη υποκείμενη σε τακτικά ένδικα μέσα, δεν έχει ωστόσο καταψηφιστικό χαρακτήρα. Η άσκηση της τριτανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της επικυρωτικής απόφασης η οποία αποτελεί εκ του νόμου τίτλο εκτελεστό, ούτε μπορεί να χορηγηθεί αναστολή από το δικαστήριο μέχρι την έκδοση απόφασης επί της τριτανακοπής. Η επικυρωτική απόφαση είναι δεκτική εκτελέσεως εάν, κατά το περιεχόμενό της, αναλαμβάνονται ή επιβάλλονται υποχρεώσεις προς παροχή, κύρια ή παρεπόμενη (π.χ. απαίτηση από δάνειο, τόκους, έξοδα). Αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει, εφόσον δεν συντρέχει απαγόρευση των άρθρων 915-916 ΚΠολΔ, μόνον με βάση αντίγραφο της επικυρωτικής απόφασης που έχει περιβληθεί τον εκτελεστήριο τύπο (άρθρο 918 ΚΠολΔ) (για όλα τα ανωτέρω βλ. Λ. Κοτσίρη, Η διαδικασία συνδιαλλαγής κατά τον Πτωχευτικό Κώδικα, έκδοση 2010, σ. 117, αρ. 102-104)...» (ΜΠΑθ 9690/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 1206).

18. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΤΑΚΥΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 1005 παρ. 1, 2 ΚΠολΔ, από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλει το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την κατακύρωση, και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση. **Η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης είναι τίτλος εκτελεστός**. Με βάση αυτή την περίληψη μπορεί να γίνει κατά το άρθρο 943 αναγκαστική εκτέλεση υπέρ του υπερθεματιστή και των διαδόχων του και εναντίον εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση και των διαδόχων του, εφόσον η διαδοχή επέλθει μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων, καθώς και κατά εκείνου που νέμεται ή κατέχει το πράγμα στο όνομα εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση ή των διαδόχων του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέση εμπράγματη ή ενοχική. Οι διατάξεις του άρθρου 947 εφαρμόζονται και εδώ...» (ΑΠ 824/2009, ΝοΒ 2009, σελ. 2168). «...Η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης είναι ιδιαίτερη πράξη, αυτοτελής έναντι της έκθεσης πλειστηριασμού, με διττή φύση. Εκτός από τίτλο (που υπόκειται σε μεταγραφή) για το δικαίωμα του υπερθεματιστή, αποτελεί και τίτλο εκτελεστό εναντίον εκείνων που κατακρατούν το πλειστηριασθέν ακίνητο. Η με βάση τον εκτελεστό αυτό τίτλο (άμεση) κατ` άρθρ. 943 ΚΠολΔ., αναγκαστική εκτέλεση είναι νέα, ανεξάρτητη από εκείνη που οδήγησε στον πλειστηριασμό και αρχίζει με την επίδοση επιταγής κάτω από αντίγραφο του απογράφου του. Στην περίπτωση αυτή ο τίτλος της περίληψης, η οποία αποτελεί διαδικαστική πράξη της εκτέλεσης, μπορεί να προσβληθεί με την ανακοπή του άρθρου 933, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1 γ` ΚΠολΔ, δηλαδή σε ενενήντα ημέρες από τη μεταγραφή της έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα. Αν δεν συμβεί κάτι τέτοιο, η περίληψη καθίσταται απρόσβλητη και παράγει όλες τις έννομες συνέπειες της (ΑΠ 1083/94...» (ΑΠ 1685/2005 ΝοΒ 2006, σελ. 411). «...(Η εκτέλεση

γίνεται) αδιάφορο αν πρόκειται για σχέση εμπράγματη ή ενοχική (ΑΠ 1749/1985 ΝοΒ 34.1068 (ΜΠΘεσ 28732/2011, ΤΝΠΔΣΑ). «...Στα ακίνητα η κυριότητα μεταβιβάζεται με τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως που χορηγεί στον υπερθεματιστή ο υπάλληλος του πλειστηριασμού (1005 παρ. 1). Με τη μεταγραφή αυτή συμπληρώνονται οι όροι του ουσιαστικού δικαίου (1033 ΑΚ), αφού η συμφωνία «ότι διά νόμιμον τινά αιτίαν μετατίθεται... η κυριότης» (εμπράγματη σύμβαση) θεωρείται ότι περιέχεται στον πλειστηριασμό, που αποτελεί συγχρόνως την αιτία της μεταβιβάσεως (ενοχική σύμβαση). Ο υπερθεματιστής αποκτά έτσι την κυριότητα με παράγωγο τρόπο και γίνεται ειδικός διάδοχος του καθ' ου η εκτέλεση σύμφωνα με το άρθρο 1005 παρ. 1 εδ. β' ΚΠολΔ. Κατά δε την παρ. 2 εδ. 1 του ιδίου άρθρου η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης είναι τίτλος εκτελεστός. **Προσεδόθη, έτσι, από το νόμο η εκτελεστότητα στην περίληψη για την ευχερή εγκατάσταση του υπερθεματιστή και προς εξοβελισμό της δυσκολίας και των τεχνασμάτων, τα οποία μηχανεύονται οι οφειλέτες, που συνήθως αρνούνται την παράδοση του κατακυρωθέντος πράγματος στον υπερθεματιστή**. Εάν δεν οπλίζονταν η περίληψη με εκτελεστότητα, θα έπρεπε ο υπερθεματιστής να εμπλακεί σε δικαστικό αγώνα για να πετύχει καταψηφιστική απόφαση σε βάρος του κατακρατούντος το πλειστηριασθέν αντικείμενο της εκτελέσεως. Επιπλέον, η ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση κατά την εκτέλεση της περιλήψεως ρυθμίζεται ειδικώς από το άρθρο 1005 παρ. 2 εδ. 2 ΚΠολΔ. Με βάση, συνεπώς, την περίληψη μπορεί να γίνει κατά το άρθρο 943 ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση υπέρ του υπερθεματιστή και των διαδόχων του και εναντίον εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση και των διαδόχων του, εφόσον η διαδοχή επέλθει μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων, καθώς και κατά του νομέα ή κατόχου του πράγματος στο όνομα εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση ή των διαδόχων του, αδιάφορα αν πρόκειται για σχέση εμπράγματη ή ενοχική θεματοφύλακας μισθωτής κλπ. με εξαίρεση στην περίπτωση του άρθρου 1002 εδ. α' ΚΠολΔ σε συνδ. με 614 ΑΚ και δη εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 614 ΑΚ όπου στην περίπτωση αυτή ο υπερθεματιστής δεν μπορεί να εκτελέσει την περίληψη σε βάρος του μισθωτή. Ετσι, η εκτέλεση θα ακολουθήσει τη διαδικασία που διέπει την αναγκαστική εκτέλεση για την παράδοση (ή απόδοση) ακινήτου (άμεση εκτέλεση). Η διαδικασία αυτή είναι νέα αναγκαστική εκτέλεση ανεξάρτητη από εκείνη που οδήγησε στον πλειστηριασμό και απαιτεί τη τήρηση όλων των νόμιμων προϋποθέσεων (918, 924, 926, 927). Επίσης, ο υπερθεματιστής μπορεί ν' ασκήσει και τις περί νομής αγωγές των άρθρων 987, 989 ΑΚ, καθόσον ο ίδιος (ο υπερθεματιστής) είναι πλέον νομέας, η δε παραμονή στο πλειστηριασθέν του οφειλέτη ή των διαδόχων του, παρά τη θέληση εκείνου, κατάδηλο είναι ότι αποτελεί παράνομη προσβολή της νομής του ΑΠ 1749/85 ΝοΒ 34.1068 ΕΘ 3348/88 Αρμ. 1989.562 ΕφΑθ 1600/87 ΕλΔνη 29.534 (ΕφΑθ2391/2002 ΕλλΔνη 2002.1462, ΠΠΑθ 3005/1988 ΕλλΔνη 1990.404, ΠΠΘεσ 2395/87 Αρμ. 1989.155, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Αναγκ.Εκτέλ. ΙΙ, σ. 249-52, Νικολόπουλος, Ο πλειστηριασμός, σ. 82, Ι. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτ. τ. Δ σ. 1838 επ.., Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ υπό άρθρο 1005 αρ. 20, 22 και 23)...» (ΠΠΑθ 3994/2003, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Αν επισπευσθεί μια τέτοια αναγκαστική εκτέλεση προς αποβολή του καθού ή των άλλων στο άρθρο 1005 παρ. 2 ΚΠολΔ μνημονευόμενων ως παθητικώς νομιμοποιούμενων, τότε αναδύεται η μορφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης η θεμελιούσα ως διαδικαστική πράξη, τη νέα άμεση εκτέλεση, ανεξάρτητα από

εκείνη που οδήγησε στον πλειστηριασμό, ως προς την οποία έχουν εφαρμογή όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις (άρθρ 918, 924, 926, 927 ΚΠολΔ) και οι διατάξεις των άρθρων 933 παρ. 1 και 934 παρ. 1 ΚΠολΔ, αφού πρόκειται για έναρξη και εξέλιξη νέας αυτοτελούς εκτέλεσης, η οποία αρχίζει με την επίδοση επιταγής κάτω από αντίγραφο του απογράφου του, ως προς την οποία μπορούν να ασκηθούν μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες, εκείνες οι αντιρρήσεις που αφορούν είτε την εγκυρότητα της περίληψης ως εκτελεστού τίτλου, είτε και άλλα ελαττώματα αναγόμενα στο έγκυρο των πράξεων της εκτέλεσης που έγιναν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης και μέχρι της τελευταίας, καθώς και της τελευταίας από την ενέργειά της (Μητσόπουλος, Γνωμ. ΕλλΔνη 34.532 επ., ιδίως ΙΙΑ7, σελ. 535, Μάζης, Γνωμ. Αρμ 47.679 επ., ιδίως ΙΙΙΑ4, σελ. 686, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης, παρ. 61 ΙΙ 3. σ. 251-253, ΕφΘεσ 2853/1996 αδημ.), από εκείνον ο οποίος φέρεται στην επιταγή προς εκτέλεση ως καθού η εκτέλεση και ο οποίος επικαλείται δικαίωμα που μπορεί να αντιτάξει κατά του υπερθεματιστή...» (ΜΠΘεσ 28732/2011, ΤΝΠΔΣΑ). (ΕφΠειρ 48/2013 ΤΝΠΔΣΑ). «...Η πιο πάνω δε αναφερόμενη εκτέλεση της περίληψης, που είναι κατά τα προαναφερόμενα άμεση κατά το πιο πάνω άρθρο (943 ΚΠολΔ) περατώνεται με μία μόνο πράξη που πιστοποιείται με την έκθεση του δικαστικού επιμελητή περί αποβολής του καθ' ου και εγκατάστασης του υπερθεματιστή που βεβαιώνεται με την έκθεση του δικ. επιμελητή (ΑΠ 1403/1999 ΕλΔνη 41.383, ΕΑ 5983/93 ΕλΔνη 35.485 ΕΑ 9152/89 Δ 25.418)...» (ΠΠΑθ 3994/2003, ΤΝΠΔΣΑ). «...Η εκτέλεση θα ακολουθήσει τη διαδικασία που διέπει την αναγκαστική εκτέλεση για την παράδοση (ή απόδοση) ακινήτων (943). Θα οδηγήσει δηλαδή στην αποβολή του καθ' ού και στην εγκατάσταση του υπερθεματιστή (άμεση εκτέλεση)....Το άρθρ. 1005 παρ. 2 εδ. β, με την παραπομπή στο άρθρο 947, αναφέρεται στην αυτονόητη δυνατότητα του υπερθεματιστή ν' ασκήσει αγωγή κατ' εκείνου που τυχόν διαταράσσει τη νομή του (939 ΑΚ) ή προσβάλλει την κυριότητά του (1106 ΑΚ) και να ζητήσει από το δικαστήριο να διατάξει την παύση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, απειλώντας κατά του παραβάτη χρηματική ποινή ή προσωπική κράτηση με τις προϋποθέσεις του άρθρ. 947 παρ. 1 (Π. Γέσιου - Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλ. ΙΙ, σελ. 249-52, Α. Γεωργιάδης, ΕμπΔίκ. ΙΙ, σ. 175, Ράμμος, Εισηγήσεις ΙΙ, σελ. 481, Μπρίνιας, άρθρ. 1005, Νικολόπουλος, Ο πλειστηριασμός, σ. 82)...» (ΠΠΒέροιας 15/199, ΤΝΠ ΔΣΑ).

19. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Στη διάταξη του άρθρου 1003 παρ. 2 ΚΠολΔ ορίζονται: «Οποιος υπερθεμάτισε για λογαριασμό τρίτου οφείλει αμέσως μετά την κατακύρωση να δηλώσει το όνομα εκείνου για τον οποίο υπερθεμάτισε και μέσα σε προθεσμία οκτώ ημερών από την ημέρα της κατακύρωσης ο τρίτος οφείλει να δηλώσει ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού την αποδοχή του» και στην παρ. 6 του άρθρου 965 ΚΠολΔ, η οποία εφαρμόζεται και επί πλειστηριασμού ακινήτων κατά την παρ. 4 του άρθρ. 1003 ορίζονται: «Αν κατά τον αναπλειστηριασμό δεν επιτευχθεί το ίδιο πλειστηρίασμα, ο πρώτος υπερθεματιστης ευθύνεται να το συμπληρώσει. Η έκθεση του αναπλειστηριασμού αποτελεί **τίτλο εκτελεστό** εναντίον του για την συμπλήρωση». Από τις διατάξεις αυτές και τ` άρθρα 1004 και 1019 ΚΠολΔ προκύπτει ότι αν ο υπερθεματιστης δεν καταβάλει το πλειστηρίασμα, τότε ενεργείται με δαπάνες του αναπλειστηριασμός και ενέχεται για την καταβολή της διαφοράς μεταξύ του μεγαλύτερου πλειστηριάσματος, που επιτεύχθηκε κατά τον πλειστη-

ριασμό στον οποίο αναδείχτηκε υπερθεματιστής και του μικρότερου πλειστηριάσματος που επιτεύχθηκε κατά τον αναπλειστηριασμό. Η εγγύηση που κατέθεσε καταπίπτει για να καλύψει τη διαφορά αυτή και τα έξοδα του αναπλειστηριασμού (βλ. ΑΠολ 53/90 ΕλλΔ/νη 32.491). Τη διαφορά αυτή υποχρεούται ο υπερθεματιστής να καταβάλει αμέσως ή μέσα στην προθεσμία των 15 ημερών του άρθρου 1004 παρ. 1 ΚΠολΔ, η μη καταβολή καθιστά αυτόν υπερήμερο και οφείλει τόκους (βλ. ΕΑ 7142/87 ΕλλΔνη 30.791). Η πρώτη πράξη έναρξης της διαδικασίας του αναπλειστηριασμού νοείται η δήλωση ή πρόσκληση του άρθρου 965 παρ. 5 εδ. β` ΚΠολΔ...» (ΕφΑθ 8394/1993, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ», σελ. 602)**.

20. ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΚΥΡΩΘΗΚΕ Ο ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

«...Ο υπερθεματιστής προστατεύεται σε περίπτωση ακυρώσεως του πλειστηριασμού, αφού του αναγνωρίζεται το δικαίωμα να επισπεύσει στο ίδιο αντικείμενο νέο πλειστηριασμό, κατά του ίδιου οφειλέτη, με βάση **ιδιότυπο εκτελεστό τίτλο**, ενώ η απαίτηση του εξοπλίζεται με ειδικό προνόμιο ικανοποιήσεως, πριν από κάθε άλλο δανειστή. Ο νέος πλειστηριασμός πραγματοποιείται στα πλαίσια της ίδιας εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία παραμένει ακόμη εκκρεμής. Επομένως, εάν την επίσπευση την επιμελείται ο υπερθεματιστής, δεν επιβάλλεται νέα κατάσχεση, εφόσον η παλαιά δεν είχε ακυρωθεί, ανατραπεί ή διαγραφεί, αλλιώς είναι αναγκαίο να επιβληθεί νέα κατάσχεση, τόσο όταν επισπεύδεται ο πλειστηριασμός από τον ίδιο επισπεύδοντα όσο και όταν επισπεύδεται από τον υπερθεματιστή. Η τήρηση των διατυπώσεων του άρθρου 924 ΚΠολΔ, στην περίπτωση αυτή, δηλαδή **η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου και η επίδοση επιταγής προς εκτέλεση, δεν είναι νοητή, είναι όμως αναγκαία η τήρηση των διατυπώσεων της προδικασίας του πλειστηριασμού**. Η επίσπευση γίνεται με βάση την τελεσίδικη απόφαση που ακύρωσε τον προηγούμενο πλειστηριασμό και την έγγραφη πιστοποίηση του συμβολαιογράφου ότι το πλειστηρίασμα καταβλήθηκε και διανεμήθηκε (Βλ. Νικολόπουλο, σε Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας, Ερμηνεία ΚΠολΔ, άρθρο 1018, σελ. 1989, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο αναγκ. εκτελέσεως, Ειδικό μέρος παρ. 61 αρ. 24 επ.)...» (ΜΠΑθ 12327/2011 ΕΦΑΔ 2012, σελ. 75). «...Από τη διάταξη του άρθρου 1018 εδ. α και β του ΚΠολΔ προκύπτει ότι αν ακυρωθεί ο πλειστηριασμός και διενεργηθεί νέος, η απαίτηση του υπερθεματιστή του πλειστηριασμού που ακυρώθηκε να αναλάβει το πλειστηρίασμα που κατέβαλε στον ακυρωθέντα πλειστηριασμό και διανεμήθηκε, κατατάσσεται προνομιακά αμέσως μετά τα έξοδα της εκτέλεσης του νέου πλειστηριασμού και πριν από τις απαιτήσεις των άρθρων 975, 975, 1007, 1012 παρ. 4 και 1015 παρ. 4, μάλιστα δε, για την προνομιακή ως άνω ικανοποίηση της απαίτησής του (προς ανάληψη του πλειστηριάσματος), μπορεί και ο ίδιος να επισπεύσει πλειστηριασμό με βάση την απόφαση που ακύρωσε την εκτέλεση και πιστοποίηση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ότι το πλειστηρίασμα έχει καταβληθεί και διανεμηθεί. Το δικαίωμα του υπερθεματιστή να αξιώσει το πλειστηρίασμα που καταβλήθηκε απ' αυτόν χωρίς όμως να λάβει το πράγμα που πλειστηριάστηκε, στηρίζεται στις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού (άρθρο 904 επ. ΑΚ), αδικαιολογήτως δε πλουτήσας (για αιτία λήξασα) στην περίπτωση αυτή είναι ο καθού η εκτέλεση, που απαλλάχθηκε από το χρέος του και όχι οι δανειστές στους οποίους διανεμήθηκε το πλειστηρίασμα. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1018 βασική προϋπόθεση αποτελεί η ακύρωση του πλειστηριασμού με δικαστική απόφαση, η οποία δέχεται σχετική

ανακοπή του νομιμοποιούμενου προς τούτο και η επάνοδος του πλειστηριασθέντος στον καθού η εκτέλεση, αφού το άρθρο 1018 δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση ανενέργειας του πλειστηριασμού βάσει ανακοπής του άρθρου 936 ΚΠολΔ και γενικώς στις περιπτώσεις που, λόγω νομικών ελαττωμάτων, δεν απέκτησε ο υπερθεματιστής το πράγμα που πλειστηριάσθηκε. Ο υπερθεματιστής, όμως, όταν επισπεύδει πλειστηριασμό ο ίδιος με βάση το άρθρο 1018 ΚΠολΔ δικαιούται να αξιώσει προνομιακά και από τον καθ'ού η εκτέλεση, στο πλαίσιο της νέας εκτελεστικής διαδικασίας, μόνο το κεφάλαιο της απαίτησης (ανάληψη πλειστηριάσματος). Και ναι μεν είναι γεγονός ότι ο υπερθεματιστής δικαιούται και τους τόκους του επί του καταβληθέντος πλειστηριάσματος, αφότου η δικαστική απόφαση περί ακύρωσης του πλειστηριασμού κατέστη τελεσίδικη, και επιδόθηκε, χρονικό σημείο από το οποίο ο υπόχρεος καθού η εκτέλεση γνωρίζει την γέννηση της σχετικής αξίωσης του υπερθεματιστή για επιστροφή του πλειστηριάσματος (άρθρο 912 παρ. 2 του ΑΚ), όχι όμως προνομιακά, όπως το καταβληθέν πλειστηρίασμα, με βάση τη διάταξη του άρθρου 1018 του ΚΠολΔ, αλλά ως ανέγγυος πιστωτής, που μπορεί να ασκήσει κατά του καθού η εκτέλεση σχετική αγωγή, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα των διατάξεων που καθιερώνουν τα προνόμια κατάταξης, και συνεπάγεται (ο εξαιρετικός χαρακτήρας), τη μη επέκταση του προνομίου στην παρακολουθηματική απαίτηση για τους τόκους, εφόσον από τη συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου 1018 του ΚΠολΔ, με την οποία επισπεύδεται ο πλειστηριασμός από τον υπερθεματιστή, δεν προκύπτει κατά σαφή τρόπο το αντίθετο, ούτε για τους τόκους, αλλά ούτε και για όλες τις άλλες περαιτέρω απαιτήσεις του υπερθεματιστή από τυχόν επί πλέον ζημία του από την ακυρωθείσα εκτέλεση, που προϋποθέτουν η μεσολάβηση δικαστικής διάγνωσης και την απόκτηση τίτλου εκτελεστού, που δεν νοείται στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 1018 εδ. β ΚΠολΔ. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ «έως την κατακύρωση, εκείνος, κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα. Στην περίπτωση αυτή, ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση». Με την ρύθμιση αυτή παρέχεται στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη η δυνατότητα να αποφύγει την ύστατη στιγμή τον πλειστηριασμό της περιουσίας του, εξοφλώντας στο ακέραιο τις απαιτήσεις του επισπεύδοντος, των αναγγελθέντων δανειστών, καθώς και τα έξοδα που δικαιούται να απαιτήσει στη συγκεκριμένη περίπτωση. Για να θεωρηθεί έγκυρη η καταβολή, πρέπει να είναι προσήκουσα και πλήρης. Εφόσον, όμως, πρόκειται για πλειστηριασμό που επισπεύδεται στο πλαίσιο της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρου 1018 εδ. β του ΚΠολΔ εκ μέρους του υπερθεματιστή σε προηγηθέντα και τελεσιδίκως ακυρωθέντα πλειστηριασμό, και για την ανάληψη από εκείνον του καταβληθέντος και διανεμηθέντος πλειστηριάσματος στους δανειστές του καθού, οι απαιτήσεις του υπερθεματιστή υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και οι οποίες πρέπει να εξοφληθούν, ώστε να ματαιωθεί ο πλειστηριασμός σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 1002 παρ. 2 του ΚΠολΔ, περιλαμβάνουν μόνο το καταβληθέν πλειστηρίασμα του πλειστηριασμού που ακυρώθηκε, και όχι και τους τόκους υπερημερίας, οι οποίοι, κατά την προαναφερθείσα ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 1018 εδ. β' του ΚΠολΔ, δεν περιλαμβάνονται στις αξιώσεις του υπερθεματιστή για τις οποίες επισπεύδεται από εκείνον ο πλειστηριασμός, ούτε ικανοποιούνται προνομιακά από το νέο πλειστηρίασμα, ώστε να δικαιολογείται και η υποχρέωση της καταβολής των

από τον καθ' ού η εκτέλεση για να ματαιωθεί ο νέος πλειστηριασμός εκτός και αν ο υπερθεματιστής αναγγέλθηκε για τόκους υπερημερίας με βάση εκτελεστό τίτλο. Η συνολική αυτή συνδυαστική ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 1018 εδ. β' και 1002 παρ. 2 του ΚΠολΔ συνάγεται και από το γράμμα των συναφών διατάξεων των άρθρων 965 παρ. 3, 1004 παρ. 1 εδ. α' και 1005 παρ. 1 και 3 του ΚΠολΔ, στις οποίες η υποχρέωση του υπερθεματιστή αναφέρεται μόνο στην καταβολή του πλειστηριάσματος που επιτεύχθηκε κατά τον πλειστηριασμό, χωρίς τόκους, όπου δε ο νόμος απαιτεί και την καταβολή τόκων υπερημερίας, ορίζει τούτο ρητά, όπως επί αναπλειστηριασμού κατά τη διάταξη του άρθρου 965 παρ. 5 τελ. εδ. του ΚΠολΔ, όταν ο αρχικός υπερθεματιστής ζητεί να του κατακυρωθεί το πράγμα, χωρίς στην περίπτωση αυτή να εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 423 του ΑΚ αλλά και η αρχή της συγκρότησης ενιαίου χρέους μεταξύ κεφαλαίου και οφειλομένων τόκων, που δεν ισχύει πάντοτε, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για την εφαρμογή δικονομικού χαρακτήρα διατάξεων, όπως εκείνη του άρθρου 1018 ΚΠολΔ (πρβλ. ΑΠ 1518/2005, 435/2002, 696-7/2003). Το γενικό επομένως, πόρισμα των όσων εκτέθηκαν είναι ότι ο πλειστηριασμός του άρθρου 1018 πρέπει να ματαιώνεται, δυνάμει του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ, όταν καταβληθεί το πλειστηρίασμα, οι απαιτήσεις των δανειστών που αναγγέλθηκαν με εκτελεστό τίτλο, καθώς και τα έξοδα. Καταβολή τόκων υπερημερίας δεν είναι νοητή και άρα δεν μπορεί να απαιτηθεί, εκτός και αν η σχετική απαίτηση αναγγέλθηκε με βάση εκτελεστό τίτλο...» (ΑΠ 42/2010, ΧρΙΔ 2011, σελ. 46) (ΑΠ 1221/2010, ΝΟΜΟΣ).

21. ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ ΟΤΑΝ ΠΡΟΒΑΙΝΕΙ ΣΕ ΚΛΗΡΩΣΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ

«...Ο δικαστής ορίζει, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους, ημέρα και ώρα κατά την οποία γίνεται ενώπιόν του η κλήρωση, αφού κληθούν γι` αυτήν όλοι οι διάδικοι. Η κλήρωση γίνεται κι αν ακόμη κάποιος ή κάποιοι από τους διαδίκους ή όλοι οι διάδικοι απουσιάζουν, εφόσον αποδεικνύεται ότι κλητεύθηκαν νόμιμα. Κατά την ημέρα και ώρα της κλήρωσης εκ μέρους του δικαστή καταρτίζονται τόσοι κλήροι όσα είναι τα μέρη που σχημάτισε η απόφαση, τοποθετούνται στην κληρωτίδα και από αυτήν εξάγεται για κάθε συγκύριο ο αριθμός των κλήρων που αναλογεί στη μερίδα του. Για τον καταρτισμό των κλήρων και την κλήρωση συντάσσεται από εκείνον έκθεση. Για τη μεταβίβαση σε κάθε συγκύριο της κυριότητας επί των κλήρων του απαιτείται μεταγραφή της τελεσίδικης απόφασης που διατάζει την αυτούσια διανομή και της έκθεσης κλήρωσης. Η απόφαση που διατάζει την αυτούσια διανομή είναι οριστική από τη δημοσίευσή της και τούτο διότι, κατά το πνεύμα του νόμου, ανεξάρτητα από το χρόνο κλήρωσης και το αποτέλεσμα της κλήρωσης, δεν πρόκειται να επανέλθει η υπόθεση στο ίδιο δικαστήριο προς έρευνα, έχει δε χαρακτήρα διαπλαστικής απόφασης, δηλαδή τέτοιας που από μόνη της διαπλάσσει έννομη σχέση. Ωστόσο η διάταξη αυτής περί παραπομπής της υπόθεσης για διενέργεια κλήρωσης, περιέχοντας επιταγή προς τον εντεταλμένο δικαστή για την εντός του οριζόμενου από την απόφαση πλαισίου διενέργεια της κλήρωσης, χρειάζεται, για να υλοποιηθεί, σχετική εκτέλεση. Η δε κλήρωση, όπως αποτυπώνεται στην έκθεση κλήρωσης, αποτελεί δικονομική πράξη...» (ΑΠ 468/2010 ΕλλΔνη 2013, σελ. 109). «...Η έκθεση που συντάσσει ο εντεταλμένος δικαστής όταν προβαίνει σε κλήρωση κατά τη διαδικασία αυτούσιας διανομής ακινήτων (άρθρο 487 ΚΠολΔ), αποτελεί **τίτλο εκτελεστό** κατ` ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 904 παρ. 2ζ του ΚΠολΔ (Μπέης, ΠολΔ, κάτω από το άρθρο 488 αριθ. 2 σελ. 1798).

Επομένως οι ακυρότητες που ενδεχομένα δημιουργήθηκαν κατά τη σύνταξή της ή κατά την προδικασία που προηγήθηκε της σύνταξης, μπορούν να προβληθούν με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ από εκείνον που έχει έννομο συμφέρον. Εξ άλλου η πιθανότητα ευδοκίμησης της παραπάνω ανακοπής θεμελιώνει και την αίτηση αναστολής εκτελέσεως (στην ουσία αναστολής της μεταγραφής) της έκθεσης διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 938 ΚΠολΔ...» (ΜΠΚορίνθου 1028/1987 ΕλλΔνη 1988, σελ. 963). (ορ. και **«ΕΚΟΥΣΙΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ», σελ. 618)**

22. ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 365 ΚΠολΔ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **365 ΚΠολΔ**, «**1.** Αν ο διάδικος ή ο τρίτος αρνείται για λόγο σπουδαίο κατά την κρίση εκείνου που ενεργεί την αυτοψία να παρουσιάσει και να επιδείξει ένα κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη ενός ακινήτου ή να υποβάλει τον εαυτό του σε αυτοψία, η αυτοψία ματαιώνεται. **2.** Αν ο διάδικος ή ο τρίτος που κατέχει το κινητό ή το ακίνητο δεν παρίσταται την ημέρα και ώρα που ορίστηκε για την αυτοψία ή αν εκείνος που την ενεργεί κρίνει πως αρνείται αδικαιολόγητα να παρουσιάσει και να επιδείξει το κινητό ή να επιτρέψει την επίσκεψη του ακινήτου, μπορεί με απόφαση που εκδίδει αμέσως να διατάξει να αφαιρεθεί βίαια το κινητό και να του προσκομιστεί ή να ανοιχθούν βίαια οι θύρες του ακινήτου για να γίνει η αυτοψία. **3.** Η βίαιη αφαίρεση κινητού και η παρουσίασή του σ' αυτόν που ενεργεί την αυτοψία γίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση από δικαστικό επιμελητή, που αμέσως μετά την αυτοψία επιστρέφει το κινητό στον κάτοχο, από τον οποίο το αφαίρεσε. Το βίαιο άνοιγμα των θυρών του ακινήτου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση. **4.** Αν δεν είναι δυνατό να γίνει αμέσως η αφαίρεση του κινητού ή να ανοιχθούν οι θύρες, εκείνος που κάνει την αυτοψία μπορεί με απόφασή του που την εκδίδει αμέσως να αναβάλει την αυτοψία για ορισμένη ημέρα και ώρα στην οποία οι διάδικοι ή ο τρίτος οφείλουν να παραστούν χωρίς κλήτευση». «Η βίαιη αφαίρεση κινητού και η παρουσίασή του σ' αυτόν που ενεργεί την αυτοψία γίνεται κατά τις διατάξεις που ισχύουν για την αναγκαστική εκτέλεση (άρθρ. 941) από δικαστικό επιμελητή που αμέσως μετά την αυτοψία επιστρέφει το κινητό στον κάτοχο από τον οποίο το αφαίρεσε. Το βίαιο άνοιγμα των θυρών του ακινήτου γίνεται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, δηλ. των άρθρ. 904 παρ. 2 z, 918, 927, 929-931, όχι όμως των άρθρ. 924 και 926. Αν δεν είναι δυνατό να γίνει αμέσως η αφαίρεση του κινητού ή να ανοιχθούν οι θύρες, εκείνος που κάνει την αυτοψία μπορεί με απόφασή του που την εκδίδει αμέσως να αναβάλει την αυτοψία για ορισμένη ημέρα και ώρα στην οποία οι διάδικοι ή ο τρίτος οφείλουν να παραστούν χωρίς κλήτευση». **(Μιχαήλ Μαργαρίτης/'Αντα Μαργαρίτη, ΕρμΚωδΠολΔικ, άρθρο 365, σελ. 697)**.

23. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΝΟΜΗΣ (άρθρο 22 Ν. 1539/1938)

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 22 του ΑΝ 1539/1938 «Περί προστασίας των δημοσίων κτημάτων», που εφαρμόζεται αναλογικά και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, κατά το άρθρο 1 παρ. 1 του ΝΔ 31/1968, όπως το τελευταίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 62 του Ν. 1416/1984, και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 παρ. 18 του ΕισΝΚΠολΔ, καθιερώνεται αρμοδιότητα του Εισαγγελέα για

την προσωρινή ρύθμιση της διακατοχής των δημοσίων ή δημοτικών ή κοινοτικών κτημάτων (ακινήτων), που αμφισβητείται μεταξύ του Δημοσίου ή Οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης και ιδιώτη. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η απόφαση που εκδίδεται από τον Εισαγγελέα στα πλαίσια της ως άνω αρμοδιότητάς του, αποτελεί πράξη δικαστικής αρχής σε ιδιωτική διαφορά (ΑΕΔ 2/1977 Δ 8.147) και **σαν τέτοια αποτελεί, μετά την τελεσιδικία της, ιδιότυπο εκτελεστό τίτλο**, πέραν από αυτούς που ορίζονται στο άρθρ. 904 ΚΠολΔ ή άλλες ειδικές διατάξεις και εκτελείται κατά τις δικονομικές διατάξεις περί αναγκαστικής εκτελέσεως...» (ΑΠ 1525/2010, ΝοΒ 2011, σελ. 590). «...Η απόφαση που εκδίδεται από τον Εισαγγελέα στα πλαίσια της παραπάνω αρμοδιότητάς του, που αποκλείει παράλληλη εφαρμογή των διατάξεων των άρθ. 731-733 ΚΠολΔ από τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (βλ. ΟλΑΠ 124/1972 ΝοΒ 20.736, ΑΕΔ 2/1977 Δ. 8.147), φέρει μεν χαρακτήρα αστυνομικού μέτρου και σαν συνέπεια τούτου **εκτελείται από τα αστυνομικά όργανα**, πλην όμως αποτελεί ταυτόχρονα και πράξη δικαστικής αρχής σε ιδιωτική διαφορά και σαν τέτοια αποτελεί μετά την τελεσιδικία της ιδιότυπο εκτελεστό τίτλο, πέρα από αυτούς που ορίζονται στο άρθ. 904 ΚΠολΔ ή άλλες ειδικές διατάξεις και εκτελείται κατά τις δικονομικές διατάξεις περί αναγκαστικής εκτελέσεως (βλ. Ι. Μπρίνια ΑναγκΕκτελ. τ. Ι εκδ.1983 παρ. 29 σελ. 87, ΓνΕισΠρωτΠατ. 5/1981 ΝοΒ 30.1938, ΜΠΛεβ 78/1980 ΝοΒ 28.1603). Ειδικότερα **η απόφαση του Εισαγγελέα δεν περιάπτεται τον εκτελεστήριο τύπο**, γιατί κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από το νόμο, αλλά **εκτελείται και με δικαστικό επιμελητή**, στον οποίο δίνεται η παραγγελία προς εκτέλεση κάτω από αντίγραφο της τελεσίδικης απόφασης (βλ. Π. Τζίφρα Ασφ. Μέτρα, εκδ. 1976 σελ. 425, ΓνΕισΕΑ 23/1976 Δ. 1976.618). Έτσι οποιαδήποτε διαφορά ανακύπτει κατά την εκτέλεση και αφορά το κύρος αυτής, δικάζεται κατά την ίδια διαδικασία των άρθ. 686 επ. ΚΠολΔ που δικάζονται και οι διαφορές ως προς την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων που διατάζουν την λήψη ασφαλιστικών μέτρων (άρθ. 700 και 702 ΚΠολΔ), γιατί δεν θα ήταν σύμφωνο με την λογική του δικαίου να εφαρμόζονται κατά την εκδίκαση των διαφορών που αφορούν την εκτέλεση αυστηρότερες διατάξεις, από εκείνες που εφαρμόζονται για την κτήση του τίτλου της εκτέλεσης (βλ. ΜΠΛεβ 78/1980 ο.π.)...» (ΜΠρΒόλου 711/1986, ΤΝΠ ΔΣΑ).

ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΙΝ ΠΑΡΕΛΘΕΙ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ Ή ΠΡΙΝ ΕΚΔΟΘΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΕΦΕΤΩΝ

«...Από την παράγραφο 5 εδ. α` του άρθρου 22 του α.ν 1539/1938, που προστέθηκε με το άρθρο 30 του νόμου 3800/1957 και ορίζει, ότι «κατά των ως ανωτέρω εκδιδομένων αποφάσεων παρά του Εισαγγελέως Πρωτοδικών χωρεί ανακοπή ενώπιον του Εισαγγελέως Εφετών ασκούμενη εντός διμήνου από της κοινοποιήσεως των παρά του Δημοσίου ή των αντιδίκων τούτου», σε συνδυασμό με τις διατάξεις της πρώτης παραγράφου του ίδιου άρθρου, σχετικά με την αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Πρωτοδικών να αποφασίζει με τη μορφή αστυνομικών μέτρων σε περίπτωση αμφισβήτησης της νομής ή κατοχής ορισμένου ακινήτου μεταξύ του Δημοσίου και ιδιώτη και τις διατάξεις των άρθ. 495 παρ. 1 και 498 παρ. 1 ΚΠολΔ, οι οποίες εφαρμόζονται κατά την άσκηση του ανωτέρω ενδίκου μέσου της παραγράφου 5α, αφού το ένδικο αυτό μέσο, παρά την ονομασία του ως ανακοπή, αποτελεί, στην πραγματικότητα, έφεση, καθόσον μεταβιβάζει την υπόθεση σε ανώτερη δικαστική αρχή, συνάγεται, ότι, για την παραδεκτή άσκηση της παραπάνω ανακοπής δεν απαιτείται και επίδοση αυτής στον καθ` ου μέσα στη δίμηνη προθεσμία που αναφέρεται στην ανωτέρω παράγραφο 5. (Δωρής, Τα Δημόσια Κτήματα, τ.

Α, 1980, σελ. 496/15α). Επομένως, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, αφού δεν δέχτηκε τα παραπάνω, αλλά απέρριψε την ανωτέρω ανακοπή του εκκαλούντος κατά της 1/2004 απόφασης του Εισαγ. Πρωτ. Πρέβεζας, που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία του άρθρου 22 του α.ν 1539/1938 μετά από αίτηση του εφεσίβλητου κατά του εκκαλούντος, για τη ρύθμιση της κατοχής του κτήματος που αναφέρεται σ` αυτή, με την αιτιολογία, ότι δεν προέκυπτε, ότι η εν λόγω ανακοπή είχε επιδοθεί στο καθ` ου - εφεσίβλητο μέσα στη δίμηνη προθεσμία από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης, εσφαλμένα τις παραπάνω διατάξεις ερμήνευσε και εφάρμοσε. Γι` αυτό ο σχετικός λόγος έφεσης πρέπει να γίνει δεκτός και ως βάσιμος στην ουσία. Στη συνέχεια, να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη απόφαση και να κρατηθεί και να εκδικαστεί η υπόθεση από το Δικαστήριο τούτο (άρθρο 535 παρ. 1 ΚΠολΔ). Από τις διατάξεις του άρθρου 22 του α.ν 1539/1938, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 5693/1957 και του οποίου η ισχύς διατηρήθηκε μετά την τροποποίηση του άρθρου 52 αρ. 18 ΕισΝΚΠολΔ με το ν.δ 958/1971, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις των άρθρων 321 και 904 ΚΠολΔ, που εφαρμόζονται συμπληρωματικά στη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 22, συνάγεται, ότι οι αποφάσεις του Εισαγ. Πρωτοδικών που εκδίδονται κατά τη διαδικασία που προβλέπει το παραπάνω άρθρο, δεν γίνονται τελεσίδικες και επομένως δεν μπορούν να εκτελεστούν, κατά τη διάρκεια της ανωτέρω δίμηνης προθεσμίας άσκησης ανακοπής εναντίον τους ή, σε περίπτωση άσκησης της ανακοπής αυτής, πριν εκδοθεί απόφαση του Εισαγγελέα Εφετών για την εν λόγω ανακοπή. Διότι δεν υπάρχει διάταξη νόμου που να προβλέπει την κήρυξη των αποφάσεων αυτών προσωρινά εκτελεστών (Τζίφρας, Ασφ.Μέτρα, 1980, σ. 390/13)...» (ΕφΙωαν. 43/2008, ΑρχΝομ 2010, σελ. 309).

24. ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΠΟΥ ΚΗΡΥΧΘΗΚΕ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΣ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 510/1947, «δικαστικαί αποφάσεις και άλλα έγγραφα, εκδιδόμενα εν Δωδεκανήσω υπό δικαστηρίων ή άλλων αρμοδίων αρχών και αποτελούντα τίτλους εκτελεστούς κατά τον χρόνο της εκδόσεώς των κατά το ισχύον εν Δωδεκανήσω δίκαιον, διατηρούν την ισχύν των και δύναται να εκτελεσθούν μετά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος εν Δωδεκανήσω και εν τη λοιπή Ελλάδι, αφού προηγουμένως κηρυχθώσι εκτελεστά υπό του Προέδρου Πρωτοδικών Ρόδου κατά την διαδικασίαν των άρθρων 634 και επόμενα ΠολΔικ», ενώ κατά το άρθρο 50 § 1 του Κτηματολογικού Κανονισμού Ρόδου που κυρώθηκε με το 132/1929 τοπικό διάταγμα του Ιταλού Κυβερνήτη των νήσων του Αιγαίου και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 8 § 2 του παραπάνω ν. 510/1947 «οι κτηματολογικοί τίτλοι εξισούνται προς τους εκτελεστούς τίτλους και παρέχουσι δικαίωμα εις αναγκαστικήν εκτέλεσιν υπέρ των προσώπων υπέρ ων η καταγραφή, μετά προηγουμένην θεώρησιν της εκτελεστότητος υπό του Γραφείου Εκτελέσεως». Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών και εκείνης του άρθρου 904 § 2 περ. ζ του ΚΠολΔ, κατά την οποία εκτελεστοί τίτλοι είναι και «οι διαταγές και οι πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί», συνάγεται ότι η απαίτηση του νομοθέτη να κηρύσσονται προηγουμένως εκτελεστοί οι κτηματολογικοί τίτλοι, αναφέρεται σ` εκείνους που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του ν. 510/1947 (30.12.1947), αφού μετά ταύτα οι ίδιοι αποτελούν αναμφίβολα τίτλους εκτελεστούς σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κτηματολογικού Κανονισμού και 904 § 2 περ. ζ` του ΚΠολΔ, **η δε διαγραφόμενη από το άρθρο 12 του ν. 510/1947 διαδικασία τίθεται όχι ως προϋπόθεση που παρέχει στον τίτλο την έννοια του εκτελεστού, αφού ήδη αυτός έχει την έννοια**

του εκτελεστού, αλλά ως προϋπόθεση απαιτούμενη για τη διατήρηση της ισχύος του ως εκτελεστού και τη δυνατότητα της εκτελέσεώς του μετά την έναρξη της ισχύος του παραπάνω νόμου, δοθέντος ότι από του χρόνου της εκδόσεώς του μέχρι της ενάρξεως της ισχύος του τελευταίου, δυνατόν να επήλθαν περιστατικά καταργούντα την ισχύ του. Αντίθετη εκδοχή, να εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία της κηρύξεως του κτηματολογικού τίτλου εκτελεστού υπό του Προέδρου Πρωτοδικών και κατ` αντικατάσταση υπό του Μονομελούς Πρωτοδικείου με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. του ΚΠολΔ βάσει του άρθρου 3 § 2 του ΕισΝΚΠολΔ. και για τους τίτλους που έχουν εκδοθεί μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 510/1947, δηλαδή μετά τις 30.12.1947, είναι εντελώς ανεπέρειστη, όταν η δικαιολογία του άρθρου 12 αυτού να έχουν εν τω μεταξύ επέλθει περιστατικά καταργητικά της ισχύος τους, είναι άνευ αντικειμένου στη δεύτερη περίπτωση όταν η εκδοχή αυτή θα αναιρούσε το λογικό και επιβεβλημένο επακολούθημα της όλης έννοιας και του προορισμού του θεσμού του Κτηματολογίου, για πρακτική προστασία του εμπραγμάτου δικαιώματος άνευ κινήσεως δίκης από τον τιτλούχο, αποφευγομένης κατ` αυτόν τον τρόπο της δαπάνης και της ταλαιπωρίας του και όταν τα δικαιώματα του καθού η εκτέλεση που θα μπορούσε να ισχυρισθεί κανείς ότι κινδυνεύουν με την αποστέρησή του από τη δυνατότητα να τα αντιτάξει στη δίκη για την κήρυξη εκτελεστού τίτλου, παραμένουν ακέραια από το άρθρο 50 § 2 του Κτηματολογικού Κανονισμού και 933 επ. του ΚΠολΔ. (βλ. Π. Θεοδωρόπουλο, το ισχύον εν Δωδεκανήσω δίκαιο, έκδ. Β` παρ. 57, 58, 61 και 137). Έτσι ο καθού η αίτηση περί κηρύξεως του τίτλου εκτελεστού δύναται να προτείνει και στην ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου δίκη περί κηρύξεως του τίτλου εκτελεστού κατ` ένσταση, την από το άρθρο 63 του Κτηματολογικού Κανονισμού κτητική παραγραφή της κυριότητας του ακινήτου κατά του τιτλούχου. Στην περίπτωση αυτή η απόρριψη της διώκουσας την κήρυξη της εκτελόστητας του τίτλου αίτησης επέρχεται όχι απλά ως συνέπεια της προβολής της ένστασης αυτής, αλλά της κατ` ουσίαν παραδοχής τέτοιου περιεχομένου ένστασης (ΑΠ 697/1994 ΕλΔ/νη 37.68)...» (ΕφΔωδ 172/2006 ΝΟΜΟΣ). «...Κατά μεν το άρθρο 3 παρ. 2 του ΕισΝΚΠολΔ «στις περιπτώσεις που διατάξεις του Α.Κ ή άλλου νόμου παραπέμπουν στην αρμοδιότητα και στην επ' αναφορά διαδικασία γενικά του προέδρου πρωτοδικών ή στη διαδικασία των άρθρων 634 έως 639 της Πολιτικής Δικονομίας ή 564 έως 568 της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας, από την εισαγωγή του ΚΠολΔ είναι αρμόδιο το Μονομελές Πρωτοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επομ. ΚΠολΔ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά», κατά δε το άρθρο 1 περ. ε και στ του ΕισΝΚΠολΔ, από την εισαγωγή του ΚΠολΔ καταργούνται, εκτός άλλων, και κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη σ' αυτόν, καθώς και κάθε διάταξη που αφορά θέματα που ρυθμίζει ο εισαγόμενος κώδικας, εφόσον δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις αυτού του κώδικα και δεν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτό...» (ΑΠ 697/1994 ΕλλΔνη 1996, σελ. 68 ΝΟΜΟΣ).

25. ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 8 του α.ν 163/1967, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν.δ 946/1971, το παραχωρητήριο, που εκδίδει ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) αποτελεί **τίτλο εκτελεστό**. **Ειδικότερα**: «...**1.** Η υπό του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας εις τους κατά του όρους του Ν.Δ 2963/54 ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως, εκάστοτε δικαιούχους, παραχώρησις πλήρους και ετοίμου κατοικίας μετά του γηπέδου και της οικοδομής της, αποτελουμένης είτε εξ αυτοτελούς ακινήτου, είτε εξ ορόφου οικοδομής ή διαμερίσμα-

τος ορόφου γίνεται δια πωλήσεως και μεταβιβάσεως της κυριότητος, νομής και κατοχής εις τον δικαιούχον, επί πιστώσει του αντιστοίχου τιμήματος εξοφλητέου δια μηνιαίων δόσεων. **2.** Η κατά την προηγουμένην παράγραφον μεταβίβασις της κυριότητος γίνεται δι' εκδόσεως υπό του Ο.Ε.Κ παραχωρητηρίου επέχοντος θέσιν οριστικού τίτλου μεταβιβάσεως της κυριότητος του παραχωρουμένου ακινήτου. Ο τύπος του παραχωρητηρίου καθορίζεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Ε.Κ εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εργασίας. Εν τω παραχωρητηρίω, πλην του προσδιορισμού και της περιγραφής της παραχωρουμένης κατοικίας καθορίζονται: **α)** Το τίμημα του παραχωρουμένου ακινήτου. **β)** Το μετά την αφαίρεσιν των γενομένων καταβολών, υπόλοιπον του οφειλομένου τιμήματος υπό του δικαιούχου στεγάσεως αγοραστού και **γ)** ο προς εξόφλησιν του χρέους τούτου, αριθμός των μηνιαίων δόσεων, καθώς και το ποσόν και ο χρόνος καταβολής εκάστης τούτων. **3.** Προς εξασφάλισιν του Ο.Ε.Κ, δια τας εκ του τιμήματος απαιτήσεις του, παρέχεται, δυνάμει ειδικού όρου του παραχωρητηρίου, υπέρ του Ο.Ε.Κ, δικαίωμα εγγραφής επί του μεταβιβαζομένου ακινήτου πρώτης υποθήκης ισοπόσου προς το εκ του τιμήματος χρέος του δικαιούχου στεγάσεως αγοραστού, μη απαιτουμένου δια την υποθήκην ταύτην συμβολαιογραφικού εγγράφου. **4.** Ο προς ον η παραχώρησις του ακινήτου δικαιούχος στεγάσεως αγοραστής, δέον να προβή εντός 60 ημερών από της εις αυτόν επιδόσεως της σχετικής προσκλήσεως του Ο.Ε.Κ, εις αποδοχήν της παραχωρήσεως και των όρων αυτής, δι' εγγράφου δηλώσεώς του παρά πόδας του παραχωρητηρίου. Η δήλωσις αύτη δύναται να ενεργηθή και δια πληρεξουσίου. Η εν τη κατοικία εγκατάστασις, αναπληροί την δήλωσιν περί αποδοχής. **5.** Το παραχωρητήριον διαβιβάζεται μερίμνη του Ο.Ε.Κ εις τον αρμόδιον φύλακα μεταγραφών και υποθηκών, υποχρεούμενον όπως προβή εις μεταγραφήν αυτού εν τοις οικείοις βιβλίοις υπέρ του δικαιούχου αγοραστού και εις την εν συνεχεία εγγραφήν εις τα βιβλία υποθηκών της εν παρ. 3 πρώτης υποθήκης υπέρ του Ο.Ε.Κ, προς ον αποστέλλονται τα σχετικά πιστοποιητικά μεταγραφής και υποθήκης εντός 10 ημερών από της μεταγραφής». **6.** Η εξάλειψις της υποθήκης ενεργείται τη εγγράφω εντολή του Ο.Ε.Κ άμα τη εξοφλήσει της τελευταίας δόσεως του τιμήματος. Δια την μεταβίβασιν, την μεταγραφήν, την εγγραφήν ή εξάλειψιν υποθήκης, ως και πάσαν εν γένει πράξιν, σύμβασιν, βεβαίωσιν, πιστοποιητικόν ή έγγραφον σχετικόν με την εφαρμογήν του παρόντος, ισχύουν αι δια του άρθρ. 17 του ΝΔ 2963/54 οριζόμεναι απαλλαγαί, επεκτεινόμεναι και επί των δικαιωμάτων των αμίσθων φυλάκων μεταγραφών και υποθηκών άτινα και περιορίζονται εις το 1/3 των ισχυόντων. **7.** Ο καθ' οιονδήποτε τρόπον αποξενωθείς της κυριότητος της παραχωρηθείσης αυτώ υπό του Ο.Ε.Κ, κατ' εφαρμογήν των παρ' αυτού εκτελουμένων προγραμμάτων στεγάσεως, δεν δύναται να τύχη άλλης στεγαστικής συνδρομής υπ' αυτού». **8.** Το ως ανω παραχωρητήριον αποτελεί τίτλον εκτελεστόν υπέρ του Ο.Ε.Κ δια την είσπραξιν του εν αυτώ αναγραφομένου τιμήματος, δυνάμενον να εκτελεσθή κατά τας διατάξεις του ΚΠολΔικονομίας. Η περιαφή του τύπου της εκτελέσεως γίνεται επί του παρμένοντος εις το αρχείον του Ο.Ε.Κ πρωτοτύπου του παραχωρητηρίου, τη αιτήσει αυτού, υπό του Ειρηνοδικείου Αθηνών της έδρας του Οργανισμού. Το εκτελεστόν απόγραφον χορηγείται υπό του Γραμματέως του ιδίου Ειρηνοδικείου. Η επί τη βάσει του ως άνω εκτελεστού τίτλου εκτέλεσις δεν αποκλείει την επιδίωξιν εισπράξεως του τιμήματος κατά τας διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρ. 9 του Ν.Δ 2963/1954, «περί ιδρύσεως Αυτονόμου Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας».

26. Η ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.Δ ΤΗΣ 17.7/13.8.23

«...Η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά το ν.δ. της 17.7/ 13.8.23. «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», αρχίζει με την επίδοση επιταγής προς πληρωμή, η οποία είναι η πρώτη πράξη εκτέλεσης, περιέχει περίληψη του συμβολαιογραφικού εγγράφου με περιγραφή του ενυπόθηκου ακινήτου, επιδίδεται στον οφειλέτη και στον τρίτο διακάτοχο, εγγράφεται στα βιβλία κατασχέσεων, αντίγραφό της κατατίθεται στον υποθηκοφύλακα και ισχύει ως αναγκαστική κατάσχεση. Ειδικότερα, η επιταγή προς πληρωμή, δεν είναι απαραίτητο να γραφεί κάτω από το αντίγραφο του απογράφου, όπως απαιτεί η διάταξη του αρθρ. 924 ΚΠολΔ, που δεν εφαρμόζεται, διότι δεν απαιτείται εκτελεστός τίτλος από το κοινό εκτελεστικό δίκαιο, αλλά μπορεί να συνταχθεί σε αυτοτελές έγγραφο, και είναι έγκυρη αρκεί να περιλαμβάνει τα στοιχεία που απαιτεί η διάταξη του αρθρ. 40 παρ. 2 του ν.δ. της 17.7/13.8.1923, στην οποία υπάγεται και ο εγγυητής (ΑΠ 19/72 ΝοΒ 20.503). Δηλαδή, η επιταγή προς πληρωμή, πρέπει να περιλαμβάνει: **α)** απόσπασμα των βιβλίων της δανείστριας που εμφανίζει την κίνηση του λογαριασμού και το χρεωστικό του υπόλοιπο, χωρίς ειδικότερη ανάλυση των πιστοχρεώσεων εφόσον έκλεισε με αναγνώριση του χρεωστικού καταλοίπου (ΑΠ 238/67 ΝοΒ 15.985), **β)** περίληψη του συμβολαιογραφικού εγγράφου με τους όρους του δανείου και την παραχώρηση της υποθήκης και **γ)** περιγραφή του ενυπόθηκου ακινήτου (ΕφΘεσ 1634/90 Δνη 35.159). **5.** Η επιταγή προς πληρωμή απαίτησης δανείου από ανοιχτό λογαριασμό μερικώς ασφαλισμένο με υποθήκη, το οποίο έχει χορηγηθεί από τράπεζα υποκείμενη στην εφαρμογή του ν.δ. της 17.7/13.8.1923, είναι έγκυρη για όλο το ποσό της απαίτησης, δηλαδή τόσο για το μέρος που καλύπτει η υποθήκη, όσο και για το άλλο μέρος που δεν καλύπτει η υποθήκη (βλ. Μάζη Δ 25.666). Για το έγκυρο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης δεν απαιτείται να αναφέρει η επιταγή ειδικώς το ποσό που καλύπτει η υποθήκη (ΑΠ 1418/85 ΝοΒ 34.1404), αφού, η χρηματική ποσότητα για την οποία εγγράφεται η υποθήκη, δεν αποτελεί περιγραφή της ασφαλιζόμενης απαίτησης, η οποία μπορεί να είναι ίση ή μεγαλύτερη ή μικρότερη από το κατ` αρθρ. 1269 ΑΚ ποσό της υποθήκης, αλλά απλώς προσδιορίζει αριθμητικά το όριο της προνομιακής ικανοποίησης του ενυπόθηκου δανειστή (βλ. Δωρή, ΝοΒ 34.1422), γι` αυτό η διάκριση μεταξύ ασφαλισμένου και μη ασφαλισμένου ποσού με υποθήκη έχει έννομη σημασία μόνο για την κατάταξη των δανειστών μετά τον πλειστηριασμό (ΟλΑΠ 564/86 Δνη 27.1117, βλ. Νικολόπουλου, Δνη 28.976). ... **6.** Η επιταγή προς πληρωμή, δεν πάσχει από ακυρότητα από το ότι, την υπογράφει, ως πληρεξούσιος του δανειστή, ο δικηγόρος ο οποίος ήταν προηγουμένως πληρεξούσιος δικηγόρος του οφειλέτη κατά τη σύνταξη του υποθηκικού συμβολαίου, εφόσον δεν υπάρχει και συμπεριφορά του διαδίκου εντολέα του αντίθετη στην καλή πίστη και τα χρηστά ήθη. Επομένως, παρότι, ο πληρεξούσιος δικηγόρος (Π.Π.) που την υπογράφει, ήταν προηγουμένως δικηγόρος των ανακοπτόντων κατά τη σύνταξη και υπογραφή του υποθηκικού συμβολαίου, η προσβαλλόμενη επιταγή προς πληρωμή, δεν πάσχει από ακυρότητα, εφόσον οι ανακόπτοντες δεν επικαλούνται συμπεριφορά της δανείστριας κατά της οποίας στρέφεται η ανακοπή, αντίθετη στην καλή πίστη και τα χρηστά ήδη, ούτε εκθέτουν την δική τους δικονομική ή ουσιαστική βλάβη από την εναλλαγή της ιδιότητας του δικηγόρου Π.Π από δικηγόρο τους στο υποθηκικό συμβόλαιο σε δικηγόρο της καθ` ής κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Γι` αυτό δεν είναι βάσιμος ο αντίθετος πέμπτος, στοιχ. α`, λόγος της έφεσης. **7.** Η επιταγή προς πληρωμή διατηρεί το κύρος και τις συνέπειές της για το πράγματι οφειλόμενο ποσό, αν δόθηκε για ποσό μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον

τίτλο (ΕφΘεσ 115/84 Αρμ. 38.724) ή που οφείλεται (ΕφΘεσ 213/91 Δνη 33.1280), για το οποίο νομίμως αρχίζει και νομίμως συνεχίζεται η εκτέλεση (ΑΠ 634/88 Δνη 30.964), και είναι άκυρη μόνο κατά το επιπλέον ποσό, για το οποίο το δικαστήριο οφείλει να ακυρώσει την επιταγή (ΕφΑθ 2675/93 Δνη 35.456), εφόσον, όμως, η καταβολή αποδεικνύεται αμέσως (ΕφΑθ 1115/92 Δνη 35.453), δηλαδή με έγγραφο ή δικαστική ομολογία (ΕφΑθ 7655/82 Δνη 26.72), αλλιώς είναι απαράδεκτος ο λόγος ανακοπής (ΕφΑθ 8881/87 Δνη 29.958). Επομένως, δεν επιτρέπεται απόδειξη με μάρτυρες (ΑΠ 583/93 Δνη 35.352) ή ακόμη και με όρκο (ΕφΘεσ 214/36 Αρμ. 41.1042). Στην προκειμένη περίπτωση, η επιταγή προς πληρωμή δεν δόθηκε για ποσό μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον τίτλο, όπως αβάσιμα ισχυρίζονται οι ανακόπτοντες, αλλά επιτρεπτώς δόθηκε για το πράγματι οφειλόμενο χρεωστικό κατάλοιπο του ανοιχτού λογαριασμού, που αναγώρισαν ο ίδιοι, δηλαδή για το μέρος που καλύπτει η υποθήκη, όσο και για το άλλο μέρος που δεν καλύπτει η υποθήκη. Περαιτέρω, οι ανακόπτοντες δεν απέδειξαν την απόσβεση της απαίτησης με καταβολή, διότι για τις επικαλούμενες μερικές καταβολές τους δεν προσκόμισαν άμεση απόδειξη (έγγραφο ή δικαστική ομολογία), ενώ όπως ειπώθηκε, δεν επιτρέπεται η απόδειξη της αποσβεστικής τους ένστασης καταβολής με μάρτυρες ή με όρκο, τον οποίο επάγουν στην αντίδικό τους με την ανακοπή τους, αλλά δεν θα το επιβάλει το δικαστήριο διότι σε αυτή την περίπτωση ο όρκος δεν είναι επιτρεπτό αποδεικτικό μέσο. ... 8. Η επιταγή προς πληρωμή με το ν.δ. 17.7/13.8.1923, η οποία από την καταχώρισή της στο βιβλίο κατασχέσεων ισχύει ως αναγκαστική κατάσχεση, **είναι ιδιότυπος εκτελεστός τίτλος** (ΑΠ 238/67 ΝοΒ 15.935), το έγκυρο του οποίου δεν επηρεάζει η προηγούμενη έκδοση διαταγής πληρωμής για την απαίτηση, διότι η διαταγή πληρωμής δεν δημιουργεί εκκρεμοδικία κατά την έννοια των αρθρ. 221 και 222 ΚΠολΔ (ΕφΑθ 18469/90 Δνη 33.838), ούτε, άλλωστε, αναιρεί το έννομο συμφέρον του δανειστή να επισπεύσει την εκτέλεση με αυτόν τον ιδιότυπο εκτελεστό τίτλο, ούτε υπάρχει κατάχρηση δικαιώματος, παρά μόνο όταν ο οφειλέτης ισχυρίζεται και αποδεικνύει ότι ο δανειστής μπορούσε να επιτύχει την ικανοποίηση της απαίτησής του με ηπιότερα μέσα εκτέλεσης (ΑΠ 431/81 ΝοΒ 30.415, ΑΠ 152/89 Δνη 31.1424, Βλ. Γεσίου - Φαλτσή Δνη 32.280)...» (ΕφΘεσ 576/1995 ΕπΤρΑξχΔ 1995, σελ. 367). (ορ. και **«ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ», σελ. 509)**.

27. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ, ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 1441 ΑΚ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1441 ΑΚ, «...Οι σύζυγοι μπορούν με έγγραφη συμφωνία να λύσουν το γάμο τους, εφόσον έχει διαρκέσει τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την κατάρτιση της. Η συμφωνία αυτή υπογράφεται από τα συμβαλλόμενα μέρη και από τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους ή μόνον από τους τελευταίους, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με ειδικό πληρεξούσιο, το οποίο πρέπει να έχει δοθεί μέσα στον τελευταίο μήνα πριν από την υπογραφή του συμφωνητικού. Αν υπάρχουν ανήλικα τέκνα, για να λυθεί ο γάμος πρέπει η ανωτέρω συμφωνία να συνοδεύεται με άλλη έγγραφη συμφωνία των συζύγων που να ρυθμίζει την επιμέλεια των τέκνων και την επικοινωνία με αυτά, η οποία ισχύει ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για το θέμα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 1513. Η κατά τα ανωτέρω έγγραφη συμφωνία, καθώς και το έγγραφο συμφωνητικό που αφορά την επιμέλεια και την επικοινωνία των ανήλικων τέκνων ή τη διατροφή αυτών, εφόσον έχει συμφωνηθεί, υποβάλλονται μαζί με τα ειδικά πληρεξούσια, όταν απαιτείται, στο αρμόδιο μονομελές πρωτοδικείο, το οποίο με απόφασή του, που εκδίδεται

κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, επικυρώνει τις συμφωνίες και κηρύσσει τη λύση του γάμου, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις. Η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου που αφορά την επιμέλεια, επικοινωνία και διατροφή των ανήλικων τέκνων αποτελεί εκτελεστό τίτλο...».

ΤΙΤΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΧΕΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Ο ΚΠολΔ

1. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ

«...Με το άρθρο 2 παρ. 1 του α.ν 263/1968 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί δημοσίων κτημάτων», ορίζεται ότι «Κατά του αυτογνωμόνως επιλαμβανομένου οιουδήποτε δημοσίου κτήματος συντάσσεται παρά του αρμοδίου Οικονομικού Εφόρου Πρωτόκολλον Διοικητικής Αποβολής κοινοποιούμενον προς τον καθ΄ού απευθύνεται». Πρωτόκολλον Διοικητικής Αποβολής συντάσσεται, κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου «και κατά παντός επιλαμβανομένου οιουδήποτε κτήματος ανήκοντος εις την δημοσίαν περιουσίαν του Κράτους (κοινοχρήστων χώρων, αιγιαλού, παραλίας, οδών κλπ)». Από την αντιπαραβολή των πιο πάνω διατάξεων, του άρθρου 115 του από 11/12.11.1929 δ/τος αφενός και του άρθρου 2 του α.ν. 263/1968 αφετέρου, προκύπτει ότι ο νομοθέτης κάνει διάκριση μεταξύ της κατάληψης και κατοχής δημόσιου κτήματος, προς το σκοπό απόκτησης δικαιώματος σ΄αυτό, έστω και αν η πρόθεση εξουσίασής του δεν εκδηλώνεται με την κάρπωση και γενικότερα την απόληψη των ωφελειών από αυτό και της απλής, με χωρίς προηγούμενη συμφωνία με το δημόσιο, συλλογής των καρπών του δημόσιου κτήματος και της προς όφελός του χρήσης από τρίτον. Πρωτόκολλο αποζημίωσης συντάσσεται μόνο στη δεύτερη περίπτωση, προς απόδοση της ωφέλειας που χωρίς νόμιμη αιτία ο τρίτος αποκόμισε από την κάρπωση και χρήση του δημόσιου κτήματος. Αντίθετα, όταν η κατοχή του κτήματος περιορίζεται σε γυμνή εξουσίασή του, χωρίς να περιλαμβάνει και κάρπωσή του ή χρήση του, με την έννοια όχι απλώς της απαγόρευσης επενέργειας άλλου στο ακίνητο, αλλά και της λήψης των ωφελειών του, οπότε δεν υφίσταται αξίωση προς απόδοση του πλουτισμού, μόνο Πρωτόκολλο Διοικητικής Αποβολής μπορεί να συνταχθεί κατά του αυθαίρετου κατόχου...» (ΑΠ 541/2006 ΧρΙΔ 2006, σελ. 610). «...Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του α.ν 263/68, όπως αυτό ισχύει και μετά τον α.ν 317/68, κατά του επιλαμβανομένου αυτογνωμόνως οποιουδήποτε δημοσίου κτήματος, συμπεριλαμβανομένων και αυτών, που ανήκουν στη δημόσια περιουσία του κράτους, όπως κοινόχρηστοι χώροι, αιγιαλός, παραλία, οδός κ.τ.λ, συντάσσεται από τον αρμόδιο Οικονομικό Εφορο, πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής, το οποίο κοινοποιείται και προς αυτόν, προς τον οποίον απευθύνεται...» (ΜΠΘεσ 7619/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Εναντίον εκείνου που επιχειρεί παρανόμως εκχέρσωση, υλοτομία ή άλλη οποιαδήποτε πράξη σε δημόσια, δημοτική, κοινοτική, μοναστηριακή ή ανήκουσα σε Ίδρυμα δασική έκταση ή έκταση αναδασωτέα καθώς και σε χορτολιβαδικά εδάφη ή μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις ή μερικώς δασοσκεπή λιβάδια, εκδίδεται από τον αρμόδιο κατά τόπο δασάρχη πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής που κοινοποιείται στον καθού (61 Ν.Δ 86/71...» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679).

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 2, 2 του ΑΝ 263/1968 και 15 του ν. 719/1977 προκύπτει ότι, για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής απαιτείται να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: **α)** πρέπει να πρόκειται περί δημοσίου κτήματος, ήτοι περί κτήματος ανήκοντος στην περιουσία του κράτους δημοσία ή ιδιωτική, **β)** τούτο να ευρίσκεται αναμφισβητήτως υπό την κατοχή του Δημοσίου και όχι απλώς το Ελληνικό Δημόσιο να διεκδικεί κυριότητα ή νομή επ` αυτού και **γ)** να έλαβε χώρα αυθαίρετη κατάληψη άνευ της θελήσεως του κράτους επί σκοπώ κτήσεως δικαιωμάτων, αδιαφόρως του χρόνου κατά τον οποίο έγινε αυτή (κατάληψη). Επομένως εάν ελλείπει έστω και μία εκ των προϋποθέσεων αυτών, πρωτόκολλο δεν δύναται να συνταχθεί, εάν δε τυχόν εξεδόθη ακυρούται κατόπιν ανακοπής του καθ` ου, καθώς και κάθε άλλου που έχει έννομο συμφέρον (ΚΠολΔ 583 επ. Κ. Μπέη ΝοΒ 16.983, ΜΠΘηβ 14/1975 ΕλΔικ 1975.201), το δε Δημόσιο ή ΟΤΑ για να τύχει προστασίας πρέπει να εγείρει την αγωγή που του παρέχεται από άλλες διατάξεις...» (ΕιρΠλωμ 5/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679). «...Συνεπώς, δεν συντρέχει η προϋπόθεση της έκδοσης του πρωτοκόλλου, όταν ο καθ`ου κατέχει το κτήμα αυτό από πολλών ετών, γι`αυτό και ακυρώνεται το πρωτόκολλο (ΜΠΒ 14/00 Αρμ 2001.50, Τζίφρας, Ασφ. Μέτρα, έκδ. 1985, σ. 581, Ε. Δωρής, ο.π)...» (ΜΠΘεσ 7619/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Το πρωτόκολλο γίνεται εκτελεστό αν κοινοποιηθεί στον καθού, όχι μόνο με δικαστικό επιμελητή αλλά και με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο (γνμδ. ΝΣΚ 514/1944).

ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

«...Το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής πλην άλλων, πρέπει, για να είναι σαφές και ορισμένο να περιλαμβάνει περιγραφή του κτήματος ή της έκτασης από την οποία διατάσσεται η αποβολή, οροθεσία, έκταση, πλευρικές διαστάσεις, αξία του καταληφθέντος, κ.λ.π. (εγκύκλιοι Υπ. Οικ. Δ. 14057/19163/Πολ/391/1967 και Υπ. Οικ. 13/1984, κεφ. Β, Ε. Δωρής Τα δημόσια κτήματα, τ. Α, εκδ. 1980, σελ. 512. Η αοριστία αυτή δεν θεραπεύεται με την παραπομπή της περιγραφής του επιδίκου κτήματος π.χ: σε δημόσια έγγραφα ή στα οικεία βιβλία της δημόσιας αρχής, λ.χ. της ΔΟΥ, εκτός αν είναι έγγραφα τα οποία έχουν συγκοινοποιηθεί με το προσβαλλόμενο πρωτόκολλο, όπως π.χ. τοπογραφικό σχεδιάγραμμα του δημοσίου κτήματος. Το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής που φέρει τέτοιες τυπικές ατέλειες ακυρώνεται από το Δικαστήριο, καθόσον η κατά τα άνω πληρότητα είναι αναγκαία από τον ειδικό χαρακτήρα των πρωτοκόλλων τούτων, τα οποία παρότι είναι διοικητικές πράξεις, επιφέρουν αποτελέσματα δικαστικά σε βάρος των καθ` ων...» (ΜΠΡόδου 2149/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Για το κύρος του πρωτοκόλλου - το οποίο, για να είναι σαφές και ορισμένο, πλην άλλων, πρέπει να περιλαμβάνει, περιγραφή του κτήματος ή της έκτασης, από την οποία διατάσσεται η αποβολή, οροθεσία, έκταση κ.τ.λ (Ε. Δωρής Τα δημόσια κτήματα, έκδοση 1980, σελ. 512)...» (ΜΠΘεσ 7619/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Κάθε πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής, το οποίο είναι όμοιο κατά το έντυπο περιεχόμενό του σε όλη την Επικράτεια, περιέχει δύο διατάξεις, από τις οποίες μία για τη διοικητική αποβολή και μία για τη βεβαίωση κάποιου ποσού ως αποζημίωση για την επελθούσα ζημία και για την αποκατάστασή της, καθώς και για την βεβαίωση αποζημιώσεως λόγω παράνομης χρήσης. Η πρώτη των παραπάνω διατάξεων, αν και δεν επιτάσσεται ρητά από το νόμο, είναι ορισμένη και πλήρως αιτιολογημένη, επειδή περιέχει το λόγο της αποβολής π.χ. «γιατί αυτός (ο καθού), κατά το χρονικό διάστημα από... μέχρι και... προέβη αυθαιρέτως και χωρίς

κανένα δικαίωμα στην διά προωθητήρος εκχέρσωση της εις αυτό (πρωτόκολλο) αναφερομένης δημοσίας δασικής έκτασης, που βρίσκεται στη θέση... και ορίζεται τριγύρω...», ή παρόμοιο προσδιορισμό, στη δε δεύτερη σελίδα του πρωτοκόλλου υπάρχει και σχετικό σχεδιάγραμμα της έκτασης που καταλήφθηκε (Δ. Τσάκαλος: «Ανακοπή κατά πρωτοκόλλου αποζημιώσεως Δασάρχου», ΝοΒ 28/1849). Οταν στο πρωτόκολλο η περιγραφή της έκτασης που καταλήφθηκε παραπέμπεται σε σχεδιάγραμμα, πρέπει αυτό να συγκοινοποιείται με το πρωτόκολλο, ώστε να μη δημιουργείται αμφιβολία και σύγχυση ως προς την ταυτότητα της επίδικης έκτασης ακόμα και για τη δυνατότητα υπολογισμού της επελθούσας ζημίας από τον ανακόπτοντα (ΕιρΝαυπ 76/1989, ΑρχΝ. 43/520)...» (ΕιρΑνδρου 29/2002 ΑρχΝομ 2005, σελ. 502). «...Με την αριθμ. 13/1984 εγκύκλιο του Υπ.Οικ. κεφ. Α`, δίνονται οδηγίες στους αρμόδιους συντάκτες όχι μόνον των πρωτοκόλλων διοικητικής αποβολής αλλά και των πρωτοκόλλων καθορισμού αποζημίωσης αυθαίρετης χρήσης κτήματος (άρθρο 115 του από 11/12 Νοεμβρίου 1929 Διατάγματος): «για να είναι πλήρη και να μην ακυρώνονται από τα δικαστήρια, πρέπει οπωσδήποτε να έχουν τα εξής στοιχεία του κτήματος: **α)** ΑΒΚ (αριθμός βιβλίου καταχώρισης), **β)** είδος κτήματος (αστικό, αγροτικό, οικία, οικόπεδο, αιγιαλός, παραλία), **γ)** τοποθεσία του κτήματος, **δ)** έκταση του κτήματος, **ε)** οριοθεσία κτήματος, **στ)** πλευρικές διαστάσεις και **ζ)** προέλευση αυτού. Επομένως, σύμφωνα με τα προηγούμενα, η έλλειψη στοιχείων στο πρωτόκολλο που επιδίδεται στον καθού αυτό, τα οποία συνιστούν αοριστία ως προς την ταυτότητα του ακινήτου από το οποίο αποβάλλεται ο τελευταίος, καθιστούν αυτό ακυρωτέο ως ελλιπές, από το Δικαστήριο σε περίπτωση άσκησης ανακοπής εναντίον του...» (ΕιρΑνδρου 29/2002 ΑρχΝομ 2005, σελ. 502).

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΚΡΟΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 20 § 2 του Συντάγματος το δικαίωμα της προηγούμενης ακροάσεως του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων αυτού. Το ατομικό αυτό δικαίωμα, το οποίο εξειδικεύεται έτι περαιτέρω στο άρθρο 6 του ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), έχει διπλό σκοπό: **α)** αφενός να δώσει στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να υποστηρίξει τα δικαιώματα ή συμφέροντά του και να προτείνει εύλογες λύσεις πριν ακόμη προβεί η διοίκηση στην επιβαρυντική ενέργεια ή μέτρο, γιατί μετά από αυτήν ως μόνη διέξοδος για τον ιδιώτη θα απέμενε η δαπανηρή και χρονοβόρα προσφυγή στα δικαστήρια, **β)** αφετέρου να διασφαλίσει την καλύτερη ενημέρωση της διοίκησης και επομένως την αποτελεσματικότερη, ευλογότερη και δικαιότερη λειτουργία της (βλ. Δαγτόγλου Γενικό Διοικητικό Δίκαιο 5η έκδ. αρ. 624). Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτουν τρεις κυρίως προϋποθέσεις της υποχρεώσεως της προηγούμενης ακροάσεως του ενδιαφερομένου, σε περίπτωση σιωπής τους νόμου (βλ. κυρίως Δαγτόγλου ο.π αρ. 624 επ.): **1)** Η διοικητική ενέργεια ή το διοικητικό μέτρο, ήτοι η ατομική διοικητική πράξη, να είναι επιβαρυντικό για τα δικαιώματα ή συμφέροντα του ιδιώτη και μάλιστα να επιφέρει θετική βλάβη στα υπάρχοντα δικαιώματα ή συμφέροντα του, **2)** Ο ενδιαφερόμενος δεν είχε ήδη την ευκαιρία να εκθέσει τις απόψεις του. Μια τέτοια ευκαιρία είχε ο ενδιαφερόμενος, αν το διοικητικό μέτρο εκδόθηκε ύστερα από αίτησή του προς την Διοίκηση, εκτός αν η αίτηση ήταν τυπική και η άρνηση αποδοχής της επενέβη σε ατομικό δικαίωμα. Ως προηγούμενη, όμως, ακρόαση δεν μπορεί να θεωρηθεί η κατάθεση και μάλιστα ένορκη ή η απολογία που δόθηκαν στα πλαίσια διενεργηθείσας προανάκρισης ή ένορκης διοικητικής εξέτασης παρά

μόνο εάν ο διοικούμενος, καλούμενος να εκφράσει τις απόψεις του πριν την έκδοση της διοικητικής πράξης (κατ` ενάσκηση του δικαιώματος ακρόασης), παραπέμψει σ` αυτές (πρβλ. για αντίστοιχο προβληματισμό σε παραβάσεις του τελωνειακού κώδικα σε ΣτΕ 2201/2003 ΔΦΝ 2004.1081), **3)** Η βλάβη να προέρχεται από το ίδιο το διοικητικό μέτρο και να είναι αποτέλεσμα ασκήσεως διακριτικής ευχέρειας της Διοικήσεως. Αν προέρχεται απευθείας από το νόμο ως «αυτόματη» έννομη συνέπειά του, ενώ στην διοίκηση δεν απομένουν παρά «δέσμιες» ενέργειες, η προηγούμενη ακρόαση δεν απαιτείται, γιατί είναι άσκοπη, αφού δεν μπορεί να επηρεάσει την απόφαση της Διοικήσεως. Τέτοια είναι λ.χ. η υποχρέωση κατά τον ΔΚΚ του νομάρχη να θέσει σε αργία ως την έκδοση δικαστικής αποφάσεως δημοτικούς και κοινοτικούς άρχοντες που παραπέμφθηκαν για κακούργημα ή ορισμένα πλημμελήματα (βλ. ΣτΕ 3801/1978) ή η ανάκληση μετεγγραφής στο Ε.Μ.Π γιατί έπαυσε να υπάρχει η βασική προϋπόθεσή της, δηλαδή η επιτυχία στις εξετάσεις (βλ. ΣτΕ 565/1981) ή η κήρυξη ως αναδασωτέας καταστραφείσας δασικής έκτασης (βλ. ΟλΣτΕ 4200/1984). Υφίστανται, όμως, περιπτώσεις, όπου η διοίκηση καλείται μεν να εφαρμόσει κανόνα δικαίου που θεμελιώνει δεσμία αρμοδιότητά της αλλά η υπαγωγή της ερευνώμενης περίστασης δεν είναι «αυτόματη», διότι δεν συνίσταται σε αντικειμενική κρίση ότι οι επαρκώς καθορισμένες έννοιες του νόμου πληρούνται στη συγκεκριμένη περίπτωση (όπως στα ανωτέρω παραδείγματα) αλλά αντιθέτως προϋποθέτει αξιολόγηση πραγματικών περιστατικών για την ορθότητα και πληρότητα των οποίων δικαιολογούνται εύλογες αμφιβολίες και της ίδιας ακόμη της διοίκησης, οι οποίες δυσχερώς μπορούν να αρθούν από μόνο τον «αντικειμενικό έλεγχο» της διοίκησης χωρίς συναξιολόγηση των επιχειρημάτων και των στοιχείων που θα προσκομίσουν οι διοικούμενοι. Στις περιπτώσεις αυτές η προηγούμενη ακρόαση του διοικούμενου (που έχει κατεξοχήν την ικανότητα αλλά και το συμφέρον να υπεραμυνθεί των θέσεών του) είναι σε θέση να συμβάλλει στη διαλεύκανση και ενδεχόμενη συμπλήρωση του διοικητικού υλικού, που θα υπαχθεί στον κανόνα δικαίου που θεμελιώνει δέσμια αρμοδιότητα, έτσι ώστε το δικαίωμα του άρθρου 20 § 2 του Συντάγματος να επιτελέσει την προστατευτική και νομιμοποιητική λειτουργία του (βλ. και Λαζαράτο, Το δικαίωμα ακροάσεως στη διοικητική διαδικασία 1992 σελ. 460 επ. ιδίως 463, 465). Τέτοια είναι και η περίπτωση του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής, το οποίο εκδίδεται δυνάμει του άρθ. 61 του ν.δ. 86/1969, εφόσον συντρέχουν οι κάτωθι προϋποθέσεις: **α)** Ο χαρακτήρας της έκτασης, από την οποία αποβάλλεται κάποιος, ως δάσους ή αναδασωτέας έκτασης ή χορτολιβαδικού εδάφους ή μερικώς δασοσκεπούς λιβαδιού, **β)** Η κυριότητα του Δημοσίου στην έκταση αυτή, **γ)** Η από τον καθ` ου το πρωτόκολλο κατάληψη της εν λόγω έκτασης με σκοπό κτήσης της νομής, ασχέτως χρόνου κατά τον οποίο επιχειρήθηκαν οι διακατοχικές πράξεις. Μολονότι, όταν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η αρμοδιότητα του δασάρχη για την έκδοση του πρωτοκόλλου είναι δεσμία, η υπαγωγή της εκάστοτε περιπτώσεως στον ανωτέρω κανόνα δικαίου δεν είναι «αυτόματη» αλλά προϋποθέτει κρίση για πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την κυριότητα του Δημοσίου για τα οποία δικαιολογούνται ενίοτε εύλογες αμφιβολίες. Και αν ακόμη ήθελε γίνει δεκτή η ύπαρξη υπέρ του Δημοσίου τεκμηρίου κυριότητας επί των δασικών εκτάσεων, το τεκμήριο αυτό αφενός είναι μαχητό αφετέρου δεν αναιρεί το γεγονός ότι η κρίση για την ύπαρξη ή μη κυριότητας του δημοσίου είναι συχνά (ειδικότερα όταν ελλείπει κτηματολόγιο ή διοικητική αναγνώριση ή δικαστική απόφαση σε αντιδικία με το δημόσιο) όχι «αντικειμενικώς δεδομένη» αλλά δυσχερώς διαγνώσιμη από την ίδια τη διοίκη-

ση ή τουλάχιστον δεν είναι απαλλαγμένη από εύλογες αμφιβολίες και αμφισβητήσεις, οι οποίες δεν μπορούν να αρθούν από μόνο τον «αντικειμενικό έλεγχο» των αρμόδιων διοικητικών οργάνων χωρίς συναξιολόγηση των επιχειρημάτων και των στοιχείων που θα προσκομίσουν οι διοικούμενοι (πρβλ. και αιτιολογική έκθεση νόμου 3208/2003 σε ΚΝοΒ 2003 σελ. 2303 επ., καθώς και προσπάθεια ρύθμισης του ζητήματος στα άρθρα 27 και 28 ν. 2664/1998 για το Εθνικό Κτηματολόγιο). Συνεπώς, πριν την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής (το οποίο κατά τα ανωτέρω προϋποθέτει κυριότητα του Δημοσίου) και ιδίως στις ανωτέρω αμφίβολες περιπτώσεις (έλλειψης κτηματολογίου, διοικητικής αναγνώρισης, δικαστικής απόφασης σε αντιδικία με το δημόσιο) η προηγούμενη ακρόαση του διοικούμενου (που έχει τόσο την ικανότητα όσο και το συμφέρον να προβάλλει ισχυρισμούς και να προσκομίσει χρήσιμα αποδεικτικά στοιχεία) είναι σε θέση να συμβάλλει στη διελεύκανση και ενδεχόμενη συμπλήρωση του διοικητικού υλικού, έτσι ώστε να μην μπορεί να γίνει λόγος για το αλυσιτελές της παροχής δυνατότητας ακροάσεως στους ενδιαφερομένους. Αντιθέτως, στη περίπτωση αυτή η κατοχύρωση του δικαιώματος ακροάσεως εμφανίζεται ως τελολογικά ορθότερη (για τη σχετική αξία διατύπωσης ανελαστικού κανόνα για το υπό εξέταση ζήτημα της προηγούμενης ακρόασης και την ανάγκη αναζήτησης κάθε φορά τελολογικών κριτηρίων βλ. ιδίως Λαζαράτο ο.π. σελ. 465). Άλλωστε και το ΝΣΚ γνωμοδότησε με τη με αριθμό 74/2001 γνωμ. του ότι η Διοίκηση υποχρεούται, υπό τους όρους και εξαιρέσεις του άρθρου 6 του ν. 2690/1999, να καλεί σε ακρόαση τον διοικούμενο μεταξύ άλλων κατά την έκδοση Πρωτοκόλλων Διοικητικής Αποβολής (άρθρο 61 ν.δ 86/69). Η μη εφαρμογή της γνωμοδότησης αυτής, η οποία έγινε αποδεκτή από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας και γνωστοποιήθηκε στις Δασικές Υπηρεσίας, συνιστά ασυνεπή αντιφατική συμπεριφορά της διοικήσεως (venire contra factum proprium) και προσβάλλει την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη απέναντί της, λόγος για τον οποίο επιπροσθέτως είναι απορριπτέα η θέση περί μη ύπαρξης υποχρέωσης ακροάσεως του διοικούμενου στην ανωτέρω περίπτωση (πρβλ. για την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη σε Δαγτόγλου ο.π. αρ. 388 επ.). Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο Δασάρχης εξέδωσε σε βάρος του εκκαλούντος το με αριθμό .....πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής χωρίς προηγουμένως να έχει τηρηθεί η διαδικασία της προηγούμενης ακρόασης (ούτε από την αιτιολογία της διοικητικής πράξης προκύπτει κάτι τέτοιο) παράλειψη που δεν θεραπεύεται, κατά τα ανωτέρω, από την ένορκη εξέταση του ανακόπτοντος ενώπιον υπαλλήλων του πρώτου εφεσίβλητου ενεργούντων προανάκριση ή ένορκη διοικητική εξέταση ούτε από την προανακριτική απολογία του για τα ποινικά αδικήματα που του αποδίδονται, θεραπεία της ανωτέρω παράλειψης θα υφίστατο μόνο εάν ο ανακόπτων - εκκαλών καλούνταν εγγράφως ή προφορικώς να εκφράσει τις απόψεις του στα πλαίσια ενάσκησης του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης (όχι συνεπώς απολογούμενος για ποινικό αδίκημα ή δίδοντας ένορκη κατάθεση) και εκείνος παρέπεμπε μόνος του στην ήδη δοθείσα ένορκη κατάθεση ή απολογία του...» (ΜΠΣπάρτης 76/2007, ΕλλΔνη 2008, σελ. 954).

ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ - ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΑΝΑΚΟΠΗ - ΕΦΕΣΗ – ΑΝΑΙΡΕΣΗ

«...Στο άρθρο 2 πα. 3 του α.ν 263/1968, ορίζεται, πλην άλλων, ότι, κατά του αναφερόμενου στην παρ. 1 του άρθρου αυτού πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής, από δημόσιο κτήμα, που συντάσσεται από τον αρμόδιο οικονομικό έφορο και κοινο-

ποιείται στον αποβαλλόμενο, επιτρέπεται ανακοπή, ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδίκη, ασκούμενη εντός προθεσμίας τριάντα ημερών από την κοινοποίηση («...μη παρατεινομένης για την προδικασία και την εκδίκαση της οποίας εφαρμόζονται οι περί ασφαλιστικών μέτρων διατάξεις (βλ. άρθρ. 683-733 ΚΠολΔ και Ερμ. άρθρου 583 ΚΠολΔ Βαθρακοκοίλης παρ. 43)...» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679), και εκδικαζόμενη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. ΓΨΖ/1911 «περί προσωρινών μέτρων εν ταις περί διακατοχής διαφοραίς», αναλόγως εφαρμοζόμενες (εδ. α και γ της παρ. 3, όπως το δεύτερο αντικαταστάθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 3 του α.ν 317/1968), ότι κατά της απόφασης του Ειρηνοδίκη, επιτρέπεται έφεση ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών, ασκούμενη **εντός προθεσμίας τριάντα ημερών** και εκδικαζόμενη κατά την ειδική διαδικασία που καθορίζεται στην Πολιτική Δικονομία για τις περιπτώσεις του άρθρου 634 αυτής, χωρίς όμως να επιτρέπεται η κατά το άρθρο 635 περ. β` παραπομπή (εδ. ζ της παρ. 3), ότι «κατά της αποφάσεως του Προέδρου Πρωτοδικών ουδέν ένδικον μέσον χωρεί» (εδ. θ της παρ. 3) και ότι η απόφαση που εκδίδεται με τη διαδικασία του ανωτέρω άρθρου δεν παρακωλύει την επιδίωξη ικανοποιήσεως των τυχόν δικαιωμάτων κάθε διαδίκου κατά την τακτική διαδικασία (εδ. τελευταίο της παρ. 3). Οι προαναφερόμενες διαδικαστικές διατάξεις, και ειδικότερα η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 3 εδ. θ του α.ν 263/1968, η αποκλείουσα την προσβολή με οποιοδήποτε ένδικο μέσο, συνεπώς και με αίτηση αναιρέσεως, της αποφάσεως που εκδίδεται, για την έφεση, από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών (ήδη, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του ΕισΝΚΠολΔ, από το Μονομελές Πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. του ΚΠολΔ), όπως και η διάταξη ζ της αυτής παραγράφου, η επιτρέπουσα έφεση, μόνο, κατά της αποφάσεως του Ειρηνοδίκη, δεν καταργήθηκαν με το άρθρο 4 του ΕισΝΚΠολΔ. Ούτε, ειδικώς, οι διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 εδ. θ και ζ του α.ν 263/1968 έχουν καταργηθεί, ως προς το ανεπίτρεπτο αιτήσεως αναιρέσεως, με το άρθρο 1 στοιχ. ε, στ του ανωτέρω Εισαγ.Νόμου, συνδυαζόμενο με το άρθρο 552 ΚΠολΔ, περί των υποκειμένων σε αίτηση αναιρέσεως αποφάσεων. Διότι η διάταξη του άρθρου 4 του ΕισΝΚΠολΔ, ως διάταξη του α.ν 44/1967, που είχε δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως την 26η Ιουνίου 1967, είναι προγενέστερη, υπό την κρίσιμη άποψη του χρόνου αποκτήσεως τυπικής νομικής ισχύος, των διατάξεων του άρθρου 2 του α.ν 263/1968, που δημοσιεύθηκε, όπως αναφέρθηκε, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, την 23η Ιανουαρίου 1968 (από την οποία άρχισε και ουσιαστικώς να ισχύει, κατά το άρθρο 11 αυτού), και παρά τήν έναρξη της ουσιαστικής ισχύος της την 16η Σεπτεμβρίου 1968 (άρθρο ακροτελεύτιο του α.ν 44/1967, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 72 του ν.δ 958/1971), δεν έχει, συνεπώς, καταργητική των νεότερων διατάξεων του άρθρου 2 του α.ν 263/1968, δύναμη. Οι δε διατάξεις του άρθρου 1 στοιχ. ε`, στ` του αυτού Εισ.Νόμου, όπως έχουν αντικατασταθεί με το άρθρο 70 παρ. 1 του ν.δ 958/1971, προϋποθέτουν, σύμφωνα με την έννοιά τους, για την οριζόμενη κατάργηση, από της εισαγωγής του ΚΠολΔ, δηλαδή από της 16ης Σεπτεμβρίου 1968 (κατά το ακροτελεύτιο άρθρο του α.ν 44/1967, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 72 του ν.δ 958/1971), αν ελλείπει διάφορος ειδικός ορισμός, διατάξεων που αντίκεινται στον Κώδικα ή αφορούν θέματα που ρυθμίζονται με αυτόν και είναι ασυμβίβαστες προς τις διατάξεις του, ότι πρόκειται διατάξεις άλλου νόμου που είχαν ήδη αποκτήσει τυπική ισχύ στο χρόνο ενάρξεως της τυπικής ισχύος του α.ν 44/1967, δηλαδή στις 26 Ιουνίου 1967, και όχι διατάξεις που την απέκτησαν κατά το μεταξύ της 26ης Ιουνίου 1967 και 16ης Σεπτεμβρίου 1968 χρονικό διάστημα της ουσιαστικής αδρανείας του. Η διάταξη τέλος του άρθρου 552

του ΚΠολΔ, η οποία, όπως διαμορφώθηκε, με αντικατάσταση του άρθρου 570 του ΚΠολΔ, υπό τη διατύπωση του α.ν 44/1967, στο άρθρο 42 παρ. 1 του ν.δ 958/1971, απέκτησε τυπική δύναμη στις 15 Σεπτεμβρίου 1971, ημέρα δημοσιεύσεως του διατάγματος αυτού στην ΕτΚ (ουσιαστικά την 1η Οκτωβρίου 1971, κατά το άρθρο 74 αυτού), ως διάταξη γενική, δεν είχε καθεαυτή δύναμη κατάργησης των ειδικών, για το ανεπίτρεπτο αιτήσεως αναιρέσεως, κατά της επί της εφέσεως ή της ανακοπής εκδιδομένης αποφάσεως, διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 3 εδ. θ, ζ του α.ν 263/1968, εφόσον από τη διάταξη αυτή δεν προκύπτει νομοθετική βούληση καταργήσεως ειδικών διατάξεων, οι οποίες, σκοπούσες, όπως οι προκείμενες, στην ταχεία επίλυση διοικητικής διαφοράς, υπαγχθείσης στη δικαιοδοσία των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων, δεν επιτρέπουν το ένδικο μέσο της αιτήσεως αναιρέσεως. Κατάργηση δε των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 2 του α.ν 263/1968, ούτε τα άρθρα 20 παρ. 1 και 111 παρ. 1 του ισχύοντος Συντ. του 1975, συνδυαζόμενα, επέφεραν, αφού οι διατάξεις αυτές (του α.ν. 263/1968), δεν μπορούν, ενόψει και των υποθέσεων που αφορούν, να θεωρηθούν ως ματαιούσες ή περιορίζουσες, σε τέτοιες υποθέσεις, την κατά το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και το άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης της Ρώμης «δια την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών» που κυρώθηκε με το ν.δ 53/1974, διασφαλιστέα, εκ μέρους της Πολιτείας, παροχή έννομης δικαστικής προστασίας, για την επιβαλλόμενη ουσιαστικότητα της οποίας δεν προϋποτίθεται το προσβλητό της εκδιδόμενης αποφάσεως με αίτηση αναιρέσεως (σχ. ΟλΑΠ 8/2003, ΑΠ 1737/2002). Συνεπώς αίτηση αναιρέσεως με την οποία προσβάλλεται απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, επί εφέσεως κατ` αποφάσεως Ειρηνοδικείου, απορριπτικής ανακοπής κατά πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής, εκδιδομένου κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του α.ν 263/1968, ή η τελεσίδικη, τυχόν πρωτοβάθμια ειρηνοδικειακή απόφαση, είναι απαράδεκτη, επειδή προσβάλλει απόφαση μη υποκείμενη στο ένδικο μέσο της αιτήσεως αναιρέσεως (ΑΠ 269/2004, ΑΠ 1829/2001, ΑΠ 119/1988)...» (ΑΠ 1094/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Η διαφορά που προκαλείται από την έκδοσή του και την άσκηση ανακοπής κατ` αυτού φέρει τα χαρακτηριστικά στοιχεία της ιδιωτικής διαφοράς, η φύση της οποίας δεν μεταβάλλεται από το γεγονός ότι η έκδοση του πρωτοκόλλου έχει ανατεθεί από το νόμο σε διοικητικό όργανο. Κατ` ακολουθίαν, δικαιοδοσία προς εκδίκαση της προκύπτουσας διαφοράς, ως ιδιωτικής, έχουν, κατά ρητή συνταγματική επιταγή, όχι τα διοικητικά αλλά τα πολιτικά δικαστήρια (βλ. ΑΕΔ 4 και 7/1989, ΣτΕ 1741/1997, ΔΕφΘεσ 1042/1997, ΔΕφΘεσ 1042/1997), τα οποία επιλαμβάνονται, κατ` άρθρο 216 του ΚΔιοιΔικ, και ανακοπών που στρέφονται κατά ταμειακών βεβαιώσεων της πιο πάνω αποζημιώσεως σε βάρος των επιχειρούντων διακατοχικές πράξεις επί δημοσίων δασικών εκτάσεων...» (ΔΠΘεσ 2087/2008, Αρμ 2010, σελ. 565). «...Το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής είναι εκτελεστή διοικητική πράξη και επομένως από την ένδικη αμφισβήτηση του κύρους του γεννιέται ακυρωτική διοικητική διαφορά. Αυτή η διαφορά υπάγεται στην δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων εφόσον δεν περιλαμβάνεται στις περιοριστικά μνημονευόμενες από τους νόμους που εκδόθηκαν κατ` εφαρμογή του άρθρου 94 παρ. 1 του Συντ/τος...Η ανακοπή αυτή είναι είδος ανακοπής που προβλέπεται από το άρθρο 585 επ. ΚΠολΔ....» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Αντικείμενο της δίκης, που ανοίγεται με την άσκηση της ανακοπής, δεν είναι η αναγνώριση της κυριότητας ή η προσωρινή ρύθμιση της νομής στην επίδικη έκτα-

ση, αλλά η κρίση για τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων για την έκδοση του πρωτοκόλλου, το οποίο ανακόπτεται ως παράνομη διοικητική πράξη (ΟλΑΠ 34/96 Δνη 38.35, ΜΠΚαβ 320/96 Δνη 38.1175, ΜΠΑ 509/87 Δ 18.679)...» (ΜΠΘεσ 7619/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Αντικείμενο της ανακοπής είναι αποκλειστικώς το κύρος του προσβαλλομένου πρωτοκόλλου και όχι η αναγνώριση της κυριότητας ή έστω η προσωρινή ρύθμιση της νομής ή άλλα ουσιαστικά δικαιώματα του Δημοσίου ή της Κοινότητος ή οποιουδήποτε άλλου χάριν του οποίου εκδόθηκε το πρωτόκολλο. Όλα αυτά τα ζητήματα εξετάζονται παρεμπιπτόντως αλλά μόνο ως προδικαστικά ζητήματα και όχι ως αντικείμενο της σχετικής δίκης χωρίς να καλύπτονται από το δεδικασμένο...» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679). «...(βλ. Π. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα εκδ. Α` σ. 512 επ. όπου και παραπομπές στη νομολογία)....» (ΕιρΠλωμ 5/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Η ανακοπή ασκείται από αυτόν που έχει αποβληθεί από το ακίνητο και ισχυρίζεται ότι είναι κύριος αυτού....» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679)

ΒΑΡΟΣ ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ

«...Το βάρος της απόδειξης περί του προσβαλλομένου δικαιώματος επί της αμφισβητουμένης εκτάσεως υπέχει ο ανακόπτων, αυτός δε για να επιτύχει την ακύρωση του πρωτοκόλλου πρέπει να αποδείξει ότι οι διενεργούμενες από αυτόν διακατοχικές πράξεις επί της επιδίκου εκτάσεως έγιναν νομίμως και όχι αυθαιρέτως (ΕιρΚαβ. 55/80 ΕλλΔικ 1981/479)...» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679).

ΣΧΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΠΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

«...Αν όμως αμφισβητείται με την ανακοπή το δικαίωμα του Δημοσίου, η απόφαση του Ειρηνοδικείου ή του Προέδρου ουδεμία ασκεί επιρροή στη δίκη για το δικαίωμα, η οποία ήθελε κινηθεί ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Το πρωτόκολλο αποζημίωσης, εφόσον δεν ανακοπεί εμπροθέσμως ή εφόσον επικυρωθεί ή τροποποιηθεί, αποτελεί τίτλο διοικητικής εκτέλεσης κατά το νόμο περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων...» (ΑΠ 1002/2010, ΕλλΔνη 2011, σελ. 412) (ΑΠ 585/2008 ΧρΙΔ 2008, σελ. 903).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΚΑΙ ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ

«...Η απόφαση δημιουργεί δεδικασμένο μόνο ως προς το κύρος του ανακοπτομένου πρωτοκόλλου και όχι για τα εκατέρωθεν ουσιαστικά δικαιώματα των διαδίκων και προδικαστικά ζητήματα του κύρους της ακυρότητας του πρωτοκόλλου. Το προσωρινό δεδικασμένο έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπεται να καταστεί και πάλιν επίδικο κατά την ίδια διαδικασία το δικαίωμα που με τον άνω τρόπο κρίθηκε και ν` αμφισβητηθεί η γι` αυτό αξίωση έως την ανατροπή του δεδικασμένου αυτού σε περίπτωση αμφισβήτησης του δικαιώματος του Δημοσίου στο Δικαστήριο της κυρίας δίκης (ΑΠ 259/72 και 666/72)...» (ΕιρΙλίου 41/2002, ΑρχΝομ 2002, σελ. 679)

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΟΤΑΝ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΕΧΕΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΛΟΓΩ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται περαιτέρω, ότι, όταν κατά του (φερόμενου ως) αυθαιρέτου κατόχου δημοσίου κτήματος εκδίδεται συγχρόνως και πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής και πρωτόκολλο καθορισμού αποζη-

μίωσης χρήσεως, αποκλειστική καθ` ύλην αρμοδιότητα για τις (συνεκδικαζόμενες) κατ` αυτών ανακοπές έχει το μονομελές πρωτοδικείο ως το ανώτερο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για τη μία εξ αυτών, ήτοι για την ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου αποζημίωσης, κατά τα εκτεθέντα....» (ΑΠ 1360/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του α.ν. 263/1968), 1. Κατά του αυτογνωμόνως επιλαμβανομένου οιουδήποτε δημοσίου κτήματος συντάσσεται παρά του αρμοδίου Οικονομικού Εφόρου Πρωτόκολλον διοικητικής αποβολής, κοινοποιούμενον προς τον καθ' ου απευθύνεται. 2. Το πρωτόκολλον διοικητικής αποβολής θεωρείται ότι απεδέχθη ο καθ' ου απευθύνεται, ομολογών την επί του επιληφθέντος κτήματος κυριότητα του Δημοσίου, εάν δεν ασκήση εμπροθέσμως ανακοπήν. 3. Κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής επιτρέπεται άσκησις ανακοπής ενώπιον του αρμοδίου Ειρηνοδίκου, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 30 ημερών από της κοινοποιήσεως, μη παρατεινομένης. Η άσκησις ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεσιν του ως άνω Πρωτοκόλλου, αιτήσει όμως του ανακόπτοντος, δύναται ο Πρόεδρος Πρωτοδικών, διά πράξεως αυτού, να διατάξη την αναστολήν της εκτελέσεως μέχρις εκδόσεως της επί της ανακοπής αποφάσεως. «Διά την προδικασίαν και την εκδίκασιν της ανακοπής τυγχάνουσιν αναλόγου εφαρμογής αι διατάξεις του Νόμου ΓΨ<Ζ/1911 «περί προσωρινών μέτρων εις δίκας περί διακατοχής». Αντίγραφον της ανακοπής μετά κλήσεως προς συζήτησιν κοινοποιείται εις τον αρμόδιον Οικονομικόν 'Εφορον επί ποινή ακυρότητος της ασκηθείσης ανακοπής. Κατάθεσις παραβόλου ή εγγραφή της ασκουμένης ανακοπής εις το βιβλίον διεκδικήσεων δεν απαιτείται. Το βάρος της αποδείξεως υπέχει ο ανακόπτων, μετά των προσαγομένων δε αποδεικτικών μέσων συνεκτιμώνται και τα υπό του αρμοδίου Οικονομικού Εφόρου διατιθέμενα στοιχεία. Κατά της αποφάσεως του Ειρηνοδίκου επιτρέπεται έφεσις ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών δικάζοντος κατά την ειδικήν διαδικασίαν της Πολιτικής Δικονομίας (634 Π.Δ.) μη επιτρεπομένης της παραπομπής εις το Δικαστήριον. Η έφεσις ασκείται, κατά τας κοινάς διατάξεις, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 30 ημερών, εφαρμοζομένων αναλόγως και των διατάξεων των εδαφ. β' και δ' της παρούσης παραγράφου. Κατά της αποφάσεως του Προέδρου Πρωτοδικών ουδέν ένδικον μέσον χωρεί. Αι προθεσμίαι του παρόντος άρθρου δεν παρεκτείνονται λόγω αποστάσεως. Επί κλήσεως προς το Δημόσιον τηρούνται αι ειδικαί προς εμφάνισιν τούτου τασσόμεναι προθεσμίαι. Η κατά την διαδικασίαν του παρόντος άρθρου εκδιδομένη απόφασις δεν παρακωλύει την επιδίωξιν των εκατέρωθεν δικαιωμάτων κατά την τακτικήν διαδικασίαν, των ισχυουσών διατάξεων μηδόλως θιγομένων υπό των διατάξεων του άρθρου τούτου. 4. Πρωτόκολλον διοικητικής αποβολής συντάσσεται παρά του Οικονομικού εφόρου και κατά παντός αυτογνωμόνως επιλαμβανομένου οιουδήποτε κτήματος ανήκοντος εις την δημοσίαν περιουσίαν του Κράτους (κοινοχρήστων χώρων αιγιαλού, παραλίας, οδών κλπ.). «5. Τα πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής εκτελούνται και από δικαστικό επιμελητή μετά από έγγραφη εντολή του Οικονομικού Εφόρου». «...Ο αιτών με την υπό κρίση αίτησή του ζητεί να ανασταλεί η εκτέλεση του με αριθμό ..../19-4-2011 πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής από χώρους αιγιαλού και θαλάσσιου χώρου του Προϊσταμένου της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Θεσπρωτίας, μέχρι να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της ανακοπής, που νομότυπα και εμπρόθεσμα άσκησε κατά αυτού ενώπιον του Ειρηνοδικείου Ηγουμενίτσας, για τους λόγους που αναφέρει στην ανακοπή του. Η αίτηση, που έχει αυτό το περιεχόμενο και αίτημα, παραδεκτά εισάγεται για να

συζητηθεί ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου, κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 686 και επ. ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 3 του αν 263/68. Πρέπει, επομένως, να ερευνηθεί περαιτέρω κατ` ουσίαν. … Ενόψει των ανωτέρω εφόσον δεν πιθανολογήθηκε η ευδοκίμηση των λόγων της ανακοπής του αιτούντος, πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναστολής εκτέλεσης ως κατ` ουσίαν αβάσιμη…» (ΜΠΘεσπρ 533/2011, ΝΟΜΟΣ).

2. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Ο.Τ.Α.)

«… Με το άρθρο 1 του ν.δ. 31/1968 «περί της προστασίας της περιουσίας των Οργανισμών της Τοπικής αυτοδιοικήσεως», ορίζεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 11 και 24 του α.ν 1538/1938, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και οι συναφείς προς αυτές υπέρ του Δημοσίου Διατάξεις, εφαρμόζονται και επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως για την προστασία των κτημάτων αυτών. Περαιτέρω, κατά την τελευταία παραπάνω διάταξη ορίζεται ότι όπου στις διατάξεις αυτές περί Δημοσίου αναφέρεται Οικονομικός Έφορος νοείται, προκειμένου περί Οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως, ο Διευθυντής της αρμόδιας Νομαρχίας. Έτσι, προκειμένου περί κτήματος Δήμου ή Κοινότητας, το Πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής συντάσσεται παρά του αρμοδίου Διευθυντού της Νομαρχίας, άλλως υπό του αρμοδίου πλέον Δημάρχου, κατά του αυτογνωμόνως επιλαμβανομένου του κτήματος, η δε κατά του πρωτοκόλλου τούτου ασκούμενη ανακοπή, υπό του καθού, στρέφεται κατά του Δήμου ή της Κοινότητας υπέρ των οποίων εξεδόθη το Πρωτόκολλο. Νομιμοποιείται δε στην άσκηση της ανακοπής μόνον εκείνος που ισχυρίζεται ότι είναι κύριος της έκτασης από την οποία αποβλήθηκε, φέροντας το βάρος της απόδειξης του ισχυρισμού του (προϋπόθεση νομιμοποίησης), που αυτεπάγγελτα λαμβάνει υπόψιν το δικαστήριο, εκδικαζομένης της ανακοπής κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (αρθρ. 686 επ. ΚΠολΔ)…» (ΕιρΘεσ 4526/2009, Αρμ 2010, σελ. 1164).

3. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ ΕΠΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

«…Στο άρθρο 61 παρ. 1, 2, 3 εδ. α, 4 και 7 του Ν.Δ 86/1969 «Δασικός Κώδιξ», όπως η μεν παράγραφος 1 αυτού αντικαταστάθηκε, η δε παρ. 7 συμπληρώθηκε από το άρθρο 2 του Ν.Δ 996/1971, ορίζεται ότι: Εναντίον εκείνου που επιχειρεί εκχέρσωση, υλοτομία, σπορά ή οποιαδήποτε άλλη διακατοχική πράξη, σε δημοσία, δημοτικά, κοινοτικά, μοναστηριακά ή σ` αυτά που ανήκουν γενικά σε ιδρύματα, δάση, αναδασωτέες εκτάσεις, χορτολιβαδικά εδάφη και μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις ή μερικώς δασοσκεπή λιβάδια και χορτολιβαδικά εδάφη και άσχετα από τον χρόνο κατά τον οποίο επιχειρήθηκαν οι πράξεις αυτές, συντάσσεται και κοινοποιείται από τον αρμόδιο Διευθυντή Δασών, ή Νομοδασάρχη, ή Δασάρχη, πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής. Με το πρωτόκολλο, προκειμένου περί δημοσίων δασών, μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων και χορτολιβαδικών εδαφών βεβαιώνεται από τον Διευθυντή Δασών, ή Νομοδασάρχη, ή Δασάρχη, «κατά του καταλαβόντος και υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, ή εις βάρος του Δημοσίου τυχόν επελθούσα ζημία, το ποσόν αποκαταστάσεως ταύτης, ως και το ποσόν της οφειλομένης αποζημιώσεως χρήσεως…» (ΜΠΡόδου 1785/2007, ΝΟΜΟΣ). «…Ο δασάρχης είναι αρμόδιος προς έκδοση πρωτοκόλλου αυτής της μορφής και στην περίπτωση κατά την οποία η έκταση ανήκει σε δήμο ή κοινότητα ή ίδρυμα (ΕιρΑχαρν 72/75 ΝοΒ 24.105). (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

«...Προϋποθέσεις για την έγκυρη έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής από δημόσια δασική έκταση, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο συντάξεως αυτού (πρωτοκόλλου) σωρευτικά, είναι: **α)** ο χαρακτήρας της έκτασης ως δάσους ή αναδασωτέας έκτασης, ως χορτολιβαδικού εδάφους ή μερικώς δασοσκεπούς λιβαδιού, **β)** η κυριότητα στην έκταση αυτή του Δημοσίου ή Δήμου ή Μοναστηρίου ή Ιδρύματος, με την έννοια ότι η έκταση αυτή βρισκόταν μέχρι τη διενέργεια των διαφόρων διακατοχικών πράξεων από τον τρίτο, στην αναμφισβήτητη κατοχή των πιο πάνω νομικών προσώπων και **γ)** η από μέρους του καθ` ου το πρωτόκολλο αυθαίρετη κατάληψη της επίδικης έκτασης με τη διενέργεια διαφόρων διακατοχικών πράξεων με σκοπό την απόκτηση της νομής της, άσχετα με το χρόνο που αυτός επεχείρησε την εκχέρσωση, υλοτομία, σπορά ή οποιαδήποτε άλλη διακατοχική πράξη. Μόνη δε η ύπαρξη οιουδήποτε τίτλου δεν θεωρείται καθ` εαυτή ως διακατοχική πράξη. Εάν λείπει μία από τις παραπάνω προϋποθέσεις δεν μπορεί να εκδοθεί πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής και αν τυχόν εκδοθεί ακυρώνεται εφ` όσον ασκηθεί ανακοπή από τον καθ` ου το πρωτόκολλο, ο οποίος φέρει το βάρος αποδείξεως των ισχυρισμών του (βλ. ΕφΑθ 1353/1987 Δνη 29.314, ΠΠΕυρ 17/1988 Δνη 30.845, ΠΠΘηβ 56/1986 ΝοΒ 34.1434, ΠΠΜυτ 254/1985 Αρμ. 1986.679, ΠΠΕβρ 67/1984 Αρμεν 1985.691, ΜΠΘηβ 129/2002 ΝοΒ 50.1128, ΜΠΧαλκ 644/2002 ΑρχΝ ΝΔ.90, ΜΠΒερ 14/2000 Αρμ. 55.50, ΜΠΠειρ 369/95 ΝοΒ 44.668, ΜΠΘεσ 1347/1989 Αρμ 44.662, ΜΠΛευκ 115/1982, Δνη 25.968, Ε. Δωρή, «Τα Δημόσια Κτήματα», εκδ. 1980, σελ. 504 επ. και ιδίως σελ. 507 περ. γ, Π Τζίφρας, Ασφ. Μέτρα, εκδ. 1985, σ. 574, 589 επ. με παραπομπή στη νομολογία, Π. Γιαννακούρος, Δασική Νομοθεσία, σχόλια στο άρθρο 61 του ν. 586/1969)...» (ΜΠΡόδου 1785/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Από την διάταξη του άρθρου 61 του Ν. 86/1969, προκύπτει ότι οι προϋποθέσεις έκδοσης έγκυρου πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής είναι: **Α)** Ο χαρακτήρας της έκτασης που αφορά ως δάσους ή δασικής έκτασης κατά τις διακρίσεις του νόμου (ΑΠ 311/1974 ΝοΒ 22.1288). Την ιδιότητα του εδαφικού χώρου ως δάσους ή δημόσιας δασικής έκτασης προσδιορίζει όχι η διαχείριση από το Υπουργείο Γεωργίας και δη από τη Διεύθυνση Δασών, αλλά θετικά μεν η κάλυψη αυτού με τη χλωρίδα που οι παρ 1, 2, 3 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 998/1979 αναφέρουν και αρνητικά η μη αποδεδειγμένη κυριότητα ιδιώτη ή νομικού προσώπου, οποιουδήποτε πλην του Κράτους (ΜΠΘεσ 304/1970 ΝοΒ 19.376). Ειδικότερα, από τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 998/1979, όπως οι παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 1 Ν. 3208/2003, προκύπτει ότι ως δασική έκταση χαρακτηρίζεται κάθε έκταση επιφανείας του εδάφους η οποία καλύπτεται από αραιά ή πενιχρά, υψηλή ή θαμνώδη ξυλώδη βλάστηση οιασδήποτε διάπλασης, που μπορεί να προσφέρει προϊόντα εξαγόμενα από τα πιο πάνω φυτά ή να συμβάλλει στη διατήρηση της φυσικής και βιολογικής ισορροπίας ή να εξυπηρετήσει τη διαβίωση του ανθρώπου μέσα στο φυσικό περιβάλλον. Στα δάση ή τις δασικές εκτάσεις περιλαμβάνονται και οι, εντός αυτών, οιασδήποτε φύσεως ασκεπείς εκτάσεις χορτολιβαδικές ή μη βραχώδεις εξάρσεις και γενικώς, ακάλυπτοι χώροι, καθώς και οι υπεράνω δασών ή δασικών εκτάσεων ασκεπείς κορυφές, ή αλπικές ζώνες των ορέων. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις δεν μεταβάλλουν τον, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, χαρακτήρα τους και όταν ακόμη εντός αυτών υφίστανται μεμονωμένα ή εγκατασπαρμένα καρποφόρα δένδρα ή συστάδες τέτοιων δένδρων (ΑΠ 1379/1990 ΕλλΔνη 33.1992, ΜΠΧαλκ 644/2002 ό.π.). **Β)** Η κυριότητα του δημοσίου, του δήμου ή της κοινότητας, της μονής ή του ιδρύματος πάνω στην προαναφερόμενη έκταση, με την έννοια ότι

η έκταση αυτή βρισκόταν μέχρι τη διενέργεια των διαφόρων διακατοχικών πράξεων από τον τρίτο, στην αναμφισβήτητη κατοχή των πιο πάνω προσώπων. **Γ)** Η αυθαίρετη κατάληψη της εν λόγω έκτασης από αυτόν κατά του οποίου εκδίδεται το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής, με σκοπό κτήσεως της νομής, άσχετα από το χρόνο κατά τον οποίον επιχειρήθηκαν οι διακατοχικές πράξεις (άρθρο 2 παρ. 1 του Ν.Δ 1996/1971, ΕφΑθ 1353/1987 ΕλλΔνη 29.314, ΜΠΘηβ 56/1986 ΝοΒ 34.1434). Συγκεκριμένα, για τη στοιχειοθέτηση της τρίτης αυτής προϋπόθεσης απαιτείται άσκηση εκχέρσωσης, υλοτομίας, σποράς ή άλλης διακατοχικής πράξης από τον καθ` ού στρέφεται το πρωτόκολλο στην επίδικη έκταση. Η έννοια της διακατοχικής πράξης στην προκειμένη περίπτωση θα ληφθεί υπόψη με την έννοια του ουσιαστικού δικαίου, όπως δηλαδή αυτή ορίζεται στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Αποτελεί δε κατά τις εν λόγω διατάξεις (ΑΚ 974) διακατοχική πράξη η άσκηση φυσικής εξουσίας πάνω στο πράγμα με διάνοια κυρίου (νομή). Ειδικότερα, άσκηση νομής σε ακίνητο αποτελούν όλες οι εμφανείς υλικές πράξεις πάνω ο` αυτό, οι οποίες προσιδιάζουν στη φύση και στον προορισμό του και οι οποίες είναι δηλωτικές της φυσικής εξουσίασής του με διάνοια κυρίου (ΑΠ 561/1994 ΕλλΔνη 36.187, ΑΠ 502/1992 ΕλλΔνη 34.1468). Αν δεν συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις ή μία από αυτές, δεν μπορεί να εκδοθεί πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής και, αν εκδοθεί, ακυρώνεται από τα πολιτικά δικαστήρια με την άσκηση εναντίον του ανακοπής από οποιονδήποτε εναντίον του οποίου αυτό έχει εκδοθεί, ο οποίος φέρεται ότι ενεργεί τις παράνομες πράξεις (ΠΠΑθ 13414/1968 ΝοΒ 16.1184, ΕιρΛεβ 147/1977 ΑρχΝ 28.267). Τέλος, κατά τις διατάξεις των ν. 8 παρ. 1 Κωδ. (7.39), ν. 9 παρ. 1 Πανδ. (50.14), ν. 2 παρ. 20 Πανδ. (41.4), ν. 6 πρ. Πανδ. (44.3), ν. 76 παρ. 1 Πανδ. (18.1) και ν. 7 παρ. 3 Πανδ. (23.3) του Βυζαντινορωμαϊκού Δικαίου, που ίσχυε πριν από τον Αστικό Κώδικα, μπορούσε να αποκτηθεί η κυριότητα ακινήτου με έκτακτη χρησικτησία, κατόπιν ασκήσεως νομής σ` αυτό με καλή πίστη και διάνοια κυρίου σε χρονικό διάστημα μίας συνεχούς τριακονταετίας, με τη δυνατότητα αυτού που χρησιδέσποζε να συνυπολογίσει στο χρόνο της δικής του νομής και εκείνον του δικαιοπαρόχου του, εφόσον είχε γίνει με νόμιμο τρόπο καθολικός ή ειδικός διάδοχος του. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προς εκείνες των άρθρων 18 και 21 του νόμου της 21.6/3.7.1837 «περί διακρίσεως δημοσίων κτημάτων» συνάγεται ότι η έκτακτη χρησικτησία χωρεί, με τις αναφερόμενες πιο πάνω προϋποθέσεις, και σε δημόσια κτήματα και μάλιστα ανεξαρτήτως της μορφολογίας τους, δηλαδή ακόμα και σε δάση και δασικές εκτάσεις και πολύ περισσότερο σε λιβάδια (ΑΠ 956/1990 ΕλλΔνη 1990.324), εφ` όσον όμως η τριακονταετής νομή αυτών είχε συμπληρωθεί μέχρι και της 11ης Σεπτεμβρίου 1915, όπως αυτό προκύπτει από τις διατάξεις αφ` ενός του Ν.Δ ΞΗ/1912 και των διαταγμάτων «περί δικαιοστασίου», που εκδόθηκαν με βάση αυτόν, και αφ` ετέρου του άρθρου 21 του Ν.Δ της 22.4/16.5. 1926 «περί διοικητικής αποβολής από των κτημάτων της Αεροπορικής Αμύνης», με τις οποίες ανεστάλη κάθε παραγραφή ή δικαστική προθεσμία σε αστικές διαφορές και απαγορεύθηκε οιαδήποτε παραγραφή των δικαιωμάτων του Δημοσίου στα κτήματά του και επομένως η χρησικτησία τρίτων πάνω σ` αυτά (ΟλΑΠ 75/1987 ΕλλΔνη 32.1483, ΑΠ 303/2004 ΕλλΔνη 46.1128, ΑΠ 1359/2002 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1619/1999 ΕλλΔνη 41.450, ΑΠ 1256/1997 ΕλλΔνη 39.597, ΑΠ 551/1994 ΕλλΔνη 36.336, ΑΠ 155/1991 ΕλλΔνη 34.558, ΑΠ 76/1987 ΕλλΔνη 30.324, ΑΠ 52/1985 ΑρχΝ 36.713)...» (ΕιρΚαλαμπ 31/2005, ΑρχΝ 2008, σελ. 359) (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520).

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΑΛΛΑΓΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 326 Ν.4072/2012, οι παράγραφοι 2, 4, και 6 του άρθρου 61 του ν.δ. 86/1969 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής ασκείται κατά του Δημοσίου ή κατά των νομικών προσώπων της παρ. 1, στα οποία ανήκει η έκταση επί της οποίας επιχειρείται η παράνομη ενέργεια και απευθύνεται στο μονομελές πρωτοδικείο της τοποθεσίας του ακινήτου.»

«4. Κατά της αποφάσεως του μονομελούς πρωτοδικείου δεν χωρεί ένδικο μέσο. Σε περίπτωση κατά την οποία, η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο, για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του κτήματος, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή εντός ενενήντα ημερών από την επίδοση της αποφάσεως, άλλως το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 περ. 18 Εισ. Ν.Κ.Πολ.Δ.»

«6. Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση του πρωτοκόλλου αποβολής, δύναται όμως το μονομελές πρωτοδικείο να αναστείλει την εκτέλεση, κατόπιν αιτήσεως του ανακόπτοντος μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της ανακοπής.»

Κατ' ακολουθίαν η νομολογία που τίθεται κατωτέρω, πρέπει να προσαρμοστεί σε σχέση με την υλική αρμοδιότητα του δικαστηρίου και να ληφθεί υπ' όψιν ότι δεν συγχωρείται πλέον έφεση.

«...Το πρωτόκολλον καθίσταται οριστικόν και θεωρείται, ότι ο καθ` ου απεδέχθη τούτο, εάν εντός τριάκοντα ημερών από της επιδόσεως, μη παρεκτεινομένης λόγω αποστάσεως, δεν ασκήση κατ` αυτού ανακοπή». Η ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής ασκείται κατά του Δημοσίου ή κατά των νομικών προσώπων που αναφέρονται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου, στα οποία ανήκει η έκταση όπου επιχειρείται η παράνομη ενέργεια, απευθύνεται δε ενώπιον του αρμόδιου, με βάση την τοποθεσία του ακινήτου, Ειρηνοδικείου **(ήδη Μονομελούς Πρωτοδικείου)** που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων...» (ΜΠΡόδου 1785/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Το Δικαστήριο που δικάζει επί της ανακοπής σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 4 του ίδιου άρθρου αποφαίνεται με την απόφασή του και περί της τυχόν επιβληθείσης αποζημιώσεως χρήσεως (ΑΠ 951/2000 ΕλλΔνη 2001.79)...» (ΕιρΚαλαμπ 31/2005, ΑρχΝ 2008, σελ. 359).

ΑΠΟ ΠΟΙΟΝ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ - ΚΑΤΑ ΤΙΝΟΣ ΣΤΡΕΦΕΤΑΙ

«...Η ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής ασκείται κατά του Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον οικονομικό έφορο, και απευθύνεται ενώπιον του αρμοδίου εκ της τοποθεσίας του ακινήτου Ειρηνοδικείου. Πλην όμως, η ανακοπή που πλήττει το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής ως προς το κεφάλαιο της οφειλόμενης αποζημιώσεως χρήσεως απευθύνεται κατά του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών (Κ.Τ.Γ.Κ.Δ.), το οποίο αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, οι δε πόροι του, μεταξύ των οποίων και οι προβλεπόμενοι από τη νομοθεσία περί δασών, αφού βεβαιωθούν από τα αρμόδια όργανα εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημοσίων εσόδων (άρθρο 12 Α.Ν 574/1937, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 Ν. 389/1943, 1, 3 Β.Δ 28/29.12.1945, 6 παρ. 1 και 2, 9 Β.Δ 284/1961). Οταν δε τα όργανα του Δημοσίου βεβαιώνουν έσοδα υπέρ του Κ.Τ.Γ.Κ. και

Δασών, δεν εκπροσωπούν το Δημόσιο αλλά το νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου βεβαιώνονται και τα εισπρακτέα σχετικά έσοδα, και ως εκ τούτου το Ταμείο αυτό και μόνο νομιμοποιείται παθητικά και όχι το Δημόσιο (βλ. Π. Τζίφρα: Ασφ. Μέτρα, έκδ. Β` 1976), σελ. 581, ΕφΚρητ 148/1972 ΕλλΔνη 1973. 200, ΜΠΘηβ 137/1978 ΕΕΝ 45.507, ΕιρΕλάτειας 18/2000 ΑρχΝ 2002.73, Χρ. Μουστάκα: ΕλλΔνη 1975.20)....» (ΕιρΚαλαμπ 31/2005, ΑρχΝ 2008, σελ. 359). «...Από οποιονδήποτε εναντίον του οποίου αυτό έχει εκδοθεί, ο οποίος φέρεται ότι ενεργεί τις παράνομες πράξεις (ΠΠΑθ 13414/1968 ΝοΒ 16.1184, ΕιρΛεβ 147/1977 ΑρχΝ 28.267), καθώς και από κάθε άλλον που έχει έννομο συμφέρον για την ακύρωση αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 583 του ΚΠολΔ, και όχι μόνον από εκείνον που προβάλλει δικαίωμα ιδίας κυριότητας επί της εκτάσεως από την οποία αποβλήθηκε. Τούτο δε ισχύει διότι το εδ. β` της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν.δ 86/1969, το οποίο είχε προστεθεί με το άρθρο 24 παρ. 1 του ν. 248/1976 και όριζε ότι «εις την άσκησιν της εν λόγω ανακοπής νομιμοποιείται μόνον ο ισχυριζόμενος εαυτόν κύριον της εξ ης απεβλήθη εκτάσεως, φέρων το βάρος της αποδείξεως του ισχυρισμού του», έχει καταργηθεί με το άρθρο 28 παρ. 14 εδ. α` του ν. 2664/1998, ο οποίος κατήργησε το ν. 248/1976 στο σύνολό του εκτός του άρθρου 31 (βλ. ως προς την αντισυνταγματικότητα της διατάξεως του άρθρου 24 παρ. 1 ν. 248/76 πριν από την κατάργησή της λόγω της αντίθεσής της προς το άρθρο 20 Σ 1975: Μπέη, ΠολΔικ άρθρο 583 σ. 2437, ΜΠΕβ 25/1984 ΑρχΝ 35.277, ΜΠΚαβ 218/1983 Αρμ 38.668, ΜΠΑρτ 408/1980 ΝοΒ 29.143, ΜΠΕβ 62/1979 ΕλλΔνη 20.481, ΕιρΑθ 1594/1980 Δ 11.422)....» (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520). «...Η ενδεχόμενη έλλειψη κυριότητας του ανακόπτοντος δεν επηρεάζει το παραδεκτό της ανακοπής αλλά την ουσιαστική βασιμότητά της. Καθού η ανακοπή είναι το δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τον οικονομικό έφορο....Αν το ακίνητο ανήκει σε άλλο νομικό πρόσωπο και συγκεκριμένα σε δήμο, κοινότητα, ιερά μονή ή ίδρυμα, το δικόγραφο απευθύνεται μόνον εναντίον τους και ποτέ κατά του δημοσίου. Και στις δύο, πάντως, περιπτώσεις αντίγραφό της επιδίδεται και στον αρμόδιο δασάρχη...» (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520). «...Για τη συζήτηση της ανακοπής, αντίγραφό της με κλήση κοινοποιείται προς τον αρμόδιο Προϊστάμενο της ΔΟΥ, ως εκπρόσωπο του Δημοσίου, εάν πρόκειται για έκταση του Δημοσίου, διαφορετικά προς το εις το πρωτόκολλο που κοινοποιήθηκε αναφερόμενο ως δικαιούχο νομικό πρόσωπο και στις δύο δε περιπτώσεις και προς τον αρμόδιο Δασάρχη.... Κατόπιν των ανωτέρω, για την ευδοκίμηση της ανακοπής, πρέπει ο ανακόπτων να ισχυρισθεί και να αποδείξει ότι κατά το χρόνο εκδόσεως του πρωτοκόλλου ήταν κύριος της εκτάσεως από την οποία αποβλήθηκε, διαφορετικά ακόμα και αν δεν συντρέχει κάποια από τις προϋποθέσεις κύρους του πρωτοκόλλου, ο ανακόπτων στερείται εννόμου συμφέροντος προς ακύρωσή του και η ανακοπή απορρίπτεται χωρίς άλλο (ΜΠΘηβ 56/1986 ΝοΒ 34.1434, ΜΠΆρ 408/1980 ΝοΒ 29.143)...» (ΕιρΡόδου 1/2008, ΝΟΜΟΣ). (ΜΠΡόδου 1785/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«... Με τη διάταξη του άρθρου 5 του Κώδικα των νόμων περί δικών του Δημοσίου (κ.δ. 26-6/10.7.1944), ορίζεται ότι μόνο οι κοινοποιήσεις προς τον Υπουργό των Οικονομικών οποιουδήποτε δικογράφου επί δικών του δημοσίου παράγουν νόμιμες συνέπειες και ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και όταν το δημόσιο εκπροσωπείται δικαστικώς από άλλον, εκτός του Υπουργού των Οικονομικών, είτε από τους διευθυντές των ταμείων ή Οικονομικούς εφόρους ή τελώνες ή άλλο οποιοδήποτε κρατικό όργανο, οπότε η επίδοση προς τον Υπουργό των Οικονομικών απαιτείται προσθέτως, με συνέπεια, στην περίπτωση παραλείψεώς της, την ακυρότητα, που ερευνάται

αυτεπαγγέλτως (ΑΠ 1635/2002 Νόμος). Εξάλλου κατά το άρθρο 269 ΚΠολΔ, όπως αντικ. με το άρθρο 11 του ν. 2915/2001, στην κατ` έφεση δίκη μπορούν να προταθούν: **α)** οι ισχυρισμοί που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως ή που μπορούν να προταθούν σε κάθε στάση της δίκης (Σαμουήλ, Η έφεση, Ε` έκδ. (2003), σ. 283). Ισχυρισμός δε ο οποίος κατά το νόμο λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, είναι η έλλειψη προδικασίας (άρθρο 111 § 2 ΚΠολΔ, Σαμουήλ, ό.π., σ. 292). Ως απόρροια της αρχής της προδικασίας αντιμετωπίζεται και η υποχρέωση κλήσεως του διαδίκου (Κεραμεύς - Κονδύλης - Νίκας, ΕρμΚΠολΔ Ι (2000) σ. 245). Στην προκείμενη περίπτωση, από την επανεκτίμηση των εγγράφων που επικαλέστηκαν και νόμιμα προσκόμισαν οι διάδικοι, αποδείχθηκε ότι η ένδικη ανακοπή κατά του με αριθ...../21.11.1996 πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής της Δασάρχου Αγρινίου κοινοποιήθηκε μόνο στο Δασάρχη Αγρινίου και στον Προϊστάμενο της ΔΟΥ Αγρινίου και όχι στον Υπουργό των Οικονομικών, όπως επιτάσσει ο Κώδικας των νόμων περί δικών του Δημοσίου...» (ΜΠΑγρινίου 254/2004 ΝοΒ 2005 σελ. 918).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Αντικείμενο της ανακοπής κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής από δασική έκταση, που ανήκει στο Δημόσιο, στην άσκηση της οποίας νομιμοποιείται μόνο αυτός που ισχυρίζεται ότι είναι κύριος της εκτάσεως, από την οποία αποβλήθηκε και η οποία δεν αποτελεί αίτηση για λήψη ασφαλιστικών μέτρων, με την έννοια του άρθρου 682 παρ 1 του ΚΠολΔ, δεν είναι η, έστω και προσωρινή, αναγνώριση της κυριότητας του Δημοσίου ή άλλου ΝΠΔΔ ή της κυριότητας του ανακόπτοντος, που αποκτήθηκε με έκτακτη χρησικτησία ή έστω προσωρινή ρύθμιση της νομής επί δασικής κλπ εκτάσεως, αλλά αποκλειστικά το κύρος του προσβαλλόμενου πρωτοκόλλου, η κρίση δηλαδή για τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων για την έκδοση του πρωτοκόλλου, το οποίο ανακόπτεται ως παράνομη διοικητική πράξη. (ΜΠΡόδου 1785/2007, ΝΟΜΟΣ). (ΜΠΕβ 25/1984 ΑρχΝ 35.277, ΜΠΕβρ 62/1979 ΕλλΔνη 20.481, πρβλ. επίσης, ως προς το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής από δημόσιο κτήμα, ΟλΑΠ 34/1996 ΕλλΔνη 38.35, ΜΠΚαβ 320/1996 ΕλλΔνη 38.1175)...» (ΕιρΚαλαμπ 31/2005, ΑρχΝ 2008, σελ. 359) (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520).

ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Λόγοι της ανακοπής μπορεί να είναι είτε η έλλειψη των ουσιαστικών προϋποθέσεων, κυρίως η αμφισβήτηση του χαρακτήρα της επίδικης έκτασης ως δασικής, η αμφισβήτηση της κυριότητας του δημοσίου κ.λ.π. Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 62 παρ. 1 του Ν. 998/1979, οποιοσδήποτε επικαλείται ή αξιώνει δικαίωμα εμπράγματο ή μη επί των δασών, των δασικών εκτάσεων ή των αναφερόμενων στο άρθρο 74 του νόμου αυτού εδαφών, οφείλει να αποδείξει την ύπαρξη του δικαιώματός του. Με τη διάταξη αυτή δηλ. εισάγεται διαδικαστικό προνόμιο υπέρ του Δημοσίου, το οποίο συνίσταται στην απαλλαγή αυτού από το βάρος απόδειξης της ιδίας του κυριότητας επί των δασών, δασικών εκτάσεων κ.ά., και μετατίθεται το βάρος απόδειξης στον επικαλούμενο υπέρ αυτού δικαίωμα κυριότητας. Κατά το νόμο (2 παρ. 1 Α.Ν 1539/1938 και 58 Ν.Δ 86/1969), το δημόσιο επί των δημοσίων και αδέσποτων δασών είναι νομέας εκ του νόμου έστω και αν δεν έχει κάνει καμμία πράξη νομής επί αυτών. Επίσης, το Δημόσιο τυγχάνει κύριο όλων των δασών της χώρας τα οποία δεν έχουν αναγνωρισθεί νόμιμα ως ιδιωτικά (γνμδ ΝΣΚ 829/1979). Μόνη η ύπαρξη οιουδήποτε τίτλου δεν θεωρείται καθ` εαυτή ως διακατοχική πράξη...» (ΕιρΚαλαμπ 31/2005, ΑρχΝ 2008, σελ. 359). (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΔΙΕΚΔΙΚΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

«...Η πιθανολόγηση της νομής και κυριότητας κάποιου από τους διαδίκους δεν επηρεάζει τα δικαιώματα του άλλου να ζητήσει με διεκδικητική αγωγή από τα πολιτικά δικαστήρια την επίλυση της διαφοράς και την αναγνώριση της κυριότητας πάνω στο επίδικο, αλλά ερευνάται αποκλειστικά και μόνο για το κύρος της διοικητικής πράξης του πρωτοκόλλου. (ΜΠΧαλκ 644/2002 ΑρχΝ 2003.90)...» (ΕιρΦλώρινας 31/2005, Αρμ 2007, σελ. 520).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση του πρωτοκόλλου αποβολής, δύναται όμως το μονομελές πρωτοδικείο να αναστείλει την εκτέλεση, κατόπιν αιτήσεως του ανακόπτοντος μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της ανακοπής.

4. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΧΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΑΛΛΑΓΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 326 Ν.4072/2012, η παράγραφος 3 του άρθρου 115 του ν.δ. 86/1969 αντικαθίστανται ως εξής:

«...3. Τα δέκατο και ενδέκατο εδάφια του άρθρου 115 του από 11/12.11.1929 διατάγματος «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων» (Α` 399), τα οποία είχαν προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 20 του α.ν. 1540/1938 (Α` 488) και αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 6 του α.ν. 1331/1949 (Α` 330), αντικαθίστανται ως εξής:

«Αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση της ανακοπής είναι το μονομελές πρωτοδικείο της τοποθεσίας του κτήματος. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται δεν χωρεί ένδικο μέσο. Αν η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του κτήματος, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή εντός ενενήντα ημερών από την επίδοση της αποφάσεως, άλλως το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 περ. 18 Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ. Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναφέρεται «Πρόεδρος Πρωτοδικών» ή «Πρόεδρος» ή «Ειρηνοδίκης» νοείται το «Μονομελές Πρωτοδικείο»....»

«... Κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 115 του π.δ της 11/12-11-1929 «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων», το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 ν. 4266/1929 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 ν. 5895/1933, όπως περαιτέρω τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα άρθρα 20 α.ν 1540/1938, 19 α.ν 1919/1939, 2 α.ν 1925/1951 και 5 παρ. 4 α.ν 263/1968, σε βάρος εκείνων που χωρίς συμβατική σχέση καρπώνονται ή κάνουν χρήση δημοσίων κτημάτων, βεβαιώνεται αποζημίωση για το χρονικό διάστημα που έκαναν χρήση. Κατά την παρ. 2 του ίδιου πιο πάνω άρθρου η αποζημίωση ορίζεται κατά κρίση αγαθού ανδρός με πρωτόκολλο το οποίο κοινοποιείται σε αυτόν που καρπώνεται ή χρησιμοποιεί το ακίνητο, ο οποίος δικαιούται να ασκήσει ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου κατά τα ειδικότερα εκτιθέμενα στην παράγραφο αυτή. Η αποζημίωση που καθορίζεται με το πρωτόκολλο συνίσταται στην ωφέλεια την οποία εκείνος που καρπούται ή κάνει αυθαίρετα χρήση του δημοσίου κτήματος αδικαιολογήτως απεκόμισε, ήτοι ό,τι θα κατέβαλε οποιοσδήποτε τρίτος στο Δημόσιο ως αντάλλαγμα, αν με έγκυρη σύμβαση χρησιμοποιούσε το

αυθαιρέτως χρησιμοποιούμενο δημόσιο κτήμα. Από τα πιο πάνω σε συνδυασμό και με τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 1 ν. 1539/1938, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 α.ν 263/1968, με το οποίο ορίζεται ότι «ο αυτογνωμόνως επιλαμβανόμενος οιουδήποτε δημοσίου κτήματος ευρισκομένου αναμφισβητήτως υπό την κατοχήν του Δημοσίου, τιμωρείται ...», προκύπτει ότι η καθοριζόμενη υπέρ του Δημοσίου με το πρωτόκολλο αποζημίωση εις βάρος εκείνου που καρπούται ή αυθαιρέτως χρησιμοποιεί δημόσιο κτήμα, έχει ως γενεσιουργό αιτία την αδικοπραξία (υπό την έννοια των άρθρων 914 επ. Α.Κ), συνεπεία της οποίας καθίσταται αδικαιολογήτως πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία επί ζημία του Δημοσίου. Περαιτέρω, τόσον κατά το άρθρο 1 του προϊσχύσαντος Α.Ν 2344/1940 «Περί αιγιαλού και παραλίας», όσον και κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του ήδη ισχύοντος Ν. 2971/19-12-2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις», ο αιγιαλός και η παραλία είναι δημόσιο κτήμα...» (ΑΠ 1341/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 115 του από 11/12.11.1929 Δ/τος «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων», το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 του ν. 4266/1929 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 5895/33 όπως περαιτέρω τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα άρθρα 20 α.ν 1540/38, 19 α.ν 1919/39, 2 α.ν 1925/51 και 5 παρ. 4 του α.ν 263/1968, σε βάρος εκείνων που χωρίς συμβατική σχέση καρπώνονται ή κάνουν χρήση δημόσιων κτημάτων βεβαιώνεται αποζημίωση για το χρονικό διάστημα που έκαναν χρήση (παρ. 1). Η αποζημίωση ορίζεται σε πρωτόκολλο, το οποίο κοινοποιείται σε αυτόν που καρπώνεται ή χρησιμοποιεί το ακίνητο...» (ΑΠΟλ 21/2002, ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΔωδ 5/2007, ΝΟΜΟΣ). «... Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 61 παρ. 1 του ν.δ. 86/1969 «περί δασικού κωδικος», όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 1 εδ. α` και β` του ν.δ 996/1971: «Κατά του επιχειρούντος εκχέρσωσιν, υλοτομίαν, σποράν ή οιανδήποτε ετέραν διακατοχικήν πράξιν επί δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών, μοναστηριακών ή ανηκόντων εις ιδρύματα, εν γένει δασών, αναδασωτέων εκτάσεων, χορτολιβαδικών εδαφών και μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων ή μερικώς δασοσκεπών λιβαδιών και χορτολιβαδικών εδαφών και ασχέτως του χρόνου καθ` όν αι πράξεις αύται επεχειρήθησαν, συντάσσεται και κοινοποιείται παρά του αρμοδίου Διευθυντού δασών ή Νομοδασάρχου ή Δασάρχου, πρωτόκολλον διοικητικής αποβολής. Διά του πρωτοκόλλου, προκειμένου περί δημοσίων δασών, μερικώς δασοσκεπών εκτάσεων και χορτολιβαδικών εδαφών, βεβαιούται υπό του Διευθυντού δασών ή Νομοδασάρχου ή Δασάρχου κατά του καταλαβόντος και υπέρ του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών (Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών), η εις βάρος του Δημοσίου τυχόν επελθούσα ζημία, το ποσόν αποκαταστάσεως ταύτης, ως και το ποσόν της οφειλομένης αποζημιώσεως χρήσεως...» (ΕιρΑνδρου 29/2002 ΑρχΝομ 2005, σελ. 502).

ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

«...Κατά το άρθρο 2 του Ν. 388/1943 «Η βεβαίωσις αποζημιώσεως δι' αυθαίρετον χρήσιν κτημάτων τελούντων υπό τη διαχείρησιν του Δημοσίου εις βάρος των νεμηθέντων ταύτα, **δεν δύνανται εφεξής να περιλαμβάνει χρονικό διάστημα μείζον της πενταετίας, αφ' ης το πρώτο λαμβάνει χώραν αυτή**». Όπως συνάγεται από την ως άνω διάταξη, ο περιορισμός της προβλεπόμενης από αυτήν πενταετίας αφορά μόνο την αρχική βεβαίωση αποζημιώσεως, όχι δε και τυχόν, ακολουθούσες αυτήν, επόμενες βεβαιώσεις αποζημιώσεως για αυθαίρετη χρήση του ίδιου δημόσιου κτήματος...» (ΑΠ 261/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΕΥΘΥΝΗ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΩΝ ΣΥΝΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΩΝ

«...Ο ισχυρισμός της ανακόπτουσας (ήδη αναιρεσείουσας) περί μη συνδρομής εις ολόκληρο ευθύνης της με τους λοιπούς ως άνω συνεκμεταλλευτές της καταληφθείσας έκτασης, διότι καθένας εξ αυτών εκμεταλλεύονταν χωριστό τμήμα, δεν επιδρά στην εγκυρότητα του ανακοπτομένου πρωτοκόλλου και δεν αποτελεί νόμιμο λόγο ανακοπής, αλλά αφορά αποκλειστικά τις μεταξύ των ανωτέρω σχέσεις, εφόσον δε η αξίωση του Δημοσίου έχει βάση τόσο τον αδικαιολόγητο πλουτισμό όσο και την αδικοπραξία ο καθένας από τους ιδιώτες που έκαναν αυθαίρετη χρήση της έκτασης, είναι υπόχρεως αποζημίωσης έναντι του Δημοσίου κατ' άρθρον 926 ΑΚ αλληλεγγύως και εις ολόκληρο με τους λοιπούς...» (ΑΠ 2131/2007, ΝοΒ 2008, σελ. 980).

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

«...Ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) προβλέπει στο άρθρο 17 παρ. 1 ότι όλες οι (επωφελείς ή δυσμενείς) ατομικές διοικητικές πράξεις πρέπει να έχουν αιτιολογία. Αν δε η αιτιολογία επιβάλλεται από τις σχετικές με την έκδοση της πράξης ειδικές διατάξεις, πρέπει να υπάρχει έστω και συνοπτικά στο έγγραφο, στο οποίο διατυπώνεται η πράξη. Διαφορετικά μπορεί να προκύπτει από τον φάκελλο. Η έλλειψη της αιτιολογίας συνεπάγεται το ακυρώσιμο της πράξης από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια. Ωστόσο δεν αποτελούν ατομικές διοικητικές πράξεις οι νομικές πράξεις (ή οι παραλείψεις διενέργειας νομικών πράξεων) των οργάνων του κράτους και των λοιπών ν.π.δ.δ, οι οποίες εκδίδονται (ή συντελούνται) στο πλαίσιο συμβατικών ή άλλων σχέσεων που ρυθμίζονται από το ιδιωτικό δίκαιο. Οι πράξεις αυτές δημιουργούν διαφορές ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στην αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων (για τα πρωτόκολλα καθορισμού αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση δημόσιου κτήματος βλ. ΑΕΔ 10/1993 ΕλλΔνη 35.300). Σ` αυτές εντάσσονται και οι πράξεις διαχείρισης, οι μονομερείς δηλαδή πράξεις που είναι σχετικές με τη διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου ή των άλλων ν.π.δ.δ, κατά τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, δεδομένου ότι δεν επιδιώκουν την ικανοποίηση δημόσιου σκοπού ή τη θεραπεία δημόσιου συμφέροντος, αλλά στηρίζονται σε διαχειριστικά κριτήρια. Τέτοια πράξη είναι και το πρωτόκολλο καθορισμού αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση δημόσιου κτήματος (Επ. Σπηλιωτόπουλου Εγχειρίδιο, παρ. 485 σ. 503-505, βλ. και σημ. 98, όπου και παραπομπές στη νομολογία). Συνεπώς, κατά την έκδοση ενός τέτοιου πρωτοκόλλου δεν είναι αναγκαία η ύπαρξη αιτιολογίας στην ίδια την πράξη ή στο φάκελλο διότι το άρθρο 17 παρ. 1 ΚΔΔ ισχύει μόνο για τις ατομικές διοικητικές πράξεις, χαρακτήρα που, όπως προαναφέρθηκε, δεν έχουν τα πρωτόκολλα αυτού του είδους (ΕφΛάρισας 963/2006 ΕλλΔνη 48.1463)...» (ΕφΠατρών 361/2009, ΑρχΝομ 2010, σελ. 329). «...Η δεύτερη των ως άνω διατάξεων, επιβάλλει απλώς την αποζημίωση με τη λέξη «Βεβαιούμε», χωρίς ιδιαίτερη μνεία των κριτηρίων, τα οποία λήφθηκαν υπόψη από τον συντάκτη του πρωτοκόλλου της αποζημίωσης, με έλλειψη αιτιολογίας. Βέβαια και για την δεύτερη αυτή διάταξη δεν επιτάσσεται κάποια αιτιολογία από το νόμο, όμως η παντελής αυτή έλλειψη αιτιολογίας στην συγκεκριμένη διάταξη, συντελεί στην δημιουργία εντυπώσεως στον ανακόπτοντα για το αυθαίρετο αυτής. Εκτός από το παραπάνω, καθίσταται δυσχερής η υπεράσπιση του ανακόπτοντος και δυσχερές το έργο του δικαστή για διάγνωση του ύψους της αποζημίωσης που επιβλήθηκε (βλ. διεξοδική ανάπτυξη του προβλήματος στον Δ. Τσάκαλο ό.π., ο οποίος προτείνει τι πρέπει να καθορίζεται στο πρωτόκολλο ώστε να μην υφίσταται η παραπάνω περιπλοκή, στηριζόμενος στο νόμο, όπως στα άρθρα 2 παρ. 1 του ν.δ.

1154/1972 και 6 του ν. 998/1979, στο Ι. Αποστολόπουλο: «Ο πρόεδρος πρωτοδικών», σ. 299 και στην απόφαση 101/1974 του ΕιρΠύργου, ΕλλΔνη 1974.418)...» (ΕιρΑνδρου 29/2002 ΑρχΝομ 2005, σελ. 502).

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ – ΑΝΑΚΟΠΗ – ΕΦΕΣΗ - ΑΝΤΕΦΕΣΗ – ΑΝΑΙΡΕΣΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΑΛΛΑΓΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Με τις διατάξεις της περίπτωσης α της παραγράφου 23 του τρίτου άρθρου του Ν. 4092/2012, ορίζεται ότι ***«...Για την άσκηση των προβλεπόμενων ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των καθ` ύλη αρμόδιων Δικαστηρίων, κατά πράξεων των Κτηματικών Υπηρεσιών με τις οποίες επιβάλλονται κάθε είδους πρόστιμα ή καθορίζονται αποζημιώσεις, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τη Δημόσια Περιουσία, προκαταβάλλεται, επί ποινή απαραδέκτου, στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., ποσοστό 20% του επιβαλλόμενου προστίμου ή της καθοριζόμενης αποζημίωσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30.000 ευρώ..».*** (το τελευταίο εδάφιο προσετέθη με την παρ. 3α του άρθρου 32 Ν. 4141/2013)

«...Εντός μηνός δικαιούται αυτός (καθού) να ασκήσει ανακοπή ενώπιον του Ειρηνοδίκου ή του Προέδρου Πρωτοδικών, **(ήδη αποκλειστικά αρμόδιο για την άσκηση της ανακοπής είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της τοποθεσίας του ακινήτου)** αναλόγως του ποσού της αποζημίωσης, οι οποίοι, κρίνοντες εκ των ενόντων ακυρώνουν ή επικυρώνουν το πρωτόκολλο ή περιορίζουν την αποζημίωση. Κατά της αποφάσεως αυτής ουδέν ένδικο μέσο επιτρέπεται. Αν όμως αμφισβητείται με την ανακοπή το δικαίωμα του Δημοσίου, η απόφαση του Ειρηνοδίκου ή του Προέδρου ουδεμία ασκεί επιρροή στη δίκη για το δικαίωμα, η οποία ήθελε κινηθεί ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Το πρωτόκολλο αποζημίωσης εφόσον δεν ανακοπεί εμπροθέσμως ή εφόσον επικυρωθεί ή τροποποιηθεί, αποτελεί τίτλο διοικητικής εκτέλεσης κατά το νόμο περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων κατά της οποίας ουδεμία ανακοπή χωρεί από τις διατάξεις του νόμου αυτού (παρ. 2). Εξάλλου κατά το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ΕισΝΚΠολΔ στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε διατάξεις οι οποίες καταργούνται με το νόμο αυτό, από την εισαγωγή του ΚΠολΔ εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του, ενώ στις περιπτώσεις που διατάξεις του αστικού Κώδικα ή άλλου νόμου παραπέμπουν στην αρμοδιότητα και στην επ' αναφορά διαδικασία γενικά του Προέδρου Πρωτοδικών, από την εισαγωγή του ΚΠολΔ είναι αρμόδιο το Μονομελές Πρωτοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Τέλος κατά το άρθρο 699 ΚΠολΔ, αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή αιτήσεις για ανάκληση ή για μεταρρύθμιση των μέτρων αυτών, δεν προσβάλλονται με κανένα ένδικο μέσο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά. Από τις ως άνω διατάξεις, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 1 εδ. ε' και στ' και 4 του ΕισΝΚΠολΔ, κατά τις οποίες καταργούνται όλες οι διατάξεις που αφορούν θέματα που ρυθμίζει ο ΚΠολΔ, εφόσον δεν συμβιβάζονται με τις διατάξεις αυτού, ή καθιερώνουν ειδικές διαδικασίες ή ειδικούς κανόνες για ορισμένες κατηγορίες υποθέσεων προκύπτει ότι από την εισαγωγή του ΚΠολΔ αρμόδιο καθ' ύλην δικαστήριο για την εκδίκαση των ως άνω διαφορών από τη βεβαίωση με πρωτόκολλο της αποζημίωσης που οφείλει στο Δημόσιο εκείνος ο οποίος καρπώνεται ή κάνει χρήση αυθαίρετα δημόσιου κτήματος, είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η προβλεπόμενη από τη διάταξη της ως άνω παρ. 2 του άρθρου

115 του Δ/τος της 11/12.11.1929 απαγόρευση άσκησης ένδικων μέσων κατά της αντίστοιχης απόφασης του Ειρηνοδίκου ή του Προέδρου Πρωτοδικών καταργήθηκε κατά το μέρος αυτό, αφού έτσι καθιερωνόταν ειδικός κανόνας για την ορισμένη αυτή υπόθεση, η οποία υπάγεται στα πολιτικά Δικαστήρια, και ρυθμιζόταν θέμα, το οποίο δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις του ΚΠολΔ. Περαιτέρω, οι ως άνω διαφορές δεν αποτελούν ασφαλιστικά μέτρα με την έννοια του άρθρου 682 ΚΠολΔ όπως είναι τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 704-738, ούτε ρυθμιστικά κατάστασης, εξομοιούμενα με αυτά όπως είναι τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 632 παρ. 2, 644 παρ. 2, 912 παρ. 2, 918 παρ. 5, 929 παρ. 3, 938 παρ. 3, 994, 1019 παρ. 1 ΚΠολΔ. Απλώς στις διαφορές αυτές το Μονομελές Πρωτοδικείο για την ταχύτερη εκδίκασή τους δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και, χωρίς να διατάσσει με την απόφασή του τέτοια μέτρα, τέμνει οριστικώς τις διαφορές αυτές, αφού με την οριστική του κρίση επί της σχετικής ανακοπής καθορίζει οριστικά την υποχρέωση ή μη προς αποζημίωση καθώς και το ποσό αυτής από εκείνον που καρπώθηκε ή έκανε χρήση αυθαίρετα δημόσιου κτήματος. Κατά συνέπεια η παραπομπή για την εκδίκαση των διαφορών αυτών στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν νοείται και σε εκείνες τις διατάξεις που προσιδιάζουν αποκλειστικώς στα ως άνω ασφαλιστικά μέτρα, όπως είναι και η διάταξη του άρθρου 699 ΚΠολΔ, η οποία δεν αφορά τη διαδικασία, ήτοι την πορεία της δίκης μέχρι την έκδοση της απόφασης, αλλά τα κατά της τελευταίας ένδικα μέσα. Το μη επιτρεπτό των ένδικων μέσων που καθιερώνεται με την τελευταία αυτή διάταξη καταλαμβάνει μόνο τις αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν αιτήσεις για ασφαλιστικά μέτρα ή αιτήσεις για ανάκληση ή μεταρρύθμιση αποφάσεων περί αυτών, δηλαδή τις περιπτώσεις που η απόφαση έχει πράγματι χαρακτήρα προσωρινού, εξασφαλιστικού ή ρυθμιστικού μέτρου με προσωρινή ισχύ και δεν επηρεάζει την κύρια υπόθεση (άρθρο 695 ΚΠολΔ), οπότε μπορεί να ανακληθεί ή να μεταρρυθμιστεί κατά τα άρθρα 606 και 607 ΚΠολΔ. Δεν καταλαμβάνει όμως η απαγόρευση αυτή και τις αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται μεν κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, χάριν του ανωτέρω σκοπού, πλην όμως με αυτές τέμνεται οριστικώς η διαφορά. Ως εκ τούτου **για τις αποφάσεις, που εκδίδονται επί ανακοπών κατά πρωτοκόλλου καθορισμού αποζημίωσης για κάρπωση ή χρήση δημόσιου κτήματος χωρίς συμβατική σχέση δεν ισχύει η απαγόρευση από το άρθρο 699 ΚΠολΔ της άσκησης ένδικων μέσων, αλλ' υπόκεινται αυτές στα προβλεπόμενα από τον ΚΠολΔ ένδικα μέσα της έφεσης (άρθρο 511) και αναίρεσης (άρθρο 552)...»** (ΑΠΟλ 21/2002, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 482/2008, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 1360/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με το αρ. 520 § 1 ΚΠολΔ το δικόγραφο της έφεσης πρέπει να περιέχει, εκτός από τ' απαιτούμενα κατά τ' αρ. 118-120 στοιχεία, και τους λόγους της έφεσης, οι οποίοι αποτελούν παράπονα κατά της εκκαλούμενης απόφασης που αναφέρονται είτε σε πραγματικά ή νομικά σφάλματα του δικαστηρίου είτε ενίοτε σε παραδρομές του ίδιου του εκκαλούντος. Οι λόγοι της έφεσης πρέπει να είναι σαφείς και ορισμένοι, να καθορίζονται δηλ. με πληρότητα οι αιτιάσεις που αποδίδονται στην εκκαλούμενη απόφαση, ώστε να είναι δυνατόν να οριοθετηθεί η εξουσία του Εφετείου και να μπορεί το Εφετείο να κρίνει για τη νομιμότητα και βασιμότητά τους.Έτσι είναι αόριστος και κατά συνέπεια απορριπτέος ως απαράδεκτος ο λόγος της έφεσης περί εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής του νόμου από την εκκαλούμενη απόφαση, όταν δεν καθορίζεται η παραβιασθείσα ουσιαστική διάταξη (Σ. Σαμουήλ, Η έφεση κατά τον ΚΠολΔ, 2003, § § 540, 541, Μαργαρίτης, σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, Ερμ.ΚΠολΔ, τ. ΙΙ, σελ. 926-7 ΑΠ 172/2003 ΝΟΜΟΣ, ΕλΔνη 2003.1292, ΑΠ 1129/1995, ΑΠ 1009/1988 ΕλΔνη 38.591 και 30.1348, αντίστοιχα, ΕφΠειρ

724/1993 ΕλΔνη 35.1707). Η αντεκκαλούσα εφεσίβλητη στους δεύτερο, τρίτο και τέταρτο λόγους της αντέφεσής της, παραπονείται για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή νόμου. Οι λόγοι αυτοί της αντέφεσης είναι αόριστοι, διότι σε κανένα απ` αυτούς δεν αναφέρεται ο κανόνας ουσιαστικού δικαίου που παραβιάσθηκε, οι πραγματικές διαπιστώσεις (παραδοχές) της ελάσσονος προτάσεως που θεμελίωσαν την κρίση του δικαστηρίου για την έλλειψη νομικής βασιμότητας των παραπάνω με στοιχεία Α1, Α2 και Α3 λόγων της ανακοπής και πού ακριβώς εντοπίζεται η παράβαση του κανόνα δικαίου (ΟλΑΠ 27/1998, ΟλΑΠ 1/1995, ΑΠ 859/2002, ΕλΔ/νη 2003.1290, 1326, ΕφΔωδ 296/2003 αδημ.). Οι λόγοι αυτοί της αντέφεσης ταυτόσημοι κατά περιεχόμενο με τους παραπάνω λόγους της ανακοπής που απερρίφθησαν με την εκκαλουμένη ως μη νόμιμοι, υποκαθιστούν το αίτημα ακύρωσης του πρωτοκόλλου με το αίτημα της εξαφάνισης της εκκαλουμένης, χωρίς να παραθέτουν συγκεκριμένα, από μέρους του Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου σφάλματα εφαρμογής και ερμηνείας νόμου...Από τις διατάξεις των άρθρων 523 § 1, και 532 § 1 του ΚΠολΔ, που, ελλείψει ειδικών ρυθμίσεων, εφαρμόζονται κατ` άρθρο 591 § 1 ΚΠολΔ στην παραπάνω εκδικαζομένη κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων υπόθεση προκύπτει ότι εφεσίβλητος μπορεί και αφού περάσει η προθεσμία της έφεσης να ασκήσει αντέφεση, ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που προσβάλλονται με την έφεση και ως προς εκείνα που συνέχονται αναγκαστικά με αυτά. Διαφορετικά, αν δηλαδή το κεφάλαιο που πλήττεται με την αντέφεση δεν έχει εκκληθεί, η αντέφεση απορρίπτεται ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο. Ως κεφάλαια κατά την έννοια του άρθρου 523 § 2 ΚΠολΔ, θεωρούνται εκείνα που ανάγονται σε αυτοτελείς αιτήσεις για παροχή προστασίας, ενώ συνέχονται με εκείνα που έχουν εκκληθεί όσα αφορούν παρεπόμενα ή παρακολουθήματα της κυρίας απαίτησης ή όταν οι διατάξεις της εκκαλούμενης έχουν τέτοια συνάφεια προς τα εκκληθέντα κεφάλαια, ώστε η επ` αυτών διάφορος κρίση του δικαστηρίου να επηρεάζει την κρίση και επί των δια της έφεσης εκκληθέντων κεφαλαίων ή διότι αποτελούν προκριματικό ζήτημα της παραδοχής της έννομης προστασίας (ΕφΠειρ 18/1997 ΕλΔ/νη 40.41, Σ. Σαμουήλ, Η Έφεση εκδ. Ε § 617). Ειδικότερα όταν πρόκειται για ανακοπή των άρθρων 583 επ. ιδίου κώδικα, ειδική μορφή της οποίας αποτελεί και η κατά του πρωτοκόλλου καθορισμού αποζημιώσεως για αυθαίρετη χρήση δημόσιου κτήματος, κατ` άρθρο 73 του ΚΕΔΕ ανακοπή, (ΑΠ 1626/1995 ΕλΔνη 1998.94), στην οποία περιέχονται περισσότεροι του ενός λόγοι, κάθε λόγος ανακοπής συνιστά ίδια και αυτοτελή βάση δεδομένου ότι πρόκειται για υποχρεωτική αντικειμενική σώρευση περισσότερων ανακοπών (πρβλ και ΑΠ 408/2000 σε ΝΟΜΟΣ και ΕλΔνη 2000.1335). Στην περίπτωση αυτή τα κεφάλαια της εκκαλουμένης είναι όσα και οι σωρευμένες ανακοπές και έτσι, στο Εφετείο μεταβιβάζεται μόνο το κεφάλαιο της αποφάσεως που προσεβλήθη με την έφεση, δηλαδή ο λόγος της ανακοπής του οποίου την πλημμέλεια επικαλέστηκε προσηκόντως με την έφεσή του ο εκκαλών (βλ. ΑΠ 408/2000 ο.π. και ΕφΑθ 235/1985 ΝοΒ 33.1027.1032). Συνεπώς η αντέφεση σε υπόθεση ανακοπής πρωτοκόλλου καθορισμού αποζημίωσης, θα πρέπει να αναφέρεται μόνο στους λόγους εκείνους της ανακοπής που μεταβιβάστηκαν με την έφεση στο δευτεροβάθμιο Δικαστήριο αλλά και εκείνους, που κατά τη διατύπωση του άρθρου 523 § 1 ΚΠολΔ, συνέχονται αναγκαστικά με αυτούς. Ως αναγκαίως συνεχόμενα προς τα εκκληθέντα κεφάλαια, πρέπει να θεωρηθούν οι διατάξεις της εκκληθείσας απόφασης, οι οποίες έχουν τέτοια συνάφεια με τις εκκληθείσες, είτε γιατί αποτελούν προκριματικό για την παραδοχή τους ζήτημα, είτε γιατί πηγάζουν από την αυτήν ιστορική αιτία και διαμορφώνουν ή προσδιορίζουν το περιεχόμενο εκείνων, έτσι

ώστε τυχόν διάφορη επί των «συνεχομένων» αυτών κεφαλαίων κρίση του Εφετείου από εκείνη της πρωτόδικης απόφασης να επηρεάζει και την κρίση επί των εκκληθέντων με την έφεση κεφαλαίων (ΑΠ 212/2006, ΑΠ 238/2001, ΑΠ 1346/1985)...» (ΕφΔωδ 66/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΜΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

«...Το πρωτόκολλο αποζημίωσης, εφόσον δεν ανακοπεί εμπροθέσμως ή εφόσον επικυρωθεί ή τροποποιηθεί, αποτελεί τίτλο διοικητικής εκτέλεσης κατά το νόμο περί εισπράξεως δημόσιων εσόδων, κατά του οποίου ουδεμία ανακοπή χωρεί από τις διατάξεις του νόμου αυτού...» (ΑΠ 2131/2007, Δ. 2008, σελ. 402) (ΕφΠατρών 361/2009, ΑρχΝομ 2010, σελ. 329).

ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ – ΝΕΟΙ – ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΥΤΗΣ

«...Η ανακοπή κατά πρωτοκόλλου καθορισμού αποζημιώσεως για αυθαίρετη χρήση δημόσιου κτήματος, όταν μ` αυτή επιδιώκεται η οριστική διάγνωση της ανυπαρξίας δικαιώματος του Δημοσίου για επιβολή τέτοιας αποζημιώσεως, είναι ανακοπή του άρθρου 73 § 1 του ΚΕΔΕ (ν.δ 356/1974), εκδικάζεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 583-585 ΚΠολΔ (ΑΠ 1626/1995 ΕλΔνη 1998.94) και ασκείται όπως η αγωγή. Νέοι λόγοι, μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής, δεν επιτρέπεται να προταθούν από τον ανακόπτοντα για πρώτη φορά με τρόπο διάφορο του οριζόμενου στο άρθρο 585 § 2 εδ. β ΚΠολΔ και δη με τις έγγραφες προτάσεις του ανακόπτοντος της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης, ή με το δικόγραφο της έφεσής του κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή, ακόμη και αν οι λόγοι αυτοί αφορούν ισχυρισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 527 ΚΠολΔ, διότι έναντι των τελευταίων αυτών γενικών διατάξεων κατισχύει, λόγω της ειδικότητάς της, η διάταξη του άρθρου 585 § 2 εδ. β ΚΠολΔ, κατά την οποία νέοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή και κοινοποιείται τριάντα ή αν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες οκτώ ημέρες πριν από τη συζήτηση. Μόνο το περιεχόμενο της ως άνω ανακοπής και εκείνο των τυχόν, κατά τον προεκτεθέντα τρόπο, ασκηθέντων πρόσθετων λόγων της οριοθετεί το αντικείμενο της δίκης επί της ανακοπής, και δεν επιτρέπεται συμπλήρωση του περιεχομένου των λόγων της ανακοπής με τις προτάσεις ή την έφεση, πολύ δε περισσότερο δεν επιτρέπεται η άσκηση προσθέτων λόγων ανακοπής με το, κατά το άρθρο 520 § 2 ΚΠολΔ δικόγραφο των προσθέτων λόγων έφεσης, το οποίο κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου και όχι του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται η ανακοπή, οι πρόσθετοι δε λόγοι έφεσης συνέχονται με τα πληττόμενα με την έφεση κεφαλαία, ενώ οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής είναι αυτοτελείς και καθένας εξ αυτών θεμελιώνει, ως ένσταση, ξεχωριστή ανακοπή και επομένως, αφού ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, δεν επιτρέπεται η υποβολή τους στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, κατά παράβαση της από το άρθρο 12 ΚΠολΔ καθιερούμενης αρχής των δύο βαθμών δικαιοδοσίας (πρβλ. ΑΠ 1098/2008, ΑΠ 1229/2007 σε Νόμος, ΑΠ 1626/1995 ο.π. ΕφΑθ 5966/2000 ΕλΔνη 2001.233)...» (ΕφΔωδ 210/2009, ΝΟΜΟΣ). (πρβλ ΑΠ 1098/2008, ΑΠ1229/2007 σε Νόμος, ΑΠ 1626/1995 ο.π ΕφΑθ 5966/2000 ΕλΔνη 2001.233)...» (ΕφΔωδ 210/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Μόνο το περιεχόμενο της ανακοπής και εκείνο των τυχόν ασκηθέντων πρόσθετων λόγων της οριοθετεί το αντικείμενο της δίκης επί της ανακοπής, και συμπλήρωση του περιεχομένου των λόγων της ανακοπής με τις προτάσεις ή την έφεση δεν επιτρέπεται (ΑΠ 1626/1995 ο.π.). Συνεπώς

ο μη περιεχόμενος στους λόγους της ανακοπής αλλά προτεινόμενος για πρώτη φορά με την αντέφεση στηριζόμενος στο άρθρο 2 του ν. 388/1943 λόγος, περί ακυρώσεως του προσβαλλομένου πρωτοκόλλου για διάστημα που υπερβαίνει την πενταετία πρέπει ν΄ απορριφθεί ως απαράδεκτος (ΑΠ 1626/1995 ο.π. ΕφΑθ 5966/2000 ΕλΔ/νη 2001.233)...» (ΕφΔωδ 66/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η παραπάνω νομολογία που αφορά τα ένδικα μέσα ανακοπή-έφεση-αντέφεση-αναίρεση έχει εκδοθεί βάσει του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου. Σημειώνουμε, όμως, ότι με την υπ' αριθμ. 21/2002 απόφαση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου είχε κριθεί νόμιμη η άσκηση ενδίκων μέσων κατά αποφάσεως που έκρινε επί πρωτοκόλλου αποζημίωσης χρήσεως παρά και την τότε σχετική απαγόρευση.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

«...Κατά το άρθ. 126 παρ. 1 εδ. Ε ΚΠολΔ η επίδοση για το Δημόσιο γίνεται σε εκείνους που το εκπροσωπούν σύμφωνα με το νόμο. Κατά το άρθρο 85 παρ. 1 του ΚΕΔΕ (ν.δ 456/1974), επί δικών του νομοθετήματος αυτού το Δημόσιο εκπροσωπεί ο Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου, κατά του οποίου στρέφεται και κοινοποιείται κάθε δικόγραφο με ποινή απαραδέκτου. Σε κάθε, όμως, περίπτωση, με την ίδια ως άνω κύρωση, απαιτείται κοινοποίηση του δικογράφου και στον Υπουργό των Οικονομικών. Περαιτέρω κατά το άρθρο 5 του «Κώδικος περί δικών του Δημοσίου» (Διάταγμα 26.6/10-7-1944) «μόνο αι προς τον Υπουργόν Οικονομικών κατά τις διατάξεις του από 24/28 Μαρτίου 1867 ν.δ γενόμεναι κοινοποιήσεις οποιουδήποτε δικογράφου επί δικών του Δημοσίου παράγουσι έννομους συνεπείας. Η διάταξις εφαρμόζεται και όταν το Δημόσιον εκπροσωπείται δικαστικώς εκ μέρους των διευθυντών ταμείων ή οικονομικών εφόρων ή τελώνων ή ετέρου οποιουδήποτε κρατικού οργάνου, της προς τον Υπουργόν Οικονομικών επιδόσεως απαιτουμένης και τότε ως προσθέτου τοιαύτης, επί συνεπεία ακυρότητος αυτεπαγγέλτως εξεταζόμενης». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι, για μα είναι έγκυρη η επίδοση προς το Δημόσιο του σχετικού εγγράφου, πρέπει να γίνει με ποινή απαραδέκτου στις δίκες του ΚΕΔΕ, ακυρότητος δε στις λοιπές, τόσον στον Υπουργό Οικονομικών, όσο και στο αρμόδιο όργανο, και τούτο για μεγαλύτερη εξασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου. Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή αν δεν επιδοθεί το δικόγραφο και στον Υπουργό Οικονομικών, η επίδοση δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν παράγει έννομες συνέπειες, με αποτέλεσμα ανεξαρτήτως βλάβης του Δημοσίου, να επέρχεται απαράδεκτο η ακυρότητα, η οποία εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο....Η ανακοπή κατά του εκδιδομένου πρωτοκόλλου κοινοποιείται επί ποινή ακυρότητος στον κατά τα ανωτέρω αρμόδιο οικονομικό έφορο, ο οποίος εξαιρετικώς στην περίπτωση αυτή εκπροσωπεί το δημόσιο, χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση στον Υπουργό Οικονομικών (αρθρ. 5 παρ. 4 α.ν 263/1968). Με το π.δ 551/1998 και την έναρξη λειτουργίας των Κτηματικών Υπηρεσιών των Νομαρχιών, οι αρμοδιότητες των οικονομικών εφόρων σχετικά με την επιμέλεια της διαχείρισης και την προστασία της δημόσιας περιουσίας περιήλθαν στην Κτηματικές Υπηρεσίες και συνεπώς «ο αρμόδιος οικονομικός έφορος» για την κοινοποίηση της ανακοπής και την εκπροσώπηση του Δημοσίου είναι πλέον ο προϊστάμενος της Κτηματικής Υπηρεσίας που εξέδωσε το πρωτόκολλο. Από την ως άνω διάταξη του άρθρου 5 παρ. 4 του α.ν 263/1968 σαφώς συνάγεται, ότι για την άσκηση της εν λόγω ανακοπής πέραν της κοινοποιήσεως αντιγράφου αυτής στον προϊστάμενο της κτηματικής υπη-

ρεσίας που εξέδωσε το πρωτόκολλο δεν απαιτείται και πρόσθετη κοινοποίηση στον Υπουργό των Οικονομικών, δοθέντος ότι η πάγια διάταξη του άρθρου 5 του Κώδικος των Νόμων περί δικών του Δημοσίου, εξακολουθεί μεν να ισχύει, πλην όμως έχει σιωπηρώς καταργηθεί, στην εξεταζόμενη περίπτωση από την ειδικώς ρυθμίζουσα το θέμα μεταγενέστερη και ως εκ τούτου επικρατέστερη ανωτέρω διάταξη του άρθρου 5 παρ. 4 του α.ν 263/1968 (ΟλΑΠ 1222/1975, ΑΠ 1312/2011 ΑΠ 955/2009 ΝΟΜΟΣ). Σημειώνεται σχετικώς, ότι διαφορετική είναι η περίπτωση των ανακοπών του ΚΕΔΕ κατά το άρθρο 85 του οποίου απαιτείται πάντοτε κοινοποίηση του σχετικού δικογράφου στον Υπουργό των Οικονομικών, καθώς και των λοιπών δικών, πλην της ανωτέρω ειδικώς ρυθμιζόμενης κατά του Δημοσίου, όταν αυτό εκπροσωπείται δικαστικώς από τους διευθυντές των Ταμείων, ή τους Οικονομικούς Εφόρους ή τους Τελώνες, ή άλλα κρατικά όργανα, οπότε κατ` άρθρο 5 του άνω Κώδικος του 1944 (απαιτείται επί ποινή ακυρότητος η πρόσθετη προς τον Υπουργό των Οικονομικών επίδοση του δικογράφου (ΟλΑΠ 34/1988). Από αυτό συνάγεται ότι, ειδικώς σε δίκες που ανοίγονται με ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση και κάρπωση δημοσίου κτήματος, στον εκδώσαντα το πρωτόκολλο αυτό και εκπροσωπούντα το Δημόσιο, διευθυντή της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας επιδίδεται η εκκαλουμένη απόφαση και από την επομένη αρχίζει να τρέχει η τριακονθήμερη προθεσμία (στην οποία δεν υπολογίζεται το διάστημα από 1-7 έως 15-9 αρθρ. 11 Κ.Δ της 26-6/10-7-1944 σε συνδ. με αρθρ. 35 α.ν 1539/1939, 4 παρ. 1 α.ν 1557/1939, όπως το αρθρ. 11 τροπ. με το άρθρο 12 του ν. 3514/2006 με έναρξη ισχύος από 20-12-2006) για την άσκηση της έφεσης, μη απαιτουμένης για την έναρξη της προθεσμίας αυτής και επίδοσης της ίδιας απόφασης στον Υπουργό των Οικονομικών (ΑΠ 955/2009 δημ. ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΘεσ 1426/2012 ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 94 § 1, 3 του Συντάγματος, 73 του ν. 356/74 (ΚΕΔΕ) και 1 του ν. 1406/1983 προκύπτει ότι οι ιδιωτικές διαφορές υπάγονται στα πολιτικά δικαστήρια και οι διοικητικές διαφορές στα διοικητικά δικαστήρια. Κριτήριο για την υπαγωγή ή μη μίας διαφοράς στα παραπάνω δικαστήρια και ειδικότερα στην περίπτωση του άρθρου 73 του ΚΕΔΕ είναι η υποκείμενη αιτία δηλαδή εάν η απαίτηση που βεβαιώθηκε από το Δημόσιο προέρχεται από ιδιωτική ή διοικητική διαφορά (ΑΕΔ 18/1993, ΑΕΔ 23/1999). Στην περίπτωση ανακοπής κατά της ατομικής ειδοποίησης του Δ/ντού της Δ.Ο.Υ (αρθρ. 73 § 1 ΚΕΔΕ) για καταβολή χρημάτων λόγω ζημίας που προξένησε ο ανακόπτων σε δασική έκταση δικαιοδοσία έχουν τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια, εφόσον η διαφορά είναι ιδιωτικής φύσης (Ν. Νίκας «η οριοθέτηση της δικαιοδοσίας των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων» ΕλλΔνη 1997.969 επ)...» (ΕφΠατρών 636/2003, ΑχΝομ 2004, σελ. 261). **(Ορ. κατωτέρω «ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ – ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ, σελ. 135).**

5. ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ - ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

ΚΑΘ' ΥΛΗΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ- ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

«...Από τις διατάξεις του άρθρου 94 του Συντ. 2 και 61 του ΚΕΔΕ και 1 § 2 εδ. ια του Ν. 1406/83 συνάγεται ότι σε περίπτωση αναγκαστικής εκτελέσεως για την καθίδρυση δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων επί των ανακοπών που τυχόν θα ασκη-

θούν κατ` αυτής απαιτείται η σωρευτική συνδρομή δύο προϋποθέσεων: **α)** ο τίτλος βάσει του οποίου επισπεύδεται η εκτέλεση να είναι από τους αναφερόμενους στο άρθρο 2 § 2 του ΚΕΔΕ, δηλαδή η εκτέλεση να επισπεύδεται κατά τις διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και **β)** η απαίτηση στην οποία αφορά ο τίτλος να προέρχεται από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου. Σε περίπτωση που δεν συντρέχουν αθροιστικά και οι δύο αυτές προϋποθέσεις οι σχετικές διαφορές, ανεξάρτητα αν είναι ιδιωτικές ή διοικητικές ουσίας, υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (βλ. ΑΕΔ 23/99, Δνη 99.1697, 4 και 8/89, Δνη 89.1148). Ετσι, η διαφορά που δημιουργείται από την άσκηση ανακοπής εκ μέρους του θιγόμενου ιδιώτη κατά νόμιμου τίτλου που θεμελιώνεται σε έννομη σχέση ιδιωτικού δικαίου φέρει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ιδιωτικής διαφοράς, η φύση της οποίας δεν μεταβάλλεται με την παρεμβολή της διοικητικής βεβαιωτικής διαδικασίας από όργανα της Διοικήσεως και την είσπραξή της από τα δημόσια ταμεία (βλ. ΑΕΔ 5/89). Εξάλλου, οι διαφορές που υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατ` άρθρο 1 § 2 εδ. ι του Ν. 1406/83, πρέπει να προέρχονται από διοικητική σύμβαση, η οποία υπάρχει όταν με την κατάρτισή της επιδιώκεται ικανοποίηση δημοσίου σκοπού, το συμβαλλόμενο δε Δημόσιο ή ΝΠΔΔ ευρίσκεται σε υπερέχουσα θέση έναντι του αντισυμβαλλομένου του. Η υπερέχουσα αυτή θέση του ενός των συμβαλλόμενων μερών εξασφαλίζεται με την παροχή της δυνατότητας επιβολής κυρώσεων ή γενικότερα μονομερούς επεμβάσεως προς διαμόρφωση του συμβατικού δεσμού υπέρ των συμφερόντων του ιδίου, η οποία εκ των συμβαλλόμενων μερών (δυνατότητα) συμβάσεως προβλέπεται είτε από τις διατάξεις της διακηρύξεως είτε από τους όρους της σχετικής σύμβασης (βλ. ΟλΑΠ 8/2000, Δνη 41.666)...» (ΕφΠατρών 1007/2008, ΑχΝομ 2009, σελ. 406). «...Κριτήριο, προκειμένου μιά τέτοια διαφορά να θεωρηθεί ως διοικητική ή ιδιωτική, αποτελεί η φύση της απαίτησης που αποδεικνύεται από τον τίτλο του άρθρου 2 § 2 του ΚΕΔΕ, ο οποίος αποτελεί το θεμέλιο της διοικητικής εκτέλεσης. **Αν η απαίτηση αυτή είναι ιδιωτικού δικαίου, τότε και η διαφορά που ανακύπτει κατά την επιδίωξη της αναγκαστικής είσπραξής της είναι ιδιωτική και η φύση της δεν μεταβάλλεται από την παρεμβολή της διοικητικής βεβαιωτικής διαδικασίας από όργανα της διοίκησης και την είσπραξή της από το δημόσιο ταμείο** (βλ. ΑΕΔ 8/1989 ΕλΔνη 30.1148). **Ετσι, στην περίπτωση που επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση προς ικανοποίηση απαίτησης του Δημοσίου, όταν αυτή (απαίτηση) προέρχεται από έννομη σχέση ιδιωτικού δικαίου μεταξύ αυτού και του οφειλέτη του, τότε ο τίτλος του άρθρου 2 § 2 του ΚΕΔΕ, που αποτελεί το θεμέλιο της διοικητικής εκτέλεσης, αποδεικνύει ιδιωτική απαίτηση του Δημοσίου και η διαφορά που δημιουργείται φέρει τα χαρακτηριστικά στοιχεία της ιδιωτικής διαφοράς, για την εκδίκαση της οποίας έχουν δικαιοδοσία και μετά την ισχύ του ν. 1406/1983 τα πολιτικά δικαστήρια**...» (ΜΠΘεσ 6691/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η ιδιωτική φύση της διαφοράς δεν μεταβάλλεται με την παρεμβολή της διοικητικής βεβαιωτικής διαδικασίας από όργανα της διοικήσεως (ΑΠ 210/1996 ΔΕΕ 1996.999, ΣτΕ 3527/2000 ΔΔικη 2001.1203, ΕΑ 3138/2004 ΝΟΜΟΣ)...» (ΜΠΘεσ 12175/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΕΓΓΥΗΣΗ - ΑΝΤΕΓΓΥΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Αυτό συμβαίνει όταν π.χ. η απαίτηση για την οποία επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση στηρίζεται σε φερόμενη παραβίαση εκ μέρους του οφειλέτη συμβατικής υποχρέωσής του, προερχόμενης από σύμβαση εγγύησης δανείου που χορήγησε τράπεζα σ` αυτόν (πρωτοφειλέτη), εγγυητής της οποίας υπήρξε το Δημόσιο (ΑΕΔ

5/1989 ΑρχΝ 1990.326 και Δνη 1989.654). Δηλαδή, σε ορισμένες περιπτώσεις το Ελληνικό Δημόσιο συμβάλλεται ως εγγυητής για χορηγήσεις δανείων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία (δάνεια) προβλέπονται από το νόμο μέσα στις αρμοδιότητας της οικείας Δ/νσης του ΓΛΚ (βιοτεχνικά, ναυτιλιακά, τουριστικά κλπ.). Οι εγγυήσεις αυτές ρυθμίζονται από το άρθρο 65 του ν. 2362/1995 και από ειδικότερες διατάξεις. Το Ελληνικό Δημόσιο ως εγγυητής προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεών του, που απορρέουν από την κατάπτωση της εγγύησής του, μετά από προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, των σχετικών ποσών στην αρμόδια ΔΟΥ, και με βάση τα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση, τα εν λόγω ποσά εισπράτονται από τη ΔΟΥ κατ` εφαρμογή των διατάξεων του ΚΕΔΕ, υποκαθισταμένου έτσι του Δημοσίου στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, τόσο κατά του πρωτοφειλέτη όσο και κατά των εγγυητών και λοιπών συνυποχρέων. Ετσι, το Δημόσιο, μπορεί να κινήσει τη διοικητική εκτέλεση εναντίον πρωτοφειλέτη και εγγυητή ή κατευθείαν εναντίον του εγγυητή, παρακάμπτοντας τον πρωτοφειλέτη. Η διαφορά δε που προκύπτει από την κατάπτωση εγγυήσεων που είχε δώσει το Δημόσιο υπέρ του ήδη οφειλέτη του για τη δανειοδότησή του από εμπορική Τράπεζα είναι ιδιωτική και αρμοδιότητα για την εκδίκαση της ανακοπής του άρθρου 73 του ΚΕΔΕ, έχουν, δοθέντος ότι η υποκείμενη σχέση είναι ιδιωτικού δικαίου κατά τα προεκτεθέντα, τα πολιτικά δικαστήριο (ΣτΕ 322/1995 ΔΦΝ 1996.750 επ). Σε περίπτωση όμως εγγυήσεως προς το Δημόσιο υπέρ οφειλέτη του, αν η απαίτηση του Δημοσίου κατά του πρωτοφειλέτη προκύπτει από την άσκηση της κυριαρχικής του εξουσίας και φέρει έτσι χαρακτήρα αξίωσης δημοσίου δικαίου, οι διαφορές που γεννώνται κατά την επιδίωξη είσπραξης του χρέους από τον εγγυητή σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, δυνάμει του άρθρου 86 § 1 αυτού, αποτελούν επίσης διοικητικές διαφορές ουσίας. Τούτο δε διότι η εγγύηση έχει κατά τα άρθρα 847 και 850 ΑΚ, ως αντικείμενο ξένη και μάλιστα έγκυρη οφειλή (κύρια οφειλή), και γεννά εξαρτημένη ενοχή, αφού η γέννηση, το περιεχόμενο και η απόσβεση της εξαρτώνται, κατά τα άρθρα 850 εδ. 1 και 864 ΑΚ, από την κύρια οφειλή. Ετσι ο κατά το άρθρο 2 § 2 του ΚΕΔΕ νόμιμος τίτλος κατά του εγγυητή θεμελιώνεται όχι μόνον στη σύμβαση της εγγύησης, που μπορεί να είναι αμιγώς ιδωτικού δικαίου, αλλά και στη δημοσίου δικαίου σχέση μεταξύ του Δημοσίου και του πρωτοφειλέτη, η οποία ως κύρια έννομη σχέση αποτελεί και το κριτήριο καθορισμού της δικαιοδοσίας, και όχι η παρεπόμενη της εγγύησης (βλ. ΑΠ 1301/1994 ΕλλΔνη 37.640, ΔΕφΠειρ 457/94 ΔΦΝ 1995.990 επ.)...» (ΜΠΘεσ 6691/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η αντεγγύηση, ήτοι η σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ εκείνου που χορηγεί εγγυητική επιστολή και τρίτου, με την οποία ο τρίτος εγγυάται έναντι του χορηγούντος την εγγυητική επιστολή την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του πρωτοφειλέτη, αποτελεί ιδιαίτερο είδος εγγύησης και συνεπώς διέπεται από τις διατάξεις για την εγγύηση (Βαθρακοκοίλη ό.π. υπό άρθρο 847 αρ. 33). Με την κρινόμενη ανακοπή ο ανακόπτων ζητεί, κατά την προσήκουσα εκτίμηση του αιτήματος του δικογράφου της ανακοπής, να ακυρωθεί η αναφερόμενη σε αυτή ατομική ειδοποίηση και πρόσκληση καθώς και η αντίστοιχη απόφαση - βεβαίωση οφειλών του καθ` ου η ανακοπή, δυνάμει των οποίων επισπεύδεται σε βάρος του διοικητική εκτέλεση, καθώς και να επιβληθούν σε βάρος του καθ` ου η ανακοπή τα δικαστικά του έξοδα. Με το παραπάνω περιεχόμενο και αίτημα η ανακοπή φέρεται παραδεκτά προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, το οποίο έχει δικαιοδοσία για να δικάσει την υπόθεση, δεδομένου ότι η υποκείμενη σχέση επί της οποίας ερείδεται ο προσβαλλόμενος νόμιμος τίτλος προέρχεται από σύμβαση ιδιωτικού δικαίου (ΑΕΔ 23/1999 ΕλλΔνη 1999.1696), είναι δε καθ` ύλην και κατά τόπο αρμόδιο (άρθρο 73 παρ. 2 ΚΕΔΕ)....» (ΜΠΡόδου 30/2009, ΝΟΜΟΣ).

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 455,460,461,462 και 477 ΑΚ σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 2, και 2 ΝΔ 356/1974 (ΚΕΔΕ) και 4 παρ. 7 του ν. 2238/94 «Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος» προκύπτει ότι ο υπόχρεος έναντι του Δημοσίου προς καταβολή φόρου για εισόδημα που αποκτά από την εκμίσθωση ακινήτου, όπως είναι και ο εκμισθωτής αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 20 του άνω ν. 2238/94, μπορεί να εκχωρήσει προς το Δημόσιο τα μη εισπραχθέντα από αυτόν μισθώματα, στην καταβολή των οποίων υποχρεούται ο μισθωτής καθώς και ο εις ολόκληρο με αυτόν ενεχόμενος τρίτος, ο οποίος με σύμβαση με τον δανειστή εκμισθωτή αποδέχθηκε σωρευτικώς την καταβολή αυτών, με σχετική δήλωσή του που υποβάλλεται στον αρμόδιο για τη φορολογία του προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ, παραδίδοντας συγχρόνως σ` αυτόν τα αποδεικτικά της εκχωρούμενης απαίτησης έγγραφα Από της δηλώσεως αυτής του εκχωρητή, με τη βεβαίωση αυτού ότι δεν κατέχει άλλα αποδεικτικά της εκχωρούμενης απαίτησης έγγραφα, το Δημόσιο ως εκδοχέας της εκχωρούμενης απαίτησης υποκαθίσταται ως προς την εκχωρούμενη απαίτηση στα δικαιώματα του εκχωρητή, ως ειδικός διάδοχος αυτού, μη απαιτουμένης, κατά την ειδικώς ρυθμίζουσα την εκχώρηση αυτή διάταξη του άνω άρθρου 4 παρ. 7 του ν. 2238/94, αναγγελίας της εκχωρήσεως προς τον εκχωρούμενο οφειλέτη, η δε εκχωρούμενη απαίτηση αποτελεί δημόσιο έσοδο που εισπράττεται από τον εκχωρούμενο οφειλέτη σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Στον εκχωρούμενο οφειλέτη, εναντίον του οποίου επισπεύδεται διοικητική εκτέλεση προς είσπραξη της άνω ιδιωτικής φύσεως εκχωρηθείσας απαίτησης, παρέχεται το δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή κατά τα άρθρα 73 επ. του Κ.Ε.Δ.Ε, η οποία δικάζεται από το αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο, σύμφωνα με τα άρθρα 583- 585 ΚΠολΔ. Με την ανακοπή αυτή επιτρέπεται η προβολή κάθε αντίρρησης, ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, κατά του νομίμου τίτλου και της απαίτησης, στην απόδειξη της οποίας υποχρεούται το καθού η ανακοπή Δημόσιο...» (ΑΠ 1245/2010 ΕλλΔνη 2011, σελ. 1037). «...Η επίδικη οφειλή βεβαιώθηκε στο Δημόσιο Ταμείο, διότι πιθανολογήθηκε η ύπαρξή της βάσει ιδιωτικών εγγράφων κατ` άρθρο 2 του ΚΕΔΕ. Η αντίστοιχη απαίτηση προήλθε από την εκ μέρους εκμισθωτών ακινήτου εκχώρηση προς το Δημόσιο, έναντι φορολογικής υποχρεώσεώς τους, μισθωμάτων φερομένων ως οφειλομένων από την ανακόπτουσα ομόρρυθμη εταιρία ως μισθώτρια, κατ` άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 2238/94 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος). Η οφειλέτρια άσκησε κατά το άρθρο 73 παρ. 1 του ΚΕΔΕ την ένδικη ανακοπή, πριν την έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας. Με τον μοναδικό λόγο της ανακοπής που ερευνήθηκε από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο η ανακόπτουσα ισχυρίσθηκε ότι δεν είχε καταστεί μισθώτρια στην μίσθωση από την οποία προερχόταν η επίδικη οφειλή και συνεπώς ούτε οφειλέτρια των εκχωρητών της αντίστοιχης απαιτήσεως προς το Δημόσιο. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο εξέδωσε την με αριθμό .../05 απόφασή του, με την οποία έκανε δεκτή την ανακοπή και ακύρωσε τις προσβληθείσες πράξεις, αφού έκρινε βάσιμο τον ανωτέρω λόγο της ανακοπής και περαιτέρω απέσχε από την έρευνα των υπολοίπων λόγων αυτής ως στερουμένων πλέον αντικειμένου. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται ήδη το εκκαλούν Δημόσιο με την κρινόμενη έφεση για εσφαλμένη εφαρμογή και ερμηνεία του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων... Στην προκειμένη περίπτωση το εκδώσαν την εκκαλουμένη πρωτοβάθμιο δικαστήριο είχε δικαιοδοσία να δικάσει την ανακοπή, καθόσον η ανακύψασα με αυτήν διαφορά είναι ιδιωτικού δικαίου και όχι διοικητική διαφορά ουσίας σχετική με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, ώστε να υπάγεται

βάσει του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 1406/83 στην δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων. Πρόκειται δε για διαφορά ιδιωτικού δικαίου ενόψει του ότι ιδιωτική είναι η φύση της επικαλουμένης οφειλής της ανακόπτουσας έναντι των αρχικών δανειστών της (εκχωρητών), η οποία δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η απαίτηση του Δημοσίου έναντι των τελευταίων, προς ικανοποίηση της οποίας έγινε η εκχώρηση και πρόκειται να επιχειρηθεί διοικητική εκτέλεση κατά της εκχωρηθείσας οφειλέτριας (ανακόπτουσας), είναι φύσεως δημοσίου δικαίου ως αφορώσα φορολογική υποχρέωση των εκχωρητών, (βλ. ΑΕΔ 18/93 ΕΛΔ 35.310, ΟλΑΠ 489/82 ΕΛΔ 33.1099, ΑΠ 410/92 ΕΛΔ 34.1076, πρβλ. δε και την ίδια λύση στην ανάλογη περίπτωση της ανακοπής επί επιχειρουμένης διοικητικής εκτελέσεως με κατάσχεση στα χέρια τρίτου ιδιωτικής απαιτήσεως του φορολογικού οφειλέτη του Δημοσίου: (ΑΕΔ 1/99 ΕΛΔ 32.1480, ΑΠ 10/95 ΕΛΔ 37.105 και ΕΑ 151/07 αδημ.). Αφετέρου το πρωτοβάθμιο δικαστήριο είχε και υλική αρμοδιότητα να δικάσει την κρινόμενη ανακοπή, αν και με την τακτική διαδικασία κατά τα προαναφερθέντα, βάσει του ύψους του μηνιαίου μισθώματος (593 ευρώ) της μίσθωσης από την οποία προήλθε η επίδικη οφειλή, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 73 παρ 1 ΚΕΔΕ, 583 επ., 14 παρ.1β΄ και 16 περ. 1 του ΚΠολΔ. Με τους τρεις πρώτους λόγους της εφέσεώς του το εκκαλούν Δημόσιο προσβάλλει την εκκαλουμένη για σφάλματα που αφορούν το παραδεκτό και ορισμένο της ένδικης ανακοπής. Ειδικότερα: **Α)** Ο λόγος περί μη εφαρμογής από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο της προσήκουσας διαδικασίας των μισθωτικών διαφορών είναι απορριπτέος προεχόντως ως αλυσιτελής και αόριστος, διότι η εκδίκαση μιας υπόθεσης με διαφορετική διαδικασία από την προσήκουσα δεν δημιουργεί ακυρότητα ή απαράδεκτο, εκτός αν έτσι δεν εφαρμόσθηκε δικονομικός κανόνας που έπρεπε να εφαρμοσθεί με βλάβη του διαδίκου, γεγονός το οποίο δεν επικαλείται το εκκαλούν, (βλ. ΑΠ 822/73 ΝοΒ 22.317, ΑΠ 703/75 ΝοΒ 24.125, ΕΑ 18/82 ΝοΒ 30.831 και ΕφΘεσ 347/90 ΕΛΔ. 31.1320), ανεξαρτήτως του ότι είναι και νόμω αβάσιμος, αφού ορθά εφαρμόσθηκε κατά τα ήδη αναφερθέντα η τακτική διαδικασία. **Β)** Ο λόγος περί δήθεν προσβολής με την ένδικη ανακοπή μη επιδεχομένων προσβολής ειδοποιήσεων και περί μη προσβολής αυτοτελώς της μόνης δεκτικής προσβολής πράξεως, δηλαδή της βεβαιώσεως της επίδικης οφειλής ως της υπ` αριθ. …./2008 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, δημοσίου εσόδου, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι αφενός η πρώτη από τις ανακοπτόμενες ειδοποιήσεις καταβολής του χρέους (υπ` αριθ. ……/3-1-2002) φέρει όλα τα στοιχεία της ατομικής ειδοποιήσεως του άρθρου 4 παρ. 1 του ΚΕΔΕ, ώστε είναι δεκτική προσβολής κατά το άρθρο 73 παρ. 1 στοιχ. α΄ του ιδίου κώδικα, ενώ οι λοιπές δύο ειδοποιήσεις αποτελούν υπομνήσεις παρεπόμενες της πρώτης, αφετέρου η πράξη βεβαιώσεως της οφειλής ως δημοσίου εσόδου υπ` αριθ. …./2001 προσβάλλεται αυτοτελώς με την ένδικη ανακοπή, όπως προκύπτει από το αιτητικό της και για τον ίδιο βασικό λόγο με τις άλλες συμπροσβαλλόμενες πράξεις, δηλαδή της μη συμμετοχής της ανακόπτουσας στην επίδικη μίσθωση, σύμφωνα με το ιστορικό της ανακοπής. **Γ)** Ο τρίτος λόγος της έφεσης, ότι ο βασικός λόγος της ανακοπής δεν είναι ορισμένος, διότι η ανακόπτουσα δεν προσδιορίζει τους λόγους για τους οποίους δεν κατέστη συμβαλλόμενη στην επίδικη μίσθωση, είναι απορριπτέος ως μη νόμιμος, διότι επί ανακοπής κατά την διοικητική εκτέλεση ο ανακόπτων αρκεί να αρνηθεί την ύπαρξη της απαιτήσεως, βάσει της οποίας κινήθηκε ή πρόκειται να κινηθεί η σχετική διαδικασία, το δε βάρος επικλήσεως και αποδείξεως των περιστατικών που επιστηρίζουν αυτή, έχει το καθού η ανακοπή και επισπεύδον την εκτέλεση Δημόσιο…» (ΕφΑθ 1288/2008, ΕφΑΔ 2010, σελ. 947).

ΤΙ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΝΟΜΙΜΟ ΤΙΤΛΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Κατά την έννοια του άρθρου 2 § 2 του ΚΕΔΕ νόμιμο τίτλο αποτελεί η πράξη καταλογισμού χρηματικού ποσού εις βάρος διοικουμένου και εντοπίζεται σε δημόσιο έγγραφο, το οποίο εκδίδεται από την αρμόδια αρχή και ενσωματώνει την ατομική διοικητική πράξη, από αυτόν δε (τον τίτλο), με την συνδρομή των δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων που τον συνοδεύουν, αποδεικνύεται ή πιθανολογείται βεβαία και εκκαθαρισμένη απαίτηση. Στον νόμιμο τίτλο πρέπει να αναφέρεται η ακριβής αιτία της οφειλής, ώστε, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, να είναι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος. Τούτο δε, διότι με βάση τον «νόμιμο τίτλο» είναι δυνατόν να επισπευθεί αναγκαστική εκτέλεση, χωρίς να έχει προηγηθεί διαγνωστική δίκη και έκδοση δικαστικής απόφασης, που θα καθιστούσε σαφείς την αιτία ή τις επιμέρους αιτίες του (φερόμενου ως) οφειλόμενου συνολικού χρέους. Η ανάγκη αυτή καθίσταται εντονότερη, όταν ο ουσιαστικός καθορισμός του χρέους δεν έγινε από το Ελληνικό Δημόσιο (η δράση του οποίου διέπεται από την αρχή και το τεκμήριο της νομιμότητας), αλλά από τρίτο πρόσωπο, όπως είναι ο αρχικός δανειστής, προς τον οποίο το Δημόσιο είχε παράσχει εγγύηση και στη θέση του οποίου αυτό υποκαταστάθηκε, λόγω μη εξοφλήσεως του δανείου από τον οφειλέτη...» (ΑΠ 2284/2009, ΝΟΜΟΣ). «... Τέτοιο νόμιμο τίτλο αποτελεί και η πράξη καταλογισμού χρηματικού ποσού εις βάρος διοικούμενου και εντοπίζεται σε δημόσιο έγγραφο, το οποίο εκδίδεται από την αρμόδια αρχή και ενσωματώνει την ατομική διοικητική πράξη, από αυτόν δε (τον τίτλο), με τη συνδρομή των δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων που τον συνοδεύουν, αποδεικνύεται ή πιθανολογείται βεβαία και εκκαθαρισμένη απαίτηση. Στην πράξη αυτή πρέπει να αναφέρεται η ακριβής αιτία της οφειλής, ώστε σε περίπτωση αμφισβήτησης να είναι δυνατός ο δικαστικός έλεγχος, ήτοι τόσο ως προς τη νομιμότητα του τίτλου όσο και ως προς το εκκαθαρισμένο της απαίτησης και του ύψους του ποσού αυτής (σχ. ΑΠ 2284/09, ΑΠ 1549/98 ΔΕΕ 1999.534, ΑΠ 178/94 Δνη 36.845), ο οποίος έλεγχος γίνεται με την ανακοπή του άρθρου 73 παρ. 1 ΚΕΔΕ....» (ΕφΛάρισας 116/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στις παραπάνω διοικητικές πράξεις (ταμειακές βεβαιώσεις) αναγράφεται μόνο το συνολικό ποσό της οφειλής χωρίς να γίνεται διαχωρισμός στα αντίστοιχα κονδύλια του καταβληθέντος από το Δημόσιο ποσού και συνακόλουθα αιτούμενου (ποσού) από τους ανακόπτοντες, κατά κεφάλαιο, νόμιμους τόκους, τόκους υπερημερίας, τόκους τόκων και λοιπά έξοδα ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος της ύπαρξης και του ύψους της οφειλής από τους ανακόπτοντες και από το Δικαστήριο λαμβανομένου υπόψη ότι οι ανακόπτοντες κλήθηκαν με την με αρ. ..../2003 ατομική ειδοποίηση (προ κατάσχεσης) ληξιπροθέσμων χρεών της ΔΟΥ... να καταβάλλουν το ποσό των..... ευρώ. Κατ` ακολουθία των ανωτέρω και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η βλάβη που υφίστανται οι ανακόπτοντες, από την αόριστη αναγραφή του οφειλομένου ποσού, δεν δύναται να θεραπευθεί με άλλο τρόπο παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας, πρέπει να γίνει δεκτός ο λόγος αυτός της ανακοπής ως και κατ` ουσίαν βάσιμος..» (ΜΠΚαρδ 11/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά δε το άρθρο 924 παρ. 2 ΚΠολΔ που έχει αναλογική εφαρμογή και στις πράξεις των ταμειακών βεβαιώσεων με βάση ως οποίες επισπεύδεται η αναγκαστική εκτέλεση πρέπει να περιέχεται ακριβής σε αυτές προσδιορισμός της επίδικης απαίτησης κατά τρόπο σαφή και ορισμένο...» (ΜΠΚω 1587/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 73 Κ.Ε.Δ.Ε – ΓΕΝΙΚΑ

«...Με την ανακοπή του άρθρου 73 του ΚΕΔΕ επιτρέπεται η προβολή κάθε αντίρρη-

σης, ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, καθώς και η αμφισβήτηση του κατ` ουσίαν βάσιμου της απαίτησης του Δημοσίου, εφόσον ο προσδιορισμός αυτής δεν έχει ανατεθεί σε δικαστήρια ή σε διοικητικές επιτροπές, που αποφαίνονται με δύναμη δεδικασμένου. Το κατά τα άρθρα 73 και 75 του ΚΕΔΕ αρμόδιο δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα του τίτλου καθώς και αν από τα έγγραφα που συγκροτούν αυτόν αποδεικνύεται ή πιθανολογείται η (βέβαιη και εκκαθαρισμένη) απαίτηση, ήτοι ο προσδιορισμός της κατά ποσό, της οποίας επιδιώκεται η ικανοποίηση με τη διοικητική εκτέλεση. Οι από το άρθρο 73 του ΚΕΔΕ λόγοι ανακοπής είναι απεριόριστοι υπό την έννοια ότι οποιοδήποτε ελάττωμα της απαίτησης (δημόσιου εσόδου) της βεβαιωτικής διαδικασίας και γενικά του φερόμενου ως νόμιμου τίτλου, της ατομικής ειδοποίησης, του εντάλματος προσωπικής κράτησης κλπ. δύναται να αποτελέσει λόγο της ανακοπής του άρθρου 73 του ΚΕΔΕ (ΑΠ 904/2005 ΕλλΔνη 2008.454, ΑΠ 1549/1998 Δ 1999.844)...» (ΜΠΡόδου 134/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 73 ΠΑΡ. 1 Κ.Ε.Δ.Ε – ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Περαιτέρω, κατά το άρθρο 73 παρ. 1 του ν.δ. 356/1974 περί «ΚΕΔΕ» η προ της ενάρξεως της εκτέλεσης ανακοπή του οφειλέτη ασκείται: **α)** κατά της εκδοθείσας ατομικής ειδοποίησης, **β)** κατά του εντάλματος προσωπικής κράτησης, που εκδόθηκε και δεν εκτελέστηκε και **γ)** κατά του νόμιμου τίτλου, εκδικάζεται δε από τα αρμόδια καθ` ύλην δικαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 583 έως 585 του ΚΠολΔ. Διά ταύτης επιτρέπεται η προβολή πάσης αντιρρήσεως ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου ως και η αμφισβήτησις του κατ` ουσίαν βάσιμου της απαιτήσεως του Δημοσίου εφ` όσον ο προσδιορισμός ταύτης δεν έχει ανατεθή εις δικαστήρια ή εις διοικητικάς επιτροπάς αποφαινομένας μετά δυνάμεως δεδικασμένου. **2.** Η κατά της αρξαμένης εκτελέσεως ανακοπή του οφειλέτου ασκείται ενώπιον πάντοτε του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου της εκτελέσεως και διά τους κάτωθι περιοριστικούς αναφερομένους λόγους: **α)** Εάν η εκτέλεσις εχώρησε βάσει ακύρου τίτλου προς είσπραξιν. **β)** Εάν το χρέος απεσβέσθη δια καταβολής ή δια συμψηφισμού κατά τας διατάξεις του άρθρου 83 του παρόντος Ν.Δ ή συνεπεία διαγραφής, αποδεικνυομένων εγγράφως, **γ)** Εάν επιγενομένως απεσβέσθη άλλως το χρέος του οφειλέτου, της αποσβέσεως αποδεικνυομένης εγγράφως, **δ)** Εάν το χρέος παρεγράφη. **ε)** Εάν ο διωκόμενος ως διάδοχος του υπόχρεου δεν είναι ο νόμω υπόχρεως. **στ)** Εάν ο διωκόμενος δεν υπόκειται εις προσωπικήν κράτησιν και **ζ)** Εάν κατά την εκτέλεσιν εχώρησαν παραλείψεις ή ακυρότητες, τηρουμένων των εν άρθρω 75 του παρόντος Ν.Δ οριζομένων. Αμφισβήτησις άλλη περί της υπάρξεως της οφειλής προς το Δημόσιον είναι απαράδεκτος εν τη διαδικασία ταύτη....». Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 2 παρ. 1 και 2 του ν.δ 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ)», προκύπτει ότι νόμιμος τίτλος, με βάση τον οποίο μπορεί να γίνει είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου ή των ΝΠΔΔ ως προς τα οποία προβλέπεται η εφαρμογή του, είναι: **α)** η κατά τους κείμενους νόμους και ο άπό τις αρμόδιες διοικητικές ή άλλες αρμόδιες κατά το νόμο αρχές προσδιορισμός του εισπρακτέου ποσού, του είδους του εσόδου και της αιτίας της οφειλής του, **β)** η από δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα αποδεικνυόμενη οφειλή και **γ)** η από δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα πιθανολογούμενη, κατά την έννοια του άρθρου 347 ΚΠολΔ, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής οφειλή. Αν δεν υπάρχει ο από το άρθρο 2 ΚΕΔΕ προβλεπόμενος νόμιμος τίτλος ή αυτός είναι άκυρος, τότε δεν επιτρέπεται και είναι άκυρη η διοικητική εκτέλεση. Εκτελεστή δε διοικητική πρά-

ξη στο στάδιο της είσπραξης του εσόδου πριν από την έναρξη της εκτέλεσης είναι η πράξη της ταμειακής βεβαίωσης του χρέους ως εσόδου του Δημοσίου («βεβαίωση στενής έννοιας»), η οποία είναι προσβλητή ενώπιον των τακτικών διοικητικών Δικαστηρίων, όχι δε η «ατομική ειδοποίηση» που αποστέλλεται μετά τη βεβαίωση αυτή προς τον οφειλέτη. Τούτο, διότι η «ατομική ειδοποίηση» δεν αποτελεί παρά πράξη απλής ανακοίνωσης της διοίκησης προς το διοικούμενο, η οποία και: στερείται εκτελεστού χαρακτήρα. Αυτό άλλωστε προκύπτει ευθέως από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ΚΕΔΕ, οι οποίες ορίζουν ρητά ότι η ατομική ειδοποίηση δεν εξομειώνεται με επιταγή προς πληρωμή, ενώ η τυχόν παράλειψη της αποστολής της δεν ασκεί καμία επίδραση στο κύρος των λαμβανομένων στη συνέχεια κατά του οφειλέτη αναγκαστικών μέτρων. Βέβαια, το ανωτέρω άρθρο 73 παρ. 1 ΚΕΔΕ ορίζει ότι η ανακοπή του οφειλέτη μπορεί να ασκηθεί και κατά της ταμειακής ειδοποίησης, τούτου όμως πρόδηλα υπονοεί την αντίστοιχη ατομική εκτελεστή διοικητική πράξη της ταμειακής βεβαίωσης, με την οποία και μόνο καθιδρύεται το εκτελέσιμο δικαίωμα του Δημοσίου, αλλά και η αντίστοιχη υποχρέωση το οφειλέτη ως προς το συγκεκριμένο χρέος (ΔΕφΑθ 2424/1998 ΔΔικ 1989.915, ΔΕφΑθ 3834/1987 ΔΔικ 1989.183)...» (ΜΠΘεσ 6691/2011, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΡόδου 175/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Στη δίκη που ανοίγεται με την ανακοπή του άρθρου 73 § 1 ΝΔ 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» σε συνδυασμό προς τις διατάξεις των άρθρων 583-585 ΚΠολΔ - η οποία μπορεί να ασκείται (και) κατά του «νομίμου τίτλου» - **ο μεν ανακόπτων επέχει κατ` αρχήν θέση εναγομένου, το δε καθού (Δημόσιο) θέση, ενάγοντος, και έτσι το τελευταίο βαρύνεται με την επίκληση των γεγονότων, της οποίας το βάρος θα έφερε, αν ασκούσε το δικαίωμά του με αγωγή**...» (ΑΠ 2284/2009, ΝΟΜΟΣ) «...Κατά το άρθρο 85 παρ. 1 του ΚΕΔΕ ορίζεται ότι η ανακοπή στρέφεται και κοινοποιείται, επί ποινή απαραδέκτου, κατά του διευθυντή του δημόσιου ταμείου. Επομένως, υπό την ισχύ του ΚΕΔΕ το Δημόσιο εκπροσωπεί ο διευθυντής του δημόσιου ταμείου, ήδη διευθυντής της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, ο οποίος εξέδωσε την προσβαλλομένη ατομική ειδοποίηση, τοντίτλο κ.λ.π. και κατά του οποίου στρέφεται και κοινοποιείται κάθε δικόγραφο. Κρίθηκε όμως αναγκαία υπό της Συντ. του ΚΕΔΕ Επιτροπής, η διατήρηση του άρθρου 4 παρ. 1 του ΑΝ 675/1937 προκειμένου η παράλληλη κοινοποίηση προς τον Υπουργό το μεν ολοκληρώνει την προς το διευθυντή της ΔΟΥ ως διάδικο επίδοση, το δε περιέχει την ευχέρεια εποπτείας υπό του Υπουργού των Οικονομικών (βλ. ιδιαίτερα Εισ. Έκθεση ΚΕΔΕ). Συνεπώς κατά πάσα περίπτωση, επί ποινή απαραδέκτου της ανακοπής απαιτείται και κοινοποίηση και στον Υπουργό των Οικονομικών (βλ. Π. Τζίφρα Διοικ. Εκτέλεση, σ. 137)...» (ΕφΠατρών 353/2003, ΑχΝομ 2004, σελ. 498).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 73 ΠΑΡ. 2 Κ.Ε.Δ.Ε

«...Στο άρθρο 73 του ΚΕΔΕ (ν.δ 356/1974), το οποίο έχει τον υπέρτιτλο «Ανακοπαί υπό του οφειλέτου», ορίζονται τα εξής: «...», Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το άρθρο αυτό παρέχει στον οφειλέτη, ως άμυνα, δυο είδη ανακοπών και δη την ανακοπή του άρθ. 73 § 1 πριν από την έναρξη της διοικητικής εκτέλεσης και την ανακοπή του άρθ. 73 § 2 μετά την έναρξη της διοικητικής εκτέλεσης, που είναι η κατάσχεση ή η σύλληψη του οφειλέτη, και οριοθετεί την προθεσμία για την άσκηση και των δύο ανακοπών για τους σε αυτές λόγους, και με την έναρξη της διοικητικής εκτέλεσης λήγει η προθεσμία της ανακοπής του άρθ. 73 § 1 και αρχίζει η προθεσμία της δεύτερης ανακοπής του άρθ. 73 § 2 (Ι. Μπρίνια, ΔιοικΕ-

κτελ, έκδ. 1987, §§ 295 και 303, ΕφΑθ 6823/2008, ΕφΑθ 3491/1986 ΕλλΔνη 27.1196). **Η δεύτερη αυτή ανακοπή, που ασκείται για τους αναφερόμενους περιοριστικούς λόγους, είναι απρόθεσμη**, καθώς δεν τάσσεται από το νόμο προθεσμία για την άσκηση της ενόσω διαρκεί η εκτέλεση (με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η προθεσμία οριοθετείται σε συνδυασμό με το άρθ. 75 § 2 ΚΕΔΕ και λήγει με την πάροδο δέκα ημερών από την επόμενη ημέρα του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης για τον οφειλέτη και τους ενυπόθηκους δανειστές (ΑΠ 293/2002 ΕλλΔνη 44/154), **το δε άρθ. 934 του ΚΠολΔ που καθιερώνει τη σταδιακή προσβολή των πράξεων της κοινής αναγκαστικής εκτέλεσης δεν βρίσκει έδαφος εφαρμογής στη διοικητική εκτέλεση λόγω της ειδικής ρύθμισης του ΚΕΔΕ** (Ι. Μπρίνια, ό.π., § 303 ιδία αρ. 6, ΕφΑθ 6823/2008). Επίσης, αίτημα της δεύτερης αυτής ανακοπής (73 § 2) είναι ή ακύρωση της προσβαλλόμενης διαδικαστικής πράξης ή του τίτλου, χωρίς να αποκλείεται και το αίτημα ακύρωσης του συνόλου της διοικητικής εκτέλεσης, η δε ακύρωση του τίτλου για οποιοδήποτε λόγο επιδρά όχι μόνο στην ακυρότητα αυτού αλλά και των μεταγενέστερων πράξεων, όπως της κατάσχεσης ή του πλειστηριασμού (Ι. Μπρίνια, ό.π., § 307). Εξάλλου, από τις παραπάνω διατάξεις του άρθ. 73 ΚΕΔΕ και ιδίως εκείνης της § 2 περ. α` κατά την οποία, ορίζεται ότι, η κατά της αρξαμένης εκτέλεσης ανακοπή του οφειλέτου ασκείται ενώπιον πάντοτε του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης για τους κάτωθι περιοριστικούς αναφερόμενους λόγους, μεταξύ των οποίων και εάν η εκτέλεση χώρησε με βάση άκυρο τίτλο, ενώ κάθε άλλη αμφισβήτηση περί της ύπαρξης της οφειλής είναι απαράδεκτη στη διαδικασία αυτή, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθ. 2 § 2 του ίδιου Κώδικα, που ορίζει ότι νόμιμος τίτλος είναι η κατά τους κείμενους νόμους βεβαίωση και ο από τις αρμόδιες διοικητικές ή άλλες αρχές προσδιορισμός του εισπρακτέου ποσού κ.λπ., προκύπτει ότι με μη νόμιμο τίτλο εξομοιώνεται και η βεβαίωση εσόδου, η οποία δεν έγινε γενικά κατά τους κείμενους νόμους. Εκ τούτου παρέπεται ότι λόγος ανακοπής με περιεχόμενο την αμφισβήτηση της ύπαρξης της οφειλής, εφόσον ο λόγος αυτός αμφισβητεί τη νομιμότητα και το δικαίωμα της βεβαίωσης του εσόδου, δύναται να προταθεί ως λόγος ανακοπής κατά τη διάταξη του άρθ. 73 § 2 περ. α` ΚΕΔΕ και δη με ανακοπή κατά της αρξαμένης εκτέλεσης, χωρίς ο λόγος αυτός να είναι απαράδεκτος (ΑΠ 1267/1985 ΕλλΔνη 27.631, ΕφΑθ 6823/2008, Παρατηρήσεις Β. Παπαχρήστου στη Δ. 26 σελ. 1196 επ., πρβλ. και ΟλΣτΕ 3325/1995 Δ. 27.348, με σύμφωνες παρατηρήσεις Β. Παπαχρήστου, κατά την οποία το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή του άρθ. 73 § 2 περ. α ΚΕΔΕ, μπορεί να εξετάσει λόγο ανακοπής, ο οποίος αμφισβητεί το κατ` ουσίαν βάσιμο της απαίτησης του επισπεύδοντος την αναγκαστική εκτέλεση με τις ίδιες βέβαια προϋποθέσεις που τίθενται με τη δεύτερη περίοδο της § 1 του ίδιου άρθ. 73 και με τους ίδιους περιορισμούς)...» (ΕφΑθ 4351/2011 ΕλλΔνη 2012, σελ. 203) «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 2 του ΝΔ 356/1974 (ΚΕΔΕ), μετά την έναρξη της διοικητικής εκτέλεσης η ανακοπή του οφειλέτη ασκείται ενώπιον πάντοτε του Μονομελούς Πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης και για τους λόγους που αναφέρονται περιοριστικώς στην ίδια διάταξη...» (ΑΠ 36/2009, Δ 2009, σελ. 632).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ – ΕΦΕΣΗ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου ***73 παρ. ν. 356/1974 (ΚΕΔΕ) «3. Η ασκηθείσα ανακοπή εν ουδεμία περιπτώσει αναστέλλει την εκτέλεσιν. Ασκηθείσης όμως Ανακοπής κατά της διοικητικής εκτελέσεως οοφειλέτης δύναται δι` αι-***

τήσεως του απευθυνομένης ενώπιον του ΜονομελούςΠρωτοδικείου και εκδικαζομένης κατά την διαδικασίαν των ασφαλιστικών μέτρων να αιτήσηται την αναστολήν της εκτελέσεως. «Προϋπόθεση για τη χορήγηση αναστολής από το Δικαστήριο είναι η πιθανολόγηση της ευδοκίμησης της Ανακοπής. Με προφορική αίτηση στον πληρεξούσιο του ανακόπτοντος δύνανται να χορηγηθεί και σημείωμα προσωρινής αναστολής μέχρι την έκδοση απόφασης για την αίτηση αναστολής».

«... Η αναστολή της διοικητικής εκτέλεσης ρυθμίζεται από το άρθρο 73 παρ. 3 νδ 356/1974 (ΚΕΔΕ), η οποία συμπορεύεται με την αναστολή του άρθρου 938 ΚΠολΔ, γι` αυτό τα κενά που εμφανίζονται στο δίκαιο της διοικητικής εκτέλεσης, μπορούν να συμπληρωθούν από τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του άρθρου 938, κατ` άρθρο 89 ΚΕΔΕ, με κατάλληλη προσαρμογή. Η αναστολή του άρθρου 73 παρ. 3 του ΚΕΔΕ εντάσσεται στην προσωρινή δικαστική προστασία, που διασφαλίζεται με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος. Προϋπόθεση της αναστολής, κατά τη συμπληρωματικώς εφαρμοζόμενη διάταξη του άρθρου 938, λόγω κενού στη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 3 του ΚΕΔΕ, είναι η προηγούμενη άσκηση ανακοπής και η ανεπανόρθωτη βλάβη καθώς και η πιθανολόγηση ευδοκίμησης της ανακοπής (βλ. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ υπ` άρθρο 938 αρ. 21). Με την υπό κρίση αίτηση ο αιτών, επικαλούμενος ανεπανόρθωτη βλάβη, ζητεί να ανασταλεί η διαδικασία της διοικητικής εκτελέσεως, που επισπεύδεται σε βάρος του δυνάμει της ../31-1-2005 ταμειακής βεβαιώσεως του Προϊσταμένου της ΔΟΥ Ορεστιάδας, μέχρι να εκδοθεί οριστική απόφαση επί της ανακοπής, που νομότυπα και εμπρόθεσμα έχει ασκήσει κατά της εκτέλεσης αυτής. Η ένδικη αίτηση, για την εκδίκαση της οποίας υφίσταται δικαιοδοσία αυτού του Δικαστηρίου, αφού η υποκείμενη σχέση που ερείδεται ο νόμιμος τίτλος, του άρθρου 2 παρ. 2 του ΚΕΔΕ, προέρχεται από σχέση - σύμβαση ιδιωτικού Δικαίου, καθόσον η απαίτηση που περιλαμβάνεται σ` αυτή προέρχεται από δάνεια, την εξόφληση των οποίων είχε εγγυηθεί το καθ` ου Δημόσιο (ΑΕΔ 23/1999 οπ, ΕφΑθ 10143/2002, ΕλλΔνη 45.218), ασκήθηκε παραδεκτά ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου, αρμόδιου καθ` ύλην και κατά τόπο (άρθρο 73 παρ. 2 ΚΕΔΕ) και είναι νόμιμη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2, 73 παρ. 2 και 3, 75, 89 του ΚΕΔΕ, 933 και 938 ΚΠολΔ...» (ΜΠΟρεστ 345/2009, ΝΟΜΟΣ).

«...Το Εφετείο υποχρεούται και πριν από την παραδοχή ενός λόγου εφέσεως και την εξαφάνιση της εκκαλουμένης, να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως και χωρίς ειδικό παράπονο περί τούτου, την συνδρομή των προϋποθέσεων του παραδεκτού της αγωγής ή ανακοπής, που έγινε δεκτή από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, καθώς και το ορισμένο και νόμω βάσιμο αυτής και σε περίπτωση ελλείψεώς τους να εξαφανίσει την εκκαλουμένη κατά παραδοχή της εφέσεως και εν συνεχεία να απορρίψει την αγωγή ή ανακοπή, (ΑΠ 313/89 ΕλΔ 31.343, ΕΑ 1308/87 ΕλΔ 29.524, Σαμουήλ: Η Έφεση, Αθήνα 1993, παρ. 852, σελ. 264). Μεταξύ των αυτεπαγγέλτως εξεταζομένων διαδικαστικών προϋποθέσεων της αγωγής ή ανακοπής είναι και η ύπαρξη στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο τόσο δικαιοδοσίας (βλ. Βαθρακοκοίλη ο.π., άρθρο 522, παρ. 17, σελ. 285) όσο και υλικής αρμοδιότητας, (ΕΑ 12666/90 ΕλΔ 32.1086, ΕΑ 12123/87 ΕλΔ 29.1232 και Σαμουήλ ο.π. σελ. 280 επ.)...» (ΕφΑθ 1288/2008, ΕφΑΔ 2010, σελ. 947). (ορ. και ανωτέρω, «**ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ», σελ. 135).**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Άμυνα του Οφειλέτη κατά τον ΚΠολΔ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ - ΓΕΝΙΚΑ

«... Κατά τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 12 εδ. α του ν. 1157/1981, η διαδρομή των υπό του νόμου ή του δικαστηρίου τεταγμένων προθεσμιών άρχεται από της επιούσης της ημέρας κατά την οποίαν συνέβη το αποτελούν την αφετηρία της προθεσμίας γεγονός και λήγει την 7ην μ.μ. ώραν της τελευταίας ημέρας, εάν δε αυτή είναι εξαιρετέα ή Σάββατον, την αυτήν ώραν της επομένης εργασίμου ημέρας. Από την αδιάστικτη διατύπωση της ανωτέρω διατάξεως συνάγεται ότι το εδάφιό της που αφορά τη λήξη της προθεσμίας, όπως άλλωστε και η ταυτόσημη σχεδόν διάταξη του άρθρου 144 παρ. 1 ΚΠολΔ, εφαρμόζεται όχι μόνο στις προθεσμίες ενέργειας αλλά και στις προπαρασκευαστικές, δηλαδή εκείνες που είναι απαραίτητο να έχουν παρέλθει πριν από την ενέργεια ορισμένης πράξεως. Συνεπώς και στις ενλόγω προθεσμίες, αν η τελευταία ημέρα τους συμβαίνει να είναι εξαιρετέα ή Σάββατο, αυτή δεν υπολογίζεται και η προθεσμία λήγει την ίδια ώρα της επόμενης εργάσιμης ημέρας (ΟλΑΠ 33/1996 ΕλλΔνη 38.34/ΕΕΝ 1996.61/ΝοΒ 1997. 447, ΟλΑΠ 266/1985 Δ 1986.551/ΝοΒ 1986.1181, ΟλΑΠ 654/1984 ΝοΒ 1985.71 και 78, ΟλΑΠ 143/1984 Δ 1984.858/ΝοΒ 1985.53, ΑΠ 1002/2003 Νόμος, ΑΠ 906/2003 Νόμος, ΑΠ 420.2003 Νόμος, ΑΠ 1308/2002 Νόμος, ΑΠ 1009/2002 Νόμος, ΑΠ 863/2002 Νόμος, ΑΠ 684/2002 Νόμος 2002.318633, ΑΠ 523/2002 Νόμος 2002.317908, ΑΠ 782/2000 Νόμος), πράγμα το οποίο ισχύει και επί της 20ημέρου προθεσμίας που τάσσεται με τη διάταξη του άρθρου 237 παρ. 1 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 3043/2002, και η οποία ορίζει ότι ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου οι διάδικοι πρέπει να καταθέσουν το αργότερο είκοσι ημέρες πριν από τη δικάσιμο προτάσεις, επί των οποίων ο γραμματέας σημειώνει τη χρονολογία καταθέσεως. Επομένως, αν η τελευταία (20ή), πριν από τη δικάσιμο, ημέρα (με αφετηρία την επομένη της καταθέσεως των προτάσεων), συμπίπτει με εξαιρετέα ημέρα, δεν υπάρχει εμπρόθεσμη κατάθεση των προτάσεων, με περαιτέρω συνέπεια αφενός την ερημοδικία του διαδίκου που τις κατέθεσε εκπροθέσμως (ΑΠ 512/1989 ΕΕΝ 1990.151/ΝοΒ 1990.813), αφετέρου τη μη λήψη υπόψη των ισχυρισμών του προβάλλει με τις εκπρόθεσμες προτάσεις του (ΑΠ 1079/1999 ΕλλΔνη 40.1524, ΑΠ 779/1996 ΕλλΔνη 38.626/ΕΕΝ 1998.96, ΕφΑθ 3239/2001 ΔΕΕ 2002.87/Νόμος) (ΠΠΘεσ 6590/2004, ΝΟΜΟΣ). «...Όπως προκύπτει από τα άρθρα 146 και 147 ΚΠολΔ, οι δικονομικές προθεσμίες υπόκεινται σε διακοπή και σε αναστολή. Οι λόγοι οι οποίοι συνεπάγονται τα αποτελέσματα αυτά ορίζονται ρητώς στο νόμο. Η ανώτερη βία, που κατά τις διατάξεις των άρθρων 255 και 279 του Α.Κ συνιστά λόγο αναστολής συμπληρώσεως κάθε προθεσμίας που έχει ταχθεί για την άσκηση δικαιωμάτων ουσιαστικού δικαίου, δεν επιφέρει την αναστολή και των δικονομικών προθεσμιών. Όπως δε ορίζεται στο άρθρο 152 § 1 ΚΠολΔ, η ανώτερη βία που οδήγησε στην απώλεια ορισμένης προθεσμίας, μπορεί να αποτελέσει βάση αιτήσεως για την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. Περαιτέρω, όταν η ανώτερη βία

σχετίζεται με την ερημοδικία του διαδίκου, είναι δυνατόν να προταθεί: **α)** Ως λόγος ακυρότητας της ερημοδικίας, παρέχοντας έτσι βάση ανακοπής κατά της ερήμην αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 501 ΚΠολΔ, και **β)** ως λόγος που οδήγησε στην απώλεια της προθεσμίας της ανακοπής και δικαιολογεί την εκπρόθεσμη άσκησή της. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ανώτερη βία δεν θεραπεύει την έκπτωση από το δικαίωμα προς επιχείρηση ορισμένης διαδικαστικής πράξεως, αν προηγουμένως δεν έχει επιτευχθεί, βάσει αυτής, η ανάκτηση της απολεσθείσης προθεσμίας, δια της επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση...» (ΑΠ 1024/2005 ΕλλΔνη 2005, σελ. 1123).

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (άρθρο 632 ΚΠολΔ)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 632 ΚΠολΔ, όπως αυτό αντικατάσταθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 4055/2012 «... ***1. Ο οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής έχει το δικαίωμα μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοσή της να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο εκδόσαν τη διαταγή πληρωμής ειρηνοδικείο ή μονομελές πρωτοδικείο. Η ανακοπή και η αίτηση αναστολής της παραγράφου 3 του παρόντος επιδίδεται είτε στον δικηγόρο που υπέγραψε την αίτηση για την έκδοση της διαταγής πληρωμής είτε στη διεύθυνση εκείνου κατά του οποίου στρέφονται, η οποία αναφέρεται στη διαταγή πληρωμής, εκτός αν γνωστοποιηθεί με δικόγραφο μεταβολή που έχει επέλθει. Τα αντίγραφα των εγγράφων, τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση, παραμένουν στη γραμματεία του δικαστηρίου μέχρι την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση ανακοπής κατά την παρούσα παράγραφο. 2. Η άσκηση της ανακοπής, η συζήτηση της οποίας προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών ή εντός ενενήντα (90) ημερών αν ο διάδικος διαμένει στην αλλοδαπή ή έχει άγνωστη διαμονή, και εκδικάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 643 και 591 παράγραφος 1 περίπτωση α' Κ.Πολ.Δ. 3. Η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής. Το δικαστήριο όμως που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να χορηγήσει αναστολή με εγγύηση ή χωρίς εγγύηση, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή. Αν ασκηθεί αίτηση αναστολής, αυτή κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου της ανακοπής και συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικάσιμο αυτής.»***

«...Υπο τη νέα διατύπωση του δεύτερου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 632 (όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 14 Ν 4055/2012) η ανακοπή απευθύνεται στο εκδόσαν τη διαταγή πληρωμής Ειρηνοδικείο ή Μονομελές Πρωτοδικείο. Η διάταξη, με τη νέα της μορφή, εφαρμόζεται από 2.4.2012 και ισχύει για όσες ανακοπές ασκούνται από την ημεροχρονολογία αυτή και εφεξής. Επομένως η καθύλην αρμοδιότητα του δικαστηρίου της ανακοπής καθορίζεται από το δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής και όχι από τις γενικές διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες η κατανομή της καθύλην αρμοδιότητας στα πρωτόδικα δικαστήρια (Ειρηνοδικείο, Μονομελές ή Πολυμελές Πρωτοδικείο) ήταν συνάρτηση του ύψους της απαιτήσεως (βλ. Σινανιώτη, ανωτ., σελ. 184, ΕφΚερκ 79/2000 ΙονΕπιθΔ2001,70, ΠΠρΠειρ 91/1995 ΔΕΕ 1995,639). Εάν η

απαίτηση εκδικαζόταν με κάποια από τις ειδικές διαδικασίες, εφαρμόζονται οι εκάστοτε ειδικές διατάξεις που καθιερώνουν την εξαιρετική αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου ή του Μονομελούς Πρωτοδικείου (Μακρίδου, Οι διαδικασίες διαταγής πληρωμής και πιστωτικών τίτλων, 1993, σελ. 24, Ποδηματά, ανωτ., άρθρο 632, αρ. 6, σελ. 1183, Πανταζόπουλος, ανωτ., σελ. 127, πρβλ. επίσης ΠΠρΘεσ 5740/1994 Αρμ 1994,466, ΜΠρΘεσ23351/2001 ΑρχΝ 2006,483, ΜΠρΘεσ 2624/2005 ΧρΙΔ 2006,72)...» (Χαρούλα Απαλαγάκη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ΄ αρθρο, 3η έκδοση, 2013, σελ. 1384 επ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ). (ορ. και Στ.Πανταζόπουλο, «Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ» β' ΕΚΔΟΣΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2013).

ΓΕΝΙΚΑ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 633 § 1, 583 και 585 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, διασφαλίζουσα το δικαίωμα ακροάσεως του καθ` ου η διαταγή κατά το άρθρο 20 του Συντάγματος, αποτελεί ειδικά ρυθμισμένη μορφή της κατά τα άρθρα 583 έως 585 ΚΠολΔ ανακοπής. Το αίτημα δε της εν λόγω ανακοπής είναι διαπλαστικό, συνιστάμενο στην ακύρωση (εξαφάνιση) αυτής, για κάποιο μνημονευόμενο νόμιμο λόγο. Λόγο δε ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής συνιστά τόσο η έλλειψη τυπικών προϋποθέσεων για την έγκυρη έκδοσή της (αρθρ. 623 έως 630 ΚΠολΔ) και γενικότερα παραβιάσεις δικονομικών διατάξεων που επάγονται ως δικονομική έννομη συνέπεια την δια δικαστικής αποφάσεως απαγγελομένη ακυρότητα της, (ΟλΑΠ 10/1997, Δ. 1998.179), είτε η επίκληση ουσιαστικής ενστάσεως (διακωλυτικής ή αποσβεστικής εν όλω ή εν μέρει) εξαιτίας της οποίας, όταν εκδόθηκε η ανακοπτομένη διαταγή πληρωμής, είχε καταλυθεί η οφειλή, την οποία αυτή αφορά. Αν δε το εκδικάζον την ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής δικαστήριο της ουσίας δεν ακύρωσε εν όλω ή εν μέρει την προβληθείσα διαταγή πληρωμής αν και κατά την έκδοση της ενεφιλοχώρησαν παραβάσεις δικονομικών διατάξεων που δικαιολογούν κατά νόμο την ακύρωση της, υποπίπτει στην αναιρετική πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθμ. 14 του ΚΠολΔ, γιατί παρά το νόμο δεν κήρυξε ακυρότητα...» (ΑΠ 1305/2009, ΧρΙΔ 2010, σελ. 465). (ΑΠ 1378/2009, ΑΠ 1102/2008, ΕφΔωδ 391/2009 ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΑθ 2558/2011 ΕφΑΔ 2012, σελ. 883) «...Με την ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, η οποία υπόκειται και στη ρύθμιση των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ προβάλλονται λόγοι είτε κατά του κύρους της διαταγής πληρωμής για έλλειψη διαδικαστικής προϋπόθεσης έκδοσής της, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της μη έγγραφης απόδειξης της απαίτησης για την οποία εκδόθηκε, είτε κατά της ύπαρξης της απαίτησης. Στη δίκη της ανακοπής δεν επανεκδικάζεται η υπόθεση καθολικά αλλά μόνο στο μέτρο των υποβαλλόμενων λόγων ανακοπής. Οι λόγοι αυτοί σε συνδυασμό με το αίτημα της ανακοπής προσδιορίζουν την έκταση της εκκρεμοδικίας που επέρχεται με την άσκησή της και αναγκαίως οριοθετούν το αντικείμενο της δίκης της ανακοπής. Αν ο λόγος της ανακοπής είναι τυπικός όπως συμβαίνει με αυτόν της μη κατά τον ανακόπτοντα έγγραφης απόδειξης της απαίτησης για την οποία εκδόθηκε η ανακοπτόμενη διαταγή πληρωμής και του ποσού αυτής τότε αντικείμενο της δίκης της ανακοπής και, κατά συνέπεια, της επ` αυτής δικαιοδοτικής κρίσης του δικαστηρίου δεν καθίσταται και το ζήτημα της ύπαρξης ή μη της απαίτησης για την οποία εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, αφού με μόνη τη διαπίστωση της βασιμότητας του τυπικού αυτού λόγου της ανακοπής γίνεται δεκτό το αίτημα αυτής και ακυρώνεται άνευ ετέρου η διαταγή πληρωμής (ΟλΑΠ 43/2005, ΟλΑΠ

10/1997, ΑΠ 2206/2009, ΑΠ 665/2006)...» (ΑΠ 933/2011 ΧρΙΔ 2012, σελ. 198) «...Από τις διατάξεις των άρθρων 631, 632 παρ. 2, 904 περ. α` και ε, 918 παρ. 2 περ. α`, 919, 933 παρ. 3 και 330 ΚΠολΔ συνάγεται ότι η διαταγή πληρωμής, που επιδικάζει ύστερα από συνοπτική διαδικασία, κατά κανόνα χωρίς την κλήτευση του οφειλέτη, την απαίτηση, δεν βεβαιώνει κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση την ύπαρξη της απαίτησης, της οποίας την πληρωμή διατάσσει, αφού στον καθού οφειλέτη παρέχεται το δικαίωμα άμεσης αμφισβήτησης της γένεσης και της ύπαρξης της και όχι μόνον της εκτελεστότητας της διαταγής πληρωμής, με το ένδικο βοήθημα της ανακοπής, πρώτα του άρθρου 632 παρ. 1 ΚΠολΔ και, σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης άσκησής της και με τη νέα κοινοποίησή της, του άρθρου 633 παρ. 2 ΚΠολΔ...» (ΜΠΘεσ 26981/2010 Αρμ. 2011, σ. 467).

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

«...Κατά τις διατάξεις του άρθρου 632 ΚΠολΔ, όπως αυτό ισχύει αντικατασταθέν με το άρθρο 14 παρ. 1 ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012 «§ 1. Ο οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής έχει το δικαίωμα μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοσή της να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο εκδόσαν τη διαταγή πληρωμής ειρηνοδικείο ή μονομελές πρωτοδικείο. Η ανακοπή και η αίτηση αναστολης της παρ. 3 του παρόντος επιδίδεται είτε στον δικηγόρο που υπέγραψε την αίτηση για την έκδοση της διαταγής πληρωμής είτε στη διεύθυνση εκείνου κατά του οποίου στρέφονται, η οποία αναφέρεται στη διαταγή πληρωμής, εκτός αν γνωστοποιηθεί με δικόγραφο μεταβολή που έχει επέλθει. Τα αντίγραφα των εγγράφων, τα οποία αποδεικνύουν την απαίτηση, παραμένουν στη γραμματεία του δικαστηρίου μέχρι την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση ανακοπής κατά την παρούσα παράγραφο. § 2. Η άσκηση της ανακοπής, η συζήτηση της οποίας προσδιορίζεται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερων ή εντός ενενήντα (90) ημερών αν ο διάδικος διαμένει στην αλλοδαπή ή έχει άγνωστη διαμονή, και εκδικάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 643 και 591 παράγραφος 1 περ. α΄ ΚΠολΔ». Η αυτή ρύθμιση εφαρμόζεται κατ' αρθ. 12 της αιτιολογικής έκθεσης του ως άνω νόμου και ως προς την ανακοπή των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ. Από τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό με την κατάργηση της προαναφερομένης και προϊσχύσασας διάταξης του άρθρου 632 παρ. 3 ΚΠολΔ και από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4055/2012, συνάγεται ότι από της θέσεως ισχύος του ως άνω νόμου στις 2.4.2012, η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής εκδικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των διαφορών από πιστωτικούς τίτλους (635 επ. ΚΠολΔ), ακόμη και εάν η απαίτηση, για την οποία έχει εκδοθεί διαταγή πληρωμής, εκδικάζεται σε περίπτωση έγερσης αγωγής σύμφωνα με την τακτική ή άλλη (ήτοι πλην των πιστωτικών τίτλων) ειδική διαδικασία. Η ως άνω, ωστόσο, τροποποίηση του άρθρου 632 ΚΠολΔ, δεν καταλαμβάνει, ελλείψει σχετικής μεταβατικής διατάξεως (βλ. σχετ. άρθρο 110 του ως άνω νόμου) και τις εκκρεμείς κατά τη θέση σε ισχύ του νόμου ανακοπές, οι οποίες εξακολουθούν να εκδικάζονται κατα τη διαδικασία στην οποία υπάγονταν κατά την προϊσχύσασα ρύθμιση του άρθρου 632 § 3 ΚΠολΔ, κατ' εφαρμογή της γενικής αρχής διαχρονικού δικονομικού δικαίου, η οποία συνάγεται από το άρθρο 9 § 3 του ΕισΝΚΠολΔ, σύμφωνα με την οποία στις εκκρεμείς δίκες η διαδικασία διεξάγεται κατά το προϊσχύσαν δίκαιο. Επίσης, κατ' άρθρο 591 § 2 ΚΠολΔ, αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία κατά την οποία έχει εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαίνεται γι' αυτό αυτεπαγγέλτως και διατάσσει την εκδίκαση της υπόθεσης κατά τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία δικάζεται. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η

δικαστική διαταγή για την εκδίκαση της υπόθεσης με την προσήκουσα διαδικασία δεν παραπέμπει την υπόθεση σε ιδιαίτερη συζήτηση προς εκδίκαση με την αρμόζουσα διαδικασία, αλλά παρέχει την ευχέρεια στο δικαστήριο να παραπέμψει την υπόθεση ή να την κρατήσει και να τη δικάσει με την προσήκουσα διαδικασία, με γνώμονα την αρχή της οικονομίας της δίκης, εφόσον βεβαίως δεν επιβάλλεται από άλλη δικονομική αρχή της καλόπιστης διεξαγωγής της η παραπομπή σε ιδιαίτερη συζήτηση, για προπαρασκευή των διαδίκων. Το δικαστήριο πρέπει να ερευνά το περιεχόμενο της προδικασίας και της διαδικασίας στο ακροατήριο, για να κρίνει αν η διαδικασία στην οποία έχει εισαχθεί καλύπτει τις προϋποθέσεις της διαδικασίας που πρέπει να εφαρμοστεί, οπότε, σε καταφατική περίπτωση προβαίνει σε εφαρμογή της και εκδικάζει την υπόθεση με την προσήκουσα διαδικασία ακόμη και μετά τη συζήτηση της υπόθεσης, κατά την έκδοση της απόφασης. Η διαφορά ως προς την εγγραφή στο πινάκιο δεν ασκεί έννομη επιρροή, αφού αυτή απαιτείται μόνο για την ολοκλήρωση του προσδιορισμού της δικασίμου (ΑΠ 315/1972, ΑρχΝ 23.1641, ΕφΔωδ 17/2007, ΝΟΜΟΣ, ΕφΠατρ 157/2002, ΑχΝομ 2003, 256, ΕφΑθ 1999/2000, ΕΔΠολ 2002. 182, Β. Βαθρακακοίλη, ΚΠολΔ, άρθρο 591, τόμος Γ', σ. 743 αριθ. 8)...» (ΜΠΘεσ 4392/2013, ΕΠολΔ, σελ. 212 επ.).

ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΝΑΚΟΠΕΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 631, 632 παρ. 1 και 633 του ΚΠολΔ συνάγονται τα εξής: Ο οφειλέτης, κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής, προκειμένου να αποφύγει τις συνέπειες της λειτουργίας της ως εκτελεστού τίτλου, έχει δικαίωμα να ασκήσει κατ` αυτής ανακοπή, **μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την επίδοσή της. Στην προθεσμία αυτή δεν θα υπολογισθούν οι Κυριακές, οι λοιπές αργίες και τα Σάββατα που μεσολαβούν, καθόσον δεν θεωρούνται εργάσιμες ημέρες. Τούτο διότι κατά τις ημέρες αυτές δεν είναι δυνατή η επιχείρηση των πράξεων για τις οποίες η προθεσμία τίθεται με κριτήριο την εργάσιμη ημέρα, η οποία δεν μπορεί παρά να νοηθεί και σε σχέση με τη λειτουργία των δικαστηρίων και τη δυνατότητα επιχείρησης διαδικαστικών πράξεων που απευθύνονται σ` αυτά (ΑΠ 1378/2009, ΑΠ 323/2007, ΑΠ 421/2005, ΑΠ 418/2005, ΑΠ 1468/2004, ΑΠ 1179/2000, ΑΠ 1634/2002, ΕφΘεσ 1429/2009 Νόμος). Εάν η ανακοπή έχει ασκηθεί νομίμως και εμπροθέσμως και αν ένας από τους λόγους αυτής κριθεί νόμιμος και βάσιμος, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή πληρωμής. Διαφορετικά, απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή πληρωμής. Αν ο οφειλέτης παραλείψει την άσκηση ανακοπής ή αν δεν προβεί σ` αυτήν εμπροθέσμως, ο δανειστής, υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής, έχει τη δυνατότητα να επιδώσει για δεύτερη φορά τη διαταγή στον οφειλέτη, προκειμένου να επιτύχει τον εξοπλισμό της με δύναμη δεδικασμένου, σε περίπτωση που ο οφειλέτης θα παραλείψει και πάλι την άσκηση εμπρόθεσμης ανακοπής. Εάν γίνει δεύτερη επίδοση της διαταγής πληρωμής, ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα να ασκήσει την ανακοπή **μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) εργασίμων ημερών από την επίδοση αυτή.** Προϋπόθεση για την άσκηση της εν λόγω ανακοπής είναι αφενός μεν η προηγούμενη δεύτερη επίδοση της διαταγής πληρωμής, που παρέχει στον οφειλέτη την εν λόγω ευχέρεια και θέτει σε κίνηση τη σχετική προθεσμία, αφετέρου δε η προηγούμενη αδυναμία του δανειστή να επιτύχει τον εξοπλισμό της με δύναμη δεδικασμένου, η οποία υφίσταται όταν, μετά την πρώτη επίδοση, η άσκηση της ανακοπής είτε δεν επα-

κολούθησε είτε δεν έγινε εμπροθέσμως, είτε η εμπροθέσμως ασκηθείσα ανακοπή απορρίφθηκε ως απαράδεκτη, για λόγους τυπικούς (ΑΠ 1477/2004, ΑΠ 888/2003, ΑΠ 695/2003, ΑΠ 269/2000, ΑΠ 3/2000 Νόμος, ΕφΑθ 173/2007, Δικογραφία 2007,155, ΕφΔωδ 226/2006 Νόμος). Αν η ανακοπή δεν ασκηθεί (με κατάθεση και επίδοση) μέσα στην προθεσμία αυτή, προϋπόθεση που ερευνάται και αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο, απορρίπτεται ως απαράδεκτη κατά το άρθρο 633 παρ. 1 ΚΠολΔ, χωρίς έρευνα των λόγων της, και επικυρώνεται η διαταγή πληρωμής (ΑΠ 1727/1990 ΕλλΔνη 33.128)...» (ΕφΑθ 1091/2011 ΕφΑΔ 2011, σελ. 662). «..Ο οφειλέτης εναντίον του οποίου επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση με βάση διαταγή πληρωμής, έχει για την άμυνά του δύο ένδικα βοηθήματα. Ειδικότερα, ο καθ` ου δικαιούται, ασκώντας μεν την ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ να αρνηθεί τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων της διαταγής πληρωμής (άρθρα 623 και 624 ΚΠολΔ) ή την ύπαρξη της απαίτησης, ασκώντας δε την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της εκτέλεσης, που κινήθηκε σε βάρος του με βάση το συγκεκριμένο τίτλο (ΕφΘεσ 1955/89 Αρμ 45.1237)...» (ΜΠΡόδου 31/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ

«...Η προθεσμία ασκήσεως της ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής είναι δέκα πέντε (15) εργάσιμες ημέρες και αρχίζει από την επομένη της επιδόσεως της διαταγής πληρωμής (ΑΠ 269/2000 ΝΟΜΟΣ), εκτός και αν η επίδοση έγινε κατά το διάστημα από 31 Ιουλίου έως και 30 Αυγούστου, οπότε στην εν λόγω προθεσμία δεν υπολογίζεται το διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου (άρθρο 147 παρ. 7 ΚΠολΔ). **Στις «εργάσιμες» ημέρες δεν περιλαμβάνονται τα Σάββατα που μεσολαβούν μεταξύ ενάρξεως και λήξεως της προαναφερομένης 15νθήμερης προθεσμίας ενεργείας και για το λόγο αυτό πρέπει να αφαιρούνται, όπως και οι Κυριακές, αλλά και οι αργίες** (ΑΠ 1488/2004 ΝΟΜΟΣ 2004. 365188, ΑΠ 888/2003 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 695/2003 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 306/2003 ΝοΒ 2003 1854, ΑΠ 301/2003 ΝΟΜΟΣ). Αν παρ` όλα αυτά η ανακοπή δεν ασκηθεί (με κατάθεση και επίδοση) μέσα στην προθεσμία αυτή απορρίπτεται ως απαράδεκτη κατά το άρθρο 633 παρ. 1 ΚΠολΔ, χωρίς έρευνα των λόγων της, και επικυρώνεται η διαταγή πληρωμής (ΑΠ 269/2000 ό.π.). Το εμπρόθεσμο δε της ασκήσεως της ανακοπής δια της καταθέσεως και επιδόσεως εντός της προαναφερομένης 15νθημέρου προθεσμίας **ελέγχεται αυτεπαγγέλτως** από το Δικαστήριο (ΑΠ 1727/1990 ΕλλΔνη 33.128)...» (ΜΠΘεσ 12245/2005, ΝΟΜΟΣ).

ΠΩΣ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Η κατά το άρθρο 632 ΚΠολΔ ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, η οποία αποτελεί ειδική μορφή της ανακοπής των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ, ασκείται όπως και η αγωγή γι' αυτό πρέπει στο δικόγραφό της να περιέχονται, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο, όλες οι ενστάσεις κατά του κύρους της διαταγής πληρωμής, βάσει δε της ισχύουσας και στη δίκη της ανακοπής αρχής της συζητήσεως, το δικαστήριο δεν δικαιούται να εξετάσει αυτεπαγγέλτως πλημμέλειες της διαταγής πληρωμής που δεν προτάθηκαν παραδεκτά με κύριο ή πρόσθετο λόγο ανακοπής...» (ΑΠ 370/2012, ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2012, σελ. 661). «...Η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, η οποία δεν αποτελεί ένδικο μέσο αλλά ένδικο βοήθημα, ασκείται όπως και η αγωγή κατά το άρθρο 215 ΚΠολΔ, δηλ. με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του Δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον καθ` ου...» (ΜΠΘεσ 12245/2005, ΝΟΜΟΣ).

«...Με την, κατά τα άρθρα 632 επ. ΚΠολΔ, ανακοπή του οφειλέτη κατά της διαταγής πληρωμής, η οποία υπόκειται στη ρύθμιση των άρθρων 585 επ. ΚΠολΔ, προβάλλονται λόγοι είτε κατά του κύρους της διαταγής πληρωμής για έλλειψη διαδικαστικής προϋποθέσεως είτε κατά της ύπαρξης της απαιτήσεως (ΟλΑΠ 10/1997), καθένας δε από τους λόγους αυτούς συνιστά αυτοτελή βάση ακυρότητας της διαταγής πληρωμής...» (ΑΠ 1834/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 1224, ΤΝΠΔΣΑ) «...Κατά το άρθρο 585 παρ. 2 ΚΠολΔ, το οποίο έχει εφαρμογή και στην ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής του άρθρου 632 του ιδίου Κώδικος: «Το έγγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει, εκτός από τα αναφερόμενα στα άρθρα 118 έως 120 στοιχεία και τους λόγους της...» (ΑΠ 440/2012, ΤΝΠΔΣΑ) «...Το δικόγραφό της πρέπει να περιέχει με τρόπο σαφή και ορισμένο όλες τις ενστάσεις κατά του κύρους της διαταγής πληρωμής, ενώ στην ανοιγόμενη με την ανακοπή δίκη δεν εκδικάζεται η καθόλου υπόθεση, αλλά στο μέτρο των λόγων της ανακοπής. Οι λόγοι αυτοί, συνδυαζόμενοι με το αίτημα της ανακοπής, προσδιορίζουν την έκταση της εκκρεμοδικίας και οριοθετούν δεσμευτικώς το αντικείμενο της δίκης επί της ανακοπής. Ειδικότερα, το δικόγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει τους λόγους αυτής, δηλαδή να προσδιορίζει την έλλειψη εκείνων των ουσιαστικών ή διαδικαστικών προϋποθέσεων που δικαιολογούν την ακύρωση της διαταγής πληρωμής. Νέοι λόγοι ανακοπής δεν επιτρέπεται να προταθούν από τον ανακόπτοντα, για πρώτη φορά στο Εφετείο, ακόμα και αν αυτοί αφορούν ισχυρισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 527 του ΚΠολΔ, γιατί έναντι των εν λόγω διατάξεων, κατισχύει ως ειδικότερη η διάταξη του άρθρου 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ (ΑΠ 501/2004, 1779/2001, 8921/1990)...» (ΑΠ 1287/2012, ΤΝΠΔΣΑ). «...Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 111 παρ. 1 και 216 παρ. 1, 217, 585 παρ. 1 και 2 και 632 παρ. 1 του ΚΠολΔ προκύπτει, ότι ο ανακόπτων επί ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής οφείλει για το ορισμένο του δικογράφου να επικαλεστεί τους λόγους, που αποδεικνυόμενοι οδηγούν σε ακύρωση της διαταγής πληρωμής. Είτε δηλαδή να επικαλείται **α)** με πληρότητα τα πραγματικά περιστατικά, που πληρούν την ιστορική βάση, ήτοι δηλ. τα γεγονότα που στηρίζουν το λόγο ή τους λόγους της ανακοπής, **β)** ακριβή περιγραφή του αντικειμένου της δίκης και **γ)** σαφές αίτημα ακύρωσης. Ειδικότερα ως προς την ιστορική βάση και για την πληρότητα της ιστορικής βάσης μιας τέτοιας ανακοπής, (όπως και επί αγωγής με τον συγκερασμό της θεωρίας της εξατομικεύσεως και της θεωρίας του συγκεκριμένου προσδιορισμού), απαιτείται να εκτίθενται με σαφήνεια όλα τα πραγματικά περιστατικά, που βάσει κάθε δυνατής νομικής υπαγωγής μπορούν να θεμελιώσουν το δικαίωμα αυτό για ακύρωση, κατά τρόπο, που το δικαστήριο αξιολογώντας αυτά να μπορεί να κρίνει την νομική βασιμότητά τους (δηλ. το πραγματικό ποιού κανόνα δικαίου πληρούν) και ακολούθως την ουσιαστική. Η νομική αυτή υπαγωγή (ο κατάλληλος νομικός χαρακτηρισμός των γεγονότων, η αξιολόγηση δηλ. ποιού κανόνα δικαίου το πραγματικό πληρώνουν τα επικαλούμενα πραγματικά περιστατικά) όμως δεν αποτελεί οπωσδήποτε και δικονομικό βάρος - υποχρέωση του ανακόπτοντος, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τον ενάγοντα επί ασκήσεως αγωγής, αλλά ακριβώς έργο του δικαστή, σύμφωνα με την θεμελιώδη αρχή «jura novit curia, (ο δικαστής γνωρίζει το νόμο)», που διαπνέει και διέπει το αστικό δικονομικό μας δίκαιο (Μπέης: ΠολΔικ αρθ. 216 σ. 958, Κεραμέας: ΑστΔικΔικ ΓενΜερ, σ. 204 επ, Γέσιου-Φαλτσή: (Καϊση) αριθ. 21, σ. 35-36), ιδίως μετά τις τροποποιήσεις του άρθ. 236 του ΚΠολΔ με το Ν. 3994/2011. Όταν δε το πραγματικό του κανόνα δικαίου, που πρόκειται να εφαρμοσθεί απο-

τελείται από αξιολογικές (αποκαλούμενες και ως αόριστες νομικές έννοιες), ως πχ σπουδαίος λόγος, κατάχρηση δικαιώματος, χρηστά ήθη κλπ, δεν αρκεί μόνο η επίκληση αυτών των εννοιών, αλλά πρέπει να εκτίθενται στο σχετικό εισαγωγικό δικόγραφο (αγωγής, ανακοπής κλπ) τα ιδιαίτερα πραγματικά περιστατικά, που εξειδικεύουν αυτές (Μπέης, ο.π. αρθ. 216 σελ 962). Περαιτέρω ως ακριβής περιγραφή του αντικειμένου της δίκης νοείται η επίκληση της έννομης συνέπειας, που απορρέει από τα επικαλούμενα πραγματικά περιστατικά της ιστορικής βάσης, που συνίσταται ακριβώς στο δικαίωμα του ανακόπτοντος να ζητήσει την ακύρωση της διαταγής πληρωμής. Το δικαίωμα αυτό του ανακόπτοντος (αναγνωριστικό και συνάμα διαπλαστικό) μπορεί να στηρίζεται είτε **α)** μόνο στην έλλειψη των διαδικαστικών προϋποθέσεων, την τυπική δηλ. ακυρότητα της διαταγής πληρωμής, με την έννοια, ότι δεν τηρήθηκαν οι όροι και διατυπώσεις που απαιτούνται, σύμφωνα με τα άρθρα 623 επ του ΚΠολΔ για την έκδοση έγκυρης διαταγής πληρωμής, οπότε το αντικείμενο της δίκης εξαντλείται στο ζήτημα αυτό και μόνο και η ακύρωση της διαταγής απαγγέλλεται λόγω διαδικαστικού απαραδέκτου, ανεξαρτήτως της ύπαρξης και της δυνατότητας απόδειξης της απαίτησης με άλλα αποδεικτικά μέσα (ΟλΑΠ 10/1997, ΑΠ 124/2005 ΕλΔνη 46.1668), είτε **β)** και στην ουσιαστική ακυρότητα αυτής, με την έννοια ότι ο ανακόπτων αμφισβητεί την ύπαρξη της οφειλής του, αρνούμενος τα επικαλούμενα πραγματικά περιστατικά, που προκύπτουν από τα έγγραφα με βάση τα οποία εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής ή προβάλλοντας ουσιαστικές ενστάσεις (ως ακριβώς ο εναγόμενος επί αγωγής και με την πληρότητα, που απαιτείται για τον τελευταίο κατά το άρθρο 262 παρ. 1 του ΚΠολΔ), οπότε το δικαστήριο, αφού αναγνωρίσει ευκαιριακά (παρεμπιπτόντως) την ανυπαρξία της οφειλής ακυρώνει την διαταγή πληρωμής για το λόγο αυτό. Τέλος το δικόγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει σαφές αίτημα για ακύρωση της διαταγής πληρωμής. Το αίτημα αυτό δεν απαιτείται να είναι οπωσδήποτε πανηγυρικά διατυπωμένο αλλά αρκεί να συνάγεται (έστω και σιωπηρά) από το όλο περιεχόμενο αυτού...» (ΕιρΑθηνών 3626/2012, ΝΟΜΟΣ) «...Στη δίκη της ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής δεν επανεκδικάζεται η υπόθεση συνολικώς, αλλά μόνο στο πλαίσιο των προβαλλομένων λόγων ανακοπής, οι οποίοι, σε συνδυασμό με το αίτημα αυτής, προσδιορίζουν την έκταση της εκκρεμοδικίας και του δεδικασμένου (ΟλΑΠ 10/1997 ΕλλΔνη 38.768)...» (ΜΠΘεσ 28805/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Νέοι λόγοι μπορούν να προταθούν μόνον με πρόσθετο δικόγραφο το οποίο κατατίθεται στην γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση και κοινοποιείται στον αντίδικο **τριάντα ή όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση**». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει, ότι **α)** το δικόγραφο της ανακοπής και των προσθέτων λόγων αυτής πρέπει να περιέχει, πλην άλλων, κατά τρόπον σαφή και ορισμένο τους λόγους της, με τους οποίους οριοθετείται η δίκη της ανακοπής, να περιέχει δηλαδή σαφείς και ορισμένες τις αντιρρήσεις και ενστάσεις του ανακόπτοντος κατά της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων για την έκδοση της ανακοπτομένης διαταγής πληρωμής και **β)** νέοι λόγοι, μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής ή των προσθέτων λόγων αυτής κρίνονται απαράδεκτοι, γιατί δεν επιτρέπεται να προταθούν για πρώτη φορά με τις έγγραφες προτάσεις του ανακόπτοντος της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης ή με

το δικόγραφο της εφέσεως, η οποία ασκείται κατά της απορριπτικής αποφάσεως της ανακοπής ή το δικόγραφο των προσθέτων λόγων της εφέσεως και αν ακόμη οι νέοι λόγοι αφορούν ισχυρισμούς, οι οποίοι αναφέρονται στα άρθρα 269 και 527 ΚΠολΔ, καθόσον, έναντι των γενικών αυτών διατάξεων κατισχύει η ειδική ως άνω διάταξη του άρθρου 585 παρ. 2 του ιδίου Κώδικος, η οποία ρυθμίζει αποκλειστικώς το περιεχόμενο του δικογράφου της ανακοπής και τον τρόπο προβολής των νέων λόγων αυτής (ΑΠ 2096/2009, ΑΠ 72/2000)....» (ΑΠ 440/2012, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 241/2010, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2010, σελ. 1746). «...Νέοι λόγοι, μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής, δεν επιτρέπεται να προταθούν από τον ανακόπτοντα για πρώτη φορά με την έφεσή του κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή...νέοι λόγοι ανακοπής, μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο, που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή και κοινοποιείται οκτώ ημέρες πριν από τη συζήτηση (ΑΠ 1199/2010)...» (ΑΠ 370/2012, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2012, σελ. 661). «...Νέοι λόγοι δεν επιτρέπεται να προταθούν για πρώτη φορά με τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο στο άρθρο 585 § 2 εδ. β` ΚΠολΔ, όπως με τις έγγραφες προτάσεις του ανακόπτοντος της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης ή με το δικόγραφο της έφεσης εναντίον απόφασης που απορρίπτει την ανακοπή ή με εκείνο των πρόσθετων λόγων έφεσης. Αλλοι λόγοι που δεν περιέχονται στο δικόγραφο της ανακοπής ή σε εκείνο των πρόσθετων λόγων δεν εξετάζονται από το δικαστήριο...» (ΑΠ 1859/2009, ΕφΑΔ 2010, σελ. 452). «...Από τα δικόγραφα των ανακοπών της εφέσεως, των πρόσθετων λόγων αυτής και των προτάσεων του αναιρεσείοντος ενώπιον του Εφετείου (οι προτάσεις του ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, δεν προσκομίζονται) το περιεχόμενο των οποίων παραδεκτώς, κατ΄άρθρο 561 παρ. 2 ΚΠολΔ, εκτιμά ο `Αρειος Πάγος, προκύπτει ότι ο ανωτέρω ισχυρισμός του αναιρεσείοντος, δεν προτάθηκε ως λόγος ανακοπής κατά των ανωτέρω διαταγών πληρωμής με τα δικόγραφα των ανακοπών, αλλά για πρώτη φορά προβλήθηκε στο Εφετείο με το δικόγραφο της έφεσης και με τις έγγραφες προτάσεις. `Ετσι όμως που προτάθηκε ο ισχυρισμός αυτός, ανεξαρτήτως του νόμω αβασίμου του, είναι απαράδεκτος, σύμφωνα με τις προηγηθείσες νομικές σκέψεις. Με την προσβαλλόμενη απόφασή του, όπως από αυτή προκύπτει το Εφετείο δέχθηκε ότι ο ανωτέρω ισχυρισμός προβλήθηκε απαραδέκτως με τις προτάσεις στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο και όχι με τις ανακοπές ή πρόσθετο δικόγραφο και ότι απαραδέκτως προτείνεται και ενώπιόν του με την έφεση και ακολούθως απέρριψε το λόγο αυτό και επικύρωσε την εκκαλούμενη απόφαση. `Ετσι που έκρινε το Εφετείο, δεν εκήρυξε παρά το νόμο απαράδεκτο και ο λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και απορριπτέος...» (ΑΠ 50/2004 ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΤΑ ΟΜΟΡΡΥΘΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ – ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΠΟ ΟΜΟΡΡΥΘΜΟ ΕΤΑΙΡΟ

«...Κατά το άρθρο 632 § 1 ΚΠολΔ, ο οφειλέτης κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής, έχει το δικαίωμα μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοσή της να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο δικαστήριο, το οποίο είναι καθ` ύλην αρμόδιο. **(Σημ. Ήδη απευθύνεται στο Ειρηνοδικειο ή στο Μονομελές Πρωτοδικείο, που εξεδωκε την διαταγή πληρωμής, άρθρο 14 ν. 4055/2012)**. Εξάλλου, διαταγή πληρωμής που εκδόθηκε κατά ομόρρυθμης εταιρείας, θεωρείται ότι εκδόθηκε και κατά των ομορρύθμων εταίρων, αφού αυτοί δεσμεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 22 Ε.Ν, εις ολόκληρον με την εταιρία, η δε κατά της εταιρίας διαταγή πληρωμής αποτελεί, κατά τα άρθρα 904 § 2 περ. ε και

920 ΚΠολΔ, τίτλο εκτελεστό και κατά των ομορρύθμων μελών. Από αυτά παρέπεται ότι κατά διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε κατά ομόρρυθμης εταιρείας, **ανακοπή μπορεί να ασκήσει, εκτός από αυτήν, και ο ομόρρυθμος εταίρος της. Όμως, πρέπει να την ασκήσει μέσα στην οριζόμενη από την προαναφερόμενη διάταξη προθεσμία από την επίδοση στην εταιρεία της διαταγής πληρωμής, ανεξάρτητα από τη γνώση του για την επίδοση αυτή**. Τούτο δε γιατί δεν υπάρχει διάταξη που να θεσπίζει ιδιαίτερη επίδοση στους ομόρρυθμους εταίρους των κατά της ομόρρυθμης εταιρείας απευθυνόμενων δικογράφων (βλ. ΑΠ 1550/84 ΕλΔ 26.421, ΕΑ 11153/977 ΕΕμπΔ 1999.51)...» (ΕφΑθ 747/2009 ΕλλΔνη 2009, σελ. 1461).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 632 ΚΠολΔ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 632, 633 και 623 επ. ΚΠολΔ προκύπτει ότι αντικείμενο της δίκης, που ανοίγεται με την άσκηση της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής δεν είναι η διάγνωση της ουσιαστικής βασιμότητας της αξιώσεως, για την οποία η διαταγή πληρωμής, αλλά μόνο ο δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας και του κύρους της διαταγής πληρωμής κατά το χρόνο της εκδόσεώς της, στην έκταση που προσδιορίζεται με τους λόγους της ανακοπής. Εξετάζεται δηλαδή αν υπήρχαν κατά την έκδοσή της οι νόμιμες προϋποθέσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται η απόδειξη της απαίτησης και του οφειλόμενου ποσού με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο (ΕφΠειρ 1198/87 ΕλΔ 29,733. 2093/1983 ΕλΔ 24,1050)...» (ΕφΑθ 8681/2003, Δ. 2005, σελ. 735). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 623, 626 παρ. 1 και 2, 628 παρ. 1α, 629 εδ. α και 633 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι το αντικείμενο της δίκης που ιδρύεται με την ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής είναι το έγκυρο ή μη της έκδοσης της τελευταίας (ΑΠ 667/2007 ΕλΔ/νη 2007.889, ΑΠ 536/1994 ΕΕΝ 1995.371, ΕφΑθ 5326/2007 ΕλΔνη 2008.1096 ΕφΘεσ 1637/2007 Αρμ 2008.433). Με την κατά το άρθρο 632 και επ. του ΚΠολΔ ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής προβάλλονται λόγοι, είτε κατά του κύρους της διαταγής για έλλειψη διαδικαστικής (τυπικής) προϋπόθεσης προς έκδοση είτε κατά της ύπαρξης της απαίτησης (ΟλΑΠ 10/1997, ΑΠ 15/2007 ΕλΔνη 2008.149, ΑΠ 376/2002 ΕλΔ/νη 2003.438)...» (ΕφΛαμίας 206/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΑΝΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΓΕΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΧΡΟΝΟ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 623, 626 §§ 1 και 2, 628 § 1 α, 629 εδ. α και 633 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι το αντικείμενο της δίκης, η οποία ανοίγεται με την ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, είναι το έγκυρο ή μη της έκδοσης της τελευταίας. Συνεπώς, ισχυρισμοί που ανάγονται σε επιγενόμενο της έκδοσης της διαταγής πληρωμής χρόνο (και τέτοιοι είναι συνήθως αποσβεστικοί της ενοχής λόγοι), δεν μπορούν να αποτελέσουν λόγους της ανακοπής αυτής, ούτε να προταθούν καθ` οιονδήποτε τρόπο στη σχετική δίκη, αφού εξ ορισμού δεν υπήρχαν κατά την έκδοση της διαταγής πληρωμής και συνεπώς δε δύνανται να επιδρούν στο έγκυρο της εκδόσεώς της (ΑΠ 1366/2008 Νόμος, ΑΠ 1538/2007 Νόμος, ΑΠ 667/2007 ΕλλΔνη 2007.789, ΑΠ 1568/2002 ΝοΒ 51.1198, ΕφΑθ 5483/2008 ΕλλΔνη 2009.834, ΕφΠατρ 834/2008 ΑχΝομ 2009.468. ΕφΘεσ 1340/2001 Αρμ ΝΖ.42, ΜΠΛαμ 20/2010 ΕπισκΕμπΔ 2010.285, Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας Ερμηνεία ΚΠολΔ, Εκδ. 2000 τ. 2ος σ. 1186), ειμή μόνο να προταθούν στα πλαίσια της αναγκαστικής εκτέλεσης με άσκηση ανακοπής κατ` αρθρ. 933 ΚΠολΔ (ΟλΑΠ 30/1987 Νόμος, ΑΠ 1538/2007 Νόμος, ΑΠ 337/2006 Νόμος) ή ενδεχομένως με αναγνωριστική της ανυπαρξίας

της οφειλής αγωγή (Κεραμεύς-Κονδύλης-Νίκας Ερμηνεία ΚΠολΔ, Εκδ. 2000 τ. 2ος σελ. 1187...» (ΜΠΘεσ 7968/2013, ΝΟΜΟΣ). (ΕφΑθ 8681/2003, Δ. 2005, σελ. 735) «...Τα ως άνω επιγενόμενα της εκδόσεως περιστατικά μόνο μέσω της κατά το άρθρο 933 του ΚΠολΔ ανακοπής κατά της εκτελέσεως μπορούν να προταθούν, αφού ο οψιγενής ισχυρισμός δεν μπορούσε αντικειμενικά να προταθεί στη δίκη επί της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής και άρα δεν καταλαμβάνεται από το δεδικασμένο (βλ. ΑΠ 677/2007 ο.π, ΑΠ 1538/2004 ΕλΔ/νη 46.760, ΑΠ 201/2003 ΕλΔ/νη 45.417, ΕφΑθ 5326/2007 ΕλΔ/νη 2008.1096)...» (ΕφΛαμίας 206/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΤΕ Ο ΚΑΘΟΥ Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΥΠΟΧΡΕΟΥΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΕΙ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ

«...Κατά το άρθρο 640 ΚΠολΔ που εφαρμόζεται στην ως άνω διαδικασία, ως την συζήτηση στο ακροατήριο πρέπει να προσάγονται υποχρεωτικά οι πιστωτικοί τίτλοι, διαφορετικά η αγωγή απορρίπτεται αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη. Η υποχρέωση αναφέρεται στην προσαγωγή του πρωτοτύπου του πιστωτικού τίτλου και όχι απλώς κυρωμένου αντιγράφου του, γιατί έτσι μόνον αποδεικνύεται η κατοχή του τίτλου που αποτελεί τον αποκλειστικό τρόπο νομιμοποιήσεως για την άσκηση του ενσωματωμένου σ` αυτόν δικαιώματος. Η υποχρέωση όμως αυτή της προαποδεικτικής προσαγωγής του πρωτοτύπου τίτλου, η οποία σε περίπτωση ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής βάσει πιστωτικού τίτλου βαρύνει τον καθού η ανακοπή δανειστή και η παράβαση της οποίας συνεπάγεται την άμεση παραδοχή της ανακοπής ως βάσιμου, υφίσταται μόνον όταν ο ανακόπτων προβάλλει ισχυρισμό που αναφέρεται σε ελαττώματα του τίτλου, αποδεικνυόμενα από το σώμα του (έλλειψη νόμιμης χαρτοσήμανσης, υπογραφής κλπ) ή σχετιζόμενα με την ιδιότητα του αντιδίκου ως νόμιμου κομιστή του τίτλου, αφού σε κάθε άλλη περίπτωση η κατοχή του δεν αμφισβητείται, άρα δεν είναι αντικείμενο της δίκης της ανακοπής...» (ΑΠ 1268/2010 ΕπισΕμπΔικ 2010, σελ. 1117).

ΣΩΡΕΥΣΗ ΑΝΑΚΟΠΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 933 ΚΑΙ 632 παρ. 1 ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟ.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 637 ΚΠολΔ, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 19 παρ. 4 του Ν. 4055/2012, «3. Στις δίκες σχετικά με την εκτέλεση για την εκδίκαση των ανακοπών εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 643 και 591 περ. 1 περ. α'...» *«...Μετά το ν. 4055/2012, τα άρθρα 632 παρ. 2 και 937 παρ. 3 ΚΠολΔ, όπως αντικατάσταθηκαν με τα άρθρα 14 παρ. 1 και 19 παρ. 4 του ως άνω νόμου, η διαδικασία της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής και της ανακοπής κατά της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης ταυτίζονται (διαδικασία πιστωτικών τίτλων)...»* (Στ. Πανταζόπουλος, Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ, *β' ΕΚΔΟΣΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2013)*σελ. 364) «...Δεν αποκλείεται, ωστόσο, σώρευση στο ίδιο δικόγραφο ανακοπής κατά της εκτέλεσης, του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, και ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, του άρθρου 632 παρ. 1 του ΚΠολΔ, ώστε με την τελευταία να ζητείται και η ακύρωση της διαταγής πληρωμής, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει προθεσμία και για την άσκηση της τελευταίας, εάν υφίσταται αρμοδιότητα και για τις δύο ανακοπές και αν αυτές υπάγονται στην ίδια διαδικασία. Εάν το Δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ ακυρώσει τη διαταγή πληρωμής, κατ` αποδοχή σχετικού αιτήματος της ανακοπής, χωρίς να υπάρχει παραδεκτή σώρευση και ανακοπής του άρθρου 632 του ΚΠολΔ, δεν ιδρύεται ο από το άρθρο 559 αριθ.

4 του ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης, για υπέρβαση δικαιοδοσίας, αφού η υπόθεση ανήκει στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, σε περίπτωση δε απόφασης του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, εάν δεν υπήρχε περίπτωση παραδεκτής σώρευσης με την ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ και ανακοπής του άρθρου 632 ΚΠολΔ, λόγω υλικής αναρμοδιότητας του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου για εκδίκαση της τελευταίας, ούτε λόγος αναίρεσης από το άρθρο 559 αριθ. 5 του ΚΠολΔ. ιδρύεται, αφού ο λόγος αυτός υπάρχει μόνο όταν το Εφετείο εσφαλμένα δέχεται ότι το ίδιο έχει ή δεν έχει αρμοδιότητα να δικάσει την έφεση και όχι όταν, κρίνοντας την έφεση αρμοδίως, κατά το άρθρο 19 του ΚΠολΔ, εσφαλμένα δέχεται ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που εξέδωσε την εκκαλούμενη απόφαση αρμοδίως ή αναρμοδίως εδίκασε σε πρώτο βαθμό την υπόθεση (ΟλΑΠ 30/1995, 3/1991)...» (ΜΠΡόδου 543/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ ΑΝΑΚΟΠΤΟΝΤΟΣ

«...Ο αποκλεισμός της ανακοπής ερημοδικίας στην εν λόγω διαδικασία, γενόμενος από την ανάγκη της γρήγορης επίλυσης των σχετικών διαφορών (πρβλ. Πρακτικά Συντακτικής Επιτροπής ΚΠολΔ τ. Ε΄, σ. 131, 433 επ. και Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής ΚΠολΔ 598), δεν σημαίνει αναγκαίως και αποκλεισμό της εφαρμογής των άρθρων 271 και 272 ΚΠολΔ. Τα ανωτέρω, ισχύοντα στις αγωγές από πιστωτικούς τίτλους που εκδικάζονται κατά την διαδικασία των άρθρων 637 έως 646 ΚΠολΔ, έχουν εφαρμογή και στην ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε επί απαιτήσεως από πιστωτικούς τίτλους, αφού, κατά ρητή επιταγή του άρθρου 632 παρ. 3 ΚΠολΔ και η ανακοπή αυτή εκδικάζεται κατά την διαδικασία στην οποία υπάγεται η άνω απαίτηση, δηλαδή κατά την διαδικασία των άρθρων 637 έως 646 ΚΠολΔ. Συνεπώς και επί τέτοιας ανακοπής, αν ερημοδικήσει ο ανακόπτων εφόσον αυτός ανοίγει τη δίκη, έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 272 παρ. 1 ΚΠολΔ, (όπως αυτή αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 30 ν. 3994/2011), κατά την οποία αν η συζήτηση γίνεται με την επιμέλεια του ανακόπτοντος και αυτός δεν εμφανισθεί κατά την πρώτη συζήτηση το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την ανακοπή...» (ΜΠΠειρ 1330/2013, ΕλλΔνη 54, σελ. 851).

ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Από τα άρθρα 522, 535 παρ. 1 και 536 παρ. 1-2 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, μετά την παραδοχή λόγου εφέσεως, την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την διακράτηση της υπόθεσης για την εκδίκασή της από αυτό κατ' ουσίαν, καθίσταται αρμόδιο να ερευνήσει και αυτεπαγγέλτως όλα τα ζητήματα που είχαν υποβληθεί πρωτοδίκως για την οριστική διάγνωση της διαφοράς. Έτσι, αν κρίνεται αγωγή με περισσότερες βάσεις, το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της εφέσεως δεν περιορίζεται μόνο στις διατάξεις της αποφάσεως που πλήττονται με την έφεση, αλλά εκτείνεται και στις μη εξετασθείσες πρωτοδίκως βάσεις, διότι δεν δικάζεται πλέον η έφεση, αλλά η αγωγή. Τα αυτά ισχύουν, μεταβαλλομένων των μεταβλητέων, και όταν κρίνεται ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής με περισσότερους λόγους. Επομένως και στην περίπτωση αυτή το Εφετείο, εάν εξαφανίσει την πρωτόδικη απόφαση απορρίπτοντας λόγο της ανακοπής που είχε γίνει δεκτός πρωτοδίκως, οφείλει να εξετάσει και τους λοιπούς λόγους της ανακοπής που δεν είχαν εξετασθεί, υπο την προϋπόθεση βεβαίως ότι οι λόγοι αυτοί είχαν προβληθεί κατά τρόπον ορισμένο και παραδεκτό και ασκούσαν ουσιώδη επίδραση στην έκβα-

ση της δίκης, οπότε και υποχρεούται το δικαστήριο της ουσίας να απαντήσει. Εάν δε το Εφετείο δεν εξετάσει τέτοιο λόγο της ανακοπής, που είχε δηλαδή προταθεί νομίμως, ως ανωτέρω, και δεν είχε εξετασθεί από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, δημιουργείται ο αναιρετικός λόγος του άρθρου 559 αρ. 8 του ΚΠολΔ της παρά τον νόμο μη λήψεως υπόψη πραγμάτων που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης...» (ΑΠ 1556/2012 ΕλλΔνη 2013, σελ. 720, 721).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«***Η απόφαση που διατάσσει την αναστολή,για όσο χρόνο διαρκεί, αίρει την εκτελεστότητα της διαταγής πληρωμής και συνεπιφέρει την αναστολή και της τυχόν εξελισσόμενης διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει της διαταγής πληρωμής (βλ.Ποδηματά, ανωτ., αρ.32, σελ. 1189)..». (Χαρούλα Απαλαγάκη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνεία κατ΄ αρθρο, 3η έκδοση, 2013, σελ. 1384 επ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ. (ορ. και Στ. Πανταζόπουλο, «Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ» β' ΕΚΔΟΣΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2013)***

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 632 παρ. 2 του ΚΠολΔ, η άσκηση της ανακοπής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής, επιτρέπεται όμως, το δικαστήριο που εξέδωσε την διαταγή πληρωμής, να χορηγήσει τέτοια αναστολή κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση. Όπως γίνεται δεκτό, **η παροχή της αιτήσεως αναστολής προϋποθέτει καταρχήν τη νομότυπη και εμπρόθεσμη άσκηση της κατ` άρθρο 632 του ΚΠολΔ ανακοπής** (Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, έκδ. 2000, τ. ΙΙ, σχόλια στο άρθρο 632 αρ. 31, ΜΠΘεσ 1872/2005 Αρμ 2005.399, ΜΠΘεσ 32922/2003 Αρμ 2004.1142, ΜΠΑθ 347/2003 Αρμ 2003.1306). **Από τμήμα της νομολογίας και θεωρίας**, υποστηρίζεται ότι περαιτέρω προϋπόθεση για τη χορήγηση της προκείμενης αναστολής, είναι το εάν η αναγκαστική εκτέλεση της διαταγής πληρωμής θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα, ενώ η βασιμότητα της ασκηθείσης ανακοπής δεν ερευνάται χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει - κατά την άποψη αυτή - ότι δικαιολογείται η χορήγηση της αναστολής επί προφανώς αβασίμου ή απαραδέκτου ανακοπής (βλ. Μπέη, Οι διαδικασίες ενώπιον του Μονομελούς, σελ. 374 - Κοκκαλάκη, ΜΠΠειρ 1794/1989 ΑρχΝ 1990.36, ΜΠΘεσ 656/1988 ΕλλΔνη 1989.199, ΜΠΙωαν 237/1985 ΝοΒ 33.1444, ΜΠΑθ 3164/1983 ΕΕμπΔ ΛΔ.447, Σινανιώτη, Ειδικές διαδικασίες, Β` έκδ. 1984, σ. 202, Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, σχόλια στο άρθρο 632 αρ. 37). Όμως, με την αποδοχή της θέσεως αυτής, υπάρχει περίπτωση να μη χορηγηθεί η αναστολή επί ανακοπής η οποία πιθανολογείται ότι θα ευδοκιμήσει, εξαιτίας της ελλείψεως κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης, ενώ αυτό αντιτίθεται τόσο στην αρχή της οικονομίας της δίκης, με την πρόκληση νέων δικών π.χ. για την επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερα κατάσταση, όσο και στο σκοπό του δικονομικού δικαίου, ήτοι της ορθής απονομής του δικαίου. **Άλλο τμήμα της νομολογίας** εξετάζει πρωτίστως την ευδοκίμηση ενός λόγου της ανακοπής και δευτερευόντως - σε περίπτωση ευδοκιμήσεως - εάν η αναγκαστική εκτέλεση της διαταγής πληρωμής θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (ΜΠΘεσ 32922/2003 Αρμ 2004.1142, ΜΠΑθ 33310/1996 ΑρχΝ 1997.394), **ενώ έχει διατυπωθεί και η θέση** ότι δεν αναστέλλεται η εκτέλεση διαταγής πληρωμής όταν δεν πιθανολογείται η ευδοκίμηση της ανακοπής και επιπλέον είναι ευχερής η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη

κατάσταση, σε περίπτωση που η ανακοπή θα ευδοκιμήσει (Βλ. ΕιρΚερκ 257/1994 Δ 16.46, ΕιρΑθ 1397/1997 ΑρχΝ 1998.820). Τέλος, **από άλλο τμήμα της νομολογίας** εξετάζεται μόνον εάν πρόκειται να ευδοκιμήσει κάποιος λόγος της ανακοπής (ΠΠΒολ 1530/2002 ΑρχΝ 2004.88, ΜΠΡοδ 1696/2004 ΝοΒ 2005.119, ΜΠΤρικ 590/2003 ΑρχΝ 2003.701, ΜΠΒολ 862/2002 ΑρχΝ 2002.361), θέση την οποία αποδέχεται και το παρόν δικαστήριο. Το ότι δεν απαιτείται να ερευνάται η συνδρομή ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος κατά την εκδίκαση της αναστολής του άρθρου 632 παρ. 2 του ΚΠολΔ, προκύπτει από τη γραμματική ερμηνεία της διατάξεως, από την οποία σαφώς συνάγεται ότι δεν απαιτείται να συντρέχει ουδεμίας διαβαθμίσεως βλάβη, προκειμένου να γίνει δεκτή η σχετική αίτηση. Εάν ο νομοθέτης θα ήθελε, στην περίπτωση αυτή, συνδρομή βλάβης, θα το όριζε ρητά, όπως έπραξε τούτο στην περίπτωση της αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 938 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Η διαταγή πληρωμής είναι εκτελεστός τίτλος και όχι δικαστική απόφαση, ο οποίος εκδίδεται όχι από δικαστήριο, αλλά ατομικώς από το Δικαστή ως δικαστικό λειτουργό (άρθρα 625,627-630,904 παρ. 2 εδ. ε` του ΚΠολΔ και ΕφΘρ 105/2005 Αρμ 2005.1757) και στηρίζεται στην έγγραφη απόδειξη των αξιώσεων με βάση την αίτηση του δανειστή και χωρίς προηγούμενη ακρόαση του οφειλέτη (άρθρα 624 και 627 του ΚΠολΔ) και επομένως στο ιδιαίτερο αυτό πλαίσιο, ο μη ακουσθείς, αιτών την αναστολή οφειλέτης είναι ορθό να μην περιορίζεται περαιτέρω, από ειδικότερες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της αναστολής εκτελέσεως, πλην της ευδοκιμήσεως ενός τουλάχιστον λόγου της ανακοπής. Επίσης δεν είναι απαραίτητο να ερευνάται ούτε η ύπαρξη επείγουσας περίπτωσης ή ανάγκη αποτροπής επικειμένου κινδύνου, αφού στην περίπτωση της αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 632 του ΚΠολΔ δεν πρόκειται περί γνήσιου ασφαλιστικού μέτρου, ώστε να απαιτείται απαραιτήτως η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 682 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Από την αντιδιαστολή δε των προαναφερθεισών διατάξεων συνάγεται ότι η κατά την άνω διάταξη αναστολή εκτέλεσης συνιστά προληπτικό καταστάσεως μέτρο που αφορά στην αναστολή της εκτελεστότητας της διαταγής πληρωμής ως εκτελεστού τίτλου, το οποίο εξομοιώνεται με τα ασφαλιστικά μέτρα (ΑΠ 754/1986 ΕλλΔνη 27.1124), αλλά δεν ταυτίζεται με αυτά.Έτσι, η παραπομπή του άρθρου 632 παρ. 2 του ΚΠολΔ στη διαδικασία των άρθρων 686 επ. νοείται τόσο στις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία, όσο και σε εκείνες που προσανατολίζονται στη φύση και το σκοπό του άνω προληπτικού ρυθμιστικού της κατάστασης μέτρου της αναστολής της εκτελεστότητας εκτελεστού τίτλου ή εξυπηρετούν το σκοπό αυτό, όπως είναι οι διατάξεις της απαγόρευσης άσκησης ενδίκων μέσων κατά της απόφασης που διατάζει το μέτρο αυτό και της ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης αυτής κατά τους ορισμούς των άρθρων 696 έως 698 του ΚΠολΔ (ΕφΘρ 129/2002 Αρμ 2002.1212, ΕφΘεσ 64/1991 ΕλλΔνη 34.1362, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση έκδ. Β`, άρθρο 937 παρ. 186α υπό 111, σελ. 521 και άρθρο 948 παρ. 190, υπό 1, σελ. 540, Δεληκωστόπουλος - Σινανιώτης, Δ 10.56 επ., Μπέης, Δ 13.357)...» (ΜΠΖακυν 310/2011, ΕφΑΔ 2012, σελ. 520). (ΜΠΡόδου 35/2010, Αρμ. 2010, σελ. 1026). «... **Το εμπρόθεσμο (άσκησης της ανακοπής) εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως** (ΠΠΑθ 3336/81 ΕλλΔνη 23.321)...Προϋπόθεση της χορήγησης της αναστολής δεν είναι η βασιμότητα της ανακοπής, η οποία δεν ερευνάται από το δικαστήριο, εκτός αν πρόκειται για προφανώς αβάσιμη ή απαράδεκτη ανακοπή. Κριτήριο πάντως για την αναστολή αποτελεί το αν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, η ενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα επιφέρει ή όχι ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (βλ. Ερμηνεία Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Β. Βαθρακοκοίλη, έκδ. 1995 κατ` άρ-

θρο 632, παρ. 5 και 37, Διαταγές πληρωμής - Πιστωτικοί τίτλοι, Β. Μπρακατσούλα έκδ. 1990 σελ. 106)...» (ΕιρΑθηνών 2638/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Αν και δεν ορίζεται ρητά στο νόμο, πρέπει να γίνει δεκτό ότι κριτήρια για τη χορήγηση ή μη της αναστολής είναι να πιθανολογηθεί η ευδοκίμηση κάποιου λόγου ανακοπής και η ύπαρξη ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος από την εκτέλεση. Η άποψη ότι μοναδική προϋπόθεση για τη χορήγηση αναστολής είναι μόνον η εμπρόθεσμη άσκηση ανακοπής και δεν εξετάζεται από το δικαστήριο η πιθανολόγησή της παρά μόνο η επέλευση ανεπανόρθωτης βλάβης (Βαθρακοκοίλης ερμ. ΚΠολΔ, άρθρο 662 Ζ, αριθ. 2) δεν είναι ορθή....» (ΕιρΑιγιαλείας 5/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...**Η αναστολή χορηγείται ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή**. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της αναστολής είναι: **α)** η εμπρόθεσμη άσκηση της ανακοπής, η οποία ασκείται με κατάθεση στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου αυτής προς τον καθ` ου στρέφεται εντός δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών από την επομένη της επιδόσεως της διαταγής πληρωμής **β)** πιθανολόγηση της ευδοκιμήσεως ενός τουλάχιστον λόγου της ασκηθείσας ανακοπής (ΜΠΛαρ 1021/2000 ΑρχΝ 2000.686, ΝΟΜΟΣ, ΜΠΣπαρτ 81/1999 ΔΕΕ 1999.1037, ΝοΒ 2000.299, ΝΟΜΟΣ, Τζίφρας ό.π. σελ. 489-490) και **γ)** πιθανολόγηση ότι με την άμεση εκτέλεση της διαταγής πληρωμής δημιουργείται κίνδυνος να υποστεί ο αιτών ανεπανόρθωτη βλάβη (ΜΠΘεσ 656/1988 ΕλλΔνη 30.199, Βαθρακοκοίλης ΕρμΚΠολΔ στο άρθρο 632 αριθμ. 37) (ΜΠΘεσ 28805/2012, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΘεσ 15607/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ - ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Η απόφαση που διατάσσει την αναστολή, για όσο διαρκεί, αίρει την εκτελεστότητα της διαταγής πληρωμής, αποδυναμώνοντας αυτήν ως εκτελεστό τίτλο. Η αναστολή αυτή της εκτελεστότητας συνεπιφέρει την αναστολή και της τυχόν εξελισσόμενης διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει της διαταγής πληρωμής. Για την άμεση δε αναστολή της εκτελεστότητας ως τη συζήτηση της αίτησης αναστολής ή την έκδοση απόφασης γι΄ αυτή, δεν αποκλείεται η χορήγηση σημειώματος , κατ΄ ανάλογη εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 938 παρ. 2 του ΚΠολΔ, κατά την οποία ο δικαστής στον οποίο εκκρεμεί η ανακοπή , μπορεί να εμποδίσει με σημείωμά του την εκτέλεση, ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής. Η προσωρινή αυτή διαταγή του δικαστή, όπως και το σημείωμά του για την παρεμπόδιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, αποτελεί, ενόψει της εξουσίας του προς τούτο, εκτελεστή πράξη της δικαστικής αρχής. Ωστόσο, για να επέλθουν τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης ή του σημειώματος που διέταξε την αναστολή, απαιτείται, κατ΄ εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 939 του ΚΠολΔ, η γνωστοποίησή τους στα όργανα της αναγκαστικής εκτέλεσης, με έναν από τους τρόπους που ορίζονται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου. Αν δεν λάβει χώρα τέτοια γνωστοποίηση, οι πράξεις της εκτέλεσης διενεργούνται εγκύρως (βλ. σχετ. ΟλΑΠ 4/2004, 33/1995, ΑΠ 1170/1997)...» (ΑΠ 1246/2005 ΤΝΠ ΔΣΑ) **(Ορ. και ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ, σελ. 216). (ορ. «ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΣΦ. ΜΕΤΡΩΝ», σελ. 52 και «ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ», σελ. 201 και «ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ» σελ. 202).**

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

«... Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 696 § 3 ΚΠολΔ, «το δικαστήριο που διέταξε ασφαλιστικά μέτρα, έως τη συζήτηση της αγωγής που αφορά στην κύρια υπόθεση, έχει δικαίωμα, με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, να μεταρρυθμίσει η να ανακαλέσει ολικό η εν μέρει την απόφασή του, εφόσον επήλθε μεταβολή των αραγμάτων, που δικαιολογεί την ανάκληση η τη μεταρρύθμισή της». Γίνεται δεκτό, ότι σε ανάκληση η μεταρρύθμιση υπόκειται και η προσωρινή διαταγή που χορηγήθηκε κατά την κατάθεση αίτησης για λήψη ασφαλιστικών μέτρων, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις που οι ανακαλούνται οι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, δηλαδή αν υπάρξει επίκληση και πιθανολόγηση μεταβολής των πραγμάτων, δηλαδή περιστατικών μεταγενέστερων της συζήτησης κατά την οποία χορηγήθηκε η προσωρινή διαταγή, τα οποία πιθανολογούν την έλλειψη των προϋποθέσεων παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας μεταξύ των οποίων και η εξαιρετικά επείγουσα περίπτωση (βλ. Δημ. Βλάχου, Η προσωρινή διαταγή κατά τον ΚΠολΔ, σελ. 83)...» (ΜΠΡόδου 2912/2010, ΝΟΜΟΣ). (ορ. και **«ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ» σελ. 202).**

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΜΕ ΣΩΡΕΥΜΕΝΟ ΑΙΤΗΜΑ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΗΚΗΣ ΕΓΓΡΑΦΕΙΣΑΣ ΒΑΣΕΙ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 724 παρ. 1 ΚΠολΔ, ο δανειστής μπορεί με βάση διαταγή πληρωμής χρηματικών απαιτήσεων να ζητήσει εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, καθώς και να επιβάλει συντηρητική κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη ή τρίτου για το ποσό που ορίζεται με τη διαταγή πληρωμής, ότι πρέπει να καταβληθεί, ενώ σύμφωνα με την παρ. 2, το δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής μπορεί με αίτηση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή και κατά τη διαδικασία του άρθρου 702 παρ. 1, να αναστείλει ολικά ή εν μέρει την εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων που αναφέρονται στην παρ. 1, αν πιθανολογείται η εξόφληση ή η ανυπαρξία, ολική ή εν μέρει, της απαίτησης για την οποία έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής ή να περιορίσει την εκτέλεση σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, αν πείθεται ότι τα στοιχεία αυτά είναι επαρκή για την εξασφάλιση της απαίτησης. Η σχετική αίτηση φέρει, κατά την κρατούσα γνώμη, χαρακτήρα ανάκλησης του ασφαλιστικού μέτρου της προσημείωσης, η οποία έχει εγγραφεί όχι δυνάμει δικαστικής απόφασης αλλά δυνάμει διαταγής πληρωμής, η οποία αποτελεί εκτελεστό τίτλο, σύμφωνα με τα άρθρα 631 και 724 παρ. 1 ΚΠολΔ, αφού πριν από την εγγραφή της προσημείωσης δεν μπορεί να γίνει λόγος για αναστολή ασφαλιστικού μέτρου που δεν λήφθηκε ακόμη (βλ. ΜΠΚοζ 497/2011 ό.π., Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, τ. Δ, σελ. 261 επ). Στην προκειμένη περίπτωση, η αιτούσα ζητεί, επιπλέον, να διαταχθεί η εξάλειψη της προσημείωσης που ενέγραψε η καθ` ης σε ακίνητη περιουσία της, δυνάμει της προαναφερθείσας διαταγής πληρωμής, επικαλούμενη την πιθανολόγηση ευδοκίμησης της ασκηθείσας από αυτήν ανακοπής. Το αίτημα αυτό είναι νόμιμο, στηριζόμενο στις προαναφερθείσες διατάξεις, και πρέπει να γίνει δεκτό, ως βάσιμο και κατ` ουσίαν, καθόσον, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η απαίτηση για την οποία εκδόθηκε η υπ` αριθμ. .../2011 διαταγή πληρωμής (βάσει της οποίας ενεγράφη εν συνεχεία προσημείωση σε ακίνητα της αιτούσας), δεν είναι ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, με συνέπεια αφενός να εξομοιώνεται κατά λογική και νομική αναγκαιότητα με απαίτηση ανύπαρκτη και αφετέρου να καθίσταται ακυρωτέα η ως άνω διαταγή πληρωμής, η οποία και δεν έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, καθόσον εκκρεμεί προς εκδίκαση η ασκηθείσα κατ` αυτής ανακοπή. Κατ` ακολουθίαν των ανωτέρω,

πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση, ως βάσιμη και κατ` ουσίαν, ως προς όλα τα αιτήματα αυτής, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό...» (ΜΠΧανίων 116/2012, ΕπΕμπΔικ 2012, σελ. 412).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΣΩΡΕΥΕΤΑΙ ΚΑΙ ΑΙΤΗΜΑ ΜΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΕ ΑΡΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3816/2010, με αίτηση που στρέφεται κατά του δανειστή και δικάζεται κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 682 επ. ΚΠολΔ, το αρμόδιο κατά τις διατάξεις αυτές δικαστήριο δικαιούται να διατάξει προσωρινά ως ασφαλιστικό μέτρο τη μη εμφάνιση σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, που διατηρούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή λειτουργούν χάριν αυτών, ληξιπρόθεσμης οφειλής, για την οποία έχει ασκηθεί αγωγή ή ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής ή κατά πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης, εφόσον σφόδρα πιθανολογείται η ανυπαρξία της οφειλής. Στην προκειμένη περίπτωση, η αιτούσα ζητεί, επιπλέον, να διαταχθεί η μη εμφάνιση της ένδικης οφειλής σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, που διατηρούν πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή λειτουργούν χάριν αυτών, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης επί της προαναφερθείσας ανακοπής. Η αίτηση αυτή είναι νόμιμη, στηριζόμενη στην ανωτέρω διάταξη, και πρέπει να γίνει δεκτή ως και κατ` ουσίαν βάσιμη, διότι όπως πιθανολογήθηκε, η απαίτηση για την οποία εκδόθηκε η υπ` αριθμ. .../2011 διαταγή πληρωμής δεν είναι ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, με συνέπεια να εξομοιώνεται κατά λογική και νομική αναγκαιότητα με απαίτηση ανύπαρκτη κατά τον χρόνο της πιθανολόγησης της βασιμότητας της αίτησης του άρθρου 6 παρ. 1 του προαναφερθέντος νόμου (ΜΠΑθ 2753/2011, ΜΠΚοζ 497/2011, ΝΟΜΟΣ). Η εμφάνιση δε της οφειλής αυτής σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς (**π.χ Τειρεσίας ΑΕ**), χωρίς να συντρέχει το στοιχείο του ληξιπρόθεσμου και απαιτητού, θα έχει ως ενδεχόμενη συνέπεια την αδυναμία χρηματοδότησης της αιτούσας και την εντεύθεν οικονομική της ζημία...» (ΜΠΧανίων 116/2012, ΕπΕμπΔικ 2012, σελ. 412). «...Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των αρχείων υποχρεούνται, με τη γνωστοποίηση σε αυτούς της δικαστικής απόφασης που κάνει δεκτή την αίτηση, να μεριμνήσουν εντός δύο εργάσιμων ημερών, ώστε να μην εμφανίζονται στα αρχεία και να μη μεταβιβάζονται τα παραπάνω δεδομένα. Το δικαίωμα απονέμεται σε περίπτωση καταχώρισης σε αρχεία αμφισβητούμενων οφειλών και ως εκ τούτου καταχώρισης ακατάλληλης για την αληθινή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας του υποκειμένου. Κατά τούτο η διάταξη έχει διαφορετικό πεδίο εφαρμογής από εκείνη του άρθρου 14 του ν. 2472/1997 «Για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει, η οποία δεν καταργείται. Η διάταξη αυτή είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα και τούτο διότι: Η επεξεργασία οικονομικών πληροφοριών αποτελεί ουσιαστικό παράγοντα για την εκτίμηση της φερεγγυότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλομένων. Τα τελευταία δε έτη η επεξεργασία δεδομένων, που αφορούν την οικονομική συμπεριφορά ιδιωτών και επιχειρήσεων, έχει διευρυνθεί από τις εταιρείες που λειτουργούν αντίστοιχα αρχεία, προσφέροντας και στα πιστωτικά ιδρύματα επαρκή και προωθημένη γνώση για την εκτίμηση του πιστοληπτικού κινδύνου. Πλην όμως είναι σημαντικό να διασφαλιστεί, στο πλαίσιο της λειτουργίας των συστημάτων αυτών, και η προστασία των πιστοληπτών από την καταχρηστική χρήση των προσωπικών τους δεδομένων. Η διατήρηση στα εν λόγω αρχεία και η διαβίβαση προς τα πι-

στωτικά ιδρύματα πληροφοριών σφόδρα ανύπαρκτων και ως εκ τούτου ακατάλληλων για την αληθινή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας του υποκειμένου μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, να πλήξει, χωρίς επαρκές έρεισμα, την πιστοληπτική τους ικανότητα και κατ` επέκταση την προστατευόμενη από το άρθρο 5 του Σ οικονομική τους ελευθερία αλλά και την εθνική οικονομία γενικότερα, προστατευόμενα από το Σύνταγμα δικαιώματα, ενώπιον των οποίων επιτρεπτά υποχωρούν, οι ρυθμίσεις των άρθρων 692 παρ. 4 και 5 ΚΠολΔ (απαγόρευση ικανοποίησης δικαιώματος, προσβολή δικαιωμάτων τρίτων ενόψει του ότι η .... δεν είναι διάδικος στη δίκη του άρθρου 6 ν. 3816/2010)...» (ΜΠΓιαννιτσών 472/2010, ΕΕμπΔ 2010.953).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθ. 632 παρ. 2 ΚΠολΔ το δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής μπορεί, κατά τη διαδικασία των άρθ. 686 επ. ΚΠολΔ, να χορηγήσει αναστολή εκτελέσεώς της, δηλαδή της εκτελεστότητας του τίτλου (βλ. Παναγόπουλο Δ 20.99, Μπρίνια: ό.π παρ. 189α Ι σελ. 535) μέχρι να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής. Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι **η αίτηση για αναστολή εκτελέσεως της διαταγής πληρωμής μπορεί να ασκηθεί και μετά την απόρριψη της ανακοπής και την άσκηση έφεσης κατά της πρωτόδικης απόφασης που απέρριψε την ανακοπή μέχρις να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή, με την προϋπόθεση όμως ότι δεν έγινε εκτέλεση της διαταγής πληρωμής και ότι ο καθ` ου η διαταγή πληρωμής παρέλειψε αρχικά να ζητήσει αναστολή** (βλ. Ματθίας Δ 10.272 ιδία 276). Στην περίπτωση αυτή όμως, όπως ορίζει το άρθ. 632 παρ. 2 ΚΠολΔ, αρμόδιο δικαστήριο για να χορηγήσει την αναστολή είναι αυτό που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής και δεν υφίσταται εν προκειμένω ανάλογη διάταξη με το άρθ. 913 ΚΠολΔ, η οποία δίδει εξουσία να διατάξει αναστολή στο δικαστήριο που δικάζει την έφεση. Ούτε άλλωστε θα μπορούσε να τύχει ευθείας ή αναλογικής εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 684 ΚΠολΔ, κατά την οποία τα ασφαλιστικά μέτρα, αν η κυρία υπόθεση είναι εκκρεμής σε πολυμελές δικαστήριο, οποίον τυγχάνει και το Εφετείο (βλ. ΕΑ 733/83 ΕλλΔνη 24.1008) μπορούν να διαταχθούν και από αυτό, κυρίως διότι το άρθρο αυτό ρητώς αποκλείεται από το άρθ. 632 παρ. 2 ΚΠολΔ, το οποίο παραπέμπει στη διαδικασία των άρθ. 686 επ. (βλ. ΕΘ 2333/89 αδημ.), αλλά και διότι όπως λέχθηκε παραπάνω η αναστολή δεν είναι ασφαλιστικό μέτρο...» (ΕφΘεσ 64/1991, ΕλλΔνη 1993, σελ. 1362). «...(βλ. ΕφΘεσ 64/1991, Δνη 1993.1362-1363, ΜΠΑθ 656/88 Δνη 1989.199, ΜΠΘηβ 110/2001 Δ 32.431, ΜΠΘηβ 4/90 Δ. 21.2865, ΜΠΚορ 700/91 ΝοΒ 30.293 ΜΠΘεσ 1872/2005 Αρμ. 2005/399, Ματθία, Δ 10.272). Και στην περίπτωση αυτή θα πιθανολογηθεί η βασιμότητα ή μη της ανακοπής και όχι η βασιμότητα της έφεσης (βλ. Σ. Πανταζόπουλου, Η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, έκδ. 2001, σελ. 194)...» (ΜΠΡόδου 20/2010, ΝΟΜΟΣ). (Δημητρίου, ό.π. 104, 139-140, Κατηφόρης, ό.π. 183, Φαλτσή, ό.π. σ. 263, σημ. 100, Ματθίας, ό.π. 276, ΕφΘεσ 64/1991 Αρμ 1993.1363, ΜΠΚαβ 354/1984, Αρμ 1984.1002-3, ΜΠΘηβ 41/1990, Δ 21.866 επ., ΜΠΘεσ 2094/1991 Αρμ 1991.595 επ.)...Είναι απαράδεκτη νέα αίτηση αναστολής εκτελέσεως της διαταγής πληρωμής, αν πριν από την εκδίκαση της ανακοπής είχε δημοσιευθεί απόφαση με την οποία είχε χορηγηθεί (για οποιονδήποτε λόγο) αναστολή εκτελέσεως της διαταγής πληρωμής, όχι όμως μέχρι τη δημοσίευση τελεσίδικης αλλά οριστικής αποφάσεως επί της ανακοπής.

Οπως διαφαίνεται, ο μόνος τρόπος χορηγήσεως αναστολής στην περίπτωση αυτήν είναι η άσκηση αιτήσεως με την οποία να ζητείται η μεταρρύθμιση της αποφάσεως που χορήγησε αναστολή εκτελέσεως μέχρι τη δημοσίευση οριστικής (και όχι τελεσίδικης) αποφάσεως επί της ασκηθείσης ανακοπής, έχουσα αίτημα την παράταση της χορηγηθείσης αναστολής μέχρι τη δημοσίευση αποφάσεως επί της ασκηθείσης ήδη εφέσεως κατά της απορριπτικής αποφάσεως επί της ανακοπής. Αυτό όμως μπορεί να γίνει μόνον εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 696 παρ. 3 ΚΠολΔ και με την προϋπόθεση ότι γίνεται αποδεκτή η νομική φύση της αναστολής ως ασφαλιστικό ή προσωρινό μέτρο και όχι ως μορφή οριστικής προληπτικής δικαστικής προστασίας προσδιορισμένης διάρκειας (Δημητρίου, ό.π. 256, Κατηφόρης, ό.π. 177-178, 183, 251-252, Ματθίας, ό.π. 275, ΕφΑθ 8998/1995 ΝοΒ 1986.85, ΕλλΔνη 1986.333, Δ 1986.68, ΜΠΚαβ 354/1984 Αρμ 1984.1003)...» (ΜΠΚαβάλας 1270/2001, Αρμ. 2004, σελ. 383).

ΑΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Από την έκδοση της αποφάσεως που απορρίπτει την αίτηση αναστολής, δεν απαιτείται η εκ νέου τήρηση της τριήμερης προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 926 παρ. 1 ΚΠολΔ γιατί το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την επίδοση της επιταγής και μέχρι την έκδοση της απορρίπτουσας την αίτηση αναστολής αποφάσεως είναι ικανό για την εκούσια εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη ο οποίος πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι η μέχρι την έκδοση της αποφάσεως επί της αιτήσεως αναστολής εξελισσόμενη διαδικασία της εκτελέσεως απλώς αδρανεί και ότι είναι ενδεχόμενη η τυχόν απόρριψη της αιτήσεως αναστολής....» (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ. ΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ

«...Από τη διάταξη αυτή (632 ΚΠολΔ), σε αντιδιαστολή προς το άρθρ. 682 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι η κατά την άνω διάταξη αναστολή εκτέλεσης συνιστά προληπτικό καταστάσεως μέτρο, που αφορά την αναστολή της εκτελεστότητας της διαταγής πληρωμής ως εκτελεστού τίτλου, το οποίο εξομοιώνεται με τα ασφαλιστικά μέτρα (ΟλΑΠ 754/1986 ΕλλΔνη 27.1124). Επομένως η παραπομπή του αρθρ. 632 παρ. 2 ΚΠολΔ στη διαδικασία των αρθρ. 686 επόμ. νοείται όχι μόνο στις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία αλλά και σε εκείνες που προσανατολίζονται στη φύση και το σκοπό του άνω προληπτικού ρυθμιστικού της κατάστασης μέτρου της αναστολής της εκτελεστότητας εκτελεστού τίτλου ή εξυπηρετούν το σκοπό αυτόν, όπως είναι οι της απαγόρευσης άσκησης ενδίκων μέτρων κατά της απόφασης που διατάζει το μέτρο αυτό και της ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης αυτής κατά τους ορισμούς των αρθρ. 696 εως 698 ΚΠολΔ (ΟλΑΠ 754/86, όπου παραπάνω, ΕφΘεσ 64/1991 ΕλλΔνη 34.1362, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλ., έκδ. Β`, αρθρ. 937, παρ. 186 α`, υπό 111, σελ. 521 και αρθρ. 948 παρ. 190, υπό 1, σελ. 540, Δεληκωστόπουλος-Σινανιώτης, Δ 10.56 επόμ., Μπέης, Δ 13.357). Αμφισβήτηση περί τούτου υπάρχει στη νομολογία κατώτερων δικαστηρίων και μέρος της νομικής θεωρίας, με τη σκέψη ότι δεν πρόκειται για ασφαλιστικό μέτρο, ενώ οι διατάξεις των άρθρ. 696 έως 698 ρητά αναφέρονται σε διατάξεις που διατάσσουν ασφαλιστικά μέτρα, παραγνωρίζεται όμως ότι η παραπομπή στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν γίνεται ως προς τις προϋποθέσεις και την έννοια των ασφαλιστικών μέτρων αλλ` ως προς τη διαδικασία και τις συνέπειες της. Περαιτέρω, κατ` εφαρμογή των

άρθρων 697 ΚΠολΔ, το αρμόδιο για την κύρια υπόθεση δικαστήριο, όσο διαρκεί η εκκρεμοδικία, μπορεί, με αίτηση του διαδίκου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία υποβάλλεται και αυτοτελώς, να μεταρρυθμίσει ή να ανακαλέσει ολικά ή μερικά την απόφαση που διατάζει τέτοιο προληπτικό ρυθμιστικό της κατάστασης περί την αναστολή της εκτελεστότητας διαταγής πληρωμής μέτρο, συνεπώς αρμόδιο είναι και το εφετείο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί εκδίκαση έφεσης κατά απόφασης που δέχεται ή απορρίπτει την ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, το οποίο μπορεί να ανακαλέσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση, όχι μόνο με επίκληση και πιθανολόγηση νέων στοιχείων μεταβολής των πραγμάτων αλλά και αυτοτελώς με βάση τα στοιχεία της δικογραφίας (ΑΠ 4892/75 ΝοΒ 24.315, ΑΠ 496/72 ΕλλΔνη 1973.305, ΕφΘεσ 64/91 ΕλλΔνη 34.1362)...» (ΕφΘράκης 129/2002, Αρμ. 2002, σελ. 1212). «...Από τη διάταξη αυτή (697 ΚΠολΔ) συνάγεται: **1)** ότι η ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης που διέταξε τέτοιο προληπτικό ρυθμιστικό της κατάστασης περί την αναστολή της εκτελεστότητας διαταγής πληρωμής μέτρο, μπορεί να διαταχθεί από το δικαστήριο που δικάζει την κύρια υπόθεση καθ` όλη τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας που αρχίζει στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας από τη νομότυπη άσκηση της αγωγής και περατώνεται, μεταξύ άλλων, με την έκδοση της οριστικής απόφασης επί της ουσίας της υπόθεσης, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη στάσης της δίκης ενώπιον αυτού και με αυτοτελή ακόμη αίτηση και όχι μόνο κατά την συζήτηση της κύριας υπόθεσης όπως απαιτείται στην περίπτωση μόνο, κατά την οποία πρόκειται να διαταχθούν ασφαλιστικά μέτρα από το Πολυμελές Πρωτοδικείο, και το αρμόδιο για τη κύρια υπόθεση δικαστήριο, όσο διαρκεί η εκκρεμοδικία, μπορεί, με αίτηση του διαδίκου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία υποβάλλεται και αυτοτελώς, να μεταρρυθμίσει ή να ανακαλέσει ολικά ή μερικά την απόφαση που διατάζει τέτοιο προληπτικό ρυθμιστικό της κατάστασης περί την αναστολή της εκτελεστότητας διαταγής πληρωμής μέτρο, το οποίο μπορεί να ανακαλέσει ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση και **2)** ότι με το ένδικο (κατ` ουσία) βοήθημα που προβλέπεται από την εν λόγω διάταξη δεν φέρεται υπό την κρίση του δικαστηρίου της κύριας υπόθεσης η νομιμότητα του ασφαλιστικού μέτρου που έχει διαταχθεί ή η ορθότητα της απόφασης που το διέταξε, αλλά μόνο η νομιμότητα της περαιτέρω ισχύος του (βλ. ΕφΘρ 192/2002 Αρμ. 56.1212, ΕφΑθ 10/1990 ΕΛΔ 1991.636, ΠΠΑθ 10/2002 ΔΕΕ 2002.169, ΠΠΑθ 108/99 ΕΛΔ 2000.539). Συνεπώς το δικαστήριο της κύριας δίκης θα ελέγξει, αν κατά το χρόνο, κατά τον οποίο καλείται να αποφασίσει ως αρμόδιο δικαστήριο και να διατάξει για πρώτη φορά κάποιο ασφαλιστικό μέτρο, θα διέτασσε το μέτρο αυτό, όπως έχει ήδη διαταχθεί με την απόφαση της οποίας διώκεται η ανάκληση ή μεταρρύθμιση. Για το παραδεκτό της αίτησης δεν απαιτείται η επίκληση της μεταβολής των πραγμάτων, αλλά το δικαστήριο κρίνει βάσει των στοιχείων που υπάρχουν στη δικογραφία της κύριας υπόθεσης, εφόσον το θέμα τεθεί υπόψη του και έτσι αποφασίζει όπως θα έκρινε αν για πρώτη φορά καλούνταν να διατάξει τη λήψη ή όχι του ασφαλιστικού μέτρου (βλ. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, εκδ. 1985 σελ 100 επ., Γεωργίου, Ασφ. Μέτρα εκδ. 1995 σ. 48.53 ΠΠΑθ 108/99 ο.π.)...» (ΠΠΡόδου 50/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΘεσ 1872/2005, Αρμ. 2005, σελ. 399).

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ – ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 633 ΠΑΡ. 2 ΚΠοΛΔ)

«...Κατά το άρθρο 633 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα, αν δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή, εκείνος υπέρ του οποίου έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής μπορεί να

επιδόσει πάλι τη διαταγή στον οφειλέτη, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκήσει την ανακοπή **μέσα σε προθεσμία δέκα εργασίμων ημερών από τη νέα επίδοση**. Αν περάσει άπρακτη και η παραπάνω προθεσμία, η διαταγή πληρωμής αποκτά δύναμη δεδικασμένου και είναι δυνατό να προσβληθεί μόνο με αναψηλάφηση. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι προϋπόθεση ασκήσεως της κατ` άρθρο 633 παρ. 2 ΚΠολΔ ανακοπής, μετά τη δεύτερη επίδοση της διαταγής πληρωμής, είναι ότι δεν ασκήθηκε εμπρόθεσμα η ανακοπή του άρθρου 632 παρ. 1. Συνεπώς, **αν ο καθού η διαταγή πληρωμής άσκησε εμπρόθεσμα ανακοπή, δεν δικαιούται να ασκήσει και δεύτερη για τους ίδιους ή άλλους λόγους και αν ακόμη ο αντίδικός του προβεί σε νέα, μετά την άσκηση της ανακοπής του, επίδοση της διαταγής πληρωμής** (ΑΠ 3/2000). Η ρύθμιση αυτή, κατά την οποία ο καθού η διαταγή πληρωμής, εφόσον άσκησε εμπρόθεσμα ανακοπή κατ` αυτής, δεν δικαιούται να ασκήσει και δεύτερη για τους ίδιους ή άλλους λόγους και αν ακόμη ο υπέρ ού η διαταγή πληρωμής προέβη σε νέα επίδοση της διαταγής, δεν αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1-2 του Συντάγματος, που ορίζουν ότι «οι έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις», αφού δεν θεσπίζει κάποια προνομιακή μεταχείριση για τον υπέρ ού η διαταγή πληρωμής σε βάρος του καθού αυτή οφειλέτη, του οποίου τα δικαιώματα δεν θίγονται από την τυχόν δεύτερη επίδοση, η οποία στερείται εννόμων συνεπειών, αφού δεν κινεί προθεσμία ανακοπής...» (ΑΠ 446/2004 ΕλλΔνη 2006, σελ. 118). «...Παρέχεται η ευχέρεια στον υπέρ ου η διαταγή πληρωμής να επιδώσει εκ νέου τη διαταγή πληρωμής στον οφειλέτη, χωρίς χρονική οριοθέτηση, προς το σκοπό απογυμνώσεως του τελευταίου από τη δυνατότητα μελλοντικής επικλήσεως ενστάσεων, ο οποίος (οφειλέτης) δικαιούται ν` ασκήσει ανακοπή εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από τη νέα επίδοση (ΑΠ 3/2000 ΝΟΜΟΣ). **Ομως η δεύτερη αυτή επίδοση, για να έχει ως αποτέλεσμα την έναρξη της ως άνω προθεσμίας των δέκα (10) εργασίμων ημερών για την άσκηση της δεύτερης ανακοπής, γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι παρήλθε η προθεσμία των δέκα πέντε (15) εργασίμων ημερών χωρίς να ασκηθεί εμπροθέσμως η ανακοπή του άρθρου 632 παρ. 1 ΚΠολΔ** (ΑΠ 446/2004 ΝΟΜΟΣ 2004. 353221, Βαθρακοκοίλης ΕρμΚΠολΔ στο άρθρο 633 αριθμ. 4)...» (ΜΠΘεσ 12.245/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Η προθεσμία αυτή (των δέκα εργασίμων ημερών) είναι αποκλειστική και λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως υπόψη από το δικαστήριο. Στην προθεσμία αυτή πρέπει να συντελεστεί η άσκηση της ανακοπής με την κατάθεση του δικογράφου της στην γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με την επίδοσή της στον καθ` ού, δεδομένου ότι η ανακοπή ασκείται όπως και η αγωγή (αρθρ. 583, 585 παρ. Ι ΚΠολΔ). Αν δεν επιδοθεί η ανακοπή μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ότι η ανακοπή δεν έχει ασκηθεί (Μπέης, άρθρο 632, σελ. 225, 230, Σταυρόπουλος, άρθρο 632 αρ. 1 β, Κιάντου - Παμπούκη, σ. 56-57, Σταυράκης - Παπαδογάμβρου, Η διαταγή πληρωμής, σελ. 212). Κατά το άρθρο 633 παρ. 1 ΚΠολΔ, αν η ανακοπή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νόμιμα και οι λόγοι της είναι νόμιμοι και βάσιμοι, το δικαστήριο ακυρώνει τη διαταγή πληρωμής, διαφορετικά απορρίπτει την ανακοπή και επικυρώνει τη διαταγή πληρωμής...» (ΕιρΙκαρίας 4/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ (ΑΡΘΡΟΥ 633 παρ. 2 ΚΠολΔ)

«...Κατά συνέπεια η κρινόμενη αίτηση, η οποία ασκήθηκε από τον αιτούντα και λόγω της υπ` αυτού άσκησης **εκ νέου ανακοπής** του κατά της αυτής διαταγής πληρωμής, ήτοι της ..../1999 του Δικαστηρίου τούτου, με αριθμό πράξης κατάθε-

σης .../2-6-2003, δεν δικαιολογεί την χορήγηση της αναστολής εκτέλεσης, την οποία ζητά με αυτήν ο αιτών σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην αρχή της παρούσας...» (ΜΠΛάρισας 490/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

«...Κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 321, 322 και 324 ΚΠολΔ, η τελεσίδικη απόφαση αποτελεί δεδικασμένο που δεν επιτρέπει να αμφισβητηθεί και να καταστεί αντικείμενο νέας δίκης το δικαίωμα που κρίθηκε και η δικαιολογική σχέση από την οποία αυτό έχει παραχθεί. Η απαγόρευση αυτή ενεργεί τόσο **θετικά**, με την έννοια ότι το δικαστήριο, ενώπιον του οποίου ανακύπτει εξ αφορμής άλλης δίκης, είτε ως κύριο είτε ως προδικαστικό ζήτημα, το δικαίωμα που κρίθηκε με τελεσίδικη απόφαση, οφείλει να θέσει ως βάση της απόφασής του το δεδικασμένο, που προκύπτει από την απόφαση αυτή, λαμβάνοντάς το ως αμάχητη αλήθεια, όσο και **αρνητικά**, με την έννοια ότι απαγορεύεται η συζήτηση νέας αγωγής για το ίδιο δικαίωμα, για την ύπαρξη ή μη του οποίου υπάρχει δεδικασμένο. Το δεδικασμένο αυτό εκτείνεται στο ουσιαστικό ζήτημα για έννομη σχέση που προβλήθηκε με αγωγή, ανταγωγή, κύρια παρέμβαση ή ένσταση συμψηφισμού. Έννομη σχέση κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, είναι το σύνολο των εννόμων συνεπειών που κρίθηκαν τελεσίδικα και όχι τα πραγματικά γεγονότα που γέννησαν ή απέσβησαν τις έννομες συνέπειες. Με τελεσίδικη απόφαση ισοδυναμεί και η διαταγή πληρωμής, η οποία έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, μετά την τελεσίδικη απόρριψη της ασκηθείσας ανακοπής, ή σε περίπτωση μη ασκήσεως ανακοπής, μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας ασκήσεως της ανακοπής του άρθρου 633 παρ. 3 ΚΠολΔ (ΑΠ 133/2003). **Η διαταγή πληρωμής που απέκτησε ισχύ δεδικασμένου, προσομοιάζει κατά τα αποτελέσματά της με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, υπό την έννοια ότι δεν μπορεί πλέον να αμφισβητηθεί ούτε και με ανακοπή από το άρθρο 933 ΚΠολΔ, η με αυτή βεβαιούμενη απαίτηση, αφού έκτοτε αποτελεί, κατά ρητή διάταξη του άνω άρθρου 633 παρ. 2 εδ. τελευταίο, δεδικασμένο, που κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 330 και 935 ιδίου κώδικα καθιστά απαράδεκτη την προβολή σε μεταγενέστερη δίκη που αφορά το κύρος της εκτελέσεως λόγων ανακοπής που αν και ήσαν γεννημένοι και μπορούσαν να προταθούν, δεν προτάθηκαν με μία από τις πιο πάνω ανακοπές κατά της διαταγής πληρωμής (ΟλΑΠ 30/1987).** Το γεγονός ότι η διαταγή πληρωμής δεν είναι δικαστική απόφαση, δεν συνεπάγεται αναγκαίως και ότι αυτή δεν δύναται κατά νόμο να παραγάγει δεδικασμένο, υπό τη θετική και την αρνητική λειτουργία του, αφού το δεδικασμένο δεν αποτελεί εννοιολογικό γνώρισμα των δικαστικών αποφάσεων, αλλά έννομη συνέπεια αυτών που την προσδίδει διάταξη νόμου (ΑΠ 53/2004). Εξάλλου κατά το άρθρο 330 ΚΠολΔ το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες, που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν. Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή. Από την διάταξη αυτή προκύπτει ότι καλύπτονται από το δεδικασμένο όλες οι προταθείσες ενστάσεις, ασχέτως της νομικής τους θεμελίωσης. Από εκείνες που δεν προτάθηκαν καλύπτονται: **α)** όλες οι ενστάσεις εκ του δικονομικού δικαίου, **β)** όλες οι καταχρηστικές ενστάσεις, δηλαδή εκείνες που στηρίζονται επί απλών πραγματικών περιστατικών και **γ)** όλες οι γνήσιες αυτοτελείς ή αυθύπαρκτες ενστάσεις, δηλαδή εκείνες που, όπως και οι καταχρηστικές στηρίζονται επί απλού πραγματικού γεγονότος, αλλά περαιτέρω στηρίζουν διαπλαστικό δικαίωμα του εναγομένου, ώστε να αποτελούν παραλλήλως και ενστάσεις

υπό ουσιαστική έννοια. Όλες αυτές οι ενστάσεις, είτε αφορούν τις διαδικαστικές προϋποθέσεις, είτε αφορούν το κατ` ουσία βάσιμο της αγωγής, καλύπτονται από το δεδικασμένο. Καλύπτονται επίσης οι κατά του προδικαστικού ζητήματος ενστάσεις κατά την ίδια έκταση, είτε το προδικαστικό ζήτημα αφορά τις διαδικαστικές προϋποθέσεις, είτε το επίδικο δικαίωμα (κύριο ζήτημα) και αδιαφόρως εάν η ένσταση ανάγεται στην ύπαρξη της προδικαστικής έννομης σχέσης ή στην έκταση της εξ αυτής ευθύνης. Η μη προταθείσα ένσταση καλύπτεται από το δεδικασμένο, εφόσον ήταν δυνατόν να προταθεί κατά την διάρκεια προηγούμενης δίκης, εφόσον δηλαδή υπήρχαν έκτοτε όλα τα απαιτούμενα για την θεμελίωσή της γεγονότα, έστω και αν ο διάδικος τα αγνοούσε υπαιτίως ή ανυπαιτίως (ΑΠ 1017/2001). Στην κατηγορία των καταχρηστικών ενστάσεων που αν δεν προτάθηκαν, κατά τα ανωτέρω, καλύπτονται από το δεδικασμένο, ανήκει και η καταχρηστική διακωλυτική ένσταση ότι η δικαιοπραξία αντιβαίνει εν όλω ή εν μέρει σε απαγορευτική διάταξη νόμου και για το λόγο αυτό είναι άκυρη, σύμφωνα με τα άρθρα 174 και 180 ΑΚ, όπως, κατά τα άρθρα 293 και 294 ίδιου κώδικα, άκυρη είναι και η δικαιοπραξία με την οποία συνομολογείται ποσοστό τόκου μεγαλύτερου του καθοριζομένου από το νόμο, κατά το επί πλέον του νομίμου τόκου ποσοστό...» (ΑΠ 1397/2012, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 83/2004, ΑΠ 335/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Πριν από την πάροδο και της δεύτερης αυτής προθεσμίας, (άρθρο 633 παρ. 2 ΚΠολΔ) η διαταγή πληρωμής δεν αποκτά ισχύ δεδικασμένου και έτσι, κατά τις διατάξεις περί αυτού των άρθρων 933 και 330 ΚΠολΔ, δεν κωλύεται ο οφειλέτης, επιχειρούμενης αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του με βάση τη διαταγή πληρωμής, η οποία αποτελεί τίτλο εκτελεστό, να προτείνει, με την κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ ασκούμενη ανακοπή, ως λόγους ακυρωτικούς της εκτέλεσης και ενστάσεις οι οποίες βάλλουν κατά του ουσιαστικού υποστατού της επιδικασθείσας απαίτησης (ΑΠ 3/2000 ΕλλΔνη 41.377, Μπρίνιας, Άμυνα κατά διαταγής πληρωμής, ΝοΒ 24.501 επ, 504-507). Μετά την πάροδο όμως άπρακτης και της δεύτερης ανωτέρω προθεσμίας του άρθρου 633 παρ. 2 ΚΠολΔ ή μετά την τελεσίδικη απόρριψη της ασκηθείσας κατ` άρθρο 632 παρ. 1 ΚΠολΔ ανακοπής, δεν μπορεί πλέον να αμφισβητηθεί ούτε και με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ η βεβαιούμενη με τη διαταγή απαίτηση, αφού έκτοτε αποτελεί, κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 633 παρ. 2 εδ. τελευταίο ΚΠολΔ, δεδικασμένο, που καθιστά απαράδεκτη την προβολή, σε μεταγενέστερη δίκη, που αφορά το κύρος της εκτέλεσης, λόγων ανακοπής που, αν και ήταν γεννημένοι και μπορούσαν να προταθούν, δεν προτάθηκαν με μια από τις πιο πάνω ανακοπές κατά της διαταγής πληρωμής (ΟλΑΠ 30/1987, ΑΠ 53/2004 ΝοΒ 52.1371, ΑΠ 3/2000)...» (ΜΠΘεσ 26981/2010 Αρμ. 2011, σ. 467, ΝΟΜΟΣ). «...Αν ασκήθηκε κατά της διαταγής πληρωμής ανακοπή του 632 ΚΠολΔ και αυτή δεν έχει τελεσιδικήσει, τότε δεν παράγεται το δεδικασμένο του άρθρου 632 § 2 εδ. γ ΚΠολΔ και παραδεκτά προβάλλονται με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ λόγοι ανακοπής ως προς την επιδικασθείσα απαίτηση, ακόμα και αν αυτοί είχαν προταθεί με την ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ, ενώ παραδεκτά προβάλλονται με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ και νέοι ισχυρισμοί κατά της απαίτησης (βλ. Πανταζόπουλου, Η Ανακοπή κατά Διαταγής Πληρωμής, 2001, σελ. 218). (ΜΠΡόδου 31/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ- ΕΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΘΗΚΗΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 295, 297, 632 παρ. 1 και 633 παρ. 2 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η νομότυπη παραίτηση από του δικογράφου της ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής, ως αποτέλεσμα έχει την κατάργηση της δίκης που ανοίχθηκε με το σχετικό δικόγραφο και την άρση των συνεπειών που απορρέουν από τα άρθρα

215 και 221 ΚΠολΔ, δεν επιφέρει όμως την τελεσίδικη επιδίκαση της απαιτήσεως που επιδικάζεται με την ανακοπτομένη διαταγή πληρωμής, η οποία δεν αποκτά μετά την τοιαύτη παραίτηση δύναμη δεδικασμένου. Μόνο δε μετά την επίδοση εκ νέου της διαταγής πληρωμής, εφόσον πλέον θεωρείται ότι η ανακοπή του άρθρου 632 παρ. 1 ΚΠολΔ κατ` αυτής δεν ασκήθηκε ποτέ και την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας των δέκα ημερών που προβλέπεται στο άρθρο 633 παρ. 2 ΚΠολΔ, χωρίς να ασκηθεί ανακοπή κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, επέρχεται τελεσίδικη επιδίκαση της απαιτήσεως που επιδικάζεται με τη διαταγή πληρωμής (ΑΠ 1494/2003). Εφόσον δε συντρέξουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις και η διαταγή πληρωμής αποκτήσει δύναμη δεδικασμένου, η ασφαλιζόμενη, με εγκύρως εγγραφείσα προσημείωση απαίτηση που ενσωματώνεται σ` αυτήν, δίνει το δικαίωμα στον προσημειούχο δανειστή, είτε να ζητήσει την τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη. εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, η οποία λογίζεται ότι έχει εγγραφεί από την ημέρα της προσημείωσης, είτε να ζητήσει εγγραφή υποθήκης με βάση το δικαστικό τίτλο της διαταγής πληρωμής. Στην περίπτωση που συμβούν τα τελευταία, το δικαίωμα της ήδη υφισταμένης πλέον υποθήκης, αν το ενυπόθηκο είναι ασφαλισμένο, μπορεί να ασκηθεί και στην οφειλόμενη ασφαλιστική αποζημίωση...» (ΑΠ 11/2012, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ», σελ. 164).**

ΕΠΙΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

«... Κατά το άρθρο 634 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, η επίδοση της διαταγής πληρωμής διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία (παρ. 1), ... αν δε ακυρωθεί η διαταγή πληρωμής, η παραγραφή ή η αποσβεστική προθεσμία θεωρείται ότι έχει ανασταλεί από την επίδοση της διαταγής πληρωμής ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της ανακοπής (παρ. 2). Με την τελευταία αυτή διάταξη καθιερώνεται η επίδοση της διαταγής πληρωμής ως ειδικός λόγος αναστολής της παραγραφής της αξίωσης, για την οποία εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, ο δε χρόνος της αναστολής αυτής διαρκεί εξακολουθητικά από την επίδοση της διαταγής πληρωμής μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί της ανακοπής. Και τούτο εν όψει του ότι, αν μετά από άσκηση ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής αυτή ακυρωθεί, εκλείπει ο κατά το άρθρο 634 παρ. 1 ΚΠολΔ λόγος διακοπής της παραγραφής, προκειμένου όμως να μη βρεθεί ο δικαιούχος ενώπιον παραγεγραμμένης απαιτήσεώς του, το διάστημα που μεσολάβησε από την επίδοση, της διαταγής πληρωμής μέχρι την τελεσίδικη ακύρωσή της λογίζεται ως χρόνος αναστολής της παραγραφής. Έτσι αποκλείεται η παραγραφή εν επιδικία της αξίωσης, που στηρίζει τη διαταγή πληρωμής και μάλιστα όχι μόνον αν ακυρωθεί η διαταγή πληρωμής, όπως ρητώς ορίζεται στο νόμο, αλλά, προδήλως και κατά μείζονα λόγο, και όταν απορριφθεί η ανακοπή, δηλαδή γενικότερα σε κάθε περίπτωση, κατά τη διάρκεια της επί της ανακοπής δίκης και μέχρι περατώσεώς της με τελεσίδικη απόφαση, δεν κινείται η με την επίδοση της διαταγής πληρωμής διακοπείσα παραγραφή (ΟλΑΠ 12/2001). Με την τελεσίδικη δε απόρριψη της ανακοπής, όπως και σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης άσκησης ανακοπής μετά από δεύτερη επίδοση της διαταγής πληρωμής στον καθ' ου οφειλέτη (άρθρο 633 παρ. 2 ΚΠολΔ), η επιδικαζόμενη με αυτή αξίωση αποκτά ισχύ δεδικασμένου και υπόκειται σε 20ετή παραγραφή κατά τον κανόνα του άρθρου 268 του Α.Κ...» (ΑΠ 1834/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 1224) (ΑΠ 343/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΚΟΠΩΝ 632 ΚΑΙ 933 ΚΠολΔ

«...Η ύπαρξη των δύο ως άνω ενδίκων βοηθημάτων επιβάλλει την οριοθέτησή τους, ιδίως όταν οι επικαλούμενοι από τον ανακόπτοντα λόγοι έχουν ήδη προβληθεί εναντίον του καθ` ου με προγενέστερη ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ κατά της ιδίας διαταγής πληρωμής. Σε αυτή την περίπτωση κατά **μια άποψη** όταν τα δυο ένδικα βοηθήματα, παρά το διαφοροποιημένο αίτημά τους, θεμελιώνονται στην ίδια ιστορική και νομική βάση, όπως στην περίπτωση που ο οφειλέτης στηρίζει το αίτημα της ακύρωσης της διαταγής πληρωμής και το αίτημα της ακύρωσης της εκτελεστικής διαδικασίας στην ίδια βάση, όταν δηλαδή το κύρος της διαταγής πληρωμής, ή η ανυπαρξία της απαίτησης αποκτούν προδικαστική σημασία στην ανακοπή κατά της εκτέλεσης και η διαδικαστική πορεία και των δύο είναι ενδεχόμενο να οδηγήσει σε αντιφατικές αποφάσεις ως προς το κύριο ζήτημα της μιας ανακοπής, του άρθρου 632 ΚΠολΔ, που εμφανίζεται ως προδικαστική στη δεύτερη του άρθρου 933 ΚΠολΔ, τότε το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να διαγνώσει ανάμεσα στις δύο δίκες τη συνδρομή των προϋποθέσεων της εκκρεμοδικίας και να αναστείλει την χρονικά επόμενη δίκη (ΕφΘεσ 2730/1995 αδημ). Κατά **τρίτη** γνώμη, κατά πάσα περίπτωση, πρέπει η δίκη της ανακοπής κατά της εκτέλεσης να αναστέλλεται κατ` άρθρο 249 ΚΠολΔ, για την εναρμόνιση των δικαστικών κρίσεων, ώστε να προλαμβάνεται η έκδοση αντιφατικών αποφάσεων (βλ. Μπρίνιας: Άμυνα κατά διαταγής πληρωμής, ΝοΒ 24 σ. 505, ο ίδιος: Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 933 παρ. 102. Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, Γενικό Μέρος, 1998 παρ. 34 νπ, αριθμ. 38-496, 506-520, Κονδύλης, Το δεδικασμένο, παρ. 14 σελ. 162, ΕφΑθ 7044/1995 ΑρχΝ 1996.149, ΕφΘεσ 63/1997 Αρμ 1999 σελ. 250-252). Οι καθ` ων η ανακοπή δια του πληρεξουσίου δικηγόρου τους, προφορικά στο ακροατήριο και με τις προτάσεις τους, πρότειναν την ένσταση του απαραδέκτου των λόγων της υπό κρίση ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, καθότι αυτοί οι ίδιοι ακριβώς λόγοι είχαν προταθεί και με ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ και επομένως καλύφθηκαν από δεδικασμένο. Η σχετική ένσταση όμως θα πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη, σύμφωνα και με την υπό στοιχ. Ι νομική σκέψη που προηγήθηκε, καθόσον οι καθ` ων η ανακοπή δεν επικαλούνται ότι η εκδοθείσα υπ` αριθ. .../2009 Διαταγή Πληρωμής έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, αλλά εξ αντιθέτου αναφέρουν ότι ασκήθηκε κατ' αυτής ανακοπή, επί της οποίας εξεδόθη η υπ` αριθ. 54/2011 απόφαση του ΠΠρόδου, της οποίας επίδοση άλλωστε δεν επικαλούνται, με αποτέλεσμα να υφίσταται ακόμα προθεσμία άσκησης έφεσης κατ` άρθρο 518 § 2 ΚΠολΔ. Εφόσον λοιπόν η ως άνω διαταγή πληρωμής δεν έχει τελεσιδικήσει (άρθρο 321 ΚΠολΔ) δεν παράγεται δεδικασμένο εξ αυτής και η σχετική ένσταση των καθ` ων θα πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη. Επίσης οι καθ` ων η ανακοπή προτείνουν την ένσταση της εκκρεμοδικίας, για το λόγο ότι οι επικαλούμενοι από το ανακόπτον λόγοι έχουν ήδη προβληθεί εναντίον του με προγενέστερη ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ κατά της προαναφερομένης διαταγής πληρωμής. Η ως άνω ένσταση είναι παραδεκτή και νόμιμη βασιζόμενη στο άρθρο 222 ΚΠολΔ, σύμφωνα και με την υπό στοιχ. ΙΙ νομική σκέψη που προηγήθηκε, πλην όμως από την επισκόπηση των λόγων της υπ` αριθ. .../2009 ανακοπής κατά της υπ` αριθ. .../2009 διαταγής πληρωμής του Δικαστή του ΜΠρόδου, όπως αυτοί (οι λόγοι) προκύπτουν από την προσκομισθείσα υπ` αριθ. .../2011 απόφαση του ΠΠρόδου, η οποία έκρινε την ως άνω ανακοπή, προκύπτει ότι ο υπό στοιχεία δεύτερος λόγος της υπό κρίση ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, είναι διάφορος από εκείνον που είχε ασκηθεί με την ανακοπή του άρθρου 632 ΚΠολΔ. Και συγκεκριμένα κατά τη διαδικασία εκείνη το ανακόπτον είχε επικαλεστεί ότι η άσκηση της αναίρεσης κατά της υπ` αριθ. .../2008 απόφασης του Εφετείου Δωδεκανήσου, δυνάμει της οποίας εξεδόθη η ανακοπτόμενη διαταγή πληρωμής, είχε

ως συνέπεια την ανατροπή του δεδικασμένου που απέρρεε από την προαναφερθείσα εφετειακή απόφαση, ισχυρισμός που είχε απορριφθεί από το δικάζον τότε Δικαστήριο ως μη νόμιμος. Εν προκειμένω όμως το ανακόπτον κατ` ορθή εκτίμηση του δεύτερου λόγου της ανακοπής του, όπως αυτός παραδεκτά συμπληρώθηκε με τις προτάσεις, προβάλλει ως λόγο ανακοπής την ανυπαρξία της απαίτησης λόγω ανατροπής του δεδικασμένου που απορρέει από την υπ` αριθ. .../2008 απόφαση του Εφετείου Δωδεκ., λόγος ο οποίος ρητά αναφέρεται στην υπ` αριθ. .../2011 απόφαση του ΠΠΡόδου ότι δεν προβλήθηκε στην εκεί δίκη (σελ. 10 της προαναφερθείσας απόφασης). Ως εκ τούτων η σχετική ένσταση περί εκκρεμοδικίας, τον οποίο προέβαλαν οι καθ` ων η ανακοπή θα πρέπει να απορριφθεί στην ουσία της...» (ΜΠΡόδου 31/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Η άσκηση ανακοπής κατ` αρθρ. 632 ΚΠολΔ δεν αποκλείει την άσκηση μετά από την έναρξη της εκτελέσεως κατά του οφειλέτη, και ανακοπής του αρθρ. 933 ΚΠολΔ εναντίον των πράξεων εκτελέσεως, ακόμη και αν η τελευταία βασίζεται στους ίδιους λόγους που προβλήθηκαν ήδη με την ανακοπή του αρθρ. 632 ΚΠολΔ. Η δυνατότητα σώρευσης των δύο ανακοπών στο ίδιο δικόγραφο συνήθως αποκρούεται επειδή οι δύο ανακοπές δεν υπάγονται στο ίδιο καθ` ύλην αρμόδιο δικαστήριο **(πλέον δεν τίθεται ζήτημα υπαγωγής σε διάφορο είδος διαδικασίας κατά τα οριζόμενα κατωτέρω)**. Από την άλλη πλευρά, η παράλληλη επίκληση των ίδιων λόγων και ως αντιρρήσεων κατά της εκτελέσεως δε φαίνεται να αποκλείεται ούτε από το συνδυασμό των άρθρων 269 και 935 ΚΠολΔ. Οταν ενόσω εκκρεμεί η ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής ο ανακόπτων ασκεί συγχρόνως για τους ίδιους λόγους και ανακοπή του άρθ. 933, ζήτημα σύγχυσης ή εκκρεμοδικίας δεν τίθεται. Διότι τα αντικείμενα των δύο δικών δεν συμπίπτουν λόγω της διαφοράς των αιτημάτων των δύο ανακοπών (ΜΠΑθ 227/2011 Νόμος, ΜΠΧαλκ 1135/2009 ΑρχΝ 2010.321, ΜΠΛαρ 2854/2004 ΑρχΝ 2005.66). Η ταυτότητα όμως των προβαλλομένων λόγων ενδέχεται να καθιστά σκόπιμη την εφαρμογή του αρθρ. 249 ΚΠολΔ (ΕφΑθ 7369/2004 ΝοΒ 53.1447, ΕφΑθ 5131/2004, Νόμος, ΕφΘεσ 63/1997 Αρμ 1999.250, ΜΠΧαλκ 1135/2009 ΑρχΝ 2010.321, Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας ΕρμΚΠολΔ έκδ. 2000, τ.ΙΙ, σελ.1190-1191, Μελέτη Ε. Κιουπτσίδου, Ζητήματα από τις ανακοπές των άρθρων 632 και 933, Αρμ ΝΖ.1243). Περαιτέρω, η ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής (632 επ. ΚΠολΔ) που εκδόθηκε για απαίτηση απορρέουσα από επιταγή εκδικάζεται από το αρμόδιο καθ` ύλην λόγω ποσού δικαστήριο ήδη Ειρηνοδικείο ή Μονομελές Πρωτοδικείο (632 § 1 εδ. 1, 636 ΚΠολΔ) και κατά την διαδικασία των πιστωτικών τίτλων κατ` αρθρ. 632 § 3 ΚΠολΔ **(για τις ανακοπές που έχουν εγερθεί προ της θέση σε ισχύ του Ν. 4055/2012)**. Περαιτέρω η ανακοπή που ασκείται κατ` άρθ. 933 ΚΠολΔ εισάγεται, κατ` αρχήν, και εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, με τις αποκλίσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 583 επ. και 933 ΚΠολΔ. Αν, όμως, για τη διάγνωση της εκτελεστέας αξίωσης εφαρμόζεται κάποια ειδική διαδικασία με τους κανόνες της οποίας εκδόθηκε η επί της κύριας αξίωσης εκτελούμενη απόφαση, η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται και κατά την εκδίκαση της παραπάνω ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ. (για τις ανακοπές που έχουν εγερθεί προ της θέσης σε ισχύ του Ν. 4055/2012, **διότι μετά την ισχύ του ως άνω νόμου, αρμόδιο για την εκδίκαση της ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής είναι το Ειρηνοδικείο ή το Μονομελές Πρωτοδικείο (άρθρο 14 παρ. 1 ν. 4055/2012)**. Η διάκριση ως προς την εφαρμοζόμενη διαδικασία γίνεται και όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι διαταγή πληρωμής, οπότε για την εκδίκαση της ανακοπής τηρούνται οι κανόνες της διαδικασίας κατά την οποία δικάζεται η εναντίον της διαταγής ανακοπή (ΑΠ 337/2006 ΕλλΔνη 47.779, ΕφΑθ 547/2008 Νόμος, ΕφΑθ 4711/2002 ΕλλΔνη 44.528, ΕφΠειρ 144/2000 ΑρχΝ 2001.105, ΜΠΑθ 227/2011 Νόμος, ΜΠΘηβ 160/2009 Νόμος, ΜΠΣερ 98/2007 Νόμος)...» (ΜΠΘεσ 7968/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ – ΕΠΙΤΡΕΠΤΗ Η ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΨΗΛΑΦΗΣΗΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 552, 632 και 633 του ΚΠολΔ συνάγεται ότι κατά της διαταγής πληρωμής δεν επιτρέπεται η άσκηση του ενδίκου μέσου της αναιρέσεως. Εξάλλου από τις διατάξεις των άρθρων 552 και 553 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι με το ένδικο μέσο της αναιρέσεως προσβάλλεται μόνο η απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, που απέρριψε την έφεση κατ΄ ουσίαν, δηλαδή μετά από εξέταση του περιεχομένου της, όχι δε και η πρωτόδικη απόφαση η οποία θεωρείται ότι ενσωματώθηκε στην απόφαση του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου. Στην κρινόμενη περίπτωση η αίτηση αναιρέσεως στρέφεται: **α)** κατά της .../1997 διαταγής πληρωμής του δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που εκδόθηκε υπέρ του πρώτου των αναιρεσιβλήτων και εις βάρος του αναιρεσείοντος, βάσει τραπεζικής επιταγής **β)** κατά της ..../2000 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε κατ΄ ουσίαν ανακοπή του αναιρεσείοντος κατά της διαταγής πληρωμής, **γ)** κατά της .../2001 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε κατ΄ ουσίαν έφεση του αναιρεσείοντος κατά της αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου και **δ)** κατά της ..../2003 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε κατ΄ ουσίαν αίτηση του αναιρεσείοντος για αναψηλάφηση της αποφάσεως του Εφετείου που απέρριψε την έφεση. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως ασκήθηκε απαραδέκτως κατά της διαταγής πληρωμής **(α)** και κατά της .../2000 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών **(β)** η κατά της οποίας έφεση απορρίφθηκε κατ΄ ουσίαν. Εξάλλου, ασκήθηκε εκπροθέσμως κατά της .../2001 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών, **(γ)** ήτοι μετά την πάροδο της κατά το άρθρο 564 παρ. 1 ΚΠολΔ, 30νθήμερης προθεσμίας...Πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ως απαράδεκτη κατά τα μέρη της αυτά. Η ίδια αίτηση αντιθέτως, ως προς την προσβαλλόμενη με αυτή ..../2003 απόφαση του Εφετείου **(δ)** έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα και συνεπώς είναι παραδεκτή...Κατά το άρθρο 544 αριθ. 7 του ΚΠολΔ, αναψηλάφηση επιτρέπεται αν ο διάδικος που ζητεί την αναψηλάφηση βρήκε ή πήρε στην κατοχή του μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης νέα κρίσιμα έγγραφα, τα οποία δεν μπορούσε να προσκομίσει εγκαίρως από ανώτερη βία ή γιατί τα κατακράτησε ο αντίδικός του ή τρίτος που είχε συνεννοηθεί με τον αντίδικό του και των οποίων την ύπαρξη αγνοούσε, όπως αγνοούσε και την κατοχή τους από τον αντίδικο ή τον τρίτο κατά τη διάρκεια της δίκης. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι το νέο έγγραφο, που βρήκε ή έλαβε στην κατοχή του ο ζητών την αναψηλάφηση, για να μπορεί να στηρίξει την αίτηση, πρέπει: **α)** να υπήρχε κατά το χρόνο της έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης, **β)** να είναι κρίσιμο, με την έννοια ότι από το έγγραφο αυτό προκύπτει απόδειξη ή ανταπόδειξη ουσιώδους πραγματικού ισχυρισμού που είχε προβληθεί στη διεξαχθείσα δίκη, ώστε να καθίσταται εμφανές ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εσφαλμένη και θα μπορούσε να εκδοθεί διαφορετική απόφαση υπέρ του ζητούντος την αναψηλάφηση αν το έγγραφο είχε τεθεί υπόψη του δικαστηρίου και **γ)** η μη έγκαιρη προσκομιδή του να οφείλεται σε ανώτερη βία ή σε παρακράτησή του από τον αντίδικο του αιτούντος ή τρίτο σε συνεννόηση με τον τελευταίο. Εξάλλου, ως ανώτερη βία, από την οποία ήταν αδύνατη η έγκαιρη προσκομιδή των νέων κρίσιμων εγγράφων, συνιστά, κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως, κάθε γεγονός τυχερό και απρόβλεπτο το οποίο υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες δεν μπορούσε να αποτραπεί ούτε με μέτρα άκρας επιμέλειας και συνέσεως, τέτοιο δε γεγονός μπορεί να είναι και η ανυπαίτια άγνοια

της υπάρξεως των εγγράφων, από την οποία ανακύπτει η αδυναμία της έγκαιρης προσκομιδής τους. Επομένως για να είναι ορισμένο το δικόγραφο της αιτήσεως αναψηλαφήσεως, που στηρίζεται στο με αριθ. 7 λόγο του άρθρου 544 ΚΠολΔ, πρέπει να εκτίθενται σ΄ αυτό όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία. Ειδικότερα για να κριθεί αν το νέο έγγραφο είναι κρίσιμο πρέπει ν΄ αναφέρονται στην αίτηση: **α)** τα πραγματικά περιστατικά που αποδεικνύονται αμέσως και πλήρως από το έγγραφο αυτό και **β)** ότι είχε ο αιτών επικαλεσθεί τα περιστατικά αυτά προς θεμελίωση είτε της αγωγής είτε αυτοτελώς ισχυρισμού προς αντίκρουση εκείνης. Και περαιτέρω να προσδιορίζονται τα γεγονότα που κατά τον αιτούντα συνιστούν ανώτερη βία. Διαφορετικά, αν δηλαδή δεν εκτίθενται στο δικόγραφο τα περιστατικά ή τα γεγονότα που επικαλείται ο αιτών ότι αποτελούν ανώτερη βία, η αίτηση αναψηλαφήσεως είναι απαράδεκτη...» (ΑΠ 1264/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ (άρθρο 933 ΚΠολΔ)

«...Όταν ενεργείται αναγκαστική εκτέλεση με βάση διαταγή πληρωμής, ο καθού η εκτέλεση μπορεί να προβάλει τις αντιρρήσεις του κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης με την προβλεπόμενη από το άρθρο 933 του ΚΠολΔ ανακοπή. Οι αντιρρήσεις αυτές μπορεί να αφορούν και την τυπική και ουσιαστική εγκυρότητα του εκτελούμενου τίτλου και συνεπώς και την ύπαρξη της απαίτησης για την οποία έχει εκδοθεί η διαταγή πληρωμής, εφόσον αυτή δεν έχει αποκτήσει δύναμη δεδικασμένου, είτε με την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών των άρθρων 632 παρ. 1 και 633 παρ. 2 του ΚΠολΔ, για την άσκηση ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, είτε με την τελεσίδικη απόρριψη της ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής που τυχόν ασκήθηκε. Ωστόσο, **οποιοσδήποτε λόγος και αν προβάλλεται με την ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, το αίτημά της είναι πάντοτε η ακύρωση ορισμένης διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης που προβάλλεται με αυτήν**. Με την ανακοπή αυτή, έστω και αν περιέχει λόγο κατά της εγκυρότητας της διαταγής πληρωμής και της ανυπαρξίας ή της ελαττωματικότητας της απαίτησης για την οποία αυτή έχει εκδοθεί, δεν μπορεί να ζητηθεί και η ακύρωση της διαταγής πληρωμής. Η ακύρωση της τελευταίας μπορεί να ζητηθεί μόνο με την προβλεπόμενη από το άρθρο 632 παρ. 1 ή 633 παρ. 2 του ΚΠολΔ ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές. Δεν αποκλείεται, ωστόσο, σώρευση στο ίδιο δικόγραφο ανακοπής κατά της εκτέλεσης, του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, και ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής, του άρθρου 632 παρ. 1 του ΚΠολΔ, ώστε με την τελευταία να ζητείται και η ακύρωση της διαταγής πληρωμής, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει προθεσμία και για την άσκηση της τελευταίας, εάν υφίσταται αρμοδιότητα και για τις δύο ανακοπές και αν αυτές υπάγονται στην ίδια διαδικασία (ΑΠ 337/2006 ΕλλΔνη 47.779 ΕφΑθ 4711/2002 ΕλλΔνη 44.528, ΕφΑθ 5377/2001 ΕλλΔνη 39.916). Συνεπώς, η άσκηση της ανακοπής του άρθρου 632 του ΚΠολΔ δεν αποκλείει την άσκηση, μετά από την έναρξη της εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, και ανακοπής (αντιρρήσεων) του άρθρου 933 του ΚΠολΔ εναντίον των πράξεων εκτέλεσης, ακόμη και όταν η τελευταία βασίζεται στους ίδιους λόγους, που προβλήθηκαν ήδη με την κατ` άρθρο 632 του ΚΠολΔ ανακοπή. Το έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος θεμελιώνεται επαρκώς στην ανάγκη τήρησης των προθεσμιών του άρθρου 934, αλλά και στο δεδομένο ότι η ακύρωση της ανακοπτόμενης πράξης εκτέλεσης μόνο με την ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ μπορεί να επιτευχθεί (ΕφΑθ 2631/1992 ΕλλΔνη 1994.449)...» (ΜΠΖακύνθου 310/2011,

ΕφΑΔ 2012, σελ. 520). «...**Οποιοσδήποτε λόγος και αν προβάλλεται με την ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, το αίτημά της είναι πάντοτε η ακύρωση ορισμένης διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης που προσβάλλεται με αυτήν**. **Με την ανακοπή αυτή, έστω και αν περιέχει λόγο κατά της εγκυρότητας της διαταγής πληρωμής και της ανυπαρξίας ή της ελαττωματικότητας της απαίτησης για την οποία αυτή έχει εκδοθεί, δεν μπορεί να ζητηθεί και η ακύρωση της διαταγής πληρωμής**. Η ακύρωση της τελευταίας μπορεί να ζητηθεί μόνο με την προβλεπόμενη από το άρθρο 632 παρ. 1 ή 633 παρ. 2 του ΚΠολΔ ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής, μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές....» (ΜΠΡόδου 543/2012, ΝΟΜΟΣ) «...Όταν όμως παρέλθει άπρακτη η προθεσμία και της δεύτερης ανακοπής δεν μπορεί πλέον να αμφισβητηθεί ούτε και με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, η απαίτηση που βεβαιώθηκε με τη διαταγή πληρωμής, αφού έκτοτε αυτή παρ' ότι δεν αποτελεί δικαστική απόφαση, παράγει, κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 633 παρ. 2 ΚΠολΔ δεδικασμένο, πλήρες κατά τα αντικειμενικά και υποκειμενικά του όρια που καθιστά απαράδεκτη, κατά το άρθρο 330 ΚΠολΔ, την προβολή, σε μεταγενέστερη δίκη, που αφορά το κύρος της εκτελέσεως, λόγω ανακοπής οι οποίοι, αν και ήταν γεννημένοι και μπορούσαν να προταθούν, δεν προτάθηκαν σε μία από τις παραπάνω ανακοπές κατά της διαταγής πληρωμής. Τέτοια ένσταση καλυπτόμενη, αν και δεν προτάθηκε, είναι η ένσταση εξόφλησης. Το χρονικό σημείο στο οποίο, αναφέρεται το δεδικασμένο από τη διαταγή πληρωμής, είναι το της εκδόσεως αυτής. Τεκμαίρεται δηλαδή αμαχήτως ότι υπήρχε η απαίτηση όταν εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής. Όλα τα επιγενόμενα περιστατικά, που επιφέρουν την κατάλυση της αξιώσεως, μπορούν να προταθούν με ανακοπή κατά της εκτελέσεως (βλ. σχ. ΟλΑΠ 30/1987, ΑΠ 337/2006 ΤΝΠΔΣΑ, ΕφΑθ 5770/1988 31.375, ΕφΑθ 2428/92 Δνη 36.665, Κονδύλη: Το δεδικασμένο σελ 66,67, Μπρίνια: Αναγκ. Εκτέλεση σ. 336 επ)...» (ΕφΠατρών 858/2008 ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ 2009, σελ. 375).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΕΠΙΤΑΓΗ

«...Κατά το άρθρο 52 του Ν. 5960/1933 «περί επιταγής», οι αξιώσεις του κομιστή της επιταγής κατά των οπισθογράφων, κατά του εκδότη και κατά των άλλων υπόχρεων παραγράφονται μετά έξι μήνες από τη λήξη της προθεσμίας προς εμφάνιση, η οποία είναι οκτώ ημερών από την έκδοση της επιταγής (άρθρο 29 εδ. α Ν. 5960/1933). Κατά το άρθρο 61 του ίδιου νόμου οι λόγοι διακοπής και αναστολής της παραγραφής (καθώς και των άλλων παραγραφών που προβλέπονται απ` αυτόν) διέπονται από τις διατάξεις του κοινού δικαίου, που αφορούν την παραγραφή και τη βραχυπρόθεσμη παραγραφή. Κατά συνέπεια, και ειδικότερα, την παραγραφή αυτή διακόπτει **α)** η έγερση της αγωγής (άρθρο 261 ΑΚ), **β)** η επίδοση της επιταγής πληρωμής κάτω από εκτελεστό δικαιόγραφο (άρθρο 264 ΑΚ), **γ)** η με οποιονδήποτε τρόπο αναγνώριση της αξίωσης από τον οφειλέτη (άρθρο 260 ΑΚ) και η επίδοση διαταγής πληρωμής (αρθρ. 634 § 1 ΚΠολΔ), σε κάθε δε περίπτωση διακοπής, ο χρόνος που πέρασε έως τότε δεν υπολογίζεται και αφότου περατώθηκε η διακοπή αρχίζει νέα παραγραφή (άρθρο 270 § 1 ΑΚ). Ειδικότερα δε ως προς την διακοπή της παραγραφής με την επίδοση της διαταγής πληρωμής, κατά το άρθρο 634 § 1 και 2 ΚΠολΔ, η επίδοση της διαταγής πληρωμής διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία (§ 1), αν δε ακυρωθεί η διαταγή πληρωμής η παραγραφή ή η αποσβεστική προθεσμία θεωρείται ότι έχει ανασταλεί από την επίδοση της διαταγής πληρωμής, ώσπου

να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή (§ 2). Με το ανωτέρω άρθρο 634 § 2 ΚΠολΔ ορίζεται η άσκηση της ανακοπής ως ειδικό ανασταλτικό γεγονός του χρόνου νέας παραγραφής της αξιώσεως, ο οποίος διαφορετικά θα άρχιζε αμέσως μετά τη διακοπή που επέρχεται με την επίδοση της διαταγής πληρωμής και είναι, αν η διαταγή στηρίζεται σε αξιόγραφο, η βραχυπρόθεσμη για την αντίστοιχη αξίωση παραγραφή (ΟλΑΠ 30/1987 ΝοΒ 1988.96). Το ανασταλτικό αυτό αποτέλεσμα εξακολουθεί από του ανωτέρω σημείου διακοπής και για όσο διαρκεί η δίκη της ανακοπής, αποκλείοντας την παραγραφή της αξιώσεως, που στηρίζει τη διαταγή, εν επιδικία και μάλιστα, όχι μόνο στην περίπτωση που ακυρωθεί η διαταγή, όπως ρητώς ορίζεται στο νόμο, αλλά προδήλως και δη κατά μείζονα λόγο, και όταν απορριφθεί η ανακοπή, δηλονότι σε κάθε περίπτωση κατά τη διάρκεια της δίκης επί της ανακοπής και μέχρι περατώσεως της με τελεσίδικη απόφαση δεν κινείται η με την επίδοση της διαταγής διακοπείσα παραγραφή (ΟλΑΠ 12/2001 ΕλλΔνη 42.896, ΑΠ 757/2006 ΝοΒ 2007.333, ΑΠ 443/2006 Νόμος, ΑΠ 1538/2004 ΕλλΔνη 46.761, ΑΠ 870/2004 ΕλλΔνη 45.445). Με την τελεσίδικη απόρριψη της ανακοπής η κατά τα άνω διακοπείσα παραγραφή της αξίωσης που επιδικάζεται με τη διαταγή πληρωμής, αν είναι μικρότερη των 20 ετών, όπως συμβαίνει με την παραγραφή της αξίωσης από την επιταγή που είναι εξάμηνη κατ` άρθρο 52 § 1 Ν. 5960/1933, επιμηκύνεται σε 20 έτη (ΟλΑΠ 30/1987 ΝοΒ 1988.96, ΑΠ 870/2004 ό.π.), δεδομένου ότι **η διαταγή πληρωμής, η οποία έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, μετά την τελεσίδικη απόρριψη της ασκηθείσας ανακοπής, ή σε περίπτωση μη ασκήσεως ανακοπής, μετά την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας ασκήσεως της ανακοπής του άρθρου 633 § 3 ΚΠολΔ, ισοδυναμεί πλέον με τελεσίδικη απόφαση** (ΑΠ 111/2012 Νόμος, ΑΠ 53/2004 Δίκη 2004.968, ΕΕμπΔ 2005.782, ΑΠ 133/2004 Νόμος, ΕφΑθ 1220/2009 ΕπισκΕμπΔ 2009.535, ΔΕΕ 2010.706, ΕφΔωδ 168/2009 ΤΝΠ Νόμος). Εάν, ωστόσο, επιδοθεί δύο φορές η διαταγή πληρωμής κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 632 και 633 ΚΠολΔ και δεν ασκηθεί ανακοπή κατ` αυτής κατά τα ανωτέρω **είναι δυνατή η εν επιδικία παραγραφή της αξίωσης**, για την οποία εκδόθηκε και ακολούθως επιδόθηκε η διαταγή πληρωμής, εάν μεταξύ της πρώτης επιδόσεως και του χρονικού σημείου της τελεσιδικίας της διαταγής πληρωμής παρήλθε ο χρόνος παραγραφής της αξιώσεως, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατή δια της τελεσιδικίας και της μη εφαρμογής σε τοιαύτη περίπτωση της ρύθμισης του άρθρου 634 § 2 ΚΠολΔ, που προϋποθέτει την άσκηση ανακοπής, να αναβιώσει αποσβεσθείσα απαίτηση (ΟλΑΠ 23/2003 Νόμος, ΑΠ 1503/2000 ΕλλΔνη 42.134, ΕφΛαρ 673/2003 Δικογραφία 2004.135, Δ. 2004.659). Τέλος, ο ισχυρισμός περί διακοπής ή αναστολής της παραγραφής, αποτελεί αντένσταση στον ισχυρισμό περί παραγραφής της απαίτησης, και ο επικαλούμενος τα διακοπτικά ή ανασταλτικά της παραγραφής περιστατικά οφείλει και να τα αποδείξει και δεν επιτρέπεται στο δικαστήριο να τα λάβει υπόψη αυτεπαγγέλτως (βλ. ΑΠ 18/1998 ΕλλΔνη 39.590, ΝοΒ 47.40, ΕφΘεσ 2852/2004 Αρμ ΝΘ.571, ΕφΠειρ 39/2004 ΠειρΝομ 2004.72, ΕΤρΑξΧρΔ 2005.171, ΕφΘεσ 1732/2003 Αρμ ΝΗ.1396, ΕφΘεσ 1646/2003 Αρμ ΝΘ.1975)...» (ΜΠΘεσ 7968/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ

«...Κατά την διάταξη του άρθρου 70 παρ.1 του Ν. 5325/1932 «περί συναλλαγματικής και γραμματίου εις διαταγήν», «πάσαι αι εκ της συναλλαγματικής απορρέουσαι αγωγαί κατά του αποδέκτου παραγράφονται μετά τρία έτη από της χρονολογίας της λήξεως», κατά την διάταξη δε του άρθρου 73 του αυτού Νόμου «αι νόμιμοι ή αι συμβατικαί προθεσμίαι δεν περιλαμβάνουν την ημέραν της αφετηρίας αυτών». Από

τις ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό προς αυτές των άρθρων 241 εδ. 1 και 243 παρ. 3 του ΑΚ, που έχουν συμπληρωματική εφαρμογή επί των προθεσμιών των σχετικών προς την συναλλαγματική (βλ. και Νικ. Δελούκα «Αξιόγραφα» παρ. 105), συνάγεται ότι η εκ της συναλλαγματικής αξίωση κατά του αποδέκτη παραγράφεται μετά πάροδο χρονικού διαστήματος τριών ετών, το οποίο άρχεται από της επομένης της εις αυτήν χρονολογίας λήξεως και συμπληρούται μόλις παρέλθει η αντίστοιχη ημερομηνία του τελευταίου έτους. Εξ άλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 634 ΚΠολΔ, η επίδοση της διαταγής πληρωμής διακόπτει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία (βλ. και ΟλΑΠ 30/1987 ΝοΒ 36.96). Επομένως η επίδοση της διαταγής πληρωμής διακόπτει την παραγραφή της ως άνω αξιώσεως εκ της συναλλαγματικής κατά του αποδέκτου, με αποτέλεσμα ο μέχρι της επιδόσεως αυτής διαδραμών χρόνος να μη υπολογίζεται, από της επιδόσεως δε αυτής να αρχίζει νέα παραγραφή, συμφώνως προς τη διάταξη του άρθρου 270 ΑΚ. (ΕφΛαρ 377/2000 ΕλλΔνη 43.838)...» (ΕφΔωδ 256/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Η οριζόμενη τριετής παραγραφή ισχύει και υπέρ του αποδέκτη και αφορά τόσο το ποσό της συναλλαγματικής, όσο και το ποσό των τόκων. Η παραγραφή αυτή δεν εξετάζεται αυτεπαγγέλτως, δύναται δε να συμπληρωθεί και εν επιδικία. Ως προς τους λόγους της αναστολής ή της διακοπής της παραγραφής ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 255-270 ΑΚ. Ετσι η παραγραφή διακόπτεται δια της εγέρσεως της αγωγής ή της αναγνωρίσεως της αξιώσεως από τον υπόχρεο. Κατά την έννοια του άρθρου 260 ΑΚ ως αναγνώριση της αξιώσεως θεωρείται κάθε ενέργεια του οφειλέτη έναντι του δανειστή, η οποία μαρτυρεί ότι αυτός θεωρεί υφιστάμενη την αξίωση, πρέπει δε να λάβει χώρα πριν από τη συμπλήρωσή της. Η παραγραφή που διακόπηκε με την έγερση της αγωγής αρχίζει και πάλι από τη τελευταία διαδικαστική πράξη των διαδίκων ή του δικαστηρίου, όπως είναι ο ορισμός δικασίμου, η άσκηση ενδίκου μέσου, όπως και κάθε άλλη, έστω και άκυρη, πάντως υπαρκτή διαδικαστική ενέργεια. Επομένως, αξιώσεις των οποίων η παραγραφή διακόπηκε με την έγερση της αγωγής, παραγράφονται αν μεταξύ δύο συνεχομένων διαδικαστικών πράξεων ή μετά την τελευταία διαδικαστική πράξη διέρρευσε ο χρόνος της παραγραφής. Η με την διακοπτική ενέργεια αρχόμενη νέα παραγραφή είναι ομοειδής και ισόχρονος προς την αρχική. Για την πληρότητα της ενστάσεως της παραγραφής πρέπει ο εναγόμενος ν`αναφέρει πρωτίστως το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η επίδικη αξίωση κατέστη απαιτητή, το κρίσιμο χρονικό διάστημα που έκτοτε διέρρευσε, τη δημιουργία από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου δικαιώματος αυτού να αρνηθεί την παροχή καθώς και δήλωση αυτού ότι κάνει χρήση αυτού του δικαιώματος. Επιπρόσθετα, εφ` όσον πρόκειται για βραχυχρόνια παραγραφή, θα πρέπει στην ιστορική βάση της ενστάσεως ν΄ αναφέρονται και τα πραγματικά γεγονότα που συνιστούν τις ειδικές προϋποθέσεις της βραχυχρόνιας παραγραφής. Διαφορετικά η ένσταση είναι αόριστη. Και η αντένσταση διακοπής της παραγραφής πρέπει να περιέχει ιστορική βάση, νόμιμο λόγο και αίτηση, κάθε δε ξεχωριστός λόγος διακοπής της ίδιας παραγραφής αποτελεί και αυτοτελή αντένσταση για διακοπή της παραγραφής αυτής....» (ΑΠ 1358/1999 ΕΕΝ 2001, σελ. 187) **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ» σελ. 349).**

Σημ.: Εξυπακούεται ότι οι ως άνω ενστάσεις περί παραγραφής αξιώσεως από επιταγή, συναλλαγματική, γραμμάτιο εις διαταγήν και γενικά για κάθε αιτία, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, μπορούν να προβληθούν και με τις ανακοπές των άρθρων 632 παρ. 1 και 633 παρ. 2 ΚΠολΔ.

1. ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΠΟΤΕ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρ. 501 ΚΠολΔ, ανακοπή κατά απόφασης που έχει εκδοθεί ερήμην (ανακοπή ερημοδικίας) επιτρέπεται, αν εκείνος που δικάσθηκε ερήμην δεν κλητεύθηκε καθόλου ή δεν κλητεύθηκε νόμιμα ή εμπρόθεσμα ή αν συντρέχει λόγος ανώτερης βίας. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η άσκηση ανακοπής ερημοδικίας, όταν η ερημοδικία του διαδίκου οφείλεται σε ανώτερη βία, επιτρέπεται ακόμη και αν στην περίπτωση αυτή η κλήτευση του ερημοδικασθέντος διαδίκου υπήρξε νόμιμη και εμπρόθεσμη, αφού διαφορετικά ο αποκλεισμός της ανακοπής ερημοδικίας θα ισοδυναμούσε και στην περίπτωση αυτή με στέρηση του δικαιώματός του για δικαστική ακρόαση (άρθρ. 110 § 2 ΚΠολΔ) και θα υπήρχε συνεπώς αντίθεση προς το άρθρ. 20 του ισχύοντος Συντάγματος. Νοείται δε ως ανώτερη βία κάθε γεγονός απρόβλεπτο στη συγκεκριμένη περίπτωση, το οποίο δεν αναμενόταν και ούτε ήταν δυνατόν να αποτραπεί με μέτρα μεγάλης σύνεσης συνετού ανθρώπου (ΑΠ 533/1998, ΑΠ 141/2004), όπως είναι και η αιφνίδια ασθένεια του διαδίκου ή του πληρεξούσιου δικηγόρου του, εφόσον συνέβαλε στην επέλευση της ερημοδικίας (ΑΠ 42/2004). Ειδικότερα η αιφνίδια ασθένεια του πληρεξούσιου δικηγόρου αποτελεί γεγονός ανώτερης βίας, αν εξαιτίας της αυτός δεν μπόρεσε να ενεργήσει δικαστική ή εξώδικη πράξη ή να προβεί στις δέουσες ενέργειες για την ανάθεση σε άλλο δικηγόρο, έστω και μη συνεργάτη του, της εκτέλεσής της, με συνέπεια την επέλευση της ερημοδικίας του διαδίκου (ΑΠ 359/2003). Με την έννοια αυτή η ανώτερη βία, εκδηλούμενη δηλαδή στο χώρο του δικονομικού δικαίου, ταυτίζεται κατά τον πυρήνα της με την ομώνυμη έννοια του ουσιαστικού δικαίου, από την οποία διαφοροποιείται μόνο κατά τις συνέπειες, αφού η δικονομική ανώτερη βία οδηγεί σε επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση με αντίστοιχη ανατροπή της κύρωσης που προκάλεσε η παραβίαση συγκεκριμένου δικονομικού βάρους, ενώ κατά το ουσιαστικό δίκαιο η ανώτερη βία λειτουργεί ως λόγος απαλλαγής του οφειλέτη. Επομένως στο χώρο του δικονομικού δικαίου, το οποίο δεν επιδιώκει να εξισορροπήσει τα ιδιωτικά συμφέροντα των διαδίκων, αλλά το δημόσιο συμφέρον της απονομής ουσιαστικής δικαιοσύνης με ασφάλεια και βεβαιότητα ως προς τη διαδικασία (ΑΠ 908/2006), συνιστά ανώτερη βία η κατάσταση αδυναμίας του διαδίκου ή του πληρεξουσίου του να ανταποκριθούν σε δικονομικό βάρος τους, παρά την καταβολή προς τούτο από μέρους τους της οφειλόμενης εξιδιασμένης προσοχής και επιμέλειας, μ' αποτέλεσμα η συναφής διαδικαστική πράξη τους να πάσχει ακυρότητα ή απαράδεκτο, ως προς το οποίο η κρίση του δικαστηρίου της ουσίας ελέγχεται αναιρετικά με το λόγο από τον αριθμό 14 άρθρ. 559 ΚΠολΔ (ΑΠ 1892/2006). Η συνδρομή, ωστόσο, αυτής καθαυτής της ανώτερης βίας, δηλαδή η εξειδίκευση της αόριστης νομικής έννοιας της ανώτερης βίας από το δικαστήριο της ουσίας, ελέγχεται αναιρετικά με το λόγο από τον αριθμό 1 του παραπάνω άρθρου (ΑΠ 490/2009), προκειμένου να διαπιστωθεί, αν τα πραγματικά περιστατικά, που δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας, επιτρέπουν ακολούθως το συμπέρασμά του να θεωρηθεί, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, ορισμένο γεγονός ως γεγονός ανώτερης βίας στο πλαίσιο ορθής ή μη υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών στην έννοια αυτή. Συνεπώς με τους λόγους αντίστοιχα από τους αριθμούς 1 και 14 άρθρ. 559 ΚΠολΔ , που λαμβάνονται συνδυαστικά, ελέγχεται αναιρετικά η κρίση του δικαστηρίου της

ουσίας ως προς την ύπαρξη αρχικά ανώτερης βίας και ακολούθως ως προς την κήρυξη ή μη κήρυξη εξαιτίας αυτής ακυρότητας ή απαραδέκτου (ΑΠ 908/2006). Έτσι η απόρριψη της ανακοπής ερημοδικίας, μολονότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την παραδοχή της που τάσσονται από το άρθρ. 501 ΚΠολΔ, συνιστά μεν σφάλμα υπό την έννοια της παράλειψης του δικαστηρίου να κρίνει άκυρη την προηγηθείσα ερημοδικία του διαδίκου και συνεπώς θεμελιώνεται ο λόγος αναίρεσης από τον αριθμό 14 άρθρ. 559 ΚΠολΔ (ΑΠ 533/1998, ΑΠ 904/2002), όμως προηγουμένως η κρίση του δικαστηρίου για τη συνδρομή ή μη λόγου ανώτερης βίας, εφόσον σ' αυτή στηρίζεται η ανακοπή ερημοδικίας, ελέγχεται αναιρετικά με το λόγο από τον αριθμό 1 του ίδιου άρθρου (ΑΠ 141/2004)...» (ΑΠ 1487/2010 ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Αποτελεί δηλαδή η δικονομική ανωτέρα βία έννοια ταυτιζομένη κατά τον πυρήνα της προς την ομώνυμη έννοια του ουσιαστικού δικαίου, διαφοροποιουμένη έναντι της τελευταίας μόνο κατά τις συνέπειες, ως συνεπαγομένη τη δυνατότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, δι' ανατροπής της κυρώσεως εκ της παραβάσεως δικονομικού βάρους, ενώ κατά το ουσιαστικό δίκαιο λειτουργεί ως λόγος απαλλαγής του οφειλέτη, εμφανιζομένη ως στενοτέρα έννοια έναντι του τυχηρού, όπου τούτο δημιουργεί ευθύνη του οφειλέτη. Κατά το περιεχόμενό της επομένως η δικονομική ανώτερη βία είναι η κατάσταση της, παρά την καταβολή εξιδιασμένης προσοχής και επιμελείας εκ μέρους του διαδίκου και του πληρεξουσίου του, αδυναμίας ανταποκρίσεως σε δικονομικό βάρος του, συνεπεία της οποίας η διαδικαστική πράξη του πάσχει ακυρότητα ή απαράδεκτο.... Αναιτιολόγητη ανακοπή ερημοδικίας μετά τις νομοθετικές μεταβολές που επήλθαν με τους ν. 2145/1993 και ν. 2207/1994 δεν συγχωρείται πλέον, αφού δεν στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου 501 ΚΠολΔ. Έτσι, μετά τη γενική κατάργηση της αναιτιολόγητης ανακοπής ερημοδικίας με το άρθρο 9 του ν. 2145/1993, αναιτιολόγητη ανακοπή δεν συγχωρείται πλέον ούτε στην περίπτωση πλασματικής ερημοδικίας, λόγω μη καταβολής από τον ενάγοντα του τέλους δικαστικού ενσήμου (ΑΠ 1892/2006)...» (ΑΠ 1171/2009 ΝοΒ 2009, σελ. 2401).

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

«...Από τη διάταξη αυτή (501 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ), η οποία δεν αντίκειται σε οποιαδήποτε διάταξη του ισχύοντος Συντάγματος και ιδίως στο άρθρο 20 παρ. 1 αυτού, προκύπτει ότι ανακοπή ερημοδικίας κατ` αποφάσεως, που εκδόθηκε κατά την τακτική διαδικασία ερήμην κάποιου διαδίκου σε δεύτερη συζήτηση στον ίδιο βαθμό, επιτρέπεται μόνο αν αυτός, που δικάσθηκε ερήμην, δεν είχε κληθεί καθόλου ή δεν είχε κληθεί νομίμως ή εμπροθέσμως, για να παραστεί κατά τη συζήτηση αυτή και όχι και σε κάθε άλλη περίπτωση αδυναμίας του διαδίκου αυτού να εμφανισθεί στο δικαστήριο κατά την εν λόγω συζήτηση και συγκεκριμένως στην περίπτωση, που ο διάδικος αυτός δεν μπόρεσε να παραστεί κατά τη συζήτηση από λόγο, που συνιστά ανώτερη βία. Και αυτό διότι, κατά τη συζήτηση αυτή η διαδικασία προχωρεί, κατά το άρθρο 279 παρ. 1 ΚΠολΔ, σαν να ήταν παρών και ο απολειπόμενος διάδικος και λαμβάνονται υπόψη οι ισχυρισμοί, που προτάθηκαν νομίμως με το εισαγωγικό δικόγραφο και με τις προτάσεις των προηγουμένων συζητήσεων, καθώς και οι καταθέσεις των μαρτύρων και τα άλλα αποδεικτικά μέσα, που ορίζει το άρθρο αυτό. Σε περίπτωση δε νομικού ή πραγματικού σφάλματος του δικαστηρίου κατά τη συζήτηση αυτή, ο διάδικος δικαιούται, κατά τα άρθρα 511 επ. και 552 επ. ΚΠολΔ να ασκήσει κατά της αποφάσεως τα ένδικα μέσα της εφέσεως και της αναιρέσεως και έτσι δεν στερείται από την προστασία, που του παρέχει το άρθρ. 20 παρ. 2 του ισχύοντος Συντάγματος...» (ΑΠ 260/2007, ΝΟΜΟΣ).

«**1.** Δικαίωμα ανακοπής ερημοδικίας έχουν ο ενάγων, ο εναγόμενος, ο εκκαλών, ο εφεσίβλητος ή εκείνος που άσκησε κύρια παρέμβαση, εφόσον δικάστηκαν ερήμην, οι καθολικοί διάδοχοί τους, καθώς και οι μετά την άσκηση της αγωγής ειδικοί διάδοχοί τους. **2.** Οποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση και δεν εμφανίστηκε στη συζήτηση, και όταν θεωρείται ομόδικος του διαδίκου υπέρ του οποίου άσκησε την παρέμβαση, δεν έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή, εκτός αν ανέλαβε τη δίκη. **3.** Οποιος άσκησε πρόσθετη παρέμβαση μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα της ανακοπής του διαδίκου υπέρ του οποίου είχε παρέμβει.» **(Άρθρο 503 ΚΠολΔ)** «**1.** Αν ο διάδικος που δικάστηκε ερήμην διαμένει στην Ελλάδα, η προθεσμία της ανακοπής είναι δεκαπέντε ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης. **2.** Αν ο διάδικος που δικάστηκε ερήμην έχει άγνωστη διαμονή, η προθεσμία της ανακοπής είναι εξήντα ημέρες και αρχίζει από την τελευταία δημοσίευση κατά το άρθρο 135 παρ. 1 της περίληψης της έκθεσης για την επίδοση της απόφασης. Η περίληψη περιλαμβάνει το όνομα και το επώνυμο, καθώς και την ιδιότητα εκείνου που επιδίδει, τα ονόματα, τα επώνυμα και τις κατοικίες των διαδίκων, τον αριθμό και τη χρονολογία της απόφασης, το δικαστήριο που την εξέδωσε και σύντομη αναφορά του διατακτικού της. **3.** Οι διατάξεις της παρ. 2 εφαρμόζονται και όταν ο διάδικος που δικάστηκε ερήμην διαμένει στο εξωτερικό.» (‘**Αρθρο 1054 ΚΠολΔ)** «**1.** Κάθε διαφορά σχετική με την εκτέλεση της προσωπικής κράτησης υπάγεται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, στην αρμοδιότητα του πολυμελούς πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού ορίζει σύντομη δικάσιμο, και την προθεσμία για να κλητευθεί ο αντίδικος εκείνου που προσφεύγει. **2.** Η προθεσμία της ανακοπής ερημοδικίας και της έφεσης κατά της απόφασης που εκδίδεται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο είναι πέντε ημέρες, αλλά ούτε αυτή ούτε και η άσκηση των ένδικων αυτών μέσων αναστέλλουν την εκτέλεση.» Κρίσιμο γεγονός για να εκκινήσει η προθεσμία ασκήσεως ανακοπής ερημοδικίας είναι η επίδοση της απόφασης. Αν δεν μεσολαβήσει επίδοση ανά πάσα στιγμή μπορεί ν’ ασκηθεί ανακοπή. Για την ανακοπή δεν υφίσταται αντίστοιχη διάταξη αυτής του άρθρου 518 παρ. 2 για την έφεση, ήτοι για την καλούμενη καταχρηστική προθεσμία που άρχεται από τη δημοσίευση της απόφασης. Εξαίρεση στ’ ανωτέρω προβλέπεται στο άρθρο 471 παρ. 2 ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο στη διαδικασία των μικροδιαφορών, οι αποφάσεις δεν επιδίδονται, αν βεβαιώνεται από τα πρακτικά ότι δημοσιεύθηκαν ενώ ήταν παρόντες οι διάδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποί τους, που διεξάγουν τη δίκη, ή οι δικαστικοί τους πληρεξούσιοι, οπότε η προθεσμία άρχεται από τη δημοσίευση. (Βεβαίως για την ανακοπή ερημοδικίας, μάλλον δεν έχει πρακτική εφαρμογή, αφού ο διάδικος είναι απών. Μοναδική ίσως περίπτωση που θα είχε αξία η εν λόγω διάταξη θα ήταν αν παρασταθεί κάποιο από τ’ ανωτέρω πρόσωπα για να ζητήσει αναβολή που δεν θα χορηγηθεί και παραμείνει παρών κατά τη δημοσίευση της απόφασης, και τούτο θα βεβαιώνεται στα πρακτικά). Εάν ερημοδικασθεί το Δημόσιο, τότε εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρο 10 του Κώδικα Δικών Δημοσίου, σύμφωνα με το οποίο εάν ορίζονται προθεσμίες για άσκηση ενδίκων μέσων και εν γένει δικαστικών προθεσμιών βραχύτερες των 30 ημερών, τότε για το Δημόσιο η προθεσμία είναι 30 ημέρες. Επομένως η προθεσμία των 30 ημερών ισχύει και στην ανακοπή ερημοδικίας του Δημοσίου. **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ: α) γαμικές διαφορές** Στις γαμικές διαφορές (άρθρα 592 επ.) που μπορούν να ενωθούν και συνεκδικασθούν και διαφορές που αφορούν διατροφή, καθώς και απαίτηση για ηθική βλάβη σε περίπτωση διαζυγίου, ισχύει η διάταξη του άρθρου 591, με την

οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1-590 και στις ειδικές διαδικασίες, επομένως και η διάταξη του άρθρου 503 για την ανακοπή ερημοδικίας, αφού δεν ορίζεται κάτι διαφορετικά. **β) Σχέσεις γονέων και τέκνων (άρθρα 614 επ.).** Εφαρμόζεται το άρθρο 503 και επομένως η προθεσμία για την άσκηση ανακοπή ερημοδικίας είναι 15 ημέρες από την επίδοση της απόφαση του για τον διαμένοντα στην Ελλάδα κ.ο.κ**. γ) Διαφορές από πιστωτικούς τίτλους** Κατ' άρθρο 644 δεν χωρεί κατά της αποφάσεως που δέχεται ή απορρίπτει την αγωγή το ένδικο μέσο της ανακοπής ερημοδικίας. **δ) Μισθωτικές διαφορές και διαφορές μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους (άρθρα 647 επ.)** Κατ' άρθρο 652 υπάρχει παρέκκλιση από τη γενική διάταξη του άρθρου 591 και προβλέπεται για την άσκηση ανακοπής ερημοδικίας προθεσμία **8 ημερών** εάν διαμένει στην Ελλάδα και **30** εάν διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη. Καίτοι δεν αναφέρεται ρητώς, εννοείται ότι η προθεσμία άρχεται από την επίδοση της αποφάσεως. **ε) Εργατικές διαφορές (άρθρα 663 επ**): Εφαρμόζεται το άρθρο 503 και επομένως η προθεσμία για την άσκηση ανακοπή ερημοδικίας είναι 15 ημέρες από την επίδοση της απόφαση του για τον διαμένοντα στην Ελλάδα κ.ο.κ. **στ) Διαφορές από αμοιβές για παροχή εργασίας (άρθρα 677 επ.**) Εφαρμόζεται το άρθρο 503 και επομένως η προθεσμία για την άσκηση ανακοπή ερημοδικίας είναι 15 ημέρες από την επίδοση της απόφαση του για τον διαμένοντα στην Ελλάδα κ.ο.κ. **ζ) Διαφορές για ζημίες από αυτοκίνητο και από τη σύμβαση ασφάλισής του (άρθρο 681Α ΚΠολΔ)** Εφαρμόζεται το άρθρο 503 και επομένως η προθεσμία για την άσκηση ανακοπή ερημοδικίας είναι 15 ημέρες από την επίδοση της απόφασης του για τον διαμένοντα στην Ελλάδα κ.ο.κ. **η) διαφορές από διατροφή και επιμέλεια τέκνων (άρθρα 681Β και 681Γ)** Ομοίως με τις γαμικές διαφορές, ήτοι προθεσμία για την άσκηση ανακοπή ερημοδικίας είναι 15 ημέρες κ.ο.κ. **θ) Διαφορές που αφορούν σε προσβολές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρο 681Δ, που προσετέθη με το ν. 2145/1993 και τροποποιήθηκε με το ν. 2328/1995).** Σύμφωνα με την παρ. 5 υπάρχει παρέκκλιση από τη γενική διάταξη του άρθρου 591 και προβλέπεται για την άσκηση ανακοπής ερημοδικίας προθεσμία **8 ημερών** εάν διαμένει στην Ελλάδα και **30 ημερών** εάν διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη. Καίτοι δεν αναφέρεται ρητώς, εννοείται ότι η προθεσμία άρχεται από την επίδοση της αποφάσεως. Επί της αποφάσεως σχετικά με την εκτέλεση της **προσωπικής κράτησης**, χωρεί άσκηση ανακοπής ερημοδικίας, η οποία πρέπει να ασκηθεί εντός **5 ημερών** (1054 ΚΠολΔ). **Δεν χωρεί ανακοπή ερημοδικίας στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση (άρθρο 937 ΚΠολΔ)**.

ΠΑΡΟΔΟΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΛΟΓΩ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

«...Αν η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής παρήλθε λόγω ανωτέρας βίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 152 επ. του ΚΠολΔ. Κατά τη διάταξη του άρθρου 152 του ΚΠολΔ: «Αν κάποιος διάδικος δεν μπόρεσε να τηρήσει κάποια προθεσμία εξ αιτίας ανώτερης βίας ή δόλο του αντιδίκου του, έχει δικαίωμα να ζητήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση». Ανωτέρα βία είναι κάθε τυχαίο περιστατικό από το οποίο εμποδίζεται η ενέργεια του υπόχρεου και το οποίο δεν θα μπορούσε να προβλεφθεί και να αποτραπεί και με μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσης (Στ. Ματθίας: Ανακοπή ερημοδικίας και έφεση κατά των ερήμην αποφάσεων, ΕλλΔνη 36.11 επ., ΑΠ 259/2003 ΝοΒ 2003.1858, ΑΠ 904/2002 ΕλλΔνη 44.1284, ΑΠ 724/2002 ΝοΒ 2003.34). Τέτοια ανωτέρα βία μπορεί, κατά τις περιστάσεις, να είναι και τα σφάλματα του Δικαστηρίου, όπως

του Δικαστή ή του Γραμματέα (Β. Βαθρακοκοίλης: Ερμηνεία ΚΠολΔ, τ. Α`, υπό το άρθρο 152, σημ. 3 με εκεί παραπομπές). Τέλος, από τις διατάξεις των άρθρων 153 και 158 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, ο σκοπός της οποίας στηρίζεται στην ιδέα της επιείκειας, πρέπει να ζητηθεί **εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα ημερών** από την ημέρα της άρσης του εμποδίου που συνιστούσε την ανωτέρα βία. Το αφετήριο, συνεπώς, σημείο της προθεσμίας επαναφοράς είναι εκείνο της άρσεως αντικειμενικώς του εμποδίου ή της γνώσεως του δόλου (ΑΠ 782/2004 ΕλλΔνη 2005.46), η δε ευδοκίμηση της αιτήσεως επαναφοράς αίρει το απαράδεκτο της ανακοπής ερημοδικίας που ασκήθηκε εκπροθέσμως (Βαθρακοκοίλης: Ερμηνεία ΚΠολΔ, τ. Α`, υπό το άρθρο 152, σημ. 19 με εκεί παραπομπές)...» (ΠΠΑθ 253/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 583).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Κατά το άρθρο 505 § 1 του ίδιου Κώδικα, το δικόγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που απαιτούνται κατά τα άρθρα 118 έως 120 και τους λόγους της ανακοπής. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η ανακοπή ερημοδικίας πρέπει να περιέχει έναν τουλάχιστον σαφή και ορισμένο λόγο, από εκείνους που ορίζονται στο άρθρο 501 ΚΠολΔ, δηλαδή τη μη κλήτευση ή τη μη νόμιμη ή μη εμπρόθεσμη κλήτευση ή τη συνδρομή λόγου ανώτερης βίας για τη μη εμφάνιση του ανακόπτοντος στην ερήμην αυτού συζήτηση της υποθέσεως, επί της οποίας η προσβαλλόμενη ερήμην απόφαση (ΑΠ 363/2004, ΕλλΔνη 46.1404)...» (ΕφΘεσ 927/2009 ΕΠολΔ 2010, σελ. 113).

ΠΩΣ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 495 παρ. 1 και 2 του ΚΠολΔ, το ένδικο μέσο της ανακοπής ερημοδικίας ασκείται με δικόγραφο που κατατίθεται στο πρωτότυπο στη γραμματεία του δικαστηρίου που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση. Για την κατάθεση συντάσσεται έκθεση στο βιβλίο που τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 496 του ίδιου κώδικα, την οποία υπογράφει και αυτός που υπογράφει το δικόγραφο. Στο δικόγραφο που κατατίθεται σημειώνεται ο αριθμός της έκθεσης και η χρονολογία της και βεβαιώνεται με την υπογραφή εκείνου που συντάσσει την έκθεση. Τα αποτελέσματα, τέλος, του ένδικου μέσου της ανακοπής ερημοδικίας αρχίζουν, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 500 του ΚΠολΔ, από τη σύνταξη της έκθεσης κατάθεσής της. Από τις πιο πάνω διατάξεις συνάγεται ότι για να ολοκληρωθεί η άσκηση της ανακοπής ερημοδικίας, όπως και κάθε άλλου ένδικου μέσου, απαιτείται τόσο η κατάθεση του δικογράφου της στη γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη με αυτήν απόφαση, όσο και η σύνταξη έκθεσης για την κατάθεσή της στο σχετικό βιβλίο που τηρείται στη γραμματεία του δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 496 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του β.δ 564/1968. Αν δεν τηρηθεί η τελευταία διατύπωση, αν δε συνταχθεί, δηλαδή, έκθεση για την κατάθεση της ανακοπής, που καταχωρίζεται στο σχετικό βιβλίο ανακοπών ερημοδικίας, η ανακοπή ερημοδικίας είναι όχι απλώς άκυρη, αλλά δικονομικώς ανυπόστατη ως ένδικο μέσο και δε συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα, έστω και αν συντάχθηκε έκθεση για την κατάθεσή της κάτω από το δικόγραφο που κατατέθηκε, αφού η διατύπωση αυτή, με αναφορά του δικογράφου που κατατέθηκε στο τηρούμενο ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο, αποτελεί διατύπωση που απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 215 παρ. 1 του ΚΠολΔ, για την άσκηση της αγωγής και δεν

αναπληρώνει την τήρηση των διαφορετικών διατυπώσεων που, κατά τις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 495 και 496 ΚΠολΔ και του β.δ 564/1968, απαιτούνται για την άσκηση των ένδικων μέσων. Το ανυπόστατο της ανακοπής, λόγω μη τήρησης της προαναφερόμενης διατύπωσης, ερευνάται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, χωρίς να απαιτείται η επίκληση της έλλειψης αυτής και της συνδρομής βλάβης του διαδίκου (ΑΠ 284/1995, ΑΠ 535/1975)...» (ΑΠ 1487/2006 ΝοΒ 2006, σελ. 146). (ΑΠ 1509/2006,ΤΝΠ ΔΣΑ, ΠΠΑθ 253/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 583).

ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΑΣΚΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ

«...Παρότι σχετικά με την ανακοπή ερημοδικίας δεν υπάρχει διάταξη αντίστοιχη με εκείνες των άρθρων 514, 541 και 555 του ΚΠολΔ, που ρητά απαγορεύουν άσκηση δεύτερης έφεσης, αναψηλάφησης ή αναίρεσης, εντούτοις η απαγόρευση της άσκησης και δεύτερης ανακοπής ερημοδικίας κατά της ίδιας απόφασης συνάγεται από την όλη οικονομία και το σκοπό των εν λόγω διατάξεων, με τις οποίες σκοπήθηκε να μη στερηθεί ο διάδικος τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασής του, στις περιπτώσεις που από δικαιολογημένη αιτία δεν μπόρεσε να το ασκήσει. Ο σκοπός αυτός πλήρως εξυπηρετείται με την παροχή μόνο μιας φοράς της δυνατότητας να ασκήσει ανακοπή ερημοδικίας, στην οποία επιβάλλεται να εκθέτει όλους τους λόγους που τον εμπόδισαν να εμφανισθεί στο δικαστήριο, οι οποίοι επιτρέπεται κατά το νόμο να προβληθούν ως λόγοι ακυρότητας της ερημοδικίας του που στηρίζουν την ανακοπή. Αντίθετη εκδοχή θα υπέθαλπε την παρέλκυση της δίκης, αφού τίποτε δεν θα εμπόδιζε το διάδικο να μεθοδεύει ερημοδικία του και με επανειλημμένη άσκηση ανακοπών να επιτυγχάνει τη διαιώνιση της δίκης, χωρίς να μπορεί να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, διότι ούτε έφεση μπορεί να συζητηθεί όσο εκκρεμεί ανακοπή ερημοδικίας. Ωστόσο, όταν ασκήθηκε ανακοπή, η οποία είναι όχι απλώς άκυρη, αλλά δικονομικώς ανυπόστατη, δεν εμποδίζεται η άσκηση νέας, δικονομικώς υποστατής ανακοπής, εάν υπάρχει προθεσμία προς τούτο, αφού η νέα αυτή δε θεωρείται δεύτερη ανακοπή, διότι η πρώτη θεωρείται σαν να μην είχε ουδέποτε ασκηθεί...» (ΑΠ 1487/2006 ΝοΒ 2006, σελ. 146). (ΠΠΑθ 253/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 583).

ΠΩΣ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΖΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 509 εδ. α` του ίδιου Κώδικα: «Αν η ανακοπή ασκήθηκε εμπρόθεσμα και κατά τις νόμιμες διατυπώσεις και το δικαστήριο πιθανολογεί ότι είναι βάσιμοι οι λόγοι που προτάθηκαν, εξαφανίζει την απόφαση που ανακόπηκε και τις πράξεις που ενεργήθηκαν μετά την απόφαση αυτή, διατάσσει να επιστραφεί το παράβολο και αμέσως προχωρεί στην εξέταση της διαφοράς, αφού οι διάδικοι επανέλθουν στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την απόφαση που εξαφανίσθηκε...». (ΠΠΑθ 253/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 583). «...Αν η ανακοπή δεν ασκήθηκε νομίμως και εμπροθέσμως ή αν δεν πιθανολογείται η βασιμότητα του λόγου της, το Δικαστήριο απορρίπτει την ανακοπή και διατάζει να εισαχθεί το παράβολο στο Δημόσιο Ταμείο (ΕΑ 2931/2007, ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΘεσ 927/2009 ΕΠολΔ 2010, σελ. 113).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

(ορ. «ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΑΣΚΗΘΕΙΣΑΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ Ή ΕΦΕΣΗΣ (άρθρα 912, 913 ΚΠολΔ)» σελ. 195)

2. ΕΦΕΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΠΟΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΝΤΑΙ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 513 παρ. 1 ΚΠολΔ, όπως ισχύει, έφεση επιτρέπεται μόνο κατά των αποφάσεων που εκδίδονται στον πρώτο βαθμό: **α)** εκείνων που παραπέμπουν την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο λόγω αναρμοδιότητας **β)** των οριστικών αποφάσεων που περατώνουν όλη τη δίκη ή μόνο τη δίκη για την αγωγή ή για την ανταγωγή. Κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ερήμην, έφεση επιτρέπεται από τη δημοσίευσή τους. Αν η απόφαση είναι εν μέρει οριστική, δεν επιτρέπεται έφεση ούτε κατά των οριστικών της διατάξεων, πριν εκδοθεί οριστική απόφαση στη δίκη. Από το συνδυασμό της διάταξης αυτής προς τις διατάξεις των άρθρων 308, 309, 321, 539 και 533 ΚΠολΔ συνάγεται ότι οριστική απόφαση είναι εκείνη που περατώνει τη δίκη με την παραδοχή ή την απόρριψη της αγωγής και απεκδύει το δικαστήριο της περαιτέρω εξουσία του σχετικά με το αγωγικό αίτημα. Η απόφαση που κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση της αγωγής για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι οριστική, γι` αυτό και δεν υπόκειται σε έφεση και η ασκούμενη απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη (ΑΠ 7/2003 ΕλλΔνη 44.482, ΑΠ 649/1996 ΕλλΔνη 39.1555, ΑΠ 1027/1991 ΕλλΔνη 33.815, ΕφΑθ 1380/2008 ΝΟΜΟΣ, Εφ Ιωαν 119/2008 ΑρχΝ 2009.214). Δεν έχει σημασία, αν νόμιμα ή όχι κηρύχθηκε απαράδεκτη η συζήτηση, διότι, εάν δεν συνέτρεχε λόγος απαραδέκτου της συζήτησης, η απόφαση, ως μη οριστική, υπόκειται σε ανάκληση από το ίδιο Δικαστήριο (βλ. ΕφΑθ 2508/1993 ΕλλΔνη 36.1545)...» (ΕφΑθ 1505/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 1385).

ΠΟΙΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΝΑ ΑΣΚΗΣΟΥΝ ΕΦΕΣΗ

'**Αρθρο 516 ΚΠολΔ** ***«1. Δικαίωμα έφεσης έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά ή εν μέρει στην πρωτόδικη δίκη, ο ενάγων, ο εναγόμενος, εκείνοι που άσκησαν κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, οι καθολικοί διάδοχοί τους, οι ειδικοί διάδοχοί τους εφόσον απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μετά την άσκηση της αγωγής και οι εισαγγελείς πρωτοδικών, αν ήταν διάδικοι. 2. Εφεση έχει δικαίωμα να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον.*** «...Κατά μεν το άρθρο 516 ΚΠολΔ δικαίωμα εφέσεως έχουν εφόσον νικήθηκαν ολικά ή μερικά στην πρωτόδικη δίκη, ο ενάγων, ο εναγόμενος κλπ, κατά δε το άρθρο 517 του ίδιου κώδικα η έφεση απευθύνεται κατά εκείνων που ήταν διάδικοι στην πρωτόδικη δίκη. Ως διάδικοι στην πρωτόδικη δίκη, κατά την έννοια της τελευταίας αυτής διατάξεως, νοούνται οι αντίδικοι του εκκαλούντος ήτοι του μεν ενάγοντος ο εναγόμενος κλπ, του δε εναγομένου ο ενάγων κλπ...» (ΑΠ 1355/2004, ΤΝΠΔΣΑ) «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 516 παρ. 2 του ΚΠολΔ «έφεση έχει δικαίωμα να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον». Έννομο δε συμφέρον για την άσκηση εφέσεως έχει ο διάδικος που νίκησε στην πρωτοβάθμια δίκη, όταν η στρεφόμενη κατ' αυτού αγωγή ή η κυρία παρέμβαση απορρίφτηκε για λόγους τυπικούς, αντί ν' απορριφθεί στην ουσία της ή όταν από τις αιτιολογίες της αποφάσεως παράγεται βλαπτικό των συμφερόντων του νικήσαντος διαδίκου δεδικασμένο. Στην περίπτωση όμως που η αγωγή κλπ απορρίφτηκε για τυπικό λόγο, προϋπόθεση της δυνατότητας ασκήσεως κατά της αποφάσεως εφέσεως από το διάδικο που νίκησε, γιατί δεν απορρίφθηκε η αγωγή κατ' ουσία, είναι ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο εσφαλμένα απέρριψε την αγωγή για λόγο τυπικό (ΑΠ 2/2006). Στην περίπτωση αυτή δεν πρέπει να χαρακτηρισθεί νικητής διάδικος

ο εναγόμενος, παρά μόνο αν είχε αρκεσθεί σε τέτοια απόρριψη. Αν είχε ζητήσει και την απόρριψή της κατ' ουσία, δεν έλαβε, τότε, τη δικαστική προστασία που ζήτησε. Η απόφαση υπολείπεται των προσδοκιών του, και συνεπώς πρέπει να θεωρηθεί ηττημένος διάδικος, ο οποίος βλάπτεται γενικώς από το περιεχόμενο της αποφάσεως. Συνεπώς υφίσταται γι' αυτόν η δυνατότητα, με την άσκηση της αναιρέσεως, να μεταβάλει υπέρ αυτού την απόφαση, εφόσον συντρέχει βάσιμη προς τούτο περίπτωση. Εξάλλου, οι αιτήσεις του διαδίκου, που αφορούν το δικονομικό αντικείμενο της δίκης, εκφεύγουν συνήθως της εξουσίας διαθέσεως των διαδίκων, δεν δεσμεύουν, λοιπόν το δικαστήριο, το οποίο κρίνει έτσι κι αλλιώς κατά κανόνα αυτεπάγγελτα κάθε τι που σχετίζεται με τις διαδικαστικές προϋποθέσεις της δίκης, δεν έχουν συνεπώς αυτοτελή σημασία και άρα δεν είναι κατάλληλες να προσδιορίσουν την έκταση της βλάβης. Είτε, πάντως, θεωρηθεί νικητής, είτε ηττημένος, ο εναγόμενος, υφίσταται κατά κανόνα βλάβη, επειδή η εμβέλεια του δεδικασμένου, που αναπτύσσει η απορρίπτουσα την αγωγή για τυπικούς λόγους απόφαση, είναι σχετικά περιορισμένη, αν συγκριθεί με την έκταση του δεδικασμένου της αποφάσεως που απορρίπτει την αγωγή για λόγους ουσιαστικούς...» (ΑΠ 1212/2010, ΝοΒ 2011, σελ. 376).

ΕΦΕΣΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ

«...Από τη διάταξη αυτή (άρθρου 761 ΚΠολΔ) συνάγεται ότι τα δικαιούμενα σε άσκηση έφεσης πρόσωπα είναι τα κατωτέρω πρόσωπα, ανεξάρτητα από το αν νίκησαν ή ηττήθηκαν **α)** ο αιτών, δηλαδή αυτός που υπέβαλε την αίτηση λήψης του ρυθμιστικού μέτρου για τον εαυτό του ή υπό την ιδιότητα νομίμου εκπροσώπου προσώπου, εφόσον διατηρεί την ιδιότητα αυτή κατά το χρόνο άσκησης της έφεσης, **β)** ο καθού η αίτηση, δηλαδή εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση, δηλαδή αυτός που τον αφορά η δίκη ή θίγεται από αυτήν υπό την προϋπόθεση ότι διατάχθηκε η κλήτευση του (748 παρ. 3) από τον αρμόδιο δικαστή με κοινοποίηση σε αυτόν αντιγράφου της αίτησης, ανεξάρτητα από το αν παρέστη ή όχι κατά τη δίκη. Πρόσωπα κατά των οποίων απευθύνθηκε αυτοβούλως η αίτηση από τον αιτούντα, εφόσον δεν κλητεύθηκαν από το δικαστή (748 παρ. 3) κατά τη συζήτηση δεν απέκτησαν την ιδιότητα του διαδίκου από μόνο το λόγο απεύθυνσης κατ` αυτών της αίτησης ή της χωρίς διαταγή του δικαστή κλήτευσής τους και για το λόγο αυτό δεν έχουν δικαίωμα άσκησης έφεσης, αλλά μόνο τριτανακοπής, **γ)** οι κυρίως και προσθέτως παρεμβάντες, οι τελευταίοι όμως υπό την προϋπόθεση ότι εναντιώθηκαν στην αρχική αίτηση και αυτή έγινε δεκτή, **δ)** οι καθολικοί και ειδικοί διάδοχοι των ως άνω προσώπων (ενδιαφερομένων), **ε)** ο εισαγγελέας πρωτοδικών και μάλιστα ανεξάρτητα από το αν παρέστη στην πρωτόδικη δίκη και τούτο, γιατί ο εισαγγελέας είναι αυτοδικαίως διάδικος στις υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας και **στ)** ο τριτανακόπτων, δηλαδή εκείνος που είχε τριτανακόψει την πρωτόδικη απόφαση (Β. Βαθρακοκοίλης: ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 761 παρ. 4). Εξάλλου, στην ως άνω διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας δικαίωμα ασκήσεως εφέσεως έχει και ο τρίτος, ο οποίος με την προσεπίκληση του που γίνεται με πρωτοβουλία κάθε διαδίκου ή αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, ανεξάρτητα αν προσέλθει ή όχι στη δίκη αποκτά την ιδιότητα κυρίου διαδίκου (άρθ. 753 ΚΠολΔ), (Β. Βαθρακοκοίλης: ο.π. παρ. 7 και 16, ΕφΑθ 29/2010, ΕφΘεσ 294/2009, ΕφΔωδ 61/2006 Νόμος)...» (ΕφΑθ 3834/2011 ΕλλΔνη 2011, σελ. 1067) «...Σύμφωνα με το άρθρο 803 παρ. 1 ΚΠολΔ, κατά της απόφασης που υποβάλλει ένα πρόσωπο σε δικαστική συμπαράσταση, διορίζει τον δικαστικό συμπαραστάτη, καθορίζει

την έκταση των περιορισμών που επιβάλλονται στο συμπαραστατούμενο ή τροποποιεί το είδος και την έκταση της δικαστικής συμπαράστασης, ή που αρνείται την υποβολή στη δικαστική συμπαράσταση και το διορισμό δικαστικού συμπαραστάτη, έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν ένδικα μέσα όλα τα πρόσωπα που έλαβαν μέρος στη διαδικασία, σύμφωνα με το νόμο, δηλαδή με την απόκτηση της ιδιότητας του διαδίκου, ανεξαρτήτως από το πρόσωπο που κίνησε τη διαδικασία, καθώς και ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, κατ` άρθρο 761 ΚΠολΔ (ΕφΑθ 3995/2006 ΕλλΔνη 48.571)...» (ΕφΘεσ 617/2010 Αρμ. 2011, σελ. 959).

ΕΦΕΣΗ-ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ

«...Για να τελεσιδικήσει η απόφαση που επικυρώνει το συμβιβασμό, η οποία υπόκειται σε έφεση κατά τα άρθρα 676 και 677 ΕμπΝ, θα πρέπει να επιδοθεί στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος κατά το άρθρο 761 του ΚΠολΔ έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση και αν δεν παρέστη στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο (Βλ. ΑΠ 1520/1999 ΕλλΔνη 41.1357)...» (ΕφΛάρισας 123/2005 ΕπισκΕμπΔικ 2005, σελ. 400).

ΚΑΤΑ ΠΟΙΩΝ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Η ΕΦΕΣΗ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 517 ΚΠολΔ «η έφεση απευθύνεται κατά εκείνων που ήσαν διάδικοι στην πρωτόδικη δίκη ή των καθολικών διαδόχων ή των κληροδόχων τους. Αν υπάρχει αναγκαστική ομοδικία, η έφεση πρέπει να απευθύνεται κατά όλων των ομοδίκων αλλιώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη». Από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης αυτής δεν προκύπτει με ασφάλεια αν σε περίπτωση που ο αρχικός διάδικος κληρονομήθηκε από πλείονα πρόσωπα η έφεση επιτρέπεται να απευθύνεται εναντίον ορισμένων από αυτά ή επιβάλλεται οπωσδήποτε να απευθύνεται κατά πάντων των κληρονόμων. Κατά κανόνα η αναφορά στο δικόγραφο της έφεσης ως εφεσιβλήτων των κληρονόμων του αρχικού ενάγοντος οφείλεται στις σχετικές πληροφορίες που έχει στο θέμα αυτό ο εκκαλών εναγόμενος. Πολλές φορές είναι δύσκολο να πληροφορηθεί τα στοιχεία και τις διευθύνσεις όλων των κληρονόμων. Αν στο δικόγραφο της έφεσης αναφέρει μόνον ορισμένους κληρονόμους, δεν σημαίνει ότι επιθυμεί να αποκλείσει υπάρχοντες άλλους. Το συμφέρον του εναγομένου είναι να διεξαγάγει τη δίκη κατ` έφεση έναντι όλων των κληρονόμων του αρχικού ενάγοντος. Αν γνώριζε κατά τρόπο ασφαλή όλους τους κληρονόμους, θα τους ανέφερε. Βέβαια τη στιγμή που πληροφορείται ο εκκαλών την ύπαρξη και άλλων κληρονόμων πέραν των αναφερομένων στο δικόγραφο της έφεσης δεν θα είχε τη δικονομική δυνατότητα να ασκήσει ως προς τους μη αναφερθέντες άλλη έφεση. Τούτο δύναται να συμβαίνει αν έχει ήδη παρέλθει η προθεσμία της έφεσης. Όμως και οι μη αναφερόμενοι στο δικόγραφο της έφεσης ως εφεσίβλητοι λοιποί κληρονόμοι έχουν συμφέρον να επηρεάσουν, με τη συμμετοχή τους στη δίκη, την εξέλιξη της υπόθεσης, αφού η τελευταία θα επιδράσει στο μέλλον, δυσμενώς ή ευμενώς, τα συμφέροντά τους. Η συμμετοχή στη δίκη των άνω κληρονόμων επιτυγχάνεται με την ιδιότητα των εφεσιβλήτων, καίτοι δεν αναφέρονται στο δικόγραφο της έφεσης ως τοιούτοι (Αθ. Κρητικού «παθητική νομιμοποίηση επί εφέσεως κατά κληρονόμων του νικήσαντος διαδίκου» Δ 27. 1043). Αυτό προκύπτει από τα παρακάτω: Στη νομολογία κρατεί ότι στην περίπτωση που αποβιώσει διάδικος που νίκησε στον πρώτο βαθμό μετά την τελευταία συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ή μετά την έκδοση της απόφασης, η έφεση πρέπει να απευθύνεται κατά των

καθολικών διαδόχων του. Η έφεση που απευθύνεται κατά προσώπου που έχει αποβιώσει κατά το χρόνο άσκησής της απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο για ακυρότητα του δικογράφου της (ΑΠ 1495/2000 ΕλλΔνη 2001.709, ΑΠ 1144/1999 ΕλλΔνη 41.345, ΑΠ 1633/1998 ΑρχΝομ 1999.426, ΑΠ 230/1998 ΕλλΔνη 39.1274, ΑΠ 1146/1995 Ε.Ε.Ν 1997.77, ΕφΘεσ 189/1996 ΕλλΔνη 1997.882, ΕφΑθ 8/1987 ΕλλΔνη 29.144, Σ. Σαμουήλ, Η έφεση, εκδ. Ε παρ. 48). Στην περίπτωση αυτή η νομολογία με σκοπό την διάσωση του κύρους του δικογράφου της έφεσης που απευθύνεται κατά του αποθανόντος προσώπου που δεν μπορεί εξ` αντικειμένου να έχει την ιδιότητα του διαδίκου, δέχεται τελικά την εγκυρότητα του δικογράφου με την προϋπόθεση ότι ο εκκαλών μέχρι την άσκηση της έφεσης δεν είχε λάβει γνώση του θανάτου του εφεσιβλήτου (βλ. ΟλΑΠ 27/1987 ΝοΒ 1988.92, ΑΠ 1329/1989 ΕλλΔνη 32.795, ΑΠ 863/1980 ΝοΒ 1981.103). Αν κατά τη συζήτηση της έφεσης δεν έχουν εμφανιστεί όλοι οι κληρονόμοι που λαμβάνουν τη θέση του εφεσιβλήτου, τότε πρέπει να αναβληθεί η συζήτηση της έφεσης προκειμένου να κληθούν. Διαφορετικά η συζήτηση της υποθέσεως κηρύσσεται απαράδεκτη. Από το πνεύμα της νομολογίας που ακολουθεί την παραπάνω λύση φαίνεται να γίνεται δεκτό ότι ως εφεσίβλητοι πρέπει να καλούνται όλοι οι κληρονόμοι του θανόντος και δεν παρέχεται ευχέρεια στον εκκαλούντα να καλέσει κατ` επιλογή του ορισμένους από αυτούς. Ανάλογη νομική μεταχείριση επιβάλλεται και στην περίπτωση που ο εκκαλών υπολαμβάνει ως κληρονόμους του αρχικού ενάγοντος ορισμένα πρόσωπα και κατ` αυτών απευθύνει την έφεση, διότι αν ο εκκαλών γνώριζε ότι υπάρχουν και άλλοι κληρονόμοι οπωσδήποτε θα έστρεφε την έφεση και κατ` αυτών, ώστε η υπόθεση να κριθεί ως προς όλους κατά τρόπο ενιαίο από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Αυτό σημαίνει ότι αν προβληθεί και αποδειχθεί από τους αναφερόμενους στο δικόγραφο της έφεσης ως εφεσιβλήτους κληρονόμους η ύπαρξη και άλλων κληρονόμων του θανόντος αρχικού ενάγοντος επιβάλλεται η αναβολή της συζήτησης της έφεσης, ώστε να κληθούν και οι λοιποί κληρονόμοι, οι οποίοι ως διάδοχοι του αποθανόντος αρχικού ενάγοντος και ταυτιζόμενοι με αυτόν πρέπει να καταλάβουν τη θέση του εφεσιβλήτου μαζί με τους φερομένους ως εφεσιβλήτους στο δικόγραφο της έφεσης. Η συμμετοχή όλων των κληρονόμων ως εφεσιβλήτων εγγυάται την επίλυση της ανακύψασας διαφοράς στο σύνολό της και αποφεύγει τον κίνδυνο εκδόσεως αντιφατικών αποφάσεων για την ίδια βασική έννομη σχέση. Περαιτέρω κατά την ερμηνεία του άρθρου 517 ΚΠολΔ σταθερά γίνεται δεκτό από τη θεωρία και τη νομολογία ότι η έφεση πρέπει να ασκείται κατά του αντιδίκου του εκκαλούντος, ο οποίος νίκησε έναντι του τελευταίου και έναντι του οποίου ο εκκαλών επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, έχοντας προς τούτο έννομο συμφέρον (Σ. Σαμουήλ, ό.π. παρ. 336 επομ όπου παραπομπές στη νομολογία, Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ υπό άρθρο 517 αρ. 2 επόμ., Μπέη ΠολΔ άρθρο 517 σελ. 1944). Επί θανάτου νικήσαντος ενάγοντος που επήλθε μετά τη συζήτηση κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση ή μετά τη δημοσίευση επέρχεται κληρονομική διαδοχή. Στη θέση του θανόντος υπεισέρχονται οι κληρονόμοι του. Η υπεισέλευση αυτή καλύπτει τα ουσιαστικά δικαιώματα και τη δικονομική θέση του θανόντος. Στη θέση του θανόντος υπεισέρχονται όλοι οι κληρονόμοι του (βλ. σχ. Μπέη ΠολΔ άρθρο 118 σελ. 636, ο ίδιος, Η ανίσχυρος Διαδικαστική πράξις 1968, παρ. 4 ΙΙ 3 α σελ. 121). Εφόσον συνεπώς, αν ζούσε ο νικήσας ενάγων κατ` αυτού έπρεπε να απευθυνθεί η έφεση, επί θανάτου του η έφεση του εναγομένου πρέπει να στραφεί εναντίον όλων των κληρονόμων του θανόντος ενάγοντος, αφού όλοι αυτοί υπεισέρχονται

στη θέση του νικήσαντος ενάγοντος. Όλοι οι κληρονόμοι αποτελούν τον αντίδικο του εκκαλούντος. Όλοι οι κληρονόμοι ταυτίζονται με το νικήσαντα ενάγοντα στη θέση του οποίου υποκαθίστανται. Και ναι μεν επί πλειόνων από την αρχή της δίκης απλών ομοδίκων ο ηττηθείς διάδικος δεν είναι απαραίτητο να στρέψει την έφεση κατά πάντων των ομοδίκων αλλά μόνο έναντι εκείνου ως προς τον οποίο επιδιώκει την εξαφάνιση ή τροποποίηση της εκκαλούμενης απόφασης, όμως αυτό δεν ισχύει επί θανάτου του ενός αρχικού διαδίκου και κληρονομήσεώς του από πλείονες. Τούτο γιατί οι πλείονες κληρονόμοι υπεισέρχονται στη θέση ενός και μόνο διαδίκου ενώ επί πλειόνων από την αρχή ομοδίκων υπάρχουν πλείονες διάδικοι. Κατ` ακολουθία των παραπάνω προκύπτει ότι επί θανάτου του αρχικού και νικήσαντος ενάγοντος, που συμβαίνει μετά τη συζήτηση κατά την οποία εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση ή μετά τη δημοσίευση της εκκαλούμενης, η έφεση που ασκείται από τον εναγόμενο πρέπει να απευθύνεται κατά πάντων των κληρονόμων του πρώτου. Αν ο εκκαλών υπολαμβάνει ως κληρονόμους ορισμένα μόνο πρόσωπα κατά των οποίων και στρέφει την έφεση και κατά τη συζήτηση της τελευταίας οι εφεσίβλητοι προβάλλουν και αποδεικνύουν ότι υπάρχουν και άλλοι κληρονόμοι, χωρίς κατά του τοιούτου ισχυρισμού να αντιλέγει πειστικώς ο εκκαλών, τότε, επειδή όλοι οι κληρονόμοι πρέπει να είναι εφεσίβλητοι, για να διασωθεί το κύρος του δικογράφου της έφεσης, πρέπει να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης επί της έφεσης για να κληθούν και να συμμετάσχουν στη δίκη επί της έφεσης και οι λοιποί κληρονόμοι που δεν αναφέρονται ως εφεσίβλητοι στο δικόγραφο της έφεσης, αφού και αυτοί είναι κατά νόμο εφεσίβλητοι (ΕφΑθ 7347/1998 NoB 48.642, ΕφΑθ 1353/1991 ΕλλΔνη 33.897, Αθ. Κρητικός, ό.π. σελ. 1049)...» (ΕφΔωδ 126/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΠΩΣ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΕΦΕΣΗ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 94 παρ. 1, 118 παρ. 5, 520 ΚΠολΔ προκύπτει ότι το δικόγραφο της εφέσεως, όπου είναι υποχρεωτική η παράσταση με πληρεξούσιο δικηγόρο, πρέπει να περιέχει ως στοιχείο εγκυρότητάς του και την υπογραφή του τελευταίου, η οποία δεν έχει πανηγυρική σημασία, επιβάλλεται όμως για την εξασφάλιση της γνησιότητας του δικογράφου. Εάν δεν φέρει αυτή την υπογραφή, το δικόγραφο της έφεσης είναι άκυρο (ΑΠ 334/1974, ΑΠ 428/1992). Περαιτέρω κατ` άρθρο 495 παρ. 1 ΚΠολΔ το ένδικο μέσο της εφέσεως ασκείται με δικόγραφο που κατατίθεται σε πρωτότυπο στη γραμματεία του δικαστηρίου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου για την κατάθεση συντάσσεται έκθεση στο βιβλίο που τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 496, την οποία υπογράφει και ο καταθέτων το δικόγραφο. Στο δικόγραφο που κατατίθεται σημειώνεται ο αριθμός της έκθεσης και η χρονολογία της και βεβαιώνεται με την υπογραφή εκείνου που συντάσσει την έκθεση. Εξ άλλου κατά το άρθρο 500 ΚΠολΔ τα αποτελέσματα των ενδίκων μέσων αρχίζουν από τη σύνταξη της έκθεσης της κατάθεσής τους. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι το ένδικο μέσο της εφέσεως ασκείται με την κατάθεση δικογράφου εις την γραμματεία του δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, χωρίς να επιβάλλεται προς ολοκλήρωση της διαδικασίας ασκήσεώς του και η κοινοποίηση αυτού προς τον εφεσίβλητο (ΑΠ 297/1989). Έτσι η κατάθεση του δικογράφου και η περί αυτής συντασσόμενη και φέρουσα την υπογραφή του καταθέσαντος έκθεση αποτελεί αναγκαίο κατά νόμο όρο της τελειώσεως της ασκήσεως του εν λόγω ενδίκου μέσου (ΑΠ 535/1975, ΑΠ 284/1995). Εκ τούτων παρέπεται ότι ανυπόγραφο δικόγραφο εφέσεως που δεν φέρει

στην έκθεση καταθέσεως τούτου την υπογραφή του καταθέσαντος είναι δικονομικώς ανυπόστατο (άκυρο)...» (ΑΠ 83/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Η κατάθεση του δικογράφου της εφέσεως, η οποία αποτελεί πράξη της προδικασίας του ένδικου μέσου, γίνεται στη γραμματεία δικαστηρίου που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση. Ο νόμος δεν επιτρέπει να αναπληρωθεί η κατάθεση με άλλο τρόπο ή να γίνει στη γραμματεία άλλου δικαστηρίου. Δεν υπάρχει επομένως νομότυπη άσκηση της εφέσεως: **α)** αν το δικόγραφο της εφέσεως δεν έχει κατατεθεί, **β)** αν κατατέθηκε στη γραμματεία άλλου δικαστηρίου, εκτός από εκείνο που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση, **γ)** αν επιδόθηκε απλώς στον εφεσίβλητο, χωρίς προηγούμενη κατάθεση, **δ)** αν δεν έχει κατατεθεί από δικηγόρο, αλλά από το διάδικο ή το νόμιμο αντιπρόσωπο του. Περαιτέρω η κατάθεση αποδεικνύεται μόνο από την έκθεση καταθέσεως ενώ για τη νομότυπη άσκηση της εφέσεως αρκεί η κατάθεση και η σύνταξη της οικείας εκθέσεως, χωρίς να απαιτείται και επίδοση αυτής στον εφεσίβλητο. Αν δεν τηρηθούν οι νόμιμες διατυπώσεις καταθέσεως, η έφεση απορρίπτεται ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως (βλ. Σαμουήλ, Η έφεση κατά τον ΚΠολΔ, Ε` έκδ. 2003 σ. 51 σημ. 130. ΑΠ 297/1989 ΕλΔ 31.335, ΕφΑθ 4009/1992 ΕλΔ 34.184)...» (ΠΠΑθ 7183/2008, Δ 2009, σελ. 722) «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 532 ΠολΔ, αν λείπει κάποια από τις προϋποθέσεις του παραδεκτού της έφεσης, ιδίως αν η έφεση δεν ασκήθηκε εμπρόθεσμα και κατά τις νόμιμες διατυπώσεις, το δικαστήριο την απορρίπτει ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι αν η κατάθεση του ενδίκου μέσου γίνει στη γραμματεία αναρμόδιου δικαστηρίου, τότε το ένδικο αυτό μέσο είναι απαράδεκτο και απορριπτέο (πρβλ ΑΠ 297/1989 ΕλΔ 31.335 ΑΠ 795/1988 ΑΠ 963/1988 ΕλΔ 30.571 και 1345 αντιστοίχως, Σαμουήλ, Η έφεση, 1993, σελ. 40-41 αριθ. 130-135 και εκεί παραπομπές, Μπέη, Πολιτική Δικονομία, άρθρο 495 αριθ. 3 σελ. 1845)...» (ΕφΠειρ 661/1995, Δ 1997, σελ. 910) (ΕφΠατρών 136/2009 ΑχΝομ 2010, σελ. 292). «...Η άσκηση του ενδίκου μέσου ολοκληρώνεται μόνο με την κατάθεση του, χωρίς να απαιτείται επίδοση στον αντίδικο, αλλ` ούτε και ορισμός δικασίμου, ο οποίος, κατά τη σαφή διατύπωση του άρθρου 498, γίνεται μετά την άσκησή του, και ότι οι συνέπειες του ενδίκου μέσου μεταξύ των οποίων και η εκκρεμοδικία, κατ` άρθρο 500 ΚΠολΔ, αφετηριάζονται από τη σύνταξη της έκθεσης κατάθεσής του, καθίσταται δε σαφές ότι η εκκρεμοδικία από ένδικο μέσο δεν έχει ως προϋπόθεση την επίδοση του και κατ` ακολουθίαν τον προσδιορισμό δικασίμου...» (ΕφΠατρών 1153/2004 ΑχΝομ 2005, σελ. 365).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΦΕΣΗΣ

«...Κατ` άρθρο 514 ΚΠολΔ δεύτερη έφεση από τον ίδιο διάδικο κατά της αυτής απόφασης ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιο δεν επιτρέπεται. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής δεν συντρέχει περίπτωση διττής άσκησης του ενδίκου μέσου της εφέσεως όταν το ένα από τα δύο δικόγραφα της εφέσεως είναι δικονομικώς ανυπόστατο λόγω έλλειψης υπογραφής του δικογράφου και της έκθεσης καταθέσεως από πληρεξούσιο Δικηγόρο...» (ΑΠ 83/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ

«...Κατά την διάταξη του άρθρου 522 ΚΠολΔ, με την άσκηση της εφέσεως η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους αυτής λόγους. Κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, με την άσκηση της εφέσεως η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθ-

μιο δικαστήριο μόνο κατά τα προσβαλλόμενα «κεφάλαια». Ως «κεφάλαιο» θεωρείται η αυτοτελής αίτηση δικαστικής προστασίας, που δημιουργεί χωριστό αντικείμενο δίκης, στα πλαίσια της ίδιας διαφοράς, και εκκρεμοδικία, για την οποία εκδόθηκε χωριστή διάταξη της αποφάσεως. Η επαναδιατύπωση των υποβληθέντων κατά την πρωτοβάθμια δίκη από τους διαδίκους ισχυρισμών ή η προβολή τούτων το πρώτον κατά την δευτεροβάθμια δίκη, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων 527 και 269 ΚΠολΔ, ασκούν επίδραση στην έκβαση της δίκης εφόσον αναφέρονται σε κεφάλαια της πρωτόδικης αποφάσεως τα οποία μεταβιβάσθηκαν στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο με έφεση ή αντέφεση ή πρόσθετους λόγους της έφεσης. Το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της εφέσεως είναι διάφορο της εννοίας του «αναγκαστικά συνεχομένου κεφαλαίου», που προβλέπεται επί των προσθέτων λόγων της εφέσεως και της αναιρέσεως (ΚΠολΔ 520 παρ. 2, 569 παρ. 2) και στην αντέφεση (ΚΠολΔ 523 παρ. 1)...» (ΑΠ 174/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 921).

ΑΣΚΗΣΗ ΕΦΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΡΗΜΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 528 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 44 § 2 ν. 3994/ 2011, αν ασκηθεί έφεση από τον διάδικο που δικάσθηκε ερήμην, η εκκαλούμενη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους, ανεξάρτητα από τη διαδικασία που τηρήθηκε. Από την αντιπαραβολή της διατάξεως αυτής «αν ασκηθεί έφεση η απόφαση εξαφανίζεται» προς το άρθρο 535 παρ. του ίδιου Κώδικα «αν ο λόγος της έφεσης κριθεί βάσιμος, η απόφαση.....εξαφανίζεται», προκύπτει ότι η εξαφάνιση της ερήμην αποφάσεως επέρχεται με μόνη την άσκηση νομότυπης και εμπρόθεσμης εφέσεως, ανεξαρτήτως αν οι λόγοι αυτής είναι και βάσιμοι κατ' ουσία. Πραγματικά, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 271 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 29 ν. 3994/2011, αν ο εναγόμενος δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σε αυτήν κανονικά, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά αβάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως. Εκ του λόγου αυτού ακριβώς, παρέχεται στο διάδικο, που δεν εμφανίστηκε στον πρώτο βαθμό, το δικαίωμα να αναστρέψει με μόνη την άσκηση του ένδικου μέσου της εφέσεως την εν απουσία αυτού εκδοθείσα πρωτόδικη απόφαση, ώστε μετά την εξαφάνιση αυτής, να ερευνηθεί εκ νέου η ουσία της υποθέσεως στο δεύτερο βαθμό με τη συμμετοχή όλων των διαδίκων μερών και να μη στερηθεί ο διάδικος αυτός της δυνατότητας προβολής των πραγματικών ισχυρισμών, τους οποίους κάθε διάδικος έχει δικαίωμα να προτείνει πρωτοδίκως. Περαιτέρω, η αυτή ως άνω διάταξη του άρθρου 528 ΚΠολΔ, ορίζει ότι η εξαφάνιση επέρχεται «μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους». Η διάταξη αυτή, κατά το μέρος με το οποίο προσδιορίζει τα όρια της εξαφανίσεως της προσβαλλόμενης απόφασης, δεν εισάγει νεωτερισμό, αλλά είναι ταυτόσημη με το περιεχόμενο του άρθρου 522 ΚΠολΔ, με το οποίο εκφράζεται η από μακρού χρόνου ισχύουσα γενική δικονομική αρχή, ότι με την έφεση δεν μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο η υπόθεση στο σύνολό της, αλλά μόνο ως προς τα κεφάλαια εκείνα της πρωτόδικης αποφάσεως που πλήττονται με το εφετήριο και τους πρόσθετους λόγους. Επομένως: **α)** αν με την έφεση ο εναγόμενος που δικάστηκε πρωτοδίκως ερήμην, προβάλλει ότι η αγωγή είναι νόμω αβάσιμη, αόριστη και απαράδεκτη, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο

ερευνά τις ως άνω ελλείψεις, χωρίς να εξαφανίσει προηγουμένως την προσβαλλόμενη απόφαση, **β)** αν ο ενάγων ή ο εναγόμενος, που δικάστηκαν πρωτοδίκως ερήμην, προβάλλουν ως λόγο έφεσης, την εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων ως προς τη βάση της αγωγής, η απόφαση πλήττεται στο σύνολό της και πρέπει να εξαφανισθεί ως προς όλες τις διατάξεις της, **γ)** επί αγωγής, η οποία έγινε δεκτή ως προς το κεφάλαιο και τους τόκους, αν ο εναγόμενος παραπονείται μόνο κατά του κεφαλαίου επί του οποίου επιδικάστηκαν τόκοι, η απόφαση εξαφανίζεται μόνο κατά το κεφάλαιο αυτό, **δ)** αν με την έφεση ο εναγόμενος προβάλει μόνο καταλυτικές της αγωγής ενστάσεις, όπως είναι η ένσταση εξοφλήσεως ή παραγραφής ή εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων ως προς την απόρριψη των ενστάσεων αυτών, η απόφαση δεν εξαφανίζεται κατά το μέρος με το οποίο κρίθηκε ως βάσιμη η απαίτηση, αλλά μόνο κατά το διατακτικό της. Έτσι, αν ο λόγος εφέσεως συνίσταται σε εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων ως προς τη βάση της αγωγής, ο συλλογισμός καταστρώσεως της πρωτόδικης απόφασης ανακόπτεται εξ υπαρχής και η απόφαση εξαφανίζεται ολοσχερώς. Περαιτέρω, πρέπει να τονισθεί ότι για να επέλθει το αποτέλεσμα της εξαφανίσεως της αποφάσεως, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δεν ερευνά αν ο λόγος εφέσεως είναι βάσιμος, αν όμως ο λόγος αυτός είναι μη νόμιμος, αόριστος ή αλυσιτελής απορρίπτεται και η απόφαση δεν εξαφανίζεται. Μετά την εξαφάνιση της αποφάσεως, χωρεί ενώπιον του δευτεροβάθμιου νέα συζήτηση της υποθέσεως, κατά την οποία ο εκκαλών μπορεί να προτείνει όλους τους πραγματικούς ισχυρισμούς, τους οποίους και πρωτοδίκως είχε δικαίωμα να προτείνει, χωρίς να υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 527 ΚΠολΔ (βλ. Σ. Σαμουήλ, η έφεση, Ε' έκδ. 2003. αρ. 228 δ, σ. 99, Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, ΚΠολΔ, συμπλήρωμα 2003, άρθρο 528, σ. 68)...» (ΕφΛάρισας 233/2012, ΝοΒ 2012, σελ. 2001, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΕΣΗ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των όρθρων 501, 502 πάρ1, 503 παρ. 1, 513 παρ. 1, 516 παρ. 1 και 518 παρ. 1 του ΚΠολΔ, προκύπτουν τα ακόλουθα: Η ερήμην απόφαση προσβάλλεται με αιτιολογημένη ανακοπή ερημοδικίας από το διάδικο που ερημοδικάστηκε. Αν η ερήμην απόφαση είναι επιπλέον πρωτόδικη και οριστική, υπόκειται και σε έφεση εξαρχής, δηλαδή ευθύς από τη δημοσίευσή της, γιατί η προθεσμία για την άσκηση αιτιολογημένης ανακοπής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Συνεπώς οι προθεσμίες για την άσκηση των δύο αυτών ενδίκων μέσων αρχίζουν ταυτόχρονα από την επίδοση της ερήμην αποφάσεως και συντρέχουν (ΑΠ 1220/22000 ΕλΔνη 43.102, ΑΠ 235/2000 ΕλΔνη 41.1034, ΕφΑθ 1905/1996 ΕλΔνη 1998.137), χωρίς η άσκηση του ενός να αποκλείει την άσκηση του άλλου ενδίκου μέσου, καθώς υπάρχει το ενδεχόμενο, αν όχι η βεβαιότητα, άσκησης εκπρόθεσμου ενδίκου μέσου. Συνεπώς, αν ασκηθεί συγχρόνως ανακοπή ερημοδικίας και έφεση, προηγείται η εκδίκαση της ανακοπής και ακολουθεί η έφεση. Στην περίπτωση αυτή η έφεση ασκείται επικουρικά, υπό την αίρεση απόρριψης της ανακοπής ερημοδικίας (σχ. ΕΠ 735/1987 ΑχΝ 4.518, ΕΑ 8480/1985 Δ16.748, ΕΠ 741/1985 ΑχΝ 2.490, ΕφΑθ 5425/ 1982 ΝοΒ 31.234, ΕφΑθ 3821/1972 ΝοΒ 20.1332, Σ. Σαμουήλ, Η έφεση, έκδ. Ε σελ. 98 αριθ. 2288). Αλλά και στην περίπτωση αυτή το ένδικο μέσο που ασκήθηκε επιβοηθητικά δεν μπορεί να εισαχθεί προς συζήτηση εάν δεν πληρωθεί η αίρεση που διατυπώνεται με την επιβοηθητική άσκηση αυτού (ΕφΑθ 5425/1982 όπ.π.). Αν η ανακοπή γίνει δεκτή η έφεση στερείται πλέον αντικειμένου. Όσο εκκρεμεί η ανακοπή στον πρώτο ή στο δεύτερο βαθμό η συζήτηση της έφεσης είναι απαράδεκτη (ΑΠ 1782/2002 ΕλΔνη 45.93).... (ΕφΠατρών 1153/2004 ΑχΝομ 2005, σελ. 365).

«...Κατά το άρθ. 513 § 1 περ. β` εδ. β` ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με την § 17 του άρθ. 3 ν. 2207/1994 «κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ερήμην, έφεση επιτρέπεται από τη δημοσίευσή τους». Από τη διάταξη αυτή, η οποία αντικατέστησε αντίστοιχη αντίθετη διάταξη του αρθ. 513 § 1 εδ. β` ΚΠολΔ που ίσχυε πριν το ν. 2207/1994, συνάγεται ότι από την έναρξη της ισχύος του ως άνω νόμου (25.4.1994) **οι προθεσμίες των ένδικων μέσων της ανακοπής ερημοδικίας και της έφεσης συρρέουν - τρέχουν συγχρόνως** (ΑΠ 235/00 Δνη 41.1034, ΕφΑθ 1763/07 Νόμος). Περαιτέρω, κατά το αρθ. 518 § 2 ΚΠολΔ «αν δεν επιδοθεί η απόφαση, η προθεσμία τη έφεσης είναι τρία χρόνια, που αρχίζουν από τη δημοσίευση της απόφασης που περατώνει τη δίκη». Η τριετής αυτή προθεσμία της έφεσης για την ερήμην εκδοθείσα απόφαση αρχίζει επίσης από τη δημοσίευσή της, χωρίς προηγούμενη επίδοση αυτής (Βαθρακοκοίλη Ερμ. αρθ. 518 ΚΠολΔ αρ. 21). Τέλος, από το συνδυασμό των διατάξεων των αρθ. 518, 151, 152 § 1 και 155 ΚπολΔ προκύπτει ότι η άπρακτη παρέλευση της νόμιμης προθεσμίας άσκησης της έφεσης συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα να επιχειρηθεί η πράξη αυτή (ΑΠ 626/01 Δνη 43.1406) και η εκπρόθεσμη έφεση απορρίπτεται ως απαράδεκτη και αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με το αρθ. 532 ΚΠολΔ, χωρίς να ασκεί επιρροή ως προς το παραδεκτό αυτής η επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης μετά την τελεσιδικία της (ΑΠ 106/06 Νόμος). Το απαράδεκτο αυτό μπορεί να προβληθεί και από το διάδικο σε κάθε στάση της κατ` έφεση δίκης (Σαμουήλ, Η Εφεση σελ. 179)...» (ΕφΛαρ 141/2012, ΝΟΜΟΣ). **«...Η προθεσμία που αρχίζει από την επίδοση της απόφασης τρέχει, σύμφωνα με το άρθρο 144 παρ. 2 του ΚΠολΔ, και εναντίον εκείνου με παραγγελία του οποίου έγινε η επίδοση**...» (ΑΠ 832/2007, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 490/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Από τη διάταξη του άρθρου 310 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι η επίδοση της οριστικής απόφασης στο διάδικο αποτελεί το μοναδικό τρόπο γνωστοποίησης, ο οποίος επιβάλλεται για να παρέχεται πλήρης και αναμφισβήτητη απόδειξη για το γεγονός αυτό και ειδικά για το χρόνο που συντελέστηκε, χωρίς να επιτρέπεται απόδειξη ότι ο διάδικος έλαβε γνώση με άλλον τρόπο (ΑΠ 1275/1988 ΕλΔ 30.1451, ΕφΘεσ 1453/2002 Αρμ 2004.1591). Συνεπώς, αφού στο άρθρο 518 παρ. 1 ΚΠολΔ ορίζεται ως αφετηρία της προθεσμίας προς έφεση η επίδοση, μόνο υπ` αυτή αρχίζει να τρέχει η προθεσμία, σύμφωνα με το άρθρο 144 του ίδιου Κώδικα...» (ΕφΑθ 1942/2007 ΕφΑΔ 2008, σελ. 338). **«...Δεν υπολογίζεται δε σ` αυτή το χρονικό διάστημα από 1ης μέχρι 31 Αυγούστου..»** (ΑΠ 1381/2010, ΝΟΜΟΣ) **Όμως:** «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται σε διάφορες, προσδιοριζόμενες σ`αυτή, προθεσμίες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, ρητά αναφερόμενες, οι βραχείες προθεσμίες ασκήσεως ένδικων μέσων, οι οποίες υπολογίζονται από την επίδοση της αποφάσεως και προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 503, 518 παρ. 1, 545 παρ. 1-2, 564 παρ. 1-2 και 652 παρ. 1 ΚΠολΔ, κ.λπ. **Δεν περιλαμβάνεται, όμως στις ανωτέρω γνήσιες προθεσμίες η καταχρηστική τριετής προθεσμία που τάσσεται με τις διατάξεις των άρθρων 518 παρ. 2 ΚΠολΔ για την άσκηση εφέσεως και αρχίζει να τρέχει από τη δημοσίευση της αποφάσεως που περατώνει την όλη δίκη**. Ως εκ τούτου, το εν λόγω διάστημα υπολογίζεται στην τριετή προθεσμία εφέσεως του άρθρου 518 παρ. 2 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 666/2005, ΕλλΔνη 2005, σελ. 1124). «..Με την παρ. 3 του άρθρου του 518 ο Κώδικας αυτός ορίζει ότι «αν ο διάδικος που δικαιούται να ασκήσει έφεση πέθανε, η προθεσμία της έφεσης αρχίζει από την επίδοση της απόφασης που περατώνει τη δίκη στους καθολι-

κούς διαδόχους ή τους κληροδόχους», εφόσον και με την τελευταία διάταξη ο νομοθέτης εκφράστηκε στενότερα αναφορικά με εκείνο που πράγματι ήθελε, αντιμετωπίζοντας και εδώ τη συνηθέστερη και κυριότερη περίπτωση θανάτου διαδίκου που δικαιούται να ασκήσει έφεση...» (ΑΠ 325/2002, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με το άρθρο 1 του π.δ 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», **οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (ΝΑ)** συνιστώνται ως δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, κατά δε τις διατάξεις του άρθρου 99 παρ. 1 και 2 του ως άνω Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (ΠΔ 30/1996), οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις έχουν όλα τα διαδικαστικά προνόμια του Δημόσιου και εφαρμόζονται αναλόγως και επί αυτών οι ειδικές προστατευτικές διατάξεις που θεσπίζονται για το Δημόσιο από τον Κώδικα των Νόμων περί Δικών του Δημόσιου, εφόσον δεν προβλέπεται γι` αυτές (ΝΑ) από άλλες διατάξεις αντίστοιχη ευρύτερη ή ευνοϊκότερη ρύθμιση. Επομένως, δυνάμει των αμέσως παραπάνω διατάξεων, έχουν εφαρμογή επί των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και οι προδιαληφθείσες διατάξεις του άρθρου 10, καθώς και του άρθρου 11 του Διατάγματος της 26-6/10.7.1944 «Περί Κώδικος των Νόμων περί Δικών του Δημόσιου», ενώ, σημειωτέον, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 4 του Ν. 2579/1998, οι διατάξεις του ως άνω άρθρου 11 του Κώδικα των Νόμων περί Δικών του Δημόσιου (για την αναστολή των προθεσμιών προς άσκηση των ενδίκων μέσων κατά την διάρκεια των δικαστικών διακοπών κ.λπ.) εφαρμόζονται και επί νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου (ΝΠΔΔ), όπως είναι και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις...» (ΑΠ 1573/2010, ΕφΑΔ 2011, σελ. 326) «...Η έφεση δεν καθίσταται απαράδεκτη, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται ο εφεσίβλητος, εκ του λόγου ότι από τη δημοσίευση της εκκαλούμενης απόφασης (9-8-1996), που δεν επιδόθηκε, μέχρι την άσκηση της έφεσης (1-9-1999), παρήλθε τριετία, δεδομένου ότι η προθεσμία του άρθρου 518 παρ. 2 ΚΠολΔ δεν τρέχει εις βάρος του Δημοσίου κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών (βλ. άρθρο 11 ν.δ της 26-6/10-7 1944, περί κώδικος του νόμου περί δικών του Δημοσίου) και ως εκ τούτου χωρίς τον υπολογισμό αυτής (από 1-7 έως 15-9-1999) δεν συμπληρώνεται η τριετή αποκλειστική προθεσμία προς άσκηση της υπό κρίση εφέσεως, η οποία έτσι θεωρείται ως εμπροθέσμως ασκηθείσα (πρβλ. ΟλΑΠ 12/2002 ΕλλΔνη 43.693...» (ΕφΛαρ 699/2003, ΝΟΜΟΣ). «...**Ο εναγόμενος ενοριακός ναός** είναι μεν νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (βλ. ιδίως το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και άρθρο 2 του Κανονισμού υπ` αριθμ. 8/1979 «Περί Ιερών Ναών και Ενοριών», δεν απολαμβάνει όμως των δικονομικών προνομίων του Ελληνικού Δημοσίου. Τούτο δε διότι ούτε με γενική διάταξη έχουν επεκταθεί τα προνόμια αυτά σε όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ούτε ειδική σχετική ρύθμιση που να αφορά τους ενοριακούς ναούς υφίσταται (πρβλ. σχετικώς Σ. Σαμουήλ: Η έφεση, 1993, σελ. 127). Επομένως, δεν ισχύει για τους ενοριακούς ναούς (όπως είναι και ο εκκαλών) η διάταξη του άρθρου 10 του κ.δ/τος της 26.6-10.7.1944 «περί κώδικος των νόμων περί δικών του δημοσίου», σύμφωνα με την οποία οι κάθε φύσεως νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες, αν ορίζονται βραχύτερες των τριάντα ημερών, είναι για το δημόσιο τριάντα ημερών...» (ΕφΛαρ 637/2002, ΝΟΜΟΣ).

Α. ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ - ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ - ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ- ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ- ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒΕΣ- ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΕΚΝΩΝ «...
Κατά το άρθρο 518 ΚΠολΔ, η προθεσμία της έφεσης είναι τριάντα ημέρες, αν ο εκκαλών διαμένει στην Ελλάδα, αν δε διαμένει στο εξωτερικό ή σε άγνωστη δι-

εύθυνση, η προθεσμία είναι εξήντα ημέρες από την επίδοση της απόφασης, που περατώνει τη δίκη. Αν δεν επιδοθεί η απόφαση, η προθεσμία της έφεσης είναι τρία χρόνια και αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης, που περατώνει τη δίκη...» (ΑΠ 66/2010, ΝΟΜΟΣ). **Β. ΜΙΣΘΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 17 παρ. 2 ΚΠολΔ** «... Κατά το άρθρο 652 παρ. 1 ΚΠολΔ, η προθεσμία της έφεσης στις μισθωτικές διαφορές είναι δεκαπέντε ημέρες, αν εκείνος που δικαιούται να ασκήσει το ένδικο αυτό μέσο διαμένει στην Ελλάδα. Ομως για το Ελληνικό Δημόσιο, η προθεσμία για την άσκηση έφεσης, κατά οριστικής απόφασης που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των άρθρων 648 έως 661 του ίδιου Κώδικα, είναι τριάντα ημέρες, κατά το άρθρο 10 του από 26.6/10.7.1944 Δ/τος, που εξακολουθεί να ισχύει και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ, από την επόμενη ημέρα που θα γίνει επίδοση της εκκαλούμενης απόφασης. Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται καθόλη τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, δηλαδή από 1 Ιουλίου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου (άρθρο ΙΙ παρ. 2 του ν. 1756/1988), σύμφωναμε την αληθινή έννοια του άρθρου 11 του άνω Κ.Δ/τος της 26.6/10.7.1944. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των άρθρων 304 εδ. β` του Π.Δ 410/1995 και 28 παρ. 4 εδ. α` του ν. 2579/1998, που ορίζουν ότι οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν όλες ανεξαιρέτως τις ατέλειες και τα δικαστικά, διοικητικά και δικονομικά προνόμια που παρέχονται στο δημόσιο (το πρώτο) και ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 του Κ.Δ/τος της 26.6/10.7.1944 έχουν εφαρμογή και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (το δεύτερο), προκύπτει, ότι η προθεσμία άσκησης έφεσης κατά οριστικής απόφασης που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των άρθρων 648 έως 661 ΚΠολΔ, για τους Δήμους και τις Κοινότητες είναι τριάντα (30) ημέρες, καθώς και ότι η προθεσμία αυτή αναστέλλεται καθόλη τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών (1.7 έως 15.9. κάθε δικαστικού έτους) (ΑΠ 328/2005 ΝΟΜΟΣ...» (ΕφΠατρών 804/2009, ΑχΝομ 2010, σελ. 394). «...Η ίδια προθεσμία των 30 ημερών, με βάση την αρχή της ισότητας των όπλων που αποτελεί έκφανση του δικαιώματος για δίκαιη δίκη, ισχύει και για τον αντίδικο του Δημοσίου ή Δήμου ή Κοινότητας...» (ΑΠ 328/2005 ΕλλΔνη 2006, σελ. 1438) (ΕφΠατρών 1040/2007, ΑχΝομ 2008, σελ. 449). **Γ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΜΕ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ Ή ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ** «...Κατά το άρθρο 681Δ παρ. 5 του ΚΠολΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 144 του ιδίου άνω Κώδικα, αν ο εκκαλών διαμένει στην Ελλάδα η προθεσμία της εφέσεως είναι δεκαπέντε (15) ημέρες και αν διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη η προθεσμία αυτή ανέρχεται σε τριάντα (30) ημέρες. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι, όταν πρόκειται για οριστική απόφαση που περατώνει όλη τη δίκη και έχει εκδοθεί ερήμην κάποιου από τους διαδίκους, η προθεσμία της εφέσεως αρχίζει από την επομένη ημέρα μετά την επίδοσή της, δηλαδή στην περίπτωση αυτή η προθεσμία της εφέσεως και της ανακοπής ερημοδικίας συντρέχουν...» (ΕφΘεσ 142/2004 Αρμ. 2005, σελ. 1221). **Δ. ΕΠΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑΣ ΕΠΙ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΝΟΜΗΣ** «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 699 και 734 παρ. 3 ΚΠολΔ, η πρώτη από τις οποίες ορίζει, ότι αποφάσεις που δέχονται ή απορρίπτουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή αιτήσεις για ανάκληση ή για μεταρρύθμιση των μέτρων αυτών δεν προσβάλλονται με κανένα ένδικο μέσο, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, η δε δεύτερη, που αφορά αποκλειστικά τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων σε κάθε είδους υποθέσεις νομής ή κατοχής, ότι κατά της απόφασης του ειρηνοδικείου επιτρέπεται έφεση μέσα σε δέκα ημέρες από την επίδοσή της, η οποία δικάζεται κατά την ίδια διαδικασία, εφαρμόζονται όμως και τα άρθρα 226 και 652 παρ. 3, προκύπτει, ότι κατά της προσβαλλόμενης απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, που δικάζει ως

Εφετείο, η οποία εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων σε διαφορά περί νομής ή κατοχής, δεν συγχωρείται το ένδικο μέσο της αναίρεσης...» (ΑΠ 97/2010, ΝΟΜΟΣ). **Ε. ΕΠΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΠΟΥ ΚΡΙΝΕΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ (άρθρο 1054 ΠΑΡ. 2 ΚΠολΔ** «...Η οριζόμενη με τη διάταξη του άρθρου 1054 § 2 ΚΠολΔ προθεσμία των πέντε ημερών για την άσκηση έφεσης προϋποθέτει επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης οπότε αρχίζει η ανωτέρω προθεσμία κατ` άρθρο 144 § 1 ΚπολΔ (βλ. συναφή διάταξη άρθρο 652 § 1 ΚΠολΔ επί μισθωτικών διαφορών σχ. ΑΠ 115/2003 ΕλΔνη 44.490, ΑΠ 198/2000 ΕλΔνη 41.1019, ΑΠ 855/1994 ΕλλΔνη 37.293, ΕφΑθ 2665/1997 ΕλλΔνη 39.652), οπότε αν δεν επιδόθηκε η απόφαση έχει εφαρμογή η οριζόμενη με τη διάταξη του άρθρου 518 § 2 ΚΠολΔ 3ετής καταχρηστική προθεσμία από τη δημοσίευση της εκκαλουμένης και εφόσον δεν γίνεται άλλη διάκριση στο παραπάνω άρθρο 1054 ΚΠολΔ (σχ. ΑΠ 106/2006 ΤΝΠΔΣΑ, ΑΠ 114/2003 ό.π, Σαμουήλ, Η έφεση, έκδοση 2003 § 388, Β. Βαθρακοκοίλη σε άρθρο 652 αριθμός 4, τ. Γ`, έκδοση 1995)..» (ΕφΑθ 1236/2009 ΝοΒ 2009, σελ. 1150).

ΛΟΓΟΙ ΕΦΕΣΗΣ

«...Εκ των διατάξεων των άρθρων 520 § 1, 118-120,106,495,522 και 530 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι οι λόγοι εφέσεως πρέπει να είναι σαφείς και ορισμένοι, ήτοι να καθορίζονται με σαφήνεια και πληρότητα οι αποδιδόμενες εις την εκκαλουμένη απόφαση αιτιάσεις, καθόσον οι αόριστοι λόγοι εφέσεως λογίζονται ως νόμω ανύπαρκτοι και είναι απορριπτέοι (ΕφΘεσ 1191/1991 Αρμ. 1991.330). Επίσης οι λόγοι της εφέσεως δεν αρκεί να είναι σαφείς και ορισμένοι, αλλά απαιτείται να είναι και λυσιτελείς, δηλαδή να άγουν, εάν θεωρηθούν βάσιμοι, εις εξαφάνιση της προσβαλλομένης αποφάσεως (Σ. Σαμουήλ, η έφεση έκδ. ε΄, §§ 542,557)...» (ΕφΛάρισας ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΕΦΕΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της **παρ. 2 του άρθρου 520 ΚΠολΔ**, ***«2. Πρόσθετοι λόγοι έφεσης ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που έχουν προσβληθεί με την έφεση και εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με τα κεφάλαια αυτά ασκούνται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από το δικόγραφο αυτό, κοινοποιείται στον εφεσίβλητο τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης.»*** «...Από της κοινοποιήσεως του δικογράφου των πρόσθετων λόγων εφέσεως και μέχρι την ημέρα της συζητήσεως της εφέσεως και χωρίς να υπολογίζεται αυτή - παρεμβάλλεται μεν χρονικό διάστημα 30 ημερών πλην όμως η τελευταία ημέρα ήταν Κυριακή, οπότε η 30ήμερη προθεσμία συμπληρωνόταν στις 17.2.2003, η οποία ήταν και η ημέρα συζητήσεως και συνεπώς οι παραπάνω πρόσθετοι λόγοι εφέσεως δεν ασκήθηκαν εμπροθέσμως...» (ΑΠ 611/2005, ΝΟΜΟΣ). **Οι πρόσθετοι λόγοι μπορούν ν' ασκηθούν και με τις προτάσεις στις ακόλουθες διαδικασίες**: **1.** Στις διαφορές σχετικά με την παράδοση ή την απόδοση μισθίου (άρθρο 654 παρ. 1 ΚΠολΔ, Διαφορές άρθρου 17 παρ. 2 ΚΠολΔ **2.** Στη διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρο 674 παρ. 1 ΚΠολΔ **3.** Στη διαδικασία αμοιβών από παροχή εργασίας (άρθρα 674 παρ. 1 και 681Β ΚΠολΔ) **4.** Στην διαφορές από ζημιές που προκλήθηκαν από αυτοκίνητα (άρθρο 674 παρ. 1 ΚΠολΔ) **5.** Στις διαφορές που αφορούν την επιμέλεια ή την διατροφή τέκνων (άρθρο 674 παρ. 1 ΚΠολΔ) και **6.** Στις διαφορές από προσβολές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρα 674 παρ. 1 και 681Β ΚΠολΔ).

ΑΝΤΕΦΕΣΗ

«...Αντέφεση δικαιούται να ασκήσει κάθε εφεσίβλητος (ενάγων, εναγόμενος, παρεμβαίνων) και όταν ακόμη έχει αποδεχθεί την απόφαση ρητώς ή σιωπηρώς ή έχει παραιτηθεί από προηγουμένως ασκηθείσα από αυτόν έφεση, αρκεί να έχει έννομο συμφέρον. Τέτοιο έννομο συμφέρον έχει ο εφεσίβλητος, κυρίως αν με το διατακτικό της πρωτόδικης αποφάσεως ηττάται και αυτός εν μέρει. Αν αντιθέτως, έχει νικήσει ολοσχερώς, η αντέφεση δεν μπορεί να έχει αίτημα και απορρίπτεται ως απαράδεκτη, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 516 παρ. 2 και 532 του ΚΠολΔ. Εξαιρετικώς, έννομο συμφέρον για άσκηση αντεφέσεως αναγνωρίζεται και στον διάδικο που νίκησε πρωτοδίκως, αν, παρά την ορθότητα του διατακτικού της πρωτόδικης αποφάσεως, βλάπτεται από τις αιτιολογίες αυτής, οι οποίες περιέχουν στοιχεία διατακτικού και δημιουργούν σε βάρος του δεδικασμένο. Εξάλλου, αντέφεση με αίτημα την επαναφορά των ενστάσεων, με τις οποίες ο εναγόμενος ζητούσε την απόρριψη της αγωγής και για άλλους λόγους, δεν νοείται, αφού τις ενστάσεις αυτές μπορεί να επαναφέρει στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο ο εφεσίβλητος, διότι συντελούν, κατ' άρθρο 527 παρ. 1 ΚΠολΔ, σε απολογία κατά της εφέσεως...» (ΑΠ 1174/2009, ΝοΒ 2009, σελ. 2401) (ΕφΛάρισας 301/2012, ΤΝΠΔΣΑ). **«...**Κατά το άρθρο 523 παρ. 1 ΚΠολΔ ο εφεσίβλητος μπορεί, και αφού περάσει η προθεσμία της έφεσης, να ασκήσει αντέφεση ως προς τα κεφάλαια της απόφασης που προσβάλλονται με την έφεση και ως προς εκείνα που συνέρχονται αναγκαστικά με αυτά, και αν ακόμη αποδέχθηκε την απόφαση ή παραιτήθηκε από την έφεση. Από τη διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με το άρθρο 522 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η άσκηση της αντέφεσης για να είναι παραδεκτή πρέπει να βρίσκεται μέσα στα όρια του μεταβιβαστικού αποτελέσματος της έφεσης, αφού με την άσκησή της δεν μεταβιβάζεται στο σύνολό της η υπόθεση στο Εφετείο, αλλά μόνο κατά τα διαγραφόμενα με την έφεση όρια. Ως αναγκαίως συνεχόμενα προς τα εκκληθέντα κεφάλαια, πρέπει να θωρηθούν οι διατάξεις της εκκληθείσας απόφασης, οι οποίες έχουν τέτοια συνάφεια με τις εκκληθείσες, είτε γιατί αποτελούν προκριματικό για την παραδοχή τους ζήτημα, είτε γιατί πηγάζουν από την αυτήν ιστορική αιτία και διαμορφώνουν ή προσδιορίζουν το περιεχόμενο εκείνων, έτσι ώστε τυχόν διάφορη επί των «συνεχόμενων» αυτών κεφαλαίων κρίση του Εφετείου από εκείνη της πρωτόδικης απόφασης να επηρεάζει και την κρίση επί των εκκληθέντων με την έφεση κεφαλαίων...» (ΑΠ 1094/2009, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 390/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Ως «κεφάλαιο» θεωρείται η αυτοτελής αίτηση δικαστικής προστασίας, που δημιουργεί χωριστό αντικείμενο δίκης (στα πλαίσια της αυτής διαφοράς) και εκκρεμοδικία για την οποία (αίτηση) εκδόθηκε χωριστή διάταξη της απόφασης (ΑΠ 842/2010 ΕΠολΔ 2010.861, ΑΠ 798/2010 ΕΠολΔ 2010,862, ΑΠ 174/2010 ΔΕΕ 2010.919, ΑΠ 173/2010 ΧρΙΔ 2011.180, ΑΠ 132/2004 ΝοΒ 2004.1547). Ως αναγκαίως συνεχόμενα προς τα εκκληθέντα κεφάλαια πρέπει να θεωρηθούν οι διατάξεις της εκκληθείσας απόφασης, οι οποίες έχουν τέτοια συνάφεια με τις εκκληθείσες, είτε γιατί αποτελούν προκριματικό για την παραδοχή τους ζήτημα, είτε γιατί πηγάζουν από την αυτή ιστορική αιτία και διαμορφώνουν ή προσδιορίζουν το περιεχόμενο εκείνων, έτσι ώστε τυχόν διάφορη επί των «συνεχόμενων» αυτών κεφαλαίων κρίση του Εφετείου από εκείνη της πρωτόδικης απόφασης να επηρεάζει και την κρίση επί των εκκληθέντων με την έφεση κεφαλαίων (ΑΠ 1094/2009, ΑΠ 212/2006, ΑΠ 317/2002 ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΑθ 143/2012, ΕφΑΔ 2012, σελ. 622).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΤΕΦΕΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 523 ΚΠολΔ, ***«Η αντέφεση ασκεί-***

ται μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου και, αφού συνταχθεί έκθεση κάτω από αυτό, κοινοποιείται στον εκκαλούντα τριάντα ημέρες πριν από τη συζήτηση της έφεσης», ένω σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 «...Αν η έφεση απορριφθεί ως εκπρόθεσμη ή απαράδεκτη ή τυπικά άκυρη, απορρίπτεται και η αντέφεση, εκτός αν ασκήθηκε ενώ διαρκούσε η προθεσμία της έφεσης για τον αντεκκαλούντα, οπότε ισχύει ως αυτοτελής έφεση. Η παραίτηση από την έφεση ή η απόρριψή της ως αβάσιμης δεν επηρεάζει την αντέφεση..». Η αντέφεση μπορεί ν' ασκηθεί και με τις προτάσεις στις ακόλουθες διαδικασίες: **1.** Στις διαφορές σχετικά με την παράδοση ή την απόδοση μισθίου (άρθρο 654 παρ. 1 ΚΠολΔ, Διαφορές άρθρου 17 παρ. 2 ΚΠολΔ **2.** Στη διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρο 674 παρ. 1 ΚΠολΔ **3.** Στη διαδικασία αμοιβών από παροχή εργασίας (άρθρα 674 παρ. 1 και 681Β ΚΠολΔ) **4.** Στην διαφορές από ζημιές που προκλήθηκαν από αυτοκίνητα (άρθρο 674 παρ. 1 ΚΠολΔ) **5.** Στις διαφορές που αφορούν την επιμέλεια ή την διατροφή τέκνων (άρθρο 674 παρ. 1 ΚΠολΔ) και **6.** Στις διαφορές από προσβολές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρα 674 παρ. 1 και 681Β ΚΠολΔ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΑΣΚΗΘΕΙΣΑΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ 'Η ΕΦΕΣΗΣ (άρθρα 912, 913 ΚΠολΔ)

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Κατά το άρθρο 912 ΚΠολΔ, όπως τροποποιηθέν από το άρθρο 1 παρ. 1 ν. 2915/2001 ισχύει, από 1-1-2002 (άρθρ. 15 ν. 2943/2001): ***«1. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή ή έφεση κατά της απόφασης που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή σύμφωνα με το άρθρο 908 ή 910, μπορεί έως την συζήτηση στο ακροατήριο της ανακοπής ή της έφεσης, να διαταχθεί, αν το ζητήσει ο διάδικος που νικήθηκε, να ανασταλεί ολικά ή εν μέρει η εκτέλεση ώσπου να εκδοθεί οριστική απόφαση, με τον όρο να δοθεί εγγύηση η οποία ορίζεται από την απόφαση που διατάζει την αναστολή ή και χωρίς εγγύηση, εφόσον πιθανολογείται η ευδοκίμηση της ανακοπής ή της έφεσης. 2. Την αναστολή της παρ. 1 διατάζει το Δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την απόφαση που προσβάλλεται. Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κατά τη συζήτηση καλείται υποχρεωτικά ο αντίδικος του αιτούντος»***. Μόνη θετική αλλά και τυπική προϋπόθεση της παραδοχής της, κατά το άνω άρθρο, αιτήσεως αναστολής, όπως προκύπτει από την γραμματική διατύπωση του εν λόγω άρθρου, είναι η εμπρόθεσμη άσκηση ανακοπής ή εφέσεως κατά της κηρυχθείσας προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως. Δεδομένου μάλιστα ότι τα ένδικα αυτά μέσα μπορούν να ασκηθούν και προ πάσης επιδόσεως της αποφάσεως, η αίτηση του 912 ΚΠολΔ είναι δυνατόν να υποβληθεί και προ της επιδόσεως επιταγής προς εκτέλεση, ανεξαρτήτως της λήψεως ή μη απογράφου από τον νικήσαντα διάδικο. Το γράμμα του νόμου της εν λόγω διατάξεως αρκείται απλώς στην εμπρόθεσμη άσκηση ανακοπής ή εφέσεως και ουδέν διαλαμβάνει για την νομότυπη άσκησή της (όπως αντιθέτως προβλέπει στο άρθρο 521 ΚΠολΔ). Η γραμματική, όμως, ερμηνεία δεν μπορεί να κριθεί επαρκής όταν οδηγεί σε λύσεις προφανώς αντιβαίνουσες την λογική ερμηνεία της ιδίας διατάξεως, η οποία επιβάλλει και νομότυπη άσκηση των αναφερομένων στο 912 ΚΠολΔ ενδίκων μέσων, εφόσον μη νομοτύπως ασκηθείσα έφεση ή ανακοπή είναι λογικό να υπόκειται σε απόρριψη, η δε τυχόν χορηγουμένη, παρά το μη νομότυπο της ασκήσεώς τους, βάσει αυτών, αναστολή στην ουσία θα υποκλέπτεται από το Δικαστήριο, το οποίο θα

αδυνατεί να ερευνήσει, ως έχει υποχρέωση, πρωτίστως αυτό, το, κατά την λογική ερμηνεία, απαραίτητο για το παραδεκτό της αιτήσεως αναστολής, στοιχείο. Ετσι, λοιπόν, προϋπόθεση παραδεκτού της ασκήσεως του ενδίκου μέσου της εφέσεως ή αναστολής (συνεχομένως δε και εξεταζόμενο στοιχείο για το παραδεκτό της, εδραζομένης σ` αυτά, αναστολής εκτελέσεως) είναι αφενός να έχει ασκηθεί εντός της νομίμου προθεσμίας ή «προ πάσης επιδόσεως», αφετέρου να έχει περιβληθεί τον τύπο του δικογράφου, να έχει δηλ. κατατεθεί σε πρωτότυπο στην γραμματεία του Δικαστηρίου που έχει εκδώσει την προσβαλλομένη απόφαση και να έχει συνταγεί γι` αυτό η σχετική έκθεση καταθέσεως από τον αρμόδιο Γραμματέα (άρθρ. 118,119,215 παρ. 1,217,520 παρ. 1 ΚΠολΔ), χωρίς όμως περαιτέρω να απαιτείται να έχει προσδιορισθεί και χρονολογία (δικάσιμος) για την συζήτησή του, ούτε - πολλώ μάλλον - να έχει επιδοθεί αντίγραφό του στον εφεσίβλητο ή τον καθ` ού η ανακοπή (Σχ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτέλ., τ. Α`, έκδ. 1983, σ. 165 επ., Μπέη, ΠολΔικ, άρθρο 111, σ. 559 και άρθρ. 506, σελ. 1876, Α. Βερνάρδος, ΠολΔικ, σ. 246, ΕΑ 2260/84, ΕλλΔ/νη 25.591, ΠΚαρδ 14/1992, ΑρχΝομ 44.135)...» (ΜΠΘ 30656/2002, ΝΟΜΟΣ). «...Για τη χορήγηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως, η οποία κηρύχθηκε από το Δικαστήριο προσωρινώς εκτελεστή, είτε δυνητικώς κατά το άρθρο 908, είτε υποχρεωτικώς κατά το άρθρο 910 του ίδιου Κώδικα, απαιτείται η συνδρομή σωρευτικώς των ακόλουθων προϋποθέσεων: **α)** Η άσκηση εμπρόθεσμης και παραδεκτής ανακοπής ή εφέσεως κατά της άνω αποφάσεως, χωρίς να απαιτείται και ο προσδιορισμός δικασίμου προς εκδίκασή τους, **β)** υποβολή αιτήσεως του ηττηθέντος διαδίκου, έως την πρώτη συζήτηση της ανακοπής ή της εφέσεως, ενώπιον του Δικαστηρίου που εξέδωσε την προσβαλλομένη απόφαση, **γ)** πιθανολόγηση ευδοκιμήσεως της ανακοπής ή της εφέσεως και η εξ αυτής πρόκληση ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος την αναστολή και **δ)** ύπαρξη επείγουσας περίπτωσης ή ανάγκη αποτροπής επικείμενου κινδύνου (βλ. Ι. Μπρίνιας: Αναγκ. Εκτέλεσις, έκδ. 1978, υπό το άρθρο 912 παρ. 61, Π. Τζίφρας, Ασφ. Μέτρα, έκδ. 1985, σελ. 489 επ., Βαθρακοκοίλης: ΕρμΚΠολΔ, υπό το άρθρο 912, παρ. 7, Ι. Ψωμάς και Κ. Μπέης, παρατηρήσεις υπό την ΜΠΑθ 22600/1995 Δ 27.192)...» (ΠΠΑθ 253/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 583). «...Η αίτηση αναστολής εκτελέσεως είναι το τελευταίο μέσο αμύνης το οποίος απομένη στον ηττώμενο διάδικο ο οποίος κινδυνεύει να υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη της οποίας η πιθανολόγηση επιβεβλημένα οδηγεί, συντρεχόντων των τυπικών προϋποθέσεων, σε αποδοχή της αιτήσεώς του. Εξάλλου για να ανασταλεί η εκτέλεση προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως αρκεί να συντρέχουν οι τυπικές προϋποθέσεις του άρθρου 912 ΚΠολΔ, χωρίς να χρειάζεται και πιθανολόγηση της βασιμότητας του εκκρεμούς ενδίκου μέσου (ΕιρΚαλλιθ 78/76 Δ 7.531 με παρ. Σ. Βλαστού). Αλλωστε η άσκηση προφανώς αβασίμου εφέσεως επιβάλλεται να αντιμετωπισθεί με την εφαρμογή του άρθρου 116 και 205 ΚΠολΔ...» (ΕιρΠροσχ 15/1987 ΑρχΝομ 1988, σελ. 546). **(πρβλ «ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ», σελ. 203).**

ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ - ΠΟΤΕ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟ ΤΟ ΔΙΚΑΖΟΝ ΩΣ ΕΦΕΤΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Από τον συνδυασμό και αντιπαραβολή των συνεχομένων αρθρ. 912 και 913 του ΚΠολΔ, προκύπτει ότι αν ασκήθηκε ανακοπή ή έφεση κατά προσβαλλομένης αποφάσεως η οποία κηρύχθηκε προσωρινώς εκτελεστή, την αναστολή της, μπορεί να διατάξει το εκδόν την απόφαση Δικαστήριο το οποίο έχει γνώση της υποθέσεως την οποία δίκασε και αυτό μέχρι της πρώτης επ' ακροατηρίου συζητήσεως της ανακοπής ή της εφέσεως, οπότε δημιουργείται στάδιο της δίκης και η υπόθεση μεταφέρεται στο Δικαστήριο το οποίο δικάζει την ανακοπή ή την έφεση και λαμ-

βάνει λειτουργική γνώση του αντικειμένου της δίκης, ώστε υπεύθυνα να αποφασίσει, αν προκρίνει ότι συντρέχει πραγματικός λόγος, με αίτημα συνυποβαλλόμενο του διαδίκου, την αναστολή της προβαλλομένης αποφάσεως (Ι. Μπρίνια: Αν. Εκτέλεσις παρ. 60α/163, παρ. 63/173. Η αίτηση όμως αναστολής, στην περίπτωση του 913 ΚΠολΔ υποβάλλεται με το δικόγραφο της ανακοπής, ή της εφέσεως ή τέλος, με τις προτάσεις και όχι με αυτοτελή αίτηση (Πρακτικά Σχεδ. ΚΠολΔ, σελ. 114, 62.13) προφανώς γιατί ο νομοθέτης θέλησε, η αναστολή από Δικαστήριο της ανακοπής ή της εφέσεως να χορηγηθεί έπειτα από προέρευνα της όλης υποθέσεως και του συγκεντρωμένου αποδεικτικού υλικού και όχι τυπικά, χωρίς προδιάγνωση του αντικειμένου της δίκης, γιατί μια τέτοια αντίληψη θα αντιστρατευόταν στην αρχή της οικονομίας της δίκης, αφού το έργο του Δικαστηρίου του εκδόντος την προσβαλλομένη απόφαση θα ανατρέπετο ευκόλως, χωρίς ειδική δευτεροβάθμια βάσανο...» (ΕφΘράκης 368/1984, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Η αναστολή εκτελέσεως αποφάσεως από το δικαστήριο που την εξέδωσε ή εκείνο που πρόκειται να δικάσει το ένδικο μέσο της ανακοπής ή της εφέσεως, τα οποία δικάζουν κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, προϋποθέτει απόφαση πρωτόδικου Δικαστηρίου που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή, η δε αίτηση αναστολής κηρυχθείσης προσωρινά εκτελεστής απόφασης υποβάλλεται ενώπιον του δικάζοντος το ένδικο μέσο δικαστηρίου, είτε με το δικόγραφο της ανακοπής ερημοδικίας ή της έφεσης ή των προσθέτων λόγων της έφεσης, είτε με τις προτάσεις, είτε και προφορικώς στις περιπτώσεις που δεν είναι υποχρεωτική η κατάθεση προτάσεων, ουδέποτε όμως αυτοτελώς, δηλαδή με ιδιαίτερο δικόγραφο και εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και όχι κατά τη διαδικασία κατά την οποία επιλαμβάνεται το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή ερημοδικίας ή την έφεση επί της κυρίας υποθέσεως, η δε υποβολή της αίτησης αναστολής κατά τον πιο πάνω τρόπο προϋποθέτει στάση της δίκης, δηλαδή οποιοδήποτε στάδιο δίκης κατά το οποίο το ένδικο μέσο φέρεται προς συζήτηση (ΕφΔωδ 85/2004, αδημ. και εκεί παραπομπές, ΕφΘεσ 14/1994 Αρμ. 1995.516, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΚΠολΔ υπό άρθρο 913 αρ. 2, Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ υπό άρθρο 913 αρ. 2)....» (ΕφΛάρισας 664/2005, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Κατά το άρθ. 913 ΚΠολΔ το δικαστήριο που δικάζει την έφεση μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ύστερα από αίτηση του διαδίκου, η οποία υποβάλλεται μόνο με το δικόγραφο της έφεσης ή με τις προτάσεις, να αναστείλει την εκτέλεση κατά το άρθ. 912 ΚΠολΔ. Εκτός του ότι η κατ` άρθ. 913 αίτηση πρέπει να υποβληθεί με το δικόγραφο της έφεσης ή τις προτάσεις και όχι αυτοτελώς και να υφίσταται «στάση δίκης» δηλ. να εισάγεται η έφεση προς συζήτηση ενώπιον του αρμοδίου προς εκδίκασή της δικαστηρίου (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 64 I και II σελ. 175-176), επί πλέον για την αναστολή εκτέλεσης κατ` άρθ. 913 πρέπει να συντρέχουν οι κατ` άρθρο 912 προϋποθέσεις της αναστολής (Μπρίνιας: ό.π.). Με το άρθ. 912 ΚΠολΔ αναστέλλεται η εκτελεστότης, ήτοι η δυνατότητα του νικήσαντος διαδίκου να χρησιμοποιήσει την προσωρινώς εκτελεστή απόφαση ως τίτλο εκτελεστό (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 60.I σελ. 161). Δηλαδή τα άρθρα 912 και 913 ρυθμίζουν την αναστολή της κηρυχθείσης προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως και προσβληθείσης με έφεση και προϋποθέτουν εκκρεμή δίκη, ανοιγείσα κατόπιν ασκήσεως εφέσεως κατ` αποφάσεως που κηρύχθηκε προσωρινώς εκτελεστή, επί πλέον δε το ένδικο μέσο πρέπει να προσβάλλει τα κεφάλαια της αποφάσεως για τα οποία αυτή κηρύχθηκε προσωρινώς εκτελεστή (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 60 α I σελ. 163). Τα άρθρα αυτά καταλαμβάνουν οιανδήποτε απόφαση του κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή είτε υποχρεωτικώς (άρθ. 910) είτε δυνητικώς (άρθ. 908). Δεν

ευρίσκουν όμως έδαφος αμέσου εφαρμογής επί των αποφάσεων οι οποίες δεν κηρύσσονται προσωρινώς εκτελεστές, αλλά αναπτύσσουν τις συνέπειές τους, ενδεχομένως και την εκτελεστότητα, από της εκδόσεώς τους (Μπρίνιας: ό.π. V σελ. 164)...» (ΕφΘεσ 64/1991 ΕλλΔνη 1993, σελ. 1362). «...Η αίτηση συζητείται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κατά τη συζήτηση καλείται υποχρεωτικά ο αντίδικος του αιτούντος. Κατά δε το άρθρο 913 § 1 ΚΠολΔ, το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή ή την έφεση μπορεί, σε κάθε στάση της δίκης, ύστερα από αίτηση του διαδίκου η οποία υποβάλλεται μόνο με το δικόγραφο της ανακοπής ή της έφεσης ή με τις προτάσεις, να κηρύξει στις περιπτώσεις των άρθρων 908 και 910 προσωρινά εκτελεστή την απόφαση που προσβάλλεται, να διατάξει τα μέτρα που ορίζει το άρθρο 911, να αναστείλει την εκτέλεση κατά το άρθρο 912 ή να μεταρρυθμίσει την απόφαση κατά το ίδιο άρθρο. Οι διατάξεις του άρθρου 909 εφαρμόζονται και εδώ. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι αρμόδιο καθ` ύλην και κατά τόπο δικαστήριο για να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως αποφάσεως, που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή, όταν έχει ασκηθεί έφεση, είναι μέχρι της πρώτης στο ακροατήριο συζητήσεως της εφέσεως αποκλειστικώς το δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, χωρίς καμία εξαίρεση. Από την πρώτη όμως στο ακροατήριο συζήτηση της εφέσεως αρμόδιο καθ` ύλην και κατά τόπο να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως καθίσταται το δικαστήριο το οποίο δικάζει την έφεση (ΕΑ 1868/2005 ΕΛΔ 46.1524, ΕφΘρ 368/1984 ΕΛΔ 28.322). Η αίτηση αναστολής υποβάλλεται ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την έφεση σε κάθε στάση της δίκης, δηλαδή κατά την πρώτη στο ακροατήριο συζήτηση της εφέσεως, όταν η υπόθεση εισάγεται νομίμως προς συζήτηση στο σύνολο της, είτε με το δικόγραφο της εφέσεως είτε με τις προτάσεις, ουδέποτε όμως αυτοτελώς, δηλαδή με ιδιαίτερο δικόγραφο, και εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Εάν η αίτηση αναστολής ασκηθεί αυτοτελώς απορρίπτεται ως απαράδεκτη (ΕφΠειρ 299/1994 ΕΛΔ 35.1390, ΕφΘρ 368/1984 ο.π.)...» (ΕφΑθ 425/2008 ΕλλΔνη 2009, σελ. 853 επ.) «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 912 και 913 ΚΠολΔ συνάγεται ότι: Η αίτηση αναστολής εκτέλεσης προσωρινά εκτελεστής απόφασης, όταν έχει ασκηθεί έφεση...μπορεί ασφαλώς να υποβληθεί και με τους πρόσθετους λόγους έφεσης (Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, άρθρο 913, σελ. 184). Η αίτηση αναστολής υποβάλλεται ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την έφεση σε κάθε στάση της δίκης, απαιτείται δηλαδή στάδιο, κατά το οποίο με έφεση φέρεται προς συζήτηση. Περαιτέρω, προϋπόθεση της χορήγησης αναστολής κατ` άρθρο 913 ΚΠολΔ είναι η κήρυξη της απόφασης προσωρινά εκτελεστής, τόσο στις περιπτώσεις της δυνητικής όσο και της υποχρεωτικής εκτέλεσης κατά τη ρητή διατύπωση του νόμου (άρθρα 913, 908 και 910 ΚΠολΔ). Η εν λόγω διάταξη δεν ισχύει για αποφάσεις που είναι ανέκκλητες, οι οποίες δεν κηρύσσονται προσωρινά εκτελεστές, γιατί αναδίδουν τις συνέπειές τους, μεταξύ των οποίων και η εκτελεστότητα από την έκδοσή τους, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να χωρήσει αναστολή εκτέλεσης και αν ασκήθηκε έφεση κατ` αυτών. Περαιτέρω, σε αναστολή υπόκεινται όλες οι αποφάσεις που έχουν κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστές, ανεξάρτητα από τη διαδικασία που εκδόθηκαν, αρκεί να υπόκεινται στο ένδικο μέσο της ανακοπής ή της έφεσης (Β. Βαθρακοκοίλη ό.π, σελ. 175,186). Τέλος, η ουσιαστική βασιμότητα της αίτησης αναστολής εξαρτάται από την πιθανολόγηση βλάβης σε περίπτωση παραδοχής της έφεσης και λόγω της εξαφάνισης της απόφασης που πρόκειται να εκτελεσθεί (ΕφΑθ 446/1990 ΕΔικΠολυκ 1992.307)...» (ΠΠρόδου 362/2009, ΝΟΜΟΣ).

(ΕφΘεσ(ολ) 14/1994 ΕλλΔνη 1996, σελ. 182). «...Η αίτηση αναστολής υποβάλλεται ενώπιον του δικαστηρίου που δικάζει την έφεση σε κάθε στάση της δίκης, απαιτείται δηλαδή στάδιο, κατά το οποίο με έφεση φέρεται προς συζήτηση. Για στάση δίκης δεν μπορεί πάντως να γίνει λόγος, όταν η εκδίκαση της εφέσεως αναβάλλεται για άλλη δικάσιμο «εκ του πινακίου» χωρίς δηλαδή έκδοση απόφασης (ΕφΑθ 8399/1992 Δ. 1993.1312)...» (ΕφΔωδ 277/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΝΕΑ ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΕΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 695, 912 και 913 ΚΠολΔ προκύπτει ότι, αν απορριφθεί αίτηση αναστολής εκτελέσεως προσωρινά εκτελεστής απόφασης από το δικαστήριο που την εξέδωσε, δεν μπορεί ο αιτών μέχρι τη συζήτηση του ενδίκου μέσου να υποβάλει νέα αίτηση στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, διότι παράγεται προσωρινό δεδικασμένο από την απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου ως προς την ανυπαρξία του διαπλαστικού δικαιώματος του αιτούντος να αξιώσει αναστολή της εκτέλεσης. Νέα αίτηση αναστολής επιτρέπεται μόνο αν προέκυψαν νέα πραγματικά περιστατικά μετά την έκδοση της απορριπτικής απόφασης. Επομένως, νέα αίτηση αναστολής ανάμεσα στους ίδιους διαδίκους, τότε μόνο είναι παραδεκτή, όταν δεν στηρίζεται στην ίδια ιστορική αιτία, όταν, δηλαδή, θεμελιώνεται σε πρόσθετους λόγους έφεσης, που προβάλλονται παραδεκτά μετά τη συζήτηση της απορριφθείσας αίτησης, δεδομένου ότι δεν υπήρχε δυνατότητα εκθέσεώς τους στην αίτηση εκείνη (βλ. ΠρΕφΘεσ 12/1994 Αρμ. 1995.374, Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, Γενικό Μέρος, 1998, σ. 275, Δ. Δημητρίου, Παρατ. Αρμεν 1995, σελ. 376 επ., 380, Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, τ. Η`, 2006, άρθρο 912 αρ. 1 - 2)...» (ΠΠΑμφισ 5/2008, Δ.2008, σελ. 1201).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ – ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 696 παρ. 3 του ΚΠολΔ, το δικαστήριο που διέταξε ασφαλιστικά μέτρα, έως τη συζήτηση της αγωγής που αφορά την κύρια υπόθεση, έχει δικαίωμα, με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, να μεταρρυθμίσει ή να ανακαλέσει ολικά ή εν μέρει την απόφασή του, εφόσον επήλθε μεταβολή των πραγμάτων που δικαιολογεί την ανάκληση ή τη μεταρρύθμισή της. Η παραπάνω διάταξη επιτρέπει την αίτηση ανάκλησης ασφαλιστικού μέτρου, αν έχει επέλθει μεταβολή πραγμάτων (περιστατικών ή συνθηκών) που να δικαιολογεί την ανάκληση αυτή, δηλαδή αν έχουν μεταβληθεί τα δεδομένα, το δικαίωμα δηλαδή ή η ιστορική ή νομική αιτία, στα οποία στηρίχθηκε η απόφαση. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ως νέα στοιχεία, που συνιστούν μεταβολή πραγμάτων, νοούνται κατ` αρχήν τα πραγματικά περιστατικά εκείνα, τα οποία έλαβαν χώρα μετά την έκδοση της απόφασης, της οποίας ζητείται η ανάκληση ή μεταρρύθμιση, αυτό δε διότι, ως οψιγενή, δεν είχαν τεθεί υπό την κρίση του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση. Η προϋπόθεση αυτή προκύπτει εκ της άλλως υπάρχουσας δεσμευτικότητας της απόφασης (άρθρο του 695 ΚΠολΔ). Ως νέα όμως στοιχεία θα πρέπει να θεωρούνται κρίσιμα περιστατικά, τα οποία ασκούν ουσιώδη επίδραση επί της κριθείσας διαφοράς και τα οποία πρέπει να τελούν σε αιτιώδη σύνδεσμο προς το περιεχόμενο του ασφαλιστέου δικαιώματος και σε λογική συνάρτηση προς τα γεγονότα, στα οποία στηρίχθηκε η προηγούμενη απόφαση, ώστε να μορφώνεται αντίθετη ή διαφορετική κρίση. Έτσι, συνιστά μεταβολή πραγμάτων, που μπορεί να δικαιολογήσει την υπό του Δικαστηρίου ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης, εκτός άλλων, **α)** η έλλειψη του

κινδύνου για τον οποίο χορηγήθηκε το ασφαλιστικό μέτρο, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που περάσει αρκετός χρόνος από τότε που διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο, δίχως να επακολουθήσει η διαγνωστική δίκη για το ασφαλισθέν δικαίωμα, **β)** η ελάττωση ή η αύξηση της περιουσίας του οφειλέτη και συνεπώς η μετάπτωση αυτού από αφερέγγυο σε φερέγγυο και αντιθέτως, **γ)** η υπό του καθ' ου η αίτηση προσφορά άλλου ασφαλιστικού μέτρου που να εξασφαλίζει εξίσου τον αιτούντα. Περαιτέρω, κατά την αληθινή έννοια του άνω όρου, ως νέα στοιχεία που συνιστούν μεταβολή των πραγμάτων θεωρούνται και τα προϋπάρξαντα, προϋφιστάμενα της προσβαλλόμενης απόφασης, τα οποία τώρα αποκαλύφθηκαν και γενικώς όλα όσα δεν τέθηκαν υπό την κρίση του δικαστηρίου από ανυπαίτια συμπεριφορά του διαδίκου, τα οποία, αν είχαν τεθεί υπόψη του θα εμφάνιζαν διαφορετική πραγματική κατάσταση και θα απέληγαν σε διαφορετική κρίση. Τα προϋπάρξαντα όμως αυτά στοιχεία, τα οποία το πρώτον αποκαλύπτονται κατά τη συζήτηση της αίτησης περί ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της απόφασης, θα πρέπει, για να θεωρηθούν ως νέα στοιχεία, να φέρονται στο φως της δημοσιότητας με κάποιο αποδεικτικό μέσο (π.χ. έγγραφο), το οποίο προϋπήρχε της ανακλητέας απόφασης. Δεν θεωρούνται συνεπώς νέα στοιχεία, γιατί δεν συνιστούν μεταβολή πραγμάτων που να δικαιολογούν την ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης **1)** οι πραγματικές πλημμέλειες αυτής, δηλαδή η κακή ή εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων που τέθηκαν υπόψη του δικαστηρίου, **2)** η προσαγωγή κατά τη συζήτηση της αίτησης ανάκλησης το πρώτον νέων αποδεικτικών μέσων λ.χ. μαρτύρων κλπ. για πραγματικά περιστατικά που προϋπήρχαν της ενώπιον του δικαστή εκδίκασης της αίτησης, εκτός αν πρόκειται για αποδεικτικά στοιχεία (έγγραφα κλπ.) των ίδιων πραγμάτων, των οποίων όμως στοιχείων ο αιτών έλαβε γνώση μετά την έκδοση της απόφασης ή είχε και προηγούμενη γνώση τούτων, πλην όμως δεν μπορούσε να προσαγάγει αυτά από δικαιολογημένη αιτία, λ.χ. από λόγους ανώτερης βίας ή πρόκειται για αποδεικτικά στοιχεία που ανάγονται στο κύρος και την αποδεικτική αξία των στοιχείων πάνω στα οποία το δικαστήριο στήριξε την κρίση του για την έκδοση της απόφασης της οποίας ζητείται η ανάκληση, **3)** οι νομικές πλημμέλειες της απόφασης, δηλαδή τα νομικά σφάλματα περί την ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων, καθόσον και στην περίπτωση αυτή, η επιδιώκουσα την ανάκληση της απόφασης αίτηση θα επείχε θέση ενδίκου μέσου (έφεσης), το οποίο με θετική του διάταξη απαγορεύει ο ΚΠολΔ (άρθρο 699), και συνεπώς με την παραδοχή μιας τέτοιας αίτησης θα επερχόταν αναδίκαση της υπόθεσης κατά καταστρατήγηση της περί αποκλεισμού των ενδίκων μέσων διάταξης του πιο πάνω άρθρου (699 ΚΠολΔ), **4)** η μεταβολή της νομολογίας των δικαστηρίων κατά την ερμηνεία διατάξεως νόμου δεν θεωρείται μεταβολή των πραγμάτων που να δικαιολογεί την ανάκληση ή μεταρρύθμιση της απόφασης (βλ. ΕφΘεσ 3308/2003 Αρμ 2004.252, ΕφΑθ 1173/1999 ΕλλΔνη 2001.764, ΜΠΠειρ 8105/2003 ΕλλΔνη 2006.940, ΜΠΑθ 933/1998 Δ. 30.105, Νόμος, ΜΠΑθ 138/1997 ΑρχΝ 49.228, Νόμος, Π. Τζίφρα, Ασφ. μέτρα, έκδ. 1985, σ. 91 επ., 96, Μπέη, Ερμηνεία ΚΠολΔ, υπό το άρθρο 696, σελ. 193-194). Κατ' ακολουθίαν όλων των παραπάνω η αίτηση για ανάκληση ή μεταρρύθμιση θα είναι δικονομικά βάσιμη, αν στηρίζεται σε νέα στοιχεία, τα οποία δεν είχαν τεθεί υπόψη του Δικαστηρίου που εξέδωσε την ανακλητέα ή μεταρρυθμιστέα απόφαση, υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Εφόσον δε η αίτηση για ανάκληση ή μεταρρύθμιση υποβάλλεται από κάποιον από τους αρχικούς διαδίκους, θα πρέπει να προτείνονται ειδικά και να πιθανολογούνται τα νέα στοιχεία που δικαιολογούν την ανάκληση ή μεταρρύθμιση (βλ. ΜΠΡοδ 1773/2006 Νόμος). (ΜΠΘεσ 29907/2011, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

«...Το αρθρ. 691 παρ. 2 του ΚΠολΔ που εντάσσεται στις περί ασφαλιστικών μέτρων διατάξεις του ορίζει χωρίς κάποιον ειδικότερο προσδιορισμό ότι το δικαστήριο έχει δικαίωμα να εκδώσει προσωρινή διαταγή σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως και μέχρι την έκδοση της απόφασής του για την εξασφάλιση κλπ του δικαίωματος ή τη ρυθμιση της κατάστασης. Η διάταξη αυτή μιλώντας για δικαστήριο το οποίο έχει εξουσία να εκδώσει τέτοια διαταγή εννοεί προδήλως σαν τέτοιο δικαστήριο αυτό που είναι καθ` ύλην και κατα τόπο αρμόδιο (αρθρ. 22 επ. 683, 684, 733 και 781 ΚΠολΔ). Η προαναφερθείσα διαδοχική εναλλαγή της αρμοδιότητας για την αναστολή της προσωρινής εκτελεστότητας, δεν έχει πρακτική σημασία όταν η απόφαση προσβλήθηκε με ανακοπή ερημοδίκιας, αφού και πάλι είναι αρμόδιο το ίδιο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Το αντίθετο συμβαίνει στις περιπτώσεις που η απόφαση προσβλήθηκε με έφεση αφού αυτή δικάζεται απο το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έτσι ώστε να μην είναι σταθερό αλλά να πρέπει κάθε φορά να εξετασθεί ειδικά, αν η αναστολή της προσωρινής εκτελεστότητας θα διαταχθεί απο το δικαστήριο που είχε εκδώσει την κρίσιμη απόφαση ή απο τα ιεραρχικά ανώτερόν του στο οποίο εκκρεμεί ή έφεση. Ενόψει όλων αυτών αρμόδιο να εκδώσει την προσωρινή διαταγή είναι το δικαστήριο, στο οποίο έχει ήδη κατατεθεί και εκκρεμεί ή αίτηση αναστολής της προσωρινής εκτελεστότητας της προσβαλλόμενης με τακτικό ένδικο μέσο απόφασης. Για τη θεμελιώση της αρμοδιότητος προς έκδοση προσωρινής διαταγής αρκεί η εκκρεμότητα της αίτησης αναστολής. Αν η αίτηση αυτή εκκρεμεί σε πολυμελές δικαστήριο έχει αρμοδιότητα για έκδοση της προσωρινής διαταγής το δικαστήριο τούτο, και όχι απλώς ο πρόεδρός του. Το πολυμελές δικαστήριο έχει εξουσία να καταχωρίσει την προσωρινή διαταγή όχι μόνο στα πρακτικά συνεδριάσής του αλλά και στο δικογράφο της σχετικής αίτησης. Στην περίπτωση αυτή η διαταγή θα υπογραφεί απο τον Πρόεδρο και το γραμματέα (βλ. σχ. Τζίφρας, Ασφαλ. μέτρα 1973, σελ. 34, Μπέης, Πολ. Δικονομία υπο το αρθρο 691 παρ. 2,4, Φραγκίστα - Γέσιου/Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση τ. Ι, σελ. 66 επ). Πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι το Εφετείο δεν έχει αρμοδιότητα να εκδώσει προσωρινή διαταγή πρίν απο την πρώτη επ`ακροατηρίου συζήτηση της κυρίας υποθέσεως (δηλ. της εφέσεως) αφού μέχρι τότε αποκλειστικά αρμόδιο να δικάσει την αίτηση αναστολής και το παρεπόμενο αίτημα έκδοσης προσωρινής διαταγής είναι το δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη με την έφεση απόφαση. Η δε κατάθεση δικογράφου εφέσεως στο οποίο περιέχεται αίτηση αναστολής της προσωρινής εκτελεστότητας της εκκαλούμενης απόφασης καθώς και παρεπόμενο αίτημα έκδοσης προσωρινής διαταγής δεν δημιουργεί στάση δίκης. Για το λόγο άλλωστε αυτόν ή αίτηση αναστολής δεν υποβάλλεται στο εφετήριο ή το δικογράφο των πρόσθετων λόγων εφέσεως ή με τις προτάσεις. Κατ` ακολουθίαν όλων αυτών φρονούμε ότι ο Πρόεδρος του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου δεν καθίσταται σε καμία περίπτωση αρμοδίος να εκδώσει προσωρινή διαταγή αναστολής προσωρινής εκτελεστότητας, ώσπου να δικαστεί ή αιτηση αναστολής ή οποία υπεβλήθη με την έφεση (εφετήριο)...» (ΕφΘεσ(ολ) 14/1994 ΕλλΔνη 1996, σελ. 182) «..Με την παρ. 2 του άρθρου 691 του ΚΠολΔ καθιερώνεται η δυνατότητα έκδοσης προσωρινής διαταγής από το Δικαστήριο, μετά από αίτηση διαδίκων ή και αυτεπαγγέλτως, μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί της υποβληθείσης αιτήσεως λήψεως ασφαλιστικού μέτρου. Η έκδοση της προσωρινής διαταγής αποσκοπεί στη θεραπεία της ανάγκης μιας απολύτως προσωρινά δικαστικής προστασίας, όταν

η προσωρινή προστασία που παρέχουν τα ασφαλιστικά μέτρα δεν επαρκεί, λόγω ιδιαίτερα επείγουσας περίπτωσης ή επικείμενου κινδύνου, ή για την αποτροπή ανεπανόρθωτης βλάβης που θα μπορούσε να επέλθει μέχρι την έκδοση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων...» (ΜΠΘεσ 27477/2011, ΤΝΠΔΣΑ) «...Αρμόδιο για την έκδοση της προσωρινής διαταγής είναι το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, και αν ακόμη αυτό είναι αναρμόδιο. Αν δεν ορίζεται η χρονική διάρκεια της προσωρινής διαταγής, ισχύει αυτή μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί της αιτήσεως λήψεως ασφαλιστικών μέτρων. Δεν αποκλείεται όμως να έχει περιορισμένη χρονική διάρκεια, η οποία ορίζεται στην προσωρινή διαταγή, με βάση τις ανάγκες της συγκεκριμένης υπόθεσης, οπότε μπορεί να είναι συντομότερη από την έκδοση της απόφασης (βλ. Π. Τζίφρα, ό.π., σελ. 35 επ., Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, υπ` άρθρ. 691, αριθμ. 3, 4, 10, 12)...» (ΜΠΘεσ 29907/2011, ΤΝΠΔΣΑ) (Σημ. Πρέπει να ληφθούν υπόψιν η τροποιήσεις που επήλθαν με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 105 του ν. 4172/2013). **(ορ. και «ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ» σελ. 52).**

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

«...Η προσωρινή διαταγή, δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο, έχει δικαίωμα όμως, κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον να ζητήσει την ανάκληση αυτής, οποτεδήποτε έως την έκδοση της απόφασης για τα ασφαλιστικά μέτρα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 696 παρ 1,3 και 691 παρ 2 (βλ. ΠΠΘεσ 27759/2001 Αρμ 56, 273). Δηλαδή και η προσωρινή διαταγή που εκδίδεται με την κατάθεση της αίτησης για λήψη ασφαλιστικών μέτρων υπόκειται σε ανάκληση υπό τις ίδιες προϋποθέσεις που ορίζονται στο νόμο για την ανάκληση απόφασης ασφαλιστικών μέτρων (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ άρθρο 696, αριθ. 12, Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα ΕρμΚΠολΔ άρθρο 691 αριθμ 4)...» (ΜΠΘεσ 27477/2011, ΤΝΠΔΣΑ). «...Το δικαστήριο που εξέδωσε την προσωρινή διαταγή δικαιούται να διατάξει και αυτεπαγγέλτως, την ανάκληση αυτής οποτεδήποτε έως την έκδοση της αποφάσεως για τα ασφαλιστικά μέτρα, χωρεί δε, κατά τις διατάξεις του άρθρου 696 παρ. 1, 3 και 691 παρ. 2, υποβολή και αυτοτελούς ακόμη αιτήσεως ανακλήσεως της προσωρινής διαταγής απ` αυτόν που έχει έννομο συμφέρον (βλ. Π. Τζίφρα, ό.π., σελ. 44 επ., Β. Βαθρακοκοίλη, ό.π., αριθμ. 13, ΠΠΘεσ 27759/2001 Αρμ 2002.273)...» (ΜΠΘεσ 29907/2011, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΦΕΤΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΕΡΗΜΗΝ ΚΑΙ ΑΠΕΡΡΙΨΕ ΤΗΝ ΕΦΕΣΗ

«...Αν ασκηθεί αιτιολογημένη ανακοπή ερημοδικίας κατά αποφάσεως του Εφετείου που απέρριψε έφεση κατά πρωτόδικης οριστικής απόφασης, η οποία κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή, δεν μπορεί να ζητηθεί αναστολή εκτελέσεως της εφετειακής αποφάσεως και μάλιστα με αυτοτελή αίτηση και για τον πρόσθετο, πέραν των ανωτέρω εκτεθέντων, λόγο ότι εκτελεστός τίτλος δεν είναι η απόφαση του Εφετείου, αλλά η προσβληθείσα με την έφεση πρωτόδικη απόφαση. Αναστολή εκτελέσεως της πρωτόδικης πάντοτε αποφάσεως θα μπορέσει να ζητηθεί, κατά την συζήτηση της ανακοπής ερημοδικίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή δεν θα έχει εκτελεσθεί μέχρι τότε, αν το Δικαστήριο κάνει δεκτή την ανακοπή εξαφανίσει την προσβαλλομένη απόφαση και ερευνήσει την διαφορά (άρθρο 507 ΚΠολΔ) και, δεδομένου ότι η πρωτόδικη δίκη διεξήχθη ερήμην του ανακόπτοντος, δεν εκδώσει αμέσως οριστική απόφαση, αλλ' ενδεχομένως διατάξει αποδείξεις επί των ισχυρισμών που προβάλλονται με την έφεση του ανακόπτοντος, κατά της 400/1998 αποφάσεως του

Μον.Πρωτ.Τρικάλων, μεταξύ των οποίων και άρνηση της βασιμότητας της αξιώσεως της καθής εφεσίβλητης (άρθρο 528 ΚΠολΔ, όπως είχε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο 16 παρ. 4 του Ν. 2915/2001 και εφαρμόζεται εν προκειμένω ως εκ του χρόνου δημοσιεύσεως της εκκαλουμένης). Αν πάλι εκτελεσθεί η ανωτέρω απόφαση τότε, σε περίπτωση εξαφανίσεώς της, τα δικαιώματα του αιτούντος διαγράφονται στην διάταξη του άρθρου 940 παρ. 2 ΚΠολΔ)...Δεν προβλέπεται στο νόμο αναστολή εκτελέσεως τελεσίδικης απόφασης, κατά της οποίας ασκήθηκε ανακοπή ερημοδικίας. διότι οι διατάξεις των άρθρων 912 και 913 αφορούν μόνον σε προσωρινά εκτελεστές οριστικές αποφάσεις (ΕφΑθ 904/1993 ΑρχΝομ 1993.686, ΕφΑθ 446/1990 ΕΔικΠολυκ 1992.307)...» (ΕφΛάρισας 664/2005, ΤΝΠΔΣΑ)...»

ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«..Ναι μεν από τη δημοσίευση του σχεδίου της αποφάσεως επέρχεται η τελείωση της αποφάσεως και παράγονται οι εξ αυτής έννομες συνέπειες (βλ. ΑΠ 263/1983 ΝοΒ 1983.1563, Μπέη, ΚΠολΔ άρθρο 304 III 1-2 **contra** Μπρίνιας αναγκαστική εκτέλεση άρθρο 912 παραγρ. 61 σελ., 165-166) πλην όμως, κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου μόνο το δημοσιευμεο σχέδιο της αποφάσεως δεν αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά το άρθρο 904 παραγρ. 2 εδ. α ΚΠολΔ και δεν παράγει ακομη εκτελεστότητα (βλ. Μπέη ο.π. και υπό το άρθρο 305 σελ. 1272 II. Το ίδιο, η ανίσχυρος διαδικαστική πράξη παρ. 4 II 6 σ. 141, ΕφΛαρ 1/1988 ΝοΒ 36.767 ΕΔ 3329/1972 Αρμ. 27.388). Συνακόλουθα δεν νοείται αναστολή εκτελέσεως (ή ακριβέστερα της εκτελεστικότητας) αποφάσεως που έχει, όπως επί του προκειμένου δημοσιευθεί νόμιμα το σχέδιο της, δεν έχει όμως ακόμη συνταχθεί ο πρωτότυπο της, η σχετική δε αίτηση αναστολης εκτελέσεως τέτοιας αποφάσεως ενόψει ασκήσεως ανακοπής ερημοδικία κατ`αυτής, στερείται αντικειμένου επι του παρόντος ανεξάρτητηα του ότι σύμφωνα με το άρθρο 499 ΚΠολΔ η απόφαση είναι δεκτική προσβολής με ένδικα μέσα από την δημοσίευση της...» (ΠΠΑθ 62/1991 ΕλλΔνη 1991, σελ. 1368).

3. ΑΝΑΙΡΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΠΟΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΝΤΑΙ:

Οι προσβαλλόμενες με αναίρεση αποφάσεις καθορίζονται στο άρθρο 553 ΚΠολΔ. Κατ' αρχήν προσβάλλονται όλες οι οριστικές αποφάσεις που δεν προσβάλλονται με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση. Επί πλέον προσβάλλονται με αναίρεση αποφάσεις με αντικείμενο: αναγνώριση σωματείου, καθορισμό θεμιτού μισθώματος δημόσιας υπηρεσίας, έξοδο εταίρου από ΕΠΕ και καθορισμό της αξίας της μερίδας του, ρύθμιση κοινού πράγματος κατά την ΑΚ 790, πρωτόκολλο καθορισμού αποζημιώσεως για χρήση δημοσίου κτήματος. Το έκτακτο ένδικο μέσο της αιτήσεως αναιρέσεως δεν είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο. Ο κοινός νομοθέτης επιτρέπεται με ειδική διάταξη να αποκλείσει τέτοια δυνατότητα. Αυτό συμβαίνει, ενδεικτικά, στις παρακάτω περιπτώσεις: επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραξιών κατά τον Αγροτικό Κώδικα, εκκαθάριση προβλημα-τικής επιχείρησης, επικύρωση συμφωνίας πιστωτή και επιχειρήσεως από το Εφετείο, ακόμη και αν η απόφαση εκδόθηκε επί τριτανακοπής, επί ασφαλιστικών μέτρων, επί διοικητικής αποβολής.

Ειδικότερα:

«...Κατά το άρθρο 552 ΚΠολΔ, με αναίρεση μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των ειρηνοδικείων, των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων, καθώς και των εφετείων. Κατά δε το άρθρο 553 παρ. 1 εδαφ. α΄ ιδίου Κώδικα, **αναίρεση επιτρέπεται μόνο κατά των αποφάσεων που δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση**. Και κατά το επόμενο άρθρο 554, **αν η ανακοπή ερημοδικίας απορρίφθηκε, η αναίρεση απευθύνεται κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή, οπότε θεωρείται συμπροσβαλλόμενη και η ερήμην απόφαση**, κατά της οποίας έχει απευθυνθεί η ανακοπή, εφόσον δεν παρήλθε η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης κατά της απόφασης αυτής. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει, ότι, **αν η υπόθεση εξετασθεί και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας και γίνει τυπικά δεκτή η έφεση και απορριφθεί κατ΄ ουσίαν ή αν γίνει δεκτή κατ΄ ουσίαν και εξαφανισθεί η πρωτόδικη απόφαση, σε αναίρεση υπόκειται μόνο η εφετειακή απόφαση, στην οποία ενσωματώνεται η πρωτόδικη**, διότι με αυτή περατώνεται οριστικά η δίκη (ΟλΑΠ 40/1996). Επίσης, προκύπτει, ότι **η ερήμην οριστική απόφαση του Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου υπόκειται σε αναίρεση μόνο αφότου έπαψε να υπόκειται σε ανακοπή και έφεση, είτε, διότι παρήλθε άπρακτη η προθεσμία της ανακοπής και έφεσης, η οποία αρχίζει ταυτόχρονα με την επίδοση της ερήμην απόφασης, είτε διότι ο διάδικος παραιτήθηκε του δικαιώματος να ασκήσει τα ένδικα αυτά μέσα**. **Αν ασκηθεί εμπροθέσμως ανακοπή ερημοδικίας και απορριφθεί και κατά της απορριπτικής απόφασης ασκηθεί έφεση και απορριφθεί και αυτή κατ΄ ουσίαν, η ερήμην οριστική απόφαση του Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, εφ΄ όσον έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της έφεσης, υπόκειται σε αναίρεση, αφότου εκδοθεί η απορριπτική (επί της ανακοπής) απόφαση του Εφετείου, η οποία, επίσης, υπόκειται έκτοτε σε αναίρεση**. Τέλος, κατά το άρθρο 566 παρ. 2 ΚΠολΔ, **αν με το ίδιο αναιρετήριο προσβάλλονται δύο η περισσότερες αποφάσεις πρωτοβαθμίου και δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, η κατάθεσή του πρέπει να γίνεται στο καθένα από τα δικαστήρια αυτά**. Εξάλλου, κατά το άρθρο 531 παρ. 1 ΚΠολΔ, σε περίπτωση ερημοδικίας του εκκαλούντος εφαρμόζονται ως προς την έφεση οι διατάξεις για την ερημοδικία του ενάγοντος. Δηλαδή, κατά προσαρμογή προς τα οριζόμενα στο άρθρο 272 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, η έφεση απορρίπτεται ερήμην του εκκαλούντος, που επιμελήθηκε για τη συζήτηση ή κλητεύθηκε νομίμως κατ΄ αυτήν. Η απόρριψη της εφέσεως λόγω της ερημοδικίας του εκκαλούντος, γίνεται κατ΄ ουσίαν και όχι κατά τύπους. Γιατί, παρόλο που στην πραγματικότητα οι λόγοι της εφέσεως δεν εξετάζονται ως προς το παραδεκτό και τη βασιμότητά τους, θεωρείται, κατά πλάσμα του νόμου, ότι είναι αβάσιμοι και για την αιτία αυτή πάντοτε απορριπτέοι, αφού δεν δίδεται στο δικαστήριο η δυνατότητα εκδόσεως αντίθετης αποφάσεως περί παραδοχής τους. Επομένως, εάν η ασκηθείσα έφεση κατά της πρωτόδικης αποφάσεως απορριφθεί, λόγω ερημοδικίας του εκκαλούντος, προσβλητή με το ένδικο μέσο της αναιρέσεως είναι μόνον η (μη υποκείμενη πλέον σε ανακοπή ερημοδικίας) απόφαση του Εφετείου, στην οποία ενσωματώνεται η πρωτόδικη. Έτσι δε τα τυχόν σφάλματα της αποφάσεως του πρώτου βαθμού, αφού επικυρώνονται από το Εφετείο, μπορούν να προταθούν με την άσκηση αναιρέσεως ως σφάλματα της δευτεροβάθμιας αποφάσεως, εφόσον συνιστούν και αναιρετικούς λόγους, παραδεκτώς προβαλλομένους (ΟλΑΠ 16/1990). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 554 ΚΠολΔ, αν η ανακοπή ερημοδικίας απορρίφθηκε, η αναίρεση απευθύνεται κατά της αποφάσεως που απέρριψε την ανακοπή, οπότε θεωρείται, ότι η αναίρε-

ση απευθύνεται και κατά της ερήμην αποφάσεως, κατά της οποίας είχε απευθυνθεί η ανακοπή, εφόσον δεν πέρασε η προθεσμία για την άσκηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, ότι, αν επί αποφάσεως που εκδόθηκε από το Εφετείο σε πρώτη συζήτηση ερήμην κάποιου από τους διαδίκους ασκήθηκε ανακοπή ερημοδικίας και εκδόθηκε απορριπτική απόφαση από οποιοδήποτε λόγο (τυπικό ή ουσιαστικό), η ασκούμενη στη συνέχεια αναίρεση απευθύνεται κατά της αποφάσεως που απέρριψε την ανακοπή, οπότε θεωρείται ότι η αναίρεση απευθύνεται και κατά της ερήμην αποφάσεως κατά της οποίας είχε απευθυνθεί η ανακοπή, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι δεν πέρασε η προθεσμία για την άσκηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής....» (ΑΠ 193/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Τα ίδια ισχύουν και στην περίπτωση απορρίψεως της ανακοπής ως ανυποστήρικτης, λόγω νέας ερημοδικίας του ανακόπτοντος, καθόσον από το συνδυασμό των άρθρων 501 και 507 ΚΠολΔ συνάγεται ότι η απορριπτική της ανακοπής ερημοδικίας απόφαση δεν υπόκειται σε νέα ανακοπή (ΟλΑΠ 28/94)...». (ΑΠ 477/2004 ΕλλΔνη 47, σελ. 436). «...Σύμφωνα με το αρ. 553 § 1 ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται μόνο κατά των αποφάσεων που δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση, κατά δε το άρ. 321 ΚΠολΔ, όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι **(α)** για να προσβληθεί με το ένδικο μέσο της αναίρεσης απόφαση πρωτοβάθμιου πολιτικού δικαστηρίου που εκδόθηκε, όπως στην προκειμένη περίπτωση, κατ` αντιμολία των διαδίκων, πρέπει η απόφαση αυτή να είναι τελεσίδικη **(β)** η πρωτόδικη απόφαση, η οποία υπόκειται σε έφεση, γίνεται τελεσίδικη για κάποια επιγενομένη αιτία και δη λόγω της παρόδου της προθεσμίας προς άσκηση έφεσης. Η ιδιότητα της απόφασης ως τελεσίδικης δεν ανατρέπεται από το γεγονός ότι κατ` αυτής ασκήθηκε εκπρόθεσμη έφεση, χωρίς να συντρέχει περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας της έφεσης εξαιτίας ανώτερης βίας ή δόλου του αντιδίκου εκείνου που άσκησε την εκπρόθεσμη έφεση (αρ. 152 § 1 ΚΠολΔ), λαμβανομένου επίσης υπόψη, ότι ακόμη και στην περίπτωση της άσκησης τέτοιας εκπρόθεσμης έφεσης η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης κατά της απόφασης του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου αρχίζει από την πάροδο της προθεσμίας άσκηση έφεσης κατ` αυτής, αφότου και έγινε τελεσίδικη...» (ΑΠ 872/2009 ΕλλΔνη 2009, σ. 1007, ΝΟΜΟΣ). (ΑΠ 1588/2008, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 1236/2008, ΝΟΜΟΣ). «... **Εάν η κατά της πρωτόδικης οριστικής απόφασης ασκηθείσα έφεση απορρίφθηκε για τυπικούς λόγους, όπως ως απαράδεκτη λόγω του εκπροθέσμου αυτής**, σε αναίρεση υπόκειται, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμοι όροι για το παραδεκτό αυτής, τόσον η απόφαση του Εφετείου, αλλά μόνον ως προς την από αυτήν απόρριψη της έφεσης για τυπικούς λόγους, εφόσον υπάρχει σύμφωνα με το νόμο προβλητή ως προς αυτήν πλημμέλεια, όσον και η πρωτόδικη οριστική απόφαση ως προς τα από αυτή κριθέντα στην ουσία, καθόσον αυτή καθίσταται τελεσίδικη ως προς αυτά, με την έκδοση της απορρίπτουσας για τυπικούς λόγους την έφεση αποφάσεως (ΑΠ 1158/1980)...» (ΑΠ 1000/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Από τις διατάξεις αυτές (άρθ. 218 παρ. 1 και 553 ΚΠολΔ), συνάγεται ότι **επί αντικειμενικής σωρεύσεως περισσοτέρων αγωγών στο αυτό δικόγραφο του ιδίου ενάγοντος κατά του ιδίου εναγομένου**, προς εξοικονόμηση δαπανών και χρόνου και στη μία από αυτές εκδόθηκε τελεσίδικη απόφαση, ενώ ως προς άλλη ή άλλες αγωγές εκδόθηκε μη οριστική απόφαση, η εκδοθείσα τελεσίδικη απόφαση υπόκειται αυτοτελώς σε αναίρεση και πριν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση ως προς σωρευθείσες στο αυτό

δικόγραφο λοιπές αγωγές (βλ. ΑΠ 1565/2001 **αντιθ.** ΑΠ 24/2001). Και τούτο για το λόγο ότι η εν λόγω απόφαση περατώνει την δίκη επί της αγωγής κατά την έννοια του άρθρου 553 παρ. 1β ΚΠολΔ, σε σχέση με εκείνη που εκκρεμεί και δεν περατώθηκε ως προς λοιπές σωρευθείσες στο ίδιο δικόγραφο αγωγές, εκάστη των οποίων διατηρεί την αυτή δικονομική αυτοτέλεια, όπως και η ανταγωγή, η επί της οποίας απόφαση υπόκειται σε αναίρεση καίτοι δεν έχει περατωθεί η δίκη επί της αγωγής. Κατά την 1060/2004 απόφαση του Αρείου Πάγου δεν υπόκειται αυτοτελώς σε αναίρεση η απόφαση, οποία, σε περίπτωση αντικειμενικής σωρεύσεως αιτήσεων παροχής έννομης προστασίας του ιδίου ενάγοντος κατά του ιδίου εναγομένου στο αυτό δικόγραφο, περατώνει τη δίκη ως προς μία αίτηση, χωρίς να αποφαίνεται οριστικώς ως προς την άλλη, ιδίως όταν οι υποβληθείσες αξιώσεις τελούν μεταξύ τους σε σχέση εξαρτήσεως, δηλαδή η μία είναι παρεπομένη της άλλης και η επίλυση της διαφοράς εξαρτάται από την επίλυση της άλλης...» (ΑΠ 541/2009, ΝΟΜΟΣ). «...**Αν η απόφαση είναι κατά ένα μέρος οριστική**, δεν επιτρέπεται αναίρεση ούτε κατά των οριστικών διατάξεων, πριν εκδοθεί οριστική απόφαση στη δίκη. Εξάλλου, οριστική είναι η απόφαση με την οποία τελειώνει η δίκη με την παραδοχή ή απόρριψη της αγωγής ή άλλου εισαγωγικού δικογράφου και το δικαστήριο απεκδύεται από κάθε άλλη εξουσία στη δικαζόμενη υπόθεση. Αντιθέτως, μη οριστική είναι η απόφαση που παρασκευάζει την υπόθεση για την οριστική επίλυση της διαφοράς. Η έφεση δεν δημιουργεί νέο αντικείμενο δίκης, η δε οριστικότητα της αποφάσεως του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου κρίνεται αναφορικά με τη δικονομική, ως προς την κρίση επί της αγωγής, αξίωση, και όχι ως προς το αίτημα του εφετηρίου εγγράφου για παραδοχή της εφέσεως (άρθρα 309 εδ. α, 513 εδ. α στοιχ. β και 553 εδ. α στοιχ. β ΚΠολΔ). Επομένως η απόφαση με την οποία το Εφετείο, δεχόμενο την έφεση του εναγομένου εναντίον αποφάσεως, που είχε απορρίψει αιτιολογημένη ανακοπή ερημοδικίας, εξαφανίζει την εκκαλουμένη απόφαση, και μετ` αποδοχή της ανακοπής ερημοδικίας ακυρώνει την ερήμην πρωτόδικη απόφαση, κηρύσσοντας μετά ταύτα την επί της αγωγής συζήτηση απαράδεκτη, λόγω αναστολής των, κατά των συνεναγομένων - πτωχευσάντων ομορρύθμων μέλων της υπό εκκαθάριση εναγομένης - αναιρεσίβλητης ομορρύθμου εταιρείας, ατομικών διώξεων των πιστωτών, δεν είναι οριστική, αφού με αυτή το Εφετείο δεν αποφαίνεται τελειωτικά επί της αγωγής...» (ΑΠ 449/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Η πρωτόδικη απόφαση, η οποία υπόκειται σε έφεση, γίνεται, αν δεν είναι κατά την έκδοσή της, τελεσίδικη για κάποια αιτία που έχει επέλθει, π.χ. διότι έχει περάσει η προθεσμία για έφεση ή διότι ο διάδικος έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα προς άσκηση της εφέσεως ή από το δικόγραφο της εφέσεως που ασκήθηκε, εφόσον στην τελευταία περίπτωση δεν υπάρχει πλέον προθεσμία προς άσκησή της (ΟλΑΠ 473/1983)....» (ΑΠ 1904/2006 ΑρχΝομ 2007, σ. 710, ΝΟΜΟΣ). «...Τέτοια **παραίτηση (από την ανακοπή ερημοδικίας) θεωρείται ότι ενέχει η άσκηση εκ μέρους του αναίρεσης**, ενώ διαρκεί η προθεσμία προς άσκηση ανακοπής ερημοδικίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο δικηγόρος που υπογράφει την αναίρεση έχει σχετική ειδική πληρεξουσιότητα ή ότι εκ των υστέρων εγκρίθηκε η άσκηση αναίρεσης από τον αναιρεσείοντα, όπως συμβαίνει όταν ο αναιρεσείων παρίσταται αυτοπροσώπως στον Άρειο Πάγο προς συζήτηση της αίτησης αναίρεσης ή παρέχει πληρεξουσιότητα σε δικηγόρο για τη συζήτησή της (ΟλΑΠ 1/1998, ΟλΑΠ 9/1996, ΑΠ 1523/2002)...» (ΑΠ 722/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 15 ΚΠολΔ, **αναίρεση επιτρέπεται και αν παρά το νόμο ανακλήθηκε οριστική απόφαση**...» (ΑΠ 2008/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΟΜΟΔΙΚΙΑ

«...Όπως προκύπτει από το συνδυασμό της πρώτης από τις διατάξεις αυτές (553 § 1 εδ. β` ΚΠολΔ) προς εκείνες των άρθρων 74, 75 §§ 1 και 2 και 76 § 1 ΚΠολΔ σε περίπτωση απλής ομοδικίας η οριστική απόφαση που εκδίδεται καθίσταται τελεσίδικη αυτοτελώς έναντι εκάστου ομοδίκου και συνεπώς υπόκειται σε αναίρεση κατά το μέρος που είναι τελεσίδικη, προτού δηλαδή να γίνει τελεσίδικη και ως προς τους υπολοίπους ομοδίκους. Αντίθετα σε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας που υπάρχει όταν εγερθεί αγωγή από το δανειστή κοινή κατά του πρωτοφειλέτη και του εγγυητή, η οποία έχει ως αντικείμενο την ύπαρξη της κύριας οφειλής, η οριστική απόφαση προσβάλλεται παραδεκτώς με αίτηση αναίρεσης μόνο όταν καταστεί τελεσίδικη για όλους τους ομοδίκους. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των άρθρων 76 § 1 και 501 ΚΠολΔ, σε περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας, δικαίωμα να ασκήσει αιτιολογημένη ανακοπή ερημοδικίας κατά της απόφασης που εκδόθηκε παρά την απουσία του έχει ο αναγκαίος ομόδικος που ήταν απών από τη δίκη, έστω και αν αυτός σύμφωνα με την πρώτη από τις διατάξεις αυτές θεωρείται ότι αντιπροσωπεύθηκε στη δίκη από τους παρόντες αναγκαίους ομοδίκους του, αφού προϋπόθεση για την εν λόγω αντιπροσώπευση είναι να είχε αυτός κλητευθεί νόμιμα στη δίκη. Το έννομο συμφέρον του απόντος ομοδίκου να ασκήσει κατά της απόφασης που εκδόθηκε ερήμην του ανακοπή ερημοδικίας ως και τις προϋποθέσεις του παραδεκτού αυτής, κρίνει μόνο το δ/ριο που δικάζει την ανακοπή ερημοδικίας, το οποίο κρίνει και τη βασιμότητα των λόγων της ανακοπής, δεν μπορεί δε να τις κρίνει παρεμπιπτόντως ο Αρειος Πάγος όταν εξετάζει εάν η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση έχει τελεδικήσει (ΟλΑΠ 15/2001). Εάν συνεπώς σε δίκη δανειστή κατά πρωτοφειλέτη και εγγυητή, δικάσθηκε ερήμην στο Εφετείο ο ένας από τους αναγκαίους ομοδίκους, θα πρέπει να έχει γίνει και ως προς αυτόν τελεσίδικη η απόφαση για να υπόκειται σε αναίρεση, είτε με την πάροδο της προθεσμίας άσκησης από αυτόν ανακοπή ερημοδικίας, που αποδεικνύεται από τη σχετική έκθεση επιδόσεως προς αυτόν της τελεσίδικης απόφασης ή από την επισημείωση του δικαστικού επιμελητή στο αντίγραφο της απόφασης που του επιδόθηκε, είτε με την οριστική απόρριψη της ανακοπής ερημοδικίας που αυτός άσκησε κατά της απόφασης που εκδόθηκε ερήμην του...» (ΑΠ 764/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ ΕΠΙ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑΣ ΕΠΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ

«...Κατά το άρθρ. 554 ΚΠολΔ, αν η ανακοπή ερημοδικίας απορρίφθηκε, η αναίρεση απευθύνεται κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή, οπότε θεωρείται ότι η αναίρεση απευθύνεται και κατά της ερήμην απόφασης κατά της οποίας είχε απευθυνθεί η ανακοπή, εφόσον δεν πέρασε η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης κατά της απόφασης αυτής. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι αν κατά της απόφασης του εφετείου που εκδόθηκε ερήμην κάποιου από τους διαδίκους, ασκηθεί ανακοπή ερημοδικίας και απορριφθεί αυτή για οποιοδήποτε λόγο, η ασκούμενη στη συνέχεια αίτηση αναίρεσης πρέπει κατ` αρχήν να απευθυνθεί κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή, εκτός αν ο αναιρεσείων δεν έχει βάσιμο λόγο αναίρεσης κατά της απόφασης αυτής, οπότε μπορεί να αναιρεσιβάλει απευθείας την ερήμην εφετειακή απόφαση, εφόσον βέβαια δεν παρήλθε εντωμεταξύ ως προς αυτή η προθεσμία της αναίρεσης, που συμβαίνει όταν η ανακοπή ερημοδικίας ασκήθηκε εκπρόθεσμα (ΟλΑΠ 11/1998). Εξ άλλου ναι μεν κατά τη διάταξη του άρθρ. 554 ΚΠολΔ θεωρείται ότι με την αίτηση αναίρεσης κατά της απορριπτικής της ανακοπής ερημοδικίας απόφασης

συμπροσβάλλεται και η ερήμην απόφαση, με την προϋπόθεση όμως ότι θα περιληφθούν στην αίτηση αναίρεσης και λόγοι που να αφορούν την απόφαση αυτή, αφού με τη ρύθμιση του άρθρ. 554 ΚΠολΔ δεν δημιουργείται υποχρέωση, αλλά απλή ευχέρεια να αναιρεσιβληθούν από κοινού οι δύο αποφάσεις, δηλαδή ο διάδικος του οποίου απορρίφθηκε η ανακοπή ερημοδικίας διευκολύνεται, ασκώντας αίτηση αναίρεσης κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή ερημοδικίας του, να ζητήσει την αναίρεση και της ερήμην απόφασης, έστω και αν δεν έστρεψε ρητά την αίτησή του και κατ` αυτής. Στην περίπτωση όμως αυτή θα πρέπει να προβάλει με την αίτησή του όλους τους λόγους αναίρεσης κατά της ερήμην απόφασης, αφού η μεταγενέστερη προβολή και άλλων λόγων με νέα αίτηση αναίρεσης προσκρούει στη διάταξη του άρθρ. 515 ΚΠολΔ, που απαγορεύει την άσκηση δεύτερης αίτησης αναίρεσης από τον ίδιο διάδικο κατά της ίδιας απόφασης ως προς το ίδιο ή άλλο κεφάλαιό της...» (ΑΠ 845/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΠΟΥ ΔΙΚΑΣΕ ΩΣ ΕΦΕΤΕΙΟ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρο 560 ΚΠολΔ, κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, καθώς και των αποφάσεων των πρωτοδικείων, που εκδίδονται σε εφέσεις κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, επιτρέπεται αναίρεση μόνο **1)** αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών, αδιάφορο αν πρόκειται για νόμο ή έθιμο, ελληνικό ή ξένο, εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου. Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αποτελεί λόγο αναίρεσης μόνο αν τα διδάγματα αυτό αφορούν την εφαρμογή των κανόνων του δικαίου ή την υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων σ` αυτούς ο λόγος αυτός αναίρεσης δεν μπορεί να προβληθεί σε μικροδιαφορές **2)** αν το δικαστήριο δεν συγκροτήθηκε όπως ορίζει ο νόμος ή δίκασε ειρηνοδίκης του οποίου είχε γίνει δεκτή η εξαίρεση **3)** αν το δικαστήριο έχει υπερβεί τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων ή δεν είχε καθ` ύλην αρμοδιότητα **4)** αν παράνομα αποκλείστηκε η δημοσιότητα της διαδικασίας. Οι, κατά την ανωτέρω διάταξη, τέσσερις λόγοι αναιρέσεως αντιστοιχούν προς τους λόγους των αριθμ. 1, 2, 4, 5 και 7 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, προς τους οποίους, όμως, μερικοί δεν ταυτίζονται απολύτως. Η απαρίθμηση των προαναφερόμενων λόγων αναιρέσεως είναι περιοριστική, όπως συνάγεται από τη λέξη «μόνον», και **συνεπώς δεν είναι δυνατόν να προβληθεί οποιοσδήποτε άλλος λόγος αναιρέσεως κατά των ως άνω αποφάσεων**...» (ΑΠ 380/2010, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 266/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ ΣΩΡΕΥΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

«...Η σωρευόμενη στο δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως αίτηση για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, με την οποία ζητείται να θεωρηθεί η αίτηση αναιρέσεως εμπρόθεσμη, λόγω του ότι ο αναιρεσείων δεν μπόρεσε να την ασκήσει εντός της ανωτέρω (καταχρηστικής) προθεσμίας, εξαιτίας δόλου (αντιφατικής συμπεριφοράς), του αντιδίκου καθού Ελληνικού Δημοσίου, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη κατά τα ανωτέρω. Σε κάθε περίπτωση η ασκηθείσα αίτηση για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, καθόσον η αίτηση αυτή είτε ασκείται με το ίδιο δικόγραφο της αναίρεσης είτε με χωριστό δικόγραφο κατατίθεται σύμφωνα με τις διατάξεις για την άσκηση της αγωγής, δηλαδή με κατάθεση στη γραμματεία του δικαστηρίου που απευθύνεται και επιδίδεται αντίγραφό του στον αντίδικο (άρθρο 215 παρ. 1 ΚΠολΔ)

και έτσι για την ολοκλήρωση της ασκήσεως της αιτήσεως επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση δεν αρκεί η εντός των τριάντα ημερών, που αποτελούν την προθεσμία ασκήσεως της αιτήσεως, κατάθεση του δικογράφου στη γραμματεία, αλλ` απαιτείται και η, μέσα στην ίδια προθεσμία, επίδοση αυτού στον αντίδικο του αιτούντος (ΑΠ 376/2008, ΑΠ 205/2003), στην προκείμενη δε περίπτωση, όπως προκύπτει από την επί του κοινοποιηθέντος αντιγράφου της αιτήσεως αναιρέσεως με τη σωρευόμενη αίτηση για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση από 23.3.2007 σημείωση του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Αθηνών..., η ένδικη αίτηση επαναφοράς επιδόθηκε στο καθού στις 23.3.2007, ήτοι μετά την πάροδο των τριάντα ημερών από την ημέρα (29.1.2007) της κατά τον αιτούντα-αναιρεσείοντα άρσης του εμποδίου, που συνιστούσε την ανώτερη βία ή της γνώσης του δόλου. Εξάλλου, και η με ξεχωριστό δικόγραφο επίσης από 27.2.2007 αίτηση για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, με την οποία ζητείται να θεωρηθεί η αίτηση αναιρέσεως ως εμπρόθεσμη, λόγω του ότι ο αναιρεσείων δεν μπόρεσε να την ασκήσει εντός της ανωτέρω (καταχρηστικής) προθεσμίας, εξαιτίας δόλου (αντιφατικής συμπεριφοράς), του αντιδίκου καθού Ελληνικού Δημοσίου, και η οποία μάλιστα επιδόθηκε στο τελευταίο μετά την πάροδο των τριάντα ημερών από την ημέρα (29.1.2007) της κατά τον αιτούντα-αναιρεσείοντα άρσης του εμποδίου, που συνιστούσε την ανώτερη βία ή της γνώσης του δόλου, είναι και αυτή απορριπτέα ως απαράδεκτη κατά τα ανωτέρω (βλ. την επί του κοινοποιηθέντος αντιγράφου της αιτήσεως αναιρέσεως από 23.3.2007 σημείωση του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτ. Αθηνών...). Επομένως και η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη ως εκπρόθεσμη και πρέπει να απορριφθεί...» (ΑΠ 2064/2009 ΕφΑΔ 2010, σελ. 831). **(ορ. και «ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ», σελ. 68).** καθώς και «ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΙΡΕΣΗ», σελ. 223)

ΠΟΙΟΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ – ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

«...Κατά το άρθρο 556 ΚΠολΔ, δικαίωμα αναίρεσης έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά η μερικά στη δίκη που εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, ο ενάγων, ο εναγόμενος, ο εκκαλών, ο εφεσίβλητος, εκείνος που ζητεί την αναψηλάφηση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η αναψηλάφηση, εκείνοι που είχαν ασκήσει κύρια ή πρόσθετη παρέμβαση, οι καθολικοί διάδοχοι και οι ειδικοί διάδοχοι, εφόσον απέκτησαν την ιδιότητα αυτή μετά την άσκηση της αγωγής, καθώς και οι εισαγγελείς μόνο αν ήταν διάδικοι. Αναίρεση, ακόμη, δικαιούται να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον. «...Κατά μεν την παρ. 1 του άρθρου 556 ΚΠολΔ δικαίωμα αναιρέσεως έχουν, εφόσον νικήθηκαν ολικά ή εν μέρει στη δίκη που εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση, μεταξύ άλλων, ο ενάγων, ο εναγόμενος, ο εκκαλών και ο εφεσίβλητος, κατά δε την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου αναίρεση δικαιούται να ασκήσει και ο διάδικος που νίκησε, εφόσον έχει έννομο συμφέρον. Το έννομο αυτό συμφέρον πρέπει να επικαλείται ο αναιρεσείων με το αναιρετήριο (ΑΠ 1468/2009), η ύπαρξή του δε κρίνεται κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 68 ΚΠολΔ (ΑΠ 1935/2009)...» (ΑΠ 133/2013 ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 564 παρ. 3 ΚΠολΔ, αν η απόφαση δεν επιδόθηκε, η προθεσμία της αναιρέσεως είναι τρία χρόνια και αρχίζει από τη δημοσίευση της αποφάσεως, που περατώνει τη δίκη. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με τη διάταξη του

άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου υπολογίζεται στην προθεσμία των τριών ετών και δεν αφαιρείται, όπως συμβαίνει με τις άλλες προθεσμίες των τριάντα και ενενήντα ημερών του άρθρου 564 παρ. 1 και 2 του αυτού Κώδικα. Στη γενική ως άνω προθεσμία της αναιρέσεως των τριών ετών, που θεσπίσθηκε προδήλως από το νομοθέτη για να περατώνονται οι δίκες εντός ευλόγου σχετικώς χρονικού διαστήματος, υπάγονται και όλες εκείνες οι υποθέσεις, στις οποίες διάδικοι είναι το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο, που απολαύει των δικαστικών προνομίων αυτού, καθόσον η τριετής από τη δημοσίευση της αποφάσεως εν λόγω προθεσμία προς άσκηση της αναιρέσεως κρίνεται και για τις περιπτώσεις αυτές απολύτως επαρκής για να προστατευθούν τα έννομα συμφέροντα και των διαδίκων αυτών. Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 11 του Κ.Δ/τος της 26-6/10-7-1944 «περί του Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου», που ισχύει και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ (άρθρ. 50 παρ. 3 ΕισΝΚΠολΔ), σε όλες τις δίκες του Δημοσίου καμία απολύτως προθεσμία δεν τρέχει κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών ήτοι από 1/7 έως 16/9 κάθε έτους (άρθρ. 11 παρ. 2 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων), σε βάρος του για την άσκηση, εκτός των άλλων, οποιουδήποτε ενδίκου μέσου. Η καθιερούμενη με τη διάταξη αυτή αναστολή μόνο υπέρ του Δημοσίου θεσπίζει αδικαιολόγητα άνιση και προνομιακή δικονομική μεταχείριση του Δημοσίου σε σχέση με τους ιδιώτες διαδίκους και για το λόγο αυτό αντιβαίνει στο άρθρο 4 παρ. 1 του Σ. και στο άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία έχει κυρωθεί με το Ν.Δ 53/1974 και έχει υπερνομοθετική ισχύ (άρθρ. 28 παρ. 1 του Συντάγματος). Προς άρση της ανισότητας αυτής επιβάλλεται να επεκταθεί η ως άνω αναστολή και υπέρ των ιδιωτών διαδίκων, οι οποίοι, όταν αντιδικούν με το Δημόσιο, δικαιούνται κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών όμοια αναστολή προθεσμιών (ΟλΑΠ 12/2002). Όμως **η εν λόγω αναστολή δεν έχει εφαρμογή στην καλούμενη καταχρηστική ως άνω τριετή προθεσμία της αναιρέσεως**, κυρίως διότι τέτοια προθεσμία δεν προβλεπόταν για να ρυθμισθεί κατά το χρόνο, που θεσπίσθηκε αυτή η διάταξη, ούτε και ήταν τότε νοητή έναρξη προθεσμίας προς άσκηση ενδίκου μέσου από τη δημοσίευση και χωρίς την επίδοση της αποφάσεως, που περάτωνε τη δίκη, σε αντίθεση με τα ισχύοντα, όπως προεκτίθεται, σήμερα...» (ΑΠ 554/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Από τη διάταξη αυτή (564 ΚΠολΔ), σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 518 παρ. 1 και 553 παρ. 1 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι **η προθεσμία για την αναίρεση εναντίον απόφασης που υπόκειται σε έφεση, αρχίζει από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της έφεσης, δηλαδή, εφόσον η προθεσμία για την έφεση είναι τριάντα ημέρες (άρθρ. 518 παρ. 1 ΚΠολΔ), γίνεται πλέον εξήντα ημερών από την επίδοση της πρωτόδικης απόφασης**. Εξάλλου κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 144 ΚΠολΔ, **οι με την επίδοση εγγράφου κινούμενες προθεσμίες τρέχουν και κατ` εκείνου κατά παραγγελία του οποίου έγινε η επίδοση**...» (ΑΠ 61/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Η οριζόμενη προθεσμία αρχίζει από την επομένη της επιδόσεως της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως ημέρα, καθόσον με τις διατάξεις αυτές καθορίζεται απλώς η διάρκεια της προθεσμίας και το γεγονός που την κινεί, ενώ ο τρόπος υπολογισμού της προθεσμίας ρυθμίζεται από τη διάταξη του άρθρου 144 παρ. 1 ΚΠολΔ κατά την οποία οι προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο αρχίζουν από την επομένη ημέρα μετά την επίδοση του σχετικού εγγράφου...» (ΑΠ 536/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Α. **ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ – ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ – ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ- ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ- ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒΕΣ- ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΕΚΝΩΝ «...** Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 564 παρ. 1 και 577 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, που ορίζουν, αντίστοιχα, ότι **(α)** αν ο αναιρεσείων διαμένει στην Ελλάδα, η προθεσμία της αναίρεσης είναι τριάντα ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης (δηλαδή από την επομένη ημέρα μετά την επίδοση, άρθρο 144 παρ. 1 ΚΠολΔ) και **(β)** το δικαστήριο πρώτα συζητεί για το παραδεκτό της αναίρεσης και αν η αναίρεση δεν ασκήθηκε νόμιμα ή αν λείπει κάποια προϋπόθεση για να είναι παραδεκτή, ο Άρειος Πάγος την απορρίπτει και αυτεπαγγέλτως, προκύπτει ότι η εμπρόθεσμη άσκηση της αναίρεσης είναι προϋπόθεση του παραδεκτού αυτής, την συνδρομή δε της προϋποθέσεως αυτής εξετάζει ο Άρειος Πάγος και αυτεπαγγέλτως, με βάση τα υποβληθέντα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία της δικογραφίας, απορρίπτοντας την αναίρεση αν λείπει η προϋπόθεση αυτή. Αντίθετη ερμηνεία δεν βρίσκει στήριγμα ούτε στην διατύπωση του άρθρου 570 παρ. 1 ΚΠολΔ, που ορίζει ότι οι διάδικοι δεν είναι υποχρεωμένοι να καταθέσουν προτάσεις, εκτός αν προβάλλονται ενστάσεις ως προς το παραδεκτό και το εμπρόθεσμο της αίτησης της αναίρεσης και των πρόσθετων λόγων και ότι οι διάδικοι καταθέτουν τις προτάσεις τους είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την δικάσιμο, διότι η διάταξη αυτή δεν αποσκοπεί στον αποκλεισμό της αυτεπάγγελτης έρευνας από τον Άρειο Πάγο της συνδρομής της εμπρόθεσμης άσκησης της αίτησης αναίρεσης, που αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της. Κατά συνέπεια αρκεί να προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας η έλλειψη της ως άνω προϋποθέσεως του παραδεκτού της αναίρεσης για την αυτεπάγγελτη έρευνα από τον Άρειο Πάγο της συνδρομής της προϋποθέσεως αυτής, χωρίς να είναι απαραίτητο το απαράδεκτο από αυτήν να προτείνεται με προτάσεις που κατατίθενται είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την δικάσιμο. (ΑΠ 1573/2010, ΕφΑΔ 2011, σελ. 326) (ΑΠ 900/2010, ΝΟΜΟΣ). **Β.** **ΜΙΣΘΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ- ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 17 ΠΑΡ. 2 ΚΠολΔ** «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 652 παρ. 1 ΚΠολΔ, στις μισθωτικές διαφορές η προθεσμία για την άσκηση αναιρέσεως είναι δεκαπέντε (15) ημέρες, εάν εκείνος που δικαιούται να ασκήσει το ένδικο αυτό μέσο διαμένει στην Ελλάδα. Εάν, όμως, πρόκειται για το Δημόσιο, η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα περί δικών του Δημοσίου, το οποίο, κατά την κρατούσα άποψη, ισχύει και μετά την εισαγωγή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, είναι τριάντα (30) ημέρες, σε κάθε περίπτωση, έστω και εάν αυτή ορίζεται μικρότερη, για τους άλλους διαδίκους (όπως με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 652 ΚΠολΔ). Εξάλλου, ενώ, κατά το άρθρο 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, το χρονικό διάστημα από 1η έως 31ης Αυγούστου δεν υπολογίζεται, για τις προθεσμίες του άρθρου 564 ΚΠολΔ, εν τούτοις, όταν πρόκειται για το Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κώδικα περί δικών του Δημοσίου, το οποίο, επίσης εξακολουθεί να ισχύει και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ (ΟλΑΠ 108/1971), η προθεσμία αυτή αναστέλλεται σε όλη τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών (δηλαδή από 1η Ιουλίου έως 15η Σεπτεμβρίου). Η διάταξη αυτή δεν προσκρούει στην αρχή της ισότητας του άρθρου 4 του Συντάγματος, καθόσον η προνομιακή αυτή μεταχείριση επεκτάθηκε και στους ιδιώτες διαδίκους, με τη διάταξη του άρθρου 12 Ν. 3514/2006, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 11 εδ. α του Κώδικα περί δικών Δημοσίου και με το οποίο ορίζεται ότι «σε όλες τις δίκες του Δημοσίου, κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, ουδεμία απολύτως τρέχει προθεσμία

είτε εις βάρος του Δημοσίου είτε εις βάρος των άλλων διαδίκων, ούτε για την υπό τούτων, ως τρίτων άσκηση δηλώσεων ούτε για την έγερση αγωγών, παρεμβάσεων και προσεπικλήσεων, ούτε τέλος, για την άσκηση οποιουδήποτε ενδίκου μέσου ή εξέταση μαρτύρων»...» (ΑΠ 528/2012, ΝΟΜΟΣ). **Γ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΜΕ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ Ή ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ** «...Το άρθρο 681Δ του ΚΠολΔ που προστέθηκε με το άρθρο 9 παρ. 10 του ν. 2145/1993 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 12 του ν. 2328/1995, ορίζει στη μεν παραγρ. 1 ότι «κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 666 παρ. 1, 667, 671 παρ. 1-3, 672 και 673-676 δικάζονται από το καθ` ύλη αρμόδιο δικαστήριο οι πάσης φύσεως διαφορές που αφορούν σε αποζημιώσεις οποιασδήποτε μορφής περιουσιακής ζημίας ή ηθικής βλάβης, που προκλήθηκε δια του τύπου ή με ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, ως και οι συναφείς προς αυτές αξιώσεις προστασίας της προσωπικότητας των προσβληθέντων», στη δε παραγρ. 5 εδ. α` ότι «η προθεσμία ανακοπής ερημοδικίας είναι οκτώ (8) ημέρες, ενώ της έφεσης, της αναψηλάφησης και της αναίρεσης δεκαπέντε (15) ημέρες, εάν εκείνος που δικαιούται να ασκήσει αυτά τα ένδικα μέσα διαμένει στην Ελλάδα και τριάντα (30) ημέρες εάν διαμένει στο εξωτερικό ή η διαμονή του είναι άγνωστη». Η ευρύτητα με την οποία έχει διατυπωθεί η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 681Δ παρ. 1 του ΚΠολΔ, καθιστά σαφές ότι στην καθοριζόμενη από αυτήν ειδική διαδικασία των άρθρων 666 επ. ΚΠολΔ υπάγονται όλες ανεξαρτήτως οι διαφορές που αποσκοπούν στην αποκατάσταση οποιασδήποτε μορφής περιουσιακής ζημίας ή στην ικανοποίηση της ηθικής βλάβης, καθώς και οι αξιώσεις προστασίας των ατόμων εκείνων, η περιουσία ή η προσωπικότητα των οποίων προσεβλήθη από δημοσίευμα ή τηλεοπτική ή ραδιοφωνική εκπομπή του εντύπου ή ηλεκτρονικού τύπου, ασχέτως προς την ιδιότητα του εναγομένου, ο οποίος, εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει, μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, του οποίου η εκδηλωθείσα συμπεριφορά ή οποιαδήποτε συμμετοχική δράση οδήγησε στην πρόκληση προσβολής της προσωπικότητας του ενάγοντος...» (ΑΠ 1377/2008, ΝΟΜΟΣ). (**ορ. ανωτέρω για τις κατ' ιδίαν διαδικασίες «ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΦΕΣΗΣ», σελ. 190, επ, δεδομένου ότι οι προθεσμίες της έφεσης είναι ίδιες με εκείνες της αναίρεσης).**

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Η προθεσμία της αναίρεσης, που κατ` άρθρο 564 §1 ΚΠολΔ, είναι τριάντα ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης, ηρεμεί όσο διαρκεί η προθεσμία της έφεσης, δηλαδή αρχίζει αφού περάσει η προθεσμία της έφεσης, που είναι, στην περίπτωση που επιδόθηκε η πρωτόβαθμη απόφαση, κατά το άρθρο 518 § 1 ΚΠολΔ, τριάντα ημέρες. Δηλαδή η προθεσμία της αναίρεσης είναι συνολικά εξήντα ημέρες τριάντα ημέρες για να περάσει η προθεσμία της έφεσης και να γίνει τελεσίδικη η πρωτόβαθμη απόφαση και άλλες τριάντα ημέρες από την ημέρα που έγινε τελεσίδικη για να ασκηθεί μέσα στην προθεσμία αυτή η αναίρεση...» (ΑΠ 307/2011 ΝοΒ 2011, σελ. 2148) **(ορ. ανωτέρω και τις διαφορετικες προθεσμίες στις κατ' ιδίαν διαδικασίες, σελ. 211).**

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 569 παρ. 2 εδ. α` ΚΠολΔ, οι πρόσθετοι λόγοι αναίρεσης ως προς τα ίδια κεφάλαια της προσβαλλόμενης απόφασης και τα κεφάλαια εκείνα που αναγκαστικά συνέχονται με αυτά, ασκούνται μόνο με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου, (και όχι του Δικαστηρίου

που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση), τριάντα τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της αναίρεσης, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση. Αντίγραφο του δικογράφου των πρόσθετων λόγων επιδίδεται πριν από την ίδια προθεσμία στον αναιρεσίβλητο και τους άλλους διαδίκους. Η επίδοση μπορεί να γίνει και στον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσιβλήτου, εάν αυτός επισπεύδει τη συζήτηση. Από τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό της με εκείνες των άρθρων 568 παρ. 3 και 571 ΚΠολΔ, με τις οποίες προβλέπεται ο προσδιορισμός δικασίμου σε χρόνο που να παρέχει επαρκή προθεσμία για την επίδοση και την προπαρασκευή της υπόθεσης και τη σύνταξη της έκθεσης από τον εισηγητή που ορίστηκε, προκύπτει ότι ως ημέρα συζήτησης για τον υπολογισμό της προθεσμίας κατάθεσης και κοινοποίησης του δικογράφου των πρόσθετων λόγων, νοείται εκείνη, η οποία, κατά το άρθρο 568 παρ. 2 ΚΠολΔ, ορίζεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος του Αρείου Πάγου, όχι δε και η μεταγενέστερη, που ορίζεται μετά από αναβολή ή ματαίωση (ΟλΑΠ 654/1984, 143/1984)...» (ΑΠ 658/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΙΡΕΣΙΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Ή ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΙ

Μαζί με την αίτηση αναιρέσεως ή αργότερα μπορεί να κατατεθεί και αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως που πρόκειται να εκτελεσθεί (π.χ Εάν με την απόφαση του Εφετείου έχει απορριφθεί η ασκηθείσα έφεση και έχει επικυρωθεί απόφαση του Πρωτοδικείου, με την αίτηση αναστολής ζητείται η αναστολή εκτελέσεως της πρωτοδίκου αποφάσεως, αφού αυτή μπορεί να εκτελεστεί). **Με την αίτηση μπορεί να ζητηθεί προσωρινή διαταγή, που θα αναστέλει την εκτέλεση μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής.** Η κατάθεση της αιτήσεως γίνεται στο γραφείο 109. Από το ίδιο γραφείο ενημερωνόμαστε για την έκδοση της αποφάσεως και της αιτήσεως αναστολής.

Ειδικότερα:

«...Κατά το άρθρο 565 § 2 ΚΠολΔ, αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης, της οποίας η αποκατάσταση δεν είναι εύκολη, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από τον διάδικο που έχει νικήσει, για την αίτηση δε αυτή (περί αναστολής εκτελέσεως της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης) αποφαίνεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο πολιτικό τμήμα, το οποίο συγκροτείται από τρία μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης. Στην § 1 του ίδιου πιο πάνω άρθρου 565 ΚΠολΔ ορίζεται ότι η προθεσμία της αναίρεσης καθώς και η άσκηση της, δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης και, περαιτέρω, ότι **στις διαφορές του άρθρου 614 § 1 που αφορούν σχέσεις γονέων και τέκνων, καθώς και σε δίκες που αφορούν εξάλειψη υποθήκης, προσημείωσης ή κατάσχεσης ή κηρύσσουν έγγραφο πλαστό, η προθεσμία αναίρεσης και η άσκησή της αναστέλλει την εκτέλεση**. Περαιτέρω, με το άρθρο 19 του α.ν. 1715/1951, το οποίο, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 41 § 11 του ν. 2065/1992, διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 περ. 18 του ΕισΝΚΠολΔ, ορίζεται: «**1.** Η ασκηθείσα υπό του Δημοσίου, του ταμείου εθνικού στόλου, του ταμείου εθνικής αμύνης και του παλαιού εκκλησιαστικού ταμείου αίτησις αναιρέσεως κατά τελεσιδίκου

δικαστικής αποφάσεως, ως και η προς άσκησιν τοιαύτης προθεσμίας, αναστέλλει την κατά των νομικών τούτων προσώπων εκτέλεσιν της αποφάσεως και καθ` ας έτι περιπτώσεις θα επετρέπετο αύτη. **2.** Η εκτέλεση αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων επί διοικητικών διαφορών ουσίας κατά των νομικών αυτών προσώπων, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, αναστέλλεται μέχρις ότου καταστούν αμετάκλητες». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, κατά τελεσιδίκων δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες υποχρεώνονται το Ελληνικό Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου να καταβάλλουν χρηματικά ποσά σε πρόσωπο (φυσικό ή νομικό), η ασκηθείσα από τα βαρυνόμενα με την καταβολή των επιδικαζόμενων με τις αποφάσεις χρηματικών ποσών Ελληνικό Δημόσιο και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αναίρεση και η προς άσκηση της αναίρεσης προθεσμία αναστέλλουν την εκτέλεση των αποφάσεων των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων. Εξ άλλου, κατά το άρθρο 1 του ν. 3068/2003, «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και του όρους που κάθε απόφαση τάσσει». Με αυτές τις διατάξεις ορίζεται ότι το Δημόσιο, οι ΟΤΑ και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είναι υποχρεωμένα να συμμορφώνονται δίχως καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις επιβαλλόμενες, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης τους αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων ενέργειες και ότι κατά την ανωτέρω έννοια αποφάσεις δικαστικές είναι όλες εκείνες των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων, οι οποίες παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει. Ούτε με το άρθρο αυτό (1), ούτε με άλλη διάταξη του ν. 3068/2003 καταργείται το άρθρο 19 του α.ν. 1715/1951 (όπως συμπληρώθηκε), με το οποίο, κατά τα προαναφερθέντα, η από το Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ ασκηθείσα αναίρεση κατά των κατ` αυτών τελεσιδίκων δικαστικών αποφάσεων και η προς άσκηση αυτής (αναίρεσης) τασσόμενη προθεσμία αναστέλλουν την εκτέλεση των αποφάσεων...» (ΑΠ 2/2007 (Συμβ) ΕλλΔνη 2008, σ. 506). «...Για τη δυνατότητα αναστολής «της προσβαλλόμενης αποφάσεως», πρέπει η εκτέλεση να απειλείται με βάση την απόφαση, κατά της οποίας ασκήθηκε η αίτηση αναιρέσεως, ή με βάση εκείνη που επικυρώθηκε από αυτή και κατέστη τελεσίδικη και εκτελεστή και **όχι με βάση άλλον εκτελεστό τίτλο, όπως είναι η διαταγή πληρωμής (άρθρο 631 ΚΠολΔ)**, η κατά της οποίας ασκηθείσα ανακοπή εκ του άρθρου 632 ΚΠολΔ με αίτημα την ακύρωσή της απορρίφθηκε τελεσίδικα από το αρμόδιο δικαστήριο. Κατά την αληθή έννοια της ανωτέρω διατάξεως, αυτή εφαρμόζεται όχι μόνο στις καταψηφιστικές, αλλά σε κάθε είδος αποφάσεως, που το διατακτικό της παρέχει στον αναιρεσίβλητο την δυνατότητα να επιληφθεί του αντικειμένου της διαφοράς, κατά το χρονικό διάστημα από της ασκήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως και μέχρι να εκδοθεί απόφαση επ` αυτής, εφόσον αυτό συνεπάγεται βλάβη του αναιρεσείοντος, η οποία δεν μπορεί εύκολα να αποκατασταθεί. Αντίθετα, η ανωτέρω διάταξη δεν έχει εφαρμογή επί των αποφάσεων εκείνων, που το διατακτικό τους δεν επιτρέπει στον αναιρεσίβλητο

να αρχίσει ή να συνεχίσει την εκτέλεση, καθόσον η αναστολή αυτών δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό...» (ΑΠ (Συμβ) 147/2003 ΠειρΝομ 2003, σ. 279, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τη σαφή έννοια της διατάξεως αυτής, προϋπόθεση εφαρμογής της είναι να μην έχει γίνει έναρξη της αναγκαστικής εκτελέσεως της αναιρεσιβληθείσας αποφάσεως, μετά την κατά το άρθρο 924 ΚΠολΔ επίδοση αντιγράφου του απογράφου της αποφάσεως αυτής με επιταγή προς εκτέλεση. Τούτο δε γιατί, μετά την έναρξη της αναγκαστικής εκτελέσεως της αποφάσεως, οι πράξεις αυτές μπορεί να προσβληθούν με ανακοπή κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ και εντεύθεν η αποτροπή της βλάβης είναι δυνατή με την αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως, κατά το άρθρο 938 ΚΠολΔ, από το αρμόδιο κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου δικαστήριο...» (ΑΠ (Συμβ) 176/2003, σ. 952, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ

«...Από τον Κώδ. Πολ. Δικονομίας προβλέπεται η δυνατότητα να διαταχθεί καταβολή εγγυοδοσίας επί των περιπτώσεων των άρθρων 162 επ., επί ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο 694), επί κηρύξεως αποφάσεως προσωρινώς εκτελεστής (άρθρο 911), επί ασκήσεως ανακοπής ή εφέσεως (άρθρο 912 παρ. 1), ή αναιρέσεως (άρθρο 565 ΚΠολΔ), επί αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως (άρθρο 938), επί ανοχής ή παραλείψεως πράξεως (άρθρο 947). Η δικαστική εγγύηση επιβάλλεται με δικαστική απόφαση στις περιπτώσεις που επιτρέπει αυτό ο νόμος, εξαρτών την επιβολή της κατά κανόνα από την κρίση του δικαστηρίου, ανάλογα με την φερεγγυότητα του οφειλέτη και με άλλες περιστάσεις, υπό τις οποίες τελεί η εξασφαλιζόμενη απαίτηση ή το εξασφαλιζόμενο δικαίωμα. Η εγγύηση εξάλλου συνιστά ασφαλιστικό μέτρο., όταν επιβάλλεται με απόφαση του δικαστηρίου κατά τα άρθρα 704 και 705, ενώ όταν αυτή καθορίζεται με σύμβαση ή με άλλη διάταξη νόμου, δεν είναι ασφαλιστικό μέτρο, αλλά περιεχόμενο ουσιαστικού δικαιώματος. Πάντως, και επί εγγυοδοσίας ως ασφαλιστικού μέτρου συμπληρωματικώς εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 162-168. Περαιτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 168 (όμοια με τη διάταξη του άρθρου 847 ΚΠολΔ), προκύπτει σαφώς, ότι, αν επέλθει η περίπτωση για την οποία δόθηκε η εγγύηση, καταπίπτει αυτή υπέρ εκείνου υπέρ του οποίου δόθηκε, μετά από αίτηση, υποβαλλόμενη στο κατά τόπον Μονομελές Πρωτοδικείο ή Ειρηνοδικείο για τις υπ` αυτού διαταχθείσες εγγυήσεις. Το Μονομελές δε Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο ακόμη και αν η εγγύηση δόθηκε με απόφαση του Αρείου Πάγου (ΑΠ 375/1997). Σε περίπτωση δε που η εγγύηση διατάχθηκε ως όρος αναστολής της εκτελεστής αποφάσεως μετά από άσκηση ενδίκου μέσου, αν το ένδικο μέσο δεν ευδοκιμήσει και επικυρωθεί η ανασταλείσα απόφαση, πρέπει να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται ο λόγος παροχής της εγγύησης, που σκοπό έχει την εξασφάλιση των συμφερόντων του δανειστή, ώστε να επέρχεται κατάπτωση της υπέρ αυτού, που έχει το δικαίωμα να την εισπράξει. Η αρμοδιότης, εξάλλου, του δικαστηρίου περιορίζεται στο να διατάξει την κατάπτωση της κατατεθείσας υπέρ του αιτούντος υπό του καθ` ου η αίτηση οφειλέτου ή τρίτου εγγυήσεως και την συνεπεία αυτής απόδοση στον αιτούντα της κατατεθείσας εγγυητικής επιστολής Τράπεζας ή του παρακατατεθέντος στον γραμματέα του δικαστηρίου γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών. Δυνάμει δε της αποφάσεως αυτής, ο δικαιωθείς μπορεί να ζητήσει την ανάληψη από τον αρμόδιο γραμματέα του δικαστηρίου του παρακατατεθέντος σ` αυτόν γραμματίου ή της κατατεθείσας εγγυητικής επιστολής Τράπεζας, ενώ μόνον στην περίπτωση που ο γραμματέας αρνείται να

προβεί στην απόδοση της εγγυήσεως το δικαστήριο μπορεί να τον υποχρεώσει, εγειρομένης της αγωγής περί καταδίκης του σε ενέργεια της, ως άνω, πράξεως κατά την τακτική διαδικασία - σε απόδοση της κατατεθείσας εγγυήσεως...» (ΑΠ 465/2009, ΧρΙΔ 2010.126). **(ορ. και «ΑΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ», σελ. 395).**

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Η διάταξη του άρθρου 565 παρ. 2 εδ. α ΚΠολΔ ορίζει ότι αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης, της οποίας η αποκατάσταση δεν είναι εύκολη, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή μερική αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από το διάδικο που έχει νικήσει. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, προϋπόθεση για την εφαρμογή της είναι να μην έχει αρχίσει ουσιαστικά η αναγκαστική εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, δηλαδή μετά την επίδοση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η αναγκαστική εκτέλεση αντιγράφου του απογράφου της απόφασης αυτής με επιταγή προς εκτέλεση, που αποτελεί κατά το άρθρο 924 παρ. 1 εδ. α ΚΠολΔ την τυπική έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, να μην έχουν γίνει περαιτέρω πράξεις εκτέλεσης, διότι τότε η δυνατότητα αναστολής κρίνεται αποκλειστικά στο πλαίσιο του άρθρου 938 ΚΠολΔ, εφόσον υπάρχει κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ Βάσιμος λόγος ανακοπής κατά της ενεργούμενης εκτέλεσης και πιθανολογείται έτσι η ευδοκίμηση της ανακοπής (πρβλ. ΑΠ 88/2007 (σε Συμβ.), ΕλλΔνη 2008.508)...» (ΑΠ (Συμβ) 140/2012, ΕφΑΔ 2012, σελ. 888). «...Κατά την αληθινή έννοια της δεύτερης διάταξης αυτής (άρθρο 565 § 2 ΚΠολΔ) ενόψει και του σκοπού τον οποίο επιδιώκει - που είναι η προστασία του αναιρεσείοντος από βλάβη δυσχερώς αναστρέψιμη λόγω της εκτέλεσης της απόφασης - η αναστολή επιτρέπεται όχι μόνο επί αποφάσεων που έχουν καταψηφιστικό διατακτικό, δυνάμενο να εκτελεστεί κατά τις περί εκτελέσεως διατάξεις του ΚΠολΔ, αλλά και επί αναγνωριστικών αποφάσεων, οι οποίες παρέχουν στον νικήσαντα διάδικο το δικαίωμα να αποκτήσει και να απολαύσει το αντικείμενο της διαφοράς μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της αναίρεσης και ως εκ τούτου είναι δυνατόν να επέλθει βλάβη στον αναιρεσείοντα, η αποκατάσταση της οποίας δεν είναι εύκολη, όπως ειδικότερα συμβαίνει επί αποφάσεων που αναγνωρίζουν χρηματική απαίτηση υπέρ του αναιρεσιβλήτου και του παρέχουν τη δυνατότητα άμεσης απόλαυσης της αναγνωρισθείσας απαίτησης με την έκδοση διαταγής πληρωμής...» (ΑΠ (Συμβ) 246/2007, Δ. 2008, σ. 135, ΝΟΜΟΣ).

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Η προσωρινή διαταγή του δικαστή, που εκδίδεται σε υπόθεση της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, όπως και το σημείωμά του για την παρεμπόδιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, αποτελεί, ενόψει της εκ του νόμου εξουσίας του προς τούτο, εκτελεστή πράξη της δικαστικής αρχής, που δεσμεύει και τα όργανα της εκτελέσεως στα οποία γνωστοποιήθηκε. Τούτο δε ακόμη και αν στη συγκεκριμένη περίπτωση δε συνέτρεχαν οι κατ` ιδίαν νόμιμοι όροι για την έκδοση του σημειώματος, τη συνδρομή των οποίων δεν επιτρέπεται να ελέγχουν τα όργανα της εκτελέσεως. (ΑΠολ 4/2004, ΕλλΔνη 2004, σελ. 386). «...Δεν αρκεί η τυχόν γνώση του επισπεύδοντος για την ύπαρξη της απόφασης ή του σημειώματος αναστολής, αλλά πρέπει να έχει προηγηθεί, κατ` εφαρμογή της διάταξης του άρθρ. 939 § 2 ΚΠολΔ, η γνωστοποίηση

της απόφασης ή του σημειώματος στα όργανα της αναγκαστικής εκτέλεσης με έναν από τους τρόπους πού ορίζονται στην § 1 του ίδιου άρθρου (βλ. ΟλΑΠ 33/1995 ΕλΔ 1996/582, ΑΠ 1246/2005 στην ηλεκτρονική ΤΝΠΔΣΑ, ΑΠ 1170/1997 ΕλΔ 1999/602). Το γεγονός της γνωστοποίησης στα όργανα της εκτέλεσης αποτελεί, με ποινή αοριστίας, απαραίτητο στοιχείο του σχετικού λόγου της ανακοπής (βλ. ΑΠ 1471/2004 στην ηλεκτρονική ΤΝΠΔΣΑ). Όργανο εκτέλεσης στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου είναι και ο επιδίδων δικαστικός επιμελητής, στον οποίο απαιτείται επομένως να έχει επιδοθεί η απόφαση ή το σημείωμα αναστολής της εκτέλεσης (**ad hoc** ΑΠ 1246/2005 ο.π.). Στην προκειμένη όμως περίπτωση, το αιτούν δεν εκθέτει ότι η παραπάνω προσωρινή διαταγή γνωστοποιήθηκε στον δικαστικό επιμελητή που είχε επιδώσει το κατασχετήριο στα χέρια του αιτούντος ως τρίτου. Σε κάθε περίπτωση, ο λόγος αυτός πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος, αφού από τα έγγραφα που προσκομίζουν οι διάδικοι (μάρτυρες δεν προτάθηκαν και δεν εξετάστηκαν) δεν προκύπτει τέτοια γνωστοποίηση...» (ΜΠΑθ 7027/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Στην επίδοση των ως άνω κατασχετηρίων εγγράφων στους τρίτους για την εκ της Διαταγής Πληρωμής απαίτησή του προέβη ο καθ` ου η ανακοπή, μολονότι είχε διαταχθεί κατά τα προεκτεθέντα η αναστολή εκτελέσεώς της, γεγονός το οποίο εγνώριζε ο τελευταίος από την κοινοποίηση σ` αυτόν αρχικά του πρώτου σημειώματος και στη συνέχεια του δευτέρου, πλην όμως, καθ` υπέρβαση των ορίων που απαιτούν η καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη μεταξύ των εννόμων σχέσεων δανειστή και οφειλέτη για την ικανοποίηση της αξιώσεως του πρώτου, έδωσε εντολή στον πληρεξούσιο δικηγόρο της να επισπεύσει τις πράξεις εκτελέσεως, παρακάμπτοντας την ύπαρξη της δικαστικής εντολής, όπως τούτο καταδεικνύεται από το περιεχόμενο των εκθέσεων επιδόσεως των κατασχετηρίων εγγράφων προς τους τρίτους και τις εν γένει ενέργειες αυτής των οποίων κατασχετηρίων οι επιδόσεις είχαν συντελεσθεί μέχρι τις μεσημβρινές ώρες της 16-10-2002 που συζητήθηκε η αίτηση χορηγήσεως προσωρινής διαταγής. Και ναι μεν ορίζεται με τη διάταξη του άρθρου 939 § 1 ΚΠολΔ ότι η απαγόρευση ενεργείας πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως επέρχεται μετά την εις τα όργανα της εκτελέσεως γνωστοποίηση της περί αναστολής αποφάσεως ή του σημειώματος, πλην όμως, στην προκειμένη περίπτωση ο καθ` ου η ανακοπή, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, είχε λάβει γνώση των σημειωμάτων αναστολής εκτελέσεως, ενήργησε κατά κατάχρηση του δικαιώματός του εκμεταλλευόμενος την τυπική αυτή παράλειψη ήτοι της μη κοινοποιήσεώς τους στον επί της εκτελέσεως δικαστικό επιμελητή, η οποία όμως παράλειψη, σε κάθε περίπτωση δεν αναιρούσε την ύπαρξη και το περιεχόμενο των άνω σημειωμάτων...» (ΑΠ 1183/2009, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 1195/2009, ΝΟΜΟΣ). (ορ. «**ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ», σελ. 159)** (ορ. «**ΑΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ», σελ. 295)**.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ – ΔΗΜΟΙ

«....Η προσωρινή αυτή «απόφαση» έχει την έννοια της αναστολής εκτελέσεως της υπό κρίση συμπεριφοράς του περί ού πρόκειται Δήμου μέχρις εκδόσεως της οριστικής απόφασης επί της ασκηθείσας αιτήσεως. Επομένως, αυτή (αίτηση) μπορεί να έχει ως αίτημα την αποδοχή των υπηρεσιών των απολυθέντων και έτσι η προσωρινή διαταγή την υποχρέωση του Δήμου να δεχθεί τις υπηρεσίες του περί ού πρόκειται προσώπου. Η προσωρινή αυτή διαταγή - αν και δεν παύει να αποτελεί είδος δικαστικής «απόφασης» (έστω περιληπτικής μορφής τοιαύτης, έστω και αν δεν περιέχει αυθεντική διάγνωση της έννομης σχέσης) ως εκ της

φύσεως της, αφού με αυτήν παρέχεται έννομη προστασία- βλ. έτσι και ΑΠ 1154/90 ΟλΠοιν., ΕλλΔνη 32.239, Μητσόπουλος, ΕλλΔνη 1983.1137, Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ υποσ. 691 Νο 6, βλ. σχετικά Δ. Βλάχο, Η προσωρινή διαταγή κατά τον ΚΠολΔ 2002, είναι σε κάθε περίπτωση εκτελεστός τίτλος της δικαστικής αρχής (βλ. ΑΠ 4/2004 (ολ) ΝοΒ 52.962, ΑΠ 866/2004 ΕλλΔνη 2004.1621, ΑΠ 133/2004 ΠοινΧρον 2004.515, ΑΠ 561/99, Δίκη 2000.1065) και υπάγεται στο άρθρο 232Α ΠΚ. Ειδικότερα: Κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 232Α § 1 ΠΚ (που προστέθηκε το πρώτο με το άρθρο 7 ν. 1941/91, καταργήθηκε με το άρθρο 33 § 9 ν. 2172/93, και επαναπροστέθηκε με το άρθρο 259 ν. 2479/97 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 23 § 2 ν. 3719/2008 (σε σχέση με την επαύξηση της ποινής) - «όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή δικαστή ή δικαστηρίου... τιμωρείται». Πρόκειται για διάταξη που συνιστά μια μορφή απείθειας σε διαταγή δικαστηρίου-δικαστή και καθιερώνει ένα έγκλημα γνήσιας παράλειψης. Κατά την εισηγητική έκθεση του άνω νόμου 2479/97, «Με τη ρύθμιση σκοπείται η συμμόρφωση του υπόχρεου στην προσωρινή διαταγή που εκδίδεται συνήθως με την κατάθεση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, διαδικασία στην οποία προσφεύγει συχνά ο πολίτης λόγω της βραδύτητας που παρουσιάζεται στην απονομή της δικαιοσύνης» Πρόκειται για διάταξη που σκοπεί την εκτέλεση των αναφερομένων αποφάσεων της δικαιοσύνης, που ικανοποιεί το περί δικαίου αίσθημα (βλ. και Κωστάρα, Ειδικό Ποινικό, 2007, σ. 456), στοιχείο δε και δη πυρήνας της δικαστικής προστασίας αποτελεί - όπως είναι γενικά γνωστό - και η εκτέλεση των αποφάσεων της δικαιοσύνης (πρβλ. ΑΠολ 19/2001 ΝοΒ 2002.685). Καθίσταται συνεπώς φανερό ότι στο άρθρο 232Α παρ. 1 ΠΚ περιλαμβάνεται και προσωρινή διαταγή (πρβλ. και ΓνμΕισΑΠ 8/2004 και Συκιώτη, ΠοινΛόγος 2006.1721). Η αντίθετη τυχόν άποψη παραβλέπει τόσο τον σκοπό της έκδοσης αυτής όσο και της διάταξης του άρθρου 232Α παρ. 1 ΠΚ, αλλά και αυτήν ταύτην τη διάταξη αυτή. Έκδοση «προσωρινής» διαταγής δικαστή ή δικαστηρίου εκτός αυτής ή κυρίως εκτός αυτής για την οποία γίνεται λόγος, δεν φαίνεται να υπάρχει και να υπάγεται στη διάταξη του άρθρου 232Α § 1 ΠΚ. Η διάταξη λοιπόν του άρθρου 232Α παρ. 1 ΠΚ περιλαμβάνει και την «προσωρινή διαταγή» - ανεξάρτητα της τυχόν αμφισβήτησης της νομιμότητας της εκδόσεώς της. Το ποινικό δικαστήριο ελέγχει το κύρος και την ύπαρξη της - όχι όμως και την ορθότητα της - προφανώς κατά τον χρόνο τελέσεως. Να σημειωθεί μάλιστα εδώ ότι ο νομοθέτης του άρθρου 232Α ΠΚ είναι μεταγενέστερος του ν. 2190/94 και εν γνώσει του τελευταίου. Από τα παραπάνω καθίσταται φανερό ότι δεν υπάρχει η αναφερόμενη σύγκρουση, αφού εδώ έχουμε μόνο συμμόρφωση και δη υποχρέωση συμμόρφωσης σε δικαστική απόφαση και δη με απειλή ποινικών κυρώσεων, η οποία επιβάλλεται από το νόμο. Το αν η προσωρινή αυτή απόφαση δεν είναι τυχόν νόμιμη κατά το περιεχόμενό της, είναι άλλο ζήτημα. Τούτο όμως δεν ερευνάται εδώ και δεν συνιστά παραβίαση του άρθρου 21 παρ. 5 ν. 2190/94 από τον υπόχρεο προς συμμόρφωση στην άνω προσωρινή διαταγή. Επίσης, είναι άλλο το ζήτημα ότι και αυτή αύτη η συμμόρφωση στην προσωρινή διαταγή μπορεί να κριθεί τελικά μη αξιόποινη, π.χ. διότι δεν υπάρχουν ή δεν προβλέπονται τα σχετικά κονδύλια κλπ. Επομένως, η άνω συμμόρφωση όχι μόνο δεν συνιστά έγκλημα (βλ. άρθρα 14, 20 ΠΚ), αλλά η μη συμμόρφωση συνιστά τέτοιο (βλ. άρθρο 232Α παρ. 1 ΠΚ). Τέλος, πρέπει να σημειώσουμε ότι υποκείμενο τέλεσης του άρθρου 232Α ΠΚ είναι αυτός που είναι υποχρεωμένος σε συμμόρφωση, ο οποιοσδήποτε όμως τοιούτος...» (ΓνμΕισΑΠ 2/2010, ΠοινΧρ 2011, σελ. 391) «...Στο άρθρο 94 του Συντάγματος, όπως ισχύει μετά την αναθεώρηση του με το από

6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ` Αναθεωρητικής Βουλής, ορίζεται ότι «**1.** Στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια υπάγονται οι διοικητικές διαφορές ουσίας, όπως νόμος ορίζει, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου **2.** Στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται οι ιδιωτικές διαφορές, καθώς και οι υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας, όπως νόμος ορίζει **3.** Σε ειδικές περιπτώσεις και προκειμένου να επιτυγχάνεται η ενιαία εφαρμογή της αυτής νομοθεσίας μπορεί να ανατεθεί με νόμο η εκδίκαση κατηγοριών ιδιωτικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια ή κατηγοριών διοικητικών διαφορών ουσίας στα πολιτικά δικαστήρια **4.** Στα πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια μπορεί να ανατεθεί και κάθε άλλη αρμοδιότητα διοικητικής φύσεως, όπως νόμος ορίζει». Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται και η λήψη μέτρων για τη συμμόρφωση της διοικήσεως με τις δικαστικές αποφάσεις. Οι δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται αναγκαστικά και κατά του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως νόμος ορίζει». Στο άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι «Η διοίκηση είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρεώσεως αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει αναγκαστικά μέτρα για τη διασφάλιση της συμμορφώσεως της διοικήσεως». Στο άρθρο 1 του Ν. 3068/2002, όπως ίσχυε πριν την τροποποίηση του με το άρθρο 20 του Ν. 3301/2004, που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 94 παρ. 4 του Συντάγματος, ορίζεται ότι «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρεώσεως αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμορφώσεως ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει». Επακολούθησε ο Ν. 3301/2004 με το άρθρο 20 του οποίου προστέθηκε στο άνω άρθρο 1 του Ν. 3068/02 εδάφιο τελευταίο, σύμφωνα με το οποίο, δεν είναι δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του παρόντος νόμου και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ- ζ της παρ. 2 του άρθρου 904 του ΚΠολΔ (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι κατά το άρθρο 691 παρ. 2 του ιδίου Κώδικα εκδιδόμενες και αυτεπαγγέλτως από τον αρμόδιο δικαστή προσωρινές διαταγές), πλην των κηρυχθεισών εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 682 του ΚΠολΔ «Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 683 έως 703 τα δικαστήρια, σε επείγουσες περιπτώσεις ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, μπορούν να διατάζουν ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση ή διατήρηση ενός δικαιώματος ή τη ρύθμιση μιας καταστάσεως και να τα μεταρρυθμίζουν ή να τα ανακαλούν. Το δικαίωμα είναι δυνατό να εξαρτάται από αίρεση ή προθεσμία», ενώ κατά τη διάταξη του άρθρου 691 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα «Αν το δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει ανάγκη, έχει το δικαίωμα, μόλις κατατεθεί η αίτηση και ώσπου να εκδοθεί η απόφασή του, να εκδώσει και αυτεπαγγέλτως προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως έως την έκδοση της αποφάσεώς του για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος ή τη ρύθμιση της καταστάσεως». Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 700 παρ. 3 του ΚΠολΔ «Οι

προσωρινές διαταγές που αναφέρονται στο άρθρο 691 παρ 2. εκτελούνται μόλις καταχωριστούν, κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του Δικαστή που τις εξέδωσε και, αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο, του Προέδρου του». Τέλος, σύμφωνα με το εδάφιο ζ` του άρθρου 904 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα «Εκτελεστοί τίτλοι είναι... ζ) οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί». Από το συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι η προσωρινή διαταγή που εκδίδεται από το δικαστήριο στο πλαίσιο της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων και καθορίζει τα ασφαλιστικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν αμέσως, αποτελεί μία προσωρινή δικαστική προστασία με τη μορφή της προσωρινής ρυθμίσεως της καταστάσεως μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, αφού περιέχει συγκεκριμένη δικαστική επιταγή που εκδίδεται από το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο, κατόπιν συνοπτικής διαδικασίας και διαγνώσεως των λόγων που την δικαιολογούν και εκτελείται κατά την προβλεπόμενη ειδική διαδικασία λόγω της φύσεώς της, συνιστά δε τίτλο εκτελεστό από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 904 παρ. 2 περ. ζ` του ΚΠολΔ (πρβλ. ΟλΑΠ 1154/1990, ΟλΑΠ 4/2004, ΑΠ 866/2004, Μητσόπουλος ΕλΔνη 1983 σ. 1137). Περαιτέρω, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, που, μαζί με το προαιρετικό Πρωτόκολλό του, κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997 και άρχισε να ισχύει για την Ελλάδα από 5.8.1997 (Ανακ. Υπ.Εξωτ. Φ.0546/62/ Α1/292/Μ.2870/7.5.1997), έχει σε υπερνομοθετική ισχύ κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, στο άρθρο 2 παρ. 3 αυτού ορίζει ότι: «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση: **α)** να εγγυώνται ότι κάθε άτομο, του οποίου τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, που αναγνωρίζονται στο παρόν Σύμφωνο, παραβιασθούν, θα έχει στη διάθεση του μία πρόσφορη προσφυγή, ακόμη και αν η παραβίαση θα έχει διαπραχθεί από πρόσωπα που ενεργούν υπό την επίσημη κρατική ιδιότητα τους, **β)** να εγγυώνται ότι η αρμόδια δικαστική, διοικητική, νομοθετική... αρχή ... θα αποφαίνεται πράγματι σχετικά με τα δικαιώματα του προσφεύγοντος, και να προωθήσουν τη δυνατότητα δικαστικής προσφυγής, **γ)** να εγγυώνται την εκτέλεση, από τις αρμόδιες αρχές, κάθε αποφάσεως που θα έχει κάνει δεκτή τη σχετική προσφυγή». Εξάλλου, το άρθρο 14 παρ. 1 εδ. α του ίδιου Συμφώνου ορίζει ότι: «Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί από.. δικαστήριο...το οποίο θα αποφασίσει...και για αμφισβητήσεις δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικού χαρακτήρα». Με τη διάταξη αυτή συμπορεύεται και το δικαίωμα προσβάσεως σε δικαστήριο, που καθιερώνεται με το άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), η οποία κυρώθηκε με το Ν.Δ. 53/1974, καθώς και με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος. Οι ως άνω διατάξεις δεν ιδρύουν μόνο διεθνή ευθύνη των συμβαλλομένων κρατών, αλλά έχουν άμεση εφαρμογή και υπερνομοθετική ισχύ, άρα θεμελιώνουν δικαιώματα υπέρ των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής τους. Οι διατάξεις αυτές εγγυώνται όχι μόνο την ελεύθερη πρόσβαση σε δικαστήριο, αλλά και την πραγματική ικανοποίηση του δικαιώματος που επιδικάσθηκε από το δικαστήριο, δηλαδή το δικαίωμα αναγκαστικής εκτελέσεως, χωρίς την οποία η προσφυγή στο δικαστήριο θα απέβαλε την ουσιαστική αξία και χρησιμότητά της (πρβλ. ΟλΑΠ 21/2001, ΑΠ 2347/2009). Από τις εκτεθείσες συνταγματικές διατάξεις και εκείνες του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και της ΕΣΔΑ σαφώς συνάγεται ότι, προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με αυτές σκοπού της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, επιτρέπεται η εκτέλεση κατά

του Δημοσίου, ΟΤΑ και νομικών ΝΠΔΔ και των κατά το άρθρο 691 παρ. 2 του ΚΠολΔ προσωρινών διαταγών, ως τίτλων εκτελεστών κατά το άρθρο 904 παρ. 2 περ. ζ` του ίδιου Κώδικα, το περιεχόμενο των οποίων είναι δεσμευτικό με την έννοια ότι κωλύει την παραγωγή εννόμων συνεπειών σε πράξεις που αντίκεινται σε αυτό. Η υποχρέωση συμμορφώσεως προς αυτές επιτάσσεται και με την απειλή ποινικών κυρώσεων που προβλέπει η ειδική ποινική διάταξη του άρθρου 232Α παρ. 1 του ΠΚ, η οποία είναι ενταγμένη στο κεφάλαιο των εγκλημάτων σχετικά με την απονομή της δικαιοσύνης και στην οποία ορίζεται ότι «Όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή δικαστή ή δικαστηρίου ή σε διάταξη δικαστικής αποφάσεως, με την οποία υποχρεώθηκε σε παράλειψη ή σε ανοχή ή σε πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του ή σε διάταξη εισαγγελέα σχετική με την προσωρινή ρύθμιση της νομής μεταξύ ιδιώτη και Δημοσίου ή ΟΤΑ ή άλλου ΝΠΔΔ, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη» (βλ. και 729/2/12.3.2010 γνωμοδότηση Εισαγγελέα Αρείου Πάγου). Η μη συμμόρφωση προς τη νόμιμη υποχρέωση εκτελέσεως της προσωρινής διαταγής πέραν της αποδυναμώσεως της σχετικής δικονομικής διατάξεως του άρθρου 904 παρ. 2 περ. ζ του ΚΠολΔ και της παραβιάσεως των συνταγματικών επιταγών των άρθρων 20 παρ. 1, 28 παρ. 1 και 95 παρ. 5, αντιστρατεύεται και το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ που εγγυάται την ελεύθερη πρόσβαση στο δικαστήριο, στην οποία περιλαμβάνεται ως αναγκαίο συμπλήρωμα και η αναγκαστική εκτέλεση της αποφάσεως (βλ. πρακτικά Ολ. Ελ.Συν. της 9ης Γεν.Συνεδρ. της 19ης.5.2010, ΑΠ 2347/2009, ΑΕΔ 18/2005). Ενόψει τούτων, όταν για την αξίωση του φερόμενου ως δικαιούχου δαπάνης (όπως στην περίπτωση αποδοχής της εργασίας εργαζόμενων στο Δημόσιο, ΟΤΑ και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου) το δικαίωμα αυτού για την πραγμάτωση της δαπάνης στηρίζεται σε προσωρινή διαταγή δικαστηρίου που εκδόθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων με δεσμευτικό περιεχόμενο που κωλύει την παραγωγή εννόμων συνεπειών σε πράξεις που αντίκεινται σ` αυτό, το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά το γενόμενο έλεγχο υποχρεούται σε θεώρηση του οικείου χρηματικού εντάλματος, αφού και αυτό υποχρεούται να συμμορφωθεί με αυτή (προσωρινή διαταγή), διότι δεν αποτελεί παρεμπιπτόντως αναφυόμενο ζήτημα κατά τον ασκούμενο έλεγχο του Συνεδρίου ο έλεγχος της ορθότητας ή μη της προσωρινής διαταγής, δηλαδή η νομιμότητα και βασιμότητα των λόγων και των όρων που την δικαιολογούν, η οποία αποτελεί γι αυτό νόμιμο δικαιολογητικό με το οποίο αποδεικνύεται νόμιμη απαίτηση (βλ. πρακτικά ΟλΕλΣυν της 9ης ΓενΣυν της 19.5,2010). Κατ` ακολουθία των προεκτεθέντων, η γνώμη μας στο ερώτημά σας είναι: **α)** Οι προσωρινές διαταγές του άρθρου 691 παρ. 2 του ΚΠολΔ, είναι τίτλοι εκτελεστοί και δημιουργούν υποχρέωση συμμορφώσεως της Διοικήσεως κατά τις επιταγές των άρθρων 20 παρ. 1, 28 παρ. 1 και 95 παρ. 5 του Συντάγματος, 6 της ΕΣΔΑ και 604 παρ. 2 περ. ζ του ΚΠολΔ. **β)** Η συμμόρφωση αυτή αφορά όχι μόνο την αποδοχή της εργασίας των αιτούντων (εργαζομένων στο Δημόσιο, ΟΤΑ και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου) αλλά και την καταβολή των νομίμων αποδοχών τους, για το χρονικό διάστημα που ορίζεται στην προσωρινή διαταγή του δικαστή. Και **γ)** Η μη συμμόρφωση συνιστά το προβλεπόμενο και τιμωρούμενο από το άρθρο 232Α του ΠΚ έγκλημα, υποκείμενο του οποίου είναι αυτός που είναι υποχρεωμένος σε συμμόρφωση, οποιοσδήποτε και αν είναι αυτός...» (ΓνμΕισΑΠ 7/2010, ΠοινΧρ 2011, σελ. 392). **(ορ. και «ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, Ο.Τ.Α, Ν.Π.Δ.Δ», σελ. 307).**

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ, Η ΟΠΟΙΑ, ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ, ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΕ Ή ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΗΚΕ (ΑΡΘΡΟ 914 ΚΠοΛΔ)

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ, που συμπορεύεται με τις διατάξεις των άρθρων 550, 579 § 2 και 581 § 3 αυτού, «αν το δικαστήριο δεχθεί την ανακοπή ή την έφεση οριστικά και κατ' ουσίαν και απορρίψει, ολικά ή εν μέρει, την αγωγή, την ανταγωγή ή την κύρια παρέμβαση, εφόσον αποδειχθεί ότι η απόφαση που προσβάλλεται εκτελέσθηκε, διατάζει, αν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρισκόταν, πριν εκτελεσθεί η απόφαση που εξαφανίσθηκε ή μεταρρυθμίστηκε. Η αίτηση υποβάλλεται **είτε με τα δικόγραφα της ανακοπής ή της έφεσης και των πρόσθετων λόγων είτε με τις προτάσεις είτε με χωριστό δικόγραφο που κοινοποιείται στον αντίδικο**. **Η εκτέλεση της απόφασης πρέπει να προαποδεικνύεται**». Η ως άνω διάταξη, από τους περιοριστικά απαριθμούμενους στο άρθρο 904 εκτελεστούς τίτλους, αναφέρεται μόνο στη δικαστική απόφαση, που έχει κηρυχθεί προσωρινώς εκτελεστή, όχι δε και στους με τις δικαστικές αποφάσεις λειτουργικά εξομοιούμενους εκτελεστούς τίτλους...» (ΑΠ 286/2005 ΤΝΠΔΣΑ) «... Από τη διάταξη αυτή συνάγεται, εκτός των άλλων, και ότι η επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν από την εκτέλεση της εξαφανισθείσης ή μεταρρυθμισθείσης αποφάσεως διατάσσεται μόνο επί εκτελέσεως προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως (άρθρο 904 αρ. 2 περ. α' ΚΠολΔ). Η αίτηση για την επαναφορά στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την εκτέλεση μπορεί να εισαχθεί, κατ' απόκλιση των διατάξεων των άρθρων 12 επ. και 111 του ΚΠολΔ, απ' ευθείας στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο ενώπιον του οποίου είναι εκκρεμής η δίκη, ανεξαρτήτως του εάν έχει ασκηθεί, κατά το άρθρο 933 του ΚΠολΔ, ανακοπή κατά του κύρους της εκτελέσεως...» (ΑΠ 225/2008 ΤΝΠ ΔΣΑ).

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΟΠΗ Ή ΕΦΕΣΗ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 914 του ΚΠολΔ, αν το δικαστήριο δεχτεί την ανακοπή ή την έφεση οριστικά και κατ` ουσία και απορρίψει, ολικά ή εν μέρει, την αγωγή, την ανταγωγή ή την κύρια παρέμβαση, εφόσον αποδειχθεί ότι η απόφαση που προσβάλλεται εκτελέστηκε, διατάσσει, αν ζητήσει εκείνος κατά του οποίο έγινε η εκτέλεση, την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρισκόταν πριν εκτελεστεί η απόφαση που εξαφανίστηκε ή μεταρρυθμίστηκε. **Η αίτηση υποβάλλεται είτε με το δικόγραφο της ανακοπής ή της έφεσης και των πρόσθετων λόγων είτε με τις προτάσεις είτε με χωριστό δικόγραφο που κοινοποιείται στον αντίδικο.** Η εκτέλεση της απόφασης πρέπει να προαποδεικνύεται. Από τη διάταξη αυτή σαφώς προκύπτει ότι, για την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου απαιτείται η οριστική και κατ` ουσίαν παραδοχή της ανακοπής ή της έφεσης και η εν όλω ή εν μέρει απόρριψη της αγωγής, ανταγωγής ή της κυρίας παρέμβασης και, περαιτέρω, η εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία **δεν περιορίζεται μόνο στο πεδίο της αναγκαστικής εκτέλεσης, αλλά εκτείνεται και στο πεδίο της εκούσιας εκτέλεσης,** εφόσον αυτή είναι απότοκη της επιδικασθείσας και με προσωρινή εκτελεστότητα εξοπλισθείσας απαίτησης. Η παραπάνω διάταξη (914 ΚΠολΔ) αποτελεί κανόνα του ουσιαστικού δικαίου, αφού συνιστά ειδική περίπτωση αδικαιολογήτου πλουτισμού, τον οποίο

πρέπει να αποδώσει ο ενάγων-εφεσίβλητος στον εναγόμενο-εκκαλούντα, μετά την εξαφάνιση της εκτελεσθείσης πρωτοβάθμιας αποφάσεως. Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 340, 345, 346, 910 και 911 ΑΚ προκύπτει ότι ο οφειλέτης ληξιπρόθεσμης παροχής καθίσταται υπερήμερος και οφείλει τόκους υπερημερίας, αν οχλήθη από το δανειστή και από την επίδοση της (εξώδικης ή δικαστικής) όχλησης ή εν πάση περιπτώσει αφότου έλαβε γνώση ότι οφείλει να επιστρέψει την παροχή στον δανειστή. Περαιτέρω από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προς τη διάταξη του άρθρου 914 εδ. α` ΚΠολΔ, συνάγεται ότι ο επισπεύδων εκτέλεση με βάση δικαστική απόφαση που εκηρύχθη προσωρινώς εκτελεστή, με νόμιμη αιτία εισπράττει το επιδικασθέν προσωρινώς ποσό και η υποχρέωσή του να το αποδώσει, λόγω εξαφανίσεως της πρωτόδικης απόφασης, αρχίζει από την επίδοση της απόφασης με την οποία διετάχθη η επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερα τους κατάσταση. Συνεπώς, από την άνω επίδοση, δηλαδή από την όχληση του, αρχίζει και η υποχρέωση του ενάγοντος-εφεσιβλήτου για καταβολή τόκων. Αν η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση συνίσταται στην απόδοση χρημάτων, το ποσό αποδίδεται με αίτηση του δικαιούχου με τους τόκους από τον χρόνο επίδοσης, στον αντίδικο του δικαιουμένου σε επαναφορά, της απόφασης που ανατρέπει την απόφαση που εκτελέστηκε, αφού από τότε καθίσταται υπερήμερος, κατά το άρθρο 340 του ΑΚ, ο γενεσιουργός λόγος δε της εναντίον του απαίτησης για την απόδοση του ποσού αυτού είναι η εξαφάνιση της απόφασης που εκτελέστηκε (ΑΠΟλ 5/2001, ΑΠ 39/2006, ΕφΠατρ 67/2008 ΕφΔωδ 43/2008 ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΘεσ. 730/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 914 του ΚΠολΔ, αν η έφεση γίνει κατ` ουσίαν δεκτή και απορριφθεί εν όλω ή εν μέρει η αγωγή και η προσβαλλομένη απόφαση έχει ήδη εκτελεσθεί, είτε εκουσίως είτε αναγκαστικώς, το δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, εφ` όσον η εκτέλεση προαποδεικνύεται, διατάζει, κατόπιν αιτήσεως εκείνου, σε βάρος του οποίου εγένετο η εκτέλεση, υποβαλλομένη με το δικόγραφο της εφέσεως και των προσθέτων λόγων, με τις προτάσεις ή και με αυτοτελές δικόγραφο, την επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερα κατάσταση (ΕφΑθ 156/94 ΕλλΔνη 37, σελ. 405). Εκ της ιδίας διατάξεως προκύπτει, περαιτέρω, ότι η εξουσία του δικάζοντος την έφεση Δικαστηρίου ν` ασχοληθεί με το αίτημα επαναφοράς των πραγμάτων στην πρότερα κατάσταση, οπωσδήποτε και εάν έχει αυτό υποβληθεί, δηλαδή και δι` αυτοτελούς δικογράφου, συνδέεται αρρήκτως με το ότι το δευτεροβάθμιο Δικαστήριο δεν έχει ακόμη εξαντλήσει την εξουσία του επί της εφέσεως...» (ΕφΠειρ 97/2012, ΕΝαυτΔ 2012, σελ. 97, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΙΡΕΣΗ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 579 παρ. 2 του ΚΠολΔ ορίζεται ότι αν αποδεικνύεται προαποδεικτικώς εκούσια ή αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης που αναιρέθηκε, ο 'Αρειος Πάγος, αν υποβληθεί αίτηση με το αναιρετήριο ή με τις προτάσεις ή με αυτοτελές δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του Αρείου Πάγου ως την παραμονή της συζήτηση, διατάζει με την αναιρετική απόφαση την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την εκτέλεση. Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι η επαναφορά των πραγμάτων στη προηγούμενη κατάσταση γίνεται μόνο με την αναιρετική απόφαση. «...Με τη διάταξη αυτή (579 παρ. 2 ΚΠολΔ) **ο επιτυχών την αναίρεση της αποφάσεως διάδικος αποκτά εκτελεστό τίτλο, χωρίς να απαιτηθεί η εκ μέρους του άσκηση αγωγής κατά του αντιδίκου του με αντικείμενο την αποκατάσταση των πραγμάτων**. Στη περίπτω-

ση όμως που η πρωτοβάθμια οριστική προσωρινώς εκτελεστή κηρυχθείσα απόφαση, που εκτελέστηκε, στη συνέχεια εξαφανίστηκε μετά από παραδοχή εφέσεως από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, το οποίο συγχρόνως διέταξε κατά τη διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την εκτέλεση της προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως και η διάταξη αυτή εκτελέστηκε, η αναίρεση της αποφάσεως του Εφετείου επάγεται την αναβίωση της κηρυχθείσας προσωρινώς εκτελεστής αποφάσεως του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και επομένως υπάρχει εκτελεστός τίτλος προκειμένου ο επιτυχών την αναίρεση διάδικος να επαναεισπράξει το ποσό που με την εξαφανισθείσα εφετειακή απόφαση αναγκάστηκε να επιστρέψει στον αντίδικό του...» (ΑΠ 1244/2008, ΤΝΠΔΣΑ). «...Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζονται, κατ` άρθρ. 216 και 217 του ΚΠολΔ, οι αιτίες για τις οποίες καταβλήθηκαν και τα επί μέρους ποσά που συνθέτουν το επιδιωκόμενο συνολικό ποσό, ώστε στην περίπτωση που η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αναιρείται κατά ένα μέρος και είναι εφικτός ο προσδιορισμός του ποσού που θα αποδοθεί...» (ΑΠ 940/2011 ΕλλΔνη 2011, σελ. 1629). **(ορ. και «ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΗΣ ΣΩΡΕΥΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ», σελ. 208).**

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΚΟΙ

«...Η διάταξη αυτή αποτελεί κανόνα του ουσιαστικού δικαίου, αφού συνιστά ειδική περίπτωση αδικαιολογήτου πλουτισμού, τον οποίο πρέπει να αποδώσει ο ενάγων-εφεσίβλητος στον εναγόμενο-εκκαλούντα, μετά την εξαφάνιση της εκτελεσθείσας πρωτοβάθμιας αποφάσεως. Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 340, 345, 346, 910 και 911 ΑΚ προκύπτει ότι ο οφειλέτης ληξιπρόθεσμης παροχής καθίσταται υπερήμερος και οφείλει τόκους υπερημερίας, αν οχλήθη από το δανειστή και από την επίδοση της (εξώδικης ή δικαστικής) οχλήσεως ή εν πάση περιπτώσει αφότου έλαβε γνώση ότι οφείλει να επιστρέψει την παροχή στον δανειστή. Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών προς τη διάταξη του άρθρου 914 εδ. α' ΚΠολΔ, συνάγεται ότι ο επισπεύδων εκτέλεση με βάση δικαστική απόφαση που κηρύχθηκε προσωρινώς εκτελεστή, με νόμιμη αιτία εισπράττει το επιδικασθέν προσωρινώς ποσό και η υποχρέωσή του να το αποδώσει, λόγω εξαφανίσεως της πρωτόδικης αποφάσεως, αρχίζει από την επίδοση της αποφάσεως με την οποία διετάχθη η επαναφορά των πραγμάτων στην πρότερα τους κατάσταση (ΟλΑΠ 5/2001). Συνεπώς, από την άνω επίδοση, δηλαδή από την όχλησή του, αρχίζει και η υποχρέωση του ενάγοντος-εφεσιβλήτου για καταβολή τόκων...» (ΑΠ 1690/2011, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 39/2006, ΤΝΠΔΣΑ). «...Οι εκκαλούντες με τις προτάσεις τους υποβάλλουν αίτημα επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση και ζητούν να υποχρεωθεί ο εφεσίβλητος να τους αποδώσει το ποσό των 16.603,41 ευρώ που έχουν καταβάλει σ` αυτόν, σε εκούσια εκτέλεση του προσωρινώς εκτελεστού της εκκαλουμένης, με το νόμιμο τόκο από την καταβολή του, αλλιώς από τη συζήτηση της έφεσης. Το αίτημα αυτό παραδεκτά προβάλλεται κατ` άρθρο 914 ΚΠολΔ. Εξάλλου το αίτημα για καταβολή τόκων είναι νόμιμο από τη συζήτηση της εφέσεως, αφού δεν υπάρχει προγενέστερη όχληση του ενάγοντα ρέπει συνεπώς και το αίτημα αυτό να ερευνηθεί στην ουσία του...» (ΕφΑθ 5390/2009, ΝΟΜΟΣ).

«...Κατά την διάταξη του άρθρου 660 παρ. 1 του ΚΠολΔ, αν εξαφανισθεί απόφαση, που διατάζει παράδοση ή απόδοση της χρήσεως μισθίου και η απόφαση αυτή έχει εκτελεσθεί, εκείνος κατά του οποίου έγινε ή εκτέλεση, δικαιούται να ζητήσει την επανεγκατάσταση στο μίσθιο. Παρά την ατελή όμως διατύπωση την εν λόγω διατάξεως δεν αρκεί η εξαφάνιση της αποφάσεως, αλλά πρέπει και να απορριφθεί η αγωγή, επί της οποίας εκδόθηκε αυτή (βλ. Χ. Παπαδάκης σε Δνη 26.839 επ., ΕΑ 1095/1992 Δνη 1993.1114). Αυτό δε γιατί βασική προϋπόθεση του παρεχομένου με την ανωτέρω διάταξη δικαιώματος, επανεγκαταστάσεως, είναι η κρίση, ότι το δικαίωμα, το οποίον απετέλεσε την βάση της εκτελέσεως, δεν υπήρχε. Τέτοια όμως κρίση δεν μπορεί, να θεωρηθεί, ότι συντρέχει, όταν, κατά παραδοχή ενδίκου μέσου, εξαφανισθεί η πρωτόδικη απόφαση, βάσει της οποίας έγινε η εκτέλεση, χωρίς το Εφετείο, για κάποιο λόγο να ασχοληθεί με την αγωγή. Τούτο συμβαίνει ιδίως στις περιπτώσεις που το Εφετείο, μετά από παραδοχή κάποιου λόγου εφέσεως ή αυτεπαγγέλτως εξαφανίζει την πρωτόδικη απόφαση και εκδίδει οριστική απόφαση, χωρίς όμως να απορρίπτει την αγωγή για τυπικό ή ουσιαστικό λόγο, αφού στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει κρίση ως προς το επίδικο δικαίωμα, βάσει του οποίου έγινε η εκτέλεση, η οποία κρίση να συνίσταται στο ότι το ως άνω δικαίωμα, όπως εισήχθη, δεν μπορεί να προκαλέσει την έννομη προστασία της πολιτείας, αλλά διαπίστωση υπάρξεως κάποιου λόγου ή ελλείψεως δικονομικής, η οποία εμποδίζει το Δικαστήριο να χωρήσει στην κατ` ουσίαν συζήτηση και έρευνα της υποθέσεως (ΕΑ 1095/1992 Δνη 1993.1114). Επομένως, το υποβαλλόμενο με τον πρόσθετο λόγο εφέσεως αίτημα της εναγομένης μισθώτριας να διαταχθεί η επανεγκατάστασή της στο μίσθιο ακίνητο από το οποίο σε εκτέλεση της σχετικής διατάξεως της εκκαλουμένης αποφάσεως αποβλήθηκε, καίτοι η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται, δεν μπορεί επί του παρόντος να γίνει αποδεκτό, γιατί παρά την εξαφάνιση της εκκαλουμένης το Δικαστήριο αυτό δεν χωρεί στην κατ` ουσίαν συζήτηση και έρευνα της αγωγής και της υποθέσεως επί του επιδίκου δικαιώματος, όπως κατά τις ανωτέρω διατάξεις και αιτιολογίες απαιτείται για την παραδοχή του (αιτήματος αυτού), αλλά, κατά τα προεκτεθέντα, στην απόφαση χωρισμού των αγωγικών βάσεων, προκειμένου ο ενάγων να επιλέξει μια αυτών, την οποίαν και να εισαγάγει στο δικαστήριο προς κρίση...» (ΕφΝαυπλ 17/2007, ΝΟΜΟΣ). «... Σύμφωνα με το άρθρο 660 ΚΠολΔ, που αποτελεί ειδική μορφή επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγουμένη κατάσταση, αν εξαφανιστεί απόφαση που διατάζει παράδοση ή απόδοση της χρήσης του μισθίου και έχει εκτελεσθεί, εκείνος κατά τον οποίον έγινε η εκτέλεση δικαιούται να ζητήσει να επανεγκατασταθεί στο μίσθιο, η επανεγκατάσταση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση που υποβάλλεται και με τις προτάσεις στο δικαστήριο ή με αγωγή που απευθύνεται προς τον Ειρηνοδίκη και δικάζεται κατά την ειδική αυτή διαδικασία των άρθρων 647 επ. ΚΠολΔ η απόφαση όμως του Ειρηνοδίκη δεν προσβάλλεται με κανένα ένδικο μέσο. Λόγω δε της ειδικής αυτής ρύθμισης η ως άνω διάταξη είναι επικρατέστερη από το άρθρο 25 του Ν. 813/1978 και επομένως αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο ακόμη στην περίπτωση που πρόκειται για μίσθωση που προστατεύεται από τον παραπάνω νόμο αποκλειομένης της αρμοδιότητος του Μονομελούς (Βλ. ΕφΑθ 8279/1990 ΕλΔνη 1991, σελ. 1657, ΕιρΑθ 7993/1986 Δνη 1987, 1279 ΕιρΑθ 1886/1987 ΕλΔνη 1989, 1485). Προϋποθέσεις για την θεμελίωση της αίτησης ή της αγωγής επανεγκατάσταση είναι: **α)** η έκδοση απόφασης για παράδοση ή απόδοση της χρήσης του μισθίου, **β)** η εκτέλεση αυτής, **γ)** η εξαφάνισή της με ένδικα

μέσα και **δ)** αίτημα (Βλ. ΕιρΛιβ 160/1986 ΑρχΝ 38, 337 ΕιρΑθ 1886/1987 ο.π.). Επειδή όμως σκοπός της επανεγκατάστασης είναι η χρησιμοποίηση και πάλι του μισθίου από τον μισθωτή κατά το περιεχόμενο της μισθωτικής σύμβασης, είναι πρόδηλο ότι δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση επανεγκατάστασης όταν δεν υπάρχει το μισθωτικό δικαίωμα με βάση το οποίο ο καθού η εκτέλεση μπορεί να χρησιμοποιεί το μίσθιο, ο δε σχετικός ισχυρισμός αποτελεί ένσταση (Βλ. Χ. Παπαδάκη «αγωγή επανεγκατάστασης στο μίσθιο κατ` άρθρο 660 ΚΠολΔ ΕλΔνη 1985, σελ. 847 επ. ΕιρΑθ 2168/1971 Δίκη 4,237, σχόλια κάτω από την με αριθμ. 1079/1982 απόφαση Αρμ. 1982, σελ. 741 επ. ΕιρΛιβ 160/86 ο.π., ΠΠρΒερ 414/1976 Δ. 9 σελ. 520 επ., ΕφΑθ 7908/1986 ΕλΔνη 1987 σελ. 858)...» (ΕιρΜασσήτου 25/1994, ΑρχΝομ 1994, σελ. 445).

ΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 914 ΚΠολΔ που ρυθμίζει την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση πριν από την εκτέλεση της απόφασης που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή, η αίτηση υποβάλλεται είτε με τα δικόγραφα της ανακοπής ή της έφεσης και των πρόσθετων λόγων, είτε με τις προτάσεις, είτε με χωριστό δικόγραφο που κοινοποιείται στον αντίδικο. Με την ευχέρεια που παρέχει η διάταξη του παραπάνω άρθρου εισαγωγής του αιτήματος προς επαναφορά με αυτοτελές δικόγραφο αίτησης (αγωγής) δημιουργείται τακτική δίκη ενώπιον του αρμοδίου καθ` ύλη και κατά τόπον δικαστηρίου κατά τις γενικές διατάξεις (άρθρο 2 επ. ΚΠολΔ) όπου δύναται να προσφύγει ο ενδιαφερόμενος όταν από οποιονδήποτε λόγο παρέλειψε να εισαγάγει το αίτημα του ενώπιον του αρμοδίου κατά το άρθρο 914 ΚΠολΔ δικαστηρίου. Η επαναφορά ρυθμίζεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού και του κοινού δικονομικού δικαίου ως προς τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία. Ειδικότερα δε στην περίπτωση καταδίκης και αδίκως στην καταβολή χρηματικής οφειλής, η επαναφορά μπορεί να αναζητηθεί με αυτοτελή αγωγή που στηρίζεται στις διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού κατ` εφαρμογή των οποίων εκείνο που δόθηκε μπορεί να ζητηθεί για το λόγο ότι επακολούθησε η αιτία της παροχής (έκδοση τελεσίδικης απόφασης ομοίου περιεχομένου με αυτήν που εκτελέσθηκε). ΕφΑθ 6893/1992 ΕλλΔνη 1195,1147, ΕφΑθ 5084/2001 ΕλλΔνη 44 (2003), 1412, ΕφΑθ 3474/2001 ΕλλΔνη 42, 950, ΕφΑθ 771 2/2001 ΕλλΔνη 44, 527. Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική Εκτέλεση Β` Εκδ.παρ.47,151, άρθρο 914 παρ. 67α ΙΙΙ, V και άρθρο 907. Η επαναφορά όμως δεν προϋποθέτει την ανυπαρξία του δικαιώματος, το οποίο με την εκτέλεση περιήλθε στον νικήσαντα και μεταγενεστέρως ηττηθέντα διάδικο αφού ο νόμος στην περίπτωση του άρθρου 914 ΚΠολΔ θέτει ως προϋπόθεση την εξαφάνιση της απόφασης που εκτελέστηκε και την απόρριψη εν όλω ή εν μέρει της αγωγής ενώ ο πλουτισμός δεν είναι αδικαιολόγητος όταν υφίσταται κατ` ουσία το δικαίωμα του διαδίκου που εκτέλεσε την απόφαση που εξαφανίστηκε. (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 914 ΚΠολΔ, 66α, 69, 181). Αντίθετα ο νόμος θέτει ως προϋπόθεση την εκτέλεση για την ικανοποίηση της απαίτησης που επιδικάστηκε με την απόφαση που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή δηλαδή η εκτέλεση να έλαβε χώρα με τίτλο την προσωρινά εκτελεστή απόφαση ανεξάρτητα του γεγονότος ότι η εφαρμογή του παραπάνω άρθρου (914) δεν περιορίζεται μόνο επί της απόφασης που εκτελέστηκε αναγκαστικά αλλά επεκτείνεται και επί εκούσιας εκτελέσεως εφόσον η συμμόρφωση του ηττηθέντος διαδίκου προς το περιεχόμενο της αποφάσεως που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή είναι μεν εκούσια όχι όμως και αυθόρμητος καθόσον αποτελεί συνέπεια εξαναγκασμού και υποταγής στην απειλούμενη εκτέλεση. Σε κάθε δε περίπτωση ο νόμος αναφέρεται

στις περιπτώσεις συμμόρφωσης προς το περιεχόμενο απόφασης εξοπλισμένης με προσωρινή εκτελεστότητα. (Ι. Μπρίνια, ό.π., Προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 914 ΚΠολΔ παρ. 67)...» (ΕιρΠειρ 49/2012, ΠειρΝομ 2012, σελ. 43).

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

«...Η εξαφάνιση ή μεταρρύθμιση τελεσίδικης αποφάσεως, που εκτελέστηκε, συνεπάγεται μεταγενέστερα αφενός μεν την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση κατά τις διατάξεις κυρίως των άρθρων 914, 525 παρ. 3, 550, 579 παρ. 2 και 581 επ. 3 ΚΠολΔ, αφετέρου δε αποζημίωση από τον επισπεύδοντα την αναγκαστική εκτέλεση, κατά το άρθρο 940 παρ. 2 ΚΠολΔ. Η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση είναι ανεξάρτητη και δεν αποτελεί προϋπόθεση της ευθύνης προς αποζημίωση. Δεν αποκλείεται, άλλωστε, να μην είναι αυτή εφικτή (αδυναμία παροχής), οπότε θα οφείλεται αποζημίωση (Ι. Μπρίνιας, Αναγκαστική εκτέλεσις, παρ. 198, σ. 563, παρ. 200 ΙΙ σ. 567). Από τη γραμματική διατύπωση της ως άνω διατάξεως προκύπτει καταρχήν ότι αυτή έχει εφαρμογή μόνον επί εκτελέσεως δικαστικής αποφάσεως (Ι. Μπρίνια, έ.α. παρ. 198 IV, σελ. 565) και ότι συνεπώς η επί αγωγής ακυρώσεως διαιτητικής αποφάσεως κατά το άρθρο 897 επ. ΚΠολΔ απόφαση που εκδίδεται από το αρμόδιο δικαστήριο, με την οποία γίνεται αυτή δεκτή, δεν είναι απόφαση που παρέχει στον νικήσαντα ενάγοντα (οφειλέτη) τη δυνατότητα να αξιώσει από τον επισπεύδοντα την εκτέλεση της διαιτητικής αποφάσεως αποζημίωση υπό τους όρους της άνω διατάξεως. Από δε τις διατάξεις των άρθρων 895 παρ. 1 και 2 και 896 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η διαιτητική απόφαση δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα και εάν παρήλθε η προθεσμία προσφυγής (αγωγή ακυρώσεως) αποτελεί δεδικασμένο, δηλαδή είναι «τελεσίδικη» και είναι δυνατή με βάση αυτήν η επίσπευση αναγκαστικής εκτελέσεως σαν να είναι τελεσίδικη δικαστική απόφαση (βλ. σχ. Π. Θεοδωρόπουλου, Αναστολή εκτελέσεως διαιτητικής αποφάσεως, ΕλλΔνη 1978.608 Γ4). Με την άνω διάταξη του άρθρου 897 ΚΠολΔ παρέχεται στον έχοντα έννομο συμφέρον ως μέσο προσβολής της διαιτητικής αποφάσεως το οποίο φέρει το χαρακτήρα ενδίκου βοηθήματος, αγωγή διαπλαστικού χαρακτήρα, η ευδοκίμηση της οποίας συνεπάγεται την εξαφάνιση της διαιτητικής αποφάσεως αναδρομικά (Π. Θεοδωρόπουλος, ό.π, σ. 605 Β8 και παραπομπές). Ενόψει, επομένως, της ομοιότητας της έννομης κατάστασης, ότι με την πιο πάνω διάταξη επιδιώκεται η αποζημίωση του οφειλέτου, ο οποίος υπέστη άδικη εκτέλεση, πρέπει, με ευρύτερη ερμηνεία πέραν της διατυπώσεως του νόμου, να τύχει αναλογικής εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 940 παρ. 2 ΚΠολΔ και βάσει αυτής να χορηγείται δικαίωμα αποζημιώσεως και κατά του επισπεύσαντος την εκτέλεση βάσει εκ των υστέρων ακυρωθείσας διαιτητικής αποφάσεως, δεδομένου ότι η αναλογική εφαρμογή είναι επιτρεπτή στο αστικό δικονομικό δίκαιο (ΟλΑΠ 30/1997 ΝοΒ 1998.192). Περαιτέρω, από τη διατύπωση της άνω διατάξεως, η οποία αναφέρει απλώς για εξαφάνιση τελεσίδικης αποφάσεως έπειτα από άσκηση ενδίκου μέσου, χωρίς να γίνεται επιπλέον διάκριση, εάν δηλαδή αυτή εξαφανισθεί για λόγους ουσιαστικούς ή τυπικούς, συνάγεται ότι η εξαφάνιση της αποφάσεως δεν πρέπει να έγινε αναγκαστικά για ουσιαστικό λόγο και ότι εντεύθεν η μη ύπαρξη του δικαιώματος του επισπεύσαντος αναγνωρίσθηκε τελεσίδικα. Συνεπώς, ακόμη και αν η απόφαση εξαφανίστηκε για τυπικό λόγο και έτσι δεν προαποδεικνύεται η μη ύπαρξη του ουσιαστικού δικαιώματος του επισπεύσαντος, ο οφειλέτης οφείλει να επικαλεστεί και αποδείξει την ανυπαρξία του δικαιώματος του επισπεύσαντος

αντιδίκου του και τη γνώση του ως προς την ανυπαρξία αυτού, ώστε να αξιώσει αποζημίωση για τη ζημία που προήλθε από την εκτέλεση (ΠΠΑθ 3757/1985 Δ. 16.768, Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, τ. Ε`, 1997, υπό το άρθρο 940 αρ. 6, σ. 513). Επιπλέον, η διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ, που συμπορεύεται με τις διατάξεις των άρθρων 550, 579 παρ. 2 και 581 παρ. 3 αυτού, από τους περιοριστικά απαριθμούμενους στο άρθρο 904 εκτελεστούς τίτλους, αναφέρεται μόνο στην εκτέλεση που επισπεύδεται με βάση δικαστική απόφαση που έχει κηρυχθεί προσωρινώς εκτελεστή, όχι δε και στους με τις δικαστικές αποφάσεις λειτουργικά εξομοιούμενους εκτελεστούς τίτλους (ΑΠ 286/2005 ΕλλΔνη 2006.1438, ΑΠ 287/2005 ΕλλΔνη 2006.1441, βλ. σχ. Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο αναγκ. εκτελέσεως - Γενικό μέρος, 1998, παρ. 64, σελ. 281, Ι. Μπρίνια, ό.π. 180). Επομένως, η ρύθμιση για την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση δεν αφορά, στην περίπτωση επισπεύσεως αναγκαστικής εκτέλεσης της διαιτητικής απόφασης, με την ευδοκίμηση της αγωγής ακυρώσεως κατ` αυτής, που έχει εκτελεστεί, γιατί αυτή ως δικαστική επιταγή, που έχει στήριγμα την ιδιωτική αυτονομία, αποτελεί μόνον εκτελεστό τίτλο κατά τα άρθρα 904, 895, 896 ΚΠολΔ (βλ. σχ. Π. Γέσιου - Φαλτσή, ό.π. σ. 282, Χ. Απαλαγάκη, Η επαναφορά, σ. 214-215). Ετσι, επί ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως εφαρμόζονται για την επιστροφή των καταβληθέντων πριν από την ακύρωση οι διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, διότι, αν και συντρέχει η προϋπόθεση της εκτέλεσης και της, δυνάμει αυτής, επέλευσης περιουσιακών συνεπειών στις έννομες σχέσεις των διαδίκων, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ύπαρξης δικαστικής απόφασης, που αξιώνει το άρθρο 914, της εξαφάνισης του εκτελεστού τίτλου, με αντίστοιχο, όπως τα ένδικα μέσα, τρόπο και απόρριψης της αίτησης παροχής έννομης προστασίας, δοθέντος ότι η άσκηση αγωγής ακυρώσεως δεν συνεπάγεται κρίση ως προς την ουσία της διαφοράς και συνεπώς δεν επιτελεί λειτουργία όμοια προς εκείνη των ενδίκων μέσων (Β. Βαθρακοκοίλη, ό.π., υπό το άρθρο 914 αρ. 25, σ. 196). Εξάλλου, στη διάταξη του άρθρου 904 παρ. 1 ΑΚ ορίζεται ότι όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια, η υποχρέωση δε αυτή γεννάται ιδίως σε περιπτώσεις παροχής αχρεώστητης ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή είναι παράνομη ή ανήθικη. Παροχή για αιτία που έληξε είναι και η καταβολή σε εκτέλεση αποφάσεως πολιτικού ή ποινικού δικαστηρίου, αν η απόφαση αυτή εξαφανισθεί εν όλω ή εν μέρει με νέα απόφαση (συνήθως ανώτερου) δικαστηρίου συνεπεία ασκήσεως ενδίκου μέσου (ΑΠ 286/2005 ό.π., ΑΠ 287/2005 ό.π., ΕφΘεσ 2135/2005 αδημ.). Το ίδιο συμβαίνει και όταν η καταβολή γίνει σε εκτέλεση διαιτητικής αποφάσεως, η οποία στη συνέχεια ακυρώνεται εν όλω ή εν μέρει, συνεπεία ασκήσεως αγωγής ακυρώσεως κατ` αυτής...» (ΠΠατρών 453/2008 Αρμ. 2008, σελ. 1724) **(ορ. και «ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ», σελ. 61).**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

«..Στην περίπτωση της διαταγής πληρωμής, με την παραδοχή της ανακοπής (άρθρο 632,633 ΚΠολΔ) κατ΄ αυτής, που έχει εκτελεσθεί, δεν είναι δυνατή η επαναφορά βάσει του άρθρου 914, γιατί ναι μεν αυτή αποτελεί δικαστική επιταγή, πλην όμως δεν εκδίδεται μετά από διαγνωστική δίκη, της οποίας το σφάλμα διορθώνει άλλο δικαστήριο. (ΑΠ 764/2001, ΑΠ 677/1996, ΑΠ 41/1992)...» (ΑΠ 286/2005 ΤΝΠΔΣΑ). «...Το αίτημα των ανακοπτόντων για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, που υποβάλλεται με τις προτάσεις τους (914 ΚΠολΔ),

διότι εις εκτέλεση της άνω διαταγής πληρωμής κατέβαλαν στην καθής εκουσίως ..... ευρώ, δεν είναι νόμιμο και γι` αυτό απορριπτέο, διότι η άνω διάταξη προϋποθέτει προσωρινά εκτελεστή απόφαση και όχι διαταγή πληρωμής (ΑΠ 649/1997 ΕλλΔνη 40.303)...» (ΕφΘεσ 1627/2003 Αρμ. 2004, σελ. 682). (ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ», σελ. 39, 146).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΠΑΝΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 660 § 1 του ΚΠολΔ αν εξαφανισθεί απόφαση που διατάζει απόδοση ή παράδοση του μισθίου και η απόφαση έχει εκτελεσθεί, εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση δικαιούται να ζητήσει να επανεγκατασταθεί στο μίσθιο. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι αναγκαίες προϋποθέσεις της αξίωσης επανεγκατάστασης στο μίσθιο είναι α) η εξαφάνιση μετά από άσκηση τακτικού ή έκτακτου ενδίκου μέσου, απόφασης που διατάσσει την παράδοση ή απόδοση μισθίου και β) η εκτέλεση της απόφασης που εξαφανίσθηκε. Από την διάταξη αυτή συνάγεται εκτός των άλλων και ότι η επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν από την εκτέλεση της εξαφανισθείσης ή μεταρρυθμισθείσης αποφάσεως διατάσσεται μόνον επί εκτελέσεως αποφάσεως. Τέτοια όμως δεν είναι η διαταγή αποδόσεως της χρήσης του μισθίου, η οποία αποτελεί κατά τα άρθρα 662 Δ § 3 και 904 § 2 περ. ζ ΚΠολΔ μόνο τίτλο εκτελεστό. Από αυτά παρέπεται ότι επί εκτελέσεως διαταγής αποδόσεως της χρήσης του μισθίου, που εξαφανίσθηκε συνεπεία παραδοχής ασκηθείσης κατ` αυτής ανακοπής, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 660 § 1 ΚΠολΔ (ΑΠ 716/01 και 649/1977 επί διαταγής πληρωμής). Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του αφού δέχθηκε την ανακοπή κατά της προσβαλλόμενης 210/03 διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου ακινήτου και την ακύρωσε, στην συνέχεια ενόψει του ότι αυτή είχε εκτελεσθεί κατά παραδοχή σχετικού αιτήματος του ανακόπτοντος το οποίο είχαν διαλάβει στο δικόγραφο της ανακοπής, διέταξε την επανεγκατάσταση του ανακόπτοντος στο μίσθιο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 660 § 1 του ΚΠολΔ. Ετσι που αποφάνθηκε το Εφετείο παραβίασε κατά την ερμηνεία και εφαρμογή τον κανόνα του ουσιαστικού δικαίου του άρθρου 660 ΚΠολΔ και ο σχετικώς εκ του άρθρου 559 αριθ. 1 όγδοος λόγος αναιρέσεως και όχι εκείνος του αρθ. 14 του ίδιου άρθρου που αναφέρεται στο αναιρετήριο, πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος...» (ΑΠ 1973/2007 ΝοΒ 2008, σελ. 1858).

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ, που συμπορεύεται με τις διατάξεις των άρθρων 550, 579 παρ. 2 και 581 παρ. 3 του ίδιου Κώδικα, «αν το δικαστήριο δεχθεί την ανακοπή ή την έφεση οριστικά και κατ` ουσίαν και απορρίψει, ολικά ή εν μέρει, την αγωγή, την ανταγωγή ή την κύρια παρέμβαση, εφόσον αποδειχθεί ότι η απόφαση που προσβάλλεται εκτελέστηκε, διατάζει, αν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρίσκονταν, πριν εκτελεστεί η απόφαση που εξαφανίστηκε ή μεταρρυθμίστηκε. Η αίτηση υποβάλλεται είτε με τα δικόγραφα της ανακοπής ή της έφεσης και των πρόσθετων λόγων είτε με τις προτάσεις είτε με χωριστό δικόγραφο που κοινοποιείται στον αντίδικο. Η εκτέλεση της απόφασης πρέπει να προαποδεικνύεται». **Η διάταξη αυτή, από τους περιοριστικά απαριθμούμενους στο άρθρο 904 εκτελεστούς τίτλους, αναφέρεται μόνο στη δικαστική απόφαση που έχει κηρυ-**

χθεί προσωρινά εκτελεστή, όχι, όμως και στους με τις δικαστικές αποφάσεις λειτουργικά εξομοιούμενους εκτελεστούς τίτλους (ΑΠ 286/2005 ΕλλΔνη 47.1438, ΑΠ 716/2001 ΕλλΔνη 42.911, ΑΠ 649/1997 ΕλλΔνη 40.303, Νικολόπουλος, ό.π., άρθρο 914, αριθ. 1 και 2, Μπρίνιας, ό.π., άρθρο 914, παρ. 66, ΙΙ, σελ. 180, πρβλ. ΑΠ 1435/2007 Δ 39.207 - **αντίθ.**, πάντως, υπέρ της αναλογικής εφαρμογής, ΕφΑθ 4328/2002 ΝοΒ 50.1874, ΕφΘεσ 1302/2000 Αρμ 54.983, Μπέης, ό.π., άρθρο 914, αριθ. 55 και 57, σ. 682-683, Βαθρακοκοίλης, ό.π., τ. 8ος - Συμπληρ, άρθρο 914, αριθ. 5 και 6, βλ. για τις υποστηριζόμενες αντίθετες απόψεις και Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π., τ. 1ος, παρ. 16, σ. 281-282, ενημερωτικά σημειώματα σε Αρμ 58, 685-686 κάτω από την ΕφΘεσ 1627/2003 και Αρμ 54.984, όπου και άλλες παραπομπές στη νομολογία και σε συγγραφείς) και, συνεπώς, η επαναφορά δεν μπορεί να ζητηθεί, κατά την άποψη που κρατεί, όταν έχει γίνει εκτέλεση με βάση συμβολαιογραφικό έγγραφο (**ad hoc** ΕφΑθ 442/1981 ΑρχΝ 1981.569, ΕφΑθ 6458/1978 ΝοΒ 27.586, Νικολόπουλος, ό.π., άρθρο 914, αριθ. 2). Επομένως, το αίτημα της ανακόπτουσας για επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, που υποβάλλεται με την ανακοπή της, διότι σε εκτέλεση του παραπάνω εκτελεστού τίτλου, κατόπιν και της σχετικής επιταγής προς εκτέλεση, αποβλήθηκε από το επίδικο ακίνητο, κατά τα προαναφερόμενα, δεν είναι νόμιμο και πρέπει ν` απορριφθεί, αφού η προπαρατιθέμενη διάταξη του άρθρου 914 ΚΠολΔ προϋποθέτει προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση και όχι συμβολαιογραφικό έγγραφο...» (ΕφΑθ 770/2009, ΕφΑΔ 2010, σελ. 224) (ΕφΑθ 768/2009 ΕλλΔνη 2011, σελ. 203 επ.) (ΜΠΚορίνθου 46/1988, Δ. 1989, σελ. 278).

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

«...Στο άρθρο 940 ΚΠολΔ ορίζονται τα εξής: Αν εξαφανιστεί η μεταρρυθμιστεί απόφαση που είχε κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή και εκτελέστηκε, εκείνος κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση έχει δικαίωμα εκτός από την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 914, να ζητήσει από εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση αποζημίωση για τις ζημίες που προξενήθηκαν από την εκτέλεση, μόνον αν αυτός ήξερε ή αγνοούσε από βαριά του αμέλεια ότι το δικαίωμα δεν υπήρχε. (§ 1). Αν εξαφανιστεί, ύστερα από άσκηση ένδικου μέσου τελεσίδικη απόφαση που εκτελέστηκε, εκείνος κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση έχει δικαίωμα εκτός από την επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 914, να ζητήσει από εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση αποζημίωση για τις ζημίες που προήλθαν από την εκτέλεση, μόνο αν αυτός είχε δόλο ως προς τη μη ύπαρξη του δικαιώματος. (§ 2). Αν ακυρωθεί αμετάκλητα η αναγκαστική εκτέλεση, εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχει δικαίωμα να ζητήσει από εκείνον που την επέσπευσε αποζημίωση για τις ζημίες που επήλθαν από την εκτέλεση, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 914 ή 919 του Αστικού Κώδικα. (§ 3). Από τις διατάξεις αυτές του άρθρου 940 ΚΠολΔ - από τις οποίες, οι μεν δύο πρώτες παράγραφοι έχουν εφαρμογή μόνον επί εκτελέσεως δικαστικής αποφάσεως, η δε τρίτη έχει εφαρμογή επί εκτελέσεως οιουδήποτε εκτελεστού τίτλου – προκύπτει ότι όμοια κατ` αναλογία ρύθμιση ισχύει αν, αντί εξαφανίσεως τελεσίδικης απόφασης, ή εκείνης που είχε κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, ή ακυρώσεως αμετακλήτως αναγκαστικής εκτέλεσης, ακυρωθεί αμετάκλητα, ύστερα από άσκηση ένδικου βοηθήματος διαφορετικού της από το άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής, εκτελεστός τίτλος - διαφορετικός της απόφασης - που εκτελέστηκε, και ειδικότερα αν ακυρωθεί αμετακλήτως διαταγή πληρωμής που εκτελέστηκε, ύστερα από άσκηση

του ένδικου βοηθήματός της από τα άρθρα 632 και 633 ΚΠολΔ ανακοπής. Ετσι, και στην περίπτωση αυτή, κατ` αναλογία, εκείνος κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση έχει δικαίωμα να ζητήσει από εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση, με βάση τον υστέρως αμετακλήτως ακυρωθέντα εκτελεστό τίτλο, αποζημίωση για τις ζημίες που προήλθαν από την εκτέλεση, εφόσον συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις των άρθρων 914 ή 919 ΑΚ, ήτοι σε συνδυασμό προς το άρθρο 330 ΑΚ, εφόσον η κατά τα ανωτέρω ζημιογόνος συμπεριφορά αυτού ήταν υπαίτια και ειδικότερα ήταν είτε από πρόθεση, πολύ δε περισσότερο από πρόθεση και κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη, είτε από αμέλεια (ΑΠ 219/2003). Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 111 παρ. 2, 118 αρ. 4, 216 παρ. 1 και 940 ΚΠολΔ προκύπτει ότι για το νομικά ορισμένο της αγωγής αποζημίωσης από το άρθρο 940 ΚΠολΔ (σε συνδυασμό με τις ΑΚ 297, 298, 330 και 914 ή 919) σε περίπτωση ακύρωσης της διαταγής πληρωμής που εκτελέστηκε, θα πρέπει να εκτίθεται σ` αυτή ότι η εν λόγω ακύρωση κατέστη αμετάκλητη, αφού το «αμετάκλητο» της ακύρωσης αποτελεί αναγκαίο κατά νόμο περιστατικό για την δημιουργία του αγωγικού δικαιώματος από την ΚΠολΔ 940...» (ΑΠ 1457/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Οι πιο πάνω έννοιες της υπαιτιότητας (δόλου ή αμέλειας) που στη συγκεκριμένη αδικοπραξία αρκεί να είναι και ελαφρά και της αιτιώδους συνάφειας είναι αόριστες νομικές έννοιες, και γι` αυτό η από το δικαστήριο της ουσίας κρίση περί της συνδρομής ή μη αυτών με την έννοια που προαναφέρθηκε, υπόκειται στον έλεγχο του Αρείου Πάγου, ο οποίος στο ζήτημα της αιτιώδους συνάφειας κρίνει το εάν τα κυριαρχικώς διαπιστωθέντα από το δικαστήριο της ουσίας πραγματικά περιστατικά, επιτρέπουν το συμπέρασμα, ότι ορισμένο γεγονός μπορεί αντικειμενικά, σε συνδυασμό και με τα διδάγματα της κοινής πείρας να θεωρηθεί ως πρόσφορη αιτία του ζημιογόνου (περιουσιακού ή ηθικού) αποτελέσματος που επήλθε...» (ΑΠ 660/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΗ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΦΕΙΛΕΤΗ – ΚΑΘΟΥ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Από το άρθρο 940 παρ. 3 ΚΠολΔ συνάγεται ότι αν ακυρωθεί αμετάκλητα η αναγκαστική εκτέλεση, ο καθ`ου η εκτέλεση έχει δικαίωμα να ζητήσει από εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση για τη ζημία και την ηθική βλάβη που επήλθε από την εκτέλεση, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων **α)** 914 και 932 ΑΚ ή **β)** 919 και 932 ΑΚ. Από δε τα άρθρα 914 και 932 ΑΚ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 57, 59, 71, 297, 298, 299 και 330 του ίδιου Κώδικα, συνάγοντα τα εξής: `Οποιος με πράξη ή παράλειψη, παράνομη και υπαίτια, δηλαδή τέτοια από δόλο, άμεσο ή ενδεχόμενο, ή από αμέλεια, προξενήσει σε άλλον, κατ΄ αιτιώδη συνάφεια, περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη, ενδεχομένως δε και τέτοια κατόπιν προσβολής της και προστατευόμενης από το Σύνταγμα (άρθρ. 2 και 5) προσωπικότητας του άλλου, έχει υποχρέωση να του αποκαταστήσει, κατ΄ αρχήν με χρήμα, τη ζημία, θετική ή τέτοια συνιστάμενη σε διαφυγόντα κέρδη, ήτοι τέτοια που προσδοκούσε, κατ΄αρχήν σύμφωνα με τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, ή να του παράσχει, ενδεχομένως και συγκεκριμένα αν το δικαστήριο το κρίνει επιβεβλημένο, εύλογη, κατά την κρίση του δικαστηρίου, χρηματική ικανοποίηση, αντίστοιχα. Είναι δε η επιζήμια ή επιβλαβής πράξη παράνομη, αν ο νόμος την απαγορεύει ή την αποδοκιμάζει. Κάθε δε νομικό πρόσωπο ευθύνεται σε

αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση εξαιτίας ηθικής βλάβης, για τις παράνομες και υπαίτιες, αντιστοίχως δε επιζήμιες ή επιβλαβείς, κατά τα ανωτέρω, πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων, που κατά νόμο το αντιπροσωπεύουν, εφόσον η πράξη ή παράλειψη έγινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους είχαν ανατεθεί. Από δε το άρθρο 927 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 108, 294-297, 299, 954, 973, 993 και 999 του ίδιου Κώδικα, συνάγεται ότι εκείνος που φέρεται σε εκτελεστό τίτλο ως δανειστής δικαιούται να επισπεύσει, με βάση τον τίτλο, αναγκαστική εκτέλεση κατά του φερόμενου στον τίτλο ως οφειλέτη, παρέχοντας προς τούτο σχετική εντολή στο όργανο της εκτελέσεως, το οποίο στη συνέχεια λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ολοκλήρωση της εκτελέσεως, και ότι σε εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση κατ΄ αρχήν δεν απαγορεύεται, ούτε αποδοκιμάζεται, αλλά αντιθέτως παρέχεται δικαίωμα να παραιτηθεί από κάθε μέλλουσα πράξη της εκτελέσεως, όπως από εκείνη του πλειστηριασμού ακινήτου, έως τη διενέργεια αυτής της πράξεως και με τήρηση του κατά νόμο οικείου τύπου και έτσι κατ` αρχήν να επιφέρει ματαίωση της έγκυρης διενέργειας της εν λόγω πράξεως. Σημειωτέον ότι το ως άνω δικαίωμα εντάσσεται στο αναγνωριζόμενο από το Σύνταγμα (άρθ. 20) δικαίωμα αιτήσεως παροχής από την Πολιτεία έννομης προστασίας υπό τη μορφή της αναγκαστικής εκτελέσεως, το οποίο δικαίωμα, τείνοντας στην εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος για κοινωνική ειρήνη, μπορεί, κατά την άσκησή του, να προσβάλλει δικαιώματα άλλου, όπως εκείνο της κατ΄αρχήν πρστατευόμενης από το Σύνταγμα (άρθρ. 17) και βασικά ρυθμιζόμενης στον ΑΚ (π.χ. με τα άρθρα 973, 1000, 1108) ιδιοκτησίας...» (ΑΠ 223/2004, ΝΟΜΟΣ). «...Από τη διάταξη αυτή (άρθρο 940 παρ. 3 ΚΠολΔ) και κατ' αντιδιαστολή προς τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του ίδιου άρθρου, όπου αναγνωρίζεται δικαίωμα αποζημίωσης παράλληλα με το δικαίωμα επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση για τις περιπτώσεις εξαφανίσεως της προσωρινώς εκτελεστής και της τελεσίδικης αντίστοιχα αποφάσεως με βάση την οποία έγινε η εκτέλεση, συνάγεται ότι επί ακυρώσεως της αναγκαστικής εκτελέσεως δεν υφίσταται δικαίωμα επαναφοράς των πραγμάτων στην πριν από την εκτέλεση κατάσταση ευθέως αλλά μόνο κατά τους όρους των διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου, δηλονότι της διατάξεως του άρθρου 904 ΑΚ, του οποίου συντρέχουν οι όροι εφαρμογής, αφού μετά την ακύρωση της γενόμενης αναγκαστικής εκτελέσεως εκλείπει η αιτία της γενόμενης προς τον εκτελούντα περιουσιακής επιδόσεως. Η συνδρομή των όρων εφαρμογής της διατάξεως αυτής του ουσιαστικού δικαίου μόνο στην περίπτωση της αμετακλήτου ακυρώσεως της αναγκαστικής εκτελέσεως όχι δε και στην περίπτωση της εξαφανίσεως ή μεταρρυθμίσεως της εκτελεσθείσας αποφάσεως, όπου δεν ακυρώνεται η εκτέλεση, που αποτελεί την αιτία της περιουσιακής επιδόσεως του καθ΄ ου, αλλά ανατρέπεται η αποτελούσα τον τίτλο αυτής δικαστική απόφαση, δικαιολογεί νομοθετικά την παραπάνω διαφορετική ρύθμιση της παρ. 3 σε σχέση με τις παρ 1 και 2 του άρθρου 940 ΚΠολΔ (ΑΠ 289/2000, ΑΠ 978/1997, πρβ. ΑΠ 134/1999, ΑΠ 1325/1997 που έκριναν επί αμετάκλητης ακύρωσης της εκτέλεσης). Επομένως, το Εφετείο, που με την προσβαλλόμενη απόφαση έκρινε ότι είναι νόμιμο το υποβληθέν με τις προτάσεις της εφεσίβλητης αίτημα επαναφοράς των πραγμάτων στην προ της αναγκαστικής εκτέλεσης κατάσταση και υποχρέωσε την εκκαλούσα-καθής η ανακοπή να καταβάλει στην ανακόπτουσα το ποσό των ..... ευρώ, το οποίο εισέπραξε με βάση την ακυρωθείσα τελεσιδίκως επιταγή προς πληρωμή, εσφαλμένα εφάρμοσε τις ανωτέρω ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 914 και 940 παρ. 3 του ΚΠολΔ, αφού, όπως προαναφέρθηκε, δεν πρόκειται για εξαφάνιση ή μεταρρύθμιση δικαστικής

αποφάσεως, κατά την οποία προβλέπεται δικαίωμα επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, αλλά για μερική και μάλιστα όχι αμετάκλητη ακύρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης, επί της οποίας δεν προβλέπεται δικαίωμα επαναφοράς των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση...» (ΑΠ 1119/2011 ΝοΒ 2012, σελ. 345) (ΑΠ 1120/2011, ΤΝΠΔΣΑ). «...Το περιεχόμενο της αξιώσεως επαναφοράς, όταν η αναγκαστική εκτέλεση έχει οδηγήσει στην περιέλευση του πλειστηριασθέντος στην κυριότητα του υπερθεματιστή, δεν μπορεί να είναι η αυτούσια επαναφορά, αφού αυτό αντιμάχεται την ασφάλεια των συναλλαγών. Ετσι ο υπερθεματιστής διατηρεί την κυριότητά του επί του πλειστηριασθέντος, ενώ ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον επισπεύδοντα την εκτέλεση δανειστή την απόδοση του πλειστηριάσματος, πέραν της επί πλέον αποζημιώσεως με τους όρους του άρθρου 940 παρ. 3 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 1437/2012, ΝοΒ 61.975 επ.).

ΕΚΟΥΣΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ – ΑΚΥΡΩΣΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«...Από τη διάταξη αυτή (940 παρ. 3 ΚΠολΔ), που έχει εφαρμογή και σε περίπτωση εκούσιας συμμορφώσεως σε επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση, αφού και αυτή είναι συνεπεία εξαναγκασμού, δεν αποκλείεται η επιβοηθητική ευθύνη κατά τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού των άρθρων 904 επ. ΑΚ, για την επανόρθωση της τυχόν αδικίας από μία ελαττωματική και αδικαιολόγητη μετατόπιση περιουσιακών στοιχείων. Εξ άλλου, η έννοια της γενικής απαιτήσεως από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό προκύπτει από την ΑΚ 904 παρ. 1 εδ. α', που ορίζει ότι όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Το εδάφιο δεύτερο της αυτής παραγράφου του ίδιου άρθρου αναφέρει ενδεικτικώς ορισμένες ειδικές από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό απαιτήσεις, με τη μορφή παραλλαγών της άνω γενικής απαίτησης, οι οποίες δεν έχουν σημασία παρά μόνο για τα όρια εφαρμογής των ειδικών διατάξεων των άρθρων 905 έως 907 και 911, 912 του ΑΚ. Μεταξύ δε αυτών είναι και εκείνες από αχρεώστητη παροχή και για αιτία λήξασα. Απαίτηση παροχής αχρεωστήτου είναι η απαίτηση του ζημιουμένου κατά του λήπτη προς ανάληψη του συνεπεία αχρεωστήτου παροχής επελθόντος πλουτισμού αυτού. Επομένως απαιτείται ανυπαρξία υποχρέωσης για την εκπλήρωση της οποίας έγινε η παροχή του ζημιουμένου προς τον λήπτη, ως και άγνοια της ανυπαρξίας αυτής εκ μέρους του ζημιουμένου. Ο κατά το άρθρο 905 παρ. 1 ΑΚ, αποκλεισμός της απαίτησης αχρεωστήτου, δεν ισχύει στην περίπτωση της ανυπαρξίας της βούλησης ελευθεριότητας, όπως συμβαίνει και όταν ο δότης υποχρεώθηκε να προβεί, στην καταβολή για την αποφυγή αναγκαστικής εκτέλεσης κατ' αυτού. Περαιτέρω, από το άρθρο 904 ΚΠολΔ σαφώς προκύπτει, ότι αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο με βάση τίτλο εκτελεστό από τους αναφερόμενους στη διάταξη αυτή, όπως είναι και η διαταγή πληρωμής. Όμως, η δικαστική απόφαση ή η διαταγή πληρωμής με την οποία υποχρεώνεται ο καθού να καταβάλει στον αιτούντα ορισμένο ποσό για κεφάλαιο και τους επ' αυτού τόκους υπερημερίας αποτελεί τίτλο εκτελεστό μόνο για το επιδικαζόμενο κεφάλαιο και τους τυχόν επιδικαζόμενους επίσης τόκους υπερημερίας, καθώς και για την επιδικασθείσα δικαστική δαπάνη και τα έξοδα και δικαιώματα της επιταγής για εκτέλεση, δεν αποτελεί όμως εκτελεστό τίτλο για μη επιδικασθέντες τόκους υπερημερίας ή δικαστικά έξοδα...» (ΑΠ 305/2009, ΝΟΜΟΣ).

«...Στην περίπτωση ακύρωσης της κατάσχεσης με απόφαση πρωτοβαθμίου δικαστηρίου (πολιτικού ή διοικητικού), ανεξάρτητα από την τυχόν άσκηση ενδίκου μέσου από το Δημόσιο, **οι συνέπειες της ακύρωσης ανατρέχουν στον χρόνο διενέργειας της κατάσχεσης, οπότε και αίρονται οι συνέπειές της.** Εκ τούτου παρέπεται ότι, στο πλαίσιο εκτέλεσης της παραπάνω απόφασης, ως «εκτέλεσης» νοουμένης στις παραπάνω δίκες όχι μόνο της υπό την στενή έννοια του όρου αναγκαστικής εκτέλεσης, δηλαδή του υλικού εξαναγκασμού του υπόχρεου σε συμμόρφωση προς το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης, αλλά και της υπό την ευρεία έννοια του όρου επέλευσης των εννόμων συνεπειών που αρμόζουν στο περιεχόμενο της απόφασης, **το Δημόσιο οφείλει να προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την εξάλειψη της ακυρωθείσης με την δικαστική απόφαση αναγκαστικής κατάσχεσης.** Τούτο άλλωστε προκύπτει και από τις ευρύτερου ρυθμιστικού περιεχομένου διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 3068/2002, με τις οποίες επιβάλλεται η συμμόρφωση του Δημοσίου προς τις αποφάσεις των πολιτικών, διοικητικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει. **Ως συμμόρφωση δε προς την δικαστική απόφαση με την οποία ακυρώνεται διαδικαστική πράξη της εκτέλεσης, νοείται η λήψη από το Δημόσιο των αναγκαίων μέτρων για την αποκατάσταση της νομικής και πραγματικής κατάστασης που θα υπήρχε εάν δεν είχε χωρήσει η ακυρωθείσα διαδικαστική πράξη (θετική συμμόρφωση), καθώς και η αποχή από κάθε ενέργεια αντιτιθέμενη στο ακυρωτικό αποτέλεσμα της απόφασης (αποθετική συμμόρφωση).** Ενόψει των προεκτεθέντων, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στην εξεταζόμενη περίπτωση της ακύρωσης με πρωτόδικη δικαστική απόφαση της επιβληθείσης κατάσχεσης, η εξάλειψή της από τα οικεία βιβλία κατασχέσεων του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου θα πρέπει να γίνει με επιμέλεια του οργάνου που επέβαλε την κατάσχεση, δηλαδή του Προϊσταμένου της οικείας ΔΟΥ (ό.π. άρθρο 36 ΚΕΔΕ) σύμφωνα με την προβλεπόμενη στις διατάξεις του Κανονισμού λειτουργίας των ΔΟΥ (ΠΔ 16/1989, όπως ισχύει) διαδικασία, εκτός εάν άλλη ειδική διάταξη προβλέπει την αρμοδιότητα άλλου οργάνου της Διοίκησης. Η υποχρέωση αυτή υφίσταται και στην περίπτωση της ακύρωσης της κατάσχεσης με απόφαση δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, λόγω και του εξ αυτής προκύπτοντος δεδικασμένου ... Κατ' εφαρμογή της ως άνω αρχής της υπαιτιότητας, ο οφειλέτης επιβαρύνεται με τα έξοδα της «έγκυρης» διαδικασίας της εκτέλεσης, είτε η διαδικασία αυτή περαιώθηκε είτε ματαιώθηκε. Τα έξοδα όμως οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της εκτέλεσης που ακυρώθηκε επιβαρύνουν, βάσει της ίδιας αρχής, τον επισπεύδοντα ή κατά περίπτωση το υπαίτιο όργανο της εκτέλεσης (ό.π. Βαθρακοκοίλης σελ. 365 σημ. 16, Ι. Μπρίνια «Η αναγκ. εκτέλεση», τ. Α', παρ. 147, σελ. 389). Επομένως, **στην εξεταζόμενη περίπτωση της δικαστικής ακύρωσης της επιβληθείσης αναγκαστικής κατάσχεσης, τα έξοδα εκτέλεσης βαρύνουν την επισπεύδουσα ΔΟΥ, η οποία και θα πρέπει να χωρήσει στη διαγραφή τους ως δημοσίων εσόδων,** σύμφωνα με την προβλεπόμενη στις οικείες διατάξεις του π.δ/τος 16/1989 διαδικασία...» (ΓνμΝΣΚ 525/2006).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
Η Προδικασία της Αναγκαστικής Εκτέλεσης

ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΡΙΟΣ ΤΥΠΟΣ - ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΑΡΝΗΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ

ΓΕΝΙΚΑ

«...Για την έγκυρη επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης **δεν αρκεί η κατ` άρθρο 904 ΚΠολΔ ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, αλλά είναι αναγκαίο να έχει περιβληθεί ο εκτελεστός τίτλος με τον εκτελεστήριο τύπο (που τίθεται στο πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου), δηλαδή με την εντολή-διαταγή προς τα όργανα της εκτέλεσης να προβούν με βάση αυτόν σε εκτέλεση**. Αναγκαστική εκτέλεση επισπεύδεται με βάση αντίγραφο του τίτλου που έχει περιβληθεί τον εκτελεστήριο τύπο και που καλείται **απόγραφο**. Για τη χορήγηση αυτού από το αρμόδιο όργανο πρέπει, κατά τη ρύθμιση του άρθρου 918 ΚΠολΔ, να συντρέχουν οι εξής, **συμπλεκτικά** αναφερόμενες, προϋποθέσεις: **1)** εκτελεστός τίτλος και περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου, **2)** έννομο συμφέρον εκείνου που το ζητεί, όταν δηλαδή νομιμοποιείται ενεργητικά να επισπεύσει την αναγκαστική εκτέλεση και **3)** απαίτηση βέβαιη και εκκαθαρισμένη, υπό την έννοια που προεκτέθηκε...» (ΕφΑθ 849/2009 ΕλλΔνη 2010, σ. 177) «...Ο έλεγχος που γίνεται για την εξακρίβωση του βέβαιου και του εκκαθαρισμένου της απαίτησης, πρόβλημα, το οποίο, συνήθως, ανακύπτει, όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο, πρέπει να είναι ουσιαστικός και παρουσιάζει, κατά κανόνα, δυσκολίες. Για το λόγο αυτόν, η ευθύνη του ελέγχου αυτού ανήκει στο όργανο που είναι επιφορτισμένο με την περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου (αν πρόκειται για συμβολαιογραφικό έγγραφο, από τον ίδιο το συμβολαιογράφο που το συνέταξε και που προηγουμένως επιχείρησε και την περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου ή από εκείνον που κατέχει το αρχείο του συμβολαιογράφου αυτού ή, σε περίπτωση προσωρινού κωλύματος, από τον αναπληρωτή του, κατά τις οικείες διατάξεις του Κώδικα των Συμβολαιογράφων) και, σε τελευταία ανάλυση, στο Μονομελές Πρωτοδικείο, κατ` άρθ. 918 § 5 ΚΠολΔ, σε περίπτωση που ο αρμόδιος για τη χορήγηση του απογράφου αρνηθεί την έκδοσή του. Το δικαστήριο αυτό περιορίζεται στην έρευνα διαπίστωσης των προϋποθέσεων έκδοσης απογράφου. Η απόφασή του δεν αποτελεί δεδικασμένο, γι` αυτό και κάθε αμφισβήτηση, ακόμη και αν ανάγεται σε θέματα που κρίθηκαν με αυτή, κατ` άρθ. 918 § 5, μπορεί να κριθεί στις εκτελεστικές δίκες από το αρμόδιο γι` αυτές δικαστήριο, ύστερα από άσκηση ανακοπής κατ` άρθ. 933 επ. ΚΠολΔ (Π. Γέσιου - Φαλτσή, ο.π., § 25, σ. 332-339, Μπέης, ο.π., άρθ. 904, αριθ. 81 και 83, σ. 99-100 και άρθ. 918, αριθ. 1-5 και 10-14, Νικολόπουλος, ο.π. άρθ. 918, αριθ. 1-3, 5, 6, 8,10 και 12, Βαθρακοκοίλης, ο.π. άρθ. 918, αριθ. 1, 3-5, 8-13, 25, 28 και 30, Μπρίνιας, ο.π. άρθ. 918, §§ 79, 82-84). Να σημειωθεί, ότι, κατά μία άποψη, η περιαφή του τύπου της εκτέλεσης και η έκδοση εκτελεστού απογράφου δεν προϋποθέτουν την έρευνα της εκτελεστότητας του εγγράφου από γεγονότα που κείνται εκτός αυτού (ΕφΑθ 1872/1981 ΕΛΔ 23.476, Μπρίνιας, ο.π., άρθ. 918, § 84, III, σελ. 229-230, Βαρθακοκοίλης, ο.π. άρθ. 918, αριθ. 12 και 25 -αντιθ., πάντως, Π. Γέσιου - Φαλτσή, ο.π. § 25, σελ. 335, σημ. 24 και § 24, σελ. 326-327)...» ΕφΑθ 768/2009, ΕλλΔνη 2011, σ. 203, 204 ΝΟΜΟΣ). (ΕφΛάρισας 325/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη 2010, σ. 263, ΝΟΜΟΣ). «... Κατά το άρθρο 918 § 1 του ΚΠολΔ, αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο

βάσει αντιγράφου του εκτελεστού τίτλου, που έχει τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο). Ο εκτελεστήριος τύπος συνίσταται στην έκδοσή του στο όνομα του Ελληνικού λαού και στη διαταγή προς όλα τα αρμόδια όργανα να εκτελέσουν τον τίτλο. **Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι, σε περίπτωση παντελούς έλλειψης ενός των παραπάνω στοιχείων από το αντίγραφο του εκτελεστού τίτλου (απόγραφο), δεν φέρει τούτο τον εκτελεστήριο τύπο και δεν μπορεί να γίνει επί τη βάσει αυτού αναγκαστική εκτέλεση**. Η έλλειψη δε του εκτελεστήριου τύπου συνεπάγεται, όπως προκύπτει από την ανωτέρω διάταξη σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 159 αρ. 1 του ΚΠολΔ, ακυρότητα της εκτέλεσης ανεξαρτήτως βλάβης. Εξ άλλου, κατά το άρθρο 924 εδ. α` του ΚΠολΔ, η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης αρχίζει από την επίδοση σ` εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση, η οποία γράφεται κάτω από το αντίγραφο...» (ΕφΠειραιώς 612/1999 ΕλλΔνη 2000, σ. 488, ΝΟΜΟΣ). «...**Βέβαιη** είναι η απαίτηση όταν δεν τελεί υπό αναβλητική αίρεση, προθεσμία ή όρο (επέλευση γεγονότος, 915γ ΚΠολΔ) (Νικολόπουλος σε Κεραμεύς/Κονδύλη/Νίκα, 915, αρ. 1, Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής εκτελέσεως, Γενικό μέρος § 26). Η διαφορά των δύο περιπτώσεων (μεταξύ εδαφίου α' και εδαφίου γ' του άρθρου 915 ΚΠολΔ) έγκειται στο ότι στην περίπτωση του εδαφίου γ` (εξάρτηση από επέλευση γεγονότος) δεν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την απαίτηση αλλά μόνο ως προς την εκτελεστότητα του τίτλου. Οταν η εκτελεστότητά του τίτλου έχει εξαρτηθεί από μεταγενέστερα γεγονότα, η επέλευση του γεγονότος αποδεικνύεται με τον ίδιο τρόπο που αποδεικνύεται η πλήρωση της αναβλητικής αφέσεως, κατά κρατούσα γνώμη στη θεωρία (βλ. Φαλτσή, ό.π, § 26, αρ. 26 και παραπομπές σε σημείωση 84) δηλαδή με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη, το οποίο κοινοποιείται με την επιταγή για εκτέλεση (924 εδ. α). Περαιτέρω **εκκαθαρισμένη** είναι η απαίτηση όταν από τον εκτελεστό τίτλο προκύπτει το ποσό και το ποιόν της οφειλόμενης παροχής. Είναι πάντως εκκαθαρισμένη η απαίτηση, αν μπορεί να καθορισθεί κατά ποσό με αριθμητικό υπολογισμό ή σύμφωνα με τα περιλαμβανόμενα στον τίτλο στοιχεία (ΕφΑθ 2838/1985, ΕλλΔνη 1985.727).» (ΜΠΛαμίας 59/2005, ΑρχΝομ 2008, σελ. 769, ΝΟΜΟΣ). «...**Απόγραφο**, δε, συνιστά το αντίγραφο του εκτελεστού τίτλου, το οποίο φέρει τον εκτελεστήριο τύπο, ο οποίος συνίσταται στην έκδοσή του στο όνομα του ελληνικού λαού και σε διαταγή προς όλα τα αρμόδια όργανα να εκτελέσουν τον τίτλο και ο οποίος δίνεται (περιάπτεται), σε περιπτώσεις αποφάσεων, διαταγών πληρωμής ή άλλων διαταγών ελληνικών δικαστηρίων, από το δικαστή που εξέδωσε την απόφαση ή τη διαταγή...» (ΜΠΧαλκίδας 100/2000, ΝοΒ 2000, σ. 1453, ΝΟΜΟΣ).

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ – ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ

«...Απόγραφο εκδίδεται **μόνον αν ο αιτών έχει έννομο συμφέρον** (918 παρ. 3), όταν δηλαδή νομιμοποιείται ενεργητικά να επισπεύσει την αναγκαστική εκτέλεση και τέτοιο έννομο συμφέρον έχει κάθε πρόσωπο που από το περιεχόμενο του εκτελεστού τίτλου εμφανίζεται ως φορέας της αξίωσης για την οποία ενεργείται η αναγκαστική εκτέλεση...» (ΜΠΘεσ 21052/2009 Αρμ. 2009, σ. 1394, ΝΟΜΟΣ) «...Στις περιπτώσεις όπου νομιμοποιούνται περισσότερα πρόσωπα, **ο καθένας από αυτούς** μπορεί να ζητήσει απόγραφο, αλλά και περισσότεροι μπορούν να προβούν σε εκτέλεση με το αυτό απόγραφο (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική Εκτέλεσις, άρθ. 918 παρ. 83, σελ. 227)...» (ΜΠΘεσ 21052/2009 Αρμ. 2009, σ. 1394, ΝΟΜΟΣ) **(ορ. και «ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ», σελ. 245)**.

ΑΠΟΓΡΑΦΟ ΑΠΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

«...Ο έλεγχος που γίνεται για την εξακρίβωση του βέβαιου και του εκκαθαρισμένου της απαίτησης, πρόβλημα, το οποίο, συνήθως, ανακύπτει, όταν ο εκτελεστός τίτλος είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο, πρέπει να είναι ουσιαστικός και παρουσιάζει, κατά κανόνα, δυσκολίες. Για το λόγο αυτόν, η ευθύνη του ελέγχου αυτού ανήκει στο όργανο που είναι επιφορτισμένο με την περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου (αν πρόκειται για συμβολαιογραφικό έγγραφο, από τον ίδιο το συμβολαιογράφο που το συνέταξε και που προηγουμένως επιχείρησε και την περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου ή από εκείνον που κατέχει το αρχείο του συμβολαιογράφου αυτού ή, σε περίπτωση προσωρινού κωλύματος, από τον αναπληρωτή του, κατά τις οικείες διατάξεις του Κώδικα των Συμβολαιογράφων) και, σε τελευταία ανάλυση, στο Μονομελές Πρωτοδικείο, κατ` άρθ. 918 § 5 ΚΠολΔ, σε περίπτωση που ο αρμόδιος για τη χορήγηση του απογράφου αρνηθεί την έκδοση του. **Το δικαστήριο αυτό περιορίζεται στην έρευνα διαπίστωσης των προϋποθέσεων έκδοσης απογράφου**. Η απόφασή του δεν αποτελεί δεδικασμένο, γι` αυτό και κάθε αμφισβήτηση, ακόμη και αν ανάγεται σε θέματα που κρίθηκαν με αυτή, κατ' άρθ. 918 § 5, μπορεί να κριθεί στις εκτελεστικές δίκες από το αρμόδιο γι` αυτές δικαστήριο, ύστερα από άσκηση ανακοπής κατ` άρθ. 933 επ. ΚΠολΔ (Π. Γέσιου-Φαλτσή, οπ.π., § 25, σελ. 332-339, Μπέης, οπ.π., άρθ. 904, αριθ. 81 και 83, σελ. 99-100 και άρθ. 918, αριθ. 1-5 και 10-14, Νικολόπουλος, οπ.π. άρθ. 918, αριθ. 1-3, 5, 6, 8, 10 και 12, Βαθρακοκοίλης, οπ.π. άρθ. 918, αριθ. 1, 3-5, 8-13, 25, 28 και 30, Μπρίνιας, οπ.π. άρθ. 918, § 79, 82-84). Να σημειωθεί, ότι, κατά μία άποψη, η περιαφή του τύπου της εκτέλεσης και η έκδοση εκτελεστού απογράφου δεν προϋποθέτουν την έρευνα της εκτελεστότητας του εγγράφου από γεγονότα που κείνται εκτός αυτού (ΕφΑθ 1872/1981 ΕλΔ 23.476, Μπρίνιας, οπ.π., άρθ. 918, § 84, III, σελ. 229-230, Βαθρακοκοίλης, οπ.π. άρθ. 918, αριθ. 12 και 25 αντιθ., πάντως, Π. Γέσιου-Φαλτσή, οπ.π. § 25, σελ. 335, σημ. 24 και § 24, σελ. 326-327)...» ΕφΑθ 849/2009 ΕλλΔνη 2010, σ. 177). «...Από τις διατάξεις των άρθρων 904 και 918 ΚΠολΔ συνάγεται ότι ο συμβολαιογράφος, για την περιαφή του τύπου εκτελέσεως στα συμβολαιογραφικά έγγραφα, πρέπει να εξετάζει μόνο αν αυτά αποτελούν κατά νόμο τίτλο εκτελεστό και φέρουν τα τυπικά στοιχεία τούτου. Αν υπάρχει η συνδρομή αυτών των προϋποθέσεων, είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει στον έχοντα έννομο συμφέρον αιτούντα, το σχετικό κατά περίπτωση απόγραφο. Εξάλλου, **τα συμβολαιογραφικά έγγραφα είναι εκτελεστά όχι μόνο για χρηματικές απαιτήσεις αλλά και για μη χρηματικές απαιτήσεις, όπως για αξιώσεις προς παράδοση ή απόδοση πράγματος - πώληση, μίσθωση** (Φραγκίστας - Φαλτσή, Το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, έκδ. 2η σ. 81-82)...» (ΜΠΧανίων 447/2005 ΤΝΠΔΣΑ) **(ορ. ΑΠΟΔΟΣΗ ΝΟΜΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ σελ. 65, και ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΞΩΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ, σελ. 339)**.

ΜΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ.

«...Ο εκτελεστήριος τύπος περιάπτεται «υπό του Συμβολαιογράφου» σύμφωνα με την § 2 περ. γ' του αρθρ. 918 ΚΠολΔ. Τέλος κατά μεν το αρθρ. 88 του Οργανισμού Δικαστηρίων «Ο Πρόεδρος Πρωτοδικών οφείλει να επικυρώνει τις υπογραφές των Συμβολαιογραφων οσάκις τούτο ζητείται παρά τινος, ή οσάκις κατά το νόμον είναι αναγκαίον», κατά δε το άρθρ. 199 του αυτού ως άνω Οργανισμού «παν αντίγραφον ή εκτελέσεως επιδεικτικόν απόγραφον παρά Συμβολαιογράφου εκδιδόμενον πρέπει επί ποινή πειθαρχικού προστίμου: Να επικυρούται κατά το αρθρ. 88 παρά του Προέδρου του αρμοδίου Δικαστηρίου». Από τη γραμματική διατύπωση και το σκοπό των

ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι αυτές αποβλέπουν στην πρόληψη αμφισβητήσεως της γνησιότητας της υπογραφής του Συμβολαιογράφου που εκδίδει το απόγραφο. Η παράλειψη της επικύρωσης δεν καθιστά Συμβολαιογραφικό έγγραφο ελαττωματικό ως εκτελεστό τίτλο, ούτε επιφέρει ακυρότητα της επιταγής και των πράξεων εκτελέσεως γενικά. Η παράλειψη αυτή συνεπάγεται απλώς την ενδεχόμενη πειθαρχική τιμωρία του Συμβολαιογράφου που δεν συμμορφώθηκε σ' αυτές (ΜΠΑθ 913/1976 ΑρχΝ 27.526, Θανοπούλου, Κ.Συμβ. εκδ. 1973, σελ. 251, Αποστολοπούλου, Ο Πρόεδρος Πρωτοδικών εκδ., 3, σελ. 590, παρ. 475, Γιδοπούλου, Εκτέλεση, σ. 93). Το γεγονός ότι η παράλειψη της επικύρωσης της υπογραφής του Συμβολαιογράφου στα εκτελεστά απόγραφα δεν συνεπάγεται την ακυρότητα των πράξεων της εκτελέσεως συνάγεται και από το ότι η § 4 του αρθρ. 26 του Ν.Δ 1333/1973 που προέβλεπε την επικύρωση αυτή καταργήθηκε με το αρθρ. 154 του Ν. 670/1977 περί Κ.Συμβ. Άλλωστε ο νομοθέτης στις περιπτώσεις που θέλει την ακυρότητα την προβλέπει με ρητή διάταξη, όπως έπραξε και με το άρθρο 12 του Ν. 670/1977 στην § 1 του οποίου προβλέπεται ότι μόνο η μη τήρηση των διατάξεων των άρθρων 9 (σύμπραξη δευτέρου Συμβολαιογράφου ή δυο μαρτύρων) και 10 (ερμηνείας) του παρόντος επιφέρει ακυρότητα του συμβολαίου, μεταξύ δε των περιπτώσεων αυτών δεν αναφέρεται η επικύρωση της υπογραφής του Συμβολαιογράφου...» (ΜΠΑθ 6538/1985, ΕπΔικΠολ 1986.229).

ΑΠΟΓΡΑΦΟ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΥΠΟ ΔΙΑΛΥΤΙΚΗ ΑΙΡΕΣΗ

«...Αν η περιεχόμενη στον τίτλο απαίτηση τελεί υπό διαλυτική αίρεση, όταν αυτή πληρωθεί, επανέρχεται αυτοδικαίως η προηγούμενη κατάσταση (ΑΚ 202) και ο δικαιούχος δικαιούται να λάβει απόγραφο και να προβεί σε εκτέλεση, εφόσον η πλήρωση της αιρέσεως αποδεικνύεται ημερολογιακώς ή με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη (Μπρίνιας, ό.α. άρθρο. 915 σ. 198 επ.). Εάν ειδικά συνετάγη συμβολαιογραφικό έγγραφο πώλησης και μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτου, με τη διαλυτική αίρεση της αποπληρωμής του, κατά δόσεις ορισθέντος να καταβληθεί τιμήματος, ακόμη και σε περίπτωση υπερημερίας του αγοραστού για την καταβολή του σε ρητές ημέρες ορισθέντος τιμήματος, γίνεται εκτέλεση βάση του εν λόγω συμβολαιογραφικού εγγράφου, περιαπτόμενου του εκτελεστήριου τύπου, άνευ άλλου τινός, γιατί η απαίτηση είναι βέβαιη, αφού προκύπτει από το ημερολόγιο και εκκαθαρισμένη, αφού προκύπτει από το έγγραφο, (άρθρα 232, 202 ΑΚ, Μπρίνιας ό.α.)...» (ΜΠΧανίων 447/2005 ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ ΓΙΑ ΑΠΟΒΟΛΗ ΝΟΜΕΑ Η ΚΑΤΟΧΟΥ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΘΕΝΤΟΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...(Οι αιτούντες) ζητούν, ακολούθως, με το μοναδικό λόγο της ανακοπής (δηλώνοντας παραίτηση από τους άλλους με τις προτάσεις τους) ν΄ ακυρωθούν η επιταγή που τους κοινοποιήθηκε κάτω από το αντίγραφο της παραπάνω υπ΄ αριθ. 261/1981 απόφασης του ΜΠΚιλκίς καθώς και όλη η διαδικασία εκτέλεσης. Τέλος, ζητούν με τις προτάσεις τους, ενόψει του ότι έχει ήδη εκτελεσθεί η παραπάνω απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, να διαταχθεί η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση. Η ανακοπή αυτή είναι, ενόψει και των παραπάνω, νόμιμη (άρθρ. 914, 918 παρ. 1, 924 παρ. 1, 933, 934 ΚΠολΔ) και πρέπει να ερευνηθεί στην ουσία της. Ο καθ΄ ού η ανακοπή συνομολογεί την έλλειψη εκτελεστηρίου τύπου καθώς και την κοινοποίηση απλού αντιγράφου της υπ αριθ. 261/1981 απόφασης (που εκδόθηκε με τη διαδικασία των άρθρων 9 παρ.

2 και 18 του νδ 797/1971) ισχυρίζεται, όμως, ότι η δίκη για την αποβολή των μέχρι τούδε ιδιοκτητών, νομέων ή κατόχων του ακινήτου, που κηρύχθηκε αναγκαστικά απαλλοτριωτέο επί της οποίας εκδόθηκε η παραπάνω απόφαση, αποτελεί ασφαλιστικό μέτρο και γι' αυτό δεν χρειάζεται περιαφή εκτελεστήριου τύπου καθώς και επίδοση αντιγράφου του απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση για να αρχίσει έγκυρα η διαδικασία της εκτέλεσης. Ο ισχυρισμός, όμως, αυτός είναι μη νόμιμος ενόψει των όσων εκτέθηκαν παραπάνω ως προς το χαρακτήρα της δίκης αυτής και τη μη εφαρμογή στην περίπτωση αυτή του άρθρου 700 παρ. 2 ΚΠολΔ. Κατόπιν αυτών, θα πρέπει να γίνει δεκτή η ανακοπή, να ακυρωθεί δηλαδή η επιταγή προς εκτέλεση της υπ΄ αριθ. 261/1981 απόφασης του ΜΠΚιλκίς καθώς και όλη η διαδικασία εκτέλεσης...» (ΜΠΚιλκίς 302/1984, Αρμ. 1985, σ. 228, ΝΟΜΟΣ).

ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ

«...Με τον πρώτο λόγο της ανακοπής, η ανακόπτουσα διώκει την ακύρωση του προαναφερόμενου απογράφου και της κάτωθι αυτού από 1.10.08 επιταγής προς εκτέλεση, για το λόγο ότι το απόγραφο εκδόθηκε στις 28.03.2008, πριν επέλθει η προθεσμία που όριζε η 408/2008 οριστική και προσωρινώς εκτελεστή απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, η οποία διέταζε την απόδοση του μισθίου την 1.9.2008 και ότι η επιταγή είναι άκυρη ως **ερειδομένη επί ακύρως εκδοθέντος απογράφου**. Ο λόγος αυτός, που είναι νόμιμος (918 παρ. 4 ΚΠολΔ), είναι απορριπτέος ως κατ` ουσίαν αβάσιμος γιατί δεν εχώρησε εκτέλεση προς απόδοση του μισθίου πριν την 1.9.08. **Η πριν από την επέλευση της παρόδου της προθεσμίας που θέτει ο εκτελεστός τίτλος έκδοση του απογράφου δεν έχει ως συνέπεια την ακυρότητα της εκτελέσεως, εφόσον κατά το χρόνο επιδόσεως της επιταγής είχε συμπληρωθεί η προθεσμία ή επέλθει το γεγονός από το οποίο εξαρτήθηκε η εκτέλεση, εκτός αν υπάρχει βλάβη του καθού μη επανορθώσιμη αλλιώς παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας** (ΕφΑθ 3476/1982, Δ 1982.784, βλ. και ΚΠολΔ Βαθρακοκοίλη, υπό το άρθρο 918 αριθ. 12). Ο καθού επέδωσε μεν στην ανακόπτουσα στις 28.3.08 αντίγραφο του ως άνω απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση που όμως όριζε ως ημερομηνία απόδοσης την 1.9.08. Ακολούθως, παραιτήθηκε από την ως άνω επιταγή και επέδωσε στην ανακόπτουσα, στις 2.10.08, την από 1.10.08 νέα επιταγή για απόδοση του μισθίου, ήτοι η εκτέλεση ξεκίνησε μετά την ορισθείσα από τον ως άνω εκτελεστό τίτλο ημερομηνία, με αποτέλεσμα να μην υφίσταται βλάβη η ανακόπτουσα από την πρόωρη έκδοση του απογράφου, στο οποίο, εξάλλου υπήρχε επισημείωση του χορηγήσαντος αυτό Δικαστή ότι η απόδοση του μισθίου έπρεπε να γίνει την 1.9.08....» (ΜΠΑθ 1925/2009, ΕλλΔνη 2009, σ. 1524, ΝΟΜΟΣ). «...Η χορήγηση της προθεσμίας αποδόσεως του μισθίου από τον μισθωτή τόσο του άρθρου 9 παρ. 2 του Ν. 1703/1987, όπως αντικαταστάθηκε αρχικά από το άρθρο 4 του Ν. 1893/1990 και ακολούθως από το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 1953/1991 όσο και του άρθρου 658 ΚΠολΔ, σ` αμφότερες τις περιπτώσεις έχει την έννοια αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως, και απαγορεύεται η κατ` άρθρο 924 ΚΠολΔ έναρξη της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως πριν από την παρέλευσή της. **Επιτρέπεται, όμως, κατά την ορθότερη άποψη (αν και ισχυρά υποστηρίζεται και το αντίθετο) η ενέργεια των πράξεων προδικασίας της εκτέλεσής της, όπως η περιαφή της αποφάσεως με τον εκτελεστήριο τύπο και η λήψη απογράφου.** (βλ. σχ. Σπυριδάκη. Το δίκαιο της μισθώσεως κατοικίας (1986) σελ. 314, Χαρ. Παπαδάκη, Αγωγές αποδόσεως μισθίου, έκδ. 1990, αριθ. 1076 επ., αλλά και λοιπές παραπομπές στις δύο υποστηριζόμενες απόψεις, που παρα-

θέτουν οι εν λόγω συγγραφείς). Στην προκειμένη περίπτωση ο πρώτος λόγος της ανακοπής, πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος, διότι όπως προελέχθη στην ως άνω σκέψη η ύπαρξη της κατ` άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 1703/1987 προθεσμίας αποδόσεως του μισθίου δεν κωλύει την περιαφή της σχετικής δικαστικής αποφάσεως με τον εκτελεστήριο τύπο και τη λήψη απογράφου, διότι η έναρξη της διαδικασίας εκτελέσεως έγινε μετά την εξάμηνη προθεσμία που η απόφαση είχε τάξει. Για το δεύτερο λόγο της ανακοπής, σημειώνονται τα εξής: **Η απλή έκδοση του απογράφου πριν από την επέλευση του γεγονότος της επελεύσεως της αιρέσεως ή της προθεσμίας (άρθρο 915-918 ΚΠολΔ) δεν έχει καμιά επίδραση στο κύρος της εκτελέσεως, εκτός αν έχει επέλθει στον καθού βλάβη, που δεν δύναται να καλυφθεί κατ` άλλον τρόπο (βλ. ΕφΑθ 3746/1982, Δ. 13.784). Η απλή ελαττωματικότητα, χωρίς συνδρομή βλάβης δεν επιφέρει κατ` αυτή ακυρότητα της εκτελέσεως** (Μπρίνιας, Εκτέλεση, τ. Α` παρ. 1191, σελ. 311, όπου και παραπομπές)...» (ΜΠΑθ 1599/1993 ΑρχΝομ 1993, σ. 619). «...Το Δικαστήριο θεωρεί ότι από την πλήρωση της αίρεσης και την πάροδο της προθεσμίας δεν εξαρτάται η απονομή της ιδιότητας του εκτελεστού τίτλου στη διαταγή απόδοσης, αλλά μόνον η επέλευση της εκτελεστότητάς της, ως κύριας έννομης συνέπειας της διαταγής απόδοσης, η οποία ήδη από την έκδοσή της αποτελεί εκτελεστό τίτλο υπό αίρεση και προθεσμία. Τυχόν διαφορετική εκδοχή, η οποία θα στηριζόταν σε στενή γραμματική προσέγγιση των προαναφερόμενων διατάξεων, θα προκαλούσε, κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου, εύλογο προβληματισμό σχετικά με τη νομική φύση της διαταγής απόδοσης κατά το χρονικό διάστημα από την έκδοσή της μέχρι την πλήρωση της αίρεσης και την πάροδο της προθεσμίας, αφού, σύμφωνα με εκείνη την εκδοχή, κατά το χρονικό αυτό διάστημα η διαταγή απόδοσης δεν θεωρείται ως εκτελεστός τίτλος. Επίσης, η, αποκρουόμενη από το Δικαστήριο, εκδοχή εκείνη θα παρέβλεπε το γεγονός ότι η επίδοση της διαταγής απόδοσης αποτελεί και την αφετηρία για την άσκηση ανακοπής εναντίον της, της οποίας η προθεσμία άσκησης (δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες) είναι μικρότερη από την προθεσμία των δύο μηνών **(ήδη, με το ν. 4055/2012, η προθεσμία ορίσθηκε σε 20 ημέρες)** για την επέλευση της εκτελεστότητας. Θα παρατηρούνταν, δηλαδή, στην περίπτωση αυτή το φαινόμενο να ζητείται με την ανακοπή η ακύρωση της διαταγής απόδοσης, ως διαδικαστικής πράξης, προτού ακόμη, όμως, αυτή αποκτήσει την κύρια έννομη συνέπειά της, δηλαδή την εκτελεστότητα...» (ΜΠΧαλκίδας 100/2000, ΝοΒ 2000, σ. 1453, ΝΟΜΟΣ).

ΠΑΓΙΑ ΑΝΑΛΟΓΙΚΑ ΤΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ - ΧΑΡΤΟΣΗΜΑΝΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ

«...Το κατά το άρθρον 918 ΚΠολΔ απόγραφο, ήτοι το αντίγραφο του εκτελεστού τίτλου που έχει τον εκτελεστήριο τύπο, υπόκειται κατά την έκδοσή του στα πάγια και αναλογικά τέλη χαρτοσήμου, που προβλέπουν τα άρθρα 13 παρ. 1 περ. γ και 15 παρ. 1 περ. β του Κώδικα Τελών Χαρτοσήμου, (Π.Δ της 28/Ιουλίου 1931). Όμως η ελλιπής χαρτοσήμανση εκ του απογράφου δεν επιδρά στο κύρος της, βάσει αυτού, επισπευδόμενης αναγκαστικής εκτέλεσης, παρά μόνο με την επίκληση συνδρομής δικονομικής βλάβης του καθού η εκτέλεση από την έλλειψη αυτή, βλάβη δε τέτοια δεν είναι νοητή στην περίπτωση αυτή, αφού τα έξοδα της αναγκαστικής εκτέλεσης στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα χαρτοσήμανσης του απογράφου, βαρύνουν τελικά τον καθού η εκτέλεση κατ`άρθρο 932 ΚΠολΔ (ΑΠ 474/1999)...» (ΑΠ 51/2004, ΝΟΜΟΣ). «...Το απόγραφο υπόκειται κατά την έκδοσή (χορήγησή) του σε

αναλογικό τέλος χαρτοσήμου που αντιστοιχεί στην ενσωματωμένη στον τίτλο απαίτηση και σε χαρτοσήμανση υποκείμενη μαζί με τους τόκους αυτής, έως την ημέρα της έκδοσης του απογράφου αυτού τα οποία καταβάλλονται πριν από την έκδοσή του, από αυτόν που ζητεί την έκδοσή του, αλλά τελικά βαρύνουν το διάδικο που ηττήθηκε. Προϋπόθεση επιβολής του τέλους για την έκδοση απογράφου είναι να υπόκειται η σχέση από την οποία απορρέει η απαίτηση σε τέλη χαρτοσήμου κατά το νόμο και να μην υποβλήθηκε αυτή κατά την κατάρτισή της στα τέλη αυτά. Ως προς τους τόκους όμως, συμβατικούς ή υπερημερίας, καταβάλλεται τέλος απογράφου, ανεξάρτητα από το αν η έννομη σχέση από την οποία απορρέει η κύρια απαίτηση υπόκειται ή όχι κατά την κατάρτισή της σε αναλογικό τέλος (βλ. ΓνμΝΣΚ 1106/1954). Το τέλος απογράφου διαταγής πληρωμής, αν δεν έχει καταβληθεί κατά το άρθρο 12 του ΚΤΧ, υπολογίζεται βάσει του κεφαλαίου και των τόκων έως την ημέρα έκδοσής του (άρθρο 13 παρ. 1 εδ. γ ΚΤΧ) ....Περαιτέρω, η ελλιπής χαρτοσήμανση των κατά το άρθρο 918 του ΚΠολΔ απογράφων δεν επιφέρει ακυρότητα της αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται με βάση αυτά, παρά μόνο με την επίκληση συνδρομής δικονομικής βλάβης του καθού η εκτέλεση από την έλλειψη αυτή. Τέτοια δε βλάβη δεν είναι νοητή στην περίπτωση αυτή, αφού τα έξοδα της αναγκαστικής εκτέλεσης στα οποία εντάσσονται και τα έξοδα της χαρτοσήμανσης του απογράφου, βαρύνουν τελικά τον καθού η εκτέλεση σύμφωνα με το άρθρο 332 του ΚΠολΔ (ΑΠ 454/1999 ΕλΔνη 41.80)...Σύμφωνα όμως με τα προαναφερόμενα στη μείζονα πρόταση, **η επικαλούμενη αυτή ελλιπής χαρτοσήμανση του απογράφου δεν επιδρά στο κύρος της αναγκαστικής εκτέλεσης και δεν επιφέρει ακυρότητα αυτού και της επιταγής προς εκτέλεση, παρά μόνο με τη συνδρομή κάποιας δικονομικής βλάβης του καθού η εκτέλεση και ήδη ανακόπτοντος, την οποία όμως δεν επικαλείται ο τελευταίος.** Με τα δεδομένα αυτά, η ένδικη ανακοπή που έχει το πιο πάνω περιεχόμενο και αίτημα, είναι απορριπτέα ως νομικά αβάσιμη...» (ΕφΠειραιώς 1163/2002 ΠειρΝομ 2003, σ. 100, ΝΟΜΟΣ). (ορ. «**ΜΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΕΛΟΥΣ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΑΓΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΙΣΘΙΟΥ», σελ. 43).**

ΑΡΝΗΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ- ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 918 παρ. 5 ΚΠολΔ, αν ο αρμόδιος για την έκδοση απογράφου αρνηθεί να δώσει αυτό, η έκδοση μπορεί να ζητηθεί από το Μονομελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο αρμόδιος για την έκδοση του απογράφου, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ. Δια του άρθρου αυτού παρ. 1, 3 και 4 προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να συντρέχουν προς έκδοση (χορήγηση στον έχοντα έννομο συμφέρον) απογράφου. Δεδομένου δε ότι της εκδόσεως του απογράφου προηγείται η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου, οι προϋποθέσεις της περιαφής του εκτελεστηρίου τύπου και ο αρμόδιος για την περιαφή, ο οποίος κατά κανόνα είναι δικαστής ή συμβολαιογράφος, κατ` ανάγκη καλείται να κρίνει περί της συνδρομής των προϋποθέσεων τούτων, της τυχόν αρνήσεώς του καμπτομένης δια της εφαρμογής του άρθρου 918 παρ. 5. Τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις προς έκδοση απογράφου είναι **α)** εκτελεστός τίτλος κατά τα άρθρα 904 - 906 ΚΠολΔ, **β)** περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου, **γ)** συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρ. 915 - 917 ΚΠολΔ και **δ)** έννομο συμφέρον (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ. άρθρ. 918, σελ. 228). (ΜΠΘεσ 16484/1994, Αρμ. 1996, σ. 623, ΝΟΜΟΣ). «...Το δικαστήριο, αφού ερευνήσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τάσσει ο νόμος για την έκδοση του απογράφου, προβαίνει στη λήψη ρυθμιστικών μέτρων για τη λύση της διαφωνίας μεταξύ του

αιτούντος το απόγραφο και εκείνου που αρνείται να το χορηγήσει και διατάσσει τον τελευταίο, ο οποίος υποχρεούται πλέον να προβεί στη χορήγηση του απογράφου, και δεν εκδίδει το δικαστήριο το απόγραφο, όπως διαφαίνεται από τη λεκτική διατύπωση της ανωτέρω διάταξης (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 918 και 84 α' ΜΠΛειβ 37/80 ΝοΒ 28.881, ΜΠΑθ 2469/71 ΑρχΝ 22.552). **Η αρμοδιότητα αυτή του Μονομελούς Πρωτοδικείου είναι γενική, περιλαμβάνει και τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, τηρείται η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, θα εφαρμοσθούν όμως οι διατάξεις που, ως εκ της φύσεως της υποθέσεως είναι δυνατό να έχουν εφαρμογή**...» (ΜΠΚεφ 62/1992, ΝΟΜΟΣ) «...Με την ένδικη αίτηση η αιτούσα ζητεί να διαταχθεί η έκδοση πρώτου εκτελεστού απογράφου επί της υπ` αριθ. 649/2008 αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης (Διαδικασία καθορισμού οριστικής τιμής μονάδος αποζημίωσης για απαλλοτρίωση), σύμφωνα με το άρθρο 918 § 5 ΚΠολΔ. Η αίτηση ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, κατά το άρθρο 918 § 5 ΚΠολΔ, με αίτημα να διαταχθεί η έκδοση εκτελεστού απογράφου, όταν ο αρμόδιος για την έκδοση αρνηθεί να το δώσει, **δεν απευθύνεται κατά ορισμένου προσώπου, δηλαδή δεν υπάρχει αντίδικος**, στην εν λόγω διαδικασία (Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, τ. Ε, 1997, άρθ. 918, αριθ. 14, σ. 225 Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεσις, τ. Α`, β` έκδ., άρθ. 918, § 84α ΙΙ). Συνεπώς, δεν ερευνάται η κλήση ή η παράσταση είτε του αρνούμενου να εκδώσει το απόγραφο είτε του καθ` ου η αίτηση καθορισμού της οριστικής αποζημίωσης. Επίσης, η διαδικασία του άρθρου 918 § 5 ΚΠολΔ, εφαρμόζεται αναλόγως, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και όταν υπάρχει άρνηση του αρμόδιου οργάνου για την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου (Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, τ. Ε, 1997, άρθ. 918, αριθ, 10β, σ. 223)...» (ΜΠΘεσ 25849/2008, ΝΟΜΟΣ). «...**Το Δικαστήριο περιορίζεται στην έρευνα διαπίστωσης των προϋποθέσεων έκδοσης απογράφου. Η απόφασή του δεν αποτελεί δεδικασμένο, γι` αυτό και κάθε αμφισβήτηση ακόμη και αν ανάγεται σε θέματα που κρίθηκαν μ` αυτή, κατ` άρθρο 918 παρ. 5, μπορεί να κριθεί στις εκτελεστικές δίκες από το αρμόδιο γι' αυτές δικαστήριο, μετά από άσκηση ανακοπής (933 ΚΠολΔ). Το δικαστήριο, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ, ενώ στην ουσία πρόκειται για υπόθεση της εκούσιας δικαιοδοσίας, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση απογράφου, δεν εκδίδει το ίδιο το απόγραφο, αλλά διατάσσει τον αρμόδιο για την έκδοσή του, που αρνείται, να το χορηγήσει...»** (ΜΠΘεσ 21116/2003, ΧρΙΔ 2003, σ. 913). **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ - ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ** «...Η αίτηση για τη χορήγηση του απογράφου δεν απαιτείται να απευθύνεται κατά κάποιου προσώπου, δηλαδή δεν υπάρχει αντίδικος σ` αυτή, καθόσον όπως προαναφέρεται πρόκειται ουσιαστικά για υπόθεση της εκούσιας δικαιοδοσίας, η οποία κατά τη ρύθμιση του παραπάνω άρθρου δικάζεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων η οποία εξασφαλίζει την ταχύτερη έκδοση του απογράφου, διότι η απόφαση της εκούσιας δικαιοδοσίας επιτρέπεται να προσβληθεί με έφεση και αναίρεση (βλ. ΜΠΑθ 20976/99 Δ 2000.44, ΜΠΠειρ 1212/1999, ΝοΒ 47.986, ΜΠΘηβ 360/1998, ΑρχΝ Ν.68, ΜΠΘεσ 16484/1994 Αρμ 50.623, ΜΠΚεφ 62/92 Δ 1993.999, ΜΠΑ 1923/88 ΑρχΝ 1990.694, Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 918 αριθμ 10-11, Β. Βαθρακοκοίλη, Ερμηνευτική-Νομολ. ανάλυση ΚΠολΔ, άρθ. 918 αρ. 14, Μπέη Δ. 1993.1001)...» (ΜΠΘεσ 21116/2003, ΧρΙΔ 2003, σ. 913).

ΑΡΝΗΣΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ

«... Σε περίπτωση που ο συμβολαιογράφος αρνηθεί την έκδοσή του, αυτός που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στο Μονομελές Πρωτοδικείο, το οποίο δικάζον κατά την ειδική διαδικασία των διατάξεων των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ,

λύνει τη σχετική διαφωνία περιοριζόμενο στην εξέταση μόνο των προϋποθέσεων, με βάση τις οποίες εκδίδεται αυτό, ενώ η αμφισβήτηση του κύρους του εγγράφου, λόγω μη συνδρομής των διαδικαστικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων έκδοσής του, απόκειται στους διαδίκους με τις δίκες περί την εκτέλεση. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του απογράφου, το δικαστήριο δεν εκδίδει το ίδιο απόγραφο, αλλά διατάζει τον αρνούμενο συμβολαιογράφο να το χορηγήσει. (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 918, σ. 231, Φραγκίστας - Φαλτσή, Το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, 2η έκδ. σ. 174)...Έννομο δε συμφέρον για την έκδοση του απογράφου τούτου, έχει προεχόντως, ο δικαιούμενος να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση (Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεση 1978, άρθρο 918, παρ. 84 σελ. 228 επ.) (ΜΠΧανίων 447/2005 ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Η καθ` ης (συμβολαιογράφος) όμως αρνήθηκε ισχυριζόμενη ότι από το συμβόλαιο δεν προκύπτει απαίτηση βέβαιη και εκκαθαρισμένη καθότι σύμφωνα με το συμβόλαιο η αγοράστρια παρέλαβε ανεπιφύλακτα το πωληθέν ακίνητο. Σύμφωνα με τα ανωτέρω στη μείζονα σκέψη της παρούσας αναφερόμενα η καθής **ορθώς αρνήθηκε** να προβεί σε έκδοση απογράφου καθότι εδώ δεν πρόκειται για απαίτηση η οποία να είναι δεκτική εκτέλεσης, εφόσον με το συμβολαιογραφικό έγγραφο δεν ανέλαβε ο πωλητής την υποχρέωση να αποδώσει τη νομή και κατοχή του αυτοκινήτου σε μελλοντικό και καθορισμένο εκ των προτέρων χρονικό σημείο, αλλά συμπεριλήφθηκε σε αυτό η εν τοις πράγμασι ανεπιφύλακτη παραλαβή του πωληθέντος από την αγοράστρια ήδη αιτούσα...» (ΜΠΡόδου 625/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΠΟΓΡΑΦΟ

«...Σύμφωνα προς τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθ. 918 ΚΠολΔ: «**3.** Ένα μόνο απόγραφο δίνεται στον καθένα από εκείνους που έχουν έννομο συμφέρον. Άλλο αντίγραφο μπορεί να δοθεί, αν χαθεί εκείνο που δόθηκε ή για άλλο σοβαρό λόγο... **5.** Αν ο αρμόδιος για την έκδοση απογράφου αρνηθεί να το δώσει, η έκδοση μπορεί να ζητηθεί από το Μονομελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο αρμόδιος για την έκδοση του απογράφου, με την εφαρμογή της διαδικασίας των άρθρων 686 επ.». Κατά την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 918 παρ. 3 ΚΠολΔ, ένα μόνο απόγραφο χορηγείται, προς το σκοπό της προστασίας των συμφερόντων του οφειλέτη, για την αποτροπή ταυτόχρονης αναγκαστικής εκτέλεσης σε περισσότερα σε διάφορους τόπους κείμενα περιουσιακά στοιχεία και κατ` ακολουθίαν άσκοπης πρόσθετης επιβάρυνσής του με αυξημένα έξοδα, εξαιρετικώς δε και δεύτερο σε περίπτωση απώλειας του πρώτου ή συνδρομής άλλου σοβαρού λόγου ή αν προβλέπεται η ακύρωσή του. **<u>Για τρίτο απόγραφο</u> δεν γίνεται αναφορά στο νόμο, αλλά πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα όσα ορίζονται για το δεύτερο απόγραφο εφαρμόζονται και για το τρίτο, όταν, για τους ίδιους λόγους, παρίσταται ανάγκη έκδοσής του.** Πάντως, η για την έκδοση του ενός απογράφου διάταξη δεν είναι δημόσιας τάξης, αλλά, όπως αναφέρθηκε, έχει τεθεί προς το συμφέρον του οφειλέτη, γι` αυτό και είναι δυνατή η με συναίνεση του τελευταίου έκδοση δεύτερου απογράφου. Αλλά και χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη η χορήγηση δεύτερου απογράφου και η βάσει αυτού ενεργούμενη εκτέλεση δεν είναι άκυρη. **Η εκτέλεση όμως του ενός απογράφου καθιστά τυπικώς ανίσχυρο το άλλο.** Δεν είναι επιτρεπτή η έκδοση απογράφου για μέρος της απαίτησης του τίτλου ή μόνο για τη δικαστική δαπάνη, αν δεν χωρήσει προηγουμένως κατά τις νόμιμες διατυπώσεις παραίτηση από την ενσωματωμένη στον τίτλο απαίτηση (μερική ή ολική, αντίστοιχα). Αυτό ισχύει και για τους τόκους. Η κρίση για τη συνδρομή των προϋποθέσεων χορήγησης δεύτερου απογράφου ανήκει στον αρμόδιο, κατά το νόμο, για την έκδοσή του και, σε περίπτωση διαφωνίας, μετά

από αίτηση αυτού που έχει έννομο συμφέρον στο Μονομελές Πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία των αρθρ. 686 επ. ΚΠολΔ, σύμφωνα με την παρ. 5, η οποία καταλαμβάνει, λόγω της γενικότητάς της, και την περίπτωση αυτή. Στην αίτηση πρέπει ν` αναφέρονται οι λόγοι που δικαιολογούν την έκδοση του δεύτερου απογράφου και ν` αποδεικνύονται. Δυνατή είναι η κλήτευση του αντιδίκου του αιτούντος, όχι όμως και απαραίτητη, ιδίως εάν παρήλθε εντωμεταξύ ικανός χρόνος από την έκδοση του πρώτου απογράφου. **Προς την απώλεια εξομοιώνεται και η για οποιονδήποτε λόγο αδυναμία ανεύρεσης του πρώτου απογράφου**. Ποιοι είναι οι σοβαροί λόγοι για τους οποίους θα πρέπει να ζητηθεί η έκδοση άλλου απογράφου, δεν αναφέρονται στο νόμο. Η κρίση για το αν υπάρχει ή όχι σοβαρός λόγος απόκειται στο αρμόδιο για τη χορήγηση απογράφου όργανο και, σε περίπτωση άρνησής του, μπορεί να ζητηθεί από το Μονομελές Πρωτοδικείο, όπως προαναφέρθηκε, του οποίου αντικείμενο της απόφασης είναι όχι η έκδοση του απογράφου αλλ` η έκδοση διαταγής προς το αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση του απογράφου. **Σοβαρός λόγος έκδοσης δεύτερου απογράφου συντρέχει όταν ο εκτελεστός τίτλος αφορά περισσότερες απαιτήσεις του ίδιου του δανειστή και το πρώτο απόγραφο εκδόθηκε για μια μόνον απ` αυτές, ενώ μεταγενέστερα ζητείται να δοθεί απόγραφο για άλλη απαίτηση που βεβαιώνει ο ίδιος εκτελεστός τίτλος, και για την οποία δεν ίσχυε το αρχικό απόγραφο. Επίσης, το δυσανάγνωστο του απογράφου λόγω παρόδου του χρόνου, η βλάβη αυτού (μελάνωση, σχίσιμο) κ.ά., συνηθέστερος όμως λόγος έκδοσης δεύτερου απογράφου είναι η απώλεια του πρώτου (βλ. Βαθρακοκοίλη, αρθρ. 918, αριθ. 16, Μπέη, Διαδικασίαι Μονομελούς Πρωτοδικείου, 619)**...» (ΜΠΓρεβενών 448/2008 Αρμ. 2009, σ. 570, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ

ΔΕΝ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟΓΡΑΦΟ: ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ «...Όταν για την εκτέλεση αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων, που διατάσσει την παράλειψη ή ανοχή πράξης, απαιτείται και επίδοση επιταγής προς εκτέλεση, τότε επιδίδεται στον καθού η εκτέλεση αντίγραφο ή απόσπασμα της εν λόγω αποφάσεως των ασφαλιστικών μέτρων, με επιταγή προς συμμόρφωση, η οποία γράφεται κάτω από το αντίγραφο ή απόσπασμα της αποφάσεως, που διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο την παράλειψη ή την ανοχή...» (ΕφΑθ 1552/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 1379). «...Εξαίρεση στον κανόνα, που ορίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 918 και 924 ΚΠολΔ, για την ύπαρξη έγκυρης διαδικασίας εκτέλεσης, αποτελεί το άρθρο 700 ΚΠολΔ. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου αυτού παραπέμπει μεν στις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, αλλά η επόμενη ρητά ορίζει ότι η εκτέλεση του ασφαλιστικού μέτρου γίνεται χωρίς έκδοση απογράφου με βάση αντίγραφο της απόφασης που διατάζει αυτό, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου αυτής...» «..Η απόφαση που δικάζει τα ασφαλιστικά μέτρα εκτελείται κατά τις γενικές περί αναγκαστικής εκτελέσεως διατάξεις χωρίς να εκδοθεί απόγραφο ή απόσπασμα της απόφασης και χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου της, **προκειμένου όμως περί των περιπτώσεων των άρθρων 728, 731-735 ιδίου Κώδικα (προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως, προσωρινή ρύθμιση καταστάσεως, νομής - κατοχής, προσωπικών σχέσεων) απαιτείται υποχρεωτικά προηγούμενη επίδοση στον καθού-οφειλέτη αντιγράφου ή αποσπάσματος της σχετικής απόφασης με επιταγή προς εκούσια συμμόρφωση** (ΜΠΚιλκίς 302/1984, Αρμ. 1985, σ. 228, ΝΟΜΟΣ) «...Η διατάσσουσα ασφαλιστικόν μέτρον απόφασις, δι`ης ρυθμίζεται προσωρινώς ωρισμένη κατάστασις, ως ιδία η νομή ή οιονεί νομή ή κατοχή (άρθρα 731-735

ΚΠολΔ), εκτελείται κατά τις περί αναγκαστικής εκτελέσεως διατάξεις, βάσει αντιγράφου ή αποσπάσματος της διατασσούσης τούτο αποφάσεως και άνευ εκδόσεως απογράφου, μετά προηγουμένην κοινοποίησιν αυτού εις τον καθ`ού μετ`επιταγής προς συμμόρφωσιν και **παρέλευσιν προθεσμίας είκοσι τεσσάρων ωρών από ταύτης** (βλ. Π. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, 1973, σελ. 348-349, Μπέη, Αι διαδικασίαι ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, τ. Β` παρ.4 αριθ. 14, Οικονομόπουλου, Εγχειρίδιον Πολιτ.Δικον., τ. Β`, τεύχος Α`, σελ. 311-313, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. Α`, έκδ. Β`, σελ. 300, ΑΠ 676/1969 ΝοΒ 18.549, ΕφΑθ 7728/1978 Αρμ 32.179, ΕφΘεσ 615/1983 Αρμ 1984.391, ΕφΘεσ 539/1984 Αρμ 1985.146, ΜΠΠειρ 1635/1970 ΕΕΝ 37.797, ΜΠΑθ 5566/1970 ΝοΒ 18.1221, ΜΠΑθ 957/1979 ΝοΒ 28.556)...» (ΒΣυμΠλημΧαλκιδ 150/1988, ΝοΒ 1989, σελ. 626).

ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΓΕΣ «...Η προσωρινή αυτή διάταξη εκτελείται μόλις καταχωρηθεί κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που την εξέδωκε και αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο του προέδρου του. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται, ότι για την τελείωση της προσωρινής διάταξης η οποία αποτελεί περιληπτική δικαστκή απόφαση για τα ληπτέα αμέσως μέτρα (Π. Τζίφρα, Ασφαλιστικά Μέτρα έκδ. Δ' σελ. 41, ΕΑ 11681/1990 Δ. 22.517), απαλλαγμένη των αυστηρών τύπων καταρτίσεως μέτρων, αρκεί η καταχώρησή τους στα πρακτικά ή κάτω από την αίτηση η υπογραφή της από το Δικαστή και τον Γραμματέα όταν αυτός παρίσταται...» (ΕφΘεσ 213/1993, ΠοινΧρ 1993, σελ. 887).

ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ (άρθρο 22 Ν. 1539/1938) «...Η απόφαση του Εισαγγελέα δεν περιάπτεται τον εκτελεστήριο τύπο, γιατί κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από το νόμο, αλλά εκτελείται και με δικαστικό επιμελητή, στον οποίο δίνεται η παραγγελία προς εκτέλεση κάτω από αντίγραφο της τελεσίδικης απόφασης (βλ. Π. Τζίφρα Ασφ. Μέτρα, εκδ. 1976 σελ. 425, ΓνωμΕισ ΕΑ 23/1976 Δικ. 1976.618)...» (ΜΠρΒόλου 711/1986, ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 40 παρ. 2 του ν.δ της 17.7/13.8.1923 «...Η επιταγή προς πληρωμή, δεν είναι απαραίτητο να γραφεί κάτω από το αντίγραφο του απογράφου, όπως απαιτεί η διάταξη του αρθρ. 924 ΚΠολΔ, που δεν εφαρμόζεται, διότι δεν απαιτείται εκτελεστός τίτλος από το κοινό εκτελεστικό δίκαιο, αλλά μπορεί να συνταχθεί σε αυτοτελές έγγραφο, και είναι έγκυρη αρκεί να περιλαμβάνει τα στοιχεία που απαιτεί η διάταξη του αρθρ. 40 παρ. 2 του ν.δ. της 17.7/13.8.1923...» (ΕφΘεσ 576/1995 ΕπΤρΑξχΔ 1995, σελ. 367) (ορ. και «**Η ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.Δ ΤΗΣ 17.7/13.8.23», σελ. 110).**

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ. ΚΑΘΟΛΙΚΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ- ΝΟΜΕΑΣ - ΚΑΤΟΧΟΣ – ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ – ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ - ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

ΓΕΝΙΚΑ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 919 αριθ. 1 ΚΠολΔ, «η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται όταν πρόκειται για δικαστικές και διαιτητικές αποφάσεις υπέρ και κατά των προσώπων, έναντι των οποίων ισχύει δεδικασμένο και κατά των προσώπων που απέκτησαν τη νομή ή την κατοχή του επίδικου πράγματος κατά τη διάρκεια της δίκης

ή μετά το τέλος της». Με τη διάταξη αυτή ρυθμίζεται **η ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση** στην αναγκαστική εκτέλεση δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων και επεκτείνονται τα υποκειμενικά της εκτελεστότητας υπέρ ή σε βάρος άλλων προσώπων, τα οποία ενδεχομένως να μη συμπίπτουν με τα υποκείμενα της έννομης σχέσης, δηλαδή τα πρόσωπα που αναφέρονται στον εκτελεστό τίτλο ως δικαιούχοι ή υπόχρεοι. Σκοπεί να αποτρέψει τη συμπαιγνία προς αποφυγή της εκτελέσεως και γι` αυτό **επεκτείνει την παθητική νομιμοποίηση προς εκτέλεση και σ` εκείνα τα πρόσωπα που απέκτησαν με οποιονδήποτε τρόπο τη νομή ή κατοχή του επίδικου πράγματος**, λ.χ. του αποδοτέου ακινήτου, μετά την άσκηση της αγωγής είτε στη διάρκεια της δίκης είτε και μετά το τέλος αυτής, καθώς και κατά εκείνων που απέκτησαν τη νομή του επίδικου κατά πρωτότυπο τρόπο που όμως δεν απέληξε στην κτήση εμπράγματου δικαιώματος και γενικότερα κατά εκείνων που στη διάρκεια της δίκης ή μετά το τέλος της απέκτησαν τη νομή ή την κατοχή χωρίς διαδοχή (λ.χ με αυτόβουλη ή αυθαίρετη κατάληψη), αφού διαφορετικά (σε περίπτωση δηλαδή διαδοχής) θα είχε εφαρμογή το άρθρο 325 αριθ. 3 ΚΠολΔ (ΑΠ 119/1954 ΕΕΝ 21 σελ. 287, Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, Αθήναι 1983, στο άρθρο 919 σελ. 242, Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, τ. Ε, Αθήνα 1997, στο άρθρο 919 αριθ. 1 και 13)...» (ΜΠΒόλου 394/2005, Δ. 2005, σ. 868, ΝΟΜΟΣ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 321, 322, 324 ΚΠολΔ προκύπτει ότι δεδικασμένο δημιουργείται από κάθε οριστική απόφαση πολιτικού δικαστηρίου, η οποία δεν υπόκειται σε ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση, υπάρχει δε μεταξύ των ιδίων προσώπων με την ίδια ιδιότητα και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο με την ίδια ιστορική αιτία, δηλ. τα ίδια πραγματικά περιστατικά τα οποία συγκροτούν την ιστορική βάση και με την ίδια νομική αιτία, δηλ. θεμελίωση στο ίδιο νομικό γεγονός που αφορά τη συγκεκριμένη έννομη σχέση (βλ. ΑΠ 81/89 ΕλλΔνη 31.1323, ΑΠ 186/88 ΕΕμπΔ 47.603, ΑΠ 575/88 Ελλ Δνη 30.299, ΑΠ 908/88 Δικ 39.1244, ΑΠ 575/88 ΕλλΔνη 30.299, ΕφΑθ 2786/92 ΕλλΔνη 34.365, ΕφΑθ 11120/91 ΕλλΔνη 34.158, ΕφΘεσ 2824/91 ΕλλΔνη 33.1275). Εξάλλου από τη διατύπωση του άρθρου 329 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ νομικού προσώπου, όπως είναι και το σωματείο και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του νομικού προσώπου αποτελεί δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου, όπως άλλωστε κατά τη διάταξη του άρθρου 325 ΚΠολΔ αποτελεί δεδικασμένο για τα πρόσωπα που έγιναν διάδοχοι των διαδίκων όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της (βλ. ΕφΑθ 6844/79 ΝοΒ 28.809, ΕφΑθ 11370/80 ΕλλΔνη 28.348)...» (ΠΠΘεσ 11663/2002 Αρμ. 2003, σελ. 206).

ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ – ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ

«...Ο θάνατος ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή στο πρόσωπο όσων εμπλέκονται στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως δεν επιφέρει τη διακοπή της, αλλά αυτή συνεχίζεται, αφού τηρηθούν οι τυχόν απαιτούμενες απο το νόμο πρόσθετες διατυπώσεις (πρβλ. άρθρο 921 ΚΠολΔ). Πράγματι, η κατά τις διατάξεις των άρθρων 286-292 ΚΠολΔ διακοπή αφορά εκκρεμείς δίκες ενώπιον δικαστηρίων, όχι δε την αναγκαστική εκτέλεση που δεν αποτελεί δίκη διεξαγόμενη ενώπιον δικαστηρίου, αλλά εξώδικη διαδικασία επιχειρούμενη από όργανα της δημόσιας εξουσίας. Εξάλλου οι διατάξεις των άρθρων 925 § 1 και 965 § 5 εδ. α` και β` ΚΠολΔ ορίζουν, η μεν πρώτη ότι: «ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος του δικαιούχου δεν μπορεί να αρχίσει ή να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση πριν κοινοποιηθούν σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση η επιταγή και τα έγγραφα που τον νομιμοποιούν»...

Οι απαιτούμενες από την πρώτη διάταξη πρόσθετες διατυπώσεις επιβάλλονται, προκειμένου ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος του δικαιούχου να επιχειρήσει ο ίδιος πράξεις ενάρξεως ή συνεχίσεις της αναγκαστικής εκτελέσεως, οπότε είναι αναγκαίος για την ενεργητική, σύμφωνα με το άρθρο 919 ΚΠολΔ νομιμοποίησή του. Συνεπώς, εφόσον η προαναφερόμενη δήλωση παραμένει ισχυρή και μετά το θάνατο των προσώπων που δικαιούνται να επισπεύσουν τον αναπλειστηριασμό, αν ο τελευταίος ενεργηθεί βάσει της δηλώσεως αυτής μόνο το γεγονός ότι δεν τηρήθηκαν οι απαιτούμενες από τη διάταξη του άρθρου 925 § 1 ΚΠολΔ πρόσθετες διατυπώσεις, και δη χωρίς συγχρόνως να φέρεται ότι μετά το θάνατο των εν λόγω προσώπων, ενεργήθηκε, είτε από τα ίδια, είτε από τον καθολικό διάδοχό τους κάποια άλλη πράξη εκτελέσεως, δεν αρκεί για να επιφέρει την ακυρότητα του αναπλειστηριασμού...» (ΑΠ 1279/1994 ΕλλΔνη 1996, σελ. 644). «...Κατά το άρθρο 325 αριθ. 2 ΚΠολΔ, το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά εκείνων που έγιναν διάδοχοι των διαδίκων όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι τα υποκειμενικά όρια της εκτελεστότητας δεν καθορίζονται μόνον ευθέως (άρθρο 919 ΚΠολΔ), αλλά και με την παραπομπή σε ορισμένες διατάξεις που καθορίζουν τα υποκειμενικά όρια του δεδικασμένου. Ετσι, **σε περίπτωση που ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση και έχει μεσολαβήσει καθολική διαδοχή στη διάρκεια της δίκης, νομιμοποιούνται ενεργητικά οι καθολικοί διάδοχοι του δικαιούχου διαδίκου**. Προϋποτίθεται ότι πρόκειται για καθολική διαδοχή, κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, η οποία πραγματοποιήθηκε σε τέτοιο χρονικό σημείο, ώστε να μην είναι δυνατή η διακοπή της δίκης (άρθρο 286 ΚΠολΔ) γιατί, διαφορετικά, αν διακοπεί η δίκη, ακολουθεί η επανάληψή της από τον καθολικό διάδοχο και η απόφαση που θα εκδοθεί εκτελείται κανονικά στο όνομα του καθολικού αυτού διαδόχου που θα έχει αποπερατώσει τη διαγνωστική δίκη....» (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 225 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι η μεταβίβαση του αντικειμένου της δίκης δεν επιφέρει μεταβολή στην έννομη σχέση της δίκης η οποία συνεχίζει με τους ίδιους διαδίκους κανονικά, έτσι σε περίπτωση εκχώρησης της επίδικης απαίτησης μετά την εκκρεμοδικία **ο ειδικός διάδοχος** δικαιούται να παρέμβει στην εκκρεμή δίκη και να καταστεί διάδικος, όμως εξακολουθεί να διεξάγεται η δίκη με τον διάδικο (ενάγοντα ή εναγόμενο) που μεταβίβασε, ο οποίος και νομιμοποιείται προς τούτο (ΑΠ 371, 372/1989, Δ 21.564, ΑΠ 648/1980, ΝοΒ 28.1995). Παρά τη μεταβίβαση του αντικειμένου από τον ενάγοντα, η απόφαση που θα δεχτεί την αγωγή θα εκδοθεί, κατά την ορθότερη άποψη, στο όνομα του μεταβιβάσαντος (ΕφΠειρ 111/1978, Δ 11.48), ο οποίος όμως δεν θα δικαιούται να εισπράξει το ποσό που επιδικάστηκε, εφόσον δεν είναι πλέον δικαιούχος αυτού. **Αναγκαστική εκτέλεση νομιμοποιείται τότε να επισπεύσει μόνον ο ειδικός διάδοχος ως φορέας του δικαιώματος** (σχ. άρθρα 225, 325, 919 § 1 και 925 § 1 ΚΠολΔ ΕφΑθ 4733/1997, ΕλλΔνη 1998.425 και ΝοΒ 1998.963). Και υποστηρίζεται μεν ότι επί μεταβιβάσεως του επίδικου αντικειμένου ο ενάγων υποχρεούται (Μπέης, ΠολΔ, σ. 1035) ή δικαιούται (Κρητικός, ό.π.) να ζητήσει, μεταβάλλοντας κατά τούτο το αίτημα της αγωγής του, καταψήφιση του εναγομένου απευθείας στον ειδικό διάδοχο, ως και ότι η καταδίκη στην απόφαση πρέπει να γίνει υπέρ του ειδικού διαδόχου (Μπέης, ό.π.), η τοιαύτη όμως άποψη δεν συμβιβάζεται προς το

άρθ. 225 ΚΠολΔ, κατά το οποίο η μεταβίβαση του επιδίκου «δεν επιφέρει καμία μεταβολή στη δίκη» (ΕφΠειρ 111/78, ό.π.). Αυτό σημαίνει ότι, παρά τη μεταβίβαση, η δεχόμενη την αγωγή απόφαση θα εκδοθεί επ` ονόματι του ενάγοντος ο οποίος όμως δεν θα δικαιούται να εισπράξει το επιδικασθέν, εφόσον (και καθ` ο μέρος) δεν είναι πλέον δικαιούχος αυτού, καθως τοιαύτη είσπραξη και γενικώς σε κάθε πράξη περαιτέρω διάθεσης του μεταβιβασθέντος πράγματος ή δικαιώματος, δικαιούται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου μόνο ο ειδικός διάδοχος. Συνεπώς, όπως προαναφέρθηκε, **αναγκαστική εκτέλεση δεν νομιμοποιείται να επισπεύσει ο μεταβιβάσας το επίδικο ενάγων, καίτοι η απόφαση εκδόθηκε επ` ονόματί του, αλλά μόνο ο ειδικός διάδικος ως φορέας του δικαιώματος**. Τούτο προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 225, 325, 919 αριθ. 1 και 925 § 1 ΚΠολΔ (ΕφΠειρ 111/79, ό.π.). Δηλαδή ο ειδικός διάδοχος, αφότου συνυπάρξουν οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο προϋποθέσεις της νομιμοποιείται ενεργητικά προς επίσπευση ή συνέχιση της αναγκαστικής εκτελέσεως (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτελ., 1983, άρθ. 919, § 87 σε 236 και § 89 I και II 2, σ. 237 και 239). Αν τυχόν επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση ο υπέρ ου εκδόθηκε η απόφαση ενάγων, θα προταθεί κατ` αυτού η απώλεια του δικαιώματος που επήλθε με τη μεταβίβαση, δηλαδή η έλλειψη ενεργητικής αυτού νομιμοποιήσεως. Το άρθ. 225 ΚΠολΔ απαγορεύει την πρόταση του εν λόγω ισχυρισμού μόνο κατά τη διάρκεια της διαγνωστικής δίκης, κατά την οποία εχώρησε η μεταβίβαση και μέχρι αμετακλήτου αποφάσεως, όχι όμως και κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως (Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, στο άρθρο 919, αρ. 7 και στο άρθρο 225 αρ. 21, ΕφΘεσ 3114/1990, Αρμ 1990.1117, ΕφΠειρ 111/79, ό.π.)...» (ΠΠΘεσ 39219/2007 ΕΠολΔ 2008, σ. 109, ΝΟΜΟΣ). «...Οι κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της δίκης ειδικοί διάδοχοι των διαδίκων, συνεπώς, νομιμοποιούνται μεν παθητικά κατά το άρθρο 919 στην αναγκαστική εκτέλεση με την έννοια ότι ο δικαιούχος μπορεί να επισπεύσει εκτέλεση κατά τούτων, δεν μπορούν όμως ν' ασκήσουν ανακοπή με βάση το άρθρο 933 του ΚΠολΔ κατά της επιταγής προς εκτέλεση που κοινοποιήθηκε στο δικαιοπάροχό τους, αφού η ιδιότητα του καθού η εκτέλεση στη παραπάνω περίπτωση του παθητικού υποκειμένου της εκτελεστικής διαδικασίας και νομιμοποιουμένου διαδίκου στην άσκηση της ανακοπής κατά το άρθρο 933 προσδίδεται αποκλειστικά με την κοινοποίηση της επιταγής, ενώ για ν' αρχίσει ή συνεχιστεί νόμιμα η εκτέλεση κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 191 (ειδικών διαδόχων κλπ.) όπως και σε κάθε άλλη διάταξη με την οποία επεκτείνονται τα υποκειμενικά όρια της αναγκαστικής εκτέλεσης, απαιτείται καταρχήν η σε αυτά προηγούμενη επίδοση επιταγής (σχετ. Μπρίνιας αναγκ. εκτελ. άρθρ. 919 παρ. 91 σελ. 247, αριθ. 3, άρθρ. 294 παρ. 113 στοιχ. 111 σελ. 300, άρθρ. 936 παρ. 176, 111 αριθ. 4 σελ. 494, άρθρ. 920 σελ. 268, Σταθέας, αναγκ.εκτελ., Μπέης, Δίκη 17 σελ. 819, Φαλτσή Αναγκ. Εκτελ. τ. Α, σ. 1850...» (ΕφΠειρ 1014/1992 ΑρχΝομ 1993, σελ. 63, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349).**

ΑΝΗΛΙΚΟΣ ΠΟΥ ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ ΕΝΗΛΙΚΙΩΘΗΚΕ

«...Από το συνδυασμό των άρθρων 63, 64 παρ. 1, 286 - 291 ΚΠολΔ, 127 και 1510 ΑΚ συνάγονται τα ακόλουθα: **α)** Ο ανήλικος δεν έχει δικαίωμα να παρίσταται στο Δικαστήριο με το δικό του όνομα αλλ` εκπροσωπείται σ` αυτό από τους γονείς του, οι οποίοι ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνά του. **Διάδικος πάντως είναι ο ανήλικος και όχι οι γονείς, οι οποίοι απλώς αναπληρώνουν την έλλειψη της ικανότητας του τέκνου να παρίσταται το ίδιο στο Δικαστήριο με το δικό του**

όνομα (βλ. σχ. ΕφΑθ 3702/1998 ΕλΔ/νη 40.1369 και ΕφΑθ 8701/1982 ΕλΔ/νη 24.1223). **β)** Μετά την ενηλικίωση του τέκνου, οπότε αυτό καθίσταται ικανό για κάθε δικαιοπραξία και επομένως για να παρίσταται στο δικαστήριο με το δικό του όνομα και να υπερασπίζεται τα δίκαιά του, παύει αυτοδικαίως η αντιπροσωπευτική εξουσία των νόμιμων αντιπροσώπων - γονέων του και στο εξής συνεχίζεται πλέον η διαδικασία με τη συμμετοχή στη δίκη του τέκνου που ενηλικιώθηκε, ενώ οι γονείς του τίθενται εκτός της διαδικασίας. **γ)** Στην τελευταία αυτή περίπτωση, δεν μεσολαβεί αυτοδίκαιη διακοπή της δίκης, αφού το άρθρο 286 ΚΠοΔ παρέχει απλώς την ευχέρεια στον ενηλικιωθέντα διάδικο, προς προστασία του οποίου έχει καθιερωθεί ο συγκεκριμένος λόγος διακοπής, να προκαλέσει τη διακοπή της δίκης (βλ. σχ. Εφ. 3702/1998 όπ. παραπ. και Μπέη ΠολΔ. Αρθ. 63 σελ. 338, άρθρο 286 σ. 1217 και άρθρο 289 σ. 1223 επ.). **δ)** Οι διαδικαστικές πράξεις που τυχόν ενεργήθηκαν μετά την ενηλικίωση του τέκνου από τους γονείς του, όπως π.χ. η κλήση προς συζήτηση της υπόθεσης, αποβαίνουν και κηρύσσονται από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως απαράδεκτες. Το ελάττωμα όμως αυτό θεραπεύεται, εφόσον οι παραπάνω διαδικαστικές πράξεις εγκριθούν ρητά ή σιωπηρά από τον ενηλικιωθέντα ανήλικο (βλ. σχετ. ΑΠ 1082/1990 ΕλΔνη 32.794, ΕφΑθ 1572/1996 ΝοΒ 45.611, ΕφΑθ 4755/1990 ΕλΔ/νη 33. 878 Μπέη όπ. παραπ. άρθρο 63 σελ. 338 - 339 και Βαθρακοκοίλη άρθρο 289 αριθμ. 3)...» (ΕφΠειρ 737/2005 ΠειρΝομ 2005, σελ. 366). «...Σε δίκη διατροφής, η οποία άρχισε κατά τη διάρκεια της ανηλικότητας και συνεχίζεται μετά την ενηλικίωση του τέκνου, ο γονέας, ο οποίος αντιπροσώπευσε το τέκνο αρχικώς, ως ασκών την επιμέλεια αυτού (ΑΚ 1516 παρ. 2), στερείται την εξουσία της αντιπροσώπευσης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδοου έτους της ηλικίας του τέκνου. **Μετά την εν λόγω χρονική στιγμή, οι διαδικαστικές πράξεις πρέπει να επιχειρούνται υπέρ ή κατά του ιδίου του τέκνου, με το δικό του όνομα**. Τυχόν επιχειρούμενες στο όνομα του γονέα, ως (τέως) αντιπροσώπου του τέκνου, είναι απαράδεκτες, εκτός αν εγκριθούν εκ των υστέρων, ρητώς ή σιωπηρώς, από το (ήδη) ενήλικο τέκνο, ως δικαιούχο διάδικο (ΚΠολΔ 67 παρ. 1). Το απαράδεκτο αυτό, που ανάγεται στις διαδικαστικές προϋποθέσεις, λαμβάνεται υπόψη από το δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως, με ελεύθερη απόδειξη, σε κάθε στάση της δίκης (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ ερμηνευτική - νομολογιακή ανάλυση, άρθρο 63 αρ. 17, 18, 21, 23)...» (ΕφΘεσ 2944/2004 Αρμ. 2005, σελ. 866).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.

«...Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 921 § § 1, 2, 925 § 2 ΚΠολΔ και 1847 εδ. α Α.Κ προκύπτει με σαφήνεια, ότι όταν έχει αρχίσει αναγκαστική εκτέλεση κατά του οφειλέτη, ο οποίος στη συνέχεια απεβίωσε, δεν μπορεί να συνεχιστεί η αναγκαστική εκτέλεση κατά του κληρονόμου του, πριν ο τελευταίος αποδεχθεί την κληρονομιά ή διοριστεί κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομιάς ή πριν περάσει προθεσμία τεσσάρων μηνών από τη δημοσίευση της διαθήκης, εφόσον ο κληρονομούμενος είναι κάτοικος εσωτερικού και εφόσον μετά την παρέλευση της προθεσμίας αποποίησης επιδοθεί στον κληρονόμο η επιταγή και αυτό γιατί ναι μεν κατά το άρθρο 1846 Α.Κ ο κληρονόμος μετά τον θάνατο του κληρονομούμενου αποκτά αυτοδίκαια την κληρονομιά, αλλά το δικαίωμά του από την κτήση είναι προσωρινό και μετακλητό, γιατί τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της εμπρόθεσμης αποποίησης της κληρονομιάς, οπότε η κτήση αναιρείται και θεωρείται ότι ποτέ δεν χώρησε και βέβαια με την αποδοχή της κληρονομιάς ρητή ή σιωπηρή, γίνεται οριστική η κτήση της κληρονομιάς. Περαιτέρω η προθεσμία για την αποποίηση της κληρονομιάς

αρχίζει από τότε που ο κληρονόμος έλαβε γνώση της επαγωγής, ήτοι του θανάτου του κληρονομούμενου και ότι είναι ο πλησιέστερος συγγενής του, αν δεν υπάρχει διαθήκη, ως επίσης και το λόγο της επαγωγής αν δηλ. είναι κληρονόμος από διαθήκη ή εξ` αδιαθέτου, η προθεσμία δε για την αποποίηση είναι τεσσάρων μηνών εφόσον ο κληρονομούμενος είναι κάτοικος Ελλάδας και στην περίπτωση της εκ διαθήκης διαδοχής δεν αρχίζει πριν δημοσιευτεί η διαθήκη, έστω και αν ο κληρονόμος γνώριζε την ύπαρξη διαθήκης και το περιεχόμενό της (βλ. Ν. Παπαντωνίου, Κληρονομικό Δίκαιο, εκδ. 1989 σελ. 88 επ.). Συνεπώς, μετά από αυτά οποιαδήποτε πράξη εκτέλεσης γίνεται πριν την αποδοχή της κληρονομιάς ή πριν το διορισμό κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομιάς ή πριν την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας για αποποίηση της κληρονομιάς, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η επίδοση της επιταγής προς τον κληρονόμο για τη συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, είναι άκυρη και χωρίς τη συνδρομή βλάβης, λόγω του επιτακτικού χαρακτήρα των παραπάνω διατάξεων, ενώ η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 921 § 1 ΚΠολΔ δεν συναρτάται από τη γνώση του επισπεύδοντα του θανάτου του καθού η εκτέλεση οφειλέτη του ή των γεγονότων αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομιάς, ούτε ο νόμος επιτάσσει κάποια ειδοποίηση, αλλ` αρκεί το γεγονός του θανάτου του καθού η εκτέλεση οφειλέτη (βλ. Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, ΕρμΚΠολΔ στα άρθρα 921 και 925, Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ, Ερμηνευτική Νομολογιακή ανάλυση στο άρθρο 921, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, εκδ. Β 1978 αρθρ. 921 σ. 273 επ.)...» (ΜΠΡόδου, 1275/2004, ΝΟΜΟΣ). «...Η παραμέληση της προθεσμίας αυτής (παράλειψη δηλώσεως με δικαιοπρακτική ενέργεια) έχει ως συνέπεια να θεωρείται ότι η κληρονομιά έχει γίνει αποδεκτή (αρθρ. 1850 Α.Κ) και η πλασματική αυτή αποδοχή, που συνάγεται δηλαδή από την παραμέληση της προθεσμίας αποποιήσεως, όπως και η ρητή αποδοχή ή αποποίηση υπόκειται σε ακύρωση κατά το άρθρο 140 επ. Α.Κ λόγω πλάνης κ.λ.π. (βλ. ολΑΠ 3/1989 ΝοΒ 38.606)...» (ΕφΠατρών 875/2008 ΑχΝομ 2009, σελ. 273).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

«...Κατά το άρθρο 1902 παρ. 1 Α.Κ, όσο ο κληρονόμος έχει δικαίωμα να αποποιηθεί την κληρονομιά, μπορεί να δηλώσει ότι την αποδέχεται με το ευεργέτημα της απογραφής. Η δήλωση γίνεται στο γραμματέα του δικαστηρίου της κληρονομίας. Κατά δε το άρθρο 1903 Α.Κ ο κληρονόμος με απογραφή οφείλει να τελειώσει την απογραφή της κληρονομικής περιουσίας μέσα σε τέσσερις μήνες, αφότου γίνει η δήλωση του προηγούμενου άρθρου, ενώ κατά το άρθρο 1911 Α.Κ ο κληρονόμος χάνει το ευεργέτημα της απογραφής αν δεν συνέταξε εμπρόθεσμα απογραφή. Η κατά τα ανωτέρω σύνταξη της απογραφής αποτελεί πράξη διοικήσεως της κληρονομίας (υλική πράξη) που επιβάλλεται από το νόμο, η δε παραμέληση συντάξεως εμπρόθεσμης απογραφής αποτελεί παράλειψη υλικής πράξης (ΑΠ 246/1993 ΝοΒ 42.557) και ως αποτέλεσμα (έννομη συνέπεια που της προσδίδει ο νόμος) έχει την απώλεια του ευεργετήματος της απογραφής και μάλιστα αναδρομικά από το θάνατο του κληρονομουμένου και την απεριόριστη ευθύνη ως απλού κληρονόμου (Γεωργιάδης-Σταθόπουλος ΑΚ 1911-1912 αριθ. 26). Η ίδια αυτή παραμέληση της προθεσμίας συντάξεως απογραφής ως παράλειψη υλικής πράξης δεν υπόκειται σε ακύρωση λόγω ουσιώδους πλάνης κατά τις διατάξεις των άρθρων 140 επ. του ΑΚ, γιατί οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στις δικαιοπραξίες και δεν εφαρμόζονται στις υλικές πράξεις στις οποίες ο νόμος προσδίδει έννομες συνέπειες...» (ΕφΠατρών 875/2008 ΑχΝομ 2009, σελ. 273). «...Η απογραφή αυτή είναι δικαστική απογραφή, γίνεται από συμβολαιογράφο που ορίζεται με απόφαση του ειρηνο-

δίκη και διέπεται από τα άρθρα 838 επ. ΚΠολΔ. Επειδή ο κληρονόμος ευθύνεται για τη διοίκηση μόνο αν έχει υπαιτιότητα (άρθρο 1907 ΑΚ), κατά μείζονα λόγο, θα εκπίπτει από το ευεργέτημα μόνο αν υπαιτίως συντέλεσε στη μη εμπρόθεσμη σύνταξη απογραφής. Εξάλλου ως μη εμπρόθεσμη σύνταξη απογραφής, κατά την έννοια του άρθρου 1911 ΑΚ, νοείται όχι μόνο η τελεία παράλειψη εμπρόθεσμης σύνταξης απογραφής ή η μη περάτωση αυτής μέσα στη νόμιμη προθεσμία αλλά και μέσα στην προθεσμία σύνταξης άκυρης απογραφής, όπως απογραφής με ιδιωτικό έγγραφο ή ενώπιον συμβολαιογράφου μη ορισθέντος από ειρηνοδίκη ή ενώπιον άλλου εκτός του συμβολαιογράφου δημοσίου λειτουργού, που επάγεται έκπτωση από το ευεργέτημα της απογραφής μόνο στο μέτρο που αυτός βαρύνεται με υπαιτιότητα. Εξάλλου η μη τήρηση των διατυπώσεων των άρθρων 839 επ. ΚΠολΔ συνεπάγεται ακυρότητα της απογραφής μόνο στην περίπτωση που είχε επιφέρει στον προτείνοντα την ακυρότητα βλάβη, που δεν μπορεί να επανορθωθεί παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας (άρθρο 159 αρ. 3 ΚΠολΔ). Τέλος, κατά την παρ. 2 του άρθρου 1911 ΑΚ, ο κληρονόμος με απογραφή χάνει το ευεργέτημα αν δολίως έκανε ανακριβή απογραφή (βλ. Βουζίκα, Κληρονομικό δίκαιο, 1983, σελ. 1129, Παπαντωνίου, Κληρον. δίκαιο, 1989, σελ. 83 επ., Παντελίδου στον Γεωργιάδη-Σταθόπουλο ΑΚ άρθ. 1911-1912 αρ. 1-6 και στην ίδια, Η ευθύνη του κληρονόμου για τις υποχρεώσεις της κληρονομιάς, τ. 29, έκδ. 1997, σελ. 187-189, Βαθρακοκοίλη ΑΚ άρθρο 1903 και 1911)...» (ΜΠΑθ 3791/2007 ΕφΑΔ 2008, σελ. 792).

ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΟΔΟΧΟΣ

«...Μόλις γίνει η επαγωγή της κληρονομιάς στον καταπιστευματοδόχο, ο κληρονόμος παύει να είναι κληρονόμος κι έχει την υποχρέωση να παραδώσει την κληρονομία. Τα δικαιώματα κι οι υποχρεώσεις που αποσβέστηκαν με τη σύγχυση, αναβιώνουν αυτοδικαίως. Ο βεβαρημένος είναι αληθινός και τέλειος κληρονόμος, αλλά και ο καταπιστευματοδόχος είναι καθολικός διάδοχος απευθείας του ίδιου διαθέτη, αλλά υπό αναβλητική αίρεση (Γ. Μπαλή Κληρονομικό δίκαιο παρ. 284, 285, 291). Στην περίπτωση του καταπιστεύματος του περιλιμπανομένου, η απόφαση που εκδόθηκε υπέρ ή κατά του κληρονόμου σε δίκη με τρίτο, αποτελεί δεδικασμένο υπέρ και κατά του καταπιστευματοδόχου. Η διάταξη, όμως, αυτή έχει εφαρμογή όταν η επαγωγή του καταπιστεύματος έγινε μετά την τελεσιδικία της απόφασης, ενώ, αν συμβεί προγενέστερα, επέρχεται βίαιη διακοπή της δίκης, οπότε η απόφαση εκδίδεται στο όνομα του, επαναλαβόντος τη δίκη, καταπιστευματοδόχου και η δέσμευση αυτού επέρχεται πλέον με την ιδιότητά του ως διαδίκου, κατ` άρθρο 325 αριθ. 1 του ΚΠολΔ, δεδομένου ότι αυτός καθίσταται φορέας του επιδίκου ουσιαστικού δικαιώματος και κανείς άλλος δεν νομιμοποιείται προς επανάληψη της δίκης που έχει διακοπεί βιαίως λόγω επέλευσης της επαγωγής του καταπιστεύματος (Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ ερμηνευτική - νομολογιακή ανάλυση, 326 αριθμ. 3, 286 αριθ. 11, Γ. Μητσόπουλου - Κ. Κεραμέα ΝοΒ 18.1035 επ.)...» (ΕφΑθ 3142/2003 ΕλλΔνη 2004, σελ. 1485) (ΜΠΑθ 538/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΝΟΜΕΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

«...Το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά εκείνων που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο πράγμα στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του, αδιάφορο αν πρόκειται για σχέσεις εμπράγματες ή ενοχικές. Αυτοί που νέμονται το επίδικο στο όνομα κάποιου διαδίκου είναι ο αντιπρόσωπος του νομέα ο οποίος ασκεί την

επί του πράγματος φυσική εξουσία για λογαριασμό κάποιου διαδίκου ή των διαδόχων του, ενώ οι κατέχοντες το επίδικο είναι τα πρόσωπα που έλαβαν την κατοχή από αυτόν που από τον εκτελεστό τίτλο είναι ο καθ` ου της αναγκαστικής εκτέλεσης. **Δεν περιλαμβάνεται επομένως στη ρύθμιση αυτή η περίπτωση εκείνου που κατέχει χωρίς τη βούληση των ανωτέρω προσώπων και χωρίς έννομη σχέση**...» (ΜΠΡοδόπης 185/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Η πρώτη απόφαση διά της οποίας καταδικάζεται ο ηττώμενος σε παράλειψη ή ανοχή παράγει εκτελεστότητα, η οποία κρίνεται κατά τις γενικές διατάξεις και απευθύνεται όχι μόνον προς τον διά της αποφάσεως καταδικαζόμενο οφειλέτη, αλλά και προς οιονδήποτε νομιμοποιούμενο κατά την αναγκαστική εκτέλεση, εφόσον **η υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή μεταβιβάζεται παθητικώς**, ο δε διάδοχος (ειδικός ή καθολικός) οφείλει να σεβαστεί τα δικαστικώς επιτασσόμενα, μόνο αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 919 ΚΠολΔ, το οποίο ορίζει ότι «η αναγκαστική εκτέλεση επί των δικαστικών αποφάσεων γίνεται και κατά των προσώπων έναντι των οποίων ισχύει το δεδικασμένο και κατά των κτησαμένων την νομή ή κατοχή του επιδίκου πράγματος κατά την διάρκεια της δίκης ή μετά το πέρας αυτής και εφόσον τηρηθούν οι διατυπώσεις των άρθρων 921 και 925 ΚΠολΔ». Κατ` άρθρο δε 325 ΚΠολΔ «το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά: **1)** των διαδίκων, **2)** εκείνων που έγιναν διάδοχοί τους όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της, **3)** εκείνων που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο πράγμα στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του αδιάφορο αν πρόκειται για σχέσεις εμπράγματες ή ενοχικές»....» (ΕιρΒόλου 364/2002 Δ. 2003, σελ. 68). «...Σε περίπτωση έκδοσης τελεσίδικης απόφασης μεταξύ εκμισθωτού και μισθωτού πράγματος, με την οποία απόφαση διατάσσεται η απόδοση της χρήσης του μισθίου στον εκμισθωτή, παράγεται δεδικασμένο, ως προς τη διατασσομένη απόδοση και τους λόγους αυτής που δεσμεύει όχι μόνο τους διαδίκους (εκμισθωτή-μισθωτή), αλλά και εκείνους που νέμονται ή κατέχουν το επίδικο μίσθιο στο όνομα κάποιου διαδίκου ή διαδόχου του (325 παρ. 3 ΚΠολΔ). Στα πρόσωπα αυτά που δεσμεύονται από το δεδικασμένο δικαστικής απόφασης που διατάσσει την απόδοση του μισθίου, είναι και ο σύζυγος του μισθωτή, ο οποίος ναι μεν δεν εχει δικαιώματα και υποχρεώσεις από τη σύμβαση μισθώσεως, αφού δέν είναι συμβαλλόμενος, λόγω, όμως της συζυγικής σχέσης του με το μισθωτή, μπορεί να χρησιμοποιεί το μίσθιο, δηλαδή έχει το δικαίωμα συγκατοχής σε όση έκταση και ο μισθωτής - σύζυγος απέναντι στο μισθωτή (Παπαδάκης, ό.π., παρ. 2360, οπου και παραπομπές)...Αφού δε δεσμεύεται από το δεδικασμένο δεν έχει δικαίωμα να τριτανακόψει την απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ του εκμισθωτή και του μισθωτή - συζύγου του, εκτός αν επικαλεσθεί ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε με δόλο και συμπαιγνία του εκμισθωτή και του μισθωτή-συζύγου του, πράγμα που μπορεί να συμβεί αν ο τελευταίος με τον οποίο βρίσκεται σε διάσταση, θέλει με τον τρόπο αυτό να την απομακρύνει από τη συζυγική εστία (Παπαδάκης. ό.π., παρ. 2473 και 2474)...» (ΕφΑθ 459/1992 ΕλλΔνη 1993, σελ. 1129). **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ», σελ. 374).**

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ – ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

«...Το άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 5621/1931 «περί συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιρειών», που κωδικοποιήθηκε με το β.δ. 174/1963, ορίζει, ότι η εταιρεία εις ην υπήχθη ετέρα τοιαύτη, υποκαθίσταται αυτοδικαίως και άνευ οιασδήποτε άλλης διατυπώσεως εις άπαντα εν γένει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της συγχωνευθείσης εταιρίας, της τοιαύτης μεταβιβάσεως εξομοιουμένης προς την καθολικήν διαδοχήν».

Παρόμοιες διατάξεις περιέχονται και στο άρθρο 4 ν. 2292/1953 «περί συγχωνεύσεως ανωνύμων τραπεζικών εταιριών», το άρθρο 55 παρ. 2 ν. 3190/1955 «περί ΕΠΕ» κλπ. Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν περί συγχωνεύσεως εταιριών συνήθως ιδίου τύπου, είτε υπό την μορφήν της ενώσεως, είτε της απορροφήσεως (υπαγωγής) ή της εξαγοράς μιας ή πλειόνων εταιριών από άλλη. Το φαινόμενο τούτο αποκαλείται «οιονεί καθολική διαδοχή». **Η νέα εταιρία υπεισέρχεται αυτοδικαίως στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευομένων εταιριών και οι υπέρ και κατά των τελευταίων τούτων εταιριών εκτελεστοί τίτλοι, εκτελούνται υπέρ και κατά της νέας εταιρίας**. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 παρ. 1 και 3, 75 παρ. 1 περ. α` και 80 παρ. 1 του ν. 2190/1920, που προστέθηκαν με το π.δ. 498/31.12.1987, για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της από 9.10.1978 τρίτης κοινοτικής οδηγίας 78/855/ΕΟΚ για το εταιρικό δίκαιο, **σε περίπτωση συγχώνευσης ανωνύμων εταιρειών με σύσταση νέας εταιρείας** οι συγχωνευόμενες εταιρείες λύνονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση και συνιστάται νέα ανώνυμη εταιρεία, στην οποία οι διαλυόμενες εταιρείες μεταβιβάζουν το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό), από δε τη καταχώρηση στο Δελτίο Ανωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής αποφάσεως της Διοικήσεως, αυτοδικαίως και ταυτοχρόνως, χωρίς καμμία άλλη διατύπωση, **η νέα εταιρεία υποκαθίσταται σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταιρειών που λύονται και η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή**, τόσο για τις συγχωνευόμενες εταιρείες, όσο και έναντι τρίτων...» (ΑΠ 345/2006 ΕλλΔνη 2006, σελ. 807). «...Η απορροφώσα εταιρεία υποκαθίσταται σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της εταιρείας που λύεται αυτοδικαίως και ταυτοχρόνως χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή (ΟλΑΠ 12/1999, ΝοΒ 1999.1125). Συνεπώς ένδικο βοήθημα στρεφόμενο κατά απορροφηθείσας εταιρίας είναι απαράδεκτο διότι πρόκειται για ανύπαρκτο νομικό πρόσωπο. Όταν όμως η απορροφήσασα εταιρία, η οποία είναι οιονεί καθολική διάδοχος της απορροφηθείσας, εμφανίζεται εκουσίως στη συζήτηση της υπόθεσης και υποστηρίζει ότι συνεχίζει τη δίκη στο όνομα της απορροφηθείσας τότε το ένδικο βοήθημα δεν είναι απαράδεκτο (ΑΠ 1755/2002, ΝοΒ 2003.1229). ....Με τον πρώτο λόγο της ανακοπής της η ανακόπτουσα υποστηρίζει ότι είναι άκυρη η προσβαλλόμενη επιταγή προς πληρωμή διότι η επισπεύδουσα, δηλαδή η «.....» κατά το χρόνο επίδοσης της επιταγής είχε ήδη απορροφήσει την δανείστρια της (της ανακόπτουσας), δηλαδή την «.....» με αποτέλεσμα να μην υφίσταται η τελευταία, **όμως στην επιταγή δεν αναφέρει τα πραγματικά περιστατικά που τη νομιμοποιούν να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση κατ` αυτής**. Από το συνδυασμό των άρθρων 919 περ. 1 και 925 παρ. 1 ΚΠολΔ συνάγεται ότι, όταν ο επισπεύδων δεν είναι ο αρχικός φορέας της αξίωσης, της οποίας η ικανοποίηση επιχειρείται με την αναγκαστική εκτέλεση, η επιταγή προς πληρωμή πρέπει να περιέχει ακριβή περιγραφή των πραγματικών περιστατικών, τα οποία στηρίζουν τη νομιμοποίησή του (Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, Γενικό Μέρος, εκδ. 1998, σελ. 435). Επομένως, **επί συγχώνευσης ανωνύμων εταιριών, πρέπει στην επιταγή να αναφέρεται το γεγονός και το είδος της συγχώνευσης, η ανακοίνωση της εγκριτικής διοικητικής απόφασης στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών και ο αριθμός δημοσίευσης στο τ. ΑΕ και ΕΠΕ του ΦΕΚ, ώστε να δύναται ο καθ` ου η εκτέλεση να πληροφορηθεί με επαρκή τρόπο ότι η επισπεύδουσα εταιρία νομιμοποιείται να ενεργήσει πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης ως οιονεί καθολική διάδοχος της δανείστριας εταιρίας, η οποία συγχωνεύθηκε με την**

επισπεύδουσα. Επομένως ο πρώτος λόγος της ανακοπής είναι νομικά βάσιμος και πρέπει να εξετασθεί και ως προς την ουσιαστική βασιμότητά του....Στην επιταγή δεν περιέχονταν τα πραγματικά περιστατικά δυνάμει των οποίων η «.....» κατέστη διάδοχος της δανείστριας τράπεζας της ανακόπτουσας και συνεπώς νομιμοποιούνταν να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση κατ` αυτής παρ` ότι δεν ήταν ο αρχικός φορέας της αξίωσης. Με την παράλειψη αυτή όμως η «.....» σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω νομική σκέψη **παραβίασε την υποχρέωσή της να συμπεριλάβει στην επιταγή προς πληρωμή, την οποία επέδωσε, ακριβή περιγραφή των πραγματικών περιστατικών, τα οποία στηρίζουν τη νομιμοποίηση της**....» (ΜΠΡόδου 62/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Ενόψει του ότι υφίσταται μεν καθολική διαδοχή της νέας ανώνυμης εταιρίας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευομένων ανωνύμων εταιριών, πλην όμως δεν συνεχίζεται η νομική προσωπικότητα των συγχωνευθεισών ανωνύμων εταιριών στη νέα εταιρία, αλλ` αντιθέτως η νομική προσωπικότητα των εταιριών αυτών λήγει με τη συγχώνευση (ΑΠ 568/2005, ΑΠ 433/2005 Νόμος), εξαφανίζονται δε ως υποκείμενα δικαίου, προκύπτει ότι όταν πρόκειται να συνεχισθεί η αναγκαστική εκτέλεση, η οποία είχε αρχίσει κατά ανώνυμης εταιρίας που συγχωνεύθηκε σε άλλη, **απαιτείται αφενός, κατ` άρθρο 925 ΚΠολΔ, να επιδοθεί προηγουμένως νέα επιταγή στη συγχωνευθείσα εταιρία,** αφετέρου δε οι πράξεις που συντάσσονται για τη συνέχιση της αναγκαστικής αυτής εκτελέσεως, να αναγράφουν ως οφειλέτιδα τη νέα ανώνυμη εταιρία, που προήλθε από τη συγχώνευση της πρώτης, κατά της οποίας πλέον, ως οιονεί καθολικής διαδόχου και στο όνομα αυτής, θα συνεχισθεί η αναγκαστική εκτέλεση...» (ΜΠΘεσ 9460/2007, Αρμ. 2007, σελ. 896).

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΔΟΧΟ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 925 ΚΠολΔ, ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος του δικαιούχου δεν μπορεί να αρχίσει ή να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση πριν κοινοποιηθούν σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση η επιταγή και τα έγγραφα που τον νομιμοποιούν. Από την ανωτέρω διάταξη σαφώς προκύπτει ότι ο καθολικός διάδοχος, ο οποίος δεν αναφέρεται στον εκτελεστό τίτλο και δικαιούται κατ` αρθρ. 919 παρ. 1 ΚΠολΔ ή άλλη ειδική διάταξη να αρχίσει ή να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση, υποχρεούται για το έγκυρο της αναγκαστικής εκτέλεσης που ενεργείται απ` αυτόν, να κοινοποιήσει στον καθ` ου η εκτέλεση νέα επιταγή (αν έχει κοινοποιηθεί προηγουμένως επιταγή από τον αναφερόμενο στον εκτελεστό τίτλο) και τα νομιμοποιητικά του έγγραφα, τόσο για την έναρξη όσο και για τη συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, παρά την κοινοποίηση στην τελευταία περίπτωση, επιταγής στον καθ` ου η εκτέλεση από τον αναφερόμενο στον εκτελεστό τίτλο δικαιούχο, η ακυρότητα της οποίας δεν επιδρά στο κύρος της νέας επιταγής, η οποία έχει αυτοτέλεια έναντι της προηγούμενης. Η θεσπιζόμενη από τη διάταξη της παρ. 1 υποχρέωση του καθολικού ή ειδικού διαδόχου είναι ανεξάρτητη από τον τρόπο της διαδοχής ή την εφαρμογή των για την καθολική ή ειδική διαδοχή διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου ή από το παραγωγικό γεγονός της διαδοχής (σύμβαση, νόμος, δικαστική απόφαση) και απαιτείται να γίνεται ακόμη και όταν ο καθ` ου η εκτέλεση έλαβε γνώση της διαδοχής από αλλού. **Ως νομιμοποιητικά έγγραφα νοούνται αυτά που αποδεικνύουν τη διάδοχή είτε είναι δημόσια, είτε ιδιωτικά. Από τη λεκτική διατύπωση της διάταξης προκύπτει ότι μπορεί να γίνει ταυτοχρόνως κοινοποίηση της νέας επιταγής και των άνω εγγράφων, χωρίς όμως να αποκλείεται η προηγούμενη κοινοποίη-**

ση των εγγράφων ή της επιταγής. Η παράβαση των διατυπώσεων που ορίζονται στην ανωτέρω διάταξη για την έναρξη ή συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης επιφέρει ακυρότητα της εκτέλεσης, ανεξάρτητα από τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, καθόσον από τη λεκτική διατύπωση της διάταξης προκύπτει η χρήση έκφρασης που είναι ισοδύναμη με την απειλή ακυρότητας (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ, ερμηνευτική - νομολογιακη ανάλυση κατ` άρθρο, τ. Ε`, έκδ. 1997, σχόλια υπ` αρθρ. 925 ΚΠολΔ, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Α, έκδ. Β`, σ. 317-319, παρ. 124, σ. 256-260, παρ. 94, βλ. ΕφΑθ 1193/1987 ΕλλΔνη 1988.312)...» (ΜΠΡόδου 23/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Η υποχρέωση αυτή (κοινοποίηση νομιμοποιητικών εγγράφων) επιβάλλεται τόσο για την έναρξη, όσο και για τη συνέχιση της υπό του δικαιοπαρόχου αρξαμένης εκτελέσεως, είναι δε ανεξάρτητος και πρέπει να γίνεται ακόμα και όταν ο καθού η εκτέλεση έλαβε άλλοθεν γνώση της διαδοχής. Ως νομιμοποιούντα το διάδοχο έγγραφα νοούνται τα αποδεικνύοντα τη διαδοχή και πρέπει να κοινοποιούνται είτε αυτά είναι δημόσια, είτε ιδιωτικά. Απαιτείται δε η επίδοση ολοκλήρων των εγγράφων και όχι αποσπασμάτων. Αυτά πρέπει να κοινοποιούνται ως πρωτότυπα επίσημα έγγραφα, μη αρκούσης, της απλής μνείας τούτων στην επιταγή. Η παράβαση του άρθρου 925 παρ. 1 ΚΠολΔ συνεπάγεται ακυρότητα της εκτέλεσης ανεξαρτήτως βλάβης, δεδομένου ότι η φράση του νόμου «δεν δύναται να αρχίσει ή να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση» είναι ισοδύναμη με την απειλή ακυρότητας...» (ΑΠ 345/2006 ΕλλΔνη 2006, σελ. 807).

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

«...Ως προς την υποχρέωση ειδικότερα συγκοινοποιήσεως των νομιμοποιητικών εγγράφων και στην περίπτωση της οιονεί καθολικής διαδοχής, η οποία επέρχεται λόγω συγχωνεύσεως ανωνύμων τραπεζικών εταιρειών, με δεδομένη τη συνθετότητα και την ποικιλία των επιμέρους πράξεων, από τις οποίες απαρτίζεται η συγχώνευση των ανωνύμων τραπεζικών εταιρειών, άρα και των αντιστοίχων εγγράφων, που την πιστοποιούν, η απαίτηση συγκοινοποίησης στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη, στο πλαίσιο της ρυθμίσεως του άρθρου 925 παρ. 1 ΚΠολΔ, όλων των εγγράφων που απαιτεί ο νόμος για τη συντέλεση της συγχώνευσης, εκτός του ότι δεν συμπορεύεται με το πνεύμα της ρυθμίσεως του ανωτέρω άρθρου 925 παρ. 1 ΚΠολΔ, είναι και ιδιαιτέρως πολυτελής, εξόχως δαπανηρή, αλλά και παρεμβάλει σοβαρά εμπόδια, παρεμποδίζοντας την πρόσβαση των δανειστών αδικαιολογήτως στην εκτελεστική διαδικασία. Η αναγκαστική εκτέλεση βάζει μεν συνήθως τον τύπο πριν από την ουσία, όχι, όμως, σε βαθμό που εγγίζει τα όρια της κατάχρησης. Κατ` ανάγκη λοιπόν, όπως άλλωστε υποδεικνύει η ίδια η ρύθμιση του νόμου, θα πρέπει να επιλεγούν εκείνα μόνο τα έγγραφα, που αποδεικνύουν την συντέλεση της συγχωνεύσεως και στοιχειοθετούν τη νομιμοποίηση του επισπεύδοντος. Καθώς δε τα αποτελέσματα της συγχωνεύσεως επέρχονται αυτοδικαίως εκ του νόμου και χωρίς άλλη διατύπωση τόσο για τις συγχωνευόμενες εταιρείες, όσο και έναντι τρίτων από την έγκριση και καταχώρηση της εγκριτικής πράξεως της διοικήσεως στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, από το ίδιο δε χρονικό σημείο εκχωρούνται οι απαιτήσεις και αναλαμβάνονται οι υποχρεώσεις της νέας εταιρείας, είναι προφανές ότι και η νομιμοποίηση της τελευταίας αρχίζει ακριβώς από τότε (ΟλΑΠ 12/1999). Άρα, τα έγγραφα, που πιστοποιούν τις ανωτέρω πράξεις και ολοκληρώνουν την συγχώνευση, είναι τα μόνα κρίσιμα και θα πρέπει να συγκοινοποιούνται στον οφειλέτη με την επιταγή. Όλα τα προηγούμενα οσηδήποτε σπουδαιότητα και σοβαρότητα αν παρουσιάζουν για τη διαδικασία της συγχωνεύσεως καθ` εαυ-

τήν, δεν παύουν να αποτελούν στοιχεία, που αφορούν στις εσωτερικές σχέσεις των συγχωνευομένων εταιρειών. Προς τα έξω η συγχώνευση λαμβάνει σάρκα και οστά μόνο με την έγκριση και καταχώρηση της εγκριτικής πράξεως στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Τα έγγραφα που νομιμοποιούν, συνεπώς, την νέα εταιρεία, που προήλθε από τη συγχώνευση των τραπεζικών ανωνύμων εταιρειών, είναι η απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με την οποία εγκρίνεται η συγχώνευσή τους, καθώς και η σχετική ανακοίνωση της καταχώρησης όλων των συγχωνευόμενων εταιρειών στο Μητρώον Ανωνύμων Εταιρειών. Η κοινοποίηση των εγγράφων αυτών είναι αρκετή και ανταποκρίνεται πλήρως στη νομοτυπική μορφή των εγγράφων που αξιώνει το άρθρο 925 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Ως προς το συμβολαιογραφικό έγγραφο συγχωνεύσεως, η ενδεχόμενη υποχρεωτική συγκοινοποίησή του μετά των αμέσως ανωτέρω εγγράφων όχι μόνο δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο, αλλά δεν εξυπηρετεί και καμμία πρακτική σκοπιμότητα, ενώ αντιθέτως μόνο προσκόμματα στην εκτέλεση και δυσανάλογη επιβάρυνση του οφειλέτη συνεπιφέρει. Βέβαια είναι ακριβές ότι η συμβολαιογραφικώς καταρτιζόμενη σύμβαση συγχωνεύσεως αποτελεί, από ουσιαστική άποψη, τον σημαντικότερο όρο και το ουσιωδέστερο έγγραφο της διαδικασίας της συγχωνεύσεως. Δεν έχει, ωστόσο, αποφασιστική σημασία για τη νομιμοποίηση της επισπεύδουσας εταιρείας, που προήλθε από την συγχώνευση. Δεν συνιστά έγγραφο, που αποδεικνύει τη νομιμοποίηση της νέας εταιρείας στη θέση των παλαιών. Μπορεί η σύμβαση της συγχωνεύσεως να περιλαμβάνει όλους τους όρους και τις ειδικότερες συμφωνίες των συμβαλλομένων εταιρειών, αυτό όμως ελάχιστα ενδιαφέρει τον οφειλέτη. Τον οφειλέτη δεν τον ενδιαφέρει η ευρωστία ή η φερεγγυότητα της νέας εταιρείας, αλλά μόνον αν αυτή διαδέχθηκε νομότυπα τις αρχικές εταιρείες. Εφόσον πιστοποιείται από την αρμόδια διοικητική αρχή, ύστερα από έλεγχο της νομιμότητας, το νομότυπο της συγχωνεύσεως και επακολουθεί η κατά νόμον καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών η νέα εταιρεία υποκαθίσταται αυτοδικαίως στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της απορροφουμενης εταιρείας δίκην καθολικής διαδοχής (ΟλΑΠ 12/1999) και η νομιμοποίηση της νέας εταιρείας αποδεικνύεται έτσι πλήρως και τα δικαιώματα του καθού η εκτέλεση οφειλέτη κατοχυρώνονται, επίσης, πλήρως και από κάθε άποψη, όπως ακριβώς συμβαίνει και στην καθολική διαδοχή, όπου αρκεί η κοινοποίηση του κληρονομητηρίου για την εκπλήρωση της νομοτυπικής μορφής του άρθρου 925 παρ. 1 ΚΠολΔ. Η ουσιαστικού δικαίου σύμβαση κοινοποιείται μόνο στην περίπτωση της ειδικής διαδοχής, διότι εκεί είναι απαραίτητη η αναγωγή στις επιμέρους συμφωνίες (λ.χ. της εκχωρήσεως), ώστε να διαπιστωθεί ο φορέας του επιδίκου δικαιώματος, που αποτελεί ουσιαστικό συστατικό στοιχείο της νομιμοποιήσεως. Αντίθετα, στην περίπτωση της (οιονεί) καθολικής διαδοχής, ανάγκη για εξακρίβωση του φορέα συγκεκριμένων δικαιωμάτων της διαδοχής δεν υφίσταται. Η περιουσία της απορροφώμενης εταιρείας μεταβαίνει ως σύνολο στην απορροφώσα εταιρεία, ώστε να αρκούν τα έγγραφα, που πιστοποιούν τη συνολική αυτή περιουσιακή μετατόπιση για την απόδειξη της αλλαγής του φορέα του συνόλου των ουσιαστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, άρα και της νομιμοποιήσεως...» (ΑΠ 345/2006 ΕλλΔνη 2006, σελ. 807).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΟΜΟΡΡΥΘΜΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 22 του ΕΝ, ορίζεται ότι «οι ομόρρυθμοι συνεταίροι, οι αναφερόμενοι εις το καταστατικόν της εταιρείας έγγραφον, υπόκεινται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον εις όλας τας υποχρεώσεις της εταιρείας, αν και

υπογεγραμμένας παρ' ενός μόνο των συνεταίρων, υπό την εταιρικήν όμως επωνυμίαν». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η απεριόριστη σε ολόκληρο ευθύνη του ομόρρυθμου εταίρου με το νομικό πρόσωπο της ομόρρυθμης εταιρίας, εξακολουθεί να υπάρχει και μετά την αποχώρησή του από την εταιρία για τα προ της αποχωρήσεώς του εταιρικά χρέη. Εξ άλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 669 ΕΝ, 874 ΑΚ και 112 ΕισΝΑΚ, προκύπτει ότι με τη σύμβαση του αλληλοχρέου λογαριασμού δημιουργείται μεταξύ των συμβαλλομένων μία διαρκής έννομη σχέση, αφού η λειτουργία της συμβάσεως, προϋποθέτει χρονική διάρκεια. Η δε σχέση αυτή έχει περιουσιακό χαρακτήρα και ως, εκ τούτου καταλογίζεται στο ενεργητικό ή στο παθητικό της περιουσίας των μερών το, ανά πάσα στιγμή περιεχόμενο του λογαριασμού, δηλαδή η αντιπαραβολή των κονδυλίων της χρεοπιστώσεως. Αν συνεπώς, συμβαλλόμενη στο λογαριασμό είναι ομόρρυθμη εταιρία και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του λογαριασμού αποχωρήσει από αυτήν ένας ομόρρυθμος εταίρος, υπάρχει προσωπική εις ολόκληρο ευθύνη του εταίρου αυτού, για το κατά το κλείσιμο του λογαριασμού, οποτεδήποτε και αν γίνει, προκύπτον εις βάρος της εταιρείας κατάλοιπο, υπό την προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός εμφάνιζε παθητικό σε βάρος της εταιρείας κατά το χρόνο της αποχωρήσεως του εταίρου και μέχρι του ύψους του παθητικού αυτού καταλοίπου. Το γεγονός ότι η αξίωση πληρωμής του καταλοίπου γεννιέται το πρώτο με, το κλείσιμό του, ήτοι σε χρόνο μεταγενέστερο της αποχωρήσεως του εταίρου από την εταιρεία, δεν μπορεί να οδηγήσει σε αντίθετο προς τα ανωτέρω συμπέρασμα, αφού τα δημιουργικά της αξιώσεως αυτής περιστατικά, προϋπήρχαν της αποχωρήσεως και ο λογαριασμός αποτελούσε έκτοτε στοιχείο του παθητικού της εταιρικής περιουσίας και συνεπώς περιλαμβανόταν στο πλαίσιο της ευθύνης του αποχωρήσαντος εταίρου (ΟλΑΠ 31/1997, ΑΠ 1/2002). Ενόψει αυτών και σύμφωνα με την αποτελούσα απόρροια του άρθρου 22 ΕΝ, διάταξη του άρθρου 920 ΚΠολΔ μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση κατά του αποχωρήσαντος ομορρύθμου εταίρου, με βάση τον εκτελεστό τίτλο κατά της ομόρρυθμης εταιρίας, ο οποίος στηρίζεται στο κατάλοιπο αλληλοχρέου λογαριασμού που έκλεισε μετά την αποχώρησή του από την εταιρεία...» (ΑΠ 893/2008 ΤΝΠΔΣΑ). **Σημείωση: Ήδη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 249 του ν. 4072/2012 «1. Ομόρρυθμη είναι η εταιρεία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και για τα χρέη της οποίας ευθύνονται παράλληλα όλοι οι εταίροι απεριόριστα και εις ολόκληρον. 2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στο παρόν κεφάλαιο, εφαρμόζονται στην ομόρρυθμη εταιρεία οι διατάξεις του αστικού κώδικα για την εταιρεία, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 758 και 761 του Αστικού Κώδικα»**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΛΥΘΕΙΣΑΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΟΥ – ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

«...Για την έναρξη κατά ομορρύθμου εταίρου της εκτελέσεως απαιτείται κοινοποίηση σ` αυτόν **ατομικώς** επιταγής προς εκτέλεση... Η λύση της ομόρρυθμης εταιρίας δεν εξαφανίζει τη νομική της προσωπικότητα, η οποία λογίζεται υπάρχουσα, εφόσον υπάρχουν απαιτήσεις της εταιρίας ...Ατομική επιταγή προς πληρωμή στον ομόρρυθμο εταίρο απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 920 και 924 ΚΠολΔ για την έναρξη της σε βάρος του εκτελεστικής διαδικασίας και συνακόλουθα για την έναρξη της προθεσμίας ασκήσεως των κατά το αρ. 934 ΚΠολΔ αντιρρήσεων κατά της εκτελέσεως και όχι για την έναρξη της προθεσμίας ασκήσεως ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής από τον ομόρρυθμο εταίρο (βλ. Βαθρακοκοίλη, όπ. αρ. 920 αριθ. 3, 9)...» (ΕφΑθ 4920/2000 ΕΕμπΔ 2003, σελ. 64).

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 741 ΑΚ, 20 ΕΝ και 2 του ΒΔ της 2/14-5-1835 «Περί της αρμοδιότητας των Εμποροδικείων», συνάγεται ότι η κοινοπραξία, η οποία, με ιδιαίτερη επωνυμία ή με τα ονόματα όλων των μελών της, αναλαμβάνει, ως ανάδοχος, την εκτέλεση τεχνικού έργου, το οποίο, κατά τα ουσιώδη στοιχεία του, αποτελεί επιχείρηση χειροτεχνίας και επομένως αντικειμενικά εμπορική πράξη, εφόσον δεν προκύπτει κάτι άλλο, έχει το χαρακτήρα ομόρρυθμης εταιρείας. Εάν όμως αυτή δεν υποβλήθηκε στις προβλεπόμενες από το άρθρο 42 ΕΝ, για τις ομόρρυθμες εταιρείες, διατυπώσεις δημοσιότητας, λειτουργεί ως ομόρρυθμη εταιρία «εν τοις πράγμασι» (ΟλΑΠ 22/1998), με όλες τις συνέπειες που απορρέουν από το γεγονός αυτό, δηλαδή εφαρμόζεται το δίκαιο της ομόρρυθμης εταιρίας σε όλη του την έκταση, ως προς τη διαχείριση της εταιρίας, την ευθύνη των εταίρων, τη λύση και τις συνέπειες αυτής. Ετσι, ισχύει η απεριόριστη και εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων και ο κανόνας της ατομικής εκπροσώπησης, ο οποίος καθιερώνεται, επί ομόρρυθμης εταιρίας, με τη διάταξη του άρθρου 22 ΕΝ. Κατ` αυτόν κάθε ομόρρυθμος εταίρος μπορεί μόνος του να δεσμεύει την εταιρία, ανεξάρτητα από τη σύμπραξη ή ακόμη και την εναντίωση των άλλων. Η νομοθετική αυτή ρύθμιση είναι ενδοτικού δικαίου και ως εκ τούτου επιτρέπεται στους ομόρρυθμους εταίρους να περιλάβουν στο καταστατικό ρυθμίσεις που παρεκκλίνουν από το νόμο. Ετσι, μπορούν να ορίσουν ότι η εκπροσώπηση της εταιρίας θα γίνεται από περισσότερους, ενεργούντες χωριστά ή από κοινού. Εφόσον όμως η ομόρρυθμη εταιρία δεν υποβληθεί στις διατυπώσεις της δημοσιότητας, τις σχετικές καταστατικές ρυθμίσεις που αποκλίνουν από τη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 22 ΕΝ, δεν μπορούν να επικαλεσθούν οι εταίροι έναντι των τρίτων και ως εκ τούτου έναντι αυτών ισχύει σε κάθε περίπτωση, ο κανόνας της ατομικής εκπροσώπησης (άρ. 42 περ. 3 ΕΝ). Περαιτέρω, επί αιτήσεως προς έκδοση διαταγής πληρωμής κατά κοινοπραξίας δεν είναι αναγκαίο να επισυναφθεί και το συμφωνητικό σύστασης της κοινοπραξίας για να προκύψει το πρόσωπτου οφειλέτη της απαιτήσεως...» (ΑΠ 36/2011 ΕλλΔνη 2011, σελ. 1389). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 741 ΑΚ, 20 ΕΝ και 2 του ΒΔ της 2/14-5-1835 «Περί της αρμοδιότητας των Εμποροδικείων», συνάγεται ότι η κοινοπραξία, η οποία με ιδιαίτερη επωνυμία ή με τα ονόματα όλων των μελών της, αναλαμβάνει ως ανάδοχος την εκτέλεση τεχνικού έργου, το οποίο κατά τα ουσιώδη στοιχεία του αποτελεί επιχείρηση χειροτεχνίας και επομένως αντικειμενικά εμπορική πράξη, εφόσον δεν προκύπτει κάτι άλλο, έχει το χαρακτήρα ομόρρυθμης εταιρείας. Εάν όμως αυτή δεν υποβλήθηκε στις προβλεπόμενες από το άρθρο 42 ΕΝ, για τις ομόρρυθμες εταιρείες, διατυπώσεις δημοσιότητας, λειτουργεί ως ομόρρυθμη εταιρία «εν τοις πράγμασι» (ΟλΑΠ 22/1998), με όλες τις συνέπειες που απορρέουν από το γεγονός αυτό, δηλαδή εφαρμόζεται το δίκαιο της ομόρρυθμης εταιρίας σε όλη του την έκταση, ως προς τη διαχείριση της εταιρίας, την ευθύνη των εταίρων, τη λύση και τις συνέπειες αυτής. Ετσι, ισχύει η απεριόριστη και εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων και ο κανόνας της ατομικής εκπροσώπησης, ο οποίος καθιερώνεται, επί ομόρρυθμης εταιρίας, με τη διάταξη του άρθρου 22 ΕΝ. Κατ` αυτόν κάθε ομόρρυθμος εταίρος μπορεί μόνος του να δεσμεύει την εταιρία, ανεξάρτητα από τη σύμπραξη ή ακόμη και την εναντίωση των άλλων. Η νομοθετική αυτή ρύθμιση είναι ενδοτικού δικαίου και ως εκ τούτου επιτρέπεται στους ομόρρυθμους εταίρους να περιλάβουν στο καταστατικό ρυθμίσεις που παρεκκλίνουν από το νόμο. Ετσι, μπορούν να ορίσουν ότι η εκπροσώπηση της εταιρίας θα γίνεται από περισσότερους, ενεργούντες χωριστά ή από κοινού. Εφόσον όμως η ομόρρυθμη εταιρία δεν υποβληθεί στις διατυπώσεις της δη-

μοσιότητας, τις σχετικές καταστατικές ρυθμίσεις που αποκλίνουν από τη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 22 ΕΝ, δεν μπορούν να επικαλεσθούν οι εταίροι έναντι των τρίτων και ως εκ τούτου έναντι αυτών ισχύει σε κάθε περίπτωση, ο κανόνας της ατομικής εκπροσώπησης (ΑΠ 36/2011 ΤΝΠ Νόμος, ΑΠ 654/2010 Αρμ 2011.1177, ΕφΠειρ 386/2008 ΔΕΕ 2009.329, ΕφΑθ 176/2007 ΕλλΔνη 2007.907, ΕφΛαρ 6/2006 Δικογραφία 2007.49, ΠΠΘεσ 14193/2011 ΤΝΠ Νόμος)...» (ΜΠΡόδου 619/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στο δίκαιο των εταιριών, υπό ευρεία έννοια, δηλαδή των ενώσεων προσώπων που συνιστώνται με σύμβαση και επιδιώκουν κοινό σκοπό, με τη συμβολή των μελών τους, δεν προβλέπεται η κοινοπραξία, ως ιδιαίτερος τύπος εταιρίας. Αφότου όμως εμφανίστηκε και δρα στην πράξη η κοινοπραξία είναι δυνατό να έχει το χαρακτήρα είτε αστικής εταιρίας εάν από τη φύση της και το σκοπό της δεν είναι εμπορική, οπότε δεν θα έχει νομική προσωπικότητα και θα διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 741 επ. ΑΚ, είτε εμπορικής εταιρίας, οπότε εμπίπτει στο πεδίο του εμπορικού δικαίου και θα πρέπει να υπαχθεί σε ένα από τους εταιρικούς τύπους που αναγνωρίζονται από αυτό, γιατί στις εταιρίες του εμπορικού δικαίου, για λόγους προστασίας των τρίτων, αλλά και των εταίρων, ισχύει η αρχή του κλειστού αριθμού, σύμφωνα με την οποία αποκλείεται η υιοθέτηση άλλου τύπου εταιρίας διαφορετικού από εκείνους που αυτό αναγνωρίζει. Επομένως, στη δεύτερη αυτή περίπτωση η κοινοπραξία, εάν δεν τηρηθούν οι διατυπώσεις σύνταξης εγγράφου και δημοσιότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 39, 42, 43 και 44 του ΕμπΝ, μπορεί να έχει χαρακτήρα είτε αφανούς εταιρίας, με εμφανή εταίρο ένα εκ των μελών της, φυσικών ή νομικών προσώπων που την αποτελούν, η οποία προσομοιάζει με την ετερόρρυθμη εταιρία, με μόνο τον εμφανή εταίρο απεριορίστως ευθυνόμενο, είτε ομόρρυθμης «εν τοις πράγμασι» εταιρίας, οπότε τα μέλη αυτής θα ευθύνονται απεριορίστως και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις της, κατ` άρθρο 22 του ΕμπΝ και μπορούν κατά συνέπεια να εναχθούν αυτοί για τις υποχρεώσεις της Κοινοπραξίας, ενώ το έναντι αυτής δεδικασμένο ισχύει κατά το άρθρο 329 ΚΠολΔ και έναντι των μετεχόντων σε αυτήν φυσικών η νομικών προσώπων...» (ΑΠ 362/2009, ΕΕμπΔ 2010, σελ. 63).

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΝΕΙΣΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΤΗΡΙΟΥ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ – ΚΑΘΟΥ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 922 ΚΠολΔ συνάγεται ότι όποιος έχει δικαίωμα να ενεργήσει αναγκαστική εκτέλεση κατά κάποιου νομιμοποιείται να ζητήσει την παροχή κληρονομητηρίου για το δικαίωμα εκείνου κατά του οποίου θα στραφεί η εκτέλεση. Επομένως προϋπόθεση για την παροχή κληρονομητηρίου είναι η νομιμοποίηση του αιτούντος αυτού κατά του καθού η εκτέλεση κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης που απαιτεί την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, ώστε ο δανειστής που υποβάλλει την αίτηση παροχής κληρονομητηρίου να έχει τη δυνατότητα να προβεί στην αναγκαστική εκτέλεση, ο δε καθού - κληρονόμος ενόψει και της ρύθμισης του άρθρου 921 ΚΠολΔ πρέπει να έχει αποδεχθεί την κληρονομιά, αλλιώς δεν νομιμοποιείται η κατ` αυτού έναρξη ή συνέχιση της εκτελέσεως. Γι` αυτό στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την νομιμοποίηση του αιτούντος και να γίνεται επίκληση του εκτελεστού τίτλου και της πράξης αποδοχής της κληρονομίας, αλλιώς η αίτηση πρέπει να απορρίπτεται ως αόριστη. Επίσης για τη νομιμοποίηση του αιτούντος την παροχή κληρονομητηρίου απαιτείται η συνδρομή στο πρόσωπο του κληρονόμου των προϋποθέσεων παροχής κληρονομητηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 819 επ. ΚΠολΔ και 1956 επ. ΑΚ...» (ΕφΠατρών 875/2008 ΑχΝομ 2009, σελ. 273).

«...Ο θεσμός της δικαστικής εκκαθάρισης της κληρονομιάς που προβλέπεται από τα άρθρα 1913 έως 1922 ΑΚ, σκοπεί να προφυλάξει τους κληρονομικούς πιστωτές από κατάχρεο κληρονόμο ή από επικίνδυνη γι` αυτούς διαχείριση της κληρονομιαίας περιουσίας, ως επίσης να εξασφαλίσει τη σύμμετρη όλων των δανειστών ικανοποίηση σε περίπτωση ανεπάρκειας της κληρονομιάς προς πλήρη τοιαύτη. (Παπαντωνίου, Κληρ. Δίκ., § 132, ΕφΑθ 3191/1978 Αρμ 31.196). Από τη διάταξη του άρθρου 1914 ΑΚ, η οποία ορίζει ότι, από τη δημοσίευση της απόφασης που διατάζει την εκκαθάριση, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της κληρονομιάς αποχωρίζονται αυτοδικαίως από την περιουσία του κληρονόμου και αποτελούν χωριστή ομάδα που διοικείται από τον εκκαθαριστή, συνάγεται ότι, αν το δικαστήριο διέταξε την εκκαθάριση της κληρονομιάς, από τη δημοσίευση της αποφάσεώς του, η κληρονομιά αποτελεί χωριστή ομάδα που διοικείται από το διοριζόμενο εκκαθαριστή (ΕφΑθ 254/1986 ΕλλΔνη 28.633). Περαιτέρω, από τα άρθρα 1914, 1916, 1917 και 1921 ΑΚ προκύπτει, ότι κατά τη διάρκεια της δικαστικής εκκαθαρίσεως της κληρονομιάς δεν μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση στα κληρονομιαία αντικείμενα από τους δανειστές της κληρονομιάς. Αν πριν το διορισμό του εκκαθαριστή άρχισε η αναγκαστική εκτέλεση, δεν είναι επιτρεπτή η συνέχιση της, έστω και αν αυτή είχε αρχίσει εναντίον του κληρονομουμένου. Επομένως, κάθε πράξη της εκτέλεσης ή συνέχιση αυτής που επιχειρείται από τους δανειστές της κληρονομιάς κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης μπορεί να αποκρουστεί από τον εκκαθαριστή και εκείνον που έχει έννομο συμφέρον με την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ (ΕφΘ 990/1993 Αρμ 1994.1301). Κατ` εξαίρεση, επειδή με τη δικαστική εκκαθάριση δεν θίγονται τα προνόμια που αποκτήθηκαν κατά το νόμο, ή οι υποθήκες που έχουν εγγραφεί και τα ενέχυρα που έχουν συσταθεί πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου, οι ενυπόθηκοι δανειστές της κληρονομιάς, των οποίων η υποθήκη είχε συσταθεί πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου, μπορούν να αρχίσουν ή να συνεχίσουν εγκύρως αναγκαστική εκτέλεση στα κληρονομιαία αντικείμενα, που ασφαλίζονται με υποθήκη και κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (ΕφΘ 990/1993 ό.π.). Από τον αναφερθέντα ανωτέρω σκοπό της δικαστικής εκκαθάρισης και τις ανωτέρω περί αυτής διατάξεις και ιδίως από τη διάταξη του άρθρου 1920 ΑΚ, κατά την οποία ουδεμία πληρωμή κληρονομικού δανειστή είναι δυνατή πριν εξακριβωθεί η ικανότητα της κληρονομιάς ή πριν το δικαστήριο κανονίσει σύμμετρη ικανοποίηση των δανειστών, χωρίς να θίγονται τα προνόμια που αποκτήθηκαν κατά το νόμο ή οι υποθήκες που έχουν εγγραφεί και τα ενέχυρα που έχουν συσταθεί πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου, προκύπτει ότι, η εκκαθάριση της κληρονομιάς **είναι θεσμός συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης** που σκοπό έχει τη σύμμετρη ικανοποίηση των δανειστών της κληρονομιάς και από την άποψη αυτή μοιάζει με την πτώχευση που είναι και αυτή θεσμός συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, που σκοπό έχει τη σύμμετρη ικανοποίηση των εγχειρογράφων πιστωτών, οι οποίοι και στερούνται από τη δημοσίευση της αποφάσεως περί πτωχεύσεως των ατομικών καταδιωκτικών μέτρων (βλ. ΟλΑΠ 82/1965 ΝοΒ 13.186). Συνεπώς, τα στην πτώχευση ισχύοντα μπορούν να μεταφερθούν στην εκκαθάριση της κληρονομιάς προς ερμηνεία των σχετικών διατάξεων και για να δοθούν λύσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζονται εδώ. Κατ` ακολουθίαν των ανωτέρω, η εκτεθείσα ειδική διαδικασία της δικαστικής εκκαθάρισης αποκλείει και τα ατομικά μέσα εκτέλεσης επί των στοιχείων της κληρονομίας εκ μέρους των ατομικών δανειστών του κληρονόμου κατάταξη κληρονομιάς ή εκ μέρους του δανειστή της κληρονομιαίας περιουσίας. Από τις παραπάνω όμως διατάξεις των άρθρων 1914

§ 2 και 1920 ΑΚ προκύπτει περαιτέρω ότι από την προαναφερθείσα ειδική διαδικασία της σύμμετρης ικανοποίησης των κληρονομικών δανειστών εξαιρούνται, κατά τα εκτεθέντα, οι ενυπόθηκοι δανειστές της κληρονομιάς που έχουν εγγράψει υποθήκη επί των κληρονομιαίων ακινήτων πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου, οι οποίοι μπορούν και μετά από τη δημοσίευση της απόφασης περί εκκαθαρίσεως, να ασκήσουν την εμπράγματη υποθηκική αγωγή, νοούμενης ως δικαίωμα αναγκαστικής εκτελέσεως επί κληρονομιαίου ακινήτου, λόγω της υποθηκικής υπεγγυότητάς του, για την επίτευξη εξοφλήσεως του χρέους ή να συνεχίσουν τέτοια αγωγή. Έτσι, οι ως άνω ενυπόθηκοι κληρονομικοί δανειστές (που έχουν εγγράψει υποθήκη πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου) μπορούν να αρχίσουν ή να συνεχίσουν την αρξάμενη αναγκαστική εκτέλεση και κατά το στάδιο της δικαστικής εκκαθάρισης της κληρονομιάς (ΕφΘ 2425/1993 Αρμ 1994.64). Περαιτέρω, ο δανειστής της κληρονομιάς που έχει εγγράψει πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου προσημείωση υποθήκης επί των κληρονομιαίων ακινήτων (η οποία του χορηγεί απλώς το δικαίωμα προτιμήσεως για την απόκτηση υποθήκης και ταυτόχρονα δικαίωμα τυχαίας μεν, αλλά προνομιακής κατατάξεώς της, σύμφωνα με το άρθρο 1007 § 1 ΚΠολΔ (ΑΠ 1392/1999 ΕλλΔνη 41.765) δεν υπάγεται στην κατηγορία των μη δεσμευομένων από την αναστολή των ατομικών καταδιωκτικών μέτρων ενυπόθηκων κληρονομικών δανειστών (που έχουν εγγράψει υποθήκη πριν από το θάνατο του κληρονομουμένου) αλλά ισχύει και γι' αυτόν ο ανωτέρω κανόνας της αναστολής των ατομικών καταδιωκτικών μέτρων επί των αντικειμένων της κληρονομιάς από τη δημοσίευση της αποφάσεως που διατάζει της εκκαθάρισή της. Επομένως, η αναγκαστική εκτέλεση που άρχισε πριν από το διορισμό εκκαθαριστή της κληρονομιάς δεν μπορεί να συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της εκκαθαρίσεως προς ικανοποίηση απαιτήσεως ασφαλιζόμενης με προσημείωση υποθήκης (βλ. ΕφΠειρ 282/1998 ΕλλΔνη 39.930)...» (ΜΠΚέρκ. 442/2003 ΝοΒ 2003, σελ. 1059).

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΥ

«...Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 924 εδ. 3, 4 & 5 ΚΠολΔ, όποιος επισπεύδει την εκτέλεση, αν δεν κατοικεί στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου του τόπου της εκτέλεσης, έχει υποχρέωση να διορίσει με την επιταγή ή με αυτοτελές δικόγραφο, που επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση, αντίκλητο που να κατοικεί στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου του τόπου της εκτέλεσης, στον οποίο μπορούν πλέον να γίνουν όλες οι επιδόσεις και οι προσφορές που αφορούν την εκτέλεση, σε περίπτωση δε που δεν ορισθεί αντίκλητος, αντίκλητος είναι ο δικηγόρος που υπέγραψε την επιταγή. Συνεπώς στον αντίκλητο αυτό μπορούν να επιδοθούν και όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο δίκης περί την εκτέλεση, οι οποίες βέβαια μπορούν, κατ` επιλογή αυτού που παραγγέλλει την επίδοση, να επιδοθούν, αντί για τον αντίκλητο, στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρ. 126 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 356/2012, ΝΟΜΟΣ), (ΜΠΡόδου 73/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Η επίδοση θα γίνει κατά τις κοινές περί επιδόσεως διατάξεις των άρθρων 122-143 του ΚΠολΔ κατόπιν εντολής προς επίδοση, η οποία δίνεται από τον επισπεύδοντα δια του περιεχομένου της επιταγής. Υποστηρίζεται ότι η επίδοση της επιταγής δεν είναι δυνατόν να γίνει στον αντίκλητο πλην των περιπτώσεων των άρθρων 142 παρ. 4 και 143 παρ. 4 του ΚΠολΔ με την αιτιολογία ότι η εκούσια εκτέλεση η οποία επιδιώκεται με την επιταγή αποτελεί πράξη που δεν μπορεί να γίνει από άλλον αλλά απαιτεί αυτοπρόσωπη ενέργεια του παραλήπτη. Σύμφωνα με την άνω διάταξη του άρθρου 143 παρ.

4 του ΚΠολΔ η επίδοση σε πρόσωπο που έχει τη διαμονή του ή την έδρα του στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής, πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά στον αντίκλητο, εφόσον αναφέρεται στον κύκλο των υποθέσεων για τις οποίες έχει γίνει ο διορισμός του και όταν ακόμη πρόκειται για αποφάσεις ή πράξεις που επιβάλλουν αυτοπρόσωπη ενέργεια του παραλήπτη της επίδοσης. Έτσι αν είναι άγνωστος ο τόπος διαμονής του καθού η εκτέλεση, η επίδοση γίνεται με τις διατάξεις για τους άγνωστης διαμονής (άρθρο 135 του ΚΠολΔ) εκτός αν έχει διορίσει αντίκλητο οπότε η επίδοση πρέπει να γίνει στον αντίκλητο (βλ. ΑΠ 1207/1984 Δ. 16. 941). Όμως ο διορισμός του αντικλήτου πρέπει να είναι νόμιμος. Υπό το ισχύον δικονομικό δίκαιο καθιερώνονται οι εξής τρόποι διορισμού αντικλήτου: **α)** με δήλωση στη γραμματεία Πρωτοδικείου της κατοικίας του δηλούντος και αν δεν έχει κατοικία στην ημεδαπή, του Πρωτοδικείου της πρωτεύουσας, **β)** με ρήτρα που περιέχεται στη σύμβαση, **γ)** με τον κατ` άρθρο 96 ΚΠολΔ διορισμού πληρεξουσίου δικηγόρου, οπότε αυτός είναι αυτοδικαίως και αντίκλητος για όλες τις επιδόσεις που ανάγονται στη δίκη στην οποία είναι πληρεξούσιος στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και η επίδοση της οριστικής απόφασης (άρθρο 143 παρ. 1) και **δ)** με μονομερή δήλωση που περιέχεται στην επιταγή προς εκτέλεση (αρθρ. 924 ΚΠολΔ) ή την αναγγελία του δανειστή στον πλειστηριασμό (άρθρο 972 παρ. 1 εδ. α` του ΚΠολΔ). Η εξουσία όμως του νόμιμα διορισμένου κατ` άρθρο 96 πληρεξουσίου δικηγόρου να δέχεται την επίδοση της οριστικής απόφασης στη δίκη που έχει την ιδιότητα του αντικλήτου για την ενεργοποίηση της προθεσμίας άσκησης των ενδίκων μέσων ισχύει μόνο για την απόφαση και όχι για την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση (924 ΚΠολΔ) η οποία γράφεται κάτω από την απόφαση και αποτελεί ίδια αυτοτελή πράξη που αποσκοπεί στην υλοποίηση της συνέπειας της απόφασης. Συνεπώς αν δεν υπάρχει διορισμός του δικαστικού πληρεξουσίου ως αντικλήτου με άλλη πράξη, δεν είναι αντίκλητος και για την παραλαβή της επιταγής, εκτός αν έχει διοριστεί αντίκλητος για την επιταγή, οπότε νομίμως γίνεται η επίδοση σ` αυτόν και της ανακοπής για ακύρωση της επιταγής και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου που αναφέρεται στην αναγκαστική εκτέλεση...» (ΜΠΚω 725/1995, ΑρχΝομ 1998, σελ. 603).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η κύρια διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Πως γίνεται η αναγκαστική εκτέλεση – Περιεχόμενο κατασχετήριας εκθεσης- Τα έξοδα της αναγκαστικής εκτέλεσης

ΑΠΟΓΡΑΦΟ - ΕΠΙΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ – ΠΟΙΑ ΣΕΙΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΑΙ

«...Δανειστής ο οποίος επιθυμεί να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση οφείλει πρώτα να ζητήσει την έκδοση απογράφου. Η έκδοση του απόγραφου προϋποθέτει ότι θα προηγηθεί η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου στον τελευταίο τίτλο. Το απόγραφο, το οποίο είναι αντίγραφο του φέροντος τον εκτελεστήριο τύπο εκτελεστού τίτλου, θα παραμείνει στην κατοχή («εις χείρας») του πληρεξουσίου του επισπεύδοντος. Από το απόγραφο αυτό ο πληρεξούσιος του επισπεύδοντος θα εκδώσει αντίγραφο (εξ απογράφου), κατά το άρθρο 52 ΚωδΔικ, επί του οποίου θα συντάξει την επιταγή προς εκτέλεση, το αντίγραφο δε αυτό μετά της επιταγής πρέπει να επιδώσει στον καθ`ου, για να αρχίσει η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως (Π. Γέσιου-Φαλτσή, αναγκ. εκτέλεση, Ι, έκδ. 1978, σελ. 234). Στο έγγραφο της επιταγής μπορεί, παρά το γράμμα του άρθρου 924 εδ. 2 ΚΠολΔ, να είναι συνημμένο και το αντίγραφο εξ απογράφου, ώστε να αποτελούν ένα σώμα (Σταυρόπουλος, ό.π., σελ. 1068)...Η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως **αρχίζει με την επιταγή** και ο μεν δικαιούχος λαμβάνει τη θέση του επισπεύδοντος, ο δε υπόχρεως τη θέση του καθ`ου η εκτέλεση...» (ΕιρΝαυπάκτου 100/1989, ΑρχΝομ 1992, σ. 664, ΝΟΜΟΣ) «...Κατά το άρθρο 916 ΚΠολΔ **η αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει αν από τον εκτελεστό τίτλο δεν προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής**. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής η απαίτηση του δανειστή, ως προϋπόθεση παροχής έννομης προστασίας με τη μορφή της αναγκαστικής υπέρ αυτού εκτέλεσης, πρέπει να είναι όχι μόνο βεβαία, όπως επιβάλλεται από το άρθρο 915 ΚΠολΔ, αλλά και εκκαθαρισμένη. Η διάταξη έχει τεθεί κυρίως για την προστασία των συμφερόντων του οφειλέτη, ο οποίος πρέπει κατά την έκδοση ή την κατάρτιση του τίτλου να τελεί σε γνώση του ποσού και του ποιού της παροχής για την οποία μπορεί να γίνει σε βάρος του αναγκαστική εκτέλεση. **Αυτά ισχύουν και για τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, από τα οποία πρέπει να προκύπτει το ποσό και το ποιόν της παροχής, γιατί αν δεν προκύπτουν τα στοιχεία αυτά, δεν αποτελούν (τα συμβολαιογραφικά έγγραφα) τίτλο εκτελεστό, με επακόλουθο την ακυρότητα της στηριζομένης σε αυτά επιταγής και της επακολουθούσας διαδικασίας εκτέλεσης, χωρίς την ανάγκη επίκλησης και απόδειξης βλάβης**. Είναι δε εκκαθαρισμένη η απαίτηση, αν μπορεί να καθορισθεί κατά ποσό με αριθμητικό υπολογισμό, ή σύμφωνα με τα περιλαμβανόμενα στον τίτλο στοιχεία...» (ΑΠ 1124/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με το άρθρο 918 παρ. 1 εδ. 1 ΚΠολΔ, αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει αντιγράφου του εκτελεστού τίτλου που έχει τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο). **Ετσι αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει με βάση αντίγραφο του απογράφου, αλλά μόνο με βάση απόγραφο, το οποίο ο επισπεύδων πρέπει απαραιτήτως να έχει στα χέρια του για την ενέργεια της αναγκαστικής εκτελέσεως** (Π. Γέσιου-Φαλτσή,

Δίκαιον αναγκ. εκτελέσεως, Β` έκδ., σελ. 116). Εξάλλου κατά το άρθρο 924 παρ. 1 εδ. 1 και 2 του ίδιου κώδικα, η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως αρχίζει από την επίδοση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση, η οποία γράφεται κάτω από το αντίγραφο. **Η σειρά που ακολουθείται για να κινηθεί η διαδικασία της εκτελέσεως αρχίζει από το πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου, στο οποίο τίθεται ο εκτελεστήριος τύπος που προβλέπεται στο άρθρο 918 παρ. 1 εδ. 2 του ίδιου κώδικα. Από το έγγραφο που διαμορφώνεται με τον τρόπο αυτό (πρωτότυπο με τον εκτελεστήριο τύπο) εξάγεται το απόγραφο, ήτοι ένα πλήρες αντίγραφο του πρωτοτύπου του εκτελεστού τίτλου, που περιέχει τον εκτελεστήριο τύπο. Το απόγραφο παραδίδεται σ` αυτόν που νομιμοποιείται και έχει έννομο συμφέρον για αναγκαστική εκτέλεση. Από το απόγραφο ο πληρεξούσιος δικηγόρος του επισπεύδοντος εκδίδει αντίγραφο, κάτω από το οποίο συντάσσει την επιταγή. Το τελευταίο (αντίγραφο απογράφου με επιταγή για εκτέλεση) είναι εκείνο που κοινοποιείται στον καθού η εκτέλεση (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεσις, β` έκδ. σελ. 218). Η ακρίβεια της αντιγραφής του απογράφου πρέπει να βεβαιώνεται από το δικηγόρο, ο οποίος εκδίδει το αντίγραφο (άρθ. 449 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με 52 ν.δ. 3026/1954 - Κώδικα Δικηγόρων). Η παράλειψη της βεβαιώσεως αυτής, η μη έκδοση αντιγράφου απογράφου - και επομένως και η έκδοση αντιγράφου όχι από απόγραφο, αλλά από αντίγραφο αυτού - καθώς και η επίδοση απλού και όχι επικυρωμένου αντιγράφου του απογράφου, η οποία εξομοιώνεται με μη επίδοση (πρβλ. ΑΠ 2/1993 Δνη 36.1084 και 312/1976 ΝοΒ 24.853), οδηγούν σε ακυρότητα της αναγκαστικής εκτελέσεως, ανεξαρτήτως βλάβης του καθού η εκτέλεση (Ι. Μπρίνια, ό.π. σελ. 307, 308 και 311)....»** (ΕφΠειραιώς 612/1999 ΕλλΔνη 2000, σ. 488, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΧαλκίδας 100/2000, ΝοΒ 2000, σ. 1453, ΝΟΜΟΣ). «...Το επιδιδόμενο αντίγραφο του απογράφου πρέπει να είναι πλήρες και να φέρει και αυτό αντιγραφή του εκτελεστήριου τύπου του άρθρου 918 § 1 του ΚΠολΔ και κατά τα δύο παραπάνω στοιχεία του, αν δε λείπει κάποιο από αυτά, τότε η εκτέλεση είναι άκυρη (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. Α, § 82, σ. 224, Γιδόπουλο, Εκτέλεσις, § 80, σ. 171 και 174 σημ. 6, ΕφΠειρ 612/1999, ΕλλΔνη 41.487, ΕφΑθ 1727/1993, ΑρχΝ 1995. 551)...» (ΕφΘεσ 862/2009, ΕΠολΔ 2010, σ. 2020, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΧαλκίδας 100/2000, ΝοΒ 2000, σ. 1453, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

«...Η απαίτηση μπορεί να απορρέει από σύμβαση (λ.χ. πώληση, δάνειο, μίσθωση κλπ) ή, όταν επιτρέπεται από το νόμο, από μονομερή δικαιοπραξία (λ.χ. διαθήκη, προκήρυξη κλπ). **Οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο όροι γέννησης της εκτελούμενης αξίωσης, πρέπει να προκύπτουν από το εκτελούμενο συμβόλαιο**...» (ΕφΑθ 768/2009, ΕλλΔνη 2011, σελ. 203, 204, ΝΟΜΟΣ). «...Για την έγκυρη επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης δεν αρκεί η κατ` άρθ. 904 ΚΠολΔ ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, αλλά είναι αναγκαίο να έχει περιβληθεί ο εκτελεστός τίτλος με τον εκτελεστήριο τύπο (που τίθεται στο πρωτότυπο του εκτελεστού τίτλου), δηλαδή με την εντολή - διαταγή προς τα όργανα της εκτέλεσης να προβούν με βάση αυτόν σε εκτέλεση. Αναγκαστική εκτέλεση επισπεύδεται με βάση αντίγραφο του τίτλου που έχει περιβληθεί τον εκτελεστήριο τύπο και που καλείται απόγραφο...» (ΕφΑθ 768/2009, ΕλλΔνη 2011, σελ. 203, 204) (ΕφΛάρισας 325/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη 2010, σ. 263, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΟΥ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΕΞ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ - Η ΕΠΙΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ (Α') ΑΠΟΓΡΑΦΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟ

«...Κατά το άρθρο 918 παρ. 1 ΚΠολΔ, αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο με αντίγραφο του εκτελεστού τίτλου που να φέρει τον εκτελεστήριο τύπο (απόγραφο). **Ο εκτελεστήριος τύπος συνίσταται στην έκδοση αυτού «εν ονόματι του Ελληνικού λαού» και στη διαταγή σε όλα τα αρμόδια όργανα να προβούν στην εκτέλεση του τίτλου (βλ. και άρθρ. 26 παρ. 3 του Συντάγματος του 1975)**. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 924 ΚΠολΔ, πρώτη διαδικαστική πράξη χωρίς την οποία δεν νοείται ύπαρξη αναγκαστικής εκτέλεσης είναι η επίδοση αντιγράφου του απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση. **Η διάταξη αυτή, αφενός μεν επιβάλλει μια εξωτερική πράξη, δηλαδή την επίδοση, αφετέρου δε προϋποθέτει την ύπαρξη απογράφου, δηλαδή αντιγράφου του εκτελεστού, που να φέρει τον εκτελεστήριο τύπο (που αναφέρεται στο άρθρο 918 ΚΠολΔ). Η έλλειψη οποιουδήποτε από τα στοιχεία αυτά επιδρά ακυρωτικά στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (συνεπάγεται δηλαδή την ακυρότητα της εκτέλεσης), ανεξάρτητα από τυχόν βλάβη αυτού που προτείνει την ακυρότητα** (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση, τ. Α', έκδ. 1983 στο άρθρο 918 παρ. 82 ΙΙ σ. 224 και στο άρθρο 924 παρ. 1119 Ι, σ. 311, Σ. Σταυρόπουλο, ΕρμΚΠολΔ, τ. Β', έκδ. 1979 στο άρθρο 918 παρ 2δ, σ. 1059 και στο άρθρο 924 παρ. 8α σ. 1070, ΜΠΑθ 8789/1976 ΝοΒ 25.223). **Εξαίρεση στον κανόνα**, που ορίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 918 και 924 ΚΠολΔ, για την ύπαρξη έγκυρης διαδικασίας εκτέλεσης, αποτελεί το άρθρο 700 ΚΠολΔ. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου αυτού παραπέμπει μεν στις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, αλλά η επόμενη ρητά ορίζει ότι η εκτέλεση του ασφαλιστικού μέτρου γίνεται χωρίς έκδοση απογράφου με βάση αντίγραφο της απόφασης που διατάζει αυτό, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου αυτής...» (ΜΠΚιλκίς 302/1984, Αρμ. 1985, σ. 228, ΝΟΜΟΣ) «...Πριν από κάθε αναγκαστική εκτέλεση, πρέπει να προηγηθεί επίδοση προς τον οφειλέτη του εκτελεστού τίτλου (αντιγράφου του απογράφου) με επιταγή προς εκτέλεση (άρθρο 924 ΚΠολΔ). Η επίδοση της επιταγής, ως προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, συνιστά όρο απαραίτητο για την έναρξη της εκτέλεσης, ανεξάρτητα από το είδος της τελευταίας ή το μέσο εκτελέσεως που θα χρησιμοποιηθεί...» (ΜΠΑθ 2224/2007, ΝΟΜΟΣ) **(ορ. και «ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟΓΡΑΦΟ», σελ. 244) Στις περιπτώσεις αυτές η επιταγή συντάσσεται κάτω από επικυρωμένο αντίγραφο του εκτελούμενου τίτλου**.

ΠΩΣ ΕΠΙΚΥΡΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΑΠΟΓΡΑΦΟ

«...Το κοινοποιηθέν προς τον ανακόπτοντα αντίγραφο έφερε επικύρωση του πληρεξουσίου δικηγόρου του καθ` ου η ανακοπή στην πρώτη σελίδα αυτού, χωρίς να απαιτείται η θέση σφραγίδας και υπογραφής του μεταξύ των συνδεδεμένων φύλλων του. Άλλωστε, ακόμη και αν αυτό επιβαλλόταν από κάποια διάταξη, η έλλειψη αυτή δεν επιδρά στο κύρος της εκτέλεσης, παρά μόνο με την επίκληση συνδρομής δικονομικής βλάβης του καθ` ου η εκτέλεση, προϋπόθεση που δεν πληρούται εν προκειμένω (βλ. ΑΠ 51/2004 Δ 2004.965)...» (ΜΠΡόδου 65/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΧΑΡΤΟΣΗΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ

«...Κατά το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος «καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ` αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει». Από τη

διάταξη αυτή προκύπτει ότι ο κοινός νομοθέτης μπορεί να θεσπίζει δικονομικές προϋποθέσεις και δαπανήματα για το έγκυρο της άσκησης διαδικαστικών πράξεων και ένδικων μέσων και για την πρόοδο της δίκης. Για να είναι όμως συνταγματικώς ανεκτά τέτοια μέτρα πρέπει να συνάπτονται με τη λειτουργία των δικαστηρίων και την απονομή από αυτά της δικαιοσύνης και να μην υπερβαίνουν τα όρια πέρα από τα οποία ισοδυναμούν με κατάλυση, άμεση ή έμμεση, του ατομικού δικαιώματος που προστατεύεται από την ανωτέρω συνταγματική διάταξη (Α.Ε.Δ. 33/1995). Κατά το άρθρο 1 παρ. 1, 2 και 3 περ. β` και ε` του Α.Ν. 87/1936 «περί ιδρύσεως Ταμείου Προνοίας παρ` εκάστω δικηγορικώ συλλόγω», «δια Β. Διατάγματος προκαλουμένου υπό του Υπουργού Δικαιοσύνης επιτρέπεται να συνιστάται ίδιον παρ` εκάστω συλλόγω Ταμείον Προνοίας δικηγόρων, το καταστατικόν του οποίου εκπονείται υπό της γενικής συνελεύσεως του οικείου δικηγορικού συλλόγου και δια του οποίου καταστατικού επιτρέπεται να επιβληθούν τέλη καταβλητέα και κατά την σύνταξιν εξωδίκων κοινοποιήσεων επί ποινή απαραδέκτου του σχετικού εγγράφου». Κατ` εφαρμογή της διατάξεως αυτής ιδρύθηκε με το Β.Δ. της 16-20 Ιανουαρίου 1941 το Ταμείον Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών, του οποίου το καταστατικό κωδικοποιήθηκε με το από 6/22.9.1956 Β. Διάταγμα. Με τα άρθρα 4 και 5 του Καταστατικού αυτού ορίστηκαν οι πόροι του Ταμείου, ο τρόπος εισπράξεώς τους και οι κυρώσεις από τη μη καταβολή τους. Ειδικότερα ορίστηκαν ως πόροι του Ταμείου και οι εισφορές, με ένσημα, οι οποίες καταβάλλονται από τον επισπεύδοντα δικηγόρο κατά την ενέργεια διαφόρων δικαστικών και εξωδίκων πράξεων, που προβλέπονται υπό στοιχείο Η` του άρθρου 2 του ιδρυτικού του Ταμείου Διατάγματος της 16 - 20 Ιανουαρίου 1941,όπως αυτό τροποποιήθηκε με το από 24/5.5.1950 Β. Διάταγμα, βαρύνουν δε πάντοτε τούτον (δικηγόρο). Η μη καταβολή τους και η μη επικόλληση των οικείων ενσήμων στα δικαστικά και εξώδικα έγγραφα έχει ως συνέπεια, κατά το άρθρο 5 παρ. 5 του καταστατικού του Ταμείου, το απαράδεκτο του εγγράφου, το οποίο αίρεται με την καταβολή από τον υπόχρεο του πενταπλάσιου τέλους. Το απαράδεκτο του εγγράφου, εφόσον δεν αρθεί, συνεπάγεται την ακυρότητα της επ` αυτού στηριζόμενης πράξεως. Όμως με την παραπάνω διάταξη του άρθρου 1 παρ. 3 εδ. β` και ε` του ΑΝ 87/1936 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών, με τις οποίες κηρύσσεται απαράδεκτο το έγγραφο επί του οποίου δεν επικολλήθηκε το οικείο ένσημο εισφοράς και, για το λόγο αυτό, άκυρη η επ` αυτού στηριζόμενη δικαστική ή εξώδικη πράξη, θεσπίζεται μια προϋπόθεση η οποία, αν και δεν συνάπτεται με την κατά το Σύνταγμα λειτουργία των δικαστηρίων ούτε με την απονομή της δικαιοσύνης από αυτά, εμποδίζει καίρια την άσκηση του ατομικού δικαιώματος παροχής έννομης προστασίας και ισοδυναμεί με μερική έμμεση κατάλυσή του. Πράγματι, το ως άνω μέτρο αποσκοπεί μεν στη διευκόλυνση και εξασφάλιση της εισπράξεως ασφαλιστικής εισφοράς, ήτοι πόρου οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης, όπως είναι το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών, συνεπάγεται όμως ουσιώδη περιορισμό εις βάρος των αιτούντων δικαστική προστασία σε βαθμό μη ανεκτό συνταγματικώς. Επομένως οι διατάξεις αυτές αντίκεινται στο παραπάνω άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο Πειραιά έκρινε ότι η κατά το άρθρο 924 ΚΠολΔ επιταγή προς εκτέλεση της 219/1992 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, της ειδικής διαδικασίας των μισθωτικών διαφορών, είναι άκυρη, διότι υπογράφηκε από τον δικηγόρο Αθηνών Κωνσταντίνο Αναστασόπουλο και σ` αυτή είχε επικολληθεί

ένσημο 50 δραχμών του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Πειραιά αντί της επικολλήσεως ενσήμου 200 δραχμών του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών, όπως επιβαλλόταν λόγω της ιδιότητας του υπογράφοντος δικηγόρου ως μέλους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Ακολούθως απέρριψε για το λόγο αυτό ουσία την έφεση των εκκαλούντων κατά της πιο πάνω 136/1993 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιά, η οποία είχε δεχθεί την ανακοπή της αναιρεσίβλητης εταιρίας και είχε ακυρώσει την από 19.5.1993 επιταγή προς εκτέλεση και τη βάσει της άνω αποφάσεως ενεργηθείσα εκτέλεση. Ετσι όμως κρίνοντας το Εφετείο, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, παρά το νόμο κήρυξε ακυρότητα και συνεπώς κατέστησε την απόφασή του αναιρετέα, κατά τον βάσιμο, από το άρθρο 559 αριθ. 14 ΚΠολΔ, κατά την αληθή έννοιά του, τέταρτο λόγο αναίρεσης, αφού κήρυξε την ακυρότητα κατ` εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων που αντίκεινται στην προεκτεθείσα διάταξη του Συντάγματος. Μειοψήφησαν τέσσερα μέλη του δικαστηρίου, που διατύπωσαν την ακόλουθη γνώμη: Οι παραπάνω διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 εδ. β` και ε` του ΑΝ 87/1936 και του άρθρου 4 και 5 του καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών, με τις οποίες προβλέπεται η καταβολή ειδικών ενσήμων υπέρ του Ταμείου σε όλα τα δικαστικά και εξώδικα έγγραφα με κύρωση την ακυρότητα της σχετικής πράξης, όπως και οι διατάξεις που προβλέπουν την υποχρέωση καταβολής ενσήμου υπέρ του Ταμείου Νομικών, έχουν τεθεί για την εξύψωση του κύρους του λειτουργήματος των δικηγόρων, οι οποίοι αποτελούν ουσιώδη παράγοντα απονομής της δικαιοσύνης, και τη διευκόλυνση και εξασφάλιση της είσπραξης ασφαλιστικής εισφοράς, ήτοι πόρου Οργανισμού Κοινωνικής Ασφάλισης, προκειμένου για το Ταμείο Προνοίας. Από την πιο πάνω διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος που προστατεύει το δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια «όπως νόμος ορίζει», και από τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 4 του Συντάγματος, που ορίζει ότι «το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει», προκύπτει ότι ο κοινός νομοθέτης μπορεί να θεσπίζει δικονομικές προϋποθέσεις και δαπανήματα για το έγκυρο της διεξαγωγής της δίκης, καθώς και εισφορές για την κοινωνική ασφάλιση των δικηγόρων που είναι παράγοντες της δίκης. Τα θεσπιζόμενα δε αυτά μέτρα, όπως οι ανωτέρω διατάξεις για το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων, αφού εξυπηρετούν τους παραπάνω σκοπούς της εξύψωσης του κύρους και της Κοινωνικής Ασφάλισης των δικηγόρων, που και αυτή προστατεύεται συνταγματικά, έχουν, σε τελική ανάλυση, άμεση σχέση με την ομαλή λειτουργία των δικαστηρίων και την απονομή της δικαιοσύνης και δεν αναιρούν το δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Επομένως οι ανωτέρω διατάξεις για το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών δεν αντίκεινται στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και θα έπρεπε να απορριφθεί ο τέταρτος λόγος αναίρεσης που παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια. Επομένως πρέπει να γίνει δεκτός ο τέταρτος λόγος αναίρεσης που παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια, να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση...» (ΑΠΟλ 20/1998, ΝοΒ 1998, σελ. 225).

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΠΙΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ/ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Η επιταγή προς πληρωμή αποτελεί μονομερή εξώδικη πράξη, με την έννοια ότι δεν απευθύνεται ούτε ενεργείται ενώπιον δικαστηρίου, αλλά συγχρόνως και διαδικαστική πράξη της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως...» (ΕφΠατρών 1108/2004, ΝΟΜΟΣ) **«...Η επιταγή είναι εξώδικη και μάλιστα μονομερής διαδικαστική πράξη, δεδομένου ότι δεν απευθύνεται ούτε λαμβάνει χώρα ενώπιον του δικαστηρίου**. Από απόψεως νομικής φύσεως της δηλώσεως βουλήσεως του επιτάσσοντος, που

εμπεριέχεται σ`αυτή, αποτελεί οιονεί δικαιοπραξία, κατευθυνόμενη σε ορισμένο αποτέλεσμα, που επέρχεται εκ του νόμου και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα του ήθελε αυτός που επιτάσσει...» (ΕιρΝαυπ 100/1989, ΑρχΝομ 1992, σ. 664).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

«...Η επιταγή η οποία αποτελεί την πρώτη πράξη εκτελέσεως και συγχρόνως αποτελεί προδικασία της εκτελεστικής διαδικασίας πρέπει να προσδιορίζει την απαίτηση, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της εκτελέσεως κατά τρόπο σαφή, ορισμένο και αναμφίβολο έτσι που ο επιτασσόμενος να γνωρίζει τι και γιατί καλείται να παράσχει στον επιτάσσοντα και να καθίσταται δυνατή η συμμόρφωση εκείνου και σε αδράνειά του η αναγκαστική εκτέλεση (βλ. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλ. Β` έκδ. παρ. 115,119 ΑΠ 404/72, ΝοΒ 25.452, ΕφΑθ 2659/1992 ΕλλΔνη 1994.456) καθόσον αλλιώς επέρχεται η ακυρότητα εφόσον κατά την κρίση του Δικαστηρίου επήλθε στον οφειλέτη βλάβη που δεν μπορεί να επανορθωθεί αλλιώς παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας κατά την ΚΠολΔ 159 παρ. 3 (βλ. Μπρίνια, ο.α., Κεραμέα, Δ 4.342, ΕφΑθ 2659/1992 ένθ. ανωτ.). (ΕφΚέρκυρας 24/2002, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙΤΑΓΗ ΕΠΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

«...Οπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 924, 904, 916, 918 και 19 επ. ΚΠολΔ, η επιταγή, με την οποία αρχίζει η αναγκαστική εκτέλεση, πρέπει να περιέχει σύντομη μνεία του ποσού που οφείλεται, χωρίς να είναι ανάγκη να εκθέτεται το ιστορικό κάθε κονδυλίου. Ειδικότερα, αρκεί να προκύπτει από την επιταγή για εκτέλεση η αιτία της απαίτησης, η οποία κατ` αρχήν θα προκύπτει από το αντίγραφο του τίτλου, κάτω από το οποίο γίνεται η επιταγή, καθώς και η οφειλή κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα (βλ. ΑΠ 72/1995 ΕλΔ 38.585, ΑΠ 194/1995 ΕλΔ 37.101, ΕφΑθ 2535/1998 ΕλΔ 40.384, ΕφΑθ 5667/1995 ΕλΔ 38.1618, ΕφΘεσ 80/1996 Αρμ. 1996.367). Εφόσον έχει γίνει ο διαχωρισμός αυτός η επιταγή παρουσιάζει πληρότητα και απόκειται στον οφειλέτη να ισχυρισθεί και αποδείξει την απόσβεση της απαιτήσεως ή την ανακρίβεια των κονδυλίων ή τον εσφαλμένο υπολογισμό ή το παράνομο των τόκων (ΕφΑθ 2535/1998 ό.π.). Μάλιστα ούτε το ποσό των τόκων χρειάζεται να προσδιορίζεται στην επιταγή, αφού το μεν ποσοστό ορίζεται από το νόμο, το δε ποσό των τόκων που θα καταβληθεί μπορεί να βρεθεί με απλό μαθηματικό υπολογισμό, βάσει του ποσοστού και του χρονικού διαστήματος που θα έχει παρέλθει μέχρι την ημερομηνία εξόφλησης της επιταγής. Αν η επιταγή δεν περιέχει τα πιο πάνω στοιχεία, επέρχεται ακυρότητα που κηρύσσεται από το δικαστήριο, εφόσον κατά την κρίση του προκαλείται από την αοριστία της επιταγής στον οφειλέτη δικονομική βλάβη, που δεν μπορεί να επανορθωθεί με άλλο τρόπο παρά με την κήρυξη της ακυρότητας (βλ. ΑΠ 194/1995 ό.π., ΑΠ 310/1992 Δ 23.813, ΑΠ 47/1990 ΕλΔ 812)....» (ΕφΑθ 3009/2001, ΕλλΔνη 2001, σ. 1372, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΠατρών 1108/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΛάρισας 255/2012, ΝΟΜΟΣ) «... (ΑΠ 72/1995, Δνη 38.585, ΕφΑθ 2535/1998 Δνη 40.384). «...**Παράλειψη καθορισμού του τρόπου υπολογισμού των οφειλομένων τόκων δε δημιουργεί ακυρότητα της επιταγής, αφού ο υπολογισμός αυτός μπορεί να γίνει με ακρίβεια από τα γνωστά δεδομένα, όπως κεφάλαιο, έναρξη τόκων η διάρκεια του χρέους κλπ**. (βλ. ΑΠ 474/1999 Δνη 2000.81)...» (ΜΠΑθ 3981/2006, ΝΟΜΟΣ). «...**Οι καταβολές του οφειλέτη, ανεξάρτητα του πότε έγιναν, δεν αποτελούν στοιχείο του περιεχομένου της επιταγής, αναγκαίο για το κύρος της, αλλά βάση ενστάσεως του οφειλετη** (ΑΠ 194/95 ό.π., ΕΑ 2535/98 ό.π.). Επίσης ούτε το ποσό του τόκου χρειάζεται να προσδιορίζεται στην επιταγή, αφού

το μεν ποσοστό του τόκου ορίζεται από το νόμο, το δε ποσό των τόκων που θα καταβληθεί μπορεί να βρεθεί με απλό μαθηματικό υπολογισμό, βάσει του ποσοστού αυτού και του χρονικού διαστήματος που θα έχει παρέλθει μέχρι της ημερομηνίας εξοφλήσεως της επιταγής (ΑΠ 194/95 ό.π.). **Τέλος το εκκαθαρισμένο της απαίτησης, αφορά μόνο στην κυρία απαίτηση και όχι στα παρεπόμενά της, όπως είναι οι τόκοι, συμβατικοί και υπερημερίας, τα διάφορα έξοδα ως ασφάλιστρα, δικαστικά κ.λπ., τα οποία αρκεί να προκύπτει και να συνάγεται από τον τίτλο ότι βαρύνουν τον οφειλέτη, αφού όλα τους ανάγονται στο μέλλον, με συνέπεια να είναι άγνωστο κατά την έκδοση αυτής και συνεπώς αν η επιταγή του τίτλου σε πιο ύψος τελικά θα ανέλθουν και αν ακόμα θα υπάρξουν** (Γνμδ Μάζη: Σχετικά με τα προαπαιτούμενα για αναγκαστική εκτέλεση στοιχεία της βέβαιης και εκκαθαρισμένης απαίτησης και την ύπαρξή τους ειδικότερα μετά τον περιορισμό με το άρθρο 30 Ν. 2789/90 οφειλομένων στα πιστωτικά ιδρύματα τόκων από δάνεια και πιστώσεις)...(ΑΠ 194/05 ΕΔ 1996.102)...» (ΕιρΛαμίας 96/2006 ΑρχΝομ 2007, σ. 346, ΝΟΜΟΣ). «...Ώς προς τους τόκους πρέπει να προσδιορίζονται τα στοιχεία που βασίζουν το οφειλόμενο ποσό των τόκων, δηλαδή το κεφάλαιον, αφετήριος χρόνος και αν περιέχονται τόκοι τόκων και αυτό το στοιχείο αλλιώς η επιταγή είναι κατά τα άνω αόριστη, πρέπει δηλαδή το οφειλόμενο ποσό να προκύπτει από τον τίτλο (ΑΠ 72/1995 ΕλΔνη 38.585, ΑΠ 194/1995 ΕλΔνη 37.101, ΕΑ 2535/1998 ΕλΔνη 40.384, ΕΑ 5667/1995 ΕλλΔνη 38.1618, ΕΑ 2659/1992 ΕλΔνη 35.456, ΕΑ 10678/1984 ΕΕμπΔ 37.133)...» (ΜΠΑθ 4494/1998, Δ 1998, σελ. 1371, ΝΟΜΟΣ). **<u>Σημ. αντίθετα σε σχέση με τους τόκους.</u>** «...Στην ανωτέρω επιταγή δεν προσδιορίζεται όμως το οφειλόμενο ποσό των τόκων, ή το συνολικώς οφειλόμενο ποσό για κεφάλαιο και τόκους, με συνέπεια να μην προκύπτει με σαφήνεια το ύψος της απαίτησης για την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση. **Η αναγραφή του ποσού των τόκων είναι απαραίτητη για να μπορέσει ο οφειλέτης να ελέγξει την ακρίβεια του κονδυλίου αυτού ή τυχόν εσφαλμένο προσδιορισμό, ή το παράνομο των τόκων και να το αντικρούσει.** Ενόψει του ότι στην προκειμένη περίπτωση ο υπολογισμός των τόκων είναι ιδιαίτερα δυσχερής, επειδή περιλαμβάνει εξάμηνο ανατοκισμό των οφειλομένων τόκων, είναι απαραίτητη η αναγραφή του ποσού αυτού ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος της ακρίβειάς του. Η έλλειψη αυτή προκαλεί δικονομική βλάβη στην ανακόπτουσα η οποία συνίσταται στην αδυναμία της να αντικρούσει το κονδύλιο αυτό, το ύψος του οποίου δε γνωρίζει. Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, πρέπει να γίνει δεκτός ως κατ` ουσία βάσιμος ο λόγος αυτός της ανακοπής, να γίνει δεκτή η υπό κρίση ανακοπή και να ακυρωθεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται με την ανωτέρω επιταγή...» (ΜΠΑθ 3981/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Η επιταγή δεν αρκεί να αναφέρεται απλώς στον εκτελούντα τίτλο, αλλά απαιτείται η περιγραφή της απαιτήσεως που εκτελείται. Η απειλή όμως αναγκαστικής εκτελέσεως όπως και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, δεν αποτελούν περιεχόμενο της επιταγής, ούτε ο επισπεύδων εμποδίζεται να χρησιμοποιήσει αργότερα και άλλο μέσο ή άλλο τρόπο εκτελέσεως (Μπρίνια, Αναγκ.Εκτέλεση, τ. Α` έκδ. 1970, παρ. 113 επ., Σταυρόπουλος, ΕρμΚΠολΔ...» (ΕιρΝαυπάκτου 100/1989, ΑρχΝομ 1992, σ. 664, ΝΟΜΟΣ).

<u>ΕΠΙΤΑΓΗ ΕΠΙ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΗΡΥΧΘΕΙΣΗΣ ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ</u>

«...Όταν ο εκτελούμενος τίτλος είναι δικαστική απόφαση, με την οποία επιδικάζεται χρηματικό ποσό, για μέρος του οποίου αυτή έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή (αρθρ. 904 παρ. 2 εδ. α ΚΠολΔ) και προ της τελεσιδικίας αυτής έχει χορηγηθεί στον επισπεύδοντα απόγραφο **μόνο για το ποσό που έχει κηρυχθεί**

προσωρινά εκτελεστή και επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση βάσει του ως άνω απογράφου για μεγαλύτερο ποσό, υπάρχει ακυρότητα της επιταγής προς εκτέλεση κατά το επί πλέον ποσό, χωρίς να επέρχεται ακυρότητα ως προς το υπόλοιπο, ως προς το οποίο η επιταγή διατηρεί την ισχύ της (σχ. ΕφΘεσ 862/2009 ΕφΠειρ 1107/2007 δημ. στην Νόμος)....» (ΕφΛάρισας 224/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΠΙΤΑΓΗ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ Ή ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΙΝΗΤΟΥ Ή ΑΚΙΝΗΤΟΥ.

«...Κατά το άρθρο 943 παρ. 1 ΚΠολΔ αν υπάρχει υποχρέωση να παραδοθεί ή να αποδοθεί ακίνητο, ο δικαστικός επιμελητής αποβάλλει εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και εγκαθιστά εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Κατά δε το άρθρο 916 του ίδιου Κώδικα αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει αν από τον εκτελεστό τίτλο δεν προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι, επί άμεσης αναγκαστικής εκτέλεσης προς παράδοση ή απόδοση ακινήτου, αποδοτέο ακίνητο είναι εκείνο που ορίζει κατά θέση, όρια και λοιπά χαρακτηριστικά το διατακτικό της υπό εκτέλεση απόφασης. Γι' αυτό ο εκτελεστός τίτλος, όπως και η επιταγή προς εκτέλεση, πρέπει να περιέχει τα από την ως άνω διάταξη του άρθρου 916 ΚΠολΔ απαιτούμενα στοιχεία, ώστε να μη γεννάται αμφιβολία περί της ταυτότητας του ακινήτου και ειδικότερα να περιγράφεται τούτο κατά τα όρια, θέση, έκταση, χωρίς να είναι αναγκαίο να μνημονεύονται και οι πλευρικές του διαστάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, μπορεί να ακυρωθεί η επιταγή, κατόπιν προβολής σχετικού λόγου με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 572/2010 ΤΝΠΔΣΑ). «...Όσον αφορά δε την έκτασή του, δεν είναι αναγκαίο να καθορίζεται επακριβώς, αν τούτο δεν είναι τμήμα μεγαλύτερου ακινήτου αλλά ολόκληρο, όσης εκτάσεως και αν είναι, εφόσον από την έλλειψη αυτή δεν γεννάται αμφιβολία περί της ταυτότητός του. Περί του αν όμως από την περιγραφή του ακινήτου γεννάται ή όχι τέτοια αμφιβολία κρίνει το δικαστήριο της ουσίας ανελέγκτως, ως αναγομένης της κρίσεώς του σε πράγματα (άρθρο 561 παρ. 1 ΚΠολΔ)...» (ΑΠ 1403/1999, ΕλλΔνη 2000, σελ. 384). «...Η επιταγή προς εκτέλεσιν του διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου εις παντός είδους περί νομής ή κατοχής υποθέσεις, δέον να προσδιορίζη τα πράγματα η επί των οποίων νομή ή κατοχή επιδικάζεται εις τον νικήσαντα διάδικον κατά τρόπον σαφή και άναμφίβολον (πρβλ. Ι. Μπρίνιαν, Αναγκ. εκτέλεσις § 115 σελ. 232, γνμδ. Φραγκίστα - Μητσοπούλου ΝοΒ 20.441, Φραγκίστα - Φαλτσή, Δίκαιον αναγκ. εκτελέσεως Εκδ. Β` τ. 1ος § 29 σ. 23, Εφλωαν 41/1974 ΝοΒ 23.364 ένθα καί λοιπαί παραπομπαί)...» (ΕιρΑθηνών 2967/1978, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΒΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ (άρθρο 943 παρ. 3 ΚΠολΔ)», σελ. 370).**

ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΕ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΠΟΥ ΝΕΜΕΤΑΙ Ή ΚΑΤΕΧΕΙ ΤΟ ΕΠΙΔΙΚΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΟΥ

«...Τα άρθρα 943 § 1, 919 § 2, 325 αριθ. 3 και 924 εδάφ. α και β ΚΠολΔ ορίζουν ότι... από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι, όταν η αναγκαστική εκτέλεση για την παράδοση ακινήτου γίνεται κατά προσώπου που νέμεται ή κατέχει το επίδικο στο όνομα του διαδίκου ή διαδόχου του, δυνάμει σχέσεως είτε εμπράγματης είτε ενοχικής, απαραίτητο στοιχείο της επιταγής για τον προσδιορισμό της απαιτήσεως αποτελεί και η μνεία θετικώς μόνο της σχέσεως με βάση την οποία αυτός νέμεται ή κατέχει το πράγμα στο όνομά του κατά τον εκτελεστό τίτλο υπόχρεου προς απόδοση. Για το ορισμένο της επιταγής δεν απαιτείται

και η μνεία της ανυπαρξίας λόγων, που διαφορετικά θα απέκλειαν την εκτέλεση κατά του συγκεκριμένου νομέα ή κατόχου. Εντεύθεν, η μνεία στην επιταγή κατά του νομέα ή κατόχου ακινήτου ότι είναι εικονική η μεταξύ αυτού και του εκ του εκτελεστού τίτλου υπόχρεου εμπορική μίσθωση, η οποία αν ήταν έγκυρη, θα εκώλυε την δια της αποδόσεως του μισθίου εκτέλεση του τίτλου κατά εκείνου (κατόχου), λόγω υπεισελεύσεως του υπερθεματιστή, μετά την κατακύρωση, στην εμπορική μισθωτική σχέση, δεν αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της επιταγής, αλλά καθ` υποφοράν απόκρουση τυχόν λόγου ανακοπής περί ακυρότητας της επιταγής για την τελευταία αυτή αιτία. Στην ανοιγόμενη δε με τέτοιο λόγο ανακοπής δίκη περί την εκτέλεση, ο δικαιούχος εκ του τίτλου επισπεύδων προβάλλει παραδεκτώς τον περί εικονικότητας της επικαλούμενης με την ανακοπή εμπορικής μισθώσεως ισχυρισμό, οπότε η εικονικότητα κρίνεται παρεμπιπτόντως, κατά τα άρθρα 282 και 284 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 1768/2001, ΕλλΔνη 2002, σ. 1384).

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΑΡΞΗΣ ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΗΣ ΑΙΡΕΣΗΣ – ΟΡΟΥ - Ή ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ – ΕΠΙΔΟΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ Ή ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 915 εδ. α` και β`, 918 παρ. 4 και 924 εδ. α` του ΚΠολΔ προκύπτει ότι αν η απαίτηση τελεί υπό προθεσμία, για το έγκυρο της αναγκαστικής εκτέλεσης και ειδικότερα για την έκδοση απογράφου και την κοινοποίηση αυτού στον οφειλέτη με επιταγή προς εκτέλεση απαιτείται να αποδεικνύεται η πάροδος της προθεσμίας με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο που έχει αποδεικτική δύναμη και το οποίο πρέπει να συγκοινοποιείται στον καθ`ού η εκτέλεση, εκτός αν η πάροδος της προθεσμίας βρίσκεται ημερολογιακά, οπότε δεν χρειάζεται τέτοια συγκοινοποίηση...» (ΑΠ 1124/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Πρέπει επιπλέον ο τίτλος αυτός να ενσαρκώνει αξίωση βέβαιη και εκκαθαρισμένη. Η ύπαρξη μιας τέτοιας αξιώσεως αποτελεί συνεπώς ιδιαίτερη και βασική προϋπόθεση της αναγκαστικής εκτελέσεως, αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στη διαγνωστική δίκη, όπου, υπό προϋποθέσεις, υπάρχει η δυνατότητα να χορηγείται η έννομη προστασία και προληπτικά (69 ΚΠολΔ). Σύμφωνα με τη λογική του νόμου η επέμβαση των δημοσίων οργάνων στην προσωπική και περιουσιακή σφαίρα του οφειλέτη, δεν είναι επιτρεπτό να επιχειρείται πρόωρα όταν η απαίτηση δεν είναι βέβαιη (ΑΠ 753/1994, ΕλλΔ/νη 36.841, ΕφΑθ 1025/1981, ΝοΒ 30.245, ΕφΑθ 319/21992, ΕλλΔνη 37.1128, ΕφΠειρ 332/1994, ΕλλΔνη 36.1302). Σύμφωνα με την απολύτως επικρατούσα άποψη η επίσπευση της αναγκαστικής εκτελέσεως πριν από την πλήρωση της αιρέσεως ή πριν από την πάροδο της προθεσμίας είναι άκυρη, δίχως να χρειάζεται να αποδεικνύεται βλάβη (άρθ. 159 αρ. 1 σε συνδ. με 915 εδ. α' «δεν μπορεί να γίνει»). Διότι αν στον εκτελεστό τίτλο ενσωματώνεται αξίωση βέβαιη και εκκαθαρισμένη και δεν έχει πληρωθεί η αίρεση ή ο όρος υπάρχει έλλειψη της αξιώσεως για αναγκαστική εκτέλεση. Η αναγκαστική εκτέλεση μπορεί κατά το σύστημα του ΚΠολΔ να αρχίσει μόνον «αφού πληρωθεί η αίρεση ή περάσει η προθεσμία» (915 εδ. α) και μόνον εφόσον το γεγονός της πληρώσεως της αιρέσεως προαποδεικνύεται με έγγραφο (915 εδ. β). Πρέπει επομένως, να συμπληρώνεται ο εκτελεστός τίτλος, ως προς το στοιχείο της βεβαιότητας της αξιώσεως με πρόσθετο, μεταγενέστερο έγγραφο. Αντίγραφο του αποδεικτικού αυτού εγγράφου πρέπει να κοινοποιείται στον καθ' ου, μαζί με την επιταγή (924 εδ. α) με ποινή ακυρότητας. Το έγγραφο που αποδεικνύει την πλήρωση της αιρέσεως πρέπει επομένως να υπάρχει πριν από την έναρξη της αναγκαστικής εκτελέσεως (ρητά το άρθ. 918 παρ. 4).Έτσι η εναρκτήρια πράξη εκτελέσεως που επιχειρείται δίχως να υπάρξει η προαπόδειξη και η κοινοποίηση της πληρώσε-

ως της αιρέσεως, όπως και όλες οι περαιτέρω πράξεις εκτελέσεως, προσβάλλονται βασίμως, με την ανακοπή του άρθρ. 933, όχι μόνον για το λόγο ότι υπάρχει έλλειψη τίτλου, αλλά και για λόγο που αφορά την εκτελούμενη απαίτηση, εκείνη, που είναι ικανή να δικαιολογήσει τη σε βάρος του καθ' ου εκτέλεση. Όλες οι πράξεις εκτελέσεως πρέπει, επομένως, να ακυρώνονται, ακόμη και αν στη διάρκεια της δίκης της ανακοπής μπορεί να αποδεικνύεται το γεγονός της πληρώσεως της αιρέσεως (ΕφΑθ 4662/1993, ΑρχΝ ΜΓ 45.46, ΕφΘεσ 2694/1992, ΕλλΔνη 35.635). Η απόδειξη της πληρώσεως της αιρέσεως πρέπει να γίνεται «με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, που έχει αποδεικτική δύναμη» απέναντι στον οφειλέτη κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση. Το βέβαιο της απαιτήσεως, πρέπει επομένως, να προαποδεικνύεται από τον επισπεύδοντα, είτε με αναγνωριστική δικαστική απόφαση, είτε με έγγραφο που έχει εκδοθεί από τον ίδιο τον οφειλέτη, όχι όμως, βέβαια, με ιδιωτικό έγγραφο που έχει εκδοθεί από τον ίδιο τον επισπεύδοντα, αφού αυτό δεν μπορεί να έχει αποδεικτική δύναμη απέναντι στον καθ' ου η εκτέλεση. Περαιτέρω, όπως είναι γνωστό, το άρθρο 916 ΚΠολΔ ορίζει ότι «αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει, αν από τον εκτελεστό τίτλο δεν προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής» (ΑΠ 753/1994 ο.π., ΑΠ 977/1995, ΕπΕμπΔ 1996.108). Από τη διάταξη αυτή, προκύπτει σαφώς, ότι δεν μπορεί να συμπληρωθεί ο εκτελεστός τίτλος με μονομερή εξειδίκευσή του, ως προς την έκταση της απαιτήσεως που ενσωματώνει, από τον επισπεύδοντα, π.χ. από τη μονομερή εξειδίκευση της απαιτήσεως, που αυτός περικλείει στην επιταγή, που επιδίδει. Αναγκαστική εκτέλεση με τίτλο από τον οποίο δεν προκύπτει απαίτηση εκκαθαρισμένη είναι άκυρη, χωρίς να χρειάζεται να αποδεικνύεται βλάβη (159 αρ. 1)...» (ΜΠΗρακλ 238/2004 ΤΝΠΔΣΑ) (ΜΠΡόδου 1386/2003 ΤΝΠΔΣΑ). «...Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων (άρθρα 924 και 915 ΚΠολΔ) συνάγεται ότι για να είναι έγκυρη η επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση με βάση συμβολαιογραφικό έγγραφο ως εκτελεστό τίτλο πρέπει η απαίτηση να είναι βέβαιη, δηλαδή να μην τελεί υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία και εκκαθαρισμένη, δηλαδή να προκύπτει το ποσό και τον ποιόν αυτής. Οταν η πλήρωση της αναβλητικής αίρεσης, του όρου ή της προθεσμίας, από την οποία εξαρτάται η απαίτηση, δεν προκύπτει από τον εκτελεστό τίτλο (συμβολαιογραφικό έγγραφο), τότε οφείλει ο επισπεύδων, με ποινή ακυρότητας της εκτέλεσης, που υφίσταται ανεξαρτήτως βλάβης του οφειλέτη, να κοινοποιήσει στον τελευταίο μαζί με το αντίγραφο του απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση και αντίγραφο δημόσιου ή ιδιωτικού εγγράφου από το οποίο αποδεικνύεται η πλήρωση της αιρέσεως ή προθεσμίας, εφόσον αυτές δεν προκύπτουν ημερολογιακώς (ΑΠ 189/1998 ΕΔ 39.828, 753/1994 ΕΔ 36.841) και με την προϋπόθεση ότι σε δίκη θα έφερε το βάρος απόδειξης αυτών των γεγονότων (βλ. Πρακτικά Αναθ.Επιτρ.Σχ. ΚΠολΔ σελ. 411, Κ. Μπέη Δ. 24.624, ΕφΑθ 5667/1995 ΕΔ 38.1619). Κατά τον ίδιο τρόπο αποδεικνύεται (με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο) και η εκπλήρωση της αντιπαροχής που βαρύνει το δανειστή αμφοτεροβαρούς σύμβασης, όταν επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του οφειλέτη, όπως και η περιέλευση του οφειλέτη σε υπερημερία αποδοχής της αντιπαροχής του δανειστή, ενώ ως προς την κρίση, αν μικρές παρεκκλίσεις από την προσδιορισμένη με τη σύμβαση, κατά ποσό και ποιο, παροχή ή αντιπαροχή δεν συνιστούν κακή εκπλήρωση, εφαρμόζεται και η ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 288 ΑΚ (ΑΠ 648/1996 ΕΔ 39.1567). Στον αποδεικτικό πιο πάνω περιορισμό εμπίπτει, όταν επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση με συμβολαιογραφικό έγγραφο ως εκτελεστό τίτλο για απαίτηση εξαιτίας παράβασης συμβατικών όρων, η βεβαίωση της παράβασης των όρων και οι συναφείς συμφωνίες κατάπτωσης της ποινικής ρή-

τρας ή επιστροφής αρραβώνα ή υπαναχώρησης, που έχουν τεθεί ως συνέπειες της αδυναμίας ή πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής ή παράβασης όρων της σύμβασης (βλ. Ι. Μπρίνια τ. Ι άρθρο 915 παρ. 71 σελ. 202, ΕφΠειρ 332/1991 ΕΔ 36.841, ΕΑ 1042/1972 ΑρχΝομ ΚΕ.312, 2248/1973 ΝοΒ 21.1361)....» (ΕφΛάρισας 325/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη, 2010, σελ. 263). «...Μόνη όμως η επίδοση της επιταγής δεν αρκεί για την έναρξη της αναγκαστικής εκτελέσεως όταν ο νόμος (924 εδαφ. α΄ και 915 ΚΠολΔ) απαιτεί την επίδοση και πρόσθετων εγγράφων. Έτσι, σε περίπτωση καταδίκης για απόδοση μισθίου με τον όρο ταυτόχρονης καταβολής στο μισθωτή της αποζημιώσεως του άρθρου 13 ν. 813/1978, η προηγούμενη καταβολή της αποζημιώσεως αποτελεί απαραίτητο στοιχείο του κύρους της επιταγής. Στην περίπτωση που η καταβολή της ως άνω αποζημίωσης έχει γίνει με δημόσια κατάθεση, είναι αναγκαία η συγκοινοποίηση και του αποδεικτικού της καταβολής δημόσιου ή ιδιωτικού εγγράφου, αφού μόνο έτσι θα γίνει απόλυτα βέβαιο στον καθού η εκτέλεση μισθωτή ότι έχει προεκπληρωθεί ο όρος του νόμου, δηλαδή η προηγούμενη της κοινοποίησης επιταγής για εκτέλεση καταβολή της αποζημιώσεως....» (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120). **(ορ. και «ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ», σελ. 282 και «ΕΠΙΤΑΓΗ ΕΠΙ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ», σελ. 274)**. «...Η παράβαση της διατύπωσης αυτής (**σημ.** επίδοσης των σχετικών εγγράφων), με την οποία σκοπείται η αποτροπή αναγκαστικής εκτέλεσης προς ικανοποίηση επισφαλών απαιτήσεων και γενικά μη εγγράφως αποδεικνυομένων αμέσως απαιτήσεων, επάγεται ακυρότητα, ανεξαρτήτως βλάβης, τόσο της επιταγής που επιδόθηκε με ελλείψεις, όσο και της αναγκαστικής εκτέλεσης που άρχισε με βάση την επιταγή αυτή (ΑΠ 189/98, Δνη 39.828). Το ιδιωτικό έγγραφο, που μνημονεύεται στη διάταξη του άρθρου 915 ΚΠολΔ, πρέπει να έχει αποδεικτική δύναμη έναντι του καθ` ου η εκτέλεση, γι` αυτό πρέπει να προέρχεται απ` αυτόν (ως εκδότη) και κατ` εξαίρεση από τρίτο, εφόσον είναι έγγραφο διάθεσης, δηλαδή περιέχει δήλωση, δικαιοπρακτικής βούλησης και όχι πιστοποίηση γεγονότος. Αν κατά το χρόνο επίσπευσης της αναγκαστικής εκτέλεσης δεν υφίσταται δημόσιο ή ιδιωτικό, κατά την παραπάνω έννοια, έγγραφο, τότε η πλήρωση της αίρεσης κλπ., πρέπει να αποδειχθεί με δικαστική απόφαση, η οποία αποτελεί δημόσιο έγγραφο, μετά από άσκηση αγωγής του δικαιούχου (βλ. Βαθρακοκοίλη, Ερμ. άρθρου 915 ΚΠολΔ)...» (ΜΠΡόδου 2514/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Όταν, όμως, για την πλήρωση της ως άνω αίρεσης, υπάρχει ομολογία του καθού η εκτέλεση που έχει διατυπωθεί σε οποιοδήποτε έγγραφο, που έχει υπογραφεί από αυτόν, και έχει συνταχθεί σε χρόνο προγενέστερο της επίδοσης του εκτελουμένου τίτλου, τότε, ως αποδεικνυομένης της πλήρωσης της αίρεσης, υπό την οποία τελεί η προβαλλόμενη απαίτηση του επισπεύδοντος, από την ως άνω ομολογία του καθού η εκτέλεση, παρέλκει η επίδοση προς τον καθού η εκτέλεση, μαζί με το κοινοποιούμενο σε αυτόν αντίγραφο από απόγραφο με επιταγή προς εκτέλεση, και του ως άνω εγγράφου ομολογίας, το οποίο συντάχθηκε από τον καθού και αποδεικνύει την πλήρωση της αίρεσης (ΕφΑθ 11643/1995 Δνη 38.1620, ΕφΑθ 7452/1985 Δνη 28.684, ΕφΘεσ 147/1991 Δνη 33.1279)....» (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη 2010, σ. 263). «...Κατά το άρθρο 921 § 4 του ΚΠολΔ, όταν ο οφειλέτης έχει υποχρέωση παροχής με τον όρο ότι ο δανειστής θα εκπληρώσει ταυτόχρονα την αντιπαροχή που τον βαρύνει, η αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να προχωρήσει πριν γίνει η προσφορά της αντιπαροχής στον οφειλέτη, εκτός αν αποδεικνύεται με έγγραφο δημόσιο ή ιδιωτικό που έχει αποδεικτική δύναμη, ότι εκπληρώθηκε η αντιπαροχή ή ότι ο οφειλέτης περιήλθε σε υπερημερία αποδοχής. Κατά το άρθρο 349 του ΑΚ, η προσφορά της αντιπαροχής πρέπει να είναι πραγματική και προσήκου-

σα, δηλαδή ο δανειστής προσφέρει στον οφειλέτη ακριβώς εκείνο που οφείλει και όπως το οφείλει (ΑΠ 648/1996 ΕλλΔνη 39.1567, ΑΠ 1089/1982 ΕΕΝ 50.531, ΕφΑθ 1141/1995 ΕλλΔνη 37.1626)...» (ΕφΑθ 6990/2004, ΝοΒ 2005, σελ. 1282. (ΕφΛάρισας 325/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙΤΑΓΗ ΕΠΙ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

«...Εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 534, 540, 688, 689, 692 και 288 του ΑΚ, αποτελούντων την δικαιολογητικήν υποδομήν των εν άρθρω 921 § 4 του ΚΠολΔ διαλαμβανομένων, ερμηνευομένων δε κατά τον επιδιωχθέντα υπό τε του ουσιαστικού και του δικονομικού νομοθέτου σκοπόν εν συμπορεύσει προς το περί δικαίου αίσθημα και την επιταγήν της γενικής περί καλόπιστου εκπληρώσεως της παροχής ρήτρας, σαφώς συνάγεται, το μεν ότι οσάκις το πωληθέν πράγμα ή το εκτελεσθέν έργον έχει ελαττώματα τα οποία, ανεκάλυψεν ο αγοραστής προς πάσης παραδόσεως ή ο εργοδότης μετά την εξέτασιν του εκτελεσθέντος έργου και προ πάσης παραλαβής παρέχεται εις τον οφειλέτην του τιμήματος και της αμοιβής το δικαίωμα να αποποιηθή την παραλαβήν και επικαλούμενος την μη προσήκουσαν κατά περιεχόμενον (ποιοτικήν) προσφοράν της αντιπαροχής να αρνηθή την κατά το στάδιον τούτο (εξώδικον) εκπλήρωσιν της οφειλής του, ως εκδήλως αντιστρατευόμενης της σχετικής αξιώσεως του δανειστού εν τοιαύτη περιπτώσει εις τους κανόνας της καλής πίστεως, κατ` εφαρμογήν των οποίων (αρθρ. 288 ΑΚ) θα ήτο άκρως ανεπιεικές και άδικον να ικανοποιηθή υπό τας εκτεθείσας περιστάσεις ο δανειστής και να παραπεμφθή, κατ` ανάγκην πλέον, ακολούθως, ο οφειλέτης προς δικαίωσίν του εις τας περί εγγυητικής ευθύνης διατάξεις (ούτω και Καυκάς εις ΕνοχΔίκ. υπ` άρθρον 534, σελ. 126 και υπ` αρ. 694, σελ. 624), το δε συνάγεται ότι κατά την επακόλουθον υπό του δανειστού εναγωγήν του οφειλέτου επί δικαστηρίου διά την δικαστικήν επιδίωξιν της οφειλής, ο οφειλέτης αγοραστής ή εργοδότης δέον να επικαλεσθή, εις αντίκρουσιν της περί του τιμήματος ή της αμοιβής αγωγής, προς απαλλαγήν ή μετριασμόν των υποχρεώσεων του, τα υπό των οικείων διατάξεων ειδικώς και κατ` αποκλεισμόν της γενικής ρυθμίσεως παρεχόμενα εις αυτόν, κατά το δικαστικόν τούτο στάδιον επιλύσεως της διαφοράς, εκ της εγγυητικής ευθύνης ένδικα βοηθήματα, δοθέντος άλλως τε ότι τυχόν ευχέρεια τούτου (οφειλέτου) όπως εμμείνη εις την λόγω της μη προσηκούσης προσφοράς εξωδίκως προβληθείσαν άρνησίν του, εκτός του ότι προσκρούει πλέον εις την υπό του ουσιαστικού νόμου καθιερουμένην ειδικήν ρύθμισιν προς προάσπισιν επί δικαστηρίου των δικαίων του, καταλήγει, εν μη αποδείξει υπό του δανειστού του προσήκοντος της προσφερθείσης αντιπαροχής, εις την διαιώνισιν της αναφυείσης διενέξεως, επί προφανεί βλάβη των συμφερόντων των συναλλαξαμένων αλλά και των εν γένει συναλλαγών. Επομένως τούτοις, η ένδικος ανακοπή, διά της οποίας ο ανακόπτων, επί τω ότι ηρνήθη μετά την εξέτασιν να παραλαβή το εκτελεσθέν και προσφερόμενον εις αυτόν έργον, ήτοι το εν αυτή περιγραφόμενον διαμέρισμα, και καταβάλη την αιτουμένην εις εκτέλεσιν του εργολαβικού συμφώνου αμοιβήν, ένεκα του ότι τούτο ενεφάνιζε τα εν τω ως είρηται δικογράφω εν πληρότητι περιγραφόμενα ελαττώματα, διώκει την ακύρωσιν της επισπευδομένης εκτελέσεως και ειδικώτερον της από 18.8.1981 επιταγής εν τω υπ` αριθ. 581 από 21.11.1978 εργολαβικώ συμβολαίω, είναι σύννομος, κατά τα εν τη μείζονι σκέψει γενόμενα δεκτά, δοθέντος ότι τα εν αυτή επικαλούμενα ελαττώματα του διαμερίσματος, αληθή υποτιθέμενα, παρέχουν εις τον ανακόπτοντα εργοδότην τα εν άρθροις 688-689 του ΑΚ προβλεπόμενα δικαιώματα, εν όψει δε του γεγονότος της μη αποδείξεως υπό του επισπεύδοντος την εκτέλεσιν δανειστού εργολήπτου

κατά το στάδιον τούτο της υπ` όψιν δίκης, ως απαιτεί το άρθρον 921 § 4 του ΚΠολΔ διά δημοσίου ή ιδιωτικού εγγράφου, του προσήκοντος της γενομένης προσφοράς (και Μπρίνιας § 108, σελ. 283), παρίσταται νομικώς ανενεργής ή ούτω πως επιδιωκόμενη ικανοποίησις του δανειστού και επομένως άκυρος η κοινοποιηθείσα προς πραγματοποίηση της ικανοποιήσεως κάτωθι του ανωτέρω εργολαβικού επιταγή τούτου...» (ΕφΑθ 8723/1982, Αρμ. 1984, σελ. 816). «...Η επιταγή προς εκτέλεση δεν αφετηριάζει την (δικονομική) εκπλήρωση της παροχής, αλλ' απλώς την προπαρασκευάζει και επομένως η μη ταυτόχρονη με την επίδοση της επιταγής προσφορά της αντιπαροχής, και αν ακόμη συντρέχει νόμιμη περίπτωση που επιβάλλει ταυτόχρονη εκπλήρωση παροχής και αντιπαροχής, δεν επιφέρει ακυρότητα της επιταγής προς εκτέλεση....» (ΜΠΠειραιά 1143/1996, Αρμ. 1996, σελ. 1523, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΕΠΙΤΑΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ», σελ. 271)**.

ΕΠΙΤΑΓΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΜΕΝΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν.Δ της 17 Ιουλίου 13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων των ανωνύμων εταιριών».

«...Κατ` εξαίρεση, όπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 40, 57 και 65 του ν.δ. της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», που διατηρήθηκαν σε ισχύ με τις διατάξεις του άρθρου 41 παρ. 1 ΕισΝΑΚ και του άρθρου 52 παρ. 3, του ΕισΝΚΠολΔ, αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει με μόνη την επίδοση επιταγής προς πληρωμή παρά την έλλειψη τίτλου από το ως άνω άρθρο 904 ΚΠολΔ, εφόσον όμως πρόκειται για εκτέλεση, η οποία ενεργείται βάσει των διατάξεων του νομοθετικού διατάγματος τούτου...» (ΑΠ 96/1996, ΝοΒ 1997, σ. 780) (ΕφΘεσ 2007/2008, ΕλλΔνη 1998, σ. 1354) (ΜΠΘεσ 31899/1999 Αρμ. 2001, σ. 1373) «...Ειδικώς όμως επί αναγκαστικής εκτελέσεως επισπευδόμενης κατά τις διατάξεις του ν.δ. της 17 Ιουλίου 13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων των ανωνύμων εταιριών» που περιέχει διατάξεις απλούστερες ως προς τη διαδικασία εκτέλεσης που επισπεύδεται από ανώνυμες εταιρείες, για ενυπόθηκο δάνειο που έγινε απαιτητό και διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 52 αρ. 3 ΕισΝΚΠολΔ (πλην των άρθρων 54-56, 60, 63, 92, 94 που καταργήθηκαν) και ειδικότερα από το άρθρο 57 παρ. 2 σε συνδ. προς τα άρθρα 50 και 40 παρ. 2 του εν λόγω διατάγματος ενόψει και του άρθρου 924 εδάφ. β του ΚΠολΔ προκύπτει ότι επιδιδόμενη στον οφειλέτη επιταγή της τράπεζας πρέπει να περιέχει: **α)** περίληψη του δανειστικού συμβολαίου, στο οποίο σύμφωνα με το άρθρο 50, αναφέρονται οι όροι υπό τους οποίους παράγεται το δάνειο και η παραχώρησητης υποθήκης, **β)** περιγραφή του ενυπόθηκου ακινήτου και **γ)** σύντομη μνεία του οφειλόμενου ποσού. Από την **«περίληψη»** του δανειστικού συμβολαίου πρέπει να προκύπτουν με σαφήνεια όλα τα στοιχεία που θεμελιώνουν την ενεργητική και παθητική νομιμοποίηση της επισπεύδουσας κατά του διωκόμενου οφειλέτη και οι ουσιώδης όροι του δανείου κυρίως το ποσό, η διάρκεια, το επιτόκιο, το ποσοστό της τυχόν προμήθειας, οι τυχόν τοκοχρεολυτικές δόσεις ή άλλος τρόπος εξόφλησης. Αν η επιταγή αφορά οφειλές από περισσότερες της μιας δανειακές συμβάσεις όπως συμβαίνει στην προκείμενη περίπτωση, πρέπει να γίνεται παράθεση των ανωτέρω στοιχείων χωριστά για κάθε σύμβαση. Ως **«σύντομη μνεία του οφειλόμενου ποσού»** νοείται όχι απλώς η συνολική χρέωση, με αναφορά στον συγκοινοποιούμενο τίτλο, αλλ` η κατά κεφάλαιο τόκους και έξοδα σαφής και ορισμένη έκθεση, με εξειδίκευση και χαρακτηρισμό των σχετικών κονδυλίων όπως είδος εξόδων, είδος τόκων σε συσχετισμό με το κεφάλαιο, χρονική περίοδο και επιτόκιο (βλ. ΑΠ 72/1995 ΝοΒ 44.625). Δεν είναι αναγκαίο να εκτίθεται στην επιταγή όλο το χρονολογικό ιστορικό του κάθε κονδυλίου, αφού αυτό θα κατέληγε σε μια λεπτομερειακή και όχι ευσύνοπτη

αναφορά (βλ. ΑΠ 1303/1988 ΕΕΝ 1989.660). Πάντως, όταν η οφειλή προέρχεται από δανειακή σύμβαση δεν απαιτείται παράθεση της κίνησης του λογαριασμού, δεδομένου ότι το άρθρο 47 παρ. 2 του ως άνω ν.δ/τος, που προβλέπει το στοιχείο αυτό, εφαρμόζεται μόνο όταν πρόκειται για πίστωση, με ανοιχτό λογαριασμό και δεν ισχύει για τα υπόλοιπα από το άρθρο 47 προβλεπόμενα, είδη δανείων απλά, τοκοχρεωλυτικά και προς εξασφάλιση προγενέστερης απαιτήσεως, για τα οποία ο νομοθέτης, κατά τη ρητώς δηλωθείσα βούλησή του, αρκέστηκε στα από τα άρθρα 40 παρ. 2 και 57 παρ. 2 προβλεπόμενα και ανωτέρω περιγραφόμενα στοιχεία της επιταγής (βλ. ΑΠ 1451/1990 ΕΕΝ 1991.615, ΑΠ 72/1995). Εξάλλου **η περιγραφή του ενυπόθηκου ακινήτου** που απαιτείται να υπάρχει στην επιταγή κατά το άρθρο 57 παρ. 2 του ανωτέρω ν.δ/τος αρκεί να συμπίπτει με την αναφερόμενη στον εκτελεστό τίτλο (δανειακά συμβόλαια, πράξεις παροχής υποθήκης και ενεχύρου) που είναι όμως δυνατό να διαφέρει τελείως με την κατάσταση του ακινήτου στο χρόνο συντάξεως της επιταγής. Αναλυτική περιγραφή των τυχόν εκ των υστέρων δημιουργηθέντων κτιριακών συγκροτημάτων θα ακολουθήσει στο πρόγραμμα πλειστηριασμού που θα εκδοθεί. Αυτό προκύπτει από το άρθρο 3 του ν.δ. 4001/1959 που ορίζει ότι η κατά το άρθρον 57 εδάφ. 2 ν.δ. της 17.7/13.8.1923 επιταγή προς πληρωμήν αρκεί να περιέχει την εν τω κατά το άρθρο 50 συμβολαιογραφικώ εγγράφω περιεχομένην περιγραφήν του ενυποθήκου ακινήτου, της κατ` άρθρον 969 ΚΠολΔ οριζομένης περιγραφής του πλειστηριαζομένου περιλαμβανομένης μόνον εν τω προγράμματι πλειστηριασμού (ΑΠ 72/95 ο.π, ΑΠ 11/1969 ΝοΒ 17.530, ΕΑ 5667/95 ΕλλΔικ 38.1618, ΕΑ 4213/96 ΕλλΔικ 38.1623, Π. Μάζη, Εμπράγματη εξασφάλιση Τραπεζών και ανωνύμων εταιρειών, έκδ. 1983 παρ. 520 και 522). Περαιτέρω, η δανειακή σύμβαση μπορεί να καταρτισθεί και ατύπως και συνεπώς, αρκεί και το ιδιωτικό έγγραφο (ΑΚ 158). Ο συμβολαιογραφικός τύπος που ορίζεται στο άρθρο 50 με το πιο πάνω ΝΔ δεν τάσσεται ως συστατικός τύπος, αλλ` απαιτείται για τη σύσταση της υποθήκης (βλ. ΑΠ 238/67 ΝοΒ 15.985, Μάζη, ο.π. σελ. 66 επ.). Τέλος, οι διατάξεις του ΝΔ της 17.7/13.8.1923, πιο πάνω, δεν καθιερώνουν, αντικείμενη στο άρθρο 4 παρ 1 του Συντάγματος, ανισότητα υπέρ των Τραπεζών, διότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, εφαρμόζονται αδιαιρέτως επί των αναφερομένων στο άρθρο αυτό ανωνύμων εταιρειών, για τις οποίες εισάγεται ένα όχι εξαιρετικό, αλλά, ειδικό, όπως προαναφέρθηκε δίκαιο εκτέλεσης, ούτε στερούν το κατοχυρωμένο, με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια δεδομένου ότι εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, με βάση τις εν λόγω διατάξεις, μπορεί να προβάλει τις αντιρρήσεις του με ανακοπή του άρθρου 933 επ. ΚΠολΔ (βλ. ΕΑ 5242/93 ΕλλΔικ 35, 456)....» (ΕφΚέρκυρας 24/2002, ΝΟΜΟΣ).«...Από τα άρθρα 40 παρ. 1-2 και 47 του ν.δ της 17 Ιουλίου-13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» σε συνδυασμό προς το άρθρο 924 του ΚΠολΔ, προκύπτει ότι η αναγκαστική εκτέλεση επί των ενεχυριασμένων πραγμάτων αρχίζει (όπως και στην εκτέλεση των ενυπόθηκων ακινήτων) με την επίδοση επιταγής προς πληρωμή, η οποία αποτελεί την πρώτη πράξη της διαδικασίας της εκτελέσεως και αναπληρώνει τον εκτελεστό τίτλο του άρθρου 904 ΚΠολΔ, που δεν υπάρχει στην εκτέλεση που επισπεύδεται βάσει των ως άνω ειδικών διατάξεων. Η επιταγή αυτή πρέπει **α)** να συντάσσεται κάτω από επίσημο αντίγραφο του ειδικού εκτελεστού τίτλου, ήτοι της ενεχυριακής και πιστωτικής συμβάσεως, για να καθίσταται δυνατή η γνώση από τον καθού η εκτέλεση της ταυτότητας του προσώπου της επισπεύδουσας, της απαιτήσεώς της και των ενεχυριασμένων κινητών, χωρίς πάντως ανάγκη περιαφής του εκτελεστήριου τύπου, που άλλωστε δεν θα μπορούσε να γίνει όταν, όπως συνήθως συμβαίνει, η σύμβαση δεν έχει καταρτισθεί συμβολαι-

ογραφικώς και **β)** να περιέχει σύντομη μνεία του οφειλόμενου ποσού. Ως σύντομη μνεία του οφειλόμενου ποσού νοείται όχι απλώς η συνολική χρέωση, με αναφορά στο συγκοινοποιούμενο τίτλο, αλλ` η κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα σαφής και ορισμένη έκθεση, με εξειδίκευση και χαρακτηρισμό των σχετικών κονδυλίων, όπως είδος εξόδων, είδος τόκων σε συσχετισμό με το κεφάλαιο, χρονική περίοδο και επιτόκιο. Αν πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση απαίτησης της πιστώτριας από ανοικτό λογαριασμό πρέπει προσθέτως (άρθρο 47 παρ. 3 του ν.δ) να αναγράφεται κάτω από την επιταγή προς πληρωμή απόσπασμα των βιβλίων της, στο οποίο να εμφαίνεται η κίνηση του λογαριασμού και το χρεωστικό υπόλοιπο. Από τη μη τήρηση των ως άνω διατυπώσεων, δηλαδή από τη μη επίδοση αντιγράφου του εκτελούμενου τίτλου σε ενεχυριασμένα κινητά ή από τη μη αναγραφή της επιταγής κάτω από τον ειδικό αυτό τίτλο ή από τη μη παράθεση του αποσπάσματος των βιβλίων της επιτάσσουσας κάτω από την επιταγή επέρχεται ακυρότητα, ανεξάρτητα από το στοιχείο της βλάβης...» (ΑΠ 1267/2004, ΔΕΕ 2005, σελ. 305, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 6812/1994, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ», σελ. 509).**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΡΗΤΡΑΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 201, 361, 404, 405, 1033 ΑΚ, προκύπτει ότι η γνήσια ποινική ρήτρα, δηλαδή η παρεπόμενη συμφωνία άλλης σύμβασης (της κυρίας), με την οποία ο ένας από τους συμβαλλομένους υπόσχεται στον άλλο κάποια παροχή για την περίπτωση κατά την οποία δεν ήθελε εκπληρώσει την παροχή, που πηγάζει από την κυρία σύμβαση, θεμελιώνει μία ενοχή, που τελεί υπό την ιδιόρρυθμη (αρνητική) αίρεση της μη εκπλήρωσης ή της μη προσήκουσας εκπλήρωσης της παροχής που πηγάζει από την κυρία σύμβαση. Τέτοια δε ποινική ρήτρα μπορεί να συμφωνηθεί και για την εξασφάλιση της εκτέλεσης ή της προσήκουσας εκτέλεσης των υποχρεώσεων που πηγάζουν από την πώληση ακινήτου (βλ. Ι. Σόντη ΕρμΑΚ υπ` άρθρα 402 - 404 αρ. 5 και 23 και 404 αρ. 18, Γ. Ράμμου ΕρμΑΚ 871 αρ. 41, Γεωργιάδη - Σταθόπουλο ΑΚ άρθρο 404 αρ. 10). Για την κατάπτωση της εν λόγω ποινής δεν αρκεί η παρέλευση μόνο της δήλης ημέρας παράδοσης του ακινήτου, που με το συμβόλαιο συμφωνήθηκε, αλλ` απαιτείται και η υπερημερία του οφειλέτου, δηλαδή η καθυστέρηση να οφείλεται σε υπαιτιότητά του (ΕΠ 332/1994 Δνη 36.1304, ΕφΘεσ 287/1991 Αρμ. 45.1193, βλ. Βαθρακοκοίλη ΕρμΑΚ υπ` άρθρο 405)...» (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη 2010, σ. 263).

ΕΠΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30 Ν. 2789/2000 ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 39 Ν. 3259/2004

«...Το άρθρο 30 Ν. 2789/2000, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 47 Ν. 2873/2000 και με το άρθρο 42 Ν. 2912/2001 εγκαθίδρυσε υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για τον επανακαθορισμό των προς αυτά οφειλών, από κάθε είδους συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που έχουν καταγγελθεί ή λήξει ως και την 31-12-2000, ώστε η εκάστοτε προς αυτά συνολική οφειλή, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί, είτε με βάση τις ισχύουσες συμφωνίες, είτε με βάση τελεσίδικες αποφάσεις (άρθ. 30 παρ. 3 Ν. 2789/2000, όπως τροπ. με άρθ. 42 Ν. 2912/2001), να μην υπερβαίνει ορισμένα «πολλαπλάσια του κατά περίπτωση ληφθέντος κεφαλαίου ή του αθροίσματος κεφαλαίων των περισσοτέρων δανείων», που περιοριστικά

καθορίζει ο ίδιος ο νόμος (άρθ. 30 παρ. 1, 2789/2000, όπως αντικ, με άρθρ. 42 Ν. 2912/2001). Ενόψει των παραπάνω ποσοτικών ορίων, το άρθρο 30 παρ. 4 καθιερώνει ειδικότερα, διαδικασία υποβολής των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε αναπροσαρμογή ή «επαναρρύθμιση» (άρθ. 42 παρ. 6 Ν. 2912/2001), διαδικασία που κινείται με την υποβολή σχετικής αιτήσεως, από τον εκάστοτε οφειλέτη και λήγει με τη γνωστοποίηση από το σχετικό πιστωτικό ίδρυμα του ύψους της επανακαθοριζόμενης οφειλής κατά κεφάλαιο και τόκους, όπως αυτή θα διαμορφωθεί με εφαρμογή του άρθ. 30 παρ. 1 και 2 Ν. 2789/2000 (άρθ. 30 παρ. 5 Ν. 2789/2000, βλ. Σχινά, Ρυθμίσεις παλαιών οφειλών υπό του άρθ. 30 Ν. 3789/2000 και του άρθρ. 42/2001, ΕπΕμπΔ 2001 σελ. 616 επ.). Σύμφωνα με το γράμμα του ως άνω άρθρου 30 Ν. 2789/2000, όπως τροπ. με άρθ. 42 Ν. 2912/2001 («από κάθε είδους συμβάσεις»), αλλά και το σκοπό του, η υποχρέωση επανακαθορισμού των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων επιβάλλεται ως γενικός όρος για την ικανοποίησή τους, ενώ οι εξαιρέσεις από τη διαδικασία προβλέπονται περιοριστικά και, ως τέτοιες, πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Προφανής σκοπός της καθιερούμενης αυτής υποχρεώσεως των τραπεζικών ιδρυμάτων, για τον επανακαθορισμό των απαιτήσεών τους, είναι η αντιμετώπιση του φαινομένου της υπέρμετρης και επικίνδυνης για τις επιχειρήσεις διογκώσεως των προς τα πιστωτικά ιδρύματα οφειλών τους, ενόψει των υψηλών επιτοκίων και των υπό το ισχύον καθεστώς, παράνομων ανατοκισμών κατά τις χρονικές περιόδους στις οποίες αναφέρεται η σχετική ρύθμιση...'Οπως αναφέρθηκε πιο πάνω, το άρθ. 30 Ν. 2789/2000, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, υπέβαλε τις απαιτήσεις ορισμένης χρονικής περιόδου των πιστωτικών ιδρυμάτων σε διαδικασία επανακαθορισμού και αναπροσαρμογής τους σε ορισμένα καθοριζόμενα από το νόμο ποσοτικά όρια. Έτσι, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι αδήριτες ανάγκες που προαναφέρθηκαν, το ως άνω άρθρο οδηγήθηκε κατ' ανάγκη στην αναίρεση του βέβαιου των τραπεζικών απαιτήσεων ορισμένων χρονικών περιόδων, υπό την έννοια της προϋποθέσεως της αναγκαστικής εκτελέσεως του άρθρου 915 ΚΠολΔ. Οι απαιτήσεις αυτές εφεξής κατέστησαν ex lege απαιτήσεις υπό όρο, εξαρτώμενες από τη διαδικασία του επανακαθορισμού τους, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του άρθ. 30 Ν. 2789/2000, όπως τροποποιήθηκε. Αποτέλεσμα της εξαρτήσεως των τραπεζικών δανειακών συμβάσεων από τον όρο του επανακαθορισμού τους είναι ότι οι απαιτήσεις που απορρέουν από αυτές, κατέστησαν ήδη απαιτήσεις μη βέβαιες, με την έννοια του άρθρ. 915, ως απαιτήσεις εξαρτημένες από την πραγματοποίηση όρου. Από άποψη αναγκαστικής εκτελέσεως αυτό σημαίνει ότι η επισπεύδουσα τράπεζα δεν μπορεί να επισπεύσει έγκυρη αναγκαστική εκτέλεση αν δεν προαποδείξει τη βεβαιότητα της εκτελούμενης απαιτήσεώς της με έγγραφο, όπως επιτάσσει το άρθ. 915 και αν δεν συγκοινοποιήσει με την επιταγή της, το έγγραφο αυτό (924). Έτσι σε περίπτωση που η τράπεζα επισπεύδει αναγκαστική εκτέλεση με τον υπονοούμενο ισχυρισμό ότι η απαίτησή της δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθ. 30 Ν. 2789/2000, παρά την υποβολή σχετικής αιτήσεως για τον επανακαθορισμό της από τον καθ' ου η εκτέλεση και μετά από απόκρουση αυτής της αιτήσεως, η επισπεύδουσα τράπεζα πολύ περισσότερο βαρύνεται πλέον με την προαπόδειξη της βεβαιότητας της εκτελούμενης απαιτήσεως σύμφωνα με το άρθρ. 915 ΚΠολΔ. Η προαπόδειξη αυτής της βασικής προϋποθέσεως της αναγκαστικής εκτελέσεως της βεβαιότητας της απαιτήσεως θα μπορεί στην περίπτωση αυτή να επιχειρείται ιδίως με αναγνωριστική δικαστική απόφαση, η οποία θα προσφέρει αυθεντική διάγνωση σχετικά με την ύπαρξη βέβαιης απαιτήσεως (για την ύπαρξη πιο συγκεκρι-

μένα ή μη, υποχρεώσεως πληρώσεως του όρου του άρθρ. 30 Ν. 2789/2000 σχετικά με την υποβολή της εκτελούμενης απαιτήσεως σε διαδικασία επανακαθορισμού). Οι πράξεις εκτελέσεως που επιχειρούνται χωρίς την προαπόδειξη αυτή και χωρίς να συγκοινοποιείται το σχετικό έγγραφο με την επιταγή (άρθρ. 924) είναι άκυρες ανεξάρτητα από την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης. Όπως, επίσης αναφέρθηκε παραπάνω το ίδιο άρθρο 30 Ν. 2789/2000, όπως αυτό τροποποιήθηκε, επέβαλε διαδικασία αναπροσαρμογής ορισμένων απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ποσοτικά όρια, που διαγράφονται από τον ίδιο νόμο. Με τη ρύθμιση του όμως αυτή, όχι μόνο κατέστησε τις απαιτήσεις αυτές εξαρτημένες από όρο, με την έννοια του άρθρου 915, αλλά καθώς ο όρος που επιβλήθηκε συνδέθηκε κατ' αποτέλεσμα με το ύφος των προς τα πιστωτικά ιδρύματα οφειλών, ανέτρεψε συγχρόνως και το εκκαθαρισμένο των απαιτήσεων αυτών, με την έννοια του αρθ. 916 ΚΠολΔ. Αν λοιπόν, ληφθεί υπόψη ότι το εκκαθαρισμένο της απαιτήσεως συνιστά προϋπόθεση αναγκαστικής εκτελέσεως που αντιμετωπίζεται από τον ΚΠολΔ ακόμη αυστηρότερα υπό την προϋπόθεση της βεβαιότητας, και ότι η ύπαρξή της επιβάλλεται και πάλι με ποινή ακυρότητας, επιβεβαιώνεται και από την άποψη αυτή η ακυρότητα των πράξεων εκτελέσεως που επιχειρούνται από την τράπεζα (βλ. Γνμ Π. Γέσιου-Φαλτσή, ΕλλΔνη 44.102 επ., ΜΠΘεσ 21375/2002, ΕλλΔνη ο.π σελ. 278)...» (ΜΠΗρακλ 238/2004 ΤΝΠΔΣΑ) (ΜΠΡόδου 1386/2003 ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΜΟΙΒΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ (Άρθρο 72 ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων»)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72, του ν. 4194/2013 Κώδικα Δικηγόρων, **1.** Για τη σύνταξη επιταγής προς εκτέλεση τίτλων εκτελεστών η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται στο σύνολο της δικαστικής δαπάνης, όπως αυτή επιδικάσθηκε από το δικαστήριο. **2.** Από περισσότερους συνοφειλέτες ή συγκατόχους πράγματος που επιτάσσονται με χωριστή επιταγή ή με την ίδια, που κοινοποιείται στον καθέναν απ' αυτούς, οφείλεται μία αμοιβή.

ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΕΠΙΔΙΔΕΤΑΙ Η ΕΠΙΤΑΓΗ

«...Η κατά το άρθρο 924 ΚΠολΔ επιταγή προς εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως είναι έγκυρη εφόσον απευθύνεται κατά του διαδίκου κατά του οποίου εκδόθηκε η δικαστική απόφαση (αρθρ. 325 αρ. 1 ΚΠολΔ. Το γεγονός ότι, κατά τον χρόνο που επιδίδεται η επιταγή προς εκτέλεση, ο υπόχρεος διάδικος δεν είναι κάτοχος του πράγματος το οποίο πρέπει να αποδοθεί σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση, δεν καθιστά την επιταγή προς εκτέλεση άκυρη, εκ του λόγου ότι αυτή δεν απευθύνεται και κατά του τρίτου κατόχου του πράγματος. Ειδικότερα, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο υπόχρεος διάδικος, που δεν κατέχει κατά την επίδοση της επιταγής το αποδοτέο πράγμα, εάν επιθυμει να συμμορφωθεί εκουσίως (αρθρ. 926 ΚΠολΔ) προς την υποχρέωση απόδοσης του πράγματος, πρέπει ο ίδιος να φροντίσει να προμηθευθεί τούτο από τον κατέχοντα αυτό τρίτον και δεν είναι υποχρέωση του επιτάσσοντος να αναφέρει τον τρίτο κάτοχο (τον οποίο δεν υποχρεούται να γνωρίζει) στο έγγραφο της επιταγής προς εκτέλεση. Ανεξαρτήτως όμως αυτού η τυχόν αποτυχία του οφειλέτη να προμηθευθεί το αποδοτέο πράγμα εμποδίζει απλώς την πραγματοποίηση της εκτέλεσης στα χέρια του ιδίου, η οποία όμως σχετίζεται με άλλες πράξεις της διαδικασίας της εκτέλεσης (αφαίρεση πράγμα-

τος, αποβολή από ακίνητο κλπ., αρθρ. 941, 943 ΚΠολΔ) και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να πλήξει το κύρος της επιταγής, η οποία αφορά μόνο την προδικασία της εκτέλεσης (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, β` έκδ. στο αρθρ. 924, παρ. 113, ΙΙΙ, Κ. Μπέης, Αναγκ. Εκτέλεση, 2η έκδ. 1989, 9.2) και συνεπώς δεν επηρεάζεται από το αν και πότε το αποδοτέο πράγμα, ανάλογα με τη σχέση οφειλέτη και τρίτου κατόχου, θα περιέλθει στον πρώτο, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία της εκτέλεσης...» (ΜΠΠειρ 1143/1996, Αρμ. 1996, σελ. 1523, ΝΟΜΟΣ) (ορ. και **«ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ – ΚΑΘΟΛΙΚΗ – ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ- ΝΟΜΕΑΣ – ΚΑΤΟΧΟΣ», σελ. 245)**

ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 134 παρ. 1, 3 ΚΠολΔ, αν το πρόσωπο στο οποίο γίνεται η επίδοση διαμένει στο εξωτερικό, η επίδοση εγγράφων που αφορούν την εκτέλεση γίνεται στον εισαγγελέα πρωτοδικών στην περιφέρεια του οποίου γίνεται η εκτέλεση, ο οποίος, όταν παραλάβει το έγγραφο, οφείλει να το αποστείλει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον υπουργό εξωτερικών, ο οποίος έχει την υποχρέωση να το διαβιβάσει σε εκείνον προς τον οποίο γίνεται η επίδοση, ενώ κατά το άρθρο 136 παρ. 1 ΚΠολΔ η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε, προκειμένου για το πρόσωπο που διαμένει στο εξωτερικό, μόλις παραδοθεί το έγγραφο στον εισαγγελέα, ανεξάρτητα από το χρόνο της αποστολής και παραλαβής του. Κατά τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 19 του με αριθμ. 1348/2000 Κανον. του Συμβουλίου της Ε.Ε. περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που ισχύει από τις 31.5.2001 μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ενωσης πλην της Δανίας και υπερέχει των διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διμερείς ή πολυμερείς συμβάσεις ή διακανονισμούς που συνάπτονται από τα κράτη μέλη και κυρίως του άρθρου IV του πρωτοκόλλου της σύμβασης των Βρυξελλών του 1968 και της σύμβασης της Χάγης της 15.11.1965 (βλ. άρθ. 20 παρ. 1 και αρ. 12 του Προοιμίου του Κανονισμού). Οταν πρέπει να διαβιβαστεί εισαγωγικό δίκης έγγραφο ή άλλη ισοδύναμη πράξη σε άλλο κράτος με σκοπό την επίδοση ή την κοινοποίηση βάσει του παρόντος κανονισμού και ο εναγόμενος ερημοδικήσει, ο δικαστής υποχρεούται να αναστείλει την έκδοση της απόφασης μέχρις ότου διαπιστωθεί: **α)** ότι η πράξη επιδόθηκε με τον τρόπο που ορίζει το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής, όσον αφορά την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων στα πλαίσια διαδικασιών εντός του κράτους αυτού κατά προσώπων ευρισκομένων στην επικράτειά του ή **β)** ότι η πράξη επεδόθη πράγματι στον εναγόμενο ή στην κατοικία του με άλλον τρόπο, προβλεπόμενο από τον παρόντα κανονισμό, καθώς και ότι, και στη μία περίπτωση και στην άλλη, η επίδοση, η κοινοποίηση ή η παράδοση έγιναν εγκαίρως, ώστε ο εναγόμενος να είναι σε θέση να αμυνθεί, ενώ κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 8, η ημερομηνία της επίδοσης ή της κοινοποίησης μιας πράξης, κατ` εφαρμογή του άρθρου 7, είναι η ημερομηνία κατά την οποία η πράξη επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής. Οταν όμως στα πλαίσια κινηθείσας ή εκκρεμούσας διαδικασίας στο κράτος μέλος προέλευσης, μία πράξη πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί εντός τακτής προθεσμίας, λαμβάνεται υπόψη για τον αιτούντα η ημερομηνία που καθορίζεται από το δίκαιο του κράτους αυτού. Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 926 παρ. 1 εδ. α ΚΠολΔ, **μετά την επίδοση της επιταγής δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να γίνει άλλη πράξη εκτέλεσης πριν περάσουν τρεις (3)**

εργάσιμες ημέρες από την επίδοση. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η καθιερούμενη με τη διάταξη του άρθρου 134 ΚΠολΔ νόμιμη πλασματική κλήτευση του διαδίκου με πραγματική επίδοση του εγγράφου στον Εισαγγελέα όταν το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται το έγγραφο έχει γνωστή διεύθυνση στο εξωτερικό, η οποία (διάταξη) σημειωτέον εξακολουθεί να ισχύει και μετά την ισχύ του πιο πάνω Κανονισμού, ο οποίος δεν καταργεί τις περί επίδοσης διατάξεις του Εσωτερικού Δικαίου των χωρών της Ε.Ε., δεν υπερισχύει αυτού, ο οποίος αποκλείει να θεωρηθεί η πλασματική αυτή επίδοση ως ολοκληρωθείσα με την απλή παράδοση του επιδοτέου εισαγωγικού δίκης εγγράφου (αγωγή, ένδικα μέσα, ανακοπή) ή άλλης ισοδύναμης πράξης, στην έννοια της οποίας σημειωτέον υπάγεται και η επιταγή προς εκτέλεση, που είναι εισαγωγικό δικόγραφο της αρχόμενης διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (ΑΠ 163/2002 ΕλλΔνη 43.1397), στο θεωρούμενο ως υπηρεσία διαβίβασης των επιδοτέων στην αλλοδαπή εγγράφων Εισαγγελέα, όπως ορίζει η διάταξη του άρθρου 136 παρ. 1 ΚΠολΔ, δηλαδή ανεξάρτητα από το αν παραλήφθηκε από το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται, και απαιτεί πραγματική επίδοση με τον τρόπο που ορίζει το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής, ώστε να διασφαλίζεται η θεμελιώδης αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως (πρβλ. ΑΠ 782/2002 ΕλλΔνη 43.1654, ΑΠ 865/1996 ΕλλΔνη 38.586, ΑΠ 1406/1996 ΕλλΔνη 39.1092, ΑΠ 440/1992 ΕλλΔνη 34.1076). Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά το ζήτημα πότε ακριβώς θεωρείται ότι συντελέστηκε η επίδοση ώστε να κριθεί το νομότυπο ή το εμπρόθεσμο συγκεκριμένης διαδικαστικής πράξης, ο Κανονισμός εισάγει διπλή ημερομηνία συντέλεσης της επίδοσης ανάλογα με το αν πρόκειται για προθεσμία ενέργειας ή προπαρασκευαστική προθεσμία σύμφωνα με το Εσωτερικό Δίκαιο και όταν πρόκειται για ορισμένη προπαρασκευαστική προθεσμία, δηλαδή το χρονικό διάστημα το οποίο πρέπει να παρέλθει προκειμένου να επιχειρηθεί μία πράξη, στην οποία συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η τριήμερη προθεσμία του άρθρου 926 παρ. 1 ΚΠολΔ (ΕφΑθ 7608/1982 Αρμ 1983.784,785, Κεραμέας-Κονδύλης-Νίκας, ΚΠολΔ Ι σελ. 340), απαιτείται η περιέλευση της επιταγής προς εκτέλεση στον καθού, για να ξεκινήσει αυτή (προθεσμία) προς εκούσια συμμόρφωση, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους παραλαβής, σε αντίθεση με τις προθεσμίες ενέργειας που αρκεί η κατ` άρθρα 134,136 ΚΠολΔ πλασματική επίδοση προς τον Εισαγγελέα του κράτους προέλευσης (Ελλάδα) (ΠΠΘεσ 22513/2003 Αρμ 2003.1802 και παρατηρήσεις Π. Αρβανιτάκη κάτω από αυτήν και την ΕφΘεσ 1954/2003 Αρμ 2004.1729 επ. βλ. του ιδίου, Εισήγ., Αρμ 2001.1729 επ.)...» (ΜΠΚεφ. 302/2005, Αρμ. 2005, σελ. 1435, ΝΟΜΟΣ).

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

«...Η επίδοση της επιταγής προς τον καθού η εκτέλεση, έχει δικονομικές (άρθρα 924 παρ. 1, 926 παρ. 2, 932 ΚΠολΔ) και ουσιαστικές (άρθρα 264,340 Α.Κ) συνέπειες και **δε δημιουργεί με την επίδοσή της εκκρεμοδικία.** Μεταξύ των ουσιαστικών συνεπειών της επίδοσης αυτής, που απορρέουν από το ουσιαστικό δίκαιο είναι και η όχληση. **Η επιταγή, ενόψει του ότι με αυτήν απευθύνεται πρόσκληση του δανειστή προς τον οφειλέτη για την εκτέλεση της παροχής, αποτελεί όχληση και συνεπώς επιφέρει υπερημερία (ΑΚ 340)** και τις από το ουσιαστικό δίκαιο συναπτόμενες με την υπερημερία συνέπειες όπως τόκους (βλ. σχ ΑΠ 474/1999 Δνη 41.80, ΑΠ 72/1995 Δνη 38.585, ΑΠ 194/95 Δνη 37.101, ΑΠ 235/84 ΝοΒ 35.265, ΕφΑθ 2535/98 Δνη 40.384, ΕφΑθ 5667/95 Δνη 38.1618, Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεση, β` έκδ. στο άρθρο 924)...» (ΕφΠατρών 1108/2004, ΝΟΜΟΣ).

«...Η επίδοση επιταγής προς εκτέλεση, που κινεί σύμφωνα με το άρθρο 924 ΚΠολΔ τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ως εξώδικη διαδικαστική πράξη, έχει δικονομικές (άρθρα 924 παρ. 1, 926 παρ. 2, 932 ΚΠολΔ) και ουσιαστικές (άρθρ 264, 340 ΑΚ) συνέπειες, οι οποίες επέρχονται και στην περίπτωση επίδοσης δικονομικά άκυρης επιταγής προς εκτέλεση και δεν αίρονται παρά μόνο με την ακύρωσή της από το Δικαστήριο ή με παραίτηση, από την επιταγή (ανάκληση) από μέρους του επισπεύδοντος (ΑΠ 614/2001). Ουσιαστική συνέπεια της επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση είναι κατ΄ άρθρον 264 ΑΚ και η διακοπή της παραγραφής της αξιώσεως και αν δεν επακολουθήσει εκτέλεση και αποδεικνύεται από το αποδεικτικό επιδόσεως. Αποτέλεσμα δε της διακοπής της παραγραφής είναι ότι ο διαδραμών χρόνος δεν υπολογίζεται, από δε το πέρας της διακοπής αρχίζει νέα παραγραφή. Επί παραγραφής εμπραγμάτων αξιώσεων ο καθολικός ή ειδικός διάδικος δικαιούται, κατ΄ άρθρον 271 ΑΚ, να προσμετρήσει και τον χρόνον κατά τον οποίον οι δικαιοπάροχοι αυτού τελούσαν στη νομή του πράγματος. Ενώ όταν, διαρκούσης της παραγραφής εμπράγματης αξίωσης, το πράγμα μεταβάλλει νομέα με καθολική ή ειδική διαδοχή, δεν πρόκειται για την αυτήν αξίωση, αλλά για νέα τοιαύτη, αφού η εμπράγματη αξίωση συνδέεται προς τον εκάστοτε νομέα του πράγματος και θα έπρεπε να γίνεται λόγος για νέα παραγραφή, πράγμα που θα έρχονταν σε αντίθεση με το σκοπό της παραγραφής και την κοινή αντίληψη, ότι ο διαδεχόμενος άλλον στη νομή, θεωρείται διαδεχθείς και την κατάσταση παραγραφής του δικαιοπαρόχου του, ο νομοθέτης της παραπάνω διάταξης (271 ΑΚ) θέλησε με την θέσπισή της να αντιμετωπίζεται και η εμπράγματη αξίωση του διαδόχου, σε περίπτωση καθολικής ή ειδικής διαδοχής, ως ενιαία με εκείνη που είχε γεννηθεί κατά του δικαιοπαρόχου του, με την έννοια, ότι στον αποκτώντα διάδοχο, μεταβιβάζεται η ίδια νομή που είχε ο δικαιοπάροχος και η αλλαγή του δικαιούχου της υπό παραγραφήν, τελούσης αξίωσης και να μην μεταβάλλει αυτήν κατά την ουσία της και να επηρεάζει την παραγραφή της...» (ΑΠ 1856/2005, ΕλλΔνη 2006, σελ. 473).

ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Οπως προκύπτει από την ΚΠολΔ 924 **η επιταγή για εκτέλεση είναι έγκυρη αν συντρέχουν μεταξύ άλλων, και οι ακόλουθες προϋποθέσεις**: **1)** Ο επισπεύδων την εκτέλεση να έχει από νόμιμη αιτία απαίτηση εναντίον του καθού οφειλέτη, **2)** η απαίτηση αυτή να είναι εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο (ΚΠολΔ 904), **3)** ο εκτελεστός τίτλος να ισχύει υπέρ του επισπεύδοντα και εναντίον του καθού η εκτέλεση (ΚΠολΔ 919 επ.), **4)** να έχει εκδοθεί απόγραφο του εκτελεστού τίτλου (ΚΠολΔ 918), **5)** η απαίτηση για την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση πρέπει να είναι εκκαθαρισμένη μέσα στον ίδιο τον εκτελεστό τίτλο (ΚΠολΔ 916) και εφόσον η αναγκαστική εκτέλεση αφορά απαίτηση, που εξαρτάται από αναβλητική αίρεση ή προθεσμία, πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ΚΠολΔ 915 δηλαδή ο επισπεύδων την εκτέλεση οφείλει να κοινοποιήσει στον οφειλέτη του, μαζί με την επιταγή, και το αντίγραφο του εγγράφου που αποδεικνύει την πλήρωση αιρέσεως ή του όρου ή την επέλευση του γεγονότος, εφόσον σε δίκη θα έφερε το βάρος αποδείξεως αυτών (βλ. πρακτικά συνεδριάσεων Αναθεωρητικής Επιτροπής Σχεδίου ΚΠολΔ σ. 411, Κ. Μπέη, Δ. 24.624 επ.) όταν αυτό είναι διάφορο του εκτελεστού τίτλου...» (ΕφΚέρκυρας 24/2002, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 4510/2011, ΤΝΠΔΣΑ). «...Οπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 916, 924 και 927 ΚΠολΔ βασική προϋπόθεση για την εγκυρότητα της επιταγής προς πληρωμή είναι η συμφωνία αυτής με το περιεχόμενο του τίτλου στον οποίο στηρίζεται για εκτέλεση. Ειδικότερα **όταν ο εκτελεστός τίτλος**

είναι δικαστική απόφαση, το ποσό που αναφέρει η επιταγή προς πληρωμή, πρέπει να είναι εκείνο που υποχρεώθηκε ο οφειλέτης να πληρώσει τελεσιδίκως με την απόφαση έστω και αν εσφαλμένως επιδικάσθηκε μικρότερο ποσό από το πράγματι οφειλόμενο, αφού η κρίση αυτή του δικαστηρίου καλύπτεται ήδη από το δεδικασμένο. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 321, 322, 324, 330 και 331 ΚΠολΔ το δεδικασμένο καταλαμβάνει όχι μόνο το κυρίως δικαίωμα που κρίθηκε με την απόφαση, αλλά και κάθε παρεπόμενο για το οποίο αρμοδίως έκρινε το δικαστήριο, όπως είναι το δικαίωμα που αναφέρεται στους τόκους της κυρίας απαιτήσεως οι οποίες ακολούθως επιδικάσθηκαν στον δικαιούχο (ΕΑ 8803/1984 ΕλΔνη 26.486). Περαιτέρω κατά τη διάταξη του ως άνω άρθ. 924 ΚΠολΔ η επιταγή η οποία είναι η πρώτη πράξη εκτέλεσης και συνάμα αποτελεί προδικασία της εκτελεστικής διαδικασίας, πρέπει να προσδιορίζει την απαίτηση η οποία αποτελεί το αντικείμενο της εκτέλεσης κατά τρόπο σαφή, ορισμένο και αναμφίβολο, έτσι που ο επιτασσόμενος να γνωρίζει τι και γιατί καλείται να παράσχει στον επιτάσσοντα και να καθίσταται δυνατή η συμμόρφωση εκείνου και σε αδράνειά του η αναγκαστική εκτέλεση, καθόσον αλλιώς επέρχεται ακυρότητα εφόσον κατά την κρίση του δικαστηρίου, επήλθε στον οφειλέτη βλάβη που δεν μπορεί αλλιώς να επανορθωθεί παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας κατά την ΚΠολΔ 159 § 3 (Μπρίνια Αναγ. Εκτέλ. αρ. 924, 5115) (ΑΠ 194/1995 ΕλλΔνη 37.101, ΑΠ 310/1992 Δ. 23.813, ΑΠ 47/1990 ΕλΔνη 31.812)...» (ΜΠΑθ 4494/1998, Δ 1998, σελ. 1371, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΑΚΥΡΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

«...Η επίδοση επιταγής προς εκτέλεση που κινεί, σύμφωνα με το άρθρο 924 ΚΠολΔ, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, ως εξώδικη διαδικαστική πράξη έχει δικονομικές (άρθρα 924 παρ. 1, 926 παρ. 2, 932 ΚΠολΔ) και ουσιαστικές (άρθρα 264, 340 ΑΚ) συνέπειες, οι οποίες επέρχονται και στην περίπτωση επίδοσης δικονομικά άκυρης επιταγής προς εκτέλεση και δεν αίρονται παρά μόνο με την ακύρωσή της από το δικαστήριο ή με παραίτηση από την επιταγή (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 43.120)...» (ΕφΑθ 8058/2007, ΕλλΔνη 2008, σελ. 1099, ΝΟΜΟΣ).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΑΚΥΡΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 904, 915, 916, 924 ΚΠολΔ προκύπτει ότι μερική ακυρότητα της επιταγής δεν συνεπάγεται την ακύρωση των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, γιατί το εν μέρει έγκυρο της επιταγής αρκεί για να ισχυροποιήσει την ενεργούμενη εκτέλεση, εφόσον ο ανακόπτων οφειλέτης δεν προσφέρεται στην εκπλήρωση του εκτελούμενου τίτλου κατά το ποσό που είναι αυτός έγκυρος, το δε ζήτημα του ύψους της απαιτήσεως, για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση, εξετάζεται κατά την κατάταξη (ΑΠ 390 και 391/2000, ΕλλΔνη 41.1324, ΑΠ 194/1995 ΕλλΔνη 37.102, ΕφΑθ 2535/1998 ΕλλΔνη 40.384)...» (ΜΠΘεσ 21052/2009, ΤΝΠΔΣΑ). «....**Αν η επιταγή επιδόθηκε για μεγαλύτερο ποσό εκείνου που αναγράφεται στον τίτλο, τότε αυτή είναι άκυρη κατά το επιπλέον ποσό, χωρίς να επέρχεται ακυρότητα ως προς το υπόλοιπο και πράγματι οφειλόμενο ως προς το οποίο η επιταγή διατηρεί την ισχύ της και νομίμως χωρεί γιαυτό το ποσό η εκτέλεση** (ΑΠ 390/2000 ΕλΔνη 41.1323, ΕΑ1115/1992 ΕλλΔνη 35.456). Τέτοια περίπτωση ανακύπτει όταν με την επιταγή αξιώνονται τόκοι του κεφαλαίου, οι οποίοι δεν επιδικάσθηκαν με την καταψηφιστική (τελεσίδικη ή οριστική αλλά κηρυχθείσα προσωρινώς εκτελεστή) δικαστική απόφαση (ΑΠ 96/1996 ΕλΔνη 37.615). Στην περίπτωση της επιταγής που αφορά σε ποσό μεγαλύτερο του εκτελεστού

τίτλου και που δεν καλύπτεται από το δεδικασμένο, χωρεί κατόπιν ανακοπής του άρθ. 933 §§ 3, 4 μερική ακύρωση της επιταγής προς πληρωμή για το μη προκύπτον ποσό εκ του εκτελεστού τίτλου. Ενώ το μερικώς έγκυρο της επιταγής αυτής αρκεί για την ισχυροποίηση της ενεργούμενης εκτελέσεως (ΑΠ 675/2001 ΕλΔνη 42.1575, ΑΠ 310/1992 Δ. 23.813, ΑΠ 1078/1990 ΕλΔνη 32.796, ΑΠ 634/1988 ΕλΔνη 30.964, ΑΠ 1445/1980 NoB 29.707, ΕΑ 1839/2002 ΕλΔνη 45.852, ΕΑ 2535/1998 ΕλΔνη 40.384, ΕΑ 2675/1993 ΕλλΔνη 35.476). **Η αναγκαστική εκτέλεση για το εν μέρει έγκυρο ποσό συνεχίζει απρόσκοπτα και επηρεάζει μόνο την κατάταξη, αφού κατά το στάδιο αυτό εξετάζεται το ύψος της απαίτησης για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση** (ΑΠ 1445/1980 ό.π.)...» (ΕφΠατρών 1107/2007, ΑχΝομ. 2008, σ. 455, ΝΟΜΟΣ) (βλ. ΑΠ 194/1995 ο.π. 310/1992 Δ 23.813, 1078/1990 ΕλΔ 32.796, ΕφΑθ 2659/1992 ο.π. 1115/1992 ΕλΔ 34.455., ΕφΑθ 7466/1988 ΕλΔ 30.147, 8803/1984 ΕλΔ 26.486)...» (ΜΠΑθ 4494/1998, Δ 1998, σελ. 1371, ΝΟΜΟΣ). (ορ. και **«ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ» σελ. 349)**.

ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ.

«...**Σύμφωνα με το άρθρο 926 § 2 ΚΠολΔ «όταν περάσει έτος από την επίδοση της επιταγής, δεν μπορεί να γίνει καμία άλλη πράξη εκτέλεσης που να βασίζεται επάνω σε αυτήν».** Η έννοια της διάταξης αυτής είναι ότι **μετά την πάροδο έτους από την επίδοση της επιταγής, δεν επιτρέπεται η επιχείρηση της πρώτης πράξης της κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης** (βλ. Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας/Νικολόπουλος) ΚΠολΔ ΙΙ, εκδ. 2000, άρθρο 926 αριθμ. 4, με εκεί παραπομπές σε θεωρία και νομολογία). Η επιβολή της ανωτέρω προθεσμίας αποσκοπεί στην προστασία του οφειλέτη και επιβάλλει την επανάληψη της επίδοσης της αυτής επιταγής από τον επισπεύδοντα δανειστή, διότι, ακριβώς, η επιταγή, ως προς την οποία παρήλθε έτος από την επίδοσή της, δεν μπορεί να στηρίξει πλέον τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης ΙΙ, ΓενΜερ, § 30, αριθμ. 6-9, σελ. 444)...» (ΜΠΑθ 2224/2007, ΝΟΜΟΣ) «...Η διάταξη αυτή (926 παρ. 2 ΚΠολΔ), προϋποθέτει - όπως προκύπτει από το κείμενό της - ότι επιχειρείται αναγκαστική εκτέλεση, για την οποία απαιτείται και άλλη, εκτός της επιταγής, πράξη εκτέλεσης, προκειμένου να πραγματοποιηθεί manu militari (βιαίως) το διατακτικό του εκτελεστού τίτλου, με τη συνδρομή των οργάνων της δημόσιας αρχής (Δικαστικών Επιμελητών ΚΠολΔ 927)....» (ΕφΑθ 2222/1998, ΕλλΔνη 2002, σ. 1461, ΝΟΜΟΣ). **«...Είναι δυνατή η κοινοποίηση νέας επιταγής μετά την πάροδο ενός έτους, χωρίς στο μεταξύ να έχει μεσολαβήσει άλλη πράξη εκτέλεσης)...»** (ΜΠΡόδου 111/2009, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΑΛΛΟΔΑΠΗ», σελ. 280)**.

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

«...Κατά το άρθρο 926 παρ. 1 εδάφ. α' ΚΠολΔ **μετά την επίδοση της επιταγής δεν μπορεί με ποινή ακυρότητας να γίνει άλλη πράξη εκτέλεσης <u>πριν περάσουν τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την επίδοση</u>**. Οπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή ο νόμος, από εύνοια προς τον οφειλέτη και γενικά το νομιμοποιούμενο παθητικά κατά τη διαδικασία της εκτέλεσης μετά την επίδοση επιταγής προς εκτέλεση από την οποία σύμφωνα με το άρθρο 924 ΚΠολΔ αρχίζει η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, **παρέχει στον οφειλέτη προθεσμία τριών**

εργάσιμων ημερών για την εκούσια εκπλήρωση του χρέους του. Η προθεσμία αυτή πρέπει να τηρείται τόσο στην έμμεση όσο και στην άμεση εκτέλεση...» (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

«...Κατά το άρθρο 700 παρ. 1,2 ΚΠολΔ η απόφαση που δικάζει τα ασφαλιστικά μέτρα εκτελείται κατά τις γενικές περί αναγκαστικής εκτελέσεως διατάξεις **χωρίς να εκδοθεί απόγραφο ή απόσπασμα της απόφασης και χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση αντιγράφου της, προκειμένου όμως περί των περιπτώσεων των άρθρων 728, 731-735 ιδίου Κώδικα (προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεως, προσωρινή ρύθμιση καταστάσεως, νομής – κατοχής, προσωπικών σχέσεων) απαιτείται υποχρεωτικά προηγούμενη επίδοση στον καθού - οφειλέτη αντιγράφου ή αποσπάσματος της σχετικής απόφασης με επιταγή προς εκούσια συμμόρφωση και παρέλευση 24 ωρών μετά την οποία επιτρέπεται η ενέργεια πράξεων εκτελέσεως, δίχως να χρειάζεται απόγραφο της εκτελουμένης απόφασης** (Κ. Μπέη ΠολΔ, τευχ. 15, εκδ.1990, υπ' αριθμ. 700, Π. Τζίφρα, Ασφ. μέτρα εκδ. 1980, σελ. 56-57...» (ΜΠΑθ 2232/1997 ΑρχΝομ 1997, σ. 785).

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

«...Η προσωρινή αυτή διάταξη εκτελείται μόλις καταχωρηθεί κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, με βάση σημείωση του δικαστή που την εξέδωκε και αν πρόκειται για πολυμελές δικαστήριο του προέδρου του. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται, ότι για την τελείωση της προσωρινής διάταξης η οποία αποτελεί περιληπτική δικαστική απόφαση για τα ληπτέα αμέσως μέτρα (Π. Τζίφρα Ασφ. Μέτρα έκδ. Δ' σ. 41, ΕΑ 11681/1990 Δ. 22, 517), απαλλαγμένη των αυστηρών τύπων καταρτίσεως μέτρων, αρκεί η καταχώρισή της στα πρακτικά ή κάτω από την αίτηση η υπογραφή της από το Δικαστή και τον Γραμματέα όταν αυτός παρίσταται. Αν αρμόδιο για την εκδίκαση των ασφαλιστικών μέτρων είναι πολυμελές δικαστήριο (Πολυμελές Πρωτοδικείο, Εφετείο κλπ) που συνεδριάζει με την παρουσία γραμματέως ο οποίος για την προφορική συζήτηση στο ακροατήριο συντάσσει πρακτικά, στα οποία, εκτός των άλλων αναφερομένων στο άρθρο 256 παρ. 1 του ΚΠολΔ στοιχείων, πρέπει να περιέχονται και οι αποφάσεις του Δικαστηρίου, όταν γι' αυτές κατά τον Κώδικα Πολ. Δικονομίας δεν συντάσσεται έγγραφο (Σταυρόπουλος Ερμ.ΚΠολΔ τ. Α' σελ. 357) καθώς και η δημοσίευση των αποφάσεων, το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο και για την έκδοση διαταγής πληρωμής, η οποία καταχωρίζεται μόνον στα πρακτικά εφόσον εκδίδεται κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και υπογράφεται (άρθρο 258 ΚΠολΔ) από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα (Τζίφρα: Ασφ. μέτρα σελ. 39, επ. Νικ. Τσάκου. Η προσωρινή διαταγή κατά τον ΚΠολΔ Αρμ. ΛΔ.83 επ.)...» (ΕφΘεσ 213/1993, ΠοινΧρ 1993, σελ. 887).

ΠΩΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΩΝ 24 ΩΡΩΝ

«...Στις περιπτώσεις των άρθρων 728 και 731 ως 735 ορίζεται ότι η επίδοση επιταγής και άλλη πράξη εκτελέσεως δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν είκοσι τέσσερις ώρες από την επίδοσή της. Σκοπός της τελευταίας ρυθμίσεως είναι να δοθεί, με την προεπίδοση της επιταγής, ο απαραίτητος χρόνος στον αντίδικο του επισπεύδοντος να συμμορφωθεί εκουσίως με το περιεχόμενο της αποφάσεως και να αποτραπεί έτσι η περαιτέρω εκτέλεσή της με ζημία, ιδίως οικονομική, όλων των διαδίκων (Βαθρακοκοίλης, άρθρο 700, αριθμ. 2). Εξάλλου, από τη διατύπωση του άρθρου 144 παρ. 1 ΚΠολΔ (ταυτόσημη με αυτήν του άρθρου 1 παρ. 12 του ν.

1157/1981) συνάγεται ότι η διάταξη αυτή περί έναρξης της προθεσμίας που τάσσεται από το νόμο ή τα δικαστήρια από της επομένης της επιδόσεως και λήξεώς της στις 7 το βράδυ της τελευταίας ημέρας, δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της 24ωρης προθεσμίας, διότι στην περίπτωση αυτή η προθεσμία υπολογίζεται φυσικώς από στιγμή σε στιγμή (ΑΠ 708/1993 ΕλλΔνη 35.1280, ΑΠ 703/1976 ΝοΒ 25.52, ΕφΑθ 2343/1984 ΕλλΔνη 25.1201, ΕφΑθ 8711/1983 ΕΔΠολ 1984.217, ΜΠΒόλ 27/1988 ΕΕργΔ 47.681, αλλιώς ΕφΑθ 7502/1981 ΑρχΝ 32.575)...» ΜΠΘεσ 12654/1999, Αρμ. 1999, σελ. 1250).

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ

«...Σε εκτέλεση της συνταγματικής αυτής επιταγής (άρθρο 94 παρ. 4 εδ. β Σ) εκδόθηκε ο Ν. 3068/2002, το άρθρο 4 του οποίου ορίζει ότι «**1.** Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών ΝΠΔΔ γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής περιουσίας αυτών. Αποκλείεται η κατάσχεση απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ή απαιτήσεων χρηματικού ή μη αντικειμένου, το οποίο έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού. **2.** Αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ επιτρέπεται **μετά την παρέλευση εξήντα ημερών από την επίδοση της απόφασης στον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την πληρωμή ή στον εκπρόσωπο του ΝΠΔΔ. 3.** Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του όγδοου βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας». Από τις ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι η αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, που γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής του περιουσίας, διέπεται, ως ιδιωτική διαφορά, από τις γενικές περί αναγκαστικής εκτέλεσης διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (βιβλίο όγδοο), μεταξύ των οποίων και οι διατάξεις που αφορούν τις αντιρρήσεις κατά του κύρους των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρα 933, 936 ΚΠολΔ)...» (ΕφΑθ 3921/2007, ΕφΑΔ 2008, σ. 832, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ» (σελ 310).** .

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

1. Δικαστικές αποφάσεις που διατάζουν το Ελληνικό Δημόσιο να αποδώσει ή παραδώσει το μίσθιο ακίνητο το οποίο χρησιμοποιείται απ' αυτό ως εκπαιδευτήριο, σχολείο ή νηπιαγωγείο, δεν εκτελούνται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους κατά το οποίο επιδόθηκε η σχετική επιταγή προς εκτέλεση, εκτός αν η απόδοση διατάζεται για καθυστέρηση του μισθώματος. Η διάρκεια του σχολικού έτους καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις. 2. Το μονομελές πρωτοδικείο του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο, ύστερα από αίτηση του δημοσίου, δικάζοντας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, μπορεί να αναστέλλει την αναγκαστική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και μετά τη λήξη του σχολικού έτους και μέχρι το τέλος του αμέσως επόμενου διδακτικού έτους, εφόσον κατά την κρίση του καθίσταται αδύνατη ή άκρως δυσχερής η μίσθωση από το δημόσιο άλλου ακινήτου που να πληροί τις ανάγκες της εξωσούμενης υπηρεσίας. 3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου είναι οριστική και δεν υπόκεινται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο. «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1

ν.δ. 516/70 ήδη 51 π.δ. 34/95 ορίζεται ότι οι δικαστικές αποφάσεις που διατάσσουν την απόδοση, από μέρους του Ελληνικού Δημοσίου (ήδη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ΕφΑθ 1183/97 ΕΛΔ 39.188) μισθίου που χρησιμοποιείται ως εκπαιδευτήριο, σχολείο ή νηπιαγωγείο δεν εκτελούνται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους κατά το οποίο επιδόθηκε η σχετική επιταγή για εκτέλεση, εκτός αν πρόκειται για απόδοση του μισθίου λόγω καθυστέρησης του μισθώματος (άρθ. 597 ΑΚ, 66 ΕισΝΚΠολΔ). Ως εκπαιδευτήρια νοούνται τα νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια, λύκεια. Το Μονομελές Πρωτοδικείο του τόπου που βρίσκεται το μίσθιο, δικάζοντας με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί, ύστερα από αίτηση του δημοσίου, να αναστείλει την αναγκαστική εκτέλεστή των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων και μετά τη λήξη της σχολικής χρονιάς και μέχρι το τέλος της αμέσως επόμενης διδακτικής χρονιάς, εφόσον, κατά την κρίση του, είναι αδύνατη ή πολύ δύσκολη η μίσθωση, από το Δημόσιο, άλλου ακινήτου που να εκπληρώνει τις ανάγκες της υπηρεσίας που εξώνεται (άρθ. 1 παρ. 2 ν.δ 516/1970). Η απόφαση αυτή του Μονομελούς Πρωτοδικείου είναι αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα (άρθ. 1 παρ. 3 ν.δ 516/70 και άρθ. 699 ΚΠολΔ). Μπορεί όμως να ανακληθεί αν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις των άρθρων 696 και 698 παρ. 1 γ ΚΠολΔ. Εγινε δεκτό (ΑΠ 443/95 ΕΛΔ 37.305) ότι από το συνδυασμό των άρθρων 1 παρ. 12 ν.δ. 516/70 και 684 ΚΠολΔ η περί αναστολής αίτηση μπορεί να υποβληθεί και ενώπιον του Εφετείου που δικάζει σε δεύτερο βαθμό την περί αποδόσεως του μισθίου ακινήτου αγωγή. Υποστηρίχθηκε όμως και η αντίθετη άποψη ότι δηλαδή η κατά την πιο πάνω διάταξη απαγόρευση εκτέλεσης της απόφασης κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους παρέχει στο δημόσιο δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή κατά της εκτέλεσης και δεν μπορεί να προταθεί στη δίκη απόδοσης του μισθίου (ΕφΠειρ 894/95 ΕΛΔ 37.1155). Η άποψη αυτή κρίθηκε ορθότερη αφού ούτως ή άλλως δεν είναι επιτρεπτή η εκτέλεση κατά του Δημοσίου πριν η απόφαση καταστεί αμετάκλητη. Στην προκειμένη περίπτωση από το προσκομιζόμενο από τον εφεσίβλητο αντίγραφο της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκανε δεκτή την αγωγή του ενάγοντος και διέταξε την απόδοση της χρήσης από το Δημόσιο ήδη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατολικής Αττικής, στον ενάγοντα, του μισθίου που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Παλλάδος Αθηνάς και Τήνου, στην Παλλήνη Αττικής όπου από το έτος 1990 στεγαζόταν το 2ο Νηπιαγωγείο Παλλήνης Αττικής, ενώ απέρριψε το αίτημα κηρύξεως της αποφάσεως προσωρινά εκτελεστής, ως μη νόμιμο κατ` άρθρα 909 αρ. 1 ΚΠολΔ. Η εναγομένη και ήδη εκκαλούσα με την υπό κρίση έφεση ζητεί την εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής ισχυριζόμενη με το μοναδικό λόγο εφέσεώς της ότι «μη νομίμως η εκκαλουμένη την υποχρέωσε να αποδώσει ελεύθερη τη χρήση του μισθίου, χωρίς ταυτόχρονα να ορίζεται σε αυτή ότι η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους κατά το οποίο θα επιδοθεί η επιταγή προς εκτέλεση... η δε εκτέλεση της προσβαλλομένης απόφασης θα διαταράξει την εύρυθμη λειτουργία της στεγασμένης σχολικής μονάδας». Με το περιεχόμενο αυτό ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί καθόσον για την πληρότητα της αποφάσεως, που έκρινε επί αγωγής αποδόσεως του μισθίου νηπιαγωγείου λόγω λήξεως της δωδεκαετούς διάρκειας μισθώσεως, δεν απαιτείται η παράθεση της διάταξης του νόμου που απαγορεύει την αναγκαστική εκτέλεση αυτής κατά τη διάρκεια της διδακτικής χρονιάς, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η εκκαλούσα δεν επικαλείται ότι ο εφεσίβλητος επέδωσε επιταγή προς εκτέλεση της αποφάσεως, περίπτωση που θα της παρείχε τη δυνατότητα, κατά τα άνω, ασκήσεως ανακοπής κατά της εκτελέσεως ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, ούτε

υποβάλλει αίτηση ασφαλιστικών μέτρων αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, κατά τα άνω, αλλά προβάλλοντας τον ως άνω ισχυρισμό ζητεί μόνο την εξαφάνιση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφασή του δεν έσφαλε και πρέπει, μετά την απόρριψη του μοναδικού λόγου εφέσεως, να απορριφθεί και η έφεση ως κατ` ουσία αβάσιμη...» (ΕφΑθ 4142/2005 ΕλλΔνη 2005, σελ.1537).

ΕΝΤΟΛΗ (ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ) ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Από δε το άρθρο 927 ΚΠολΔ σε συνδυασμό με τα άρθρα 108, 294-297, 299, 954, 973, 993 και 999 του ίδιου κώδικα, συνάγεται ότι εκείνος που φέρεται σε εκτελεστό τίτλο ως δανειστής δικαιούται να επισπεύσει, με βάση τον τίτλο, αναγκαστική εκτέλεση κατά του φερόμενου στον τίτλο ως οφειλέτη, παρέχοντας προς τούτο σχετική εντολή στο όργανο της εκτελέσεως, το οποίο στη συνέχεια λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ολοκλήρωση της εκτελέσεως...» (ΑΠ 956/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 323, ΤΝΠΔΣΑ) «...Σύμφωνα με το άρθρο 927 ΚΠολΔ «Η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται με επιμέλεια εκείνου που έχει δικαίωμα να την ενεργήσει, ο οποίος, δίνει, επάνω στο απόγραφο, τη σχετική εντολή σε ορισμένο δικαστικό επιμελητή και ορίζει τον τρόπο και αν είναι δυνατόν και τα αντικείμενα επάνω στα οποία θα γίνει η εκτέλεση. Αν πρόκειται για κατάσχεση, ορίζει ως υπάλληλο του πλειστηριασμού ένα συμβολαιογράφο της περιφερείας του τόπου όπου θα γίνει η κατάσχεση. Η εντολή πρέπει να χρονολογείται και να υπογράφεται από τον δικαιούχο ή τον πληρεξούσιό του. Η εντολή δίνει την εξουσία να ενεργηθούν όλες οι πράξεις της εκτέλεσης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σ' αυτήν». Με τη διάταξη αυτή καθιερώνεται στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, σύστημα που αναλογεί στο σύστημα της συζητήσεως, το οποίο εμφανίζεται με τη μορφή της αναθέσεως της πρωτοβουλίας της κινήσεώς της, στον διάδικο που έχει υπέρ αυτού τίτλο εκτελεστό, δηλαδή της κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, αν δεν δοθεί από τον επισπεύδοντα σχετική εντολή («παραγγελία») προς τον δικαστικό επιμελητή. Η «εντολή» αυτή δεν έχει κατ' ακρίβεια αμιγή χαρακτήρα εντολής του αστικού δικαίου, ο νομοθέτης δηλαδή με τη λέξη «εντολή» δεν ακριβολογεί, αλλά χρησιμοποιεί αυτή ως πραγματικό περιστατικό και όχι ως νομικό όρο, ώστε η εντολή αυτή δεν παραπέμπει στην εντολή του άρθρου 713 επ. ΑΚ, αλλά σημαίνει αίτηση παροχής εννόμου προστασίας, υποβαλλόμενη προς την Πολιτεία, με τα όργανα της εκτέλεσης προς άσκηση δημόσιας εξουσίας (σχετ. 672/1974 ΝοΒ 1975.282, ΕφΚρ 90/1995 ΕΔνη 1995.1297, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. 1ος άρθρο 927, σελ. 337-344). Η αίτηση δηλαδή αυτή αποτελεί άσκηση της δημοσίου δικαίου αξιώσεως παροχής εννόμου προστασίας με τη μορφή αναγκαστικής εκτέλεσης, ώστε μεταξύ των οργάνων της εκτελέσεως και του επισπεύδοντος, καθώς και του καθού η εκτέλεση οφειλέτη, δημιουργείται σχέση δημοσίου δικαίου (σχ. ΑΠ 672/1994 Γεσίου-Φαλτσή, τ. Α, παρ. 31 σελ. 452-453, και παρ. 44, Ι σ. 835-837). Ο δικαστικός επιμελητής στον οποίο δόθηκε εντολή προς εκτέλεση, δεν είναι ούτε προστηθείς, πολύ περισσότερο αφού ούτε την ελευθερία εκλογής έχει ο δανειστής, όντας υποχρεωμένος να προσφύγει σε ορισμένο κύκλο δημοσίων προσώπων, ούτε αντιπρόσωπος του επισπεύδοντος (ΕφΚρ 133/71 Αρμ 1971.1001, ΜΠΧίου 3/1977 ΝοΒ 25.780, Ι. Μπρίνιας, ο.π) με συνέπεια ο επισπεύδων δανειστής να μην ευθύνεται σε αποζημίωση για τις πράξεις η παραλείψεις του δικαστικού επιμελητή (όπως άλλωστε και για τις πράξεις των

οργάνων της αναγκαστικής εκτέλεσης γενικότερα (σχ. Κεραμεύς Αρμ. 1996.10-11), ούτε καν για αμέλεια περί την εκλογή τους (σχ. Ι. Μπρίνια, ο.π. σελ. 343). Περαιτέρω, δεν έχουν εφαρμογή στη σχέση των οργάνων της εκτελέσεως με τον επισπεύδοντα, ούτε οι διατάξεις περί πληρεξουσιότητος του ιδιωτικού δικαίου και ιδίως τα άρθρα 214-215 και 223-225 του ΑΚ, τα οποία προσδιορίζουν καταστάσεις ή γεγονότα εκ του προσώπου του αντιπροσώπου, δεδομένου ότι τυχόν ενέργειες των οργάνων της εκτέλεσης, πέραν των υπό του νόμου διαγραφομένων, δεν δεσμεύουν τον επισπεύδοντα (Ι. Μπρίνιας οπ.)...» (ΕφΑθ 6076/2012, ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΑθ 4510/2011, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Ο καθορισμός των αντικειμένων συνεπώς δεν είναι υποχρεωτικός και μάλιστα επί ποινή ακυρότητας των πράξεων της αναγκαστικής εκτελεσεως, ώστε και ο δεύτερος λόγος της ανακοκής είναι απορριπτέος...» (ΕφΑθ 7899/1993, ΕλλΔνη 1997, σελ. 1894, ΝΟΜΟΣ). «...'Οπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 927, 959 παρ. 2, 960 παρ. 1 και 999 παρ. 1 ΚΠολΔ η εντολή προς το δικαστικό επιμελητή δεν περιέχει και ορισμό ημέρας πλειστηριασμού, στον οποίο προβαίνει αυτός (δικαστικός επιμελητής), όπου ορίζεται απο το νόμο...» (ΑΠ 1654/1988, ΕΕΝ 1989, σελ. 764, ΝΟΜΟΣ). «...Ούτε, έξ άλλου, η ελλειψις της εντολής προς εκτέλεσιν επιφέρει άμεσον ακυρότητα του πλειστηριασμού, ώστε να δύναται να προβληθή μετά την τελείωσιν αυτού κατά το αρθρ. 934 § 1 έδ. γ` ΚΠολΔ, άτε μη διαλαμβανομένη μεταξύ των εν αρθρ. 960 § 4 και 963 ΚΠολΔ (999 § 3 και 1001 του αυτου Κώδικος) περιπτώσεων, αναφερομένων είς την μή τήρησιν ωρισμένων διατυπώσεων της πρό του πλειστηριασμού διαδικασίας, επαγόμενην άμεσον ακυρότητα τούτου...» (ΑΠ 1394/1980 ΝοΒ 1981, σελ. 689) (ορ. και «**ΑΝΕΥΘΥΝΟ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ Η ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ», σελ 323).**

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΝΤΟΛΗΣ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Κατά το άρθρο 167 Α.Κ. εφαρμοζόμενο και ως προς την απευθυντέα προς τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο (συμβολαιογράφο) δήλωση ανακλήσεως της κατά το άρθρο 927 ΚΠολΔ εντολής (παραγγελίας) προς εκτέλεση, η δήλωση της βούλησης έχει νομική ενέργεια μόνο αφότου περιέλθει στο πρόσωπο στο οποίο απαιτείται να απευθύνεται. Υιοθετεί δηλαδή ο ΑΚ με τη διάταξη αυτή τη θεωρία της παραλαβής ή λήψεως, κατά την οποία η δήλωση θεωρείται ότι συντελέστηκε και παράγει τη νομική ενέργειά της όχι απλώς από την αποτύπωσή της στον εξωτερικό κόσμο (θεωρία της εκδηλώσεως), ούτε αναγκαίως από τη γνώση του περιεχομένου της από αυτόν προς τον οποίο απεθύνεται (θεωρία της γνώσεως), αλλά από την παραλαβή της απ' αυτόν. Κατά την έννοια δε της παραλαβής, η δήλωση θεωρείται ότι έγινε εγκαίρως, ασχέτως αν από λόγους που τον αφορούν καθυστέρησε ο τελευταίος να λάβει γνώση...» (ΑΠ 1263/1996, ΕλλΔνη 1997.1799).

ΕΝΤΟΛΗ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ

«...Η εκτέλεση των αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων διενεργείται κατα τις διατάξεις των άρθρων 941 επ. ΚΠολΔ, από τους δικαστικούς επιμελητές, με επιμέλεια των διαδίκων και όχι με πρωτοβουλία ή ανάμιξη τους Εισαγγελέως Πρωτοδικών. Ο Εισαγγελεύς Πρωτοδικών, δεν δίδει παραγγελία προς εκτέλεση αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων, διότι δεν έχει αυτή την αρμοδιότητα. Απλώς ελέγχει τους δικαστικούς επιμελητές, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, κατ` άρθρο 27 ν. 1210/72, και παρέχει, πάντοτε όμως μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, την συνδρομή του για την εκτέλεση των εκτελεστών τίτλων, κατ` άρθρ. 25 παρ. 1 εδ. ζ`, ν. 1756/88. Είναι προφανές, ότι η παραγγελία προς εκτέλεση ή ο έλεγχος της νομι-

μότητας της εκτελέσεως των αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων, δεν αποτελεί «παροχή συνδρομής» στην εκτέλεσή τους. `Αλλη νομοθετική ρύθμιση υπάρχει, για την εκτέλεση των ποινικών αποφάσεων, κατ` άρθρο 25 παρ. 1 εδ. ζ ν. 1756/88 και κατά τις διατάξεις ΚΠολΔ....» (ΓνμΕισΑΠ 4/1991, ΝοΒ 1991, σελ. 1419).

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΠΡΑΞΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Σε εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση κατ` αρχήν δεν απαγορεύεται ούτε αποδοκιμάζεται, αλλά αντιθέτως **παρέχεται δικαίωμα να παραιτηθεί από κάθε πράξη της εκτελέσεως...έτσι κατ` αρχήν να επιφέρει ματαίωση της έγκυρης διενέργειας της εν λόγω πράξεως** (ΑΠ 223/2004)...» (ΑΠ 956/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 323, ΤΝΠΔΣΑ) «...Από το άρθρο 927 ΚΠολΔ σε συνδυασμό με τα άρθρα 108, 294-297, 299, 954, 973, 993 και 999 του ίδιου κώδικα, συνάγεται ότι εκείνος που φέρεται σε εκτελεστό τίτλο ως δανειστής δικαιούται να επισπεύσει, με βάση τον τίτλο, αναγκαστική εκτέλεση κατά του φερόμενου στον τίτλο ως οφειλέτη, παρέχοντας προς τούτο σχετική εντολή στο όργανο της εκτελέσεως, το οποίο στη συνέχεια λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την ολοκλήρωση της εκτελέσεως και ότι σε εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση κατ` αρχήν **δεν απαγορεύεται ούτε αποδοκιμάζεται, αλλά αντιθέτως παρέχεται δικαίωμα να παραιτηθεί από κάθε πράξη της εκτελέσεως**, όπως από εκείνη του πλειστηριασμού ακινήτου και με τήρηση του κατά νόμο οικείου τύπου και έτσι κατ` αρχήν να επιφέρει ματαίωση της έγκυρης διενέργειας της εν λόγω πράξεως (ΑΠ 223/2004 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 956/2011 ΝΟΜΟΣ). Κατά τα άρθρα 297 και 299 ΚΠολΔ η παραίτηση από ασκηθέν ένδικο μέσο γίνεται με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικο του παραιτούμενου. Ως δικόγραφο νοείται κάθε έγγραφο που συντάσσεται από το διάδικο ή το δικαστικό πληρεξούσιό του, για την πιστοποίηση των διαδικαστικών πράξεων που ενεργούν ή από το δικαστήριο, το οποίο έγγραφο, κατ` άρθρο 118 ΚΠολΔ, είτε υποβάλλεται στο δικαστήριο, είτε επιδίδεται από τον ένα στον άλλο διάδικο (ΑΠ 834/2005 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1853/2005 ΝΟΜΟΣ). Από τον συνδυασμό των ως άνω προκύπτει ότι **παραίτηση από πράξη της εκτέλεσης μπορεί νόμιμα να γίνει και με εξώδικη δήλωση, εφόσον αυτή επιδοθεί στον αντίδικο του παραιτούμενου** (βλ. και Μακρίδου σε Κονδύλη - Κεραμέα - Νίκα, Ερμηνεία ΚΠολΔ, 2000, άρθρο 297, σ. 596 με τις εκεί παραπομπές)...» (ΜΠΡόδου 421/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΝΕΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

«...(Η επίδοση της επιταγής) αποτελεί διαδικαστική πράξη της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης και συνεπάγεται δικονομικές (άρθρα 924 παρ. 1, 926 παρ. 2, 932 ΚΠολΔ) και ουσιαστικές (άρθρα 264, 340 ΑΚ) συνέπειες, οι οποίες επέρχονται και στην περίπτωση επιδόσεως δικονομικώς άκυρης επιταγής προς εκτέλεση και δεν αίρονται, παρά μόνον με την ακύρωσή της από το δικαστήριο (ΑΠ 15/1994) ή με παραίτηση από την επιταγή εκ μέρους του επισπεύδοντος, ρητή ή σιωπηρή, η οποία έχει ως αποτέλεσμα ότι η επιταγή θεωρείται ως μη ασκηθείσα. Μετά την παραίτηση, η κατά της επιταγής ασκηθείσα ανακοπή καθίσταται χωρίς αντικείμενο. Χωρίς αντικείμενο καθίσταται επίσης, όπως είναι πρόδηλο, και η τυχόν ασκηθείσα αίτηση αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης, που άρχισε με την ανακοπτόμενη επιταγή, από την οποία παραιτήθηκε ο επισπεύδων, καθώς και το τυχόν εκδοθέν, από τον αρμόδιο, κατ' άρθρο 938 παρ. 2 ΚΠολΔ, δικαστή, προσω-

ρινό σημείωμα, με το οποίο διατάχθηκε, η, μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αιτήσεως αναστολής, μη συνέχιση της αρξάμενης αναγκαστικής εκτέλεσης ή η μη εκτέλεση του εκτελεστού τίτλου. Εντεύθεν παρέπεται ότι το εν λόγω προσωρινό σημείωμα, που αποτελεί πράξη της δικαστικής αρχής και δεσμεύει τα όργανα της εκτελέσεως στα οποία γνωστοποιήθηκε (ΟλΑΠ 4/2004), παύει να έχει οποιαδήποτε ισχύ, μετά την παραίτηση του επισπεύδοντος την εκτέλεση από την επιταγή προς εκτέλεση, και ότι **ο επισπεύδων εγκύρως προβαίνει στην επίδοση νέας επιταγής προς εκτέλεση, με βάση τον ίδιο εκτελεστό τίτλο**...» (ΑΠ 759/2004 ΕλλΔνη 2005, τ. 46, σελ. 427). «...**Η παραίτηση από της επιταγής, ρητή ή σιωπηρή, έχει ως αποτέλεσμα να θεωρείται στο εξής ότι η επίδοση της επιταγής δεν πραγματοποιήθηκε και συνεπώς η ασκηθείσα ανακοπή κατά της επιταγής είναι χωρίς αντικείμενο...»** (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120, ΤΝΠΔΣΑ). «...Είναι δυνατή η παραίτηση από την επιταγή, η οποία μπορεί να γίνει ρητώς ή σιωπηρώς και έχει ως αποτέλεσμα ότι από της παραιτήσεως θεωρείται ως μηδέποτε λαβούσα χώρα...» (ΕιρΝαυπ 100/1989, ΑρχΝομ 1992, σ. 664, ΝΟΜΟΣ). «...Μπορεί να γίνει παραίτηση από την επιταγή, η οποία έχει ως αποτέλεσμα να θεωρείται πως δεν ασκήθηκε η επιταγή (δεν πραγματοποιήθηκε η επίδοση αυτής) και να στερείται εντεύθεν αντικειμένου η κατ` αυτής ασκηθείσα ανακοπή (ΑΠ 80/2004 ΕλλΔνη 45.745, ΑΠ 614/2001 ο.π., ΕφΑθ 8180/2004 ΤΝΠΔΣΑ, ΕφΑθ 8659/2000 ΕλλΔνη 43.795, ΕφΑθ 4340/1993 ΕλλΔνη 37.398). Η παραίτηση δε αυτή από την επιταγή μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή (ΑΠ 80/2004 ο.π., ΑΠ 614/2001 ο.π., ΕφΑθ 8180/2004 ο.π.), **όμως μόνη η επίδοση νέας επιταγής δεν υποδηλώνει παραίτηση από την προηγούμενη** (ΑΠ 80/2004 ο.π., ΕφΑθ 8180/2004 ο.π.)...» (ΕφΑθ 8058/2007, ΕλλΔνη 2008, σ. 1099, ΝΟΜΟΣ).

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

«...**Η παραίτηση από την κατάσχεση, η οποία δεν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, πλην όμως αποτελεί λόγο κατάργησης της εκτελεστικής διαδικασίας, γίνεται κατά τις διατάξεις για παραίτηση από διαδικαστικές πράξεις. Η παραίτηση μπορεί να γίνει είτε με τις διατυπώσεις του άρθρου 297 ΚΠολΔ είτε με εξώδικη δήλωση αυτού που την επέβαλε, η οποία πρέπει να κοινοποιηθεί στον καθ' ού η εκτέλεση, οπότε και αρχίζει η δέσμευση του πρώτου λόγω της φύσης της αναγκαστικής εκτέλεσης ως εξώδικης διαδικασίας** (ΑΠ (672/1974 ΝοΒ 23.283, ΑΠ 502/1957 ΝοΒ 6.137, ΕφΑθ 6953/1987 Δ 19.470, ΕφΑθ 2327/1970 Δ 1.538, Μπέης, Δ 8.643 επ., Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, 2η έκδ., παρ. 135α, Βλαστός, Δ 19.471). Απέναντι στους τρίτους όμως και ιδιαίτερα απέναντι στους άλλους δανειστές του οφειλέτη, προκειμένου να διασφαλισθούν τα συμφέροντά τους, **η παραίτηση, κατά την ορθότερη άποψη, παράγει έννομες συνέπειες από την καταχώρησή της στα βιβλία κατασχέσεων,** όπως ακριβώς και η κατάσχεση παράγει έννομες συνέπειες έναντι των τρίτων από την εγγραφή στα ίδια βιβλία, σύμφωνα με το άρθρο 997 παρ. 2 και 3 ΚΠολΔ (Μπρίνιας, ό.π., παρ. 660 β', σελ. 2185 και Δ 12.432-433, Βλαστός, ό.π., Β. Βαθρακοκοίλης, ό.π., στο άρθρο 951 αριθ. 11, πρβλ. και ΑΠ 812/1958 ΝοΒ 7.475 για το προϊσχύσαν δίκαιο, αντίθετα ΕφΑθ 6933/1987 ό.π.)...» (ΜΠΒόλου 236/2001, Αρμ 2001, τ. ΝΕ, σελ 1102, ΝΟΜΟΣ).

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΠΟ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟ

«...Σε εκείνον που επέσπευσε την εκτέλεση κατ' αρχήν δεν απαγορεύεται, ούτε αποδοκιμάζεται, αλλά αντιθέτως παρέχεται δικαίωμα να παραιτηθεί από κάθε

μέλλουσα πράξη της εκτελέσεως, όπως από εκείνη του πλειστηριασμού ακινήτου, έως τη διενέργεια αυτής της πράξεως και με τήρηση του κατά νόμο οικείου τύπου και έτσι κατ' αρχήν να επιφέρει ματαίωση της έγκυρης διενέργειας της εν λόγω πράξεως. Σημειωτέον ότι το ως άνω δικαίωμα εντάσσεται στο αναγνωριζόμενο από το Σύνταγμα (άρθρ. 20) δικαίωμα αιτήσεως παροχής από την Πολιτεία έννομης προστασίας υπό τη μορφή της αναγκαστικής εκτελέσεως, το οποίο δικαίωμα, τείνοντας στην εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος για κοινωνική ειρήνη, μπορεί, κατά την άσκησή του, να προσβάλλει δικαιώματα άλλου, όπως εκείνο της κατ' αρχήν προστατευόμενης από το Σύνταγμα (άρθρ. 17) και βασικά ρυθμιζόμενης στον ΑΚ (π.χ. με τα άρθρα 973, 1000, 1108) ιδιοκτησίας...» (ΑΠ 223/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 956/2011 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2012, σελ. 323). **(ορ. και «ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΩΝ», σελ. 545 και «ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ», σελ. 548).**

ΠΟΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

«...Καθόσον αφορά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει ήδη αρχίσει πριν από την έναρξη της ισχύος του ως άνω νόμου, με την κοινοποίηση επιταγής από τον επισπεύδοντα στον καθ` ού η εκτέλεση, το εν λόγω ζήτημα ρυθμίζεται από το άρθρο 50 παρ. 1 του ΕισΝΚΠολΔ, το οποίο αναφέρεται στο σύνολο των άρθρων 904 επ. ΚΠολΔ με τα οποία ρυθμίζεται η αναγκαστική εκτέλεση. Κατά συνέπεια **εφαρμόζεται πάντοτε απ` αρχής μέχρι τέλους της διαδικασίας, το ενιαίο σύνολο των κανόνων της αναγκαστικής εκτέλεσης, που ισχύει κατά το χρόνο της επίδοσης της επιταγής** (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, Εκδ. 1983, τ. Α'φφφφφφ παρ. 4, διαχρονικό δίκαιο ΚΠολΔ σελ. 30 επ. με τις εκεί παραπομπές στη νομολογία, ΟλΑΠ 280/1979, ΝοΒ 27.1287, ΑΠ 384/1978, ΑρχΝ 29.666, ΑΠ 7/1977 ΝοΒ 25.949, **contra** Μπέης Δικ. 1.758, ΕφΔωδ 92/69, Αρμεν. 24.267, ΕφΑθ 565/70 Αρμ. 24.722)...» (ΜΠΘεσ 19984/2005, ΝΟΜΟΣ). ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΠΟΥ ΚΗΡΥΧΘΗΚΑΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (όρ. και ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ, σελ. 88).

ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 929 παρ. 3 ΚΠολΔ, ***«...Κατά τη νύχτα, τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις ημέρες τις κατά νόμο εξαιρετέες δεν μπορεί να γίνει πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν ο ειρηνοδίκης του τόπου της εκτέλεσης δώσει τη σχετική άδεια, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ...».***

ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΣΑΒΒΑΤΟ – ΚΥΡΙΑΚΗ, ΑΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΝΥΚΤΑΣ

Ο δικαστικός επιμελητής έχει την εξουσία, εφόσον το απαιτεί ο σκοπός της αναγκαστικής εκτέλεσης, να εισέρχεται στην κατοικία ή και σε κάθε άλλο χώρο που βρίσκεται στην κατοχή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, να ανοίγει τις πόρτες και να κάνει έρευνες, καθώς και να ανοίγει κλειστά έπιπλα, σκεύη ή δοχεία (άρθ. 929 παρ. 1 ΚΠολΔ). Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 929 ΚΠολΔ, κατά τη νύχτα, τα Σάββατα, τις Κυριακές και

τις ημέρες τις κατά νόμο εξαιρετέες δεν μπορεί να γίνει πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν ο Ειρηνοδίκης του τόπου της εκτέλεσης δώσει τη σχετική άδεια, κατά την διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ, υπό την προϋπόθεση ότι είναι νόμιμη η εκτέλεση που επισπεύδεται και πιθανολογείται άμεση ανάγκη για την διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης. Ο Δικαστικός Επιμελητής είναι υποχρεωμένος να μνημονεύσει στη σχετική έκθεση που θα συντάξει (π.χ έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης, προσωποκράτησης κλπ) την απόφαση με την οποία χορηγήθηκε η άδεια. Η παράλειψη αναφοράς της απόφασης δεν δημιουργεί ακυρότητα, εκτός εάν ο καθού η εκτέλεση προβάλλει και αποδείξει βλάβη του. (ορ. και «**ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ – ΟΡΓΑΝΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΔΕΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ», σελ. 321»).**

Η αίτηση για την παροχή αδείας για διενέργεια πράξεων εκτέλεσης Σάββατο – Κυριακή, Αργίες και κατά τη διάρκεια της νύκτας, κατατίθεται κατά τ' ανωτέρω, στο αρμόδιο κατά τόπο Ειρηνοδικείο, που είναι εκείνο του τόπου της εκτελέσεως. **Η αίτηση μπορεί να συζητηθεί και χωρίς την κλήτευση του καθού, εφόσον έτσι αποφασίσει ο Ειρηνοδίκης, που θα ορίσει δικάσιμο για τη συζήτησή της**.

Κατά την ημέρα της συζήτησης της αίτησης, προσκομίζονται:

α. Ο τίτλος (δικαστική απόφαση, διαταγή πληρωμής κ.λπ), που αποδεικνύει την αξίωση του αιτούντα, **β.** Η έκθεση επίδοσης του επικυρωμένου αντιγράφου από το εκτελεστό απόγραφο, με την κάτωθι αυτού επιταγή προς πληρωμή και **γ.** Βεβαίωση του αρμόδιου Δικαστικού Επιμελητού, από την οποία αποδεικνύεται ότι επιχείρησε να εκτελέσει τον επιδοθέντα εκτελεστό τίτλο, κατά τις ώρες που προβλέπει ο νόμος, αλλά η εκτέλεση του κατέστη αδύνατη.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

«....Κατά το άρθρο 940Α του ΚΠολΔ, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 10 παρ. 9 του ν. 2145/1993, που ισχύει από 28.5.1993 «**Στο χρονικό διάστημα από 1 μέχρι 31 Αυγούστου δεν επιτρέπεται η διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της επιταγής προς εκτέλεση. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, όταν πρόκειται για πλοία και αεροσκάφη**» Ο σκοπός που επιδιώχθηκε με τη θέσπιση της διατάξεως αυτής ήταν, προφανώς, η διευκόλυνση της αναπαύσεως, κατά τη διάρκεια του Αυγούστου, των προσώπων τα οποία, με οποιοδήποτε τρόπο, απασχολούνται με τις αναγκαστικές εκτελέσεις. Ενόψει δε της λεκτικής διατυπώσεως της ως άνω διατάξεως, η οποία είναι γενική με σαφή προσδιορισμό των εξαιρέσεων στο εδ. β' αυτής, η θεσπιζόμενη απαγόρευση καταλαμβάνει κάθε πράξη της αναγκαστικής εκτελέσεως, πέρα από τη μνημονευόμενη επιταγή προς εκτέλεση, η οποία αποτελεί το αφετήριο σημείο ενάρξεως της αναγκαστικής εκτελέσεως. Επομένως στις πράξεις εκτελέσεως που απαγορεύεται να γίνουν τον Αύγουστο, σύμφωνα με την επιταγή του άρθρου 940Α ΚΠολΔ, περιλαμβάνεται και η άσκηση αναγγελίας, καθώς και η κατάθεση στο συμβολαιογράφο του πλειστηριασμού των εγγράφων με τα οποία αποδεικνύεται η αναγγελόμενη απαίτηση, κατά το άρθρο 972 παρ. 1 ΚΠολΔ, γιατί η αναγγελία αποτελεί πράξη της διαδικασίας εκτελέσεως, αφού συνιστά την πρώτη πράξη και την αφετηρία της κατατάξεως, η οποία εντάσσεται μέσα στο πλαίσιο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως. Περαιτέρω, η παραβίαση της διατάξεως αυτής, με την ενέργεια πράξεως αναγκαστικής εκτελέσεως κατά τη διάρκεια του

Αυγούστου, επιφέρει ακυρότητα της πράξεως, χωρίς τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, της οποίας δεν απαιτείται επίκληση και απόδειξη. Τούτο δεν ορίζεται μεν ρητώς, προκύπτει όμως από την έντονα απαγορευτική διατύπωση της διατάξεως («δεν επιτρέπεται»), που ισοδυναμεί με ποινή ακυρότητας, ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε βλάβη. Τέλος η διάταξη του άρθρου 940Α ΚΠολΔ δεν αντίκειται στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, που κατοχυρώνει το θεμελιώδες ατομικό δικαίωμα της παροχής δικαστικής προστασίας, μέσα στα διαδικαστικά πλαίσια που χαράζουν οι εκάστοτε ισχύοντες δικονομικοί νόμοι, γιατί περιορίζει μεν κατά το μήνα Αύγουστο, για τους προεκτεθέντες γενικότερους λόγους, την παρεχόμενη στο δανειστή έννομη προστασία και μάλιστα στην πλέον δραστική της μορφή, όμως ο τελευταίος δεν στερείται παντελώς αυτή, αφού μπορεί να επιτύχει τη δέσμευση της περιουσίας του οφειλέτη, καταφεύγοντας σε συντηρητική αντί για αναγκαστική κατάσχεση...» (ΑΠ 1868/1999, ΕλλΔνη 2000, σελ. 1325).

ΔΕΝ ΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΑΔΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 929 ΚΠολΔ, κατά τη διάρκεια της νύχτας, τις Κυριακές, και τις ημέρες τις κατά νόμο εξαιρετέες δεν μπορεί να γίνη πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν ο Ειρηνοδίκης του τόπου εκτέλεσης δώσει σχετική άδεια κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ. Στις παραπάνω περιπτώσεις δεν εμπίπτει η διάρκεια των δικαστικών διακοπών 1-31 Αυγούστου, διότι αυτό, εκτός του ότι δεν ορίζεται ρητά, δεν θα μπορούσε να συναχθεί από τη διάταξη αυτή ερμηνευτικώς, ότι ο νομοθέτης θέλησε να εφαρμοσθεί η τελευταία και για την περίπτωση των δικαστικών διακοπών και τούτο διότι, αν συνέβαινε κάτι τέτοιο, ουσιαστικά θα είχαμε άρση των διατάξεων του άρθρου 940Α ΚΠολΔ, το οποίο απαγορεύει κάθε πράξη εκτελέσεως οποιασδήποτε δικαστικής απόφασης, ακόμη και της προσωρινής διαταγής όπως προαναφέρθηκε...Η αίτηση κρίνεται μη νόμιμη κατά τα ανωτέρω και πρέπει να απορριφθεί...» (ΕιρΡόδου 146/1993 ΤΝΠΔΣΑ).

ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΟΤΑΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΠΛΟΙΟΎΗ ΑΕΡΟΣΚΑΦΟΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 998 παρ. 5, η οποία συμπορεύεται με το εδαφ. β' του άρθρου 940Α ΚΠολΔ, «η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου σχετικά με την απαγόρευση πλειστηριασμού από 1 Αυγούστου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου, **δεν εφαρμόζεται** όταν πρόκειται για πλοία και αεροσκάφη». Συνεπώς, κατά το χρονικό διάστημα από 1-31 Αυγούστου, όπου επιτρέπεται η διενέργεια πλειστηριασμού πλοίου και αεροσκάφους, συγχρόνως επιτρέπεται η διενέργεια κάθε πράξης της αναγκαστικής εκτελέσεως, μεταξύ των οποίων και της αναγγελίας, που αφορά πλοίο και αεροσκάφος. Στην περίπτωση, λοιπόν, της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος πλοίου ή αεροσκάφους, ο νομοθέτης, εισάγοντας ειδική εξαίρεση από το γενικό κανόνα της απαγόρευσης κάθε πράξης εκτέλεσης κατά το χρονικό διάστημα από 1-31 Αυγούστου, επεδίωκε, λόγω της φύσης του αντικειμένου της εκτέλεσης (το πλοίο, όπως και το αεροσκάφος, αποτελεί ιδιαίτερη οικονομική μονάδα που υπόκειται σε φθορά, γι' αυτό άλλωστε τα έξοδα που γίνονται για την επίβλεψη και την αναγκαία φροντίδα διαφύλαξης και διασφάλισής του απολαύουν προνομιακής κατάταξης), την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ικανοποίηση των απαιτήσεων των δανειστών κυρίως όταν μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και οι προνομιούχες απαιτήσεις των ναυτικών, καθιερώνοντας μία διαδικασία άμεση και απρόσκοπτη προς εξυπηρέτηση του

κοινού συμφέροντος όλων των δανειστών. Η τελολογική ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προβλεπόμενη στην διάταξη του άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ αναστολή της δεκαπενθήμερης προθεσμίας για άσκηση της αναγγελίας (άρθρο 972 παρ. 1 εδ. γ ΚΠολΔ) δεν τυγχάνει εφαρμογής όταν η αναγκαστική εκτέλεση αφορά πλοίο ή αεροσκάφος. Τούτο δε διότι, αφού αναφορικά με τα πλοία και τα αεροσκάφη, είναι επιτρεπτός ο πλειστηριασμός τους κατά το χρονικό διάστημα από 1 Αυγούστου έως και τις 15 Σεπτεμβρίου, καθώς επιτρεπτή είναι κατά το χρονικό διάστημα από 1-31 Αυγούστου και η διενέργεια κάθε πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως ενδεικτικώς ανωτέρω αναφέρθηκαν, κατά νομική αναγκαιότητα η δεκαπενθήμερη προθεσμία άσκησης της αναγγελίας δεν αναστέλλεται τον Αύγουστο, διότι αλλιώς θα ήταν κενές περιεχομένου τόσο η διάταξη του άρθρου 940Α εδ. β' όσο και η διάταξη του άρθρου 998 παρ. 5 ΚΠολΔ, όπου ως ειδικές υπερισχύουν της γενικής διάταξης του άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ...» (ΕφΠειραιώς 705/2010, ΠειρΝομολογία 2011, σελ. 412).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ- ΚΙΝΗΤΟΥ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΕΠΙ ΠΛΕΟΝ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ (άρθρο 943 ΚΠολΔ παρ. 5).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 943 παρ. 5 ΚΠολΔ: «...Αναγκαστική εκτέλεση για απόδοση ακινήτου δεν επιτρέπεται να γίνει κατά το διάστημα **α)** από 23 Δεκεμβρίου μέχρι 7 Ιανουαρίου του επομένου έτους, **β)** από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά και **γ)** την προηγουμένη και την επομένη εβδομάδα των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες...».
Σύμφωνα με τις διατάξεις του εδ. β. της παρ. 1 του άρθρου 941 ΚΠολΔ , **«Η παράγραφος 5 του άρθρου 943 εφαρμόζεται και στην αναγκαστική εκτέλεση για αφαίρεση κινητού»**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΟΤΑΝ ΔΙΑΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 99 Π.Κ

«...Με το μοναδικό λόγο της ανακοπής της η αιτούσα ισχυρίζεται ότι αμφότερες οι παραπάνω εις βάρος της πράξεις της προδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως της καθής είναι δικονομικώς άκυρες, επειδή επιχειρήθηκαν κατά παράβαση της αναστολής των ατομικών διώξεων εναντίον της, η οποία διατάχθηκε ως προληπτικό (ασφαλιστικό) μέτρο με την εκδοθείσα στις 17.5.2010 προσωρινή διαταγή του Πολ. Πρωτ. Πατρών για το χρονικό διάστημα από την από 17.5.2010 κατάθεση της αιτήσεως υπαγωγής αυτής (αιτούσας) στη διαδικασία συνδιαλλαγής και της αιτήσεως προληπτικών (ασφαλιστικών) μέτρων μέχρι την κατά την 8.6.2010 συζήτηση των αιτήσεων αυτών, προσωρινή διαταγή της οποίας η ισχύς παρατάθηκε από το ίδιο Δικαστήριο μέχρι τις 5.10.2010, ημερομηνία κατά την οποία αναβλήθηκε η συζήτηση των ως άνω αιτήσεων. Ο κρινόμενος μοναδικός λόγος της ανακοπής βάλλει κατά του κύρους του απογράφου και της επιταγής για εκτέλεση και, επομένως, αφορά στην προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Είναι δε εμπρόθεσμος σύμφωνα με το άρθρο 934 παρ. 1 στ. α και παρ. 2 ΚΠολΔ, επειδή η ανακοπή που τον περιέχει (κατατέθηκε και) επιδόθηκε στην καθής στις 31.5.2010 (βλ. την προαναφερόμενη .../31.5.2010 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτ. Πατρών Ι.Χ), ήτοι προτού καν επιχειρηθεί η πρώτη μετά από την επιταγή

πράξη εκτέλεσης, προτού δηλαδή συνταχθεί έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης περιουσίας της αιτούσας και, έτσι, προτού αρχίσει να τρέχει το προβλεπόμενο για το λόγο αυτό δεκαπενθήμερο. Αφού ο ως άνω λόγος δεν αφορά στην (ουσιαστικού δικαίου εκτελούμενη) απαίτηση και δεν αποτελεί ένσταση κατ` αυτής δεν τίθεται θέμα **α)** απαραδέκτου αυτού λόγω κάλυψής του από δεδικασμένο, του άρθρου 933 παρ. 3 ΚΠολΔ μη εφαρμοζομένου και **β)** ούτε απαραδέκτου αυτού λόγω μη άμεσης («παραχρήμα») αποδείξεώς του (με έγγραφο ή με ομολογία της καθής), η οποία δεν απαιτείται γι` αυτόν, του άρθρου 933 παρ. 4 ΚΠολΔ επίσης μη εφαρμοζομένου. Ο κρινόμενος μοναδικός λόγος της ανακοπής είναι νόμιμος, στηριζόμενος στα άρθρα 691 παρ. 2, 700 παρ. 3 ΚΠολΔ, 100 παρ. 1 εδ. γ` συνδ. 10 παρ. 1 εδ. α` και 25 παρ. 1 και παρ. 2 του Πτωχ. Κώδικα (Ν. 3588/2007), συνδυαζόμενα με το άρθρο 159 περ. 1 ΚΠολΔ. Ειδικότερα, τα άρθρα 100 παρ. 1 εδ. γ` συνδ. 10 παρ. 1 του Πτωχευτικού Κώδικα προβλέπουν ότι για το χρονικό διάστημα από την κατάθεση της αιτήσεως για το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής του άρθρου 99 ΠτΚ μέχρι την έκδοση της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών κατ` άρθρ 103 ΠτΚ μπορούν, κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη εκδικαζόμενης κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 επ. ΚΠολΔ), να διαταχθούν οποιαδήποτε προληπτικά (ασφαλιστικά) μέτρα κριθούν αναγκαία για να αποτραπεί κάθε επιζήμια για τους πιστωτές μεταβολή της περιουσίας του οφειλέτη ή μείωση της αξίας της. Ετσι μπορεί να διαταχθεί για το ως άνω διάστημα, ως προληπτικό μέτρο, η αναστολή των ατομικών και συλλογικών διώξεων των πιστωτών εις βάρος του οφειλέτη που ζητεί την υπαγωγή του στη διαδικασία της συνδιαλλαγής και εις βάρος των υπέρ αυτού εγγυηθέντων (βλ. και άρθρο 104 παρ. 1 βΓ και στ ΠτΚ). Οταν διατάσσεται δικαστικώς ως προληπτικό μέτρο γενικά η αναστολή των ατομικών διώξεων, χωρίς ειδικότερους προσδιορισμούς, το περιεχόμενο της απαγόρευσης ταυτίζεται με το περιεχόμενο της αρχής της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων που ανέκαθεν ίσχυε στο πτωχευτικό δίκαιο και καθιερώθηκε ρητά στο άρθρο 25 παρ. 1 ΠτΚ. Ετσι αναστέλλονται για το ως άνω χρονικό διάστημα «όλα τα ατομικά καταδιωκτικά μέτρα των πιστωτών κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση ή εκπλήρωση πτωχευτικών απαιτήσεών τους. Ιδίως απαγορεύεται η έναρξη ή συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, η άσκηση αναγνωριστικών ή καταψηφιστικών αγωγών, η συνέχιση των δικών επ` αυτών, η άσκηση ή εκδίκαση ένδικων μέσων, η έκδοση πράξεων διοικητικής ή φορολογικής φύσεως ή η εκτέλεση τους σε στοιχεία της πτωχευτικής περιουσίας». Ετσι απαγορεύονται και τα ασφαλιστικά μέτρα όπως η εγγραφή προσημειώσεως υποθήκης ή η συντηρητική κατάσχεση (ΜΠΚοζ 1778/2009 ΕΕμπΔ ΞΑ.465), πράξεις ατομικής αναγκαστικής εκτελέσεως, μέτρα για την είσπραξη φόρων πάσης φύσεως κατά του οφειλέτη κ.λπ. (Κοτσίρης οπ.π. σελ. 58-60). Πράξεις επιχειρούμενες κατά παράβαση της διαταχθείσας αναστολής των ατομικών διώξεων είναι απολύτως άκυρες σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 ΠτΚ. Εάν δε πρόκειται για πράξεις ατομικής αναγκαστικής εκτελέσεως ακυρώνονται δικαστικώς, κατόπιν (επιτυχούς) ασκήσεως ανακοπής εναντίον τους κατά τα άρθρα 933 επ. και 159 περ. 1 ΚΠολΔ. Οταν η αίτηση για τη λήψη των προληπτικών μέτρων υποβάλλεται μαζί με την αίτηση για το άνοιγμα της διαδικασίας συνδιαλλαγής ή με τις προτάσεις κατά τη συζήτηση της τελευταίας αυτής αιτήσεως, υπάγεται στην καθ` ύλην αρμοδιότητα του πτωχευτικού δικαστηρίου του άρθρου 4 παρ. 1 και παρ. 2 ΠτΚ (άρθ. 100 παρ. 1 εδ. γ` ΠτΚ), το οποίο εφαρμόζει ως προς αυτήν τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 100 παρ. 1 εδ. γ` συνδ. 10 ΠτΚ). Αντίθετα, όταν η

αίτηση λήψης των προληπτικών μέτρων υποβάλλεται μεταγενέστερα και αυτοτελώς, υπάγεται στην καθ` ύλην αρμοδιότητα του προέδρου του πτωχευτικού δικαστηρίου κατά τη γενική ρύθμιση του άρθρου 10 ΠτΚ (Κοτσίρης Η διαδικασία συνδιαλλαγής κατά τον Πτωχ. Κώδικα 2010, σελ. 61 Κοτσίρης-Αρβανιτάκης γνωμοδότηση σε ΝοΒ 56 (2008), 805 επ. ιδίως 811 Σπυριδάκης Πτωχ. Δίκαιο 2008, σελ. 410-411 υποσ. 7). Τα ίδια παραπάνω προληπτικά ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν και για το χρονικό διάστημα από την κατάθεση της αιτήσεως λήψεως προληπτικών μέτρων μέχρι τη συζήτησή της και την έκδοση αποφάσεως επ` αυτής με προσωρινή διαταγή καταχωριζόμενη κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά (Κοτσίρης Η διαδικασία συνδιαλλαγής κατά τον Πτωχευτικό Κώδικα 2010, σελ. 65-66). Ειδικότερα, η διαταχθείσα αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών, η απαγόρευση κάθε πράξεως ενάρξεως ή συνεχίσεως της αναγκαστικής εκτέλεσης και η ρητά απειλούμενη δικονομική ακυρότητα των πράξεων εκτελέσεως που επιχειρήθηκαν κατά παράβαση της διαταχθείσας αναστολής, επέρχονται έναντι κάθε τρίτου πιστωτή, με μόνη την έκδοση της σχετικής προσωρινής διαταγής και αμέσως μόλις τούτη καταχωριστεί κάτω από την αίτηση ή στα πρακτικά, σύμφωνα με τα άρθρα 691 παρ. 2 και 700 παρ. 3 ΚΠολΔ. χωρίς να απαιτείται και δημοσίευση της προσωρινής διαταγής στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών (εξ αντιδιαστολής ερμηνευτικό επιχείρημα από τα άρθρα 100 παρ. 1 εδ. γ` συνδ. 10 παρ. 1 εδ. β` ΠτΚ) και χωρίς να ενδιαφέρει η καλή ή κακή πίστη του επισπεύδοντος την ατομική αναγκαστική εκτέλεση πιστωτή. Ετσι οι πράξεις ατομικής αναγκαστικής εκτελέσεως που επιχειρήθηκαν από πιστωτή εις βάρος του οφειλέτη που ζήτησε την υπαγωγή του στη διαδικασία της συνδιαλλαγής μετά από τη χορήγηση της προσωρινής διαταγής που ανέστειλε τις ατομικές διώξεις εις βάρος του και κατά τη διάρκεια της ισχύος αυτής (προσωρινής διαταγής) είναι δικονομικώς άκυρες και ακυρώνονται δικαστικώς, κατόπιν (επιτυχούς) ασκήσεως ανακοπής εναντίον τους κατά τα άρθρα 933 επ. και 159 περ. 1 ΚΠολΔ, έστω και αν η προσωρινή διαταγή δεν δημοσιεύθηκε στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών και παρόλο που ο επισπεύδων πιστωτής είναι καλόπιστος (έτσι η κρατούσα γνώμη (ΑΠ 866/2004 ΕλΔνη 45.1621 ΑΠ 133/2004 ΧρΙΔ 200.515 ΑΠ 561/1999 ΕλΔνη 41, 63 Ορφανίδης, Συγκρούσεις συμφερόντων δανειστών στην αναγκαστική εκτέλεση 2004, σελ: 424 - αντίθετα όμως Απαλλαγάκη, Προσημείωση Υποθήκης, Η δικονομική της θεώρηση 2005, σελ. 158 επ. ιδίως 167-175) για το όμοιο θέμα της απαγόρευσης διάθεσης περιουσιακού στοιχείου με προσωρινή διαταγή, δεχόμενη ότι η απαγόρευση διάθεσης και η παρά την απαγόρευση ακυρότητα της διάθεσης επέρχονται (είτε κατ` άρθρο 176 είτε κατ` άρθρο 175 ΑΚ) αμέσως μόλις εκδοθεί (και ενόσω ισχύει) η προσωρινή διαταγή, παρά τη μη καταχώρισή της σε δημόσια βιβλία και τη μη μεταγραφή της και παρά την καλή πίστη εκείνου προς τον οποίον έγινε η διάθεση). Περαιτέρω, από όλα τα προμνημονευόμενα αποδεικτικά μέσα πιθανολογήθηκε και η ουσιαστική βασιμότητα του ως άνω μοναδικού λόγου της ανακοπής...» (ΜΠΠατρών 3054/2010 ΕΕμπΔ 2011, σελ. 454). «...Η αρχή της αναστολής των ατομικών καταδιώξεων δεν καταλαμβάνει εκείνες τις πράξεις που αποτελούν απλώς προετοιμασία αναγκαστικής εκτέλεσης και όχι έναρξη (άρθρο 924 ΚΠολΔ) ή συνέχισή της. Δεν καταλαμβάνει επίσης την κήρυξη εκτελεστών διαιτητικών αποφάσεων ούτε την περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, αφού δεν αποτελούν έναρξη εκτέλεσης, όπως αντίθετα είναι η πράξη επίδοσης αντιγράφου από εκτελεστό απόγραφο. Η έκδοση διαταγής πληρωμής αυτή καθεαυτή δεν συνιστά ούτε έναρξη ούτε συνέχιση εκτέλεσης, συνεπώς δεν εμπίπτει στην αναστο-

λή. Αντίθετα εμπίπτει ως έναρξη η επίδοσή της εφόσον αυτή σύμφωνα με το άρθρο 630Α ΚΠολΔ καθορίζει την εκτελεστότητά της (βλ. Λ. Κοτσίρης, Πτωχευτικό Δίκαιο, έκδ. 2008 σελ. 283). Στην περίπτωση της διαταγής απόδοσης της χρήσης του μισθίου ακινήτου αυτή αποτελεί κατά την παρ. 3 του άρθρου 662Δ εκτελεστό τίτλο μετά την πάροδο είκοσι ημερών από την επίδοση της στον καθού (βλ. Λ. Κοτσίρης, Πτωχ. Δίκαιο, έκδ. 2008, σ. 283). Πράξεις επιχειρούμενες κατά παράβαση της διαταχθείσας αναστολής των ατομικών διώξεων είναι απολύτως άκυρες σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 ΠτΚ. Εάν δε πρόκειται για πράξεις ατομικής αναγκαστικής εκτελέσεως ακυρώνονται δικαστικώς, κατόπιν (επιτυχούς) ασκήσεως ανακοπής εναντίον τους κατά τα άρθρα 933 επ. και 159 περ. 1 ΚΠολΔ...» (ΜΠΠειρ 1084/2011, ΔΕΕ 2011, σελ. 572). (ορ. και «**ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ», σελ. 260).**

ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΟΙΟΝ ΒΑΡΥΝΟΥΝ – ΠΟΙΟΣ ΤΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΕΙ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 932 ΚΠολΔ ορίζεται ότι τα έξοδα της αναγκαστικής εκτελέσεως βαρύνουν εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και προκαταβάλλονται από εκείνον που την επισπεύδει. Στα έξοδα αυτά εμπίπτουν όλες οι δαπάνες που αποβλέπουν στο γενικό συμφέρον όλων των δανειστών και αφορούν τόσο στην εκτέλεση καθ' εαυτή, όσο και στην όλη διαδικασία της, από την έναρξη μέχρι την περάτωσή της. Ειδικότερα, στα έξοδα της εκτελέσεως περιλαμβάνονται τα αναγκαία έξοδα για την έναρξη, κίνηση και γενικά τη διαδικασία της εκτελέσεως, βάσει της οποίας επιτεύχθηκε το πλειστηρίασμα που διανέμεται στους δανειστές, με αφετηρία τα έξοδα και δικαιώματα για την έκδοση απογράφου, τη σύνταξη αντιγράφου και επιταγής προς εκτέλεση. Επίσης στα έξοδα εκτελέσεως περιλαμβάνονται και όσα έγιναν για την έκδοση επαναληπτικών προγραμμάτων μετά από νόμιμη αναβολή ή ματαίωση του πλειστηριασμού με συμφωνία του επισπεύδοντος δανειστού και οφειλέτου (καθ' ου η εκτέλεση), διότι η έκδοση προγραμμάτων μετά από νόμιμη αναβολή ή ματαίωση του πλειστηριασμού αποτελεί ουσιώδη δικονομική προϋπόθεση για την συνέχιση της εκτελεστικής διαδικασίας και τον πλειστηριασμό του ακινήτου και οι σχετικές δια την έκδοσή του δαπάνες από τον επισπεύδοντα γίνονται προς το κοινό συμφέρον όλων των δανειστών (ΑΠ 1783/1998 Δ 30.1169, ΕφΛαρ 95/2008, ΕφΠατρ 203/2006 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 2801/1998 ΝοΒ 47.62). Αντίθετα **δεν περιλαμβάνονται στα έξοδα**, εκείνα που προκλήθηκαν προς το αποκλειστικό συμφέρον του επισπεύδοντος δανειστού ή από υπαιτιότητα αυτού, διότι τα έξοδα αυτά δεν ήταν απαραίτητα δια να αχθεί σε πέρας η εκτέλεση (ΑΠ 1359/1998 ΕλλΔνη 40.308 ΕφΑθ 5970/1991 ΕλλΔνη 33.889, ΕφΛαρ 240/2005, ΕφΛαρ 119/2003 ΝΟΜΟΣ), δηλαδή τα έξοδα για τη δικαστική επιδίωξη της απαίτησής του, απόκτηση εκτελεστού τίτλου, κατάθεση τίτλων κλπ. (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, παρ. 407, ΑΠ 120/2005 ΝοΒ 2005.1430, ΑΠ 280/2004, Δνη 46.453, ΕφΘεσ 2483/2000, Δνη 42.777). Ακόμη από τη διάταξη του άρθρου 975 ΚΠολΔ συνάγεται ότι στα έξοδα εκτέλεσης δεν περιλαμβάνονται και οι τόκοι των εξόδων εκτέλεσης και επομένως δεν προαφαιρούνται από τον πλειστηριασμό (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Β΄ άρθρ. 975 παρ. 407 σελ. 1077, ΕφΠειρ 1226/1998 ΝοΒ 2000.979, ΕφΠειρ 71/1995 ΑρχΝομ 1995.324, ΕφΑθ 3186/1987 ΕλΔικ 29.170)....» (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ) «....Στα έξοδα εκτελέσεως περιλαμβάνονται όλες οι αναγκαί-

ες δαπάνες που έγιναν από τον επισπεύδοντα προς το γενικό συμφέρον (όλων) των δανειστών οι οποίοι αναγγέλθηκαν στη διαδικασία του πλειστηριασμού και ανάγονται στην προδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως, την κατάσχεση, τη συντήρηση του κατασχεθέντος πράγματος, τον πλειστηριασμό και την κατάταξη των δανειστών, όχι όμως και τα έξοδα που έγιναν προς το αποκλειστικό συμφέρον είτε του επισπεύδοντος είτε των αναγγελθέντων δανειστών ούτε επίσης όσα έγιναν από υπαιτιότητα του επισπεύδοντος, όπως για παράδειγμα έξοδα πλειστηριασμού που ματαιώθηκε λόγω παρόδου των σχετικών προθεσμιών ή ακυρότητας των πράξεων...» (ΑΠ 60/2011, ΝοΒ 2011, σελ. 1298). «...Ούτε επίσης (περιλαμβάνονται) όσα έγιναν από υπαιτιότητα του επισπεύδοντος, λόγω ματαίωσης του πλειστηριασμού ή αναβολής του κατόπιν ιδιαίτερης συμφωνίας του επισπεύδοντος και του οφειλέτη, χωρίς να εκδοθεί περί τούτου δικαστική απόφαση...» (ΑΠ 870/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Ήτοι (τα έξοδα) αφορούν τη προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης δηλαδή έξοδα και δικαιώματα έκδοσης απογράφου, αντιγράφου του απογράφου, σύνταξης και κοινοποίησης επιταγής, την κατάσχεση, τη συντήρηση του κατασχεθέντος, τον πλειστηριασμό και την κατάταξη, την έκδοση επαναληπτικών περιλήψεων της κατασχετήριας έκθεσης μετά από νόμιμη αναβολή ή ματαίωση του πλειστηριασμού με συμφωνία επισπεύδοντος την εκτέλεση και οφειλέτη, ήτοι όλες τις δαπάνες που είναι αναγκαίες για τη διεξαγωγή της όλης εκτελεστικής διαδικασίας (βλ. ΑΠ 1783/1998 Δ 30.1116, ΑΠ 1359/1998 ΕλλΔνη 1999.308, ΑΠ 1100/1996 ΕλλΔνη 1997.1094, ΑΠ 1578/1995 ΕλλΔνη 1997.1087, ΕφΘεσ 2042/2009 Αρμ 2010.109, ΕφΠατρ 203/2006, ΑχΝομ 2007.278). Δηλαδή έξοδα εκτελέσεως τα οποία κατά τις παραπάνω διατάξεις προαφαιρούνται από το πλειστηρίασμα είναι εκείνα με τα οποία ήχθη σε πέρας η εκτέλεση με πλειστηριασμό αφού η προαφαίρεση γίνεται από το πλειστηρίασμα που προέκυψε από την εκτέλεση όχι δε και τα έξοδα εκτελέσεως, η οποία δεν ολοκληρώθηκε με πλειστηριασμό ή εγκαταλείφθηκε και έτσι δεν απέδωσε πλειστηρίασμα από το οποίο και μόνο προαφαιρούνται τα έξοδα...» (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στη περίπτωση κατασχέσεως βάση ενιαίας κοινής εκθέσεως περισσοτέρων ακινήτων για ορισμένα από τα οποία δεν ολοκληρώθηκε η εκτέλεση με πλειστηριασμό ελλείψει πλειοδοτών τα έξοδα εκτελέσεως που προσήκουν στα ακίνητα αυτά δε θα αφαιρεθούν από το πλειστηρίασμα που επιτεύχθηκε από τον πλειστηριασμό (ΑΠ 1498/2003 ΕλλΔνη 2004.435). Επίσης, δεν περιλαμβάνονται στα έξοδα εκτελέσεως εκείνα που προκλήθηκαν προς το αποκλειστικό συμφέρον του επισπεύδοντος δανειστή ή των αναγγελθέντων πιστωτών, όπως λ.χ. τα έξοδα για τη δικαστική επιδίωξη της απαιτήσεως, για την απόκτηση εκτελεστού τίτλου, την απόκτηση διαταγής πληρωμής, για την κατάθεση τίτλων, την απόκτηση προνομίου με προσημείωση υποθήκης (βλ. σχετ. ΕφΘεσ 670/2009 ΕφΑΔ 2009.837, ΕφΔωδ 191/2009 Νόμος) ή από υπαιτιότητα του επισπεύδοντος, διότι, τα έξοδα αυτά δεν ήσαν απαραίτητα για να αχθεί σε πέρας η εκτέλεση (ΑΠ 1359/1998 ό.π., ΕφΠατρ 204/2008 ΑχΝομ 2009.298)...» (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΕΞΟΔΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ – ΑΜΟΙΒΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

«...Στα έξοδα εκτέλεσης περιλαμβάνονται, εκτός από τα πραγματικά έξοδα (χαρτόσημα, ένσημα κλπ.) και η αμοιβή των οργάνων εκτέλεσης, κύριων και βοηθητικών, η οποία είναι αυτή που, σύμφωνα με τους νόμους 670/1977 και ήδη ν. 2830/2000 για συμβολαιογράφους, 2318/1995 και πριν από αυτόν 1210/1972 για τους δικαστικούς επιμελητές, καθορίζεται με κοινές υπουργικές αποφάσεις (ΕφΑθ 7190/1993, Δνη 37.401). Εξάλλου, κατά το άρθρο 127 του ν.δ. 3026/1954 «περί του Κώδικος των

δικηγόρων» ο συντάσσων και υπογράφων την επιταγή προς εκτέλεση δικηγόρος δικαιούται αμοιβής, η οποία περιλαμβάνεται στα έξοδα εκτέλεσης... **Εάν όμως η επιταγή έχει ιδιαίτερες δυσκολίες και ως εκ τούτου ο συντάξας δικαιούται μεγαλύτερης αμοιβής, το επιπλέον οφείλει να το αναζητήσει με ιδιαίτερη αγωγή**. (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠΔΣΑ).

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

«...Τα δικαιώματα του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου για τη διενέργεια του πλειστηριασμού και την κατακύρωση αποτελούν έξοδα εκτελέσεως υπό την έννοια του άρθρου 932 και αφαιρούνται από το εκπλειστηρίασμα. Σε αυτά περιλαμβάνονται εκτός άλλων και τα έξοδα των σχετικών, κατ' άρθρ. 979 παρ. 1 του ΚΠολΔ, προσκλήσεων των δανειστών για να λάβουν γνώση του συνταγέντος πίνακα (βλ. ΑΠ 520/1991, Δνη 32.83). Ως προς την πρόσκληση των δανειστών ο νόμος αρκείται σε απλή έγγραφη πρόσκληση και δεν απαιτείται έγγραφη ανακοίνωση του περιεχομένου του πίνακα ούτε κοινοποίηση αντιγράφου αυτού. Αν ο συμβολαιογράφος, αντί να κοινοποιήσει, κατά τα προεκτεθέντα, έγγραφη πρόσκληση για να λάβουν γνώση του πίνακα, κοινοποιήσει σε αυτούς αντίγραφα του συνταγέντος πίνακα, δεν δικαιούται να εισπράξει δικαιώματα για την έκδοση αντιγράφων του πίνακα, εφόσον κατά νόμο δεν απαιτείτο η έκδοση και κοινοποίηση αυτών, σε περίπτωση δε που από υπερβάλλουσα πρόνοια εκδοθούν για κοινοποίηση αντίγραφα του πίνακα, η σχετική δαπάνη δεν εμπίπτει στα έξοδα εκτελέσεως και δεν βαρύνει το πλειστηρίασμα αλλά εκείνους που τα λαμβάνουν (βλ. ΕφΑθ 2989/1999, Δνη 2001.198)...» (ΕφΠατρών 51/2006 ΑχΝομ 2007, σελ. 254). **(ορ. και ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ - ΠΡΟΝΟΜΙΑ - ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ 975 ΚΠολΔ σελ. 574)**.

ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΓΙΑ ΜΑΤΑΙΩΣΗ Ή ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Συμφωνίες μεταξύ του επισπεύδοντος δανειστή και του οφειλέτη για ματαίωση ή αναστολή του πλειστηριασμού, χωρίς την έκδοση δικαστικής αποφάσεως, δεν αντίκεινται στο νόμο, ο οποίος αναγνωρίζει την εγκυρότητα των συμφωνιών αυτών για τη χρονική απομάκρυνση του πλειστηριασμού και τη διευκόλυνση του οφειλέτη στην εξόφληση της οφειλής του. Επομένως και τα έξοδα για την έκδοση επαναληπτικών προγραμμάτων, για δημοσιεύσεις κλπ μετά την, κατόπιν προφορικής συμφωνίας του επισπεύδοντος δανειστή και του οφειλέτη, ματαίωση του πλειστηριασμού, περιλαμβάνονται στα προαφαιρούμενα έξοδα εκτελέσεως, αφού και αυτά έγιναν για το κοινό συμφέρον των δανειστών και την πρόοδο της εκτελεστικής διαδικασίας (ΕΑ 6854/1999, ο.π., ΕΑ 4896/1999, ο.π., ΕΑ 9242/1998, ο.π.)...» (ΕφΛάρισας 169/2007, ΤΝΠΔΣΑ). «...Η έκδοση και η κοινοποίηση επαναληπτικών προγραμμάτων που συντάσσονται ύστερα από πράξεις αναστολής, δεν είναι αδικαιολόγητες ή παράνομες, αλλά αναγκαίες για να προχωρήσει η διαδικασία του πλειστηριασμού (βλ. ΕφΑθ 5970/1991 ο.π.)...» (ΕφΛάρισας 66/2005, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΟΙΑ ΕΞΟΔΑ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

«...**Δεν περιλαμβάνονται στα έξοδα εκτελέσεως τα περιττά και αυτά που γίνονται από υπερβολική πρόνοια, ούτε και αυτά που δημιουργήθηκαν προς το αποκλειστικό συμφέρον του επισπεύδοντος ή των αναγγελθέντων δανειστών, δηλαδή τα έξοδα για τη δικαστική επιδίωξη της απαίτησής του, απόκτηση εκτελεστού τίτλου, κατάθεση τίτλων κλπ.** (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, παρ. 407, ΑΠ 120/2005

NoB 2005.1430, ΑΠ 280/2004, Δνη 46.453, ΕφΘεσ 2483/2000, Δνη 42.777)**....»** (ΕφΘεσ 1634/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Ούτε επίσης όσα έγιναν από υπαιτιότητα του επισπεύδοντος, λόγω ματαίωσης του πλειστηριασμού ή αναβολής του κατόπιν ιδιαίτερης συμφωνίας του επισπεύδοντος και του οφειλέτη, χωρίς να εκδοθεί περί τούτου δικαστική απόφαση (βλ. Ι. Μπρίνια, Η Αναγκ. Εκτέλεση, τ. 2, έκδ. Γ΄, άρθρο 975, παρ. Ι, ΙΙ, σελ. 1076,1077, ΕΑθ 5416/1993, ΕΔ 35.463, ΕφΛαρ 158/2003...» (ΕφΛάρισας 157/2005, ΤΝΠΔΣΑ). «...**Δεν περιλαμβάνονται** στα έξοδα εκτελέσεως...τα έξοδα εξόφλησης των απαιτήσεων κάθε δανειστή του πίνακα κατατάξεως και τα έξοδα προς εξακρίβωση της περιουσιακής καταστάσεως του οφειλέτη προς επιβολή της κατασχέσεως (βλ. ΑΠ 1359/1998, Δνη 99.307, ΕφΑθ 4896/1999, Δνη 2000.490, 2801/1998, Δνη 39.394, 5038/1996, Δνη 38.432, 1787/1994 Δνη 35.1264)...» (ΕφΠατρών 51/2006 ΑχΝομ 2007, σελ. 254).

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΑΦΑΙΡΕΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

«...Η κατά τα άνω αφαίρεση των εξόδων εκτελέσεως γίνεται ύστερα από αυτεπάγγελτη εκκαθάριση του συντάκτη του πίνακα κατατάξεως, ο οποίος προσδιορίζει τον δικαιούχο και το ύψος αυτών με βάση τα έγγραφα και τις αποδείξεις που κατατέθηκαν και βρίσκονται στον φάκελο του πλειστηριασμού. Η εκκαθάριση απαιτείται να είναι λεπτομερής και πλήρως αιτιολογημένη, ώστε να υπάρχει ευχέρεια του ελέγχου αυτών από τον καθού η εκτέλεση και τους δανειστές (βλ. ΑΠ 578/1995, Δνη 37.1087)....» (ΕφΠατρών 51/2006 ΑχΝομ 2007, σελ. 254). **(ορ. και «ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ – ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ», σελ. 572).**

ΟΦΕΙΛΗ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 291, 292 ΑΚ, 6 παρ. 1 του Ν. 5422/1932 συνάγεται ότι, όταν συνομολογήθηκε νόμιμα οφειλή σε ξένο νόμισμα, το οποίο έχει αξία που μπορεί να προσδιορισθεί σε δραχμές, ο δανειστής, ενασκώντας με την αγωγή την αξίωσή του, μπορεί να ζητήσει να του καταβληθεί το ισάξιο σε δραχμές **(ήδη ΕΥΡΩ)** του αλλοδαπού νομίσματος κατά την ημέρα της πληρωμής, χωρίς να έχει υποχρέωση να καθορίσει την ισοτιμία κατά το χρόνο αυτό, που του είναι άλλωστε άγνωστη. Αντίστοιχα και το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της αγωγής και την επιδίκαση της απαίτησης, δεν διατάσσει απόδειξη για την ισοτιμία, αλλά υποχρεώνει τον οφειλέτη να καταβάλει στο δανειστή το σε δραχμές **(ήδη ΕΥΡΩ)** ισάξιο του ξένου νομίσματος με βάση την τρέχουσα τιμή τούτου στον τόπο και κατά την ημέρα της πραγματικής πληρωμής, που γίνεται προς εξόφληση της οφειλής, είτε εκουσίως είτε κατόπιν αναγκαστικής εκτέλεσης του αφορώντος την σε αλλοδαπό νόμισμα οφειλή εκτελεστού τίτλου. Ως τρέχουσα τιμή του αλλοδαπού νομίσματος νοείται, κατ` άρθρο 8 παρ. 1 του Ν. 5422/1932, η τιμή στην οποία η Τράπεζα της Ελλάδος αγοράζει και πωλεί το νόμισμα αυτό, ο τρόπος δε προσδιορισμού της ισοτιμίας της δραχμής προς όλα τα αλλοδαπά νομίσματα εκτός του δολλαρίου ΗΠΑ, η ισοτιμία του οποίου προς τη δραχμή **(ήδη ΕΥΡΩ)** ανήκει στην κυριαρχική κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 παρ. 1 εβ` του ΑΝ 362/1945, 1 του ΑΝ 1820/1951, παρ. 2 της ΠΥΣ 267/1953, που κυρώθηκε με το άρθρ. 1 ΝΔ 2415/1953, και 1 παρ. 3 του Ν. 229/1973, με βάση τη σχέση καθενός από τα νομίσματα αυτά προς το δολλάριο ΗΠΑ. Η με τον τρόπο αυτό καθοριζόμενη ισοτιμία

αποτελεί, κατά το άρθρο 3 παρ. 2 του ΑΝ 362/1945, τη νόμιμη τιμή του αλλοδαπού νομίσματος, η οποία λαμβάνεται υπόψη από τα δικαστήρια και λοιπές αρχές και από τους ιδιώτες προς ρύθμιση των οφειλών στο αλλοδαπό αυτό νόμισμα. Η τιμή αυτή του αλλοδαπού νομίσματος, ως απλό πραγματικό γεγονός, αφού δεν την ορίζει κανόνας δικαίου, αν αμφισβητηθεί ακόμη και κατά την εκτέλεση του σχετικού εκτελεστού τίτλου, αποτελεί αντικείμενο απόδειξης, η οποία γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 8 παρ. 2 του Ν. 5422/1932, παρ. 3 της ΠΥΣ 267/1953, και 1 παρ. 4 του ΝΔ 229/1973, με την προσκόμιση του σχετικού δελτίου της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον η τιμή του νομίσματος αυτού περιλαμβάνεται στο δελτίο αυτό. Η μη αναγραφή στο δελτίο αυτό της επίσημης τιμής κάποιου αλλοδαπού νομίσματος δεν συνεπάγεται τη μη δυνατότητα δημιουργίας οφειλής από το νόμισμα αυτό ούτε καθιστά ανεκτέλεστο τον -αφορώντα την στο αλλοδαπό αυτό νόμισμα οφειλή - εκτελεστό τίτλο από το λόγο ότι η σχετική απαίτηση είναι μη εκκαθαρισμένη. Απλώς, η ισοτιμία της δραχμής **(ήδη ΕΥΡΩ)** προς το αλλοδαπό αυτό νόμισμα δεν αποδεικνύεται αμέσως από το ως άνω δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος, πλην όμως η νόμιμη τιμή του νομίσματος αυτού, ως πραγματικό γεγονός, μπορεί να αποδειχθεί σε συνάρτηση με την αναγραφόμενη στο δελτίο αυτό τιμή του δολλαρίου ΗΠΑ, αφού ληφθεί υπόψη η κατά τον ίδιο χρόνο σχέση του αλλοδαπού αυτού νομίσματος προς το δολλάριο ΗΠΑ, στη διεθνή αγορά συναλλάγματος. Ετσι, απόφαση ελληνικού δικαστηρίου, που επιδικάζει απαίτηση σε αλλοδαπό νόμισμα, για το οποίο δεν ορίζεται στο εκδιδόμενο από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικό δελτίο η επίσημη τιμή του και για το λόγο αυτό προσδιορίζει το ισότιμο σε δραχμές του νομίσματος τούτου με βάση την επίσημη ισοτιμία του προς το δολλάριο ΗΠΑ, αποτελεί εκτελεστό, κατ` άρθρ. 904 ΚΠολΔ, τίτλο, η δε, με τον τρόπο αυτό προσδιοριζόμενη απαίτηση, είναι εκκαθαρισμένη και εγκύρως χωρεί γι` αυτή αναγκαστική εκτέλεση...» (ΑΠ 1349/1997, ΕΕμπΔ 1998, σελ. 279, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 11 του ν. 5422/1932, όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα μετά άρθρα, 3 του από 14.7.1932 ν.δ/τος το οποίο κυρώθηκε με το ν. 5665/1932, 2 του ν. 39/1936, 3 του ν. 300/1937, 4 του α.ν. 362/1945, ν. 994/1946 και ν. 2415/1953, απαγορεύεται η συνομολόγηση στην ημεδαπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα. Η απαγόρευση, όμως, αυτή δεν επεκτείνεται στις διεθνείς γενικά συναλλαγές και στις κατά το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 740/1977, συμβάσεις που αναφέρονται οπωσδήποτε στην εκμετάλλευση πλοίων. Βέβαια, όταν πρόκειται να εκτελεστούν στην Ελλάδα οι συμβάσεις αυτές, ο δανειστής (ναυτικός) δικαιούται να ζητήσει, με την αγωγή του, το ισότιμο σε ευρώ (άρθρ. 1 ν. 2842/2000) του αλλοδαπού νομίσματος, κατά την επίσημη τιμή του την ημέρα της πληρωμής (άρθρο 291 ΑΚ, 6 παρ. 1 ν. 5422/1932, ΑΠ 698/2006, ΑΠ 613/1974 ΝοΒ 23.169), δηλαδή εκείνη που προκύπτει από το σχετικό δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος, το οποίο αποτελεί το κατά νόμο αποδεικτικό μέσο αυτής (τιμής), με το νόμιμο τόκο από την υπερημερία του οφειλέτη...» (ΕφΠειρ 546/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 297 εδ. α`, 298 του ΑΚ και 1 του ν. 2842/2000 «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 1103/97, 974/98 και 2866/98 του Συμβουλίου, όπως ισχύουν σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ με το οποίο αντικαταστάθηκε η δραχμή ως εθνικό νόμισμα, προκύπτει ότι κάθε αξίωση για αποζημίωση που διέπεται από το Ελληνικό δίκαιο, είτε αυτή απορρέει από αθέτηση συμβάσεως, είτε από αδικοπραξία, είτε από το νόμο, πρέπει από 1/1/2002 να προσδιορίζεται σε ευρώ, το οποίο και μόνο δικαιούται να ζητήσει αυτός που αξιώνει την αποζημίωση, αφού στη διάταξη του άρθρου 297 εδ. α ΑΚ, ορίζεται ρητώς ότι ο υπόχρεος σε αποζημίωση οφείλει να την παράσχει σε χρήμα. Ως «χρήμα», κατά την ίδια διάτα-

ξη, νοείται το εθνικό νόμισμα, δηλαδή η δραχμή μέχρι 31/12/2001 και από 1/1/2002 το ευρώ. Με το νόμισμα δε αυτό πρέπει - όχι μόνο να πληρωθεί η αποζημίωση αλλά και να μετρηθεί η θετική ή αποθετική ζημία του αδικηθέντος- ζημιωθέντος και να πληρωθεί η αποζημίωση. Επομένως, σε περίπτωση ζημίας από απώλεια ξένου νομίσματος, θα ληφθεί υπόψη, για τον υπολογισμό της ζημίας και άρα για τον καθορισμό της οφειλόμενης αποζημίωσης, η αξία σε δραχμές ή ευρώ του αλλοδαπού νομίσματος κατά τον χρόνο της απώλειας. Δηλαδή, θα αναχθεί η ποσότητα των αλλοδαπών νομισμάτων που απωλέσθηκε σε δραχμές ή ευρώ με βάση την ισοτιμία του χρόνου απώλειας. Διαφορετική εκδοχή, ότι δηλαδή θα ληφθεί υπόψη η ισοτιμία κατά την ημέρα της καταψήφισης ή της εξόφλησης, είναι ασυμβίβαστη με τον εξαρχής καθορισμό της ζημίας σε δραχμές ή ευρώ από 1/1/2002. Οι διατάξεις των άρθρων 6 παρ.1 του ν. 5422/1932 και 1 παρ. 3 του ν. 5638/1932 «Περί Καταθέσεως εις κοινόν λογαριασμόν» ορίζουν αντιστοίχως, ότι «αι πάσης φύσεως εις συνάλλαγμα οφειλαί αι πληρωτέαι εν Ελλάδι εξοφλούνται εις δραχμές επί της τρεχούσης τιμής της ημέρας της εξοφλήσεως. Επί τη αυτή τιμή αποδίδονται και αι εις συνάλλαγμα παρά Τραπέζαις καταθέσεις, πλην των καταθέσεων των ανηκουσών εις μονίμως κατοικούντας εν τη αλλοδαπή ή προ της ισχύος του παρόντος νόμου, αίτινες δύνανται να αποδίδωνται και εις αυτούσιον συνάλλαγμα» και ότι «χρηματική κατάθεσις παρά Τραπέζη εις ανοικτόν λογαριασμόν επ' ονόματι δύο ή πλειοτέρων από κοινού είναι εν τη εννοία του παρόντος νόμου, η περιέχουσα τον όρον ότι του εκ ταύτης, λογαριασμού δύναται να κάμνη χρήσιν εν όλω ή εν μέρει, άνευ συμπράξεως των λοιπών, είτε εις, είτε τινές, και πάντες κατ` ιδίαν οι δικαιούχοι», ρυθμίζουν διαφορετικά, από το υπό κρίση, ζητήματα και συνεπώς δεν μπορούν να οδηγήσουν σε άλλη ερμηνευτική άποψη ως προς την έννοια της διάταξης του άρθρου 297 εδ. α του ΑΚ. Συγκεκριμένα, η μεν πρώτη διάταξη προϋποθέτει ότι υπάρχει έγκυρη συμβατική οφειλή σε ξένο νόμισμα και ρυθμίζει τον τρόπο εξόφλησης της στην Ελλάδα, η δε δεύτερη προϋποθέτει χρηματική κατάθεση σε συνάλλαγμα ή σε συνάλλαγμα και σε δραχμές σε κοινό λογαριασμό και στο όνομα του ενάγοντος δικαιούχου του κοινού λογαριασμού. Επίσης, οι παραπάνω διατάξεις δεν μπορούν να οδηγήσουν σε διαφορετική ερμηνευτική εκδοχή, ως προς την έννοια της διάταξης του άρθρου 297 εδ. β` ΑΚ στην περίπτωση κατάθεσης συναλλάγματος σε κοινό λογαριασμό, δηλαδή σε αποκατάσταση της προηγούμενης κατάστασης με την απόδοση του κατατεθέντος αλλοδαπού νομίσματος. Εξάλλου, για την εφαρμογή του εδαφίου β` του άρθρου 297 ΑΚ και την απομάκρυνση του δικαστηρίου από την αρχή της χρηματικής αποζημίωσης, απαιτείται αίτηση κάποιου από τους διαδίκους....» (ΑΠ 1203/2010, ΧρΙΔ 2011, σελ. 588). «...Από τις διατάξεις των άρθρων 291, 292 ΑΚ και 6 παρ. 1 του Ν. 5422/1932 συνάγεται ότι όταν συνομολογήθηκε νόμιμα οφειλή σε ξένο νόμισμα, ο δανειστής ενασκώντας με την αγωγή την αξίωση του, μπορεί να ζητήσει να του καταβληθεί το ισάξιο σε δραχμές (ήδη σε ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2002, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 2842/2000) του αλλοδαπού νομίσματος κατά την ημέρα, κατά την οποία πράγματι γίνεται η πληρωμή, όχι δε και κατά τον χρόνο της λήξεως ή κάποιον άλλον χρόνο (ΑΠ 1614/2006 ΝοΒ 2007.848)...» (ΕφΠειρ 36/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Οι διατάξεις αυτές, (άρθρο 291 ΑΚ και 6 παρ. 1 Ν. 5422/1932) που προϋποθέτουν έγκυρη σε ξένο νόμισμα συμβατική οφειλή, εφαρμόζονται και στις αποζημιωτικές από ενδοσυμβατική ευθύνη αξιώσεις. Αντιθέτως, επί διεπόμενων από το ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο αξιώσεων από αδικοπραξία, η αποζημίωση από τη γενόμενη (προς αποκατάσταση της ζημίας) δαπάνη αλλοδαπού νομίσματος είναι εκφραστέα μόνο σε ευρώ, κατά την ισοτιμία που ίσχυε στο χρόνο επαγωγής της ζημίας (ΑΠΟλ 14/1997,15-16/1996 ΕφΑθ 773/1999 ΕλλΔνη 38,1036,

38,25 και ΔΕΕ 10,1043 αντιστοίχως), σε περίπτωση δε που δεν έχει αποκατασταθεί αυτή (ζημία), κρίσιμος χρόνος της ισοτιμίας είναι ο της πρώτης συζήτησης της αγωγής στο ακροατήριο (ΕφΠειρ 145/2009 ΕλλΔνη 51,216)...» (ΕφΠειρ 145/2011, ΠειρΝομ 2011, σελ. 294). «...Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στις αξιώσεις που στηρίζονται απευθείας στο νόμο και στις έγκυρες συμβατικές οφειλές σε ξένο νόμισμα, ενώ δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις των αξιώσεων αποζημιώσεως από αδικοπραξία, που διέπονται από το Ελληνικό δίκαιο (ΑΠ 678/2010, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 698/2006, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1349/1997, ΝΟΜΟΣ). Ειδικότερα, ως προς τις τελευταίες ισχύουν τα ακόλουθα: Κατά τη διάταξη του άρθρου 26 ΑΚ, οι ενοχές από αδίκημα διέπονται από το δίκαιο του τόπου, όπου διαπράχθηκε το αδίκημα. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η σχέση, που δημιουργείται με τη διάπραξη αδικήματος στην Ελλάδα, διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, άρα, για τον υπολογισμό της ζημίας και την καταβολή της αποζημίωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 297 και 298 του ΑΚ. Ζημία, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, θετική μεν είναι η ελάττωση της περιουσίας, αρνητική δε το, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, με πιθανότητα, προσδοκώμενο κέρδος, που ματαιώθηκε. Ως ή«χρήμα», κατά τη διάταξη του άρθρου 297 εδ. α` του ΑΚ, κατά την οποία «ο υπόχρεος σε αποζημίωση οφείλει να την παράσχει σε χρήμα», νοείται το εθνικό νόμισμα, δηλαδή η δραχμή, με το νόμισμα δε αυτό πρέπει, όχι μόνο να πληρωθεί η αποζημίωση, αλλά και να μετρηθεί η θετική ή αποθετική ζημία εκείνου που αδικήθηκε, διότι η ενοχή από αποζημίωση, λόγω αδικήματος, που συνέβη στην Ελλάδα, ως περιεχόμενο έχει ποσότητα δραχμών, η οποία εκφράζει εξ αρχής, πρωτογενώς, την ανορθωτέα ζημία. Για το σκοπό δε αυτό θα τραπεί η ποσότητα αλλοδαπών νομισμάτων, που απωλέστηκε, σε δραχμές με βάση την ισοτιμία του χρόνου της απώλειας. Θα πρέπει ακόμη να σημειωθεί ότι η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 5422/1932, που ορίζει ότι «επί χρηματικής οφειλής σε ξένο νόμισμα, πληρωτέας εις την ημεδαπή, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει το οφειλόμενο ποσό σε δραχμές βάσει της επίσημης ισοτιμίας του ξένου νομίσματος κατά το χρόνο της πληρωμής» ρυθμίζει διαφορετικό, από το υπό κρίση ζήτημα και συνεπώς δεν μπορεί να οδηγήσει σε άλλη ερμηνευτική άποψη ως προς την έννοια της διάταξης του άρθρου 297 εδ. α` ΑΚ. Συγκεκριμένα η προαναφερθείσα διάταξη προϋποθέτει ότι υπάρχει έγκυρη συμβατική οφειλή σε ξένο νόμισμα και ρυθμίζει τον τρόπο εξόφλησης της στην Ελλάδα και όχι το νόμισμα στο οποίο θα αποτιμηθεί η ζημία, όπως στην προκειμένη περίπτωση (ΟλΑΠ 14/1997, ΟλΑΠ 15/1996, δημοσ. σε ΝΟΜΟΣ και ΤΝΠ ΔΣΑ, ΟλΑΠ 9/1995 ΝοΒ 44/176, ΑΠ 295/2001, ΝοΒ 49, 410, ΕΠειρ 145/2009, ΕλλΔνη 51, 221)...» (ΕφΠειρ 287/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΟΦΕΙΛΗ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ (ΠΑΘΗΤΙΚΗ-ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ) ΔΙΑΙΡΕΤΗ ΠΑΡΟΧΗ

«...Σύμφωνα με το αρθ. 481 ΑΚ «Οφειλή εις ολόκληρον υπάρχει, όταν σε περίπτωση περισσότερων οφειλετών της ίδιας παροχής καθένας απ` αυτούς έχει την υποχρέωση να την καταβάλει ολόκληρη, ο δανειστής όμως έχει το δικαίωμα να την απαιτήσει μόνο μια φορά». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι για να υπάρξει ενοχή εις ολόκληρον, πρέπει η απαίτηση καθενός των περισσοτέρων δανειστών ή η υποχρέωση καθενός των περισσοτέρων οφειλετών να αφορά την ίδια παροχή και, επιπλέον, οι περισσότερες ενοχές (απαιτήσεις ή υποχρεώσεις) που αφορούν τους περισσότερους δανειστές ή οφειλέτες να έχουν μεταξύ τους

καθολική συνδετική σχέση, δηλαδή να συνδέονται με τον ίδιο κοινό σκοπό και τον ίδιο γενεσιουργό λόγο. Με τις ανωτέρω διατάξεις καθιερώνεται ως κανόνας στις πολυπρόσωπες ενοχές, οι οποίες αφορούν διαιρετές παροχές, η κατ` ισομοιρία ευθύνη και το κατ` ισομοιρία δικαίωμα, αντίστοιχα, ενώ η εις ολόκληρο ενοχή και, ειδικότερα, η παθητική εις ολόκληρον ενοχή αναγνωρίζεται μόνο όταν αυτή συνιστάται με αναμφίβολη δήλωση βούλησης των συμβαλλομένων ή καθιερώνεται από το νόμο. 'Οσον αφορά τη σύμβαση ως γενεσιουργό λόγο της παθητικής εις ολόκληρον ενοχής, πρέπει να συνάγεται από τη σύμβαση με σαφήνεια ότι επιδιωκόταν εις ολόκληρον υποχρέωση όλων, διότι σε περίπτωση αμφιβολίας, δηλαδή αν δεν συνάγεται κάτι άλλο, ισχύει ο κανόνας του αρθ. 480 ΑΚ, ήτοι δημιουργούνται περισσότερες υποχρεώσεις ισομερείς μεταξύ τους. Οι διατάξεις των ανωτέρω άρθρων εμπεριέχουν ενδοτικό δίκαιο και δεν έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα. Επομένως, σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, οι συμβαλλόμενοι δύνανται να διαμορφώσουν ελεύθερα την πολυπρόσωπη ενοχική σχέση τους και τις ειδικότερες ενοχές που απορρέουν από αυτή (βλ. ΑΠ 454/06 Δνη 49.497). 'Οσα αναφέρθηκαν ανωτέρω ως προς την παθητική ενοχή εις ολόκληρον, ισχύουν, αναλογικά, και ως προς την ενεργητική ενοχή εις ολόκληρον, η οποία ρυθμίζεται από το αρθ. 489 ΑΚ, όπου ορίζεται ότι «Απαίτηση εις ολόκληρον υπάρχει, όταν σε περίπτωση περισσότερων δανειστών για την ίδια παροχή, ο καθένας απ` αυτούς έχει το δικαίωμα να την απαιτήσει ολόκληρη, ο οφειλέτης όμως έχει την υποχρέωση να την καταβάλει μόνο μια φορά»...» (ΕφΛάρισας 255/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά το άρθρο 482 εδ. α` ΑΚ: «Σε περίπτωση οφειλής εις ολόκληρον, ο δανειστής έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την παροχή κατά την προτίμησή του από οποιονδήποτε συνοφειλέτη είτε ολικώς είτε μερικώς». Κατά το άρθρο 483 εδ. α ΑΚ: «Η καταβολή που έγινε από έναν συνοφειλέτη απαλλάσσει και τους λοιπούς». Κατά το άρθρο 926 εδ. α` ΑΚ: «Αν από κοινή πράξη περισσοτέρων προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον»...» (ΑΠ 418/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Έως την καταβολή ολόκληρης της παροχής παραμένουν υπόχρεοι όλοι οι οφειλέτες». Από τη διάταξη αυτή (482 Α.Κ), σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 481, 483, 487, 488 και 926 του ΑΚ συνάγεται ότι, επί παθητικής εις ολόκληρον ενοχής, η οποία προϋποθέτει ενότητα της υποχρέωσης προς παροχή όχι όμως και ταυτότητα του παραγωγικού λόγου των κατ` ιδίαν, ενοχών, καθιερώνεται δικαίωμα του δανειστή, κατά τη νομικώς ανέλεγκτη και απολύτως ελεύθερη (κατ` αρέσκειαν) κρίση του, να στραφεί εναντίον οποιουδήποτε από τους εις ολόκληρον οφειλέτες για μέρος ή το σύνολο της οφειλής, συγχρόνως ή διαδοχικώς, χωρίς να μπορεί να αποκρουσθεί με την ένσταση της καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος λόγω διαφοροποιήσεων στην περιουσιακή κατάσταση των συνοφειλετών ή διαφορετικού βαθμού ευθύνης τούτων ως προς την άσκηση του δικαιώματος αναγωγής, αφού ο νόμος απέβλεψε στην ταχεία ικανοποίηση της απαίτησης του δανειστή, εκτός αν συντρέχουν εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις υπέρβασης των ορίων της καλής πίστης ή των χρηστών ηθών ή του κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος του δανειστή (ΑΠ 871/2010 ΤΝΠΔΣΑ)...» (ΑΠ 159/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η καταβολή που γίνεται από έναν συνοφειλέτη ενεργεί αντικειμενικά, απαλλάσσοντας αντίστοιχα και τους υπολοίπους συνοφειλέτες, ενώ το δεδικασμένο μεταξύ δανειστή και ενός των συνοφειλετών έχει υποκειμενική ενέργεια, αφού ούτε ωφελεί ούτε βλάπτει τους λοιπούς από αυτούς (ΑΠ 418/2010 Νόμος, ΑΠ 890/2005 ΕλλΔνη 2005.1116)....» (ΜΠΟρεστ 3/2012, Αρμ. 2012, σ. 547, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΑΙΡΕΤΗ ΠΑΡΟΧΗ

«...Σύμφωνα με το αρθ. 480 ΑΚ «Αν περισσότεροι οφείλουν διαιρετή παροχή ή αν περισσότεροι έχουν δικαίωμα σε διαιρετή παροχή, σε περίπτωση αμφιβολίας κάθε οφειλέτης έχει την υποχρέωση να καταβάλει και κάθε δανειστής έχει το δικαίωμα να λάβει ίσο μέρος...» (ΕφΛαρ 255/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Εφόσον πρόκειται περί διαιρετής παροχής και από τη δικαιοπραξία ή την ιδιαίτερη μεταξύ των μερών σύμβαση ή το νόμο δεν συνάγεται ενοχή εις ολόκληρον ή διαίρεση αυτής κατ' άνισα μέρη, η παροχή διαιρείται σε ίσα μέρη (ΑΠ 815/2007)...» (ΑΠ 959/2011 ΝοΒ 660.128) (ΑΠ 815/2007 ΝοΒ 55.2161). «...Από τις διατάξεις των άρθρων 317, 416 και 480 ΑΚ συνάγεται ότι αν περισσότεροι οφείλουν διαιρετή παροχή, όπως είναι η χρηματική παροχή, κάθε οφειλέτης έχει την υποχρέωση να καταβάλει ίσο μέρος της παροχής, ότι η αντίστοιχη ενοχική απαίτηση αποσβήνεται με καταβολή και ότι η παροχή του ενός από τους ως ανωτέρω οφειλέτες μπορεί να εκπληρωθεί και από κάποιον άλλον εκ των οφειλετών, εκτός αν ο δανειστής ισχυριστεί και αποδείξει ότι έχει συμφέρον να την εκπληρώσει αποκλειστικά ο ως άνω πρώτος από εκείνους...» (ΑΠ 1265/2002 ΤΝΠΔΣΑ).

ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

«...Κατά τη διαταξη του άρθρου 1885 ΑΚ, οι απαιτήσεις και τα χρέη της κληρονομίας διαιρούνται αυτοδικαίως μεταξύ των συγκληρονόμων, ανάλογα με τα μερίδια του καθενός...» (ΑΠ 122/2005).

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΝΟΧΗΣ ΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΜΕ ΔΙΑΙΡΕΤΗ ΠΑΡΟΧΗ

«...Από τις διατάξεις αυτές (άρθρα 480 και 481 Α.Κ) προκύπτει, ότι για την ύπαρξη ενοχής εις ολόκληρον πρέπει η απαίτηση εκάστου των πλειόνων συνδανειστών ή η υποχρέωση εκάστου των πλειόνων συνοφειλετών να αφορά την αυτή παροχή, προσθέτως δε οι πλείονες ενοχές (απαιτήσεις ή υποχρεώσεις) που αφορούν τους συνδανειστές ή συνοφειλέτες να έχουν μεταξύ τους κάποια καθολική συνδετική σχέση, να συνδέονται δηλαδή με τον αυτό κοινό σκοπό και τον αυτό γενεσιουργό λόγο. Με τις πιο πάνω ρυθμίσεις ο νομοθέτης καθιερώνει ως κανόνα στις πολυπρόσωπες ενοχές, που αφορούν διαιρετές παροχές, την κατ` ισομοιρία ευθύνη και δικαίωμα αντίστοιχα, ενώ την εις ολόκληρον ενοχή και ειδικότερα την παθητική εις ολόκληρον ενοχή αναγνωρίζει μόνο όταν αυτή συνιστάται με αναμφίβολη δήλωση βουλήσεως των συμβαλλομένων ή καθιερώνεται ευθέως από το νόμο. Ειδικότερα, όσον αφορά τη σύμβαση ως γενεσιουργό λόγο της παθητικής εις ολόκληρον ενοχής, θα πρέπει από τη σύμβαση να συνάγεται σαφώς ότι εσκοπείτο εις ολόκληρον υποχρέωση όλων, διότι σε περίπτωση αμφιβολίας, εάν δηλαδή δεν συνάγεται κάτι άλλο, ισχύει ο κανόνας του άρθρου 480 ΑΚ, ήτοι γεννώνται πλείονες υποχρεώσεις κατ` ίσο μέρος για κάθε οφειλέτη. Οι διατάξεις των ανωτέρω άρθρων του ΑΚ εμπεριέχουν συνεπώς ενδοτικό δίκαιο και δεν έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα. Επομένως, δυνάμει της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων, οι συμβαλλόμενοι δύνανται να διαμορφώσουν την πολυπρόσωπη ενοχική τους σχέση και τις απορρέουσες απ` αυτήν ειδικότερες ενοχές ελευθέρως...» (ΑΠ 454/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Αν κάτι άλλο συνάγεται κατά τρόπο σαφή, η παροχή των περισσότερων οφειλετών δεν είναι διηρημένη...» (ΑΠ 122/2005 ΤΝΠΔΣΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Αναγκαστική εκτέλεση κατά του Δημοσίου για χρηματικές απαιτήσεις – Εκτέλεση κατά αλλοδαπού Δημοσίου

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, που, μαζί με το προαιρετικό Πρωτόκολλό του, κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997, επικυρώθηκε και άρχισε να ισχύει για την Ελλάδα από 5.8.1997 (Ανακοίνωση Υπ. Εξωτ. Φ.0546/62/Α1/292/Μ.2870/7.5.1997), έχει δε υπερνομοθετική ισχύ κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, στο άρθρο 2 παρ. 3 αυτού ορίζει ότι: «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση: **α)** να εγγυώνται ότι κάθε άτομο, του οποίου τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, που αναγνωρίζονται στο παρόν Σύμφωνο, παραβιασθούν, θα έχει στη διάθεσή του μία πρόσφορη προσφυγή, ακόμη και αν η παραβίαση θα έχει διαπραχθεί από πρόσωπα που ενεργούν υπό την επίσημη κρατική ιδιότητά τους, **β)** να εγγυώνται ότι η αρμόδια δικαστική, διοικητική, νομοθετική αρχή θα αποφαίνεται πράγματι σχετικά με τα δικαιώματα του προσφεύγοντος, και να προωθήσουν τη δυνατότητα δικαστικής προσφυγής, **γ)** να εγγυώνται την εκτέλεση, από τις αρμόδιες αρχές, κάθε απόφασης που θα έχει κάνει δεκτή τη σχετική προσφυγή». Εξάλλου, το άρθρο 14 παρ. 1 εδ. α` του ίδιου Συμφώνου ορίζει ότι: «Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί από δικαστήριο το οποίο θα αποφασίσει και για αμφισβητήσεις δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικού χαρακτήρα». Προς τη διάταξη αυτή συμπορεύεται και το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, που καθιερώνεται με το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ 53/1974, καθώς και το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος. Οι ως άνω διατάξεις δεν ιδρύουν μόνο διεθνή ευθύνη των συμβαλλομένων κρατών, αλλά έχουν άμεση εφαρμογή και υπερνομοθετική ισχύ, άρα θεμελιώνουν δικαιώματα υπέρ των προσώπων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής τους. Οι διατάξεις αυτές εγγυώνται όχι μόνο την ελεύθερη πρόσβαση σε δικαστήριο, αλλά και την πραγματική ικανοποίηση του δικαιώματος που επιδικάστηκε από το δικαστήριο, δηλαδή το δικαίωμα αναγκαστικής εκτέλεσης, χωρίς την οποία η προσφυγή στο δικαστήριο θα απέβαλλε την ουσιαστική αξία και χρησιμότητά της. Από τους ως άνω κανόνες δικαίου, που καθιερώνουν την αποτελεσματική δικαστική προστασία έπεται ότι δεν εφαρμόζεται και θεωρείται ως καταργηθείσα η αναφερόμενη στην πρώτη σκέψη διάταξη του άρθρου 8 του Ν. 2095/1952 (παρατήρηση της ΝΟΜΟΣ: Ν. 2097/1952), το οποίο επομένως δεν ισχύει ούτε επί των Ο.Τ.Α Επομένως δεν είναι πλέον ανεπίτρεπτη η αναγκαστική εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων που επιδικάζουν χρηματικές απαιτήσεις κατά του Δημοσίου, ούτε η επίδοση επιταγής προς πληρωμή τέτοιων απαιτήσεων. Η κατάργηση της ευεργετικής για το Δημόσιο και τους Ο.Τ.Α διάταξης του άρθρου 8 του Ν. 2095/1952 (παρ. της ΝΟΜΟΣ: Ν. 2097/1952), επιβεβαιώθηκε και με την πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος, στο οποίο προστέθηκε η διάταξη του άρθρου 94 παρ. 4 εδ. γ`, που ορίζει ότι «οι Δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται αναγκαστικά και κατά του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, όπως νόμος ορίζει». Το Ειρηνοδικείο Πειραιώς, με το να κρίνει, ότι κατά των Ο.Τ.Α

δεν συγχωρείται αναγκαστική εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων που επιδικάζουν χρηματικές οφειλές ούτε η επίδοση επιταγής προς πληρωμή των οφειλών αυτών και, συνακόλουθα, να κάνει δεκτή την ανακοπή του αναιρεσιβλήτου, παραβίασε ευθέως την ως άνω διάταξη του άρθρου 2 παρ. 3 περ.γ` του Ν. 2462/1997 και τις συμπορευόμενες με αυτήν ως άνω διατάξεις...» (ΟλΑΠ 21/2001 ΝΟΜΟΣ). «...Στο αρθ. 1 του ν. 3068/2002, όπως ίσχυε πριν τροποποιηθεί από το αρθ. 20 του ν. 3301/2004 που εκδόθηκε προς εκτέλεση του αρθ. 94 § 4 του Συντάγματος, ορίζεται ότι: «Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει». Επακολούθησε ο ν. 3301/2004 και με το άρθρο του 20 προστέθηκε στο αρθ. 1 του ν. 3068/2002 εδάφιο, με το οποίο ορίστηκε ότι δεν είναι δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του νόμου αυτού και δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις των εδαφίων γ-ζ της § 2 του αρθ. 904 ΚΠολΔ, (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι διαταγές πληρωμής που εκδίδονται σύμφωνα με τα αρθ. 623 επ. ΚΠολΔ), πλην των αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων που κηρύχθηκαν εκτελεστές....Από τις συνταγματικές διατάξεις και τις διατάξεις του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και της Ε.Σ.Δ.Α. συνάγεται ότι, για να επιτευχθεί ο σκοπός της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, επιτρέπεται να εκτελούνται εναντίον του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δικαστικές αποφάσεις και εκτελεστοί τίτλοι, με τους οποίους επιδικάζονται χρηματικές απαιτήσεις σε βάρος αυτών των νομικών προσώπων. Στους τίτλους αυτούς περιλαμβάνονται και οι διαταγές πληρωμής που εκδίδονται σύμφωνα με τα αρθ. 623 επ. ΚΠολΔ, οι οποίες, βέβαια, εκδίδονται από δικαστή και όχι από συγκροτημένο δικαστήριο, χωρίς να ακουστεί προηγουμένως και να αναπτύξει τις απόψεις του ο καθ` ου, αλλά εξομοιώνονται λειτουργικά με τις δικαστικές αποφάσεις, διότι αφενός επιλύουν βιοτικές διαφορές και αφετέρου ανταποκρίνονται στα βασικά λειτουργικά γνωρίσματα της δικαστικής προστασίας που προβλέπεται από το αρθ. 20 του Συντάγματος, διότι παρέχεται η δυνατότητα στον καθ` ου να ασκήσει ανακοπή και να ισχυριστεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής πληρωμής ή ότι δεν υφίσταται η απαίτηση. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση του αρθ. 20 ν. 3301/2004, σύμφωνα με την οποία δεν εκτελούνται οι εκτελεστοί τίτλοι που αναφέρονται σε αυτή, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι διαταγές πληρωμής, αντίκειται στις διατάξεις του Συντάγματος και των Διεθνών Συμφώνων και ως εκ τούτου είναι δυνατό να εκδοθεί από τον αρμόδιο δικαστή, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, διαταγή πληρωμής εναντίον του Ελληνικού Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, και αν ακόμη η υποκείμενη σχέση, από την οποία απορρέει η χρηματική απαίτηση, προς πληρωμή της οποίας ζητείται η έκδοση διαταγής πληρωμής, υπάγεται στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, όπως συμβαίνει σε διαφορά από σύμβαση δημόσιου έργου (βλ. ΑΕΔ18/05, ΑΠ 2347/09 Νόμος)...» (ΕφΛάρισας 255/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Η αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, που γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής του περιουσίας, διέπεται, ως ιδιωτική διαφορά, από τις γενικές περί αναγκαστικής εκτέλεσης διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (βιβλίο όγδοο), μεταξύ των οποίων και οι διατάξεις που αφορούν τις αντιρρήσεις κατά του κύρους των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρα 933, 936 ΚΠολΔ. Επομένως, δικαιοδοσία για την εκδίκαση των αντιρρήσεων του άρθρου 933 ΚΠολΔ, κατά της επισπευδόμενης αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, για την ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης κατ` αυτού, έχουν τα πολιτικά και όχι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια...» (ΕφΑθ 3921/2007, ΕφΑΔ 2008, σ. 832, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 ν. 3068/2002, όπως σήμερα ισχύει, *«...1. Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής περιουσίας αυτών. Αποκλείεται η κατάσχεση απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ή απαιτήσεων χρηματικού ή μη αντικειμένου το οποίο έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού. Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων, που υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου, διενεργείται ύστερα από προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τραπέζης. Το δικαστήριο, που εξέδωσε την εκτελεστή απόφαση ή το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του ενδίκου βοηθήματος, μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των λοιπών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες να μειώσει το ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου. Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοσή του. Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση πιστοποιητικού αμετάκλητης, υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου, επίλυσης της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το νόμο. Η ανωτέρω υποχρέωση για προσκόμιση εγγυητικής επιστολής προκειμένου να εκτελεσθεί η δικαστική απόφαση δεν ισχύει για τις απαιτήσεις εργαζομένων, με δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σχέση εργασίας, οι οποίες προέρχονται από την εργασιακή τους σχέση. 2. Αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. επιτρέπεται μετά την παρέλευση εξήντα ημερών από την επίδοση της απόφασης στον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την πληρωμή ή στον εκπρόσωπο του Ν.Π.Δ.Δ. 3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του όγδοου βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας...». Αντίθ. Κρίση περί της αντισυνταγματικότητας. «...Με τον έβδομο λόγο ανακοπής το αιτούν ισχυρίζεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 3068/2002, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 326 παρ. 5 του Ν. 4072/2012, η καθής οφείλει να προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή τράπεζας υπέρ αυτού για τη διασφάλισή του (το οποίο δεν έπραξε). Ο λόγος αυτός πιθανολογείται ότι θα απορριφθεί ως αντισυνταγματικός αφού αντιβαίνει στα άρθρα 4 παρ. 1, 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ που κα-

θιερώνει προνόμιο μόνο υπέρ του Δημοσίου, το οποίο δεν λειτουργεί αμφίπλευρα, δηλαδή και υπέρ των ιδιωτών, θεσπίζουσα έτσι προνομιακή μεταχείριση του κατά τεκμήριο ισχυρότερου από κάθε άποψη Δημοσίου, η οποία συνεπάγεται αυθαίρετη μεταχείριση υπέρ αυτών - ιδιωτών και εν προκειμένω της καθής (ΕφΑθ 4488/2006 ΤΝΠΔΣΑ)...» (ΕιρΑθ 6436/2012 ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3068/2002, αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος του Δημοσίου **επιτρέπεται μετά παρέλευση εξήντα ημερών από την επίδοση της απόφασης στον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την πληρωμή.** Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι, πριν από την έναρξη της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, που αρχίζει, κατά το άρθρο 924 ΚΠολΔ, με την επίδοση επιταγής προς πληρωμή κάτω από αντίγραφο του απογράφου, απαιτείται επίδοση της απόφασης που πρόκειται να εκτελεσθεί στον αρμόδιο για την πληρωμή της απαίτησης Υπουργό. Στην προκειμένη περίπτωση, η καθής η ανακοπή δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει αποδεικτικό επίδοσης της διαταγής πληρωμής στον αρμόδιο Υπουργό πριν την έναρξη της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, δηλαδή πριν από την επίδοση αντιγράφου του απογράφου της διαταγής πληρωμής με επιταγή προς πληρωμή, που έλαβε χώρα, όπως έχει ήδη προαναφερθεί, στις 2.11.2004. Η επικαλούμενη εκ μέρους της καθής επίδοση της υπ` αριθμ. .../2003 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, στην οποία βασίσθηκε η έκδοση της διαταγής πληρωμής, στον αρμόδιο για την πληρωμή Υπουργό, δεν καλύπτει την ως άνω έλλειψη, αφού ο εκτελούμενος τίτλος δεν είναι η απόφαση αυτή, αλλά η διαταγή πληρωμής και αυτή έπρεπε να έχει επιδοθεί στον αρμόδιο Υπουργό εξήντα ημέρες πριν την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης επιταγής προς πληρωμή. Η μη επίδοση, κατά τα προαναφερόμενα, της διαταγής πληρωμής καθιστά άκυρη την επισπευδόμενη σε βάρος του ανακόπτοντος αναγκαστική εκτέλεση...» (ΕφΑθ 3921/2007, ΕφΑΔ 2008, σ. 832, ΝΟΜΟΣ). (ορ. και «**ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ.**», σελ. 286).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΔΗΜΩΝ – Ν.Π.Δ.Δ

«...Η έννοια της δικαστικής προστασίας στις ρυθμίσεις των άρθρων 20 παρ. 1 Σ και 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ν.δ 53/1974) αναφέρεται, πέρα από την οριστική και προσωρινή δικαστική προστασία, και στην αναγκαστική εκτέλεση, αφού ο εθνικός και ο υπερεθνικός νομοθέτης επιδιώκουν, με τις διατάξεις αυτές, να εξασφαλίσουν την πραγμάτωση του δικαιώματος, για την ύπαρξη και το περιεχόμενο του οποίου τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε περίπτωση αμφισβήτησης, μπορούν να προσφύγουν στη δικαστική διάγνωση, είτε πριν είτε μετά την έναρξη της εκτελεστικής διαδικασίας. Κατά συνέπεια, επιτρέπεται αναγκαστική εκτέλεση κατά του Δημοσίου, για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων που πηγάζουν από κάθε αιτία, οποιοσδήποτε και αν είναι ο εκτελεστός τίτλος, ενόψει και της δυνατότητας καθοριστικής επέμβασης της δικαιοδοτικής λειτουργίας στις περιπτώσεις που αναφύονται έριδες και αμφισβητήσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης. Πρόσθετο επιχείρημα υπέρ της άποψης αυτής, προσφέρει η διάταξη του άρθρου 199 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999), σύμφωνα με το οποίο οι τελεσίδικες, ανέκκλητες και προσωρινά εκτελεστές καταφηφιστικές αποφάσεις, οι οποίες εκδίδονται για διαφορές

που άγονται προς επίλυση με την άσκηση αγωγής αποτελούν τίτλο εκτελεστό κατά το άρθρο 904 ΚΠολΔ. Η διάταξη, ωστόσο, του άρθρου 19 α.ν. 1715/1951, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 41 παρ. 11 του Ν. 2065/1992, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 αριθμ. 18 ΕισΝΚΠολΔ, ορίζει ότι η ασκηθείσα από το Δημόσιο αίτηση αναίρεσης κατά τελεσίδτκης δικαστικής απόφασης, καθώς και η προθεσμία για την άσκηση της, αναστέλλουν τη σε βάρος του εκτέλεση της απόφασης, ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η τελευταία θα επιτρεπόταν, η δε εκτέλεση αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων επί διοικητικών διαφορών ουσίας κατά του Δημοσίου, αναστέλλεται μέχρι να καταστούν αμετάκλητες. Με αυτό το περιεχόμενο, η τελευταία διάταξη εισάγει αδικαιολόγητη παρέκκλιση από το γενικό δικονομικό κανόνα του εκτελεστού των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, καθώς μεταθέτει το χρόνο εκτέλεσης αυτών και καθιερώνει την εκτελεστότητα μόνο των αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων και του Ε.Σ., κατά διαφοροποίηση από τα κρατούντα για τις καταψηφιστικές αποφάσεις των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οι οποίες, κατά την αναφερθείσα νεότερη διάταξη του άρθρου 199 παρ. 1 ΚΔΔ, είναι εκτελεστές από την τελεσιδικία τους. Ετσι, όμως, προκαλείται διαφοροποίηση μη στηριζόμενη σε συγκεκριμένα κριτήρια, τόσο ως προς την εκτελεστότητα των αποφάσεων ανάλογα με το δικάζον δικαστήριο όσο και ανάλογα με το αν διάδικο μέρος είναι το Ελληνικό Δημόσιο, και συνεπώς, αδικαιολόγητη διάκριση, λόγω της οποίας το εθνικό δικονομικό σύστημα παρίσταται αντιφατικό, με αποτέλεσμα να παραβιάζεται η καθιερούμενη με το άρθρο 4 παρ. 1 Σ αρχή της ισότητας του νόμου έναντι των πολιτών. Θα πρέπει, επομένως, η ανωτέρω διάταξη να θεωρείται ανίσχυρη. Υπό την αντίθετη εκδοχή, θα καθιερωνόταν ιδιαίτερο δικονομικό προνόμιο του Δημοσίου έναντι των λοιπών διαδίκων, με το πρώτο να δύναται να αρνείται την εκτέλεση των δικαστικών αυτών αποφάσεων, χωρίς μάλιστα αυτό να επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος, δεδομένου ότι μόνη η επίκληση δημοσιονομικών λόγων δεν αποτελεί επαρκή δικαιολογητικό λόγο για την κατά τους κανόνες της κοινής πείρας, πολυετή αναμονή του νικήσαντος διαδίκου μέχρι να καταστεί αμετάκλητη η σχετική τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ιδιαίτερα δε όταν το Δημόσιο, από την άλλη πλευρά, έχει τη δυνατότητα εκτέλεσης των υπέρ αυτού εκδοθεισών τελεσιδίκων καταψηφιστικών αποφάσεων (ΕφΑθ 4486/2006 ΝοΒ 2007.1598, επιχ. από ΕφΑθ 1837/2007 ΝοΒ 2007.1143, Σταματόπουλος Στ., Αναγκ. Εκτέλεση εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, Εκδ. Σάκκουλα 2000, σ. 35-41, Χατζητζανής Κώδιξ Διοικητικής Δικονομίας-Ερμηνεία κατ` άρθρον, Εκδ. Σάκκουλα 2004, σ. 1176)... Η διάταξη του άρθρου 19 α.ν 1715/1951, που καθιερώνει αναστολή της εκτέλεσης αποφάσεων σε βάρος του Δημοσίου κατά τις περιπτώσεις, στις οποίες ασκεί αίτηση αναίρεσης, εισάγει προνόμιο υπέρ αυτού μη δικαιολογούμενο από λόγους δημοσίου συμφέροντος, και άρα, άνιση μεταχείριση σε βάρος των ιδιωτών. Κατά συνέπεια, θα πρέπει η συγκεκριμένη διάταξη να θεωρηθεί ανίσχυρη, ώστε να μην απαιτείται να καταστούν αμετάκλητες οι καταψηφιστικές εις βάρος του Δημοσίου αποφάσεις, προκειμένου να εκτελεστούν. Στο μέτρο δε που η διαταγή πληρωμής, που εκδόθηκε βάσει τελεσίδικης αναγνωριστικής απόφασης διοικητικού δικαστηρίου, στηρίζεται σε δικαστική διάγνωση με την ισχύ του δεδικασμένου, θα πρέπει και αυτή να εκτελείται σε βάρος του Δημοσίου. Η υποχρέωση, εξάλλου, της Διοίκησης να συμμορφώνεται και στις διαταγές πληρωμής, των οποίων παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης με τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, εξυπηρετεί το σκοπό πραγμάτωσης των προστατευόμενων δικαιωμάτων (άρθ. 20 παρ. 1 Σ, 6 παρ. 1 Ε.Σ.Δ.Α). Στην προκειμένη, επομένως,

περίπτωση, έστω και αν το Ελληνικό Δημόσιο έχει ασκήσει αίτηση αναίρεσης κατά της τελεσίδικης αναγνωριστικής απόφασης, βάσει της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη διαταγή πληρωμής, η άσκηση αυτής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής και πρέπει και ο λόγος αυτός ανακοπής να απορριφθεί ως αβάσιμος. Κατ` ακολουθία των ανωτέρω, η υπό κρίση ανακοπή πρέπει να απορριφθεί...» (ΠΠΑθ 3300/2011, ΝΟΜΟΣ) **(ορ. και «ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ», σελ. 307 επ.).**

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΟΤΑ

«...Η περιουσία των ΟΤΑ διακρίνεται: **α)** στα πράγματα (ενσώματα αντικείμενα) που έχουν ως προορισμό να εξυπηρετούν με τη χρήση τους δημοτικούς ή κοινοτικούς σκοπούς και **β)** στην ιδιωτική περιουσία, η οποία περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που έμμεσα μόνο, με την αξία ή τις προσόδους τους, παρέχουν στους Ο.Τ.Α οικονομικά μέσα για την αντιμετώπιση των αναγκών τους και τη λειτουργία τους. Η «ιδιωτική περιουσία» των ΟΤΑ υπόκειται στους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου και είναι υπέγγυα στους δανειστές των ΟΤΑ. Αντίθετα, τα πράγματα που ανήκουν στη «δημόσια περιουσία» είναι εκτός συναλλαγής και δεν μπορούν να υποθηκευτούν ή ενεχυριαστούν ή κατασχεθούν από τους δανειστές. Στην «ιδιωτική περιουσία» των Ο.Τ.Α περιλαμβάνονται όλες οι απαιτήσεις, άσχετα από την αιτία γέννησής τους, είτε δηλαδή ανάγεται στο ιδιωτικό είτε στο δημόσιο δίκαιο. Τα χρηματικά ποσά (έσοδα) από τις απαιτήσεις αυτές εγγράφονται στον προϋπολογισμό των ΟΤΑ, οι οποίοι και έχουν την ευχέρεια να τα αυξάνουν μονομερώς, προκειμένου να επαρκούν για τις χρηματικές ανάγκες τους. Αυτή είναι και η βασική διαφορά από τη «δημόσια περιουσία», διότι τα πράγματα που περιλαμβάνονται σ` αυτήν είναι ατομικώς προσδιορισμένα, εξυπηρετούν το δημοτικό ή κοινοτικό σκοπό με τη «χρήση» τους και δεν είναι δεκτικά μονομερούς επαύξησης. Τυχόν αποστέρηση των ΟΤΑ από τη δυνατότητα χρήσης των πραγμάτων που απαρτίζουν τη δημόσια περιουσία τους θα διατάρασσε την ομαλή λειτουργία της δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας, γι΄ αυτό δε το λόγο ο νόμος κατέστησε τα πράγματα αυτά «εκτός συναλλαγής», με συνέπεια να απαγορεύεται, λόγω αυτής της ιδιότητάς τους, η αναγκαστική κατάσχεσή τους. Δεν συντρέχουν όμως οι λόγοι αυτοί ώστε να χωρήσει αναλογική εφαρμογή του άρθρου 966 ΑΚ, στις απαιτήσεις των ΟΤΑ, έστω κι αν αυτές προέρχονται από φόρους ή τέλη, διότι δεν πρόκειται για ορισμένα ατομικώς προσδιορισμένα «πράγματα», αλλά για έσοδα, τα οποία περιέρχονται στους ΟΤΑ αορίστως, χωρίς αντιστοιχία συγκεκριμένων εσόδων προς συγκεκριμένες δαπάνες, υπέρ των εν γένει σκοπών των ΟΤΑ, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εξόφληση των προς τρίτους οφειλών των ΟΤΑ από οποιαδήποτε αιτία. Τα έσοδα δε των ΟΤΑ από φόρους και τέλη αποτελούν το μέγιστο τμήμα των εν γένει εσόδων τους. Επομένως αν αυτά ήταν ακατάσχετα, η δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης κατά των ΟΤΑ θα απέβαλε κάθε σχεδόν περιεχόμενο. Κρίνοντας συνεπώς το Πρωτοδικείο ότι από τις κατασχεθείσες στα χέρια της αναιρεσίβλητης, ως τρίτης, ως άνω απαιτήσεις του Δήμου Πειραιά, το τέλος ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ) είναι ακατάσχετο, με συνέπεια να κρίνει άκυρη την κατάσχεση που είχε επιβάλει επ΄ αυτού η αναιρεσείουσα και συνακόλουθα να απορρίψει, ως μη νόμιμη, την ανακοπή, εσφαλμένα εφάρμοσε τις ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 947 και 966 ΑΚ και πρέπει ο παραπεμφθείς στην Ολομέλεια λόγος αναίρεσης, από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, κατά το σχετικό μέρος του, να γίνει δεκτός. Τα έσοδα όμως των ΟΤΑ από

τέλη καθαριότητας, φωτισμού και απορριμμάτων, αν και δεν είναι καθεαυτά πράγματα ούτε συνεπώς εκτός συναλλαγής, δεν επιτρέπεται να κατασχεθούν διότι πρόκειται για απαιτήσεις που εξαρτώνται από αντιπαροχή (αναλ. 982 παρ. 1 περ. α΄ ΚΠολΔ). Πράγματι, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του από 24-9/20.10.1958 β.δ. «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον Νόμου των ισχυουσών διατάξεων περί των προσόδων των δήμων και κοινοτήτων», προβλέπεται η επιβολή τελών με απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από το νομάρχη, ειδικότερα δε τελών: **α)** καθαριότητας των κοινόχρηστων εν γένει χώρων, περισυλλογής, αποκομιδής και διάθεσης των απορριμμάτων κλπ και **β)** εγκατάστασης, συντήρησης και ηλεκτρικής ενέργειας για το φωτισμό των εν γένει κοινόχρηστων χώρων. Κατά την παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου 22 τα έσοδα από τα τέλη φωτισμού διατίθενται αποκλειστικώς για τις δαπάνες φωτισμού, ενώ, κατά το άρθρο 17 του ν. 1080/1980 «περί τροποποιήσεως διατάξεων τινών της περί των προσόδων των Ο.Τ.Α νομοθεσίας και άλλων τινών συναφών διατάξεων», το τέλος καθαριότητας και αποκομιδής απορριμμάτων καλύπτει υποχρεωτικώς τις εν γένει δαπάνες λειτουργίας της υπηρεσίας καθαριότητας, ήτοι τις αποδοχές του τακτικού και ημερομίσθιου προσωπικού, την προμήθεια και συντήρηση των μέσων αποκομιδής απορριμμάτων και καταβρέγματος, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που σχετίζεται με τη διεξαγωγή, τη λειτουργία και την εν γένει βελτίωση της υπηρεσίας αυτής, οι διατάξεις δε αυτές εφαρμόζονται και επί πάντων των υπό των δήμων και κοινοτήτων επιβαλλόμενων ανταποδοτικών τελών και δικαιωμάτων. Τέλος, με την παράγραφο 12 του άρθρου 25 του ν. 1828/1989, τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού, που προβλέπονται από τις παραπάνω διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του β.δ. 24-9/20.10.1958, ενοποιούνται σε ενιαίο ανταποδοτικό τέλος. Το τέλος αυτό επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, για την αντιμετώπιση των δαπανών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φωτισμού, καθώς και κάθε άλλης δαπάνης από παγίως παρεχόμενες στους πολίτες δημοτικές ή κοινοτικές υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα, κατά δε την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 215 και 216 παρ. 1 εδ. γ΄ του π.δ 410/1995 (Δ.Κ.Κ), τα ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα αποτελούν τακτικά έσοδα των ΟΤΑ και εγγράφονται στον οικείο προϋπολογισμό. Εν όψει του ανταποδοτικού χαρακτήρα του ενοποιημένου τέλους τούτου, που ευθέως προκύπτει από τις ως άνω διατάξεις, οι οποίες επιβάλλουν να μη διατίθενται για άλλους σκοπούς τα έσοδα από το τέλος αυτό, να αντικρύζονται δηλαδή οι δαπάνες των υπηρεσιών που καλύπτονται από το τέλος αυτό με τα έσοδα από το εν λόγω τέλος, που εισάγονται στον προϋπολογισμό του οικείου ΟΤΑ, πρέπει, κατ΄ ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 982 παρ. 1 περίπτ. α΄ ΚΠολΔ, το τέλος αυτό, ως εξαρτώμενο από αντιπαροχή, να θεωρηθεί ως ακατάσχετη απαίτηση των ΟΤΑ. Η κρίση αυτή ενισχύεται και από τη διάταξη του άρθρου 237 παρ. 5 του π.δ 410/1995, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 29 του ν. 2703/1997, σύμφωνα με την οποία «η εξυπηρέτηση του δανείου (των ΟΤΑ) δεν επιτρέπεται να γίνεται από έσοδα που προέρχονται από εξειδικευμένες επιχορηγήσεις ή από τα ανταποδοτικά τέλη ή από το τμήμα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που προορίζονται για επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ (ΣΑΤΑ). Επιτρέπεται η λήψη δανείου, με εκχώρηση εσόδων για την ασφάλειά του, από ανταποδοτικά τέλη, με την προϋπόθεση ότι το δάνειο συνάπτεται για την εξυπηρέτηση της αντίστοιχης υπηρεσίας, χάριν της οποίας επιβάλλονται τα ανταποδοτικά τέλη, και στην οποία (διάταξη) επαναλαμβάνεται η ίδια, ως άνω, αρχή του ειδικού προορισμού των εσόδων από τα ανταπο-

δοτικά τέλη. Εφόσον, συνεπώς, με την προσβαλλόμενη απόφαση, κρίθηκε, αν και με άλλο αιτιολογικό, ότι από τις κατασχεθείσες στα χέρια της αναιρεσίβλητης, ως τρίτης, ως άνω απαιτήσεις του Δήμου Πειραιά, τα τέλη καθαριότητας, φωτισμού και απορριμμάτων είναι ακατάσχετα, συνακόλουθα δε απορρίφθηκε, ως μη νόμιμη, η ανακοπή της αναιρεσείουσας όσον αφορά τα τέλη αυτά, το διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης είναι ορθό και πρέπει, κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 578 ΚΠολΔ, να απορριφθεί ως αβάσιμος ο παραπεμφθείς στην Ολομέλεια πρώτος λόγος αναίρεσης, από το άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ κατά το σκέλος του που αφορά την κατάσχεση των εν λόγω ανταποδοτικών τελών. Μειοψηφούν εννέα (9) μέλη του Δικαστηρίου...» (ΑΠ 17/2002 ΝοΒ 2003, σελ. 30). «...Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν μέσο ασκήσεως κρατικής οικονομικής πολιτικής, ανήκουν στη δημόσια περιουσία και όχι στην ιδιωτική (ορ. Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 1997, σελ. 667 επ.). Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και τα χρήματα που προορίζονται για την κάλυψη των υποχρεωτικών δαπανών του δήμου και έχουν συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό αυτού κατά τις διατάξεις των άρθρων 159 επ. Ν. 3463/2006 (αποδοχές προσωπικού, γραφική ύλη, δαπάνες καταναλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, τέλη ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, κ.λ.π.). Τα χρήματα αυτά, μέρος των οποίων είναι κατατεθειμένα στην ταμειακή υπηρεσία των δήμων ενώ τα λοιπά τηρούνται σε λογαριασμούς εντόκων καταθέσεων σε τραπεζικά ιδρύματα (άρ. 28 Ν. 3202/2003) είναι ακατάσχετα διότι είναι αφιερωμένα στην εξυπηρέτηση των ανωτέρω αναγκών, μη υποκείμενα σε επαύξηση, ενώ ενδεχόμενη κατάσχεσή τους θα είχε βαρύτατες κοινωνικές επιπτώσεις, αφού στην ουσία θα οδηγούσε στην αναστολή της λειτουργίας του Δήμου, δεδομένου ότι τα έργα και οι υπηρεσίες που πρέπει να εκτελούνται (ακόμη και αυτές που έχουν σχέση με την αντιμετώπιση της απλής καθημερινότητας των πολιτών) δε θα μπορούν να εκτελεσθούν ελλείψει της επερχόμενης ανικανότητας του δήμου να προμηθευθεί ακόμη και πρώτη ύλη...» (ΜΠΘηβών 123/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο δέχθηκε ότι το ακίνητο του αναιρεσείοντος Δήμου, επί του οποίου η αναιρεσίβλητη επέβαλε αναγκαστική κατάσχεση, ήταν κατά τον χρόνο της κατάσχεσης οικόπεδο και δεν είχε ανεγερθεί επ` αυτού δημοτικό κατάστημα για τη στέγαση των διοικητικών υπηρεσιών του Δήμου, σκοπό για τον οποίο αγοράσθηκε και ότι, επομένως, δεν πρόκειται για δημοτικό πράγμα που είχε καθιερωθεί και χρησιμοποιείτο για την άμεση εξυπηρέτηση δημοτικού σκοπού, ώστε η αποστέρησή του από τον Δήμο να διαταράσσει την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών του, και ως τέτοιο να είναι ακατάσχετο, μετά δε από εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης που είχε κρίνει αντίθετα, απέρριψε τον σχετικό λόγο της ανακοπής της αναιρεσείουσας ως μη νόμιμο, ως αόριστο δε κατά το μέρος που το ακατάσχετο αναφέρετο σε συστατικό του ακινήτου. Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν παραβίασε, κατά τα εκτιθέμενα στην πρώτη (μείζονα) πρόταση αυτού του συλλογισμού, με εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή τη διάταξη ουσιαστικού δικαίου του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 3068/2002...» (ΑΠ 2354/2009 ΧρΙΔ 2011, σελ. 104). «...Για τη διάκριση ανάμεσα στη δημόσια και ιδιωτική περιουσία του Ελληνικού Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων και εν γένει ΟΤΑ, αναγκαία είναι, κατ` αρχήν, η ανίχνευση των εκτός συναλλαγής πραγμάτων, έτσι όπως τα ορίζει η διάταξη του άρθρου 966 ΑΚ. Στη διάταξη αυτήν ορίζεται ότι «πράγματα εκτός συναλλαγής είναι τα κοινά σε όλους, τα κοινόχρηστα και τα προορισμένα στην εξυπηρέτηση δημοτών, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών σκοπών». Το άρθρο 966 ΑΚ κηρύσσει τα δημόσια πράγματα εκτός συναλλαγής και απαγορεύει επομένως κάθε πράξη,

όπως η κατάσχεση ή η αναγκαστική εκτέλεση που μπορεί να οδηγήσει στην απαλλοτρίωσή τους, χωρίς βέβαια να αποκλείεται η μεταβίβασή τους από ένα δημόσιο οργανισμό σε άλλο, που άλλωστε δεν αποτελεί αναγκαστική απαλλοτρίωση κατά την έννοια του άρθρου 17 του Συντάγματος. Εξαιρούνται, ως εκ τούτου, τα δημόσια πράγματα, από τις συναλλαγές και έτσι δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτελέσεως για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, χάριν ακριβώς του εξυπηρετουμένου αυτού συμφέροντος, το οποίο, ειδικότερα, διαφέρει ανάλογα με την κατηγορία: Για τα κοινά σε όλους το εξυπηρετούμενο συμφέρον συνίσταται, κυρίως, στην απόλαυση από όλους βασικών στοιχείων του περιβάλλοντος (αέρας, θάλασσα), για τα κοινόχρηστα στην εξυπηρέτηση της κοινής χρήσης υδάτων, οδών, πλατειών, αιγιαλών, λιμανιών, όρμων, οχθών πλεύσιμων ποταμών, μεγάλων λιμνών και οχθών τους (ΑΚ 967), για τα πράγματα που είναι προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών σκοπών στη δυνατότητα ειδικής χρήσης τους κατά το σκοπό τους. Τα πράγματα ειδικής χρήσεως, που είναι προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημόσιων, δημοτικών και κοινοτικών σκοπών, συνθέτουν την έννοια τους υπό το πρίσμα δύο στοιχείων: **α)** το σκοπό που τα πράγματα αυτά εξυπηρετούν και **β)** τον προορισμό τους προς εξυπηρέτηση. **Δημόσιος** γενικά σκοπός είναι εκείνος που έχει αναχθεί σε σκοπό της πολιτείας και επιδιώκεται μέσα από τον μηχανισμό μιας δημόσιας υπηρεσίας με τη χρήση των μέσων του δημοσίου δικαίου. Συνεπώς, δημόσιος σκοπός είναι ο σκοπός μιας δημόσιας υπηρεσίας, αλλά και οι επιδιωκόμενοι σκοποί από όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που ασκούν διοίκηση. Περαιτέρω, η έννοια του προορισμού του πράγματος σε εξυπηρέτηση σημαίνει την ειδική, αποκλειστική και ουσιαστική αφιέρωση του πράγματος στις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας, ώστε να εξυπηρετείται καλύτερα ο δημόσιος σκοπός (Σπ. Παππάς σε κατ' άρθρο Ερμηνεία ΑΚ, Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, τ. V, 2004, υπό άρθρο 966). Εξάλλου, η δημόσια περιουσία του κράτους περιλαμβάνει τα πράγματα που υπηρετούν αυτούσια δημόσιους σκοπούς και είναι αμέσως απαραίτητα για την εκπλήρωση των λειτουργιών του κράτους, ενώ η ιδιωτική περιουσία του κράτους αποτελείται από τα πράγματα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία συμβάλλουν στην εκπλήρωση δημόσιων σκοπών όχι αυτουσίως και άμεσα αλλά έμμεσα με τις προσόδους και την αξία τους. Κρίσιμο λοιπόν κριτήριο εν προκειμένω είναι ο σκοπός που εξυπηρετεί το πράγμα. Έτσι, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να εξετάζεται ο σκοπός που επιδιώκεται με το πράγμα, ώστε στη συνέχεια να ενταχθεί αυτό στη δημόσια ή την ιδιωτική περιουσία του κράτους και εντεύθεν να ελεγχθεί αν υπόκειται ή όχι σε αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση των δανειστών του. Εν κατακλείδι, δεν αρκεί ότι η φερόμενη ως δημόσια περιουσία του κράτους (ενσώματο αντικείμενο κινητό ή ακίνητο) είναι ικανή να θεραπεύσει δημόσιους σκοπούς, αλλά θα πρέπει να έχει ήδη και αφιερωθεί στη θεραπεία συγκεκριμένου δημοσίου σκοπού. Επιπροσθέτως, θα πρέπει τούτη η αφιέρωση, κατά της αρχές της αναλογικότητας, να είναι απολύτως απαραίτητη, με αντικειμενικά μέτρα, ελεγχόμενα από το Δικαστήριο, για την εκπλήρωση του δημοσίου αυτού σκοπού. Τέλος, τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν μέσο ασκήσεως κρατικής οικονομικής πολιτικής, ανήκουν στη δημόσια περιουσία και όχι στην ιδιωτική (ορ. Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 1997, σ. 667 επ.). Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και τα χρήματα που προορίζονται για την κάλυψη των υποχρεωτικών δαπανών του δήμου και έχουν συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό αυτού κατά τις διατάξεις των άρθρων 159 επ. Ν. 3463/2006 (αποδοχές προσωπικού, γραφική ύλη,

δαπάνες κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, τέλη ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, κ.λ.π.). Τα χρήματα αυτά, είναι ακατάσχετα διότι είναι αφιερωμένα στην εξυπηρέτηση των ανωτέρω αναγκών, μη υποκείμενα σε επαύξηση, ενώ ενδεχόμενη κατάσχεση τους θα είχε βαρύτατες κοινωνικές επιπτώσεις, αφού στην ουσία θα οδηγούσε στην αναστολή της λειτουργίας του Δήμου...» (ΜΠΠρεβ 223/2012, ΕφΑΔ 2012.964). «...Πιθανολογήθηκε ότι θα ευδοκιμήσει ο δεύτερος λόγος της ως άνω ανακοπής, ο συνιστάμενος σε παρά τον νόμο επισπευδόμενη κατάσχεση εις χείρας τρίτου (ΔΕΗ) των απαιτήσεων του αιτούντος ΟΤΑ, εξαιτίας του ότι οι εν λόγω χρηματικές απαιτήσεις έχουν ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημοσίου σκοπού, ήτοι την καθαριότητα και τον ηλεκτροφωτισμό κοινοχρήστων χώρων...» (ΜΠΘηβών 50/2008 Δ. 2008.532).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων και επί αστικών υποθέσεων εγγυώνται ρητά τα συμβαλλόμενα κράτη με τα άρθρα 2 παρ. 3γ και 14 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 2462/1997. Το δικαίωμα όμως παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας με αναγκαστική εκτέλεση και σεβασμού της περιουσίας δεν είναι απόλυτο, αλλά μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, οι οποίοι είναι συμβατοί με τις παραπάνω υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις εφόσον **α)** επιδιώκουν νόμιμους σκοπούς, **β)** δεν παραβλάπτουν την ουσία του δικαιώματος και **γ)** υπάρχει εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των περιορισμών και του επιδιωκόμενου με αυτούς σκοπού (αποφάσεις ΕΔΔΑ της 21.11.2001 στις υποθέσεις Α.-Α. κατά Η. Β. και Μ. κατά Ι.). Περιορισμό επιβάλλει και η διάταξη του άρθρου 923 του ΚΠολΔ που ορίζει ότι αναγκαστική εκτέλεση κατά αλλοδαπού δημοσίου δεν μπορεί να γίνει χωρίς προηγούμενη άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ειδικότερα η διάταξη αυτή περιορίζει το δικαίωμα αναγκαστικής εκτελέσεως επί περιουσιακών στοιχείων του αλλοδαπού δημοσίου που βρίσκονται στην Ελλάδα, τάσσοντας ως προϋπόθεση για την εκτέλεση την άδεια του άνω Υπουργού. Την χορήγηση της άδειας αυτής μπορεί να αρνηθεί ο τελευταίος, σταθμίζοντας τις συντρέχουσες περιστάσεις, με γνώμονα την διαφύλαξη υπέρ του αλλοδαπού δημοσίου της ασυλίας εκτελέσεως - η οποία είναι διαφορετική και ανεξάρτητη από την ετεροδικία της δικαιοδοσίας - στην περίπτωση που δεν επιτρέπεται η εκτέλεση από γενικά αναγνωρισμένο κανόνα του διεθνούς δικαίου, όπως συμβαίνει με την εκτέλεση επί αντικειμένων που υπηρετούν κυριαρχικούς σκοπούς του αλλοδαπού δημοσίου (απόφαση 2BvM1/1976 του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ομ.Δημ. της Γερμανίας), ή την διατήρηση των ομαλών σχέσεων με το αλλοδαπό δημόσιο, σε περίπτωση που εκτιμάται ότι οι σχέσεις αυτές μπορεί να διαταραχθούν εξαιτίας της εκτελέσεως. Ο επιδιωκόμενος με τον ανωτέρω περιορισμό του άρθρου 923 ΚΠολΔ σκοπός, δηλαδή αφενός η συμμόρφωση προς γενικώς αναγνωρισμένο κανόνα διεθνούς δικαίου και αφετέρου η αποφυγή διαταράξεως των διεθνών σχέσεων της χώρας, είναι θεμιτός, αφού συνάδει προς τον κανόνα της ασυλίας εκτελέσεων του αλλοδαπού δημοσίου και προς τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του Συντάγματος, που ορίζει ότι η Ελλάδα, ακολουθώντας τους γενικά αναγνωρισμένους κανόνες του διεθνούς δικαίου, επιδιώκει την εμπέδωση της ειρήνης, της δικαιοσύνης, καθώς και την ανάπτυξη των φιλικών σχέσεων μεταξύ των λαών και

των κρατών, εμπίπτει δε και στην επιφύλαξη υπέρ της «δημόσιας ωφέλειας» και του «δημόσιου συμφέροντος» του άρθρου 1 του πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Περαιτέρω η άρνηση του Υπουργού Δικαιοσύνης να χορηγήσει άδεια για την εκτέλεση σε βάρος αλλοδαπού δημοσίου δεν παραβλάπτει την ουσία του σχετικού δικαιώματος, αφού δεν θίγει τη δικαστική απόφαση, η οποία εξακολουθεί να παράγει δεδικασμένο και να αποτελεί τίτλο εκτελεστό, που μπορεί να χρησιμεύσει προς εκτέλεση στην επικράτεια της αλλοδαπής πολιτείας από όργανα αυτής, εφόσον αναγνωρισθεί ή κηρυχθεί εκτελεστή, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συμβάσεως των Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων (πρβλ. και απόφαση του ΔΕΚ της 28.3.2000 επί προδικαστικού ερωτήματος του γερμανικού αναιρετικού Δικαστηρίου). Τέλος από την εκτίμηση του περιορισμού που θέτει το άρθρο 923 του ΚΠολΔ και την επιδιωκόμενη με αυτόν συμμόρφωση προς τους κανόνες του διεθνούς δικαίου και αποφυγή διαταράξεως των διεθνών σχέσεων της χώρας συνάγεται ότι ο εν λόγω περιορισμός δεν είναι δυσανάλογος προς τον επιδιωκόμενο ως άνω σκοπό....» (ΑΠολ 36/2002 ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠολ 37/2002 ΤΝΠΔΣΑ). **Αντιθ.** «...Η διάταξη του άρθρου 923 του ΚΠολΔ, που θέτει ως προϋπόθεση του παραδεκτού για την έναρξη αναγκαστικής εκτέλεσης κατά αλλοδαπού δημοσίου την προηγούμενη άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης είναι αντίθετη προς τις προμνημονευθείσες διατάξεις του ΔΣΑΠΔ, το οποίο μαζί με το προαιρετικό Πρωτόκολλό του κυρώθηκε με τον Ν. 2462/1997 και έχει τεθεί σε ισχύ από 5.8.1997 και ούτως αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύει από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου. Κατά συνέπεια η διάταξη του άρθρου 923 ΚΠολΔ ως αντικειμένη στις προαναφερόμενες διεθνείς συμβάσεις πρέπει να γίνει δεκτό ότι έχει καταργηθεί. Σημειωτέον ότι το ΔΣΑΠΔ έχει υπογράψει και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατίας της Γερμανίας. Επισημαίνεται δε ότι με την υπ' αριθμ. 137/1997 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς, η οποία κατέστη αμετάκλητη με την υπ' αριθμ. 11/2000 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, έγιναν κατά ένα μέρος δεκτές αξιώσεις αστικής φύσεως και ειδικότερα αξιώσεις χρηματικής ικανοποίησης των καθ' ων η ανακοπή για την ψυχική οδύνη, που υπέστησαν λόγω του θανάτου με απάνθρωπο τρόπο των οικείων τους από τα στρατεύματα κατοχής του ανακόπτοντος, που έλαβε χώρα στις 10 Ιουνίου 1944 στο Δίστομο Βοιωτίας. Γίνεται δε μνεία ότι αμετακλήτως κρίθηκε με την προαναφερόμενη απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου ότι σύμφωνα με κανόνα διεθνούς εθιμικού δικαίου το Πολυμελές Πρωτοδικείο Λιβαδειάς, κατ' εξαίρεση από την αρχή της ετεροδικίας, είχε διεθνή δικαιοδοσία προς εκδίκαση της αγωγής επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 137/1997 απόφασή του, έστω και αν, επρόκειτο για πράξεις κυριαρχικής εξουσίας (acta iure imperii), που τελέστηκαν στο έδαφος του κράτους του forum από όργανα αλλοδαπού κράτους, που ήταν παρόντα στο ίδιο έδαφος κατά τον χρόνο της τέλεσης των αδικοπραξιών αυτών (ειδεχθών ανθρωποκτονιών), κατά κατάχρηση όμως της κυριαρχικής τους εξουσίας. Με βάση τα ανωτέρω τα αντίθετα υποστηριζόμενα από το ανακόπτον στον πρώτο λόγο της υπό κρίση ανακοπής πρέπει να απορριφθούν ως νόμω αβάσιμα... Με τον δεύτερο λόγο της ανακοπής του το ανακόπτον ισχυρίζεται ότι η επισπευδόμενη σε βάρος του αναγκαστική εκτέλεση είναι άκυρη, διότι στρέφεται κατά πραγμάτων του Γερμανικού Δημοσίου και ειδικότερα κατά του ακινήτου του Ινστιτούτου GOETHE, που έχουν ταχθεί στην εξυπηρέτηση δημοσίων (εκπαιδευτικών, επιστημονικών και πολιτιστικών) σκοπών και είναι ως εκ τούτου εκτός συναλλαγής και κατασχέσεως σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 966 ΑΚ.

Ο λόγος αυτός απορριπτέος κρίνεται ως μη νόμιμος, διότι σύμφωνα και με τα εκτεθέντα στη μείζονα σκέψη αφενός μεν το ίδιο το ανακόπτον δεν επικαλείται ότι τα ως άνω πράγματα έχουν τεθεί στην άμεση διάθεση του κοινού (αυτούσια χρήση από κάθε άτομο) ή στην εξυπηρέτηση των δημόσιων υπηρεσιών, τις οποίες άλλωστε δεν προσδιορίζει, ώστε να έχουν καταστεί εκτός συναλλαγής, (αφού η διοργάνωση απλώς εκπαιδευτικών, επιστημονικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων δεν επαρκεί ώστε τα προαναφερόμενα ακίνητα πράγματα να καταστούν ως εκτός συναλλαγής και συνακόλουθα ακατάσχετα), αφετέρου δε δεν αναφέρει νόμιμο τρόπο καθιέρωσης των ως άνω πραγμάτων ως εκτός συναλλαγής δηλαδή δεν μνημονεύει το ανακόπτον ότι ως κύριος των πραγμάτων αυτών δυνάμει σύμβασης περιβεβλημένης τον συμβολαιογραφικό τύπο και υποβληθείσης σε μεταγραφή τα καθιέρωσε ως εκτός συναλλαγής...Με τον τρίτο και τελευταίο λόγο της υπό κρίση ανακοπής το ανακόπτον ισχυρίζεται ότι το πρώτο απόγραφο της υπ' αριθ. ..../1997 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς είναι άκυρο, διότι η προαναφερόμενη απόφαση είναι αναγνωριστική και κατά συνέπεια δεν αποτελεί εκτελεστό τίτλο και η ακυρότητα αυτή καταλαμβάνει και τα κονδύλια της δικαστικής δαπάνης. Και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος διότι σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη μείζονα σκέψη, ναι μεν η υπ' αριθμ. ..../1997 απόφαση είναι αναγνωριστική, πλην όμως επειδή αυτή κατέστη τελεσίδικη αποτελεί εκτελεστό τίτλο ως προς την είσπραξη των δικαστικών εξόδων, που επιδικάσθηκαν με αυτήν και κατά συνέπεια νομότυπα εκδόθηκε απόγραφο μόνο ως προς την δικαστική δαπάνη και τους δεδουλευμένους τόκους αυτής....Πρέπει να απορριφθεί και η υπό κρίση ανακοπή καθ' ολοκληρία ως μη νόμιμη.....» (ΜΠΑθ 3666/2001 ΤΝΠ ΔΣΑ). **(ορ. και «ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΞΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ 'Η ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ», σελ. 487).**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Ποια πρόσωπα εμπλέκονται στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης

ΠΩΣ ΕΝΕΡΓΟΥΝ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Τα όργανα της εκτελέσεως ενεργούν τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου, όπως προκύπτει από όλο το σύστημα της αναγκαστικής εκτελέσεως. Η εξαναγκαστική πραγματοποίηση της απαιτήσεως του δανειστή που περιλαμβάνεται στον εκτελεστό τίτλο γίνεται απο τη δημόσια αρχή, η οποία όμως ενεργεί ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, ο οποιος έχει αξίωση έναντι της Πολιτείας για την παροχή της προστασίας της μέσω των αρμοδίων οργάνων της (δικαστικών επιμελητών, συμβολαιογράφων κλπ)...» (ΑΠ 1654/1988, ΕΕΝ 1989, σελ. 764).

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

«...Κατά τις διατάξεις του άρθρου 891 ΠολΔ 1835 και ταις τοιαύτας του άρθρου 927 ΚΠολΔ, ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος - συμβολαιογράφος, ως όργανον της αναγκαστικής εκτελέσεως, διορίζεται μεν αρχικώς κατ' επιλογήν υπό του δανειστού, όστις επισπεύδει την κατάσχεσιν, πλην όμως ούτος δεν είναι εντολοδόχος του δανειστού ή αντιπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ουδέ ενεργεί κατά την διεξαγωγήν του πλειστηριασμού ιδίω ονόματι και λογαριασμώ, αλλ' ως δημόσιον όργανον, και δη ως δικαστική αρχή, εις ην εκ του νόμου είναι εμπεπιστευμένη η ενέργεια του πλειστηριασμού και πασών των συναφών πράξεων, ήτοι ασκεί δημόσιον λειτούργημα, παρέχων έννομον προστασίαν. Είναι δε εκτός πάσης αμφιβολίας σήμερον, ότι η σχέσις, η συνδέουσα τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλον μετά των υποκειμένων της αναγκαστικής εκτελέσεως, είναι σχέσις δημοσίου δικαίου. Δια της παραγγελίας (εντολής) - του ο δανειστής, αφ' ενός μεν κινεί την διαδικασίαν της εκτελέσεως, αφ' ετέρου δε αιτείται την παροχήν εννόμου προστασίας υπό την μορφήν της αναγκαστικής εκτελέσεως, η περαιτέρω όμως πρωτοβουλία και υποχρέωσις προς ακριβή και επιμελή ενέργειαν απασών των πράξεων της εκτελέσεως, ανήκει εις τα όργανα της εκτελέσεως, άτινα υποχρεούνται να ακολουθούν τας επιταγάς του νόμου (βλ. Κ. Μπέη, Μαθήματα Πολιτ. Δικονομίας - Αναγκ. εκτέλεσις 1977 παρ. 2 σ. 9 επ., Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεσις 989 παρ. 132 σ. 257, παρ. 133 σ. 258, ΓνΕισΠρωτΑθηνών 13478/66 ΝοΒ 14.991 επ.)....» (ΕιρΑθ 1550/1983 Δ.14, σελ. 497).

ΤΟΠΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ

«...Σε απάντηση του από 29.1.1997 έγγραφου ερωτήματός σας έχομε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι και κατά την ημετέρα γνώμη εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 959 § 1 και 998 § 1 ΚΠολΔ, ο πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση ή βρίσκεται το ακίνητο, αρμόδιος πρέπει να θεωρείται ο συμβολαιογράφος στην περιφέρεια του οποίου έγινε η κατάσχεση ή κείται το ακίνητο και στις περιπτώ-

σεις που αυτός πρέπει να μεταβεί για τη διενέργεια του πλειστηριασμού στην έδρα του δήμου ή της κοινότητας, η οποία (έδρα) κείται στην περιφέρεια άλλου Ειρηνοδικείου (και συνεπώς άλλου συμβολαιογράφου), χωρίς η άσκηση αυτή των καθηκόντων του, να προσκρούει στη διάταξη του άρθρου 4 του ν. 670/1977, αφού τούτο επιβάλλεται από το νόμο και όχι από τη βούληση του συμβολαιογράφου...» (ΓνμΕισΑΠ 5/1997, ΕλλΔνη 1997, σελ. 1939, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 998,927 ΚΠολΔ και 3 του Ν. 678/1977 «Κώδικος περί Συμβολαιογράφων» όπως ισχύει, προκύπτει ότι το κατεσχημένο ακίνητο εκπλειστηριάζεται ενώπιον του Συμβολαιογράφου της περιφέρειας, όπου ευρίσκεται το ακίνητο, ο οποίος ορίζεται για τον πλειστηριασμό από τον επισπεύδοντα την εκτέλεση με την παραγγελία προς εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων. Σε περίπτωση που ο ορισθείς Συμβολαιογράφος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει άλλος Συμβολαιογράφος της ίδιας έδρας που ορίζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών. Εφ` όσον η αναπλήρωση γίνει χωρίς άδεια του Προέδρου Πρωτοδικών, ο πλειστηριασμός, είναι άκυρος μόνον εάν συντρέχει το στοιχείο της δικονομικής ή περιουσιακής βλάβης. Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο με βάση τις παραπάνω νομικές σκέψεις απέρριψε ως στερούμενο νομίμου ευρείσματος τον τέταρτο λόγο της εφέσεως του αναιρεσείοντος κατά τον οποίο παρά το νόμο απορρίφθηκε ο ισχυρισμός του (λόγος ανακοπής) ότι ο ένδικος πλειστηριασμός έγινε από το συμβ/φο Αθηνών...που αντικατάστησε την κατονομαζόμενη ως υπάλληλο επί του πλειστηριασμού συμβολαιογράφο Κ.Κ. χωρίς να γίνεται επίκληση ή να αποδεικνύεται ότι με απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις έγινε αντικατάσταση της πιο πάνω συμβολαιογράφου. Ειδικότερα το Εφετείο δέχτηκε ότι είναι μη νόμιμος ο δικονομικός αυτός ισχυρισμός αφού ο ανακόπτων εκκαλών δεν επικαλέστηκε οποιαδήποτε δικονομική ή περιουσιακή βλάβη από την παραπάνω αντικατάσταση. Κρίνοντας έτσι το Εφετείο δεν παρέλειψε παρά το νόμο να κηρύξει ακυρότητα του πλειστηριασμού και ο αντίθετος από το άρθρο 559 αριθ. 14 (κατ` ορθή εκτίμηση) ΚΠολΔ τέταρτος λόγος της αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος...» (ΑΠ 1454/1998, ΝΟΜΟΣ).

ΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ

«...**Ο προσεπικαλούμενος υπάλληλος του πλειστηριασμού ενεργεί ως όργανο του κράτους, με ενάσκηση υπηρεσιακής εξουσίας, και δεν αντιπροσωπεύει τον επισπεύδοντα δανειστή, τον οφειλέτη ή τον υπερθεματιστή** (βλ. ΑΠ 190/1992 ΕλΔ 1992.1600,1601). Υπό τα εκτιθέμενα στην προσεπίκληση δεν υφίσταται κάποια απαίτηση εναντίον του προσεπικαλουμένου συμβολαιογράφου από υπαίτια ή παράνομη πράξη αυτού, ως υπαλλήλου του πλειστηριασμού, υπέρ της προσεπικαλούσας. Στην περίπτωση δε κατά την οποία πράγματι προξενηθεί ζημία στην προσεπικαλούσα, από κακή χρήση ή και κατάχρηση της διακριτικής εξουσίας του προσεπικαλουμένου, θα είναι δυνατή η απ` ευθείας εναγωγή του (προσεπικαλουμένου) στο αρμόδιο δικαστήριο...» (ΕφΑθ 4803/1996 ΕλλΔνη 1987, σελ. 1879).

ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

«...**1)** η άρνηση της συμβολαιογράφου να δώσει σημείωμα προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, βάσει του οποίου η εγκαλούσα θα προέβαινε στην καταβολή του υπολοίπου πλειστηριάσματος, συνιστά επιβεβλημένη από το νόμο υποχρέωση,

αφού το άρθρο 965 παρ 4 του ΚΠολΔ, σε συνδυασμό, με το άρθρο 1003 παρ. 4 του ιδίου κώδικα, ορίζει ρητά ότι ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος «οφείλει αμελλητί να καταθέσει δημοσίως το πλειστηρίασμα» (βλ. Ι. Μπρίνια, τ. Δ΄, έκδ. β`, σελ. 1800), **2)** η άρνηση της κατηγορουμένης να λάβει από την εγκαλούσα, αντί καταβολής του υπολοίπου πλειστηριάσματος τραπεζική επιταγή, εκδόσεως, της τελευταίας, συμπορεύεται με τη διάταξη του άρθρου 1004 παρ. 1 ΚΠολΔ και τη θεωρία (βλ. Ι Μπρίνια, τ. Δ΄, έκδ. β`, σελ. 1801 και τ. β`, σελ. 890, σημ. 59), βάσει των οποίων το πλειστηρίασμα συνιστάται σε μετρητά και όχι σε επιταγές, της οποίας η είσπραξη είναι αμφίβολη, **3)** η απαίτηση της κατηγορουμένης ως επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου να της καταβάλει η εγκαλούσα τόκους, υπερημερίας, είναι σύννομη και επιβαλλόταν από το άρθρο 1004 παρ. 1 ΚΠολΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 341 του ΑΚ (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση τ. Δ΄, β` έκδ., σ. 1800 και τ. Β΄, έκδ. β` σ. 890), αφού η τελευταία κατέβαλε το υπόλοιπο του πλειστηριάσματος, ποσού … δρχ. στις 13.5.1988, μετά πάροδο 37 ημερών, ήτοι μετά την πάροδο της νόμιμης προθεσμίας που της είχε δοθεί και που ήταν 15 ημερών, **4)** νόμιμα επίσης η κατηγορουμένη συμβολαιογράφος παρακράτησε το φόρο μεταβιβάσεως, που αναλογούσε στο πλειστηρίασμα και τον κατέβαλε στο Δημόσιο Ταμείο, αφού μόνον αυτός, κατά το άρθρο 20 παρ. 4 ν. 2246/52, βαρύνει το πλειστηρίασμα και όχι ο φόρος που αναλογεί στην αγοραία αξία του εκπλειστηριασθέντος πράγματος, ο οποίος σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά βαρύνει αποκλειστικά τον υπερθεματιστή (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση, τ. Δ`, έκδ. β`, σ. 1803), **5)** η υποβολή προς την αρμόδια Εφορία δηλώσεως φόρου μεταβιβάσεως ακινήτου εκ μέρους της συμβολαιογράφου, αμέσως μετά την κατακύρωση προϋποθέτει κατά νόμο καταβολή ολοκλήρου του πλειστηριάσματος από την αρχή και όχι τμήματος αυτού και συνεπώς νόμιμα η κατηγορουμένη υπέβαλε τη δήλωση φόρου, μεταβιβάσεως αμέσως μόλις η εγκαλούσα κατέβαλε όλο το πλειστηρίασμα (βλ. Ι. Μπρίνια, ό.π., σελ. 1804), **6)** η άρνηση της συμβολαιογράφου να χορηγήσει στην εγκαλούσα την περίληψη της εκθέσεως κατακυρώσεως, ενόσω η τελευταία δεν της κατέβαλλε τα έξοδα και τέλη των πράξεων αυτών, δεν συνιστά παράβαση καθήκοντος αλλά δικαίωμα που της παρέχεται από το νόμο και ειδικότερα τον κώδικα περί συμβολαιογράφων (βλ. ερμην. άρθρ. 1005 παρ. 1, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση, τ. Δ`, έκδ. β`, σελ. 1828) και τέλος, **7)** η καθυστέρηση επί δέκα ημέρες της ρυθμίσεως του οφειλομένου φόρου μεταβιβάσεως, παρά τις νόμιμες και ενδεδειγμένες ενέργειες της κατηγορουμένης, οφειλόταν στο ότι είχε μεσολαβήσει προηγουμένως άλλος πλειστηριασμός- κατακύρωση του ακινήτου και προερχόταν από τη δυσκολία του νομικού θέματος ως προς την καταβολή ή μη διπλού φόρου μεταβιβάσεως, επί του οποίου υπήρχαν αντίθετες απόψεις του αρμοδίου υπαλλήλου της Εφορίας, του οφειλέτη καθ` ού η εκτέλεση, της συμβολαιογράφου και της εγκαλούσας…» (ΠλημΘεσ 15/1990, Αρμ 1991, σελ. 176).

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ – ΟΡΓΑΝΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΔΕΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

«…Στην εκτελεστική διαδικασία αναπτύσσονται, όπως στη διαγνωστική δίκη, σχέσεις μεταξύ των προσώπων που μετέχουν σ` αυτή. Η σχέση μεταξύ του επισπεύδοντος και των οργάνων της εκτελέσεως, χαρακτήρα τον οποίο έχει ο δικαστικός επιμελητής και ο συμβολαιογράφος όταν πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων (έμμεση εκτέλεση), χαρακτηρίζεται ως σχέση δημοσίου δικαίου, ενόψει του ότι η δραστηριότητα των οργάνων αυτών συνθέτει ενάσκηση δημοσίας εξουσίας και το δημόσιο δίκαιο ρυθμίζει τις υποχρεώσεις και

τις εξουσίες των εκτελεστικών οργάνων. Οι περί εντολής διατάξεις του αστικού δικαίου εφαρμόζονται όταν δεν βρίσκονται σε αντίθεση προς την ιδιαιτερότητά της. Με τη διάταξη του άρθρου 928 του ΚΠολΔ η οποία ορίζει ότι ο δικαστικός επιμελητής στον οποίο παραδόθηκε το απόγραφο με εντολή να ενεργήσει την εκτέλεση έχει την εξουσία να δέχεται καταβολή και να δίνει γραπτή εξοφλητική απόδειξη, παραδίδοντας συνάμα και το απόγραφο, αν η παροχή εκπληρώθηκε εντελώς, μπορεί να δεχθεί και μερική καταβολή για την οποία δίνει απόδειξη και την αναφέρει πάνω στο απόγραφο και ότι η μερική καταβολή δεν εμποδίζει την πρόοδο της εκτέλεσης, εισάγεται κατά παρέκκλιση από τη φύση της σχέσης που συνδέει το δικαστικό επιμελητή με τον επισπεύδοντα, διάταξη ουσιαστικού δικαίου με την οποία ο δικαστικός επιμελητής, ως εκπρόσωπος από το νόμο του επισπεύδοντος, έχει την εξουσία να δέχεται καταβολή και τούτο προς διευκόλυνση της κατάστασης, καθόσον με την παρουσία του επιμελητού επιτυγχάνεται ευχερέστερα η ικανοποίηση του δανειστή. Η εξουσία αυτή του δικαστικού επιμελητή, για την οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του αστικού δικαίου για την αντιπροσωπεία και εξουσιοδότηση, απορρέει από το νόμο και γι` αυτό δεν μπορεί να αποκλειστεί από τον επισπεύδοντα. Η διάταξη περιορίζει την εφαρμογή της μόνο στον επιμελητή και μάλιστα σ` αυτόν που παραδόθηκε το απόγραφο και κατέχει αυτό με την εντολή προς εκτέλεση. Αυτός τεκμαίρεται από το νόμο ως πληρεξούσιος για την είσπραξη της απαίτησης. Η ίδια ρύθμιση δεν ισχύει για τον πληρεξούσιο δικηγόρο του επισπεύδοντος, ο οποίος συνήθως υπογράφει την επιταγή ή την παραγγελία προς εκτέλεση, γιατί μόνη η δικαστική πληρεξουσιότητα δεν αρκεί για την είσπραξη της απαίτησης του εντολέα, καθόσον δεν εντάσσεται το δικαίωμα είσπραξης μέσα στα όρια της εξουσίας του (Β. Βαθρακοκοίλη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, τ. Ε`, άρθρα 927,928 σελ. 319 και 345)...» (ΕφΑθ 6197/2001 ΕλλΔνη 2002, σελ. 198, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 2649/2009, ΕλλΔνη 2009, σελ. 1460).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ

Αρθρο 928 ΚΠολΔ, «Ο δικαστικός επιμελητής στον οποίο παραδόθηκε το απόγραφο με εντολή να ενεργήσει την εκτέλεση, έχει την εξουσία να δέχεται καταβολή και να δίνει γραπτή εξοφλητική απόδειξη, παραδίνοντας συνάμα και το απόγραφο, αν η παροχή εκπληρώθηκε εντελώς. Μπορεί να δεχτεί και μερική καταβολή για την οποία δίνει απόδειξη και την αναφέρει επάνω στο απόγραφο. Η μερική καταβολή δεν εμποδίζει την πρόοδο της εκτέλεσης.»

'**Αρθρο 929 ΚΠολΔ**, «**1.** Ο δικαστικός επιμελητής έχει την εξουσία, εφόσον το απαιτεί ο σκοπός της αναγκαστικής εκτέλεσης, να εισέρχεται στην κατοικία ή και σε κάθε άλλο χώρο που βρίσκεται στην κατοχή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, να ανοίγει τις πόρτες και να κάνει έρευνες, καθώς και να ανοίγει κλειστά έπιπλα, σκεύη ή δοχεία**. 2.** Ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να ζητεί τη βοήθεια της αρχής που είναι αρμόδια για την τήρηση της τάξης, η οποία οφείλει να παρέχει τη συνδρομή της. **3.** Κατά τη νύχτα, τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις ημέρες τις κατά νόμο εξαιρετέες δεν μπορεί να γίνει πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν ο ειρηνοδίκης του τόπου της εκτέλεσης δώσει τη σχετική άδεια, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.»

'**Αρθρο 930 ΚΠολΔ**, «**1.** Αν κατά την αναγκαστική εκτέλεση προβληθεί αντίσταση, ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να χρησιμοποιήσει βία για να αποκρούσει την αντίσταση, καλώντας συνάμα γι' αυτό την αρχή που είναι αρμόδια για την

τήρηση της τάξης. **2.** Αν προβάλλεται ή απειλείται αντίσταση ή αν στον τόπο όπου πρόκειται να γίνει πράξη εκτέλεσης δεν βρίσκεται εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ή πρόσωπο ενήλικο, από εκείνα που αναφέρονται στα άρθρα 128 παρ. 1 και 129 παρ. 1, ο δικαστικός επιμελητής προσλαμβάνει δύο ενήλικους μάρτυρες ή δεύτερο δικαστικό επιμελητή.»

Άρθρο 931 ΚΠολΔ, «**1.** Ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για κάθε πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας. Αν η αναγκαστική εκτέλεση δεν πραγματώθηκε, ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει σχετική έκθεση στην οποία αναφέρει και τους λόγους. **2.** Για κάθε αξιόποινη πράξη που γίνεται κατά την αναγκαστική εκτέλεση ο δικαστικός επιμελητής οφείλει να συντάξει έκθεση και να την υποβάλει στον αρμόδιο εισαγγελέα.»

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 904 παρ. 2 ΚΠολΔ.

«...Κατά τις διατάξεις των άρθ. 1, 22 παρ. 2 και 25 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών, που κυρώθηκε με τον ν. 2318/1995, ο δικαστικός επιμελητής είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός, (άρθ. 1 παρ. 1) που ενεργεί ως όργανο της πολιτείας κατά τις επιταγές του νόμου (άρθ. 25 παρ. 1), στα έργα του οποίου ανήκει, μεταξύ άλλων, και η εκτέλεση των αναφερομένων στο άρθρο 904 παρ. 2 ΚΠΔ εκτελεστών τίτλων (άρθ. 1 παρ. 2β). Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ο δικαστικός επιμελητής έχει δικαίωμα να ζητά τις αναγκαίες πληροφορίες (άρθ. 25 παρ. 2), δικαιούται δε ειδικότερα να ενεργεί έρευνες στα δημόσια βιβλία που τηρούνται στα υποθηκοφυλακεία με τον (αποκλειστικό) σκοπό την εξεύρεση περιουσιακών στοιχείων οφειλετών, εναντίον των οποίων έχει εντολή να ενεργήσει πράξεις εκτελέσεως (άρθ. 22 παρ. 2)...» (ΑΠ 1627/2007 Δ. 2008, σελ. 287).

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΙΤΛΩΝ – ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΤΑ ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΑ

«...Κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 2318/1995 **«ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ»**: «Ο δικαστικός επιμελητής δικαιούται, με αποκλειστικό σκοπό την εξεύρεση περιουσιακών στοιχείων οφειλετών, εναντίον των οποίων έχει εντολή να διενεργήσει κατάσχεση ή άλλη πράξη εκτελέσεως, να ενεργεί έρευνες στα δημόσια βιβλία που τηρούνται στα υποθηκοφυλακεία, κτηματολογικά γραφεία, νηολόγια, ναυτικά υποθηκοφυλακεία, μητρώα αεροσκαφών και διευθύνσεις συγκοινωνιών. Επίσης, για τον ίδιο σκοπό δικαιούται να λαμβάνει γνώση και να ζητά αντίγραφα όλων των προς μεταγραφή πράξεων των συμβολαιογράφων, των συμβολαιογραφικών εγγράφων μεταβιβάσεως κυριότητας κινητών και των εγγράφων που αφορούν την αναγκαστική εκτέλεση και είναι κατατεθειμένα σε συμβολαιογράφο»...». «...Ο δικαστικός επιμελητής δεν έχει δικαίωμα να ελέγξει την κατοχή του υπό κατάσχεση ακινήτου, αλλά μόνον την κυριότητα και γενικώς το εμπράγματο δικαίωμα, έχοντας προς τούτο τη δυνατότητα έρευνας των οικείων βιβλίων του υποθηκοφυλακείου (άρθ. 22 § 2 ν. 2318/1995)...» (ΕφΑθ 3367/2006, ΕλλΔνη 2006, σελ. 1691).

ΑΝΕΥΘΥΝΟ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ Η ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ

«...Συνεπώς προς τα ανωτέρω, η εναγομένη δεν είναι φορέας οποιασδήποτε υποχρεώσεως έναντι της ενάγουσας, για τις φερόμενες, υπαίτιες και παράνομες ενέργειες και παραλείψεις του εν λόγω δικαστικού επιμελητή, είτε ως προστήσασα αυτόν, είτε ως εντολέας ή πληρεξουσιοδότης του και η αγωγή είναι κατά

τούτο ανομιμοποίητη. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που έκρινε ομοίως, δεν έσφαλε και πρέπει να απορριφθεί ο λόγος εφέσεως που υποστηρίζει τα αντίθετα, ως αβάσιμος...» (ΕφΑθ 6076/2012, ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΑθ 4510/2011, ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 931 παρ. ΠολΔ **«ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για κάθε πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας»**. Η έκθεση αυτή πρέπει, προφανώς, να περιέχει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 117 του ίδιου κώδικα, σύμφωνα δε με όσα γίνονται δεκτά στη θεωρία και στη νομολογία η παράλειψη ή η ανακρίβεια των στοιχείων αυτών δημιουργεί ακυρότητα μόνο στην περίπτωση που επέρχεται βλάβη στον καθ' ου η εκτέλεση (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση παρ. 144, ΙΙ Μπέη, Η ανίσχυρη διαδικαστική πράξη σελ. 195 του ίδιου, ΠολΔ 117, σελ. 627, ΜΠΑθ 2400/1979 Αρμ 34.985). Ως βλάβη νοείται δε, η δικονομική βλάβη, δηλαδή η αναγόμενη στην άσκηση δικονομικών δικαιωμάτων, εξουσιών ή ευχερειών υπεράσπισης, στην προσκόμιση αποδείξεων ή στην τήρηση δικονομικών προθεσμιών, αποκλείεται δε η αναγόμενη στο ουσιαστικό δίκαιο βλάβη (βλ. Ράμμου, Εγχειρίδιον αστικού δικονομικού δικαίου τ. Α', σελ. 405-406)...» (ΜΠΚορ. 46/1988 Δ. 1989, σελ. 278).

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟ.

«...Κατά την τελευταία παράγραφο του άρθρου 955 ΚΠολΔ απαιτείται η, από τον δικαστικό επιμελητή, κατάθεση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού των σ` αυτήν περιοριστικώς μνημονευομένων εγγράφων ως και των εκθέσεων των παρ. 1 και 3 του ίδου άρθρου. Η υποχρέωση αυτή αφορά τον δικαστικό επιμελητή. Οι διατυπώσεις όμως αυτές δεν επιβάλλονται με ποινή ακυρότητας και συνεπώς η παράλειψη καταθέσεως ή η εκπρόθεσμη κατάθεση δημιουργεί ευθύνη του δικαστικού επιμελητή (Μπρίνιας, Αναγκ.Εκτελ. εκδ. Α`2 Γ σελ. 1206), ενώ ακυρότητα επέρχεται από μόνο με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης (ΟλΑΠ 570/75 ΝοΒ 23.1082, Μπρίνιας, ο.π., σελ. 1207). Συνεπώς ο λόγος της ανακοπής, κατά τον οποίο δεν έγινε εμπρόθεσμη κατάθεση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού των ανωτέρω εγγράφων και επιδόσεων της παρ. 4 του άρθρ. 995 ΚΠολΔ, ενόψει της μη επίκλησης του στοιχείου της βλάβης απορριπτέος ως μη νόμιμος είναι...» (ΕφΑθ 103/1990, ΑρχΝομ 1990, σελ. 781, ΝΟΜΟΣ).

ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Κατά την διάταξιν του εδαφίου α' του άρθρου 9 του από της 11ης Ιουνίου 1975 ισχύοντος Συντάγματος, η κατοικία εκάστου είναι άσυλον. Η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστος. Ουδεμία κατ' οίκον έρευνα ενεργείται ει μη όταν και όπως ο νόμος ορίζει, πάντοτε δε παρουσία εκπροσώπων της δικαστικής εξουσίας. Η διάταξις αύτη είναι ουσιωδώς διάφορος της αντιστοίχου του άρθρου 12 του προϊσχύσαντος Συντάγματος του έτους 1952, ήτις ώριζεν απλώς ότι «ουδεμία κατ' οίκον έρευνα ενεργείτασι, ει μη ότε και όπως ο νόμος διατάσσει» και συνεπώς δεν απήτει την κατά πάσαν περίπτωσιν ερεύνης παρουσίαν εκπροσώπου της Δικαστικής Εξουσίας (σημειωθήτω, ότι ουδέ τα αντίστοιχα άρθρα (υπ' αυξ. αριθ. 19) του τε αρχικού σχεδίου Συντάγματος του έτους 1974 και του τοιούτου του διαμορφωθέντος υπό της Ολομελείας της Συνταγματικής Επιτροπής περιείχον

διάταξιν απαιτούσαν την παρουσίαν εκπροσώπου της Δικαστικής Αρχής). Ετέρωθεν, κατά τας διατάξεις του άρθρου 929 ΚΠολΔ, και δη κατά την παρ. 1 αυτού, ο δικαστικός επιμελητής έχει την εξουσίαν, εφόσον ο σκοπός της αναγκαστικής εκτελέσεως απαιτεί τούτο, να εισέρχεται εις την οικίαν ή και εις πάντα χώρον ευρισκόμενον εν τη κατοχή του καθ' ου η εκτέλεσις, να ανοίγη τας θύρας και να προβαίνη εις ερεύνας, ως και να ανοίγη κεκλεισμένα έπιπλα και σκεύη ή δοχεία, κατά την παρ. 2, ο δικαστικός επιμελητής δύναται να ζητή την συνδρομήν της αρμοδίας δια την τήρησιν της τάξεως Αρχής, η οποία υποχρεούται να παρέχη την συνδρομήν ταύτην, και κατά την παρ. 3, κατά την διάρκειαν της νυκτός, Κυριακάς και τας νόμω εξαιρετέας ημέρας, δεν δύναται να γίνη πράξις αναγκαστικής εκτελέσεως, πλην αν ο Ειρηνοδίκης του τόπου της εκτελέσεως ήθελε χορηγήσει την προς τούτο άδειαν κατά την διαδικασίαν των άρθρων 686 επόμενα. Υπό τας παρατεθείσας διατάξεις εγεννήθη ζήτημα αν η παρουσία εκπροσώπων της Δικαστικής Εξουσίας είναι απαραίτητος εις πάσαν περίπτωσιν κατ' οίκον ερεύνης και εισόδου (πρβλ Σβώλου - Βλάχου, Το Σύνταγμα της Ελλάδος τ. Β', σ. 317 επ.) ενεργουμένης είτε εν καιρώ ημέρας ή νυκτός - κατά την διάρκειαν προανακρίσεως (κατόπιν παραγγελίας του Εισαγγελέως ή αυτεπαγγέλτως υπό των επί της ανακρίσεως υπαλλήλων, κατ' άρθρον 243 παρ. 2 ΚΠΔ), είτε κατά την διάρκειαν της αναγκαστικής εκτελέσεως αποφάσεως πολιτικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν της προαναφερθείσης διατάξεως του άρθρου 929 παρ. 1 ΚΠολΔ. Και καθ' όσον αφορά μεν τας κατά την διάρκειαν της προανακρίσεως ενεργουμένας έρευνας, το συνεπεία της νέας συνταγματικής ρυθμίσεως προκύψαν ζήτημα εναρμονισμού των άρθρων 243-257 ΚΠΔ επελύθη διά της υπ' αριθ. 4007/25-6-1073 γνωμ. του παρ' Αρείω Πάγω Εισαγγελέως (Αντ/λέως Χ. Μουστάκη) εις ην και παραπέμπομεν (ορ. ταύτην εν ΝοΒ 23.823 επ.). Εις το ζήτημα όμως της παρουσίας εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας κατά τας έρευνας, τας ενεργουμένας προς εκτέλεσιν αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων, διάφορος, έχων την γνώμην, προσήκει λύσις παρά την γενικότητα της ως είρηται συνταγματικής επιταγής διά τους επομένους λόγους: **α)** Δικαστικός επιμελητής (άρθρ. 1 παρ. 1 ν.δ. 1210/1972 περί Κώδικος Δικαστικών Επιμελητών), λαβών την εντολήν προς εκτέλεσιν έχει την εξουσίαν να προβαίνη εις απάσας τας απαραιτήτους ενεργείας προς περαίωσιν ταύτης, μεταξύ των οποίων ρητώς υπό της μνησθείσης διατάξεως του ΚΠολΔ μνημονεύεται και η ενέργεια ερεύνης. Ταύτα ο δικαστικός επιμελητής (όστις σημειωθήτω είναι άμισθος δημόσιος υπάλληλος κατ' άρθρον 1 παρ. 2 του ανωτέρω Κώδικος) ενεργεί κατ' εντολήν και εις εκτέλεσιν απολύτως συγκεκριμένης αποφάσεως αυτής ταύτης της ανεξαρτήτου Δικαστικής Εξουσίας, ήτις (εντολή) διετυπώθη εν τω αντιγράφω του εκτελεστού τίτλου διά του εκτελεστηρίου τύπου (άρθρ. 918 ΚΠολΔ), είναι άρα και ούτος ου μόνον όργανον αλλ' εν τοις πράγμασιν και εκπρόσωπος της δικαστικής εξουσίας (πρβλ. Ράμμον, Στοιχ. Κώδ.Πολ.Δικονομίας, έκδ. Δ', τ. Β', σελ. 122 επ., τασσόμενον υπέρ της θεωρίας ότι τα όργανα της εκτελέσεως είναι δημόσια όργανα και ουχί αντιπρόσωποι του ζητούντος την εκτέλεσιν ή πρόσωπα συνδεόμενα μετά του τελευταίου τούτου διά συμβατικής σχέσεως), εφ' ω εύλογος ανακύπτει η απορία περί της χρησιμότητος της προσλήψεως και ετέρου εκπροσώπου της ιδίας εξουσίας, ουδεμίαν μάλιστα έχοντος αρμοδιότητα επί της εκτελέσεως. **β)** Και εκ της αιτιολογίας άλλωστε της νέας συνταγματικής ρυθμίσεως, σαφώς, καθ' α φρονώ, προκύπτει ότι ο συντακτικός νομοθέτης την παρουσίαν Δικαστικού Λειτουργού κατά την ενέργειαν κατ' οίκον ερεύνης ηθέλησε διά μόνον τον λόγον της αποτροπής καταχρήσεως ή αδίκων πράξεων, ή αθεμίτων καταπιέσεων των πολιτών εκ μέρους της Διοικήσεως, όργανα

της οποίας εισίν και οι ενεργούντες προανάκρισιν αστυνομικοί υπάλληλοι. Αλλ' ως εικός, τοιούτον ενδεχόμενον δεν ανακύπτει επί εκτελέσεως δικαστικών αποφάσεων υπό του τεταγμένου δια την τοιαύτην εκτέλεσιν οργάνου, αφού το τελευταίον τούτο όργανον εις την παραβίασιν του οικιακού ασύλου έστιν ότε προβαίνει ουχί προς ανεύρεσιν αποδεικτικών στοιχείων, δυναμένων να επιστηρίξωσι κατηγορίαν επί ποινικώ αδικήματι, υποκειμένων άρα εις καταστροφήν ή αλλοίωσιν, αλλά προς υλοποίησιν επιταγής ανεξαρτήτου πάσης άλλης εξουσίας και Αρχής Δικαστηρίου, όπερ έκρινεν ήδη επί της υποθέσεως κυριαρχικώς και αμετακλήτως και συνεπώς εκ της τοιαύτης του δικαστικού επιμελητού ενεργείας ουδείς κίνδυνος διά τον, καθ' ου η ενέργεια στρέφεται, πολίτην υφίσταται, πέραν, βεβαίως, του αναποσπάστως και αυθυπονοήτως προς την απονομήν της δικαιοσύνης συνδεομένου περιορισμού δικαιωμάτων τινών αυτού (του πολίτου), άνευ του περιορισμού η εκτέλεσις της δικαστικής αποφάσεως είναι αδύνατος. Η τοιαύτη βούλησις του συντακτικού νομοθέτου προκύπτει, κατά την γνώμην μου, προδήλως και εκ των επί του άρθρου 9 του ισχύοντος Συντάγματος (19 του Σχεδίου) συζητήσεων εις την Β' υποεπιτροπήν της Κοινοβουλευτικής επί της αναθεωρήσεως του Συντάγματος Επιτροπής (ορ. πρακτικά συνεδριάσεως υπ' αριθ. 3 της 24.1.1975, σ. 17) και την Ολομ. της Αναθ. Βουλής (πρακτικά συνεδριάσεως ΟΣΤ΄, 23.4.1975, σ. 2155). Τοις εκτεθείσιν ακολούθως γνωρίζομεν υμίν ότι, κατά την δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 929 ΚΠολΔ παρεχομένην συνδρομήν υπό των αρμοδίων αστυνομικών οργάνων προς τους δικαστικούς επιμελητάς - όντων, ως ερρήθη, εν τοις πράγμασιν και εκπροσώπων της δικαστικής εξουσίας - κατά την εν υπό τούτων εκτέλεσιν των, υπό της παρ. 1 του ως άνω άρθρου, επιτασσομένων νομίμων ενεργειών, υποχρεούνται και δικαιούνται ταύτα (αστυνομικά όργανα) να εισέρχωνται μετ' αυτών (δικαστικών επιμελητών) επί τω αποκλειστικώ τούτω σκοπώ - δηλονότι της παροχής εις τους τελευταίους της ως ανωτέρω νομίμου συνδρομής -, μη δυνάμενος άλλως να πραγματοποιηθή, εντός των εις την παράγραφον ταύτην μνημονευομένων χώρων...» (ΓνωμΕισΑΠ 4/1984 Αρμ. 1984, σελ. 970).

Η ΕΥΘΥΝΗ (ΠΟΙΝΙΚΗ – ΑΣΤΙΚΗ) ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ

«...Προς στοιχειοθέτησιν του υπό του άρθρου 259 ΠΚ προβλεπομένου εγκλήματος της παραβάσεως καθήκοντος απαιτείται: **α)** πρόθεσις του δράστου, δηλαδή δόλος ενέχων την θέλησιν παραβάσεως υπό του υπαλλήλου του καθήκοντος της υπηρεσίας του, **β)** παράβασις των καθηκόντων του, ως τοιούτων θεωρουμένων των επιβαλλομένων εις τον υπάλληλον υπό του νόμου ή καθοριζομένων διά διοικητικών πράξεων ή απορρεόντων εξ ιδιαιτέρων οδηγιών των προϊσταμένων του ή ενυπαρχόντων εν αυτή τη φύσει της υπηρεσίας του υπαλλήλου και **γ)** σκοπός προσπορίσεως εαυτώ ή εις άλλον παρανόμου οφέλους ή βλάβης του κράτους ή άλλου τινός, χωρίς ν`απαιτείται και επίτευξίς του (βλ. Τούση-Γεωργίου, ΠοινΚώδ., τ. Β`, σελ. 692, Γάφου, ΠΔικ, τ. Γ`, σελ. 90, Γ.Α Μαγκάκη, ΠΧρον ΙΑ.241 επ., ΑΠ 560/1981 ΠΧρον ΛΑ.768, ΑΠ 1041/1981 ΠΧρον ΛΒ.372, ΑΠ 1157/1981 ΠΧρον ΛΒ.494, ΑΠ 1817/1982 ΠΧρον ΛΓ.627, ΑΠ 613/1983 ΠοινΧρον ΛΓ 895, ΑΠ 915/1984 ΠΧρον ΛΕ.120, ΑΠ 348/1986 ΠΧρον ΛΣΤ.590). Υποκείμενον του ανωτέρω εγκλήματος είναι ο υπάλληλος, κατά την έννοιαν του άρθρου 13α του ΠΚ (βλ. Μπουροπούλου, ΕρμΠοιν Κώδ., τ. Β`, σελ. 386, ΑΠ 1118/1982 ΠΧρον ΛΓ.588, ΑΠ 1373/1983 ΠΧρον ΛΔ.297, ΑΠ 1880/1983 ΠΧρον ΛΔ.662). Τοιούτος δε είναι και ο δικαστικός επιμελητής (άρθρα 1 παρ. 2, 37 παρ. 1 νδ 1210/1972, ΑΠ 1037/1979 ΠΧρον Λ.145, ΑΠ 1153/1980 ΠΧρον

ΛΑ.236, ΑΠ 1206/1981 ΠΧρον ΛΒ.449, ΑΠ 1094/1982 ΠΧρον ΛΓ.371), εις τα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η εκτέλεσις των αποφάσεων και γενικώς των εκτελεστών εγγράφων (άρθρ. 1 παρ. 2 στοιχ. β` νδ 1210/1972, άρθρ. 927 επ. ΚΠολΔ). Εξ άλλου, ο δικαστικός επιμελητής, ασκών δημόσιον λειτούργημα, είναι υπόχρεως να ενεργή ως δημόσιον όργανον της πολιτείας και κατά τας επιταγάς του νόμου (άρθρον 29 ν.δ 1210/1972). Εάν η εκτελουμένη αξίωσις παρεμποδίσθη να γεννηθή ή απεσβέσθη ή παραγράφη μεταγενεστέρως, δεν εξετάζεται υπό των οργάνων της εκτελέσεως, μη εχόντων τοιαύτην εξουσίαν ελέγχου ειμή μόνον εφ` όσον ο νόμος αναγνωρίζει αυτοίς τοιαύτην (βλ. π.χ άρθρ. 928 ΚΠολΔ), αλλά υπό των δικαστηρίων, υπό των οποίων κρίνεται η νομιμότης των πράξεών των (άρθρ. 27 εδ. β` ν.δ. 1210/1972, ΕιρΜυτιλ 219/1986 ΑρχΝ 38.82)...» (ΒΣυμΠλΧαλκιδ 150/1988, ΝοΒ 1989, σελ. 626). «...Στο άρθρο 53 παρ. 2 του ίδιου ως άνω Κώδικα (δικαστικών επιμελητών) μεταξύ των παραβάσεων των καθηκόντων του δικαστικού επιμελητή, που μπορούν να γεννήσουν πειθαρχική ευθύνη του, αναφέρεται και κάθε πράξη ή παράλειψη που έγινε από δόλο ή βαριά αμέλεια και προκάλεσε ακυρότητα. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι ο δικαστικός επιμελητής ενεργών κατόπιν εντολής του επισπεύδοντος πράξεις αναγκαστικής εκτελέσεως επί ακινήτου, αν λάβει γνώση ισχυρισμών του καθού, επικαλούμενου μάλιστα συγκεκριμένα γεγονότα, ότι το ακίνητο δεν ανήκει σ` αυτόν, φερόμενο ως οφειλέτη, αλλά σε τρίτο, οφείλει να προβεί σε έρευνα στα βιβλία μεταγραφών προς διαπίστωση της πραγματικής καταστάσεως, σε περίπτωση δε που επαληθεύονται οι ως άνω ισχυρισμοί οφείλει να απέχει από κάθε περαιτέρω ενέργεια για τη συνέχιση της διαδικασίας. Η παραμέληση της υποχρεώσεως αυτής του δικαστικού επιμελητή, που επιβάλλεται για την προστασία των συμφερόντων όχι μόνον του εντολέα του επισπεύδοντος, αλλά και των τρίτων συμμετεχόντων στη διαδικασία του δημόσιου αναγκαστικού πλειστηριασμού, συνιστά παράνομη συμπεριφορά, αν δε δεν προβεί στις εν λόγω ενέργειες παρά την ύπαρξη επανειλημμένων και επιμόνων ισχυρισμών του καθού, ως ανωτέρω, βαρύνεται με αμέλεια, χαρακτηριζόμενη ως βαριά, διότι η συμπεριφορά του εμφανίζει σημαντική απόκλιση από τη συμπεριφορά του μέσου συνετού και επιμελούς δικαστικού επιμελητή και φανερώνει αδιαφορία για τα απειλούμενα από τις εμφιλοχωρούσες στην διαδικασία του πλειστηριασμού ακυρότητες συμφέροντα των μετεχόντων σε αυτή προσώπων...» (ΑΠ 1627/2007 Δ. 2008, σελ. 287). «...Ο Δικαστικός Επιμελητής, χαρακτηριζόμενος ως άμισθος δημόσιος λειτουργός (άρθρον 1 παρ. 1 Ν. 2318/1995), θεωρείται υπάλληλος κατά την έννοιαν του άρθρου 13 στοιχ. α ΠΚ, όταν ασκεί τα καθήκοντά του (άρθρ. 25 παρ. 1 Ν. 2318/1995, ΑΠ 1330/1989 ΠΧρον Μ.582, ΑΠ 918/1992 ΠΧρον ΜΒ.696), μεταξύ των οποίων και η εκτέλεση των αναφερομένων στην παρ. 2 του άρθρου 904 ΚΠολΔ εκτελεστών τίτλων, ως και κάθε άλλου καθήκοντος που του έχει ανατεθεί με νόμο (άρθ. 1 παρ. 2 στοιχ. β-γ Ν. 2318/1995). Στα καθήκοντα όμως τούτου δεν ανάγεται π.χ. ο έλεγχος απόσβεσης ή παραγραφής της αξιώσεως ή ο έλεγχος της εγκυρότητας των τίτλων ή των εγγράφων με βάση τα οποία προβαίνει σε αναγκαστική εκτέλεση, αφού αυτός ενεργεί πάντα με εντολή του πληρεξουσίου Δικηγόρου του έχοντος έννομον συμφέρον και νικήσαντος διαδίκου. Γι` αυτό και η εξουσία του περιορίζεται μόνο σ` εκείνη που του παρέχει και αναγνωρίζει ο νόμος (π.χ άρθρα 928, 929 ΚΠολΔ), ενώ υποχρεούται προς εκτέλεση της εντολής που έλαβε και να μην απόσχει των καθηκόντων του, εκτός εάν τούτο προβλέπεται ρητά στην εκτελεστική διαδικασία (άρθ. 939 παρ. 1-2 ΚΠολΔ), της νομιμότητας των πράξεών του κρινομένης από τα δικαστήρια (βλ. άρθρον 27, εδ.

β καταργηθέντος Ν.Δ 1210/1972). Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο Δικαστικός Επιμελητής, λαμβάνοντας εντολή να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση με βάση αντίγραφον εξ απογράφου που είναι άκυρο, διότι η απόφαση που πρόκειται να εκτελεσθεί δεν είναι προσωρινά εκτελεστή ή δεν είναι τελεσίδικη, δηλαδή δεν αποτελεί εκτελεστό τίτλο (άρθρ. 904 παρ. 12 στοιχ. α ΚΠολΔ), **δεν υποχρεούται να ελέγξει την εγκυρότητα του απογράφου**, ενόψει μάλιστα του ότι αυτό εκδόθηκε από τον αρμόδιο Δικαστικό Λειτουργό, που υποτίθεται ότι μόνος ελέγχει τις προϋποθέσεις εκδόσεώς του (βλ. άρθρ. 918 παρ. 1-2 στοιχ. α ΚΠολΔ)....Ο εγκαλούμενος Δικηγόρος Γ.Ζ., υπέλαβεν ότι η υπ` αριθ. 1735/1996 απόφαση του Ειρηνοδικείου Θεσ/νίκης είχε κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, χωρίς όμως να διαλαμβάνεται σ` αυτήν τίποτε περί τούτου, και γι` αυτό ζήτησεν αντίγραφον εξ απογράφου αυτής, το οποίον όμως, όπως εκδόθηκε, ήταν για τον λόγο αυτό άκυρο και γι` αυτό ο εν λόγω εγκαλούμενος δεν εκτέλεσε την ως άνω απόφαση παρά μόνον αφότου αυτή κατέστη τελεσίδικη, οπότε αυτή αποτελούσε και τίτλον εκτελεστόν (άρθρον 904 παρ. 2 στοιχ. α` ΚΠολΔ). Ετσι όμως η περαιτέρω εκτελεστική διαδικασία, με βάση το άκυρο απόγραφο, ήταν άκυρη, πλην όμως ο εγκαλούμενος Δικαστικός Επιμελητής, δεν υπεχρεούτο από κάποια διάταξη νόμου να ελέγξει την εγκυρότητα ή μη του απογράφου, αλλ` αντίθετα υπεχρεούτο να εκτελέσει την εντολή του εγκαλουμένου Δικηγόρου, συμμορφούμενος με το διατακτικόν της πιο πάνω αποφάσεως που υπεχρέωνε την εναγόμενη εταιρία «Α.Μ. και ΣΙΑ Ο.Ε.» και κάθε τρίτον που έλκει δικαιώματα απ` αυτήν να αποδώσει το ακίνητο που αναφέρθηκε στην αρχή. Αυτό έπραξε και ο εγκαλούμενος Δικαστικός Επιμελητής και επομένως αβάσιμα ο εγκαλών ισχυρίζεται ότι δεν είχε δικαίωμα ο εγκαλούμενος αυτός να αποβάλει την εναγόμενη που ουδέποτε κατείχε το ακίνητο αλλ` ο εκ των μελών της Θ.Μ., ισχυρισμός που περιελήφθη στην έκθεση βίαιης αποβολής. Ενόψει δε και του ότι η εναγομένη (ο εγκαλών) δεν ισχυρίζεται ότι ήσκησεν ένδικα βοηθήματα κατά την εκτελεστική διαδικασία (π.χ. άρθρον 934 παρ. 1 στοιχ. α` ΚΠολΔ), η εκτέλεση που εγένετο με βάση το ως άνω άκυρο απόγραφο, ήταν κατά πάντα νόμιμη, ισχυροποιηθεισών των μέχρι τότε ακύρων ενεργειών του εγκαλουμένου Δικαστικού Επιμελητή (βλ. Μπρίνια, όπ. παρ., παρ. 164-165 σελ. 457-462, ΕφΑθ 4872/1984 ΝοΒ 1984.871), περί της προθέσεως περαιτέρω του οποίου κανένας μάρτυρας δεν κατέθεσε. Επομένως δεν συγκροτείται αντικειμενικά και υποκειμενικά το έγκλημα της παράβασης καθήκοντος (άρθρ. 259 ΠΚ) και κατά συνέπεια ούτε άμεση συνέργεια και ηθική αυτουργία σ` αυτό, για τις οποίες εγκλήθηκαν οι λοιποί εγκαλούμενοι, είναι δυνατές, αφού αυτές δεν νοούνται σε ανύπαρκτο έγκλημα (βλ. Τούση-Γεωργίου, ΠοινΚωδ τ. Α`, σελ. 174, Χωραφά, Γεν.Αρχαί ΠοινΔικ, 1964 παρ. 96, ΑΠ 162/1986 ΠοινΧρον ΛΣΤ.494, ΑΠ 645/1987, 977/1987 ΠοινΧρον ΛΖ.554, 795, ΑΠ 1396/1993 ΠοινΧρον ΜΓ.1156). Με τα δεδομένα αυτά ορθώς ο Εισαγγελέας Πλημ. Θεσ/νίκης απέρριψε την έγκληση του προσφεύγοντος...» (30/1999, ΔιατΕισΕφΘεσ, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 49 του άνω νόμου (2318/1995) ο δικαστικός επιμελητής δικαιούται για κάθε ενέργεια να λάβει από τον εντολέα του τη νόμιμη αμοιβή, καθώς και κάθε δαπάνη που απαιτείται για την πραγματοποίηση της εντολής. Περισσότεροι του ενός εντολείς ευθύνονται εις ολόκληρο. Ο δικαστικός επιμελητής δικαιούται να αξιώσει πριν από κάθε ενέργεια προκαταβολή ολόκληρης ή μέρους της αμοιβής του, την απαιτούμενη δαπάνη και την αναγκαία κατά περίπτωση τεχνική συνδρομή για κάθε πράξη. Τέλος, κατά τη διάταξη του άρθρου 932 ΚΠολΔ, τα έξοδα της αναγκαστικής εκτελέσεως βαρύνοταν εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλε-

ση και προκαταβάλονται από εκείνον που την επισπεύδει...ΚΗΡΥΣΣΕΙ τον κατηγορούμενο ένοχο του ότι στον ... στις 30-9-2005, ενώ ήταν υπάλληλος με πρόθεση-παρέβη τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει σε άλλον παράνομο όφελος και να βλάψει άλλον και ειδικότερα υπό την ιδιότητα του δικαστικού επιμελητή και επομένως υπαλλήλου κατά την έννοια του αρθρ. 13 στοιχ. α`του ΠΚ, ενώ συνέλαβε, σε εκτέλεση της υπ` αριθ. 8435/1997 αποφάσεως του Πολ. Πρωτ. Αθηνών, τον Ζ,..., οφειλέτη του εγκαλούντος Ξ και παρότι ο τελευταίος του κατέβαλε το μεγαλύτερο μέρος της αμοιβής αυτού (κατηγορουμένου) και τα τροφεία του ανωτέρω προσωποκρατηθέντος, ήτοι εκ του συνολικού ποσού των 2.000 ευρώ, του κατέβαλε 1.300 ευρώ με τη ρητή υπόσχεση ότι εντός πέντε ημερών θα του καταβάλει τα υπόλοιπα 500 ευρώ, ο κατηγορούμενος, παρά την εντολή του εγκαλούντος να συνεχίσει και ολοκληρώσει την αναγκαστική εκτέλεση της ανωτέρω δικαστικής απόφασης, κατά παράβαση των καθηκόντων του, άφησε ελεύθερο τον ως άνω προσωποκρατηθέντα οφειλέτη, προέβη δε σ` αυτήν τη μη νόμιμη ενέργειά του με σκοπό να προσπορίσει στον τελευταίο παράνομο όφελος, βλάπτοντας τον εγκαλούντα. Με τις παραδοχές όμως αυτές το Δικαστήριο της ουσίας στέρησε την απόφαση του από νόμιμη βάση διότι υπάρχουν ασάφειες και αντιφάσεις του σκεπτικού σε σχέση με το διατακτικό που καθιστούν ανέφικτο τον αναιρετικό έλεγχο για την ορθή ή μη εφαρμογή των άνω διατάξεων. Συγκεκριμένα ενώ στο σκεπτικό η προσβαλλόμενη απόφαση δέχτηκε ότι ο αναιρεσείων, δικαστικός επιμελητής, αρνήθηκε να δεχτεί το ποσό των 1.300 ευρώ που ο εγκαλών δανειστής προσέφερε σε αυτόν έναντι της αμοιβής του των 2.000 ευρώ που είχε ζητήσει για να προχωρήσει στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (προσωποκράτησης του οφειλέτη), στο διατακτικό αναφέρεται ότι ο εγκαλών δανειστής κατέβαλε στον αναιρεσείοντα κατηγορούμενο το μεγαλύτερο μέρος της αμοιβής του και τα τροφεία του οφειλέτη και συγκεκριμένα από το συνολικό ποσό των 2.000 ευρώ του κατέβαλε 1.300 ευρώ...» (ΑΠ 1226/2010, ΠοινΧρ 2011, σελ. 366) **(ορ. και «ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ», σελ. 658).**

ΑΓΩΓΗ ΚΑΚΟΔΙΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ

«...Όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 1 και 4 ΕισΝΚΠολΔ, η αγωγή κακοδικίας κατά δικαστικών επιμελητών επιτρέπεται μόνο αν στηρίζεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια αυτών. Ο δικαστικός επιμελητής, ως βοηθητικό όργανο της εκτελέσεως, σύμφωνα με τη δημοσίου δικαίου θεωρία που έχει επικρατήσει ως προς τη νομική φύση των υπηρεσιών του, αναφορικά μεν με τον επισπεύδοντα τελεί σε σχέση ιδιώτη που απευθύνεται σε δημόσιο όργανο και ζητεί παροχή έννομης προστασίας (γι' αυτό και δεν συνδέεται μαζί του με σχέση εντολής όπως αδόκιμα αφήνει να εννοηθεί το άρθρο 927 ΚΠολΔ, ούτε και με σχέση προστήσεως κατά το αστικό δίκαιο), αναφορικά δε με τρίτους, λ.χ. τον καθού η εκτέλεση, εμφανίζεται ως δημόσιο πρόσωπο που ασκεί ορισμένο λειτούργημα και προβαίνει σε πράξεις βίας κατ' ενάσκηση κρατικής εξουσίας (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, Αθήνα 1983, 1ος τόμος, στο άρθρο 927 σελ. 337 επ., Β. Βαθρακοκοίλης, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Συμπλ. τόμος, Αθήνα 2001, στο άρθρο 940 αριθ. 1, ΕφΚρ 133/1971 Αρμ. 25.1001). Συνεπώς, **πράξεις ή παραλείψεις του δικαστικού επιμελητή κατά την ενάσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων γεννούν αστική ευθύνη μόνο αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αγωγής κακοδικίας είτε αποδέκτης της συμπεριφοράς του είναι εκείνος που ζήτησε τις υπηρεσίες του**

(λ.χ. ο επισπεύδων δανειστής) είτε άλλος (λ.χ. ο καθού η εκτέλεση). Επίσης, σε αγωγή κακοδικίας υπόκεινται ο δικαστικός επιμελητής και όλα τα αναφερόμενα στο άρθρο 73 ΕισΝΚΠολΔ πρόσωπα για κάθε πράξη ή παράλειψή τους, η οποία έλαβε χώρα κατά την ενάσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων τους, εφόσον βέβαια οφείλονται σε δόλο ή βαριά αμέλεια, ανεξάρτητα από το είδος της αξιώσεως που παρέχεται από το ουσιαστικό δίκαιο για την αποκατάσταση της προσβολής (ωστόσο μόνο με καταψηφιστική αγωγή βλ. ΔικΑγΚακ 7/1976 ΕλλΔνη 20.102, ΕφΑθ 434/1991 ΕλλΔνη 32.1646) διότι με τη ρύθμιση του άρθρου 73 ΕισΝΚΠολΔ καθιερώνεται ο θεσμός της προσωπικής αστικής ευθύνης των προαναφερόμενων προσώπων σε καθολικό επίπεδο. Έτσι, στις διατυπώσεις και προϋποθέσεις της αγωγής κακοδικίας υπόκειται όχι μόνο η αγωγή αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, αλλά και εκείνες των άρθρων 57 και 59 ΑΚ, όταν η προσβολή της προσωπικότητας συντελέσθηκε κατά την ενάσκηση των υπηρεσιακών καθηκόντων κάποιου από τα ανωτέρω πρόσωπα. Περαιτέρω, στις παραγράφους 1, 2 και 3 της ίδιας διάταξης ορίζεται ακόμα ότι: **Α)** Η αγωγή που συντάσσεται σύμφωνα με τα άρθρα 118 και 216 εδάφιο 1 του ΚΠολΔ πρέπει **α)** να περιέχει όλους τους λόγους, στους οποίους ο ενάγων στηρίζει την αγωγή κακοδικίας και **β)** να αναγράφει με ακρίβεια όλα τα αποδεικτικά μέσα που ο ενάγων επικαλείται για να αποδείξει τους λόγους, διαφορετικά επέρχεται ακυρότητα. **Β)** Στην αγωγή επισυνάπτονται **α)** τα αποδεικτικά μέσα που ο ενάγων επικαλείται για να υποστηρίξει τους λόγους της αγωγής, σε πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα και **β)** ειδικό πληρεξούσιο στο δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, αλλιώς αυτή είναι απαράδεκτη. Και **Γ)** δεν επιτρέπεται αγωγή κακοδικίας όταν περάσουν έξι μήνες από την πράξη ή παράλειψη που επικαλείται ο ενάγων. Με τη διάταξη αυτή, η οποία σαφώς αναφέρεται στο χρόνο τελέσεως της πράξεως, ως εναρκτήριου χρόνου, θεσπίζεται ειδική βραχεία αποσβεστική προθεσμία (άρθρο 279 ΑΚ), πέραν της οποίας το δικαίωμα για αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση, δεν μπορεί να ασκηθεί. Η ίδια διάταξη, στο βαθμό μεν που αναφέρεται στη βραχεία προθεσμία, κρίθηκε σύμφωνη με τις σχετικές ρυθμίσεις του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ (ΑΠολ 18/1999 ΕλλΔνη 40.1290, ΝοΒ 2000.465), στο βαθμό όμως που αναφέρεται στο χρόνο έναρξης της προθεσμίας και καθορίζει ως τέτοιο το χρόνο τέλεσης της πράξεως ή παραλείψεως, ανεξαρτήτως γνώσεως του ζημιωθέντος, κρίθηκε ότι προσκρούει στις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και άρα η ανωτέρω προθεσμία αρχίζει από τη γνώση της πράξεως και του υπαιτίου προσώπου (ΑΠολ 20/2000 ΕλλΔνη 42.55, ΑΠ 42/2003 ΝοΒ 51.1282)...» (ΕφΛάρισας 62/2005, ΤΝΠΔΣΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Προβλεπόμενες ανακοπές κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης-Αίτηση αναστολής εκτέλεσης

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (άρθρο 933 ΚΠολΔ)

Γενικά

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **933 ΚΠολΔ**, ***«1. «Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον, οι οποίες αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή την απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή που εισάγεται στο ειρηνοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος έχει εκδοθεί από το δικαστήριο αυτό, και στο Μονομελές Πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της. Η ανακοπή μπορεί να επιδοθεί και στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την επιταγή του άρθρου 924 ή παρέσχε την εντολή για τη διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης.»***

(Σημ. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4055/2012, που αντικατέστησε την παράγραφο 1 του άρθρου 933 ΚΠολΔ, κατά τ' ανωτέρω, θα πρεπει να προσαρμοσθεί κατάλληλα η παρατιθέμενη νομολογία ως προς το σημείο αυτό σε σχέση με την καθ' ύλην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου).

2. Αρμόδιο κατά τόπο είναι το δικαστήριο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλιώς αρμόδιο είναι το δικαστήριο του άρθρου 584. 3. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση, οι αντιρρήσεις είναι απαράδεκτες στην έκταση που ισχύει το δεδικασμένο σύμφωνα με το άρθρο 330. 4. Οι ισχυρισμοί που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης πρέπει να αποδεικνύονται αμέσως, αλλιώς απορρίπτονται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτοι. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 270 παρ. 2 και 3.». Ακόμη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **934 ΚΠολΔ**, ***«...1. Ανακοπή σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι παραδεκτήα) αν αφορά την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης,β) αν αφορά την εγκυρότητα των πράξεων της εκτέλεσης που έγιναν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης και πέρα, ή την απαίτηση, έως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης,γ) αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, μέσα σε έξι μήνες αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί, και αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού αν πρόκειται για κινητά, και ενενήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα. 2. Αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης είναι η σύνταξη έκθεσης για την κατάσχεση και τελευταία η***

σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. <u>3.</u> Η παράλειψη επιβολής της κατάσχεσης μπορεί να προβληθεί ώσπου να περάσει η προθεσμία της παρ. 1 εδάφιο β.». Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **935 ΚΠολΔ** ***«...«Λόγοι ανακοπής που είναι ήδη γεννημένοι και μπορούν να προταθούν στη δίκη της ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι απαράδεκτοι όταν προταθούν σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη όπου ανακύπτει ζήτημα κύρους της αυτής ή άλλης πράξης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.»***

ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Οι αντιρρήσεις του καθ` ου η εκτέλεση και κάθε δανειστή αυτού, ο οποίος έχει έννομο προς τούτο συμφέρον, οι οποίες αφορούν το έγκυρο του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή την απαίτηση ασκούνται με την προβλεπόμενη με τη διάταξη του άρθρου 933 παρ. 1 του ΚΠολΔ, ανακοπή, η οποία αποτελεί το μοναδικό ένδικο βοήθημα προσβολής της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, (βλ. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτελ., έκδ. Β, παρ. 48, Γνωμ. Κεραμέα, Αρμ. 39.450). Η εν λόγω ανακοπή, εισάγεται στο Ειρηνοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση είναι απόφαση ***(ήδη εάν είναι <u>εκτελεστός τίτλος</u> που έχει εκδοθεί από το Ειρηνοδικείο και όχι μόνο απόφαση, άρθρο 19 παρ. 1 ν. 4055/2012)*** του Ειρηνοδικείου και στο Μονομελές Πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση, αρμόδιο δε, κατά τόπο Δικαστήριο είναι ως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 933 ΚΠολΔ, εκείνο της περιφέρειας του τόπου εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, διαφορετικά το αρμόδιο κατά το άρθρο 584 ΚΠολΔ δικαστήριο. Αν όμως, για τη διάγνωση της αξιώσεως για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση, εφαρμόζεται κάποια ειδική διαδικασία, σύμφωνα με την οποία εκδικάσθηκε η υπόθεση και εκδόθηκε η απόφαση που εκτελείται, τότε και η ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ δικάζεται με την ειδική αυτή διαδικασία, ως δίκη παρεπόμενη και ακολουθούσα τη διαγνωστική δίκη (ΑΠ 1630/1983 ΝοΒ 32.1367, ΕφΠατρ 821/1994, ΕλλΔικ 37.1628)...» (ΜΠΘεσ 3602/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η ανακοπή που ασκείται κατ` άρθρο 933 ΚΠολΔ εισάγεται, κατ` αρχήν, και εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, με τις αποκλίσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 583 επ. και 933 ΚΠολΔ. Αν, όμως, για τη διάγνωση της εκτελεστέας αξίωσης εφαρμόζεται κάποια ειδική διαδικασία με τους κανόνες της οποίας εκδόθηκε η επί της κύριας αξίωσης εκτελούμενη απόφαση, η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται και κατά την εκδίκαση της παραπάνω ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ (ΑΠ 1630/1983 ΝοΒ 32.1367, ΕφΑθ 4711/2003 ΕλλΔνη 44.528, ΕφΑθ 2497/1998 ΕλλΔνη 39.917, Νικολόπουλος σε ΕρμΚΠολΔ Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, άρθ. 933, αριθ. 13). Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 591 § 2 του ΚΠολΔ, αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία κατά την οποία έχει εισαχθεί, το δικαστήριο αποφαίνεται γι` αυτό αυτεπαγγέλτως και διατάζει την εκδίκαση της υπόθεσης κατά τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία δικάζεται. Κατά τη διάταξη αυτή, το δικαστήριο ελέγχει και αυτεπαγγέλτως, αν η υπόθεση έχει εισαχθεί με την προσήκουσα διαδικασία. Σε αρνητική περίπτωση οφείλει να διατάξει την εκδίκαση της κατά τη διαδικασία στην οποία αυτή υπάγεται. Η διάταξη έχει εφαρμογή, όχι μόνο όταν η υπόθεση εισήχθη εσφαλμένα σε διάφορη ειδική διαδικασία, αλλά και όταν εισήχθη στην τακτική διαδικασία, ενώ υπάγεται σε κάποια ειδική ή αντιστρόφως. Και αν μεν, πέραν της ακαταλληλότητας της διαδικασίας, το δικαστήριο που δικάζει είναι και καθ` ύλην αναρμόδιο, παραπέμπει υποχρεωτικά την υπόθεση ενώπιον του αρμοδίου (άρθ. 46

ΚΠολΔ), το οποίο και θα εφαρμόσει την προσήκουσα διαδικασία. Αν, όμως, είναι καθ` ύλην αρμόδιο, έχει τη διακριτική ευχέρεια, διατάζοντας την εκδίκαση της διαφοράς κατά την αρμόζουσα διαδικασία, είτε να εφαρμόσει αμέσως τις διατάξεις της διαδικασίας αυτής και να εκδώσει, χάριν οικονομίας της δίκης, μία ενιαία απόφαση που θα περιλαμβάνει τόσο την πιο πάνω διάταξη όσο και την επί της ουσίας κρίση, είτε να παραπέμψει την υπόθεση σε άλλη συνεδρίαση του, προκειμένου να εφαρμοστεί η προσήκουσα διαδικασία. Το τελευταίο θα συμβαίνει κυρίως, όταν, ενόψει των διαφορετικών ρυθμίσεων της εφαρμοστέας διαδικασίας, καθίσταται ανεπιεικής για τους διαδίκους η άμεση εφαρμογή της, λόγω έλλειψης κατάλληλης προπαρασκευής (ΕφΑθ 131/2008 ΝΟΜΟΣ)....» (ΜΠΑθ 11674/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στην προκειμένη περίπτωση ο εκτελεστός τίτλος, με βάσει τον οποίο επισπεύδεται η προσβαλλόμενη αναγκαστική εκτέλεση είναι η περίληψη της υπ`αριθμ. .../2002 κατακυρωτικής έκθεσης του συμβολαιογράφου Δύμης Σ.Η. Επομένως, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, καθ` ύλη αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση της ένδικης ανακοπής, με την οποία ζητείται η ακύρωση της επιταγής προς εκτέλεση, που είναι καταχωρημένη κάτω από αντίγραφο πρώτου εκτελεστού απογράφου της ως άνω περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης, είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο και όχι το Ειρηνοδικείο...» (ΕφΠατρών 99/2006 ΑχΝομ 2007, σελ. 262, ΝΟΜΟΣ).

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

«...Με το .../1988 εργολαβικό συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αθηνών Μ.Π., που καταρτίσθηκε μεταξύ των διαδίκων, η αναιρεσείουσα ανέθεσε, ως οικοπεδούχος, στην αναιρεσίβλητη εργολήπτρια εταιρία την ανέγερση πολυώροφης οικοδομής, με το σύστημα της αντιπαροχής, στο ειδικότερα προσδιοριζόμενο οικόπεδο. Με το συμβόλαιο αυτό καθορίσθηκε χρονοδιάγραμμα κατά στάδια εκτελέσεως και παραδόσεως του έργου, και για την περίπτωση καθυστερήσεως πέραν των τριών μηνών για κάθε στάδιο ορίσθηκε ότι η οικοπεδούχος θα δικαιούται με δήλωσή της να κηρύξει έκπτωτη την εργολήπτρια και να συνεχίσει με δική της επιμέλεια την αποπεράτωση του έργου. Στο άρθρο 27 του ως άνω εργολαβικού συμβολαίου, που κηρύχθηκε τίτλος εκτελεστός και εκκαθαρισμένος, ορίσθηκε ότι κάθε διαφορά ή διένεξη μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των όρων του θα επιλύεται με διαιτησία, κατά τους αναφερόμενους στο άρθρο αυτό όρους. Λόγω καθυστερήσεως της περατώσεως και παραδόσεως στην οικοπεδούχο των οριζόντιων ιδιοκτησιών θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων στο χώρο του υπογείου, η οικοπεδούχος, με δήλωσή της, κήρυξε έκπτωτη την εργολήπτρια και με την από 5.7.1995 κοινοποιηθείσα επιταγή της κάτω από εκτελεστό απόγραφο του εργολαβικού συμβολαίου ζήτησε να αποχωρήσει η εργολήπτρια από το έργο. Κατά της επιταγής αυτής η εργολήπτρια εταιρία (αναιρεσίβλητη) άσκησε την από 10.7.1995 ανακοπή, με την οποία ζήτησε να ακυρωθεί η επιταγή αυτή διότι η καθής η ανακοπή (αναιρεσείουσα) χωρίς να συντρέχουν οι όροι της εργολαβικής συμβάσεως και κατά κατάχρηση δικαιώματος την κήρυξε έκπτωτη, επικαλέστηκε δηλαδή όχι έλλειψη ή ακυρότητα του εκτελεστού τίτλου ούτε αταξίες κατά την εκτέλεση αλλά ανυπαρξία ή καταχρηστική άσκηση της απαιτήσεως. Κατά την πρώτη συζήτηση της ανακοπής η καθής η ανακοπή πρότεινε την ένσταση της υπαγωγής της διαφοράς στη διαιτησία, που είχε συμφωνηθεί με το εργολαβικό συμβόλαιο. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την ένσταση αυτή, κρίνοντας ότι το αντικείμενο της ανακοπής δεν εμπίπτει στη διαιτητική συμφωνία, και στη συνέχεια δίκασε στην ουσία την ανακοπή και

ακύρωσε την ανωτέρω επιταγή. Ομοίως έκρινε και το Εφετείο με την προσβαλλόμενη 5306/1999 απόφασή του, με την οποία απέρριψε την έφεση της αναιρεσείουσας, και δέχθηκε ότι η δήλωση περί κηρύξεως έκπτωτης της αναιρεσίβλητης εργολήπτριας εταιρείας είχε ασκηθεί καταχρηστικώς, κατά τους όρους του άρθρου 281 ΑΚ. Ενόψει των ανωτέρω το Εφετείο έκρινε καθ΄ υπέρβαση δικαιοδοσίας τις κατά της απαίτησης της αναιρεσείουσας προβληθείσες με την ανακοπή της αναιρεσίβλητης αντιρρήσεις. Είναι, επομένως, βάσιμος ο από το άρθρο 559 αρ. 4 παραπεμφθείς στην Ολομέλεια τρίτος λόγος της υπό κρίση αναίρεσης. Μετά ταύτα, πρέπει να αναιρεθούν η προσβαλλόμενη και η πρωτόδικη απόφαση (άρθρο 580 αρ. 1 ΚΠολΔ) και να παραπεμφθεί στη διαιτησία η υπόθεση, ως προς τη βασιμότητα των κατά της απαιτήσεως της αναιρεσείουσας αντιρρήσεων της αναιρεσίβλητης...» (ΑΠΟλ 16/2002, ΕλλΔνη 2002, σελ.1007).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

«... Κατά τη διάταξη του άρθρου 700 παρ. 1 ΚΠολΔ, η απόφαση που διατάζει ασφαλιστικό μέτρο εκτελείται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης. Κατά τη διάταξη δε του άρθρου 702 παρ. 1 ΚΠολΔ, «διαφορές που αφορούν την εκτέλεση απόφασης που διατάζει ασφαλιστικά μέτρα ή ανακαλεί ολικά ή εν μέρει απόφαση γι` αυτά δικάζονται από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ». Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι η άσκηση ανακοπής (άλλως αντιρρήσεων) κατά της εκτελέσεως των αποφάσεων που διατάζουν ασφαλιστικά μέτρα και η εκδίκαση αυτών γίνεται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, συμπληρωματικά δε κατά τα άρθ. 933 επ. ΚΠολΔ (Βλ. Π. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, έκδ. γ`, 1980, σ. 63 επ., ΜΠΠειρ 6747/2009 Νόμος). Εξάλλου, με στόχο να διευκολυνθεί η εκτέλεση των αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων, αυτό γίνεται χωρίς απόγραφο με βάση αντίγραφο ή απόσπασμα της εκτελούμενης απόφασης το οποίο δεν χρειάζεται να προεπιδοθεί στον καθ` ου (Βλ. ΑΠ 444/1990 ΕΕΝ 1991.71, ΑΠ 457/1989 ΕΕΝ 1990.135, ΕφΑθ 2821/1988 Δνη 1990.149, ΕφΑθ 3574/1992 Δνη 1994.145,146, ΜΠΘεσ 15501/2003 Αρμ 58.1592, ΜΠΘεσ 12654/1999 Αρμ 1999.1250). Διαφορά υπαγόμενη στις διατάξεις του άρθρου 702 ΚΠολΔ, θεμελιώνουν οι κάθε μορφής ακυρότητες από την εκτέλεση αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων, αναλόγως δε προς τη φύση της ακυρότητας ως αυτοδίκαιης ή όχι δικαιολογείται η άσκηση αναγνωριστικής ή ακυρωτικής ανακοπής, η οποία όμως δεν πρέπει να οδηγεί σε επανέλεγχο της αποφάσεως των ασφαλιστικών μέτρων (Βλ. ΑΠ 1734/1984 ΕΕΝ 1985.723, ΕφΑθ 4923/1985 ΕλλΔνη 1985.1182, ΜΠΘεσ 15501/2003 Αρμ 58.1592). Αντικείμενο δηλαδή της σχετικής δίκης, κατά το άρθρο 702 ΚΠολΔ, είναι το κύρος της εκτέλεσης ή γενικότερα της υλοποίησης των ασφαλιστικών μέτρων που διατάχθηκαν, σύμφωνα δε με την αληθινή έννοια της διάταξης ως διαφορές που αφορούν την εκτέλεση των αποφάσεων που διατάσουν ασφαλιστικά μέτρα ή ανακαλούν ή μεταρρυθμίζουν αυτά, νοούνται αυτές που ανάγονται σε ακυρότητες ή αταξίες της απόφασης και όχι αμφισβητήσεις για την ορθότητά της, καθόσον όπως συνάγεται από το συνδυασμό των άρθρων 700 παρ. 1, 702 και 933 παρ. 3, οι αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης δεν μπορούν να αντιμάχονται το, από την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων, προσωρινό δεδικασμένο (Βλ. Τζίφρα Ασφ. Μέτρα έκδ. 1980 σ. 58, ΜΠΑθ 7536/1982 ΕλλΔνη 23.533, ΜΠΑθ 3560/1981 ΕλλΔνη 22.686). Οι πιο πάνω αντιρρήσεις ασκούνται μέσα στην προθεσμία των έξι μηνών από τότε που επιβλήθηκε το μέτρο (άρθρο 934 παρ. 1γ και 700 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ)...» (ΜΠΑθ 2647/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 977).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ

«...Ούτως έχουσα η ανακοπή αυτή και αφορώσα εκτέλεσιν αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων, ουχί νομίμως εισήχθη κατά την ειδικήν διαδικασίαν των άρθρων 666 παρ. 1, 667 και 670-676 ΚΠολΔ και δέον όπως διαταχθή αυτεπαγγέλτως η κατά την διαδικασίαν των ασφαλιστικών μέτρων εκδίκασις αυτής υπό του Δικαστηρίου τούτου κατά τα άρθρα 702 και 591 παρ. 2 ΚΠολΔ εξετασθή δε περαιτέρω ως προς το νόμω και ουσία βάσιμον των λόγων αυτής...» (ΜΠΑθ 1624/1983, ΝοΒ 1983, σελ. 1395).

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ - ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 933 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως, με την οποία προβάλλονται αντιρρήσεις που αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως ή την απαίτηση, νομιμοποιούνται να ασκήσουν τα περιοριστικώς αναφερόμενα πρόσωπα, που είναι **α)** εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και **β)** κάθε δανειστής του που έχει έννομο συμφέρον. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το άρθρο 924 ΚΠολΔ, η ιδιότητα του προσώπου ως καθού η εκτέλεση και η θέση του ως παθητικού υποκειμένου της εκτελεστικής διαδικασίας, νομιμοποιουμένου προς άσκηση της ανακοπής, προσδίδεται αποκλειστικά με την κοινοποίηση σ΄ αυτόν αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση...» (ΑΠ 462/2000, ΝΟΜΟΣ).
«... Ως προς την ένσταση ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησης, κατά της πρώτης, τέταρτου και πέμπτου ανακόπτοντα, που προβάλλεται από την πλευρά της καθ` ης, επειδή δεν επιβλήθηκε κατάσχεση σε βάρος τους, σημειώνεται ότι όπως προκύπτει από το άρθρο 924 ΚΠολΔ, η ιδιότητα του προσώπου ως καθ` ου η εκτέλεση και η θέση του ως παθητικού υποκειμένου της εκτελεστικής διαδικασίας, νομιμοποιουμένου προς άσκηση της ανακοπής του 933, προσδίδεται με την κοινοποίηση σ` αυτόν αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση (ΑΠ 462/2000, ΕλλΔνη 2000.1611). Επομένως, ενόψει του ότι επιδόθηκε σε αυτούς αντίγραφο εξ απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση, κατά τα εκτιθέμενα στην ανακοπή, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο σχετικός ισχυρισμός.» (ΜΠΛαμίας 59/2005, ΑρχΝομ 2008, σελ. 769). «...Όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 933 παρ. 1 και 934 παρ. 1 ΚΠολΔ η ανακοπή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή που έχει έννομο συμφέρον, αν μεν αφορά την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης και πέρα ή την απαίτηση, στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση αν δε αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση και του υπερθεματιστή που τελούν σε αναγκαστική παθητική ομοδικία κατά το άρθρο 76 παρ. 1 ΚΠολΔ γιατί η διαφορά επιδέχεται μόνο ενιαία ρύθμιση, αφού, εξαιτίας της πλήρους γι' αυτούς ταυτότητας του αντικειμένου της δίκης, δεν μπορεί να νοηθεί ουσιαστική κρίση ακυρότητας του πλειστηριασμού για τον ένα και κύρους του για τον άλλον (ΟλΑΠ 11/1992)...» (ΑΠ 1171/2001 ΕλλΔνη 2002, σελ. 410, ΝΟΜΟΣ).

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΟΜΟΔΙΚΙΑ

«...Κατά το άρθρο 76 παρ. 1 του ιδίου Κώδικα ορίζει μεταξύ άλλων, ότι όταν η διαφορά επιδέχεται ενιαία μόνο ρύθμιση, οι ομόδικοι που μετέχουν νόμιμα στη δίκη έχουν προσεπικληθεί, αν δεν παραστούν, θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύονται από εκείνους που παρίστανται, με τους οποίους συνδέονται με το δεσμό της αναγκαστικής

ομοδικίας. Όπως δε προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 933 παρ. 1 και 934 παρ. 1 ΚΠολΔ η ανακοπή εκείνου κατά του οποίο στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή που έχει έννομο συμφέρον, αν μεν αφορά την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης και πέρα ή την απαίτηση, στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση, αν δε αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση και του υπερθεματιστή που τελούν σε αναγκαστική παθητική ομοδικία κατά το άρθρο 76 παρ. 1 ΚΠολΔ γιατί η διαφορά επιδέχεται μονό ενιαία ρύθμιση, αφού, εξαιτίας της πλήρους γι' αυτούς ταυτότητας του αντικειμένου της δίκης, δεν μπορεί να νοηθεί ουσιαστική κρίση ακυρότητας του πλειστηριασμού για τον ένα και κύρους για τον άλλο (ΟλΑΠ 11/1992, ΑΠ 1639/2002, ΑΠ 1171/2001). Περαιτέρω, με την παρ. 4 του άρθρου 76 ΚΠολΔ ορίζεται ότι η άσκηση ενδίκων μέσων από κάποιον από τους ομοδίκους της παρ. 1 έχει αποτελέσματα και για τους άλλους. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής αν κάποιος αναγκαίος ομόδικος άσκησε ένδικο μέσο, θεωρούνται από το νόμο ως ασκήσαντες αυτό και οι ομόδικοί του, αν και αδρανήσαντες. Στην περίπτωση δε αυτή (της πλασματικής ασκήσεως του ένδικου μέσου) πρέπει οι μη ασκήσαντες ομόδικοι να καλούνται σε όλες τις συζητήσεις του ενδίκου μέσου (άρθρο 76 παρ. 3 και 110 παρ. 2 ΚΠολΔ), αλλιώς η συζήτηση αυτού κηρύσσεται απαράδεκτη, ως προς όλους τους διαδίκους....» (ΑΠ 2069/2007, ΤΝΠΔΣΑ, NoB 2008, σελ. 975) (ΑΠ 1403/2005, ΤΝΠΔΣΑ). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 76 παρ. 1 του ΚΠολΔ, στην οποία ορίζονται η έννοια και οι συνέπειες της αναγκαστικής ομοδικίας, «όταν η διαφορά επιδέχεται ενιαία μόνο ρύθμιση ή η ισχύς της απόφασης που θα εκδοθεί εκτείνεται σε όλους τους ομοδίκους ή όταν οι ομόδικοι μόνον από κοινού μπορούν να ασκήσουν αγωγή ή να εναχθούν ή, εξ αιτίας των περιστάσεων που συνοδεύουν την υπόθεση, δεν μπορούν να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις απέναντι στους ομοδίκους, οι πράξεις του καθενός, ωφελούν και βλάπτουν τους άλλους οι ομόδικοι που μετέχουν νόμιμα στη δίκη ή έχουν προσεπικληθεί, αν δεν παραστούν, θεωρούνται ότι αντιπροσωπεύονται από εκείνους που παρίστανται». Περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας καθιερώνεται και με τη διάταξη του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, από την οποία προκύπτει, ότι η ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης που ασκείται μετά την κατακύρωση, πρέπει να απευθύνεται κατά του υπερθεματιστή και του επισπεύδοντος δανειστή, αφού η διαφορά επιδέχεται ως προς αυτούς ενιαία μόνο ρύθμιση και δεν νοείται έγκυρος πλειστηριασμός για τον έναν και άκυρος για τον άλλον (ΟλΑΠ 6/2005). Αν δεν απευθύνεται κατά όλων των ανωτέρω, η ανακοπή είναι απαράδεκτη...» (ΑΠ 214/2009, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΠΙΚΛΗΣΗ

«...Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την επισκόπηση της από 24 Φεβρουαρίου 2003 ανακοπής, με αυτή, οι ήδη αναιρεσείοντες - ανακόπτοντες - καθών η εκτέλεση συνοφειλέτες, ζήτησαν την ακύρωση του πλειστηριασμού, που είχε διενεργηθεί στις 13.11.2002 και αφορούσε αυτοτελείς οριζόντιες ιδιοκτησίες τους σε πολυόροφη οικοδομή, που είχε υπαχθεί στις διατάξεις των άρθρων 1002, 1117 ΑΚ και του Ν. 3741/1929, συντάχθηκε δε περί αυτού η υπ' αριθ. ...../13.11.2202 έκθεση πλειστηριασμού και κατακυρώσεως και εκδόθηκαν οι υπ' αριθ. ..../2.12.2002 και ...../3.12.2002 περιλήψεις κατακυρωτικής έκθεσης της συμβολαιογράφου Αθηνών .... Η ανακοπή αυτή στρεφόταν κατά των ήδη τεσσάρων πρώτων αναιρεσιβλήτων υπερθεματιστών, όχι όμως και κατά της ήδη πέμπτης αναιρεσίβλητης δανείστρι-

ας τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «Ε.Τ ΑΕ». που επέσπευσε τον ανωτέρω πλειστηριασμό για την ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεώς της. Επακολούθησε, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του ακριβούς αντιγράφου του δικογράφου της, η από τους αναφερόμενους αναιρεσείοντες ανακόπτοντες - καθών η εκτέλεση συνοφειλέτες κατάθεση της υπ' αριθ. εκθ. καταθ. …./2004 από 10 Σεπτεμβρίου 2004 προσεπίκλησης προς παρέμβαση της παραλειφθείσας ως άνω αναγκαίας ομοδίκου των υπερθεματιστών δανείστριας τράπεζας, που επέσπευσε τον πλειστηριασμό, και η επίδοση στην επισπεύδουσα ακριβούς αντιγράφου της με κλήση προς συζήτηση στις 10 Σεπτεμβρίου 2004, όπως τούτο αποδεικνύεται από τη σε αυτό επισημείωση του ενεργήσαντος την επίδοση δικαστικού επιμελητή. Κατ' ακολουθίαν, η προσεπίκληση προς παρέμβαση στη δίκη της αναγκαίας ομοδίκου των υπερθεματιστών ασκήθηκε και άρα επιδόθηκε σε αυτή μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης, στο άρθρο 934 § 1 περ. γ του ΚΠολΔ, για την ακύρωση του πλειστηριασμού ακινήτων προθεσμίας των ενενήντα (90) ημερών, δοθέντος περαιτέρω ότι και οι περιλήψεις των δύο κατακυρωτικών εκθέσεων μεταγράφηκαν, όπως συνομολογείται, στις 6.12.2002. Συνεπώς, η προσεπίκληση αυτή της αναγκαίας ομοδίκου προς παρέμβαση στη δίκη, ασκηθείσα εκπροθέσμως, ήταν πράγματι απαράδεκτη, όπως δέχθηκε το Εφετείο, το οποίο δεν κήρυξε παρά το νόμο απαράδεκτο, αφού, όπως ειπώθηκε, η επισπεύδουσα τον πλειστηριασμό και προσεπικληθείσα σε παρέμβαση δανείστρια τράπεζα, ήταν αναγκαία ομόδικος των υπερθεματιστών τεσσάρων καθ' ων η ανακοπή και η προσεπίκληση για παρέμβαση έπρεπε υποχρεωτικά να επιδοθεί σε αυτή, μέσα στην αναφερόμενη προθεσμία των ενενήντα (90) ημερών του άρθρου 934 § 1 περ. γ' του ΚΠολΔ, την τήρηση δε της δικονομικής αυτής προθεσμίας όφειλε να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως το δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Επομένως, ο μοναδικός λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο οι αναιρεσείοντες προβάλλουν, ότι το Εφετείο παρά το νόμο κήρυξε απαράδεκτη την ένδικη ανακοπή και υπέπεσε στην πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 14 του ΚΠολΔ. διότι η μη επίδοση, στην επισπεύσασα τον πλειστηριασμό αναγκαία ομόδικο των υπερθεματιστών δανείστρια τράπεζα της προσεπίκλησης σε παρέμβαση μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από τη μεταγραφή των περιλήψεων των δύο κατακυρωτικών εκθέσεων, δεν επαγόταν το απαράδεκτο αυτής, αφού η προσεπικληθείσα επισπεύδουσα δεν επικαλέσθηκε το απαράδεκτο τούτο, ούτε την επέλευση δικονομικής της βλάβης από τη μη τήρηση της προθεσμίας αυτής, άλλως και σε κάθε περίπτωση, αφού με την ασκηθείσα ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως μετά την κατακύρωση, την εγγραφή αυτής στα οικεία βιβλία διεκδικήσεων και την επίδοσή της στους υπερθεματιστές διακόπηκε, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΑΚ, η προθεσμία του άρθρου 934 § 3 περ. γ' του ΚΠολΔ, είναι αβάσιμος…» (ΑΠ 37/2009, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ - ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΟΤΕ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ (ΑΡΘΡΟ 934 ΚΠολΔ)

«…Κατά τη διάταξη του άρθρου 934 παρ. 1 ΚΠολΔ, η οποία επιβάλλει την κατά στάδια προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής, εκτέλεσης, η ανακοπή του άρθρου 933 είναι παραδεκτή **α)** αν αφορά την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία μέσα σε **δεκαπέντε ημέρες** αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, **β)** αν αφορά την εγκυρότητα των πράξεων της εκτέλεσης που έγιναν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης και πέρα ή την απαίτηση, **έως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης**, **γ)** αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, **μέσα σε έξι μήνες αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί και αν πρόκειται για**

εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μέσα σε τριάντα ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού αν πρόκειται για κινητά και ενενήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης αν πρόκειται για ακίνητα. Κατά δε την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, **πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης** είναι η σύνταξη έκθεσης για την κατάσχεση και τελευταία η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Δηλαδή για το παραδεκτό των αντιρρήσεων, ήτοι της ανακοπής κατά της εκτέλεσης, του άρθρου 933 ΚΠολΔ, η ανακοπή αυτή πρέπει να ασκηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 934, μέσα στα τασσόμενα, από την τελευταία διάταξη, χρονικά όρια, οπότε και οι πρόσθετοι λόγοι της ανωτέρω ανακοπής δεν αρκεί να ασκούνται μόνον κατά τους γενικούς ορισμούς του άρθρου 585 παρ. 2β του ίδιου Κώδικα, το οποίο έχει και στην ανακοπή αυτή εφαρμογή, αλλά προσέτι και εντός των χρονικών περιορισμών του παραπάνω άρθρου 934 παρ. 1 ΚΠολΔ, αφού με την πάροδο άπρακτων των τελευταίων, τυχόν ακυρότητα της αναγκαστικής εκτελέσεως, για οποιονδήποτε και οποτεδήποτε προβαλλόμενο λόγο, καλύπτεται, πράγμα που συνάδει στο πνεύμα της τελευταίας διάταξης, με την οποία σκοπείται η ταχεία άρση της αβεβαιότητας περί το κύρος των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας. Οι κατά το άρθρο 934 παρ. 1 ΚΠολΔ οριζόμενες προθεσμίες για το παραδεκτό της κατά το άρθρο 933 του ιδίου κώδικα ανακοπής και των προσθέτων αυτής λόγων, είναι δικονομικές, εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο και η πάροδός τους συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα προσβολής της σχετικής πράξεως της εκτελεστικής διαδικασίας...» (ΑΠ 905/2011, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2012, σελ. 123). «...Η καθιερούμενη από το άρθρο 934 ΚΠολΔ αρχή της σταδιακής προσβολής των πράξεων της διαδικασίας της εκτέλεσης ως συνέπεια έχει και τη σταδιακή ισχυροποίηση της εκτέλεσης και συνεπώς με την πρόοδο της διαδικασίας, αφενός μεν καθίστανται απρόσβλητες οι προγενέστερες πράξεις του προηγούμενου σταδίου, αφετέρου δε το ελάττωμά τους δεν επιδρά στο κύρος των μεταγενέστερων πράξεων. Δεν είναι δηλαδή δυνατή η σε μεταγενέστερο στάδιο προβολή λόγων ακύρωσης, οι οποίοι μπορούσαν να προβληθούν σε προγενέστερο στάδιο. Για την εφαρμογή των προθεσμιών του άρθρου 934 λαμβάνεται υπόψη το αίτημα της ανακοπής, το οποίο περιλαμβάνει την ακύρωση μιας ή περισσοτέρων πράξεων της εκτέλεσης και τα αναφερόμενα στην ανακοπή ελαττώματα ή αταξίες που πρέπει να αναφέρονται και να θίγουν το κύρος της προσβαλλόμενης με το αίτημα της ανακοπής πράξης. Ενόψει αυτών η ρύθμιση του άρθρου 934 καθιστά αναγκαίο το σαφή νομικό χαρακτηρισμό των λόγων ανακοπής, οι οποίοι αφορούν το έγκυρο του εκτελεστού τίτλου, την προδικασία, τις λοιπές πράξεις εκτέλεσης και την απαίτηση, για να καθορισθεί ακολούθως η προθεσμία, στην οποία εντάσσεται ο συγκεκριμένος λόγος ανακοπής. Οι προθεσμίες του άρθρου 934 καθορίζονται κατά στάδια και έχουν ως εξής: **Το πρώτο στάδιο (934 παρ. 1α)** αφορά τους λόγους της ανακοπής που στρέφονται κατά των πράξεων της προδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης ή κατά του κύρους του εκτελεστού τίτλου. **Το δεύτερο στάδιο** αφορά τους λόγους της ανακοπής, που ανάγονται στο κύρος των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας που ενεργήθησαν από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη και εφεξής ή στην απαίτηση. **Το τρίτο (τελευταίο) στάδιο** αφορά το κύρος της τελευταίας πράξης εκτέλεσης. Εξ` άλλου σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 934, αν πρόκειται για εκτέλεση χρηματικών απαιτήσεων, πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης είναι η σύνταξη έκθεσης για την κατάσχεση και τελευταία η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Ενόψει της διάταξης αυτής ως αφετήριο χρονικό σημείο για την 15νθήμερη προθε-

σμία άσκησης ανακοπής **στο πρώτο στάδιο** προβολής των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας για την ακύρωση του εκτελεστού τίτλου ή των πράξεων της προδικασίας, είναι η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, η οποία, προκειμένου για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, είναι η σύνταξη της έκθεσης κατάσχεσης, η οποία ολοκληρώνεται με την επίδοση αντιγράφου ή περίληψης αυτής στον καθού η εκτέλεση. Καθόσον αφορά το **δεύτερο στάδιο** προσβολής (934 παρ. 1 εδ. β), αρχίζει από την πρώτη πράξη εκτελέσεως της παρ. 2 που προεκτέθηκε και λήγει την προηγούμενη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης. Στην προθεσμία αυτή υπόκεινται οποιαδήποτε ελαττώματα της απαίτησης παρακωλυτικό ή καταλυτικό της γένεσης γεγονός (προθεσμία, παραγραφή, εξόφληση, αναβολή κ.λ.π) και πρέπει η ανακοπή να ασκηθεί έως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, δηλαδή έως τη σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού ή κατακύρωσης προκειμένου για αναγκαστική εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης με κατάσχεση κινητού ή ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. (Β. Βαθρακοκοίλη, Κωδ. Πολιτ. Δικονομίας, τ. Ε, σελ. 426-427). Και κατά **το τρίτο στάδιο** (934 παρ. 1 εδ. γ') η ανακοπή που αναφέρεται στην εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης υπόκειται σε προθεσμία έξι μηνών από την ενέργεια της πράξης αυτής και αν η ανακοπή αφορά την τελευταία πράξη εκτέλεσης, που επισπεύδεται για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων με πλειστηριασμό ακινήτου, η προθεσμία άσκησής της είναι 90 ημερών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης (ΑΠ 2100/1986 ΕΕΝ 1988.766)...» (ΕφΔωδ 17/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Η ακυρότητα μιας προηγούμενης πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης συμπαρασύρει σε ακυρότητα και την επόμενη πράξη, μόνον εφόσον και η επόμενη πράξη προσβληθεί με ανακοπή και κηρυχθεί από το δικαστήριο η ακυρότητά της. Διαφορετικά, **παρά την κήρυξη της ακυρότητας μιας προηγούμενης πράξης, που αποτελεί την προϋπόθεσή της, εφόσον προχώρησε η εκτελεστική διαδικασία και δεν προσβλήθηκε εμπροθέσμως αυτοτελώς, με ανακοπή, έστω και σύμφωνα με το άρθρο 69 παρ. 1 περ. δ' του ΚΠολΔ και η επόμενη πράξη, η τελευταία ισχυροποιείται και παραμένει απρόσβλητη.** Τούτο συμβαίνει και με την τελευταία πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία στην εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων είναι η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, δεν εκλείπει το έννομο συμφέρον εκείνου που άσκησε ανακοπή κατά προγενέστερης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας (και συνεπώς και του καθολικού διαδόχου του) να συνεχίσει τη δίκη για την ανακοπή, ασκώντας τα επιτρεπόμενα ένδικα μέσα και συνεπώς την αίτηση αναίρεσης, διότι μόνο μετά την αμετάκλητη ακύρωση της πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας που προσβλήθηκε με ανακοπή, μπορεί να επιδιώξει να επιδικασθεί σε αυτόν αποζημίωση για τη ζημία που συνδέεται αιτιωδώς με την πράξη που ακυρώθηκε, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 940 παρ. 3 ΚΠολΔ, με την οποία ως αμετάκλητη ακύρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης νοείται η αμετάκλητη ακύρωση κάθε επιμέρους πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας...» (ΑΠ 1002/2007 ΕλλΔνη 2008, σελ. 1026). Η ακυρότητα αυτή μιας ενδιάμεσης πράξεως της εκτελεστικής διαδικασίας απαγγέλλεται κατόπιν ανακοπής που πρέπει να ασκείται έως την έναρξη του πλειστηριασμού (ΚΠολΔ 934 παρ. 1β), υπό την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης κατά το άρθρο 159 παρ. 3 του ΚΠολΔ. Αν η ενδιάμεση αυτή ακυρότητα δεν ήθελε προσβληθεί εμπροθέσμως, δεν κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως και η διενέργεια του πλειστηριασμού. Αντιθέτως, αν ο πλειστηριασμός διενεργηθεί παρά την ανυπαρξία τελείως όλων ή μιας των τασσομένων με ποινή ακυρότητας διατυπώσεών του είναι άκυρος ανεξαρτήτως βλάβης και η ακυρότητα αυτή αφορά την ίδια την

τελευταία πράξη της εκτελέσεως, ώστε απαγγέλλεται κατόπιν ανακοπής που ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομον συμφέρον εντός 90 ημερών από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως επί πλειστηριασμού ακινήτων...» (ΑΠ 196/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Από τις παραπάνω διατάξεις (άρθρα 933, 934 ΚΠολΔ), σε συνδυασμό με το ότι η κατά το σύστημα του ΚΠολΔ λειτουργία της δικονομικής ακυρότητας καθιστά αναγκαία την προσβολή των άκυρων πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως, οι οποίες παράγουν τις συνέπειές τους μέχρις ότου με δικαστική απόφαση απαγγελθεί η ακυρότητά τους, οπότε και αίρονται αναδρομικά τα αποτελέσματά τους (άρθρο 159 ΚΠολΔ, βλ. σχετ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, 2η έκδ. στο άρθρο 933 παρ. 149 σελ. 394 επ., Στ. Σταματόπουλου, σε σημείωμα Δίκη 15 (1094) σελ. 760), γίνεται φανερό, ότι αν οι επί μέρους πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως παρουσιάζουν ελάττωμα, που μπορεί να οδηγήσει σε ακυρότητα, πρέπει να προσβληθούν με ανακοπή μέσα σε ορισμένη προθεσμία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τότε επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα προσβολής της σχετικής πράξεως (άρθρο 151 ΚΠολΔ), η οποία καθίσταται πλέον απρόσβλητη. Δεν μπορεί λοιπόν να συμπαρασύρει σε ακυρότητα και τις επόμενες πράξεις της διαδικασίας της εκτελέσεως (Ι. Μπρίνιας, ό.π. σελ. 395, Φραγκίστα - Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση Ι, παρ. 40 σελ. 203, οι ίδιοι σε γνμδ Δίκη 4.151, ΑΠ 1113/1983 Δίκη 15.758, ΑΠ 893/1983 ΕλλΔνη 25.118, ΑΠ 478/1978 ΝοΒ 27.215), εκτός αν ο νόμος ρητώς ορίζει κάτι τέτοιο, όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις των άρθρων 960 παρ. 4 και 999 παρ. 4 του ΚΠολΔ (Ι. Μπρίνιας, ό.π. στο άρθρο 934, σελ. 458). Για την εφαρμογή των ανωτέρω προθεσμιών του άρθρου 934 αρ. 1 ΚΠολΔ θα γίνει σύνδεση όχι μόνο με το αίτημα της ανακοπής, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει την ακύρωση μιας ή περισσοτέρων πράξεων της εκτελέσεως, αλλά κυρίως με τα ιστορούμενα σ' αυτή ελαττώματα, τα οποία πρέπει ν' αναφέρονται ευθέως και αμέσως και να θίγουν το κύρος της προσβαλλομένης με το αίτημα της ανακοπής πράξεως (Ι. Μπρίνιας, ό.π. παρ. 166 σελ. 462-463, Φραγκίστα - Φαλτσή, ό.π., Ι παρ. 40, σελ. 206). Γίνεται λοιπόν δεκτό ότι η ανακοπή που περιέχει λόγους ακυρότητας που θίγουν αμέσως τις προγενέστερες του πλειστηριασμού πράξεις της εκτελέσεως και εμμέσως μόνο την πράξη του πλειστηριασμού, ως τελευταία πράξη της εκτελέσεως, πρέπει ν' ασκηθεί μέσα στις ανωτέρω προθεσμίες του άρθρου 934 παρ. 1 περ. α' και β' ΚΠολΔ κατά περίπτωση, μόνο δε μετά την τελεσίδικη παραδοχή της και την ακύρωση των προγενεστέρων αυτών πράξεων της εκτελέσεως, η οποία ακύρωση επιδρά ακυρωτικά και επί του πλειστηριασμού, μπορεί να προσβληθεί παραδεκτώς για το λόγο αυτόν ο πλειστηριασμός μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1γ' και 2 του ΚΠολΔ (ΑΠ 893/1983 ό.π.). Εξάλλου η ικανότητα του οφειλέτη για τη διάθεση του αντικειμένου ή του δικαιώματος, που κατάσχεται, αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση της κατασχέσεως (Ι. Μπρίνιας, ό.π. παρ. 267 ΙΙ σελ. 716) και επομένως η έλλειψή της, λόγω π.χ. απαγορεύσεως διαθέσεως από το νόμο, επιφέρει ακυρότητα αυτής (άρθρο 175 ΑΚ), διότι προς την δικαιοπρακτική διάθεση εξομοιώνεται και εκείνη που πραγματοποιείται από τους δανειστές με αναγκαστική κατάσχεση (Γ. Μπαλή, Γενικαί Αρχαί παρ. 61, ΑΠολ 1688/1983 ΝοΒ 32.1535, ΑΠ 290/1988 ΕΕΝ 1989.194). Συνεπώς, η πάροδος της προθεσμίας προσβολής της κατασχέσεως για έλλειψη εξουσίας προς διάθεση του κατασχεθέντος, καθιστά τον πλειστηριασμό που ακολούθησε τυπικά έγκυρο και απρόσβλητο με ανακοπή, έστω και αν δεν μπορεί να επέλθει το κατά το ουσιαστικό δίκαιο μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της κυριότητας στον υπερθεματιστή, επειδή υπάρχει νόμιμος λόγος απαγορεύσεως διαθέσεως του πράγματος (ΑΠ 1647/2001 ΕλλΔνη 43.1044, ΕφΘεσ 74/1990 ΕλλΔνη 31.1305)...» (ΜΠΤρικάλων 229/2003 ΑρχΝομ 2004, σελ. 243). «...Στον όρο

«προδικασία» του πρώτου εδαφίου της διάταξης αυτής περιλαμβάνονται όλες οι πράξεις μέχρι την επιταγή, που αποτελεί την πρώτη πράξη εκτέλεσης, συνάμα δε και την προδικασία αυτής (Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, 1970, παρ. 168, σελ. 323), ενώ πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης είναι, σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, η σύνταξη έκθεσης για την κατάσχεση, αν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων (ΕφΑθ 14484/1988 ΕλλΔνη 33.591)...» (ΜΠΘεσ 26981/2010 Αρμ. 2011, σ. 467, ΝΟΜΟΣ). «...Αν πρόκειται για την εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης είναι η σύνταξη έκθεσης κατάσχεσης. **Κατά την αληθή όμως έννοιά της αφετηρία της προθεσμίας αν ο οφειλέτης ήταν απών κατά την κατάσχεση είναι η επίδοση σ' αυτόν της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης**. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι αν οι επιμέρους πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, παρουσιάζουν ελάττωμα, που μπορεί να οδηγήσει σε ακυρότητα, πρέπει να προσβληθούν με ανακοπή μέσα σε ορισμένη προθεσμία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη τότε επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα προσβολής της σχετικής πράξης (151 ΚΠολΔ), η πράξη αυτή καθίσταται απρόσβλητη και δεν μπορεί να συμπαρασύρει σε ακυρότητα και τις επόμενες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας (βλ. σχ. ΑΠ 1257/97 Δνη 39.555, ΕφΑθ 4919/93, 459/93 ΝοΒ 42.71 ΕφΘεσ 2692/92 Δνη 1994.634 και 200, Μπρίνια: ο.π. παρ 552 VI)...» (ΕφΠατρών 858/2008 ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ 2009, σελ. 375). «...Οι από την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 934 παρ. 1 ΚΠολΔ, οριζόμενες προθεσμίες είναι δικονομικές, διεπόμενες από τις διατάξεις των άρθρων 144 επ. του ίδιου κώδικα, εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο και η παρέλευσή τους συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα προσβολής της σχετικής πράξης της εκτέλεσης (άρθρο 151 ΚΠολΔ), τυχόν ακυρότητα της οποίας έτσι καλύπτεται. Η καθιερούμενη, δηλαδή, αρχή της σταδιακής προσβολής των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας έχει ως επακόλουθο να ισχυροποιούνται οι τελευταίες κατά στάδια, με την πάροδο δε της προθεσμίας, να καθίστανται απρόσβλητες οι πράξεις του προηγούμενου σταδίου, το δε ελάττωμά τους να μην επιδρά στο κύρος των μεταγενέστερων πράξεων (ΑΠ 1465/2005, 372/2004). Με τα δεδομένα αυτά, επί πλειστηριασμού ακινήτου προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η ακυρότητα της αναγκαστικής κατάσχεσης ή του αποσπάσματος αυτής ή της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης, λόγω μη αναφοράς στο απόσπασμα ή στην περίληψη των υπαρχόντων στο κατασχεθέν ακίνητο βαρών (προσημειώσεων και υποθηκών), μπορεί να προβληθεί με ανακοπή, μόνο μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 934 παρ. 1β ΚΠολΔ, δηλαδή, μέχρι την έναρξη της τελευταίας πράξης της εκτέλεσης που είναι η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης. Έτσι, αν δεν ασκήθηκε ανακοπή με τέτοιο περιεχόμενο, η πιο πάνω ακυρότητα δεν μπορεί να προβληθεί με ανακοπή ως λόγος ακυρότητας - ελαττωματικότητας - του πλειστηριασμού...» (ΑΠ 1538/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Οι ανωτέρω προθεσμίες (ενεργείας) είναι δικονομικές (βλ. Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεσις Εκδ, 2η στο άρθ. 934 παρ. 163 σελ. 454 επ.), εξετάζονται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο και η άπρακτη παρέλευση τους καθιστά απρόσβλητες τις προσβαλλόμενες πράξεις εκτελέσεως (βλ. ΑΠ 93/2001 ΝΟΜΟΣ 2001, ΑΠ 732/1994 ό.π.), τυχόν ακυρότητα των οποίων έτσι καλύπτεται (ΑΠ 93/2001 ό.π.), και δεν συμπαρασύρει σε ακυρότητα και τις επόμενες πράξεις της διαδικασίας της εκτελέσεως (Ι. Μπρίνιας, ό.π. σελ. 395, Φραγκίστα - Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση Ι παρ. 40 σελ. 203, οι ίδιοι σε γνμδ Δίκη 4 (1973) σελ. 151, ΑΠ 1113/1983, Δ 15.758), εκτός αν ο νόμος ρητώς ορίζει κάτι τέτοιο, όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις των άρθρων 960 παρ. 4 και 999 παρ. 4 του ΚΠολΔ (Ι. Μπρίνιας, ό.π. στο άρθρο 934, σελ. 458). Εξάλλου για την εφαρμογή των

ανωτέρω προθεσμιών του άρθρου 934 αρ. 1 ΚΠολΔ θα γίνει σύνδεση όχι μόνο με το αίτημα της ανακοπής, το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει την ακύρωση μιας ή περισσοτέρων πράξεων της εκτελέσεως, αλλά κυρίως με τα ιστορούμενα σ` αυτή ελαττώματα, τα οποία πρέπει ν` αναφέρονται ευθέως και αμέσως και να θίγουν το κύρος προσβαλλομένης με το αίτημα της ανακοπής πράξεως (ΕΘ 74/1990, ΕλλΔικ 1990.1305, Ι. Μπρίνιας, ό.π. παρ. 166 σελ. 462-463, Φραγκίστας - Φαλτσή, ό.π., Ι παρ. 40 σελ. 206). Γίνεται λοιπόν δεκτό ότι η ανακοπή που περιέχει λόγους ακυρότητας που θίγουν αμέσως τις προγενέστερες του πλειστηριασμού πράξεις της εκτελέσεως και εμμέσως μόνο την πράξη του πλειστηριασμού, ως τελευταία πράξη της εκτελέσεως, πρέπει ν` ασκηθεί μέσα στις ανωτέρω προθεσμίες του άρθρου 934 παρ. 1 περ. α και β ΚΠολΔ κατά περίπτωση, μόνο δε μετά την τελεσίδικη παραδοχή της και την ακύρωση των προγενεστέρων αυτών πράξεων της εκτελέσεως, η οποία ακύρωση επιδρά ακυρωτικά και επί του πλειστηριασμού, μπορεί να προσβληθεί παραδεκτώς για το λόγο αυτόν ο πλειστηριασμός μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1γ` και 2 του ΚΠολΔ....» (ΜΠΘεσ 3602/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ

«...Κριτήριο του εμπροθέσμου της ανακοπής αποτελεί ο προβαλλόμενος λόγος, ήτοι η πράξη όπου ενυπάρχει το επικαλούμενο ελάττωμα και όχι το αίτημά της, δηλαδή οι επόμενες πράξεις των οποίων ζητείται η ακύρωση (ΟλΑΠ 10/2006, ΑΠ 37/2009). Ειδικά όταν προσβάλλεται ο πλειστηριασμός λόγω ελαττωμάτων της προδικασίας του γίνεται δεκτό για την τηρούμενη προθεσμία ότι κάθε λόγος που αναφέρεται σε δικονομικά ελαττώματα των πράξεων της προδικασίας του πλειστηριασμού, οι οποίες εντούτοις πραγματοποιήθηκαν εμπρόθεσμα, προκαλεί δικονομική ακυρότητα των πράξεων αυτών και υπόκειται στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1β. Οταν όμως πρόκειται για ελλείψεις που ισοδυναμούν με νομική ανυπαρξία των διατυπώσεων της προδικασίας του πλειστηριασμού (δηλαδή των άρθρων 960 παρ. 1 και 999 παρ. 1 και 3 εδ. α, β, γ, ε, στ ΚΠολΔ), όταν τηρήθηκαν εκπρόθεσμα ή όταν δεν τηρήθηκαν οι διατυπώσεις αυτές καθόλου, το ελάττωμα ενυπάρχει στον ίδιο τον πλειστηριασμό, αφού σύμφωνα με τα άρθρα 960 παρ. 2 και 999 παρ. 4, ο πλειστηριασμός είναι τότε άκυρος και η προβολή του σχετικού λόγου υπόκειται, έτσι, στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1 γ` του ΚΠολΔ. (ΑΠ 158/85, ΑΠ 744/79, ΑΠ 186/76)...» (ΑΠ 1898/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΟΥΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 159 και 933 επ. ΚΠολΔ προκύπτει, μεταξύ των άλλων, ότι πράξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης που έγιναν χωρίς να τηρηθούν οι απαιτούμενες από το νόμο διατυπώσεις δεν είναι αυτοδίκαια άκυρες, έστω και αν η τήρηση των διατυπώσεων αυτών επιβάλλεται με την ποινή της ακυρότητας, αλλά παράγουν όλες τις έννομες συνέπειες τους μέχρις ότου απαγγελθεί η ακυρότητα από το δικαστήριο, κατόπιν άσκησης της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Η ακυρότητα, μάλιστα, των εν λόγω πράξεων πρέπει να προταθεί έγκαιρα, μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 934 ΚΠολΔ, γιατί, διαφορετικά, η άπρακτη πάροδος των προθεσμιών αυτών θεραπεύει την ακυρότητα, με την έννοια ότι κάνει τις άκυρες πράξεις απρόσβλητες...Η ακυρότητα μιας προηγούμενης πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης συμπαρασύρει σε ακυρότητα και την επόμενη πράξη, μόνο εφόσον και η επόμενη πράξη προσβληθεί με ανακοπή και κηρυχθεί από το δικαστήριο η ακυρότητα της. Διαφορετικά, παρά την κήρυξη της ακυρότητας μιας προηγούμενης πράξης,

που αποτελεί την προϋπόθεσή της, εφόσον προχώρησε η εκτελεστική διαδικασία και δεν προσβλήθηκε εμπρόθεσμα αυτοτελώς με ανακοπή, έστω και σύμφωνα με το άρθρο 69 § 1 περ. δ ΚΠολΔ, και η επόμενη πράξη, η τελευταία ισχυροποιείται και παραμένει απρόσβλητη (ΑΠ 1002/2007 ΧρΙΔ 8.45, ΑΠ 1107/2003 ΕλΔ 46.108, ΑΠ 93/2001 ΕλΔ 42.696, Μπρίνιας, ο.π., άρθ. 933, § 149, σελ. 394 επ. και άρθ. 934, § 165, σελ. 460-462, Π. Γέσιου - Φαλτσή, ο.π., § 40, σελ. 598 και § 34, σελ. 476 επ.). (ΕφΑθ 768/2009, ΕλλΔνη 2011, σ. 203, 204). (ΕφΑθ 849/2009 ΕλλΔνη 2010, σ. 177). «...Η ανακοπή που περιέχει λόγους ακυρότητας, οι οποίοι θίγουν αμέσως πράξεις εκτελέσεως που είναι προγενέστερες του πλειστηριασμού, πρέπει να ασκηθεί μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 934 παρ. 1α και β κατά τις παραπάνω διακρίσεις, γιατί αν παρέλθει η προθεσμία αυτή θεραπεύεται η ακυρότητα και καθίσταται απρόσβλητη η πράξη εκτελέσεως. Η οριζόμενη από το αρθ. 934 του ίδιου Κώδικα για κάθε περίπτωση προσβολής προθεσμία είναι δικονομική, αφού τάσσεται για την άσκηση της διαδικαστικής πράξεως της ανακοπής και συνεπώς διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 144 επ. ΚΠολΔ. Με συνέπεια αν οι προθεσμίες αυτές παρέλθουν άπρακτες, να επέρχεται έκπτωση από το σχετικό δικαίωμα (άρθρ. 151 ΚΠολΔ). Έτσι, η καθιερούμενη αρχή της σταδιακής προσβολής των πράξεων της εκτελέσεως έχει ως επακόλουθο οι πράξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως να ισχυροποιούνται κατά στάδια και με την πάροδο της διαδικασίας να καθίστανται απρόσβλητες οι πράξεις του προηγούμενου σταδίου, το δε ελάττωμα τους να μην επιδρά στο κύρος των μεταγενέστερων πράξέων. Εξάλλου, σύμφωνα με τα άρθρα 960 παρ. 3 και 999 παρ. 4 ΚΠολΔ...» (ΕφΠατρών 97/2007, ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ 2008, σελ. 328).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

«...Η ακύρωση μιας ενδιάμεσης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας επιδρά ακυρωτικώς και στον εν συνεχεία πλειστηριασμό, ο οποίος, αν αφορά ακίνητο και πρόκειται για εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης, κηρύσσεται άκυρος κατόπιν ανακοπής που πρέπει να ασκείται μέσα σε προθεσμία 90 ημερών, αφότου μεταγραφεί η περίληψη της οικείας κατακυρωτικής έκθεσης, καθώς η ακυρότητα αφορά την τελευταία πράξη της εκτέλεσης. Για να ασκηθεί, δηλαδή, παραδεκτά ανακοπή κατά του πλειστηριασμού λόγω δικονομικών ακυροτήτων της προδικασίας του, απαιτείται να έχει προσβληθεί ως άκυρη και η ελαττωματική πράξη της προδικασίας του μέσα στην προθεσμία του αρθρ. 943 § 1β ΚΠολΔ. Αν όμως δεν πρόκειται για ελάττωμα απλώς ή αταξία της προδικασίας του πλειστηριασμού, αλλά για παντελή έλλειψη όλων ή μιας των διατυπώσεων που τάσσει ο νόμος για τη διενέργειά του και παρά την έλλειψη αυτή ο πλειστηριασμός διενεργηθεί, τότε είναι άκυρος ανεξάρτητα από βλάβη και η ακυρότητα του κηρύσσεται ύστερα από ανακοπή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον μέσα στην προθεσμία του αρθρ. 934 § 1γ ΚΠολΔ, αφού πρόκειται για λόγο ακυρότητας του ίδιου του πλειστηριασμού και όχι διατύπωσης της προδικασίας του που ποτέ δεν έγινε (ΟλΑΠ 3/2007, ΑΠ 8/2011)...» (ΑΠ 1401/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

«...Κατά το άρθρο 68 του ΚΠολΔ, δικαστική προστασία έχει δικαίωμα να ζητήσει, όποιος έχει άμεσο έννομο συμφέρον. Το έννομο συμφέρον, το οποίο αποτελεί προϋπόθεση κάθε δικαστικής ενέργειας και δεν είναι συνήθως ανεξάρτητο από την έρευνα του υπαρκτού ή ανύπαρκτου του ουσιαστικού δικαιώματος, εκείνου που

ενεργεί τη διαδικαστική πράξη, προορίζεται να περιορίσει την δικαστική ενέργεια σε εκείνες μόνο τις περιπτώσεις, που η απόφαση που θα ζητηθεί είναι ικανή να συμβάλει στην προστασία των δικαιωμάτων εκείνου που ζητά τη δικαστική προστασία και, ταυτόχρονα με την προστασία αυτή, στην πραγμάτωση του δικαίου και στην αποκατάσταση της κοινωνικής ειρήνης. Έτσι, όπως σε κάθε διαγνωστική διαδικασία, το εισαγωγικό δίκης ένδικο βοήθημα της ανακοπής του άρθρου 933 του ΚΠολΔ είναι παραδεκτό μόνο εάν στηρίζεται σε έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος, σε σχέση με τη συγκεκριμένη ανακοπή. Το έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος για την ακύρωση πράξης εκτέλεσης πρέπει να συνδέεται με την ωφέλεια που προσδοκά από την ακύρωσή της, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για ωφέλεια διαδικαστική ή αν αυτή αφορά το ουσιαστικό δικαίωμά του και όχι με τη βλάβη που απορρέει από την παράβαση συγκεκριμένης διάταξης. Με την έννοια αυτή, πρέπει να υπάρχει έννομο συμφέρον για ακύρωση πράξεων εκτέλεσης σε όλες τις περιπτώσεις ακυρότητας της αναγκαστικής εκτέλεσης που υπάγονται στο άρθρο 159 αριθ. 1 έως 3 του ΚΠολΔ και όχι μόνο όταν πρόκειται για ακυρότητα, η οποία εξαρτάται από την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης κατ' άρθρο 159 παρ. 2 του ΚΠολΔ. **Το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο και ενεστώς**, δηλαδή να υφίσταται κατά τον χρόνο που επιχειρείται η διαδικαστική πράξη, η συνδρομή του δε κρίνεται από τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία επικαλείται και αποδεικνύει ο διάδικος....» (ΑΠ 1941/2009, ΝοΒ 2010, σελ. 970). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 68, 73 και 933 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι **το έννομο συμφέρον του ασκούντος ανακοπή, αποτελεί δικαστική προϋπόθεση της δίκης και πρέπει να υπάρχει όχι μόνον κατά την κατάθεση της ανακοπής, αλλά και κατά την έναρξη της δίκης**, δηλαδή, κατά την πρώτη στο ακροατήριο συζήτηση, εξετάζεται δε από το δικαστήριο σε κάθε στάση της δίκης. **Εννομο συμφέρον** υπάρχει όταν με την επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση επηρεάζεται η θέση και γενικότερα συγκεκριμένο συμφέρον του ανακόπτοντος (βλ. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτελ. παρ. 155, σελ. 426, ΕΑ 2685/98 ΕλλΔικ 39.919 ΕΑ 10137/95 ΕλλΔικ 37.1632). Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 933 και 934 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι η ανακοπή κατά της επιταγής επιτρέπεται προ πάσης ενεργείας της πρώτης μετά την επιταγή πράξεως. Η επίδοση της επιταγής αποτελεί το αφετήριο χρονικό σημείο ενάρξεως της αναγκαστικής εκτελέσεως (βλ. ΑΠ 717/76 ΝοΒ 25.58, ΑΠ 1038/76 ΝοΒ 25.378). Η επιταγή και ως πράξη εκτελέσεως επαπειλεί κίνδυνο στα νόμιμα συμφέροντα του οφειλέτη και συνεπώς, έχει το δικαίωμα να την ανατρέψει με ανακοπή, η οποία πρέπει να φέρει τα στοιχεία του δικογράφου, με άμεσο στόχο να προληφθεί η επικείμενη βλάβη από την απειλή της εκτελέσεως. Ο ανακόπτων έχει έννομο συμφέρον να ανακόψει την επιταγή, εφόσον, η συνέχιση της εκτελεστικής διαδικασίας θα οδηγήσει μετά βεβαιότητας στην επέλευση βλάβης. **Ουσιαστικό έννομο συμφέρον** συνιστά η ωφέλεια, την οποία προσπορίζεται ο ενδιαφερόμενος από τη νόμιμη άσκηση του δικαιώματος. **Δικονομικό έννομο συμφέρον** είναι η επερχόμενη ωφέλεια ή αποτροπή βλάβης με την δικαστική απόφαση, με τη μορφή προστασίας του δικαιώματος ή της εννόμου σχέσεως ή διασαφήσεως περί του υπαρκτού ή μη της αβεβαιότητας ή αμφισβητήσεως (βλ. ΕΑ 5040/87 ΕλλΔικ 29.1679)...(ΕφΚέρκυρας 24/2002, ΝΟΜΟΣ). «...Για την άσκηση ανακοπής κατά της εκτέλεσης απαιτείται να έχει ο ανακόπτων έννομο συμφέρον, που υπάρχει όταν με την αναγκαστική εκτέλεση, που επισπεύδεται, επηρεάζεται η θέση και γενικότερα συγκεκριμένο έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος, που είναι άξιο προστασίας από το νόμο. Η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την παροχή δικα-

στικής προστασίας και η εσφαλμένη κρίση του δικαστηρίου περί υπάρξεως ή μη αυτού ελέγχεται αναιρετικά με τον λόγο αναίρεσης του άρθρου 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ (ΑΠ 339/2010)....Ο ανακόπτων δεν στερείται εννόμου συμφέροντος προς προσβολή πράξεως της εκτέλεσης ακόμη και αν υπό την απειλή της αναγκαστικής εκτέλεσης κατέβαλε στον επισπεύδοντα δανειστή το επιτασσόμενο προς πληρωμή ποσό, καθόσον και αν ακόμη δεν είναι δυνατή η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, ο ανακόπτων έχει δικαίωμα αποζημίωσης, κατ' άρθ. 940 παρ. 3 του ΚΠολΔ (ΑΠ 1559/2009, 305/2009)...» (ΑΠ 1119/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 345) (ΑΠ 1120/2011, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΑΝΑΚΟΠΤΟΝΤΟΣ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΑΚΥΡΩΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΕΑΝ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΑΞΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ) ΚΑΤΕΣΤΗ ΑΠΡΟΣΒΛΗΤΗ

«...Ο ανακόπτων δεν στερείται εννόμου συμφέροντος προς προσβολή πράξεως της εκτέλεσης ακόμη και αν μετά την άσκηση της ανακοπής διενεργήθηκε η τελευταία πράξη της εκτέλεσης (πλειστηριασμός) και πέρασε άπρακτη η προθεσμία προσβολής αυτής (τελευταίας πράξης), καθόσον και αν ακόμη δεν είναι δυνατή η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, ο ανακόπτων έχει δικαίωμα αποζημίωσης, κατ άρθρο 914 παρ. 3 του ΚΠολΔ (ΑΠ 479/1980 ΝοΒ 28.1938, ΕφΘεσ 2372/1987 Αρμ 1987.1036, ΕφΑθ 7608/1982 Αρμ 1983,784, ΕφΠειρ 158/1978 Δ 1979.571, Νίκα στον Αρμ. 1987,1038, Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, άρθρο 933 παρ. 59,60, Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, ΚΠολΔ, άρθρο 933 παρ. 22, 23). Στην προκειμένη περίπτωση, από όλα τα έγγραφα, που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν, αποδείχθηκε ότι μετά την άσκηση της από 21.12.2000 ανακοπής, με την οποία ζητείται η ακύρωση της αναγκαστικής κατάσχεσης, και πριν από τη συζήτηση αυτής στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο (17.9.2002), έλαβε χώρα, στις 10.1.2001, ο πλειστηριασμός των κατασχεθέντων ακινήτων του πτωχεύσαντος Ε.Π. Ακόμη, όμως, και αν ο ως άνω πλειστηριασμός έχει καταστεί απρόσβλητος, με ανακοπή, λόγω παρόδου άπρακτης της προθεσμίας προσβολής του και δεν είναι πλέον δυνατή η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, ο ανακόπτων **εξακολουθεί να έχει έννομο συμφέρον** προς συζήτηση της ανακοπής του, με την οποία ζητείται η ακύρωση προηγούμενης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας (Α` Επαν. Περίληψης Κατασχ. Εκθεσης), καθόσον, σύμφωνα με τις νομικές σκέψεις που προαναφέρθηκαν, για την θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του ανακόπτοντος αρκεί και μόνη η εκ του νόμου (άρθρο 914 παρ. 3 του ΚΠολΔ), παρεχόμενη σ` αυτόν ευχέρεια προς άσκηση αγωγής αποζημίωσης, στην περίπτωση αμετάκλητης ακύρωσης ενεργηθείσας πράξης εκτέλεσης...» (ΕφΠατρών 363/2005 ΑχΝομ 2006, σελ. 459). **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΡΘΡΟ 933 ΚΠολΔ), ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ», σελ. 331, 343) ΚΑΙ «ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ - ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ», σελ. 337).**

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ

«...Από το συνδυασμό των άρθρων 933, 919, 936 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά το από τα παραπάνω άρθρα 933 νομιμοποιούνται ν' ασκήσουν μόνο εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ή οι δανειστές του που έχουν έννομο συμφέρον. Οι κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της δίκης ειδικοί διάδοχοι των διαδίκων, συνεπώς, νομιμοποιούνται μεν παθητικά κατά το άρθρο 919 στην αναγκαστική εκτέλεση με την έννοια ότι ο δικαιούχος

μπορεί να επισπεύσει εκτέλεση κατά τούτων, δεν μπορούν όμως ν' ασκήσουν ανακοπή με βάση το άρθρο 933 του ΚΠολΔ κατά της επιταγής προς εκτέλεση που κοινοποιήθηκε στο δικαιοπάροχό τους, αφού η ιδιότητα του καθού η εκτέλεση στη παραπάνω περίπτωση του παθητικού υποκειμένου της εκτελεστικής διαδικασίας και νομιμοποιουμένου διαδίκου στην άσκηση της ανακοπής κατά το άρθρο 933 προσδίδεται αποκλειστικά με την κοινοποίηση της επιταγής, ενώ για ν' αρχίσει ή συνεχιστεί νόμιμα η εκτέλεση κατά των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 191 (ειδικών διαδόχων κλπ.) όπως και σε κάθε άλλη διάταξη με την οποία επεκτείνονται τα υποκειμενικά όρια της αναγκαστικής εκτέλεσης, απαιτείται καταρχήν η σε αυτά προηγούμενη επίδοση επιταγής (σχετ. Μπρίνιας αναγκ. εκτελ. άρθρ. 919 παρ. 91 σελ. 247, αριθ. 3, άρθρ. 294 παρ. 113 στοιχ. 111 σελ. 300, άρθρ. 936 παρ. 176.111 αριθ. 4 σελ. 494, άρθρ. 920 σελ. 268, Σταθέας, αναγκ. εκτελ. σ. Μπέης, Δ. 17 σ. 819, Φαλτσή αναγκ. εκτελ. τ. Α, σελ. 1850...» (ΕφΠειρ 1014/1992 ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Για την άσκηση ανακοπής από τους δανειστές του οφειλέτη προϋποτίθεται ότι το κατασχεθέν αντικείμενο είναι υπέγγυον στην απαίτηση του ανακόπτοντος δανειστού και ούτος δικαιούται να αναγγελθεί στην επισπευδομένη εκτέλεση (Μπρίνιας, ο.π. παρ. 154 σελ. 423). Το έννομο δε συμφέρον για την άσκηση της ανακοπής θα κριθεί με βάση τη διάταξη του άρθρ. 69 και εκείνη του άρθρ. 262 παρ. 2 ΚΠολΔ, η οποία αποκλείει τις ενστάσεις εκ δικαιώματος τρίτου, σε συνδυασμό και με το σκοπό και τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως. Με αυτή την αφετηρία έννομο συμφέρον προς άσκηση ανακοπής, υπό του κατά το άρθρ. 933 νομιμοποιουμένου, υφίσταται όταν, δια της επισπευδομένης αναγκαστικής εκτελέσεως, επηρεάζεται η θέση και γενικότερο συγκεκριμένο συμφέρον του ανακόπτοντος (Μπρίνιας, ο.π. παρ. 155, σ. 426)...» (ΜΠΚαβάλας 107/1994 ΤΝΠΔΣΑ). (ορ. και **«ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ», σελ. 245).**

ΠΩΣ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Η εν λόγω ανακοπή αποτελεί περίπτωση ανακοπής των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ, ήτοι ένδικο βοήθημα (ΑΠ 1470/2005 ΝΟΜΟΣ), το οποίο ασκείται κατά τις περί ασκήσεως της αγωγής διατάξεις (άρθρο 585 παρ. 1 ΚΠολΔ). Επομένως, ως άσκησή της νοείται η κατάθεση και η επίδοσή της στον αντίδικο, εντός των προθεσμιών του άρθρου 934 ΚΠολΔ, με την οποία (επίδοση) και ολοκληρώνεται (ΣχεδΠολΔ VIII/129, ΕφΠειρ 449/2002 ΠειρΝομ 2002.428, ΕφΑθ 1541/2000 ΕλλΔνη 42.130, ΕφΑθ 11081/1996 ΕλλΔνη 38.1630, βλ. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ τ. Ε', ερμ. άρθρου 938, αριθμ. 42 και 71, Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, εκδ. 1980, σελ. 473)...» (ΜΠΚερκ 432/2011 ΤΝΠΔΣΑ) «...Η παραμέληση της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να ασκηθεί η ανακοπή, να κατατεθεί δηλαδή στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου και να επιδοθεί στον καθού η ανακοπή, καθόσον ως ειδικότερη μορφή της ανακοπής των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ ασκείται, κατ` άρθρο 585 παρ. 1 ΚΠολΔ, όπως η αγωγή **(με κατάθεση και επίδοση που πρέπει αμφότερες να εκτελεστούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας)** έχει ως αποτέλεσμα το απαράδεκτο της ανακοπής που ασκείται μετά την εκπνοή της και τη συνακόλουθη θεραπεία της άκυρης πράξης της εκτέλεσης, που καθίσταται πλέον απρόσβλητη (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, §§ 151,165, ΕφΑθ 5317/1999 ΕλλΔνη 42.773/4, όπου και περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία)...» (ΜΠΘεσ 26981/2010 Αρμ. 2011, σ. 467).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Κατά την παρ. 2 του άρθρου 585 του ΚΠολΔ, το έγγραφο της ανακοπής πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 118 έως 120, και τους λόγους της...» (ΑΠ 1401/2012 ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Η ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ περιλαμβάνεται στις ανακοπές του άρθρου 583 επ. του ίδιου Κώδικα και επομένως εφαρμόζονται σε αυτή οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 585 παρ. 2 ΚΠολΔ, κατά το οποίο νέοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση και κοινοποιείται στον αντίδικο τριάντα (30) ή όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση (βλ. ΑΠ 490/2004 ΕλλΔνη 2006.476, ΑΠ 571/2003 ΧρΙΔ 2003.812). Ωστόσο, κατά την κρατούσα και ορθότερη άποψη, η άσκησή τους πρέπει να γίνει όχι μόνο κατά την άνω διατύπωση, αλλά και εντός των χρονικών περιορισμών του παραπάνω άρθρου 934 παρ. 1 ΚΠολΔ, αφού με την πάροδο άπρακτων των τελευταίων, τυχόν ακυρότητα της αναγκαστικής εκτέλεσης, για οποιοδήποτε και οποτεδήποτε προβαλλόμενο λόγο, καλύπτεται, πράγμα που συνάδει με το πνεύμα της τελευταίας διάταξης, με την οποία σκοπείται η ταχεία άρση της αβεβαιότητας για το κύρος των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας (βλ. ΑΠ 1154/2004 Δ 2005.474, ΑΠ 1774/2001 ΕλλΔνη 2002.1384, ΑΠ 1621/2000 ΕλλΔνη 2001.696, ΑΠ 1037/1996 ΕλλΔνη 1998.300, ΕφΑθ 557/2009 ΕλλΔνη 2011.204, ΕφΠατρ 892/2004 Δ 2006.1050, πρβλ. Ν. Νίκας, ό.π., σελ. 565 και Γ. Νικολόπουλος σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΚΠολΔ ΙΙ, 2000, 934 αρ. 17, και εκεί παραπομπές σε αντίθετη θεωρία). Οίκοθεν νοείται ότι με το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων ανακοπής επιτρέπεται η προβολή πρόσθετων λόγων και όχι η διατύπωση πρόσθετων αιτημάτων. Τα σφάλματα, δηλαδή, που επικαλείται ο ανακόπτων με τους πρόσθετους λόγους ανακοπής θα πρέπει να αναφέρονται αποκλειστικά στην πράξη εκτέλεσης που προσβλήθηκε με το κύριο δικόγραφο της ανακοπής. Ωστόσο, το δικόγραφο των πρόσθετων λόγων της ανακοπής που περιέχει νέο αίτημα, θα μπορούσε να αξιολογηθεί ως (νέα) ανακοπή, εφόσον βέβαια βάλλει εναντίον άλλης, διαφορετικής από εκείνη που προσβλήθηκε με την (πρώτη) ανακοπή πράξη εκτέλεσης και υφίσταται ακόμη προθεσμία (Ν. Νίκας, ό.π., σ. 562 και εκεί υποσ. 26)...» (ΜΠΒόλου 81/2011, Αρμ. 2012, σελ. 380). «...Νέοι, μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής, λόγοι δεν είναι επιτρεπτό να προταθούν για πρώτη φορά με τρόπο διάφορο από τον οριζόμενο στο άρθρο 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ, όπως με τις έγγραφες προτάσεις του ανακόπτοντος της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης, ή με το δικόγραφο της έφεσης κατά απόφασης απορριπτικής της ανακοπής, ή με δικόγραφο πρόσθετων λόγων έφεσης. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης απορριπτικής της ανακοπής χωρίς να έχουν προταθεί νέοι λόγοι κατά την ανωτέρω ειδική διάταξη, η πρόταση τέτοιων λόγων είναι παραδεκτή μόνο αν ανακύψει, ύστερα από άσκηση ένδικου μέσου, διαδικαστικό στάδιο νέας εκδίκασης της ανακοπής και εφόσον η πρότασή τους γίνει με πρόσθετο δικόγραφο κατατιθέμενο στη γραμματεία του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου εκκρεμεί ήδη η ανακοπή, όπως ορίζει το άρ. 585 παρ. 2 εδ. β του ΚΠολΔ (ΑΠ 169/2012, ΑΠ 72/2000)...» (ΑΠ 1401/2012 ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΕΙΡΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΟΓΩΝ ΑΝΑΚΟΠΗΣ – ΕΡΕΥΝΑ ΜΗ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ

«...Τη σειρά κατά την οποία το Δικαστήριο θα ερευνήσει τις συρρέουσες αξιώσεις δηλ. τις διάφορες βάσεις της αγωγής δύναται να καθορίσει δεσμευτικώς ο ενάγων, δυνάμει του αξιώματος της διαθέσεως (άρθ.106 ΚΠολΔ). Αν ο ενάγων δεν καθορίσει σειρά επικουρικότητας το δικαστήριο μπορεί ν' αρχίσει την έρευνα από οποιαδήποτε βάση θέλει (βλ. Δεδικασμένο, Κονδύλη § 21 Α1 σελ. 255 πρβλ. ΕφΑθ 1113/1986 ΕλλΔνη 29.685.686)...» (ΕφΠατρών 454/2009, ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ. 2010, σελ. 350). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 68, 216, 218, 583, 585 και 933 ΚΠολΔ συνάγεται ότι, όταν υπάρχουν περισσότεροι λόγοι, νομικοί ή πραγματικοί, που όλοι μαζί ή καθένας χωριστά αποβλέπουν στο ίδιο αποτέλεσμα, δηλαδή στην ακύρωση της πράξης εκτέλεσης, τότε, αν το δικαστήριο κάνει δεκτό ένα λόγο και, ικανοποιώντας το αίτημα της ανακοπής, ακυρώσει την πράξη, δεν μπορεί να προχωρήσει στην έρευνα των λοιπών λόγων, οι οποίοι ήδη, μετά την ακύρωση της πράξης, είναι χωρίς αντικείμενο (ΑΠ 288/1986). Εξ άλλου, κατά το άρθρο 522 ΚΠολΔ, με την άσκηση της εφέσεως η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Κατά το άρθρο 536 του ίδιου Κώδικα, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δεν μπορεί να εκδώσει απόφαση επιβλαβέστερη για τον εκκαλούντα, χωρίς ο εφεσίβλητος να ασκήσει δική του έφεση ή αντέφεση. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται, όταν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο μετά την εξαφάνιση της πρωτόδικης απόφασης δικάζει την υπόθεση κατ' ουσίαν. Ειδικότερα, επί ανακοπής κατά της εκτέλεσης, η οποία έχει ως αίτημα την ακύρωση μιας πράξης με έναν ή περισσότερους λόγους ή την ακύρωση περισσότερων διαδικαστικών πράξεων για περισσότερους λόγους στηριζόμενους σε διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, πρόκειται για αντικειμενική σώρευση περισσοτέρων ανακοπών, που επισύρουν την εφαρμογή των διατάξεων περί αντικειμενικής σώρευσης. Η διάταξη της απόφασης που αποφαίνεται για κάθε συγκεκριμένο λόγο συνιστά ιδιαίτερο κεφάλαιο και μεταβιβάζεται στο Εφετείο μόνο όταν υπάρξει ιδιαίτερος λόγος έφεσης, ως προς το κεφάλαιο αυτό. Όταν όμως η απόφαση που δέχεται έναν από τους περισσότερους λόγους ανακοπής εξαφανισθεί, μετά από άσκηση έφεσης από τον καθού η ανακοπή (που πλήττει βέβαια την πρωτόδικη απόφαση μόνον ως προς τη διάταξη της για την παραδοχή αυτού του λόγου ανακοπής) το Εφετείο που κρατεί την υπόθεση και τη δικάζει κατ' ουσίαν εξετάζει και τους λόγους που δεν ερευνήθηκαν από το πρωτόδικο δικαστήριο...» (ΑΠ 1464/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΙ ΓΕΝΝΗΜΕΝΟΙ ΛΟΓΟΙ

«...Κατά το άρθρο 935 του ΚΠολΔ λόγοι ανακοπής που είναι ήδη γεννημένοι και μπορούν να προταθούν στη δίκη της ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 933, είναι απαράδεκτοι όταν προταθούν σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη, όπου ανακύπτει ζήτημα κύρους της εκτελέσεως. Κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, που σκοπεί στην ταχεία εκκαθάριση της διαδικασίας της εκτελέσεως από αμφισβητήσεις για το κύρος της και στην ασφάλεια των συναλλαγών, εφόσον ασκήθηκε ανακοπή εναντίον ορισμένης πράξεως της διαδικασίας της εκτελέσεως, πρέπει με το κύριο αυτής δικόγραφο ή των προσθέτων λόγων να προταθούν όλοι οι λόγοι που ήσαν γεννημένοι και μπορούσαν να προταθούν. Και αν ακόμα υπάρχει προθεσμία από το άρθρο 934 ΚΠολΔ για την άσκηση νέας ανακοπής, δεν

μπορεί να προταθούν οι λόγοι ανακοπής, που ήσαν γεννημένοι και μπορούσαν να προταθούν με την προηγούμενη ανακοπή. Πολύ περισσότερο δεν επιτρέπεται να προταθούν λόγοι ανακοπής της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως αν οι ίδιοι λόγοι με προηγούμενη απόφαση κρίθηκαν και απορρίφθηκαν. Το υπό της ανωτέρω δε διατάξεως θεσπιζόμενο απαράδεκτο ισχύει ανεξαρτήτως αν οι λόγοι ανακοπής αφορούν στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως ή την απαίτηση...» (ΑΠ 1660/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΡόδου 3949/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΑ 'Η ΛΟΓΩ ΤΥΧΟΝ ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Η έλλειψη ενεργητικής νομιμοποιήσεως του δανειστή ο οποίος επέσπευσε την αναγκαστική εκτέλεση, καθώς και οι τυχόν πλημμέλειες της εντολής του προς τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, αφορούν την προδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως από την ίδια την έναρξή της, ώστε προτείνονται εμπροθέσμως με ανακοπή μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από της πρώτης μετά την επιταγή πράξης εκτελέσεως (ΚΠολΔ 934 παρ. 1α)...» (ΑΠ 407/2001, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ

«...Λόγος ανακοπής με τον οποίο διώκεται η ακύρωση επιταγής προς πληρωμή, λόγω ασάφειας και αοριστίας των κονδυλίων και του περιεχομένου αυτής (της επιταγής), πρέπει να προβληθεί με ανακοπή που ασκείται εντός της κατ' άρθρο 934 § 1 περ. α' ΚΠολΔ προθεσμίας, διότι πρόκειται για λόγο που βάλλει κατά της εγκυρότητας του τίτλου της αναγκαστικής εκτέλεσης, άλλως απορρίπτεται ως απαράδεκτος (ΕφΠατρ 216/2000 ΑρχΝ 2000.374). Επίσης, από την παραπάνω διάταξη προκύπτει ότι τα ελαττώματα της απαίτησης, είτε αυτά ανάγονται στη γένεση, είτε στην άσκηση, είτε στην απόσβεση αυτής, συνιστούν λόγους ανακοπής υποκείμενης στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1β' ΚΠολΔ. Επομένως, η ανακοπή η οποία στηρίζεται σε οποιοδήποτε παρακωλυτικό ή καταλυτικό της γεγονός ή της άσκησης ή της με οποιοδήποτε τρόπο απόσβεσής της πρέπει να ασκηθεί έως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, δηλαδή έως την σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης, όταν πρόκειται για εκτέλεση για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων (ΑΠ 340/2006 ΕλλΔνη 2008.158)...» (ΜΠΒόλου 81/2011, Αρμ. 2012, σελ. 380).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ ΛΟΓΩ ΜΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΗΣ (ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ)

«...Εκ τής διατάξεως τού άρθρου 374 τού Αστ.Κώδικος, οριζούσης ότι «ό έξ αμφοτεροβαρούς συμβάσεως υπόχρεως δικαιούται ν' αρνηθή τήν εκπλήρωσιν τής παροχής, ενόσω ό έτερος δέν εκπληροί ή δέν προσφέρει τήν αντιπαροχήν (ένσταση τού μή εκπληρωθέντος συναλλάγματος), εκτός εάν υποχρεούται πρώτος είς εκπλήρωσιν», προκύπτει ότι ή αλληλεξάρτησις τών παροχών επί άμφοτεροβαρών συμβάσεων, ής συνέπειαν αποτελεί ό υπό τής άνω διατάξεως καθιερούμενος κανών τής ταυτοχρόνου εκπληρώσεως τών παροχών αμφοτέρων τών συμβαλλομέ-

νων, αδρανεί καί συνεπώς ό προρρηθείς κανών δέν εφαρμόζεται, όταν έκ τινος λόγου, νομίμου ή συμβατικού, ό είς τών συμβληθέντων υποχρεούται όπως εκπληρώση πρώτος τήν παροχήν του. Εις τήν περίπτωσιν ταύτην ό είς προεκπλήρωσιν υπόχρεως, ενάγων (πρό τής εκπληρώσεως τής παροχής του) τόν αντισυμβληθέντα, αποκρούεται λυσιτελώς υπό τού τελευταίου διά τής ύπ' αυτού προβολής τού μή ληξιπροθέσμου τής πρός αναζήτησιν τής παροχής αξιώσεώς του. Εξ ετέρου έκ τής διατάξεως τού άρθρου 921 παρ. 4 τού ΚΠολΔικ καθ' ήν «οσάκις επί αμφοτεροβαρών συμβάσεων ό οφειλέτης υποχρεούται είς παροχήν υπό τόν όρον ταυτοχρόνου εκ μέρους τού δανειστού εκπληρώσεως τής βαρυνούσης αυτόν αντιπαροχής, ή αναγκαστική εκτέλεσις δέν δύναται νά χωρήση πρό τής προσφοράς τής αντιπαροχής πρός τόν οφειλέτην, πλήν άν αποδεικνύεται διά δημοσίου εγγράφου ή ιδιωτικού έχοντος αποδεικτικήν δύναμιν, ότι εξεπληρώθη ήδη ή αντιπαραροχή ή ότι ό οφειλέτης περιήλθεν είς υπερημερίαν αποδοχής», συνάγεται ότι ό οφειλέτης, δυνάμενος είς περίπτωσιν αμφοτεροβαρούς συμβάσεως ν' αποκρούση τήν κατ' αυτού επισπευδομένην ή απειλουμένην εκτέλεσιν διά τής προβολής τής μή εκπληρώσεως υπό τού δανειστού τής αντιπαροχής του, δικαιούται πολλώ μάλλον, νά προβάλη, δι' ανακοπής κατά τής επιταγής πρός εκτέλεσιν τήν μή προηγουμένην εκπλήρωσιν τής αντιπαροχής του δανειστού οσάκις ούτος, κατά τ' άνω, έκ τού νόμου ή τής συμβάσεως υποχρεούται είς προεκπλήρωσιν αυτής, δοθέντος ότι ή παράλειψις αύτη καθιστά άκυρον τήν εκτέλεσιν, αφού κατά τήν άνω διάταξιν της παρ. 4 τού άρθρ. 921 τού ΚΠολΔ, πρό τής προσφοράς τής αντιπαροχής τούτου δέν δύναται νά χωρήση αναγκαστική εκτέλεσις διά τήν εκπλήρωσιν τής παροχής τού οφειλέτου...» (ΑΠ 1089/1982, ΤΝΠΔΣΑ). **(ορ. και «ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΑΡΞΗΣ ΑΝΑΒΛΗΤΙΚΗΣ ΑΙΡΕΣΗΣ – ΟΡΟΥ 'Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ, σελ. 271).**

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

«...Κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 934 οι λόγοι ανακοπής που βάλλουν κατά του κύρους του εκτελεστού τίτλου, μπορούν να αφορούν σε τυπικά αλλά και σε ουσιαστικά του ελαττώματα. Ως τυπικά ελαττώματα του τίτλου θεωρούνται εκείνα που ανάγονται στον τίτλο ως έγγραφο, π.χ. η επίσπευση εκτέλεσης με οριστική απόφαση που δεν έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, η μη περιαφή ή η αντικανονική περιαφή του εκτελεστήριου τύπου, η μη τήρηση των διατυπώσεων για την έκδοση του απογράφου, ενώ τα ουσιαστικά ελαττώματα του τίτλου ανάγονται στις προϋποθέσεις της παροχής έννομης προστασίας υπό τη μορφή της αναγκαστικής εκτέλεσης. Στην τελευταία περίπτωση η έλλειψη δεν είναι εξωτερική, αλλά εσωτερική, καθώς ο τίτλος είναι εξωτερικά, τυπικά μεν άψογος, αλλά βαρύνεται με εσωτερικό ελάττωμα...» (ΜΠΒόλου 81/2011, Αρμ. 2012, σελ. 380).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Η νομολογία δέχεται ότι ως παράλειψη των διατυπώσεων της προδικασίας του πλειστηριασμού, με ποινή την ακυρότητά του (ΑΠ 1258/1997 ΕλλΔνη 1998.829), δυναμένη να προβληθεί και μετά τη διεξαγωγή του εντός της προθεσμίας του άρθρου 934 1γ ΚΠολΔ, θεωρείται η μη τήρηση της υποχρεώσεως συντάξεως της περιλήψεως (ΑΠ 116/1998 ΕλλΔνη 1998.557), προς την οποία εξομοιώνεται και η μη εμπρόθεσμη κατάρτισή της. Αντίθετα η ελαττωματικότητα των στοιχείων της περιλήψεως της εκθέσεως κατασχέσεως, πρέπει να προβληθεί ως τον πλειστηρι-

ασμό και μόνο αν συντρέχει το στοιχείο της βλάβης (ΑΠ 1258/1997 ο.π., 1534/1991 ΕλλΔνη 1992.1601). Το ίδιο ισχύει και αν παραλείφθηκε η κατάθεση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού της αποφάσεως που διέταξε τη διόρθωση της περιλήψεως της κατασχετήριας έκθεσης, η οποία (κατάθεση) γίνεται από τον αιτούντα τη διόρθωση ή από οιονδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο που έχει έννομο συμφέρον. Ακυρη, δηλαδή, είναι μόνον η επαναληπτική περίληψη κατασχετήριας έκθεσης και μάλιστα με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, όχι και ο πλειστηριασμός (ΑΠ 1694/2001 ΕλλΔνη 45.129, ΑΠ 1072/1993 ΕλλΔνη 35.1581, ΑΠ 2068/1984 ΝοΒ 33.1164). Επίσης κατά τη νομολογία, αν οι ενδιάμεσες πράξεις εκτελέσεως δεν ακυρώθηκαν ως τη διενέργεια του πλειστηριασμού τελεσιδίκως, θεωρούνται ισχυρές και δεν μπορούν να βλάψουν το κύρος του (ΑΠ 309/1992 Δ 1992.815, ΕφΘεσ 2633/1989 Αρμ 1990.154). Ετσι αν ως τον πλειστηριασμό δεν απαγγελθεί η ακυρότητα της εκθέσεως κατασχέσεως, η ακυρότητα αυτή δεν προβάλλεται παραδεκτώς ως λόγος ανακοπής κατά του κύρους του στην προθεσμία της παρ. 1γ του άρθρου 934 (ΑΠ 158/1985 ΝοΒ 1985.1703)...» (ΕφΔωδ 45/2006, ΝΟΜΟΣ). «... Στην προκείμενη περίπτωση, η ανακόπτουσα ζητά, με την υπό κρίση ανακοπή της, την ακύρωση της υπ` αριθμ. ..../18.2.2008 έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης ακίνητης περιουσίας του δικαστικού επιμελητή του Πρωτ. Θεσσαλονίκης Ι.Β. και της υπ` αριθμ. ..../25.2.2008 περίληψης κατασχετήριας έκθεσης ενυπόθηκης ακίνητης περιουσίας του ίδιου δικαστικού επιμελητή. Η ανακοπή αρμοδίως εισάγεται στο δικαστήριο αυτό (άρθρο 933 §§ 1, 2 ΚΠολΔ) κατά την τακτική διαδικασία και πρέπει να ερευνηθεί ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της. Με τον πρώτο λόγο της ανακοπής της η ανακόπτουσα ισχυρίζεται ότι η επιταγή για εκτέλεση, που συντάχθηκε κάτω από το αντίγραφο εξ απογράφου της υπ` αριθμ. ...../1995 διαταγής πληρωμής του δικαστή αυτού του δικαστηρίου, βάσει της οποίας επισπεύδεται η σε βάρος της αναγκαστική εκτέλεση, είναι αόριστη, διότι δεν ορίζει με ακρίβεια πως προκύπτει το ποσό της επιτασσόμενης απαίτησης. Ο λόγος αυτός της ανακοπής που αφορά την επιταγή, η οποία αποτελεί, την πρώτη πράξη εκτέλεσης συνάμα δε και την προδικασία αυτής, θα έπρεπε να προταθεί εντός της προθεσμίας των δεκαπέντε ημερών από τη σύνταξη της έκθεσης κατάσχεσης και της επίδοσης αντιγράφου ή περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης στην καθής η εκτέλεση ανακόπτουσα (άρθρο 934 παρ. 1 α`, 995 παρ. 1 ΚΠολΔ). Η κρινόμενη ανακοπή ασκήθηκε, όπως προκύπτει από την με αριθμό .../2008 έκθεση κατάσχεσης αυτής του αρμόδιου γραμματέα, με κατάθεση του δικογράφου της στη γραμματεία αυτού του δικαστηρίου στις 27 Μαρτίου 2008, δηλαδή μετά την παρέλευση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 934 παρ. 1α` ΚΠολΔ. Κατά συνέπεια ο πρώτος λόγος της ανακοπής, που αφορά την επιταγή προς εκτέλεση, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, αφού η ανακοπή δεν ασκήθηκε μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία των δεκαπέντε ημερών...» (ΜΠΘεσ 26981/2010 Αρμ. 2011, σ. 467, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΜΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Στην παρ. 4 του άρθρου 999 ΚΠολΔ ορίζεται, πλην άλλων, ότι ο πλειστηριασμός ακινήτου που υποβλήθηκε σε αναγκαστική κατάσχεση, με ποινή ακυρότητας δεν μπορεί να γίνει χωρίς να έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις που ορίζονται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου περί καταρτίσεως περιλήψεως της κατασχετήριας εκθέσεως, που περιέχει την ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού, καθώς και στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου περί επιδόσεως της άνω περιλήψεως στον οφειλέτη μέσα σε είκοσι

ημέρες από την ημέρα της κατασχέσεως. Από τη διάταξη αυτή, συνδυαζόμενη και με τις διατάξεις των άρθρων 159, 160, 161 και 933 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι μόνο η ανυπαρξία ή το εκπρόθεσμο της επιδόσεως της ως άνω περιλήψεως στον οφειλέτη επάγεται την ακυρότητα του πλειστηριασμού, ενώ η απλώς άκυρη επίδοση αυτής παράγει τις συνέπειές της, σαν να ήταν έγκυρη, μέχρις ότου κηρυχθεί άκυρη με δικαστική απόφαση ύστερα από προσβολή της με ανακοπή από το άρθρο 933 ΚΠολΔ, εντός της κατ` άρθρο 934 παρ. 1β` και 2 ιδίου Κώδικα προθεσμίας. Αν η ενδιάμεση αυτή ακυρότητα δεν ήθελε προσβληθεί εμπροθέσμως, δεν κωλύεται η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως και η διενέργεια του πλειστηριασμού (ΑΠ 1538/2008, ΑΠ 658/2007, ΑΠ 279/2004, 916/2004, 194/2003). Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 126 παρ. 1 στοιχ. δ, 127 παρ. 1, 129 παρ. 1 και 139 παρ. 1 στοιχ. δ του ΚΠολΔ συνάγεται, πλην άλλων, ότι στην περίπτωση επίδοσης δικογράφου σε νομικό πρόσωπο πρέπει να παραδίδεται τούτο σε εκείνον που είναι εκπρόσωπός του κατά το νόμο ή το καταστατικό και αν αυτός δεν ευρεθεί στο κατά το άρθρο 124 παρ. 2 ΚΠολΔ γραφείο του, το έγγραφο, κατά τη διάταξη του άρθρου 129 παρ. 1 του ΚΠολΔ, παραδίδεται στα χέρια του διευθυντή του γραφείου ή σε έναν από τους συνεταίρους, συνεργάτες, υπαλλήλους ή υπηρέτες, οπότε πρέπει και αρκεί να αναγράφεται στην έκθεση η ιδιότητα και το ονοματεπώνυμο του προσώπου αυτού (ΟλΑΠ 900/1985, ΑΠ 1005/2005, ΑΠ 532/1999), για να μπορεί να διαπιστωθεί αν είναι ένα από τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα παραλαβής εγγράφου, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη του άρθρου 129 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Κατά την τελευταία αυτή διάταξη ως «υπάλληλοι ή υπηρέτες» προφανώς νοούνται οι υπάλληλοι ή υπηρέτες του νομικού προσώπου προς το οποίο γίνεται η επίδοση. Εξάλλου, η έκθεση επίδοσης ως δημόσιο έγγραφο, αφού συντάσσεται από δημόσιο όργανο, το δικαστικό επιμελητή, έχει την αποδεικτική δύναμη δημόσιου εγγράφου, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 438 επ. του ΚΠολΔ και επομένως ως προς τα βεβαιούμενα σ` αυτή ότι ο παραλήπτης του εγγράφου είναι υπάλληλος εκείνου προς τον οποίο γίνεται η επίδοση, γεγονότα που είναι υποχρεωμένος να διαπιστώσει ο δικαστικός επιμελητής για να ενεργήσει, κατά το άρθρο 129 παρ. 1 του ΚΠολΔ, νομότυπη επίδοση, αποτελεί πλήρη απόδειξη, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη στην οποία υποχρεούται όποιος προβάλλει αμφισβήτηση (ΑΠ 1005/2005, ΑΠ 532/1999). Η αμφισβήτηση δε της εγκυρότητας της κατά τον άνω τρόπο γενομένης επίδοσης και η τυχόν βασιμότητά της, που καθιστά άκυρη την επίδοση, δεν εξομοιώνεται με έλλειψη επιδόσεως, εφόσον δε αφορά την επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης μπορεί να προσβληθεί με ανακοπή, με τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 159 αρ. 3 ΚΠολΔ, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1β, δηλαδή μέχρι την έναρξη του πλειστηριασμού (ΑΠ 658/2007, ΑΠ 279/2004). Στην προκείμενη περίπτωση, η ήδη αναιρεσείουσα με την από 12-5-1999 ανακοπή της και τους από 27- 1-2000 πρόσθετους λόγους της ζήτησε την ακύρωση της υπ` αρ. .../21-4-1999 εκθέσεως αναγκαστικού πλειστηριασμού της συμβολαιογράφου Ρόδου ....., με την οποία εκπλειστηριάσθηκε αναγκαστικώς στις ... το αναφερόμενο ακίνητο αυτής και κατακυρώθηκε στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «.....» (καθολικοί διάδοχοι της οποίας είναι οι αναιρεσίβλητες). Επικαλέσθηκε δε προς τούτο με τον δεύτερο λόγο ανακοπής της, όπως προκύπτει από την παραδεκτή επισκόπηση αυτής (άρθρο 561 παρ. 2 ΚΠολΔ), ότι είναι άκυρη η επίδοση στην καθής η εκτέλεση οφειλέτρια εταιρία της υπ` αριθ. 6559/1999 επαναληπτικής περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης ακινήτου, που συνέταξε ο δικαστικός επιμελητής του

Πρωτοδικείου Ρόδου ..., βάσει της οποίας διενεργήθηκε ο ως άνω πλειστηριασμός, καθόσον στην από ..... έκθεση επιδόσεως του ίδιου ως άνω δικαστικού επιμελητή, δεν αναγράφεται ποιος είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος της ανακόπτουσας, τον οποίο αναζήτησε ο επιμελητής για να την επιδώσει και επειδή δεν τον βρήκε την επέδωσε στην υπάλληλο Α.Δ, που συνεργάζεται με αυτόν κατά δήλωσή της και ήταν εντεταλμένη για την παραλαβή δικογράφων επέδωσε σε αυτήν το προαναφερόμενο δικόγραφο και υπέγραψε μαζί του στο τέλος της έκθεσης. Το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, απέρριψε τον άνω λόγο ανακοπής προεχόντως ως απαράδεκτο, με την αιτιολογία, ότι ο λόγος αυτός ασκήθηκε με την επίδοση της ανακοπής στους καθών στις ....., ήτοι μετά την διενέργεια του πλειστηριασμού, και αναφέρεται, όχι στην έλλειψη, αλλά στην δικονομική ακυρότητα ενδιάμεσης πράξης της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία όμως ακυρότητα, δεν προτάθηκε, όπως έπρεπε με ανακοπή έως την ημέρα του πλειστηριασμού, τη νόμιμη διεξαγωγή του οποίου δεν παρακώλυσε. Με την κρίση του αυτή το εφετείο, ορθά εφάρμοσε και δεν παραβίασε τη διάταξη του άρθρου 934 παρ. 1β` ΚΠολΔ, εφόσον η επικαλούμενη από την αναιρεσείουσα ακυρότητα της ενδιαμέσης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας, έπρεπε, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, να επιδιωχθεί με την εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ ανακοπή μέχρι την έναρξη του πλειστηριασμού (άρθρο 934 παρ. 1 εδαφ. β ΚΠολΔ), δεδομένου ότι αφορούσε, όχι την καθόλου παράλειψη των απαιτουμένων διατυπώσεων αλλά την τήρηση αυτών με τρόπο δικονομικώς έγκυρο...» (ΑΠ 1232/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Μη επίδοση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης στον οφειλέτη δημιουργεί ακυρότητα του πλειστηριασμού που δεν είναι ηρτημένη, αλλά παράγει άμεσα αποτελέσματα και προτείνεται με λόγο ανακοπής μέσα στην προθεσμία του άρθ. 934 παρ. 1γ ΚΠολΔ. Ενώ όταν οι προσδιδόμενες στις πιο πάνω πράξεις πλημμέλειες δεν αναφέρονται στην τήρηση των διατυπώσεων που αναφέρθηκαν, αλλά σε άλλες παραβάσεις επαγόμενες δικονομική ακυρότητα, τότε οι πράξεις αυτές πρέπει να προσβάλλονται με ανακοπή αυτοτελώς και μέσα στην προθεσμία του άρθ. 934 παρ. 1 β ΚΠολΔ, δηλαδή πριν από τον πλειστηριασμό, με επίκληση βλάβης του επικαλουμένου την ακυρότητα (άρθ. 159 παρ. 3 ΚΠολΔ), διαφορετικά απορρίπτεται η σχετική ανακοπή για την ακύρωση πράξεων της διαδικασίας αυτού, πέραν της τηρήσεως των διατυπώσεων που ορίζονται με ποινή ακυρότητας στο άρθ. 999 παρ. 4 ΚΠολΔ, απαραδέκτως προβάλλονται μέσα στην προθεσμία του άρθ. 934 παρ. 1 γ ΚΠολΔ ως λόγοι ανακοπής κατά της εκθέσεως του πλειστηριασμού και της εκθέσεως κατακυρώσεως οι ακυρότητες αυτές του προγράμματος πλειστηριασμού (ΑΠ 194/2003 ΕΛΔ 44.1312, ΑΠ 102/2000 ΕΛΔ 41.993, ΑΠ 69/2001 ΕΛΔ 42.914, ΑΠ 347/1995 ΕΛΔ 37.1333, ΕΑ 2755/1998 ΕΛΔ 40.1125 όπου και παραπ. στη νομολογία, ΕφΠατρ 513/1994 ΑχΝομ 1995.237, Βαθρακοκοίλης, Κωδ. Πολιτικής Δικονομίας, 1997, υπό άρθρ. 999, αριθ. 39, σελ. 273-274)...» (ΕφΠατρών 97/2007, ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ 2008, σελ. 328).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΣΕ ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

«...Κατά την παρ. 2 του άρθρου 951 ΚΠολΔ η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η απαίτηση και για να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης. Με την τελευταία αυτή διάταξη, η ρύθμιση της οποίας αποτελεί έκφανση της γενικής αρχής του ΚΠολΔ για την απαγόρευση καταχρηστικής διαδικαστικής συμπεριφοράς (116), επιβάλλεται ο περιορισμός της κατάσχεσης σε τόσα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη όσα

απαιτούνται προς ικανοποίηση της απαίτησης και κάλυψη των εξόδων εκτελέσεως, σκοπό δε έχει να αποτρέψει την από τον δανειστή υπερβολική καταπίεση του οφειλέτη διά της δεσμεύσεως δυσαναλόγου προς την απαίτηση περιουσία. Δεδομένου όμως ότι, κατά την επιβολή της κατάσχεσης, δεν είναι βέβαιο πόσοι δανειστές θα αναγγελθούν, η ανωτέρω διάταξη ερμηνεύεται με ευρύτητα έτσι ώστε εάν ο οφειλέτης έχει π.χ. και άλλα χρέη και ως εκ τούτου προβλέπονται αναγγελίες άλλων δανειστών, λαμβάνονται υπόψη και οι απαιτήσεις αυτές, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ικανοποίησης του κατασχόντος. Συνέπεια της παράβασης της άνω διάταξης είναι ο περιορισμός της κατάσχεσης στα ανάλογα περιουσιακά στοιχεία και όχι η ακυρότητα αυτής. Ο καθ` ου η εκτέλεση δικαιούται με ανακοπή να προβάλει αντιρρήσεις και να ζητήσει τον περιορισμό της κατάσχεσης, το δε δικαστήριο θα περιορίσει, χωρίς να ακυρώσει αυτήν (Ι. Μπρίνιας, υπό το άρθρο 951, παρ. 257, σελ. 695, Β. Βαθρακοκοίλης, υπό το άρθρο 951, παρ. 13, σελ. 664). Για να είναι ορισμένη η, κατά τα ως άνω, ανακοπή πρέπει να προσδιορίζεται στο δικόγραφο αυτής το αντικείμενο της κατάσχεσης στο οποίο πρέπει να περιοριστεί αυτή, την αξία αυτού και κατ` ακολουθίαν το πλειστηρίασμα που θα επιτευχθεί από την εκποίησή του και το σύνολο των απαιτήσεων και τα έξοδα εκτέλεσης που πρέπει να καλυφθούν απ` αυτό (ΕΑ 6831/86 Δ. 18.703, ΕφΑθ 12028/79 ΝοΒ 28.1523, Βαθρακοκοίλης Ερμ. Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 951 παρ. 13 σελ. 664...». (ΜΠρόδου 463/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Για να είναι ορισμένη η, κατά τα ως άνω, ανακοπή (περιορισμού της κατάσχεσης) πρέπει να προσδιορίζεται στο δικόγραφο αυτής το αντικείμενο της κατάσχεσης στο οποίο πρέπει να περιοριστεί αυτή, την αξία αυτού και κατ` ακολουθίαν το πλειστηρίασμα που θα επιτευχθεί από την εκποίηση του και το σύνολο των απαιτήσεων και τα έξοδα εκτέλεσης που πρέπει να καλυφθούν απ` αυτό (ΕΑ 6831/86 Δ. 18.703, ΕφΑθ 12028/79 ΝοΒ 28.1523, Βαθρακοκοίλης Ερμ. Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 951 παρ. 13 σελ. 664)...» (ΜΠρόδου 463/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ - ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗ

«...Η καταβολή για να έχει ως αποτέλεσμα την απόσβεση της ενοχής πρέπει να είναι προσήκουσα, δηλαδή να λαμβάνει ο δανειστής, ό,τι πράγματι δικαιούται σύμφωνα με το νόμο ή τη σύμβαση και δεν αρκεί η τμηματική καταβολή. Περαιτέρω από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 427, 434 και 431 του ΑΚ προκύπτει ότι με τη δημόσια κατάθεση της οφειλόμενης χρηματικής παροχής, επέρχεται απόσβεση της ενοχής σαν να είχε γίνει, κατά το χρόνο της καταθέσεως, καταβολή από τον οφειλέτη, όταν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις που αναφέρει ο νόμος και που επιτρέπουν τη δημόσια κατάθεση, δηλαδή είτε όταν ο δανειστής έγινε υπερήμερος κατά τις διατάξεις των άρθρων 349 επομ. του ΑΚ, είτε όταν ο οφειλέτης αδυνατεί να εκπληρώσει με ασφάλεια την παροχή του για λόγο που αφορά το πρόσωπο του δανειστή ή εξαιτίας εύλογης αβεβαιότητας ως προς το πρόσωπό του. Σε κάθε άλλη περίπτωση η δημόσια κατάθεση δεν φέρνει κανένα αποτέλεσμα...» (ΑΠ 44/2004, Δ. 2004, σελ. 995). «...Η ανακόπτουσα με τον πρώτο λόγο ανακοπής ισχυρίστηκε ότι **α)** πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού είχε εξοφλήσει κάθε υποχρέωσή της προς την επισπεύδουσα πρώτη καθής αλλά και την απαίτηση της δεύτερης καθής, η οποία είχε αναγγελθεί, **β)** οι καθών δανείστριες Τράπεζες αρνήθηκαν τη χορήγηση αντιγράφων του λογαριασμού, έτσι ώστε να μπορεί να αποδείξει την πλήρη εξόφληση και **γ)** η εξόφληση γνωστοποιήθηκε στην υπάλληλο του πλειστηριασμού, ζητούσε δε την ακύρωση

του πλειστηριασμού της ακίνητης περιουσίας της, που παρά ταύτα διενεργήθηκε στις 6-5-1998 και υπερθεματίστρια αναδείχτηκε η δεύτερη καθής. Από δε την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το Εφετείο δέχτηκε, σχετικά με τον ως άνω λόγο ανακοπής, ότι ο λόγος αυτός είναι αόριστος, αφού δεν αναφέρεται ο χρόνος και ο τρόπος και η απόδειξη των καταβολών, που επέφεραν την απόσβεση της απαιτήσεως της πρώτης καθής, ούτε και ο τρόπος της γνωστοποιήσεως της επικαλούμενης εξοφλήσεως στην υπάλληλο του πλειστηριασμού. Συνεχίζει δε το Εφετείο ότι σε κάθε περίπτωση η ανακόπτουσα φέρει το βάρος της αποδείξεως και μάλιστα παραχρήμα με την επίκληση και προσκόμιση έγγραφων αποδείξεων πληρωμής προς την πρώτη καθής, οι οποίες έπρεπε να βρίσκονται στην κατοχή τους και δεν ασκεί επιρροή η επικαλούμενη άρνηση της πρώτης καθής να της χορηγήσει αντίγραφα της κινήσεως των λογαριασμών. Έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν παραβίασε τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 20 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, διότι κατ' αρχήν οι διατάξεις περί ορισμένου αγωγής ή ανακοπής, προσδιορίζουν και δεν περιορίζουν τα δικαιώματα των διαδίκων.» (ΑΠ 385/2010, ΝοΒ 2010 σελ. 1757, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΧΡΕΟΥΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 904, 915, 916 και 924 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η μερική μόνο απόσβεση της απαίτησης δεν επάγεται ακυρότητα των πράξεων της εκτέλεσης, γιατί το εν μέρει έγκυρο της επιταγής αρκεί για να ισχυροποιήσει την ενεργούμενη εκτέλεση, εφ` όσον ο ανακόπτων δεν προσφέρεται στην εκπλήρωση του εκτελούμενου τίτλου κατά τα ποσά, περιλαμβανομένων και των εξόδων εκτέλεσης, που αυτός είναι έγκυρος, το δε ζήτημα του ύψους της απαίτησης, για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση, εξετάζεται κατά την κατάταξη (ΑΠ 1445/1980 ΝοΒ 29.707, ΕφΑθ 2675/1993 ΕΛΔ 35.456, 805/1987 ΕΛΔ 29.306, 11157/1986 ΕΛΔ 28.1319)...» (ΜΠΑθ 4494/1998, Δ 1998, σελ. 1371, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΧΡΕΗ. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΦΛΟΥΜΕΝΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

«...Κατά το άρθρο 416 ΑΚ, η απόσβεση της ενοχής επέρχεται με καταβολή. Ο οφειλέτης, εναγόμενος προς πληρωμή ορισμένου χρέους και ισχυριζόμενος απόσβεση αυτού με καταβολή, αρκεί να αποδείξει την καταβολή αυτή, χωρίς να είναι ανάγκη να αποδείξει και ότι η γενομένη καταβολή αφορά το επίδικο χρέος, γιατί τούτο εξυπακούεται, αφού μόνο γι` αυτό είναι η διαφορά (ΑΠ 178/2010, ΑΠ 1977/2009, ΑΠ 1927/2008). Ο δανειστής, ωστόσο, δικαιούται, κατ` αντένσταση, να ισχυρισθεί και να αποδείξει ότι η προβαλλόμενη καταβολή αφορά άλλο χρέος του οφειλέτη. Στην περίπτωση αυτή ο οφειλέτης μπορεί να αντιτάξει ότι η καταβολή έγινε προς εξόφληση του επιδίκου χρέους, είτε κατόπιν συμφωνίας, είτε με μονομερή από αυτόν καθορισμό του εξοφλητέου χρέους, από τα περισσότερα χρέη, με βάση το άρθρο 422 εδ. α` ΑΚ (ΑΠ 1977/2009, ΑΠ 1927/2008, ΑΠ 1988/2006, ΑΠ 1439/2005). Ειδικότερα, ενόψει και της διατάξεως του άρθρου 422 ΑΚ, για τον τρόπο καταλογισμού των καταβολών του οφειλέτη σε περίπτωση που αυτός έχει περισσότερα χρέη, η οποία είναι ενδοτικού δικαίου, είναι επιτρεπτή αντίθετη συμφωνία των συμβαλλομένων είτε πριν από την καταβολή, είτε κατά, είτε μετά την καταβολή. Και ναι μεν ο δανειστής δεν έχει ποτέ το δικαίωμα να ορίσει μονομερώς το χρέος που θα εξοφληθεί, ο οφειλέτης, όμως, μπορεί να συμφωνήσει, ρητά ή σιωπηρά, στον προσδιορισμό που προτείνει ο δανειστής, οπότε πλέον

ο καταλογισμός δεν γίνεται με βάση το άρθρο 422 ΑΚ, αλλά κατά τη συμφωνία των μερών (αρθρ. 361 του ιδίου Κώδικα). Ετσι, υπάρχει, συμπερασματικά συναγόμενη, (σιωπηρή) αποδοχή της πρότασης καταλογισμού του δανειστή από τον οφειλέτη, όταν ο τελευταίος δεν όρισε κατά την καταβολή κάτι σχετικό, ενώ ο δανειστής προσδιόρισε που θα καταλογισθεί το καταβαλλόμενο και ο οφειλέτης, χωρίς να φέρει αντίρρηση, προέβη στην καταβολή (ΑΠ 370/2001). Αν δεν υπάρχει συμφωνία των μερών ως προς τον τρόπο του καταλογισμού, ούτε ο οφειλέτης άσκησε το κατά το εδ. α` του άρθρου 422 ΑΚ προσδιοριστικό του δικαίωμα, το οποίο είναι δεσμευτικό έναντι του δανειστή, η παροχή καταλογίζεται με βάση τα αναφερόμενα στο εδ. β` του ίδιου άρθρου κριτήρια (ΑΠ 1977/2009, ΑΠ 250/2002, ΑΠ 543/1996). Εξάλλου, κατά το άρθρο 423 ΑΚ, **αν το χρέος αποτελείται από κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, η παροχή καταλογίζεται πρώτα στα έξοδα, έπειτα στους τόκους και τελευταία στο κεφάλαιο**. Ο δανειστής μπορεί να αρνηθεί την αποδοχή της παροχής, αν ο οφειλέτης όρισε αλλιώς τον καταλογισμό. Από τις διατάξεις αυτές του άρθρου 423 ΑΚ, οι οποίες θεσπίσθηκαν, κατά την αντίληψη του πρακτικού βίου και των συναλλακτικών ηθών και είναι ενδοτικού δικαίου, προκύπτει ότι **α)** μπορούν οι συμβαλλόμενοι να συμφωνήσουν, έστω και σιωπηρά, διαφορετικό καταλογισμό και **β)** αν δεν υπάρξει τέτοια σύμβαση, μόνο αν ο οφειλέτης ορίσει άλλη σειρά διαφορετική από την οριζόμενη στην παρ. 1 του άρθρου αυτού και ο δανειστής έλαβε και κράτησε την παροχή, όπως όρισε τον καταλογισμό της ο οφειλέτης, είναι υποχρεωμένος ο δανειστής να την καταλογίσει σύμφωνα με τη θέληση του οφειλέτη. Διαφορετικά, αν δηλαδή δεν υπάρξει συμφωνία και ο οφειλέτης καταβάλει χωρίς να ορίσει σειρά διαφορετική από την οριζόμενη στην παρ. 1, θα ισχύσει η τελευταία. Άρα, στον οφειλέτη εναπόκειται να ισχυρισθεί (και σε περίπτωση αμφισβήτησης, να αποδείξει) ότι συμφώνησε με το δανειστή ή ότι όρισε σειρά διαφορετική από την οριζόμενη στην § 1, ώστε να μην ισχύσει η τελευταία (ΑΠ 150/2000, ΑΠ 535/1994). Πάντως, σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχουν περισσότερα ομοειδή χρέη, καθένα από τα οποία αποτελείται από κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, ο καταλογισμός γίνεται, πρώτα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 422 ΑΚ και στη συνέχεια, ως προς το καθένα από τα χρέη, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 423 ΑΚ...Η ανακόπτουσα δε νομιμοποιείται, σύμφωνα και με το άρθρ. 262 παρ. 2 ΚΠολΔ, να ορίσει ποίο από τα υφιστάμενα χρέη του καθ` ού η εκτέλεση έπρεπε να εξοφληθεί με τις καταβολές του συνολικού ποσού των .... Ευρώ (και μάλιστα με τον οριζόμενο στη διάταξη του αρθρ. 423 ΑΚ τρόπο, αφού προηγείται ο διαλαμβανόμενος στο άρθρο. 422 του ίδιου Κώδικα τρόπος), καθόσον **το μονομερές αυτό προσδιοριστικό δικαίωμα - επιλογής του χρέους που εξοφλείται ανήκει, κατ` αρχάς, στον οφειλέτη, κατά νόμο** (άρθρο 422 εδάφ. α` ΑΚ), όπως αναπτύχθηκε στην αρχή της παρούσας σκέψης και δεν είναι νοητή η προβολή από τρίτο (εδώ, της ανακόπτουσας) του «προσωποπαγούς» αυτού δικαιώματος του οφειλέτη - καθ` ού η εκτέλεση. Επομένως, δεν είναι εσφαλμένη η κατάταξη της πρώτης των καθ` ών (η οποία, να σημειωθεί, ως δανείστρια που επέβαλε την αναγκαστική κατάσχεση που οδήγησε στον πλειστηριασμό, δεν ήταν υποχρεωμένη να αναγγείλει τις απαιτήσεις της κατ` άρθρ. 972 επ., 995 παρ. 4 και 999 παρ. 5 ΚΠολΔ (ΑΠ 1826/1987 ΝοΒ 36.1643 - παρά τα όσα για το αντίθετο υποστηρίζει η ανακόπτουσα) στον προσβαλλόμενο πίνακα, προνομιακά και τυχαία, για την υπαρκτή, σύμφωνα με όσα, κατά τα λοιπά, εκτίθενται στην ανακοπή, απαίτηση της των ..... Ευρώ...» (ΑΠ 1653/2011, ΝΟΜΟΣ)«...Ενόψει και της ρυθμίσεως του άρθρου 338 παρ. 1 ΚΠολΔ, ο μεν εναγόμενος (οφειλέτης),

προτείνοντας την ένσταση εξοφλήσεως του επίδικου χρέους με καταβολή, πρέπει (και αρκεί) για την ουσιαστική βασιμότητα της ενστάσεώς του να αποδείξει μόνο την καταβολή, ο δε ενάγων (δανειστής), ισχυριζόμενος κατ' αντένσταση ότι υπάρχουν και άλλα χρέη και ότι η καταβληθείσα παροχή δεν αφορούσε το επίδικο αλλά άλλο ληξιπρόθεσμο χρέος, φέρει το βάρος αποδείξεως της υπάρξεως του άλλου χρέους. Αν αποδειχθεί η ύπαρξη του άλλου χρέους, ο εναγόμενος οφείλει, προτείνοντας σχετική επαντένσταση, να αποδείξει ότι ο καταλογισμός της παροχής στο επίδικο χρέος έγινε είτε βάσει συμφωνίας των μερών είτε κατόπιν ασκήσεως από αυτόν του σχετικού δικαιώματος επιλογής είτε σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 422 εδ. β Α.Κ σειρά (ΑΠ 954/2011 ΝΟΜΟΣ). Όπως όμως σε κάθε ένσταση, πρέπει από τον αντενιστάμενο δανειστή που επικαλείται τις προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 422 του ΑΚ να αναφέρονται πλήρη και αναλυτικά και τα παραγωγικά του άλλου ή των άλλων προς αυτόν χρεών του οφειλέτη γεγονότα, καθώς και το ύψος καθενός από αυτά επί περισσοτέρων, κατά τις διατάξεις των άρθρων 216 και 262 του ΚΠολΔ...» (ΑΠ 492/2011 ΝΟΜΟΣ). «...Μόνον αν ο δανειστής - ενάγων αντιλέγει, με αντένσταση ότι η προβαλλόμενη καταβολή αφορά όχι το επίδικο αλλά άλλο χρέος του οφειλέτη προς αυτόν, οπότε υποχρεούται ο μεν δανειστής ν` αποδείξει, μετά την άρνηση του οφειλέτη, την ύπαρξη του άλλου χρέους, ο δε οφειλέτης με επαντένσταση, ότι η καταβολή έγινε προς εξόφληση του επίδικου χρέους με μονομερή από αυτόν καθορισμό του εξοφλητέου από τα περισσότερα χρέη, με βάση το άρθρο 422 ΑΚ...» (ΑΠ 1924/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΜΕ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟ ΑΝΤΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

«...Από τα άρθρα 361, 440, 441 ΑΚ, με σαφήνεια προκύπτει, εκτός άλλων, ότι ο συμψηφισμός επιφέρει απόσβεση των μεταξύ δύο προσώπων αμοιβαίων απαιτήσεων, όσο καλύπτονται, αν είναι ομοειδείς κατά αντικείμενο και ληξιπρόθεσμες. Επέρχεται δε αν ο ένας τον επικαλεσθεί με δήλωση προς τον άλλον, ενώ η αντίστοιχη πρόταση επιφέρει απόσβεση των αμοιβαίων απαιτήσεων από τότε που συνυπήρξαν. Με βάση δε την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, δεν αποκλείεται η δυνατότητα απόσβεσης απαιτήσεων με συμψηφισμό -κατόπιν συμφωνίας των ενδιαφερομένων μερών, όπως αυτή καθορίζεται από τα μέρη (ΑΠ 1438/2005 ΕλλΔνη 47.181, ΑΠ 769/2004 ΕλλΔνη 46.173, ΑΠ 253/2002 ΕλλΔνη 44.148), ενώ είναι δυνατόν η εν λόγω σύμβαση περί συμψηφισμού να αφορά και μέλλουσες απαιτήσεις, ακόμη και υπό αίρεση ή υπό προθεσμία (ΑΠ 769/2004 ό.π.). Ο ισχυρισμός περί συμψηφισμού, ως αποσβεστικός λόγος των ενοχών, παραδεκτά προτείνεται ως λόγος ανακοπής κατά της εκτέλεσης, εμπίπτων στον περιορισμό του άρθρου 933 παρ. 4 ΚΠολΔ της άμεσης «παραχρήμα» απόδειξης (ΑΠ 253/2002 ό.π., ΑΠ 622/1999 ΕλλΔνη 41.81, ΑΠ 753/1994 ΕλλΔνη 1995.841, ΕφΑθ 5377/2001 ΕλλΔνη 45.527, ΕφΑθ 1141/1995 ΕλλΔνη 37.1626). Εφόσον δε ο ανακόπτων προβάλλει ισχυρισμό συμψηφισμού που έγινε πριν από τη δίκη, τότε πρόκειται για ένσταση εξόφλησης με συμψηφισμό (ΕφΑθ 9869/1998 ΕλλΔνη 40.1195). Αμεση δε «παραχρήμα» απόδειξη κατά την έννοια της προαναφερόμενης διάταξης (933 παρ. 4 ΚΠολΔ) δεν σημαίνει απλώς προαπόδειξη, αλλά απόδειξη μόνο με έγγραφα ή δικαστική ομολογία σε κάθε περίπτωση (ΑΠ Ολ 10/1993 ΕλλΔνη 35.1242, ΑΠ 1856/2005 ΕλλΔνη 47.472, ΑΠ 44/2004 Δ 35.994 και ΕλλΔνη 45.745, ΑΠ 253/2002 ό.π., ΑΠ 370/2001 ΕλλΔνη 43.121, ΑΠ 115/2001 ΕλλΔνη 42.1576, ΑΠ 622/1999 ΕλλΔνη 41.81, ΑΠ 1781/1999 ΕλλΔνη 41.997, ΑΠ 583/1993 ΕλλΔνη 35.392, ΕφΑθ 5968/2002 ΕλλΔνη 44.826, ΕφΑθ 5377/2001 Ελ-

λΔνη 45.527, ΕφΑθ 9616/1997 ΕλλΔνη 39.1361), ώστε έτσι δεν επιτρέπονται άλλα μέσα και δη εξέταση μαρτύρων, ένορκες βεβαιώσεις κ.λπ. (ΑΠολ 10/1993 ό.π., ΑΠ 622/1999 ό.π., ΑΠ 583/1993 ό.π., ΕφΑθ 5968/2002 ό.π., ΕφΑθ 5377/2001 ό.π., ΕφΑθ 1141/1995, ΕφΑθ 10396/1995 ΕλλΔνη 37.1626 και 1629 αντίστοιχα). Έγγραφα δε που παρέχουν άμεση απόδειξη είναι όχι μόνο τα συμβολαιογραφικά, αλλά και τα ιδιωτικά έγγραφα εφόσον έχουν συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους, εφόσον η γνησιότητά τους αναγνωρίσθηκε ή αποδείχθηκε, ως προς το ότι η δήλωση που περιέχεται προέρχεται από τον εκδότη του εγγράφου (ΑΠ 253/2002 ό.π., ΑΠ 235/1984 ΝοΒ 33.265, ΕφΑθ 9616/1997 ό.π.). Εξάλλου, στην άμεση «παραχρήμα» απόδειξη του παραπάνω άρθρου 933 παρ. 4 ΚΠολΔ, εμπίπτουν και οι αντενστάσεις κατά των αποσβεστικών της απαίτησης ενστάσεων που έχουν αποσβεστικό χαρακτήρα (ΕφΑθ 5968/2002 ό.π, ΕφΑθ 9616/1997 ό.π)...» (ΕφΑθ 3091/2007, ΕφΑΔ 2008, σελ. 810). «...Κατά τους κοινούς περί απόδειξης κανόνες επί αγωγής δανειστή για την καταβολή της ποινής που συμφωνήθηκε και κατέπεσε, το βάρος απόδειξης της εκπλήρωσης της κυρίας παροχής ή της έλλειψης υπαιτιότητας για τη μη εκπλήρωση της το φέρει ο οφειλέτης. Στις δίκες, δε περί την εκτέλεση, ενόψει της διάταξης του άρθρου 933 § 4 ΚΠολΔ, η οποία καθορίζει (ανεξάρτητα από το ποιος φέρει το βάρος απόδειξης κατά τη διαγνωστική δίκη της πλήρωσης ή μη της αίρεσης, υπό την οποία τελεί η γένεση της αξίωσης από την ποινική ρήτρα) τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να είναι παραδεκτοί οι ισχυρισμοί, που αφορούν την απόσβεση της εκτελούμενης απαίτησης, πρέπει, για να είναι παραδεκτός ο ισχυρισμός που αφορά την απόσβεση της εκτελούμενης απαίτησης, λόγω συμψηφισμού με ανταπαίτηση πηγάζουσα από αξίωση από την ποινική ρήτρα λόγω μη εκτέλεσης της κύριας σύμβασης, να αποδεικνύεται «παραχρήμα» με έγγραφο ή δικαστική ομολογία (ΕφΑθ 5377/2001 ο.π.). Κατά την πιο πάνω διάταξη, με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή αμέσως, μόνο με έγγραφο ή δικαστική ομολογία, πρέπει να αποδεικνύονται και οι λοιποί ισχυρισμοί του ανακόπτοντος, που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης, αλλιώς απορρίπτονται αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτοι, στους εν λόγω δε ισχυρισμούς, που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης, περιλαμβάνεται και η ένσταση του συμψηφισμού (ΕφΑθ 11446/1995 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 8881/1987 Δνη 29.958, ΕφΘεσ 1611/1989 Δνη 32.1351)...» (ΜΠΑθ 8662/2008, ΕλλΔνη 2010, σ. 263). «...Κατ` άρθρο 450 παρ. 1 ΑΚ δεν επιτρέπεται συμψηφισμός κατά απαίτησης, η οποία προέρχεται από αδίκημα που διαπράχθηκε από δόλο. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, απαγορεύεται συμψηφισμός, αν η ενέργεια του υποχρέου σε αποζημίωση από αδίκημα είναι δόλια, χωρίς και να είναι απαραίτητο η αδικοπραξία αυτού (υποχρέου) να συνιστά ποινικό αδίκημα. Απαγορεύεται δε ο συμψηφισμός ανταπαίτησης του δράστη κατά του θύματος που προέρχεται από αδίκημα, είτε η ανταπαίτηση αυτή είναι προγενέστερη, είτε μεταγενέστερη της κύριας απαίτησης (ΑΠ 838/2008). Κατ` εξαίρεση, όταν η παραβίαση συμβατικής υποχρέωσης θεμελιώνει παραλλήλως και αξίωση αδικήματος από δόλο, οπότε υπάρχει συρροή δύο αξιώσεων, η επίκληση συμψηφισμού κατά της αξιώσεως από σύμβαση επιφέρει απόσβεση και της παράλληλης αξίωσης από αδικοπραξία (ΑΠ 495/2010)...» (ΑΠ 194/2012 ΝοΒ 60.1488).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΠΕΚΤΗΣΕ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 984 παρ. 2 του ΚΠολΔ απαγορεύεται και δεν παράγει έννομες συνέπειες για τον κατασχόντα η εξόφληση από τον τρίτο της

κατεσχημένης απαίτησης ή ο συμψηφισμός της με μεταγενέστερη απαίτηση, καθώς και η απόδοση σε εκείνον κατά του οποίου έγινε η κατάσχεση ή η διάθεση σε τρίτους του κατασχεμένου, αφότου του επιδοθεί το έγγραφο του άρθρου 983, έστω και αν αυτό δεν επιδόθηκε ακόμα σε εκείνον κατά του οποίου έγινε η κατάσχεση. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 449 του ΑΚ αν απαίτηση έχει κατασχεθεί, ο οφειλέτης της δεν μπορεί να προτείνει κατά του προσώπου που επέβαλε την κατάσχεση σε συμψηφισμό ανταπαίτηση, που απέκτησε κατά του δανειστή μετά την κατάσχεση. (ΑΠ 354/2010 ΧρΙΔ 2011, σελ. 201).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ – ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΥ ΣΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

«...Κατά το άρθρο 451 ΑΚ, δεν επιτρέπεται συμψηφισμός κατά ακατάσχετης απαίτησης. Τέτοια ακατάσχετη απαίτηση είναι η διατροφή, το οποίο είναι προσωποπαγές οικογενειακό δικαίωμα (άρθρο 982 παρ. 2 γ` ΚΠολΔ, Β, Βαθρακοκοίλης, ΕρμΑΚ, Οικογενειακό Δίκαιο, υπό το άρθρο 1485, παρ.17, σ. 698)...» (ΜΠΡόδου 321/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 451 ΑΚ και 982 ΚΠολΔ προκύπτει ότι απαγορεύεται, και τυγχάνει απορριπτέος ως μη νόμιμος, ο συμψηφισμός μεταξύ απαιτήσεων διατροφής, και αν ακόμα ή προς συμψηφισμό προτεινόμενη απαίτηση απορρέει από καταβληθέντα προηγουμένως αχρεωστήτως ποσά διατροφής (βλ. ΕΑ 509/1993 Αρμ. 1993.532, ΜΠΑ4946/2007 Δνη 49.302)...» (ΜΠΤριπ 632/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΕΠΙΣΧΕΣΗΣ

«...Το δικαίωμα επίσχεσης που ρυθμίζεται από τη διάταξη του άρθρου 325 ΑΚ έχει χαρακτήρα αναβλητικής ενστάσεως, η οποία αποσκοπεί να επιτύχει ταυτόχρονη εκπλήρωση της παροχής του δανειστή (Γ. Μπαλής, Ενοχικόν Δίκαιον, παρ. 43, αρ. 5, Αλ. Λιτζερόπουλος, Στοιχεία Ενοχικού Δικαίου, παρ. 127, Π. Ζέπος, ΕρμΑΚ, Εισαγ. παρατ. εις άρθρα 325-329 αρ. 2 και 3) και συνεπώς εξ ορισμού προϋποθέτει ότι στο πρόσωπο του δανειστή συντρέχει και υποχρέωση παροχής προς τον οφειλέτη, επιχείρησης δηλ. ή παράλειψης ορισμένης πράξης που συνιστά εκπλήρωση παροχής. Κατ` ακολουθίαν, όταν ο δανειστής είναι απλώς υπόχρεος, ν` ανεχθεί ορισμένη πράξη, η οποία κατά νόμον πρέπει να επιχειρηθεί από τον ίδιο τον οφειλέτη, όπως στην περίπτωση της αφαίρεσης κατασκευάσματος που προστέθηκε στο μίσθιο, που πρέπει να αποδοθεί (άρθρ. 302 και 591 ΑΚ), δεν μπορεί να γίνει λόγος για δικαίωμα άρνησης του οφειλέτη να αποδώσει το μίσθιο μέχρις αφαιρέσεως του κατασκευάσματος, αφού ο ίδιος είναι «εξουσιαστής» της απόδοσης του μισθίου και της αφαίρεσης του κατασκευάσματος. Εφόσον η άσκηση του δικαιώματος επισχέσεως αναβάλλει την εκπλήρωση της παροχής του οφειλέτη, ωσότου ο δανειστής εκπληρώσει την αντιπαροχή, παρέπεται ότι ζήτημα ακυρότητας της εκτέλεσης που επιχειρείται χωρίς την ταυτόχρονη εκπλήρωση της αντιπαροχής, όπου αυτή κατά νόμο είναι επιβεβλημένη, ανακύπτει μόνο από τη φάση της αφαίρεσης του οφειλόμενου κινητού πράγματος (αρθρ. 941 παρ. 1 ΚΠολΔ) ή αποβολής από το αποδοτέο ακίνητο (αρθρ. 943 παρ. 1 ΚΠολΔ) και εφεξής, πάντως δε όχι στη φάση της επιταγής προς εκτέλεση. Διότι με την αποβολή π.χ. από το πράγμα αφετηριάζεται η (δικονομική) εκπλήρωση της παροχής κατά τον ίδιο τρόπο που ο οφειλέτης εκπληρώνει με δική του πρωτοβουλία την παροχή, με την έννοια ότι σε κάθε περίπτωση το ουσιαστικό αποτέλεσμα του αποχωρισμού του οφειλομένου από την εξουσία του οφειλέτη είναι το ίδιο. Η επιταγή

όμως προς εκτέλεση δεν αφετηριάζει την (δικονομική) εκπλήρωση της παροχής, αλλ' απλώς την προπαρασκευάζει και επομένως η μη ταυτόχρονη με την επίδοση της επιταγής προσφορά της αντιπαροχής, και αν ακόμη συντρέχει νόμιμη περίπτωση που επιβάλλει ταυτόχρονη εκπλήρωση παροχής και αντιπαροχής, δεν επιφέρει ακυρότητα της επιταγής προς εκτέλεση....» (ΜΠΠειραιά 1143/1996, Αρμ. 1996, σελ. 1523, ΝΟΜΟΣ).

ΑΜΕΣΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ – ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ ΜΕ ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΜΕ ΕΓΓΡΑΦΑ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ)

«...Κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 933 ΚΠολΔ προκύπτει ότι επί ανακοπής κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης δεν εφαρμόζονται για τους αποσβεστικούς της απαιτήσεως ισχυρισμούς οι διατάξεις της παρ. 2 και 3 του άρθρου 270 ΚΠολΔ γιατί δεν συμβιβάζονται με την επιβαλλόμενη από την ανωτέρω διάταξη (933 παρ. 4 ΚΠολΔ) άμεση απόδειξη των ισχυρισμών αυτών, που κατά την τελολογική της ερμηνεία περιορίζει τα επιτρεπόμενα αποδεικτικά μέσα μόνο στα έγγραφα και στην ομολογία. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, όπως από το περιεχόμενο και το σκοπό της προκύπτει αλλά και από το γεγονός ότι αφορά δίκες περί την εκτέλεση, όπου οι απαιτήσεις είναι εξοπλισμένες με εκτελεστό τίτλο, άμεση απόδειξη δεν σημαίνει απλά προαπόδειξη, με την οποία, αν και την προϋποθέτει, δεν ταυτίζεται εννοιολογικά, αλλά απόδειξη των αποσβεστικών της εκτελούμενης απαίτησης ισχυρισμών, κατά την υποβολή τους, μόνο με έγγραφα ή δικαστική ομολογία, διότι αλλιώς κινδυνεύει να φαλκιδευθεί και το δικαίωμα του αντιδίκου για ανταπόδειξη. **Συνεπώς εξέταση μαρτύρων προς απόδειξη ισχυρισμού αποσβεστικού της εκτελούμενης απαιτήσεως δεν επιτρέπεται** (ΟλΑΠ 10/1993 Δίκη 25.652, ΑΠ 583/1993 ΕλΔνη 1994.392). Η δε αδυναμία αμέσως «παραχρήμα» απόδειξης με έγγραφα ή ομολογία, δεν άγει σε ουσιαστική απόρριψη των αποσβεστικών ισχυρισμών, αλλά σε απόρριψη ως απαραδέκτων (βλ. Σ. Ματθία ΕλΔνη 34.975)....» (ΕφΠατρών 529/2009 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΑχΝομ 2010, σελ. 367). «...**Άμεση** απόδειξη καλύπτουν τα ιδιωτικά έγγραφα τα οποία φέρουν την υπογραφή του εκδότη τους (δανειστή) και αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση εξόφλησης που περιέχουν προέρχεται από τον εκδότη τους επιτρεπομένης ανταπόδειξης κατ' αρθ. 443 έως 445 του ΚΠολΔ (ΟλΑΠ 10/1993). Εν όψει αυτών, και η απόδοση εκ μέρους του δανειστή προς τον οφειλέτη του έγγραφης κατ' άρθρ. 424 του ΑΚ εξοφλητικής απόδειξης, ακόμα και επί εντύπου υπεύθυνης δήλωσης του άρθ. 8 του Ν. 1599/1986, που από ουσιαστική άποψη αποτελεί οιονεί δικαιοπραξία ενώ από δικονομική άποψη αποτελεί έγγραφο μαρτυρίας του δανειστή, που δεν είναι τρίτος στις άμεσες σχέσεις τους με τον οφειλέτη, όταν δεν αμφισβητηθεί η γνησιότητα της υπογραφής του εκ μέρους του παρέχοντος δανειστή, αποτελεί πλήρη απόδειξη υπέρ του κομιστή της οφειλέτη, κατά την έννοια της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρ. 933 § 4 του ΚΠολΔ για το γεγονός της αναφερόμενης σ' αυτή καταβολής, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη στο δανειστή ότι η βεβαίωση αυτή δεν είναι αληθινή, χωρίς να προσβληθεί η απόδειξη αυτή ως πλαστή (ΑΠ 752/2001, 1179/1994). Η κρίση του Δικαστηρίου της ουσίας, περί του αν παρέχεται ή όχι τέτοια άμεση απόδειξη, κατά την έννοια της διάταξης του άρθ. 933 § 4 του ΚΠολΔ, από τα προσαχθέντα και επικληθέντα από το διάδικο οφειλέτη έγγραφα αποδεικτικά μέσα, αναγόμενη αποκλειστικά σε εκτίμηση πραγματικών γεγονότων, δεν υπόκειται στον έλεγχο του Αρείου Πάγου, στο πλαίσιο αντίστοιχου αναιρετικού λόγου από τον αριθμό 14 του αρθ. 559 του ΚΠολΔ, που κρίνεται ως απαράδεκτος κατ' άρθ. 561 εδ. 1 του ΚΠολΔ (ΑΠ 353/1974). Τέλος, η εκ μέρους του δανειστή, που

χορήγησε εξοφλητική απόδειξη, αμφισβήτηση κατά τα προαναφερθέντα του ουσιαστικού περιεχομένου της, που αφορά την εξόφληση, δεν αναιρεί από μόνη της την άμεση αποδεικτική ισχύ, ούτε καθιστά απαράδεκτο το έγγραφο αποδεικτικό μέσο ή τον ισχυρισμό εξόφλησης, για τον οποίο προσκομίζεται, εκτός εάν ο δανειστής που χορήγησε την εξοφλητική αποδείξει απόδειξε ότι το περιεχόμενό της δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια (ΑΠ 1179/1994)...» (ΑΠ 1051/2010 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2011, σελ. 110). «...Η ρύθμιση που καθιερώνει η διάταξη αυτή (της παραχρήμα απόδειξης) είναι ειδική και γι' αυτό υπερισχύει των διατάξεων της τακτικής ή της ειδικής διαδικασίας, με την οποία εκδικάζεται κατά τα λοιπά η ανακοπή, αποσκοπεί δε με το απαράδεκτο που καθιερώνει, στην αποφυγή παρελκύσεως της εκτελεστικής διαδικασίας και τον περιορισμό των δικών περί την εκτέλεση, ώστε να μην αποδυναμώνονται οι εκτελεστοί τίτλοι με την καθυστέρηση της εκτελέσεώς τους...(ΟλΑΠ 10/1993 ΕλλΔικ 1994.1242, ΑΠ 253/2002 Νόμος, ΑΠ 622/1999 ΕλλΔικ 2000.84)...» (ΕφΑθ 229/2012, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Το απαράδεκτο των μη αποδεικνυόμενων αμέσως ισχυρισμών απόσβεσης της απαίτησης περιλαμβάνει, εκτός των ισχυρισμών που στηρίζονται στους αποσβεστικούς λόγους των ενοχών και τις παρακωλυτικές, κατά το ουσιαστικό δίκαιο, ενστάσεις ασκήσεως του δικαιώματος, όπως είναι η καταχρηστική ένσταση από το άρθρο 281 του ΑΚ (ΟλΑΠ 49/2005, ΕλλΔνη 2006.80, ΑΠ 95/2006, ΕλλΔνη 2006.475)...» (ΕφΠατρών 72/2007 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΑχΝομ 2008, σελ. 323). «...Στα πλαίσια της ελευθερίας των συμβάσεων, την οποία καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 361 ΑΚ, οι συμβαλλόμενοι έχουν την δυνατότητα με εξώδικες δικονομικές συμβάσεις να καθορίζουν ότι ορισμένο κρίσιμο για τις σχέσεις τους γεγονός αποδεικνύεται αποκλειστικά και μόνο με ορισμένο μέσο, είτε αυτό προβλέπεται ως αποδεικτικό μέσο από την διάταξη του άρθρου 339 ΚΠολΔ ή τις υπόλοιπες διατάξεις του Κώδικα αυτού ή άλλου νόμου, είτε όχι. Οι συμφωνίες αυτές είναι έγκυρες αν στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν προσκρούουν στη δημόσια τάξη...» (ΑΠ 1924/2008, ΝΟΜΟΣ). «...'Αμεση απόδειξη δεν σημαίνει απλώς προαπόδειξη, με την οποία, αν και την προϋποθέτει δεν ταυτίζεται εννοιολογικώς, αλλά απόδειξη των αποσβεστικών της εκτελούμενης απαίτησης ισχυρισμών κατά την υποβολή τους, μόνο με έγγραφα ή δικαστική ομολογία, γιατί αλλιώς κινδυνεύει να φαλκιδευθεί και το δικαίωμα του αντιδίκου για ανταπόδειξη. Ειδικότερα ως έγγραφο που αποδεικνύει αμέσως, νοείται όχι μόνο το συμβολαιογραφικό έγγραφο αλλά και το ιδιωτικό, εφόσον όμως προέρχεται από τον επισπεύδοντα την εκτέλεση ή ενδεχομένως και από τρίτο αν είναι έγγραφο διαθέσεως και όχι έγγραφο μαρτυρίας, όπως είναι το περιέχον βεβαίωση ή μαρτυρία του εκδότη έγγραφο για κάποιο περιστατικό ευρισκόμενο εκτός αυτού (ΕφΑθ 805/1987 ΕΛΔ 29.307, ΕφΑθ 5632/1985 ΕΛΔ 27.117, βλ. και Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης, Γενικό Μέρος σελ. 642)..» (ΜΠΡόδου1968/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Για την απόδειξη των ανωτέρω ισχυρισμών των αποσβεστικών της απαίτησης (όπως είναι οι ισχυρισμοί για την εξόφληση της απαίτησης, για την δόση αντί καταβολής, για την ύπαρξη ανανέωσης, για τον συμβιβασμό, για την ύπαρξη συμφωνίας αφέσεως χρέους, για την ύπαρξη συμφωνίας συμψηφισμού κ.λπ.) δεν επιτρέπονται αποδεικτικά μέσα, που δεν πληρούν τους όρους της ως άνω διάταξης, ούτε ένορκες βεβαιώσεις ούτε εξέταση μαρτύρων, ούτε επαγωγή όρκου, γιατί τα μέσα αυτά θεωρούνται ως μη παρέχοντα «παραχρήμα» απόδειξη. Η αδυναμία «παραχρήμα» απόδειξης δεν άγει σε ουσιαστική απόρριψη των αποσβεστέων ισχυρισμών αλλά σε απόρριψή τους ως απαράδεκτων και αυτεπαγγέλτως (ΟλΑΠ 10/1993 ΕΛΔ 35.1243, ΑΠ 622/1999 ΕΛΔ 41.81, ΕφΑθ 5377/2001 ΕΛΔ 45.529, βλ. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ. τ. Α` σελ. 439 επ.).....» (ΜΠΡόδου 1968/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Κατά το άρθρο 151 ΚΠολΔ η παρέλευση νόμιμης ή δικαστικής προθεσμίας συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα να επιχειρηθεί η πράξη για την οποία είχε οριστεί η προθεσμία εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Συνεπώς λόγο ανακοπής του αρθρ. 933 παρ. 3 στοιχ. β, που αφορά την εγκυρότητα του προγράμματος πλειστηριασμού, που πρέπει, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, να προβάλλεται μέχρι τη σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, εφόσον η ανακοπή ασκείται μετά την κατά τα ανωτέρω τελευταία πράξη εκτελέσεως (ΑΠ 1257/1997, 1258/1997 ΕλλΔνη 1998.557.829). Περαιτέρω από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 999,992 παρ. 2 και 159 ΚΠολΔ συνάγεται ότι μόνο η παράλειψη σύνταξης του προγράμματος πλειστηριασμού επάγεται την ακυρότητα αυτού και όχι η πλημμελής περιγραφή των πλειστηριαζομένων πραγμάτων, που ενεργεί ακυρωτικώς μόνο με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης. Η ακυρότητα όμως αυτή εκ της πλημμελούς περιγραφής, δεν μπορεί κατά το άρθρο 934 παρ. 1,2 του ΚΠολΔ, να προβληθεί μετά την έναρξη της σύνταξης της έκθεσης για τον πλειστηριασμό και την κατακύρωση, εκτός αν έχει ήδη, στο χρόνο πραγμάτωσης του πλειστηριασμού, τελεσιδίκως απαγγελθεί, η ακυρότητα του προγράμματος με δικαστική απόφαση (ΑΠ 116/1998 ΕλλΔνη 1998.558). Τέλος κατά την αληθινή έννοια του αρθρ. 999 παρ. 3 ΚΠολΔ μόνη η ανυπαρξία ή το εκπρόθεσμο της επιδόσεως του προγράμματος πλειστηριασμού στα πρόσωπα που αναφέρονται στη διάταξη αυτή επάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού, όχι δε και η τυχόν ακυρότητα της εν λόγω επιδόσεως. Αν τηρήθηκε η διατύπωση αυτή, είναι όμως ελαττωματική, πάσχουσα δικονομική ακυρότητα, για την οποία απαιτείται συνδρομή βλάβης στον προτείνοντα, μη δυναμένη να επανορθωθεί κατ` άλλο τρόπο παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας, επιδιώκεται η κήρυξη της ακυρότητας της επιδόσεως με ανακοπή (αρθρ. 933 ΚΠολΔ), που ασκείται ως αναγόμενη πλέον στην προδικασία του πλειστηριασμού, μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται από το άρθρο 934 ΚΠολΔ, δηλαδή μέχρι τη σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης (ΑΠ 194/2003 ΕλλΔνη 2003.1313)...» (ΕφΠατρών 270/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 294.

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΛΟΓΩ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΩΝ

«...Ο πλειστηριασμός είναι άκυρος αν δεν τηρηθούν οι διατυπώσεις της εμπρόθεσμης συντάξεως περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης, της εμπρόθεσμης επιδόσεως της στον οφειλέτη, στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους ή προσημειούχους δανειστές, της εμπρόθεσμης επιδόσεως της στον Ειρηνοδίκη και της δημοσιεύσεως της στον τύπο, όπως ο νόμος ειδικότερα ορίζει. Η μη εμπρόθεσμη τήρηση μιας από τις παραπάνω διατυπώσεις ή το ανυπόστατο της προκαλεί ακυρότητα του πλειστηριασμού, ανεξάρτητα από την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης. Μπορεί, επομένως, να αποτελέσει λόγο ανακοπής που προβάλλεται παραδεκτά μέσα στην προθεσμία του άρθ. 934 παρ. 2 εδ. γ ΚΠολΔ, αφού στην ουσία πρόκειται για λόγο ακυρότητας του πλειστηριασμού και όχι της προηγούμενης διαδικαστικής πράξης που ποτέ δεν έγινε...» (ΕφΠατρών 97/2007, ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ 2008, σελ. 328). «...Κατά την διάταξη του άρθρου 994 παρ. 4 ΚΠολΔ, όπως το άρθρο αυτό ίσχυε προ της τροποποιήσεώς του με το άρθρο 60 Ν. 3994/2011, ο πλειστηριασμός ακινήτου, με ποινή ακυρότητος, δεν μπορεί να γίνει χωρίς να έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις οι οποίες ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 εδάφια α, β, γ, ε, στ του ιδίου άρθρου.

Μεταξύ των διατυπώσεων αυτών, είναι, εφόσον δεν εκδίδεται εφημερίδα, για την δημοσίευση αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης, στον δήμο ή στην κοινότητα ή στην πρωτεύουσα της επαρχίας του τόπου του πλειστηριασμού, **α)** η τοιχοκόλληση περιλήψεως της κατασχετήριας εκθέσεως 15 τουλάχιστον ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό στο γραφείο της κοινότητος ή του δήμου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο και **β)** η κήρυξη από κήρυκα στην έδρα του δήμου ή της κοινότητος, όπου ο τόπος του πλειστηριασμού και στον συνηθισμένο για τους πλειστηριασμούς τόπο, την προηγούμενη του πλειστηριασμού Τετάρτη, από τις 12.00 το μεσημέρι έως τις 14.00 το απόγευμα, για την κήρυξη δε αυτήν ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση, η οποία υπογράφεται και από τον κήρυκα. Η ανωτέρω διάταξη αφορά, κατά την σαφή έννοιά της, στην καθόλου παράλειψη των σχετικών διατυπώσεων, όχι δε και την περίπτωση που αυτές έλαβαν μεν χώρα, αλλά με τρόπο δικονομικώς άκυρο. Στην περίπτωση αυτή η ακυρότητα της αντίστοιχης πράξης, ως ακυρότητα ενδιάμεσης πράξης της εκτελεστικής διαδικασίας, απαγγέλλεται κατόπιν ανακοπής που πρέπει να ασκείται έως την έναρξη του πλειστηριασμού (αρθρ. 934 §§ 1β και 2 ΚΠολΔ) και για την ευδοκίμησή της απαιτείται η επίκληση και η απόδειξη δικονομικής βλάβης κατά το αρθρ. 159 αριθ. 3 ΚΠολΔ (ΑΠ 116/1998, ΑΠ 916/2004)...» (ΑΠ 1401/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΟΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ – ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

«...Κατά το άρθρο 933 παρ 1 ΚΠολΔ αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον, οι οποίες αφορούν την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως ή την απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή. Κατά δε το άρθρο 972 παρ. 1 ΚΠολΔ, οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους. Η αναγγελία επιδίδεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού σε εκείνον υπερ του οποίου γίνεται και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και πρέπει να επιδοθεί το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τον πλειστηριασμό. Μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει να κατατεθούν τα έγγραφα που αποδεικνύουν την απαίτηση. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 151 ΚΠολΔ η παρέλευση νόμιμης ή δικαστικής προθεσμίας συνεπάγεται έκπτωση από το δικαίωμα να επιχειρηθεί η πράξη για την οποία είχε ορισθεί η προθεσμία, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών σαφώς συνάγεται, ότι για την άσκηση ανακοπής κατά της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως και ειδικότερα κατά του κύρους του διενεργηθέντος αναγκαστικού πλειστηριασμού από το δανειστή του οφειλέτη, κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, απαραίτητη προϋπόθεση κατά νόμο είναι η αναγγελία της απαιτήσεως του δανειστή αυτού, κατά την ανωτέρω διαδικασία και μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, γιατί, με εξαίρεση τον επισπεύδοντα την εκτέλεση δανειστή που δεν έχει υποχρέωση αναγγελίας, οι λοιποί δανειστές αν δεν αναγγελθούν νομότυπα και εμπρόθεσμα, στερούνται εννόμου συμφέροντος για την άσκηση της ανακοπής αυτής και για την προσβολή με αυτήν του κύρους του πλειστηριασμού...» (ΑΠ 1701/2001 ΕλλΔνη 2002, σελ. 1650).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΜΟΔΙΚΙΑ

«...Σε δίκη περί την εκτέλεση, για ακύρωση γενομένου αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου, ο επισπεύδων την εκτέλεση δανειστής, ο υπερθεματιστής και

ο οφειλέτης, σε βάρος του οποίου έγινε η εκτέλεση, τελούν σε αναγκαστική ομοδικία, διότι σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 1 α΄ και δ΄ ΚΠολΔ η διαφορά που δημιουργείται με την άσκηση της κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής για την εν λόγω ακύρωση, επιδέχεται ενιαία μόνο ρύθμιση και δεν μπορούν να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις έναντι αυτών (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ., έκδ. Β΄, άρθρο 933 παρ. 154, Σαμουήλ, Η Έφεση, 2003 παρ. 337 σελ. 151, ΕφΑθ 11336/1990 ΕλλΔνη 32.1083, ΕφΑθ 11182/1989 ΕλλΔνη 33.603, ΕφΑθ 2151/1974 ΝοΒ 22.1315). Σε περίπτωση δε υπάρξεως αναγκαίας ομοδικίας, όπως ανωτέρω, καθένας από τους αναγκαίους ομοδίκους μπορεί να ασκεί ένδικα μέσα, τακτικά ή έκτακτα, μόνος του ή από κοινού με τους λοιπούς ομοδίκους του, όπως και επί απλής ομοδικίας. Η διαφορά έγκειται στο ότι επί αναγκαίας ομοδικίας η άσκηση των ενδίκων μέσων από κάποιον από τους ομοδίκους έχει αποτελέσματα και για τους άλλους, σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 4 ΚΠολΔ, με την έννοια ότι, αν ένας αναγκαίος ομόδικος ασκήσει ένδικο μέσο θεωρούνται από το νόμο ότι ασκούν αυτό και οι ομόδικοι του, παρότι αδράνησαν. Η κατά τα άνω δε δυνατότητα καθενός αναγκαίου ομοδίκου να ασκεί και μόνος ένδικο μέσο εφόσον υπήρξε διάδικος στην πρωτόδικη δίκη δεν επιβάλλει, με ποινή απαραδέκτου, να απευθύνεται το ένδικο μέσο και κατά των ομοδίκων του (ΟλΑΠ 63/1981 ΝοΒ 29.1257, ΑΠ 1602/2000 ΕλλΔνη 42.722), με μόνη εξαίρεση τη δίκη διανομής κοινού πράγματος, πλην όμως υποχρεούται να καλεί τον αναγκαίο ομόδικο του σε κάθε μεταγενέστερη διαδικαστική πράξη, σύμφωνα με τα άρθρα 110 παρ. 2 και 76 παρ. 3 ΚΠολΔ. Διαφορετικά η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη για όλους τους διαδίκους (ΑΠ 1171/2001 ΕλλΔνη 43.440, ΑΠ 1406/1996 Δ 28.461, ΕφΑθ 7053/2004 ΕλλΔνη 46.1544, ΕφΛαρ 391/2003 Αρμ. 59.1572)...» (ΕφΠατρών 44/2007 ΤΝΠΔΣΑ, ΑχΝομ 2008, σελ. 318). «... Από τις διατάξεις των άρθρων 933 παρ. 1 και 934 παρ. 1 προκύπτει ότι η ανακοπή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον, αν μεν αφορά την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης και πέρα ή την απαίτηση, στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση, αν δε αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης στρέφεται κατά του επισπεύδοντος την εκτέλεση και του υπερθεματιστή, που τελούν σε αναγκαστική παθητική ομοδικία κατά το άρθρο 76 παρ.1 ΚΠολΔ, γιατί η διαφορά αυτή επιδέχεται ενιαία ρύθμιση. Στις ανωτέρω περιπτώσεις διάδικος δεν είναι ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος....» (ΑΠ 1257/1997, ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΑθ 7396/2004, ΝοΒ 2005, σελ. 1614).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗ. ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΠΛΕΙΟΔΟΤΩΝ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 200,281 και 288 του ΑΚ, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 959,963,988 και 1005 του ΚΠολΔ, προκύπτει ότι, κάθε ενέργεια του δανειστή ή του υπερθεματιστή, η τρίτων που βρίσκονται σε συνεννόηση με τον υπερθεματιστή, η οποία παρεμποδίζει την πλειοδοσία και κατά συνέπεια την επιτυχία μεγαλύτερους εκπλειστηριάσματος και ειδικότερα κάθε ενέργεια των ανωτέρω προσώπων που τείνει σε παρακώλυση του ελεύθερου συναγωνισμού με απομάκρυνση των πλειοδοτών προς τον σκοπό να κατακυρωθεί το πράγμα αντί κατωτέρου τιμήματος στον υπερθεματιστή είναι αντίθετη προς την καλή πίστη που διέπει την ελευθερία των συναλλαγών και ο πλειστηριασμός που διενεργείται με τέτοιες αθέμιτες πράξεις και ενέργειες είναι άκυρος. Για να απαγγελθεί όμως στην περίπτωση αυτή ακυρότητα, πρέπει ο επικαλούμενος αυτήν να καθορίζει στο δικόγραφο της

ανακοπής και τα πρόσωπα, τα οποία προσήλθαν ή επρόκειτο να προσέλθουν κατά τη διενέργεια του πλειστηριασμού και τα οποία απομακρύνθηκαν ή εμποδίσθηκαν να προσέλθουν συνεπεία δολίων ενεργειών του δανειστή ή του υπερθεματιστή, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί η βασιμότητα τούτου. Σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει αοριστία του δικογράφου της ανακοπής, η οποία δεν μπορεί να συμπληρωθεί με τις προτάσεις ή με παραπομπή σε άλλα έγγραφα ή με τις αποδείξεις...» (ΑΠ 147/2004, ΝοΒ 2004, σελ. 1564, ΝΟΜΟΣ). (ΑΠ 194/2003 ΕλλΔνη 44.1313 και ΑΠ 1454/1998 δημ. ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΑθ 2337/2007 ΕλλΔνη 2008, σελ. 1505, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΠΡΑΞΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 934 παρ. 1 περ. γ' του ΚΠολΔ, η ανακοπή του άρθρου 933 είναι παραδεκτή αν αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης εκτέλεσης και πρόκειται για ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων και πλειστηριασμό (ή αναπλειστηριασμό) ακινήτων, εφόσον ασκηθεί μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τη μεταγραφή περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, κατά δε την παρ. 2 του ίδιου άρθρου του Κώδικα, τελευταία στην περίπτωση αυτή πράξη εκτέλεσης είναι η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού (ή αναπλειστηριασμού) και κατακύρωσης. Αν μέσα στην προθεσμία αυτή ο πλειστηριασμός (ή αναπλειστηριασμός) δεν προσβληθεί, με την άσκηση της εκ του άρθρου 933 του ΚΠολΔ ανακοπής, στρεφόμενης κατά των ως άνω αναγκαίων ομοδίκων, ως άσκηση δε νοείται, όχι μόνον η κατάθεση αλλά και η επίδοση της ανακοπής (άρθρα 585 παρ. 1 και 215 παρ. 1 ΚΠολΔ), καθίσταται απρόσβλητος. Η δυνατότητα δε, όταν η ανακοπή στρέφεται κατά του ενός ή επιδόθηκε μόνον στον ένα, προσεπικλήσεως στη δίκη του άλλου (κατά το όρθρο 86 του ΚΠολΔ) ή μεταγενέστερης επίδοσης αυτής, (με κλήση προς συζήτηση) και στον άλλο, τελεί πάντοτε υπό την προϋπόθεση, ότι αυτή θα έχει συντελεσθεί μέσα στην αναφερόμενη προθεσμία του άρθρου 934 του ΚΠολΔ. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής, έχει όπως αναφέρθηκε, ως συνέπεια το απρόσβλητο έκτοτε του πλειστηριασμού...» (ΑΠ 214/2009, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ (ΑΡΘΡΟ 281 Α.Κ)

«.....Λόγο της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ μπορεί να αποτελέσει και η αντίθεση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως στα αντικειμενικά όρια του άρθρου 281 ΑΚ και η εντεύθεν ακυρότητα της εκτελέσεως (ΟλΑΠ 12/2009). Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, το δικαίωμα θεωρείται ότι ασκείται καταχρηστικά, όταν ή συμπεριφορά του δικαιούχου, που προηγήθηκε ή η πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ή οι περιστάσεις που μεσολάβησαν, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν τη γένεση ή να επάγονται την απόσβεση του δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή τη μεταγενέστερη άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου, αφού τείνουν στην ανατροπή καταστάσεως που δημιουργήθηκε υπό ορισμένες ειδικές συνθήκες και διατηρήθηκε για πολύ χρόνο με το επακόλουθο να συνεπάγεται επαχθείς συνέπειες για τον υπόχρεο. Απαιτείται, δηλαδή, για να χαρακτηρισθεί καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος, να έχει δημιουργηθεί στον υπόχρεο, από τη συμπεριφορά του δικαιούχου σε συνάρτηση με εκείνη του υποχρέου, και μάλιστα ευλόγως, η πεποίθηση ότι ο δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά του. Απαιτείται ακόμη οι πράξεις του υποχρέου και η υπ' αυτού δημιουργηθείσα κατάσταση, που συνεπάγεται

ιδιαιτέρως επαχθείς για τον ίδιο επιπτώσεις, να τελούν σε αιτιώδη σχέση με την προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου. Το ζήτημα δε, αν οι συνέπειες, που συνεπάγεται η άσκηση του δικαιώματος, είναι επαχθείς για τον υπόχρεο, πρέπει να αντιμετωπίζεται και σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες συνέπειες που μπορεί να επέλθουν σε βάρος του δικαιούχου από την παρακώλυση της ικανοποιήσεως του δικαιώματος του (ΑΠ 381/2009). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, όπως προαναφέρθηκε, λόγο αναιρέσεως συνιστά η παράβαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου, η οποία υπάρχει όταν λάβει χώρα ψευδής ερμηνεία ή εσφαλμένη εφαρμογή κανόνα ουσιαστικού δικαίου. Στην προκείμενη περίπτωση το Εφετείο με την προσβαλλόμενη απόφασή του, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο ανακοπής, δέχτηκε τα ακόλουθα: Ο δεύτερος λόγος ανακοπής, με τον οποίο η ανακόπτουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση των ορισμών του άρθρου 281 ΑΚ, η πρώτη καθής αρνήθηκε **α)** να δεχτεί προτάσεις της για εκχώρηση των μισθωμάτων (6.700.000 δραχμών μηνιαίως) των ακινήτων της που εκπλειστηριάστηκαν και της κερδοφορίας, προκειμένου να εξοφληθεί η απαίτησή της, **β)** να της χορηγήσει αντίγραφα των λογαριασμών, για να αποδείξει ότι έχει εξοφλήσει ή ότι η απαίτησή της είναι κατά πολύ μικρότερη, **γ)** να προβεί σε εκκαθάριση των λογαριασμών, προκειμένου να επιτύχει τη λήψη δανείου και να εξοφλήσει τις οφειλές και επέσπευσε σε βάρος της τον πλειστηριασμό και **δ)** να επιδιώξει με άλλο τρόπο να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της και όχι με τον πλειστηριασμό των ακινήτων της, είναι απορριπτέος, γιατί με τα εκτιθέμενα πραγματικά περιστατικά η διενέργεια του πλειστηριασμού σε βάρος της ακίνητης περιουσίας της δεν υπερβαίνει τα ακραία αξιολογικά όρια της διατάξεως του άρθρου 281 ΑΚ. Με αυτά που δέχτηκε και έτσι που έκρινε το Εφετείο δεν παραβίασε την ουσιαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ, την οποία ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε....» (ΑΠ 385/2010, ΝοΒ 2010, σελ. 1757 ΤΝΠΔΣΑ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 281 ΑΚ, 116 και 933 ΚΠολΔ, 20 παρ. 1 και 25 παρ. 3 του Συντάγματος συνάγεται ότι άσκηση ουσιαστικού δικαιώματος, που ανήκει στο δημόσιο δίκαιο, αποτελεί και η μέσω αναγκαστικής εκτελέσεως ικανοποίηση της απαίτησης του δανειστή. Επομένως, λόγο της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ μπορεί να αποτελέσει και η αντίθεση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως στα ακραία αξιολογικά όρια του άρθρου 281 ΑΚ και η εντεύθεν ακυρότητα της εκτελέσεως. Αν μεν η αντίθεση αυτή αναφέρεται στην εγκυρότητα του ίδιου του εκτελεστού τίτλου, συνιστά ουσιαστικό ελάττωμά του, με την επιδίωξη εκτελέσεως δια τίτλου τυπικώς μεν εγκύρου, ο οποίος όμως επιτεύχθηκε αντιθέτως προς το άρθρο 281 ΑΚ, ο δε σχετικός λόγος ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1α ΚΠολΔ. Αν η αντίθεση στα κριτήρια του άρθρου 281 ΑΚ αφορά στην απαίτηση ή στη διαδικασία εκτελέσεως, ο λόγος της ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1β ΚΠολΔ, δηλαδή ως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτελέσεως, η οποία προκειμένου περί ικανοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων, είναι, κατά το άρθρο 934 παρ. 2 ΚΠολΔ, η σύνταξη της εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως, (ΑΠ 95/2006, ΝΟΜΟΣ), ενώ αν η αντίθεση στα κριτήρια του 281 ΑΚ αφορά πρωτογενώς τη διενέργεια του πλειστηριασμού, ο λόγος ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1γ ΚΠολΔ. Εξάλλου η εξόφληση του χρέους, δια της καταβολής στον επισπεύδοντα, δεν ματαιώνει τον πλειστηριασμό ούτε συνεπάγεται άρση της κατάσχεσης. Η εν λόγω εξόφληση για να επιφέρει τα προαναφερόμενα αποτελέσματά της και την εντεύθεν ακυρότητα του πλειστηριασμού, ο οποίος παρά ταύτα συνεχίσθηκε, πρέπει να γίνεται κατά νόμο (άρθρα 1002 παρ. 2 και 3, 969 παρ. 3 ΚΠολΔ) στον υπάλληλο του πλειστηρια-

σμού όταν αυτός επιλήφθηκε τούτου κατά την ημέρα της διεξαγωγής του. Η εξόφληση προς τον επισπεύδοντα, πριν από τον πλειστηριασμό, απλώς παρέχει στον επισπεύδοντα την ευχέρεια να ανακαλέσει ή να παραιτηθεί από την εντολή προς εκτέλεση και την κατάσχεση, αν δε, η καταχρηστικότητα συνδέεται με ορισμένη συμπεριφορά του επισπεύδοντος, η οποία, συνδυαζόμενη με την πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε με τις περιστάσεις που μεσολάβησαν, δημιούργησε στον οφειλέτη την εύλογη πεποίθηση ότι δεν θα ενεργηθεί ο πλειστηριασμός, έτσι ώστε η μεταγενέστερη διενέργειά του, λόγω της μεταβολής της στάσης του επισπεύδοντος, να προκαλέσει μη αναμενόμενες και μη ανεκτές δυσμενείς συνέπειες για τον οφειλέτη, για να επιφέρει αυτή ακυρότητα του πλειστηριασμού, απαιτείται και γνώση εκ μέρους του υπερθεματιστή της συμπεριφοράς του επισπεύδοντος και των όσων συνέβησαν πριν από τον πλειστηριασμό, τα οποία καθιστούν την διενέργεια αυτού καταχρηστική υπό την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ, αφού ο υπερθεματιστής ζημιώνεται κυρίως από την ακύρωση του πλειστηριασμού. (ΑΠ 3407/2006, ΝΟΜΟΣ)...» (ΜΠΘεσ 3602/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με το άρθρο 281 ΑΚ, η άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται αν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, για να θεωρηθεί η άσκηση του δικαιώματος ως καταχρηστική, θα πρέπει η προφανής υπέρβαση των ορίων που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο οικονομικός ή κοινωνικός σκοπός του δικαιώματος να προκύπτει από την προηγηθείσα συμπεριφορά του δικαιούχου ή από την πραγματική κατάσταση που δημιουργήθηκε ή τις περιστάσεις που μεσολάβησαν ή από άλλα περιστατικά, τα οποία, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν την γέννηση ή να επάγονται την απόσβεση του δικαιώματος καθιστούν μη ανεκτή την άσκηση του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου (ΟλΑΠ 8/2001 ΝοΒ 49.1814, ΟλΑΠ 1/1997 ΕλΔ 38.534, ΟλΑΠ 17/1995 ΕλΔ 1995.1531, ΟλΑΠ 62/1990 ΕλΔ 1991.301). Από το συνδυασμό της παραπάνω διάταξης με εκείνη του άρθρου 116 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ εφαρμόζεται και στην άσκηση κάθε δικαιώματος που απορρέει από διατάξεις του δικονομικού δικαίου, συνακόλουθα δε και στο δικαίωμα του δανειστή να επιτύχει με αναγκαστική εκτέλεση την ικανοποίηση της απαίτησής του, όταν η εκτέλεση αυτή επισπεύδεται με τρόπο αντίθετο προς την καλή πίστη και τα χρηστά ήθη (ΟλΑΠ 448/1984 ΝοΒ 33.61, ΑΠ 431/1981 ΝοΒ 30.413). Για την πληρότητα, όμως, της σχετικής ένστασης καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος πρέπει, κατ' άρθρο 262 παρ. 1 ΚΠολΔ, να προταθούν από τον ενιστάμενο τα πραγματικά περιστατικά που, αν αποδειχθούν αληθινά, αποτελούν κατάχρηση και συνάμα να διατυπώνεται ρητό αίτημα απόρριψης της αντικρουόμενης αξίωσης ως καταχρηστικά ασκούμενης (ΑΠ 1510/2001 ΝοΒ 50.1659, ΑΠ 769/2000 ΕλΔ 42.110, ΑΠ 1106/97 ΕλΔ 40.309, ΕφΑθ 7085/2004 ΕλΔ 2005.925)....» (ΕφΑθ 229/2012, ΤΝΠΔΣΑ). «...Αυτό συμβαίνει (καταχρηστική άσκηση δικαιώματος) όταν επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση με εκτελεστό τίτλο αποδυναμωμένο, επειδή λ.χ. στην επισπεύδουσα τράπεζα είχαν καταβληθεί ποσά υπερεπταπλάσια των όσων η ίδια είχε χορηγήσει ή επειδή μεσολάβησε μακρόχρονη αδράνεια του δικαιούχου (Ν. Νίκας, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως Ι - Γενικό Μέρος, 2010, σελ. 541 - 542). Πρέπει, ωστόσο, να γίνει η διάκριση ότι, εφόσον η παραπάνω αντίθεση αναφέρεται στην εγκυρότητα του ίδιου του εκτελεστού τίτλου, με την επιδίωξη εκτέλεσης με τίτλο τυπικά μεν έγκυρο, ο οποίος, όμως, επιτεύχθηκε αντιθέτως προς το άρθρο 281 ΑΚ, συνιστά, όπως προαναφέρθηκε, ουσιαστικό ελάττωμά του, ο δε σχετικός λόγος ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 § 1α του ΚΠολΔ, ενώ στην περίπτωση που η αντίθεση στα

κριτήρια του άρθρου 281 ΑΚ αφορά στην απαίτηση ή στη διαδικασία της εκτέλεσης, ο λόγος της ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1β' του ΚΠολΔ, δηλαδή ως την έναρξη της τελευταίας πράξης εκτέλεσης, η οποία, προκειμένου περί ικανοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων, είναι, κατά το άρθρο 934 § 2 ΚΠολΔ, η σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης (ΟλΑΠ 12/2009 ΑρχΝ 2009.708). Οι δε παραβάσεις της προδικασίας αφορούν κυρίως στο κύρος της επιταγής προς εκτέλεση, την επίδοση δηλαδή, και το περιεχόμενο της (μη αναφορά των αναγκαίων στοιχείων κλπ.), αλλά και στις μεταγενέστερες της επιταγής πράξεις, πριν όμως από την επιβολή της κατάσχεσης, όπως η εντολή προς εκτέλεση (Ν. Νίκας, ό.π., σελ 543). (ΕφΘεσ 411/2009 ΕΠολΔ 2009.698)...» (ΜΠΒόλου 81/2011, Αρμ. 2012, σελ. 380, ΝΟΜΟΣ). (ΜΠ Ρόδου 18/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΠΕΙΔΗ Ο ΕΠΙΣΠΕΥΔΩΝ ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕ ΟΤΙ ΘΑ ΣΥΝΑΙΝΕΣΕΙ ΣΤΗ ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Εξάλλου, οι διατάξεις για τον πλειστηριασμό είναι, κατά κανόνα, δημόσιας τάξης, αποβλέπουν δε στην παροχή έννομης προστασίας με τη μορφή της αναγκαστικής εκτελέσεως μετά από στάθμιση των συμφερόντων των δανειστών που δεν εισέπραξαν την απαίτησή τους, του οφειλέτη στον οποίο ανήκει το πλειστηριαζόμενο πράγμα, αλλά και του υπερθεματιστή ο οποίος μετέχει στη διαδικασία του πλειστηριασμού πρωτίστως μεν προς το συμφέρον του, συγχρόνως όμως και προς το συμφέρον των δανειστών του καθού η εκτέλεση. Το δημοσίου δε δικαίου δικαίωμα του δανειστή να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση κατά του οφειλέτη του, για την πραγμάτωση εξοπλισμένης με εκτελεστό τίτλο απαιτήσεως στηρίζεται σε κανόνα του ουσιαστικού δικαίου και η άσκησή του (με την κατάσχεση και τον πλειστηριασμό ακινήτου του οφειλέτη) δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα τιθέμενα από το άρθρο 281 ΑΚ όρια. Επομένως, ο οφειλέτης μπορεί για απόκρουση του επισπευδόμενου πλειστηριασμού να προβάλλει ότι λόγω των συνθηκών που συντρέχουν, η πραγμάτωση του δικαιώματος από αυτόν απαγορεύεται γιατί υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος (ΑΠ 408/2000, 1170/1997). Μόνη όμως η διαβεβαίωση του επισπεύδοντος την εκτέλεση δανειστή προς τον οφειλέτη ότι θα συναινέσει στην αναστολή ή ματαίωση του πλειστηριασμού, υπόσχεση που δεν έλαβε συμβατική μορφή και δόθηκε ερήμην του υπαλλήλου επί του πλειστηριασμού και των άλλων δανειστών που τυχόν έχουν αναγγελθεί, δεν μπορεί να οδηγήσει σε κρίση ακυρότητας του πλειστηριασμού που ενεργήθηκε χωρίς επίκληση και παραδοχή, από το δικαστήριο της ουσίας, ότι και ο υπερθεματιστής, που κυρίως ζημιώνεται από την ακύρωση, είχε οποιαδήποτε γνώση των όσων συνέβηκαν πριν από τον πλειστηριασμό...» (ΑΠ 1432/2003, ΧρΙΔ 2004, σελ. 241).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

«...Η διάταξη του άρθρου 951 ΚΠολΔ ορίζει τα εξής «**1.** Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση γίνεται με κατάσχεση περιουσίας εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ή με αναγκαστική διαχείριση ή με προσωπική κράτηση. Όταν πρόκειται για ένωση προσώπων του άρθρου 62 παρ. 2, η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται στην κοινή περιουσία τους. **2.** Η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η απαίτηση και για να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης». Η ρύθμιση της δεύτερης παραγράφου του ως άνω άρθρου, που απηχεί την αρχή της αναλογικότητας, αλλά και αποτελεί έκφανση της

γενικής αρχής του ΚΠολΔ για την απαγόρευση καταχρηστικής διαδικαστικής συμπεριφοράς (άρθρο 116 ΚΠολΔ), έχει ως σκοπό να αποτρέψει την εκ μέρους του δανειστή καταπίεση του οφειλέτη με τη δέσμευση δυσανάλογης προς την απαίτηση περιουσίας του τελευταίου, πρέπει δε να ερμηνεύεται με ευρύτητα - δεδομένου ότι με την επιβολή της κατασχέσεως δεν είναι βέβαιο πόσοι δανειστές θα αναγγελθούν, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό αν το πλειστηρίασμα που θα επιτευχθεί καλύπτει όλες τις απαιτήσεις των δανειστών, πάντοτε βέβαια σε συνδυασμό με τους κανόνες των χρηστών ηθών και της καλής πίστεως, η τήρηση των οποίων επιβάλλεται στους διαδίκους, τους νομίμους αντιπροσώπους τους και τους πληρεξουσίους τους στα πλαίσια της ασκήσεως δικονομικών δικαιωμάτων από την προρρηθείσα διάταξη του άρθρου 116 ΚΠολΔ (ΑΠ 551/2005 ΕλλΔνη 2007.460, ΕφΑθ 6367/2007 ΝΟΜΟΣ, ΠΠΘηβ 18/2008 ΕλλΔνη 2008.1534, ΜΠΑμφ 15/2008 ΝοΒ 2009.2151). Συνέπεια της παραβάσεως της ως άνω διατάξεως είναι ο περιορισμός της κατασχέσεως σε ανάλογα περιουσιακά στοιχεία με δικαστική απόφαση, κατόπιν ανακοπής του οφειλέτη, και όχι η ακυρότητά της. Από το συνδυασμό πάντως των δύο παραγράφων του άρθρου 951 ΚΠολΔ, εκ των οποίων η πρώτη ομιλεί περί «κατάσχεσης περιουσίας εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση», συνάγεται ότι η απαγόρευση της κατάσχεσης αφορά σε περισσότερα από τα αναγκαία περιουσιακά στοιχεία του ιδίου του οφειλέτη κατά του οποίου επισπεύδεται η συγκεκριμένη αναγκαστική εκτέλεση, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία άλλου οφειλέτη του συγκεκριμένου δανειστή, κατά του οποίου επισπεύδεται ενδεχομένως άλλη διαδικασία εκτελέσεως... (ΜΠΡόδου 18/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΠΟΣΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΜΕ ΤΗ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕΓΑΛΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ

Περίπτωση καταχρηστικότητας της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να υφίσταται, κατά περίπτωση, και όταν το ποσό της απαίτησης είναι ελάχιστο σε σχέση με τη (δυσανάλογα μεγάλη) αξία του κατασχεθέντος περιουσιακού στοιχείου (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας: Ερμηνευτική - Νομολογιακή Ανάλυση (κατ` άρθρο), τ. Ε` (άρθρα 904-981), Αθήνα 1997, άρθρο 951 αρ. 14, και νομολογιακό παράδειγμα σε ΠΠΜεσολ 60/2004 ΝΟΜΟΣ: καταχρηστική η κατάσχεση και ο πλειστηριασμός ακινήτου αξίας 102.714,60 € για ικανοποίηση αξίωσης 454,87 €)...»

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 281 ΑΚ, 933 ΚΠολΔ και 25 του Συντάγματος προκύπτει ότι λόγο ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ μπορεί να αποτελέσει και η προφανής αντίθεση της επισπευδόμενης διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως στα αντικειμενικά όρια που θέτει η διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ. Στην περίπτωση δε κατά την οποία η αντίθεση αυτή αναφέρεται στη εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή συνδέεται με την εκτελεστότητα αυτού, η αναστολή εκτελέσεως του οποίου διατάχθηκε με την προσομοιάζουσα προς τον χαρακτήρα της προσωρινής διαταγής του άρθρου 691 παρ. 2 ΚΠολΔ γραπτή προσταγή προς τον αρμόδιο δικαστικό επιμελητή να μη ενεργήσει πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας μέχρι εκδόσεως αποφάσεως επί της κατά το άρθρο 938 παρ. 1 ΚΠολΔ αιτήσεως αναστολής, ο σχετικός λόγος ανακοπής πρέπει να προβάλλεται μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1α ΚΠολΔ...» (ΑΠ 1195/2009 ΝοΒ 2009, σελ. 2403) **(ορ. και «ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ», σελ. 216).**

ΑΝΑΚΟΠΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΒΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ (άρθρο 943 παρ. 3 ΚΠολΔ)

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 943 παρ. 3 του ΚΠολΔ, σε περίπτωση που ο καθ` ου η εκτέλεση δεν ήταν παρών κατά την αποβολή του από το ακίνητο, πρέπει να του κοινοποιηθεί η συνταχθείσα από το δικαστικό επιμελητή έκθεση εκτελέσεως μέσα σε τριάντα ημέρες, ώστε να έχει γνώση της αποβολής. Στην περίπτωση αυτή η εκτέλεση θεωρείται ότι έλαβε τέλος όχι από την, κατά τα ως άνω, κοινοποίηση της έκθεσης στον καθ` ου, αλλά με τη βεβαίωση μόνο του δικαστικού επιμελητή στην έκθεση εκτελέσεως ότι πραγματοποιήθηκε η αποβολή του καθ` ου από το ακίνητο και η εγκατάσταση του επισπεύδοντος. Η προθεσμία όμως ενέργειας του άρθρου 934 παρ. 1 α` του ΚΠολΔ για την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αρχίζει από την κοινοποίηση της εκθέσεως εκτελέσεως προς τον καθ` ου αν αυτός δεν ήταν παρών κατά τον χρόνο της αποβολής του (βλ. Β. Βαθρακοκοίλης, ΕρμΚΠολΔ τ. Ε`, άρθ. 943, αρ. 29, σελ. 540, Νίκας - Κεραμέας - Κονδύλης, εκδ. 2000, τ. Β`, παρ. 6, σελ. 1787)...» (ΜΠΡόδου 162/2006, ΝΟΜΟΣ) **(ορ. και «ΕΠΙΤΑΓΗ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ Ή ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΙΝΗΤΟΥ 'Η ΑΚΙΝΗΤΟΥ», σελ. 270) και «ΕΠΙΤΑΓΗ ΣΕ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΠΟΥ ΝΕΜΕΤΑΙ 'Η ΚΑΤΕΧΕΙ ΤΟ ΕΠΙΔΙΚΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΟΥ», σελ. 270)**.

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΟΥ ΚΑΘΟΥ Ή ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΒΑΣΕΙ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΚΑΤΑΚΥΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 1005 παρ. 2 ΚΠολΔ, η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης είναι τίτλος εκτελεστός. Με βάση την περίληψη αυτή μπορεί να γίνει κατά το άρθρο 943 ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση υπέρ του υπερθεματιστή και των διαδόχων του και εναντίον εκείνου, κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, καθώς και κατ΄ εκείνου, ο οποίος νέμεται ή κατέχει το πράγμα, στο όνομα του καθ ου η εκτέλεση, αδιάφορα αν πρόκειται για σχέση εμπράγματη ή ενοχική. Κατά της επισπευδόμενης από τον υπερθεματιστή εκτέλεσης, μπορεί ο καθ ου η εκτέλεση να ασκήσει αντιρρήσεις με ανακοπή, σύμφωνα με το άρθρα 933 επ. ΚΠολΔ. Ειδικά δε, κατά το άρθρο 1009 ΚΠολΔ, ο μισθωτής δικαιούται, να ανακόψει την επιταγή προς εκτέλεση και γενικότερα, τις πράξεις της εναντίον του επισπευδόμενης από τον υπερθεματιστή εκτέλεσης με τίτλο την περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, επικαλούμενος την κατά το άρθρο 614 ΑΚ και πριν την κατακύρωση γενομένη μίσθωση. Η ανακοπή αυτή του μισθωτή είναι του άρθρου 933 ΚΠολΔ, δεδομένου ότι ο μισθωτής στη συγκεκριμένη περίπτωση φέρει την ιδιότητα του καθού η εκτέλεση, η οποία ασκείται αναλόγως της περιστάσεως, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1 περ. α΄ και γ΄ ΚΠολΔ (ΕφΑθ 2391/2002, ΕλλΔνη 2002.1462, Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, 2001, άρθρο 1005, σ. 970, αριθ. 3). Περαιτέρω η διάταξη του άρθρου 997 παρ. 1 ΚΠολΔ ορίζει ότι «απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχεμένου από τον οφειλέτη. Μετά την κατάσχεση του ακινήτου η εκμίσθωσή του από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα ή η παραχωρησή της χρήσης ή κατοχής του βάσει άλλης έννομης σχέσης μπορεί να καταγγελθεί από τον υπερθεματιστή μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την καταγγελία αυτή η μίσθωση, ή η άλλη σχέση λύεται μετά εξάμηνο και χωρεί η κατά το άρθρο 1005 παρ. 2 εκτέλεση». Από την προαναφερόμενη διάταξη σε συνδυασμό με τα άρθρα 574 επ. ΑΚ, συνάγεται ότι στη διάθεση δεν υπάγεται και η εκμίσθωση του πράγματος για το λόγο ότι συνε-

πάγεται δυσμενείς συνέπειες γι' αυτόν που επέβαλε την κατάσχεση, τον υπερθεματιστή και αυτούς που αναγγέλθηκαν, καθόσον πρόκειται για υποσχετική δικαιοπραξία, η οποία δεν συνεπάγεται άμεση μεταβίβαση ή κατάλυση του δικαιώματος (ΟλΑΠ 41/1996 ΕλλΔνη 1997.46, ΑΠ 1230/2001 ΕλλΔνη 2002.146, ΑΠ 935.2009, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, τ. ΙΙ, 2000, άρθ. 997 ΚΠολΔ). Επομένως είναι έγκυρη η μίσθωση έστω και αν συνομολογήθηκε μετά την επιβολή της κατάσχεσης και κατ΄ ακολουθία αν αποδεικνύεται με έγγραφο βέβαιης χρονολογίας αναπτύσσει πλήρη νομική ενέργεια και δεσμευτικότητα κατά το άρθρο 614 ΑΚ. Παρέχεται όμως η δυνατότητα στον υπερθεματιστή, μετά τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, δηλαδή μετά την κτήση κυριότητας του ακινήτου, να καταγγείλει τη μίσθωση, εντός τρίμηνης, αποκλειστικής προθεσμίας, η πάροδος της οποίας άπρακτης, δηλαδή χωρίς περιέλευση εντός αυτής στο μισθωτή της δήλωσης καταγγελίας, αποκλείει την άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας της μίσθωσης, η οποία αναπτύσσει πλήρως τη δεσμευτικότητά της. Τα αποτελέσματα της καταγγελίας, δηλαδή η λύση της μίσθωσης ή άλλης σχέσης (άρθ. 587 ΑΚ) οριοθετείται χρονικώς από την ίδια τη διάταξη και επέρχεται μετά την πάροδο εξαμήνου από τη γνωστοποίηση της δήλωσης καταγγελίας στο μισθωτή. Αν ο μισθωτής δεν αποδίδει την κατοχή του ακινήτου χωρεί κατ΄αυτού απ΄ευθείας εκτέλεση με βάση την περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης ως εκτελεστού τίτλου σύμφωνα με το άρθρο 1005 παρ. 2 ΚΠολΔ (βλ. Στ. Ματθία, Τροποποιήσεις στην αναγκαστική εκτέλεση με το νόμο 2298/1995, ΕλλΔνη 36.1453, Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθρο 997, αριθ. 14, Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, 2001, παρ. 55, αριθ. 47, 48, 49)...» (ΜΠΛάρισας 1261/2012, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΟΤΙ ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΘΕΝ ΑΚΙΝΗΤΟ ΗΤΑΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ

«...Από την διάταξη του άρθρου 943 § 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι στην άμεση αναγκαστική εκτέλεση προς παράδοση ή απόδοση ακινήτου, αποδοτέο ακίνητο είναι εκείνο που ορίζει κατά θέση, όριο και λοιπά χαρακτηριστικά το διατακτικό της υπό εκτέλεση απόφασης. Αν ο καθού η εκτέλεση αποβληθεί από ακίνητο που δεν ταυτίζεται με εκείνο, του οποίου η απόδοση έχει διαταχθεί με την εκτελουμένη απόφαση, μπορεί να προσβάλει με ανακοπή τη συνταχθείσα κατ` άρθρο 931 § 1 ΚΠολΔ έκθεση βίαιης αποβολής και εγκατάστασης (βλ. ΑΠ 1291/2002 ΕλΔ 44.147). Για το ορισμένο της ως άνω ανακοπής απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 111 § 2, 118 αρ. 4, 216 § 1, 583 επ., 585 §§ 1 και 2, και 933 ΚΠολΔ, εκτός των άλλων, και ακριβής περιγραφή του αντικειμένου αυτής, δηλαδή, ο προσδιορισμός στο δικόγραφο της ανακοπής του ακινήτου με περιγραφή του κατά θέση, έκταση και όρια, και μάλιστα τόσο λεπτομερής, ώστε να μην ανακύπτει αμφιβολία για την ταυτότητα του (πρβλ. ΑΠ 930/2005 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 168/2004 ΤΝΠΔΣΑ, ΑΠ 1574/2002 ΝοΒ 2003.1200). Οταν δε το επίδικο ακίνητο φέρεται στην ανακοπή ως τμήμα μεγαλύτερου ακινήτου, οφείλει ο ανακόπτων να προσδιορίσει τη θέση του μέσα στο μεγαλύτερο ακίνητο αλλά και τα όριά του, έτσι ώστε να είναι δυνατόν στον καθού να αντιτάξει άμυνα περί του συγκεκριμένου επίδικου αντικειμένου, στο δε δικαστήριο να διεξάγει τις αποδείξεις (πρβλ. ΑΠ 1582/2002 ΤΝΠΔΣΑ, ΕφΑθ 6600/2004 ΕΛΔ 46.497). Ειδάλλως, υπάρχει αοριστία του δικογράφου της ανακοπής που δεν μπορεί να θεραπευθεί με τις προτάσεις ή με παραπομπή σε άλλα έγγραφα ή σχεδιαγράμματα (βλ. ΑΠ 194/2003 ΕΛΔ 44.1312. ΕφΠειρ 632/2006 ΕΝαυτΔ 2006.386. πρβλ. ΑΠ 168/2004 ό.π. ΕφΑθ 8998/2005 ΕΛΔ 47.845. ΕφΑθ 6600/2004 ό.π.)...» (ΠΠΑμφισσας 67/2007, Δ. 2008, σελ. 83, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΟ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 175 εδ. α` ΑΚ, η διάθεση ενός αντικειμένου είναι άκυρη αν ο νόμος την απαγορεύει. Με δικαιοπρακτική διάθεση εξομοιώνεται και αυτή που πραγματοποιείται από το δανειστή με αναγκαστική κατάσχεση και πλειστηριασμό, που είναι μία ιδιόρρυθμη σύμβαση εξομοιούμενη με πώληση, η οποία διενεργείται υπό το κύρος της αρχής και τελειώνεται με την κατακύρωση (ΑΠ 1688/1983). Εξάλλου, με το άρθρο 1 ν. 1641/1986 «Μικτά δανειοδοτικά στεγαστικά προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας και άλλες διατάξεις», που έχει εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση ως εκ του χρόνου χορηγήσεως του δανείου, ορίζεται ότι η στεγαστική συνδρομή που παρέχεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού στους δικαιούχους σύμφωνα με τον εκάστοτε κανονισμό του Οργανισμού της Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ), περιλαμβάνει **α)** δάνειο για την ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο ή σε οικόπεδο που παραχωρεί οποιοσδήποτε στεγαστικός φορέας, **β)** δάνειο για αγορά κατοικίας από το δικαιούχο και **γ)** δάνειο για αποπεράτωση ιδιόκτητης κατοικίας του δικαιούχου. Με το άρθρο 3 παρ. 4 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι, για την εξασφάλιση των χορηγούμενων δανείων (έντοκο και άτοκο μέρος) εγγράφεται υπέρ των πιστωτικών οργανισμών του άρθρου 11 και με φροντίδα τους πρώτη υποθήκη στο αποκτώμενο ή οικοδομούμενο με δάνειο ακίνητο. Αν ο δικαιούχος παίρνει μόνον το άτοκο ποσό του δανείου, εγγράφεται ισόποση υποθήκη μόνον υπέρ του ΟΕΚ. Περαιτέρω, με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου ορίζεται, σχετικά με τη στεγαστική συνδρομή, που παρέχεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού στους δικαιούχους, **ότι πριν από την εξόφληση του δανείου και επί δεκαετία από τη λήψη του απαγορεύεται και είναι άκυρη κάθε δικαιοπραξία ή προσύμφωνο διάθεσης του ακινήτου που αποκτάται με δάνειο ή σύσταση οποιουδήποτε εμπράγματου βάρους ή επιβολή κατάσχεσης του.** Επιτρέπεται η μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων που αγοράζονται ή ανεγείρονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, και προ της παρόδου δεκαετίας, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος ο οποίος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, κρίνεται σπουδαίος λόγος ο οποίος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, κρίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΕΚ. Η παραπάνω μεταβίβαση τελεί υπό την προϋπόθεση της ολοσχερούς εξοφλήσεως του δανείου. Από το συνδυασμό της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 4 ν. 1641/1986 με εκείνη της παρ. 13 του άρθρου 6 ν.δ. 775/1964 «περί κωδικοποιήσεως διατάξεων περί λαϊκής κατοικίας», η οποία ορίζει ότι «υφισταμένης υποθήκης πάσα απαλλοτρίωσις του ακινήτου είναι άκυρος, επιτρεπομένης μόνον της μεταβιβάσεως λόγω προικός υπέρ κατιόντων ή αδελφών» προκύπτει ότι με αυτήν θεσπίζεται, για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος, απαγόρευση διάθεσης και με αναγκαστική εκτέλεση του ακινήτου που αγοράστηκε ή ανεγέρθηκε, κατά τις διατάξεις του ν. 1641/1986, με χρήματα του ως άνω δανείου, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 αυτού, η δε παρά τις προϋποθέσεις αυτές γενόμενη διάθεση είναι απολύτως άκυρη (ΑΠ 1171/2001, ΑΠ 1647/2001). Η απαγόρευση δε της κατασχέσεως, η οποία αν επιβληθεί είναι άκυρη, ισχύει αθροιστικώς έως την πλήρη εξόφληση του δανείου, αλλά και σε κάθε περίπτωση, δηλαδή και αν έχει εξοφληθεί το δάνειο και επί μία δεκαετία από τη λήψη του δανείου. Επομένως για τη δυνατότητα της κατασχέσεως απαιτείται η πλήρης εξόφληση του δανείου και η πάροδος δεκαετίας από τη λήψη του δανείου, με συνέπεια η έλλειψη της μιας από τις ανωτέρω προϋποθέσεις να αποκλείει την κατάσχεση. Περαιτέρω, από το

συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 933, 934 παρ. 1 στοιχ. β` και 2 και 992 παρ. 1 εδ. α` ΚΠΔ προκύπτει ότι σε περίπτωση αναγκαστικής εκτελέσεως προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η ανακοπή που πλήπει το κύρος της αναγκαστικής εκτελέσεως για το λόγο ότι η αναγκαστική κατάσχεση επιβλήθηκε σε ακίνητο, η διάθεση του οποίου είναι κατά το νόμο απαγορευμένη και εντεύθεν άκυρη (άρθρο 175 ΑΚ), πρέπει να ασκηθεί έως την έναρξη της τελευταίας πράξεως εκτελέσεως, η οποία είναι η σύνταξη εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως. Διαφορετικά, δηλαδή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, θεραπεύεται η ακυρότητα της κατασχέσεως και καθίστανται απρόσβλητες για το λόγο αυτό (δηλαδή της ελλείψεως εξουσίας διαθέσεως) οι περαιτέρω πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, η δε ανακοπή, με την οποία ζητείται η ακύρωση του πλειστηριασμού και της εκθέσεως κατακυρώσεως για τον ανωτέρω λόγο, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη εξαιτίας εκπρόθεσμης προβολής του σχετικού λόγου. Η πάροδος της προθεσμίας προσβολής του πλειστηριασμού για έλλειψη εξουσίας προς διάθεση καθιστά τον πλειστηριασμό τυπικά έγκυρο και απρόσβλητο με ανακοπή, έστω και αν δεν μπορεί να επέλθει το κατά το ουσιαστικό δίκαιο μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της κυριότητας στον υπερθεματιστή, επειδή υπάρχει νόμιμος λόγος απαγορεύσεως διαθέσεως του πράγματος (ΟλΑΠ 1688/1983, ΑΠ 1642/2002 ΝοΒ 2003.1210)...» (ΕφΛάρισας 468/2006, Αρμ. 2007, σελ. 214).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΟΤΙ ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ

«...Το ακίνητο αυτό, όπως προκύπτει σαφώς και από το ίδιο το σώμα του μεταγεγραμμένου τίτλου ιδιοκτησίας, αποτελούσε δημόσια εποικιστική έκταση, υπαγόμενη και μετά τη μεταβίβαση της στους τασσόμενους από το άρθρο 1 ν.δ. 221/1974 περιορισμούς. Ανάμεσα στους λοιπούς, αναγραφόμενους στον τίτλο, όρους περιλαμβάνεται και εκείνος, σύμφωνα με τον οποίο: «Απαγορεύεται με ποινή απολύτου ακυρότητας κάθε δικαιοπραξία εν ζωή με την οποία μεταβιβάζεται ή οπωσδήποτε διατίθεται σε οποιονδήποτε τρίτον η παραπάνω παραχωρούμενη έκταση ή συνιστάται πάνω σ` αυτήν εμπράγματο δικαίωμα πριν περάσει εικοσαετία από τη μεταγραφή του παρόντος τίτλου κυριότητας, εκτός από τις περιπτώσεις της § 7 του άρθρου 1 του ν.δ 221/74, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 13 του ν. 666/77». Ο νομοθέτης απαγορεύει, κατά παρέκκλιση της αρχής της ελευθερίας των συμβάσεων, την με ελεύθερη βούληση και δυνάμει δικαιοπραξίας εν ζωή αλλαγή του κυρίου του ακινήτου ή τη σύσταση, πάλι με ελεύθερη βούληση, οποιουδήποτε βάρους (παραχώρηση υποθήκης, προσημειώσεως κλπ.), με σκοπό, το παραχωρηθέν ακίνητο να διατηρήσει αμετάβλητη τη μορφή της εκμεταλλεύσεως, για την οποία εφαρμόστηκαν οι ευνοϊκές υπέρ του παραχωρησιούχου διατάξεις. Κατ` εξαίρεση του βασικού αυτού κανόνα, προβλέπεται η εγγραφή υποθήκης από το νόμο ή η παραχώρηση συμβατικής υποθήκης μόνον υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο γενόμενος κύριος συνεπεία αναγκαστικής κατασχέσεως και πλειστηριασμού ενός τέτοιου ενυπόθηκου ακινήτου έχει τη δυνατότητα, είτε να το χρησιμοποιήσει ο ίδιος για τον αυτό σκοπό για τον οποίο παραχωρήθηκε, είτε να το παραχωρήσει ή διαθέσει κατά χρήση προς τρίτον, ο οποίος θα το εκμεταλλευτεί για τον αυτό σκοπό. Η γραμματική ερμηνεία, η λογική ακολουθία των ανωτέρω διατάξεων, αλλά και των όσων διαλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση του ν. 666/1977, οδηγεί στην παραδοχή ότι για λόγους ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας αλλά και ενισχύσεως και προστασίας του παραχωρησιούχου, που δυσχεραίνεται να βρει

τα αναγκαία κεφάλαια για την ανάπτυξη της μονάδας του από τα πιστωτικά ιδρύματα, η κατάσχεση επιτρέπεται μόνον καθ` ό μέτρο επιτρέπεται και η ενυποθήκευση υπέρ των πιστωτικών ιδρυμάτων (τραπεζών κλπ.) υπό την έννοια ότι, εφόσον επιτρέπεται η υπέρ ορισμένων μόνο δανειστών ενυποθήκευση (που πιθανό να καταλήξει σε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης), συγχωρείται, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, η κατάσχεση μόνο σε αυτούς τους ενυπόθηκους δανειστές και όχι σε τρίτο. Στην έννοια δε του τρίτου συμπεριλαμβάνεται ακόμη και το δημόσιο (βλ. προσκομιζόμενη σχετική ομόφωνη υπ` αριθμ. 215/2004 γνωμ. του ΝΣΚ), το οποίο έτσι στερείται της δυνατότητας υποθήκευσης και συνακόλουθα κατάσχεσης και περαιτέρω εκπλειστηρίασης τέτοιου είδους ακινήτων. Ως διάθεση, κατά τα άρθρα 175 επ. ΑΚ, εννοείται όχι μόνον αυτή που συντελείται με δικαιοπραξία και με τη βούληση του δικαιούχου, αλλά και αυτή που επέρχεται με αναγκαστική εκτέλεση. Συνεπώς, όλες οι προαναφερόμενες πράξεις εκτελέσεως που προσβάλλονται με την ανακοπή, όπως και ο επισπευδόμενος σε βάρος του αιτούντος πλειστηριασμός, πιθανολογείται ότι πάσχουν απόλυτη ακυρότητα, ως αντιβαίνουσες σε απαγορευτικές διατάξεις του νόμου (ισχύος δημόσιας τάξης), καθώς δεν εμπίπτουν στα αυστηρώς - στενώς ερμηνευόμενα πλαίσια των εξαιρέσεων, που θεσπίζονται με την § 7 περ. β` του άρθρου 1 του ν.δ 221/1974, ούτε επίσης υπερκεράζουν το χρονικό περιορισμό περί μη διάθεσης, που προϋποθέτει η παρ. 7 του ίδιου ως άνω άρθρου, αφού δεν παρήλθε εικοσαετία από τη μεταγραφή του τίτλου ιδιοκτησίας του αιτούντος στο Υποθηκοφυλακείο Ιωαννίνων...» (ΜΠΙωαν 233/2010, Αρμ. 2010, σελ. 882). (όρ. και **«ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ Ο.Ε.Κ», σελ. 522 και «ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΕΘΟΡΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ», σελ. 525).**

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (άρθρο 936 παρ. 1 περ. α` ΚΠολΔ)

ΓΕΝΙΚΑ

«...Κατά το άρθρο 936 παρ. 1 περ. α` ΚΠολΔ, τρίτος έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως, αν προσβάλλεται δικαίωμά του επάνω στο αντικείμενο της εκτελέσεως, το οποίο δικαιούται να αντιτάξει σε εκείνον κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση και ιδίως δικαίωμα εμπράγματο που αποκλείει ή περιορίζει το δικαίωμα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση. Κατά την παρ. 2 του ιδίου άρθρου 936 ΚΠολΔ, η ανακοπή αυτή πρέπει να απευθύνεται **κατά του επισπεύδοντος δανειστή και του καθού η εκτέλεση, μεταξύ των οποίων δημιουργείται δεσμός αναγκαστικής ομοδικίας**, κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 76 παρ. 1 ΚΠολΔ (βλ. ΟλΑΠ 63/1981). Με τη διάταξη αυτή παρέχεται ειδικό ένδικο βοήθημα (ανακοπή) στον τρίτο, δηλαδή σε πρόσωπο έξω από τα υποκείμενα της αναγκαστικής εκτέλεσης, προς προστασία δικαιώματός του επί του αντικειμένου της εκτέλεσης, που είναι επικρατέστερο εν όλω ή εν μέρει έναντι του επικαλουμένου δικαιώματος του καθού η εκτέλεση...» (ΑΠ 1705/2005 ΝοΒ 2010, σελ. 1729). «...Τρίτος δικαιούται να ασκήσει ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως, εφόσον προβάλλει δικαίωμά του επί του αντικειμένου της εκτελέσεως το οποίο δικαιούται να το αντιτάξει εναντίον του καθ` ου η εκτέλεση, κυρίως δε: **α)** εμπράγματο δικαίωμα που αποκλείει ή περιορίζει το δικαίωμά του, **β)** απαγόρευση

διαθέσεως που έχει ταχθεί υπέρ αυτού και επάγεται κατά νόμο ακυρότητα της διαθέσεως. Επίσης ανακοπή δικαιούται να ασκήσει ο νομέας, πλην αν ο υπέρ ού η εκτέλεση αποδείξει ότι ο καθ` ου η εκτέλεση έχει εμπράγματο δικαίωμα επί του κατεσχεμένου πράγματος επικρατέστερο από τη νομή...» (ΠΠΣερρών 80/1998 ΑρχΝομ 2001, σελ. 82). «...Το δικαίωμα του τρίτου πρέπει να στηρίζεται σε έννομη σχέση που έχει ήδη ιδρυθεί, δεν πρέπει να πρόκειται, άρα, για δικαίωμα μελλοντικό και αβέβαιο. Πρέπει επιπλέον το δικαίωμα αυτό να έχει αποκτηθεί πριν από την κατάσχεση, δηλαδή ως το χρονικό εκείνο σημείο μετά από το οποίο απαγορεύεται η διάθεση του κατασχεμένου πράγματος σε τρίτο. Αυτό ισχύει βέβαια αν πρόκειται για δικαίωμα το οποίο έχει μεταβιβασθεί από τον καθ` ου η εκτέλεση. Αν, αντίθετα, ο τρίτος έχει αποκτήσει το δικαίωμά του στο αντικείμενο της εκτελέσεως με πρωτότυπο τρόπο (χρησικτησία τακτική ή έκτακτη) ή από άλλο πρόσωπο (όχι από τον καθ` ου η εκτέλεση), αρκεί να έχουν συμπληρωθεί οι όροι της κτήσεώς του - της ιδρύσεως της έννομης σχέσεως από την οποία το δικαίωμα απορρέει - κατά το χρόνο της πρώτης συζητήσεως της ανακοπής (Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης, Γενικό Μέρος, σ. 733 - 734, Βαθρακοκοίλης ΕρμΚΠολΔ άρθρο 936 αρ. 47, ΠΠΡόδου 162/2003, ΝΟΜΟΣ). Η δίκη αυτή φέρει χαρακτήρα δίκης περί την εκτέλεση, αφού στοχεύει στην ακύρωση της αναγκαστικής εκτέλεσης και δεν υπόκειται ευθέως από το νόμο σε χρονική οριοθέτηση και μάλιστα σε εκείνη του άρθρου 934 § 1 περ. α` ΚΠολΔ, γίνεται όμως δεκτό ότι πρέπει αυτή να ασκείται κατά το χρονικό διάστημα από την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση στον καθ` ου και έως την εγκατάσταση του υπερθεματιστή στη νομή του πλειστηριασθέντος, είτε με εκούσια από τον οφειλέτη παράδοση αυτού είτε με τη βίαιη εγκατάσταση σε αυτό από το δικαστικό επιμελητή σε εκτέλεση της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, με την οποία και μόνο περατώνεται η εκτέλεση (βλ. ΑΠ 927/2002, ΕλΔνη 2003.1273, ΕφΑθ 2497/75, ΝοΒ 23.672)...» (ΠΠΡόδου 304/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Η ανακοπή του αρθ. 936 ΚΠολΔικ αποτελεί ένδικο βοήθημα, με την οποία ο τρίτος που δεν μετέσχε ούτε προσκλήθηκε να μετάσχει στην εκτελεστική διαδικασία, αμύνεται κατ` αυτής, λόγω της με αυτή προσβολής δικαιώματός του. Εφόσον δε επικαλεστεί και αποδείξει το δικαίωμά του, καθιστά ανενεργή την εκτέλεση. **Η εν λόγω ανακοπή περιέχει δυο αιτήματα ήτοι την αναγνώριση ή καταψήφιση του δικαιώματος του τρίτου και τη διάπλαση της ανενέργειας της εκτέλεσης** (βλ. ΑΠ 434/1995 ΕΛΔ 37.331, ΕφΠειρ 475/1995 Αρμ 1995/973). Απευθύνεται δε υποχρεωτικά κατά του δανειστή και του οφειλέτη, οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους με το θεσμό της αναγκαστικής ομοδικίας (βλ. ΟλΑΠ 63/1981 ΝοΒ 29.1257, ΕφΑθ 4087/92 ΝοΒ 36.1145) και, αν πρόκειται για ακίνητο, εγγράφεται, κατά το άρθρο 220 του ΚΠολΔ, στο βιβλίο διεκδικήσεων ενώ, αν έχει και καταψηφιστικό αίτημα επιβάλλεται η καταβολή δικαστικού ενσήμου (ΑΠ 434/1995 ο.π., ΕφΑθ 4839/2001 Δνη 2003/829, ΕφΠατρών 522/1979 ΕΕΝ 1979.542, ΠΠΛαρ 65/2001 ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ 2001,115). Κατ` ακολουθίαν στην περίπτωση απουσίας ενός από τους αναγκαίους ομοδίκους κατ` άρθρο 76 παρ. 1 εδ. τελευτ. ΚΠολΔ, ο απολειπόμενος ομόδικος, αντιπροσωπεύεται από τον παριστάμενο, υπό την έννοια, ότι θεωρείται ότι παρίσταται και αυτός, ότι συμμετέχει στη συζήτηση και ότι ενεργεί με τον ίδιο τρόπο που ενεργεί και ο παριστάμενος. Σε κάθε όμως περίπτωση, κατά τη διάταξη του άρθρου 937 παρ. 1 περ. 2 ΚΠολΔ, στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση **δεν επιτρέπεται ανακοπή, ερημοδικίας, ούτε στο πρωτοβάθμιο ούτε στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο** (ΑΠ 434/1995 ΕλλΔνη 37.331). Εξάλλου, βάση της ανακοπής του τρίτου του άρθρου 936 ΚΠολΔ δεν μπορεί να αποτελέσει λόγος που αφορά το κύρος του εκτελεστού τίτλου, τη διαδικασία της ανα-

γκαστικής εκτέλεσης ή την απαίτηση (Π. Γέσιου - Φαλτσή, ό.π., παρ. 42 VI 6, σελ. 748 αριθμ. 81), ενώ **για τον καθορισμό της καθ` ύλην αρμοδιότητας στην ανακοπή αυτή λαμβάνεται υπόψη η αξία του δικαιώματος του τρίτου, που αποτελεί τη βάση της ανακοπής του**, ακόμη και όταν το δικαίωμα του τρίτου κρίνεται ως προδικαστικό ζήτημα (ΕφΛαρ 187/2001 ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ 2001.257, ΠΠΣερ 80/1998 ΑρχΝ 2001.82, Π. Γέσιου - Φαλτσή, ό.π., παρ. 42 VIII, σελ. 762, αριθμ. 98). Τέλος, η ως άνω ανακοπή είναι δυνατόν να ασκηθεί από της κατασχέσεως και μέχρι της εγκαταστάσεως του υπερθεματιστή στη νομή του πλειστηριασθέντος πράγματος, δηλ., εφόσον πρόκειται για ακίνητο, μέχρι τη μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης, μετά από την οποία ο υπερθεματιστής αποκτά το εμπράγματο δικαίωμα που είχε επάνω σε αυτό ο καθ` ου η εκτέλεση (βλ. αρθ. 1005 παρ. 1 ΚΠολΔικ, ΑΠ 1824/2001 ΕλλΔνη 43.1381, ΕφΔωδ 205/2006 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 3367/2006 Δνη 2006/1691...» (ΜΠΑθ 939/2009, ΝΟΜΟΣ). Η κατά το άρθρο 281 ΑΚ καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται, με ποινή ακυρότητας (ΑΚ 174), πράγμα που διακηρύσσεται ήδη και με το άρθρο 25 παρ. 3 του Συντάγματος, το οποίο αναφέρεται γενικώς και αδιακρίτως στην άσκηση κάθε δικαιώματος. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι ο τρίτος, ασκώντας την ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ για να αποκρούσει την αναγκαστική εκτέλεση που επισπεύδεται και να διατηρήσει έτσι την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί υπέρ αυτού επί του αντικειμένου της εκτελέσεως, μπορεί να επικαλεσθεί ως λόγο της ανακοπής του κάθε δικαίωμα (με την ευρεία έννοια του όρου, που περιλαμβάνει οποιαδήποτε δυνατότητα, ευχέρεια ή εξουσία που παρέχεται από το νόμο), δυνάμει του οποίου αποκρούεται, εν όλω ή εν μέρει, το ουσιαστικό δικαίωμα του οφειλέτη επί του αντικειμένου της εκτελέσεως. Επομένως, μπορεί να επικαλεσθεί και το εκ του άρθρου 281 ΑΚ δικαίωμα, αφού ο δανειστής, επισπεύδοντας αναγκαστική εκτέλεση στα δικαιώματα του οφειλέτη του, υπόκειται στους περιορισμούς, στους οποίους θα υπέκειτο και ο τελευταίος, αν ασκούσε το δικαίωμά του (1005 παρ. 1 ΚΠολΔ). Αφού δε το ως άνω δικαίωμα του οφειλέτη καταστεί έτσι ανενεργό εκ του λόγου τούτου, η αναγκαστική εκτέλεση που στηρίζεται σ' αυτό, καθώς και η ικανοποίηση της απαιτήσεως του δανειστού που επιδιώκει, και η οποία αποτελεί επίσης άσκηση ουσιαστικού δικαιώματος, αποβαίνει έναντι του τρίτου ανενεργός και συνεπώς, άκυρη...» (ΜΠΤρικάλων 732/2000, ΝοΒ 2001, σελ. 283). «...Η συνεπεία της ανακοπής του τρίτου ανοιγείσα δίκη συνιστά δίκη περί την εκτέλεση, αφού, όπως προαναφέρθηκε, στοχεύει στην ακύρωση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (ΕφΑθ 6790/1996 ΕλλΔνη 38.667, ΕφΑθ 6735/1996 ΕλλΔνη 38.667). Συνεπώς, εφόσον πρόκειται για δίκη περί την εκτέλεση εφαρμόζεται ο κανόνας του άρθρου 937 παρ. 1 περ. 2η του ΚΠολΔ, που απαγορεύει την άσκηση ανακοπής ερημοδικίας στη δίκη αυτή. Εξάλλου, η από την παρ. 2 της παραπάνω διατάξεως 936 του ΚΠολΔ οριζόμενη υποχρέωση απεύθυνσης της ανακοπής τρίτου κατά του επισπεύδοντος δανειστή και του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη υποδηλώνει ότι η ιδρυόμενη σχέση μεταξύ αυτών είναι η της ομοδικίας, η οποία είναι από το νόμο αναγκαστική (ΑΠολ 63/1981 ΝοΒ 29.1257, ΕφΑθ 4510/1998 ΕλλΔνη 39.1657, ΕφΑθ 6790/1996 ΕλλΔνη 38.667, ΕφΠειρ 475/1995 Δ 26.973). Κατ` ακολουθία των ανωτέρω, στην περίπτωση απουσίας ενός από τους αναγκαίους ομοδίκους, κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 76 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο, ο απολιπόμενος διάδικος, εφόσον έχει κλητευθεί νόμιμα, αντιπροσωπεύεται από τον παριστάμενο, υπό την έννοια ότι θεωρείται ότι παρίσταται και αυτός και συμμετέχει στη συζήτηση και ότι ενεργεί με τον ίδιο τρόπο που ενεργεί και ο παριστάμενος. Για το λόγο αυτό, η απόφαση που εκδίδεται είναι κατ` αντι-

μωλία απόφαση ως προς όλους τους ομοδίκους και, κατά νομική αναγκαιότητα, δεν μπορεί να προσβληθεί με ανακοπή ερημοδικίας, εφαρμοζομένου του άρθρου 937 παρ. 1 περ. 2 του ΚΠολΔ, και επομένως δεν ορίζεται παράβολο ερημοδικίας (ΕφΑθ 6735/1996 ό.π)...» (ΜΠΗρακ 1928/2010 ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΡΙΤΟΣ

«...Στην έννοια του τρίτου, κυρίου ή νομέα, περιλαμβάνονται: **α)** ο κύριος του ακινήτου που παραχώρησε υποθήκη για ξένο χρέος, εφόσον, κατά το χρόνο της κατασχέσεως, εξακολουθεί να είναι κύριος **β)** ο νεμόμενος το ενυπόθηκο κτήμα με νόμιμο τίτλο κυριότητας, μεταγραμμένο μετά την εγγραφή της υποθήκης, ήτοι ο ειδικός διάδοχος του οφειλέτη μετά την εν λόγω εγγραφή, ο οποίος απόκτησε το ενυπόθηκο κτήμα βεβαρυμένο με την υποθήκη, χωρίς να ευθύνεται ενοχικώς για την πληρωμή του ενυπόθηκου χρέους, **γ)** εκείνους που έγινε καθολικός ή ειδικός διάδοχος του τρίτου κυρίου που παρεχώρησε για ξένο χρέος την υποθήκη και **δ)** εκείνος που, μετά την εγγραφή της υποθήκης, απόκτησε με χρησικτησία του ενυπόθηκο κτήμα, εφόσον βέβαια η υποθήκη δεν αποσβέσθηκε με την χρησικτησία. **Ο νόμος απαιτεί κτήση κυριότητας και όχι οποιοδήποτε άλλο ενοχικό ή έστω και εμπράγματο δικαίωμα**. Εφόσον δε για την κτήση κυριότητας απαιτείται μεταγραφή (άρθρο 1033 ΑΚ), **αυτός που δεν μετέγραψε τον τίτλο του δεν θεωρείται τρίτος**. Ενόψει αυτών, δεν έχει την ιδιότητα του τελευταίου (τρίτου) ο απλούς κάτοχος του ενυποθήκου ακινήτου, καθώς και οποιοσδήποτε άλλος νομέας που δεν υπάγεται στο άρθρο 995 παρ. 3 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό και με το άρθρο 1294 ΑΚ....» (ΑΠ 1402/1994, ΕλλΔνη 1997, σελ. 773). «... Ανακοπή δικαιούται να ασκήσει **ο νομέας**, πλην αν ο υπέρ ου η εκτέλεση αποδείξει οι ο καθ` ού η εκτέλεση έχει εμπράγματο δικαίωμα επί του κατασχημένου πράγματος επικρατέστερο από τη νομή...» (ΑΠ 1402/1994, ΕλλΔνη 1997, σελ. 773). «...Η ανωτέρω ανακοπή, στην άσκηση της οποίας νομιμοποιείται και ο πωλητής κινητού πράγματος που παρακράτησε υπέρ αυτού την κυριότητά του, εφόσον έλαβε χώρα κατάσχεση τούτου κατά τα άρθρα 953 επ. ΚΠολΔ (ΠΠΘεσ 1308/1986 ΕλλΔνη 28. 924, Μπρίνιας ό.π. παρ. 178 σελ. 499), δεν υπόκειται στις προθεσμίες του άρθρου 934 ΚΠολΔ και συνεπώς δύναται ν` ασκηθεί καθ` όλο το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο είναι εκκρεμής η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως ήτοι μέχρις της παραδόσεως του πλειστηριασθέντος πράγματος και εν γένει της εγκαταστάσεως του υπερθεματιστού, ενώ μεταγενεστέρως ο τρίτος προστατεύεται δια της αγωγής του κοινού δικαίου, η οποία υπόκειται στην αποκλειστική προθεσμία του άρθρου 1020 ΚΠολΔ (Μπρίνιας ό.π. παρ. 175 σ. 489). Ο τρίτος, εφόσον επικαλεσθεί και αποδείξει το δικαίωμά του, στοιχείο που αφορά τη νομιμοποίησή του, καθιστά ανενεργό την εκτέλεση. Η ως άνω ανακοπή του τρίτου κατά κανόνα περιέχει δύο αιτήματα, ήτοι την αναγνώριση ή καταψήφιση του δικαιώματός του και τη διάπλαση της ανενεργείας της εκτελέσεως (ΑΠ 434/1995 ΕλλΔνη 37. 331)...» (ΜΠΘεσ 17765/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Έχει επίσης δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή και ο νομέας, εκτός αν εκείνος, υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, αποδείξει πως εκείνος, κατά του οποίου στρέφεται, έχει στο αντικείμενο που έχει κατασχεθεί εμπράγματο δικαίωμα, επικρατέστερο από τη νομή. (ΜΠΤρικάλων 732/2000, ΝοΒ 2001, σελ. 283).

ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Η ανακοπή τρίτου, συνεπώς, είναι ένδικο βοήθημα του δικονομικού δικαίου με την ειδικότερη μορφή της δικονομικής διαπλαστικής αγωγής, που αποβλέπει τελικά στην ακύρωση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (ΑΠ 1151/1981, ΒασΝΤΒ 963, Μητσόπουλος, ΕλλΔνη 25.885, Σ. Σταματόπουλος, Η δικονομική σχέση μεταξύ του καθ` ου η εκτέλεση και του επισπεύδοντος δανειστή, ως καθ` ων η ανακοπή τρίτου κατά το άρθρο 936 ΚΠολΔ, Δ 27.80 επ. και ιδίως 85). Ως εκ τούτου, η ανακοπή αυτή, για την οποία **ισχύει ο κανόνας του απροθέσμου της άσκησής της, με την έννοια ότι μπορεί να ασκηθεί καθ` όλο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο είναι εκκρεμής η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης** (άρθρα 924 και 934 παρ. 2 του ΚΠολΔ, ΠΠΑθ 4875/1975 ΝοΒ 23.783), αποτελεί στην ουσία αγωγή. Ειδικότερα, στο δικόγραφο της ανακοπής αυτής μπορούν να σωρευθούν αντικειμενικά δύο αιτήματα, το αναγνωριστικό προς διάγνωση του ουσιαστικού δικαιώματος του τρίτου, που απευθύνεται εναντίον του δανειστή και του οφειλέτη, και το διαπλαστικό που στρέφεται εναντίον του δανειστή και προσβάλλει τις πράξεις της εκτέλεσης...» (ΜΠΗρακ 1928/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...Η ανακοπή αυτή είναι δυνατόν να ασκηθεί από της επιβολής της αναγκαστικής κατασχέσεως και έως τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως και της εγκαταστάσεως του υπερθεματιστή στη νομή του πλειστηριασθέντος ακινήτου. Μετά την εγκατάσταση ο τρίτος προστατεύεται μόνο με τη διεκδικητική αγωγή (1094 ΑΚ), για την οποία τάσσεται, με το άρθρο 1020 ΚΠολΔ, ως προς τα ακίνητα αποκλειστική προθεσμία πέντε ετών από τότε που μεταγράφηκε η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης (ΑΠ 512/1992 ΕλλΔνη 34.1472). Έτσι, στη διάρκεια της εκτέλεσης, δηλαδή πριν από την περάτωσή της, η οποία επέρχεται με την μετά την κατακύρωση εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο πράγμα που πλειστηριάστηκε, η προστασία του τρίτου επιτυγχάνεται είτε με την οριζόμενη στο άρθρο 936 ανακοπή τρίτου, με την οποία βάσει του δικαιώματος του τρίτου επιδιώκεται η ακύρωση της εκτέλεσης, είτε με την κατά το κοινό δίκαιο αγωγή, με την όποια όμως δεν επιτυγχάνεται η ακύρωση της επισπευδόμενης εκτέλεσης. Μετά όμως την εγκατάσταση του υπερθεματιστή δεν ασκείται η του άρθρου 936 ανακοπή, αλλά η κατά το ουσιαστικό δίκαιο διεκδικητική αγωγή του πλειστηριασθέντος και κατακυρωθέντος πράγματος, οπότε εφαρμογή έχει το άρθρο 1020 ΚΠολΔ. Περαιτέρω, παραδεκτά σωρεύεται στο ίδιο δικόγραφο με την ανακοπή τρίτου η διεκδικητική ή η αναγνωριστική αγωγή κυριότητας κινητού ή ακινήτου που έχει εκπλειστηριαστεί, οπότε μαζί με την ανακοπή εξετάζεται και η αγωγή (ΑΠ 927/2002 ΕλλΔνη 2003.1273)...» (ΑΠ 1705/2009 ΝοΒ 2010, σελ. 1729).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΥΠΟΘΗΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ

«...Λόγο της ανακοπής τρίτου, όμως, δεν μπορεί να αποτελέσει το εμπράγματο δικαίωμα της υποθήκης και συνακόλουθα της προσημείωσης υποθήκης (ΑΚ 1257 και 1274), δοθέντος ότι το δικαίωμα της εμπράγματης ασφάλειας, όταν πράγματι υφίσταται, δεν είναι τέτοιας μορφής ώστε να παρακωλύει τη διάθεση του κατασχεθέντος πράγματος, όπως απαιτεί η έννοια της διατάξεως του άρθρου 936 του ΚΠολΔ, αλλά μάλλον συμπορεύεται προς αυτή, διότι στοχεύει στην προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή, αφού δια του επιτευχθέντος με τον πλειστηριασμό

πλειστηριάσματος διευκολύνονται οι ενυπόθηκοι ή προσημειούχοι δανειστές στην ικανοποίηση της ασφαλιζόμενης, δια εμπραγμάτου ασφάλειας, απαιτήσεώς του, υπό την προϋπόθεση ότι αναγγέλθηκαν νομίμως προς συμμετοχή στη διανομή του πλειστηριάσματος (Γ. Ράμμος, Εισηγήσεις ΙΙ (1969) παρ. 220, σ. 537, Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. 1ος, Β έκδ. 1983, άρθρο 936 παρ. 178 Ι σ. 499 σημ. 63, Σ. Σταματόπουλος, Η δικαστική προστασία του τρίτου στην αναγκαστική εκτέλεση κατά την ΚΠολΔ 936, παρ. 8 αριθ. 4.15 ε`, σ. 246). Συνεπώς, εφόσον η προσβολή της κατασχέσεως από τον τρίτο ενυπόθηκο δανειστή δεν είναι δυνατόν να ερείδεται σε δικαίωμα υποθήκης επί του κατασχεθέντος ακινήτου ή κινητού πράγματος αντίστοιχα, **οι ενυπόθηκοι δανειστές δεν δύνανται να ασκήσουν ανακοπή βάσει του άρθρου 936 του ΚΠολΔ αλλά δικαιούνται μόνο να ασκήσουν αναγγελία, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη κατά τη διανομή του πλειστηριάσματος**. Με βάση, όμως, τα δικαιώματα αυτά μπορούν αυτοί να ασκήσουν την ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ, εάν η αναγκαστική εκτέλεση επισπεύδεται στο ακίνητο ή το κινητό αντίστοιχα, «ως ανήκον εις έτερον και όχι εις τον παραχωρήσαντα την υποθήκην ή το ενέχυρον» (βλ. Ι. Μπρίνια και Σ. Σταματόπουλο όπου αμέσως παραπάνω)...» (ΜΠΗρακ 1928/2010 ΝΟΜΟΣ). «...Η παραπάνω ρύθμιση (άρθρο 936 παρ. 1α) δεν έχει πεδίο εφαρμογής στο δικαίωμα της υποθήκης (άρθ. 1257 ΑΚ), διότι το δικαίωμα αυτό δεν αποκλείει το δικαίωμα του καθού πάνω στο αντικείμενο της εκτέλεσης, αλλά αποβλέπει στην προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή. Ο ενυπόθηκος δανειστής προστατεύεται αποτελεσματικά με την αναγγελία και την προνομιακή κατάταξή του στον πίνακα κατάταξης και συνεπώς το δικαίωμα της υποθήκης δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση της ανακοπής του τρίτου (ΠΠΑ 4875/1975 ΝοΒ 23.783, Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλεσις τ. Α., § 178)....» (ΜΠΧαλκίδας 870/2000 ΕλλΔνη 2003, σελ. 282).

ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΡΙΤΟΥ

«...Η κατ` αρθρ. 936 ΚΠολΔικ ανακοπή έχει ως δικαιολογητική βάση την ύπαρξη θιγομένου ουσιαστικού δικαιώματος του τρίτου στο αντικείμενο της εκτελέσεως, αντιταξίμου, ως ισχυρότερου, κατά του καθού (ΑΠ 434/1995 ΕλλΔνη 1996.331). Τέτοιου είδους δικαιώματα είναι κατά κύριο λόγο εμπραγμάτου φύσεως, από την ενδεικτική όμως απαρίθμηση των δικαιωμάτων του τρίτου στο νόμο («ιδίως») συνάγεται ότι μπορεί να είναι και ενοχικό δικαίωμα επί του αντικειμένου της εκτελέσεως (βλ. Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα, ΚΠολΔικ αρ. 936 αριθ. 5), όπως σύμβαση μισθώσεως, εφόσον η μίσθωση επιδρά στα δικαιώματα του υπερθεματιστή (ΜΠΑθ 12250/1992 Δ 1994.288) ή μισθωτικό δικαίωμα που δεν αποκρούεται από επικρατέστερο δικαίωμα του καθού η εκτέλεση, όπως το προβαλλόμενο από τον ομόρρυθμο εταίρο ΟΕ δικαίωμα ότι αυτός είναι ο πραγματικός μισθωτής του ακινήτου, που αποτελεί αντικείμενο της εκτελέσεως και όχι η καθής η εκτέλεση εταιρία (ΕφΠειρ 776/1994 ΕλλΔνη 1990.1309, ΜΠΠειρ 245/1994 Δ 1994.656, ΜΠΗρακλ 5201/2006 Αρμ. 2008/950). Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, τέτοιο αντιτάξιμο δικαίωμα έναντι του οφειλέτη - καθ` ου η εκτέλεση, που μπορεί να αποτελέσει και λόγο της ανακοπής κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει του αρθ. 936 ΚΠολΔικ, έχει ο με βάσει ενοχικής συμβάσεως ασκών την επικαρπία ακινήτου. Σε περίπτωση που το δικαίωμα που αποτέλεσε το λόγο της ανακοπής δεν έχει εμπράγματο χαρακτήρα αλλά ενοχικό ή είναι οικογενειακής φύσεως, δηλαδή πρόκειται για δικαίωμα, το οποίο αντιτάσσεται απλώς κατά του υπερθεματιστή, δεν παρακωλύεται η διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης, αλλά απλώς προσαρμόζεται η διαδικασία προς

το προστατευόμενο δικαίωμα του τρίτου προς αποτροπή της παραπλάνησης των πλειοδοτών. Δηλαδή περιορίζεται το αντικείμενο της εκτέλεσης όσο και στο μέτρο που υπάρχει το δικαίωμα του τρίτου και συνεπώς, η αναγκαστική εκτέλεση συνεχίζεται, χωρίς να επέρχεται ανατροπή των δικών αναγνωριζομένων δικαιωμάτων (βλ. ΕΑ 7567/1991 ΕλΔνη 34.641, ΠΠΑθ 6963/2001, ΠΠΚορ 43/1993 ΕλΔνη 34.1548, ΜΠΛαρ 1380/1999 Δ 2000.775, ΜΠΑ 3181/2007, 4100/2006, ΜΠΧαν 109/2006 προσκ.)...» (ΜΠΑθ 739/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

«...Το εκ του άρθρου αυτού ένδικο βοήθημα της ανακοπής τρίτου, με την οποία ο τρίτος αμύνεται κατά της εκτελεστικής διαδικασίας, στην οποία δεν μετείχε ούτε προσκλήθηκε, λόγω της με αυτή προσβολής δικαιώματός του, το οποίο και στηρίζει, όπως η αγωγή, την εναντίωσή του, αποτελεί είδος της ανακοπής του άρθρου 583 του ΚΠολΔ. Εισάγεται δε αυτή, κατά τη ρητή διάταξη του άρθρου 936 παρ. 1 περ. Β` εδ. τελευταίο, στο καθ` ύλην αρμόδιο δικαστήριο του τόπου όπου γίνεται η εκτέλεση, δηλαδή στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις (άρθρα 14 επ. του ΚΠολΔ) και προσδιορίζεται από τη φύση και την αξία του δικαιώματος του τρίτου, το οποίο αποτελεί τη βάση της ανακοπής του (Βλ. Χ. Φραγκίστα/Π. Γέσιου-Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση, έκδ. 1986, παρ. 42 IV, σ. 225, Σ. Σταματόπουλου, Η δικαστική προστασία του τρίτου στην αναγκαστική εκτέλεση κατά την ΚΠολΔ 936, παρ. 5 Ι αριθ. 1, 3, 4, σ. 133-145, ΕφΑθ 2117/1975 ΝοΒ 23.665)...» (ΜΠΗρακλείου 1928/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά την κρατούσα άποψη η καθ` ύλην αρμοδιότητα στην ανακοπή τρίτου (άρθρο 936 ΚΠολΔ) προσδιορίζεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις και συγκεκριμένα από τη φύση και την αξία του δικαιώματος του τρίτου, το οποίο αποτελεί τη βάση της ανακοπής του (βλ. ΕφΠειρ 776/1994 ΕλλΔ 36.1309, ΕφΑθ 2117/1975 ΝοΒ 23.665)...» (ΠΠΣερρών 80/1998 ΑρχΝομ 2001, σελ. 82). «...Ενόψει δε του ότι, αντικείμενο της ανακοπής είναι το δικαίωμα του τρίτου, η καθ` ύλην αρμοδιότητα θα κριθεί με βάση την αξία αυτού, ενώ η κατά τόπον αρμοδιότητα ρυθμίζεται πάντοτε από τον τόπο της εκτελέσεως...» ΜΠΘεσ 17765/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Η άσκηση της ανακοπής του τρίτου δεν υπόκειται ευθέως από το νόμο σε χρονική οριοθέτηση, και μάλιστα σε εκείνη του άρθρου 934 § 1 α` ΚΠολΔ. Γίνεται όμως δεκτό ότι πρέπει αυτή να ασκείται κατά το χρονικό διάστημα από την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση στον καθ` ού και έως την εγκατάσταση του υπερθεματιστή στη νομή του πλειστηριασθέντος, είτε με εκούσια από τον οφειλέτη παράδοση αυτού είτε με τη βίαιη εγκατάσταση σ` αυτό από το δικαστικό επιμελητή σε εκτέλεση της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, με την οποία και μόνο περατώνεται η εκτέλεση (ΕφΑθ 2497/75 ΝοΒ 23.672. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, Ε` σελ. 457 επ)....» (ΜΠΘεσ 16134/2007, Δ. 2008, σελ. 173).

ΚΑΤΑ ΠΟΙΩΝ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ

«...Όπως προκύπτει από το άρθρο 936 ΚΠολΔ, περίπτωση αναγκαστικής ομοδικίας υπάρχει και επί ανακοπής τρίτου, η οποία πρέπει να απευθύνεται τόσο κατά του επισπεύδοντος όσο και του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη, μεταξύ των οποίων υπάρχει

δεσμός αναγκαστικής ομοδικίας παθητικής κατ` άρθρο 76 παρ. 1 περ. γ'. Περαιτέρω, στην παρ. 4 του άρθρου 76 ΚΠολΔ ορίζεται ότι η άσκηση ενδίκων μέσων από κάποιον από τους ομοδίκους της παρ. 1 έχει αποτελέσματα και για τους άλλους. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, αν κάποιος αναγκαίος ομόδικος άσκησε ένδικο μέσο, θεωρούνται από το νόμο ως ασκήσαντες αυτό και οι ομόδικοί του, αν και αδρανούν αυτοί. Στην περίπτωση δε αυτή (της πλασματικής ασκήσεως του ένδικου μέσου) πρέπει οι μη ασκήσαντες ομόδικοι να καλούνται σε όλες τις συζητήσεις του ενδίκου μέσου (άρθρα 76 παρ. 3 και 110 παρ. 2 ΚΠολΔ), αλλιώς η συζήτηση αυτού κηρύσσεται απαράδεκτη ως προς όλους τους διαδίκους...» (ΑΠ 770/2009 ΝοΒ 2011, σελ. 945).

ΠΩΣ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ

«... Ως άσκηση ανακοπής νοείται η κατάθεσή της και η επίδοσή της στον αντίδικο, με την οποία και ολοκληρώνεται...» (ΜΠρΚαβ 2246/2002, Αρμ. 2004, σελ. 886).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Κατά το άρθρο 585 παρ. 2 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται και στην ανακοπή του τρίτου δικαιούχου του αντικειμένου της εκτελέσεως (άρθρο 936 ΚΠολΔ), λόγοι ανακοπής οι οποίοι δεν περιέχονται στο δικόγραφο της ανακοπής, μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Αρα λόγοι, που δεν περιέχονται στα δύο προαναφερόμενα δικόγραφα, αλλά σε άλλα, και δη στις υποβαλλόμενες προτάσεις δεν εξετάζονται από το δικαστήριο της ουσίας...» (ΑΠ 1402/1994, ΕλλΔνη 1997, σελ. 773).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Εξάλλου, κατά την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ, η καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται με ποινή ακυρότητας (άρθρο 174 ΑΚ). Από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι ο τρίτος, όταν ασκεί την ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ για να αποκρούσει την επισπευδόμενη επί του αντικειμένου της εκτελέσεως διαδικασία και να διατηρήσει έτσι την υπέρ αυτού δημιουργημένη πάνω σ` αυτό κατάσταση, μπορεί να επικαλεστεί ως λόγο (βάση) της ανακοπής του κάθε δικαίωμα (με την ευρεία του όρου έννοια που περιλαμβάνει οποιαδήποτε παρεχόμενη από το νόμο δυνατότητα, ευχέρεια ή εξουσία). Αρκεί με αυτό να αποκρούεται εν όλω ή εν μέρει το ουσιαστικό δικαίωμα του οφειλέτη επί του αντικειμένου της εκτελέσεως. Αρα μπορεί να επικαλεστεί και εκείνο του άρθρου 281 ΑΚ με το οποίο αποκρούεται το εν λόγω δικαίωμα του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη, ως ασκούμενο καταχρηστικά. Πράγματι, ο επισπεύδων την εκτέλεση ασκεί τα δικαιώματα του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη και συνεπώς υπόκειται στους περιορισμούς που ισχύουν και για τον τελευταίο, αν ασκούσε τα δικαιώματά του (1005 παρ. ΚΠολΔ). Στην περίπτωση αυτή το εν λόγω δικαίωμα του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη καθίσταται από τα λόγο αυτό ανενεργό και η επισπευδόμενη και στηριζόμενη σ` εκείνο (δικαίωμα του οφειλέτη) αναγκαστική εκτέλεση, καθώς και η επιδιωκόμενη μ` αυτή πραγμάτωση της απαιτήοεως του δανειστή, που επίσης αποτελεί δικαίωμα, αποβαίνει απέναντι στον τρίτο ανενεργής και συνεπώς άκυρη (βλ. ολΑΠ 448/1984 ΝοΒ 1985/61, ΑΠ 1402/1994 ΕΛΔ 1997/773)...» (ΠΠΣερρών 80/1998 ΑρχΝομ 2001, σελ. 82).

ΣΧΕΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 935 και 936 ΚΠολΔ

«...Το άρθρο 935 ΚΠολΔ, κατά το οποίο λόγοι ανακοπής που είναι ήδη γεννημένοι και μπορούν να προταθούν στη δίκη της ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 933, είναι απαράδεκτοι, όταν προταθούν σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη όπου ανακύπτει ζήτημα κύρους της εκτελέσεως, έχει εφαρμογή επί της ανακοπής του άρθρου 933, στο οποίο και ρητώς παραπέμπει, όχι όμως και επί της ανακοπής τρίτου του άρθρου 936...» (ΑΠ 1891/2008 ΤΝΠΔΣΑ).

ΗΤΤΗΘΕΙΣ ΤΡΙΤΟΣ ΣΕ ΑΓΩΓΗ ΔΙΑΡΡΗΞΗΣ ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΑΣ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΑΛΛΕΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«...Η διάρρηξη **(καταδολιευτικών πράξεων)** συνεπάγεται τη δημιουργία ενοχικής υποχρέωσης του τρίτου να αναμεταβιβάσει, είτε εκουσίως είτε κατόπιν δικαστικής απόφασης με βάση τη διάταξη του άρθρου 949 του ΚΠολΔ, στον οφειλέτη το αντικείμενο της καταδολιευτικής απαλλοτρίωσης, οπότε και θα μπορεί να επισπεύσει ο δανειστής αναγκαστική εκτέλεση στο αντικείμενο αυτό (ΑΠ 343/1996, ΑΠ 273/1975). Όμως, με το Ν. 2298/1995 (που ισχύει από 4.4.1995), στο κεφάλαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης έχουν εισαχθεί νέες διατάξεις που αφορούν αμέσως τα αποτελέσματα της διάρρηξης της καταδολιευτικής απαλλοτρίωσης. Ειδικότερα: **α)** κατά τη διάταξη του άρθρου 936 παρ. 3 του ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του νόμου αυτού, τρίτος που απέκτησε το δικαίωμα από τον καθ΄ου η εκτέλεση με απαλλοτρίωση που διαρρήχθηκε ως καταδολιευτική κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα, δεν μπορεί να αντιτάξει το δικαίωμα αυτό κατά του επισπεύδοντος που πέτυχε τη διάρρηξη ούτε κατά του υπερθεματιστή και των διαδόχων του και **β)** κατά τη διάταξη του άρθρου 992 παρ. 1 εδ. β΄ του ΚΠολΔ, όπως η παρ. αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 19 του πιο πάνω Ν. 2298/1995, ακίνητο που έχει μεταβιβαστεί από το οφειλέτη σε τρίτο , κατάσχεται στην περιουσία του οφειλέτη από το δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης αυτής ως καταδολιευτικής, κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα, αφού η απόφαση που απαγγέλλει τη διάρρηξη σημειωθεί στο περιθώριο της μεταγραφής της απαλλοτριωτικής πράξης. Με βάση τις διατάξεις αυτές σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 37 του ίδιου Ν. 2298/1995, η διάρρηξη της καταδολιευτικής απαλλοτρίωσης δεν δημιουργεί πλέον ενοχική υποχρέωση αναμεταβίβασης του αντικειμένου της απαλλοτρίωσης, όπως γινόταν δεκτό με βάση τις διατάξεις του άρθρου 943 του Α.Κ, αλλά μπορεί ο δανειστής που πέτυχε τη διάρρηξη, μετά την τελεσιδικία της απόφασης, να προβεί στην κατάσχεση του πράγματος στην περιουσία του οφειλέτη σαν να μην είχε υπάρξει η απαλλοτρίωση που διαρρήχθηκε. Επομένως, με τις πιο πάνω διατάξεις, με τις οποίες εισάγεται ρύθμιση ουσιαστικού δικαίου για την επίλυση σύγκρουσης δικαιωμάτων, που απλώς βρίσκεται στον ΚΠολΔ, επανακαθορίζεται η έννοια του άρθρου 943 του ΑΚ και η διάταξη αυτή προσλαμβάνει το ακόλουθο νόημα: η «αποκατάσταση των πραγμάτων στην κατάσταση που ήταν» συνίσταται στην αυτοδικαίως επερχόμενη απαγόρευση προβολής από τον τρίτο του δικαιώματός του όσο απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη...» (ΑΠ 554/2005 ΧρΙΔ 205, σελ. 891). **(ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΡΡΗΞΗΣ ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΑΣ», σελ. 489).**

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ (ΑΡΘΡΟ 937 ΚΠολΔ)

Σύμφωνα με τις διαταξεις του άρθρου 935 ΚΠολΔ:

«Λόγοι ανακοπής που είναι ήδη γεννημένοι και μπορούν να προταθούν στη δίκη της ανακοπής σύμφωνα με το άρθρο 933 είναι απαράδεκτοι όταν προταθούν σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη όπου ανακύπτει ζήτημα κύρους της αυτής ή άλλης πράξης της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.» (Άρθρο 935, ΚΠολΔ).

Σύμφωνα με τις διαταξεις του άρθρου 937 ΚΠολΔ:

«1. Στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση

1) έχει δικαίωμα να παρέμβει κάθε δανειστής εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, 2) δεν επιτρέπεται ανακοπή ερημοδικίας ούτε στο πρωτοβάθμιο ούτε και στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, 3) η προθεσμία και η άσκηση ένδικων μέσων δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης.

2. Στις δίκες αυτές η προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 564 είναι εξήντα (60) ημέρες. Η δικάσιμος για τη συζήτηση της αναίρεσης δεν μπορεί να ορισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 568, σε χρόνο που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Οι προθεσμίες της παραγράφου 4 του άρθρου 568 είναι τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες σε κάθε περίπτωση. Αναβολή της συζήτησης, σύμφωνα με το άρθρο 575, δεν μπορεί να είναι κάθε φορά μεγαλύτερη από σαράντα πέντε (45) ημέρες.

3. Στις δίκες σχετικά με την εκτέλεση για την εκδίκαση των ανακοπών εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 643 και 591 παράγραφος 1 περίπτωση α'.»

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ Ή ΒΟΗΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Σύμφωνα, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 147 ΚΠολΔ: ***«...Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται για τις προθεσμίες των άρθρων 503, 518 παράγραφος 1, 545 παράγραφοι 1 και 2, 564 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και των άρθρων 153, 632 παράγραφος 1, 633 παράγραφος 2, 652, 662ΣΤ, 681Δ παράγραφος 5, 715 παράγραφος 5, 729 παράγραφος 5, 847 παράγραφος 1, 926 παράγραφος 2, 934 παράγραφος 1 στοιχεία α' και γ', 943 παράγραφος 4, 955, 959 παράγραφος 4 εδάφιο τρίτο, 960, 966 παράγραφοι 2 και 3, 971 παράγραφος 1, 972 παράγραφος 1 εδάφιο τρίτο, 973, 974, 979 παραγραφος 2....»***

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

«...'Οπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 80, 81 και 215 ΚΠολΔ, η πρόσθετη παρέμβαση, ασκούμενη σε εκκρεμή δίκη σε κάθε στάση της έως την έκδοση αμετάκλητης αποφάσεως, προϋποθέτει ότι εκείνος που την ασκεί έχει έννομο συμφέρον η δίκη να αποβεί υπέρ ενός από τα διάδικα μέρη. Η άσκησή της γίνεται με την κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου σε όλους τους διαδίκους. Το δικόγραφο αυτό πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο δεύτερο από τα προαναφερόμενα άρθρα. Εξάλλου η διάταξη του άρθρου 937 αρ. 1 ΚΠολΔ, που ορίζει ότι στις σχετικές με την εκτέλεση δίκες έχει δικαίωμα να παρέμβει κάθε δανειστής εκείνου

κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση δεν αποκλείει την άσκηση πρόσθετης παρεμβάσεως από άλλους ενδιαφερομένους, κατ' εφαρμογή των προπαρατιθεμένων γενικών διατάξεων (άρθρα 80, 81 ΚΠολΔ). Συνεπώς, αν εκκρεμεί αναίρεση κατά αποφάσεως που εκδόθηκε σε δίκη της αναγκαστικής εκτελέσεως, παραδεκτώς παρεμβαίνει προσθέτως τρίτος, εφόσον επικαλείται έννομο προς τούτο συμφέρον (πρβλ. ΟλΑΠ 234/1979)...» (ΑΠ 932/1994 ΕλλΔνη 1996, σελ. 104). «...Και ο υπερθεματιστής, ενόψει του ότι δεσμεύεται ως ειδικός διάδοχος (325 αριθ. 2 ΚΠολΔ) από το δεδικασμένο της δίκης που διεξάγεται στα πλαίσια της προβλεπόμενης από το άρθρο 936 ΚΠολΔ ανακοπής τρίτου, έχει δικαίωμα ασκήσεως αυτοτελούς πρόσθετης παρεμβάσεως. Δεν μπορεί όμως να μεταβάλει το αντικείμενο ή το αίτημα της εν λόγω ανακοπής...» (ΑΠ 931/2002 ΕλλΔνη 2003, σελ. 1351).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ - ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ ΔΙΑΔΙΚΟΥ – ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ (ορ. «ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ», σελ. 594»)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 4055/2012, που παραπέμπει στο άρθρο 643 ΚΠολΔ και αυτό στο άρθρο 649 ΚΠολδ, «**1.** Οι διάδικοι, έως το τέλος της συζήτησης στο ακροατήριο προσάγουν όλα τα αποδεικτικά τους μέσα. Οι διάδικοι δεν έχουν την υποχρέωση να καταθέσουν προτάσεις, εκτός αν το δικαστήριο το διατάξει. **2.** Αν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο δεν εμφανιστεί κάποιος διάδικος ή εμφανιστεί και δεν λάβει νόμιμα μέρος στη συζήτηση, η διαδικασία προχωρεί σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι» «...Κατ' άρθρο 937 περ. 2 ΚΠολΔ **στις δίκες περί την εκτέλεση δεν επιτρέπεται ανακοπή ερημοδικίας** ούτε στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο και επομένως παραδεκτά ασκήθηκε η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως από τον επισπεύδοντα δανειστή...» (ΑΠ 770/2009, ΝοΒ 2011, σελ. 945) (ΑΠ 434/1995 ΝοΒ 1984, σελ. 1125) «...Κατά το άρθρο όμως 937 παρ. 1 περ. 2 ΚΠολΔ στις δίκες περί την εκτέλεση δεν είναι επιτρεπτή η άσκηση ανακοπής ερημοδικίας για οποιοδήποτε γενικώς λόγο, τόσο στο πρωτοβάθμιο, όσο και στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Εξάλλου, η απόρριψη της εφέσεως λόγω ερημοδικίας του εκκαλούντος θεωρείται ως κατ' ουσίαν απόρριψη και προσβλητή με αναίρεση είναι η εφετειακή απόφαση και όχι η πρωτόδικη. Στην περίπτωση αυτή τα τυχόν σφάλματα της απόφασης του πρώτου βαθμού μπορούν να προταθούν ως σφάλματα της δευτεροβάθμιας απόφασης, εφόσον συνιστούν αναιρετικούς λόγους παραδεκτώς προβαλλόμενους (ΟλΑΠ 16/1990)..» (ΑΠ 143/2004 ΝοΒ 2004, σελ. 1561) (ΜΠΘεσ 3773/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΔΕΝ ΑΝΑΣΤΕΛΛΕΤΑΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ-ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΠΙ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ – ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 937 παρ. 1 αρ. 3 του ΚΠολΔ «**Στις δίκες τις σχετικές με την εκτέλεση ... η προθεσμία και η άσκηση ενδίκων μέσων δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης**» Από τη γενικότητα της διατυπώσεως του παραπάνω κανόνα προκύπτει ότι αυτός αφορά τόσο τα τακτικά, όσο και τα έκτακτα ένδικα μέσα. Ο κανόνας αυτός, λόγω της επικρατούσας ασυμφωνίας στη θεωρία αναφορικά με την ερμηνευτική προσέγγισή του, δεν έχει τύχει μέχρι σήμερα πυκνής πρακτικής εφαρμογής. Συγκεκριμένα, **κατά την 1η γνώμη** σκοπός του άρθρου 937 παρ. 1 αρ. 3 είναι η επιτάχυνση της εκτελεστικής διαδικασίας και εφαρμόζεται σε

όλες τις δίκες περί την εκτέλεση όπου επιτρέπονται ένδικα μέσα, άρα και στις δίκες της ανακοπής του άρθρου 933 και 936, **κατά την 2η γνώμη** η εφαρμογή του άρθρου 937 παρ. 1 αρ. 3 πρέπει να συνδεθεί, όχι με τις ανακοπές των άρθρων 933 και 936, αλλά μόνο με τα ρυθμιστικά μέτρα της εκτελέσεως, τα οποία κρίνονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και **κατά την 3η γνώμη** - η οποία στηρίζεται στη βασική θέση ότι η διάταξη του άρθρου 937 παρ. 1 αρ. 3 εφαρμόζεται στις δίκες των ανακοπών των άρθρων 933 και 936 που έχουν ως αντικείμενο το κύρος των πράξεων εκτελέσεως, αλλά και σε ενδελεχή αντιμετώπιση των επιμέρους αποτελεσμάτων της - πρέπει να ερμηνεύεται η εν λόγω διάταξη συσταλτικά, ώστε να μην εφαρμόζεται ο κανόνας του αποκλεισμού του ανασταλτικού αποτελέσματος των ενδίκων μέσων, όταν πρόκειται για ανακοπές που ασκούνται μετά την τελευταία πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας. Η δεύτερη άποψη ... δεν μπορεί να δικαιολογηθεί επαρκώς, καθότι από το γράμμα του νόμου αλλά και από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του ΚΠολΔ, προκύπτει με σαφήνεια ότι η διάταξη για τον αποκλεισμό του ανασταλτικού αποτελέσματος της προθεσμίας της ασκήσεως των ενδίκων μέσων προορίσθηκε ακριβώς να εφαρμοσθεί στις περιπτώσεις εκείνες όπου προβλέπονται ένδικα μέσα, ιδίως δηλαδή στις ανακοπές των άρθρων 933 και 936. Πρόκειται κατά κύριο λόγο για τις αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται στις δίκες που έχουν ως αντικείμενο την ακύρωση των πράξεων εκτελέσεως και επομένως (όταν δέχονται την ανακοπή) για αποφάσεις με χαρακτήρα διαπλαστικό. Η εκτέλεση με την έννοια του άρθρου 937 παρ. 1 αρ. 3 πρέπει να γίνεται αντιληπτή με ευρύτητα, ώστε να περιλαμβάνει κάθε (νομική ή υλική) συνέπεια της αποφάσεως, όχι όμως και το δεδικασμένο. **Ο αποκλεισμός του ανασταλτικού αποτελέσματος των ενδίκων μέσων αναφέρεται συνεπώς ιδίως στη διαπλαστική ενέργεια της ακυρωτικής αποφάσεως, με αποτέλεσμα η σχετική διάπλαση πχ. η ακύρωση της κατασχέσεως, να ενεργεί αμέσως με την έκδοση πρωτόδικης αποφάσεως, χωρίς να ενδιαφέρει αν τρέχει η προθεσμία ασκήσεως εφέσεως ή αν ασκήθηκε κιόλας έφεση.** Η ειδική διάταξη του άρθρου 937 παρ. 1 αρ. 3 δεν επιτρέπει εδώ την εφαρμογή των γενικών κανόνων των άρθρων 519 και 521 του ΚΠολΔ περί αυτοδίκαιας αναστολής της εκτελέσεως διαρκούσης της προθεσμίας ή μετά την νομότυπη άσκηση εφέσεως. Το άρθρο 937 παρ. 1 αρ. 3 έχει αντικείμενο εφαρμογής ιδίως όταν πρόκειται για απόφαση που ακυρώνει πράξη εκτελέσεως. Στην περίπτωση αυτή το ακυρωτικό αποτέλεσμα επέρχεται αμέσως με τη δημοσίευση της οριστικής αποφάσεως του πρώτου βαθμού, έστω και αν με μεταγενέστερη απόφαση του δευτέρου βαθμού η ανακοπή κατά της πράξεως εκτελέσεως απορριφθεί. Σημειωτέον ότι, οι διατάξεις των άρθρων 545 παρ. 1 και 565 παρ. 1 του ΚΠολΔ, κατά τις οποίες επί δικών που αφορούν εξάλειψη κατασχέσεως η προθεσμία αναψηλαφήσεως και αναιρέσεως, όπως και η άσκηση αυτών, αναστέλλουν την εκτέλεση της αποφάσεως δεν βρίσκουν έδαφος εφαρμογής εν προκειμένω, αφού οι συνέπειες της απόφασης της ακυρωτικής της κατάσχεσης επήλθαν ήδη από την έκδοση της ακυρωτικής εκτέλεσης απόφασης πριν από την τελεσιδικία. Ούτε είναι δυνατό να προσδοθεί ανασταλτικό αποτέλεσμα και στην προθεσμία της εφέσεως κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 565 παρ. 1. Η ρύθμιση του άρθρου 937 παρ. 1 αρ. 3 είναι δικαιολογημένη, επειδή δεν είναι σκόπιμο να συνεχίζεται η εκτέλεση κατά του οφειλέτη, όταν η πράξη εκτελέσεως ακυρώθηκε με απόφαση του πρώτου βαθμού. Βέβαια δεν μπορεί να παραβλεφθεί το γεγονός ότι η εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως εγκυμονεί κινδύνους διότι με την άμεση ακυρωτική ενέργεια που καθιερώνει, προκαλεί ταυ-

τόχρονα την άμεση άρση των υλικών ή νομικών συνεπειών της πράξεως ώστε π.χ. μετά την πρωτόδικη ακύρωση της κατασχέσεως να πρέπει αφενός να θεωρείται έγκυρη η διάθεση του κατασχεμένου αντικειμένου που γίνεται από τον καθού η εκτέλεση σε τρίτους και αφετέρου να επιτρέπεται η δεύτερη κατάσχεση από τον επισπεύδοντα (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Α', σελ. 529 επ., Π. Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, τ. Α' σελ. 667 - 672, Β. Βαθρακοκοίλης Ερμ ΚΠολΔ στο άρθρο 937, τ. Ε, σελ. 474 αρ. 13). **Για τα τυχόν προβλήματα που θα προκύψουν στην τελευταία περίπτωση, αρμόδια να τα επιλύσουν είναι τα δικαστήρια που θα επιληφθούν τούτων μετά την άσκηση των ενδίκων βοηθημάτων και σε καμία περίπτωση δεν είναι νοητή η προληπτική παρέμβαση του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου με την άρνησή του να καταχωρήσει τις πρωτόδικες αποφάσεις που ακυρώνουν πράξεις εκτελέσεως, μέχρι να καταστούν αυτές τελεσίδικες**...» (ΜΠΘεσ 29498/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Στις εν λόγω δίκες, ούτε η προθεσμία για την άσκηση ενδίκων μέσων, ούτε και η άσκησή τους αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης. Δηλ. η απόφαση εκτελείται αμέσως, είτε ασκηθεί έφεση, είτε όχι, δεν επιτρέπεται δε αναστολή εκτέλεσης ποτέ...» **(Μιχαήλ Μαργαρίτης/'Αντα Μαργαρίτη, ΕρμΚωδΠολΔικ, άρθρο 937, σελ. 611)**.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

«...Η καθολικότητα της ρύθμισης των άρθρων 682 επ. ΚΠολΔ, εκ πρώτης όψεως επιτρέπει τη σκέψη, ότι στην περιοχή του ΚΠολΔ η προσωρινή δικαστική προστασία παρέχεται κατ` αρχήν για όλες τις διαφορές και υποθέσεις, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της δικαιοδοσίας των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων. Η πρώτη αυτή σκέψη επαληθεύεται βέβαια, κατά κυριολεξία μόνο για τις διαφορές του ιδιωτικού δικαίου, ενώ για άλλες διαφορές ή υποθέσεις, που αποτελούν αντικείμενο της δικαιοδοσίας τον τακτικών πολιτικών δικαστηρίων, μπορεί κανείς να μιλήσει για πλήρες ή και μερικό κενό ρύθμισης καθ` όσον αφορά την προσωρινή δικαστική προστασία. Ο λόγος είναι κυρίως για την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης ή της διαδικασίας της εκούσιας δικαιοδοσίας και γενικότερα στο πεδίο των δικονομικών, λεγόμενων, διαπλάσεων, οι οποίες καταλαμβάνουν ένα αρκετά σημαντικό μέρος της δικαιοδοσίας των τακτικών πολιτικών δικαστηρίων. Στις περιπτώσεις αυτές είτε ο νομοθέτης σιωπά πλήρως είτε εν πάση περιπτώσει ρυθμίζει ατελώς την παροχή της προσωρινής δικαστικής προστασίας, οπότε τίθεται πράγμαπ το εύλογο ερώτημα, αν η νομοθετική αυτή στάση (ή και επιλογή ακόμα) είναι σύμφωνη κατ` αρχήν με το Σύνταγμα. Αποτελεί πια σήμερα ήδη σχεδόν ομόφωνη γνώμη (οι αντιρρήσεις του Μπέη, ΠολΔ, άρθρο 110, παρατ. ΙΙΙ 2 (σελ. 561), έχουν ήδη εγκαταλειφθεί, βλ. Μπέη, ΠολΔ, εισαγωγή στα άρθρα 682 επ, παρατ. 8, σελ. ....επ. όπου και περαιτέρω παραπομπές στη σημ. 27 για την κρατούσα γνώμη), ότι από το άρθρο 20 § 1 του Συντάγματος απορρέει αξίωση για παροχή και προσωρινής δικαστικής προστασίας (για την αναγκαιότητα, συνταγματική κατοχύρωση και ευρωπαϊκή διάσταση της προσωρινής δικαστικής προστασίας στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ενωσης έχει νομολογηθεί με την απόφαση Factortame I του ΔΕΚ απο 19.6.1990 ότι για την προστασία δικαιωμάτων που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο τα εθνικά δικαστήρια είναι υποχρεωμένα να λάβουν τα αναγκαία προσωρινά

μέτρα, έστω και αν δεν προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία και να αγνοήσουν αντίθετες απαγορευτικές διατάξεις της βλ. Εισήγηση Δημ. Κράνη «Ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής των ασφαλιστικών μέτρων» σε ημερίδα που διοργάνωσε ο ΔΣΠατρών στις 26-4-2013). Η συνταγματική διάταξη δεν διακρίνει το είδος της παρεχόμενης από τα δικαστήρια έννομης προστασίας και επομένως θα πρέπει να γίνει δεκτό, ότι τα δικαστήρια και γενικότερα τα εντεταλμένα πολιτειακά δικαιοδοτικά όργανα παρέχουν έννομη προστασία, ενόψει των επιταγών του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος, προς κάθε νοητή κατεύθυνση, υπό την οποία εκδηλώνεται ή μπορεί να εκδηλώνεται η έννομη αυτή προστασία. Και ενώ βέβαια για την οριστική δικαστική προστασία, που παρέχεται από το αρμόδια πολιτειακά όργανα είτε με τη μορφή της διάγνωσης είτε με τη μορφή της αναγκαστικής εκτέλεσης, δεν μπορεί να υπάρξει αμφιβολία, ότι εντάσσεται, κατά προτεραιότητα, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος (ειδικότερα για τη σχέση της αναγκαστικής εκτέλεσης και του δικαιώματος δικαστικής προστασίας βλ. Σταματόπουλο, Η δικαστική προστασία του τρίτου στην αναγκαστική εκτέλεση κατά την ΚΠολΔ 936, Αθήνα-Κομοτηνή 1994, 15 επ.), είναι από την άλλη πλευρά γεγονός, ότι δεν είναι τόσο αυτονόητη η ένταξη και της προσωρινής δικαστικής προστασίας στο άρθρο 20 § 1 του Συντάγματος θα μπορούσε δηλαδή να σκεφθεί κανείς, ότι το Σύνταγμα επιβάλλει κατ` αρχήν στον κοινό νομοθέτη να παρέχει οριστική δικαστική προστασία, αφού μόνο μέσω αυτής οι κοινωνοί του δικαίου μπορούν να επιτύχουν την εναρμόνιση της νομικής πραγματικότητας με το περιεχόμενο των ουσιαστικών τους δικαιωμάτων. Ομως και η οριστική αυτή δικαστική προστασία, που αναμφίβολα εγγυάται το Σύνταγμα, πρέπει να είναι όχι μόνο πλήρης, αλλά και αποτελεσματική, να παρέχεται δηλαδή σε χρόνο και κατά τρόπο, που πράγματι εξασφαλίζει την απονομή της δικαιοσύνησ (βλ. Bettermann, Αρμ 1980.708 επ. (715 επ.) και Δαγτόγλου, Ατομικά δικαιώματα, Β`, Αθήνα-Κομοτηνή 1991, αριθ. 1523 σελ. 128 επ.). Και είναι ακριβώς αυτή η κατοχυρούμενη στο άρθρο 20 § 1 του Συντάγματος αποτελεσματικότητα της οριστικής δικαστικής προστασίας (πρβλ. πάντως και τα άρθρο 6 § 1 ΕΣΔΑ), από την οποία απορρέει κατά λογική και νομική συνεκδοχή η αναγκαιότητα ένταξης στο πεδίο εφαρμογής της συνταγματικής αυτής διάταξης και ως προσωρινής δικαστικής προστασίας. Αυτή δε η τελολογική σύνδεση οριστικής και προσωρινής δικαστικής προστασίας (βλ. σχ. Μπέη, Τα όρια της προσωρινής δικαστικής προστασίας, Αθήνα 1980, 9 επ.), δίνει το μέτρο της κατοχύρωσης της προσωρινής δικαστικής προστασίας στο πλαίσιο του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος και εντεύθεν οριοθετεί τις αντίστοιχες ευχέρειες, που παρέχονται στον κοινό νομοθέτη. Ετσι προσδιορίζεται ακριβώς η έκταση της συνταγματικής προστασίας της προσωρινής δικαστικής προστασίας στο πλαίσιο του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος: Το Σύνταγμα απαιτεί την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας, μόνο όταν χωρίς αυτή ο πολίτης παραμένει χωρίς αποτελεσματική έννομη προστασία, όταν λοιπόν η οριστική δικαστική προστασία έρχεται τόσο αργά, ώστε να είναι χωρίς αξία για εκείνους, τους οποίους αφορά (Bettermann, Αρμ 1980, 715) Επομένως, η εγγύηση της παροχής δικαστικής προστασίας, η οποία κατοχυρώνεται το άρθρο 20 § 1 του Συντάγματος, περιλαμβάνει, πέραν της αξίωσης για δικαστική διάγνωση και της αξίωσης για αναγκαστική εκτέλεση και την αξίωση για παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας (για τις τρείς εκδηλώσεις της αξίωσης παροχής δικαστικής προστασίας βλ. αντί άλλων Μητσόπουλο, Πολιτική Δικονομία, τ. Α`, Αθήναι 972, 37 επ.), στην έκταση που η τελευταία είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική παροχή της οριστικής δικαστικής προστασίας. Και αν με την προαναφερθείσα έννοια η προσωρινή δικαστική

προστασία εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος, από την τελευταία αυτή διάταξη δεν μπορεί να συναχθεί, ότι το Σύνταγμα επιβάλλει την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας ορισμένου περιεχομένου: Το περιεχόμενο της προσωρινής δικαστικής προστασίας αφήνεται κάθε φορά στο κοινό νομοθέτη, ο οποίος λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο της συνταγματικής επιταγής, σε συνδυασμό μάλιστα με την περί ισότητας διάταξη, θα πρέπει να προβλέπει την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας, με την οποία θα διασφαλίζεται αποτελεσματικά η παροχή της οριστικής δικαστικής προστασίας. Επομένως ο νομοθέτης, προβλέποντας την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας, έχει την ευχέρεια να επιλέξει και να προβλέψει προσωρινή δικαστική προστασία διαφορετικού κάθε φορά περιεχομένου, ανάλογα με τις ειδικότερες ανάγκες αποτελεσματικότητας, τις οποίες έχει να καλύψει. Ασφαλιστικά μέτρα, συντηρητική απόδειξη (βλ. άρθρα 348 επ. ΚΠολΔ), αναστολή εκτέλεσης (βλ. Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως, Αθήνα-Κομοτηνή 1993, 45 επ. και 57 επ, ο οποίος καταλήγει, ότι η αναστολή εκτέλεσης είναι μορφή οριστικής προληπτικής δικαστικής προστασίας) και προσωρινή εκτελεστότητα αποτελούν τα συνήθη και γνωστότερα είδη προσωρινής δικαστικής προστασίας (βλ. Bettermann, Αρμ 1980.715), χωρίς βέβαια να αποκλείονται και άλλα μέσα, ακόμα και του ουσιαστικού δικαίου, τα οποία κατατείνουν στην επίτευξη του ίδιου σκοπού, όπως είναι λ.χ. η προληπτική δικαστική προστασία του άρθρου 59 ΚΠολΔ ή η προληπτική δικαστική προστασία της αγωγής επί παραλείψει (βλ. Bettermann, Αρμ 1980.716). Η ένταξη της προσωρινής δικαστικής προστασίας στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος δεν μένει φυσικά χωρίς συνέπειες. Μια βασική συνέπεια, η οποία προκύπτει από το συνδυασμό της διάταξης αυτής με εκείνη του άρθρου 4 § 1 του Συντάγματος, είναι, ότι η προσωρινή δικαστική προστασία πρέπει να είναι πλήρης (βλ. για την έννοια αυτή Δαγτόγλου, Ατομικά δικαιώματα, Β, Αθήνα-Κομοτηνή 1991, αριθ. 1522 σελ. 1208), που σημαίνει, ότι ο κοινός νομοθέτης δεν μπορεί να αποκλείσει την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας για ολόκληρη κατηγορία διαφορών ή υποθέσεων ή και για ολόκληρες δικαιοδοσίες, εκτός βέβαια αν στις διαφορές ή υποθέσεις αυτές εξασφαλίζεται η παροχή αποτελεσματικής, δηλαδή σε εύλογο χρόνο οριστικής δικαστικής προστασίας. Επομένως σε κάθε περίπτωση νομοθετικού κενού ή και ατελούς ρύθμισης της προσωρινής δικαστικής προστασίας για κατηγορία διαφορών ή υποθέσεων η και για ολόκληρη δικαιοδοσία θα πρέπει προεχόντως να σταθμίζεται, αν ή αντιστοίχως για τις διαφορές ή υποθέσεις αυτές οριστική δικαστική προστασία παρέχεται σε εύλογο χρόνο ή όχι. Στην καταφατική περίπτωση, οπότε η οριστική δκαστική προστασία θα χαρακτηρίζεται αποτελεσματική, δεν θα είναι επιβεβλημένη η παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας, ενώ στην αντίθετη περίπτωση, κατά την οποία δεν θα παρέχεται αποτελεσματική από πλευράς χρόνου οριστική δικαστική προστασία, η παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας είναι πλέον και συνταγματικά επιβεβλημένη. Ειδικότερα όσον αφορά την προσωρινή δικαστική προστασία στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, διατρέχοντας κανείς τις διατάξεις του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης διαπιστώνει, ότι εκεί η προσωρινή δικαστική προστασία παρέχεται κατά βάση είχε μέσω της προσωρινής εκτελεστότητας των άρθρων 907 επί ΚΠολΔ, είτε μέσω της δικαστικής αναστολής του άρθρου 938 ΚΠολΔ (περιπτώσεις δικαστικής αναστολής προβλέπουν και οι διατάξεις των άρθρων 912 και 913 ΚΠολΔ, και ως επίσης και εκείνη του άρθρου 1000 ΚΠολΔ. Περιπτώσεις δικαστικής αναστολής προβλέπουν επίσης και οι διατάξεις των άρθρων 157, 314, 546 § 2, 565 § 2, 632 § 3 ΚΠολΔ, βλ. για

όλες αυτές τις περιπτώσεις Δημητρίου, Η δικαστική αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως, 29 επ. Γ) οποία αποτελεί μιορφή προληπτικής δικαστικής προστασίας (έτσι Δημητρίου, όπ.π . σελ. 77-78 - να σημειωθεί, ότι η προληπτική δικαστική προστασία, δηλαδή η δικαστική προστασία που παρέχεται πριν συντρέξουν οι προϋποθέσεις της οριστικής δικαστικής προστασίας η τελευταία είναι κατά κανόνα κατασταλτική, από πλευράς αποτελεσμάτων εξομοιώνεται με την προσωρινή δικαστική προστασία). Υπάρχει αντίθετα πλήρες κενό καθ` όσον αφορά την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας με τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Τα προβλεπόμενα μέσα προσωρινής δικαστικής προστασίας, δηλαδή η προσωρινή εκτελεστότητα και η δικαστική αναστολή καλύπτουν όλες τις δυνατές περιπτώσεις παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας. Πράγματι η τυπική κατάσταση διάρθρωσης των συμφερόντων στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης εμφανίζει τον μεν δανειστή να επισπεύδει την αναγκαστική εκτέλεση, το δε οφειλέτη ή και τους τυχόν τρίτους να αμύνονται με ανακοπές κατά των επιμέρους πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης. Από την τυπική αυτή κατάσταση των εκατέρωθεν συμφερόντων προκύπτει ακριβώς, ότι κατά κανόνα ανάγκη προστασίας έχει ο οφειλέτης ή και ο τρίτος θιγόμενος από την επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση. Οταν μιλούμε για ανάγκη προστασίας εννοούμε όχι μόνο την οριστική.....δικαστικής προστασίας υπέρ του οφειλέτη ή του τρίτου θιγομένου στην τυπική αυτή κατάσταση του δικαίου της αναγκαστικής εκτέλεσης καλύπτεται επαρκώς από τις παρεχόμενες δυνατότητες δικαστικής αναστολής της αναγκαστικής εκτέλεσης. Οι σχετικές διατάξεις παρέχουν πλήρη προσωρινή δικαστική προστασία στον οφειλέτη ή στον τυχόν θιγόμενο τρίτο (πρβλ. λ.χ. τη διάταξη του άρθρου 938 § 2 ΚΠολΔ, η οποία παρέχει τη δυνατότητα έκδοσης «σημειώματος», δηλαδή προσωρινής διαταγής ανάλογης εκείνης του όρθρου 691 § 2 ΚΠολΔ (αντίθετα, παρά την ομοιότητα της περίπτωσης, δεν προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης ανάλογου σημειώματος προσωρινής διαταγής στην αίτηση αναστολής εκτέλεσης κατά διαταγής πληρωμής κατά τη διάταξη του άρθρου 632 § 2 ΚΠολΔ), ώστε πραγματικά δεν υπάρχει, καμία περαιτέρω ανάγκη για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Εξάλλου σε όλες τις περιπτώσεις τις οποίες είχε ζητηθεί η λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης (βλ. Γεωργίου, Ασφ. μέτρα, αριθ. 1807, 1808, 1813 και 1817, σελ 378 και 379) μπορούσε να παρασχεθεί πλήρης προσωρινή δικαστική προστασία με τις υφιστάμενες δυνατότητες, κυρίως δικαστικής αναστολής κατά το άρθρο 938 ΚΠολΔ (έτσι Μπέης, Δ 9.515, σχολιάζοντας τη ΜΠΑθ 16091/1977 Δ 9.509). Παρά τα δεδομένα αυτά, δεν αποκλείεται ολοσχερώς και εξ ορισμού η δυνατότητα παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας με λήψη ασφαλιστικών μέτρων και στο πλαίσιο της αναγκαστικής εκτέλεσης. Κανένας δογματικός ή άλλος λόγος δεν μπορεί να αποκλείσει παντελώς και τη δυνατότητα αυτή, η οποία, θεωρητικώς τουλάχιστον, μπορεί να υλοποιηθεί κυρίως μέσω της προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης (Κ. Καλαβρός «Η παράλειψη παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας στο πλαίσιο της πολιτικής δίκης« στο συλλογικό έργο «Η δραστικότητα της προσωρινής δικαστικής προστασίας» αναρτημένο στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα http://wvvw.kostasbeys.gr). Περαιτέρω, η προσωρινή ρύθμιση κατάστασης δεν αποτελεί ασφαλιστικό μέτρο με προκαθορισμένο περιεχόμενο, αλλά το πλαίσιο για τη λήψη πρόσφορων μέτρων (πρβλ. 692 § 1), με τα οποία ορισμένη κατάσταση (682), που έχει διαμορφωθεί ή τείνει να διαμορφωθεί στις έννομες σχέσεις των διαδίκων, αντιμετωπίζεται προσωρινά, ωσότου κριθούν οριστικά οι έννομες σχέσεις τους (ΜΠΘεσ 17222/2004 ΧρΙΔ 2004.817 - Ι. Χαμηλοθώρης, Ασφαλιστικά Μέτρα - Ερμηνεία Νομολογία, εκδ. 2010, αρ. περιθ. 1262 σελ. 298),

ως προς τις οποίες έχει ανακύψει έρις, και εφόσον υπάρχει άμεση και πιεστική ανάγκη (επείγουσα περίπτωση) να ενεργοποιηθούν ως τότε ή ανάλογα να αδρανοποιηθούν εν όλω ή εν μέρει, για να αποφευχθεί η δημιουργία αμετάκλητων ή δυσβάστακτων συνεπειών ως προς το πιθανολογούμενο αποτέλεσμα της κύριας δίκης (ΜΠΑθ 14443/1994, ΕΕργΔ Ι, βλ. Κράνη, σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα (Ορφανίδη) ΚΠολΔ ΙΙ (2000) υπό εκ αγ. παρατ. αρθρ. 682-738 αριθ. 16, αρθρ. 682 αριθ. 5). Στη βάση δηλαδή της ρυθμιστέας κατάστασης πρέπει να υπάρχει ορισμένο δικαίωμα (που προσβλήθηκε ή κινδυνεύει να προσβληθεί: ΜΠΒολ 1134/1993 Αρμ 1994, 1283 - βλ. για την ύπαρξη ασφαλιστέου δικαιώματος βλ. και Ι. Κατρά, «Σύστημα Ασφαλιστικών Μέτρων Αναγκαστικής Εκτέλεσης και Διαταγών Πληρωμής και Απόδοσης» εκδ. 2009, § 6 ΔΙ σελ. 97 και § 85 Ε 1 σελ. 416) ή έννομη σχέση του ουσιαστικού δικαίου (βλ. Κράνη, όπ.π. υπό 731, 732 αρ. 1-1. Χαμηλοθώρης όπ.π. αρ. περιθ. 1267-1274 σελ. 299-300). Υπό το πρόσχημα όμως προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης δεν επιτρέπεται να αντικαθίστανται άλλες αποκλειστικές ρυθμίσεις, όπως ιδίως αυτές της αναγκαστικής εκτέλεσης (ΜΠΑθ 15802/1978, Αρμ 1979.737 - βλ. Κράνη), όπ.π. υπό 731,732 αρ. 5 - βλ για την αποκλειστικότητα του ένδικου βοηθήματος της ανακοπής του άρθρου 933 § 1 ΚΠολΔ η άσκηση της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την αναστολή του άρθρου 938 ΚΠολΔ) βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης Ι- Γενικό Μέρος, εκδ. 1998, § 34 ΙΙΙ αρ. περιθ. 9-12 σελ. 481-483 και Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. Α΄ εκδ. Β΄, υπό άρθρο 933, § 151, σελ. 399, για την παρέμβαση του δικαστηρίου κατά την εκτέλεση βλ. Ι. Μπρίνια, όπ.π. § 150 σελ. 396-398...» (ΜΠΚεφαλ 138/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 938 ΚΠολΔ)

ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 938 ΚΠολΔ, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 19 παρ. 5 του ν. 4055/2012, με έναρξη ισχύος την 2-4-1012, ***«1. Με αίτηση του ανακόπτοντος μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης με εγγύηση ή και χωρίς εγγύηση, αν ο δικαστής κρίνει ότι η ενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση της ανακοπής. Επίσης μπορεί να διαταχθεί να προχωρήσει η αναγκαστική εκτέλεση αφού δοθεί εγγύηση. Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου της ανακοπής και συζητείται υποχρεωτικά κατά την ορισθείσα δικάσιμο αυτής. Η αίτηση μπορεί να επιδοθεί και στον πληρεξούσιο δικηγόρο που υπέγραψε την επιταγή του άρθρου 924 ή παρέσχε την εντολή για τη διενέργεια οποιασδήποτε διαδικαστικής πράξης της αναγκαστικής εκτέλεσης. 2. Αρμόδιος να διατάξει όσα ορίζει η παράγραφος 1 είναι ο δικαστής στον οποίο εκκρεμεί η ανακοπή, ο οποίος μπορεί να εμποδίσει με σημείωμά του την εκτέλεση, ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής. 3. Οι κατά την παρ. 1 αιτήσεις ασκούνται και δικάζονται κατά τα άρθρα 686 επ. Η αίτηση με την οποία ζητείται η αναστολή πλειστηριασμού είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Η απόφαση πρέπει να δημοσιεύεται έως τις 12.00 το μεσημέρι της Δευτέρας που προηγείται του πλειστηριασμού. 4. Η αναστολή της παρ. 1 ή η εγγυοδοσία μπορεί να διαταχθεί μόνο ώσπου να εκδοθεί η οριστική απόφαση για την ανακοπή και με τον όρο να συζητηθεί η ανακοπή μέσα σε προθεσμία που θα καθορίσει το Δικαστήριο. Όταν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη ή σε περίπτωση που απορριφθεί η αίτηση που υποβλήθηκε ή***

αν δεν υποβλήθηκε αίτηση, η αναστολή κατά την παρ. 1 ή η εγγυοδοσία μπορεί να διαταχθεί μόνο κατά τη συζήτηση της ανακοπής».

«...Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της, κατ' άρθρο 938 παρ. 2 του ΚΠολΔ, αίτησης αναστολής της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία ασκείται από τον καθού η εκτέλεση, είναι καταρχήν το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η ανακοπή και, αν πρόκειται για Πολυμελές Πρωτοδικείο, ο Πρόεδρος αυτού **(Σημ. 'Ηδη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ.... του ν. 4055/2012, αρμόδιο για την εκδίκαση της ανακοπής είναι το Ειρηνοδικείο ή το Μονομελές Πρωτοδικείο, που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής ή την απόφαση**). Έτσι, αν η αίτηση για την αναστολή ασκείται μετά από ανακοπή του άρθρου 933 του ΚΠολΔ, καθύλην αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης αναστολής είναι το Ειρηνοδικείο ή το Μονομελές Πρωτοδικείο, κατά τις διακρίσεις του άρθρου 933 παρ. 1 και 2 του ΚΠολΔ. Σε κάθε όμως περίπτωση, το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η ανακοπή είναι αρμόδιο να διατάξει την αναστολή, ακόμη και αν δεν είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της ανακοπής, καθόσον η αρμοδιότητα του δικαστηρίου για την εκδίκαση της αίτησης αναστολής της εκτέλεσης θεμελιώνεται στην ενώπιόν του εκκρεμοδικία της ανακοπής, η οποία προκαλείται και όταν ακόμη η τελευταία απευθύνεται σε αναρμόδιο δικαστήριο (ΠΠρΌδου 75/2006 ΝΟΜΟΣ, ΜΠροδοπ 35/2010 Αρμ. 2010.1026)...» (ΜΠΖακύνθου 310/2011, ΕφΑΔ 2012, σ. 520, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ

«...Αρμοδιότητα του Εφετείου να διατάξει την αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως, κατά το άρθρον 938 παρ. 1 ΚΠολΔ, και αν ακόμη εκκρεμεί στο Δικαστήριο αυτό η δίκη της ανακοπής προς ακύρωση πράξεων της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως, όπως είναι και η επιταγή προς πληρωμή κάτω από εκτελεστό τίτλο και υπάρχει βέβαια στάση της εφετειακής δίκης, με την ανωτέρω έννοια, **δεν είναι δυνατή** και δεν μπορεί να θεμελιωθεί ούτε σε ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 913 ΚΠολΔ, καθόσον αυτή, όπως λέχθηκε, αφορά μόνον σε προσωρινά εκτελεστές οριστικές αποφάσεις και δεν είναι δυνατή η ανάλογη εφαρμογή της σε δίκες περί την εκτέλεση (βλ. ΕφΑθ 904/1993 ο.π. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση κάτω από άρθρο 937 παρ. 188 σελ. 529)...» (ΕφΛάρ 664/2005, ΤΝΠΔΣΑ). «...Αναφορικά με την προβλεπομένη απο το αρθρο 938 του ΚΠολΔ αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως μετά την άσκηση ανακοπής κατά των πράξεων πρέπει να εκτεθούν τα εξής: Από το συνδυασμό των διατάξεων του αρθρου 938 και εκείνων των αρθρων 933 και 936 ΚΠολΔ σαφώς συνάγεται ότι βασική προϋποθέση της κατα τ` ανωτέρω αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως είναι η προηγούμενη νομότυπη άσκηση ανακοπής είτε με βάση το αρθρο 933 είτε με βάση το 936 ΚΠολΔ. Τούτο προκύπτει ευθέως απο τη φράση «με αίτηση του ανακόπτοντος του αρθρου 938 παρ. 2 ΚΠολΔ». Το δικαίωμα δε υποβολής αιτήσεως για την κατα τα ανω αναστολή περιορίζεται χρονικά διττώς και δη το μέν υφίστανται μέχρι της συζήτησεως της ήδη ασκηθείσας ανακοπής, το δε η συζήτηση της ανακοπής πρέπει να γίνει μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες όπως ρητά επιτάσσει η παράγραφος 4 του αρθρου 938. Μετά δε την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής ή σε περίπτωση απορρίψεως της αιτήσεως που υποβλήθηκε πριν απο τη συζήτηση της ανακοπής μπορεί να διαταχθεί η αναστολή μόνον κατα τη συζήτηση της ανακοπής (938 παρ. 4 εδ. β). Συνεπώς ανώτατο χρονικό όριο δυνατότητος ειναι ο χρόνος συζητήσεως της ανακοπής πολύ περισσότερο δε της εκδόσεως οριστικής αποφάσως πέραν εκτός αν ασκηθεί νέα ανακοπή εναντίον μεταγενέστερης πράξεως της

διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως (βλ. Ι. Μπρίνιας β` εκδ. 1978, υπ` αριθ. 938, σελ. 541 επ.). Αν λοιπόν εκδοθεί οριστική απόφαση επί της ανακοπής και ασκηθεί έφεση κατ` αυτής δεν μπορεί να ζητηθεί αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως στο εφετείο μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της εφέσεως. Τούτο ενισχύεται και απο το γεγονός ότι κατα το άρθρο 938 ΚΠολΔ ή αναστολή αυτή μπορεί να δοθεί με αίτηση του «ανακόπτοντος» και όχι και του «εκκαλούντος» το μεν, το δε η αναστολή αυτή διατάσσεται απο τον δικαστή ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η ανακοπή, αρα όχι και η έφεση επί του πολυμελούς δε «πρωτοδικείου» και όχι δικαστηρίου απο τον πρόεδρο (αρθρ. 938 παρ. 2). Αν λοιπόν η διάταξη επέτρεπε την πιο πάνω αναστολή και μετά την έκδοση της οριστικής αποφάσεως επί της ανακοπής θα είχε διάφορη διατύπωση, δηλαδή ανάλογη με τη διατύπωση των αρθρων 912 και 913 ΚΠολΔ. Τα παραπάνω ενισχύονται ακόμη περισσότερο και απο τις επιταγές των διατάξεων των αρθρων 914 και 940 ΚΠολΔ που προβλέπουν όχι μόνο την επαναφορά των πραγμάτων στην πριν απο την εκτέλεση κατάσταση αν αποδειχθεί η εκτέλεση της προσβαλλόμενης και στη συνέχεια εξαφανιζομένης αποφάσεως αλλά και αποζημίωση για τη ζημία που προήλθε απο την εκτέλεση (βλ. **ad hoc** ΕφΑθ 24733/90 και 2475/90 ΕλλΔνη 33.612 και 613 και ΕφΑθ 2886/89 αδημ.). Συνεπώς δεν ιδρύεται δικαιοδοσία και αρμοδιότητα του Εφετείου (ή του προέδρου του) να διατάξει την αναστολή της εκτελέσεως μέχρι την έκδοση αποφάσεως από το δικαστήριο αυτό και συνακόλουθα και για την έκδοση προσωρινής διαταγής (σημειώματος) που εμποδίζει την εκτέλεση ώσπου να εκδοθεί ή απόφαση για την αίτηση αναστολής...» (ΕφΘεσ(ολ) 14/1994 ΕλλΔνη 1996, σελ. 182). «...Ούτε με βάση το άρθρο 684 του ΚΠολΔ μπορεί να εφαρμοστεί αναλογικά το άρθρο 938 του ιδίου Κώδικα από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί έφεση κατά της αποφάσεως με την οποία απερρίφθη ανακοπή κατά αναγκαστικής εκτελέσεως...» (ΕφΠατρών 102/1993, ΤΝΠ ΔΣΑ).

ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ - ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 938 παρ. 1 ΚΠολΔ, για την χορήγηση της αναστολής απαιτείται **«συμπλεκτικά»** η συνδρομή τριών αυτοτελών προϋποθέσεων, ήτοι: **α)** η προηγούμενη ή σύγχρονη με την υποβολή της σχετικής αιτήσεως, άσκηση της κατ' άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής (ΕφΑθ 1219/1993 ΑρχΝ 1993.686, ΕφΑθ 2475/1990 ΕλλΔνη 33.613). Η εν λόγω ανακοπή αποτελεί περίπτωση ανακοπής των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ, ήτοι ένδικο βοήθημα (ΑΠ 1470/2005 ΝΟΜΟΣ), το οποίο ασκείται κατά τις περί ασκήσεως της αγωγής διατάξεις (άρθρο 585 παρ. 1 ΚΠολΔ). Επομένως, ως άσκησή της νοείται η κατάθεση και η επίδοσή της στον αντίδικο, εντός των προθεσμιών του άρθρου 934 ΚΠολΔ, με την οποία (επίδοση) και ολοκληρώνεται (ΣχεδΠολΔ VIII/129, ΕφΠειρ 449/2002 ΠειρΝομ 2002.428, ΕφΑθ 1541/2000 ΕλλΔνη 42.130, ΕφΑθ 11081/1996 ΕλλΔνη 38.1630, βλ. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ τ. Ε', ερμ. άρθρου 938, αριθμ. 42 και 71, Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, εκδ. 1980, σελ. 473), **β)** η πιθανολόγηση του παραδεκτού αυτής και της βασιμότητας ενός τουλάχιστον λόγου της (Νικόπουλο, σε Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, τ. 2ος, ερμ. άρθρ. 938, αριθμ. 2, σελ. 1805) και **γ)** η πιθανολόγηση ότι η αναγκαστική εκτέλεση, που είναι ακόμη εκκρεμής, θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (ΕφΑθ 5402/1993 ΑρχΝ 1994.308, ΕφΑθ 408/1986 ΝοΒ 1986.869). Η πιθανολόγηση ανεπανόρθωτης βλάβης από την ενέργεια της αναγκαστικής εκτελέσεως δεν ταυτίζεται ουσιαστικά με την προϋπόθεση της βασιμότητας ενός τουλάχιστον λόγου ανακοπής, αλλά έχει την έννοια της βλάβης που επέρχεται με την ενέργεια της αναγκαστικής εκτελέσεως, η οποία, με

την ανατροπή στη συνέχεια της αναγκαστικής εκτελέσεως, δεν αποκαθίσταται (Βαθρακοκοιλη, ό.π., αριθμ. 45, σελ. 493)...» (ΜΠΚέρκυρας 432/2011, ΤΝΠΔΣΑ) (ΜΠΡόδου 1669/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Αν δεν υφίστανται οι άνω προϋποθέσεις, η αίτηση αναστολής απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη. Η άσκηση δε της ανακοπής πρέπει να αποδεικνύεται με την προσαγωγή αντιγράφου της και της έκθεσης επίδοσης αυτής στον καθού η ανακοπή (Β. Βαθρακοκοίλη ο.π σελ. 492). Περαιτέρω για την χορήγηση της αναστολής πρέπει να πιθανολογηθεί το παραδεκτό κατ` αρχήν της ανακοπής και βεβαίως η βασιμότητα ενός τουλάχιστον λόγου της καθώς επίσης και ότι η εκκρεμής αναγκαστική εκτέλεση θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (ΚΠολΔ Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα, εκδ. 2000, άρθρο 938 παρ. 1-4, σ. 1805 επ., βλ. και ΕΑ 6887/2003 Δνη 2004/203, ΜΠΛαμ 2474/2005 ΝΟΜΟΣ)...» (ΜΠΡόδου 150/2012, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΖακύνθου 310/2011, ΕφΑΔ 2012, σ. 520, ΝΟΜΟΣ). «...Η προϋπόθεση αυτή αποτελεί λογική συνέπεια του δικαιολογητικού λόγου του θεσμού της αναστολής, δηλαδή του κινδύνου της μετέπειτα ανατροπής του εκτελεστού τίτλου και γενικότερα της νομιμότητας της εκτελεστικής διαδικασίας, και κατά συνέπεια του ενδεχόμενου να υποστεί ο καθού μία αδικαιολόγητη εκτέλεση. Με αφετηρία την υποχρέωση κτήσης του δικαιώματος που εισάγεται στο δικαστήριο κατά την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο υποστηρίχθηκε και η δυνατότητα άσκησης της ανακοπής μετά την κατάθεση της αίτησης αναστολής, εφόσον βέβαια η ανακοπή θα έχει επιδοθεί κατά το χρόνο συζήτησης της αίτησης αναστολής (ΠΠΑθ 11593/1981 ΕλλΔνη 182.178, ΠΠΑθ 4211/1982 Δ 13.372, ΜΠΧαν 155/1992 Δ 23.613, Μπρίνιας, Ι άρθ. 938 αρίθμ. 191 σελ. 542, Τζίφρας, Ασφ. Μέτρα σελ. 500). 'Ομως η άποψη αυτή δε θεμελιώνεται στις ισχύουσες διατάξεις και συνεπώς δεν ευρίσκει δικαιολογητικό λόγο σε αυτές. Στηρίζεται απλώς στην επίκληση του γενικού κανόνα που επιλέγει τη συζήτηση (και όχι την άσκηση) ως κρίσιμο χρόνο κατά τον οποίο πρέπει να κρίνεται η ύπαρξη των προϋποθέσεων για το παραδεκτό της αιτήσεως. Μετά την ισχύ νέου άρθρου 938 παρ. 1 εδ. α ΚΠολΔ (άρθρ. 10 παρ. 7 ν. 2145/1993), που συνδέει πλέον και ρητά τη χορήγηση της αναστολής με την πιθανολόγηση για την ευδοκίμηση της ανακοπής, η παραπάνω λύση, δεν φαίνεται να είναι ορθή. Διότι ανέχεται ουσιαστικά την επίδοση της ανακοπής ακόμη και κατά την ημέρα της συζήτησης της αίτησης αναστολής. Ετσι, όμως, στερεί από τον καθού (η ανακοπή και η αίτηση αναστολής) τον επαρκή χρόνο να προετοιμάσει την άμυνά του σε ό,τι αφορά ιδίως την πιθανολόγηση για την ευδοκίμηση των λόγων της ανακοπής. Τελολογικά ορθή είναι για τον λόγο αυτόν η ερμηνεία που απαιτεί να επιδίδεται η ανακοπή τουλάχιστον συγχρόνως με την κλήση για την συζήτηση της αίτησης αναστολής ή με την επίδοση του αντιγράφου αυτής της αιτήσεως (άρθρ. 938 παρ. 3 εδ. α., 686 παρ. 2,4 Π. Φαλτσή ο.π. σελ. 800). Αρκεί η άσκηση, κατά κανόνα, του ενδίκου βοηθήματος, χωρίς να απαιτείται και η επίσπευση της συζήτησης του με τον προσδιορισμό δικασίμου. Ως άσκηση ανακοπής νοείται η κατάθεσή της και η επίδοσή της στον αντίδικο με την οποία και ολοκληρώνεται. Το ένδικο βοήθημα πρέπει να έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα. Αν δεν υφίστανται οι άνω προϋποθέσεις, η αίτηση αναστολής απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη, η άσκηση δε της ανακοπής πρέπει να αποδεικνύεται με την προσαγωγή αντιγράφου της και έκθεσης επίδοσης αυτής στον καθού η ανακοπή (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ο.π. σ. 492, ΜΠΑθ 4211/1982 Δ 13.372, ΜΠΘεσ 2128/1980 Δνη 22.179). Περαιτέρω για τη χορήγηση της αναστολής πρέπει να πιθανολογηθεί το παραδεκτό κατ` αρχήν της ανακοπής και βεβαίως η βασιμότητα ενός τουλάχιστον λόγου της, καθώς επίσης και ότι η εκκρεμής αναγκαστική εκτέλεση θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (βλ.

Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, Ερμηνεία ΚΠολΔ τ. 2ος, έκδ. 2000, άρθρο 938 παρ.1-4 σελ. 1805 επόμ.)...» (ΜΠΚαβ 67/2005, ΝΟΜΟΣ). (ΜΠΗρακ 1928/2010 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). (ΜΠΜεσολ 481/2010 ΕφΑΔ 2011, σελ. 343). (ΠΠΘεσ. 2128/1980 ΕλλΔνη 1981.180) (ΜΠΚαβ 2246/2002, Αρμ. 2004, σελ. 886).

ΑΝΕΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

«...Ήδη η αναγκαστική εκτέλεση της οποίας ζητείται η αναστολή με την κρινόμενη αίτηση, έχει ολοκληρωθεί. Πράγματι, από την υπ` αριθμ. ..../26-3-2012 έκθεση αποβολής και εγκατάστασης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτ. Ρόδου Ν. Χ., προκύπτει ότι ο καθ` ου η αίτηση προέβη στην εκτέλεση της προσβαλλόμενης περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης ακινήτου, αποβάλλοντας την αιτούσα από το κατακυρωθέν ακίνητο (οικόπεδο έκτασης 6.084 τ.μ. στην περιοχή Κολύμπια Ρόδου με κτηματολογικά στοιχεία τόμος ..., φύλλο ..., μερίδα ..... Γαιών Αρχαγγέλου και φάκελος .... με το εντός αυτού ξενοδοχείο) και εγκαθιστώντας εντός αυτού τον καθ` ου η αίτηση. Κατόπιν αυτού, η κρινόμενη αίτηση αποβαίνει άνευ αντικειμένου και ως τέτοια πρέπει να απορριφθεί...» (ΜΠΡόδου 125/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΡΙΤΟΥ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Κατά το άρθρο 938 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, την αναστολή της αρξαμένης αναγκαστικής εκτελέσεως μπορεί να ζητήσει και ο τρίτος, εφόσον δικαιούται και άσκησε ανακοπή κατά το άρθρο 936 του ίδιου κώδικα. Η αίτηση, στην περίπτωση αυτή, απευθύνεται υποχρεωτικώς κατά του επισπεύδοντος και του καθ` ου η εκτέλεση, όπως και κατά κάθε άλλου προσώπου που νομιμοποιείται ενεργητικώς να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση και την επισπεύδει (Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως Γενικό Μέρος παρ. 13 σελ. 529). Περαιτέρω, για την χορήγηση της αιτούμενης αναστολής απαιτείται συμπλεκτικώς η συνδρομή τριών αυτοτελών προϋποθέσεων, ήτοι: **i.** η, προηγούμενη ή σύγχρονη με την υποβολή της σχετικής αιτήσεως, άσκηση της κατ` άρθρο 933 ανακοπής, ή της κατ` άρθρο 936 ΚΠολΔ, τριτανακοπής (ΕΑ 1219/1993 ΑρχΝ 1993.686, ΕΑ 2475/1990 ΕλλΔνη 33.613), που ολοκληρώνεται (άρθρο 585 παρ. 1 ΚΠολΔ) με την κατάθεση και επίδοση της στους καθ` ων (ΣχεδΠολΔ VIII/129, ΑΠ 1470/2005 Δημοσίευση ΝΟΜΟΣ 2005. 380451, ΕφΠειρ 449/2002 ΠειρΝομολ 2002.428, ΕΑ 1541/2000 ΕλλΔνη 42. 130, ΕΑ 11081/1996 ΕλλΔνη 38.1630, ΒΑΘΡΑΚΟΚΟΙΛΗΣ ΕρμΚΠολΔ τ. Ε` στο άρθρο 938 αριθμ. 42 και 71, ΤΖΙΦΡΑΣ Ασφ. Μέτρα Έκδ. 1980 σελ. 473). **ii.** η πιθανολόγηση του παραδεκτού αυτής και της βασιμότητος ενός τουλάχιστον λόγου της (ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ εις ΚΕΡΑΜΕΑ/ΚΟΝΔΥΛΗ/ΝΙΚΑ ΕρμΚΠολΔ τ. 2ος στο άρθρο 938 αριθμ. 2 σελ. 1805) και **iii.** η πιθανολόγηση ότι η αναγκαστική εκτέλεση, που είναι ακόμη εκκρεμής, θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα (ΕΑ 5402/1993 ΑρχΝ 1994. 308, ΕΑ 408/1986 ΝοΒ 1986. 869)...» (ΜΠΘεσ 17765/2010, ΝΟΜΟΣ). «...**Από τη διάταξη του άρθρου 938 παρ. 4 εδ. α΄ ΚΠολΔ προκύπτει ότι το ανώτατο χρονικό διάστημα κατά το οποίο ισχύει η χορηγηθείσα αναστολή εκτείνεται έως την δημοσίευση της επί της ανακοπής οριστικής απόφασης**....» (ΜΠΘεσ 23377/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΟΥ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«...Προϋπόθεση της υποκατάστασης άλλου δανειστή, της συνέχισης δηλαδή του πλειστηριασμού από άλλον πλην του επισπεύδοντος δανειστή, αποτελεί και το

γεγονός, ότι η μη διενέργεια του πλειστηριασμού (η ματαίωσή του) δεν οφείλεται σε νόμιμο λόγο που ισχύει και προτείνεται και κατά του υποκαθισταμένου, όπως είναι λ.χ. η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης (κατά τα άρθρα 938, 939 ΚΠολΔ) ή του πλειστηριασμού κατ' άρθρο 1000 ΚΠολΔ. Η κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών αδράνεια της εκτελεστικής διαδικασίας εμποδίζει και την υποκατάσταση, τυχόν δε γενομένη την καθιστά άκυρη, καθόσον **η διαπλαστική φύση της περί αναστολής απόφασης ισχύει και έναντι του επιδιώκοντος να υποκατασταθεί δανειστή** (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, β' έκδ. - ανατύπωσις, άρθρο 973, σ. 1014, ΜΠΑθ 13388/1997 αδημ., ΜΠΚαβ 150/1997 Αρμ 1999.419)....» (ΜΠΘεσ 24312/2007 Αρμ. 2007, σελ. 117, ΝΟΜΟΣ) **(**ορ. και «ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ», σελ. 542)**..**

ΑΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Από την έκδοση της αποφάσεως που απορρίπτει την αίτηση αναστολής, δεν απαιτείται η εκ νέου τήρηση της τριήμερης προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 926 παρ. 1 ΚΠολΔ γιατί το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την επίδοση της επιταγής και μέχρι την έκδοση της απορρίπτουσας την αίτηση αναστολής αποφάσεως είναι ικανό για την εκούσια εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη ο οποίος πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι η μέχρι την έκδοση της αποφάσεως επί της αιτήσεως αναστολής εξελισσόμενη διαδικασία της εκτελέσεως απλώς αδρανεί και ότι είναι ενδεχόμενη η τυχόν απόρριψη της αιτήσεως αναστολής....» (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120).

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ – ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟ ΠΑΣΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

«...Κατά το άρθρο 938 παρ. 2 ΚΠολΔ, ο δικαστής στον οποίο εκκρεμεί η ανακοπή και αν πρόκειται για πολυμελές πρωτοδικείο, ο πρόεδρος, μπορούν να εμποδίσουν με σημείωμά τους την εκτέλεση, ώσπου να εκδοθεί η απόφαση για την αίτηση αναστολής. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι το **απώτατο χρονικό σημείο της διάρκειας του σημειώματος της αναστολής είναι η έκδοση της αποφάσεως για την αίτηση αναστολής οπότε παύει αυτοδικαίως η ισχύς του σημειώματος**...» (ΑΠ 614/2001 ΕλλΔνη 2002, σ. 120). (ορ. και ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ - ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΑΤΑΓΗΣ σελ. 159).

ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«... Κατά το άρθρο 938 παρ. 1 ΚΠολΔ με αίτηση του ανακόπτοντος μπορεί να διαταχθεί η αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης (της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης βλ. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλ. 1983 παρ. 189α, Ι σελ. 535, Ι. Ψωμά Δ 20.92, Κ. Παναγόπουλος Δ 20.98) κατά την παρ. 3 εδ. α` του αυτού άρθρου 685 επ. ΚΠολΔ, ήτοι κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 109.Ι σελ. 539-540, Γέσιου - Φαλτσή: Αναγκ. Εκτελ. Ι παρ. 43 VI σελ. 232). Εκ της τοιαύτης παραπομπής στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων γεννάται το ζήτημα για τη νομική φύση της αναστολής. Η αναστολή του άρθρου 938 **δεν είναι ασφαλιστικό μέτρο του με την ανακοπή του άρθ. 933 εισαχθέντος σε δίκη δικαιώματος** (Γέσιου - Φαλτσή: ό.π., Μπρίνιας: ό.π, Βερβεσός Δ. 2.534 **contra**, Μπέης ΠολΔ 565 παρ. 3.1 σελ. 2352-2353 και 585 παρ. 5.2.2 σελ. 2450 και ο ίδιος Δ 8.815, ΕΘ 2333/89 αδημ.) καίτοι η ανακοπή αποτελεί την κυρία δίκη έναντι της περί ανα-

στολής τοιαύτης, διότι η τελευταία δεν σκοπεί την προσωρινή ρύθμιση του με την ανακοπή ασκουμένου δικαιώματος (Μπρίνιας: ό.π.). Η τοιαύτη αναστολή αποτελεί ρυθμιστικό μέτρο της εκκρεμούσης διαδικασίας (Μπρίνιας: ό.π, Βερβεσός: ό.π) ή ρυθμιστικό καταστάσεως, εξομοιούμενο προς ασφαλιστικό μέτρο (ΟλΑΠ 754/86 ΕλΔ 27.1124). Περαιτέρω όμως τίθεται το ζήτημα αν η επιβολή από τον νόμο της εφαρμογής της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων (για την κρίση αιτήσεως που δεν αφορά ασφαλιστικό μέτρο) μπορεί να οδηγήσει στην εφαρμογή των σχετικών διατάξεων των άρθ. 685 επ. που αφορούν τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και ποιων εξ αυτών και ειδικώτερα των τοιούτων των άρθ. 696 έως 698 που αφορούν την ανάκληση των αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά την διαδικασία αυτή αλλά δεν αφορούν ασφαλιστικά μέτρα και πιο συγκεκριμένα της τοιαύτης του άρθ. 69 παρ. 1, που ειδικά ενδιαφέρει την περίπτωση, διότι οι διατάξεις αυτές των άρθρων 696-698 ρητά αναφέρονται στη διάταξη ασφαλιστικού μέτρου (βλ. Γέσιου - Φαλτσή: ό.π., ΙΙ παρ. 60 VI σελ. 231). Η νομολογία των κατωτέρων δικαστηρίων δέχεται ότι στην περίπτωση αυτή δεν χωρεί ανάκληση, δέχεται δηλ. ότι η εκδιδομένη απόφαση επί αιτήσεως αναστολής, κατ` εφαρμογή των άρθρων 632 παρ. 2, 644 παρ. 2, 912 και 938 ΚΠολΔ, δεν υπόκειται σε ανάκληση κατ` εφαρμογή των άρθ. 696 έως 698 ΚΠολΔ, διότι η με βάση τις ανωτέρω διατάξεις χορηγουμένη αναστολή δεν είναι ασφαλιστικό μέτρο, ελλείψει ασφαλιστέου δικαιώματος (βλ. γι` αυτό ΜΠΑθ 6672/87 Δ 20.87, ΜΠΑθ 9601/78 ΝοΒ 28.34, ΠΠΑθ 7710/86 ΕλΔ 28.355, ΜΠΑθ 3068/82 Δ 13.352, **contra** ΜΠΑθ 12942/74 Δ 6.382). Την άποψη αυτή ασπάζεται και μερίδα της θεωρίας (βλ. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, 1980, 3η έκδ., σελ. 490, Βερνάρδο Δ 5.273, Παναγόπουλο Δ 20.99 **contra**, Δεληκωστόπουλος - Σινανιώτης: Δ 10.56 επ., Μπέης Δ 13.357 με την σκέψη όμως ότι η αναστολή είναι ασφαλιστικό μέτρο). Το Δικαστήριο ευρίσκει ορθοτέρα τη γνώμη που δέχεται ότι κάθε φορά που ο νόμος παραπέμπει στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, για λήψη κάποιου ρυθμιστικού μέτρου, εφαρμόζονται μόνο οι διατάξεις που προσαρμόζονται στη φύση και στο σκοπό των σχετικών δικών (Γκέλης Δ 12.55, Μπρίνιας: ό.π., παρ. 186α ΙΙΙ σελ. 521) και ειδικώτερα όσον αφορά τη δίκη αναστολής της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως οι διατάξεις που συμβαδίζουν και εξυπηρετούν τον σκοπό της αναστολής (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 190.Ι σελ. 540 και παρ. 194.ΙΙ σελ. 551) και τέτοια διάταξη είναι, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, η διάταξη του άρθρου 697 (βλ. Γέσιου - Φαλτσή: ό.π. Ι παρ. 43 VI, σελ. 232 και ΙΙ παρ. 59, 6 σελ. 208 και σημ. 67, παρ. 60 IV σελ. 231, Μπρίνια: ό.π. παρ. 197 V σελ. 562), η οποία όμως πρέπει να προσαρμοστεί στη ρύθμιση του άρθρου 938 παρ. 4 εδ. β` ΚΠολΔ (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 195 IV σελ. 553). Αρμόδιο δικαστήριο για να δικάσει την αίτηση ανακλήσεως της αποφάσεως που διέταξε αναστολή της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο και ενταύθα, κατά τα εκτεθέντα, άρθρο 697 ΚΠολΔ, είναι το δικαστήριο το διατάξαν την αναστολή ή το δικάζον την ανακοπή (Μπρίνιας: ό.π. παρ. 197V σελ. 562) και τούτο δικαστήριο σε περίπτωση που έχει ασκηθεί έφεση και η ανακοπή εκκρεμεί ενώπιον του Εφετείο, είναι αυτό (βλ. ΕΑ 4837/85 Δ 17.101, Εφ|ωαν 235/85 Δ 17.386), το οποίο μάλιστα δικάζει την αίτηση ανακλήσεως όχι μόνο κατά τη συζήτηση της εφέσεως, αλλά και αυτοτελώς ανεξάρτητα από την ύπαρξη στάσης δίκης της εκκρεμούς σ` αυτό κυρίας δίκης περί της ανακοπής (βλ. Εφ|ωαν 235/85 ο.π.)...» (ΕφΘεσ 64/1991 ΕλλΔνη 1993, σελ. 1362).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Προβλεπόμενες μορφές αναγκαστικής εκτέλεσης

ΠΟΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ (ορ. σελ. 292). - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΠΟ 1 ΕΩΣ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ (ορ. σελ. 397). - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ (άρθρο 943 ΚΠολΔ, παρ. 5) (ορ. σελ. 397). - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ (ορ. σελ. 397).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΜΟΡΦΕΣ ΑΜΕΣΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 941 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, 943 παρ. 1, 945 παρ. 1, 946 παρ. 1 και 947 παρ. 1 και 3 ΚΠολΔ, συνάγεται, ότι η άμεση εκτέλεση γίνεται με τις ακόλουθες μορφές: **α) Παράδοση η απόδοση κινητών**: ο δικαστικός επιμελητης αφαιρεί το κινητό από τον καθού, το παραδίνει στον υπερού και συντάσσει έκθεση (941 παρ. 1). Αν το κινητό δε βρίσκεται, τότε, κατ` αίτηση του δανειστή, ο οφειλέτης θα υποχρεωθεί να δώσει βεβαιωτικό όρκο ότι δεν κατέχει το κινητό ούτε γνωρίζει πού βρίσκεται (941 παρ. 2). **β) Παράδοση η απόδοση ακινήτου**: ο δικαστικός επιμελητής αποβάλλει τον καθού, εγκαθιστά στο ακίνητο του υπερού και συντάσσει έκθεση (943 παρ. 1). **γ) Επιχείρηση μιας πράξης**: αν η πράξη μπορεί να γίνει και από άλλους, ο δανειστής προκαλεί την επιχείρηση της πράξης αυτής με έξοδα του καθού (945 παρ. 1), οπότε επακολουθεί έμμεση εκτέλεση (κατάσχεση) προς ικανοποίηση της αντίστοιχης χρηματικής απαίτησης. Αν η πράξη δεν μπορεί να γίνει από άλλο πρόσωπο, τότε γίνεται αναπληρωματικη εκτέλεση, δηλ. ο οφειλέτης καταδικάζεται σε χρηματική ποινή υπέρ του δανειστη και σε προσωπική κράτηση (946 παρ. 1). **δ) Παράλειψη μιας πράξης**: γίνεται αναπληρωματικη εκτέλεση, δηλ. απειλείται δικαστικώς εναντίον του καθού χρηματική ποινή υπέρ του δανειστή και προσωπική κράτηση. Και, αν ο καθού δεν συμμορφωθεί, επακολουθεί η δικαστικη βεβαίωση της παράβασης και η καταδίκη του με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών (947 παρ. 1) και **ε) Ανοχή μιας πράξης**: γίνεται άμεση εκτέλεση, δηλ. ο δικαστικός επιμελητής παραμερίζει βιαίως τα εμπόδια, που έχει δημιουργησει ο καθού και συντάσσει έκθεση (947 παρ. 3)...» (ΜΠρΛάρισας 2932/2003, ΝΟΜΟΣ).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ Ή ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΚΙΝΗΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

«...Επί καταδίκης σε παράδοση κινητού πράγματος, επιτρέπεται μόνο άμεση εκτέλεση, χωρίς την απειλή ποινών, που προσήκουν στην έμμεση εκτέλεση (βλ. ΜΠΑ 162003/83 ΕλλΔνη 25.1435), σύμφωνα και με όσα προεκτέθηκαν...» (ΜΠΛάρισας 2932/2003 ΑρχΝομ 2004. σελ. 517) .

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 450 παρ. 2 και 451 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι κάθε διάδικος ή τρίτος υποχρεούται να επιδείξει τα έγγραφα, τα οποία κατέχει και που μπορούν να χρησιμεύσουν για απόδειξη, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, ο οποίος δικαιολογεί τη μη επίδειξή τους, ο δε αντίδικος του κατέχοντος το έγγραφο, εφόσον δικαιολογεί έννομο συμφέρον, μπορεί να ζητήσει την επίδειξη του εγγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση αυτή είναι παραδεκτή και σύννομη, τουτέστιν να γίνεται επίκληση της κατοχής του εγγράφου από τον αντίδικο, να προσδιορίζεται σαφώς το έγγραφο και να περιγράφεται με ακρίβεια το περιεχόμενό του, ώστε να μπορεί να κριθεί αν σχετίζεται με το αντικείμενο απόδειξης και να εκτίθενται συγκεκριμένα περιστατικά, από τα οποία να προκύπτει το έννομο συμφέρον του αιτούντος, δηλαδή ότι το έγγραφο είναι πρόσφορο προς άμεση ή έμμεση απόδειξη λυσιτελούς ισχυρισμού του αιτούντος ή προς ανταπόδειξη τέτοιου ισχυρισμού του αντιδίκου του (βλ. ΑΠ 2095/2009, ΑΠ 681/2007 Νόμος, ΑΠ 1045/2004 ΕλλΔνη 48.162), ελλειπουσών δε των προϋποθέσεων αυτών, η αίτηση-αγωγή επίδειξης του εγγράφου είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, λόγω αοριστίας (βλ. ΑΠ 1402/2008, ΑΠ 776/2005 Νόμος, ΕφΑθ 673/2009 ο.π., ΕφΑθ 3788/2008 ΕλλΔνη 2009.210, ΕφΑθ 442/2006 ΕλΔνη 2007.1127, ΕφΛαρ 191/2006 ΑρχΝ 2007.185). Ειδικότερα, η ανάγκη σαφούς προσδιορισμού των επιδεικτέων εγγράφων επιβάλλεται: **α)** από τη διάταξη του άρθρου 216 παρ. 1 ΚΠολΔ, που αξιώνει τον ακριβή προσδιορισμό του αντικειμένου και του αιτήματος της αγωγής, **β)** από τις διατάξεις των άρθρων 335 και 338 του ίδιου Κώδικα, οι οποίες καθιστούν αντικείμενο αποδείξεως μόνο τα πραγματικά γεγονότα, δηλαδή συγκεκριμένα περιστατικά και **γ)** από τη διάταξη του άρθρου 916 ΚΠολΔ, που ορίζει ότι αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να γίνει, αν δεν προκύπτει απ` τον εκτελεστό τίτλο η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 452 παρ. 1 ΚΠολΔ, **η εκτέλεση της απόφασης που διατάζει την επίδειξη γίνεται κατά τις διατάξεις που αφορούν την εκτέλεση για την ικανοποίηση απαιτήσεων που συνίστανται στην απόδοση και στην παράδοση πράγματος ή την ενέργεια πράξης**. Τέτοιες είναι εκείνες των άρθρων 941 και 946 ΚΠολΔ, από το συνδυασμό των οποίων σαφώς προκύπτει ότι το αντικείμενο της εκτέλεσης πρέπει να είναι εντελώς εξατομικευμένο, άλλως η εκτέλεση δεν είναι εφικτή (βλ. ΑΠ 776/2005, ΕφΑθ 3788/2008 ο.π., ΕφΘεσ 2475/2008 Αρμ 2009.243.1185)...» (ΜΠΑθ 11918/2011, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 776/2005 ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΛάρισας 3789/2008 ΕφΑΔ 2009, σελ. 99).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ Ή ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...Κατ᾽ άρθρο 943 § 1 ΚΠολΔ αν υπάρχει υποχρέωση να παραδοθεί ή να αποδοθεί ακίνητο, ο δικαστικός επιμελητής αποβάλλει εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και εγκαθιστά εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Από την διάταξη αυτή προκύπτει, ότι η εκτέλεση αποφάσεως, με την οποία διατάσσεται η απόδοση ή παράδοση ακινήτου πράγματος, ολοκληρώνεται με τη βεβαίωση στην έκθεση του ενταλθέντος δικαστικού επιμελητή ότι απέβαλε τον καθού η εκτέλεση και εγκατέστησε σ᾽ αυτό εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, χωρίς για το κύρος και την πληρότητα της τελευταίας να απαιτείται κατά τον χρόνο και στον τόπο διενεργείας της η παρουσία του επισπεύδοντος, στην διάθεση του οποίου, από την, με την έκθεση του οικείου δικαστικού επιμελητή, εγκατάστασή του, τίθεται το πράγμα απηλλαγμένο εμποδίων και από τότε αυτός μπορεί, αν και δεν ήταν παρών, να εξουσιάζει εκείνο νόμιμα και απόλυτα. Για την ως άνω αποβο-

λή και εγκατάσταση δεν απαιτείται η προσθήκη στη συντασσόμενη οικεία έκθεση πανηγυρικών διατυπώσεων αλλ' είναι αρκετό να προκύπτει από αυτήν ότι έλαβε χώρα η κατά τον προαναφερόμενο χρόνο εκτέλεση (Μπρίνια, Αναγκ.Εκτελ. εκδ. Β' §§ 144, 212, 213 και 213α ...» (ΕφΑθ 5983/1993 ΕλλΔνη 1994, σελ. 458). «... Ο δικαστικός επιμελητής προσερχόμενος επί τόπου για να εκτελέσει την απόφαση ενδέχεται να βρει στο αποδοτέο ακίνητο κτίσματα, μαντρότοιχους, δένδρα, φυτά και άλλα υπέργεια ή υπόγεια συστατικά, λ.χ. σωλήνες υδρεύσεως και αποχετεύσεως. Στην περίπτωση αυτή η διάταξη του εκτελεστού τίτλου περί αποδόσεως της νομής του ακινήτου εμπεριέχει ως αυτονόητο περιεχόμενο και τη διαταγή περί αποβολής των κατ' άρθρο 948 ΑΚ συστατικών αυτού (Π. Γέσιου - Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση, Ειδικό Μέρος, Θεσ, 2001, παρ. 49 Ι1, σελ. 32). Για τα λοιπά κινητά που δεν είναι συστατικά εφαρμογή έχει η διάταξη του άρθρου 943 παρ. 2 ΚΠολΔ. Συνεπώς ο δικαστικός επιμελητής έχει δικαίωμα και χωρίς ειδική διαταγή να ξεριζώσει τα δένδρα, να γκρεμίσει τα υπάρχοντα κτίσματα, μαντρότοιχους κ.λπ. και να αφαιρέσει τα υπόγεια συστατικά λ.χ. τις σωλήνες. Αυτό δεν είναι βέβαια αναγκαίο για την αποβολή του καθού και την εγκατάσταση του επισπεύδοντος στο ακίνητο, αλλά αποτελεί δικαίωμα του τελευταίου (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, Αθήναι 1983, 1ος τόμος, στο άρθρο 943 παρ. 212 Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, Αθήνα 1997, 5ος τόμος, στο άρθρο 943 παρ. 10)...» (ΜΠΤρικάλων 125/2003 Δ. 34, σελ. 593). **(ορ. και «ΕΠΙΤΑΓΗ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ 'Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ», σελ. 270») και «Η ΤΥΧΗ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΚΑΙ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ», σελ. 400).**

ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΟΜΗΣ

«... Περίπτωση νόμιμης προσβολής της νομής είναι και εκείνη κατά την οποία εκτελείται αναγκαστικά εκτελεστός τίτλος σχετικά με την παράδοση ή απόδοση της νομής ή κατοχής ακινήτου, οπότε η από τον δικαστικό επιμελητή συντασσόμενη έκθεση εκτέλεσης, στην οποία βεβαιώνεται η αποβολή του καθ` ου η εκτέλεση-υπόχρεου και η εγκατάσταση του επισπεύδοντος, έχει ως συνέπεια την απώλεια της νομής για τον πρώτο και την ταυτόχρονη απόκτηση αυτής (νομής) από τον δεύτερο (επισπεύδοντα), και αν ακόμη ο τελευταίος απουσιάζει κατά τον χρόνο της εκτέλεσης ή δεν προβαίνει σε υλικές πράξεις δηλωτικές της νομής, δηλαδή σε πράξεις δηλωτικές της πρόθεσης φυσικής εξουσίασης του πράγματος, διότι και στην περίπτωση αυτήν και μέχρι τον χρόνο της ακύρωσης της εκτέλεσης, νομέας παραμένει αυτός που εγκαταστάθηκε στην νομή του ακινήτου, μόνο δε μετά την ακύρωση της εκτέλεσης εκλείπει η αιτία και εφόσον συνεχίζεται η αποστέρηση της φυσικής εξουσίας από τον νομέα η αποβολή καθίσταται παράνομη...» (ΕφΘεσ 189/2010, ΕΠολΔ 2011, σελ. 71).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΞΩΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Σε περίπτωση εκτέλεσης εξωστικής απόφασης, ο αρμόδιος Δικαστικός Επιμελητής, ύστερα από την τήρηση των οριζομένων στο νόμο (επίδοση απογράφου της αποφάσεως ή της διαταγής απόδοσης μισθίου, που διατάσσει την αποβολή του μισθωτή από το μίσθιο, με κάτωθι αυτών επιταγή προς εκτέλεση, πάροδος της οριζόμενης από το νόμο προθεσμίας κ.λ.π), εκτελώντας την εξωστική απόφαση, αποβάλλει εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση (μισθωτή, υπομισθωτή κ.λ.π) από το μίσθιο και εγκαθιστά σε αυτό τον εκμισθωτή.

«...Από τις διατάξεις του άρθρου 943 § § 1 και έως 3 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η άμεση εκτέλεση λήγει με μόνη την αποβολή του καθου από το ακίνητο πράγμα και την εγκατάσταση σ' αυτό του υπερ ου η εκτέλεση, η δε καταγραφή και παράδοση των κινητών που βρίσκονται μέσα στο ακίνητο και τα οποία δεν είναι αντικείμενο της εκτελέσεως, δεν αποτελούν μέρος της εκτελεστικής διαδικασίας, ώστε το πέρας αυτής να συμπίπτει με την ενέργεια των πράξεων καταγραφής των εν λόγω κινητών και παραδόσεώς των στον καθου η εκτέλεση ή σε περίπτωση απουσίας αυτού ή αρνήσεώς του προς παραλαβή των σε μεσεγγυούχο (Μπρίνια, Αναγκ. Εκτελ., εκδ. Β', § 213)...» (ΕφΑθ 5983/1993 ΕλλΔνη 1994, σελ. 458). «...Η άμεση εκτέλεση για παράδοση ή απόδοση ακινήτου περατώνεται και ολοκληρώνεται με την αποβολή του καθού η εκτέλεση και την εγκατάσταση σ` αυτό του επισπεύδοντος, με τη σύνταξη από το δικαστικό επιμελητή εκθέσεως αποβολής του καθού και εγκαταστάσεως του επισπεύδοντος. Η παραμονή δε των κινητών του καθού η εκτέλεση εντός του ακινήτου δεν υποδηλώνει ότι δεν περατώθηκε η εκτέλεση. Αυτά παραμένουν στη διάθεση του καθού η εκτέλεση βάσει των ως άνω διατάξεων, ενώ το ακίνητο βρίσκεται στη διάθεση του επισπεύδοντος, καθόσον πλέον η εγκατάσταση του τελευταίου στο ακίνητο έχει ως συνέπεια την απώλεια της κατοχής για τον καθού η εκτέλεση και την ταυτόχρονη απόκτηση αυτής από τον επισπεύδοντα (βλ. ΕφΑθ 5983/1993, ΕλλΔνη 35.458, Βαθρακοκίλη, ΕρμΚΠολΔ άρθρο 943 αρ. 11-12 και τις εκεί παραπομπές στη νομολογία). Τα κινητά δε τα οποία βρίσκονται στο ακίνητο και δεν αποτελούν αντικείμενο εκτέλεσης, παραδίδονται από το δικαστικό επιμελητή σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση ή αν αυτός απουσιάζει ή αρνείται σε πρόσωπο της οικογένειάς του ή σε πρόσωπο που έχει εξουσία παραλαβής. Αν όμως αυτό δεν καταστεί δυνατό, ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει αυτά σε μεσεγγυούχο τον οποίο διορίζει ο ίδιος, οπότε ακολουθεί διαδικασία πλειστηριασμού αυτών. Επομένως, σε περίπτωση μισθώσεως, εφόσον ο επισπεύδων την εκτέλεση εκμισθωτής μετά την εγκατάστασή του μπορεί να εξουσιάζει το μίσθιο ακίνητο νόμιμα και απόλυτα, δεν μπορεί να ζητηθεί εκ μέρους του αποζημίωση χρήσης κατά του καθού η εκτέλεση μισθωτή με τον ισχυρισμό ότι λόγω των αφεθέντων σ` αυτό κινητών του συνέχιζε τη χρήση του ακινήτου. Ενδεχομένως δε θα μπορούσε αυτός, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, να ζητήσει ως μεσεγγυούχος αμοιβή για τη φύλαξη των κινητών που του παραδόθηκαν (βλ. ΕφΑθ 2201/1989 ΕλλΔνη 33.593)...» (ΜΠΒέροιας 38/2007 Αρμ.2010, σελ. 637). «...Κατ` άρθρο 943 ΚΠολΔ, όταν υπάρχει υποχρέωση παράδοσης ή απόδοσης ακινήτου, τα κινητά πράγματα που βρίσκονται σ` αυτό και που δεν είναι αντικείμενα εκτέλεσης παραδίδει ο δικαστικός επιμελητής στον καθ` ού η εκτέλεση. Όταν απουσιάζει ή αρνείται αυτός να τα παραλάβει, ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει τα πράγματα σε μεσεγγυούχο και με άδεια του Ειρηνοδίκη της περιφέρειας του τόπου όπου γίνεται η εκτέλεση, τα βγάζει σε πλειστηριασμό. Εξάλλου κατά το άρθρο 963 ΚΠολΔ, στο οποίο παραπέμπει η διάταξη του άρθρου 943 παρ. 3 του ιδίου κώδικα, «την ημέρα του πλειστηριασμού και αμέσως πριν αυτός αρχίσει, πρέπει να γίνεται κήρυξη από κήρυκα στον τόπο του πλειστηριασμού και αυτό να αναφερθεί στην έκθεση του πλειστηριασμού, άλλως ο πλειστηριασμός είναι άκυρος». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι για τον πλειστηριασμό των εντός του ακινήτου της εκτέλεσης ευρισκομένων κινητών πραγμάτων, τα οποία όμως δεν είναι αντικείμενο της εκτέλεσης, απαιτείται η τήρηση των ως άνω προϋπο-

θέσεων και διατυπώσεων, ήτοι προηγούμενη άδεια του Ειρηνοδίκη, χορηγούμενη ύστερα από αίτηση του δικαστικού επιμελητή, του μεσεγγυούχου ή εκείνου που έχει έννομο συμφέρον. Η άδεια αυτή ορίζει τον τόπο του πλειστηριασμού, τον υπάλληλο επί του πλειστηριασμού, την ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος αυτός θα συντάξει το πρόγραμμα κατά τα ισχύοντα σε πλειστηριασμό ακινήτων (αρθρ. 960 ΚΠολΔ) και δεν μπορεί να ορίσει τον πλειστηριασμό πριν περάσουν δέκα ημέρες, αφότου προσκληθεί εγγράφως εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση να παραλάβει τα πράγματα, κλπ. Η τήρηση όμως των ως άνω διατυπώσεων δεν είναι με ποινή ακυρότητας του πλειστηριασμού. Η ακυρότητα αυτή επέρχεται μόνο με συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, η οποία δεν μπορεί ν` αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας, σύμφωνα με το άρθρο 159 αριθμ. 3 ΚΠολΔ, εκτός αν ορίζεται άλλως, ως την περίπτωση που θα παραλειφθεί η κήρυξη (αρθρ. 963 ΚΠολΔ), η οποία πρέπει να γίνει **πέντε μέρες** (αρθρ. 943 παρ. 3 ΚΠολΔ) πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Τέλος ενόψει της εφαρμογής της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, σε περίπτωση μεταβολής των πραγμάτων, το Ειρηνοδικείο που χορήγησε την άδεια, δύναται κατ` άρθρο 696 παρ. 3 ΚΠολΔ να ορίσει άλλη ημέρα πλειστηριασμού, εντός ευλόγου βεβαίως χρόνου, λόγω της ιδιαιτερότητας του πλειστηριασμού αυτού αλλά και του σκοπού αυτού. Επίσης επιβάλλεται αναλογη εφαρμογή της διάταξης αυτής, για την ταυτότητα του δικαιολογητικού λόγου και στην περίπτωση που δεν έγινε ο πλειστηριασμός, για λόγους νομικής αδυναμίας τήρησης των διατυπώσεων αυτού. Ούτω δύναται να ορισθεί νέα άλλη ημερομηνία πλειστηριασμού, στην περίπτωση που λόγω απαγόρευσης, κατ` άρθρον 940Α ΚΠολΔ, διενέργειας οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης εντός του μηνός Αυγούστου, δεν ηδύνατο να τηρηθούν οι απαιτούμενες (αρθρ. 943 παρ. 3 ΚΠολΔ) προθεσμίες κήρυξης και δημοσιότητας του πλειστηριασμού...» (ΕιρΛαμίας 215/2006 ΑρχΝομ 2007, σ. 348, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Τα κινητά πράγματα, που βρίσκονται στο μίσθιο και δεν είναι αντικείμενο της εκτέλεσης, παραδίδονται από τον Δικαστικό Επιμελητή με απόδειξη σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση. Εάν αυτός απουσιάζει ή αρνείται να τα παραλάβει, ο δικαστικός επιμελητής τα παραδίδει είτε σε πρόσωπο που ανήκει στην οικογένεια εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση είτε σε πρόσωπο που έχει εξουσία να τα παραλάβει. Εάν δεν υπάρχουν τα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 943 ή αν αρνούνται να παραλάβουν τα κινητά πράγματα, ο δικαστικός επιμελητής τα παραδίδει σε μεσεγγυούχο τον οποίο διορίζει ο ίδιος. Στη συνέχεια προσκαλείται εγγράφως ο εξωσθείς - κύριος να παραλάβει τα εν λόγω κινητά του πράγματα. Εάν αρνηθεί να τα παραλάβει καλείται εγγράφως με εξώδικη δήλωση να τα παραλάβει. Εάν και πάλι αρνηθεί, ο δικαστικός επιμελητής, που εκτέλεσε την απόφαση, ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον (μεσεγγυούχος, εκμισθωτής κ.λπ) υποβάλλει αίτηση στο Ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης (δηλαδή στο Ειρηνοδικείο του τόπου, που βρίσκεται το ακίνητο), η οποία συζητείται κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με την οποία ζητείται η άδεια για την διενέργεια πλειστηριασμού των εντός του ακινήτου ευρεθέντων κινητών πραγμάτων. Η αίτηση υποβάλλεται κατά τα ανωτέρω και η συζήτηση της διεξάγεται, όπως

και στις άλλες περιπτώσεις ασφαλιστικών μέτρων του Ειρηνοδικείου. Κατά την ημέρα της δικασίμου προσκομίζεται η εξωστική απόφαση, η έκθεση του αρμόδιου δικαστικού επιμελητή, περί βίαιης αποβολής και εγκατάστασης και η εξώδικη δήλωση προς τον καθού η εκτέλεση για την παραλαβή των κινητών πραγμάτων. Στην αίτηση μας μπορούμε να προτείνουμε τον επί του πλειστηριασμού Συμβολαιογράφο, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού. Κοινοποιούμε την απόφαση που εκδίδεται στον ιδιοκτήτη των κινητών πραγμάτων. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να διενεργηθεί εάν **πέντε (5)** ημέρες πριν από τον χρόνο που έχει ορισθεί, δεν γίνει δημόσια κήρυξη από τον αρμόδιο δικαστικό επιμελητή, εφαρμοζομένων και όσων ορίζονται στο άρθρο 963 ΚΠολΔ. Το πλειστηρίασμα κατατίθεται δημόσια (δηλαδή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων), αφού αφαιρεθούν τα έξοδα.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ (ΕΞΑΜΗΝΗ) ΑΞΙΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΜΕΣΕΓΓΥΟΥΧΟΥ ΓΙΑ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 943 ΚΠολΔ, που προσετέθη με το άρθρο 19 παρ. 8 του ν. 4055/2012, ***«Στην περίπτωση του παρόντος άρθρου η αξίωση εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, κατά του μεσεγγυούχου που διορίστηκε από τον δικαστικό επιμελητή, προς απόδοση των κινητών πραγμάτων, παραγράφεται ύστερα από έξι (6) μήνες από την αποβολή του»***

ΕΠΑΝΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ Ή ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...Κατά την σαφή έννοιαν των διατάξεων των άρθρων 919 και 943 ΚΠολΔ, επί υποχρεώσεως προς παράδοσιν ή απόδοσιν ακινήτου, εάν ο νικήσας διάδικος εγκατεστάθη εις το ακίνητον εκτελέσας την περί νομής απόφασιν, εις περίπτωσιν νέας εκ μέρους του καθ`ού η εκτέλεσις αποβολής του, η εκ νέου εγκατάστασις του αποβληθέντος δύναται, κατά την ορθότεραν γνώμην, να πραγματοποιηθή δια της εκ νέου εκτελέσεως του τίτλου (βλ. Ι. Μπρίνια, ενθ` άν., τ. Α`, παρ. 97, τ. Β`, παρ. 210, Π. Τζίφρα, ένθ. αν., σελ. 349, ΜΠΑθ 3331/1971 ΝοΒ 20.343, δια το προϊσχύσαν Δίκαιον ιδέ Παπαδοπούλου, Εκτέλεσις, παρ. 222, Β. Οικονομίδου, Γεν. Αρχαί, παρ. 98, Α. Κιτσικοπούλου, Πολιτική Δικον. υπ`αριθ. 880 αριθ. 20 επ., υπ`αριθ. 867 αριθ. 70, Β. Φραϊμη εν ΑρχΝ ΙΘ.69, βλ. όμως Σ. Σταυροπούλου, Ερμ ΚΠολΔ υπ`αριθ. 1005 εδ. 4β` 9, Κ. Μπέη, ένθ`άν., σ. 435, Δ. Ποταμιάνου, ΠολΔικ., τ. Δ`, παρ. 1315, ΠΜεσ 27/1960 ΑρχΝ ΙΑ.211). Εν τη περιπτώσει όμως ταύτη δήλον καθίσταται ότι **δεν απαιτείται νέα προηγουμένη κοινοποίησις αντιγράφου της αποφάσεως εις τον καθ`ού μετ`επιταγής προς συμμόρφωσιν**, ήτις είναι εισαγωγικόν δικόγραφον της δικαστικής πράξεως της εκτελέσεως (βλ. άρθρον 924 εδ. Ι. ΚΠολΔ, ΕφΑθ 1459/1983 ΝοΒ 31.684, ΒΣυμΠλΧαλκιδ 18/1987 ΝοΒ 35.1284), αφού ούτος είχεν ήδη λάβει γνώσιν ταύτης προ της πρώτης εκτελέσεως και ώφειλε, παρασχεθέντος του απαραιτήτου χρόνου, να συμμορφωθή οικειοθελώς προς το περιεχόμενον της αποφάσεως, αποφευγομένης ούτω της περαιτέρω εκτελέσεως ταύτης επί ζημία, ιδία οικονομική, αμφοτέρων των διαδίκων, τούθ`οπερ ηθέλησεν ο νομοθέτης δια της προεπιδόσεως της επιταγής. **Νέα επίδοση της επιταγής απαιτείται μόνον μετά παρέλευσιν έτους από της επιδόσεως της πρώτης**, κατ`άρθρον 926 παρ. 2 ΚΠολΔ, εφαρμοζόμενον και εν προκειμένω, ως εκ της εκ του άρθρου 700 παρ. 1 ΚΠολΔ παραπομπής του, καθ`όσον η παραμέλησις της ανωτέρω ετησίας δικονομικής προθεσμίας συνεπάγεται την έκπτωσιν του δικαιώματος χρησιμοποιήσεως της επιταγής προς έναρξιν της εκτελέσεως (βλ.

Ι. Μπρίνια, ένθ`αν., τ. Α`, σελ. 327, ΠΠΑμ 17/1971 ΝοΒ 19.497, ΜΠΣπ 73/1980 ΝοΒ 28.1605). Τέλος, η περί ασφαλιστικών μέτρων νομής αίτησις και η μετ` αυτήν διαδικασία εις πρώτον και δεύτερον βαθμόν, εν η περιλαμβάνεται και η εκτέλεσις της αποφάσεως, δεν διακόπτουν την ενιαύσιον παραγραφήν του άρθρου 992 ΑΚ. Τούτο σημαίνει ότι η επίδοσις της επιταγής και αι περαιτέρω πράξεις της εκτελέσεως δέον να επιχειρηθώσιν εντός έτους από της αποβολής ή διαταράξεως της νομής, ήτοι προ της παραγραφής της περί ταύτης αξιώσεως, διότι, άλλως, είναι άκυροι, κηρυσσόμεναι τοιαύται υπό του αρμοδίου Δικαστηρίου (βλ. άρθρ. 933 επ. ΚΠολΔ), καθ`όσον δημιουργείται νέα κατάστασις, ην το δίκαιον δια της θεσπίσεως της βραχυπροθέσμου παραγραφής αποκρούει (βλ. Μπαλή, Εμπρ.Δίκ. έκδ. Β`, παρ. 22, Τούση, Εμπρ.Δικ, παρ. 45, σημ. 2, Θηβαίου, Προσωρινά μέτρα, σελ. 83, ιδίου εν ΝοΒ 3.582, ΑΠ 470/1965 ΝοΒ 14.350, ΑΠ 332/1969 ΝοΒ 17.1187, ΕφΑθ 1762/1969 Αρμ 24.56, ΕφΑθ 6953/1975 Αρμ Λ.387, ΕφΑθ 2047/1978 Αρμ 1978.798, ΕφΑθ 4347/1979 ΝοΒ 27.1335, ΕφΑθ 633/1979, ΝοΒ 28.94, ΠΠΠαρν 61/1973 ΝοΒ 21.1505, ΠΠΒόλ 440/1983 ΕλλΔνη 25.961). Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο Δικαστικός Επιμελητής, προβαίνων εις επανεκτέλεσιν της αυτής αποφάσεως, δι`ης ρυθμίζεται προσωρινώς ωρισμένη κατάστασις, άνευ προεπιδόσεως εις τον καθ`ού επιταγής προς εκτέλεσιν, ενεργουμένην μετά πάροδον έτους από της αποβολής ή διαπράξεως της νομής, ήτοι μετά την παραγραφήν της περί ταύτης αξιώσεως, δεν παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του και συνεπώς δεν διαπράττει παράβασιν καθήκοντος, των πράξεών του ελεγχομένων μόνον υπό των αρμοδίων Πολιτικών Δικαστηρίων. Μη στοιχειοθετουμένου δε του εγκλήματος της παραβάσεως καθήκοντος, δεν είναι δυνατή η ηθική αυτουργία εις ταύτην, διότι δεν νοείται τοιαύτη εις ανύπαρκτον εγκλημα (βλ. Τούση-Γεωργίου, ενθ` άν., τ. Α`, σελ. 174, Χωραφά, εις ΠοινΧρον Α.18.19, ιδίου, Γεν.Αρχαί ΠοινΔικ, 1964, παρ. 96, ΑΠ 1452/1983 ΠοινΧρον ΛΔ.429, ΑΠ 162/1986, 557/1986, 770/1986, 971/1986 ΠοινΧρον ΛΣΤ.494.688. 740.829, ΑΠ 645/1987 ΠοινΧρον ΛΖ.554)...» (ΣυμβΠλημΧαλκιδ 150/1988, ΝοΒ 1989, σελ. 626). «... Οταν η υποχρέωση του οφειλέτη συνίσταται σε παράλειψη ή ανοχή πράξεως με την απειλή χρηματικής ποινής και προσωπικής κρατήσεως σε περίπτωση μη συμορφώσεώς του, τότε περιεχόμενο της κατ` αυτόν τον τρόπον αναπληρωματικής εκτελέσεως της σχετικής διατάξεως της αποφάσεως που τον υποχρεώνει να ανεχθή ή να παραλείψη κάποια ενέργεια, είναι αυτή η ίδια η επιβολή των προβλεπομένων ποινών (χρηματικής και προσωπικής κρατήσεως) που επιβάλλονται από το μονομελές Πρωτοδικείο το οποίο είναι και αρμόδιο να διαπιστώσει την παράβαση της ανωτέρω υποχρεώσεως του οφειλέτη (καθ` ου η εκτέλεση). Τέτοια υποχρέωση παραλείψεως που η παράβασή της επισύρει τις ποινές του 947 ΚΠολΔ, επί αποφάσεως που διατάσσει την επανεγκατάσταση αποβληθέντος νομέα στην νομή του ακινήτου, νοείται μόνον η αποφυγή επαναδιατάραξης της νομής του ακινήτου με οποιανδήποτε άλλη μορφή μπορεί να γίνη αυτή εκος από την (εκ νέου) αποβολή του εγκατασταθέντος με δικαστική απόφαση νομέα (989 ΑΚ). Και τούτο διότι στην περίπτωση που η εκ νέου προσβολή της νομής από τον ηττηθέντα διάδικο κατά παράβαση της αποφάσεως που εκτελέστηκε εις βάρος του, γίνη με την μορφή της νέας κατάληψης του ακινήτου από το οποίο ήδη αποβλήθηκε, τότε **δεν χωρεί η αναπληρωματική εκτέλεση του άρθρου 947 ΚΠολΔ αλλά η άμεση επανεκτέλεση της αποφάσεως κατά το 943 ΚΠολΔ** (ΠΠΑθ 3331/71 ΝοΒ 20.343 και Μπρίνια 213α)...» (ΕιρΘεσπρ 8/1995, ΑρχΝομ 1995, σελ. 169). **(ορ. και «ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ 'Η ΑΝΟΧΗ ΠΡΑΞΗΣ», σελ. 409).**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ Ή ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΛΟΙΟΥ Ή ΑΕΡΟΣΚΑΦΟΥΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 944 ΚΠολΔ, ***«..Οι διατάξεις του άρθρου 943 εφαρμόζονται και στα πλοία και τα αεροσκάφη. Η έκθεση της εκτέλεσης κοινοποιείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο λιμενάρχη του λιμανιού όπου είναι λιμενισμένο το πλοίο ή στο διοικητή του αερολιμένα...».*** **1**. Η παρούσα διάταξη προβλέπει την περίπτωση, όπου ο καθού η εκτέλεση υποχρεούται σε παράδοση ή απόδοση πλοίου ή αεροσκάφους και συνεπώς μπορεί να γίνει άμεση εκτέλεση. Βλ. το άρθρ. 948 ότι δεν θίγεται το δικαίωμα του δανειστή να αξιώσει αποζημίωση, κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. **2**. Ως πλοίο νοείται το σκάφος που έχει καθαρή χωρητικότητα τουλάχιστον 10 κόρων και προορίζεται να κινείται αυτοδυνάμως στη θάλασσα (ΚΙΝΔ 1 παρ. 1). Υπάγεται εδώ και κάθε άλλο πλωτό ναυπήγημα που έχει πλοίαρχο ή πλήρωμα και είναι ναυλωμένο και κινείται σε θάλασσα, σε λίμνη ή ποταμό. Αεροσκάφος είναι κάθε συσκευή ικανή προς πτήση για μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων (ΚωδΑερΔικ 1 παρ. 2). Στην παρούσα διάταξη υπάγονται και τα υπό κατασκευή πλοία ή αεροσκάφη, καθώς και αυτά που είναι υπό επισκευή ή συντήρηση. Βλ. περί όλων τούτων Μπέη, ΠολΔικ άρθρ. 944 σ. 1723. **3**. Οι διατάξεις για την εκτέλεση επί ακινήτου του άρθρ. 943, εφαρμόζονται και στα πλοία και τα αεροσκάφη, λ.χ. για τα κινητά που βρέθηκαν στο πλοίο ή αεροσκάφος κ.λπ. Η έκθεση της εκτέλεσης κοινοποιείται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο λιμενάρχη του λιμανιού όπου είναι ελλιμενισμένο το πλοίο ή στο διοικητή του αερολιμένα» **(Μιχάλη Μαργαρίτη – Άντας Μαργαρίτη «ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ» Αθήνα 2012, Δίκαιο και Δικονομία Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ).**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ

«...Με την παρ. 1 του άρθρου 945 ΚΠολΔ, παρέχεται το δικαίωμα στο δανειστή να επιχειρήσει την υλική πράξη, μετά τη μη εκπλήρωση της υποχρεώσεως του οφειλέτη, εφόσον αυτή μπορεί να γίνει και από τρίτο, με δαπάνη του οφειλέτη. Αν πρόκειται για δικαστική απόφαση καταδικάζεται ο οφειλέτης να επιχειρήσει την πράξη εντός ορισμένης προθεσμίας και συγχρόνως με την ίδια απόφαση, παρέχεται το δικαίωμα στο δανειστή να επιχειρήσει την πράξη με δαπάνη του οφειλέτη, αν παρέλθει άπρακτη η ταχθείσα προθεσμία ή αν στη διάρκεια αυτής ο οφειλέτης εκδηλώνει ρητά την άρνησή του για την εκπλήρωση της υποχρέωσής του. Πάντως, **δεν αποτελεί αναγκαίο στοιχείο της απόφασης η παροχή της δυνατότητας στο δανειστή της επιχείρησης της πράξεως, καθόσον η δυνατότητα αυτή απορρέει απευθείας από την πιο πάνω διάταξη**. Ετσι, εφόσον ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί προς την ανωτέρω υποχρέωσή του γεννάται αυτομάτως δικαίωμα του δανειστή να υποκαταστήσει τον οφειλέτη και να ενεργήσει αυτός την υλική πράξη. Το δικαίωμα αυτό αυτομάτως ενεργοποιείται και υλοποιείται, δεδομένου ότι η άρνηση ή η παραμέληση του οφειλέτη, οδηγεί σε αδρανοποίηση του δικαιώματος του δανειστή που διαγνώσθηκε ήδη δικαστικά, ο δε δανειστής πρέπει να κοινοποιήσει επιταγή στον οφειλέτη, ο οποίος επιτάσσεται να επιχειρήσει την πράξη. Μετά την πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε, η οποία αποδεικνύεται ημερολογιακά, κατ` άρθρο 915 εδ. β ΚΠολΔ, ο δανειστής δικαιούται να επιχειρήσει την πράξη. **Η επιχείρηση της πράξης από το δανειστή, αποτελεί μορφή αναπληρωματικής εκτέλεσης**. Ο καθ`ου η εκτέλεση έχει δικαίωμα να προβάλλει αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης του δανειστή με ανακοπή του άρθ. 933 επ. ΚΠολΔ αν διατείνεται συμμόρφωση προς την υποχρέωσή του. Έτσι με την παρ. 1 της προαναφερόμενης διατάξεως παρέχεται το δικαίωμα στο δανειστή να προβεί στην πράξη δαπάναις του οφειλέτη, εφόσον

ο οφειλέτης μετά την κοινοποίηση της επιταγής δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του. Προς τούτο με την παρ. 2 της ίδιας διατάξεως παρασχέθηκε η εξουσία στο δικαστήριο να καταδικάσει τον οφειλέτη με αίτηση του δανειστή και στην προκαταβολή του ποσού της δαπάνης. Εάν δεν έλαβε χώρα καταδίκη στην προκαταβολή, ή εάν το προσδιορισθέν προκαταβολικά ποσό δεν αποδείχθηκε τελικά αρκετό για την επίτευξη της εκτελέσεως, μπορεί ο δανειστής μετά την επιχείρηση απ᾽αυτόν της πράξεως να ζητήσει με αυτοτελή αγωγή την καταδίκη του καθ᾽ου η εκτέλεση οφειλέτη στην καταβολή των δαπανηθέντων. Η φύση και η λειτουργία της κατ᾽αυτόν τον τρόπο επιδικαζομένης δαπάνης προσδίδει σ᾽αυτή την έννοια της αποζημιώσεως για την από το δανειστή, αντί του οφειλέτη, τέλεση της πράξεως και όχι της ποινής για την αθέτηση από τον τελευταίο της σχετικής υποχρεώσεώς του. Ενόψει δε του ότι η από τον δανειστή επιχείρηση της πράξεως, εντός του πλαισίου των διατάξεων του άρθρου 945 ΚΠολΔ, αποτελεί μορφή αναπληρωματικής εκτέλεσης, η επιδικαζόμενη στο δανειστή δαπάνη εκτελέσεως, κάτω από τις ως άνω συνθήκες, διέπεται, αν όχι ευθέως, τουλάχιστον κατ᾽ αναλογίαν, από τις γενικές αρχές της διατάξεως του άρθρου 932 ΚΠολΔ.... Σύμφωνα με το άρθρο 945 παρ. 1 ΚΠολΔ, αν ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί προς το περιεχόμενο δικαστικής αποφάσεως και επιχειρήσει πράξη που διατάχθηκε, η οποία αποτελεί μορφή αναπληρωματικής εκτέλεσης, παρέχεται το δικαίωμα στο δανειστή να επιχειρήσει την υλική αυτή πράξη με δαπάνες του οφειλέτη...» (ΑΠ 1525/2010 ΝοΒ 2011, σελ. 590). «...Οπως προκύπτει από το άρθρο 945 ΚΠολΔ, όταν ζητείται να επιχειρηθεί υλική πράξη, που μπορεί να γίνει όχι μόνο από τον οφειλέτη αλλά και από τρίτο, δεν απαγγέλλεται από το δικαστήριο προσωπική κράτηση και χρηματική ποινή, αλλά καταδικάζεται ο οφειλέτης να προβεί στην πράξη και αν αυτός, παρόλο ότι είναι υπόχρεος, δε συμμορφώνεται με το περιεχόμενο της απόφασης, παρέχεται απ᾽ ευθείας από το νόμο (άρθρο 945 § 1 ΚΠολΔ) δικαίωμα στο δανειστή να προβεί στην πράξη με δαπάνη του οφειλέτη. Ετσι και η απόφαση που διατάσσει την ενέργεια ορισμένων υλικών πράξεων σε χωριστή ιδιοκτησία (π.χ. κατεδάφιση κτίσματος, αφαίρεση κατασκευής κλπ) εκτελείται σύμφωνα με το άρθρο 945 ΚΠολΔ. (βλέπε Ι. Κατρά, Πανδέκτης Μισθώσεων και οροφοκτησίας, Στ᾽ Εκδ., παρ. 248, σελ. 756, ΕΑ 7978/2001 ΕΔΠ 2003.276, ΕφΠειρ 927/2001 ΕΔΠ 2002.340, ΕΑ 2438/1994 ΕΔΠ 1994.224, ΕΑ 60/1993 και ΕΑ 60/1992 ΕΔΠ 1993, σελ. 195 και 45, ΕΑ 6588/1983 Δνη 26.225, ΕΑ 10616/1981 Δνη 23.224). Κατά συνέπεια το παρεπόμενο αίτημα της αγωγής για απαγγελία των ποινών έμμεσης εκτέλεσης (χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης) δεν είναι νόμιμο, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, και πρέπει ν᾽ απορριφθεί, εφόσον με την αγωγή ζητείται να επιχειρηθεί υλική πράξη, που μπορεί να γίνει όχι μόνο από τον οφειλέτη, αλλά και από τρίτο πρόσωπο...» (ΕφΑθ 8394/2005 ΕλλΔνη 2006, σελ. 555). «...Πότε μια πράξη μπορεί να γίνει από τρίτον ή αποκλειστικά και μόνον από τον οφειλέτη, κρίνεται από το δικαστήριο με κριτήρια αντικειμενικά (βλ. Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, έκδ. 97, αρθρ. 945, αριθμ. 2)...» (ΕφΘεσ 2912/2005 Αρμ. 2006, σελ. 397). «... Ετσι, εφ᾽ όσον ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί προς την ανωτέρω υποχρέωσή του γεννάται αυτομάτως δικαίωμα του δανειστή να υποκαταστήσει τον οφειλέτη και να ενεργήσει αυτός την υλική πράξη. Το δικαίωμα αυτό αυτομάτως ενεργοποιείται και υλοποιείται, δεδομένου ότι η άρνηση ή παραμέληση του οφειλέτη απολήγει σε αδρανοποίηση του δικαιώματος του δανειστή που διαγνώσθηκε ήδη δικαστικά. Ο δανειστής πρέπει να κοινοποιήσει επιταγή στον οφειλέτη, ο οποίος επιτάσσεται για την επιχείρηση της πράξης. Μετά την πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε, η οποία αποδεικνύεται ημερολογιακά (άρθ. 915 εδ. β᾽ ΚΠολΔ), ο δανειστής δικαιούται

να επιχειρήσει την πράξη. Η επιχείρηση της πράξης από το δανειστή αποτελεί μορφή αναπληρωματικής εκτέλεσης. Ο καθ` ου η εκτέλεση έχει δικαίωμα να προβάλλει αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης του δανειστή με ανακοπή του άρθ. 933 επ. ΚΠολΔ αν διατείνεται συμμόρφωση προς την υποχρέωσή του. Ετσι με την παρ. 1 της προαναφερομένης διατάξεως παρέχεται το δικαίωμα στο δανειστή να προβεί στην πράξη δαπάναις του οφειλέτη εφόσον ο οφειλέτης μετά την κοινοποίηση της επιταγής δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του. Προς τούτο με την παρ. 2 της ίδιας διατάξεως παρασχέθηκε η εξουσία στο δικαστήριο να καταδικάσει τον οφειλέτη με αίτηση του δανειστή και στην προκαταβολή του ποσού της δαπάνης. Εάν δεν έλαβε χώρα καταδίκη στην προκαταβολή, ή εάν το προσδιορισθέν προκαταβολικά ποσό δεν αποδείχθηκε τελικά αρκετό για την επίτευξη της εκτελέσεως, μπορεί ο δανειστής μετά την επιχείρηση απ` αυτόν της πράξεως να ζητήσει με αυτοτελή αγωγή την καταδίκη του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη στην καταβολή των δανεισθέντων. Η φύση και η λειτουργία της κατ` αυτόν τον τρόπο επιδικαζομένης δαπάνης προσδίδει σ` αυτή την έννοια της αποζημιώσεως για την από το δανειστή αντί του οφειλέτη τέλεση της πράξεως και όχι της ποινής για την αθέτηση από τον τελευταίο της σχετικής υποχρεώσεώς του (Βαθρακοκοίλης ΚΠολΔ άρθ. 945 παρ. 3 σελ. 545, Σταθέας: Αναγ.Εκτελ. τ. Δ` αριθ. 945 παρ. 1348 και 1363 Μπρίνιας: Αναγκ. Εκτελ, έκδ. Β` παρ. 218, Ε.Α. 7636/1998 ΕλΔ 40.1127). Περαιτέρω εφ` όσον η από το δανειστή στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθ. 945 ΚΠολΔ επιχείρηση της πράξεως αποτελεί μορφή αναπληρωματικής εκτέλεσης, η επιοικαζόμενη με τις πιο πάνω συνθήκες στο δανειστή δαπάνη εκτελέσεως διέπεται αν όχι ευθέως τουλάχιστον κατ` αναλογία από τις γενικές αρχές της διατάξεως του άρθ. 932 ΚΠολΔ. Κατ` ακολουθίαν αυτών, δεν αποτελούν δαπάνη εκτελέσεως κατά την έννοια των διατάξεων του άρθ. 945 ΚΠολΔ, ούτε αποδίδονται στο δανειστή τα έξοδα εκείνα που έγιναν από σφάλμα ή γενικότερα υπαιτιότητα του επισπεύδοντος δανειστή, καθώς και όσα έγιναν από υπερβολική πρόνοια ή ήταν σε σχέση με τα αναγκαία αποτελούμενα έξοδα, δυσανάλογα, περισσότερα ή περιττά (βλ. Βαθρακοκοίλης Ερμ. ΚΠολΔ άρθ. 932 σελ. 360 και εκεί παραπομπές)...» (ΕφΑθ 7978/2001 ΕπΔικΠολ 2003, σελ. 276).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ – «ΕΜΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ»

«...Η διάταξη του άρθρου 946 παρ. 1 του ΚΠολΔ αναφέρεται στη ρύθμιση της περίπτωσης που υφίσταται υποχρέωση προς εκτέλεση αναντικατάστατης υλικής (όχι νομικής) πράξης, δηλαδή της πράξης που δεν μπορεί να εκτελεστεί από τρίτο πρόσωπο, παρά μόνο από τον οφειλέτη, και η επιχείρηση της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του και ορίζει προς τούτο, για να κάμψει την άρνηση του οφειλέτη με έμμεσο τρόπο, ότι ο δανειστής έχει τη δυνατότητα προσφυγής στο δικαστήριο για την καταδίκη του οφειλέτη στην επιχείρηση της πράξης και, προσθέτως, για την περίπτωση μη συμμόρφωσής του στο περιεχόμενο της απόφασης, για την ταυτόχρονη, αυτεπάγγελτη, σωρευτική καταδίκη αυτού σε χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση. Οι για την εφαρμογή του άρθρου 946 προϋποθέσεις, οι οποίες ορίζονται αθροιστικώς είναι οι ακόλουθες: **α)** υποχρέωση προς επιχείρηση υλικής μόνο (όχι νομικής) πράξης, **β)** η πράξη να μην μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο, δηλαδή όταν η από τον τρίτο ενέργεια της πράξης είναι αδύνατη από τη φύση της πράξης ή σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα μεταξύ των μερών, όπως όταν η εκτέλεσή της από τον τρίτο δεν θα έχει το ίδιο νομικό ή οικονομικό αποτέλεσμα

για το δανειστή, γιατί η ενέργειά της απαιτεί ορισμένες ικανότητες ή ιδιότητες που μόνο ο οφειλέτης έχει, ή είναι νομικά ανεπίτρεπτο η από τον τρίτο επιχείρησή της, ή βρίσκεται σε αντίθεση με το οικονομικό περιεχόμενο της υποχρέωσης, **γ)** εξάρτηση της επιχείρησης της πράξης αποκλειστικά από τη βούληση του υπόχρεου, το οποίο αποτελεί ζήτημα που καθορίζεται από το ουσιαστικό δίκαιο, τη φύση της πράξης ή ιδιαίτερη συμφωνία (βλ. ΚΠολΔ Β. Βαθρακοκοίλη, έκδ. 1997, κάτω από το άρθρο 946 αρ. 1, 2 σελ. 549 - 550)...» (ΑΠ 1914/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 1231).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

«...Το άρθρο 946 παρ. 1 ΚΠολΔ ορίζει ότι αν ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει την υποχρέωσή του να επιχειρήσει πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του οφειλέτη, το δικαστήριο τον καταδικάζει να εκτελέσει την πράξη και στην περίπτωση που δεν την εκτελέσει τον καταδικάζει αυτεπαγγέλτως σε χρηματική ποινή έως εκατό χιλιάδες δραχμές **(ήδη 50.000 ΕΥΡΩ)** υπέρ του δανειστή και σε προσωπική κράτηση έως ένα έτος. Ο δικαιούχος της απαιτήσεως υπέρ της οποίας διετάχθη η χρηματική ποινή, αφότου η απόφαση καταστεί τίτλος εκτελεστός, βάσει απογράφου θα κοινοποιήσει επιταγή προς εκτέλεση. Ο καθού η εκτέλεση υποχρεούται εντός του τριημέρου του άρθρου 926 παρ. 1 ΚΠολΔ να προβεί στην επιχείρηση της πράξεως. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία εκτελέσεως ο δανειστής δικαιούται να προβεί σε έμμεση εκτέλεση, επιδιώκοντας τη χρηματική ποινή και την προσωπική κράτηση, προκειμένου να εξαναγκάσει τον οφειλέτη σε συμμόρφωση με το κύριο περιεχόμενο της αποφάσεως. Προς τούτο, εφόσον είναι βεβαία η απαίτηση για την οποία γίνεται η εκτέλεση (ήτοι για την ενέργεια της πράξεως), θα πρέπει ο δανειστής να κοινοποιήσει στον οφειλέτη **νέα επιταγή** για την πληρωμή της χρηματικής ποινής και στη συνέχεια μετά την πάροδο της προθεσμίας του άρθρου 926 παρ. 1 ΚΠολΔ θα συνεχίσει την εκτέλεση με τα αναφερόμενα στη διάταξη του άρθρου 951 παρ. 1 ΚΠολΔ μέσα...» (ΑΠ 966/2009, ΕλλΔνη 2009, σ. 1700). «...Αν όμως ο οφειλέτης πριν κοινοποιηθεί σ' αυτόν η νέα επιταγή για την πληρωμή της χρηματικής ποινής, ή κατά τη διάρκεια αυτής της αναγκαστικής εκτελέσεως συμμορφωθεί με την απόφαση, δηλαδή επιχειρήσει την πράξη στην οποία υποχρεώθηκε με την απόφαση, παύει η περαιτέρω διαδικασία της εκτελέσεως ως άνευ αντικειμένου και δεν μπορεί να λάβει χώρα μετά τη συμμόρφωση αυτή του καθού η εκτέλεση εξαναγκασμός του προς είσπραξη της χρηματικής ποινής από τον επισπεύδοντα δανειστή (ΑΠ 1360/1984). Ρύθμιση όμοια προς εκείνη του άρθρου 946 παρ. 1 ΚΠολΔ εισάγεται με την παρ. 6 του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της με το άρθρο 32 παρ. 1 του ν. 1941/1991. Η διάταξη αυτή προέβλεπε ότι το δικαστήριο, εφόσον η απόφασή του είναι καταψηφιστική (αποζημιώσεως ή χρηματικής ικανοποιήσεως λόγω περιουσιακής ζημίας ή ηθικής βλάβης που υπαιτίως προξενήθηκαν δια δημοσιεύματος θίγοντος την τιμή ή την υπόληψη παντός ατόμου), διατάσσει υποχρεωτικώς τη δημοσίευσή της στην εφημερίδα που αφορά. Με την απόφαση καθορίζεται η χρηματική ποινή για κάθε ημέρα καθυστερήσεως δημοσιεύσεως της αποφάσεως. Πρόκειται και εδώ για έμμεση εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως, η οποία αφορά πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του οφειλέτη. Σε καμία από τις ανωτέρω περιπτώσεις δεν απαιτείται, όπως αντιθέτως προβλέπεται στις περιπτώσεις που ρυθμίζονται από το άρθρο 947 ΚΠολΔ. Η βεβαίωση της παραβάσεως της αποφάσεως με νέα απόφαση, αφού στην περίπτωση του άρθ. 946 η κα-

ταδίκη στη χρηματική ποινή έχει χωρήσει με την αρχική απόφαση διά της οποίας ο οφειλέτης υποχρεώθηκε σε εκτέλεση της πράξεως (ΟλΑΠ 2/1995). Η ως άνω παρ. 6 του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 1941/1991, με την οποία ορίσθηκε ότι σε περίπτωση που γίνει δεκτή αγωγή του παρόντος άρθρου σε βάρος εφημερίδας, το δικαστήριο διατάσσει με την καταψηφιστική απόφασή του και την καταχώριση στην εφημερίδα αυτή περιλήψεως της αποφάσεως. Το περιεχόμενο της περιλήψεως καθορίζεται ειδικότερα στη διάταξη αυτή. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ότι θα καταβάλλεται στο θιγόμενο και χρηματική ποινή για κάθε ημέρα καθυστερήσεως δημοσιεύσεως της περιλήψεως... Από το συνδυασμό των άρθρων 946 παρ. 1, 948 ΚΠολΔ και 330, 297, 98 και 914 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 232Α ΠΚ, συνάγεται, ότι, σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει εκ προθέσεως την κατόπιν δικαστικής απόφασης υποχρέωσή του να επιχειρήσει πράξη, ήτοι παροχή μη χρηματική, που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του, όπως μπορεί να είναι η υποχρέωσή του σε συμβατική παροχή (μη χρηματική) στα πλαίσια της αυτούσιας (in naturam) αποκατάστασης της διαταραχθείσης από αυτόν (οφειλέτη) σύμβασης, τότε ο δανειστής και εφόσον έγινε τελεσίδικη η σχετική απόφαση και κοινοποιήθηκε προς τον οφειλέτη η καταδικαστική απόφαση με επιταγή προς εκτέλεση, παρήλθε δε άπρακτη η προθεσμία συμμόρφωσης προς την απόφαση κατά την ΚΠολΔ 926 παρ. 1 εδ. α`, δικαιούται, εκτός της χρηματικής ποινής στην οποία καταδικάστηκε ο οφειλέτης κατά την ΚΠολΔ 946 παρ. 1, να αξιώσει, κατ΄ εφαρμογή της ΚΠολΔ 948, την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από την δολίως καθυστερημένη τέλεση της πράξεως από τον οφειλέτη κατά τις περί αδικοπραξιών διατάξεις, η δ` αξίωσή του αυτή είναι ανεξάρτητη εκείνης από την ΑΚ 339 (στην περίπτωση που θέλει να εμμείνει στην εκπλήρωση της παροχής)...» (ΑΠ 28/2006, ΝΟΜΟΣ, όμοια 41/2006 ΕλλΔνη 2006, σελ. 784). «...Εφόσον η αναιρεσίβλητη, πριν κοινοποιηθεί σ' αυτή η δεύτερη (νέα) επιταγή προς πληρωμή της χρηματικής ποινής, η οποία ήταν αναγκαία για την έναρξη της έμμεσης εκτέλεσης κατά το άρθρο 946 παρ. 1 ΚΠολΔ, συμμορφώθηκε με την 4310/1986 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, δεν συνέτρεχε νόμιμη περίπτωση αναγκαστικής εκτελέσεως και άρα δεν ήταν δυνατή η έναρξη αναγκαστικής εκτελέσεως για την είσπραξη της ως άνω χρηματικής ποινής, η οποία δεν έχει το χαρακτήρα αποζημιώσεως. Επομένως το Εφετείο, που ακύρωσε ακολούθως την από 6-11-1995 επιταγή προς πληρωμή κάτω από το αντίγραφο εξ απογράφου της 4310/1986 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, δεν κήρυξε παρά το νόμο ακυρότητα και ο αντίθετος από το άρθρο 559 αριθ. 14 πρώτος λόγος της αναιρέσεως, που στηρίζεται στην εκδοχή ότι δεν ήταν αναγκαία η επίδοση της δεύτερης επιταγής, αλλά αρκούσε για την έναρξη της έμμεσης εκτέλεσης η μη συμμόρφωση της αναιρεσίβλητης προς το περιεχόμενο της πρώτης επιταγής εντός της προθεσμίας του άρθρου 926 παρ. 1 ΚΠολΔ, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος....» (ΑΠ 15/2000, ΝΟΜΟΣ).

ΕΜΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΕ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

«...Ειδική περίπτωση εφαρμογής της ρυθμίσεως του άρθρου 946 παρ. 1 ΚΠολΔ προβλέπεται στο άρθρο 23 παρ. 2 του ν. 1264/82, όταν ο εργοδότης υποχρεώνεται να απασχολεί πραγματικά τον εργαζόμενο, λόγω της ακυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται - όπως αντιθέτως προβλέπεται στις περιπτώσεις που ρυθμίζονται από το άρθρο 947 ΚΠολΔ - βεβαίωση της παραβάσεως της αποφάσεως με νέα απόφαση, αφού

στην περίπτωση του άρθρου 946 η καταδίκη στη χρηματική ποινή έχει χωρήσει με την αρχική απόφαση διά της οποίας ο οφειλέτης υποχρεώθηκε σε εκτέλεση της πράξεως (ΟλΑΠ 2/1995). (ΑΠ 966/2009 ΕλλΔνη 2009, σελ. 1700).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Ορίζεται στην παρ. 2 (άρθρ. 946 ΚΠολΔ) ότι οι διατάξεις της παρ. 1 για την έμμεση εκτέλεση δεν εφαρμόζονται, όταν η πράξη συνίσταται στην αποκατάσταση της έγγαμης συμβίωσης ή εξαρτάται από την ύπαρξη στο πρόσωπο του υπόχρεου «ιδιαίτερων» προϋποθέσεων για να ασκήσει τις τεχνικές, καλλιτεχνικές ή επιστημονικές ικανότητές του και η άρνησή του δεν οφείλεται σε δυστροπία του. Η διάταξη έχει σκοπό να εξαιρέσει τον έμμεσο ισχυρό καταναγκασμό των συζύγων να αποκαταστήσουν τη συμβίωσή τους ή των πνευματικών δημιουργών να εκπληρώσουν αναληφθείσα υποχρέωση. Η εξαίρεση ισχύει, αν η άρνηση οφείλεται σε δυστροπία του υπόχρεου, λ.χ. η αδικαιολόγητη άρνηση καλλιτέχνιδας να εμφανισθεί σε προγραμματισμένη θεατρική παράσταση. Η εξαίρεση δεν καλύπτει κάθε πνευματική εργασία...» (όρ. Μιχάλη Μαργαρίτη - Άντας Μαργαρίτη **«ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ» Αθήνα 2012, Δίκαιο και Οικονομία Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ,** άρθρο 946, σελ. 641).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ 'Η ΑΝΟΧΗ ΠΡΑΞΗΣ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 947 § 1 του ΚΠολΔ, η οποία κατά το μέρος της που προβλέπει ποινές έχει χαρακτήρα κανόνα ουσιαστικού δικαίου, εφόσον με αυτή θεσπίζεται ενοχή από αδικοπραξία, προκύπτει ότι η διαδικασία της έμμεσης αυτής αναγκαστικής εκτέλεσης διέρχεται δύο στάδια και απαιτεί την έκδοση δύο δικαστικών αποφάσεων. **Κατά το πρώτο στάδιο** βεβαιώνεται με την απόφαση η υποχρέωση του εναγομένου σε παράλειψη ή ανοχή της πράξης, απειλούνται εναντίον του, για την περίπτωση παράβασης της σχετικής υποχρέωσής του, οι ποινές αθροιστικά και καθορίζονται το ποσό της χρηματικής ποινής και ο χρόνος της προσωπικής κράτησης. **Κατά το δεύτερο στάδιο** γίνεται διάγνωση της παράβασης, βεβαιώνεται δηλαδή εκ μέρους του καθ` ου η εκτέλεση παραβίαση της υποχρέωσής του προς παράλειψη ή ανοχή και καταδικάζεται ο οφειλέτης στην καταβολή της χρηματικής ποινής και σε προσωπική κράτηση. Κατά το δεύτερο αυτό στάδιο το δικαστήριο δεσμεύεται από το δεδικασμένο της κατά το πρώτο στάδιο εκδοθείσας απόφασης, που μπορεί να είναι και προσωρινό αν η σχετική απόφαση εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με την έννοια ότι δεν επιτρέπονται και είναι απαράδεκτοι ισχυρισμοί που τείνουν σε αμφισβήτηση των προϋποθέσεων, υπό τις οποίες υποχρεώθηκε ο οφειλέτης σε παράλειψη ή ανοχή. Είναι δε διάφορο ζήτημα ο έλεγχος της διαγνωστικής κρίσης του δικαστηρίου κατά το στάδιο της βεβαίωσης της παράβασης, για την οποία απειλήθηκε χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση, αν δηλαδή τα διαπιστωθέντα πραγματικά περιστατικά συνιστούν τη παράβαση της διαταχθείσας υποχρέωσης προς παράλειψη ή ενοχή και επομένως αν αυτά ορθά υπήχθησαν στην ουσιαστικού δικαίου διάταξη του άρθρου 947 παρ. 1 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 1274/2010, ΕφΑΔ 2011, σελ. 341, ΝΟΜΟΣ). «...Προέχουσα προϋπόθεση για την εφαρμογή της (άρθρου 947 παρ. 1 ΚΠολΔ) είναι η ύπαρξη αξιώσεως προς παράλειψη ή ανοχή πράξεως η οποία δεν καθορίζεται σ' αυτήν, αλλά την προϋποθέτει ως δεδομένη από το ουσιαστικό δίκαιο. Η παράλειψη δε ή ανοχή, η εκπλήρωση των οποίων απαιτεί αποκλειστικά προσωπική συμπεριφορά του υπόχρεου οφειλέτη και δεν

μπορεί να γίνει από τρίτο, αναφέρεται σε πράξη που ανάγεται στο μέλλον και όχι στο παρελθόν, γιατί σκοπός της διατάξεως είναι η πρόληψη στο μέλλον της παραβάσεως. Έτσι, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για παύση υφιστάμενης κατάστασης, αλλά η προς τούτο υποχρέωση θα εκτελεστεί κατά το άρθρο 946 ΚΠολΔ εάν η πράξη δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του οφειλέτη, κατά δε το άρθρο 945 του ίδιου κώδικα αν η πράξη μπορεί να γίνει και από τρίτο πρόσωπο κατά τα οριζόμενα στη διάταξη αυτή, δεν είναι δε απαραίτητο στοιχείο της αποφάσεως η παροχή της δυνατότητας στο δανειστή της δι' άλλου εκτελέσεως της αποφάσεως, αφού η δυνατότητα αυτή πηγάζει απευθείας από το νόμο (άρθρο 945 παρ. 1 του ΚΠολΔ)...» (ΑΠ 854/2010 ΝοΒ 2010, σελ. 2483). «...Με τη διάταξη αυτή (άρθρο 947 παρ. 1 ΚΠολΔ) προβλέπεται ο τρόπος της αναγκαστικής εκτέλεσης (έμμεσης) δικαστικής απόφασης, που υποχρεώνει σε παράλειψη ή ανοχή πράξεως, δηλαδή στα μέσα εξαναγκασμού, τα οποία πλήττουν τόσο την περιουσιακή σφαίρα όσο και την προσωπική ελευθερία του οφειλέτη, για να έχουν την ικανότητα να απολήξουν στην αυτούσια ικανοποίηση της αξίωσης του δανειστή. Προϋποθέσεις δε εφαρμογής του άρθρου 947 ΚΠολΔ είναι: **α)** ύπαρξη υποχρέωσης παράλειψης στην οποίαν αντιστοιχεί αγώγιμη αξίωση του ουσιαστικού δικαίου, **β)** άσκηση της αξίωσης αυτής με αγωγή και **γ)** επ' αυτής έκδοση δικαστικής αποφάσεως, που δέχεται την αγωγή και απειλεί τα προβλεπόμενα σ' αυτή εξαναγκαστικά μέτρα (ποινές). Όταν, όμως, βάσει της διάταξης του άρθρου 945 ΚΠολΔ, ο οφειλέτης καταδικάζεται στην ενέργεια ορισμένης υλικής πράξης, δεν απειλούνται κατ' αυτού οι παρεπόμενες ποινές της χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης του ως άνω άρθρου 947 ΚΠολΔ, για τον εξαναγκασμό του προς επιχείρηση της πράξης της, γιατί στην προκειμένη περίπτωση η υποχρέωση δεν αναφέρεται στο μέλλον και δεν πρόκειται για έμμεση, αλλά για άμεση εκτέλεση, αλλ' ο δανειστής δικαιούται από το νόμο να εκτελέσει απ' ευθείας αυτός ή και με τρίτο πρόσωπο τη διαταχθείσα από το δικαστήριο υλική πράξη (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ, εκδ. 1995, υπ' άρθρ. 945 και 947, σελ. 559, 560, 556)...» (ΕφΛάρισας 383/2008, Δικηγορία 2009, σελ. 233). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 947 παρ. 1 του ΚΠολΔ «όταν ο οφειλέτης έχει υποχρέωση να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, το δικαστήριο για την περίπτωση που παραβεί την υποχρέωση του, απειλεί για κάθε παράβαση χρηματική ποινή ως 5.900 ευρώ **(ήδη ως 100.000 ευρώ)** υπέρ του δανειστή και προσωπική κράτηση ως ένα έτος. Αν η απειλή της χρηματικής ποινής και της προσωπικής κράτησης δεν περιέχεται στην απόφαση που καταδικάζει τον οφειλέτη να παραλείψει ή να ανεχθεί πράξη, απαγγέλλεται από το μονομελές πρωτοδικείο. Το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να βεβαιώσει την παράβαση και να καταδικάσει στη χρηματική ποινή και στην προσωπική κράτηση. Στην τελευταία περίπτωση, δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 670 έως 676». Στην προκειμένη διάταξη προβλέπονται ως μέσα (έμμεσης) αναγκαστικής εκτέλεσης προς εξαναγκασμό του οφειλέτη σε εκπλήρωση της υποχρεώσεως του για παράλειψη ή ανοχή ορισμένης πράξης, η χρηματική ποινή και η προσωπική κράτηση. **Ως παράλειψη** θεωρείται η υποχρέωση του οφειλέτη να απόσχει ατό ορισμένη ενέργεια, στην οποία άλλως θα προέβαινε, αν δεν υπήρχε ο συγκεκριμένος περιορισμός. Αντίθετα, **ως ανοχή** νοείται η υποχρέωση του οφειλέτη να υποστεί μία συγκεκριμένη ενέργεια, η οποία πηγάζει από το δανειστή και συνιστά δικαίωμα ενεργοποιούμενο και υλοποιούμενο. Η παράβαση γίνεται είτε θετικώς με άμεση ενέργεια, είτε με απείθεια μη συμμορφώσεως προς το περιεχόμενο της απόφασης. Η διάταξη του άρθρου 947 ΚΠολΔ έχει εφαρμογή μόνο όταν το περιεχόμενο της παραλείψεως ή

ανοχής αφορά το μέλλον και η υποχρέωση για παράλειψη ή ανοχή θεμελιούται σε δικαστική απόφαση (ΑΠ 874/1979 ΝοΒ 28.258), όπως συνιστά, μεταξύ άλλων, και η απόφαση που διατάζει ασφαλιστικό μέτρο και που εκδίδεται στο πλαίσιο προσωρινής ρύθμισης καταστάσεως (άρθ. 731 ΚΠολΔ), καθώς, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 700 παρ. 1 ΚΠολΔ η απόφαση αυτή εκτελείται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτελέσεως (ΑΠ 292/1995 ΕλλΔνη 1996.332, ΕφΑθ 2265/1973 ΝοΒ 1973.1215). Η διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως των ανωτέρω ποινών διέρχεται δύο στάδια και απαιτεί την έκδοση δύο δικαστικών αποφάσεων. **Διά της πρώτης** βεβαιώνεται η υποχρέωση του οφειλέτη σε παράλειψη ή ανοχή της πράξεως, απειλούνται συνάμα εναντίον του - για την περίπτωση παραβάσεως της σχετικής υποχρέωσής του - οι ποινές αθροιστικώς (εφόσον υπεβλήθη σχετικό αίτημα), καθορίζονται δε το ποσό της χρηματικής ποινής και ο χρόνος της προσωπικής κράτησης (ΕφΑθ 8762/1995 ΕλλΔνη 1996.1126). Η απόφαση αυτή, η οποία αποτελεί και τον εκτελεστό τίτλο για την παράλειψη ή ανοχή, κοινοποιείται με επιταγή προς εκτέλεση (άρθ. 924 ΚΠολΔ) προς τον υπόχρεο οφειλέτη (ΑΠ 1116/1988 ΕλλΔνη 1990.76, ΕφΑθ 12272/1987 ΕλλΔνη 1989. 609, ΕφΑθ 9344/1986 ΕλλΔνη 1987.1297), η οποία (επίδοση επιταγής) επιβάλλεται και όταν η απειλή των προμνησθεισών ποινών του άρθρου 947 παρ. 1 ΚΠολΔ περιλαμβάνεται σε ασφαλιστικό μέτρο (άρθ. 700 παρ. 2 εδ. β` ΚΠολΔ), οπότε απαιτείται η πάροδος είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την οποία αρχίζει η υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή του οφειλέτη (ΕφΑθ 24/1996 ΕλλΔνη 1998.158). Εάν ο καθ` ου η εκτέλεση απειθήσει και παραβιάσει την υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή, ακολουθεί το δεύτερο στάδιο. **Διά της δευτέρας** αποφάσεως - η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 670-676 ΚΠολΔ περί εργατικών διαφορών, ως εκ της ρητής παραπομπής του άρθ. 947 παρ. εδ. δ` ΚΠολΔ - διαγιγνώσκεται η παράβαση και καταδικάζεται ο παραβάτης στην καταβολή της καταπεσούσης χρηματικής ποινής και στην προσωπική κράτηση (ΑΠ 1057/1996 ΕλλΔνη 1997.1984). Η απόφαση αυτή αποτελεί τον εκτελεστό τίτλο για την κατ` άρθ. 951 ΚΠολΔ είσπραξη της χρηματικής ποινής και την κατ` άρθ. 1049 ΚΠολΔ σύλληψη του καταδικασθέντος (ΕφΑθ 7667/1988 ΕλλΔνη 1990.172). Η κατάπτωση της ποινής του άρθ. 947 ΚΠολΔ δεν επηρεάζεται από την ενδεχόμενη μεταγενέστερη εξαφάνιση ή μεταρρύθμιση της (πρώτης) αποφάσεως που απείλησε τα μέσα εκτελέσεως του νόμου. Το ίδιο ισχύει αν η απόφαση που επέβαλε το σχετικό ασφαλιστικό μέτρο έχει ανακληθεί (ΕφΑθ 10373/1987 ΕλλΔνη 1989.580) ή αν δεν έχει ακόμη εκδοθεί απόφαση για την κύρια υπόθεση, μετά την επιβολή του ασφαλιστικού μέτρου (ΑΠ 455/1997 ΕλλΔνη 1998.344, ΕφΠατρ 142/2008 ΑχΝομ 2009.290) ή έχει εκδοθεί αντίθετη απόφαση (ΑΠ 895/1976 ΝοΒ 1977.345). Ωστόσο, η παράβαση της υποχρεώσεως του οφειλέτη πρέπει να έγινε σε χρόνο που ίσχυε η απόφαση που απείλησε τις νόμιμες ποινές, ή το ασφαλιστικό μέτρο, γιατί η κατάπτωση της ποινής είναι αποτέλεσμα της μη συμμορφώσεως προς το περιεχόμενο της αποφάσεως αυτής. Κατά συνέπεια, εφόσον οι προρρηθείσες ποινές (χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση) απειλήθηκαν με απόφαση που διέταξε ασφαλιστικό μέτρο ή εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθ. 686 επ. ΚΠολΔ), ο αιτών οφείλει, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 693 παρ. 1 ΚΠολΔ (ως τροποποιήθηκε με το άρθ. 4ε του ν. 3388/2005) μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, να ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση, εκτός αν το δικαστήριο όρισε κατά την κρίση του μεγαλύτερη προθεσμία για την άσκηση της αγωγής. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία αίρεται αυτοδικαίως - χωρίς την έκδοση αντίστοιχης δικαστικής απόφασης - το ασφαλιστικό μέτρο που ήδη επιβλήθηκε (εκτός αν μέσα στην ορισμένη

προθεσμία εκδοθεί διαταγή πληρωμής για την ασφαλιζόμενη απαίτηση (ΠΠΘεσ 2679/2008 σε ΝΟΜΟΣ), αλλά διατηρούνται οι συνέπειες που προκάλεσε η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων έως την αποδυνάμωσή της (ΑΠ 573/2009 ΧρΙΔ 2010. 42, ΠΠΘεσ 2679/2008 ΝΟΜΟΣ, ΜΠΡοδ 201/2007 ΝΟΜΟΣ). Εξ ετέρου, οι σχετικές δίκες του άρθ. 947 ΚΠολΔ, πλην της πρώτης, η οποία έχει ως αντικείμενο τη διάγνωση και καταδίκη του οφειλέτη προς παράλειψη ή ανοχή και την απειλή της χρηματικής ποινής και προσωπικής κρατήσεως, αποτελούν δίκες περί την εκτέλεση, με συνέπεια την εφαρμογή των ειδικών κανόνων του άρθ. 937 ΚΠολΔ. Και τούτο διότι τόσο το κατ` άρθ. 947 παρ. 1 εδ. β` ΚΠολΔ Δικαστήριο, το οποίο απειλεί (αυτοτελώς) τη χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση, όσο και το κατ` άρθ. 947 παρ. 1 εδ. γ` ΚΠολΔ ίδιο Δικαστήριο, το οποίο δικάζει επί των παραβάσεων, καταδικάζει στη χρηματική ποινή και διατάσσει την προσωπική κράτηση, λαμβάνουν ρυθμιστικά μέτρα προς εξασφάλιση της πορείας της αναγκαστικής εκτελέσεως (η οποία αρχίζει, ως προελέχθη, διά της επιδόσεως της επιταγής προς εκτέλεση της καταδικασάσης εις παράλειψη ή ανοχή αποφάσεως), με απώτερο σκοπό την κάμψη της άρνησης του οφειλέτη και τη συμμόρφωσή του προς το περιεχόμενο της αποφάσεως, οπότε και διά της συμμορφώσεως περατούται η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως (ΑΠ 705/2009 σε ΝΟΜΟΣ, ΕφΔωδ 146/2009 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 97/2007 ΕλλΔνη 2007.1470, ΕφΑθ 24/1996 ΕλλΔνη 1998.159, βλ. και Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεσις, τ. ΙΙ, άρθ. 947, παρ. 226-229, σ. 627-639, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως - Ειδικό Μέρος, έκδ. 2001, σ. 132-150, Νικολόπουλο σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, Ερμηνεία ΚΠολΔ, τ. ΙΙ, υπό άρθ. 947, σ. 1822- 1828)...» (ΜΠΙωαννίνων 29/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η εκ του προσωρινού δεδικασμένου δεσμευτικότητα της αποφάσεως ισχύει για όσο διάστημα ίσχυε η απόφαση αυτή και λαμβάνεται υπόψη, ανεξάρτητα από την ορθότητά της, ακόμη και μετά την ανάκληση ή, αν μετά την παράβαση χάσει την ισχύ της για άλλο λόγο, έστω και αν δεν εκδόθηκε απόφαση για την κυρία υπόθεση, κατά τη διάρκεια ισχύος της, καλύπτοντας έτσι με το μανδύα της νομιμότητας τη διάπλαση που πραγματοποιήθηκε, δηλαδή τη νομιμότητα του διαταχθέντος μέτρου και γενικότερα του δικαιώματος του αιτούντος να τύχει προσωρινής δικαστικής προστασίας κατά το ανωτέρω διάστημα (ΑΠ 1180/2003, ό.π., 455/1997 ΕλλΔνη 1998, σελ. 344). Τούτο δε, διότι, όταν συντρέξει οποιαδήποτε περίπτωση, ώστε να χάσει την ισχύ της η απόφαση που επιβάλλει χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση για την παραβίαση της υποχρεώσεως του υποχρέου προς παράλειψη ή ανοχή πράξεως, δεν αίρεται το γεγονός της παράβασης, που πραγματώθηκε όταν ίσχυε η απόφαση αυτή, αφού δεν δικαιολογείται απείθεια προς αυτήν, καθώς ο σκοπός της διατάξεως του ως άνω άρθρου 947 παρ. 1 ΚΠολΔ είναι να αποτρέψει, με τις απειλούμενες κυρώσεις της, αυτήν ακριβώς την απείθεια, για να προλάβει συνήθεις σε περίπτωση τέτοιων παραβάσεων έριδες και τις συνέπειες τούτων και κινδύνους διατάραξης της κοινωνικής γαλήνης. Αντίθετη δε εκδοχή άγει σε ματαίωση του εν λόγω σκοπού της ως άνω διατάξεως (ΑΠ 889/1990 ό.π.)...» (ΕφΑθ 1552/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 1379). «...Εφόσον δικαιολογητικός λόγος των κυρώσεων του άρθρου 947 ΚΠολΔ είναι η απείθεια του υποχρέου στην απόφαση, πραγματώνεται με συμπεριφορά του τελευταίου αντίθετη προς το περιεχόμενο της αποφάσεως αυτής μετά την κοινοποίησή της, αφ` ετέρου δε να έχει ο οφειλέτης πρόθεση να παραβεί τις διατάξεις της προηγούμενης αυτής αποφάσεως. Επομένως, απαραίτητο στοιχείο της ιστορικής βάσης της προβλεπόμενης στη διάταξη του εδαφ. γ` της παρ. 1 του άρθ. 947 ΚΠολΔ αγωγής, η οποία έχει ως αντικείμενο τη βεβαίωση της παραβάσεως από τον οφειλέτη της υποχρεώσεώς του προς παράλειψη ή ανοχή πράξεως και την επιβολή σ` αυτόν των

κυρώσεων που απειλήθηκαν είναι, μεταξύ άλλων, αφ` ενός μεν η μη συμμόρφωση του οφειλέτη προς τα διατασσόμενα από την προηγούμενη απόφαση, αφ` ετέρου δε η πρόθεση αυτού (του οφειλέτη), η οποία, όμως ως γνώση και θέληση παραβιάσεως των διατάξεων της προηγούμενης αποφάσεως δεν έχει ανάγκη εξειδικεύσεως των στοιχείων που τη συγκροτούν (ΑΠ 664/1994 ΕλλΔνη 36.1088, Β. Βαθρακοκοίλη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθ. 947, αριθ. 60). Προκειμένου περί νομικών προσώπων, η πρόθεση και το καταλογιστό πρέπει να αναφέρεται στο πρόσωπο των εκπροσωπούντων αυτών οργάνων (Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλεση, Β` Εκδ., τ. Β, άρθ. 947, παρ. 228, σελ. 632), η δράση των οποίων, σύμφωνα με τη θεωρία του βουλητικού οργάνου, που ακολουθεί το άρθ. 71 ΑΚ που ρυθμίζει την ευθύνη του νομικού προσώπου από τις παράνομες πράξεις (αδικοπραξία, συμπεριφορά κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων αντίθετη προς τους ορισμούς του άρθρου 197 ή 198 ΑΚ, παραβάσεις συμβατικών υποχρεώσεων κ.λ.π.) είναι δράση του ίδιου του νομικού προσώπου (Μπαλή, Γεν. Αρχές, παρ. 19, Γιαννόπουλου, Γεν. Αρχές 183, Σημαντήρα Γεν. Αρχές, αρ. 467, Κρητικός, στον Αστικό Κώδικα Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, άρθ. 71 αριθ. 1). **Σε περίπτωση που η παράβαση είναι αποτέλεσμα τέλεσης πράξης που οφείλεται σε νομική ή πραγματική πλάνη, ο σχετικός περί πλάνης ισχυρισμός, ο οποίος μπορεί να οδηγήσει σε απαλλαγή του οφειλέτη, πρέπει να προβάλλεται και να αποδεικνύεται από τον οφειλέτη** (Β. Βαθρακοκοίλης, ό.π., άρθ. 947, αριθ. 60)...**Η διάταξη του άρθρου 947 ΚΠολΔ εφαρμόζεται όταν πρόκειται για υποχρέωση του εναγομένου που συνίσταται σε παράλειψη ή ανοχή πράξεως που αφορά στο μέλλον (Μπρίνιας, ό.π., ΕΑ 9344/86 ΕλλΔνη 28.1297), γιατί σκοπός της διάταξης είναι η για το μέλλον πρόληψη της παράβασης**. Επίσης, η διάταξη του άρθρου 947 ΚΠολΔ και όχι η διάταξη του άρθρου 946 ΚΠολΔ, εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση που αν και δεν πρόκειται για υποχρέωση του εναγομένου που συνίσταται σε παράλειψη ή ανοχή πράξεως αλλά για υποχρέωση σε τέλεση πράξεων εξακολουθητικώς στο μέλλον, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να γίνουν με τρίτο πρόσωπο, δεδομένου ότι η τελευταία περίπτωση ομοιάζει περισσότερο με την περίπτωση που ρυθμίζει το άρθρο 947 παρ. 1 ΚΠολΔ παρά με εκείνη που ρυθμίζει το άρθρο 946 παρ. 1 ΚΠολΔ (ΕΑ 6385/1984 Δ 16.249 και παρατηρήσεις Στ. Σταματόπουλου κάτω από αυτήν), η οποία εφαρμόζεται όταν πρόκειται για παύση υφιστάμενης παράνομης κατάστασης (Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθρο 947, αριθ. 12). Επομένως, ο ισχυρισμός των εναγομένων, ότι στην προκείμενη περίπτωση που πρόκειται για υποχρέωσή τους σε αυτοπρόσωπη ενέργεια (εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τη σύμβαση) το Δικαστήριο που εξέδωσε την προαναφερόμενη υπ` αριθ. ..../1996 απόφαση παρανόμως απείλησε σε βάρος τους τις αναφερόμενες σ` αυτήν ποινές, δεδομένου ότι επί αυτοπροσώπου ενεργείας δεν προβλέπεται απειλή αλλά επιβολή ποινής και ότι για το λόγο αυτό η επιβολή σε βάρος τους με την εκκαλουμένη απόφαση των ως άνω ποινών είναι άκυρη, αφού το Δικαστήριο που εξέδωσε αυτή άσκησε μη ανατεθειμένη σ` αυτό εξουσία, είναι μη νόμιμος, αφού σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν η υποχρέωση των εναγομένων για την όποία απειλήθηκαν οι ως άνω ποινές αναφέρεται εξακολουθητικώς στο μέλλον και κατ` ακολουθίαν δεν υπάρχει έδαφος εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 946 ΚΠολΔ...» (ΕφΑθ 1061/2002 ΕλλΔνη 2002, σελ. 799). «...Η εκτέλεση προς ικανοποίηση απαιτήσεως προς παράλειψη ή ανοχή πράξεως, κατά την ΚΠολΔ 947, δεν πραγματοποιείται με επέμβαση των ανωτέρω πολιτειακών οργάνων, παρά μόνον με απειλή κατά του οφειλέτη, ότι θα του επιβληθεί χρηματική ποινή και θ` απαγγελθεί κατ` αυτού προσωπική κράτηση, για την περίπτωση κατά την οποία αυτός θ` απειθήσει στις επιταγές της εκτελού-

μενης απόφασης. Με την απειλή αυτή και μόνον επιδιώκεται και επιτυγχάνεται η συμμόρφωση του οφειλέτη προς την ανωτέρω υποχρέωσή του, χωρίς ν` απαιτείται και άλλη, περαιτέρω, πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας (Πρόκειται για καλούμενη **«έμμεση εκτέλεση», δια της οποίας προκρίνεται ο ψυχολογικός καταναγκασμός του οφειλέτη**, προκειμένου να επιτευχθεί η in natura ικανοποίηση του δανειστή Βλ. σχετικά: Φρακίστα/Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. ΙΙ. 1983 § 50 ΙΙ 3 σελ. 54/5 και § 52 ΙΙ 2, σελ. 77/8. Ράμμο, Στοιχεία Ελλην.ΠολΔικ. τ. Β`, § 35 IV (Α), σελ. 178. Τον ίδιο, Εισηγήσεις, 1969, § 179 σημ. 438 και Εγχειρίδιον ΚΠολΔ, ΙΙΙ, § 374 ΙΙ Γ ββ`, σελ. 1413, § 384 ΙΙ Α σελ. 1434 και § 375 Γ ββ`, σ. 1419, Κεραμέα, Τρόπος υπολογισμού της χρηματικής ποινής Επί αναγκαστικής εκτελέσεως προς παράλειψιν πράξεως, στο «Χάρισμα εις Δημ. Δεληβάνην», Επιστημονική Επετηρίς ΝΟΕ, τ. Ι 2 1977 σελ. 105 επ., Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις 2η έκδ. § 202 Ι, σελ. 582 και § 227 IV, σελ. 629. Βλ. Μπέη, Μαθήματα πολιτικής δικονομίας, Αναγκ. Εκτέλεσις, 2η Εκδ., § 14.2 σελ. 112/3, ο οποίος αποκαλεί το είδος αυτό «αναπληρωματική εκτέλεση»). Διευκρινίζεται, στο σημείο τούτο, ότι επί υποχρεώσεως προς ανοχή πράξης, όπως εν προκειμένω (**ad hoc**: Φραγκίστας/ Φαλτσή, όπ.π., § 52 Ι, σελ. 75, ΕφΑθ 4028/1980 Αρμ. ΛΔ.982, ΕφΑθ 9729/1981 Αρμ. ΛΕ.773, ΕφΛαρ 317/1973 Δ 7.216), είναι ανεφάρμοστη η § 3 της ΚΠολΔ 947, η οποία προβλέπει άμεση εκτέλεση (επέμβαση δικαστικού επιμελητή) επί υποχρεώσεως προς ανοχή. Διότι, η διάταξη αυτή προϋποθέτει ανοχή από τον οφειλέτη μίας συγκεκριμένης ενέργειας του δανειστή, οπότε εξασφαλίζεται η ανοχή του οφειλέτη με επέμβαση του Επιμελητή. Αντιθέτως, όταν η αναγκαστική εκτέλεση αφορά υποχρεώσεις προς διαρκή ανοχή - όπως εν προκειμένω τότε η ανωτέρω διάταξη είναι ανεφάρμοστη και, συνεπώς, η αναγκαστική εκτέλεση είναι έμμεση (Βλ. Φραγκίστα/ Φαλτσή, όπ.π., § 52 ΙΙ, σελ. 77. Μπέη Δ, 1977.436 επ., Πίψου, Αναγκ. Εκτέλεση για παράλειψη ή ανοχή πράξης κατά το άρθρο 947 ΚΠολΔ 1992, § 5 ΙΙ, σελ. 162-6. πρβλ. και Ράμμου Εγχειρίδιον, ΙΙΙ, § 385 σελ. 1437. Βλ. Επίσης και τη συναφή γερμανική βιβλιογραφία, στην Πίψου, όπ.π., σελ. 166, σημ. 49). Συνεπώς, η τυχόν διαδικασία, η οποία θ` ακολουθήσει, σε περίπτωση απείθειας του οφειλέτη σε χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση, δεν αποτελεί περαιτέρω πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας που έχει επισπεύσει ο δανειστής, επιδίδοντας την επιταγή προς εκτέλεση, ώστε να εφαρμόζεται η ΚΠολΔ 926 και, εντεύθεν, να είναι απαραίτητο να εκτελεσθεί η απόφαση που διαπιστώνει την παράβαση και επιβάλλει τις ποινές από την απείθεια, εντός έτους από της κοινοποιήσεως της επιταγής. Διότι, η εκτέλεση της τελευταίας απόφασης, δεν τείνει στην εκπλήρωση του σκοπού της εκτελέσεως του αρχικού τίτλου, (δηλ. στον ψυχολογικό καταναγκασμό του οφειλέτη να εκτελέσει το διατακτικό του τίτλου), παρά συνιστά διαδικασία για την εφαρμογή κατά του οφειλέτη των ανωτέρω κυρώσεων, λόγω της (διαπιστωθείσας) μη συμμόρφωσής του στην εκτελούμενη απόφαση (ΕφΑθ 8551/1979 ΝοΒ 28.332, βλ. και ΕφΑθ 12321/1987 ΕλΔ 31.586). Ενόψει τούτων, ορθώς ζητείται, με την υπό κρίση αγωγή, η διαπίστωση της παραβίασης των εκτελούμενων ανωτέρω δικαστικών αποφάσεων και η επιβολή των κυρώσεων που έχουν απειληθεί με αυτές, μολονότι έχει παρέλθει έτος από τον χρόνο επιδόσεως της επιταγής προς εκτέλεση των εν λόγω αποφάσεων και, επομένως, σωστά το Πρωτοδικείο έκρινε την αγωγή νόμω βάσιμη. Συνεπώς, ο υπό κρίση τρίτος λόγος της έφεσης είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος, ανεξαρτήτως του ότι ο προκείμενος λόγος της έφεσης στηρίζεται σε λανθασμένη προϋπόθεση, διότι κρίσιμος χρόνος για τον προκείμενο προβληματισμό, είναι, κατά τα προλεχθέντα, ο χρόνος κατά τον οποίο θα επιχειρηθεί η αναγκαστική εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει τις ποινές κι όχι ο χρόνος απείθειας του οφειλέτη, όπως αβασίμως προ-

βάλλει η εκκαλούσα. Περαιτέρω, προκειμένου να επιβληθούν από το Δικαστήριο οι κυρώσεις που προβλέπει η ΚΠολΔ 950 § 2, απαιτείται πρόθεση του οφειλέτη να παραβεί τα επιτασσόμενα (ΑΠ 499/1994 ΕλΔ 36.41, ΑΠ 1241/1987 ΝοΒ 36.1444, ΑΠ 1093/80 ΕλΔ 29.499)...» (ΕφΑθ 2222/1998, ΕλλΔνη 2002, σ. 1461, ΝΟΜΟΣ).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ Ή ΑΝΟΧΗ ΠΡΑΞΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 700 § 1 ΚΠολΔ η απόφαση που διατάζει ασφαλιστικό μέτρο εκτελείται κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης. Αφ' ετέρου κατά της διάταξη του άρθρου 695 ΚΠολΔ στα ασφαλιστικά μέτρα η απόφαση έχει προσωρινή ισχύ μέχρι την ανάκληση ή μεταρρύθμιση αυτής κατά τα άρθρα 696 έως 698 και δεν επηρεάζει την κύρια υπόθεση. Από τις διατάξεις αυτές σαφώς συνάγεται ότι, εφόσον έχει απειληθεί χρηματική ποινή υπέρ του δανειστή και προσωπική κράτηση για κάθε παράβαση σε απόφαση που έχει εκδοθεί με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και που υποχρεώνει τον οφειλέτη σε παράλειψη ή ανοχή πράξης, νόμιμα χωρεί καταδίκη του οφειλέτη σε χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση για κάθε παράβαση της απόφασής της και για όσο διαρκεί η ισχύς της, έστω και αν δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση στην κύρια υπόθεση. Στη δίκη δε περί βεβαιώσεως της γενόμενης ως άνω παράβασης και καταδίκης του οφειλέτη στην απειληθείσα χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση είναι απαράδεκτος κάθε ισχυρισμός που τείνει στην αμφισβήτηση της απόφασης που έχει διατάξει το ασφαλιστικό μέτρο και αναγνωρίσει προσωρινή απαίτηση του δανειστή, διότι αντίκειται στο προσωρινό δεδικασμένο που πηγάζει από την απόφαση αυτή (ΑΠ 709/1978 ΝοΒ 27.534, ΕφΑθ 1229/1983 ΝοΒ 31.838). Το μονομελές πρωτοδικείο, για να επιδικάσει την απειλούμενη αντίστοιχη χρηματική ποινή και να απαγγείλει την προσωπική κράτηση, αρκεί **α)** να υπάρχει απόφαση εκτελεστή, που απειλεί τις ποινές αυτές για ενδεχόμενη παράβαση, **β)** η απόφαση αυτή να έχει επιδοθεί στον υπόχρεο προς συμμόρφωση σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 924 ΚΠολΔ και **γ)** να βεβαιωθεί ότι έγινε παράβασή της. Ο παραβάτης υπόκειται στις απειλούμενες ποινές ανεξάρτητα από την ορθότητα της απόφασης η οποία τις απειλεί, ακόμη και αν, μετά την παράβαση, χάσει την ισχύ της, γιατί και όταν συντρέξει η περίπτωση αυτή δεν αίρεται το γεγονός της παράβασης που πραγματώθηκε όταν ίσχυε η απόφαση αυτή, προς την οποία απείθεια δεν δικαιολογείται, αυτή δε έχει σκοπό να αποτρέψει με τις απειλούμενες κυρώσεις η διάταξη του άρθρου 947 § 1 ΚΠολΔ για να προλάβει, συνήθεις σε περίπτωση τέτοιων παραβάσεων, έριδες και τις από αυτές συνέπειες και κινδύνους διατάραξης της κοινωνικής γαλήνης (ΑΠ 889/1990 ΕλΔ 32.546, ΕφΑθ 3574/1992 ΕλΔ 35.145, ΕφΑθ 5410/1989 ΕλΔ 33.371, ΕφΑθ 7667/1988 ΕλΔ 31.172). Η απείθεια, δηλαδή η πρόθεση ως γνώση και θέληση του παραπάνω αποτελέσματος (παραβίαση υποχρέωσης του οφειλέτη προς συμμόρφωση στις διατάξεις της απόφασης) δεν έχει ανάγκη εξειδίκευσης των στοιχείων που τη συγκροτούν, αλλά αρκεί να αναφέρεται στην αγωγή ότι ο οφειλέτης ενήργησε από πρόθεση, ή να συνάγεται από τα εκτιθέμενα σ' αυτή (αγωγή) η ύπαρξη τέτοιας πρόθεσης (βλ. και ΑΠ 664/1994 ΕλΔ 36.1088). Ειδικότερα η δικαστική βεβαίωση της παράβασης, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την καταδίκη του καθ' ου η εκτέλεση στην χρηματική ποινή και την προσωπική κράτηση, αφορά την παράβαση του ουσιαστικού περιεχομένου του εκτελεστού τίτλου. Ο κατ' άρθρο 947 § 1 εδ. δ΄ ενάγων βαρύνεται με την επίκληση και απόδειξη της πλήρωσης της αντικειμενικής υπόστασης της παράβασης, για την οποία εφαρμογή έχουν οι ειδικοί κανόνες των εργατικών διαφορών (671 επ.), ενώ, αντίθετα η πλήρωση της υποκειμενικής υπόστα-

σης της παράβασης (υπαιτιότητα) τεκμαίρεται, εφόσον ο οφειλέτης έλαβε γνώση της επιταγής, γι' αυτό και ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης, πρέπει να αποδείξει την έλλειψη της υπαιτιότητάς του. Η καταγόμενη στη δίκη αξίωση προς διάγνωση είναι η αξίωση του ενάγοντος προς επιβολή των νόμιμων κυρώσεων κατά του οφειλέτη, η οποία ενεργοποιείται από την πραγμάτωση της παράβασης. Η αξιούμενη κοινοποίηση απόφασης με επιταγή προς εκτέλεση, ως προϋπόθεση της απείθειας προς τα διατασσόμενα με την απόφαση, δεν αίρεται στην περίπτωση κατά την οποία η απόφαση που επιτάσσει την υποχρέωση προς παράλειψη ή ανοχή και απειλεί τις κυρώσεις του άρθρου 947 § 1, είναι των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία εκτελείται αμέσως, κατά τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης. Συνεπώς η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων που διατάσσει την παράλειψη ή ανοχή πράξης, γίνεται κατά τους ορισμούς του άρθρου 947 και, εφόσον απαιτείται για την εκτέλεση της απόφασης και επίδοση επιταγής, πρέπει να επιδίδεται στον καθ' ου η εκτέλεση δηλ. αντιγράφου ή αποσπάσματος αυτής με επιταγή προς συμμόρφωση και πάροδος 24ωρης προθεσμίας απ' αυτήν (άρθ. 700 § 2), (ΑΠ 457/1989 ΕΕΝ 1990.135, ΑΠ 895/1976 ΝοΒ 25.345, ΑΠ 2891/1988 ΕΛΔ 31.149)...» (ΕφΑθηνών 97/2007 ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΛΛΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

«...Από τη διάταξη αυτή (άρθρο 947 παρ. 1 ΚΠολΔ) προκύπτει, ότι, σε περίπτωση πολλών παραβάσεων, οι οποίες διαπιστώνονται δικαστικώς, οφείλονται ισάριθμες χρηματικές ποινές και χωρεί καταδίκη, σε προσωπική κράτηση για κάθε παράβαση. Όταν όμως διαπραχθούν πολλές παραβάσεις, που συνιστούν κατά την ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, διαρκή ενέργεια ή συγκροτούν μία φυσική ενότητα ενεργείας, επιβάλλεται μία μόνο ποινή και όχι αθροιστικά τόσες ποινές όσες και οι μερικότερες παραβάσεις. Περαιτέρω, από την ίδια ως άνω διάταξη, η οποία, κατά το μέρος που προβλέπει ποινές, έχει χαρακτήρα, κανόνος ουσιαστικού δικαίου - εφόσον με αυτή θεσπίζεται ενοχή από αδικοπραξία - προκύπτει ότι, για την καταδίκη του οφειλέτου στην ποινή που απείλησε το δικαστήριο με προηγούμενη απόφασή του για την περίπτωση παραβάσεως των διατάξεών της απαιτείται να έχει ο οφειλέτης πρόθεση να παραβεί τις διατάξεις της προηγούμενης αυτής απόφασης (πρβλ ΑΠ 732/2007, ΑΠ 1271/2004, ΑΠ 1497/2007, ΑΠ 178/2003)...» (ΑΠ 1257/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η ως άνω απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων, που απείλησε τη χρηματική ποινή (και προσωπική κράτηση) κατά του εναγομένου «για κάθε παράβαση στο μέλλον» των διατάξεών της, δεν οριοθέτησε με ειδικότερο χρονικό όριο τη μία παράβαση, σε σχέση με τις περισσότερες παραβάσεις, όπως π.χ. κατά ημέρα ή κατά μήνα. Κατόπιν αυτού, οι συνεχόμενες καθημερινές παραβάσεις της συγκεκριμένης διατάξεως για μακρό χρονικό διάστημα χωρίς ουδεμία διακοπή, συνιστούν διαρκή ενέργεια, εξωτερικά διαγνωστή και στους τρίτους ως διαρκή, λόγω της φύσεώς της, για την οποία πρέπει να επιβληθεί κατά του παραβάτη εναγομένου μία μόνο ποινή και όχι τόσες ποινές, όσες και οι επί μέρους καθημερινές παραβάσεις (ΑΠ 416/2009, ΑΠ 1664/2008 ΤΝΠΔΣΑ, ΑΠ 1480/2002, ΕλλΔνη 2004,763, Β. Βαθρακοκοίλη Κώδ. Πολιτικής Δικονομίας 1997, τ. Ε` σ. 593-594, παρ. 78). Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που βεβαίωσε την από πρόθεση παραβίαση της παραπάνω διατάξεως της .../2006 αποφάσεως των ασφαλιστικών μέτρων και υποχρέωσε τον εναγόμενο να καταβάλει μία μόνο χρηματική ποινή, ποσού 300 ευρώ, και όχι τις αθροιστικά αιτούμενες με τις αγωγές της ενάγουσας ποινές, δεχόμενο ότι η συγκεκριμένη παραβίαση συγκροτεί διαρκή ενιαία συμπεριφορά του εναγομένου, ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε το

νόμο και εκτίμησε τις αποδείξεις και είναι απορριπτέοι οι πρώτος και δεύτερος λόγοι της εφέσεως της ενάγουσας-εκκαλούσας, με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα. Ο ισχυρισμός της τελευταίας, ότι το ποσό της μιας παραβάσεως είναι ασήμαντο, ώστε να υποχρεώσει τον εναγόμενο να συμμορφωθεί με την προηγούμενη διάταξη και αληθής υποτιθέμενος δεν μεταβάλλει το συμπέρασμα του Δικαστηρίου περί επιβολής ενιαίας ποινής, αφού, κατά τα προαναφερόμενα, αφενός μεν είναι προφανής η φύση της συγκεκριμένης παραβάσεως ως ενιαίας συμπεριφοράς και έτσι γίνεται αντιληπτή στους τρίτους, αφετέρου δε η χρηματική ποινή, που επιβλήθηκε από την ως άνω απόφαση, δεν οριοθετήθηκε ειδικότερα χρονικά για κάθε ημέρα παραβάσεως. Ενόψει δε του γεγονότος, ότι επιβάλλεται μία χρηματική ποινή στον εναγόμενο για την διαρκή παραβίαση της επίμαχης διατάξεως δεν ασκεί έννομη επιρροή το περιστατικό, που δέχθηκε στο σκεπτικό της η εκκαλουμένη απόφαση, ότι ο εφεσίβλητος αφαίρεσε τις προαναφερόμενες πινακίδες του ιατρείου του τελικά την 24.10.2007, μετά την καταδίκη του, από το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών, για την αξιόποινη πράξη της απείθειας, ακόμη κι αν το γεγονός αυτό, όπως υποστηρίζει η εκκαλούσα με τον τρίτο λόγο της εφέσεώς της, είναι ψευδές, οπότε και ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος...» (ΕφΑθ 1552/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 1379).

ΕΜΜΕΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ (άρθρ. 946, 947 ΚΠολΔ) ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΚΑΘΟΥ

«...Από τη γραμματική διατύπωση του άρ. 232Α ΠΚ, αξιώνοντας για την εφαρμογή του παράλειψη διαταχθείσης με δικαστική απόφαση πράξεως, η επιχείρηση, όμως, της οποίας «εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση» του υπαιτίου, συνάγεται, ότι τούτο εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις της εμμέσου αναγκαστικής εκτελέσεως των άρ. 946, 947 ΚΠολΔ, τα οποία αναφέρονται σε πράξη, η επιχείρηση της οποία εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούληση του οφειλέτη το πρώτο και σε υποχρέωση του οφειλέτη για παράλειψη ή ανοχή πράξεως (με αυτονόητο, αφού πρόκειται για παράλειψη και ανοχή, το στοιχείο της εξαρτήσεώς τους αποκλειστικά από τη βούλησή του) το δεύτερο και όχι και στις περιπτώσεις της αμέσου αναγκαστικής εκτελέσεως, όπως εκείνες των άρ. 941, 942 ΚΠολΔ, κατά τις οποίες, επί υποχρεώσεως παραδόσεως ή αποδόσεως κινητού πράγματος, όπως εν προκειμένω, χωρεί άμεση εκτέλεση, με την αφαίρεση του πράγματος από τα χέρια του οφειλέτη από το δικαστικό επιμελητή και την παράδοσή του στο δανειστή και, αν τούτο δεν βρεθεί, ακολουθείται, στην περίπτωση του πρώτου, η διαδικασία του άρ. 941 παρ. 2 ΚΠολΔ και τελικά αναπληρωματική εκτέλεση χρηματικής πλέον απαιτήσεως...» (ΠλημΛευκ 108/2001, ΠοινΧρ 2001, σελ. 374).

«ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ» - ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

«...Από το συνδυασμό των άρθρων 946 παρ. 1, 948 ΚΠολΔ και 330, 297, 98 και 914 ΑΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 232Α ΠΚ, συνάγεται, ότι, σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει εκ προθέσεως την κατόπιν δικαστικής απόφασης υποχρέωσή του να επιχειρήσει πράξη, ήτοι παροχή μη χρηματική, που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του, όπως μπορεί να είναι η υποχρέωσή του σε συμβατική παροχή (μη χρηματική) στα πλαίσια της αυτούσιας (in naturam) αποκατάστασης της διαταραχθείσης από αυτόν (οφειλέτη) σύμβασης, τότε ο δανειστής και εφόσον έγινε τελεσίδικη η σχετική απόφαση και κοινοποιήθηκε προς τον οφειλέτη η καταδικαστική απόφαση με επι-

ταγή προς εκτέλεση, παρήλθε δε άπρακτη η προθεσμία συμμόρφωσης προς την απόφαση κατά την ΚΠολΔ 926 παρ. 1 εδ. α`, δικαιούται, εκτός της χρηματικής ποινής στην οποία καταδικάστηκε ο οφειλέτης κατά την ΚΠολΔ 946 παρ. 1, να αξιώσει, κατ΄ εφαρμογή της ΚΠολΔ 948, την αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από την δολίως καθυστερημένη τέλεση της πράξεως από τον οφειλέτη κατά τις περί αδικοπραξιών διατάξεις, η δ` αξίωσή του αυτή είναι ανεξάρτητη εκείνης από την ΑΚ 339 (στην περίπτωση που θέλει να εμμείνει στην εκπλήρωση της παροχής)...» (ΑΠ 28/2006, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τα άρθρα 297-298 ΑΚ, ο υπόχρεος σε αποζημίωση οφείλει να την παράσχει σε χρήμα. Η αποζημίωση περιλαμβάνει την μείωση της περιουσίας του δανειστή (θετική ζημία), καθώς και το διαφυγόν κέρδος, εκείνο δηλαδή που προσδοκά κανείς με πιθανότητα, σύμφωνα με την συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων ή τις ειδικές περιστάσεις, και ιδίως τα προπαρασκευαστικά μέτρα που έχουν ληφθεί. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι τα περιστατικά που προσδιορίζουν την προσδοκία ορισμένου κέρδους, με βάση την, κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων, πιθανότητα, καθώς και οι ειδικές περιστάσεις και τα ληφθέντα προπαρασκευαστικά μέτρα, πρέπει κατά το άρθρο 216 § 1 ΚΠολΔ να εκτίθενται στην αγωγή. Δεν αρκεί δηλαδή η αφηρημένη επανάληψη των ως άνω εκφράσεων του άρθρου 298 ΑΚ, ούτε του συνολικώς φερομένου ως διαφυγόντος κέρδους, αλλ` απαιτείται η εξειδικευμένη και λεπτομερής κατά περίπτωση, μνεία των συγκεκριμένων περιστατικών και των προπαρασκευαστικών μέτρων που είχαν ληφθεί, που προκειμένου για μελλοντικές οικοδομικές εργασίες είναι και η έκδοση της αναγκαίας οικοδομικής αδείας, που επιτρέπει τη διενέργειά τους, και που καθιστούσαν πιθανό το κέρδος ως προς τα επί μέρους κονδύλια αυτών (ΟλΑΠ 20/92, ΑΠ 1147/2003)...» (ΑΠ 1495/2009, ΤΝΠΔΣΑ).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΠΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ Ή ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ

«...Αν ο δικαστικός επιμελητής δεν βρεί τέτοια πράγματα, ο δανειστής μπορεί να επιδιώξει την «εμμεση εκτέλεση» ή καλούμενη και αναπληρωματική εκτέλεση, επιδιώκοντας αποζημίωση (βλ. άρθρ. 948). Προς τούτο πρέπει για την αναγκαστική εκτέλεση να οριστεί η αξία τους σε χρήμα (βλ. άρθρ. 917). Ο προσδιορισμός της αξίας του αντικειμένου της παροχής γίνεται με απόφαση του Μον.Πρωτ. που δικάζει κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρ. 670-676). Αν η παροχή επιδικάσθηκε με απόφαση του ειρηνοδικείου, ο προσδιορισμός της αξίας γίνεται από αυτό κατά την ίδια διαδικασία. Βλ. αναλυτ. άρθρο 917...» (Μιχάλη Μαργαρίτη - Άντας Μαργαρίτη **«ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ» Αθήνα 2012, Δίκαιο και Οικονομία Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ,** άρθρο 942, σελ. 631). «...Κατ` αρθ. 8 β` § 1 ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιριών», οι ονομαστικές μετοχές, οι οποίες δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, μεταβιβάζονται **α)** με συμφωνία περί μεταθέσεως της κυριότητας και παραδόσεως της νομής από τον κύριο στον αποκτώντα (αρθ. 1034 ΑΚ, 35 εδ. β` ΕμπΝ) και **β)** με την εγγραφή της μεταβιβάσεως στο βιβλίο μετοχών της ανώνυμης εταιρίας και έκδοση νέου τίτλου ή επισημείωση του παλαιού τίτλου. Οι διατυπώσεις δε αυτές αναφέρονται στην εμπράγματη δικαιοπραξία της μεταβιβάσεως και δεν επηρεάζουν το κύρος της ενοχικής δικαιοπραξίας (Ι. Πασσιάς, Το Δίκαιον της ανωνύμου εταιρείας, τ. Α`, έκδ. 1955, § 256 επ., σελ. 404 επ. - Ε. Νισυραίος, στο συλλογικό έργο Το δίκαιο της ανώνυμης εταιρείας, τ. Α`, έκδ. 1992, στο αρθ. 8β`, σελ. 488 επ.). Η εγγραφή αυτή, η οποία συνιστά οιονεί δικαιοπραξία (Κ. Παμπούκης, Μελέτες, τ. Α`, έκδ. 1977, σελ. 200 επ.), δημιουργεί βασικά τη μετοχική σχέση, γιατί αποτελεί προϋπόθεση για τη νομιμοποίηση του νέου μετόχου έναντι της ανώνυμης

εταιρείας, κατά τις διατάξεις των αρθ. 8 β` § 1 ν. 2190/1920 και 5 § 2 ν.δ 3330/1955 (βλ. ΟλΑΠ 62/1981 ΝοΒ 29.1256, ΑΠ 59/1978 ΕΕμπΔ 1979.70, ΑΠ 1001/1977 ΝοΒ 16.906 - Κ. Ρόκας, Μελέτες εμπορικού δικαίου, τ. Α`, σελ. 225). Μεταξύ όμως των συμβαλλομένων, πωλητή και αγοραστή, η μεταβίβαση των μετοχών επέρχεται ανεξάρτητα από την εγγραφή της μεταβίβασης στο βιβλίο της ανωνύμου εταιρείας (ΑΠ 62/1981 ΕΕμπΔ 1981.251, ΝοΒ 29.1256, ΑΠ 1001/1997 ο.π.). Περαιτέρω, οι ονομαστικές μετοχές αποτελούν κατά την κρατούσα άποψη, αξιόγραφα σε ευρεία έννοια, δεδομένου ότι είναι έγγραφα, τα οποία ενσωματώνουν δικαίωμα ιδιωτικό, για την ενάσκηση του οποίου απαιτείται η κατοχή του τίτλου (Ν. Δελούκας, Αξιόγραφα, έκδ. 1973, § 9, σ. 27 - Κιάντου Παμπούκη, Εμπορικόν Δίκαιον, τόμ. Β` τεύχος α`, σελ 5 επ. - Ι. Βαρβιτσιώτης, Η ονομαστική μετοχή, έκδ. 1961, § 9, σελ 58 επ. - Ε. Αλεξανδρίδου, παρατ. στην ΕφΑθ 4869/1974 Αρμ. ΚΗ.836 επ. **contra** Γ. Σημίτης, Η ονομαστική μετοχή, έκδ. 1952, σελ. 102 - Π. Σκούφης, Περί της εννοίας των αξιόγραφων κατά τα εν Γερμανία και τα παρ` ημίν ισχύοντα, ΕΕμπΔ Γ.337 επ. και κυρίως σελ. 382 επ.). Στην έννοια δε των αντικαταστατών πραγμάτων υπάγονται και οι ονομαστικές μετοχές οι οποίες έχουν χαρακτήρα ενσωμάτου κινητού πράγματος (βλ. Ι. Πασσιάς, ό.π., § 273, σελ. 433 - Κ. Καραβάς, Εγχειρίδιον περί Ανωνύμων Εταιρειών, τ. Α`, έκδ. 1930, § 216, σελ. 146 - επίσης, για το θέμα της κυριότητας βλ. ΕφΑθ 2744/1990 ΕΕμπΔ 1990.432), με αποτέλεσμα επ` αυτών να εφαρμόζονται οι σχετικές με την κατάσχεση κινητών διατάξεις των αρθ. 942 επ. ΚΠολΔ (βλ. Ι. Πασσιάς, τ. Β`, έκδ. 1969, σελ. 433). Εξάλλου, μέχρι την έκδοση των οριστικών τίτλων των ονομαστικών μετοχών χορηγούνται στους μετόχους «προσωρινοί τίτλοι» ή «προσωρινές αποδείξεις» (Λ. Κοτσίρης, Περί των λεγομένων «προσωρινών τίτλων μετοχών» των ανωνύμων εταιρειών, ΕΕμπΔ ΙΕ`.176 επ. - Ι. Πασσιάς, ό.π. τ. Α`, σελ. 393 - Κ. Ρόκας, Μελέτες (γνμδ), τ. Α`, σελ. 206, ΝοΒ 1.506 επ.). Δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη στην ημετέρα νομοθεσία και, συνεπώς, για τα αποδεικτικά αυτά έγγραφα ισχύουν οι διατάξεις του κοινού δικαίου σε συνδυασμό με αυτές των ανωνύμων εταιρειών (για το γερμανικό δίκαιο βλ. G. Wilhelmi, Gesetz uber Aktiengesellschaften, έκδ. 1950, σελ. 30 -Teichman/Koeler, Aktiengesetz, έκδ. 1950, § 8, σελ. 25 -για το ιταλικό δίκαιο προβλέπει το αρθρ. 2354 Codice Civile). Θεωρούνται δε, κατά την κρατούσα γνώμη, ως αξιόγραφα, τα οποία ενσωματώνουν τη μετοχική σχέση μέχρι να παραδοθούν οι οριστικοί τίτλοι των μετοχών (Ι. Πασσιάς, τ. Α`, σελ. 394, Κ. Ρόκας, ό.π., σελ. 176, ΣτΕ 357/1972 ΕΕμπΔ 1973.215). Εκδίδονται κατά το μεταξύ της συντελέσεως της ιδρύσεως της εταιρείας και της εκδόσεως των μετοχών χρονικό διάστημα και αποτελούν προσωρινής ισχύος έγγραφο, με το οποίο αποδεικνύεται η συμμετοχή του μετόχου στην εταιρεία, είτε υπάρχει ολοσχερής ή μερική καταβολή της εισφοράς του μετόχου. Επιστρέφονται δε μετά την παραλαβή των οριστικών τίτλων, οπότε και χάνουν την ισχύ τους (Κ. Καραβάς, ό.π. τ. Β`, σελ. 107)...» (ΕφΝαυπλίου 190/1999 ΧρΙδΔ 2001. σελ. 633).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΔΙΚΗΣ ΣΕ ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΗΣ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 949 εδ. α` ΚΠολΔ προκύπτει ότι προϋπόθεση της διατάξεως αυτής είναι η ύπαρξη ορισμένης αξίωσης από τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου καθόσον η εν λόγω διάταξη δεν θεμελιώνει η ίδια την αξίωση, αλλά προϋποθέτει αυτήν ως δεδομένη. Δικαιοπαραγωγικοί της σχετικής αξιώσεως μπορεί να είναι είτε η σύμβαση, ιδίως περιουσιακού χαρακτήρα, (πώληση, ανταλλαγή, εταιρία) την οποία ο νόμος εξοπλίζει με δεσμευτικότητα (αρθρ. 166, 361 ΑΚ) είτε η μονομερής δικαιοπραξία, είτε απ` ευθείας ο νόμος (αρθρ. 424, 758, 896 Α.Κ). Περαιτέρω,

κατά τη διάταξη του άρθρου 789 Α.Κ, με απόφαση της πλειοψηφίας των κοινωνών μπορεί να καθοριστεί για το κοινό αντικείμενο ο προσήκον τρόπος τακτικής διοίκησης και εκμετάλλευσης. Η πλειοψηφία λαμβάνεται κατά το μέγεθος των μερίδων. Στις εν λόγω πράξεις τακτικής διοίκησης και εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται και η σύμβαση μίσθωσης του κοινού αντικειμένου, καθώς και κάθε άλλη πράξη η οποία τείνει στη διατήρηση ή άρση των συνεπειών της μισθώσεως. Η απόφαση της πλειοψηφίας που λήφθηκε μέσα στα πλαίσια του άρθρου 789 Α.Κ, δεν αφορά μόνο τις εσωτερικές σχέσεις των κοινωνών, αλλά ενέχει και εξουσία αντιπροσωπεύσεως και συνακόλουθα είναι έγκυρη και δεσμεύει όλους τους κοινωνούς ακόμη και εκείνους που διαφώνησαν και μειοψήφισαν έστω και αν δεν έλαβαν μέρος σε αυτήν. Ετσι, αν η μειοψηφία αρνείται να συμμορφωθεί στην απόφαση της πλειοψηφίας μπορεί να εξαναγκαστεί σ` αυτό με δικαστική απόφαση με την εφαρμογή του άρθρου 949 ΚΠολΔ, εφόσον συντρέχουν και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που αναφέρονται στη μείζονα σκέψη. Τα παραπάνω όμως δεν ισχύουν αν οι συμβάσεις που αποτελούν περιεχόμενο της διοικήσεως κοινού, όπως εκείνη της μισθώσεως, καταρτιστούν με έναν, από τους κοινωνούς ως αντισυμβαλλόμενο γιατί στην περίπτωση αυτή ο κοινωνός έχει τη θέση του μισθωτή σαν οποιοσδήποτε τρίτος...» (ΑΠ 2122/2009 NoB 2010, σελ. 1224). «...Κατά το άρθρο 166 ΑΚ, καταρτισμένη σύμβαση αποτελεί και το προσύμφωνο, με το οποίο δημιουργείται τέλεια ενοχή, ήτοι γεννώνται υποχρεώσεις και από τα δύο μέρη για τη σύναψη της κύριας συμβάσεως, οι υποχρεώσεις δε αυτές είναι αγώγιμες και καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δικαιούται να εγείρει αγωγή με αίτημα την, κατά το άρθρο 949 ΚΠολΔ, καταδίκη σε δήλωση βουλήσεως, η οποία θεωρείται ότι έγινε μόλις η απόφαση καταστεί τελεσίδικη. Η τελευταία αυτή αγωγή μπορεί να εγερθεί και στην περίπτωση που είχε προσυμφωνηθεί να πωληθεί πράγμα, το οποίο κατά το χρόνο καταρτίσεως του προσυμφώνου δεν ανήκει στην κυριότητα του προσυμφωνήσαντος - πωλητή, γιατί η συμφωνία πωλήσεως ακόμα και ξένου πράγματος, παρόλο που αποτελεί περίπτωση αρχικής υποκειμενικής αδυναμίας, είναι έγκυρη και ο πωλητής είναι υποχρεωμένος να αποκτήσει το πράγμα και να παραδώσει τη νομή τούτου στον αγοραστή...» (ΑΠ 58/1997 ΕλλΔνη 1998, σελ. 127). «...Από τη διάταξη του άρθρου 949 ΚΠολΔ συνάγεται σαφώς ότι η αγωγή που έχει ως αίτημα την καταδίκη του εναγόμενου σε δήλωση βούλησης, πρέπει να βρίσκει νόμιμο έρισμα στις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, δηλαδή να στηρίζεται σε πραγματικά γεγονότα που δημιουργούν νόμιμη υποχρέωση του εναγομένου να προβεί στην αξιούμενη δικαιοπραξία. Η νομική αυτή υποχρέωση μπορεί να απορρέει είτε απ` ευθείας από το νόμο (π.χ. άρθρα 424, 758, 896 και 1945 ΑΚ), είτε από τη σύμβαση την οποία ο νόμος (π.χ. τα άρθρα 166, 361 ΑΚ) εξοπλίζει με δεσμευτικότητα. Συνήθως έχει ως γενεσιουργό λόγο τη δικαιοπραξία (προσύμφωνο κ.λ.π.) και κατευθύνεται προς επιχείρηση άλλης δικαιοπραξίας. Αν το ουσιαστικό δίκαιο δεν παρέχει αγωγή, δεν χωρεί εξαναγκασμός κατά τη διάταξη του άρθρου 949 ΚΠολΔ (ΕΑ 6928/1991 Δνη 35.139 και ΕΑ 2879/1990 Δνη 32.1023, με τις σ` αυτές περαιτέρω παραπομπές σε συγγραφείς και νομολογία)...» (ΕφΑθ 4181/2000, ΕπΔικΠολ 2000, σελ. 379). «...Εφόσον ο εκμισθωτής που βάσει του νόμου έχει από τη σύμβαση μισθώσεως την παρεπόμενη υποχρέωση συμπράξεως υπό την παραπάνω έννοια, δηλονότι της υποβολής αιτήσεως προς την αρμόδια διοικητική αρχή για την τροποποίηση της υπάρχουσας οικοδομικής άδειας του μισθίου ώστε να καταστεί δυνατή στο μισθωτή η συμφωνημένη χρήση του μισθίου αρνείται να συμπράξει στις αναγκαίες ως άνω πράξεις, δύναται να εξαναγκασθεί προς τούτο μέσω του άρθρου 949 ΚΠολΔ (ΑΠ 923/2004 ΕλλΔνη 2005, σελ. 1703).

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ‘Η ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΤΕΚΝΟΥ

«...Με το άρθρο 950 του ΚΠολΔ ορίζονται τα εξής: «**1.** Με την απόφαση που διατάζεται η απόδοση ή παράδοση τέκνου καταδικάζεται ο γονέας που έχει το τέκνο να εκτελέσει αυτή την πράξη και με την ίδια απόφαση, για την περίπτωση που δεν την εκτελέσει, απαγγέλλεται αυτεπαγγέλτως χρηματική ποινή έως πέντε χιλιάδες εννιακόσια (5.900) ευρώ **(ήδη 50.000 ΕΥΡΩ)** υπέρ του αιτούντος την απόδοση ή παράδοση ή σε προσωπική κράτηση έως ένα έτος ή και στις δύο ποινές. Αν το τέκνο δεν βρεθεί εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 861 έως 866. **2.** Αν παρεμποδίζεται το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας του γονέα με το τέκνο, η απόφαση που ρυθμίζει την επικοινωνία μπορεί να απειλήσει με χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση εκείνον που εμποδίζει την επικοινωνία και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 947.» Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι με τη πρώτη παρ. του ανωτέρω άρθρου όπως ήδη ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 27 του ν. 2721/1999 προβλέπεται η έμμεση εκτέλεση της απόφασης που διατάζει την απόδοση ή παράδοση τέκνου από τον γονέα που το έχει σε αντίθεση με το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς που προβλεπόταν η άμεση εκτέλεση. Η έμμεση αυτή εκτέλεση επιτυγχάνεται με τα προβλεπόμενα από την ίδια διάταξη μέσα της χρηματικής ποινής μέχρι 5.900 ευρώ **(ήδη 50.000 ΕΥΡΩ)** ή της προσωπικής κράτησης μέχρι ενός έτους ή και με τις δύο ποινές που απαγγέλονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο. Ετσι στη περίπτωση που ο γονέας που έχει το τέκνο δεν εκτελεί τη πράξη να αποδόσει ή να παραδόσει το τέκνο, στην οποία καταδικάστηκε με την εκτελούμενη απόφαση, ο αιτών την απόδοση δικαιούται να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε από τα μέσα που έχουν απαγγελθεί με την ίδια απόφαση ή και τα δύο για να εξαναγκάσει τον καθού στην εκτέλεση της πράξης αυτής. Και **η μεν διάταξη της απόφασης περί χρηματικής ποινής θα εκτελεσθεί κατά τις διατάξεις των άρθρων 951 επ. ΚΠολΔ περί εκτελέσεως προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων η δε διάταξη περί προσωπικής κράτησης θα εκτελεσθεί κατά τις διατάξεις των άρθρων 1047 επ. ΚΠολΔ**. Επί ασφαλιστικών δε μέτρων η εκτέλεση θα γίνει κατά τα οριζόμενα και στις διατάξεις των άρθρων 700 επ. ΚΠολΔ. Είναι σαφές ότι η διάταξη του άρθρου 947 ΚΠολΔ δεν έχει εφαρμογή στη ρυθμιζόμενη κατά τ` ανωτέρω από τη πρώτη παρ. του άρθρου 950 ΚΠολΔ περίπτωση καθόσον με τη τελευταία διάταξη ρυθμίζεται ειδικά το θέμα της μη εκτέλεσης από τον γονέα της πράξης της απόδοσης ή παράδοσης του τέκνου στην οποία καταδικάστηκε και για την οποία μη εκτέλεση απαγγέλεται με την ίδια απόφαση η χρηματική ποινή και η προσωπική κράτηση, ενώ η πρώτη διάταξη (947 ΚΠολΔ) ρυθμίζει ζήτημα διαφορετικό ήτοι τη περίπτωση της παραβίασης υποχρέωσης προς παράλειψη ή ανοχή πράξης για την οποία απειλείται (και δεν απαγγέλλεται) χρηματική ποινή και προσωπική κράτηση με την απόφαση. Αλλωστε τούτο προκύπτει και από τη γραμματική διατύπωση του ανωτέρω άρθρου 950 ΚΠολΔ αφού παραπομπή στην εφαρμογή του άρθρου 947 ΚΠολΔ γίνεται μόνο με τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου τούτου και όχι και με τη πρώτη...» (ΑΠ 1838/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τη σαφή έννοια της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 950 παρ. 2 ΚΠολΔ, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή της το γεγονός ότι εκείνος που παρεμποδίζει το δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας του γονέα με το τέκνο ενεργεί με πρόθεση ματαιώσεως και αποτροπής αυτής, πράγμα το οποίο επιτυγχάνεται και όταν ο υπόχρεος παροτρύνει ή εξωθεί το τέκνο να αποφύγει την επικοινωνία. Περαιτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 947 §1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι σε περίπτωση περισσότερων παραβάσεων, οι οποίες διαπιστώνονται δικαστικώς, οφείλονται ισάριθμες χρηματικές ποινές και χωρεί καταδίκη σε προ-

σωπική κράτηση για κάθε παράβαση. Όταν όμως, κατά την ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα συντρέξουν περισσότερες παραβάσεις που συνιστούν διαρκή ενέργεια ή συγκροτούν μία φυσική ενότητα ενέργειας, τότε επιβάλλεται μία μόνο ποινή και όχι αθροιστικά τόσες ποινές όσες και οι μερικότερες παραβάσεις...» (ΑΠ 1395/2008, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 1271/2005 ΕλλΔνη 2007, σελ. 550). **(ορ. και «ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΛΛΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ», σελ. 416).**

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΠΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ – ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ

Με τον όρο κατάσχεση εννοούμε την πράξη εκείνη, με την οποία επέρχεται από κρατικά όργανα η νομική και υλική δέσμευση περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη, προκειμένου να ικανοποιηθεί απαίτηση του δανειστή του κατά την διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως. Διακρίνεται, μεταξύ των άλλων, σε **αναγκαστική** και **συντηρητική.** Η πρώτη, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτελέσεως, αποβλέπει στην **ικανοποίηση του δανειστή διά της πωλήσεως (πλειστηριασμού) του κατασχεθέντος. Η δεύτερη, η οποία διενεργείται, χωρίς εκτελεστό τίτλο, αποβλέπει στην εξασφάλιση μελλοντικής αναγκαστικής εκτελέσεως, όταν συμπληρωθούν οι κατά νόμο προϋποθέσεις που θα την επιτρέπουν.**

Για την κατάσχεση των ακινήτων προβλέπονται και εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις (άρθρο 952 επ. ΚΠολΔ). Όμως συχνά οι διατάξεις αυτές παραπέμπουν και στους κανόνες που ισχύουν για την κατάσχεση κινητών και βεβαίως εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1017 έως και 1021 ΚΠολΔ, ήτοι:

«...Η διάταξη του άρθρου 951 ΚΠολΔ ορίζει τα εξής «**1.** Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση γίνεται με κατάσχεση περιουσίας εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ή με αναγκαστική διαχείριση ή με προσωπική κράτηση. Όταν πρόκειται για ένωση προσώπων του άρθρου 62 παρ. 2, η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται στην κοινή περιουσία τους. **2.** Η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η απαίτηση και για να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης». Η ρύθμιση της δεύτερης παραγράφου του ως άνω άρθρου, που απηχεί την αρχή της αναλογικότητας, αλλά και αποτελεί έκφανση της γενικής αρχής του ΚΠολΔ για την απαγόρευση καταχρηστικής διαδικαστικής συμπεριφοράς (άρθρο 116 ΚΠολΔ), έχει ως σκοπό να αποτρέψει την εκ μέρους του δανειστή καταπίεση του οφειλέτη με τη δέσμευση δυσανάλογης προς την απαίτηση περιουσίας του τελευταίου, πρέπει δε να ερμηνεύεται με ευρύτητα - δεδομένου ότι με την επιβολή της κατασχέσεως δεν είναι βέβαιο πόσοι δανειστές θα αναγγελθούν, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό αν το πλειστηρίασμα που θα επιτευχθεί καλύπτει όλες τις απαιτήσεις των δανειστών, πάντοτε βέβαια σε συνδυασμό με τους κανόνες των χρηστών ηθών και της καλής πίστεως, η τήρηση των οποίων επιβάλλεται στους διαδίκους, τους νομίμους αντιπροσώπους τους και τους πληρεξουσίους τους στα πλαίσια της ασκήσεως δικονομικών δικαιωμάτων από την προρρηθείσα διάταξη του άρθρου 116 ΚΠολΔ

(ΑΠ 551/2005 ΕλλΔνη 2007.460, ΕφΑθ 6367/2007 ΝΟΜΟΣ, ΠΠΘηβ 18/2008 ΕλλΔνη 2008.1534, ΜΠΑμφ 15/2008 ΝοΒ 2009.2151). Συνέπεια της παραβάσεως της ως άνω διατάξεως είναι ο περιορισμός της κατασχέσεως σε ανάλογα περιουσιακά στοιχεία με δικαστική απόφαση, κατόπιν ανακοπής του οφειλέτη, και όχι η ακυρότητά της....» (ΜΠΡόδου 18/2012, ΝΟΜΟΣ). (ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349, «ΑΝΑΚΟΠΗ, ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΣΕ ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ», σελ. 353)

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

'Αρθρο 953 ΚΠολΔ

«Κατάσχεση της κινητής περιουσίας του οφειλέτη
1. Κατάσχεση μπορεί να γίνει στα κινητά πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη.
2. Οι διατάξεις για την κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη εφαρμόζονται και α) όταν κινητά πράγματα του οφειλέτη βρίσκονται στα χέρια του δανειστή ή τρίτου πρόθυμου να τα αποδώσει, β) όταν κατάσχεται εμπράγματο δικαίωμα του οφειλέτη επάνω σε ξένο κινητό πράγμα, γ) όταν πρόκειται για κινητά πράγματα που είχαν μεταβιβαστεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, εφόσον η κατάσχεση επιβάλλεται από δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης ως καταδολιευτικής κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα.
3. Εξαιρούνται από την κατάσχεση
α) τα πράγματα της προσωπικής χρήσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του και ιδίως ρούχα, κλινοστρώματα, έπιπλα εφόσον τα πράγματα αυτά είναι απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες της διαβίωσής τους,
β) τρόφιμα και καύσιμη ύλη, απαραίτητα στον οφειλέτη και την οικογένειά του για τρεις μήνες,
γ) τα παράσημα και τα αναμνηστικά αντικείμενα, τα χειρόγραφα, οι επιστολές, τα οικογενειακά έγγραφα και τα επαγγελματικά βιβλία,
δ) βιβλία, μουσικά όργανα, εργαλεία τέχνης που προορίζονται για την επιστημονική ή καλλιτεχνική και γενικότερα την πνευματική μόρφωση και ανάπτυξη του οφειλέτη ή της οικογένειάς του.
4. Εκτός από τα περιουσιακά στοιχεία της παρ. 3, εξαιρούνται από την κατάσχεση, προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, τα εργαλεία, μηχανήματα, βιβλία ή άλλα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους και εκτός από αυτά α) προκειμένου για πρόσωπα που ζουν από γεωργική εργασία, και δύο ζώα για το άροτρο, ένα υποζύγιο, μία δαμάλα, έξι πρόβατα, έξι γίδες, ο σπόρος που χρειάζεται ως την ερχόμενη συγκομιδή και η τροφή αυτών των ζώων για τρεις μήνες, β) προκειμένου για πρόσωπα που ζουν από την κτηνοτροφία, και δώδεκα μεγάλα ζώα ή εικοσιτέσσερα μικρά ζώα, και η τροφή τους για τρεις μήνες, γ) για πρόσωπα που ζουν από την πτηνοτροφία, και εκατόν πενήντα πτηνά και η τροφή τους για τρεις μήνες.
5. Η κατάσχεση καρπών δεν μπορεί να γίνει πριν από ένα μήνα από τη συνηθισμένη εποχή που ωριμάζουν. Οι μεταξοσκώληκες δεν μπορούν να κατασχεθούν πριν γίνουν τέλεια κουκούλια.
6. Αν τα κατασχεμένα πράγματα είναι ασφαλισμένα η κατάσχεση ισχύει και για την αποζημίωση που οφείλεται από την ασφάλιση...»

1017 ΚΠολΔ

Διατάξεις κοινές για τον πλειστηριασμό κινητών και ακινήτων

1. Οι διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για την κτήση κυριότητας από μη κύριο εφαρμόζονται και στον πλειστηριασμό κινητού πράγματος. 2. Σε πλειστηριασμό πράγματος κινητού ή ακίνητου δεν υπάρχει ευθύνη για πραγματικά ελαττώματα. Για τα νομικά ελαττώματα υπάρχει ευθύνη μόνο εκείνου που επισπεύδει τον πλειστηριασμό και μόνο αν αυτός γνώριζε κατά το χρόνο του πλειστηριασμού την ύπαρξη του νομικού ελαττώματος. Η ευθύνη από τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού δεν αποκλείεται. 3. Τον κίνδυνο από την τυχαία καταστροφή ή χειροτέρευση του πράγματος φέρει ο υπερθεματιστής από την κατακύρωση. 4. Ο υπερθεματιστής παίρνει τα ωφελήματα και φέρει τα βάρη του πράγματος από την κατακύρωση.

1018 ΚΠολΔ

Σε περίπτωση που ο πλειστηριασμός ακυρώθηκε και διενεργηθεί νέος, η απαίτηση του υπερθεματιστή του πλειστηριασμού που ακυρώθηκε να αναλάβει το πλειστηρίασμα που διανεμήθηκε κατατάσσεται μετά τα έξοδα της εκτέλεσης του νέου πλειστηριασμού και πριν από τις απαιτήσεις των άρθρων 975, 976, 1007, 1012 παρ. 4 και 1015 παρ. 4. Για να ικανοποιηθεί αυτή η απαίτηση, ο υπερθεματιστής μπορεί να επισπεύσει πλειστηριασμό με βάση την απόφαση που ακύρωσε την εκτέλεση και πιστοποίηση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ότι το πλειστηρίασμα έχει καταβληθεί και διανεμηθεί.

1019 ΚΠολΔ

1. Η κατάσχεση, εφόσον δεν ακολούθησε πλειστηριασμός μέσα σε ένα έτος αφότου επιβλήθηκε ή αναπλειστηριασμός μέσα σε έξι μήνες από τον πλειστηριασμό, ανατρέπεται, αν το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, με απόφαση του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Το δικαστήριο γνωστοποιεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση την απόφαση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού που οφείλει να σταματήσει κάθε παραπέρα ενέργεια και να ζητήσει να εγγραφεί σχετική σημείωση στο βιβλίο κατασχέσεων. Η ανατροπή λογίζεται ότι έχει επέλθει ως προς όλους αφότου δημοσιευθεί η απόφαση. 2. Στις προθεσμίες που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν υπολογίζεται το διάστημα από την έκδοση απόφασης σύμφωνα με το «άρθρο 966 παράγραφοι 3 και 4» μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίσθηκε σύμφωνα με αυτήν, το διάστημα αναστολής της εκτέλεσης, η οποία χορηγήθηκε με δικαστική απόφαση, ή με κοινή συναίνεση εκείνου που επισπεύδει και του οφειλέτη, η οποία βεβαιώνεται με συμβολαιογραφική πράξη, καθώς και ο χρόνος από 1 έως 31 Αυγούστου. «3. Αν πριν από την έκδοση της κατά την παρ. 1 απόφασης είχαν αναγγελθεί δανειστές με τα προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης, κατά τα άρθρα 972 παρ. 2 εδ. β' και 1006 παρ. 1 εδ. α', η ανατροπή επέρχεται ως προς αυτούς μόνο αν οι ως άνω προθεσμίες είχαν συμπληρωθεί και ως προς αυτούς από τις αναγγελίες τους. Διαφορετικά, η κατάσχεση ως προς αυτούς διατηρείται και ισχύει αυτοτελής προθεσμία ανατροπής της από την αναγγελία τους, η προθεσμία όμως αυτή ουδέποτε συμπληρώνεται πριν από την πάροδο εξαμήνου από την ανατροπή».

1020 ΚΠολΔ

Αγωγή διεκδίκησης του πράγματος που πλειστηριάστηκε πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία, για τα κινητά ενός έτους από τότε που παραδόθηκαν στον υπερθεματιστή, και για τα ακίνητα πέντε ετών από τότε που μεταγράφηκε η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης.

1021 ΚΠολΔ

Όταν σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία των μερών γίνεται εκούσιος πλειστηριασμός ενώπιον συμβολαιογράφου, η διαδικασία αρχίζει με έκθεση περιγραφής, η οποία συντάσσεται από δικαστικό επιμελητή και περιέχει όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 955, αν πρόκειται για κινητό, ή του άρθρου 995, αν πρόκειται για ακίνητο.»Περαιτέρω, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 954 παρ. 4, 955 παρ. 1, 960 παρ. 2, 965, 966, 967, 969 παρ. 1, 999, 1001 παρ. 1, 1002, 1003 παρ. 1, 2 και 4, 1004, 1005 παρ. 1 και 2 και 1010. Ο εκούσιος πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το πράγμα ή το ακίνητο. Με συμφωνία των μερών ή με απόφαση του ειρηνοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το πράγμα ή το ακίνητο, η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.,μπορεί, αν το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, να οριστεί άλλος τόπος πλειστηριασμού.

ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ ΚΙΝΗΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 953 παρ. 3 εδ. α` ΚΠολΔ εξαιρούνται από την κατάσχεση τα σ`αυτή ενδεικτικώς αναφερόμενα κινητά πράγματα και συνεπώς και κάθε άλλο κινητό πράγμα, όπως το αυτοκίνητο, υπό τις σ`αυτήν οριζόμενες προϋποθέσεις, της κατά το χρόνο της κατασχέσεως χρησιμοποιήσεως των πραγμάτων από τον οφειλέτη και την οικογένειά του ή αν δεν έχει οικογένεια μόνο από τον οφειλέτη και της κάλυψης, με τα πράγματα αυτά, στοιχειωδών αναγκών των προσώπων αυτών. Λαμβάνονται υπόψει οι στοιχειώδεις ανάγκες του συγκεκριμένου οφειλέτη ο οποίος με την κατάσχεση έλαβε τη θέση του καθού η εκτέλεση, ή της οικογενείας του αν έχει, και όχι του μέσου ανθρώπου (Μπρίνιας: Αναγκ. Εκτελ., έκδ. Β`, τ. Β, 726, ΕΑ 965/90 ΝοΒ 18.1209). Ο νόμος δεν δίνει την έννοια των στοιχειωδών αναγκών και συνεπώς δεν είναι δυνατό να προσδιορίζονται γενικώς και αφηρημένως αλλά πάντοτε με βάση τον ορισμένο οφειλέτη και από τα διδάγματα της κοινής πείρας. Ως τέτοιες ανάγκες νοούνται οι πρωταρχικές ανάγκες διαβίωσης στις οποίες περιλαμβάνονται όχι μόνο αυτές που οπωσδήποτε είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ζωής και της υγείας αλλά και εκείνες της μετακίνησης και επαφής με τον έξω κόσμο. Την ανάγκη μετακίνησης καλύπτει το ιδιωτικό επιβατικό αυτοκίνητο που χρησιμοποιείται από το σωματικώς πάσχοντα ή ανάπηρο, διαρκώς ή προσωρινώς ακριβώς γι`αυτό το σκοπό ή για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος, οπότε η περίπτωση εμπίπτει και στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου. Η αξία του χρησιμοποιουμένου για τον άνω σκοπό μέσου δεν ασκεί έννομη επιρροή...» (ΕφΑθ 5393/1990, σελ. 1617, ΝΟΜΟΣ). «...Όλα τα κινητά πράγματα μπορούν να κατασχεθούν, στον κανόνα αυτόν όμως για λόγους ανθρωπισμού και σεβασμού της προσωπικότητος, είτε γιατί πρέπει να ενισχυθεί η εργασία, οι διατάξεις του άρθρου 953 παρ. 3-5 ΚΠολΔ εισάγουν διάφορες εξαιρέσεις, που υπόκεινται καταρχήν σε στενή ερμηνεία, ωστόσο όμως, σε περίπτωση αμφιβολίας πρέπει να ερμηνεύονται προς όφελος του οφειλέ-

τη, γιατί το πνεύμα των διατάξεων αυτών είναι προστατευτικό για τον τελευταίο. Με τις διατάξεις του άρθρου 953 ΚΠολΔ καθιερώνονται τέσσερις κατηγορίες ακατάσχετων πραγμάτων: **Στην πρώτη κατηγορία** ανήκουν τα πράγματα τα οποία προορίζονται να καλύψουν άμεσες στοιχειώδεις ανάγκες του οφειλέτη και της οικογενείας του (άρθρο 953 παρ. 3α`, Β` ΚΠολΔ). Ο νομοθέτης κηρύσσει τα πράγματα αυτά ακατάσχετα για λόγους ανθρωπισμού. **Η δευτέρα κατηγορία** ακατάσχετων πραγμάτων (άρθρο 953 παρ. 3γ`, δ` ΚΠολΔ) οφείλεται στην ανάγκη του σεβασμού της προσωπικότητος του οφειλέτη, ηθικής και πνευματικής καθώς και των οικογενειακών παραδόσεων. **Η τρίτη κατηγορία** ακατάσχετων πραγμάτων (άρθρο 953 παρ. 4 ΚΠολΔ) υπαγορεύεται από την ανάγκη να διασφαλισθεί η συνέχιση της εργασίας του οφειλέτη, ενώ η τετάρτη κατηγορία (άρθρο 953 παρ. 5 ΚΠολΔ) αποβλέπει στο να αποτρέψει τη βλάβη της παραγωγής και της οικονομίας. **Το επιβατηγό δημοσίας χρήσεως αυτοκίνητο (Ταξί)**, το οποίο αυτοπροσώπως εκμεταλλεύεται ο ιδιοκτήτης του επαγγελματίας αυτοκινη-τιστής, δηλαδή εργάζεται επ` αυτού αυτοπροσώπως και με αυτό πορίζεται τα προς το ζην αναγκαία, αποτελεί γι` αυτόν εργαλείο προς εξάσκηση του επαγγέλματός του και είναι ακατάσχετο, αφού, κατά τα προαναφερθέντα, αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνεχίσεως της εργασίας του οφειλέτη (Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως (Ειδικό Μέρος) παρ. 54, σημ. 18 και ιδίως σημ. 47, σελ. 201, Μπρίνιας, Αναγκαστική Εκτέλεσις, τόμος δεύτερος (Β` έκδοσις), παρ. 271, σελ. 741, Μιχαήλ Μαργαρίτης, Τα ακατάσχετα λόγω επαγγέλματος (ΕλλΔνη 38.983 επ. και κυρίως σελ. 989), Βαθρακοκοίλης, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (1997) 687)...» (ΜΠΚαβάλας 1268/2007, Αρμ. 2007, σελ. 1709, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα προς τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 953 ΚΠολΔ, εξαιρούνται από την κατάσχεση, προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, **τα εργαλεία, τα μηχανήματα, βιβλία ή άλλα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους**. Προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής είναι: **α)** τα πράγματα πρέπει να είναι απαραίτητα για την καταβολή ορισμένης προσωπικής εργασίας, **β)** η χρήση των πραγμάτων στην προσωπική εργασία των προσώπων τα οποία πορίζονται τα αναγκαία για τη ζωή από την καταβολή της εργασίας αυτής, ανεξάρτητα από το φυσικό ή τεχνικό προορισμό τους ή την καταλληλότητα για τη συγκεκριμένη εργασία και **γ)** πορισμός των αναγκαίων για τη ζωή από την προσωπική εργασία του οφειλέτη (Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, άρθρο 953, αριθ. 22). Ειδικότερα, κρίθηκε ότι τα εργαλεία και τα μηχανήματα είναι ακατάσχετα, όταν ο επαγγελματίας, που τα χρησιμοποιεί, ζει από την προσωπική του εργασία (ΕφΑθ 4611/1990 ΕλλΔνη 32.1064, ΜΠΑθ 4090/91 ΑρχΝ 43.266, ΜΠΚορ 95/90 ΝοΒ 1999.785). Όσον αφορά **το αυτοκίνητο ΤΑΧΙ**, που εκμεταλλεύεται προσωπικώς ο ιδιοκτήτης του, κρίθηκε ότι αποτελεί εργαλείο προς εξάσκηση του επαγγέλματος του. Αντίθετα, **ως προς τα λεωφορεία και τα φορτηγά αυτοκίνητα** δεν είναι αυτά ακατάσχετα, γιατί πρόκειται για οικονομικές μονάδες που αποβλέπουν στην εκμετάλλευση και κερδοσκοπία με τη μεταφορά ανθρώπων και πραγμάτων, αντίστοιχα (Βαθρακοκοίλης, ό.π. αριθμ. 25)... είναι αδιάφορη δε ως προς το κατασχετό η ηλικία του φορτηγού αυτοκινήτου...» (ΜΠΘεσ 13324/2010, Αρμ. 2010, σελ. 1209, ΝΟΜΟΣ). «... Κατά τη διάταξη του 953 παρ. 4 ΚΠολΔ «εξαιρούνται από την κατάσχεση, προκειμένου για πρόσωπα που με την προσωπική τους εργασία αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν, τα πράγματα που είναι απαραίτητα για την εργασία τους». Η διάταξη επιβάλλει την προστασία της κτήσης, με την καταβολή προσωπικής εργασίας, για να μπορεί ο οφειλέτης να συνεχίζει να χρησιμοποιεί την εργασιακή του δύναμη προς βιοπορισμό του ίδιου και των μελών της οικογενεί-

ας του, στο μέτρο, πάντοτε, που απαιτείται για την ύπαρξη μιας επαρκούς κτητικής ικανότητας των προς το ζην, λαμβανομένων υπόψη της τεχνικής εξέλιξης και της ικανότητας ανταγωνισμού. Το ποια πράγματα είναι «απαραίτητα για την εργασία», θα πρέπει να καθοριστεί με βάση οικονομοτεχνικές σταθμίσεις, να αντιμετωπίζεται δε το πρόβλημα της εξαίρεσης με κάποια ευρύτητα, ώστε να μην αποδυναμώνονται μικρές προσωπικές επιχειρήσεις που με την αφαίρεση ζωτικών παραγωγικών στοιχείων τους, καθίστανται ανενεργείς. **Ακόμη το ακατάσχετο υφίσταται ανεξάρτητα από την ευπορία ή όχι του οφειλέτη και τη δυνατότητα αυτού για αγορά άλλου πράγματος**. (Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, έκδ. 1997, τ. Ε, 'Αρθ. 953, σελ. 685-686, Μ. Μαργαρίτη, Τα Ακατάσχετα λόγω επαγγέλματος, ΕλλΔνη 1997.984-995, ΜΠΘεσ 2260/2001, Αρμ. 2002.88). Περαιτέρω, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των διατάξεων 953 § 4 και 159 § 3 ΚΠολΔ, η κατάσχεση επί ακατάσχετων, επιφέρει δικονομική ακυρότητα η οποία απαγγέλλεται από το Δικαστήριο, αν τούτο επέφερε βλάβη, μετά από αίτημα του οφειλέτη...» (ΜΠΔράμας 42/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Δεν τίθεται περιορισμός ως προς τα πράγματα, τα οποία προσδιορίζονται για γενικών γνωρισμάτων και αναλόγως του είδους της εργασίας. Αρκεί ταύτα να είναι απαραίτητα δια την εργασίαν με την οποίαν εξάλλου πρέπει να ασχολείται προσωπικως ο οφειλέτης και να πορίζεται εντεύθεν τα προς το ζην αναγκαία. Εάν ο οφειλέτης δεν δύναται ν` ασκήσει το επάγγελμά του και χωρίς βοηθούς και τα εργαλεία των βοηθών είναι ακατάσχετα (Οικονομίδης - Λιβαδάς - Γιδόπουλου ε.α. (παρ. 264 σημ., 3, Παπαδόπουλος παρ. 252. Περαιτέρω τρεις είναι οι προϋποθέσεις των ακατασχέτων τούτων **α)** περιορισμός των προς το ζην αναγκαίων εκ της προσωπικής εργασίας του καθού η εκτέλεσις **β)** χρησιμοποίησις των ως άνω εργαλείων κλπ κατά την προσωπικήν εργασίαν ανεξαρτήτως του φυσικού ή τεχνικού περιορισμού των ή της καταλληλότητος δια την συγκεκριμένην εργασίαν, **γ)** Τα ως άνω εργαλεία κλπ πρέπει να είναι απαραίτητα δια την εργασίαν του καθού η εκτέλεσις. Η έννοια των απαραιτήτων δια την εργασίαν είναι αόριστος (βλ. Μπρίνια παρ. 271 σελ. 739). Εις την κρίση δε του Δικαστηρίου εναπόκεινται οι προσδιορισμοί των «απαραιτήτων» δια την εργασίαν (ΕιρΡόδου 229/1970 ΑρχΝ ΚΒ.464)...» (ΜΠΑθ 4090/1991, ΑρχΝομ 1992, σελ. 266, ΝΟΜΟΣ). «...Αποδείχθηκε ότι ο ανακόπτων ασκεί επαγγελματικά τη δραστηριότητα του χονδρικού και λιανικού εμπορίου αεριούχων και αλκοολούχων ποτών, χυμών και άλλων συναφών ειδών σε κατάστημα που διατηρεί στο χωριό Οχυρό στο Κάτω Νευροκόπι του Νομού Δράμας, το οποίο απέχει από την πόλη της Δράμας περί τα 35 χιλιόμετρα. Την ως άνω επαγγελματική του δραστηριότητα την ασκεί καταβάλλοντος αποκλειστικά και μόνο προσωπική εργασία, προσπαθεί δε με τον τρόπο αυτό να εξασφαλίσει τα προς το ζην του ιδίου και της οικογενείας του. Το κατασχεθέν δε ως άνω αυτοκίνητό του είναι απαραίτητο για την προσωπική του εργασία αφού με αυτό μεταβαίνει στην πόλη της Δράμας, απ' όπου προμηθεύεται τα εμπορεύματά του, που μετέπειτα μεταπωλεί σε τρίτους - πελάτες, τα καταστήματα των οποίων βρίσκονται, όχι μόνο στην περιοχή του Οχυρού αλλά και σε χωριά γύρω απ` αυτό (Περιθώρι, Βαθύτοπος, Κάτω Βρόντου, Κατάφυτο, Εξοχή κλπ), όπου τα μεταφέρει με το εν λόγω αυτοκίνητο και τα παραδίδει ο ίδιος. Η βιωσιμότητα δε του ως άνω επαγγέλματός του χωρίς το κατασχεθέν αυτοκίνητο κρίνεται επισφαλής επειδή τα εμπορεύματά του, ενόψει, ιδίως, του ως άνω τρόπου μεταφοράς τους (ήτοι «από πόρτα σε πόρτα») δε δύναται να μεταφερθούν με αστική ή υπεραστική συγκοινωνία, η μίσθωση δε ταξί θα τον βαρύνει με υπερβολικά έξοδα. Αλλωστε η ανταγωνιστική της επιχείρησής του ικανότητα θα εκμηδενιστεί με την απώλεια του αυτοκινήτου του, αφού, ως ειπώθηκε ανωτέρω,

είναι αναγκαία η εκτέλεση από τον ίδιο των παραγγελιών, που γίνεται με το εν λόγω αυτοκίνητο, στους πελάτες του, οι οποίοι, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, είναι βέβαιο ότι θα προτιμήσουν να αγοράζουν απ` αλλού τα εν λόγω εμπορεύματα, αν ο ανακόπτων δεν δύναται να εξασφαλίσει την προς αυτούς μεταφορά τους, ως είθισται, άλλωστε, να πράττουν, διευκολύνοντας τους πελάτες τους, όλες οι επιχειρήσεις που ασκούν όμοια με τον ανακόπτοντα δραστηριότητα. Εξάλλου, το κατασχεθέν ως άνω ανυψωτικό μηχάνημα χρησιμοποιείται από τον ανακόπτοντα για την ανύψωση και στη συνέχεια εναπόθεση των εμπορευμάτων του, που είθισται να είναι συσκευασμένα σε μεγάλα και βαριά κιβώτια στο προμνησθέν κατάστημά του, στη συνέχεια δε για την επαναφόρτωσή τους στο κατασχεθέν φορτηγό για την περαιτέρω διανομή τους, λαμβανομένου δε υπόψη ότι ο ανακόπτων είναι ηλικίας 55 ετών, πάσχων από στεφανιαία νόσο, έμφραγμα καρδιάς, υπέρταση και σακχαρώδη διαβήτη, δε μπορεί, χωρίς τη βοήθεια του εν λόγω μηχανήματος να σηκώνει τα βαριά αυτά εμπορεύματα και ως εκ τούτου και το μηχάνημα αυτό είναι απαραίτητο για την άσκηση της εργασίας του, από την οποία, κατά τα ανωτέρω, πορίζεται τα αναγκαία για τη ζωή του. Επομένως, με βάση τα ως άνω αποδειχθέντα σε συνδυασμό με τα προαναφερόμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσας, αφού τα ως άνω κατασχεθέντα είναι απολύτως αναγκαία για την άσκηση της ως άνω ατομικής μικρής επιχείρησης του ανακόπτοντος, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτελέσεως, κατ άρθρο 953 παρ. 4 ΚΠολΔ, προκείμενου η καθ` ης η ανακοπή να ικανοποιήσει την επίδικη απαίτησή της, διότι, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, η στέρησή τους από τον ανακόπτοντα θα καταστήσει δυσχερή την άσκηση του βιοποριστικού του επαγγέλματος, στο οποίο προέχοντα χαρακτήρα έχει η καταβολή της προσωπικής του εργασίας, η αναγκαιότητά τους δε είναι απόλυτη για τη συνέχισή του, στα πλαίσια πάντα της βιούμενης ιλιγγιώδους ανάπτυξης της τεχνολογίας και των συνθηκών εργασίας της εποχής μας. Συνεπώς πρέπει, δεκτής γενομένης της ανακοπής ως βάσιμης και στην ουσία της, να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες με αριθμό .../.... έκθεση κατάσχεσης καθώς και οι με αριθμούς ..../.... περίληψη και με αριθμό ..../.... α΄ επαναληπτική περίληψη αυτής του δικ. επιμελητή του Πρωτ. Δράμας, Κ.Π...» (ΜΠΔράμας 42/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Αποδείχθηκε, κατά τα εκτεθέντα, ότι ο ανακόπτων είναι επαγγελματίας αλιέας και απασχολεί στο **αλιευτικό του σκάφος** επτά άτομα, με σκοπό την αλιεία και μεταπώληση των αλιευμάτων, με αποκόμιση κέρδους. Επομένως, πέραν της θεραπείας στοιχειωδών βιοτικών αναγκών, για την οποία θα αρκούσε η προσωπική εργασία, το ως άνω σκάφος χρησιμεύει για αποδοτικότερη εκμετάλλευση και αποκόμιση επιχειρηματικού κέρδους προς εξασφάλιση κεφαλαιουχικών αγαθών και μεγαλύτερης ευμάρειας και συνεπώς δεν είναι ακατάσχετο, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 953 παρ. 4 ΚΠολΔ, κατά την οποία εξαιρούνται από την κατάσχεση, πέραν των στην προηγούμενη παράγραφο κατονομαζομένων κινητών, για τα οποία δεν πρόκειται στην προκειμένη περίπτωση, τα εργαλεία μηχανήματα ή άλλα πράγματα των προσώπων εκείνων που αποκτούν όσα τους χρειάζονται για να ζήσουν με την προσωπική τους εργασία (βλ. σχ. Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεση έκδ. β` τ. 2ος παρ. 269, Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ στο άρθρο 953, παρ. 22 σελ. 686, ΕΑ 9611/1990 Δ/νη 32.1064). Κατ` ακολουθία των ανωτέρω, ο λόγος ανακοπής κατά τον οποίο το ως άνω σκάφος χρησιμοποιείται γιά την άσκηση της προσωπικής εργασίας του ανακόπτοντα, αν ήθελε υποτεθεί ότι αποτελεί ισχυρισμό περί του ότι αυτό εξαιρείται της κατάσχεσης, είναι απορριπτέος. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που απέρριψε αυτόν σιγή, ορθά έκρινε κατ` αποτέλεσμα....» (ΕφΠειρ 107/2006, ΠειρΝομ 2006, σελ. 235, ΝΟΜΟΣ). «...Αν, όμως, πρόκειται

για μηχανήματα ή εργαλεία, που κινούνται με περισσότερα χέρια, οπότε πρόκειται για εμπορική επιχείρηση, τότε αυτά υπόκεινται σε κατάσχεση (Μπρίνιας υπ` άρθρο 953, παρ. 269, σελ. 723 επ. ΕΑ 9611/1990 ΕΛΔ 32.1064). Στην προκείμενη περίπτωση αποδείχθηκαν τα παρακάτω πραγματικά περιστατικά: Με την προσβαλλόμενη υπ` αριθ. …./…. έκθεση κατασχέσεως κινητών του δικαστικού επιμελητή Χαλκίδας Γ.Κ. έχουν κατασχεθεί σε εκτέλεση της υπ` αριθ. …./….. διαταγής πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με επίσπευση της καθής η ανακοπή, μεταξύ άλλων, **1)** ένα ηλεκτρονικό πριόνι κοπής αλουμινίου και **2)** μια ηλεκτρονική ζυγαριά, μάρκας και τύπου ΖΕΝΙΘ LTW - 600 Κ. Τα εν λόγω μηχανήματα εργαλεία χρησιμοποιούνταν κατά το χρόνο πριν από την κατάσχεση από την ανακόπτουσα για την άσκηση της εμπορικής της δραστηριότητας στην περιοχή της Χαλκίδας, όπου διατηρούσε και σχετικό κατάστημα, που είχε ως αντικείμενο την αγορά με σκοπό τη μεταπώληση με κέρδος ειδών αλουμινίου. Για την άσκηση του επαγγέλματος αυτού η ανακόπτουσα απασχολούσε βοηθητικό προσωπικό, το οποίο χρησιμοποιούσε και χειριζόταν τα ανωτέρω μηχανήματα - εργαλεία. Ετσι η ανακόπτουσα χρησιμοποιούσε τα κατασχεθέντα μηχανήματα - εργαλεία για την άσκηση του εμπορίου και όχι για την προσφορά της προσωπικής εργασίας της για την απόκτηση των αναγκαίων προς βιοπορισμό. Με βάση τα παραπάνω πραγματικά περιστατικά τα προδιαληφθέντα μηχανήματα - εργαλεία δεν εξαιρούνται από την κατάσχεση και πρέπει να απορριφθεί ο μοναδικός λόγος του δικογράφου των πρόσθετων λόγων ανακοπής…» (ΕφΑθ 1839/2002, ΕλλΔνη 2004, σελ. 852, ΝΟΜΟΣ). «…'Οταν ο επαγγελματίας ζει όχι μόνο από την προσωπική του εργασία, αλλά με μίσθωση εργασίας και άλλων προσώπων ή χρησιμοποιεί κεφάλαια που δεν έχουν δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την προσωπική εργασία που παρέχει, τότε το αποκομιζόμενο όφελος δεν είναι προϊόν προσωπικού μόχθου, αλλά επιχειρηματικό κέρδος. Στην περίπτωση δηλαδή αυτή τα ανωτέρω κινητά πράγματα πέραν της θεραπείας στοιχειωδών βιοτικών αναγκών, για την οποία θα αρκούσε η προσωπική εργασία, χρησιμεύουν για αποδοτικότερη εκμετάλλευση και αποκόμιση κέρδους, προς εξασφάλιση κεφαλαιουχικών αγαθών και μεγαλύτερης ευμάρειας, που δεν πρέπει να εξασφαλίζονται σε βάρος των πιστωτών του εν λόγω επαγγελματία (ΕφΑθ 9611/1990 ΕλλΔνη 32.1064, ΜΠΚαβ 87/94 Αρμ 1995.9, ΜΠΚορ 95/90 ΝοΒ 39.785). Στην προκειμένη περίπτωση από τις καταθέσεις των μαρτύρων αποδείξεως και ανταποδείξεως που εξετάστηκαν ένορκα στο ακροατήριο (…) και από τα μετ` επικλήσεως από τους διαδίκους προσκομιζόμενα έγγραφα, πιθανολογήθηκαν τα εξής: Με την υπ` αριθ. …./2004 διαταγή πληρωμής του δικαστή αυτού του Δικαστηρίου που εξέδωσε ο καθού κατά του αιτούντος, τον υποχρέωσε να του καταβάλλει ποσό 92.000 ευρώ, που αντιπροσωπεύει 4 επιταγές της Α.Τ. Ελλάδος και που εκδόθηκαν από τον αιτούντα σε διαταγή του καθού. Με βάση την ως άνω διαταγή πληρωμής προέβη ο καθού στην έκδοση της υπ` αριθ. …./…. κατασχετήριας έκθεσης κινητής περιουσίας του δικαστικού επιμελητή του Πρωτ. Βόλου Γ.Π. και στη συνέχεια εκδόθηκε η υπ` αριθ. …./…. περίληψη αυτής από τον ίδιο δικαστικό επιμελητή, με την οποία εκτίθενται σε πλειστηριασμό στις …… τα παρακάτω κινητά του καθού και με τις αντίστοιχες αξίες. Ειδικότερα: **1)** δέκα (10) κλωβοστοιχίες για κονικλομητέρες, μεταλλικές, με τις βάσεις τους και υποδοχές για τροφή και νερό, αποτελούμενη η καθεμία από δώδεκα φωλιές και δώδεκα κελιά αναμονής τοκετού, μεταχειρισμένες, **2)** έντεκα (11) κλωβοστοιχίες παχύνσεως κονίκλων, διώροφες, μεταλλικές, με τις βάσεις τους και υποδοχές τροφής και νερού, αποτελούμενη η καθεμία από εικοσιτέσσερα κελιά, μεταχειρισμένες, **3)** εννέα (9) απλές κλωβοστοιχίες κονίκλων, μεταλλικές, με τις βάσεις

τους και υποδοχές τροφής και νερού, αποτελούμενη από δώδεκα κελιά η καθεμία, μεταχειρισμένες, **4)** οκτώ (8) κλουβιά αρσενικών κουνελιών, μεταλλικά, με υποδοχές τροφής και νερού μεταχειρισμένα, **5)** (...). Στη συνέχεια μετά από αίτηση του καθού περί διορθώσεως της κατασχετήριας έκθεσης, το δικαστήριο την έκανε δεκτή και αφού διόρθωσε την αξία των ως άνω κατασχεθέντων κινητών του καθού την αναβίβασε σε 59.758 ευρώ και όρισε νέα ημερομηνία πλειστηριασμού την ανωτέρω. Όμως από τα ως άνω αποδεικτικά στοιχεία πιθανολογήθηκε ότι το κονικλοτροφείο που διατηρεί ο καθού στον Α.Γ. του Δήμου Φ., στο οποίο υπάρχει ο ανωτέρω εξοπλισμός και που απασχολείται και η σύζυγος του Β.Α. (όπως ο μάρτυρας του κατέθεσε, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας τηρώντας γι` αυτό και κατάσταση προσωπικού) δεν πρόκειται περί μηχανημάτων μικρής αξίας που υποβοηθούν απλώς την προσωπική εργασία του αιτούντος για να αποκτήσει τα απαραίτητα προς το ζην, αλλά αντίθετα ο εξοπλισμός αποτελείται από καινούργια εξαρτήματα και εργαλεία μιας σύγχρονης επιχείρησης παραγωγής, εκτροφής και εμπορίας κονίκλων (κουνελιών) και συνεπώς αποτελούν σοβαρό κεφάλαιο και ισχυρή οικονομική μονάδα με πρωτεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την προσωπική εργασία αυτού και της απασχολούμενης σ` αυτό συζύγου του, το αποκομιζόμενο όφελος από το επιχειρηματικό κέρδος και όχι ο προσωπικός μόχθος. Με άλλα λόγια τα ανωτέρω κινητά χρησιμεύουν για την αποδοτικότερη εκμετάλλευση και αποκόμιση κέρδους προς εξασφάλιση κεφαλαιουχικών αγαθών και μεγαλύτερης ευμάρειας. Επομένως πιθανολογείται ότι δεν θα ευδοκιμήσει ο μοναδικός λόγος της ανακοπής του και ότι ο αιτών δεν θα υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη αν συνεχιστεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως. Κατ` ακολουθίαν πρέπει να απορριφθεί η αίτηση ως κατ` ουσίαν αβάσιμη....» (ΜΠΒόλου 3193/2004 ΝοΒ 2005, σελ. 925, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 953 παρ. 3 α` ΚΠολΔ εξαιρούνται από την κατάσχεση τα πράγματα της προσωπικής χρήσης του οφειλέτη και της οικογένειάς του και ιδίως ρούχα, κλινοστρώματα και έπιπλα, εφόσον τα πράγματα αυτά είναι απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες της διαβίωσής τους. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει σαφώς ότι για να χαρακτηριστεί ένα κινητό πράγμα ως ακατάσχετο, πρέπει **α)** να είναι είδος της προσωπικής χρήσης είτε του οφειλέτη είτε της οικογένειάς του και **β)** να είναι αυτό απαραίτητο για την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών τους. Ο εκ των προτέρων καθορισμός των ακατάσχετων πραγμάτων της περίπτωσης α` του άρθρου 953 παρ. 3 ΚΠολΔ είναι δυσχερής, δεδομένου ότι λαμβάνονται υπόψη οι κατά το χρόνο της κατάσχεσης στοιχειώδεις ανάγκες του συγκεκριμένου καθού η εκτέλεση και της οικογένειάς του. Η έννοια των στοιχειωδών αναγκών αποτελεί αόριστη νομική έννοια, η οποία είναι δυνατό να εξατομικεύεται εκάστοτε με βάση ορισμένο οφειλέτη (ή την οικογένειά του) και τα διδάγματα της κοινής πείρας. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν γενικά και αφηρημένα οι στοιχειώδεις ανάγκες, πάντως είναι δυνατό να λεχθεί ότι ως στοιχειώδεις ανάγκες νοούνται οι πρωταρχικές ανάγκες διαβίωσης, περιλαμβάνονται δε οπωσδήποτε οι απαραίτητες όχι μόνο προς διατήρηση και διασφάλιση της ζωής και της υγείας αλλά και αυτές της μετακίνησης, επαφής και επικοινωνίας με τον εξωτερικό κόσμο και αντιπαραβάλλονται με τις ανάγκες καλλωπισμού, άνεσης, αισθητικής, διασκέδασης κλπ. Με άλλες λέξεις, περιλαμβάνονται τα βασικώς απαραίτητα και όχι τα υπερβολικά ή περιττά (Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 953, σελ. 729, παρ. 270, ΕφΑθ 5393/1990 ΕλΔ 31.1617, ΕφΑθ 956/1970 ΝοΒ 18.1029). Εξάλλου, ναι μεν, όπως προαναφέρθηκε, το ακατάσχετο για τις ανάγκες διαβίωσης του οφειλέτη ή της οικογένειάς του κρίνεται με μέτρο το συγκεκριμένο οφειλέτη, οπότε οι στοιχειώδεις ανάγκες αναζητούνται κάθε φορά

στην κοινωνική και την πνευματική θέση και τις ατομικές συνθήκες διαβίωσης του καθού στο συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, όμως η διάκριση αυτή δεν μπορεί (και δεν πρέπει) να βλάπτει ένα κατώτατο όριο των στοιχειωδών αναγκών κάθε σύγχρονου ανθρώπου, για να μην καταστεί μέτρο κοινωνικών διαβαθμίσεων σε βάρος της αρχής της ισότητας (Βαθρακοκοίλης, Ερμηνεία ΚΠολΔ άρθρο 953, σελ. 681). Ετσι, σύμφωνα με τα παραπάνω, η έγχρωμη τηλεόραση εμπίπτει στην κατά την πιο πάνω διάταξη έννοια των ακατάσχετων γιατί, με βάση τις σύγχρονες κοινωνικές και οικογενειακές ανάγκες, έχει καταστεί είδος απαραίτητο για την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών ενημέρωσης (ή και επιμόρφωσης ακόμη) της οικογένειας, το ίδιο δε ισχύει και για το πλυντήριο ρούχων, δηλαδή και αυτό καλύπτει αναμφίβολα στοιχειώδεις οικογενειακές ανάγκες (βλ. ΕφΑθ 5712/1993 ΕλΔ 36.878) και για την τραπεζαρία (τραπέζι με καρέκλες), η οποία αποτελεί έπιπλο που χρησιμοποιείται και είναι απαραίτητο, κατά την κοινή πείρα, για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών της οικογενειακής συμβίωσης....Η έγχρωμη τηλεόραση μάρκας κατασκευής PHILIPS πρέπει να εξαιρεθεί από την κατάσχεση γιατί εμπίπτει στα ακατάσχετα του άρθρου 953 παρ. 3α ΚΠολΔ, δεδομένου ότι είναι απαραίτητη για τις στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης της οφειλέτριας - ανακόπτουσας και της οικογένειάς της, το ίδιο δε ισχύει και για το πλυντήριο ρούχων, καθώς και για την ξύλινη τραπεζαρία με τις οχτώ καρέκλες, δηλαδή κι αυτά είναι κινητά πράγματα ακατάσχετα, γιατί καλύπτουν στοιχειώδεις οικογενειακές ανάγκες της ανακόπτουσας, σύμφωνα και με όσα αναλυτικά προεκτέθηκαν ως προς αυτά στη μείζονα σκέψη. Περαιτέρω, λαμβανομένου υπόψη **α)** του ότι οι στοιχειώδεις απαιτήσεις διαβίωσης του σύγχρονου ανθρώπου τελούν σε συνάρτηση με τη συνεχώς εξελισσόμενη και αναπτυσσόμενη τεχνολογία, αναγκαίο επακόλουθο της οποίας είναι η θέση σε κυκλοφορία ολοένα και νέων αγαθών, τα οποία κάθε άνθρωπος δικαιούται να απολαμβάνει και στα οποία οπωσδήποτε περιλαμβάνονται τα κλιματιστικά μηχανήματα και **β)** του ότι τα μηχανήματα αυτά έχουν ευρέως διαδοθεί και χρησιμοποιούνται σήμερα από το μεγαλύτερο μέρος των διαβιούντων στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις ανθρώπων, ιδίως κατά τη θερινή περίοδο, κατά την οποία συχνά επικρατούν ημέρες με πολύ υψηλές θερμοκρασίες (καύσωνες), κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα δύο κατασχεθέντα κλιματιστικά ψύξης και θέρμανσης εξυπηρετούν στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης της ανακόπτουσας και της οικογένειάς της και γι` αυτό πρέπει να εξαιρεθούν από την κατάσχεση. Αντίθετα, η δορυφορική κεραία ΝΟΚΙΑ δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτει στοιχειώδη οικογενειακή ανάγκη της ανακόπτουσας, δεδομένου ότι η έγχρωμη τηλεόραση μπορεί να λειτουργήσει και χωρίς αυτή (δορυφορική κεραία), δηλαδή με μια απλή συνηθισμένη κεραία, από αυτές με τις οποίες λειτουργούν οι περισσότερες τηλεοράσεις. Τέλος, κατά την κρίση του Δικαστηρίου και εφόσον η ανακόπτουσα δεν αναφέρει ότι ο γιος της σπουδάζει σε σχολή για την παρακολούθηση των μαθημάτων της οποίας είναι απαραίτητη η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής είναι απαραίτητος για τις στοιχειώδεις ανάγκες μόρφωσης του σπουδαστή γιου της, έστω κι αν αποτελεί αντικείμενο της προσωπικής του χρήσης, ενώ, εξάλλου, δεν μπορεί να υπαχθεί ούτε στην κατηγορία του άρθρου 953 παρ. 3 δ` ΚΠολΔ, αφού δεν ανήκει στα αναφερόμενα περιοριστικά στη διάταξη αυτή βιβλία, μουσικά όργανα και εργαλεία τέχνης, γι` αυτό καλώς κατασχέθηκε...» (ΜΠΑθ 401/2001, ΕλλΔνη 2001, σελ. 503, ΝΟΜΟΣ). «... (Ο καθού) προέβη σε αναγκαστική κατάσχεση μιας έγχρωμης τηλεόρασης Grundig 26", έτους 1982, με τηλεχειριστήριο, ενός επίπλου σύνθετου (σκρίνιο) τριών τεμαχίων, ενός διθέσιου καναπέ και τριών πινάκων ζωγραφικής, που ανήκουν στην

κυριότητα του ανακόπτοντας. Οτι τα κινητά αυτά πράγματα είναι απαραίτητα για τη στοιχειώδη, γενικά, κοινωνική ζωή του οφειλέτη και της οικογενείας του, που αποτελείται από τη σύζυγο του και τις δύο θυγατέρες του, οι οποίες φοιτούν στο Γυμνάσιο η μια και στο Λύκειο η άλλη. Ειδικότερα η έγχρωμη τηλεόραση είναι ακατάσχετη, για το λόγο ότι στη σημερινή εποχή των δορυφορικών τηλεποικωνιών δεν νοείται οικογένεια που να στερείται το νέο αυτό ηλεκτρονικό αγαθό, που εξυπηρετεί στοιχειώδεις πνευματικές, κοινωνικές, εκπολιτικστικές και ψυχαγωγικές ανάγκες (ΜΠΗλ 134/1970 ΝοΒ 18.465, ΕιρΘεσ1208/1973 ΑρχΝ ΚΔ.490, ΕιρΒόλου 432/1990 Αρμ 1990.576). Οσον αφορά τους πίνακες ζωγραφικής, πρόκειται για έργα ασήμαντης αξίας, που δεν έχουν καμιά σχέση με τη ζωγραφική, σαν έργα τέχνης, πρόκειται δηλαδή για μικροέπιπλα, που θεωρούνται ακατάσχετα, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη. Με βάση τα παραπάνω πραγματικά περιστατικά, που αποδείχθηκαν, πρέπει η ανακοπή να γίνει δεκτή σαν βάσιμη στην ουσία....» (ΕιρΘεσ 124/1992, Αρμ 1993, σελ. 1146, ΝΟΜΟΣ). «...Κατασχέθηκαν αναγκαστικώς και εκτέθηκαν σε δημόσιο αναγκαστικό πλειστηριασμό, τα ακόλουθα είδη οικιακής χρήσεως του εκκαλούντος οφειλέτη: **Α.** Φριτέζα, καφετιέρα, μίξερ, σαλόνι, κλιματιστική συσκευή, σύνθετο έπιπλο, τραπεζάκι, χώλ, φωτιστικά δαπέδου, πορτατίφ και τρία οροφής, τρυπάνι ρεύματος και μπαταρίας, ηλεκτρικό τρυπάνι Ρωσίας, καρφωτικό εργαλείο ηλεκτροκίνητο, τηλεφωνητής, CB, ηλεκτρική γραφομηχανή, έπιπλο τηλεοράσεως, σερβίτσιο τσαγιού και καφέ, ασημένια διακοσμητικά και κηροπήγιο, τραπεζάκι βεράντας και παπουτσοθήκη. Κατασχέθηκαν επίσης: **Β.** ένα πλυντήριο πιάτων και άλλο ένα ρούχων, μια τραπεζαρία, μιά έγχρωμη τηλεόραση "SONY" 24", τέσσερις ζωγραφικοί πίνακες, τρεις μοκέτες και μια τηλεφωνική συσκευή. Ειναι πρόδηλο ότι κανένα από τα προαναφερόμενα κινητά πράγματα της πρώτης κατηγορίας δεν εμπίπτει στην έννοια των ακατάσχετων, διότι δεν συντρέχει ως προς αυτά η δεύτερη από τις προϋποθέσεις του άρθρου 933 παρ. 3α`, με την αιτιολογία ότι δεν κρίνονται ως απαραίτητα για τις στοιχειώδεις ανάγκες του οφειλέτη και της οικογένειάς του. Ως προς τα κινητά όμως της δεύτερης κατηγορίας παρατηρείται ότι: **α)** Οπως βεβαιώνεται στην κατασχετήρια έκθεση, χωρίς να προβάλλεται αντίρρηση (ΚΠολΔ 261), ο δικ. επιμελητής βρήκε δύο τραπεζαρίες, από τις οποίες κατέσχεσε μόνο τη μία, όπως αυτή περιγράφεται στον αριθ. 9 και της κατασχετήριας έκθεσης και του προγράμματος πλειστηριασμού. Αρα καλύπτονται με τη τραπεζαρία που δεν κατασχέθηκε οι στοιχειώδεις ανάγκες του ανακόπτοντος οφειλέτη και της οικογενείας του οι σχετιζόμενες με τη λήψη του φαγητού και καλώς κατασχέθηκε η δεύτερη τραπεζαρία, **β)** Οι σύγχρονες κοινωνικές και οικογενειακές ανάγκες καθιστούν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, απαραίτητη την ύπαρξη στην οικογενειακή κατοικία μιάς τηλεοπτικής συσκευής, με την οποία καλύπτονται ήδη στοιχειώδης ανάγκες ενημερώσεως και επιμορφώσεως ακόμη, όπως κατά το παρελθόν συνέβαινε με τις ραδιοφωνικές συσκευές, γιά τις οποίες παγίως γίνεται δεκτό ότι περιλαμάνονται στα ακατάσχετα κινητά. Το ίδιο ισχύει και γιά τα δύο πλυντήρια, διότι στο σύγχρονο νοικοκυριό τα πλυντήρια καλύπτουν στοιχειώδεις οικογενειακές ανάγκες. Αρα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος και στην ουσία του ο αναφερόμενος στην τηλεοπτική συσκευή και τα πλυντήρια λόγος της κρινομένης ανακοπής, **γ)** Τα ίδια επίσης ισχύον γιά τρεις μοκέτες και την τηλεφωνική συσκευή είναι φανερό ότι καλύπτει στοιχειώδεις ανάγκες επικοινωνίας της οικογένειας, οι δε μοκέτες, διότι δεν πρόκειται για πολυτελή και επιδεικτική κάλυψη του δαπέδου, αλλά για συνηθισμένη προς αντιμετώπιση του ψύχους κατά τους χειμερινούς μήνες κάλυψή του. Αρα χρησιμεύ-

ουν γιά άμεσες και στοιχειώδης ανάγκες της οικογενείας του ανακόπτοντος. Επομένως πρέπει και ως προς αυτά τα πράγματα να γίνει δεκτήη κρινόμενη ανακοή. Και **δ)** Οι τέσσερις ζωγραφικοί πίνακες δεν μπορεί να θεωρηθούν ότι καλύπτουν οποιαδήποτε στοιχειώδη ανάγκη του οφειλέτη και της οικογενείας του. Ούτε εξάλλου μπορεί η περίπτωση αυτή να υπαχθεί στη δ` κατηγορία της ιδίας διατάξεως, αφού δεν γίνεται καν επίκληση ότι η ύπαρξη των πινάκων, πέραν της αισθητικής ικανοποιήσεως που παρέχουν, προορίζονται γιά επιστημονική ή καλλιτεχνική ή πνευματική μόρφωση ή ανάπτυξη του οφειλέτη ή της οικογενείας του. Σε ακολουθία όλων αυτών πρέπει η κρινόμενη ανακοπή να γίνει δεκτή ως βάσιμη και ουσιαστικώς μόνον ως προς την τηλεοπτική και τηλεφωνική συσκευή, τις μοκέτες και τα δύο πλυντήρια και να απορριφθεί κατά τα λοιπά ως αβάσιμη ουσιαστικώς...» (ΕφΑθ 5712/1993, ΕλλΔνη 1995, σελ. 878, ΝΟΜΟΣ). «...Ο καθού η ανακοπή κατέσχε αναγκαστικά ένα πλήρες και εν λειτουργία, αυτοκινούμενο γεωτρύπανο μετά των συστατικών αυτού μερών και εξαρτημάτων, ήτοι μηχανή SCANIA 380 HP, αντλίες λαδιού και αντλίες σαπουνιού, έξι στελέχη, ένανοδηγό μετά των υδραυλικών μέτρων, μία ηλεκτροσυγκόληση εργοστασίου κατασκευής ΜΕΖ Τσεχοσλοβακίας, με δυνατότητα διάνοιξης γεωτρήσεως 350 μέτρων, προσαρμοσμένο σε αυτοκίνητο FAUN 10, με μηχανή MAGIURES, 170 HP με αριθμό πλαισίου 1060, τριαξονικό πετρελαιοκίνητο, άνευ αριθμού κυκλοφορίας και πινακίδων. Το ως άνω γεωτρύπανο ο ανακόπτων το χρησιμοποιεί για τη διάνοιξη γεωτρήσεων. Είναι όμως ένα εργαλείο όχι ενός χειρόνακτα εργάτη αλλά μιας επιχείρησης αφού συμπληρωματικά για την εργασία αυτή ο ανακόπτων έχει φορτηγό αυτοκίνητο και δύο κομπρεσέρ και απασχολεί και δύο ακόμη άτομα και απαιτεί ικανά κεφάλαια κινήσεως και αποδείχθηκε ότι το κασχεθέν μηχάνημα μεγάλης αξίας, αντιπροσωπεύει από μόνο του σοβαρό κεφάλαιο. Η αγοραία αξία αυτού είναι τόση (20.000.000) δραχμές ώστε να αποβλέπει κάποιος σ` αυτήν και στα απαιτούμενα κεφάλαια λειτουργίας παρά στην προσωπική εργασία του ανακόπτοντα. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο ανακόπτων ζει όχι μόνο από την προσωπική του εργασία αλλά με μίσθωση εργασίας και άλλων προσώπων και χρησιμοποιεί κεφάλαια μη έχοντα δευτερεύοντα σε σχέση με την προσωπική του εργασία χαρακτήρα και επομένως το αποκομιζόμενο όφελος δεν είναι προϊόν προσωπικού μόχθου αλλά επιχειρηματικό κέρδος. Δηλαδή το ανωτέρω κινητό πράγμα χρησιμεύει για την αποδοτικότερη εκμετάλλευση και αποκόμιση κέρδους προς εξασφάλιση κεφαλαιουχικών αγαθών και μεγαλύτερης ευμάρειας. Ως εκ τούτου δεν μπορεί να θεωρηθεί το παραπάνω μηχάνημα ως ακατάσχετο κατά την έννοια του άρθρου 953 παρ. 4 ΚΠολΔ (βλ. και ΕφΑθ 9611/1990 ΕλλΔνη 32.1064)...» (ΜΠΘηβών 318/2000, ΕλλΔνη 2001, σελ. 504, ΝΟΜΟΣ). «...Η κρινόμενη ανακοπή που έχει ιστορικό την κατάσχεση εκ μέρους του καθού του αυτοκινήτου του ανακόπτοντα, πλανόδιου μικροπωλητή, το οποίο χρησιμοποιείται από τον τελευταίο για την άσκηση του βιοποριστικού του επαγγέλματος με καταβολή προσωπικής του εργασίας, από την οποία κερδίζει τα αναγκαία για τη ζωή και αίτημα την ακύρωση της σχετικής έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης και της περίληψής της, είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις που προαναφέρθηκαν και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Όπως προκύπτει από τη με αριθμό .../1999 έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης και .../1999 περίληψη κατασχετήριας έκθεσης του δικαστικού επιμελητή του πρωτοδικείου Αγρινίου Κ.Ξ., τις καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν στο ακροατήριο και το λοιπό αποδεικτικό υλικό, σε εκτέλεση απόφασης του Ειρηνοδικείου Μακρυνείας κατασχέθηκε αναγκαστικά από τον καθού ένα Ι.Χ. φορτηγό του ανακόπτοντα, μάρκας DATSUN, τύπου CISOVAN με αριθμό ..., το οποίο

εκτιμήθηκε στο ποσό των 1.000.000 δρχ. και ορίστηκε ημέρα πλειστηριασμού η ....., η διαδικασία όμως της αναγκαστικής εκτέλεσης ανεστάλη μετά από αίτηση του ανακόπτοντα και δυνάμει της υπ` αριθμ. .../.... απόφασης του ίδιου Δικαστηρίου. Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι ο ανακόπτων είναι πλανόδιος μικροπωλητής λευκών ειδών και ειδών προικός και ότι το κατασχεθέν αυτοκίνητό του είναι απαραίτητο για την προσωπική του εργασία αφού μ` αυτό προμηθεύεται το εμπόρευμά του από την Αθήνα και μ` αυτό διέρχεται την ευρύτερη περιοχή του τόπου κατοικίας του, διανύοντας αποστάσεις πολλών χιλιομέτρων σε χωριά και πόλεις, επειδή αυτό αποτελεί το μοναδικό μέσο μεταφοράς του. Η βιοσιμότητα του επαγγέλματός του χωρίς αυτοκίνητο κρίνεται επισφαλής επειδή το εμπόρευμά του, κουβέρτες και λευκά είδη, από τα οποία πρέπει να μεταφέρει πολλά για επιλογή, δεν μεταφέρεται με αστική ή υπεραστική συγκοινωνία κι αν τούτο ήθελε γίνει δεκτό, δεν μεταφέρεται μετέπειτα από τον ανακόπτοντα στα χέρια από πόρτα σε πόρτα. Η μίσθωση ΤΑΧΙ θα τον επιβαρύνει με υπερβολικά έξοδα αφού όπως προέκυψε για το Αγρίνιο από το χωριό του απαιτούνται 4.000-5.000 δραχμές. Περαιτέρω η ανταγωνιστική του ικανότητα, που αναφέρθηκε στην αρχή, θα εκμηδενιστεί με την απώλεια του αυτοκινήτου του, αφού σαν έμπορος επισκέπτης σπιτιών, χρειάζεται να μεταφερθεί αυτός και το εμπόρευμά του προς αναζήτηση και απόκτηση πελατείας. Αποδείχθηκε επίσης ότι ο ανακόπτων πορίζεται τα αναγκαία για τη ζωή από την προσωπική του εργασία για την οποία χρησιμοποιεί το κατασχεθέν. Ο ισχυρισμός του καθού ότι ο παραπάνω είναι κτηματίας και έχει εισοδήματα από αγροτικά προϊόντα, δεν έχει να κάμει με το ακατάσχετο του αυτοκινήτου, το οποίο υφίσταται όπως αναφέρθηκε στην αρχή, ανεξάρτητα, ακόμη και από την ευπορία του οφειλέτη και τη δυνατότητά του για αγορά άλλου, επιπλέον δε είναι κύριο ή δευτερεύον (Δνη 38.986). Ετσι κι αν ακόμη ο ανακόπτων εμφανίζει κάποιο εισόδημα από πώληση και πριμοδότηση ελιών εκτός του ότι δεν είναι σταθερό δεν επηρεάζει την κρίση περί του κατασχετού ή μη του αυτοκινήτου του ανακόπτοντα για το οποίο απέδειξε ο τελευταίος, έχοντας το βάρος, ότι η στέρησή του θα καταστήσει δυσχερή την άσκηση του βιοποριστικού του επαγγέλματος στο οποίο προέχοντα χαρακτήρα έχει η καταβολή της προσωπικής του εργασίας και ότι επίσης η αναγκαιότητά του είναι απόλυτη για τη συνέχισή του, στα πλαίσια πάντα της βιούμενης ιλιγγιώδους ανάπτυξης της τεχνολογίας και των συνθηκών εργασίας της εποχής μας. Συνεπώς πρέπει να ακυρωθεί η έκθεση κατασχέσεως που προσβάλλεται με την ανακοπή...» (ΕιρΘέρμου 7/2000, ΑρχΝομ 2000, σελ. 698). «...Η διάταξη αυτή (άρθρο 953 παρ. 4 ΚΠολΔ), που πρέπει να ερμηνεύεται στενά ως εκ της, υπό τη μορφή εξαιρέσεως διατυπώσεώς της, αποβλέπει στο να αποφεύγεται η διά της κατασχέσεως τέτοιων κινητών πραγμάτων επαγγελματική αχρήστευση και μέσω αυτής διακινδύνευση της οικονομικής εξοντώσεως του καθού η εκτέλεση. Οταν, όμως, ο επαγγελματίας αυτός ζει όχι μόνο από την προσωπική του εργασία, αλλά με μίσθωση εργασίας και άλλων προσώπων ή χρησιμοποιεί κεφάλαια μη έχοντα δευτερεύοντα σε σχέση με την προσωπική εργασία χαρακτήρα, τότε το αποκομιζόμενο όφελος δεν είναι πλέον προϊόν προσωπικού μόχθου, αλλά επιχειρηματικό κέρδος. Στην περίπτωση δηλαδή αυτή τα ανωτέρω κινητά πράγματα πέραν της θεραπείας στοιχειωδών βιοτικών αναγκών, για την οποία θα αρκούσε η προσωπική εργασία, χρησιμεύουν για αποδοτικότερη εκμετάλλεση και αποκόμιση κέρδους, προς εξασφάλιση κεφαλαιουχικών αγαθών και μεγαλύτερης ευμάρειας, που δεν πρέπει να εξασφαλίζονται σε βάρος των πιστωτών του εν λόγω επαγγελματία (βλ. Μπρίνια: Αναγκ.Εκτ. Β` εκδ. τομ. β` παρ. 269, Π. Κωνσταντινίδη στο ΑρχΝ ΚΑ.790 επ., ΕΑ 129/70

Αρμ 24.533). (Στη συνέχεια κρίνεται ότι δέκα καρέκλες, έγχρωμη τηλεόραση και πλεονάζον επαγγ. ψυγείο καφενείου χαρτοπαικτικής λέσχης δεν είναι ακατάσχετα)...» (ΕφΑθ 9611/1990, ΕλλΔνη 1991, σελ. 1064). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 933 παρ. 1 ΚΠολΔ «Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον...ασκούνται μόνο με ανακοπή...». Από τη διάταξη αυτή σαφώς συνάγεται ότι **τα πρόσωπα που δικαιούνται ν` ασκήσουν την, εκ του άρθρου 933, ανακοπή είναι, εκτός από τον καθ` ου η εκτέλεση, και οι δανειστές αυτού, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον**. Συνήθως ως ανακόπτων εμφανίζεται ο καθ` ου η εκτέλεση, είτε είναι αυτός ο εκ του τίτλου υπόχρεος, είτε είναι ο, κατά τις διατάξεις των άρθρων 919-920 ΚΠολΔ, παθητικώς νομιμοποιούμενος κατά την αναγκαστική εκτέλεση. Εφόσον δε κατά τη διάταξη του άρθου 920 ΚΠολΔ, με βάση τον εκτελεστό τίτλο κατά της ομορρύθμου ή ετερορρύθμου εταιρίας, μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση και κατά των ομορρύθμων εταίρων, είναι προφανές ότι για την άσκηση της, εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ, ανακοπής, νομιμοποιείται και ο ομόρρυθμος εταίρος της καθ` ης η εκτέλεση ετερορρύθμου εταιρίας (βλ. σχετ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, εκδ. Β`, τ. Α`, στο άρθρο 933 παρ. 154 ΙΙ)....» (ΜΠΚαβάλας 87/1994, Αρμ. 1995, σελ. 1202, ΝΟΜΟΣ). «...Ως εκ της διατυπώσεως της διατάξεως αυτής (953 παρ. 4 ΚΠολΔ), είναι προφανές ότι αναφέρεται σε οφειλέτη φυσικό πρόσωπο και όχι νομικό, αφού δεν είναι νοητή η χρησιμοποίηση εργαλείων κλπ. προς καταβολήν προσωπικής εργασίας και προς πορισμό των αναγκαίων προς το ζην, από νομικό πρόσωπο, παρά μόνον από φυσικό. Έτσι, όταν κατάσχονται κινητά ανήκοντα σε νομικό πρόσωπο, το τελευταίο δεν μπορεί να ασκήσει την, εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ, ανακοπή και να ισχυρισθεί ότι η επιβληθείσα κατάσχεση είναι άκυρη, για το λόγο ότι χρησιμοποιεί τα κατασχεθέντα για να πορίζεται τα προς το ζην. Προκειμένου όμως περί αναγκαστικής εκτελέσεως, που επισπεύδευται με βάση εκτελεστό τίτλο κατά ετερορρύθμου εταιρίας, ο ομόρρυθμος εταίρος της, κατά του οποίου μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση (άρθρο 920 ΚΠολΔ), δικαιούται να ασκήσει την ανακοπή αυτή και να ισχυρισθεί ότι τα κατασχεθέντα κινητά της οφειλέτιδος εταιρίας χρησιμοποιούνται απ` αυτόν για να πορίζεται τα αναγκαία προς το ζην, ενόψει και του προσωπικού χαρακτήρα της εταιρίας αυτής. (ΜΠΚαβάλας 87/1994, Αρμ. 1995, σελ. 1202, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά την αληθή έννοια της διατάξεως αυτής (953 παρ. 4 ΚΠολΔ), προϋποθέσεις του ακατασχέτου των ανωτέρω κινητών πραγμάτων είναι, αφ` ενός μεν να χρησιμοποιούνται αυτά προς εξυπηρέτηση και υποβοήθηση της προσωπικής εργασίας που καταβάλλει ο οφειλέτης για να αποκομίσει τα προς το ζην αναγκαία, αφ` ετέρου δε να πρόκειται περί πραγμάτων σχετικά μικρής αξίας, που δεν αντιπροσωπεύουν δηλαδή σοβαρό κεφάλαιο (βλ.σχ. Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεσις, τ. Β`παρ.71, IV, και Γ. Ράμμος, ό.π.). ...Ο καθ` ου η ανακοπή κατέσχε αναγκαστικώς τα κάτωθι κινητά πράγματα του ανακόπτοντα: ένα μείκτη ήχου, έναν ενισχυτή, ένα συνθεσάϊζερ, τέσσερα πικάπ, τρία μικρόφωνα, ένα trasforer symetrix, ένα REP/PH ON/EII EE ΖΛ, ένα pevere kork και μία σιδηρά κεραία αναμεταδόσεως εκπομπών ύψους 20 περίπου μέτρων με όλα τα εξαρτήματά της. Με τα παραπάνω μηχανήματα, που ο ανακόπτων αγόρασε από τον καθ` ου η ανακοπή, κατασκεύασε (ο ανακόπτων) και ίδρυσε ραδιοφωνικό σταθμό, στα Εξαμίλια Κορινθίας τον οποίο λειτουργεί από εξαμήνου περίπου. Η αξία των κατασχεθέντων μηχανημάτων του ραδιοφωνικού αυτού σταθμού ανέρχεται σε 3.850.000 δραχμές περίπου. Στην λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού απασχολούνται, ο ανακόπτων, η σύζυγός του και τουλάχιστον δύο ακόμη άτομα, ο υπεύθυνος ενημέρωσης και ο τεχνικός υπεύθυνος, τα έσοδα δε του σταθμού

προέρχονται από διαφημίσεις. Περαιτέρω αποδείχτηκε ότι ο ανακόπτων από πενταετίας περίπου και μέχρι σήμερα διατηρεί στην πόλη της Κορίνθου κατάστημα πωλήσεως δίσκων, κασσετών, βιντεοκασσετών και άλλων συναφών ειδών. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο ανακόπτων δεν πορίζεται τα αναγκαία προς το ζην αποκλειστικώς και μόνον από τη λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού και, περαιτέρω αποδείχθηκε, ότι τα κατασχεθέντα μηχανήματα, μεγάλης αξίας όπως προαναφέρθηκε, αντιπροσωπεύουν - από μόνα τους λαμβανόμενα - σοβαρό κεφάλαιο και ισχυρή οικονομική μονάδα, ως τέτοια δε αποτελούν το προέχον στοιχείο της επιχειρήσεως του ραδιοφωνικού σταθμού και όχι η προσωπική εργασία του ανακόπτοντα η οποία αποτελεί δευτερεύον στοιχείο. Ως εκ τούτου δεν μπορεί να θεωρηθούν τα παραπάνω μηχανήματα ως ακατάσχετα κατά την έννοια του άρθρου 953 παρ.4 ΚΠολΔ. Κατ` ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να απορριφθεί η κρινομένη ανακοπή ως ουσιαστικά αβάσιμη...» (ΜΠΚορίνθου 95/1990, ΝοΒ 1991, σελ. 785, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΟΤΙ ΕΠΕΒΛΗΘΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΕ ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΠΡΑΓΜΑ

«...Οπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 933, 934 παρ. 1 στοιχ. β` και 2 και 953 παρ. 4 ΚΠολΔ, στην περίπτωση αναγκαστικής εκτελέσεως προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η ανακοπή που αφορά το μέρος της αναγκαστικής κατασχέσεως για το λόγο ότι αυτή επιβλήθηκε σε κατά νόμον ακατάσχετο κινητό πράγμα, πρέπει να ασκηθεί έως την έναρξη της τελευταίας πράξεως εκτελέσεως, η οποία είναι η σύνταξη εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως, διαφορετικά, δηλαδή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, θεραπεύεται η ακυρότητα της κατασχέσεως και καθίστανται απρόσβλητες για τον λόγο (ακατάσχετου) οι περαιτέρω πράξεις της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, η δε σχετική αγωγή, λόγω του εκπροθέσμου της ασκήσεως της, απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτη (ΑΠ 872/1998 ΕλλΔνη 40.103)...» (ΜΠΘεσ 22060/2001 Αρμ. 2002, σελ. 88).

ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Η ανακοπή ασκείται ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, ανάλογα με την προέλευση του εκτελούμενου τίτλου και εκδικάζεται από το Δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης, το αργότερο μέχρι την έναρξη του πλειστηριασμού, κατά τη διάταξη του άρθρου 934 παρ. 1β ΚΠολΔ (ΜΠΘεσ 2260/2001, όπ.α)...» (ΜΠΔράμας 42/2010, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ)», σελ. 349).**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Σύμφωνα με το **άρθρο 954 ΚΠολΔ**,

1. Η κατάσχεση γίνεται με την αφαίρεση του πράγματος από το δικαστικό επιμελητή και συντάσσεται σχετική έκθεση μπροστά σε ενήλικο μάρτυρα. Το κατασχεμένο το εκτιμά ο δικαστικός επιμελητής ή ο πραγματογνώμονας που ο επιμελητής προσλαμβάνει κατά την κρίση του γι' αυτό το σκοπό.

2. Η κατασχετήρια έκθεση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα ουσιώδη που απαιτούνται από το άρθρο 117 και

α. ακριβή περιγραφή του κατασχεθέντος ακινήτου, ώστε να μη γεννάται αμφιβολία για την ταυτότητά του,

β. *αναφορά της εκτιμήσεως της αξίας του κατασχεθέντος, που έκανε ο δικαστικός επιμελητής ή πραγματογνώμονας,*

γ. *τιμή πρώτης προσφοράς που πρέπει να είναι τουλάχιστον τα δύο τρίτα της αξίας στην οποία εκτιμήθηκε το κατασχεμένο,*

δ. *αναφορά του εκτελεστού τίτλου στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση της επιταγής που επιδόθηκε στον οφειλέτη και του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση,*

ε. *αναφορά της ημέρας και του τόπου του πλειστηριασμού καθώς και του ονόματος του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπερ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 ΚΠολΔ εντολή.*

3. *Την κατασχετήρια έκθεση υπογράφουν ο δικαστικός επιμελητής και ο μάρτυρας και αν είναι παρόντες εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση την υπογράφουν και αυτοί. Αν κάποιος από αυτούς αρνηθεί να υπογράψει, η άρνησή του αναφέρεται στην έκθεση.*

4. *Υστερα από ανακοπή του επισπεύδοντος ή του καθ' ου η εκτέλεση η οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να διατάξει τη διόρθωση της έκθεσης, ιδίως ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς. Μπορεί επίσης να επιβάλει πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας πέρα από αυτά που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 960. Η ανακοπή είναι απαράδεκτη αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Η απόφαση πρέπει, κατά το δυνατόν, να δημοσιεύεται έως τις 12.00 το μεσημέρι της προηγούμενης του πλειστηριασμού ημέρας. Αν η ανακοπή γίνει δεκτή, εφόσον ο υπολειπόμενος χρόνος δεν επαρκεί για την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας, ορίζεται με την απόφαση νέα ημέρα πλειστηριασμού. Η απόφαση αυτή κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και, αφού η σχετική διόρθωση γίνει και στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 960 παρ. 2.»*

Επί πλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις τις παρ. 2. του άρθρου 993 ΚΠολΔ, ***«2.*** *Οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. β και 2 έως 4 του άρθρου 954 εφαρμόζονται και εδώ. Το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει, ύστερα από επιτόπια μετάβαση του δικαστικού επιμελητή, να περιγράφεται με ακρίβεια ως προς το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητά του. Αν για το ακίνητο που κατάσχεται προβλέπεται αντικειμενική αξία για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης, η εκτίμηση δεν μπορεί να υπολείπεται της αξίας αυτής, όπως ισχύει κατά το χρόνο της κατάσχεσης.* ***3.*** *Για την επιβολή της κατάσχεσης και την περιγραφή του ακινήτου ο δικαστικός επιμελητής έχει το δικαίωμα να εισέρχεται σε αυτό έστω και αν κατέχεται από τρίτο.*

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 954 παρ. 2 και 4 εδ. α` ΚΠολΔ, «η κατασχετήρια έκθεση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα ουσιώδη που απαιτούνται από το άρθρο 117 και **α)** ακριβή περιγραφή του κατασχεμένου πράγματος, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητα του, **β)** αναφορά της εκτίμησης του κατασχεμένου που έκανε ο δικαστικός επιμελητής ή ο πραγματογνώμονας, **γ)** τιμή πρώτης προσφοράς που πρέπει να είναι τουλάχιστον τα δύο τρίτα της αξίας, στην οποία

εκτιμήθηκε το κατασχεμένο, **δ)** αναφορά του εκτελεστού τίτλου στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση, της επιταγής που επιδόθηκε στον οφειλέτη και του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, **ε)** αναφορά της ημέρας και του τόπο του πλειστηριασμού, καθώς και του ονόματος του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ού η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή. Υστερα από ανακοπή του επισπεύδοντος ή του καθού η εκτέλεση ή οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ, μπορεί να διατάξει τη διόρθωση της έκθεσης, ιδίως ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι αντικείμενο της ανακοπής αποτελεί η διόρθωση της κατασχετήριας εκθέσεως (και της περιλήψεως της, ακόμη και της επαναληπτικής), ενδεικτικώς δε η διάταξη αναφέρεται στην περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση της αξίας του και την τιμή πρώτης προσφοράς, χωρίς να αποκλείεται η διόρθωση οιουδήποτε άλλου σφάλματος εμφιλοχώρησε στην κατασχετήρια έκθεση (Βαθρακοκοίλης, ΕρμΚΠολΔ, τ. Ε` στο άρθρο 954 αριθμ. 18 και 26 σελ 712 και 714). Μεταξύ του περιεχομένου της κατασχετήριας εκθέσεως είναι και «οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ού η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή». Σύμφωνα δε με το άρθρο 927 εδ. α` ΚΠολΔ, «η αναγκαστική εκτέλεση γίνεται με επιμέλεια εκείνου που έχει δικαίωμα να την ενεργήσει, ο οποίος δίνει, επάνω στο απόγραφο, τη σχετική εντολή σε ορισμένο δικαστικό επιμελητή και ορίζει τον τρόπο και αν είναι δυνατόν και τα αντικείμενα επάνω στα οποία θα γίνει η εκτέλεση». Ως «τρόπος» εκτελέσεως, κατά την ανωτέρω διάταξη, νοούνται τα μέσα καθώς και ο, κατά τα άρθρα, 941 επ. ΚΠολΔ, τρόπος εκτελέσεως (λχ. η κατάσχεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση) και όχι οι κατ` ιδίαν διαδικαστικές πράξεις στις οποίες υποχρεούνται να προβαίνουν τα όργανα εκτελέσεως, αφού αυτές καθορίζονται από το νόμο (Μπρίνιας, Αναγκ. εκτέλεσις, έκδ. Β`, τ. 1ος, στο άρθρο 927 παρ. 134 β` σελ 345)....» (ΜΠΘεσ 18050/2009 Αρμ. 2009, σελ. 1737). **(ορ. και «ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΟΥ» σελ. 458).**

ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 954 παρ. 4 ΚΠολΔ

«...Κατά το άρθρο 954 παρ. 2 ΚΠολΔ, η κατασχετήρια έκθεση πρέπει να περιέχει, εκτός από τα ουσιώδη που απαιτούνται από το όρθρο 117 ΚΠολΔ, και ακριβή περιγραφή του κατασχεμένου πράγματος, ώστε να μη γεννιέται αμφιβολία για την ταυτότητα του. Κατά δε το άρθρο 993 παρ. 2 ΚΠολΔ οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. β και 2 έως 4 του άρθρου 954 εφαρμόζονται και στην κατάσχεση ακινήτων. Το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει, ύστερα από επιτόπια μετάβαση του δικαστικού επιμελητή, να περιγράφεται με ακρίβεια ως προς το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκταση του, με τα συστατικά και τα παρατήματα που κατασχέθηκαν, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητα του. Η περιγραφή δεν απαιτείται να είναι σχολαστική, πρέπει όμως να είναι τέτοια, ώστε να προκύπτει όχι μόνο η τοπική, αλλά και η οικονομική ταυτότητα του ακινήτου. Μεταξύ της κατασχετήριας έκθεσης και της περιλήψεως αυτής υφίστανται διαφοροποιήσεις, καθόσον η έκθεση κατασχέσεως αναφέρεται στις μεταξύ των παραγόντων αυτής σχέσεις, ενώ η περίληψη αναφέρεται και στους τρίτους, που καλούνται να πλειοδοτήσουν. Στην πρώτη απαιτείται ακριβής περιγραφή των κατασχεμένων πραγμάτων, ενώ στη δεύτερη συνοπτική περιγραφή. Εξάλλου, κατά τη διάταξη της παρ. 4 του άνω

άρθρου 954 παρ. 3 ΚΠολΔ, επιτρέπεται η άσκηση ανακοπής ενώπιον του κατ` άρθρο 933 αρμοδίου δικαστηρίου, που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, με αίτημα τη διόρθωση της εκθέσεως ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή της πρώτης προσφοράς. Η ανακοπή αυτή δεν εξομοιώνεται με εκείνη του άρθρου 933, διότι δεν προσβάλλει το κύρος των πράξεων της εκτελέσεως, ούτε οδηγεί σε ακύρωση της κατασχέσεως και συνεπώς η τελευταία (εκ του άρθρου 933) μπορεί να ασκηθεί κατ` αυτής, εφόσον υπάρχουν οι προϋποθέσεις της, ήτοι στην περίπτωση της ατελούς περιγραφής του κατασχεμένου ακινήτου, με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, που πρέπει να επικαλεσθεί ο ανακόπτων. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 992 παρ. 2 ΚΠολΔ, η κατάσχεση ακινήτου εκτείνεται και στα συστατικά του, η έννοια των οποίων λαμβάνεται από το ουσιαστικό δίκαιο (άρθρα 953, 954 ΑΚ), σε τρόπο ώστε δεν χρειάζεται να γίνει ειδική μνεία στην κατασχετήρια έκθεση για το ότι περιλαμβάνονται στην κατάσχεση και αυτά. Η παράλειψη της μνείας τούτων (συστατικών) στην κατασχετήρια έκθεση, ως και η ατελής περιγραφή τους δεν επηρεάζει την εφαρμογή του άνω όρθρου 992 παρ. 2 ΚΠολΔ, το οποίο επεκτείνει την κατάσχεση και επ` αυτών, μπορεί όμως, να επηρεάσει το κύρος της κατασχέσεως ολοκλήρου του ακινήτου, εφόσον τα ελαττώματα αυτά επιδρούν επί της τοπικής ή οικονομικής ταύτισης του κατασχεθέντος ή εγκυμονούν κίνδυνο βλάβης του προτείνοντος την ακυρότητα. Μια τέτοια όμως δικονομική βλάβη δεν μπορεί να είναι νοητή στην περίπτωση θεραπείας των ελλείψεων της κατασχετήριας έκθεσης με τη διόρθωση αυτών από το δικαστήριο, κατόπιν ασκήσεως της από το άρθρο 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, ανακοπής (βλ. ΑΠ 1497/2003 ΕλλΔνη 2004.433, ΕφΠατρ 883/2006 ΑχΝομ 2007.387)...». (ΜΠΛαμίας 1761/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, που ισχύει και για τα ακίνητα, κατά το άρθρο 993 παρ. 2 ΚΠολΔ, που παραπέμπει σ` αυτό, ύστερα από ανακοπή του επισπεύδοντος ή του καθ` ου η εκτέλεση ή οποιουδήποτε άλλου έχει έννομο συμφέρον, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 Δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να διατάζει τη διόρθωση της έκθεσης, ως προς την περιγραφή του κατασχεθέντος και την τιμή πρώτης προσφοράς. Μπορεί επίσης να επιβάλει πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας πέρα από αυτά που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 960. **Η ανακοπή είναι απαράδεκτη, αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού**. Η απόφαση πρέπει, κατά το δυνατόν, να δημοσιευθεί έως τις 12.00 το μεσημέρι της προηγούμενης του πλειστηριασμού ημέρας...» Με τη διάταξη αυτή (όπως ισχύει μετά το Ν. 2298/1995), αποσκοπείται η πρόληψη διεξαγωγής πλειστηριασμού σε τιμή, που δεν ανταποκρίνεται στις οικονομικές προδιαγραφές, γιατί δεν στηρίζεται στην πραγματική αξία του πλειστηριαζόμενου πράγματος. Προκειμένου να επιταχυνθεί η εκτελεστική διαδικασία, δεν θέλησε η ανακοπή, κατ` άρθρο 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, να ακολουθήσει τη χρονοβόρα τακτική διαδικασία, αλλά την ταχεία διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ. Η ηθελημένη από το νομοθέτη ταχύτητα της διαδικασίας στην περίπτωση του ανωτέρω άρθρου προκύπτει και από τις οριζόμενες προθεσμίες κατάθεσης της αίτησης, «ευχή» δημοσίευσης της απόφασης έως την 12η της προηγουμένης του πλειστηριασμού ημέρας (βλ. Κ. Γιαννούλη, Σκέψεις γύρω από την τροποποίηση του Ν. 2298/1995 στον ΚΠολΔ, Δ 26.890), που λόγω του έχοντος ήδη ορισθεί πλειστηριασμού, είναι απαραίτητο να τηρηθούν...» (ΕφΑθ 4156/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, μπορεί να

διατάξει όχι μόνο τη διόρθωση των κάθε είδους ατελειών ή παραλείψεων της κατασχετήριας εκθέσεως και την τήρηση πρόσθετων μέτρων δημοσιότητας, αλλά και την αναβολή του πλειστηριασμού («νέα ημέρα πλειστηριασμού»), αν ο χρόνος που υπολείπεται έως τον προγραμματισμένο ήδη πλειστηριασμό δεν επαρκεί για την τήρηση των πρόσθετων διατυπώσεων που με την ίδια απόφασή του επιβάλλει...» (ΑΠ 293/2007 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2007, σελ. 1640, 1641). «...Η ανακοπή αυτή έχει το χαρακτήρα ειδικού ένδικου βοηθήματος, η καθιέρωση του οποίου, με την ανωτέρω διάταξη, αποσκοπεί στη διόρθωση της έκθεσης κατάσχεσης για οποιαδήποτε έλλειψή της, η οποία πριν από την τροποποίηση της διάταξης αυτής, θεμελίωνε ανακοπή κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ, με αίτημα την ακύρωση της έκθεσης. Η άσκηση της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ δικαιολογείται μόνο στην περίπτωση που οι ελλείψεις της έκθεσης κατάσχεσης είναι ιδιαιτέρως σοβαρές, λ.χ. ως προς την περιγραφή του πράγματος, που δεν θα απέκλειαν την αντικατάστασή του ή δεν επιδέχονται ίαση με απλή διόρθωση, λ.χ. επί ελλείψεως σύμπραξης ή υπογραφής του κατά το νόμο απαιτούμενου μάρτυρα και με τη συνδρομή πάντοτε του στοιχείου βλάβης του ανακόπτοντος, δικονομικής ή περιουσιακής, που δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά, παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας (άρθρο 159 ΚΠολΔ). Η προαναφερόμενη διόρθωση ισχύει και για την περίληψη της έκθεσης κατάσχεσης, στην οποία περιέχονται, ως απαραίτητα στοιχεία της, και εκείνα της κατασχετήριας έκθεσης, με μόνη διαφορά ότι η περιγραφή σ` αυτήν πρέπει να είναι συνοπτική. **Χωρεί, μάλιστα, διόρθωση τόσο της αρχικής, όσο και της επαναληπτικής περίληψης κατασχετήριας έκθεσης, αφού ο νόμος αποβλέπει στη διόρθωση της διαδικαστικής πράξης με την οποία επισπεύδεται ο πλειστηριασμός, ανεξάρτητα από το αν αυτή είναι η αρχική ή η μεταγενέστερη** (ΑΠ 1687/2005 και ΑΠ 1497/2003 στη Νόμος). Ενώ όμως με την εν λόγω ανακοπή, μπορεί να προσβληθεί μόνον η έκθεση κατάσχεσης, να επακολουθήσει δε διόρθωση της περίληψης αυτής, ακόμη και αν δεν διατυπώνεται σχετικό αίτημα στην ανακοπή, δεν μπορεί να γίνει λόγος για αίτηση διόρθωσης μόνον της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης (αρχικής ή επαναληπτικής), χωρίς να προσβάλλεται και η έκθεση κατάσχεσης, αφού η περίληψη αυτή δεν προσβάλλεται αυτοτελώς. Τούτο, πέραν από το γεγονός ότι η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης είναι διαδικαστικά και λειτουργικά παρεπόμενο έγγραφο της έκθεσης και άμεσα εξαρτώμενο από αυτήν προκύπτει **α)** από τη διάταξη της παρ. 4 τελευταίο εδάφιο του άρθρου 954 ΚΠολΔ, κατά την οποία εάν γίνει δεκτή η ανακοπή, οι διορθώσεις που διατάχθηκαν γίνονται και στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης και **β)** από τη διατύπωση της διάταξης του άρθρου 999 παρ. 2 ΚΠολΔ, σύμφωνα με την οποία ο δικαστικός επιμελητής υποχρεούται να σημειώσει επί της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης, με ειδική ευδιάκριτη σφραγίδα, μεταξύ άλλων, και την προθεσμία που πρέπει να τηρηθεί για τη διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης (βλ. ΑΠ 1687/2005 και ΑΠ 1497/2003, ο.π. ανωτέρω, ΜΠΘηβ 636/2011 στη ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΜΠΡοδ 287/2008 σε Δωδ.Νομ, τ. 14, τ. 2, σελ.653-654 και ΜΠΡοδ 2347/2009 στη ΝΟΜΟΣ)...». (ΜΠΡόδου 300/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τις διατάξεις των άρθρων 954 παρ. 4 και 993 παρ. 2 ΚΠολΔ ο λόγος της ανακοπής που ασκεί ο επισπεύδων ή ο καθ` ου η εκτέλεση ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον προς το σκοπό διόρθωσης της κατασχετήριας έκθεσης μπορεί να συνίστανται και στην ύπαρξη σφάλματος ως προς το ποσό της εκτίμησης του κατασχεθέντος ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή ο ανακόπτων φέρει το βάρος της απόδειξης ότι η αγοραία αξία αυτού κατά το χρόνο της κατάσχεσης

είναι διαφορετική από αυτή που αναφέρεται στη σχετική έκθεση, αφού η έκθεση κατάσχεσης που συντάσσεται από το δικαστικό επιμελητή αποτελεί μεν πλήρη απόδειξη ως προς τη βεβαιούμενη αξία του κατασχεθέντος, επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη κατά το άρθρο 440 του ίδιου Κώδικα δοθέντος ότι δεν πρόκειται για γεγονός που έγινε από το συντάκτη της έκθεσης ή ενώπιον αυτού, αλλά για στοιχείο του οποίου όφειλε αυτός να διαπιστώσει την αλήθεια. Η αξία του κατασχεθέντος σύμφωνα με τα άρθρα 954 παρ. 2 στοιχ. β και 993 παρ. 2 του ΚΠολΔ βρίσκεται με εκτίμηση και συμπίπτει κατά κανόνα με την αγοραία αξία αυτού κατά το χρόνο της κατάσχεσης. Για τον υπολογισμό της πραγματικής αγοραίας αξίας λαμβάνεται υπόψη η θέση του οικοπέδου, το εμβαδό, η ιδιότητά του ως αρτίου και οικοδομήσιμου, τα τυχόν κτίσματα που υπάρχουν μέσα σ` αυτό, η παλαιότητα του χρόνου κατασκευής, καθώς επίσης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την ανέγερσή τους. Τα στοιχεία αυτά δεν είναι αναγκαίο να διαλαμβάνει ο ανακόπτων ο οποίος ζητεί τη διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης ως προς το ποσό της εκτίμησης, διότι αυτά θα προκύψουν από τα αποδεικτικά μέσα που θα επικαλεστεί και θα προσκομίσει....» (ΜΠΜεσολογγίου 49/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ – ΤΙ ΕΛΕΓΧΕΙ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Αντικείμενο της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ είναι η διόρθωση οποιουδήποτε σφάλματος του εμφιλοχώρησε στην κατασχετήρια έκθεση, ενδεικτικώς η διάταξη αναφέρεται στην περιγραφή του κατασχεθέντος, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς. Το δικαστήριο, με βάση το λόγο ανακοπής, ο οποίος πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένο σφάλμα της κατασχετήριας έκθεσης, το οποίο υπόκειται σε διόρθωση, ελέγχει την ύπαρξη του σφάλματος, όπως την περιγραφή του κατασχεθέντος, το ποσό της εκτίμησης και την τιμή πρώτης προσφοράς. Ως προς την περιγραφή ελέγχει την ακρίβεια αυτής ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία ως προς αυτή σε σχέση με την πραγματική κατάσταση των πραγμάτων, για να καθίσταται αντιληπτή η εξατομίκευση του κατασχεθέντος πράγματος (Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, Ερμηνευτική Νομολογιακή Ανάλυση, τ. Ε' σελ. 712 επ.). Εξάλλου, με την κατάσχεση, η οποία αναφέρεται στις μεταξύ των διαδίκων της διαδικασίας της εκτελέσεως σχέσεις, επιδιώκεται η εξειδίκευση του πράγματος και ο αποχωρισμός του από την περιουσία του καθ' ου η εκτέλεση, ώστε να επιτυγχάνεται η υλική και νομική δέσμευση του κατασχεθέντος και να ματαιώνεται κάθε ιδέα υπεξαιρέσεως ή αντικαταστάσεώς του. Παραλείψεις περί την περιγραφή επιδρούν ακυρωτικά στην έκθεση κατάσχεσης μόνον όταν από αυτές προκαλείται στον καθ' ου η εκτέλεση βλάβη δικονομική ή περιουσιακή, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτ. άρθρο 954, τον ίδιο Δ. 2.466 επ. Δ. 10.231-232 και ΝοΒ 29.575, Οικονομίδη - Λιβαδά, παρ. 265 σημ. 2 σελ. 268 του τρίτου τόμου, ΕφΠειρ 977/1988 ΕλλΔνη 1989.1047, ΕφΑθ 1891/1988 ΑρχΝ 34.573, 6229/1975 ΝοΒ 24.441)...» (ΜΠΑθ 547/2013 ΤΝΠΔΣΑ). «...Αντικείμενο διόρθωσης της ως άνω ανακοπής του άρθρου 954 § 4 ΚΠολΔ είναι, κατά τα ανωτέρω, η έκθεση κατάσχεσης, η οποία αποτελεί και τη βάση της διαδικασίας του πλειστηριασμού και, επομένως, δεν μπορεί αντικείμενο διόρθωσης της ανακοπής αυτής να αποτελέσει αυτοτελώς η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης (ΜΠΘηβ 636/2011 ΝΟΜΟΣ). Δεδομένου, όμως, ότι η διόρθωση της έκθεσης κατάσχεσης συμπαρασύρει και τη διόρθωση της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης, παραδεκτώς ζητείται μαζί με τη διόρθωση της πρώτης και η διόρθωση της δεύτερης για τους ίδιους

λόγους με αυτήν (ΜΠΘεσ 18050/2009 Αρμ 2009.1737). Εξάλλου, με τη διάταξη του άρθρου 2 ν. 3714/2008, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαγόρευση διενέργειας πλειστηριασμών ακινήτων σε τιμή κατώτερη της αντικειμενικής τους αξίας», προστέθηκε τελευταίο εδάφιο στην § 1 του άρθρου 995 του ΚΠολΔ με το εξής περιεχόμενο: «Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η αξία που προκύπτει από τον προσδιορισμό της αξίας του με αντικειμενικά κριτήρια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41α του ν. 1249/1982, όπως εκάστοτε ισχύουν και των κατ` εξουσιοδότηση αυτών εκδιδομένων κανονιστικών αποφάσεων». Η διάταξη αυτή θεσπίζει, όπως προκύπτει από τον τίτλο της, καθώς επίσης και από την εισηγητική έκθεση του ως άνω νόμου, προκειμένου για πλειστηριασμό ακινήτων, ελάχιστη κατώτατη τιμή πρώτης προσφοράς ίση με την αντικειμενική του αξία, χωρίς όμως να στερεί από το Δικαστήριο τη δυνατότητα, στο πλαίσιο εφαρμογής των §§ 1, 2 στ. γ` και 4 του άρθρου 954 του ΚΠολΔ, τις οποίες σημειωτέον ότι ούτε κατήργησε ούτε τροποποίησε ο νέος νόμος, να ορίσει, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική αξία του ακινήτου, την τιμή της πρώτης προσφοράς σε ποσό ανώτερο από αυτό της αντικειμενικής αξίας ούτε να περιορίζει την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να διορθώσει την τιμή της πρώτης προσφοράς του κατασχεθέντος ακινήτου αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που αυτή είναι κατώτερη της αντικειμενικής του αξίας (ΜΠΑθ 1602/2011 ΝΟΜΟΣ, ΜΠΑρτ 54/2009 ΝΟΜΟΣ)...» (ΜΠΡόδου 22/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 954 ΠΑΡ. 4 ΚΑΙ 933 ΚΠολΔ.

«...Η ελλιπής ή ανακριβής στην έκθεση κατάσχεσης περιγραφή του κατασχεμένου πράγματος δικαιολογεί κατ' αρχήν τη διόρθωση της έκθεσης με ανακοπή που ασκείται κατά το αρθ. 954 § 4 ΚΠολΔ. Όταν όμως η πλημμέλεια της περιγραφής είναι ιδιαίτερα σοβαρή και δημιουργεί αμφιβολία ως προς την ταυτότητα του κατασχεμένου που δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με απλή διόρθωση της έκθεσης κατάσχεσης, τότε, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των άρθρων 159 αριθ. 3 και 954 § 2 εδ. α του ΚΠολΔ, προκαλείται ακυρότητα της κατάσχεσης που κηρύσσεται ύστερα από ανακοπή κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ, εφόσον η ανακρίβεια της περιγραφής συνεπάγεται γι' αυτόν, που την προτείνει, αναπότρεπτη αλλιώς βλάβη (βλ. Νικολόπουλο στην ΕρμΚΠολΔ, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα (2000) αρθ. 954 αριθ. 3, Μάζη, Δ 1996.957, ΑΠ 714/2006 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1497/2003 ΕλλΔνη 2004.433, ΕφΠειρ 824/2004 ΕλλΔνη 2006.865). Στην περίπτωση αυτή πρέπει ο ίδιος ο καθού η εκτέλεση να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη βλάβη, δεδομένου ότι αυτή αποτελεί πραγματικό γεγονός και συνεπώς δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψιν αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο (βλ. ΕφΔωδ 39/2004 ΝΟΜΟΣ)....» (ΕφΑθ 3738/2011 ΤΝΠΔΣΑ). «....Η ανακοπή αυτή δεν εξομοιώνεται με εκείνη του άρθρου 933, διότι δεν προσβάλλει το κύρος των πράξεων της εκτελέσεως, ούτε οδηγεί σε ακύρωση της κατασχέσεως και συνεπώς η τελευταία (εκ του άρθρου 933) μπορεί να ασκηθεί κατ` αυτής, εφόσον υπάρχουν οι προϋποθέσεις της, ήτοι στην περίπτωση της ατελούς περιγραφής του κατασχεμένου ακινήτου, με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, που πρέπει να επικαλεσθεί ο ανακόπτων...» (ΑΠ 1497/2003, ΕλλΔνη 2004, σελ. 433). «...Με την συνεκδικάζομενη υπό στοιχείο Β` ως άνω ανακοπή η ανακόπτουσα επιδιώκει τη διόρθωση των προαναφερθέντων κατασχετήριας έκθεσης και περίληψης ως προς το στοιχείο της περιγραφής και δη του εμβαδού του κατασχεθέντος με επίσπευση της ίδιας ακινήτου της καθ` ης η ανακοπή, επειδή από παραδρομή αναγράφηκε μικρότερη έκταση κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα. Η παραπάνω

ανακοπή αρμόδια και παραδεκτά φέρεται για να δικαστεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού κατά την προκειμένη διαδικασία των ασφάλιστικών μέτρων (αρθρ. 686 επ. ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 933, 954 παρ. 4, 960, 993 και 999 ΚΠολΔ…πλημμέλειες αναγόμενες στην περιγραφή του κατασχεθέντος δεν δικαιολογούν την υποβολή αιτήματος ακυρώσεως της εκθέσεως κατασχέσεως, παρά μόνο αίτημα διορθώσεως της με ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, η οποία είναι ιδιώνυμη ανακοπή και προσομοιάζει με αίτηση για τη λήψη ρυθμιστικού μέτρου της αναγκαστικής εκτελέσεως, αφού δεν προσβάλλεται το κύρος της κατάσχεσης. Ο οφειλέτης δεν έχει παράλληλα με την ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, δυνατότητα να ασκήσει και την ανακοπή του άρθρου 933 επιδιώκοντας την ακύρωση της εκθέσεως κατασχέσεως διότι ο νομοθέτης διευρύνοντας το αντικείμενο της ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4, με την προσθήκη ως λόγων διορθώσεως όχι μόνο την ατελή περιγραφή αλλά και κάθε είδους άλλη ατέλεια ή παράλειψη της κατασχετήριας έκθεσης, σκόπευε για λόγους επιταχύνσεως της εκτελεστικής διαδικασίας στο στάδιο της κατάσχεσης να καταργήσει μερικώς το δυνατό περιεχόμενο των λόγων της κατά το άρθρο 933 ανακοπής, εκείνων ακριβώς που αναφέρονται στο άρθρο 954 παρ. 4 (βλ. ΑΠ 1497/2003 Δ/νη 45.433, ΑΠ 314/2000 Δ/νη 41.1327, ΜΠΒολ 2398/2004 ΑρχΝ 2005.185, Βαθρακοκοίλη ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 954, αριθμ. 19, 25 και 34, Π. Γέσιου -Φαλτσή, Δικ. Αναγκ. Εκτέλ., ειδικό μέρος 2001, σελ. 210 παρ. 69). » (ΜΠΘεσ 15126/2006 ΧρΙΔ 2006, σελ. 626). «…Τα όσα εκθέτει ο ανακόπτων στο δικόγραφο της υπό κρίση ανακοπής του περί αοριστίας της προσβαλλόμενης περίληψης όσον αφορά την τιμή πρώτης προσφοράς με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση στους πλειοδότες, θεμελιώνουν όχι την ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, αλλά την ακυρωτική ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (Νικολόπουλος), ΚΠολΔ ΙΙ (2000) 954 αριθ. 3) και συνεπώς είναι απορριπτέα ως μη νόμιμα…» (ΜΠΧαλκ 778/2009, ΑρχΝομ 2010, σελ. 536).

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«… Μετά τη θέσπιση ρητής διάταξης στο πέμπτο κεφάλαιο του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού της τιμής πρώτης προσφοράς στους πλειστηριασμούς ακινήτων, ζήτημα ανακύπτει κατά πόσο εξακολουθεί να ισχύει η διάταξη του άρθρου 954 παρ. 2 περ. γ` ΚΠολΔ ή θεωρείται αυτή σιωπηρά καταργημένη, δεδομένου ότι ο νέος νόμος δεν περιέχει διάταξη τροποποιητική του άρθρου 993 ΚΠολΔ παρ. 1 εδ. Α. Το ζήτημα δε αποκτά πρακτική σημασία στην περίπτωση που η τιμή της πρώτης προσφοράς υπολογιζόμενη με τον κανόνα των 2/3 επί της εκτιμηθείσας από τον επιμελητή αξίας του ακινήτου (άρθρα 993 παρ. 2 εδ. α` και 954 παρ. 2 περ. β` ΚΠολΔ) υπερβαίνει την αντικειμενική του αξία, αφού η αντίστροφη περίπτωση, δηλαδή αυτή να υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας, φαίνεται να ρυθμίζεται ευθέως από τη νέα διάταξη, η οποία ουσιαστικά εμποδίζει τον ορισμό της τιμής πρώτης προσφοράς κατώτερα από την αντικειμενική αξία του ακινήτου. Ο σκοπός της συγκεκριμένης νομοθετικής ρύθμισης, που είναι η απαγόρευση πλειστηριασμών ακινήτων σε τιμή κατώτερη της αντικειμενικής αξίας τους, ώστε να αποτρέπονται οι εκποιήσεις ακινήτων σε μη εύλογες αξίες και ιδιαίτερα χαμηλές τιμές προς βλάβη των συμφερόντων των δανειστών, των οφειλετών και της οικονομίας ευρύτερα (Αιτιολ. Εκθεση ν. 3714/2008), συνηγορεί υπέρ της άποψης ότι θα πρέπει να θεωρηθεί ως παράλληλα ισχύουσα η διάταξη του άρθρου 954 παρ. 2 περ. γ`, ήτοι ο κανόνας των 2/3, αφού ο ορισμός της τιμής πρώτης προ-

σφοράς ανώτερης της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου πραγματώνει τον ως άνω σκοπό του νόμου. Εξάλλου η παράλειψη της λέξης «τουλάχιστον» στη διατύπωση της νέας διάταξης σε σημείο που να υποδηλώνει σαφώς ότι η αντικειμενική άξια αποτελεί το κατώτερο σημείο για τον προσδιορισμό της τιμής πρώτης προσφοράς, δεν πρέπει να αποδοθεί σε ηθελημένη παράλειψη του νομοθέτη, αφού τόσο στην αιτιολογική έκθεση του νόμου όσο και στην υπ` αριθμ. πρωτ. 129486/7-11-2008 εγκύκλιο του Υπουργού Δικαιοσύνης ρητά αναφέρεται ότι η τιμή της πρώτης προσφοράς θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με την αντικειμενική αξία των ακινήτων, εφόσον το ακίνητο βρίσκεται εντός σχεδίου πόλεως, ενώ σε περίπτωση που το ακίνητο βρίσκεται έκτος σχεδίου πόλης η οικισμού, που δεν έχει ειδικούς όρους δόμησης, ο προσδιορισμός της αντικειμενικής αξίας θα γίνεται σύμφωνα με ειδικές διατάξεις. Επομένως από τα παραπάνω συνάγεται ότι το άρθρο 2 του ως άνω ν. 3714/2008, που φέρει τον τίτλο «Απαγόρευση διενέργειας πλειστηριασμών ακινήτων σε τιμή κατώτερη της αντικειμενικής τους αξίας» και πρόσθεσε το προαναφερθέν τελευταίο εδάφιο στην § 1 του άρθρου 995 του ΚΠολΔ, θεσπίζει, όπως προκύπτει από τον τίτλο του και ενισχύεται και από την εισηγητική έκθεση του νόμου, ελάχιστη κατώτατη τιμή πρώτης προσφοράς, προκειμένου για πλειστηριασμό ακινήτων, ίση με την αντικειμενική του αξία. Επιπρόσθετα όμως δεν αναιρεί από το Δικαστήριο τη δυνατότητα, στο πλαίσιο εφαρμογής των §§ 1 και 4 του άρθρου 954 του ΚΠολΔ, το οποίο ούτε κατήργησε ούτε τροποποίησε ο νέος νόμος, να ορίσει λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική αξία του ακινήτου, την τιμή της πρώτης προσφοράς σε ποσό ανώτερο από αυτό της αντικειμενικής αξίας ή να διορθώσει αυτή (τιμή) αποκλειστικά και μόνο όμως στην περίπτωση, που είναι κατώτερη της αντικειμενικής του αξίας (ΜΠΑθ 1602/2011, ΜΠΑρτας 54/2009 ΝΟΜΟΣ)...». (ΜΠΡόδου 21/2012, ΝΟΜΟΣ). (ΜΠΡόδου 39/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΙΤΗΣΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

«...Δοθέντος ότι ο εκ νέου καθορισμός της τιμής της πρώτης προσφοράς κατά τα ιστορούμενα στην κρινόμενη ανακοπή εμποδίζεται από το κατ` άρθρο 695 ΚΠολΔ προσωρινό δεδικασμένο, που πηγάζει από την προαναφερόμενη με αριθμό 2007/2008 απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου, που ήδη έχει διορθώσει την τιμή πρώτης προσφοράς, το οποίο προσωρινό δεδικασμένο αναπτύσσει δεσμευτικότητα για το ήδη κριθέν ζήτημα της αξίας και εμποδίζει τον καθορισμό άλλης τιμής πρώτης προσφοράς (ΜΠΛαρ 575/2003, Δικογρ. 2003.155, ΜΠΠειρ 133/1989, Δ 20.592), η κρινόμενη ανακοπή εκτιμάται πως εμπεριέχει σιωπηρά και αίτημα μεταρρύθμισης της παραπάνω απόφασης λόγω μεταβολής των πραγμάτων κατ` άρθρο 696 παρ. 3 ΚΠολΔ (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 961, παρ. 326 ΙΙΙ), ενόψει της έχουσας άμεση ισχύ αλλαγής νομοθετικού καθεστώτος (Ειωαν 154/1982, ΝοΒ 1982.1294, ΜΠΑ 12017/1991, ΑρχΝ 1991.696, ΜΠΑ 13374/1983, ΕλλΔνη 1984.499), καθόσον με το άρθρο 2 του ν. 3714/2008 «Προστασία δανειοληπτών και άλλες διατάξεις», που φέρει τον τίτλο «Απαγόρευση διενέργειας πλειστηριασμών ακινήτων σε τιμή κατώτερη της αντικειμενικής αξίας τους», τέθηκε σε ισχύ την 07.11.2008 (άρθρο 10) και προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 995 ΚΠολΔ, ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η αξία που προκύπτει από τον προσδιορισμό της αξίας του με αντικειμενικά κριτήρια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41α του ν. 1249/1982, όπως εκάστοτε ισχύουν και των κατ` εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων...» (ΜΠΧαλκ 778/2009, ΑρχΝομ 2010, σελ. 536).

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΠΟΙΗΣΗ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 966 ΚΠολΔ, εάν στο νέο πλειστηριασμό δεν γίνει κατακύρωση, το αρμόδιο δικαστήριο του άρθρου 933, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να διατάξει να γίνει νέος πλειστηριασμός μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς ή να επιτρέψει μέσα στην ίδια προθεσμία να πωληθεί ελεύθερα το πράγμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού σε εκείνον υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση ή σε τρίτο, με τίμημα που ορίζεται από το δικαστήριο, το οποίο μπορεί να ορίσει και να πληρωθεί με δόσεις μέρος του τιμήματος. Από την ίδια αυτή διάταξη προκύπτει ότι για να διαταχθεί νέος πλειστηριασμός με τις πιο πάνω διαφοροποιήσεις απαιτείται η διαπίστωση αδυναμίας κατακύρωσης στην τιμή που έχει οριστεί ως πρώτη προσφορά (Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση, έκδοση 1983, παρ. 365). Και τούτο, διότι σκοπός του νομοθέτη είναι η κατά το δυνατόν συντομότερη περαίωση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως και η αποφυγή συνεχών πλειστηριασμών, που αποβαίνουν άκαρποι από τη μη εμφάνιση πλειοδοτών. Προς το σκοπό αυτό, ο νομοθέτης, με τη διάταξη αυτή, η ρύθμιση της οποίας είναι ειδική, θέτει ορισμένες προϋποθέσεις, τη συνδρομή των οποίων ελέγχει το δικαστήριο. Έτσι, εάν μετά και το δεύτερο πλειστηριασμό δεν επιτευχθεί κατακύρωση, είτε στον πλειοδοτήσαντα, είτε στον επισπεύδοντα, παρεμβαίνει το αρμόδιο, κατ` άρθρο 933 ΚΠολΔ, δικαστήριο, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, το οποίο έχει τη διαζευκτική ευχέρεια να διατάξει: **α)** είτε τη διενέργεια νέου πλειστηριασμού, εντός τριάντα (30) ημερών, με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς, **β)** είτε την, εντός τριάντα (30) ημερών, ελεύθερη εκποίηση του πράγματος από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στον υπέρ ου η εκτέλεση ή τρίτον, με τίμημα καθοριζόμενο από το ίδιο. Από τη διατύπωση της διάταξης αυτής, συνδυαζόμενης με το όλο πνεύμα των διατάξεων περί αναγκαστικής εκτέλεσης, καθίσταται σαφές ότι οι υπόψη διατάξεις του άρθρου 966 ΚΠολΔ αποτελούν την έσχατη λύση για την περαίωση της εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία δεν είναι σε καμία περίπτωση εύλογο να παραμένει σε εκκρεμότητα, με συνεχείς πλειστηριασμούς, γεγονός το οποίο ασφαλώς και προκαλεί βλάβη στον καθ` ου η εκτέλεση (άρθρο 159 ΚΠολΔ, ΑΠ 1460/1995 ΕλλΔνη 38.1548), εφόσον επιβαρύνεται αδικαιολόγητα με νέα έξοδα εκτέλεσης, τα οποία μάλιστα αφαιρούνται πρώτα από το πλειστηριασμό (άρθρο 975 παρ. 1 ΚΠολΔ, ΑΠ 419/1998 αδημ., ΕΑ 9241/1998 ΕλλΔνη 40.1591, ΜΠΒερ 442/2011 ΕΠολΔ 2011.632, ΜΠΜεσ 290/2010 ΝΟΜΟΣ, ΜΠΑλεξ 1019/2009 ΕφΑΔ 2010.114, ΜΠΑμφ 116/2007 Δ. 2007.598, ΜΠΡοδ 2209/2006 ΝΟΜΟΣ, ΜΠΛαρ 2965/2003 ΑρχΝ 2004.222). Ωστόσο, κατ` εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 2 του ν. 3714/2008 περί «προστασίας δανειοληπτών και άλλες διατάξεις», η τιμή της πρώτης προσφοράς δεν μπορεί να είναι, ομοίως, κατώτερη της αντικειμενικής αξίας του πράγματος, δεδομένου ότι η ως άνω διάταξη ισχύει παράλληλα και με αυτή της διάταξης του άρθρου 966 ΚΠολΔ, ενώ δεν προβλέπει καμία διάκριση για τη διενέργεια των νέων πλειστηριασμών κατόπιν αδυναμίας κατακύρωσης...» (ΜΠΑθ 6862/2012).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΝΙΑΙΑΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

«...Τέτοιο σφάλμα για τη διόρθωση του οποίου αρμόζει η άσκηση της εν λόγω ανακοπής, συνιστά και η εκ μέρους του δικαστικού επιμελητή ενιαία εκτίμηση της αξίας περισσότερων αντικειμένων που κατασχέθηκαν με την ίδια έκθεση,

αντί της απαιτούμενης χωριστής εκτίμησης για κάθε αυτοτελές αντικείμενο και του καθορισμού τιμής πρώτης προσφοράς για το καθένα από τα κατασχεθέντα ξεχωριστά. Τέλος, μόνον αν υπάρχουν ελλείψεις στην κατασχετήρια έκθεση τόσο σοβαρές, ώστε να μην επιδέχονται ίαση με απλή διόρθωση, όπως λ.χ. η μη σύμπραξη ή υπογραφή του απαιτούμενου από το νόμο μάρτυρα, δικαιολογείται η άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, με τη συνδρομή πάντοτε του στοιχείου της βλάβης (βλ. σχ. Βαθρακοκοίλη, Ερμηνεία ΚΠολΔ, άρθρ. 954 παρ. δ`, 11, 15, 18, Νικολόπουλου Ερμ. ΚΠολΔ, άρθρ. 954, 993, Μπρίνια Αναγκ. Εκτ. παρ. 281)...» (ΜΠΑγριν 500/2001, ΑρχΝομ 2002, σελ. 476).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΤΑΙΤΗΣΗΣ

«...Η εν λόγω ανταίτηση η οποία και πρέπει να συνεκδικασθεί με την προαναφερόμενη αίτηση, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη καθόσον σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 954 § 4 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται και επί κατασχέσεως ακινήτων (αρθρ. 993 και 999 ΚΠολΔ) η διόρθωση της κατασχετήριας έκθεσης επιδιώκεται πάντοτε με ανακοπή (και όχι αίτηση όπως όριζε η διάταξη πριν την αντικατάστασή της με το άρθρο 4 παρ. 7β του ν. 2298/1995), η οποία ασκείται στο αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., η οποία σε κάθε περίπτωση **πρέπει να κατατίθεται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού**. Δηλαδή δεν μπορεί στην προκειμένη περίπτωση να τύχει ανάλογης εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 686 παρ. 4 ΚΠολΔ, που προβλέπει την άσκηση ανταίτησης στην διαδικασία των ασφάλιστικών μέτρων γιατί έτσι κατάλύεται η θέληση του νομοθέτη που θέτει ως προϋπόθεση για την εν λόγω διόρθωση την άσκηση ανακοπής, η οποία είναι ιδιώνυμη ανακοπή και απαιτείται η τήρηση ορισμένης προθεσμίας πριν από τον πλειστηριασμό για την κατάθεση της. **Η αντίθετη άποψη**, την οποία υποστηρίζει η ανταιτούσα καθ` ης η αίτηση και προσκομίζει μάλιστα την 500/2001 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αγρινίου που δέχθηκε ότι εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 686 § 4 και στην ανακοπή του άρθρου 954 § 4 ΚΠολΔ κρίνοντας επί ανταιτήσεως σε νομοτύπως ασκηθείσα εκ του άρθρου 954 § 4 ανακοπή, δεν θεωρείται ως ορθότερη από το Δικαστήριο αυτό...» (ΜΠΘεσ 15126/2006 ΧρΙΔ 2006, σελ. 626).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΝΔΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

«...Μολονότι στην προκειμένη περίπτωση δεν πρόκειται για ασφαλιστικό μέτρο, αλλά για ρυθμιστικό μέτρο στα πλαίσια της αναγκαστικής εκτέλεσης, η ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ απαιτεί ταχεία εκδίκαση ενόψει της φύσης της και του επιδιωκόμενου με αυτήν σκοπού. Κατά συνέπεια, πρέπει να αποκλειστεί η άσκηση των ενδίκων μέσων στην περίπτωση αυτή, κατ` άρθρο 699 ΚΠολΔ, γιατί δεν συμβιβάζεται ούτε προς το γράμμα ούτε προς το σκοπό του νόμου (βλ. σχ. ΕφΚερκ 31/83 Δ 14, 489 με σχόλια Στ. Σταματόπουλου, σχόλια Κ. Καλπογιάννη, στη Δ 21.590, Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ στο άρθρο 961, σελ. 771, επίσης στο άρθρο 993, 187, Κεραμέα/Κονδύλη/ Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, στο άρθρο 699, σέλ. 1372, αριθ. 4, Σ. Σαμουήλ, εκδ. 2003, σέλ. 75)...» (ΕφΑθ 4156/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟ

«...Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος, αφού επιχειρήσει τη σχετική διόρθωση στην κατασχετήρια έκθεση, πρέπει να τηρήσει τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 960 παρ. 1 ΚΠολΔ. Παρά

τον διαπλαστικό της χαρακτήρα η απόφαση αυτή πρέπει να γίνει δεκτό ότι, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 939 παρ. 2 ΚΠολΔ, αναπτύσσει τη διαπλαστική της ενέργεια, όχι από την έκδοσή της, αλλά από την κατάθεσή της στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Την ερμηνεία αυτή επιβάλλει η ανάγκη της ασφάλειας των πλειοδοτών, οι οποίοι δεν θα είναι σε θέση αλλιώς να γνωρίζουν αν έχει αναβληθεί ή όχι ο πλειστηριασμός πριν από τη γνωστοποίηση της αναβολής στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Η διενέργεια έτσι του πλειστηριασμού, παρά την ύπαρξη διορθωτικής αποφάσεως που τον αναβάλλει, είναι έγκυρη αν δεν έχει προηγηθεί η κατάθεση της αποφάσεως αυτής στον υπάλληλο του πλειστηριασμού (βλ. ΟλΑΠ 33/1995 για την αναστολή κατά το άρθρο 1000 ΚΠολΔ). Σε περίπτωση που η εν λόγω κατάθεση έχει προηγηθεί, ο πλειστηριασμός είναι άκυρος μόνο με τη συνδρομή ανεπανόρθωτης βλάβης (άρθρο 159 περ. 3 ΚΠολΔ)...» (ΑΠ 293/2007 ΤΝΠ/ΔΣΑ, ΝοΒ 2007, σελ. 1640, 1641). «... Από τα άρθρα 961 παρ. 1α και β και 999 παρ. 4 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η προβλεπόμενη απ` αυτές κατάθεση στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο της διορθωτικής του προγράμματος δικαστικής αποφάσεως, ως προς την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς του κατασχεθέντος ακινήτου, απαιτείται μόνο για να αρχίσουν από την κατάθεση αυτή οι προθεσμίες του άρθρου 999 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ και συνεπώς η παράλειψη αυτή δεν συνεπάγεται ακυρότητα του μετά τη διόρθωση επακολουθήσαντος αναγκαστικού πλειστηριασμού, που έγινε με βάση το εκδοθέν επαναληπτικό πρόγραμμα, εκτός αν η παράλειψη αυτή επέφερε βλάβη στον προτείνοντα, που δεν μπορεί να θεραπευτεί παρά με την κήρυξη της ακυρότητας, κατά το άρθρο 159 παρ. 3 ΚΠολΔ (ΑΠ 2068/1984 ΝοΒ 33. 1164, ΕΑ 10219/1989 ΕλλΔνη 33. 596)...» (ΕφΑθ 2512/1996 ΕλλΔνη 1996.1632).

'Αρθρο 955 ΚΠολΔ. Επιδόσεις της έκθεσης. Κατάθεση εγγράφων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού

1. Αντίγραφο ή περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, τον εκτελεστό τίτλο, συνοπτική περιγραφή των πραγμάτων που κατασχέθηκαν, την εκτίμηση της αξίας τους, την τιμή πρώτης προσφοράς, την ημέρα, την ώρα και τον τόπο του πλειστηριασμού και το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τους όρους του πλειστηριασμού που έχουν τυχόν τεθεί από τον υπερ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή, επιδίδεται μόλις περατωθεί η κατάσχεση στον καθ' ου η εκτέλεση, αν είναι παρών, και, αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο που του επιδίδεται, ο επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνησή του. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση του αντιγράφου ή της περίληψης, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, αν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας όπου έγινε η κατάσχεση, αλλιώς μέσα σε οκτώ ημέρες από την κατάσχεση. Μέσα στην ίδια οκταήμερη προθεσμία αντίγραφο της έκθεσης επιδίδεται στον ειρηνοδίκη του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση. Η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών συνεπάγεται ακυρότητα. Ο ειρηνοδίκης οφείλει να καταχωρίσει περίληψη της έκθεσης σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο εκείνων κατά των οποίων γίνεται κατάσχεση.

2. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε δέκα ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο με το επιδοτήριο της επιταγής, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις της επίδοσής της στον οφειλέτη και στο ειρηνοδικείο και, στην περίπτωση του

άρθρου 956 παράγραφος 3, και το γραμμάτιο της δημόσιας κατάθεσης, συντάσσοντας έκθεση για όλα αυτά.»

«...Σύμφωνα με το άρθρο 955 παρ. 1 ΚΠολΔ, αντίγραφο ή περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται, μόλις τελειώσει η κατάσχεση σ` εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αν είναι παρών. Αν είναι απών, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επόμενη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, αν εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας που έγινε η κατάσχεση, αλλιώς μέσα σε οκτώ ημέρες από τη κατάσχεση. Η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών συνεπάγεται ακυρότητα. Από τις διατάξεις αυτές, προκύπτει ότι η επίδοση του αντιγράφου ή της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης πρέπει να γίνει στον παρόντα καθ' ου η κατάσχεση και όχι στους συνοίκους ή συγγενείς ή στους δυνάμενους να παραλαμβάνουν κοινοποιούμενα δικόγραφα υπαλλήλους. Η παρουσία των τελευταίων προσώπων δεν σημαίνει και παρουσία του καθ' ου η εκτέλεση. Αν ο καθ' ου η εκτέλεση είναι απών κατά την κατάσχεση, η επίδοση πρέπει να γίνει όπως ορίζουν οι παραπάνω διατάξεις των άρθρων 144 παρ. 1 και 145 ΚΠολΔ. Οι παραπάνω διατυπώσεις επιβάλλονται με ποινή ακυρότητας της κατάσχεσης (άρθρο 955 παρ. 1 εδ. δ` ΚΠολΔ), εξαιτίας της σπουδαιότητας που δίνει στην τήρησή τους ο νομοθέτης. Κατά συνέπεια η μη τήρησή τους θεμελιώνει λόγο ανακοπής κατά της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (κατάσχεσης), ανεξάρτητα από την επίκληση και απόδειξη δικονομικής βλάβης (ΑΠ 2155/1986 ΝοΒ 35.1244)...'Οπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης και της περίληψης κατασχετήριας έκθεσης που επιδόθηκε με βάση αυτή, φέρεται ότι η κατάσχεση περατώθηκε στις 11-10-2001, ενώ η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης επιδόθηκε στον καθ` ου η εκτέλεση αιτούντα, που δεν ήταν παρών κατά την κατάσχεση στις 19-10-2001, και όχι, κατά τα προεκτεθέντα, την επόμενη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, με αποτέλεσμα έτσι, η παράλειψη αυτή να συνεπάγεται ακυρότητα της κατάσχεσης. Είναι, βέβαια, αλήθεια ότι τη μέρα που περατώθηκε η κατάσχεση (11-10-2001) και ώρα 17.30` επιδόθηκε στον αιτούντα αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης. Ομως με την κοινοποίηση αυτή δεν καλύπτεται το νομοθετικό κενό που δημιούργησε η παρ. 1 του άρθρου 960 ΚΠολΔ από το Ν. 2298/1995, αφού δεν μπορεί να εκδοθεί στη συνέχεια περίληψη αυτής προκειμένου να κοινοποιηθεί στα οριζόμενα από το νόμο πρόσωπα (εισηγ. έκθεση σελ. 7), καθ` όσον δεν υπάρχει διάταξη νόμου που να προβλέπει την έκδοση διαφορετικής περίληψης μετά την κοινοποίηση αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης. Με βάση όλα τα παραπάνω, πιθανολογείται να ευδοκιμήσει ο πιο πάνω λόγος της ανακοπής...» (ΜΠΛάρισας 2775/2001, ΝΟΜΟΣ). «...Από τις διατάξεις του άρθρου 999 παρ. 1, 3 και 4 ΚΠολΔ, προκύπτει, ότι η μεν παράλειψη της επίδοσης της κατασχετήριας έκθεσης, ή η εκπρόθεσμη επίδοση αυτής, δημιουργεί ακυρότητα του πλειστηριασμού,που προτείνεται με λόγο ανακοπής του άρθρου 933 επ. ΚΠολΔ, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1 εδ. γ` ιδίου Κώδικα, η δε ατελής ή ελαττωματική επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης δημιουργεί ακυρότητα αυτής με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης (άρθρ. 159 αρ. 3 ΚΠολΔ), η οποία μπορεί να προταθεί με ανακοπή του ως άνω άρθρου 933, αλλά μέσα στην προθεσμία του άρθρου 934 παρ. 1 εδ. β` ΚΠολΔ, δηλονότι επί εκτελέσεως για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων μέχρι την έναρξη της συντάξεως της εκθέσεως του πλειστηριασμού και κατακυρώσεως (934 παρ. 2 ΚΠολΔ). Ατελής και ελαττωματική είναι η επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης και όταν αυτή γίνεται με θυροκόλληση (άρθρ. 128 παρ. 4 ΚΠολΔ) σε τόπο διάφορο από εκείνο που είχε ο οφειλέτης κατά τον χρόνο της επίδοσης...» (ΑΠ 156/2002 ΝοΒ 2002, σελ. 1845).

Άρθρο 956 ΚΠολΔ, Μεσεγγύηση. Δημόσια κατάθεση

«1. Ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει τα κατασχεμένα πράγματα για φύλαξη σε μεσεγγυούχο. Μεσεγγυούχος μπορεί να οριστεί εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, αν συναινεί εκείνος κατά του οποίου στρέφεται ή και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται, αν συναινεί εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση. 2. Αν κατασχέθηκαν πράγματα που η μεταφορά τους είναι δύσκολη ή μπορεί να τα βλάψει, ο δικαστικός επιμελητής τα αφήνει στον τόπο όπου έγινε η κατάσχεση. 3. Αν κατασχέθηκαν χρήματα ή άλλα πράγματα δεκτικά κατά το νόμο κατάθεσης, ο δικαστικός επιμελητής τα καταθέτει σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 965 παρ. 4. 4. Ο μεσεγγυούχος φυλάει τα κατασχεμένα πράγματα και δεν έχει εξουσία να τα χρησιμοποιεί. Αν η φύση του κατασχεμένου το επιβάλλει, ο μεσεγγυούχος, μετά από άδεια του ειρηνοδικείου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ενεργεί και διαχειριστικές πράξεις. Ο μεσεγγυούχος έχει υποχρέωση να λογοδοτήσει και παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού το προϊόν της διαχείρισης. 5. Κάθε αμφισβήτηση για τον ορισμό του μεσεγγυούχου ή για ό,τι αφορά τη μεσεγγύηση, καθώς και η αίτηση για την αντικατάστασή του, εισάγεται, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., στο ειρηνοδικείο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης. Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ως μεσεγγυούχο και εκείνον κατά του οποίου στρέφεται ή εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση. 6. Αν ο μεσεγγυούχος αποβληθεί ή χάσει την κατοχή του πράγματος, το ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., διατάζει να του αποδοθεί το πράγμα. 7. Αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος πραγματοποιήθηκε μετά την κατάσχεση, ο ασφαλιστής καταβάλλει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού την αποζημίωση που οφείλεται. Ο ασφαλιστής έγκυρα καταβάλλει την αποζημίωση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, πριν ειδοποιηθεί εγγράφως από εκείνον που έκανε την κατάσχεση σχετικά με την επιβολή της.»

'Αρθρο 957 ΚΠολΔ, Επί κατασχέσεως χρημάτων

1. Αν τα κατασχεμένα είναι μόνο χρήματα εφαρμόζονται τα άρθρα 971 επ. Το ίδιο ισχύει αν τα κατασχεμένα είναι αλλοδαπά χρήματα τα οποία ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μετατρέπει σε ελληνικό χρήμα. 2. Αν εκτός από τα χρήματα κατασχέθηκαν και άλλα πράγματα, η διαμονή των χρημάτων γίνεται μαζί με το πλειστηρίασμα.

'Αρθρο 958 ΚΠολΔ, Συνέπειες της κατασχέσεως

1. Αφότου γίνει η επίδοση αντιγράφου ή περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης κατά το άρθρο 955 παρ. 1, απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχεμένου από εκείνον κατά του οποίου έγινε η κατάσχεση. 2. Η αναγκαστική κατάσχεση κινητών πραγμάτων που είναι ήδη αναγκαστικά κατασχεμένα απαγορεύεται, και αν επιβληθεί είναι άκυρη.

'Αρθρο 960 ΚΠολΔ, Περίληψη κατασχετήριας έκθεσης – επιδόσεις, δημοσιεύσεις

1. Ο αρμόδιος για την εκτέλεση δικαστικός επιμελητής καταρτίζει περίληψη κατασχετήριας έκθεσης, που περιέχει συνοπτική περιγραφή των κατασχεθέντων κινητών, το ονοματεπώνυμο του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηρια-

σμού, την τιμή πρώτης προσφοράς και τους όρους του πλειστηριασμού που θέτει τυχόν ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στο δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927. 2. Την κατά την παράγραφο 1 περίληψη ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης στον οφειλέτη και τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατάσχεσης, την καταθέτει δε μέσα στην ίδια προθεσμία στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. «Απόσπασμα της περίληψης αυτής, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή των κατασχεθέντων κινητών, την τιμή πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού σε Ιστοσελίδα Δημοσιεύσεων Πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων, καθώς και σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στην περιφερειακή ενότητα, διαφορετικά στην έδρα της περιφέρειας, όπου υπάγεται ο δήμος. 3. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων, διαφορετικά είναι άκυρος.»

ΜΕΣΕΓΓΥΗΣΗ – ΜΕΣΕΓΓΥΟΥΧΟΣ

«...Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 956 §§ 1,2,4,5 και 996 §§ 1,2,3 ΚΠολΔ (που αφορούν την μεσεγγύηση των κατασχεθέντων κινητών και ακινήτων και οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονται) προκύπτουν τα εξής: Σκοπός της μεσεγγυήσεως των κατασχεθέντων είναι η διασφάλιση, η διαφύλαξη (παρακολούθηση και επίβλεψη), καθώς και η συντήρησή τους, έτσι ώστε αυτά να αχθούν στον πλειστηριασμό στην κατάσταση που βρίσκονται κατά τον χρόνο της κατασχέσεως. Οταν κατάσχονται κινητά, ο δικαστικός επιμελητής, μπορεί να διορίσει μεσεγγυούχο τον καθού η εκτέλεση, εφόσον συναινεί ο υπέρ ου η εκτέλεση. Στα κατασχεθέντα ακίνητα - κατ` επέκταση και στα συστατικά τους (άρθ. 948 εδ. α`, 953, 954 § 1 αρ. 2 ΑΚ και 992 §§ 1 και 2α ΚΠολΔ), καθώς και στα κινητά, τα οποία, λόγω του ότι η μεταφορά τους είναι δύσκολη ή μπορεί να τα βλάψει, αφήνονται από τον δικαστικό επιμελητή στο ακίνητο όπου έγινε η κατάσχεσή τους - μεσεγγυούχος είναι εκ του νόμου ο κάτοχός τους κατά τον χρόνο της κατασχέσεως. Αν κατά τη διάρκεια της αναγκαστικής εκτελέσεως παύσει η από το ουσιαστικό δίκαιο αιτία της κατοχής του μεσεγγυούχου επί των κατασχεθέντων πραγμάτων, παύει αυτός να είναι μεσεγγυούχος τους. Εχει δε υποχρέωση να επιμεληθεί για την αντικατάστασή του, αντικατάσταση η οποία θα γίνει με προσφυγή στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο (Βλ. και Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, έκδ. Β` τ. 2, σελ. 769-780 και τ. 4, σελ. 1605-1610)...» (ΕιρΘεσ 357/1997, ΕλλΔνη 1997, σελ. 1177). «...Κατά το άρθρο 956 ΚΠολΔ, που αναφέρεται στην αναγκαστική κατάσχεση των κινητών πραγμάτων, τα κατασχεθέντα παραδίδονται από τον δικαστικό επιμελητή σε μεσεγγυούχο για φύλαξη, μεσεγγυούχος δε μπορεί να διοριστεί και ο καθού η κατάσχεση (παρ. 1), αν κατασχέθηκαν πράγματα των οποίων η μεταφορά είναι δυσχερής ή μπορεί να προξενήσει βλάβη σ` αυτά ο δικαστικός επιμελητής αφήνει αυτά στον τόπο της κατασχέσεως (παρ. 2) και ο μεσεγγυούχος φυλάσσει τα κατασχεθέντα πράγματα στερούμενος της εξουσίας χρήσεως αυτών υποχρεούται δε σε λογοδοσία και το

προϊόν της διαχειρίσεώς του παραδίδει στον υπάλληλο επί του πλειστηριασμού (παρ. 4)...» (ΑΠ 932/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η μεσεγγύηση της αναγκαστικής εκτέλεσης που ρυθμίζεται από τα άρθρα 956 και 996 ΚΠολΔ, τα οποία εφαρμόζονται επικουρικά και στη συντηρητική κατάσχεση, όσο και στην κατάσχεση προς ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης, στοχεύει στην αποτροπή απόκρυψης των κατασχεθέντων κινητών πραγμάτων, στη διασφάλιση, διαφύλαξη και στην αποτροπή αντικατάστασής τους, στην παρακολούθηση της συντήρησής τους για την αποφυγή χειροτερεύσεως ή και καταστροφής τους, καθώς και στη συλλογή καρπών. Ο διοριζόμενος μεσεγγυούχος αποτελεί όργανο της αναγκαστικής εκτέλεσης, η δράση του οποίου εντάσσεται στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου και αποτελεί ενάσκηση δημόσιας εξουσίας που απονεμήθηκε με διάταξη νόμου ώστε να αποκλείεται η εφαρμογή των διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου για την εντολή ή μίσθωση υπηρεσιών στις μεταξύ αυτού και του επισπεύδοντος δανειστή σχέσεις. Ο διορισμός του μεσεγγυούχου, στον οποίο παραδίδονται τα κινητά πράγματα προς φύλαξη, γίνεται από τον δικαστικό επιμελητή, που έχει την εντολή προς εκτέλεση. Αν τα κατασχεθέντα κινητά πράγματα είναι δυσμετακόμιστα είτε λόγω του όγκου ή της φύσης τους ή λόγω των επιβλαβών επιδράσεων σε αυτά από τη μεταφορά, παραμένουν στον τόπο, όπου έγινε η κατάσχεση και λαμβάνονται τα πρόσφορα από τον διορισμένο μεσεγγυούχο μέτρα φύλαξης προς αποτροπή αντικατάστασής τους και για τη συντήρησή τους. Ο μεσεγγυούχος έχει την κατοχή των υπό κατάσχεση και μεσεγγύηση πραγμάτων, ενώ ο νομέας διατηρεί την ιδιότητα του νομέα. Τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής των πραγμάτων φέρει ο καθ` ου η εκτέλεση ως κύριος αυτών. Με την παρ. 1 εδ. β` της παρ. 4 του άρθρου 956 παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας διαχειριστικών πράξεων στον μεσεγγυούχο, μετά από άδεια του Ειρηνοδικείου της περιφέρειας του τόπου, όπου έγινε η κατάσχεση, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ΚΠολΔ, μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Ο μεσεγγυούχος έχει υποχρέωση παράδοσης των κατασχεθέντων και υπό μεσεγγύηση τελούντων κινητών πραγμάτων κατά τη λήξη της μεσεγγύησης, η οποία επέρχεται είτε με τον πλειστηριασμό είτε με την ακύρωση ή την άρση της κατάσχεσης (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, άρθρο 956, σελ. 724 επ., Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 956, σελ. 768 επ.)...» (ΕφΑθ 1505/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 1385). «...Από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 831, 833 ΑΚ και 725, 727, 956 παρ. 4 ΚΠολΔ προκύπτει ότι το ασφαλιστικό μέτρο της δικαστικής μεσεγγύησης, το οποίο δεν συνεπάγεται μεταβίβαση της νομής των υπό μεσεγγύηση πραγμάτων στον μεσεγγυούχο (ΕφΑθ 407/75 Δ 7.201, Τούσης, ΕμπΔ, παρ. 55, σημ 58, Θεοδωρόπουλου, ΚΠολΔ 725 Ν.2) δεν του παρέχει την εξουσία να χρησιμοποιεί τα πράγματα αυτά, μόνον δε ύστερα από σχετική άδεια του δικαστηρίου μπορεί να επιχειρήσει πράξη διαχειρίσεως των μεσεγγυημένων πραγμάτων, μεταξύ των οποίων αν του έχει δοθεί η σχετική άδεια και η εκμετάλλευση των πραγμάτων αυτών, οπωσδήποτε όμως όχι προς το συμφέρον του αλλά προς το συμφέρον εκείνων υπερ των οποίων έχει διαταχθεί η μεσεγγύηση, προς τους οποίους άλλωστε υποχρεούται να λογοδοτήσει (ΕφΑθ 1540/91 Δ 22.735, Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, έκδ. 1985, σελ. 236)...» (ΜΠΘεσ 5794/2003 Αρμ. 2004, σελ. 1728). (ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ», σελ. 457, «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ», σελ. 476)

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΕΓΓΥΗΣΗ

«...Στις διατάξεις του άρθρου 996 παρ. 1 εδ. α` και γ` ορίζεται, ότι μεσεγγυούχος του ακινήτου είναι όποιος το κατέχει όταν γίνεται η κατάσχεση και ότι οι δια-

τάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 956 ΚΠολΔ εφαρμόζονται και εδώ. Από τις διατάξεις αυτές σαφώς συνάγεται ότι η μεσεγγύηση της αναγκαστικής εκτέλεσης στοχεύει στην αποτροπή απόκρυψης των κατασχεθέντων κινητών πραγμάτων, στη διασφάλιση, διαφύλαξη ως και την αποτροπή αντικατάστασή τους, καθώς και την εποπτεία της συντήρησής τους προς αποφυγή χειροτέρευσης ή καταστροφής αυτών, ενώ ο μεσεγγυούχος προβαίνει και στην συλλογή των καρπών τους, κατά την παρ. 2 του άρθρου 956 ΚΠολΔ. Η μεσεγγύηση αυτή εξυπηρετεί δημόσιο σκοπό και διέπεται από τις σχετικές διατάξεις του δικονομικού δικαίου, γι` αυτό και διαφοροποιείται από τη δικαστική μεσεγγύηση του άρθρου 832 του ΑΚ, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται η συμπληρωματική εφαρμογή της άνω ουσιαστικού δικαίου διάταξης και κατ` ακολουθία η, στις διατάξεις για παρακαταθήκη των άρθρων 822 επ. ΑΚ παραπομπή, εφόσον αυτές προσαρμόζονται προς τη φύση της προκειμένης μεσεγγύησης, ως σχέσης δημοσίου δικαίου, και συμπορεύονται προς το σκοπό της...» (ΑΠ 932/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΕΣΕΓΓΥΟΥΧΟ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Κατ` άρθρα 956, 959 και 960 ΚΠολΔ σε περίπτωση κατάσχεσης κινητών πραγμάτων, τα οποία έχουν παραδοθεί από τον δικαστικό επιμελητή σε μεσεγγυούχο, ο τελευταίος έχει υποχρέωση να προσκομίσει τα πράγματα αυτά στον τόπο του πλειστηριασμού, υποχρέωση η οποία συναρτάται με τη φύση και το σκοπό της μεσεγγύησης, πλην όμως, η προσκόμισή τους δεν συνιστά κατά νόμο όρο της διενέργειάς του πλειστηριασμού, τον οποίο ο υπάλληλος αυτού λαμβάνει υπόψη κατά τον έλεγχο του κύρους της προδικασίας αυτού κατ` άρθρο 960 § 3 ΚΠολΔ. Ως εκ τούτου, η μη προσκόμιση των κατασχεθέντων πραγμάτων από τον μεσεγγυούχο στον τόπο του πλειστηριασμού δεν πλήττει το κύρος αυτού (Βαθρακοκοίλη Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, τ. Ε`, άρθρο 956, στοιχ. 16)...» (ΜΠΡόδου 110/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΕΣΕΓΓΥΟΥΧΟΥ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 914, 297, 298, 330 του Α.Κ συνάγεται ότι η ευθύνη προς αποζημίωση από αδικοπραξία προϋποθέτει συμπεριφορά παράνομη και υπαίτια, επέλευση ζημίας και ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς του δράστη και της ζημίας. Παράνομη είναι η συμπεριφορά που αντίκειται σε απαγορευτικό ή επιτακτικό κανόνα δικαίου, ο οποίος προστατεύει δικαίωμα ή συγκεκριμένο συμφέρον του ζημιωθέντος, μπορεί δε η συμπεριφορά αυτή να συνίσταται σε θετική ενέργεια ή παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας από διάταξη νόμου ή από προηγούμενη συμπεριφορά του δράστη ή από υπάρχουσα έννομη σχέση μεταξύ αυτών. Η υπαιτιότητα εμφανίζεται με τη μορφή είτε δόλου (άμεσου ή ενδεχόμενου), ο οποίος υπάρχει όταν ο δράστης θέλει ή αποδέχεται την παραγωγή του επιζήμιου αποτελέσματος, είτε αμέλειας (ενσυνείδητης ή ασυνείδητης), η οποία υπάρχει όταν ο δράστης προξενεί το επιζήμιο αποτέλεσμα από έλλειψη προσοχής, την οποία όφειλε να καταβάλει ο μετρίως συνετός κοινωνικός άνθρωπος στη θέση του, ευρισκόμενος υπό τις αυτές βιοτικές και λοιπές περιστάσεις. **Ζημία** είναι η προς το χειρότερο προξενούμενη μεταβολή (βλάβη) των έννομων αγαθών του προσώπου, που αφήνει ένα έλλειμμα (μία διαφορά) μεταξύ της νέας καταστάσεως που έχει παραχθεί και εκείνης που θα υπήρχε χωρίς το επιζήμιο γεγονός. **Αιτιώδης συνάφεια** υπάρχει, όταν η πράξη ή παράλειψη είναι,

κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής, ικανή και μπορεί αντικειμενικά να επιφέρει, με την κανονική και συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων, το επιζήμιο αποτέλεσμα (βλ. ΟλΑΠ 705/1979). **Αδικοπραξία** συνιστά και η κατά το άρθρο 177 ΠΚ αξιόποινη πράξη, κατά το οποίο, όποιος, με πρόθεση, καταστρέφει, βλάπτει ή υφαιρεί κατασχεμένο πράγμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Από την τελευταία διάταξη, με σαφήνεια προκύπτει ότι τρεις είναι μορφές ή ενέργειες, με τις οποίες μπορεί να πραγματοποιηθεί η αντικειμενική υπόσταση της αξιόποινης αυτής πράξεως **α)** η καταστροφή **β)** η βλάβη και **γ)** η υφαίρεση του κατασχεμένου. Η υφαίρεση συνίσταται στην κατακράτηση ή διάθεση ή ανάλωση του κατασχεμένου πράγματος και η μη απόδοση του στο δικαιούχο (ΑΠ 689/1992, ΑΠ 1686/1992). Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 18 παρ. 2 και 22 παρ. 3 του ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιριών» σε συνδυασμό προς τις διατάξεις των άρθρων 71, 298, 299, 330, 914, 922, 926 και 932 ΑΚ συνάγεται ότι, σε περίπτωση προκλήσεως ζημίας από παράνομη και υπαίτια πράξη ή παράλειψη του εκπροσωπευτικού οργάνου (μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή τρίτου διαχειριστή) ανώνυμης εταιρίας, η τελευταία και το εκπροσωπευτικό της όργανο υποχρεούνται, εις ολόκληρον ο καθένας, να αποκαταστήσουν την περιουσιακή ζημία και την ηθική βλάβη του παθόντος τρίτου, εφόσον η πράξη ή παράλειψη του οργάνου έγινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, έστω και καθ` υπέρβαση ή κατά κατάχρηση της εξουσίας του, ήτοι εφόσον μεταξύ της πράξεως και των ανατεθειμένων καθηκόντων υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος, γεγονός που συντρέχει, όταν τα καθήκοντα αποτελούν το αναγκαίο μέσο για την επιχείρηση της πράξεως ή (και) όταν η πράξη εμπίπτει στους τυπικούς κινδύνους που ενυπάρχουν στη δραστηριότητα του οργάνου....» (ΑΠ 932/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Ο μεσεγγυούχος ευθύνεται για τη φύλαξη ή για την τυχόν διαχείριση των κατασχεθέντων, δικαιούμενος να λάβει αμοιβή, ως και δαπάνες που έκανε για τη φύλαξη και την τυχόν διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 822 και 823 ΑΚ, δεδομένου ότι στον ΚΠολΔ δεν υφίσταται σχετική ρύθμιση, ευθυνόμενος για κάθε πταίσμα, χωρίς να αποκλείεται η θεμελίωση της ευθύνης του και στις περί αδικοπραξιών διατάξεις των άρθρων 914 επ. ΑΚ, οπότε πρόκειται για συρροή αξιώσεων. Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 335, 336, 822, 832 ΑΚ, 941 και 956 ΚΠολΔ, συνάγεται ότι ο μεσεγγυούχος κινητού πράγματος, που διορίζεται στα πλαίσια της αναγκαστικής εκτέλεσης, ο οποίος υπέχει υποχρέωση απόδοσης του υπό μεσεγγύηση πράγματος στο νόμιμο δικαιούχο, σε περίπτωση υπαίτιας διαρκούς αδυναμίας προς απόδοση αυτού και ανεξάρτητα από την ευθύνη του από αδικοπραξία υποχρεούται ν` ανορθώσει την εντεύθεν ζημία του δικαιούχου επερχόμενης έτσι αλλοίωσης του αντικειμένου της σχετικής ενοχής, κατά δε το άρθρο 297 ΑΚ ο υπόχρεος σε αποζημίωση οφείλει να παράσχει αυτή σε χρήμα. Τέλος, κατά το άρθρο 992 παρ. 2 ΚΠολΔ, η κατάσχεση ακινήτου εκτείνεται και στα παραρτήματά του, μόνον αν περιληφθούν σ` αυτήν. Τα παραρτήματα που κατάσχονται με τον τρόπο αυτό θα ακολουθήσουν την τύχη του ακινήτου και θα πλειστηριασθούν με το ακίνητο κατά τις περί πλειστηριασμού ακινήτου διατάξεις, καίτοι αυτά είναι κινητά...» (ΑΠ 932/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Όπως συνάγεται από τα άρθρα 297-298 ΑΚ, σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής πράγματος, η ζημία του κυρίου αυτού συνίσταται στην αξία του, αντιστοίχως προς την οποία μειώνεται η υπάρχουσα περιουσία του ζημιωθέντος και το ποσό αυτής αποτελεί την επιδικαστέα αποζημίωση, όταν αυτή παρέχεται σε χρήμα. Η αναγραφή του στοιχείου τούτου αρκεί για την πληρότητα του δικογράφου της οικείας αγωγής αποζημίωσης, κατά την έννοια του άρθρου

216 ΚΠολΔ και δεν απαιτείται ν` αναφέρονται επιπλέον σ` αυτήν (αγωγή) και τα ειδικότερα περιστατικά από τα οποία προσδιορίζεται η αξία αυτή γιατί αυτά δεν ανάγονται στη βάση της αγωγής και μπορούν να προκύψουν από τις αποδείξεις (ΑΠ 1006/77 ΝοΒ 26. 907)...» (ΕφΑθ 2803/1992, ΕλλΔνη 1996, σελ. 1151).

ΒΛΑΒΗ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

«...Με την διάταξη του άρθρ. 177 Π.Κ, ορίζεται ότι, όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή υφαιρεί κατασχεμένο πράγμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η κατάσχεση πρέπει να είναι τυπικά έγκυρη κατά τον χρόνο της πράξης, δηλ. να επιβλήθηκε αρμοδίως και να τηρήθηκαν οι ουσιώδεις τύποι και δεν βλάπτουν τυχόν ακυρότητες. Δεν τελείται συνεπώς το αδίκημα, αν κατά το οικείο νόμο, η κατάσχεση είναι αυτοδικαίως άκυρη, όπως λ.χ. όταν δεν υπάρχει εκτελεστός τίτλος ή υπάρχουν σοβαρές ακυρότητες, αναφερόμενες στους εξωτερικούς τύπους της νόμιμης υπόστασής της. Διαπράττεται όμως το έγκλημα αυτό έστω κι αν η κατάσχεση χωρίς να είναι τυπικά άκυρη, μπορεί για οποιονδήποτε λόγο να ακυρωθεί. Η κατάσχεση μπορεί να είναι αναγκαστική, συντηρητική η κατά της διατάξεις της Πολ. Δικονομίας επιβληθείσα από την αρμόδια αρχή και φέρει τους εξωτερικούς τύπους. Δεν αποτελεί αντικείμενο περαιτέρω ερεύνης από το ποινικό δικαστήριο το κύρος της κατάσχεσης (π.χ. η εμπρόθεσμη ή μη άσκηση της τακτικής αγωγής, ότι τα κατασχεθέντα ανήκουν σε τρίτο κ.λ.π., όπως επίσης κι αν μετά την πράξη της υφαίρεσης η κατάσχεση κηρύχτηκε άκυρη). Στην πράξη του παραπάνω άρθρ. 177 Π.Κ, προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η αυθεντία της Πολιτείας και η πράξη αυτή διώκεται αυτεπαγγέλτως. Η έννοια του όρου «υφαιρεί» στην πράξη αυτή δεν ταυτίζεται με την έννοια της «υφαίρεσης» του άρθρ. 378 Π.Κ, η οποία αφορά υπεξαίρεση μεταξύ προσώπων συνδεομένων με την εκεί αναφερόμενη συγγενική σχέση και διώκεται κατ` έγκληση...» (ΑΠ 809/2004, ΠοινΛογ 2004, σελ. 1036).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΜΕΝΩΝ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 958 παρ. 1 και 997 παρ. 1 του ΚΠολΔ, προκύπτει ότι, αφότου γίνει επίδοση αντιγράφου ή περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης κατά το άρθρο 955 παρ. 1 απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχεμένου από τον οφειλέτη, αν δεν πρόκειται για ενυπόθηκο κτήμα, είναι άκυρη η διάθεσή του και από τον τρίτο, κύριο ή νομέα. Η ανωτέρω ακυρότητα είναι σχετική, ενεργεί δηλαδή μόνο υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, οι οποίοι δικαιούνται να προτείνουν αυτή. Δικαιούται επίσης να την προτείνει και υπερθεματιστής, ο οποίος πρέπει κατά κύριο λόγο να προστατευθεί από τις πράξεις του οφειλέτη. Τα παραπάνω δεν ισχύουν, όταν η διάθεση έλαβε χώρα πριν από την κατάσχεση. Αν όμως το μεν μεταβιβαστικό συμβόλαιο έγινε πριν από την κατάσχεση και είναι συνεπώς έγκυρο, η δε μεταγραφή του λάβει χώρα μετά την κατάσχεση, τότε εφαρμογή έχει όχι η 1η παράγραφος, αλλά η 3η του άρθρου 997 ΚΠολΔ. Σύμφωνα με αυτήν, σε όποιον επέβαλε την κατάσχεση και στους δανειστές που αναγγέλθηκαν, δεν αντιτάσσεται η μεταγραφή που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο των κατασχέσεων. Με άλλα λόγια, οι μεταγενέστερες της εγγραφής της κατασχέσεως μεταγραφές δεν παράγουν έννομες συνέπειες έναντι του δανειστή που επέβαλε

την κατάσχεση και όσων αναγγέλθηκαν. Στην πρώτη παράγραφο η συνέπεια είναι ακυρότητα, ενώ στην τρίτη το μη αντιτάξιμο των συνεπειών της μεταγραφής. Η διαφορά είναι προφανής, αλλά χωρίς ουσιαστική σημασία. Και τούτο διότι το ανίσχυρο αυτό δεν είναι παρά μία παραλλαγή της σχετικής ακυρότητας...» (ΜΠΤρικάλων 732/2000, NoB 2001, σελ. 283). «...Από τη διάταξη του άρθρου 958 ΚΠολΔ που ορίζει ότι μετά την επίδοση της περίληψης κατασχέσεως απαγορεύεται η διάθεση του κατασχεμένου από τον καθού η κατάσχεση, συνάγεται ότι στην έννοια της διάθεσης περιλαμβάνονται μόνο οι εκποιητικές δικαιοπραξίες και όχι οι υποσχετικές όπως η εκμίσθωση σε τρίτο, η οποία αν λάβει χώρα είναι έγκυρη και ο υπερθεματιστής υπεισέρχεται σ' αυτήν με τις προϋποθέσεις της 614 ΑΚ (Παπαδάκης, Αγωγ. απόδ. 1990 § 399 επ.)...» (ΕιρΑθ 66/2005 NoB 2005, σελ. 722). **(ορ. και «ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ» σελ. 512** «...Σύμφωνα με την διάταξη αυτή (άρθρο 997 του ΚΠολΔ), η εκμίσθωση ή η βάσει άλλης έννομης σχέσης παραχώρηση της χρήσης ή της κατοχής του κατασχεμένου δεν αποτελεί «διάθεση» και δεν εμπίπτει στα προηγούμενα (πρώτα) εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 997. Κατά συνέπεια είναι έγκυρη έστω κι αν συνομολογήθηκε μετά την επιβολή της κατασχέσεως. Αν αποδεικνύεται δε με έγγραφα βεβαίας χρονολογίας έχει πλήρη νομική ενέργεια και δεσμευτικότητα, σύμφωνα με το άρθρο 614 ΑΚ και τις ειδικές διατάξεις για την προστασία των εμπορικών και άλλων ειδικών κατηγοριών μισθώσεων. Η νέα διάταξη (όπως άλλωστε και τα άρθρα 614 και 615 ΑΚ) δεν έχουν εφαρμογή σε κινητά. Με δεδομένη όμως την πιο πάνω νομοθετική αποδοκιμασία της εξομοιώσεως της μισθώσεως προς «διάθεση» δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι μισθώσεις κατασχεμένων κινητών είναι άκυρες κατ` εφαρμογή του άρθρου 958 § 1 ΚΠολΔ. Από την παραπάνω ρύθμιση (που αφορά μισθώσεις οι οποίες καταρτίστηκαν μετά την επιβολή της κατασχέσεως) εξαιρούνται οι προγενέστερες της κατασχέσεως μισθώσεις (κινητών και ακινήτων). Η κατάσχεση δεν επιδρά στις μισθώσεις αυτές, οι οποίες εξακολουθούν να λειτουργούν ακώλυτα και δεν καταργούνται. Η εξαίρεση αυτή δικαιολογείται διότι κάθε χρονική προς τα πίσω επέκταση της ρυθμίσεως θα έθετε σε κίνδυνο την ασφάλεια των συναλλαγών, δεδομένου ότι οι τρίτοι δεν έχουν την δυνατότητα να διαβλέψουν ενδεχόμενη κατάσχεση (βλ. Στ. Ματθία: Τροποποιήσεις στην αναγκαστική εκτέλεση με τον Ν. 2293/1995, ΕλλΔνη 36 (1995) σελ. 1153, 1457, Μπρίνια ό.π. τ. 2, σελ. 790 σημ. 17, τ. 4, σελ. 1624, 1626, 1627, Παπαδάκη, Αγωγαί αποδόσεως μισθίου έκδ. 1982 αριθ. περιθ. 162, 163, 389). Στη μίσθωση πράγματος η σύμβαση είναι συντελεσμένη όταν οι συμβαλλόμενοι συμφώνησαν για την υποχρέωση του εκμισθωτή να παραχωρήσει στον μισθωτή κατά την διάρκεια του χρόνου της συμβάσεως την χρήση του πράγματος, καθώς και για την υποχρέωση του μισθωτή να καταβάλει το σχετικό μίσθωμα (άρθ. 574 και 195 ΑΚ - βλ. και Παπαδάκη όπ.π. αριθ. περιθ. 4, ΟλΑΠ 1381/1983 ΑρχΝ 34.750)...» (ΕιρΘεσ 357/1997, ΕλλΔνη 1997, σελ. 1177).

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

«...Κατά το άρθρο 726 παρ. 1 εδ. 2 ΚΠολΔ, αν τα πράγματα επιδέχονται κατά νόμον κατάθεση, το δικαστήριο διατάσσει την κατάθεσή τους στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η κατάθεση αυτή είναι υποχρεωτική, ακόμη και αν βρίσκονται ήδη στα χέρια του Ελληνικού Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή τράπεζας, αφού το άρθρο 727 ΚΠολΔ δεν παραπέμπει και στο άρθρο 716 παρ. 4 του ίδιου κώδικα...» (ΜΠΘεσ 5794/2003 Αρμ. 2004, σελ. 1728).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΫΛΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 39 επ. του Ν 2396/1996 ορίσθηκε ότι για τις μετοχές των ελληνικών ανωνύμων εταιριών, που εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, δεν εκδίδονται πλέον τίτλοι, αλλά οι μετοχές αυτές καταχωρίζονται στα αρχεία της ανώνυμης εταιρίας αποθετηρίων τίτλων και παρακολουθούνται με λογιστικές εγγραφές στα αρχεία αυτά. Κατά το άρθρο 49 παρ. 4 του Ν. 2396/1996, που προστέθηκε με το άρθρο 107 παρ. 1 του Ν. 2533/1997, σε περίπτωση κατάσχεσης άυλων μετοχών, ισχύουν κατ αναλογία οι διατάξεις των άρθρων 982 έως 991 του ΚπολΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 967 του ίδιου Κώδικα, η ερμηνευτική προσέγγιση των οποίων, στην περίπτωση αυτή, επιβάλλεται να είναι προσανατολισμένη στο πνεύμα και το σκοπό του θεσμού. Η μετοχή υπό υλική μορφή είναι δηλωτικό αξιόγραφο, που βεβαιώνει την ιδιότητα του μετόχου. Ενσωματώνει σύνθετά δικαιώματα συμμετοχής σε ανώνυμη εταιρία. Την ίδια μετοχική σχέση βεβαιώνει και η άυλη μετοχή, με τη διαφορά ότι, αντί τα μετοχικά δικαιώματα να ενσωματώνονται σε έγγραφο με υλική μορφή, καταχωρίζονται στα αρχεία της ανώνυμης εταιρίας αποθετηρίων τίτλων και παρακολουθούνται με λογιστικές εγγραφές σ` αυτά. Το αν η εγγραφή των μετοχικών δικαιωμάτων γίνεται σε υλικό σώμα (κατά κυριολεξία έγγραφο) ή σε ηλεκτρονικό μητρώο δεν αλλάζει το χαρακτήρα της μετοχής και τις έννομες σχέσεις που πηγάζουν απ` αυτή. Ούτε βέβαια η κυκλοφοριακή αξία των μετοχών θίγεται. Και οι άυλες μετοχές αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο. Από την άποψη αυτή, κρίσιμη για την αναγκαστική εκτέλεση, σε σχέση με την περιουσιακή αξία της μετοχής, είναι η ρευστοποίησή της, που επιτυγχάνεται στο χρηματιστήριο και όχι η μεταβίβαση της οποιασδήποτε έννομης σχέσης, που ενσωματώνει αυτή, στον επισπεύδοντα δανειστή. Σημασία έχει ο χαρακτήρας της μετοχής, ως αξίας διαπραγματεύσιμης στο χρηματιστήριο και, ως εκ τούτου, ευχερώς ρευστοποιήσιμης σε οργανωμένη αγορά, στην οποία διαμορφώνεται η τιμή της μετοχής και όχι αν αυτή έχει υλική ή άυλη μορφή. Δηλαδή, ναι μεν το αντικείμενο της κατάσχεσης άυλων μετοχών δεν είναι υλικό, ο σκοπός, όμως, της αναγκαστικής εκτέλεσης συνίσταται στην ικανοποίηση του επισπεύδοντος δανειστή από τη χρηματιστηριακή εκποίηση των κατασχομένων άυλων τίτλων. Πρέπει, επομένως, στην κατάσχεση άυλων μετοχών να εφαρμοσθούν οι διατάξεις του άρθρου 982 παρ. 1 περ. β του ΚΠολΔ, που αφορά κατάσχεση κινητών πραγμάτων στα χέρια τρίτου. Άλλωστε και το άρθρο 49 παρ. 4 του Ν. 2396/1996 παραπέμπει, όπως προαναφέρθηκε, στη διάταξη του άρθρου 967 του ΚΠολΔ, η οποία αναφέρεται στη χρηματιστηριακή εκποίηση των αναγραφομένων στο δελτίο του χρηματιστηρίου αξιών πραγμάτων και βρίσκεται στο κεφάλαιο του ΚΠολΔ για την κατάσχεση της κινητής περιουσίας του οφειλέτη. Εξάλλου, η εφαρμογή των περιπτώσεων του άρθρου 982 παρ. 1 περ. α του ΚΠολΔ δεν προσιδιάζει στις ανάγκες της αναγκαστικής κατάσχεσης άυλων τίτλων γιατί οι άυλες μετοχές δεν συνιστούν χρηματική απαίτηση ούτε απαίτηση για τη μεταβίβαση της κυριότητας κινητών. Άλλωστε, αν οι άυλες μετοχές εξισώνονταν με χρηματική απαίτηση, αυτό θα οδηγούσε στο άτοπο συμπέρασμα ότι ισοδυναμούν με νόμιμο χρήμα και μέσο πληρωμής. Οι άυλες μετοχές που πωλούνται χρηματιστηριακά, μετά την πώλησή τους, σε διάστημα τριών το πολύ εργασίμων ημερών εξακολουθούν να είναι καταχωρισμένες στο λογαριασμό της ημερίδας του πωλητή, με χειριστή εταιρία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, μέλος του χρηματιστηρίου Αθηνών, η οποία, όμως, υποχρεούται να παραδώσει τις πωληθείσες μετοχές προς εκκαθάριση το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τη χρηματιστηριακή συναλ-

λαγή, με βάση τις διατάξεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και επαπειλούνται διοικητικές κυρώσεις αν δε συμμορφωθεί στην υποχρέωσή της αυτή, πέρα από την αστική της ευθύνη (βλ. Δημητρίου Γ. Τσιμπανούλη, Η αναγκαστική κατάσχεση άυλων μετοχών, ΔΕΕ2002,823 επ.)...» (ΕφΑθ 7258/2005, ΔΕΕ 2005, σελ. 1184).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρ. 982 § 1 περ. α` ΚΠολΔ, μπορεί να κατασχεθεί αναγκαστικά και χρηματική απαίτηση του καθ` ου η εκτέλεση κατά τρίτου, εφόσον δεν εξαρτάται από αντιπαροχή. Η κατάσχεση αυτή στα χέρια τρίτου γίνεται όπως ορίζει το άρθρ. 983 ΚΠολΔ, δηλαδή με επίδοση στον τρίτο και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση εγγράφου, **το οποίο μάλιστα στον καθ` ου η εκτέλεση πρέπει να επιδοθεί το αργότερο μέσα σε οκτώ ημέρες αφότου γίνει η επίδοση στον τρίτο**, αλλιώς η κατάσχεση είναι άκυρη, πρέπει δε το κατασχετήριο έγγραφο να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία του άρθρ. 118 ΚΠολΔ, και **α)** ακριβή περιγραφή του εκτελεστού τίτλου και της απαίτησης βάσει των οποίων γίνεται η κατάσχεση, **β)** το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, **γ)** επιταγή προς τον τρίτο να μην καταβάλει σε εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση και **δ)** διορισμό αντικλήτου που κατοικεί στην περιφέρεια του ίδιου ειρηνοδικείου ή στην έδρα του πρωτοδικείου της κατοικίας του τρίτου, αν εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση δεν κατοικεί στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου της κατοικίας του τρίτου...» (ΑΠ 480/2012, ΝΟΜΟΣ)). «...Επί κατασχέσεως εις χείρας τρίτου, για την έγκυρη ολοκλήρωσή της απαιτείται, κατά το άρθρο 983 παρ. 1, 2 ΚΠολΔ, η επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου στον τρίτο και τον καθού η εκτέλεση, η τελευταία από τις οποίες αποτελεί και την αφετηρία της οριζομένης στο άρθρο 934 παρ. 1α ΚΠολΔ δεκαπενθήμερης προθεσμίας (για άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ)....» (ΑΠ 1195/2009, ΝοΒ 2009, σελ. 2403). «...Η επίδοση του κατασχετήριου εγγράφου στον τρίτο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 984 ΚΠολΔ, έχει ως έννομη συνέπεια την αυτοδίκαιη ακυρότητα της καταβολής, στην οποία ενδεχομένως θα προχωρούσε ο τρίτος έναντι του δικού του δανειστή και ήδη καθού η εκτέλεση. Αντίθετα, όπως προκύπτει από την παρ. 1 του άρθρου 984 ΚΠολΔ, η επίδοση αντιγράφου του κατασχετήριου εγγράφου από τον κατασχόντα στον καθού η εκτέλεση έχει ως έννομη συνέπεια την αποστέρηση του δικαιούχου της κατασχεθείσας απαίτησης από την εξουσία της ελεύθερης διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου του που κατασχέθηκε. Κρίσιμος χρόνος για την επέλευση των ανωτέρω συνεπειών ως προς τον καθού η εκτέλεση και τον τρίτο είναι η επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου σε καθένα από τα πρόσωπα αυτά....» (ΑΠ 1297/2011, ΕφΑΔ 2012, σελ. 173). «...Ο ΚΠολΔ δεν αναφέρεται ρητά σ` αυτήν την εκχώρηση, από το συνδυασμό όμως των διατάξεων των αρ. 983 παρ. 3, 988 παρ. 1 και 990 αυτού, προκύπτει ότι η εμπρόθεσμη υποβολή καταφατικής δηλώσεως από τον τρίτο και η πάροδος της προβλεπόμενης από το παραπάνω αρ. 988 παρ 1, οκταήμερης προθεσμίας, η οποία αρχίζει από την επίδοση του κατασχετηρίου στον καθ` ου η κατάσχεση, όχι όμως πριν την επίδοση του κατασχετηρίου στον τρίτο (βλ ΟλΑΠ 3/993, ΕΕμπΔ ΜΕ.204, Μπρίνια ο.π. παρ. 475 α`, σελ 1437, Β. Βαθρακοκοίλη, ο.π. αρ. 988, αριθμ. 3) συνεπάγεται την αυτοδίκαιη εκ του νόμου εκχώρηση στον κατασχόντα της απαιτήσεως που κατασχέθηκε (βλ ΟλΑΠ 3/1993, ο.π., ΑΠ 1540/2000, ο.π., Μπρίνια ο.π. παρ. 463, Β. Βαθρακοκοίλη, ο.π. αρ. 988, αρ. 4)...» (ΜΠΘεσ 9473/2011 ΕΕμπΔ 2012, σελ. 108).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΟΥ

Με το άρθρο 983 § 1 ΚΠολΔ καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ως απαραίτητα στοιχεία του κατασχετηρίου: 1) Η ακριβής περιγραφή του εκτελεστού τίτλου και της απαίτησης, βάσει των οποίων γίνεται η κατάσχεση. Ως ακριβής περιγραφή νοείται η αληθινή και όχι η λεπτομερής περιγραφή, συνήθως δε ο επισπεύδων, ο οποίος συντάσσει το κατασχετήριο, αναφέρεται στο ποσό το οποίο δικαιούται να λάβει και περαιτέρω παραπέμπει στην δικαστική απόφαση που επιδίκασε την απαίτηση του και εν γένει στον εκτελεστό τίτλο, από τον οποίο αποδευχνύεται η απαίτηση. Αποφασιστικό δε κριτήριο της πληρότητας του κατασχετηρίου αποτελεί η βλάβη του προτείνοντος την ακυρότητα. 2) Ως δεύτερο στοιχείο του κατασχετηρίου καθορίζεται με το άρθρο 982 § 1 περ. β' του ίδιου Κώδικα το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση. Η διάταξη αναφέρεται τόσο στην απαίτηση υπέρ της οποίας γίνεται η κατάσχεση, όσο, και, ιδίως, στην απαίτηση που κατάσχεται (αντικείμενο της κατασχέσεως). Από την κατασχόμενη απαίτηση προσδιορίζεται ένα ορισμένο ποσό το οποίο κατάσχεται και αυτό το ποσό καλείται ο τρίτος να παρακρατήσει προς ικανοποίηση της απαιτήσεως του κατασχόντος. Επομένως, το ποσό που κατάσχεται πρέπει να είναι ανάλογο προς την απαίτηση του κατασχόντος με τους τόκους, τα δικαστικά έξοδα και τα έξοδα της εκτελέσεως και γενικώς ό,τι δικαιούται να λάβει και ο κατασχών από τον οφειλέτη του δικαιούται να λάβει και από τον τρίτο με την κατάσχεση (ΕφΠατ 135/2003 ΑχΝομ 2004. 211). Παρά την αναφορά της διάταξης μόνο στο ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, το κατασχετήριο πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνει και επαρκή στοιχεία για τον καθορισμό της έννομης σχέσης, από την οποία προέρχεται η οφειλή του τρίτου. Έχει γίνει πιο συγκεκριμένα δεκτό ότι απαραίτητα στοιχεία του κατασχετηρίου είναι, πρόσθετα, ο προσδιορισμός αφενός του αντικειμένου που κατάσχεται (χρηματική απαίτηση, κινητό πράγμα κλπ) και αφετέρου της αιτίας της οφειλής του τρίτου, γεννημένης ή μέλλουσας (π.χ. εταιρεία, μίσθωση, εντολή κ.λπ.), που πρέπει να αναφέρεται συνοπτικά, κατά τα ουσιώδη τουλάχιστον στοιχεία της, αλλά κατά τρόπο σαφή. Η απλή μνεία στο κατασχετήριο ότι η κατάσχεση επιβάλλεται σε «ό,τι οφείλετε ή μέλλετε να οφείλετε» ή ότι «κατάσχεται οποιαδήποτε οφειλή ή απαίτηση μέχρι του ποσού ....» δεν εκπληρώνει τους όρους του νόμου και δεν επαρκεί (βλ. Πελαγία Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσης, Ειδικό Μέρος, έκδ. 2001, σ. 759 - 781)...» (ΜΠΑθ 700/2013, ΝοΒ 2013, σελ. 1265).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΞΙΩΣΗ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«...Αντικείμενο της κατασχεσης στα χέρια τρίτου μπορεί να είναι και απαίτηση μέλλουσα (που δεν έχει γεννηθει ακόμα), ή υπό αίρεση ή προθεσμία υπό την προϋπόθεση όμως ότι κατά το χρόνο επιβολής της κατάσχεσης να υπάρχει η βασική έννομη σχέση (μίσθωση πράγματος, εταιρία, εντολή κλπ) από την οποία, ως παραγωγό αιτία, απορρέει η μελλοντική απαίτηση και δεν είναι απλώς ενδεχόμενη, αλλά να μπορεί κατά τον παραπάνω χρόνο να προσδιορισθεί κατ` είδος και οφειλέτη, όχι δι` απαραίτητα και κατά ποσό (ΕΑ 2883/1979 ΝοΒ 27.1134, ΕΑ 6431/75 Αρμ. 30.518, ΕΑ 557/70 Αρμ. 24.717, ΕΑ 3416/90 ΕλΔνη 32.1026, και Δ. 22.185, ΕΠειρ 678/87 ΝοΒ 35.1265, ΕΑ 1786/94 ΕλΔνη 37.401)...» (ΠΠΒέροιας 17/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑθ 700/2013 ΝοΒ 2013, σελ. 1265). **ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΡΙΤΟΣ** «...Στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου κατ` άρθρον 982 παρ. 1 ΚΠολΔ. που προαναφέρθηκε, μετέχουν τρία πρόσωπα και δη ο **πρώτος** παράγων της διαδικασίας που είναι ο

δανειστής δηλ. ο κατά το ουσιαστικό δίκαιο δικαιούχος χρηματικής απαίτησης που διαθέτει εκτελεστό τίτλο, **ο δεύτερος** παράγων της διαδικασίας που είναι ο οφειλέτης και λαμβάνει τη θέση του καθού η εκτέλεση και είναι αφενός μεν οφειλέτης της απαίτησης του επισπεύδοντος ως άνω δανειστή, αφετέρου δε δικαιούχος της κατασχετέας απαίτησης και **ο τρίτος** παράγων της κατάσχεσης που είναι ο τρίτος. Στη θέση του τρίτου για τον οποίου κλείεται η τριγωνική σχέση της προκειμένης κατάσχεσης, βρίσκεται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ανεξάρτητο του καθού η εκτέλεση, το οποίο δυνάμει ορισμένης έννομης σχέσης μεταξύ τούτου (τρίτου) και του οφειλέτη, είναι κάτοχος ξένης περιουσίας, δηλ. του κατά το άνω άρθρου 982 παρ. 1 ΚΠολΔ αντικειμένου της κατάσχεσης, ανήκοντος στον οφειλέτη καθού η κατάσχεση εκτέλεση, είτε ως δικαιούχο (κατάσχεση απαιτήσεων) είτε ως κύριον (κατάσχεση κινητών πραγμάτων). Δηλαδή τρίτος ειναι ο επέχων θέση οφειλέτη ως προς την κατασχεθείσα περιουσία έναντι του προσωπου καθού ενεργείται η εκτέλεση ή ο κατέχων κινητά πράγματα ανήκοντα κατά κυριότητα στον οφειλέτη. Πρέπει δε ο τρίτος να έχει νομική αυτοτέλεια έναντι του οφειλέτη (καθού η εκτέλεση) και να κατέχει βάσει ορισμένης έννομης σχέσης (μίσθωσης πράγματος ή έργου, παρακαταθήκης, εντολής κλπ) (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτ. τ. Γ, έκδ. Β` σε άρθρο 982 παρ. 443 Α, Β, Γ, σελ. 1245 ως 1248 και ιδία περ. Γ σ. 1247 1248, Β. Βαθρακοκοιλη ΚΠολΔ, τ. ΣΤ` εκδ. 1997 σε άρθρο 982 αριθμός 17 σελ. 27). Ετσι, κατά τα ως άνω δεν ειναι τρίτος στα χέρια του οποίου μπορεί να επιβληθεί η κατάσχεση κατά το άρθρο 982 παρ. 1 ΚΠολΔ, μεταξύ άλλων, ο κατέχων, όχι εξ ιδίου δικαίου και βάσει ορισμένης έννομης σχέσης, η αυτοτελούς εξουσίας, αλλά ως όργανο του οφειλέτη (π.χ. υπάλληλος, ταμίας, εισπράκτορας επιχείρησης, επιστάτης κλπ), οπότε η εκτέλεση πρέπει να γίνει κατά το άρθρο 953 ΚΠολΔ δηλαδή με κατασχετήρια έκθεση κλπ στα χέρια του οφειλέτη (Ι. Μπρίνια ό.π. παρ. 443 Γ αριθ. 2 σελ. 1248 με τις εκεί παραπομπές νομολογια και συγγραφείς Β. Βαθρακοκοίλη ό.π. αριθμός 17 σελ. 27)...» (ΠΠΒέροιας 17/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΠΠΑθ 259/2000).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ ΟΤΑΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, Ο.Τ.Α, Ν.Π.Δ.Δ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, Ο.Τ.Α ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ. ΩΣ ΤΡΙΤΩΝ

«1. Η κατάσχεση χρηματικής απαιτήσεως εις χείρας του Δημοσίου, ως τρίτου, γίνεται, τηρουμένων και των λοιπών όρων και προϋποθέσεων, οι οποίες προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, με κοινοποίηση του κατασχετηρίου σωρευτικώς: α) στην αρμόδια για την πληρωμή της συγκεκριμένης οφειλής του Δημοσίου υπηρεσία ή στην οικεία χρηματική διαχείριση, β) στις αρμόδιες για τη φορολογία τόσο του καθ' ου η κατάσχεση, όσο και του κατασχόντος, Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες. 2. Στο κατασχετήριο εις χείρας του Δημοσίου, πρέπει αναγκαίως να αναφέρεται σαφώς η ακριβής αιτία της οφειλής του Δημοσίου, το πρόσωπο του δικαιούχου της σχετικής απαιτήσεως με την ακριβή διεύθυνσή του και το ποσό αυτής, καθώς και ο αριθμός φορολογικού μητρώου τόσο του κατασχόντος, όσο και του καθ' ου η κατάσχεση. 3. α. Η κατάσχεση εις χείρας του Δημοσίου ολοκληρώνεται μόνο από της ημερομηνίας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου στην, κατά την παράγραφο 1 του παρόντος, αρμόδια για την πληρωμή της συγκεκριμένης οφειλής του Δημοσίου υπηρεσία, η οποία όμως, για να είναι έγκυρη, πρέπει αναγκαίως αφενός μεν να γίνει χρονικά τελευταία από τις αναφερόμενες στην ίδια παράγραφο λοιπές κοινοποιήσεις και αφετέρου να συνοδεύεται από νόμιμα υπό αρμοδίου δικαστικού επιμελητή επικυρωμένα

αντίγραφα των επιδοτηρίων όλων των κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναγκαίων προηγουμένων εγκύρων επιδόσεων του κατασχετηρίου αυτού στις ανωτέρω Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, χωρίς να απαιτείται πρόσθετη κοινοποίηση του κατασχετηρίου στον Υπουργό Οικονομικών (άρθρο 5 του διατάγματος της 26.6/10.7.1944 «περί δικών του Δημοσίου»). β. Η προθεσμία υποβολής της, κατ' άρθρο 985 παραγράφου 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δηλώσεως του Δημοσίου, ως τρίτου, είναι 30 ημέρες και αρχίζει από την επομένη της επιδόσεως του κατασχετηρίου στην αρμόδια για την πληρωμή της συγκεκριμένης οφειλής του Δημοσίου υπηρεσία, ο προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την υποβολή της ανωτέρω δηλώσεως στη γραμματεία του ειρηνοδικείου του τόπου όπου εδρεύει η υπηρεσία. 4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και επί αναγγελίας εκχωρήσεως απαιτήσεως κατά του Δημοσίου. Η αναγγελία τοιαύτης εκχωρήσεως πρέπει, επί ποινή ακυρότητας αυτής, να καταχωρίζεται στο κάτω μέρος του νόμιμα συντεταγμένου πρωτοτύπου ή επικυρωμένου αντιγράφου του εκχωρητηρίου εγγράφου. 5. Η μη τήρηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου επάγεται την ακυρότητα της εις χείρας του Δημοσίου κατασχέσεως ή της προς αυτά αναγγελίας εκχωρήσεως απαιτήσεως, λαμβανομένων υπόψη υπό των δικαστηρίων και αυτεπάγγελτα. Επί άκυρης εις χείρας του κατάσχεσης το Δημόσιο δεν υποχρεούται σε καμία δήλωση.» (Σημ. Οι παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 95 ν. 2362/1995 τροποποιήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4151/2013). **Κατ' ακολουθίαν στα σχετικά κατασχετήρια θα πρέπει να αναγράφεται το Α.Φ.Μ όλων των εμπλεκομένων.** «...Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 25/1975 «περί υπολογισμού και τρόπου εισπράξεως δημοτικών και κοινοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων», θεσπίστηκε από 1ης Ιανουαρίου 1976 για όλους τους δήμους και τις κοινότητες νέο σύστημα βεβαίωσης και είσπραξης των δημοτικών και κοινοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού για χώρους που ηλεκτροδοτούνται από τη ΔΕΗ. Με τους Ν. 1080/1980 και 2130/1993 επεκτάθηκε το σύστημα αυτό και στη βεβαίωση και είσπραξη και του φόρου ηλεκτροδοτουμένων χώρων και τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ). Το σύστημα τούτο συνίσταται κατά βάση πλην εξαιρέσεων, για τις οποίες δεν πρόκειται στην προκειμένη περίπτωση, στην από τη ΔΕΗ χρέωση και συνείσπραξη με τους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος και των αναλογούντωνετησίως ως άνω τελών καθαριότητας και φωτισμού και φόρου ηλεκτροδοτούμενων χώρων, και τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ), τα οποία προσδιορίζει η ίδια (ΔΕΗ) με την εφαρμογή συντελεστών που ορίζονται με κανονιστική απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και εγκρίνονται από το Νομάρχη με βάση τα στο νόμο αναφερόμενα στοιχεία. Με την εγγραφή δε αυτή στους καταλόγους της ΔΕΗ συντελείται και η οριστική βεβαίωση, οι δε πραγματοποιούμενες από τη ΔΕΗ εισπράξεις αποδίδονται στο δικαιούχο Δήμο ή Κοινότητα βάσει σχετικής εκκαθαριστικής κατάστασης, παρακρατούμενου ορισμένου ποσοστού (2%) επί αυτών από τη ΔΕΗ για την αντιμετώπιση των δαπανών. Από τις άνω διατάξεις προκύπτει ότι, προκειμένης βεβαίωσης και είσπραξης δημοτικών (ή κοινοτικών) τελών καθαριότητας καιφωτισμού ως και φόρου ηλεκτροδοτουμένων χώρων και τέλους Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ), η ΔΕΗ ενεργεί ως απλό όργανο είσπραξης εν ονόματι και για λογαριασμό του οικείου Δήμου (ΣτΕ 1938/1981, 3929/1981, 3385/1982, 4037/1987 και 3078/1989 ως και ΤΔΠΑθ 19247/1995, ΤΔΠΘεσ 2806/1987, ΤΔΠΘεσ 5581/1987 προσαγόμενες). Επομένως, η ΔΕΗ, ως απλό εισπρακτικό όργανο, ενεργώντας εν ονόματι και για λογαριασμό του Δήμου

δεν είναι τρίτη κατά την έννοια του άνω άρθρων 982 παρ. 1 ΚΠολΔ, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, και από την είσπραξη των αναλόγων ποσών από τις ανωτέρω αιτίες με τους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος τα ποσά περιέρχονται αμέσως στην περιουσία του Δήμου ανεξάρτητα του ότι αποδίδονται λογιστικά από αυτήν στον Δήμο (**AD HOC** ΤΔΠΘεσ 2806/1987 και ΤΔΠΘεσ 5581/1987 ό.π.προσαγόμενες αντικ. ΜΔΠΘεσ 1236/1996, ΜΔΠΘεσ 27/1995, που δέχονται όμως ότι η ΔΕΗ ως απλό όργανο είσπραξης). Ως εκ τούτων, ως μη ούσας τρίτης, δεν μπορεί να επιβληθεί κατάσχεση στα χέρια της κατ` άρθρο 982 παρ. 1 ΚΠολΔ Κατά συνέπεια, οι ισχυρισμοί της καθής ΔΕΗ κατά των ανακοπών, που προβάλλονται προς άμυνα - απόκρουση τούτων με τις εμπρόθεσμες προτάσεις της και περιέχονται και στις προαναφερόμενες υπ` αριθμ. 385/1999 και 384/1999 αντίστοιχα ανακοπτόμενες δηλώσεις ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αθηνών, ότι δηλαδή δεν είναι «τρίτη» ούτε «οφειλέτης» του Δήμου κατά τα άνω και επομένως η κατάσχεση είναι ανυπόστατη και ανομιμοποίητη και μη νόμιμη - άκυρη είναι νόμημοι και βάσιμοι και παραδεκτοί προβάλλονται από αυτή, που άλλωστε ως «μη τρίτη» δεν δεσμεύεται από το άρθρο 987 ΚΠολΔ για την την προβολή των άνω ισχυρισμών. Οι αντίθετοι δε ισχυρισμοί - λόγοι - των ανακοπών, που προαναφέρθηκαν, ότι η ΔΕΗ είναι «τρίτη» και «οφειλέτης του Δήμου» είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι και κατ` ακολουθίαν αβάσιμες και απορριπτέες και οι ένδικες ανακοπές, λόγω της μη νομιμότητος - ακυρότητας της κατάσχεσης, παρελκουσας της εξέτασης των λοιπών με αυτές προβαλλομένων λόγων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν επιβλήθηκε κατάσχεση στα χέρια της ΔΕΗ κινητών πραγμάτων του Δήμου και δη ανηκόντων κατά τα κυριότητα σε αυτόν κατ` άρθρο 982 παρ. 1 εδ. β` ΚΠολΔ, στα οποία περιλαμβάνονται και τα χρήματα (βλ. Ι. Μπρίνια Αναγκ.Εκτελ. τ. 2ος εκδ. Γ, σε άρθρο 953 παρ. 264 ΙΙ σελ. 707, επίσης παρ. 266 Ι σελ. 714,715), αφού απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβολή τέτοιας κατάσχεσης στα χέρια τρίτου είναι η κυριότητα του οφειλέτη, Δήμου (καθού η κατάσχεση - εκτέλεση) σε αυτά (Ι. Μπρίνια ό.π. σε άρθρο 982 παρ. 442 IV σελ. 1238)...» (ΠΠΑθ 259/2000, ΝΟΜΟΣ). «...Η κατάσχεση «εις χείρας» τρίτου επιτρέπεται πλέον τόσο στην περίπτωση κατά την οποία ο καθ` ου η εκτέλεση είναι το Δημόσιο ή ν.π.δ.δ., όσο και όταν ο τρίτος στα χέρια του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση είναι το Δημόσιο ή άλλο ν.π.δ.δ., ενόψει των διατάξεων του άρθρου 94 παρ. 4β` του Συντάγματος, όπως συμπληρώθηκε με την αναθεώρηση του 2001, του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, του άρθρου 1 παρ. 1 του πρώτου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και του άρθρου 2 παρ. 3 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα που κυρώθηκε με το νόμο 2462/97, (βλ. ΟλΑΠ 21/01 ΕλΔ. 43.83 και Πελαγία Γέσιου - Φαλτσή ΕλΔ. 43.1242 επ.). Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 3068/2002 η εκτέλεση αυτή μπορεί να γίνει κατά της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου ή του ν.π.δ.δ., αποκλειομένης της κατασχέσεως απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου καθώς και απαιτήσεων χρηματικού ή άλλου αντικειμένου που έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού. Με το άρθρο 53 του ν.δ 496/1974 για το λογιστικό των ν.π.δ.δ., που εξακολουθεί να ισχύει, (βλ. Π. Γέσιου - Φαλτσή ο.π.), ορίζονται οι ειδικότερες κοινοποιήσεις που απαιτούνται για την επιβολή κατασχέσεως χρηματικής απαιτήσεως στα χέρια ν.π.δ.δ. ως τρίτου. Με το άρθρο μόνο του π.δ. 437/1977 εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του προηγουμένου νομοθετικού διατάγματος οι ασφαλιστικοί οργανισμοί οι εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων και το ΙΚΑ. Με το άρθρο μόνο του π.δ. 305/85 ορίσθηκε ότι ορισμένες διατάξεις του ν.δ. 496/74 θα εφαρμόζονται πλέον και στους ανωτέρω

ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκτός όμως του ΙΚΑ και του ΟΓΑ, ως προς τους οποίους θα εξακολουθεί να αποκλείεται εν όλω η εφαρμογή του ν.δ 496/74. Με το άρθρο 21 του ν. 2972/2001 ορίσθηκε ότι επί κατασχέσεως στα χέρια του ΙΚΑ ως τρίτου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 95 του ν. 2362/1995 περί Δημοσίου Λογιστικού, που διέπει τις κατασχέσεις στα χέρια του Δημοσίου ως τρίτου. Κατά τις διατάξεις των παρ/φων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 95 του ν. 2362/95 καθώς και κατά την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3068/02 η κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου, επομένως και του ΙΚΑ, ως τρίτων, διέπεται γενικά από τις κοινές διατάξεις των άρθρων 982 επ. του ΚΠολΔ., (βλ. και Π. Γέσιου - Φαλτσή ο.π.), με τις εξής αποκλίσεις: **1)** η επιβολή της κατασχέσεως γίνεται με κοινοποίηση του κατασχετηρίου εγγράφου σωρευτικά προς **(α)** τον καθ` ύλη αρμόδιο για την αιτία της οφειλής υπουργό, **(β)** την αρμόδια για την πληρωμή Δ.Ο.Υ. ή την οικεία χρηματική διαχείριση, **(γ)** την αρμόδια υπηρεσία δημοσιονομικού ελέγχου και **(δ)** τις αρμόδιες για την φορολογία τόσο του κατασχόντος όσο και του καθ` ου η κατάσχεση Δ.Ο.Υ., **2)** η κατάσχεση ολοκληρώνεται από την κοινοποίηση προς τον αρμόδιο Υπουργό, που πρέπει να είναι η χρονικά τελευταία και να συνοδεύεται από νόμιμα επικυρωμένα αντίγραφα των επιδοτηρίων όλων των προηγουμένων κοινοποιήσεων και **3)** η μη τήρηση των κοινοποιήσεων αυτών επάγεται ακυρότητα της κατασχέσεως που λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως. Στην περίπτωση του ΙΚΑ το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται προς την Γενική Διεύθυνση των Οικονομοτεχνικών Υπηρεσιών αυτού αντί της αρμόδιας για την πληρωμή Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με το ως άνω άρθρο 21 του ν. 2972/2001, (βλ. ΕΑ 1582/06 προσκομιζομένη). (Σημ. Οι παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 95 ν. 2362/1995 τροποποιήθηκαν με την παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4151/2013) «...Για την επιβολή κατασχέσεως στα χέρια του ΙΚΑ ως τρίτου απαιτούνται οι πέντε επιδόσεις προς όργανα ή υπηρεσίες του Δημοσίου και του ΙΚΑ που αναφέρονται στο άρθρο 95 παρ. 1 του ν. 2362/95, όπως επανακαθορίστηκαν με το άρθρο 21 παρ. 2 του ν. 2972/01 και επιπλέον η επίδοση του κατασχετηρίου προς τον καθ` ου η εκτέλεση. Όταν δε ο τελευταίος είναι και αυτός ν.π.δ.δ η επίδοση γίνεται κατά το άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 3068/02 στον εκπρόσωπο αυτού. Οι συνέπειες της παραλείψεως κάποιας από τις επιδόσεις του άρθρου 95 παρ. 1 του ν. 2362/95 πρέπει να ενταχθούν στο σύστημα της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου και των δικονομικών ακυροτήτων του ΚΠολΔ, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού καθεμιάς από αυτές. Ετσι στην θέση του τρίτου, προς τον οποίο γίνεται η συστατική της κατασχέσεως επίδοση κατά το άρθρο 983 παρ. 1 του ΚΠολΔ, τίθεται ενόψει όσων προαναφέρθηκαν η Γενική Διεύθυνση Οικονομοτεχνικών Υπηρεσιών του ΙΚΑ, στην οποία προσδίδεται κάποια νομική αυθυπαρξία αν και δεν αποτελεί αυτοτελές νομικό πρόσωπο. Ο Διευθυντής της υπηρεσίας αυτής είναι το όργανο που εκπροσωπεί το ΙΚΑ στην συγκεκριμένη περίπτωση. Κατά συνέπεια η παράλειψη της προς την υπηρεσία αυτή κοινοποίησης του κατασχετηρίου απολήγει στο ανυπόστατο, το οποίο προτείνεται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Αντίθετα η παράλειψη των λοιπών κοινοποιήσεων του ιδίου άρθρου, που αποβλέπουν στην ενημέρωση των υπηρεσιών προς τις οποίες απευθύνονται για την αποτροπή βλάβης του ν.π.δ.δ., καθιστά άκυρη την κατάσχεση και η ακυρότητα αυτή είναι απόλυτη και λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από τα δικαστήρια σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 95 του ν.2362/95, χωρίς να προϋποθέτει και το στοιχείο της βλάβης, (βλ. ΕΑ 1582/06 και Π. Γέσιου - Φαλτσή ΕλΔ. 43.1254, Βαθρακοκοίλης, ΕρμΝομ. ΚΠολΔ άρθρο 982, παρ. 36, πρβλ. επίσης υπό το προϊσχύον δίκαιο Ι. Μπρίνια ο.π. άρθρο 982, παρ. 445, σ. 1295 σε συνδ. με σ. 1300). Ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης του κατασχόντος

νομιμοποιείται να επικαλεστεί την αντικανονικότητα της επίδοσης του κατασχετηρίου στον τρίτο με ανακοπή εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ, καθόσον η κατάσχεση στα χέρια τρίτου κατά το σύστημα του εν λόγω κώδικα αποτελεί μία από τις μορφές κατασχέσεως ως μέσο εκτελέσεως για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων και ο ίδιος έχει συμφέρον προς άρση των εμποδίων για την είσπραξη εκ μέρους του της απαίτησής του, (ΕΑ 1582/06, Ι. Μπρίνιας ο.π. σ. 1232 και Βαθρακοκοίλης ο.π. παρ. 5). Η επιβολή προσθέτων κοινοποιήσεων για την ολοκλήρωση της κατασχέσεως στα χέρια του ΙΚΑ ως τρίτου δεν αντίκειται στα άρθρα 20 του Συντάγματος και 6 της ΕΣΔΑ, που εξασφαλίζουν σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα παροχής δικαστικής προστασίας, περιλαμβανομένης και της αναγκαστικής εκτελέσεως για την πραγματική ικανοποίηση του επιδικασθέντος δικαιώματος, καθόσον με αυτές δεν απαγορεύεται ούτε ματαιώνεται η κατάσχεση στα χέρια του ΙΚΑ ως τρίτου για την ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως του επισπεύδοντος, αλλά αντίθετα σκοπείται η ενημέρωση των υπηρεσιών προς τις οποίες επιβάλλεται η κοινοποίηση προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στο ΙΚΑ να ασκήσει τα δικαιώματά του και να αποφευχθεί ζημία αυτού και του Δημοσίου, (βλ. ΕΑ 1582/06)...» (ΕφΑθ 5494/2008 ΕΠολΔ 2010, σελ. 538). **«...**Από τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 ΝΔ 31/1968 εξάλλου η οποία παραπέμπει στα εκάστοτε προνόμια του δημοσίου συνάγεται ότι η διαδικασία επιβολής κατάσχεσης στα χέρια ΟΤΑ (δήμων, κοινοτήτων, δημοτικών ή κοινοτικών ιδρυμάτων) υπόκειται στη ρύθμιση του άρθρου 95 Ν. 2362/1995 (προηγούμενη διάταξη το άρθρο 97 του ΝΔ 321/1969). Οι περισσότερες, ωστόσο κοινοποιήσεις θα είναι ανεφάρμοστες για μικρούς δήμους και κοινότητες, όπου δεν παρίσταται ανάγκη κατανομής των εργασιών τους σε περισσότερες υπηρεσίες. Δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι το ΝΔ 321/1969,όπως και ο Ν. 2362/1995 είναι μεταγενέστεροι του ΝΔ 31/1968 γιατί το άρθρο 4 του ΝΔ 31/1968 παραπέμπει στα εκάστοτε προνόμια του Δημοσίου (βλ. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ τ. Στ` (1997), άρθρο 982, αρ. 38, πρβλ. Τζίφρα, Ασφ. μέτρα (1985), 166, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα (Νικολόπουλο), ΚΠολΔ ΙΙ (2000), άρθρο 923, αρ. 4,5 ως προς την επέκταση, γενικώς, των προνομίων του δημοσίου σε ΟΤΑ). Με την υπό κρίση ανακοπή ο ανακόπτων ζητάει να ακυρωθεί η εκτέλεση που επισπεύδεται από τους καθ` ων εναντίον του τρίτου Δήμου Μπιζανίου, δυνάμει του από 12.5.2006 κατασχετήριου εγγράφου για τους εξής κατ` ορθή εκτίμηση του δικογράφου, λόγους: **1)** επειδή η απαίτηση που κατάσχεται στα χέρια του τρίτου είναι ακατάσχετη, **2)** επειδή το κατασχετήριο έγγραφο δεν υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους των καθ`ων οι οποίοι δεν είναι επιπλέον εφοδιασμένοι με ειδική πληρεξουσιότητα, **3)** επειδή η κατάσχεση που επιβλήθηκε με το ανωτέρω κατασχετήριο είναι άκυρη ως δεύτερη, διότι προηγουμένως είχε επιβληθεί από τους πρώτους τέσσερις των καθ` ων πρώτη κατάσχεση στα χέρια του ίδιου τρίτου ΝΠΔΔ (Δήμου Μπιζανίου) καθώς και από την πέμπτη των καθ` ων άλλη (προηγούμενη) κατάσχεση στα χέρια τρίτου. Οι λόγοι αυτοί είναι νόμιμοι, στηριζόμενοι στα άρθρα 4 Ν. 4694/1930, 94 παρ. 1, 96 παρ. 1, 97 παρ. 1, 933 παρ. 1 ΚΠολΔ και εμπρόθεσμοι (άρθρο 934 παρ. 1β ΚΠολΔ) πλην του τρίτου λόγου ο οποίος αναφέρεται στην απαγόρευση δεύτερης κατασχέσεως, ο οποίος πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος, διότι όπως προκύπτει με εξ αντιδιαστολής ερμηνεία των άρθρων 985 παρ. 1 και 988 παρ. 1 ΚΠολΔ, στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου είναι επιτρεπτή, τόσο η δεύτερη, τρίτη κλπ. κατάσχεση από άλλον δανειστή στα χέρια του ίδιου τρίτου για την ίδια ή άλλη απαίτηση εναντίον του οφειλέτη του, όσο και η δεύτερη κλπ. κατάσχεση από τον ίδιο δανειστή εναντίον του ίδιου τρίτου για την ίδια απαίτηση αφού στην τελευταία περίπτωση

θεωρείται ότι με την επιβολή της δεύτερης κατάσχεσης υπέρ της ίδιας απαιτήσεως τεκμαίρεται η σιωπηρή παραίτηση του κατασχόντος από την προηγούμενη, εφόσον η πρώτη και η δεύτερη απαίτηση ταυτίζονται κατά την έκτασή τους, πολλώ δε μάλλον όταν η δεύτερη κατάσχεση γίνεται διότι με την πρώτη δεν επιτεύχθηκε η ικανοποίηση του κατασχόντος δανειστή, δεδομένου και ότι στη διαδικασία της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου δεν προβλέπεται αναγγελία των απαιτήσεων άλλων ή του ίδιου δανειστή για άλλη απαίτηση τους (βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως. Ειδικό μέρος, 2001,772-774 ΜΠΠειρ 5/1975, ΝΔ 1975.163-164) και αρμοδίως εισάγονται ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου κατά την τακτική διαδικασία (άρθρα 933 παρ. 1, 270 ΚΠολΔ) ως προς τους τέταρτο και πέμπτη των καθ` ων, όχι όμως και ως προς τους πρώτο, δεύτερο και τρίτο εξ αυτών, διότι η συγκεκριμένοι δανειστές έχουν επιβάλλει συντηρητική κατάσχεση στα χέρια του ως άνω Δήμου ως τρίτου, οι διαφορές δε ως προς την εκτέλεση των αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων με τις οποίες επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση δικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων από το καθ` ύλη αρμόδιο δικαστήριο και μόνο συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ (άρθρα 702,933 παρ. 1 ΚΠολΔ Βλ. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως. Γενικό μέρος, 1998, 623 ΜΠΘεσ 2511/1991, Αρμ 1992, 630-631) και πρέπει, κατ` αυτεπάγγελτη κρίση του Δικαστηρίου να συζητηθούν ως προς τους υπόλοιπους, τέταρτο και πέμπτη των καθ`ων, χωριστά τα σχετικά αιτήματα της ανακοπής, διότι δεν κωλύεται από τυπικό λόγο η επιμέρους εξέταση της ουσίας τους, με σκοπό να επιταχυνθεί η έκδοση απόφασης τουλάχιστον ως προς αυτά (άρθρο 247 ΚΠολΔ, βλ. και άρθρο 285 του ιδίου Κώδικα), καθώς στο στάδιο της αναγκαστικής εκτελέσεως έχει ιδιαίτερη σημασία η αρχή της ταχύτητας και για το λόγο αυτό να παραπεμφθεί αυτεπάγγελτα ως προς τους πρώτο, δεύτερο και τρίτο των καθ` ων η εκδίκαση της ενώπιον του αρμόδιου Μον. Πρωτ. Ιωαννίνων, το οποίο θα δικάσει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθ. 247 παρ. 1, 591 παρ. 2 ΚΠολΔ). Πρέπει, όμως να απορριφθεί ως μη νόμιμη, διότι, όπως εκτέθηκε στη μείζονα πρόταση της παρούσας, επί κατασχέσεως στα χέρια ΟΤΑ ως τρίτου (άρθρα 982 επ. ΚΠολΔ) πρέπει προκειμένου να είναι έγκυρη η κατάσχεση, να λάβουν χώρα οι επιδόσεις που αναφέρονται στο άρθρο 95 παρ. 1 Ν. 2362/1995, άλλως δημιουργείται ακυρότητα της αναγκαστικής κατασχέσεως, η οποία, κατά την παρ. 5 του ίδιου άρθρου λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, στην υπό κρίση δε περίπτωση, όπως προκύπτει από την εξέταση των εγγράφων που προσκομίζουν και επικαλούνται οι διάδικοι, τέτοιες επιδόσεις δεν έγιναν, ούτε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ ούτε στον Υπουργό Οικονομικών, επιδόσεις οι οποίες κρίνονται σε κάθε περίπτωση ως αναγκαίες για την κατά τα ανωτέρω εγκυρότητα της αναγκαστικής κατασχέσεως. Πρέπει επομένως να γίνει δεκτή η υπό κρίση ανακοπή ως νόμιμη, και να ακυρωθεί το κατασχετήριο έγγραφο, ως πράξη αναγκαστικής εκτελέσεως που προσβάλλεται με αυτήν, παρέλκει δε η εξέταση των υπολοίπων λόγων ανακοπής...» (ΜΠΙωαννίνων 463/2007, ΕφΑΔ 2008, σελ. 588). **(ορ. και «ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ», σελ. 307).**

ΠΟΤΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Από το συνδυασμό των άρθρων 933 παρ. 1, 934 παρ. παρ. 1-2, 982 παρ. 1, 983 παρ. παρ. 1-2, 984 έως 990 του ΚΠολΔ προκύπτουν τα ακόλουθα: Η κατάσχεση «εις χείρας» τρίτου εντοπίζεται σε μία και μόνη διαδικαστική πράξη, δηλαδή στην επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου στον τρίτο. Από και με την επίδοση αυτή ολοκληρώνεται η κατάσχεση και παράγει τις έννομες συνέπειές της. Χωρίς την

επίδοση αυτή η επιχειρηθείσα με οποιονδήποτε άλλο τρόπο κατάσχεση είναι ανυπόστατη, τούτου λαμβανομένου υπόψη και αυτεπαγγέλτως, χωρίς ανάγκη δικαστικής προσβολής, (βλ. ΕΑ 1582/06, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. γ, άρθρο 983, παρ. 448β`, σελ. 1323, Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο της Αναγκ. Εκτέλεσης, Ειδικό Μέρος, σ. 752 επ.). Επομένως χρόνος επιβολής της κατασχέσεως είναι η επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου προς τον τρίτο, η οποία μπορεί να γίνει οποτεδήποτε τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 122 επ. του ιδίου κώδικα, (βλ. Ι. Μπρίνια ο.π. σελ.1325 και παρ. 449$^{α΄}$ σελ. 1327). Με αφετηρία την επίδοση αυτή υπολογίζεται η 8ήμερη προθεσμία του άρθρου 983 παρ. 2 του ιδίου κώδικα για την επίδοση του κατασχετηρίου και προς τον καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη του επισπεύδοντος, όμως τήρηση ανάλογης προθεσμίας δεν απαιτείται εάν η επίδοση προς τον καθ` ου η εκτέλεση έχει προηγηθεί εκείνης προς τον τρίτο, (βλ. ΕΑ 1582/06 και τον ίδιο ο.π. σ. 1327). Η παράλειψη της επιδόσεως προς τον καθ` ου η εκτέλεση επιφέρει όχι ανυπόστατο αλλά ακυρότητα της κατασχέσεως, κηρυσσομένη δια δικαστικής αποφάσεως κατόπιν ανακοπής εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ., (βλ. ΕΑ 1582/06 και τον ίδιο ο.π. παρ. 448β`, σελ. 1323-1324). Κατά συνέπεια η επιβολή της κατασχέσεως στα χέρια τρίτου με τον ανωτέρω τρόπο αποτελεί την πρώτη μετά την επιταγή πράξη της κυρίας διαδικασίας της εκτελέσεως και επομένως από αυτήν αρχίζει η 15ήμερη προθεσμία προς άσκηση ανακοπής κατά του εκτελεστού τίτλου και των πράξεων της προδικασίας κατά το άρθρο 934 παρ. 1α` του ΚΠολΔ. Η τελείωση όμως της κατασχέσεως με τον ανωτέρω τρόπο δεν σημαίνει και περαίωση της διαδικασίας της εκτελέσεως, η οποία συνεχίζεται είτε δια της θετικής δηλώσεως του τρίτου και ακολούθως δια της κατά το άρθρο 989 ΚΠολΔ εκτελέσεως της δηλώσεως αυτής, είτε δια της κατά το άρθρο 986 του ιδίου κώδικα ανακοπής του κατασχόντος κατά της τυχόν αρνητικής δηλώσεως του τρίτου (ρητής ή πλασματικής) και της αγωγής αποζημιώσεως. Το πέρας δε της αναγκαστικής εκτελέσεως εξαρτάται από την περαιτέρω πορεία της διαδικασίας, ώστε αν επακολουθήσει εκτέλεση της καταφατικής δηλώσεως του τρίτου, τελευταία πράξη της εκτελέσεως αποτελεί ο πλειστηριασμός, (κατά του τρίτου), ενώ επί αρνητικής δηλώσεως και ανακοπής κατ` αυτής, η διαδικασία περατώνεται ανάλογα. Επομένως η ανακοπή κατά την παρ. 1β` πλέον του άρθρου 934 του ΚΠολΔ, που αφορά την απαίτηση καθώς και τις πράξεις εκτελέσεως από την πρώτη μετά την επιταγή πράξη, συμπεριλαμβανομένης και αυτής, (δηλαδή εκείνη της επιβολής της κατασχέσεως με την επίδοση του κατασχετηρίου στον τρίτο), μέχρι την τελευταία πράξη της εκτελέσεως, μπορεί να ασκηθεί μέχρι και την έναρξη της τελευταίας αυτής πράξης, η οποία ποικίλει κατά τις περιστάσεις, (βλ. τον ίδιο ο.π. παρ. 441, σελ. 1233)...» (ΕφΑθ 5494/2008 ΕΠολΔ 2010, σελ. 538).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ ΒΑΣΕΙ Κ.Ε.Δ.Ε (ΝΔ 456/1974)

ΑΡΘΡΟ 30 ΚΕΔΕ
Κατάσχεσις εις χείρας τρίτων

1. Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτου του Δημοσίου ή των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου δια κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιουμένου εις τον οφειλέτην, περιέχοντος δε: α) το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός του οφειλέτου, β) το ονοματεπώνυμον του τρίτου εις χείρας του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεσις, γ) το

ποσόν δια το οποίον επιβάλλεται η κατάσχεσις, δ) πίνακα χρεών του οφειλέτου και ε) χρονολογίαν και υπογραφήν του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου.
2. Δια του κατασχετηρίου εγγράφου προσκαλείται ο τρίτος όπως τα μεν υπ' αυτού εις τον οφειλέτην του Δημοσίου οφειλόμενα χρήματα, καταθέση εντός οκτώ ημερών εις το Δημόσιον Ταμείον, τα δε παρ' αυτώ ευρισκόμενα κινητά πράγματα παραδώση εις τον εν τω κατασχετηρίω οριζόμενον συμβολαιογράφον ή φύλακα, εφαρμοζομένων περαιτέρω των εν άρθροις 14-19 και επόμενα του παρόντος Ν.Διατάγματος οριζόμενα. Εάν τα πράγματα ταύτα συνίστανται εις ξένα νομίσματα ή χρεώγραφα παραδίδονται εις το Ταμείον Παρακαταθηκών και Δανείων, επί εκδόσει γραμματίου παρακαταθήκης υπέρ του Δημοσίου εξοφλουμένου εντολή του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου όστις εν συνεχεία τρέπει τα ξένα νομίσματα εις εγχώριον νόμισμα ή εκποιεί τα χρεώγραφα κατά τας εκάστοτε ισχύουσας διατάξεις. Εν περιπτώσει μη συμμορφώσεως ο εις χείρας ούτινος η κατάσχεσις υποχρεούται προς τούτο και δια προσωπικής κρατήσεως ανεξαρτήτως εάν είχε τοιούτον κατ' αυτού δικαίωμα ο πιστωτής του οφειλέτης του Δημοσίου.
3. Από της ημέρας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου εις τον τρίτον δεν δύναται ούτος να αποδώση προς τον οφειλέτην του Δημοσίου τα κατασχεθέντα χρήματα ή πράγματα ουδέ δύναται να συμψηφίση προς ανταπαιτήσεις του μεταγενεστέρας της κατασχέσεως, της κατασχέσεως επιφερούσης τα αποτελέσματα αυτοδικαίως χωρούσης αναγκαστικής εκχωρήσεως.
«4. Η κατάσχεση μπορεί να περιοριστεί σε μικρότερο ποσό ή ποσοστό, μετά από αιτιολογημένη απόφαση εκείνου που την επέβαλε.»
«5. Εάν η αξία των κατασχεθέντων κινητών πραγμάτων δεν υπερβαίνη το ποσόν των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, πάσα άλλη μεταγενεστέρα κατάσχεσις, πλην των υπό του Δημοσίου και δια τα προς αυτό οφειλόμενα ποσά επιβαλλομένων, είναι αυτοδικαίως άκυρος».
6. Η κατάσχεσις απαιτήσεων εκ τίτλων εις διαταγήν ενεργείται κατά τας διατάξεις των άρθρων 983 παρ.3 και 954 παρ.1 του Κώδικος Πολιτική Δικονομίας.

Άρθρο 30 Α ΚΕΔΕ
Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων

Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στο κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτών και μπορεί να περιέχει πολλούς οφειλέτες του Δημοσίου. Στο κατασχετήριο αυτό έγγραφο επισυνάπτεται για τον κάθε οφειλέτη πίνακας στον οποίο αναφέρεται το είδος και το ποσό κάθε οφειλής, ως και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσής της. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου εγγράφου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ημερών πριν την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, άλλως θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ δήλωση. Η απόδοση των ποσών στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση γίνεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος. Οι διατάξεις των άρθρων 87 και 88 του ν.δ. 17.7/13.8.1923 (ΦΕΚ 224 Α') δεν εφαρμόζονται. Για την ανωτέρω διαδικασία δεν καταβάλλονται έξοδα.

Άρθρο 31 ΚΕΔΕ
Ακατάσχετα εις χειρας τρίτων

Εξαιρούνται της κατασχέσεως εις χείρας τρίτων : α) τα εν άρθρω 17 του παρόντος Ν.Διατάγματος κινητά πράγματα, β) τα υπό ειδικών νόμων διατηρηθέντων εν ισχύϊ δια του άρθρου 52 του Εισαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας προβλεπόμενα ακατάσχετα, γ) η εταιρική μερίς επί προσωπικών εταιριών, δ) αι απαιτήσεις διατροφής εκ του νόμου ή εκ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως, ε) τα 3/4 των απαιτήσεων εκ μισθών, συντάξεων και πάσης φύσεως ασφαλιστικών βοηθημάτων καταβαλλομένων περιοδικώς, επιτρεπομένης της κατασχέσεως επί του 1/4 αυτών δια τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων των απαιτήσεων τούτων, στ) τα 4/5 των ημερομισθίων, επιτρεπομένης της κατασχέσεως τούτων και ζ) το 1/2 των εφ' άπαξ καταβαλλομένων, υπό οιουδήποτε ασφαλιστικού φορέως, βοηθημάτων επί τη εξόδω εκ της Υπηρεσίας ή του επαγγέλματος, επιτρεπομένης της κατασχέσεως επί του 1/2 αυτών δια τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων τούτων. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο των χιλίων (1.000) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό επιτρέπεται η κατάσχεση επί του ενός τετάρτου (1/4) αυτών, το εναπομένον όμως ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.» Κατασχέσεις, που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών σε βάρος οφειλετών που υπάγονται στην ανωτέρω περίπτωση, αίρονται ή περιορίζονται μετά από αίτηση του οφειλέτη.

Άρθρο 84 ΚΕΔΕ
Κοινοποιήσεις

1. Αι κατά το παρόν Ν.Δ/μα κοινοποιήσεις ενεργούνται άνευ ειδικής εγγράφου παραγγελίας του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου υπό δικαστικού επιμελητού ή ταμιακού υπαλλήλου ή υπαλλήλου του Δημοσίου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου κατά τας διατάξεις του ΚΠολΔ.
2. Αι προς τους αγνώστου διαμονής και τους εν τω εξωτερικώ διαμένοντας γνωστής διαμονής, κοινοποιήσεις γίνονται εις τον κατά το άρθρον 142 του ΚΠολΔ τυχόν διορισθέντα αντίκλητον, κατά πάσαν δε περίπτωσιν δύνανται να γίνουν εις τον σύζυγον, ένα των γονέων ή αδελφών ή άλλων εξ αίματος συγγενών του προς ον η επίδοσις μέχρι 4ου βαθμού εκ πλαγίου, εχόντων ηλικίαν ουχί κατωτέραν των 17 ετών, αρνουμένων δε τούτων να παραλάβουν το κοινοποιούμενον έγγραφον ή τούτων μη ευρισκομένων γίνεται θυροκόλλησις. Εάν ουδείς των ανωτέρω συγγενών υπάρχη η κοινοποίησις γίνεται προς τον Δήμαρχον ή τον Πρόεδρον Κοινότητος ή τον Ιερέα της Ενορίας της τελευταίας κατοικίας ή διαμονής του προς ον η κοινοποίησις οίτινες οφείλουν να τοιχοκολλήσουν το κοινοποιηθέν έγγραφον εις το δημοσιώτερον μέρος και να πέμψουν βεβαίωσιν περί της τοιχοκολλήσεως εις την παραγγείλασαν την κοινοποίησιν Αρχήν. Πάντως η κοινοποίησις θεωρείται συντελεσμένη από της παραλαβής του κοινοποιουμένου εγγράφου υπό των προσώπων τούτων.
3. Οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 30 και 30Α δύναται να ενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον: α) τα προς επίδοση έγγραφα φέρουν

προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3979/2011, β) το προς ο η επίδοση πρόσωπο έχει γνωστοποιήσει συγκεκριμένο μέσο ως προτιμώμενο, ανεξάρτητα αν έχει συγκατατεθεί ρητά στη χρήση του. Η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα παράδοσης του εγγράφου στο ηλεκτρονικό μέσο που δηλώθηκε ως προτιμώμενο. Απόδειξη, που θα φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την ως άνω έννοια ισχύει ως έκθεση επίδοσης. Τα προηγούμενα εδάφια ισχύουν αναλόγως και για την υποβολή της δήλωσης του άρθρου 32. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 89 ΚΕΔΕ
Αι διατάξεις του ΚΠολΔ εφαρμόζονται εφ' όσον δεν αντίκεινται εις τας διατάξεις του παρόντος Ν.Δ/τος τηρουμένης πάντοτε της διατάξεως του άρθρου 75 του παρόντος Ν.Δ/τος δια πάσαν παράβασιν.

«Κατά το άρθρο 987 ΚΠολΔ, που αποτελεί ειδικότερη μορφή του άρθρου 262 παρ.2 ΚΠολΔ και έχει εφαρμογή και επί κατασχέσεως στα χέρια τρίτου των παρ' αυτού οφειλομένων στον οφειλέτη του Δημοσίου κατά το άρθρο 30 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), ο τρίτος δικαιούται να προσβάλει την κατάσχεση μόνο αν το κατασχετήριο δεν περιέχει τα κατά το άρθρο 983 ΚΠολΔ στοιχεία ή δεν κοινοποιήθηκε στον καθ' ου. Επομένως ο τρίτος δεν δύναται να προσβάλει την κατάσχεση για άλλους λόγους και μάλιστα για ουσιαστική ακυρότητα αυτής, εκτός αν ο νόμος χορηγεί τέτοιο δικαίωμα και στον τρίτο ή η ακυρότητα τέθηκε προς το συμφέρον του ή και το συμφέρον αυτού ή τέθηκε χάριν του δημοσίου συμφέροντος, όπως η ακυρότητα της επιδόσεως του κατασχετηρίου προς τον τρίτο. Περαιτέρω κατά το άρθρο 30 Κ.Ε.Δ.Ε. «η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτου του Δημοσίου ή των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του διευθυντού του δημοσίου ταμείου δια κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιουμένου εις τον οφειλέτην, περιέχοντος δε: **α)** το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός του οφειλέτου, **β)** το ονοματεπώνυμον του τρίτου εις χείρας του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεσις, **γ)** το ποσόν δια το οποίον επιβάλλεται η κατάσχεσις, **δ)** πίνακα χρεών του οφειλέτου και δ) χρονολογίαν και υπογραφήν του διευθυντού του δημοσίου ταμείου (παρ.1). Δια του κατασχετηρίου εγγράφου προσκαλείται ο τρίτος όπως τα υπ' αυτού εις τον οφειλέτην του Δημοσίου οφειλόμενα χρήματα καταθέση εντός οκτώ ημερών εις το δημόσιον ταμείον (παρ.2 εδ.α) .... Από της ημέρας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου εις τον τρίτον δεν δύναται ούτος να αποδώση προς τον οφειλέτην του Δημοσίου τα κατασχεθέντα χρήματα ... (παρ.3 εδ.α)». Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι επί κατασχέσεως στα χέρια τρίτου από το Δημόσιο, που είναι αναγκαστική, το κατασχετήριο που συντάσσεται από τον αρμόδιο διευθυντή του ταμείου και ήδη από τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. (άρθρα 85 παρ. 1 Κ.Ε.Δ.Ε. και 1 αριθ. 4 π.δ.16/1989) πρέπει να περιέχει προεχόντως, εκτός του τίτλου στον οποίο στηρίζεται, την οφειλόμενη από τον τρίτο προς τον οφειλέτη του Δημοσίου ποσότητα και την έννομη σχέση από την οποία προέρχεται, η οποία πρέπει να αναφέρεται συνοπτικά αλλά κατά τρόπο σαφή, το όνομα, επώνυμο και πατρώνυμο του οφειλέτη και να επιδίδεται εγκύρως προς τον τρίτο, στα χέρια του οποίου επιβάλλεται η κατάσχεση. Τα πιο πάνω είναι ουσιώδη στοι-

χεία κάθε κατασχετηρίου, αφού ο τρίτος, ο οποίος καθίσταται έτσι οφειλέτης του Δημοσίου με βάση το αμάχητο τεκμήριο που καθιερώνεται από τη διάταξη του άρθρου 33 Κ.Ε.Δ.Ε., όχι μόνο θα λάβει ακριβή γνώση των κατασχομένων και δεν θα προβεί σε διάθεση αυτών αλλά και θα μπορέσει να προβεί σε δήλωση σαφή και ορισμένη κατά το άρθρο 32 Κ.Ε.Δ.Ε. Κατασχετήριο από το οποίο λείπει ένα από τα πιο πάνω ουσιώδη στοιχεία ή δεν επιδόθηκε έγκυρα στον τρίτο είναι άκυρο, καθιστώντας άκυρη την κατάσχεση και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, ο δε τρίτος, παραλείποντας την υποβολή της δηλώσεως του άρθρου 32 Κ.Ε.Δ.Ε., δεν καθίσταται από αυτό και μόνο οφειλέτης του Δημοσίου, αφού πρόκειται για άκυρο κατασχετήριο, βασική δε προϋπόθεση του τεκμηρίου που δημιουργείται από τη μη εμπρόθεσμη δήλωση οφειλής του κατά το άρθρο 33 Κ.Ε.Δ.Ε. και των από αυτή συνεπειών είναι η ύπαρξη έγκυρης κατασχέσεως. Τέλος από τη διάταξη του άρθρου 75 παρ.1 εδ.α Κ.Ε.Δ.Ε. που ορίζει ότι παράλειψη ή ακυρότητα των πράξεων εκτελέσεως μπορεί να προταθεί από τον οφειλέτη αν αυτή αποδεικνύεται από αυτές τις ίδιες τις πράξεις και αν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, επήλθε σ' αυτόν βλάβη που δεν μπορεί να επανορθωθεί διαφορετικά παρά με κήρυξη της ακυρότητας, προκύπτει ότι οι σημειούμενες στη διοικητική εκτέλεση παραλείψεις ή ακυρότητες οδηγούν σε ακύρωση της τελευταίας, αφενός μεν αν αποδεικνύονται από την ίδια την πράξη και αφετέρου αν προξένησαν στον προτείνοντα ανεπανόρθωτη, κατά την προδιαληφθείσα έννοια του όρου, βλάβη, στις ακυρότητες δε που αφορούν την επίδοση του κατασχετηρίου περιλαμβάνονται και εκείνες που αναφέρονται στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου εκ μέρους των οργάνων του Δημοσίου κατά τις προαναφερθείσες διατάξεις, οι οποίες (ακυρότητες) προτείνονται από τον τρίτο με ανακοπή. Εξάλλου με το νδ της 17-7/13-8-1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» θεσπίστηκαν ειδικές διατάξεις που αναφέρονται στην κατάσχεση στα χέρια ανώνυμης εταιρείας η οποία έχει υπαχθεί στη ρύθμιση του πιο πάνω νομοθετικού διατάγματος. Οι διατάξεις αυτές είναι ειδικές διότι εισάγουν διαδικαστικά και ουσιαστικά προνόμια με σκοπό την προώθηση της πιστωτικής κινήσεως. Κυρίως με τις δικονομικής φύσεως διατάξεις έχει εισαχθεί ειδική διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως υπέρ των ανωτέρω ανωνύμων εταιρειών προς ικανοποίηση απαιτήσεων από πιστωτικές συναλλαγές. Στη διαδικασία αυτή, που είναι γνωστή στην πράξη ως αναγκαστική εκτέλεση κατά το σύστημα του ν.δ. της 17-7/13-8-1923, υπάγεται και η κατάσχεση στα χέρια οποιασδήποτε τράπεζας ως τρίτης, δεδομένου ότι οι τραπεζικοί οργανισμοί που λειτουργούν με εταιρική μορφή ανώνυμης εταιρείας έχουν υπαχθεί στις πιο πάνω διατάξεις. Την κατάσχεση στα χέρια τρίτου ρυθμίζουν οι διατάξεις των άρθρων 87-94 του πιο πάνω νομοθετικού διατάγματος, από τις οποίες εξακολουθούν να ισχύουν εκείνες των άρθρων 87-91 και 93. Ειδικότερα κατά το άρθρο 52 αριθ.3 Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ. «Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος της 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών» που αφορούν την αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση απαιτήσεων που ασφαλίζονται με ενέχυρο ή υποθήκη, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 60, 63, 92 και 94, οι οποίες καταργούνται από την εισαγωγή του ΚΠολΔ». Από τη λογική και τελολογική ερμηνεία της διατάξεως αυτής συνάγεται ότι η διάταξη του άρθρου 90 του πιο πάνω νομοθετικού διατάγματος, με την οποία ορίζεται ότι «εάν η εταιρία έχη και υποκαταστήματα εν Ελλάδι, κατάσχεσις εις χείρας αυτής ως τρίτης επιτρέπεται μόνον παρά τω καταστήματι ή υποκαταστήματι ένθα υφίσταται η κατάθεσις ή άλλη οφειλή προς τον καθ' ου η κατάσχεσις», διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά τη θέση σε εφαρμογή του Κ.Πολ.Δ. Τούτο διότι

με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 52 παρ.3 ΕισΝ ΚΠολΔ ορίζεται ρητά ότι καταργούνται μόνο οι διατάξεις των άρθρων 60, 63, 92 και 94 του νδ της 17-7/13-8-1923. Η άποψη ότι από τις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος αυτού διατηρήθηκαν σε ισχύ μόνο εκείνες που αφορούν την αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση απαιτήσεων που ασφαλίζονται με ενέχυρο ή υποθήκη είναι αντίθετη με τη βούληση του νομοθέτη που αποτυπώνεται στο γράμμα του άρθρου 52 αριθ.3 ΕισΝ ΚΠολΔ και αποβλέπει στη διατήρηση σε ισχύ, από τις διατάξεις του ανωτέρω νομοθετικού διατάγματος, τόσο εκείνων των άρθρων 87-91 και 93, που είναι εντεταγμένες στο κεφάλαιο Θ αυτού υπό τον τίτλο «δικονομικές διατάξεις» και ρυθμίζουν στο σύνολό τους αποκλειστικά και μόνο την κατάσχεση στα χέρια ανώνυμης εταιρείας (τράπεζας) ως τρίτης, όσο και εκείνων που αφορούν την αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση απαιτήσεων που ασφαλίζονται με ενέχυρο και υποθήκη. Αν ο νομοθέτης ήθελε την κατάργηση των πιο πάνω διατάξεων των άρθρων 87-91 και 93 του νδ της 17-7/13-8-1923, θα όριζε τούτο ρητώς, όπως έπραξε για τις διατάξεις των άρθρων 92 και 94 του ίδιου κεφαλαίου (Θ). Η αναφορά δε στο άρθρο 52 αριθ.3 ΕισΝ ΚΠολΔ στην «αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση απαιτήσεων που ασφαλίζονται με ενέχυρο και υποθήκη» προδήλως έγινε γιατί ο νομοθέτης ήθελε να διατηρηθούν σε ισχύ και οι σχετικές με το ενέχυρο και την υποθήκη διατάξεις του ν.δ. της 17-7/13-8-1923 που περιέχονται σε προηγούμενα κεφάλαια με τα στοιχεία ΣΤ και Ζ και αφορούν απαιτήσεις της ανώνυμης εταιρείας (τράπεζας) έναντι τρίτων. Εξάλλου με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 90 του ν.δ. της 17-7/13-8-1923 δεν προσδίδεται νομική προσωπικότητα στα καταστήματα ή υποκαταστήματα της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας αλλά απλώς προσδίδεται σ' αυτά νομική αυτοτέλεια, σε τρόπο ώστε να παρέχεται η δυνατότητα εμπρόθεσμης υποβολής της σχετικής δηλώσεως τρίτου. Στη θέση του τρίτου τοποθετείται το αρμόδιο για την πληρωμή της απαιτήσεως κατάστημα ή υποκατάστημα, στο οποίο προσδίδεται κάποια νομική αυθυπαρξία, όχι όμως και ιδιαίτερη νομική προσωπικότητα. Η επίδοση πρέπει να γίνει στο διευθυντή του καταστήματος ή υποκαταστήματος, ο οποίος προβαίνει στην κατά το άρθρο 985 ΚΠολΔ δήλωση και ο οποίος είναι όργανο που εκπροσωπεί την ανώνυμη τραπεζική εταιρεία στη συγκεκριμένη περίπτωση. Διάδικος όμως στις δίκες περί την εκτέλεση είναι το νομικό πρόσωπο της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας προς το οποίο απευθύνονται τα σχετικά δικόγραφα, επιδίδονται δε στη διοίκηση αυτού κατά το κοινό δίκαιο (άρθρο 126 παρ.1 περ.δ ΚΠολΔ). Η προς το κατάστημα ή υποκατάστημα επίδοση του κατασχετηρίου αποτελεί συστατικό στοιχείο της κατασχέσεως και η παράλειψη της επιδόσεως αυτής οδηγεί στο ανυπόστατο, το οποίο προτείνεται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Δεν αρκεί δε μόνο η σύνταξη του κατασχετηρίου ούτε αποτελεί αυτή διαδικαστική πράξη της διαδικασίας κατασχέσεως στα χέρια τρίτου. Αυτό γιατί η αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια τρίτου επιβάλλεται και αποκτά νομική υπόσταση δια και από της επιδόσεως του κατασχετηρίου στον τρίτο, από την οποία (επίδοση) τελειούται και παράγει τις συνέπειές της. Χωρίς την επίδοση η επιχειρηθείσα καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο κατάσχεση είναι ανυπόστατη (Α.Π. 884/2010)...» (ΑΠ 117/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 413). «...Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 9 & 1, 30, 32, 33 και 34 του ΚΕΔΕ (ΝΔ 356/1974) προκύπτουν τα ακόλουθα: το Δημόσιο, προς ικανοποίηση απαιτήσεώς του κατά του οφειλέτη του, μπορεί να επιβάλλει κατάσχεση ακόμη και εις χείρας τρίτου. Η κατάσχεση διενεργείται από τον Διευθυντή του Δημόσιου Ταμείου με κατασχετήριο έγγραφο, το οποίο δεν κοινοποιείται στον οφειλέτη. Το κατασχετήριο έγγραφο πρέπει να περιέχει εκτός των άλλων, το ποσό

για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, καθώς και την έννομη σχέση (π.χ. μίσθωση, εντολή, εταιρία κ.λπ.), που συνδέει τον καθού η κατάσχεση με τον τρίτο, η οποία αποτελεί την παραγωγό (δικαιογόνο) αιτία της οφειλής του τρίτου, χωρίς περαιτέρω να απαιτείται και αναφορά των γενεσιουργών περιστατικών της οφειλής. Το στοιχείο αυτό, αν και δεν αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ ούτε και στη γενική διάταξη του άρθρου 983 ΚΠολΔ, είναι αναγκαίο, διότι διαφορετικά καθίσταται δυσχερής η δήλωση του τρίτου και ο προσδιορισμός της απαίτησης της οποίας επιδιώκεται η κατάσχεση (ΕΑ 7654/1986 Δ 18,174, όπου σύμφωνα σχόλια Βασ. Παπαχρήστου, Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 983 παρ. 450, σελ. 1331, Βαθρακοκοίλη ΕρμΚΠολΔ άρθρο 983 αριθμ. 9). Ο τρίτος στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, οφείλει μέσα σε προθεσμία οκτώ ημερών αφότου του επιδοθεί το κατασχετήριο να δηλώσει αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε, αν έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση. Ο Κ.Ε.Δ.Ε. (άρθρο 33) υποχρεώνει τον τρίτο να αντιταχθεί κατά της στα χέρια του γενομένης κατασχέσεως μόνο όταν αρνείται είτε την ύπαρξη της κατασχεθείσας απαίτησης ή το μέγεθος ή το ληξιπρόθεσμο αυτής ή εάν επικαλείται την προ της κατασχέσεως της απαιτήσεως απόσβεση της για οποιοδήποτε νόμιμο λόγο (ΑΠ 144/1990 ΕΕΝ 1990, 664). Εάν ο τρίτος με την κατά το άρθρο 985 παρ. 1 δήλωση του ομολογήσει την ύπαρξη του χρέους, όπως αυτό προσδιορίζεται με το κατασχετήριο, η δήλωσή του αυτή είναι καταφατική. Εάν αρνηθεί την ύπαρξη του χρέους, η δήλωση αυτή είναι αρνητική και εάν εφησυχάσει και παρέλθει η υπό του ως άνω άρθρου προθεσμία ο νόμος θεωρεί (νομικό πλάσμα) την παράλειψη ως αρνητική δήλωση και ο τρίτος λογίζεται ως δηλώσας ανυπαρξία του κατασχεθέντος δικαιώματος. Όμως, ειδικότερα, αν ο τρίτος δεν προβεί σε δήλωση ή προβεί μεν σε τέτοια αλλά εκπροθέσμως ή όχι κατά τον τύπο που διαγράφει η ως άνω διάταξη του άρθρου 32, λογίζεται οφειλέτης της όλης ποσότητας, για την οποία έγινε η κατάσχεση στα χέρια του. Επομένως , κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. η παράλειψη του τρίτου να δηλώσει αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε ή η εκπρόθεσμη ή παράτυπη δήλωση, δημιουργεί αμάχητο τεκμήριο ότι ο τρίτος είναι οφειλέτης της ποσότητας που κατασχέθηκε στα χέρια του, κατά του οποίου δεν χωρεί ανταπόδειξη, σε αντίθεση με τον ΚΠολΔ (άρθρο 985 § 3), κατά τον οποίο η ως άνω παράλειψη του τρίτου εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση. (ΑΠ 185/1990 ΝοΒ 39. 911). Το αμάχητο τούτο τεκμήριο δημιουργείται μόνο στις προαναφερόμενες τρεις περιπτώσεις του άρθρου 33 του Κ.Ε.Δ.Ε. Η δήλωση του τρίτου γίνεται εγγράφως, με αναφορά που επιδίδεται με δικαστικό κλητήρα στο Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου, που εξέδωκε το κατασχετήριο έγγραφο ή προφορικώς στον Ειρηνοδίκη της κατοικίας ή της διαμονής του τρίτου, συντασσόμενης σχετικής έκθεσης, την οποία αποστέλλει στο Διευθυντή του Δημοσίου ταμείου μέσα σε 24 ώρες. Την ειλικρίνεια της (αρνητικής) δήλωσης του τρίτου μπορεί να αμφισβητήσει ο κατασχών με ανακοπή, η οποία εισάγεται και εκδικάζεται κατά το άρθρο 986 ΚΠολΔ, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 του ΚΕΔΕ. Η δικαιοδοσία για την εκδίκαση της ανακοπής προσδιορίζεται από τη φύση της κατασχεθείσας απαίτησης. Αν η απαίτηση αυτή ανήκει στο ιδιωτικό δίκαιο, η διαφορά που ανακύπτει με την άσκηση της ανακοπής είναι ιδιωτική και υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων (ΑΠ 10/1995 ΕλΔ 37,105, ΕφΠειρ 935/1994 ΕλΔ 37,391, ΕΑ 3416/1990 ΕλΔ 32,1027). Επομένως παρέχεται στον κατασχόντα ειδικό ένδικο βοήθημα, με το οποίο αυτός μπορεί να αμφισβητήσει την τυχόν αρνητική δήλωση του τρίτου, δηλαδή, τα πραγματικά περιστατικά που τη συνιστούν, όταν αυτά εκτίθενται στη δήλωση και να επιδιώξει την

αναγνώριση της κατασχεθείσας απαιτήσεως και την καταδίκη του τρίτου σε καταβολή του ποσού της κατασχεθείσας απαιτήσεως, θεωρώντας αυτόν ως οφειλέτη του κατασχεμένου (άρθρο 90 ΚΠολΔ), ενώ η αναγνώριση της ανειλικρινείας της αρνητικής δήλωσης ή της προς αυτήν εξομοιούμενης παράλειψης του τρίτου, αποτελεί αυτόθρονη συνέπεια του αναγνωριστικού χαρακτήρα της ανακοπής και της επ` αυτού εκδιδόμενης απόφασης. Έτσι, μεταξύ του κατασχόντος και του τρίτου δημιουργείται δίκη, στην οποία κατ` ουσία εισάγεται προς εκδίκαση η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθ` ου η κατάσχεση, που αποτελεί και το κύριο αντικείμενο της δίκης. Με την ανακοπή ασκεί ο ανακόπτων πλαγιαστικώς (72 ΚΠολΔ) τα δικαιώματα του καθ` ου η κατάσχεση. Κατά το άρθρο 986 εδ. 2 ΚΠολΔ «Με την ανακοπή μπορεί να ζητηθεί και αποζημίωση κατά το άρθρο 985 παρ. 2». Η αποζημίωση που μπορεί να ζητήσει ο κατασχών με την ανακοπή του άρθρου 986 παρ. 3 ΚΠολΔ, περιλαμβάνει τη ζημία του κατασχόντος που βρίσκεται σε αιτιώδη συνάφεια με την ανακριβή δήλωση ή την παράλειψη της δήλωσης, εκδικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, χωρίς, βεβαίως, να αποκλείεται η στο δικόγραφο της ανακοπής σώρευσή της και μάλιστα επικουρικώς. (ΑΠ 185/1990 ΝοΒ 1991 911, ΕφΑθ 1022/2008 ΕΦΑΔ 2009 228). Η ως άνω ανακοπή αποτελεί ένδικο βοήθημα, με το οποίο ο κατασχών επιδιώκει την αναγνώριση της ανακρίβειας της δήλωσης του τρίτου και την καταδίκη του τελευταίου στην καταβολή του κατασχεθέντος ποσού ή τη παράδοση του κατασχεθέντος πράγματος. Με την ανακοπή δημιουργείται δίκη μεταξύ του κατασχόντος και τρίτου, αντικείμενο της οποίας είναι η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθού η κατάσχεση. Από την άποψη αυτή η ανακοπή αποτελεί πλαγιαστική άσκηση των δικαιωμάτων του καθού η κατάσχεση. (ΕφΑθ 1930/2007 ΕΦΑΔ 2008 365). Η ανακοπή αυτή έχει το χαρακτήρα ανακοπής του άρθρου 583 ΚΠολΔ (ΑΠ 144/1990 ΕΕΝ 1990 664) και αποτελεί εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο μεταξύ κατασχόντος - ανακόπτοντος Δημοσίου και του καθ` ου η ανακοπή τρίτου, το δε ανακόπτον επέχει θέση ενάγοντος ως προς τα προαναφερόμενα αιτήματα του. (ΕφΑθ 6488/2008 Δνη 2009 859). Επομένως το ανακόπτον Ελληνικό Δημόσιο υποχρεούται να προσδιορίζει με την ανακοπή του, υπό τους όρους των άρθρων 215, 216 του ΚΠολΔ, τη δικαιογόνο αιτία (δικαιοπαραγωγικό λόγο) και τα παραγωγικά γεγονότα της κατασχεμένης απαίτησης, δηλαδή την αιτία της οφειλής του τρίτου προς τον καθ` ου η κατάσχεση, αφού το ανακόπτον φέρει το βάρος της απόδειξης της ύπαρξης του κατασχεμένου δικαιώματος, αλλιώς το δικόγραφο πάσχει αοριστία (ΑΠ 73/1995 ΕλλΔνη 38,811, ΑΠ 10/1995 ΕλλΔνη 37,105, ΕφΑθ 640/1990 ΕλλΔνη 33,605, ΕφΠειρ 150/1997 ΕλλΔνη 38,1625, ΕφΑθ 7319/1998 ΕλλΔνη 40,1128, ΕφΑθ 3407/1999 ΕλλΔνη 42,774, ΕφΑθ 9374/2000 ΕλλΔνη 43,1073). Ειδικότερα, η κατασχεμένη απαίτηση πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς σε ορισμένο ποσό, έστω και αν αποτελείται από κεφάλαιο, τόκους και έξοδα. (ΕφΑθ 1022/2008 ΕΦΑΔ 2009 228). Δεν είναι όμως αόριστη, παρότι δεν περιγράφει ορισμένα την κατασχεθείσα απαίτηση, αν ο τρίτος δεν αμφισβητεί την ύπαρξη αυτής, αλλά προβάλλει λόγους αδυναμίας καταβολής της, αφού τότε οι λόγοι της ανακοπής μπορεί να περιορίζονται στην προσβολή των λόγων αδυναμίας της κατασχεθείσας απαίτησης, στο νομικά και ουσιαστικά βάσιμο των οποίων περιορίζεται και η επί της ανακοπής δίκη (Πρβλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτελ. άρθρα 982- 986, σελ. 1226 επ. παρ. παρ. 448α, 449α, 450, 453, 459 επ. 465-467 επ. Εφ.Αθ. 640/1990 Δνη 1992 605, Σχ. ΕφΑθ 5252/75 ΝοΒ 24.192)...» (ΕφΠειρ 406/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Στο άρθρο 30 του ν.δ. 356/ 1974 «Περί Κωδικός Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (ΦΕΚ Α` 90) ορίζεται ότι: «Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων

κινητών πραγμάτων του οφειλέτου του Δημοσίου ή των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου δια κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιουμένου εις τον οφειλέτην..», και στο άρθρο 31 του ίδιου ν.δ/τος ορίζεται ότι: «Εξαιρούνται της κατασχέσεως εις χείρας τρίτων: α)... ε) τα των απαιτήσεων εκ μισθών, συντάξεων και πάσης φύσεως ασφαλιστικών βοηθημάτων καταβαλλομένων περιοδικώς, επιτρεπομένης της κατασχέσεως επί του 1/4 αυτώνδια τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων των απαιτήσεων αυτών...».Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 2 § 1 του ισχύοντος Συντάγματος, όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 6.4.2001 της Ζ` Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α` 84/17.4.2001) ορίζεται ότι: «1. Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας», ενώ, στο άρθρο 25 αυτού προβλέπεται ότι: «1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Ολα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση τους... Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας». Κατά την έννοια της αρχής της αναλογικότητας οι επιβαλλόμενοι από το νομοθέτη περιορισμοί των ατομικών δικαιωμάτων πρέπει να είναι μόνο οι εκάστοτε αναγκαίοι και να συνάπτονται με το σκοπό που επιδιώκει ο νόμος, επιβάλλεται δε, πάντοτε να υπάρχει εύλογη σχέση μεταξύ του συγκεκριμένου μέτρου και του επιδιωκόμενου σκοπού. Ενα νομοθετικό μέτρο, προσκρούει, ειδικότερα, στην αρχή της αναλογικότητας μόνο αν, είτε, είναι από τη φύση του προφανώς ακατάλληλο για το σκοπό, που επιδιώκει ο νόμος, είτε, υπερακοντίζει προφανώς, επίσης, το σκοπό του (βλ. ΣτΕ 990/2004, 1006/2002, 1404/2002, 389/2000, 392/ 1993, 2183/1989, 1149/1988). Εξάλλου, κατά την έννοια της ίδιας ως άνω αρχής, τα μέτρα, που λαμβάνει κάθε φορά η διοίκηση, πρέπει να είναι κατάλληλα και αναγκαία για την πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού, σε περίπτωση, δε, επάλληλων περιορισμών η διοίκηση πρέπει να εφαρμόζει τους καταρχήν ηπιότερους, δεν επιτρέπεται, δηλαδή, κατά την αρχή αυτή, να υπερβεί η διοίκηση το εύλογο, απολύτως αναγκαίο και πρόσφορο μέτρο για την πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού (βλ. ΣτΕ 4050/1990). Ειδικότερα, κατ` εφαρμογή της ως άνω αρχής, στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητιτής εκτέλεσης, που επισπεύδεται από το Δημόσιο για την ικανοποίηση αξιώσεων του, πρέπει, ενόψει της συγκεκριμένης κάθε φορά κατάστασης, να ερευνάται, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση του προσήκοντος μέτρου, σε σχέση με το σκοπό για τον οποίο λαμβάνεται το αναγκαστικό μέτρο, ότι η ικανοποίηση των απαιτήσεων του Δημοσίου μπορεί να επιδιωχθεί με τον προβλεπόμενο από το νόμο ηπιότερο τρόπο, όταν ιδίως, τίθενται από την εκτέλεση σε κίνδυνο τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του οφειλέτη...» (ΜΔΠΠειρ 765/2006 ΔΔίκη 2008, σελ. 1029). «...Από τον συνδυασμό των άρθρων 30, 32-34 του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974), όπως ίσχυαν πριν από την τροποποίησή τους με το άρθρο 67 παρ. 1,2 του ν. 3842/2010, και τις συμπληρωματικώς, κατ` επιταγή του άρθρου 89 αυτού, εφαρμοζόμενες διατάξεις του ΚΠολΔ προκύπτει, ότι το Δημόσιο, για την ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτού κατά οφειλέτη του, μπορεί να κατάσχει στα χέρια τρίτου το ποσό που αυτός οφείλει στον οφειλέτη του Δημοσίου. Στην περίπτωση αυτή, αν ο τρίτος ισχυρίζεται, ότι δεν οφείλει ή αρνείται να καταβάλει την κατασχεθείσα χρηματική απαίτηση στο Δημόσιο, έχει υποχρέωση να προβεί αρμοδίως σε αρνητική δήλωση εντός

οκτώ ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου. Κατά της αρνητικής αυτής δηλώσεως ο Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή εντός μηνός από της κοινοποιήσεως της δηλώσεως ή της περιελεύσεως της εκθέσεως για την ενώπιόν του Ειρηνοδίκη γενόμενη δήλωση. Κύριο αντικείμενο της τελευταίας ανακοπής είναι η ύπαρξη και η έκταση της οφειλής του τρίτου προς τον οφειλέτη του Δημοσίου. Ομοίως, με τη διάταξη του άρθρου 987 ΚΠολΔ, η οποία αποτελεί ειδικότερη μορφή της διατάξεως του άρθρου 262 παρ. 2 ΚΠολΔ, παρέχεται το δικαίωμα στον τρίτο προσβολής με ανακοπή της κατασχέσεως που επιβλήθηκε στα χέρια του, αλλά μόνο αν δεν περιέχει το κατασχετήριο έγγραφο τα κατά το άρθρο 30 του ΚΕΔΕ στοιχεία. Η πλημμέλεια αυτή καλύπτεται και θεραπεύεται από την θετική δήλωση του τρίτου, η οποία, ως εξώδικη διαδικαστική πράξη, δεν υπόκειται σε ανάκληση, έκτοτε δε θεωρείται οφειλέτης του Δημοσίου. Επομένως η καταφατική δήλωση του τρίτου αποτελεί νόμιμη αιτία δημιουργίας της κατ` αυτού αξιώσεως του Δημοσίου, που αποκλείει την εφαρμογή των περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεων των άρθρων 904 επ ΑΚ...» (ΑΠ 161/2011, NoB 2011, σελ. 1253). «...Από τη διάταξη του άρθρου 30 παρ. 1 του ΚΕΔΕ συνάγεται ότι η κατάσχεση στα χέρια τρίτου χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτη του Δημοσίου ή των οφειλομένων γενικώς προς αυτό, η οποία ενεργείται από τον διευθυντή του δημοσίου ταμείου, συντελείται με τη σύνταξη απ` αυτόν του κατασχετηρίου εγγράφου και την κοινοποίησή του στον τρίτο, με την κοινοποίηση δε αυτή αποκτά νόμιμη αυθυπαρξία και ενεργοποιεί την κατάσχεση. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου εγγράφου στον τρίτο δεν ορίζεται ευθέως στην ανωτέρω διάταξη, προκύπτει όμως εμμέσως απ` αυτήν, αφού ορίζεται ότι το κατασχετήριο δεν κοινοποιείται στον οφειλέτη και συμπληρωματικώς από τη διάταξη του άρθρου 983 παρ. 1 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται εν προκειμένω, κατ` άρθρο 89 του ΚΕΔΕ και η οποία ορίζει ότι το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στον τρίτο (ΜΠΛαρ 199/2001 ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ 2001.357). Εξάλλου, η διάταξη του άρθρου 924 ΚΠολΔ, που επιβάλλει για την έναρξη της διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως, την επίδοση σ` εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αντιγράφου του απογράφου με επιταγή για εκτέλεση, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στη διοικητική εκτέλεση που ενεργείται βάσει των διατάξεων ΚΕΔΕ, αφού αντιβαίνει στις διατάξεις του νομοθετικού αυτού διατάγματος, καθόσον η ατομική ειδοποίηση, η οποία μπορεί και να παραλειφθεί χωρίς καμία ακυρότητα της εκτελέσεως, δεν εξομοιώνεται προς την επιταγή (ΑΠ 900/1988 ΕλλΔνη 33.332)...» (ΜΠΘεσ 12175/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΙΤΛΟΥ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ

«...Κατά την διάταξη του άρθρου 983 § 3 του ΚΠολΔ, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 712 § 1 εδαφ. β του ΚΠολΔ, είναι εφαρμοστέα και στην παρούσα περίπτωση, όταν πρόκειται για απαίτηση από τίτλο εις διαταγήν, η κατάσχεση της § 1 του ίδιου άρθρου μπορεί να γίνει μόνο, αφού αφαιρεθεί ο τίτλος, κατά το άρθρο 954 § 1 του ίδιου Κώδικα, από εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και παραδοθεί σε εκείνον υπέρ του οποίου αυτή γίνεται. Ο σκοπός του επιτρεπτού της κατασχέσεως των απαιτήσεων από τίτλους εις διαταγήν είναι να τεθούν στη διάθεση των δανειστών και τα περιουσιακά εκείνα στοιχεία του οφειλέτη (χρήματα, κινητά κλπ.), τα οποία ενσωματώνονται στους ανωτέρω τίτλους. Η ως άνω διάταξη αναφέρεται στα υπό στενή έννοια αξιόγραφα και προϋποθέτει τίτλους, οι οποίοι ενσωματώνουν απαιτήσεις από εκείνες που ανήκουν στο περιεχόμενο

του άρθρου 982 § 1 του ΚΠολΔ, επί πλέον δε πρέπει να πρόκειται περί αξιογράφων εις διαταγήν. Τέτοιο τίτλο αποτελεί, εκτός άλλων, σύμφωνα με τα άρθρα 76 επ. του ν.δ 17.7/13.8.1923, και η (θαλάσσια) φορτωτική εις διαταγήν, λόγω δε αυτού είναι δυνατή και η κατάσχεση απαιτήσεων προερχόμενων από φορτωτική εις διαταγήν. Η ενσωματούμενη σε αυτή απαίτηση συνίσταται στην απαίτηση, την οποία έχει ο νόμιμος κομιστής του τίτλου τούτου έναντι του πλοιάρχου για παράδοση των φορτωθέντων εμπορευμάτων, γι` αυτό και η κατάσχεση της φορτωτικής εις διαταγήν δεν είναι τίποτε άλλο παρά μόνο η κατάσχεση της ενσωματωμένης σε αυτή απαιτήσεως. Η μετά την έκδοση της φορτωτικής επιβαλλομένη κατάσχεση επί των πραγμάτων είναι χωρίς νομικό αποτέλεσμα, αφού η αξίωση περί παραδόσεως ενσωματώνεται στον τίτλο και κυκλοφορεί μαζί με αυτόν. Αντιθέτως, δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εμπορευμάτων, για τα οποία έχει εκδοθεί φορτωτική εις διαταγήν, ενώ η τυχόν επιβληθείσα κατάσχεση είναι άκυρη και θεωρείται σαν να μην έγινε (ανυπόστατη, άρθρο 180 του ΑΚ). Συνεπώς, η απαίτηση από φορτωτική εις διαταγήν, αν δεν εξαρτάται εξ αντιπαροχής, κατάσχεται κατά την διαδικασία των άρθρων 982 επ. του ΚΠολΔ περί κατασχέσεως στα χέρια τρίτου. Βάσει των διατάξεων αυτών, η κατάσχεση της παραπάνω απαιτήσεως γίνεται με αφαίρεση του τίτλου από τον καθού η εκτέλεση και παράδοσή του στον υπερού αύτη, ως και δια της επιδόσεως στη συνέχεια του κατασχετηρίου στον καθού η εκτέλεση και τον εκ του τίτλου υπόχρεο τρίτο. Αν ελλείπει οποιαδήποτε των ανωτέρω πράξεων, κατάσχεση της εν λόγω απαιτήσεως δεν υπάρχει, άλλως η κατάσχεση είναι ανυπόστατος, ο δε εκ του τίτλου υπόχρεος τρίτος δικαιούται να προτείνει το ανυπόστατο της τοιαύτης κατασχέσεως, μη δεσμευόμενος από το άρθρο 987 του ΚΠολΔ, γιατί ο κανόνας της δεύτερης περιόδου αυτού, που επιτρέπει στον τρίτο να προτείνει τις αναφερόμενες σε αυτόν περιπτώσεις του ανυπόστατου της κατασχέσεως, εφαρμόζεται, για την ταυτότητα του νομίμου λόγου, και στην όμοια περίπτωση του ανυπόστατου της κατασχέσεως λόγω της μη αφαιρέσεως του τίτλου. Ειδικότερα, ο τρίτος δικαιούται να προτείνει, είτε ότι δεν αφαιρέθηκε ο τίτλος, είτε ότι δεν κοινοποιήθηκε το κατασχετήριο στον καθού η εκτέλεση. Η αφαίρεση του τίτλου, όπως προκύπτει σαφώς εκ του άρθρου 983 § 3 ΚΠολΔ, πρέπει να προηγείται των επιδόσεων του κατασχετηρίου στον τρίτο και τον καθού η εκτέλεση. Η αφαίρεση αύτη συντελείται με δύο διακεκριμένες πράξεις, ήτοι με την από το δικαστικό επιμελητή αφαίρεση (αποχωρισμό) του σώματος του τίτλου εις διαταγήν από την κατοχή του καθού η εκτέλεση και με τη σύνταξη εκθέσεως περί τούτου με την παρουσία ενός ενηλίκου μάρτυρος. Ο αποχωρισμός του τίτλου από την κατοχή του καθού η εκτέλεση, ως και η σύνταξη της εκθέσεως, αποτελούν αμφότερα στοιχεία της κατά νόμο αφαιρέσεως του τίτλου...» (ΑΠ 1077/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Εάν ελλείπη οιουδήποτε εκ των ανωτέρω στοιχείων, ιδία δε εάν δεν συνετάγη έκθεση, «αφαίρεση» του τίτλου δεν υπάρχει και επομένως η επακολουθήσασα κατάσχεση της εκ του τίτλου απαιτήσεως είναι ανυπόστατος (βλ. Μπρίνια Αναγκ.Εκτέλεσις έκδ. β` αρθρ. 983 § 451 σελ. 1333 επ.άρθρ. 987 § 742, 743 σελ. 1425 επ. Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως τ. 2ος σελ. 913 επ. Γ. Φιλιώτη Κατάσχεσις των απαιτήσεων των προερχομένων εκ φορτωτικών τις διαταγήν Δίκη 6.90 επ., 176 επ. Μάρκου. Το δίκαιο της θαλάσσιας φορτωτικής, σελ. 268, 269 βλ. και ΑΠ 379/74 ΑρχΝ 1974.791 ΕΑ 1698/73 Δνη 1974.173, ΕΑ 6431/75 Αρμ. 1976.518)...» (ΕφΠειρ 870/2006, ΠειρΝομ 2006, σελ. 484).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

«...Κατά το άρθρο 985 ΚΠολΔ, ο τρίτος, στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση της απαίτησης του καθ` ου η εκτέλεση, **οφείλει μέσα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση σ' αυτόν** του κατασχετήριου εγγράφου να δηλώσει στη γραμματεία του ειρηνοδικείου του τόπου της κατοικίας του, αν υπάρχει η απαίτηση και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση, αναφέροντας συνάμα ποιος την επέβαλε και για ποιό ποσό, σε περίπτωση δε καταφατικής δήλωσης ως προς την ύπαρξη της απαίτησης οφείλει ακολούθως να ενεργήσει σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικότερα στο άρθρ. 988 ΚΠολΔ, διαφορετικά, αν η απαίτηση δεν υπάρχει ή πρόκειται για απαίτηση ακατάσχετη, πρέπει να προβεί σε αντίστοιχη αρνητική δήλωση, με την οποία εξομοιώνεται και η παράλειψη δήλωσης....» (ΑΠ 480/2012, ΝΟΜΟΣ) «...Στη δήλωση αυτή του τρίτου, μεταξύ άλλων, πρέπει να αναφέρεται αν υπάρχει η κατασχεθείσα απαίτηση...» (ΑΠ 1297/2011, ΕφΑΔ 2012, σ. 173, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά την § 3 του άρθ. 984 ΚΠολΔ, ο τρίτος αφότου του κοινοποιηθεί η κατάσχεση γίνεται μεσεγγυούχος. Είναι σαφές ότι ο τρίτος όχι μόνον ευθύνεται ως μεσεγγυούχος αλλά έχει και όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού. Οφείλει δηλαδή, όπως εν προκειμένω να αποδώσει το πράγμα στο κατάσχοντα όταν του ζητηθεί και δεσμεύεται να μη παραδώσει το πράγμα σε κανένα άλλο. Το άρθ. 984 § 2 εδάφ. α` απαγορεύει στον τρίτο τη χρήση οποιουδήποτε τρόπου αποσβέσεως της οφειλής του. Επομένως, στην προκειμένη περίπτωση, η ευθύνη του ανακόπτοντος συνίσταται στην απόδοση στην καθής η ανακοπή του χρηματικού ποσού, για το οποίο δεσμεύτηκε ότι υφίσταται στα χέρια του και το οποίο βάσει του νόμου είχε υποχρέωση να διαφυλάπει έως το πέρας της δικαστικής διαφοράς που αφορούσε την οφειλή των καθών η εκτέλεσης...» (ΕφΑθ 5081/2006, ΕλλΔνη 2008,σελ. 252).

ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΤΟΚΟΙ

«...Αν στο κατασχετήριο αναφέρεται ότι επιβάλλεται κατάσχεση και για τους τόκους του κεφαλαίου ως την εξόφλησή του, θα υπολογισθούν οι τόκοι έως και την ενάτη ημέρα από την επίδοση του κατασχετηρίου στον καθού η εκτέλεση, τους οποίους οφείλει να καταβάλει ο τρίτος στα χέρια του οποίου γίνεται η κατάσχεση. Αν όμως δεν γίνεται τέτοια αναφορά στο κατασχετήριο, ή αν οι τόκοι ανάγονται σε χρόνο πέραν του ανωτέρω χρονικού σημείου, επιδιώκονται οι τελευταίοι από τον καθού η εκτέλεση οφειλέτη και αναζητούνται με αγωγή κατά του τελευταίου, αν ο εκτελεστός τίτλος αναλώθηκε με την κατάσχεση εις χείρας του τρίτου, τα παραπάνω δε στοιχεία πρέπει να αναφέρονται στο δικόγραφο της αγωγής, για τη νομική θεμελίωσή της, κατ` άρθρο 216 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 1297/2011ΕφΑΔ 2012, σελ. 173). (ΕφΠατρών 1144/2007 ΑχΝομ. 2008, σ. 459, ΝΟΜΟΣ).

ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΟ ΜΙΣΘΩΝ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ, ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗ 'Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 982 παρ. 1 μπορούν να κατασχεθούν χρηματικές απαιτήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση κατά τρίτων μη εξαρτώμενες από αντιπαροχή. Ο δανειστής, ο οποίος συγχρόνως είναι και οφειλέτης του οφειλέτη του, μπορεί να επιβάλει κατάσχεση στα χέρια του ως τρίτου. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του ως άνω άρθρου, εξαιρούνται από την κατάσχεση οι απαιτήσεις μισθών ή συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών προς τον σκοπό εξασφαλίσεως των μέσων επιβιώσεως στους εργαζόμενους κάθε κατηγορίας, χάριν δημοσίου συμφέροντος, αφού οι ως άνω διατάξεις είναι δη-

μοσίας τάξεως με συνέπεια την αδυναμία αποκλεισμού της εφαρμογής τους με ιδιωτική βούληση (ΕφΑθ 6710/1979 ΝοΒ 28.808, ΕφΑθ 9347/1990 ΕΕμπΔ 1991.125). Η κατάσχεση ακατάσχετου απαιτήσεως είναι άκυρη, της ακυρότητας επερχομένης με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, η οποία περιλαμβάνει και την περιουσιακή. Δεν πρόκειται για αυτοδίκαιη ακυρότητα, αλλ` αυτήν πρέπει να επικαλεσθεί αυτός που βλάπτεται και έχει προς τούτο έννομο συμφέρον, δηλαδή ο οφειλέτης. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται συμψηφισμός κατά αξατασχέτου απαιτήσεως (451 ΑΚ). Εξάλλου, γίνεται δεκτό ότι τα ασφαλιστικά μέτρα δεν πρέπει να συνίστανται στην ικανοποίηση του δικαιώματος (άρθρο 692 παρ. 4 ΚΠολΔ), με εξαίρεση τη διάταξη του άρθρου 728 ΚΠολΔ που αφορά την προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεων (ΜΠρΘεσ 2945/1996 ΕλλΔνη 38.177). Αλλωστε, με την προσωρινή επιδίκαση της απαιτήσεως δεν επιδιώκεται η ικανοποίηση αλλά η εξασφάλιση αυτής, αφού, αφενός η ενδεχόμενη επιδίκαση έχει προσωρινή ισχύ και δεν επηρεάζει, κατ` άρθρο 695 ΚΠολΔ, την κύρια υπόθεση και αφετέρου το Δικαστήριο θα διατάξει, κατ` άρθρο 730 παρ. 2 ΚΠολΔ, την απόδοση των καταβληθέντων αν απορριφθεί τελεσιδίκως η αγωγή για την κυρία υπόθεση (βλ. και Μπέη, σ. 119)...» (ΜΠΠατρών 5704/2008, ΕφΑΔ 2009, σελ. 351). «...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 982 παρ. 2 εδ. δ` του ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 50 του ν. 1329/1983, «εξαιρούνται από την κατάσχεση οι απαιτήσεις μισθών ή συντάξεων ή ασφαλιστικών παροχών, εκτός αν πρόκειται να ικανοποιηθεί απαίτηση για διατροφή που στηρίζεται στο νόμο ή σε διάταξη τελευταίας βούλησης ή για συνεισφορά στις ανάγκες της οικογένειας, οπότε επιτρέπεται να γίνει κατάσχεση ως το μισό, αφού ληφθούν υπόψη τα ποσά που εισπράττει ο υπόχρεος, το μέγεθος των υποχρεώσεων που του δημιουργεί ο γάμος για την αντιμετώπιση των οικογενειακών αναγκών και ο αριθμός των δικαιούχων». Ως μισθός με την έννοια της παραπάνω διάταξης πρέπει κατ` αρχήν να εννοηθεί η αντιπαροχή που πρέπει να καταβληθεί από το μισθωτή προς τον εκμισθωτή ως αντάλλαγμα για την παροχή εργασίας με οποιαδήποτε μορφή ή ονομασία και αν εμφανίζεται αυτή και ανεξάρτητα από το μήκος της. Κατά συνέπεια, στην προαναφερθείσα έννοια του μισθού περιλαμβάνονται τόσο οι τακτικές όσο και οι έκτακτες παροχές. Στις τακτικές αποδοχές υπάγεται κάθε παροχή του εργοδότη, η οποία χορηγείται τακτικά. Σε αυτές ανήκουν ο βασικός μισθός, καθώς και τα καταβαλλόμενα κάθε φύσης επιδόματα (πολυετίας, συζύγου και τέκνων, προσαυξήσεις για νυχτερινή και κατά τις Κυριακές εργασία), τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας. Ακατάσχετο υπάρχει ακόμα και όταν ο μισθός οφείλεται εξαιτίας ανυπαίτιου κωλύματος του εργαζομένου (657-658 ΑΚ) ή, τέλος, από υπερωριακή απασχόληση, νόμιμη ή παράνομη, αφού αποτελεί κυρίως αντάλλαγμα για την προσφερθείσα (υπερωριακώς) εργασία, έστω και αν ο νόμος ομιλεί μερικές φορές απλώς για αποζημίωση ή για αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού, (βλ. Καρακατσάνη, Εργατικό δίκαιο, σελ. 205, αντιθ. Καποδίστριας, στην ΕρμΑΚ, άρθρα 664-665, αριθμ. 5, που δέχεται ότι η αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης δεν αποτελεί μισθό και συνεπώς δεν εξαιρείται της κατασχέσεως). Ο καθορισμός των απαιτήσεων για την ικανοποίηση των οποίων μπορεί να επιβληθεί κατάσχεση μισθού δεν προκαλεί δυσκολίες. Αφού το άρθρο 982 παρ. 2δ` έχει ακριβώς την ίδια διατύπωση με το άρθρο 982 παρ. 2γ`, πρέπει να γίνει δεκτό ότι πρόκειται ακριβώς για τις ίδιες απαιτήσεις για τις οποίες ισχύει το ακατάσχετο. Ο νόμος στηρίζει τον δικαιούχο της διατροφής αμφιμερώς, δηλαδή αφενός καθιστά απολύτως ακατάσχετες τις απαιτήσεις αυτές στα χέρια του υπόχρεου υπέρ του δικαιούχου, αφετέρου επιτρέπει στο δικαιούχο της διατροφής να προχωρήσει στην κατάσχεση ακατάσχετης απαιτήσεως (του μισθού του

υπόχρεου), προκειμένου να επιτύχει την ικανοποίηση της απαιτήσεως διατροφής. Ωστόσο, ερμηνευτικές δυσχέρειες αλλά και πρακτικές προκαλεί ο καθορισμός του ποσοστού ως το οποίο επιτρέπεται να επιβληθεί η κατάσχεση μισθού. Η έννοια των λέξεων «ως το μισό» πρέπει βέβαια να γίνει αντιληπτή σε συνάρτηση με το ύψος της διατροφής. Όταν δηλαδή το ύψος της τελευταίας δεν φτάνει το μισό του μισθού, είναι ευνόητο ότι θα μπορεί να κατάσχεται το ανάλογο μικρότερο τμήμα του. Με άλλα λόγια, με το επίρρημα «έως» ο νομοθέτης ήθελε να καταδείξει ότι κατασχετέο ποσό, ως αποτελούν συνάρτηση του ύψους του επιδικασθέντος ποσού της διατροφής, κυμαίνεται (από... έως) αναλόγως του ύψους ταύτης, πάντοτε δε εντός των ορίων του ενός δευτέρου του ποσού των εν λόγω απαιτήσεων, υπολογιζόμενου επί των καθαρών αποδοχών των ως άνω παροχών (άποψη την οποία φαίνεται να υιοθετεί η Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο αναγκ. εκτελέσως, ειδ. Μέρος, σ. 738, σημ. 417, ενώ αντίθ. Καστριώτης, Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτου, τ. Α`, έκδ. 2009, σελ. 283, που δέχεται ότι πρέπει να λαμβάνεται ως βάση το ακαθάριστο ποσό του μισθού)...» (ΜΠΠατρών 2112/2012 Αρμ. 2009, σελ. 1915). **(ορ. και «ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ», σελ. 307)**

ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΟ ΜΙΣΘΟΔΟΤΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

«...Ο νόμος αναφέρεται σε απαιτήσεις από μισθούς και ως εκ τούτου μετά την εξόφληση των απαιτήσεων αυτών παύει να υφίσταται το ακατάσχετο. Αν όμως το οφειλόμενο ποσό κατατέθηκε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, οπότε γεννιέται απαίτηση του δικαιούχου προς ανάληψη της κατάθεσης, εξακολουθεί να υφίσταται το ακατάσχετο. Ο σκοπός του ακατάσχετου, συνιστάμενος στην παροχή των μέσων διαβίωσης του εργαζομένου, συνηγορεί προς τούτο (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Γ', άρθρα 982 - 997 ΚΠολΔ, σελ. 1032 και Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης, Ειδικό Μέρος, εκδ. 2001, σ. 733). Ο ανακόπτων, με την υπό κρίση ανακοπή, ζητεί να ακυρωθούν το από 22.11.2002 κατασχετήριο εις χείρας της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην Αθήνα και νόμιμα εκπροσωπείται κατ` άρθρο 982 επ. ΚΠολΔ και η από 18.9.2002 επιταγή προς πληρωμή, για τους λόγους, που αναφέρει σ` αυτή (ανακοπή). Η εν λόγω ανακοπή, παραδεκτώς και αρμοδίως (αρθρ. 933 παρ. 1, 2, 584 ΚΠολΔ) εισάγεται στο παρόν Δικαστήριο, κατά την τακτική διαδικασία. Ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (αρθρ. 934 παρ. 1 β ΚΠολΔ). Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί περαιτέρω ως προς το νόμιμο και βάσιμο των λόγων της. Από τα έγγραφα, που νομίμως επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι, αποδεικνύονται τα εξής: Στις 22.11.2002 κοινοποιήθηκε στον ανακόπτοντα το από 7.11.2002 κατ` άρθρο 982 ΚΠολΔ κατασχετήριο εις χείρας τρίτου και συγκεκριμένα της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην Αθήνα και νόμιμα εκπροσωπείται. Με το παραπάνω κατασχετήριο και για τους λόγους που αναφέρονται στο ιστορικό του επεβλήθη από τον καθ` ου η ανακοπή στα χέρια της παραπάνω τράπεζας, αναγκαστική κατάσχεση χρηματικού ποσού 151.749,20 Ευρώ πλέον τόκων και εξόδων. Η άνω απαίτηση του καθ` ου η ανακοπή απορρέει από την υπ` αριθ. ..../1997 αμετάκλητη απόφαση του Μον. Πρωτ. Ρόδου σε συνδυασμό με την από 18.9.2002 β` επιταγή προς πληρωμή της δικηγόρου Ρόδου Β.Χ. Η απαίτηση αυτή όπως προκύπτει από την ως άνω υπ` αριθ. .../1997 απόφαση του Μον. Πρωτ. Ρόδου, πηγάζει από ζημία του καθ` ου η ανακοπή με αφορμή μισθωτική σχέση. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τη με αρ. ..../29.11.2002 δήλωση της «....» στη Γραμματεία του Ειρην. Ρόδου, σε συνδυασμό με την αρ. πρωτ. ....βεβαίωση

του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας του ανακόπτοντος (ΚΥΔ), ο λογαριασμός στην Τράπεζα «.....», στον οποίο επιβλήθηκε κατάσχεση είναι **μισθοδοτικός**, καθώς ο ανακόπτων λαμβάνει το σύνολο των αποδοχών του μέσω του λογαριασμού του αυτού. Συνεπώς, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη μείζονα σκέψη, ο λογαριασμός αυτός είναι ακατάσχετος και η υπό κρίση ανακοπή πρέπει να γίνει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη και να ακυρωθεί το από .... κατ` άρθρο 982 ΚΠολΔ κατασχετήριο εις χείρας τρίτου...» (ΜΠΡόδου 129/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ - ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου, ως αλυσίδα διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως που διέπεται και από τις γενικές διατάξεις των άρθρων 904-940 ΚΠολΔ, υπόκειται σε προσβολή, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 933-937. Η ιδιόμορφη ωστόσο φύση της, αλλά και η εμπλοκή στη σχετική διαδικασία της έννομης σχέσης του τρίτου προσώπου, δημιουργεί, κατά την προσαρμογή των παραπάνω κανόνων, ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Οπως σε κάθε εκτελεστική διαδικασία, ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης νομιμοποιείται να ασκήσει την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ κατά των πράξεων της κατασχέσεως στα χέρια τρίτου, υποκείμενος στους κανόνες των άρθρων 933-937 ΚΠολΔ. Μπορεί, π.χ. ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης να προσβάλει ως άκυρη την κατάσχεση, αμφισβητώντας το ύψος ή τα επιμέρους κονδύλια της οφειλής του ή προβάλλοντας το ακατάσχετο της απαιτήσεώς του κατά του τρίτου ή προβάλλοντας ότι δεν του επιδόθηκε επιταγή (άρθρο 924 ΚΠολΔ) ή ελαττώματα της προς αυτόν επιδόσεως του κατασχετηρίου ή ότι η απαίτησή του κατά του τρίτου εξαρτάται από αντιπαροχή ή ότι απαγορεύεται κατ` αυτού η κατάσχεση. Δεν μπορεί όμως ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης να προβάλει λόγους ανακοπής που αφορούν τον τρίτο (262 § 2 ΚΠολΔ). Δεν μπορεί π.χ. να ισχυρισθεί ότι υπάρχουν ελαττώματα της επιδόσεως του κατασχετηρίου προς τον τρίτο. Η προσαρμογή των σταδίων του άρθρου 934 ΚΠολΔ στην κατάσχεση στα χέρια τρίτου απαιτεί να καθορισθεί πρωταρχικά ποια είναι η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτελέσεως (934 § 1α ΚΠολΔ). Γίνεται δεκτό, με βάση όμως τη θέση ότι η κατάσχεση στα χέρια τρίτου συντελείται με την επίδοση του κατασχετηρίου μόνον στον τρίτο, ότι ως τέτοια πρέπει να εκλαμβάνεται η επιβολή της κατασχέσεως με την επίδοση του κατασχετηρίου στον τρίτο. Αν όμως στηριχθεί κανείς στην ορθή αφετηρία ότι η κατάσχεση στα χέρια τρίτου συντελείται και με τις δυο επιδόσεις στον καθ` ου και στον τρίτο, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής του καθ` ου η κατάσχεση στα χέρια τρίτου, με λόγο που αφορά την εγκυρότητα του τίτλου ή την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης (934 § 1α ΚΠολΔ), αρχίζει να τρέχει την επομένη ημέρα εκείνης κατά την οποία πραγματοποιείται η δεύτερη (μεταγενέστερη) επίδοση (στον καθ` ου ή στον τρίτο), (βλ. Π. Γέσιου- Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, Ειδ.Μέρος, σ. 940, 941 και 942, σε συνδυασμό με ΟλΑΠ 3/1993). Ενώ όμως ως προς το ζήτημα του σημείου από το οποίο αφετηριάζεται η προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής του καθ` ου η κατάσχεση στα χέρια τρίτου οφειλέτη δεν φαίνεται να υπάρχει διχογνωμία, θέμα τίθεται αναφορικά με το χρονικό διάστημα που συνιστά την σχετική προθεσμία άσκησης της ως άνω ανακοπής, ειδικά στην περίπτωση που πρόκειται για κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου. Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι η κατάσχεση χρηματικής απαίτησης εις χείρας τρίτου δεν συνεπάγεται καθεαυτήν εκ του νόμου εκχώρηση της απαιτήσεως

στον κατασχόντα. Την αυτοδίκαιη εκ του νόμου εκχώρηση στον κατασχόντα της απαιτήσεως που κατασχέθηκε συνεπάγεται η εμπρόθεσμη υποβολή καταφατικής δηλώσεως από τον τρίτο και η πάροδος της προβλεπόμενης από το άρθρο 988 § 1 προθεσμίας (βλ. σχετικά Νικολόπουλο, Ερμηνεία του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, κάτω από το άρθρο 986, σ. 3919. αρ. 6), ενώ για το χρονικό σημείο που αφετηριάζεται η εν λόγω προθεσμία, ήτοι από την επομένη ημέρα εκείνης κατά την οποία πραγματοποιείται η δεύτερη (μεταγενέστερη) επίδοση (στον καθ` ου ή στον τρίτο), βλ. αμέσως προηγηθείσα σκέψη όπου και ΟλΑΠ 3/1993 και Φαλτσή, ό.π. σ. 858-860). Περαιτέρω, το άρθρο 934 § 1 εδ. β` ΚΠολΔ, τάσσει στον καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη προθεσμία «έως την τελευταία πράξη εκτέλεσης» για την άσκηση της κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής, όταν αυτή στηρίζεται σε αμφισβητήσεις, αναφορικά με την απαίτηση του επισπεύδοντος δανειστή, χωρίς να διευκρινίζει, ποια θεωρείται ως τελευταία πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν πρόκειται για την κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου. Αν ως τελευταία πράξη, νοείται εδώ η ολοκλήρωση της αναγκαστικής εκχώρησης, κατά τα ανωτέρω, τότε, αυτή η προθεσμία είναι η προαναφερθείσα οκταήμερη προθεσμία αρχόμενη από την δεύτερη (μεταγενέστερη) επίδοση (στον καθ` ου ή στον τρίτο) και εφόσον λάβει χώρα η καταφατική δήλωση του τρίτου. Οταν πάλι η ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ στηρίζεται σε ελαττώματα του εκτελεστού τίτλου ή της επίδοσης, της επιταγής προς εκούσια συμμόρφωση, κατ` αρχήν δημιουργείται η εντύπωση ότι ισχύει η δεκαπενθήμερη προθεσμία του άρθρου 933 § 1α ΚΠολΔ, μετά τις δυο επιδόσεις των κατασχετηρίων εγγράφων. Εντούτοις, μια ανακοπή ασκούμενη εντός της ανωτέρω δεκπαπενθήμερης προθεσμίας δεν πρόκειται να επηρεάσει την δεσμευτικότητα και το κύρος της κατασχεθείσας χρηματικής απαίτησης, αφού αυτή ήδη έχει ολοκληρωθεί κατά το άρθρο 988 § 1 με τις ανωτέρω επισημάνσεις και συνεπώς ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης μάταια ασκεί την κατ` άρθρον 934 «εμπρόθεσμη ανακοπή του». Συνεπώς, όταν ασκείται η ανακοπή του άρθρου 934 § 1 από τον καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη στην περίπτωση της κατάσχεσης χρηματικής απαίτησης εις χείρας τρίτου, για να είναι εμπρόθεσμη και λυσιτελής θα πρέπει να ασκηθεί μέσα στην οκταήμερη προθεσμία που άρχεται από την δεύτερη (μεταγενέστερη) επίδοση (στον καθ` ου ή στον τρίτο) του κατασχετηρίου εγγράφου (για τον ανωτέρω προβληματισμό και θέση βλ. σχετικά Κ. Μπέη στην Δ. 2002, τ. Οκτωβρίου, με θέμα προβλήματα της δικαστικής αναστολής της εκτελεστικής διαδικασίας σε περίπτωση κατάσχεσης χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου)...» (ΜΠΑθ 9690/2011 ΝοΒ 2012, σελ. 1206).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«...Ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης δικαιούται να προσβάλει τις πράξεις και τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του με κατάσχεση στα χέρια τρίτου, με την ανακοπή υπό τις προϋποθέσεις, τους περιορισμούς και τη διαδικασία των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ, διότι η κατάσχεση στα χέρια τρίτου αποτελεί μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης προς ικανοποίηση των χρηματικών απαιτήσεων (ΜΠρΑΘ 3292/2008 ΕΠολΔ 2009. 97, βλ. και Πελαγία Γέσιου-Φαλτσή, ό.π. 940 - 943). Μεταξύ των λόγων που δικαιούται ο καθ' ού να προβάλει για να προσβάλει το κύρος της κατάσχεσης συμπεριλαμβάνονται σαφώς και οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 987 ΚΠολΔ, δηλ. η έλλειψη αναφοράς στο κατασχετήριο των στοιχείων του άρθρου 983 ΚΠολΔ ή μη κοινοποίηση αυτού (κατασχετηρίου) στον ίδιο (καθ' ού) (βλ. Πελαγία Γέσιου - Φαλτσή ό.π. σ. 841)....» (ΜΠΑθ 700/2013, ΝοΒ 2013, σελ. 1265) «...

Όταν ο οφειλέτης προβάλει αντιρρήσεις (ανακοπή) βάλλοντας κατά της κατ' εξοχήν και τυπικά εναντίον του διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, ήτοι δηλ. κατά του εκτελεστού τίτλου με την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση εναντίον του, της επιταγής προς εκτέλεση αλλά και της κατάσχεσης (το κατασχετήριο δηλ. έγγραφο) η ανακοπή έχει καθαρα το χαρακτήρα των κατ άρθ 933 του ΚΠολΔ αντιρρήσεων κατά της εκτέλεσης, καθώς ο ανακόπτων στην όλη μέχρι τότε διαδικασία έχει την ιδιότητα του καθου η εκτέλεση-οφειλέτη (βλ. για το χαρακτήρα της ανακοπής αυτής Μπρίνια οπ αρθ 982 παρ 441 σελ. 1230, αρθ 987 παρ 471 σελ. 1424). Με την ανακοπή αυτή, ο καθου η εκτέλεση μπορεί να φέρει αντιρρήσεις κατά της επιβληθείσης με το κατασχετήριο κατάσχεσης επικαλούμενος ως λόγο κάθε δικονομική ή ουσιαστική ένστασή του και περαιτέρω και το ακατάσχετο της απαίτησης, υπόκειται δε αυτή στις προθεσμίες του άρθ 934 του ΚΠολΔ. Ειδικότερα σε περίπτωση κατάσχεσης απαιτήσεως και καταφατικής δήλωσης του τρίτου (όπως στην προκειμένη περίπτωση) σύμφωνα με παρ. 1 περ. γ΄ του ΚΠολΔ πρέπει να ασκηθεί μέσα σε έξι μήνες από την τελευταία επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου (ανάλογα, πότε έλαβε χώρα αυτή στον καθου η κατασχεση ή τον τρίτο), καθώς μετά από την κατάσχεση απαιτήσεως στα χέρια του τρίτου δεν ακολουθεί πλειστηριασμός και η επίδοση του κατασχετηρίου στην περίπτωση αυτή αποτελεί την τελευταία εναντίον του οφειλέτη πράξη εκτελέσεως. Υπάγεται δε κατ αρθρ. 933 παρ. 1 (όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το αρθ 19 παρ. 1 του Ν.4055/2012), αν ο εκτελεστός τίτλος (απόφαση ή διαταγή πληρωμής ή πρακτικά δικαστηρίου) έχει εκδοθεί από το Ειρηνοδικείο, στο δικαστήριο αυτό, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση στο Μονομελές Πρωτοδικείο. Περαιτέρω στη συνέχεια, αν εκδοθεί απόγραφο κατ' αρθ. 989 του ΚΠολΔ με βάση την καταφατική δήλωση τρίτου και με αυτό επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά του τρίτου στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, ο παραπάνω (οφειλέτης δηλ. ο καθού η κατάσχεση της απαίτησής του στα χέρια του τρίτου) έχει έννομο συμφέρον προς διασφάλιση των συμφερόντων του να ανακόψει και τη νέα διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, που ο κατασχών δανειστής επισπεύδει κατά του μέχρι πρότινος τρίτου (στα χέρια του οποίου η κατάσχεση της απαίτησης), προβάλλοντας ως λόγους ακύρωσης όλες τις ουσιαστικές του ενστάσεις (εξόφληση, παραγραφή κ.λ.π.), που μπορούσε να προβάλλει και με ανακοπή κατά του κατασχετηρίου εγγράφου και βέβαια τον ισχυρισμό (λόγο) ότι η απαίτησή του είναι ακατάσχετη και επομένως ανεκχώρητη κατ αρθρ 464 του ΑΚ. Η ανακοπή όμως σε αυτή τη περίπτωση έχει ιδιαίτερο χαρακτήρα. Φέρει κατά την κρίση του Δικαστηρίου χαρακτηριστικά της ανακοπής του αρθ. 933 του ΚΠολΔ, καθώς πρέπει να ασκηθεί όσο αφορά τους λόγους, που στηρίζονται σε ουσιαστικές ενστάσεις κατά της απαίτησης μέσα στην παραπάνω προθεσμία προσβολής του κατασχετηρίου εγγράφου, που οριοθετείται από την παρ. 1 περ. γ' του αρθ 934 του ΚΠολΔ, εκτός αν επικαλείται ακατάσχετο της απαίτησης, που έχει τεθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος, οπότε στην περίπτωση αυτή η ανακοπή μπορεί να ασκηθεί σύμφωνα με τις ίδιες παραπάνω διατάξεις μέσα στις προθεσμίες, που δικαιούται κατ΄αρθρ. 933 και 987 ΚΠολΔ και ο μέχρι πρότινος τρίτος να ανακόψει την εκτέλεση, που επισπεύδεται εναντίον του με το κατ αρθρ. 989 του ΚΠολΔ απόγραφο, ήτοι δηλ. μέχρι και τριάντα μέρες από τον πλειστηριασμό και ενενήντα μέρες από την μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης επί πλειστηριασμού ακινήτου (βλ. ως προς το δικαίωμα να ανακόψει την κατάσχεση ο παραπάνω τρίτος στα χέρια του οποίου η κατασχεση ΑΠ 221/1976 Δίκη 7/748, Μπέη Αναγκ. Εκτέλεση - Μαθήματα Πολι-

τικής Δικονομίας σ. 227-233, Μπρίνια ο.π αρθ 987 παρ 473 σελ. 1124). Ο χαρακτήρας όμως της ανακοπής αυτής του οφειλέτη - καθου η κατάσχεση στα χέρια τρίτου (ελλείψει ειδικής ρύθμισης) προσδιορίζεται συμπληρωματικά και από τις γενικές διατάξεις του αρθ 583 του ΚΠολΔ, με το οποίο, ως διδάσκεται, καθιερώνεται γενικός κανόνας (σύμφωνα και με το άρθρ. 20 του Συντ.) με την έννοια, ότι κάθε βλαπτόμενος δικαιούται να ζητήσει με ανακοπή του από τα πολιτικά δικαστήρια την ακύρωση των βλαβερών συνεπειών, που μπορεί να έχει μια πράξη εναντίον του, δίχως να χρειάζεται ειδική διαταξη, που να προβλέπει την προσβολή αυτής της κρίσιμης πράξης (βλ. ως προς αυτό Μπέη ΠολΔικ αρθ. 583 ΙΙ 1 σελ. 2415). Περαιτέρω όμως η παραπάνω κρίσιμη ανακοπή, παρότι στην ειδικότερη αυτή διαδικασία ο παραπάνω ανακόπτων έχει την ιδιότητα του τρίτου, δεν αποτελεί ανακοπή του αρθ. 936 του ΚΠολΔ, καθότι δεν επικαλείται δικαίωμά του στο αντικείμενο της εκτέλεσης, αλλά επικαλείται, όπως και στην ανακοπή του 933 του ΚΠολΔ, λόγους που αφορούν την ίδια την απαίτηση, καθώς η ανακοπή στην περίπτωση αυτή, είτε αυτό είναι διατυπωμένο πανηγυρικά είτε όχι, εμπεριέχει σιωπηρά αίτημα να αναγνωρισθεί: ή ότι δεν υπάρχει απαίτηση του επισπεύδοντα δανειστή προς ικανοποίηση είτε γιατί αυτή δεν έχει ποτέ γεννηθεί ή αποσβεσθεί κ.λ.π. (ανάλογα τις ουσιαστικές ενστάσεις, που προβάλλει) ή ότι η υπάρχουσα απαίτηση δεν ανήκει στον επισπεύδοντα αλλά σε αυτόν τον ίδιο τον ανακόπτοντα, γιατί ως ακατάσχετη δεν επιδέχεται εκχώρησης. Ομοιάζει όμως με την ανακοπή του αρθ. 936 του ΚΠοΔ στο ό,τι οι έννομες συνέπειες της απόφασης εκτείνονται άμεσα στον τρίτο στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, που στο μεταξύ έχει λάβει θέση καθου η εκτέλεση.Έτσι η σχετική ανακοπή στην περίπτωση αυτή πρέπει να απευθύνεται υποχρεωτικά, όπως και η ανακοπή του αρθ. 936 του ΚΠολΔ, όχι μόνο κατά του επισπεύδοντος - κατασχόντος αλλά και κατά του καθου η εκτέλεση αυτή, αφού ο τελευταίος στην εκτελεστική αυτή διαδικασία υπέχει θέση καθου και οι διάδικοι αυτοί (κατασχών και μέχρι πρότινος τρίτος - καθου η εκτέλεση) συνδέονται μεταξύ τους με αναγκαστική ομοδικία, με την έννοια της υποχρεωτικής σε μια δίκη εκδικάσεως της διαφοράς, καθώς δεν μπορούν να υπάρξουν διαφορετικές αποφασεις (βλ. για την ομοδικία στην ανακοπή του αρθ. 936 Μπρίνια οπ αρθ. 936 παρ. 177 σελ. 495-496). Υπάγεται δε η εκδίκαση αυτής κατά το γράμμα του νόμου (καθώς αποτελεί δίκη κατά την εκτέλεση και πρέπει να ασκηθεί κατά τα παραπάνω μέσα στις προθεσμίες του αρθ. 934 ΚΠολΔ) κατά την κρίση του δικαστηρίου στο Ειρηνοδικείο, που είναι αρμόδιο κατ' αρθ. 933 παρ. 1 του ΚΠολΔ μετά το Ν. 4055/2012, αφού η εκτέλση επισπεύδεται με βάση εκτελεστό τίτλο (απόγραφο κατ΄αρθ. 989 του ΚΠολΔ) του δικαστηρίου αυτού. Δικαστήριο στο οποίο υπάγεται εξάλλου μετά το Ν. 4055/2012 και η ανακοπή του μέχρι πρότινος τρίτου κατ' αρθ. 933 και 987 του ΚΠολΔ κατά της εναντίον του εκτέλεσης με βάση το κατ αρθ. 989 του ΚΠολΔ απόγραφο. Κατά διορθωτική και praeter legem ίσως ερμηνεία όμως πειστικά θα μπορούσε να υποστηριχθεί και η άποψη, ότι όλες οι ανακοπές ανεξάρτητα από ποιο διάδικο ασκούνται στην διαδικασία της αναγκαστικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, ακόμη και όταν η εκτέλεση, μετά την εκχώρηση της απαιτήσεως, επισπεύδεται από ενα χρονικό σημείο και μετά κατά του μέχρι πρότινος τρίτου με το κατ' αρθ. 989 του ΚΠολΔ απόγραφο του Ειρηνοδίκη, θα πρέπει να υπάγονται στο κατ' άρθ 933 παρ. 1 ΚΠολΔ δικαστήριο (Ειρηνοδικείο ή Μονομελές Πρωτοδικείο) με βάση τον εκτελεστό τίτλο, που επισπεύδεται η αρχική εκτέλεση κατά του οφειλέτη με κατάσχεση στα χέρια τρίτου, ώστε όλες κατά ευρεία έννοια διαφορές της διαδικασίας αυτής, με την οποία

κατά βάση επιδιώκεται η ικανοποίηση της ίδιας απαίτησης, να υπάγονται στο ίδιο δικαστήριο. Τα παραπάνω (για το δικαίωμα άσκησης της ανακοπής αυτής από τον οφειλέτη καθου η κατάσχεση στα χέρια τρίτου, όταν στρέφεται κατά της εκτέλεσης κατά του μέχρι πρότινος τρίτου) κατά την κρίση του δικαστηρίου είναι απολύτως σύμφωνα με το αντικειμενικό νόημα του νόμου και του δικαίου και την ιστορική βούληση του νομοθέτη και των συντακτών του ΚΠολΔ, οι οποίοι κατά κανένα τρόπο δεν θέλησαν να αποστερήσουν τον οφειλέτη στη διαδικασία της αναγκαστικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου από την προσβολή των πράξεων, από τις οποίες βλάπτεται, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, που προδιαγράφεται στις ειδικές αυτές διατάξεις (αρθ 982-991Β του ΚΠολΔ) είτε αυτή έχει τυπικά τη μορφή εκτέλεσης εναντίον του ίδιου είτε από ένα σημείο και μετά (από την εκχώρηση δηλ. της κατασχεμένης απαίτησης στον δανειστή και την επίδοση της επιταγής προς πληρωμή στο μέχρι πρότινος τρίτο) τη μορφή εκτέλεσης κατά του τελευταίου (βλ. Μπρίνια ο.π αρθ 987 παρ. 471 1 σελ. 1424 κατά τον οποίο με ανακοπή του ο καθου η κατάσχεση στα χέρια τρίτου μπορεί να προτείνει όλες τις ενστάσεις του εκτός από τις ενστάσεις του τρίτου γιατί εμποδίζεται από το αρθ. 262 του ΚΠολΔ). Για το λόγο αυτό εξάλλου δεν θέσπισαν στις ειδικές διατάξεις κάποιο απαγορευτικό κανόνα αλλά αντίθετα ορίσθηκε στο αρθ. 984 παρ. 4 του ΚΠολΔ ότι «η κατάσχεση, που έχει επιβληθεί στα χέρια τρίτου δεν εμποδίζει εκείνον κατά του οποίου έγινε να στραφεί κατά του τρίτου δικαστικώς ή με αναγκαστική εκτέλεση...». Νομιμοποιείται δε ο παραπάνω, ως γίνεται δεκτό, στην άσκηση των παραπανω δικαιωμάτων του (ως μη δικαιούχος) και μετά την αναγκαστική εκχώρηση της απαίτησης στον επισπεύδοντα, καθώς παρα την εκχώρηση δεν επέρχεται ούτε η απόσβεση της απαιτήσεώς του κατά του τρίτου ούτε η απόσβεση της απαίτησης του κατάσχοντος εναντίον του (βλ. Μπρίνια ο.π αρθ. 984 παρ. 456 IV σελ. 1265-1266, παρ. 364 V σελ. 1386). Αντίθετα βούληση προκύπτει από τη θέσπιση της διάταξης του αρθ. 987 του ΚΠολΔ μόνο για περιορισμό των δικαιωμάτων του τρίτου. Είναι δε απολύτως παράδοξο να υποστηρίξει κάποιος, ότι ο καθου η εκτέλεση οφειλέτης μετά την λήψη απογράφου κατ αρθ. 989 του ΚΠολΔ και έναρξη διαδικασίας εκτέλεσης κατά του μέχρι πρότινος τρίτου δεν δικαιούται να ανακόψει αυτή, καθότι τούτο τάχα δεν προβλέπεται ειδικά και πρέπει να αφεθεί η προστασία των δικαιωμάτων του ακόμη και επί ακατάσχετης απαίτησης στη βούληση του τρίτου, ο οποίος σημειώνεται, ότι εφόσον δήλωσε το ακατασχετο, αλλά παρόλα αυτά ο Ειρηνοδίκης, θεώρησε τη δήλωσή του καταφατική και όχι αρνητική, ίσως να μην φέρει καν, αν καταβάλλει στον κατασχοντα, τον κίνδυνο να κληθεί να πληρώσει για δεύτερη φορά την απαίτηση και στον αρχικό οφειλέτη και πλέον το έννομο συμφέρον του προς ασκηση ανακοπής καθίσταται αμφιλεγόμενο. Και τουτο γιατί ακριβώς αυτός ο κίνδυνος (παρα την πληρωμη δηλ. να μην ελευθερωθεί και να εξακολουθεί να οφείλει), αποκλείει στην ανακοπή του τρίτου, την εφαρμογή του αρθ. 262 του ΚΠολΔ (με το οποίο απαγορευονται ενστάσεις από δικαίωμα τρίτου δηλ. στην προκειμένη περίπτωση του οφειλέτη) και θεμελιώνει το έννομο συμφέρον για ασκηση ανανκοπής από αυτόν (βλ. απόψεις Γ. Οικονομόπουλου ΣχΠολΔικVIII σελ. 193 και πάγια νομολογία Αρείου Πάγου, ενδεικτικά την πρώτη επί του ζητήματος ΑΠ 221/1976 οπ με σύμφωνα σχόλια Μπέη, κατά την οποία ο τρίτος μπορεί να ανακόψει την εκτέλεση επικαλούμενος, το ακατάσχετο της απαίτησης του οφειλέτη, αν αυτό αφορά και το συμφέρον του ή έχει τεθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος)...» (ΕιρΑθ 5569/2013 αδημ.).

«...Κατ' αρχήν, πέραν του γενικού τραπεζικού απορρήτου, που αφορά σε όλες τις τραπεζικές συναλλαγές και συνίσταται στην αυτοτελή παρεπόμενη υποχρέωση της τράπεζας, έναντι του πελάτη της, να τηρεί εχεμύθεια ως προς τις συναλλαγές του (Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελ., εκδ. 2001, παρ. 64, σελ. 883, Φοίβου Χριστοδούλου, Η έννοια της καταθέσεως κ.λπ. ΔΕΕ 1998.232), οι διατάξεις του ΝΔ 1059/1971 (όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του με τα άρθρα 27 παρ. 1 Ν. 1868/1989 και 10 παρ. 1 του Ν. 1858/1989) καθιερώνουν ειδικότερα το απόρρητο των εν γένει καταθέσεων σε ελληνικές Τράπεζες (άρθρα 1, 2 και 3 του ΝΔ 1059/1971). Αλλά οι παραπάνω διατάξεις, και πριν την ισχύ του άρθρου 24 του Ν. 2915/2001, δεν αποκλείουν την κατάσχεση των τραπεζικών καταθέσεων που δεν απαγορεύουν την κατά το άρθρο 985 του ΚΠολΔικ δήλωση της τράπεζας στα χέρια της οποίας ως τρίτης επιβλήθηκε κατάσχεση, ότι υπάρχει η χρηματική κατάθεση που κατασχέθηκε. Στην τελευταία περίπτωση, η δήλωση της τράπεζας αποτελεί δικονομική υποχρέωση, και με αυτή δεν παραβιάζεται η ως άνω αρχή του απόρρητου των εν γένει καταθέσεων, γιατί το απόρρητο δεν υφίσταται στο μέτρο που, για την ικανοποίηση του δικαιώματος του κατασχόντος δανειστή, απαιτείται να αποκαλυφθεί η ύπαρξη της κατάθεσης, αφού το δικαίωμα αυτό κατισχύει (ΑΠΟλ 19/2001 ΔΕΕ 2002,190, βλ. για την μέχρι τότε θέση (αντίθετη) της νομολογίας (ΑΠΟλ 1224/1975, 3/1993), και την κριτική αντιμετώπιση της θεωρίας: Π. Γέσιου-Φαλτσή, ό.π. παρ. 64, σελ. 884 επ., αριθμ. 332 επ., όπου και παραπομπές). Ήδη, με το άρθρο 24 του Ν. 2915/2001, του οποίου η ισχύς άρχισε κατ' άρθρο 38 παρ. 1 αυτού, από 29.5.2001, ορίζεται ότι «Το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και των άυλών μετοχών που καταχωρίζονται στο Σύστημα άυλων τίτλων (ΣΑΤ) του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (ΚΑΑ) δεν ισχύει έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής. Το απόρρητο αίρεται μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή», Από τη διάταξη αυτή σαφώς ορίζεται ότι πλέον από 29.5.2001 αίρεται το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία αποτελούν και όλες οι τράπεζες (άρθρο 2 Ν. 2076/1992). Με τη νέα αυτή ρύθμιση το τραπεζικό απόρρητο δεν διασπάται μόνο προς προστασία του δημοσίου συμφέροντος (στις περιπτώσεις των άρθρων 13 του ΝΔ 1059/1971), αλλά και για την ικανοποίηση ιδιωτικών αξιώσεων. Η άρση, όμως, του απορρήτου είναι περιορισμένης έκτασης καθόσον η ισχύς της ως άνω διατάξεως εκτείνεται μόνο έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης και μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή. **Από τη διάταξη δεν καταλαμβάνεται μόνο η περίπτωση που ο δανειστής έχει εκτελεστό τίτλο και προβαίνει σε αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια της τράπεζας (ή άλλου πιστωτικού ιδρύματος), αλλά, της διάταξης μη διακρίνουσας, και η συντηρητική κατάσχεση** (βλ. Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, έκδ. 2001, άρθρο 712, αριθμ. 2, άρθρο 982, αριθμ. 4-7). Η ως άνω άρση του απορρήτου συνεπάγεται αναμφισβήτητα και αυτοδίκαιη άρση της απαγόρευσης της κατάσχεσης των κάθε μορφής καταθέσεων. Η κατάσχεση, αναγκαστική ή συντηρητική, πρέπει να γίνεται κατά τη διαγραφόμενη στα άρθρα 982 επ. διαδικασία, με την επίδοση στην τράπεζα κατασχετήριου (του άρθρου 983 ΚΠολΔ). Στο κατασχετήριο έγγραφο πρέπει να περιέχονται τα αναφερόμενα στα άρθρα 118 και 983 του ΚΠολΔ στοιχεία. Απαιτείται να μνημονεύεται, εκτός των άλλων, το αντικείμενο της κατάσχεσης, δηλαδή η χρηματική απαίτηση και η αιτία της οφειλής της τράπεζας, δηλαδή ότι πρόκειται για κατάθεση. Δεν απαιτείται ειδικότερη αναφορά της μορφής της κατάθεσης

ούτε του αριθμού του λογαριασμού, του οποίου η ανεύρεση είναι ευχερής εφόσον αναφέρονται στο κατασχετήριο τα στοιχείο του οφειλέτη-καταθέτη, οπότε η τράπεζα βάσει αυτών ανευρίσκει ευχερώς τον αριθμό του λογαριασμού, ούτε και του υποκαταστήματος στο οποίο υπάρχει η κατάθεση, το οποίο, επίσης, ευχερώς ανευρίσκεται μετά τον προσδιορισμό του αριθμού του λογαριασμού (βλ. Β. Βαθρακοκοίλης, ό.π. άρθρο 982, αριθμ. 5). Το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να προβεί κατά τα οριζόμενα παραπάνω, σε δήλωση του άρθρου 985 του ΚΠολΔ με πληροφόρηση σαφή και συγκεκριμένη για την έννομη σχέση αυτού και του καταθέτη. Όμως, συνήθως, ο δανειστής δεν γνωρίζει την ύπαρξη ή μη κατάθεσης σε συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα του οφειλέτη του. Από το νόμο δεν προβλέπεται κάποια διαδικασία για τη διερεύνηση με πρωτοβουλία των τραπεζών της ύπαρξης καταθέσεων σε αυτές. Μόνο με επιμέλεια του δανειστή μπορεί να εντοπισθεί η τράπεζα στις οποίες ο οφειλέτης έχει καταθέσεις. Η παραπάνω διάταξη του άρθρου 24 του Ν. 2915/2001 δεν τροποποιεί ειδικότερα το προηγούμενο καθεστώς της απαγόρευσης παροχής πληροφοριών περί των απορρήτων τραπεζικών καταθέσεων (Γ. Τριανταφυλλάκης και Γ. Γραμματικός, Συνήγορος 2001, τ. 26, σελ. 263-264). Έτσι ο δανειστής, εφόσον έχει δικαίωμα κατάσχεσης, δικαιούται είτε να προβεί άμεσα στην επιβολή της κατάσχεσης είτε να ζητήσει πληροφορίες από την τράπεζα που (υποθέτει ότι) υπάρχει η κατάθεση, προκειμένου να προβεί, στη συνέχεια, στην κατάσχεση στα χέρια του πιστωτικού ιδρύματος (Δ. Κουτσούκης, ό.π. σελ. 264). Η πληροφόρηση αυτή οπό το πιστωτικό ίδρυμα είναι υποχρεωτική εφόσον επιδίδεται σ' αυτό αντίγραφο του εκτελεστού τίτλου, αφού η άρση του απορρήτου έναντι του δανειστή του καταθέτη του ιδρύματος περιλαμβάνει και το δικαίωμα πληροφόρησής του για την ύπαρξη κατάθεσης προς σκοπό επιβολής κατάσχεσης και την αντίστοιχη του ιδρύματος υποχρέωση προς τούτο. Η υποχρέωση του ιδρύματος δεν περιορίζεται μόνο στη δήλωση του άρθρου 985 του ΚΠολΔ, δεδομένου ότι η πληροφόρηση αυτή αποτελεί έκφανση της δήλωσης του άρθρου 985 και κατατείνει στη διευκόλυνση επιβολής κατάσχεσης (Β. Βαθρακοκοίλης ΚΠολΔ, άρθρο 982, αριθμ. 67). Επομένως, εφόσον κριθεί, μετά τη στάθμιση των αντιτιθέμενων συμφερόντων (δηλαδή μεταξύ του συμφέροντος του καταθέτη και της υποχρέωσης της τράπεζας για τήρηση εχεμύθειας και των συμφερόντων τρίτων (Δημοσίου, ιδιωτών) για παροχή πληροφοριών), ότι πρέπει να αρθεί το απόρρητο, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να αποκαλύψει και παράσχει στον τρίτο τόσες πληροφορίες όσες είναι αναγκαίες για την ικανοποίηση του δικαιώματός του (βλ. σχόλιο Δ. Κουτσούκη κάτω από την ΑΠΟλ 19/2001 ό.π.). (βλ. ΑΠ 338/2004 Δ 2005.1486, ΕφΛαρ 379/2003 Νόμος)...» (ΠΠΑθ 4672/2006, ΤΝΠΔΣΑ). «...Η άρση όμως του απορρήτου είναι περιορισμένης έκτασης καθόσον η ισχύς της εκτείνεται μόνο έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής και μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή. Συνεπώς **η άρση του απορρήτου αφορά κάθε μορφή κατάθεσης (ταμιευτηρίου, ή άλλης μορφής, υπό προθεσμία ή μη, ξένων νομισμάτων κ.λπ.) αλλά σε έκταση μόνο του ύψους της απαίτησης του δανειστή, δηλαδή του κεφαλαίου, των κάθε μορφής παρεπόμενων παροχών όπως π.χ. των τόκων και των εξόδων.** Η άρση του απορρήτου των καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, το οποίο μετά το ν.δ 1051/71 και τις αποφάσεις) της ΟλΑΠ 224/75 και 3/93, αποτελούσε φραγμό για την κατάσχεση τραπεζικών καταθέσεων, συνεπάγεται αυτοδίκαιη άρση και της απαγόρευσης της κατάσχεσης των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, όπως είναι και όλες οι τράπεζες (αρ. 2 ν. 2076/92). Συνεπώς, από 29.5.2001 είναι επιτρεπτή η κατάσχεση (αναγκαστική ή συντηρητική) στα χέρια οποιουδήποτε

πιστωτικού ιδρύματος, οποιασδήποτε κατάθεσης οφειλέτη του δανειστή, η οποία πρέπει να γίνει κατά τη διαγραφόμενη στα αρ. 982 επ. διαδικασία (βλ Β. Βαθρακοκοίλη ΕρμΚΠολΔ, Οι τροποποιήσεις έως το ν. 2915/2001, αρ. 982 αριθμ. 4-8). Εξάλλου, με το ν.δ 17.7.7.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιριών», που διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ με το αρ. 52 παρ. 3 ΕισΝΚΠολΔ, εκτός από τις διατάξεις των αρ. 60, 63, 92 και 94 που καταργήθηκαν από την εισαγωγή του ΚΠολΔ, τέθηκαν ειδικές διατάξεις, που αναφέρονται στην κατάσχεση στα χέρια ανώνυμης εταιρίας, που υπάγεται στη ρύθμιση του παραπάνω ν.δ. ή οποιασδήποτε τράπεζας. Στην κατάσχεση αυτή αναφέρονται ειδικότερα οι διατάξεις των αρ. 87-94 του παραπάνω νομοθετικού διατάγματος, από τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν τα αρ. 87-91 και 93. Συγκεκριμένα, κατά το αρ. 87 αυτού (ν.δ 17/7.7.1923) «Εάν εγένετο κατάσχεσις χρημάτων ή χρεωγράφων παρ` ανωνύμω εταιρία, ως τρίτη, η εταιρία δικαιούται, είτε να καταθέσει τα κατασχεθέντα δικαστικώς, απαλλασσόμενη δια της τοιαύτης καταθέσεως πάσης ευθύνης προς τε τον κατασχόντα και τον δικαιούχον, είτε να αιτήσεται παρά του προέδρου την άρσιν της κατασχέσεως, ην ούτος δύναται να χορηγήσει μετά ή άνευ εγγυήσεως. Εάν η κατάσχεσις εγένετο εις χείρας της εθνικής τραπέζης, ως τρίτης, αύτη δικαιούται ίνα κατάθεση τα κατασχεθέντα παρ` αυτή κατά τους όρους των εις πρώτην ζήτησιν αποδοτέων καταθέσεων», κατά δε τη διάταξη του αρ. 88 του ίδιου ν.δ «Η ανάληψις των κατά το προηγούμενον άρθρον κατατεθέντων γίνεται μόνον αδεία του προέδρου. Η εθνική τράπεζα, εκτελούσα την απόφασιν του προέδρου, απαλάσσεται πάσης ευθύνης» και τέλος κατά το αρ. 90 παρ 1 του ίδιου επίσης ν.δ «Εάν η εταιρία έχη και υποκαταστήματα εν Ελλάδι, κατάσχεσις εις χείρας αυτής, ως τρίτης, επιτρέπεται μόνον παρά των καταστήματι, ή των υποκαταστήματι, ένθα υφίσταται η κατάθεσις ή άλλη οφειλή προς τον καθ` ου η κατάσχεσις». Σύμφωνα με όσα προαναφέρονται, για την κατάσχεση οποιασδήποτε κατάθεσης οφειλέτη του δανειστή στα χέρια τράπεζας, πρέπει να επιδίδεται στην τελευταία κατασχετήριο κατά το αρ. 983 του ΚΠολΔ το οποίο πρέπει να περιέχει ακριβή περιγραφή του εκτελεστού τίτλου και της απαίτησης που στηρίζει την κατάσχεση στα χέρια της, το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, ως προς το οποίο εκτείνεται η δέσμευσή της, το αντικείμενο της κατάσχεσης, δηλαδή η χρηματική απαίτηση και η αιτία της οφειλής της τράπεζας, δηλαδή ότι πρόκειται για κατάθεση, χωρίς να απαιτείται ειδικότερη αναφορά της μορφής της κατάθεσης ή του αριθμού του λογαριασμού, του οποίου η ανεύρεση είναι ευχερής εφόσον αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας του οφειλέτη - καταθέτη, ούτε του αριθμού του υποκαταστήματος στο οποίο υπάρχει η κατάθεση και του ποσού αυτής. Πρέπει επίσης να περιέχει επιταγή προς την τράπεζα για τη μη καταβολή σ` εκείνον κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση και διορισμό αντικλήτου αν συντρέχει η περίπτωση του αρ. 983 παρ. 1 εδ. δ` ΚΠολΔ, η τράπεζα δε υποχρεούται να προβεί, σε κάθε περίπτωση, σε δήλωση κατά το αρ. 985 ΚΠολΔ εντός της οριζόμενης στον νόμο προθεσμίας για την ύπαρξη της κατάθεσης, δηλαδή διαθεσίμων κεφαλαίων (αν υπάρχουν) στο ύψος για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, όχι πλέον αυτού, ή αν είναι μικρότερο, ποιο είναι αυτό, πληροφορώντας συγχρόνως τον δανειστή σαφώς και συγκεκριμένα για την έννομη σχέση της με τον καταθέτη. Αν η τράπεζα έχει υποκαταστήματα στην Ελλάδα, κατάσχεση στα χέρια αυτής ως τρίτης επιτρέπεται μόνο στο κατάστημα ή στο υποκατάστημα, όπου υφίσταται η κατάθεση ή άλλη οφειλή προς τον καθ` ου η κατάσχεση, με επίδοση του κατασχετηρίου στον διευθυντή του καταστήματος ή υποκαταστήματος, ο οποίος προβαίνει στην κατά το αρ. 985 ΚΠολΔ δήλωση, ενώ τα δικόγραφα των περί την εκτέλεση δικών απευθύνονται στο νομικό πρόσωπο, το

οποίο και είναι διάδικο και κοινοποιούνται στη διοίκησή του κατά το κοινό δίκαιο (βλ Β. Βαθρακοκοίλη ο.π. και του ίδιου ΕρμΚΠολΔ αρ. 982 αριθμ, 23, Μπρίνια, ο.π. παρ. 444-2α ΙΙ..» (ΜΠΘεσ 9473/2011 ΕΕμπΔ 2012, σελ. 108).

ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΟΣ ΠΟΣΟΥ

«...Συμπληρωματικά στην παραπάνω κατάσχεση εφαρμόζονται οι γενικές ρυθμίσεις των άρθρων 982 επ., που ισχύουν άμεσα, όπου υπάρχουν κενά, σύμφωνα με τα άρθρα 42 παρ. 3 και 53 παρ. 2 του ν.δ 17-7/13.8.1923. Οταν υποβάλλεται καταφατική δήλωση, η τράπεζα αποκτά με βάση το άρθρο 87 παρ. 1 του παραπάνω ν.δ. το δικαίωμα είτε να καταθέσει τα κατασχεθέντα δικαστικώς (πρβλ. και 988 παρ. 1), είτε να ζητήσει από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών την άρση της κατασχέσεως, με ή και χωρίς εγγύηση. Αν πρόκειται για την....., η κατάθεση μπορεί να γίνει στην ίδια σε ειδικό λογαριασμό καταθέσεως όψεως (άρθρο 87 παρ. 2 του ν.δ 17-7/13.8.1923). Τέλος, η ανάληψη από τον κατασχόντα του ποσού που κατασχέθηκε γίνεται κατά το άρθρο 88 του ν.δ 17-7/13.8.1923 μόνο με άδεια του Προέδρου Πρωτοδικών (ΜΠρΘεσ 9473/2011 ΤΝΠΔΣΑ)...» (ΜΠΠρεβ 69/2013, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΝΤΑΠΑΙΤΗΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 984 παρ. 2 του ΚΠολΔ απαγορεύεται και δεν παράγει έννομες συνέπειες για τον κατασχόντα η εξόφληση από τον τρίτο της κατεσχημένης απαίτησης ή ο συμψηφισμός της με μεταγενέστερη απαίτηση, καθώς και η απόδοση σε εκείνον κατά του οποίου έγινε η κατάσχεση ή η διάθεση σε τρίτους του κατασχεμένου, αφότου του επιδοθεί το έγγραφο του άρθρου 983, έστω και αν αυτό δεν επιδόθηκε ακόμα σε εκείνον κατά του οποίου έγινε η κατάσχεση. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 449 του Α.Κ αν απαίτηση έχει κατασχεθεί, ο οφειλέτης της δεν μπορεί να προτείνει κατά του προσώπου που επέβαλε την κατάσχεση σε συμψηφισμό ανταπαίτηση, που απέκτησε κατά του δανειστή μετά την κατάσχεση. Από τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 24 του ν. 2915/2001 με την οποία αίρεται το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα, προκύπτει ότι ο τρίτος δικαιούται να προτείνει προς συμψηφισμό και μετά την κατάσχεση ανταπαίτησή του, η οποία ήταν γεγεννημένη κατά τον χρόνο της προς αυτόν κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου, δεδομένου ότι, μέχρις ότου προταθεί η δήλωση περί συμψηφισμού οι εκατέρωθεν απαιτήσεις υφίστανται παραλλήλως και μόνο με την πρόταση της δηλώσεως επέρχεται αναδρομικώς απόσβεση των απαιτήσεων αυτών, από τότε που συνυπήρξαν (άρθρο 441 εδ. β του Α.Κ.)...» (ΑΠ 354/2010 ΧρΙΔ 2011, σελ. 201) **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡ. 933 ΚΠολΔ», σελ. 349)**.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΞΕΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ Ή ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3 της διεθνούς σύμβασης της Βιέννης που διέπει τις διπλωματικές σχέσεις μεταξύ των κρατών και έχψει κυρωθεί από την Ελλάδα με το Ν.Δ. 503/1970, στα μη κατασχέσιμα στοιχεία που διαλαμβάνονται στο νόμο, συγκαταλέγονται και οι τηρούμενοι λογαριασμοί του αλλοδαπού κρατους στη χώρα διαπίστευσης και τούτο διότι η προβλεπόμενη από την παραπάνω διάταξη ασυλία του αλλοδαπού κράτους, θα καθίστατο ανενεργός και χωρίς περιεχόμενο σε περίπτωση κατά ην οποία θα ήταν νόμιμη και εφικτή η δέσμευση του τραπεζικού του λογαριασμού. Τα δικαστήρια σε διεθνές επίπεδο έχουν αποφανθεί ότι οι τραπεζικοί λογαριασμοι των ξένων αποστολών, που εξηπηρετούν δαπάνες και έξοδα, δεν μπο-

ρούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτέλεσης. Η θέση αυτή παγιώθηκε νομολογιακά μετά από απόφαση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου, στην υπόθεση Philippine Embassy Bank Account και έκτοτε ακολουθείται παγίως από τη διεθνή νομολογία. Συγκεκριμένα, το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε μεταξύ άλλων ότι σύμφωνα με γενικό κανόνα του διεθνούς δικαίου, η εκτέλεση απόφασης εναντίον αλλοδαπού κράτους είναι απαράδεκτη χωρίς την συγκατάθεση του αλλοδαπού διαπιστευμένου κράτους, αν κατά το χρόνο έναρξης της εκτέλεσης, το περιουσιακό στοιχείο, το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο εκτέλεσης, εξυπηρετούσε κρατικούς σκοπούς. Απαιτήσεις εναντίον τραπεζικών λογαριασμών της πρεσβείας του αλλοδαπού κρατους, που υπάρχουν στη χώρα διαπίστευσης, οι οποίοι εξυπηρετούν τα έξοδα και δαπάνες της Πρεσβείας, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτέλεσης στο κράτος διαπίστευσης. Την παραπάνω άποψη υιοθέτησαν και ακολούθησαν **α)** Το Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου το έτος 1984 στην υπόθεης Alcom V. Republic of Colombia, που έκρινε ότι το Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο αποτελεί ασυλία εκτέλεσης σε βάρος των τραπεζικών λογαριασμών της διπλωματικής αποστολής που εξυπηρετούν τα έξοδα της τελευταίας, **β)** το Ανώτατο Δικαστήριο της Αυστρίας, το έτος 1986, στην υπόθεση Republic of A, Embassy Bank Account Case, με το σκεπτικό ότι το Διεθνές Δίκαιο προβλέπει ευρύ πλαίσιο προστασίας του αλλοδαπού διαπιστευμένου κράτους, με κριτήριο τον γενικό κίνδυνο και όχι μόνο την απειλή της λειτουργίας της ξένης αποστολής, **γ)** Το Ανώτατο Δικαστήριο της Ολλανδίας, επίσης το έτος 1986, στην υπόθεση MK V State Secretary for justice που επικύρωσε την ασυλία δέσμευσης του τραπεζικού λογαριασμού της Πρεσβείας της Τουρκίας, που εξυπηρετούσε τα έξοδα της Τούρκικης Διπλωματικής Αποστολής, **δ)** το Περιφερειακό Δικαστήριο των ΗΠΑ, το έτος 1987 στην υπόθεση In the Matter of Application of Liberian Eastern Timber V The Government Liberia, που επιβεβαίωσε την ασυλία των τραπεζικών λογαριασμών τραπεζών, βασίζοντας την κρίση του, τόσο στην ερμηνεία του αρθρου 25 της Σύμβασης της Βιέννης, όσο και στο νόμο περί ασυλίας ξένων κρατών του 1976, **ε)** το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιταλίας, το έτος 1989, στην υπόθεση Banamar Capissi V Embassy of Algeria, που επίσης επιβεβαίωσε την ασυλία των τραπεζικών λογαριασμών, **στ)** το Ομοσπονδιαό Δικαστήριο της Ελβετίας, το έτος 1990 στην υπόθεση Z V Geneva Supervisory Authority for the Enforcement of Debts and Bankruptcy, που επικύρωσε τη θέση ότι οι τραπεζικοί λογαριασμοί που εξυπηρετούν ξένες διπλωματικές αποστολές, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτέλεσης, **ζ)** επί πλέον η άποψη αυτή υιοθετήθηκε και από τη Σϋμβαση της Ν. Υόρκης για ειδικές ξένες αποστολές (The New York Convention of Special Missions), που υιοθέτησε στη Γενική Συνέλευση το έτος 1969, το άρθρο 25 της Σύμβασης, που προβλέπει την ασυλία των ξένων ειδικών αποστολών, ακολουθώντας τη διατύπωση του άρθρου 22 της Σύμβασης της Βιέννης, πλην όμως η αντίστοιχη παρ. 3 επεκτάθηκε σε κάθε περιουσιακό αντικείμενο που αποβλέπει στη λειτουργία της ειδικής ξένης αποστολής, καλύπτωντας με την διατύπωση αυτή και τους τραπεζικούς λογαριασμούς της ξένης αποστολής. Από τα παραπάνω συνεπάγεται ότι η ratio της Σύμβασης της Βιέννης και της πάγιας νομολογίας που διαμορφώθηκε στο θέμα των τραπεζικών λογαριασμών, αποβλέπει στην προστασία τόσο της παρουσίας του διαπιστευμένου κράτους στη χώρα διαπίστευσης, όσο και στην προστασία της λειτουργίας της πρεσβείας - Διπλωματικης Αποστολής του, στοιχεία τα οποία αποτελούν εκδήλωση imperium. Επομένως, κάθε τραπεζικός λογαριασμός που συναρτάται με εξοδα και δαπάνες της παρουσίας του αλλοδαπού κράτους, συνιστούν ασκηση imperium και συνεπώς, αποτελούν ακατάσχετο περιουσιακό στοιχείο...» (ΕφΑθ 1536/2013, αδημ.).

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΡΡΗΞΗΣ ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΑΣ

«...Με τη διάταξη του άρθρο 953 παρ. 2 περ. γ` ΚΠολΔ, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 2298/1995, προβλέπεται ότι οι διατάξεις για την κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη εφαρμόζονται και όταν πρόκειται για κινητά πράγματα που είχαν μεταβιβαστεί από τον οφειλέτη σε τρίτο, εφόσον η κατάσχεση επιβάλλεται από το δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης ως καταδολιευτικής κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα. Βάσει της διάταξης αυτής, ο δανειστής του οφειλέτη ή αν είναι περισσότεροι καθένας από αυτούς, υπέρ του οποίου διαρρήχτηκε ως καταδολιευτική η μεταβίβαση κινητών πραγμάτων του οφειλέτη προς τρίτο, με τελεσίδικη βεβαίως απόφαση, δικαιούται να προβεί σε κατάσχεση αυτών στην περιουσία του οφειλέτη, της οποίας αντικείμενα αποτελούν μετά τη διάρρηξη της απαλλοτρίωσης ως καταδολιευτικής. Αν όμως το απαλλοτριωθέν κινητό δεν βρίσκεται στα χέρια του οφειλέτη αλλά του τρίτου, θα πρέπει να γίνει η ακόλουθη διάκριση: Αν ο τρίτος είναι πρόθυμος να το αποδώσει τότε εφαρμόζεται κανονικά η διάταξη του άρθρου 953 ΚΠολΔ και η εκτέλεση στρέφεται μόνο κατά του οφειλέτη. Αν αντίθετα ο τρίτος δεν είναι πρόθυμος να αποδώσει το απαλλοτριωθέν, θα εφαρμοστούν οι διατάξεις της κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, ήτοι τα άρθρα 982 επ. ΚΠολΔ (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ό.π., σελ. 676, Δ. Κλαβανίδου, Η καταδολίευση δανειστών μετά το ν. 2298/1995, ΕλλΔνη 1995. σελ. 1471). Περαιτέρω, η διατύπωση του άρθρου 953 παρ. 1 ΚΠολΔ περί κατασχέσεως «εις χείρας του οφειλέτη» τίθεται προς διάκριση από την κατάσχεση «εις χείρας τρίτου» του άρθρου 982 ΚΠολΔ και επιδιώκει την καθοδήγηση των οργάνων της εκτέλεσης για την επιβολή της κατάσχεσης επί κινητών πραγμάτων του οφειλέτη, δεδομένου ότι η επ` αυτών κυριότητα δεν υπόκειται στη δημοσιότητα στην οποία υπόκειται η κυριότητα επί ακινήτων, αλλά κατά κανόνα συμβαδίζει με την κατοχή. Η κατοχή αποτελεί το εξωτερικό γνώρισμα της κυριότητας επί των κινητών. Γι` αυτό και ο νόμος, προκειμένου περί κινητών πραγμάτων, αρκείται σε ιδιόρρυθμη κατοχή αυτών και επιτρέπει με το άρθρο 953 παρ. 1 ΚΠολΔ την επιβολή της κατάσχεσης, χωρίς να είναι ανάγκη να εξετασθεί προηγουμένως από τον δικαστικό επιμελητή η κυριότητα του καθ` ου η εκτέλεση επί των κατασχετέων πραγμάτων ή η νομή του επ` αυτών. Με άλλα λόγια η φράση του άρθρου 953 παρ. 1 ΚΠολΔ «κατάσχεση μπορεί να γίνει στα κινητά πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη», διευκρινίζει ότι αρκεί για την επιβολή της κατάσχεσης να βρίσκεται το κινητό πράγμα «στην εξουσία» του καθ` ου η εκτέλεση. Η προϋπόθεση αυτή δεν συμπίπτει με τη νομή του ουσιαστικού δικαίου, αλλά ούτε ταυτίζεται και με την κατοχή. Είναι πραγματική σχέση που προσδιορίζεται εκ του χώρου όπου βρίσκεται το πράγμα και των εξουσιών τις οποίες δύναται ν` ασκήσει επ` αυτού ο καθ` ου η εκτέλεση (βλ. Ι. Μπρίνια ό.π. σελ. 712-713)...» (ΜΠΡόδου 1669/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΑΡΝΗΤΙΚΗ Ή ΑΝΕΙΛΙΚΡΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ – ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...**Μέσα σε τριάντα ημέρες** από την ρητή ή σιωπηρή αρνητική δήλωση δικαιούται αυτός που επέβαλε την κατάσχεση να ασκήσει στο αρμόδιο κατά τις γενικές διατάξεις δικαστήριο ανακοπή κατά το άρθρ. 986 ΚΠολΔ, επικαλούμενος ολική ή μερική ανακρίβεια της δήλωσης. Η ανακρίβεια της αρνητικής δήλωσης κρίνεται μόνο αντικειμενικά, δηλαδή ανεξάρτητα από την υποκειμενική αντίληψη του δηλούντος και την καλή ή κακή πίστη του, γίνεται δε δεκτή η κατ` αυτής ανακοπή και υποχρεούται τότε ο τρίτος να ενεργήσει κατά τα οριζόμενα στο άρθρ. 990 ΚΠολΔ, εφόσον η δή-

λωση δεν αληθεύει ως προς τα πραγματικά περιστατικά ή αναλόγως ως προς το νομικό χαρακτηρισμό των περιστατικών (ΑΠ 256/2011). Αντικείμενο έτσι της σχετικής δίκης, που δημιουργείται μεταξύ του ανακόπτοντος και του τρίτου, είναι η εκδίκαση της απαίτησης του καθ` ου η εκτέλεση κατά του τρίτου, ώστε να διαπιστωθεί αν ο τρίτος είναι ή όχι και με ποιους περιορισμούς οφειλέτης του οφειλέτη του κατασχόντος. Επομένως στο δικόγραφο της ως άνω ανακοπής από το άρθρ. 986 ΚΠολΔ, που αποτελεί μορφή της γενικής ανακοπής από το άρθρ. 583 ΚΠολΔ, πρέπει να προσδιορίζεται κατά τα ουσιώδη στοιχεία της η απαίτηση, δηλαδή η αιτία της οφειλής του τρίτου προς τον καθ` ου η εκτέλεση κατά τα πραγματικά περιστατικά που τη στηρίζουν, αφού ο ανακόπτων βαρύνεται με την απόδειξη της κατασχεθείσας απαίτησης (ΑΠ 73/1995, 1065/2009, 1182/2009), εκτός αν ο τρίτος δεν αμφισβητεί με τη δήλωσή του την ύπαρξή της και απλώς επικαλείται λόγους που εμποδίζουν την ικανοποίησή της. Στην περίπτωση αυτή η ανακοπή περιορίζεται στην αμφισβήτηση των σχετικών λόγων και υποχρεούται πλέον ο τρίτος να αποδείξει την αλήθεια των λόγων που αυτός προβάλλει με τη μορφή ενστάσεών του κατά της απαίτησης. Τέτοια είναι και η περίπτωση κατά την οποία μετά την οριστικοποίηση του πίνακα κατάταξης των αναγγελθέντων δανειστών του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη, που επέρχεται κατά το άρθρ. 980 ΚΠολΔ είτε με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας άσκησης κατ` αυτού ανακοπής είτε με την απόρριψη της ασκηθείσας ανακοπής ή τη μεταρρύθμιση του πίνακα κατά παραδοχή της ανακοπής, ικανοποιηθεί κατ` άλλο τρόπο δανειστής που κατατάχθηκε στον πίνακα, με αποτέλεσμα έτσι την ελευθέρωση αντίστοιχου μέρους του πλειστηριάσματος. Στην περίπτωση αυτή, αν δανειστής του καθ` ου η εκτέλεση κατάσχει το μέρος αυτό του πλειστηριάσματος στα χέρια του συμβολαιογράφου ως τρίτου, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι είναι αποδοτέο στον καθ` ου η εκτέλεση, ο συμβολαιογράφος νόμιμα μεν αρνείται με δήλωσή του την κατάσχεση αυτή, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι στο μέρος αυτό έχει επικουρικά καταταγεί με τον πίνακά του άλλος δανειστής του καθ` ου η εκτέλεση ή ότι ως προς το ίδιο μέρος κατάρτισε συμπληρωματικό πίνακα για τη διανομή του, όμως στη δίκη της ανακοπής κατά της αρνητικής αυτής δήλωσής του αυτός πλέον βαρύνεται με την επίκληση και την απόδειξη κατ` ένσταση των γεγονότων αυτών, αφού για τη θεμελίωση της κατασχεθείσας στα χέρια του απαίτησης αρκεί κατ` αρχήν αυτό καθαυτό το γεγονός της ελευθέρωσης μέρους του πλειστηριάσματος....» (ΑΠ 480/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 982-984, 985, 986 επ. ΚΠολΔ προκύπτει ότι ο τρίτος, στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, οφείλει να δηλώσει μέσα σε ορισμένη προθεσμία οκτώ ημερών αφότου επιδοθεί το κατασχετήριο σε αυτόν αν υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε, αν έχει στα χέρια του το κατασχεμένο πράγμα και αν επιβλήθηκε στα χέρια του άλλη κατάσχεση. Την ανειλικρίνεια της ρητής αυτής δήλωσης του τρίτου και δη την εν όλω ή εν μέρει αρνητική δήλωση, προς την οποία εξομοιώνεται και η παράλειψη της δήλωσης, έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει εκείνος που επέβαλε την κατάσχεση με ανακοπή, η οποία ασκείται ενώπιον του κατά τα άρθρα 12 επ. και 22 επ. ΚΠολΔ αρμόδιου δικαστηρίου και δη της καθ` ύλην αρμοδιότητας προσδιοριζομένης από την αξία του κατασχεθέντος ποσού ή τη φύση της κατασχεθείσας απαίτησης κατά την τακτική διαδικασία ή κάποια άλλη ειδική διαδικασία, αν η κατασχεθείσα απαίτηση υπάγεται σε ειδική διαδικασία (Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκδ. Β` έκδ. τ. Γ` σε άρθρο 986 παρ. 467α σελ. 1408, παρ. 468 σελ. 1417, επίσης παρ. 468 VI, σελ. 1420, ΕΑ 10484/1984 Δ 16.421, ΕΑ 1786/1994 ΕλΔνη 37.401, ΠΠΑθ 5393/86 Δ. 20.323). Με την ανακοπή αυτή, η οποία ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δήλωση του άρθρου 985, επερχομένης

άλλης έκπτωσης (ΑΠ 15/1993 ΕλΔνη 36.1089), ο κατασχών επιδιώκει την αναγνώριση της ανακρίβειας της δήλωσης ενόλω ή εν μέρει, που αποτελεί αυτόθρονη συνέπεια της αναγνώρισης της ύπαρξης της απαίτησης, με σκοπό την καταδίκη του τρίτου, την καταψήφιση του ποσού που κατασχέθηκε ή στην παράδοση του κατασχε-θέντος πράγματος, αυτά δε είναι και τα αιτήματα της ανακοπής (ΑΠ 44/1990 ΕλΔνη 32.81, ΑΠ 73/1995 ΕλΔνη 38.809, ΕΑ 178/94 ΕλΔνη 37.401, ΕΠειρ 150/1997 ΕλΔνη 38.1625). Με την ανακοπή δημιουργείται δίκη μεταξύ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και του τρίτου, αντικειμενο της οποίας είναι η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθού η κατάσχεση και δη αντικείμενο αυτής είναι η απαίτηση που κατασχέθηκε (ΑΠ 10/1995 ΕλΔνη 37.105, ΑΠ 73/1995 ΕλΔνη 38.89, ΕΠ 150/1997 ΕλΔνη 38.1625, ΕΑ 1786/94 ΕλΔνη 37.401, ΕφΘ 1825/93 ΕλΔνη 35.682) περιοριζομένη εκ του περιεχομένου του κατασχε-τηρίου και της δήλωσης του τρίτου, ώστε με την ανακοπή να μην είναι δυνατόν να επεκταθεί η κατάσχεση επί απαίτησης ή έννομης σχέσης που δεν περιέχεται στο κατασχετήριο (Ι. Μπρίνια Αναγκ.Εκτ. τ. Γ` έκδ. Β` σε άρθρο 986 παρ. V σελ. 1461 και άρθρο 983 παρ. 450). Η ανακοπή και οι λόγοι της πρέπει να αναφέρονται στην ανειλικρίνεια της δήλωσης του τρίτου και για να εξακριβωθεί αν η δήλωση αυτή του τρίτου είναι ανειλικρινής πρέπει ο ανακόπτων να περιγράφει στην ανακοπή του την κατασχεθείσα απαίτηση του καθού η κατάσχεση κατά τα ουσιώδη στοιχεία και τη δικαιογόνο αιτία της οφειλής του τρίτου προς τον καθού, εφόσον δε ο τρίτος αμφισβητεί εξ ολοκλήρου την ύπαρξη της κατασχεθείσας ποσότητας χρημάτων και τη δικαιογόνο αιτία της οφειλής και ο ανακόπτων δεν περιγραφει στην ανακοπή του κατά τα ουσιώδη της στοιχεία την κατασχεθείσα απαίτηση και την αιτία η ανακοπή είναι αόριστη και απορριπτέα (ΑΠ 73/1995, ΕΑ 640/1990 ΕλΔνη 33.601, ΕΑ 6153/84 Δ.15.867, ΕΘεσ 482/73 Αρμ. 38.58, ΕΠειρ 150/1997 ό.π., ΕΑ 3416/90 ΕλΔνη 32.1026 και Δ. 22.185, ΕΠειρ 678/87 ΝοΒ 95.1265), ενώ σε περίπτωση αμφισβήτησης της απαίτησης (κατασχεθείσας) από τον τρίτο, ο ανακόπτων οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν αυτήν αφού επέχει στην προκειμένη δίκη θέση ενάγοντος (ΕΑ 5867/82 Δ. 18.562, ΕΑ 3416/90 ό.π., ΕΑ 6153/84 ο.π., ΕΠειρ 678/87 6.π., ΕΑ 1786/94 ο.π., ΕΑ 150/97 ό.π.)...» (ΠΠΑθ 259/2000) «...Το αίτημα της ανακοπής επί κατάσχεσης μέλλουσας ή υπό αίρεση απαίτησης εναντίον της ανακριβούς δήλωσης του τρίτου θα είναι η αναγνώριση της δικαιογόνου αιτίας, δηλ. της βασικής έννομης σχέσης από την οποία προσδοκάται, σε συνδυασμό με άσκηση ενός άλλου περαιτέρω δικαιώματος του τρίτου, η γέννεση της μέλλουσας απαίτησης (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτ. τ. Γ` ό.π. σελ. 1415, ο ίδιος Διοικ.Εκτέλ, τ. Β` παρ. 556, ΕΑ 3416/1990 ΕλλΔνη 32.1026) και ανάλογο προς το άνω αίτημα θα είναι και το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης που δέχεται την ουσιαστική βασιμότητα της ανακοπής, ενώ κατά τα ανωτέρω, η ανακοπή αυτή δεν μπορεί να εχει καταψηφιστικο αίτημα επί κατάσχεσης μέλλουσας απαίτησης εφόσον το άρθρο 990 ΚΠολΔ, σύμφωνα με το οποίο το δικαστηριο υποχρεωνει τον τρίτο να καταβάλει το κατασχεμένο ποσό, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί, αφού η απαίτηση του καθού η κατάσχεση δεν είναι ακόμη δικαστικά επιδιώξιμη, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογης της διάταξης του άρθρου 69 ΚΠολΔ (Μπρίνια, σημείωση ΕλλΔικ 5.73 επ. ο ίδιος σημ. στη Δίκη 8.131 επ., ο ίδιος Αναγκ.Εκτέλ. τ. Γ` ό.π. σελ. 1416 σημ. 53 επ., ΕΑ 3416/90 ό.π., ΕφΚερκ 97/2001 ΙονΕπιθΔ 2001.93). Συνεπώς, η ανακοπή του άρθρου 986 ΚΠολΔ δεν είναι ένδικο μέσο με την στενή έννοια του όρου αλλά πραγματική ανακοπή, που διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ, αφού με αυτό ο κατασχών, ο οποίος δεν καλείται ούτε μετέχει στη διενέργεια της εξώδικης πράξης της δήλωσης, εναντιώνεται και αμύνεται εναντίον αυτής, η οποία βλάπτει τα συμφέροντά του, αμφισβητώντας το ουσια-

στικό περιεχόμενό της με την επίκληση της απαίτησης που κατασχέθηκε (ΕφΚερκ 97/2001 ΙονΕπιθΔ 2001.93). (ΠΠΒέροιας 17/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΠΠΑθ 259/2000, ΝΟΜΟΣ). Με την ανακοπή αυτή, η οποία ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δήλωση του άρθρου 985, επερχόμενης άλλως έκπτωσης (ΑΠ 15/1993 ΕλλΔνη 36.1089), ο κατασχών επιδιώκει την αναγνώριση της ανακρίβειας της δήλωσης ενόλω ή εν μέρει, που αποτελεί αυτόθρονη συνέπεια της αναγνώρισης της ύπαρξης της απαίτησης, με σκοπό την καταδίκη του τρίτου στην καταψήφιση του ποσού που κατασχέθηκε ή στην παράδοση του κατασχεθέντος πράγματος, αυτά δε είναι και τα αιτήματα της ανακοπής (ΑΠ 44/1990 ΕλλΔνη 32.81, ΑΠ 73/1995 ΕλλΔνη 38.809, ΕφΑθ 178/94 ΕλλΔνη 37.401, ΕφΠειρ 150/1997 ΕλλΔνη 38.1625). Με την ανακοπή δημιουργείται δίκη μεταξύ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και του τρίτου, αντικείμενο της οποίας είναι η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθ'ου η κατάσχεση και δη αντικείμενο αυτής είναι η απαίτηση που κατασχέθηκε (ΑΠ 10/1995 ΕλλΔνη 37.105, ΑΠ 73/1995 ΕλλΔνη 38.89, ΕφΠειρ 150/1997 ΕλλΔνη 38.1625, ΕφΑθ 1786/94 ΕλλΔνη 37.401, ΕφΘεσ 1825/93 ΕλλΔνη 35.682). Μεταξύ δε του κατάσχοντας και του τρίτου δημιουργείται δίκη, στην οποία κατ' ουσίαν εισάγεται προς εκδίκαση η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθ' ου η κατάσχεση που αποτελεί και το κύριο αντικείμενο της δίκης, γιαυτό και πρέπει στο δικόγραφο της ανακοπής, η οποία αποτελεί μια μορφή της ανακοπής του άρθρου 583 επ. του ΚΠολΔ να περιγράφεται, εκτός άλλων, η κατασχεθείσα απαίτηση, κατά τα ουσιώδη αυτής στοιχεία, να αναφέρεται δηλαδή η αιτία της οφειλής του τρίτου προς τον καθ'ου η κατάσχεση, όταν μάλιστα πρόκειται για ενοχική απαίτηση, αφού ο ανακόπτων φέρει το βάρος της απόδειξης της ύπαρξης του κατασχεθέντος δικαιώματος (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση αρθ. 985 §§ 458, 458α, ΑΠ 73/1995 ΕλλΔνη 38.809, ΑΠ 10/1995 ΕλλΔνη 37.105, ΑΠ 15/93 ΝοΒ 41.1069 ΑΠ 185/90 ΝοΒ 39.911, ΕφΑθ 3407/1999 ΕλλΔνη 2001.775). Από τις διατάξεις των άρθρων 985 παρ. 1 και 3 εδ. α και 986 ΚΠολΔικ προκύπτει ότι στην περίπτωση, κατά την οποία ο τρίτος, στα χέρια του οποίου έγινε η κατάσχεση, παρέλειψε την υποβολή δήλωσης ως περί του εάν υφίσταται η κατασχεθείσα απαίτηση, προς την οποία ισοδυναμεί και η υποβληθείσα δήλωση ενώπιον αναρμόδιου κατά τόπου οργάνου, ή υπέβαλε ανακριβή δήλωση, ευθύνεται αυτός έναντι του κατασχόντος σε αποζημίωση. Προϋπόθεση για την ευθύνη του τρίτου είναι το ζημιογόνο γεγονός της παραλείψεως της δηλώσεως ή της ανακρίβειας της δηλώσεως που υποβλήθηκε, η ζημία του κατασχόντος και ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ του ζημιογόνου τούτου γεγονότος και της ζημίας. Το περιεχόμενο της αποζημιώσεως θα κριθεί κατά το ουσιαστικό δίκαιο, περιλαμβάνει δε η αποζημίωση αυτή κάθε ζημία που είναι απότοκος της συμπεριφοράς του τρίτου. Έτσι δεν αποκλείεται ο κατασχών να αναζητήσει ολόκληρη την απαίτηση του, προς ικανοποίηση της οποίας επιβλήθηκε η κατάσχεση, όταν επικαλείται και αποδεικνύει ότι η μη είσπραξη της οφειλής αυτής οφείλεται στην συμπεριφορά του τρίτου και να υποχρεωθεί ο τρίτος σε αποζημίωση, εάν απέκρυψε ή παρέλειψε ορισμένα περιστατικά και από την απόκρυψη αυτή ή παράλειψη αυτή, ως αιτίου, ζημιώθηκε ο κατασχών. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο κατασχών οφείλει με την ανακοπή, στην οποία παραδεκτώς σωρεύει επιβοηθητικώς και αίτημα καταβολής αποζημίωσης, να επικαλεστεί περιστατικά, τα οποία αληθή αποδεικνυόμενα τελούν σε αιτιώδη σύνδεσμο προς την αιτούμενη αποζημίωση όπως πχ ότι ο οφειλέτης κατέστη μεταγενεστέρως αναξιόχρεος, ή ότι δεν είναι δυνατόν πλέον ν' ασκηθεί κατ' αυτού αγωγή, εξαιτίας της μη έγκαιρης ενημέρωσης του, άλλως το δικόγραφο είναι αόριστο και ως εκ τούτου απορριπτέο ως απαράδεκτο, (βλ. Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση παρ. 464 V, ΕΑ 5193/2004 Δνη 2005.218)...» (ΠΠΑθ 4672/2006, ΤΝΠΔΣΑ).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΡΙΤΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΦΑΤΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΤΟΥ

«...Σε καταφατική περίπτωση, πρέπει να αναφέρεται η δικαιογόνος σχέση, οι τυχόν ενστάσεις του τρίτου ή η ανταπαίτηση που έχει κατά του καθού η εκτέλεση και να παρέχεται η διαβεβαίωση ότι θα παρακρατήσει ό,τι τυχόν θα προκύψει στο μέλλον υπέρ του καθού η κατάσχεση από τη μνημονευόμενη στο κατασχετήριο βασική έννομη σχέση (ΟλΑΠ 3/1993, ΑΠ 688/2010, ΑΠ 1540/2000). Ετσι, κατ` άρθρο 988 παρ. 1 ΚΠολΔ, αν η κατασχημένη στα χέρια τρίτου απαίτηση υπάρχει και επαρκεί σε περίπτωση καταφατικής δήλωσης, ο τρίτος οφείλει αφού περάσουν οκτώ ημέρες αφότου η κατάσχεση κοινοποιήθηκε σ` εκείνο κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, να καταβάλει σε καθένα από τους κατασχόντες το ποσό για το οποίο έγινε η κατάσχεση, η καταβολή δε αυτή προς τους κατασχόντες επιφέρει απόσβεση της οφειλής, κατ` εξαίρεση από τον κανόνα ότι αυτή απαιτείται να γίνει στο δανειστή, δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση στο δανειστή του τρίτου, γιατί με αυτή ωφελείται ο δανειστής του (άρθρο 417 εδ. β` ΑΚ). Εξάλλου, κατά το άρθρο 989 εδ. α` ΚΠολΔ, η κατ` άρθρ. 988 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα **καταφατική δήλωση του τρίτου, στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε κατάσχεση, αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τον κατασχόντα δανειστή**, υπό την έννοια του άρθρου 904 παρ. 2 περ. ζ` ΚΠολΔ, με τον οποίο μπορεί να προβεί σε αναγκαστική εκτέλεση κατά της περιουσίας του τρίτου, όταν, παρά την καταφατική δήλωση του τελευταίου, αρνείται ή δυστροπεί να εκπληρώσει τις επιβαλλόμενες από το άρθρο 988 ΚΠολΔ υποχρεώσεις του. Συνεπώς, αν ο τρίτος αρνείται την πληρωμή, εκβιάζεται με την κατ` άρθρο 989 ΚΠολΔ εκτέλεση της καταφατικής δήλωσής του, η οποία (εκτέλεση) γίνεται με τα μέσα της εκτέλεσης προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων (άρθρο 951 ΚΠολΔ) σε βάρος της ατομικής περιουσίας του τρίτου. Αν στο κατασχετήριο αναφέρεται ότι επιβάλλεται κατάσχεση και για τους τόκους του κεφαλαίου ως την εξόφλησή του, θα υπολογισθούν οι τόκοι έως και την ενάτη ημέρα από την επίδοση του κατασχετηρίου στον καθού η εκτέλεση, τους οποίους οφείλει να καταβάλει ο τρίτος στα χέρια του οποίου γίνεται η κατάσχεση. Αν όμως δεν γίνεται τέτοια αναφορά στο κατασχετήριο, ή αν οι τόκοι ανάγονται σε χρόνο πέραν του ανωτέρω χρονικού σημείου, επιδιώκονται οι τελευταίοι από τον καθού η εκτέλεση οφειλέτη και αναζητούνται με αγωγή κατά του τελευταίου, αν ο εκτελεστός τίτλος αναλώθηκε με την κατάσχεση εις χείρας του τρίτου, τα παραπάνω δε στοιχεία πρέπει να αναφέρονται στο δικόγραφο της αγωγής, για τη νομική θεμελίωσή της, κατ` άρθρο 216 ΚΠολΔ. Εξάλλου, στα κατά το άρθρο 425 ΑΚ έξοδα εξοφλήσεως, δεν συμπεριλαμβάνονται τα διάφορα έξοδα εκτελέσεως τα οποία κατά το άρθρο 932 ΚΠολΔ φέρει εκείνος κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση και προκαταβάλονται από τον επισπεύδοντα. Τα έξοδα αυτά αφαιρούνται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού και ακολούθως γίνεται η κατάταξη των δανειστών στον αντίστοιχο πίνακα (άρθρο 975 ΚΠολΔ). Αντίθετα τα έξοδα που βεβαιώνουν την εξόφληση (μερική ή ολική) της απαιτήσεως, με την έκδοση εξοφλητικής αποδείξεως ή τιμολογίου από το δανειστή που ικανοποιείται κατά τη διενέργεια αναγκαστικής εκτέλεσης - τέτοια δε είναι και τα τέλη χαρτοσήμου ή ο φόρος προστιθέμενης αξίας - εμπίπτουν στην έννοια των εξόδων του άρθρου 525 ΑΚ, και βαρύνουν τον οφειλέτη, στην περίπτωση δε που καθού η αναγκαστική εκτέλεση είναι τρίτος, και όχι ο οφειλέτης, ο δανειστής, αν όπως συμβαίνει συνήθως στην πράξη έχει προκαταβάλει τα έξοδα αυτά, μπορεί να στραφεί κατά του οφειλέτη και να τα ζητήσει κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού (άρθρα 904 επ. ΑΚ), εφόσον βεβαίως δεν υπάρχει μεταξύ τους διαφορετική συμφωνία ή δεν υφίσταται ειδική διάταξη που υπερισχύει

της γενικής τοιαύτης του άρθρου 525 ΑΚ, με την οποία ορίζεται διαφορετικά (ΑΠ 1100/1996)...» (ΑΠ 1297/2011, ΕφΑΔ 2012, σ. 173). «...Η καταφατική δήλωση του τρίτου είναι δημιουργική υποχρέωσης του προς καταβολή των εξόδων της εξοφλητικής απόδειξης, όπως είναι τα τέλη χαρτοσήμου ή ο φόρος προστιθέμενης αξίας, τα οποία φέρει εκείνος κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση (βλ. Καρακατσάνη, στον ΑΚ Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, άρθρο 425 αρ. 3)...» (ΕφΠατρών 1144/2007 ΑχΝομ. 2008, σ. 459).

ΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΙΤΟ – ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ

«... (Ο ανακόπτων ισχυρίζεται) ότι η εργοδότριά του (τρίτη) δεν υπέβαλε στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο δήλωση περί υπάρξεως ή μη της οφειλής στα χέρια της, η δε καθής η ανακοπή ουδέποτε προσέβαλε την αρνητική δήλωση της τρίτης προς την οποία εξομοιώνεται η παράλειψη της σχετικής δηλώσεως. Οτι παρά την ανωτέρω αρνητική δήλωση η εργοδότρια του παρακρατεί παράνομα τους μισθούς του και επιπλέον δεν υπάρχει εκτελεστός τίτλος για την παρακράτηση του ποσού των 437.028 δρχ. το οποίο έχει εξοφληθεί. Ζητεί δε να ακυρωθεί η από 3.7.2001 κατάσχεση στα χέρια της εργοδότριας του για τους ως άνω λόγους. Ο πρώτος λόγος της ανακοπής είναι μη νόμιμος και απορριπτέος, διότι σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 985 και 986 του ΚΠολΔ η παράλειψη της δηλώσεως του τρίτου που εξομοιώνεται με αρνητική δήλωση συνεπάγεται μόνον ευθύνη του τρίτου να αποζημιώσει αυτόν που επέβαλε την κατάσχεση, στον οποίο παρέχεται το δικαίωμα να την ανακόψει με ανακοπή, με την οποία μπορεί να ζητήσει και αποζημίωση, η δε παράλειψη της δηλώσεως και η παράλειψη ασκήσεως της ανωτέρω ανακοπής δεν επηρεάζουν το κύρος της κατασχέσεως (Β. Βαθρακοίλη ΕρμΚΠολΔ άρθρο 988 αριθμ. 2). Αλλωστε η καθής η ανακοπή δεν είχε δικαίωμα να ανακόψει την ανωτέρω αρνητική δήλωση της τρίτης, αφού, κατά τα εκτιθέμενα στο δικόγραφο της ανακοπής, η τρίτη αφότου της επιδόθηκε το κατασχετήριο, παρακρατούσε τον μισθό του ανακόπτοντος και τον απέδιδε στην καθής, δηλώνοντας με αυτό τον τρόπο ότι υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε...» (ΕφΠατρών 4/2008 ΑχΝομ 2009, σελ. 277) **(ορ. και «ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ ΚΙΝΗΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ», σελ. 425)**.

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΑΘΟΥ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 984 παρ. 4 ΚΠολΔ, η οποία αναφέρεται στην αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια τρίτου, εφαρμόζεται όμως, κατά την παρ. 2 του άρθρου 712 του ιδίου κώδικα, και στη συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου, ορίζεται ότι η επιβληθείσα κατάσχεση δεν εμποδίζει τον καθού η εκτέλεση να στραφεί κατά του τρίτου δικαστικού ή με αναγκαστική εκτέλεση. Σε αυτή την περίπτωση, μετά τη διενέργεια της εκτέλεσης, και αν πρόκειται για πράγμα που μπορεί να κατατεθεί, κατατίθεται δημόσια, αλλιώς ο δικαστικός επιμελητής διορίζει μεσεγγυούχο να το φυλάει. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι ο καθού, δικαιούχος του αντικειμένου που κατασχέθηκε αναγκαστικά ή συντηρητικά στα χέρια του οφειλέτη του ως τρίτου, δικαιούται να εγείρει κατά του τρίτου αγωγή, ενώ υφίσταται η κατάσχεση, χωρίς να τίθεται καμιά προϋπόθεση από το νόμο για την κατά τα άνω νομιμοποίησή του και να ζητήσει την παράδοση ή απόδοση σε αυτόν του κατασχεμένου πράγματος ή την καταβολή του χρηματικού ποσού

της απαιτήσεως που κατασχέθηκε, η οποία, παρά την κατάσχεση, θα διαταχθεί με την απόφαση που δέχεται την αγωγή. Το αίτημα της αγωγής, που ασκείται μετά την κατάσχεση στα χέρια τρίτου - και συνακόλουθα και το διατακτικό της απόφασης - θα έχει τη μορφή που θα είχε και πριν επιβληθεί η κατάσχεση, παρά το ότι αυτή η τελευταία έχει προκαλέσει ήδη την απαγόρευση διαθέσεως για τον καθού η εκτέλεση. Ο τελευταίος, ως επισπεύδων δανειστής, πρέπει να επιτάξει τον τρίτο, με την επιταγή του άρθρου 924, αντί για την καταβολή ή την παράδοση ή απόδοση σε αυτόν του πράγματος, να προβεί σε δημόσια κατάθεση ή στην παράδοση του πράγματος σε μεσεγγυούχο (άρθρο 948 παρ. 4 εδ. β). Η ευχέρεια των καταδιωκτικών αυτών μέτρων, δηλ. της δικαστικής επιδίωξης ή της αναγκαστικής εκτέλεσης επί των αντικειμένων της κατασχέσεως παρασχέθηκε, προς αποφυγή καταδολιευτικών ενεργειών και συμπαιγνίας μεταξύ του τρίτου (οφειλέτου) και του φερομένου ως δανειστή του δανειστού του προς επιβολήν κατασχέσεως και παρεμπόδιση ενασκήσεως των δικαιωμάτων των πραγματικών δανειστών (βλ. Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση άρθρ. 994 σελ. 1363 επ. Γέσιου-Φαλτσή τ. Β΄σελ. 354, ΑΠ 196/1982 ΕΕΝ 50, 114, ΕφΑθ 8423/2006 ΔΕΕ 2007, 602...» (ΕφΑθ 141/2010 ΕλλΔνη 2010, σελ. 524).

ΜΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΙΣΑΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ – ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ (ΑΡΘΡΟ 988 ΚΠολΔ παρ. 1 εδ΄. 2)

«...Αν η κατασχεμένη απαίτηση δεν επαρκεί για να ικανοποιηθούν όλοι όσοι επέβαλαν κατάσχεση, ο τρίτος οφείλει να κάνει δημόσια κατάθεση και η διανομή γίνεται από συμβολαιογράφο που ορίζεται αφού το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, από τον ειρηνοδίκη του τόπου της εκτέλεσης κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Η διανομή σε εκείνους που έκαναν την κατάσχεση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 974 επ. και η προθεσμία του άρθρου 974 παρ. 1 αρχίζει αφότου γνωστοποιηθεί στο συμβολαιογράφο η απόφαση του ειρηνοδίκη που τον διορίζει...». «...Το αιτούν Ελληνικό Δημόσιο εκθέτει, ότι η κατασχεμένη απαίτηση δεν επαρκεί για να ικανοποιηθούν όλοι όσοι επέβαλαν κατάσχεση. Ζητεί δε να διορισθεί συμβολαιογράφος προς διανομή του παρακατατεθέντος ποσού από την «... Α.Ε.» κατά τα ιστορούμενα στην αίτηση. Με το περιεχόμενο και αίτημα αυτό αρμόδια ασκείται η αίτηση ενώπιον αυτού του δικαστηρίου κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (αρθρ. 686 επ. Κ.Πολ.Δ.) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις του άρθρου 988 § 1 ΚΠολΔ. Πρέπει επομένως να ερευνηθεί περαιτέρω κατ` ουσία. ..... Διορίζει από τους πίνακες συμβολαιογράφων αυτού του δικαστηρίου το συμβολαιογράφο Αθηνών ...., κάτοικο....., οδός....., προκειμένου να προβεί στην διανομή του παρακατατεθέντος από την «....Α.Ε.» ποσού στους κατασχόντες δανειστές...» (ΕιρΑθ 2568/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 992 ΚΠολΔ «1. Μπορεί να γίνει κατάσχεση ακινήτου που ανήκει στην κυριότητα του οφειλέτη ή εμπραγμάτου δικαιώματος του οφειλέτη πάνω σε ακίνητο. Ακίνητο που έχει μεταβιβαστεί από τον οφειλέτη σε τρίτο κατάσχεται στην περιουσία του οφειλέτη από το δανειστή που πέτυχε τη διάρρηξη της μεταβίβασης αυτής ως καταδολιευτικής, κατά τα άρθρα 939 επ. του Αστικού Κώδικα, αφού η απόφαση που απαγγέλλει τη διάρρηξη σημειωθεί στο περιθώριο της μετα-

γραφής της απαλλοτριωτικής πράξης. Οι διατάξεις για την κατάσχεση ακινήτου εφαρμόζονται και για την κατάσχεση δικαιωμάτων στα οποία ισχύουν οι σχετικοί με τα ακίνητα κανόνες, καθώς και για την κατάσχεση πλοίων και αεροσκαφών. **2.** Η κατάσχεση ακινήτου εκτείνεται και στα συστατικά του, καθώς και στα παραρτήματά του μόνο αν περιληφθούν σ΄ αυτήν. Αν τα παραρτήματα δεν έχουν περιληφθεί στην κατάσχεση του ακινήτου, μπορούν να κατασχεθούν σύμφωνα με την διαδικασία της κατάσχεσης κινητών πραγμάτων. **3.** Αν το κατασχεμένο είναι ασφαλισμένο, η κατάσχεση ισχύει και για την αποζημίωση που οφείλεται από την ασφάλιση.».

Άρθρο 993 ΚΠολΔ «**1.** Η κατάσχεση γίνεται με τη σύνταξη έκθεσης από το δικαστικό επιμελητή μπροστά σ' έναν ενήλικο μάρτυρα. Η κατάσχεση του ενυπόθηκου κτήματος μπορεί να γίνει είτε κατά του οφειλέτη είτε κατά του τρίτου κυρίου είτε κατά εκείνου που νέμεται με νόμιμο τίτλο το ενυπόθηκο κτήμα, αφού κοινοποιηθεί η επιταγή στον οφειλέτη και στον τρίτο. Η προθεσμία του άρθρου 926 αρχίζει από την τελευταία κοινοποίηση. **2.** Οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. β και 2 έως 4 του άρθρου 954 εφαρμόζονται και εδώ. Το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει, ύστερα από επιτόπια μετάβαση του δικαστικού επιμελητή, να περιγράφεται με ακρίβεια ως προς το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητά του. Αν για το ακίνητο που κατάσχεται προβλέπεται αντικειμενική αξία για τον υπολογισμό του φόρου μεταβίβασης, η εκτίμηση δεν μπορεί να υπολείπεται της αξίας αυτής, όπως ισχύει κατά το χρόνο της κατάσχεσης. **3.** Για την επιβολή της κατάσχεσης και την περιγραφή του ακινήτου ο δικαστικός επιμελητής έχει το δικαίωμα να εισέρχεται σε αυτό έστω και αν κατέχεται από τρίτο.».

Άρθρο 994 ΚΠολΔ «Αν μαζί με το ακίνητο κατασχέθηκαν και τα παραρτήματά του, το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, μπορεί, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να διατάξει να πλειστηριαστούν χωριστά, κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού κινητών πραγμάτων, εφόσον κρίνει ότι αυτό συμφέρει περισσότερο, οπότε και ορίζει προθεσμία «για την επίσπευση του πλειστηριασμού.».

Άρθρο 995 ΚΠολΔ «**1.** Αντίγραφο ή περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται και εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, τον εκτελεστό τίτλο, αναφορά του κατασχεμένου ακινήτου και των παραρτημάτων που τυχόν κατασχέθηκαν, την εκτίμηση της αξίας τους, την τιμή της πρώτης προσφοράς, καθώς και την ημέρα, τον τόπο του πλειστηριασμού και το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, επιδίδεται μόλις τελειώσει η κατάσχεση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται αν είναι παρών, και αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο που του επιδίδεται, ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνηση. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατό να καταρτιστεί αμέσως το αντίγραφο ή η περίληψη, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, εφόσον εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας όπου έγινε η κατάσχεση, διαφορετικά μέσα σε οκτώ ημέρες από την κατάσχεση. Η παράλειψη των παραπάνω επιφέρει ακυρότητα. «Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η αξία που προκύπτει από τον προσδιορισμό της αξίας του με αντικειμενικά κριτήρια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 41 και 41α του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ

43/Α'), όπως εκάστοτε ισχύουν και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενων κανονιστικών αποφάσεων. **2.** Αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται στον υποθηκοφύλακα της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο μέσα σε οκτώ ημέρες αφότου έγινε η κατάσχεση, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα. Αν πρόκειται για πλοία νηολογημένα στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που τηρεί το νηολόγιο όπου είναι γραμμένο το πλοίο, και αν πρόκειται για αεροσκάφη γραμμένα σε μητρώο που τηρείται στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που το τηρεί. Ο υποθηκοφύλακας ή όποιος τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο οφείλει να εγγράψει την ίδια ημέρα την κατάσχεση στο ειδικό βιβλίο κατασχέσεων που τηρείται για το σκοπό αυτό και να παραδώσει, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων ημερών αφότου κατά τα προαναφερόμενα του έγινε η επίδοση, το πιστοποιητικό βαρών στον αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστικό επιμελητή. **3.** Αν πρόκειται για κατάσχεση ενυπόθηκου κτήματος, αν η κατάσχεση έγινε κατά του τρίτου, κυρίου ή νομέα, πρέπει να επιδοθεί σ' αυτόν και στον οφειλέτη αντίγραφο ή περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα. Αν η κατάσχεση έγινε κατά του οφειλέτη, πρέπει να επιδοθεί στον τρίτο, κύριο ή νομέα, αντίγραφο ή περίληψη της έκθεσης της κατάσχεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα. **4.** Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο με την έκθεση επίδοσης της επιταγής, την κατασχετήρια έκθεση, την έκθεση της επίδοσής της στον υποθηκοφύλακα ή όποιον τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο και το πιστοποιητικό βαρών. Για την κατάθεση αυτή συντάσσεται σχετική πράξη. Οφείλει επίσης να καταθέσει αμέσως τις εκθέσεις των επιδόσεων των παρ. 1 και 3.».

Άρθρο 996 ΚΠολΔ «**1.** Μεσεγγυούχος του ακινήτου είναι όποιος το κατέχει όταν γίνεται η κατάσχεση. Αν το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, ο ειρηνοδίκης της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο μπορεί, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να ορίζει άλλο μεσεγγυούχο ή να τον αντικαθιστά, καθώς και να αποφασίζει για κάθε αμφισβήτηση που αφορά τη μεσεγγύηση. Οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 956 εφαρμόζονται και εδώ. **2.** Οι φυσικοί καρποί του κατασχεμένου που συλλέγονται μετά την επιβολή της κατάσχεσης εκποιούνται από το μεσεγγυούχο εκτός αν, ύστερα από αίτηση του δανειστή που επέβαλε την κατάσχεση ή του οφειλέτη, ο ειρηνοδίκης της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., διατάξει να πουληθούν σε πλειστηριασμό. Το προϊόν της εκποίησης των φυσικών καρπών κατατίθεται δημόσια. Αν το κατασχεμένο αγροτικό ή άλλο προσοδοφόρο ακίνητο είναι εκμισθωμένο, οι φυσικοί καρποί που έχουν συλλεγεί μετά την κατάσχεση ανήκουν στον μισθωτή που έχει υποχρέωση να καταθέσει δημόσια το μίσθωμα. **3.** Από την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο των κατασχέσεων ο μεσεγγυούχος εισπράττει και καταθέτει δημόσια τις προσόδους του κατασχεμένου πράγματος που προέρχονται από έννομη σχέση. Ο οφειλέτης από την έννομη σχέση καταβάλλει έγκυρα σε εκείνον κατά του οποίου έχει στραφεί η εκτέλεση πριν εκείνος ο οποίος επέβαλε την κατάσχεση τον ειδοποιήσει εγγράφως για την επιβολή της. **4.** Οι διατάξεις του άρθρου 956 παρ. 7 εφαρμόζονται και εδώ.».

Άρθρο 997 ΚΠολΔ «**1.** Απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχε-

μένου από τον οφειλέτη. Αν πρόκειται για ενυπόθηκο κτήμα είναι άκυρη η διάθεσή του και από τον τρίτο, κύριο ή νομέα. «Μετά την κατάσχεση του ακινήτου, η εκμίσθωσή του από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα ή η παραχώρηση της χρήσης ή κατοχής του βάσει άλλης έννομης σχέσης, μπορεί να καταγγελθεί από τον υπερθεματιστή μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την καταγγελία αυτή η μίσθωση ή άλλη σχέση λύεται μετά εξάμηνο και χωρεί η κατά το άρθρο 1005 παρ. 2 εκτέλεση. Δικαίωμα καταγγελίας της μίσθωσης κατά το άρθρο 615 του Αστικού Κώδικα δεν θίγεται και εφαρμόζεται η διάταξη του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 1009». **2.** Τα αποτελέσματα της παρ. 1 αρχίζουν **α)** για τον οφειλέτη, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 η περίληψη ή αντίγραφο της κατάσχεσης, **β)** για τον τρίτο, κύριο ή νομέα, αφότου του επιδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 995 η περίληψη ή αντίγραφο της κατάσχεσης, **γ)** για τους τρίτους, μόνο αφότου η κατάσχεση εγγραφεί κατά το άρθρο 995 στο βιβλίο κατασχέσεων και εφόσον έγιναν οι επιδόσεις στον οφειλέτη και τον τρίτο, κύριο ή νομέα. **3.** Σε όποιον επέβαλε την κατάσχεση και στους δανειστές που αναγγέλθηκαν δεν αντιτάσσεται η μεταγραφή ή η εγγραφή υποθήκης που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο των κατασχέσεων, σε οποιονδήποτε τίτλο και αν στηρίζεται η υποθήκη. Η τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη, που έγινε μετά την εγγραφή της κατάσχεσης, είναι έγκυρη και για το δανειστή που επέβαλε την κατάσχεση και για τους δανειστές που έχουν αναγγελθεί. **4.** Αν συμπέσει την ίδια ημέρα εγγραφή κατάσχεσης και μεταγραφή ή εγγραφή υποθήκης στο ίδιο ακίνητο, προτιμάται αυτή που καταχωρίστηκε έστω και ελάχιστο χρόνο ενωρίτερα. **5.** Μετά την εγγραφή της αναγκαστικής κατάσχεσης στο βιβλίο των κατασχέσεων απαγορεύεται να επιβληθεί ή να εγγραφεί στο βιβλίο αυτό άλλη αναγκαστική κατάσχεση επάνω στο ίδιο ακίνητο».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ.

«...Κατά το άρθρο 993 παρ. 2 εδ. β` ΚΠολΔ, το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει, ύστερα από επιτόπια μετάβαση του δικαστικού επιμελητή, να περιγράφεται με ακρίβεια ως προς το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκταση του, με τα συστατικά και τα παραρτήματα που κατασχέθηκαν, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητά του. Κατά το άρθρο 999 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα ο αρμόδιος για την εκτέλεση δικαστικός επιμελητής, συντάσσει, μέσα σε 15 ημέρες από την ημέρα που έγινε η κατάσχεση, πρόγραμμα που περιέχει, πλην των άλλων, και συνοπτική περιγραφή του κατασχεμένου ακινήτου, κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και τα κατασχεμένα παραρτήματά του. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι στην έκθεση κατασχέσεως, η οποία αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ των παραγόντων της εκτελεστικής διαδικασίας, μεταξύ των οποίων και ο υπερθεματιστής, το κατασχεμένο ακίνητο πρέπει να περιγράφεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μη χωρεί αμφιβολία για την ταυτότητά του, όχι μόνο την «τοπική» αλλά ακόμη και την «οικονομική». Στο πρόγραμμα πλειστηριασμού (ήδη περίληψη κατασχετήριας έκθεσης), το οποίο απευθύνεται προς εκείνους που επιθυμούν να πλειοδοτήσουν, πρέπει να περιέχεται συνοπτική περιγραφή του κατασχεμένου ακινήτου, δηλαδή να περιέχονται σε αυτό όλα τα απαραίτητα για την πληροφόρησή τους στοιχεία, κατά τρόπο ώστε να μπορούν να κάνουν τις προσφορές τους. Συγκεκριμένα πρέπει να περιέχονται όλα εκείνα τα στοι-

χεία τα οποία επιδρούν στο ύψος των πλειοδοσιών και του πλειστηριάσματος. Ειδικότερα οι οικοδομές και οι όροφοι, οι οποίοι υπάγονται στα συστατικά του εδάφους (άρθρο 954 παρ. 1 αριθμ. 1 Α.Κ), πρέπει να περιγράφονται στην έκθεση κατασχέσεως και στο πρόγραμμα πλειστηριασμού κατά τα παραπάνω, χωρίς όμως να απαιτείται να είναι η περιγραφή τους άκρως λεπτομερειακή και σχολαστική. Ως «έκταση» του ακινήτου νοείται η κατά το ισχύον μετρικό σύστημα επακριβής ή κατά προσέγγιση συνολική έκταση του ακινήτου. Εξάλλου, στην έκθεση κατασχέσεως η ατελής περιγραφή του κατασχεμένου ακινήτου ή η έλλειψη ή ανακρίβεια οποιουδήποτε από τα στοιχεία του άρθρου 993 παρ. 2 εδ. β` (είδος, θέση, όρια, έκταση), εφόσον γεννά αμφιβολία για την ταυτότητα του ακινήτου, άγει σε ακυρότητα εκθέσεως, μόνο όταν συντρέχει και το στοιχείο της βλάβης, δηλαδή όταν η παράβαση της πιο πάνω διατάξεως, προκάλεσε στον καθ`ού η εκτέλεση βλάβη, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας (άρθρο 159 αριθμ. 3 ΚΠολΔ). Αν πρόκειται για πρόγραμμα πλειστηριασμού τυχόν σφάλματα ή παραλείψεις ως προς την περιγραφή του κατασχεμένου ακινήτου επιδρούν ακυρωτικώς, κατά την τελευταία διάταξη, επίσης μόνο αν συντρέχει και το στοιχείο της βλάβης (ΑΠ 1470/2004, ΑΠ 1329/80, ΑΠ 597/1989, ΑΠ 186/1976)...» (ΑΠ 1898/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Μεταξύ της κατασχετήριας έκθεσης και της περιλήψεως αυτής (πρώην πρόγραμμα πλειστηριασμού) υφίστανται διαφοροποιήσεις, καθόσον η έκθεση κατασχέσεως αναφέρεται στις μεταξύ των παραγόντων αυτής σχέσεις, ενώ η περίληψη αναφέρεται και στους τρίτους, που καλούνται να πλειοδοτήσουν. Στην πρώτη απαιτείται ακριβής περιγραφή των κατασχεμένων πραγμάτων, ενώ στη δεύτερη συνοπτική περιγραφή...» (ΑΠ 1497/2003, ΕλλΔνη 2004, σελ. 433). «...Κατά το άρθρο 992 παρ. 2 ΚΠολΔ, η κατάσχεση ακινήτου εκτείνεται και στα συστατικά του, η έννοια των οποίων λαμβάνεται από το ουσιαστικό δίκαιο (άρθρα 953, 954 ΑΚ), σε τρόπο ώστε δεν χρειάζεται να γίνει ειδική μνεία στην κατασχετήρια έκθεση για το ότι περιλαμβάνονται στην κατάσχεση και αυτά. Η παράλειψη της μνείας τούτων (συστατικών) στην κατασχετήρια έκθεση, ως και η ατελής περιγραφή τους δεν επηρεάζει την εφαρμογή του άνω άρθρου 992 παρ. 2 ΚΠολΔ, το οποίο επεκτείνει την κατάσχεση και επ` αυτών, μπορεί όμως να επηρεάσει το κύρος της κατασχέσεως ολοκλήρου του ακινήτου, εφόσον τα ελαττώματα αυτά επιδρούν επί της τοπικής ή οικονομικής ταύτισης του κατασχεθέντος ή εγκυμονούν κίνδυνο βλάβης του προτείνοντος την ακυρότητα. Μια τέτοια όμως δικονομική βλάβη δεν μπορεί να είναι νοητή στην περίπτωση θεραπείας των ελλείψεων της κατασχετήριας έκθεσης με τη διόρθωση αυτών από το δικαστήριο, κατόπιν ασκήσεως της από το άρθρο 954 παρ.4 ΚΠολΔ, ανακοπής...» (ΑΠ 1497/2003 ΕλλΔνη 2004, σελ. 433, ΧρΙΔ 2004.239, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑθ 3234/2007 ΕφΑΔ 2008, σελ. 114).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 999 §§ 1 και 3 εδ. α` και β`, «Ο αρμόδιος για την εκτέλεση δικαστικός επιμελητής καταρτίζει περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, που περιέχει συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκταση του, με τα συστατικά και όσα παραρτήματα συγκατάσχονται, καθώς και με μνεία των υποθηκών και προσημειώσεων, που υπάρχουν πάνω στο ακίνητο, το ονοματεπώνυμο του υπέρ ου και του καθ` ου η εκτέλεση, το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, την τιμή της πρώτης προσφοράς και τους όρους του

πλειστηριασμού που θέτει τυχόν ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στον δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927... (§ Ι)». Την κατά την § 1 περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει μέσα σε είκοσι ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης στον οφειλέτη, στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές, καταθέτει δε την περίληψη αυτή μέσα στην ίδια προθεσμία στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος συντάσσει σχετική πράξη. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, το οποίο πρέπει να περιέχει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ` ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου κατά το είδος, τη θέση και την έκταση του με τα συστατικά αυτού, μνεία του αριθμού των εγγεγραμμένων υποθηκών και προσημειώσεων, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στον δήμο ή στην κοινότητα όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην πρωτεύουσα της επαρχίας όπου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα, 15 τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού... § 3. Η παράλειψη των διατυπώσεων που προβλέπονται στις ως άνω διατάξεις επιφέρει την ακυρότητα της περίληψης κατασχετήριας έκθεσης. Τέτοια παράλειψη είναι και η μη αναγραφή των υποθηκών και των προσημειώσεων στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης και κατ` επέκταση και στο δημοσιευμένο απόσπασμά της, με την επιφύλαξη όμως ότι πρόκειται σε κάθε περίπτωση για υποθήκες ή προσημειώσεις εγγεγραμμένες στα οικεία βιβλία πριν από την εγγραφή της κατάσχεσης του ενυπόθηκου ή προσημειωμένου ακινήτου (βλ Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα ΚΠολΔ (2000) υπό άρθρο 999, αριθ. 3 και 15, ΕφΠειρ 34/2005, Αρμ 2006.744), αφού μόνο οι υποθήκες ή προσημειώσεις που γράφτηκαν πριν από την κατάσχεση και ασφαλίζουν έγκυρη απαίτηση μπορούν κατά το άρθρο 997 § 3 ΚΠολΔ να αντιταχθούν κατά αυτού που επέβαλε την κατάσχεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, ενώ οι μεταγενέστερες είναι ανενεργείς έναντι αυτών (βλ ΟλΑΠ 6/1998, ΕλλΔνη 1998.70, ΑΠ 692/2002, ΕλλΔνη 2002.1647). Εξ άλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1005 § 3 εδ. α` και β`, η καταβολή του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή επιφέρει απόσβεση της υποθήκης ή της προσημείωσης που υπάρχει πάνω στο ακίνητο και κατόπιν αυτού, αυτός δικαιούται να ζητήσει την εξάλειψη των υποθηκών, προσημειώσεων και κατασχέσεων που είναι γραμμένες στο ακίνητο. Από τον συνδυασμό των προαναφερόμενων διατάξεων με αυτές καθίσταται σαφές ότι η μη αναφορά στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης των βαρών του πλειστηριαζόμενου ακινήτου που εγγράφηκαν μετά την εγγραφή της κατάσχεσης αυτού ουδόλως πλήττει τον υπερθεματιστή, επομένως δεν επηρεάζει τους υποψήφιους πλειοδότες και δεν επιφέρει ακυρότητα της κατασχετήριας έκθεσης για το λόγο αυτόν. Στην προκειμένη περίπτωση, ο ανακόπτων, με τον μοναδικό λόγο της ανακοπής του, ισχυρίζεται ότι η 387/2008 επαναληπτική περίληψη έκθεσης αναγκαστικής κατάσχεσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτ. Τρίπολης...είναι άκυρη, για τον λόγο ότι δεν μνημονεύονται σ` αυτήν τα βάρη που υπάρχουν κατά τον χρόνο σύνταξής της, αλλά τα βάρη που υπάρχουν κατά τον χρόνο της κατάσχεσης του ακινήτου, με αποτέλεσμα να μην προκύπτουν από αυτήν οι υποθήκες και οι προσημειώσεις που τυχόν εγγράφηκαν επί του ακινήτου μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων. Ο λόγος όμως αυτός, σύμφωνα με την προηγηθείσα μείζονα σκέψη, πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος, αφού την ακυρότητα

της περίληψης της κατασχετήριας έκθεσης επιφέρει μόνο η παράλειψη της μνείας των υποθηκών ή προσημειώσεων που έχουν εγγραφεί στα οικεία βιβλία πριν από την εγγραφή της κατάσχεσης του ενυπόθηκου ή προσημειωμένου ακινήτου και όχι αυτών που εγγράφηκαν μετά από αυτήν...» (ΜΠΤρ 116/2009, ΕΠολΔ 2010, σελ. 126).

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 995 ΚΠολΔ αντίγραφο ή περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο εκείνου υπέρ του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, τον εκτελεστό τίτλο, αναφορά του κατεσχημένου ακινήτου και των παραρτημάτων που τυχόν κατασχέθηκαν, την εκτίμηση της αξίας τους, την τιμή πρώτης προσφοράς καθώς και την ημέρα, τον τόπο του πλειστηριασμού και το όνομα του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, επιδίδεται μόλις τελειώσει η κατάσχεση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται αν είναι παρών και αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο που του επιδίδεται, ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει την έκθεση για την άρνηση. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατόν να καταρτιστεί αμέσως το αντίγραφο ή η περίληψη, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, εφόσον εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου ή της κοινότητας όπου έγινε η κατάσχεση, διαφορετικά μέσα σε οκτώ ημέρες από την κατάσχεση. Η παράλειψη των παραπάνω επιφέρει ακυρότητα. Εξάλλου όταν τη θέση του καθ` ού η εκτέλεση κατέχει νομικό πρόσωπο η απουσία ή παρουσία τούτου εκ του τόπου και κατά το χρόνο της κατάσχεσης κρίνεται εκ του φυσικού προσώπου, το οποίο κατά το καταστατικό εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο. Εάν λοιπόν ο εκπρόσωπος τούτου δεν παρίσταται, η κοινοποίηση λαμβάνει χώρα την επομένη της κατάσχεσης ή εντός οκταημέρου με κριτήριο την κατοικία του εκπροσώπου προς τον οποίο επιχειρείται η κοινοποίηση, μη αποκλειόμενης και της κοινοποιήσεως στο γραφείο ή κατάστημα, όπου εργάζεται ο εκπρόσωπος κατά τις περί επιδόσεως στο γραφείο ή κατάστημα διατάξεις (126 παρ. 1 εδ. δ`, 129 παρ. 1,130 ΚΠολ.Δ, βλ. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεση εκδ. Β` παρ. 518 α υπό ΙΙΙ και ΙV και παρ. 518γ`, Β. Βαθρακοκοίλη άρθρο 995 παραγ. 4 σελ. 201, Κ. Μπέη υπό την ΑΠ 604/1981 Δ12.670)....» (ΕφΠατρών 400/2008, ΑχΝομ 2009, σελ. 333).

ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 999 παρ. 3 εδ. 2 ΚΠολΔ, «...Απόσπασμα της περίληψης αυτής, το οποίο πρέπει να περιέχει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου κατά το είδος, τη θέση και την έκτασή του με τα συστατικά αυτού, μνεία του αριθμού των εγγεγραμμένων υποθηκών και προσημειώσεων, την τιμή της πρώτης προσφοράς, το όνομα και την ακριβή διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, δημοσιεύεται σε Ιστοσελίδα Δημοσιεύσεων Πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων, καθώς και σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και, αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, δημοσιεύεται σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην περιφερειακή ενότητα, διαφορετικά στην έδρα της περιφέρειας, όπου υπάγεται ο δήμος, δεκαπέντε (15) τουλάχι-

στον ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού.» Μέσα στην ίδια προθεσμία η κατά τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου περίληψη επιδίδεται στον ειρηνοδίκη του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση. Ο ειρηνοδίκης οφείλει να καταχωρίσει την περίληψη της έκθεσης σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο, με βάση τα ονοματεπώνυμα των καθ' ων η κατάσχεση...». «...Ο σκοπός της διατάξεως είναι να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα με σκοπό την κατά το δυνατό μεγαλύτερη δυνατή προσέλευση πλειοδοτών. Δεδομένου ότι η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης απευθύνεται προς τους τρίτους (όχι τους διαδίκους της διαδικασίας της εκτελέσεως) μεταξύ των οποίων οι δανειστές (όχι οι ενυπόθηκοι) και οι υποψήφιοι πλειοδότες...» (ΜΠΖακύνθου 141/2009 ΕφΑΔ 2009.840).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ Ή ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΤΗΡΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 15 της από 15-11-1965 Συμβάσεως της Χάγης που κυρώθηκε με τον Ν. 1334/1983 και υπερισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος, του άρθρου 134 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να αναβάλει την έκδοση αποφάσεως, αν δεν παρίσταται στην ορισμένη δικάσιμο ο διάδικος που διαμένει στην αλλοδαπή, μέχρι να διαπιστωθεί, ότι το αντίστοιχο εισαγωγικό της δίκης ή άλλο ισοδύναμο προς αυτό έγγραφο επιδόθηκε πραγματικά σ` αυτόν εγκαίρως, ώστε να μπορεί να υπερασπισθεί τον εαυτό του. Στην περίπτωση αυτή δεν έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 134 ΚΠολΔ, με την οποία προβλέπεται επίδοση στον εισαγγελέα του αρμοδίου δικαστηρίου για τους διαμένοντες στην αλλοδαπή διαδίκους, όταν δηλαδή τα επιδοτέα έγγραφα είναι δικόγραφα εισαγωγικά δίκης, όπως είναι η αγωγή, τα ένδικα μέσα και οι ανακοπές, ή ισοδύναμα προς αυτά έγγραφα (βλ. ΑΠ 163/2002). Τέτοια δε «ισοδύναμα έγγραφα» αποτελούν η επιταγή προς εκτέλεση, που είναι εισαγωγικό έγγραφο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως όχι όμως και τα επόμενα της πράξεως αυτής έγγραφα της εκτελέσεως, όπως είναι η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης (πρ. πρόγραμμα πλειστηριασμού) η οποία, κατά το άρθρο 999 παρ. 3 ΚΠολΔ είναι επιδοτέα (με ποινή ακυρότητας) προς τον οφειλέτη (και προς άλλα πρόσωπα) εντός είκοσι ημερών από την ημέρα της κατάσχεσης. Περαιτέρω, κατά την από 30-3-1934 Σύμβαση «περί διακανονισμού της αμοιβαίας δικαστικής αγωγής επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων μεταξύ της Ελλάδος και της Ελβετίας», που κυρώθηκε με τον ΑΝ 729/1937: «Επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων, η επίδοσις εγγράφων προερχόμενων εκ των αρχών του ενός των συμβαλλομένων Κρατών και προοριζομένων δια πρόσωπα διαμένοντα επί του εδάφους του ετέρου Κράτους, θα ενεργήται, δι` αιτήσεως του διπλωματικού ή προξενικού αντιπροσώπου του αιτούντος Κράτους απευθυνόμενης προς την αρχήν, ήτις θέλει υποδειχθή υπό του προς ό η αίτησις Κράτους.... Η αρχή προς ην απευθύνεται η αίτησις θα αποστέλλη προς τον διπλωματικόν ή προξενικόν αντιπρόσωπον το έγγραφον, δι` ου αποδεικνύεται η επίδοσις ή εν ω δηλούται το παρακώλυσαν ταύτην γεγονός», (άρθρο 1 εδ. α και γ) «Η απόδειξις της επιδόσεως θα γίνεται είτε δι` αποδείξεως παραλαβής χρονολογούμενης και υπογραφομένης υπό τα προς ον απευθύνεται το έγγραφον, είτε δια βεβαιώσεως της αρχής του προς ό η αίτησις Κράτους, εν ή θα βεβαιούται το γεγονός, ο τύπος και ο χρόνος της επιδόσεως», (άρθ. 3). Από το συνδυασμό των ανωτέρω ρυθμίσεων προς την γενική νομική αρχή της λογικής ενότητας της έννομης τάξης (εθνικής και διεθνούς) και υπό το φως των προφανών νομοθετικών σκοπιμοτήτων των διατάξεων περί πραγματικής και

πλασματικής επιδόσεως εγγράφων, συνάγεται ότι κατά την έννοια της μεταξύ Ελλάδος και Ελβετίας Συμβάσεως, ως «έγγραφα», για την επίδοση των οποίων δεν αρκεί η πλασματική τοιαύτη δια του εισαγγελέως, αλλά απαιτείται πραγματική παράδοση αυτών στον παραλήπτη τους κατά την διαγραφόμενη στη Σύμβαση διαδικασία, νοούνται (όπως και υπό τις ρυθμίσεις της Συμβάσεως της Χάγης) μόνον τα εισαγωγικά δίκης δικόγραφα και τα ισοδύναμα προς αυτά έγγραφα, όχι δε και τα ακολουθούντα την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση έγγραφα της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, όπως είναι και η περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης. Αντίθετη ερμηνεία θα οδηγούσε σε νομικά και λογικά άτοπα, αφού θα απέδιδε στον Νομοθέτη τη βούληση να υπερπροστατεύσει την μία εκ των δύο (νομικώς ισοτίμων και εχουσών αντιτιθέμενα συμφέροντα) πλευρών εις βάρος της άλλης, και δη τον οφειλέτη εις βάρος του δανειστού του. Ειδικότερα, η αντίθετη εκδοχή θα ισοδυναμούσε ουσιαστικώς με νομοθετική κατάργηση του δικαιώματος του δανειστού να ζητήσει έννομη προστασία με τη μορφή της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά προσώπου (οφειλέτη του) που διαμένει στην Ελβετία, αφού είναι δεδομένο της κοινής πείρας, ότι η επίδοση εγγράφου με την προβλεπόμενη από την Σύμβαση διαδικασία είναι απολύτως αδύνατο να συντελεσθεί μέσα στην σύντομη προθεσμία των είκοσι ημερών του άρθρου 999 παρ. 3 ΚΠολΔ. Τούτο δε μάλιστα, χωρίς να υπηρετείται αντίστοιχο εύλογο συμφέρον του (καλόπιστου) οφειλέτου, αφού ο τελευταίος, μετά την προς αυτόν επίδοση της «επιταγής προς εκτέλεση», δύναται, επιδεικνύοντας στοιχειώδη επιμέλεια, να αποφύγει, οποιοδήποτε αιφνιδιασμό του δανειστού του, ορίζοντας νομίμως αντίκλητο στον τόπο της εκτελέσεως και γνωστοποιώντας αυτόν στον επισπεύδοντα την εκτέλεση δανειστή του. Τα παραπάνω ενισχύονται και από το άρθρο 27 της Συμβάσεως του Λουγκάνο, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, που κυρώθηκε με το Ν. 2460|1997 και την οποία (σύμβαση) έχει υπογράψει και η Ελβετία, στο οποίο ορίζεται (μεταξύ άλλων) ότι «απόφαση δεν αναγνωρίζεται, αν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον εναγόμενο κανονικά και έγκαιρα, ώστε να αμυνθεί». Συνεπώς, αν πρόκειται για επίδοση άλλου εγγράφου, μη εισαγωγικού της δίκης, αρκεί προς τούτο η πλασματική επίδοση, ήτοι η επίδοση στον εισαγγελέα, όπως προβλέπουν τα άρθρα 134 και 136 του ΚΠολΔ...». (ΑΠολ 23,25/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

«...Η αναγκαστική κατάσχεση ακινήτου που δεν ανήκει στην κυριότητα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση δεν είναι δικονομικά άκυρη, ώστε να υπόκειται σε ανακοπή κατά το άρθρο 933 ΚΠολΔ, αλλά η έλλειψη κυριότητας καθιστά ανενεργό και απρόσφορη την αναγκαστική εκτέλεση, η οποία δεν μπορεί να προσπορίσει την κυριότητα του ακινήτου στον υπερθεματιστή και συγχρόνως προσβάλλει την κυριότητα του πραγματικού δικαιούχου σ` αυτό, ο οποίος και μόνο μπορεί να επιδιώξει την ακύρωση της κατάσχεσης με ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ (βλ. ΕΑ 9669/90 Δνη 1991 1081, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση άρθρο 936, σελ. 482 επ., Β. Βαθρακοκοίλη άρθρο 936 ΚΠολΔ, σελ. 435 επ.), ενώ εξάλλου η ανακόπτουσα (**σημ.** καθής η εκτέλεση) δεν έχει έννομο συμφέρον, το οποίο είναι απαραίτητο για την παροχή δικαστικής προστασίας με τη μορφή της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, να επικαλεσθεί την ακυρότητα λόγω ελλείψεως κυριότητας σ` αυτήν επί του υπό πλειστηριασμού ακινήτου, και μη επιδόσεως της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης στους πραγματικούς κυρίους αυτού...» (ΕφΑθ 4201/2006 ΕλλΔνη 2008, σελ. 857).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΑΡΡΗΞΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΑΣ (ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ)

«...Για την επιβολή της κατάσχεσης από τον δανειστή ο νόμος θέτει ως προϋπόθεση την προηγουμένη σημείωση της απόφασης που απαγγέλει την διάρρηξη στο περιθώριο της μεταγραφής της απαλλοτριωτικής πράξης. Η σημείωση αυτή δεν αποτελεί στις μεταξύ των διαδίκων σχέσεις όρο του ενεργού των συνεπειών της διάρρηξης, συνιστά όμως προϋπόθεση για την επιβολή της κατάσχεσης και συνεπώς η, χωρίς την προηγουμένη σημείωση αυτή, κατάσχεση είναι άκυρη λόγω ελαττωματικής διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης με την συνδρομή του στοιχείου της βλάβης (βλ. ΕφΑθ 518/2000 ΕλΔνη 41, σελ. 1412, Βαθρακοκοίλη, Ερμηνεία Κώδικα Πολιτ. Δικονομίας υπό το αρθρ. 992 ΚΠολΔ, σελ. 150)...» (ΕφΘεσ 109/2008, ΝΟΜΟΣ) **(ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ», σελ. 457).**

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΠΟΛΛΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ – ΕΝΙΑΙΑ ΕΚΠΟΙΗΣΗ

«...Ο δικαστικός επιμελητής, αφότου λάβει εντολή να προχωρήσει σε κατάσχεση πλειόνων ακινήτων του καθού η εκτέλεση προς ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως του επισπεύδοντος, πρέπει να τηρήσει τη διάταξη του άρθρου 1001 παρ. 2 εδ. α` ΚΠολΔ, κατά την οποία «αν με την ίδια έκθεση κατασχέθηκαν περισσότερα ακίνητα που βρίσκονται στην ίδια περιφέρεια, αυτά πλειστηριάζονται χωριστά την ίδια ημέρα». Αν, παρόλα αυτά, παραβιαστεί η εν λόγω διάταξη που θεσπίστηκε για την εξυπηρέτηση του ιδιωτικού και όχι του δημοσίου συμφέροντος και ο υπάλληλος του πλειστηριασμού προβεί στον ενιαίο πλειστηριασμό των κατασχεθέντων πλειόνων ακινήτων του καθού η εκτέλεση, τότε ο πλειστηριασμός μπορεί να ακυρωθεί μόνο με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης. Προϋπόθεση, όμως, για την εφαρμογή της προμνημονευθείσης διατάξεως του άρθρου 1001 παρ. 2 ΚΠολΔ είναι ότι τα περισσότερα κατασχεθέντα ακίνητα είναι αυτοτελή, η δε αυτοτέλεια αυτών προσδιορίζεται κατά τις αντιλήψεις των συναλλαγών με κριτήριο την οικονομική αξία του πράγματος (ΑΠ 259/1996, δημ. Νόμος). Περαιτέρω, είναι δυνατόν δύο ξεχωριστές οριζόντιες ιδιοκτησίες να συνενωθούν από τον κύριό τους εν τοις πράγμασι, χωρίς την παρεμβολή αντιστοίχου νομικής πράξεως (λχ. συνένωση δύο διαμερισμάτων σε ένα, με την κατεδάφιση του μεσοτοίχου που τα χωρίζει), οπότε στην περίπτωση αυτή, η επερχόμενη από την ως άνω βούληση του κυρίου των δύο συνεχόμενων ακινήτων συνένωσή τους δημιουργεί νέο, ενιαίο και αυτοτελές ακίνητο, το οποίο υπόκειται στους δανειστές του κυρίου, οιοσδήποτε εκ των οποίων δικαιούται αλλά και υποχρεούται να κατάσχει το όλο αυτοτελές ακίνητο, το οποίο (ως ενιαίο) θα πρέπει να περιγραφεί στην κατασχετήρια έκθεση, κατά τρόπον ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία για την ταυτότητα του (Βαθρακοκοίλης, ό.π, τ. στ` στο άρθρο 992 αριθ. 17 και 18 σελ. 158 και 158, Μπρίνιας, ό.π, τ. 4ος στο άρθρο 992 παρ. 496 σελ. 1497 επ.). Και τούτο διότι η έννοια της «ταυτότητος» του ακινήτου (άρθρο 993 παρ. 2 ΚΠολΔ) θα πρέπει να ερμηνευτεί διασταλτικώς, ούτως ώστε να περιλάβει και οιαδήποτε αμφιβολία, όχι μόνο σχετικώς με την τοπική αλλά και με την οικονομική ταυτότητα του κατασχεμένου (ΜΠΠειρ 34/1986 Δίκη 17.511, Βαθρακοκοίλης, ό.π, στο άρθρο 993 αριθμ. 37 σελ. 195). Εφόσον δε θα περιγραφεί ως ενιαίο ακίνητο, ως τέτοιο πρέπει και να πλειστηριαστεί, ενόψει του ότι εδώ δεν εφαρμόζεται η προμνησθείσα διάταξη του άρθρου 1001 παρ. 2 ΚΠολΔ, δεδομένου ότι, κατά τις αντιλήψεις των συναλλαγών και με κριτήριο την οικονομική αξία του πράγματος, πρόκειται για ένα αυτοτελές ακίνητο, ακόμη και χωρίς την παρεμβολή σχετικής νομικής πράξεως (ΜΠΑθ 1326/1989 ΑρχΝ 1989.489 επ)...» (ΜΠΘεσ 18050/2009, Αρμ. 2009, σ. 1737).

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 1001 Α ΚΠολΔ, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 14 του ν. 1692/1987, σε περίπτωση κατασχέσεως ακινήτων, στα οποία έχουν εγκατασταθεί βιομηχανικές, βιοτεχνικές, ξενοδοχειακές ή τουριστικές επιχειρήσεις ή άλλες παραγωγικές μονάδες που διαθέτουν εξοπλισμό και αποτελούν οικονομικό σύνολο: **α)** τα ακίνητα αυτά εκτίθενται σε πλειστηριασμό με τα παραρτήματα τους, εφόσον έχουν κατασχεθεί μαζί....**β)** Αν με την ίδια έκθεση κατασχέθηκαν περισσότερα ακίνητα, πλειστηριάζονται μαζί, εφόσον έχουν λειτουργική ενότητα για την εξυπηρέτηση της επιχείρησης ή της παραγωγικής μονάδας, που έχει εγκατασταθεί σε ενα απο αυτά. Απο τη διάταξη αυτή, άσχετα προς το χαρακτήρα της ως δημοσίας τάξεως, συνάγεται ότι, προϋπόθεση για την έκθεση σε πλειστηριασμό των εν λόγω ακινήτων μαζί με τον εξοπλισμό τους (παραρτήματα), ως ενιαίων συνόλων, καθώς και των περισσοτέρων ακινήτων που έχουν λειτουργική ενότητα για την εξυπηρέτηση της επιχείρησης ή της παραγωγικής μονάδας, τίθεται η σύγχρονη μαζί με τα ακίνητα κατάσχεση και των παραρτημάτων τους, και η σύγχρονη κατάσχεση των περισσοτέρων ακινήτων, η οποία, όμως, αφήνεται στη βούληση και την πρωτοβουλία του δανειστή που επισπεύδει την εκτέλεση (ΑΠ 189/1990 ΝοΒ 39.11, ΜΠΑ 4618/1998 Δ 25.752). Ως προς το τελευταίο τούτο ζήτημα, ειδικότερα, ο νομοθέτης δεν θέσπισε διάταξη, με την οποία να απονέμεται στο δικαστήριο η εξουσία, να υποχρεώνει τον επισπεύδοντα να προβαίνει στην κατάσχεση και των υπολοίπων πραγμάτων, κινητών και ακινήτων, της επιχείρησης, με σκοπό τον ενιαίο πλειστηριασμό τους ύστερα από σχετική αίτηση υποβαλλόμενη από τον καθ` ού ή εκτέλεση και από οποιονδήποτε άλλον που έχει έννομο συμφέρον, εφόσον κρίνεται ότι η ενιαία εκποίηση θα είναι περισσότερο πρόσφορη με άλλα λόγια το αντίστροφο απ` ό,τι ορίζεται στο άρθρο 994 ΚΠολΔ - αλλά προτίμησε να εξαρτηθεί το αποτέλεσμα αυτό από τη βούληση και την πρωτοβουλία του επισπεύδοντος, δηλαδή μόνο «εφόσον έχουν κατασχεθεί τα παραρτήματα μαζί», καθώς επίσης και μόνο «αν έχουν κατασχεθεί με τη ίδια έκθεση τα περισσότερα ακίνητα» (βλ. Παν. Κ. Μάζη, Τροποποιήσεις στο Δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης με τους ν. 1653/1986 και 1682/1987, ΝοΒ 35.1155)...» (ΜΠΣάμου 410/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Η διάταξη του άρθρου 1001 Α περ. β` ΚΠολΔ εισάγει εξαιρετική ρύθμιση για την περίπτωση που συγκατάσχονται περισσότερα ακίνητα με την ίδια κατασχετήρια έκθεση και επιβάλλει τον υποχρεωτικό ενιαίο πλειστηριασμό των περισσότερων ακινήτων, εφόσον αυτά έχουν λειτουργική ενότητα για την εξυπηρέτηση επιχείρησης ή παραγωγικής μονάδας που έχει εγκατασταθεί σε ένα από αυτά, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των παραγωγικών μονάδων, που εξυπηρετούνται λειτουργικά από τα περισσότερα ακίνητα, έστω και αν είναι εγκατεστημένες μόνο σε ένα από αυτά (Φαλτσή: Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης. Ειδικό Μέρος, εκδ. 2001, παρ. 59, σ. 448 επ.). Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι, ως προϋπόθεση για την έκθεση σε πλειστηριασμό των εν λόγω ακινήτων μαζί με τον εξοπλισμό τους (παραρτήματα), ως ενιαίων συνόλων, τίθεται η σύγχρονη μαζί με τα ακίνητα κατάσχεση και των παραρτημάτων τους, η οποία αφήνεται στη βούληση και την πρωτοβουλία του επισπεύδοντος την εκτέλεση (ΑΠ 189/1990 ΝοΒ 39.77, ΕφΘεσ 118/1995 Νόμος, ΜΠΑθ 4618/1998 Δ 25.752). Ως προς το τελευταίο τούτο ζήτημα, ειδικότερα, ο νομοθέτης δεν θέσπισε διάταξη με την οποία να απονέμεται στο δικαστήριο η εξουσία να υποχρεώνει τον επισπεύδοντα να προβαίνει στην κατάσχεση και των υπολοίπων πραγμάτων, κινητών και ακινήτων, της επιχείρησης, με σκοπό τον ενιαίο πλειστηριασμό τους ύστερα από σχετική αίτηση υποβαλλόμενη από τον καθ` ου ή και από οποιονδήποτε άλλον που έχει έννομο συμφέρον, εφόσον κρίνεται ότι η ενιαία εκποίηση θα είναι περισσότερο πρόσφορη - με άλλα λόγια το αντίστροφο απ`

ό,τι ορίζεται στο άρθρο 994 ΚΠολΔ - αλλά προτίμησε να εξαρτηθεί το αποτέλεσμα αυτό από τη βούληση και την πρωτοβουλία του επισπεύδοντος, δηλαδή μόνο «εφόσον έχουν κατασχεθεί τα παραρτήματα μαζί», καθώς επίσης και μόνο «αν έχουν κατασχεθεί με την ίδια έκθεση τα περισσότερα ακίνητα» (ΜΠΤρικ 349/1997 Αρμ 1997.1502, βλ. Π.Κ.Μάζη, Τροποποιήσεις στο Δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης με τους ν. 1653/1986 και 1662/1987, ΝοΒ 35.1155). Συνέπεια της μη αναγραφής στην κατασχετήρια έκθεση όλων των ακινήτων της επιχείρησης που αποτελούν οικονομικό σύνολο δεν είναι η ακύρωση της κατάσχεσης και της περίληψης κατασχετήριας έκθεσης, αφού εναπόκειται στη βούληση του επισπεύδοντος την εκτέλεση η επιλογή του αν θα κατάσχει και θα εκπλειστηριάσει την ίδια ημέρα τα περισσότερα ακίνητα, που έχουν λειτουργική ενότητα και προορίζονται για την εξυπηρέτηση της επιχείρησης ή της παραγωγικής μονάδας, χωρίς όμως να υπάρχει υποχρέωσή του προς τούτο από το νόμο...» (ΜΠΦλώρινας 170/2011, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΠΛΕΙΟΝΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ», σελ. 368).**

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 14 του Ν. 2251/1994, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 18 του Ν. 3587/2007 και με το άρθρο 5 του Ν. 3714/2008 «δεν επιτρέπεται επιβολή κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί από τον ίδιο εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης ανακοπή κατά του σχετικού τίτλου εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ και συντρέχουν, σωρευτικά, οι ακόλουθες προϋποθέσεις: **α)** η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολο της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000,00) ευρώ, **β)** δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου Τράπεζας, **γ)** ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση». Στην περίπτωση υποκατάστασης δανειστή σε θέση επισπεύδοντος «πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης» πρέπει να θεωρηθεί η επιδιδόμενη στον καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη περίληψη της νέας κατασχετήριας έκθεσης (πρβλ. 934 § 1α, 999 § 3 ΚΠολΔ) με ενσωματωμένα τα κρίσιμα στοιχεία της πράξεως επισπεύσεως, ώστε να προκύπτουν και τα εξατομικευμένα στοιχεία του νέου επισπεύδοντος, ιδίως ο εκτελεστός τίτλος (βλ. ιδίως Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσης 2001, § 58 αρ. 37 επ.). Προκειμένου περί ακινήτων, η τυχόν (καθώς δεν είναι αναγκαία) προηγηθείσα αναγγελία του δανειστή που στη συνέχεια υποκαθίσταται στη θέση του επισπεύδοντος δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί «πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης», όταν δεν έχει κοινοποιηθεί στον υποθηκοφύλακα και εγγραφεί στο βιβλίο κατασχέσεων, οπότε και μόνο κατ` άρθρο 1006 § 4 ΚΠολΔ επέχει θέση αυτοτελούς κατασχέσεως (βλ. ΑΠ 1010/1998 ΕλλΔνη 1991, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα - Νικολόπουλο ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 972 αρ. 21, Γέσιου-Φαλτσή ο.π. § 57 αρ. 20). Και τούτο διότι η αναγγελία απλώς εξασφαλίζει τη συμμετοχή του δανειστή στη διαδικασία διανομής του πλειστηριάσματος. Δεν προάγει όμως αυτοτελώς τη διαδικασία της εκτελέσεως, η οποία συνιστά ατομικό καταδιωκτικό μέτρο διώξεως του οφειλέτη, διεπόμενο από την αρχή της πρωτοβουλίας του επισπεύδοντος (άρθρο 927

ΚΠολΔ). Μόνο ο επισπεύδων δικαιούται να προχωρεί στις αναγκαίες για τον πλειστηριασμό διατυπώσεις. Η στάση των άλλων δανειστών, και όταν ακόμη έχουν αναγγελθεί, είναι πριν τον πλειστηριασμό παθητική (βλ. Γέσιου-Φαλτσή ο.π. § 58 αρ. 2, Νικολόπουλο Αναγκ. Εκτέλεση 2002 σ. 192). Η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη αφενός με το σύστημα των οικείων διατάξεων του ΚΠολΔ, αφετέρου με το δικαιοπολιτικό σκοπό της ανωτέρω διάταξης της παραγράφου 11 του άρθρου 14 του Ν. 2251/1994, που είναι η απαγόρευση όχι της απλής (χωρίς τα προσόντα της αυτοτελούς κατάσχεσης) αναγγελίας εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων σε διενεργούμενο πλειστηριασμό αλλά της επίσπευσης με ενεργητικό τρόπο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης εκ μέρους τους...» (ΜΠΛάρισας 136/2011, ΧρΙΔ 2012, σελ. 289) «...(ΜΠΞάνθης 10/2009, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΑ 6153/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Είναι λοιπόν σαφές ότι στο ελληνικό δίκαιο δεν υπάρχει ενιαία νομική έννοια της κατοικίας (έτσι Δαγτόγλου, ό.π., σελ. 281). Η έννοια της κατοικίας στη διάταξη του άρθρου 5 του Ν 3714/7.11.2008 δεν ταυτίζεται με αυτή των άρθρων 51 επ. ΑΚ και του άρθρου 22 ΚΠολΔ όπως ισχυρίζεται ο αιτών, αλλά είναι εκείνη του στεγασμένου ακίνητου με οικονομική αξία, το οποίο κατά τον προορισμό του χρησιμοποιείται από τον οφειλέτη για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών του, χωρίς απαραίτητα αυτό να χρησιμοποιείται για τη συνήθη ή μόνιμη εγκατάσταση του ίδιου του οφειλέτη ή της οικογένειάς του. Τούτο προκύπτει και από το ότι σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη απαγορεύεται η κατάσχεση επί ακινήτου το οποίο αποτελεί αποδεδειγμένα τη «μοναδική κατοικία» του οφειλέτη, κάτι το οποίο δεν θα διαλαμβανόταν στη σχετική διάταξη αν η κατοικία είχε την έννοια του άρθρου 51 ΑΚ, όπως διατείνεται ο αιτών, αφού τούτο θα συνιστούσε πλεονασμό (καθώς κατά την έννοια του άρθρου 51 ΑΚ δεν μπορεί να υπάρχουν περισσότερες από μία κατοικία). Ζήτημα εφαρμογής της επίμαχης διάταξης που απαγορεύει την κατάσχεση της μοναδικής κατοικίας του οφειλέτη ανακύπτει όταν ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης εκτός από μία κατοικία διαθέτει και κάποιο οικόπεδο ή αγροτεμάχιο, ή όταν διαθέτει παραπάνω από μία κατοικίες. Στην πρώτη περίπτωση πρέπει να γίνει δεκτό ότι απαγορεύεται η κατάσχεση, εφόσον ασκηθεί εμπρόθεσμα ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, αφού σκοπός του νομοθέτη ήδη με τη διάταξη του άρθρου 18 παρ. 4 του Ν. 3587 της 9/10.7.2007 είναι η προστασία της μοναδικής στέγης του οφειλέτη, όπως συνάγεται και από την αιτιολογική έκθεση του παραπάνω νόμου όπου αναφέρεται ότι «η εν λόγω απαγόρευση αποτελεί έκφραση του αναγκαίου σεβασμού στην ανθρώπινη αξία και εκπλήρωση χρέους στοιχειώδους κοινωνικής αλληλεγγύης». Αντίθετα, στη δεύτερη περίπτωση που ο οφειλέτης διαθέτει και δεύτερη κατοικία, ακόμη κι αν αυτή είναι εξοχική, δεν τίθεται περιορισμός ούτε από τη διάταξη του άρθρου 18 παρ. 4 του Ν. 3587/2007, ούτε από τη διάταξη που την αντικατέστησε του άρθρου 5 του Ν. 3714/2008, να κατασχεθεί κατ' επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος η κύρια κατοικία του οφειλέτη εφόσον αυτή δεν είναι η «μοναδική» (έτσι Κολλιόπουλος, ό.π., ΕΠολΔ 2008, ειδικά στη σελ. 923, αλλά και στην υποσ. 35 στη σελ. 922, βλ. επίσης δημοσίευση ηλεκτρονικής έκδοσης της εφημερίδας «ΤΟ ΠΑΡΟΝ της Κυριακής» της 5.10.2008 στο άρθρο «Εγγυήθηκε και τις καταθέσεις των εκατομμυριούχων!» του Ν. Χαλδούπη)...**Επομένως, η κατάσχεση συνεχίζεται σε περίπτωση που ο δανειολήπτης έχει και δεύτερο σπίτι, ακόμα και αν αυτό είναι εξοχικό». Επομένως δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία ότι όταν ο νομοθέτης στο Ν 3714/2008 και στον προηγούμενο 3587/2007 κάνει λόγο για τη «μοναδική κατοικία» δεν εννοεί την κύρια κατοικία, ώστε αν ο οφειλέτης διαθέτει και δεύτερο σπίτι να εμποδίζεται η κατάσχεση της κύριας κατοι-**

κίας του...» (ΜΠΠειρ 1866/2009 ΕφΑΔ 2009, σελ. 1005). «...Με το άρθρο 1 Ν. 3869/3.8.2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 85 παρ. 1 Ν 3996/2011 και το άρθρο 20 παρ. 15 Ν. 4019/2011, που αφορά στη «Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», ορίζονται τα εξής: «**1.** Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και έχουν περιέλθει, χωρίς δόλο, σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους (εφεξής οφειλέτες) δικαιούνται να υποβάλουν στο αρμόδιο δικαστήριο την αίτηση που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 4 για τη ρύθμιση των οφειλών τους και απαλλαγή. Την ύπαρξη δόλου αποδεικνύει ο πιστωτής. **2.** Δεν επιτρέπεται η ρύθμιση οφειλών, οι οποίες είτε: **α)** έχουν αναληφθεί το τελευταίο έτος πριν την υποβολή της αίτησης για την έναρξη της διαδικασίας κατά την παρ. 1 του άρθρου 4, είτε **β)** προέκυψαν από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, από διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου Βαθμού, τέλη προς τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου και εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης είτε **γ)** προέκυψαν από τη χορήγηση δανείων από Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του Ν. 3586/2007, όπως ισχύουν. **3.** Απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορεί να γίνει μόνο μία φορά». Τα επόμενα άρθρα προβλέπουν τη διαδικασία ρυθμίσεως και απαλλαγής και ειδικότερα το αρχικό στάδιο με προσπάθεια επιτεύξεως εξωδικαστικού συμβιβασμού, τη νέα προσπάθεια επιτεύξεως συμβιβασμού με τους πιστωτές με την υιοθέτηση σχεδίου διευθετήσεως των οφειλών και το τρίτο στάδιο της δικαστικής ρυθμίσεως των χρεών και απαλλαγής του οφειλέτη. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 του νόμου, εάν κάποιος πιστωτής έχει παραλειφθεί από την κατάσταση των πιστωτών που συνέταξε ο οφειλέτης και υπέβαλε στο δικαστήριο, η απαίτηση του πιστωτή αυτού δεν επηρεάζεται από τη διαδικασία. Συνεπώς, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο της διατάξεως, ο πιστωτής που δεν συμμετέχει στη διαδικασία μπορεί να προβεί σε αναγκαστική ατομική εκτέλεση και σι απαιτήσεις του δεν υπόκεινται σε ρύθμιση ούτε οι δικαιούχοι έχουν δικαιώματα ή υποχρεώσεις από τη διαδικασία (βλ. Ε. Περάκη, Η διαδικασία του Ν. 3869/2010 για τη ρύθμιση των οφειλών των φυσικών προσώπων ως συλλογική διαδικασία ΔΕΕ 2011 σελ. 400 επ. και ιδίως 406). Στις διατάξεις του άρθρου 9 του ιδίου νόμου ορίζεται η διαδικασία ρευστοποιήσεως της περιουσίας και προστασίας της κύριας κατοικίας και ειδικότερα ορίζεται στην παρ. 2 ότι ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο πρόταση εκκαθαρίσεως, ζητώντας να εξαιρεθεί από την εκποίηση βεβαρημένο ή μη με εμπράγματη ασφάλεια ακίνητο, που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο κατά πενήντα τοις εκατό, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 19 ορίζεται ότι για έξι μήνες από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου της παρ. 9 παρ. 2 και οι αιτήσεις που προβλέπονται κατά το άρθρο 4 υποβάλλονται μετά την πάροδο πέντε μηνών από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 3869/2010, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τη διατήρηση και προστασία της κύριας κατοικίας των οφειλετών, αφού επιτρέπει σε αυτούς να την εξαιρέσουν από τη ρευστοποίηση της περιούσιας τους, υπό όρους και διαδικασίες που δεν θίγουν τα συμφέροντα των πιστωτών. Με τη μεταβατική διάταξη προβλέπεται η αναστολή των

πλειστηριασμών της μοναδικής κατοικίας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους οφειλέτες που βρίσκονται σε μόνιμη αδυναμία αποπληρωμής, να αξιοποιήσουν την προστατευτική διάταξη της κύριας κατοικίας, με την εξαίρεση αυτής από τη ρευστοποίηση. Κατά την αιτιολογική έκθεση του Ν. 3986/2011 που παρέτεινε την ισχύ της μεταβατικής διατάξεως μέχρι την 31.12.2011, παρατείνεται η απαγόρευση πλειστηριασμού της κύριας ή μοναδικής κατοικίας, ακόμη και όταν η απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ ή και όταν ο επισπεύδων δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα. Η ανωτέρω παράταση είναι αναγκαία προκειμένου να δοθεί σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, που έχουν περιέλθει σε αδυναμία πληρωμής, να ανακάμψουν, να αναδιοργανώσουν, σε μία εξαιρετικά δύσκολη οικονομική συγκυρία, την κάλυψη των αναγκών τους και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους και να επιδιώξουν την καλύτερη δυνατή διευθέτηση και εξυπηρέτηση των οφειλών τους. Η παράταση αυτή θα διευκολύνει την ομαλή εφαρμογή του Ν. 3869/2010, καθώς θα αποτρέψει μία υπερφόρτωση της δικαιοσύνης, που θα μπορούσε να προκληθεί στην παρούσα φάση από την κατάθεση αιτήσεων στα αρμόδια Ειρηνοδικεία για ρύθμιση των χρεών και συγχρόνως αιτήσεων για αναστολή των πράξεων αναγκαστικής εκτελέσεως, δεδομένου ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμη οι διαδικασίες πληρώσεως των νέων θέσεων Ειρηνοδικών...» (ΜΠΑ 12327/2011 ΕφΑΔ 2012, σελ. 75).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Από τον συνδυασμό των άρθρων 958, 997, 972, 1006 ΚΠολΔ, **μετά την αναγκαστική κατάσχεση από ένα δανειστή και προκειμένου περί ακινήτου μετά την εγγραφή της αναγκαστικής κατασχέσεως στο βιβλίο κατασχέσεων, απαγορεύεται η επιβολή άλλης κατασχέσεως επί του αυτού πράγματος κατά του αυτού οφειλέτη, διότι ο πρώτος κατασχών θεωρείται οιονεί εκπρόσωπος όλων των δανειστών, οι απαιτήσεις των οποίων, όλων των προνομιούχων, ασφαλίζονται συμμέτρως από την κατασχεθείσα περιουσία. Οι άλλοι δανειστές, για να μετάσχουν του πλειστηριάσματος, δικαιούνται μόνο σε αναγγελία της απαιτήσεώς τους, επέχουσα θέση αυτοτελούς κατασχέσεως, εφόσον αυτή στηρίζεται επί τίτλου εκτελεστού, προκειμένου δε περί ακινήτου και εφόσον αυτή επιδόθηκε στον υποθηκοφύλακα της περιφερείας όπου ευρίσκεται το κατασχεθέν και σημειώθηκε στο περιθώριο της εγγραφής της κατασχέσεως, κατ' άρθρο 1006 παρ. 4 εδ. 1 ΚΠολΔ, το κύρος της οποίας είναι ανεξάρτητο από την εγκυρότητα ή ελαττωματικότητα της επιβληθείσας αρχικής κατασχέσεως.** Συνέπεια τούτου είναι ότι ούτε οι τυπικές ή ουσιαστικές ακυρότητες της κατασχέσεως προτείνονται κατά του αναγγελθέντος, βάσει εκτελεστού τίτλου, δανειστού, ούτε η τυχόν παραίτηση του κατασχόντος από της κατασχέσεως επηρεάζει την ισχύ και τα αποτελέσματα της εν τω μεταξύ γενομένης αναγγελίας. Μετά τη νομότυπη άσκηση της αναγγελίας κατά την επέλευση των αποτελεσμάτων της η μεταγενέστερη αυτής παραίτηση του κατασχόντος από της αρχικής κατασχέσεως δεν επηρεάζει την ισχύ και τις συνέπειες της αναγγελίας, η οποία εμποδίζει τη διάθεση του αντικειμένου της κατασχέσεως και δύναται να οδηγήσει σε πλειστηριασμό, στηρίζουσα μεταγενέστερη δήλωση υποκαταστάσεως του αναγγελθέντος ή ετέρου δανειστού, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 973 ΚΠολΔ, δυναμένου του τελευταίου αυτού να συνεχίσει τον πλειστηριασμό με υποκατάσταση, αρκεί να υπάρχει κατάσχεση ή αναγγελία επέχουσα θέση κατασχέσεως. Η αναγγελία, αν και δεν είναι αναγκαία στην υποκατάσταση άλλου δανειστού στη θέση

του επισπεύδοντος, ενδείκνυται προς αποφυγή τυχόν συμπαιγνιών μεταξύ επισπεύδοντος και καθ' ού η εκτέλεση και παραιτήσεως του κατάσχοντος από της κατασχέσεώς του, οπότε ενδεχομένως να παρεμβληθεί ετέρα κατάσχεση ετέρου δανειστή και γενικά προς αποφυγή της επιδράσεως των ελαττωμάτων της κατασχέσεως επί της μελλούσης να λάβει χώρα υποκαταστάσεως. Εάν όμως, μετά τη δήλωση υποκαταστάσεως και χωρίς να έχει προηγηθεί αναγγελία από οποιονδήποτε δανειστή, επακολουθήσει παραίτηση του αρχικώς κατασχόντος από της κατασχέσεώς του, η παραίτηση αυτή εκμηδενίζει την ισχύ της περί υποκαταστάσεως δηλώσεως, αφού η εν λόγω δήλωση στηρίζεται σε κατάσχεση, η οποία έπαυσε πλέον να υφίσταται με τη μεταγενέστερη παραίτηση. Προκειμένου δε να αποφύγει τις συνέπειες αυτής ο υποκατασταθείς και θεωρώντας ως ενδεχόμενη μια τέτοια περίπτωση πρέπει, όπως προελέχθη, να προβεί προηγουμένως σε αναγγελία, η οποία επέχει θέση αυτοτελούς κατασχέσεως και είναι ανεπηρέαστη από τη μεταγενέστερη παραίτηση του αρχικώς κατασχόντος (ΜΠΚορ 355/80, Δ 11.586, ΜΠΑθ 2550/79 ΝοΒ 28.557, ΜΠΒερ 192/72 ΑρχΝ ΚΔ.248)...» (ΜΠΘεσ 794/1992 Αρμ 1992, τ. ΜΣΤ, σελ. 1138). «...Με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 997 του ΚΠολΔ θεσπίζεται, προκειμένου για την κατάσχεση ακινήτων η απαγόρευση της επιβολής δεύτερης αναγκαστικής κατάσχεσης με σκοπό την αποτροπή παράλληλης κίνησης περισσότερων εκτελεστικών διαδικασιών από περισσότερους δανειστές σε βάρος ενός και του ιδίου πράγματος του οφειλέτη. Εξάλλου, από τις διατάξεις των άρθρων 159, 160 και 161 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι στο ισχύον δικονομικό μας σύστημα δεν αναγνωρίζεται η αυτοδικαίως επερχόμενη δικονομική ακυρότητα. Οποιαδήποτε άκυρη διαδικαστική πράξη παράγει όλες τις δικονομικές έννομες συνέπειες, μέχρις ότου απαγγελθεί η ακυρότητα με δικαστική απόφαση και κατόπιν προτάσεως του έχοντος προς τούτο έννομο συμφέρον. Το δικονομικό μας δίκαιο, χάριν της βεβαιότητας και σταθερότητας της διαδικασίας, απαιτεί την, διά δικαστικής αποφάσεως, απαγγελία της δικονομικής ακυρότητας, οπότε αίρονται αναδρομικώς τα ήδη επελθόντα δικονομικά αποτελέσματα της πράξεως (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. Β`, έκδ. 1980, σελ. 394 επ., Σ. Σταματόπουλο, σημείωμα σε Δ 1984.760, ΑΠ 1607/1985 ΕΕΝ 1985.858). Ακολούθως και η κατά τα προαναφερθέντα ακυρότητα της δεύτερης κατάσχεσης απαγγέλλεται μόνο με δικαστική απόφαση (βλ. ΕφΑθ 9350/1980 ΑρχΝ 32.49) μετά από άσκηση ανακοπής του άρθρου 933 του ΚΠολΔ από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Η τυχόν επιβληθείσα δεύτερη κατάσχεση που δεν ακυρώθηκε κατά τα ανωτέρω, ισχυροποιείται, κατά την άποψη που υιοθετεί το παρόν Δικαστήριο, σε περίπτωση που ακυρωθεί ή ανατραπεί η πρώτη κατάσχεση, ή αν ο πρώτος επισπεύδων παραιτηθεί από αυτήν και δεν υπάρχει αναγγελία με ισχύ αυτοτελούς κατάσχεσης (βλ. Ι. Μπρίνια, ό.π., τ. Δ`, άρθρο 997 αρ. 535, Π. Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως, τ. Α` σελ. 667-672, ό.π. τ. Β` σελ. 282 αρ. 70, Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, τ. ΣΤ` υπό το άρθρο 997 σελ. 234 αρ. 28, ΜΠΟρεσ 29.498/2006 Νόμος-, βλ. αντίθετα. Γ. Νικολόπουλο, σε Ερμηνεία ΚΠολΔ Κεραμέως - Κονδύλη - Νίκα, τ. ΙΙ, υπό το άρθρο 997, παρ. 8, σελ. 1939, ΑΠ 206/1980, ΝοΒ 1980.1482)...» (ΜΠΘεσ 9460/2002, Αρμ 2007, σελ. 890).

ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΔ ΤΗΣ 17/7-13/8/1923

«...Κατά το άρθρο 58 του ν.δ. της 17 Ιουλίου/13 Αυγούστου 1923, του οποίου οι διατάξεις που αφορούν την αναγκαστική εκτέλεση προς ικανοποίηση απαιτήσεων που ασφαλίζονται με ενέχυρο, υποθήκη, εκτός από εκείνες των άρθρων 60, 63 και

94, έχουν διατηρηθεί σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ, σύμφωνα με το άρθρο 52 αριθ. 3 του εισαγωγικού αυτού Νόμου - βάσει του οποίου χωρεί η από την καθ` ης η ανακοπή - εφεσίβλητη επισπευδόμενη αναγκαστική εκτέλεση επί ενυπόθηκου ακινήτου του ανακόπτοντος και ήδη εκκαλούντος - η εις το βιβλίο κατασχέσεων και ως αναγκαστική κατάσχεση ισχύουσα (κατ` άρθρον 57 του αυτού ν.δ/τος) εγγραφή της επιταγής προς πληρωμή δεν κωλύει άλλο δανειστή να προβεί σε αναγκαστική κατάσχεση του ιδίου ακινήτου, ούτε η κατάσχεση άλλου δανειστή, που έχει ήδη εγγραφεί, κωλύει την εταιρία να εγγράψει την επιταγή της, επί καθεμίας δε από τις δύο κατασχέσεις προβαίνει παραλλήλως η αναγκαστική εκτέλεση, και η πρώτη κατακύρωση επάγεται την ακύρωση της άλλης εκτελέσεως. Μολονότι δε κατά το γράμμα της ανωτέρω διατάξεως επί εκτελέσεως κατά το σύστημα που καθιερώθηκε με το προαναφερθέν ν.δ/γμα, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση της αρχής που κρατεί στο κοινό εκτελεστικό δίκαιο (άρθρ. 997 παρ. 5 ΚΠολΔ), η κατάσχεση του ιδίου ακινήτου από άλλο δανειστή (σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠολΔ ή του ιδίου ν.δ/τος) δεν έπεται ότι απαγορεύεται η επιβολή δεύτερης κατασχέσεως εις τον ήδη κατασχόντα, σύμφωνα με τις εν λόγω ειδικές διατάξεις, δανειστή, πράγμα το οποίο θα ήταν αντίθετο εις το πνεύμα της εν λόγω διατάξεως (βλ. σχετ. Μπρίνια: Αναγκ. Εκτέλεση Β` Εκδ., τ. Δ`, άρθρο 997 παρ. 535 αΙ, 535 γ σελ. 1673 επ., 1678 επ. ΑΠ 704/1980 ΝοΒ 28.2025). Η ρύθμιση δε αυτή η οποία προβλέπεται από τις ανωτέρω, παραλλήλως προς το κοινό δικονομικό δίκαιο της αναγκαστικής εκτελέσεως (άρθρο 904 επ. ΚΠολΔ) ισχύουσες ειδικές διατάξεις του εν λόγω ν.δ/τος, που καθορίζει, ίδια διαδικασία εκτελέσεως, για την προώθηση της πιστωτικής κινήσεως, την οποία δικαιούνται να χρησιμοποιούν οι εναγόμενες εις την ειδική αυτή νομοθεσία ανώνυμες εταιρίες, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και οι Τράπεζες, δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας των Ελλήνων πολιτών που προβλέπεται από το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος 1975, ως επιβαλλόμενη από λόγους γενικωτέρου κοινωνικού και δημοσίου συμφέροντος...» (ΕφΘεσ 1634/1990, ΕλλΔνη 1994, σελ. 159).

ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Το άρθρο 12 του ΚΕΔΕ ορίζει ότι «**Οιαδήποτε προγενεστέρα κατάσχεσις του Δημοσίου ή τρίτων δεν εμποδίζει την κατά το άρθρο 10 του παρόντος κατάσχεσιν, ουδέ η παρά του Δημοσίου επιβληθείσα κατάσχεσις εμποδίζει την παρ' άλλων τοιαύτην...»** Τα ίδια ισχύουν και επί κατάσχεσης ακινήτων, δυνάμει του άρθρου 36 (παρ. 5) του ΚΕΔΕ. Απ' τις παραπάνω διατάξεις του ΚΕΔΕ, καθιερώνεται η δυνατότητα επιβολής περισσοτέρων κατασχέσεων επί του ιδίου πράγματος (κινητού ή ακινήτου), κάτι που αποκλείεται απ' τις διατάξεις του ΚΠολΔ (άρθρα 958 παρ. 2 και 997 παρ. 5). Απ' αυτή τη δυνατότητα που χορηγεί ο πιο πάνω Κώδικας, είναι δυνατό να προκύπτει ανάγκη ρύθμισης ποιος απ' τους περισσότερους πλειστηριασμούς που επισπεύδονται την ίδια ημέρα (είτε κατά τον ΚΠολΔ και τον ΚΕΔΕ, είτε κατά τον ΚΕΔΕ) θα προηγηθεί. Η ρύθμιση της κατάστασης αυτής θα γίνει από το ΜΔΠρωτ, με αίτηση κάποιου απ' αυτούς που επέβαλαν τις κατασχέσεις, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 58 (παρ. 4) του Ν.Δ/τος από 17/7-13/8/1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», του οποίου ΝΔ/τος οι διατάξεις ομοίως επιτρέπουν τη συνύπαρξη περισσοτέρων κατασχέσεων επί ανίκητου (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, 1982, σελ. 1680, ΜΠΑ 8839/83, 12191/84). Για τη ρύθμιση της κατάστασης αυτής δικαιοδοσία έχουν τα τακτ. διοικ. δικαστήρια προκειμένου για

πλειστηριασμούς που επισπεύδονται μετά την 11/6/85, για το λόγο ότι η κατάσταση αυτή δημιουργείται από την παραπάνω δυνατότητα επιβολής περισσοτέρων κατασχέσεων που χορηγούν οι διατάξεις του ΚΕΔΕ, ενώ την αποκλείουν οι διατάξεις του ΚΠολΔ. **Ο δικαστής λοιπόν ο αρμόδιος για την επίλυση των διαφορών του ΚΕΔΕ, είναι αρμόδιος να ρυθμίσει και την κατάσταση αυτή που δημιουργείται εξ αιτίας του ΚΕΔΕ κι όχι ο δικαστής της κοινής εκτέλεσης**...» (ΔΠΑθ 24/1989, ΝΟΜΟΣ).

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Στην έννοια της «διάθεσης» κατά τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 997 ΚΠολΔ, η οποία, ορίζουσα ότι «απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχεμένου από τον οφειλέτη και αν πρόκειται για ενυπόθητο κτήμα είναι άκυρη η διάθεσή του και από τον τρίτο, κύριο ή νομέα», δηλαδή της δικαιοπραξίας που συνεπάγεται άμεση μεταβίβαση ή κατάλυση του δικαιώματος, δεν υπάγεται η εκμίσθωση πράγματος. Αυτή όπως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 574, 575 και 599 ΑΚ, είναι υποσχετική δικαιοπραξία, με την οποία δεν μεταβιβάζεται ούτε συνιστάται εμπράγματο δικαίωμα στο πράγμα, ούτε καν νομή, αλλά υποχρέωση προς παραχώρηση πρόσκαιρης κατοχής, η δε ενοχή που γεννιέται δεν μειώνει ούτε περιορίζει το επί του πράγματος δικαίωμα του παραχωρούντος, αλλά δεσμεύει τη βούλησή του. Στην προκαθοριζόμενη έννοια της διαθέσεως δεν μπορεί να υπαχθεί υποσχετική δικαιοπραξία εκ του λόγου ότι συνεπάγεται δυσμενή συνέπεια για αυτόν που επέβαλε την κατάσχεση, τον υπερθεματιστή ή τους δανειστές που αναγγέλθηκαν, ούτε υπάρχει αθέλητο νομοθετικό κενό στη ρύθμιση της προαναφερόμενης διατάξεως του άρθρου 997 ΚΠολΔ, ώστε να χωρήσει ανάλογη εφαρμογή, αφού ο νομοθέτης είχε υπόψη τις υποσχετικές δικαιοπραξίες, τις οποίες ηθελημένα άφησε εκτός της ρυθμίσεως της ίδιας διατάξεως. Τούτο δε ως προς την εκμίσθωση και τις συνεπαγόμενες παραχώρηση χρήσης ή κατοχής έννομες σχέσεις προκύπτει και από τη με τη νεώτερη διάταξη της παρ. 22 του άρθρου 4 Ν. 2298/1995 προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 997 ΚΠολΔ, με την οποία παρέχεται στον υπερθεματιστή δικαίωμα καταγγελίας μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, που επιφέρει τη λύση της μισθώσεως ή της άλλης σχέσης μετά εξάμηνο, ενώ, αν η εκμίσθωση (η άλλη συνεπαγόμενη την παραχώρηση της χρήσης ή της κατοχής του πράγματος σχέση) περιλαμβανόταν στην έννοια της απαγορευμένης και άκυρης διαθέσεως, η προσθήκη θα ήταν περιττή...» (ΑΠολ 41/1996 ΕλλΔνη 1997, σελ. 46). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 997 παρ. 1 του ΚΠολΔ, **απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση και υπέρ των δανειστών που αναγγέλθηκαν η διάθεση του κατασχεμένου από τον οφειλέτη**..., ενώ, κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, τα αποτελέσματα της παραγράφου 1 αρχίζουν: **α)** για τον οφειλέτη, αφότου του επιδοθεί, σύμφωνα με το άρθρο 995, η περίληψη ή αντίγραφο της κατασχέσεως, **β)**..., **γ)** για τους τρίτους, μόνον αφότου η κατάσχεση εγγραφεί, κατά το άρθρο 995, στο βιβλίο κατασχέσεων και εφόσον έγιναν οι επιδόσεις στον οφειλέτη και στον τρίτο κύριο ή νομέα. Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 997 παρ. 3 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι, **σε όποιον επέβαλε την κατάσχεση και στους δανειστές που αναγγέλθηκαν δεν αντιτάσσεται η μεταγραφή ή η εγγραφή υποθήκης που έγινε μετά την εγγραφή της κατασχέσεως στο βιβλίο των κατασχέσεων, σε οποιονδήποτε τίτλο και αν στηρίζεται η υποθήκη.** Από το συνδυασμό

των παραπάνω διατάξεων σαφώς συνάγεται ότι μετά την επιβολή αναγκαστικής κατασχέσεως επί ακινήτου, είναι αυτοδικαίως άκυρη κάθε διαθετική πράξη του καθ' ου η εκτέλεση, αναφορικά με το κατασχεμένο πράγμα, η ακυρότητα, όμως, αυτή, λόγω του επιδιωκόμενου σκοπού που είναι η προστασία των προσώπων των οποίων βλάπτονται τα συμφέροντα από την απαγορευμένη εκποίηση, είναι σχετική και συνεπώς, προβάλλεται μόνον από τον κατασχόντα, τους αναγγελθέντες δανειστές και τον υπερθεματιστή, ο οποίος πρέπει, κατά κύριο λόγο, να προστατευθεί από τις πράξεις του οφειλέτη. **Η έννοια της αυτοδίκαιης ακυρότητας της διαθέσεως του κατασχεθέντος και της μη υπάρξεως ανάγκης κηρύξεώς της από το δικαστήριο δεν είναι ότι επιτρέπεται στο τελευταίο να λάβει αυτήν υπόψη του αυτεπαγγέλτως, αλλ' ότι δύναται ο επισπεύδων δανειστής να εξακολουθήσει και μετά τη διάθεση τις πράξεις αναγκαστικής εκτελέσεως προς πλειστηριασμό του κατασχεθέντος, χωρίς ν' απευθύνει αυτές κατά του τρίτου, στον οποίο μεταβιβάστηκε το κατασχεμένο και ο υπερθεματιστής, στον οποίο κατακυρώθηκε το πράγμα, μπορεί να διεκδικήσει αυτό από εκείνον στον οποίο περιήλθε με την άκυρη διάθεση.** Η από το νόμο παρεχόμενη ανωτέρω δυνατότητα σε ορισμένα και μόνο πρόσωπα προς επίκληση της από την κατάσχεση ακυρότητας της διαθέσεως αποτελεί απλή επίκληση αναγνωριστικού και αυτοδικαίως ενεργούντος έναντι του επικαλούμενου αναγνωριστικού δικαιώματος και όχι άσκηση (εξώδικη) διαπλαστικού δικαιώματος (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη: ΚΠολΔ τ. ΣΤ', άρθρο 997, παρ. 3, 17, σελ. 218, 226 επ.)...» (ΜΠΘεσ 39670/2007, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ) «1. Από της ημέρας της κατά τα άρθρα 36 και 37 επιδόσεως εις τον οφειλέτην αντιγράφου της εκθέσεως κατασχέσεως στερείται αυτός του δικαιώματος ελευθέρας διαθέσεως του κατασχεθέντος πράγματος, πάσα δε από της ημέρας τούτης επιχειρηθείσα απαλλοτρίωσις ή ενεργηθείσα μεταγραφή ή εγγραφή δ' οιανδήποτε επιβάρυνσιν είναι αυτοδικαίως άκυρος έναντι του Δημοσίου. 2. Μετά την κατά το άρθρον 39 εγγραφήν της κατασχέσεως του Δημοσίου εις το οικείον βιβλίον, η εγγραφή δι οιανδήποτε επιβάρυνσιν είναι αυτοδικαίως άκυρος μόνον υπέρ του Δημοσίου». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου Κώδικα «1. Ο επισπεύδων Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου και ο Ελεγκτής Εσόδων δια κοινής πράξεως αυτών κάτωθι της εκθέσεως κατασχέσεως αναγράφουν πάντα τα βεβαιωμένα εις το Δημόσιον Ταμείον χρέη του οφειλέτου, περιλαμβανόμενα ή μη εις την παραγγελίαν κατασχέσεως και ορίζουν την πρώτην προσφοράν... 4. Η έκθεσις της κατασχέσεως, συμπληρωμένη δια της κατά τα ανωτέρω πράξεως πρώτης προσφοράς, επιδίδεται εν αντιγράφω αμελλητί... εις τον αρμόδιον Υποθηκοφύλακα, παρ' ου και εγγράφεται πάραυτα εις το υπ' αυτού τηρούμενον βιβλίον κατασχέσεως». Από τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό και προς τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2, 4 παρ. 1, 5, 6, 7, 8, 28 παρ. 1, 36 παρ. 2, 37 του ΚΕΔΕ, από τις οποίες συνάγεται, ότι η επίσπευση της αναγκαστικής εκτέλεσης, ειδικότερα δε η κατάσχεση και η εγγραφή της στο βιβλίο κατασχέσεων, γίνεται για ορισμένο χρέος, προκύπτει, **ότι η από την ημέρα της επιδόσεως στον οφειλέτη αντιγράφου της κατασχετήριας έκθεσης στέρηση της εξουσίας του να διαθέτει το κατασχεθέν, καθώς και η μετά την εγγραφή της κατάσχεσης στο οικείο δημόσιο βιβλίο ακυρότητα, υπέρ του Δημοσίου, κάθε επιβάρυνσης, όπως π.χ. εγγραφή προσημείωσης ή υποθήκης από τρίτους, αναφέρονται μόνο στην απαίτηση του Δημοσίου για την οποία έγινε η κατάσχεση και η οποία προκύπτει από την εγγραφή της**

στο βιβλίο κατασχέσεων, στην οποία (απαίτηση) περιλαμβάνονται και οι τυχόν συμπληρωματικές απαιτήσεις του Δημοσίου, εφόσον, όμως, αναγγέλθηκαν πριν γίνει η μεταγραφή της απαλλοτριωτικής πράξης ή η εγγραφή της επιβάρυνσης. Για άλλες συμπληρωματικές απαιτήσεις, που γεννήθηκαν ή βεβαιώθηκαν ή αναγγέλθηκαν μετά την μεταγραφή της πράξης διάθεσης ή επιβάρυνσης, δεν παρέχεται η προστασία που προβλέπεται υπέρ του Δημοσίου από το πιο πάνω άρθρο 38, δεν επέρχεται δηλαδή η σχετική υπέρ αυτού ακυρότητα. Διάφορη εκδοχή θα ήταν ασυμβίβαστη προς την αρχή της δημοσιότητας των εμπραγμάτων σχέσεων επί των ακινήτων και προς την επιδιωκόμενη με αυτήν ασφάλεια των συναλλαγών, γιατί θα κατέληγε σε ακυρότητα της διάθεσης ή επιβάρυνσης χάριν άδηλων απαιτήσεων, οι οποίες δεν είχαν αναγγελθεί μέχρι τη μεταγραφή της διάθεσης ή την εγγραφή της επιβάρυνσης και δεν προέκυπταν από το οικείο δημόσιο βιβλίο (ΟλΑΠ 38/1998, ΑΠ 3/1988, ΑΠ 104/1997). **Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και όταν ο πλειστηριασμός δεν έγινε με βάση την κατάσχεση που επέβαλε το Δημόσιο, αλλά με βάση την κατάσχεση άλλου δανειστή που επιβλήθηκε επιτρεπτά, σύμφωνα με τα άρθρα 12 παρ. 1 και 36 παρ. 5 του ΚΕΔΕ, κατά τις διατάξεις του ΚωδΠολΔικ και το Δημόσιο αναγγέλθηκε στον πλειστηριασμό αυτόν για την απαίτησή του για την οποία επέβαλε την κατάσχεσή του, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι τούτο (Δημόσιο) δεν έχει παραιτηθεί της κατάσχεσής του και δεν έχει ακυρωθεί αυτή δικαστικά** (ΟλΑΠ 29/1997)...» (ΑΠ 1507/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 143/2004 ΝοΒ 2004.1561, ΑΠ 630/2002, ΝΟΜΟΣ, ΑΠΟλ 29/1997 Δνη 1997.1521, ΑΠΟλ 38/1998 Δνη 1999.43 - ΔΕΕ 1999.781, ΝοΒ 1999.928, ΑΠ 784/1994 Δνη 1995.841, (ΓνΝΣΚ 51/2007, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1312/1988 ΕΕΝ 1984.667, ΑΠ 1222/1980 ΝοΒ 29.550, ΑΠ 315/1970 ΝοΒ 18.1074, ΑΠ 559/1967 ΝοΒ 16.163, ΑΠ 110/1964 ΝοΒ 12.441, ΑΠ 730/1964 ΝοΒ 13.569, ΑΠ 370/1960 ΝοΒ 8.1206, ΕφΑθ 5443/2000 Δνη 2001.781, Β. Παπαχρήστου: Η Διοικητική Εκτέλεση, εκδ. 1992, σελ. 301, Ι. Μπρίνια, Διοικητική Εκτέλεση, εκδ. 1987, σελ. 300) (ΕφΔωδ 205/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...**Κατά τη διάταξη του άρθρου 951 παρ. 2 του ΚΠολΔ, η κατάσχεση δεν επιτρέπεται να επεκταθεί σε περισσότερα περιουσιακά στοιχεία από όσα χρειάζονται για να ικανοποιηθεί η απαίτηση και για να καλυφθούν τα έξοδα της εκτέλεσης. Η διάταξη αυτή, που έχει ως σκοπό να αποτρέψει την εκ μέρους του δανειστή καταπίεση του οφειλέτη με τη δέσμευση δυσανάλογης προς την απαίτηση περιουσίας του τελευταίου, πρέπει να ερμηνεύεται με ευρύτητα,** δεδομένου ότι κατά την επιβολή της κατασχέσεως δεν είναι βέβαιο πόσοι δανειστές θα αναγγελθούν, πάντοτε σε συνδυασμό με τους κανόνες των χρηστών ηθών και της καλής πίστεως, η τήρηση των οποίων επιβάλλεται στους διαδίκους, τους νομίμους αντιπροσώπους τους και τους πληρεξουσίους τους στα πλαίσια της ασκήσεως δικονομικών δικαιωμάτων από τη διάταξη της ΚΠολΔ 116. Συνέπεια της παραβάσεως της διατάξεως της ΚΠολΔ 951 παρ. 2 είναι ο περιορισμός της κατασχέσεως σε ανάλογα περιουσιακά στοιχεία με δικαστική απόφαση, κατόπιν ανακοπής του οφειλέτη, και όχι η ακυρότητά της. Από το συνδυασμό δε των ΚΠολΔ 116 και 951 παρ. 2 προς τις διατάξεις των άρθρων 281 ΑΚ και 25 παρ. 3 του Συντάγματος, που απαγορεύουν την καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος και έχουν εφαρμογή και στην άσκηση του δικαιώματος του δανειστή να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση κατά του οφειλέτη προς ικανοποίηση της απαιτήσεώς του, προκύπτει, ότι μπορεί, κατά τις περιστάσεις, να κριθεί ως καταχρηστική η κατάσχεση από το δανειστή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, όταν είναι περισσότερο από προφανές, ότι

οι αξιώσεις του θα ικανοποιηθούν στο σύνολό τους από την κατάσχεση ενός και μόνον περιουσιακού στοιχείου. Η υπαίτια δε, εκ δόλου ή εξ αμελείας, καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος, ως πράξη παράνομη, δημιουργεί, με βάση το άρθρο 914 ΑΚ, υποχρέωση εκείνου που άσκησε κατ' αυτό τον τρόπο το δικαίωμά του, να αποκαταστήσει την περιουσιακή ζημία που προκάλεσε σ' εκείνον που ζημιώθηκε από την πράξη του αυτή, κατά της ΑΚ 297, 298, 299, 330 και 932 ενώ στάδιο εφαρμογής έχει και η διάταξη 919 ΑΚ...» (ΑΠ 551/2005, ΝΟΜΟΣ). «...Με την παρ. 2 του άρθρου 951 ΚΠολΔ **θεσπίζεται περιορισμός, και όχι ακυρότητα, της κατάσχεσης στα απαραίτητα για την ικανοποίηση της απαίτησης περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου η εκτέλεση** (ΑΠ 282/1968 ΝοΒ 16.816), τούτο όμως θα κριθεί κατά τα επόμενα στάδια της αναγκαστικής εκτέλεσης μέχρι της ημέρας του πλειστηριασμού με την ανακοπή εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ, αφού εν τω μεταξύ θα ληφθεί υπόψη και η τυχόν ύπαρξη και άλλων δανειστών που θα αναγγελθούν ώστε το πλειστηρίασμα που θα επιτευχθεί να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις των δανειστών (βλ. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ υπό το άρθρο 951 αριθ. 1,13 και 21 όπου και πλείστες παραπομπές)...» (ΠΠΘηβών 18/2008, ΕλλΔνη 2008, σελ. 1534, Αρμ 2009, σελ. 42) (ΜΠΠρεβέζης 36/1197, ΑρχΝομ 1999, τ. Ν, σελ 81) «...**Ο περιορισμός της κατάσχεσης (και όχι η εν συνόλω ακύρωση) προϋποθέτει την κατάσχεση περισσότερων πραγμάτων (κινητών ή ακινήτων) από τον ίδιο δανειστή, κατά τη σαφή διατύπωση της διάταξης, και συνεπώς δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής αν η κατάσχεση αφορά ένα περιουσιακό στοιχείο, έχει, όμως, εφαρμογή σε περίπτωση κατάσχεσης οριζοντίων ιδιοκτησιών, ή σε παρόμοιες κατά την καλή πίστη περιπτώσεις. Προϋπόθεση του περιορισμού είναι η κάλυψη της απαίτησης του δανειστή που επέβαλε την κατάσχεση και των εξόδων της εκτέλεσης. Πρέπει, όμως, αν ο οφειλέτης έχει και άλλα χρέη να λαμβάνονται υπόψη και οι άλλοι δανειστές που θ' αναγγελθούν, αν όμως είναι γνωστοί. Ο περιορισμός αυτός μπορεί να ζητηθεί έως την ημέρα του πλειστηριασμού με ανακοπή του άρθρου 933 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,** στην οποία πρέπει να προσδιορίζεται το αντικείμενο της κατάσχεσης στο οποίο πρέπει να περιοριστεί αυτή, την αξία αυτού και κατ' ακολουθίαν το πλειστηρίασμα που θα επιτευχθεί από την εκποίησή του και το σύνολο των απαιτήσεων και τα έξοδα εκτέλεσης που πρέπει να καλυφθούν απ' αυτό (ΕΑ 6831/86 Δ. 18.703, ΕφΑθ 12028/79 ΝοΒ 28.1523, Βαθρακοκοίλης Ερμ. Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άρθρο 951 παρ. 13 σελ. 664)...» (ΜΠΚαβάλας 98/1999, ΑρχΝομ 2001.396, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΡόδου 1501/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΠΠΜεσολογγίου 60/2004, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΛιβαδειάς 28/1997, ΑρχΝομ 1997.659, ΝΟΜΟΣ, ΔΠΑθηνών 5837/1993 ΔΔίκη 1994.402, ΝΟΜΟΣ) **(ορ. καιΙ «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ, σελ. 349).**

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...Στην περίπτωση της εκμίσθωσης ακινήτου, που καταρτίσθηκε μετά την κατάσχεσή του, από τον οφειλέτη, εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 997 ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 22 του ν. 2298/1995, το οποίο ορίζει ότι «Μετά την κατάσχεση του ακινήτου, η εκμίσθωσή του από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα ή η παραχώρηση της χρήσης ή κατοχής του, βάσει άλλης έννομης σχέσης, μπορεί να καταγγελθεί από τον υπερθεματιστή μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την καταγγελία αυτή η μίσθωση ή άλλη σχέση λύεται μετά εξάμηνο και χωρεί η κατά το άρθρο 1005 παρ. 2 εκτέλεση...». Από τη διάταξη αυτή δεν προβλέπεται υπεισέλευση στη μισθωτική σχέση εκείνου

που αναδείχθηκε υπερθεματιστής και συνακόλουθα δεν εφαρμόζεται, κατά λογική συνέπεια, το άρθρο 616 ΑΚ, που προϋποθέτει υπεισέλευση του νέου ιδιοκτήτη στη μισθωτική σχέση, παρέχεται όμως από αυτή τη διάταξη στον υπερθεματιστή το μείζον διαπλαστικό δικαίωμα να καταγγείλει τη μίσθωση μέσα στην τρίμηνη προθεσμία από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως. Εφόσον δε αυτός δεν άσκησε το δικαίωμα τούτο, δεσμεύεται, από τη μισθωτική σχέση και υπάρχει η δυνατότητα απεριόριστης προκαταβολής ή εκχώρησης μισθωμάτων. Η ρύθμιση αυτή, εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει σχετικώς, καταλαμβάνει και τις ειδικά προστατευόμενες μισθώσεις του Π.Δ/γματος 34/1995. Επομένως επί μισθώσεως διεπόμενης από το νόμο 813/1978 και ήδη το Π.Δ 34/1995 (εμπορικής μισθώσεως), δεν εφαρμόζεται το άρθρο 616 ΑΚ που ορίζει ότι «οι προκαταβολές μισθωμάτων, που έγιναν στον εκμισθωτή που εκποίησε ή οι εκχωρήσεις μισθωμάτων που έγιναν από αυτόν, καθώς και οι κατασχέσεις μισθωμάτων, που έγιναν από δανειστές του, είναι ανίσχυρες απέναντι στο νέτο κτήτορα, για μισθώματα πέρα από τρεις μήνες, που αρχίζουν από τότε που αυτός γνωστοποίησε στο μισθωτή την εκποίηση» και συνεπώς είναι ισχυρές έναντι του υπερθεματιστή οι προκαταβολές μισθωμάτων που έγιναν στον εκμισθωτή και αφορούν μισθώματα πέρα από τρεις μήνες, από την εκ μέρους του υπερθεματιστή γνωστοποίηση της κατακύρωσης στον μισθωτή...» (ΟλΑΠ 6/2004 ΧρΙΔ 2004, σελ. 714, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ

«...Η άσκηση της επικαρπίας, ως αυτοτελές ενοχικό δικαίωμα, υπόκειται με τη μορφή του ειδικού περιουσιακού στοιχείου σε κατάσχεση κατά τις διατάξεις των αρθρ. 1022 επ. ΚΠολΔ. Σε κατάσχεση όμως υπόκειται και η ίδια η επικαρπία ως εμπράγματο δικαίωμα προσωπικής δουλείας, έστω και αν πρόκειται για αμεταβίβαστη επικαρπία, όπως αυτό συνάγεται από το αρθρ. 992 ΚΠολΔ, που δεν περιορίζει τα δυνάμενα να κατασχεθούν εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο, σε συνδυασμό με το αρθρ. 1259 ΑΚ, που ορίζει ότι η υποθήκη αποκτάται μόνο σε ακίνητα που μπορούν να εκποιηθούν, καθώς και στην επικαρπία τέτοιων ακινήτων, για όσο χρόνο αυτή διαρκεί. Εφόσον δηλαδή η επικαρπία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο υποθήκης, άρα και αναγκαστικής εκποίησης υπέρ του ενυπόθηκου δανειστή, αποτελεί για την ταυτότητα του νομικού λόγου αντικείμενο κατάσχεσης από όλους τους δανειστές του επικαρπωτή και όχι μόνον από τους ενυπόθηκους. Έτσι ο χαρακτήρας της επικαρπίας ως αμεταβίβαστου κατ` αρχήν δικαιώματος, δεν εμποδίζει την ανεξάρτητη από τη θέληση του επικαρπωτή αναγκαστική μεταβίβαση της επικαρπίας, που επέρχεται με τον πλειστηριασμό της κατά το αρθρ. 1005 § 1 ΚΠολΔ, στην έκταση βέβαια και για το χρόνο που θα μπορούσε να διατηρηθεί και στο πρόσωπο του αρχικού επικαρπωτή, αφού με τον πλειστηριασμό ο υπερθεματιστής δεν μπορεί να αποκτήσει περισσότερα δικαιώματα από εκείνα του δικαιοπαρόχου του...» (ΑΠ 280/2011, ΧρΙΔ 2011, σελ. 590). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 992 παρ. 1 του ΚΠολΔ αντικείμενο κατάσχεσης, εκτός από την κυριότητα, μπορεί να είναι και οποιοδήποτε άλλο εμπράγματο δικαίωμα του οφειλέτη επί αλλοτρίου ακινήτου, χωρίς περιορισμό. Εξ άλλου, και η επικαρπία συνιστά εμπράγματο δικαίωμα προσωπικής δουλείας επί αλλοτρίου πράγματος, η οποία αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά κατά τη σύστασή της είναι μεν αμεταβίβαστη, (άρθρ. 1166 ΑΚ), πλην όμως, και όταν δεν μεταβιβάζεται επιτρέπεται αφ` ενός μεν η μεταβίβαση του δικαιώματος άσκησής της (άρθρ. 1166 εδ. β` ΑΚ), αφ` ετέρου δε μπορεί να καταστεί αντικείμενο υποθήκης (άρθρ. 1259 ΑΚ), οπότε επιτρέπεται η κατάσχεσή της από

τον ενυπόθηκο δανειστή και η εκποίησή της κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή, με τον αναγκαστικό πλειστηριασμό ενυπόθηκου ακινήτου ως προς την επικαρπία του, μεταφέρεται στον υπερθεματιστή αυτούσιο το εμπράγματο δικαίωμα της επικαρπίας, στη νομική κατάσταση του χρόνου της κατάσχεσης, ο δε υπερθεματιστής έχει την επικαρπία μόνο εφόσον διαρκεί αυτή, αφού ο υπερθεματιστής δεν αποκτά περισσότερα δικαιώματα από όσα είχε ο δικαιοπάροχος του αρχικού επικαρπωτή. Εν όψει αυτών, δεν αποκλείεται το δικαίωμα κατάσχεσης του εμπραγμάτου δικαιώματος της επικαρπίας ακινήτου, είτε αποκλείστηκε η μεταβίβασή της είτε όχι, όχι μόνο στους ενυπόθηκους δανειστές,- αλλά σε όλους τους δανειστές του επικαρπωτή. Επί της κατάσχεσης επικαρπίας σε ακίνητο μεταβιβαστής ή όχι, θα εφαρμοστεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως του άρθρ. 992 περ. 2 του ΚΠολΔ (για τα ακίνητα), και όχι η διαδικασία της κατάσχεσης των ειδικών περιουσιακών στοιχείων του άρθρ. 1022 του ΚΠολΔ, στα οποία δεν περιλαμβάνεται η επικαρπία, είτε συμφωνήθηκε μεταβιβαστή είτε όχι...» (ΑΠ 276/2011 ΕφΑΔ 2011, σελ. 891 επ.). «...Στην πρώτη μεν περίπτωση, που επιτράπηκε η μεταβίβασή της, αντικείμενο της κατασχέσεως είναι αυτό τούτο το εμπράγματο δικαίωμα της επικαρπίας, το οποίο έτσι μεταβιβάζεται στον υπερθεματιστή, εις δε τη δεύτερη περίπτωση, κατά την οποία δεν επιτράπηκε η μεταβίβασή της ρητώς ή σιωπηρώς, εφόσον δηλαδή δεν ορίστηκε διαφορετικά (ΑΚ 1166), αντικείμενο της κατασχέσεως είναι η άσκηση της επικαρπίας, την οποία άσκηση αποκτά ο υπερθεματιστής, επί εκπλειστηριάσεως του κατασχεθέντος, με επικαρπία βεβαρυμένου, ακινήτου, για όλο το χρόνο που ο οφειλέτης διατηρεί το δικαίωμα της επικαρπίας (Ράμμος σε Glasson τ. ε' παρ. 1043 σημ. 2α, Αποστολόπουλος, Ο Πρόεδρος Πρωτοδ. παρ. 304, Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλ. 1972 τ. Γ, παρ. 494 παρ. 2, Μπουρνιάς σε ΝοΒ 10.391). Και στο προϊσχύον, άλλωστε, δίκαιο, κατά την κρατούσα, άποψη, η κατάσχεση και ο πλειστηριασμός της επικαρπίας μετεβίβαζε, μάλιστα, στον υπερθεματιστή την εφ' όρου ζωής του οφειλέτη-επικαρπωτή επικαρπία και όχι απλώς την άσκηση αυτής (βλ. Παπαδόπουλο Εκτέλ. παρ. 552, Μπαλή Εμπρ. παρ. 173). Ρητώς δε, κατά τη συζήτηση του άρθρου 1022 του ΚΠολΔ «περί κατασχέσεως ειδικών περιουσιακών στοιχείων», παρασχέθηκε η διευκρίνηση από την Αναθεωρητική Επιτροπή, ότι «η έννοια του άρθρου τούτου είναι ότι μπορούν να κατασχεθούν μόνο τα δεκτικά μεταβιβάσεως δικαιώματα, των οποίων η άσκηση μπορεί να μεταβιβαστεί», καθώς και ότι «αντικείμενο της κατασχέσεως στην περίπτωση αυτή είναι αυτή η άσκηση του δικαιώματος»...» (ΕφΑθ 8358/1991 ΝοΒ 1992, σελ. 287) «...(Παρέχεται δικαίωμα κατάσχεσης) όχι μόνο στους ενυπόθηκους δανειστές αλλά σε όλους τους δανειστές του επικαρπωτή...» (ΕφΠειρ 1175/1990 ΕλλΔνη 1992, σελ. 412). «...Το εμπράγματο δικαίωμα της επικαρπίας, και αν ακόμη έχει συμφωνηθεί αμεταβίβαστο, νόμιμα αποτελεί αντικείμενο κατασχέσεως, όπως τούτο άλλωστε προβλέπεται και από άρθρο 35 παρ. 1 του ΚΕΔΕ, πλην όμως στην περίπτωση αυτή ο τυχόν υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα της επικαρπίας για όσο χρόνο αυτό είχε συσταθεί υπέρ του οφειλέτη του Ελληνικού δημοσίου, έτσι ώστε να μην βλάπτονται τα συμφέροντα του ψιλού κυρίου, λύση στην οποία συνηγορεί και η διάταξη του εδαφ. Β' του άρθρου 1166 ΑΚ, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η μεταβίβαση της άσκησης της επικαρπίας όχι όμως για μεγαλύτερο χρόνο από την διάρκειά της...» (ΔΕφΠειρ 1392/1999 ΔΔικη 1999, σελ. 1193) «...Πάνω δε στο κατά πόσο η κατ' ιδανικό ποσοστό επικαρπία υπόκειται σε αναγκαστική κατάσχεση ισχύουν αναλόγως τα όσα προεκτέθηκαν για την αναγκαστική κατάσχεση επικαρπίας...» (ΕφΑθ 7567/1991 ΕλλΔνη 1993, σελ. 641) (ΔΠρΘεσ 973/1990, ΔΔίκη 1992,

σελ. 661, ΜΠΗρακ 5201/2006, Αρμ 2008, σελ. 950). **ΠΟΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ :** «... Επί κατασχέσεως επικαρπίας σε ακίνητο θα εφαρμοσθεί η διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως του άρθρου 992 παρ. 2 ΚΠολΔ (για ακίνητα) και όχι η διαδικασία κατασχέσεως ειδικών περιουσιακών στοιχείων (Μπαλή, ΕμπρΔ παρ. 173, Βαβούσκου, ΕμπρΔ. αρ. 348, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, άρθρο 992, παρ. 498 σελ. 1515 επ., Γεσίου - Φαλτσή, Αναγκ. Εκτέλεση, παρ. 55, σελίδα 137 επ., ΕφΠειρ 1175/1990 ΕλλΔνη 33.412, ΕφΑθ 7567/1991 ΕλλΔνη 34.641, πρβλ. ΕφΠατρ. 10/2000 ΑχΝομ 2001.167)...» (ΜΠΗρακλείου 5201/2006 Αρμ 2008, σελ. 950).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΨΙΛΗ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

«...Κατά το άρθρο 1142 ΑΚ, επικαρπία είναι το περιορισμένο εμπράγματο δικαίωμα, σύμφωνα με το περιεχόμενο του οποίου ο δικαιούχος (επικαρπωτής) έχει την εξουσία για πλήρη χρήση και κάρπωση ξένου πράγματος χωρίς να θίγει την ουσία του. Η επικαρπία συνιστάται με δικαιοπραξία ή με χρησικτησία (άρθρο 1143 ΑΚ). Με τη σύσταση της επικαρπίας η κυριότητα πάνω στο πράγμα βαρύνεται ή περισφίγγεται, με την έννοια ότι ως προς τις εξουσίες που αποτελούν το περιεχόμενό της, η άσκηση της κυριότητας περιορίζεται. Όσες όμως κι αν είναι οι εξουσίες που απορρέουν από το περιορισμένο εμπράγματο δικαίωμα, η κυριότητα δεν μεταβάλλει φύση και χαρακτήρα, αλλά εξακολουθεί να αναφέρεται σε κάθε νοητή εξουσία πάνω στο πράγμα. Η σύσταση του δικαιώματος δεν αλλάζει την ουσία της κυριότητας, αλλά απλώς περιορίζει την άσκησή της. Γι' αυτό, αμέσως μόλις εκλείψει το περιορισμένο εμπράγματο δικαίωμα, λ.χ. αποσβεσθεί η επικαρπία με το θάνατο του επικαρπωτή, ή κυριότητα καταλαμβάνει και πάλι το πράγμα ως προς όλες τις αναφορές ή χρησιμότητές του. Αυτή η ιδιότητα της κυριότητας να αποκτά, αμέσως μόλις εκλείψει το βάρος, το πλήρες περιεχόμενό της και να εκτείνεται αυτόματα σε όλες τις εξουσίες πάνω στο πράγμα, ονομάζεται «ελαστικότητα» της κυριότητας (Απ. Γεωργιάδης, Εμπρ.Δικ., Ι, έκδ. 1991, παρ. 27, αριθ. 6, σελ. 260, Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ. τ. Δ, έκδ. β. άρθρο 992, παρ. 498α, ΙΙ, σελ. 1510 επ.). Έτσι, με το θάνατο του επικαρπωτή, που έχει ως συνέπεια, όπως προαναφέρθηκε, την απόσβεση της επικαρπίας, εφόσον βέβαια δεν ορίστηκε διαφορετικά, η επικαρπία επιστρέφει (υποστρέφει) αυτοδίκαια στην (ψιλή) κυριότητα και ενώνεται με αυτή στην πλήρη κυριότητα. Αποφασιστικό εδώ δεν είναι το πρόσωπο του κυρίου που παραχώρησε την επικαρπία, αλλά η υποστροφή αναφέρεται στην κυριότητα που υπάρχει κατά το χρόνο της απόσβεσης του εμπράγματου δικαιώματος (Ρούσσος στον ΑΚ Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, άρθρο 1167, αριθ. 2 κα 4). Απόρροια όλων αυτών, δηλαδή της παραπάνω αρχής της «ελαστικότητας» είναι ότι, αν η απόσβεση της επικαρπίας με το θάνατο του επικαρπωτή λάβει χώρα ενώ εκκρεμεί η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, που έχει ως αφετηρία την κατάσχεση της ψιλής κυριότητας, η κατάσχεση αυτής (της ψιλής κυριότητας) καταλαμβάνει τη μία και καθολική κυριότητα και δεσμεύει όλες τις εξουσίες του κυρίου, μεταξύ των οποίων αναμφισβήτητα συγκαταλέγεται και η ελπίδα του ψιλού κυρίου να αναρροφήσει τις εξουσίες και τις χρησιμότητες του πράγματος που αποτελούν περιεχόμενο της επικαρπίας. Επομένως, η κατάσχεση επεκτείνεται και καταλαμβάνει την (πλήρη) κυριότητα. Συνακόλουθα, στην περίπτωση κατά την οποία, πριν από την επιβολή της κατάσχεσης η επικαρπία είχε ήδη αποσβεστεί με το θάνατο του επικαρπωτή, η επιβαλλόμενη στη συνέχεια κατάσχεση μόνο της ψιλής κυριότητας καταλαμβάνει αυτόματα την πλήρη κυριότητα, αφού η επικαρπία, κατά το ουσιαστικό δίκαιο, έχει παύσει να υφίσταται ως αυτοτελές

δικαίωμα, οι εξουσίες δε που τη συνιστούν καταποντίζονται μέσα στο αχανές δικαίωμα της κυριότητας και δεν υπόκεινται σε αυτοτελή κατάσχεση. Συνέπεια της αυτοδίκαιης αυτής επέκτασης της κατάσχεσης είναι, ότι με τον πλειστηριασμό και την κατακύρωση μεταβιβάζεται στον υπερθεματιστή το πλήρες δικαίωμα της κυριότητας, το οποίο αποκτά αυτός «με τίτλο» τον πλειστηριασμό, αφού βέβαια μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης (Μπρίνιας, ό.π., παρ. 498α, σελ. 1520, 1521, 1522, Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ, τ. ΣΤ, άρθρο 992, αριθ. 23)...» (ΕφΑθ 6850/2002 ΕλλΔνη 2003, σελ. 827). (ΕφΑθ 9371/2001 ΕλλΔνη 2003, σελ. 828) «...Η κατάσχεση μόνο της ψιλής κυριότητας του ακινήτου προϋποθέτει την ύπαρξη δικαιώματος επικαρπίας επί του ίδιου ακινήτου από τρίτο δικαιούχο αυτής, αφού δεν νοείται ψιλή κυριότητα χωρίς να υπάρχει αυτοτελές δικαίωμα επικαρπίας. Εν όψει δε της παραπάνω λειτουργίας του δικαιώματος της κυριότητας και της παρατεθείσας έννοιας της ψιλής κυριότητας, **στην περίπτωση που κατάσχεται μόνο η ψιλή κυριότητα του οφειλέτη, καίτοι έχει ήδη υποστρέψει στον κύριο η πρότερον υφιστάμενη επικαρπία τρίτου επί του πράγματος, δεν πρόκειται κατάσχεση μέρους της όλης κυριότητας αλλά θωρείται κατασχεθέν το υπάρχον πράγματι κατά το χρόνο της κατασχέσεως δικαίωμα της πλήρους κυριότητας του οφειλέτη, και μόνο ζήτημα εσφαλμένης περιγραφής του κατασχεθέντος ανακύπτει, με τις προβλεπόμενες στον ΚΠολΔ συνέπειες**. Στην περίπτωση δε αυτή ο υπερθεματιστής αποκτά πλήρη κυριότητα επί του κατασχεθέντος, δικαίωμα το οποίο αποκτά και στην περίπτωση που η απόσβεση της επικαρπίας του άλλου λαμβάνει χώρα και μετά την κατάσχεση της ψιλής κυριότητας του οφειλέτη κατ' εφαρμογή της αρχής της ελαστικότητας του δικαιώματος της κυριότητας...» (ΑΠ 1657/2001 ΕλλΔνη 2003, σελ. 1045).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ

«...Κατά τη διάταξη της § 1 του άρθρου 494 ΚΠολΔ, η συντηρητική ή αναγκαστική κατάσχεση δεν εμποδίζει τη δικαστική διανομή. Από τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό με τη διάταξη της § 2 του ίδιου άρθρου, κατά την οποία μετά την τελεσιδικία της απόφασης που διατάζει την αυτούσια διανομή η συντηρητική ή αναγκαστική κατάσχεση στη μερίδα ενός από τους κοινωνούς περιορίζεται στο μέρος που περιήλθε σ' αυτόν, συνάγεται ότι η συντηρητική (ή αναγκαστική) κατάσχεση δεν εμποδίζει τη δικαστική διανομή, συνεπαγόμενη μόνο τον, μετά την τελεσιδικία της απόφασης, που διατάζει τη διανομή περιορισμό της κατάσχεσης, σε ό,τι περιήλθε με τη διανομή, αυτούσια ή με πλειστηριασμό, στον κοινωνό, στην ιδανική μερίδα του οποίου είχε επιβληθεί (ΑΠ 1395/1995 ΕΕΝ 1997.256, ΕΑ 863/1990 ΕλΔ 200.4730). Επομένως, **επί διανομής του διανεμητέου ακινήτου με πλειστηριασμό, η αναγκαστική κατάσχεση επί της μερίδας οιουδήποτε των κοινωνών περιορίζεται επί του αντιστοιχούντος στον οφειλέτη πλειστηριάσματος, το οποίο παρακρατούμενο από τον διενεργούντα τον πλειστηριασμό συμβολαιογράφο, πρέπει να κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ώστε να ακολουθήσει η διαδικασία της κατατάξεως, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 992 επ., 975 του ΚΠολΔ, στην οποία και θα κριθεί το ζήτημα της σειράς μεταξύ των περισσοτέρων της μίας προνομιακών απαιτήσεων** (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση § 499α και 673 β, αντ. Κ. Μπέης Πολ. Δικονομία άρθρο 494 αριθ. 4)...» (ΕφΑθ 2433/2005, ΕλλΔνη 2005, τ. 46, σελ. 1724, ΝΟΜΟΣ) «...Την αγωγή διανομής του κατασχεθέντος μπορεί να ασκήσει και ο οφειλέτης του χρέους που ασφαλίζεται με την κατάσχεση. Η αντίθετη άποψη, η οποία δεν ευρίσκει έρεισμα στο νόμο, παραγνωρίζει και το ερμηνευτικό αξίωμα της μη διακρίσεως όπου ο νόμος

δεν διακρίνει. Εξάλλου η άποψη ότι λόγω της, από της κατάσχεσης απαγορεύσεως διαθέσεως του κατασχεθέντος, είναι άκυρος ο πλειστηριασμός σε περίπτωση που διατάσσεται με τη δικαστική απόφαση, λόγω του αδυνάτου της αυτούσιας διανομής, παραγνωρίζει το αξίωμα, ότι ο ειδικός νόμος αποκλείει το γενικό και οδηγεί σε αποκλεισμό εφαρμογής της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 494 ΚΠολΔ σε κάθε περίπτωση ανέφικτου της αυτούσιας διανομής, αντίθετα από το σκοπό της διατάξεως που είναι να προχωρεί απρόσκοπτα η διαδικασία της διανομής κατ' εφαρμογή του κανόνα ουσιαστικού δικαίου του άρθρου 795 ΑΚ, κατά τον οποίον «ουδείς άκων κοινωνός» (βλ. ΑΠ 1395/1995 ΕλλΔνη 39.549, ΕΑ 11142/1991 ΕλλΔνη 35.448, Μπρίνιας: Αναγκ. Εκτ., παρ. 673 β', σελ. 2272)...» (ΕφΑθ 863/1999 ΕλλΔνη 2000, σ. 473, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 2433/2005 ΕλλΔνη 2005, σελ. 1724, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΟ ΠΟΥ Η ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΕΛΕΙ ΥΠΟ ΔΙΑΛΥΤΙΚΗ ΑΙΡΕΣΗ

«... Κατά τη διάταξη του άρθρου 206 ΑΚ μετά την πλήρωση της αίρεσης κάθε διάθεση του αντικειμένου της δικαιοπραξίας, που επιχειρήθηκε όσο εκκρεμούσε η αίρεση, είναι αυτοδικαίως άκυρη, εφόσον ματαιώνει ή βλάπτει το αποτέλεσμα που εξαρτάται από την αίρεση. Το ίδιο ισχύει και αν, όσο εκκρεμούσε η αίρεση, το αντικείμενο εκποιήθηκε με αναγκαστική εκτέλεση. Η διάταξη αυτή, η οποία εφαρμόζεται μόνο στις εκποιητικές υπό αίρεση δικαιοπραξίες, δεν απαγορεύει τη διάθεση του δικαιώματος αλλά ρυθμίζει την τύχη της διάθεσης σε περίπτωση που πληρωθεί η αίρεση και υφίσταται ματαίωση του αποτελέσματος που εξαρτάται από την αίρεση (ΑΠ 1151/1990)... 'Ετσι, **η πάροδος της προθεσμίας προσβολής του πλειστηριασμού για έλλειψη εξουσίας προς διάθεση, καθιστά τον πλειστηριασμό τυπικά έγκυρο και απρόσβλητο με ανακοπή, έστω και αν δεν μπορεί να επέλθει το κατά το ουσιαστικό δίκαιο μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της κυριότητος στον υπερθεματιστή, επειδή υπάρχει νόμιμος λόγος απαγορεύσεως διαθέσεως του πράγματος** (ΟλΑΠ 1688/1983, ΑΠ 1647/2001...» (ΑΠ 1470/2005 ΝοΒ 2006, σελ. 391). «... Από τη διάταξη του άρθρου 177 του ΑΚ, με την οποία ορίζεται ότι δικαιοπραξία που περιορίζει την εξουσία διάθεσης απαλλοτριωτού δικαιώματος, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει κάτι άλλο, έχει ενοχική μόνο ενέργεια και δεν επιδρά στο κύρος της διάθεσης, προκύπτει ότι είναι δυνατό να ταχθεί από την ιδιωτική βούληση, δηλαδή με σύμβαση ή με μονομερή δήλωση βούλησης, απαγόρευση διάθεσης, για οποιοδήποτε δικαίωμα δεκτικό απαλλοτρίωσης, όπως είναι η κυριότητα επί ακίνητου πράγματος. **Η απαγόρευση αυτή, έχει, κατ' αρχήν, ενοχική μόνο ενέργεια και θεμελιώνει, στην περίπτωση της παράβασης του σχετικού όρου, αγωγή του δανειστή της αξίωσης για παράλειψη της διάθεσης για παροχή σ' αυτόν του διαφέροντος, αλλά δεν επιδρά στο κύρος της διάθεσης και αν ακόμη ο τρίτος γνώριζε την απαγόρευση.** (ΕφΑθ 3672/1991 ΕλλΔνη 33.883, Μπαλής: Γεν. Αρχές 8η έκδ. (1961) παρ. 63 σελ. 178 επ., Τούσης: Γεν. Αρχ. παρ. 95 IV, Γεωργιάδης - Σταθόπουλος: Αστ. Κώδ. Γεν. Αρχ. Αρθρ. 175-177 II 1 αρ. 6 σελ. 272-273). **Εκείνος που μεταβιβάζει απαλλοτριωτό δικαίωμα έχει τη δυνατότητα να προσδώσει στην ουσία εμπράγματη ενέργεια στη θετική συμφωνία και έτσι να αποτρέψει την περαιτέρω μεταβίβαση του δικαιώματος διατυπώνοντας τον όρο αυτό ως διαλυτική αίρεση της πρώτης μεταβίβασης, οπότε η νέα μεταβίβαση του δικαιώματος θα είναι ανίσχυρη και το δικαίωμα θα επανέρχεται αυτοδικαίως στον αρχικό δικαιούχο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20 και 206 του ΑΚ (ΕφΑθ 3672/1991 ό.π., Μπαλής παρ.**

63 σελ. 178 επ., Παπαντωνίου: Γεν. Αρχ. (1983) παρ. 73 ΙΙΙ σελ. 428, Γεωργιάδης - Σταθόπουλος: ό.π. αρθρ. 175-177 ΙΙ 1 αρ. 6 σελ. 272-273, Κιτσαράς: Ενοχικές δεσμεύσεις της εξουσίας διάθεσης κατά το άρθρο 177 ΑΚ παρ. 9, Δ σελ. 199) ...
Η δικαιοπραξία με την οποία περιορίζεται η εξουσία διάθεσης απαλλοτριωτού δικαιώματος είναι έγκυρη, από την άποψη της περίληψης σ' αυτή του σχετικού όρου, με την επιφύλαξη της μη αντίθεσής της στα χρηστά ήθη, με τη μορφή, δηλαδή, της υπέρμετρης δέσμευσης της οικονομικής ελευθερίας του αποκτώντος καθ' ου ο περιορισμός, πράγμα που ερευνάται όχι μόνο από το σύνολο των περιστάσεων που υπήρχαν κατά το χρόνο της κατάρτισής της (ΕφΑθ 3672/1991 ό.π., Μπαλής: ό.π. παρ. 64 σελ. 181 επ., Τούσης: ό.π. παρ. 96 σελ. 504 επ., Παπαντωνίου: ό.π. παρ. 73 ΙΙΙ σελ. 428, Κιτσαράς: όπ. παρ. 9 ΔΙ σελ. 199-200). Παρόλο που η κρίση για το ζήτημα, αν η αξίωση για παράλειψη της διάθεσης δεσμεύει υπέρμετρα την οικονομική ελευθερία του οφειλέτη είναι κατ' αρχήν ποσοτική, το ποσοτικό στοιχείο της αξιολόγησης δεν αφορά μονομερώς στη διάρκεια της δέσμευσης. Συνεκτιμώνται πάντοτε το μέγεθος της αντιπαροχής, η οικονομική κατωτερότητα του υποβαλλόμενου στη δέσμευση, η δυνατότητά του να λάβει υπόψη του, κατά την ανάληψη της υποχρέωσης, τις μελλοντικές συνθήκες, η φύση του δικαιώματος του οποίου η διάθεση περιορίζεται κλπ. (βλ. Μπαλή: ό.π. παρ. 64 σελ. 181 επ., Παπανικολάου. Σκέψεις πάνω στη ratio της απαγόρευσης των καταδυναστευτικών συμβάσεων (ΑΚ 179) ΝοΒ 43, σελ. 193 επ. και ιδίως 201-203, Κιτσαράς: ό.π. παρ. ΙΙ Δ αρ. 5 σελ. 55, Πελλένη - Παπαγεωργίου: Η αντιμετώπιση από τη νομολογία του άρθρου 179 περ. α' του ΑΚ ΕλλΔνη 35 σε. 59 επ. και ιδίως 63). Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1045 και 1051 του ΑΚ, η κυριότητα του ακινήτου μπορεί να αποκτηθεί και με έκτακτη χρησικτησία για την οποία απαιτείται φυσική εξουσία αυτού με διάνοια κυρίου για είκοσι έτη, για τη συμπλήρωση των οποίων δικαιούται ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος να προσμετρήσει στο χρόνο της δικής του νομής και το χρόνο χρησικτησίας του δικαιοπαρόχου του. Επίκληση, όμως, του συνυπολογισμού αυτού δεν μπορεί να γίνει προκειμένου να αντιταχθεί η εικοσαετής αποσβεστική παραγραφή ή η κυριότητα με έκτακτη χρησικτησία, κατά του δικαιοπαρόχου ή κατά εκείνου στον οποίο μεταβιβάστηκε η κυριότητα του ακινήτου (ΑΠ 1033/2003 ΕλλΔνη 45.1685, ΑΠ 13/2003 ΕλλΔνη 44.704, ΕφΘεσ 1762/2003 Αρμ ΝΗ.123). Εξάλλου, από την απαγόρευση της διάθεσης αντικειμένου δεν εμποδίζεται η απόκτηση από τρίτο της κυριότητας αυτού με έκτακτη χρησικτησία (ΑΠ 1157/2003 ό.π., ΑΠ 993/1987 ΝοΒ 36.1230, ΑΠ 632/1986 ΝοΒ 35.541)...» (ΕφΠατρών 236/2006 ΑχΝομ 2007, σελ. 9, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 1470/2005 ΧρΙΔ 2006, σελ. 214, ΕλλΔνη 2008, σελ. 755).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ

«...Η απαγόρευση της μεταβιβάσεως των αυθαιρέτων κτισμάτων, που θεσπίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 17 ν. 1337/1983, δεν αναφέρεται στις περιπτώσεις μεταβιβάσεως αυτών κατ' ακολουθίαν αναγκαστικής επί αυτών εκτελέσεως...» (ΑΠ 265/2004, ΝΟΜΟΣ). «...**Όπως σαφώς προκύπτει από τη διατύπωση των διατάξεων αυτών** (άρθρο 17 παρ. 1 και 10 του Ν. 1337/1983) **και το σκοπό που επιδιώχθηκε με αυτές, ο οποίος συνίσταται στην αποτροπή της αυθαίρετης δόμησης από τους κυρίους ακινήτων, αφορά τις περιπτώσεις της εκούσιας εκποιήσεως αυτών υπό τούτων και όχι αυτές που γίνονται με άλλον τρόπο, όπως η αναγκαστική απαλλοτρίωση ή η αναγκαστική εκτέλεση από πιστωτές του οφειλέτη κυρίου τους, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, στην περίπτωση της αναγκαστικής εκτελέσεως, οι κύριοι αυτών θα μπορούσαν, με παράνομες ενέργειές τους, και δη**

με την ανέγερση αυθαιρέτου κτίσματος ή άλλης κατασκευής επί οικοπέδου ή γενικώς γηπέδου, να καταστήσουν αυτό αναπολλοτρίωτο, προς βλάβη των συμφερόντων των πιστωτών τους, πράγμα το οποίο προφανώς δεν ήθελε ο νομοθέτης...» (ΕφΑθ 8798/2002 ΕλλΔνη 2004, σελ. 213) «...**Η μεταβίβαση, όμως, που επέρχεται, λόγω του αναγκαστικού πλειστηριασμού, δεν νομιμοποιεί το αυθαίρετο, αυτός δε που αποκτά την κυριότητά του με τον τρόπο αυτό υπόκειται στις δεσμεύσεις και τους περιορισμούς που προαναφέρθηκαν ως προς την περαιτέρω εκποίησή του**...» (ΑΠ 265/2004 ΝοΒ 2005, σελ. 428) «...**α) Τα αυθαίρετα κτίσματα που αναγέρθηκαν μετά την 31.1.1983 μπορούν να μεταβιβαστούν με αναγκαστικό πλειστηριασμό, τον οποίο επισπεύδει το Δημόσιο, λόγω μη καταβολής των βεβαιωθέντων προστίμων από τον αυθαιρετούντα. β) το ήδη βεβαιωθέν πρόστιμο διατήρησης, το οποίο αναπροσδιορίζεται κατ' έτος (άρθρο 17 παρ. 2 εδ. β' του Ν. 1337/83, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παρ. 7 εδ. α' του Ν. 2052/92), που αφορά το χρονικό διάστημα μέχρι την κατακύρωση του αναγκαστικού πλειστηριασμού, υπόχρεος να το καταβάλει είναι ο μέχρι τότε κύριος του αυθαιρέτου καθού επισπεύστηκε ο πλειστηριασμός, δύναται δε να επιδιωχθεί η είσπραξή του και από το πλειστηρίασμα, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΚΕΔΕ και του ΚΠολΔ. Για το πρόστιμο όμως διατήρησης που αφορά το μεταγενέστερο της κατακύρωσης του πλειστηριασμού χρονικό διάστημα και μέχρι την κατεδάφιση ή την τυχόν νομιμοποίηση του αυθαιρέτου, υπόχρεος είναι ο υπερθεματιστής στον οποίο κατακυρώθηκε το ακίνητο επί του οποίου βρίσκεται το αυθαίρετο και του οποίου έγινε κύριος. γ) Τα αυθαίρετα κτίσματα που αναγέρθηκαν μετά την 31.1.1983 μεταβιβάζονται με κληρονομική διαδοχή. δ) Οι κληρονόμοι, ως καθολικοί διάδοχοι του διαθέτη, είναι υπόχρεοι για την καταβολή των προστίμων της παρ. 2 του άρθρου 17 του Ν. 1337/83 μέχρι την κατεδάφιση ή την τυχόν νομιμοποίηση του αυθαιρέτου**...» (ΓνμΝΣΚ 633/1997, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΕΚ

«...Κατά το άρθρο 175 εδαφ. α' του ΑΚ, η διάθεση ενός αντικειμένου είναι άκυρη αν ο νόμος την απαγορεύει. Η απαγόρευση διάθεσης δεν είναι αναγκαίο να διατυπώνεται ρητά στο νόμο αλλά αρκεί να συνάγεται οπωσδήποτε αυτό που ήθελε ο νομοθέτης. Περαιτέρω με τα άρθρα 1, 4 και 6 παρ. 2 του ν.δ. 1138/1972 «περί αναπροσαρμογής και βελτιώσεως των προγραμμάτων του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών και του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας», ορίζεται ότι η με τα προγράμματα αυτά στεγαστική συνδρομή περιλαμβάνει και την χορήγηση δανείων για την ανέγερση κατοικίας ή την αγορά έτοιμης και ότι για την εξασφάλιση των δανείων αυτών εγγράφεται υπέρ της αναφερόμενης στο άρθρο 8 διαχειρίστριας Τράπεζας ή Οργανισμού, πρώτη υποθήκη στο ακίνητο που αποκτάται με δάνειο. Τέλος με το άρθρο 1 περ. α' του ν. 1641/1986 «Μικτά δανειοδοτικά στεγαστικά προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας και άλλες διατάξεις», που έχει εφαρμογή στην προκείμενη περίπτωση ως εκ του χρόνου χορηγήσεως του δανείου, ορίζεται ότι η στεγαστική συνδρομή, που παρέχεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού στους δικαιούχους, σύμφωνα με τον εκάστοτε κανονισμό του Οργανισμού της Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) περιλαμβάνει και δάνειο για αγορά κατοικίας από το δικαιούχο. Με το άρθρο 3 παρ. 4 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι για την εξασφάλιση των χορηγουμένων δανείων (έντοκο και άτοκο μέρος) εγγράφεται υπέρ των πιστωτικών οργανισμών του άρθρου 11 και με φροντίδα τους πρώτη υποθήκη στο αποκτώμενο με το δάνειο ακίνητο. Αν ο δικαιούχος παίρνει μόνο το άτοκο ποσό του δανείου εγγράφε-

ται ισόποση υποθήκη μόνο υπέρ του ΟΕΚ. Με το άρθρο 4 του ίδιου νόμου ορίζεται περαιτέρω, σχετικά με τη στεγαστική συνδρομή, που παρέχεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού στους δικαιούχους, ότι **πριν από την εξόφληση του δανείου και επί δεκαετία από τη λήψη του απαγορεύεται και είναι άκυρη κάθε δικαιοπραξία ή προσύμφωνο διαθέσεως του ακινήτου που αποκτάται με δάνειο. Επιτρέπεται η μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων που αγοράζονται ή ανεγείρονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, και προ της παρόδου δεκαετίας, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, ο οποίος ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου, κρίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΕΚ. Η παραπάνω μεταβίβαση τελεί υπό την προϋπόθεση της ολοσχερούς εξοφλήσεως του δανείου. Η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων μεταξύ συζύγων, λόγω γονικής παροχής ή δωρεάς και μεταβίβασης σε άλλο δικαιούχο στέγασης, εκείνος όμως που αποκτά βαρύνεται με την υποχρέωση εξυπηρέτησης των δόσεων του δανείου.** Από το συνδυασμό της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 4 ν. 1641/1986 με εκείνη της παρ. 13 του άρθρου 6 του ν.δ. 775/1964 «περί κωδικοποιήσεως διατάξεων περί λαϊκής κατοικίας», η οποία ορίζει ότι «υφισταμένης υποθήκης πάσα απαλλοτρίωσις του ακινήτου είναι άκυρος, επιτρεπομένης μόνο της μεταβιβάσεως λόγω προικός υπέρ κατιόντων ή αδελφών» προκύπτει, ότι με αυτή θεσπίζεται για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος απαγόρευση διαθέσεως του ακινήτου που αγοράστηκε κατά τις διατάξεις του ν. 1641/1986, με χρήματα του ως άνω δανείου, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 αυτού, η δε παρά τις προϋποθέσεις αυτές γενόμενη διάθεση είναι απολύτως άκυρη...» (ΑΠ 1081/2005 ΧρΙΔ 2006, σελ. 116). «...**Με δικαιοπρακτική διάθεση εξομοιώνεται και αυτή που πραγματοποιείται από το δανειστή με αναγκαστική κατάσχεση και πλειστηριασμό.** Η απαγόρευση της διάθεσης δεν είναι αναγκαίο να διατυπώνεται ρητά στο νόμο αλλά αρκεί να συνάγεται οπωσδήποτε αυτό που ήθελε ο νομοθέτης. Εξάλλου, με τα άρθρα 1, 4 και 6 παρ. 2 του ν.δ. 1138/1972 «περί αναπροσαρμογής και βελτιώσεως των προγραμμάτων του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών και του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας», ορίζεται ότι η με τα προγράμματα αυτών στεγαστική συνδρομή περιλαμβάνει και την χορήγηση δανείων για την ανέγερση κατοικίας ή την αγορά έτοιμης και ότι για την εξασφάλιση των δανείων αυτών εγγράφεται υπέρ της αναφερόμενης στο άρθρο 8 διαχειρίστριας Τράπεζας ή Οργανισμού, πρώτη υποθήκη στο ακίνητο που αποκτάται με δάνειο. Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου 6 του ν.δ 1138/1972 ορίζεται ότι επιτρέπεται, πριν από την εξόφληση του δανείου που χορηγήθηκε ή του τμήματος ακινήτου που παραχωρήθηκε, η μεταβίβαση της κυριότητας ως και η σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος στα ακίνητα που ονομάζονται ή παραχωρούνται δυνάμει του παρόντος, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, προσηκόντως αιτιολογημένος, ύστερα από απόφαση του οικείου Νομάρχη που εκδίδεται μετά από απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Στέγασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Από την τελευταία αυτή διάταξη, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με τις ως άνω αναφερόμενες και με αυτή της παρ. 13 του άρθρου 6 του β.δ. 775/1964 «περί κωδικοποιήσεως διατάξεων περί Λαϊκής Κατοικίας», η οποία εξυπηρετεί παρεμφερή σκοπό και η οποία ορίζει ότι εφόσον υφίσταται υποθήκη κάθε απαλλοτρίωση του ακινήτου είναι άκυρη και ότι επιτρέπεται μόνο η μεταβίβαση λόγω προίκας - ήδη γονικής παροχής - υπέρ κατιόντων ή αδελφών, συνάγεται ότι με αυτή θεσπίζεται για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος απαγόρευση διάθεσης και με αναγκαστική εκτέλεση του ακινήτου που αγοράστηκε ή ανεγέρθηκε, κατά τις διατάξεις

του ν.δ. 1138/1972, με χρήματα του ως άνω δανείου, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 6 παρ. 4 αυτού, η δε παρά τις προϋποθέσεις αυτές γενόμενη διάθεση είναι απολύτως άκυρη. Διαφορετική ερμηνευτική λύση δεν μπορεί να συναχθεί ούτε από το ότι εγγράφεται υποθήκη υπέρ του Οργανισμού ή της Τράπεζας που χορήγησε το σχετικό δάνειο, αφού υπό ορισμένες προϋποθέσεις επιτρέπεται η εκποίηση του ακινήτου και γι' αυτήν προφανώς την περίπτωση γίνεται η εγγραφή, ούτε από το ότι η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 του ν.δ. 1138/1972 παραπέμπει μόνο στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 12 του β.δ. 775/1964, η οποία ορίζει τον τρόπο χορήγησης του δανείου κ.λπ., όχι δε και στην παρ. 13 του ίδιου άρθρου που ορίζει ρητά για την ακυρότητα της διάθεσης, αφού η ακυρότητα της διάθεσης στην περίπτωση του ν.δ. 1138/1972 προκύπτει από τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού (ν.δ. 1138/1972) και έτσι θα ήταν περιττή μια τέτοια παραπομπή (βλ. ΑΠ 290/1988, 797/2000)...» (ΣτΕ 1370/2002, ΝΟΜΟΣ) «...Κατά το άρθρο 1 του ν. 1641/1986 «Μικτά δανειοδοτικά στεγαστικά προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας και άλλες διατάξεις», που έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, ως εκ του επικαλουμένου στην ανακοπή χρόνου χορηγήσεως του δανείου, ο οποίος είναι μεταγενέστερος της 5ης Νοεμβρίου 1986, οπότε άρχισε η ισχύς του νόμου αυτού, κατά το άρθρο 30 αυτού (ΑΠ 1647/2001 ό.π, ΑΠ 797/2000 ό.π), **η στεγαστική συνδρομή που παρέχεται με τις διατάξεις του στους δικαιούχους, σύμφωνα με τον εκάστοτε κανονισμό του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.), περιλαμβάνει**: **α)** δάνειο για ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο ή σε οικόπεδο που παραχωρεί οποιοσδήποτε στεγαστικός φορέας, **β)** δάνειο για αγορά κατοικίας από το δικαιούχο και **γ)** δάνειο για την αποπεράτωση ιδιόκτητης κατοικίας του δικαιούχου. Με το άρθρο 4 του ν. 1641/1986 ορίζεται, σχετικά με τη στεγαστική συνδρομή, που παρέχεται με τις διατάξεις του νόμου αυτού στους δικαιούχους, ότι πριν από την εξόφληση του δανείου και επί δεκαετία από τη λήψη του απαγορεύεται και είναι άκυρη κάθε δικαιοπραξία ή προσύμφωνο διάθεσης του ακινήτου που αποκτάται με δάνειο ή σύσταση οποιουδήποτε εμπραγμάτου βάρους ή επιβολή κατάσχεσής του. Επιτρέπεται η μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων που αγοράζονται η ανεγείρονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, και προ της παρόδου δεκαετίας, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, ο οποίος ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, κρίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΕΚ. Η παραπάνω μεταβίβαση τελεί υπό την προϋπόθεση της ολοσχερούς εξοφλήσεως του δανείου. Από το συνδυασμό της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 4 του ν. 1641/1986 με εκείνη της παρ. 13 του άρθρου 6 του ν.δ. 775/1964 «περί κωδικοποιήσεως διατάξεων περί λαϊκής κατοικίας», η οποία ορίζει ότι «υφισταμένης υποθήκης πάσα απαλλοτρίωσις του ακινήτου είναι άκυρος, επιτρεπομένης μόνο της μεταβιβάσεως λόγω προικός (ήδη γονικής παροχής) υπέρ κατιόντων ή αδελφών», προκύπτει ότι με αυτή θεσπίζεται, για λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος, απαγόρευση διάθεσης και με αναγκαστική εκτέλεση του ακινήτου που αγοράσθηκε ή ανεγέρθηκε, κατά τις διατάξεις του ν. 1641/1986, με χρήματα του ως άνω δανείου, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην ανωτέρω διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 αυτού, η δε παρά τις προϋποθέσεις αυτές γενομένη διάθεση είναι απολύτως άκυρη (άρθρα 175 και 180 ΑΚ, ΑΠ 1647/2001, ό.π., ΑΠ 1852/87, ΑΠ 290/88, ΕΑ 4167/2001 ό.π.). **Η απαγόρευση δε της κατασχέσεως ισχύει επί μία δεκαετία από τη λήψη του δανείου και αν ακόμη έχει αυτό εξοφληθεί** (ΑΠ 1467/2001 ό.π.)...» (ΑΠ 580/2006, ΤΝΠ ΔΣΑ). **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΟΤΙ ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ», σελ. 373).**

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 3978/2011, αντικαταστάθηκε το άρθρο 24 του ν. 1892/1990 ως ακολούθως: ***«1. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού ως παραμεθόριες περιοχές ορίζονται οι τέως νομοί Δωδεκανήσου, Έβρου, Θεσπρωτίας, Καστοριάς, Κιλκίς, Λέσβου, Ξάνθης, Πρέβεζας, Ροδόπης, Σάμου, Φλώρινας και Χίου, οι νήσοι Θήρα και Σκύρος, καθώς και οι τέως επαρχίες Νευροκοπίου του τέως νομού Δράμας, Πωγωνίου και Κόνιτσας του τέως νομού Ιωαννίνων, Αλμωπίας και Έδεσσας του τέως νομού Πέλλης και Σιντικής του τέως νομού Σερρών. 2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Προστασίας του Πολίτη και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να αρθεί ο χαρακτηρισμός κάποιας από τις ανωτέρω περιοχές των παραγράφων 1 και 2 ως παραμεθόριας. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να χαρακτηρίζονται και άλλες περιοχές ως παραμεθόριες.».*** Ακόμη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 114 του ν. 3978/2011 και της παρ. 2 άρθρ. 15 του Ν. 2919/2001 αντικαταστάθηκε το άρθρο 25 του ν. 1892/1990 ως ακολούθως: ***«1. Απαγορεύεται κάθε δικαιοπραξία εν ζωή με την οποία συνιστάται υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων με ιθαγένεια ή έδρα εκτός των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών οποιοδήποτε εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα, που αφορά ακίνητα, κείμενα στις παραμεθόριες περιοχές, καθώς και η μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή η μεταβολή του προσώπου εταίρων εταιρειών οποιασδήποτε μορφής που έχουν στην κυριότητά τους ακίνητα στις περιοχές αυτές. 2. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει όταν αποκτούν τα πιο πάνω δικαιώματα το Ελληνικό Δημόσιο, οι δήμοι και κοινότητες, τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, αυτοί που αποκαθίστανται κατά τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, η εταιρεία στην οποία θα εισφερθεί ο κλάδος των ΒΙ.ΠΕ. από την Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε.»***. Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 114 του ν. 3978/2011 αντικαταστάθηκε το άρθρο 26 του ν. 1892/1990 ως ακολούθως: ***«1. α. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν ανήκουν στις κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 25 μπορούν να ζητήσουν την άρση της απαγόρευσης για τις παραμεθορίους περιοχές με αίτησή τους, στην οποία πρέπει να αναφέρεται και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο. β. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται σε επιτροπή, που συνιστάται με θητεία πέντε (5) ετών σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα και απαρτίζεται από τον ίδιο ως Πρόεδρο ή το νόμιμο αναπληρωτή του και από έναν εκπρόσωπο των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τα οικεία Υπουργεία. γ. Η απαγόρευση αίρεται με απόφαση της επιτροπής, που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνόλου του αριθμού των μελών της και με θετική οπωσδήποτε ψήφο του εκπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. 2. Αιτήσεις, που έχουν ήδη υποβληθεί και επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί απόφαση της διοίκησης, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.»***.

<u>Συνεπώς, η παρακάτω αναφερόμενη νομολογία θα πρέπει να προσαρμοσθεί με τις άνω τροποποιηθείσες διατάξεις</u>.

«…Τα άρθρα 24 παρ. 1, 25 παρ. 1, 26 παρ. 1 και 30 του ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη», που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο Β με τίτλο «Δικαιοπραξίες στις παραμεθόριες περιοχές», ορίζουν τα εξής: «Για την εφαρμογή του νόμου αυτού παραμεθόριες περιοχές ορίζονται οι εξής: α) Οι νομοί … (άρθρ. 24). Απαγορεύε-

ται κάθε δικαιοπραξία εν ζωή με την οποία συνιστάται υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων οποιοδήποτε εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα, που αφορά ακίνητα, κείμενα στις παραμεθόριες περιοχές, καθώς και η μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή η μεταβολή του προσώπου εταίρων ή εταιρειών οποιασδήποτε μορφής που έχουν στην κυριότητά τους ακίνητα στις περιοχές αυτές. Από την απαγόρευση εξαιρούνται οι συμβάσεις γονικής παροχής, μισθώσεις μέχρι έξι έτη, κανονισμού ορίων διανομής κοινού και οι συμβάσεις μεταβίβασης ποσοστού εξ αδιαιρέτου μεταξύ συγκυρίων (άρθρ. 25 παρ. 1). Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ελληνικής ιθαγένειας και ομογενείς στους οποίους περιλαμβάνονται και οι Κύπριοι, καθώς και φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια ενός των κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, μπορούν να ζητήσουν την άρση της απαγόρευσης της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου με αίτησή τους, στην οποία πρέπει να αναφέρεται και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο (άρθρ. 26 παρ. 1). Η αίτηση αυτή υποβάλλεται σε Επιτροπή που συνιστάται...σε κάθε νομό με απόφαση του νομάρχη ... (άρθρ. 26 παρ. 1β). Η απαγόρευση αίρεται με απόφαση της Επιτροπής ... (άρθρ. 26 παρ. 1γ). Δικαιοπραξίες που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού είναι απολύτως άκυρες (άρθρ. 30 εδ. α). Από την ισχύ του νόμου αυτού καταργείται ο α.ν. 1366/1938 (άρθρ. 31 παρ. 1). Από τις διατάξεις αυτές συνάγονται, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: Κατ' αρχήν, δικαιοπραξία εν ζωή, είτε μονομερής είτε σύμβαση, είτε ενοχική είτε εμπράγματη που έχει αντικείμενο τη σύσταση υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων, ημεδαπών ή αλλοδαπών, οποιουδήποτε εμπράγματου ή ενοχικού δικαιώματος πάνω σε ακίνητα, κείμενα στις παραμεθόριες περιοχές, μεταξύ των οποίων και αυτές του νομού ..., απαγορεύεται, εκτός από τις εξαιρούμενες δικαιοπραξίες περί των οποίων δεν πρόκειται εδώ. Όμως για φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια ενός των κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και για ομογενείς αίρεται η απαγόρευση αυτή και είναι δυνατή η απόκτηση εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων πάνω σε ακίνητα κείμενα στις παραμεθόριες περιοχές με απόφαση της προβλεπόμενης αρμόδιας Επιτροπής, που εκδίδεται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου προσώπου, στην οποία πρέπει να αναφέρεται και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο. Τέτοια δικαιοπραξία που συνάπτεται χωρίς την προηγούμενη άρση της απαγόρευσης θεωρείται ότι έγινε κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού και είναι απολύτως άκυρη. Σκοπός του νομοθέτη είναι ο περιορισμός της ελευθερίας των συναλλασσομένων να αποκτήσουν δυνατότητα χρησιμοποιήσεως ακινήτου κείμενου στις παραμεθόριες περιοχές με κατάρτιση σύμβασης εν ζωή, είτε ενοχικής είτε εμπράγματης, πριν ή εκδοθεί απόφαση της ως άνω αρμόδιας διοικητικής αρχής (επιτροπής) για άρση της απαγόρευσης κατάρτισης τέτοιας συμβάσεως. **Ως εκ του σκοπού τούτου του νόμου η απαγόρευση των ως άνω δικαιοπραξιών εν ζωή και η διαδικασία άρσης της απαγόρευσης περιλαμβάνει και τους πλειστηριασμούς, ασχέτως της ελλείψεως ειδικής πρόβλεψης περί τούτου, ώστε να αποτρέπεται ο κίνδυνος καταστρατηγήσεως, αφού και ο πλειστηριασμός οδηγεί κατά τον προορισμό του σε μετάθεση εμπράγματου δικαιώματος** (ΑΠ 610/2002). Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 199, 513, 533 ΑΚ και 965, 969, 1002, 1003 παρ. 1, 1005 και 1017 του ΚΠολΔ, ο πλειστηριασμός αποτελεί ιδιόρρυθμη σύμβαση πωλήσεως, που ενεργείται από το κύρος της Αρχής και τελειούται με την κατακύρωση (ΟλΑΠ 2/93, ΟλΑΠ 1688/83). Η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης αποτελεί το νόμιμο τίτλο δυνάμει του οποίου, από της μεταγραφής τους μετατίθεται η κυριότητα του εκπλειστηριασθέντος ακινήτου στον υπερθεματιστή (ΟλΑΠ 2/1993 όπ). Πριν από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως δεν υπάρ-

χει μεταβίβαση εμπράγματου δικαιώματος και πριν από την έκδοση της περιλήψεως αυτής δεν υπάρχει ούτε εμπράγματη σύμβαση ούτε άλλη εμπράγματη ή ενοχική δέσμευση των εμπλεκομένων μερών. Επομένως **η απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής περί άρσεως υπέρ του υπερθεματιστή της κατά το άρθρο 25 ν. 1892/1990 απαγορεύσεως δεν απαιτείται να έχει εκδοθεί πριν από τον πλειστηριασμό, είτε αυτός (υπερθεματιστής) πλειοδοτεί ο ίδιος για τον εαυτό του, είτε τρίτος για λογαριασμό του, αλλ' αρκεί η έκδοσή της πριν από τη σύνταξη της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, η οποία, όπως αναφέρθηκε, συνιστά τον προς μεταγραφή τίτλο που εκδίδεται υπέρ του υπερθεματιστή μετά τη νομότυπη και κανονική εκ μέρους του εκπλήρωση των υποχρεώσεών του και ιδίως εκείνης της πληρωμής του πλειστηριάσματος** (ΑΠ 610/2002)...» (ΑΠ 1471/2004, ΝΟΜΟΣ) «...Μολονότι στο ν. 1892/1990 δεν επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 1/1 εδάφ. β' του α.ν. 1366/1938, όπως συμπληρώθηκε αυτή με τη διάταξη του άρθρ. 1 του α.ν. 1629/1939, με την οποία οριζόταν, ότι επί εκουσίων ή αναγκαστικών πλειστηριασμών διενεργουμένων εις τας περιφερείας, περί των οποίων προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος (παραμεθορίου κλπ) η κατακύρωσις υπέρ του τελευταίου υπερθεματιστή τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της εκδόσεως επ' ονόματι αυτού αποφάσεως κατά το άρθρον 3 του παρόντος νόμου (Υπουργού Γεωργίας) περί άρσεως της κατά την προηγουμένην παράγραφον απαγορεύσεως», πρέπει να θεωρηθεί ως ανταποκρινόμενη στην αληθινή βούληση του νομοθέτη του ν. 1892/1990 η ερμηνευτική εκδοχή, ότι ως απώτερο στάδιο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης μέχρι το οποίο είναι επιτρεπτή η έκδοση και προσκομιδή στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο της εγκριτικής άδειας της επιτροπής του άρθρου 26, χωρίς να παραβλάπτεται το κύρος του πλειστηριασμού που διενεργήθηκε, είναι η από μέρους του υπερθεματιστή νομότυπη και κανονική εκπλήρωση των υποχρεώσεών του και ιδίως εκείνης της πλήρους (με τους τυχόν τόκους υπερημερίας) καταβολής του πλειστηριάσματος και έκδοση της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, η οποία, όπως ήδη ειπώθηκε, αποτελεί το προς μεταγραφή τίτλο που εκδίδεται υπέρ του υπερθεματιστή, αφού μέχρι το πιο πάνω χρονικό σημείο η κατακύρωση δεν έχει καταστεί οριστική και το εμπράγματο αποτέλεσμα του πλειστηριασμού παραμένει μετέωρο (ΑΠ 1424/2005 ΕλλΔνη 2006, σελ. 124, ΝΟΜΟΣ).

ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΗ

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 933, 934 παρ. 1 στοιχ. β' και 2 και 992 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ, προκύπτει ότι σε περίπτωση αναγκαστικής εκτελέσεως προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η ανακοπή που πλήττει το κύρος της αναγκαστικής κατασχέσεως για το λόγο ότι αυτή επιβλήθηκε σε ακίνητο, η διάθεση του οποίου είναι κατά νόμον απαγορευμένη και εντεύθεν άκυρη (άρ. 175 ΑΚ) πρέπει να ασκηθεί έως την έναρξη της τελευταίας πράξεως εκτελέσεως, η οποία είναι η σύνταξη εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως, διαφορετικά, δηλαδή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, θεραπεύεται η ακυρότητα της κατασχέσεως και καθίστανται απρόσβλητες για το λόγο αυτό (δηλαδή της ελλείψεως εξουσίας διαθέσεως) οι περαιτέρω πράξεις της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, η δε ανακοπή με την οποία ζητείται η ακύρωση του πλειστηριασμού και της εκθέσεως κατακυρώσεως για τον ανωτέρω λόγο, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη εξαιτίας της εκπρόθεσμης προβολής του σχετικού λόγου. Η πάροδος της προθεσμίας προσβολής του πλειστηριασμού για έλλειψη εξουσίας προς διάθεση, καθι-

στά τον πλειστηριασμό τυπικά έγκυρο και απρόσβλητο με ανακοπή, έστω και αν δεν μπορεί να επέλθει το κατά το ουσιαστικό δίκαιο μεταβιβαστικό αποτέλεσμα της κυριότητας στον υπερθεματιστή, διότι υπάρχει νόμιμος λόγος απαγορεύσεως διαθέσεως του πράγματος (ΟλΑΠ 1688/1983 ό.π, ΑΠ 1647/2001 ό.π., ΕΑ 4167/2001 ό.π.)...» (ΕφΑθ 4378/2003 ΕλλΔνη 2004, σελ. 215, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 1642/2002 ΝοΒ 2003, σελ. 1210, ΝΟΜΟΣ, ΕφΠατρών 63/2003 ΑχΝομ 2004, σελ. 112) (ΑΠ 580/2006, ΤΝΠΔΣΑ, ΕφΛάρισας 468/2006 Αρμ. 2007, σελ. 214). (ορ. ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ, σελ. 349 επ.).

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΑΝΕΙΣΤΗ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«...Κατά το άρθρο 319 ΑΚ, αν επισπεύδεται αναγκαστική εκποίηση κατά του οφειλέτη, όποιος εξ αιτίας της κινδυνεύει να χάσει εμπράγματο δικαίωμα ή την κατοχή πάνω στο πράγμα που εκποιείται, έχει δικαίωμα να ικανοποιήσει το δανειστή με καταβολή, δημόσια κατάθεση ή συμψηφισμό. Εφόσον δε ο δανειστής ικανοποιείται, αυτός που τον ικανοποίησε υποκαθίσταται στα δικαιώματά του. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι προϋπόθεση της υποκαταστάσεως τρίτου στα δικαιώματα του δανειστή, είναι μεταξύ άλλων, να έχει αυτός (τρίτος) εμπράγματο δικαίωμα ή κατοχή επί του πράγματος...» (ΑΠ 1925/2008 ΝοΒ 2009, σελ. 1398) «...Τρίτος έχει το δικαίωμα προσφοράς και υποκαταστάσεως, εφόσον επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση επί πράγματος (κινητού ή ακινήτου) του οφειλέτη που διεκδικείται ή κατέχεται από αυτόν. Η αναγκαστική εκτέλεση αρχίζει με την επίδοση σ' εκείνον, κατά του οποίου στρέφεται, αντιγράφου του απογράφου, με επιταγή προς εκτέλεση. Συνεπώς, έκτοτε μπορεί να εφαρμοσθεί η διάταξη του άρθρου 319 ΑΚ (βλ. Γεωργιάδη - Σταθόπουλου ΑΚ, υπ' αρθρο 319). Κατά την επιεικέστερη όμως άποψη, αρκείται απλή απειλή αναγκαστικής εκτέλεσης (Ζέπος, στην ΕρμΑΚ αρθρ. 319 αρ. 7) Η υποκατάσταση του τρίτου με την καταβολή ολοκλήρου του χρέους για το οποίο επισπεύδεται η αναγκαστική εκτέλεση επέρχεται αυτοδικαίως. Αν ο δανειστής δεχθεί να ικανοποιηθεί μερικώς από τον τρίτο, τότε μερική θα είναι και η υποκατάσταση (Γεωργιάδη - Σταθόπουλου ΑΚ, ό.π)...» (ΕφΘεσ 1344/2001 Αρμ 2002, σελ. 1599, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΤΡΟΠΗ – ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ - ΕΞΑΛΕΙΨΗ

ΠΟΙΟΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ-ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ-ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

«...**Από τη διάταξη του άρθρου 1019 παρ. 1 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι εισάγεται ο θεσμός της ανατροπής της κατάσχεσης εφόσον ο πλειστηριασμός δεν γίνει μέσα στο καθοριζόμενο από αυτήν χρονικό διάστημα, με σκοπό την επίσπευση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, την αποφυγή παρελκύσεώς της από τον επισπεύδοντα που ενδεχομένως αδρανεί και την αποτροπή μακροχρόνιας δεσμεύσεως των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.** Η ανατροπή της κατάσχεσης δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά απαγγέλλεται με δικαστική απόφαση του Ειρηνοδικείου του τόπου της εκτέλεσης που είναι αμετάκλητη (βλ. ΑΠ 1531/1995 ΕλΔ 37.1549 και ΑΠ 206/1980 ΝοΒ 28.1482). Έτσι αν δεν ανατραπεί η κατάσχεση παράγει τα αποτελέσματά της και ως εκ τούτου εγκύρως εξελίσσεται η διαδικασία της εκτελέσεως και διεξάγεται ο πλειστηριασμός (βλ. Νικολόπουλο,

στον Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, Ερμηνεία ΚΠολΔ, έκδ. 2000, τ. Β', άρθρο 1019, σ. 1992, αρ. 1, ΑΠ 672/1972 ΝοΒ 23.282 και ΕφΑθ 5618/1991 ΑρχΝ 1993.489)...» (ΕφΑθ 1433/2007 ΕφΑΔ 2008, σελ. 235). «...Κατά το άρθρο 1019 ΚΠολΔ, καθένας που έχει έννομο συμφέρον (π.χ. καθού η εκτέλεση - οφειλέτης, νέος δανειστής που επιθυμεί να επιβάλλει νέα κατάσχεση κλπ.), με αίτησή του στο Ειρηνοδικείο του τόπου εκτελέσεως, που δικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να ζητήσει την ανατροπή της επιβληθείσας κατασχέσεως, εφόσον δεν ακολούθησε πλειστηριασμός σ' ένα (1) έτος αφότου επιβλήθηκε ή αναπλειστηριασμός μέσα σε έξι (6) μήνες από τον πλειστηριασμό....Οι κατά το άρθρο 1019 ΚΠολΔ προϋποθέσεις ανατροπής κατασχέσεως είναι: **α)** ύπαρξη κατασχέσεως κινητού ή ακινήτου πράγματος και **β)** παρέλευση ορισμένου χρόνου, κατά περίπτωση (ΕιρΧαλκ 8/1984, Δ 15.871). Η ετήσια προθεσμία του άρθρ. 1019 παρ. 1 ΚΠολΔ τρέχει από την επόμενη ημέρα της επιβολής της κατασχέσεως, τόσο στα κινητά (άρθρο 954 παρ. 1-3, 144 παρ. 1 ΚΠολΔ), όσο και στα ακίνητα (άρθρο 993 παρ. 1 και 2, 144 παρ. 1 ΚΠολΔ). Η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει από την επομένη ημέρα του πλειστηριασμού. Η επίδοση επιταγής και αναγγελία, στην οποία τηρήθηκαν τα οριζόμενα στο άρθρο 1006 παρ. 4 επιφέρει την έναρξη νέας προθεσμίας (άρθρο 10 παρ. 4 Ν. 2145/94). Είναι αδιάφορο αν και πότε έγιναν οι κοινοποιήσεις της κατασχετήριας έκθεσης ή εγγραφές στο βιβλίο κατασχέσεων (άρθρο 955, 995 ΚΠολΔ) (βλ. Β. Μπρακατσούλα, Η Αναγκ. Εκτέλεση, εκδ. 1993, σελ. 695). Η αγωγή ανατροπής κατασχέσεως στρέφεται κατά του επισπεύδοντα κατά τον χρόνο της ανατροπής κατασχέσεως αδιάφορα αν είναι αρχικός ή με υποκατάσταση και εναντίον του οφειλέτη οι οποίοι νομιμοποιούνται παθητικά (ΕιρΑθ 1308/74 ΝοΒ 23.685, ΕιρΑθ 122/1976 Δ 7.668, ΕιρΗρ 920/1977 ΔΝ 9.46). **Η εκδιδομένη απόφαση είναι διαπλαστική και ισχύει έναντι όλων από της δημοσιεύσεως.** (ΑΠ 1669/1988 ΝοΒ 38.70, ΑΠ 206/1980 ΝοΒ 287.1482, ΕφΑθ 11108/1980 ΕλΔνη 22.237). Το περιεχόμενο της απόφασης συνίσταται στο ότι απλά διατάσσεται η ανατροπή της κατασχέσεως. Ο υποθηκοφύλακας θα προβεί στην εξάλειψή της μετά την υποβολή προς τούτο αίτησης από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον (βλ. Β. Μπρακατσούλα, Η Αναγκ. Εκτέλεση, σ. 701). Η αγωγή ανατροπής κατασχέσεως δεν αποβλέπει στην απονομή δικαιώματος που προϋπάρχει, αλλά στην μεταβολή καταστάσεως σε αλλότριο δικαίωμα. Εκτέλεση της διαπλαστικής αποφάσεως δεν νοείται (ΕφΑθ 443/1981, ΕλΔνη 198, σελ. 117, ΜΠΑθ 5552/1986, ΕλΔνη 1987, σελ. 1358)...» (ΕιρΑθ 538/1995, ΝΟΜΟΣ) «...Η προθεσμία του άρθρου 1019 παρ. 1 ΚΠολΔ αρχίζει να τρέχει από την επομένη της κατάσχεσης, και όταν ακόμη επακολουθήσει αναγγελία που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, ώστε να εξομοιώνεται από το άρθρο 972 παρ. 2 εδ. β` ΚΠολΔ με κατάσχεση. Η προθεσμία τρέχει κανονικά και δεν διακόπτεται ακόμη και όταν υποκατασταθεί στη θέση του επισπεύδοντος άλλος δανειστής που είχε υπέρ αυτού τις προϋποθέσεις να προχωρήσει αυτοτελώς σε κατάσχεση του πράγματος, δηλαδή εκτελεστό τίτλο και επίδοση επιταγής, σύμφωνα με το άρθρο 973 παρ. 2 ΚΠολΔ (ΑΠ 1531/1995 ΕλλΔνη 37.1549). **Οι συνέπειες αυτές της ανατροπής της κατάσχεσης επέρχονται από και με τη δημοσίευση της γι` αυτήν αποφάσεως (ΑΠ 206/1980 ΝοΒ 28.1482, ΑΠ 254/1979 ΝοΒ 27.1276) και μάλιστα έναντι όλων (άρθρο 1019 ΚΠολΔ, παρ. 1 εδ. τελ.) ακόμη και αν πρόκειται για ανατροπή κατάσχεσης ακινήτου, ανεξάρτητα από τη σημείωση στα βιβλία κατασχέσεων** (βλ. ΠΠΠειρ 1750/2008 Νόμος, Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, τ. ΣΤ`, άρθρο 1019, σελ. 537, αρ. 27). Η μετά την ανατροπή της κατάσχεσης τυχόν εκ νέου κατάσχεση αποτελεί νέα κατάσχεση, ξένη προς την προηγούμενη, της οποίας τις συνέπειες δεν αναβιώνει...» (ΜΠΧαλκιδ 150/2009, Αρμ 2010, σελ. 1206). «...(Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ., υπ` άρθρ.

1019, σελ. 2209-2211 και παρ. 665, ΟλΑΠ 51/1990 ΑρχΝ 42.17, ΕφΑθ 6452/89 ΕλλΔνη 33.595)...» (ΜΠΘεσ 25189/2000, Αρμ. 2001, σελ. 106). «...Το Δικαστήριο που διατάσσει την ανατροπή, ερευνά μόνον την ύπαρξη των προϋποθέσεων του νόμου, εφόσον δε συντρέχει η προϋπόθεση της παρελεύσεως του νομίμου χρόνου, είναι υποχρεωμένο να την διατάξει (ΑΠ 1531/95 ΕλΔ 38.1548). Το Δικαστήριο γνωστοποιεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση την απόφαση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού που οφείλει να σταματήσει κάθε παραπέρα ενέργεια και να ζητήσει να εγγραφεί σχετική σημείωση στο βιβλίο κατασχέσεων. **Η ανατροπή λογίζεται ότι έχει επέλθει ως προς όλους αφότου δημοσιευθεί η απόφαση**. Περαιτέρω με την διάταξη της παρ. 2 του ως άνω άρθρου όπως έχει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 10 παρ. 14 του ν. 2145/93 και την μεταβολή της με το άρθρο 4 παρ. 33 του ν. 2298/1995, εισάγονται εξαιρέσεις από το γενικό κανόνα της παρ. 1 και σύμφωνα με αυτές στις προθεσμίες της παρ. 1 δεν υπολογίζονται το χρονικό διάστημα από την έκδοση της απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 966 παρ. 3 και 4 μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίστηκε σύμφωνα μ΄ αυτή, ο χρόνος αναστολής εκτέλεσης που χορηγήθηκε με δικαστική απόφαση ή επήλθε με κοινή συναίνεση επισπεύδοντος και οφειλέτη και πιστοποιείται με συμβολαιογραφική πράξη, καθώς και ο χρόνος από 1 έως 31 Αυγούστου. Με την αναστολή με δικαστική απόφαση εξομοιώνεται, η συμφωνία, δηλαδή η με συνδικαιοπραξία (δικονομική ή διαδικαστική) αναστολή της εκτέλεσης ανεξάρτητα αν η αναστολή είναι προθεσμιακή ή γίνεται με μετατόπιση της ημερομηνίας διενέργειας του πλειστηριασμού (βλ. Β. Βαρθακοκοίλη ερμηνευτική - νομολογιακή ανάλυση υπό άρθρο 1019 ΚΠολΔ παρ.13)...» (ΕιρΡόδου 38/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ

«...Με τη διάταξη της παρ. 2 εδ. β` του άρθρου 972 ΚΠολΔ, ορίζεται ότι η αναγγελία, όταν στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση. Αντίστοιχη, προκειμένου περί πλειστηριασμού ακινήτων, είναι η διάταξη του άρθρου 1006 παρ. 4 εδ. α` ΚΠολΔ, κατά την οποία τα αποτελέσματα της κατάσχεσης επέρχονται αφότου σημειωθεί η κατά τα άνω αναγγελία στο περιθώριο της εγγραφής της κατάσχεσης (Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, τ. Ε`, άρθρο 972, σελ. 873, αρ. 39). Βασική όμως και κύρια προϋπόθεση για να ισχύσει η αναγγελία ως αυτοτελής κατάσχεση είναι η ύπαρξη της αναγκαστικής κατάσχεσης, διότι, αν δεν υφίσταται αυτή (αναγκαστική κατάσχεση) κατά τον χρόνο της αναγγελίας, είτε γιατί δεν επιβλήθηκε είτε γιατί έπαυσε να υφίσταται λόγω ανατροπής της, δεν νοείται άσκηση αναγγελίας, αφού αυτή συναρτάται με την κατάσχεση κατά τα άνω (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ό.π., σ. 862 και 873, σημ. 41)...» (ΜΠΘεσ 25189/2000, Αρμ. 2001, σελ. 106). «...Αν πριν από την έκδοση της κατά την παρ.1 απόφασης είχαν αναγγελθεί δανειστές, με τα προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης, κατά τα άρθρα 972 παρ. 2β και 1006 παρ. 1α, η ανατροπή επέρχεται ως προς αυτούς, μόνον αν οι ως άνω προθεσμίες είχαν συμπληρωθεί και ως προς αυτούς από τις αναγγελίες τους. Διαφορετικά η κατάσχεση ως προς αυτούς διατηρείται και ισχύει αυτοτελής προθεσμία ανατροπής της από την αναγγελία τους. Η προθεσμία όμως αυτή ουδέποτε συμπληρώνεται πριν από την πάροδο εξαμήνου από την ανατροπή. Με τη διατύπωση της τελευταίας ως άνω παρ. 3 του άρθρου 1019 ρυθμίζεται και οριοθετείται χρονικά η τύχη των αναγγελιών με ισχύ αυτοτελούς κατάσχεσης σε περίπτωση ανατροπής της κατάσχεσης. **Πρώτη προϋπόθεση** για να συμβεί αυτό είναι να πρόκειται για αναγγελία απαιτήσεως, η οποία στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο (972 παρ. 2 εδ. 2) και, όταν η κατάσχεση αφορά ακίνητα, να έχει επιδοθεί το αναγγελτήριο στον υποθηκοφύλακα της περιφέρει-

ας, όπου βρίσκεται το ακίνητο και να έχει σημειωθεί στο περιθώριο της εγγραφής της κατασχέσεως (1006 παρ. 4 εδ. α). **Η κρίσιμη δεύτερη** προϋπόθεση συνδέεται με τη μη παρέλευση του χρόνου της ανατροπής, κατά το άρθρο 1019, από το χρονικό σημείο που συντελέσθηκε η κάθε μία αναγγελία. Το άρθρο 1019 παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2298/1995, αναγνωρίζει δηλαδή «αυτοτελή προθεσμία ανατροπής» για την κάθε μία αναγγελία, η οποία αρχίζει να τρέχει ξεχωριστά από το χρονικό σημείο που η κάθε μία αναγγελία συντελέσθηκε. Σύμφωνα τέλος με τη ρύθμιση του ανωτέρου νόμου η προθεσμία της ανατροπής «ουδέποτε συμπληρώνεται πριν από την πάροδο εξαμήνου από την ανατροπή», θεσμοθετείται με τον τρόπο αυτό, η οιονεί αναστολή συμπληρώσεως του χρόνου της ανατροπής επί εξάμηνο. Και δίνεται χρόνος αναπνοής για τους αναγγελμένους με εκτελεστό τίτλο δανειστές, ώστε να προλάβουν μέσα στο ελάχιστο όριο του εξαμήνου που τους παραχωρεί ο νόμος από την ανατροπή της κατασχέσεως να ολοκληρώσουν τη διαδικασία του πλειστηριασμού (Βλ. σχ. Γέσιου - Φάλτση, Η επίδραση του Ν. 2298/1995 στις θεμελιώδεις αρχές της αναγκαστικής εκτελέσεως, ΕλλΔνη 1996.258, Στ. Ματθία, Τροποποιήσεις στην αναγκαστική εκτέλεση με το Ν. 2298/1995 εις ΕλλΔνη 1995.1451 επ. και ιδίως σελ. 1458)...» (ΕιρΘεσ 511/2012 ΕφΑΔ 2012, σελ. 179).

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΠΟΥ ΜΕΤΕΤΡΑΠΗ ΑΠΟ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

«...Πιθανολογήθηκε ότι οι αιτούντες έχουν πρόδηλο έννομο συμφέρον να ανατραπούν οι προαναφερόμενες αναγκαστικές κατασχέσεις, οι οποίες μετατράπηκαν ως τέτοιες από συντηρητικές δυνάμει της υπ` αριθ., .../25-11-2005 προσωρινώς εκτελεστής τελεσίδικης απόφασης του Μον. Πρωτ. Λάρισας, καθόσον τυγχάνουν ιδιοκτήτες των ακινήτων επί των οποίων αυτές επιβλήθηκαν. Επιπλέον από την ημέρα που επιβλήθηκαν οι ως άνω κατασχέσεις (6-3-2007 οπότε κατέστη τελεσίδικη η υπ` αριθ. .../2005 προσωρινά εκτελεστή απόφαση του Μον. Πρωτ. Λάρισας) μέχρι την ημέρα που συζητήθηκε η κρινόμενη αίτηση (24-9-2009) παρήλθε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους και δεν επακολούθησε πλειστηριασμός, αφότου επιβλήθηκε. Κατ` ακολουθίαν των ανωτέρω πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση ως και κατ` ουσίαν βάσιμη...» (ΕιρΠύρρας 38/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ

«...Σε περίπτωση κατά την οποία έχει παρέλθει ο χρόνος που ορίζεται από την παραπάνω διάταξη (12) μήνες, χωρίς να γίνει πλειστηριασμός, το Δικαστήριο υποχρεούται να ανατρέψει την κατάσχεση (βλ. Ι. Μπρίνια «η αναγκαστική κατάσχεση» εκδ. β', τίτλος ε', σ. 2187). Βεβαίως, η ανατρεπτική κατάσχεση είναι υποχρεωτική για το Δικαστήριο εφ' όσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις (βλ. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ, τ. ΣΤ' άρθρο 1019 σελ. 527, 528). Με τη διάταξη της παραγράφου 2 όπως έχει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 10 παρ. 14 του ν. 2145/93 και τη μεταβολή της με το άρθρο 4 παρ. 33 του ν. 2298/95, **δεν υπολογίζεται στις προθεσμίες της παρ. 1 του άρθρου 1019 ΚΠολΔ, δηλαδή αφαιρείται απ' αυτές το χρονικό διάστημα που παρεμβάλλεται μεταξύ της έκδοσης της απόφασης κατά το άρθρο 966 παρ. 3 και 4, με την οποία διατάσσεται νέος πλειστηριασμός ή ελεύθερη πώληση του πράγματος από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, έως την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίστηκε με αυτό. Δεν υπολογίζεται επίσης ο χρόνος αναστολής εκτέλεσης που χορηγήθηκε με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 989, 1000 καθώς και με τα άρθρα 912, 913, 632 παρ. 2, 565 παρ. 2, εφόσον**

συνέπεσε κατά το χρονικό διάστημα μετά την επιβολή της κατάσχεσης ή επήλθε με κοινή συναίνεση επισπεύδοντος και οφειλέτη η οποία πιστοποιείται με συμβολαιογραφική πράξη. Σε περίπτωση αναστολής υπό όρο αφαιρείται από την προθεσμία της ανατροπής μόνο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο επισπεύδων εμποδιζόταν να συνεχίσει την εκτέλεση, δηλαδή ο χρόνος από την έκδοση της απόφασης που χορηγεί την αναστολή έως τη ματαίωση του όρου δηλαδή το χρονικό διάστημα που πράγματι ίσχυε η αναστολή. Επίσης δεν υπολογίζεται (δηλαδή αφαιρείται) στις προθεσμίες της παρ. 1 το χρονικό διάστημα από την 1η έως την 31η Αυγούστου κατά το οποίο απαγορεύεται η διενέργεια πλειστηριασμού (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, τ. ΣΤ', άρθρο 1019 σελ. 532, 533). Αν ο πλειστηριασμός ανασταλεί με όρο, δεν συνυπολογίζεται ο χρόνος της αναστολής στην προθεσμία της παραγράφου 1, αλλά μόνο έως την ημέρα που έπρεπε να εκπληρωθεί ο όρος και δεν εκπληρώθηκε (ΕιρΑθ 1566/80 Δ 11.591). Δεν υπολογίζεται στην προθεσμία και ο χρόνος που ο δανειστής εμποδίζεται για νομικούς ή πραγματικούς λόγους να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση (ΕιρΑθ 471/90 Δ. 21.432). Επίσης δεν υπολογίζεται ως χρόνος αναστολής το χρονικό διάστημα που έχει ορισθεί με συμβολαιογραφική πράξη, συναινετική αναστολή και στη συνέχεια ο επισπεύδων καίτοι είχε συμπράξει σε αναστολή προχώρησε σε νέα εντολή και έκδοση νέας περιλήψεως και με την ενέργειά του αυτή θεωρείται ότι έχει παραιτηθεί της αναστολής και συνεπώς το χρονικό διάστημα τούτο προσμετράται στην προθεσμία της ανατροπής όπως νομολογιακά έχει κριθεί (233/99 ΕιρΘεσ, 2408/99 ΕιρΑθ 54/99....» (ΕιρΜεγάρων 20/2001 ΑρχΝομ 2002, τ. ΝΓ, σελ. 531, ΝΟΜΟΣ) (ΕιρΧρυσ 5/1995 ΕπΤραΑξΔ 1995, σελ. 81, ΕιρΑθ 471/1990, Δ. 1990, σελ. 433).

ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ – ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ

«...Η απόφαση αυτή (περί ανατροπής κατάσχεσης), σύμφωνα με όσα πάγια νομολογία και θεωρία δέχονται (ΑΠ 1669/1988 ΕΕΝ 56.771, ΑΠ 206/1980 ΝοΒ 28.1482, ΑΠ 254/1979 ΝοΒ 27.1276, Γ. Ράμμου, Εγχειρίδιον Αστικού Δικονομικού Δικαίου, παρ. 462, σ. 1619, Κ. Κεραμέα, γνωμ. στον Αρμ. 41.1987, σελ. 289, Γ. Νικολόπουλο, Η συνέπεια της ανατροπής της κατασχέσεως επί του πλειστηριασμού, ΝοΒ 34.520, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. εκτέλεσις, Β` έκδ., παρ. 663, σ. 2202) είναι διαπλαστική ή διαμορφωτική, δηλαδή εκμηδενίζει την έννομη κατάσταση που δημιουργήθηκε με την επιβολή της αναγκαστικής κατάσχεσης, δημιουργεί νέα κατάσταση και επιφέρει τα αποτελέσματά της από τη δημοσίευσή της ως προς όλους (ΑΠ 51/1990 Δ 22.1093), ακόμη και αν δεν γνωστοποιήθηκε στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και δεν σημειώθηκε στο βιβλίο των κατασχέσεων (ΕφΑθ 886/1986 Ελλ Δνη 27.820, ΠΠΣπαρτ 58/1989 Αρμ 1989.899). Επιπλέον, η απόφαση του Ειρηνοδικείου που ανατρέπει την κατάσχεση, μη υποκείμενη σε ένδικα μέσα, αποτελεί δεδικασμένο έναντι εκείνων που μετέσχον στη δίκη περί ανατροπής (Ι. Μπρίνια, ο.π., σελ. 1619, Δ. Κονδύλη, Το δεδικασμένον κατά τον ΚΠολΔ, παρ. 14, σ. 148 επ.). Εξάλλου, από τη διάταξη του άρθρου 1019 παρ. 3 του ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 33 β` του ν. 2298/1995, που ορίζει ότι «αν πριν από την έκδοση της απόφασης του Ειρηνοδικείου με την οποία ανατράπηκε η κατάσχεση είχαν αναγγελθεί δανειστές με τα προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης κατά το άρθρο 972 παρ. 2 εδ. β` και 1006 παρ. 1 εδ. α`, η ανατροπή επέρχεται ως προς αυτούς μόνο αν οι ως άνω προθεσμίες είχαν συμπληρωθεί και ως προς αυτούς από τις αναγγελίες τους. Διαφορετικά, η κατάσχεση ως προς αυτούς διατηρείται και ισχύει αυτοτελής προθεσμία ανατροπής της από την αναγγελία τους, η προθεσμία όμως αυτή ουδέποτε συμπληρώνεται πριν από την πάροδο εξα-

μήνου από την ανατροπή», σε συνδυασμό και με την παρ. 1 αυτής, σαφώς προκύπτει ότι προϋπόθεση για να έχει τα προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης αναγγελία δανειστή, που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, είναι να έχει πραγματοποιηθεί (ολοκληρωθεί) η αναγγελία πριν από την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία ανατρέπεται η κατάσχεση και όχι μετά την ανατροπή της. Και αυτό γιατί η ανατροπή της κατάσχεσης λογίζεται ότι έχει επέλθει ως προς όλους αφότου δημοσιευθεί η απόφαση, και επιπλέον γιατί ακόμη και η αναγγελία με τα προσόντα αυτοτελούς κατάσχεσης θεμέλιο (βάθρο) έχει την κατάσχεση που όμως με την ανατροπή της έχει λείψει απέναντι όλων (ΕφΑθ 886/1986, ο.π.). Οι δανειστές αυτοί, δηλαδή οι οπλισμένοι με εκτελεστό τίτλο, που όμως δεν αναγγέλθηκαν πριν από την ανατροπή της κατάσχεσης, μπορούν να συνεχίσουν την εκτελεστική διαδικασία στηριζόμενοι μόνο σε δική τους νέα κατάσχεση (βλ. Π. Γέσιου-Φαλτσή, Αναγκ. εκτέλεση ΙΙ, σελ. 173). Ενόψει των παραπάνω, η άρνηση της Υποθηκοφύλακος Καλ... να εγγράψει στα βιβλία κατασχέσεων που τηρεί την .../1995 κατασχετήρια έκθεση του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης Β.Σ. την ημερομηνία που της κατατέθηκε (2.11.1995) είναι μη σύννομη και αδικαιολόγητη και γι` αυτό το λόγο η ένδικη αίτηση πρέπει να γίνει και κατ` ουσίαν δεκτή και να διαταχθεί η τελευταία να εγγράψει στα βιβλία κατασχέσεων που τηρεί την ως άνω με αριθ.... κατασχετήρια έκθεση του δικ. επιμελητή...» (ΜΠΘεσ 33841/1995, Αρμ 1986, σελ. 751).

ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Εξάλειψη της κατάσχεσης από τα βιβλία κατασχέσεων γίνεται είτε με ανακοπή του καθού η εκτέλεση κατ` άρθρο 933 παρ. 1 ΚΠολΔ λόγω δικονομικής ακυρότητας είτε με ανατροπή αυτής κατά το άρθρο 1019 παρ. 1 ΚΠολΔ εφόσον δεν ακολούθησε πλειστηριασμός μέσα σε ένα έτος αφότου επιβλήθηκε η κατάσχεση. Και στις δύο περιπτώσεις απαιτείται η έκδοση δικαστικής απόφασης διαπλαστικού χαρακτήρα από το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση ή από το αρμόδιο δικαστήριο του άρθρου 933 παρ. 1 ΚΠολΔ, αντίστοιχα, με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον (Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. ε΄ παρ. 660). Τέλος, η ματαίωση του πλειστηριασμού κατ` άρθρο 1002 παρ. 2 με την εξόφληση των απαιτήσεων εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν καθώς και των εξόδων έχει ως συνέπεια την άρση της κατάσχεσης. Και στην περίπτωση όμως αυτή η ματαίωση του πλειστηριασμού πρέπει να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο και ειδικότερα από την έκθεση του υπαλλήλου επί του πλειστηριασμού ώστε να καθίσταται εφικτή η εξάλειψη της κατάσχεσης από το βιβλίο κατασχέσεων (Ι. Μπρίνιας όπ.αν. τ. δ` παρ. 566 ΙΙ)...» (ΕφΠατρών 106/2009 ΑχΝομ 2010, σελ. 286 ΤΝΠΔΣΑ). «...Έως την κατακύρωση, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν καθώς και τα έξοδα. Στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση, προκύπτει ότι αν ο καθού η εκτέλεση οφειλέτης εξοφλήσει τις απαιτήσεις του επισπεύδοντα, των δανειστών που αναγγέλθηκαν και τα έξοδα, η κατασχεση αίρεται αυτοδίκαια, δηλαδή περατώνεται η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης χωρίς να επακολουθήσει πλειστηριασμός. Η άρση της κατάσχεσης επέρχεται αυτοδικαίως και συνεπώς δεν απαιτείται η έκδοση δικαστικής απόφασης για την απαγγελία της ανατροπής της ή τη βεβαίωση της άρσης της ως συνέπεια του αποσβεστικού γεγονότος της εξόφλησης. Οι παραπάνω συνέπειες της ματαίωσης του πλειστηριασμού και της άρσης της κατάσχεσης επέρχονται χωρίς να απαιτείται κατά το νόμο και καταχώ-

ρηση του γεγονότος αυτού στο ειδικό βιβλίο κατασχέσεων ακινήτων που τηρεί ο υποθηκοφύλακας (αρθ. 995 παρ. 2 ΚΠολΔ) στο οποίο καταχωρούνται υποχρεωτικά με ποινή ακυρότητας, προς ασφάλεια των συναλλαγών και όχι για την ολοκλήρωση των κατασχέσεων, μόνο οι εκθέσεις κατασχέσεων. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει φαινόμενη μόνο κατάσχεση, αφού η απαίτηση έχει εξοφληθεί πλήρως, γεγονός που ως ενδεχόμενο μόνο μπορεί να έχει την αποζημίωση του καλόπιστου τρίτου από την παράλειψη της σημείωσης του γεγονότος αυτού στα οικεία βιβλία από υπαιτιότητα των προσώπων που μετεχουν στην διαδικασία της εκτέλεσης (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική εκτέλση, αρθρ. 1002 ΚΠολΔ , σ. 1773 επ. , Β.Βαθρακοκοίλη, αρθ. 1002 ΚΠολΔ, σ. 319 επ. ΕΑ 6933/1987 Δίκη 19/470). Έτσι μετά την κατά τ΄ανωτέρω ματαίωση του πλειστηριασμού και την άρση της κατάσχεσης, η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης καταργείται, οπότε μετ' αυτήν δεν νοείται αναγγελία άλλου δανειστή, αφού όπως προεκτέθηκε η αναγγελία προϋποθέτει υφιστάμενη και ενεργή αναγκαστική κατάσχεση...» (ΕφΑθ 632/2008, ΕλλΔνη 2013, σελ. 516).

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΔΑΝΕΙΣΤΗ ΣΕ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 972 §§ 1,2, 973 §§ 2, 3, 999 § 5,1006 § 4 ΚΠολΔ προκύπτει ότι κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία στοχεύει στην ικανοποίηση του συνόλου των δανειστών του καθ` ου η εκτέλεση, οι υπόλοιποι, πλην του κατασχόντος και επισπεύδοντος την εκτέλεση, δανειστές του καθ` ου, εφόσον επιθυμούν να λάβουν μέρος στη διαδικασία της κατάταξης και να μετάσχουν στη διανομή του πλειστηριάσματος, οφείλουν να αναγγείλουν την απαίτησή τους στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Δικαίωμα αναγγελίας έχουν όλοι οι δανειστές χρηματικής απαίτησης, ανεξάρτητα από την αιτία της, από τις αποδείξεις που διαθέτουν γι` αυτήν, από το εάν έχουν ή όχι εκτελεστό τίτλο (ο οποίος απαιτείται μόνο για τη θεμελίωση δικαιώματος υποκατάστασης), ή αν επέδωσαν επιταγή προς πληρωμή (ΕΑ 4939/1991 Δ/νη 1993.1633, ΕΘ 1267/1989 Αρμ. 1989.1010, Ι. Μπρίνια Αναγκ. εκτέλεση άρθρο 972 ΚΠολΔ, σελ. 962 επ., Π. Γέσιου - Φαλτσή, Αναγκ. εκτέλεση, Ειδικό μέρος σελ. 157 επ.). **Μοναδική τυπική προϋπόθεση της αναγγελίας αποτελεί η ύπαρξη κατάσχεσης σε κινητό ή ακίνητο πράγμα, η οποία πρέπει να υφίσταται κατά το χρόνο επίδοσης της αναγγελίας, στην περίπτωση δε κατάσχεσης ακινήτων, να μην έχει διαγραφεί η κατάσχεση από τα βιβλία κατασχέσεων.** Η αναγγελία που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο (π.χ. διαταγή πληρωμής) αρκεί, αφού και αυτή έχει τις συνέπειες της κατάσχεσης, την οποία και υποκαθιστά αν για οποιοδήποτε λόγο αυτή εκλείψει, είτε γιατί ακυρώθηκε είτε γιατί παραιτήθηκε από την κατάσχεση ο πρώτος κατασχών. Με την αναγγελία αυτή ο αναγγελλόμενος δανειστής δεν κινδυνεύει από τα ελαττώματα της κατάσχεσης ούτε από ενδεχόμενη διάθεση του πράγματος. Αρκεί να είναι υποστατή η πρώτη κατάσχεση, ώστε να μπορεί να στηρίξει τις αναγγελίες. Στην περίπτωση κατάσχεσης ακινήτων για να έχει αποτελέσματα κατασχέσεως η αναγγελία πρέπει επί πλέον να επιδοθεί και στον Υποθηκοφύλακα της περιφέρειας του τόπου της κατάσχεσης και να εγγραφεί στο περιθώριο εγγραφής της κατάσχεσης (Π. Γέσιου - Φαλτσή ό.π., σελ. 162 επ., Βασική Βιβλιοθήκη - Πλειστηριασμός, σελ. 159 επ., έκδ. 2005)...» (ΕφΑθ 4201/2006 ΕλλΔνη 2008, τ. 49, σελ. 857, ΝΟΜΟΣ) «...Κατά το άρθρ. 972 § 1 ΚΠολΔ, οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν το δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους με έγγραφη αναγγελία που επιδίδεται, το αργότερο μέσα σε δέκα

πέντε ημέρες από τον πλειστηριασμό, στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται και σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και πρέπει να περιέχει **α)** διορισμό αντικλήτου στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου του τόπου της εκτέλεσης, αν ο δανειστής που αναγγέλλει την απαίτησή του δεν κατοικεί μέσα στην περιφέρεια αυτή και **β)** περιγραφή της απαίτησης του δανειστή που αναγγέλλεται. Συνεπώς η αναγγελία, ως πράξη που αποσκοπεί στην παροχή έννομης προστασίας με τη μορφή της συμμετοχής του αναγγελλόμενου δανειστή στη διαδικασία διανομής του πλειστηριάσματος και στην ικανοποίηση της απαίτησής του απ` αυτό, αποτελεί διαδικαστική πράξη με την παραπάνω έννοια και αντίστοιχα το αναγγελτήριο έχει το χαρακτήρα δικογράφου. Ωστόσο δεν είναι αναγκαίο το αναγγελτήριο να υπογράφεται από δικηγόρο και μάλιστα μέλος του δικηγορικού συλλόγου στην περιφέρεια του οποίου έγινε ο πλειστηριασμός, με κύρωση διαφορετικά τον αποκλεισμό του αναγγελλόμενου δανειστή από τη διανομή του πλειστηριάσματος, αφού το άρθρ. 118 αριθ. 5 ΚΠολΔ απαιτεί την υπογραφή του δικογράφου από δικηγόρο μόνον όταν είναι υποχρεωτική η παράσταση με δικηγόρο, αρκούμενο κατά τα λοιπά στην υπογραφή του δικογράφου από μόνο το διάδικο ή το νόμιμο αντιπρόσωπο ή το δικαστικό πληρεξούσιό του. Υποχρέωση όμως παράστασης του δανειστή με δικηγόρο προκειμένου να αναγγείλει τις απαιτήσεις του στον υπάλληλο του πλειστηριασμού δεν προκύπτει από τις διατάξεις του ως άνω άρθρ. 972 ΚΠολΔ ούτε από τις διατάξεις των άρθρ. 94 ίδιου Κώδικα και 39, 44 και 54 του Κώδικα Δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954), αφού αφενός μεν η αναγκαστική εκτέλεση είναι διαδικασία και όχι δίκη, αφετέρου δε με την αναγγελία, το δικόγραφο της οποίας απλώς επιδίδεται στον υπάλληλο (συμβολαιογράφο) του πλειστηριασμού, δεν γίνεται παράσταση ενώπιον δικαστικής αρχής, αλλά ανακοίνωση της σχετικής με την κατάταξή του βούλησης του αναγγελλόμενου δανειστή ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού. Αντίστοιχα αυτός δεν αποτελεί δικαστική αρχή ούτε ειδικό δικαιοδοτικό όργανο, αλλά ενεργεί ως βοηθητικό όργανο κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, συντάσσοντας εν τέλει τον πίνακα κατάταξης των δανειστών στους οποίους θα διανεμηθεί το πλειστηρίασμα (άρθρ. 974 ΚΠολΔ), χωρίς όμως δεσμευτική διάγνωση των σχετικών απαιτήσεών τους, γι` αυτό και η κατάταξή τους υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο με την προβλεπόμενη στο άρθρ. 979 ΚΠολΔ ανακοπή κατά του πίνακα (ΟλΑΠ 1 και 2/2010)...» (ΑΠ 1349/2011 ΧρΙΔ 2012, σελ. 672). «...Το δικόγραφο της αναγγελίας (αναγγελτήριο) που αποτελεί την πρώτη επιθετική πράξη του αναγγελθέντος δανειστή, πρέπει να περιέχει περιγραφή της απαίτησης που αναγγέλλεται και του προνομίου της, κατά τρόπο που να παρέχεται η δυνατότητα στους λοιπούς δανειστές να απαντήσουν με τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 974 ΚπολΔ, ή να ασκήσουν ανακοπή κατά του πίνακα, στον δε υπάλληλο του πλειστηριασμού, μετά σύγκριση των απαιτήσεων που αναγγέλθηκαν να κατατάξει αυτές στην κατά το νόμο σειρά και τάξη. Για την εγκυρότητα της αναγγελίας δεν απαιτείται περιγραφή της απαίτησης όπως στην αγωγή ή την ανακοπή, αρκεί, όπως προαναφέρθηκε αυτή να περιέχει τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν τη νομιμότητα και βασιμότητα της απαίτησης και το προνόμιο της, όταν μάλιστα από τα πραγματικά περιστατικά που προσδίδουν στην απαίτηση προνόμιο, δεν συμπίπτουν με εκείνα της απαίτησης. Αν η αναγγελία δεν περιέχει τα παραπάνω στοιχεί ή αυτά είναι ελλιπή, το δικόγραφο της αναγγελίας είναι άκυρο λόγω αοριστίας (ΑΠ 387/2001 ΕλΔ 43.23, ΑΠ 195/03 ΕλΔ 45.438)...» (ΕφΠατρών 720/2004 ΑχΝομ 2004, σελ. 300). «...Επί κατατάξεως προς ικανοποίηση από το εκπλειστηρίασμα ακινήτου σε αναγκαστική εκτέλεση, η αναγγελία κάθε δανειστή

πρέπει να παρέχει στον μεν οφειλέτη και στους άλλους δανειστές τα απαραίτητα για την άμυνά τους στοιχεία, στον δε υπάλληλο του πλειστηριασμού τις προϋποθέσεις για να μπορεί να ελέγξει τη νομιμότητα και τη βασιμότητα της απαιτήσεως. Ανάμεσα στις προϋποθέσεις αυτές είναι και η ύπαρξη του τυχόν προνομίου της απαιτήσεως, τα πραγματικά περιστατικά του οποίου, πρέπει να περιέχει η αναγγελία. Το δικόγραφο της αναγγελίας είναι άκυρο, λόγω αοριστίας της αναφερόμενης σε αυτό απαιτήσεως, μόνον όταν η περιγραφή αυτής, καθώς και του τυχόν προνομίου της, είναι τόσον ελλιπή, ώστε να μη μπορούν ο οφειλέτης και οι λοιποί δανειστές να αντικρούσουν την αναγγελία, κατά την άσκηση του δικαιώματος εναντιώσεώς τους κατά τα άρθρα 974 και 979 ΚΠολΔ. και να υφίστανται έτσι βλάβη. Δεν είναι, όμως, αναγκαία η περιγραφή και η εξειδίκευση στο βαθμό, που αυτή απαιτείται επί αγωγής και ανακοπής, (παρ.1 ΚΠολΔ.), διότι ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος δεν διατάσσει αποδείξεις, ως προς την περιεχόμενη στην αναγγελία απαίτηση, ούτε η αναγγελία αποτελεί προδικασία, κύριας ή παρεμπίπτουσας, αιτήσεως για δικαστική προστασία κατά την έννοια του άρθρου 111 ΚΠολΔ., (ΑΠ 1783/01 ΕλΔ 43.1390-92, ΑΠ 387/01 ΕλΔ 43.123 και ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 5397/07 ΕπΠολΔ 2008.271 και ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 933/06 ΕπΝΔ 2007.49 και ΝΟΜΟΣ). Η ανωτέρω περιγραφή μπορεί να συμπληρωθεί νόμιμα από δημόσιο έγγραφο, που είναι κατατεθειμένο στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο και είναι προσιτό σε όλους και από το οποίο αποδεικνύεται η απαίτηση και το προνόμιό της. Κατ' απώτατο δε σημείο η περιγραφή αυτή μπορεί να συμπληρωθεί και από τα έγγραφα, που προσκομίζονται ενώπιον του δικαστηρίου κατά την εκδίκαση της ανακοπής, δεδομένου ότι επί μη προσκόμισής τους ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 972 παρ. 1β ΚΠολΔ. προθεσμίας, δεν επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα της προσκόμισης αυτών ενώπιον του δικαστηρίου, το οποίο είναι υποχρεωμένο να τα λάβει υπόψη, εφόσον προσκομισθούν ενώπιόν του, (βλ. ΑΠ 1640/2002 ΕλΔ. 44.744, ΑΠ 172/1994 ΕΕΝ 1995.91 επ., ΕΑ 5397/2007 ό.π.)...» (ΕφΑθ 267/2012, ΝΟΜΟΣ). «... Οπως συνάγεται από τη διάταξη του άρθρου 972 παρ. 1 ΚΠολΔ που ορίζει, πλην των άλλων, ότι η αναγγελία πρέπει να περιέχει περιγραφή της απαιτήσεως του δανειστή που αναγγέλεται, το δικόγραφο της αναγγελίας είναι άκυρο λόγω αοριστίας της αναφερόμενης σε αυτό απαιτήσεως μόνο όταν η περιγραφή αυτής καθώς και του τυχόν υφιστάμενου προνομίου της είναι τόσο ελλιπή ώστε να μη μπορούν ο οφειλέτης και οι λοιποί δανειστές να αντικρούσουν την αναγγελία κατά την άσκηση του δικαιώματος της υπερασπίσεώς τους κατά τα άρθρα 974 και 979 ΚΠολΔ. Δεν είναι όμως αναγκαία η εξειδίκευση στο βαθμό που αυτή απαιτείται επί της αγωγής και της ανακοπής (άρθρ. 216 παρ. 1 ΚΠολΔ) διότι ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος δεν διατάσσει αποδείξεις ως προς την περιεχόμενη στην αναγγελία απαίτηση, ούτε το αναγγελτήριο αποτελεί προδικασία κύριας ή παρεμπίπτουσας αιτήσεως για δικαστική προστασία κατά την έννοια του άρθρου 111 ΚΠολΔ. Έτσι δεν είναι αόριστη η αναγγελία όταν σ' αυτήν γίνεται αναφορά σε ορισμένη δικαστική απόφαση ή σε άλλο δημόσιο έγγραφο, με το οποίο αναγνωρίζεται η απαίτηση του αναγγελόμενου διανειστή ή το προνόμιό του, που κατατέθηκε μέσα στην προβλεπόμενη από το νόμο προθεσμία...» (ΑΠ 119/2003 ΝοΒ 2003, σελ. 1632). «...Δεν είναι αόριστη η αναγγελία όταν η εμπράγματη ασφάλεια για το χρέος δεν περιγράφεται μεν στο αναγγελτήριο, προκύπτει όμως από δημόσιο έγγραφο που είναι ήδη κατατεθειμένο, έστω και από άλλο πρόσωπο, στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο και είναι προσιτό σε όλους, όπως είναι το οικείο πιστοποιητικό του Υποθηκοφύλακα, οπότε ο ενυπόθηκος δανειστής νόμιμα κατατάσσεται προνομιακά βάσει του πράγματι

υφισταμένου προνομίου της απαιτήσεώς του (βλ. ΑΠ 77/1999,ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΔωδ 187/2004, ΝΟΜΟΣ). (ΑΠ 1340/2006, Νόμος, ΑΠ 575/2005 Νόμος, ΑΠ 472/2005 Νόμος, ΑΠ 483/2004, Νόμος). «...Όταν γίνεται επίκληση και προνομίου της απαίτησης στην κατάταξη, πρέπει στην αναγγελία να αναφέρονται και τα περιστατικά τα οποία την στηρίζουν, εκτός αν συμπίπτουν με εκείνα της απαίτησης (ΑΠ 630/2002) ό.π.)...» (ΕφΠατρών 398/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 328, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τη διάταξη του άρθρου 972 παρ. 1 ΚΠολΔ, η οποία εφαρμόζεται και στην κατάσχεση ακινήτων (άρθρο 999 παρ. 5 ΚΠολΔ), η αναγγελία, η οποία πρέπει, εκτός άλλων, να περιέχει και περιγραφή της απαιτήσεως του αναγγελλόμενου δανειστή, όχι όμως στην έκταση που απαιτεί το άρθρο 216 παρ. 1α ΚΠολΔ, το οποίο δεν έχει εφαρμογή ενταύθα, **αποτελεί την πρώτη διαδικαστική πράξη της διαδικασίας κατατάξεως το δε αναγγελτήριο αποτελεί το εισαγωγικό δικόγραφο με το οποίο εισάγεται στη διαδικασία της κατατάξεως η απαίτηση του αναγγελλόμενου δανειστή προς έλεγχο και κατάταξη στον πίνακα κατατάξεως**. Δεδομένου δε ότι στο περιεχόμενο του αναγγελτηρίου οφείλουν να απαντήσουν με τις παρατηρήσεις τους (άρθρο 974 ΚΠολΔ) και την ανακοπή (άρθρο 979 ΚΠολΔ) ο οφειλέτης, ο επισπεύδων και οι άλλοι δανειστές που αναγγέλθηκαν, και βάσει του περιεχομένου αυτού ο επί του επί του πλειστηριασμού υπάλληλος και το δικαστήριο της ανακοπής θα προβούν στην κατάταξη ή απόρριψη της απαιτήσεως, που αναγγέλθηκε, το αναγγελτήριο πρέπει να περιγράφει κατά τέτοιο τρόπο την απαίτηση, ώστε να παράσχει στον οφειλέτη και τους παραπάνω δανειστές τα στοιχεία άμυνάς τους, στο δε υπάλληλο επί του πλειστηριασμού τις προϋποθέσεις ελέγχου της νομιμότητας και βασιμότητας της απαιτήσεως, μεταξύ των οποίων είναι και η ύπαρξη του προνομίου, τα θεμελιωτικά του οποίου περιστατικά, εφόσον δεν συμπίπτουν με εκείνα της απαιτήσεως, πρέπει εξειδικευμένως να αναφέρονται στο έγγραφο αυτό (αναγγελτήριο) καθώς και αίτημα για προνομιακή κατάταξη, διαφορετικά το αναγγελτήριο είναι αόριστο και συνεπώς άκυρο, η δε συμπλήρωσή του μπορεί να γίνει μόνο με νέο αναγγελτήριο μέσα στη νόμιμη προθεσμία. Η παραπάνω όμως διάταξη του άρθρου 972 παρ. 1 εδ. 2 στοιχ. β` ΚΠολΔ, που ορίζει το αναγκαίο περιεχόμενο της αναγγελίας ως πράξεως της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης και ειδικότερα της κατάταξης των δανειστών, είναι δικονομική και συνεπώς η παραβίασή της από το δικαστήριο της ουσίας δεν ελέγχεται αναιρετικώς με τους λόγους αναιρέσεως από το άρθρο 559 αριθ. 1 και 19 ΚΠολΔ, αλλά μόνο με το λόγο αναιρέσεως από τον αριθμό 14 του ίδιου άρθρου (ΑΠ 286/2000, ΑΠ 119/2003 ΑΠ 1700/2002)...» (ΑΠ 472/2005 ΕλλΔνη 2005, σελ. 1434). (ΑΠ 1340/2006, Νόμος, ΑΠ 286/2000, Νόμος). «...Τα θεμελιούντα το προνόμιο πραγματικά περιστατικά δεν είναι απαραίτητο να αναφέρονται όταν αυτά συμπίπτουν με εκείνα που θεμελιώνουν την απαίτηση (ΟλΑΠ 1783/2001 ΕΝΔ 30.310 και Δνη 43.1390, ΑΠ 618/2001 Δνη 43.1389, ΑΠ 52/95 ΕΝΔ 23.200 ΕΕμπΔ 95.467, ΑΠ 14/95 Δνη 37.108, ΑΠ 172/94 Δνη 37.61, ΕΑ 1600/99 Δνη 42.197, ΕΑ 3028/98 Δνη 39.1363, ΕΠ 198/2003, ΕΠ 497/2003 ΕΠ 453/95 ΕΝΔ 24.162 κ.α.)...» (ΕφΠειραιώς 3/2004 ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τα άρθρα 979 παρ. 2, 933 και 585 παρ. 2 του ΚΠολΔ, η ανακοπή, ως εισαγωγικό δικόγραφο της περί την εκτέλεση δίκης πρέπει να περιέχει όλα τα από τα άρθρα 118 και 216 του ΚΠολΔ απαιτούμενα στοιχεία, ειδικότερα ακριβέστερη περιγραφή της απαιτήσεως της οποίας ζητείται η κατάταξη, κατά το είδος και το ποσό της και του προνομίου της, αναφορά δηλαδή των πραγματικών περιστατικών τα οποία κατά το νόμο θεμελιώνουν την απαίτηση και το προνόμιό της...» (ΕφΠειραιώς 3/2004 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). «....Η αναγγελία σε πλειστηριασμό για να είναι ορισμένη, πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή της απαιτήσεως μέχρι μόνο του σημείου που επιτρέπει στον οφειλέτη και

τους άλλους δανειστές να αντικρούσουν την απαίτηση και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού να προβεί στη σύγκριση των απαιτήσεων και την κατάταξη (ΕφΛαρ 217/2007, Δικογραφία 2007, 502)...» (ΜΠΘεσ 34671/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΠΕΥΔΩΝ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 972 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι ο επισπεύδων την εκτέλεση δανειστής δεν έχει υποχρέωση να αναγγείλει την απαίτηση του στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, γιατί η κατάσχεση και η κατά τα άρθρα 955 παρ. 2 και 995 παρ. 4 ΚΠολΔ κατάθεση των εγγράφων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και ο εκτελεστός τίτλος, θεμελιώνουν τη δυνατότητα κατατάξεως των απαιτήσεων υπέρ των οποίων επισπεύδεται η εκτέλεση κατά κεφάλαιο, τόκους και γενικώς παρεπόμενα κονδύλια, εφόσον από την επιταγή προς εκτέλεση με βάση την οποία έγινε η κατάσχεση προκύπτουν οι απαιτήσεις αυτές. Όταν ο εκτελεστός τίτλος και η επιταγή περιλαμβάνουν κεφάλαιο και νόμιμους τόκους, δεν είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται το ποσό των τόκων, αφού το ποσοστό των νόμιμων τόκων ορίζεται από το νόμο (άρθρα 293 εδ. β και 345 ΑΚ), ούτε το χρονικό διάστημα μέχρι του οποίου θα υπολογιστούν οι τόκοι αυτοί, ο υπάλληλος δεν του πλειστηριασμού που συντάσσει τον πίνακα κατατάξεως οφείλει να υπολογίσει τους τόκους που ζητήθηκαν μέχρι το χρόνο της πιθανής κατά την κρίση του εκτελεστότητας του πίνακα και οπωσδήποτε έως την πάροδο της προθεσμίας προς άσκηση ανακοπής...» (ΑΠ 734/2000, ΝΟΜΟΣ).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Η αναγγελία, ειδικότερα, του Δημοσίου σε πλειστηριασμό, επισπευδόμενο από τρίτο, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των αρθρ. 55 παρ. 1 και 3 του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974), κατά τις οποίες ο διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου υποχρεώνεται να αναγγείλει το δημόσιο για τα βεβαιωμένα στο Ταμείο χρέη του καθού ο πλειστηριασμός, με αναγγελία που κοινοποιείται στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο και συνοδεύεται από πίνακα, εμφαίνοντα τα χρέη αυτά. Ο πίνακας περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο του οφειλέτη, το είδος και το ποσό του χρέους, το οικονομικό έτος στο οποίο ανήκει και μνεία της χρονολογίας βεβαίωσής του και της τυχόν υπάρχουσας ασφάλειας για καθένα από τα χρέη αυτά (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση, Β' έκδ., στο άρθρο 972, παρ. 380α, σ. 980, ΑΠ 630/2002, ΑΠ 1783/2001 ό.π.)...» (ΕφΠατρών 398/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 328).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ

«...Όπως προκύπτει από τα άρθρα 972 και 973 ΚΠολΔ, βασική προϋπόθεση για την εγκυρότητα τόσο της αναγγελίας όσο και της δήλωσης συνεχίσεως πλειστηριασμού είναι να υπάρχει κατά το χρόνο που επιχειρούνται τυπικά έγκυρη κατάσχεση. Αν αυτή έχει ακυρωθεί ή διαγραφεί ή ανατραπεί ή έχει γίνει παραίτηση του επισπεύδοντος απ αυτήν, δεν είναι επιτρεπτή ούτε η αναγγελία ούτε η δήλωση συνεχίσεως άλλου δανειστή, αλλά αυτός πρέπει να επιβάλει νέα κατάσχεση σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις (αντί για άλλον βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, άρθρα 972 αριθ. 41, 973 αριθ. 8, όπου και λοιπές παραπομπές)...» (ΜΠΒόλου 236/2001, Αρμ. 2001, σελ. 1102).

«...Κατά το άρθρο 973 παρ. 2 ΚΠολΔ, κάθε δανειστής εφόσον έχει απαίτηση που στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό και κοινοποίησε σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση επιταγή για εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό, κατά δε την παρ. 3 του ίδιου άρθρου όταν ένας δανειστής, άλλος από εκείνον που επισπεύδει, θέλει να επισπεύσει τον πλειστηριασμό σύμφωνα με την παρ. 2, πρέπει να το δηλώσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και να συνταχθεί πράξη για τη δήλωση αυτή, αντίγραφο της οποίας (πράξης) επιδίδεται στον επισπεύδοντα. Εξάλλου, με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 972 ορίζεται ότι οι δανειστές εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν την απαίτησή τους και με τη διάταξη της παρ. 2 εδ. β' του αυτού άρθρου 972 (ορίζεται) ότι η αναγγελία, όταν στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό, έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση. **Αντίστοιχη, προκειμένου για πλειστηριασμό ακινήτων, είναι η διάταξη του άρθρου 1006 παρ. 4 εδ. α' κατά την οποία αν η απαίτηση του δανειστή που αναγγέλλεται στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση, εφόσον επιδοθεί και στον υποθηκοφύλακα της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο και αφότου αυτό (η κατά τα άνω αναγγελία) σημειωθεί στο περιθώριο της εγγραφής της κατάσχεσης.** Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, όταν υφίσταται αναγγελία του δανειστή, που επιδιώκει την υποκατάσταση του αρχικά κατασχόντος, με εκτελεστό τίτλο και τήρηση των πρόσθετων διατυπώσεων του άνω άρθρου 1006 παρ. 4 εδ. α' (επίδοση στον υποθηκοφύλακα, σημείωση στο περιθώριο της εγγραφής της κατάσχεσης) επί ακινήτου, ήτοι πέραν των κοινοποιήσεων των προβλεπομένων από το άρθρο 973 παρ. 2 και 3, κατά τα άνω, οπότε η αναγγελία επέχει ισχύ κατάσχεσης αυτοτελούς, αφότου γίνει η άνω σημείωση, στηρίζει αυτοτελώς την υποκατάσταση και την βάσει αυτής ακολουθούσα εκτελεστική διαδικασία, απεμπλέκεται δηλαδή η αναγγελία από την αρχική κατάσχεση, την οποία υποκαθιστά. Ο δικαιολογητικός λόγος της εν λόγω ρύθμισης (αναγγελία με συνέπειες - ισχύ - κατάσχεσης) συνίσταται στη διασφάλιση της θέσης και προάσπιση των συμφερόντων των αναγγελλόμενων αληθών δανειστών έναντι του οφειλέτη, από κινδύνους συμπαιγνίας του τελευταίου και του επισπεύδοντος ή συμβιβασμού αυτών ή της προσυνεννοημένης επιβολής ελλιπούς κατά τύπους κατάσχεσης σε βαθμό ακυρότητας αυτής ή της παραίτησης από την κατάσχεση και διάθεσης του πράγματος σε τρίτους ή της επιβολής της κατάσχεσης βάσει τίτλου εικονικού, ακύρου ή αποσβεσμένου. Έτσι, η επέχουσα θέση κατασχέσεως κατά τα άνω γενόμενη αναγγελία, οπλιζόμενη με την αρχή της αυτοτέλειας, ανεξαρτητοποιείται από την κατάσχεση (την αρχική) της οποίας τα τυχόν ελαττώματα και γενικώς το κύρος της δεν επιδρούν επί της κατά τα ως άνω αναγγελίας, η οποία προϋποθέτει μόνο τη συνδρομή των στοιχείων του «πραγματικού» της κατασχέσεως, δηλαδή αρκεί, κατά το χρόνο, που λαμβάνει χώραν η υπό τις άνω προϋποθέσεις (των άρθρ. 972 παρ. 2 εδ. 2 ή 1006 παρ. 4 εδ. 1) αναγγελία, να υφίσταται κατάσχεση, έστω και άκυρη (αλλά μη ακυρωθείσα βέβαια). Συνεπώς, **η αυτοτελής αυτή κατάσχεση είναι ισχυρή και έχει αποτελέσματα παρά την, για οποιοδήποτε λόγο, ακυρότητα της αρχικής κατάσχεσης.** Γι' αυτό ο δανειστής που αναγγέλθηκε ως άνω, δηλαδή με τίτλο εκτελεστό - μετά την κοινοποίηση της αναγγελίας (και στον υποθηκοφύλακα αν πρόκειται για ακίνητο) - μπορεί να συνεχίσει τον πλειστηριασμό και αν ακόμη ο αρχικά κατασχών παραιτήθηκε από την κατάσχεση ή εξοφλήθηκε το χρέος για το οποίο επιβλήθηκε ή είναι άκυρη, όπως προαναφέρθηκε, η αρχική κατάσχεση για οποιοδήποτε λόγο (Ι. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτελ., έκδ. Β υπ' άρθρ. 972, 973 παρ. 385 και 394 και

υπ' άρθρο 1006 παρ. 598, Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ, υπ' άρθρ. 972 και 1006, σελ. 874 και 385, 387, 388 αντίστοιχα)...» (ΕφΑθ 715/2000 ΑρχΝομ 2001, σελ. 235, ΕλλΔνη 2001, σελ. 470). «....Κατά το άρθρο 1006 παρ. 4 εδ. α ΚΠολΔ «αν η απαίτηση του δανειστού που αναγγέλλεται στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό, η αναγγελία έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση, εφόσον επιδοθεί και στον υποθηκοφύλακα της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο και αφότου αυτό σημειωθεί στο περιθώριο της εγγραφής της κατάσχεσης». Από την γραμματική διατύπωση της διάταξης αυτής και της αντίστοιχης, για την κατάσχεση κινητών πραγμάτων, του άρθρου 972 παρ. 2 εδ. β ΚΠολΔ και υπό το φως του νομοθετικού σκοπού αυτών - εγκειμένου στη διασφάλιση της θέσης και στην προάσπιση των συμφερόντων των αναγγελλομένων δανειστών έναντι του δόλιου οφειλέτη από τους κινδύνους συμπαιγνίας του τελευταίου και του επισπεύδοντος, η οποία, ενόψει του συστήματος απαγόρευσης των πολλαπλών κατασχέσεων θα είχε ως αποτέλεσμα την εξαναγκασμένη αδράνεια και απραξία των άλλων δανειστών - προκύπτει ότι, αν ο δανειστής που επέσπευσε την εκτέλεση και επέβαλε την κατάσχεση, δεν συνεχίζει την περαιτέρω διαδικασία για οποιοδήποτε λόγο, όπως είναι και η αναστολή εκτελεστότητας του σχετικού εκτελεστού τίτλου, τότε μπορεί να συνεχισθεί η εκτέλεση και η διαδικασία του πλειστηριασμού των κατασχεθέντων πραγμάτων με πρωτοβουλία άλλου δανειστή, που ανήγγειλε την απαίτησή του με βάση εκτελεστό τίτλο...» (ΑΠ 2353/2009, ΝοΒ 2010, σελ. 2019). (ΑΠ 609/2009, ΕΠολΔ 2010, σελ. 129) «... Με τη διάταξη της παρ. 2 εδ. β` του άρθρου 972 ΚΠολΔ ορίζεται ότι η αναγγελία, όταν στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, έχει τα ίδια αποτελέσματα με την κατάσχεση. Αντίστοιχη, προκειμένου περί πλειστηριασμού ακινήτων, είναι η διάταξη του άρθρου 1006 παρ. 4 εδ. α` ΚΠολΔ, κατά την οποία τα αποτελέσματα της κατάσχεσης επέρχονται αφότου σημειωθεί η κατά τα άνω αναγγελία στο περιθώριο της εγγραφής της κατάσχεσης (Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, τ. Ε`, άρθ. 972, σελ. 873, αρ. 39). Βασική όμως και κύρια προϋπόθεση για να ισχύσει η αναγγελία ως αυτοτελής κατάσχεση είναι η ύπαρξη της αναγκαστικής κατάσχεσης, διότι, αν δεν υφίσταται αυτή (αναγκαστική κατάσχεση) κατά το χρόνο της αναγγελίας, είτε γιατί δεν επιβλήθηκε είτε γιατί έπαυσε να υφίσταται λόγω ανατροπής της, δεν νοείται άσκηση αναγγελίας, αφού αυτή συναρτάται με την κατάσχεση, κατά τα ως άνω (ΜΠΘεσ 25189/2000 Αρμ 2001.106)...» (ΜΠΧαλκιδ 150/2009, Αρμ 2010, σελ. 1206).

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 972 παρ. 1 και 978 αρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτουν, εκτός άλλων, ότι: **α)** η μη κατάθεση ή η μη εμπρόθεσμη κατάθεση των εγγράφων που αποδεικνύουν την απαίτηση και το προνόμιό της δεν συνάγεται έκπτωση από το δικαίωμα της κατατάξεως, αλλά ως μόνη συνέπεια έχει την κατά το άρθρο 151 ΚΠολΔ, έκπτωση από το δικονομικό δικαίωμα της αποδείξεως της απαιτήσεως προς οριστική κατάταξή της στον πίνακα, κατά την τάξη του προνομίου που έχει (βλ. ΑΠ 172/1994 ΕλλΔ/νη 1997.1110, Βαθρακοκοίλη, ό.π. άρθρο 972 αρ. 25 και 60) και **β)** η αναγγελία, ως πρώτη πράξη της διαδικασίας της κατατάξεως, πρέπει και αρκεί να περιέχει περιγραφή της απαιτήσεως που αναγγέλλεται και του προνομίου της, τέτοια δε ώστε να παρέχεται η ευχέρεια στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο, στον καθ` ού η εκτέλεση και στους άλλους αναγγελθέντες δανειστές, ώστε ο μεν πρώτος να προβεί σε σύγκριση και κατάταξή της στον πίνακα κατά την τάξη και τη σειρά του προνομίου της, οι δε άλλοι να αμυνθούν με την αμφισβήτηση είτε

της απαιτήσεως είτε του προνομίου, δεν απαιτεί δε ο νόμος πέραν αυτών «ακριβή» περιγραφή της απαιτήσεως και του προνομίου για το κύρος της αναγγελίας (βλ. ΑΠ 172/1994 ό.π. ΑΠ 735/1994 ΕλλΔνη 1995.843, ΑΠ 645/1979 ΝοΒ 28.16, Βαθρακοκοίλη, ό.π. άρθρ. 972, αρ. 22).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«...Η ανακοπή του άρθρου 971 παρ. 2 ΚΠολΔ συνιστά ειδική μορφή ανακοπής κατά της εκτέλεσης που δίνει επιπλέον το δικαίωμα στον οφειλέτη να αμφισβητήσει την απαίτηση των δανειστών που αναγγέλθηκαν. Το άρθρο 971 παρ. 1 ΚΠολΔ δεν ορίζει τους λόγους ανακοπής που μπορεί να προβάλει κατά της αναγγελίας ο καθού η εκτέλεση. Από τη γενική διατύπωση του νόμου που αρκείται στην παραπομπή στα άρθρα 933 επ. ΚΠολΔ, αλλά και από το σκοπό του, προκύπτει ότι ο καθού μπορεί να προσβάλει την αναγγελία τόσο για ελαττώματα που αναφέρονται στη διαδικασία (άρθρο 972 παρ. 1 ΚΠολΔ), όσο και για τους λόγους που αφορούν την απαίτηση που αναγγέλλεται (βλ. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτέλ., τ. 2, άρθρο 971 αρ. 375 σελ. 958, Βαθρακοκοίλη, Ερμ. ΚΠολΔ, τ. 8 συμπ., άρθρο 971 αρ. 5 σελ. 1012, Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλ., Ειδικό Μέρος, παρ. 63 σελ. 570). Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 933 παρ. 4 ΚΠολΔ οι ισχυρισμοί που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης, πρέπει να αποδεικνύονται αμέσως, αλλιώς απορρίπτονται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτοι. Από τη διάταξη αυτή που αποσκοπεί, με το απαράδεκτο το οποίο προβλέπει, στην αποφυγή παρέλκυσης της διαδικασίας της εκτελέσεως, στον περιορισμό των περί την εκτέλεση δικών, ώστε να μην αποδυναμώνονται οι εκτελεστοί τίτλοι με την καθυστέρηση της εκτελέσεώς τους και στη μη παρεμπόδιση του δικαιώματος αυταποδείξεως του καθ` ου η ανακοπή, προκύπτει ότι η άμεση απόδειξη δεν σημαίνει απλώς προαπόδειξη, αλλά απόδειξη των αποσβεστικών της επικαλούμενης απαιτήσεως ισχυρισμών μόνο με έγγραφα ή δικαστική ομολογία, σε κάθε περίπτωση, είτε δηλαδή ο επικαλούμενος αποσβεστικός λόγος ανάγεται σε χρόνο πριν από την έκδοση της εκτελούμενης τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, είτε μεταγενέστερα (ΟλΑΠ 10/1993 ΝοΒ 42.378, ΑΠ 1856/2005 ΕλλΔνη 47.472, ΑΠ 44/2004 Δ 35.995, ΑΠ 115/2001 ΕλλΔνη ΕΕΝ 2002, 378)...» (ΕφΠατρών 542/2009 ΑχΝομ2010, σελ. 374). **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349».**

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

«...Η κατά άρθρα 152 έως και 158 ΚΠολΔ επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση είναι δυνατόν να αναβιώσει το δικαίωμα προς αναγγελία και επομένως και την ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκηση της εν λόγω ανακοπής. Η επαναφορά και αναβίωση, όμως αυτή δεν επέρχεται αυτοδίκαια, ούτε αρκεί γι` αυτήν μόνη η άσκηση της σχετικής αίτησης. Αντιθέτως, απαιτείται η έκδοση της σχετικής δικαστικής απόφασης, η οποία, δεχόμενη την οικεία αίτηση, διατάσσει κατ` άρθρο 152 παρ. 1 ΚΠολΔ την επαναφορά των πραγμάτων στη προς την παρόδου της προθεσμίας υφισταμένη δικονομική κατάσταση, κηρύσσει, δηλαδή την εκπρόθεσμη πράξη (εν προκειμένω την εκπρόθεσμη επίδοση της αναγγελίας στον υπάλληλο του πλειστηριασμού) παραδεκτή και προσθέτει στην εκπρόθεσμη πράξη την έννομη ενέργεια που αυτή θα είχε αν ήταν εμπρόθεσμη (ΟλΑΠ 29/1992 ΕλΔικ 33.1446, ΑΠ 254/1988 ΕλΔικ 29.1661, ΕφΑθ 6866/1986 ΕλΔικ 28.139)...» (ΕφΠατρών 341/2007 ΑχΝομ 2008, σελ. 508).

ΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«...Με τις διατάξεις όμως του άρθρου 973 παρ. 2 και 3 ΚΠολΔ, προβλέπεται η δυνατότητα συνέχισης της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, με υποκατάσταση του επισπεύδοντος από άλλο δανειστή, ο οποίος αναλαμβάνει τα ηνία της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης εξοβελίζοντας τον μέχρι τότε επισεύδοντα, η οποία συνεχίζεται με βάση την υπάρχουσα και επιβληθείσα από τον προηγούμενο επισπεύδοντα κατάσχεση Σε υποκατάσταση δικαιούται κάθε δανειστής, που έχει απαίτηση εις βάρος του καθού, η οποία στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό και έχει επιδώσει στον καθού επιταγή προς εκτέλεση. Τέτοιος δανειστής που δικαιούται να υποκαταστήσει τον αρχικό επισπεύδοντα, είναι και ο ίδιος ο επισπεύδων, του οποίου η απαίτηση, για την οποία είχε επιβάλλει κατάσχεση, αποσβήστηκε για οποιοδήποτε λόγο και έχει άλλη απαίτηση εις βάρος του καθού, η οποία στηρίζεται σε τίτλο εκτελεστό και έχει επιδώσει στον καθού επιταγή προς εκτέλεση. Στην περίπτωση αυτή ο μέχρι τούδε επισπεύδων μεταπίπτει στην κατηγορία του κατά το άρθρο 973 παρ. 3 ΚΠολΔ, «άλλου από τον επισπεύδοντα» δανειστή και υποχρεούται να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στη διάταξη αυτή. Η διαδικασία αυτή της υποκατάστασης, εφαρμόζεται και όταν η εκτέλεση (επίσπευση του πλειστηριασμού) έχει ως βάση όχι την επιβληθείσα από τον αρχικό επισπεύδοντα κατάσχεση ακινήτου του οφειλέτη, αλλά και όταν αυτή έχει ως βάση πλασματική, κατά το άρθρο 1006 παρ. 4 ΚΠολΔ κατάσχεση, η οποία στηρίζει αυτοτελώς (ανεξάρτητα από την προηγούμενη κατάσχεση) τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Και στις δύο όμως περιπτώσεις, τόσο δηλαδή εκείνη που η υποκατάσταση βάση έχει την αρχική κατάσχεση, όσο και εκείνη που ως βάση έχει την πλασματική κατά το άρθρο 1006 παρ. 4 κατάσχεση, τα αντικειμενικά όρια της κατάσχεσης είναι εκείνα της αρχικής κατάσχεσης, διότι δεν νοείται αναγγελία, η οποία με την τήρηση των προϋποθέσεων του προαναφερομένου άρθρου έχει πλασματικά τα αποτελέσματα της αυτοτελούς κατάσχεσης, χωρίς προηγούμενη κατάσχεση, και κατ' ακολουθίαν η επέχουσα θέση πλασματικής κατάσχεσης αναγγελία δεν επεκτείνει τα όρια της αρχικής κατάσχεσης. Από την ερμηνεία των παραπάνω διατάξεων των άρθρων 973 παρ. 2, 3 και 1006 παρ. 4 ΚΠολΔ, αλλά και από τον επιδιωκόμενο, ως άνω σκοπό της υποκατάστασης του αρχικού επισπεύδοντος, προκύπτει σαφώς, ότι ως «άλλη» απαίτηση του επισπεύδοντος νοείται εκείνη που στηρίζεται σε άλλο εκτελεστό τίτλο και όχι εκείνον για την εκτέλεση του οποίου επιδόθηκε επιταγή και επιβλήθηκε κατάσχεση σε ακίνητο του οφειλέτη. Αντίθετη εκδοχή, ότι δηλαδή ο επισπεύδων μπορεί, κατά τη βούλησή του, με βάση τον ίδιο τίτλο, να επιβάλλει κατάσχεση και να επισπεύσει πλειστηριασμό, για μέρος της εκ του τίτλου απαιτήσεώς του, και στη συνέχεια με αναγγελία του για το υπόλοιπο της εκ του αυτού τίτλου απαιτήσεώς του, που συνεπάγεται τα αποτελέσματα πλασματικής κατάσχεσης, να θεμελιώσει δικαίωμα υποκατάστασης, με βάση την πλασματική κατάσχεση, θα είχε ως αποτέλεσμα την καταστρατήγηση του επιδιωκόμενου με την υποκατάσταση σκοπού και τη διαιώνιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, την αποφυγή της οποίας επεδίωξε ο νομοθέτης με τη θέσπιση του δικαιώματος υποκατάστασης άλλου δανειστή...» (ΑΠ 1002/2007 ΝοΒ 2007, σελ. 2435). (ΜΠΧαλκίδικής 150/2009, Αρμ. 2010, σελ. 1206). «...Με τις διατάξεις του άρθρου 973 ΚΠολΔ ρυθμίζεται, παράλληλα με τη συνέχιση της διαδικασίας του πλειστηριασμού από τον ίδιο τον επισπεύδοντα σε περίπτωση ματαιώσεως ή μη διενέργειάς του για οποιονδήποτε λόγο κατά την ορισθείσα ημέρα, η υποκατάσταση άλλου δανειστή στη θέση του επισπεύδοντος προς

συνέχιση της διαδικασίας. Η διάκριση μεταξύ συνεχίσεως και υποκαταστάσεως έχει ως βάση το πρόσωπο που συνεχίζει ή υποκαθίσταται στη διαδικασία, δηλαδή στην πρώτη περίπτωση ο έως τη ματαίωση του πλειστηριασμού επισπεύδων συνεχίζει τη διαδικασία, ενώ στη δεύτερη άλλος δανειστής υποκαθίσταται στη θέση του επισπεύδοντος και συνεχίζει τη διαδικασία. Με τις τροποποιήσεις και προσθήκες που επήλθαν στις διατάξεις του άρθρου 973 με το άρθρο 4 παρ. 15 του ν. 2298/1995 παρέχεται προσθέτως δικαίωμα στους δανειστές που έχουν απαίτηση στηριζόμενη σε εκτελεστό τίτλο και έχουν εκδώσει επιταγή προς εκτέλεση (ΕφΑθ 1108/1996 ΕλλΔνη 1997.1630), να ζητήσουν από το δικαστήριο της εκτελέσεως, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, την υποκατάστασή τους στη θέση του επισπεύδοντος (βλ. ΜΠΘεσ 29309/1995 Αρμ 1997.1170), όχι μόνον όταν έχουν προκληθεί δύο χωρίς σοβαρό λόγο ματαιώσεις του πλειστηριασμού, αλλά και σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν από τη στάση του επισπεύδοντος προκύπτει συμπαιγνία ή ολιγωρία (αρθρ. 973 παρ. 4). Περαιτέρω η επανειλημμένη συμβατική μεταξύ δανειστή και οφειλέτη αναστολή του πλειστηριασμού, λόγω τμηματικών καταβολών εκ μέρους του τελευταίου, δεν αποτελεί σοβαρό λόγο για τη μη πραγματοποίησή του και συνεπώς δεν αποκλείει το δικαίωμα υποκαταστάσεως άλλου δανειστή (Νικολόπουλος σε Κεραμέως/Κονδύλη/Νίκα Ερμηνεία ΚΠολΔ άρθρο 973 αριθμ. 11)...» (ΜΠΖακύνθου 127/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στη θέση του επισπεύδοντος την εκτέλεση μπορεί να υποκατασταθεί κάθε δανειστής του καθ' ου, εφόσον έχει απαίτηση που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο και κοινοποίησε σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, επιταγή προς εκτέλεση. Η υποκατάσταση προϋποθέτει την τυπική ισχύ της κατάσχεσης. Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται και η σχετική δήλωση είναι άκυρη αν η κατάσχεση είναι ανυπόστατη. Επίσης, δεν είναι ισχυρή η δήλωση υποκατάστασης όταν γίνεται μετά την έκδοση δικαστικής απόφασης που ακύρωσε την κατάσχεση. Η απόφαση που ακυρώνει την κατάσχεση έστω και απλώς οριστική αναπτύσσει την ακυρωτική της ενέργεια ex tunc απέναντι όλων. Συνεπώς, δεν μπορεί να επακολουθήσει δήλωση άλλου δανειστή για τη συνέχιση της εκτελέσεως. Στην περίπτωση, όμως, των ακινήτων η ακύρωση της κατασχέσεως ισχύει ως προς τους τρίτους, όχι από την οριστικότητα της απόφασης, αλλά από τη διαγραφή της από το βιβλίο κατασχέσεων (βλ. Ι. Μπρίνια, άρθρο 973, σελ. 1004 επ., Γέσιου - Φαλτσή ό.π., σελ. 165 επ., Βασική Βιβλιοθήκη - Πλειστηριασμός ό.π. 178 επ.)...» (ΕφΑθ 4201/2006 ΕλλΔνη 2008, σελ. 857, ΝΟΜΟΣ). (ΕφΑθ. 8082/2006, ΝοΒ 2007, σελ. 1602). «...Από το άρθρο 973 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι βασική προϋπόθεση συνεχίσεως του πλειστηριασμού από τον επισπεύδοντα ή της υποκαταστάσεως άλλου, είναι η μη διενέργεια του πλειστηριασμού «για οποιονδήποτε λόγο κατά την ημέρα που είχεν οριστεί» Ειδικότερα, και ο μέχρι τούδε επισπεύδων την εκτέλεση δικαιούται να επισπεύσει τον ματαιωθέντα ή ματαιωθησόμενο πλειστηριασμό. Για την συνέχιση αυτή απαιτείται: **α)** τυπική ισχύς της κατασχέσεως. Αν η τελευταία ακυρωθεί ή διαγραφεί ή ανατραπεί ή ο επισπεύδων παραιτήθηκε αυτής δεν είναι δυνατόν να συνεχισθεί υπο του αρχικού επισπεύδοντος η διαδικασία του πλειστηριασμού. Ο επισπεύδων οφείλει να επιβάλλει νέα κατάσχεση κατά τις γενικές διατάξεις και **β)** ταυτότητα της απαιτήσεως υπερ της οποίας έγινε η κατάσχεση και κατατέθηκαν τα αποδεικτικά αυτής στοιχεία. Συνήθως όμως την εγκαταλειφθείσα ή ματαιωθείσα διαδικασία ενεργοποιεί άλλος δανειστής, ο οποίος υποκαθίσταται στη θέση του επισπεύδοντος (άρθρο 973 παρ. 3 ΚΠολΔ). Δια της υποκαταστάσεως τη διεύθυνση της διαδικασίας αναλαμβάνει ο υποκατασταθείς δανειστής, ο οποίος εχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του επισπεύδοντος. Αν αδρανήσει και αυτός δυνατόν να χωρήσει νέα υποκατασταση κ.ο.κ. Προϋποθέσεις της πιο πάνω υποκαταστάσεως είναι: **1)** ο υποκαθι-

στάμενος δανειστής πρέπει να διαθέτει εκτελεστόν τίτλον και να έχει κοινοποιήσει επιταγή προς εκτέλεση, να είναι δε εκτελεστός και κατά του καθ' ου η εκτέλεση κατά τα άρθρα 904 και 919-921 ΚΠολΔ και **2)** τυπική ισχύς της προϋπάρχουσας κατασχέσεως. Αν αυτή δεν υπάρχει, είτε διότι ο κατασχών παραιτήθηκε της κατασχέσεώς του, είτε διότι απαγγέλθηκε δικαστικη ακυρότητα αυτής είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο, δεν είναι δυνατον να χωρήσει υποκατασταση, εκτός αν πριν από την άρση της κατασχέσεως χώρησε νομίμως αναγγελία άλλου δανειστή, η οποία επέχει ισχύ κατασχέσεως κατά τα άρθρα 972 παρ. 2 εδ. β΄ και 1006 παρ. 4 εδ. α΄ ΚΠολΔ. Η εν λογω αναγγελία στηρίζει αυτοτελώς την υποκατάσταση, δεδομένου, ότι η αρχή της αυτοτελείαςεκμηδενίζει τα τυπικά και ουσιαστικά ελαττώματα της αρχικής κατασχέσεως. Κατά συνέπεια η υποκατάσταση προϋποθέτει κατάσχεση ή αναγγελία επέχουσα ισχύν κατασχέσεως (Ι. Μπρίνια: υπ' αρθ.973, εκδ. 2η, παρ. 390, 392 και 394 όπου και παραπομπές στη νομολογία και τη νομική φιλολογία). Περί της ανωτερω υποκαταστάσεως, κατά το άρθρο 973 παρ. ΚΠολΔ, πρέπει να γίνει δήλωση στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και να συνταχθεί σχετική πράξη. Αντίγραφο της τελευταίας επιδίδεται στο μέχρι τούδε επισπεύδοντα, προκειμένου δε περί πλειστηριασμού ακινήτων (άρθρο 1006 παρ. 4 ΚΠολΔ) απαιτείται με απειλή ακυρότητας η κοινοποίηση αντιγραφου της πράξεως, εντός, πέντε ημερών στν υποθηκοφύλακα, στην περιφέρεια του οποίου είναι το κατασχεθέν ακίνητο, ως και σχετική σημείωση στο περιθώριο της εγγραφής της κατασχέσεως. Από και δια της δηλώσεως, όπως προαναφέρθηκε, ο υποκατασταθείς αποκτά το δικαίωμα της αποκλειστικής διαχειρίσεως της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως, της οποίας αναλαμβάνει τη διεύθυνση...» (ΕφΑθ 6756/1996 ΕλλΔνη 1997, σελ. 1631).

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ

«...Προκειμένης εμμέσου εκτελέσεως και δη τοιαύτης προς ίκανοποίησιν χρηματικής απαιτήσεως, αταξίαι περί τήν εκτελεστικήν διαδικασίαν αναγόμεναι εις στάδιον προγενέστερον της συντάξεως της εκθέσεως κατασχέσεως θεωρούμενης, κατ` αρθρ. 934 § 2 ΚΠολΔ ως πρώτης μετά την έπιταγήν εκ πράξεως εκτελέσεως, άρα και αύται (άταξίαι) αι λαμβάνουσαι χώραν κατά την διατύπωσιν της προς εκτέλεσιν εντολής (παρεχομένης έπί του απογράφου προς ωρισμένον δικαστικού επιμελητήν), περί ης, το αρθρ. 927 ΚΠολΔ, επομένης μεν της επιταγής προς εκτέλεσιν, πλην προηγουμένης τής κατασχέσεως και ως τοιαύτης εμπιπτούσης εις την προδικασίαν της αναγκαστικής εκτελέσεως, προτείνονται παραδεκτώς κατά της τελευταίας δι ανακοπής ασκούμενης μόνον εντός της δεκαπενθημέρου προθεσμίας του αρθρ. 934 § 1 έδ. α` ΚΠολΔ, αρχομένης από της ενεργείας της πρώτης μετά την έπιταγήν πράξεως εκτελέσεως, η οποία, προκειμένου περί υποκαταστάσεως έτερου δανειστού εις την θέσιν του αρχικώς επισπεύδοντος (973 ΚΠολΔ) τοποθετείται εις την δήλωσιν περί υποκαταστάσεως, εμφανιζομένην διά της συντάξεως της περί αυτής πράξεως (973 §3 ΚΠολΔ)...» (ΑΠ 1394/1980 ΝοΒ 1981, σελ. 689).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Ο πλειστηριασμός

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΩΝ

'Αρθρο 959 ΚΠολΔ, Πλειστηριασμός κινητών

1. ***Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται δημόσια ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό. Ο πλειστηριασμός γίνεται με την υποβολή γραπτών και σφραγισμένων προσφορών και στη συνέχεια διαδοχικών προφορικών προσφορών κατά την παράγραφο 2.***

2. ***Ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έγινε η κατάσχεση, εργάσιμη ημέρα Τετάρτη. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων ειρηνοδικείων, ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου που ορίζει ο δικαστικός επιμελητής με την κατασχετήρια έκθεση. Αν ο πλειστηριασμός αφορά κινητά πράγματα ο πλειστηριασμός μπορεί να γίνει, κατά την κρίση του δικαστικού επιμελητή είτε στο ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης είτε στον τόπο της κατάσχεσης είτε στον τόπο που φυλάσσονται τα πράγματα. Οι γραπτές και σφραγισμένες προσφορές, που με ποινή ακυρότητας δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, είναι ανέκκλητες και υποβάλλονται, μαζί με την εγγύηση του άρθρου 965 παράγραφος 1 και το τυχόν πληρεξούσιο του άρθρου 1003 παράγραφος 2, στον υπάλληλο του πλειστηριασμού είτε στο γραφείο του την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα του πλειστηριασμού κατά τις ώρες 9 το πρωί ως 2 το απόγευμα με σύνταξη σχετικής πράξης είτε την ημέρα του πλειστηριασμού στον τόπο του από τις 4 έως τις 5 το απόγευμα, οπότε καταχωρίζονται στην έκθεση του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει κατά την έναρξη του πλειστηριασμού να καταχωρίσει στην έκθεσή του τα στοιχεία ταυτότητας των πλειοδοτών που έχουν ήδη καταθέσει προσφορές και τις εγγυήσεις τους. Στις 5 το απόγευμα και εφόσον δεν υπάρχει άλλος πλειοδότης, ο οποίος αναμένει να καταθέσει προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού κηρύσσει περαιωμένη τη διαδικασία συγκέντρωσης των προσφορών και αμέσως μετά προβαίνει δημόσια στην αποσφράγισή τους, καταχωρίζοντας το περιεχόμενό τους στην έκθεσή του. Αν υποβλήθηκε μία μόνο γραπτή προσφορά, τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται στο μοναδικό πλειοδότη, ακόμα και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Αν υποβλήθηκαν δύο ή περισσότερες γραπτές προσφορές ο πλειστηριασμός συνεχίζεται μέσω της υποβολής προφορικών προσφορών μόνο μεταξύ των δύο πλειοδοτών που προσέφεραν τη μεγαλύτερη τιμή με τις γραπτές προσφορές. Αν: α) δύο ή περισσότεροι πλειοδότες κατέθεσαν γραπτές προσφορές με ίση μεγαλύτερη τιμή, η διαδικασία των προφορικών προσφορών συνεχίζεται μεταξύ αυτών, β) η γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή είναι μία, και δύο ή περισσότεροι πλειοδότες έχουν καταθέσει ίσες γραπτές προσφορές με την αμέσως χαμηλότερη τιμή, στη διαδικασία των προφορικών προσφορών μετέχουν και οι πλειο-***

δότες αυτοί. Οι προφορικές προσφορές υποβάλλονται αμέσως μετά προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, ο οποίος μετά την ολοκλήρωσή τους προβαίνει στην κατακύρωση. Η κατακύρωση γίνεται προς τον πλειοδότη που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή, αφού πρώτα γίνει τρεις φορές πρόσκληση για μεγαλύτερη προφορική προσφορά. Αν δεν υπάρξει προφορική προσφορά τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται σε όποιον υπέβαλε τη γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή, ακόμη και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση ίσων γραπτών προσφορών με τη μεγαλύτερη τιμή χωρίς να υποβληθεί προφορική προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού διενεργεί αμέσως κλήρωση, από την οποία αναδεικνύεται ο υπερθεματιστής.

<u>3.</u> Με αίτηση εκείνου υπέρ του οποίου έγινε ή εκείνου κατά του οποίου έχει στραφεί η εκτέλεση ή δανειστή που έχει αναγγελθεί, το ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να ορίσει άλλο τόπο πλειστηριασμού και να ορίσει συνάμα τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, αν ο τόπος του πλειστηριασμού βρίσκεται έξω από την περιφέρεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού που είχε οριστεί αρχικά. "Η αίτηση είναι απαράδεκτη αν δεν κατατεθεί το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, εφόσον ο υπολειπόμενος χρόνος δεν επαρκεί, ορίζεται με την απόφαση νέα ημέρα πλειστηριασμού. Η απόφαση αυτή κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και, αφού σημειωθούν στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης οι μεταβολές που επήλθαν, τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 960 παρ. 2.

<u>4.</u> Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης. Δεν μπορεί να γίνει επίσης από 1 Αυγούστου έως 15 Σεπτεμβρίου. "Αν η ημέρα του πλειστηριασμού ορίστηκε σε χρόνο απώτερο του τριμήνου από την ημέρα της κατάσχεσης, εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 973 παρ. 4.

<u>5.</u> Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου για τη μη ενέργεια του πλειστηριασμού από 1 Αυγούστου έως και 15 Σεπτεμβρίου δεν εφαρμόζεται για τα πράγματα που μπορούν να υποστούν φθορά.»

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 1017 παρ. 1 του ΚΠολΔ οι διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για την κτήση κυριότητας από μη κύριο εφαρμόζονται και στον πλειστηριασμό κινητού πράγματος. Η διάταξη αυτή παραπέμπει στις διατάξεις των άρθρων 1036 επ. του ΑΚ που προβλέπουν την καλόπιστη κτήση κυριότητας κινητού πράγματος από μη κύριο, προκειμένου να επιτυγχάνεται η προστασία του καλόπιστου υπερθεματιστή. Από τις τελευταίες αυτές διατάξεις, σε συνδυασμό με το άρθρο 1034 του ΑΚ, συνάγεται ότι επί κινητών πραγμάτων και ο μη κύριος τούτων εγκύρως μεταβιβάζει την κυριότητά τους, με την παράδοση της νομής τους προς τον αποκτώντα και τη συμφωνία ότι μετατίθεται η κυριότητα, εκτός αν κατά το χρόνο παράδοσης της νομής αυτός που αποκτά βρίσκεται σε κακή πίστη, ήτοι αν γνωρίζει ή αγνοεί αυτός από βαριά αμέλεια ότι το κινητό πράγμα δεν ανήκει κατά κυριότητα σ` αυτόν που το εκποιεί και επομένως και στον πλειστηριασμό κινητών καταρχήν μόνο αν ο υπερθεματιστής γνώριζε ότι τα κινητά που εκπλειστηριάσθηκαν δεν ανήκαν κατά κυριότητα στον καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη αλλά σε τρίτο, δεν μετα-

βιβάζεται σ` αυτόν η κυριότητα και ο τρίτος κύριος αυτών μπορεί να τα διεκδικήσει κατά του κατόχου υπερθεματιστή, διαφορετικά ο καλόπιστος υπερθεματιστής καθίσταται κύριος. Ομως, από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 2 του Ν. 722/1977 «περί απλουστεύσεως της διαδικασίας χορηγήσεως των αδειών κυκλοφορίας και μεταβιβάσεως της κυριότητας των αυτοκινήτων οχημάτων» προκύπτει ότι η μεταβίβαση των επιβατικών αυτοκινήτων πριν από την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας γίνεται με πράξη των συμβαλλομένων πάνω στο πιστοποιητικό του κατασκευαστή γι` αυτά που κατασκευάζονται στην Ελλάδα, στο πιστοποιητικό που εκδίδει το τελωνείο γι` αυτά που εισάγονται από το εξωτερικό και στο πιστοποιητικό της αρμόδιας Υπηρεσίας γι` αυτά που εκποιεί ο Οργανισμός Διαχειρίσεως Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ). Στον τύπο που ορίζουν οι παραπάνω διατάξεις υπόκειται μόνο η εμπράγματη δικαιοπραξία, με την οποία συνιστάται, μεταβιβάζεται ή καταργείται εμπράγματο δικαίωμα στα αυτοκίνητα που εισάγονται από το εξωτερικό και όχι η σύμβαση πωλήσεως ή η προσύμβαση πωλήσεως η οποία μπορεί να γίνει και άτυπα (βλ Κ. Παπαδόπουλο, Αγωγές Εμπραγμάτου Δικαίου, 1989. σελ 55-56). Από τις παραπάνω διατάξεις. προκύπτει ότι σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας αυτοκινήτου από το μεταβιβάζοντα προς τον αποκτώντα, ακόμα και με την παράδοση της νομής του, στοιχείο που δεν είναι αναγκαίο κατά νόμο, και με τη συμφωνία αυτών ότι μετατίθεται η κυριότητά του, ο αποκτών δεν καθίσταται κύριος του μεταβιβασθέντος αυτοκινήτου, εάν ο μεταβιβάοας δεν ήταν κύριός του, με βάση τις σχετικές εγγραφές στο παραπάνω πιστοποιητικό του τελωνείου έστω και εάν ο αποκτών κατά το χρόνο της παράδοσης της νομής δεν τελούσε σε κακή πίστη, χωρίς στην περίπτωση αυτή να εφαρμόζονται οι προαναφερθείσες διατάξεις των άρθρων 1036, 1039 και 1040 του ΑΚ. Για την ταυτότητα δε του νομικού λόγου, δεν εφαρμόζονται οι ίδιες διατάξεις ούτε κατά παραπομπή από τη διάταξη του άρθρου 1017 παρ. 1 του ΚΠολΔ σε περίπτωση πλειστηριασμού επιβατικού αυτοκινήτου, το οποίο κατά το χρόνο της κατακύρωσης δεν ανήκε κατά κυριότητα στον καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτη του επισπεύδοντος τον πλειστηριασμό, αλλά σε τρίτο πωλητή, ο οποίος, μέχρι το χρόνο της κατακύρωσης στον υπερθεματιστή, δεν είχε μεταβιβάσει στον καθ` ου η εκτέλεση - αγοραστή την κυριότητα του εκπλειστηριασθέντος αυτοκινήτου με σχετική πράξη που αναγράφεται στο πιο πάνω πιστοποιητικό. Χωρίς λοιπόν την τήρηση των ως άνω διατυπώσεων, δεν επέρχεται η μεταβίβαση της κυριότητος στον υπερθεματιστή (ΑΠ 1385/2004 καταχ. σε ΝΟΜΟΣ. ΕφΠατρ 670/2003 ΑΧΑΝΟΜ 2004.559, βλ. και ΑΠ 1313/2009, καταχ. σε ΝΟΜΟΣ)...» (ΜΠΑθ 140/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΘΟΡΑ ΑΡΘΡΟ 962 ΚΠολΔ

«Αν τα κατασχεμένα πράγματα μπορεί, κατά την κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, να υποστούν φθορά, πλειστηριάζονται αμέσως, αφού προηγηθεί κήρυξη από κήρυκα αλλιώς ο πλειστηριασμός είναι άκυρος. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να κάνει κάθε άλλη ενέργεια για να εξασφαλίζει μεγαλύτερη δημοσιότητα. Αν διαφωνήσει εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται ή εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αποφασίζει το ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ.». «...**2. Β. Πλειστηριαμός υποκείμενων σε φθορά**. Η διαδικασία του πλειστηριασμού και η προδικασία του είναι μακρά και ως εκ τούτου υπάρχει ο κίνδυνος να μην έχει κανένα ωφέλιμο για τα μέρη αποτέλεσμα, αν τηρηθεί η διαδικασία και για τα πράγματα που υπόκεινται σε φθορά είτε άμεση είτε μη. Τέτοια πράγματα είναι εκείνα που με την πάροδο του χρόνου αλλοιώνεται η μειώνεται η αξία τους ή καταστρέφονται, λ.χ. τα κρέατα, ιχθύες, φρούτα, γλυκά κ.λπ. Τα πράγματα αυτά

αποχωρίζονται από άλλα τυχόν συγκατασχεθέντα με αυτά. Επί τούτων δεν ισχύει ο περιορισμός της απαγόρευσης πλειστηριασμών κατά το από 1 Αυγ. έως 15 Σεπτ. χρονικό διάστημα (βλ. άρθρ. 959 παρ. 5). **3.** Περί του αν πρόκειται για πράγματα που υπόκεινται σε φθορά, κρίνει κατά πιθανολόγηση με έμφρονα κρίση ο υπάλληλος επί του πλειστ/σμού (σχ. Μπέης Αναγκ. Εκτ. άρθρ. 962 σ. 2196). Αυτά πλειστηριάζονται αμέσως μετά την κατάσχεση, δηλ. χωρίς τήρηση καμιάς προθεσμίας και χωρίς επιδόσεις, αφού προηγηθεί, κατά την ημέρα του πλειστηριασμού, κήρυξη από κήρυκα, η οποία κήρυξη έχει τη θέση της δημοσιότητας (βλ. άρθρ. 959), αλλιώς ο πλειστηριασμός είναι άκυρος, ανεξάρτητα από βλάβη (άρθρ. 159 αριθ. 1). Για την κήρυξη γίνεται λόγος στην έκθεση του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού μπορεί να κάνει κάθε άλλη ενέργεια για να εξασφαλίζει μεγαλύτερη δημοσιότητα. Αν διαφωνήσει ο επισπεύδων ή ο καθού η εκτέλεση περί της φύσης των πραγμάτων ή περί των διατυπώσεων δημοσιότητας, αποφασίζει το ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρ. 686 επ.). Η αρμοδιότητα του ειρηνοδικείου αυτή, δεν αποκλείει την άσκηση ανακοπής του άρθρου 933 (Μπρίνιας Αναγκ. Εκτ. ΙΙ παρ. 332α)...» **(Μ. Μαργαρίτης – Άντα Μαργαρίτη, Ερμηνεία Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, σελ. 691)**.

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 1005 παρ. 1, 1017 παρ. 2 ΚΠολΔ, και 192, 199, 513, 1198 ΑΚ. προκύπτει ότι **ο αναγκαστικός πλειστηριασμός αποτελεί ιδιόρρυθμη σύμβαση πωλήσεως, η οποία διενεργείται υπό το κύρος της αρχής και τελειώνεται με την κατακύρωση. Στην εν λόγω σύμβαση λογίζεται ως πωλητής ο επισπεύδων δανειστής και ως αγοραστής ο υπερθεματιστής, η δε πολιτεία εκπροσωπείται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού που ενεργεί ως δημόσιο όργανο μετά την αίτηση παροχής έννομης προστασίας, με την μορφή της αναγκαστικής εκτελέσεως, του δανειστή που επισπεύδει τον πλειστηριασμό για το συμφέρον του, αλλά ακόμη και προς το συμφέρον όλων των δανειστών που πρόκειται να συμμετάσχουν στη διανομή του πλειστηριάσματος.** Περαιτέρω, οι διατάξεις για τον πλειστηριασμό είναι κατά κανόνα δημοσίας τάξεως, αποβλέπουν δε στην παροχή έννομης προστασίας με την μορφή της αναγκαστικής εκτελέσεως, μετά από στάθμιση των συμφερόντων των δανειστών που δεν εισέπραξαν την απαίτησή τους, του οφειλέτη στον οποίο ανήκει το πλειστηριαζόμενο πράγμα και του υπερθεματιστή, ο οποίος μετέχει στην διαδικασία του πλειστηριασμού, πρωτίστως μεν προς το συμφέρον του, συγχρόνως όμως και προς το συμφέρον των αναγγελθέντων δανειστών του καθού η εκτέλεση, ενόψει του ότι η όλη λειτουργία της αναγκαστικής εκτελέσεως χαρακτηρίζεται αφ' ενός από μία κινητικότητα ομάδας προσώπων, που δεν περιλαμβάνει αναγκαστικά μόνο τον αρχικά επισπεύδοντα δανειστή και τον οφειλέτη του, και αφετέρου από μία αποτελεσματικότητα μέσων που δεν αφήνει ανεπηρέαστες τις ουσιαστικού δικαίου έννομες σχέσεις των εμπλεκομένων προσώπων που είναι υποκείμενα της αναγκαστικής εκτελέσεως. Τέλος, στα πλαίσια της ελευθερίας των συμβάσεων, την οποία καθιερώνει η διάταξη του άρθρου 361 ΑΚ, οι συμβαλλόμενοι έχουν την δυνατότητα συνάψεως ποικίλου περιεχομένου δεσμευτικών γι' αυτούς

συμβάσεων, αρκεί το περιεχόμενό τους να μην προσκρούει σε απαγορευτική διάταξη νόμου, σε διατάξεις δημοσίας τάξεως ή τα χρηστά ήθη και να μην προσβάλλει τις πράξεις δημοσίου οργάνου (ΟλΑΠ 26/2006)...» (ΑΠ 255/2009, ΕΠολΔ 2009, σελ. 541, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 242/2000, ΝΟΜΟΣ, ΕφΠατρών 99/2003 ΑχΝομ 2004, τ. 20, σελ. 204, ΝΟΜΟΣ). «...Από τις διατάξεις των άρθρων 1002 παρ. 1α, 1003 παρ. 1, 1004 παρ.1 και 1005 ΚΠολΔ σε συνδυασμό προς εκείνες των άρθρων 1033,1192 αρ. 2, 1198,1318 αρ. 3 και 1323 ΑΚ συνάγεται ότι, επί αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου ανήκοντος κατά κυριότητα στον καθ' ου η εκτέλεση, η εκ μέρους του υπερθεματιστή καταβολή του πλειστηριάσματος στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, αφενός μεν, επιφέρει απόσβεση των τυχόν επί του ακινήτου υπαρχουσών υποθηκών και προσημειώσεων ανεξαρτήτως της κατατάξεως ή της ικανοποιήσεως των ενυπόθηκων ή προσημειούχων δανειστών, αφετέρου δε, παρέχει σ' αυτόν (υπερθεματιστή) το δικαίωμα να αξιώσει από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού τη χορήγηση της περιλήψεως της σχετικής κατακυρωτικής εκθέσεως, με τη μεταγραφή της οποίας στα οικεία βιβλία, η κυριότητα επί του πλειστηριασθέντος ακινήτου μεταβιβάζεται παραγώγως στον υπερθεματιστή. Έως ότου συντελεσθεί η μεταγραφή, η κυριότητα παραμένει στον καθού η εκτέλεση και μετά την κατακύρωση, οι δε αποσβεσθείσες υποθήκες και προσημειώσεις, οι οποίες ακολούθως εξαλείφθηκαν κατόπιν αιτήσεως του υπερθεματιστή, αναβιώνουν αυτοδικαίως, μόνο αφότου ο πλειστηριασμός ακυρωθεί με δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί επί σχετικής κατ' άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής. Οι ρυθμίσεις αυτές ισχύουν και αν τον πλειστηριασμό είχε επισπεύσει, ως ενυπόθηκος ή προσημειούχος δανειστής, ο υπερθεματιστής, ο οποίος έτσι την κυριότητα αποκτά με τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως και του οποίου η ανωτέρω εμπράγματη ασφάλεια αποσβέννυται με την εκ μέρους του καταβολή του πλειστηριάσματος και δεν αναβιώνει παρά μόνο με τη δικαστική ακύρωση του πλειστηριασμού. Ως εκ τούτου, αν, μετά την καταβολή του πλειστηριάσματος και πριν από τη μεταγραφή της σχετικής περιλήψεως, η μεταβίβαση της κυριότητας του πλειστηριασθέντος ακινήτου σ' αυτόν (υπερθεματιστή) καταστεί αδύνατη λόγω μεταγενέστερης εκποιήσεως του ακινήτου με (εκούσιο) πλειστηριασμό διενεργηθέντα στο πλαίσιο δικαστικής διανομής (άρθρα 484 και 494 παρ. 1 ΚΠολΔ), τότε δεν επέρχεται αναβίωση της εμπράγματης ασφάλειας ούτε παρέχεται στον υπερθεματιστή αξίωση λήψεως του τιμήματος εκποιήσεως που αναλογεί στο ιδανικό μερίδιο του αρχικώς καθού η εκτέλεση, αλλά δικαιούται ο υπερθεματιστής, βάσει των διατάξεων για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, να ζητήσει από εκείνον (αρχικώς καθού η εκτέλεση) την επιστροφή του καταβληθέντος πλειστηριάσματος (πρβλ. ΑΠ 1523/2006)...» (ΑΠ 1565/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά το άρθρο 1004 παρ. 1 εδαφ. α` ΚΠολΔ ο υπερθεματιστής (επί πλειστηριασμού ακινήτου) οφείλει να καταβάλει αμέσως ολόκληρο το πλειστηρίασμα, εκτός αν ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του επιτρέψει να καταβάλει το πέραν της εγγυοδοσίας οφειλόμενο πλειστηρίασμα ή μέρος του μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες το αργότερο. Κατά δε το άρθρο 1005 παρ. 1 ιδίου Κώδικα, από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλει το πλειστηρίασμα ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την κατακύρωση και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση. Από τις παραπάνω διατάξεις συνδυαζόμενες μεταξύ τους, και ιδίως εκείνες του νέου άρθρου 965 παρ. 5 και 6 του ΚΠολΔ συνάγονται τα ακόλουθα: Η ιδιόρρυθμη σύμβαση πώλησης πράγματος με αναγκαστικό πλειστηριασμό, που γίνεται όπως εκτέθηκε παραπάνω, υπό το κύρος της Αρχής, ολοκληρώνεται, δηλαδή

καθίσταται αυτοτελής πηγή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, όχι απλώς και μόνον με την με το πέρας της διαδικασίας της πλειοδοσίας προσωρινή κατακύρωση του πράγματος που πλειστηριάσθηκε στον πλειοδότη που προσέφερε την μεγαλύτερη τιμή, αλλά με την οριστική κατακύρωση που γίνεται με την πλήρωση της νομίμου προϋποθέσεως της εμπρόθεσμης καταβολής του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή του πλειστηριάσματος συνεπάγεται, κατά την αληθινή έννοια των διατάξεων του νέου άρθρου 965 ΚΠολΔ, την αυτοδίκαη και οριστική ανατροπή της κατά το πέρας της διαδικασίας της πλειοδοσίας κατακυρώσεως, η οποία θεωρείται πλέον ότι δεν έχει επέλθει ποτέ. Κατά το χρονικό διάστημα από του πέρατος της διαδικασίας της πλειοδοσίας, οπότε κατακυρώνεται κατ` αρχήν το πράγμα στον πλειοδότη υπερθεματιστή, μέχρι της εμπρόθεσμης καταβολής του πλειστηριάσματος, ο διενεργηθείς αναγκαστικός πλειστηριασμός, αυτός καθ` εαυτόν, δεν προσπορίζει στον υπερθεματιστή κανένα δικαίωμα είτε ενοχικό είτε εμπράγματο στο πλειστηριασθέν πράγμα. Ο πλειστηριασμός αυτός δεν θεωρείται κατά νόμον ότι ολοκληρώθηκε, ώστε εξ αυτού και μόνον, ως αυτοτελούς πηγής, να υπάρχει δυνατότητα κτήσεως δικαιωμάτων από τον υπερθεματιστή. Η καταβολή του πλειστηριάσματος αποτελεί αίρεση δικαίου προκειμένου να αναπτύξει ο πλειστηριασμός το μεταβιβαστικό του αποτέλεσμα...» (ΑΠ 610/2002 ΝοΒ 2003, σελ. 1181). (άρθρο 1005, παρ. 1 ΚΠολΔ). Με τη διάταξη αυτήν καθιερώνεται ρητώς η αρχή ότι ο πλειστηριασμός αποτελεί αιτία παράγωγου τρόπου κτήσεως της κυριότητας και συνεπώς ο υπερθεματιστής θεωρείται ειδικός διάδοχος του καθού η εκτέλεση, τον οποίο και διαδέχεται στο δικαίωμα. Ειδικότερα ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα αυτό δυνάμει συμβάσεως, όπως είναι η εκποίηση με δημόσιο αναγκαστικό πλειστηριασμό, που αποτελεί, όπως με σαφήνεια συνάγεται από την άνω διάταξη (1005 παρ. 1 ΚΠολΔ), σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 1017 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα και 199, 513, 1192 και 1198 του ΑΚ, ιδιόρρυθμη σύμβαση πωλήσεως, η οποία ενεργεί υπό το κύρος της αρχής και τελειώνεται με την κατακύρωση, που αποδέχεται την τελευταία προσφορά του υπερθερματιστή. **Έτσι, με τον πλειστηριασμό δεν δημιουργείται νέο δικαίωμα υπέρ του υπερθερματιστή, αλλά αυτός ως ειδικός διάδοχος παραλαμβάνει το πράγμα με όσα δικαιώματα σ' αυτό κατά το χρόνο του πλειστηριασμού είχε ο καθού η εκτέλεση** (ΑΠ 242/2000 ΕλλΔνη 41.1039, ΑΠ 442/1993 ΕλλΔνη 36.88, ΕφΑθ 358/2002 ΕλλΔνη 43.799, ΕφΑθ 7157/95 ΕλλΔνη 37.1089, Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ., τόμ. Δ, έκδ. Β, παρ. 577, σελ. 1817 επ.)...» (ΕφΘεσ 1762/2003 Αρμ 2004, τ. ΝΗ, σελ. 123, ΝΟΜΟΣ, ΕφΔωδ 205/2006, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 957/2010 ΝοΒ τ. 58, σελ. 2480). «...**Η μεταβίβαση του πλειστηριασθέντος πράγματος συντελείται μόνο όταν πληρωθούν οι όροι του ουσιαστικού δικαίου και ειδικά στα ακίνητα, η κυριότητα μεταβιβάζεται με τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης που χορηγεί στον υπερθεματιστή ο υπάλληλος του πλειστηριασμού (άρθρ. 1005 παρ. 1 ΚΠολΔ). Με τη μεταγραφή αυτή συμπληρώνονται οι όροι του ουσιαστικού δικαίου (άρθρ. 1033 ΑΚ), αφού η συμφωνία «ότι μετατίθεται η κυριότητα για κάποια νόμιμη αιτία (εμπράγματη σύμβαση)» θεωρείται ότι περιέχεται στον πλειστηριασμό που αποτελεί συγχρόνως και την αιτία της μεταβίβασης (ενοχική σύμβαση). Ο υπερθεματιστής αποκτά κυριότητα κατά παράγωγο τρόπο και γίνεται έτσι ειδικός διάδοχος του καθ' ου η εκτέλεση (άρθρ. 1005 παρ. 1 εδ. β, Γέσιου - Φαλτσή όπ. σελ. 249-250).** Αφού ο πλειστηριασμός όπως εκτίθεται ανωτέρω, μεταβιβάζει κυριότητα με παράγωγο τρόπο, **δεν μπορούν να μεταβιβασθούν στον υπερθεματιστή περισσότερα δικαιώματα από εκείνα που είχε ο καθ' ου η εκτέλεση.** Συνεπώς, ο τρίτος κύριος του πράγματος, μη έχοντας κάνει

χρήση του ένδικου βοηθήματος του άρθρου 936 ΚΠολΔ που είχε στη διάθεσή του σε όλη τη διάρκεια της εκτελεστικής διαδικασίας, μπορεί και μετά το πέρας της να στραφεί κατά του υπερθεματιστή, ασκώντας τα ένδικα βοηθήματα του ουσιαστικού δικαίου, συνεπώς και την διεκδικητική ή αναγνωριστική κυριότητας αγωγή, μέσα στην προθεσμία του άρθρου 1020 ΚΠολΔ (Γέσιου - Φαλτσή ό.π παρ. 61 σελ. 253-254)...» (ΜΠΜεσολ 36/2005, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΑθ 6474/2001 ΕλλΔνη 2002, τ. 43, σελ. 201, ΝΟΜΟΣ). (ορ. και «ΑΓΩΓΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΗΘΗ ΚΥΡΙΟ-ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ» σελ.....). «...**Πριν από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης δεν υπάρχει μεταβίβαση εμπράγματου δικαιώματος και πριν από την έκδοση της περίληψης αυτής δεν υπάρχει ούτε εμπράγματη σύμβαση, ούτε άλλη εμπράγματη ή ενοχική δέσμευση των εμπλεκομένων μερών** (ΟλΑΠ 2/1993 ό.π., ΑΠ 1424/2005, Νόμος, ΑΠ 467/2004, Νόμος), δεδομένου ότι **η καταβολή του πλειστηριάσματος αποτελεί αίρεση δικαίου, προκειμένου να αναπτύξει ο πλειστηριασμός το μεταβιβαστικό του αποτέλεσμα** (ΑΠ 610/2002, ΝοΒ 2003.1181)...» (ΜΠΠειρ 1173/2006 Αρμ 2009, σελ. 97).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

Κατά τη διάταξη του **άρθρου 1 του Ν. 3869/2010** που αφορά «**Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις**» ορίζεται ότι: «***1.*** *Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα και έχουν περιέλθει, χωρίς δόλο, σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους (εφεξής οφειλέτες) δικαιούνται να υποβάλουν στο αρμόδιο δικαστήριο την αίτηση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 για τη ρύθμιση των οφειλών αυτών και απαλλαγή. Την ύπαρξη δόλου αποδεικνύει ο πιστωτής****. 2.*** *Δεν επιτρέπεται η ρύθμιση οφειλών που:* ***α)*** *έχουν αναληφθεί το τελευταίο έτος πριν την υποβολή της αίτησης για την έναρξη διαδικασίας κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και* ***β)*** *που προέκυψαν από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, τέλη προς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.* ***3.*** *Απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορεί να γίνει μόνο μία φορά*». Ακολούθως στις διατάξεις των **άρθρων 2, 3 & 4** του ιδίου νόμου, γίνεται αναφορά στη διαδικασία εξωδικαστικού συμβιβασμού, το αρμόδιο δικαστήριο και ακολούθως την κατάθεση των εγγράφων στη γραμματεία του δικαστηρίου και ιδίως της αίτησης, για την έναρξη της διαδικασίας ενώπιον αυτού. **Εξάλλου η εισοδηματική στενότητα, τα υψηλά επιτόκια στο χώρο ιδίως της καταναλωτικής πίστης, οι επιθετικές πρακτικές προώθησης των πιστώσεων, ατυχείς προγραμματισμοί, απρόβλεπτα γεγονότα στη ζωή των δανειοληπτών (απώλεια εργασίας κ.α.), αποτέλεσαν παράγοντες που, δρώντας υπό την απουσία θεσμών συμβουλευτικής υποστήριξης των καταναλωτών σε θέματα υπερχρέωσης, συνέβαλαν ανενόχλητα στην αυξανόμενη υπερχρέωση νοικοκυριών που, αδυνατώντας εν συνεχεία να αποπληρώσουν τα χρέη τους, υπέστησαν και υφίστανται, τις αλυσιδωτά επερχόμενες καταστροφικές συνέπειες της, προκειμένου δε να αντιμετωπιστεί το πραγματικό, ιδιαίτερα μεγάλο και οξυμμένο πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας κατά τρόπο ουσιαστικό, σύγχρονο, θεσμικό, εναρμονισμένο με τις επιταγές ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους δικαίου,** οδήγησαν στη **θέσπιση των διατάξεων αυτών του νόμου**, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει (βλ. Αιτιολογική Έκθεση).

Περαιτέρω κατά τη διάταξη του **άρθρ. 9 του ιδίου νόμου**, ορίζεται η διαδικασία ρευστοποίησης της περιουσίας και **προστασία κύριας κατοικίας** ειδικότερα: «1. Εφόσον υπάρχει ρευστοποιήσιμη περιουσία, η εκποίηση της οποίας κρίνεται απαραίτητη για την ικανοποίηση των πιστωτών ή όταν το δικαστήριο κρίνει αναγκαίο να παρακολουθήσει και να υποβοηθήσει την εκτέλεση των όρων ρύθμισης των οφειλών για την απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη ή την εξασφάλιση των συμφερόντων των πιστωτών, ορίζεται εκκαθαριστής. Εκκαθαριστής μπορεί να ορίζεται το πρόσωπο που προτείνουν πιστωτές οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των πιστώσεων ή πρόσωπο από τον κατάλογο των πραγματογνωμόνων που προβλέπεται στο άρθρο 371§ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας 2. Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο πρόταση εκκαθάρισης ζητώντας να εξαιρεθεί από την εκποίηση βεβαρημένο ή μη με εμπράγματη ασφάλεια ακίνητο, που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο κατά πενήντα τοις εκατό». Τέλος κατά **τη μεταβατική διάταξη** του **άρθρου 19** του νόμου αυτού ορίζεται ότι: «***1.*** *Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι την 30ή Ιουνίου 2011 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου της παραγράφου 2 του άρθρου 9.* ***2.*** *Αιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 υποβάλλονται μετά την πάροδο πέντε μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»,* ενώ σύμφωνα με τη διάταξη του **άρθρου 22** του ιδίου νόμου *«η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1η Σεπτεμβρίου 2010, εκτός από τα άρθρα 20 και 21 η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως*». Εξάλλου, **κατά τη διάταξη του άρθρου 40 του Ν. 3858/2010**: Διασυνοριακή πτώχευση/τροποποίηση Πτωχ. Κώδ.: «**Αναστολή πλειστηριασμών**: **αναστέλλονται από την 1η Ιουλίου 2010 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010 οι πλειστηριασμοί, οι οποίοι επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρίες παροχής πιστώσεων και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών**». **Παράταση** δε τούτου του **εκτελεστικού δικαιοστασίου** δόθηκε **με το άρθρο 1** της **από 4-1-2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 1 Α΄/4-1-2011)**, η οποία κυρώθηκε με **το Ν. 3949/2011 (ΦΕΚ 74 Α'), έως την 30η Ιουνίου του 2011** για πλειστηριασμούς που επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 200.000 € από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρίες παροχής πιστώσεων και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών. Εκ νέου παράταση δε του ως άνω εκτελεστικού δικαιοστασίου δόθηκε με το **άρθρο 46 του Ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α΄ 152/1-7-2011)**, όπου και προβλέπεται η αναστολή των πλειστηριασμών ομοίως, για πλειστηριασμούς που επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 200.000 € από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρίες παροχής πιστώσεων και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών. Στην **παράγραφο 2** δε του **άρθρου 46** αναφέρεται ότι: «*στην* ***παράγραφο 1 του άρθρου 19 του Ν. 3869/2010****, όπως ισχύει, η φράση «μέχρι την 30ή Ιουνίου 2011» αντικαθίσταται από την φράση* ***«μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2011»*** *και στο τέλος της παραγράφου προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο: «Η διάταξη εφαρμόζεται για* ***κάθε φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως αν στερείται πτωχευτικής ικανότητας*****».** Περαιτέρω, **με το άρθρο 1 της από 16-12-2011 πράξης νομοθετικού περιεχομένου** (ΦΕΚ Α 262/16-12-2011) **το άρθρο 19 του Ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής:** ***«1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου της παραγράφου 2 του άρθρου 9..... Η φράση «μέ-***

χρι την 30η Ιουνίου 2011» της παρ. 1, όπως είχε αντικατασταθεί από τη φράση «μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2011», με το άρθρο 46 παρ. 2 του Ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α΄ 152/01-07-2011) αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω, με το άρθρο 1 παρ. 2 της από 16-12-2011 ΠΝΠ (ΦΕΚ Α΄ 262/16-12-2011). Η διάταξη εφαρμόζεται για κάθε φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως αν στερείται πτωχευτικής ικανότητας». Τέλος, **με το άρθρο 5 της από 18-12-2012 πράξης νομοθετικού περιεχομένου** (ΦΕΚ Α 246/18-12-2012), **η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4128/2013** (ΦΕΚ Α΄ 262/16.12.2011), **το άρθρο 19 του Ν. 3869/2010 αντικαθίσταται ως εξής: *«1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου της παραγράφου 2 του άρθρου 9....»***. Με τις τροποποιήσεις αυτές δηλαδή, αναστέλλονται αφενός μεν οι πλειστηριασμοί, οι οποίοι επισπεύδονται για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 200.000 € από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρίες παροχής πιστώσεων και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών (άρθρο 46§1 του Ν. 3986/2011) και από την άλλη **παρατείνεται η απαγόρευση πλειστηριασμού κύριας ή μοναδικής κατοικίας** (άρθρο 46§1 του ν. 3986/2011, όπως αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω, με το άρθρο 1 § 2 της από 16.12.2011 ΠΝΠ (ΦΕΚ Α΄ 262/16.12.2011) και το άρθρο 5 της από 18-12-2012 πράξης νομοθετικού περιεχομένου (ΦΕΚ Α 246/18-12-2012), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4128/2013 (ΦΕΚ Α΄ 262/16.12.2011). **Απαγορεύεται επομένως ο πλειστηριασμός της, ακόμα κι όταν η απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος υπερβαίνει το ποσό των 200.000 € ή όταν ο πλειστηριασμός γίνεται από οποιονδήποτε τρίτο**. Δηλαδή, **με τη συγκεκριμένη διάταξη προστατεύεται η κατοικία**, **η αξία της οποίας δεν υπερβαίνει το αφορολόγητο όριο του άρθρου 9 § 2 του Ν. 3869/2010**. Σημειώνεται δε, ότι **ρητά διευκρινίζεται** στην αιτιολογική έκθεση του **Ν.3986/2011 ότι η προστασία της πρώτης, κύριας και μοναδικής κατοικίας**, που προβλέπεται στο άρθρο **19 § 1 του Ν. 3869/2010**, όπως αυτή ισχύει σήμερα με το **άρθρο 1 § 2 της από 16.12.2011 ΠΝΠ** (ΦΕΚ Α΄ 262/16-12-2011), και εν συνεχεία με το **άρθρο 5 της από 18-12-2012 πράξης νομοθετικού περιεχομένου** (ΦΕΚ Α 246/18-12-2012), **η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4128/2013** (ΦΕΚ Α΄ 262/16.12.2011), **αφορά και εμπόρους**. Από τα προεκτεθέντα καθίσταται φανερό ότι με το άρθρο **46 § 2 του ν. 3986/2011**, που **τροποποίησε το άρθρο 19 § 1 του ν. 3869/2010**, όπως ίσχυε με την προηγούμενη τροποποίηση του με το άρθρο 36 του Ν. 3910/8.2.2011, και όπως ισχύει σήμερα με το άρθρο 1 § 2 της από 16.12.2011 ΠΝΠ (ΦΕΚ Α΄262/16.12.2011) και εν συνεχεία με το άρθρο 5 της από 18-12-2012 ΠΝΠ (ΦΕΚ Α 246/18-12-2012), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4128/2013 (ΦΕΚ Α΄ 262/16.12.2011), έχει σκοπό **να διαφυλάξει τη διατήρηση της κύριας κατοικίας**, **για τους σκοπούς του άρθρου 9 του ως άνω νόμου**, στο ενδιάμεσο διάστημα, μέχρι την πραγματική και απρόσκοπτη ενεργοποίηση της δυνατότητας υπαγωγής των οφειλετών στην διαδικασία του ν. 3869/2010 (εξώδικος συμβιβασμός, αίτηση στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο, δικαστικός συμβιβασμός ή δικαστική απόφαση), ενόψει και του συνεχώς αυξανόμενου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε μετά την εναρκτήρια φάση της εφαρμογής του από τις 03-01-2011, **όπως ο τελευταίος (ν. 3869/2010) τροποποιήθηκε προσφάτως με το ν. 4161/2013 (ΦΕΚ 143/14.06.2013)**. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, **δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 19 του Ν.3869/2010**, **όπως ισχύει**, **περί αναστολής πλειστηριασμών**, **η προηγούμενη υποβολή αίτησης του οφειλέτη προς εξώδικο συμβιβασμό ή μετά την αποτυχία αυτού η υποβολή αίτησης του άρθρου 4 του Ν.3869/2010 στο κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο**. Σε κάθε περίπτωση **έχει ήδη κριθεί δυνάμει της υπ' αριθ. 6.834/2012 αποφάσεως του**

ΜΠΑ, της υπ' αριθ. 156/2012 αποφάσεως του ΜΠΑ, της υπ' αρ. 7.650/2011 αποφάσεως του ΜΠΑ και της υπ' αρ. 3106/2011 αποφάσεως του ΜΠΠατρών ότι, **εφόσον τα κατασχεθέντα ακίνητα αποτελούν την κύρια και μοναδική κατοικία του οφειλέτη**, **παρότι εμπόρου**, **υπάγεται στην προστατευτική διάταξη του άρθρου 19 § 1 του Ν. 3869/2010**. Ενδεικτικά αναφέρεται το σκεπτικό της υπ' αριθ. **6.834/2012 ΜΠΑ**, σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ότι: *«**το ζήτημα αν οι ανωτέρω** (αιτούντες την αναστολή) **έχουν ή όχι πτωχευτική ικανότητα**, δοθέντος ότι τυγχάνουν εταίροι και πρώην διαχειριστές ΕΠΕ**, είναι πλέον άνευ αντικειμένου, μετά και την επέκταση κατά την παρ. 2 του άρθρου 46 του Ν. 3986/2011 της ευεργετικής διάταξης του άρθρου 1 του Ν. 3869/2010 και σε πρόσωπα που έχουν πτωχευτική ικανότητα**».* Ομοίως και με την υπ' αριθ. **7.350/2011 ΜΠΑ** κρίθηκε ότι: *«**το ζήτημα αν οι ανωτέρω** (αιτούντες την αναστολή) **έχουν ή όχι πτωχευτική ικανότητα**, δοθέντος ότι τυγχάνουν εταίροι και πρώην διαχειριστές ΕΠΕ**, είναι πλέον άνευ αντικειμένου, μετά και την επέκταση κατά την παρ. 2 του άρθρου 46 του Ν.3986/2011 της ευεργετικής διάταξης του άρθρου 1 του Ν. 3869/2010 και σε πρόσωπα που έχουν πτωχευτική ικανότητα**».* Κατόπιν των ανωτέρω, καθίσταται πλέον σαφές ότι δυνάμει του άρθρου 46 του Ν. 3986/2011, με τον οποίο τροποποιήθηκε η § 1 του άρθρου 19 του Ν. 3869/2010 (με την πρόσθεση νέου εδαφίου) και ορίστηκε ότι η **ως άνω προστασία της κύριας κατοικίας παρέχεται ανεξαρτήτως του αν ο οφειλέτης έχει πτωχευτική ικανότητα**, ήτοι **η προστασία της κύριας κατοικίας παρέχεται πλέον με ρητή διάταξη νόμου και στους εμπόρους**. Συνεπώς, **η απαγόρευση του πλειστηριασμού της κύριας κατοικίας δια νόμου δεν αφορά μόνο σε όσους οφειλέτες μπορούν να υπαχθούν στην ρύθμιση του Ν.3869/2010 αλλά και στους έχοντες πτωχευτική ικανότητα**, **ήτοι τους εμπόρους**. Ειδικότερα, δυνάμει των **ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι από την δημοσίευση του Ν. 3869/2010**, **όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και μέχρι την 31-12-2013 απαγορεύεται ο πλειστηριασμός του ακινήτου που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του οφειλέτη, ο οποίος μπορεί να είναι και έμπορος**, **εφόσον αυτό βρίσκεται εντός του αφορολόγητου ορίου απόκτησης πρώτης κατοικίας**.

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ

«...Κατά το άρθρο 965 παρ. 1 εδ. δ` και ε` και 2 του ΚΠολΔ, που έχει εφαρμογή και στον πλειστηριασμό ακινήτων κατά το άρθρο 1003 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα, κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέτει, σε μετρητά ή με εγγυητική επιστολή τράπεζας ή με επιταγή, που έχει εκδοθεί από τράπεζα ή από άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εγγυοδοσία ίση προς το ένα τρίτο της τιμής της πρώτης προσφοράς. Αν υπερθεματιστής αναδείχθηκε άλλος ή αν η κατακύρωση ματαιώθηκε από οποιονδήποτε λόγο, η εγγυοδοσία επιστρέφεται σε εκείνον, που την είχε καταθέσει, αμέσως μετά το πέρας του πλειστηριασμού (παρ. 1 εδ. δ, ε). Τα πράγματα, που πλειστηριάζονται, κατακυρώνονται στον πλειοδότη, που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή, αφού πρώτα γίνει τρεις φορές πρόσκληση για μεγαλύτερη προσφορά. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού πρέπει να καταχωρίζει στην έκθεση του όλες τις προσφορές, που έγιναν (παρ. 2). Εξάλλου, κατά το άρθρο 159 παρ. 3 του ΚΠολΔ, η παράβαση διάταξης, που ρυθμίζει τη διαδικασία και ιδίως τον τύπο κάποιας διαδικαστικής πράξης συνεπάγεται ακυρότητα, την οποία απαγγέλλει το Δικαστήριο, αν κρίνει ότι η παράβαση προκάλεσε στο διάδικο, που την προτείνει, βλάβη, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι με τη ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 965 ΚΠολΔ,

όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 13α του Ν. 2298/1995 (και ίσχυε κατά το χρόνο διενέργειας του επίδικου πλειστηριασμού), καθιερώθηκε, ως προϋπόθεση της νομιμότητας κάθε προσφοράς, η υποχρέωση των υποψήφιων πλειοδοτών να καταθέτουν εγγύηση, το ποσό της οποίας προσδιορίζεται από το νόμο στο ένα τρίτο της τιμής της πρώτης προσφοράς, η παράβαση δε της διατάξεως αυτής, που ρυθμίζει τη διαδικασία της διενέργειας του πλειστηριασμού, συνεπάγεται ακυρότητα, εφόσον προκάλεσε βλάβη, η οποία δεν μπορεί να αντικατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας. Η βλάβη, ως πραγματικό γεγονός, πρέπει να προτείνεται νόμιμα από τον επικαλούμενο αυτήν και δεν λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο, στην περίπτωση δε της παραλείψεως της νόμιμης καταθέσεως της εγγυοδοσίας, ως βλάβη νοείται όχι μόνο η δικονομική, που ανάγεται στην άσκηση δικονομικών δικαιωμάτων και εξουσιών, αλλά και η περιουσιακή, η οποία στην περίπτωση αυτή είναι αυτόθρονη και αυταπόδεικτη για τον καθ` ου η εκτέλεση, από μόνη τη διενέργεια και τη μη ματαίωση του πλειστηριασμού, που έχει ως συνέπεια την απώλεια κυριότητας του ακινήτου (ΑΠ 573/2003 Δνη 2004.1403, ΑΠ 739/2006 ΤΠΝΔΣΑ, ΑΠ 779/2006 ΤΝΠΔΣΑ, ΑΠ 257/2002 Δνη 2003.152, ΑΠ 268/2004 Δνη 46.433)....» (ΕφΑθ 2653/2011, ΕφΑΔ 2012, σελ. 626, ΝΟΜΟΣ).

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ - ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Ενόψει της αυτονομίας της ιδιωτικής βουλήσεως (άρθρο 361 ΠΚ) το με συνδυασμό και προς το άρθρο 1019 παρ. 2 ΚΠολΔ, είναι δεκτή η αναστολή του πλειστηριασμού και με συμφωνία μεταξύ του επισπεύδοντα την εκτέλεση και του οφειλέτη. Για το έγκυρο της εν λόγω συμφωνίας δεν απαιτείται η τήρηση συμβολαιογραφικού τύπου ή κατάρτιση αυτής ενώπιον του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου. Απαιτείται όμως κατ΄ αναλογία λόγω της ταυτότητας του νομοθετικού λόγου, εφαρμογή των ισχυόντων επί της διατάσσουσας την αναστολή αποφάσεως, η γνωστοποίηση αυτής, με επιμέλεια των διαδίκων, στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο χωρίς την οποία εγκύρως διενεργείται ο πλειστηριασμός (ΟλΑΠ 33/95). Οι διατάξεις για τον πλειστηριασμό είναι κατά κανόνα δημοσίας τάξεως, αποβλέπουν δε στην παροχή έννομης προστασίας με την μορφή της αναγκαστικής εκτέλεσης μετά από στάθμιση των συμφερόντων των δανειστών που δεν εισέπραξαν την απαίτησή τους, του οφειλέτη στον οποίο ανήκει το πλειστηριαζόμενο πράγμα, αλλά και του υπερθεματιστή ο οποίος μετέχει στη διαδικασία του πλειστηριασμού πρωτίστως μεν προς το συμφέρον του, συγχρόνως όμως και προς το συμφέρον των δανειστών του καθού η εκτέλεση. Και στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ που είναι επίσης δημόσιας τάξης. Επομένως ο οφειλέτης μπορεί για απόκρουση του επισπευδομένου πλειστηριασμού να προβάλλει ότι λόγω των συνθηκών που συντρέχουν, η πραγμάτευση του δικαιώματος απ΄ αυτόν (επισπεύδοντα δανειστή) απαγορεύεται γιατί υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος. Μόνη όμως η διαβεβαίωση του επισπεύδοντα την εκτέλεση δανειστή προς τον οφειλέτη ότι θα συναινέσει στην αναστολή ή ματαίωση του πλειστηριασμού υπόσχεση που δεν έλαβε συμβατική μορφή και δόθηκε ερήμην του υπαλλήλου επί του πλειστηριασμού και των άλλων δανειστών που τυχόν έχουν αναγγελθεί, δεν μπορεί να οδηγήσει με κρίση ακυρότητας του πλειστηριασμού που ενεργήθηκε χωρίς επίκληση και παραδοχή από το δικαστήριο της ουσίας ότι και ο υπερθεματιστής

που κυρίως ζημιώνεται από την ακύρωση είχε οποιαδήποτε γνώση των όσων συνέβησαν πριν από τον πλειστηριασμό. Και τούτο διότι η όλη λειτουργία της αναγκαστικής εκτελέσεως χαρακτηρίζεται αφενός από μια κινητικότητα ομάδας προσώπων, που δεν περιλαμβάνει αναγκαστικά μόνο τον αρχικώς επισπεύδοντα δανειστή και τον οφειλέτη του και αφετέρου μια αποτελεσματικότητα μέσων που δεν αφήνει ανεπηρέαστες τις ουσιαστικού δικαίου έννομες σχέσεις των εμπλεκομένων προσώπων που είναι υποκείμενα της αναγκαστικής εκτελέσεως...» (ΑΠ 2069/2007, ΝοΒ 2008, σελ. 975) (ΑΠ 1154/2004, 914/2004 ΤΝΠΔΣΑ). (ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», «ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΠΕΙΔΗ Ο ΕΠΙΣΠΕΥΔΩΝ ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕ ΟΤΙ ΘΑ ΣΥΝΑΙΝΕΣΕΙ ΣΤΗ ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ», σελ. 368). «...Κατά το άρθρο 167 Α.Κ. εφαρμοζόμενο και ως προς την απευθυντέα προς τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο (συμβολαιογράφο) δήλωση ανακλήσεως της κατά το άρθρο 927 ΚΠολΔ εντολής (παραγγελίας) προς εκτέλεση, η δήλωση της βούλησης έχει νομική ενέργεια μόνο αφότου περιέλθει στο πρόσωπο, στο οποίο απαιτείται να απευθύνεται. Υιοθετεί δηλαδή ο Αστ. Κώδικας με τη διάταξη αυτή τη θεωρία της παραλαβής ή λήψεως, κατά την οποία η δήλωση θεωρείται ότι συντελέστηκε και παράγει τη νομική ενέργειά της όχι απλώς από την αποτύπωσή της στον εξωτερικό κόσμο (θεωρία της εκδηλώσεως), ούτε αναγκαίως από τη γνώση του περιεχομένου της από αυτόν προς τον οποίο απευθύνεται (θεωρία της γνώσεως), αλλά από την παραλαβή της απ αυτόν. Κατά την έννοια δε της παραλαβής, η δήλωση θεωρείται ότι περιήλθε σε αυτόν, προς τον οποίον (παραλήπτη), όταν διαβιβάστηκε κατά τρόπο που αυτός μπορούσε και έπρεπε να λάβει γνώση εγκαίρως, οπότε η δήλωση θεωρείται ότι έγινε εγκαίρως, ασχέτως αν από λόγους που τον αφορούν καθυστέρησε ο τελευταίος να λάβει γνώση....» (ΑΠ 1263/2011, ΕλλΔνη 1997, σελ. 1800). «...Οπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 969 παρ. 3 και 1002 παρ. 2 και 3 του ΚΠολΔ, αν στη ματαίωση του πλειστηριασμού ακινήτου συμφωνούν ο οφειλέτης και ο επισπεύδων την εκτέλεση, ο συμβολαιογράφος, ως υπάλληλος του πλειστηριασμού, είναι υποχρεωμένος να μη τον διενεργήσει, εφόσον η σχετική συμφωνία, για την ισχύ της οποίας δεν απαιτείται η τήρηση συμβολαιογραφικού τύπου ή κατάρτιση αυτής ενώπιον του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου, έχει γίνει πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, έχει γνωστοποιηθεί σ` αυτόν και στους αναγγελθέντες με τίτλο δανειστές και υπάρχει συναίνεση των τελευταίων γνωστοποιούμενη στο συμβολαιογράφο (ΟλΑΠ 33/1995, ΑΠ 136/2001)...» (ΑΠ 1432/2003, ΧρΙΔ 2004, σελ. 241).

ΝΕΑ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΜΑΤΑΙΩΣΗ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 973 § 1 του ΚΠολΔ, «αν για οποιονδήποτε λόγο ο πλειστηριασμός δεν έγινε κατά την ημέρα που είχε οριστεί, επισπεύδεται πάλι με εντολή προς το δικαστικό επιμελητή. Η εντολή κατατίθεται στον υπάλληλο του πλειστηριασμού και συντάσσεται σχετική πράξη. Η νέα ημέρα πλειστηριασμού ορίζεται με την εντολή συνεχίσεως της εκτελέσεως ή με την πράξη καταθέσεώς της». Με τη διάταξη αυτή δεν αντιμετωπίζεται ευθέως το ζήτημα, αν ο επισπεύδων ή έτερος δανειστής μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό ή να υποκατασταθεί πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία διενέργειας του, εφόσον κατ' αυτή πρόκειται να ματαιωθεί ένεκα παραλείψεως των διατυπώσεων της προδικασίας του (άρθρα 960, 999 του ΚΠολΔ). Στην περίπτωση αυτή συγχωρείται να δηλωθεί

η συνέχιση του πλειστηριασμού πριν από την κατά τα ανωτέρω ματαίωσή του. Επίσης, όταν πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία διενέργειας του πλειστηριασμού ματαιώνεται ο πλειστηριασμός με κοινή συμφωνία επισπεύδοντος και οφειλέτη (συναινετική αναστολή) και ταυτοχρόνως ο επισπεύδων καταθέτει δήλωση συνεχίσεως της διαδικασίας του πλειστηριασμού, η προγενέστερη της ματαιώσεως του πλειστηριασμού δήλωση αυτή δεν συνεπάγεται ακυρότητα του πλειστηριασμού που θα διενεργηθεί, διότι τούτο δεν αντίκειται στο νόμο, που αναγνωρίζει την εγκυρότητα των συμφωνιών για τη χρονική απομάκρυνση του πλειστηριασμού και την διευκόλυνση του οφειλέτη, ο οποίος δεν βλάπτεται. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα άρθρα 973 § 1 και 959 § 4 του ΚΠολΔ, ο πλειστηριασμός που συνεχίζεται, δεν μπορεί να γίνει πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη χρονολογία της πράξεως καταθέσεως της εντολής συνέχισης. Δηλαδή, η κατάθεση της εντολής συνέχισης δεν έχει τις συνέπειες της κατασχέσεως, η οποία προϋποτίθεται ότι υπάρχει, και ως εκ τούτου δεν απαιτείται να παρεμβάλλεται από την κατάθεση της εντολής μέχρι τον πλειστηριασμό η προθεσμία των σαράντα ημερών του άρθρου 998 § 4 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 886/2008, ΤΝΠΔΣΑ). (ορ. περισσότερα και «ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ», σελ. 542).

ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟ ΕΝΥΠΟΘΗΚΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«..Κατά τις διατάξεις του άρθρου 999 §§ 3 εδαφ. α και 4 του ΚΠολΔ, την κατά την § 1 του άρθρου αυτού περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης ο δικαστικός επιμελητής επιδίδει μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης στον οφειλέτη, στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές, ο δε πλειστηριασμός με ποινή ακυρότητας δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις που ορίζονται στις §§ 1 και 3 εδ. πρώτο, δεύτερο, τρίτο, πέμπτο και έκτο. Ωστόσο, όταν την εκτέλεση επισπεύδει ενυπόθηκος δανειστής, το πρόγραμμα επιβάλλεται να κοινοποιηθεί στους άλλους ενυπόθηκους δανειστές και όχι στον επισπεύδοντα, αφού με την κοινοποίηση του προγράμματος προς τους ενυπόθηκους και προσημειούχους δανειστές επιδιώκεται να λάβουν αυτοί τα μέτρα τους και να αναγγελθούν στον πλειστηριασμό, ενόψει και της επερχόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 1005 § 3 του αυτού Κώδικα, αποσβέσεως των υποθηκών και προσημειώσεων, δικαιολογητικός λόγος, όμως, ο οποίος δεν συντρέχει στο πρόσωπο του επισπεύδοντος ενυπόθηκου δανειστή. Συνεπώς, η παράλειψη επιδόσεως της κατασχετήριας εκθέσεως στον επισπεύδοντα ενυπόθηκο δανειστή δεν επάγεται την ακυρότητα του γενόμενου πλειστηριασμού...» (ΑΠ 886/2008, ΤΝΠΔΣΑ). (ορ. περισσότερα και «ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΔΑΝΕΙΣΤΗ», σελ. 542)

ΤΟΠΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και του άρθρου 998 ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3714/2008 και ισχύει σήμερα, το κατασχεμένο ακίνητο πλειστηριάζεται δημόσια ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας, όπου βρίσκεται το ακίνητο, ο οποίος ορίσθηκε για τον πλειστηριασμό. **Ο πλειστηριασμός γίνεται με την υποβολή των γραπτών και σφραγισμένων προσφορών και στη συνέχεια διαδοχικών προφορικών προσφορών**. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 959 εφαρμόζονται και εδώ. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 959 ΚΠολΔ, όπως αυτό τροπο-

ποιήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3714/2008 και ισχύει σήμερα, ορίζεται ότι: **«Ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου στην περιφέρεια του οποίου έγινε η κατάσχεση, εργάσιμη ημέρα Τετάρτη.** Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσοτέρων ειρηνοδικείων, ο πλειστηριασμός γίνεται στο κατάστημα του ειρηνοδικείου που ορίζει ο δικαστικός επιμελητής με την κατασχετήρια έκθεση. Οι γραπτές και σφραγισμένες προσφορές, που με ποινή ακυρότητας δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αίρεση ή όρο, είναι ανέκκλητες και υποβάλλονται μαζί με την εγγύηση του άρθρου 965 § 1 και το τυχόν πληρεξούσιο του άρθρου 1003 § 2 στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, είτε στο γραφείο του την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα του πλειστηριασμού κατά τις ώρες 9 το πρωί ως τις 2 το απόγευμα με σύνταξη σχετικής πράξης, είτε την ημέρα του πλειστηριασμού στον τόπο του από τις 4 έως τις 5 το απόγευμα, οπότε καταχωρίζονται στην έκθεση του πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει κατά την έναρξη του πλειστηριασμού να καταχωρίσει στην έκθεσή του τα στοιχεία ταυτότητας των πλειοδοτών που έχουν ήδη καταθέσει προσφορές και τις εγγυήσεις τους. Στις 5 το απόγευμα και εφόσον δεν υπάρχει άλλος πλειοδότης, ο οποίος αναμένει να καταθέσει προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού κηρύσσει περαιωμένη τη διαδικασία συγκέντρωσης προσφορών και αμέσως μετά προβαίνει στην αποσφράγιση τους, καταχωρίζοντας το περιεχόμενο τους στην έκθεση του. Αν υποβλήθηκε μία μόνο γραπτή προσφορά, τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται στον μοναδικό πλειοδότη, ακόμα και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Αν υποβλήθηκαν δύο ή περισσότερες γραπτές προσφορές ο πλειστηριασμός συνεχίζεται μέσω της υποβολής προφορικών προσφορών μόνο μεταξύ των δυο πλειοδοτών που προσφέρουν τη μεγαλύτερη τιμή με τις γραπτές προσφορές. Στην περίπτωση που: **α)** δύο ή περισσότεροι πλειοδότες κατέθεσαν γραπτές προσφορές με ίση μεγαλύτερη τιμή, η διαδικασία των προφορικών προσφορών συνεχίζεται μεταξύ αυτών, **β)** η γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή είναι μία και δύο ή περισσότεροι πλειοδότες έχουν καταθέσει ίσες γραπτές προσφορές με την αμέσως χαμηλότερη τιμή, στη διαδικασία των προφορικών προσφορών μετέχουν και οι πλειοδότες αυτοί. Οι προφορικές προσφορές υποβάλλονται αμέσως μετά προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού και δεν μπορεί να γίνει κατακύρωση προτού περάσει τουλάχιστον μισή ώρα από την ολοκλήρωση της αποσφράγισης. Η κατακύρωση γίνεται προς τον πλειοδότη που προσφέρει τη μεγαλύτερη τιμή, αφού πρώτα γίνει τρεις φορές πρόσκληση για μεγαλύτερη προφορική προσφορά. Αν δεν υπάρξει προφορική προσφορά τα πράγματα που πλειστηριάζονται κατακυρώνονται σε όποιον υπέβαλε τη γραπτή προσφορά με τη μεγαλύτερη τιμή, ακόμη και αν δεν παρευρίσκεται στον τόπο του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση ίσων γραπτών προσφορών με τη μεγαλύτερη τιμή χωρίς να υποβληθεί προφορική προσφορά, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού διενεργεί αμέσως κλήρωση, από την οποία αναδεικνύεται ο υπερθεματιστής». Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 7 του ν. 3714/2008 «Οι διατάξεις των άρθρων 1 - 5 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται από την έναρξη της ισχύος του και στις εκκρεμείς εκτελέσεις ως προς το ατέλεστο μέρος της διαδικασίας αυτών και ως προς τις πράξεις εκτελέσεως που θα γίνουν μετά την έναρξη της ισχύος του. Το κύρος και οι έννομες συνέπειες των πράξεων της διαδικασίας εκτελέσεως που έχουν γίνει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν θίγονται». Τέλος, με το άρθρο 10 του αυτού ως άνω νόμου ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις του παρόντος νόμου αρχίζουν να ισχύουν από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν

ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του». Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι μεταβλήθηκε ο τόπος, ο χρόνος και η διαδικασία διενέργειας του πλειστηριασμού, και ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς εκτελέσεις, οι οποίες άρχισαν πριν την έναρξη ισχύος του ως άνω ν. 3714/2008, ήτοι πριν την 7.11.2008, ως προς το ατέλεστο μέρος της διαδικασίας αυτών και ως προς τις πράξεις εκτέλεσης που θα γίνουν μετά την έναρξη ισχύος του, χωρίς να θίγεται το κύρος τους...» (ΜΠΓιαννιτσών 417/2008 ΕΠολΔ 2008, σελ. 868, ΝΟΜΟΣ).

ΚΗΡΥΞΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ – ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟ

«...Κατ' άρθρο 1001 παρ. 1 ΚΠολΔικ την ημέρα του πλειστηριασμού και αμέσως πριν αρχίσει, πρέπει ο πλειστηριασμός να κηρυχθεί από κήρυκα και αυτό να αναφερθεί στην έκθεση του πλειστηριασμού. Κατ' άρθρο 965 παρ. 1 εδ. α' και δ' ΚΠολΔ η πλειοδοσία αρχίζει με βάση την τιμή της πρώτης προσφοράς. Κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέσει σε μετρητά ή με εγγυητική επιστολή τράπεζας ή με επιταγή που έχει εκδοθεί από τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εγγυοδοσία ίση προς το ένα τρίτο της τιμής της πρώτης προσφοράς. Και κατά δε το άρθρο 1004 παρ. 1 εδ. α' ΚΠολΔ ο υπερθεματιστής οφείλει να καταβάλλει αμέσως ολόκληρο το εκπλειστηρίασμα, εκτός εάν ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του επιτρέψει να καταβάλλει το πέραν της εγγυοδοσίας οφειλόμενο πλειστηρίασμα ή μέρος του μέσα σε δεκαπέντε το αργότερο ημέρες. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προς τις διατάξεις των άρθρων 933 παρ. 1, 216 παρ. 1α και 224 ΚΠολΔικ, προκύπτει ότι η παράλειψη της κήρυξης του πλειστηριασμού επιφέρει ακυρότητα μόνο με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης και ότι εάν η βλάβη αυτή συνίσταται στην μη ενημέρωση και από τον λόγο αυτό απομάκρυνση ή μη προσέλευση υποψηφίων πλειοδοτών, πρέπει, για την απαγγελία της ακυρότητας του πλειστηριασμού, εκείνος που την επικαλείται να προσδιορίσει και τα πρόσωπα τα οποία προσήλθαν ή έμελλαν να προσέλθουν κατά τη διενέργεια του πλειστηριασμού για να πλειοδοτήσουν και τα οποία απομακρύνθηκαν ή δεν προσήλθαν εξ αιτίας της παράλειψης κήρυξης του πλειστηριασμού.. Ο προσδιορισμός αυτός είναι αναγκαίος για να μπορεί να ελεγχθεί κατά την διεξαγωγή των αποδείξεων, αν τα κατανομαζόμενα πρόσωπα είχαν την ικανότητα, τη σοβαρή πρόθεση και την οικονομική δυνατότητα να μετάσχουν στον πλειστηριασμό. Από τα στοιχεία όμως αυτά, η ικανότητα και η οικονομική δυνατότητα των κατονομαζομένων προσώπων να πλειοδοτήσουν και ειδικότερα να καταθέσουν εγγυητική επιστολή ποσού ίσου προς το ένα τρίτο της τιμής της πρώτης προσφοράς δεν είναι ανάγκη να μνημονεύονται ειδικώς στην ανακοπή, αλλά μπορούν να προκύψουν από τις αποδείξεις, ενώ η πρόθεση των εν λόγω προσώπων να μετάσχουν στον πλειστηριασμό είναι μεν αναγκαίο στοιχείο της ανακοπής, δεν χρειάζεται όμως ιδιαίτερη έξαρση, αφού εμπεριέχεται λογικώς στη μνεία ότι τα ανωτέρω πρόσωπα επρόκειτο να πλειοδοτήσουν και απομακρύνθηκαν ή δεν προσήλθαν γιατί δεν ενημερώθηκαν από τον κήρυκα. Εν προκειμένω, με τον μοναδικό λόγο της αιτήσεως αναιρέσεως, υπό την επίκληση του άρθρου 559 αρ.14 ΚΠολΔ, προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, παρά τον νόμο δεν κήρυξε απαράδεκτη την ένδικη ανακοπή του αρχικώς ανακόπτοντος (κληρονομηθέντος ήδη από τους αναιρεσίβλητους), με την οποία εζητείτο να κηρυχθεί άκυρος ο αναφερόμενος σ' αυτή πλειστηριασμός, λόγω μη κήρυξης του πλειστηριασμού αυτού πριν την έναρξή του από κήρυκα, παρά το γεγονός ότι στην ανακοπή δεν αναφέρεται ότι οι κατονομαζόμενοι σε αυτή υποψήφιοι πλειοδότες που δεν ενημερώθηκαν για τη διενέργεια του πλειστηριασμού, είχαν την πρόθεση και την (πραγματική και νομική) δυνατό-

τητα να πλειοδοτήσουν και ειδικότερα είχαν μαζί τους εγγυητική επιστολή ποσού ίσου προς το 1/3 της τιμής της πρώτης προσφοράς. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, γιατί, όπως εκτέθηκε στην αρχή της παρούσας, τα ανωτέρω στοιχεία δεν ήταν αναγκαίο να μνημονεύονται ειδικώς στην ένδικη ανακοπή και πάντως εμπεριέχονται σ' αυτήν, αφού, όπως προκύπτει από την επισκόπησή της, έχουν προσδιορισθεί τα πρόσωπα, τα οποία σκόπευαν να πλειοδοτήσουν και δεν συμμετείχαν γιατί δεν ενημερώθηκαν για τον πλειστηριασμό πριν από την έναρξή του. Κατ' ακολουθίαν, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως...» (ΑΠ 911/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2010, σελ. 2490). **(ορ. και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349, «ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗ, ΠΑΡΑΚΩΛΥΣΗ ΠΛΕΙΟΔΟΤΩΝ», σελ. 364).**

ΜΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΠΛΕΙΟΔΟΤΩΝ ΣΤΟΝ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟ ΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΟΡΑ - ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΑΙΤΗΣΗ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 966 παρ. 2 του ΚΠολΔ, εάν δεν παρουσιασθούν πλειοδότες, το πράγμα που εκπλειστηριάζεται κατακυρώνεται στην τιμή της πρώτης προσφοράς σ` εκείνον, υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση, εάν αυτός το ζητήσει. Εάν δεν υποβληθεί αίτηση, γίνεται νέος πλειστηριασμός εντός σαράντα (40) ημερών. Κατά δε την παράγραφο 3 του ίδιου, ως άνω, άρθρου, εάν στο νέο πλειστηριασμό δεν γίνει και πάλι κατακύρωση, το αρμόδιο, κατ` άρθρο 933 παρ. 1 του ΚΠολΔ, Δικαστήριο της περιφερείας του τόπου της εκτελέσεως, ήτοι το Ειρηνοδικείο, αν ο εκτελεστός τίτλος, στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση, είναι απόφαση του Ειρηνοδικείου και το Μονομελές Πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να διατάξει να γίνει νέος πλειστηριασμός, μέσα σε τριάντα ημέρες, με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς ή να επιτρέψει, μέσα στην ίδια προθεσμία, να πουληθεί ελεύθερα το πράγμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού σ` εκείνον υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση ή σε τρίτον, με τίμημα που ορίζεται από το Δικαστήριο, το οποίο μπορεί και να ορίζει να πληρωθεί με δόσεις μέρος του τιμήματος. Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του αυτού άρθρου, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση της με το άρθρο 4 παρ. 14 του Ν. 2298/1995, εάν και ο νέος πλειστηριασμός έμεινε χωρίς αποτέλεσμα ή δεν κατορθώθηκε η ελεύθερη εκποίηση, το Δικαστήριο μπορεί να άρει την κατάσχεση ή να διατάξει να γίνει αργότερα νέος πλειστηριασμός, με την ίδια ή κατώτερη τιμή της πρώτης προσφοράς. Από την, ως άνω, διάταξη συνάγεται, ότι σκοπός του νομοθέτη είναι η κατά το δυνατόν συντομότερη περαίωση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως και η αποφυγή συνεχών πλειστηριασμών, που αποβαίνουν άκαρποι από τη μη εμφάνιση πλειοδοτών. Προς το σκοπό αυτό ο νομοθέτης με τη διάταξη αυτή, η ρύθμιση της οποίας είναι ειδική, θέτει ορισμένες προϋποθέσεις, τη συνδρομή των οποίων ελέγχει το Δικαστήριο. Έτσι, εάν μετά και το δεύτερο πλειστηριασμό δεν επιτευχθεί κατακύρωση, είτε στον πλειοδοτήσαντα είτε στον επισπεύδοντα, παρεμβαίνει το αρμόδιο, κατ` άρθρο 933 του ΚΠολΔ, Δικαστήριο, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον και κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, το οποίο έχει τη διαζευκτική ευχέρεια να διατάξει, **α)** είτε τη διενέργεια νέου πλειστηριασμού, εντός τριάντα ημερών, με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς, **β)** είτε την, εντός τριάντα ημερών, ελεύθερη εκποίηση του πράγματος από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στον

υπέρ ου η εκτέλεση ή τρίτον, με τίμημα καθοριζόμενο από το ίδιο. Σε περίπτωση που διατάχθηκε νέος (τρίτος) πλειστηριασμός και αυτός αποβεί και πάλι χωρίς αποτέλεσμα, το ίδιο, ως άνω, Δικαστήριο και με την αυτή διαδικασία των άρθρων 686 επ. του ΚΠολΔ μπορεί να διατάξει τη διενέργεια τετάρτου πλειστηριασμού σε απώτερο χρονικό σημείο, το οποίο δεν προσδιορίζεται από το νόμο, προδήλως για να εξευρίσκεται εκάστοτε ο προσφορότερος για την ενέργεια του και επιτυχή αυτού έκβαση χρόνος, με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς (Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, τομ. Β` παρ. 365, Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, υπ` άρθρο 966, αριθ. 6 και 8). Ως «τιμή πρώτης προσφοράς» δε, στην περίπτωση αυτή, νοείται όχι εκείνη που ορίστηκε με την αρχική περίληψη της κατασχετηρίου εκθέσεως, αλλά αυτή που ορίσθηκε αργότερα, είτε με την κατ` άρθρο 961 ΚΠολΔ παρέμβαση του Δικαστηρίου, είτε με την τυχόν μείωση αυτής από το Δικαστήριο κατ` άρθρο 966 παρ. 3 του ίδιου Κώδικα, δηλαδή με αφετηρία την τιμή πρώτης προσφοράς του προηγουμένου πλειστηριασμού (ΜΠΛαρ 1372/2004 Δικογραφία 2005. 151, Βαθρακοκοίλης ο.π.)....» (ΜΠΘεσ 2282/2013 ΝΟΜΟΣ). «...Για να διαταχθεί νέος (τρίτος) πλειστηριασμός με τις παραπάνω διαφοροποιήσεις απαιτείται η διαπίστωση αδυναμίας κατακύρωσης στην τιμή που έχει καθορισθεί ως τιμή πρώτης προσφοράς (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, υπό το άρθρο 1003 ΚΠολΔ παρ. 568, και υπό το άρθρο 966 ΚΠολΔ παρ. 365). ..» (ΜΠΘεσ 26269/2012, ΝΟΜΟΣ) «...Κατά τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 966 ΚΠολΔ, εάν μετά και τον δεύτερο πλειστηριασμό ο οποίος διενεργείται σε περίπτωση κατά την οποία δεν αναδείχθηκε υπερθεματιστής, δεν γίνει κατακύρωση, το αρμόδιο δικαστήριο το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να διατάξει να γίνει νέος πλειστηριασμός μέσα σε τριάντα ημέρες με την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς ή να επιτρέψει μέσα στην ίδια προθεσμία να πουληθεί ελεύθερα το πράγμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού σε εκείνον υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση ή σε τρίτον. Για την ενεργοποίηση της παραπάνω διάταξης απαιτείται αίτηση καθενός ο οποίος έχει έννομο συμφέρον για τη διενέργεια νέου πλειστηριασμού, καθώς και να διαπιστωθεί η αδυναμία κατακυρώσεως στην τιμή της πρώτης προσφοράς, ανεξάρτητα αν η τιμή αυτή είχε ορισθεί με την έκθεση κατασχέσεως ή με απόφαση κατόπιν ανακοπής του άρθρου 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, με την απόφασή του δε το δικαστήριο δεν μπορεί να μεταβάλλει άλλους όρους του πλειστηριασμού, πέραν της τιμής της πρώτης προσφοράς (ΜΠρΘεσ 30257/2003 Αρμ 2004.585, ΜΠΛαρ 1372/2004 Δικογραφία 2005.151, Νικολόπουλος σε Κεραμέως - Κονδύλη - Νίκα Ερμηνεία ΚΠολΔ υπό άρθρο 966 αρ. 8, όπου και παράθεση περαιτέρω νομολογίας). Σκοπός της παραπάνω διάταξης, όπως και αυτής της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, είναι η κατά το δυνατό συντομότερη περαίωση της εκτελεστικής διαδικασίας, η οποία δεν μπορεί να παραμένει σε εκκρεμότητα στο διηνεκές, καθώς κατ` αυτό τον τρόπο προκαλείται βλάβη στον καθ` ου η εκτέλεση, ο οποίος επιβαρύνεται με νέα έξοδα εκτέλεσης (ΑΠ 1460/1998 ΕλλΔνη 38.1548, ΜΠρΑλεξ 1019/2009 ΕφΑΔ 2010.114)...» (ΜΠΡόδου 23/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Ο νέος (τρίτος) πλειστηριασμός διατάσσεται εντός τριάντα (30) ημερών, με αφετήριο σημείο την κατάθεση της αποφάσεως στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Αποκλείεται η έναρξη της προθεσμίας αυτής από τον προηγούμενο (δεύτερο) πλειστηριασμό, διότι είναι ενδεχόμενο η προθεσμία να έχει ήδη παρέλθει κατά τη δημοσίευση της αποφάσεως του Δικαστηρίου που διέταξε τον τρίτο πλειστηριασμό. Η τιμή της πρώτης προσφοράς μπορεί να είναι η ίδια, δηλαδή του δεύτερου πλειστηριασμού ή κατώτερη, η οποία ορίζεται από το Δικαστήριο, στην ευχέρεια του οποίου από-

κειται, βάσει των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, να ορίσει την ίδια ή κατώτερη τιμή πρώτης προσφοράς, ενόψει της αδυναμίας κατακυρώσεως, με την προοπτική της πλειστηριάσεως και κατακυρώσεως του πράγματος. Σημειώνεται ότι, πέραν της ανωτέρω δυνατότητας μειώσεως της τιμής της πρώτης προσφοράς, το Δικαστήριο δεν μπορεί να μεταβάλει άλλους όρους του πλειστηριασμού. Η υποβαλλόμενη στο Δικαστήριο αίτηση πρέπει να περιέχει το ποσό της τιμής της πρώτης προσφοράς στο οποίο ζητείται να καθοριστεί αυτή από το Δικαστήριο (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη Ερμ. ΚΠολΔ εκδ. 1997, τ, Ε`, άρθρο 966 σελ. 832)...» (ΜΠΜεσ 290/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ – ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ

«...Κατά το άρθρο 1005 παρ. 1 ΚΠολΔ, «από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλει το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Με την κατακύρωση, και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση». Από τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 1017 παρ. 2, του ίδιου Κώδικα, 199, 513, 1033, 1192 και 1198 ΑΚ, προκύπτει ότι ο αναγκαστικός πλειστηριασμός ακινήτου, που αποτελεί ιδιόρρυθμη σύμβαση πωλήσεως, η οποία ενεργείται υπό το κύρος της αρχής και τελειώνεται με την κατακύρωση που αποδέχεται την τελευταία προσφορά του υπερθεματιστή, δεν δημιουργεί, κατά τρόπο πρωτότυπο, νέο δικαίωμα του υπερθεματιστή, αλλά αποτελεί αιτία μεταβιβάσεως προς αυτόν, μόνο όσων δικαιωμάτων είχε στο πλειστηριασθέν ο οφειλέτης (ΟλΑΠ 2/1993). Ενόψει δε της κατά τρόπο παράγωγο κτήσης της κυριότητος από τον υπερθεματιστή, για τη μετάσταση της κυριότητας του ακινήτου ή όσων δικαιωμάτων είχε στο πλειστηριασθέν ο καθ` ου η εκτέλεση, πρέπει αυτό να ανήκει στον οφειλέτη. Στις περιπτώσεις συνεπώς που ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης δεν ήταν κύριος του πλειστηριασθέντος ακινήτου, επειδή κατά τον χρόνο μεταγραφής της κατακυρωτικής εκθέσεως είχε συντελεσθεί η απαλλοτρίωσή του (άρθρο 7 παρ. 1 ν.δ 797/1971) και συνακόλουθα την κυριότητα αυτού είχε αποκτήσει ο υπερού η απαλλοτρίωση, ο υπερθεματιστής δεν αποκτά την κυριότητα του ακινήτου, ούτε όμως και το δικαίωμα να εισπράξει την αποζημίωση που έχει κατατεθεί στο ΤΠΔ υπέρ του κυρίου του απαλλοτριωθέντος ακινήτου, καθόσον με την μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής εκθέσεως ο υπερθεματιστής δεν μπορεί να αποκτήσει την κυριότητα του πλειστηριασθέντος ακινήτου αναδρομικά, σε χρόνο δηλαδή που ο καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτης ήταν κύριος του ακινήτου πριν από τη συντέλεση της απαλλοτριώσεως, μετά την οποία απώλεσε την κυριότητα που είχε επ` αυτού...» (ΑΠ 351/2011, ΕλλΔνη 2011, σελ. 994).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ – ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑ – ΠΛΑΝΗ – ΑΠΑΤΗ – ΑΠΕΙΛΗ

«...**Ο αναγκαστικός πλειστηριασμός, ανεξάρτητα από τη νομική φύση του, δεν υπόκειται σε προσβολή με βάση την κατά τα άρθρα 939 επ. ΑΚ καταδολίευση δανειστών, διότι σε διάρρηξη, με τους όρους των άρθρων 940 - 944 ΑΚ, υπόκεινται μόνο οι απαλλοτριώσεις των μοναδικών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, οι οποίες γίνονται από αυτόν όχι αναγκαστικά αλλά εκουσίως και με σκοπό βλάβης του δανειστή που επιδιώκει τη διάρρηξη. Αλλά και όταν ο αναγκαστικός πλειστηριασμός έγινε ύστερα από τη δημιουργία ψευδών χρεών και μεθόδευση του καθού η εκτέλεση, του υπερθεματιστή και του φερόμενου ως δανειστή που**

επέσπευσε την αναγκαστική εκτέλεση, προκειμένου ο πρώτος να αποφύγει την ικανοποίηση των πραγματικών δανειστών του, δεν υπόκειται, και στην περίπτωση αυτή, σε διάρρηξη, διότι, σύμφωνα με τα όσα προεκτέθηκαν, ναι μεν ο πλειστηριασμός εξομοιώνεται με πώληση, πλην όμως αυτή ενεργείται υπό το κράτος της αρχής και με τη δημοσιότητα και τις διατυπώσεις που απαιτεί ο νόμος για τη διενέργεια του πλειστηριασμού, λαμβάνεται πρόνοια για την επίτευξη μεγαλύτερου πλειστηριάσματος και παρέχεται, αφενός μεν η ευχέρεια σε οποιονδήποτε να πλειοδοτήσει, αφετέρου δε η δυνατότητα σε κάθε δανειστή για αναγγελία της απαιτήσεώς του κατά την κατάταξη...» (ΟλΑΠ 12/2008, ΝΟΜΟΣ) «...Ο πλειστηριασμός, ο οποίος διενεργείται από δημόσιο όργανο, κατ' ενάσκηση δημόσιας εξουσίας που του παρέχει ο νόμος και τελειούται με την κατακύρωση, η οποία αποτελεί πράξη του δημοσίου αυτού οργάνου, **δεν μπορεί να προσβληθεί για εικονικότητα,** διότι δεν είναι νοητή εικονική δήλωση του δημοσίου οργάνου, το οποίο εκδηλώνει βούληση παραγωγική έννομης σχέσης και ενεργεί ως πρόσωπο που δικαιοπρακτεί κατά το νόμο και όχι απλώς για τη βεβαίωση ξένης αλλοδαπής βουλήσεως (ΑΠ 1113/76, ΑΠ 659/74)...» (ΑΠ 1743/2007 ΕλλΔνη 2009, σελ. 1058) «...Επί ανακοπής ακυρώσεως του πλειστηριασμού και της κατακυρώσεως δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 140, 147 και 150 του ΑΚ (ακύρωση αυτού λόγω πλάνης, απάτης ή απειλής), γιατί αντίκειται στις αναφερόμενες διατάξεις του δημοσίου οργάνου, το κύρος του οποίου το προφυλάσσει από τέτοιες καταστάσεις (βλ. Βαθρακοκοίλη: ό.π. σελ. 499, ΕΑ 1894/1993 Δνη 35.156, ΕΑ 4101/1988 Δνη 31.152) (ΕιρΡόδου 574/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 933 και 934 § 1γ ΚΠολΔ, 73 και 75 § 2 του ΚΕΔΕ συνάγεται, ότι προκειμένου περί ακινήτων, εάν δεν προσβληθεί ο πλειστηριασμός από τον καθού η εκτέλεση οφειλέτη για ακυρότητα εντός των αναφερομένων σ' αυτές προθεσμιών, ήτοι εντός ενενήντα ημερών από τη μεταγραφή της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης (κατά τη διάταξη του άρθρου 934 § 1γ ΚΠολΔ) και σε κάθε περίπτωση εντός ενενήντα ημερών από τον πλειστηριασμό (κατά τη διάταξη του άρθρου 75 § 2 ΚΕΔΕ), αυτός θεραπεύεται από τυχόν ακυρότητες, είτε αυτές ανάγονται σε πλημμέλειες της διεξαγωγής του, είτε αναφέρονται σε επιμέρους πράξεις της προηγηθείσας εκτελεστικής διαδικασίας. **Τα ανωτέρω όμως προϋποθέτουν και υπαρκτό πρόσωπο οφειλέτη - καθού η εκτέλεση και έχουν εφαρμογή επί της ελαττωματικής διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, από την οποία διακρίνεται η ανύπαρκτη ή ανυπόστατη κατάσχεση και κάθε πράξη της προδικασίας και κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης (όπως είναι εκείνη η οποία στρέφεται κατά ανύπαρκτου προσώπου), διότι η τελευταία στερείται ακόμη και των εξωτερικών τυπικών της γνωρισμάτων από υποκειμενικής και αντικειμενικής πλευράς. Η ελαττωματικότητα αυτή, επί ανυπάρκτου ή ανυπόστατου αναγκαστικής εκτέλεσης, δεν ανάγεται στη διαδικασία ή τον τύπο μιας ή περισσοτέρων διαδικαστικών πράξεων, αλλά στο κατά νόμο επιτρεπτό της αιτούμενης και πραγματοποιούμενης δικαστικής προστασίας.** Δημιουργείται συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, και έτερο είδος ελαττώματος, το οποίο επιφέρει ως συνέπεια το ανίσχυρο της αναγκαστικής εκτέλεσης ως συνόλου. **Κύρωση δηλαδή του εν λόγω ελαττώματος (της ανύπαρκτης εκτέλεσης) είναι η κήρυξη ή η αναγνώριση του ανίσχυρου της αναγκαστικής εκτέλεσης ή της συγκεκριμένης πράξης (πλειστηριασμού), η οποία μπορεί να επιτευχθεί με την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής ή την προβολή ενστάσεως από τον έχοντα έννομο συμφέρον**...» (ΑΠ 489/2004, ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΟΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«...Η κατάσχεση και ο πλειστηριασμός προϋποθέτουν ότι ο οφειλέτης είναι δικαιούχος του δικαιώματος που κατάσχεται και εκπληστεριάζεται, καθώς και ότι έχει εξουσία διάθεσής του. Η έλλειψη τέτοιας εξουσίας, όπως και η έλλειψη κυριότητας του οφειλέτη πάνω στο αντικείμενο που κατασχέθηκε και εκπλειστηριάσθηκε, καθιστά τον πλειστηριασμό απρόσφορο να επιφέρει τα έννομα αποτελέσματά του, που είναι η μεταβίβαση του αντικειμένου του πλειστηριασμού στον υπερθεματιστή. Είναι λοιπόν δυνατόν ο πλειστηριασμός, που αποτελεί και την αιτία κτήσεως του κατασχεθέντος δικαιώματος, να παραμένει έγκυρος ως διαδικαστική πράξη, γιατί δεν έχει προσβληθεί με την ανακοπή του άρθρου 934 ΚΠολΔ, αλλά να είναι ανίσχυρος και ανενεργής ως δικαιοπραξία διαθέσεως του ουσιαστικού δικαίου, επειδή δεν επέφερε μεταβίβαση της κυριότητας του πράγματος που πλειστηριάσθηκε στον υπερθεματιστή, ακόμη και αν έχει εκδοθεί περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως (ΟλΑΠ 1688/1983, ΑΠ 265/2004...» (ΑΠ 1523/2006, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΓΩΓΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΗΘΗ ΚΥΡΙΟ-ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

«...Με τα άρθρα 1005 παρ 1 εδ. β` και 1020 ΠολΔ ορίζεται, αντιστοίχως, ότι: « Με την κατακύρωση και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος, κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση». «Αγωγή διεκδίκησης του πράγματος που πλειστηριάστηκε πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική για τα ακίνητα πέντε ετών, απο τότε που μεταγράφτηκε η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης». Απο τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό και με τα άρθρα 1033 επ. ΑΚ, προκύπτει ότι, σε περίπτωση πλειστηριασμού ακινήτου, η πάροδος πενταετίας απο της μεταγραφής της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως δεν έχει ως συνέπεια την απώλεια της κυριότητας, που έχει τρίτος στο πλειστηριασθέν πράγμα, και την κτήση της απο τον υπερθεματιστή, αλλα παρέχει απλώς στον τελευταίο και στους διαδόχους του δικαίωμα να αποκρούσουν τη διεκδικητική αγωγή του τρίτου κυρίου, που εξακολουθεί όμως να παραμένει και μετά ταύτα κύριος του πράγματος, μέχρις ότου απολέσει την κυριότητα κατά νόμιμο τρόπο, έχοντας στο αναμεταξύ διάστημα, αυτός και όχι ο υπερθεματιστής, την κατά το άρθρο 17 του Συντάγματος προστασία. Συνεπώς η διάταξη του άρθρου 33 παρ 3 εδ. α` του ν. 1473/1984, που ορίζει ότι: «Απο την ισχύ της διάταξης του άρθρου 1020 του κώδικα πολιτικής δικονομίας η προθεσμία των πέντε ετών, που ορίζεται σ` αυτή, ισχύει για το Δημόσιο, μόνο εφόσον κοινοποιήθηκε σ` αυτό περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης μαζί με το πιστοποιητικό μεταγραφής της και αρχίζει απο την κοινοποίησή της», δεν προσκρούει στο άρθρο 17 του Συντάγματος, ούτε κατά το μέρος που καταλαμβάνει και εκείνες τις περιπτώσεις, στις οποίες είχε συμπληρωθεί η πενταετία πρίν απο την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Γιατί, αν το πλειστηριασθέν ακίνητο δεν ανήκε στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη, αλλά στο Δημόσιο, η αλλαγή του χρόνου ενάρξεως της αποκλειστικής προθεσμίας για την άσκηση της διεκδικητικής αγωγής, που θεσπίζει η προπαρατεθείσα διάταξη, στερεί μεν τον υπερθεματιστή απο τη γεγεννημένη εκ του άρθρου 1020 ΚΠολΔ ένστασή του, δεν προσβάλλει όμως κεκτημένο δικαίωμά του κυριότητας στο πράγμα, αφού τέτοιο δικαίωμα δεν μπορεί να αποκτήσει μετά την 11.9.1915 με χρησικτησία σε

ακίνητο του Δημοσίου, οσονδήποτε χρονικό διάστημα κι αν περάσει απο την κατακύρωση και τη μεταγραφή της περιλήψεως της σχετικής εκθέσεως, ενόψει του ότι απο την ως άνω ημερομηνία και εφεξής τα δικαίωμα του Δημοσίου σε ακίνητα δεν υπόκεινται σε παραγραφή, ούτε αποσβεστική ούτε κτητική (άρθρο 21 ν.δ. 22.4/16.5.1926, άρθρο 4 παρ 1 ν. 1538/1938, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. ΔΞΗ/1912 και των βάσει αυτού εκδοθέντων διαταγμάτων περι δικαιοδοσίου)...» (ΑΠολ 25/1993, ΝοΒ 1994, σελ.478). «...Επειδή πρόκειται για αποκλειστική προθεσμία δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις των άρθρων 152-158 ΚΠολΔ περί επαναφοράς των πραγμάτων στην πρότερα κατάσταση (Μπρίνιας ο.π. σελ. 1221), εφαρμόζονται όμως αναλόγως σύμφωνα με το άρθρο 279 ΑΚ όσες από τις διατάξεις περί παραγραφής συνάδουν προς την έννοια, τη φύση και το σκοπό της αποκλειστικής προθεσμίας, όπως είναι οι διατάξεις των άρθρων 255 και 257 για την αναστολή λόγω συνδρομής λόγων ανώτερης βίας ή δόλου του αντιδίκου, καθώς και εκείνες των άρθρων 261 και 263 του ίδιου Κώδικα για τη διακοπή της αποσβεστικής προθεσμίας με την έγερση της αγωγής (βλ. Γεωργιάδη-Σταθόπουλο Αστ. Κωδ. άρθρο 279 σελ. 485 αριθ. 5. Σημαντήρας Γεν. Αρχές σελ. 599, ΑΠ 423/1975 ΝοΒ 23 σελ. 1175, ΑΠ 1036/1974 ΝοΒ 23 σελ. 618)...» (ΕφΑθ 8262/2001, ΕλλΔνη 2003, σελ.213).

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗ – ΚΑΘΟΥ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ – ΕΝΕΧΥΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΚΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ **έως την κατακύρωση**, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν καθώς και τα έξοδα. Στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση. Όπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή, παρέχεται ευχέρεια στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη να ματαιώσει τον πλειστηριασμό, εξοφλώντας την απαίτηση για την οποία επιβλήθηκε η κατάσχεση με τους δουλευμένους τόκους, τις νομίμως αναγγελθείσες απαιτήσεις, αν στηρίζονται σε εκτελεστό τίτλο (άρθρ. 1002 παρ. 3 σε συνδ. με άρθρο 969 παρ. 3 ΚΠολΔ), καθώς και τα έξοδα της εκτελέσεως ως την ημέρα της πληρωμής. Η καταβολή των ποσών αυτών, για να ματαιωθεί ο πλειστηριασμός και να αρθεί η κατάσχεση, πρέπει να γίνει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού κατά την ημέρα της διεξαγωγής του και ως την κατακύρωση. Για να επέλθει ματαίωση του πλειστηριασμού, την οποία ο συμβολαιογράφος θα καταχωρήσει στη σχετική έκθεση που θα συντάξει, πρέπει η εξόφληση της οφειλής να είναι πραγματική και προσήκουσα. Ως εξόφληση νοείται η κατά τους όρους του ουσιαστικού δικαίου (άρθρα 416 επόμ. ΑΚ) απόσβεση της ενοχής. Απλή δήλωση του καθού η εκτέλεση ότι προσφέρεται να εξοφλήσει χωρίς άμεση εξόφληση ή απόδειξη της γενόμενης εξοφλήσεως δεν αρκεί, πολύ δε περισσότερο δεν αρκεί απλή πρόταση για διακανονισμό του χρέους (ΑΠ 95/2006, ΑΠ 1565/2001)...» (ΑΠ 385/2010, ΝοΒ 2010, σελ. 1757). «...Από τις διατάξεις των άρθρων 969 §§ 2 και 3 και 1002 § 2 ΚΠολΔ προκύπτει ότι **επί εκτελέσεως εις βάρος ακινήτων εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει το δικαίωμα μέχρι την κατακύρωση να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν καθώς και τα έξοδα, οπότε στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση.** Ειδικά για τα κινητά ορίζει το άρθρο

969 § 2 ότι εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχει το δικαίωμα να ενεχυριάζει τα πράγματα που πλειστηριάζονται για να βρει τα μέσα να εξοφλήσει την απαίτηση. Εξάλλου ο υπάλληλος του πλειστηριασμού είναι υποχρεωμένος να τον ενεργήσει, εκτός αν συμφωνούν στη ματαίωσή του ο επισπεύδων την εκτέλεση ο επισπεύδων και όλοι οι αναγγελμένοι δανειστές. Η διάταξη περί ενεχυριάσεως των πραγμάτων, προκειμένου ειδικώς για ακίνητα, δεν καθιερώνει κατά νομική ακριβολογία, δικαίωμα εξαγοράς, αφού ο καθ' ου η εκτέλεση εξακολουθεί να είναι κύριος του κατασχεθέντος μέχρι τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, αλλά παρέχει στον οφειλέτη την ευχέρεια να ματαιώσει τον πλειστηριασμό. **Για να επέλθει όμως το αποτέλεσμα αυτό απαιτείται να εξοφληθούν, όχι μόνο η απαίτηση για την οποία έχει επιβληθεί η κατάσχεση με τους δεδουλευμένους τόκους, καθώς και οι απαιτήσεις που έχουν νομίμως αναγγελθεί μέχρι την ημέρα αυτή και στηρίζονται σε τίτλους εκτελεστούς, αλλά και τα έξοδα της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως που προκλήθηκαν από την επίδοση της επιταγής και εφεξής μέχρι την ημέρα της πληρωμής. Η καταβολή όμως των εν λόγω ποσών για να ματαιώσει τον πλειστηριασμό και να άρει την κατάσχεση του ακινήτου πρέπει να γίνει στον υπάλληλο επί του πλειστηριασμού, δηλαδή στο συμβολαιογράφο, όταν αυτός επιληφθεί του πλειστηριασμού κατά την ημέρα της διεξαγωγής του και μέχρι τη στιγμή της κατακυρώσεως.** Αν τυχόν ο επισπεύδων και οι αναγγελθέντες δανειστές εξοφληθούν προτού διενεργηθεί ο πλειστηριασμός, παρέχεται σ` αυτούς η δυνατότητα να ανακαλέσουν ή να παραιτηθούν από την εντολή προς εκτέλεση, την κατάσχεση και τις αναγγελίες. Στην περίπτωση που οι τελευταίοι θα αρνηθούν, ο καθ` ου η εκτέλεση έχει το δικαίωμα να ζητήσει με ανακοπή την ακύρωση της κατασχέσεως και των αναγγελιών, λόγω εξοφλήσεως. **Αν, παρά τη εν λόγω εξόφληση, κατά την ημέρα του πλειστηριασμού ο επισπεύδων δανειστής εμμένει στη συνέχισή του ή ο συμβολαιογράφος παράνομα αρνείται να αποδεχθεί την προσήκουσα και πλήρη καταβολή των ποσών για τη ματαίωση του πλειστηριασμού, ο τελευταίος, αν συνεχισθεί και περατωθεί, είναι άκυρος.** Η ακύρωση όμως επιτυγχάνεται όχι με ένσταση, αλλά μόνο με αγωγή ή ανακοπή ή κύρια παρέμβαση, ήτοι με επιθετικές πράξεις, οι οποίες κατά το άρθρο 910 § 4 ΚΠολΔ, πρέπει να ασκηθούν μέσα σε αποσβεστική προθεσμία τριών μηνών, που αρχίζει, προκειμένου για ακίνητα, από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής έκθεσης (ΑΠ 442/1993 Δνη 1995.88)...» (ΕφΔωδ 124/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΣΤΟΝ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΑ

«...**Η εξόφληση του χρέους, δια της καταβολής στον επισπεύδοντα, δεν ματαιώνει τον πλειστηριασμό ούτε συνεπάγεται άρση της κατάσχεσης. Η εν λόγω εξόφληση για να επιφέρει τα προαναφερόμενα αποτελέσματά της και την εντεύθεν ακυρότητα του πλειστηριασμού, ο οποίος παρά ταύτα συνεχίσθηκε, πρέπει να γίνεται κατά νόμο (άρθρα 1002 παρ. 2 και 3, 969 παρ. 3 ΚΠολΔ) στον υπάλληλο του πλειστηριασμού όταν αυτός επιλήφθηκε τούτου κατά την ημέρα της διεξαγωγής του.** Η εξόφληση προς τον επισπεύδοντα, πριν από τον πλειστηριασμό, απλώς παρέχει στον επισπεύδοντα την ευχέρεια να ανακαλέσει ή να παραιτηθεί από την εντολή προς εκτέλεση και την κατάσχεση (ΑΠ 399/2001)...» (ΑΠ 95/2006 ΕλλΔνη 2006, σελ. 475, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 1248/2010, ΕΠολΔ 2010, σελ. 742, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349, «ΑΝΑΚΟΠΗ ΛΟΓΩ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ-ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ-ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗ», σελ. 354 επ.).**

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Η άρση της κατάσχεσης επέρχεται αυτοδικαίως και συνεπώς **δεν απαιτείται η έκδοση δικαστικής απόφασης για την απαγγελία της ανατροπής της ή τη βεβαίωση της άρσης της, ως συνέπειας του αποσβεστικού γεγονότος της εξόφλησης.** Επομένως, ο οφειλέτης πρέπει να υποβάλει αίτηση στον οικείο υποθηκοφύλακα για τη διαγραφή της κατάσχεσης, χωρίς η ενέργεια αυτή του υποθηκοφύλακα ν' αποτελεί άσκηση δικαιοδοτικής εξουσίας. Σε περίπτωση όμως άρνησης του υποθηκοφύλακα, από οποιοδήποτε λόγο, για τη διαγραφή θα πρέπει να λύεται από το δικαστήριο της περιφέρειας, όπου η έδρα του, κατά τις διατάξεις του άρθρου 791 ΚΠολΔ (βλ. ΜΠΑ 336/2000 Δ/νη 2003/864, ΜΠΠειρ 331/87 Δ/νη 29/195, Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ τ. ΣΤ', σ. 327)...» (ΜΠΑθ 5353/2005, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και ...).**

ΕΚΘΕΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Η έκθεση πλειστηριασμού πρέπει να μνημονεύει, εκτός από τα αναφερόμενα στις διατάξεις των άρθρων 117, 960 §§ 1 έως 3, 963 και 965 § 2β ΚΠολΔ (βλ. και άρθ. 999 επ. για πλειστηριασμό ακινήτου), επιπλέον την πορεία του πλειστηριασμού και γενικά ό,τι συνέβη κατά τη διενέργειά του και έχει σχέση με αυτόν, ενώ η εν λόγω έκθεση συνιστά δημόσιο έγγραφο υπό την έννοια των άρθρων 438 έως 442 ΚΠολΔ, δηλαδή αποτελεί πλήρη απόδειξη για κάθε γεγονός που βεβαιώνεται σ' αυτή ότι έγινε από το συντάκτη της - υπάλληλο του πλειστηριασμού ή ενώπιόν του και μπορεί ν' ανατραπεί μόνο με την προσβολή της ως πλαστής (ΑΠ 339/2001 ΕλΔ 42.1300, ΕφΑθ 499/1997 ΕλΔ 38.1629, ΕφΑθ 1142/1995 Δ 27.331, ΕφΘεσ 726/1995 ΕλΔ 37.184, ΕφΠειρ 229/1990 ΕλΔ 35.163, Μπρίνιας, ό.π., τ. 2ος, άρθ. 965, § 341α, σελ. 875-878, Π. Γεσίου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως, έκδ. 2001, § 59, VII, αριθ. 9-14, Βαθρακοκοίλης, ό.π., τ. 8ος, άρθ. 965, αριθ. 5...» (ΕφΑθ131/2008 ΕλλΔνη 2009, τ. 50, σελ. 852, ΝΟΜΟΣ). «...Από τα άρθρα 965 και 1003 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι συμπράττοντα πρόσωπα στη σύνταξη της έκθεσης πλειστηριασμού, τα οποία πρέπει να μνημονεύονται και να την υπογράφουν, είναι αυτά που έχουν σχέση με το περιεχόμενο της. **Ο δικαστικός επιμελητής δεν συμπράττει στον πλειστηριασμό και συνεπώς δεν είναι αναγκαία η από αυτόν υπογραφή της έκθεσης. Η έκθεση πρέπει να υπογράφεται από το συντάκτη της, υπάλληλο του πλειστηριασμού, τον κήρυκα και τους παρόντες πλειοδότες.** Η παραβίαση των ως άνω επιβαλλόμενων διατυπώσεων επιφέρει ακυρότητα του πλειστηριασμού με τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 159 παρ. 3 ΚΠολΔ...» (ΕφΛάρισας 204/2001, ΝΟΜΟΣ).

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ Ο.Τ.Α ΓΙΑ ΤΕΛΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΤΑΠ)

«...Από τη διατύπωση της διάταξης αυτής (άρθρο 24 παρ. 18 ν. 2130/1993) και το σκοπό που επιδιώχθηκε με αυτή, ο οποίος συνίσταται στην παροχή δυνατότητας στους Ο.Τ.Α να εισπράττουν το τέλος ακίνητης περιουσίας προ της εκποιήσεως αυτής, σαφώς προκύπτει ότι αφορά μόνον τις περιπτώσεις εκούσιας εκποιήσεως και όχι την περίπτωση αναγκαστικής εκτελέσεως, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, ο κύριος του ακινήτου, ο οποίος δεν θα κατέβαλε το τέλος τέλος ακίνητης περιουσίας, θα καθιστούσε αυτό αναπαλλοτρίωτο, προς βλάβη των δανειστών του, πράγμα το οποίο είναι πέραν του σκοπού του νομοθέτη...» (ΕφΑθ 8798/2004, ΕλλΔνη 2004, σελ. 213, ΝΟΜΟΣ).

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ – ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΤΑΚΥΡΩΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

«...Κατά το άρθρο 1005 παρ.1 ΚΠολΔ από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλει το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως, με την κατακύρωση δε και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση, ενώ κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου η περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως είναι τίτλος εκτελεστός, με βάση δε αυτήν μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση υπέρ του υπερθεματιστή και των διαδόχων του και εναντίον εκείνου κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση και των διαδόχων του. Με βάση τ` ανωτέρω η περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως ρητά ανάγεται από το νόμο σε τίτλο εκτελεστό ο οποίος στηρίζει νέα διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως, με την οποία ο υπερθεματιστής επιδιώκει να αποκτήσει, πέρα από την κυριότητα του πράγματος που έχει ήδη αποκτήσει με τη μεταγραφή, και την κατοχή του. Με τη λήψη απογράφου και την επίδοση επιταγής προς εκτέλεση η οποία συντάσσεται στο αντίγραφο απογράφου της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως, αρχίζει η κατά το άρθρο 943 ΚΠολΔ νέα αυτοτελής διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως. Κατά της νέας αυτής αναγκαστικής εκτελέσεως επιβάλλεται η άσκηση ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ, εντός μάλιστα του εξαμήνου του άρθρου 934 παρ.1 περ.γ του ίδιου κώδικα. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν αρκεί η ακύρωση του πλειστηριασμού για να ακυρωθεί και η άμεση εκτέλεση (αποβολή κατά το άρθρο 943 ΚΠολΔ) που λαμβάνει χώρα με εκτελεστό τίτλο την περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως, διότι η συγκεκριμένη εκτέλεση είναι διαφορετική και δεν συμπαρασύρεται από την ακύρωση του πλειστηριασμού. Ακριβώς δε για να μην απολεσθεί η προθεσμία προσβολής της αποβολής, επιβάλλεται, ακόμα και όταν έχει προηγηθεί και εκκρεμεί ανακοπή κατά του πλειστηριασμού και της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως, να ασκηθεί σύμφωνα με το άρθρο 69 παρ.1 περ.δ ΚΠολΔ ανακοπή κατ` αυτής καθεαυτής της αποβολής, με την προβολή των ίδιων λόγων που ήδη έχουν προταθεί στην πρώτη ανακοπή κατά του πλειστηριασμού και της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως. Μάλιστα το δεδικασμένο που θα παραχθεί ως προς το κύρος της εκτελέσεως από την πρώτη ανακοπή, δεσμεύει το δικαστήριο της δεύτερης ανακοπής που δεν θα μπορεί να κρίνει με διαφορετικό τρόπο το κύρος της εκτελέσεως. Η παράλειψη του καθ` ου η εκτέλεση να αμυνθεί κατά της πράξεως εκτελέσεως της αποβολής, την καθιστά απρόσβλητη, ακόμα και αν ακυρωθούν η έκθεση πλειστηριασμού και κατακυρώσεως και η περίληψη της κατακυρωτικής εκθέσεως. Τέλος από τις προαναφερθείσες διατάξεις αλλά και από οποιαδήποτε άλλη διάταξη δεν προκύπτει υποχρέωση του υπερθεματιστή να μην προβεί σε μεταγραφή της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως από μόνο το λόγο ότι έχει ασκηθεί ανακοπή κατά της αναγκαστικής εκτελέσεως και ειδικότερα του πλειστηριασμού...» (ΑΠ 1437/2012, ΝοΒ 61.975 επ.). «...Η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης ασκεί διττή λειτουργία, που εκδηλώνεται αφενός στο χώρο του ουσιαστικού δικαίου, ώστε από τη μεταγραφή της να αποκτήσει ο υπερθεματιστής το δικαίωμα που είχε ο καθού η εκτέλεση (άρθρο 1005 παρ. 1 ΚΠολΔ), και αφετέρου στον χώρο του δικονομικού δικαίου με αναγωγή αυτής σε εκτελεστό τίτλο υπέρ του υπερθεματιστή και κατά του καθού η εκτέλεση, που αρνείται την απόδοση του πλειστηριασθέντος (άρθρο 1005 παρ. 2 ΚΠολΔ). Η διττή δε αυτή λειτουργία της προσδιορίζει και τα δικονομικά πλαίσια εντός των οποίων κινείται η δυνατότητα προσβολής της περίληψης ως άκυρης (Γ.

Μητσόπουλου, Προσβολή της περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης, ανεπίτρεπτη η εκχώρηση του δικαιώματος υπερθεματιστή, τόκοι υπερημερίας επί του πλειστηριάσματος, γνμδ., ΕλλΔνη 1993.533)...» (ΜΠΠειρ 1173/2006 Αρμ 2009, σελ. 97). «...**α)** όπως προκύπτει από το άρθρο 1005 ΚΠολΔ, η περίληψη της έκθεσης κατακύρωσης, η οποία εκδίδεται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού με βάση την έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης, καθιερώθηκε προκειμένου ο υπερθεματιστής να αποκτήσει τίτλο για μεταγραφή, συγχρόνως δε και τίτλο για εκτέλεση εναντίον εκείνου ή εκείνων που κατακρατούν το πλειστηριασθέν ακίνητο και κατά συνέπεια η περίληψη αποτελεί πρωτίστως διαδικαστική πράξη της εκτέλεσης, η οποία προσβάλλεται κατά τα άρθρα 933 επ. ΚΠολΔ, αποτελεί όμως και τίτλο περί των δικαιωμάτων του υπερθεματιστή, **β)** οι επιμέρους πράξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης έχουν μεν αυτοτέλεια, αλλά και συνδέονται οργανικώς μεταξύ τους, έτσι ώστε η ανυπαρξία ή η ελαττωματικότητα οποιασδήποτε από αυτές επιδρά ακυρωτικά και στις επόμενες, εφόσον η σχετική αιτίαση προβληθεί παραδεκτά για το λόγο εκείνο εντός των προθεσμιών του άρθρου 934 ΚΠολΔ, με ανακοπή του άρθρου 933 του ίδιου Κώδικα, **γ)** μόνον όταν ακυρωθεί με δικαστική απόφαση ο πλειστηριασμός παρέχεται η δυνατότητα ανακοπής και κατά της περίληψης με βάση την ακύρωση του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης, πλην όμως προς αποφυγή παρόδου της σχετικής προθεσμίας του άρθρου 934 παρ. 1 περ. α', οπότε η περίληψη, ως τίτλος εκτελεστός, καθίσταται απρόσβλητος, σκόπιμη είναι η άσκηση εμπρόθεσμης ανακοπής με λόγο την εκκρεμούσα προηγούμενη ανακοπή κατά του πλειστηριασμού και υπό αίρεση της ανακοπής αυτής, **δ)** είναι δυνατή, με το ίδιο περιεχόμενο, η σώρευση στο ίδιο δικόγραφο της κατά του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης ανακοπής με εκείνη κατά της περίληψης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 69 παρ. 15α ΚΠολΔ (ΑΠ 1083/1994 ΕλλΔνη 37.113), Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, Β` έκδ., παρ. 579 Ι, 590, Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, υπ' άρθρο 1005, αριθμ. 6, 22 και 29 και **ε)**...» (ΕφΠειρ 259/2007 Αρμ 2009, σελ. 98, ΝΟΜΟΣ).

ΤΙ ΑΠΟΚΤΑ Ο ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 1005 παρ. 1 ΚΠολΔ, από τη στιγμή που ο υπερθεματιστής καταβάλει το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού του δίνει περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, με την κατακύρωση δε, και αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα που είχε εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση. Με τη διάταξη αυτήν καθιερώνεται ρητά η αρχή ότι ο πλειστηριασμός αποτελεί αιτία παράγωγου τρόπου κτήσεως της κυριότητας και ότι συνεπώς ο υπερθεματιστής θεωρείται ειδικός διάδοχος του καθού η εκτέλεση (βλ. σχ. ΑΠ 605/2007 ΝοΒ 2008.1838, ΕφΑθ 3356/2006 ΕλλΔνη 2007.267). Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 992 παρ. 1,1005 παρ. 1 ΚΠολΔ και 1167 εδ. α` ΑΚ, προκύπτει ότι, σε περίπτωση που γίνει αναγκαστική κατάσχεση και στη συνέχεια πλειστηριασμός (μόνον) της ψιλής κυριότητας ακινήτου και, ακολούθως, μετά τον πλειστηριασμό, επέλθει απόσβεση της επικαρπίας με τον θάνατο του επικαρπωτή, ο υπερθεματιστής αποκτά αυτοδικαίως και τις εξουσίας του επικαρπωτή, από και με μόνη την απόσβεση της επικαρπίας, ως δικαιούχος του δικαιώματος της κυριότητας (βλ. ΕφΑθ 9371/2001 ΕλλΔνη 2003.828, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλ. παρ. 498α, Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 992, σελ. 163....» (ΕφΘεσ 418/2010 Αρμ. 2011, σελ. 86).

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ-ΑΝΑΚΟΠΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1000 ΚΠολΔ

ΓΕΝΙΚΑ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 1000 του ΚΠολΔ, **επί πλειστηριασμού ακινήτων (δεν ισχύει συνεπώς επί πλειστηριασμού κινητών)** και ύστερα από αίτηση του καθ' ού η εκτέλεση το δικαστήριο του άρθρου 933 ΚΠολΔ μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία του πλειστηριασμού έως έξι μήνες από την αρχική ημέρα του πλειστηριασμού, υπό τον όρο πάντοτε της καταβολής των εξόδων της επίσπευσης και του ενός τετάρτου του οφειλόμενου κεφαλαίου. Η αίτηση για τη χορήγηση αναστολής υποβάλλεται με ποινή απαραδέκτου πέντε τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες προ του πλειστηριασμού και η απόφαση, που είναι διαπλαστικής φύσεως, δημοσιεύεται έως τις 12 το μεσημέρι της Δευτέρας που προηγείται του πλειστηριασμού (διεξαγόμενου πάντοτε ημέρα Τετάρτη άρθ. 998 παρ. 2 ΚΠολΔ). Συνεπώς, η ανωτέρω απόφαση αναστολής, ως εκ της διαπλαστικής της φύσεως, αναπτύσσει μεν τις συνέπειές της από της δημοσιεύσεώς της οπότε άρχεται και το διατασσόμενο ανασταλτικό αποτέλεσμα, τούτο όμως τελεί υπό την αίρεση εκπληρώσεως όλων των τιθέμενων όρων της αναστολής το αργότερο έως του χρονικού σημείου που έχει ορισθεί για την έναρξη του πλειστηριασμού, διαφορετικά παύει άνευ άλλης διαδικασίας η ισχύς της αποφάσεως και χωρεί πάλιν επίσπευση του πλειστηριασμού. Ειδικότερα, στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται για τη συνέχιση της διαδικασίας του πλειστηριασμού γνωστοποίηση της λήξεως της αναστολής στα όργανα της εκτελέσεως, όπως αντιθέτως απαιτείται κατά το άρθρο 939 παρ. 4 επί αναστολής της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως που δίδεται λόγω της ασκήσεως ανακοπής εκ του άρθρου 933, αφενός διότι δεν προβλέπεται έκδοση τέτοιας αποφάσεως για να γνωστοποιηθεί, αφετέρου και διότι ο υπάλληλος του πλειστηριασμού λαμβάνει οίκοθεν γνώση δια της εντολής επισπεύσεως (άρθ. 999 παρ. 5 και 973 παρ. 1 ΚΠολΔ)...» (ΑΠ 83/2004 ΤΝΠΔΣΑ, ΕλλΔνη 2004, σελ. 765). «...Σκοπός του νομοθέτη είναι να οριοθετήσει χρονικά τη δυνατότητα ελεύθερης εκτίμησης της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 1000 ΚΠολΔ, ώστε να προστατεύσει έτσι αποτελεσματικά τον επισπεύδοντα και τους άλλους δανειστές από τη χορήγηση μεγάλης διάρκειας αναστολής. Κατά την ίδια ως άνω διάταξη κρίσιμος χρόνος για τον υπολογισμό έναρξης του εξαμήνου αναστολής του άρθρου 1000 ΚΠολΔ είναι ο πλειστηριασμός, που αρχικά ορίστηκε, ανεξάρτητα από το αν αυτός ανεστάλη ή ματαιώθηκε, καθώς και από το αν είχε επισπευσθεί αυτός από τον κατασχόντα ή οποιονδήποτε άλλον δανειστή που υποκαταστάθηκε. Συνεπώς πρόκειται για τον πλειστηριασμό που ορίστηκε με την αρχική περίληψη κατασχετήριας έκθεσης. Η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει από την επόμενη ημέρα του αρχικού πλειστηριασμού, λαμβάνεται δε υπόψη ο με την περίληψη κατασχετήριας έκθεσης καθορισμός του χρόνου ενέργειας του πλειστηριασμού, οπότε και οριστικοποιείται η ημερομηνία διενέργειας αυτού...» (ΜΠΛάρισας 316/2006 ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

«...Το δικαστήριο του άρθρου 933 δικάζοντας κατά την διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί να αναστείλει την διαδικασία του πλειστηριασμού έως έξι (6) μήνες από την αρχική ημέρα του πλειστηριασμού, αν δεν υπάρχει κίνδυνος βλάβης του επισπεύδοντος και εφόσον προσδοκάται βάσιμα ότι ο οφειλέτης θα ικανο-

ποιήσει μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα τον επισπεύδοντα ή ότι αν περάσει το χρονικό αυτό διάστημα, θα επιτευχθεί μεγαλύτερο πλειστηρίασμα...» (ΜΠΛάρισας 316/2006 ΤΝΠΔΣΑ). «.....Η αναστολή χορηγείται πάντοτε με τον όρο καταβολής: **ι)** Των τυχόν εξόδων επίσπευσης του πλειστηριασμού, τα οποία καθορίζονται στην απόφαση κατά προσέγγιση, και **ιι)** Του Ό τουλάχιστον του κεφαλαίου που οφείλεται στον επισπεύδοντα, εκτός αν για εξαιρετικούς λόγους (που αναφέρονται στην απόφαση συγκεκριμένα) το καταβλητέο έναντι του κεφαλαίου αυτού ποσό πρέπει να οριστεί μικρότερο. Ως κεφάλαιο δεν νοείται μόνο η κύρια απαίτηση αλλά και οι τόκοι, οι οποίοι αντιστοιχούν σε αυτή την απαίτηση, (βλ. ΑΠ 574/1981 ΕΕΝ 49.326, Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ 1997 άρθρ. 1000 αρ. 22). Εξαίρεση από τον όρο πληρωμής των εξόδων επίσπευσης του πλειστηριασμού δεν συγχωρείται. Ούτε όμως ο όρος καταβολής μέρους του κεφαλαίου μπορεί να παραλειφθεί εντελώς, διότι η διάταξη δεν επιτρέπει παρά μόνο την καταβολή ποσού μικρότερου από το ποσοστό του Ό του κεφαλαίου, (βλ. Στ. Ματθία, Τροποποιήσεις με τον Ν. 2298/1995 ΕλλΔνη 36.1458). (ΜΠΛάρισας 316/2006 ΤΝΠΔΣΑ).

ΠΟΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ - ΚΡΙΣΙΜΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

«...Από την πιο πάνω διάταξη προκύπτει ότι κρίσιμος χρόνος, για να υπολογιστεί η έναρξη του εξαμήνου αναστολής του συγκεκριμένου άρθρου είναι ο χρόνος διενέργειας του πλειστηριασμού που ορίστηκε αρχικά, ανεξάρτητα από το αν αυτός αναστάλθηκε ή ματαιώθηκε, καθώς και από το αν είχε επισπευθεί αυτός από τον κατάσχοντα ή από οποιονδήποτε άλλο δανειστή που υποκαταστάθηκε. Έτσι, το δικαστήριο που καλείται κάθε φορά να χορηγήσει αναστολή πλειστηριασμού σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1000 ΚΠολΔ, οφείλει να εξετάσει αν παρήλθε η εξάμηνη προθεσμία από την ημέρα διενέργειας του πλειστηριασμού, η οποία είχε οριστεί αρχικά, ανεξάρτητα από το αν ο καθ' ου η εκτέλεση χρησιμοποίησε ολόκληρη την προθεσμία ή όχι, ή αν είχε ανασταλεί προηγουμένως η διαδικασία του πλειστηριασμού σύμφωνα με το ίδιο άρθρο. **Εφόσον παρήλθε χρονικό διάστημα έξι μηνών από την αρχική ημέρα πλειστηριασμού, αποβαίνει αδύνατη η χορήγηση αναστολής, αφού δεν είναι δυνατό να χορηγηθεί αναστολή πέραν του εξαμήνου από την ημερομηνία, η οποία καθορίστηκε αρχικά ως χρόνος διενέργειας του πλειστηριασμού**, (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις 1985 παρ. 560, Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ 1997 άρθρ. 1000 αριθμ. 26). Ο νόμος 2298/1995 (άρθρο 4 § 25) περιόρισε σημαντικά τη δυνατότητα χορήγησης αλλεπάλληλων αναστολών πλειστηριασμού, βασισμένων στη διάταξη του άρθρου 1000 ΚΠολΔ. Ο χρόνος της αναστολής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει συνολικά τους έξι μήνες. Το χρονικό διάστημα των έξι μηνών, όπως προκύπτει με απόλυτη σαφήνεια από τη διάταξη του άρθρου 4 § 25 Ν. 2298/1995, υπολογίζεται από την αρχική ημέρα πλειστηριασμού, χωρίς να ενδιαφερθεί αν ο πλειστηριασμός ματαιώθηκε ή αναστάλθηκε στη διάρκεια της αρχικής ημέρας πλειστηριασμού ή ποιο ήταν το πρόσωπο που τον είχε επισπεύσει τότε. Το χρονικό διάστημα των έξι μηνών υπολογίζεται συνεχώς, με αφετηρία την αρχική ημέρα πλειστηριασμού, και αποτελεί το σταθερό χρονικό όριο της αναστολής του άρθρου 1000 ΚΠολΔ, ανεξάρτητα από αν έλαβαν χώρα στο διάστημα αυτό συναινετική αναστολή ή αναστολή βασισμένη σε άλλες διατάξεις, (βλ. Π. Γέσιου - Φαλτσή, Δίκαιο αναγκ. εκτέλεσης § 60 σελ. 469)....» (ΜΠΛάρισας 316/2006 ΤΝΠΔΣΑ). «...Στη χρονική διάρκεια του εξαμήνου υπολογίζεται ο χρόνος των αναστολών που χορηγούνται

εφάπαξ ή διαδοχικώς, είτε με δικαστική απόφαση είτε με κοινή συναίνεση επισπεύδοντος την εκτέλεση και καθ' ου αυτή, της ματαίωσης, λόγω διόρθωσης της περίληψης κατασχετήριας εκθέσεως, ενώ **δεν υπολογίζεται** ο χρόνος αναστολής του πλειστηριασμού με βάση άλλη διάταξη, όπως π.χ. αυτή του άρθρου 938 του ΚΠολΔ (βλ. ΑΠ 457/1992, ΕλλΔνη 35.1029.1030, Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ, άρθρ. 1000, τ. Στ΄, σελ. 296, Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, Β΄ έκδ. (1982), τ. Δ, παρ. 560, σελ. 1748 και επ. κάτω από το άρθρο 1000).....» (ΜΠΘεσ 28756/2011, ΤΝΠΔΣΑ).

ΣΩΡΕΥΣΗ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟ ΑΝΑΚΟΠΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1000 ΚΑΙ 954 ΚΠολΔ

«....Είναι δε νόμιμη (η αίτηση) στηριζόμενη, κατά την κύρια αυτής βάση στις διατάξεις των άρθρων 933 παρ. 1 και 938 παρ. 1 του ΚΠολΔ, και ως προς την επικουρική της βάση στις διατάξεις του άρθρου 954 παρ. 2, 4 ΚΠολΔ, η οποία παραδεκτώς σωρεύεται στο αυτό δικόγραφο με την ως άνω κύρια βάση της αίτησης αναστολής του άρθρου 938, εφόσον στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων είναι παραδεκτή η επικουρική σώρευση αιτήσεων λήψης ασφαλιστικών μέτρων, όπως και η σώρευση επικουρικών αιτημάτων, δηλαδή των αιτουμένων μέτρων, στα πλαίσια της ίδιας δίκης, δηλαδή στην ίδια εκκρεμή διαδικασία και όχι αν πρόκειται να εκδικαστούν χωριστά, γιατί τότε, στην περίπτωση δηλαδή χωριστής επικουρικής εκδίκασης της αίτησης ή του αιτήματος είναι απαράδεκτη η επικουρικώς ασκούμενη αίτηση ή αίτημα (βλ. Βασ. Βαθρακοκοίλη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, τ. Α` (1994), στο άρθρο 219, παρ. 11, σελ. 1161, με τις εκεί παραπομπές)...» (ΜΠΡόδου 1378/2003, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 954 ΚΠολΔ, σελ. 438, 442)**.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ – ΠΡΟΝΟΜΙΑ – ΣΕΙΡΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΑΤΟΣ - ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

(Άρθρο 974 ΚΠολΔ). ***«Πίνακας κατάταξης. Αν το πλειστηρίασμα δεν αρκεί για να ικανοποιηθεί εκείνος υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση και οι δανειστές που αναγγέλθηκαν, αυτός, όπως και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, καθώς και κάθε δανειστής που αναγγέλθηκε έχουν δικαίωμα μέσα σε πέντε ημέρες αφότου λήξει η προθεσμία για την αναγγελία να υποβάλουν παρατηρήσεις ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ο οποίος συντάσσει πράξη. Μέσα σε άλλες δέκα ημέρες αφότου λήξει αυτή η προθεσμία ο υπάλληλος του πλειστηριασμού, αφού λάβει υπόψη του και τις παρατηρήσεις που τυχόν έχουν υποβληθεί, συντάσσει πίνακα κατάταξης. «Η πέρα του διμήνου από τη λήξη των προθεσμιών αυτών καθυστέρηση σύνταξης του πίνακα αποτελεί για τον υπάλληλο του πλειστηριασμού πειθαρχικό παράπτωμα».*** **(Άρθρο 975 ΚΠολΔ).** ***«Γενικά προνόμια. Η κατάταξη των δανειστών στον πίνακα γίνεται με την εξής σειρά: Αφού αφαιρεθούν τα έξοδα της εκτέλεσης που ορίζονται αιτιολογημένα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, κατατάσσονται: 1) οι απαιτήσεις για την κηδεία ή τη νοσηλεία εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση, της συζύγου και των τέκνων του, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού, 2) οι απαιτήσεις για την παροχή τροφίμων αναγκαίων για τη συντήρηση εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση, της συζύγου και των τέκνων του, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους έξι μήνες***

πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού, 3 «Οι απαιτήσεις που έχουν ως βάση τους την παροχή εξαρτημένης εργασίας, οι απαιτήσεις των δασκάλων, καθώς και οι απαιτήσεις από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις των δικηγόρων είτε αμείβονται κατά υπόθεση είτε με πάγια περιοδική αμοιβή, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού. Οι αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις των δικηγόρων για αποζημίωση λόγω λύσης της σύμβασης έμμισθης εντολής κατατάσσονται στην τάξη αυτή ανεξαρτήτως του χρόνου στον οποίο προέκυψαν.«Στην ίδια τάξη υπάγονται και οι απαιτήσεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας γενικής γραμματείας κοινωνικών ασφαλίσεων, οι απαιτήσεις αποζημίωσης σε περίπτωση θανάτου του υποχρέου προς διατροφή, καθώς και οι απαιτήσεις αποζημίωσης λόγω αναπηρίας ποσοστού εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, εφόσον προέκυψαν έως την ημέρα του πλειστηριασμού ή την κήρυξη της πτώχευσης.» Η διαίρεση του πλειστηριάσματος σε ποσοστά, κατά το άρθρο 977, γίνεται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τάξεως αυτής.» 4) οι απαιτήσεις αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών από πώληση αγροτικών προϊόντων, αν προέκυψαν κατά του τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού ή της κήρυξης της πτώχευσης, «5) «οι απαιτήσεις του δημοσίου και των δήμων και κοινοτήτων από φόρους που ορίστηκαν από την αξία της προσόδου ή από το είδος των πραγμάτων που πλειστηριάστηκαν και που αφορούν το έτος που έγινε ο πλειστηριασμός και το προηγούμενο, [«6)» κ α τ α ρ γ ή θ η κ ε με το δεύτερο εδ. της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115/15.7.2010)] «7» «8) οι απαιτήσεις του Συνεγγυητικού κατά του οφειλέτη, εφόσον ο οφειλέτης έχει ή είχε στο παρελθόν την ιδιότητα της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθ. 2 του ν. 2396/1996 (ΦΕΚ 73 Α') και οι απαιτήσεις του Συνεγγυητικού έχουν προκύψει εντός δύο ετών πριν την ημέρα του πλειστηριασμού». **(Άρθρο 976 ΚΠολΔ).** *«Ειδικά προνόμια. Οι απαιτήσεις που έχουν προνόμιο επάνω σε ορισμένο πράγμα ή σε ποσότητα χρημάτων κατατάσσονται με την ακόλουθη σειρά, εφόσον πρόκειται να διανεμηθεί το πλειστηρίασμα του πράγματος ή η ποσότητα χρημάτων, 1) οι απαιτήσεις που προέκυψαν από δαπάνες για τη διατήρηση του πράγματος, 2) οι απαιτήσεις για τις οποίες υπάρχει ενέχυρο, 3) οι απαιτήσεις που προέκυψαν από δαπάνες για την παραγωγή και τη συγκομιδή καρπών.».* **(Άρθρο 977 ΚΠολΔ).** *«Σειρά κατάταξης προνομιούχων και μη προνομιούχων. 1. Αν εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 υπάρχουν και οι απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθ. 3, προτιμώνται οι πρώτες. Αν υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθ. 1 και 2, τότε οι απαιτήσεις του άρθρου 975 ικανοποιούνται έως το ένα τρίτο του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές και τα δύο τρίτα διαθέτονται για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 976 αριθ. 1 και 2. Από τα υπόλοιπα που απόμεναν από το ένα τρίτο ή τα δύο τρίτα, μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων των άρθρων 975 και 976 αριθ. 1 και 2, κατά το προηγούμενο εδάφιο, κατατάσσονται, ώσπου να καλυφθούν, οι απαιτήσεις της άλλης από τις προαναφερόμενες δύο κατηγορίες που δεν έχουν ικανοποιηθεί. 2. Αν υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που αναφέρονται στα άρθρα 975 ή 976, η απαίτηση της προηγούμενης τάξης προτιμάται από την απαίτηση της επόμενης τάξης και αν είναι της ίδιας τάξης ικανοποιούνται συμμέτρως. Αν συντρέχουν περισσότερες απαιτήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 976 αριθ. 2, ακολουθείται η κατά το ουσιαστικό δίκαιο σειρά. 3. Το ποσό που απομένει μετά*

την ικανοποίηση των απαιτήσεων των άρθρων 975 και 976 διανέμεται συμμέτρως στους υπόλοιπους δανειστές που έχουν αναγγελθεί». **(Άρθρο 978 ΚΠολΔ).** ***«Τυχαία κατάταξη. 1. Απαιτήσεις που εξαρτώνται από αίρεση ή αμφίβολες κατατάσσονται τυχαίως. Η ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτών μπορεί να γίνει μόνο με εγγυοδοσία. Απαιτήσεις υπό προθεσμία κατατάσσονται αφού αφαιρεθεί ο τόκος που αναλογεί έως τη λήξη τους. 2. Οταν απαίτηση κατατάσσεται τυχαίως, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού ορίζει στον πίνακα της κατάταξης πώς κατανέμεται το ποσό που αναλογεί στην απαίτηση, αν αυτή πάψει να υπάρχει».*** **(Άρθρο 979 ΚΠολΔ).** ***«Ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης. 1. Μέσα σε τρεις ημέρες αφότου συνταχθεί ο πίνακας, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού καλεί με έγγραφο εκείνον υπέρ του οποίου έγινε και εκείνον κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση και τους δανειστές που αναγγέλθηκαν, για να λάβουν γνώση του πίνακα της κατάταξης. 2. Μέσα σε «δώδεκα εργάσιμες ημέρες» αφότου επιδοθεί η πρόσκληση της παρ. 1 οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ανακόψει τον πίνακα της κατάταξης, οπότε εφαρμόζονται τα άρθρα 933 επ. Αντίγραφο της ανακοπής επιδίδεται, μέσα στην ίδια προθεσμία, και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. «Η ανακοπή στρέφεται κατά των δανειστών των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη. Η συζήτησή της προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της, αν ο δανειστής είναι κάτοικος ημεδαπής ή μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες αν είναι κάτοικος αλλοδαπής.».*** **(Άρθρο 980 ΚΠολΔ).** ***«Διανομή πλειστηριάσματος. 1. Αν δεν ασκήθηκε ανακοπή κατά του πίνακα της κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού διανέμει αμέσως το πλειστηρίασμα. 2. Αν κάποιος από τους δανειστές άσκησε ανακοπή, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν μπορεί να πληρώσει τους δανειστές των οποίων η κατάταξη προσβάλλεται με την ανακοπή. Το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή μπορεί, σε κάθε στάση της δίκης, αν το ζητήσει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, να διατάξει να γίνει η πληρωμή με εγγυοδοσία.».***

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ – ΠΡΟΝΟΜΙΑ - ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

«...Από τα άρθρα 974 και 975 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι σε περίπτωση πλειστηριασμού ακινήτου που υπάρχουν πολλές απαιτήσεις και το πλειστηρίασμα δεν επαρκεί για την ικανοποίηση του επισπεύδοντος και όλων των δανειστών που αναγγέλθηκαν ο υπάλληλος του πλειστηριασμού συντάσσει πίνακα κατατάξεως δανειστών και η κατάταξη γίνεται με τη σειρά που αναφέρεται στο άρθρο 979 παρ. 1 του ΚΠολΔ. Μέσα σε τρεις ημέρες από τη σύνταξη του πίνακα ο υπάλληλος του πλειστηριασμού καλεί με έγγραφο εκείνον υπέρ του οποίου έγινε και εκείνον κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση και τους δανειστές που αναγγέλθηκαν, για να λάβουν γνώση του πίνακα κατατάξεως...» (ΕφΠατρών 722/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 366). «...Η κατάταξη των δανειστών για τη διανομή του γίνεται μεν με ενιαία πράξη ως προς όλους, πλην όμως η διαδικασία της κατάταξης δεν είναι αδιαίρετη. Γι` αυτό κάθε δανειστής ασκεί δική του αυτοτελή ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης που συντάχθηκε και τη στρέφει εναντίον εκείνων μόνο από τους δανειστές κατά των οποίων επιδιώκει να εξέλθει νικητής και όχι εναντίον όλων των δανειστών που αναγγέλθηκαν (ΑΠ 1229/2008 Δίκη 2008.1050, ΑΠ 1779/2007 ΝΟΜΟΣ, ΔΕΕ 2008.593, ΑΠ 1510/2005 ΕλλΔνη 47.134, ΑΠ 1224/2006, ΑΠ 1226/2006, ΑΠ 755/2001 ΝΟΜΟΣ). Η αναμόρφωση του πίνακα, που ακολουθεί σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της ανακοπής, γίνεται μόνο κατά το μέτρο που έγινε αυτή δεκτή και μόνο σε βάρος εκείνου του δανειστή, κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, χωρίς να ωφελούνται ή να

βλάπτονται οι λοιποί δανειστές (ΑΠ 1229/2008 ο.π., ΑΠ 1455/1998 ΕλλΔνη 40.062). Έτσι σε περίπτωση παραδοχής της ανακοπής, το αρμόδιο δικαστήριο αποβάλλει από τον πίνακα τον καθ` ου η ανακοπή και κατατάσσει στη θέση αυτού τον ανακόπτοντα, ανεξάρτητα από το αν κάποιος άλλος δανειστής, που δεν μετέχει στη δίκη αυτή, έχει προνόμιο επικρατέστερο από το δικό του...» (ΕφΔωδ 372/2009 ΝΟΜΟΣ).

ΠΩΣ ΕΝΕΡΓΕΙ Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

«...Ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος συμβολαιογράφος, κατά την κατάρτιση του πίνακα κατάταξης δανειστών, ενεργεί ως όργανο της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης και δεν αποτελεί «δικαστική αρχή» ούτε ειδικό δικαιοδοτικό όργανο, αφού δεν διεξάγεται ενώπιόν του δίκη, με την παράσταση των διαδίκων με τους πληρεξουσίους τους δικηγόρους και τη διεξαγωγή αποδείξεων, για την ύπαρξη, το ύψος και το τυχόν προνόμιο των απαιτήσεων που αναγγέλθηκαν, αλλά καταρτίζει τον πίνακα κατάταξης αφού λάβει υπόψη τις αναγγελίες και τις τυχόν παρατηρήσεις των λοιπών αναγγελθέντων δανειστών, του επισπεύδοντος και του καθ` ού η εκτέλεση, αμφισβητήσεις δε ή αντιρρήσεις ως προς την ύπαρξη, το ύψος και το προνόμιο της απαίτησης που αναγγέλθηκε, καθώς και για την κατά νόμο σειρά και τάξη κατάταξή της, επιλύονται οριστικώς με απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου, μετ` άσκηση σχετικής ανακοπής, κατά τα άρθρα 933, 979 και 980 ΚΠολΔ, κατά τη συζήτηση της οποίας οι διάδικοι παρίστανται με τους πληρεξουσίους τους δικηγόρους, **μέχρι της τελεσιδικίας της οποίας το ποσόν για το οποίο κατατάχθηκε η αμφισβητούμενη με την ανακοπή απαίτηση δεν αποδίδεται σ` αυτόν από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού**...» (ΑΠολ 1/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 468)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 974, 979, 980, ΚΠολΔ προκύπτει ότι ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος, μετά τη σύνταξη του πίνακα απεκδύεται πάσης περαιτέρω εξουσίας και δεν μπορεί να τροποποιήσει αυτεπάγγελτα τον πίνακα και να προβεί σε νέα ή ορθότερη κατάταξη των δανειστών, έστω και αν αυτή έγινε λανθασμένα, χωρίς την ύπαρξη δικαστικής απόφασης, που εκδόθηκε από το δικαστήριο, το οποίο δέχθηκε σχετική ανακοπή (βλ. ΕΠ 367/2004 ΑχΝομ 2005.551, ΕΑ 638/1997 ο.π., ΕΘ 706/1989 ΕλλΔνη 30.1013, Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλεση εκδ. 1983 παρ. 428/1059 σημ. 41). Επομένως, στην περίπτωση κατά την οποία ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος μετά τη σύνταξη του πίνακα κατάταξης, διαπιστώσει ότι κατά τη σύνταξή του έγιναν παρατυπίες, όπως η παράλειψη κατάταξης αναγγελθέντος κ.λ.π., δεν μπορεί αυτός να συντάξει οίκοθεν νέο διορθωτικό του προηγούμενου πίνακα κατάταξης, καθόσον από καμμία διάταξη δεν προκύπτει τέτοιο δικαίωμά του, αφού, όπως προαναφέρθηκε, τις παρατυπίες αυτές μόνο το δικαστήριο μπορεί να διορθώσει και μάλιστα κατά την τακτική διαδικασία, μετά την άσκηση εμπρόθεσμης ανακοπής. Στην περίπτωση αυτή ο επί του πλειστηριάσματος υπάλληλος το μόνο το οποίο νομίμως μπορεί να πράξει είναι να γνωστοποιήσει τον πίνακα στον δανειστή εκείνο, ο οποίος θίγεται εκ της γενομένης παρατυπίας, εάν δε προηγουμένως δεν τον έχει γνωστοποιήσει σ` αυτόν, οπότε ο τελευταίος θα μπορεί να προσβάλει τον πίνακα με ανακοπή. Η περίπτωση αυτή διαφέρει από εκείνη κατά την οποία, μετά την σύνταξη του πίνακος κατατάξεως και χωρίς να ασκηθεί ανακοπή, προέκυψε κάποιο υπόλοιπο (περίσσευμα) πλειστηρι-άσματος προς διανομή είτε λόγω επακολουθήσαντος αναπλειστηριασμού

και επιτεύξεως μείζονος πλειστηριάσματος, οπότε τούτο πρέπει να περιέλθει στους νομίμως αναγγελθέντες δανειστές και το τυχόν περίσσευμα, τούτου, στον καθ` ου η εκτέλεση, είτε λόγω ικανοποιήσεως κάποιου καταταγέντος δανειστού από τον καθ` ου η εκτέλεση ή από τρίτο ενεχόμενο εις ολόκληρον με αυτόν και απελευθερώσεως, εντεύθεν του ποσού της κατατάξεώς του. Στην περίπτωση αυτή μόνον, ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος οφείλει να συντάξει νέο (συμπληρωματικό) πίνακα κατατάξεως με τον οποίο, χωρίς να τροποποιεί τον αρχικό πίνακα, να διανέμει το μεταγενεστέρως ποσόν που ανέκυψε, ο συμπληρωματικός δε αυτόν πίνακας θα είναι συνέχεια του αρχικού (βλ. ΕΑ 638/1997 ο.π. Ι. Μπρίνια ανωτέρω παρ. 428 σελ. 1156, 1194, παρ. 361)... Η απόφαση για όσους συμμετείχαν στη δίκη της ανακοπής, επέχει θέση συμπληρωματικού πίνακα (ΕφΘεσ 843/1969, Αρμ. 1970.221). Τυχόν νέος πίνακας πάσχει ακυρότητας προσβαλλόμενος με ανακοπή κατ` άρθ. 979 παρ. 2 ΚΠολΔ εφαρμοζόμενο ανάλογα (Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα «ΕρμΚΠολΔ» σελ. 1881 παρ. 6)...» (ΕφΔωδ 372/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος δεν μπορεί μετά την σύνταξη του πίνακα κατατάξεως να συντάξει νέο πίνακα για να κατατάξει ορθότερα, κατά την κρίση του, τις υπάρχουσες απαιτήσεις των δανειστών, αφού έτσι παρακάμπτει την διαδικασία ανακοπής του άρθρου 979 § 2 ΚΠολΔ, την οποία ανακοπή μπορούν να ασκήσουν οι έχοντες έννομο συμφέρον. Η περίπτωση αυτή διαφέρει από εκείνη, κατά την οποία, μετά την σύνταξη του πίνακος κατατάξεως και χωρίς να ασκηθεί ανακοπή, προέκυψε κάποιο υπόλοιπο (περίσσευμα) πλειστηριάσματος προς διανομή είτε λόγω επακολουθήσαντος αναπλειστηριασμού και επιτεύξεως μείζονος πλειστηριάσματος, οπότε τούτο πρέπει να περιέλθει στους νομίμως αναγγελθέντες δανειστές και το τυχόν περίσσευμα, τούτου, στον καθού η εκτέλεση, είτε λόγω ικανοποιήσεως κάποιου καταταγέντος δανειστού από τον καθού η εκτέλεση ή από τρίτο ενεχόμενο εις ολόκληρον με αυτόν και απελευθερώσεως, εντεύθεν του ποσού της κατατάξεώς του. Στην περίπτωση αυτή μόνον, ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος οφείλει να συντάξει νέο (συμπληρωματικό) πίνακα κατατάξεως με τον οποίο, χωρίς να τροποποιεί τον αρχικό πίνακα, να διανέμει το μεταγενεστέρως ποσόν που ανέκυψε, ο συμπληρωματικός δε αυτός πίνακας θα είναι συνέχεια του αρχικού (βλ. Ι. Μπρίνια ανωτέρω παρ. 428 σελ. 1156, 1194, παρ. 361)...» (ΕφΑθ 638/1997, ΕλλΔνη 1997, σελ. 1627).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

«...Ο πίνακας κατάταξης δανειστών που συντάσσει κατ` άρθρα 974-976, 1006 παρ. 3 και 1007 ΚΠολΔ ο υπάλληλος του πλειστηριασμού αποτελεί διαδικαστική πράξη της διαδικασίας της κατάταξης, που είναι τμήμα της όλης αναγκαστικής εκτέλεσης και όχι δικόγραφο με την έννοια του άρθρου 118 ΚΠολΔ. Για το ορισμένο δε του πίνακα αρκεί να αναφέρονται σε αυτόν συνοπτικά με σαφήνεια η δικαιογόνος αιτία της ύπαρξης των απαιτήσεων των αναγγελθέντων δανειστών, το μέγεθος αυτών και η σειρά της κατάταξής τους. Από καμιά διάταξη του ΚΠολΔ δεν προκύπτει ότι απαιτείται για το ορισμένο του πίνακα να αναφέρεται λεπτομερής ανάλυση των μερικωτέρων πραγματικών περιστατικών που στηρίζουν το νόμω και ουσία βάσιμο του συνολικού μεγέθους της απαιτήσεως και την τυχόν αιτουμένη προνομιακή κατάταξή της. Τούτο είναι απαραίτητο στοιχείο για την πληρότητα της αναγγελίας, η οποία, μαζί με τα άλλα ειδικώτερα στοιχεία για το παραδεκτό και εμπρόθεσμο αυτής και των αποδεικτικών εγγράφων της, ανήκε στο ενώπιον του υπαλλήλου του

πλειστηριασμού προπαρασκευαστικό στάδιο της διαδικασίας της κατάταξης, από τον σχετικό φάκελο της οποίας οι έχοντες έννομον συμφέρον (ανακόπτοντες) μπορούν να αναζητήσουν τα ειδικώτερα στοιχεία για να προσβάλουν ενδεχομένως είτε το υπαρκτό είτε την προνομιακή κατάταξη απαιτήσεων των άλλων δανειστών...» (ΑΠ 1153/1994, ΔΕΕ 1995, σελ. 195).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

«...Ως δικόγραφο νοείται το διαδικαστικό έγγραφο που συντάσσεται από το διάδικο, το νόμιμο αντιπρόσωπό του ή το δικαστικό πληρεξούσιό του για την πιστοποίηση κάποιας διαδικαστικής πράξεως και γι` αυτό προβλέπουν τα άρθρα 118 επ. ΚΠολΔ που έχουν εφαρμογή και σε δίκες του ΚΕΔΕ (ΑΠ 674/1982 ΝοΒ 31.655). Ο όρος δικόγραφο υπό ευρεία έννοια μπορεί να περιλάβει και ορισμένα άλλα έγγραφα, τα οποία συντάσσονται για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων, των πράξεων δηλαδή των διαδίκων ή του δικαστηρίου ή των δικαστών ή των δικαστικών υπαλλήλων με τα οποία κινείται η διαδικασία και αποβλέπουν στην επίτευξη του σκοπού της δίκης (ΑΠ 1432/2002 ΕλλΔνη 2002.1652). Ενόψει αυτών η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Διατ. 26 Ιούν. - 10 Ιουλ. 1944 «περί κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου» αναφέρεται σε τέτοια δικόγραφα με τη στενή έννοια και σύμφωνα με τη διάταξη αυτή μόνο οι προς τον Υπουργό των Οικονομικών κατά τις διατάξεις του από 24/28 Μαρτίου 1867 Ν. Ρ/Ρ γενόμενες κοινοποιήσεις οποιουδήποτε δικογράφου σε δίκες Δημοσίου παράγουν νόμιμες συνέπειες...» (ΕφΠατρών 722/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 366).

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΤΑΞΗ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 975 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι η κατάταξη των δανειστών στον πίνακα κατάταξης γίνεται, αφού αφαιρεθούν τα έξοδα εκτέλεσης, που ορίζονται αιτιολογημένα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Από τη γραμματική διατύπωση της παραπάνω διάταξης, όπου γίνεται διάκριση μεταξύ αφαίρεσης των εξόδων και κατάταξης απαιτήσεων, προκύπτει ότι **υπέγγυο στους δανειστές είναι το ποσό του πλειστηριάσματος, που απομένει μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτελέσεως, τα οποία δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προνομίων, ούτε κατατάσσονται στον πίνακα, αλλά μόνον προαφαιρούνται, προκειμένου να γίνει η κατάταξη των δανειστών στο εναπομείναν πλειστηρίασμα**. Ως δικαιούχος των εξόδων εκτελέσεως νοείται όχι μόνον ο καταβάλλων αυτά επισπεύδων αλλά και τα όργανα της εκτελέσεως, καίτοι τα τελευταία δεν νομιμοποιούνται να αναζητήσουν τα έξοδα αυτά από τον καθ' ού η εκτέλεση, αφού δεν είναι δανειστές αυτού. Για το λόγο αυτό δικαιούνται, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προς τις διατάξεις των άρθρων 971 και 1007 ΚΠολΔ να λάβουν τα έξοδα εκτελέσεως διά του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου, ο οποίος με αιτιολογημένη πράξη του τα αφαιρεί από το πλειστηριασμό και ακολούθως διανέμει τούτο ή προβαίνει στην κατάταξη των δανειστών του καθ΄ ου η εκτέλεση σε περίπτωση ανεπάρκειάς του για την εξόφληση όλων. Η εκκαθάριση των εξόδων γίνεται με τον πίνακα από τον υπάλληλο επί του πλειστηριασμού, αφού προσδιορίσει τον δικαιούχο των εξόδων και αφαιρεί αυτά από το πλειστηρίασμα...» (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠΔΣΑ) (ΕφΘεσ 1634/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Γίνεται διάκριση μεταξύ «αφαίρεσης» των εξόδων και κατάταξης των προνομιακών απαιτήσεων, υπέγγυο στους δανειστές είναι το ποσό του πλειστη-

ριάσματος που απομένει μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης, τα οποία δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προνομίων ούτε κατατάσσονται στον πίνακα, αλλά προαφαιρούνται προκειμένου να γίνει η κατάταξη των δανειστών και προσδιορίζονται με τον πίνακα κατάταξης, ή με ιδιαίτερη πράξη, με την οποία ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος θα δικαιολογήσει τα σχετικά κονδύλια προκειμένου να αφαιρέσει αυτά από το εκπλειστηρίασμα....» (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΛΛΟΥ ΔΑΝΕΙΣΤΗ

«...Επί υποκαταστάσεως άλλου δανειστή κατά το άρθρο 973 ΚΠολΔ προαφαιρούνται μόνο τα έξοδα των διαδικαστικών πράξεων της προγενέστερης διαδικασίας που στηρίζουν την υποκατάσταση, ήτοι των πράξεων στις οποίες θεμελιώνεται η δήλωση περί συνεχίσεως και η εξακολούθηση της περαιτέρω διαδικασίας μέχρι τον πλειστηριασμό. Η εκκαθάριση και προαφαίρεση των εξόδων της εκτελέσεως αποτελεί διανομή πλειστηριάσματος, όπως και η κατάταξη των δανειστών, και συνεπώς προσβάλλεται με την ανακοπή του άρθρου 979 ΚΠολΔ, στην οποία μπορεί να σωρευθεί και αιτίαση για κακή κατάταξη αναγγελθέντος δανειστή σε βάρος του ανακόπτοντος προς το σκοπό όπως καταταχθεί αυτός, ολικώς ή μερικώς, στη θέση εκείνου (ΑΠ 870/2010)...» (ΑΠ 60/2011, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2011, σελ. 1298).

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Ως δικαιούχος των εξόδων εκτελέσεως νοείται όχι μόνον ο καταβάλλων αυτά επισπεύδων αλλά και τα όργανα της εκτελέσεως, καίτοι τα τελευταία δεν νομιμοποιούνται να αναζητήσουν τα έξοδα αυτά από τον καθού η εκτέλεση, αφού δεν είναι δανειστές αυτού. Για το λόγο αυτό δικαιούνται, όπως συνάγεται από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προς τις διατάξεις των άρθρων 971 και 1007 ΚΠολΔ να λάβουν τα έξοδα εκτελέσεως διά του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου, ο οποίος με αιτιολογημένη πράξη του τα αφαιρεί από το πλειστηρίασμα και ακολούθως διανέμει τούτο ή προβαίνει στην κατάταξη των δανειστών του καθού η εκτέλεση σε περίπτωση ανεπάρκειάς του για την εξόφληση όλων. Η εκκαθάριση των εξόδων γίνεται με τον πίνακα από τον υπάλληλο επί του πλειστηριασμού, αφού προσδιορίσει το δικαιούχο των εξόδων και αφαιρεί αυτά από το πλειστηρίασμα. Η σχετική εκκαθαριστική πράξη του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, αν και εξώδικη, αποτελεί διανομή του πλειστηριάσματος και συνεπώς προσβάλλεται με την ανακοπή του άρθρου 979 ΚΠολΔ (ΑΠ 120/2005 ό.π., ΑΠ 280/2004 ΕλλΔνη 46.429, ΑΠ 756/2001, Δνη 43.1392), (ΑΠ 120/2005 ό.π., ΑΠ 280/2004, Δνη 46.429, ΑΠ 756/2001, ΕλλΔνη 43.1392), η οποία ασκείται μέσα σε (12) δώδεκα εργάσιμες ημέρες αφότου επιδοθεί η πρόσκληση της παρ. 1 του άρθρου 979 (για το Δημόσιο 30 ημέρες), στις οποίες δεν περιλαμβάνεται εκείνη του Σαββάτου, η οποία εντάσσεται στις αργίες, όπως προκύπτει από την πράξη νομοθ. περιεχομένου από 29.12.1980 και τον κυρωτικό αυτής νόμο 1157/81 (ΑΠ 1502/2002 ΧρΙΔΔ 2003, ΟλΑΠ 266/85, Δ. 1986.551). (ΕφΘεσ 1634/2008, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 975, 976, 977 παρ. 1 και 1007 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι σε περίπτωση πλειστηριασμού κινητού ή ακίνητου πράγματος, αν συντρέχουν προνομιακές απαιτήσεις του άρθρου 975 με απαιτήσεις ασφαλιζόμενες με ενέχυρο ή υποθήκη του άρθρου 976 παρ. 1-2 του ίδιου Κώδικα και δεν

επαρκεί το πλειστηρίασμα, ικανοποιούνται οι προνομιακές απαιτήσεις του άρθρου 975 έως το ένα τρίτο (1/3) του ποσού του πλειστηριάσματος, που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές, τα δε άλλα δύο τρίτα (2/3), καθώς και το τυχόν υπόλοιπο του ενός τρίτου (1/3), διατίθενται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των ενεχυρούχων και ενυπόθηκων πιστωτών του άρθρου 976 παρ. 1-2. Αν υπάρχουν περισσότερες απαιτήσεις από αυτές που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 975 ή 976, η απαίτηση της προηγούμενης τάξης προτιμάται από την απαίτηση της επόμενης τάξης και αν είναι της ίδιας τάξης ικανοποιούνται συμμέτρως. Η αρχή, όμως, αυτή της σύμμετρης ικανοποιήσεως δεν ισχύει επί εμπράγματης ασφάλειας, ήτοι στην περίπτωση συνδρομής περισσότερων ενεχυρούχων ή ενυπόθηκων απαιτήσεων, αλλά αυτές ικανοποιούνται επί τη βάσει της χρονικής προτεραιότητας, ενόψει του, κατ' άρθρο 977 παρ. 2 εδ. β΄ και 1007 παρ.1 εδ. α΄, ορισμού, ότι ακολουθείται η διαγραφόμενη από το ουσιαστικό δίκαιο σειρά, δηλαδή βάσει του χρόνου συστάσεως του ενεχύρου, (άρθρο 1217 ΑΚ), ή της εγγραφής της υποθήκης, (άρθρο 1272 παρ. 2 ΑΚ, βλ. και ΕΑ 146/07 ό.π., Β. Βαθρακοκοίλη, «Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας Ερμηνευτική Νομολογιακή Ανάλυση κατ' άρθρο», υπ' άρθρο 977, σελ. 957-958). Αφετέρου από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1272, 1276, 1277, 1279, 1300, 1323 περ.2 του ΑΚ, 633 παρ. 2, 976, 977 παρ. 2, 978, 1007 παρ.1 του ΚΠολΔ. και 29 παρ. 1-2, 41 του ΕισΝΚΠολΔ. προκύπτει ότι η προσημείωση χορηγεί μόνο δικαίωμα για απόκτηση υποθήκης, η οποία, μετά την τελεσίδικη επιδίκαση της ασφαλιζόμενης απαίτησης και την νομότυπη μετατροπή της προσημείωσης σε υποθήκη, μέσα σε 90 ημέρες από την έκδοση της απόφασης για την επιδίκαση, λογίζεται ότι έχει εγγραφεί από την ημέρα της προσημείωσης και επάγεται από τότε τις έννομες συνέπειές της. Τίτλο προς εγγραφή υποθήκης αποτελεί και η διαταγή πληρωμής, η οποία κατέστη τελεσίδικη, είτε με την τελεσίδικη απόρριψη ανακοπής εκ των άρθρων 632 παρ. 1 ή 633 παρ. 2 ΚΠολΔ., είτε με την άπρακτη πάροδο των προθεσμιών για την άσκηση και των δύο ανακοπών. Εάν έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης για να εξασφαλισθεί απαίτηση, για την οποία εκδόθηκε διαταγή πληρωμής, η προσημείωση τρέπεται σε υποθήκη, εφόσον η διαταγή πληρωμής κατέστη τελεσίδικη, με κάποιον από τους ανωτέρω τρόπους, (ΟλΑΠ 6/1996 ΕλΔ 37.1047). Όμως, αν πριν από την τροπή της προσημειώσεως σε υποθήκη διενεργήθηκε αναγκαστικός πλειστηριασμός του προσημειωμένου ακινήτου και καταβλήθηκε το πλειστηρίασμα, η απαίτηση, υπέρ της οποίας έχει εγγραφεί η προσημείωση, κατατάσσεται προνομιακά μεν αλλά τυχαία, υπό την αίρεση της τελεσίδικης επιδικάσεώς της και κατά τη σειρά της εγγραφής της προσημειώσεως. Η τυχαία κατάταξη δικαιολογείται από το ότι στην περίπτωση αυτή η τροπή της προσημειώσεως σε υποθήκη καθίσταται αδύνατη, εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1005 παρ. 3 του ΚΠολΔ και 1318 περ. 3, σε συνδυασμό με 1323 και 1330 ΑΚ, από της καταβολής του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή, επέρχεται απόσβεση της προσημειώσεως, που έχει εγγραφεί επί του πλειστηριασθέντος ακινήτου και ο υπερθεματιστής έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξάλειψη αυτής. Η τυχαία, (και πάντως προνομιακή), κατάταξη θα γίνει κατά τη σειρά, την οποίαν θα λάμβανε η απαίτηση, εάν αντί της προσημειώσεως είχε εγγραφεί υπέρ αυτής, εξαρχής, υποθήκη, (βλ. ΑΠ 1767/09 ΕλΔ 51.727-728 και ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 125/06 ΔΕΕ 2006.821 και ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 137/1977 ΝοΒ 25.1145-1148, ΕφΠειρ. 1226/1998 Αρμεν. 1999. 1751 με σημ. Π.Σ.Α., ΕφΘεσ 1478/1997 ΕλΔ 39. 1686-1688, ΕφΘεσ 131/1993 ΕλΔ 35.654, πρβλ. επίσης ΑΠ 1447/1981 ΝοΒ 30.821, με σύμφωνα, κατ' αποτέλεσμα, σχόλια Ι.Σ.Σ. και ΕΑ 146/2007 ό.π., μη αναιρεθείσα ακολούθως από την ΑΠ 1767/09, λόγω των επί του θέματος παραδοχών της)...» (ΕφΑθ 267/2012, ΝΟΜΟΣ).

«....Κατά το άρθρο 975 περ. 3 του ΚΠολΔ στην τρίτη τάξη προνομίων κατατάσσονται οι απαιτήσεις από την παροχή εξαρτημένης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις δασκάλων εφόσον όλες αυτές προέκυψαν κατά τους τελευταίους έξι μήνες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού. Με το άρθρο 31 του ν. 1545/1985 ορίσθηκε, ότι στην τρίτη τάξη προνομίων του άρθρου 975 ΚΠολΔικ κατατάσσονται οι απαιτήσεις που έχουν σαν βάση τους την παροχή εξαρτημένης εργασίας, εφόσον προέκυψαν κατά την τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού ή της κήρυξης της πτώχευσης. Αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας κατατάσσονται από το χρόνο που προέκυψαν, στην τάξη αυτή. Η διαίρεση του εκπλειστηριάσματος σε ποσοστό, κατά το άρθρο 977 ΚΠολΔ, γίνεται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τάξης αυτής. Έτσι, με τη δεύτερη από τις παραπάνω διατάξεις διευρύνθηκε το προνόμιο των εργατικών απαιτήσεων. Ως προς τις απαιτήσεις από την παροχή εξαρτημένης εργασίας, όπως είναι οι κάθε είδους απαιτήσεις για δεδουλευμένες αποδοχές, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους επιδόματα αδείας, εορτών κλπ, ως αφετηρία αναδρομικού υπολογισμού του χρονικού διαστήματος στο οποίο εκτείνεται το προνόμιο ορίσθηκε η ημερομηνία για την οποία είχε αρχικά ορισθεί ο πλειστηριασμός και ο προβλεπόμενος από το άρθρο 975 αριθ. 3 ΚΠολΔικ χρόνος αυξήθηκε από έξι μήνες σε δύο έτη. Η αρχική ημερομηνία του πλειστηριασμού αποτελεί την αφετηρία αναδρομικού υπολογισμού της διετίας. Αν συνεπώς ο πλειστηριασμός έγινε αργότερα, λόγω αναβολής, αναστολής ή ματαίωσής του κατά την ημερομηνία που είχε αρχικά ορισθεί, του προνομίου απολαμβάνουν οι απαιτήσεις από την παροχή εξηρτημένης εργασίας, που προέκυψαν μέσα στην τελευταία πριν από την ημέρα που είχε αρχικά ορισθεί για τον πλειστηριασμό διετία (ακόμη και οι παρεπόμενες αυτών απαιτήσεις τόκων, εφόσον όμως προέκυψαν μέσα στη διετία αυτή) και όχι και οι απαιτήσεις που προέκυψαν μετά την ημερομηνία που είχε αρχικά ορισθεί για τον πλειστηριασμό και έως και την ημέρα, που τελικά αυτός διενεργήθηκε. Αν πρόθεση του νομοθέτη ήταν να εξοπλίσει με το προνόμιο αυτό τις εργασιακές απαιτήσεις ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν, θα όριζε τούτο κατά τρόπο ρητό και σαφή, όπως για τις αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας της σχέσεως εργασίας, για τις οποίες ρητώς όρισε ότι κατατάσσονται στην τρίτη τάξη ανεξάρτητα από τον χρόνο που γεννήθηκαν, χωρίς να γίνεται διάκριση για τις πριν ή μετά την ημερομηνία ορισμού του πρώτου ή της πραγματικής διενέργειας του πλειστηριασμού (ΟλΑΠ 22/2000, ΑΠ 1765/2009 ΝΟΜΟΣ).» (ΕφΛάρ 473/2010, ΤΝΠΔΣΑ). «...Από την ευρύτατη διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 31 του Ν. 1545/1985 και τον κοινωνικό σκοπό που υπηρετεί, ο οποίος έγκειται στην ισχυρή αλλά δίκαιη προστασία εκείνων που με την προσωπική τους εργασία βοηθούν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, προκύπτει ότι στην προνομιακή κατάταξη των απαιτήσεων των εργαζομένων περιλαμβάνονται και οι παρεπόμενες απαιτήσεις τους από τόκους. Και εφόσον μεν οι παρεπόμενες αυτές απαιτήσεις τόκων προέρχονται από αποζημίωση λόγω καταγγελίας της εργασιακής σχέσεως, δεν υπόκεινται σε κανένα χρονικό περιορισμό. Εφόσον, όμως, είναι παρεπόμενες άλλων αξιώσεων από την εργασιακή σχέση, κατατάσσονται προνομιακώς μόνο αν προέκυψαν την τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πλειστηριασμού ή εφόσον πρόκειται για πτώχευση την τελευταία διετία πριν από την κήρυξη της πτωχεύσεως...» (ΑΠ 650/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Έγινε υπαγωγή στο προνόμιο αυτό και των αποζημιώσεων λόγω καταγγελίας της σχέσης εργασίας, ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν αυτές, και καθιερώθηκε η ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτών πριν

από την κατάταξη των απαιτήσεων και τη διαίρεση του εκπλειστηριάσματος κατ' άρθρο 977 του ΚΠολΔ., (ΟλΑΠ 22/2000 ΕλΔ 42.56/ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 387/01 ΝΟΜΟΣ).... Στην ίδια διάταξη του άρθρου 975 περ. 3 ΚΠολΔ, μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 6 παρ. 16 εδ. β΄ του ν. 2479/1997, υπάγονται πλέον και κατατάσσονται προνομιακά και οι απαιτήσεις των δικηγόρων, εφόσον προέκυψαν μέσα στην προαναφερθείσα διετία, χωρίς μάλιστα να απαιτείται να έχουν επιδικασθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, (ΑΠ 225/10 ό.π., ΑΠ 1372/08 ΝΟΜΟΣ). Εξάλλου, το ως άνω γενικό προνόμιο των απαιτήσεων από την παροχή εξαρτημένης εργασίας υπάρχει και λειτουργεί μόνο όταν το παθητικό υποκείμενο της αναγκαστικής εκτέλεσης ταυτίζεται με εκείνο το πρόσωπο της έννομης σχέσης παροχής εξαρτημένης εργασίας, σε βάρος του οποίου έχει γεννηθεί η αξίωση από τη σχέση αυτή, (δηλ. τον εργοδότη). Επομένως σε περίπτωση είτε παροχής εγγύησης υπέρ του εργοδότη είτε σωρευτικής αναδοχής χρέους ή αφηρημένης αναγνώρισης χρέους από τρίτο για την ίδια οφειλή, η απαίτηση, που απορρέει από τις δικαιοπραξίες αυτές, δεν εξοπλίζεται με το εν λόγω προνόμιο, αφού δεν τελεί σε άμεσο αιτιώδη σύνδεσμο με την παροχή εργασίας, ούτε άλλωστε μπορεί να δημιουργηθεί προνόμιο από την ιδιωτική βούληση, (βλ. ΑΠ 1425/2005 ΕλΔ 47.136 και ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1666/2003 ΕλΔ 46.1716 και ΝΟΜΟΣ)..... (βλ. ΟλΑΠ 22/2000 ό.π., ΑΠ 1026/10 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 225/10 ό.π., ΑΠ 1765/09, ό.π., ΑΠ 1101/06 ό.π., ΕΑ 146/07 ΔΕΕ 2007.687 και ΝΟΜΟΣ, ΕφΘεσ 330/09 ΕπΠολΔ. 2009.700 και ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΑθ 267/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

«...Στο άρθρο 6 παρ. 16 α του Ν. 2479/1997 ορίζονται: «**α)** Στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 975 ΚΠολΔ, όπως έχει συμπληρωθεί με το άρθρο 31 του Ν. 1545/1985, υπόκεινται και οι απαιτήσεις των δικηγόρων από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις, είτε αμείβονται κατά υπόθεση, είτε με πάγια περιοδική αμοιβή, καθώς και οι απαιτήσεις εμμίσθων δικηγόρων για αποζημίωση λόγω λύσεως της συμβάσεως εμμίσθου εντολής και **β)** η παρ. 5 του άρθρου 975 του ΚΠολΔ καταργείται, μεταβαλλόμενης αναλόγως της αριθμήσεως των επόμενων παραγράφων του ίδιου άρθρου». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι, αντιθέτως προς την καταργηθείσα με αυτή διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 975 ΚΠολΔ, το προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού προνόμιο των δικηγόρων είναι ευρύ και καταλαμβάνει τις απαιτήσεις αυτές χωρίς περιορισμό ως προς **1)** τον ειδικότερο λόγο της αμοιβής, **2)** το χρόνο που αυτές γεννήθηκαν και **3)** τον τρόπο αποδείξεως τους...» (ΑΠ 650/2011, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΗ

«...Κατά το άρθρο 1289 ΑΚ αν το κεφάλαιο της απαίτησης που ασφαλίζεται με υποθήκη γράφτηκε ως τοκοφόρο, η υποθήκη, σε οποιουδήποτε την κυριότητα και αν βρίσκεται το ενυπόθηκο ακίνητο, ασφαλίζει κατά την ίδια τάξη εγγραφής και τους καθυστερούμενους τόκους ενός έτους πριν από την κατάσχεση, από οποιονδήποτε και αν ενεργήθηκε αυτή, καθώς και τους τόκους μετά την κατάσχεση και μέχρι να καταστεί αμετάκλητος ο πίνακας κατάταξης. Κατά το άρθρο 1269 ΑΚ η εγγραφή της υποθήκης γίνεται πάντοτε για ορισμένη χρηματική ποσότητα, και αν στον τίτλο δεν περιέχεται ορισμένη ποσότητα, αυτός που ζητεί την εγγραφή πρέπει να την αναφέρει κατά προσέγγιση. Από αυτά συνάγεται ότι αν η υποθήκη εγγράφτηκε για ορισμένο ποσό κεφαλαίου, ως τοκοφόρου, χωρίς όμως να καθορίζεται και το ποσό των τόκων, αυτή ασφαλίζει και τους τόκους του παραπάνω χρονικού διαστήματος

έτους πριν την κατάσχεση και μέχρι να γίνει αμετάκλητος ο πίνακας (ΑΠ 196/03 ΕλΔ 45.488, ΑΠ 1115/02 ΕλΔ 45. 178)...» (ΕφΠατρών 720/2004 ΑχΝομ 2004, σελ. 300).

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 974, 975, 976 αρ. 2, 977 παρ. 1, 1006 παρ. 3, 1007 παρ. 1 ΚΠολΔ επί πλειστηριασμού ακινήτου και ανεπάρκειας του πλειστηριάσματος για την ικανοποίηση του επισπεύδοντος και των δανειστών που αναγγέλθηκαν στο συντασσόμενο από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού πίνακα, κατατάσσεται το Δημόσιο αν συρρέουν και ενυπόθηκες απαιτήσεις άλλων στην 5η σειρά και μέχρι του 1/3 του πλειστηριάσματος, για απαιτήσεις από φόρους που ορίσθηκαν από την αξία της προσόδου ή από το είδος των πραγμάτων που πλειστηριάσθηκαν και που αφορούν το έτος που έγινε ο πλειστηριασμός και το προηγούμενο. Περαιτέρω με τη διάταξη του άρθρου 61 παρ. 1 εδ. α` του μεταγενέστερου Ν.Δ/τος 356/1974 «περί κώδικος εισπράξεως δημοσίων εσόδων» που ορίζει ότι το Δημόσιο κατατάσσεται εν αναγκαστική εκτελέσει κινητού ή ακινήτου δια τας ληξιπρόθεσμους μέχρι της ημέρας του πλειστηριασμού απαιτήσεις αυτού εκ πάσης αιτίας, μετά των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και τόκων και εν τη υπ` αριθμ. 5η σειρά του άρθρου 975 ΚΠολΔ....τροποποιήθηκε σιωπηρά η διάταξη του άρθρου 975 αρ. 5 ΚΠολΔ και διευρύνθηκε το παραπάνω κατά την αναγκαστική εκτέλεση, προνόμιο του Δημοσίου, το οποίο διατηρείται μεν στην ίδια σειρά, αλλά καταλαμβάνει τις ληξιπρόθεσμες μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού και από κάθε αιτία απαιτήσεις του με τις κάθε φύσεως προσαυξήσεις και τόκους. Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 61 του ΚΕΔΕ, με την οποία περιορίζεται τόσον κατ` αντικείμενο (άμεσοι φόροι), όσον και κατά χρόνο (στον χρόνο επιβολής της κατασχέσεως και στον προηγούμενο), το προνόμιο του Δημοσίου, καταργήθηκε από 25-11-1992 με το άρθρο 24 παρ. 1 του Ν. 2093/1992. Μετά την κατάργηση της διάταξης αυτής το προνόμιο του Δημοσίου ρυθμίζεται μόνον με την παραπάνω διάταξη του άρθρου 61 παρ. 1 εδ. α` του ΚΕΔΕ και το Δημόσιο κατατάσσεται στην κατ` άρθρο 975 αρ. 5 σειρά, για οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη απαίτησή του, με τις κάθε φύσεως προσαυξήσεις και τόκους και μέχρι του 1/3 του πλειστηριάσματος, εφόσον πρόκειται για πλειστηριασμό ακινήτου, που βαρύνεται με υποθήκη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 976 αρ. 2, 977 αρ. 1, 1006 παρ. 3 και 1007 παρ. 1 ΚΠολΔ). Για τις ίδιες απαιτήσεις το Δημόσιο κατατάσσεται πριν από τους οργανισμούς κοινωνικής ασφαλίσεως, όπως το ΙΚΑ, κατ` άρθρο 975 αρ. 6 ΚΠολΔ....» (ΕφΠατρών 368/2004, ΑχΝομ 2005, σελ. 257).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΩΝ 'Η ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

«...Κατά το άρθρο 975 αρ. 4 ΚΠολΔ, όπως προστέθηκε με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 17 του Ν. 2298/1995 και ισχύει από 4.4.1995, στην τέταρτη σειρά, μετά την αφαίρεση των εξόδων της εκτέλεσης, κατατάσσονται «οι απαιτήσεις αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών από πώληση αγροτικών προϊόντων, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από την ημέρα του πλειστηριασμού ή την κήρυξη της πτώχευσης». Ως ημέρα πλειστηριασμού, κατά την αληθή έννοια της ανωτέρω διατάξεως, είναι εκείνη που ορίσθηκε το πρώτο για τη διενέργειά του και όχι εκείνη, κατά την οποία έγινε ο πλειστηριασμός (ΑΠ 1340/2004 ΕλλΔνη 2005.1433)...» (ΕφΠατρών 999/2009, ΑχΝομ 2010, σελ. 416).

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΥΠΟΘΗΚΗΣ-ΥΠΟΘΗΚΗ)

«...Η αρχή, όμως, αυτή της συμμέτρου ικανοποιήσεως δεν ισχύει επί εμπραγμάτου ασφαλείας, ήτοι εις περίπτωση συνδρομής περισσοτέρων ενεχυρούχων ή ενυπόθηκων απαιτήσεων, αλλά αυτές ικανοποιούνται επί τη βάσει της χρονικής προτεραιότητος, εν όψει του, κατ` άρθρον 977 παρ. 2 εδ. β` και 1007 παρ. 1 εδ. α`, ορισμού, ότι ακολουθείται η διαγραφόμενη από το ουσιαστικόν δίκαιον σειρά, δηλαδή επί τη βάσει του χρόνου συστάσεως του ενεχύρου (άρθρο 1217 ΑΚ) ή της εγγραφής της υποθήκης (άρθρο 1272 παρ. 2 ΑΚ, βλ. και Β. Βαθρακοκοίλη «Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας Ερμηνευτική Νομολογιακή Ανάλυση κατ` άρθρο» υπ` άρθρο 977 σελ. 957, 958). Από τον συνδυασμό δε των διατάξεων των άρθρων 1277, 1279 ΑΚ, 978 και 1007 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η προσημείωση χορηγεί δικαίωμα για απόκτηση υποθήκης, η οποία μετά την τελεσίδικη επιδίκαση της ασφαλιζόμενης απαίτησης και την νομότυπη μετατροπή της προσημείωσης σε υποθήκη λογίζεται ότι έχει εγγραφεί από την ημέρα της προσημείωσης και επάγεται από τότε τις έννομες συνέπειες της. Εκ τούτων συνάγεται ότι η προσημείωση χορηγεί μόνον δικαίωμα προτιμήσεως διά την απόκτηση υποθήκης. Όταν η απαίτηση επιδικασθεί τελεσιδίκως η προσημείωση τρέπεται εις υποθήκην εντός ενενήντα ημερών από της τοιαύτης επιδικάσεως (άλλως αποσβέννυται), η οποία λογίζεται ότι έχει εγγραφεί από την ημέραν προσημειώσεως. Τίτλον προς εγγραφήν υποθήκης αποτελεί και η διαταγή πληρωμής, η οποία κατέστη τελεσίδικος. Εάν έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης διά να εξασφαλισθή απαίτηση διά την οποίαν εξεδόθη διαταγή πληρωμής η προσημείωση τρέπεται εις υποθήκην, εφ` όσον κατέστη τελεσίδικος, είτε διότι απερρίφθη η ασκηθείσα κατ` αυτής ανακοπή είτε διότι παρήλθε άπρακτος η προς άσκηση ανακοπής δεκαπενθήμερος προθεσμία του άρθρου 632 παρ. 1 ΚΠολΔ και η δεκαήμερος τοιαύτη, από της δευτέρας επιδόσεως της διαταγής πληρωμής, του άρθρου 633 παρ. 2 του αυτού Κωδικός (ΑΠολ 6/1996 ΕλΔ 37.1047). Όμως, αν προ της τροπής της προσημειώσεως εις υποθήκην εχώρησε αναγκαστικός πλειστηριασμός του ακινήτου, η απαίτηση υπέρ της οποίας έχει εγγραφή προσημείωση υποθήκης, κατατάσσεται τυχαίως, υπό την αίρεση της τελεσιδίκου επιδικάσεως της και κατά την σειράν της εγγραφής της προσημειώσεως. Εις την περίπτωση αυτή η τροπή της προσημειώσεως εις υποθήκην καθίσταται αδύνατος, εφ` όσον, συμφώνως προς τις διατάξεις των άρθρων 1005 παρ. 3 ΚΠολΔ, 1323, 1330 και 1318 αριθ. 3 ΑΚ, από της καταβολής του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστήν, επέρχεται απόσβεση της προσημειώσεως που υπάρχει επί του πλειστηριασθέντος ακινήτου και ο υπερθεματιστής έχει δικαίωμα να ζητήσει την εξάλειψη αυτής. Επομένως, μετά την καταβολήν του πλειστηριάσματος η κατάταξη της τοιαύτης απαιτήσεως θα γίνει από τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλον τυχαίως, υπό την αίρεση μόνον της τελεσιδίκου επιδικάσεως της, κατά την σειράν την οποίαν θα ελάμβανε εάν αντί της προσημειώσεως είχε εγγραφεί υπέρ αυτής, εξ υπαρχής, υποθήκη (ΑΠ 1447/1981 ΝοΒ 30.821, ΑΠ 137/1977 ΝοΒ 25.1145, ΕφΠειρ 1226/1998 Αρμ 53.1751, ΕφΘεσ 1478/1997 ΕλΔ 39.1688). Σε μια τέτοια δε περίπτωση, η τροπή της προσημείωσης σε υποθήκη καθίσταται αδύνατη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1005 παρ. 3 ΚΠολΔ 1323,1330, και 1318 παρ. 3 ΑΚ, από την καταβολή του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή, αφού αυτή επιφέρει την απόσβεση της προσημείωσης που υπάρχει στο ακίνητο που εκπλειστηριάσθηκε, ο δε υπερθεματιστής έχει δικαίωμα να ζητήσει μετά την καταβολή του εκπλειστηριάσματος την εξάλειψη της προσημείωσης με συνέπεια, μετά την καταβολή του πλειστηριάσματος, η

κατάταξη της ασφαλισμένης με την προσημείωση απαίτησης να γίνει, κατά τα άνω, τυχαίως, υπό την αίρεση της τελεσίδικης επιδικάσεως της (ΑΠ 125/2006 ΔΕΕ 2006.821). ...» (Εφ.Αθ. 146/2007 ΔΕΕ 2007, σελ.687).

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 61 ΚΕΔΕ ΝΔ 356/1974
Κατάταξις Δημοσίου
«1. Το Δημόσιον κατατάσσεται εν αναγκαστική εκτελέσει κινητού ή ακινήτου δια τας ληξιπροθέσμους μέχρι της ημέρας του πλειστηριασμού απαιτήσεις αυτού εκ πάσης αιτίας, μετά των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και τόκων και εν τη υπ' αριθ. 5 σειρά του άρθρου 975 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. «Κατ' εξαίρεση, για τις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις του από φόρο προστιθέμενης αξίας, με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις, το Δημόσιο κατατάσσεται στην υπ' αριθ. 2 σειρά του ίδιου άρθρου και πριν από την ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 976 ΚΠολΔ. Δια τας μη ληξιπροθέσμους εκ πάσης αιτίας απαιτήσεις του, το Δημόσιον κατατάσσεται συμμέτρως μετά των λοιπών δανειστών. Ως ημέρα του πλειστηριασμού θεωρείται η ημέρα κατά την οποία διενεργήθηκε ο πλειστηριασμός, ανεξάρτητα από την ημέρα του πλειστηριασμού που ορίσθηκε αρχικά. 2. (Παραλείπεται ως μη ισχύουσα). 3. Αι μη ληξιπρόθεσμοι απαιτήσεις δι' ας κατετάγη το Δημόσιον, θεωρούνται ληξιπρόθεσμοι ως προς την διανομήν του πλειστηριάσματος και μόνον. 4. Αμεσοι φόροι νοούνται οι υπό του προϋπολογισμού του Κράτους χαρακτηριζόμενοι ως τοιούτοι. «5. Σε περίπτωση πτώχευσης οφειλέτη του, το Δημόσιο κατατάσσεται στη σειρά της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου για όλες τις απαιτήσεις του που γεννήθηκαν ή ανάγονται σε χρόνο πριν από την πτώχευση, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους.»

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΤΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ – ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ (ΑΡΘΡΟ 979 ΚΠολΔ) – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

«...**Η σχετική εκκαθαριστική πράξη του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, αν και εξώδικη, αποτελεί διανομή του πλειστηριάσματος και συνεπώς προσβάλλεται με την ανακοπή του άρθρου 979 ΚΠολΔ** (ΑΠ 120/2005 ό.π., ΑΠ 280/2004 ΕλλΔνη 46.429, ΑΠ 756/2001, Δνη 43.1392), **η οποία ασκείται μέσα σε δώδεκα εργάσιμες ημέρες αφότου επιδοθεί η πρόσκληση της παρ. 1 του άρθρου 979**, ΚΠολΔ (ΑΠ 120/2005 ό.π., ΑΠ 280.2004, Δνη 46.429, ΑΠ 756/2001, ΕλλΔνη 43.1392), στις οποίες δεν περιλαμβάνεται εκείνη του Σαββάτου, η οποία εντάσσεται στις αργίες, όπως προκύπτει από την Πράξη νομοθ. περιεχομένου από 29.12.1980 και τον κυρωτικό αυτής νόμο 1157/81 (ΑΠ 1502/2002 ΧρΙΔΔ 2003, ΟλΑΠ 266/85, Δ. 86.551). **Η προθεσμία άσκησης ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης από το Δημόσιο είναι σε κάθε περίπτωση τριάντα (30) ημερών**, είτε η εκτέλεση επισπεύδεται κατά τις κοινές δικονομικές διατάξεις, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 του δ/τος της 26.6./10.7.44 «περί κώδικος των νόμων περί δικών του δημοσίου», που διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα, είτα κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, κατ΄ άρθρο 58 παρ. 4 αυτού. Η προθεσμία αυτή, όπως και κάθε προθεσμία για το Δημόσιο, αναστέλλεται στη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, σύμφωνα με το άρθρο 11 του άνω δ/τος, οι οποίες κατ΄ άρθρ. 11 παρ. 2 του ν. 1756/1988, αρχίζουν την 1 Ιουλίου και λήγουν στις 15 Σεπτεμβρίου (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνευτική Νομολογιακή Ανάλυση, έκδ. 1997, τ. Ε, σ. 977, όπου παραπ. στην

νομολογία)...» (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 60/2011, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2011, σελ. 1298), (Εφ.Πατρών 722/2006, Αχ.Νομ. 2007, σελ.366) «...Η εκκαθάριση και προαφαίρεση των εξόδων της εκτελέσεως αποτελεί διανομή πλειστηριάσματος, όπως και η κατάταξη των δανειστών και συνεπώς προσβάλλονται μόνον με την ανακοπή του άρθρου 979 ΚΠολΔ, στην οποία μπορεί να σωρευθεί και αιτίαση για κακή κατάταξη αναγγελθέντος δανειστή σε βάρος του ανακόπτοντος, προς το σκοπό όπως καταταχθεί αυτός, ολικώς ή μερικώς στη θέση εκείνου...» (ΑΠ 870/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Η προβλεπόμενη από το άρθρο 979 παρ. 2 ΚΠολΔ ανακοπή αποτελεί ένδικο βοήθημα (ΑΠ 190/1987 ΕλλΔνη 29.496) με το οποία προσβάλλεται η διαδικασία της κατάταξης ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, που άρχισε με την αναγγελία και λήγει με τη σύνταξη του πίνακα, προς το σκοπό ακύρωσης ή μεταρρύθμισης αυτού με την αποβολή του καθ` ου η ανακοπή και την κατάταξη του ανακόπτοντος (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ 1997, τ. Ε`, άρθρο 979 αρ. 10 σελ. 970). Από τις διατάξεις των άρθρων 972 παρ. 1 και 974 έως 979 ΚΠολΔ προκύπτει ότι με την ανακοπή που ασκείται κατά του πίνακα κατάταξης προβάλλονται αιτιάσεις που αφορούν στην ορθότητα του πίνακα κατάταξης, που μπορούν να στηρίζονται είτε στο ουσιαστικό δίκαιο και να ανάγονται στη γέννηση ή την ύπαρξη της απαίτησης του καθ` ου η ανακοπή, η οποία έχει αναγγελθεί είτε στο δικονομικό δίκαιο και να αναφέρονται στον προνομιούχο χαρακτήρα της απαίτησης και την τάξη της κατάταξης (ΑΠ 1229/2008 Δ. 2008.1050, ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΔωδ 372/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Η αμφισβήτηση αυτή (της κατάταξης) είναι δυνατόν να ανάγεται είτε στο ουσιαστικό δίκαιο, αναφερόμενη στις απαιτήσεις των καταταγέντων δανειστών, είτε στο δικονομικό δίκαιο, εφόσον αφορούν τη διαδικασία της κατατάξεως από την αναγγελία μέχρι τη σύνταξη του πίνακα κατάταξης, δοθέντος ότι με την ανακοπή αυτή προσβάλλεται η ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού διαδικασία της κατάταξης, που αρχίζει με την αναγγελία και λήγει με τον πίνακα και όχι η μέχρι του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης διαδικασία της εκτέλεσης. Η μη άσκηση ανακοπής, κατά τα άρθ. 933 και 934 του ΚΠολΔ, δεν αποκλείει το δικαίωμα στους δανειστές που αναγγέλθηκαν να ασκήσουν ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης και να αμφισβητήσουν την απαίτηση και του επισπεύδοντος την εκτέλεση δανειστή, καθόσον η σταδιακή προσβολή των πράξεων της εκτέλεσης, την οποία καθορίζει το άρθ. 934 του ΚΠολΔ, δεν προσιδιάζει στην ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης, αφού η τελευταία ασκείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας της εκτέλεσης και ως εκ τούτου δεν υπάρχει δυνατότητα ανάλογης εφαρμογής της διάταξης του άρθ. 934, ως προς το χρόνο προσβολής των απαιτήσεων που κατετάγησαν στον πίνακα (βλ. ΑΠ 116/2004 ΕΛΔ 42.1576). Στην προκειμένη περίπτωση οι καθ` ων η ανακοπή και ήδη εφεσίβλητοι-εκκαλούντες ισχυρίζονται ότι, εφόσον η ανακόπτουσα επικαλείται επίσπευση του πλειστηριασμού και με βάση ανύπαρκτη απαίτησή τους, αφού έχει ήδη παραγραφεί, θα έπρεπε να ασκήσουν την ανακοπή του άρθ. 933 του ΚΠολΔ και να προβάλλουν τον ισχυρισμό τους περί παραγραφής, με αποτέλεσμα η άσκηση της κρινόμενης ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης να είναι απαράδεκτη. Ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος, διότι, σύμφωνα και με την παραπάνω σκέψη, η μη άσκηση της ανακοπής του άρθ. 933 του ΚΠολΔ, δεν αποκλείει το δικαίωμα στους δανειστές που αναγγέλθηκαν να ασκήσουν ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης και να αμφισβητήσουν την απαίτηση της επισπεύδουσας (ανακόπτουσας). Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που απέρριψε τον ισχυρισμό αυτό ως μη νόμιμο, έστω και με ελλιπή αιτιολογία δεν έσφαλε κατ` αποτέλεσμα....» (ΕφΑθ 8719/2006, ΕλλΔνη 2007, σελ. 550, ΝΟΜΟΣ). «...Το απαράδεκτο της ανακοπής αυτής λόγω ελλείψεως

κάποιας από τις τυπικές προϋποθέσεις της εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, όταν ασκηθεί έφεση, ανεξαρτήτως του αν υποβάλλεται με αυτήν σχετικό παράπονο, (βλ. ΑΠ 1190/74 ΝοΒ 23.729, ΕΑ 1173/86 ΕλΔ. 27.527-528, ΕΑ 2337/10, Σ. Σαμουήλ, Η΄Εφεση, δ΄ έκδοση, παρ. 851, σελ. 264, Ι. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, β΄ έκδ., τ. 2ος, άρθ. 979, παρ. 432, σ. 1168)...» (ΕφΑθ 267/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 'Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

«...Το άρθρο 94 του Συντάγματος ορίζει στη μεν § 1 ότι: «Στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια υπάγονται οι διοικητικές διαφορές, όπως ο νόμος ορίζει, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου», στη δε § 2 ότι: «Στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται οι ιδιωτικές διαφορές, καθώς και υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας, όπως νόμος ορίζει, ενώ το άρθρο 98 § 1 εδ. στ ορίζεται ότι: Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: α) ... στ) Η εκδίκαση διαφορών σχετικά με την απονομή συντάξεων ...». Προστίθεται μάλιστα στην § 3 του τελευταίου άρθρου ότι οι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για υποθέσεις της παρ. 1 δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας. Από τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις συνάγεται ότι το Σύνταγμα επιβάλλει την υπαγωγή των διοικητικών διαφορών στα διοικητικά δικαστήρια, των ιδιωτικών διαφορών στα πολιτικά δικαστήρια και των (διοικητικών) συνταξιοδοτικών διαφορών που αναφέρονται στο άρθρο 98 § 1 εδ. στ` στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Ειδικότερα, από την άνω διάταξη του άρθρου 98, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 1 §§ 1, 2, 3, 7 και 2 του Α.Ν 599/1968, 1 επ., 66 και 67 του Π.Δ 1041/1979, 15 § 14, 47, 53, 54, 61 § 1 του Π.Δ 774/1980, 1, 2, 48, 49, 53 του Π.Δ 1225/1981, συνάγεται ότι από την ασκούμενη, ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έφεση κατά πράξεως της οικείας υπηρεσίας του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία απορρίπτεται εν όλω ή εν μέρει συνταξιοδοτικό αίτημα, δημιουργείται διαφορά, όχι ιδιωτικού δικαίου, ούτε διοικητική διαφορά ουσίας της δικαιοδοσίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αλλά καθαρά διοικητική διαφορά ουσίας της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου....Από τις ίδιες παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι οι διαφορές που γεννώνται κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως αποφάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που επιδικάζουν συνταξιοδοτικές παροχές, είναι διοικητικές διαφορές που υπάγονται και αυτές στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και όχι ουσιαστικές διοικητικές διαφορές που υπάγονται στην δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή ιδιωτικές διαφορές που υπάγονται - αντίστοιχα - στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, εφόσον η υποκείμενη σχέση, στην οποία στηρίζεται ο ανωτέρω εκτελούμενος τίτλος (που αποτελεί το θεμέλιο της αναγκαστικής εκτελέσεως), είναι σχέση δημοσίου δικαίου, υπαγόμενη στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕλΣυν 711/2000). Η διαδικασία της κατατάξεως αποτελεί τμήμα της διαδικασίας εκτελέσεως. **Επομένως όταν επισπεύδεται διοικητική εκτέλεση, η διαφορά που δημιουργείται από την άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων ανάλογα με την φύση της ως ιδιωτικής ή διοικητικής, αντίστοιχα, ανεξάρτητα από το αντικείμενο της απαίτησης για την οποία επισπεύδεται η εκτέλεση, το οποίο δεν αποτελεί υποχρεωτικό στοιχείο έρευνας για το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή**. Βεβαίως, αν η διοικητική εκτέλεση επισπεύδεται με βάση τίτλο του άρθρου 2 § 2 του ΚΕΔΕ, ο οποίος στηρίζεται σε υποκείμενες ετεροειδείς σχέσεις, δηλαδή σε σχέσεις δημοσίου αφενός

και ιδιωτικού δικαίου αφετέρου, θα πρέπει να αναζητηθεί η προέχουσα απαίτηση στον εν λόγω τίτλο, δηλαδή εκείνη που υπερτερεί ποσοτικώς και με βάση αυτήν τελικά να καθοριστεί το δικαστήριο στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται η διαφορά, δηλαδή το διοικητικό δικαστήριο, όταν η απαίτηση αυτή προέρχεται από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου και το πολιτικό δικαστήριο, όταν η μεγαλύτερη αυτή απαίτηση προέρχεται από έννομη σχέση ιδιωτικού δικαίου. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή δεν προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 94 του Συντάγματος, και επιβάλλεται, ώστε να αποφεύγεται η διάσπαση της ενότητας της εκτελεστικής διαδικασίας και ειδικότερα ο κατακερματισμός της δίκης με την καθιέρωση διπλής δικαιοδοσίας επί ανακοπών κατά του ίδιου πίνακα κατατάξεως, με περαιτέρω άμεσο κίνδυνο εκδόσεως αντιφατικών αποφάσεων από τα πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια. (ΑΕΔ 23/1999, ΑΕΔ 18/1993, ΣτΕ 1669/1997, ΑΠ 1495/1997)...» **(πρβλ και «ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 933 ΚΠολΔ», σελ. 349).**

ΠΟΙΟΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 979 ΚΠολΔ προκύπτει ότι στην άσκηση ανακοπής κατά του πίνακος κατάταξης νομιμοποιούνται, με τη συνδρομή στο πρόσωπό τους έννομου συμφέροντος, μόνο τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, δηλαδή ο επισπεύδων την εκτέλεση, οι αναγγελθέντες δανειστές και ο καθ` ου η εκτέλεση, στη διαδικασία της οποίας μόνο τα πρόσωπα αυτά μετέχουν, όχι δε και τρίτοι, στους οποίους περιλαμβάνονται και δανειστές του καθ` ου η εκτέλεση που δεν αναγγέλθηκαν εμπροθέσμως ή καθόλου. Μοναδική εξαίρεση γίνεται δεκτή στην περίπτωση που οι αναγγελθέντες εμπροθέσμως ή και καθόλου στον υπάλληλο του πλειστηριασμού δανειστές του καθ` ού η εκτέλεση οφειλέτη ή οι δανειστές των αναγγελθέντων δανειστών ασκήσουν **πλαγιαστικώς** τα δικαιώματα του οφειλέτη τους σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 72 ΚΠολΔ (ΕφΠειρ 1161/1998 ΕλΔνη 40.1410, ΕφΑθ 2991/1999 ΕλΔικ 41.1681, ΕφΠειρ 1273/1991 ΕΕμπΔ ΜΓ.626, Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση τ. Β` 1983 υπό το άρθρο 979 παρ. 432 σελ. 1168, 1169)....» (ΕφΠατρών 341/2007 ΑχΝομ 2008, σελ. 508) «...Νομιμοποιείται ενεργητικά να ασκήσει ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης και ο δανειστής που αναγγέλθηκε μέσα στη νόμιμη προθεσμία, αν έχει έννομο συμφέρον, αν δηλαδή υφίσταται βλάβη από τον πίνακα κατατάξεως, γιατί δεν κατατάχθηκε καθόλου, ή γιατί κατατάχθηκε για μέρος της απαιτήσεώς του, ή γιατί δεν κατατάχθηκε προνομιακά. Επίσης και ο καθ` ου η εκτέλεση, αμφισβητώντας την κατάταξη οποιουδήποτε παρανόμως καταταγέντος (βλ. ΑΠ 295/1997, ΝοΒ 1998.1239)....» (ΜΠΘεσ 34671/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Δανειστές του καθού η εκτέλεση που δεν αναγγέλθηκαν εμπροθέσμως ή δεν αναγγέλθηκαν καθόλου, δε νομιμοποιούνται προς άσκηση της ανακοπής του άρθρου 979 ΚΠολΔ, πλην όμως τόσον αυτοί, όσο και οι δανειστές των αναγγελθέντων δανειστών νομιμοποιούνται να ασκήσουν την πιο πάνω ανακοπή μόνο διά του άρθρου 72 ΚΠολΔ, το οποίο προνοεί για την εκ μέρους του δανειστή άσκηση των μη συνδεομένων στενώς με το πρόσωπο εκείνου δικαιωμάτων του οφειλέτου τους, εφόσον αυτός αδρανεί (βλ. ΕφΑθ 64/1999 ΕλλΔνη 1999.1127, ΕφΠειρ 1273/1991, ΕΕμπΔ 1992.626). Στην περίπτωση, δε, που δε γίνεται επίκληση της αδράνειας του καθού η εκτέλεση ή του δανειστή, υπέρ του οποίου ασκείται πλαγιαστικώς η ανακοπή, η ανακοπή είναι αόριστη (βλ. ΕφΠατρ 1085/2006, ΑχΝομ 2007.404, Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, Ερμηνεία ΚΠολΔ, υπό αρθρ. 72, αριθμ. 1, 3)...» (ΜΠΠειρ 5265/2010, ΧρημΔικ 2010, σελ. 380).

ΠΩΣ ΑΣΚΕΙΤΑΙ Η ΑΝΑΚΟΠΗ

«...**Αντίγραφο της ανακοπής επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία (άρθρο 979 παρ. 2 ΚΠολΔ) και στον υπάλληλο του πλειστηριασμού**. Η ανακοπή στρέφεται κατά των δανειστών, των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη...» (ΑΠ 870/2010, ΝΟΜΟΣ) (ΑΠ 60/2011, ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2011, σελ. 1298).

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΟΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 979 παρ. 2, 933 και 585 παρ. 2 ΚπολΔ προκύπτει ότι το δικόγραφο της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης, πρέπει να περιέχει, εκτός των άλλων, και τους λόγους ανακοπής, οι οποίοι αποτελούν την ιστορική της βάση. Οι λόγοι ανακοπής μπορεί να αναφέρονται και στην ύπαρξη και το μέγεθος της απαίτησης του καθού η ανακοπή ή στο τυχόν προνόμιό της, οπότε ο καθού που μάχεται για την κατάταξη της απαίτησής του, σύμφωνα με το προνόμιό της υποχρεούται να επικαλεσθεί και αποδείξει τα παραγωγικά της απαίτησής του γεγονότα καθώς και το τυχόν προνόμιό της (ΑΠ 1783/01 ΕλΔ 43.1389, ΑΠ 1654/01 ΕλΔ 43.728)...» (ΕφΠατρών 720/2004 ΑχΝομ 2004, σελ. 300). «...Στην ίδια ανακοπή, προκειμένου να είναι κατά τα λοιπά ορισμένη, απαιτείται οπωσδήποτε να γίνεται επίκληση και εξειδίκευση της απαιτήσεως του ανακόπτοντος, η οποία επιδιώκεται να καταταχθεί, έστω και εν μέρει, στην θέση εκείνης του καθ' ου η ανακοπή. Μάλιστα, πρέπει να αναφέρονται το είδος, το ποσό αυτής και η συγκεκριμένη έννομη σχέση από την οποία πηγάζει, καθώς και τα περιστατικά που θεμελιώνουν το τυχόν επικαλούμενο προνόμιό της, ανεξάρτητα από τον θεμελιωτικό λόγο του αιτήματος της ανακοπής, εφόσον μόνο έτσι παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα να ερευνήσει τη νομική και ουσιαστική βασιμότητά της, (βλ. ΑΠ 1949/09 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1101/06 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 440/04 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1645/01 ΕλΔ 43.728, ΑΠ 337/98 ΝοΒ 47. 947-948, ΑΠ 1099/96 ΕλΔ. 38.1088, ΑΠ 172/94 ΕλΔ. 37. 61-63, ΑΠ 187/87 ΕλΔ. 29.494, ΕφΠειρ 501/08 ΕπΝαυτΔ 2008.424 και ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 828/89 ΕΕμπΔ 1990.285-287). Είναι δε αναγκαίες η ως άνω αναφορά και η εξειδίκευση, ακόμη και όταν ο λόγος της ανακοπής συνίσταται στην απλή άρνηση της απαιτήσεως ή του προνομίου του καθ' ου η ανακοπή, διότι και στην περίπτωση αυτή δικαιολογούν αυτές το έννομο συμφέρον και την ενεργητική νομιμοποίηση του ανακόπτοντος ως διαδικαστικών προϋποθέσεων για την άσκηση της ανακοπής, (βλ. ΑΠ 1949/09 ό.π., ΑΠ 1515/99 ΕΕΝ 2001.278 και ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 146/07 ΔΕΕ 2007.687 και ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ. 933/06 ΕπΝαυτΔ. 2007.49 και ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 6177/03 ΕλΔ.45.530, ΕΑ 5335/01 ΧρΙΔ 2002.134 και ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 2337/10, ΕφΘεσ 1210/95 ΑρχΝ. 1995.397-398). Για την πληρότητα της περιγραφής δεν αρκεί η απλή αναφορά στον τίτλο, με τον οποίο επιδικάσθηκε η απαίτηση ή η παραπομπή στην προηγούμενη της ανακοπής αναγγελία, ούτε επιτρέπεται η συμπλήρωση των ελλειπόντων στοιχείων με τις προτάσεις του ανακόπτοντος, (βλ. ΑΠ 1949/09 ο.π., ΑΠ 440/04 ο.π., ΑΠ 1099/96 ο.π., ΕΑ 6177/03 ο.π.)...» (ΕφΑθ 267/2012, ΝΟΜΟΣ) «...Από τις διατάξεις των άρθρων 585 παρ. 2 και 679 παρ. 2 του ΚΠολΔ, σε συνδυασμό προς εκείνες των άρθρων 216 παρ. 1 και 217 του ΚΠολΔ, συνάγεται ότι το δικόγραφο της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης, πρέπει να περιέχει, εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 118 και 120 του ιδίου κώδικα, και τους λόγους αυτής (ΑΠ 169/2012, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2012, σελ. 1486), ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στον καθ` ου να αμυνθεί και στο δικαστήριο να ελέγξει τη νομιμότητα και την ουσιαστική βασιμότητα της απαιτήσεως, στην περίπτωση δε αμφισβήτησης αυτής, να τάξει το οικείο θέμα αποδείξεως. Ειδικότερα η ανακοπή, ως εισαγωγικό

δικόγραφο της περί την εκτέλεση δίκης, πρέπει να περιέχει ακριβή περιγραφή της απαιτήσεως της οποίας ζητείται η κατάταξη και του προνομίου της, δηλαδή πλήρη παράθεση των πραγματικών περιστατικών, τα οποία κατά νόμο θεμελιώνουν την απαίτηση και το προνόμιό της (βλ. ΑΠ 1351/98, αδημ, ΑΠ 337/98 ΝοΒ 1999.947, ΑΠ 1099/96 ΕλλΔνη 38.1088, ΑΠ 1347/1995, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1178/91, αδημ., ΑΠ 187/87 ΕλλΔνη 29.494). Η ελλιπής παράθεση των περιστατικών αυτών καθιστά την ανακοπή αόριστη και ως εκ τούτου απορριπτέα, μη δυναμένη να συμπληρωθεί με τις προτάσεις ή με την αναφορά σε άλλα έγγραφα και μάλιστα στο περιεχόμενο της αναγγελίας και των εγγράφων που κατατίθενται μέσα στην ίδια, με την επίδοση αυτής, προθεσμία και αποδεικνύουν την απαίτηση (ΑΠ 1351/98 ό.π., ΑΠ 1515/99 ό.π.). Τα παραπάνω στοιχεία, δηλαδή ακριβή περιγραφή της απαίτησης και του επικαλουμένου προνομίου της, πρέπει να περιέχει η ανακοπή όχι μόνον όταν η απαίτηση του ανακόπτοντος δεν κατατάχθηκε καθόλου ή ως προνομιακή στον πίνακα κατάταξης και φέρεται αυτή προς διάγνωση με την ανακοπή, αλλά και όταν με την ανακοπή, αμφισβητείται απλώς η απαίτηση του καταταχθέντος καθ` ού η ανακοπή ή ο προνομιακός χαρακτήρας της, οπότε ο καθ` ού έχει το βάρος επίκλησης και απόδειξης της απαιτήσεώς του ή του προνομίου της, άλλως γίνεται δεκτή η ανακοπή (ΑΠ 1515/90, ΑΠ 1316/97, ΕφΑθ 3131/99, αδημ.). Διότι και στην περίπτωση αυτή, η περιγραφή της απαίτησης και του προνομίου της δικαιολογούν το έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος, που ασκεί και νομιμοποιητική λειτουργία, αφού η διά της παραδοχής της ανακοπής, αποβολή από τον πίνακα του καθ` ού, προϋποθέτει κατ` ανάγκη την ύπαρξη κατατακτέας απαιτήσεως του ανακόπτοντος (ΑΠ 1450/98 ό.π., ΑΠ 14/95 ό.π., ΕφΑθ 8325/93 ΕλλΔνη 1995.1102, ΕφΑθ 12211/89, αδημ., ΕφΑθ 999/84 ΝοΒ 33.84, ΕφΑθ 8702/80 ΝοΒ 29.357, ΕφΠειρ 1083/91 ΕΝΔ 20.285, ΕφΠειρ 985/90 ΕΝΔ 19.133, ΕφΠειρ 1873/88 ΕλλΔνη 31.1484, ΕφΠειρ 493/83 ΕΔΔ 1984.528)...» (ΜΠΘεσ 34671/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΚΟΠΤΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

«....**Ανακόπτων** μπορεί να είναι ο αναγγελθείς δανειστής ή ο καθ΄ ου η εκτέλεση οφειλέτης, αμφισβητών τη νομιμότητα της εκκαθαριστικής πράξεως των εξόδων εκτελέσεως, οπότε ανακύπτει ιδιωτική διαφορά μεταξύ των τελευταίων και του επισπεύδοντος δανειστή, που νομιμοποιείται παθητικά στη διεξαγωγή της περί την εκτέλεση δίκης αυτός μόνον, όταν η αμφισβήτηση δεν αφορά τη διενέργεια των πράξεων της εκτελέσεως, αλλά τη νομιμότητα της εκκαθάρισης και ειδικότερα το ορισμένο και αιτιολογημένο αυτής και το αν αυτά έγιναν προς το συμφέρον όλων των δανειστών και είναι υπό την έννοια αυτή έξοδα εκτελέσεως (ΑΠ 142/2004, ΕλλΔνη 45.1037, ΑΠ 280/2004, ΕλλΔνη 46.429)...» (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠΔΣΑ). (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΞΟΔΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ- ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

«...Όταν όμως με την ανακοπή αμφισβητούνται απλώς τα έξοδα των προσώπων υπέρ των οποίων έγινε προαφαίρεση ή το μέγεθός τους, δηλαδή ότι τα έξοδα δεν είναι νόμιμα και υπαρκτά ή υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα από τους οικείους κώδικες και τις οικείες υπουργικές αποφάσεις καθοριζόμενα ποσά αμοιβής, τότε η ανακοπή του άρθρου 979 παρ. 2 ΚΠολΔ μπορεί να στραφεί και κατά των προσώπων, υπέρ των οποίων έγινε προαφαίρεση των εξόδων κατά το άρθρο 975 παρ. 1 ΚΠολΔ (ΑΠ 1722/1998, ΕλλΔνη 40.603, ΕφΛαρ 66/2005, ΤΝΠ, ΕφΑθ 1313/2003, ΕλλΔνη 34.710)....» (ΕφΘεσ 1634/2008, ΝΟΜΟΣ), (ΜΠΡόδου 49/2012,

ΝΟΜΟΣ). «...'**Ως δικαιούχος** των εξόδων εκτελέσεως νοείται όχι μόνο ο καταβάλλων αυτά επισπεύδων, αλλά και τα όργανα της εκτελέσεως, παρότι αυτά δεν νομιμοποιούνται να τα αναζητήσουν από τον καθού η εκτέλεση, αφού δεν έλαβαν απ` αυτόν την εντολή προς εκτέλεση και για τούτο δεν έχουν την ιδιότητα του δανειστή αυτού. Για το λόγο αυτό δικαιούνται, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προς τις διατάξεις των αρθ. 971 και 1007 ΚΠολΔ, να συμμετάσχουν στη διαδικασία κατατάξεως και να λάβουν τα δικαιούμενα παρ` αυτών έξοδα εκτελέσεως διά του επί του πλειστηριασμού υπαλλήλου. Κατ` ακολουθία, με τη στηριζόμενη στις διατάξεις των αρθ. 979 § 2 και 1006 § 3 ΚΠολΔ ανακοπή, ο ανακόπτων αναγγελθείς δανειστής μπορεί να προσβάλλει τον πίνακα κατατάξεως και όταν ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος, κατά την εκκαθάριση με τον πίνακα των εξόδων του δικαστικού επιμελητή, εσφαλμένα αφαιρεί ορισμένο ποσό πλειστηριάσματος προς κάλυψη τούτων, εφόσον θίγονται, με την κατ` αυτόν τον τρόπο γενόμενη μείωση του πλειστηριάσματος, τα έννομα συμφέροντά του με την κατάταξη άλλου δανειστή ή τη μη προσήκουσα κατάταξη αυτού. Στην περίπτωση κατά την οποία ο ανακόπτων επικαλείται ότι εσφαλμένα προαφαιρέθηκαν από το πλειστηρίασμα έξοδα του καταταγέντος στον πίνακα γι` αυτά δικαστικού επιμελητή, τα οποία δεν είναι νόμιμα και υπαρκτά ή υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα από τις οικείες υπουργικές αποφάσεις ποσά αμοιβής των δικαστικών επιμελητών, η ανακοπή πρέπει να απευθύνεται κατά του δικαστικού επιμελητή ο οποίος και μόνον νομιμοποιείται παθητικά. Ενώ, αν με την ανακοπή δεν αμφισβητείται η διενέργεια των πράξεων εκτελέσεως που έκανε ο δικαστικός επιμελητής, αλλά το αν έγιναν προς το συμφέρον όλων των δανειστών και είναι, υπό την έννοια αυτή, έξοδα εκτελέσεως, τότε νομιμοποιείται παθητικά ως καθού η ανακοπή μόνον ο επισπεύδων δανειστής (ΑΠ 1774/07 Νόμος, ΑΠ 280/04 Δνη 2005.429, 1722/98 Δνη 1999.603). Επί υποκαταστάσεως δε άλλου δανειστή κατά το αρθ. 973 ΚΠολΔ, προαφαιρούνται μόνο τα έξοδα των διαδικαστικών πράξεων της προγενέστερης διαδικασίας που υποστηρίζουν την υποκατάσταση, δηλαδή τα έξοδα των πράξεων επί των οποίων θεμελιώνεται η περί συνεχίσεως δήλωση και η εξακολούθηση της περαιτέρω διαδικασίας μέχρι του πλειστηριασμού (ΕφΑθ 11081/96 Δνη 1997.1630, ΕφΛαρ 1022/06 Νόμος). Η ένδικη ανακοπή με το ως άνω περιεχόμενο, κατά το μέρος που στρέφεται κατά του δευτέρου των καθών, δικαστικού επιμελητή, έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτη λόγω ελλείψεως παθητικής νομιμοποίησης, διότι με αυτή (ανακοπή) η ανακόπτουσα δεν αμφισβητεί τη διενέργεια των ως άνω πράξεων εκτελέσεως, οπότε θα νομιμοποιούνταν αυτός σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη, αλλά αμφισβητεί το ότι έγιναν προς το κοινό συμφέρον όλων των δανειστών και είναι με την έννοια αυτή έξοδα εκτελέσεως, οπότε νομιμοποιείται μόνο ο πρώτος των καθών η ανακοπή, αρχικός επισπεύδων την εκτέλεση, κατ` εντολή του οποίου προέβη στις άνω πράξεις ο εν λόγω δικαστικός επιμελητής. Το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που δέχθηκε ότι και ο δεύτερος των καθών - εφεσίβλητος νομιμοποιείται παθητικά, εσφαλμένα εφάρμοσε το νόμο και επομένως, στα πλαίσια του μεταβιβαστικού αποτελέσματος της έφεσης κατ` αρθ. 522 ΚΠολΔ, πρέπει, αφού γίνει δεκτή η έφεση καθόσον αφορά τον δεύτερο εφεσίβλητο, να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη ως προς το κεφάλαιο αυτό, αφού με την έφεση ο ως άνω εκκαλών παραπονείται για την κατ` ουσίαν απόρριψη της ανακοπής, αιτούμενος την εξαφάνιση της, έστω και χωρίς ειδικό παράπονο, αφού η παρούσα απόφαση είναι γι` αυτόν επωφελέστερη από την προσβληθείσα (ΑΠ 731/91 Δνη 37.583, ΕφΑθ 3219/08 Δνη 2010.125)...» (ΑΠ 870/2010, ΝΟΜΟΣ).(ΑΠ 60/2011, ΝοΒ 2011, σελ. 1298).

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 979 παρ. 2 ΚΠολΔ, προκύπτει ότι έννομο συμφέρον για την άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως έχει όποιος αμφισβητεί την ύπαρξη της απαιτήσεως εκείνου κατά του οποίου στρέφει την ανακοπή του ή προβάλλει ότι προηγείται του τελευταίου και επιδιώκει την αποβολή του και την κατάταξη στη θέση του. Το δικαστήριο, που δικάζει την ανακοπή, περιορίζεται μέσα στα όρια του αιτήματος αυτής και ερευνά την προβαλλόμενη απαίτηση και την κατάταξη του καθ` ου η ανακοπή, εφ` όσον δε η διαδικασία της κατάταξης είναι ενιαία όχι όμως και αδιαίρετη, η ισχύς και το δεδικασμένο της αποφάσεως περιορίζεται μεταξύ των διαδίκων και δεν επιδρά στους μη μετάσχοντες στη δίκη άλλους δανειστές, εκτός αν ομοδικούν αναγκαστικά με τον ανακόπτοντα. Εκείνος δηλαδή που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να στραφεί κατ` εκείνου μόνον του δανειστή, του οποίου προσβάλλεται η κατάταξη, με αποτέλεσμα ο ανακόπτων να καταλαμβάνει τη θέση του καθ` ου, που αποβλήθηκε, ανεξάρτητα αν υπάρχει άλλος, που κατατάχθηκε μερικώς, αφού δεν άσκησε ανακοπή και δεν μπορεί να ωφεληθεί από τους λόγους ανακοπής, που προτάθηκαν από άλλον...» (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠΔΣΑ). (ΑΠ 1229/2008, Δ 2008, σελ. 1050) «...Έννομο συμφέρον για την άσκηση της ανακοπής θεωρείται ότι υπάρχει στον ανακόπτοντα, όταν η παραδοχή του αιτήματος της ανακοπής δεν εξαντλείται μόνο στην ακύρωση της κατάταξης της προσβαλλόμενης απαίτησης του καθ' ου, αλλά συνδέεται αυτή συγχρόνως και με τη δυνατότητα κατάταξης της απαίτησης του ίδιου του ανακόπτοντος, μετά την ακύρωση της κατάταξης του αντιδίκου του, (ΑΠ 1023/09 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 120/05 ΕΛΔ. 46.1677 και ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1777/01 ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 5471/2011)...» (ΑΠ 267/2012 ΝΟΜΟΣ). «...Τέτοιο συμφέρον του ανακόπτοντος θεωρείται ότι υπάρχει, κατά την έννοια της κατατάξεως αυτής, όταν η παραδοχή του αιτήματος της ανακοπής του δεν εξαντλείται μόνο στην ακύρωση της κατάταξης του καθού, αλλά συνδέεται συγχρόνως και με τη δυνατότητα κατάταξης του ανακόπτοντος. Έτσι αν παρά την ακύρωση της κατάταξης και την εξαιτίας αυτής αποβολή του καθού κριθεί ότι ο ανακόπτων δεν δικαιούται να καταταγεί, η ανακοπή απορρίπτεται για έλλειψη εννόμου συμφέροντος. Ο ανωτέρω κανόνας ισχύει και όταν με την ανακοπή προσβάλλεται η προαφαίρεση των εξόδων της εκτελέσεως από το πλειστηρίασμα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 932, 971 και 975 ΚΠολΔ...» (ΑΠ 1157/2004, ΝΟΜΟΣ). «...Η ανακοπή κατά του πίνακα κατατάξεως δεν έχει μόνον αμυντικό χαρακτήρα εναντίον της κατατάξεως ορισμένου δανειστή αλλά είναι και επιθετική πράξη κατά τη δικονομική της φύση, καθόσον ο ανακόπτων επιδιώκει όχι μόνον την αποβολή του καθού η ανακοπή, αλλά και την κατάταξη του στη θέση του τέλευταίου. Αίτημα της ανακοπής είναι όχι μόνο η ακύρωση αλλά και η κατάταξη, γι` αυτό το έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος προς άσκηση της ανακοπής δεν περιορίζεται μόνο στην ακύρωση της κατατάξεως του καθού η ανακοπή αλλά συνδέεται και με τη δυνατότητα κατατάξεως του ανακόπτοντος. Επομένως, αν παρά την ακύρωση της κατάταξης και την εντεύθεν αποβολή του καθού η ανακοπή, κριθεί ότι ο ανακόπτων δεν δικαιούται να καταταγεί, η ανακοπή είναι απορριπτέα για έλλειψη εννόμου συμφέροντος προς άσκησή της. Πρόβλημα γεννάται, ενόψει του ότι ο ΚΠολΔ δεν περιέχει διατάξεις σχετικά με την τύχη του, μετά τη σύνταξη του πίνακα κατατάξεως, εμφανιζόμενου ή απελευθερούμενου ποσού. Ορθά, όμως, γίνεται δεκτό ότι το ποσό αυτό δεν είναι δυνατόν να περιέλθει στον καθού η εκτέλεση, εφόσον υπάρχουν αναγγέλθέντες και μη ικανοποιηθέντες δανειστές, λόγω της ανεπάρκειας του

αρχικώς διανεμηθέντος πλειστηριάσματος. Ο καθού η εκτέλεση οφειλέτης, επομένως, τότε μόνο έχει έννομο συμφέρον προς άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως, όταν επικαλείται ότι αποβαλλομένου του καθού η ανακοπή από τη διαδικασία κατατάξεως απομένει υπόλοιπο εισπρακτέο παρ` αυτού, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι πίνακας δεν συντάσσεται και ο συνταγείς είναι άκυρος. Στην περίπτωση όμως κατά την οποία το εκπλειστηρίασμα δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των αναγγέλθέντων δανειστών τότε ο καθού η εκτέλεση δεν μπορεί να προσβάλλει τον πίνακα λόγω ελλείψεως εννόμου προς τούτο συμφέροντος, καθόσον το απέλευθερούμενο με την ανακοπή του ποσό δεν θα περιέλθει σ` αυτόν (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, β` έκδ, τ. 2, παρ. 428, σ. 1158-1159, παρ. 432, σ. 1171 επ., Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης, παρ. 63, σ. 644, ΕφΑθ 10137/1995, ΕλλΔνη 1996.1634, ΕφΑθ 6179/1998, ΑρχΝ 2001.560, ΕφΑθ 7261/2001 ΕλλΔνη 2002.799, ΕφΘεσ 505/2001 Αρμ 2003.692)...» (ΜΠΠειρ 5265/2010, ΧρημΔικ 2010, σελ. 380). «... Στην περίπτωση κατά την οποία ο ανακόπτων άσκησε περισσότερες ανακοπές κατά περισσοτέρων καταταγέντων στον πίνακα δανειστών, οι οποίες δεν συνεκδικάσθηκαν, με εκάστη δε εξ` αυτών ζητά την αποβολή διαφορετικού δανειστή και την κατάταξη αυτού στον πίνακα για την ίδια απαίτηση, τότε, εφόσον μια εκ των ανακοπών γίνει δεκτή και διαταχθεί τελεσιδίκως η κατάταξη του ανακόπτοντος και για το ποσό της μη καταταγείσης αρχικά απαίτησής του και η αποβολή ενός εκ των δανειστών (καθ` ου η ανακοπή), ελλείπει πλέον το έννομο συμφέρον του ανακόπτοντος, όπως συνεχίσει τον δικαστικό αγώνα προκειμένου να επιτύχει την ευδοκίμηση και των άλλων ανακοπών κατά των λοιπών δανειστών αφού το έννομο συμφέρον του εξαντλήθηκε με την άπαξ κατάταξή του στον πίνακα και την τελεσίδικη αποβολή ενός εκ των προηγουμένων στην κατάταξη αυτού δανειστών καθόσον στην περίπτωση που ήθελε αναδειχθεί εκ νέου νικητής και ακυρωθεί η κατάταξη και άλλου δανειστή δεν είναι δυνατή η εκ νέου κατάταξη του στον πίνακα για το ίδιο ποσό, ενόψει του ότι μία φορά θα εισπράξει την απαίτηση του (ΕΔωδ 25/2004 ΝΟΜΟΣ). Εξάλλου επειδή το έννομο συμφέρον, το οποίο αποτελεί προϋπόθεση κάθε δικαστικής ενέργειας (αρθρ. 68 ΚΠολΔ), προορίζεται να περιορίσει τη δικαστική ενέργεια σε εκείνες μόνο τις περιπτώσεις, που η απόφαση είναι αναγκαία και ικανή να συμβάλλει στην προστασία προβαλλόμενου δικαιώματος (ΑΠ 928/2002 ΝΟΜΟΣ), σύμφωνα δε με το άρθρο 73 του ίδιου ΚΠολΔ το δικαστήριο εξετάζει και αυτεπαγγέλτως σε κάθε στάση της δίκης αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 62 έως 72, συνάγεται ότι αν κατά τη διάρκεια της δίκης εκκλείψει το έννομο συμφέρον του αιτούντος το δικαστήριο απορρίπτει τη σχετική αίτηση αυτού περί παροχής έννομης προστασίας (ΑΠ 1084/1990 ΕΕΝ 1991/433)....» (ΕφΔωδ 372/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΩΦΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ

«...Η αναμόρφωση του πίνακα που ακολουθεί σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της ανακοπής γίνεται μόνον κατά το μέτρο, που έγινε αυτή δεκτή και μόνον σε βάρος εκείνου του δανειστή, κατά του οποίου στρέφεται η ανακοπή, χωρίς να ωφελούνται ή να βλάπτονται οι λοιποί δανειστές (βλ. σχ. ΑΠ 1/2000 Δνη 41.390, ΑΠ 663/98 Δνη 39.1567, ΑΠ 394/01 Δνη 43.124, ΑΠ 1159/1998 Δνη 39.1569, ΑΠ 1455-6/1998 Δνη 40.601, ΑΠ 106/1996 Δ. 18.19)...» (ΕφΛάρισας 473/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Εάν ευδοκιμήσει η ανακοπή, στο αποδεσμευόμενο ποσό θα καταταγεί ο ανακόπτων, χωρίς να ωφελείται άλλος δανειστής που δεν άσκησε ανακοπή...» (ΑΠ 175/2011 ΝοΒ 2011, σελ. 1261).

«...Στην περίπτωση δε κατά την οποία περισσότεροι του ενός, μη καταταγέντες, δανειστές βάλλουν δια συνεκδικαζομένων ανακοπών κατά της κατατάξεως του ιδίου δανειστού για την αποβολή του, θα υπολογισθούν οι απαιτήσεις των περισσοτέρων ανακοπτόντων και αν η απαίτηση του αποβαλλομένου δανειστού δεν καλύπτει το σύνολο των απαιτήσεων των ανακοπτόντων, που νικούν, μεταξύ των τελευταίων θα γίνει σύγκριση υπό του δικαστηρίου και προτίμηση των δανειστών εκείνων που έχουν ισχυρότερο προνόμιο ή ανάλογη μεταξύ των ισοβάθμων κατάταξη. Στα πλαίσια της εν λόγω συνεκδικάσεως των περισσοτέρων ανακοπών και της επιβαλλομένης ως άνω συγκρίσεως των απαιτήσεων των ανακοπτόντων, οι οποίες δεν ικανοποιούνται πλήρως δια της αποβολής του καθού η ανακοπή δανειστού, διαμορφώνεται επιγενομένη αναγκαστική ομοδικία μεταξύ των περισσοτέρων ανακοπτόντων, γιατί η εκ της ακυρώσεως της κατατάξεως του καθού η ανακοπή κατάταξή των επιδέχεται μόνο ενιαία ρύθμιση (άρθρ. 76 δ περ.1 ΚΠολΔ). Επομένως, αν το δικαστήριο, συνεκδικάζον τις περισσότερες ανακοπές που στρέφονται κατά του ιδίου καταταγέντος δανειστού, απέβαλε τον εσφαλμένως καταταγέντα, κατά παραδοχή των σχετικών λόγων των ανακοπών και στη συνέχεια, μεταρρυθμίζον τον πίνακα κατατάξεως, προέβη σε μη σύννομη κατάταξη ενός εκ των περισσοτέρων ανακοπτόντων δανειστών, κατ` αποκλεισμό άλλου διαθέτοντος ισχυρότερο έναντι του καταταγέντος προνόμιο, ο μη καταγείς έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει έφεση, απευθυνομένη κατά του καταταγέντος με την εκκαλούμενη απόφαση δανειστού, επικαλούμενος την ύπαρξη έναντι αυτού ισχυροτέρου προνομίου δια του οποίου είναι εξοπλισμένη η αναγγελθείσα απαίτησή του, αιτούμενος την κατ` ουσίαν αναδίκαση της υποθέσεως και την κατάταξή του στον πίνακα κατά το μέρος που το ως άνω προνόμιο κατισχύει έναντι εκείνου της καταταγείσης απαιτήσεως του εφεσιβλήτου. Η νομιμοποίηση, στην περίπτωση αυτή, του μη καταταγέντος δανειστού να απευθύνει την έφεση κατά του άλλου δεν επηρεάζεται από το γεγονός της μη κατατάξεώς του στον πίνακα που συνέταξε ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος συμβολαιογ-ράφος, αφού η (μη σύννομη) παράλειψή του να καταταγεί στον υπό του δικαστηρίου μεταρρυθμισθέντα πίνακα κατατάξεως μετά την αποβολή του καθού η ανακοπή, επέφερε σ` αυτόν άμεση ουσιαστική βλάβη που τον νομιμοποιεί να στραφεί δι` εφέσεως κατά του άλλου ανακόπτοντος ομοδίκου του, μετά του οποίου στα πλαίσια της κοινής διαδικασίας που διαμορφώθηκε με την ένωση και συνεκδίκαση των περισσοτέρων ανακοπών βρίσκεται σε σχέση αντιδικίας ως προς το ζήτημα του ποιος εξ` αυτών διαθέτει ισχυρότερο προνόμιο για την αναγγελθείσα απαίτησή του έναντι του άλλου. Περαιτέρω ο αποβληθείς από το πίνακα δανειστής στη θέση του οποίου κατετάγη άλλος ανακόπτων κατ` αποδοχή συνεκδικασθείσας ανακοπής του, δεν έχει έννομο συμφέρον ν`ασκήσει έφεση κατά του ανακόπτοντος δανειστή ο οποίος τελικά δεν κατετάγη στη θέση του αποβληθέντος ως μη διαθέτων ισχυρότερο προνόμιο του ανακόπτοντος εκείνου που κατετάγη και του οποίου η ανακοπή απορρίφθηκε γι αυτό και την έφεση που ασκεί κατά του καταταγέντος στη θέση του δανειστή δεν υποχρεούται να απευθύνει και κατά του μη καταταγέντος δανειστή τυχόν δε βλάβη από ενδεχόμενη έκδοση αντιφατικών αποφάσεων είναι δυνατόν να θεραπευθεί με άσκηση τριτανακοπής....Το Εφετείο με το να απορρίψει ως απαράδεκτη την έφεση του καθού η ανακοπή δανειστή ο οποίος αποβλήθηκε από τη θέση του εις αυτή πίνακα κατάταξης που είχε καταταγεί (ήδη αναιρεσείοντος) αφού έγινε δεκτή η ανακοπή του ανακόπτοντος

δανειστή Χ. Σ. ο οποίος και κατετάγη στη θέση του, για το λόγο ότι η έφεση αυτή δεν απευθύνθηκε και κατά της επίσης με τον ίδιο λόγο ανακοπής ανακόπτουσας «Τράπεζας ...» της οποίας η ανακοπή συνεκδικάστηκε με την εκκαλούμενη απόφαση, ως αναγκαστικής ομοδίκου του ανακόπτοντος Χ.Σ, παρά το νόμο κήρυξε απαράδεκτο καθόσον η τελευταία ανακοπή (της τράπεζας) απορρίφθηκε με την εκκαλούμενη απόφαση και η ανακόπτουσα τράπεζα δεν κατετάγη στη θέση του εκκαλούντος για οποιοδήποτε ποσό ως μη διαθέτουσα ισχυρότερο προνόμιο του καταταγέντος ανακόπτοντος Χ. Σ. και συνακόλουθα ο καθού η ανακοπή εκκαλών δεν είχε έννομο συμφέρον να απευθύνει την έφεσή του και κατά της ανακόπτουσας τράπεζας....» (ΑΠ 175/2011 ΝοΒ 2011, σελ. 1261) (ΑΠ 1229/2008 ΕλλΔνη 2008 1414, Δ 2008.1050, με παρατηρήσεις Κ.Ε. Μπέη κάτω από αυτήν, ΑΠ 1226/2006 αδημ., ΕφΘεσ 2427/2003 αδημ.)...» (ΕφΘεσ 51/2010 Αρμ. 2011, σελ. 815).

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 979 ΚΠολΔ

«...Νέοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, το δικόγραφο δε αυτό, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Από τις διατάξεις αυτές, προκύπτει ότι νέοι, μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής, λόγοι δεν είναι επιτρεπτό να προταθούν για πρώτη φορά με τρόπο διάφορο από τον οριζόμενο στο άρθρο 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ, όπως με τις έγγραφες προτάσεις του ανακόπτοντος της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης, ή με το δικόγραφο της έφεσης κατά απόφασης απορριπτικής της ανακοπής, ή με δικόγραφο πρόσθετων λόγων έφεσης. Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης απορριπτικής της ανακοπής χωρίς να έχουν προταθεί νέοι λόγοι κατά την ανωτέρω ειδική διάταξη, η πρόταση τέτοιων λόγων είναι παραδεκτή μόνο αν ανακύψει, ύστερα από άσκηση ένδικου μέσου, διαδικαστικό στάδιο νέας εκδίκασης της ανακοπής και εφόσον η πρότασή τους γίνει με πρόσθετο δικόγραφο κατατιθέμενο στη γραμματεία του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου εκκρεμεί ήδη η ανακοπή, όπως ορίζει το άρθρο 585 παρ. 2 εδ. β του ΚΠολΔ (ΑΠ 72/2000)...» (ΑΠ 169/2012, ΤΝΠ ΔΣΑ, ΝοΒ 2012, σελ. 1486). «...Οι τασσόμενες στο άρθρο 979 ΚΠολΔ προθεσμίες αφορούν την ανακοπή κατά του πίνακα και όχι τους πρόσθετους λόγους. Η άσκηση των προσθέτων λόγων ανακοπής διέπεται από τις γενικές περί ανακοπής διατάξεις των άρθρων 583 επ. ΚΠολΔ και ειδικότερα τη διάταξη του άρθρου 585 παρ. 2 εδ. β του ίδιου Κώδικα, σύμφωνα με την οποία οι πρόσθετοι λόγοι ασκούνται με δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου απευθύνεται η ανακοπή και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση (ΑΠ 42/1998 ΕλΔ 39.1300)...» (ΕφΔωδ 187/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΝΑΚΟΠΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

(Αρθρο 979 ΚΠολΔ) – ΤΙ ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 933 § 1, 934 §§ 1-2 και 979 § 2 ΚΠολΔ συνάγεται ότι: **α)** με την ανακοπή κατά του πίνακα κατατάξεως, την οποία νομιμοποιείται να ασκήσει και ο καθ' ου η εκτέλεση και επί της οποίας έχουν εφαρμογή τα άρθρα 933 επ. ΚΠολΔ, προσβάλλεται η διαδικασία της κατατάξεως ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, η οποία αρχίζει με την αναγγελία και λήγει με τη σύνταξη του πίνακα και η διαδικασία της εκτελέσεως μέχρι του πλει-

στηριασμού. Με την ανακοπή κατά του πίνακα κατατάξεως μπορούν να προβληθούν λόγοι που ανάγονται είτε στο ουσιαστικό δίκαιο και αφορούν την ύπαρξη ή το μέγεθος της απαίτησης του καταταγέντος δανειστή, είτε στο δικονομικό δίκαιο. Ειδικά, όμως, με την ανακοπή που ασκείται από τον καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη και απευθύνεται κατά του επισπεύδοντος και καταταγέντος στον πίνακα δανειστή, μπορούν να προβληθούν πλημμέλειες αναφερόμενες στην ύπαρξη ή το μέγεθος της απαιτήσεως του επισπεύδοντος δανειστή, αλλ' αναγόμενες σε χρόνο μετά τον πλειστηριασμό, διότι οι πλημμέλειες που αναφέρονται στην ύπαρξη ή το μέγεθος της απαιτήσεως και ανάγονται σε χρόνο προ του πλειστηριασμού, δυνάμενες να προβληθούν με την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ μέσα στην προθεσμία που ορίζει η παρ. 1 περ. β' του άρθρου 934 του ίδιου Κώδικα (ήτοι μέχρι τη σύνταξη της εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως) και μη προβληθείσες, δεν μπορούν να προβληθούν παραδεκτά με την ανακοπή του άρθρου 979 παρ. 2 ΚΠολΔ, αφού, στην αντίθετη περίπτωση, θα παραβιαζόταν το σύστημα της σταδιακής προσβολής των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως, που καθιερώνει το άρθρο 934 ΚΠολΔ για την ανακοπή του άρθρου 933 του ίδιου Κώδικα, με σκοπό την ταχεία περαίωση της διαδικασίας της εκτελέσεως και την ασφάλεια των συναλλαγών (πρβλ. ΑΠ 485/1997)...» (ΑΠ 169/2012, ΝοΒ 2012, σελ. 1486). «...Οι λόγοι της κατά το άρθρο 979 ΚΠολΔ ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως μπορεί να ανάγονται είτε στο ουσιαστικό δίκαιο, εφόσον αναφέρονται στις απαιτήσεις των αναγγελθέντων δανειστών, είτε στο δικονομικό δίκαιο, εφόσον αφορούν τη διαδικασία της κατάταξης από την αναγγελία και μέχρι τη σύνταξη του πίνακα κατάταξης. Από την παρ. 2 του άνω άρθρου προκύπτει, ότι αν ο λόγος ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης συνίσταται σε απλή αμφισβήτηση και άρνηση από τον ανακόπτοντα της απαίτησης του καθού που έχει καταταγεί ή του προνομίου της, αρκεί και μόνο η άρνηση αυτή για το ορισμένο του λόγου της ανακοπής, δεδομένου ότι ο καθού η ανακοπή βαρύνεται με την επίκληση και την απόδειξη των παραγωγικών της απαιτήσεως του ή του προνομίου της πραγματικών γεγονότων. Δηλαδή στην περίπτωση αυτή ο καθού η ανακοπή οφείλει κατά την πρώτη ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου συζήτηση να επικαλεσθεί και να αποδείξει την ύπαρξη, το περιεχόμενο και το μέγεθος της απαίτησης του, για την οποία έχει καταταγεί, καθώς και τον προνομιακό χαρακτήρα της. Αν ο καθού η ανακοπή δεν ανταποκριθεί στο βάρος αυτό, η ανακοπή γίνεται δεκτή. Οι αναγγελθέντες δανειστές, μαχόμενοι κατά του κύρους του πίνακα κατάταξης, στο πλαίσιο της διεξαγόμενης κατόπιν ανακοπής του άρθρου 979 παρ. 2 ΚΠολΔ δίκης, είναι τρίτοι έναντι του καθού η εκτέλεση και δεν δεσμεύονται ούτε ωφελούνται από το μεταξύ αυτού και του οποιουδήποτε δανειστή δεδικασμένο.... Από τις διατάξεις αυτές σαφώς προκύπτει ότι **η δικαστική απόφαση αποτελεί, έναντι πάντων, πλήρη απόδειξη για την κρίση που εξέφερε σ` αυτήν το δικαστήριο για την ύπαρξη ή ανυπαρξία της έννομης σχέσης που αποτέλεσε το αντικείμενο της δίκης**...» (ΑΠ 650/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 972 παρ. 1 και 974 έως 979 ΚΠολΔ προκύπτει ότι με την ανακοπή που ασκείται κατά του πίνακα κατάταξης προσβάλλεται όχι η έως τον πλειστηριασμό διαδικασία της εκτέλεσης αλλά η ενώπιον του υπαλλήλου του πλειστηριασμού διαδικασία της κατάταξης, η οποία αρχίζει από την αναγγελία συνεχίζεται με την κατάθεση των εγγράφων και τις τυχόν παρατηρήσεις των δανειστών και λήγει με τη σύνταξη του πίνακα. Συνεπώς, οι λόγοι της ανακοπής, δηλαδή τα παράπονα του ανακόπτοντος για την ορθότητα του πίνακα κατάταξης, είναι δυνατό να στηρίζονται είτε στο ουσιαστικό δίκαιο και να ανάγονται στη γένεση ή την ύπαρξη της απαίτησης του

καθού η ανακοπή, η οποία έχει αναγγελθεί, είτε στο δικονομικό δίκαιο και να αναφέρονται στον προνομιακό χαρακτήρα της απαίτησης και την τάξη της κατάταξης (ΑΠ 1355/1998 ΕλλΔνη 40.287, ΑΠ 489/1989 ΕλλΔνη 31.1438, ΕφΑθ 8234/2000 ΕλλΔνη 43.1466, ΕφΑθ 910/2004 ΕλλΔνη 46.531). Αναφορικά με το βάρος της απόδειξης, αν ο λόγος της ανακοπής συνιστά ισχυρισμό θεμελιωτικό της απαίτησης του ανακόπτοντος ή του προνομίου της, ο ανακόπτων βαρύνεται με την απόδειξη των πραγματικών γεγονότων που θεμελιώνουν την απαίτηση ή το προνόμιο, ενώ, αν συνιστά άρνηση της απαίτησης του καθού που έχει κατατανεί ή τον χαρακτήρα της ως προνομιακής, ο καθού η ανακοπή έχει το βάρος να επικαλεσθεί με τις προτάσεις του και να αποδείξει τα πραγματικά της απαίτησης του περιστατικά ή του προνομίου της. Σε περίπτωση που οι ισχυρισμοί του ανακόπτοντος συνιστούν καταλυτικές, καταργητικές ή αποσβεστικές της απαίτησης του καθού η ανακοπή ενστάσεις, στον ανακόπτοντα ανήκει το βάρος της επίκλησης και της απόδειξης των πραγματικών που θεμελιώνουν τους αυτοτελείς (ΑΠ 404/2003 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1666/2003 ΧρΙΔ 2004.346, ΕφΑθ 8234/2000 ό.π., ΕφΑθ 4919/2008 ΕλλΔνη 2009.562). Εξάλλου, ενόψει της παραπομπής από το άρθρο 979 παρ. 2 στο άρθρο 933 ΚΠολΔ, ισχύει και στη δίκη της ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης ο από το άρθρο 933 παρ.4 του ίδιου Κώδικα περιορισμός ως προς την απόδειξη των ισχυρισμών που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης, οι οποίοι πρέπει να αποδεικνύονται αμέσως «παραχρήμα», και αν αυτοί προβάλλονται μεταξύ δανειστών, αλλιώς απορρίπτονται και αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτοι (ΑΠ 1924/2008 ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 8234/2000 ό.π)...» (ΕφΠατρών 999/2009 ΑχΝομ 2010, σελ. 416).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ 'Η ΠΑΡΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ

«...Η διάταξη του άρθρου 980 ΚΠολΔ, ορίζει ότι με την παρέλευση της προθεσμίας για την άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού υποχρεούται σε άμεση διανομή του πλειστηριάσματος, και ότι αν κάποιος από τους δανειστές άσκησε ανακοπή, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού δεν μπορεί να πληρώσει τους δανειστές των οποίων η κατάταξη προσβάλλεται με ανακοπή (παρ. 2). Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι με την πάροδο της προθεσμίας προς άσκηση ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης ή με την απόρριψη των ανακοπών που ενδεχομένως ασκήθηκαν λήγει η κατά το άρθρο 980 αναστολή της εκτελεστότητας του πίνακα ως προς του δανειστές των οποίων η κατάταξη προσβλήθηκε με ανακοπή και ο πίνακας καθίσταται απρόσβλητος και κατ` ακολουθίαν εκτελεστός και όχι τελεσίδικος, όπως ρητώς όριζε η προϊσχύουσα διάταξη του άρθρου 947 ΚΠολΔ καθόσον η τελεσιδικία προϋπόθεση έχει την έρευνα των αντιρρήσεων της ανακοπής και έκδοση δικαστικής γι` αυτές απόφασης, η οποία και μόνο περιέχει αυθεντική δικαστική κρίση. Συνέπεια του, κατά τα άνω, απρόσβλητου του πίνακα κατάταξης, λόγω μη άσκησης ή εκπρόθεσμης άσκησης ανακοπής, είναι η έκπτωση (151 ΚΠολΔ) από το δικαίωμα οποιασδήποτε αμφισβήτησης του περιεχομένου του πίνακα κατάταξης, δηλαδή η αδυναμία αμφισβήτησης του ποσού ή του τρόπου κατάταξης των απαιτήσεων που κατατάχθηκαν στον πίνακα, καθώς και της ύπαρξης των απαιτήσεων, σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη δίκη ή νέα διαδικασία κατάταξης με αγωγή, αρνητική αναγνωριστική δίκη, ανταγωγή, ένσταση, ανακοπή, από τους νομιμοποιούμενους στην άσκηση της ανακοπής του άρθρου 979 παρ. 2. ΚΠολΔ και η γένεση δικαιώματος των δανειστών που κατατάχθηκαν σε λήψη του μέρους του πλειστηριάσματος για το οποίο έχουν καταταγεί και υποχρέωση του υπαλλήλου του πληστηρειασμού σε αντίστοιχη άμεση παροχή, εφόσον δεν

υπάρχει κατάσχεση στα χέρια του, ως τρίτου, της απαίτησης που κατατάχθηκε, εκ μέρους δανειστή του καταταγέντος δανειστή (βλ. ΕΑ 638/1997 ΕλλΔνη 38.1627, Ι. Μπρίνια, Αναγκ.Εκτέλεση Γ` έκδ. παρ. 436, Γ. Ράμμου: Συμβολαί τ. Ε`, σελ. 16. Β. Βαθρακοκοίλη, οπ. άρθρο 980 αρ. 1, 2 σελ. 998-999). (ΕφΔωδ 372/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΒΑΡΟΣ ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ

«...Στην ανακοπή κατά πίνακα κατατάξεως, εάν αμφισβητηθεί η απαίτηση ή το προνόμιο ενός από τους καταταχθέντες δανειστές, κατά του οποίου και στρέφεται η ανακοπή, τότε το βάρος, για την απόδειξη της ύπαρξης και της έκτασης της απαίτησης αυτής, καθώς και του τυχόν προνομίου της, φέρει ο καθ' ου η ανακοπή, έτσι ώστε για το ορισμένο της ανακοπής, ως προς την αμφισβητουμένη απαίτηση, αρκεί η άρνηση που προβάλλει ο ανακόπτων, (βλ. ΑΠ 1501/06 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1843/05 ΕΛΔ 47.473, ΑΠ 1052/05 ΕΛΔ 46.1086, ΑΠ 1297/05 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1340/04 ΕΛΔ 46.1433, ΑΠ 1666/03 ΕΛΔ 46.1716, ΑΠ 404/03 ΕΛΔ 44.1602, ΑΠ 1717/99 ΕΛΔ 41.1000 και ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 277/97 ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 5397/07 ΝΟΜΟΣ, ΕφΝαυπλ 412/07 ΕΠολΔ 2008.583). Εάν δεν αμφισβητείται η ύπαρξη της καταταχθείσας απαιτήσεως του καθ' ου η ανακοπή, μπορεί να προβάλλονται κατ' αυτής ενστάσεις, με την μορφή καταλυτικών ή αποσβεστικών της καταταχθείσας απαιτήσεως γεγονότων, (λ.χ. διάφορες ακυρότητες). Το βάρος αποδείξεως των γεγονότων που στοιχειοθετούν τις ενστάσεις αυτές φέρει ο ανακόπτων. Εάν συνυπάρχει άρνηση της καταταχθείσας απαιτήσεως του καθ' ου η ανακοπή με προβολή ενστάσεων κατ' αυτής, οι τελευταίες προτείνονται επικουρικά και ως καθ' υποφορά απόκρουση των ισχυρισμών του καθ' ου που θεμελιώνουν την απαίτησή του, (ΑΠ 183/02 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1717/99 ό.π., ΕΑ 146/07 ΔΕΕ 2007.687 και ΝΟΜΟΣ, ΕΑ 910/04 ΕΛΔ 46.531)...» (ΕφΑθ 267/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Στην ανακοπή κατά πίνακα κατατάξεως εάν αμφισβητηθεί η απαίτηση ή το προνόμιο ενός από τους καταταχθέντες δανειστές, (καθ` ου η ανακοπή), τότε για το ορισμένο του σχετικού λόγου ανακοπής, αρκεί η άρνηση που προβάλλει ο ανακόπτων, ενώ ο καθ` ου φέρει το βάρος για την απόδειξη της ύπαρξης και της έκτασης της απαίτησής του καθώς και του τυχόν εξοπλισμού της με προνόμιο (βλ. ΑΠ 60/2011 Νόμος, ΑΠ 1501/2006 Νόμος, ΑΠ 1843/2005 ΕλλΔνη 2006.473, ΕφΑθ 4578/2009 Νόμος). Εξάλλου, όταν η ανακοπή της απαίτησης του καθ` ου η ανακοπή ή του μεγέθους της, που αφορά προαφαιρεθέντα έξοδα εκτέλεσης, αποτελεί παραδεκτό και ορισμένο λόγο ανακοπής, στον καθ` ου δε εναπόκειται να αποδείξει τα παραγωγικά της απαίτησής του και του μεγέθους της περιστατικά (ΑΠ 60/2011 ό.π., ΑΠ 1722/1998 ΕλλΔνη 1999.603, ΕφΘεσ 668/2009 ΕφΑΔ 2009.999)...» (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Κατά τους ορισμούς του άρθρου 979 ΚΠολΔ, οι λόγοι της ανακοπής κατά του πίνακος κατατάξεως αναγγελθέντων δανειστών, μπορεί να ανάγονται είτε στην ύπαρξη απαιτήσεως του καθού η ανακοπή δανειστού, είτε στον προνομιακό χαρακτήρα αυτής και την τάξη της κατατάξεως προς τον σκοπό όπως ο ανακόπτων καταλάβει τη θέση του καθού η ανακοπή. Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις των άρθρων 216 παρ. 1, 585, 933, 979 παρ. 2 ΚΠολΔ, ο λόγος της ανακοπής κατά πίνακα κατατάξεως που ασκεί ο μη καταταγείς δανειστής προς τον σκοπό αποβολής άλλου καταταγέντος και αντίστοιχης κατατάξεως αυτού, μπορεί να συνίσταται και σε μόνη την απλή αμφισβήτηση και άρνηση της απαιτήσεως του καταταγέντος ή του προνομιακού χαρακτήρα αυτής. Στην περίπτωση αυτή στον καταταγέντα και καθού η ανακοπή δανειστή ανήκει το βάρος της επικλήσεως και της απόδειξης των παραγωγικών της απαιτήσεως ή του προνομίου της πραγματικών γεγονότων. Ειδικότερα, ο καθού η ανακοπή οφείλει κατά την πρώτη ενώπιον του πρωτοβαθμίου συζήτηση να επικαλεσθεί με τις προτάσεις

του κατά τρόπο ορισμένο (και να αποδείξει) την ύπαρξη, το μέγεθος και τον προνομιακό χαρακτήρα της απαιτήσεως για την οποία έχει καταταγεί. Αν επομένως, ο καθού η ανακοπή δανειστής δεν ανταποκριθεί στο βάρος αυτό, η ανακοπή γίνεται δεκτή. Τέλος, η αμφισβήτηση της υπάρξεως της απαιτήσεως του καθού η ανακοπή, επιτρέπεται ακόμα και αν αποδεικνύεται έναντι του καθού η εκτέλεση με έγγραφα, αφού η αποδεικτική δύναμη των εγγράφων αυτών δεν δεσμεύει και τους αναγγελθέντες δανειστές ή με τελεσίδικη απόφαση που επιδικάζει στον καταταγέντα απαίτηση σε βάρος του καθού η εκτέλεση ή αναγνωρίζει υπέρ αυτού προνόμιο, αφού οι μαχόμενοι κατά του κύρους του πίνακα δανειστές, ως τρίτοι έναντι του οφειλέτη, δεν δεσμεύονται, ούτε ωφελούνται από τον δεδικασμένο μεταξύ αυτού και άλλου δανειστή...» (ΑΠ 1311/2009, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2010, σελ. 161). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 216 παρ. 1, 338 παρ. 1, 585, 933 και 979 παρ. 2 ΚΠολΔ συνάγεται ότι, όταν ο λόγος ανακοπής κατά του πίνακα κατάταξης δανειστών συνίσταται σε αμφισβήτηση και άρνηση της απαίτησης του δανειστού που κατατάχθηκε ή του προνομίου της, ο τελευταίος φέρει το δικονομικό βάρος να επικαλεστεί και να αποδείξει τα παραγωγικά γεγονότα της απαίτησης του ή του προνομίου της. Συγκεκριμένα, αυτός οφείλει να επικαλεσθεί με τις προτάσεις του στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο κατά τρόπο ορισμένο και να αποδείξει την ύπαρξη, το μέγεθος και το προνόμιο της απαίτησης, για την οποία κατατάχθηκε. Διαφορετικά, αν δηλαδή δεν ανταποκριθεί στο βάρος αυτό, η ανακοπή γίνεται δεκτή. Τα ίδια ισχύουν, ενόψει και των διατάξεων των άρθρων 932, 971 παρ. 1 και 975 ΚΠολΔ, όταν ο λόγος ανακοπής συνίσταται σε αμφισβήτηση των παραγωγικών γεγονότων των εξόδων εκτέλεσης, τα οποία αφαιρέθηκαν από το πλειστηρίασμα και αποδόθηκαν στον επισπεύδοντα την εκτέλεση - καθού η ανακοπή, όπως στην περίπτωση που ο ανακόπτων αρνείται ότι τα έξοδα που αφαιρέθηκαν αποτελούν έξοδα της συγκεκριμένης αναγκαστικής εκτέλεσης (ΑΠ 1297/05 ΕλλΔνη 48.1062)...» (Εφ Ιωαν 55/2009 ΝοΒ 2010, σελ. 2300). «... Κατά τις διατάξεις των άρθρων 216 παρ. 1, 585, 933, 979 παρ. 2 ΚΠολΔ, ο λόγος της ανακοπής κατά πίνακα κατατάξεως που ασκεί ο μη καταταγείς δανειστής προς το σκοπό αποβολής άλλου καταταγέντος και αντίστοιχης κατατάξεως αυτού μπορεί να συνίσταται και σε μόνη την απλή αμφισβήτηση και άρνηση της απαιτήσεως του καταταγέντος ή του προνομιακού χαρακτήρα αυτής. Στην περίπτωση αυτή στον καταταγέντα και καθ' ου η ανακοπή δανειστή ανήκει το βάρος της επικλήσεως και της αποδείξεως των παραγωγικών της απαιτήσεως ή του προνομίου της πραγματικών γεγονότων. Ειδικότερα ο καθ' ου η ανακοπή οφείλει κατά την πρώτη ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου συζήτηση να επικαλεσθεί με τις προτάσεις του κατά τρόπο ορισμένο (και να αποδείξει) την ύπαρξη, το μέγεθος και τον προνομιακό χαρακτήρα της απαιτήσεως για την οποία έχει καταταγεί (ΑΠ 1311/2009)...» (ΑΠ 60/2011, ΝοΒ 2009, σελ. 1298). «...Κατά τις διατάξεις των άρθρων 216 παρ. 1, 585, 933, 979 παρ. 2 ΚΠολΔ, ο λόγος της ανακοπής κατά πίνακα κατατάξεως που ασκεί ο μη καταταγείς δανειστής προς το σκοπό αποβολής άλλου καταταγέντος και αντίστοιχης κατατάξεως αυτού μπορεί να συνίσταται και σε μόνη την απλή αμφισβήτηση και άρνηση της απαιτήσεως του καταταγέντος ή του προνομιακού χαρακτήρα αυτής. Στην περίπτωση αυτή στον καταταγέντα και καθ' ου η ανακοπή δανειστή ανήκει το βάρος της επικλήσεως και της αποδείξεως των παραγωγικών της απαιτήσεως ή του προνομίου της πραγματικών γεγονότων. Ειδικότερα ο καθ' ου η ανακοπή οφείλει κατά την πρώτη ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου συζήτηση να επικαλεσθεί με τις προτάσεις του κατά τρόπο ορισμένο (και να αποδείξει) την ύπαρξη, το μέγεθος και τον προνομιακό χαρακτήρα της απαιτήσεως για την οποία

έχει καταταγεί (ΑΠ 1311/2009)...» (ΑΠ 60/2011, ΝοΒ 2011, σελ. 1298). Αν, επομένως, ο καθού η ανακοπή δανειστής δεν ανταποκριθεί στο βάρος αυτό, η ανακοπή γίνεται δεκτή (ΑΠ 1316/1997, ΑΠ 183/2002, ΑΠ 404/2003 και ΑΠ 1052/2005, ΕλλΔνη 2005.1086), ενώ αν δεν υφίσταται καθόλου απαίτηση του ανακόπτοντος, η ανακοπή του είναι απορριπτέα και αν ακόμη ο καθ` ου η ανακοπή δεν ανταποκριθεί στο βάρος επίκλησης και απόδειξης της δικής του απαίτησης και του προνομίου της (ΕφΠειρ 493/83 ό.π.)...» (ΜΠΘεσ 34671/2009, ΝΟΜΟΣ).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΠΗΣ - ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Αν η ανακοπή αυτή ευδοκιμήσει κατ` ουσίαν και εφόσον ο ανακόπτων έχει υποβάλει σχετικό αίτημα, τότε το δικαστήριο επαναπροσδιορίζει το προς διανομή υπόλοιπο του πλειστηριάσματος, στο οποίο, όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 979 παρ. 2 εδ. γ ΚΠολΔ, κατατάσσεται ο ανακόπτων, αν είναι μόνος δικαιούχος, χωρίς να ωφελείται άλλος δανειστής, έστω και αν είχε μείζον προνόμιο κατάταξεως, ή οι πλείονες ανακόπτοντες, κατά την τάξη και τη σειρά του προνομίου τους (ΑΠ 120/2005 ΕλλΔνη 2005.1677, ΑΠ 142/2004 ό.π., ΑΠ 1578/1995 ΕλλΔνη 38.1087, ΕφΘεσ 1634/2008 ό.π., ΕφΑθ 8860/2000 ΕλλΔνη 2003.999). Ήτοι το δικαστήριο, επί ολοκλήρου του αποδεσμευόμενου ποσού, κατατάσσει τον ανακόπτοντα και δεν προβαίνει στην εκ νέου σύνταξη του πίνακα, ώστε να μπορεί να συγκρίνει τις απαιτήσεις όλων των αναγγελθέντων δανειστών και να προβεί στη συνέχεια στην κατάταξη αυτών ανάλογα με τα προνόμια τους (ΕφΘεσ 2683/2007 ΕφΑΔ 2008.585)....» (ΜΠΡόδου 49/2012, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΘεσ 1634/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ

ΚΑΙ ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΟΥ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 216 παρ. 1, 585, 933 και 979 παρ. 2 ΚΠολΔ προκύπτει ότι αν ο λόγος ανακοπής κατά του πίνακα κατατάξεως συνίσταται σε απλή αμφισβήτηση και άρνηση από τον ανακόπτοντα της απαιτήσεως του καθ' ου που έχει καταταγεί ή του προνομίου της, για το ορισμένο του λόγου της ανακοπής αρκεί μόνο η άρνηση αυτή, δεδομένου ότι ο καθ' ου η ανακοπή βαρύνεται με την επίκληση και την απόδειξη των παραγωγικών της απαιτήσεώς του ή του προνομίου της πραγματικών γεγονότων. Δηλαδή στην περίπτωση αυτή ο καθ' ου η ανακοπή οφείλει κατά την πρώτη ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου συζήτηση να επικαλεσθεί κατά τρόπο ορισμένο (και να αποδείξει) την ύπαρξη, το περιεχόμενο και το μέγεθος της απαιτήσεώς του για την οποία έχει καταταγεί, καθώς και τον προνομιακό χαρακτήρα της. Αν ο καθ' ου η ανακοπή δεν ανταποκριθεί στο βάρος αυτό, η ανακοπή γίνεται δεκτή. Η ανωτέρω άρνηση ή αμφισβήτηση της υπάρξεως της απαιτήσεως για την οποία έγινε η κατάταξη, μπορεί να γίνει και στην περίπτωση ακόμη που αυτή αποδεικνύεται έναντι του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη από έγγραφα τα οποία έχουν αποδεικτική δύναμη έναντι αυτού, γιατί η αποδεικτική αυτή δύναμή τους δεν δεσμεύει και τους δανειστές που αναγγέλθηκαν. Οι τελευταίοι, μαχόμενοι κατά του κύρους του πίνακα κατατάξεως, στο πλαίσιο της διεξαγόμενης κατόπιν ανακοπής του άρθρου 979 παρ. 2 ΚΠολΔ δίκης, είναι τρίτοι έναντι του καθ' ου και δεν δεσμεύονται ούτε ωφελούνται από το μεταξύ αυτού και οποιουδήποτε δανειστή δεδικασμένο. Επομένως ο ανακόπτων δεν δεσμεύεται από το δεδικασμένο αποφάσεως μεταξύ του καθ' ου η ανακοπή και του καθ' ου η εκτέλεση (ΑΠ 1501/2006). Με βάση τ' ανωτέρω - αφού, με μόνη την αμφισβήτηση

του ανακόπτοντος και την αντίστοιχη παράλειψη του καθ' ου η ανακοπή να επικαλεσθεί τα παραγωγικά γεγονότα της απαιτήσεώς του, το ύψος αυτής και τον προνομιακό της χαρακτήρα, το δικαστήριο οφείλει να δεχθεί το λόγο της ανακοπής - κατά της αποφάσεως με την οποία γίνεται δεκτή η ανακοπή κατά του πίνακα κατατάξεως για το λόγο αυτό, δεν είναι παραδεκτοί λόγοι αναιρέσεως που προϋποθέτουν υποχρέωση του δικαστηρίου να ερευνήσει τα αποδεικτικά μέσα, όπως εκείνοι του άρθρου 559 αριθ. 11 και 12 ΚΠολΔ. Στην προκειμένη περίπτωση από την παραδεκτή επισκόπηση της προσβαλλόμενης αποφάσεως προκύπτει ότι με αυτήν το εφετείο...κράτησε την υπόθεση και δέχθηκε την ανακοπή, μεταρρύθμισε δε τον προσβαλλόμενο πίνακα ώστε να καταταγεί προνομιακά η αναιρεσίβλητη στο ποσό των 39.369,04 ευρώ με αντίστοιχη αποβολή του αναιρεσείοντος, με την αιτιολογία ότι, ενώ η αναιρεσίβλητη με την ανακοπή της είχε αμφισβητήσει την απαίτηση και το προνόμιο του αναιρεσείοντος, ο τελευταίος, κατά τη συζήτηση της ανακοπής ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, δεν επικαλέσθηκε, όπως όφειλε, τα παραγωγικά γεγονότα της απαιτήσεώς του και τον προνομιακό της χαρακτήρα. Συνεπώς οι λόγοι της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως (με τους οποίους ο αναιρεσείων, επικαλούμενος το άρθρο 559 αριθ. 11 και 12 ΚΠολΔ, αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση τις πλημμέλειες ότι παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη αποδεικτικά μέσα που αυτός επικαλέστηκε και προσκόμισε και ότι παραβίασε τους ορισμούς του νόμου σχετικά με τη δύναμη των αποδεικτικών μέσων) είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι προεχόντως διότι προϋποθέτουν υποχρέωση του δικαστηρίου να ερευνήσει τα προσκομιζόμενα αποδεικτικά μέσα, η οποία, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί στην αρχή της παρούσης, δεν υπήρχε στην προκειμένη περίπτωση...» (ΑΠ 1907/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 1230).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

«...Κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 932, 971 και 975 ΚΠολΔ από το πλειστηριασμό, που επιτεύχθηκε από τον πλειστηριασμό αναγκαστικούς κατασχεμένων ακινήτων προαφαιρούνται, προκειμένου να γίνει η κατάταξη των δανειστών, όλα τα έξοδα της εκτελέσεως. Σε αυτά, κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων, περιλαμβάνονται οι δαπάνες που γίνονται για την εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος όλων των δανειστών και αφορούν την προδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως, την κατάσχεση, τη συντήρηση του κατασχεθέντος, τον πλειστηριασμό και την κατάταξη, ήτοι όλες τις δαπάνες, που είναι αναγκαίες για τη διεξαγωγή της όλης εκτελεστικής διαδικασίας από τα πρώτα έξοδα για τη λήψη απογράφου, αντιγράφου εξ απογράφου και για τη σύνταξη και επίδοση επιταγής μέχρι την αποπεράτωση της (ΑΠ 238/2006 ΕλΔ 48.1397, ΑΠ 1498/2003 ΕλΔ 45.435). Δηλαδή, έξοδα εκτελέσεως, τα οποία, κατά τις παραπάνω διατάξεις, προαφαιρούνται από το πλειστηριασμό είναι εκείνα, που υπήρξαν αναγκαία και ωφέλιμα για τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτελέσεως και όχι τα πλεοναστικά ανωφελώς δαπανηθέντα. Ειδικότερα, όταν ο επισπεύδων την εκτέλεση δανειστής είναι εφοδιασμένος με περισσότερους του ενός εκτελεστούς τίτλους και επισπεύδει την εκτέλεση με όλους και όχι με τον έναν από αυτούς, χωρίς να προβάλλεται ειδικός λόγος που να δικαιολογεί αυτή τη διαδικαστική συμπεριφορά του, τα έξοδα εκτελέσεως, που αφορούν στην επίσπευση της αναγκαστικής εκτελέσεως με τους λοιπούς, πλέον του ενός, εκτελεστούς τίτλους, δεν είναι αφαιρετέα από το πλειστηρίασμα, που επιτεύχθηκε από τον πλειστηριασμό, διότι δεν ήταν αναγκαία για τη διεξαγωγή της αναγκαστικής εκτελέσεως, αφού αυτή

μπορούσε να χωρήσει, χωρίς προβλήματα, με τον έναν μόνο από τους εκτελεστούς τίτλους και ο επισπεύδων να αναγγείλει στη συνέχεια τις λοιπές απαιτήσεις του στον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο, κατόπιν ανακοπής αναγγελθέντος και μη ικανοποιηθέντος πλήρως δανειστή, που έχει έννομο συμφέρον, περιορίζει τα έξοδα εκτελέσεως στο μέτρο που αφορούν μόνον τον έναν από τους εκτελεστούς τίτλους του δανειστή (ΕφΑθ 186/1998 ΕλΔ 39.1655)...» (ΕφΑθ 6098/2008 ΕλλΔνη 2009, σελ. 1476).

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΑΛΛΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 972, 979 και 980 ΚΠολΔ συνάγεται ότι η τυχόν προγενέστερη κατάσχεση ή αναγγελία και, γενικά, η συμμετοχή του αναγγελομένου σε άλλη διαδικασία κατατάξεως ή εκτελέσεως κατά του ίδιου οφειλέτη ή άλλου συνοφειλέτη, δεν αποστερεί το δανειστή, από την ευχέρεια να αναγγελθεί για την ίδια απαίτησή του σε άλλο πλειστηριασμό, αφού με μόνη την κατάταξη δεν επέρχεται απόσβεση της απαιτήσεώς του. Αν όμως στη συνέχεια ο δανειστής κατατάχθηκε σε ορισμένο πίνακα και η κατάταξή του αυτή έγινε τελικώς απρόσβλητη (με την έννοια της εκτελεστότητας του πίνακα τούτου), τότε, ενόψει και του ότι το πλειστηρίασμα έχει ήδη κατατεθεί δημοσίως υπέρ των δανειστών, επέρχεται απόσβεση της σχετικής απαιτήσεώς του, σύμφωνα με το άρθρο 432 ΑΚ. Συνεπώς, η με έναν πίνακα ικανοποίηση του δανειστή ματαιώνει την κατάταξή του σε άλλους πίνακες (ΑΠ 458/1998). Τούτο δε, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, ισχύει αναλογικώς και στην περίπτωση που η απαίτηση ενός πιστωτού είναι εξασφαλισμένη με γενικό προνόμιο (άρθρο 975 ΚΠολΔ), συγχρόνως δε ένα μέρος αυτής έχει και ειδικό προνόμιο επί του πλειστηριασθέντος πράγματος κατά το άρθρο 976 αριθμ. 1 και 2 ΚΠολΔ, κατά το μέρος δε αυτό ικανοποιείται πλήρως από τα 2/3 του πλειστηριάσματος (κατά τους ορισμούς του άρθρου 977 ΚΠολΔ) ή για το μέρος αυτό κατατάσσεται στο σύνολο των 2/3 του πλειστηριάσματος. Τότε, για το υπόλοιπο (και μόνον για το υπόλοιπο) της απαίτησής του ο πιστωτής αυτός πρέπει να καταταγεί στον πίνακα και να ικανοποιηθεί συμμέτρως με άλλους γενικούς προνομιούχους πιστωτές του άρθρου 975 ΚΠολΔ εκ του 1/3 του πλειστηριάσματος. Αντίθετη εκδοχή, κατά την οποία ο πιστωτής αυτός θα ικανοποιείτο πλήρως ή θα ελάμβανε το σύνολο των 2/3 του πλειστηριάσματος (ως έχων ειδικό προνόμιο), συγχρόνως δε, θα συμμετείχε στη διανομή και του 1/3 του πλειστηριάσματος ως γενικός προνομιούχος με το σύνολο της αρχικής απαίτησής του, θα οδηγούσε στο άτοπο της υπερικανοποίησης αυτού. Τούτο δε διότι για ένα και το αυτό μέρος της όλης απαίτησης θα συνέτρεχε και πλήρης ικανοποίηση από (ή κατά) τα 2/3 του πλειστηριάσματος και επιπλέον συμμετοχή στο 1/3 αυτού....» (ΑΠ 590/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Αν όμως στη συνέχεια ο δανειστής κατατάχθηκε σε ορισμένο πίνακα και η κατάταξή του αυτή έγινε τελικά απρόσβλητη (με την έννοια της εκτελεστότητας του πίνακα τούτου) τότε, ενόψει και του ότι το πλειστηρίασμα έχει ήδη κατατεθεί δημοσίως υπέρ των δανειστών, επέρχεται απόσβεση της σχετικής απαιτήσεώς του, σύμφωνα με το άρθρο 432 ΑΚ. Συνεπώς η με ένα πίνακα ικανοποίηση του δανειστή ματαιώνει την κατάταξή του σε άλλους πίνακες και γι' αυτό η τυχόν νέα κατάταξη αυτού σε άλλο πίνακα για την ίδια όμως ακριβώς απαίτησή του, που περιλήφθηκε σε προηγούμενο πίνακα για την οποία και ικανοποιήθηκε παρέχει δικαίωμα ανακοπής στους άλλους δανειστές, που νόμιμα αναγγέλθηκαν, οπότε σύμφωνα με τα άρθρα 979 και 980 του ΚΠολΔ στη θέση του κατατάσσονται οι δανειστές που άσκησαν ανακοπή κατά του νέου πίνακα. Για το ορισμένο επομένως, της ανακοπής κατά του πίνακα

κατατάξεως με την οποία ζητείται από αναγγελθέντα δανειστή η μεταρρύθμιση του πίνακα με την αιτιολογία ότι ο καθού η ανακοπή κατατάχθηκε, αν και είχε καταταγεί για την ίδια απαίτηση σε άλλο πίνακα, πρέπει να αναφέρεται ότι ο άλλος πίνακας στον οποίον ο καθού η ανακοπή είχε καταταγεί για την ίδια απαίτηση είχε καταστεί απρόσβλητος, με την έννοια της εκτελεστότητας, οπότε και υφίσταται έννομο συμφέρον προσβολής του πίνακα...» (ΑΠ 1561/2000, ΕλλΔνη 2001, σελ. 1320) (ΕφΠατρών ΑχΝομ 2003, σελ. 384).

ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 979 παρ. 2 εδ. γ` του ΚΠολΔ, που ορίζει ότι η ανακοπή στρέφεται κατά των δανειστών των οποίων προσβάλλεται η κατάταξη, προκύπτει ότι η διαδικασία της κατατάξεως είναι μεν ενιαία αλλά όχι αδιαίρετη και το δεδικασμένο της αποφάσεως περιορίζεται μόνο στους διαδίκους της δίκης της ανακοπής, χωρίς να επηρεάζει τη θέση των άλλων δανειστών, με συνέπεια το δικαστήριο που δικάζει την ανακοπή να περιορίζεται στα όρια του αιτήματος αυτής και δεν έχει εξουσία να προβεί αυτεπαγγέλτως στην αναδιάρθρωση του πίνακα κατατάξεως. Αν ο λόγος της ανακοπής, με τον οποίο επιδιώκεται η μείωση των εξόδων εκτελέσεως που προαφαιρέθηκαν, γίνει δεκτός ως ουσιαστικά βάσιμος, στο αποδεσμευόμενο ποσό θα καταταγεί μόνο ο ανακόπτων, χωρίς να ωφελείται άλλος δανειστής, ο οποίος δεν άσκησε ανακοπή, έστω και αν προηγείται στην κατάταξη από αυτόν...» (ΑΠ (ολ) 27/2009, ΧρΙΔ 2010, σελ. 39). «...Το δικαστήριο, που δικάζει την ανακοπή, περιορίζεται μέσα στα όρια του αιτήματος αυτής και ερευνά την προσβαλλομένη απαίτηση και την κατάταξη του καθού η ανακοπή, δεδομένου δε ότι η διαδικασία της κατατάξεως είναι ενιαία, όχι όμως και αδιαίρετη, η ισχύς και το δεδικασμένο της αποφάσεως περιορίζεται μεταξύ των διαδίκων και δεν επιδρά στους μη μετασχόντες της δίκης άλλους δανειστές. Εάν ευδοκιμήσει η ανακοπή, στο αποδεσμευόμενο ποσό θα καταταγεί ο ανακόπτων, χωρίς να ωφελείται άλλος δανειστής που δεν άσκησε ανακοπή....» (ΑΠ 1229/2008, Δ 2008, σελ. 1050). «...Δεδομένου δε ότι η διαδικασία της κατάταξης είναι ενιαία, όχι όμως και αδιαίρετη, η ισχύς και το δεδικασμένο της απόφασης περιορίζεται μεταξύ των διαδίκων και δεν επιδρά στους μη μετάσχοντες της δίκης άλλους δανειστές...» (ΜΠΘεσ 3773/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ-ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

«...Οι διατάξεις του νέου άρθρου 965 παρ. 5, και 6 του ΚΠολΔ ορίζουν τα εξής: Αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει εμπρόθεσμα το πλειστηρίασμα, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού οφείλει μέσα στις **επόμενες δυο (2) εργάσιμες ημέρες** να τον οχλήσει με εξώδικη πρόσκληση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή. **Αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστηρίασμα μέσα στις επόμενες από την όχληση πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, η κατακύρωση σε αυτόν ανατρέπεται, η εγγυοδοσία που έχει καταθέσει καταπίπτει, καλούνται δε οι επόμενοι πλειοδότες η προσφορά των οποίων, αθροιζομένη με το ποσό της εγγυοδοσίας που κατέπεσε, είναι ίση με το πλειστηρίασμα, να καταβάλουν σε τακτή ημέρα που ορίζεται στην πρόσκληση, το ποσόν που είχαν προσφέρει**. Η πρόσκληση επιδί-

δεται με δικαστικό επιμελητή. Αν εμφανιστούν περισσότεροι ενδιαφερόμενοι συντάσσεται σχετική έκθεση από τον συμβολαιογράφο και η κατακύρωση γίνεται σε εκείνον που είχε προσφέρει κατά τον πλειστηριασμό το μεγαλύτερο ποσόν. Το πλειστηρίασμα συνίσταται στο άθροισμα του ποσού που καταβλήθηκε και της εγγυοδοσίας του αρχικού υπερθεματιστή που κατέπεσε. Αν, κατά την ελεύθερη κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού η κατά τα προηγούμενα εδάφια πρόσκληση των επόμενων πλειοδοτών είναι αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερής για λόγους που εκτίθενται σε σχετική έκθεση, καθώς και σε κάθε περίπτωση που η διαδικασία αυτή δεν τελεσφόρησε, γίνεται αναπλειστηριασμός κατά τις διατάξεις των επόμενων εδαφίων. Η επίσπευση του αναπλειστηριασμού γίνεται είτε με επιμέλεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού είτε από τον υπέρ ου ή από τον καθ` ου η εκτέλεση, ή από κάθε δανειστή που έχει αναγγελθεί με τίτλο εκτελεστό. Ο αναπλειστηριασμός επισπεύδεται με πράξη του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού του υπέρ ου ή του καθ` ου ή του δανειστή, για την οποία συντάσσεται πράξη. Περίληψη της πράξης η οποία περιέχει και όσα πρέπει να περιλαμβάνονται στην περίληψη της κατασχετήριας έκθεσης, υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 960 παρ. 2. Η διάταξη του άρθρου 959 παρ. 4 ισχύει αναλόγως και η σχετική προθεσμία υπολογίζεται αφότου συνταχθεί η πράξη. **Ο αρχικός υπερθεματιστής, που δεν κατέβαλε το πλειστηρίασμα δεν μπορεί να πλειοδοτήσει**, δικαιούται όμως έως ότου αρχίσει η πλειοδοσία, να καταβάλει το οφειλόμενο πλειστηρίασμα με τον τόκο υπερημερίας, καθώς και τα έξοδα του αναπλειστηριασμού και να ζητήσει να του κατακυρωθεί το πράγμα (παρ. 5). Αν κατά τον αναπλειστηριασμό δεν επιτευχθεί το ίδιο πλειστηρίασμα, ο πρώτος υπερθεματιστής που δεν κατέβαλε, ευθύνεται για τη διαφορά εντόκως με το επιτόκιο υπερημερίας. Η εγγυοδοσία που είχε καταθέσει με τους τυχόν τόκους της καταλογίζεται στη διαφορά για την οποία ευθύνεται. Αν απομένει επί πλέον διαφορά, του πλειστηριασμού αποτελεί τίτλο εκτελεστό εναντίον του για τη συμπλήρωση. Αν έγιναν περισσότεροι αναπλειστηριασμοί, όλοι οι προηγούμενοι διαδοχικοί υπερθεματιστές που δεν κατέβαλαν, εξακολουθούν να ευθύνονται εις ολόκληρον για την τυχόν διαφορά μεταξύ του αρχικού πλειστηριάσματος και του πλειστηριάσματος που τελικά επιτεύχθηκε και καταβλήθηκε, χωρίς όμως ή ευθύνη του καθενός να υπερβαίνει το ποσόν της διαφοράς από τη δική του οφειλή. Οι εγγυοδοσίες που είχαν κατατεθεί από τους προηγούμενους διαδοχικούς υπερθεματιστές δεν επιστρέφονται έως ότου καταβληθεί το πλειστηρίασμα από τον τελικό υπερθεματιστή, προκειμένου να γίνει ο ως άνω καταλογισμός στην τυχόν διαφορά. Ο υπερθεματιστής που δεν κατέβαλε δεν δικαιούται, αν κατά τον αναπλειστηριασμό επιτεύχθηκε μεγαλύτερο πλειστηρίασμα, να απαιτήσει το επί πλέον (παρ. 6)...» (ΑΠ 610/2002 ΝοΒ 2003, σελ. 1181).«... Αν, όμως, δεν επακολουθήσει αναπλειστηριασμός μέσα σε έξι μήνες από τον πλειστηριασμό και ανατραπεί με απόφαση του ειρηνοδικείου η κατάσχεση, ο αυτός δε δανειστης κατάσχει εκ νέου το πράγμα που αποδεσμεύθηκε από την κατάσχεση που ανατράπηκε και επακολουθήσει πλειστηριασμός ο οποίος δεν απέφερε το ίδιο με τον πρώτο πλειστηριασμό πλειστηρίασμα, αλλά μικρότερο, δεν ενέχεται ο πρώτος υπερθεματιστής για τη συμπλήρωση, γιατί με την ανατροπή της πρώτης κατασχέσεως στην οποία βασίσθηκε ο πρώτος πλειστηριασμός, ανατράπηκε και η κατακύρωση από την οποία πήγαζε και η υποχρέωση αυτού να καταβάλει το πλειστηρίασμα, η υποχρέωση δε αυτή δεν αναβιώνει με τη νέα κατάσχεση, γιατί αυτή είναι ξένη προς την προηγούμενη που ανατράπηκε,

ανάλογη δε εφαρμογή των διατάξεων του αναπλειστηριασμού και επί του μετά την ανατροπή της πρώτης κατασχέσεως και κατ' ακολουθίαν νέας κατασχέσεως, νέου πλειστηριασμού, δεν είναι επιτρεπτή, γιατί ούτε αθέλητο νομοθετικό κενό υπάρχει, εφόσον ειδικώς ρυθμίστηκαν τα πιο πάνω θέματα, ούτε εξάλλου συντρέχουν όμοιες κατά περιεχόμενο περιπτώσεις....» (ΑΠολ 51/1990 ΝοΒ 1991, σελ. 374). (ΑΠ 571/2003 ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 765/2002 ΕλλΔνη 2003, σελ. 744). «...Από τη διάταξη του άρθρου 965 παρ. 1, 5 και 6 του ΚΠολΔ, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 4 παρ. 13 του Ν. 2298/1995, που εφαρμόζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1003 παρ. 1 και 4 και 1004 παρ. 1. του ίδιου Κώδικα, και στην κατάσχεση ακινήτων, προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: **1)** Στην περίπτωση κατά την οποία ήθελε επακολουθήσει πλειστηριασμός ή αναπλειστηριασμός του κατασχεθέντος ακινήτου, κάθε πλειοδότης οφείλει να καταθέσει σε μετρητά ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με επιταγή, που έχει εκδοθεί από Τράπεζα ή από άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εγγυοδοσία ίση προς το ένα τρίτο (1/3) της τιμής της πρώτης προσφοράς, προκειμένου να εξασφαλισθεί η καταβολή του πλειστηριάσματος και των εξόδων του αναπλειστηριασμού. **2)** Αν ο αναδειχθησόμενος υπερθεματιστής παραλείψει την καταβολή του πλειστηριάσματος, επέρχεται ολική κατάπτωση της εγγυοδοσίας, εφόσον πρόκειται για τον (αρχικό) πλειστηριασμό και κάποιος από τους επόμενους πλειοδότες στον ίδιο πλειστηριασμό αποδεχθεί την υπέρ αυτού κατακύρωση του πλειστηριασθέντος ακινήτου, οπότε η εγγυοδοσία προστίθεται στο προσφερθέν από αυτόν πλειστηριασμό (παρ. 5), ή ολική ή μερική άρση της εγγυοδοσίας, που έχει καταβληθεί από τον (αρχικό) υπερθεματιστή ή τους κατά τους αναπλειστηριασμούς πλειοδότες, εφόσον επακολουθήσει αναπλειστηριασμός και το επιτευχθησόμενο πλειστηρίασμα είναι μικρότερο από τη γενόμενη προσφορά καθενός από τους αρχικά και κατά τους αναπλειστηριασμούς υπερθεματιστές (παρ. 6). Για τα ζητήματα αυτά αποφασίζει, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 168 του ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται και στην προκείμενη περίπτωση (ΑΠ 795/1988 ΕλλΔνη 30. 571), το Μονομελές Πρωτοδικείο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του Δικαστηρίου αυτού, που δεν συνιστά ασφαλιστικό μέτρο, καθόσον λύει οριστικά τη διαφορά και έχει επιλεγεί για την ταχύτερη επίλυση αυτής, υπόκειται στα ένδικα μέσα, που προβλέπει ο νόμος στις κοινές υποθέσεις, στα οποία καταλέγεται και η έφεση, και δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 699 του ΚΠολΔ, που αποκλείει την άσκηση ένδικων μέσων κατά αποφάσεων που δέχονται ή απορρίπτουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή αιτήσεις για ανάκληση ή μεταρρύθμιση των μέτρων αυτών (ΑΠ 1669/1998 ΝοΒ 38.70, πρβλ. ΟλΑΠ 754/1986 ΕλλΔνη 27.1124 και ΕλλΔνη 28.94). Από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 965 παρ. 1, 5 και 6 και 1019 παρ. 1 του ΚΠολΔ συνάγεται ότι, αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστηρίασμα και δεν ευδοκιμήσει η προσπάθεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού για την κατακύρωση του πλειστηριαζόμενου ακινήτου σε κάποιον από τους επόμενους πλειοδότες, τότε ενεργείται με δαπάνες του υπερθεματιστή αναπλειστηριασμός, ενώ εξακολουθεί να ενέχεται για την καταβολή της διαφοράς μεταξύ του μεγαλύτερου πλειστηριάσματος, που επιτεύχθηκε κατά τον πλειστηριασμό ή τον αναπλειστηριασμό στον οποίο αναδείχθηκε υπερθεματιστής και του μικρότερου πλειστηριάσματος που επιτεύχθηκε κατά τον πρώτο ή τους επόμενους αναπλειστηριασμούς, η δε εγγύηση, που κατέθεσε, καταπίπτει για να καλύψει τη διαφορά αυτή και τα γενόμενα έξοδα του αναπλειστηριασμού. Αν, όμως, δεν επακολουθήσει αναπλειστηριασμός μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημέρα του πλειστηριασμού και

χωρήσει ανατροπή της κατασχέσεως με απόφαση του Ειρηνοδικείου, αποδεσμεύεται το κατασχεθέν ακίνητο και παραλλήλως ανατρέπεται η κατακύρωσή του στον υπερθεματιστή, από την οποία πηγάζει η υποχρέωσή του να καταβάλει το πλειστηρίασμα, οπότε δεν συντρέχει περίπτωση καταπτώσεως της εγγυήσεως, αφού δεν υπάρχει πλέον υποχρέωση καταβολής του πληστηριάσματος, ούτε μπορεί να γίνει αναπλειστηριασμός, για την κάλυψη των εξόδων του οποίου δόθηκε η εγγύηση (ΟλΑΠ 53/1990 Δ 22.1094, ΟλΑΠ 51/1990 Δ 22.1092)...» (ΕφΑθ 3003/2000, ΕλλΔνη 2001, σελ. 198).

ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΠΛΕΙΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ

«...Η κατακύρωση ανατρέπεται και καταπίπτει η εγγυοδοσία που κατέθεσε ο υπερθεματιστής, αν αυτός, καθυστερώντας την καταβολή του πλειστηριάσματος, οχληθεί για την καταβολή του από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού και δεν το καταβάλει μέσα στις επόμενες από την όχληση πέντε εργάσιμες ημέρες, οπότε η διαδικασία οδηγείται σε αναπλειστηριασμό, εφόσον δεν ευοδωθεί ή κατά την κρίση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού παραλειφθεί ως αδύνατη ή ως ιδιαιτέρως δυσχερής η προβλεπόμενη ως προστάδιο του αναπλειστηριασμού πρόσκληση των λοιπών πλειοδοτών να καταβάλουν το ποσό της προσφοράς τους, με την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό, αθροιζόμενο με το ποσό της εγγυοδοσίας που κατέπεσε, είναι τουλάχιστον ίσο με το πλειστηρίασμα που επιτεύχθηκε (άρθ. 965 § 5 ΚΠολΔ όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ. 4 § 13 γ ν. 2298/1995). Σε κάθε περίπτωση η ανατροπή της κατακυρώσεως για την παραπάνω αιτία είναι οριστική και αυτοδίκαιη (ΑΠ 610/2002 ΝοΒ 2003. 1181 Ματθίας, ΕλΔ 1995.1460. Νικολόπουλος, Η ολοκλήρωση του αναγκαστικού πλειστηριασμού υπό την ισχύ του ν. 2298/1995, στον τόμο Μελέτες Αστικού Δικονομικού Δικαίου ΙΙ (2003) σ. 144-147, όπου και σχολιασμός διαφορετικών απόψεων). Ωστόσο με την ανατροπή της κατακυρώσεως ο ατελέσφορος πλειστηριασμός δεν εξαλείφεται στο σύνολό του ως διαδικασία και προπάντων διατηρούνται ισχυρές οι γενόμενες κατά τον πλειστηριασμό προσφορές - πλειοδοσίες, στις οποίες ακριβώς βασίζεται η παραπάνω ενδιάμεση μεταξύ πλειστηριασμού και αναπλειστηριασμού διαδικασία κατακυρώσεως του πράγματος σε επόμενο πλειοδότη (Νικολόπουλος όπ. ανωτ. σ. 149). Αντίστοιχα διατηρείται ισχυρή και η έκθεση πλειστηριασμού, η οποία με την έναρξη της συντάξεώς της και ανεξάρτητα από το ανενεργό πλέον κατακυρωτικό σκέλος της σηματοδότησε και εξακολουθεί να σηματοδοτεί τη λήξη της προθεσμίας, μέσα στην οποία μπορούσαν κατά τα προεκτεθέντα να προβληθούν λόγοι ακυρότητας των μέχρι τότε πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, επομένως και της κατασχέσεως του πλειστηριασθέντος πράγματος, ενώ αντίθετα οι πράξεις κατά το στάδιο του αναπλειστηριασμού του πράγματος ή του ενδιάμεσου σταδίου της προσκλήσεως των λοιπών πλειοδοτών (προσταδίου του αναπλειστηριασμού) μπορούν να προσβληθούν για δικές τους και μόνον πλημμέλειες μέσα στις προθεσμίες του άρθ. 934 ΚΠολΔ και στο πλαίσιο της νέας διαδικασίας που διαμορφώνουν (βλ. ΑΠ 872/1998 και 433/2002 όπ. ανωτ.. ΕφΘεσ 2466/2002, Αρμ. 2003.401). Δηλαδή η ανατροπή της κατακυρώσεως δεν επιμηκύνει μέχρι τη νέα κατακύρωση την προθεσμία που αφετηριάσθηκε κατά το άρθ. 934 § 1 περ. β` ΚΠολΔ με τη σύνταξη της κατασχετήριας εκθέσεως (βλ. όμως Νικολόπουλο ό.π. ανωτ. σ. 151-153) και η θέση αυτή ενισχύεται και από την τελολογία των σχετικών ρυθμίσεων των άρθ. 934 και 965 § 5 ΚΠολΔ, οι οποίες κεντρικό στόχο έχουν τη

σύντομη περάτωση της εκτελεστικής διαδικασίας με διαφύλαξη παράλληλα του κύρους της και της ασφάλειας των συναλλαγών (πρβλ. Μπρίνιας ό.π. ανωτ. § 162 σ. 452. Νικολόπουλος, Παρατηρήσεις στις νέες διατάξεις του δικαίου της αναγκαστικής εκτελέσεως του ν. 2298/1995, στον τόμο Μελέτες Αστικού Δικονομικού Δικαίου ΙΙ (2003) σ. 64-65, Δ. 1996.535-536). Ο στόχος όμως αυτός ασφαλώς δεν υπηρετείται, αν γίνει δεκτό ότι κατά το στάδιο ή το προστάδιο του αναπλειστηριασμού ο καθ` ου η εκτέλεση θα μπορεί, εκμεταλλευόμενος την ανατροπή της κατακυρώσεως, να προβάλει όψιμα τυχόν πλημμέλειες των προηγούμενων σταδίων της εκτελεστικής διαδικασίας με σκοπό την παρέλκυσή της σε βάρος των δανειστών του...» (ΕφΠειρ 824/2004 ΕλλΔνη 2006. σελ. 863).

ΑΝΑΚΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΛΟΓΩ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΙΣΠΕΥΣΗΣ

«...Η αίτηση, αρμοδίως και παραδεκτώς φέρεται ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου προς συζήτηση κατά την προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ δοθέντος ότι δεν συντρέχει προσωρινό δεδικασμένο από την υπ' αριθ. .../2007 οριστική απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, που απέρριψε την ανακοπή κατά της ως άνω εκθέσεως πλειστηριασμού και κατακυρώσεως, ελλείψει ενεργητικής νομιμοποιήσεως του ανακόπτοντος υπερθεματιστή, όπως επικαλείται η καθης, αφού με την ασκηθείσα ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ προσβάλλεται, έστω και για τους ίδιους λόγους για τους οποίους είχε προηγουμένως προσβληθεί και η ως άνω έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου, πλην όμως όχι ατομικώς από τον υπερθεματιστή, αλλά πλαγιαστικώς κατ άρθρο 72 ΚΠολΔ κατ'ενάσκηση των δικαιωμάτων του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτου. Είναι δε, καθόσον στρέφεται κατά των πράξεων της διαδικασίας του αναπλειστηριασμού, νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 955 § 5, 960 § 1, 965 §5, 999 § 1 και 4, 1003 § 4 και 938 ΚΠολΔ και πρέπει, επομένως, να ερευνηθεί περαιτέρω κατ ουσίαν, ερήμην πλην ωσεί παρόντος και του δευτέρου των καθ ων, αφού ο τελευταίος δεν παρέστη καίτοι κλητεύθηκε νομίμως και εμπροθέσμως προς τούτο, όπως προκύπτει από την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη υπ'αριθ. .../18.9.2007 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητού στο Πρωτοδικείο Αθηνών, Α.Κ....Όταν τον αναπλειστηριασμό επισπεύδει ένας από τους δανειστές ή ο καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτης, ο αναπλειστηριασμός αρχίζει (965 §5 εδ. η, 1003 § 4) με την υποβολή της σχετικής δηλώσεως των παραπάνω προσώπων στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Για τη δήλωση αυτή συντάσσεται συμβολαιογραφική πράξη. Σ' αυτήν την πράξη δίδεται και η εντολή του υπαλλήλου του πλειστηριασμού συμ/φου προς τον δικαστικό επιμελητή για την σύνταξη, επίδοση και δημοσίευση της πράξεως επισπεύσεως αναπλειστηριασμού, που γίνεται αντιληπτή ως πρώτη πράξη της διαδικασίας του αναπλειστηριασμού με τελευταία την σύνταξη εκθέσεως αναπλειστηριασμού και κατακυρώσεως (ΑΠ 872/1998 ΕλλΔνη 40.103). Η προδικασία του αναπλειστηριασμού, σύμφωνα με τα άρθρα 965 § 5 εδ. θ και 1003 § 4 ΚΠολΔ, είναι η σύνταξη περιλήψεως της πράξεως επισπεύσεως του αναπλειστηριασμού, η οποία περιέχει και όσα πρέπει να περιλαμβάνονται στην περίληψη της κατασχετηρίου εκθέσεως, αφού το νομοθετικό κενό που υπάρχει από την ατελή ρύθμιση του πιο πάνω άρθρου πρέπει να πληρωθεί με αναλογική εφαρμογή του άρθρου 999 § 3 ΚΠολΔ. Η περίληψη αυτή (το παλαιό πρόγραμμα του αναπλειστηριασμού) που απευθύνεται στους τρίτους ενδιαφερομένους προς

πλειοδοσία, συντάσσεται υπό του δικαστικού επιμελητού, ως αρμοδίου προς σύνταξη της οργάνου, ενώ αν αυτή συνταχθεί υπό αναρμοδίου οργάνου, όπως είναι ο συμ/φος αντί του δικαστικού επιμελητού, είναι άκυρη, αφού παραβιάζει τις διατάξεις περί της κατά λειτουργίαν αρμοδιότητος των οργάνων της εκτελέσεως (βλ. σχετ. ΑΠ 570/1975 ΝοΒ 23. 1083, Ι. Μπρίνια, § 319, αρ. ΙΙ, σημ. 10 και 358, αρ. ΙΙ Ι). Εξάλλου, επειδή ο αναπλειστηριασμός αποτελεί συνέχεια της αναγκαστικής εκτελέσεως, η οποία δεν έληξε δια του πλειστηριασμού, εφόσον δεν επετεύχθη το δια της εκτελέσεως επιδιωχθέν αποτέλεσμα, (Ι. Μπρίνια § 356 αρ. ΙΙΙ), ακολουθείται η αρχική διαδικασία με την οποία ξεκίνησε η εκτέλεση, έτσι ώστε και αν ακόμη η επισπεύδουσα τον αναπλειστηριασμό είναι τράπεζα, δεν μπορεί να ακολουθηθεί πλέον η διαδικασία των διατάξεων του ν.δ. 17/13.8.1923, κατά τις οποίες συντάσσει το πρόγραμμα του πλειστηριασμού, (ήδη δε περίληψη κατασχετηρίου εκθέσεως), ο επί του πλειστηριασμού υπάλληλος συμ/φος, εφόσον η αρχική διαδικασία με την οποία ξεκίνησε η εκτέλεση είναι εκείνη του ΚΠολΔ. Με τον τρίτο λόγο της κατ άρθρο 933 ΚΠολΔ ανακοπής του, ο αιτών επικαλείται ότι η ανακοπτομένη περίληψη είναι άκυρη, ως εκδοθείσα υπό αναρμοδίου οργάνου, δηλαδή υπό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού συμ/φου και όχι υπό του αρμοδίου δικαστικού επιμελητού. Ο λόγος αυτός είναι σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην αμέσως προηγηθείσα νομική σκέψη νόμιμος και πιθανολογείται ότι θα γίνει δεκτός, ως βάσιμος και κατ ουσίαν...» (ΜΠΑθ 7494/2007 ΝοΒ 2008, σελ. 363).

ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

«...Η κατά τις διατάξεις των άρθρων 286-292 ΚΠολΔ διακοπή, αφορά εκκρεμείς δίκες ενώπιον δικαστηρίων, όχι δε την αναγκαστική εκτέλεση που δεν αποτελεί δίκη διεξαγόμενη ενώπιον δικαστηρίου, αλλά εξώδικη διαδικασία επιχειρούμενη από όργανα της δημόσιας εξουσίας. Εξάλλου οι διατάξεις των άρθρων 925 παρ.1 και 965 παρ. 5 εδ. α και β ΚΠολΔ ορίζουν, η μεν πρώτη ότι «ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος του δικαιούχου δεν μπορεί να αρχίσει ή να συνεχίσει την αναγκαστική εκτέλεση πριν κοινοποιηθούν σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση η επιταγή και τα έγγραφα που τον νομιμοποιούν», η δε δεύτερη η οποία εφαρμόζεται και στα ακίνητα (άρθρο 1003 παρ. 4 ΚΠολΔ), ότι «αν ο υπερθεματιστής δεν καταβάλει το πλειστηρίασμα γίνεται με δαπάνη του αναπλειστηριασμός, με επιμέλεια του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ή με επίσπευση εκείνου υπέρ του οποίου έγινε ή εκείνου κατά του οποίου είχε στραφεί η εκτέλεση ή δανειστή που αναγγέλθηκε και που είχε τίτλο εκτελεστό. Ο αναπλειστηριασμός αρχίζει με κοινοποίηση από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στον υπερθεματιστή πρόσκλησης για να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του ή με δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού των προσώπων που έχουν δικαίωμα να τον επισπεύσουν και συντάσσεται σχετική πράξη». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η δήλωση προς τον υπάλληλο του πλειστηριασμού των αναφερόμενων στη δεύτερη απ' αυτές προσώπων, που δικαιούνται να επισπεύσουν τον αναπλειστηριασμό, για έναρξη του τελευταίου, δεν αποβάλλει την ισχύ της, αν μετά την σύνταξη της σχετικής πράξεως τα πρόσωπα αυτά πεθάνουν. Οι απαιτούμενες από την πρώτη διάταξη πρόσθετες διατυπώσεις επιβάλλονται, προκειμένου ο καθολικός ή ειδικός διάδοχος του δικαιούχου να επιχειρήσει ο ίδιος πράξεις ενάρξεως ή συνεχίσεως της αναγκαστικής εκτελέσεως, οπότε είναι αναγκαίες για την ενεργητική, σύμφωνα με το άρθρο 919 ΚΠολΔ, νομιμοποίησή του. Συνεπώς, εφόσον η προαναφερόμενη δήλωση παραμένει ισχυρή και μετά το θάνατο

των προσώπων που δικαιούνται να επισπεύσουν τον αναπλειστηριασμό, αν ο τελευταίος ενεργηθεί βάσει της δηλώσεως αυτής μόνο το γεγονός ότι δεν τηρήθηκαν οι απαιτούμενες από τη διάταξη του άρθρου 925 παρ.1 ΚΠολΔ πρόσθετες διατυπώσεις, και δη χωρίς συγχρόνως να φέρεται ότι μετά το θάνατο των εν λόγω προσώπων, ενεργήθηκε είτε από τα ίδια, είτε από τον καθολικό διάδοχό τους κάποια άλλη πράξη εκτελέσεως δεν αρκεί για να επιφέρει την ακυρότητα του αναπλειστηριασμού...» (1279/1994, ΤΝΠΔΣΑ).

ΑΚΥΡΩΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ – ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΝΕΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗ

«...Από τη διάταξη του άρθρου 1018 εδ. α' και β' του ΚΠολΔ προκύπτει ότι αν ακυρωθεί ο πλειστηριασμός και διενεργηθεί νέος, η απαίτηση του υπερθεματιστή του πλειστηριασμού που ακυρώθηκε να αναλάβει το πλειστηρίασμα που κατέβαλε στον ακυρωθέντα πλειστηριασμό και διανεμήθηκε, κατατάσσεται προνομιακά αμέσως μετά τα έξοδα της εκτέλεσης του νέου πλειστηριασμού και πριν από τις απαιτήσεις των άρθρων 975, 976, 1007, 1012 παρ. 4 και 1015 παρ. 4, μάλιστα δε, για την προνομιακή ως άνω ικανοποίηση της απαίτησής του (προς ανάληψη του πλειστηριάσματος), μπορεί και ο ίδιος να επισπεύσει πλειστηριασμό με βάση την απόφαση που ακύρωσε την εκτέλεση και πιστοποίηση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού ότι το πλειστηρίασμα έχει καταβληθεί και διανεμηθεί. Το δικαίωμα του υπερθεματιστή να αξιώσει το πλειστηρίασμα που καταβλήθηκε απ' αυτόν χωρίς όμως να λάβει το πράγμα που πλειστηριάστηκε, στηρίζεται στις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού (άρθρο 904 επ. ΑΚ), αδικαιολογήτως δε πλουτήσας (για αιτία λήξασα) στην περίπτωση αυτή είναι ο καθού η εκτέλεση, που απαλλάχθηκε από το χρέος του και όχι οι δανειστές στους οποίους διανεμήθηκε το πλειστηρίασμα. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1018 βασική προϋπόθεση αποτελεί η ακύρωση του πλειστηριασμού με δικαστική απόφαση, η οποία δέχεται σχετική ανακοπή του νομιμοποιούμενου προς τούτο και η επάνοδος του πλειστηριασθέντος στον καθού η εκτέλεση, αφού το άρθρο 1018 δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση ανενέργειας του πλειστηριασμού βάσει ανακοπής του άρθρου 936 ΚΠολΔ και γενικώς στις περιπτώσεις που, λόγω νομικών ελαττωμάτων, δεν απέκτησε ο υπερθεματιστής το πράγμα που πλειστηριάσθηκε. Ο υπερθεματιστής, όμως, όταν επισπεύδει πλειστηριασμό ο ίδιος με βάση το άρθρο 1018 ΚΠολΔ δικαιούται να αξιώσει προνομιακά και από τον καθ'ού η εκτέλεση, στο πλαίσιο της νέας εκτελεστικής διαδικασίας, μόνο το κεφάλαιο της απαίτησης (ανάληψη πλειστηριάσματος). Και ναι μεν είναι γεγονός ότι ο υπερθεματιστής δικαιούται και τους τόκους του επί του καταβληθέντος πλειστηριάσματος, αφότου η δικαστική απόφαση περί ακύρωσης του πλειστηριασμού κατέστη τελεσίδικη, και επιδόθηκε, χρονικό σημείο από το οποίο ο υπόχρεος καθού η εκτέλεση γνωρίζει την γέννηση της σχετικής αξίωσης του υπερθεματιστή για επιστροφή του πλειστηριάσματος (άρθρο 912 παρ. 2 του ΑΚ), όχι όμως προνομιακά, όπως το καταβληθέν πλειστηρίασμα, με βάση τη διάταξη του άρθρου 1018 του ΚΠολΔ, αλλά ως ανέγγυος πιστωτής, που μπορεί να ασκήσει κατά του καθού η εκτέλεση σχετική αγωγή, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα των διατάξεων που καθιερώνουν τα προνόμια κατάταξης, και συνεπάγεται (ο εξαιρετικός χαρακτήρας), τη μη επέκταση του προνομίου στην παρακολουθηματική απαίτηση για τους τόκους,

εφόσον από τη συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου 1018 του ΚΠολΔ, με την οποία επισπεύδεται ο πλειστηριασμός από τον υπερθεματιστή, δεν προκύπτει κατά σαφή τρόπο το αντίθετο, ούτε για τους τόκους, αλλά ούτε και για όλες τις άλλες περαιτέρω απαιτήσεις του υπερθεματιστή από τυχόν επί πλέον ζημία του από την ακυρωθείσα εκτέλεση, που προϋποθέτουν η μεσολάβηση δικαστικής διάγνωσης και την απόκτηση τίτλου εκτελεστού, που δεν νοείται στο πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 1018 εδ. β' ΚΠολΔ. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ «έως την κατακύρωση, εκείνος, κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, έχει δικαίωμα να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα. Στην περίπτωση αυτή, ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση». Με την ρύθμιση αυτή παρέχεται στον καθού η εκτέλεση οφειλέτη η δυνατότητα να αποφύγει την ύστατη στιγμή τον πλειστηριασμό της περιουσίας του, εξοφλώντας στο ακέραιο τις απαιτήσεις του επισπεύδοντος, των αναγγελθέντων δανειστών, καθώς και τα έξοδα που δικαιούται να απαιτήσει στη συγκεκριμένη περίπτωση. Για να θεωρηθεί έγκυρη η καταβολή, πρέπει να είναι προσήκουσα και πλήρης. Εφόσον, όμως, πρόκειται για πλειστηριασμό που επισπεύδεται στο πλαίσιο της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρου 1018 εδ. β' του ΚΠολΔ εκ μέρους του υπερθεματιστή σε προηγηθέντα και τελεσιδίκως ακυρωθέντα πλειστηριασμό, και για την ανάληψη από εκείνον του καταβληθέντος και διανεμηθέντος πλειστηριάσματος στους δανειστές του καθού, οι απαιτήσεις του υπερθεματιστή υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και οι οποίες πρέπει να εξοφληθούν, ώστε να ματαιωθεί ο πλειστηριασμός σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 1002 παρ. 2 του ΚΠολΔ, περιλαμβάνουν μόνο το καταβληθέν πλειστηρίασμα του πλειστηριασμού που ακυρώθηκε, και όχι και τους τόκους υπερημερίας, οι οποίοι, κατά την προαναφερθείσα ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 1018 εδ. β' του ΚΠολΔ, δεν περιλαμβάνονται στις αξιώσεις του υπερθεματιστή για τις οποίες επισπεύδεται από εκείνον ο πλειστηριασμός, ούτε ικανοποιούνται προνομιακά από το νέο πλειστηρίασμα, ώστε να δικαιολογείται και η υποχρέωση της καταβολής των από τον καθ'ού η εκτέλεση για να ματαιωθεί ο νέος πλειστηριασμός εκτός και αν ο υπερθεματιστής αναγγέλθηκε για τόκους υπερημερίας με βάση εκτελεστό τίτλο. Η συνολική αυτή συνδυαστική ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 1018 εδ. β' και 1002 παρ. 2 του ΚΠολΔ συνάγεται και από το γράμμα των συναφών διατάξεων των άρθρων 965 παρ. 3, 1004 παρ. 1 εδ .α' και 1005 παρ. 1 και 3 του ΚΠολΔ, στις οποίες η υποχρέωση του υπερθεματιστή αναφέρεται μόνο στην καταβολή του πλειστηριάσματος που επιτεύχθηκε κατά τον πλειστηριασμό, χωρίς τόκους, όπου δε ο νόμος απαιτεί και την καταβολή τόκων υπερημερίας, ορίζει τούτο ρητά, όπως επί αναπλειστηριασμού κατά τη διάταξη του άρθρου 965 παρ. 5 τελ. εδ. του ΚΠολΔ, όταν ο αρχικός υπερθεματιστής ζητεί να του κατακυρωθεί το πράγμα, χωρίς στην περίπτωση αυτή να εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 423 του ΑΚ αλλά και η αρχή της συγκρότησης ενιαίου χρέους μεταξύ κεφαλαίου και οφειλομένων τόκων, που δεν ισχύει πάντοτε, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για την εφαρμογή δικονομικού χαρακτήρα διατάξεων, όπως εκείνη του άρθρου 1018 ΚΠολΔ (πρβλ. ΑΠ 1518/2005, 435/2002, 696-7/2003). Το γενικό επομένως, πόρισμα των όσων εκτέθηκαν είναι ότι ο πλειστηριασμός του άρθρου 1018 πρέπει να ματαιώνεται, δυνάμει του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ, όταν καταβληθεί το πλειστηρίασμα, οι απαιτήσεις των δανειστών που αναγγέλθηκαν με εκτελεστό τίτλο, καθώς και τα έξοδα. Καταβολή τόκων υπερημερίας δεν είναι νοητή και άρα

δεν μπορεί να απαιτηθεί, εκτός και αν η σχετική απαίτηση αναγγέλθηκε με βάση εκτελεστό τίτλο....» (ΑΠ 42/2010, ΤΝΠΔΣΑ, ΝοΒ 2010, σελ. 1481). «...Η ανωτέρω διάταξη 1018 ΚΠολΔ τέθηκε κυρίως για την προστασία του υπερθεματιστή σε περίπτωση ακυρώσεως του πλειστηριασμού. Η προστασία συνίσταται: **Ι)** αφενός στην αναγνώριση δικαιώματος αυτού (υπερθεματιστή) να επισπεύσει, στο ίδιο αντικείμενο, νέο πλειστηριασμό κατά του ιδίου οφειλέτη με βάση τον ιδιότυπο εκτελεστό τίτλο που του παρέχεται από το άρθρο 1018 ΚΠολΔ (τελεσίδικη δικαστική απόφαση ακύρωσης του προηγούμενου πλειστηριασμού και έγγραφη πιστοποίηση του συμβολαιογράφου ότι το πλειστηρίασμα καταβλήθηκε και διανεμήθηκε) χωρίς ανάγκη έκδοσης ξεχωριστού εκτελεστού τίτλου **ΙΙ)** αφετέρου στον εξοπλισμό της απαιτήσεώς του για την ανάληψη του ήδη καταβληθέντος και διανεμηθέντος πλειστηριάσματος με ειδικό προνόμιμο ικανοποίησεως, πριν από οποιαδήποτε άλλη απαίτηση άλλων δανειστών του καθ' ου (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 1018, παρ. 658ΑΙ, σελ. 2173, Νικολόπουλος σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 1018, αριθμ. 1, Κεραμεύς - Νίκας, γνωμ. Αρμ 2005, σελ. 1348). Προϋποθέσεις δε εφαρμογής του άρθρου 1018 ΚΠολΔ είναι: **Ι)** Η ακύρωση του προηγούμενου πλειστηριασμού, ύστερα από ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ βάσει δικαστικής αποφάσεως, ή οποία, κατά την ορθότερη γνώμη (βλ. ΕφΑθ 606/1978 ΝοΒ 1978.1236, Μάζης, ΝοΒ 1992.1220 - **αντίθ.** Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, άρθρο 1018, παρ. 658β, σ. 2174) πρέπει να είναι τελεσίδικη. **ΙΙ)** Η διανομή του καταβεβλημένου από τον υπερθεματιστή πλειστηριάσματος στους αναγγελθέντες δανειστές του καθ' ου η εκτέλεση. Αν δεν έχει γίνει ακόμη διανομή, η διάταξη δεν εφαρμόζεται και ο υπερθεματιστής μπορεί να αναζητήσει το πλειστηρίασμα απευθείας από τον κάτοχό του, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Μάζης, ΝοΒ 1992.1218). **ΙΙΙ)** Η διενέργεια του πλειστηριασμού επί του ιδίου πράγματος. Νέο πλειστηριασμό δικαιούται να επισπεύσει όχι μόνο ο υπερθεματιστής με βάση τον ανωτέρω ιδιότυπο εκτελεστό τίτλο, αλλά και οποιοσδήποτε άλλος δανειστής του καθ' ου η εκτέλεση, που θέλει να επαναλάβει την ακυρωθείσα διαδικασία ή να ενεργήσει νέα εξαρχής αναγκαστική εκτέλεση (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 1018 παρ. 568β', σ. 2175, Νικολόπουλος σε Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, ΕρμΚΠολΔ, άρθρο 1018, αριθμ. 2, Μάζης, ΝοΒ 1992.1214) ή προφανώς ακόμη και ο ίδιος ο υπερθεματιστής, με βάση άλλη απαίτησή του, η οποία είναι εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο κατά τις γενικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το ειδικό προνόμιο ικανοποιήσεως που καθιερώνει το άρθρο 1018 ΚΠολΔ, υπέρ του προηγούμενου υπερθεματιστή, για την ανάληψη του πλειστηριάσματος πριν από κάθε άλλο δανειστή, διατηρείται, ανεξάρτητα από το πρόσωπο που επισπεύδει το νέο πλειστηριασμό ή την απαίτηση με βάση την οποία επισπεύδεται ο νέος πλειστηριασμός, αφού δεν συνάγεται τίποτε το αντίθετο από καμία απολύτως διάταξη. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 1018 ΚΠολΔ **αναγνωρίζεται στον υπερθεματιστή του ακυρωθέντος πλειστηριασμού ειδικό προνόμιο, το οποίο αναφέρεται σε ορισμένο πράγμα και ενεργεί μόνο επί του διά κατά τα ανωτέρω νέου πλειστηριασμού επιτευχθέντος πλειστηριάσματος** (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, άρθρο 1018, παρ. 6588, σελ. 2175 επ.). Ρητώς δε ορίζεται ότι η εν λόγω προνομιακή απαίτηση προηγείται κατά την κατάταξη και αυτών ακόμη των γενικώς προνομιούχων δανειστών, όπως και οποιουδήποτε ειδικώς προνομιούχου δανειστή (κατά τα άρθρα 975, 976, 1007, 1012 παρ. 4 και 1015 παρ. 4). Επομένως, το διανεμητέο στους δανειστές πλειστηρίασμα, που αποτελεί αντικείμενο κατατάξεως (μετά την αφαίρεση των εξόδων του πλειστηριασμού),

υπόκειται πρωτίστως στο προνόμιμο του υπερθεματιστή (βάσει του άρθρου 1018 ΚΠολΔ), και το τυχόν υπόλοιπο διανέμεται μεταξύ των υπολοίπων αναγγελθέντων δανειστών, κατά τα άρθρα 975, 976, 1007, 1012 παρ. 4 και 1015 παρ. 4 ΚΠολΔ. Με άλλα λόγια, το άρθρο 1018 εδ. α ΚΠολΔ εισάγει όχι μόνο προνόμιο αλλά και κανόνα κατατάξεως, δια του οποίου τροποποιούνται οι κανόνες των άρθρων 977, 1007, 1012 και 1015 ΚΠολΔ (Κεραμεύς - Νίκας, γνωμ., Αρμ 2005.1348). **Τοποθετείται «υπεράνω των υπό των τελευταίων τούτων διατάξεων καθοριζομένων τάξεων, τας οποίας εκτοπίζει»** (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, άρθρο 1018, παρ. 6586, σελ. 2176). Η κατά του καθ' ου η εκτέλεση αξίωση του υπερθεματιστή, για την ικανοποίηση της οποίας του αναγνωρίζεται δικαίωμα επισπεύσεως νέου πλειστηριασμού και απολύτως προνομιακής κατάταξής του στο νέο πλειστηρίασμα, στηρίζεται στη σκέψη ότι με την ανατροπή της κατακυρώσεως μετά την τελεσίδικη ακύρωσή της (ΕφΑθ 606/1978, 1236, ΕφΑθ 4473/1983 ΕλλΔνη 1984.173), αδικαιολόγητα πλουσιότερος έγινε ο οφειλέτης και όχι οι δανειστές του (Μάζης, ΝοΒ 1992.1214). Διότι οι τελευταίοι ικανοποιήθηκαν μεν από τη διανομή του πλειστηριάσματος, αποσβέσθηκε όμως η κατά του καθ' ου απαίτησή τους (ΕφΑθ 606/1978, ό.π., ΕφΑθ 4473, ό.π., ΕφΑθ 9669/1990 ΕλλΔνη 1991.1081). Η ακύρωση του πλειστηριασμού, αν και δημιουργεί υποχρέωση του υπερθεματιστή για την απόδοση του πλειστηριασθέντος στον καθ' ου ή στον μεσεγγυούχο (ΕφΑθ 4473/1983, ό.π.), ωστόσο δεν συνεπάγεται αναβίωση του χρέους του καθ' ου, όταν το χρέος του έχει ήδη αποσβεσθεί με την καταβολή του πλειστηριάσματος και την ικανοποίηση από αυτό των δανειστών του (ΕφΑθ 10553/1996 ΔΕΕ 1997.495,496). Με βάση τις ίδιες ανωτέρω σκέψεις, γίνεται ορθά δεκτό ότι καμία διαφοροποίηση δεν δικαιολογείται ως προς την εφαρμογή του απόλυτου προνομίου του άρθρου 1018 ΚΠολΔ, ούτε και συνάγεται το αντίθετο από οποιαδήποτε διάταξη, ακόμη και στην περίπτωση που ο υπερθεματιστής ήταν ταυτόχρονα και δανειστής του καθ' ου ο (ακυρωμένος) πλειστηριασμός, είτε επισπεύσας είτε αναγγελθείς σ' εκείνον. Ακόμη, δηλαδή, και αν ο υπερθεματιστής του προηγούμενου πλειστηριασμού, έχει καταταχθεί και πληρωθεί την απαίτησή του (που ικανοποιήθηκε εν όλω ή εν μέρει) δεν αναβιώνει, όπως ακριβώς ισχύει για τον οποιονδήποτε δανειστή του καθ' ού η εκτέλεση. Ο συγκεκριμένος υπερθεματιστής - δανειστής αποκτά μόνο αξίωση να αναζητήσει το ποσό του καταβεβλημένου και διανεμημένου (και σε αυτόν) πλειστηριάσματος, με βάση το άρθρο 1018 ΚΠολΔ ή τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού (έτσι **ad hoc** Μάζης, ΝοΒ 1992.1221). **Σε κάθε δε περίπτωση, εφόσον αποδειχθεί η συνδρομή των όρων του άρθρου 1018 ΚΠολΔ, η απαίτηση που αναγγέλεται εξοπλίζεται με απόλυτο προνόμιο και κατατάσσεται πρώτη έναντι όλων των υπολοίπων δανειστών, γενικώς και ειδικώς προνομιούχων**...» (ΜΠΚοζάνης 236/2009 ΕφΑΔ 2009, σελ. 1221). «...Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1018 παρέχει στον υπερθεματιστή την ευχέρεια επισπεύσεως νέου πλειστηριασμού κατά του καθού εγένετο ο ήδη ακυρωθείς πλειστηριασμός, αν και η απόφαση που ακυρώνει τον ήδη διενεργηθέντα πλειστηριασμό, δεν αποδεικνύει απαίτηση δεκτική εκτελέσεως. αφού απ' αυτήν προκύπτει μόνον η ακύρωση του πλειστηριασμού και δεν επιδικάζεται η απαίτηση του υπερθεματιστή προς επιστροφή του πλειστηριάσματος. Για την ως άνω επίσπευση, απαιτείται, ως άνω, δικαστική απόφαση που ακυρώνει τον πλειστηριασμό και πιστοποίηση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού περί της καταβολής και διανομής του πλειστηριάσματος. Εάν η ακύρωση προηγηθεί της διανομής του πλειστηριάσματος στους δανειστές, δια της διαδικασίας της κατατάξεως, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 1018

ΚΠολΔ, ούτε συντρέχει λόγος εφαρμογής του, καθόσον αποδίδεται τούτο στον υπερθεματιστή, ως άνευ αιτίας καταβληθέν. Εξ άλλου, κατά τον νέο πλειστηριασμό, είναι δυνατόν να πλειοδοτήσει οποιοσδήποτε που έχει την προς τούτο ικανότητα, μεταξύ των οποίων και ο υπερθεματιστής του ακυρωθέντος πλειστηριασμού...» (ΑΠ 1905/2011 ΤΝΠΔΣΑ, ΧρΙΔ 2012, σελ. 351). «...Εάν την επίσπευση την επιμελείται ο υπερθεματιστής, δεν επιβάλλεται νέα κατάσχεση, εφόσον η παλαιά δεν είχε ακυρωθεί, ανατραπεί ή διαγραφεί, αλλιώς είναι αναγκαίο να επιβληθεί νέα κατάσχεση, τόσο όταν επισπεύδεται ο πλειστηριασμός από τον ίδιο επισπεύδοντα όσο και όταν επισπεύδεται από τον υπερθεματιστή. Η τήρηση των διατυπώσεων του άρθρου 924 ΚΠολΔ, στην περίπτωση αυτή, δηλαδή η περιαφή του εκτελεστηρίου τύπου και η επίδοση επιταγής προς εκτέλεση, δεν είναι νοητή, είναι όμως αναγκαία η τήρηση των διατυπώσεων της προδικασίας του πλειστηριασμού. Η επίσπευση γίνεται με βάση την τελεσίδικη απόφαση που ακύρωσε τον προηγούμενο πλειστηριασμό και την έγγραφη πιστοποίηση του συμβολαιογράφου ότι το πλειστηριασμό καταβλήθηκε και διανεμήθηκε (Βλ. Νικολόπουλο σε Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας Ερμηνεία ΚΠολΔ άρθρο 1018, σελ. 1989, Π. Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο αναγκ. εκτελέσεως, Ειδικό μέρος παρ. 61 αρ. 24 επ.). (ΜΠΑ 12327/2011 ΕφΑΔ 2012, σελ. 75).

ΦΥΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...**Η διαπλαστική φύση της απόφασης που ακυρώνει τον πλειστηριασμό ενεργεί έναντι πάντων και συνεπάγεται την αναδρομική άρση των συνεπειών αυτού, που θεωρείται ως μηδέποτε γενόμενος** (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, τ. Ε', Β' εκδ., ανατύπωση, άρθρο 1017 ΙΙΙ, παρ. 650, σελ. 2144). Ως εκ τούτου, οι αντίστοιχες παροχές, δηλαδή το πλειστηρίασμα και το παραδοθέν στον υπερθεματιστή πράγμα μπορεί να αναζητηθούν με την αξίωση αδικαιολόγητου πλουτισμού σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 904 επ. ΑΚ (αιτία λήξασα) (ΕφΑθ 9669/1990, ΕλλΔνη 32.1081, Μάζη, Νομική φύση περίληψης κατασχετήριας έκθεσης, γνμδ., Αρμ 1993.687). Έτσι, το πράγμα θα πρέπει να επιστρέψει ο υπερθεματιστής στον οφειλέτη, εάν η ακύρωση περιλαμβάνει και την κατάσχεση, αλλιώς το άκυρα πλειστηριασμένο αλλά ακόμη κατασχεμένο και συνεπώς δεσμευμένο πράγμα πρέπει να αποδοθεί στο μεσεγγυούχο. Αντίστροφα, το πλειστηρίασμα θα αναζητήσει ο υπερθεματιστής από εκείνον που πλούτισε, δηλαδή, σε περίπτωση διανομής του πλειστηριάσματος, τον καθού η εκτέλεση, που απαλλάχθηκε από το χρέος του, άλλως το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, που κατέχει το πλειστηρίασμα χωρίς να υποχρεούται πλέον (λόγω της ακύρωσης) να το καταβάλει στον, κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού, δικαιούχο (δανειστές και, για τυχόν περίσσευμα, οφειλέτη), το κατέχει δηλ. χωρίς αιτία (Γεωργιάδης - Σταθόπουλος, ΑΚ κατ' άρθρο ερμηνεία, άρθρο 904, παρ. 123, σελ. 635-636, Μπρίνιας, ό.π. σελ. 2146). Εξάλλου, μόνη η δικαστική ακύρωση της διαδικασίας του πλειστηριασμού και της κατακύρωσης αποστερεί από οποιεσδήποτε έννομες συνέπειες τόσο την έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης όσο και την περίληψη αυτής, δίχως να απαιτείται η συμπροσβολή και συνακύρωσή τους (Μπέης, σχόλια υπό άρθρο του Π. Μακρογιάννη: Η ακύρωση αναγκαστικού πλειστηριασμού, Δ 36.759), ενώ η προσβολή της τελευταίας με την ανακοπή του άρθρου 933 και εντός των προθεσμιών του άρθρου 934 περ. γ' ΚΠολΔ επιβάλλεται για να μην καταστεί απρόσβλητη ως τίτλος εκτελεστός (Μπρίνιας, ό.π. άρθρο 1005, σελ. 1847). **Μετά την ακύρωση**

του πλειστηριασμού το πλειστηριασθέν πράγμα ανήκει πλέον στον καθού η εκτέλεση, ο οποίος θα υποβάλει σχετική αίτηση στο υποθηκοφυλακείο, επικαλούμενος και προσκομίζοντας την ακυρωτική απόφαση, οπότε ο υποθηκοφύλακας οφείλει να προχωρήσει στις δέουσες διορθώσεις και ενημερώσεις των δημοσίων βιβλίων (βλ. Μπέη, ό.π.). Δεν αποκλείεται δε να καταστεί αντικείμενο νέου πλειστηριασμού, με επισπεύδοντα είτε οιονδήποτε εκ των δανειστών του καθού η εκτέλεση είτε τον ίδιο τον υπερθεματιστή, κατ' άρθρο 1018 παρ. 2 ΚΠολΔ (Μπρίνιας, ό.π. άρθρο 1018 παρ. 658β II, σελ. 2175, Μάζης, Ζητήματα από την ακύρωση του αναγκαστικού πλειστηριασμού, συμβολή στην ερμηνεία των άρθρων 973.3, 1005 και 1018 ΚΠολΔ, ΝοΒ 1992.1219, για τις περιπτώσεις που μεσολάβησε περαιτέρω μεταβίβαση του πράγματος από τον υπερθεματιστή, πριν από την ακύρωση του πλειστηριασμού). Τέλος, ο μεσεγγυούχος κατασχεμένου πράγματος, ως έχων την κατοχή, προστατεύεται κατά τις περί νομής διατάξεις (άρθρο 987, 997 και 989 ΑΚ) (Μπρίνιας. ό.π., τ. Β', δεύτερη έκδ. ανατύπωση, άρθρο 956 παρ. 292, σελ. 777)...» (ΜΠΠειρ 1173/2006 Αρμ 2009, σελ. 97).

ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΚΑΘΟΥ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...**Κατά το άρθρο 940 παρ. 3 ΚΠολΔ, αν ακυρωθεί αμετάκλητα η αναγκαστική εκτέλεση, εκείνος κατά του οποίου έγινε η εκτέλεση έχει δικαίωμα να ζητήσει από εκείνον που την επέσπευσε αποζημίωση για τη ζημία του, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 914 ή 919 του ΑΚ. Παρέχεται, δηλαδή, στην περίπτωση αυτή γνήσια ουσιαστικού δικαίου αξίωση αποζημιώσεως στο θιγέντα, στηριζόμενη σε ειδική αδικοπραξία, τα στοιχεία της οποίας ορίζονται σε συνδυασμό με τα άρθρα 914 ή 919 ΑΚ. Δίδεται, έτσι, αναγνωριστική ή καταψηφιστική αγωγή, με αίτημα την αποζημίωση, ή, επιβοηθητικά, τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, υπέρ του καθού η εκτέλεση κατά εκείνου που επέσπευσε την αναγκαστική εκτέλεση και η δίκη αυτή δεν είναι περί την εκτέλεση, ώστε δεν έχουν εφαρμογή επ' αυτής οι ειδικοί κανόνες των άρθρων 933, 934 και 937 του ΚΠολΔ.** Αυτονόητα, αν ακυρωθεί μια μόνο πράξη της αναγκαστικής εκτελέσεως, η αποζημίωση περιορίζεται στη ζημία που τελεί σε αιτιώδη συνάφεια μόνο με την πράξη αυτή. Κατά την αληθή, επομένως, έννοια της διατάξεως του άρθρου 940 παρ. 3 ΚΠολΔ, ερμηνευόμενης και υπό το πρίσμα της τηρήσεως της αρχής της δίκαιης δίκης του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, και των ως άνω ταυτόσημων διατάξεων του εν λόγω Διεθνούς Συμφώνου, αλλά και του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος, ισχυρισμοί που απορρίφθηκαν στη δίκη περί την εκτέλεση, ως μη αποδεικνυόμενοι αμέσως κατά το άρθρο 933 παρ. 4 ΚΠολΔ, μπορεί, πέραν της περιπτώσεως του ανωτέρω άρθρου (940 παρ. 3), να προβληθούν προς έρευνα, ως προς τη βασιμότητά τους, αν είναι ουσιώδεις, όπως λόγω ανυπαρξίας ή απόσβεσης ή ακυρότητας της απαιτήσεως κατά το ουσιαστικό δίκαιο, στα πλαίσια δίκης ανοιγόμενης με αγωγή αποζημιωτικού χαρακτήρα κατά τα άρθρα 914 επ. ΑΚ, ή, επιβοηθητικά, κατά τα άρθρα 904 επ. ΑΚ, ως μη δυνάμενοι να αποκρουσθούν από το, κατά το άρθρο 330 του ΚΠολΔ, δεδικασμένο, αφού το τελευταίο, στην περίπτωση αυτή, δεν καλύπτει την ουσία της απορριφθείσης ενστάσεως...» (ΑΠολ 12/2009, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΗ ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΦΕΙΛΕΤΗ – ΚΑΘΟΥ Η ΕΚΤΕΛΕΣΗ», σελ. 231).**

ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 199, 513, 533, 1192 ΑΚ, 998 επ. και 1017 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η δι' αναγκαστικού πλειστηριασμού εκποίηση είναι πώληση ενεργούμενη υπό το κράτος της αρχής και τελειουμένη διά της κατακυρώσεως στην οποία ως πωλητής λογίζεται ο δανειστής που επισπεύδει τον πλειστηριασμό (ΟλΑΠ 1177/1984 ΝοΒ 33.95, ΑΠ 242/2000 ΕλΔ 41.1039). Από τις ίδιες διατάξεις και εκείνες του άρθρου 53 ΕισΝΚΠολΔ, προκύπτει ότι **η ευθύνη εκείνου που επισπεύδει τον πλειστηριασμό έναντι του υπερθεματιστή, ο οποίος λογίζεται ως αγοραστής του πράγματος που εκπλειστηριάστηκε, περιορίζεται μόνο στην ύπαρξη νομικού ελαττώματος που γνώριζε (άρθρο 1017 § 2 εδ. α' ΚΠολΔ).** Ως τοιούτον όμως νομικό ελάττωμα επί του πλειστηριασθέντος δεν δύναται προδήλως να θεωρηθεί η τυχόν αταξία της διαδικασίας του πλειστηριασμού η οποία οδήγησε στην ακύρωση αυτού και της σχετικής πράξης κατακύρωσης, αφού μάλιστα προϋπόθεση της ευθύνης για νομικά ελαττώματα του πλειστηριασθέντος είναι, κατ' αρχήν, η συντέλεση εγκύρου, κατά τις διατάξεις της Πολ. Δικονομίας, αναγκαστικού πλειστηριασμού (ΑΠ 479/1980 ΝοΒ 28.1938). Όλως δε διαφορετικό είναι το ζήτημα της προς αποζημίωση ευθύνης του επισπεύσαντος από άκυρη εκτέλεση και πλειστηριασμό, βάσει των περί αδικοπραξίας διατάξεων, εάν συντρέχουν οι προς τούτο όροι (ΑΠ 479/1980 ό.π., ΕφΑθ 4189/2001 ΕλΔ 42.1375), ήτοι η υπαιτιότητα του υπόχρεου, η οποία υπάρχει και στην περίπτωση της αμέλειας, δηλαδή όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές, η παράνομη συμπεριφορά του υπόχρεου σε αποζημίωση έναντι εκείνου που ζημιώθηκε και η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της παράνομης συμπεριφοράς και της ζημίας. Η παράνομη συμπεριφορά ως όρος της αδικοπραξίας μπορεί να συνίσταται όχι μόνο σε θετική πράξη, αλλά και σε παράλειψη, εφόσον στην τελευταία αυτή περίπτωση εκείνος που υπέπεσε στην παράλειψη ήταν υποχρεωμένος σε πράξη από το νόμο ή τη δικαιοπραξία, είτε από την καλή πίστη, κατά την κρατούσα κοινωνική αντίληψη. Αιτιώδης δε συνάφεια υπάρχει όταν η πράξη ή η παράλειψη του ευθυνόμενου προσώπου ήταν κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας ικανή και μπορούσε αντικειμενικά να επιφέρει κατά τη συνηθισμένη και κανονική πορεία των πραγμάτων, το επιζήμιο αποτέλεσμα (ΑΠ 684/1999 ΕλΔ 41/344, ΑΠ 274/1999 ΕλΔ 40/1298)...» (ΕφΑθ 1439/2002 ΕλλΔνη 2003, σελ. 212) (ΕφΑθ 6533/2002 ΕλλΔνη 2005, σελ. 220) «...Οι προϋποθέσεις της ευθύνης του επισπεύδοντος, είναι: **α)** ύπαρξη νομικού ελαττώματος στο πλειστηριαζόμενο πράγμα, η έννοια του οποίου αναπτύχθηκε ανωτέρω, **β)** γνώση του επισπεύδοντος για την ύπαρξη αυτού του νομικού ελαττώματος (απαιτείται θετική γνώση - άμεσος ή ενδεχόμενος δόλος - και όχι αρνητική κατάσταση ή απλή γνώση της αμφισβήτησης για την ύπαρξή του) και **γ)** γνώση της ύπαρξης του ελαττώματος κατά το χρόνο του πλειστηριασμού, δηλαδή κατά το χρόνο της κατακύρωσης. Η προγενέστερη ή μεταγενέστερη γνώση του ελαττώματος από τον επισπεύδοντα δεν ασκεί επιρροή στην ευθύνη του (Βλ. Βαθρακοκοίλη: ό.π (Ερμηνεία - Νομολογία - Ανάλυση ΚΠολΔ), σελ. 514)...» (ΕιρΡόδου 574/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΝΟΜΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΑΤΟΣ – ΤΥΧΗ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

«...Ο υπερθεματιστής, εφόσον πλήρωσε το εκπλειστηρίασμα, μολονότι το πράγμα που εκπλειστηριάσθηκε δεν μπορεί να μεταβιβασθεί σε αυτόν ελεύθερο από κάθε δικαίωμα τρίτου το οποίο δεν εξαλείφεται με τον πλειστηριασμό, όπως συμβαίνει

όταν το ακίνητο που εκπλειστηριάσθηκε δεν ανήκει εξ ολοκλήρου στον καθ' ου η εκτέλεση ή βαρύνεται με προσωπικές δουλείες, δικαιούται αφενός να στραφεί κατά του επισπεύδοντος, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 514 έως 516, 382, 297 και 298 του ΑΚ, που καθιερώνουν την ευθύνη του πωλητή για νομικά ελαττώματα και να ζητήσει αποζημίωση για μη εκπλήρωση, υπό την προϋπόθεση όμως ότι ο επισπεύδων γνώριζε κατά το χρόνο του πλειστηριασμού την ύπαρξη του νομικού ελαττώματος και αφετέρου να ασκήσει την αξίωση του αδικαιολόγητου πλουτισμού έναντι εκείνου που κατά τις γενικές διατάξεις ενέχεται στην απόδοσή του. Ειδικότερα δικαιούται, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 380 του ΑΚ, η οποία άλλωστε καθιερώνει τη γενική δικαιϊκή αρχή ότι καθένας φέρει τον κίνδυνο της δικής του παροχής, αλλά και των διατάξεων των άρθρων 382, 387 παρ. 2, 389 παρ. 2 του ΑΚ, να υπαναχωρήσει και με βάση τις διατάξεις των άρθρων 904 επ. του ΑΚ, εάν μεν έχει καταβάλει το πλειστηρίασμα, να αναζητήσει την επιστροφή του, εάν δε δεν το έχει ακόμη καταβάλει να αρνηθεί την καταβολή του, θεωρώντας ότι έχει απαλλαγεί από την υποχρέωση καταβολής του (ΑΠ 872/1973). Στην τελευταία περίπτωση, της απαλλαγής του υπερθεματιστή από την υποχρέωση καταβολής του πλειστηριάσματος, δεν επέρχονται οι συνέπειες που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 965 παρ. 5 και 6 ΚΠολΔ, οι οποίες, κατά το άρθρο 1003 παρ. 4 του ίδιου κώδικα, εφαρμόζονται αναλόγως και σε πλειστηριασμούς ακινήτων, δηλαδή δεν επέρχεται κατάπτωση της εγγυοδοσίας του υπερθεματιστή, αφού αυτή προϋποθέτει ότι υπάρχει υποχρέωση καταβολής του πλειστηριάσματος, ούτε μπορεί να γίνει αναπλειστηριασμός με δαπάνες του υπερθεματιστή. (ΟλΑΠ 51/1990, 53/1990 και ΑΠ 753/2001). Συνεπώς, εάν επιχειρηθεί αναπλειστηριασμός ο υπερθεματιστής, ως καθ' ου ο αναπλειστηριασμός, μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά των πράξεων επίσπευσής του, εάν δε, παρά τη ματαίωση του αναπλειστηριασμού, εξαιτίας της απαλλαγής του υπερθεματιστή από την πληρωμή του πλειστηριάσματος, λόγω των νομικών ελαττωμάτων, ο συμβολαιογράφος χρησιμοποιήσει το ποσό της εγγύησης, το οποίο πρέπει να επιστραφεί στον υπερθεματιστή στον οποίο αυτή ανήκει, εφόσον δεν κατέπεσε, για την πληρωμή των εξόδων της διαδικασίας του αναπλειστηριασμού που έγιναν έως τη ματαίωσή του, ο υπερθεματιστής μπορεί να ασκήσει ανακοπή, των άρθρων 583 επ. του ΚΠολΔ κατά των σχετικών πράξεων του συμβολαιογράφου που προσβάλλουν τα συμφέροντά του και επίσης να ζητήσει να του αποδοθεί κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού και το ποσό της εγγύησης που πληρώθηκε για τα έξοδα των πράξεων του αναπλειστηριασμού τα οποία δεν τον βαρύνουν. Υπόχρεος προς απόδοση του πλουτισμού του, κατά του οποίου νομιμοποιείται να στρέψει τη σχετική αγωγή του ο υπερθεματιστής, είναι ο καθ' ου η εκτέλεση, τον οποίο, κατά το άρθρο 932 του ΚΠολΔ, βαρύνουν τα έξοδα της εκτελεστικής διαδικασίας και ο οποίος πλουτίζει χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία του υπερθεματιστή, και συγκεκριμένα από την εγγύηση που ανήκει στον υπερθεματιστή, εφόσον δε συνέτρεξε περίπτωση κατάπτωσής της, αφού, κατά το μέρος που αυτή διατέθηκε για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των τρίτων για τα έξοδα του αναπλειστηριασμού, επήλθε αντιστοίχως, με τη διάθεση περιουσιακού στοιχείου του υπερθεματιστή, εξόφληση των προς καταβολή των εξόδων αυτών υποχρεώσεών του. Ωστόσο, εάν έγινε διάθεση μέρους της εγγύησης για την πληρωμή των εξόδων του πλειστηριασμού ή του αναπλειστηριασμού, όταν ήδη, λόγω των νομικών ελαττωμάτων, είχε ο υπερθεματιστής υπαναχωρήσει ή είχε δηλώσει ότι θεωρεί ότι έχει απαλλαγεί, σύμφωνα με το άρθρο 380 ΑΚ, από την υποχρέωση καταβολής του πλειστηριάσματος, οπότε δεν συνέτρεχε περίπτωση κατάπτωσης

της εγγύησης, αλλά αυτός μπορούσε να ζητήσει να του επιστραφεί αυτή, χωρίς νόμιμη αιτία αμέσως από την περιουσία του πλουτίζουν και οι δικαιούχοι των εξόδων που τα εισέπραξαν, αφού ικανοποιούν τις σχετικές απαιτήσεις τους, όχι από περιουσιακό στοιχείο που ανήκει στον καθ' ου η εκτέλεση, όπως συμβαίνει με την πληρωμή τους πριν από την ακύρωση του πλειστηριασμού, από το πλειστηρίασμα, το οποίο ανήκει στον καθ' ου η εκτέλεση, δεσμευμένο για την ικανοποίηση των δανειστών και αποδιδόμενο σε αυτόν κατά το μέρος που περισσεύει μετά την ικανοποίηση των δανειστών του. Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή ο υπερθεματιστής νομιμοποιείται να στραφεί και κατά των δανειστών που εισέπραξαν τις απαιτήσεις τους για τα έξοδα από τη διάθεση της εγγύησης που δεν είχε καταπέσει και ανήκε σε αυτόν...» (ΑΠ 453/2006, ΤΝΠΔΣΑ) (ΑΠ 1523/2006, ΤΝΠΔΣΑ).

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΛΟΓΩ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Επί μεταβιβάσεως ακινήτου γενικά η δήλωση φόρου μεταβίβασης πρέπει να επιδίδεται πριν από τη σύνταξη του οικείου συμβολαίου, συνάγεται δε ότι επί μεταβιβάσεως ακινήτου λόγω πλειστηριασμού, η οικεία δήλωση φόρου μεταβίβασης, που κατά νόμο επιδίδεται από τον υπερθεματιστή πρέπει να υποβάλλεται αμελλητί μετά τη σύνταξη της σχετικής περί του πλειστηριασμού εκθέσεως (ΣτΕ 3776/96 κ.α.)...» (ΣτΕ 2578/2002, ΝΟΜΟΣ).

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΘΕΜΑΤΙΣΤΗΣ

«...Στο άρθρο 3 (παρ. 1) του α.ν. 1521/1950 «περί φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων», που κυρώθηκε με το ν. 1587/1950 όπως η περίπτωση α' αντικαταστάθηκε και η περίπτωση β) αυτής καταργήθηκε αντίστοιχα από τις παρ. 15 και 16 του άρθρου 24 του ν. 1828/1989, ορίζεται ότι: «Δια τον καθορισμόν της αξίας του ακινήτου... **λαμβάνεται υπ' όψει:** α)... γ)... δ) **η ημέρα της εκθέσεως του πλειστηριασμού επί μεταβιβάσεως ακινήτου κ.λπ. ενεργούμενης κατόπιν αναγκαστικού ή εκούσιου πλειστηριασμού** και ε).....». Τέλος, σύμφωνα με την Κ. 3958/1087/πολ.173/1984 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Τροποποίηση βελτίωση και κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν τη φορολογητέα αξία μεταβιβαζομένων με οποιαδήποτε αιτία ακινήτων εντός σχεδίου και τους συντελεστές που εφαρμόζονται για τη διαμόρφωση, κατά το αντικειμενικό σύστημα» η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 41 του ν. 1239/1982 και 14 του ν. 1473/1984, για τον προσδιορισμό της αξίας των εντός σχεδίου πόλης ακινήτων των περιοχών που υπήχθησαν στο ανωτέρω σύστημα προσδιορισμού της αξίας χρησιμοποιούνται ως συντελεστές αυξομοίωσης των τιμών εκκίνησης, εκτός των άλλων, ο μειωτικός συντελεστής παλαιότητας μόνο για τα αποπερατωμένα διαμερίσματα (άρθρο 2 παρ. 9) και ο μειωτικός συντελεστής μη αποπεράτωσης για τα διαμερίσματα εκείνα για τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές οικοδομικές εργασίες κατασκευής, που ειδικά για όσα βρίσκονται στο στάδιο αποπεράτωσης των επιχρισμάτων ανέρχεται σε 0,70 (άρθρο 3 παρ. 10)...κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 41 του ν. 1249/1982, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που ενδιαφέρει, και της διάταξης του άρθρου 3 (παρ. 1 περίπτ. δ') του α.ν. 1521/1950, στην περίπτωση κατά την οποία διαμέρισμα πολυκατοικίας ή άλλο ακίνητο βρίσκεται σε περιοχή, για τη μεταβίβαση των ακινήτων της οποίας,

σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας, έχουν καθορισθεί με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών οι σχετικές τιμές εκκίνησης και οι συντελεστές αυξομοίωσής τους, **οι πιο πάνω διατάξεις του ίδιου άρθρου του ν. 1249/82, όπως αντικαταστάθηκαν και ισχύουν, θα εφαρμοστούν ακόμη και για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου που αποκτάται από το φορολογούμενο ως υπερθεματιστή μετά από κατακύρωση του ακινήτου σ' αυτόν με την έκθεση του αναγκαστικού ή εκούσιου πλειστηριασμού.** Κατά συνέπεια, ο υπερθεματιστής είναι υπόχρεος ανεξαρτήτως του ύψους του επιτευχθέντος εκπλειστηριάσματος σύμφωνα με την οικεία έκθεση, να δηλώσει στη φορολογική αρχή και την επί πλέον του ποσού που κατέβαλε αξία του εκπλειστηριασθέντος ακινήτου που προκύπτει κατ' εφαρμογή των προαναφε-ρόμενων διατάξεων για τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων...» (ΔΠΠειρ 3687/2000 ΔΔίκη 2003, σελ. 482, ΝΟΜΟΣ).

ΑΚΥΡΩΣΗ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

«...Με την υπ' αριθ. 13/1983 απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου κρίθηκε σχετικά με την έννοια της τελευταίας ως άνω διατάξεως (άρθρο 47 παρ. 1 ν. 542/1977), (η οποία ερμηνεύθηκε εν όψει και των λοιπών περί επιβολής και επιστροφής του φόρου διατάξεων του Ν. 1587/1950) ότι **«η εν τη διατάξει ταύτη περί επιστροφής του φόρου, χρήσις του όρου «συμβόλαιον» εγένετο προς δήλωσιν αποκλειστικώς των εξ επαχθούς αιτίας εκουσίως γενομένων μεταβιβάσεων ακινήτων, ήτοι των καθ' αυτό συμβάσεων, ουχί δε και των δι' αναγκαστικού πλειστηριασμού γενομένων μεταβιβάσεων»** και ότι **«Επομένως, η θεσπιζόμενη διά της διατάξεως ταύτης ειδική παραγραφή των εκατόν είκοσι ημερών δεν εφαρμόζεται εν αναζητήσει του καταβληθέντος φόρου μεταβιβάσεως ακινήτου δι' αναγκαστικού πλειστηριασμού καθ' όσον εις την περίπτωσιν αυτήν έχουν εφαρμογήν αι αρχαί του αδικαιολογήτου πλουτισμού και δη δι' αιτίαν λήξασαν, ήτοι δι' ακύρωσιν του πλειστηριασμού».** Με τις σκέψεις αυτές, το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, αίροντας σχετική αμφισβήτηση (κατά το άρθρο 48 παρ. 2 του κυρωθέντος με το Ν. 345/1976 Κώδικα «περί του κατά το άρθρον 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου»), αποφάνθηκε «**1)** ότι, κατά την έννοιαν των εν τω αιτιολογικώ διατάξεων του άρθρου 16 παρ. 4 και 6 του Ν. 1587/1950, η περίπτωσις της ακυρώσεως αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου δεν εμπίπτει εις τας διατάξεις ταύτας, και **2)** ότι, επί τοιαύτης ακυρώσεως, εφαρμοστέοι τυγχάνουν, διά την επιστροφήν του καταβληθέντος φόρου μεταβιβάσεως, αι περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις του Αστικού Κώδικος (άρθρ. 904).». Τέλος, με τη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 24 του Ν. 1828/1989, η οποία, όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του νόμου αυτού, θεσπίσθηκε εν όψει της πιο πάνω απόφασης του ΑΕΔ, και η οποία (διάταξη), σύμφωνα με το άρθρο 44 περ. ιη του ίδιου νόμου, άρχισε να ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (3.1.1989), ορίσθηκε ότι «Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 4 και 5 του άρθρου 16 του α.ν. 1521/1950 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ματαίωσης ή ακύρωσης πλειστηριασμού»...σύμφωνα με την ως άνω απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, που ισχύει έναντι πάντων (άρθρο 51 παρ. 1 του ανωτέρω Κώδικα περί ΑΕΔ), η περίπτωση «ακυρώσεως» αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου, με την έννοια που έχει ο όρος «ακύρωση» στο άρθρο 16 παρ. 4 του Α.Ν 1521/1950, δεν διέπεται από την εν λόγω διάταξη, όπως αυτή ίσχυε πριν

από το Ν. 1828/1989, αλλά από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό. Στην περίπτωση δηλαδή αυτή, δεν περιορίζεται απλώς, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω διάταξη του Α.Ν. 1521, η φορολογική υποχρέωση για τη μεταβίβαση που επιχειρήθηκε με τον «ακυρωθέντα» πλειστηριασμό, αλλά δεν υφίσταται τέτοια υποχρέωση, με συνέπεια ολόκληρος ο τυχόν καταβληθείς σχετικώς φόρος να είναι επιστρεπτέος ως αχρεώστητος. **Για δε την υποβολή τού αιτήματος επιστροφής του φόρου στην εν λόγω περίπτωση δεν ισχύει ο προβλεπόμενος από την αυτή ως άνω διάταξη χρονικός περιορισμός των εκατόν είκοσι ημερών.** Και ναι μεν με τη νεότερη διάταξη του άρθρου 24 παρ. 6 του Ν. 1828/1989 προβλέφθηκε, κατά τα προεκτεθέντα, η εφαρμογή του άρθρου 16 παρ. 4 του Α.Ν 1521/1950 και στην περίπτωση ακυρώσεως πλειστηριασμού, η νεότερη όμως αυτή διάταξη, με την οποία η σχετική φορολογική υποχρέωση εισάγεται και επί πλειστηριασμών, δεν καταλαμβάνει πλειστηριασμούς που έχουν διενεργηθεί πριν από την έναρξη της ισχύος της (3.1.1989). Εξ άλλου, ως «ακύρωση», κατά τ' ανωτέρω, του πλειστηριασμού νοείται και η δικαστική αναγνώριση της ακυρότητας της γενομένης με την κατακύρωση μετάθεσης της κυριότητας του πλειστηριασθέντος ακινήτου, διά της μεταγενέστερης αναγνωρίσεως τρίτου αντί του υπερθεματιστή ως κυρίου του πράγματος...» (ΣτΕ 3400/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΕΚΟΥΣΙΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΟΥ - ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...Κατά το άρθρο 484 ΚΠολΔ, αν η κατά τα άρθρα 480 και 480Α είναι ανέφικτη ή ασύμφορη, το δικαστήριο διατάζει την πώληση με πλειστηριασμό. Η διαδικασία του πλειστηριασμού αρχίζει με την περιγραφή των επικοίνων κατά το άρθρο 954 και διεξάγεται, όπως ορίζουν τα άρθρα 959 επ. Οι προθεσμίες του άρθρου 960 παρ. 1 και 2 αρχίζουν από την κατάρτιση της έκθεσης περιγραφής. Ο κατά την άνω διάταξη διατασσόμενος πλειστηριασμός αποτελεί περίπτωση εκούσιου πλειστηριασμού, έχουν δε εφαρμογή επ' αυτού οι κατά το άρθρο 1021 ΚΠολΔ εφαρμοστέες διατάξεις, καθώς και η διάταξη του άρθρου 934 ΚΠολΔ, με την οποία θεσπίζεται η σταδιακή προσβολή των πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως (ΑΠ 519/1994 ΕλλΔικ 36.149)...» (ΑΠ 294/2008 ΑχΝομ 2009, σελ. 315).«...Κατά το άρθρο 1021 εδ. α και β ΚΠολΔ, όταν σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία των μερών, γίνεται εκούσιος πλειστηριασμός ενώπιον συμβολαιογράφου, η διαδικασία αρχίζει με έκθεση περιγραφής, η οποία συντάσσεται από δικαστικό επιμελητή και περιέχει όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 955, αν πρόκειται για κινητό, ή του άρθρου 999, αν πρόκειται για ακίνητο. Περαιτέρω, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 954 παρ. 4, 955 παρ. 1, 960 παρ. 2, 965, 966, 967, 969 παρ. 1, 999, 1001 παρ. 1, 1002, 1003 παρ. 1, 2 και 4, 1004, 1005 παρ. 1 και 2 και 1010. Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 484 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα, η οποία είναι ειδικότερη από την προαναφερθείσα του άρθρου 1021 ΚΠολΔ περί εκούσιου πλειστηριασμού, η διαδικασία του πλειστηριασμού, ο οποίος, κατά την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου 484, διατάσσεται από το δικαστήριο όταν η κατά τα άρθρα 480 και 480Α διανομή είναι ασύμφορη ή ανέφικτη, αρχίζει με την περιγραφή των επικοίνων κατά το άρθρο 954 και διεξάγεται όπως ορίζουν τα άρθρα 959 επ. Ο πλειστηριασμός αυτός του άρθρου 484 ΚΠολΔ όπως προκύπτει από τη διάταξη αυτή, διαφέρει σαφώς από τον αναγκαστικό πλειστηριασμό που, σύμφωνα με το άρθρο 951 ΚΠολΔ, ακολουθεί την ανα-

γκαστική κατάσχεση προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων του επισπεύδοντος δανειστή και των λοιπών αναγγελθέντων δανειστών του οφειλέτη και διέπεται από τις γενικές και ειδικές διατάξεις περί αναγκαστικής εκτελέσεως. Από τις διατάξεις αυτές ορισμένες μόνο εφαρμόζονται αναλόγως επί του δικαστικού πλειστηριασμού, που είναι μορφή του εκούσιου πλειστηριασμού, και ειδικότερα αυτές που συμβιβάζονται με τη φύση του και το σκοπό του, που συνίσταται αποκλειστικά και μόνο στην πώληση του διανεμητέου πράγματος για την επίτευξη μεγαλύτερου τιμήματος με τις εγγυήσεις του συναγωνισμού και της δημοσιότητας της δημόσιας αρχής. Τέτοια διάταξη που είναι εφαρμοστέα ανάλογα και στον δικαστικό πλειστηριασμό είναι και η διάταξη του άρθρου 921 παρ. 1 του ΚΠολΔ που ορίζει ότι η αναγκαστική εκτέλεση που άρχισε κατά του οφειλέτη συνεχίζεται μετά το θάνατο του αφότου ο κληρονόμος αποδεχτεί την κληρονομιά ή αφότου περάσει η προθεσμία για την αποποίηση ή αφότου διοριστεί κηδεμόνας της σχολάζουσας κληρονομιάς. Βεβαίως η διάταξη αυτή δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των διατάξεων που αναφέρονται ως ανάλογα εφαρμοζόμενες στο άρθρον 1021 και 484 του ΚΠολΔ, πλην όμως τούτο και μόνο δεν αποκλείει την εφαρμογή της καθόσον και συμβιβάζεται με τη φύση του δικαστικού πλειστηριασμού αλλά και συμβάλλει στην επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού αφού δια της εφαρμογής της θα καταστεί δυνατή η άσκηση από τους κληρονόμους των παρεχόμενων ένδικων βοηθημάτων, που κατατείνουν στην επίτευξη μεγαλύτερου τιμήματος και διασφαλίζουν την εγκυρότητα της διαδικασίας, του πλειστηριασμού. Αντίθετη εκδοχή θα προσέκρουε στις διατάξεις των άρθρων 20 του Συντάγματος και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ με τις οποίες εξασφαλίζεται το δικαίωμα του προσώπου πρόσβασης στη δικαιοσύνη καθόσον, δια της μη εφαρμογής της ανωτέρω διατάξεως στο δικαστικό πλειστηριασμό, θα στερούνταν οι κληρονόμοι της δυνατότητας προσφυγής στο δικαστήριο δια της ασκήσεως των προβλεπομένων ενδίκων βοηθημάτων, όπως λ.χ εκείνων από τις ΚΠολΔ 159 επ., 933, 954 παρ. 4 (βλ. σχετικώς και τις ΚΠολΔ 263 περ. ε' και 265)...» (ΑΠ 168/2010, ΤΝΠΔΣΑ).(ορ. και **«ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ – ΚΑΘΟΛΙΚΗ – ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ- ΝΟΜΕΑΣ – ΚΑΤΟΧΟΣ, σελ. 245).** «...Από το συνδυασμό των άρθρων 798, 799, 800 και 1113 ΑΚ και 70, 159, 313, 487, 489 και 933 ΚΠολΔ συνάγονται τα ακόλουθα: Η απόφαση, με την οποία διατάζεται η αυτούσια διανομή ακινήτου της αποκλειστικής συγκυριότητας του ενάγοντος και εναγόμενου μέρους με κλήρωση βάσει των σχηματιζόμενων από εκείνη μερών, παραπέμπει την υπόθεση σε ορισμένο εντεταλμένο δικαστή της πολιτικής δικαιοσύνης για να γίνει η κλήρωση ενώπιόν του. Ο δικαστής ορίζει, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους, ημέρα και ώρα κατά την οποία γίνεται ενώπιόν του η κλήρωση, αφού κληθούν γι' αυτήν όλοι οι διάδικοι. Η κλήρωση γίνεται κι αν ακόμη κάποιος ή κάποιοι από τους διαδίκους ή όλοι οι διάδικοι απουσιάζουν, εφόσον αποδεικνύεται ότι κλητεύθηκαν νόμιμα. Κατά την ημέρα και ώρα της κλήρωσης εκ μέρους του δικαστή καταρτίζονται τόσοι κλήροι όσα είναι τα μέρη που σχημάτισε η απόφαση, τοποθετούνται στην κληρωτίδα και από αυτήν εξάγεται για κάθε συγκύριο ο αριθμός των κλήρων που αναλογεί στη μερίδα του. Για τον καταρτισμό των κλήρων και την κλήρωση συντάσσεται από εκείνον έκθεση. Για τη μεταβίβαση σε κάθε συγκύριο της κυριότητας επί των κλήρων του απαιτείται μεταγραφή της τελεσίδικης απόφασης που διατάζει την αυτούσια διανομή και της έκθεσης κλήρωσης. Η απόφαση που διατάζει την αυτούσια διανομή είναι οριστική από τη δημοσίευσή της και τούτο διότι, κατά το πνεύμα του νόμου, ανε-

ξάρτητα από το χρόνο κλήρωσης και το αποτέλεσμα της κλήρωσης, δεν πρόκειται να επανέλθει η υπόθεση στο ίδιο δικαστήριο προς έρευνα, έχει δε χαρακτήρα διαπλαστικής απόφασης, δηλαδή τέτοιας που από μόνη της διαπλάσσει έννομη σχέση. Ωστόσο η διάταξη αυτή περί παραπομπής της υπόθεσης για διενέργεια κλήρωσης, περιέχοντας επιταγή προς τον εντεταλμένο δικαστή για την εντός του οριζόμενου από την απόφαση πλαισίου διενέργεια της κλήρωσης, χρειάζεται, για να υλοποιηθεί, σχετική εκτέλεση. Η δε κλήρωση, όπως αποτυπώνεται στην έκθεση κλήρωσης, αποτελεί δικονομική πράξη. Η πράξη αυτή ενδέχεται να περιέχει σφάλμα. Αν το σφάλμα ανάγεται σε γραφικό ή λογιστικό λάθος από παραδρομή, ο διάδικος που έχει σχετικό έννομο συμφέρον δικαιούται να ζητήσει όχι την εξαφάνιση αλλά την διόρθωση της πράξεως με αίτηση από το άρθρο 315 ΚΠολΔ, αναλογικά εφαρμοζόμενο. Αν το σφάλμα ανάγεται σε παραβίαση κανόνα δικονομικού δικαίου ρυθμιστικού της διαδικασίας, η οποία παραβίαση συνεπάγεται ακυρότητα, όπως συμβαίνει π.χ. οσάκις ο ως άνω δικαστής της παραπομπής δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση που διατάζει την αυτούσια διανομή βάσει των σχηματιζόμενων από εκείνη μερών, ο διάδικος που έχει σχετικό έννομο συμφέρον δικαιούται να ζητήσει να κηρυχθεί άκυρη η πράξη με ανακοπή από το άρθρο 933 ΚΠολΔ, αναλογικά εφαρμοζόμενο. Αν το σφάλμα ανάγεται σε παραβίαση κανόνα δικονομικού δικαίου η οποία συνεπάγεται την ανυπαρξία της πράξεως, όπως συμβαίνει αν την εξέδωσε πρόσωπο που δεν είχε την προαναφερόμενη δικαστική ιδιότητα, ή αν δεν συντάχθηκε η προμνημονευόμενη έκθεση κλήρωσης ή συντάχθηκε μεν αλλά δεν φέρει την πρέπουσα εξωτερική μορφή ή αν συντρέχει κάποια άλλη περίπτωση από εκείνες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 313 ΚΠολΔ, ο διάδικος που έχει σχετικό έννομο συμφέρον δικαιούται να ζητήσει την αναγνώριση της ανυπαρξίας της εν λόγω πράξεως με αναγνωριστική αγωγή από το άρθρο 70 ΚΠολΔ, συνδυαζόμενο και με το άρθρο 313 του ίδιου Κώδικα, αναλογικά εφαρμοζόμενο. Σ' αυτήν την τρίτη περίπτωση, όπως άλλωστε και στη δεύτερη περίπτωση (της ανακοπής), ο ως άνω διάδικος δεν δικαιούται να ζητήσει επιπροσθέτως να διαταχθεί η επανάληψη της κλήρωσης διότι δεν έχει προς τούτο έννομο συμφέρον, αφού εξακολουθεί να ισχύει η, από την απόφαση που διατάζει την αυτούσια διανομή, επιταγή για διενέργεια έγκυρης κλήρωσης...» (ΑΠ 468/2010, ΤΝΠΔΣΑ). (ορ. και «**ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ ΟΤΑΝ ΠΡΟΒΑΙΝΕΙ ΣΕ ΚΛΗΡΩΣΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ», σελ. 104).**

«...Ο πλειστηριασμός που διατάζει το δικαστήριο για την πώληση του κοινού πράγματος στα πλαίσια της διατάξεως του άρθρου 484 ΚΠολΔ είναι δημόσιος εκούσιος πλειστηριασμός κατά την έννοια του άρθρου 1021 ΚΠολΔ, η νομική φύση του οποίου αποτελεί καθαρή πώληση του ιδιωτικού δικαίου (Κ. Μπέη ΠολΔ εκδ. 1975, τευχ. 8, υπ` άρθρο 484 ΚΠολΔ αρ. III, Σκούρα στον ΑΚ Γεωργιάδη - Σταθόπουλου εκδ. 1982, υπ` αρ. 801 αρ. 4-8). Στη διαδικασία του εκούσιου πλειστηριασμού κατ` άρθρο 1021 ΚΠολΔ εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 960, 965, 966, 967, 969 παρ. 1, 999, 1001 παρ. 1, 1002, 1003 παρ, 1,2, 1004, 1005 παρ.1, 2 και 1010 ΚΠολΔ, ανάλογα αν πρόκειται για πλειστηρίαση κινητού ή ακινήτου, αρχίζει δε η διαδικασία αυτή κατ` άρθρο 484 παρ. 2 ΚΠολΔ με την περιγραφή των επικοίνων κατ` άρθρο 954 και διεξάγεται όπως ορίζουν τα άρθρα 959 επ., ενώ η σχετική δικαστική απόφαση πρέπει, όταν διατάσσεται ο εκούσιος πλειστηριασμός ακινήτου, εκτός από την αναφερόμενη σ` αυτήν λεπτομερή περιγραφή του ακινήτου και των ποσοστών των ιδανικών μεριδίων όλων των κοινωνών, να διορίζει και συμβολαιογράφο της περιφερείας όπου βρίσκεται το ακίνητο, που θα δι-

ενεργήσει αυτόν (άρθρο 998 ΚΠολΔ) και ο οποίος προβαίνει στη διανομή του πλειστηριάσματος προς τους κοινωνούς, αφού αφαιρέσει τα έξοδα διενεργείας του ανάλογα με τα μερίδια που έχει καθορίσει η απόφαση της διανομής (Κ. Μπέη ο.π. παρ. V, IV περ. 11), χωρίς να είναι ανάγκη να καθορίζεται στην ανωτέρω απόφαση και η αξία του πλειστηριαζόμενου επικοίνου ακινήτου, που γίνεται με την επιμέλεια του διορισθέντος συμβολαιογράφου (ΕφΑθ 863/1999 ΕλλΔνη 41.473)....» (ΕφΠατρών 966/2006, ΝΟΜΟΣ) (ΜΠΡόδου 61/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΟΥ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΥ

«...Στο πρόγραμμα αναφέρονται το όνομα και το επώνυμο, το επάγγελμα και η κατοικία όλων των κοινωνών. Με την καταβολή του πλειστηριάσματος επέρχεται απόσβεση της υποθήκης ή του ενεχύρου που υπάρχει στα πράγματα τα οποία πλειστηριάστηκαν». Σε συνδυασμό με την ανωτέρω διάταξη, εκείνη του άρθρου 1021 ΚΠολΔ ορίζει: «Οταν σύμφωνα με τη διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία των μερών γίνεται εκούσιος πλειστηριασμός ενώπιον συμβολαιογράφου, η διαδικασία αρχίζει με έκθεση περιγραφής, η οποία συντάσσεται από δικαστικό επιμελητή και περιέχει όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 955, αν πρόκειται για κινητό, ή του άρθρου 999, αν πρόκειται για ακίνητο. Περαιτέρω, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 954 παρ. 4,955 παρ. 1, 960 παρ. 2, 965, 966, 967, 969 παρ. 1, 999, 1001 παρ. 1, 1002,1003 παρ. 1,2 και 4,1004,1005 παρ. 1 και 2 και 1010. Ο εκούσιος πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το πράγμα ή το ακίνητο. Με συμφωνία των μερών ή με απόφαση του Ειρηνοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το πράγμα ή το ακίνητο, η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί, αν το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, να οριστεί άλλος τόπος πλειστηριασμού». Εκ των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι υπάγονται στην ίδια ρύθμιση, υπό τον όρο «εκούσιος πλειστηριασμός», τα τρία είδη πλειστηριασμού, που χαρακτηρίζονται από ανυπαρξία κατάσχεσης, έλλειψη αντιδικίας και έλλειψη αναγγελίας και σύνταξης πίνακα κατάταξης και, συγκεκριμένα, ο εκούσιος πλειστηριασμός υπό στενή έννοια, που γίνεται με τη βούληση εκείνου που έχει την εξουσία διάθεσης του πράγματος, ο νόμιμος πλειστηριασμός (π.χ. εκποίηση ενεχύρου κατ` άρθρο 1237 ΑΚ) και ο εκούσιος πλειστηριασμός έπειτα από δικαστική απόφαση (του κατ` άρθρ. 1908 ΑΚ από απογραφή κληρονόμου, των ανηλίκων, των οποίων εκποιεί ακίνητο ο ασκών τη γονική μέριμνα με άδεια του Δικαστηρίου, και της δικαστικής διανομής κοινών, κατ` αρθρ. 799, 800 και 801 ΑΚ πραγμάτων). Ο εκούσιος πλειστηριασμός συνιστά πώληση του ιδιωτικού δικαίου, η οποία απλώς ενεργείται υπό τις εγγυήσεις και τη δημοσιότητα της δημόσιας αρχής προς επίτευξη μεγαλυτέρου τιμήματος, οπότε θέση πωλητή επέχουν οι δικαιούχοι (π.χ. οι συγκύριοι επί διανομής) και αγοραστή ο υπερθεματιστής. Κατά τη σαφή διάταξη του άρθ. 484 ΚΠολΔ, η διαδικασία του εκούσιου πλειστηριασμού αρχίζει με την περιγραφή του επικοίνου σε σχετική έκθεση, κατ` αρθρ. 954 ΚΠολΔ, που γίνεται από το Δικαστικό Επιμελητή, από τον οποίο, κατά την ίδια διάταξη, γίνεται και εκτίμηση αυτού. Το περιεχόμενο της έκθεσης περιγραφής ρυθμίζεται με την ανάλογη εφαρμογή του αρθρ. 954 (και αρθρ. 995 για τα ακίνητα). Ανάμεσα στα υποχρεωτικά κατά νόμο στοιχεία περιλαμβάνεται και η εκτίμηση της αξίας του πλειστηριαζομένου αντικειμένου, με βάση την οποία προσδιορίζεται στη συνέχεια και η τιμή πρώτης προσφοράς. Τούτο σημαίνει, καταρχήν, ότι η απόφαση που διατάσσει διανομή με

πλειστηριασμό θα πρέπει να διαλαμβάνει, εκτός από τα οριζόμενα στο αρθρ. 479 στοιχεία, και διάταξη αναφορικά με την κατανομή του ληπτέου από τον πλειστηριασμό τιμήματος, ανάλογα με τη μερίδα κάθε κοινωνού. Αντίθετα, το δικαστήριο της διανομής δεν μπορεί να καθορίσει ούτε την αξία του πλειστηριαζομένου πράγματος ούτε την τιμή πρώτης προσφοράς του, αφού η σύνταξη της έκθεσης περιγραφής και εκτίμησης είναι πράξη που διενεργείται σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας από το δικαστικό επιμελητή ή από το διοριζόμενο για το σκοπό αυτό πραγματογνώμονα (ΕφΘεσ 457/1989 Αρμ 1990.47, ΕφΑθ 1016/1990, Αρμ 1991.131 (133), ΕφΑθ 10086/1990, ΕλλΔνη 1992.585, ΕφΑθ 4807/1996, ΝοΒ 1997.997 (998), Αρμ 1997.813 (814), ΕφΑθ 2571/1998, ΕλλΔνη 1998.895, ΕφΑθ 1370/1999, Αρμ 1999.922, ΕφΑθ 863/1999, ΕλλΔνη 2000.472,473 ΕφΑθ 3865/2002, ΕλλΔνη 2001.1705, 1706, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα/Ορφανίδη), ΚΠολΔ Ι, αρθρ. 484, αριθ. 3, Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα (Νικολόπουλο), αρθρ. 1021, αριθ. 7, Βαθρακοκοίλη, ΕρμΚΠολΔ Γ`, αρθρ. 484, αριθ. 3). Εξάλλου, ένας τέτοιος προσδιορισμός θα απείχε, ενόψει του μεγάλου διαστήματος που μεσολαβεί συνήθως έως τον πλειστηριασμό, κατά πολύ της αξίας του πλειστηριαζομένου πράγματος (ιδίως ακινήτου), προς βλάβη όλων των κοινωνών. Ωσαύτως, το δικαστήριο της διανομής δεν μπορεί να προχωρήσει στη ρύθμιση των λεπτομερειών διεξαγωγής του πλειστηριασμού, γιατί αυτές αποτελούν σειρά νόμιμων διατυπώσεων, η τήρηση των οποίων ανατίθεται αποκλειστικά στον υπάλληλο του πλειστηριασμού (βλ. Λ. Πήψου, Δικαστική Διανομή, σελ. 394). Περαιτέρω, κατά τη ρητή διάταξη του αρθρ. 1021 εδ. β` ΚΠολΔ, στον εκούσιο πλειστηριασμό εφαρμόζεται αναλόγως μεταξύ άλλων (η απαρίθμηση στο νόμο, μάλιστα, είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική) η διάταξη του αρθρ. 954 παρ. 4 ΚΠολΔ, κατά την οποία με ανακοπή οποιουδήποτε έχοντος έννομο συμφέρον το Δικαστήριο (Μονομελές Πρωτοδικείο του τόπου ακινήτου κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων) μπορεί να διατάξει τη διόρθωση της έκθεσης του Δικαστικού Επιμελητή, ιδίως ως προς την περιγραφή του επι-κοίνου ακινήτου ή την τιμή της πρώτης προσφοράς (βλ. Βαθρακοκοίλη, Ερμ. ΚΠολΔ ΣΤ`, αρθρ. 1021, αριθ. 28)...» (ΜΠΓρεβενών 207/2008 Αρμ 2009, σελ. 95) **(ορ. και «ΑΝΑΚΟΠΗ ΑΡΘΡΟΥ 954 ΚΠολΔ», σελ. 438, 442).**

ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΝΑ ΟΡΙΣΕΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟ

«...Από προφανή παραδρομή, δεν ορίστηκε συμβολαιογράφος ως υπάλληλος του πλειστηριασμού σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 484, 1021, 1026 ΚΠΟΛΔ. Επομένως πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η αίτηση και να διοριστεί συμβολαιογράφος ως υπάλληλος του πλειστηριασμού, όπως στο διατακτικό ορίζεται, απορριπτόμενου του αιτήματος διορισμού και δικαστικού επιμελητή για τις ανάγκες του πλειστηριασμού, εφόσον αυτός διορίζεται από τον Συμβολαιογράφο, υπάλληλο του πλειστηριασμού...» (ΕφΠατρών 680/2006, ΑχΝομ 2007, σελ. 362).

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΟΥΣΙΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

«...Ενόψει της διαφοροποιήσεως της φύσεως και του σκοπού του εκουσίου, έναντι του αναγκαστικού, πλειστηριασμού, η επί του εκουσίου πλειστηριασμού εν γένει μεταφορά των ρυθμίσεων του αναγκαστικού πλειστηριασμού δεν μπορεί να είναι αυτούσια, αλλά ανάλογη, δηλαδή να γίνεται, σε κάθε περίπτωση, στο μέτρο, που προσήκει και μετά από προσαρμογή της στην ιδιαίτερη φύση και το σκοπό του εκουσίου πλειστηριασμού, ώστε να επέρχεται απρόσκοπτα το έννομο αποτέλεσμά του. Εκτός από τις διατάξεις, στις οποίες παραπέμπει το άρθρο

1021, δεν αποκλείεται η ανάλογη εφαρμογή και άλλων διατάξεων, εφόσον, όμως, αυτές βρίσκονται σε αρμονία με την έννοια και το σκοπό του εκουσίου πλειστηριασμού, ο οποίος συνίσταται, όπως προαναφέρεται, αποκλειστικά στην πώληση του διανεμητέου για την επίτευξη μεγαλυτέρου τιμήματος, με τις εγγυήσεις του συναγωνισμού και της δημοσιότητας της δημοσίας αρχής. Περαιτέρω, σύμφωνα με την προαναφερομένη διάταξη του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ, εκείνος, κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, έχει δικαίωμα, έως την κατακύρωση, να εξοφλήσει τις απαιτήσεις εκείνου, υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση και των δανειστών, που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα και στην περίπτωση αυτή ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και αίρεται η κατάσχεση. Κατά τη διάταξη αυτή ως δανειστές νοούνται εκείνοι, που αναγγέλθηκαν έως την κατακύρωση, δίχως να απαιτείται εκτελεστός τίτλος, κρίσιμο δε στοιχείο, κατά το πνεύμα του νόμου, είναι να υπάρχει η ασφάλεια ως προς την ύπαρξη της απαιτήσεως. Το άρθρο 1021 ΚΠολΔ παραπέμπει, όπως προαναφέρεται και στις δύο παραγράφους του άρθρου 1002 ΚΠολΔ. Σύμφωνα, όμως, με όσα προεκτέθηκαν για τη φύση του εκουσίου πλειστηριασμού, ως πωλήσεως του ιδιωτικού δικαίου, είναι ανεφάρμοστη, στο είδος αυτό του πλειστηριασμού, η δεύτερη παράγραφος του ανωτέρω άρθρου (1002 ΚΠολΔ). Τούτο δε προκύπτει, εκτός της άνω φύσεως, και από τη μη παραπομπή στην αντίστοιχη, επί πλειστηριασμού κινητών, διάταξη του άρθρου 969 παρ. 2 ΚΠολΔ....Ειδικότερα δε για τον λόγο, που αναφέρεται στο αναιρετήριο, κατά τον οποίο θα έπρεπε να είχε ματαιωθεί η διενέργεια του πλειστηριασμού, λόγω της προαναφερομένης «προσφοράς» της αναιρεσείουσας προς τον πρώτο αναιρεσίβλητο, κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 1002 παρ. 2 ΚΠολΔ το Εφετείο έκρινε ότι ο λόγος αυτός «είναι απορριπτέος ως μη νόμιμος, διότι στην προκειμένη περίπτωση εκουσίου πλειστηριασμού δεν είναι νοητή η εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, στις οποίες όταν γίνεται λόγος για εξόφληση δανειστή νοείται τρίτος και όχι ο συγκοινωνός, υπέρ του οποίου γίνεται ο πλειστηριασμός και μάλιστα με σκοπό επιτεύξεις μεγαλυτέρου πλειστηριάσματος, αφού μάλιστα δεν υπήρχε και απαίτηση του καθού η ανακοπή κατά της ανακόπτουσας». Με αυτά, που δέχθηκε και έτσι, που έκρινε το Εφετείο ορθώς, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις IIη και IIIη σκέψεις της παρούσας, ερμήνευσε και εφάρμοσε τις ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 1002 και 1021 ΚΠολΔ και των άρθρων 1002 και 1021 ΚΠολΔ και των άρθρων 4 και 17 του ισχύοντος Συντάγματος...» (ΑΠ 1714/2006, ΝοΒ 2007, σελ. 440, ΤΝΠ ΔΣΑ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Ειδικές μορφές εκτέλεσης

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1022 ΚΠολΔ, ***«Κατάσχεση μπορεί να γίνει και σε περιουσιακά δικαιώματα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, τα οποία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης κατά τη διαδικασία των άρθρων 953 παρ. 1 και 2, 982 και 992, ιδίως σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας, εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών, σε απαιτήσεις κατά τρίτων εξαρτώμενες από αντιπαροχή, εφόσον κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου επιτρέπεται η μεταβίβαση αυτών των δικαιωμάτων.»***, ενώ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1023 ΚΠολΔ, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 παρ. 13 του ν. 4055/2012 ΦΕΚ Α 51/12.3.2012 και σύμφωνα με το άρθρο 113 του ιδίου νόμου ισχύει από 2.4.2012, ***«1. Την κατάσχεση δικαιωμάτων του άρθρου 1022 διατάζει ύστερα από αίτηση εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, το ειρηνοδικείο, κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ. 2. Το δικαστήριο μπορεί να μην επιτρέψει την κατάσχεση, αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση ή ότι το αποτέλεσμά της θα είναι ασύμφορο». Συνεπώς, υλικά αρμόδιο πλέον Δικαστήριο είναι το Ειρηνοδικείο και όχι το Μονομελές Πρωτοδικείο, δικάζον κατά την εκούσια δικαιοδοσία***.

«...Το άρθρο 1022 του ΚΠολΔ, που περιέχεται στο κεφάλαιο για κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων, ορίζει ότι «κατάσχεση μπορεί να γίνει σε περιουσιακά δικαιώματα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, τα οποία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατάσχεσης κατά τη διαδικασία των άρθρων 953 παρ. 1 και 2, 982 και 992, ιδίως σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας, εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών, σε απαιτήσεις κατά τρίτων εξαρτώμενες από αντιπαροχή, εφόσον κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου επιτρέπεται η μεταβίβαση αυτών των δικαιωμάτων». Συνεπώς, για την εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης απαιτείται η συνδρομή των ακολούθων προϋποθέσεων: **Πρώτον**, το αντικείμενο της εκτελέσεως να είναι περιουσιακό δικαίωμα του οφειλέτη. Γενικά, οποιοδήποτε περιουσιακής φύσεως δικαίωμα υπάγεται στη ρύθμιση των άρθρων 1022 επ. ΚΠολΔ, εφόσον αποτελεί ή είναι δυνατό να αποτελέσει αντικείμενο ιδιωτικών συναλλαγών και ως εκ τούτου έχει χρηματική αξία. **Δεύτερον**, να μην είναι δυνατή η κατάσχεση σύμφωνα με τα άρθρα 953 επ. (κατάσχεση κινητής περιουσίας οφειλέτη), 982 (κατάσχεση στα χέρια τρίτου) και 992 επ. (κατάσχεση ακινήτων κλπ.). **Τρίτον**, να επιτρέπεται η μεταβίβαση του δικαιώματος σύμφωνα με τους ορισμούς του ουσιαστικού δικαίου. Με τη διάταξη αυτή (1022) και τη διαδικασία που διαγράφεται στη διάταξη του άρθρου 1023 ΚΠολΔ, που ακολουθεί, διευρύνονται υπέρ των δανειστών τα αντικειμενικά όρια της κατάσχεσης με την, κατά την αρνητική διατύπωση της δυνατότητας κατάσχεσης περιουσιακών δικαιωμάτων του καθ` ου η εκτέλεση, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο κατάσχεσης κατά τη διαδικασία των άρθρων 953 παρ. 1 και 2, 982 και 992 ΚΠολΔ και, κατ` ακολουθίαν, την επίτευξη κατάσχεσης οποιουδήποτε περιουσιακού δικαιώματος και έτσι τη διείσδυση του δανειστή σε όλες τις περι-

ουσιακές σχέσεις του οφειλέτη του. Εξάλλου, στη διάταξη του άρθρου 1023 που ακολουθεί, ορίζεται ότι «**1.** Την κατάσχεση δικαιωμάτων του άρθρου 1022 διατάζει, ύστερα από αίτηση εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, το μονομελές πρωτοδικείο **(Σημ. Ήδη το Ειρηνοδικείο (άρθρο 19 παρ. 13 Ν. 4055/2012)**, κατά τη διαδικασία των άρθρ. 741 επ. **2.** Το δικαστήριο μπορεί να μην επιτρέψει την κατάσχεση, αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση ή ότι το αποτέλεσμά της θα ήταν ασύμφορο». Περαιτέρω, το άρθρο 1024 παρ. 1 ΚΠολΔ αναφέρει ότι το δικαστήριο με την απόφαση που διατάζει την κατάσχεση ή και με μεταγενέστερη ορίζει τα μέσα που κρίνει πρόσφορα για την αξιοποίηση του δικαιώματος και ιδίως μπορεί να διατάζει να μεταβιβασθεί το δικαίωμα σε εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, με πληρωμή ορισμένου τιμήματος ή με συμψηφισμό ολόκληρης ή μέρους της απαίτησής του ή να διατάξει την ελεύθερη ή με πλειστηριασμό διάθεση του δικαιώματος και, αν δεν κρίνει πρόσφορα τα μέτρα αυτά, διορίζει διαχειριστή. Τέλος, το άρθρο 1025 παρ. 1 ΚΠολΔ ορίζει ότι «η κατάσχεση γίνεται, αν πρόκειται για απαίτηση κατά τρίτων, με επίδοση της απόφασης που επέτρεψε την κατάσχεση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και στον τρίτο, αν δε πρόκειται για δικαίωμα εκείνου κατά του οποίου γίνεται η εκτέλεση, η κατάσχεση γίνεται με επίδοση της απόφασης σ` αυτόν...». Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι ορίζονται ειδικοί κανόνες για την κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων. Ειδικότερα, προβλέπεται η παρέμβαση του δικαστηρίου αφενός για την επιβολή της κατάσχεσης των κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ περιουσιακών δικαιωμάτων και αφετέρου για τον ορισμό των κατά την κρίση του πρόσφορων μέσων προς αξιοποίηση του δικαιώματος. Δηλαδή, προβλέπεται άσκηση προληπτικού ελέγχου, όχι μόνο για τη νομιμότητα, αλλά για τη σκοπιμότητα της πρακτικής αποτελεσματικότητάς της. Τούτο, λόγω της ιδιάζουσας φύσεως των άνω δικαιωμάτων και κατ` ακολουθίαν της δυσχέρειας για την ένταξη των κατ` ιδίαν θεμάτων στους κοινούς κανόνες της αναγκαστικής εκτελέσεως...» (ΕφΘεσ 2581/2005, ΕπισκΕμπΔικ 2006, σελ. 169). «...Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 1022 του ΚΠολΔ κατάσχεση μπορεί να γίνει και σε περιουσιακά δικαιώματα του καθού η εκτέλεση, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο κατάσχεσης κατά την διαδικασία των άρθρων 953 παρ.1,2, 982 και 992 του ΚΠολΔ, εφόσον κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, επιτρέπεται η μεταβίβαση των δικαιωμάτων αυτών (βλ. ΕφΠειρ 367/2001, ΔΕΕ 2002/66, ΕφΘεσ 1366.2001 Αρμ. 2002.892). Εξάλλου, κατά το άρθρο 1023 του ιδίου ως άνω Κώδικα, η κατάσχεση των δικαιωμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 1022 διατάσσεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο **(ήδη το Ειρηνοδικείο)** κατά τις διατάξεις των άρθρων 741 επ. του ΚΠολΔ (βλ. ΑΠ 121/2003 ΝοΒ 2003.1632). Με τις διατάξεις αυτές ο νομοθέτης δίνει στον δανειστή τη δυνατότητα να κατάσχει οποιοδήποτε περιουσιακό δικαίωμα του οφειλέτη και ολοκληρώνεται έτσι ο κύκλος των υποκειμένων σε κατάσχεση δικαιωμάτων του, δεδομένου ότι στο άρθρο 1022 του ΚΠολΔ υπάγεται ό,τι δεν εμπίπτει στα άλλα είδη κατασχέσεων, ώστε να καταστεί υπέγγυα στους δανειστές ολόκληρη η περιουσία του οφειλέτη και να μη διαφεύγει κανένα αντικείμενο που είναι δυνατό με την δέσμευση και την κατάλληλη αξιοποίηση να καταλήξει στην ικανοποίηση των δανειστών...Ως περιουσιακό δικαίωμα νοείται αυτό που έχει χρηματική αξία στις συναλλαγές, ήτοι όταν υπάρχει η δυνατότητα της μετατροπής του σε χρήμα ή έστω η δυνατότητα πορισμού χρημάτων από αυτό με τον τρόπο αξιοποίησης που προβλέπει το άρθρο 1024 του ΚΠολΔ. Εξάλλου, αμεταβίβαστο είναι το δικαίωμα όταν η απαγόρευση της μεταβίβασης προκύπτει από διάταξη νόμου ή είναι συνέπεια του προσωποπαγούς χαρακτήρα του (βλ. ΕφΘεσ 1366/2001 ο.π.)...» (ΕφΛάρισας 395/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

«...Αρμόδιο καθ` ύλη δικαστήριο για την κατάσχεση περιουσιακών δικαιωμάτων είναι το μονομελές πρωτοδικείο (**ήδη Ειρηνοδικείο)** του οποίου η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από τις κοινές για τη δωσιδικία διατάξεις. Επομένως αρμόδιο είναι το δικαστήριο της γενικής δωσιδικίας του καθού η αίτηση - κατάσχεση (οφειλέτη), δηλαδή το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του και αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις, άρθ. 1023, παρ. 682 σελ. 2332, Β. Βαθρακοκοίλη ΕρμΚΠολΔ άρθ. 1023, αρ. 2 σ. 585 και άρθ. 741 αρθρ. 6, ΕφΑθ 4461/19971 Αρμ. 26.30)...» (ΕφΠατρών 809/2008, ΑχΝομ 2009, σελ. 371, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ

«...Η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που έχει χρηματική απαίτηση κατά του οφειλέτη, εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο, τον οποίο αποτελεί και η διαταγή πληρωμής και ο οποίος έχει επιδόσει στον οφειλέτη επιταγή προς πληρωμή....» (ΕφΛαρ 412/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΠΟΤΕ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΟΥΤΑΙ ΝΑ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ

«...Το Δικαστήριο διατάσσει την κατάσχεση υπό τη συνδρομή των εξής προϋποθέσεων: **α)** υποβολής αίτησης από τον ενεργητικώς νομιμοποιούμενο και δικαιούμενο τυπικώς και ουσιαστικώς να κινήσει την εκτελεστική διαδικασία εναντίον δηλαδή ο δανειστής ορισμένης χρηματικής απαίτησης βεβαίας και εκκαθαρισμένης, ο οποίος (δανειστής) έχει εκτελεστό τίτλο και έχει κοινοποιήσει επιταγή προς πληρωμή προς τον παθητικώς νομιμοποιούμενο καθού η εκτέλεση και **β)** της ύπαρξης αντικειμένου της κατάσχεσης το οποίο υπάγεται στη ρύθμιση του άρθρου 1022 του ΚΠολΔ...» (ΜΠΡόδου 153/2001, ΝΟΜΟΣ). «...Το Δικαστήριο δεν δικαιούται να απορρίψει την αίτηση που βασίζεται στο άρθρο 1022 ΚΠολΔ αλλά έχει την υποχρέωση να διατάξει την αιτούμενη κατάσχεση μετά την έρευνα των τυπικών προϋποθέσεων αυτής, ήτοι την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, κοινοποίηση επιταγής προς εκτέλεση, ύπαρξη απαίτησης βεβαίας και εκκαθαρισμένης και νομιμοποίησης του αιτούντος, καθώς και των προϋποθέσεων του άρθρου 1022 ΚΠολΔ. Σύμφωνα δε με το άρθρο 1023 παρ. 2 ΚΠολΔ, το Δικαστήριο δικαιούται χωρίς και να υποχρεούται, να απορρίψει την αίτηση κατάσχεσης σε δύο περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο περιπτώσεις ήτοι: **α)** αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση και **β)** αν το αποτέλεσμά της θα είναι ασύμφορο. Ως δυσχέρεια της αναγκαστικής εκτέλεσης νοείται η τυχόν δυσχέρεια που μπορεί να προκύψει όσον αφορά την αξιοποίηση του δικαιώματος διά της αναγκαστικής εκτελέσεως, κατά την εκτελεστική διαδικασία λόγω της ιδιόμορφης φύσης και του περιεχομένου του υπό κατάσχεση στοιχείου, όπως π.χ. σε περίπτωση κατάσχεσης τίτλου επιχείρησης ως διακριτικού γνωρίσματος με συνέπεια την αποκοπή της από την υπόλοιπη επιχείρηση (βλ. ΕΑ 6231/81 Δ 23.611) και όχι η δυσχέρεια που προκύπτει από τη διενέργεια των επιμέρους διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως (βλ. Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση τ. Ε`, β` έκδ., σελ. 2336). Η κρίση δε για το ασύμφορο του αποτελέσματος της εκτέλεσης συνίσταται στην πιθανολόγηση ότι ο δανειστής δεν θα ικανοποιηθεί από το αποτέλεσμα της αναγκαστικής εκτέλεσης του συγκεκριμένου περιουσιακού

στοιχείου. Ετσι, η ύπαρξη άλλων περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε μια ή περισσότερες από τις συνηθισμένες κατασχέσεις δεν αποτελεί καθεαυτή λόγο απόρριψης της αίτησης για κατάσχεση σύμφωνα με το άρθρο 1022 ΚΠολΔ...» (Εφ-Πειραιώς 367/2001, ΔΕΕ 2002, σελ. 66, ΝΟΜΟΣ). **αντιθ.** «...Σύμφωνα με το άρθρο 1023 παρ. 2 ΚΠολΔ, το δικαστήριο δικαιούται, χωρίς και να υποχρεούται, να απορρίψει την αίτηση κατάσχεσης σε δυο περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις, ήτοι **α)** αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση και **β)** αν το αποτέλεσμά της θα είναι ασύμφορο. Ως δυσχέρεια της αναγκαστικής εκτέλεσης νοείται η τυχόν δυσχέρεια που μπορεί να προκύψει όσο αφορά στην αξιοποίηση του δικαιώματος με την αναγκαστική εκτέλεση κατά την εκτελεστική διαδικασία, λόγω της ιδιόμορφης φύσης και του περιεχομένου του υπό κατάσχεση στοιχείου, όπως π.χ. σε περίπτωση κατάσχεσης τίτλου επιπχείρησης, ως διακριτικού γνωρίσματος, με συνέπεια την αποκοπή του από την υπόλοιπη επιχείρηση και όχι η δυσχέρεια που προκύπτει από τη διενέργεια των επί μέρους διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης. Η κρίση δε για το ασύμφορο του αποτελέσματος της εκτέλεσης συνίσταται στη πιθανολόγηση ΄λοτι ο δανειστής δεν θα ικανοποιηθεί από το αποτέλεσμα της αναγκαστικής εκτέλεσης του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου. Η αίτηση, δηλαδή, απορρίπτεται όταν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, η αιτούμενη κατάσχεση δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του δανειστή. Κατ' ακολουθία, η υπαρξη άλλων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, που υπόκεινται σε κατάσχεση βάσει άλλων διατάξεων δεν αποτελεί λόγο απορριψης της αίτησης (ΑΠολ 7/2009 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1751/2001 ΕλλΔνη 2002.1396, ΕφΘεσ 205/2008 ΕΕμπΔ 2008.760, ΕφΘεσ 78/2000 ΕΕμπΔ 2000.270, ΕφΘεσ 1366/2001 Αρμ 2002.896, ΕφΑθ 4345/1991 ΕλλΔνη 1993.615 με εκεί παραπομπές σε νομολογία και θεωρία Β. Βαθρακοκοίλη, Ερμ.ΚΠολΔ τ. ΣΤ΄, άρθρο 1022 αρ. 18 και 29...» (ΜΕφΑθ 5907/2012, ΔΕΕ 2013, σελ. 599, επ.).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Ή ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

«...Ο καθού πέτυχε την αναστολή της εκτέλεσης της ως άνω υπ` αριθμ. .../2010 απόφασης, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης από το Εφετείο Αθηνών επί της προρρηθείσας έφεσής του και υπό τον όρο συζήτησής της την 17η.11.2011, δυνάμει της υπ` αριθμ. 179/2011 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων), με την οποία πιθανολογήθηκε η ευδοκίμηση της εφέσεως. Εν όψει των ανωτέρω αποδειχθέντων και δεδομένου ότι **α)** η κατάσχεση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων των άρθρων 1022 επ. Κ.Πολ.Δ., συνιστά μία από τις μορφές κατάσχεσης, με συνέπεια να εφαρμόζονται όλες ανεξαιρέτως οι γενικές προϋποθέσεις της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως η ύπαρξη εκτελεστού τίτλου (βλ. Γέσιου - Φαλτσή, Ειδικό Μέρος, σελ. 949 επ.) και **β)** εν προκειμένω, ανεστάλη η εκτελεστότητα του τίτλου, ήτοι της υπ` αριθμ. .../2010 απόφασης, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης από το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, χωρίς, συνακόλουθα, η αναγκαστική εκτέλεση και δη κατάσχεση, να μπορεί να αρχίσει (βλ. Γέσιου - Φαλτσή, Γενικό Μέρος, σελ. 260 επ.), πρέπει η υπό κρίση αίτηση να απορριφθεί κατ` ουσίαν, ελλείψει πλήρωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων για την κατάσχεση των εταιρικών μεριδίων του καθού...» (ΜΠΡόδου 136/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 1022 ΚΠοΛΔ

«...Λόγω της ιδιομορφίας, των, κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, περιουσιακών δικαιωμάτων και της εντεύθεν δυσχέρειας υπαγωγής των θεμάτων, καθ`έκαστο, σε

κοινούς κανόνες, καθορίστηκε αφενός μεν το δικαστήριο να διατάσσει την κατάσχεση αυτών, δυνάμενο μάλιστα και να μην επιτρέψει αυτή (άρθ. 1023), αφετέρου δε να ορίζει και τα, κατά την κρίση του, πρόσφορα μέσα για την αξιοποίηση του δικαιώματος (άρθρ. 1024). Επομένως, η επιβολή κατασχέσεως κατά τα άρθρα 1022 επ. ΚΠολΔ προϋποθέτει: **1)** περιουσιακό δικαίωμα πέραν των διαλαμβανόμενων στα άρθρα 953 επ. 982 επ. και 992 επ., δεκτικό μεταβιβάσεως και **2)** δικαστική απόφαση. Ως περιουσιακό δικαίωμα νοείται το δικαίωμα, το οποίο χωρίς να υπόκειται στην κατάσχεση των άνω άρθρων (κινητών, απαιτήσεων και κινητών σε χέρια τρίτου, ακινήτων, πλοίων κλπ) αποτελεί ή είναι δυνατόν να αποτελέσει αντικείμενο ιδιωτικών συναλλαγών, και ως εκ τούτου έχει χρηματική αξία κατά τις συναλλαγές. Γενικά στη ρύθμιση των άρθρων 1022 επ. υπάγεται οποιοδήποτε περιουσιακής φύσεως δικαίωμα του οφειλέτη, μη υποκείμενο σε κατάσχεση κατά τις άνω διατάξεις. Όπως δε προκύπτει και από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 1022, η αναφορά ορισμένων δικαιωμάτων είναι ενδεικτική, και επομένως και άλλα δικαιώματα μη ρητώς κατονομαζόμενα από το νόμο, είναι δυνατόν να κατασχεθούν κατά το σύστημα των άρθρων 1022 επ., που κατά βάση αναζητούνται στο πλαίσιο του ουσιαστικού δικαίου, το οποίο προσδιορίζει τη φύση, έννοια περιεχόμενο, ιδίως δε την υποκειμενική αλλοίωση (μεταβίβαση) και εξέλιξη του δικαιώματος...» (ΑΠΟλ 7/2009, ΤΝΠΔΣΑ, ΕΠολΔ 2010, σελ. 39). «...Στην υπό των άρθρων 1022 επ. του ΚΠολΔ προβλεπόμενη κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων έχουν εφαρμογή οι γενικές περί αναγκαστικής εκτελέσεως διατάξεις των άρθρων 904 επ. ΚΠολΔ. Ειδικότερα τούτο αφορά την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, την περιαφή του εκτελεστηρίου τίτλου, την επίδοση επιταγής προς πληρωμή, τους όρους περί ενεργητικής και παθητικής νομιμοποιήσεως και τις περί αντιρρήσεων και ανακοπής διατάξεις του ΚΠολΔ. Ενόψει του αντικειμένου της δίκης η οποία ανοίγεται με βάση την κατά το άρθρο 1023 ΚΠολΔ αίτηση σε συνδυασμό με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου δεν επιτρέπεται στη σχετική δίκη να προβληθούν από τον καθ` ού η εκτέλεση οφειλέτη ισχυρισμοί οι οποίοι αφορούν είτε την εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου είτε την απαίτηση...» (ΕφΠατρών 1291/2007, ΑχΝομ 2008, σελ. 476, ΝΟΜΟΣ). «...Το Μονομελές Πρωτοδικείο **(ήδη Ειρηνοδικείο)** που παρέχει την άδεια για την επιβολή κατάσχεσης, διατάσσει το κατά την κρίση του προσφορότερο μέσο αξιοποίησης του υπό κατάσχεση δικαιώματος. Έτσι, μπορεί το Δικαστήριο να διατάξει τη μεταβίβαση κατασχεθέντος δικαιώματος είτε έναντι τιμήματος είτε με συμψηφισμό της απαίτησης που έχει ο επισπεύδων δανειστής σε βάρος του οφειλέτη, ο οποίος, πρέπει να σημειωθεί, δεν είναι υποχρεωτικό να υπέχει τη θέση του καθού η αίτηση στην προκείμενη διαδικασία, δηλ. δεν είναι υποχρεωτικό η αίτηση προς το δικαστήριο να στρέφεται κατά του οφειλέτη (βλ. Νικολόπουλο σε ΕρμΚΠολΔ Κεραμέα-Κονδύλη-Νίκα, ό.π. άρ. 1023, αριθ. 2, σελ. 2003)...» (ΜΠΛασιθίου 407/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

«...Η σχετική δίκη (για την κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων) αποτελεί δίκη περί την εκτέλεση. Η παρέμβαση του δικαστηρίου γίνεται πριν από την κατάσχεση, δηλαδή πριν από την έναρξη της κύριας διαδικασίας, εφόσον όμως προηγήθηκε η προδικασία της αναγκαστικής κατάσχεσης. Έτσι, ο αιτών νομιμοποιείται ενεργητικά, αν είναι δανειστής ορισμένης χρηματικής απαίτησης, είναι εφοδιασμένος με εκτελεστό τίτλο γι αυτή και έχει κοινοποιήσει επιταγή προς πληρωμή προς το νομιμοποιούμενο παθητικά καθ` ου η εκτέλεση, ο οποίος (καθ`

ου η εκτέλεση-αίτηση) πρέπει με τη σειρά του να είναι ο δικαιούχος του περιουσιακού δικαιώματος, του οποίου ζητείται η κατάσχεση (Β. Βαθρακοκοίλης, ο.π., αρθρ. 1023, αριθμ. 1, 2, σελ. 584/5, ΕφΘεσ 78/2000, ο.π.). Εξάλλου σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 1023 ΚΠολΔ «το δικαστήριο μπορεί να μην επιτρέψει την κατάσχεση, αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση ή ότι το αποτέλεσμα της θα είναι ασύμφορο». Το Δικαστήριο είναι συνεπώς υποχρεωμένο να διατάξει την κατάσχεση, εφόσον υποβάλλεται σχετική αίτηση και συντρέχουν οι αναφερόμενες στην παραπάνω σκέψη προϋποθέσεις του άρθρου 1022 ΚΠολΔ, έχει όμως την ευχέρεια να μην επιτρέψει την κατάσχεση στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 1023 ΚΠολΔ (δυσχέρεια - ασύμφορο). Γίνεται εξάλλου δεκτό ότι ως «δυσχέρεια» νοείται η δυσχέρεια η σχετική με την αξιοποίηση του δικαιώματος και όχι η δυσχέρεια που προκύπτει από τη διενέργεια των επί μέρους διαδικαστικών πράξεων της εκτέλεσης. Έτσι, μπορεί να κριθεί ότι είναι δυσχερής η αναγκαστική εκτέλεση εταιρικών μεριδίων ζημιογόνου εταιρίας, γιατί δεν θα υπάρξουν ενδιαφερόμενοι πλειοδότες για την απόκτηση τους. Εξάλλου, «ασύμφορο» θα είναι το αποτέλεσμα της αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν προβλέπεται ότι η με τον τρόπο αυτό αξιοποίηση δεν θα αποδώσει σε τέτοια έκταση, ώστε να ικανοποιηθεί ο δανειστής. Έτσι, μπορεί να κριθεί ασύμφορη η αναγκαστική εκτέλεση στην περίπτωση που η αξία των εταιρικών μεριδίων είναι μικρή, ενώ οι δανειστές που πρόκειται να αναγγελθούν πολλοί, με αποτέλεσμα να κρίνεται ότι ο βαθμός ικανοποίησης του συγκεκριμένου δανειστή-αιτουντα την κατάσχεση θα είναι δυσανάλογα μικρός, σε σχέση με τη ζημία που θα υποστεί ο εταίρος και η εταιρία. Από τα παραπάνω προκύπτει εξ αντιδιαστολής ότι η ύπαρξη άλλων περιουσιακών στοιχείων του καθ` ου η εκτέλεση ή η ύπαρξη άλλου μέσου αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως για παράδειγμα η προσωπική κράτηση του οφειλέτη, δεν αποτελεί κάθε αυτή λόγο απόρριψης της αίτησης για κατάσχεση (Κεραμεύς-Κονδύλης-Νίκας-Νικολόπουλος), ΚΠολΔ, άρθ. 1023, ΕφΘεσ 1366/2001, Αρμ. 2002.896, ΕφΑθ 4827/1998 ΕλλΔ 40.1129, ΕφΑθ 9737/1989, ΕλΔ 32.1010, ΕφΑθ 5135/1981. Αρμ 1981.1035). Τέλος, από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1024 ΚΠολΔ προκύπτει, αφενός μεν ότι ο προσδιορισμός των πρόσφορων μέσων αξιοποίησης του κατασχεθέντος δικαιώματος δεν αποτελεί στοιχείο του αιτητικού της αίτησης, αφετέρου δε ότι το Δικαστήριο έχει την εξουσία προσδιορισμού των κατά την κρίση του πρόσφορων μέσων αξιοποίησης του κατασχεθέντος δικαιώματος, των οποίων (μέσων) η απαρίθμηση στο νόμο είναι ενδεικτική, και ότι ο προσδιορισμός αυτός γίνεται με βάση τη φύση του δικαιώματος και προς το σκοπό επίτευξης της κατά τον πλέον πρόσφορο και αποδοτικό τρόπο ικανοποίησης των απαιτήσεων του επισπεύδοντος δανειστή, αλλά συγχρόνως και χωρίς υπέρμετρη βλάβη του καθ` ου η εκτέλεση και χωρίς προσβολή τυχόν δικαιωμάτων τρίτων (Βαθρακοκοίλης, ο. π., αρθρ. 1024, αριθμ. 1, σελ. 587/8). Ειδικότερα δε, όσον αφορά την αναγκαστική κατάσχεση εταιρικών μεριδίων εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, ως πιο πρόσφορο μέσο πρέπει να θεωρείται η εκποίηση του εταιρικού μεριδίου σε πλειστηριασμό, ενόψει και της πιο πάνω αναφερθείσας διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 3190/1955, διάταξη η οποία αποτελεί προσπάθεια του νομοθέτη να εξισορροπήσει τα συμφέροντα της εταιρίας με τα συμφέροντα του επισπεύδοντος δανειστή, αφού με τον πλειστηριασμό, αφενός επιτυγχάνεται η ικανοποίηση της απαίτησης του επισπεύδοντος δανειστή, αφετέρου προστατεύονται τα συμφέροντα των εταίρων, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να υπερθεματίσουν στον πλειστηριασμό και να προτιμη-

θούν έναντι τρίτων, διατηρώντας κατ` αυτόν τον τρόπο αναλλοίωτη τη σύνθεση της εταιρίας (Στ. Παπαναστασίου, Κατάσχεση εταιρικού μεριδίου ΕΠΕ. ΕπισκΕΔ 1995, σελ. 47 επ. 63. ΕφΘεσ 78/2000, ο.π.)....» (ΜΠΘεσ 42297/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΠΩΣ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ – ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

«...Η κατάσχεση των τελευταίων τούτων γίνεται αναγκαστικώς μεν κατ` άρθρ. 1025 παρ. 1 εδ. α ΚΠολΔ επί απαιτήσεως κατά τρίτου δι` επιδόσεως αντιγράφων της επιτρεψάσης αυτήν αποφάσεως προς τον καθού η εκτέλεση και τον τρίτο (επί δε δικαιώματος του καθού η εκτέλεση προς αυτόν), συντηρητικώς δε κατ` άρθρ. 712 παρ. 1 εδ. α Κ ΠολΔ, δι` επιδόσεως στον τρίτο αντιγράφου της διατασσούσης αυτήν αποφάσεως με επιταγή να μην εξοφλήσει την απαίτηση και με επίδοση εντός οκτώ ημερών (επί ποινή ακυρότητος της κατασχέσεως) εγγράφου εις τον οφειλέτη-καθού η εκτέλεση, μνημονεύοντος την εις χείρας του τρίτου κατάσχεση. Επομένως, είναι νόμω επιτρεπτή ή συντηρητική κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων (πλην των κατά τις διατάξεις του ΚΠολΔ ακατασχέτων και των υποκειμένων εις άμεσον φθορά: άρθρ. 710 ΚΠολΔ) αφού, υπό την αμέσως ανωτέρω επιφύλαξη, παν δυνάμενο να κατασχεθεί αναγκαστικώς κατάσχεται και συντηρητικώς. Από το ότι η διάταξη του άρθρου 1023 παρ. 1 παραπέμπει στη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας δεν δικαιολογείται αντίθετη λύση, καθόσον η διαδικασία αυτή τηρείται οσάκις ζητείται η άδεια για την επιβολή κατάσχεσης γενικώς και κυρίως αναγκαστικής, δηλ. οσάκις ζητείται η άδεια του Δικαστηρίου για να καταστούν τα άνω περιουσιακά στοιχεία (1022) δεκτικά κατασχέσεως, ενώ η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εφαρμόζεται για τη λήψη της άδειας προς επιβολή οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου και ειδικώς της συντηρητικής κατάσχεσης (ΜΠΒολ 1463/96 ό.π. και Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ άρθρ. 707 ό.π., Μπρίνια, Αν. Εκτέλ., Β έκδ. παρ. 674 IV), η δε απόφαση πρέπει να διαλαμβάνει ειδικώς το ειδικό περιουσιακό στοιχείο για το οποίο χορηγείται η άδεια προς επιβολή του ασφαλιστικού μέτρου. Αν πρόκειται για δικαίωμα για τη σύσταση ή μεταβίβαση του οποίου απαιτείται καταχώρηση σε δημόσια βιβλία, π.χ. στα βιβλία ευρεσιτεχνιών (άρθρ. 33 του ν. 2527/1920) ή βιβλία σημάτων (άρθρ. 14 παρ. 1 του ν. 2239/1994), πρέπει η απόφαση να σημειώνεται στο περιθώριο του βιβλίου στο οποίο έχει γίνει η καταχώρηση του δικαιώματος και μάλιστα μέσα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση στον οφειλέτη (άρθρ. 1025 παρ. 1, 707 και 700 παρ. 1 ΚΠολΔ). Τέλος, η δέσμευση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων, που επέρχεται με τη συντηρητική κατάσχεσή τους, είναι μόνον νομική, υπό την έννοια ότι απαγορεύεται μόνον η διάθεσή τους και ουδεμία σχέση έχει με την εκμετάλλευση αυτών, η οποία εξακολουθεί να ανήκει στον κύριο-δικαιούχο του ειδικού περιουσιακού στοιχείου. Τούτο συνάγεται από το μη διορισμό μεσεγγυούχου, που δεν συμβιβάζεται με τη φύση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι κυρίως άυλα αγαθά, ενώ η μεσεγγύηση συνιστά υλική δέσμευση αυτών που κατάσχονται (βλ. Βαθρακοκοίλη, ό.π. παρ. 9)...» (ΜΠΘεσ 31819/2004, Αρμ. 2005, σελ. 277). (ορ. και «ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ», σελ. 652)

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΥΠΟ ΤΟΝ ΟΡΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΗΣ

«...Λόγω της ιδιομορφίας, των, κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, περιουσιακών δικαιωμάτων και της εντεύθεν δυσχέρειας υπαγωγής των, καθ' έκαστο, θεμάτων σε κοινούς κανόνες, καθορίσθηκε αφενός μεν το δικαστήριο να διατάσσει την κατά-

σχεση αυτών, δυνάμενο μάλιστα και να μην επιτρέψει αυτή (άρθ. 1023) αφετέρου δε να ορίζει και τα, κατά την κρίση του, πρόσφορα μέσα για την αξιοποίηση του δικαιώματος (άρθρ. 1024). Με τα δύο αυτά άρθρα, παρασχέθηκε ευρεία δικαιοπλαστική εξουσία στο δικαστήριο, το οποίο σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση και με βάση τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου που ρυθμίζουν κάθε μία έννομη σχέση, διατάσσει τα προσήκοντα ρυθμιστικά μέτρα κατά την πορεία της εκτέλεσης. Έτσι, στα πλαίσια της εξουσίας αυτής, αν η απαίτηση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση συνίσταται στο να εκπληρώσει ένας τρίτος παροχή εξαρτώμενη από αντιπαροχή, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την κατάσχεση και υπό τον όρο της εκπλήρωσης, της, προς τον τρίτο, οφειλόμενης αντιπαροχής. Η εκπλήρωση αυτή μπορεί να γίνει από οιονδήποτε και ιδίως από τον επισπεύδοντα την εκτέλεση...» (ΑΠ 1046/2005, ΝοΒ 2006, σελ. 70). «...Από τις διατάξεις των άρθρων 1022, 1023, 953 παρ. 1, 2, 982 παρ. 1 εδ. β΄ 983 και 904 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι τα ειδικά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη που εξαρτώνται από αντιπαροχή μπορούν να κατασχεθούν και στα χέρια τρίτου πρόθυμου να τα αποδώσει εφόσον κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου επιτρέπεται η μεταβίβασή τους με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου **(ήδη το Ειρηνοδικείο)** που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας αφού επιδοθεί προς τον καθού η εκτέλεση κατασχετήριο έγγραφο που να περιέχει τα κατά το νόμο απαραίτητα στοιχεία με τον όρο ότι η απαίτηση είναι εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και οι διαταγές πληρωμής που εκδίδονται από τα ημεδαπά δικαστήρια και υπό τον όρο την εκπλήρωση της αντιπαροχής που οφείλει ο καθού η εκτέλεση προς τον τρίτο 1024 παρ. 2 του ΚΠολΔ...»

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

«...Κατά το άρθρο 1022 του ΚΠολΔ κατάσχεση μπορεί να γίνει και σε περιουσιακά δικαιώματα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, τα οποία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κατασχέσεως κατά τη διαδικασία των άρθρων 953 παρ. 1 και 2, 982 και 992, ιδίως σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας, εκμεταλλεύσεως κινηματογραφικών ταινιών, σε απαιτήσεις κατά τρίτων εξαρτώμενες από αντιπαροχή, εφόσον κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου επιτρέπεται η μεταβίβαση αυτών των δικαιωμάτων. Κατά δε το άρθρο 1023 του ίδιου Κώδικα την κατάσχεση των δικαιωμάτων του άρθρου 1022 διατάζει, ύστερα από αίτηση εκείνου υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, το μονομελές πρωτοδικείο **(ήδη Ειρηνοδικείο)**, κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ. Το δικαστήριο μπορεί να μην επιτρέψει την κατάσχεση, αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση ή ότι το αποτέλεσμά της θα είναι ασύμφορο...» (ΕφΠατρών 809/2008, ΑχΝομ 2009, σελ. 371).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

«...Η απαγόρευση της μεταβιβάσεως του δικαιώματος πρέπει να προκύπτει από το νόμο ή να είναι συνέπεια του προσωποπαγούς χαρακτήρα του. Η επιχείρηση (ως αντικείμενο δικαίου), σύμφωνα με τον επιστημονικό ορισμό που έχει επικρατήσει, αποτελεί σύνολο ποικίλων ανομοιογενών στοιχείων, πραγμάτων, δικαιωμάτων, άϋλων αγαθών (εμπορική επωνυμία, σήμα, διακριτικά γνωρίσματα), πραγματικών καταστάσεων και σχέσεων προς την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται (πελατεία φήμη, θέση καταστήματος, αναπτυξιακές προοπτικές και ελπίδες) το οποίο (σύνολο) τελεί υπό οικονομική οργάνωση και ενότητα που ανήκει σε ορισμένο φορέα. Έτσι η

επιχείρηση συνιστά αναμφίβολα μία οικονομική ενότητα, που οργανώνεται στη βάση μιας συγκεκριμένης επιχειρηματικής ιδέας και δραστηριότητας, οι οποίες αποτελούν προϊόν της διανοίας του (φυσικού ή νομικού) επιχειρηματία. Με την έννοια αυτή η επιχείρηση συνιστά αυτή καθαυτή άϋλο αγαθό, που περιλαμβάνει το σύνολο των κατ` ιδίαν εμπραγμάτων, ενοχικών ή άλλων επί άϋλων αγαθών δικαιωμάτων, με τα οποία ο επιχειρηματίας εξουσιάζει καθένα από τα περιουσιακά στοιχεία από τα οποία απαρτίζεται η επιχείρηση, όπως ακίνητα, κινητά, επωνυμία, σήμα, διακριτικά γνωρίσματα. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναγνωρίζουν την αυτοτέλεια και αυθυπαρξία της επιχείρησης ως συνόλου, αφού προβλέπεται η «μεταβίβαση» «εκποίηση» «πώληση» «επιδίκαση» και «αναγκαστική διαχείριση» επιχείρησης (βλ. άρθρα 479, 1624 εδ. 6, ΑΚ 483, 1034 επ. ΚΠολΔ, 18 ΝΔ 3562/56, 46α Ν. 1892/1990, 4 παρ. 2 Ν. 4112/1929, 22, 2239/94, κ.ά). Αποτελεί επομένως η επιχείρηση, ως σύνολο, αντικείμενο δικαιώματος, που είναι **α)** περιουσιακό, αφού έχει καθ` εαυτό χρηματική αξία, η οποία πολλές φορές υπερβαίνει το σύνολο της αξίας των περιουσιακών δικαιωμάτων και στοιχείων της, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας καθενός από τα περιουσιακά δικαιώματα και στοιχεία της επιχείρησης και **β)** μεταβιβάσιμο, αφού όπως από τα προεκτεθέντα προκύπτει επιτρέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου η μεταβίβασή της, η οποία συντελείται δια της μεταβιβάσεως καθενός στοιχείου της. Κατ`ακολουθία, το άϋλο αγαθό της επιχείρησης, ως σύνολο, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατασχέσεως ως ειδικό περιουσιακό στοιχείο κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, κατά το οποίο η έννοια του δικαιώματος δεν είναι η αυστηρά νομική αλλά περιουσιακή, ώστε να περιλαμβάνονται όχι μόνο τα νομικώς αλλά και τα οικονομικώς αυθύπαρκτα δικαιώματα. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει και τα κατ`ιδίαν (εμπράγματα, ενοχικά κλπ.) δικαιώματα, καθώς και τα ιδιαίτερα δικαιώματα επί άϋλων αγαθών (σήματος, διακριτικού γνωρίσματος κλπ.), εις τρόπον ώστε ο αποκτών δια του πλειστηριασμού να συνεχίζει την επιχείρηση και να καθίσταται δικαιούχος όλων των επί μέρους δικαιωμάτων. Δεν έχει δε σημασία το γεγονός ότι η μεταβίβαση των επί μέρους δικαιωμάτων της επιχείρησης δεν συντελείται με μία πράξη αλλά απαιτείται η τήρηση των διατυπώσεων για την μεταβίβαση καθενός δικαιώματος, ούτε παρεμποδίζει την κατάσχεση της επιχείρησης η καθιέρωση του θεσμού της αναγκαστικής διαχείρισης, ως αυτοτελούς μέσου εκτελέσεως, αντικείμενο της οποίας είναι τα εισοδήματα της επιχείρησης, ενώ με την κατάσχεση αποσκοπείται να περιέλθει στους δανειστές το προϊόν από την εκποίηση της, διατηρείται δε συγχρόνως η επιχείρηση ως ενότητα και αυθύπαρκτη οικονομική μονάδα. Στην προκειμένη περίπτωση, με την ένδικη αίτηση, επί της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλομένη απόφαση, επιδιώκεται η παροχή άδειας στην αναιρεσείουσα για κατάσχεση, ως ειδικού περιουσιακού στοιχείου, της ατομικής επιχείρησης του αναιρεσιβλήτου με αντικείμενο την έκδοση καθημερινής εφημερίδας με τον τίτλο «.....» στην ....., και την πώληση της εν λόγω επιχειρήσεως με πλειστηριασμό, προκειμένου να ικανοποιηθεί η περιγραφόμενη στην απόφαση απαίτηση της αναιρεσείουσας. Η αίτηση αυτή, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην αρχή, είναι νόμιμη, και συνεπώς το Εφετείο με την προσβαλλομένη απόφαση του, που έκρινε ότι δεν ήταν νόμιμη διότι η επιχείρηση ως σύνολο δεν μπορεί να καταστεί αντικείμενο κατασχέσεως κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, και κατ`αποδοχή έφεσης που άσκησε ο αναιρεσίβλητος κατά της πρωτόδικης απόφασης, που είχε κρίνει αντιθέτως, αφού εξαφάνισε αυτή και διακράτησε την υπόθεση, απέρριψε την ως άνω αίτηση ως μη νόμιμη, παραβίασε την προαναφερομένη διάταξη του άρθρου 1022 ΚΠολΔ...» (ΑΠολ 7/2009, ΤΝΠΔΣΑ, ΕΠολΔ 2010, σελ. 39).

«...Μεταξύ των ειδικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία μπορούν να κατασχεθούν κατά τις διατάξεις των άρθρων 1022 επ. του ΚΠολΔ είναι και η εκ του προσυμφώνου και εκ της εργολαβίας παροχή του οικοπεδούχου ήτοι τα εξ αδιαιρέτου ποσοστά του οικοπέδου τα οποία με το προσύμφωνο ο οικοπεδούχος είναι υποχρεωμένος να μεταβιβάσει στον αντισυμβαλλόμενο του εργολάβο για την από τον τελευταίο εκτέλεση του έργου που συμφωνήθηκε. Ειδικότερα μπορεί να κατασχεθεί ο χώρος της πολυκατοικίας (δηλ. το αντικείμενο της διαιρεμένης ιδιοκτησίας) με το εξ αδιαιρέτου ποσοστό του οικοπέδου που αντιστοιχεί σ` αυτόν, ο οποίος (χώρος) συμφωνήθηκε να μεταβιβαστεί στον εργολάβο έναντι της αμοιβής του για την ανέγερση απ` αυτόν της πολυκατοικίας. Το δικαίωμα αυτό εφόσον κατά το ουσιαστικό δίκαιο μπορεί να μεταβιβαστεί, αποτελεί ειδικό περιουσιακό στοιχείο με την έννοια του άρθρου 1022...» (ΕφΠατρών 1291/2007 ΑχΝομ 2008, σελ. 476). «...Η παροχή αυτή συνίσταται στα εξ αδιαιρέτου ποσοστά συνιδιοκτησίας των οικοπεδούχων - εργοδοτών επί του οικοπέδου, τα οποία αντιστοιχούν στις οριζόντιες ιδιοκτησίες - διαμερίσματα της ανεγερθείσας οικοδομής, που περιέρχονται στον εργολάβο και αποτελούν την αμοιβή του για την εκτέλεση του έργου της ανοικοδομήσεως των λοιπών διαμερισμάτων, τα οποία περιέρχονται στους οικοπεδούχους και συνιστούν, ως προς την κατασκευή τους, την αντιπαροχή του εργολάβου. Ειδικότερα μπορεί να κατασχεθεί ολόκληρη μία αυτοτελής οριζόντια ιδιοκτησία, με τα αποτελούντα αυτήν κτίσματα και με τα αντιστοιχούντα σε αυτήν ποσοστά συνιδιοκτησίας επί του οικοπέδου, τα οποία, ανήκοντα στους οικοπεδούχους, υποχρεούνται αυτοί να τα μεταβιβάσουν στον εργολάβο, ως εργολαβική αμοιβή του, (βλ. ΑΠ 1046/05 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 121/03 ΕλΔ 44.965.967, ΑΠ 1163/02 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1158/02 ΕλΔ. 45.437.439, ΕφΠατρ 1291/07 ΑχΝομ. 2008.476 και ΝΟΜΟΣ, ΕφΠατρ 566/06 ΑχΝομ 2007.343, Β. Βαθρακοκοίλη, ΕρμΝομΑν. του ΚΠολΔ, Αθήνα 1997, τ. ΣΤ΄, υπ` άρθ. 1022, παρ. 21, σελ. 583)...**Β.** Η σύμβαση εργολαβίας με «αντιπαροχή», με την οποία ο εργολάβος αναλαμβάνει να ανεγείρει στο οικόπεδο οικοδομή και ο οικοπεδούχος υπόσχεται, ως αμοιβή του εργολάβου, να μεταβιβάσει κατά κυριότητα ορισμένα ποσοστά εξ αδιαιρέτου του οικοπέδου του, όχι μόνο απευθείας στον ίδιο τον εργολάβο, αλλά και στον τυχόν από αυτόν υποδειχθησόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να είναι και ο προσυμφωνήσας με τον εργολάβο την αγορά διαμερίσματος με τα αντίστοιχα εξ αδιαιρέτου ποσοστά, δεν είναι γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου και δεν γεννάται από αυτήν δικαίωμα του τρίτου να απαιτήσει την προς τον εργολάβο οφειλομένη παροχή του οικοπεδούχου. Η σύμβαση αυτή καταρτίζεται, προδήλως, όχι προς το συμφέρον του τρίτου, (αγοραστού του διαμερίσματος), αλλά προς το ίδιο των συμβαλλομένων συμφέρον, δεν αλλάζει δε ο σκοπός αυτός και ο χαρακτήρας της σύμβασης εκ του ότι σ` αυτήν περιλαμβάνεται και συμφωνία, βάσει της οποίας ο οικοπεδούχος μπορεί να μεταβιβάσει τα ποσοστά του οικοπέδου του αντί του εργολάβου στον τρίτο, καθόσον με την συμφωνία αυτή παρέχεται απλώς η ευχέρεια στον οικοπεδούχο να καταβάλει την παροχή στον τρίτο ως δεκτικό καταβολής, αντί στον δανειστή του εργολάβο, απαλλασσόμενος έτσι της υποχρέωσής του έναντι αυτού. Δηλαδή αποκλειστικός φορέας του δικαιώματος στην παροχή είναι ο εργολάβος, ενώ ο τρίτος αγοραστής μπορεί να προστατευθεί, αν ο εργολάβος του εκχωρήσει την απαίτησή του έναντι του οικοπεδούχου, ή αν ασκήσει πλαγιαστικά το δικαίωμα του εργολάβου κατά του οικοπεδούχου, (βλ. ΟλΑΠ 850/82 ΕλΔ 24.36 και ΝοΒ 31.812, ΟλΑΠ 1237/82 ΝοΒ 31.1175.1177, ΑΠ 104/07 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1611/86 ΝοΒ

35.1049, ΕΑ 4025/93 ΕλΔ 36.709, ΕΑ 3682/88 ΑρχΝ ΛΘ.837). Επομένως, εάν ο τρίτος, αγοραστής με προσύμφωνο διαμερίσματος ανεγειρόμενης οικοδομής με το σύστημα της «αντιπαροχής», προκαταβάλει στον εργολάβο το τίμημα της πωλήσεως, που προβλέπεται να καταρτισθεί βάσει του προσυμφώνου, η απαίτηση του εργολάβου έναντι του οικοπεδούχου για την ανάλογη εργολαβική αμοιβή του, η οποία συνίσταται στην μεταβίβαση των ποσοστών συνιδιοκτησίας επί του οικοπέδου, που αντιστοιχούν στην προσυμφωνηθείσα να πωληθεί ιδιοκτησία, απευθείας προς τον τρίτο, εκ του προσυμφώνου δικαιούχο προσδοκίας, ως δεκτικό καταβολής για λογαριασμό του ίδιου του εργολάβου, δεν αποσβήνεται, αλλά είναι δυνατόν, ανάλογα με τις περιστάσεις, να θεωρηθεί ότι ασκείται αντίθετα με τα χρηστά ήθη, σε σχέση με κάποιον εκ των συναλλασσομένων, λαμβανομένων υπόψη των αμέσως κατωτέρω εκτιθεμένων. **Γ.** Κατά το άρθρο 175 ΑΚ η διάθεση ενός αντικειμένου, άρα και δικαιώματος, είναι άκυρη, εάν ο νόμος την απαγορεύει, (βλ. Β. Βαρθακοκοίλη, ΕρΝομΑν ΑΚ, υπ` άρθρο 175 και Μ. Χ. Καλογερά στον ΑΚ Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, άρθρο 177, σελ. 271-272, αριθ. 1-4). Απαγορευμένη διάθεση δικαιώματος μπορεί να πραγματοποιηθεί και με την κατάσχεση αυτού, (που αποτελεί ιδιόρρυθμη μορφή διάθεσης δικαιώματος), όταν η κατάσχεση αντίκειται σε απαγορευτική διάταξη του νόμου, οπότε αυτή είναι άκυρη, (ΟλΑΠ 1688/1983 ΝοΒ 32.1535, ΑΠ 345/1954 ΕΕΝ 21.615, ΕΑ 4876/2003 ΝΟΜΟΣ). Απαγορευτική διάταξη περιέχει και το άρθρο 281 ΑΚ, βάσει του οποίου η άσκηση του δικαιώματος, άρα και η διάθεσή του, ακόμη και υπό την μορφή της κατασχέσεως, απαγορεύεται, όταν είναι καταχρηστική, δηλαδή όταν υπερβαίνει προφανώς τα όρια, που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του. Διάθεση ή κατάσχεση δικαιώματος, αντικειμένη στο άρθρο 281 του ΑΚ, είναι συνεπώς άκυρη, διότι ο δικαιούχος στερείται στην περίπτωση αυτή της εξουσίας διάθεσης. Από τα ανωτέρω και από τη διάταξη του άρθρου 1022 του ΚΠολΔ, συνάγεται ότι για να διαταχθεί η κατάσχεση ειδικού περιουσιακού στοιχείου και ειδικότερα του εργολαβικού ανταλλάγματος, θα πρέπει ο δικαιούχος εργολάβος, να έχει την εξουσία διάθεσης του σχετικού δικαιώματος και να μην ασκεί αυτήν καταχρηστικά, διότι τότε μόνο επιτρέπεται κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου η μεταβίβασή του. Στην περίπτωση αυτή, ο επισπεύδων δανειστής, ως ασκών το δικαίωμα του καθ` ου η εκτέλεση οφειλέτου του - εργολάβου, υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς, στους οποίους θα υπαγόταν και ο τελευταίος αυτός, εάν ο ίδιος ασκούσε το δικαίωμά του. Όταν συνεπώς ο δικαιούχος του κατασχεθησομένου δικαιώματος, (καθ` ου η εκτέλεση), δεν έχει εξουσία να διαθέσει το δικαίωμά του, διότι η διάθεση θα ήταν καταχρηστική, για τον ίδιο λόγο δεν μπορούν και οι δανειστές του, να το πράξουν με την επιβολή κατάσχεσης κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, αλλά αποκρούονται από τον τρίτο που έχει έννομο συμφέρον με την ένσταση εκ του άρθ. 281 του ΑΚ, (βλ. ΟλΑΠ 448/1984 ΝοΒ 33.61, ΑΠ 1373/2008 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1547/2007 ΕλΔ 50.726,730 με σημ. Ι. Κατρά, ΑΠ 467/05 ΕλΔ 46.1432, ΑΠ 1163/02 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 751/2001 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1402/1994 ΕλΔ 1997.773, ΕΑ 851/09 ΝΟΜΟΣ). **Δ.** Δεν γίνεται δεκτή, όμως, η εφαρμογή του άρθρου 281 ΑΚ και στις περιπτώσεις άσκησης των γενικών ευχερειών που πηγάζουν από την ελευθερία δράσης του ατόμου στην κοινωνία, (βλ. ΟλΑΠ 33-34/1987 ΕλΔ 29.98-101 και ΑΠ 1547/2007 ό.π.). Τέτοια δε γενική ευχέρεια είναι και η μεταβίβαση σε τρίτο του πράγματος ή δικαιώματος από τον κύριο ή τον δικαιούχο, ενώ είχε δεσμευτεί, προηγουμένως, ενοχικώς με προσύμφωνο απέναντι στον με αυτό αντισυμβαλλόμενό του να μη μεταβιβάσει το ίδιο πράγμα σε άλλον. Ειδικότερα, προκει-

μένου για το προσύμφωνο, από τη διάταξη του άρθρου 166 ΑΚ προκύπτει ότι από αυτό γεννιούνται ανάμεσα στα μέρη αποκλειστικά ενοχικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, αφού τα μέρη δεσμεύονται κατά πρώτο και κύριο λόγο ενοχικώς μεταξύ τους να προβούν στις απαιτούμενες δηλώσεις της βούλησής τους για την κατάρτιση της κύριας σύμβασης και ευθύνονται το καθένα τους ενοχικώς απέναντι στο άλλο, για την περίπτωση της μη εκπλήρωσης αυτής της βασικής ενοχικής υποχρέωσής τους, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη μη εκπλήρωση των ενοχικών υποχρεώσεων επί αμφοτεροβαρών συμβάσεων. Παράλληλα, όμως, γεννιούνται από αυτό, κατ` άρθρο 288 ΑΚ, υποχρεώσεις ανάμεσα στα μέρη και δυνάμει της γενικότερης αρχής της καλόπιστης εκπλήρωσης των ενοχών, με συνέπεια ο κύριος του πράγματος, που υποσχέθηκε με το προσύμφωνο την μεταβίβασή του στον αντισυμβαλλόμενο του, για οποιαδήποτε νόμιμη αιτία, να δεσμεύεται ενοχικώς απέναντί του να μη μεταβιβάσει, κατά κυριότητα, το ίδιο αυτό πράγμα σε τρίτον, γιατί αν το κάνει, παραβιάζοντας αυτή την υποχρέωσή του, ευθύνεται ενοχικώς, απέναντι στον αντισυμβαλλόμενό του, σύμφωνα με τους κανόνες των άρθρων 335 και 382 ΑΚ για επιγενόμενη υπαίτια αδυναμία παροχής προς αποζημίωση. Η μεταβίβαση όμως αυτής της ίδιας της κυριότητας του πράγματος στον τρίτο θα είναι, κατά κανόνα, έγκυρη κατ` άρθρο 177 ΑΚ, σύμφωνα με το οποίο, στην περίπτωση, που η εξουσία διάθεσης απαλλοτριωτού δικαιώματος περιορίζεται με δικαιοπραξία, ο περιορισμός αυτός, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει κάτι άλλο, έχει μόνο ενοχική ενέργεια και δεν επιδρά στο κύρος της διάθεσης, περαιτέρω δε ο αποκτήσας τρίτος δεν υπέχει, κατά κανόνα, καμιά ευθύνη απέναντι στον εκ του προσυμφώνου δικαιούχο, (βλ. ΑΠ 1547/07 ό.π.). **Ε.** Από τα αμέσως προηγούμενα γίνεται εξαίρεση στις περιπτώσεις επιλήψιμης συμπεριφοράς, του τρίτου, προς τον οποίο έγινε η μεταβίβαση του πράγματος ή δικαιώματος από τον κύριο ή δικαιούχο, που είχε δεσμευθεί ενοχικώς με το προσύμφωνο απέναντι στον αντισυμβαλλόμενό του να μη μεταβιβάσει το ίδιο πράγμα ή δικαίωμα σε άλλον, αν η συμπεριφορά αυτή πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 178 ΑΚ, κατά την έννοια του οποίου αίρεται η δικαιοπρακτική δέσμευση και δεν επέρχονται τα αποτελέσματα της δικαιοπραξίας, όταν αυτή αντίκειται στα χρηστά ήθη. Ειδικότερα η ακυρότητα της σύμβασης μεταβίβασης του πράγματος ή του δικαιώματος προς τον τρίτο μπορεί να θεμελιωθεί στα άρθρα 178 και 281 ΑΚ, για αντίθεσή της στα χρηστά ήθη, αφού ως δικαιοπραξίες που εμπίπτουν σ` αυτή τη διάταξη πρέπει να θεωρηθούν και οι δικαιοπραξίες, οι οποίες συνιστούν γεγονός ζημιογόνο για τα συμφέροντα τρίτων προσώπων, με τρόπο που αντιβαίνει στα χρηστά ήθη, και τέτοια είναι βέβαια και η περίπτωση μιας σύμβασης, που έχει σκοπό τη στήριξη συμπεριφοράς ενός εκ των αντισυμβαλλομένων αντισυμβατικής σε σχέση με άλλη συμβατική του δέσμευση, κάτι που προφανώς προϋποθέτει, απαραιτήτως και πάλι, συμμέτοχος του ανήθικου αυτού σκοπού να είναι και ο τρίτος, (βλ. ΑΠ 1547/07 ό.π. και Γνωμ. Ι.Γ. Δεληγιάννη, Αρμ. 1998.1429)...» (ΕφΑθ 1973/2011, ΝΟΜΟΣ). «...Τέτοιο περιουσιακό στοιχείο έχει κριθεί ότι αποτελεί και η απαίτηση η προερχόμενη από προσύμφωνο μεταβίβασης ποσοστών εξ αδιαιρέτου οικοπέδου και εργολαβικής σύμβασης, προς ικανοποίηση του αιτούντος (οικοπεδούχου - πωλητή στην εργολαβική σύμβαση) κατά του οφειλέτη του στο στάδιο της εκτέλεσης εργολάβου (αγοραστή στην εργολαβική σύμβαση) (ΕφΘεσ 3344/1991, ΕλλΔνη 1994.1700). Δηλαδή, είναι δυνατή η κατάσχεση τέτοιας απαίτησης του με προσύμφωνο αγοραστή, της οποίας είναι επιτρεπτή η κατά το ουσιαστικό δίκαιο μεταβίβαση με εκχώρηση (άρθρο 455 επ. του ΑΚ) και η οποία,

εφόσον δεν είναι χρηματική, δεν μπορεί να κατασχεθεί κατά το άρθρο 982 του ΚΠολΔ, έστω και αν έχει εκπληρωθεί η αντιπαροχή του αγοραστή, από την οποία αυτή εξαρτάται (βλ. ΑΠ 1499/1992, ΕλλΔνη 35.393, ΑΠ 14/1991, ΝοΒ 40.530, ΕφΘεσ 969/1999, Αρμ 1999.851, ΕφΑθ 9737/1989, ΕλλΔνη 1991.1010, Νικολόπουλο σε ΕρμΚΠολΔ Κεραμέα - Κονδύλη - Νίκα, έκδ. 2000, τ. 2ος, άρθρ. 1022 επ. και ιδίως άρθρ. 1023, αριθ. 5, σελ. 2004)...» (ΜΠΛασιθίου 407/2004, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥΣ

«...Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 4694/1930 (όπως τροποποιήθηκε και ερμηνεύτηκε με τον α.ν 628/37, το ν.δ 914/41, το ν.δ 1051/42 και τον α.ν 113/67), του οποίου η ισχύς διατηρήθηκε με το άρθρο 52 παρ. 11 του ΕισΝΚΠολΔ, απαγορεύεται σε όλη τη διάρκεια της εκτελέσεως του έργου και ένα μήνα μετά την αποπεράτωση του η κατάσχεση των οφειλομένων προς εργολάβους σε αντάλλαγμα της κατασκευής έργου, για την εκτέλεση του οποίου ο εργολάβος χρησιμοποιεί την εργασία τρίτων ή προμηθεύεται προς τούτο υλικά από τρίτους ή μηχανήματα κ.λπ., εκτός εάν πρόκειται για απαιτήσεις από παροχή εργασίας ή προμήθειας υλικών για το έργο. Ο νόμος δεν κάνει διάκριση σε σχέση με την απαγόρευση της κατασχέσεως των ανωτέρω οφειλομένων ως προς το πρόσωπο του δικαιούχου της απαιτήσεως, ούτε ως προς το είδος του οφειλομένου στον εργολάβο ανταλλάγματος (αμοιβής) για την κατασκευή του έργου. Επομένως, σε περίπτωση εργολαβικής συμβάσεως για την ανέγερση πολυόροφης οικοδομής «με αντιπαροχή» οριζόντιων ιδιοκτησιών, η απαγόρευση της κατασχέσεως καταλαμβάνει και την απαίτηση του εργολάβου κατά του οικοπεδούχου προς μεταβίβαση της κυριότητας των ποσοστών εξ αδιαιρέτου επί του οικοπέδου μετά των αντιστοίχων οριζόντιων ιδιοκτησιών, η οποία συμφωνήθηκε έναντι της αμοιβής του με το οικείο εργολαβικό προσύμφωνο, ισχύει δε μέχρι ένα μήνα μετά την αποπεράτωση του έργου. Συνεπώς μετά **ένα μήνα από την αποπεράτωση του έργου δεν ισχύει η πιο πάνω απαγόρευση**. Περαιτέρω κατά την έννοια και το σκοπό της παραπάνω διατάξεως, η οποία αποβλέπει στην εξασφάλιση της απρόσκοπτης εκτέλεσης και αποπεράτωσης του έργου, η καθιερούμενη απαγόρευση της κατασχέσεως τάσσεται, τόσο υπέρ του εργολάβου, όσο και υπέρ του εργοδότη. Ετσι, σε περίπτωση κατασχέσεως εις χείρας του εργοδότη, ως τρίτου, των οφειλομένων απ` αυτόν, προς τον εργολάβο ως ανταλλάγματος της παροχής του έργου, δεν ισχύουν οι εκ των άρθρων 987 και 262 παρ. 2 ΚΠολΔ περιορισμοί των δυναμένων να προταθούν κατά της κατασχέσεως ενστάσεων του τρίτου για τον εργοδότη, στον οποίο παρέχεται το δικαίωμα να προσβάλει την κατάσχεση αυτή και για άλλους λόγους και μάλιστα για ουσιαστική ακυρότητα, που προκύπτει από το ακατάσχετο της αντίστοιχης απαιτήσεως, ως άνω, εξ ιδίου δικαίου πλέον, αφού η απαγόρευση θεσπίστηκε και προς το συμφέρον αυτού (εργοδότη), όπως προαναφέρθηκε. Τέλος, **εφόσον ο νόμος δεν διακρίνει, η απαγόρευση της κατασχέσεως του ειδικού αυτού περιουσιακού στοιχείου αφορά όχι μόνο στην αναγκαστική, αλλά και στη συντηρητική κατάσχεση**, αφού και η τελευταία επιφέρει δέσμευση διαθέσεως του περιουσιακού αυτού στοιχείου (άρθρο 715 παρ. 1 ΚΠολΔ). Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 1022 ΚΠολΔ «κατάσχεση μπορεί να γίνει και σε περιουσιακά δικαιώματα εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, τα οποία δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενα κατάσχεσης κατά

τη διαδικασία των άρθρων 953 παρ. 1 και 2, 982 και 992, ιδίως σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας, εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών, σε απαιτήσεις κατά τρίτων εξαρτώμενες από αντιπαροχή, εφόσον κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου επιτρέπεται η μεταβίβαση αυτών των δικαιωμάτων». Από την ανωτέρω διάταξη, με την οποία επιτρέπεται η κατάσχεση των ως άνω αναφερομένων περιουσιακών δικαιωμάτων του οφειλέτη, σε συνδυασμό με την προεκτεθείσα διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 ν. 4694/1930, η οποία ειδικά απαγορεύει σε όλη τη διάρκεια της εκτελέσεως του έργου και ένα μήνα μετά την αποπεράτωση του την κατάσχεση των οφειλομένων προς εργολάβους σε αντάλλαγμα της κατασκευής του έργου, αποβλέπει δε στην εξασφάλιση της απρόσκοπτης εκτέλεσης του έργου, όπως προαναφέρθηκε, προκύπτει ότι η τελευταία διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 ν. 4694/1930 ως ειδική υπερισχύει της παραπάνω γενικής του άρθρου 1022 ΚΠολΔ (ΑΠ 41/2003 ΝΟΜΟΣ)...» (ΕφΠατρών 1291/2007, ΑχΝομ 2008, σελ. 476). (ΕφΠατρών 95/2002 ΑχΝομ 2003, σελ. 247) (ΑΠ 41/2003, ΝοΒ 2003, σελ. 1619).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ ΑΓΟΡΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

«...'Οπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 410 και 411 του ΑΚ, υφίσταται γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου, κατά την οποία ο τελευταίος, αν και δεν έλαβε μέρος στην κατάρτιση της σύμβασης, δικαιούται ν` απαιτήσει την παροχή απ` αυτόν που υποσχέθηκε, αν προκύπτει τέτοια θέληση των μερών που έχουν συμβληθεί ή αυτό συνάγεται από τη φύση και το σκοπό της σύμβασης. Σε περίπτωση που καταρτίσθηκε γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου, όπως ορίζει το άρθρο 412 ΑΚ, εφόσον ο τρίτος, που έχει το δικαίωμα να απαιτήσει απευθείας την παροχή, δήλωσε προς αυτόν που υποσχέθηκε ότι θα ασκήσει το δικαίωμά του, ο δέκτης της υπόσχεσης δεν μπορεί να τον απαλλάξει από την υποχρέωσή του. Η δήλωση αυτή του τρίτου είναι άτυπη, απευθύνεται προς εκείνον που υποσχέθηκε, αποτελεί άσκηση διαπλαστικού δικαιώματος και μπορεί να γίνει και με την άσκηση αγωγής του τρίτου ή την επίδοση άλλου δικογράφου προς εκείνον που υποσχέθηκε. Με τη δήλωση του τρίτου προς εκείνον που υποσχέθηκε, ότι (ο τρίτος) θα ασκήσει το δικαίωμά του, αυτό γίνεται πλέον ανέκκλητο και δεν επιτρέπεται εφεξής ανάκληση ή τροποποίηση του δικαιώματος του τρίτου (Λιτζερόπουλος, Ερμ. ΑΚ άρθρο 411, αριθμ. 33 - βλ. Γεωργιάδης, στον ΑΚ Γεωργιάδη-Σταθοπούλου, άρθρο 412, αριθμ. 7, 8, 9). Γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου υφίσταται και στην περίπτωση προσυμφώνου πώλησης ακινήτου, όταν συμφωνείται ότι την κατάρτιση της οριστικής σύμβασης δικαιούται να απαιτήσει στο όνομά του απευθείας ο κατονομαζόμενος στο προσύμφωνο τρίτος, που δεν είναι συμβαλλόμενος κατά την κατάρτιση του προσυμφώνου. Το ίδιο συμβαίνει και όταν συμφωνείται ότι εκείνος που υποσχέθηκε την πώληση του ακινήτου είναι υποχρεωμένος να καταρτίσει την οριστική σύμβαση πώλησης, είτε στο όνομα εκείνου στον οποίο έδωσε την υπόσχεση είτε στο όνομα κατονομαζομένου τρίτου, όταν το ζητήσει ο ένας από αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, εάν ο κατονομαζόμενος τρίτος δηλώσει σ` εκείνον που έδωσε την υπόσχεση ότι πρόκειται ν` ασκήσει το δικαίωμα να καταρτισθεί στο δικό του όνομα η οριστική σύμβαση πώλησης, γίνεται πλέον ανέκκλητο το δικαίωμα του τρίτου να μεταβιβασθεί σε αυτόν το ακίνητο, να καταρτισθεί δηλαδή στο όνομά του η οριστική σύμβαση πώλησης και εκλείπει η αρχικη ή υποκειμενική διάζευξη, σε σχέση με το πρόσωπο προς το οποίο υφίστατααι υποχρέωση μεταβίβασης του ακινήτου. Εκτοτε, εκείνος που είχε συμβληθεί στο προσύμφωνο με τον

πωλητή, δεν έχει αξίωση να απαιτήσει, τη μεταβίβαση σε αυτόν του ακινήτου, δικαιούμενος μόνο να απαιτήσει, έναντι εκείνου που υποσχέθηκε την πώληση, την προς τον τρίτο μεταβίβαση του ακινήτου, την κατάρτιση δηλαδή του οριστικού συμβολαίου στο όνομα του τρίτου. Η δήλωση, εξάλλου, του τρίτου προς εκείνον που έδωσε την υπόσχεση, ότι θα ασκήσει το δικαίωμά του να απαιτήσει τη μεταβίβαση σ αυτόν του ακινητου, απο την οποία ο μόνος δικαιούχος είναι αυτός, αφού εκλείπει έκτοτε ενδεχόμενη υποκειμενική διάζευξη που είχε τεθεί στο προσύμφωνο, μπορεί να γίνει τουλάχιστον έως το χρόνο επιβολής της κατάσχεσης, ο οποίος, σε περίπτωση που επιτράπηκε κατάσχεση της απαίτησης για μεταβίβαση του ακινήτου, δεν είναι ο χρόνος της επίδοσης του εκτελεστού τίτλου ή της υποβολής στο δικαστήριο της αίτησης να επιτραπεί η κατάσχεση του περιουσιακού στοιχείου αυτού, αλλά εκείνος της επίδοσης της απόφασης που επιτρέπει τέτοια κατάσχεση, αφ` ότου, σύμφωνα με το άρθρο 1025 παρ. 2 ΚΠολΔ, απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση, η διάθεση του κατασχεμένου (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλ., Β` έκδ., υπό το άρθρο 949 παρ. 238α, σημ. 16, σελ. 657, υπό το άρθρο 1022 παρ. 680 η`, σελ. 2329-2330 και υπό το άρθρο 1025 παρ. 691, σελ. 2348 επ.)...» (ΕφΘεσ 969/1999, Αρμ. 1999, σελ. 851).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

«...Λόγω της ιδιομορφίας των, κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, περιουσιακών δικαιωμάτων και της εντεύθεν δυσχέρειας υπαγωγής των θεμάτων καθ` έκαστο σε κοινούς κανόνες, καθορίστηκε αφενός μεν το δικαστήριο να διατάσσει την κατάσχεση αυτών, δυνάμενο μάλιστα και να μην επιτρέψει αυτήν (άρθ. 1023), αφετέρου δε να ορίζει και τα, κατά την κρίση του, πρόσφορα μέσα για την αξιοποίηση του δικαιώματος (άρθ. 1024). Επομένως, η επιβολή κατασχέσεως κατά τα άρθρα 1022 επ. ΚΠολΔ προϋποθέτει: **1)** περιουσιακό δικαίωμα πέραν των διαλαμβανόμενων στα άρθρα 953 επ. 982 επ. και 992 επ., δεκτικό μεταβιβάσεως, και **2)** δικαστική απόφαση. Ως περιουσιακό δικαίωμα νοείται το δικαίωμα, το οποίο χωρίς να υπόκειται στην κατάσχεση των άνω άρθρων (κινητών, απαιτήσεων και κινητών σε χέρια τρίτου, ακινήτων, πλοίων κ.λπ.) αποτελεί ή είναι δυνατόν να αποτελέσει αντικείμενο ιδιωτικών συναλλαγών, και ως εκ τούτου έχει χρηματική αξία κατά τις συναλλαγές. Γενικά στη ρύθμιση των άρθρων 1022 επ. υπάγεται οποιοδήποτε περιουσιακής φύσεως δικαίωμα του οφειλέτη, μη υποκείμενο σε κατάσχεση κατά τις άνω διατάξεις. Όπως δε προκύπτει και από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 1022, η αναφορά ορισμένων δικαιωμάτων είναι ενδεικτική και επομένως και άλλα δικαιώματα, μη ρητώς κατονομαζόμενα από τον νόμο, είναι δυνατόν να κατασχεθούν κατά το σύστημα των άρθρων 1022 επ., που κατά βάση αναζητούνται στο πλαίσιο του ουσιαστικού δικαίου, το οποίο προσδιορίζει τη φύση, έννοια, περιεχόμενο, ιδίως δε την υποκειμενική αλλοίωση (μεταβίβαση) και εξέλιξη του δικαιώματος. Περαιτέρω, η απαγόρευση της μεταβιβάσεως του δικαιώματος πρέπει να προκύπτει από τον νόμο ή να είναι συνέπεια του προσωποπαγούς χαρακτήρα του. Η επιχείρηση (ως αντικείμενο δικαίου), σύμφωνα με τον επιστημονικό ορισμό που έχει επικρατήσει, αποτελεί σύνολο ποικίλων ανομοιογενών στοιχείων, πραγμάτων, δικαιωμάτων, άυλων αγαθών (εμπορική επωνυμία, σήμα, διακριτικά γνωρίσματα), πραγματικών καταστάσεων και σχέσεων προς την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται (πελατεία φήμη, θέση καταστήματος, αναπτυξιακές προοπτικές και ελπίδες), το οποίο (σύνολο) τελεί υπό οικονομική οργάνωση και ενότητα που ανήκει σε ορισμένο φορέα. Έτσι η επιχείρη-

ση συνιστά αναμφίβολα μία οικονομική ενότητα, που οργανώνεται στη βάση μιας συγκεκριμένης επιχειρηματικής ιδέας και δραστηριότητας, οι οποίες αποτελούν προϊόν της διανοίας τού (φυσικού ή νομικού) επιχειρηματία. Με την έννοια αυτήν η επιχείρηση συνιστά αυτή καθαυτή άυλο αγαθό, που περιλαμβάνει το σύνολο των κατ` ιδίαν εμπραγμάτων, ενοχικών ή άλλων επί άυλων αγαθών δικαιωμάτων, με τα οποία ο επιχειρηματίας εξουσιάζει καθένα από τα περιουσιακά στοιχεία από τα οποία απαρτίζεται η επιχείρηση, όπως ακίνητα, κινητά, επωνυμία, σήμα, διακριτικά γνωρίσματα. Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναγνωρίζουν την αυτοτέλεια και αυθυπαρξία της επιχείρησης ως συνόλου, αφού προβλέπεται η «μεταβίβαση», «εκποίηση», «πώληση», «επιδίκαση» και «αναγκαστική διαχείριση» επιχείρησης (βλ. άρθρα 479, 1624 εδ. 6 ΑΚ 483,1034 επ ΚΠολΔ, 18 ν.δ. 3562/1956, 46 α.ν. 1892/1990, 4 § 2 ν. 4112/1929, 22, ν. 2239/1994, κ.ά.). Αποτελεί επομένως η επιχείρηση, ως σύνολο, αντικείμενο δικαιώματος, που είναι **α)** περιουσιακό, αφού έχει καθ` εαυτό χρηματική αξία, η οποία πολλές φορές υπερβαίνει το σύνολο της αξίας των περιουσιακών δικαιωμάτων και στοιχείων της, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας καθενός από τα περιουσιακά δικαιώματα και στοιχεία της επιχείρησης και **β)** μεταβιβάσιμο, αφού, όπως από τα προεκτεθέντα προκύπτει, επιτρέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου η μεταβίβαση της, η οποία συντελείται διά της μεταβιβάσεως καθενός στοιχείου της. Κατ` ακολουθία, το άυλο αγαθό της επιχείρησης, ως σύνολο, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατασχέσεως ως ειδικό περιουσιακό στοιχείο κατά το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, κατά το οποίο η έννοια του δικαιώματος δεν είναι η αυστηρά νομική, αλλά περιουσιακή,ώστε να περιλαμβάνονται όχι μόνο τα νομικώς αλλά και τα οικονομικώς αυθύπαρκτα δικαιώματα. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει και τα κατ` ιδίαν (εμπράγματα, ενοχικά κ.λπ.) δικαιώματα, καθώς και τα ιδιαίτερα δικαιώματα επί άυλων αγαθών (σήματος, διακριτικού γνωρίσματος κ.λπ.), κατά τρόπο ώστε ο αποκτών διά του πλειστηριασμού να συνεχίζει την επιχείρηση και να καθίσταται δικαιούχος όλων των επί μέρους δικαιωμάτων. Δεν έχει δε σημασία το γεγονός ότι η μεταβίβαση των επί μέρους δικαιωμάτων της επιχείρησης δεν συντελείται με μία πράξη αλλά απαιτείται η τήρηση των διατυπώσεων για τη μεταβίβαση καθενός δικαιώματος, ούτε παρεμποδίζει την κατάσχεση της επιχείρησης η καθιέρωση του θεσμού της αναγκαστικής διαχείρισης, ως αυτοτελούς μέσου εκτελέσεως, αντικείμενο της οποίας είναι τα εισοδήματα της επιχείρησης, ενώ με την κατάσχεση αποσκοπείται να περιέλθει στους δανειστές το προϊόν από την εκποίηση της, διατηρείται δε συγχρόνως η επιχείρηση ως ενότητα και αυθύπαρκτη οικονομική μονάδα (ΟλΑΠ 7/2009, Δ 2009.634)... Πρόσφορο δε μέσο για την αξιοποίηση του δικαιώματος επί της επιχείρησης της καθ` ης και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της, σύμφωνα με το άρθρο 1024 § 1 ΚΠολΔ, κρίνεται η με πλειστηριασμό διάθεσή τους ενώπιον συμβολαιογράφου που ορίζεται υπάλληλος του πλειστηριασμού, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο διατακτικό. Τέλος, παράβολο ερημοδικίας δεν θα πρέπει να οριστεί για την απούσα καθ` ης η αίτηση, αφού στις υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας αποκλείεται η άσκηση ανακοπής ερημοδικίας στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας (βλ. ΑΠ 183/1983, ΝοΒ 1983.1549)...» (ΜΠΑθ 5845/2010, ΕΕμπΔ 2011, σελ. 820, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΗΜΑΤΟΣ – ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΩΝ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΩΝ – ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ - ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

«...Ενόψει της δυνατότητας που παρέχει η διάταξη για τη συντηρητική κατάσχεση γενικά όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη (είτε βρίσκονται στα χέρια

του είτε στα χέρια τρίτου), μέσα στην έννοια των οποίων αναμφίβολα εντάσσονται και τα ενδεικτικώς απαριθμούμενα στο άρθρο 1022 ειδικά περιουσιακά στοιχεία, πρέπει να γίνει δεκτό ότι και τα τελευταία υπόκεινται σε συντηρητική κατάσχεση (ΕφΑθ 1041/78 ΝοΒ 27.1501, ΜΠΘεσ 31819/2004 ΤΝΠΔΣΑ, ΜΠΒολ 1463/96 ΕλλΔνη 39.217 και Μπρίνια, Δ 1.566 επ., Τζίφρα, ΕΕΝ 38.1, Ράμμο, Αρμ 23.881, Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, αρθρ. 707 αριθμ. 8). Επομένως, είναι νόμω επιτρεπτή ή συντηρητική κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων (πλην των κατά τις διατάξεις του ΚΠολΔ ακατάσχετων και των υποκειμένων εις άμεσον φθορά: αρθρ. 710 ΚΠολΔ) αφού, υπό την αμέσως ανωτέρω επιφύλαξη, παν δυνάμενο να κατασχεθεί αναγκαστικώς κατάσχεται και συντηρητικώς. Η απόφαση δε η οποία διατάσσει την συντηρητική κατάσχεση πρέπει να διαλαμβάνει ειδικώς το ειδικό περιουσιακό στοιχείο για το οποίο χορηγείται η άδεια προς επιβολή του εν λόγω ασφαλιστικού μέτρου. Αν πρόκειται για δικαίωμα για τη σύσταση ή μεταβίβαση του οποίου απαιτείται καταχώρηση σε δημόσια βιβλία, π.χ. στα βιβλία ευρεσιτεχνιών (αρθρ. 33 του ν. 2527/20) ή βιβλία σημάτων (αρθρ. 14 παρ. 1 του ν. 2239/1994), πρέπει η απόφαση να σημειώνεται στο περιθώριο του βιβλίου στο οποίο έχει γίνει η καταχώρηση του δικαιώματος και μάλιστα μέσα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση στον οφειλέτη (αρθρ. 1025 παρ. 1, 707 και 700 παρ. 1 ΚΠολΔ). Τέλος, η δέσμευση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων, που επέρχεται με τη συντηρητική κατάσχεσή τους, είναι μόνον νομική, υπό την έννοια ότι απαγορεύεται μόνον η διάθεση τους και ουδεμία σχέση έχει με την εκμετάλλευση αυτών, η οποία εξακολουθεί να ανήκει στον κύριο - δικαιούχο του ειδικού περιουσιακού στοιχείου. Τούτο συνάγεται από το μη διορισμό μεσεγγυούχου, που δεν συμβιβάζεται με τη φύση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι κυρίως άυλα αγαθά, ενώ η μεσεγγύηση συνιστά υλική δέσμευση αυτών που κατάσχονται (βλ. Βαθρακοκοίλη, ό.π. παρ. 9)...» (ΜΠΑθ 270/2013, ΝΟΜΟΣ). «...Μεταξύ των δικαιωμάτων της βιομηχανικής ιδιοκτησίας περιλαμβάνεται και η επωνυμία η οποία διακρίνει ορισμένη εμπορική, βιομηχανική, γεωργική κ.λ.π. επιχείρηση. Ανεξάρτητα δε από τις αμφισβητήσεις ως προς τον φορέα του δικαιώματος της επωνυμίας (Δελούκας, Η εμπορική επιχείρησις, έκδ. 1979, σ. 35 επ.) είτε δηλαδή ανήκει σε ορισμένο έμπορο είτε προσδιορίζει ορισμένη επιχείρηση, δυσχέρεια εμφανίζει η δυνατότητα κατασχέσεως της επωνυμίας. Και αυτό όχι μόνο γιατί η επωνυμία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με ορισμένη επιχείρηση, αλλά και γιατί αυτή συνήθως απαρτίζεται από το όνομα του δικαιούχου ή συνδέεται με το όνομα και την προσωπικότητα του φορέως. Η δυνατότητα δε κατασχέσεως της επω- νυμίας εξαρτάται άμεσα από την δυνατότητα μεταβιβάσεως της επωνυμίας. Κατ` αρχήν μετά το ν. 184/1914 η διάσπαση της αρχής της αλήθειας της επω- νυμίας υπέρ της αρχής της διάρκειας και ως εκ τούτου το μεταβιβαστό της επωνυμίας (ατομικής ή εταιρικής), τόσο αιτία θανάτου, όσο και με πράξη εν ζωή, λύθηκε κατά την ορθότερη και κρατούσα άποψη με το άρθρο 58 εδ. 2 ν. 184/1914 (Δελούκας, ό.π., Σημίτης, ΕΕΝ 1937, 196, ΑΠ 72/1953 ΝοΒ 1953.105, ΕφΠατρ 29/1966 ΕΕμπΔ 1967.51 **αντίθετα** Τσιριντάνης, Στοιχεία, τ. Α`, σ. 139 επ.). Συνεπώς το θέμα, το οποίο απασχολεί τη θεωρία και τη νομολογία συνίσταται στο εάν η μεταβίβαση της εταιρικής επωνυμίας χωρεί μόνο μαζί με την εταιρική επιχείρηση (έτσι Δελούκας, ό.π., σ. 132 έπ., Παμπούκης, Δίκαιο διακριτικών γνωρισμάτων, σ. 73, Ν. Ρόκας, Αθέμιτος ανταγωνισμός, σ. 153, Σπηλιόπουλος, παρατ. στην Α.Π 72/1953 ΝοΒ 1953, 106 έπ., ΕφΠατρ 29/1966 ΕΕμπΔ 1967.51, ΠΠΠατρ 3800/1955 ΕΕμπΔ 1956.295. Υπέρ της αυτοτελούς μεταβιβάσεως της επωνυμίας Σημίτης, ΕΕΝ 1937.199 σημ. 48, Πέρδικας, ΕΕΝ 1935.125, Καραβάς, Εγχειρίδιον παρ. 118 σ. 127, ΑΠ 72/1953 ΝοΒ 1953.106 έπ.). Αυτός δε ο προβληματισμός

οφείλεται στο ότι δεν υπάρχει θετική διάταξη. Η επωνυμία έχει την ικανότητα να διακρίνει και την επιχείρηση, γιατί ο έμπορος προσδιορίζεται με την επωνυμία του στην επαγγελματική του σφαίρα, ως φορέας δηλαδή συγκεκριμένης επιχειρήσεως, η οποία έχει καθιερωθεί στις συναλλαγές. Έχει δε περουσιακή αξία, η οποία είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την επιχείρηση. Λόγοι επομένως προστασίας των συναλλασσομένων, ως επίσης και η ανάγκη διατηρήσεως υπέρ του εκάστοτε φορέως της επιχειρήσεως της οικονομικής αξίας, την οποία έχει για την επιχείρηση η επιβληθείσα επωνυμία στις συναλλαγές, συνηγορούν υπέρ της μεταβιβάσεως του δικαιώματος της επωνυμίας μαζί με την επιχείρηση. Υπέρ αυτής της λύσεως συνηγορεί άλλωστε και το γεγονός, ότι η μεταβίβαση άλλων άυλων αγαθών ανάλογα προς την επωνυμία, όπως π.χ. το σήμα, δεν μπορεί να μεταβιβαστεί χωριστά, χωρίς δηλαδή μεταβίβαση και της επιχειρήσεως, στην οποία αυτό αφορά (άρθ. 20 ά.ν. 1998/1939). Η ικανή αναλογία μεταξύ σήματος και επωνυμίας (και τα δύο άυλα αγαθά, δυνατότητα σχηματισμού του σήματος από την επωνυμία) μπορεί, πέρα από την ενυπάρχουσα στη μεταβίβαση της επωνυμίας τελολογία, να προσδώσει με την αναλογική εφαρμογή του άρθρ. 20 ά.ν. 1998/1939 νομική κάλυψη στην μεταβίβαση της επωνυμίας μαζί με την επιχείρηση. Διαφορετική νομική μεταχείρηση σήματος και επωνυμίας από πλευράς μεταβιβάσεως δεν θεωρείται δικαιολογημένη. (Σκούρας, Η νομική ρύθμιση της εκκαθαρίσεως ΟΕ, έκδ. 1979, σ. 546 έπ.) Στην κατηγορία των άυλων αγαθών ανήκουν και περιλαμβάνονται στην έννοια της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και τα διακριτικά γνωρίσματα (τίτλοι). Ειδική νομοθεσία δεν υπάρχει, αλλά σποραδικές διατάξεις αναγνωρίζουν την ύπαρξη και προστατεύουν το σχετικό δικαίωμα επ` αυτών (βλ. άρθρα 1, 3 5, 10 ν. 146/1914, 54, 59 ν. 184/1914, ν. 1998/1939 και 3205/1955 περί σημάτων). Είναι δε διακριτικό γνώρισμα ή οποιαδήποτε «ένδειξις» (ιδέα, παράσταση, κ.λ.π.) με την οποία προσδιορίζεται και διακρίνεται στις συναλλαγές η οικονομική δραστηριότητα ορισμένου προσώπου, καθώς και τα μέσα, τα οποία χρησιμοποιεί ορισμένο πρόσωπο κατά την άσκηση της δραστηριότητας του (Παμπούκης, Το δίκαιο των διακριτικών γνωρισμάτων έκδ. 1965, σ. 40 έπ., 110 έπ.). Ο διακριτικός τίτλος έχει στα πλαίσια της επιχειρήσεως σχετική αξία σαν σύμβολο του προσδιοριζομένου αντικειμένου, αφού ο χαρακτήρας του είναι παρακολουθηματικός και ανεξάρτητος από την προσωπικότητα του φορέα της επιχειρήσεως. Η οικονομική του όμως αξία είναι μειωμένη, εφόσον δεν απολαμβάνει την προστασία του σήματος. Παρόλα αυτά είναι δυνατή η μεταβίβασή του και η κατάσχεσή του πάντοτε μαζί με την επιχείρηση, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας περί σήματος, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ειδική νομοθετική ρύθμιση για τη δυνατότητα μεταβιβάσεώς του (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλ. έκδ. 1982 παρ. 680γ, ΑΠ 1079/1979 ΝοΒ 28.498)...» (ΜΠΑθ 3115/1989 ΕλλΔνη 1990, σελ. 396)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

«...Με τη διάταξη του άρθρου 953 παρ. 1 του ΚΠολΔ, ορίζεται ότι κατάσχεση μπορεί να γίνει στα κινητά πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη. Κινητά πράγματα είναι όσα έχουν αυθύπαρκτη νομική υπόσταση, ως μέρος του περιουσιακού συνόλου του οφειλέτη, κατά την καθοριζόμενη στο αστικό δίκαιο έννοια, είτε ως σύνολο τους, είτε και κατ` ιδανικό τους μέρος. Στην κατηγορία των κινητών πραγμάτων εντάσσονται και τα χρεόγραφα, τα οποία, κατά συνέπεια κατάσχονται κατά τις παραπάνω διατάξεις. Μεταξύ των χρεογράφων περιλαμβάνονται και τα χρηματιστηριακά πράγματα, δηλαδή τα «αναγραφόμενα» στο δελτίο του Χρηματιστηρίου Αξιών, των οποίων ο πλειστηριασμός διέπεται και

υπό του άρθρου 967 ΚΠολΔ. Ειδικότερα, ως προς τις μετοχές ανώνυμης εταιρίας πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ ονομαστικών και ανωνύμων μετοχών. Αν πρόκειται για ανώνυμες μετοχές ή κατάσχεση και ο πλειστηριασμός θα γίνει κατά τις διατάξεις των άρθρων 953 επ., εφαρμοζομένου και του άρθρου 967 παρ. 1 ΚΠολΔ, εφόσον πρόκειται περί μετοχών αναγραφομένων στο δελτίο του Χρηματιστηρίου Αξιών. Άλλως θα τύχουν εφαρμογής οι κοινές διατάξεις των άρθρων 953 επ. περί κατασχέσεως και πλειστηριασμού κινητών πραγμάτων (βλ. Ι. Μπρίνια Αναγκ. Εκτέλεση, αρθ. 953, σελ. 709 επ., Β. Βαθρακοκοίλη κατ` άρθρο ΕρμΚΠολΔ, τ. Ε`, αρθ. 953, σελ. 674 επ.)...» (ΜΠΡόδου 1669/2008, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΕΠΕ

«...Στην έννοια των ειδικών περιουσιακών στοιχείων της ανωτέρω διάταξης περιλαμβάνεται και το εταιρικό μερίδιο των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, αφού τούτο, καθώς δεν εμπίπτει στα κατασχόμενα κατά τα άρθρα 953, 982 και 992 ΚΠολΔ, συνιστά ιδιόρρυθμο περιουσιακό δικαίωμα, ήτοι στοιχείο της περιουσίας του εταίρου, το οποίο του παρέχει δικαίωμα στα κέρδη, έλεγχο των εταιρικών υποθέσεων και μπορεί να μεταβιβαστεί. Σύμφωνα δε με το άρθρο 1023 § 2 ΚΠολΔ, το Δικαστήριο δικαιούται, χωρίς και να υποχρεούται, να απορρίψει την αίτηση κατάσχεσης σε δύο περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο περιπτώσεις, ήτοι **α)** αν κρίνει ότι είναι δύσκολο να γίνει η αναγκαστική εκτέλεση και **β)** αν το αποτέλεσμα της θα είναι ασύμφορο. Ως δυσχέρεια της αναγκαστικής εκτέλεσης νοείται η τυχόν δυσχέρεια που μπορεί να προκύψει όσον αφορά στην αξιοποίηση του δικαιώματος δια της αναγκαστικής εκτελέσεως κατά την εκτελεστική διαδικασία, λόγω της ιδιόμορφης φύσης και του περιεχομένου του υπό κατάσχεση στοιχείου, όπως π.χ. σε περίπτωση κατάσχεσης τίτλου επιχείρησης, ως διακριτικού γνωρίσματος, με συνέπεια την αποκοπή του από την υπόλοιπη επιχείρηση και όχι η δυσχέρεια που προκύπτει από τη διενέργεια των επί μέρους διαδικαστικών πράξεων της αναγκαστικής εκτελέσεως (βλ. Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεσις τ. Ε`, β` έκδ., σ. 2336). Η κρίση δε για το ασύμφορο του αποτελέσματος της εκτέλεσης συνίσταται στην πιθανολόγηση ότι ο δανειστής δεν θα ικανοποιηθεί από το αποτέλεσμα της αναγκαστικής εκτέλεσης του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου (ΕφΠειρ 367/2001 ΔΕΕ 2002.66). Επί πλέον, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1, 10, 14, 30 παρ. 1, 34, 35 παρ. 1 του ν. 3190/1955 και 1022, 1023 ΚΠολΔ συνάγεται ότι, επί εταιριών περιορισμένης ευθύνης, τα εταιρικά μερίδια είναι δεκτικά αναγκαστικής κατασχέσεως κατά τα άρθρα 1022 επ. ΚΠολΔ μετά από άδεια που δίδεται από το αρμόδιο δικαστήριο κατά την ειδική διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Αν η δικαστική απόφαση επιτρέψει την κατάσχεση του σε Ε.Π.Ε. εταιρικού μεριδίου και τον βάσει της εν λόγω κατασχέσεως αναγκαστικό πλειστηριασμό αυτού του περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη, εκείνος που θα αναδειχθεί υπερτιμητής σ` αυτόν τον πλειστηριασμό θα αποκτήσει το εταιρικό μερίδιο και, συνεπώς, τις εξ αυτού απαιτήσεις αλλά και τις εξ αυτού υποχρεώσεις (ΕφΑθ 4345/1991 ΕλλΔνη 1993.615). Η ρύθμιση των διατάξεων των άρθρων 1022 επ. ΚΠολΔ προϋποθέτει, όπως προαναφέρθηκε, ότι το περιουσιακό δικαίωμα που πρόκειται να κατασχεθεί με την παραπάνω διαδικασία, να μην είναι δεκτικό κατάσχεσης κατά τις διατάξεις των άρθρων 953 επ., 982 επ., 992 επ. ΚΠολΔ. Ως προς τις μετοχές ανώνυμης εταιρίας, η κατάσχεση και ο πλειστηριασμός τους γίνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 953 επ. ΚΠολΔ, επομένως δεν ακολουθείται ως προς αυτές η διαδικασία των άρθρων 1022 επ. ΚΠολΔ. Επομένως, η αίτηση είναι εν μέρει νόμιμη, στηριζόμενη στις δια-

τάξεις των άρθρων 747, 746 εδ. β`, 1022, 1024 ΚΠολΔ, 28, 29, 30 ν. 3190/1955 μόνον ως προς την κατάσχεση εταιρικών μεριδίων ΕΠΕ, ενώ ως προς την κατάσχεση μετοχών ΑΕ, που σύμφωνα με τα παραπάνω κατάσχονται κατά τις κοινές διατάξεις και όχι κατά την 1022 ΚΠολΔ, η αίτηση είναι μη νόμιμη και πρέπει να απορριφθεί...» (ΕφΘεσ 205/2008, ΕπισκΕμπΔικ 205/2008, ΝΟΜΟΣ) (ΕφΠειρ 367/2001, ΔΕΕ 2002, σελ. 66). «...Τέτοιο περιουσιακό δικαίωμα είναι και τα εταιρικά μερίδια των εταίρων της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, τα οποία μπορούν να κατασχεθούν κατά το άνω άρθρο από τους ατομικούς δανειστές του εταίρου στον οποίο ανήκουν. Η κατάσχεση διατάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 1023 ΚΠολΔ, από το Μονομελές Πρωτοδικείο **(ήδη Ειρηνοδικείο)** κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. ....» (ΕφΛαρ 412/2012, ΝΟΜΟΣ). «...Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 30 παρ. 1 και 3 και 31 του ν. 3190/1955 «περί εταιριών περιορισμένης ευθύνης» συνάγεται σαφώς, ότι τα εταιρικά μερίδια των εταίρων της ΕΠΕ μπορούν να κατασχεθούν συντηρητικά ή αναγκαστικά, ύστερα από άδεια του, Προέδρου Πρωτοδικών **(ήδη Ειρηνοδικείου)**, ακόμη και στην περίπτωση που η μεταβίβαση τους απαγορεύεται από το καταστατικό, ενώ οι εταίροι μπορούν να υπερθεματίσουν κατά τον πλειστηριασμό της εταιρικής μερίδας και μάλιστα προτιμώνται έναντι τρίτου που προσφέρει ίσο τίμημα. Το εταιρικό, λοιπόν, μερίδιο εταιρίας περιορισμένης ευθύνης δεν είναι πράγμα, κατά την έννοια του άρθρου 947 ΑΚ, ούτε απαίτηση κατά της εταιρίας, ώστε ο εταίρος να εμφανίζεται ως δανειστής της εταιρίας, αλλά συνιστά ιδιόρρυθμο περιουσιακό δικαίωμα, το οποίο αποτελεί στοιχείο της περιουσίας του εταίρου και παρέχει σ` αυτόν δικαίωμα στα κέρδη, στον έλεγχο των εταιρικών υποθέσεων, συμμετοχής στις συνελεύσεις και στην εναπομείνασα μετά την εκκαθάριση εταιρική περιουσία, γι αυτό άλλωστε ο εταίρος μπορεί να το μεταβιβάσει, ενεχυριάσει, εκμισθώσει και να συστήσει σ` αυτό επικαρπία....Υπό το καθεστώς του ΚΠολΔ, η εταιρική μερίδα ΕΠΕ είναι δεκτική κατασχέσεως, όχι ύστερα από άδεια του Προέδρου Πρωτοδικών **(ήδη Ειρηνοδικείου)** αλλά σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1022 επ. ΚΠολΔ, η οποία (κατάσχεση) διατάσσεται ύστερα από αίτηση του υπέρ ου η εκτέλεση από το Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (αρθρ. 1023 παρ. 1 ΚΠολΔ) (Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας/Νικολόπουλος), ΚΠολΔ, άρθ. 1022, αρ. 4, ΕφΘεσ 78/2000. ΕπισκΕΔ 2000.770, ΕφΑθ 4345/1991 ΕλΔ 34.615, ΕφΑθ 3690/1983 ΕλΔ 24.1077, ΕφΔωδ 316/1985 Δ 8.278, ΜΠΡοδ 392/2005, Νόμος). Ωστόσο, το δικαίωμα προτίμησης των εταίρων που προβλέπεται στη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 3190/1955 δεν θίγεται, αφού η διάταξη αυτή εξακολουθεί να ισχύει, στο βαθμό που δεν είναι ασυμβίβαστη με το σύστημα των άρθρων 1022 επ. ΚΠολΔ (Β. Βαθρακοκοίλης, ΚΠολΔ ερμηνευτική - νομολογιακή ανάλυση κατ` άρθρο, 1997, αρθρ. 1022, αρ. 18, σελ. 581, ΜΠΘ 27.354/1998, αδημ.)...» (ΜΠΘεσ 42297/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΓΙΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

«...Γενικώς οποιασδήποτε περιουσιακής φύσης δικαίωμα του οφειλέτη υπάγεται στη ρύθμιση της διάταξης αυτής (άρθρο 1022 ΚΠολΔ), είτε είναι απόλυτο που ισχύει έναντι πάντων, με την έννοια ότι επί ορισμένου αντικειμένου εξουσίαση είναι αποκλειστική, καθένας οφείλει να την αναγνωρίζει και να τη σέβεται, είτε είναι σχετικό που η ενέργειά του στρέφεται έναντι ορισμένου μόνον προσώπου που το υποχρεώνει να προβεί σε ορισμένη πράξη ή παράλειψη, όπως τέτοιο είναι το ενοχικό.

Υπάρχουν όμως και δικαιώματα προσωποπαγή που συνδέονται δηλαδή στενά και αποκλειστικά με συγκεκριμένο πρόσωπο ώστε να μην μπορούν, να μεταβιβασθούν, αλλά ενδεχομένως να επιτρέπεται η μεταβίβαση της ενάσκησης τους (βλ. για τις διακρίσεις των δικαιωμάτων Ι.Γ. Δεληγιάννη, Εισηγήσεις Αστικού Δικαίου, έκδ. 1976, σ. 43 επ., Κ. Σημαντήρα, Γενικαί Αρχαί του Αστικού Δικαίου έκδ. β` σ. 127 και 128, Ν. Παπαντωνίου, Γενικές Αρχές του Αστικού Δικαίου, έκδ. 1978, σ. 144 επ.). Δεύτερη προϋπόθεση εφαρμογής της παραπάνω διάταξης του άρθρου 1022 ΚΠολΔ συνιστά η δυνατότητα μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος κατά τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου. Το αμεταβίβαστο του δικαιώματος πρέπει να προκύπτει από το νόμο ή να είναι συνέπεια της προσωποπαγούς φύσης του (βλ. ΑΠ 1323/2007 ΧρΙΔ 2008.444, Β. Βαθρακοκοίλη, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρο 1002 αρ. 3). Περαιτέρω, το άρθρο 84 του Ν. 2725/1999 «Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός και άλλες διατάξεις» ορίζει: παρ. 1: «Κάθε αθλητικό σωματείο, ΤΑΑ ή ΑΑΕ, έχει το δικαίωμα να επιτρέπει έναντι αμοιβής: **α)** Τη ραδιοφωνική ή τηλεοπτική μετάδοση ή την αναμετάδοση, με οποιαδήποτε τεχνική μέθοδο ή μέσο, αθλητικών διοργανώσεων, στις οποίες θεωρείται σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς γηπεδούχος, **β)** Την εγγραφή ή την αναπαραγωγή των κατά την περ. α` αθλητικών διοργανώσεων ή στιγμιότυπων αυτών, με κάθε μέσο και για οποιονδήποτε υλικό φορέα, **γ)** Τη θέση σε κυκλοφορία του υλικού της αναπαραγωγής κατά την περ. β με μεταβίβαση της κυριότητας, με εκμίσθωση ή με δημόσιο δανεισμό. Οι ειδικά αναγνωρισμένες αθλητικές ομοσπονδίες έχουν τα ίδια δικαιώματα όσον αφορά τις αθλητικές διοργανώσεις των εθνικών ομάδων και των αγώνων κυπέλλου Ελλάδος», παρ. 2: «Κάθε γηπεδούχο αθλητικό σωματείο, γηπεδούχος ΑΑΕ, γηπεδούχο ΤΑΑ ή αθλητική ομοσπονδία για αγώνες εθνικών ομάδων και κυπέλλου Ελλάδος δικαιούται να συνάπτει συμβάσεις παραχώρησης, με τηλεοπτικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς, αποκλειστικών ή μη αδειών εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Απαγορεύεται η μεταβίβαση σε τρίτους φυσικά ή νομικά πρόσωπα, των δικαιωμάτων που απαιτήθηκαν με αποκλειστική άδεια εκμεταλλεύσεως, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του σωματείου της ΑΑΕ, του ΤΑΑ ή της ομοσπονδίας. Οι συμβάσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεσμεύουν το, κατά τους οικείους κανονισμούς, φιλοξενούμενο σωματείο, ΑΑΕ ή ΤΑΑ. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι με αυτές θεσπίσθηκε αυτοτελές (πρωτογενές) δικαίωμα. Το δικαίωμα αυτό έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: **α)** είναι αναμφίβολα προέχοντως περιουσιακό («δικαίωμα να επιτρέπει έναντι αμοιβής»), **β)** είναι δικαίωμα που έχει ως αντικείμενο και αφορά σε αγαθό άυλο τον αθλητικό (ποδοσφαιρικό, καλαθοσφαίρισης κ.λπ.) αγώνα και ειδικότερα την εικόνα αυτού, **γ)** είναι δικαίωμα εξουσιαστικό απόλυτο που παρέχει άμεση εξουσία σε ορισμένο αντικείμενο εδώ σε άυλο αγαθό και ισχύει έναντι όλων (βλ. Κ. Πολυζωγόπουλου, Γνωμ. σε ΔΕΕ 2002.177 επ. ιδίως 181). Δημιουργείται έτσι με τις παραπάνω διατάξεις, για πρώτη φορά ένα ιδιαίτερο αποκλειστικό και απόλυτο δικαίωμα του οποίου φορέας είναι κάθε αθλητικό σωματείο, Τμήμα Αμειβομένων Αθλητών (ΤΑΑ) και Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (ΑΑΕ) που συνιστάται μόνον μετά τη μετατροπή του ΤΑΑ, και οι ειδικά αναγνωρισμένες αθλητικές ομοσπονδίες ως προς τις αθλητικές διοργανώσεις των εθνικών ομάδων. Ητοι, δημιουργείται από το νόμο δικαίωμα ειδικά για συγκεκριμένα υποκείμενα και με ορισμένη ιδιότητα (βλ. εισηγ. έκθ. Ν. 2725/1999 σε ΝοΒ 1999.1081) και άρα αποκλείονται φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα που δεν έχουν την ιδιότητα αυτή. Οι εξουσίες που απορρέουν από το δικαίωμα αυτό και αποτελούν περιεχόμενό του, ρυθμίζονται περιοριστικά στη

διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 84. Η εκμετάλλευση των εξουσιών αυτών γίνεται από το γηπεδούχο αθλητικό σωματείο, ΤΑΑ, ΑΑΕ ή αθλητική ομοσπονδία για αγώνες εθνικών ομάδων και κυπέλλου Ελλάδος, - που είναι και ο πρωτογενής φορέας του δικαιώματος- διά της συνάψεως συμβάσεως με ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς με τις οποίες τους παραχωρεί αποκλειστικές ή μη (απλές) άδειες μετάδοσης ή αναμετάδοσης του αθλητικού γεγονότος. Ο δε ραδιοτηλεοπτικός σταθμός ως αποκλειστικός δικαιούχος δεν δικαιούται χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχου να παραχωρήσει περαιτέρω υποάδεια ή να τη μεταβιβάσει σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του φορέα του δικαιώματος σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 84 παρ. 2 εδ. β` του παραπάνω νόμου. Πρόκειται για διάταξη που θεσπίζει την προσωποπάγεια των σχετικών συμβάσεων (βλ. Μιχ. Μαρίνου, ΤΟ ΝΕΟ SUI GENERIS Δικαίωμα επί των αθλητικών διοργανώσεων και το δικαίωμα Ενημέρωσης του κοινού άρθρο 84 Ν. 2725/199 ΕΕμπΔ 2000.595 επ. ιδίως σ. 601). Απ` όλα αυτά συνάγεται ότι το απόλυτο περιουσιακό δικαίωμα των παραπάνω αθλητικών σωματείων όπως διατυπώνεται στο άρθρο 84 παρ. 1 Ν. 2725/1999 είναι τρόπον τινά προσωποπαγές μη μεταβιβαστό. Μπορεί, όμως, να παραχωρηθεί από το φορέα του δικαιώματος μόνον η με σύμβαση με τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό σταθμό άδεια εκμετάλλευσης των εξουσιών ολικά ή μερικά που απορρέουν από το δικαίωμα αυτό και αποτελούν περιεχόμενό του. Η εξουσία αυτή δεν μπορεί να μεταβιβαστεί σε τρίτον μη τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό σταθμό. Κατ` ακολουθία, δεν μπορεί με σύμβαση να παραχωρηθεί και να μεταβιβασθεί νομίμως από το φορέα του δικαιώματος σε τρίτον μη ραδιοτηλεοπτικό σταθμό άδεια εκμετάλλευσης των τηλεοπτικών δικαιωμάτων (βλ. για το μη μεταβιβαστό του σχετικού δικαιώματος ΕφΑθ 2810/2005 Λ. Κοτσίρη, Γνωμ. Συμβάσεις Εκμετάλλευσης τηλεοπτικών δικαιωμάτων των ΠΑΕ ΔΕΕ 2002.661 επ., ιδίως 662, 665 και 666, Κ. Πολυζωγόπουλου, Γνωμ. ΔΕΕ 2002.177 επ., ιδίως 182, 183 όπου ομιλεί για δικαίωμα «μεταβιβάσιμο προς τρίτους με τους τρόπους που προβλέπει στην παρ. 2 του άρθρου 84 Ν. 2725/1999», βλ. όμως και αντίθετα Μ. Μαρίνου ό.π., σ. 602, 603, ενώ χαρακτηρίζει προσωποπαγές το δικαίωμα, δέχεται ότι είναι μεταβιβαστό). Με βάση τις παραπάνω παραδοχές, το δικαίωμα που αναγνωρίζουν οι διατάξεις του άρθρου 84 παρ. 1 του Ν. 2725/1999 είναι εκ του νόμου μη μεταβιβαστό και μπορεί μόνον να παραχωρηθεί σε ραδιοτηλεοπτικό σταθμό αποκλειστική ή μη άδεια εκμετάλλευσης των εξουσιών που αποτελούν το περιεχόμενο του. Κατ` ακολουθία, το δικαίωμα αυτό παρόλο που είναι περιουσιακό είναι μη μεταβιβαστό και ως τέτοιο ακατάσχετο κατά τη διάταξη του άρθρου 1022 ΚΠολΔ, που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας παραγράφου. Ενόψει των παραπάνω, η αίτηση επί της οποίας εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση δεν ήταν νόμιμη και ως τέτοια ήταν απορριπτέα, καθόσον με αυτή ζητείτο η κατάσχεση του δικαιώματος του άρθρου 84 παρ. 1 Ν. 2725/1999, που όπως ειπώθηκε είναι αμεταβίβαστο και συνεπώς ακατάσχετο. Ούτε μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης το δικαίωμα συνάψεως συμβάσεως παραχώρησης άδειας σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των αγώνων καθόσον αυτό αποτελεί κύριο περιεχόμενο του δικαιώματος το οποίο μπορεί να παραχωρηθεί μόνον από το φορέα του δικαιώματος σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Κατ` ακολουθία, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που δέχθηκε την αίτηση και διέταξε την κατάσχεση του δικαιώματος ασκήσεως του εκ του άρθρου 84 παρ. 1 Ν. 2725/1999 δικαιώματος συνάψεως συμβάσεων παραχώρησης αδείας για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των αγώνων...», εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε τις αναφερόμενες στη μείζονα σκέψη διατάξεις...» (ΕφΑθ 64/2009, Αρμ. 2010, σελ. 113).

«...Πρέπει να σημειωθεί ότι αμεταβίβαστο είναι το δικαίωμα όταν η απαγόρευση της μεταβίβασης προκύπτει από διάταξη νόμου ή είναι συνέπεια του προσωποπαγούς χαρακτήρα του. Εξάλλου, οι Κανονισμοί της ΕΟΚ (ήδη Ευρωπαϊκής Ένωσης) είναι δεσμευτικοί και ισχύουν άμεσα στα Κράτη-μέλη της, σύμφωνα με το άρθρο 189 της από 25-3-1957 Συνθήκης της Ρώμης για την ίδρυση της ΕΟΚ με βάση την από 28-5-1979 Συνθήκη Προσχώρησης της Ελλάδος στην ΕΟΚ, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 945/1979 και ισχύει από 1.1.1981. Έτσι, στο πλαίσιο της κοινής Αγροτικής Πολιτικής με τους Κανονισμούς 1792/2003 και 795/2004 θεσπίστηκαν λεπτομερείς κοινοί κανόνες εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης που προβλέπεται στον πρώτο από τους ως άνω Κανονισμούς (1782/2003) για θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς. Σύμφωνα με το άρθρο 43 του ΚΑΝ (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου κάθε αγρότης λαμβάνει δικαίωμα ενίσχυσης ανά εκτάριο που υπολογίζεται από τη διαίρεση του ποσοστού αναφοράς με τον τριετή μέσο αριθμό όλων των εκταρίων, τα οποία κατά την περίοδο αναφοράς έδινε το δικαίωμα στις άμεσες ενισχύσεις του παραρτήματος VI. Ως προς τους κτηνοτρόφους ο τρόπος υπολογισμού γίνεται με βάση τον αριθμό των ζώων, τα οποία πρέπει, αν βόσκουν σε ορισμένη έκταση, με βάση την έκταση αυτή να υπολογίζονται τα δικαιώματα. Περαιτέρω, σύμφωνα με τα άρθρα 44,45 και 46 ως άνω Κανονισμού, το κάθε δικαίωμα γεννά αξίωση καταβολής ποσού που καθορίζεται στο δικαίωμα ενίσχυσης. Αν τα δικαιώματα αυτά δεν χρησιμοποιηθούν για μια τριετία διατίθενται στο εθνικό απόθεμα. Τα δικαιώματα ενίσχυσης μπορούν να μεταβιβάζονται μόνο σε άλλο γεωργό εγκατεστημένο στο ίδιο κράτος-μέλος, πλην της περιπτώσεως μεταβίβασης υφισταμένης ή αναμενόμενης κληρονομίας. Εξάλλου, σε εφαρμογή των ανωτέρω Κανονισμών (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου και 795/2004 της Επιτροπής, εκδόθηκε η ΥΑ 292/2005, η οποία τροποποιήθηκε με την ΥΑ 262/2006. Με τις ως άνω ΥΑ, οι οποίες δημοσιεύθηκαν νόμιμα (ΦΕΚ τ. Β 1122/9.8.2005 και 422/7.4.2006), καθορίστηκαν συμπληρωματικά διοικητικά μέτρα εφαρμογής και υπολογισμού του αριθμού και της αξίας των δικαιωμάτων στους δικαιούχους της ενιαίας ενίσχυσης σε εφαρμογή των πιο πάνω Κανονισμών. Ειδικότερα, με το άρθρο 29 της ΥΑ 292/2005 και το άρθρο 6 της ΥΑ 262/2006 ρυθμίζεται η διαδικασία ενεργοποίησης των οριστικών δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης η οποία γίνεται μόνο ύστερα από αίτηση των δικαιούχων γεωργών. Ως αρμόδιος φορέας για τον υπολογισμό του αριθμού και της αξίας των ως άνω δικαιωμάτων έχει οριστεί με άρθρο 5 της ΥΑ 324012/2004 (ΦΕΚ 1921/τ.β/24.12.2004) και το άρθρο 2 της ΥΑ 292/2005 ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ο οποίος συνεστήθη με το ν. 263/98, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τους ν. 2732/99, 2945/01 και 3147/03. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 982 παρ. 2 περ. ε ΚΠολΔ, όπως αυτής προστέθηκε με το άρθρο 29 παρ. 2 του Ν. 3147/2003, εξαιρούνται από τη κατάσχεση κάθε είδους κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις στα χέρια του ΟΠΕΚΕΠΕ ως τρίτου, μέχρι την κατάθεσή τους στο τραπεζικό λογαριασμό των δικαιούχων ή την με άλλο τρόπο καταβολή τους σε αυτούς. Από τις διατάξεις που προαναφέρθηκαν συνάγεται ότι τα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης (ΔΕΕ) μπορούν ανά πάσα στιγμή να μεταβιβάζονται μόνο σε άλλο γεωργό εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, πλην της περιπτώσεως κληρονομίας. Αντίθετα, κατά το άρθρο 42 παρ. 8 του Κανονισμού 1782/2003 τα δικαιώματα που αποκτώνται με τη χρησιμοποίηση του Εθνικού Αποθέματος δεν μεταβιβάζονται για χρονική περίοδο πέντε ετών από την απόκτησή τους, πλην της περιπτώσεως της κληρονομίας. Κατά συνέπεια, μεταβίβα-

ση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης σε μη γεωργό δεν είναι επιτρεπτή, αφού ο αποδέκτης των δικαιωμάτων αυτών πρέπει να είναι αγρότης και να διαθέτει αντίστοιχη έκταση γης. Αλλά ούτε και κατ` άρθρα 1022 επ. του ΚΠολΔ είναι επιτρεπτή η κατάσχεση των διαχειριζομένων από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ως άνω δικαιωμάτων, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ΚΑΝ (ΕΚ) 1782/2003, αυτά γεννούν δικαιώματα καταβολής ποσών που καθορίζονται στα δικαιώματα ενίσχυσης, τα οποία, όμως, κατ` άρθρο 982 παρ. 2 περ. ε` ΚΠολΔ, είναι ακατάσχετα στα χέρια του ΟΠΕΚΕΠΕ μέχρι την κατάθεσή τους στον τραπεζικό λογαριασμό των δικαιούχων ή την με άλλο τρόπο καταβολή τους σε αυτούς. Και τούτο διότι έτσι διευκολύνεται η λειτουργία των θεσπισμένων κοινών κανόνων για το καθεστώς της άμεσης στήριξης των γεωργών στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην προκειμένη περίπτωση, οι αιτούντες και ήδη αναιρεσείοντες με την από 21.8.2006 αίτησή τους ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας ισχυρίστηκαν ότι στον οφειλέτη της πρώτο καθού επέδωσαν, με βάση την τελεσίδικη 60/2005 απόφαση του Ειρηνοδικείου Καρδίτσας, επιταγή προς εκτέλεση για την πληρωμή στον καθένα απ` αυτούς ποσού 1628,71 ευρώ, πλέον τόκων και εξόδων, χωρίς όμως αποτέλεσμα, αφού αυτός δεν έχει εμφανή κινητή περιουσία και το μοναδικό ακίνητό του είναι υποθηκευμένο και κατασχεμένο από άλλους δανειστές για ποσά μεγαλύτερα της αξίας του. Όμως, ο πρώτος καθού, όντας γεωργοκτη-νοτρόφος, έχει δηλώσει και κατοχυρώσει στον ΟΠΕΚΕΠΕ δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης για 2,22 εκτάρια βαμβάκι, αξίας 2041,40 ευρώ, και για 95 αιγοπρόβατα αξίας 1.946,92 ευρώ, για τα οποία έχει εκδοθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, βάσει του άρθρου 33 του ΚΑΝ (ΕΚ) 1782/2003, ο υπ` αριθμ. ..... τίτλος των οριστικών δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης. Γι` αυτό ζήτησαν **α)** να τους δοθεί από το δικαστήριο άδεια προκειμένου να προβούν σε κατάσχεση των ως άνω δικαιωμάτων του πρώτου καθού, τα οποία αποτελούν ειδικό περιουσιακό στοιχείο και **β)** να διαταχθεί η μεταβίβαση των ανωτέρω δικαιωμάτων σ` αυτούς (αιτούντες), καθόσον και οι ίδιοι είναι γεωργοκτηνοτρόφοι και **γ)** επικουρικά να διαταχθεί η διάθεση των εν λόγω δικαιωμάτων αναγκαστικά με δημόσιο πλειστηριασμό. Το Εφετείο, κρίνοντας την έφεση των αναιρεσειόντων κατά της πρωτόδικης απορριπτικής απόφασης, δέχτηκε με την προσβαλλόμενη απόφασή του τα εξής: «....Στην προκειμένη περίπτωση οι αιτούντες και ήδη εκκαλούντες, με την με αριθμό κατάθεσης 204/23.8.2006 αίτησή τους, επί της οποίας εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση, επικαλούμενοι απαιτήσεις τους κατά του καθού η αίτηση Ψ1, ύψους 1.628,71 ευρώ, πλέον τόκων και εξόδων, ο καθένας τους, βάσει της αμετάκλητης υπ` αριθμ. 60/2005 απόφασης του Ειρηνοδικείου Καρδίτσας, που δεν έχουν ικανοποιηθεί, ζητούν να τους χορηγηθεί άδεια, κατ` άρθρο 1022 του ΚΠολΔ, να προβούν προς ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτών στην κατάσχεσης κατά τα αιτούμενα πρόσφορα μέτρα των κατοχυρωμένων στο «Υπουργείο Ανάπτυξης και Τροφίμων» δικαιωμάτων του καθού η αίτηση για 2,2, εκτάρια ή 22,2, στρέμματα βαμβάκι και 95 αιγοπρόβατα με αριθμό τίτλου των οριστικών δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης ..... και αξίας 2.041,40 ευρώ και 1.946,92 ευρώ αντίστοιχα. Με το παραπάνω περιεχόμενο και αίτημα η αίτηση είναι μη νόμιμη και πρέπει να απορριφθεί, διότι κατά τα διαλαμβανόμενα σ` αυτή, δεν έχει παρέλθει πενταετία από την ενεργοποίησης των επίδικων δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης, με αποτέλεσμα η αδυναμία συμβατικής μεταβίβασης που θεσπίζει το άρθρο 6 της ΥΑ 262/2006 να συνεπάγεται και την αδυναμία κατάσχεσης, καθώς η οικονομική αδυναμία του καθ` ού η αίτηση να εξοφλήσει την οφειλή του προς τους αιτούντες δεν συνιστά λόγο ανωτέρας βίας κατά την έννοια της παραπάνω διάταξης». Συνεπώς, το πρω-

τοβάθμιο δικαστήριο, που με την εκκαλούμενη απόφασή του έκρινε μη νόμιμη την αίτηση και στην συνέχεια την απέρριψε, ορθά ερμήνευσε και εφήρμοσε το νόμο και δεν έσφαλε...» (ΑΠ 1580/2008, ΝΟΜΟΣ). «...Περαιτέρω από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 29 της ΥΑ 292/2005 (που έχει δημοσιευτεί στο υπ` αρ. 1122/9-8-2005 ΦΕΚ τ. Β`) και 6 της ΥΑ 262/2006 (που έχει δημοσιευτεί στο υπ` αρ. 422/7-4-2006 ΦΕΚ τ. Β`) προκύπτει ότι είναι δυνατή η μεταβίβαση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης των οποίων φορέας διαχείρισης είναι ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από την ενεργοποίηση τους που ακολουθεί την οριστικοποίηση τους και όχι πριν, εκτός αν συντρέχει λόγος ανωτέρας βίας, διότι κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο με το πνεύμα των οικείων κανονιστικών διατάξεων της Ευρωπαϊκής Ενωσης (Κανονισμός 1782/2003), οι οποίες είναι δεσμευτικές και ισχύουν άμεσα στα κράτη - μέλη της, σύμφωνα με το άρθρο 189 της από 23-5-1957 Συνθήκης της Ρώμης για την ίδρυση της Ε.Ο.Κ. (ήδη Ευρωπαϊκή Ενωση), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 945/1979 και ισχύει από 1-1-1981 και στην αντίστοιχη εσωτερική νομοθεσία που αποβλέπουν στην βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και άλλων συναφών προϊόντων, βελτίωση την οποία η Ευρωπαϊκή Ενωση ενισχύει με την συμμετοχή της στην χρηματοδότηση προγραμμάτων, τα οποία έχουν προηγουμένως ελεγχθεί και συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη. Σε καμία δε περίπτωση οι ενισχύσεις (χρηματοδοτήσεις) αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν «οφειλή» της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τον δικαιούχο, ο οποίος αντιστοίχως, δεν αποτελεί «δανειστή» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ούτε συνδέεται με σχέση «απαίτησης» δεκτικής κατάσχεσης ή συμψηφισμού στα χέρια της Ευρωπαϊκής Ενωσης ή του Εθνικού φορέα που έχει επιλεγεί σαν ενδιάμεσος οργανισμός των συγκεκριμένων κανονισμών (βλ. ΠΠΕιρ 493/2004, ΕπισκΕμπΔ 2004.523). Τέλος κατά τη διάταξη 982 παρ.2 περ. ε του ΚΠολΔ όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 29 παρ. 2 του Ν. 3147/2003, εξαιρούνται από την κατάσχεση κάθε είδους κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις στα χέρια του ΟΠΕΚΕΠΕ ως τρίτου, μέχρι την κατάθεση τους στον τραπεζικό λογαριασμό των δικαιωμάτων ή με άλλο τρόπο καταβολή τους σε αυτούς...» (ΕφΛάρισας 395/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 30 παρ. 1 και 3 και 31 του Ν. 3190/1955 «περί εταιριών περιορισμένης ευθύνης» συνάγεται σαφώς, ότι τα εταιρικά μερίδια των εταίρων της ΕΠΕ μπορούν να κατασχεθούν συντηρητικά ή αναγκαστικά, ύστερα από άδεια του Προέδρου Πρωτοδικών, ακόμη και στην περίπτωση που απαγορεύεται από το καταστατικό, ενώ οι εταίροι μπορούν να υπερθεματίσουν κατά τον πλειστηριασμό της ετιαρικής μερίδας και μάλιστα προτιμώνται έναντι τρίτου που προσφέρει ίσο τίμημα. Το εταιρικό, λοιπόν, μερίδιο εταιρίας περιορισμένης ευθύνης δεν είναι πράγμα, κατά την έννοια του άρθρου 947 ΑΚ, ούτε απαίτηση κατά της εταιρίας, ώστε ο εταίρος να εμφανίζεται ως δανειστής της εταιρίας, αλλά συνιστά ιδιόρρυθμο περιουσιακό δικαίωμα, το οποίο αποτελεί στοιχείο της περιουσίας του εταίρου και παρέχει σ' αυτόν δικαίωμα στα κέρδη, στον έλεγχο των εταιρικών υποθέσεων, συμμετοχής στις συνελεύσεις και στην εναπομείνασα μετά την εκκαθέριση εταιρική περιουσία, γι' αυτό άλλωστε ο εταίρος μπορεί να το μεταβιβάσει, ενεχυράσει, εκμισθώσει και να συστήσει σ' αυτό επικαρπία. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1022 του ΚΠολΔ, η κατάσχεση μπορεί να γίνει και επί περιουσιακών δικαιωμάτων του καθού η εκτέλεση, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο κατασχέσεως, στα οποία περιλαμβάνεται η επιχείρηση και το σήμα, κατά τη διαδικασία των άρθρων 953 παρ. 1 και 2, 982 και 992 του ίδιου Κώδικα. Η κατάσχεση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων μπορεί να δι-

αταχθεί κατά τη διαδικασία των άρθρων 741 επ. του ΚΠολΔ, πάντοτε βάσει εκτελεστού τίτλου, τον οποίο αποτελεί και η διαταγή πληρωμής. Εξάλλου, το Δικαστήριο ορίζει τα μέτρα που κρίνει πρόσφορα για την αξιοποίηση του δικαιώματος και, στο πλαίσιο αυτό, δικαιούται να διατάξει την μεταβίβασή τους στον υπερού η εκτέλεση ή ολικό συμψηφισμό της απαίτησης ή την ελεύθερη ή με πλειστηριασμό διάθεσή τους. Στην έννοια των ειδικών περιουσιακών στοιχείων της ανωτέρω διάταξης περιλαμβάνεται και το εταιρικό μερίδιο των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, αφού τούτο, καθώς δεν εμπίπτει στα κατασχόμενα κατά τα άρθρα 953, 982 και 992 ΚΠολΔ, συνιστά ιδιόρυθμο περιουσιακό δικαίωμα, ήτοι στοιχείο της περιουσίας του εταίρου, το οποίο του παρέχει δικαίωμα στα κέρδη, έλεγχο των εταιρικών υποθέσεων και μπορεί να μεταβιβαστεί...Τέλος, κάθε εταιρικό μερίδιο εταίρου εταιρίας περιορισμένης ευθύνης εχει αξία αφενός ονομαστική, που είναι η αξία του κλάσμαστος (μέρους) του εταιρικού κεφαλαίου και προκύπτει από το καθοριζόμενο στο καταστατικό ελάχιστο ποσό μερίδας συμμετοχής σε συνδυασμό προς τη συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο του συγκεκριμένου εταίρου και αφετέρου πραγματική αξία, που είναι η εκάστοτε, με βάση την εταιρική περιουσία, προσδιοριζόμενη αξία. Για την εξεύρεση της τελευταίας προσδιορίζεται λογιστικά η πραγματική αξία της καθαρής εταιρικής περιουσίας, η οποία, διαιρούμενη με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων, δίνει την πραγματική αξία του καθενός από αυτά. Η ονομαστική και η πραγματική αξία του εταιρικού μεριδίου μόνο κατά το χρόνο σύστασης της εταιρίας που συμπίπτουν, ενώ μετα από αυτήν η πραγματική αξία μπορεί να είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από την ονομαστική, τούτο δε απεικονίζεται στον ισολογισμό της εταιρίας. Πραγματικά, προκειμένου περί ΕΠΕ, ο ισολογισμός αποτελεί το πλαίσιο, μέσα στο οποίο πρέπει να επιχειρείται η εξακρίβωση της αληθινής οικονομικής κατάστασης της εταιρίας, αφού, περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρίας. Εξάλλου, ως πραγματική αξία της μερίδας συμμετοχής εκλαμβάνεται, κατά πρώτο και κύριο λόγο, η αγοραία αξία, δηλαδή η τιμή, που ένας ανεπηρέαστος τρίτος θα έδινε για την αποκτήσή της, ο οποίος όπως είναι προφανές, θα λάβει υπόψη του, κατά τον καθορισμό της προαναφερόμενης τιμής, όχι μόνο τα ενδεικτικώς αναφερόμενα στον ετήσιο ισολογισμό μεμονωμένα στοιχεία της επιχείρησης, αλλά και άλλα στοιχεία, όπως αφανή αποθεματικά και τα άυλα στοιχεία της επιχείρησης, όπως είναι η φήμη, η πελατεία, η επωνυμία, το σήμα, καθώς και ζημίες προηγούμενων χρήσεων, υποχρεώσεις προς τρίτους κ.λ.π., τα οποία αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την απόδοση της επιχείρησης στο μέλλον, και συγκεκριμένα ο λογιστικός προσδιορισμός της περιουσίας της εταιρίας θα γίνει, προκειμένου να καθοριστεί η καθαρή μερίδα του εταίρου, βάσει του ενεργητικου και παθητικού που παρουσιάζει η εταιρία κατά το χρόνο του υπολογισμού αυτού (πρβλ. ΑΠ 1628/2010 ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 909/2008 ΔΕΕ 2009, 1353, ΕφΘεσ 2386/2005 ΕΕμπΔ 2006,482)...» (ΜΕφΑθ 5907/2012, ΔΕΕ 2013, σελ. 599).

ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

«...Ειδικό περιουσιακό δικαίωμα του οφειλέτη - καθού η εκτέλεση, που μπορεί να κατασχεθεί με απόφαση του δικαστηρίου εκδιδόμενη κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας στα πλαίσια της εφαρμογής του άρθρου 1022 ΠολΔ, είναι και το δικαίωμα αυτού προς εξαγορά των μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου, των οποίων είναι δικαιούχος, από την εταιρία διαχείρισης (Σ. Μούζουλας, Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων στην Ελλάδα κ.λπ., έκδ. 2000, σελ. 240, Γ. Δασκαρόλης, Η Κοινωνία του Αμοιβαίου Κεφαλαίου, Τιμ. Τόμ. Ανδρεάδη 1973, σελ. 140, σημ. 150). Το μερίδιο Αμοιβαί-

ου κεφαλαίου, αποτελεί κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 19 παρ. 1 του Ν 1969/1991 «Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, Αμοιβαία Κεφάλαια κ.λπ.», μονάδα διαίρεσης της κοινής σε όλους τους μεριδούχους περιουσίας του αμοιβαίου κεφαλαίου. Το μερίδιο, το οποίο δεν έχει ονομαστική αξία, εκφράζει τη σχέση συγκυριότητας μεταξύ των κατ` ιδίαν στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου και του δικαιούχου του μεριδίου μεριδούχου. Αντιπροσωπεύει συνεπώς εμπράγματο δικαίωμα του μεριδούχου επι καθενός από τα στοιχεία, που έχουν τεθεί υπό καθεστώς συλλογικής διαχείρισης. Σύμψωνα με το ίδιο άρθρο παρ. 2 και 3, το μερίδιο μπορεί να παριστάται σε έγγραφο ονομαστικό τιτλο, ο οποίος εκδίδεται από την ανώνυμη εταιρία διαχείρισης και προσυπογράφεται από το θεματοφύλακα. Τόσο ο τίτλος μεριδίου όσο και η βεβαίωση συμμετοχής στο αμοιβαίο κεφάλαιο, έχουν απλώς αποδεικτικό της συμμετοχής χαρακτήρα, δεν ενσωματώνουν δικαίωμα και δεν συνιστούν αξιόγραφα, αλλά νομιμοποιητικά έγγραφα (Ν. Ρόκας, Αξιόγραφα 1992, σελ. 7, Γ. Δασκαρόλης, ό.π., σελ. 106 επ., Σ. Μούζουλας, ό.π., σελ. 240 επ., ΜΠΑθ 4157/1993 Αρμ 1995, 223 με σημ. Π.Σ.Α.). Οι δανειστές του μεριδούχου δεν μπορούν να ικανοποιήσουν την απαιτησή τους με κατάσχεση του μεριδίου αμοιβαίων κεφαλαίων, των οποίων τυγχάνει μεριδούχος ο οφειλέτης τους, επειδή η αδυναμία συμβατικής μεταβίβασης αυτών, που θεσπίζεται από το άρθρο 19 παρ. 5 του 1969/1991, συνεπάγεται και την αδυναμία κατάσχεσής τους (Δασκαρόλης, ό.π., σελ. 140, Μούζουλας, ό.π.). Το εμπόδιο του αμεταβίβαστου του μεριδίου δεν αποκλείει τη δυνατότητα κατάσχεσης του περιουσιακού δικαιώματος του μεριδούχου προς εξαγορά του μεριδίου του από την εταιρία διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 1022 ΚΠολΔ, εφόσον το δικαίωμα εξαγοράς δεν μπορεί να κατασχεθεί με τη διαδικασία των άρθρων 953, 982, 992 ΚΠολΔ. Η αίτηση απευθύνεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο τη κατοικίας του μεριδούχου και δικάζεται με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Η απόφαση του δικαστηρίου θα διατάσσει την εξαγορά του μεριδίου από την ανώνυμη εταιρία διαχείρισης και την καταβολή του ποσού που αντιστοιχεί στην τιμή εξαγοράς στο δανειστή - αιτούντα (βλ. άρθρο 1024 ΚΠολΔ, που παρέχει την ευχέρεια στο δικαστήριο να ορίσει το μέτρο που κρίνει πρόσφορο για την ικανοποίηση του δανειστή) και πρέπει να επιδοθεί στον οφειλέτη και την ΑΕ διαχείρισης (άρθρο 1025 παρ. 1 ΚΠολΔ, Μούζουλας, ό.π.)...» (ΜΠΑθ 6338/2000, ΔΕΕ 2001, σελ. 83, ΝΟΜΟΣ).

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

«...Σύμφωνα με τα άρθρα 760 και 761 ΑΚ, οι απαιτήσεις μεταξύ των εταίρων από την εταιρική σύμβαση δεν μεταβιβάζονται, ενώ, εωσότου τελειώσει η εκκαθάριση, οι εταίροι δεν μπορούν να διαθέσουν το μερίδιό τους επί των εταιρικών πραγμάτων. Αρα δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση της εταιρικής μερίδας στις προσωπικές εταιρίες, όπως είναι η ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη. Παρέπεται και ότι δεν υπόκειται αυτή σε κατάσχεση, διότι διαφορετικά θα ήταν δυνατή η καταστρατήγηση των δύο αυτών διατάξεων. Σε αρμονία δε με αυτές βρίσκονται και εκείνες των άρθρων 42, 43 και 44 ΕμπΝ, σύμφωνα με τις οποίες για τη μεταβίβαση εταιρικής μερίδας, που συνιστά αλλαγή εταίρου, είναι αναγκαία και η συναίνεση των λοιπών εταίρων και η σύνταξη συναφούς εγγράφου και η καταχώρισή του στο οικείο βιβλίο του Πρωτοδικείου. Διαφορετικά επέρχεται ακυρότητα (ΑΚ 174), η οποία δεν μπορεί να καλυφθεί χωρίς την τήρηση των ίδιων διατυπώσεων. Πρόδηλο είναι ότι η διαδικασία αυτή δεν εναρμονίζεται με εκείνη της αναγκαστικής εκτελέσεως. Καθιερώνεται δηλαδή με τις ουσιαστικές διατάξεις που προαναφέρθηκαν η απαγόρευση της μεταβιβάσεως της εταιρικής μερίδας. Ευλόγως δε, διότι ο νομοθέ-

της, κατανοώντας την αναγκαιότητα για ύπαρξη σχέσεως τοσύνης της ομαλής λειτουργίας της εταιρίας, δεν μπορεί να επιτρέψει τη διάθεση, είτε εκουσίως είτε αναγκαστικώς, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών εταίρων. `Αλλωστε σ` αυτές τις εταιρίες η ιδιότητα της εταιρικής μερίδας συμπίπτει με την εταιρική ιδιότητα και είναι φανερό ότι ο νομοθέτης δεν σκοπεί σε κατάσχεση της εταιρικής ιδιότητας. Σκοπός της απαγορεύσεως αυτής είναι η προστασία των εταίρων από την ανάμειξη τρίτων προσώπων στις εταιρικές υποθέσεις, που τις διακρίνει ο στενός εταιρικός δεσμός. Είναι εμφανής άλλωστε η διάκριση που γίνεται από το νομοθέτη, αφού αποκλείονται από την πιο πάνω ρύθμιση οι κεφαλαιουχικές εταιρίες, ενώ στην περίπτωση των ΕΠΕ, όπου το προσωπικό στοιχείο συμπλέκεται με τον κεφαλαιουχικά χαρακτήρα, η κατάσχεση επιτρέπεται με ρητή διάταξη (άρθρο 3ο ν. 3190/55). Εξάλλου ο δανειστής του εταίρου έχει τη δυνατότητα της ικανοποιήσεως με την κατάσχεση των εταιρικών κερδών ή με την κατάσχεση του προϊόντος της εκκαθαρίσεως, αναμένοντος τη λύση της εταιρίας, (βλ. γενικώς Μπαλή, Ενοχ.Δικ., παρ. 165.3, Μπρίνια, παρ. 447.2, Λεβαντή, Προσ. εταιρίες, έκδ. 1977, σ. 180 επ., Μηνούδη, σε Γεωργιάδη - Σταθόπουλο στα άρθρα 760 και 761, αριθ. 7, 9, 27 και 31, όπου και σχετική φιλολογία, ΑΠ 1112/81, ΝοΒ 30.66, του παρόντος ΕφΘ 1600/84, ΕΕμπΔ ΛΖ.482). Τέλος να σημειωθεί ότι, **α)** είναι διάφορο το θέμα της δυνατότητας του εταίρου για εκχώρηση του δικαιώματός του να απαιτήσει από το νομικό πρόσωπο της εταιρίας τη συμμετοχή του στα κέρδη ή στο προϊόν της εκκαθαρίσεως μετά τη λύση της εταιρίας, στο οποίο αναφέρεται η εκκαλούσα με τις προτάσεις της του παρόντος βαθμού και όχι με το εφετήριο και **β)** απαραδέκτως με τις ίδιες προτάσεις επικαλείται περιστατικά καταχρηστικής ασκήσεως του αγωγικού δικαιώματος, αφού δεν συντρέχουν προς τούτο οι νόμιμες προϋποθέσεις (ΚΠολΔ 269, 527), τη συνδρομή των οποίων ουδ` επικαλείται άλλωστε η εκκαλούσα. Και το πρωτόδικο δικαστήριο επομένως, που απέρριψε την κρινόμενη αίτηση ως μη νόμιμη, δεν υπέπεσε σε πλημμέλεια περί την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων που προαναφέρθηκαν. Γι` αυτό πρέπει να απορριφθεί ο αντίθετος λόγος της εφέσεως, συνακολούθως δε και αυτή ως αβάσιμη ουσιαστικώς εν όλω και να καταδικαστεί η εκκαλούσα στη δικαστική δαπάνη της εφεσίβλητης του παρόντος δεύτερου βαθμού δικαιοδοσίας (ΚΠολΔ 176 και 183)....» (ΑΠ 1842/1993, ΝοΒ 1994, σελ. 672, ΝΟΜΟΣ).

ΑΔΕΙΑ ΕΚΠΟΙΗΣΗΣ ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΥ ΕΝΕΧΥΡΟΥ

«...Το συμβατικό ενέχυρο ρυθμίζεται διεξοδικά στο δέκατο κεφάλαιο του Εμπραγμάτου Δικαίου του Αστικού Κώδικα. Για την έγκυρη σύσταση του συμβατικού ενεχύρου απαιτείται όπως η κατοχή του ενεχυράσματος περιέλθει στον δανειστή ή τρίτο, με συνέπεια να αποξενώνεται από αυτήν ο ενεχυρικός οφειλέτης (άρθρα 1211, 1212, 1213 και 1243 αρ. 2 ΑΚ). Ειδική κατηγορία συμβατικού ενεχύρου αποτελεί το λεγόμενο πλασματικό ενέχυρο, στο οποίο η δημοσιότητα της σύστασης του δεν επιτυγχάνεται με την παράδοση του πράγματος στον ενεχυρούχο δανειστή αλλά με καταχώρηση της σύστασης της σύμβασης σε ειδικά δημόσια βιβλία (άρθρο 1214 ΑΚ και ν. 2844/2000 «Συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας»). Στην περίπτωση αυτήν ο δανειστής και ο οφειλέτης είναι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες και η ασφάλεια παρέχεται για τις ανάγκες της επιχείρησης ή του επαγγέλματος του οφειλέτη (Εκούσια Δικαιοδοσία, Ι. Χαμηλοθώρης, Χ. Κλούκινας, Θ. Κλουκίνας, τ. Α΄, σ. 243,

αρ. 974 και 975). Όταν η ασφαλιζόμενη με το ενέχυρο απαίτηση γίνει απαιτητή και ληξιπρόθεσμη, ο ενεχυρούχος δανειστής, εφόσον διαθέτει εκτελεστό τίτλο, προχωρεί στην αναγκαστική κατάσχεση του ενεχυράσματος και επισπεύδει τον αναγκαστικό πλειστηριασμό του, κατά τις γενικές διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων. Οταν, όμως, ο ενεχυρούχος δανειστής δε διαθέτει εκτελεστό τίτλο και η απαίτηση του είναι βέβαιη, εκκαθαρισμένη και ληξιπρόθεσμη, τότε μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την άδεια να εκποιήσει το ενεχύρασμα με εκούσιο πλειστηριασμό, κατά την έννοια του άρθρου 1021 ΚΠολΔ (Εκουσία Δικαιοδοσία, Ι. Χαμηλοθώρης, Χ. Κλούκινας, Θ. Κλουκίνας, τ. πρώτος, σ. 246, αρ. 992). Ειδικότερα, επί πλασματικού ενεχύρου, με το άρθρο 8 § 4 ν. 2844/2000, ορίζεται ότι ο πλειστηριασμός του πράγματος γίνεται ύστερα από αναγκαστική κατάσχεση, η οποία επιβάλλεται, αν δεν υπάρχει εκτελεστός τίτλος, με άδεια του μονομελούς πρωτοδικείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 ν. 2844/2000. Περαιτέρω, η αίτηση για την παροχή άδειας προς εκποίηση του ενεχυράσματος, κατά το άρθρο 1237 ΑΚ, πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα: **α)** τη σύμβαση σύστασης ενεχύρου, **β)** την επέλευση της προθεσμίας, με την οποία το χρέος έγινε ληξιπρόθεσμο και **γ)** την έλλειψη εκτελεστού τίτλου ως προς την απαίτηση του δανειστή, που ασφαλίζεται με το ενέχυρο και η οποία κατέστη ήδη απαιτητή (Εκουσία Δικαιοδοσία, Ι. Χαμηλοθώρης, Χ. Κλούκινας, Θ. Κλουκίνας, τ. πρώτος, σ. 251, αρ. 1037, 1038, 1039 και 1040). Η αίτηση για την παροχή άδειας προς εκποίηση του ενεχυράσματος, κατά το άρθρο 1237 ΑΚ, υποβάλλεται από τον ενεχυρούχο δανειστή, τους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους του σε σχέση με το ενεχύρασμα και από τους δανειστές των προαναφερόμενων προσώπων πλαγιαστικώς (Εκουσία Δικαιοδοσία, Ι. Χαμηλοθώρης, Χ. Κλούκινας, Θ. Κλουκίνας, τόμος πρώτος, σ. 252, αρ. 1055). Υλική αρμοδιότητα να δικάσει τις αιτήσεις του άρθρου 792 ΚΠολΔ έχει το Ειρηνοδικείο. Στην περίπτωση, όμως, του πλασματικού ενεχύρου υλικά αρμόδιο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο (άρθρα 2 § 4, 7 § 2 και 8 § 4 ν. 2844/2000). Τοπική αρμοδιότητα έχει το δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ενέχυρο (άρθρο 792 ΚΠολΔ), ενώ για το πλασματικό ενέχυρο αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου όπου έγινε η δημοσίευση της συμφωνίας (άρθρο 2 § 4 ν. 2844/2000, Εκουσία Δικαιοδοσία, Ι. Χαμηλοθώρης, Χ. Κλούκινας, Θ. Κλουκίνας, τ. πρώτος, σ 253, αρ. 1061)...» (ΜΠΘεσ 30859/2011, ΕΠολΔ 2011, σελ. 654).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

«...Σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 1034 ΚΠολΔ «**1.** Για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση του δανειστή, μπορεί να επιβληθεί αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχείρησης του οφειλέτη. **2.** Η αναγκαστική διαχείριση επιβάλλεται ύστερα από απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο ή η έδρα της επιχείρησης του οφειλέτη, αν το ζητήσει δανειστής που έχει τίτλο εκτελεστό και που επέδωσε στον οφειλέτη επιταγή για εκτέλεση. Η απόφαση που δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση προσβάλλεται μόνο με έφεση. Η αίτηση και η έφεση δικάζονται κατά τα άρθρα 686 επ. Ο πρόεδρος των εφετών ορίζει την προθεσμία για την εμφάνιση, ενώ το άρθρο 226 εφαρμόζεται και εδώ». Με τις διατάξεις αυτές εισάγεται ως μέσον αναγκαστικής εκτελέσεως για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων και παραλ-

λήλως προς την κατάσχεση και την προσωπική κράτηση, ο θεσμός της αναγκαστικής διαχειρίσεως, με την οποία σκοπείται η από τα εισοδήματα των ακινήτων ή της επιχειρήσεως του οφειλέτη, που τίθενται υπό αναγκαστική διαχείριση, ικανοποίηση του δανειστή του, προς αποτροπή του πλειστηριασμού τους, δηλονότι της εκποιήσεως ή της ακαίρου εκποιήσεώς τους. Συνέπεια της φύσεως της αναγκαστικής διαχειρίσεως ως μέσου αναγκαστικής εκτελέσεως είναι αφενός ότι η επιβολή της εναπόκειται στην κρίση του Δικαστηρίου και αφετέρου ότι πριν την επιβολή της απαιτείται η τήρηση των διατυπώσεων, που ορίζονται από τις γενικές για την αναγκαστική εκτέλεση διατάξεις (άρθρα 904 επ. ΚΠολΔ). Δικαιούται, συνεπώς, όπως, άλλωστε, ρητά ορίζεται στις προμνησθείσες διατάξεις, να ζητήσει άδεια και να επιβάλει αναγκαστική διαχείριση ο δανειστής που έχει εκτελεστό τίτλο και έχει ήδη επιδώσει στον καθ' ου η εκτέλεση αντίγραφο εξ απογράφου εκτελεστού με επιταγή προς εκτέλεση, παρήλθε δε η μετά την επίδοση τριήμερη προθεσμία, που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 924 ΚΠολΔ. Περιεχόμενο, μετά ταύτα, της αιτήσεως προς επιβολή αναγκαστικής διαχειρίσεως αποτελεί η παράθεση πάντων των προαναφερομένων, θεμελιωτικών του δικαιώματος του δανειστή, περιστατικών, ενώ, αντιστοίχως, δεν απαιτείται η έκθεση ιδιαιτέρων λόγων, που επιβάλλουν την αναγκαστική διαχείριση, καθόσον η χρησιμοποίηση οποιουδήποτε από τα μέσα εκτελέσεως προς ικανοποίηση της απαιτήσεως του δανειστή που έχει εκτελεστό τίτλο, μεταξύ των οποίων και η αναγκαστική διαχείριση, απόκειται στην κρίση αυτού (Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, τ. Ε΄, παρ. 711, 713, Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ, υπ' άρθρο 1034 αριθ. 2, 6 και 12). Στην προκειμένη περίπτωση, με την κρινομένη αίτησή της η αιτούσα εταιρεία εκθέτει ότι έχει ληξιπρόθεσμη απαίτηση σε βάρος της καθ' ης, προερχομένη από δύο τραπεζικές επιταγές, εκδόσεως της αντιδίκου της σε διαταγή της, για τα ποσά των ..... και ..... ευρώ, αντιστοίχως, οι οποίες, δοθείσες για την κάλυψη τιμήματος πωλήσεως εμπορευμάτων προς αυτή, δεν πληρώθηκαν κατά την νόμιμη προς τούτο εμφάνισή τους. Εκθέτει, περαιτέρω, ότι η καθ' ης εκμεταλλεύεται επιχείρηση καφετερίας σε πολυσύχναστη περιοχή της Θεσσαλονίκης, εκ της οποίας έχει υψηλά έσοδα, με τα οποία θα μπορούσε να είναι συνεπής στην αποπληρωμή των οφειλών της, πλην όμως τούτο δεν καθίσταται εφικτό, λόγω λανθασμένης και αναποτελεσματικής διαχειρίσεως των εσόδων της. Κατ' ακολουθίαν του ιστορικού αυτού ζητά να τεθεί η καθ' ης σε αναγκαστική διαχείριση και να διορισθεί ως αναγκαστικός διαχειριστής ο....., λογιστής ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο κριθεί κατάλληλο για το έργο αυτό και να καταδικασθεί η καθ' ης στη δικαστική της δαπάνη. Μ' αυτό το περιεχόμενο η ένδικη αίτηση αρμοδίως μεν, κατά τα εν αρχή σημειούμενα, φέρεται στο παρόν Δικαστήριο, κατά την προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, είναι όμως απορριπτέα ως μη νόμιμη, για το λόγο ότι η αιτούσα δεν επικαλείται, όπως, κατά τα στην προηγηθείσα νομική σκέψη εκτιθέμενα, απαιτείται, τη συνδρομή των αναγκαίων στοιχείων, που θα δικαιολογούσαν το ένδικο αίτημά της, αφού, ειδικότερα, πέραν της αναφοράς σε ληξιπρόθεσμη απαίτησή της κατά της καθ' ης, προερχομένη από τις εκεί σημειούμενες επιταγές, δεν επικαλείται τα περαιτέρω απαιτούμενα για τη νομική θεμελίωση της αιτήσεώς της στοιχεία και δη ότι έχει αποκτήσει και εκτελεστό τίτλο για την απαίτησή της αυτή, ότι επέδωσε στην καθ' ης αντίγραφο εξ απογράφου αυτού μετ' επιταγής προς πληρωμή και ότι παρήλθε η εκ της διατάξεως του άρθρου 924 ΚΠολΔ τριήμερη προθεσμία. Συνακολούθως, πρέπει η ένδικη αίτηση ν' απορριφθεί εκ του λόγου τούτου....» (ΜΠΘεσ 6917/2010 ΤΝΠΔΣΑ). «...Κατά τη διάταξη του

άρθρου 1034 § 2 εδ. α` ΚΠολΔ, η αναγκαστική διαχείριση επιβάλλεται ύστερα από απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το ακίνητο ή η έδρα της επιχειρήσεως του οφειλέτη, αν το ζητήσει δανειστής που έχει τίτλο εκτελεστό και που επέδωσε στον οφειλέτη επιταγή για εκτέλεση. Εξάλλου, κατά το άρθρο 1035 αρ. 2 ΚΠολΔ, αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχειρήσεως δεν επιβάλλεται αν το δικαστήριο κρίνει ότι το ποσό της απαίτησης δεν δικαιολογεί να τεθεί το ακίνητο ή η επιχείρηση σε αναγκαστική διαχείριση...» (ΕφΠατρών 475/2002 ΑχΝομ 2003, σελ. 307). «...Κατά το άρθρο 1035 του ίδιου κώδικα «αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχείρησης δεν επιβάλλεται για έναν από τους ακόλουθους λόγους (...) **3)** αν πρόκειται για μικρή επιχείρηση ή για ακίνητο μικρής αξίας και το δικαστήριο κρίνει ότι θα ήταν ασύμφορη ή αναγκαστική διαχείριση, 4) αν πρόκειται για επιχείρηση και το δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι για να μην τεθεί η επιχείρηση σε αναγκαστική διαχείριση»...» (ΕφΑθ 9835/1992 ΕλλΔνη 1993, σελ. 1130).«...Ορίζεται **1)** στο άρθρο 1034 παρ. 1 ΚΠολΔ ότι για να ικανοποιηθεί χρηματικη απαίτησης του δανειστή μπορεί να επιβληθεί αναγκαστική διαχείριση ακίνητου ή επιχείρησης του οφειλέτη. **2)** Στο άρθρο 1036 παρ. 3 ότι αν κατασχέθηκαν τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, η αναγκαστική διαχείριση παύει αφότου γίνει ο πλειστηριασμός, **3)** Στο άρθρο 1037 παρ. 1 ότι με την απόφαση που διατάσσει την αναγκαστική διαχείριση διορίζεται συνάμα και διαχειριστής του ακινήτου ή της επιχείρησης, **4)** στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 1038 ότι αφότου η απόφαση που διατάζει την αναγκαστική διαχείριση επιδοθεί στον οφειλέτη, αυτός στερείται τη διαχείριση του ακινήτου ή της επιχείρησης και ότι αν επιβληθεί στο ακίνητο ή κατάσχεση, μεσεγγυούχος είναι ο διαχειριστής και **5)** στο άρθρο 1039 ότι ο διαχειριστής ενεργεί όλες τις πράξεις που είναι ενδεδειγμένες για την τακτική και επωφελή οικονομική εκμετάλλευση του ακινήτου (παρ. 1) ότι ενεργεί επίσης κάθε δικαιοπραξία ή πράξη για να πετύχει ο σκοπός της διαχείρισης και έχει το δικαίωμα, για να συνεχιστούν οι εργασίες της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης του ακινήτου, να συνάπτει δάνεια και μπορεί να δίνει και ενέχυρο πάνω στις πρώτες ύλες ή τα προϊόντα της επιχείρησης. Για κάθε έννομη σχέση που αφορά τη διαχείριση και αν ακόμη η σχέση αυτή γεννήθηκε πριν από τη διαχείριση στο δικαστήριο παρίσταται ο διαχειριστής. Οι διατάξεις αυτές, καθιερώνουν παράλληλα με την κατάσχεση και την προσωπική κράτηση, την αναγκαστική διαχείριση ως μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης του δανειστή. Όπως δε συνάγεται από το περιεχόμενό τους, μετά τη θέση του ακινήτου ή της επιχείρησης σε αναγκαστική διαχείριση και τον ταυτόχρονο διορισμό διαχειριστή, ο οφειλέτης στερείται της διαχείρισης του ακινήτου ή της επιχείρησης και ο διαχειριστής έχει αποκλειστική από το νόμο αντιπροσωπευτική εξουσία για όλες τις πράξεις και συναλλαγές που αναφέρονται στη διαχείριση και συντελούν στην τακτική οικονομική εκμετάλλευση. Η εξουσία αυτή, εκτείνεται και στο πλαίσιο της δίκης όντας μη δικαιούχος ή μη υπόχρεος διάδικος στον οποίο, επομένως, εκτός των άλλων, απευθύνονται και κοινοποιούνται όλα τα ένδικα βοηθήματα που έχουν σχέση με τη διαχείριση. Από τις ίδιες διατάξεις συνάγεται επίσης ότι ο οφειλέτης σε βάρος του ακινήτου ή της επιχείρησης του οποίου επιβλήθηκε η αναγκαστική διαχείριση, δεν στερείται την κυριότητα και την εξουσία διάθεσης του ακινήτου του αλλά εξακολουθεί να έχει όλα τα σχετικά δικαιώματα εκτός από τη διαχείριση και κάρπωση του ακινήτου. Εξάλλου από τη

γενική αρχή που πηγάζει από το άρθρο 951 ΚΠολΔ κατά την οποία ο δανειστής έχει το δικαίωμα να ενασκήσει περισσότερα μέσα εκτέλεσης, αλλά και από το άρθρο 1036 παρ. 3 του προαναφέρθηκε είναι φανερό ότι μετά την επιβολή αναγκαστικής διαχείρισης επιτρέπεται κατάσχεση και πλειστηριασμός, με την πραγμάτωση μάλιστα του οποίου παύει η αναγκαστική διαχείριση. Για τους λόγους αυτούς η διαδικασία της κατάσχεσης και του πλειστηριασμού, που οδηγούν, κατά τα άρθρα 997 παρ. και 1002 επ. ΚΠολΔ στην απαγόρευση διάθεσης και στην αναγκαστική μεταβίβαση της κυριότητας του ακινήτου ενεργείται σε βάρος του οφειλέτη κυρίου στον οποίο και πρέπει να γίνονται οι κοινοποιήσεις, απ` όπου και αρχίζουν οι παραπάνω συνέπειες. Παράλληλες κοινοποιήσεις γίνονται στον αναγκαστικό διαχειριστή του ως από το νόμο μεσεγγυούχος (ΚΠολΔ 1038 παρ. 3) είναι τρίτος κάτοχος του ακινήτου και έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αντλεί από την ιδιότητα του αυτή. Μετά απ` αυτά η προσβαλλόμενη απόφαση (ΕφΑθ 6492/88) που δέχτηκε ότι ο πλειστηριασμός του επίδικου ακινήτου που τελούσε υπό αναγκαστική διαχείριση, ενεργήθηκε νόμιμα μολονότι όλες οι κοινοποιήσεις έγιναν προς τον διαχειριστή και όχι στον οφειλέτη, έσφαλε και πρέπει με παραδοχή του πρώτου λόγου αναίρεσης ν` αναιρεθεί και δεδομένου ότι η υπόθεση χρειάζεται και άλλες διευκρινίσεις, παραπεμφθεί στο Δ` Τμήμα...» (ΑΠ 489/1989, Δ. 1994, σελ. 162). «...Εκ των διατάξεων των άρθρ. 1034 § 3 1036 § 1, 1037 και 1039 ΚΠολΔ συνάγεται, ότι, επί θέσεως επιχειρήσεως οφειλέτου τινός υπό αναγκαστικήν διαχείρισιν, από της επιδόσεως της περί ταύτης (πρωτοδίκου) αποφάσεως εις τον οφειλέτην, τίθεται υπό αναγκαστικήν διαχείρισιν η επιχείρησις αυτού, εφ` όσον δεν ανασταλή η εκτέλεσις αυτής κατά το άρθρον 912 ΚΠολΔ, έκτοτε δε πάσα αγωγή του οφειλέτου ή τρίτου κατ` αυτού, αφορώσα την άνω επιχείρησίν του, ασκείται, εφ` όσον ο, δια της αυτής αποφάσεως διορισθείς, αναγκαστικός διαχειριστής ανέλαβε ατ καθήκοντά του, υπό η κατά μόνου τούτου, όστις νομιμοποιείται ενεργητικώς τε και παθητικώς, ως μη δικαιούχος ή μη υπόχρεως διάδικος, άμα δε και παρίσταται επί δικαστηρίου, ως νόμιμος εκπρόσωπος του οφειλέτου, καθ` όσον αυτός από της κοινοποιήσεως αυτώ της, περί θέσεως της επιχειρήσεώς του υπό αναγκαστικήν διαχείρισιν, αποφάσεως στερείται της ικανότητος προς το παρίστασθαι δια τας εννόμους σχέσεις τας αφορώσας την διαχείρισιν της επιχειρήσεώς του, εφ` όσον δε ο αναγκαστικός διαχειριστής δεν ανέλαβε τα καθήκοντά του, η αγωγή ασκείται υπό ή κατά μόνον του οφειλέτου, ως ασκούντος καθήκοντα προσωρινού αναγκαστικού διαχειριστού, υφ` ην ιδιότητα δύναται να παρίσταται ούτος και επί δικαστηρίου, είναι δε αδιάφορον εάν, η, δι ης διετάχθη η αναγκαστική διαχείρισις της επιχειρήσεως, απόφασις ενεγράφη ή ου, επιμελεία πάντοτε του αιτήσαντος την αναγκαστικήν διαχείρισην, δανειστού, εις το, τηρούμενον υπό της γραμματείας του Πρωτοδικείου της περιφέρειας ένθα η έδρα της επιχειρήσεως, ειδικόν βιβλίον, καθ` όσον η εγγραφή αύτη δεν επιφέρει καθ` εαυτήν ανικανότητα ή περιορισμόν, αλλά έχει σκοπόν την επίτευξιν μείζονος δημοσιότητος, εκείνης η οποία επιτυγχάνεται δια της δημοσιεύσεως της αποφάσεως...» (ΕφΔωδ 157/1985 ΝοΒ 1986, σελ. 89). «...Κατά το άρθρο 1035 αρ. 2 ΚΠολΔ, αναγκαστική διαχείριση ακινήτου ή επιχειρήσεως δεν επιβάλλεται αν το δικαστήριο κρίνει ότι το ποσό της απαίτησης δεν δικαιολογεί να τεθεί το ακίνητο ή η επιχείρηση σε αναγκαστική διαχείριση...» (ΕφΠατρών 475/2002 ΑχΝομ 2003, σελ. 307).

ΒΕΒΑΙΩΤΙΚΟΣ ΟΡΚΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

«...Ο βεβαιωτικός όρκος, ο οποίος αποτελεί θεσμό εντός του πλαισίου της αναγκαστικής εκτέλεσης γιατί διευκολύνει την κατάσχεση, η οποία αποτελεί μέσο προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων και συνεπώς ορθώς χαρακτηρίστηκε ρυθμιστικό της εκτέλεσης μέτρο, αφού με αυτόν επιδιώκεται η εξουδετέρωση των εμποδίων που παρεμβάλλονται από τον οφειλέτη για την απόκρυψη των περιουσιακών του στοιχείων, αν και είναι υπόχρεος προς ανοχή της αναγκαστικής εκτέλεσης που επισπεύδεται σε βάρος του, κατατάσσεται στα μέσα εκτέλεσης. Το πρόσωπο του δανειστή ή του οφειλέτη είναι αδιάφορο. Γι` αυτό η διαδικασία τηρείται και κατά των ανικάνων και των νομικών προσώπων, οπότε τον κατάλογο υποβάλλει ο νόμιμος εκπρόσωπος των προσώπων αυτών, για τα περιουσιακά στοιχεία του ανικάνου ή του νομικού προσώπου...» (ΠΠΘεσ 39219/2007 ΕΠολΔ 2008, σ. 109, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«...Κατά μεν τήν διάταξιν του άρθρου 952 ΚΠολΔ, εάν δια της επιβληθείσης κατασχέσεως δεν ικανοποιείται ή εάν πιθανολογείται, ότι δια της κατασχέσεως δεν δύναται να ικανοποιηθή η απαίτησις του δανειστού ολοσχερώς, δύναται τη αιτήσει του δανειστού να υποχρεωθή ο οφειλέτης, κατά την διαδικασίαν των άρθρων 861 έως 868, να υποβάλη κατάλογον των περιουσιακών στοιχείων αυτού, δίδων, άμα βεβαιωτικόν όρκον περί της ακριβείας του υποβληθησομένου καταλόγου, κατά δε την τοιαύτην του άρθρου 864 του αυτού Κώδικος, εάν ο οφειλέτης δεν εμφανισθή κατά την ορισθείσαν ημέραν προς δόσιν του όρκου ή εμφανισθείς αρνείται την δόσιν αυτού, το δικαστήριον (Ειρηνοδικείον) διατάσσει, τη αιτήσει του δανειστού την προσωπικήν κράτησιν αυτού. Εκ των διατάξεων τούτων, δι' ων παρέχεται εις τον δανειστήν δικαστική προστασία εντός του πλαισίου της αναγκαστικής εκτελέσεως, δια της χορηγήσεως αυτώ ενδίκου βοηθήματος, τείνοντος εις την ανεύρεσιν της περιουσίας του οφειλέτου προς διευκόλυνσιν της κατασχέσεως και την δι' αυτής, ως μέσον εκτελέσεως, ικανοποίησιν χρηματικής απαιτήσεως αυτού (Ι. Μπρίνιας: Αναγκ. Εκτέλεσις, υπ' άρθρ. 1016 παρ. 258 σελ. 498, Α.Π 476/1973 ΝοΒ 21.343), προκύπτει, ότι δια την εφαρμογήν αυτών απαιτείται ως γενική μεν προϋπόθεσις η έναρξις της εκτελέσεως δια της κοινοποιήσεως εις τον οφειλέτην επιταγής προς εκτέλεσιν κάτωθι αντιγράφου εξ απογράφου του εκτελεστού τίτλου, οίον αποτελεί κατά τα άρθρα 631 και 904 παρ. 2 εδ. ε' ΚΠολΔ και η διαταγή πληρωμής, ως ειδική δε τοιαύτη διαζευκτικώς η μη εν όλω ή εν μέρει ικανοποίησίς του δια κατασχέσεως ή η μη δυνατότης της ολοσχερούς ικανοποιήσεώς του δια κατασχέσεως. Δια την συνδρομήν της δευτέρας περιπτώσεως δεν είναι ανάγκη να έχη προηγουμένως επιβληθή κατάσχεσις, αλλ' αρκεί να πιθανολογήται, ότι δια της κατασχέσεως δεν δύναται να ικανοποιηθή ο δανειστής (Μπρίνιας, ε.α. σελ. 499). Κατά ταύτα, η υπό κρίσιν αίτησις, διώκουσα όπως υποχρεωθή η καθ' ης να υποβάλη κατάλογον των περιουσιακών αυτής στοιχείων, δίδουσα άμα βεβαιωτικόν όρκον περί του ότι ο υποβληθησόμενος κατάλογος περιέχει άπαντα τα εις αυτήν ανήκοντα περιουσιακά στοιχεία διατασσομένης περαιτέρω και προσωπικής κρατήσεως, εις ην περίπτωσιν δεν ήθελεν εμφανισθή κατά την ορισθησομένην προς δόσιν όρκου ημέραν ή εμφανισθείσα ήθελε αρνη-

θή την δόσιν αυτού, εφ' όσον δια της ειτιχειρηθείσης ήδη εκτελέσεως κατά της καθ' ης της υπ' αριθμ. 45.381/1980 διαταγής πληρωμής του Ειρηνοδικείου Αθηνών δεν κατέστη δυνατή η ικανοποίησις της εκ της διαταγής ταύτης απαιτήσεως του αιτούντος, νόμιμος τυγχάνει, ερειδομένη επί των προδιαληφθεισών διατάξεων και ως τοιαύτη δέον όπως ερευνηθή, περαιτέρω, κατ' ουσίαν...» (ΠΠΑθ 11620/1981, ΕλλΔνη 1983, σελ. 1094, ΤΝΠ ΔΣΑ). «...Για την κατά τα άνω επιβολή στον οφειλέτη της υποχρέωσης για υποβολή καταλόγου των περιουσιακών του στοιχείων και δόσης του βεβαιωτικού όρκου απαιτείται η συνδρομή των κατωτέρω προϋποθέσεων: **α)** συνδρομή προϋποθέσεων αναγκαστικής εκτέλεσης, **β)** προεπίδοση επιταγής και **γ)** η μη ικανοποίηση της απαίτησης με την κατάσχεση. Στην τελευταία περίπτωση δεν είναι αναγκαίο να έχει επιβληθεί η κατάσχεση αλλά αρκεί η πιθανολόγηση ότι με την κατάσχεση δεν μπορεί να ικανοποιηθεί ο δανειστής (Β. Βαθρακοκοίλη Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, Ερμηνευτική - Νομολογιακή Ανάλυση, τ. Ε, Αθήνα 1997 σελ. 668, αρ. 6)...» (ΕιρΡόδου 8/2010, ΝΟΜΟΣ). «...Απαιτείται ακόμη, διαζευκτικώς, η μη, εν όλω ή εν μέρει ικανοποίηση της απαίτησης με την κατάσχεση που επιβλήθηκε ή η μη δυνατότητα της ολοσχερούς ικανοποίησης της απαίτησης με την κατάσχεση. Στην τελευταία περίπτωση δεν είναι αναγκαίο να έχει επιβληθεί η κατάσχεση, αλλά αρκεί η πιθανολόγηση, ότι με την κατάσχεση δεν μπορεί να ικανοποιηθεί ο δανειστής (βλ. Βαθρακοκοίλη: ΚωδΠολΔικ, Ερμ - νομολ. - Ανάλ. τ. Ε΄, σελ. 668- 669)...» (ΕιρΡόδου 8/2007, ΝΟΜΟΣ).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

«...Σύμφωνα με το άρθρο 861 επ. ΚΠολΔ, όταν κατά το νόμο υποχρεώνεται κάποιος να δώσει βεβαιωτικό όρκο, αρμόδιο είναι το Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ο υπόχρεος προς δόση. Το Ειρηνοδικείο με απόφασή του τάσσει προθεσμία εντός της οποίας ο υπόχρεος οφείλει να δώσει τον όρκο. Αν ο οφειλέτης δεν εμφανιστεί κατά την ορισθείσα μέρα προς δόση του όρκου ή εμφανιστεί αλλά αρνείται την δόση αυτού, το Ειρηνοδικείο διατάσσει την προσωπική του κράτηση. Δεν αποκλείεται δε και απαγγελία προσωπικής κρατήσεως με την ορίζουσα την προθεσμία δόσεως όρκου απόφαση (ΕιρΣπάρτ 388/75, 104.72 ΑρχΝ 23914 ΕλλΔνη 1972)...» (ΕιρΡόδου 8/2010, ΝΟΜΟΣ).

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

«...Η διάταξις του άρθρ. 952 του αυτού ΚΠολΔ (άρθρ. 1016 α.ν. 44/1967), δι' ης ορίζεται ότι, εάν δια της επιβληθείσης κατασχέσεως δεν ικανοποιήται ή πιθανολογήται ότι διά της κατασχέσεως δεν δύναται να ικανοποιηθή η απαίτησις του δανειστού ολοσχερώς, δύναται τη αιτήσει του δανειστού να υποχρεωθή ο οφειλέτης, κατά την διαδικασίαν των άρθρων 861 έως 866, να υποβάλη κατάλογον των περιουσιακών στοιχείων αυτού, δίδων άμα και τον εν τη αυτή διατάξει οριζόμενον βεβαιωτικόν όρκον περί της ακριβείας του καταλόγου, μη καθιερούσα γενικώς υποχρέωσιν του οφειλέτου έναντι του κατά ουσιαστικόν δίκαιον δανειστού προς εμφάνισιν εν πάση περιπτώσει καταλόγου των περιουσιακών αυτού στοιχείων, αλλά παρέχουσα απλώς δικαστικήν προστασίαν διά της θεσπίσεως, εντός του πλαισίου της αναγκαστικής εκτελέσεως, ενδίκου βοηθήματος, τείνοντος εις την ανεύρεσιν της περιουσίας του οφειλέτου προς διευκόλυνσιν της κατασχέσεως και την δι' αυτής, ως μέσου εκτελέσεως ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως του

δανειστού, είναι δικονομική, μη περιέχουσα κανόνα ουσιαστικού δικαίου και ως εκ τούτου προκειμένου περί αποφάσεως πρωτοδικείου, εκδοθείσης επί εφέσεως κατ' αποφάσεως ειρηνοδικείου, εκ της παραβιάσεως αυτής, μη συντρέχοντος και τινος εν τη προμνημονευθείση διατάξει του άρθρ. 560 ΚΠολΔ προβλεπομένων διά δικονομικάς παραβάσεις λόγων αναιρέσεως, δεν ιδρύεται, κατά την διάταξιν ταύτην λόγος αναιρέσεως...» (ΑΠ 476/1973 ΝοΒ 21, σελ. 1343 επ.).

ΒΕΒΑΙΩΤΙΚΟΣ ΟΡΚΟΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΡΚΙΑ

«...Κατά την διάταξιν του άρθρου 224 § 1 ΠΚ «όστις, ως διάδικος εν πολιτική δίκη, ομνύει εν γνώσει ψευδή όρκον τιμωρείται δια φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών». Εξ άλλου κατά τις διατάξεις του άρθρου 941 § § 1 και 2 ΚΠολΔ «επί υποχρεώσεως προς απόδοσιν ή παράδοσιν ωρισμένου κινητού πράγματος ο δικαστικός κλητήρ αφαιρεί το πράγμα.... (§1). Εάν το οφειλόμενο πράγμα δεν ευρεθεί, ο καθ` ου η εκτέλεσις υποχρεούται κατά την διαδικασία των άρθρων 861-886 να δώσει βεβαιωτικόν όρκον, ότι δεν κατέχει το πράγμα και δεν γνωρίζει εις ποίον μέρος ευρίσκεται τούτο (§ 2). Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει, ότι **1)** για τη στοιχειοθέτηση ψευδορκίας διαδίκου απαιτείται **α)** δόση όρκου από διάδικο κατά τις διατάξεις της πολιτικής δικονομίας και **β)** γνώση αυτού ότι το περιεχόμενο του όρκου είναι αντικειμενικώς ψευδές αδιαφόρως του αν καμμιά βλάβη ή ωφέλεια προήλθε ή μπορούσε να προέλθει από την ψευδορκία και **2)** Στην περίπτωση δόσεως από το διάδικο βεβαιωτικού όρκου το περιεχόμενο αυτού δεν πρέπει να είναι αντίθετο ούτε και προς την υποκειμενική πεποίθηση του δίδοντος τον βεβαιωτικό όρκο, αφού αυτή είναι το αντικείμενον της αποδείξεως δια του βεβαιωτικού όρκου. Επομένως διαπράττει ψευδορκία ο διάδικος εκείνος ο οποίος δίδει βεβαιωτικό όρκο του οποίου το περιεχόμενο εμφανίζεται μεν κατά τον χρόνο της δόσεως του όρκου αληθές, γνωρίζει όμως ότι τούτο θα καταστή ευθύς μετά την δόση του όρκου αναληθές, από ενέργειες στις οποίες προέβη, προς τον σκοπό αυτό, πριν από τη δόση του όρκου...» (ΑΠ 1233/1985, ΝοΒ 1986, σελ. 105).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

«...Από τις διατάξεις των § 1 και 2 του άρθρου 1049 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι προϋπόθεση της αναγκαστικής εκτέλεσης με προσωπική κράτηση είναι η τελεσίδικη απόφαση με την οποία διατάχθηκε αυτή ως μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία όμως διακρίνεται από τον εκτελεστό τίτλο, από τον οποίο προκύπτει η βέβαια και εκκαθαρισμένη χρηματική απαίτηση, προς ικανοποίηση της οποίας διατάχθηκε η προσωπική κράτηση. Συνεπώς για να χωρήσει η εκτέλεση της προσωπικής κράτησης, προϋποτίθεται ότι υπάρχει εκτελεστός τίτλος για την απαίτηση και τελεσίδικη απόφαση που διατάσσει την προσωπική κράτηση. Αν υπάρχει για την απαίτηση προσωρινά εκτελεστή απόφαση και η απόφαση για την απαγγελία της προσωπικής κράτησης τελεσιδικήσει πριν από την τελεσιδικία της πρώτης δυνατή είναι η είσπραξη της απαίτησης κατά το ποσό που κηρύχθηκε προσωρινώς εκτελεστή και με προσωπική κράτηση, γιατί και οι προσωρινώς εκτελεστές

αποφάσεις εκτελούνται με τα ίδια μέσα εκτέλεσης, όπως οποιοσδήποτε εκτελεστός τίτλος και μόνο, η για την προσωπική κράτηση διάταξη εκτελείται αφότου η γι` αυτήν απόφαση καταστεί τελεσίδικη (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ο.π., κάτω από αρθρ. 1049 § 1). Η απόρριψη, δε της έφεσης για οποιοδήποτε λόγο διατηρεί την ισχύ της πρωτόδικης απόφασης και συνεπώς ως τίτλος εκτελεστός στηρίζει την εκτέλεση (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη ο.π. κάτω από αρθρ. 904). Για την ενέργεια εκτέλεσης με προσωπική κράτηση εκτελείται ο τίτλος, από τον οποίο προκύπτει η απαίτηση και όχι η απόφαση που διατάσσει την προσωπική κράτηση, η οποία απλώς παρέχει την ευχέρεια της προσωπικής κράτησης και χρησιμοποιείται για τη σύλληψη του υπόχρεου και τη διενέργεια των ακολουθούμενων διαδικαστικών πράξεων της προσωπικής κράτησης. Συνεπώς, μετά τη λήψη απογράφου του θεμελιωτικού της απαίτησης, τίτλου, κοινοποιείται αντίγραφο από απόγραφο με επιταγή και μετά την πάροδο της προθεσμίας του αρθρ. 926 § 1 και εφόσον στο μεταξύ τελεσιδίκησε η απόφαση που διέταξε την προσωπική κράτηση κατέστη τελεσίδικη, είναι δυνατή η σύλληψη. Εφόσον όμως, όπως συνήθως στην πράξη γίνεται, ενώνεται στο διατακτικό της ίδιας απόφασης η καταδίκη σε πληρωμή, της απαίτησης και συγχρόνως διατάσσεται η εκτέλεση αυτής με προσωπική κράτηση, τότε κοινοποιείται αντίγραφο της απόφασης με επιταγή προς εκτέλεση Β. Βαθρακοκοίλη ό.π. σε αρθρ. 1049 § 3. Επίσης εκτός από την τελεσιδικία της απόφασης, επιβάλλεται, με ποινή ακυρότητας ως αυτοτελής διαδικασία πράξη και η επίδοση αυτής στον οφειλέτη, η οποία, προηγείται της κατά την § 2 σύλληψης του και γίνεται κατά τις διατάξεις του αρθρ. 122 επ. ΚΠολΔ. Αν η απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου επικυρώνει την πρωτόδικη επιβάλλεται η επίδοση και των δύο. Αν παραλειφθεί οποιαδήποτε από τις άνω επιδόσεις ή παραβιασθεί οποιαδήποτε από τις άνω προθεσμίες (926, 1049 § 1 εδ. β) επέρχεται ακυρότητα της εκτελεστικής διαδικασία που ακολούθησε, χωρίς τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης.Έτσι, κατά τα προαναφερόμενα, είναι άκυρη η σύλληψη, εκτός άλλων, αν δεν κοινοποιηθεί η κατ` άρθρο 924 επιταγή προς εκτέλεση ή δεν παρέλθει η κατ` άρθρο 926 § 1 τριήμερη προθεσμία (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ό.π., § 3 και 4). Η ακυρότητα δημιουργείται από την παράλειψη της επίδοσης και όχι για οποιοδήποτε ελάττωμα που, καθιστά άκυρη την επίδοση, οπότε στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προηγηθεί η προσβολή της επίδοσης και να επακολουθήσει προσβολή της διαδικαστικής πράξης της σύλληψης, χωρίς να αποκλείεται η σώρευση στο ίδιο δικόγραφο των δύο αιτημάτων (βλ. Μπέη Δ 3.796, Μπρίνια, Αναγκ Εκτέλεση κάτω από αρθρ. 1049 § 772, Βαθρακοκοίλη ό.π., § 4). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 924 ΚΠολΔ, για την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως κατά τα ανωτέρω και της εκτέλεσης με προσωπική κράτηση, απαιτείται επίδοση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται αντιγράφου του απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση. Η χωρίς την επίδοση τέτοιου εγγράφου επισπευδόμενη εκτέλεση είναι άκυρη χωρίς η συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, διότι η επίδοση αυτή αποτελεί βασική προϋπόθεση του κύρους της αναγκαστικής εκτέλεσης, χωρίς δε αυτή δεν αρχίζει η αναγκαστική εκτέλεση. Αντίθετα τυχόν ατέλειες της επίδοσης, αν π.χ. αυτή έγινε χωρίς να τηρηθούν τα οριζόμενα στα άρθρα 122-143 ΚΠολΔ, επιφέρουν ακυρότητα της επίδοσης μόνο αν η παράβαση προκάλεσε βλάβη σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, οπότε θα ακυρωθεί η επιταγή ή η επίδοση αυτής και η διαδικασία της εκτέλεσης που επακολούθησε (ΕφΑθ 12465/1990 ΕλλΔνη 33. 887, Μπρίνια, οπ. σε άρθρο 924 § 117, Β. Βαθρακοκοίλη ό.π. § 4). Η έκθεση δε επίδοσης που συντάσσει ο δικαστικός επιμελητής κατ` άρθρο

139 ΚΠολΔ, αποτελεί, εκτός άλλων, καθόσον αφορά την κατοικία ή το γραφείο του προσώπου στο οποίο έγινε η επίδοση με θυροκόλληση πλήρη απόδειξη, πλην όμως επιτρέπεται ανταπόδειξη με οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο, χωρίς να προσβληθεί η έκθεση ως πλαστή (ΑΠ 361/2004 ΕλλΔνη 46.1435, ΑΠ 237/2006, ΕλλΔνη 48.1400, ΑΠ 555/2004 ΕλλΔνη 47.797, ΑΠ 1679/1995 ΕλλΔνη 39.351, ΕφΑθ 4660/1993 ΤΝΠΔΣΑ, ΕφΑθ 12465/1990 ό.π., ΕφΑθ 7300/1988 ΕλλΔνη 30.1466, ΕφΑθ 8647/1989 ΕλλΔνη 31.844). Το βάρος δε της ανταπόδειξης αυτής φέρει εκείνος που αμφισβητεί την αλήθεια τους (ΑΠ 361/2004 ό.π., ΑΠ 237/2006 ό.π., ΑΠ 555/2004 ό.π., ΑΠ 1916/2005 ΕλΔνη 47.482, ΑΠ 455/1993 ΕλλΔνη 36.91). ...» (ΕφΑθ 136/2009, ΝοΒ 2009, σ. 1150, ΝΟΜΟΣ).

ΠΟΙΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΕΝ ΠΡΟΣΩΠΟΚΡΑΤΟΥΝΤΑΙ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1048 ΚΠολΔ, «...Προσωπική κράτηση δεν διατάσσεται: **α)** κατά των **ανηλίκων** που τελούν υπό γονική μέριμνα ή υπό επιτροπεία και κατά των προσώπων που έχουν τεθεί σε κατάσταση δικαστικής συμπαράστασης, **β)** κατά **βουλευτών**, όσο διαρκεί η βουλευτική περίοδος και τέσσερις εβδομάδες μετά τη λήξη της, **γ)** κατά προσώπων που συμπλήρωσαν το **εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους** και δ) κατά **κληρικών** κάθε βαθμού κάθε γνωστής θρησκείας...»

ΛΗΨΗ ΑΠΟΓΡΑΦΟΥ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ - ΕΠΙΤΑΓΗ ΠΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

«...Μετά τη λήψη απογράφου του θεμελιωτικού της απαίτησης, τίτλου, κοινοποιείται αντίγραφο από απόγραφο με επιταγή και μετά την πάροδο της προθεσμίας του αρθρ. 926 § 1 και εφόσον στο μεταξύ τελεσιδίκησε η απόφαση που διέταξε την προσωπική κράτηση, είναι δυνατή η σύλληψη. Εφόσον όμως, όπως συνήθως στην πράξη γίνεται, ενώνεται στο διατακτικό της ίδιας απόφασης η καταδίκη σε πληρωμή, της απαίτησης και συγχρόνως διατάσσεται η εκτέλεση αυτής με προσωπική κράτηση, τότε κοινοποιείται αντίγραφο της απόφασης με επιταγή προς εκτέλεση Β. Βαθρακοκοίλη ό.π. σε αρθρ. 1049 § 3. Επίσης εκτός από την τελεσιδικία της απόφασης, επιβάλλεται, με ποινή ακυρότητας ως αυτοτελής διαδικασία πράξη και η επίδοση αυτής στον οφειλέτη, η οποία, προηγείται της κατά την § 2 σύλληψης του και γίνεται κατά τις διατάξεις του αρθρ. 122 επ. ΚΠολΔ. Αν η απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου επικυρώνει την πρωτόδικη επιβάλλεται η επίδοση και των δύο. Αν παραλειφθεί οποιαδήποτε από τις άνω επιδόσεις ή παραβιασθεί οποιαδήποτε από τις άνω προθεσμίες (926, 1049 § 1 εδ. β) επέρχεται ακυρότητα της εκτελεστικής διαδικασία που ακολούθησε, χωρίς τη συνδρομή του στοιχείου της βλάβης. Έτσι, κατά τα προαναφερόμενα, είναι άκυρη η σύλληψη, εκτός άλλων, αν δεν κοινοποιηθεί η κατ` άρθρο 924 επιταγή προς εκτέλεση ή δεν παρέλθει η κατ` άρθρο 926 § 1 τριήμερη προθεσμία (βλ. Β. Βαθρακοκοίλη, ό.π., § 3 και 4). Η ακυρότητα δημιουργείται από την παράλειψη της επίδοσης και όχι για οποιοδήποτε ελάττωμα που, καθιστά άκυρη την επίδοση, οπότε στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προηγηθεί η προσβολή της επίδοσης και να επακολουθήσει προσβολή της διαδικαστικής πράξης της σύλληψης, χωρίς να αποκλείεται η σώρευση στο ίδιο δικόγραφο των δύο αιτημάτων (βλ. Μπέη Δ 3.796, Μπρίνια, Αναγκ. Εκτέλεση κάτω από αρθρ. 1049 § 772, Βαθρακοκοίλη ό.π., § 4). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 924 ΚΠολΔ, για την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως κατά τα ανωτέρω

και της εκτέλεσης με προσωπική κράτηση, απαιτείται επίδοση σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται αντιγράφου του απογράφου με επιταγή προς εκτέλεση. Η χωρίς την επίδοση τέτοιου εγγράφου επισπευδόμενη εκτέλεση είναι άκυρη χωρίς η συνδρομή του στοιχείου της βλάβης, διότι η επίδοση αυτή αποτελεί βασική προϋπόθεση του κύρους της αναγκαστικής εκτέλεσης, χωρίς δε αυτή δεν αρχίζει η αναγκαστική εκτέλεση. Αντίθετα τυχόν ατέλειες της επίδοσης, αν π.χ. αυτή έγινε χωρίς να τηρηθούν τα οριζόμενα στα άρθρα 122-143 ΚΠολΔ, επιφέρουν ακυρότητα της επίδοσης μόνο αν η παράβαση προκάλεσε βλάβη σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, οπότε θα ακυρωθεί η επιταγή ή η επίδοση αυτής και η διαδικασία της εκτέλεσης που επακολούθησε (ΕφΑθ 12465/1990 ΕλλΔνη 33. 887, Μπρίνια, οπ. σε άρθρο 924 § 117, Β. Βαθρακοκοίλη ό.π. § 4). Η έκθεση δε επίδοσης που συντάσσει ο δικαστικός επιμελητής κατ` άρθρο 139 ΚΠολΔ, αποτελεί, εκτός άλλων, καθόσον αφορά την κατοικία ή το γραφείο του προσώπου στο οποίο έγινε η επίδοση με θυροκόλληση πλήρη απόδειξη, πλην όμως επιτρέπεται ανταπόδειξη με οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο, χωρίς να προσβληθεί η έκθεση ως πλαστή (ΑΠ 361/2004 ΕλλΔνη 46.1435, ΑΠ 237/2006, ΕλλΔνη 48.1400, ΑΠ 555/2004 ΕλλΔνη 47.797, ΑΠ 1679/1995 ΕλλΔνη 39.351, ΕφΑθ 4660/1993 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΕφΑθ 12465/1990 ό.π., ΕφΑθ 7300/1988 ΕλλΔνη 30.1466, ΕφΑθ 8647/1989 ΕλλΔνη 31.844). Το βάρος δε της ανταπόδειξης αυτής φέρει εκείνος που αμφισβητεί την αλήθεια τους (ΑΠ 361/2004 ό.π., ΑΠ 237/2006 ό.π., ΑΠ 555/2004 ό.π., ΑΠ 1916/2005 ΕλΔνη 47.482, ΑΠ 455/1993 ΕλλΔνη 36.91)....» (ΕφΑθ 136/2009, ΝοΒ 2009, σ. 1150).

ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΟΥ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

«...Η εκ του άρθρου 1054 ΚΠολΔ (έφεση), έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα πριν από την επίδοση της εκκαλουμένης και πριν από την παρέλευση τριετίας από τη δημοσίευση της τελευταίας (οριστικής) (άρθρα 495, 511, 513 § 1β, 516 § 1 και 518 § 2 ΚΠολΔ). Σημειώνεται ότι **η οριζόμενη με τη διάταξη του άρθρου 1054 § 2 ΚΠολΔ προθεσμία των πέντε ημερών** για την άσκηση έφεσης προϋποθέτει επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης οπότε αρχίζει η ανωτέρω προθεσμία κατ` άρθρο 144 § 1 ΚΠολΔ (βλ. συναφή διάταξη άρθρο 652 § 1 ΚΠολΔ επί μισθωτικών διαφορών σχ. ΑΠ 115/2003 ΕλΔνη 44.490, ΑΠ 198/2000 ΕλΔνη 41.1019, ΑΠ 855/1994 ΕλλΔνη 37.293, ΕφΑθ 2665/1997 ΕλλΔνη 39.652), οπότε αν δεν επιδόθηκε η απόφαση έχει εφαρμογή η οριζόμενη με τη διάταξη του άρθρου 518 § 2 ΚΠολΔ 3ετής καταχρηστική προθεσμία από τη δημοσίευση της εκκαλουμένης και εφόσον δεν γίνεται άλλη διάκριση στο παραπάνω άρθρο 1054 ΚΠολΔ (σχ. ΑΠ 106/2006 ΤΝΠ ΔΣΑ, ΑΠ 114/2003 ό.π, Σαμουήλ, Η έφεση, έκδ. 2003 § 388, Β. Βαθρακοκοίλη σε άρθρο 652 αριθ. 4, τ. Γ`, έκδ. 1995)...Η άμυνα του απειλούμενου με προσωπική κράτηση, του συλλαμβανόμενου, και του προσωποκρατούμενου στηρίζεται βασικά στα άρθρα 1050 § 1 και 1054 ΚΠολΔ, με τα οποία παρέχεται η ευχέρεια εναντίωσης του συλλαμβανόμενου, (1050), ή προσωποκρατούμενου (1052), κατά της εναντίον του απειλούμενης ή σε βάρος του επιβαλλομένης ή επιβληθείσας προσωπικής κράτησης. Κατά τη σύλληψη παρέχεται η δυνατότητα προσφυγής στον Πρόεδρο Πρωτοδικών με την υποβολή αντιρρήσεων στα πλαίσια της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων. Αν απορριφθούν οι αντιρρήσεις του μπορεί και πριν από την έναρξη της κράτησής του να ζητήσει, με ανακοπή, οριστική δικαστική προστασία από το Πολυμελές Πρωτοδικείο στο πλαίσιο της

τακτικής διαδικασίας βάσει του αρθρ. 1054 ΚΠολΔ, καθόσον η προεδρική απόφαση έχει προσωρινό χαρακτήρα (βλ, ΕΑ 5619/1999, ΕΑ 2487/86 ΕλλΔνη 27.1149, ΕφΑθ 5348/83 ΕλλΔνη 25.175, **αντ.** Μπρίνιας Αναγκ. Εκτέλεση κάτω από αρθρ. 1050 και 1054). Η προσωπική κράτηση αποτελεί μέσον αναγκαστικής εκτέλεσης και ως εκ τούτου η διαδικασία αυτή αποτελεί τμήμα της όλης εκτελεστικής διαδικασίας και επομένως τα άρθρα 933 επ. που ρυθμίζουν τις αντιρρήσεις κατά την εκτέλεση πρέπει να βρίσκουν έδαφος εφαρμογής και στις ακυρότητες διαδικασίας περί της προσωπικής κράτησης. Κατά τον πριν από την σύλληψη χρόνο ο καθού απειλείται η προσωπική κράτηση αμύνεται με την ανακοπή του αρθρ. 933 επ. αποκλειστικά, χωρίς όμως να αποκλείεται και η εφαρμογή του αρθρ. 1054, αν αντικείμενο της δίκης είναι διαφορά περί την εκτέλεση της προσωπικής κράτησης. Στις δίκες των αρθρ. 1050 § 1 και 1054 έχουν εφαρμογή συμπληρωματικά, οι διατάξεις του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Το δικαίωμα άσκησης αντιρρήσεων, από τον συλλαμβανόμενο, το οποίο γεννάται από το χρονικό σημείο της σύλληψης, καταλαμβάνει όλες τις έως τότε διαδικαστικές πράξεις της εκτέλεσης από την κοινοποίηση της επιταγής προς εκτέλεση (προδικασία) έως τη σύλληψη του και για οποιοδήποτε λόγο που ασκεί επιρροή στο κύρος τηςσύλληψής του, ενώ, παράλληλα στο άρθρο 1054 § 1 περιλαμβάνονται όχι μόνο οι κατά των άνω πράξεων της προδικασίας της προσωπικής κράτησης ακυρότητες, εφόσον αυτές επιδρούν ακυρωτικά, επί της προσωπικής κράτησης, αλλά και οι μεταγενέστερες αταξίες της προσωπικής κράτησης και γενικά, κάθε διαφορά περί την εκτέλεση της προσωπικής κράτησης (βλ. Ι. Μπρίνια ο.π. κάτω από αρθρ. 1050 και 1054, Β. Βαθρακοκοίλη, ΚΠολΔ κάτω από αρθρ. 1050 σ. 680 επ.). Από την άποψη δε της ερμηνευτικής προσαρμογής του άρθρου 934 ΚΠολΔ στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης με προσωπική κράτηση, ως πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης (934 § Ια ΚΠολΔ) γίνεται αντιληπτή η σύλληψη του οφειλέτη (και όχι η επίδοση της απόφασης που απήγγειλε την προσωπική κράτηση, 1049 § 1 ΚΠολΔ) (βλ. Γέσιου-Φαλτσή, σ. 1132 § 177, Μπρίνιας, ό.π. τ. V άρθρο 1050, § 744 σ. V σ. 2509), και ως τελευταία πράξη (αρ. 934 § 1 γ, ΚΠολΔ) θεωρείται η αποφυλάκιση (Γεσίου - Φαλτσή, ό.π. σ. 1132 § 177, Μπρίνιας, ο.π. σ. 2510 **αντίθετα** Β. Βαθρακοκοίλη ό.π, ο οποίος δεν δέχεται την εφαρμογή των προθεσμιών του άρθρου 934 ΚΠολΔ. Έτσι η προθεσμία του κατ` άρθρο 934 ΚΠολΔ πρώτου σταδίου προσβολής των πράξεων της εκτελέσεως, που περιλαμβάνει την προσβολή του τίτλου και των πράξεων της προδικασίας λήγει μετά πάροδον 15 ήμερων «από της πρώτης μετά την επιταγή πράξεως εκτελέσεως» και εν προκειμένω στην ανακοπή του αρθρ. 1054 ΚΠολΔ από την σύλληψη του οφειλέτου κατά τα προεκτεθέντα (βλ. Μπρίνια, ό.π. τ. V σ. 2509)...» (ΕφΑθ 1236/2009, ΝοΒ 2009, σ. 1150). «... Με την διάταξη του άρθρου 1054 παρ. 1, ΚΠολΔ καθορίζεται ο τρόπος επιλύσεως των διαφορών, οι οποίες ανακύπτουν μετά την σύλληψη και φυλάκιση του προσώπου, του οποίου με τελεσίδικη δικαστική απόφαση διατάχθηκε η προσωπική κράτηση, εφαρμόζεται δε για οποιαδήποτε περίπτωση διατάχθηκε αυτή, δηλαδή είτε για επιχείρηση πράξεως, είτε για παράλειψη ή ανοχή πράξεως, είτε για ικανοποίηση χρηματικής απαιτήσεως (άρθρα 946, 947, 951 ΚΠολΔ). Οι διαφορές αυτές δημιουργούνται ιδίως μεταξύ του κρατουμένου καθ` ού η προσωπική κράτηση αφ` ενός και του επισπεύδοντος ή του Διευθυντή των φυλακών αφ` ετέρου. Οι αντιρρήσεις του κρατουμένου για τον τρόπο και τις συνθήκες κρατήσεώς του απευθύνονται κατά του Διευθυντή των φυλακών, γιατί σ` αυτόν ανήκει η αρμοδιότητα για τη ρύθμιση του τρόπου, του χώρου και των συνθηκών κρατήσεως και προβάλλονται με σχε-

τική ανακοπή (βλ. Ι. Μπρίνια ΑναγκΕκτέλ. Εκδ. 1η άρθρ. 1054, Οικονομίδη, Λιβαδά Εγχ. Πολιτ. Δικονομίας τ. Γ παρ. 282 σελ. 390-391, ΕφΠειρ 798, 799/1997, ΕφΘεσ 2606/1996 Αρμ. 1996.1259). (ΠΠΛάρισας 29/2002, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΒΟΛΗ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ - ΠΡΟΣΦΥΓΗ

«...Στην αναγκαστική εκτέλεση με προσωπική κράτηση συνήθης στην πράξη είναι η προβολή αντιρρήσεων στηριγμένων στις ειδικές ρυθμίσεις των άρθρων 1050 § 1 και 1054 του ΚΠολΔ. Η εισαγωγή αυτών των δύο, ιδιαιτέρως ρυθμισμένων, ενδίκων βοηθημάτων στην προσωπική κράτηση προφανώς υπηρετεί διπλό σκοπό: σε πρώτο στάδιο την ανάγκη της παροχής έννομης προστασίας στον οφειλέτη (1050 § 1) και σε δεύτερο, την καθιέρωση πρόσθετων εγγυήσεων, αφού πρόκειται για δίκες που αφορούν την προσωπική ελευθερία (1054). Το άρθρο 1050 ΚΠολΔ δίνει τη δυνατότητα σ` αυτόν που συλλαμβάνεται για να προσωποκρατηθεί να προβάλει αντιρρήσεις, που δικάζονται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών στον οποίο αμέσως προσάγεται. **Ο Πρόεδρος Πρωτοδικών δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων** (άρθρα 686 επ. ΚΠολΔ). Περαιτέρω, το άρθρο 1054 του ίδιου Κώδικα ορίζει ότι κάθε διαφορά που αναφέρεται στην εκτέλεση της προσωπικής κράτησης υπάγεται, αν δεν προβλέπεται κάτι άλλο, στο Πολυμελές Πρωτοδικείο. Στην τελευταία αυτήν περίπτωση τηρείται η τακτική διαδικασία και επιτρέπονται ένδικα μέσα, με τις ειδικές αποκλίσεις που προνοούν οι διατάξεις του επόμενου άρθρου. Είναι φανερό ότι η προεδρική απόφαση, που εκδίδεται κατά το άρθρο 1050 ΚΠολΔ σύμφωνα με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, είναι προσωρινή και δεν αποκλείει την εισαγωγή της διαφοράς στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, κατά το άρθρο 1054 ΚΠολΔ, για οριστική διάγνωση με προσφυγή είτε του οφειλέτη είτε του δανειστή. Ο νόμος προνόησε και επέτρεψε στον καθ` ου να προβάλει τις αντιρρήσεις του στον Πρόεδρο Πρωτοδικών για να αποφευχθεί εντελώς η φυλάκισή του αν υπάρχουν βάσιμοι, κατά την προεδρική κρίση, λόγοι. Η καθιέρωση του βοηθήματος αυτού δεν σημαίνει ότι η κρίση του Προέδρου, είτε δέχεται είτε απορρίπτει τις αντιρρήσεις, είναι οριστική. Μια τέτοια εκδοχή θα υποβάθμιζε τελικά τη σημασία της προσωπικής κράτησης, ενώ από τις γενικές αρχές του δικαίου μας η προσωπική ελευθερία και η ανθρώπινη αξιοπρέπεια αναγορεύονται σε πρωταρχικές αξίες (άρθρο 2 § 1 και 5 § 3 και 3 του Συντάγματος). Από την καθιέρωση προστασίας του συλλαμβανομένου, προκύπτει αντίθετα ότι ο δικονομικός νομοθέτης θέλησε να του δώσει περισσότερες εγγυήσεις και μέσα δικαστικής προσφυγής. **Η απόφαση, όμως, του προέδρου πρωτοδικών, που εκδίδεται κατ` εφαρμογή του άρθρου 1050 ΚΠολΔ κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, επί των αντιρρήσεων που προβάλλει εκείνος που συλλαμβάνεται κατά την εκτέλεση απόφασης που διατάζει την προσωπική του κράτηση, δεν υπόκειται σε ανάκληση ούτε σε ένδικο μέσο και, επομένως, ούτε σε έφεση** (ΕφΔωδ 209/2004, ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 11274/1986, ΑρχΝ 38.781, βλ. και Θεοδωρόπουλο, ΚΠολΔ εκδ. 1986, σ. 877 και εκεί παραπομπές και συγγραφείς, αντίθετα Βαθρακοκοίλη, Κατ` άρθρο ερμηνεία ΚΠολΔ, τομ. ΣΤ, άρθ. 1050, αρ. 6, κατά τον οποίο δεν επιτρέπεται μεν ανάκληση, επιτρέπεται όμως το ένδικο μέσο της έφεσης, ενώ κατά τον Τζίφρα, ΕΕΝ 1976.288, δεν επιτρέπεται το ένδικο μέσο της έφεσης, έτσι και Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας, ΚΠολΔ ΙΙ (2000), άρθ. 1050, σ. 2028). Η, κατ` άρθρο 1054 ΚΠολΔ, προσφυγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, δικάζοντος κατά την τακτική διαδικασία, σε καμία περίπτωση δεν συνιστά ένδικο μέσο κατά της προεδρικής απόφασης που εκδόθηκε στο πλαίσιο υποβολής αντιρρήσεων κατά προσωπικής κράτησης, κατ` άρθρο 1050 §

1 ΚΠολΔ, διότι στην προκειμένη περίπτωση, με την άσκηση προσφυγής ως ενδίκου μέσου κατά της ως άνω απόφασης, θα μπορούσε να επιτευχθεί η ανατροπή αυτής, ενώ από την άλλη δεν είναι δυνατή αυτή η ανατροπή, αφού, κατά τα προαναφερθέντα, δεν ασκείται κατ` αυτής κανένα ένδικο μέσο, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται τέτοια δυνατότητα από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Αντιθέτως, με την προσφυγή αυτή που ασκείται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, η οποία συνιστά ένδικο βοήθημα, κρίνεται οριστικά η διαφορά σε σχέση με την προσωποκράτηση του συλλαμβανομένου, είτε διότι προσφεύγει στο άνω δικαστήριο ο προσωποκρατηθείς, του οποίου οι αντιρρήσεις κατ` άρθρο 1050 ΚΠολΔ απορρίφθηκαν, είτε διότι προσφεύγει ο δανειστής ζητώντας να αναγνωρισθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου για την προσωπική κράτηση του οφειλέτου του, ο οποίος, μετά την παραδοχή των αντιρρήσεων που άσκησε ο τελευταίος ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών, είναι ελεύθερος, οπότε και μόνο τότε συντρέχει στο πρόσωπό του έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής του άρθρου 1054 ΚΠολΔ. Στην τελευταία ως άνω περίπτωση της προσφυγής του δανειστή, εφόσον ευδοκιμήσει αυτή, εκείνος θα δύναται να δώσει εκ νέου εντολή στον δικαστικό επιμελητή για τη σύλληψη του αφεθέντος ελεύθερου, με βάση την προεδρική απόφαση, οφειλέτη. Με το ειδικά αυτό ρυθμισμένο ένδικο βοήθημα της προσφυγής ανοίγει δίκη περί την εκτέλεση, με αποτέλεσμα στην προκειμένη περίπτωση να έχουν εφαρμογή συμπληρωματικά και οι διατάξεις που αφορούν τις δίκες αυτές, ήτοι οι διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ. Η προσφυγή του άρθρου 1054 ΚΠολΔ υπάγεται πάντοτε στην καθ` ύλην αρμοδιότητα του Πολυμελούς Πρωτοδικείου (άρθ. 1054 § 1 εδ. α` ΚΠολΔ), ώστε να υπάρχουν αυξημένες εγγυήσεις στις δίκες που αφορούν την προσωπική ελευθερία. Κατά τόπο αρμόδιο δικαστήριο είναι το Πολυμελές Πρωτοδικείο του τόπου όπου εκτελείται η προσωπική κράτηση. Κατά της ως άνω με την τακτική διαδικασία σε πρώτο βαθμό εκδοθείσας απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου χωρούν, όπως λέχθηκε, ένδικα μέσα (βλ. και Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτέλεσης, Ειδικό Μέρος, § 67, αρ. 173 επ). Τέλος, στα πλαίσια των δικών που ανοίγονται τόσο κατά την άσκηση αντιρρήσεων κατά της επιβληθείσας προσωπικής κράτησης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1050 § 1 ΚΠολΔ, όσο και με την προσφυγή που ασκείται κατ` άρθρο 1054 ΚΠολΔ, δεν υφίσταται δυνατότητα ακύρωσης της διατάξασας την προσωπική κράτηση τελεσίδικης απόφασης, οσάκις αυτή δέχθηκε την αίτηση, παρά την έλλειψη συνδρομής των προϋποθέσεων της προσωπικής κράτησης ή διέταξε την προσωπική κράτηση προσώπου που δεν υπόκειται σε αυτήν. Τούτο διότι, οι διατάξεις των άρθρων 1050 και 1054 του ΚΠολΔ) αναφέρονται στη διαδικασία της επίλυσης των κατά την προσωπική κράτηση διαφορών και δεν θεσπίζουν κυρώσεις για τις παραβάσεις άλλων διατάξεων, οι οποίες θα κριθούν κατά το ισχύον δικονομικό σύστημα ακυροτήτων και τις γενικές για τα ένδικα μέσα αρχές. Εξ άλλου, η με την προσωπική κράτηση στέρηση της ελευθερίας και ο κατ` ακολουθία αυτής χαρακτήρας, αναμφίβολα, του θεσμού ως δημόσιας τάξης, δεν είναι ικανός να διασπάσει τον επίσης δημόσιας τάξης θεσμό του δεδικασμένου. Επομένως, τα κατά τα άρθρα 1050 και 1054 δικαστήρια δεν έχουν τη δυνατότητα να ερευνήσουν τα όσα με δύναμη δεδικασμένου κρίθηκαν με την απόφαση που διέταξε την προσωρινή κράτηση, ακόμη και όταν το επικαλούμενο σφάλμα της άνω απόφασης είναι νομικό και αναμφίβολο, αφού σε μία τέτοια περίπτωση θα οδηγούμασταν σε έμμεση ανατροπή του δεδικασμένου (βλ. Μπρίνια, άρθρο 1054, § 785, σ. 2530, Βαθρακοκοίλη ό.π., άρθ. 1054, αρ. 4, σ. 695 και Κεραμέα - Κονδύλη-Νίκα, ό.π., άρθ. 1054, αρ. 1, σ. 2031)...» (ΠΠΘεσ 32194/2010, ΕΠολΔ 2011, σελ. 129).

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1050 παρ. 2 ΚΠολΔ, «εάν δεν προβλήθηκαν αντιρρήσεις ή αν απορρίφθηκαν, αυτός που έχει συλληφθεί, οδηγείται στις φυλακές, όπου κρατείται σε χώρο διαφορετικό από εκείνο που προορίζεται για όσους είναι υπόδικοι ή κατάδικοι για αξιόποινες πράξεις. Μόνο ώσπου να τον οδηγήσουν στη φυλακή, μπορεί να φυλαχθεί σε οποιαδήποτε άλλη φυλακή ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο». Από τη διάταξη αυτή (αντίστοιχη της οποίας ήταν η διάταξη 1009 της προηγούμενης Πολιτ. Δικονομίας) προκύπτει ότι επιβάλλεται να κρατείται ο κρατούμενος, σε εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως πολιτικού δικαστηρίου, σε χώρο διαφορετικό από εκείνο, στον οποίο κρατούνται οι ποινικοί κατάδικοι ή υπόδικοι. Και τούτο για την προστασία της προσωπικότητας του κρατουμένου, η οποία θίγεται από τον συγχρωτισμό του με κοινούς εγκληματίες, εν όψει και του ότι οι λόγοι της κρατήσεώς του είναι παντελώς άσχετοι προς τους λόγους κρατήσεως των ποινικών υποδίκων και καταδίκων, αφού ο μεν πρώτος κρατείται γιατί παρέλειψε να ικανοποιήσει απαίτηση του δανειστή του (χρηματική, προς επιχείρηση πράξεως, προς παράλειψη ή ανοχή) και προς τον σκοπό να εξαναγκασθεί σ` αυτό, οι δε δεύτεροι προς σωφρονισμό και προς πρόληψη τελέσεως άλλων εγκλημάτων. Επιπλέον, ο μεν δεν προσέβαλε αγαθά του κοινωνικού συνόλου, οι δε προσέβαλαν. **Η παραβίαση της διατάξεως αυτής, δηλαδή η κράτηση του οφειλέτη στον ίδιο χώρο μαζί με τους ποινικούς κρατουμένους, επιφέρει ακυρότητα της κρατήσεώς του, αφού ρητώς ο νόμος επιβάλλει τη διαφορετική κράτησή του και σε κάθε περίπτωση, με την κράτησή του αυτή προκαλείται βλάβη στην προσωπικότητά του, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά, παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας της κρατήσεώς του και την απόλυσή του από τις φυλακές** (βλ. Κιτσικόπουλο Πολιτ. Δικον. άρθρ. 1009 σημ. 1 και 6). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απόλυση αυτή δεν εμποδίζει την εκ νέου σύλληψη του οφειλέτη, εφ` όσον η νέα κράτησή του θα γίνει σε ιδιαίτερο χώρο (πρβλ. ΕφΠειρ 799/1997, 798/1997, ΕφΘεσ 2606/1996 Αρμ. 1996.1259). Σύμφωνα δε με την διάταξη του άρθρου 16 παρ. 1 εδ. β` του ν. 2776/1999 (Σωφρονιστικός Κώδικας) «επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διαβίωσή τους στα ίδια τμήματα με υποδίκους κρατουμένους». Για να επιτραπεί όμως αυτό, θα πρέπει να υφίστανται όλως εξαιρετικές συνθήκες περιπτώσεις, ήτοι εκφεύγουσες του συνήθους, που είναι το μόνιμο και διαρκές πρόβλημα στενότητας χώρου στις φυλακές...» (ΠΠΕιρ 2314/2002, ΑρχΝομ 2003, σελ. 531). «...Σύμφωνα με όσα ορίζει η διάταξη του άρθρο 1054 παρ. 1 του ΚΠολΔ, «κάθε διαφορά σχετική με την εκτέλεση της προσωπικής κράτησης υπάγεται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, στην αρμοδιότητα του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου εκτελείται. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού ορίζει σύντομη δικάσιμο και την προθεσμία για να κλητευθεί ο αντίδικος εκείνου που προσφεύγει». Με την διάταξη αυτή ορίζεται ο τρόπος επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν μετά από τη σύλληψη και τη φυλάκιση του προσώπου του οποίου διατάχθηκε η προσωπική κράτηση με τελεσίδικη απόφαση και εφαρμόζεται για οποιαδήποτε περίπτωση διατάχθηκε, δηλαδή είτε για επιχείρηση, παράλειψη ή ανοχή πράξης, είτε για ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης (άρθρα 944,947,951 του ΚΠολΔ). Οι διαφορές αυτές δημιουργούνται ιδίως μεταξύ του κρατουμένου - καθού η προσωπική κράτηση αφενός και του επισπεύδοντος ή του Διευθυντού της φυλακής αφετέρου. Οι αντιρρήσεις του κρατουμένου για τον τρόπο και τις συνθήκες της κράτησης που απευθύνονται κυρίως κατά του Διευθυντή των φυλακών, αφού σε αυτόν ανήκει η αρμοδιότητα της ρύθμισης του τρόπου, του χώρου και των συνθηκών της κράτησής του και προβάλλονται με τη

σχετική ανακοπή (ΕφΘεσ 2606/1996 Αρμ. 1996,1260, Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεση, άρθρο 1054 παρ. 784, Βαθρακοκοίλης, Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρο 1054 αρ. 1 και 13). Μπορούν όμως να απευθύνονται και κατά του επισπεύδοντος την προσωπική κράτηση, εφόσον πρόκειται και για διαφορά που δημιουργείται και με τον επισπεύδοντα την προσωπική κράτηση και ως τέτοια υπάγεται στην διαδικασία της ως άνω διάταξης του άρθρο 1054 του ΚΠολΔ (Βαθρακοκοίλης ο.π. άρθρο 1054 αρ. 1). Εξάλλου, κατά το άρθρο 1050 παρ. 2 του ίδιου Κώδικα, αν δεν προβλήθηκαν αντιρρήσεις ή αν απορρίφθηκαν, αυτός που έχει συλληφθεί οδηγείται στις φυλακές, όπου και κρατείται σε χώρο διαφορετικό από εκείνον που προορίζεται για όσους είναι υπόδικοι ή κατάδικοι για αξιόποινες πράξεις. Μόνο ώσπου να τον οδηγήσουν στη φυλακή, μπορεί να φυλαχτεί σε οποιαδήποτε φυλακή ή σε οποιοδήποτε χώρο. Από την διάταξη αυτή προκύπτει, ότι ο κρατούμενος σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης πολιτικού δικαστηρίου, επιβάλλεται να κρατείται σε χώρο διαφορετικό από εκείνο ατον οποίο κρατούνται οι ποινικοί κατάδικοι ή κρατούμενοι. Τούτο δε προς προστασία της προσωπικότητας του κρατουμένου, η οποία θίγεται από το συγχρωτισμό του με κοινούς εγκληματίες, ενόψει του ότι οι λόγοι κράτησής του είναι εντελώς άσχετοι από τους λόγους κράτησης των λοιπών υποδίκων και καταδίκων, αφού ο πρώτος κρατείται για παράλειψη ικανοποίησης αστικού χρέους ή επιχείρηση ή ανοχή πράξης και προς το σκοπό να εξαναγκασθεί σ` αυτό, ενώ οι δεύτεροι προς σωφρονισμό και προς παράλειψη τέλεσης νέων αδικημάτων. Η παραβίαση της διάταξης αυτής, δηλαδή η κράτηση του οφειλέτη στον ίδιο χώρο μαζί με τους ποινικούς κρατουμένους, επιφέρει ακυρότητα της κράτησής του, αφού ρητώς ο νόμος επιβάλει την διαφορετική κράτησή του. Σε κάθε περίπτωση με την κράτησή του αυτή προκαλείται βλάβη στην προσωπικότητά του, η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά, παρά μόνο με την ακυρότητα της κράτησής του και την απόλυσή του από τις φυλακές. Η απόλυση αυτή δεν εμποδίζει την εκ νέου σύλληψη του οφειλέτη, εφόσον βεβαίως η κράτησή του θα γίνει σε ιδιαίτερο χώρο (ΕφΘεσ 2606/1996 ο.π. ΠΠΛαρ 136/1998, 137/1998, 624/1999, 700/1999 αδημ. στον νομικό τύπο, Μπρίνιας ο.π.)...» (ΠΠΛάρισας 29/2002, ΝΟΜΟΣ).

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

«...Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 682 επόμ. του ΚΠολΔ συνάγεται ότι τα ασφαλιστικά μέτρα αποτελούν παρεπόμενο της εκκρεμούς ή μέλλουσας να ανοιγεί διαγνωστικής δίκης ως προς το επικαλούμενο ουσιαστικό δικαίωμα και αποβλέπουν στη διασφάλιση, διατήρηση ή προσωρινή ρύθμιση του τελευταίου, μέχρι να συντελεστεί δικαστικά η διάγνωσή του και συνεπώς στη διασφάλιση της κοινωνικής ειρήνης. Ειδικότερα, οι προϋποθέσεις λήψης, ασφαλιστικών μέτρων είναι: **α)** η προβαλλόμενη ασφαλιστέα αξίωση να έχει γεννηθεί, δηλαδή να υφίστανται όλα τα κατά την οικεία διάταξη νόμου, που είναι στην in concreto περίπτωση εφαρμοστέα, δικαιοπαραγωγικά γεγονότα της και **β)** να υπάρχει συνδρομή είτε επείγουσας περίπτωσης είτε επικειμένου κινδύνου εκ του οποίου θα παραβλάπτονταν το επίδικο δικαίωμα ή η ικανοποίηση αυτού μέχρις επίτευξης της δικαστικής διάγνωσης κατά την εκκρεμή ή μέλλουσα ν` ανοιχθεί διαγνωστική δίκη (Π. Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, 1985 Κεφ. Α`, σελ. 11, 12, Καργάδο, Ασφ. Μέτρα και Ουσιαστικό Δίκαιο, 1986, σελ. 18, σημ. 16, ΠΠΡοδ 30/2005, ΝΟΜΟΣ, ΜΠΘ 20217/2004, Αρμ. 2005.1230, ΜΠΑθ 3066/1999, Δ 30.521). Πλέον ειδικότερα, με το ασφαλιστικό μέτρο της συντηρητικής κατάσχεσης σκοπείται ν` αποτραπεί ο κίνδυνος να ματαιωθεί η ικανοποίηση της απαίτησης του δανειστή

κατά τον ενδιάμεσο, μέχρις ότου αυτή εξοπλισθεί με τίτλο εκτελεστό, χρόνο, είτε γιατί, κατά το χρόνο αυτό ο οφειλέτης, ενόψει και των τυχόν μέτρων που προς την κατεύθυνση αυτή ήδη λαμβάνει, θα έχει αποξενωθεί από τη διαθέσιμη κατασχετή περιουσία του, είτε, θα έχει, μέχρι τότε, βλάψει, αλλοιώσει και γενικά αποκρύψει τα περιουσιακά του στοιχεία. Έτσι η ελαττωμένη περιουσιακή κατάσταση του καθού δεν αρκεί για να δικαιολογήσει τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάσχεσης, ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί επικείμενο κίνδυνο η επείγουσα περίπτωση πιθανή μεταβολή στο μέλλον της περιουσιακής κατάστασης κάποιου προσώπου, διότι με τέτοια εκδοχή θα δικαιολογείτο η λήψη ασφαλιστικών μέτρων και μάλιστα του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάστασης σε κάθε εκκρεμή αγωγή ενόψει της ενδεχόμενης, κατά την κοινή πείρα και λογική, μεταβολής ή ελάττωσης της περουσιακής κατάστασης του διαδίκου. Απαιτώντας συνεπώς ο νόμος επικείμενο κίνδυνο η επείγουσα περίπτωση, εννοεί προφανώς την ύπαρξη ασυνήθους ανάγκης για έκτακτη δικαστική προστασία του διαδίκου, δικαιολογημένη από τη συνδρομή παρόντων πραγματικών περιστατικών και συγκεκριμένα κινδύνου ματαίωσης ικανοποίησης της απαίτησης, λόγω πιθανολόγησης αποξένωσης του οφειλέτη από την κατασχετή περιουσία του, έτσι, ώστε να είναι αδύνατη στο μέλλον η επίσπευση εναντίον του αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν κάποτε ο δανειστής θ` αποκτήσει τίτλο εκτελεστό, μετά τον τερματισμό της διαγνωστικής δίκης η επείγουσα περίπτωση της παρούσας στιγμής, ως τέτοιας νοουμένης εκείνης η οποία χρήζει άμεσης ρύθμισης με δικαστική παρέμβαση, λόγω ανάγκης για ταχεία προστασία του ουσιαστικού δικαιώματος, το οποίο πρέπει ν` ασφαλισθεί από τον δικαιούχο, για να μη προξενηθεί, από την βραδύτητα της επίλυσης της διαφοράς, ουσιώδης και αναπότρεπτος κίνδυνος (ΜΠΘ 4529/2011, ΜΠΑθ 9804/2011, ΜΠΡοδ 3417/2007, ΜΠΡοδ 3952/2007, ΜΠΡοδ 3417/2007, ΝΟΜΟΣ, ΜΠΑθ 12451/1997, ΝοΒ 45.1150, ΜΠΘ 14413/1994, ΑρχΝ ΜΖ.751). Για το ορισμένο δε της σχετικής αίτησης, ως προς την προϋπόθεση της συνδρομής επικείμενου κινδύνου ή επείγουσας περίπτωσης, πρέπει σ` αυτήν να γίνεται έστω και συνοπτικά αναφορά των πραγματικών περιστατικών που πιθανολογούν τη συνδρομή του επικείμενου κινδύνου ή της επείγουσας περίπτωσης και δεν αρκεί η αναφορά στη στερεότυπη διατύπωση του νόμου, αλλά απαιτείται παράθεση συγκεκριμένων, έστω και συνοπτικώς, περιστατικών του εννοιολογικού προσδιορισμού των προϋποθέσεων αυτών, (π.χ. ότι ο καθού είναι κατάχρεος και για την περιγραφή των δικαιωμάτων των πιστωτών του είτε έχει αρχίσει να εκποιεί τα περιουσιακά του στοιχεία κι επιδιώκει ν` αποξενωθεί από αυτά είτε επίκειται άμεση αναγκαστική εκποίηση τους για την πληρωμή άλλων χρεών του καθού, οπότε θα είναι αδύνατη η επίσπευση εναντίον του αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν κάποτε ο αιτών δανειστής θα αποκτήσει εκτελεστό τίτλο μετά τον τερματισμό της διαγνωστικής δίκης, και γενικά ότι υπάρχει ασυνήθης ανάγκη έκτακτης δικαστικής ποοστασίας του αιτούντος), διαφορετικά είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω της αοριστίας της, (ΕφΑθ 1173/1999, ΕλΔ 42.764, ΜΠΠειρ 1248/1999, ΜΠΑθ 7810/2003, Αρμ 2004.121, ΜΠΑθ 22493/1994, ΕλΔ 37.707, ΜΠΑθ 23867/1993, ΝοΒ 42.233, Π. Τζίφρα, ό.π., σ. 9, Ι. Χαμηλοθώρη, Ασφ. Μέτρα, 2000, αριθ. 96, σελ, 65)...» (ΜΠΘεσ 15137/2012, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ - ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 682 παρ. 1 και 688 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η λήψη ασφαλιστικών μέτρων επιτρέπεται να διατάσσεται σε περίπτωση ύπαρξης επικείμενου κινδύνου που απειλεί το επίδικο δικαίωμα ή απαίτηση και προς απο-

τροπή αυτού ή σε περίπτωση συνδρομής επείγουσας περίπτωσης που επιβάλλει την ταχεία και άμεση λήψη δικαστικών προφυλακτικών μέτρων πριν ή κατά τη διάρκεια της τακτικής διαγνωστικής δίκης. Σε περίπτωση ανυπαρξίας ή σε μη πιθανολόγηση των πραγματικών προϋποθέσεων δεν δικαιολογείται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων, τα οποία αποτελούν την εξαίρεση του κανόνα κατά τον οποίο τα εξαναγκαστικά μέτρα κατά της περιουσίας ή του προσώπου κάποιου διατάσσονται και λαμβάνονται μόνο μετά την οριστική και τελεσίδικη διάγνωση της απαίτησης και υπό τις εγγυήσεις και διατυπώσεις της τακτικής διαδικασίας. Δεν μπορεί δε να θεωρηθεί ότι αποτελεί επικείμενο κίνδυνο ή επείγουσα περίπτωση, πιθανή μεταβολή στο μέλλον της περιουσιακής κατάστασης κάποιου, γιατί με αυτή την εκδοχή θα δικαιολογείτο η λήψη ασφαλιστικών μέτρων και ειδικότερα υπό την εξεταζόμενη εν προκειμένω μορφή της συντηρητικής κατάσχεσης, σε κάθε εκκρεμή διαφορά, ενόψει της ενδεχόμενης, κατά την κοινή πείρα και λογική, μεταβολής ή ελάττωσης της περιουσιακής κατάστασης του διαδίκου. Απαιτώντας συνεπώς ο νόμος επικείμενο κίνδυνο ή επείγουσα περίπτωση, εννοεί προδήλως την ύπαρξη ασυνήθους ανάγκης έκτακτης δικαστικής προστασίας του διαδίκου που δικαιολογείται από τη συνδρομή παρόντων πραγματικών περιστατικών κάποιου συγκεκριμένου κινδύνου ματαίωσης της απαίτησης ή επείγουσας περίπτωσης της παρούσας στιγμής.Έτσι η απλή πιθανότητα μελλοντικής μεταβολής της περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη ή μόνη η ύπαρξη μικρής περιουσίας του δεν αρκούν για να δικαιολογήσουν την επιβολή σε βάρος του συντηρητικής κατάσχεσης, αλλά ως επικείμενος κίνδυνος για την επιβολή του μέτρου αυτού νοείται η πιθανολόγηση πως επίκειται άμεση και προσεχής αποξένωση του οφειλέτη από την κατασχετή περιουσία του, έτσι ώστε να είναι αδύνατη η επίσπευση εναντίον του αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν κάποτε ο δανειστής θα αποκτήσει εκτελεστό τίτλο με τον τερματισμό της διαγνωστικής δίκης (ΜΠΑ 3066/1999 Δ 30.521, ΜΠΑ 31951/1996 Αρμ. 1997.1499, ΜΠΑ 22493/1994 ΕλλΔνη 37.707, ΜΠΧαλκ 686/1991 Δ 1992.262). Στην προκειμένη περίπτωση, με την κρινόμενη αίτηση, επικαλούμενος επικείμενο κίνδυνο, ο αιτών ζητεί να διαταχθεί ως ασφαλιστικό μέτρο η συντηρητική κατάσχεση του περιγραφόμενου λεπτομερώς στο δικόγραφο ακινήτου της καθ` ης η αίτηση, καθώς και κάθε ακίνητης περιουσίας της μέχρι του ποσού των 20.000 ευρώ, προκειμένου να εξασφαλισθεί η απαίτησή του ύψους 13.477 ευρώ, πλέον τόκων και εξόδων, δυνάμει της αριθμ. 115/2007 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρόδου, η οποία (απαίτηση) κινδυνεύει να μην ικανοποιηθεί λόγω της επικείμενης εκποίησης των κατασχετών περιουσιακών στοιχείων της καθ` ης. Με το περιεχόμενο και το αίτημα αυτό, η αίτηση αρμοδίως καθ` ύλην και κατά τόπον φέρεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (άρθρα 22, 683 παρ. 1 ΚΠολΔ), κατά την προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 686 επ. ΚΠολΔ). Είναι δε νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 707, 708, 711 παρ. 1, 715 παρ. 1,2 ΚΠολΔ. Πρέπει, επομένως, απορριπτόμενου ως απαραδέκτου του υποβληθέντος αιτήματος με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου του αιτούντος στο ακροατήριο περί διόρθωσης της αίτησης και δη να διαταχθεί συντηρητική κατάσχεση μέχρι του ποσού των 61.000 ευρώ αντί του αιτούμενου των 20.000 ευρώ, καθόσον η υπέρβαση του αιτήματος της αίτησης πέρα της αρχικής του διατύπωσης δεν επιτρέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 223 ΚΠολΔ, που εφαρμόζεται και στη διαδικασία των ασφ. μέτρων (Κεραμέας/Κονδύλης/Νίκας, ΕρμΚΠολΔ, άρθ. 686, αρ. 9, 10), να εξετασθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα...» (ΜΠΡόδου 2177/2009, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 682 παρ.1 του ΚΠολΔ, απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να διαταχθεί

το ασφαλιστικό μέτρο της συντηρητικής κατάσχεσης και να ασφαλιστεί χρηματική απαίτηση είναι να συντρέχει επικείμενος κίνδυνος. Ως επικείμενος κίνδυνος νοείται η πιθανολόγηση ότι επίκειται προσεχής αποξένωση του οφειλέτη από την κατασχετή περιουσία του, έτσι ώστε να είναι αδύνατη η επίσπευση εναντίον του αναγκαστικής εκτέλεσης, όταν κάποτε ο αιτών δανειστής θα αποκτήσει εκτελεστό τίτλο μετά τον τερματισμό της διαγνωστικής δίκης. Ετσι, η ελαττωμένη περιουσιακή κατάσταση του καθού δεν αρκεί για να δικαιολογήσει τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάσχεσης (ΜΠΧαλκ 786/91 Δ 23.262). Εξάλλου, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι αποτελεί επικείμενο κίνδυνο ή επείγουσα περίπτωση πιθανή μεταβολή στο μέλλον της περιουσιακής κατάστασης κάποιου προσώπου, διότι με τέτοια εκδοχή θα δικαιολογείτο η λήψη ασφαλιστικών μέτρων και μάλιστα με τη μορφή της συντηρητικής κατάστασης σε κάθε εκκρεμή αγωγή, ενόψει της ενδεχόμενης κατά την κοινή πείρα και λογική, μεταβολής ή ελαττώσεως της περιουσιακής κατάστασης του διαδίκου. Απαιτώντας συνεπώς ο νόμος επικείμενο κίνδυνο ή επείγουσα περίπτωση εννοεί προδήλως την ύπαρξη ασυνήθους ανάγκης έκτακτης δικαστικής προστασίας του διαδίκου, που δικαιολογείται από τη συνδρομή παρόντων πραγματικών περιστατικών κάποιου συγκεκριμένου κινδύνου ματαιώσεως της απαιτήσεως η επείγουσας περίπτωσης της παρούσας στιγμής, (ΜΠΑθ 18488/1987 ΝοΒ 36.1254). Η αίτηση δε περί συντηρητικής κατασχέσεως πρέπει να αναφέρει έστω και συνοπτικά τα πιθανολογούντα τη συνδρομή του επικειμένου κινδύνου ή της επείγουσας περίπτωσης πραγματικά περιστατικά (ΜΠΑθ 12407/1985 Δ. 16.725, ΜΠΑθ 22493/94 Αρμ. ΜΘ.489, ΜΠΑθ 32309/1997 ΝοΒ 46.975 και ΜΠΑθ 11631/1998 ΔΕΝ 54.1506, ΜΠΑθ 7610/2003 Αρμ. 2004.121)...» (ΜΠΘεσ 19987/2005, ΝΟΜΟΣ).

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΕΛΟΥΣΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

«...Ηδη η καθής τελεί υπό εκκαθάριση και τα περιουσιακά της στοιχεία είναι επισφαλή, γεγονός που δημιουργεί κίνδυνο για την ικανοποίηση της αξίωσης της αιτούσας. Επομένως, πρέπει να διαταχθεί το αιτούμενο ασφαλιστικό μέτρο και να γίνει δεκτή η αίτηση, ως ουσιαστικά βάσιμη, όπως στο διατακτικό...» (ΜΠ 27146/2004 Αρμ. 2005, σελ. 84).

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΠΛΟΙΟΥ

«...Με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας παρασχέθηκαν μεγαλύτερες εγγυήσεις για χορήγηση του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάσχεσης πλοίων. Ετσι, προκειμένου να αποφεύγονται αδικαιολόγητες κατασχέσεις πλοίων, εκτός από τη γενική διάταξη του άρθρου 707, κατά την οποία για την επιβολή κάθε συντηρητικής κατάσχεσης απαιτείται απόφαση του δικαστηρίου, με το άρθρο 709 ορίστηκε ότι η συντηρητική κατάσχεση πλοίου μπορεί να γίνει μόνο αν στην απόφαση αναφέρεται ειδικά το πλοίο επί του οποίου πρόκειται να επιβληθεί. Επομένως, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, στην απόφαση του δικαστηρίου με την οποία διατάσσεται συντηρητική κατάσχεση πλοίου, με τη νομική έννοια του όρου, την οποία δίδει το άρθρο 1 παρ. 1 του ΚΙΝΔ (σκάφος αυτοδυνάμως κινούμενο στη θάλασσα άνω των 10 κόρων), πρέπει να αναφέρεται ρητά και ειδικά το κατασχετέο πλοίο, δηλ. ορισμένο πλοίο, όχι δε να ορίζεται γενικά ότι επιτρέπεται η συντηρητική κατάσχεση κάθε κινητής και ακίνητης περιούσιας του οφειλέτη. Κατ` ακολουθία του παραπάνω κανόνα η συντηρητική κατάσχεση πλοίου ή εμπράγματου δικαιώματος επ` αυτού είτε στα χέρια του οφειλέτη είτε στα χέρια τρίτου δε συγχωρείται να επιβληθεί με βάση την κατά το άρθρο 724 παρ. 1 ΚΠολΔ διαταγή

πληρωμής χρηματικής απαιτήσεως. Αντικείμενο κατασχέσεως είναι το πλοίο (ελληνικό ή ξένης εθνικότητας, ψυχαγωγίας, εκπαιδευτικό, επιστημονικό ή ταγμένο προς εξυπηρέτηση γραμμών ναυσιπλοΐας), τα συστατικά αυτού και τα παραρτήματα, εφόσον όμως, στην τελευταία περίπτωση, γίνεται ειδική μνεία γι αυτά. Παραπέρα, είναι δυνατό με την ίδια απόφαση να καθορίζεται το κατασχετέο πλοίο, συγχρόνως δε να επιτρέπεται η συντηρητική κατάσχεση και άλλων πραγμάτων (Τζίφρας, Ασφ. Μέτρα κατά τον ΚΠολΔ 1985, σελ. 172-173). Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 2 της με το ΝΔ 4570/1966 κυρωθείσας από την Ελλάδα Διεθνούς Συμβάσεως των Βρυξελλών της 10.5.1952 «Περί ενοποιήσεως κανόνων τινών επί συντηρητικής κατασχέσεως θαλασσοπλο- ούντων πλοίων», την οποία έχει επίσης κυρώσει και η Μεγάλη Βρετανία από τις 18.3.1959 (ΕφΠειρ 698/1999 ΕπισκΕΔ 1999,891) και της οποίας οι δικονομικές διατάξεις δεν εθίγησαν με την εισαγωγή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρα 28 παρ. 1 εδ. α` του Συντάγματος και 2 ΕισΝΚΠολΔ) και κατισχύουν των διατάξεων του ΚΠολΔ τα ασφαλιστικά μέτρα και τη συντηρητική κατάσχεση (άρθρα 682 επ., 707 επ. ΚΠολΔ) «Πλοίον φέρον τη σημαίαν ενός των συμβαλλομένων Κρατών, δεν δύναται να κατασχεθή εντός της δικαιοδοσίας οιουδήποτε συμβαλλομένου Κράτους, ειμή λόγω θαλάσσιας απαιτήσεως και ουχί δι΄ άλλην απαίτησιν». Εξάλλου, κατά το άρθρο 1 παρ. 1 της πιο πάνω Διεθνούς Συμβάσεως «θαλάσσιες απαιτήσεις» (ή κατά την επιστημονικότερη μετάφραση των οικείων όρων ναυτικές απαιτήσεις) είναι μόνον εκείνες που προέρχονται από μία ή περισσότερες από τις απαριθμούμενες περιοριστικά στη διάταξη αυτή αιτίες και συγκεκριμένα: **α)** από ζημίες προξενηθείσες από το πλοίο εξαιτίας σύγκρουσης ή άλλου περιστατικού. **β)** από απώλεια ζωής ή σωματικές βλάβες, **γ)** από επιθαλάσσια αρωγή και διάσωση, **δ)** από συμβάσεις σχετικές με τη μίσθωση ή τη χρήση του πλοίου βάσει ναυλοσύμφωνου ή άλλως, **ε)** από συμβάσεις σχετικές με τη μεταφορά εμπορευμάτων διά πλοίου βάσει ναυλοσύμφωνου, φορτωτικής ή άλλως, **στ)** από απώλεια ή βλάβη εμπορευμάτων μεταφερομένων διά πλοίου περιλαμβανομένων και των αποσκευών, **ζ)** από γενική αβαρία, **η)** από ναυτοδάνειο, **θ)** από ρυμούλκηση, **ι)** από πλοήγηση, **ια)** από προμήθεια προϊόντων ή υλικών οπουδήποτε χορηγηθέντων προς πλοίο για την εκμετάλλευση ή τη συντήρηση αυτού, **ιβ)** από ναυπήγηση, επισκευή ή εξοπλισμό πλοίου ή από τα τέλη και τις δαπάνες δεξαμενισμού του, **ιγ)** από μισθούς πλοιάρχου, αξιωματικών και πληρώματος, **ιδ)** από δαπάνες του πλοιάρχου, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που έγιναν από φορτωτές, ναυλωτές ή πράκτορες για λογαριασμό του πλοίου ή του κυρίου του, **ιε)** από αμφισβητήσεις σχετικές με την κυριότητα του πλοίου, **ιστ)** από αμφισβητήσεις μεταξύ των συμπλοιοκτητών ως προς τη συγκυριότητα του πλοίου, τη νομή και την εκμετάλλευση του ή δικαιώματα επί των προσόδων επίκοινου πλοίου εκ της εκμεταλλεύσεως του και **ιζ)** από ναυτική υποθήκη επί πλοίου, απλή ή προτιμώμενη. Λόγω του περιοριστικού χαρακτήρα της ως άνω απαρίθμησης του άρθρου 1 παρ. 1 της πιο πάνω Διεθνούς Συμβάσεως, δεν είναι επιτρεπτή η διασταλτική ερμηνεία των παραπάνω «αιτιών». Έτσι δεν συγκαταλέγονται ανάμεσα στις «θαλάσσιες απαιτήσεις» οι απαιτήσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε συμβατική ή εξωσυμβατική (αδικοπρακτική κ.λπ.) βάση, των οποίων απλά η απώτερη αιτία, που ήδη έχει απωλέσει την ατομικότητα της, ενέπιπτε στις απαριθμούμενες στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 της πιο πάνω Διεθνούς Συμβάσεως απαιτήσεις. Επομένως, δεν περιλαμβάνονται στις «θαλάσσιες απαιτήσεις» και δεν μπορούν να εξασφαλιστούν με συντηρητική κατάσχεση πλοίου κατά το άρθρο 2 της ως άνω Διεθνούς Σύμβασης οι απαιτήσεις από την υπο-

γραφή (έκδοση, οπισθογράφηση κ.λπ.) πιστωτικού τίτλου, όπως συναλλαγματικής ή επιταγής, έστω και εάν αυτή εκδόθηκε κ.λπ. με αφορμή «θαλάσσια απαίτηση», ούτε και οι απαιτήσεις από την αδικοπραξία της εκδόσεως τέτοιων ακάλυπτων επιταγών (**ad hoc** ΜΠΒολ 1475/1997 ΕΝΔ 26.136 ΜΠΠειρ 20/1992 ΕΕμπΔ ΜΓ.123 ΜΠΚορ 23/1977 ΕΕμπΔ ΚΗ.95 επ. με σύμφωνες παρατηρήσεις Ι. Ρόκας **αντίθετα** Αντάπασης, Η Σύμβαση του 1952 για τη Συντηρητική Κατάσχεση Πλοίων (1998), σελ. 97, βλ. σχετ. και Κοροτζή, Ναυτικό Δίκαιο, (2007), σ. 150). Κατ` ακολουθίαν των ανωτέρω το υπό στ. Α αίτημα της κρινόμενης αιτήσεως, με το οποίο ζητείται η συντηρητική κατάσχεση του προαναφερόμενου πλοίου, το οποίο ανήκει τύποις μόνον στη δεύτερη των καθών και ουσία στον πρώτο τούτων, είναι ελλιμενισμένο στη μαρίνα της πόλεως των Πατρών και νηολογημένο στο Λονδίνο και φέρει τη σημαία της Μεγάλης Βρετανίας, η οποία έχει (όπως και η Ελλάδα) κυρώσει τη Διεθνή Σύμβαση των Βρυξελλών κατά τα προεκτεθέντα, για την εξασφάλιση απαιτήσεως της αιτούσας που απορρέει από την αδικοπραξία της εκδόσεως ακάλυπτων επιταγών, απαιτήσεως δηλαδή όχι «θαλάσσιας» με την έννοια του άρθρου 1 της εν λόγω Διεθνούς Συμβάσεως (έστω και εάν η απώτερη αιτία της είναι απαίτηση από θαλάσσια μεταφορά οχημάτων και εμπίπτει στην περ. δ` του άρθρου 1), προσκρούει στην απαγόρευση του άρθρου 2 της εν λόγω Διεθνούς Συμβάσεως, σύμφωνα με τις νομικές σκέψεις που προεκτέθηκαν...» (ΜΠΠατρών 1853/2010, ΕφΑΔ 2011, σελ. 754).

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΑΡΞΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

«...Τα ασφαλιστικά μέτρα κατ` άρθρο 682 επ. ΚΠολΔ διατάσσονται σε επείγουσες περιπτώσεις ή προς αποτροπή επικειμένου κινδύνου και αποσκοπούν ακριβώς στην αποτροπή βλάβης του δικαιούχου του δικαιώματος και είναι μέτρα επείγοντα και αμέσου εκτελέσεως (ΑΠ 676//1969 ΑρχΝ ΚΑ.284, ΑΠ 545/1968 ΝοΒ 16.1168). Ως επείγουσα περίπτωση, νοείται εκείνη, η οποία, χρήζει αμέσου ρυθμίσεως δια δικαστικής παρεμβάσεως ως εκ της ανάγκης ταχείας απολαύσεως του ασφαλιστέου ουσιαστικού δικαιώματος εκ μέρους του δικαιούχου, έτσι ώστε να αποφευχθεί από τη βραδύτητα της επίλυσης της διαφοράς να προξενηθεί ουσιώδης και αναπότρεπτος κίνδυνος, ο οποίος υφίσταται όταν, η εξ αυτού απειλούμενη βλάβη είναι εγγύς και επικρέμαται επί του πράγματος ή των διαδίκων. Εάν δεν συντρέχει μία εκ των ως άνω προϋποθέσεων, υπό την προεκτεθείσα έννοια αυτών, δεν δύναται να ευδοκιμήσει η αίτηση περί λήψεως ασφαλιστικού μέτρου. Ετσι η προσωρινή έννομος προστασία αποβλέπει στην εξασφάλιση της ικανοποίησης του δικαιούχου όταν υπάρχει κίνδυνος ολικής ματαιώσεως αυτής μέχρι της επιτεύξεως εκτελεστού τίτλου (Γ. Οικονομόπουλος Πρακτικά τ. Ε` σ. 174 επ και 234). Τα δε ασφαλιστικά μέτρα αποτελούν την πλέον γνωστή και ολοκληρωμένη μορφή προσωρινής δικαστικής προστασίας. Η αποστολή των ασφαλιστικών μέτρων έγκειται στην εξασφάλιση μέλλουσας αναγκαστικής εκτελέσεως και προϋποθέτουν ύπαρξη εκκρεμούσας δίκης ή δυνατότητα εγέρσεως τακτικής αγωγής (βλ. ΠΑθ 148/71 ΝοΒ 19.497). Ετσι, τα ένδικα βοηθήματα της προσωρινής προστασίας έχουν στενό σύνδεσμο με την κυρίως αγωγή, η οποία σκοπεί στην ικανοποίηση του ουσιαστικού δικαιώματος, αδιαφόρως αν τούτο είναι ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, ή αν τελεί υπό αίρεση ή προθεσμία (682 παρ. 1 ΚΠολΔ), αναβλητική ή διαλυτική αίρεση, αφού ο νόμος δεν προβαίνει σε σχετική διάκριση. Το ουσιαστικό όμως δικαίωμα υπέρ του οποίου ζητούνται τα ασφαλιστικά μέτρα θα πρέπει να είναι

γεγενημένο, δηλαδή να εμφανίζεται ότι φέρει όλους τους προς γένεση του απαιτουμένους νομίμους όρους (ΜΠΑθ 5563/75 Δημ. 1975.317), και να υπάρχει κίνδυνος εκ του οποίου θα παρεβλέπετο το επίδικο δικαίωμα ή η ικανοποίηση αυτού μέχρις ότου επιτευχθεί η δικαστική διάγνωση, κατά την εκκρεμή ή την κυρία δίκη που πρόκειται να διεξαχθεί (ΑΠ 126/1973 ΝοΒ 21.889). Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν είτε προ της διαγνωστικής δίκης περί του ασφαλιστέου ιδιωτικού δικαιώματος και μάλιστα ολίγο χρόνο προ της ενάρξεως αυτής, είτε κατά τη διάρκεια αυτής, όχι όμως και μετά τον τερματισμό της. Η περάτωση της διαγνωστικής δίκης αποτελεί είτε λόγο ανακλήσεως του προηγουμένως διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου, είτε εξαιρετικώς, λόγο αυτοδικαίας άρσεως αυτού. Οπωσδήποτε όμως αποτελεί λόγο αποκλείοντα τη λήξη ασφαλιστικών μέτρων ο τερματισμός της διαγνωστικής δίκης. Πράγματι εάν γίνει δεκτή η τακτική αγωγή, τότε δια της ευνοϊκής εκβάσεως της διαγνωστικής δίκης, η επίτευξη εκτελεστού τίτλου περί του διαγνωθέντος ιδιωτικού δικαιώματος δεν δικαιολογεί τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Ο έχων εκτελεστό τίτλο δανειστής δύναται ήδη να προστατευθεί τελεσφόρως δια της αναγκαστικής εκτελέσεως και συνεπώς στερείται αυτός εννόμου συμφέροντος προς υποβολή ασκήσεως λήψεως ασφαλιστικών μέτρων (ΜΠΚιλ. 104/1983 ΕλλΔνη 25.207, ΜΠΠειρ 17/1974 ΑρχΝ ΚΕ.575, 169/1971 ΑρχΝ ΚΓ.163). Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, πρώτον μεν τα ασφαλιστικά μέτρα τελούν σε τελεολογικό σύνδεσμο προς τη διαγνωστική δίκη περί του ασφαλιστέου δικαιώματος και στην περίπτωση που περατωθεί αυτή, αποκόπτεται ο δικαιολογών τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων δασμός, δεύτερο δε, τα ασφαλιστικά μέτρα συνιστούν αποκλειστικώς και μόνο μορφή ενδίκου προστασίας προσωρινής, σε αντίθεση προς τα κρατήσαντα στην καταργηθείσα ΠολΔικ, όπου τα ασφαλιστικά μέτρα, μπορούσαν να ληφθούν οποτεδήποτε, δηλαδή και μετά τον τελεσίδικο τερματισμό της διαγνωστικής δίκης περί του ασφαλιστέου δικαιώματος. Είναι όμως δυνατόν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σπάνιες βεβαίως, να διαταχθούν ασφαλιστικά μέτρα και στην περίπτωση ακόμα που υπάρχει εκτελεστός τίτλος, εφόσον ο δανειστής έχει ειδικό έννομο, προς τούτο συμφέρον το οποίο συντρέχει σε περίπτωση που αδυνατεί εκ λόγων εξαιρετικών να προβεί στην αναγκαστική εκτέλεση (βλ. Οικονομόπουλου Εγχειρίδιο ΚΠολΔ τ. Β 71 σελ. 282, Μπέη, Πολιτική Δικονομία τ. V 1983 άρθρο 682 σελ. 27 επ., Τζίφρα Ασφ. Μέτρα 1980 σελ. 8, Μπρίνιας Αναγκ. Εκτελ. τ. Α΄, παρ. 12, σελ 55, ΜΠΠειρ 2712/1976 ΕΕΠΙ 44.96 ΜΠΠειρ. 542/1971 ΕΕΜΔ ΚΒ.243, αντίθετα Σταυρόπουλος Εγχ. ΠολΔικ. υπ` αρθρ 682, παρ. 10, ο οποίος υποστηρίζει ότι ασφαλιστικά μέτρα δύνανται να διαταχθούν και μετά το πέρας της διαγνωστικής δίκης). Για τη λήψη δε ασφαλιστικών μέτρων παρά την ύπαρξη εκτελεστού τίτλου, που αποτελεί την εξαίρεση του κανόνος, πρέπει ο αιτών αυτά, να επικαλείται προς θεμελίωση του (ειδικού) έννομου συμφέροντος του, περιστατικά τα οποία είναι προδήλως ασυνήθη και εξαιτίας αυτών υπάρχει ανάγκη έκτακτης δικαστικής προστασίας δια της λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, δικαιολογουμένης εκ της συνδρομής παρόντων πραγματικών περιστατικών κάποιου συγκεκριμένου κινδύνου, τα οποία άγουν στην πλήρη αδυναμία εκτελέσεως και στην οριστική ματαίωση της ικανοποιήσεως της αξίωσης που έχει εξοπλιστεί με εκτελεστό τίτλο. Δεν δικαιούται όμως να θεωρηθεί ότι υπάρχει ειδικό έννομο συμφέρον λόγω του ότι κατά τη διάρκεια της εκτελεστικής διαδικασίας υπάρχει κίνδυνος μεταβολής της περιουσιακής καταστάσεως του καθ` ου η εκτέλεση, διότι με μία τέτοια εκδοχή θα δικαιολογείται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων σε κάθε αναγκαστική εκτέλεση και σε οποιοδήποτε στάδιο αυτής,

ενόψει της ενδεχόμενης κατά την κοινή πείρα και λογική μεταβολή ή ελάττωση της περιουσιακής καταστάσεως του καθ' ου η εκτέλεση (ΜΠΘεσ 16788/1994 Αρμ. 50.1030)...» (ΜΠΘεσ 13293/2010, ΧρΙΔ 2010, σελ. 636).

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΜΕ ΕΠΙΚΛΗΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

«...Ο αιτών με την κρινομένη αίτηση, ισχυριζόμενος ότι δυνάμει των αναφερομένων σ` αυτήν, τελεσιδίκων και εκτελεστών κατά το αγγλικό δίκαιο, διαταγών επιδικάσθηκε απαίτηση του κατά των καθ` ων καθώς και ότι της περί κηρύξεως τους εκτελεστών και στην Ελλάδα έχει ήδη ασκήσει την από 4.11.2008 αίτηση του, η οποία είναι εισέτι εκκρεμής, διώκει, υπό την επίκληση επείγουσας περιπτώσεως και επικειμένου κινδύνου, να διαταχθεί, ως ασφαλιστικό μέτρο, η συντηρητική κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων των καθ` ων μέχρι του ποσού των 65.000.000 δολαρίων ΗΠΑ, άλλως του ισαξίου του σε ευρώ προκειμένου να εξασφαλισθεί ως άνω επιδικασθείσα αίτηση καθ` όσον η ικανοποίηση της κινδυνεύει λόγω της ελαττωμένης περιουσιακής καταστάσεως των καθ` ων. Η αίτηση αρμοδίως και παραδεκτώς φέρεται ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 686 επ., ΚΠολΔ) είναι νόμιμη (άρθρα 47 παρ. 1 του Κανονισμού (Ε.Κ.) και 707 επ. ΚΠολΔ) και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω κατ` ουσίαν...» (ΜΠΑθ 7924/2009, ΕφΑΔ 2010, σελ. 580).

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Με την ΚΠολΔ 724 §1 ορίζεται ότι ο δανειστής μπορεί με βάση διαταγή πληρωμής χρηματικών απαιτήσεων να επιβάλει συντηρητική κατάσχεση στα χέρια του οφειλέτη ή τρίτου για το ποσό που ορίζεται με τη διαταγή πληρωμής, ότι πρέπει να καταβληθεί. Ο σκοπός της καθιερώσεως της διαταγής πληρωμής και ως τίτλου συντηρητικής κατασχέσεως είναι συνακόλουθος με το σκοπό της εισαγωγής της διαδικασίας της διαταγής πληρωμής, η οποία συνιστά μέτρον που προάγει κατ` εξοχήν την ταχύτητα κατά την απονομή της δικαιοσύνης (βλ. Ι. Καστριώτη, Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτου, τ. 2ος (1986) σ. 553, όπου και περαιτέρω παραπομπές στην υποσ. 20). Το γεγονός και μόνο ότι ο νόμος παρέχει ευχέρεια επιβολής αναγκαστικής κατασχέσεως με βάση τη διαταγή πληρωμής, δεν καθιστά περιττή τη δυνατότητα συντηρητικής κατασχέσεως, ενόψει και του ότι σύμφωνα με το άρθρο 632 § 2 ΚΠολΔ το δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής, μπορεί κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. να χορηγήσει αναστολή, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την ανακοπή. Επομένως, συντηρητική κατάσχεση, επιβαλλόμενη βάσει διαταγής πληρωμής, είναι νοητή και δυνατή κατά το διάστημα της αναστολής του άρθρου 632 § 2 ΚΠολΔ, το οποίο εκτείνεται μέχρι την τελεσιδικία της αποφάσεως επί της ασκηθείσας ανακοπής (βλ. Ι. Καστριώτη ό.π. σ. 559, Κ. Μπέη Δ 10.350, βλ. όμως και Σ. Ματθία Δ. 10.347 επ). Ο ΚΠολΔ σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει επί της συντηρητής κατασχέσεως, που διατάσσεται από το Δικαστήριο (αρθρ. 722 § 2) δεν ορίζει τίποτε σχετικά με τη δυνατότητα και το χρόνο μεταβίβασης της κατασχεθείσας απαίτησης προς τον κατασχόντα συντηρητικώς στα χέρια τρίτου, βάσει διαταγής πληρωμής, θα πρέπει όμως να γίνει δεκτό ότι η αναγκαστική εκχώρηση λαβαίνει χώρα από την επέλευση της τελεσιδικίας της επί της ασκηθείσας ανακοπής αποφάσεως, οπότε η επιβληθεί-

σα συντηρητική κατάσχεση τρέπεται σε αναγκαστική και παύει η ευχέρεια του δανειστή να επιβάλει συντηρητική κατάσχεση (βλ. Ι. Καστριώτη ο.π. σ. 561, 562 πρβλ. και Θ. Λιβαθηνό, ΝοΒ 20.1131, ΕφΑθ 10153/1985 ΕλλΔνη 1985.1150). Έτσι η επιβληθείσα αυτοδύναμη συντηρητική κατάσχεση, δυνάμει διαταγής πληρωμής ισχυροποιείται πλήρως από της επιβολής της, τρεπόμενη σε αναγκαστική, αν απορριφθεί η ανακοπή και επικυρωθεί η διαταγή πληρωμής. Αν αντίθετα η διαταγή πληρωμής ακυρωθεί η εξάλειψη της αυτοδυνάμως επιβληθείσας συντηρητικής κατάσχεσης μπορεί να ζητηθεί κατ` άρθρο 702 §1 ΚΠολΔ...» (ΕφΑθ 5526/2006, ΝοΒ 2007, σελ. 363).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Σχετικά με τις συνέπειες της συντηρητικής κατασχέσεως το άρθρο 715 § 1 ΚΠολΔ ορίζει ότι «Απαγορεύεται και είναι άκυρη υπέρ εκείνου που επέβαλε την κατάσχεση η διάθεση των πραγμάτων που κατασχέθηκαν από εκείνον σε βάρος του οποίου έγινε η κατάσχεση». Έτσι και η συντηρητική κατάσχεση, όπως και η αναγκαστική, επιφέρει την υλική και νομική δικαστική δέσμευση του κατασχεθέντος περιουσιακού αντικειμένου, δηλαδή επάγεται και αυτή απαγόρευση διαθέσεως, όχι μόνο για τον τρίτο, στα χέρια του οποίου επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση αλλά και για τον οφειλέτη (ΕφΑθ 2620/1995 ΝοΒ 44.636)...Η κατάσχεση αναγκαστική ή συντηρητική χρηματικής απαιτήσεως, δεν συνεπάγεται, όπως προαναφέρθηκε καθεαυτήν, αυτοδίκαιη, εκ του νόμου, εκχώρηση της απαιτήσεως σε εκείνον που προβαίνει στην κατάσχεση...» (ΕφΑθ 5526/2006, ΝοΒ 2007, σελ. 363).

ΑΡΘΡΟ 99 Ν. 3588/2007 ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

«... Επί της με αρ. κατ. 18/30-6-2009 αίτησης της 1ης των καθών ανώνυμης εταιρίας ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης περί υπαγωγής της στη διαδικασία συνδιαλλαγής του άρθρου 99 του ΠτωχΚ. (Ν. 3588/2007) εκδόθηκε η υπ` αριθμόν 285/30-10-2009 απόφαση, με την οποία έγινε δεκτή η αίτηση και ορίσθηκε μεσολαβητής, επιπλέον δε απαγορεύθηκε «η διάθεση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου από την οφειλέτρια-αιτούσα» και διατάχθηκε η αναστολή «των ατομικών διώξεων των πιστωτών μέχρι την έκδοση επικυρωτικής απόφασης κατά το άρθρο 103 Ν. 3588/2007». Τα εν λόγω προληπτικά μέτρα ελήφθησαν κατά το σκεπτικό της απόφασης «προς αποτροπή τυχόν επιζήμιας για τους πιστωτές μεταβολής της περιουσίας της αιτούσας ή μείωσης της αξίας της περιουσίας αυτής». Πράγματι κατά το νομοθέτη του Ν. 3588/2007 η πρόβλεψη για λήψη προληπτικών μέτρων κατά την υποβολή αίτησης συνδιαλλαγής, αλλά και μεταγενέστερα μέχρι την συζήτηση της αίτησης, αποσκοπεί στο να αποκρυσταλλωθεί η εικόνα της περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη και της επιχείρησής του, κατά το χρόνο συζήτησης της σχετικής αίτησης του άρθρου 99 του ΠτωχΚ, ενώπιον του Πτωχευτικού Δικαστηρίου, ώστε να είναι δυνατή στους πιστωτές, στο μεσολαβητή, αλλά και στο Δικαστήριο, η πλήρης και ασφαλής εκτίμηση της δυνατότητας σύναψης συμφωνίας και επιβίωσης με την έννοια της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Συνεπώς μέτρα των πιστωτών, που λαμβάνονται εντός του χρόνου απαγόρευσης, όπως π.χ. κατασχέσεις κάθε είδους, ασφαλιστικά μέτρα, όπως εγγραφή προσημείωσης, πράξεις που συνιστούν έναρξη ή συνέχιση αναγκαστικής εκτέλεσης συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης διαταγής πληρωμής, είναι άκυρα (βλ. Λ. Κοτσίρη Η

διαδικασία συνδιαλλαγής κατά τον Πτωχευτικό Κώδικα έκδ. 2010 σε. 59 αρ. 122 **ad hoc** ΜΠΚοζ 1778/2009 αδημ.). Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, η 1η των καθών ανώνυμη εταιρία, νομίμως εκπροσωπούμενη από τον 3ο των καθών, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και να καταστεί βιώσιμη, συνήψε με την αιτούσα τραπεζική εταιρία την υπ` αριθμόν .../26-5-2010 δανειακή σύμβαση, δυνάμει της οποίας η τελευταία της χορήγησε έντοκο δάνειο ποσού 82.000 ευρώ, αποπληρωτέο σε 40 ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Την εν λόγω σύμβαση εγγυήθηκαν οι 2η και 3ος των καθών παραιτηθέντες από τα δικαιώματα διζήσεως και από τα άρθρα 852, 853, 854, 858, 862, 863, 866, 867 και 868 του ΑΚ. Μέχρι τη συζήτηση της εν λόγω αίτησης η 1η των καθών ουδεμία δόση κατέβαλε και για το λόγο αυτό η αιτούσα προς εξασφάλιση της απαίτησής της ζητά τη συντηρητική κατάσχεση της κινητής και ακίνητης περιουσίας της 1ης των καθών ανώνυμης εταιρίας. Ομως, όσο χρόνο διαρκεί η απαγόρευση διαθέσεως της περιουσίας της τελευταίας με την προρρηθείσα υπ` αριθμόν 285/2009 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης) δεν είναι δυνατή η λήψη του αιτούμενου ασφαλιστικού μέτρου σύμφωνα με τα εκτιθέμενα ως ανωτέρω, καθότι οδηγεί σε δικαστική δέσμευση της κατασχεθείσας περιουσίας από τον κατάσχοντα. Στην αυτή κρίση κατέληξε και η υπ` αριθμόν 1778/2009 απόφαση ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Κοζάνης, που επελήφθη επί αντίστοιχης αίτησης της ..... κατά των ιδίων καθών. Αλλωστε η απαίτηση της αιτούσας, επειδή γεννήθηκε από σύμβαση χρηματοδότησης που καταρτίσθηκε μετά την έκδοση της περί συνδιαλλαγής απόφασης, δεν κινδυνεύει, λόγω του προνομίου που εξασφαλίζει αυτήν κατ` άρθρο 105 παρ. 4 του Πτωχ.Κ. (ν. 3588/2007). Περαιτέρω πιθανολογήθηκε ότι στην δίκη περί συνδιαλλαγής οι 2η και 3η των καθών δεν ήταν διάδικοι και ως εκ τούτου δεν μπορεί να γίνει λόγος για δεδικασμένο που τους δεσμεύει. Εν τούτοις αν και ο νέος Πτωχευτικός Κώδικας (ν. 3588/2007) δεν προβλέπει ρητά για την ανάλογη και ισοδύναμη με τον πρωτοφειλέτη προστασία του εγγυητή και συνοφειλέτη εις ολόκληρον κατ` αυτό το στάδιο, - ενώ αντίθετα ρητή και ευνοϊκή πρόβλεψη υπάρχει γι` αυτόν κατά το στάδιο μετά την επικύρωση της συμφωνίας από το πτωχευτικό δικαστήριο, κατ` άρθρο 104, από το οποίο και θεωρείται ότι δεν πρέπει να συναχθεί επιχείρημα εξ αντιδιαστολής - το γεγονός ότι ο εγγυητής εξακολουθεί να ευθύνεται απεριόριστα δεν σημαίνει ενεργοποίηση της ευθύνης αυτής για όσο διάστημα η διαδικασία συνδιαλλαγής βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Αντίθετα, κατά την κρατούσα στη νομολογία άποψη, όπως ως προς τον πρωτοφειλέτη η έκταση της περαιτέρω ευθύνης του καθίσταται γνωστή μόνον αφού περατωθεί η διαδικασία συνδιαλλαγής, το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τον εγγυητή μέχρι να διαπιστωθεί δικαστικά η επιτυχής ή μη έκβαση αυτής. Και τούτο διότι στην αντίθετη περίπτωση, κατά την οποία θα υπάρχει παράλληλη πορεία των δύο διαδικασιών, της διαδικασίας συνδιαλλαγής κατά του πρωτοφειλέτη και της αναγκαστικής εκτέλεσης ή της δικαστικής δέσμευσης της περιουσίας του εγγυητή, ελλοχεύει σοβαρός κίνδυνος να εξοφληθούν, έστω και μερικά, οι απαιτήσεις των πιστωτών μέσω της πρώτης διαδικασίας, στο μεταξύ όμως να επισπεύδεται εκτέλεση ή να έχουν δεσμευθεί τα περιουσιακά στοιχεία του εγγυητή κατά τον ΚΠολΔ. Τούτο όμως δεν συνάδει με τον παρεπόμενο χαρακτήρα της εγγύησης, που συνίσταται ακριβώς στην εξάρτηση της ενοχής του εγγυητή από εκείνη του πρωτοφειλέτη, με αποτέλεσμα, αν π.χ. χορηγηθεί προθεσμία στον πρωτοφειλέτη προς εξόφληση του χρέους, αυτή να ωφελεί και τον εγγυητή (Γεωργιάδη-Σταθόπουλου ΑΚ, Ειδικό Ενοχικό, τ. IV, άρθρο 851, αριθμ. 6). Για τους παραπάνω λόγους κρίνεται ορθότερο,

η κατά του εγγυητή αναγκαστική εκτέλεση να αναστέλλεται και να απαγορεύεται κάθε δέσμευση της περιουσίας του από την έναρξη της διαδικασίας συνδιαλλαγής και όχι από την επικύρωσή της από το Δικαστήριο, αφού από τότε καθίσταται αβέβαιη η απαίτηση και το ακριβές ύψος της κατ` άρθρο 915 ΚΠολΔ, ενώ αντίθετα οι πιστωτές δεν υφίστανται ζημία από την αναστολή αυτή, αφού βρίσκονται ήδη στη διαδικασία συνδιαλλαγής με σκοπό την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους (βλ. και ΠΠΑθ 40/2010, ΜΠΑθ 1370/2010, ΜΠΘεσ 32873/2007, άπασες δημ. στη ΝΟΜΟΣ). Κατόπιν τούτων η υπό κρίση αίτηση κρίνεται απορριπτέα ως κατ` ουσίαν αβάσιμη, αναφορικά με την 1η των καθών λόγω των προληπτικών μέτρων που διέταξε η υπ` αριθμόν 285/2009 απόφαση του ΠΠΚοζάνης, για δε τους λοιπούς λόγω του παρακολουθηματικού χαρακτήρα της εγγύησης.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΣ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

«...Και υπό το προγενέστερο δίκαιο είχαν ανακύψει σχετικοί προβληματισμοί ως προς το αν ήταν δυνατή η αναγκαστική κατάσχεση του πράγματος που ήδη προηγουμένως είχε συντηρητικώς κατασχεθεί. Παρά ταύτα ο νομοθέτης, εν γνώσει των προβληματισμών, με ρητές διατάξεις (άρθρα 727, 721 ΚΠολΔ), επέτρεψε την αναγκαστική κατάσχεση και σε αντικείμενα τα οποία έχουν ήδη κατασχεθεί συντηρητικώς, αλλά και σε αντικείμενα που ήδη έχουν τεθεί υπό δικαστική μεσεγγύηση, με αυτονόητη βέβαια επίγνωση και της εντεύθεν συνέπειας να αχρηστευθεί ενδεχομένως για το δανειστή το ασφαλιστικό μέτρο της δικαστικής μεσεγγύησης, ύστερα από μία μεταγενέστερη αναγκαστική κατάσχεση του μεσεγγυημένου πράγματος, αφού, όπως έχει ήδη προεκτεθεί, μέλημά του (του νομοθέτη) ήταν, όχι να δημιουργήσει προνόμιο υπέρ εκείνου που ζήτησε το ασφαλιστικό μέτρο της δικαστικής μεσεγγύησης, αλλά να αποτρέψει την οικειοθελή περαιτέρω διάθεση του μεσεγγυημένου πράγματος από τον οφειλέτη...» (ΑΠ 1306/2006, ΝΟΜΟΣ).

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΓΩΓΗΣ

«...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται στις προθεσμίες που καθορίζονται στη διάταξη αυτή, μεταξύ των οποίων και σ` εκείνες προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 715 παρ. 5 και 729 παρ. 5 του ίδιου Κώδικα, οι οποίες ορίζουν, ότι μέσα σε τριάντα ημέρες, από την επίδοση στον οφειλέτη του εγγράφου για την (συντηρητική) κατάσχεση και από τη δημοσίευση της απόφασης, που επιδικάζει προσωρινά απαίτηση, αντίστοιχα, ο δανειστής στην πρώτη περίπτωση και εκείνος υπέρ του οποίου έγινε η προσωρινή επιδίκαση στη δεύτερη, οφείλουν να ασκήσουν αγωγή για την κύρια απαίτηση, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε (άρθρο 715 παρ. 5) και παύει αυτοδικαίως να ισχύει η απόφαση (άρθρο 729 παρ. 5). Από τη λεκτική διατύπωση της διατάξεως του ως άνω άρθρου 147 παρ. 7 ΚΠολΔ, στην οποία δεν περιέχεται το στερητικό μόριο «μόνο», συνάγεται ότι η απαρίθμηση των αναφερομένων σ` αυτήν προθεσμιών δεν είναι αποκλειστική και, ως εκ τούτου, δεν αποκλείεται να τύχει ανάλογης εφαρμογής σε περίπτωση και άλλων προθεσμιών, μη διαλαμβανομένων σ` αυτήν (ΑΠ 359/1998 Νόμος, ΑΠ 929/1996 ΕλλΔνη 1997.1055 Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας, Ερμηνεία ΚΠολΔ υπό το άρθρο 147)...» (ΕφΑθ 1552/2010, ΕφΑΔ 2010, σελ. 1379).

ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΗ ΑΡΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ

«... Κατά το άρθρο 693 του ΚΠολΔ, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4ε παρ. 1 του Ν. 3388/2005 «**1.** Αν το ασφαλιστικό μέτρο έχει διαταχθεί πριν από την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, ο αιτών οφείλει, μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοση της απόφασης η οποία διατάσσει το ασφαλιστικό μέτρο, να ασκήσει αγωγή για την κύρια υπόθεση, εκτός αν το δικαστήριο όρισε κατά την κρίση του μεγαλύτερη προθεσμία για την άσκηση της αγωγής. **2.** Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παραγράφου 1 αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο, εκτός αν ο αιτών μέσα στην προθεσμία αυτή πέτυχε την έκδοση διαταγής πληρωμής. **3.** Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται αν πρόκειται για τα ασφαλιστικά μέτρα τα οποία έχουν διαταχθεί με κοινή συναίνεση όλων των διαδίκων.» Η ρύθμιση της ανωτέρω διάταξης έχει χαρακτήρα γενικής ισχύος και εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση λήψης ασφαλιστικών μέτρων, εκτός αν προβλέπεται αντίθετη ειδική ρύθμιση από άλλη διάταξη νόμου, όπως στην περίπτωση της συντηρητικής κατάσχεσης(Β. Βαθρακοκοίλης Ερμ ΚΠολΔ τ. Δ στο άρθρο 693 αρ. 2 σελ. 109). Ειδικά για την περίπτωση αυτή (της συντηρητικής κατάσχεσης) το άρθρο 715 παρ. 5 του ΚΠολΔ, το οποίο - σημειωτέο - δεν τροποποιήθηκε από το Ν. 3388/2005, ορίζει «Μέσα σε τριάντα ημέρες από την επίδοση στον οφειλέτη του εγγράφου για την κατάσχεση, ο δανειστής οφείλει να ασκήσει εναντίον του αγωγή για την κύρια απαίτηση, που να απευθύνεται στο καθ` ύλην αρμόδιο δικαστήριο. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο. Δεν απαιτείται να ασκηθεί αγωγή, αν έχει ήδη ασκηθεί η αγωγή για την κύρια απαίτηση ή η συντηρητική κατάσχεση έγινε με βάση διαταγή πληρωμής ή αν επιδοθεί διαταγή πληρωμής μέσα στην παραπάνω προθεσμία.» Κατά απόκλιση, επομένως, από τη ρύθμιση του άρθρου 693 του ΚΠολΔ, ο δανειστής υποχρεούται μέσα σε τριάντα ημέρες από την επίδοση στον οφειλέτη του κατασχετήριου εγγράφου να ασκήσει την κατ` αυτού αγωγή για την κύρια απαίτηση, παρελθούσης δε άπρακτης της προθεσμίας αυτής, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο της συντηρητικής κατάσχεσης. Η αυτοδίκαιη άρση δεν περιορίζεται στην εκτελεστότητα της απόφασης για την κατάσχεση, αλλά αναφέρεται στην διατήρηση του ασφαλιστικού αυτού μέτρου που επιβλήθηκε (ΑΠ 1388/1987 ΕΕΝ 1988 σελ. 746). Με την αυτοδίκαιη άρση της συντηρητικής κατάσχεσης ο καθού ανακτά την εξουσία για διάθεση του κατασχεμένου περιουσιακού στοιχείου, η οποία είναι ισχυρή, ακόμη και αν δεν έχει γίνει σχετική διαγραφή από τα βιβλία κατασχέσεων, όπου αυτά τηρούνται. Σημειωτέον ότι με την αυτοδίκαιη άρση του ασφαλιστικού μέτρου ανενεργοποιείται η δικαστική απόφαση που διέταξε αυτό, η οποία στο εξής παύει να αναδίδει τις συνέπειές της. Από τη λεκτική διατύπωση της ανωτέρω διάταξης, προκύπτει ότι αυτό αίρεται χωρίς την ανάγκη παρεμβολής δικαστικής απόφασης για τη βεβαίωση της συνέπειας από την μη άσκηση της αγωγής για την κύρια αξίωση εντός της 30νθήμερης προθεσμίας. Αν προκύψει αμφισβήτηση για την αυτοδίκαιη άρση της συντηρητικής κατάσχεσης, τότε η αναφυείσα διαφορά θα πρέπει να καταχθεί σε δίκη με έγερση αναγνωριστικής αγωγής ή κατ΄ άλλη άποψη με άσκηση ανακοπής ενώπιον αυτού του Δικαστηρίου κατά την ίδια διαδικασία...» (ΜΠΘεσ 29834/2007, ΝΟΜΟΣ). «...Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 715 ΚΠολΔ, το ασφαλιστικό μέτρο της συντηρητικής κατασχέσεως αίρεται αυτοδικαίως αν μέσα σε τριάντα ημέρες από την επίδοση στον οφειλέτη του εγγράφου κατάσχεσης δεν ασκηθεί εναντίον του από τον δανειστή αγωγή για την κύρια απαίτηση, απευθυνόμενη στο καθ` ύλην αρμόδιο δικαστήριο, εκτός και αν έχει ήδη ασκηθεί η αγωγή αυτή ή η συντηρητική

κατάσχεση έγινε με βάση διαταγή πληρωμής ή επιδοθεί διαταγή πληρωμής μέσα στην παραπάνω προθεσμία. Ειδικότερα μέσα στην παραπάνω προθεσμία πρέπει να κατατεθεί αλλά και να επιδοθεί η αγωγή (άρθ. 215 § 1 ΚΠολΔ), η πάροδος δε άπρακτης της προθεσμίας αποδυναμώνει από κάθε ισχύ τόσο την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ως εκτελεστό τίτλο όσο και τη συντηρητική κατάσχεση που ήδη επιβλήθηκε, η οποία αίρεται αυτοδικαίως (ΜΠΛεβ 52/1980, Δ 11.303, ΜΠΚορ 455/1995, Δ 27.820 - Μπέης, ΠολΔ, άρθ. 715, αριθ. 3, 4, σ. 508, αριθ. 4.3, σ. 515). Το γεγονός αυτό δεν χρειάζεται να βεβαιωθεί με δικαστική απόφαση (ΜΠΑθ 15776/1997, σε ΝΟΜΟΣ, ΜΠΠειρ 1847/1978, ΕλλΔνη 19.666) και συνεπώς είναι απορριπτέα ως αβάσιμη αίτηση κατά το άρθ. 702 ΚΠολΔ, με την οποία ζητείται η άρση ή η ακύρωση της συντηρητικής κατασχέσεως, που έχει ήδη αυτοδίκαια αρθεί, ενώ, για έλλειψη έννομου συμφέροντος, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη αίτηση, με την οποία ζητείται η ανάκληση αποφάσεως ήδη αποδυναμωμένης (ΜΠΛεβ 52/1980, ΜΠΚορ 455/1995, ό.π.). Εν τούτοις υποστηρίζεται και η άποψη ότι η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας του άρθρου 715 § 5 ΚΠολΔ αποδυναμώνει μόνο την απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ως εκτελεστό τίτλο, ενώ δεν ανατρέπεται αυτοδικαίως η επιβληθείσα συντηρητική κατάσχεση, αλλά απαιτείται προς τον σκοπό αυτόν αίτηση κατά το άρθ. 702 ΚΠολΔ, με την οποία να ζητείται η άρση ή η ακύρωση της συντηρητικής κατασχέσεως (ΜΠΑθ 908/1979, ΕλλΔνη 20.268 - ΜΠΑθ 7527/1987, Δ 18.755 - Τζίφρας, Ασφ. Μέτρα, έκδ. 4η, σ. 165)...» (ΜΠΑθ 1120/2008, ΕΠολΔ 2009 σελ. 534).

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

«...Κατά τη διάταξη του άρθρου 698 παρ. 1 περ. α` του Κ.ΠολΔ, η απόφαση που διέταξε ασφαλιστικό μέτρο ανακαλείται ολικά ή εν μέρει αν εκδοθεί οριστική απόφαση στη δίκη για την κύρια υπόθεση κατά εκείνου ο οποίος είχε ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο και γίνει τελεσίδικη. Κατά δε την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, η ανάκληση που αναφέρεται στην παρ. 1 γίνεται με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής, από το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί, και σε κάθε άλλη περίπτωση από το δικαστήριο που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο. Ο όρος «εκκρεμής υπόθεση» στην τελευταία διάταξη χρησιμοποιείται όχι με τη συνηθισμένη δικονομική έννοια της εκκρεμότητας της υπόθεσης στα δικαστήρια της ουσίας (άρθρα 221 και 222 του ΚΠολΔ), αλλά με ευρύτερη έννοια, που περιλαμβάνει και την εκκρεμότητα της υπόθεσης, μετά από άσκηση αίτησης αναίρεσης, σε κάποιο τμήμα του Αρείου Πάγου, διότι στην περίπτωση της παρ. 1 α` του άρθρου 698 του ΚΠολΔ, η ανάκληση του ασφαλιστικού μέτρου είναι υποχρεωτική και το δικαστήριο δεν ερευνά την ουσιαστική βασιμότητα της αίτησης ανάκλησης, με συνέπεια να δικαιολογείται η σχετική προς τούτο αρμοδιότητα του Αρείου Πάγου, ο οποίος δεν ερευνά την ουσία της υπόθεσης. Η ανάκληση αυτή δεν ενεργεί αναδρομικά και συνεπώς η εκ του προσωρινού δεδικασμένου δεσμευτικότητά της ισχύει για όσο χρονικό διάστημα ίσχυε η απόφαση αυτή, οι δε ενεργηθείσες με βάση αυτή πράξεις και οι εξ αυτών έννομες συνέπειες (εκτέλεση) δεν ανατρέπονται, δεν θεωρούνται δηλαδή σαν να μη έγιναν και μάλιστα αναδρομικώς, αλλά με την ανάκληση παύει να αναπτύσσει έννομες συνέπειες. Παρέπεται ότι αν η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων της οποίας ζητείται η ανάκληση έπαυσε για οποιοδήποτε νόμιμο λόγο να υπάρχει και να παράγει έννομες συνέπειες, όπως συμβαίνει στην περίπτωση που αυτή έχει ανακληθεί προηγουμένως από το δικαστήριο που την εξέδωσε ή το δικαστήριο της κυρίας δίκης ή αν αρθεί αυτοδι-

καίως το ασφαλιστικό μέτρο που διατάχθηκε με αυτή, είτε με την παρέλευση της προθεσμίας που ορίστηκε για την άσκηση της κυρίας αγωγής (ΚΠολΔ 693), είτε με την παρέλευση της κατά το άρθρο 715 παρ. 5 προθεσμίας, χωρίς την άσκηση της κυρίας αγωγής, τότε δεν υφίσταται έννομο συμφέρον στο πρόσωπο του καθού διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο για ανάκληση της σχετικής απόφασης και αν ακόμη με αυτή διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο, της συντηρητικής κατάσχεσης και εκτελέσθηκε, αφού με την προηγούμενη ανάκλησή της ή την παρέλευση των άνω προθεσμιών χωρίς να ασκηθεί κυρία αγωγή, ο αρμόδιος υποθηκοφύλακας, χωρίς να απαιτείται προς τούτο δικαστική επιταγή, είναι υποχρεωμένος, σύμφωνα με το άρθρο 791 ΚΠολΔ, μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, να προβεί στην προσήκουσα εγγραφή στα οικεία βιβλία, σε περίπτωση δε αρνήσεώς του, διατάσσεται προς τούτο, με απόφαση του δικαστηρίου της περιφέρειας στην οποία αυτός εδρεύει...» (ΑΠ 1392/2009, ΧρΙΔ 2010, σελ. 460). «...Από τις διατάξεις του άρθρου 698 § 1 εδ. α` και β` και § 2 του ΚΠολΔ, κατά τις οποίες, «η απόφαση που διέταξε ασφαλιστικό μέτρο ανακαλείται ολικά ή εν μέρει **α)** αν εκδοθεί οριστική απόφαση στη δίκη για την κύρια υπόθεση κατά εκείνου ο οποίος είχε ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο και γίνει τελεσίδικη, **β)** αν εκδοθεί οριστική απόφαση που τον ωφελεί, και εκτελεστεί... Η ανάκληση που αναφέρεται στην παρ. 1 γίνεται με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, αν η κύρια υπόθεση είναι εκκρεμής, από το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί και σε κάθε άλλη περίπτωση από το δικαστήριο που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο», σαφώς συνάγεται ότι είναι υποχρεωτική για το δικαστήριο η ανάκληση του ασφαλιστικού μέτρου, όταν στη δίκη για την κύρια υπόθεση, για την οποία ελήφθη τούτο, εκδόθηκε οριστική απόφαση, που κατέστη τελεσίδικη, κατά εκείνου που είχε ζητήσει το ασφαλιστικό μέτρο και επίσης όταν εκδόθηκε οριστική απόφαση για την κύρια υπόθεση υπέρ του αιτούντος και εκτελέστηκε εκούσια ή αναγκαστικά, αφού στον νόμο δεν γίνεται διάκριση, δηλαδή η περίπτωση αυτή αφορά την έκδοση οριστικής απόφασης που κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή και εκτελέστηκε. Ως κυρία υπόθεση σε σχέση με το ασφαλιστικό μέτρο θεωρείται γενικώς εκείνη της οποίας το αντικείμενο είναι το δικαίωμα προς εξασφάλιση του οποίου διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο και όχι η συναφής μ` αυτήν (ΕφΑθ 10801/1990, ΕλλΔνη 32.1072, ΠΠΘεσ 4057/2007, ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, κατά τη σαφή έννοια της § 1 του άρθρου 722 ΚΠολΔ, αν η αγωγή για την ασφαλισμένη με συντηρητική κατάσχεση απαίτηση γίνει δεκτή με εκτελεστή απόφαση, κατά την έννοια του άρθρου 904 § 2α, δηλαδή αν αυτή είναι τελεσίδικη ή οριστική που έχει κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή (άρθρα 907, 911 ΚΠολΔ), όποιος επέβαλε τη συντηρητική κατάσχεση έχει δικαίωμα να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση παρακάμπτοντας το στάδιο της αναγκαστικής κατάσχεσης των συντηρητικώς κατασχεθέντων. Η ρύθμιση εξυπηρετεί την οικονομία της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως και έχει την έννοια ότι με την έκδοση εκτελεστού τίτλου ως προς την ασφαλισμένη απαίτηση η συντηρητική κατάσχεση τρέπεται αυτοδικαίως σε αναγκαστική, χωρίς την τήρηση οποιασδήποτε προδικασίας ή διατυπώσεως δημοσιότητας, ακόμη και αν αφορά ακίνητο (ΕφΑθ 10153/1984, ΕλλΔνη 1985.1150, ΜΠΛαμ 156/2001, Αρμ 2003. 1480)...Από τα εκτιθέμενα στην αίτηση προκύπτει ότι έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση για την απαίτηση του κληρονομουμένου των καθ` ων που έχει εξασφαλισθεί με συντηρητική κατάσχεση. Τούτο είχε ως συνέπεια την αυτοδίκαιη τροπή της επιβληθείσας με την υπ` αριθ. .../2001 απόφαση του Δικαστηρίου αυτού συντηρητικής κατάσχεσης σε αναγκαστική. Επομένως, δεν τίθεται πλέον θέμα εφαρμογής του άρθρου 698 ΚΠολΔ με την ανάκληση της άνω απόφα-

σης που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο της συντηρητικής κατάσχεσης σε βάρος της περιουσίας της αιτούσης, αφού αυτή δεν έχει πλέον περιεχόμενο, ενόψει του ότι το ληφθέν ασφαλιστικό μέτρο έχει ήδη αναλωθεί (βλ. και ΟλΑΠ 497/1978, ΝοΒ 1978.668, Κράνης, υπ` άρθ. 698, σ. 1370, τ. ΙΙ, ΚΠολΔ Κεραμέα/Κονδύλη/Νίκα, Ματθίας, Δ 1979.562)...» (ΜΠΡόδου 275/2010 ΕΠολΔ 2010, σελ. 566).

ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΕΩΝ

«...Ενόψει της αυτοδίκαιης άρσης του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάσχεσης, για τη διαγραφή του από τα σχετικά βιβλία, η οποία απαιτείται όχι για την άρση των συνεπειών της κατάσχεσης που ήδη έχουν επέλθει, αλλά για τη διασφάλιση των τρίτων, δεν απαιτείται έκδοση προς τούτο απόφασης, αλλά αρκεί η υποβολή αίτησης στον τηρούντα τα δημόσια βιβλία (υποθηκοφύλακα) με πιστοποιητικό του γραμματέα του δικαστηρίου ότι δεν ασκήθηκε εμπρόθεσμα αγωγή για την κύρια υπόθεση και σε περίπτωση άρνησής του υποβολή αίτησης στο δικαστήριο κατ` άρθρο 791 του ΚΠολΔ για να διαταχθεί δικαστικώς αυτός προς τούτο (βλ. Β. Βαθρακοκοίλης ο.π. στο άρθρο 715 αρ. 13,15 σελ. 238-239, Π. Τζίφρας Ασφ. Μέτρα εκδ. 1985 σελ. 164 - 165). Ειδικά, όμως, για τις περιοχές στις οποίες ισχύει το Εθνικό Κτηματολόγιο με λειτουργούν Κτηματολογικό Γραφείο, λεκτέα τα ακόλουθα: Κατά το άρθρο 12 παρ. ια του Ν. 2664/1998, όπως ισχύει, στα κτηματολογικά φύλλα καταχωρούνται οι κατασχέσεις (αναγκαστικές και συντηρητικές), κατά δε το άρθρο 13 παρ. 1 και 2 του ιδίου νόμου, οι εγγραφές στα κτηματολογικά φύλλα για τις πράξεις του άρθρου 12 τεκμαίρονται ακριβείς, ενώ η ανατροπή του μαχητού τεκμηρίου αυτού γίνεται με αμετάκλητη δικαστική απόφαση εκδοθείσα επί αγωγής, η οποία ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον και στρέφεται κατά εκείνου που φέρεται ανακριβώς στα κτηματολογικά φύλλα ως δικαιούχος ή των καθολικών του διαδόχων. Από τις ανωτέρω διατάξεις σε συνδυασμό με τα όσα εκτέθηκαν ανωτέρω περί της αυτοδίκαιης άρσης του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάσχεσης, καθώς και με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 5 του ιδίου νόμου, που προβλέπουν τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή, όταν ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου αρνείται να προβεί σε καταχώρηση ή εξάλειψη καταχώρησης, το παρόν Δικαστήριο κρίνει ότι η προσήκουσα διαδικασία για τη διαγραφή από τα κτηματολογικά φύλλα συντηρητικής κατάσχεσης, που αυτοδικαίως έχει αρθεί, είναι η μεταγενέστερη αυτής καταχώρηση στο οικείο κτηματολογικό φύλλο του πιστοποιητικού του Γραμματέα του αρμοδίου Δικαστηρίου περί μη ασκήσεως κυρίας αγωγής αναφορικά με την απαίτηση- για την οποία διατάχθηκε το εν λόγω ασφαλιστικό μέτρο- εντός της 30νθήμερης προθεσμίας από την επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου στον οφειλέτη σε περίπτωση δε που ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου αρνηθεί τούτο, τότε κατά της σχετικής αρνητικής απόφασης ο αιτών αλλά και κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλλει αντιρρήσεις ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή, δικάζοντος κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, οι αντιρρήσεις δε αυτές πρέπει για το παραδεκτό τους να εγγράφονται στο οικείο κτηματολογικό φύλλο (άρθρο 16 παρ. 5 ν.2664/1998, όπως ισχύει). Μόνο στην περίπτωση που υπάρχει αμφισβήτηση για το εάν επήλθε αυτοδίκαιη άρση της καταχωρηθείσας στα κτηματολογικά φύλλα συντηρητικής κατάσχεσης, πρέπει να εγερθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 13 παρ. 2 του Ν. 2664/1998 τακτική αγωγή. Στην προκειμένη περίπτωση με την υπό κρίση με αριθμό καταθέσεως 10869/6-3-2007 αίτηση ο αιτών εκθέτει ότι είναι αποκλειστικός κύριος

μίας οριζόντιας ιδιοκτησίας στο Δήμο Πανοράματος με ΚΑΕΚ 19 091 11 10 004/0/2 ότι με την υπ` αριθμόν 36602/2006 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης διατάχθηκε η συντηρητική κατάσχεση του ως άνω ακινήτου υπέρ της συζύγου του ότι η απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε την 20-10-2006, ενώ η συντηρητική κατάσχεση εγγράφηκε στο οικείο κτηματολογικό φύλλο την 21-11-2006 δυνάμει της υπ` αρ. 15925/21-11-2006 απόφασης της Προϊσταμένης του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς ότι το ασφαλιστικό μέτρο της συντηρητικής κατάσχεσης την ημέρα της καταχώρισης, ήτοι την 21-11-2006, είχε ήδη αυτοδικαίως αρθεί λόγω του ότι η δανείστρια δεν είχε ασκήσει κύρια αγωγή εντός της 30νθήμερης προθεσμίας του άρθρου 693 του ΚΠολΔ. Με βάση αυτό το ιστορικό ο αιτών ζητεί να ακυρωθεί η υπ` αριθμόν 15925/21-11-2006 απόφαση της Προϊσταμένης του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς και να διαταχθεί αυτή να διαγράψει τη συντηρητική κατάσχεση από το ως άνω ακίνητο. Με το ως άνω περιεχόμενο και αιτήματα η υπό κρίση αίτηση αρμοδίως εισάγεται ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή κατ΄ άρθρο 16 παρ. 5 του Ν.2664/1998, όπως ισχύει, κατά την προκειμένη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, πλην όμως είναι απαράδεκτη για τους κάτωθι λόγους **α)** δεν επικαλείται ούτε άλλωστε προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα ότι η υπό κρίση αίτηση καταχωρήθηκε στο οικείο κτηματολογικό φύλλο με ΚΑΕΚ 19 091 11 10 004/0/2 και **β)** δεν επικαλείται ούτε άλλωστε προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα ότι ο αιτών υπέβαλλε προς την Προϊσταμένη του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς αίτηση περί διαγραφής από το οικείο κτηματολογικό φύλλο της προρρηθείσης συντηρητικής κατάσχεσης με την ταυτόχρονη καταχώρηση σε αυτό (κτηματολογικό φύλλο) πιστοποιητικού του αρμοδίου Γραμματέα του Πρωτοδικείου Θεσσσαλονίκης περί μη ασκήσεως κύριας αγωγής και ότι αυτή (Προϊσταμένη του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς) αρνήθηκε την σχετική καταχώρηση. Εκ του περισσού σημειώνεται ότι η εν λόγω αίτηση είναι και μη νόμιμη διότι αφενός δεν προβλέπεται από το νόμο διαδικασία ακύρωσης αποφάσεων του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου, αφετέρου σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσης, η αυτοδίκαιη άρση του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατάσχεσης επέρχεται με την παρέλευση άπρακτης της 30νθήμερης προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 715 παρ. 5 του ΚΠολΔ αρχομένης από την επίδοση του κατασχετηρίου εγγράφου στον οφειλέτη και όχι από τη δημοσίευση της απόφασης που διατάσσει τούτο. Κατόπιν τούτων η υπό κρίση αίτηση κρίνεται απορριπτέα πρωτίστως ως απαράδεκτη...» (ΜΠΘεσ 29834/2007, ΝΟΜΟΣ). (ορ. και «ΑΝΑΤΡΟΠΗ-ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ-ΕΞΑΛΕΙΨΗ», σελ. 528)

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 712, 721, 722 παρ. 2, 723, 982 επ., 988 παρ. 1, 974 επ. του ΚΠολΔ, με τις οποίες ορίζεται μεταξύ των άλλων ότι στη συντηρητική κατάσχεση, απαιτήσεων στα χέρια τρίτου εφαρμόζονται οι διατάξεις της αναγκαστικής κατάσχεσης απαιτήσεων στα χέρια τρίτου, ότι συντηρητική ή αναγκαστική κατάσχεση μπορεί να επιβληθεί και σε αντικείμενα τα οποία έχουν ήδη κατασχεθεί συντηρητικώς, ότι όποιος έχει κατασχέσει συντηρητικώς απαίτηση στα χέρια τρίτου γίνεται από την τελεσιδικία της απόφασης που δέχεται την αγωγή για την κύρια υπόθεση (άρθρ. 715 παρ. 5) δικαιούχος ολόκληρης της απαίτησης ή μέρους της, ανάλογα με το περιεχόμενο της απόφασης, ότι αν όσο ισχύει η συντηρητική κατάσχεση γίνει

αναγκαστική η εκτέλεση στα κατασχεμένα, εκείνος που έχει επιβάλει τη συντηρητική κατάσχεση μετέχει προσωρινά στη διανομή και κατατάσσεται τυχαίως σύμφωνα με τις διατάξεις της αναγκαστικής εκτέλεσης και ότι αν η κατασχεμένη απαίτηση δεν επαρκεί για να ικανοποιηθούν όλοι όσοι επέβαλαν κατάσχεση ο τρίτος οφείλει να κάνει δημόσια κατάθεση και η διανομή γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 974 επ. από συμβολαιογράφο που ορίζεται με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον από τον ειρηνοδίκη του τόπου της εκτέλεσης κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., προκύπτει ότι σε περίπτωση συρροής συντηρητικής κατάσχεσης με αναγκαστική κατάσχεση απαιτήσεων στα χέρια τρίτου, η οποία (αναγκαστική κατάσχεση) επιβλήθηκε μετά την επιβολή της συντηρητικής και πριν από την τελεσιδικία της απόφασης που δέχεται την αγωγή για την κύρια υπόθεση, θετικής δήλωσης του τρίτου περί υπάρξεως στα χέρια του της απαίτησης (άρθρ. 985 παρ. 1 και 2) και ανεπάρκειας της απαίτησης για την ικανοποίηση όλων των κατασχόντων δανειστών, οπότε το ποσό της κατασχεμένης απαίτησης διανέμεται από τον οριζόμενο ως άνω συμβολαιογράφο, **α)** για τον υπολογισμό του ποσού των απαιτήσεων που θα ικανοποιηθούν από την κατασχεμένη απαίτηση και επομένως για την επάρκεια ή μη του κατασχεμένου ποσού προς ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις όλων των δανειστών που έχουν επιβάλει κατάσχεση, συντηρητική ή αναγκαστική, **β**) χρόνος κατά τον οποίο κρίνεται η επάρκεια ή ανεπάρκεια της κατασχεμένης απαίτησης είναι εκείνος της αναγκαστικής κατάσχεσης και ειδικότερα της καταφατικής δήλωσης του τρίτου για την ύπαρξη της απαίτησης και αφού περάσει ακολούθως η προθεσμία άρθρου 988 παρ. 1α του ΚΠολΔ, οπότε και επέρχεται (ΟλΑΠ 3/1993) η αναγκαστική εκχώρηση της απαίτησης στον αναγκαστικώς κατασχόντα **γ)** η κατάταξη στην κατασχεθείσα απαίτηση γίνεται, αν δεν υπάρχουν προνομιούχες απαιτήσεις, συμμέτρως (άρθρ. 977 παρ. 3 του ΚΠολΔ), και, τέλος, **δ)** η κατάταξη του συντηρητικώς κατασχόντος, ο οποίος, όπως προαναφέρθηκε, μετέχει προσωρινά στη διανομή, γίνεται τυχαίως, υπό την αίρεση δηλαδή της τελεσίδικης επιδίκασης της απαίτησης για την οποία επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση...» (ΑΠ 1478/2011 ΕΠολΔ 2012, σελ. 240). «...Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 712 παρ. 1 ΚΠολΔ, **η συντηρητική κατάσχεση απαιτήσεων ή κινητών στα χέρια τρίτου, γίνεται με επίδοση στον τρίτο αντιγράφου της απόφασης που τη διατάζει με επιταγή να μην εξοφλήσει την απαίτηση ή να μην παραδώσει τα κινητά, καθώς και με επίδοση μέσα σε οκτώ ημέρες σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η κατάσχεση εγγράφου, στο οποίο αναφέρεται η κατάσχεση που έχει επιβληθεί στα χέρια του τρίτου, αλλιώς η κατάσχεση είναι άκυρη. Στην κατάσχεση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις της αναγκαστικής κατάσχεσης απαιτήσεων ή κινητών σε χέρια τρίτου.** Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 716 παρ. 3 ΚΠολΔ σε κατάσχεση στα χέρια τρίτου χρημάτων ή άλλων πραγμάτων, που, κατά το νόμο, επιδέχονται κατάθεση, ο τρίτος, εφ' όσον είναι οφειλέτης, έχει την υποχρέωση να τα καταθέσει δημοσίως, αμέσως μετά την κατάσχεση, αν η εναντίον του απαίτηση είναι ληξιπρόθεσμη, διαφορετικά, μόλις λήξη η προθεσμία. Όταν δε, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 722 ΚΠολΔ, υπάρχει συντηρητική κατάσχεση κινητών ή ακινήτων, ή εμπραγμάτων δικαιωμάτων πάνω σ' αυτά, ο κατασχών, αν η αγωγή για την κύρια υπόθεση γίνει δεκτή και η σχετική απόφαση είναι εκτελεστή, έχει δικαίωμα με βάση απόγραφο της απόφασης, να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση χωρίς αναγκαστική κατάσχεσή τους. Αν δε, υπάρχει συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου ο κατασχών, γίνεται, μετά την τελεσιδικία της απόφασης πού δέχεται την αγωγή για την κύρια υπόθεση, δικαιούχος ολόκληρης της απαίτησης ή μέρους της, ανάλογα με το περιεχόμενό

της. (πρβλ. ολ ΑΠ 3/1993). Πρόκειται, δηλαδή, για την λεγομένη ex lege εκχώρηση της κατασχεμένης απαίτησης στον κατασχόντα δανειστή, μόλις τελεσιδικήσει η πιο πάνω απόφαση (βλ. και Π. Γέσιου - Φαλτσή: Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως Ειδικό Μέρος παρ. 64 παρ. 297-298 σελ. 858-859). Άλλωστε, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, επιβάλλεται η ενιαία αντιμετώπιση των συνεπειών της αναγκαστικής και της συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια του τρίτου (Γέσιου - Φαλτσή: όπ. παρ. και περαιτέρω παραπομπές σε θεωρία σε σημ. 1056, 1057 βλ. και ΟλΑΠ 3/1993). Περαιτέρω, ως χρηματικές απαιτήσεις του καθ' ου κατά τρίτου, νοούνται οι ενοχικές απαιτήσεις από σύμβαση ή αδικοπραξία ή από το νόμο που η παροχή τους συνίσταται σε χρήμα. (Γέσιου-Φαλτσή: όπ. παρ. σελ. 700.701 ΑΠ 836/1989). Στην προκείμενη περίπτωση εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του Γενικού Μέρους της Αναγκ. Εκτέλεσης (904-990 ΚΠολΔ), ενώ, εφ' όσον η κατάσχεση στα χέρια τρίτου αποτελεί μία από τις μορφές της κατάσχεσης που υιοθετεί ο ΚΠολΔ, πρέπει να εφαρμοσθούν και οι διατάξεις πού αφορούν την κατάσχεση (951-952 ΚΠολΔ) (Γέσιου - Φαλτσή όπ.παρ. σελ. 677 παρ. 64 αρ. 29 και περαιτέρω παραπομπές σε σημείωση 85). Για την ταυτότητα του νομικού λόγου δε, ενόψει και της προπαρατεθείσας διάταξης του άρθρου 712 παρ. 1 ΚΠολΔ (πρβλ. και ΑΠ 550/2003), πρέπει να γίνει δεκτό, πώς έχουν εν προκειμένω εφαρμογή και οι διατάξεις για τα μέσα της αναγκαστικής εκτέλεσης, (άρθρ. 941-953 ΚΠολΔ). Διαφορετική παραδοχή, θα οδηγούσε σε λογικό και νομικό παράδοξο, ώστε να ισχύουν μεν οι πιο πάνω διατάξεις του Γενικού Μέρους, και επί συντηρητικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου οι διατάξεις, όμως, για τα μέσα, της αναγκαστικής εκτέλεσης να μην ισχύουν. Στην παρούσα περίπτωση, η προσβαλλόμενη εφετειακή απόφαση έκρινε τα ακόλουθα: Αντικείμενο της ανακοπής και της με αυτήν ανοιγόμενης δίκης μεταξύ του κατασχόντος και του τρίτου είναι η αλήθεια ή όχι του περιεχομένου της δήλωσης του τρίτου, δηλαδή αν ο τελευταίος είναι ή όχι και κατά πόσο και υπό ποιους όρους ή περιορισμούς (αίρεση) οφειλέτης προς τον οφειλέτη του κατάσχοντος δανειστή. Δηλαδή στην ουσία εισάγεται προς εκδίκαση η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθού η κατάσχεση, η οποία αποτελεί και το κύριο αντικείμενο της σχετικής δίκης (βλ. ΚΠολΔ, Β. Βάθρακοκοίλη, τ. ΣΤ', Έκδ. 1997, κάτω από το άρθρο 986 αρ. 3, σελ. 105, αρ. 7 σελ. 106)... Η υποχρέωση του τρίτου να προβεί σε δημόσια κατάθεση προβλέπεται από τα άρθρα 716 παρ. 3, 712 παρ. 1, 2, 990 και 988 παρ. 1 εδ. β' του ΚΠολΔ (βλ. ΚΠολΔ, Β. Βαθρακοκοίλη, τ. ΣΤ', έκδ. 1997 κάτω από το άρθρο 988, αρ. 6, 7, 13 σελ. 132, 133, 134. 138, κάτω από το άρθρο 990 ΚΠολΔ αρ. 8, 9 σελ. 144, 145 καθώς και έκδ. 1996 κάτω από τα άρθρα 712, αρ. 1, 5 σελ. 218, 221 και 716 αρ. 5 σελ. 241, 242, Αναγκ. Εκτέλεση, Ι. Μπρίνια, Β' έκδ., κάτω από το άρθρο 988 παρ. 475, σελ. 1436 και κάτω από το άρθρο 990 ΚΠολΔ παρ. 487, σελ. 1469, 1470)...» (ΑΠ 1914/2011, ΝοΒ 2012, σελ. 1231). (ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΙΤΟΥ»... σελ.. 457)

ΔΗΛΩΣΗ ΤΡΙΤΟΥ – ΑΝΑΚΟΠΗ

«...Από τις διατάξεις των άρθρων 985 και 986 ΚΠολΔ προκύπτει ότι σε περίπτωση κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, ο τρίτος οφείλει, μέσα σε οκτώ ημέρες αφότου του επιδοθεί το κατασχετήριο, να δηλώσει προφορικά στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου του τόπου της κατοικίας του, ότι υπάρχει η απαίτηση που κατασχέθηκε. Σε περίπτωση παράλειψης δήλωσης ή ανακριβούς δήλωσης ευθύνεται σε αποζημίωση αυτού που επέβαλε την κατάσχεση. Η αποζημίωση περιλαμβάνει τη ζημία του κατασχόντα που βρίσκεται σε αιτιώδη συνάφεια με την ανακριβή δήλωση ή την παράλειψη της δήλωσης. Κατά της ανακριβούς δήλωσης ή της παράλειψης της δήλωσης

ο κατασχών έχει το δικαίωμα να ασκήσει μέσα σε τριάντα ημέρες ανακοπή, με την οποία μπορεί να ζητήσει και την παραπάνω αποζημίωση. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα για άσκηση ανακοπής, πράγμα, που σημαίνει ότι ο κατασχών, όπως θα συνέβαινε και αν του είχε απορριφθεί τελεσίδικα η ανακοπή δεν έχει πια το δικαίωμα να αμφισβητήσει την ειλικρίνεια της δήλωσης του τρίτου ή τις συνέπειες της παράλειψης της δήλωσης και να ζητήσει να καταβληθεί σε αυτόν ή το ποσό που κατασχέθηκε ή η αποζημίωση του άρθρου 985 § 3 ΚΠολΔ....Με την ανωτέρω ανακοπή δημιουργείται δίκη μεταξύ του κατάσχοντας και τρίτου, αντικείμενο της οποίας είναι η έναντι του τρίτου απαίτηση του καθού η κατάσχεση (δανειστή τρίτου), ότι η απαίτηση αυτή μπορεί να είναι μέλλουσα ή υπό αίρεση ή υπό προθεσμία, αρκεί μόνο κατά το χρόνο επιβολής της κατάθεσης να υπάρχει η βασική έννομη σχέση από την οποία, ως παράγωγο αιτία, απορρέει η μελλοντική κ.λπ απαίτηση και μπορεί κατά τον παραπάνω χρόνο να προσδιορισθεί κατ` είδος και οφειλέτη, όχι δε απαραιτήτως και κατά ποσό και ότι ο τρίτος έχει δικαίωμα να προτείνει όλες τις ενστάσεις τις οποίες έχει κατά του δανειστή του (καθού η κατάσχεση), που αφορούν την οφειλή του, αλλά δεν μπορεί να προτείνει ενστάσεις κατά της εκτελεστότητας του τίτλου από το ουσιαστικό ή δικονομικό δίκαιο, μπορεί όμως να προτείνει ενστάσεις βάσει του άρθρου 987 ΚΠολΔ, ήτοι ενστάσεις που αφορούν τις αναφερόμενες σε αυτό πράξεις της διαδικασίας της κατάσχεσης (ΕφΑθ 10484/1984 Δ 16.420 επ.). Ο αποκλεισμός προσβολής της κατάσχεσης για ουσιαστικούς λόγους, όπως για ελαττώματα της απαίτησης του κατάσχοντας, του εκτελεστού τίτλου (π.χ. κατά του κύρους της απαίτησης του κατάσχοντας, κατά του οφειλέτη του, την εξόφληση αυτής, την εικονικότητα αυτής ή την εικονικότητα της εκχώρησης αυτής) δικαιολογείται από το γεγονός ότι αντικείμενο της δίκης επί της ανακοπής κατά της δήλωσης του τρίτου, είναι η αλήθεια ή όχι της δήλωση του και η ύπαρξη ή όχι οφειλής του προς τον οφειλέτη του κατάσχοντας. Ενόψει δε του ότι η κατάσχεση εις χείρας τρίτου αποτελεί μέσον αναγκαστικής εκτελέσεως προς ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, μπορεί να προσβληθεί από τον καθού η εκτέλεση υπό τις προϋποθέσεις, τους περιορισμούς και κατά τη διαδικασία των αρθρ. 933 επ ΚΠολΔ (βλ. Ι. Μπρίνια αρθρ. 987 § 471 1, Β. Βαθρακοκοίλη ΚΠολΔ αρθρ. 987 §§ 2 και 4). Η δήλωση του τρίτου, που αποτελεί ανακοίνωση γνώσεως υπαγόμενη καθ` εαυτήν, στην κατηγορία των πράξεων δικαίου υπό στενή έννοια και απευθυνόμενη σε μη δικαιούχο της απαιτήσεως που έχει κατασχεθεί, κατά το χρόνο της προϋποτιθέμενης εμπρόθεσμης ρητής δηλώσεως, αποτελεί εξώδυχη πράξη, πλην όμως ενόψει του ότι αυτή αποτελεί συνέχεια της κοινοποίησης του κατασχετηρίου, εντάσσεται στο πλαίσιο των διαδικαστικών πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, της οποίας αποτελεί διαδικαστική πράξη. Με κριτήριο δε τη σχέση της δήλωσης προς την αλήθεια, διακρίνεται αυτή σε ανακριβή (ανειλικρινή) και ακριβή (ειλικρινή), ενώ σε περίπτωση κατάσχεσης μελλοντικής απαίτησης είναι δυνατόν η δήλωση να είναι αρνητική ως προς την ενεστώτα οφειλή και υποσχετική ως προς την μελλοντική (βλ. ΕφΑθ 8540/1999, ΔΕΕ2000.287)...» (ΕφΑθ 5526/2006, ΝοΒ 2007, σελ. 363). **(ορ. και «ΑΚΑΤΑΣΧΕΤΑ ΚΙΝΗΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ», σελ. 425**).

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

«...Σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στην κατάσχεση κινητών εις χείρας του οφειλέτη, απαιτήσεων ή κινητών εις χείρας τρίτου, πλοίων ή αεροσκαφών και ακινήτων, η καθεμία των οποίων μπορεί, κατά το σύστημα του ΚΠολΔ, να υπάρξει με δύο

μορφές, ήτοι ως μέσο αναγκαστικής εκτελέσεως (αναγκαστική κατάσχεση: άρθρα 953 επ., 982 επ. και 992 επ. ΚΠολΔ αντίστοιχα) αλλά και ως μέτρο ασφαλιστικό (συντηρητική κατάσχεση: άρθρα 711, 712, 713 και 714 ΚΠολΔ αντίστοιχα), η κατάσχεση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων (ειδικών περιουσιακών δικαιωμάτων) εμφανίζεται με μία μόνον ρυθμισμένη μορφή, αυτή της αναγκαστικής κατασχέσεως των άρθρων 1022 έως και 1033 ΚΠολΔ. Εντούτοις, κατά την κρατούσα και ορθή γνώμη, **είναι δυνατή και η συντηρητική κατάσχεση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη,** όταν υπάρχουν οι γενικές, προϋποθέσεις για τη λήψη του ασφαλιστικού αυτού μέτρου, ήτοι χρηματική απαίτηση του ουσιαστικού δικαίου και επικείμενος κίνδυνος απαλλοτριώσεως των εμφανών και κατασχετών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και ματαιώσεως, έτσι, της ικανοποιήσεως της απαιτήσεως με αναγκαστική εκτέλεση, όταν τούτη θα εξοπλιστεί με εκτελεστό τίτλο. Η λύση αυτή αντλείται αφενός μεν από τη λειτουργική αποστολή των ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο του όλου συστήματος του ΚΠολΔ, αφετέρου δε από το άρθρο 707 ΚΠολΔ που κάνει ρητά λόγο για τη συντηρητική κατάσχεση γενικά όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, είτε βρίσκονται στα χέρια του είτε στα χέρια τρίτου. Στην έννοια των τελευταίων εντάσσονται αναμφίβολα και τα ενδεικτικώς απαριθμούμενα στο άρθρο 1022 ΚΠολΔ ειδικά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη. Επομένως και τα τελευταία υπόκεινται σε συντηρητική κατάσχεση. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι **η παραπομπή από το άρθρο 1023 παρ. 1 ΚΠολΔ στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας των άρθρων 741 επ. ΚΠολΔ, αφορά στη δικαστική άδεια για την επιβολή της αναγκαστικής κατάσχεσης των ειδικών περιουσιακών στοιχείων και δεν αποτελεί εμπόδιο για τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατασχέσεως των ειδικών περιουσιακών στοιχείων**. Επίσης, γίνεται δεκτό ότι η δικαστική άδεια για τη συντηρητική κατάσχεση των ειδικών περιουσιακών στοιχείων δίνεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και όχι της εκούσιας δικαιοδοσίας. Απαιτείται, όμως, η σχετική απόφαση να προσδιορίζει ειδικά το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, που επιτρέπει να κατασχεθεί συντηρητικώς, κατ` αναλογική εφαρμογή του άρθρου 709 ΚΠολΔ (**αντίθετα** πάντως Μπέης, Πολιτική Δικονομία τ. 15 (1990), υπό το άρθρο 707 παρ. 4.1 σελ. 384 και υπό το άρθρο 709 παρ. 4.10 σελ. 419-421 με εκτενή επιχειρηματολογία). Δεν εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 1023 και 1024 ΚΠολΔ, επειδή δεν συμβιβάζονται με το στατικό χαρακτήρα της συντηρητικής κατάσχεσης των ειδικών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, η οποία περιορίζεται στην εξασφάλιση απλώς του δανειστή και δεν επεκτείνεται στη ρευστοποίηση του κατασχόμενου ειδικού περιουσιακού στοιχείου (όπως αντιθέτως συμβαίνει με την αναγκαστική κατάσχεση τούτου). Πάντως, η εφαρμογή της γενικής διάταξης του άρθρου 692 παρ. 1 ΚΠολΔ οδηγεί σε αποτέλεσμα όμοιο με εκείνο του άρθρου 1023 παρ. 2 ΚΠολΔ, στην ευχέρεια δηλαδή του δικαστηρίου να μην επιτρέψει τη συντηρητική κατάσχεση συγκεκριμένων ειδικών περιουσιακών στοιχείων, εάν κρίνει ότι η επιβολή της είναι δύσκολη ή ασύμφορη (βλ. Μπέη Πολιτική Δικονομία τ. 15 (1990), υπό το άρθρο 707 παρ. 4.1 σελ. 384 και υπό το άρθρο 709 παρ. 4.10 σελ. 419). Για τη διαδικασία επιβολής της συντηρητικής κατάσχεσης των ειδικών περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη εφαρμόζεται, κατ` άρθρο 700 παρ. 1 ΚΠολΔ, αναλόγως το άρθρο 1025 παρ. 1 ΚΠολΔ. Έτσι η **συντηρητική κατάσχεση αυτή συντελείται με την επίδοση της απόφασης που την επιτρέπει στον καθού η συντηρητική κατάσχεση οφειλέτη** (άρθρο 1025 παρ. 1 εδ. α` ημιτ. β` αναλ. ΚΠολΔ) και, εάν πρόκειται για κατάσχεση απαιτήσεως του οφειλέτη κατά

τρίτου που εξαρτάται από αντιπαροχή, με τη διπλή επίδοση της απόφασης που την επιτρέπει τόσο στον καθού η συντηρητική κατάσχεση οφειλέτη όσο και στον τρίτο (άρθρο 1025 παρ. 1 εδ. α` ημιτ. α` αναλ. ΚΠολΔ και όχι άρθρο 712 παρ. 1 εδ. α` ΚΠολΔ - σφάλλει επομένως κατά τούτο η ΜΠΒολ 1463/1996 σε ΕλΔνη 39.217 ιδίως 218 Ι), ενώ εάν για το κατασχόμενο ειδικό περιουσιακό στοιχείο τηρούνται δημόσια βιβλία (όπως λ.χ. για τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας) πρέπει η απόφαση να σημειώνεται στο περιθώριο της σχετικής πράξης και μάλιστα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση στον οφειλέτη (άρθρα 1025 παρ. 1 εδ. β` αναλ. συνδ. 995 παρ. 2 εδ. α` ΚΠολΔ) (βλ. για όλα τα παραπάνω ΕφΑθ 10417/1978 ΝοΒ 27.1501 ΕισηγΠρωτΑθ 3530/1971 ΝοΒ 21.82 Γέσιου-Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως ΙΙ Ειδικό Μέρος 2001, σελ, 948-949, Μπρίνιας, Αναγκ. Εκτέλεσις, Β' έκδοση τ. Ε` (1982), υπό το άρθρο 1022 παρ. 674 αρ. VI σελ. 2290-2292, Μπέης, Πολ. Δικονομία τ. 15 (1990), υπό το άρθρο 707 παρ. 4.1 σελ. 381-384 και υπό το άρθρο 712 παρ. 3.4 σελ. 473 Βαθρακοκοίλης ΕρμΚΠολΔ τ. ΣΤ` (1997) υπό το άρθρο 1022 αρ. 2). Οι εξασφαλιστέες απαιτήσεις στηρίζονται ειδικότερα στα άρθρα 914 ΑΚ συνδ. 79 Ν. 5960/1933 (το οποίο προστατεύει, εκτός από το δημόσιο συμφέρον και το ιδιωτικό συμφέρον του κομιστή έτσι ΟλΑΠ 18/2004 ΝοΒ 53.61 ΑΠ 218/1962 ΝοΒ 10.801 μάλιστα κατά την Κιάντου-Παμπούκη Δίκαιο Αξιόγραφων 1997 σ. 384 και 387 το άρθρο 79 Ν. 5960/1933, μετά από την τροποποίησή του από το άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 2408/1996, υφίσταται πλέον για την προστασία αποκλειστικά του ιδιωτικού συμφέροντος του κομιστή, ενώ μετά από την αντικατάσταση της παρ. 5 και δη την προσθήκη σε αυτήν του εδ. β` με το άρθρο 15 παρ. 3 Ν. 3472/2006 ανάγει σε αμέσως ζημιωθέντα και δικαιούχο της αδικοπρακτικής απαιτήσεως αποζημιώσεως, όχι μόνον τον κομιστή της ακάλυπτης επιταγής κατά το χρόνο της εμφανίσεώς της αλλά και τον εξ αναγωγής υπόχρεο εξ αυτής, ο οποίος την εξόφλησε και την ανέλαβε και έγινε έτσι κομιστής της κατά την ανάστροφη κυκλοφορία της), 297 εδ. α`, 298 και 346 (και 241 παρ. 1) ΑΚ...» (ΜΠΑιγίου 10/2012, ΝΟΜΟΣ). **(ορ. και «ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ», σελ. 624)**.

ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

- Γεννήθηκε το 1962 στο χωριό Σκληρού Μεσσηνίας.
- Πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.
- Δικηγόρος Αθηνών, ασκεί μαχόμενη δικηγορία από το 1986.
- Από τον Απρίλιο του 2005 μέχρι το Νοέμβριο του 2007 διετέλεσε Συνήγορος του Καταναλωτή, επικεφαλής της Ανεξάρτητης Αρχής.
- Από τον Νοέμβριο του 2007 μέχρι τον Ιανουάριο του 2009 διετέλεσε Πρόεδρος του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.), Πρόεδρος της Επιτροπής Αξιολόγησης Κολλεγίων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και Αντιπρόεδρος του ΕΣΕΕΚΑ.
- Από το Φεβρουάριο ως τον Οκτώβριο του 2009 ήταν Γενικός Γραμματέας Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.
- Σύμβουλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (πρώτος σε ψήφους στις εκλογές 1999, 2002 και 2005).
- Αναπληρωτής εκπρόσωπος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών στην Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (τριετία 1999-2002).
- Κατά το χρόνο της θητείας του στο Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, διετέλεσε μέλος του Πειθαρχικού του Συμβουλίου, μέλος της Διαχειριστικής του Επιτροπής, καθώς και μέλος και εισηγητής σε άλλες επιτροπές που επεξεργάστηκαν και υπέβαλαν προτάσεις σχετικά με θέματα που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία της Δικαιοσύνης και την ορθή απονομή της.
- Πρόεδρος της Επιτροπής Φιλικού Διακανονισμού της Νομαρχίας Αθηνών, ως εκπρόσωπος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (διετία 1999-2001).
- Μέλος της Ένωσης Ελλήνων Δικονομολόγων, της Ένωσης Δικαίου Προστασίας Καταναλωτή και άλλων επιστημονικών ενώσεων.
- Στις εκλογές του Φεβρουαρίου 2011 εξελέγη Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

Επιστημονικό Έργο

- Εκδότης του νομικού περιοδικού «Κοινωνία των Νομικών».
- Συγγραφέας και Εκδότης του βιβλίου – βοηθήματος για νέους, κυρίως, και ασκούμενους δικηγόρους με τον τίτλο «Απλά και Χρήσιμα» (4 εκδόσεις).
- Συγγραφέας και Εκδότης του βιβλίου «Υποθηκοφυλάκεια – Ακίνητα» (2 εκδόσεις).

Μπόταση 5, 10682 Αθήνα, Πλ. Κάνιγγος, Τηλ.: 210 3841588 -3815040, Fax: 210 3300188
email: adamopoulos.giannis@yahoo.com • www.gadamopoulos.gr

Κοινωνία των Δικηγόρων
Ευθύνη να 'σαι Δικηγόρος
info@ktd.gr www.ktd.gr